Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES

Google Livres

LVCIANI
SAMOSATENSIS
OPERA

(c) 2020-9 S 2.

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ ΣΑΜΟΣΑΤΕΩΣ

ΑΠΑΝΤΑ.

LVCIANI SAMOSATENSIS

OPERA.

TOMVS I.

EX VERSIONE

IOANNIS BENEDICTI.

Cum NOTIS *integris*

Ioannis Bourdelotii, Iacobi Palmerii a Grentemesnil, Tanaquilli Fabri, Aegidii Menagii, Francisci Guieti, Ioannis Georgii Graevii, Iacobi Gronovii, Lamberti Barlaei, Iacobi Tollii, & selectis aliorum.

Accedunt inedita Scholia in Lucianum, ex Bibliotheca

ISAACI VOSSII.

AMSTELODAMI,
Ex Typographia P. & I. BLAEV,
Prostant apud WOLFGANG, IANSSONIO-WAESBERGIOS, BOOM, à SOMEREN, & GOETHALS.
M DC LXXXVII.

SERENISSIMO & POTENTISSIMO

PRINCIPI

FRIDERICO WILHELMO,

MARCHIONI BRANDEBVRGICO, S. ROMANI IMPERII ARCHICAMERARIO, ET ELECTORI, SVPREMO IN BORVSSIA, MAGDEBVRGI, JVLIAE, CLIVIAE, MONTIVM, STETENI, POMERANIAE, CASSVBIORVM VANDALORVMQVE, NEC NON IN SILESIA CROSNAE ET SCHWEIBVSSII DVCI, BVRGGRAVIO NORIMBERGENSI, PRINCIPI HALBERSTADENSI, MINDENSI, ET CAMINI, COMITI DE HOHENZOLLEREN, MARCAE ET RAVENSBERGI, DOMINO RAVESTEINII, LAVENBVRGENSIS ET *BVTOV*,

S. D.

IOANNES GEORGIVS GRAEVIVS.

Nisi mirifica singularisque Tua benignitas in fovendis pacis artibus aeque testata cunctis gentibus esset, ac Tua virtus & laus bellica, maximis rebus

geſtis parta, nunquam in animum potuiſſem inducere, ut hunc politiſſimum ſcriptorem, & per quam lepidum errorum & ineptiarum, quibus omne genus hominum obnoxium eſt, animadverſorem, Tibi, ſereniſſime Princeps, offerrem. Orbis terrarum non minus ſuſpicit Tuam in ſublevandis & tuendis omnis liberalis doctrinae ſtudiis, ſapientiam, quam admiratur quae praeclariſſime geſſiſti magnitudinem. Haec ſane tanta ſunt, ut patrari a Te poſſe, cum ſuſciperes, non ſperari, vix optari poterat; patrata vero eſſe, non credi, niſi rerum teſtimonia fidem facerent. Ecquod illuſtrius teſtimonium eſt victoria Sarmatica, qua, ſociatis cum foederato Rege copiis, quae non excedebant numerum tricies mille virum, maximas nobiliſſimae gentis copias, nonagies mille Sarmatas, & quadragies mille Scythas, in oculis ſedis Regiae fudiſti, & optimam Boruſſiae partem, Regia dominatione levatam, in libertatem ſic vindicaſti, ut tota poſt haec Tui juris & ditionis fuerit? His enim legibus ut pax redimeretur facile Tibi paſſus es perſuaderi, qui nunquam arma ſumſiſti, ut imperii fines latius proferres, ſed ut injuriae licentiam eriperes hoſtibus, & otium non obnoxium, ac ſecuritatem Tibi parentibus populis praeſtares, & aut ſociis, aut importune afflictis opitulareris. Quid glorioſius tropaeo Fehrberolinenſi? cum arma Tua, quae in remotiſſimis imperii Romani finibus, ad ejus majeſtatem & ſalutem tuendam, illiuſque inimicos ſubmovendos quaſi peregrinabantur, revocarent ſubiti ac nec opini hoſtes,

hoſtes, qui abſentiam Tuam occaſionem, ſuam ducentes, dolis ac vi Tuas terras, praeſidiis nudatas, non infeſtarant modo, ſed occuparant. Quantas mox hujus injuriae poenas Deo, Tibi, & ſibi ipſi dederunt! Cum parva cum manu equitum advolares ad Tua vindicanda, & exercitum numero & locorum oportunitate longe ſuperiorem, & ab inſtrumento bellico rebuſque aliis omnibus paratiorem, tanta celeritate, ſed longe majore virtute aggredereris, caederes, & fulminis inſtar proſterneres, ut non tam de illis, quae *invaſerant*, *retinendis*, quam de ſua ſuorumque ſalute ſolliciti, pavidi terroriſque pleni refugerent. Equidem magna mercede didicerunt, quam temere & quam inauſpicato laceſſierint Principem, quem invictum ad arma divina virtus & animus excelſus praeſtat, & quem perpetua in bellis gerendis, quia nulla niſi pia & juſta ſuſcipit, fortuna comitatur. Quot enim urbes, arces, caſtella, cum ingenio ſitus, tum operibus firmiſſimas *non longi temporis* ſpatio amiſerunt? *Stralſunda*, quae acerrimos ſuperioribus hujus ſeculi annis, ingentium Caeſarearum copiarum inſultus ſuſtinuerat & retuderat, ut haberetur inexpugnabilis, quam facile novo miſſilis ignis commento Tibi ceſſit? Stetinum, munitiſſimam, & magno lectiſſimorum equitum & peditum praeſidio, omnique apparatu bellico inſtructiſſimam in patientiam obſidionis longiſſimae, quam & animo fortiſſimo, ingentique fiducia, an pervicacia dicam, ferebant, quanta virtute, quantoque conſilio cepiſti? Rugam tan-

tis copiis infeſſam, tantis operibus & caſtellis, ipſoque mari ſeptam & vallatam, quam brevi, expoſito milite, fuſis hoſtibus, ſubjugaſti, inſigni documento virtutem & felicitatem Tuam omnia ſequi, etiam quae humana vi non expugnari poſſe videbantur. Sed nihil ſplendidius, & ad omnium ſeculorum commendationem magnificentius eſt lauru Boruſſiaca. Hoſtes recollegerant vires, dilectuque domi habito, numeroſo exercitu, per Sarmatiam irruptione facta, infeſtarant Boruſſiam Tuae ditionis, regionem tam ad belli ſubſidia, quam ad decus pacis ornatiſſimam, & uberrimis fructibus Tuum aerarium locupletantem. Caedibus, direptionibus, incendiis graſſabantur, non mediocres terrores jaciebant, diraque denuntiabant imperata detrectantibus. Videbatur fortuna, cum abeſſes longe, ac diſtinereris, omnia commutaſſe. Sed tu, invictiſſime Princeps, contractis pro tempore copiis, quam ſubito, quam inexpectato hoſtibus ſuperveniſti, ut ante Te veniſſe viderent, quam audierant venire. Adventus enim Tui nuncios incredibili celeritate praeveneras, & quidem alieniſſimo anni tempore, cum omnia frigoris immanitate rigerent, & per duratum glacie ſinum maris Balthici exercitus & omnis apparatus bellicus eſſet ducendus. Simul veneras, ſimul viceras. Inſperatus Tui conſpectus animos hoſtium tantopere perculerat, ut non tam de pugna, quam de latebris, quas circumſpiciebant, & fuga, quam maturabant, cogitarent. Victoriae praemium fuit non modo Boruſſia recuperata, ſed Pomerania

rania citerior ulteriorque pacata. Haec omnia Te Duce. ſed quid non Tuis auſpiciis & auctoritate per Tuos duces geſtum eſt? Vt alia taceam, hoc ipſo anno, quas contra immaniſſimum Chriſtiani nominis hoſtem copias miſiſti auxiliares, quae non mirifica virtutis inuſitatae documenta dederunt, in illa ingenti & nunquam non commemoranda obſidione Budae. Septies haec urbs a Chriſtianis fuit obſeſſa irrito ſucceſſu, & magno Imperii Chriſtiani detrimento & dedecore. Nec melioris eventus fuiſſet octavum obſidium, niſi miles Tuus ex illis, quae ei erant aſſignata, caſtris, tanto impetu urbem impetiiſſet, tantaque conſtantia, licet quotidie plurimi occumberent, a Turcis, cum erumpentibus, tum a foſſis & munimentis maxima vi obſeſſores arcentibus, caeſi, preſſiſſet, & tanta animi praeſentia primus muros, cum invaderentur noviſſime, ſubiiſſet, ut illi in primis expugnationem tam invictae urbis acceptam ferendam eſſe, ipſi Duces, quibus ſummam belli mandaverat, Auguſtus Imperator, litteris publice ſcriptis ſint teſtati, Tibique pro tam fortibus viris, quos reipublicae Chriſtianae ſubſidio miſiſſes, ſummas egerint gratias.

Magna haec ſunt, Sereniſſime Princeps, quae nunc admirantur omnes, quaeque ſeri nepotes admirabuntur, nulla longinquitate temporum obliteranda. Alet ea hominum fama, & ad extremas gentes, & per omnem poſteritatis memoriam diſſeminabit. Sed longe majora ſunt, quae Tibi ipſe per Te ſolus tropaea poſuiſti. In glo-

riae, quam tot rebus ad Viſtulam, Rhenum, Viadrum, Iſtrum, fortiſſime geſtis es adeptus, ſocietatem admittis Duces & milites, quorum uſus es conſilio, manibus, & miniſterio. A conſortio hujus victoriae, qua Te ipſe viciſti, quod genus victoriae eſt difficillimum, excluduntur ceteri omnes mortales. Haec vere Tua victoria eſt, cum hoſtibus, quos aequitate cauſſae viceras, antequam cum iis congredereris, armis quoque victis, & exutis illo Germaniae tractu, quem ad mare Balticum tenebant, animi ſumma moderatione, & inſita ingenii lenitate incredibili, pacem dediſti, provinciaſque quas arma & jus belli Tibi acerbe provocato adjudicarant, Tuaeque poteſtati ſubjecerant, eis reſtituiſti. Nullas pacis conditiones, quamvis parum aequae, nec ex victoris dignitate viderentur eſſe, averſabaris, ut conſtaret omnibus, Te pacis & concordiae Germaniae redintegrandae & firmandae ſtudio, non ambitione, nec cupiditate novarum rerum, aut finium late propagandorum, arma cepiſſe. Haec aequitas mirifica, & altiſſimi animi exaggeratio, Te ad divinitatis quoddam faſtigium evexit, ut Te tanquam caelo demiſſum Principem homines colant, ac venerentur.

Verum ut pax & tranquillitas Tuorum civium, ſic & eorum felicitas Tibi ſemper curae fuit, ut affluant omnibus, quae vel ad uſum, vel ad cultum & elegantiam vitae ſunt neceſſaria. Hinc magnis commodis & immunitatibus non ſolum excitantur incolae, ſed & exteri invitantur ad artificia varia in tuis civitatibus excolenda, & ad

mer-

mercaturam locupletandae reipublicae fovendam. Hinc in ultimas insulas, & terras alio sole calentes naves missae negotiandi caussa, coloniaeque sunt ductae. Hinc Suevum & Viadrum, fossa ducta magni operis, duodecim catarectis instructa, quinque decempedas lata, & tria miliaria Germanica longa, maximis impensis junxisti, ingenti negotiantium commodo, & itinerum compendio. Nullius patris familias tanta potest esse diligentia, & sollicitudo *in* procuranda re familiari, pro suorum tutela, quanta Tua est cura & *vigilantia in* providendis Tibi subjectorum populorum utilitatibus, & oportunitatibus. *Parentis indulgentiam & amorem omnibus* praestas. Inde tanta facilitas in omnium desideriis excipiendis, tanta benignitas in necessitatibus sublevandis, tanta severitas in sanctitate tribunalium, & religione judiciorum constituenda, ut omnes aequalitate juris fruantur, boni & bene de rep. meriti ornentur, improbos vero *nec* potentia, nec largitio, *nec gratia legibus* eripiat. *Omnium vero curarum* Tibi antiquissima est cura pietatis & religionis. In hoc omnem cogitationem mentemque fixisti, ut ejus decus illibatum, & omnibus pestilentibus erroribus purgatum floreat. Felicium aras raro fumare tam vere, quam eleganter dixit vetus poeta. Nam rebus laetis & secundis, *nimiisque* opibus solent homines efferri animis, & humanitatis oblivisci. Tu in tanto rerum humanarum fastigio non modo ipse caste colis religionem, Deumque unicum auctorem omnis Tuae felicitatis & victoria-

rum

rum eſſe in omni ſermone prae Te fers, ſed & Tuos cives ad eandem pietatem colendam Tuo inflammas exemplo, & graviſſimis verbis incitas. In admirabili illa adlocutione, qua Tuum exercitum in Pannoniam contra ſempiternum Chriſtianorum hoſtem iturum, hortabaris & confirmabas, quae hic apud nos quoque cum maximo applauſu fuit audita, quid praecipiebas acrius & ſtudioſius, quam ne in hac expeditione pietatis ſtudium Deique cultum negligerent, cui omnes Tuas victorias Te debere teſtabaris, utque, ſi tempus ſic ferat, mortem fortiter oppetant pro Chriſto Soſpitatore, qui ſalutem noſtram ſanguine ſuo, & vitam immortalem morte nobis, eaque indigniſſima, pepererit. Tantum ardorem in animis tam Ducum, quam militum, haec Tua oratio, tantam in Deum Chriſtianamque rempublicam pietatem ſpirans excitavit, ut alacrius ad bellum, quam ad feſtum diem proficiſcerentur, tantaque virtute dimicarint, ut maxima pars vitam profuderit, ſuperſtites autem, non tam ſuae fortitudini, quam illis facibus, quas eis ſubjeceras, victoriam adſcribant. Quam vero hoc luculentum & illuſtre pietatis Tuae documentum eſt, quod omnes exteros cujuſcunque gentis, qui propter religionem ſolum vertunt, & ad Te tanquam aram & arcem confugiunt, recipis fovendos, & alendos, quorum quater mille familiae in Tuis terris ſedes invenerunt quietas.

In alias artes ingenuas & doctrinarum ſtudia, quibus homines ad virtutem in reipublicae uſum

&

& decus informantur, non minus curae & liberalitatis confers. Quot eruditionis & ſapientiae palaeſtras aut excitaſti, aut magnifico tueris impendio? In Boruſſia Regium montem, ad Viadrum Francofurtum, in Clivis Duisburgum, in qua Tu, Princeps ſapientiſſime, me poene adoleſcentem primus produxiſti in hoc famae theatrum. In tanto numero novam doctrinae liberalioris officinam Te moliri in Magdeburgenſi dioeceſi, nuperius cum in Clivis ad Tuum conſpectum admitterer benigniſſime, ex Tuis ſermonibus, quos in tanta rerum mole, de amplificanda eruditionis dignitate mecum habere dignabaris, mihi datum fuit intelligere. Illi nunquam effluent ex animo meo, nec ille dies mihi longe honeſtiſſimus, quo tantum Principem videre audireque mihi licuit.

Praeter iſtam, quam Athenaeis tuendis impendis, quid non pecuniae conſumis in Hebraeorum, Graecorum, Romanorum *numiſmatibus*, gemmis elegantia & *eruditione*, quam prae ſe fert erudita manus, conſpicuis, & ſupellectile priſci temporis aggeranda, quae ſemper deliciae fuerunt heroicarum mentium. Auguſtus ſane ſua praetoria rebus vetuſtate & raritate notabilibus ornabat, ſollemnibus vero diebus donabat amicis nummos omnis notae, veteres etiam, & regios ac peregrinos. Quid dicam de ſumtibus, quos facis in Bibliotheca locupletanda, quam in Principali Palatio dedicaſti, quamvis jam tanta librorum exquiſitorum copia circumfluat, ut nulli fere ſit ſecunda, ſed Attalicorum & Alexandri-

no-

norum Regum memoratis bibliothecis palmam reddat ambiguam. Ei cuſtodiendae & excolendae novam cum maxime porticum ſpatioſiſſimam juſſiſti condi, ut ſplendidius quaſi hoſpitentur illa omnium ſeculorum illuſtria ingenia, qui quibuſcunque litterarum monumentis ulli ſapientiae parti utilem navarunt operam. In iſtud eruditorum hominum prytaneum ſi collocare quoque dignaberis recentem hanc Luciani editionem, non poterit non id magno ei eſſe honori. Nam praerogativa Tui tanti Principis judicii non modo commendabit eam omnibus bellarum rerum ſtudioſis, ſed & aeternitatem promittit. Eſt vero ſcriptor hic digniſſimus, qui curioſorum in manibus verſetur propter ingenii feſtivitatem incredibilem, mirificam elegantiam, & variae doctrinae, multarumque utilium & ſcitu dignarum rerum, quae fruſtra quaeruntur alibi, copiam. Gentilium ſtultitiam & anilem ſuperſtitionem, in illorum ſacris & cultu Deorum exagitat lepidiſſime. Non nunquam quidem nec Chriſtianis, aeque ut Tacitus ac Suetonius, parcit paganus, ſed vel ſic quoque nobis plus profuit, quam nocuit. Primum ex illo licet videre, quam futilia ſint, quae in Chriſtianis irridet. Dein argumento & teſtimonio luculentiſſimo vel invitus confirmat noſtrae doctrinae vim & ſanctitatem in praeclaro illo dialogo, cui pſeudomanti nomen. Non extat inſignior in omni antiquitate diſputatio, qua praeſtigiae & artes aeruſcatorum, qui fictorum oraculorum auctores fuerunt, & reſponſa divina mentiebantur, clarius oſtenduntur. Ait fa-

famoſiſſimum illum Alexandrum Abonotichitam, qui opinione renati Aeſculapii, futurorum praeſenſione juxtaque ſalutarium remediorum, quam jactabat, ſcientia inclyti, quem forma draconis humana facie, ſimulata fraude mirifica, oſtentabat, Aſiae & Europae diu illuſiſſe. Etiam hoc tempore foediſſimae illius, & omnem fidem excedentis credulitatis monumenta ſuperſunt in Abonitichitarum nummis, in quibus ille draco, hominis os ferens, conſpicitur. Adjicit Lucianus, hunc *impoſtorem* a ſuis ſacris & initiis, quae *inſtituerat*, *omnes* arcuiſſe Chriſtianos, & per praeconem edixiſſe: *Procul hinc Chriſtiani.* Norat impuriſſimus nebulo, Chriſtianos decipi non facile poſſe. Illos, mente ab oculis ſevocata, brevi latebras fallaciarum, quibus homines faſcinabant, perſcrutaturos, omnique mimo ſceleratiſſimi latrocinii perſonam detracturos fuiſſe. Vnde vero haec perſpicacitas hominibus rudibus, nec verſatis in perveſtigandis abditarum rerum cauſſis, quam *ſibi* vindicabant, qui Philoſophis *dederant operam*? unde robur illud animi, contra tantam ſuperſtitionis vim, quae omnium mentes tanquam magicis carminibus defixerat, quam a religionis Chriſtianae virtute & efficacitate, quae & oculos aperit ad fraudes nequiſſimorum hominum proſpiciendas, & animum firmat adverſus ſuperſtitionem, quae imbecilliores occupat facillime? Denique ſic cenſeo, ſi diligenter legatur Lucianus ab *hominibus ſanis*, qui noxia, quae non nunquam adſperguntur, poſſunt dignoſcere & ſeponere, vix ſcriptorem utilio-

liorem reperiri ad vitam corrigendam, eamque inanibus terroribus liberandam, nec non ad alte insitas & inveteratas opiniones pravas, quas cum lacte materno nostro aliorumque malo, imbibimus, a pulmone revellendas. Hunc tibi offero, sereniſſime Princeps. Si eum exceperis fronte Tua, hoc est serena, magnum operae, quam ei impendi, pretium me consecutum esse putabo. Deus Te, optime Princeps, contra ingravescentis aetatis incommoda diutiſſime servet salvum & sospitem, bono sacri Imperii Romani, cujus columen es, omniumque bonorum, in quibus ego numerari volo, qui praesidium in Te sibi certum constitutum esse decrerunt, & pro Tua Tuaeque florentiſſimae Domus incolumitate quotidie vota nuncupant. Trajecti ad Rhenum Nonis Novembribus M. IOC. LXXXVI.

IOAN-

[1] ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ ΣΑΜΟΣΑΤΕΩΣ

ΔΙΑΛΟΓΟΙ.

LVCIANI SAMOSATENSIS

DIALOGI.

[2] Περὶ τοῦ ἐνυπνίου, ἤτοι βίος Λουκιανοῦ. | De Somnio, seu vita Luciani.

ARGVMENTVM.

Occasio hujus narrationis videtur sumpta esse ex 2. Xenophontis de dictis Socratis, ubi Prodicus Sophista eodem modo Herculi pueritiam egresso narrat virtutem ac voluptatem apparuisse: & utramque illum ad se pertrahere contendisse. Consilium autem & scopus in fine ab ipso Luciano explicatur. Nam ut adolescentes præ inopia deficientes & ad deteriora animum applicantes, revocaret, & ad literarum studia converteret, sermonem hunc ait à se institutum esse.

ΑΡΤΙ μὲν ἐπεπαύμην ἐις τὰ διδασκαλεῖα φοιτῶν, ἤδη τῶν ἡλικίων ὢν· ὁ δὲ πατὴρ ἐσκοπεῖτο μετὰ τῶν φίλων ὅ, τι χρὴ διδάξαι τὸ μειράκιον, καὶ πολλοῖς ἐδόκει παιδεία μὲν, καὶ

NVPER cùm ineunte adolescentia [4] in ludum literarium ire desiissem, pater meus qua me arte instrueret, unà cum amicis disputiebat. Pleriſque certè videbatur [5] Humanitas, & labo-

1 Sic titulum authori meritissimò fecimus, meliores editiones sequuti. Mss. duo è Regis Christianissimi Bibliotheca, quos beneficio viri Clarissimi Nicolai Rigaltii videre contigit, nec titulum, nec ordinem agnoscunt. A postrema etiam editione Basilienſi duæ postremæ voces aberant. *Bourdelotius.*

2 Περὶ τ Ἐνυπνίε] Non dubium est quin φερωνυμίαν istam voluerit Lucianus operibus suis præfigi. Nec tamen persuasum habeo scribendi exordium eam illi fuisse. De ordine, quem in his dialogis servandum putavimus, dictum est in præfatione nostra ad Lectorem. *Idem.* Est λαλία sive φερωνυμία, ut patet in fine ubi ait οἷος ἦ φωνὴς ὑμῖν ἐπαυλήσατο. Marcilius.

πόνῳ πολλῷ, & χρόνῳ μακρῷ, & δαπάνης οὐσμικρᾶς, [1] καὶ τύχης δεῖσθαι λαμπρᾶς. πολλὴμὲν οὖν, μικρόν τι εἶναι, καὶ παχεῖαν τινα τὴν ἐπικουρίαν ἀπαιτεῖν. εἰ δὲ τινα [2] τῇ τύχῃ τῇ βαναύσων τούτων ἐπιμεμφοίμην, τὸ μὲ ὠφέλιμον ἐνὸν ἐν αὐτοῖς ἔχειν τὰ ἀρχηγοῦντα ἄφθονα τῆς τέχνης, καὶ [3] μηκέτι οἰκέσιτος εἶναι, πλείστου ὢν. ἂν εἰς μακρὰν ἡ καὶ τὸ πατέρα ἐνφρανεῖν, ἀποφέρων ἀεὶ [4] τὸ γενόμενον. Διὸ πρὸς ὧν σκέψεως ἀρχὴ ἐποιοῦτ' ἦν, τίς ἀρίστη τῶν τεχνῶν, καὶ ῥᾴστη ἐκμαθεῖν, καὶ ἀνδρὶ ἐλευθέρῳ πρέπουσα, [5] καὶ ὠφελείαν ἔχουσα τὴν χορηγίαν, καὶ διαρκῆ τὸν πόρον. ἄλλα τινὰ ἄλλων ἐπαινούντων, ὡς ἱκανὸς γνώμης ἦν ἐμπειρίας εἶχεν, ὁ πατὴρ εἰς τὴν ἰδίαν ἀπιδὼν, παρὼν δὲ ὁ τοῦ μητρὸς ἰδίος, ἄρτιος ἐρμογραφεῖν ἀεί, & τὸ λεγόμενον. Δευτέρας δὲ σκέψεως ἀρχὴ ἐποιοῦτ' ἦν, τίς ἀρίστη τῶν τεχνῶν, καὶ ῥᾴστη ἐκμαθεῖν, καὶ ἀνδρὶ ἐλευθέρῳ πρέπουσα, [5] καὶ ὠφελείαν ἔχουσα τὴν χορηγίαν, καὶ διαρκῆ τὸν πόρον. ἄλλα τινὰ ἄλλων ἐπαινούντων, ὡς ἱκανὸς γνώμης ἦν ἐμπειρίας εἶχεν, ὁ πατὴρ εἰς τὴν ἰδίαν ἀπιδὼν, παρὼν δὲ ὁ τοῦ μητρὸς ἰδίος, ἄρτιος ἐρμογραφεῖν ἀεί, & τὸ λεγόμενον. Δευτέρας δὲ σκέψεως ἀρχὴ ἐποιοῦτ' ἦν, τίς ἀρίστη τῶν τεχνῶν, καὶ ῥᾴστη ἐκμαθεῖν, καὶ ἀνδρὶ ἐλευθέρῳ πρέπουσα, [5] καὶ ὠφελείαν ἔχουσα τὴν χορηγίαν, καὶ διαρκῆ τὸν πόρον. ἄλλα τινὰ ἄλλων ἐπαινούντων, ὡς ἱκανὸς γνώμης ἦν ἐμπειρίας εἶχεν, ὁ πατὴρ εἰς τὴν ἰδίαν ἀπιδὼν, παρὼν δὲ ὁ τοῦ μητρὸς ἰδίος, ἄρτιος ἐρμογραφεῖν ἀεί, & τὸ λεγόμενον.

labore multo, & tempore longo, & sumptu non exiguo, [2] fortuna denique splendida opus habere: [3] nostras autem facultates cum tenues esse, tum celere quoddam auxilium postulare. Quod si mechanicam aliquam artem didicissem, fore primùm ut statim ab ipsâ arte necessaria vitæ comparare, nec amplius domi, etiam adhuc adolescens, paternis sumptibus viverem: deinde ut non multò post patrem exhilararem, quum semper justam mercedem referrem. Hinc secundæ consultationis caput est propositum, quænam ars optima, & ad discendum facillima, & libero homine digna esset: quæque minori sumptu egeret, quæstumque continuum sufficeret. Proinde alio vel ex sententia, vel ab experientia, aliam laudante; pater avunculum intuens (aderat enim is quo-

3 Εἰς τὰ διδασκαλεῖα φοιτῶν] Habet à Platone, in quo totus est, & à Xenophonte, cujus est assiduus imitator, apud quos, εἰς τῶν διδασκάλων φοιτῶν. Sic in Hermotimo, sive de Sectis. παρὰ τὸν διδάσκαλον φοιτῶντα, sic de Merc. cond. & passim alibi. Inde φοιτηταὶ, ἀντὶ τῶν μαθητῶν. Hesych. Suid. Poll. Diligens lector monendus est, Lucianum sæpissime loquendi modos eosdem, easdem paroemias, & citationes usurpare: qui enim aliter fieri potuit in tam floridâ & variegatâ scripturâ? Quod igitur semel monuerimus, illud sequentibus sufficiat. Ea satis constans ratio videbitur cur paululum in his principiis immorandum. *Bourd.*

4 *In ludum*] Omnem scholam (ut Ascanius ait) Romani ludum dixerunt. Cicero 2. de orat. *ludum* pro Rhetorum schola dixit. *Cognatus.*

5 *Humanitas*] Quoniam eruditio & bonarum artium disciplinæ homini soli sunt propriæ, factum est ut παιδεία pro eruditione acciperetur. Gell. lib. 13. c. 15. *Idem.*

1 Καὶ τύχης δεῖσθαι λαμπρᾶς] Iacobus Micyllus, vir doctissimus, interpres hujus λαλιᾶς, autoris mentem sæpissimè frustratur, & *egere quodam fortuna splendore.* sic de Merc. cond. *Bourd.*

2 *Fortuna*] Fortuna pro divitiis, Horat. Epist. 5. lib. 1. *Cogn.*

3 *Nostras autem res*] *Res* pro substantia. Terent. in Phorm. *Idem.*

4 Τύχῃ τῇ βαναύσων] Generaliter pro qualibet mechanica. ἁπλῶς tamen βαναυσία, πᾶσα τέχνη, ut vult Hesych. Suid. vox est Peloponnesiaca. In Peloponneso βαῦνος κάμινον ἢ ἐσίαν δηλοῖ. interp. Aristopha. Pollux. *Bourd.*

5 Μήκετι οἰκέσιτος ὦ] In MSS. & aliis editionibus, quoties occurrunt duæ vocales in duabus dictionibus, prior semper eliditur, quod semel monitum volui. *Idem.*

6 Τὸ γενόμενον] *Artis proventum.* Bud. vertit *justam mercedem.* Idem.

7 Καὶ ὠφέλειαν ἔχουσα τὴν χορηγίαν] *Quæ paratam opem ferret, quæ promptas praberet suppetias.* Ea repetit passim. *Idem.*

1 *Sta-*

γλύφος εἶναι δοκῶν, καὶ λιθοξόος ὁ τοῖς μάλιστα δεξιώμασι, ἐπεὶ ἡμῖς εἴπερ ἄλλῳ τέχνῃ ἐπιτραπῆν, σοῦ παρόντος. ἀλλὰ τοῦτον ἄγε, δείξας ἐμοί, καὶ διδάσκε παρακαθὼν λίθους ἐργάτην ἀγαθὸν εἶναι, καὶ συναρμοσαι, καὶ ἐρμηνεύφια. διὰ γὰρ καὶ τοῦτο. φύσεως γὰρ εἶδα [2] ἔχων δεξιῶς. ἐπεμαίνετο δὴ ταῖς ὑπὸ τοῦ πατρὸς ἐφ' οἷς, ὅτε μὴ τῶν διδασκάλων, πληγὰς ἐλάμβανον. τότε δὴ ἵππους εἰς τὸ ζῴφυλλον καὶ τοιοῦτο ἦν. καὶ χρῆσιν εἶχον ἐπ' ἐμοὶ τὰς ἐλπίδας, ὡς ὁ βραχεῖ μαθήσομαι τῷ τέχνῃ, ἀπ' ἐκείνης τῆς παιδιᾶς. ἅμα πρὸς ἐπιτήδειος ἐδόκει ἡμῖν τέχνης ἐπάρξαι. καὶ ὁ παρεδίδομεν τῷ θείῳ, μὴ τὸν Δί' ἐσφόδρα τῷ πράγματι ἀχθόμενος. ἀλλά μοι καὶ παιδιὰν ἔνα ἀπράγμονα ἐδόκει ἔχειν, καὶ ὅσους τὰς ἡλικιώτας ἐπίδειξιν, εἰ φανοίμεθα θεὰς πρὸς γλύφων; καὶ ἀγαλμάτιά τινα μικρὰ καταπαίζων ἐμαυτῷ τε, καὶ ἐκείνοις, οἷς ἐπῆρε μοι. καὶ τὸ μὲν τοῦτον ἐκεῖνο καὶ σώνθες τοῖς ἐγχωρίοις ἐγίγνετο. ἐγκωμία γάρ τινα μοι ἐκ τοῦ θέατος, ἐπίλυσιν μοι πρίαμα καὶ ἐλπίδος πλατείας, ὁ μέτρον κεφαλῆς, ἐπιπᾶν τὸ κοινόν. [5] Ἀρχὴ δὲ

quoque [1] ſtatuarius optimus ſculpendo & doliendo marmore inter probatiſſimos artifices habitus) non fas eſt, inquit aliam artem, te præſente potiorem haberi. Quare hunc abduc, (me demonſtrans) & acceptum doce lapides probè expolire, & coagmentare, ut in ſtatuarium præſtantem evadat. Poteſt enim & hoc, natura ut ſcis, præditus fœlici, ac dextera. Conjiciebat hoc ex ludicris illis quæ ex cera conficiebam, quum dimiſſus à præceptoribus, vel boves, vel equos, vel etiam homines, rectè per Iovem ut patri videbar, abraſa cera effingebam: quorum cauſa plagas à præceptoribus accipiebam. Tunc autem his laudibus ad excitandam ingenii dexteritatem me proſequebantur: & ex illa ad fingendum propenſione, omnes ſpem bonam concipiebant, fore ut brevi artem hanc addiſcerem. Simul igitur idonea videbatur dies auſpicandæ arti, & tradebar avunculo, rem per Iovem non iniquo admodum animo ferens. Quin mihi luſum quendam non inſuavem res ipſa videbatur habere, & ad nominis apud æquales illuſtrationem facturum eſſe, ſi & Deos ſculpere, & parva quædam ſimulachra, cum mihi, tum quibus vellem, adornare noſſe comperirer. Primum quod auſpicantibus fieri ſolebat. Celte data, tabulam in medio jacentem, leniter attingere juſſit avunculus, tritum illud admonens, [6] *Dimidium facti, qui cœpit, ha-*

1 *Statuarius*] Sunt qui ſtatuariam in quinque dividant ſpecies, in *Comicen*, *Colapticen*, *Glyphicen*, *Encolapticen*, *Encauſticen*. Cogn.

2 Ἔχων δεξιῶς] Anglic. & Mſ. δεξιάς, minùs Atticè. *Bourd.*

3 Τοῦ τοῦ διδασκάλου] Angel. τοῦ. Idem.

4 Εἰκότως] *Ad veram imaginem*, πρὸς τὴν εἰκόνα. Non enim εἰκότως, ibi vulgarem recipit interpretationem, cùm nullus ſenſus elici poſſit. *Idem.*

5 Ἀρχὴ δὲ τοῦ] Heſiodeum illud repetit in Hermotimo & alibi. *Idem.*

6 *Dimidium facti*] Ex Heſiod. idem in Hermot. *Cogn.*

τοιῆμισυ παντός. σκληρότερον ἢ κατὰ τὴν ἀπειρίαν, κατάγνυται μὲν ἡ πλάξ. ὁ δὲ, ἀγανακτήσας, [1] σκυτάλιόν τι καὶ μεμβράνου πλῆθος λαβών, ἐπράττε, καὶ δὴ καὶ ἐπεπείκει με. ὥστε δάκρυά μοι τὰ παρόντα τῆς τέχνης. ἀποδρᾶσα δὲ ἐπὶ τὴν οἰκίαν ἀφικνοῦμαι, σωτηρίας [2] ἀπολολύζων, καὶ δακρύων τὼ ὀφθαλμὼ ὑπόπλεως. καὶ δηγοῦμαι τῷ σκυταλίῳ. καὶ τὰς μώλωπας ἐδείκνυον. καὶ κατηγόρουν πολλὰ καὶ ὠμὰ τῆς μητρός, πτοοῦσα ὑπὸ φόνου παῖδα ἑδρᾶσαι, μὴ αὐτὸν ὑποβαλλομένη καὶ τῷ τέχνῃ. ἀγανακτησάσης ἢ τῆς μητρὸς, καὶ πολλὰ τὸν ἀδελφὸν λοιδορησαμένης, ἐπεὶ νὺξ ἐπῆλθε, καθεύδουσιν ἐπ' ἐμοῦ δάκρυς, καὶ τὴν νύχθ' ὅλην ὑπνοῦν. Μίχεα μὲν δὴ τούτων γελάσιμα, καὶ μεταξὺ ἐπιδηλα εἰρημένα. τὰ μὲν ταῦτα ἦ, ὑκεῖ δικαιοφρόνησα ὦ ἄνδρες ἀκούσατε, ἀλλὰ καὶ πάνυ φιλήκοοι ἀκροατῶν δεόμενα. ἴτε γὰρ καθ' Ὁμηρον εἴπω, [3] Θεῖός μοι ὑπνίον ἦλθεν ὄνειρος ἀμβροσίῃ νυκτί, σαφὲς γάρ ἔτως, ὥστε μηδὲν ἀπολείπειν τῆς ἀληθείας. ὅτι γὰρ ἐγὼ μὴ τοσοῦτον χρόνον, τά τε πράγματα μοι τῶν φανέντων ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς παρεμβάλλει, καὶ ἡ φωνὴ τῶν ἀκουσθέντων [4] ἔναυλος, οὕτω σαφῆ πάντα ἦν. [5] Δύο γυναῖκες λαβόμεναι τοῖν χερ-

habet. Cæterùm me duriùs præ imperitia percutiente, tabula rumpitur. Indignatus avunculus, acceptaque scutica quæ prope jacebat, nequaquam mansuetè, atque ut animum addenti convenit, me initiavit: adeò ut lachrymæ artis procœmium mihi fuerint. Idcirco arrepta inde fuga domum repeto, continuoque ejulando, & lachrymis oculos opplendo, commemorabam scuticam, vibices ostendebam, nimiamque illius crudelitatem accusabam, addens hæc illum invidia feciſſe, ne se in arte superarem. Cùm stomachata, & multum fratri conviciata fuisset mater, ubi nox supervenit, lachrymosus adhuc obdormivi, totamque noctem cogitabundus decubui. Hactenus ridicula sunt, & puerilia quæ diximus: quæ verò deinceps audietis, nequaquam contemnenda sunt, ô viri: sed quæ auscultandi percupidos auditores requirant. Nam ut ex Homero dicam. *Venêre mihi divinâ insomnia nocte Almâ*, ita evidentia, ut à veritate nihil distarent. Nunc etiam post tantum temporis intervallum, & visorum species oculis inhæret, & auditorum vox auribus insonat, tam plana fuerunt omnia. [6] Duæ mulieres manibus prehensum,

1 Σκυτάλιον] De hac voce ejusque varia acceptione copiosè Grammatici. In Cod. Flor. & edit. Basil. male σκυτάλιν. Bourd.

2 Ἀπολολύζων] Mſſ. & Angl. ἀνολύζων: de qua voce dico ad lib. 10. Heliod. *Idem.*

Ib. Δακρύων τὼ ὀφθαλμοὺς ὑπόπλεως] Τὼς ὀφθαλμὼς aberant ab uno Mſſ. *Idem.*

3 Θεῖός μοι] Agamemnonis verba, lib. 2. Iliad. *Idem.*

4 Ἔναυλος] Hac dictione passim utitur. ἔναυλος ὁ ἐκτὸς τῆς αὐλῆς. ὅθεν ὁ λόγος ἔναυλος ὁ ἐπ' ἐκτὸς ὢν τῆς ἀκοῆς: atque hanc vocem sic capit, dum ait πράγματα μοι ἦν φανέντων ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς παρεμβάλλει, &c. *Idem.*

5 Δύο γυναῖκες] Totius narrationis sive τῆς ὑποθέσεως, exordium sumptum è Prodici Philosophi Hercule. Suid. in Prod. aliique multi. verum figmentum illud

ἐγὼ, ἕλκῃ μὲ θάτερος ἑαυτῷ ἐκπρεπῶς μάλα βιαίως, [1] καὶ κραρπαρῶς. μικροῦ γοῦν με διεσπάσατο πρὸς ἀλλήλας φιλοδικούμενος. καὶ γὰρ ἄρτι μὲν ἦν, ἡ ἑτέρα ἐπεκράτει, καὶ ἀπεμισεῖτ' [2] ὅλον εἶχέ με. ἄρτι δ' ἦν, αὖθις ἡ τῆς ἑτέρας εἶχε μᾶλλον. ἐδόκουν δὲ πρὸς ἀλήλας ἐκπρεπῶς. ἡ μὲν, ὡς αὐτῆς ὄντα με κεκτῆσθαι βέλοιτο. ἡ δὲ, ὡς μᾶλλον τῶν ἀλλοτρίων ἀπολαύοιτο. ἦν δ' ἡ μὲν ἐργαλικὴ, καὶ ἀνδρικὴ, καὶ εὐχερὴς τὴν χεῖρα. ἡ δὲ, λευκὴ τὰς χεῖρας τυλῶν ἀνάπλεως, διεζωσμένη τὴν ἐσθῆτα, πάνυ κεκαλλυσμένη, οἵας ἦν ὁ θεῖος ὁπόταν ξέοι τοὺς λίθους. ἡ ἑτέρα δὲ, μάλα εὐσχήμων, καὶ τὸ χρῶμα εὐπρεπὴς, καὶ [4] κόσμιος τὴν ἀναβολήν. τέλος δ' οὖν, ἰφιᾶσί μοι δικάζειν ὁπότερα βελτίω σωφρονεῖν αὐτῶν. σχοπέρα δ' ἡ συλλογὴ ἐκείνη, καὶ ἀσφαλὴς ἔλεξις. Ἐγὼ φίλε παῖ, ἐρμογλυφικὴ τέχνη εἰμὶ, ὦ χθὲς ἥκεις μανθάνειν, οἰκεία τέ σοι καὶ συγγενὴς οὖσα. ὅ, τι γὰρ πάππος σὸς, οἰκοῦσα τὸν μητροπάτορος, λιθοξόος ὦν, καὶ τὸν θεῖον ἀμφοτέρων. καὶ μάλα εὐδοκιμοῦντα δι' ἡμᾶς. οὐδὲ θέλοις λάθρα μὲν καὶ φλαῦρόν τι τῶν ἀφ' ἑαυτῆς ἀπάξασθαι, δείξασα τῷ ἑτέρᾳ, ἑπαλλὰξ δὲ καὶ συμπεῖσαι ἐμοὶ σοφὰ μὲν

sum, se utraque valde violenter ac potenter me trahebant: unde parum abfuit quin me discerperent, inter se contendentes. Nam altera quidem superabat, & propemodum totum tenebat me: modo contra ab altera tenebar. Tum in se invicem clamabant ambæ, hæc quidem quòd suum vellet me possidere: illa verò quòd aliena nequicquam sibi vendicaret. Erat autem altera operaria, virilis, & squalida coma, callosis manibus, succincta veste, marmoreo pulvere oppleta, qualis erat avunculus quum lapides poliebat. Altera facie venusta, habitu decoro, veste modesta, mundaque. Postremò autem permittunt meo judicio utri earum conversari malim. Et sic prior illa dura, & virilis locuta est. Ego, chare puer, Statuaria sum, quam heri discere cœpisti, tibi familiaris, & à parentibus congenita. Nam & avus tuus (avi materni nomen addens) fuit marmorarius, ambo præterea avunculi tui, & propter nos claruerunt. Quod si velis tricis, ac nugis circa quas ista versatur, alteram indicans, abstinere, me verò sequi, mecumque degere: primum generosè

Illud non Prodico sed Xenophonti quidam adscripserunt, ut Cic. epist. 12. lib. 5. ad Fam. Scholiast. Homeri ad 14. Odyss. Lucianus hac σοφιστικῶς de Somnio. Malè hoc illi. Prodicus enim hujus autor primus, ut patet apud ipsum Xenophontem. post primum autorem alii illud ipsum terigere, ut Max. Tyr. serm. 4. Themist. Euphrad. Orat. 3. D. Basil. orat. ad Nepot. *Bourd.* Simile figmento Prodici Sophistæ quo induxit voluptatem & virtutem Herculi adhuc puero apparuisse. *Cogn.*

1 Καὶ κραρπαρῶς] Sic jungi solita in Xenophonte & Platone. *Bourd.*

2 Ὅλον εἶχέ μὲ] Sic in epist. amato. Philost. *Idem.*

3 Τὸ χρῶμα] Sic in omnibus & Mss. & edit. sic passim, ut de Somnio. τῷ χρῶτι, τὸ τύχαι, & similia in Platone. *Idem.*

4 Κόσμιος τὴν ἀναβολὴν] Vt pòst passim, κεκοσμημένος τὴν διαβολήν. *Idem.*

θρέψῃ γενικῶς, καὶ [1] τοὺς ὤμους ἕξεις καρτεροὺς, φθόνου δ' πάντος ἀλεξήσιος ἔσῃ, καὶ οὔποτε ἄπει ἐπὶ τὴν ἀλλοδαπὴν, τὴν πατρίδα, καὶ τοὺς οἰκείους καταλιπών. [2] οὐδὲ ἐπὶ λόγοις ἐπαινέσονταί σε πάντες. [3] μὴ μυσαχθῇς δὲ ὦ σύμμαχος [4] τὸ ὄψιλες, μηδ' ὑπὸ τῆς ἐσθῆτος τὸ πιναρόν. ἀπὸ γὰρ τῶν τοιούτων ὁρμώμενον καὶ [5] Φειδίας οἷος ἦν, ἔδειξε τὸν Δία. καὶ [6] Πολύκλειτος τὴν Ἥραν εἰργάσατο καὶ Μύων ἐπῃνέθη, καὶ Πραξιτέλης [7] ἐθαυμάσθη. πρὸς ταῦτα οὖν τὴν γνώμην, ἵνα μὴ τῶν ἄλλων εἷς γένοιο, πῶς μὴ ὁ κλεινὸς αὐτὸς ἀπάντων ἔσῃ καὶ πᾶσιν ἀνθρώποις γένοιο ; ζηλωτὸν δὲ καὶ τὸν πατέρα ἀποδείξεις. εὐδαιμονίσει δὲ καὶ φανεῖς καὶ τὴν πατρίδα. πολλῷ δὲ καὶ ἐπὶ τούτοις [8] πλείονα, διαπταίουσα, καὶ βαρβαρίζουσα, [9] πάμπολλα εἰπεῖν ἡ τέχνη, μᾶλλα δὴ σπουδῇ σωφρονοῦσα, καὶ πείθειν με πειρωμένη. ἀλλ' ἐκεῖνα μέμνημαι τὰ πλεῖστα γὰρ ἤδη μου τῶν μνημῶν διέφυγεν. ἐπεὶ δ' ἐπαύσατο, ἄρχεται ἤδη καὶ ἐγὼ τὰ λοιπά. Ἐγὼ δὲ τοίνυν,

neroſe educaberis, & robuſtos humeros habebis, ab omni quoque invidia alienus eris : nec patria, tuiſque familiaribus unquam relictis, in terras alienas abibis, neque ob orationem laudabunt te omnes. Neque verò corporis vilitatem, aut veſtium ſorditiem averſeris. Nam ab his initiis profectus etiam Phidias ille Iovem ſpectandum exhibuit, & Polycletus Iunonem fabricavit, Myron laudatus eſt, & Praxiteles in admiratione fuit : & hi quidem cum Diis illis adorantur. Quòd ſi horum unus evaderes, quomodo ipſe apud omnes homines celebris non fieres ? Patrem certè beatum efficeres, & patriam omnibus ſpectabilem redderes. Hæc atque his etiam plura balbutiendo, & barbarè pronunciando, pleraque dixit Statuaria, ſummo ſtudio omnia connectens, & me in ſuam ſententiam adducere contendens. Sed plura non memini : maxima enim pars mihi excidit. Cæterùm ubi tandem finem fecit loquendi, altera in hunc ferme modum orditur. Ego verò,

1 Τοὺς ὤμους ἕξεις καρτεροὺς] Vt in Deor. & Mortuor. dialog. & in Contempl. *Bourd.*

2 Οὐδὲ ὅτι λόγοις] Longe alia lectio concipitur ex Mſſ. & Angl. Cod. εἰ δ' ἐπὶ λόγοις, id, qui partes τῆς παιδείας tuentur, ὡς ὅτι ἔργοις ἐπαινέσονταί σε, ἀλλ' ὅτι λόγοις. Recepta lectio facilior, hæc durior. πάντες abeſt à Mſſ. *Idem.*

3 Μὴ μυσαχθῇς] In Flor. Cod. μυσαχθεὶς, malè. hanc vocem alibi interpretatus ſum. *Idem.*

4 Τὸ ὄψιλες] *Vilitatem.* Hanc vocem ſæpè interpretati ſunt viri doctiſſimi. Cætera hujus concionatricis habes in Piſcat. *Idem.*

5 Φειδίας ἔδειξε τὸν Δία] Olympicum, ut patet poſtea, & apud Iul. Imper. in epiſt. *Idem.*

6 Πολύκλειτος ἔδειξε τὴν Ἥραν] Argivam. patet apud Plin. de horum duorum operibus, autor libri de mundo, Cic. Tuſcul. 1. Plin. c. 8. lib. 34. Val. Max. c. 15. lib. 8. *Idem.*

7 Ἐθαυμάσθη] Mſſ. ἐθαυμάζετο. Idem.

8 Πλείονα διαπταίουσα] Hunc locum imitatus eſt Iulia. Imp. ὑ πορφυρίδων, ἢ δυσκόλων, ὡς ἐφίσταμένῳ ἐσ' ἂ τὴν ἀνάμνησιν ἀφεῖσαι σοὶ χρόνῳ. Idem.

9 Πάμπολλα] Angl. & Mſſ. πάντα. Sed πάμπολλα Lucianicum eſt : atque ipſe hac dictione paſſim utitur. *Idem.*

1 Εἰς

παιδεία εἰμὶ ἤδη σοφώτης σοι, ἐ γνωσίμη, εἰ ἐμηδέπω [1] εἰς τέλος με πεπίρασαι. ἠλίκῳ μὴν ὄντι τὰ ἀγαθὰ πρᾶγμα λήξεσθαι ἡγοῦμαι, αὐτὸ φανερὸν ἔσται. οὐδὲν γὰρ ὅτι μὴ ἐργάτης ἔσῃ, τῷ σώματι πονῶν, καὶ τούτῳ τὰς ἁπάσας ἐλπίδας τοῦ βίου τιθεμένῳ. ἀφανὴς μὲν αὐτὸς ὢν, ὀλίγα καὶ ἀζήμια λαμβάνων, πᾶσιν τοῖς γνωρίμοις, ἀσπαστὸς ἐν [2] τῷ πρόσθεν, ὅτι φίλοις ἐπιδικάσιμος, ὅτι ἐχθροῖς φοβερός, ὅτι τοῖς πολίταις ζηλωτός, ἀλλ' αὐτὸ μόνον ἐργάτης, καὶ τὸ σὸν ἕκαστον ἡμῖν εἰς, ἀεὶ τὸ στρέχοντα ὑποπτήσσων, καὶ τὸ λίγειν δυνάμενον θεραπεύων, [3] λαγὼ βίον ζῶν, καὶ τὸ κρείττονος ἔμμεσον ὤν. εἰ δὲ καὶ Φειδίας, ἢ Πολύκλειτος ἦσθα, καὶ θαυμαστὸς πολλὰ ἐξεργάσαιο, τοῖς μὲν τέχνῃ ἅπασιν ἐπιστήσεται, [4] σὺ δὲ ἴσῃ ὃς πρὸς τὸ ἰδίωτον, εἰ τῶν ἔχει, ἀξιωτ' ἂν σοι ὁμοίως ἡδέως. οἷος γὰρ ἂν ᾖς, βάναυσος, καὶ [5] χειρώναξ. καὶ ὑποχειροήθως νομιδήτη. ὧν δή μοι πίθῃ, σπεῦσον μὲν σοι πολλὰ ἐπιτηδεῦσαι, ἤδη σωφρονῆσαι σοι, ἐ γνωσίμη, εἰ ἐμηδέπω εἰς τέλος με πεπίρασαι. ἠλίκῳ μὴν ὄντι τὰ ἀγαθὰ πρᾶγμα λήξεσθαι ἡγοῦμαι, αὐτὸ φανερὸν ἔσται. οὐδὲν γὰρ ὅτι μὴ ἐργάτης ἔσῃ, τῷ σώματι πονῶν, καὶ τούτῳ τὰς ἁπάσας ἐλπίδας τοῦ βίου τιθεμένῳ. ἀφανὴς μὲν αὐτὸς ὢν, ὀλίγα καὶ ἀζήμια λαμβάνων, πᾶσιν τοῖς γνωρίμοις, ἀσπαστὸς τῷ πρόσθεν, ὅτι φίλοις ἐπιδικάσιμος, ὅτι ἐχθροῖς φοβερός, ὅτι τοῖς πολίταις ζηλωτός, ἀλλ' αὐτὸ μόνον ἐργάτης, καὶ τὸ σὸν ἕκαστον ἡμῖν εἰς, ἀεὶ τὸ στρέχοντα ὑποπτήσσων, καὶ τὸ λίγειν δυνάμενον θεραπεύων, [3] λαγὼ βίον ζῶν, καὶ τὸ κρείττονος ἔμμεσον ὤν. εἰ δὲ καὶ Φειδίας, ἢ Πολύκλειτος ἦσθα, καὶ θαυμαστὸς πολλὰ ἐξεργάσαιο, τοῖς μὲν τέχνῃ ἅπασιν ἐπιστήσεται, [4] σὺ δὲ ἴσῃ ὃς πρὸς τὸ ἰδίωτον, εἰ τῶν ἔχει, ἀξιωτ' ἂν σοι ὁμοίως ἡδέως. οἷος γὰρ ἂν ᾖς, βάναυσος, καὶ [5] χειρώναξ. καὶ ὑποχειροήθως νομιδήτη. ὧν δή μοι πίθῃ, σπεῦσον μὲν σοι πολλὰ ἐπιτηδεῦσαι,

verò, ὁ fili Humanitas ſum, jam conſueta & nota tibi, tametſi nondum ad finem periculum mei feceris. Quanta utique bona fis adepturus ſi ſtatuarius evadas, illa modò expoſuit. Nihil enim aliud niſi operarius eris, corpore laborans, & in hoc totam vitæ ſpem poſitam habens, obſcurus ipſe degens, modicum & minimè genereoſum quæſtum faciens, dejectus animo, tenuis reditibus, nec amicis in foro auxiliaris, nec inimicis formidabilis, nec civibus beatus prædicandus: ſed illud ſolùm videlicet opifex, & è vulgo unus, præſtantiorem te ſemper formidans, & dicendi peritum colens, leporis vitam vivens, potentioris denique lucrum exiſtens. Quod ſi etiam Phidias, vel Polycletus fias, & præclara multa opera edas, artem quidem laudabunt omnes, nemo tamen ex aſpicientibus, qui ſanæ ſit mentis, tibi ſimilis eſſe optarit. Qualis qualis enim fueris, nihil niſi mechanicus artifex, manibus operans, & ex iiſdem victum quæritans cenſeberis. At contrà, ſi mihi obſequaris, primùm tibi

1 Εἰς τέλος] Rectè ibi Latinus interpres *eis τέλος*, *ad plenum*. Virg. lib. 2. Georg.

Huc ager ille malus, dulceſque à fontibus unda
Ad plenum calcentur. Bourd.

2 Τῷ πρόσθεν] Sic rectè in omnibus & Mſſ. & impreſſis. Iacob. Micyll. nihilominus vult legi *ὑπαμὶς τῷ πρόσθεν*. Idem.

3 Λαγὼ βίον ζῶν] Demoſth. *ἀδεῶς καὶ ἡσυχῇ. λαγὼ βίον ζῆν λέγουσιν οἱ ἐν σωτηρίᾳ φίζαι καὶ διατελοῦντες ἐ ἀκινδυνεύοντες.* Ex hoc proverbio illud natum, *λαγωῶν διαλείψεις.* de quo Lucianus. Piſc. & ſæpe alibi. D. Anaſt. in Epiſt. de hujus animalis metu. Ariſt. c. 1. lib. 1. hiſt. anim. & in Phyſiogn. Varr. Horat. Oppia. Ælia. Apul. Iul. Poll. Sido. Neque inelegantèr Q. Cornificius poëta apud Euſeb. in Chron. Milites fugaces vocavit *galeatos lepores*. Horum proverbiorum origo eſt quam profert Herod. in Thal. *ὅτι ὁ λαγὸς ὑπὸ πάντων θηρεύεται ἐ θηρίων ἐ ὀρνίθων, ἐ οὐ θρασύς.* Hinc metus leporis apud Auſon.

At lepus, In me omnis terra pelagique ruina eſt,
Forſitan & cœli, ſi cani aſtra tenent. Idem.

4 Οὐκ ἴσῃ ὃ] Eleganter hæc Plutar. in Pericle ſtatim ab initio. *Idem.*

5 Χειρῶν ἄναξ, μοναῖς τὰ χερὶ διανύζων] Aliter Heſych. *Idem.*

δείξω παλαιῶν ἀνδρῶν ἔργα, καὶ πράξεις θαυμασίας, καὶ λόγους αὐτῶν [1] ἀπαγγελοῦσα, καὶ πάντων ὡς εἰπεῖν, ἐμπειρόν σε ἀποφανοῦσα. καὶ τὴν ψυχήν, ὁπόσον σε κυβερνᾶν ἐστι, καὶ ἀκηδιῶντα πολλοῖς, καὶ ἀγαθοῖς κοσμήμασι, σωφροσύνῃ, δικαιοσύνῃ, εὐσεβείᾳ, πραότητι, ἐπιεικείᾳ, σωφροσύνῃ, καὶ τοῖς καλοῖς ἔρωτι, τῇ πρὸς τὸ σεμνότατον ὁρμῇ. ταῦτα γάρ ἐστιν ὁ τῆς ψυχῆς [2] ἀκήρατος ὡς ἀληθῶς κόσμος. λήθῃ δέ σε ὑπὸ παλαιῶν ἀδέτ, ὑπὸ νῦν ἡδυσμένον δέον, ἀλλὰ καὶ τὰ δέοντα προθύμως μετ' ἐμοῦ. καὶ ὅλως, ἅπαντα ὁπόσα ἐστὶ πάντα θεῖα, πάντ' ἀνθρώπινα, σὺν ἐμοὶ μαθήσεσθε διδαξόμενα. καὶ ὁ νῦν πένης, ἀφνεὸς δέον, ὁ βλαισὸς μὲν ὁ πρὸς ἀγχίνοιαν ὑπὸ τέχνης, μετ' ὀλίγον ἅπασι ζηλωτός, καὶ ἐπιφθονος ἔσῃ, πιμπλάμενος, καὶ ἐπαινούμενος, καὶ ἐπὶ τοῖς ἀρίστοις δόξασι μένων, καὶ λόγῳ τῷ ἀληθεῖ καὶ παλαίστρᾳ πρέπουσαν ἀποδεικνύμενος. ἐσθῆτα μὲν τοιαύτην ἀμπεχόμενος, δείξασθε τῆς ἐσωτῆς, πάνυ γλαμπρὰν ἐφορᾷ, δρόμῳ τε καὶ πρὸς θέαν ἀξιόμενος. κἂν πᾶσι δοκῇς, ἀλλ' ἐπὶ τῷ ἀποδεικνῆς ἀγωνᾷ, ἀλλ' ἀφανὴς ἔσῃ. τοιαῦτά σοι δεήσεται [3] τὰ γνωρίσματα· ὥστε τὸ ὁρώντων ἔγκρισον, τὸ παλησίον κινήσας, [4] δείξει σε τῷ δακτύλῳ, [5] οὗτος

tibi multa priſcorum virorum præclara opera, actaque admiratione digna oſtendam. Deinde & orationes eorum exponendo, & omnium, ut ita dicam, expertum te reddendo, animum, quæ tui pars eſt præcipua, multis ac præclaris ornamentis exornabo. Modeſtia ſcilicet, Juſtitia, Pietate, Manſuetudine, Æquitate, Prudentia, Fortitudine, Amore honeſti, rerum graviſſimarum Deſiderio. Hæc enim ſunt verè incorrupta animi ornamenta. Præterea neque quicquam ante actum te latebit, neque quod in præſentia eſt agendum, ſed illud multò ante mecum proſpicies. Omnia in ſumma, quæcunque ſeu divina ſunt, ſeu humana, brevi te docebo. Et qui nunc pauper es, iſtius neſcio cujus filius, qui de adeò illiberali arte neſcio quid conſultas, haud multò poſt, omnibus inſignis, & admirandus videberis, dum honoribus afficieris, laudibus eveheris, & rerum præſtantiſſimarum gloria celebraberis, & ab iis qui genere, atque opibus antiſtant conſpicieris: veſtem quidem hujuſcemodi geres (oſtendens ſuam, gerebat autem admodum ſplendidam) magiſtratu verò primoque conſeſſu dignus exiſtimaberis. Et ſi aliquò peregrè proficiſcaris, etiam in aliena terra non ignotus, nec obſcurus eris. Talibus ego te ornamentis inſignem reddam: ut te aſpicientium unuſquiſque proximè aſtantem impellendo commonens, digito

1 Ἀπαγγέλλουσα] Mſſ. & Angl. ἀπαγγελῶ Id. Cod. pro ἀποφαίνουσα, ἀποφανῶ. Bourd.

2 Ἀκήρατον κόσμον] Sic paſſim alibi: ſic Iulia. in epiſt. dixit ἀκήρατον χρυσὸν deſecatum, ἀκήρατον, ἀκήρατον, ἄφυρτον, ἄφθαρτον, καθαρὸν, θεῖον, ἁγνόν. Idem.

3 Τὰ γνωρίσματα] Dixerunt viri Clariſſ. hac de te dico ad Heliod. *Idem.*

4 Δείξει σε τῷ δακτύλῳ] Arria. Epict. c. 1. lib. 3. Viri Clariſſ. Th. Marcil. Deſ. Heral. δακτυλοδεικνύσθαι. Idem.

5 Οὗτος ἐκεῖνος] Sic in Harmonid. & alibi. *Idem.*

1 Κιχι-

ἐκείνῳ λέγει. ἂν δέ τι σπουδῆς ἄξιον ᾖ, καὶ τοὺς φίλους, ἢ καὶ τὴν πόλιν ὅλην προσλαμβάνῃ, εἰς σὲ πάντες ἀποβλέψονται· κἂν σοῦ τι λέγοντος, [1] κεκηνότες οἱ παῖδες ἀκούσονται), [2] θαυμάζοντες, καὶ διδιμονίζοντές σε τὸ λεγόμενον ἐπὶ δυνάμεως, καὶ τὸ παντὸς ἐπὶ δυσπραξίας. ὃ δὲ λέγουσιν ὡς ἄρα ἀθανάτοις γίγνονταί τινες ἐξ ἀνθρώπων, τοῦτό σοι περαίνουσι· καὶ γὰρ ἐκ σοῦ τὸν βίον ἀπόλοιτο, [3] ὅπως πείσῃ σεαυτὸν τοῖς πεπαιδευμένοις, καὶ σεαυτὸν ὁμιλεῖν τοῖς ἀρίστοις. ὁρᾷς τὸν Δημοσθένην οἷόν ποτ' ἦν υἱὸν, οἷον ἐγὼ πλήρη ἐποίησα; [4] ὁρᾷς τὸν Αἰσχίνην, ὃς τυμπανιστρίας ἦν υἱὸς, ἀλλ' ὅμως αὐτὸν διῆμι Φίλιππος ἰδεσθαι; ὁ δὲ Σωκράτης, καὶ αὐτὸς ὑὸς τῆς μαιευτικῆς τυγχάνει τέχνης, ἐπειδὴ πάσχει σεαυτῷ τὸ κρεῖττον, Καὶ θαμὰ διδοὺς πᾶ αὐτὸς, ἠδὲ μάλιστα ἐμοὶ, ἀκμὴν ὡς ἐκδοὺς πάντων ἄδυτος; ἀφεὶς δ' αὐτὸς παλαιστὴς, καὶ τοιούτους ἀνδρας, καὶ πράξεις λαμπρὰς, καὶ λόγους σεμνοὺς, καὶ χρῆμα δίκρεπες, καὶ τιμὴν, καὶ δόξαν, καὶ ἔπαινον, καὶ σωτηρίας, καὶ δυνάμεις, καὶ ἀρχὰς, καὶ τὰ ἐπὶ λόγοις διδόμενα, καὶ τὰ ἐπὶ σωφροσύνῃ διδόμενά τε, ἀντιῶν τε πατρῷον σύνοιαν, καὶ χρῆμα δυλοπρεπὲς ἀναλῦσαι, καὶ μοχλία, καὶ γλυφέα, καὶ κοπίας, καὶ κλαπτῆρας ὧν τῶν χρεῖαν ἴσχεις, κἀκπεπομφὼς εἰς τὸ ἔργον, χαμαιπετὴς, καὶ χαμαίζηλος, καὶ

gito te demonſtret, atque hic illè eſt; dicat. Iam ſiquid magni momenti, vel ad amicos, vel ad civitatem univerſam pertinebit, omnes in te oculos convertent: tum ſiquid dixeris, plerique hiantes auſcultabunt, admirantes & prædicantes te beatum ob dicendi vim, tuumque patrem ob prolis fœlicitatem. Et quod ajunt, ex hominibus aliquos immortales reddi, hoc tibi conferam. Nam poſtquam ipſe ex hac vita deceſſeris, numquam deſines converſari doctis, & conſuetudinem habere cum optimis quibuſque. [4] Demoſthenem illum vides, cujus filius fuerit, & quantum ego eundem reddiderim. Vides & Æſchinem, qui tympaniſtriæ filius erat, attamen propter me etiam Philippus rex illum coluit. Ipſe quoque [5] Socrates ab iſta Statuaria educatus, ſimul atque meliora intellexit, illaque relicta ad me transfugit, audis ut nunc ab omnibus decantetur? At ſi reliqueris tantos taleſque viros, res adeò ſplendidas, orationes tam graves, habitum tam decorum, honorem, famam, laudem, primos conſeſſus, potentiam, imperia, denique & illam, quam ex dicendo conſequêris gloriam, & qua te omnes ob prudentiam prædicabunt, fœlicitatem, tuniculam ſordidam indues, habitumque ſervilem aſſumes, vectes, cæla, celtes, ſcalpra præ manibus habebis, deorſum inclinatus in opus, humilis, humi-

1 Κεκηνότες] Vt in Nigr. Timo. Charont. & paſſim. *Bourd.*

2 Θαυμάζοντες καὶ διδιμονίζοντές σε] Mſſ. Θαυμάζοντές σε ἐπὶ δυνάμεως. Impreſſa lectione alibi ſæpe utitur. *Idem.*

3 Ὅπως πείσῃ σεαυτὸν τοῖς πεπαιδευμένοις] Πεπαιδευμένοις, ἀμφιλόγως vitandæ cauſa. *Marc.*

4 *Demoſthenem*] Aphthonius in Chria. *Cogn.*

5 Τὸν Αἰσχίνην] Plin. Diog. Laërt. Autor vitæ Æſchinis. *Bourd.*

6 *Socrates*] Fuit Sophroniſci lapidarii filius qui etiam lapides ſculpſiſſe dicitur. Aſſerunt quidam gratias veſtitas quæ ſunt in arce, illius opus eſſe. *Idem.*

καὶ πάνυ τοῦ πονηροῦ. [1] Ἀνακύπτων δὲ μηδὲν πω, μηδὲ ἀνθρώπους, μηδὲ ἀλλήλους μηδὲν ἐπιτρέπων, ἀλλὰ τὰ μὲν ἔργα ὅπως εὔρυθμα, καὶ εὐχύμονα ἔσται σοι σκοπῶν. ὅπως δ' αὐτὸς εὔρυθμός τε, καὶ κόσμιος ἔσῃ, ἥκιστα προφροντικῶς, ἀλλ' ἀμφιπρεπῆ ποιῶν σαυτὸν λήσων. Ταῦτα ἔτι λεγούσης αὐτῆς, ἀ παρεμένας ἐγὼ τὸ πλῆθος λόγων, ἀναπαύσας ἀπεφηνάμην. καὶ τὴν ἄμορφον σκευὴν, καὶ ἐργαλικὴν ἀπολιπὼν, μετέβαινον πρὸς τὴν παιδείαν μᾶλλον γεγηθώς, καὶ μάλιστα ἐπὶ μοι καὶ εἰς νοῦν ἦλθεν ἡ σκυτάλη. καὶ οὐ πολλὰς δίκας σὺν ὀλίγας δρόμῳ μοι χθὲς συνεπείψατο. ἡδὲ, ἁπλεφθεῖσα, τὸ μὲν πρῶτον ἠναισάκτει, καὶ τῷ χαίρε συνεκρότει, καὶ τὰς ἐδύνας συέπειε. πλῆν ἅτε τὴν Νιόβειον ἀκούομεν, ἐπεπήγει, καὶ εἰς λίθον μετεβέβλητο. εἰ δὲ παρέδεξα ἅπαξ, μὴ ἀπεπήσητε. [2] Θαυμάσιοι γὰρ οἱ ὄνειροι. ἡ ἑτέρα δ' αὖθίς με ἀπιδοῦσα, τοιαῦτα ἀμείψομαί σε ἔφη τῇ δίκῃ δικαιοσύνης, ἣν καλῶς τῷδε δίκῃ ἐδίκασας. καὶ ἅμα ἤδη, ἐπιβᾶσα τούτου τοῦ ὀχήματος, δείξασα τὸ ὄχημα ὑποπτέρων ἵππων τινῶν, τῶν Πηγάσου ἀοικότων, [3] ὅπως ἴδοις οἷα καὶ ἡλίκα μὴ ἀκριβῶς ἐμοὶ, ἀγνοήσειν ἔμελλες. ἐπεὶ δὲ ἀνῆλθον, ἡ μὲν, ἤλαυνε, καὶ ὑφλιόχει. ἐγὼ δ' εἰς ὕψος ἐγὼ, ἐπισκόπουμι ἀπὸ τοῦ ἅρ-

miliaque tentans, omnibus denique modis abjectus. Nunquam autem caput eriges, virile nihil, liberumve cogitabis: sed tantum providebis, ut opera tua suis numeris & decore absoluta reddantur; at ut ipse concinnus & ornatus incedas, minimè curabis, imò saxis ipsis contemptiorem te reddes. Nondum hæc dixerat, quum non expectato fine orationis, surgens sententiam pronunciavi: & relicta illa deformi & operatrice, ad Humanitatem læto animo transivi, eoque magis quia mihi venit in mentem scutica, & plagæ non paucæ quas mihi pridie artem auspicanti statim ab initio inflixit. Tum illa relicta primum indignabatur, manusque complodebat, ac dentibus infrendebat: tandem quemadmodum [2] Nioben audimus, ita hæc quoque diriguit, & in saxum mutata est. Quòd si incredibilia passa esse videtur, ne miremini: [3] miranda enim sunt objecta somniorum. Altera autem oculis in me conversis, proinde, inquit, justitiam hanc tibi rependam quoniam causam hanc rectè judicasti. Iam veni, currumque hunc ascende (ostendebat currum qui ab alatis equis [4] Pegaso similibus trahebatur) ut videas qualia & quanta ignoraturus fuisses, si me non secutus esses. Cæterùm postquam ascendi, hæc quidem agitare & aurigari cœpit. Ego verò in sublime sublatus, ab oricn-

1 Ἀνακύπτων] Cod. Angl. ἀναπέμπων. Bourd.

2 *Nioben*] Ovid. 6. Met. *Cogn.*

3 Θαυμάσιοι γὰρ ὄνειροι] Dixi ad illud Petron.

——*Somnia quæ mentes ludunt.* Bourd.

4 *Somnia enim mirifica*] Eorum quæ in somno videmus Macrobius ait esse quinque genera: somnium, insomnium, visionem, oraculum, visum. *Cognatus.*

5 Ὅπως ἴδοις] Mss. & Angl. εἴδοις, toleranda lectio, aliter tamen cæteræ editiones, atque aliter legit Interp. *Bourd.*

6 *Pegaso similibus*] Homer. Iliad. 9. Ovid. 5. Metam. *Cogn.*

1 2 Πρὸς

ἀρξάμενος ἄχρι [1] πρὸς ἑσπέραν, πόλεις, καὶ ἔθνη, καὶ δήμους, καθάπερ ὁ Τριπτόλεμος ἐπισκοπούμενος τὰς πλείους ἤλθον. καίτοι μόλις μέμνημαι ὅ, τι τὸ πρωϊαίτερον ἐνόησα τῷ πλοίῳ, τὴν μόνον, ἣν κατεῖδον ἀφορῶντες οἱ ἄνθρωποι, ἐπήνουν, καὶ μετ' ὀφθαλμῶν καὶ ὧν ἠρόμην τῇ πρόσῃσι, παρέπεμπον. δείξασα δέ μοι τὸ τοιοῦτον, καλεῖ τοὺς ἐπαινοῦντας ἐκείνους, ἐπαινέσαι αὖθις, καὶ τῷ αὐτῷ ἐοικέναι ἐδόκει ἐκείνῳ σεσεδυκέναι, ὃν εἶχεν ἀφιππάμενον. ἀλλ' ἐμοὶ ἐδόκει δι' ὑπερόπτου τοὺς ἐπαίνους. [2] καθελαύνουσα οὖν καὶ τὸ πατέρα ἑστῶσα, καὶ φαινομένη, ἐδείκνυεν αὐτῷ ἐκείνῳ τὴν ἐσθῆτα, καλή, οἷα ἤκουμι. καί τι καὶ ὑπεμίμνησεν οἷα μικρὸν δεῖν σοὶ ἐμοὶ [3] ἐσκλίσασθε ταῦτα μεμνημένοι ἰδών, ἀνάπλεως ἦν ὧν, ἐμοὶ δοκεῖ ἐκπεφοβημένος ὑπὸ τὸ τῶν πληγῶν φόβου. μικρὸν ὕστερον, Ἡ ἐσκλης ἔφη τις, ὡς μακρὸς τὸ σύνταγμα, καὶ δικαιικός. εἰ δὲ ἄρα ὑπάρχει, χειμερινὸς ὕπνος, ἢ μάλιστά ἐστιν αἱ νύκτες· ἢ τὸ χαπὸ πλεῖστον ὥσπερ ὁ Ἡρακλῆς καὶ αὐτός ἐστι. τί δ' οὖν ἐπῆλθεν αὐτῷ λαβεῖν ταῦτα ἀφ' ἡμᾶς, καὶ μνησθῆναι παιδικῆς νυκτός, καὶ ὀνείρων πλανῶν, καὶ ἥδη μεγαλοκόπων; ἴσως δὲ ἡ ψυχολογία. μὴ ὀνείρων τινῶν ἡμᾶς ὑπομνησίας τινὰς ὑπείληφεν; ὅσα ὦ γαῖ· ὑδὶ γὰρ ὁ Ξενοφῶν ποτὲ διηγεῖτο

oriente incipiens, ad occidentem usque contemplabar urbes, gentes, & populos, qualis [2] Triptolemus, in terram aliquid spargens. Verùm non amplius memini quid esset illud quod spargebam: nisi hoc solum quod homines me sursum aspicientes laudabant, & ad quoscunque volando perveneram, illi me cum fausta precatione deducebant. Porrò cùm mihi res tantas, & me laudantibus illis commonstrasset, iterum reduxit, non ampliùs illa veste indutum, in qua avolaveram: sed in eleganti cultu mihi videbar redire. Itaque patri, quem stantem, & me expectantem deprehenderat, vestem illam, & me qualis venirem ostendit; eumque submonuit, quasn parum abfuerit, quin minimè digna de me cum amicis statuissem. Atque hæc quidem memini mihi visa, puberem ætatem ingresso, & recenti plagarum metu, ut puto, perturbato. Sed interea dum hæc dicuntur, ô Hercules, inquit quispiam, quàm longum hoc somnium & judiciale est. Alius deinde obloquens: Hyemale, inquit, est somnium, quoniam noctes sunt longissimæ: aut fortè [3] trinoctiale quemadmodum ipse Hercules. Quid igitur illi in mentem venit nugari talia nobiscum, mentionemque facere puerilis istius noctis, somniorumque veterum, & ætate jam obsoletorum: futilis est omnis frigida oratio. Numquid nos somniorum interpretes esse duxit? Nequaquam ô bone. Neque enim [4] Xenophon hoc putavit, quum

1 Πρὸς ἑσπέραν, πόλεις] Angl. πρὸς τὰς ἑσπέρας πόλεις. Mss. πρὸς ἑσπερίας. Bourd.

2 *Triptolemus*] Legend. Virg. In Culic. *Cogn.*

3 Κατελαύσασα δὲ τὸ πατέρα] Alia lectio in Mss. καταλαύσασα δὲ τῷ ἑαυτὸν ἔδοκα. Recepta lectio in margine regii Cod. adscripta est. *Bourd.*

4 Ἐσκλάσατο] In Mss. ἐσκλάσατο. ut hoc referatur ad patrem. *Idem.*

5 *Trinoctiale*] Nota est fabula trinoctii concubitus Iovis & Alcmenæ. *Cogn.*

6 *Xenophon*] Videtur hoc somnium intelligere quod est lib. 3. Anabas. quo vidit

μὴν ὁ τὸ ὄνειρον, ὡς ἑώρακε αὐτὸς καὶ ἐν τῇ πατρῴᾳ οἰκίᾳ, καὶ τὰ ἄλλα. ἔστι δὲ ὅτε καὶ κατέσεισεν τὴν ὄψιν, ἐδόκει ὡς φλογερὸν ἐγκοιλον αὐτὰ διεξιέναι καὶ τοῦ δὲ τὸ πολέμῳ, καὶ ἀπηγωνίσατο περὶ μέσων, ἀφειστήκει πολεμίων. ἀλλά τι καὶ χρήσιμον εἰ χρὴ διήγησις· καὶ τοῦτο καίγω τῶν ὄνειρον ὑμῖν διηγήσομαι σαφέστερον, ὅπως οἱ νέοι τὸς τὰ βελτίω τρέπωνται, καὶ παιδείας ἔχωνται. καὶ μάλιστα εἴ τις αὐτῶν κατὰ πενίαν ἀθυμοίη, καὶ πρὸς τὰ ἥττω ἀποκλίνοι, φύσει σὺν ἀμφοῖν διαφθείρεται. ἐπερωτᾷτε δὲ οἶδ' ὅτι πάντες ὑμᾶς ἀκούειν τὰ μύθου, ἐγὼν ἑαυτὸν παρασκευάσω ἐπὶ τοσοῦτον μῦθον, σύνοιδα οἷον μὲν ἦν, πρὸς τὸ καλλίστου ὥρμησα, καὶ παιδείας ἐπεθύμησα, μηδὲν ἀποδεηλιάσας πρὸς τὴν πενίαν τὴν πάντα τὸν πόνον, οἷον ἂν πρὸς ὑμᾶς ἐπανιλήλυθα, εἰ καὶ μηδὲν ἄλλο, ἱκανὸς γοῦν τὸ λιθογλύφου ἀδεξότερος.

quum olim exponeret somnium, quo pacto ipsi visum fuerat in domo paterna, & deinceps. Nostis enim ut visionem suam, non ut conjectationem, neque quòd ita nugari statuisset, narravit, præsertim in bello & summa rerum desperatione constitutus, circumstantibus hostibus: sed quòd utilitatem quandam haberet illa narratio. Proinde etiam ego somnium hoc vobis exposui, nimirum, ut adolescentes ad meliora convertantur, & literarum studio teneantur: maximè siquis ipsorum præ inopia pejus de se statuit, animumque ad deteriora inclinat, ingenium non illiberale perdendo. Confirmabitur enim, sat scio, talis quispiam, ubi sermonem hunc audierit, me sibi sufficiens exemplum proponendo, & cogitando qualis essem, quum ad optima animum appuli, & literarum studia appetivi, minimè ob eam, in qua tum eram, paupertatem animo fractus: deinde qualis huc ad vos redierim: qui etsi nihil aliud, nullo tamen statuariorum istorum obscurior evasi.

vidit Xenophon per quietem domum suam paternam fulmine collucere. *Cognatus.*

1 Ἐθελοκακεῖ] Mss. & Basil. & Flor. ἐθελοκολακεῖ. malè. *Reiard.*

Πρὸς

Πρὸς τὸ Εἰπόντα προμηθῆ εἶ ἐν λόγοις.

Contra eum qui dixerat Prometheus es in verbis.

ARGVMENTVM.

Apologia quadam est contra eum, à quo Prometheus in verbis appellatus fuerat, qua quantum hanc collationem in se admittat, & quantum non, cum acerba quadam regestione, respondet. Vt autem in superiore narratione somnii, generis, educationis, ac studiorum suorum rationes exposuit, ita hic videtur dictionem & dicendi genus suum quale, & ad quod exemplum comparatum esset, indicare voluisse. Nempe, quod ad materiam & res attinet, Comœdiam: quod autem ad compositionem & ipsam orationis figuram spectat, Dialogos, quales scilicet Platonis sunt, sese imitari.

Ὑποκρῖνῃ [1] Προμηθέα μοι εἶναι φῂς; εἰ μὲν καὶ τοῦτο ὡμολόγηται, ὡς πηλίνων καμοὶ τῶν ἔργων ὄντων, γνωρίζω τὴν εἰκόνα. καὶ φημὶ ὅμοιον εἶναι αὐτῷ, εἰ δὲ ἀνεπιμεμπλοκάλον ἀκριβῶς, εἰ δὲ φαυλότερον ἐμοὶ ὁ πηλὸς, οἷον [4] ἐκ τριόδου, βορβορώδης τις ὢν μικρόν· εἰ δὲ ὑπερπεπαιδευμένους τοὺς λόγους ὡς δῆθεν δημιουργοὺς ὄντας, τὸ σοφίζεσθαι τε Τιτῆνων [5] ἐπιφημίζεις αὐτοῖς, ὄρα μὴ [6] εἰρωνείαν φῇ, καὶ μυκτῆρα οἷον τὸ ἀττικὸν, ὥσπερ καὶ τῷ ἐπαίνῳ· ἢ πόθεν

TErgo Prometheum esse me ais? si ais ea ratione, ô optime, [2] quasi [3] lutea sint opera mea, collationem agnosco, meque illi similem esse fateor, nec dici lutifigulus recuso: tametsi vilius mihi sit lutum, quale ex triviis colligitur, cœnum propemodum. Quod si meos sermones tanquam artificiosè contextos extollens, doctissimi illius Titanum nomine cohonestas, vide ne quis ironiam, vel [7] Atticam subsannationem huic laudi inesse dixerit. Etenim unde tam ingeniosum

1 Προμηθέα] Hanc vocem interpretor ad lib. 5. Heliod. pariem priorem hujus dialogi interpretatur Athen. lib. 7. Scalig. ad Eusеb. *Bourd.*

2 *Quasi*] Respondet Lucianus quibusdam qui ob varietatem dialogorum eum Prometheum vocaverant. Fuit autem Prometheus Iapeti filius. Hesiod. lib. 1. oper. *Cogn.*

3 *Et mea opera lutea*] Quidquid vile χερμάδιον dicunt Græci. *Idem.*

4 Ἐκ τριόδου βορβορώδης] Mirum omnes editiones habuisse βάρβαρος, cùm de mendâ viri docti monuissent: repetit illud Lucianus passim. *Bourd.*

5 Ἐπωνυμίζεις] Male in omnibus editionibus ὑπονομίζεις. Alia lectio melior, de qua dico alibi. *Idem.*

6 Εἰρωνείαν δὲ μυκτῆρα] Copiosè vir Clariss. Is. Casaub. ad Theophr. Charact. in subsannationem Atticam. Id. Lucianus de Gymnas. εἶναι εἰρωνικὸν ἐν τοῖς λόγοις. Sic postea ἐς τὸν Ἀττικὸν δριμύτητα τοῦ σκώμματος. Eunap. in Libam. Liban. ipse sæpiss. sic χλιασμούς, ἁλισμούς, ἐμπαιγμούς, & similia Atticor. de quib. interp. Aristoph *Idem.*

7 *Atticam subsannationem*] Sive nasum Atticum. Plin. lib. 11. c. 32. *Cogn.*

1 Κλίνειν

ἢ δυμήχανον τὰμόν; τίς δ' ἡ πε-
ρὶ τῆ σοφίᾳ ἐμὴ σπουδή; ἆρα τοῖς
γράμμασιν; ὡς ἔμοιγε ἐμφανὲς, εἰ μὴ
πάνυ σὺ γήϊνα ἔδοξε, μὴ ἢ κομιδῆ ἄ-
ξια ἢ Καυκάσου. καίτοι πόσῳ δικαιό-
τερον ὑμεῖς ἂν εἰκάζοισθε τῷ Προμη-
θεῖ, ὁπόσοι σὺ δίκαιοι δόκιμεῖτε,
ξυνᾠδὰ ληθείᾳ ποιούμενοι τοὺς ἀγῶνας;
ζῶντα σωῖ ὡς ἀληθῶς, καὶ ἔμψυχα
ὑμῖν τὰ ἔργα· καὶ νὴ Δία, καὶ τὸ θερ-
μὸν αὐτῶν ἐστι διάπυρον. καὶ τοῦθ' σὺ
ἢ Προμηθέως ἂν εἴη, τελῶ διαλ-
λάττοιτε οὐ μὴ δ' ἐκ πηλοῦ πλάττεσθε,
ἀλλὰ χρυσᾶ ὑμῖν τοῖς στόμοις τὰ
πλάσματα. ἡμεῖς ἢ οἱ ἐς τὰ πλήθη
παρόντες, καὶ τοὺς τοιαύτας ἢ ἀκρο-
άσεων ἐπαγγελλοντες εἴδωλα ἄττα ἐπι-
δεικνύμεθα. καὶ τὸ μὲν ὅλον σὺ πη-
λοῦ, καθάπερ ἔφθω μικρὸν ἔμπροσ-
θεν, ἡ πλαστικὴ καὶ ταύτῃ τοῖς κρου-
πλάταις. τὰ δ' ἄλλα, ἅπερ κίνησις
ὑμῖν ἐμποιεῖ, ἅπερ ψυχῆς διέγμασ-
πι, ἀλλὰ πάρεστιν ἄλλως, καὶ παιδιὰ
τὸ πρᾶγμα. ὥστε μὲ ὑμεῖς ἢ ἐπι-
στῆ, μὴ ἄρα ἅπερ μὲ Προμηθέα λέγοις
εἶναι, ὡς ὁ κωμικὸς ἢ Κλέωνά φησιν
οἶσθα που περὶ αὐτοῦ. [1] Κλέων Προμηθεύς
ἐστι μὴ τὰ πράγματα. καὶ αὖτοι ἢ
Ἀθηναῖοι τὴς χυτρείας, καὶ ποποιὸς,
καὶ πάντως, ὅσοι πηλουργοί, Προμη-
θέας ἀποκαλοῦσι, ἐπισκώπτοντες ἐς
ἢ πηλὸν ἐ τὴν σὺ πυρὶ δαμῇ ἢ σκευῶν
ὄπτησιν. καὶ εἴγε σοι τοῦθ βούλεται
εἶναι ὁ Προμηθεύς, πάνυ δύσχολος
λοπτοπόλος τις, καὶ ἐς τὸν ἀπικλῶ
δεμένη ἢ σκωμμάτων, ἐπὶ ἐ
δύθρυπτα μῖν τὰ ἔργα, ὥσπερ ἐκεί-
νοις τὰ χυτρίδια, καὶ μικρόν τις λί-
θον ἐμβαλὼν, σωτρίψειν ἅπαντα.

sum est quod facio? Quæ verò tam eximia ista in scriptis meis sapientia, & prudentia? Nam mihi certè illud satis fuerit, si non prorsus terrena tibi videantur, vel adeò digna Caucaso. At verò quantò justius vos comparari Prometheo poteratis, quicunque in causis agendis celebres estis, cum veritate certamen instituentes? viva sanè, atque animata sunt opera vestra: & per Iovem etiam calor eorum ignitus est. Quod ipsum ex Promethei rebus sumptum videri possit, nisi si sic dirimatis, vos ex luto non fingere, sed aurea plerisque vestrûm figmenta esse. Nos autem qui ad vulgus prodimus, & istiusmodi narrationes ibi proponimus, tanquam simulachra rerum spectanda exhibemus. Et in summa, circa lutum quidem ut paulò ante dixi, ipsa hæc figulina versatur, perinde ut & aliorum figulorum. Cæterum neque motus similis inest, nec animæ seu vitæ ulla significatio, sed delectatio quædam & lusus est illud negocium. Ideo mihi cogitandum succurrit, num ita me Prometheum dixeris ut Comicus ille Cleonem. Illud de ipso nosti, *Cleon Prometheus ille post negotia est.* Ipsi etiam Athenienses ollarum figulos, furnorum constructores, & quicunque lutea fingunt, Prometheos olim appellabant, alludentes ad lutum, opinor, & ad illam, quæ fit in igne vasorum assaturam. Quod si hoc sibi vult Prometheus iste tuus, omnino scitè jaculatus es, & ad Atticam illam dicteriorum mordacitatem collimasti: quandoquidem fragilia sunt opera nostra, perinde ut illorum ollulæ; quæ siquis vel exiguo lapillo percusserit, omnes contriverit.

1 Κλέων Προμηθεύς] Aristophan. vers. *inpdu.* De eo idem Aristoph. in Pac. & Thucyd. *Bourd.*

καὶ τοι φαίη τις Δημυθάρδῳ, ἀ τοῦ ζωγράφου τῷ Προμηθεῖ, ἀλλὰ τὸ καινουργὲν τοῦτο ἐπαινεῖν, καὶ μὴ ἐκ τοῦ παλαιοῦ ἀρχέτυπον μεμιμημένον. ὥσπερ ἐκεῖνο ἐκ ὄντων ἀνθρώπων, πῶς ἐπενόησας αὐτὰς ἀπίθανον τοιαῦτα ζῶα μορφώσας, καὶ διανεσταλμένας, ὡς κινήσεως τυχεῖν, καὶ ὀφθῆναι χαρίεντα. καὶ τὸ μὲν ὅλον, ἐξεπίκτησαι αὐτὰς ἰδεῖν. [1] σωειρᾴζετο δέ τις ἡ Ἀθηνᾶ ἐμπνέουσα τὸ πλοῖον, καὶ ἐμψυχα ποιοῦσα εἶναι τὰ πλάσματα ὁ μὲν, ταῦτα ἂν εἴποι, ἐκ τοῦ σίφνιον ἐξηγέρμου τὸ εἰρημένον. καὶ ἴσως ἐστὶν ὁ νοῦς ἐν τῷ λελεγμένῳ. ἐμοὶ δὲ οὐ πάνυ ἱκανὸν, εἰ κριτοποιεῖν δικαίως· μὴ δ' ἔχοις λέγειν δεξαμένῳ πρὸς τὸ πλάσμα, ὅ τοῦ δόξαν ἦν. [2] ἀλλὰ εἰ μὴ ἐκ καρὸν φαίνοιτο, αἰσχυνοίμην ἂν δ' ἔθι εἰπὼν αὐτῷ. καὶ ξυμπαίσας ἂν, ἀφανίσαιμι. εἰδὼς ἂν ὠφελήσειεν αὐτὸ. [3] ἀλλ' ἐμοὶ ἡ ἡσυχία, μὴ ἐς πανυπερίφθαι ἄμορφον ὄν. καὶ εἰ μὴ ἔστι φθονεῖν, ἄξιον ἂν μοι δοκῶ τοῦτο ἐκκρίδδειν γυπῶν κεφαλάς. ἡ σωφροσύνη [4] ὡς πολὺ ἀμορφότερον [5] τὸ μὴ δ' ἕξιν αὐτὸ ποιεῖσθαι. Πτολεμαῖον δὲ ὁ Λάγου δύο ἡμιόνους ἐς Αἴγυπτον ἄγων, κριμνλὸν τε βακτριανὸν παμμέλανα, καὶ δίχρωμον ἄνθρωπον, ὡς τὸ μὲν ἡμίχρων αὐτῷ, ἀκριβῶς μέλαν εἶναι, τὸ δ' ἕτερον, ἐς ὑπερῳολιῶν λάδανον, ἐπίσης δὲ μεμελασμένον, ἐς τὸ ἄκρον συναγαγὼν

verit. Atqui dixerit aliquis consolando nos, te istà Prometheo non assimilasse, sed novum hoc opus ad nullius exempli imitationem effictum laudare: quemadmodum ille cùm nondum existerent homines, eos suo marte commentus est: ac talia formavit atque adornavit animalia, quæ & facilè moverentur, & aspectu gratiosa essent. In summa, architectus ipse erat: verùm etiam adjuvabat *Minerva*, *quæ lutum* inspirabat, *illaque* figmenta animabat. *Talia* quidem *aliquis dixerit*, atque in meliorem partem dictum istud exposuerit: ac forsitan *hæc* illius fuit sententia. Sed hoc *mihi* non satis est, si nova fingere videar: nec quisquam dicere possit aliquid hoc figmento vetustius, cujus istud sit progenies. Verùm nisi etiam pulchrum videretur, puderet me sanè, sat scias, illius, & conculcando libenter abolerem. Nec eo prodesset illi apud me novitas, quo minùs contereretur, si deforme esset. *Ac nisi ita sentiam*, *dignus mihi* videor qui à sedecim *vulturibus* attondear: ut qui non intelligam longè deformiora esse, quæ cum novitate conjuncta, sibi tamen confidunt. Ptolemæus Lagi filius, quum aliquando duas res novas in Ægyptum deduxisset, camelum videlicet Bactrianam totam nigram, & hominem bicolorem, cujus altera pars planè nigra, altera excellenter candida erat, corpori

1 Σωειρᾴζετο ἡ Ἀθηνᾶ] Omnia in quibus mentis ἄκμὴ ἐς τὸ δεύτερον ἡ ψυχῆς deprehenditur, Minervæ solent adscribi. *Bourd.*

2 Ἀλλὰ εἰ μὴ καιρίως φαίνοιτο] Fortean Lucianistilo fuit, ἀλλὰ εἰ μὴ ἐν καιρῷ τι. *Marc.*

3 Ἀλλ' ἐμοὶ ἡ ἡσυχία] Παρὰ γοῦν ἐμοὶ *apud me quidem*. Idem.

4 Ὡς πολὺ ἀμορφότερον] Vult Lucianus deformiora ea esse quibus accidit ut cum novitate dilpliceant. *Bourd.*

5 Τὸ μὴ δ' ἕξιν αὐτὸ ποιεῖσθαι] Αὐτὸ πατροδότου. Ex sequentibus patescit. *Mars.*

1 Σωειρ-

1 H' καὶ-

d facio? Quæ verò sta in scriptis meis fiudentia? Nam mihi is fuerit, si non prori videantur, vel adeò o. At verò quantò mparari Prometheo cunque in causis a s estis, cum veritate tuentes? viva sanè, sunt opera vestra etiam calor eorum uod ipsum ex Proümptum videri poirimatis, vos ex lu*sed aurea pleriſque* ata esse. Nos autem rodimus, & istiusnes ibi proponimus, ulachra rerum spemus. Et in summa, quidem ut paulò anhæc figulina versatur, c aliorum figulorum. que motus similis inæ seu vitæ ulla signidelectatio quædam & lud negocium. Ideo ndum fuccurrit, num ometheum dixeris ut e Cleonem. Illud de *Cleon Prometheus ille est.* Ipsi etiam Atheum figulos, furnorum s, & quicunque lutea metheos olim appelentes ad lutum, opim, quæ fit in igne raram. Quod si hoc tibi eus iste tuus, omnino orum mordacitatem ostra, perinde ut illoferit, omnes contriverit.

o idem Atiſoph. in Pac.

τοὺς Αἰγυπτίους, ἐπιδείκνυσθαι αὐτοῖς ἄλλά τε πολλὰ θεάματα, καὶ τὸ τελευταῖον ἐς τοῦτο, τὸν κάμηλον, καὶ τὸν ἡμίλουρον ἄνθρωπον. καὶ ἦν ὄντως σκηνὴ τοῦ θεάματος. οἱ δὲ, ὡς μὲν τὸν κάμηλον ἐφοβήθησαν, καὶ ὀλίγου δεῖν ἔφυγον ἀναθορόντες. καί τοι χρυσοῦ πᾶσα σκευασμένη, ἐς ἀλαζονείαν ἐπιτήδειον. καὶ ὁ χαλινὸς δὲ λιθοκόλλητος, Δαρείου τινὸς, ἢ Καμβύσου, ἢ Κύρου αὐτοῦ κειμήλιον. ὡς δὲ τὸν ἄνθρωπον, οἱ μὲν πολλοὶ ἐγέλων. οἱ δέ τινες, ὡς ἐπὶ τέρατι ἐμυσταγώγουν. ὥστε ὁ Πτολεμαῖος σωφρονίσαι σὺν οὐ δυνάμενος ἐπ' αὐτοῖς, ἠδὲ θαυμάζειν τὸν Αἰγύπτιον ἢ καινότητα, ἀλλὰ καὶ αὐτῆς τὸ εὔρυθμον, καὶ τὸ εὔμορφον κρίνοντι, μετέχειν αὐτοῦ καὶ τὸν ἄνθρωπον σκιᾶς ἀξίαν τιμῆς ἡγοῦ ὡς οὐδέν. ἀλλ' ἡ μὲν κάμηλος, ἀπῆλθεν ἀμελουμένη, τὸν ἄνθρωπον δὲ τὸν θεῖον, Θέσπιδί τῳ αὐλητῇ ἐδωρήσατο καλῶς αὐλήσαντι ἐπὶ τῷ πότῳ. δέδοικα δὲ μὴ ἐς τοῦτο κάμηλος· τὸν Αἰγύπτιον ἡ. οἱ δὲ ἄνθρωποι, τὸν χαλινὸν ἔτι αὐτῆς θαυμάζουσι, καὶ τὴν ἀλαζονείαν. ἐπὶ δὲ τὸ σκ δυοῖν τοῖν καλλίστοιν συγκεῖσθαι διαλόγου, καὶ κωμῳδίας, καὶ τοῦτο ἀπόχρη εἰς σύμμορφίαν, εἰ μὴ ἐς ἡ μίξις εὐαρμόστως, καὶ τὸ σύμμετρον γένοιτο, pori æqualiter permixta, congregatis in theatrum Ægyptiis, exhibuit illis cum alia multa spectacula, tum inter postrema, hæc quoque, camelum videlicet, & semialbum hominem, putavitque se magnam admirationem hoc spectaculo esse concitaturum. At illi ad cameli conspectum deterriti sunt, ac propemodum exilientes profugerunt: quanquam tota auro exornata, ac purpura instrata erat, gemmatumque frænum habebat, ex Darii alicujus, aut Cambysis, aut ipsius Cyri thesauris depromptum. Ad hominis autem obtutum alii ridebant, alii verò ut monstrum averſabantur. Itaque Ptolemæus, cùm intellexisset se nihil gloriæ ex his adeptum esse, nec Ægyptios rerum novitatis admiratione capi, sed ab iis, quæ numeris omnibus & forma sunt absoluta, huic anteponi, ipsa ostendi prohibuit, nec amplius hominem eo honore habuit, quo antea. Tum neglecta camelus interiit, bicolorem verò hominem Thespidi cuidam tibicini, cùm ad pocula bellè ceciniſſet, dono dedit. Porrò vereor ne & mea apud Ægyptios sint camelus, homines autem adhuc frænum illius & purpuram admirentur. Quoniam verò neque illud ex duobus optimis compositum, dialogo videlicet, & Comœdia, per se ipsum satis valet ad formæ elegantiam, nisi compositio inter se consentiens, justaque proportione temperata fuerit: licet

1 Η' καινότης] Antea illam vocavit τὸ ξένον. Bourd.

2 Δέδοικα ἢ μὴ] Cùm viderem hæc omnia esse confusa, non ausus sum ex ingenio solo meliorem lectionem asserere, quam nec agnoscebant ullæ editiones, nec Mſſ. hæc omnia sic puto posse legi: παρὰ τὸ πότον. οἱ ἢ ἄνθρωποι τὸν χαλινὸν ἔτι αὐτῆς θαυμάζουσι, καὶ τὴν ἀλαζονείαν δέδοικα δὴ, &c. Idem.

3 Τὸν χαλινὸν ἔτι αὐτῆς θαυμάζουσι] Θαυμάζουσι. Marc.

4 Ἐπὶδὴ δὲ] O. ſuspensum ex antecedente. Marc.

5 Διαλόγου ἐς κωμῳδίας] De quibus in dial. Δὶς κατηγ. Bourd.

r permixta, congre-
rum Ægyptiis, ex-
um alia multa ſpecta-
nter poſtrema, hæc
lum videlicet, & ſe-
minem, putavitque
admirationem hoc
e concitaturum. At
conſpectum deterri-
emodum exilientes
quanquam tora au-
ac purpura intrata
atumque frænum ha-
Darii alicujus, aut
ut ipſius Cyri theatu-
rum. *Ad hominis au-*
alii *ridebant*, alii
ſitrum averſabantur.
emæus, cùm intelle-
nil gloriæ ex his ade-
nec Ægyptios rerum
lmiratione capi, ſed ab
umeris omnibus & for-
ſoluta, huic anteponi,
di prohibuit, nec am-
nem eo honore habuit.
Tum neglecta camelus
icolorem verò homi-
ſpidi cuidam tibicini,
ɔcula bellè cecinillet,
Porrò vereor ne &
Ægyptios ſint camelus,
m admirentur. Quo-
ɔſitum, dialogo vide-
ɔrmæ elegantiam, niſi
tione temperata fuerit
licet

rd.
onfuſa, non auſus ſum ex
gnoſcebant *ullæ editiones*,
ɔv. οἱ ζ διῶσται ἐ χαλι-
δὲ, &c. *Idem.*
Marc.
ırc.
ɔay. Bourd.
1 Ἔσ

1 Ἔστ γοῦν ἐκ δύο καλῶν ἀλλόκοτον, πλὴν ξυνθῆκαι τὴν ἕνα, οἷον ὁπόιόν τὸ ἱπποκένταυρος. ἐγὼ δὲ οὐ φαίην ἐπίηδες τι ζῶον τοῦτο εἶναι, ἀλλὰ κ ὑβριστότατον, εἰ χρὴ πιστεύειν τοῖς ζωγράφοις ἐπιδεικνυμένοις τὰς παρρησίας, καὶ σφαγὰς αὐτῶν. τί οὖν οὐχὶ κ ἐμπαλιν ἥδιστ' ἂν ὄμορφόν τι ἐκ δυοῖν τῶν κρίνων ξυντεθὲν, ὥσπερ ἐξοῖνα, καὶ μελιτος τὸ ξυναμφότερον ἥδιστον; φημὶ ἔγωγε, εἰ μὴ τὰ ἐμὰ ἔχω διατεινάζ, ὡς τοιαῦτα ὄντα, ἀλλὰ δέδια μὴ τὸ ἀκατέρου καλὸν ἡ μίξις σωφθείρειεν. εἰ πάνυ γένοιτο ἥδιστον, καὶ φίλαι ἐξ ἐμοῦ ἔστωσαν, καὶ ἡ κωμῳδία· εἶεν ὁ μὲν, οἶκοι, καὶ καθ' ἑαυτὸν νὴ Δία σὺ τοῖς θεραπαινίοις μετ' ὀλίγων τινὰς διατριβὰς ἐποιεῖτο. ἡ δὲ, παραδοῦσα τῷ Διονυσίῳ ἑαυτὴν, ἐπαίζεν ἀμιλᾶ. καὶ ξυνέπαιζε, καὶ ἐμελῳδεῖτο, καὶ ἐπεσκώπτε, καὶ + εἰς ῥυθμὸν ἤδετο ἐπὶ αὐλόν. οὗτος δὲ τὸν ὅλον 1 ἀναπαίστοις μέτροις ἐπορχούμενον τὸν ποιητὴν, τοὺς δὲ διαλόγους ἐπαίρειν ἐκέλευε, φροντιστὰς, καὶ μετεωρολέσχας, καὶ τὰ τοιαῦτα θαυμαζόμενος. καὶ μέσον τοῦτον 2 ἐφιλοδόξει ἐπεισπηδῶν ἐκείνοις ἐπισκώπτειν, 3 καὶ τὴν Διονυσιακὴν ἐλευθερίαν ἐπαιζεν αὐτῶν.

licet ſaltem ex duobus pulchris, compoſitionem peregrinam fieri, quale illud vulgatiſſimum eſt, 2 hippocentaurus. Non enim facilè dixeris, amabile aliquod animal eſſe hoc, ſed potiùs contumelioſiſſimum: ſi modò pictoribus, illorum temulentiam & cædes exhibentibus credere convenit. Quid ergo? Annon rurſum quoque bene formatum aliquid fieri poteſt, ex duobus optimis compoſitum, ut ſuaviſſimum eſt quod ex utroque, vino ſcilicet & melle conſtat? Equidem fateor. Sed de meis compoſitionibus, quod ipſæ quoque tales ſint, contendere non auſim: quin potiùs verear, ne utriuſque pulchritudinem, ipſa mixtio corruperit. Neque enim omnino conſueta atque inter ſe affinia ab initio Dialogus & Comœdia fuêre. Siquidem ille domi, & ſecum ipſe, per Iovem, in ambulacris, cum paucis quibuſdam, ſuas diſputationes habebat: hæc vero ſe totam Dionyſio tradens, in theatro converſábatur, & colludebat, & riſum movebat, & dicacitate gaudebat, cúmque numeroſitate quadam ad tibiæ cantum procedebat. Interdum etiam anapæſticis verſibus plerumque in ſublime evecta, dialogi ſocios ſubſannabat, meditatores, ac vanos ſublimium rerum diſceptatores, aliáque id genus vocitando. Quin & unam hanc viam ad ſugillandum illos affectabat, & ad effundendam in illos Dionyſiacam libertatem:

1 Ἔστ γοῦν ἐκ δύο καλῶν ἀλλόκοτον, πλὴν ξυνθῆκαι τὴν] Ἔστι γοῦν ἐκ δύο καλῶν, ἀλλόκοτον. Marc.

2 *Hippocentauri*] Ex homine & equo ſunt conflati, & propterea διονεῖς ab Iſocrate appellantur. *Cogn.*

3 Καὶ πιστεύειν τοῖς ζωγράφοις] Hac de re copioſe Philoſtrat. Liban. Greg. Nazianz. *Bourd.*

4 Εἰς ῥυθμὸν] Sic dial. πρὸς ἰρχήσ. Angl. ῥυθμοῦ ἕνεκα. Idem.

5 Ἀναπαίστοις μέτροις ἐπορχούμενον] Ἐπηχουμένοις. Marc.

6 Περιλάσαι] Angl. προσπίσσειν. Bourd.

7 Καὶ τὴν Διονυσιακὴν ἐλευθερίαν] De qua copioſe Philoſtr. dico ad Heliod. *Idem.*

ἄρα μὴν, [1] ἀεροβατοῦντας δεικνύουσα, καὶ [2] νεφέλας ξυνόντας· ἄρτι γ', [3] ψυλλῶν πηδήμασι μετρουμένους, ὡς φησιν τὰ μετέωρα λεπτολογουμένους. ὁ διάλογος γ', συμποτικὸς ἐποιεῖτο τὰς συνουσίας φύσεώς τε πέρι. καὶ ἀρετῆς φιλοσόφων. ὥστε τὸ τῶν μουσικῶν τοῦτο [4] δὶς διὰ πασῶν εἶναι τὴν ἁρμονίαν ἀπὸ τοῦ ὀξυτάτου ἐς τὸ βαρύτατον· καὶ ὅμως ἐπολμήσαμεν ἡμεῖς τὰ ὅπως ἔχοντα πρὸς ἄλληλα ξυνᾴδειν, καὶ ξυναρμόσαι, καὶ πάνυ πιθόμενα, καὶ οὐμαρῶς ἀνεχόμενα τῆς ἀσυνηθείας. διὰ δὶς τοίνυν μὴ αὖθις ὁμοιόν τι τοῦ Προμηθέως σοῦ πεποιηκὼς φαίνωμαι, [5] τὸ ψῆλυ τοῦ ἄρρενος ἐγκαθαμίζας, καὶ δι' αὐτὸ δίκλω τυπτόχω. μᾶλλον γὰρ μὴ καὶ διά τι τοιοῦτο φανείην, ἐξαπατῶν ἴσως τοὺς ἀκροατὰς καὶ ὅσα ἀμαθεῖς αὐτοῖς [6] κεκαλυμμένα τῇ παιδιᾷ, γέλωτα κωμικὸν ὑποσημαίνοντα φιλοσόφου· τὸ γὰρ κλεπτικῆς, καὶ κλεπτικῆς [7] ὁ λόγος, ἅπαν μετοῦτο μόνον, οὐκ ἂν ἔποιγε συνεῖναι τοῖς ἡμετέροις. ἢ οὐδὲ γὰν ἂν ἐκλείποιμεν, εἰ μὴ ἄρα τις ἐμὲ διέλαθε τοιούτους πτυνοκέρκους, καὶ τετραλάφους καὶ αὐτὸς σωτηρικούς; πλὴν ἀλλὰ πῦ

tem: nunc quidem in aëre ambulantes illos, & cum nubibus versantes ostendens: nunc verò fingens pulicum saltus metientes, ut qui de rebus istis sublimibus nimium subtiliter argutarentur. Dialogus contra, gravissimas disputationes habebat, cum de natura rerum, tum de virtute Philosophorum: ita ut musicorum illud, δὶς διὰ πασῶν, hoc est, *bis per omnes chordas, seu distantias tonorum*, nempe ab acutissimo ad gravissimum usque, illis conveniret. Et tamen ausi fuimus nos hæc ita sese habentia inter se conciliare & consociare, quæ neque omnino obsequuntur. neque facilè societatem patiuntur. Vereor itaque ne denuò simile aliquid Prometheo isti tuo feciſſe videar, ut qui fœminino masculino immiscuerim, & idcirco reus agar. Vel potiùs ne tale quid aliud videar, decepisse fortasse auditores & ossa pinguedine obducta ipsis appositisse, risum scilicet comicum sub philosophica gravitate. Quod enim est furti. (nam furti est aliquis Deus) apage hoc solum, non dixeris inesse nostris scriptis. Vnde enim furaremur, nisi quis me latet, qui tales pinuum incurvatores & hircocervos ipse composuerit. Verumtamen quid facerem?

1 Ἀεροβατοῦντας] Ex Aristoph. Nep. ut hæc tota narratio, sic in Charont. & Icarom. *Bourd.*

2 Νεφέλας] Inde titul. Aristoph. Νεφέλαι, ex quibus hic locus integer desumptus. *Idem.*

3 Ψυλλῶν πηδήματα] Respicit procul dubio hos versus Comici in Nebul. act. 1. Sc. 2.

Ἀτὰρ σὺ χαιρεσᾶττα Σωκράτης
Ψύλλαν ὑπόσχες ἄλλοιτο τοῦ αὐτῆς πόδας.

Hoc alibi sæpe tangit, dum Socrati, Platoni, & aliis insultat. *Idem.*

4 Δὶς διὰ πασῶν] Vtitur passim hac comparatione. *Idem.* Vide Erasmi Chiliad. *Cogn.*

5 Τὸ ψῆλυ τοῦ ἄρρενος] Hac de re Phædrus fine Fab. & ibi interp. *Bourd.*

6 Κεκαλυμμένα τῇ παιδιᾷ] Sic in Prometh. & Dial. Prom. & Iov. ex Hesiod. 1. oper. *Idem.*

7 Ὁ δὲ ἅπαγε τοῦτο μόνον] Sic in somnio, Ἀποτρέπειν ἂ θεὸ, τὸ δεῖνον. Hac in re utitur dictionibus ἀπερύκειν, Ἀποτρέπειν, ἀπάγειν. Quod semel monitum volo. *Idem.*

ἂν παθοιμι; ἐμβραστέον γὰρ οἷς ἅπαξ προειλόμην, ἐπεὶ τὸ μεταβουλεύεσθαι, Ἐπιμηθέως ἔργον, οὐ Προμηθέως ἐστί.

cerem? perſiſtendum enim eſt in iis quæ ſemel cœperis, quandoquidem [1]mutare conſilium Epimethei opus, non Promothei eſt.

1 *Mutare conſilium*] Poſt rem conſulere, unde Pindarus illum appellat ὀψίφρονα. leg. Heſiod. in Theog. *Cogn.*

Πρὸς Νιγρῖνον ἐπιστολή.

Ad Nigrinum Epiſtola.

ARGVMENTVM.

Hoc Dialogo vitam ac mores Philoſophorum deſcribit, conferendo inter ſe verè Philoſophos & ſimulatos, Et quòd iis qui ſerio philoſophari cupiunt, urbis Romæ conſuetudo & luxus nequaquam conveniant, oſtendendo. Cujus rei exemplum, Nigrinum, Platonicum Philoſophum, & turbas iſtas adulatorum, cœnas & lucrum ſectantium, inter ſe componit. Quanquam haud ſcias, an etiam vera Philoſophiæ ſectatores hic laudando, pro more ſuo ironia utatur. Valde autem quadrat hic Dialogus in noſtra quoque ætatis homines eos, qui ornatu & habitu, veterum iſtorum quaſi ſucceſſores quidam ſunt.

Λυκιανὸς Νιγρίνῳ χαίρειν. Ἡ μὲν παροιμία φησὶ, [1]γλαῦκας εἰς Ἀθήνας, ὡς γελοῖον ὂν εἴ τις ἐκεῖ κομίζοι γλαῦκας, ὅτι πολλαί παρ' αὐτοῖς εἰσιν. ἐγὼ δὲ εἰ μὲν δυναίμην λόγων ἐπιδεῖξαι θυλάκῳ, ἔπειτα Νιγρίνου γράψαντος βιβλίον ἐπιμπον, εἰκότως ἂν τῇ γελοίᾳ, γλαῦκας ὡς ἀληθῶς ἐμπορευόμενος. ἐπεὶ δὲ μόνῳ σοι ἐπιδοῦναι τὴν ἐμὴν γνώμην ἐθέλω, ἵνα μή τινα ἔχω, εἰ ὅτι μὴ παρέργως ἐπέλαμψε τοῖς σοῖς λόγοις, ἀποφοβοῦμαι ἂν εἰκότως εἰ τὸ τοῦ Θουκυδίδου λέγειν, ὅτι τὴν μὲν

LVCIANVS Nigrino ſalutem. Noctua Athenas, inquit proverbium: quaſi ridiculum ſit, ſiquis eò noctuas apportet, quoniam apud illos abundant. Ego verò ſi dicendi vim oſtendere volens, poſtea ſcriptum Nigrino librum mittam, rectè ſim huic joco obnoxius, ut qui noctuas in forum tulerim. Sed quandoquidem ſolummodò ſententiam meam tibi declarare volo, quo nunc ſim animo, & quòd non leviter oratione tua ſum captus: meritò Thucydidis illud effugero, quum ait,

1 Γλαῦκας εἰς Ἀθήνας] Proverb. ἐπὶ τῶν μάτην ἀποκομιζόντων τινὰ τοῖς παροῦσι πράγμασι, εἶτα εἰ τις εἰς Αἴγυπτον ἐπαγάγῃ ἢ εἰς Κιλικίαν πέρνον. Ariſtoph. Ὄρν. & ibi Scholiaſt. *Bourd.*

2 Ἀμαθίᾳ μὲν θρασεῖ, λογισμὸς δὲ ἔστιν ὀφρεῖ. Et ſic Thucyd. ut patet etiam apud Plin. Epiſt. 7. lib. 4. hanc ſic interpretatur D. Hieronym. Epiſt. ad Euagr. *Imperitiam confidentiam, ſtuditio timorem creat.* Idem.

θρασείς, ὁκνηρὰς δὲ τὸ λελογισμένον ἀπεργάζεται. δῆλον γὰρ ὡς οὐχ ἡ ἀμαθία μοι μόνη τοσαύτης τόλμης, ἀλλὰ καὶ ὁ τῶν τοιούτων λόγων ἔρως αἴτιος. ἔρρωσο.

ait, *Imperitia audaces, res autem considerata timidos efficit.* Manifestum enim est, quòd non imperitia solùm, verùm etiam orationis amor, hujusmodi audaciæ mihi causa est. Vale.

Νιγεῖνος, ἢ περὶ Φιλοσόφου ἤθους.

Ὡς σεμνὸς ἡμῖν σφόδρα, καὶ μετρίως ἐπανειλήλυθας. εἰ τοίνυν ὥσπερ ὀλίγον πρὸ ἡμῶν ἐτι ἀξιοῖς, καὶ ὁμιλίας μεταδίδους, καὶ προσανεῖς τοῖς [1] ὁμοίοις λόγων, ἀλλ' ἄφνω μεταπέπτωκας. καὶ γέλως ὑπεισέρχεταί τινι τοιούτῳ. ἢ οἷός σ' ἂν ὦδε σὲ πυθοίμην ὅπως ἔτυχες ἀπόπλους ἔχεις, καὶ τί πάσχων αὖ λίαν. τί γὰρ ἄλλο γε ὑποπτεύσειε, ἢ δύσνοιά σοι πῶς λέγεις; [2] οὐδὲ πάρεσμεν ἥκω σοι δύσκολόν τε, καὶ μανικῶς μεγαλαυχούμενον. καὶ τοῦτο δὴ τὸ λεπτὸν [3] σκηνῆς ὄνομα, πεποίηκεν. Ἡράκλεις, ὅτως οὐ βραχεῖ; καὶ μάλα. τί γὰρ μὴ τοῦτ' ἔστιν, ἐφ' ὅτου καὶ [4] κωμᾷς, ἵνα μὴ [5] σὺ κεφαλαίῳ μόνῳ διαφανώμεθα, ἔχωμεν δέ τι καὶ ἀκριβῶς εἰδέναι τὸ πᾶν ἀκέραιοι; ὑπερθαυμαστὸν εἶναί σοι δοκεῖ τοῦτ', Ζεῦς, ἀπὸ μιᾶ

Vt verò gravis admodum, & sublimis nobis rediisti! Non amplius nos aspicere dignaris, tantum abest ut colloquium tuum impertias, & quales antea, nobiscum sermones communices: at repente immutatus es, atque omnino fastidiosus videris evasisse. Lubens ex te audierim unde ad hoc insolentiæ perveneris, quæque sit ejus causa. Quidnam aliud, ô amice, nisi fœlicitas? Quid ais? Præter institutum factus fœlix & beatus tibi venio: adeóque illud quod in scena solet usurpari, terbeatus. Hercle, itane brevi? Atque admodum. Et quid præterea est propter quod superbias, ut non summatim modò lætemur, sed etiam accuratè scire possimus, quum rem totam audiverimus? Annon admiratione dignum tibi videtur, per Iovem, me pro

1 Ὁμοίοις λόγοις] Sermones inter pares, pari libertate & conditione habiti ultro citroque, ut apud Homer. ὁμοίῃ πολέμῳ, ὁμοίῃ θεᾷ, ὁμοίου γήρας. Bourd.

2 Οὐδὲ πάρεσμεν] *Vt te non moror.* Idem.

3 Σκηνῆς ὄνομα] Sic idem alibi. *Idem.*

4 Κωμᾷς] *Sapere.* κωμᾶν indulgere genio & elatum esse. Aristoph. Equit. ubi Scholiast. κωμῶσι, τρυφῶσι. τὸ γὰρ ἐπὶ τῶν τρυφᾶν λέγεται καὶ μέγα φρονεῖν. alias κωμᾶν, κόμην ἔχειν, κομᾶν ὑπερηφανεύεσθαι. Poll. Hesych. Suid. *Idem.*

5 Ἐν κεφαλαίῳ μόνῳ] Ἐν κεφαλαίῳ, & ἀκριβῶς opponuntur. διαφαίνεσθαι ἐν κεφαλαίῳ μόνῳ dicuntur qui re nondum intellecta ad vultum amici exporrectam & hilarem lætantur. *Idem.*

1 Τοῦτο-

δήλως μεῖλιδήπου, ἀντὶ δ πένητος, ὡς ἀληθῶς πλούσιον, ἀντὶ δ ἀνοήτου τὸ [1] πυρφυμένον, ἡμῖν δ μετριώτερον; μέγιστον μὲν οὖν. ἀτὰρ ὅπως μανθάνω σαφῶς ὅ, τὸ δ λέγεις. ἐγὼ μὲν γὰρ οἶδα τὴν πόλεως, βουλόμενος ἐμπεῖν ὀφθαλμῶν διάθεσιν τινα. τὸ γάρ μοι πάσχον τὸ δὲ τοῦ ὀφθαλμοῦ μᾶλλον ἐπιτείνεσθαι. οἶδα τοίνυν ἔγωγε, καὶ σύμπολλα σε τοῦ ἀγαθοῦ ἕνεκα πεπονθέναι. δέξαι οὖν μοι λέγειν πρῶτον ὡστινα πεῖσιν Νιγρῖνον τὸν πλατωνικὸν φιλόσοφον, ὡσθ' ἑαυτοῦ ἐξανάστασις, ὡς αὐτὸν ἀφικέσθαι. καὶ πρόψας τὴν θύραν, δ παιδὸς εἰσπεσόντος, καλήσθαι. καὶ παρελθὼν οὖσαν, καταλαμβάνειν τὸν μὲν, ἐν χερσὶ βιβλίον ἔχοντα, πολλὰς δ ἑκάστας πλακοῦντος σφῶν ἐν κύκλῳ κειμένας. πρόσεισί τε οὖν μέσην δ ἐπάνω τῆς τοῦ δαπέδου γεωμετρίας χαρακτῆρσι γεγραμμένου, [2] καὶ σφαῖραν καλάμου ἐξ ὧν τὸ ἔδαφος μίμημα ὡς ἰδικῆ, ἐπιτεθραφέναι. σφόδρα οὖν με φιλοφρόνως ἀσπασάμενον, ἐρωτᾶν

pro servo liberum, pro paupere revera divitem, pro stulto & superbo moderatum redire? Id maximum quidem est. At non planè intelligo quidnam sit illud, quod dicis. Recta in urbem profectus sum, ut aliquem oculorum medicum viserem. Nam ille oculi affectus quo laborabam, magis magisque ingravescebat. Scio equidem singula: ideóque etiam optavi ut in bonum ac peritum incideres. Cùm igitur visum mihi esset Nigrinum Platonicum illum philosophum multis compellare, mane surgens, ipsum adeo, & pulsata janua, cùm puer intro de me renuntiasset, accersitus sum. Tum in ædes ingressus, illum deprehendo librum præ manibus habentem, circum autem undique multas veterum atque doctorum hominum imagines jacentes. Posita etiam erat in medio quædam tabella in qua geometricæ quædam figuræ descriptæ erant: & sphæra ex calamo, ad imitationem universi, ut videbatur, composita. Admodum igitur benignè me amplexatus ille, interrogavit quid-

1 Τετυφωμένον] In quibusdam τετυφλωμένον, sed recepta lectio sane est. τετυφωμένος, ὁ ὑπερμέγεθες ἐξ αἰλέζων, ὑμεζοντηρένος, ἴξω φρενῶν. τετυφωμένος habeti ac stolido ingenio præditos significare tradunt veteres Grammatici, ut sunt qui fulmine tacti fuere. Moscop. Hesych. qui etiam τυφλόττα interpretatur ὑπερδεινὰ, ὑπερφυᾶ δοκοῦντα. Bourd.

2 Καὶ σφαῖραν Καλάμου] Sic voluit interpres, cùm omnes codd. habeant κάλαμον. in Margine Mss. κάλαμος ἢ ὑπὸ κάλαμος. Theod. Marcil. vir clarissimus monuit me se monituram, tu consule. *Idem.* Robertus Titius locis suis controversis c. 14. lib. 11. relegit, & σφαῖραν Καλάμου &c. & *sphæra Calami* &c. eaque de re quantumvis copiosè disserit, aut potius disperdit opus: magister autem ejus Yvo Villiomarus, sive is Scaliger est, illud discipulo suo nihil præcipit, quam se non videre quemadmodum sphæra ex calamo fieri possit. Vtique & discipulo & magistro ejus fraudi fuit, nescisse etiam ex orichalco fila erasioria dici calamos sive culmos. Atqui eos id Theodorus docere potuit Orat. 111. De providentia. Ὅ γὰρ γε, inquit, τὸ σῶμα ἔσικεν ὑπὸ χαλκοῦ συγκειμένῳ καλάμῳ ἢ ὑπ' ἀσπίδι ἐφαρμοσθείσῃ, ἢ κατειλῆσθαι ὑπὸ ἡδέως τῆς λύρας δερμάτινον, καὶ ἐπιτείνεσθαι τὴν ἁρμονίαν ἐκείνην ἰσχύι. Dixeris Latinè, *Os enim*, nempe *hominis instar est organi contexti de culmis aheneis, & à follibus inflati, & moti artificis digitis, & sonum illum harmonia plenum efficientis*, &c. Idemque mox dentes oris humani cum aheneis calamis sive culmis comparat. Et rursus paucis interjectis, καὶ τὸ, inquit, ἐκ τοῦ χαλκοῦ καλάμου ὄργανον. Marc.

B 3 1 στέγα

ὅ, τι ἐς πρᾶπόιμι. κἀγὼ πάνυ διηγησάμενω αὐτῷ. καὶ δῆτα συμπρᾶξαι ἐμοὶ αὐτὸς ἠξίου εἰδέναι ὅ, τι τε πρᾶποι, καὶ εἰ αὖθις αὐτῷ ἐγνωσμένον εἴη σὺν ἐμοὶ πλεῖν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. ὁ δὲ ἀπαρξάμενος, ὦ ἑταῖρε, ἔφη τούτων λέγειν, καὶ τὴν ἑαυτοῦ γνώμην διηγεῖσθαι, τοσαύτην πάνυ λόγων ἀμβροσίαν ἐπαφῆκε τοῖς ὠσὶν, ὥστε μὲ πείσειρῆνας εἶναί τινας, αἳ τοὺς ἀφικνουμένους, καὶ τὸν Ὀδυσσέα λωτὸν δοῦναι φαγεῖν ἐκέλευον. ὅτου γευσάμενος ἐφ' ἡμᾶς ἔρχεσθαι οὐκέτι ἔφη φιλοσοφίαν ἐπαινέσαι, καὶ τὴν ἀπὸ ταύτης ἐλευθερίαν, καὶ τὴν δημοσίᾳ νομιζομένων ἀγαθῶν καταφρόνησιν, πλοῦτον, καὶ δόξαν, καὶ βασιλείας, καὶ πυρὸς, ὅτι τὸ χρυσοῦν, καὶ πορφύρας, καὶ τὸ πίνειν ἐκ μολίβδου τοῖς πολλοῖς, τοῖς δὲ κράσει δεκάντοις. ἅπερ ἐγὼ ἀπιστῶν καὶ ἀνακαλούμενος τὴν ψυχὴν ἐδεξάμην, οὐκέτι μὲν ἐν ἔχειν εἰκάσας ὅπερ ἐπεπόνθειν, ἀλλὰ παντὶ ἐοικώς. καὶ ἅρμα μὲν, ἐλυπούμην ἐληλεγμένων μοι τῶν φιλτάτων, πλοῦτόν τε, καὶ δόξης. καὶ μόνον οὐκ ἐδάκρυον ἐπ' αὐτοῖς καθῃρημένοις. ἅρμα δ', αὖθις μὲν ἐδόκει μοι παπεινὰ, καὶ καταγέλαστα. ἔχαιρον δ' αὖ ὥσπερ ὑπὸ ζοφερᾶ τινὶ ἀέρι ἐκ βίας ἐκ πρόσθεν, ἐς αἴθριόν τε καὶ μέγα φῶς ἀναβλέπων. ὥστε δὴ τὸ καινότατον ἐκ ὀφθαλμῶν μὲν, καὶ τῶν ἐκ αὐτῶν ἀσθενείας ἐπελανθανόμην. τὴν δὲ ψυχὴν ὀξυδερκέστερον καὶ μᾶλλον ἐγεγόνειν. ἐλελήθειν δὲ

quidnam agerem. Quibus omnibus illi expositis, ego quoque pervices ex eo scire postulabam, & quid ipse ageret, & nunquid apud se statuisset in Græciam denuo navigare. Ille verò, ô amice, posteaquam cœpisset de hisce rebus mecum colloqui, suamque sententiam explicare, tantam verborum ambrosiam mihi affudit, ut mihi planè videretur Sirenes illas, siquæ unquam fuerunt, & Aëdonas, & lotum illum Homeri antiquum referre: adeò divina quædam loquebatur. Huc enim dicendo provectus est ut Philosophiam laudaret, & quæ ab ea manat, libertatem: & contrà, ista quæ vulgo pro bonis habentur, irrideret, nimirum divitias, gloriam, regna, honorem, aurum præterea & purpuram, & cætera quæ plerisque prorsus spectabilia, mihi quoque antea videbantur. Quæ quidem intento atque aperto animo excipiens, continuo ita affectus fui, ut cui, quod tum mihi acciderat, comparare possem, non haberem: sed in omnes partes raperer. Ac nunc quidem dolebam quòd refellerentur quæ mihi charissima erant, divitiæ, argentum, & gloria, actantùm non lachrymabar rejectis illis: nunc verò eadem ipsi mihi videbantur vilia atque ridicula esse: gaudebámque rursum tanquam ex tenebroso quodam aëre prioris vitæ, ad serenitatem & magnam aliquam lucem respiciens. Quare sanè & oculorum, quod absurdissimum erat, & eorum infirmitatis obliviscebar, anima verò perspicacior paulatim fiebam. hactenus enim ignoraveram

1 Ὥστε τὰς Σειρῆνας] Desumptum ex Odyss. μ. Aristænetus epi. 1. Petro. sat. *Bourd.*

2 Λωτὸν] De quo Homer. Odyss. 9. Eunap. ædes. p. 50. *Idem.*

3 Τῶν ὀφθαλμῶν] Sic reposuimus, ratio patet legenti. *Idem.*

1 Παῦ-

πῶς αὐτὼ τοφλόπλουτος ἀσεφίρων. ἀσσὶὸν ἦ, ἐς τὸδε ἀσεμίχθω, ὅπερ ἀρχὴν ἡμῖν ἐπικάλεις. [1] γαῦρός τι ἦδ ὑπὸ τῷ λόγῳ ἐμειτόμος εἰμι. κ) ὄλως μικρὸν ἀκίζ ὑδὸν ἐπιτοῦ. δοκῶ γάρ μοι ὅμοιόν τι πεπονθέναι πρὸς φιλοσοφίαν, οἷον περ οἱ [2] Ἰνδοὶ πρὸς τὸ οἶνον λέγονται πιεῖν, ὅτι πρῶτον ἔπιον αὐτῶν. ἑρμόσπεροι γὰρ ὄντες φύσει, πίοντες ἰσχυρὸν ὅσον ποτὸν, αὐτίκα μάλα ἐβακχεύθησαν, ἐ διακλασίως ὑπὸ τῷ ἀκράτου ἐξεμάνησαν. ὅτου σοι ἐ αὐτὸς ἐνθυς κ) μεθύειν ὑπὸ τῷ λόγου, ἀσείρχομαι. κ) μὰ μὰ τὸν τάχα, ἃ [3] μεθύειν, ἀλλὰ νήφειν τε κ) σωφρονεῖν ἐστι. ἐγὼ ἂν βουλοίμην ἂν εἰ οἷόν τε, αὐτῶν ἀκοῦσαι τῶν λόγων. ἃ δὲ γὰρ ἃ δὲ καταφρονεῖν αὐτῶν οἷμαι χρῆναι. ἄλλως τε εἰ κ) φίλῳ κ) ἀδὲ τὰ ὅμοια ἐπιτηδεύοις ὁ βουλόμενος ἀκούειν εἴη. ἴσθι γὰρ ἃ [4] Ὀμήρου ἀπόδειξιν ἐ αὐτὸν [5] ἐξεμαλεῖς. κ) εἰ μὴ ἔφθης, αὐτὸς ἂν ἐδιήθου ἀκοῦσαί μου διηγουμένου. μάρτυρες γάρ σοι παρασταίησαν πρὸς τοὺς πολλοὺς ἡμᾶς, ὅτι σὲν ἀλόγως μαίνομαι. ἄλλως τε, κ) νὺν μοι τὸ μεμνῆσθαι αὐτῶν πολλάκις. κ) τοιούτων ἤδη μελέτης ἐπιποιούμεθα. ἐπεὶ κἂν τις μὴ παρῇ τύχῃ, κ) ὅτου δὶς ἢ τρὶς τῆς ἡμέρας ἀνακυκλῶ πρὸς ἐμαυτὸν τὰ εἰρημένα· lupe mihi sit illorum meminisse sæpe, & hanc exercitationem jam amplexus sim. Quamvis enim nemo mihi adsit, tamen bis vel ter per diem sic ipse dicta illa mecum revolvo. Ac

ram me cæcucientem ipsam circumferre. At inde progressus, ad id adductus sum quod tu mihi paulò ante objiciebas. Nam & elatus oratione illius, & tanquam in sublimem evectus sum, & omnino humile nihil amplius cogito. Videor enim mihi philosophia sic affici, ut vino affecti feruntur Indi, quum de eo primùm biberunt. Cum enim natura essent calidiores, tam valido potu imbuti, continuò bacchati sunt, & duplum insaniverunt meraco. Eodem pacto & ipse, quasi furore captus, & oratione ebrius obambulo: quamquam hoc non ebrietatis est, verùm sobrietatis & temperantiæ. Ego verò optarim, si fieri possit, illam ipsam audire orationem. Neque enim profecto eam fas est contemnere, præsertim cùm ille qui audire cupit, sit amicus, & similibus studiis operam dederit. Confide ὁ bone, nam juxta Homericum illud, [5] *sponte festinantem hortaris*: ac nisi prævortisses, jam ultro rogassem me narrantem audires, testem enim te apud plerosque sistere volo, quòd non sine ratione insanio. præsertim cùm vo-

1 Γαῦρος] Hæc clausula interpretatur illud præced. pag. τυφομένῳ. *Bourd.*

2 Οἱ Ἰνδοὶ] Nonn. Dionysiac. *Idem.*

3 Μεθύειν ὑπὸ τῷ λόγῳ] Sic apud Philostr. & alios ἔρωτι μεθυσκόμενος. *Idem.*

4 Παροιμιαλεῖς] De hac parœmia copiosè parœmiogr. & Erasm. *Idem.*

Ibid. Καὶ εἴγε μὴ ἔφθης] Calafir. apud Heliod. lib. 2. οὐδὲν ἦ ἐ ἔτι σοῖς πρᾶς ἐξοικεῖν· ἄπορ ἂν τάχα ἐ τοῖς παλαμναῖς κ) ἡ μῆνις, εἰ μή σου προσέτυχεν. Sic in Lapith. *Idem.*

5 *Festinantem hortari*] Sumpta Metaphora ex Homeri Iliad. Ψ. & Odyss. ω. *Cogn.*

καὶ ὥσπερ οἱ ἐρασταὶ, τὰ παιδικῶν ἀπόντων ἔργα καὶ λόγους εἰρημένους αὐτοῖς διαμνημονεύουσι, καὶ τὰ τούτοις συδιατρίβοντες ἐξαπατῶσι τὸν νοῦν, ὡς παρόντων σφίσι τῶν ἀγαπωμένων. ἔνιοι γοῦν αὐτοῖς καὶ προσλαλεῖν οἴονται, καὶ ὡς ἀρὰ λεγομένων πρὸς αὐτοὺς, ὧν τότε ἤκουσαν ἡδόμενοι, καὶ προσαψαυτες τῶν ψυχῶν τῇ μνήμῃ τὰ παρειλημμένα χαλῶσιν τὰ ἄγκυρα· τοῖς δὲ αὐτὸς φιλοσοφίας ἀπαρέσης, τοὺς λόγους ὡς τότε ἤκουσα σωκαλίσκου, καὶ πρὸς ἐμαυτὸν ἀναπολῶν, ἐμπιμπλάμενος ἔρωτος καὶ ὅλως, καθάπερ οἱ πελάγη νυκτὶ πολλῇ φερόμενοι, εἰς πυρσόν τινα τῶν ἀπόλιπον, πᾶσι μὲν παρεῖναί μοι τοῖς ὑπ' ἐμοῦ πραττομένοις τὸν ἄνδρα οἰόμενον. ἀεὶ δ' ὥσπερ ἀκούειν αὐτοῦ τε αὐτοῦ πρός με λέγοντος. οἰόμαι δ', ὅταν συνερείσω τὴν ψυχὴν, καὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ μοι φαίνεται. καὶ τοῦ φωνὴ ὁ ἦχος οὐ τοῖς ἀκραις ἐμμένει. καὶ γάρ τοι κωμικὸν ὡς ἀληθῶς, ἐγκαταλιπὼν τι κέντρον τοῖς

Ac quemadmodum amatores abſentibus amaſiis, opera aliqua, & ſermones ab ipſis habitos, memoria repetunt, iiſque immorando morbum fallunt, perinde ac ſi illi ipſi amati adſint. Quidam verò ſe cum ipſis colloqui putant, atque iis quæ tum ſibi audire videntur, quaſi modò dictis gaudent, & præteritorum memoriæ animum applicantes, nunquam deſinunt obvios & præſentes amaſios aſpernari. Sic ſanè & ipſe non præſente philoſophia, verba quæ tum audivi recolligens, & mecum revolvens, non exiguum capio ſolatium. In ſumma, perinde ac ſi in pelago, & per noctem altam ferar, velut ad facem hanc aſpicio, rebus omnibus quæ à me geruntur, virum illum adeſſe putans, ac ſemper velut audiens ipſum illa ipſa ſua mihi diſſerentem. Interdum etiam, & maximè quum mente illi inhæreo, & vultus ipſius mihi apparet, & vocis ſonus in auribus permanet. Etenim juxta Comicum, [4] *revera aculeum quendam auditoribus reliquit.* Deſine, ô ad-

1 Ἐν τοῖς ἐμοὶ] Dele prius ἐν. & interpretare ἐν ἐμοὶ *præſentia.* Proverb. Pind. Pythiis od. ι. τὸ ἦ ἐν ἐμοὶ μοι. Anacr. ξυλίνους ἀρραγάλοις ἐν ἐμοὶ. *ante pedes.* Terent. Adelph. Sic paſſim apud Lucianum ut de Scipione, & de Diogene & Alexandro. Contra ἐν ἐμοῦ, ut de Piſcatore & Reviviſcente. & paſſim alibi. *Edurd.*

2 Καὶ τοῦ φωνὴ ὁ ἦχος] Demæneta apud Heliod. lib. 1. *Idem.*

3 Κατὰ τὸν Κωμικὸν] Eupolim intelligit qui hoc de Pericle dixit tanquam oratore eloquentiſſimo. verſus citantur à Diod. Sic. lib. 12.

Περικλέης Ὀλύμπῳ
Ἤγραπ', ἰδρύντα, συνεκύκα τὴν Ἑλλάδα.
Πείθω τὸς ἐπικαθίζειν ὅτι τοῖς χείλεσι
Οὕτως ἐπῆλφ', ὥ μόνῳ γ' ἦν ῥητόρων
Τὸ κέντρον ἐγκατέλειπε τοῖς ἀκροωμένοις.

Cic. lib. 3. de orat. de Pericle loquens. *Cujus in labiis veteres Comici, etiam cùm illi maledicerent (quod tum Athenis fieri licebat) leporem habitaſſe dixerunt, tantamque in eo vim fuiſſe ut in eorum mentibus qui audiviſſent, quaſi aculeos quoſdam relinqueret.* Idem.

4 *Aculeum quendam*] De Pericle ex Eupoli. *Cogn.*

1 *A di-*

ἀκούσει. παῦε δ' ἡνυρεῖσθαι μικρὸν ἀναπνεύσαντα, καὶ λέγε ἐξ ἀρχῆς ἀναλαβὼν ἡδη ἃ εἰρημένα, ὡς μὲ πιθήσεις μὴ δεινὰ πάσχειν. ὦ λέγεις, ἢ ὅτι χρὴ ποιεῖν. ἀλλ' ἐκεῖνο εἰπάτω, ἤδη πλεῖστος, εἰ μὴ Δία κωμικὸς φαῦλος ὑποκριτὴς, ἢ τῶν συνεξιόντων λέγω τινὰ, ἢ διαφθειρόντων τὰ ποιήματα, ἢ τὸ πλάσμα σκευαζομένου, καίτοι τῶν δεσμώτων πολλάκις δ' ἐχόντων τι, καὶ γενικήτερον; πολλὰς οἶδα τοιούτας. ἀλλὰ τί τοῦτο; δίδωμι μὲν σοι μεταξὺ δόξαι γελοίως αὐτὰ μιμεῖσθαι. τὰ μὲν, ἀπίκτως σκευέρων, ἐνίοτε δ' ἢ αὐτὸν ὑπ' ἀσθενείας τὸν νοῦν διαφθείρων. κἄπειτα ἐσχάτῃ ἡρίμῳ καὶ αὐτῷ κεκλαυσόμενα ἢ δεδρακότι. ἢ τὸ μὲν ἐμοὶ, ὦ πάντ' ἄχθομαι. ὦ δὲ ὑπόκρισις, ὦ πιθήσεις μὲ λυπήσειν ἔοικε σωκικπίπλησε, καὶ τὸ ἐμοὶ μέρος ἀχνυμένου. τοῦτ' οὖν παρ' ἄλλοι μίμησό μοι τὸ λέγω. ὡς ὁ μὲν ποιητὴς ὑμῖν, τὸ τούτων ἁμαρτημάτων ἀνάξιον, ἢ τῆς σκευῆς πόρρω ποι κρίνεται, οὐδὲν αὐτοῦ μᾶλλον τὸ ἡσσῆσθαι πεπτωκότων. ἐγὼ δ' ἐμαυτὸν σοι πᾶσαν παρέχω, ὑπὸ τοῦ νῦν μὴ μνήμην ποιήσεται, οὐδὲν ἀφεῖλε τὰ ἄλλα πραγικὴ διαφέρειν. ὥστε κἂν σοὶ δόξειεν τι δικαίως λέγειν, σκέψασθαι μὲν ἔτι πρόχειρον, ὡς ἄμεινον ἦν. καὶ ἄλλως ὁ ποιητὴς ἴσως διεξῆλθε. ἐμοὶ δ' κἂν οὕτω εἰπῇς, ἀπάντων τι λυπίσειμεν. ὡς ὥγε τὸ Ἐμοὶ ἢ τὸ ῥητόρων νόμοι πεπροοιμιάσθαι σοι.

ô admirande, paulum præludere, jámque dicta illa ab initio resumpta edissere, non enim mediocriter me istis ambagibus torques. Rectè dicis, atque ita facto opus est. Sed illud quæso, ô amice vidisti-ne aliquando, sive tragicos, sive per Iovem comicos [1] histriones, illos dico qui exibilantur, quique agendo poemata corrumpunt, ac tandem ejiciuntur theatris, tametsi ipsæ fabulæ sæpenumero bene se habeant, ac palmam etiam reportent. Multos novi tales. Sed quorsum hoc? Vereor ne interim ineptè illos imitari videar: alia quidem nullo ordine connectens, interdum etiam præ imbecillitate ingenii sententiam ipsam corrumpens: tum sensim huc adducaris, ut fabulam ipsam condemnes. Sed quod ad me attinet non admodum ægrè id feram. Cæterùm argumentum illud non mediocri dolore videtur me affecturum, si mecum rejiciatur meásque partes dehonestet. Velim itaque ut per totam orationem hoc memineris, videlicet quod poëta talium peccatorum est innocens, sedétque alicubi procul à scena, nec quicquam ea curat, quæ in theatro geruntur. Ego verò mei ipsius periculum tibi faciam, qualis scilicet histrio sim quantúmque memoria valeam: quod ad cætera attinet nihil à nuncio tragico distans. Quare siquid minùs rectè dicere visus fuero, illud præstò fit, quod scilicet melius hoc fuerat, & aliter forsitan ipse poëta dixerat. Nec si me exibilaveris, admodum ægrè feram. Vt bene sanè, ita me Mercurius amet, & ut ferunt Rhetorum leges, usus es procemio. Illa

1 *A distione Histor*] Quod Tusco verbo *Ludionem* significat. *Ogn.*

2 Τῶν συνεξιόντων] Sic pag. seq. ἀσυνεξίτητε, & ὀξύτατα συνέξομαι. ἰξύτατα, *rusticatim, plausu incomposito.* De plausuum generibus dixerunt alii. Hanc comparationem sæpissime usurpat: ut & illam quæ initium facit de moribus Philosophorum quam nunc ordior. *Bourd.*

ἔοικας γοῦν καὶ εἶναι προθύμως, ὡς δὲ ὀλίγου τι ὑμῖν ἡ συνουσία ἐγένετο, καὶ ὡς ἥδιστ' αὐτὸς ἥκεις πρὸς τὸν λόγον παρεσκευασμένος, καὶ ὡς ἄμεινον εἶναι αὐτῷ τοῦτο λέγοντι ἀκούειν. σὺ γὰρ ὀλίγα, καὶ ὅσα οἶόν τ' ἦν, τυγχάνεις τῇ μνήμῃ συγκεκομισμένος. ἢ ταῦτ' ἐρεῖν ἔμελλες; ἀλλ' οὐδ' οὕτω αὐτῷ ἔτι σοι δεῖ πρὸς ἐμέ· νόμισον γάρ τοι γε ἕνεκα σοῦ καὶ τοῦδε ἥκειν, ὡς ἐγὼ καὶ βοᾶν καὶ κροτεῖν ἕτοιμός εἰμι. ὥστε διαμέλλης, μηκύνεις σὺ τοῦτο τὸν ἀγῶνα, καὶ ὀξύτατα συνελέξομαι. καὶ ταῦτα μέν, ἃ σὺ δηλεῖς, ἐθελόμην ἂν εἰρῆσθαί μοι. κἀκεῖνα δ', ἃ μὴ ἔχ ἑξῆς, ἀλλ' ὡς σκεῖνος ἔλεγε ῥήσεις τινὰ τοῦ πάντων ἐρῶ. πάνυ γὰρ τοῦθ' ἡμῖν ἀδυνάτου. ἀλλ' ὦ σκεῖνος, τοῦτο μὲν τὰς λόγους, μὴ καὶ σὺ ἀλλοτριώσῃς τοῖς ὑποκρίσεσι σκείνοις ὅμοιον, οἳ πολλάκις ἢ Ἀγαμέμνονος, ἢ Κρέοντος, ἢ δὲ Ἡρακλέους αὐτὸ τοῦτο πεπονθότες, ἀνειληφότες, χρυσίδας ἡμφιεσμένοι, καὶ δεινὸν βλέποντες, καὶ μέγα πεχηνότες, μικρὸν φθέγξονται, καὶ ἰχνοῦς δὲ γυναικῶδες, καὶ τὸ Ἑκάβης ἢ Πολυξένης πολὺ πεπτωκότερον. ἵν' οὖν μὴ δὲ αὐτὸς ὀλίγα μοι, πάνυ μᾶλλον τὸ ἱμάτιον κεφαλῆς ποιησάμενος ποιεῖ, καὶ τὸν σκελετὸν καταχύσας, ἀπὸ γυμνοῦ σοι βάλομαι τὰμὰ ποιήματα ποιήσαντα ποιῆσαι, ἵνα μὴ συγκαταπάσω σε πεῖσιν τῆς ὥρας, ὃν ὑποκείνομαι. ἔστω ἀνὴρ ὁ πώποτε τὴν μέρον ποιῶν με ποιῆσαι τῆς σκηνῆς καὶ τῆς τραγῳδίας χρόμενον. καὶ μὲν πώποτε μὲν γε ποιῶν σκείνα ὧδε τρέψομαι. Ἡ μὲν ἀρχὴ τοῦ λόγου, ἅπαντος ἦν Ἑλλάδος, καὶ τῶν Ἀθηναίων ἀνδρῶν, ὅτι

Illa utique etiam additurus videris, vos unà brevi admodum esse conversatos: nec te præparatum venire ad dicendum, ac satius esse illum ipsum dicentem audire: cùm pauca quædam, quæ potuisti memoriæ committere, duntaxat comportaris. Annon hæc quoque eras dicturus? Nihil igitur illis apud me tibi opus est. Existimes autem hujus rei gratia, te ad præfationem pertinentia complexum esse omnia. Ideo tibi acclamare & applodere paratus sum. Sed si prolixior fueris, in controversia malignitatis meminero, & acutissimè sibilabo. Equidem & hæc quæ tu modò commemorasti, dicta mihi velim: & illa quoque, quòd neque ordine, neque iisdem quibus ille verbis usurus sum. Omninò enim hoc non possum: neque si suos illi tribuam sermones: ne alio ac novo etiam modo histrionibus illis similis fiam, qui sæpenumero aut Agamemnonis, aut Creontis, aut ipsius etiam Herculis persona assumpta, ac vestibus auro contextis induti, & horrendum tuentes, mox ore in immensum diducto, exiguum & gracile, adeóque muliebre quiddam loquuntur, ipsa etiam Hecuba Polyxenáve multò demissius. Ne igitur & ipse convincar, majorem omnino quàm pro capite meo personam induisse, ipsúmque ornatum dehonestare, ex nuda propriáque persona tecum colloqui volo, ne forte labens, quem ago heroem, convellam. Hic homo non desinet hodie crebra illa scena, atque tragœdia uti. Equidem cessabo, & ad illa revertar, quæ jam cœperam. Principium igitur orationis illius, commendatio quædam fuit Græciæ, & eorum hominum qui [1] Athenis commorantur, quòd

1 *Athenis*] De quibus Herodot. Strab. Plin. hodie dicuntur Sethinæ. *Cog.*

1 Ἀθη-

¹ φιλοσοφίας ἓ πενίας σωίτροφοί εἰσι. καὶ ὅτι τῶ ἀσῶν, ὅτι τῶ ξένων ἀδίνας πέρνητας ὁρῶντες, ὃς ἂν τρυφᾶν εἰσαγάγῃ εἰς αὐτὸς βιάζηται. ἀλλ' εἰ καί τις ἀφίκοιτο παρ' αὐτὸς ὕστω διαπείσων, ἠρέμα τε μεθαρμόττοντα, καὶ ἀπαιδαγωγῶντα, ἓ ² πρὸς τὸ κακῶσαι τὸ διαίτης μεθιέντα. ἐμέμνητο γοῦν τινῶ τῶ πολυχρύσων, ὃς ἐλθὼν Ἀθήναζε μόλα ἐπίσημος, καὶ φορίκης ³ ἀκολάδων ὄχλω, ⁴ καὶ ποικίλη ἐσθῆτι, καὶ χρυσῷ, οὕτως μᾶλλον ἐγέλατος εἶναι πᾶσι τοῖς Ἀθηναίοις, καὶ ὡς ἂν δύδαιμων ἀπεσκόπτατο. τοῖς δ' ἄρα δυσχερῶς ἐδόκει τὸ ἀνθρώπιον. καὶ παιδεύειν ἐπεχείρουν αὐτὸν, ὑ πικρῶς, ὑδ' ἀλλοκρύως ἀπαγορεύοντες· ἐν ἰλαρᾷ τῇ πολῇ καὶ ὅν τινα πρόπον βιάλοιῦ βιοῶ. ἀλλ' ἐπὶ κακῶ τοῖς γυμνασίοις ἓ λυπρῶς ὀχλοῖς ἐῶ, θλίβων τοῖς οἰκίταις, καὶ στενοχωρῶν τὰς ἀπαντῶσας, ἐνίοχῆ τις ἂν ὑπεκφύγοι, προσποιούμενος λανθάνειν, ὥσπερ ἐ πρὸς αὐτὸν σκιῶν ἀπολείπων, δέδοικε μὴ ἀφαπόληται μεταξῦ λαβόμενος. καὶ μὲν ἐρήμη γε μακρὰ καταχρὴ τὸ βαλανεῖον. ἀδὲν οὖν δεῖ

quòd cum philosophia & paupertate educentur: nec civium & peregrinorum quenquam intueri gaudeant, qui voluptatem ad ipsos introducere conetur: sed si quis ita affectus ipsos conveniat, & paulatim ipsum transforment, & veteres mores dedoceant, atque ad vitæ puritatem transferant. Memorabat itaque quendam ex istis multo auro fulgentibus, qui cùm Athenas veniisset admodum insignis, & turba comitantium insolens, varia veste, auróque ornatus, omnibus quidem Athenienſibus in admiratione erat, & tanquam beatus ſuſpiciebatur: illis verò infœlix quidam homuncio videbatur. Eum illi erudire aggrediebantur non acerbè, nec apertè prohibentes, ne in libera civitate pro libito viveret. Sed cùm in gymnaſiis & balneis moleſtus eſſet, alios ſuis ſervis premens, & obvios in anguſtum redigens, ſummiſſa voce quidam quaſi lateret, nec ipſum perſtringere vellet. *Metuit*, inquit, ille *ne inter lavandum pereat*: quan-

quam pax longa *balneum occupat*: ac proinde nihil opus eſt exer-

1 Φιλοσοφίας ἓ πενίας σωίτροφοι] Hic unus è præcipuis Luciani ſcopus. Hic illa in Ariſtotelem & Peripateticos prælia. Multi in hanc philoſophantium paupertatem ſcripſere, de quibus Cic. Tuſc. 1. & 5. Hanc ſæpe mendicantium habitu ſimulabant, cum perâ, auro, lupinorum vice, plenâ: ut in dial. Mort. Piſcat. Catapl. & alibi. *Bourd.*

2 Πρὸς τὸ κακῶσαι τῶ διαίτης] Tangit fœditatem ſeu malis feritatem ſive δυσχέρειαν philoſophorum Lucian. in Lapith. & alibi. Liban. Theophraſt. in Charact. *Idem.*

3 Ἀκολάδων ὄχλω] Refert ad multitudinem officioſorum, ſive comitum, ſive proſequentium, de quibus nota res. de moribus Philoſoph. & in Catapl. *Idem.*

4 Καὶ ποικίλη ἐσθῆτι] Sic poſtea τῶν ἐσθῆτα τῶν ποικίλων. & de Timone ποικίλα ἐνδὺς, & alibi. Has veſtes vocare videtur alibi, τὸ ἀνθηρὸν, quæ in quibuſdam Græciæ urbibus veſtes mulicbres. D. Baſil. ad Gregor. Thæolog. Apul. alii. *Apud Athenienſes* meretricum fuerunt. Suid. νόμος Ἀθήνησι τοῖς ἑταίραις ἀνθινα φορεῖν. apud Locrenſes hoc omnino veſtium. idem Suid. ut & apud Roman. lege Oppia. Liv. lib. 34. luxu tamen gliſcente receptum. poteſt tamen referri, propter mentionem pavonis, ad plumatas, de quibus Tertull. de pall. Achil. Tat. lib. 3. *Idem.*

2 Τῶν

ἁπαντᾷδ' ὁδὶ ἀκούσαι ἃ ἐοὶ, μεταξὺ ἐπαιδεύετο. τὴν μὲν ἐσθῆτα τὴν ποικίλην, καὶ τὰς πορφυρίδας ἐκείνας ἀπέδυσαν αὐτὸν, ἀστείως παίζοντες τὸ ἅρμα· ἤδη λέγοντες, καὶ ποθεν ὁ παῖς ἔστω ἐπὶ τοιαῦτα; καὶ τὰ τοιαῦτα. καὶ τὰ ἄλλα ἅπερ ἐκεῖνοι ἀπεσκευάσαντο, ἢ [1] τῶν δακτυλίων τὸ πλῆθος, ἢ τὸ κόμης τὸ ἐπιέρεσθαι, ἢ τὸ διαίτης τὸ ἀκόλαστον. ὥστε καὶ μετεμεμέρητο ἐπὶ σωφροσύνῃ, καὶ πολὺ βέλτιων ἀπῆλθε, [2] δημοσίᾳ πεπαιδευμένος. ὅτι δὲ οὐκ αἰσχύνοιτο πεπαιδευμένος, ἐμέμνητο πρός με φανερῶς ποτε, ἡνίκα ἀκούσας πάντων ἐφ' ἡσυχίᾳ ἐπαινεμένων τὸ τῷ ἀγῶνι τῶν Παναθηναίων. ληφθέντος μὲν γάρ τινα τῶν πολιτῶν, ἄλλα δὲ τὰ ἀγωνοθετοῦντα, ὅτι βαπτὸν ἔχων ἱμάτιον, ἐπῄρατο τοὺς ἐφήβους, καὶ [3] κήρυκος ἀνεπόησε τὸν νόμον ποιῆσαι, τοιαύτῃ ἐσθῆτι διαμάχεσθαι, ἀνακόπτουσι μιᾷ φωνῇ πάντες ὥσπερ ἐπεμεμψίμοιρα συμβάλλοντες ἀπιέναι αὐτὸν τοιοῦτόν γε ἀμπεχόμενον. μὰ γὰ ἔχειν αὐτὸν ἕτερα. τοιοῦτό τι καὶ ἐπῄνει. καὶ ὡσεί, τὴν ἐλευθερίαν τὴν ἐκεῖ, καὶ τὴν διαίτης τὸ ἀνεπίφθονον. ἡσυχίαν τε καὶ ἀπραγμοσύνην, ἃ δὴ ἄφθονα παρ' αὐτοῖς ἐστι. ἀπεφαίνετό τε φιλοσοφίας

exercitu. Ille verò audiens quæ dicebat, interea erudiebatur. Præterea varia illa veste & purpurea ipsum exuerunt, urbanè admodum floridum nitorem colorum irridentes. Iam ver adest, dicebant, & unde nobis hic pavo: & fortasse suæ hic est matris: & similia. Atque eodem pacto cætera cavillabantur, nunc annulorum multitudinem, nunc comæ supervacaneam curam, nunc victus intemperantiam. Quare paulatim ad modestiam est revocatus, & longè melior abiit, publicè emendatus. Quod autem non puderet ipsos paupertatem confiteri, referebat mihi vocem quandam, quam ajebat publicè ab omnibus emissam audisse se in ludis Panathenaicis. Quendam ex civibus prehensum, & ad ludorum præsidem adductum fuisse, quòd in veste tincta spectaculo interesset. Cæteros autem qui hominem videbant misertos illius, ac veniam precatos esse. Cúmque præco publicaret eum contra leges feciſſe, quòd tali cum veste ludos spectaret, omnes una voce, quasi antea super hoc deliberassent, exclamasse ut venia daretur, sic induto, neque enim illum aliam

vestem habere. Hæc præterea laudabat & libertatem quæ illic est, & victus rationem ab invidia alienam, & tranquillitatem & securitatem, & sexcentas virtutes quæ apud illos sunt. Demonstrabat etiam mihi conversationem eorum hominum philosophiæ con-

1 Τῶν δακτυλίων τὸ πλῆθος] De horum numero, materia & usu plene alibi. *Bourd.*

2 Δημοσίᾳ πεπαιδευμένος] Sic in Scytha. & in omni civitate frugi, advenæ δημοσίᾳ παιδεύουσι: qua de re dico copiosè alibi. *Idem.*

3 Καὶ τοῦ κήρυκος ἀνεπόησε] Legem ex Suida supra retuli: aliam causam hic assignat. Sed hoc ita accipiendum, Athenis ἑταίρᾳ ἢ γυναικὸς ἢ τοιούτου τινὸς ἄλλου ἀφροδισιάζοντος, βαπτὸν ἢ ἀνθηρὸν ἔχον ἱμάτιον, ἀγωνοθέτην, quòd adfuissent τῷ ἀγῶνι τῆς Παναθηναίων. hæc alibi copiosiùs explicanda. *Idem.*

1 Περὶ

σωμα δὲ τὸν τοῖς τοιούτοις διατρίβοντα, καὶ πρὸς ἡδονὴν ἡδὺν φυλάξαι δυνάμενον. σπουδαίῳ τε ἀνδρὶ, καὶ πλούτῳ καὶ φρονεῖν πεπαιδευμένῳ, καὶ τῇ [1] πρὸς τὰ φύσει καλὰ ζῆν πεφυκυίᾳ, τὸν οἷόν τε ὡς μάλιστα ἁρμοσμένον. ὅσοις δὲ πλοῦτος ἱερὰ, καὶ χρυσὸς καὶ πλήθη, καὶ πορφύρα, καὶ δωδεκαθεία μετρεῖσθαι τὸ εὐδαίμον, ἄγνωτος μὲν ἀληθείας, ἀπείρου δὲ παῤῥησίας, ἀθίκτου δὲ ἀληθείας, καλακείᾳ τὸ πιθανὸν, καὶ δουλείᾳ σωτροφοῦσι· ἅπασι τοῖς διὰ πάσης τὴν ψυχὴν ἐπιτρίψασι, πολὺς μὴν λατρεύσασι δεσπότῃ, φιλοῦσι μὲν ἀσελγῆ τραπέζαν, φιλοῦσι δὲ πότον, καὶ ἀφροδίσιον. ἀπλοίας γοητείας, καὶ ἀπάτης, καὶ ψυδρολογίας· ἧ ὅσοις ἀκέραιον πέρας [2] διεφθορόσι φρονήσεων, καὶ περιεσμένοις, καὶ [3] διεφθορόσι φρονήσεων. τοῖς δὲ τοιούτοις πρέπει τὰ σπουδῆς ἀμοιρεῖν. [4] μεσαὶ γὰρ αὐτοῖς τὰ φιλήκοα πᾶσαι μὲν ἀγυιαὶ, πᾶσαι δὲ ἀγοραὶ. πάρεστι δὲ [5] πάσας πύλας τὴν ἡδονὴν κατεδέχεσθαι. τοῦτο μὲν δὴ ὀφθαλμῶν. τοῦτο δὲ, δὴ ἄπαντα, καὶ μύων· τοῦτο δὲ, καὶ ἀκοὴν, καὶ διὰ ἀφροδίσιον. ὑφ' ἧς δὴ ῥεύσης αἰῶνα τὸ θολερὸν ῥεῦμα, πᾶσαι μὲν [6] ἀναῤῥίπτονται ὁδοί. σπουδὴ δὲ χαίτη δὲ μοι χαίρει, καὶ φιλαργυρεία, καὶ ἐπορκία, καὶ τὸ τοιοῦτο φῦλον τῶν ἡδονῶν. ἀθυμούσης δὲ τῆς ψυχῆς ὑπολυζομένης πάντοθεν, αἰδοῖς δὲ λάθρᾳ, καὶ δικαιοσύνῃ· τὸ δὲ, ἔρημον

consonam esse, moréque puros conservare posse, viro etiam gravi, & qui divitias contemnere novit, & secundum ea quæ natura honesta sunt, vivere statuit, vitam quæ ibi vivitur maximè accommodam esse. At qui divitias amat, auróque demulcetur, purpura, potentiáque fœlicitatem metitur, qui libertatem non degustavit, loquendi ingenuitatem non est expertus, nec veritatem spectavit, sed cum assentatione, & servitute in omnibus convixit: aut qui totam animam voluptati addixit, eique soli servire decrevit amans opiparæ mensæ, amans vini & veneris, plenus præstigiarum, fraudis, & mendacii: aut qui citharárum frequentamenta & pulsationes, perditáque cantilenas cum delectatione audit: talibus videlicet hominibus convenire hujus loci consuetudinem. Ibi enim rerum dilectissimarum ipsis refertas esse plateas omnes, omniáque fora. Licere etiam *januis* omnibus voluptatem excipere: partim quidem per oculos, partim per aures & nares, partim per gulam & venerea. Qua deinde fluente perenni turbulentóque flumine, omnes viæ dilatantur. In unum enim conveniunt adulterium, avaritia, perjurium, & reliqua id genus voluptatum multitudo. Animo autem undiquaque submerso, pervertitur verecundia, & virtus, & justitia. Tum locus hisce

1 Πρὸς τὰ φύσει καλὰ ζῆν] Per dictionem καλὰ temperat austeritatem dictionis τὸ ζῆν, *latari, genio indulgere*: de qua dixere viri doctissimi. Cætera hujus paginæ in Gallo. *Bourd.*

2 Διεφθορότων φρενῶν] Διεφθορότα φρενῶν, quæ aliis κατεφθορότα μέλη, ni fallor. *Idem.*

3 Μεσαὶ] Ex Homero. quales perpetuæ parodiæ in Luciano. *Idem.*

4 Πάσας πύλας ἡ ἡδονὴ κατεδέχεσθαι] Suet. Lamprid. in Alogab. *Idem.*

5 Ἀναῤῥίπτονται ὁδοί] Sic in Amorib. hanc vocem interpretatus sum ad Petron. & alibi hoc opere. *Idem.*

ὁ χῶρος γυμνόν, [1] δίψης ἀεὶ πιμπλάμενος, ἀνθεῖ πολλὰς τὰς ἀκρίτους ἐπιθυμίας. τοιαύτην ἀπέφηνε τὴν πόλιν, καὶ τοσούτων διδάσκαλον ἀγαθῶν. ἐγὼ γοῦν ὡς ἤρξατο τὸν σοφὸν ἐπαινεῖν λόγον ὁ Ἑλλάδος, πλησίον τε γιγνόμενος, ἐπισχὼν ἐμαυτὸν, λόγον ἀπῄτουν τὸ δοῦρε ἀφίξεως, σκέψαι δὴ τὰ τῆς Ὁμήρου λέγων, [2] Τίπτ' αὖ ὦ δύστηνε λιπὼν φάος ἠελίοιο, τὴν Ἑλλάδα, καὶ τὴν σύντροφόν σοι ταύτην, καὶ τὴν ἱλαρὰν καὶ εὐφορωτάτην τῶν γαιῶν, πλουσίαν τε καὶ εὐδαίμονα, καὶ [3] σοφιστῶν χορηγοῦσαν ἐπιφανῶν, καὶ δεῖπνα, καὶ κόλακας, καὶ μισοφοίνικας, καὶ ἀληθινῶν σοφιστῶν, καὶ φιλίας ἐπιπλάστους; ἢ τί καὶ πράξειν διέγνωκας, μήτ' ἀπαλλαττόμενος, μήτε χρῆσθαι τοῖς παροῦσιν δυνάμενος; ὅτου δὴ βλαδησόμενον, καὶ [4] καθάπερ ὁ Ζεὺς τὸ Ἕκτορι ὑπεξαγαγὼν ἐμαυτὸν ἐκ βελέων φασὶν, ἔκ τ' ἀνδροκτασίης, ἔκ θ' αἱμοῖο, ἔκ τε κυδοιμοῦ, τὸ λοιπὸν οἰκήσειν εἰλόμην. καὶ βίον τινὰ τοῦτον γυναικώδη, καὶ ἄτολμον τοῖς πολλοῖς δοκοῦντα σοφίζομαι, αὐτῇ φιλοσοφίᾳ, καὶ Πλάτωνι, καὶ ἀληθείᾳ συνόντα. ἐκ προσώπου ἐμαυτὸν ὥσπερ ἐκ θεάτρου μυριάνδρου, σφόδρα τε [5] μετέωρος ἐπισκοπῶ τὰ γιγνόμενα. τὸ τὲν μὴν, πολλὴν ψυχαγωγίαν καὶ γέλωτα παρέχει διωκόμενα. hisce desertus, semperque siticulosus, multis, feriisque voluptatibus suppullulat. Talem civitatem ac tantorum bonorum magistram mihi describebat. Ego itaque, inquit, quando primùm ex Græcia reversus fueram, cùm jam propiùs accessissem, constitit rationem postulans mei huc adventus, Homerica illa dicens: *Cur autem infœlix deserto lumine Phœbi* (Græcia nimirum, & fœlicitate, ac libertate illa) venisti ut videas loci hujus tumultus, sycophantas, salutationes superbas, cœnas, adulatores, cædes, testamentorum expectationes, & amicitias simulatas? aut quid tandem facere decrevisti, cùm neque discedere hinc, neque institutis hisce uti possis? Cùm ita mecum consultassem, & quemadmodum Iupiter Hectorem illum, ita me ipsum è telis, ut aiunt, subduxissem, *Eque hominum cæde, atque tumultibus, éque cruore*; de cætero domi me continere statui: & vitam hanc muliebrem, & timidam plerisque visam anteponens, cum ipsa philosophia, & Platone, & veritate colloquor. Ac me ipsum quasi in populoso theatro collocans, ex admodum sublimi contemplor ea quæ geruntur: quæ istiusmodi sunt, ut partim multum delectationis & risus exhibere possint, partim etiam hominis revera constantis periculum facere. Nam si ma-

1 Δίψης] Angl. ἰλύος quod ferri potest ut & adscripta lectio. quid ἵημος ὁ χῶρος dico alibi. *Bourd.*

2 Τίπτε] Imitatio est Homeri Odyss. λ. verba Tiresiæ ad Ulyssem. *Idem.* Verba Tiresiæ ad Ulyssem, Odyss. 12. *Cogn.*

3 Καὶ σοφιστῶν χορηγοῦσαν ἐπιφανῶν] Καὶ σοφιστῶν χορηγίας. Marc.

4 Καθάπερ ὁ Ζεὺς τὸ Ἕκτορι] Locus est Iliad. λ.

Ἕκτορα δ' ἐκ βελέων ὑπαγε Ζεὺς, ἔκ τε κονίης,
Ἔκ τ' ἀνδροκτασίης, ἔκ τ' αἱμοῖο, ἔκ τε κυδοιμοῦ. Bourd. Apud Homer. Iliad. ξ. *Cogn.*

5 Μετέωρος ἐπισκοπῶ] Hinc dialogi de Charonte, sive Contempl. titulus & occasio. *Bourd.*

τῶτο ᾖ, πεῖραν ἀνδρὸς ὡς ἀληθῶς βεβαίου λαβεῖν. εἰ γὰρ χρὴ καὶ κακῶν ἔπαινον εἶναι, μὴ τοιαύδης μείζονά γε μισάσεως ἀρετῆς, ἢ τῆς ψυχῆς δοκιμασίαν ἀληθεστέραν τῆς ἐν τῇ πόλει, καὶ τῆς συνηθείας ἀφθαρτοτέραν. ὑπὸ γὰρ μικρῶν ἀπορρεῖν τοσούτοις ῥᾳδίως ἐπιθυμίαις, τοσούτοις ᾖ θεάμασί τε καὶ ἀκούσμασι πείθεσθαι ἕλκυσι, καὶ ἀπλανεμβασορμίοις. ἀλλ' ἀπορρεῖν δεῖ τὸ Ὀδυσσέως μιμησάμενον, καὶ δεδεμένον αὐτὸν, μὴ δεδεμένον τὸν χεῖρε. δυλὸν γάρ. μὴ ᾖ τὸ ὦτα κηρῷ φραξάμενον, ἀλλ' ἀκούοντα, καὶ λελυμένον, καὶ ἀληθῶς ἐλευθέρων. ἔνεστι ᾖ ἐν φιλοσοφίᾳ θαυμάσαι, καὶ διαπτύσαι τὴν τοσαύτην εὐήθειαν, καὶ τὸ τῆς τύχης ἀγαθὸν καταφρονεῖν, ὁρῶντα ὥσπερ ἐν σκηνῇ καὶ πολυπροσώπῳ δράματι, τὸ μὲν, ἐξ οἰκέτου διαπότην πεποιημένον, τὸ δ' ἀντὶ τυράννου, πένητα. τὸ ᾖ, στρατάρχην ἀντὶ πένητος, τὸ βασιλέα· τὸ ᾖ, φίλον τινά· τὸ ᾖ, ἐχθρόν· τὸ ᾖ, φυγάδα· τοῦτο γάρ τοι καὶ τὸ δεινότατόν ἐστιν, ὅτι καίτοι μεταπορεύοντα τὰ τῆς τύχης καὶ ζητοῦντα τὰ τῶν ἀνθρώπων πράγματα, καὶ ὁμολογούσης μηδὲν αὐτῶν εἶναι βέβαιον, ὅμως ταῦτ' ἐσημέρας βλέποντες, ὁρίζονται ἐν πλούτῳ, καὶ δυναστείαις, καὶ μετὰ τοιούτων πάντες, ὑπομένουσιν ἐλπίδα. ὃ ᾖ δὴ ἄφλω, ὅτι ἐν γελᾶν ἐν τοῖς μεγομένοις ἔνεστι, καὶ ψυχαγωγεῖσθαι, τοῦτο ἤδη σοι φράσω.

si malorum quoque encomium aliquod proferre convenit, ne credas majorem illam virtutis palæstram esse, aut veriora usquam animorum experimenta fieri, quàm in hac civitate, & in ea quæ hîc vivitur consuetudine. Neque enim parum est resistere tot cupiditatibus, tot spectaculis, tantisque aurium illecebris quæ undique attrahunt, & capiunt. Sed oportet omnino Vlyssis exemplo, illa prætervavigare, non quidem ligatis manibus, ut ille (nam hoc formidolosum foret) neque etiam auribus cera obturatis, sed audientem atque liberum: & verè animum supra hæc elatum habentem. Licet autem & philosophiam mirari, tantam hominum stultitiam cum illa comparando: & fortunæ bona contemnere, videndo veluti in scena, & multiplicium personarum fabula, alium quidem ex servo dominum prodire, alium autem ex divite pauperem: alium contra ex paupere satrapam, aut regem. Rursus alium hujus amicum, alium inimicum, alium etiam exulem. Nam hoc certè vel gravissimum est, quod licèt fortuna testetur sese in humanis rebus ludere, fateaturque nihil illarum esse stabile, nihilominus qui quotidie ista aspiciunt, & divitias & potentiam appetunt, & pleni obambulant omnes earum rerum spe, quarum eventus nunquam sequatur. Quod autem dixi licere ea quæ geruntur ridere, animumque oblectare, illud tibi jam expo-

1 Τὰ ὦτα κηρῷ φραξάμενον] Sic in Croniis sive Saturnalib. Iulianus Imper. Liban. Omnes ex Odyss. μ. Bourd.

2 Ἐξ οἰκέτου διαπότην] Hanc crebrò repetit comparationem. vide quæ diximus ad illud Petron. *Grex agit in scena.* Idem.

3 Τῆς τύχης] Dei. sic sæpissime Lucianus τῷ τύχῳ, ἀντὶ τῷ θεῷ ἢ δαίμονι usurpat, ut monui multis exemplis ad lib. 1. Heliod. *Idem.*

4 Παίζειν τὰ τῆς ἀνθρώπων] Sic res humanæ τῇ τύχῃ λογισθεῖσα, ἢ τύχης παίγνιον. Legend. Marcil. ad Horat. Aurel. Victor. in Æl. Pert. *Idem.*

2 Καὶ

πᾶς δὲ μᾶλλον ἅμα πλουσίους αὐτοὺς καὶ τὰς πορφυρίδας ἐπιφαίνοντες, [1] καὶ τοὺς δακτύλους ἐπιτείνοντες, καὶ πολλὴν κατηγορίαν ἀπεργαζόμενοι; τὸ δὲ καταπτύειν, [2] τοὺς ἐντυγχάνοντας, ἀλλοτρίᾳ φωνῇ προσαγορεύοντες, ἀγαπᾶν ἀξιοῦντες, εἰ μόνοι αὐτοὺς προσείπωσιν· οἱ δὲ ἀμείνονες, καὶ προσκυνεῖν ἐθέλοντες, καὶ πόρρωθεν, ὑφ' ὡς Πέρσαις νόμος, ἀλλὰ δεῖ προσιέναι, καὶ ὑποκύψαντα, καὶ πόρρωθεν τὴν ψυχὴν παρεισάγοντα, καὶ τὸ πάθος αὐτῆς ἐμφαίνοντα τῇ τοῦ σώματος ὁμοιότητι, [4] τὸ σχῆμα, ἢ τὴν δεξιὰν καταφιλεῖν, ζηλωτὸν δὲ ἐθέλειν τοῖς μηδὲ τοῦτο τυγχάνουσιν. ὁ δὲ ἔσπευδε παρέχων ἑαυτὸν εἰς πολὺν χρόνον ἐξαπατώμενον. ἐπαινῶ δὲ γε τούτους αὐτοὺς τῆς ἀπαυθαδίας, ὅτι μηδὲ τοῖς τρόποις ἡμῶν ἐπιτίθενται. πολὺ δὲ τούτων οἱ ἐπιόντες αὐτοὶ καὶ περιπλέοντες μαλακώτεροι. [5] νυκτὸς μὲν ἐξανιστάμενοι μέσης, ἐξιόντες δὲ ἐν κύκλῳ τὴν πόλιν, καὶ τοὺς τῶν οἰκετῶν ἀπαλεξικακοῦντες, [6] κύνες, καὶ κόλακες, καὶ τοιαῦτα ἀκούειν ὑπομένοντες. χαίρουσι δὲ τῇ πανὶ ponam. Quomodo enim non ridiculi sint divites ipsi, qui & purpuras suas ostentant, & annulos prætendunt, & multas ineptias præ se ferunt? At quod omnium est absurdissimum, etiam obvios aliena voce salutant, & hoc contentos esse volunt, si solùm ipsos aspexerint. Quidam verò fastuosiores, etiam se adorari patiuntur, non è longinquo, neque Persico more: sed necesse est propiùs accedentem, & oculos summittentem, animúmque è longinquo demittentem, illiusque affectum corporis similitudine declarantem, pectus aut dextram deosculari: quod beatum & admirandum videtur iis etiam qui honorem hunc nusquam assequuntur. Ille verò stat in longum tempus se ipsum præbens decipiendum. Sed illorum laudo inhumanitatem, quod ne ore quidem nos approbant. Verùm his magis ridiculi sunt qui illos sectantur & observant, qui media de nocte surgunt, & totam urbem circumcursitant, quique à servis exclusi foribus, canes & adulatores, & id genus alia audire sustinent. Præmium verò acerbæ

1 Καὶ τοὺς δακτύλους ποστίνοντες] Καὶ τοὺς δακτυλίους πρ. δακτυλίους, ut ante ἐν τοῖς πορφυρίσι πεφαίνοντες. Marc.

2 Τοὺς ἐντυγχάνοντας] De hac Diviùs fastuosi nota Aristophan. Plaut. Ipse Lucianus alibi. *Bourd.*

3 Ὡς Πέρσαις νόμος] Sic de Merced. conduct. & multis aliis locis. de hac adoratione Persica locus dicendi ad lib. 7. Heliod. *Idem.*

4 Τὸ σχῆμα ἢ τὴν δεξιάν] Idem dial. Mortuor. & in Pseudom. patet apud Martial. *Idem.*

5 Νυκτὸς μὲν ἐξανιστάμενοι] Sic in μελίτῃ de Merced. conduct. & in Gallo. *Idem.*

6 Κύνες καὶ κόλακες] Eleganter hoc apud Demosth. ἐν τῷ περὶ στεφ. ἀντὶ γὰρ φίλων καὶ ξένων, ἃ τὰ τοιαῦτα ὀνομάζοντο πάντα ἐκάλουν, νῦν κόλακες καὶ θῶες ἐκφέρει καὶ τ' ἄλλα ἃ προσῆκε πάντα, ἀκούει. Idem.

7 Ἀκούειν] Vt loco Demosthenis proximè citato. Sic ἀκούσῃς apud Theocrit. in Charit. & κλύειν apud Æschyl. in Prometh. sic apud Latinos *audire*. Horat. sat. 7. lib. 2. *audis*. hunc Luciani locum profert Casaub. ubi de officiis salutantium apud Suet. *Idem.*

1 Καὶ

κρῶς πωλῆς αὐτοῖς ἐξιόδια, [1] τὸ φορτικὸν ἐκεῖνο δεῖπνον, καὶ πολλῶν αὖπιν συμφορῶν. εὖ φ', [2] πόσα μὲν ἐμφαγόντες, πόσα δ' ἐκπώμαλλον ἐμπιόντες, πόσα δ' ὧν οὐκ ἐχρῆν [3] λαλαλήσαντες, ἢ μεμφόμενοι τὸ πλινθίον, ἢ δυσφορούμενοι, ἀπίασιν, ἢ διαβάλλοντες τὸ δεῖπνον, ἢ ὄψον, ἢ μιμηλογίαν ἐγκαλοῦντες· πλήρεις δ', αὐτῶν ἐμέντων, οἱ πανδοκεῖ, καὶ ἐκ τοῦ χαμαιπετείου μαχόμενοι. καὶ μεθ' ἡμέραν οἱ πλείονες αὐτῶν κωπηλιάζοντες, [4] ἰατροῖς παρέχουσιν εὐφορμὸν περίοδον. ἔνιοι μὲν γὰρ, τὸ κωμικώτερον, [5] ὑδὶ νοσεῖν κολάζουσι. ἐγὼ μέντοιγε πολὺ μᾶλλον τοὺς κολακευομένους [6] ἐξωλεστέρους τοὺς κόλακας ὑπειλήφα. καὶ χαίδον αὐτοῖς ἐκείνως καθίστασθαι τὰ ὑπερηφανίας αἴτιος. ὅταν γὰρ αὐτῶν τὴν ἐξουσίαν θαυμάσωσι, καὶ τὸν χρυσὸν ἐπαινέσωσι, καὶ τοὺς πυλῶνας ἐωθεν ἐμπλήσωσι, καὶ ἐσπεσόντες, ὥσπερ δεσπότας ἀσπάσωσι, τί καὶ φρονήσειν ἐκείνους εἰκὸς ἦν; εἰ δὲ μηνοειδῆ δόγματα κἂν ἐκ ὀλίγου ἀπέχοιθ' ἅπαντες τὸ ἐπιτηδεύειν, ἐᾶν ἂν οἶμαι τοὐναντίον αὐτοὺς ἐλπίζειν ἐπὶ τὰς θύρας τῶν πλουσίων διαμίλλους τὰς πλησίον, μὴ ἀθέατον αὐτῶν μηδ' ἀμόρτυρον τὴν δυσειμονίαν καταλιπεῖν, μηδ' ἀνώνυτόν τι καὶ ἄχρηστον τῆς τραπέζης τὸ κάλλος, καὶ τὴν οἰκίαν

bæ illius circuitionis est onerosa illa cœna, & multarum calamitatum causa: in qua illi quàm multa pasti, quàm multa poti præter animum, quàm multa non dicenda proloquuti, postremò vel conquerentes, vel malè habentes, vel cœnam criminantes, vel contumeliam & sorditiem accusantes abeunt. Illis autem vomentibus, & ad prostibula pugnantibus, pleni sunt angiportus: & plerique ipsorum in multum diem decumbentes, circumeundi occasionem medicis præbent. Quibusdam enim, id quod absurdissimum est, non est ægrotandi otium. Ego verò adulatores ipsos magis perditos esse puto, quàm quibus adulantur, illósque ferè ipsis istius superbiæ authores existere. Quum enim ipsorum opulentiam admirantur, & aurum laudibus extollunt, & vestibula manè implent, & convenientes tanquam dominos compellant, quid quæso illos cogitare consentaneum est? Quod si verò communi decreto paulùm abstinerent ab hac voluntaria servitute, an non putas è diverso divites ipsos ad pauperum fores esse venturos, rogantes ne ignobilem & sine teste suam fœlicitatem relinquant, neve inutilem & ab omni usu remotam mensarum pulchritudinem, & domorum magnitudinem

1 Καὶ τὸ φορτικὸν ἐκεῖνο δεῖπνον] Idem de Merced. conduct. & in Gallo & sæpe alibi. De his incommodis sportulæ causa perceptis interpretes Martial. & Iuvenal. *Bourd.*

2 Πόσα] Octo sequentes lineæ crebro repetuntur in Luciano. *Idem.*

3 Ἀπολαλήσαντες] Ἀπολαλήσαντες. Marc.

4 Ἰατροῖς παρέχουσιν εὐφ. περίοδον] Hinc ἰατροὶ dicti περιοδευταί, ut patet in excerptis Glossar. cap. de Medic. Rectèque apud Hesychium interpretatur περιόδου καὶ παρὰ τοῖς ἰατροῖς. Nam voluit Hippocrates τὸν τὰς κόλικας φοιτῶντας μὴ λίαν μένειν ἀλλὰ ἐν ἔργῳ ἰατρὸς γυμνάζειν. Bourd.

5 Οὐδὲ νοσεῖν κολάζουσι] Cogitatione se refert ad Thesmopolidem, qui jam moriturus Encratis conviva venerat, ut patet in Gallo. *Idem.*

6 Ἐξωλεστέρους τοὺς κόλακας] Ἐξωλεστέρους τύπτοις κόλακας. Marc.

τὸ μέγιθος; ἢ γὴ ὅπως τῷ πλουτεῖν ἐῶσιν, ὡς τοῦ διὰ τὸ πλουτεῖν εὐδαιμονίζεσθ. κὴ ὅπως ὃ ἔχει μηδὲν ὄφελος [1] εἶναι σεσηκωμένος οἰκίας τοῦ οἰκοῦντι, μηδὲ χρυσοῦ κὴ ἐλέφαντος, [2] εἰ μή τις αὐτὰ θαυμάζοι. ἐχρῆν οὖ τοιγὴν τοι κρατῆσαι αὐτῶν, κὴ [3] ἀπανανίζειν τὴν ἀνοησίαν, [4] ἐπιτειχίσαντα τοῦ πλούτου τὴν ὑπόψιαν. νυνὶ δ', λατρεύοντες, εἰς ἀπόνοιαν ἄγουσι. κὴ τὸ μὲν, ἀνδρας ἰδιώτας, κὴ ἀναφανδὸν τὴν ἀπαιδευσίαν ὁμολογοῦντας τὰ τοιαῦτα ποιεῖν, μετριώτερον ἂν εἰκότως νομισθείη. τὸ δ', κὴ τοῦ φιλοσοφεῖν σεσοισμένων, πολλῷ ἔτι τούτων μαλακώτερα δρᾶν, τοῦτ' ἤδη τὸ δεινότατόν ἐστι. πῶς γὰρ οἴει τὴν ψυχὴν διατεθεῖσθαί μοι, ὅταν ἴδω τούτων τινὰ μάλιστα τοῦ σεσοφισμένου κολάκων ὄχλῳ, κὴ τοῦ ἐπ' ἀξίας τινὰ δορυφορῶντα, κὴ τοῖς ἐπὶ τὰ δεῖπνα παρεμβαίνουσι χαιρολογοῦμαι, ἐπισημότερον δ' τοῦ ἄλλου λεπτοῦ χήμαθος ὄντα, κὴ φαιδρότερον; κὴ ὁ μάλιστα ἀγανακτῶ, ὅτι μὴ κὴ τὴν σκιὰν [5] μεταλαμβάνουσι, τὰ ἄλλά γε ὁμοίως ὑποκρινόμενοι τοῦ δράματος. ἃ μὲν γὰρ ἐν τοῖς συμποσίοις ἐρῶζονται, πίνι τοῦ κολάκων εἰκῶσιμεν; [6] οὐκ ἀμφορεῦσι μὲν ἀπειροκαλώτερον, μεμύσκονται δ' φαιδρότερον, nem perire sinant? Neque enim tantum ipsas divitias amant, quantum propter eas fœlices se prædicari. Ac sanè ita se res habet, ut neque pulcherrimarum ædium, neque auri, neque eboris ulla domino sit utilitas, nisi sit qui illa admiretur. Oportebat igitur hoc pacto illorum extenuare, & vilem reddere potentiam, contemptum hunc quasi propugnaculum divitiis opponendo: sed nunc eos colendo ad amentiam adducunt. Ac certè homines indoctos, & ignorantiam apertè confitentes, talia factitare, tolerabilius meritò existimetur. Verùm eos, qui se philosophari simulant, multò etiam ineptiora his, magisque ridicula facere, illud tandem omnium gravissimum est. Quomodo enim putas animo me affectum, quoties video aliquem istorum, maximè eorum qui ætate provecti sunt, adulatorum turbis immisceri, & illorum aliquem, qui honores gerunt, satellitum more sectari, & cum iis qui ad cœnam vocant, sermones conferre, quamvis sit cæteris insignior & magis conspicuus ex ornatu? Ideo maximè apud me indignor, quòd non itidem habitum mutent, cum utique quod ad cætera attinet, eodem modo fabulam agant. Nam quæ in conviviis committunt, cui adulatorum comparabimus? annon insolentiùs exaturantur, inebriantur

1 Εἶναι σεσηκωμένος οἰκίας τοῦ οἰκοῦντι] Εἶναι σεσηκωμένος κύριον οἰκίας τοῦ οἰκοῦντι. Marc.

2 Εἰ μή τις αὐτὰ θαυμάζοι] Cic. in Parad. eod. sensu ipse Gallo. *Bourd.*

3 Ἀπανανίζειν] *Vile reddere:* vox satis infrequens. *Idem.*

4 Ἐπιτειχίσαντα] Hanc vocem interpretatur Ulpian. Demosthenis scholiast. ad Phil. 1. dixi ad illud Petronii *pariete interjecto.* Idem.

5 Μεταλαμβάνουσι] Μεταλαμζάνουσι. Marc.

6 Οὐκ ἀμφορεῦσι] Repetit hanc philosophorum ἀπειροκαλίαν. Vitat. auct. Plic. Lapith. & passim. *Bourd.*

1 Τῶν

ἐξαίρεται· ἢ δὲ πάντων ὕστατοι, πλείω ἢ ἀποφέρει τὰ ἄλλων ἀξιῶσιν· οἱ δὲ ἀστειότεροι, πολλάκις αὐτῶν καὶ ἄσαι ἀναγκάζονται; καὶ τοῦτο μὲν δὴ γελοῖα ἠγοῦντο. μᾶλλον δὲ ἐμέμφετο [2] τῶν ἐπὶ μισθῷ φιλοσοφούντων, καὶ [3] τὴν ἀρετὴν ὠνίου ἄγοντας ἐξ ἀγορᾶς ἀποδίδοντας· ἐρασθέντα γοῦν ἐκάλει καὶ κατηλείφειν τὰς τούτων διδασκαλίας· ἠξίου δὲ τὸ πλοῦτο καταφρονεῖν διδάσκοντα, πρῶτον ἑαυτὸν παρίσχειν ὑπηλλότριον λημμάτων. Ἀμέλει καὶ πρόσθεν τοῦτο διεσκέψατο· μᾶλλον προῆκτο τοῖς ἀξιοῦσι σπουδαιοτέρου, ἀλλὰ καὶ τοῖς δεομένοις ἐπαρκῶν, καὶ πάσης περιουσίας καταφρονῶν. τοιγάρτοι δέον ἐρίζειν τὸ μὴ δεῖν προσηκόντων, ὅτι μηδὲ τὸ ἑαυτοῦ φθειρομένων ἐποιεῖτο μέγα. ὃς γε καὶ ἀγροῦ τοῦ πόρρω τῆς πόλεως κεκτημένου, οὐδὲ ἐπιθυμεῖν αὐτοῦ ἔφασκεν ἐτῶν πλείονα, ἀλλ' οὐδὲ τοῦ ἀρχαίου αὐτοῦ εἶναι διαμελογέ. τοῦτ' οἶμαι διειλήφως, ὅτι τούτων μὲν φύσει οὐδενὸς ἐσμὲν κύριοι, [4] νόμῳ δὲ καὶ διαδοχῇ τοῦ χρῆσαι αὐτῶν εἰς ὀλίγον ἐσμὲν κεκτημένοι, [4] ὀλιγοχρόνιοι δεσπόται νομιζόμενοι. καὶ πεισθεὶς ἡ προθυμία παρέλθῃ, quidem illius se esse affirmabat.

tur manifestiùs, à convivio surgunt omnium ultimi, aliisque plura secum auferre volunt, & siqui sint urbaniores, sæpenumero ad cantum incitantur? Atque hæc quidem ille ridicula censebat. Præcipuè verò eorum mentionem faciebat, qui pacta mercede philosophiam profitentur, virtutémque ipsam tanquam venalem de foro proponunt. Ideo tabernas & cauponas, illorum scholas appellabat. Censebat enim eum qui divitias contemnere alios docere vellet, primum se quæstu superiorem gerere debere. Nimirum & ipse talia agebat, non solùm gratis conversando cum rogantibus, sed & indigentibus necessaria suppeditando, omnémque opulentiam contemnendo. Tantum aberat ut ea expeteret, quæ nihil ad ipsum attinerent, ut ne suarum quidem rerum, & si corrumperentur, curam gereret: qui agrum non procul ab urbe habebat, ac tamen jam multis ab annis ne invisere quidem eum erat dignatus: Imò ne dominum Illud, opinor, disputans, quòd natura rerum istarum nullius domini sumus: sed ex lege & per successionem usum earum incertum in tempus accipientes, temporarii possessores habemur. Ac posteaquam terminus ille constitutus

1 Τῶν ὑπὲ μισθῷ] De quibus tractatum edidit qui de Mercede Conductis. *Bourd.*

2 Τὴν ἀρετὴν ὠνίου] In hos aretalogos plenæ satyricorum paginæ, *pleni philosophorum ol' αλαζὸς*, libri. *Idem.*

3 Νόμῳ δὲ διαδοχῇ] Sic in Timone, sive Misanthr. *μετανοδίνας δὴ παρ' ἑτέρου παρὰ ἑτέρου.* & in Charonte, sive Contempl. *τὸν ἐπίλοιπον, & τὸ χρυσίον, ἀεὶ ἄλλου ἔχοντος*, *μεταδιδόναι τοῦ δεομένου*, hæc apud Lucianum passim. Lucianus sive is sive alius poëta,

Ἄγχος Ἀχαιμενίδη γενέμεν αὐτῷ, τὸν ἢ Μαίονα,
Καὶ πάλιν ἐξ ἑτέρου βίοτον μετὰ τὸν ἑτέρον·
Καὶ γὰρ ἐκεῖνον ἔχειν μὰ τὸν' οὐ τὸ, & πάλιν ὧδε
Οἴεται, εἰμὶ δ' ἐγὼ ὄλβιος οὐδενός, ἀλλὰ τύχης. Idem.

4 Ὀλιγοχρόνιοι δεσπόται] Ea passim in Luciano sed præcipuè in Charo. sive Βίωνος. Bourd.

πλωικαῦτα ἀλλαξάμενον ἄλλον, ἀπολαύσῃ τῷ ὀνόματος. ὠφέλιμα δὲ ἐκεῖνα παρέχει τοῖς ζηλοῦσιν ὑποδείγματα· ἡ τροφὴ τὸ ἀπέραντον, καὶ τὸ γυμνάσιον τὸ σύμμετρον, καὶ τὸ προσώπου τὸ αἰδέσιμον, καὶ τὸ ἐσθῆτος τὸ μέτριον· ἐφ' ἅπασι δὲ τούτοις, τὸ ἀφυοίας τὸ ἠρεμοῦν, καὶ τὸ ἥμερον τοῦ τρόπου· παρῆκε δὲ τοῖς σωφρονεῖν ἀναβαλλομένοις τὸ ἀγαθὸν, ὅπερ τοὺς πολλοὺς πιεῖν, προθεσμίας θεραπευομένους ἱερὰς, ἢ πανηγύρεις, ὡς ἀπ' ἐκείνων ἀρξομένους τοῦ μὴ ψεύσασθαι, καὶ ἵν' οὕτω δίκαια ποιήσειν. ἠξίου γὰρ ἀμελέτητον εἶναι τῷ ἀνδρὶ τὸ καλὸν ὁρμᾶν. δῆλον δὲ ὡς καὶ τοιούτων καρτερικὰς φιλοσόφων, οἳ ταύτην ἄσκησιν ἀρετῆς ὑπελάμβανον, διὰ πολλῶν ἀνάγκης, καὶ πόνων, τοὺς νέους ἀντέχειν καθαρμοττόντων. τοῦτο μὲν δεῖν οἱ πολλοὶ μελετῶντες, ἄλλοι δὲ, μαστιγοῦντες. οἱ δὲ χαλεπώτεροι, καὶ σιδήρῳ τὰς ἐπιφανείας αὐτῶν καθαίροντες. ἡγεῖτο γὰρ χρῆναι πολὺ ἀφανέστερον ἐν ταῖς ψυχαῖς τὸ σκῆπτρον τοῦτο ἢ ἀπυρῆς καθασκευάσαι, καὶ τὸ ἄρξαι παιδεύειν ἀνθρώπους ἀφαιρεῖσθαι μὲν, τοῦτο μᾶλλον, ψυχῆς, τοῦτο δὲ, ἡλικίας τε καὶ τοῦ ἀφανέστερον ἀγωγῆς ἐσχάτης, ἵνα μὴ τὰ [1] ὑπὲρ δυνάμιν ἐπιτάττων ἐλέγχηται. πολλοὺς γοῦν καὶ πολιτῶν ἔφασκεν ὕστερον ἀλόγως ἐπιτάξαντας. ἵνα δὲ καὶ αὐτὸς εἰδῇ, ὃς καὶ γευσάμενος τῶν παρ' ἐκείνοις καλῶν, ἐπειδὴ πάσχει λόγων ἀληθῶν ἐπήκουσεν, ἀμετεπιστρεπτὶ φεύγων, ὡς αὐτὸν ἀφίκε-

tutus præterierit, tunc alius eadem accipiens, illo nomine fruitur. Illa autem non parva præbent imitari volentibus exempla: victus scilicet frugalitas, exercitiorum justus modus, personæ ipsius venerabilitas, & vestitus mediocritas, ac præter hæc compositæ mentis moderatio, morumque mansuetudo. Monebat autem secum versantes ne bene agendi tempus prorogarent, ut multi solent, qui certum sibi tempus præfiniunt, aut festos dies, aut conventus solennes, tanquam ab illis auspicaturi non mentiendi & rectè agendi studium: animi enim erga res honestas affectionem non esse protelandam sentiebat. Manifestè etiam Philosophos illos damnabat, qui virtutis eam meditationem putabant, si necessitatibus multis, ac laboribus sustinendis juvenes exercerent: quorum alii vincire se jubebant, alii flagellis cædebant, alii verò elegantiores, ferro superficiem corporis abradebant. Putabat enim multò priùs in animis duritiem istam & indolentiam esse parandam: eúmque qui homines optimè instituere vellet, partim animi, partim corporis, partim etiam ætatis, & prioris educationis rationem habere debere: ne quid supra vires imponendo, reprehensionem incurreret. Multos quoque, qui præter rationem, ita supra vires intenderentur, mori ajebat. Vnum autem etiam ipse vidi, qui cùm jam ea apud illos mala degustasset, ubi primùm veram doctrinam audivit, irrevocabili cursu aufugiens inde, ad ipsum ve-

1 Παρὰ δύναμιν ἐπιτάττων] Talis est βέλτιστος ille apud Theophr. Charact. περὶ βελτιστείας, qui solet τῇ ἀκολούθῳ ὑπούσῃ μείζονι φορτίον ἢ δυνατὸν φέρειν. Bourd.

γεν. καὶ ἄλλα δὲ ῥᾴων ἀξιοπιστοτέρα. ἔπει δὲ τούτων ἐπαύσατο, ἦ ἄλλων αὖθις ἀνθρώπων ἐμέμνητο, καὶ τὰς ἐν τῇ πόλει ταραχὰς διῆιε, καὶ τὰ θεάματα αὐτῶν, καὶ τὰ ἱππόδρομα, καὶ τὰς ἐν τούτοις ἀκροάσεις, καὶ τὰ ἐπὶ τοῖς ἡνιόχοις ἀναθήματα, καὶ τὰς ἐν τοῖς στενωποῖς τοῦτον ἀξιολόγους. πολλὴ γὰρ ὡς ἀληθῶς ἡ ἱππομανία. καὶ πολλῶν ἤδη κατέδυσεν οὐσίαν δι' αὐτὸν ἐπιλαμπῆ. μετὰ δὲ ταῦτα, ἐπί τι φαιμὶ παραβὰς τὸν περὶ τῶν τεθνεώτων τι καὶ ἀξιόπιστος κομιδῇ μεμνῆσθαι, προσῆιε ὅτι μίαν φωνὴν οἱ Ῥωμαῖοι παῖδες ἀληθῆ πρὸ ὅλου venit: & animo meliùs affecto videbatur. Iam verò digrediens ab istis, aliorum rursus hominum mentionem faciebat, & narrabat civiles tumultus, & plebis conflictationes, & theatra, & circum, & aurigarum statuas, & equorum appellationes, & quæ de his in angiportu habentur colloquia. Multum enim profectò ibi est equorum insanum studium. Quinetiam multos qui pro gravibus haberi volunt, reprehendebat. Post hæc, veluti alterum fabulæ actum attingebat, eorum qui circa funera & testamenta versantur. Hæc addens, quòd unam hanc vocem, Romanorum pue-

1 Καὶ τὰ αὐθημερὸν αὐτῶν] Hæc παροιμιακῶς tangit, de Merced. cond. & multis aliis locis, in quibus hac de re proverbium explicamus. *Bourd.*

2 Τὸ ἱππόδρομον] Hanc ἱππομανίαν multis verbis describit autor de causis corruptæ eloquentiæ, Iuvenal. Achill. Tat. lib. 2. Tangit Longus lib. 3. Liban. paras. omnes passim. *Idem.*

3 Μίαν φωνὴν οἱ Ῥωμαῖοι παῖδες] Hîc cogor instituti mei brevitati fraudem facere quod locum obscurum, ut multi ita ego judicem. B. Brisson. vir clariss. longe hæc de loco disserit, & postea vir doctissimus Guther. lib. de Iure man. Horum interpretationem æquissimo Lectori relinquo. ait Nigrinus, ὅτι μίαν φωνὴν οἱ Ῥωμαῖοι παῖδες ἀληθῆ πρὸ ὅλου τοῦ βίου ἀφιᾶσιν, τὴν ἐν τῇ διαθήκης λύσιν, ἵνα μὴ δικαίωσιν τὴν σφετέραν ἀληθείας. Iacob. Micyll. interpres, *quod unam hanc vocem Romanorum pueri per omnem ætatem veram emittant, eam intelligens, qua in testamentis usurpatur, qua petunt ne à sua veritate depellantur.* Quibus verbis, ut equidem sentio, vult interpres Lucianum intelligi de liberis exhæredatis, variis modis patris testamentum *infirmare* nitentibus, & petentibus ut patrem liceat arguere dementiæ, prodigalitatis, & luxuriæ. Quam licentiam non solum in exhæredatis sed in omnibus olim Solon, eumque sequuti, legibus suis inhibuerant; scilicet τὴν τεθνηκότα μὴ κακῶς ἀγορεύειν. Hanc interpretis mentem esse facile quivis judicaverit. Aliud tamen fovere voluit δίκαιος Nigrini, & Ῥωμαῖον παῖδας accipi de ipsis Romanis. Ingemiscant Romani quod se sentiunt prohibitos veritate sua & voce libera frui, scilicet prohibitos legibus illis quibus cautum ne in tabulis testamenti quicquam elogii alterius famam læderet, nisi suorum quos exhæredare leges permittebant cum elogio. Solebant autem Græci Romanique κακηγορίας, vitam & mores eorum cum quibus graviora odia & simultates habuerant, testamento lacessere, & hac licentiâ nullius existimationi & famæ parcere. & ita in Codicillis Petronii *flagitia Principis sub nominibus exoletorum, feminarumque, & novitate cujusque stupri præscripta & obsignata missa* Neronis apud Tacit. annal. 16. hanc tamen antea testamentorum licentiam senatus sæpe in Principum gratiam inhibuerat. Sueton. Aug. c. 50. *Et tamen de inhibendâ testamentorum licentiâ, ne senatus quicquam constitueret intercessit.* Hujus loci cum mentem quærerem consului viri Clar. Isaaci Casaub. Animadversiones, in quibus hanc Luciani locum acceptum, ut nos interpretamur, deprehendi, quod gaudeo. *Idem.*

τὸ βίον ἀποῖσουσιν, τῶν ὀνείρων λέγων, ἵνα μὴ ἀπολαύσωσι τῆς ἀφιπτόρου ἀληθείας. ἃ ἔγωγε καὶ μεθ' ἡμέραν λεγόντων αὐτῶν γελᾶν ἀποκινδυνεύω, ὅτι καὶ συγκατορύττειν ἑαυτοῖς ἀξιοῦσί τινες ἀμφίδας, καὶ τῶν ἀναλημμάτων ἔνιοι φόρον ἐμολογοῦσιν· οἱ μὲν, [1] ἐαυτοὺς ἑαυτοῖς κελεύοντες συγκαθαφλέγεσθαι τῷ δεσπότῃ τὸ βίον πρόιον· οἱδέ, καὶ ἀποκρεμεῖν πικὰς οἰκέτας τοῖς τάφοις. ἕνιοι δὲ, καὶ στέφειν τὰς σήλας ἀνῆπται, ὡήθεις ἔτι καὶ ἀπὸ τοῦ πολυτίμου ἀμόρτους. εἰκάζειν δὲ ἔγωγε τί πάσχουσι τοῖς ἀπὸ τοῦ βίον, εἰ τοιαῦτα ποιεῖ τὸ μὴ τοῦ βίον ἐπισκήπτεσθαι. τοῦτο γὰρ εἶναι τὸ πολυτελὲς ὄψον ἀναμένοντες, [2] καὶ τὸν οἶνον ὃν τοῖς συμποσίοις [3] μετὰ κρότων τινὰ καὶ ἀρωμάτων ἀκχέουσιν, τὸν μέσον χειμῶνα ἐμπιπλαμένους ῥόδων, [4] καὶ τὸ ἀσύνετον αὐτῶν καὶ παράκαιρον ἀγαπῶντας· τὸ δὲ κατὰ καιρὸν, καὶ τὸ

pueri, per omnem ætatem veram emittant (eam dicens quæ in teſtamentis uſurpatur) nimirum ne ex ſua veritate damnum capiant. Illa verò etiam interea cùm ab eo dicerentur, riſu proſequi adactus ſum, quòd ſuam ignorantiam ſecum ſepeliri volunt, ſuámque ſtupiditatem ſcriptis confitentur: dum alii veſtes, quibus in vita pretioſioribus uſi ſunt, eodem rogo ſecum comburere mandant: alii verò ſervos certos ad ſepulchra permanere: alii cippos ſertis coronari, in fatuitate ad mortem uſque perſeverantes. Itaque conjecturam eorum quæ in vita geſſiſſent, hinc duci volebant, cùm talia de iis quæ poſt mortem ſequuntur ſint, teſtamentis mandant. hos enim illos eſſe qui chara opſonia emunt, & vinum in conviviis cum plauſu & odoribus effundunt: qui media etiam hyeme roſis opplentur, earumque raritatem intempeſtivam amant: verùm quod ſuo tempore, & ſecun-

1 Ἐαυτοὺς ἑαυτοῖς] Cætera hujus paginæ copioſe exequitur μαλίστα de Luctu. & dixêre nuper viri doctiſſimi. *Bourd.*

2 Καὶ τὸν οἶνον ὃν τοῖς συμποσίοις μετὰ κρότων τινὰ καὶ ἀρωμάτων ἀκχέουσιν] Sic Dialogo Panopes & Galenes, τῶν μὲν πινόντων, ἐνίων δὲ κροτούντων. Marc.

3 Μετὰ κρότων] Sic legit interpres, quod ex fide Mſſ. & impreſſorum Codd. retinendum cenſuimus. Monebat tamen Cod. Florent. meus, in cujus margine docti cujuſdam manu ſcriptum κρόκων: quod etiam reperi in amiciſſimi mei viri clariſſimi Petri Golmani Cod. Angl. his accedebat nobiliſſimi Senatoris Burdigalenſis Godofredi Maluyni Primetii calculus: ſed quoniam hoc ipſum ſæpe Lucianus repetit non auſus ſum tolerandam lectionem movere, monere ſufficiat. Et ut libere fatear raro Græci plurative κρόκων efferunt. Cur vino miſcuerint, rationem reddit Dioſcor. cap. 25. l. 1. Hac de re viri doctiſſimi ad Propert. & Martialis amphitheat. *Bourd.*

4 Καὶ τὸ ἀσύνετον] Invehitur ſapienter in prodigos & voluptuarios illos Sybaritas, τὰ ἐν καιρῷ καὶ κατὰ φύσιν, ὡς βύτιλλε ὑφηφανοῦντας. qui communia naturæ munera faſtidiunt, μόνον ἀγαπῶντες παράκαιρον. Tangit hoc Horat. in Satyr. Sic apud Iuvenal. Sat. 11.

Magis illa juvant quæ pluris emuntur.

Sic apud Petron.

Quidquid quæritur, optimum videtur.

Coripp. lib. 4.

Quidquid latet extat honorum. Idem.

1 Περὶ

φόσιν ; ὡς διπλῆς ὑστερηφοσυνῶν. τύτοις ἐπαι τὸς κ τὸ μύρον πίνοντας. ὁ καὶ μάλιστα διέσυρεν αὐτῶν, ὅτι μηδὲ χρῆσθαι ἔοικεν ταῖς ἐπιθυμίαις· ἀλλὰ κἂν ταύταις παραγένωνται, καὶ τὰς ὄρεξις συγχέοντες, πείθειν τῇ τρυφῇ παραδόντας αὐτῶν τὰς ψυχὰς πάντα. καὶ τῦτο ἦ τ' ἐν ταῖς τραγῳδίαις τι κ κωμῳδίαις λεγόμενον, ἤδη κ [1] παρὰ θύραν οἷς βιαζομένοις. [2] σολοικισμὸν δὲ ἐκάλει τὸ τοιῦτο τ ἡδονῶν. λέγει ἦ τ αὐτὸς γνώμης κἀκεῖνα ἔλεγεν, ἀπεχθῶς [3] τῷ μίμῳ τ λόγον μιμησάμενος. ὡς γὰρ ἐκεῖνος ἐμέμφετο τῷ ταύρῳ τ δημιεργὸν θεὸν, ὅτι σφθαλμῶν τὰ κέρατα· ὕτω δὲ καὶ αὐτὸς ἠπᾶτο τῶν στεφάνων μέτον, ὅτι μὴ ἔοικεν ἦ στεφάνῳ τ τόπον. εἰ γάρ τοι ἔφη τῇ ἀνθῇ τῶν ἴων τε ῥόδων χαίρουσιν, [4] ὑπὸ τῆ ῥινὶ μάλιστα ἐχρῆν αὐτοὺς στέφεσθαι, παρ' αὐτῶ ὡς οἷον τι τῶ ἀναπολῶ, ἵν' ὡς πλεῖστον ἀνέχωσιν τ ἡδονῆς. καὶ μὰν κἀκεῖνός γε διεγέλα, τοὺς βωμοῖσιν πα

cundum naturam eſt, tanquam vile faſtidiunt. Hos illos eſſe qui unguenta bibunt: quo nomine vel maximè eos carpebat, quòd ne uti quidem cupiditatibus ſcirent: ſed & in his peccarent, finéſque earum confunderent, animum voluptatibus undique concalcandum permittentes: & hoc quod in tragœdiis & comœdiis dicitur, Iam & præter januam incitati. Solœciſmum igitur vocabat hoc genus voluptatum. Cæterùm & illa ex eadem ſententia dicebat, prorſus Momi illius verba imitatus. Vt enim ille reprehendebat tauri artificem Deum, qui non præpoſuiſſet oculis cornua: ſic & ipſe accuſabat eos qui coronas geſtabant, quòd locum neſcirent ubi eas adhibere deberent. Nam ſi violarum, & roſarum odore delectantur, ſub naribus potiſſimùm eos coronari oportebat, juxta ipſam quantum fieri poteſt, reſpirationem, ut voluptatis inde quamplurimum attraherent. Illos præterea irridebat, qui miram quandam diligentiam

1 Παρὰ θύραν] Quid de hoc adagio ſentiat Eraſmus jam alli monuerunt. Ego vero legendum putarem ἐπὶ θύραις, ut ſimilitudo ducta ſit ab his qui in aliquem locum ingredi cupientes vel inde egredi, in ipſo limine ita ſeipſos premunt ut ſibi ipſis ſint impedimento. Hos ſic videtur deſcribere Phædrus fab. 5. lib. 2.

Eß ardelionum quadam Roma natio
Trepide concurſans, occupata in otio,
Gratis anhelans, multa agendo nihil agens,
Sibi moleſta, & aliis odioſiſſima.

Bourd. Eraſm. proverb. *ne prater caſam.* Cogn.

2 Σολοικισμὸν] Solœciſmus non ſolum in verbis ſed etiam in factis, & ſic aliquando uſurpat Ariſtotel. unde miror Gellium c. 20. lib. 5. ſcribere ſe apud Græcos hanc vocem non legiſſe. *Bourd.*

3 Τῷ μίμῳ] Hanc Momi accuſationem ſæpe repetit. In quibuſdam codd. vice hujus orationis liberæ legitur hic Iambus,

Μίμφετο τῷ ταύρῳ τ δημιεργὸν θεόν.

Idem. De quo Ariſtotel. lib. 3. de partib. animal. *Cogn.*

4 Τῶν τῇ ῥινὶ] Octavius apud M. Fœlic. hujus loci erit commentarius. *Bourd.* Ex Apophthegmate Diogenis. *Marc.*

τὴν ἀηδῆ ἀεὶ ἃ δεῖπνα ποικιλίας, χυμῶν τε ποικιλίας, καὶ σκευημάτων ἐπεργίας. καὶ γὰρ οὐκ ἂν τινας ἔφασκον ὀλιγοχρονίᾳ τε καὶ θραυστικῇ ἡδονῇ ἅπαν, πολλὰς πραγματείας ὑπομένειν. ὑπέφαινε γοῦν [1] ποσάκις δακτύλων αὐτοῖς ἕνεκα πάντα [2] πονεῖται τὰ πίνειν, ἐφ' ὅσον ὁ μήκιστος ἀνθρώπῳ λαιμὸς ἐστιν. ὅτε γὰρ περὶ ἐμφαγεῖν ἀπλακοῖεν τῶν ἐννημένων, ὅτε βρωθέντων, ἡδίω γενέσθαι τὴν ἀπὸ τῶν πολυτελεστέρων τιθησομένην. λοιπὸν οὖν εἶναι τὴν ἐν τῇ παρούσῃ γιγνομένην ἡδονὴν τοσούτων ἀνίας χρημάτων. εἰκότα δ' πάσχειν ἐλεγχθῆναι αὐτούς, ὑπ' ἀπαιδευσίας τὰς ἀληθεστέρας ἡδονὰς ἀγνοοῦντας, ἃς ἁπάντων [3] φιλοσοφία χορηγός ἐστι τοῖς πονεῖν ἐθελήσουσιν. ὡς δ' τ' [4] ἐν τοῖς βαλανείοις θρυλούμενον, πολλὰ μὲν διεξῆλθ. τὰ τῶν ἐπομένων, τὰς ὕβρεις, [5] τὰς ἐπικειμένας τοῖς φιλοῦσι, καὶ [6] μικρὰ δεῖν ἐκφεύγειν

tiam in cœnis apparandis adhibent, dum saporum varietatem, & bellariorum curiosam compositionem sectantur. Etenim istos brevis & temporariæ voluptatis amore multa negocia sustinere ajebat. Indicabat autem ipsos quatuor digitorum causa, laborem hunc obire, cùm eorum mensuram, vel longissimum homini guttur æquet. Neque enim antequam emptorum quicquam comederint, ullam voluptatem capere: nec postquam devorata fuerint, suaviorem illam, quæ fit ex pretiosioribus cibis, expletionem reddi. Restare igitur, ut illam, quæ velut in transcursu percipitur, voluptatem, tam grandi pecunia mercentur. Eos autem meritò malè affici, cùm præ imperitia, veriores illas voluptates nesciant, quas omnes philosophia subministrat, jis qui se exercere volunt. Porrò de iis quæ agun-

tur in balneis, multa commemorabat, multitudinem prosequentium, contumelias, eos qui servis impositi gestantur ac ferme ef-

1 Τοσάκις δακτύλων] Sermo est de voluptate gulæ, ἐφ' ὅσον τις ἡδονῆς καρπὸν δρέπῃ ἐπὶ μέχρι τοῦ φάρυγος, καὶ τοῦτο μηδὲ ὅλη (δ') δακτύλων μήκους ἐκλειπόμενον. Breve iter hujus voluptatis tangit sæpe alibi, ut Suet. Athen. alii. *Bourd.*

2 Πονεῖται τὰ πίνειν] Vt sequentibus dialogis μῶμον μωμᾶται, σκωπτὸν πίμπλειν, & similia quibus etiam Latini gaudent. *Idem.*

3 Φιλοσοφία] Qui φιλοσοφίας ἐπιστήμης, ne minimum quidem verarum voluptatum percipere possunt. *Idem.*

4 Ἐν τοῖς βαλανείοις] Novam ingreditur narrationem eorum quæ in balneis fiunt: de quibus dixere ad Senecam, Athen. Apul. *Idem.*

5 Τὰς ἐπικειμένας τοῖς οἰκέταις] Sic in dial. mortuor. de Terpsione & Plutone. οἰκέταις τέτρασιν ὑπηκροώτα. in Somnio. Sic in Cynico: ἐκ κοιμᾶται ὁμοίως ἐβαδίζετο, μᾶλλον δ' βαδίζειν ἐκ ἐδύνατο, φέρεσθαι δ' ἄσπερ τὰ φορτία, οἱ μὲν ὑπ' ἀνθρώπων, οἱ δ' ὑπὸ κτηνῶν. Idem.

6 Μικρὰ ἐκφεύγειν] Iocus ex ambiguo, qualis ille apud Plaut. Amphitruo. act. 1. sc. 1.

Merc. *Faciam ego hodie te superbum, ni hinc abis.*

So. *quonam modo?*

Merc. *Auferere, non abibis si ego sustem sumpsero.*

Voluit Plautinus Mercurius *eferere*: quam vocem, quoniam non ad salivam, inter-

ἐφοίτων. ἐν δέ τι καὶ μάλιστα μισεῖν ἐφαίνετο, πολὺ δὴ τὸ τῇ πόλει οὖσιν, καὶ τοῖς βαλανείοις ἐπιχωριάζον. [1] περιόντας γάρ πως τῶν οἰκετῶν, δεῖ βοᾶν, καὶ ἀναγκάζειν προσορᾶν τὸν πόδα, εἰ ὑψηλόν τι ἢ κοῖλον μέλλοιεν ὑπερβαίνειν. καὶ ὑπομιμνήσκουσιν αὐτοὺς, τὸ καμπτόμενον, ὅτι βαδίζουσι. δεινὸν οὖν ἐποιεῖτο, εἰ σώμασι μὲν ἀλλοτρίοις διακονοῦντες μὴ δέοιντο, μηδὲ χειρῶν, μηδὲ τῶν ἄτων ἀκούοντες, ὀφθαλμῶν δὲ ὑγιαίνοντες ἀλλοτρίοις δέοιντο προσορᾶν καὶ ἀκούειν), φασὶν ἀκούοντες ἀνιαρῶν ἀνθρώπους πραγμάτων, καὶ πεπηρωμένους. πρώτα γὰρ αὐτοὶ παρεῖναι οὐ ταῖς ἀρχαῖς ἡμέραις μέσης, καὶ οἱ τῶν πόλεως ἐπιτηδευμάτων. ταῦτά τε καὶ πολλὰ ἕτερα τοιαῦτα διελθὼν, πρυτάνευε τὸ λόγου. ἐμοῦ δ' ἐνίοτε μὲν ἄκοντος αὐτῷ τυγχάνοις, μὴ σιωπῶντος προθυμούμενος. ἐπειδὴ δ' ἐπαύσατο, τότε δὴ τὸ τοῦ [2] Φαιάκου πάθος ἐπεπόνθειν. πολλῷ γὰρ δὴ χρόνου ἐς αὐτὸν ἀπόλεσιν πεπλανημένος. εἶτα πολλῇ συγχύσει καὶ ἰλίγγῳ κατειλημμένος, τότε μὲν, ἐφάπτομαι. τότε δὲ, φθεγξάσθαι βουλόμενος, ἐξίστατό τε καὶ ἀνεκπόμπευον. καὶ ἤ τε φωνὴ ἐξέλιπε, καὶ ἡ γλῶττα διημάρτανε. καὶ

efferuntur. Vnum autem maximè odisse videbatur, quod in urbe & balneis valdè est usitatum: quòd prætereuntes aliquos ex famulis clamare oporteat, & admonere ut pedibus prospiciant, siquid altum aut cavum subituri sint: atque ita commonefacere, (quod absurdissimum est) ut sese ire meminerint. Grave igitur & intolerabile putabat, si ad edendum, alieno ore non indigerent, aut manibus, nec auribus ad audiendum; alienis autem oculis bene valentes, ad prospiciendum opus haberent: ac sustinerent voces audire, quæ miseris & excæcatis hominibus convenirent. Hæc enim ipsa accidunt in foro media die, etiam iis quibus demandata est reipublicæ cura. Hæc & alia hujusmodi multa oratione persequutus, dicendi finem fecit. Ego autem interim dum loquebatur cum admiratione auscultabam, metuens ne conticesceret. Vbi verò loqui desiit, quod Phæacibus olim accidit, id ipsum ego passus sum. Longo enim tempore ipsum, quasi delinitus, intuebar: deinde multa confusione & vertigine correptus, partim sudore manabam, partim loqui volentem oratio deficiebat, atque ego inhibebar. Vox deerat, & lingua hallucinabatur: postremò animi pendens

interpretes mutaverunt, atque ratio ibi nulla constat nec jocus ullus si librorum lectio retineatur: Superbi ira efferuntur ut aliorum humeris & cervicibus insultent, mortui superbi sunt quia etiam alionum humeris elati. hinc propriatim *efferri* mortuorum, ut apud Articos ἐκφέρεσθαι. ex his mens Nigrini percipi potest. *Bourd.*

1 Περιόντας γάρ πως] Hunc locum interpretatur Clariss. Casaub. ad lib. 3. Suet. *Idem.*

2 Φαιάκων πάθος] Tangit hos versus Homeri Odyss. λ.

Ὡς ἐφατ', εἰ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ,
Κηληθμῷ δ' ἔσχοντο κατὰ μέγαρα σκιόεντα. *Idem.*

πόλ⊙, ἐδάκρυον ἀπρὸμῆμ⊙. ἡ γὸ ἐξεπεπλῆς, ὡσ᾽ ὡς ἔτυχεν ἡμῶν ὁ λόγ⊙ κωθίκετο. [1] βαθεῖα δὲ κὴ κοίλη ⊙ πληγὴ ἐγίνετο. κ᾽ μάλα δύστοχος ἐπεχθεὶς ὁ λόγ⊙, αὐτῷ εἰ οἷον τε εἰπεῖν, διέκοψε τῷ ψυχῷ. εἰ γάρ π δεῖ κἀμὲ ἤδη φιλοσόφων ἅψασθαι λόγων, ὧδε ἐμοὶ τοῦτον ὑπείληφα. δοκεῖμοι ἀνδρὸς εὐφυοῦς ψυχὴ, μάλα σκοπῷ τινι ἀπαλῷ προσεοικυῖα. τοξόται δὲ, πολλοὶ μὲν ἀνὰ τ βίον, κὴ μετὰ τὰς φαρέτρας ποικίλων τ κὴ παντοδαπῶν λόγων, ὧ μὲν πάντες εὔστοχα τοξεύουσιν. ἀλλ᾽ οἱ μ, αὐτῶν σφόδρα τὰς νευρὰς ἐπιτείναντες, σύντονόν τ τῇ δίῃ⊙ ἀφιᾶσι. κὴ ἅπτονται μὲ κὴ ἔστι τ οὐδὲ, ὡς δὲ βέλη αὐτῶν ὁ μὴν ἐν τῷ σκοπῷ, ἀλλ᾽ ὑπὸ τ σφοδρότη⊙ διελθόντα, κὴ παροδεύσαντα, κέχρηται μόνον τῷ τραύματι τὴν ψυχὴν ἀπολιπεῖν. ἄλλοι δὲ, πάλιν τούτοις ἀπεναντίως. ὑπὸ γὸ ἀσθενείας τε κὴ ἀβρωνείας, οὐδὲ ἀφικνεῖται ὡς βέλη αὐτοῖς ἄχρι σκοπ⊙ τ σκοπόν· ἀλλ᾽ ἐκλυόμενα, κατακόπτῃ πολλάκις ἐν μέσῃ τ ὁδῷ. ἤν δέποτε κὴ ἀφίκηται, ἄκρον μὴν [2] ἐπιλύδιον ἅπτεται. βαθεῖαν δὲ οὐκ ἐργάζεται πληγήν· ἡ γὸ ἐπ᾽ ἰσχυρᾶς ἐμβολῆς ἀπεστάλετο. ὅστις ὃ ἀγαθὸς τοξότης, κὴ τοῦτο ὁμοί⊙, σκοπὸν μὲ ἀκεραίως ὄψεῖ τ σκοπόν, εἰ μὴ σφόδρα μαλακὸς, εἰ μὴ στρόπτερ⊙ τῆς βέλης. γίνονται γάρ δὴ ἐκ ἀτρώθη σκοποί. ἐπειδὰν ὃ τοῦτα

dens lacrymabar. Neque enim summam cutem, ac leviter me ipsius attigerat oratio: sed profunda, & lethalis, ut ita dicam, erat plaga: tamque scitè vibrata oratio ipsum, si ita dicendum est, animum intercidit. Si enim decet nonnihil & me jam philosophicos attingere sermones, ita equidem de hisce existimo. Videtur mihi solertis hominis animus, molli scopo persimilis esse. Sagittarii autem in hac vita multi, qui plenas quidem pharetras, variis omnisque generis orationibus habent, cæterum non omnes aptè jaculantur: sed alii, ipsarum nervo nimium intento, vehementiori quàm par est impetu emittunt: atque hi quidem viam attingunt, at ipsorum sagittæ in scopo non manent, sed præ vehementia ictus pervadentes ac permeantes, hiantem tantùm vulnere animum relinquunt. Rursum aliis contrario modo evenit. Nam præ imbecillitate virium, & languida jaculatione, sagittæ ipsis ad scopum usque non perveniunt, sed soluto impetu plerumque in media via deficiunt. Si verò etiam aliquando scopum pertingunt, summum illum quidem leviter perstringunt, at plagam altiorem non infligunt: neque enim valido impulsu emissæ fuerunt. Verùm qui bonus est jaculator, & huic similis, primùm quidem diligenter inspiciet scopum, num sit valde mollis, num & scopi quidam invulnerabiles. verò sagitta durior. Sunt enim Vbi autem omnia hæc perspecta

1 Βαθεῖα] De qua pagin. sequent. & de Merc. cond. sic apud Petron. *vulnus ingens.* utitur crebro Lucianus hac translatione. *Bourd.*

2 Ἐπιλύδιον] Οὐ κῦρ βαθυς, ἀλλ᾽ ὡς ὑπολαύσαι πρὸ σαυτοῦ ἐξ ὑπολῆς τοῦ ὑπεδύσεται· ἐκ τῦ λείχω. quale vulnus Menelai lib. 4. Iliad. Sic ipse ὑπολύδιον postea interpretatur βαθεῖαν ἐκ ἐργάζῃ πληγήν. Idem.

1 Βέλ⁹

ἥδη, τοσοῦτόν γε οἶμαι τὸ βέλος, ὅσον ἴσως κυδώνιον (ἢ Σκυθῶν χρίει), ὅσον ἐπὶ κυδώνιον τὸ Κυρήτων, ἀλλ' ἠρέμα δηλητήριόν τι καὶ γλυκὺ φάρμακον τοῦτο χρίουσι, ἀσπαστῶς ἀποξύνει. τὸ δὲ, εἰσχθὲν εἰ μάλα ἐτόνως, καὶ ἀφικόμενον ἄχρι ἐσχάτων, ῥᾳδίως τι καὶ πολὺ ἐφαρμάκευε ἀφίησι. ὃ δὴ σκιδνάμενον, ἅτε κύκλῳ τὸν ψυχὸν περιέχει. τοῦτό τοι καὶ ἥδονται, καὶ δακρύουσι μεθ' ἡσυχίας. ὅσα καὶ αὐτὸς ἔπαθον, ἡσυχῇ ἄρα ἐφαρμάκευε τὸν ψυχὸν ἐπεδείκνυτο. ἐπεὶ δ' ἐμοί γε ὡς αὐτὸν τὸ ἔπος εἰπεῖν λέγειν, [1] Βάλλ' ἔτως, αἴ κέν τι φίλος ἄνδρασι μήσεται. ἔστιν γὰρ οἱ ἐν φρυγίοις αὐλοῖς ἀκούοντες, οὐ πάντες μαίνονται, ἀλλ' ὑπὸ σφίσι αὐτῶν τῇ Ῥέᾳ λαμβάνονται, ὅσοι ἢ θεὸς τὸ μέλος ἐπεμιμήσατο κρύπτει ἐν πολλοῖς. ὅσοι δὲ καὶ φιλοσοφίαν ἀκούοντες, οὐ πάντες ἴσμεν καὶ ἐπαιρόμενοι ἀπίασιν, ἀλλ' οἷς ἐκ τῆς φύσεως φιλοσοφίας συγγενές. ὡς σμικρὰ, ὦ θαυμάσιε, καὶ θεία γε οὐ ἐπαΐρει διελαύνουσα· ἐλελάκης τί με ποιεῖς ὡς ἀληθῶς ἢ ἀμβροσίας, καὶ [2] ἐς λωτὸν κεχρισμένος. ὥστε καὶ μεθ' ὧν λέγεις, ἔπαθόν τι καὶ τῇ ψυχῇ, καὶ πεπαυμένου, ἄχθομαι. καὶ ἵνα δὴ καὶ σὲ ἔπω τὸ πεπονθός. καὶ μὴ θαυμάσῃς· οἶδα γὰρ ὅτι καὶ οἱ θεοὶ τοὺς κυνῶν τοὺς λυσσώντων δηχθέντας, οὐκ αὐτοὺς μόνον λυσσῶσιν, ἀλλὰ κἂν πάνυ ἑτέρους καὶ αὐτοὺς ἐν τῇ μανίᾳ τὸ αὐτὸ τοῦτο ἀλγοῦσι, καὶ αὐ-

cta habet, tum demum uncta sagitta, non veneno ut Scythicæ inunguntur, nec resina perinde ut Curetum, sed sensim mordicante & dulci pharmaco illita, verè jaculari solet. Illa verò quantum vi ad penetrandum opus est vibrata, intus remanet, multumque de suo pharmaco emittit, quod dispersum, animum circumquaque totum ambit. Hoc est quo oblectantur, & cur inter audiendum lachrymantur: quod & mihi accidit, cum illud medicamentum tacitè animum mihi obiret. Quare mihi succurrebat Homericum illud ipsi dicere, *Sic jace, si qua viris nova per te lux oriatur.* Quemadmodum enim qui Phrygiam tibiam audiunt, non omnes insaniunt, sed quotquot ipsorum à [1] Rhea corripiuntur, iique audito carmine perturbationis recordantur: Ita & qui Philosophos audiunt, non omnes attoniti, & saucii abeunt, sed solùm illi quorum ingenio quiddam *philosophiæ* cognatum subest. Quàm gravia, & miranda, & divina, ô amice, narrasti: multaque certè ambrosia, & loto saturatus, me non advertente, fuisti. Quare dum ista diceres, nescio quis animo meo affectus accidebat: & nunc te tacente, molestia afficior: & ut tuo dicam exemplo, saucius sum. Neque id mireris: nosti enim eos qui à rabiosis canibus mordentur, non solos rabie corripi, sed si alios quospiam ipsi in ea insania, eodem modo afficiant, illos etiam mente

1 Βάλλ' ἔτως] Ex Il. 4. *Bourd.*

2 *Rhea corripiuntur*] Sacerdotes matris Deûm audito Phrygio tibicine statim in furorem aguntur. *Cogn.*

3 Ἐς λωτὸν κεχρισμένος] Sic in Apol. de Merc. conduct. *Bourd.*

τὸ ἀπροσμὲς γίγνεσθαι. συμμιζθεισῆς γὰρ τῆς πάθους ἄμα τῷ δήγματι, καὶ πολυχρονίου τοῦ νόσου, καὶ πολλὴ γίγνεσθαι τὴ μεταβολή. ἐπεὶ καὶ αὐτὸς ἡμῖν ἐρᾷς ὁμολογεῖς; πάνυ μὲν οὖν. ἢ οὐκοῦν δίκαιον γέ σε καινόν τινα τὸν θεραπείαν ἐπινοῆσαι. τὸ δ' ἄρα Τηλέφου ἀκίνητα ποιεῖν. ποῖον οὖν λέγεις; ἐπὶ τὸ πρόσωθεν ἐλθόντας, ἰᾶσθαι δηχθέντας.

te alienari. Etenim cum morbi simul aliquid affectionis istius transit in alium, propagatur morbus, fitque insaniæ illius multiplex successio. Num ipse etiam nobis te amare confiteris? Sanè quidem. teque præterea æro ut communem aliquam medicationem excogites. Illud igitur Telephi facere necesse erit. Quid illud est quod dicis? Vt ad eum qui nos vulneravit reversi, ab illo medelam petamus.

Δίκη Φωνηέντων. | Iudicium vocalium.

ARGVMENTVM.

Est hic lusus valde festivus atque elegans, ad exemplum judicialis actionis compositus. Queritur enim Sigma de vi & injuria Tau quòd ab eo plurimis dictionibus spolietur, & quasi de sua possessione dejiciatur. Exordio benevolentiam captat simulatione modestiæ, & excusando necessitatem suam. Deinde per translationem ad Thesin venit. Nullam literarum suo loco & ordine movendam esse. Hinc Iudicibus admonitis ut pro officio suo agant, & cæterarum ordinem atque dignitatem cujusque conservent, narrationculam subjungit, qua confirmationem caussa continet. Hanc postea longa primum enumeratione aliorum damnorum eidem sibi illatorum amplificat: deinde etiam collatione modestiæ suæ, & illius petulantiæ tum erga se, tum erga cæteros etiam homines, & quàm idem etiam hominibus invisum ac detestabile sit, docet.

[1] Ἐπὶ ἄρχοντος Ἀριστάρχου Φαληρέως, Πανεψιῶνος ἑβδόμῃ ἱσταμένου, γραφὴν ἤγεν τὸ σίγμα κατὰ τοῦ ταῦ ἐπὶ τῇ ἐπὶ τὰ Φωνήεντα, βίας ὑπαρχόντων, καὶ ἁρπαγῆς, ἀφηιρῆσθαι λέγον πάντων τῶν ὀνομάτων ταῦ ἐναφιεμένων.

Imperante Aristarcho Phalereo Non. Octob. litem intendit Σ. σῖγμα literæ T. ταῦ apud septem Vocales Iudices vi & raptui præfectas, expoliari se dicens omnibus illis vocibus quæ per geminum ττῶ efferuntur.

Do-

[1] Ἐπὶ ἄρχοντος] Argumentum illud deest in Mss. autoris tamen censendum est. *Bourd.*

[1] Οὐκ

Μέχρι μὲν ὦ Φαινίππη ἀνεχόμην, ἀλλὰ καὶ ἀπεκρυπτόμην τὰ τοιαῦτα τοῖς ἐμοῖς πράγμασιν ἐνδακνόμενος· ἐπεὶ δὲ καὶ ἐς τοσοῦτον ἦλθε πλεονεξίας καὶ ἀνοίας, ὥστε ἐφ' οἷς ἠνεσχόμην πολλάκις, ἐπὶ τούτοις ἀγανακτῶν, οὐδὲ τὰ πλείω σωφρονίζειν, ἀναγκαίως αὐτὸ δίδωσι τοῖς ἀμφότερα εἰδόσι ὑμῖν. διὸ καὶ μικρόν με ἐπὶ τὴν ἀποθλίψεως ἐπάρχειν τὴν ἐμαυτοῦ. τοῖς γὰρ ἐπιπροσγενομένοις ἀεὶ τι μεῖζον ἐπιφέρει, ἀρόλλω με τῆς οἰκείας ἀποθλίψεως χώρας, ὡς ὀλίγου δεῖν ἡσυχίαν ἀγαγόντα, μηδὲ τὰ γεγραμμένα ἐπελθεῖν. τὸ γὰρ τῆς κακίας μέγα φόβος. δίκαιον οὖν ἐστὶν οὐχ ὑμᾶς, οἱ δικάζετε νῦν, ἀλλὰ καὶ τὰ λοιπὰ γεγραμμένα τὴν πίστιν ἔχειν παρὰ φυλακῆς. εἰ γὰρ ἐξείη τοῖς βουλομένοις ἀπὸ τῆς κοινῆς αὐτὰ πίστεως εἰς ἀλλοτρίαν βιάζεσθαι, καὶ τοῦτο ἐπιτρέψετε ὑμεῖς, οὐ χαρεὶς οὐδὲν κωλῦσαι τι γενέσθαι; οὐκ ὀρῶ πῶς τρόπον αἱ συνταξεις τὰ νόμιμα, ἐφ' οἷς ἐτάχθησαν κατ' ἀρχὰς ἔξουσιν. ἀλλ' ἔστι ὑμᾶς οὐκ ἐπὶ τοσοῦτον ἀμελείας τε καὶ παραφορᾶς ἦκειν, ὥστε ἐπιτρέψαι τινὰ μὴ δίκαια· ἔστι δὲ καὶ κωλυθῆναι

Donec, Iudices Vocales, in paucis ab hoc injuria fum affectus, cùm rebus meis abuteretur, indeque auferret, unde non par erat: id ego damnum non molestè tuli: quinetiam nonnulla quæ dicebantur, me non audire simulavi, præ modestia illa, quam vos ipsi nostis me cùm erga vos, tum erga cæteras syllabas servare. Postquam autem eò avaritiæ & dementiæ devenit, ut non modò non sit contentum iis quæ persæpe dissimulavi, verùm etiam majorem vim inferat: ipsa me necessitas cogit, ut accuiem ipsum apud vos qui utrumque nostrûm novistis. Non exiguus verò super exclusione mea me invasit timor. Nam cùm prioribus facinoribus majora semper addat, penitus tandem è propria sede me extrudet: ita ut parum absit, quin dum me tacitum contineo, ne unà cum literis amplius annumerer, & pari verser in metu. Æquum est igitur, Iudices, non vos tantùm, sed & reliquas literas ab hocce dolo sibi cavere. Enim verò si ut libet unicuique, è suo ordine in alium solida vi licebit irrumpere, idque vos, fine quibus nihil planè scribitur, permiseritis: non video quo pacto sua quique ordines jura, juxta quæ à principio constituti sunt, obtinebunt. Sed non existimo vos unquam ad tantam incuriam ac despectum progressuros, ut injusta permittatis. Nec si litem prodide-

1 Οὐκ ἀγαπῶν] Mss. ἐπ' ἀμείνω. Bourd.

2 Ἐν ἴσῳ ἢ κεῖσθαι τῷ φόβῳ] Angl. φόφ, mendosè. patet posita verbo φόβῳ sæpius repetito. post φόβῳ adde τὰ λοιπὰ γράμματα. quæ dictiones scriptæ in margine unius Ms. sic lin. seq. & pag. 49. *Idem.* Excidit fortè an aliquid, ut. ὁ ἴσος ἢ κεῖσθαι τῷ φόβῳ ἢ τὰ λοιπὰ γράμματα. δίκαιον ἦν. Marc.

1 Κιν-

ἢ ἀγῶνα ὑμεῖς ἐμοὶ παραλειπτέον ἐστὶν ἀδικημένῳ. ὡς εἴθε γε καὶ ἄλλαν ἀνεκόπησε τότε αἰ τόλμαι, αἵπερ ἀρξάμεναι παρανομεῖν. καὶ οὐκ ἂν ἐπολέμει μέχρι νῦν τὸ λάμβδα τῷ ῥῶ, διαφισβητὸν περὶ τῶν [1] κιονήρεως, καὶ κεφαλαλγίας. ὅτε τὸ γάμμα τῷ κόππα διενίζετο, καὶ ἐς χεῖρας μικρὰ δεῖν ἤρχετο πολλάκις ὑπὲρ γναφέων. ἐπέπαυτο δ' ἂν ἐς ταὐτὸ τὸ λάμβδα [2] μαχόμενον τὸ, μόγις, ἀφαιρούμενον αὐτὸ, [3] καὶ μάλιστα παρακλῖπτον. καὶ οὐ λοιπὸ δ' ἂν ἦρεμά συγχύσεως ἄρχας παρήνεγκεν. καλὸν γὰρ ἴσως μένειν ἐφ' ἧς τετύχηκε τάξεως. τὸ δ' ὑποβαίνειν ἐς ἃ μὴ χρὴ, λύσεώς ἐστι τοῦ δικαίου. καὶ ὁ γε πρῶτος ἡμῖν τοὺς νόμους τούτους διαγράψας, εἴτε [4] Κάδμος ὁ νησιώτης, εἴτε Παλαμήδης ὁ Ναυπλίου (καὶ Σιμωνίδη ἔνιοι προσάπτουσι τῶν προμηθειῶν τούτων) [5] ἐν τῇ τάξει μόνον, καθ' ἣν αἱ πρεσβεῖαι βεβαιοῦνται) διώρισεν, τί πρῶτον ἴσχοι, ἢ δεύτερον, ἀλλὰ καὶ ποιότητος, ὡς ἕκαστον ἡμῶν ἔχοι, καὶ

dideritis, mihi tamen injuria laceſſito negligenda erit. Atque utinam aliarum quoque literarum audacia, ſimul atque cœperunt leges violare, repreſſa fuiſſet. Neque enim pugnaret ad hunc uſque diem λάμβδα cum ῥῶ, diſceptans de his vocibus κίονηρις *pumex*, κεφαλαλγία *capitis dolor*. Neque etiam γάμμα cum κόππα certamen iniiſſet: neque tam ſæpe ad manus fermè veniſſent in fullonis officina pro voce γναφεῖα. Deſiiſſet etiam iſtud γάμμα cum λάμβδα dimicare particulam μόγις *agrè* illi extorquens, imò ſuffurans. Aliæ etiam literæ confuſionem legibus contrariam non aggrederentur. Præclarum enim eſt unumquemque in eo manere ordine quem ſortitus eſt: at ea, quæ non licet, tranſcendere, ejus eſt qui jus & æquum violat. Et qui primus vobis has leges expreſſit, ſive ille fuerit Cadmus inſularis, ſive Palamedes Nauplii filius (quamquam nonnulli hanc prudentiam Simonidi tribuunt) non tantùm ordine dato, per quem ſedes primariæ ſtabiliuntur, quænam prima, quænam ſecunda eſſe debeat, definiverunt: verùm etiam qualitates uniuſcujuſque noſtrûm, virtuteſque per-

1 Κιονήρεως] Apud Atticos κίονλις & κεφαλαργία, & litteræ invicem mutabiles λ. ρ. priorem tamen vocem neminem legiſſe puto. *Bourd.*

2 Μαχόμενον τὸ μόγις ἀφαιρούμενον αὐτῷ, καὶ μάλιστα παρακλῖπτον] Voluit ſi fortè Lucianus ἐπέπαυτο δ' ἂν ἐς τοῦτο τὸ λάμβδα μαχόμενον τῷ γάμματι, τὸ μόγις ἀφαιρούμενον αὐτῷ, ἐς μαγίδα παρακλῖπτον. Latine dixeris, *ceſſant verò etiam Lambda pugnans cum Gamma, propter ſurreptum ſibi μόγις atque id ipſum etiam ſurripiens μαγίδα ſive magidem*, &c. Intelligi vult utrumque & lambda & gamma eſſe fures ac furari mutua. Gamma ſurripit μογις, quia id μόλις, rectius dicitur, ſed maluêre οἱ Ἀττικιστὶ, μόγις: Lambda ſurripuit μαγίδα quia corruptione Attica, tunc μαλίδα dixere. *Marc.*

3 Καὶ μάλιστα] Locus corruptus, ſed cui non medior. *Bourd.*

4 Κάδμος] Hæc de re copioſe vir clariſſ. Iuſt. Lipſ. ad Tacit. Claud. qui hæc omnia diligenter exequitur. *Idem.* Phœnix qui in Græciam litteras attulit α. β. γ. δ. ε. ι. κ. λ. μ. ν. ο. π. ρ. σ. τ. υ. his Palamedes addidit. ξ. θ. φ. χ. & Simonides Syracuſanus medicus. ζ. η. ψ. ω. Cogn.

5 Οὐ τῇ τάξει μόνον] Mſſ. οὐ τὴν τάξιν μόνην, quod idem. *Bourd.*

1 Ἕκα-

δυνάμεις συνέδον. καὶ ὑμῖν μὲν ὦ δικασταί, τὸν μείζω δεδώκασι τιμὸν ὅτι καθ' αὑτὰ δυνασθαι φθέγγεσθε. ἡμιφώνοις δ', τὸν ἰφξῆς, ὅτι προσθήκης εἰς τὸ ἀκουσθῆναι δεῖ). πασῶν δ' ἐχόντοιν ἰσόμοιρον ἔχειν μοῖραν ἔτιμα τ' ἀπάντων, εἰς ὑδὲ φωνὴ πέφυκεν. καθ' αὑτὰ μὲν ὧν τὰ φωνήεντα φυλάσσειν ἔοικε τοὺς νόμους τούτους. τὸ δ' ταῦ τοῦτο, ὑγρὸν ὄντα αὐτὸ χείρονι ὀνομάσθαι ῥήματι, ἢ ὧ καλοῦσι, ὃ μὲν τὰς θύρας, εἰ μὴ ἐξ ὑμῶν δύο σωφρόνησαν ἀγαθοὶ, καὶ καθήκοντες ἐφθέγξαντο, τό τε ἄλφα, καὶ τὸ υ, οὓς ἂν ἡκέσθη μόνον. τοῦτο οὕτω ἱτόλμησεν ἀδικεῖν με πολὺν τ' ἀπόντα διασείσθαι, ὀνομάσθαι με, καὶ ῥηθῆναι ἀπιλάσαι πατρῴων, ἐκδιδοῦσ' δ' ὁμοῦ συνδέσμων ἄμα καὶ προθέσεων, ὡς μηκέτι φέρειν τὸν [1] ἔκπαγλον πλησιοχῶρον. ὀφεῖ δ' καὶ δεῦτον ἀρξάμενον, ὥρα λέγειν. Ἐπεδήμουν ποτὲ [2] Κυζίκῳ. τὸ δὲ ἐστ [3] πολίχνιον οὐκ ἀηδὲς, ἄποικον ὡς ἐπὶ πλεῖστον λόγος, Ἀθηναίων. ἐπηγόμην δ' καὶ τὸν κομψότατον ῥᾴδιον, χαιτόνιον τὸ βέλτιστον. κατηγόμην δ' ἐν δὴ καμψιδίαν τινὶ ποιητὴν, Λυσίμαχος ἐκαλεῖτο, βοιώτιος μὲν ὡς ἐφαίνετο τὸ γένος· ἀνέκαθεν, δεῦρο μέσης δ' ἀξιώτατα λέγεσθ' ὁ Ἀθηναῖος. ἐνταῦθα τοίνυν δὴ τὸν ξένον τὸν ἐμὸν τοῦτον πλησιοχῶρον ἐφώρασα. μέχρι μὲν γὰρ ὀλίγοις ἐπιχειρεῖ τετραγωνίζειν λόγοις ἐπιστρέφειν με τ' συγχωρήσομαι μοι, [4] συνήθειαν ἅμιλλαν ἐκπεπλεγμένην

perſpexerunt. Et vobis quidem, judices, majorem tribuerunt honorem, quia per voſmetipſos ſonum edere poteſtis. Semivocalibus verò ſecundum à vobis locum conceſſerunt, quia, ut audiantur, acceſſione veſtra egent. Ex omnibus etiam literis, quibuſdam ſortem infimam ſanciverunt, mutis ſcilicet & voce carentibus. Has itaque leges per vos Vocales conſervari decet. Hoc vero ταῦ (non enim ipſum pejori vocabulo appellare queam, quàm eo quo nominatur, quod quidem per Deos immortales, niſi ſi duæ ex vobis conveniſſent aſpectu decoræ & bonæ, ἄλφα & ὖψιλὸν, ne audiretur quidem) hoc, inquam auſumeſt majori me injuria afficere quàm unquam aliàs, adnitens à nominibus & verbis patriis me extrudere, ſimul etiam ex conjunctionibus ipſis, & præpoſitionibus expellere, ut perferre non ampliùs poſſim immanem iſtam avaritiam. Verùm jam dicendi tempus eſt, unde & à quibus *injuriæ* initium duxerit. Peregrinabar olim in Cybelo (*id* oppidulum eſt non injucundum, colonia, ut fama obtinet, Athenienſium) ac ducebam mecum præſtantiſſimum Rho, vicinorum meorum optimum: divertebam verò apud poëtam quendam Comicum, Lyſimachum nomine, Bœotium illum à majoribus, ut apparebat, qui ſe tamen è media Attica oriundum dici affectabat. Apud hunc hoſpitem hujus ταῦ avaritiam deprehendi. Etenim quamdiu paucis manus injecit, dicendo τετραγωνίζειν *quadragintare* exuens me cognatis literis, eam eſſe literarum coalumnarum conſuetudinem

1 Ἔκπαγλον] Mſſ. ἐκπάγλον, ἴσως βίαιον ἢ ἀφόρητον. Bourd.

2 Κυζίκῳ] Dico ad Pauſan. *Idem.*

3 Πολίχνιον] Sic Iulia. Imperat. Miſop. de Lutecia. Mendoſe in Mſſ. πολίχνιον. Idem.

4 Συνήθειαν ἅμιλλαν] Deſunt in Mſ. *Idem.*

γραμμάτων. ἔτι δὲ τὴν μητέρα καὶ τὸ ὄμμα ὑπαναγνῶναι, ἴδιά τινα τοιαῦτα λέγειν, καὶ οἷον δὴ μοι τὸ ἄκλαυτον, καὶ ὃ πάνυ τι ἐδακνόμην ἐπ' αὐτοῖς. ὅπως δὲ καὶ σὺ τὸν ἀρξάμενον ἐτόλμησε κατὰτέτραγωνίσαι, καὶ κρότυμον, καὶ πίτταν, εἶτα ἀπερυθριάσας, καὶ βασιλίτταν ὀνομάζων, ὃ μειζόνως ἐπὶ τούτοις ἀγανακτῶ. καὶ πίμπλαμαι, δίδιός μοι τὰ χείρω καὶ τὸ σῦκον τὸν σῦκόν τις ὀνομάσῃ. ναὶ μὰ τὸν Δία καὶ τὸν Διὸς ἀθυμοῦντι, καὶ μεμφομένῳ τὸ βοηθοῦντων, σύγγνωτε δὲ δικαίας ὀργῆς. ὦ χαῖρε τοίνυν τὸ μανρὸ καὶ τὸ τυχὸν ἐπὶ ὁ κίνδυνος, ἀφαιρεμένῳ τὰ συνήθη καὶ συνεχολακότων μοι γεγραμμάτων. κἂν μὲ λάλον ὄρνεον, ἐκ μέσων ὡς ἔπος εἰπεῖν τὸ κάλπιν ἁρπάσας, κίττα ἀνόμασεν. ἀφείλετο δέ μου φάσσαν ἅμα πόσαις τε, καὶ κορυφίοις, ἀπαγορεύοντος Ἀριστάρχου. τοιαῦτα δὲ καὶ μελίσσων σὺκ ὀλίγας. ἐπ' Ἀτθίδι δὲ ἦλθε, καὶ ἐκ μέσης αὐτῆς ἁνέρπυσεν ἀνόμως Ὕμηττον, ὁρώντων ὑμῶν, καὶ τῶν ἄλλων συμπάντων. ἀλλὰ τί λέγω ταῦτα; Θεσσαλίαν μὲ ἐξέβαλεν ὅλης, Θετταλίαν ἀξιῶ λέγειν, καὶ πᾶσαν ὑπεκκλεισμένον τῶν θαλάσσαν, οὐδὲ τῶν ἐν κήποις φυσαμένων σύτλων. ὡς τὸ δὴ λεγόμενον μηδὲ πάσσαλόν μοι καταλιπεῖν. ὅτι δὲ ἀνέξικακός εἰμι γραμμάτων, μαρτυρεῖτέ μοι καὶ αὐτοὶ μηδέποτε ἐγκαλέσαντι τῇ ζήτει, συμφορᾶσθαι ἀποστάσαντι, καὶ πᾶσαν ἀφειλομένῳ τὴν συμφοράν. μήτε τῇ ξυῒ, πᾶσαν δ' ἁμνημόνευτον. ἔτι δὲ τὴν μητέρα καὶ τὸ ὄμμα ὑπαναγνῶναι, ἴδιά τινα τοιαῦτα λέγειν, καὶ οἷον δὴ μοι τὸ ἄκλαυτον, καὶ ὃ πάνυ τι ἐδακνόμην ἐπ' αὐτοῖς. ὅπως δὲ καὶ σὺ τὸν ἀρξάμενον ἐτόλμησε κατὰτέτραγωνίσαι, καὶ κρότυμον, καὶ πίτταν, εἶτα ἀπερυθριάσας, καὶ βασιλίτταν ὀνομάζων, ὃ μειζόνως ἐπὶ τούτοις ἀγανακτῶ. καὶ πίμπλαμαι, δίδιός μοι τὰ χείρω καὶ τὸ σῦκον τὸν σῦκόν τις ὀνομάσῃ. ναὶ μὰ τὸν Δία καὶ τὸν Διὸς ἀθυμοῦντι, καὶ μεμφομένῳ τὸ βοηθοῦντων, σύγγνωτε δὲ δικαίας ὀργῆς. ὦ χαῖρε τοίνυν τὸ μανρὸ καὶ τὸ τυχὸν ἐπὶ ὁ κίνδυνος, ἀφαιρεμένῳ τὰ συνήθη καὶ συνεχολακότων μοι γεγραμμάτων. κἂν μὲ λάλον ὄρνεον, ἐκ μέσων ὡς ἔπος εἰπεῖν τὸ κάλπιν ἁρπάσας, κίττα ἀνόμασεν. ἀφείλετο δέ μου φάσσαν ἅμα πόσαις τε, καὶ κορυφίοις, ἀπαγορεύοντος Ἀριστάρχου. τοιαῦτα δὲ καὶ μελίσσων σὺκ ὀλίγας. ἐπ' Ἀτθίδι δὲ ἦλθε, καὶ ἐκ μέσης αὐτῆς ἁνέρπυσεν ἀνόμως Ὕμηττον, ὁρώντων ὑμῶν, καὶ τῶν ἄλλων συμπάντων. ἀλλὰ τί λέγω ταῦτα; Θεσσαλίαν μὲ ἐξέβαλεν ὅλης, Θετταλίαν ἀξιῶ λέγειν, καὶ πᾶσαν ὑπεκκλεισμένον τῶν θαλάσσαν, οὐδὲ τῶν ἐν κήποις φυσαμένων σύτλων. ὡς τὸ δὴ λεγόμενον μηδὲ πάσσαλόν μοι καταλιπεῖν. ὅτι δὲ ἀνέξικακός εἰμι γραμμάτων, μαρτυρεῖτέ μοι καὶ αὐτοὶ μηδέποτε ἐγκαλέσαντι τῇ ζήτει, συμφορᾶσθαι ἀποστάσαντι, καὶ πᾶσαν ἀφειλομένῳ τὴν συμφοράν. μήτε τῇ ξυῒ, πᾶσαν δ' ἁμνημόνευτον.

dinem existimabam. Præterea cùm hanc vocem *μήτερα* & similes attraheret, suasque esse diceret, erat ea res auditu mihi tolerabilis, nec me vehementer mordebat. Verùm postquam sumpto ab iis initio eò venit audaciæ, ut *κρότυμα*, *κρότυμα* & *πίτταν* pronunciaret, deinde depositio omni pudore *βασιλίτταν* appellaret, non parum ob hæc indignor, & stomachor, veritus ne quis etiam temporis successu *σῦκα τὸν σῦκα* vocet. Ac per Iovem animum mihi despondenti, atque auxiliatoribus destituto, justam iram quæso condonate. Cùm enim assuetis ac familiaribus meis literis sim spoliatus, non parvo vilique versor in periculo. Garrulam meam avem *κίτταν*, medio quod, ajunt, sinu abreptam, *κίττα* denominavit. Quinetiam *φάσσαν palumbum*, cum *πόσαις* anatibus, & *κορυφίοις merulis*, interdicente Aristarcho, eripuit mihi. Porrò non paucas *μέλισσας apes* detraxit. In Atticam etiam venit, & ex media illa montem Hymettum injustè sustulit, id vobis ipsis, aliisque syllabis cernentibus. Sed quid ista commemoro? tota Thessalia me expulit, eamque dici vult *Θετταλίαν*. denique me omni *θαλάσσῃ mari* excluſit: neque *σύτλοις* ipsis, *betis hortensibus*, pepercit: ut jam quod vulgò dici solet, ne *πάσσαλον palum* quidem mihi reliquerit. Iam verò quòd litera sim injuriarum patiens, vos ipsos testes appello: quæ nunquam Zeta accusarim etsi smaragdum mihi detraxerit, totaque Smyrna me privarit: Neque ipsum Xy quam-

1 Ταυτὶ] Post λέγειν in Mſ. συνήθειαν ὦμεν τὸ πρᾶγμα. Bourd.

2 Ἐκ μέσων τῦ κάλπιν] Hoc proverb. etiam in Achill. Tat. lib. 2. dico ad Hesiod. lib. 4. *Idem.*

3 Ἀπεκκλεισμένον τῶν θαλ.] Mſ. ἀποκέκλεισταί μοι τῶν θαλάσσαν. Idem

1 Ile-

Δέλτα σαυθήκλω, καὶ τ συγγραφέα τ τοιούτων ἴχνη Θουκυδίδλω σύμμαχον. τῷ μ γὰ γείτονί μου ῥᾴ νοσήσαντι, συγγνώμην κ παρ' αὐτῷ φυτεύσαντι μου τὰς μυρρίνας, καὶ παλαισαντι μετὰ χολῆς ἐπὶ κόρρης. καίτοι μ τοιοῦτον. τὸ ζ τοῦτο τοῦτο, σκοπῶμεν ὡς φύσει βέλτιον καὶ ὡσεὶ τὰ λοιπά. ὅτι ζ ἁδὲ τ ἄλλων ἀπέχθεται γραμμάτων, ἀλλὰ καὶ τὸ δέλτα, καὶ τὸ ζῆτα, κ τὸ ξῆτα, μικρᾷ δεῖν πάντα ἠδίκηκε τὰ στοιχεῖα, αὐτά μοι καλῶ τὰ ἀδικηθέντα γράμματα. Ἀκούετε φασήτω δίκαιον, ὃ μ ὁ λίγδην, ἀφείλετό μου τὸν ἐδιλέχειαν, σύμπλεκτον ἄξιον λίγδα ἔχειν πάσης τῆς νόμους; ζ ζῆτα κράουν, ἐ τ κεφαλῆς τὰς τρίχας τίλοντα ἐπὶ τῷ τ κολοκυνθης ἐστρῆσθαι; ζ ζῆτα, τὸ συρίζειν, καὶ σαλπίζειν, ὡς μηκέτ' αὐτῷ ἐξεῖναι μηδὲ γρύζειν; πῖς ἂν τοῦτον ἀνάσχοιτο; ἢ τίς ἐξαρκέσειε δίκη ὡσεὶ τὸ πονηρότατον τοῦτο τοῦ; τὸ ζ, ἄρα μ τὸ ὁμόφυλον τ στοιχεῖον μᾶλλον ἀδικεῖ ἢ ἐμέ, ἀλλ' ἤδη καὶ ὡσεὶ τὸ ἀνθρώπειον μεταβεβήκασι, τοῦτο τ τρόπον. ἐ γὰρ ἐπιτρέπει γε αὐτοὺς κατ' ἐμὲ φέρεσθαι ταῖς γλώσσαις. μᾶλλον ζ, ὦ δικασταί, μεταξὺ γάρ μοι πάλιν τὸ τ ἀνθρώπων πρᾶγμα ἀνέμιγεν ὡσεὶ τ γλώσσης, ὅτι καὶ ταύτης μὲ ὁ μέρος ἀπηλαυνε, καὶ γλωττᾶν ποιεῖ τὸν γλῶσσαν. ὁ γλώσσης ἀληθῶς νόσημα. ταῦ. ἀλλὰ μεταθήσομαι πάλιν ἐπ' ἐκεῖνο, καὶ τοῖς ἀνθρώποις συναγορεύσω ὑπὲρ ὧν εἰς αὐτοὺς ἐλημμελεῖ. δισσῶς γὰρ πᾶσι πρέπει ἐ

quamvis omnem σαυθήκλω violarit, ipsumque Thycydidem talium quorumdam scriptorem, habeat patronum. Nam Rho meo vicino venia danda quòd ægrotarit, & meas apud se μυρρίνας *myrtos* plantarit, & aliquando atra bile percitum mihi colaphum ἐπὶ κόρρης *in maxillam* illiserit. Ac talis quidem ego sum. Vt verò τοῦ illud etiam adversus reliquas literas est violentum sua natura, spectemus: nec ab aliis abstinuit: verum & δέλτα, & ζῆτα & ξῆτα ipsum omniaque propemodum elementa offendit. Accersc mihi elementa ab isto injuriam passa. Auscultate Vocales judices [1] Delta quid dicat. Sustulit mihi meam ἐδιλέχειαν, & σύμπλεκτον, quod legibus omnibus adversatur, vult pronunciari. Audite θ. theta ut plangat, & [2] capillos vellat eo quod κολοκυνθη, *cucurbita*, sibi sit adempta. Audite ζ. zeta ut conqueratur se fraudari verbo συρίζειν *fistula canere*, item hoc σαλπίζειν, *tuba canere*, ita ut jam non sibi liceat γρύζειν, *hiscere*. Ecquis ista ferat? aut quæ pœna sat gravis erit huic τοῦ sceleristissimo! Verùm hoc non tantùm sibi cognatum genus elementorum lædit, sed jam etiam ad humanum genus transivit, hoc quidem modo. Neque enim ipsos linguis rectà ferri sinit, Imò verò, judices, interim enim res humanæ me monuerunt γλώσσης *linguæ*, quòd hujus me parte abegerit, & γλῶσσαν γλῶττᾶν, fecerit. ὁ linguæ vere vitium τοῦ! At iterum ad illud me conferam, & hominibus patrocinabor in iis in quibus adversus ipsos peccat. Nam quasi quibusdam vinculis illorum vocem tor-

1 *Delta quid dicat*] Legend. Corinthus de Attica dialecto. *Cogn.*
2 *Capillos vellat*] Gestus indolentium Homer. Odyss. κ. *Idem.*

καταράπειν αὐτῶν τῷ φωνῇ ἐπιχειρεῖ. καὶ ὁ μὲν τι καλὸν ἰδών, καλὸν εἰπεῖν βούλεται. τὸ δὲ, [1] παρεπαισεν, καλὸν εἰπεῖν αὐτὸς ἀναγκάζει, ὡς ἅπασι προθεσμίαν ἔχειν ἀξιῶν. πάλιν ἕτερος περὶ κλήματος διαλέγεται. τὸ δὲ, τλῆμον γάρ ἐστιν ἀληθῶς, τλῆμα πεποίηκε τὸ κλῆμα. καὶ ἡ μόνοι μὲ τοὺς τυχόντας ἀδικεῖ, ἀλλ' ἤδη καὶ τῷ μεγάλῳ βασιλεῖ, ὃν καὶ γῆν καὶ θάλασσαν εἴρξαι φασὶ, καὶ τὸν αὐτῶν φύσεως ἐκπῆναι, τὸ δὲ, καὶ τοῦτο ἐπιβουλεύει. καὶ Κῦρον αὐτὸν ὄντα, τύραννόν τινα ἀπίφησιν. οὕτω μὲν ἔστιν ὅσον ἐς φωνὴν ἀνθρώπους ἀδικεῖ, ἔργῳ δὲ πῶς; κλάουσιν ἄνθρωποι, καὶ τὴν αὐτὴν τύχην οὐδύρονται, καὶ Κάδμῳ καὶ Ἀγαύῃ πολλάκις, ὅτι τὸ ταῦ, ἐς τὸ στοιχεῖον χρῶνται παράγαν. τοῦ γὰρ τότε σώματος φασὶ τοὺς τυράννους ἀπολωλῆσαι, καὶ μιμησαμένους αὐτὸ τὸ πλάσμα, ἐπειδὴ σχήματα ποιεῖν ξύλα πελέκεσιν, ἀνθρώπους ἀσκολοπίζειν ἐπ' αὐτά. ἀπὸ δὴ τότε, καὶ τοῦ σχήματος τοῦ ποιηροῦ τὴν ποινὴν ἐπωνυμίαν συνελθεῖν. τούτων οὖν ἁπάντων ἕνεκα, πόσου δεκάστου τὸ ταῦ ἄξιον εἶναι νομίζετε; ἐγὼ μὲν γὰρ οἶμαι δικαίως τοῦτο μόνον ἐς τὸν τοῦ πυρρίου ὑπολείπεσθαι, τὸ τοῦ σχήματος τοῦ αὐτοῦ τὸν δίκην ὑπέχειν. ὁ δὴ ζητοῦσι εἶναι, τοῦτο τοῦτο μὲν ἐδηλώθη, τοῦτο δὲ ἀνθρώπων ὀνομάζεται.

torquere & discerpere conatur. Proinde si quis aliquid pulchrum intuitus καλὸν dicere velit, hoc ταῦ irruens παλὸν enunciare cogit, adeò cupit in omnibus primas sedes obtinere. Rursum alius περὶ κλήματος de palmite disserit: hoc autem ταῦ (quippe ærumnosum verè est) τλῆμα fecit quod erat κλῆμα. Nec plebeios tantùm homines injuria afficit: sed jam etiam magno illi Regi, cui & mare & terram cessisse dicunt, fuisque naturis excessisse, istud inquam tali regi insidiatur, quem, cum sit Cyrus, Tyrum pronunciandum exhibet. Hunc itaque in modum quantum ad vocem attinet, homines offendit: sed re ipsâ, quomodo? Plorant mortales, ac suæ sortis vices deflent, & Cadmum sæpe diris prosequuntur, propterea quòd ταῦ in genus elementorum adduxerit. Aiunt enim [2] tyrannos ejus literæ corpus secutos, atque figuram imitatos, postea simili figura cruces fabricasse quibus homines affigerent. indeque huic sceleratæ fabricæ improbam appellationem obvenisse. Ob hæc igitur omnia quot mortis generibus dignum esse ταῦ istud censetis? Equidem existimo meritò hoc solùm ad supplicium ipsius ταῦ relinqui ut pœnam in sua illa figura sustineat, quæ sanè, ut crux esset, istius opera effectum est: & hic ab hominibus appellatur.

1 Παρεπαισεν] Mf. παρεὶς ποδὸν. Cæteta hujus dialogi interpretantur autores libri de cruce. *Bourd.*

2 *Tyrannos*] Antiquis reges tyranni sunt nuncupati. Virg. 4. & 6. Æn. *Cogn.*

TI-

ΤΙΜΩΝ, Η ΜΙΣΑΝΘΡΩΠΟΣ.

TIMON, SIVE MISANTHROPOS.

ARGVMENTVM.

Hoc Dialogo de Divitiis tractatur. Quis ſcilicet verus Divitiarum uſus ſit, & quomodo retineantur. Quibus potiſſimum obveniant, & quales reddant poſſeſſores. Occaſio Dialogi à perſona Timonis ſumpta eſt, quem Athenienſes, quòd inhumanus planè eſſet, hominumque congreſſus ac ſocietatem vitaret, imò etiam publicis malis gauderet, μισάνθρωπον appellarunt: cujus mortui quoque ſepulchrum (ut ſcribit Suidas) inacceſſum & invium factum fuit, cùm mare, tanquam ipſum quoque perоſum illius inhumanitatem, inundatione eam terræ partem, ubi ſepultus erat, à reliqua abſtractam ſecluſiſſet. In quo & tale Epitaphium inſcriptum fuiſſe fertur:

Hic jaceo, vita miſeraque inopique ſolutus,
Nomen ne quæras, ſed malè tute peri.

Hunc igitur Timoni ſimiles reddi & divites, videtur intelligere velle Lucianus, utpote quos divitiæ & factuoſos & inſolentes, & planè barbaros efficere conſueverunt. Fingit autem ab initio divitem fuiſſe, ſed ob liberalitatem, & quòd abſque judicio in quoſvis benignus eſſet, ad paupertatem redactum eſſe. Quam rem cùm Iupiter ex ipſius querela, qua cum illo expoſtulando, in hominum maliciam & ingratitudinem à principio invehitur, cognoviſſet, miſertus illius, eò quòd & in deos pius fuerat, & multa illis ſacra peregerat, divitem denuo facere ſtatuit, ac Plutum cum theſauro ad ipſum mittit. Qui principio ire detrectat, oſtendens illum ſua culpa pauperem factum eſſe, & cum talibus hominibus minimè perdurare ſe poſſe, atque aque odiſſe eos, ut ſordidos atque avaros illos, qui nunquam omnino ſe utantur.

Mediocritate enim utendi ſe gaudere. Atque hic locus uſum divitiarum, & quomodo conſervari eadem debeant, docet. Deinde cùm Iupiter in ſententia perſiſteret, atque ita Plutus ducente Mercurio ad Timonem proficiſceretur, inter eundum fingitur claudicare. Ibi, interrogante Mercurio, cauſſam ejus rei reddit, quòd quoties à Iove mittatur, tarde incedat, neque videat quorſum eat, neque norit ad quos eat: quoties autem à Dite mittatur, etiam alatum eſſe. Quo figmento ſignificare videtur, improbos ac malos ſemper melioribus ſucceſſibus frui: probos autem, & à Iove dilectos, aut nunquam, aut tardè in hac vita felices ac divites fieri. Poſtremò interrogatus à Mercurio, cur deformis ac pallidus, tantopere ametur ab hominibus, reſpondet, Inſcitia, ac cæcitate illorum hoc fieri. Atque ibi cum hos, tum alios effectus ſuos exponit, qua omnia poſtremò actione, & quaſi ipſa re comprobantur, dum Timonem ab

initio, Plutum rejicere atque aversari fingit, utpote ex paupertate modestum ac temperantem jam factum, & agnoscentem superiora mala, in quæ ex Divitiarum copia inciderat. Mox eundem acceptum cum summa cura asservare, tumidumque & insolentem, omnes alios homines vitare atque contemnere. Additis ad finem etiam Adulatoribus, scurris, assentatoribus, sycophantis, fumi venditoribus, & id genus aliis, qui ut corpus umbra, sic ipsi divitias atque fortunam comitantur.

TIMΩN.

[1] Ὦ Ζεῦ φίλιε, καὶ [2] ξένιε, καὶ [3] ἑταιρεῖε, καὶ [4] ἐφέστιε, καὶ [5] ἀστεροπητά, καὶ [6] ὅρκιε, καὶ

TIMON.

O IVPITER Philie, hospitalis, sodalitie, domestice, fulgurator, juramenti præses, nubicoge,

1 Ὦ Ζεῦ φίλιε] Exordium ab attonitis poëtis. οἱ ποιηταὶ καλοῦσι τὸν Δία ξένιον, φίλιον Φίλιον, ἐπὶ τῇ κοινῇ τάξει Ἑταιρεῖον, ξένιον Ξένιον, ἐπὶ ὁρκίοις συμφωνίας ποιήσεις Ὅρκιον, εἰ δὲ λέγουσιν Ἑκέσιον, εἰ ἀδελφεὸν Ὁμόγνιον. Interp. Sophocl. ad Ajac. Mattig. nomina collecta ex variis Iovis officiis, de quibus alius locus dicendi. *Bourd.* Expostulat cum Iove Timon, quod hominum scelera non statim puniat, neque dignum se gerat tot honorificis & ad terrorem compositis nominibus, quibus illum insigniunt poetæ. Πολυώνυμος hic introducitur per illusionem Ζεὺς, ut apud Aristophanem in Pluto Mercurius, qui se σεφαλαῖον, ἄθλιον, ἀμπολαῖον, πλημμόνιον, & aliis item appellationibus venditat Carioni. Deus licet unus sit, tamen varia nomina sortitus est ab affectionibus variis, inquit Aristoteles, vel quisquis auctor, in lib. de mundo. Et Seneca lib. 4. de beneficiis cap. 7. *Quoties voles, tibi licet aliter hunc auctorem rerum nostrarum compellare. Tot appellationes ejus possunt esse, quot munera.* Cum enim de uno Deo convicti essent οἱ σύμπαντες, neque id negare possent, ipsum Iovis nomine coluerunt, quem propter diversa ejus officia & beneficia, diversis item nominibus designarunt, ut quem totum comprehendere nequirent, per partes, vel ut Maximus apud Augustinum loquitur, *membratim* colere viderentur. Hinc φίλιος dicitur, quod amicitiæ præesset. Interpres Græcam vocem retinere maluit, quæ tamen in Latina versione reddenda erat. Quidam *amicitia præsidem*, alii Plautina voce *amicabilem* interpretati sunt. *Barlæus.*

2 Ξένιε] Ξένιος est sive hospitum vindex, si quando hospitii jura violantur. De quo Virgilius 4. Æneid. *Iupiter hospitibus nam te dare jura loquuntur.* Iupiter Xenius apud omnes fere gentes colebatur, præsertim apud Scythas, ubi piaculum maximum ducebatur, hospitium violare. *Idem.*

3 Ἑταιρεῖε] Ἑταιρεῖος idem vocatur. q. d. sodalitii juris disceptator, vel sodalitii præses, ὁ ἐφορῶν τὰ ἐν τῇ ἑταιρείᾳ κοινωνίας, ut tradit Eustathius, cui Iasón cum Argonautis sacra fecisse dicitur, ut testis est Athenæus lib. 6. itemque Hesychius, qui ipsum ait in Creta comprimis cultum fuisse. *Idem.*

4 Ἐφέστιε] Ἐφέστιος appellarunt, quod procurator, dominus & assertor sit eorum, qui ejusdem tecti, septi vel laris sunt participes. nam ἑστίαι Græcis interpretantur τὸν ἐσθίειν, penates. ἑστία focus est, cui originem dant ab ἕζω, sedeo, quod ad focum sederint plurimum. *Idem.*

5 Ἀστεροπητὰ] Ἀστεροπητὴς poeticum est vocabulum, idem quod ἀστεροπαῖος, fulgurator, quasi ὁ συναγείρων τὰς ἀστραπὰς, fulgura & coruscationes congregans, ut exponit Hesychius. Tradit Appianus in Syriaco: cum à Seleuco Seleucia urbs conderetur, quæ ad mare vergeret, fulgure ictam fuisse, fulgurque ipsum

γε Φελληνίοις, καὶ ἐρύγδουπε. καὶ εἴ τι σε ἄλλο οἱ [1] ἐμβρόντητοι ποιηταὶ καλοῦσι, [2] καὶ μείλιξαι ὅταν ἀστράπτῃ Ζεὺς τὰ μέτρα, τότε γὰρ αὐτοῖς πολυώνυμος καὶ μάρτυς, [3] ὑπερείδῃς [4] τὸ πίεζον ἐν μέτρῳ, καὶ ἀναπληροῖς τὸ κεχηνὸς ἐν ῥυθμῷ, [5] πῶς σοι νῦν ἡ ἐρισμάραγ-

coge, grandiſtrepe, & ſiquod aliud tibi cognomen attoniti poëtæ tribuunt, maximè quum hærent in verſu (Nam tum illis multi nominis factus, carminis ruinam fulcis metrique hiatum imples) ubi tibi nunc magni-

cre-

ipſum Deum creditum, ſolitoſque mortales choreas ducere, ipſumque fulgur hymnis & canticis proſequi, quoties cælum fulgeret. *Hinc Jupiter fulgur* apud Feſtum. *Barl.*

6 Ὅρκιε] Ὅρκιος nomen accepit quod jurisjurandi ſit arbiter, vel is per quem homines jurant. Scribit Pauſanias, quod & Gilbertus refert, *in Olympiæ βουλευτηρίῳ*, h. e. loco ubi Elienſium Senatus cogebatur, Jovis ſimulacrum fuiſſe, quod utraque manu fulmen continebat, quaſi ulturus omnino fulmine, qui falleret juramentum. *De cæteris nominibus vide quæ* ad hunc locum breviter notavit *Bourdelotius*, & ante eum Cognatus. *Idem.*

1 Ἐμβρόντητοι] Pro eodem Lucianus dixit, ἐμβροντησάμενοι, in Icaromenippo. Conſule Ariſtotel. analyt. poſter. lib. 2. ubi ſententiam refert Pythagoræorum de mentibus tonitru motis & inſanientibus. *Idem.*

2 Καὶ μείλιξαι ὅταν ἀστράπτῃ Ζεὺς τὰ μέτρα] Epitheta non ſemper ἐν τῷ δέοντι, ſed pedamenti ſæpe & tormenti tantum loco adhiberi à poëtis, præter Plutarchum obſervavit etiam Euſtathius. Sic Homerus non raro Iovem vocat ὑψιβρεμέτην, cum ſereuus eſt, & αἰγιόχοιο, cum ad Æthiopas comeſſatum abit, vel amoribus indulget. In Odyſſ. Penelopæ tribuit χεῖρας παχείας i. e. *manus robuſtas*, præter decorum & ἀκωμῳδήτως, quam 3. Iliad. Menelao aſcribit, ἐν τῷ ἀγορεύειν, ut rectè animadvertit Græciæ noſtræ φιλόλογος D. Heinſius in ſuis ad Heſiodum obſervationibus. *Idem.*

3 Ὑπερείδῃς] Feſtive Iovi tribuit, quod nominibus ejus competit. ὑπερείδω, fulcio, ſuſtineo, ſuperſtruo. aptum vocabulum ruinæ. Sic Propertius dixit: *poſitæ fulcire ruinas*. At ſi principes poëtas tam liberè taxat Lucianus quod epitheta nonnunquam adhibeant propoſitæ rei parum convenientia, quid dicturus eſſet de noſtratibus non dicam poëtis, ſed *poëtaſtris*, qui ut verſuum ſuorum ruinam fulciant, & hiatum expleant, neſcio queis vocibus utuntur obſoletis barbaris, & aſſutitiis, quæ non magis argumento congruunt, quàm vetus panniculus novæ veſti, vel crocoton ſeli, ut proverbio dicitur. *Idem.*

4 Τὸ πίεζον τῷ μέτρῳ.] Propriè ῥυθμὸς dicitur illa ἄρσις & θέσις eorum qui pede & manu plaudunt. Vnde tranſlatum ad pedes metricos. μέτρον à metiendo nomen habet, eſtque certa & definita pedum compoſitio. Differunt igitur ῥυθμὸς & μέτρον, quod ῥυθμοὶ, numeri, ſpatio temporum conſtant, μέτρα etiam ordine: alterum quantitatis eſt, alterum qualitatis. hinc Ariſtophanis Scholiaſt. παρὰ μέτρα ῥυθμὸς, in Nebul. Vide Iul. Scaliger. de arte poëtica lib. 2. cap. 6. Cadere dicitur verſus, cum non rectè pedibus ſuis incedit, vel in fine claudicat, ut tibicine opus habeat, quod ſulciatur: hiare, cum pars aliqua deficit, aut debita dimenſione non conſtat, aut crebra vocalium inter ſe fit concurſio. χασμῳδίαν vocant Grammatici, hoc eſt, metri compoſitionem hiulcam. *Idem.*

5 Πῶς σοι νῦν ἡ ἐρισμάραγος ἀσχημοσύνη] A circumſtantiis indignationem movet Timon. Interrogatio negationis vim habet. ἐρισμάραγος. Vox poëtica, quaſi λίαν σμαραγοῦσα, id eſt, ἠχοῦσα. Iovis epitheton alibi, hic fulguris, quatenus tonitrum efficit. Differt fulgur à fulmine ſecundum Philoſophos, quod fulmen fiat, quando multus ac tenuis ventus ſeu ſpiritus, nempe calidus & ſiccus, ex

γὰρ ἀστραπὴ, καὶ τὸ [1] βαρύβρεμμος βροντὴ, [2] καὶ ὁ αἰθαλόεις, καὶ ἀργῆτις, καὶ συμπαλιδῶν κεραυνός; [3] ἅπαντα γὰρ ταῦτα [4] λῆρος ἤδη ἀναπέφηνε, καὶ [5] καπνὸς ποιητικὸς

crepum fulgur, gravifremum tonitru? ubi ardens, candens, ac terrificum fulmen? Nam hæc omnia jam nugas esse apparet, fumumque poeticum, nec omnino

nube, cui inclusus, à frigore exprimitur, magnoque fragore nubem perrumpit, & in terram decidit, cum fulgur tantum in aerem dispergatur & consumatur: adeoque nonnunquam fiat sine tonitru. Pulcre Seneca: *Eadem modo fit fulgur, quod tantum splendet: & fulmen quod mittitur: sed illi levior vis, alimentique est minus, & ut breviter dicam: fulmen est fulgur intentum.* Barl.

1 Βαρύβρεμμος βροντὴ] Est enim tonitrus, ut Philosophus docet lib. 2. Meteor. cap. 9. nihil aliud, quam fragor vehemens ab exhalatione igneſcente, dum nubem rumpit, excitatus, ut videre est in bombardarum nostrarum explosione. Nam horrendus ille sonus cietur à flamma ex angustia tubi erumpente in liberiorem aëra, magnaque cum violentia discerpente eum ac propulsante. *Idem.*

2 Καὶ ὁ αἰθαλόεις] Iovi fulmen tribuitur triplex propter triplicem fulminis naturam & affectum, quod est penetrare ac discutere res contactas: offuscare seu denigrare: & easdem incendere vel inflammare. Alii propter triplicem materiam ex qua constat, nempe calido ficco, ex vapore calido humido, & ex iisdem præterea incensis. hinc Poëtæ Iovis telum trifidum sive trisulcum esse dixerunt. Aristoteles tamen duo tantum ponit fulminum genera, Homerum imitatus, quem & hic sequitur Lucianus. καπνὸν αἰθαλόεντα vocat fuliginosum ab atrore, quo res imbuit contactas. αἰθάλη enim fuligo. Ψολόεις alio nomine appellatur. Sic auctor de mundo. Τῶν δὲ καπνώδων οἱ μὲν αἰθαλώδεις, ψολόεντες λέγονται. Alterum fulminis genus ἀργῆτις, à candore vel velocitate nomen accepit. ἀργὸς enim albus, velox, quamquam à candore potius sic dici putem. Plinius *clarum* appellat, quod flamma lucente & digestæ subtilitatis omnia penetrat, seque per omnes venas insinuat & acerrimè urit. Teneris tamen & rarioribus parcit, quia non inhæret, ac ita citius quam possit amburere, se per poros transfundit, ut cum loculis integris & illæsis liquatur aurum. mora enim aliqua opus est ad urendum. Sic philosophus: οἱ δὲ ταχίστης, inquit, διαπίπτοντες, ἀργῆτις λέγονται. 1. quæ raptim transmittuntur fulmina, celeriterque provolant, Argetes vocantur. Συμπαλιδῶν. Adjunctum fulminis, quod sit καταπληκτικὸν seu terrificum. Docet id Petronius Arbiter: *Primus in orbe Deos fecit timor: arduus alto Fulmina cum caderent discussaque nubila flammis Atque ictus fulgurat Athos.* De Cæsare Caligula numinum alioquin suorum contemptore refert Suetonius, quod ad minima tonitrua & fulgura caput obvolvere; ad majora vero properare se è strato, sub lectumque condere soleat. Homericis hic epithetis jocosè utitur Lucianus ad illudendum Iovi. *Idem.*

3 Ἅπαντα γὰρ ταῦτα ἤδη ἀναπέφανται] Continuatio superiorum ad ἐξευδόκησεν Iovis ejusque potestatis institutæ. Pari indignatione Iovem affatur Dido apud Maronem Æneid. 4. *Adspicu hæc? an te Genitor cum fulmina torques Nequicquam horremus? cæcique in nubibus ignes Terrificant animos & inania murmura miscent?* q. d. absit, ut inanias esse credamus. At Aristophanes ex persona Socratis Iovem ludificans Comica scurrilitate βροντὰς ejus appellat σοφιστὰς, in Nub. *Idem.*

4 Λῆρος] Vox ea non conviciatoria est, sed τερατολογίαν & inania verba designat. hic pro re frivola & nullius momenti accipitur. *Idem.*

5 Καπνὸς ποιητικὸς] Καπνὸν ποιητικὸν sive fumum poëticum appellat, vana & magnifica Poëtarum figmenta. Persius Sat. 5. *Non equidem hoc studeo, bullatis ut mihi nugis Pagina turgescat dare pondus idonea fumo.* Quid sit *fumos vendere*, & *fumos effundere* norunt vel prætextati in scholis. Athenis vulgo καπνοὶ appellaban-

nus

ἔστυχῶς, [1] ἔξω δ' παπάγυ τ' ἐνορμάτων. [2] τὸ ζ ἀοίδιμόν σε, καὶ [3] ἐκηβόλον ὅπλον, καὶ [4] ἀσχίμεργον, οὐκ οἶδ' ὅπως πελίους [5] ἀπέσβη, καὶ [6] ψυχρόν ἐσι, μηδὲ ὀλίγον [7] ἀπειθῆσαι ὀργῆς κατὰ τ' ἀδικούντων ἀλεξυλάτιον. [8] ἦττον γὰρ τ' ἐπορκεῖν τις ἐπιχειρήσειεν [9] ἴωλον ἡφαιστοῦν φοβηθείς ἂν, ἢ

no quicquam præter nominum ſtrepitum. Sed decantatum illud tuum telum eminus feriens, & promptum, neſcio quomodo penitus extinctum ſit, & frigidum, & ne minimam quidem ſcintillam iræ contra nocentes aſſervarit. Itaque quivis ex his, qui pejeraturi ſunt, citius extinctum ellychnium metuerit, quàm flam-

mam dofontes & pollicitatores magni. fumus enim initio magnum quid eſſe videtur, ſed ſtatim evaneſcit, nihilque intus ſolidi habet. *Barl.*

1 Ἔξω παπάγυ] Imperfecta oratio, in qua deſideratur aliquid, ἐδίνη, vel ἐδή τι ἄλλο. recte ſupplevit interpres. *Nec omnino quicquam præter.* Per παπάγυν τ' ὀνομάτων, nomina intelligit ſonora & grandia, non exilia aut vulgara φῶρον ῥημάτων dixit item Ariſtophanes in Ranis, verba μεγαλόφωνα & terroris plena. *Idem.*

2 Τὸ ζ ἀοίδιμόν σε] Pergit extenuare Iovis arma Timon. ὅπλον ἀοίδυμον. Sic vocat fulmen à poetis decantatum & celebratum. Vox etiam profæ ſcriptoribus uſitata. *Idem.*

3 Ἐκηβόλον] De fulmine hic uſurpatur, παρὰ τὸ ἑκηβόλως βάλλειν, quod eminus jaciatur, vel ut Virgilianis utar verbis: *celſo Genitor quæ plurima cælo Dejicit in terras.* Alias epitheton eſt Apollinis 1. e. Solis, qui ἑκηβόλος appellatur, quod radios è longinquo in terras demittat, reſque omnes ex immenſo intervallo moveat & operetur: vel quod vaticiniorum ſit præſes, à βάλλω, pro συμβάλλω, conjecto. *Idem.*

4 Πρόχειρον] Quod hominum impietate motus Iupiter præ manibus ſemper & quaſi in promptu habet: ſecundum illud Horat. l. 1. od. 3. *Neque per noſtrum patimur ſcelus Iracunda Iovem ponere fulmina.* Idem.

5 Ἀπέσβη] Indefinitum β. quod ſicut præteritum in paſſiva nonnunquam ſignificatione accipitur, pro, *extinctum eſt.* Idem.

6 Ψυχρόν] Id eſt, ἄμεργον, ex conſequenti. Extincta frigent. *Idem.*

7 Ἀπειθῆσαι ὀργῆς] Debebat dicere πυρός. Feſtivè & καθ' ὑπόνοιαν iræ Iovis transſcribit, quod fulminis eſt proprium. ἀπειθὴς, ſcintilla, quod ex Græco, quaſi ſpintella verſo π in κ, Ionum more, ut docet Caninius. *Idem.*

8 Θεὸν γὰρ τὸν ἐπορκεῖν] Dictus Iupiter ὅρκιος, quod jurisjurandi arbiter ſit ac vindex. hinc perjuros fulmine furo ferire ac necare creditur. Quod cum non illicò fiat, Iovem vel cæcutire, vel fulmen ejus extinctum putant, imò ad atheiſmum prolabuntur, mundumque ex fortunæ arbitrio ſurſum ac deorſum volvi credunt. Sic Iuvenalis ſat. 3. *Sunt qui in Fortunæ jam caſibus omnia ponant, Et nullo credunt mundum rectore moveri, Atque ideo intrepidi quæcunque altaria tangunt.* Verum legendus hic eſt Plutarchus, ὅτι τὸν Διὸς βραδὺς τιμωρεῖται. Vteunque Deus pœnam differt, non tamen eam aufert, ſed tarditatem ſupplicii gravitate compenſat. Piè Tibullus: *Ah miſer & ſiquis primo perjuria celat, Sera tamen tacitus pœna venit pedibus.* Idem.

9 Ἴωλον ἡφαιστοῦν] Copioſe de hac voce doctiſſimus Chriſtia. ad veſp. Ariſtoph. Pollux. *Bourd.* Iovis fulmen ellychnio comparat extincto frigidoque, quod vim nullam habet amplius nocendi, q. d. brutum fulmen. ἴωλον Suidas tradit eſſe, τὸ εἰς τροφὴν ἂν λειποψυχῆσον, ſumptâ tralatione à cibis, qui in ſequentem auroram ſive diem relicti ſaporem ac vim ſuam amittunt, fiuntque inutiles. Sic jus heſternum Græci vocant ἴωλον ζωμὸν, & ἴωλοι ἄρτοι ſunt panes pridie facti. nam ut rectè notat Caſaubonus ad Athenæum lib. 3. ἴωλα dicuntur omnia,

τῶν δ' [2] παιδαμώτορ κεραυνῶν φλόγα. [3] ὅπου δαλόν τινα [4] ἐπαναλείπαις δεικεῖς αὐτοῖς, ὡς πῦρ μὲν, ἢ καπνὸν ἀπ' αὐτοῦ μὴ δεδιέναι. μόνον δ' τοῦτο εἶναι [5] λαλαίνειν δ' τραύμασιν, ὅτι ἀναπλησθήσονται τ' ἀσβόλης. ὥστε ἤδη σοὶ καὶ ὁ Σαλμωνεὺς

flammam fulminis cuncta domantis: ita titionem quempiam in ipsos vibrare videris ut nec ignem, nec fumum ex ipso manantem pertimescant: sed hoc solum ex vulnere putent tibi inferri nocumentum, ut fuligine compleantur. Quibus rebus factum est, ut jam [5] Salmoneus tibi

quæ desierunt esse in ἀκμῇ novitatis. Unde M. Tullius ἴωλον vocat librum, qui primam novitatis gratiam amisit. *Earl.*

1 Παιδαμώτορ κεραυνῶν] Παιδαμώτωρ κεραυνὸς fulmen *omnia domans.* Sic Professor Salmuriensis. Erasmus, *omnia necans*, quod angustius est, cum non ad animata solum, sed & inanimata sese corpora extendat fulminis efficax vis. Neque enim homines vel pecudes tantum in cineres redigit, quorum exempla legere est apud historicos, sed insuper durissima quæque, ut quercus, lapides, & metalla dissipat, liquefacitque Seneca lib. 1. Nat. quæst. cap. 52. *Valentiora quia resistunt, vehementius ardent: cedentia nonnunquam sine injuria transit.* Cum restrictione tamen accipiendum hoc nomen παιδαμώτωρ. Sunt enim nonnulla, in quæ potestatem non habeat fulmen, ut in laurum ac ficum: in vitulum marinum: in aquilam, in hiænam, in homines dormientes & alia, de quibus videndi Plinius, Plutarchus, Suetonius: è recentioribus item Brodæus lib. 3. Miscell. *Idem.*

2 Οὗτον δαλόν τινα] Aliâ similitudine utitur, qua Iovis potentiam elevat, cum titioni assimulat fulmen ejus, unde hoc tantum formidant perjuri, ne fuligine compleantur, δαλὸς, titio, ξύλον καιόμενον Hesychio, παρὰ τὸ δαίειν, ἅπερ καίειν. plures vocabuli notiones ibidem vide. *Idem.*

3 Ἐπαναλείπαις δεικεῖς] In media significatione pro sublata manu intentare fulmen, vel sublatum fulmen dextra vibrare. Sic & Ἔχεις κεραυνὸν ἐγκυλαμένον apud Athenæum introducitur, hoc est, sublimi manu fulmen tenens, & quasi jam jam vibraturus. Gestum habitumque Iovis fulminantis exprimit Timon. *Idem.*

4 Ἀπαλαίειν τῷ τραύματι] Huic loco τὸ τραῦμα minus videtur convenire, cum ἀσβόλη seu fuliginis fiat mentio, quare lego καύματι id est *adustione*, quomodo fulmen & fulgur adurere, ustulare dicuntur, ita ante dixit φλόγα κεραυνοῦ. G. Cuperus Observ. l. III. c. 2. *Almeloveen.*

5 *Salmoneus tibi sit*] Æoli filius, de quo Virg. 6. Æn. *Cogn.* Quàm merito ab hominibus nefariis contemnantur Iovis fulmina & tonitrua probat exemplo Salmonei. Fuit Salmoneus Æoli filius, non regis ventorum, inquit Servius, sed alterius, qui apud Elidem regnavit, qui cum regia Majestate contentus non esset, conatus est se Deum suis ostendere, & fabricato æneo ponte sublimi, adeo ut Elidis partem desuper tegeret, sub eo agitabat currus ad imitanda tonitrua: & in quem jaculatus esset facem, eum jubebat occidi, ob quam superbiam Iupiter iratus illum vero fulmine ad inferos deturbavit. De quo Virgil. 6. Æneid. *Vidi & crudeles dantem Salmonea pœnas, Dum flammas Iovis & sonitus imitatur Olympi.* Verum omissis poëtarum figmentis, fuit Salmoneus, ut Eustathius tradit Odess. λ. ingenis mechanicarum operarum artifex, qui βέγγεσιν ad imitanda cæli tonitrua dicitur excogitasse, vas scil. ingens mugitum illum tonitrui per calculos immissos exprimens, cujus etiam meminit Aristophanis interpres, in Nebul. Produnt item historiæ, Archimedem Syracusanum fulgurationes quasdam ignivomas per specula edidisse. Idem Eustathius commemorat peritum

[1] ἀνθοβροντᾶν ἐπάλμης, [2] ὦ πάνυ τοι ἀπόνως ὤν, καὶ ὃς ἔστω [3] ψυχρὸν πρὸς ὀργὴν Δίας, θερμουργὸς ἀνήρ, καὶ [4] μεγαλαυχόμενος. [5] πῶς γάρ, ὅτῳ μὴ κεφαλὴ πᾶσα [6] τοῦ μανδραγόρου

tibi sit ausus etiam obtonare: neque id admodum ab re: quippe adversus Iovem usque adeò frigidum, vir ad facinora fervidus, audaciaque tumidus. Quidni enim faciat, ubi tu perinde ac sub

ritum quendam mathematicum adjumento machinæ inimici sui ædes, non aliter quam terræ motu vibratas, concussisse fulguritosque quosdam radios in illum distrinxisse, ut confessione inimici & ἐποστόχων, & πεπλέγματος dictus fuerit Neptuni Iovisque, illius terræ quassatoris: hujus fulguratoris epithetis. Quod de Arithmesio intelligendum putant, quem scribit Agathus histor. lib. 5. domum Zenonis vicini sui æmula motus terræ concussione per dispositos certis locis tubulos perculisse. Cum Salmoneo confert Gilbertus auctorem illum (monachus fuisse perhibetur in Germania) qui bombardæ & pulveris nitrati usum primus invenit, quod inventum, utut alii summe necessarium atque utile in bello ducunt, ad arces scilicet latronum expugnandas: alii tamen & forte rectius Satanicum plane & perniciosissimum esse judicant. Quæ enim quæso animi virtus? quod corporis robur? qui astus & stratagemata ingeniosa nunc locum habeant, ubi machina illa globis ferreis saxisve oppleta disjicit omnia, & uno sæpe ictu centum aut ducentos homines in acie constitutos, quamlibet armatos è medio tollit. *Barl.*

1 Ἀνθοβροντᾶν] Dixisset Atticus scurra ἀντιτονοπαρδεῖν, ut qui Iovis tonitrua per jocum παρῳδεῖ vocabat. *Idem.*

2 Οὐ πάνυ τοι] Nec immerito hoc à Salmoneo factum asserit argumento à contrariis desumto. Lentitudini Iovis opponit Salmonei fervorem; & projectam ejus audaciam, illius timiditati. *Idem.*

3 Ψυχρὸς πρὸς ὀργὴν] Ejusmodi hominem ἄοργον vel ἀόργητον vocant Græci, lentum sive iræ vacuum, de quo Plutarchus in lib. περὶ ἀοργησίας, & Aristotelis 2. Ethicorum. Opponitur ei θερμουργὸς ἀνὴρ, qui ad facinora perpetranda fervidus est & præceps. Xenophon ἀνόητον & μιξοχείρωνα appellat. Sic & θερμὸν ἔργον apud Aristoph. facinus audax & temerarium, q. d. calidum magis quam callidum. Θρασυμήδης eadem de caussa vocatur Salmoneus à Pindaro, in Pyth. Oda 4. *Idem.*

4 Μεγαλαυχόμενος] Id est, non tantum audacia tumidus & elatus, sed de magnis etiam rebus seipsum jactans. Utriusque significationis exempla vide apud Budæum in Comment. pag. 356. edit. Stephan. *Idem.*

5 Πῶς γάρ] Socordiæ crimen Iovi improperat ac somnolentiæ. πῶς γάρ; concisa loquendi formula sed elegans. In responsionibus assensionem significat, quidni enim faciat? q. d. jure optimo id facit. *Idem.*

6 Τοῦ μανδραγόρου] De hoc Proverb. parœmiogr. de Mandragora, Dioscorid. Hesych. *Bourd.* Mandragoræ somnifica vis inest. Plin. lib. 15. Dioscorid. indicat radicem decoctam sumi adversus insomnia. Demosthen. Philipp. 4. & Iulia. in epist. *Cogn.* Ita vertit Erasmus, bene secundum vulgatam lectionem, male secundum rationem. Henricus Stephanus in voce Μανδραγόρας videtur legisse ὑπὸ μανδραγόρου, non multo melius. Faceta satis est sententia versionis Erasmi, qui mandragoram herbam lactucæ non absimilem, ut ex Theophrasto & Plinio patet, in arborem umbram dormientibus facientem transformat. Certe non ita scripsit, non ita intellexit Lucianus. Lege meo periculo: ὑπὸ Μανδραγόρου, id est, *post mandragoram sumptam*, vel *post mandragoræ potionem*. Sic & ad eundem sensum infra in Domosthenis encomio pag. 908. οἷον ὑπὸ μανδραγόρᾳ καθεύδοντας, id est, *à mandragoræ potu vel esu*. Sic etiam loquuntur medicorum filii, ὑπὸ πλησμόνης, ὑπὸ φαρμάκων, id est, *statim post repletionem, statim post*

φαρμάκου κωθήσεις; ὃς ὕπο τῶν ἐπιορκούντων ἀκούεις, [1] οὔτε τοὺς ἀδικοῦντας ἐπισκοπεῖς. [2] λημᾷς ἦ, καὶ [3] ἀμβλυώττεις πρὸς τὰ γιγνόμενα, καὶ [4] τὰ ὦτα ἐκκεκώφωσαι, καθάπερ [5] οἱ παρηκμηκότες. [6] ἀπὶ

sub mandragora dormis? qui neque pejerantes audias, neque flagitiosos obſerves: ſed cæcutias lippitudine, & hallucineris ad ea quæ fiunt, aureſque tibi obſurduerint, quemadmodum iis qui ſenio confecti torpent. Quando-

pharmaci potionem. Mandragoram vero eſſe ναρκωτικὸν φάρμακον, & ſomnum inducere notum eſt vulgo. *Palmerius.* Proverbialis eſt locutio. Mandragoræ vis ineſt ſomnifica, ob inſignem ejus frigiditatem, quam herbam Pythagoras ἀνθρωπόμορφον vocat, quod radix ejus imitetur hominis formam. quod tamen negant recentiores Botanici, idque ex aliis plantarum radicibus confictum eſſe ajunt. Sunt qui non plantam, ſed animal in terris vivens eſſe crediderint, ideoque dextre evellendum eſſe docuerint, cum & conceptum in utero perficere & divitias conferre putarint, quam opinionem merito refellit Matthiol. in Dioſcoridem lib. 4. & 6. itemque Lemnius lib. 4. de occult. Naturæ miraculis, cap. 10. Vide inſuper Nicand. & Grevinum cap. 23. lib. de Venenis. Heſychio exponitur εὐδαίμων βοτάνης οἰνικὸν ἢ ὑπνοτόν. Hinc qui ceſſant in officio, *multam mandragoram bibiſſe* dicuntur. Vtitur eodem loquendi genere Demoſthenes in Philipp. 4. & Iulianus Cæſar in Epiſtol. At quanto rectius quam Timon, de ſummo Numine pronunciat regius Pſaltes: οὐ νυστάζει, inquit, οὐδὲ ὑπνοῖ ὁ φυλάσσων Ἰσραήλ, *non dormit neque nictat, qui cuſtodit Iſrael.* ubi λιτότης in verbis occurrit & ἀνθρωποπάθεια, q. d. Deus noſter promptus eſt ad opem ſuis ferendam, non mandragoram bibit aut grana papaveris, ut altum dormiat, *Barl.*

1 Οὔτε τοὺς ἀδικοῦντας] In genere ſic vocat flagitioſos. Eſt enim ſcelus omne ἀδικία quædam & iniqua actio ſeu juris violatio, ut contra virtus omnis juſtitia. hinc apud Demoſthen. ut obſervat Budæus, τὸ ἀδικεῖν fere accipitur, pro perperam & ſceleſte agere. Et Caſaubonus ad Athenæum, ἀδικίαν pro impudicitia & aliis item flagitiis accipi, non ſemel obſervavit. *Idem.*

2 Λημᾷς ἦ] Amplificatio eorum quæ ſupra dixit. Non ſolum dormitare ait Iovem & veterno quodam corripi, ſed cæcutire etiam præ lippitudine, eoque minus perſpicacem eſſe in negociis obeundis. λημᾷς ἦ. *cæcutis lippientium more.* λῆμη pro quo Atticis γλῆμη addito γ, proprie humor eſt in oculis concretus, unde lippitudo naſcitur, ἀπὸ τοῦ λεύειν, ut volunt, quod eſt videre, & μὴ particula privante, quod ejuſmodi lacrymæ oculos occupantes viſui officiant. Quæ cum in ſenibus majores lemas faciant, hinc ſatis audacter κολοκύνταις λημᾶν dixit Ariſtophanes, in Nub. & χύτραις λημᾶν, Lucianus in opuſc. πρὸς ἀπαίδευτον, hoc eſt, cucurbitas vel ollas lippire, quoties aliquem ſignificare volunt plane cæcutientem aut ſtupidum. *Idem.*

3 Ἀμβλυώττεις] *Obtuſum vides* ἀμβλὺς enim obtuſus, hebes, quod ad ἀναίσθητον refert Euſtathius. proprie de ferro uſurpatur, cujus acies obtuſa eſt. transfertur ad aciem oculorum. hinc ἀμβλυωπία pro *hebetatione oculorum* apud Hippocratem & Galenum, quâ non tota lux perit, ſed hebeſcit, quæ hebetatio ex aliqua incerta cauſſa provenit teſtibus medicis. *Idem.*

4 Τὰ ὦτα ἐκκεκώφωσαι] Deeſt præpoſitio κατά. ad verb. *exurdatus es auribus*, vel *aures tuæ exurdatæ ſunt*, vel *exurdueruntur.* κωφὸς dicitur, cui auditus eſt vitiatus: item mutus. Heſychio, ἔτι λαλῶν, ἔτι ἀκούων. quia quiſquis à nativitate ſurdus eſt, etiam mutus ſit neceſſe eſt. Vide Aphrodiſ. lib. 1. Problem. διὰ τί οἱ ἐκ γλυκυτῆς κωφοὶ ἢ ἄλαλοι; quæſt. 138. *Idem.*

5 Οἱ παρηκμηκότες] Recte interpres, *qui ſenio confecti torpent*; vel potius, *qui ſlo-*

νέῳ γε ὄντι, καὶ [1] ὀξύθυμος ὢν, καὶ [2] ἀκμαίῳ τὴν ὀργήν, πολλὰ καὶ τῆ ἀδίκῳ, [3] καὶ βιαίαν ἐπιφέρεις, καὶ [4] ἀδίωτον ἦγες τότε σὺς αὐτὴς ἐκεχειρίας, ἀλλ' ἀεὶ ἐστρέφες πάντως ὁ κεραυνὸς διὰ, καὶ [5] ἡ αἰγὶς ἐσείετο, καὶ ἡ βροντὴ ἐκτυπᾶτο, καὶ ἡ ἀστραπὴ συνεχὴς [6] ἔσπιπτε εἰς ἀκροβολισμὸν, σεισμοὶ δὲ, καὶ κονιορτὸς ἐφέρετο. [7] οἱ σεισμοὶ δὲ, καὶ

doquidem cùm juvenis adhuc eſſes, acrique animo, & vehemens ad iracundiam, permulta in homines maleficos & violentos faciebas: Neque tum unquam cum illis inducias agitabas, ſed perpetuò fulmen erat in negocio, & ægis concutiebatur, obſtridebat tonitru, fulgur continenter jaculorum in morem denſiſſimè ex edito loco devolantium torquebatur, terræ quaſſationes cri-

ſio rentes annos egreſſi in ſenectutem vergunt. Sic uſurpatur apud Thucydidem, ὅσοι ἤ πεφοιτήκασι, id eſt, *conſenuiſſe*, ut bene interpretatur Budæus, non, ut Valla, *ætate proceſſiſſe*. Senibus enim viſus obtuſior, viresque corporis minus excitatæ vegetæque eſſe ſolent. *Barl.*

6 Ἐπὶ νέῳ γε ὄντι] Argumentatur ab anteactis. Inſtituitur hic egregia collatio Iovis olim juvenis ac ſtrenui: & ætate jam deficientis ſive ignavi. Quæ omnia Rhetorum more amplificat Timon per exclamationem, q. d. quantum mutatus es ab Iove illo juvene, acri & actuoſo, nunc te neſcio quis languor & veternus habet. *Idem.*

1 Ὀξύθυμος ὤν] Præceps animi, impatiens iræ, cerebroſus. Sic eum ſæpe introducit Homerus. Id autem pueris ſeu juvenibus proprium eſt, quos propterea θυμικὸς & ὀξυθύμους appellat Ariſtoteles Rhetor. 2. Et ab ejuſmodi hominibus minus ſibi metuendum eſſe docet, quam ab iis, qui mites diſſimulatoreſque ſunt hoſtes. Vide Philoſophum Eth. Nicomach. lib. 4. cap. 5. ubi τὸν ὀξύθυμον & ἀκροχόλους diſtinguit τὸν μὲν πικρὸν & χαλεπὸν, qui diutius in ira perſiſtunt, & δυσδιάλυτοι ſunt. *Idem.*

2 Ἀκμαίῳ τὴν ὀργήν] Eleganter, quaſi vigens ira. Sic νόσον ἀκμάζειν dicitur medicis, cum ſævit ac graſſatur: παρακμάζειν, cum vigorem ſuum vel rigorem remittit, ſenſimque deficit ac decreſcit. *Idem.*

3 Καὶ βιαίαν] Significat homines *violentos*, qui per vim aliis injuriam inferunt, vel ut verbis utar Ovidii, *quibus rigido jus dicitur enſe.* χειροδίκας eoſdem ſcite vocavit Heſiod. in Operibus. *Idem.*

4 Οὐδέπ. ἦγες ἐκεχειρίαν] Gellius lib. 1. cap. 15. ἐκεχειρίαν ſcribit eſſe ceſſationem pugnæ pacticiam, παρὰ τὸ κατέχειν τὰς χεῖρας, quod eo tempore *feriatur bello aptæ manus*, ut ait Auſonius, *& otia ducit.* Ad ferias & munerum vacationes quoque refertur. Latini *inducias* dicunt, ſed voce minus ſignificante, ut idem docet Noct. Atticarum ſcriptor. *Idem.*

5 Ἡ' αἰγὶς] Sic in Dial. Iovis & Cupid. & Θεῶν. κρισ. & Bis accuſ. paſſim denique. *Bourd.* Iovi ægis tribuitur, hoc eſt, clypeus ex pelle capræ Amaltheæ, quæ nutrix ejus fuit, confectus, quem dicitur *intorſiſſe*, id eſt, vibrare, quoties iraſcitur. Servius ad 8. Æneid. *In pectore Numinis*, inquit, *agis; in corpore hominis lorica dicitur.* Barl.

6 Ἔσπιπτε εἰς ἀκροβολ.] Hoc eſt, *jaculorum in morem edito ex loco devolantium.* ita Eraſmus. Alii, *in morem levis & velitaris pugnæ.* Vox utrumque ſignificat. nam ἀκροβολίζεσθαι, vel eſt ἐξ ἄκρου βάλλειν, ſublimi è loco jaculari: vel ut Heſychius exponit, σύριγγι βάλλειν, eminus certare jaculis miſſilibuſque, quod eſt velitari. Vide Æmil. Portum ad Xenoph. *Idem.*

7 Οἱ σεισμοὶ δὲ, καὶ κονιορτὸν] Cohærent hæc cum præcedentibus, quæ ſalibus admodum feſtivis referta ſunt. Eſt & hic elegans τῆς ὑπερβολῆς ſimiliter deſinen-

πηδὸν. ἢ ἡ χιὼν, σωρηδὸν. καὶ ἡ χάλαζα, πτερηδὸν. καὶ ἵνα σοι [1] φορτικῶς ἀφελίγωμαι, ὑετοί τε [2] ῥαγδαῖοι, καὶ βίαιοι. ποσαμοὶ δὲ [3] ἐκχέῃ σταγών. [4] ὥστε πλικαυτη

cribri instar frequentes, nix cumulatim, grando saxorum in morem, atque ut tecum grandius loquar, imbresque rapidi & violenti, ac flumen quotidie exundans. Hinc tantum repente Deu-

nentium schematismus in κοσκινηδὸν, σωρηδὸν, & πτερηδὸν. Cribri motus cum motibus terræ; nivium densitatem cum acervo frumenti aut aliarum rerum; grandinis lapsum cum saxorum desuper volantium strepitu perquam venuste comparat. *Barl.*

1 Φορτικῶς ἀφελίγωμαι] Per comparativum exposuit Erasmus, ἀπὸ τοῦ φορτικώτερον. Sic Demosthenes in Timocr. ἵνα μὴ φορτικῶς εἴπω. Interpres, *ne quid insolentius dicam & invidiosius.* Idem.

2 Ῥαγδαῖοι] Nimborum epitheton appositum, q. d. rapidi & vi perrumpentes, ἀπὸ τοῦ ῥήγνυμι, rumpo. *Idem.*

3 Ἐκχέῃ σταγών] Erasmus, & alii verterunt, *quotidie exundans.* ut ἐκχέῃ sit adverbialiter positum, pro καθ' ἑκάστην. illud vero σταγών, indefinitum 2. esse volunt à στάζω, stillo, in quibus non leviter hallucinari videntur, cum simpliciter meo judicio vertendum sit, *flumen erat quaque gutta.* Vult enim indicare Timon, quam copiosi & grandes fuerint illi imbres, unde tam exiguo tempore & velut momento tam ingens exstiterit aquarum deluvium, quo totum genus humanum fuerit absorptum. Nec etiam τὸ στάζειν, quo verbo utitur Lucianus, *exundandi* significationem admittit, cum *stillare*, & *exundare* inter se opponantur. Unde ἔσταγτα ὕδατα Euripidi, sunt *aqua copiose fluentes, non stillatim.* Subintelligitur verbum substantivum, ἦν, vel ἐγένετο, & prædicatum, ut Logici loquuntur, subjecti locum obtinet. *Idem.*

4 Ὥστε πλικαυτη] Quam præceps olim ad iram sive vindictam fuerit Iupiter, alio item exemplo declarat Timon, nempe diluvio Deucalionis. Fabulantur poetæ Deucalionem, qui filius fuit Promethei, & uxorem duxerat Pyrrham Epimethei filiam, apud Thessalos regnalle, sub quo ingens diluvium universum terrarum orbem inundasse, genusque humanum ad internecionem deleviſſe fertur Deucalione & Pyrrha servatis. quam fabulam lepide pertractat Ovid. lib. 1. Metamorph. Hoc ideo fictum esse scribit Eusebius in Chronicis, quod regnante Athenis Cecrope maxima aquarum illuvies majorem partem populorum Thessaliæ absumpserit paucis per refugia montium liberatis, maxime in monte Parnasso, in cujus circuitu Deucalion tunc regno potiebatur, qui tunc ad se ratibus profugientes, ut narrat Iustinus, susceptit, ac per summa Parnassi juga fovit, eaque de caussa genus humanum ab illo fuisse reparatum ajunt. Sunt qui tertium & quartum finxerunt cataclysmum sub Ogyge Thebanorum rege, Deucalionis majorem, ut testatur Augustinus lib. 18. de civitate Dei: & alterum sub Phoroneo rege Athenienſium in Attica. Sed fabulosa hæc omnia, & e Noachi, qui Deucalion ille, Ogyges, vel Phoroneus putatur, diluvio sub imagine expressa. quemadmodum conitat, creationem hominis à poëtis, maxime ab Ovidio ipsi Prometheo tribui, quo antiquiorem non cognoverunt Græci. Sic justo Dei judicio, artibus Satanæ factum est, ut quæcunque in sacris historiis occurrunt, ethnicorum figmentis in fabulas verterentur. Patet hoc ex collatione, quam instituit Perr. Lavinius vir Θεολογικώτατος inter ea quæ narrat Moses, & quæ canit in Transformationibus suis Naso. Apud Lucianum in libello de Syria Dea extat locus, ex quo manifeste patet, per diluvium Deucalionis intelligi non inundationem illam particularem, quâ olim Græcia, atque Italia vastata, nec non Atalanta insula absorpta dicitur: sed diluvium universale, quod fuit Nox temporibus. Quin etiam Plutarchus lib. de animal. industria, scribit, columbam ex arca Deucalionis

1 ἐν ἀκμῇ χρόνου 2 ναυαγία 3 ἐπὶ Δευκαλίωνος ἐγένετο, ὡς 4 ὑποδυσχίων ἁπάντων 5 καταδυηναι, μόνας ἴν τι 6 κιβώτιον περισωθῆναι 7 πρὸς τοῖς ἐλάταις 8 τοῦ

Deucalionis ætate naufragium ortum eſt, ut omnibus ſub aqua demerſis, vix unica ſcaphula ſervaretur, quæ in montem Ly-

nis emiſſam attuliſſe indicium recedentis diluvii. Et quis ille Deucalion? Promethei filius, qui Iapeto patre natus dicitur. at Iapeti nomen non origine Græcum eſt, ut Proclus putavit, ſed effictum ex Hebr. Iaphet, qui filius fuit Noachi una ſervatus cum patre & fratribus ex diluvio. Ipſe vero Deucalion Græcorum, qui reſpondet Noacho, pro Thubalis nomine inductus eſt. Nam Δ in δ ſæpe tranſit apud Græcos, ut ἀδύω & ἀδεής. β item & κ facile inter ſe permutantur. Sic βεζεκτεῖν & καζουρεῖν, apud Heſychium, de quibus Salmaſium vide in lib. de Dialectis. *Barl.*

1 Ἐν ἀκμῇ χρόνου] Sic loquuntur Græci, cum repente quid factum dicunt, ἐν ἀκμῇ, ut Suidas interpretatur. nam τὸ ἀκμὴς proprie de capillis dicitur, quod ita exiguum eſt, ut præ exiguitate non poſſit κείρεσθαι, hoc eſt, tonderi. *Idem.*

2 Ναυαγία] Proprie de navium jactura ac ſubmerſione dicitur. hic pro diluvio accipitur, quo univerſum genus humanum ſub aquis demerſum periit, quam propterea differentiæ cauſſa μεγάλην ναυαγίαν appellat Lucianus in Dialogo περὶ ὀρχήσεως. Cicero, *naufragium Reipubl.* eadem tralatione dixit. *Idem.*

3 Ἐπὶ τῆ Δευκαλ.] Hoc eſt, Deucalionis tempore vel ætate, ὅτε τότε τῆ βλω, ut alibi loquitur Lucianus. *Idem.*

4 Ὑποζυχίων ἁπάντ.] Univerſale igitur diluvium fuiſſe innuit. ὑποζύχιος dicitur ὁ ὑπὸ τὸ ὕδωρ βυθισθείς, ſub aqua merſus. à βρύχω deducit Euſtathius, id eſt, ſtrido. Stephanus Etymologum ſecutus à βρίχω, quod eſt, irrigo. alias à βυθὸς dici poſſit, quaſi βύθιος, quod etymon indicare videtur Heſychius. *Idem.*

5 Καταδυηναι] Hoc addit Lucianus, quo ſignificet, ita eos fuiſſe demerſos, ut nunquam emerſerint. nam τὸ καταδύεσθαι, eſt *ſubire fundum*, cui opponitur ἀναδύεσθαι, vel ἀναχάσκειν, *ex aquis emergere*, vel *emicare*. Idem.

6 Κιβώτιον] Proprie arculam ſonat. hic ſcaphulam ita vocat, in qua Deucalion cum uxore ſervatus fuit. *parvam ratem* appellat Ovid. ut, *parva ratis vectis ad aſtra fuit.* 1. Metamorph. Eadem ratione arca Noæ, quæ Hebr. תבה, à ſeptuaginta interpretibus Græce vertitur κιβωτὸς, Geneſ. 6. & alibi, ob ſimilitudinem quam habebat cum ciſta. Vnde videmus Deucalioneum illud diluvium idem eſſe quod Noachi, quo tempore divina providentia in arca ſervatus fuit cum uxore, filiis, & nuribus, ut eſſet generis humani ſeminarium. *Idem.*

7 Πρὸς τοῖς ἐλάτ.] *Quæ appulit.* De navibus proprie dicitur littus aut portum ſubeuntibus, ab ἐλαύνω, vel κίλλω τὸ κινῶ teſte Euſtathio, à quo Latinum *cello*, cujus compoſita in uſu. *Idem.*

8 Τοῦ Λυκαίου] Mons ſive locus eſt ad quem appulit ſcapha. Scribit Pauſanias in Phocicis, Lycoream urbem conditam in Parnaſſi ſummitate ab iis, qui in Deucalionis alluvione luporum ululatibus, (τῇ λύκων ἀρυγῇ) ſervati ſunt, ut eo nomine vel ipſe Parnaſſus, vel pars ejus intelligatur. Nam & Ovidius Parnaſſum fuiſſe ait, montem Phocydis, in quem ab undis tutum Deucalion & Pyrrha ſe receperunt. Verum ex narratione Moſaica, mons, in quo reſedit arca, unus fuiſſe dicitur montium Ararati, id eſt, majoris Armeniæ, quem Chaldæus paraphraſtes appellat *Kardu*, Epiphanius λίφαν, hoc eſt, *locum deſcenſionis*, ſic forte dictum à ſitu, quod in omnes partes ex eo Noah cum ſuis deſcenderit poſt deſiccatam terram, ut notat Iunius ad 8. Geneſ. qui & hoc addit, montem fuiſſe omnium in illo tractu editiſſimum. *Idem.*

Λυκωρέα, [1] ζώπυρόν τι ἔτι ἀνθρωπίνου σπέρματος ὑπολελειμμένον εἰς ἐπιγονὴν κακίας μείζονος. [3] τοι γὰρ τοι ἀκόλουθα τὰ ῥαδιμίας [4] τὰ πρὸς χάριν ἡμῖν παρ' αὐτῶν, ὅτι θύομεν ἔτι σοί τινος, [5] ὅτι στεφανοῦμεν, εἰ μή τις ἄρα πάρεργόν ἐλυμπίασεν. ἡμεῖς ὅτος, ὃ πάνυ ἀναγκαῖα ποιεῖν δοκῶν, ἀλλ' εἰς ὃ τι ἀοχαῖον συντιλῶν. ἔστι δὲ ὀλίγου [6] Κρόνου τε [7] ὃν ἱστᾶς ἡγεμόνα

Lycorem appulit, humani generis quasi scintillulas quasdam servans, unde sceleratius etiam genus propagaretur. Quare dignum socordia præmium ab illis reportas, cùm nemo jam tibi sacra faciat, nec coronas offerat, nisi fiquis obiter in Olympiis: qui quidem non admodum necessariam rem facere sibi videatur, sed priscum quendam ritum observare: ac pene Saturnum, ô Deorum

1 Ζωπυρόν τι] Eleganter sic vocat humani generis relliquias: quemadmodum & Plato ζώπυρα τῶν ἀνθρώπων ἡμῖν appellat eos, qui ex diluvio servati sunt, quasi igniculos quosdam ad humanum genus aquis extinctum, suscitandum relictos. lib. 3. de legib. Est proprie τὸ ζώπυρον, suscitabulum ignis seu relliquiæ ignis sopiti & cineribus obruti, quod Homerus vocat σπέρμα πυρός. Hoc autem servatur ad ignem accendendum, quum usus exigit. *Barl.*

2 Εἰς ἐπιγονὴν, &c.] Eo humanæ naturæ pravitatem indicat à bono sensim in pejus vergentis, quemadmodum hoc quatuor suis ætatibus scite præfigurarunt poëtæ. Sic auream ætatem excepit argentea, argenteam ænea, hanc ferrea, desciscente paulatim à primævo innocentiæ statu mortalium genere. Quo similiter respexit Horat. Carm. lib. 3. Od. 6.

Ætas parentum pejor avis tulit
Nos nequiores, mox daturos
Progeniem vitiosiorem.

Quos versus ex Arato transtulit Lyricorum princeps. *Idem.*

3 Τοι γὰρ τοι ἀκόλουθα] Concludit Iovem ob hanc suam in vindicandis sceleribus lentitudinem & vaccordiam merito despici, cultumque ejus negligi. *Idem.*

4 Τὰ πρὸς χάριν] Pro, τὰ ἀντὶ χάριτος, cujus singulare, licet minus usitatum legitur apud Hesych. exponiturque ἀνταπόδοσις, retributio, merces, præmium, quasi τὸ ἀντὶ τῆς χειρὸς κέρδος, lucrum quod procedit ex operibus manuum, & proprie operariorum est, qui χειρώνακτες & δημιοεργοὶ vocantur apud bonos auctores. Abutuntur ea voce qui *pœnam* interpretantur. *Idem.*

5 Οὔτε στεφανοῦσι] Hic notandus veterum ritus, qui non modo Diis suis sacrificabant, sed & simulacra eorum sertis coronabant, quæ subinde renovabant additi, eo significantes virtutem divinam non marcescere, sed potentem semper & efficacem permanere. Quod Iovi imprimis fiebat ex olea vel quercu. Vnde factum, ut invicem inter se hæ arbores inimicitias exercere dicantur. Phurnutus tamen oliva tantum Iovis statuam coronari solitam ait, quod ea sit semper virens, & pinguis multæque utilitatis, itemque glauci coloris & cœlestis similitudinem referre videatur. *Idem.*

6 Κρόνου ἀπαλλαγῆναι] *Saturnum reddunt*, hoc est, imperio abdicant, ut patri Saturno fecisti, εἶα δὲ σὺ ἔδρασας τὸν Κρόνον, inquit Prometheus ad Iovem in primo dialogo Deorum. Tacite Iovem perduellionis accusat. Dicitur in insula Creta regnasse Saturnus, qui cum ex oraculo didicisset fore, ut à filiis regno expelleretur, & ob hoc Iovi insidias strueret, ab eo regno pulsus in Italiam profugit, ubi aliquamdiu apud Ianum regem latuisse fertur. Vnde & illi nomen, non a satione, quod agriculturam docuerit primus, sed ab Hebræo סתר, quod est latere. & terra quæ prius dicta est *Saturnia*, post etiam *Latium* appellata fuit, quod

his

ζατε, ἀποφαίνεται, [2] παρεστάλθαι τὰ τιμᾶς. [3] ἐῶ λέγειν ὑποσυλίας ἤδη καὶ τὸν [3] σεσυλήκασιν. οἱ δ', ἐπὶ αὐτῷ σι τὰς χεῖρας [4] ἀνωμοσάσιν ἐπιβουλήσασι. [5] καὶ σὺ ὁ ὑψ-

rum generosissime, te reddunt, magistratu amoventes. Omitto dicere, quoties jam templum tuum sacrilegio compilarint: quum tibi etiam ipsi manus in Olympiacis admoliti sunt. Interea tu

bis latuisset in oris, ut Maro loquitur. τὸ ἀποφαίνεσθαι dixit, *ἀντὶ τοῦ φανῆναι*. Sic paulo post ἀποφάνας, pro ἀποδείξας. vide Budæum. *Bas.*

7 Τῷ γλυκυτάτῳ] Lucianus in compellationibus τῷ γλυκεῖ vocem ferè per illusionem usurpat. Sic infra, ὦ γλυκύδα, ὦ γαθὲ, ὦ πάτερ, & similia. *Idem.*

1 Παραστάλθαι] *Imperio abdicantes*, vel *abdicatum*, pro ἀποστάλθαι. Τιμᾶς nomine imperium designatur ὑ ἀρχὴ, per excellentiam. Primus enim post Deos honor debetur Magistratui. *Idem.*

2 Ἐῶ λέγειν] Aliud ignaviæ consequens notat Timon; sacrilegorum nempe projectam audaciam, qui depolito omni metu Iovi ipsi manus injicere non verecundantur, neque templum ejus compilare. Eadem conqueritur Iuvenalis Sat. 13.

Hæc ibi si non sunt, minor exstat sacrilegus, qui
Radat inauratis femur Herculis, & faciem ipsam
Neptuni, qui bracteolam de Castore ducat.
An dubitet solitus totum conflare Tonantem?

Legitur de Dionysio Siciliæ tyranno, ut alios mittam, quod Iovi Olympio detraxerit magni ponderis aureum amiculum, quo eum Hieron è manubiis Carthaginensium ornaverat: proque detracto aureo laneum illi pallium injecerit, ita cavillans: *aureum amiculum æstate grave est: hyeme frigidum, laneum ad utrumque anni tempus accommodatum.* Idem victorias aureas, pateras & coronas, quæ porrectis manibus simulacra sustinebant, velut offerentia tollebat, dicens, *se oblata accipere, non eripere.* Quin Locris etiam Proserpinæ templo, quod ibi nobilissimum & opulentissimum erat, per avaritiam spoliato, mox cum per altum secundo vento classis illius proveheretur, ridens amicis: *videtisne*, inquit, *quàm prospera navigatio ab ipsis Diis immortalibus detur sacrilegis?* ex eo colligens, aut non esse Deos, aut illis non esse molesta sacrilegia. Vide Justinum lib. 21. Sueton. in Calig. cap. 32. & Valer. Maximum lib. memorabil. 1. cap. 2. *Idem.*

3 Σεσυλήκασι] Cicero, *fana depeculari* dixit, nimirum furandis sacris. σῦλα spolium, à quo συλᾶν interpolito ν. Vnde Latinis *spolium*, & συλάω, *spolio.* Idem.

4 Ὀλυμπάσιν] Adverbium τοπολογικὸν esse volunt. alibi dixit, ἐν τοῖς Ὀλυμπίοις in Olympiacis scil. certaminibus. Ὀλυμπία pro Olympico certamine. Cum de Olympiade aut victoria Olympica sermo est, penultimam circumflectendam esse docet Aristophanis Scholiast. in Vespis. Lucianus hic sub persona Timonis ficticium Iovis Numen, aliorumque Deorum, subsannat, quasi non Deos esse censens, sed effigies tantum & idola sui seculi hominum, quorum fana nihil aliud essent quam profana cacodæmonum habitacula. Gentes enim ut magnus docet Apostolus, ἃ ἐθύουσιν ἔθνη, δαιμονίοις θύουσι καὶ οὐ θεῷ, hoc est, τοῖς δαιμονίοις, vel, ταῖς κτίσεσι παρὰ τὸν κτίσαντα, ut alibi loquitur. *Idem.*

5 Καὶ σὺ ὁ ὑψιβρεμέτης ὄλυμπε] Illudit Iovi, ut supra, quod officio suo desit in ulciscendis perjuris & sacrilegis. Sic & ille apud Iuvenalem: *Audit Iupiter hæc: nec labra movet, cum mittere vocem Debuerat, vel marmoreum sudasse cerebrum?* unde statim infert: *Vt video, nullum discrimen habendum est Effigies inter vestras statuamque Bathylli.* Merito Chrisostomus in homilia quadam tales corripit his verbis:

Ut

βριμέτης ὤκτησας, ἢ [1] ἀνεκήσαι τὰς κύνας, ἢ τὰς γείτονας ἐπικαλέσασθαι, ὡς [2] βοηδρομήσαιτες, αὐτὰς συλλάβοιεν, ὅτι συσκοάζομεν ὡς τὴν φυγήν. [3] ἀλλ' ὁ γλυκὺς, καὶ [4] γιγαντολίτης, καὶ πλοκαμοκρήτης, ἐμάγησε, τὰς πλοκαμίδας [5] περικειρόμενος ὑπ' αὐτῶν, [6] δικέφαλον κεφαλὴν ἔχων

tu altifremus ille, adeò piger fuisti, ut neque canes excitaris, neque vicinos advocaris, qui opitulantes tibi illos comprehenderent, cùm adhuc ad fugam se compararent. Sed generosus ille, gigantum extinctor, & Titanum victor sedebas, fulmen decemcubitale, dextra tenens, quum tibi cæsaries ab illis circumtonde-

re-

ὅπη σκηπτὸς ἐνθεῖν ἐκ ἔχοι, ὅπι ἐ πάντα ἀνατίτρωσκοι, ἰσχνὰς κατέχων ἐν δεξιᾷ, ἵνα λαχανα λάζηται, ἵνα ὑποδήματα. Dei longanimitas ad contemptum sui profanos homines allicit, quæ ad resipiscentiam eos ducere debebat. Epitheto rursus poëtico per ludibrium utitur, quo Iovem insignit Homerus, ὑψιβρεμέτην ipsum appellans, quasi ὑψι βρέμοντα ἄγαν βροντῶντα, quod in alto tonet. *Barl.*

1 Ἀνεκήσαι τὰς κύνας] Nimirum, qui fures latratu suo vel prodant: vel fugientes arripiant. Vt fidei, sic & vigilantiæ symbolum canis. Vnde Lucretius: *Et levi somna canum fido cum pectore corda.* Canes intelligit οἰκουρὸς, h. e. ædium custodiæ præfectos. *Idem.*

2 Βοηδρομήσαιτες] Propriè usurpatur de iis, qui ad clamorem alicujus accurrunt periclitantis ac quiritantis: vel potius, qui sublato clamore, ut in pugna fieri solet, festinanter succurrunt. Ab Hesychio τὸ βοηδρομεῖν exponitur μετὰ σπουδῆς παραγίνεσθαι. Hinc sacrum βοηδρόμια apud Athenienses, quod auxilio illis venisset Ion, cum ab Eumolpo invaderentur. quanquam Plutarchus in Theseo, festi causam à bello contra Amazonas gesto deducat, quod eas Theseus mense Boëdromionis fecit Apollini re divina, profligasset. unde & βοηδρόμιον Ἀπόλλωνα coluerunt, cujus meminit Callimachus in hymnis. *Idem.*

3 Ἀλλ' ὁ γλυκὺς καὶ] Ἀναιδείας præterea seu stuporem exprobrat Iovi. quasi dicat: Egregius scilicet Gigantum extinctor es, & Titanum debellator, qui sic impune tibi ludos fieri pateris ab improbis. Rursum epithetis utitur poeticis ad irritionem. *Idem.*

4 Γιγαντολίτης] Dictus Iupiter, quod Gigantes Titani Terræque filios in ipsum insurgentes debellarit, παρὰ τὸ ὀλέσαι τὺς γίγαντας. Gallimachus eum scite vocat πολυώνυμον ἐλατῆρα i. e. *Terrigenarum depulsorem.* de quo sic Horat. lib. 3. od. 4. *Sistmus ut impios Titanas immanemque turbam Fulmine sustulerit caduco.* Et Od. 1. *Reges in ipsos imperium est Iovis Clari Giganteo triumpho, Cuncta supercilio moventis.* Idem.

5 Περικειρόμενος] Proverbio dicitur. Nam id lusus gratia fieri solet stupidis, ut eis non sentientibus coma circumtondeatur, quemadmodum & pueris fieri suevit, quibus olim in circuitum tondebantur crines, teste Salmasio. Nos Belgæ similiter *scheeren* dicimus, pro deridere. Romani *barbam alicui vellere* pro eodem usurpant. Persius sat. 2. *Idcirco flatidam prabet tibi vellere barbam Iupiter?* quo summum ejus contemptum & ludibrium significat Satyricus. Vtitur & eo loquendi genere Lucianus in Pseudomante. *Idem.*

6 Δικέφαλον κεφαλὴν] *Fulmen decemcubitale*, hoc est, prægrande & terrificum. cujus vastitatem describit Ovidius in Fast. *Iupiter angusta vix totus stabat in æde, Inque Iovis dextrâ fictile fulmen erat.* Statuam Iovis designat & fulmen, quæ tanta erant ut vix ædicula caperet. πῆχυς autem cubitus. Cubitum accipe pro mensura, qui vel major vel minor est. Major novem pedes continebat. Vnde δύο πηχυαιδεκάπηχυς apud Theocritum pro portentosæ magnitudinis viro. *Idem.*

1 Ταῦ-

οὐ τῇ δίκῃ. [1] ταῦτα πάντων [2] ὦ θαυμάσιε, πάντων ἀκούσας ἄτης ἀμελεῖς ἀπορρώβδην; ἢ πότε κολάσεις τὴν τοσαύτην ἀδικίαν; πόσοι φαίνονται, ἢ δολιχολίμνες, ἱκανοὶ εἰς ἄτας [3] ὑπέρσχολον ὕβριν βίου; [4] ἵνα γὰρ τὰ γνώριμα ἐάσας, ἐμὰ εἴπω, τοσούτους ἀνθρώπους εἰς ὕψος ἄγας, καὶ πλουτίσας οὐ πιπράσκουσιν ἀνθρώπως, ἐ πᾶσι τοῖς δημόσιοις ἐπιτιμήσας, μᾶλλον ἢ ἀθρόοις δίεργασίαις ἢ φίλων [5] ἐκχέας τ' πλοῦτον, ἐπειδὴ πάνυ λίγ' ταῦτα ἐφυμάλω, οὐκ ἔτι [6] ὑδὲ γνωρίζομαι ἐκείνοις, οὐτῶν, ὕτι ἐφοβήθησαν οἱ πάνυ [7] ὑπερπτέροντες, καὶ ab illis, nec aſpicere dignantur me, qui antea reverebantur, adorabant.

retur. Hæc igitur, ô præclare, quando tam ſecurè deſpicere deſines? quando de tantis maleficiis pœnas ſumes? Quot Phaëthontes, aut Deucaliones, ſatis idonei ſint ad expiandum tam inexhauſtam morum improbitatem? Etenim ut communibus omiſſis, de meis verba faciam. Ex quo tam multos ex Athenienſibus in ſublime evexi, & divites ex pauperrimis reddidi, & omnibus egenis opem tuli, imò affatim, ut amicis benefacerem, univerſas opes effudi, & propterea pauper evaſi, jam ne agnoſcor quidem

1 Ταῦτα πάντων] Hæc συμπέρασμα continent ſuperiorum, in quibus hortatur Iovem, ut tandem evigilet, & inſignem adeo contumeliam debitis ſuppliciis vindicet. Supinam ejus ſecuritatem figurata oratione perſtringit, tanquam efficacior. *Barl.*

2 Ὦ θαυμάσιε] Vt ſupra, ὦ γλυκύτατε per illuſionem. *Idem.*

3 Ὑπέρσχολον ὕβριν] Sic venuſte appellatur inexhauſta & nullis febribus expianda iniquitas, ſumptâ tralatione à navi cujus ſentina exundat teſte Budæo. ἔντλος enim ſentina. Hominum profanitatem indicat, cum tantam eſſe ait, ut ad eam eluendam nulli Phaëthontes, vel Deucaliones, hoc eſt, nulla incendia vel diluvia, quanta illorum temporibus fuere, ſuffecerint. Eſt hic, ut Rhetorici magiſtri loquuntur, metonymia ſubjecti pro adjuncto. *Idem.*

4 Ἵνα γὰρ τὰ καινὰ ἐάσας, τἀμὰ εἴπω] Tranſit Timon à generali querela ad ſpecialem, hoc eſt, à theſi ad hypotheſin. Primum de ingratitudine conqueritur multorum Athenienſium, quos ad honores & opes ſuo beneficio evexerat. *Idem.*

5 Ἐκχέας τ' πλοῦτον] Profuſam in juvandis amicis liberalitatem indicat quam φιλανθρωπίαν & ὁσιότητα infra vocat: Mercurius διάνοιαν potius interpretandam eſſe cenſet. Cicero: *Multi effuderunt patrimonia inconſulte largiendo.* ἀθρόον πλοῦτον vocat univerſas opes quaſi confertim & in unum congeſtas, cui opponunt Græci τὸ κατὰ μέρος. Idem.

6 Οὐδὲ γνωρίζομαι] In ſequentibus characteriſmum habemus perelegantem amicitiæ ficatæ & ſolâ utilitatis gratiâ initæ. Nam ſic plerumque fit, ut qui ſolius commodi cauſſa alterum teſtantur & amant, ceſſante commodo amicum deſerant, quæ vera amicitia non eſt, quam τὸ βέλτιον eſſe vult Ariſtoteles lib. 7. Moral. eamque virtute conciliandam docet, quæ ſola ſtabilis eſt. Egregiè Xenophon lib. 4. de rebus Græcorum: καὶ γὰρ τὸ ἐν ταῖς εὐπραξίαις πιστοὺς φαίνεσθαι, οὐδὲν θαυμαστόν, ὅταν δέ τινες ἐν συμφοραῖς γνωρίμων φίλων βέλτιστοι φανῶσιν, τοῦτο οἷς τὰ ἄπιστα χρόνον μνημονεύεται. *Non eſt mirum, inquit, in rebus ſecundis aliquos fideles reperiri: at ubi aliqui in eorum rebus adverſis conſtantes & firmi reperti ſunt, qui antea fuerint amici, hoc perpetuo hominum ſermone celebratur & ſempiterna eorum memoria mandatur.* Idem.

7 Ὑπερπτέροντες] De aviculis propriè dici vult Euſtath. ad conſpectum aquilæ, vel accipitris ſeſe occultantibus & trepidantibus. pro, *reverori* hic accipitur. *Idem.*

[1] προσκυνοῦντες, [2] καὶ ἐμοὶ νεύμασι τοῖς ἀνηρτημένοις, [3] ἀλλ' ἵνα μηδὲ κατ' ὁδὸν βαδίζων οὐτοχοίμι τινὶ αὐτῶν, ὥσπερ πολλοῖς [4] στήλῃ παλαιᾷ τινὶ [5] ὑπτίᾳ, νῦν δὲ χεζήσω ἀ-

bant, meoque de nutu pendebant. Quòd si quando per viam ingrediens, forte fortuna in eorum quempiam incidero, perinde ut eversum hominis jam olim defuncti cippum, ac temporis longi-

1 Προσκυνοῦντες] Quod adulationis abjectissimæ signum est. Sic miles ille gloriosus apud Athen. lib. 15. πάντες, inquit, ἐμοὶ γόνυ πεπήγατος ἰόντι, ἐμὲ καθίζοντι διαίτας, ὡς μέγαν βασιλέα καλοῦντι, hoc est, *Omnes ad genu mihi accidentes me pro hero adorant, & magnum regem me vocant.* ubi καθίζοντι pro καθῆσθαι Dorum more, & simplex pro composito usurpatum. Est autem τὸ προσκυνεῖν; ad genua alicujus procidere, vel genua osculari, qui honor non solum Diis, sed & regibus olim exhibitus. Solebant antiquitus subditi principum suorum genua osculari, non manum aut faciem, quod ἐξ ἰσοτίμων erat & inter se pariuum *Barl.*

2 Ἐκ τῷ νεύματι ἀνηρτημένοι] Sic dicuntur qui ex nutu pendent alterius, quo summa alicujus potentia & obsequium alterius indicatur. Plutarchus de Othone: πάντες ὅσοι τοὺς αὐτὸν ἀνηρτημένοι τῆς ὄψεως. id est, *Omnes in eum versi erant, nutum ejus exspectantes: & ex nutu ejus pendentes.* Multum est, verbo efficere, quod velis: at plus est, idem efficere nutu. Plinius lib. epistol. 12 ad Octavium Rufum indicat, hoc sumptum esse ex Homero, qui fingit Iovem solo nutu probare, aut rejicere hominum vota. Verba Plinii sunt: *Vede, in quo me fastigio collocarit, quum mihi idem potestatis, idemque regni dederit, quod Homerus Iovi Opt. Max.* Τῷ δ' ἑτέρῳ μὲν ἐδώκε πατὴρ, ἑτέρῳ δ' ἀνένευσεν. Idem.

3 Ἀλλ' ἵνα μηδὲ κατ' ὁδὸν βαδίζων ἐντύχοιμι τινὶ αὐτῶν] Pergit in amplificanda personatorum amicorum descriptione, quorum mos est, rebus amicorum acclivis & afflictis, divitiisque vel consumptis atque exhaustis, vel casu aliquo amissis diffugere, eosque si forte in via offendant, præterire, quasi ne viderint, vel noctem quidem. Vere Petronius:

Nomen amicitiæ, si quatenus expedit, hæret,
Calculus in tabula mobile ducit opus.
Quum fortuna manet, vultum servatis amici:
Cum cecidit, turpi vertitis ora fuga.

Eandem cum Timone nostro sortem expertus Naso, qui sic de sepito:

En ego non paucis quondam mansurus amicis:
Dum flavit velis aura secunda meis:
Ut fera terribili tumuerunt æquora vento,
In medios lacera puppe relinquor aquis. Barl.

4 Στήλῃ παλαιᾷ τινὶ] Proverb. Idem de Merced. Cond. & alibi. *Bourdelotius* Suidas στήλῃ esse dicit lapidem aut æs in altum evectum figura quadrata: apud quem diversorum illustrium virorum ac fœminarum statuæ commemorantur. Cippum intelligit Lucianus, cum στήλῃ vocat παλαιᾷ τινὶ, quod proverbii speciem habet. Erectas regum Principumve recentes adhuc statuas cum admiratione intuemur, & honore afficimus: collapsas verò & prætusta re dejectas ne adspicere quidem dignamur, sed neglectas contemptasque prætermimus. Quod & Ovidius alia similitudine declarat, cum de fictis amicis inquit:

Adspicit ut veniant ad candida tecta columbæ:
Accipiat nullas sordida turris aves. Barl.

5 Ὑπτίᾳ] Vocat resupinam, id est, retrorsum vergentem statuam, & quasi in posteriora versam. ὑπτίῳ & πρηνεῖ inter se opponuntur, ut supinus & pronus apud

παπταίνομεν ὑπερόχου), μηδὲ ἀναγνῶσι, [1] οἱ δὲ, καὶ πόρρωθεν ἰδόντες, [2] ἑτέραν ἐποιοῦντο), [3] δυσώνυμον, καὶ δαιμόνιον θέαμα ὄψιαι τοὺς λαμβάνοντες, ἢ εἰ ὡς πολλὰ [4] αὐτῶν, ἐξ διεφθάρτων αὐτῶν χαίροντας. [5] ὥστε τοὺς ἐκ πολλῶν [6] ἐπὶ τοιούτους τοὺς ἐσχάτους πραγ-

gitudine collapsum prætereunt, quasi ne norint quidem. Porrò alii procul conspecto me, aliò sese detorquent existimantes sese inauspicatum, abominandumque visuros spectaculum, quem non ita pridem servatorem, & de se bene meritum prædicabant. Itaque prementibus malis ad extrema

apud Latinos, quod utrumque è Græco factum. In ejusmodi homines quadrat, quod de Dionysio olim dicebat Diogenes: nam interrogatus, quomodo amicis suis uteretur Dionysius? *ut vasculis*, ait, *dum plena sunt, evacuat: vacua rejicit.* Multi Solem orientem, ut proverbio dicitur, adorant: occidentem pauci, quod in ore habebat Pompejus, cum Cinnæ minaretur exitium, ut scribit Plutarchus. *Barl.*

1 Οἱ δὲ, καὶ πόρρωθεν ἰδόντες] Alius character simulatæ amicitiæ. *Idem.*

2 Ἑτέραν ἐποιοῦντο] Scil. ὁδόν. Theognis merito damnat eos, qui μίχθε παρασπορείας, id est, salute tenus sunt amici, quid dicturus de his, qui congressu, imo ne adspectu quidem bene de se meritum dignantur? De talibus item Iustus queritur apud Aristophanem in Pluto: Κἀγὼ μὲν ἤμην, ὡς τίνας διεγιγνώσκομεν δικαίους, ἕξειν φίλους ὄντως βεβαίους, οἱ δ' ἐμοὶ δοκοῦν ποτέ. οἱ δ' ἐξεπίτουτο κἀπεδίδρασκον ἐμὲ μ' ἔτι. id est, *Ego quidem spem firmam conceperam eos, quos mihi demeruissem beneficiis, siquando mala sors ferret, ut indigerem ipse, mihi amicos fore certissimos. At illi ficubi occurrebant in via, protinus in aliam deflectebant, nec videbantur videre me.* i. e. fingebant se me non videre: vel oculis alio conversis transmittebant me, paulum via decedentes. *Idem.*

3 Δυσώνυμον θέαμα] Festive. nam paupertas vulgo probrosa ducitur, & res inauspicata turpisque, præsertim avaris, cujusmodi fuit Staberius ille apud Horat. Satyr. lib. 3. qui, *quoad vixit, credidit ingens Pauperiem vitium.* Verè Euripides in Medea. Πέφυκε φεύγει πᾶς τις ἐπιπόδων φίλων, id est, *Fugit omnis amicus longè amicum pauperem.* Chrysostomus in epist. ad Hebræos postquam magnifice paupertatem dilaudasset, mox subdit: πάσχα πολὺς ἐστὶ γέλως ἀπὸ τοιούτων. τοσοῦτον γὰρ τὸ χρημάτων ἀτυχεῖν. Significat difertissimus pater, vulgus imperitum sermones de re quam detestabatur, cujusmodi est paupertas, malis ominis loco habuisse. *Δυσώνυμον* vocat, cui occurrere malum sit ac periculosum, qualia erant apud Veteres, *aper, canis, anguis per impluvium decidens, parra, vel fera mala, atsuopa in tenebris obviam factus*, & similia. Hoc si consigisset, precibus & cæremoniis sive sacrificiis quibusdam superstitiosi homines expiabant, ut ea ratione malum, quod portendebant ejusmodi monstra, ab ipsis averteretur. Unde *Ἀποτρόπαια δείματα* sunt visiones truculentæ & aversandæ: & Dii *Ἀποτρόπαιοι* dicebantur, qui diras & mala ejusmodi ab hominibus amoliri credebantur: Latinis *Averruncі*, Persio *depellentes.* *Diis depellentibus agnam percute.* Satyr. 5. *Idem.*

4 Σωτῆρας ἐξ διεφθάρτων] Voces quæ jungi solitæ, de quibus ad Heliod. lib. 2. *Bourd.*

5 Ὥστε τοὺς ἐκ πολλῶν κακῶν] Sequitur conclusio superioris querelæ. Cum enim nimia sua benignitate, & eorum quos sibi amicos putabat, turpi defertione ad egestatem redactus esset Timon, fodiendæ terræ operam suam addicit, idque exigua mercede, ut habeat, unde vitam toleret. *Barl.*

6 Ἐπὶ τοιούτους τοὺς ἐσχάτους πραγμάτων] Hoc loco notanda est insignis maxi-

πώμῳ, [1] διαψάμῳ διφθέρᾳ, [2] ἐργάζομαι τὴν γῆν, ὑπόμισθος ἑβδελῶν πεντάρων, τῇ ἐρημίᾳ, καὶ τῇ διαίτῃ αὐτοσοφιστῶν ἐπαινῶν. [3] τοῦτο γὰρ μοι δοκῶ κερδανεῖν, μικρὰ ὄψιας ποιοῦς, ἀλλὰ τὴν ἀξίαν ἀεὶ πράττοντας. [4] ἀνιαρότερον γὰρ τοῦτό γε. [5] ἤδη ποτὲ ἂν ὦ

ma redactus consilia, rhenone indutus, terram exerceo quatuor conductus obolis, & cum solitudine, & ligone hîc philosophor. Hoc interim lucri mihi videor facturus, quod non amplius intuebor plerosque præter meritum fœlices: illud enim est perquam molestum. Iam igitur tandem aliquan-

mi viri hallucinatio, Erasmi dico, qui τὴν ἐσχάτην pro ultima desperatione sumpsit, & hoc modo vertit. At nihil aliud est ἐσχατιὰ, quam prædium rusticum longe ab urbe situm, forte in finibus Atticæ. Ideo verendum erat, *ad hoc ultimum rus redactus*. Deus bone, quis ab erroribus homo se vendicabit, quando tantus vir reliquit etiam errores humanitatis suæ indicia. *Palm.* Latè patet hoc vocabulum. hic ἐσχάτως ἀφορμὴν accipitur pro *extrema necessitate*, ut etiam apud Aristot. lib. 7. Polit. cap. 10. *Barl.*

1 Διαψάμῳ διφθέρᾳ] Sic apud Aristoph. in Pace: διφθέραν ἐνημμένον, ubi Scholiast. διαδύσομαι, ab διάδυσις, induor. Erat diphthera, velamen villosum humeros pectusque integens. ἀγραυλίδα vocat Aristophanes. Vnde apud Varronem *arnacis* ἀπὸ τῆς ἀρνὸς, ab agninis pellibus, pro quo corrupte apud Nonium legitur *parnacis*. μηλωτὴν vel αἰγείαν διφθέρα interpretatur Apostolus ad Hebr. cap. 11. De Iohanne Baptista memoratur Matth. 3. quod pro molli vestimento exuvias cameli gestarit. Cum ratione insaniunt, qui vestem fuisse putant, quam vulgo *cameloticam* appellamus. *Idem.*

2 Ἐργάζομαι τὴν γῆν] Hesiodus quoque γλαύκιλλα ἐργάζεσθαι, de mari dixit. verbum generale est, ut & nomen ἔργον. hinc ἐργατίναι pro agricolis, qui & ἐργατῆρες. Et χειμὼν δύσεργος, id est, hyems operibus rusticis minus apta, apud Bionem in Bucolicis. Festive inquit τῇ ἐρημίᾳ & τῇ διαίτῃ αὐτοσοφιστεύειν. sic & Cleanthes cum ligone & situla generosè philosophatus est, qui ut vitam toleraret, non modo terram fodiebat, ut Timon noster, sed & noctu aquam hauriebat. Vnde pro Cleanthe φρεάντλας dictus, quasi puteos hauriens. Docere etiam voluit Timon, rerum contemplationi convenientem esse eremum, & laboriosam paupertatem ignavæ præferendam opulentiæ. *Idem.*

3 Τοῦτο γὰρ μοι δοκῶ κερδανεῖν] Etsi durum sit, terram fodere, tamen ex agricultura id commodi se percepturum ait Timon, ne posthac ruri degens intueri cogatur lætos improborum successibus. Cordolium quippe est viris bonis videre nefarios homines præter virtutis meritum summis in urbe honoribus potiri, & opibus affluere, cum ex præscripto justitiæ bonis bene: malis male esse oporteat. Hinc Chremylus jure dolet apud Aristophanem in Pluto: ἐγὼ, inquit, δικαίως & δικαίᾳ καὶ ὁσίως ἐπορίσθην, & τίνος ἕνεκα; ἵνα ἡμεῖς μὲν ἀεὶ πένητες ὦμεν βουλοίμεθα, ῥᾳθυμοῦντες & συκοφαντοῦντες & πονηροὶ, id est, *Ego cum vir essem pius & justus, in egestate & summa penuria versabar. At alii ditescebant nequam homines, sacrilegi, sycophanta, improbi.* Idem.

4 Ἀνιαρότερον] Scil. ἢ φέρειν, vel συγκριτικὸν ἀντὶ τοῦ ὑπερδεινοῦ positum, quod Græcis non est insolens. Perperam, *perquam molestum est.* Erasmus, *hoc vel maximè urit*, Latini sermonis elegantiam secutus. Et profectò justus est ille dolor, & ab invidia plurimum distat, cum ægre ferimus felicitèr agere eos, qui id non merentur. νέμεσιν vocant Græci, *indignationem* Latini. Vnde Tullius ad Cælium. *Sed plane gaudeo, quoniam τὸ νεμεσᾶν interest τῷ φθονεῖν.* Nam indignatio fertur in indignum: invidia in æqualem aut similem. *Idem.*

5 Ἤδη ποτὲ ἔν ὦ Κρήτη, & Ῥέας ὑφ'] Sequitur exhortatio, qua Iovem exsti-

mu-

Κρόνε, καὶ Ῥέα θύ, τὸ βαθὺν τοῦτον ὕπνον διαπαυσάμενοι καὶ [1] νηδύμου, ἐπεὶ τὸ Ἐπιμενίδου δὴ κεκοίμησαι, καὶ ἀναβριμήσας [2] τὸ κεραυνόν, ἢ οὐκ ἂν [3] Οἴτης [4] ἐναυσάμενος, μεγαλήλου πομπῆς τῷ φλόγα, ἐπιδείξαις τοῖς [5] χολὴν ἀνθρώποις, εἰ [6] νεανικῶς Διὸς, εἰ μὴ ἀληθῆ ἐστι τὰ [7] ὑπὸ Κρητῶν σοῦ, καὶ τὸ [8] σῆς ταφῆς μυθολογούμενα. Ἀλλὰ μὴν ἐκεῖνό γε ἀπολογήσεται, ὅτι ἐν ἀνθρώπου σχήματι ἐπεδήμησεν, οὐ θεὸς ὤν· καὶ ἐπὶ τοῦτο ἐκεῖνος ἐπιτήδειος ἦν ἀπατᾶν τοὺς ἀνθρώπους, ὁ τὴν Εὐρώπην ἁρπάσας καὶ τὴν Λήδαν ἐμβατεύσας καὶ τὴν Δανάην χρυσὸς γενόμενος καταδύσας.

quando, Saturni & Rheæ proles, excusso profundo isto, gravique somno (longiorem enim quam [2] Epimenides dormivisti) denuo vibrato fulmine, aut ex Oeta redaccenso, ingenti exeitata flamma, iram aliquam strenui illius ac juvenilis Iovis ostende, nisi vera sint ea quæ de te tuaque sepultura Cretenses mulæ, ut excusso tandem profundo illo gravique somno expergiscatur, iramque aliquam prodat strenui illius Iovis ac juvenilis. Iocatur, dum Saturni Rheæque filium appellat: nam plures fuere Ioves. Cicero tres enumerat, trecentos Varro, sed ut Tertullianus testatur, huic uni Cretensi, ut maxime famigerato, reliquorum omnium facinora transcribuntur. *Bart.*

1 Νήδυμον] Totus Homericus hic dialogus, in eo tamen Aristophanis multum inest. *Bourd.*

2 *Epimenides*] Historia de Epimenide Cretensi Theologo extat in noctibus Gellian. apud Laërt. *Cogn.* Proverbio dicitur de iis, qui diutino in otio versantur. De Epimenide Cretensi Theologo, cujus & Apostolus meminit ad Titum 1. extat historia in Noct. Gellianis, & apud Diogenem Laërtium, qui eum 47. annos obdormiisse dicit. Plinius lib. 7. cap. 52. annos ponit 57. *Magna*, inquit, *fabulositate accipio de Gaesio Epimenide: puerum ejus & itinere fessum in specu septem & quinquaginta dormisse annis: rerum faciem mutationemque mirantem, velut postero experrectum die.* Non minus ferialia memorantur hodie de septem fratribus Christianis, qui sub Decii Imperatoris persecutione in antrum delati centum & triginta annos dormiisse perhibentur, quorum nomina legere est in floribus Sanctorum, vel aureis, ut vulgo appellant, Legendis. Sed cum recentioris ea sint ævi, & χθὲς ἢ πρώην πεποίηται, fucum produnt fabulæ confictæ. *Bart.*

3 Τὸν καρανὸν ἀναῤῥίψαι.] Usurpatur hoc verbum de igne, quum eum languescentem & prope extinctum redardescere facimus & flatu excusitamus, à ῥιπὴ, quo denotatur *flabellum*. In vibrandi significatione hic accipi videtur τοῦ ἐ ῥιπῆς. i. e. ab impetu ejus, quod projicitur. *Idem.*

4 Οἴτης] Thessaliæ mons præaltus, in quo, ut Servius ait, stellæ videntur occidere, quemadmodum de Ida nasci. Hujus autem meminit, quod Athenienses ob altitudinem maximè esset conspicuus, & proxime Achaiam à septentrione terminaret. *Idem.*

5 Ἐναυσάμενος] Pro ἀναύσας in media voce, ut supra, ab αὔω, sicco, quod etiam Hesychio exponitur accendo, ἀνάπτω, sed tunc spiritu aspero potius notandum, quem πνεῦμα δασὺ Atticis proprium esse docent antiqui magistri. *Idem.*

6 Χολὴ πᾶσι] Χολὴ bilis, quæ cum effervescit, ad iram incitat: si modum excedit, ad insaniam redigit, hinc pro ira, & τὸ χολᾶν, ἀντὶ τοῦ θυμοῦσθαι apud communis linguæ scriptores: ἀντὶ τοῦ μαίνεσθαι apud Atticos accipitur. *Idem.*

7 Νεανικῶς] Iuvenum quippe affectus sunt vehementiores. hinc τὸ νεανικὸν apud Græcos sumitur pro eo quod est *magnum*, *vehemens* & *concitatum*. Sic νεανικὴν ὀδυνίαν dixit Aristot. Eth. 7. ingentem cupiditatem: & λοιμὸν δὲ νεανικὸν Athenæus pro ulla magna, non nova, ut venit Dalecampius: Medici item νεανικοὺς ὄφους vocant meatus insignes. *Idem.*

8 Ὑπὸ Κρητῶν] Callimach. οὐκ Δία, & tangit illud alibi Lucianus. *Bourd.*

9 Σῆς ταφῆς] Eo lovem non Deum immortalem, sed hominem esse innuit

γάμβρα. ¹ Ζ. ² τίς δ᾽ τός ἐστι ὦ Ἑρμῆ, ὁ κικραγὼς σὺ τῇ Ἀττικῇ ὄζα τ Ὑμηττίου ³ ἐν τῇ ὑπωρείᾳ; ⁴ πιναρὸς ὅλος, καὶ αὐχμῶν, ⁵ ὑποδιφθέρας. σκαπτικὸς ἢ οἰμαι ⁶ ἐπικεκυφὼς. λαλὸς ἀνθρωπος, καὶ θρασύς. ⁶ ἦπου φιλόσοφος ἐστι. δῆλον ἂν ὅτως ἀπόρρητα τοὺς λόγους διεξῇ καθ᾽ ἡμῶν. ⁷ Ε. πῶς φῂς ὦ πάτερ; ἀγνοεῖς Τίμωνα τὸν Ἐχεκρατίδου

tenses fabulantur. *Imp.* Quis hic est Mercuri, qui sic ex Attica in montis Hymetti radicibus vociferatus est? horridus totus ac squalidus, & rhenone amictus? fodit autem, ut arbitror, in terram pronus, homo loquax & confidens, nimirum est philosophus, neque enim adeò impia adversus nos erat dicturus. *Merc.* Quid ais ô pater non nosti Timonem filium Eche-

cujus non tantum natale solum, sed & sepulchrum à Cretensibus ostenditur. Sic idem Lucianus in sacrificiis. οἱ δ᾽ αὖ Κρῆτες ἐν γοῦν παρ᾽ αὐτοῖς, ἐπὶ παρόλιον μόνον τὸν Διὰ λέγουσιν, ἀλλὰ καὶ τάφον αὐτῷ δεικνύουσιν. Hoc ipsum quoque confirmat Epiphanius in suo Ancorato, qui scriptum reliquit suis adhuc temporibus in Iasio monte Cretæ sepulcrum Iovis monstrari solitum. Quod tamen, ut figmentum rejicere videtur Callimachus in hymno, ubi inquit: Κρῆτες ἀεὶ ψεῦσται. καὶ γὰρ τάφον ὦ ἄνακτος Κρῆτες ἐτεκτήναντο. σὺ δ᾽ οὐ θάνες, ἐσσὶ γὰρ αἰεί. At vero constat ex aliis Iovem hunc ex hominibus assumptum, utque reliquos Gentium Deos vita defunctum. De naturalibus Diis, ut Sole, Luna & similibus diversa ratio est. Nam, ut Plutarchus & Varro testantur: nullus fere Deorum invenitur, qui non idem fuerit homo, & diem suum obierit: apud Augustinum lib. 6. de civit. Dei, & lib. 8. ejusdem operis cap. 26. Post obitum tamen Iovis, tanta fuit ejus nominis apud omnes nationes celebritas & reverentia, ut nemo postea vocatus sit Iupiter: aut siqui vocati fuerunt, ejus rerum gestarum memoria obruti, obscuri minimeque illustres extiterint. *Barl.*

1 Z.] Tandem experrectus quasi e somno Iupiter Mercurium scisciatur, quis ille sit, quem audierat vociferantem & fodientem eminus. *Idem.*

2 Τίς ἐστιν ὁ κικραγὼς] Periphrasi Atticâ, *quis vociferatur*, vel *vociferatus est*. Idem.

3 Ἐν τῇ ὑπωρείᾳ] Loci descriptio. sic dicitur ἡ ὑπὸ τὸ ὄρος πεδιάς, i. e. pes vel radix montis. Hymettus Atticæ mons est ob mellis præstantissimi copiam celebratus, quod ab eo *Hymettium* vocatur. Ex quo & marmora pulcherrima olim fodiebantur teste Plinio. Vnde *trabes Hymettiæ* apud Horatium pro marmoreis. *Idem.*

4 Πιναρὸς] Hesychio ῥυπαρὸς, id est, sordidus. πίνος ὁ ῥύπος, pro sordibus. *Idem.*

5 Ἐπικεκυφὼς] Id est, *inclinatus, in terram pronus.* ὁ ὀπισθολισθήσας ἐς ἐσομαρίσθος τὸν ἴγγυα, habitum fodientis, & ligoni incumbentis exprimit. hinc Virgilio, *curvus arator.* Idem.

6 Ἦπου φιλόσοφος] Nam id genus hominum quavis oblata occasione insectatur Lucianus. Garrulitatem ipsis exprobrat, quod impia multa atque nefaria in Deos deblaterarent, ex quorum genere & hunc Timonem esse non illepide conjectat Iupiter. *Idem.*

7 Ε. πῶς φῂς ὦ πάτερ; ἀγνοεῖς Τίμωνα τὸν Ἐχεκρατίδου] Iovis interrogationi respondet Mercurius, & Timonem à genere & patria describit, singularemque ejus erga Deos cultum & observantiam commendat. Primo Iovem insicitiæ arguit, quod Timonem non nosset virum tantopere celebrem, & optime de Diis meritum. πῶς; non tam interrogatio est, quam admiratio. ὦ πάτερ. Sic dictus est Iupiter, vel quod pater fuerit Mercurii, vel quod creator & genitor sit omnium, rebusque omnibus ut pater provideat, vel θαυμαστικῶς usurpatur, ut apud Theocri-

τάδε, τ' κολυττίου; Δυτός ἐστιν ὁ πολλάκις ἡμᾶς [1] κατ' ἱερῶν τελείων ἐστιάσας, ὁ [2] πάνπλουτος, [3] ὁ τὰς ὁλοκαυτώσεις, παρ' ᾧ λαμπρῶς εἰώθαμεν [4] ἑορτάζειν τὰ διάσια. [5] Ζ. φεῦ τ' ἀλλαγῆς. [6] ὁ καλὸς ἐκεῖνος; ὁ πλούσιος, εἰπὲ δὴ εἰ τοιοῦτος

Echecratidis Colyttenſem? Hic eſt qui nos plerumque ſacro convivio excepit ex hoſtiis eximiis parato, ille repente ditatus, illo qui totas hecatombas, apud quem ſplendidè Iovialia feſta conſuevimus agitare. *Iup.* Eheu, quænam iſta rerum commutatio! hicine eſt honeſtus ille, dives, circum quem tam frequentes erant ami-

eritum. *ὦ πάτερ, ὦ Ζεῦ!* Colyttenſem vocat à pago. Heſychius: *κολυττὸς ὄνομα δήμου*, quid autem ſit *δῆμος*, infra plutibus dicetur. *Barl.*

1 *Κατ' ἱερῶν τελ.*] Livio dicuntur *majores hoſtiæ* vel *meliores. Decrevit ſenatus*, inquit, *ut conſules majoribus hoſtiis rem divinam facerent*, hoc eſt, *ἱερεῖσι τελείοις*, ut interpretatur Budæus. Nam *τέλειον* ſignificat id quod perfectum, amplum & eximium eſt, *τὸ ὁλόκληρον καὶ μὴ λελωβημένον*, quales etiam hoſtias in veteri Teſtam. requirebat Deus. Exod. 12. & alibi תמים Hebræis. *Idem.*

2 *Πάνπλουτος*] Notatur hac voce prodigum Timonis ingenium & improba bonorum diſſipatio. *Magni enim refert*, inquit Ariſtoteles Rhet. 2. *in moribus formandis, divitia veteres, an nova ſint, quod inſolentiores eſſe ſoleant, qui nuper ditati ſunt, quam qui divites antiquo cenſu & relicto patrimonio.* Idem.

3 *Ὁ τὰς ὅλας ἑκατ.*] Suppl. *θύσας*. Victimarum magnitudo & excellentia indicatur, cum ſolidas hecatombas obtuliſſe dicitur Timon, quod regum & opulentiorum erat. Vt enim pauperes molam, popana & pelanos offerebant Diis ſuis: ita divites in perfectum ſacrificium hecatombas, quod Ariſtophani eſt *βυσταῖον*, in divite Comœdia. Hoc ſacrificium etſi aliarum quoque eſſet pecudum, tamen à potiori denominationem accepit. quemadmodum & apud Romanos *ἑκατόμβαι θυσία* è tribus conſtabat, ex ſue, ove & tauro, quam fictâ voce *ſolitaurilia* appellabant (non *ſuovitaurilia*, ut legitur apud Livium,) quod omnes hi ſolidi integrique eſſent corporis, ut refert Feſtus. *Idem.*

4 *Ἑορτάζειν τὰ Διάσια*] *Ἀθήνησιν ἑορτὴ Μειλιχίου Διὸς, μανὸς Ἀθηναίων φθίνοντος. Ἀπολλοδώρου δὲ ὁ Ἀναρρύσεως τὰ Διάσια, ὅτι τῷ Μειλιχίῳ Διὸς ἑορτῶν αἱ νύκτες ἦσαν.* Vide hac de re Scholiaſt. Ariſtoph. ad Nub. Sic *ἑορτάζειν τὰ ὀπτήσιμα.* ut apud Long. *ποιμεν.* lib. 2. & Lucianus alibi quod aliis notatum. *Bourd.* Feſtum fuit antiquiſſimum, quod Athenienſes in honorem Iovis Meilichii celebrabant, *ἀπὸ τοῦ διὸς*, & *δεῖσαι*, à Iove & moleſtia ſive detrimento ſic dictum, quod illud vultu mœrorem teſtante agitarent, ut teſtatur Heſychius. Occaſionem forte difficilia Reip. tempora dederunt: idem & *πάνδια*, & *διάλυσα* vocatur, de quo Ariſtoph. interpres; itemque Suidas & alii. *Barl.*

5 *Ζ. φεῦ τ' ἀλλαγῆς*] Iupiter reſponſione Mercurii velut attonitus, miratur ſubitam hominis mutationem, cauſſamque exquirit tantæ calamitatis. Oratione utitur affectuum plena. *φεῦ*. vox hæc indignationem quandam habet cum admiratione. *Idem.*

6 *Ὁ καλὸς ἐκεῖνος*] Eleganter & conciſe dictum, pro *οὗτός ἐστιν ὁ καλὸς ἐκεῖνος; Hiccine eſt honeſtus ille?* Minus recte Lojolita quidam vertit: *Is pulcher ille dives.* Diſtinguitur enim *πλούσιος* à *καλὸς*, perque interrogationem efferitur. Deinde *καλὸς*, quæ prima ejus ſignificatio eſt, non *pulchrum* hic, ſed *honeſtum* denotat, *τὸ σπουδαῖον*, ut *honeſtum* contra pro *pulchro* uſurpatur apud Latinos. Sic *Virgo honeſta ſatis pro formoſa.* Idem.

τοι φίλοις; [1] τί παθὼν ὁ τοιοῦτός ἐστι; αὐχμηρὸς, ἄθλιος, ἐσκαπανδύς, κἀμισθωτὸς, ὡς ἔοικεν ὄντα βαρῦναι [2] κατοφέρων τῷ δίκελλαν. [3] Ἐρ. [4] ὑποπτεύω μὲν ἔγωγε, χρηστὸς ἐπιτρέψειν αὐτὸν, καὶ φιλανθρωπίαν, καὶ ὁ τοὺς τοιούτους ἐλεήσας. ἀπαιδεύτως οἶμαι. ὡς δὲ ἀληθῆ λόγῳ, ἄνοια, καὶ ἀκρισία περὶ τοὺς φίλους. ὃς νῦν [5] κόρακι, καὶ λύκοις χαριζόμενος. ἀλλ' ὑπὸ γυπῶν τοσούτων ὁ κακοδαίμων κειρόμενος τὸ ἧπαρ, φίλους εἶναι αὐτοὺς, καὶ ἑταίρους ᾠήθη ποτὲ δεῖσθαι τοὺς αὐτόν, χαίρειν ἐᾷ τὴν

amici? Quid illi accidit ut hoc fit habitu, ſqualidus, ærumnoſus, foſſor conductitius, ut conjicio, cùm tam gravem ligonem gerat. *Merc.* Illum, ut ita dicam, probitas evertit, & humanitas, atque in omnes egenos miſericordia. vel revera vecordia potius, facilitas, nulluſque in ſuſcipiendis amicis delectus, quippe qui neutiquam intellexerit ſeſe corvis, lupiſque largiri. Quin magis cum à vulturibus tam multis miſero jecur eroderetur, ob id amicos & ſodales judicabat, quaſi epulis gauderent, quòd erga ſeſe be-

1 Τί παθών] Atticum dicendi genus, pro ſimplici τί; Sic & τί μαθών; apud Ariſtoph. in Lyſiſtrata. τί μαθὼν κτυπήσεις; ubi tamen alii legere malunt, τί παθών; Vtrumque recte dici monet Caſaubonus in ſuis obſervat. ad Athenæum. *Barl.*

2 Κατοφέρων] Hic pro, *gerere* accipiunt interpretes. malim tamen ſtudium exprimi fodientis & ligonem profundius ſolo inferentis. Sic infra Mercurius de eodem: σκάπτε, inquit, βαθείας κατοφέρων ſcil. τῷ δικέλλᾳ, i. e. alte ligonem dimittens vel adigens in terram. Laborantem enim viderat Timonem & gnaviter fodientem Iupiter. *Idem.*

3 Ἐρ.] Reſpondet iterum Iovi Mercurius, & profuſam Timonis largitionem, quam ſine delectu erga quoſvis exercuit, egeſtatis cauſſam eſſe dicit. *Idem.*

4 Ὑποπτεύω εἰπεῖν] Singularis infinitivi conſtructio. Aliquando ſine infinito, ὡς ἀληθεῖ λόγῳ, *ut vere dicam*, quod ſtatim ſequitur. *Idem.*

5 Εὐήθεια] Sic dicitur morum ſimplicitas, & εὐήθεις appellant Græci homines morum ſimplicitate prædituos, qui cum incauti eſſe ſolent, & facile decipi, hinc factum, ut vecordes & fatuos hoc nomine ſignificent. Galen. in Comm. ad Hippocrat. prognoſt. Εὐήθεις ἀνθρώπους λέγουσι μὲν οἱ κακοήθεις ἐπ' ὀνείδει τινί, κακίαν ὁ πᾶς Καλλίας. λέγουσι δ' οἱ ἐπαινοῦντες ἔνιοτε τὸ ἦθος. ἀλλὰ τῷ μὲν πρώτῳ παμπόλλοι χρῶνται ἐπὶ πᾶσι τοῖς Ἕλλησι τῷ δ' ἑτέρῳ σπανιώτερον. hinc & Lucianus εὐήθειαν & ἀνοιαν conjunxit hoc loco. ὡς συνιεὶς χαριζόμενος. Græca ſtructura, pro χαριζόμενος, *non intellexit ſe largiri.* Docemur hic, in ſumptibus faciendis modum eſſe ſervandum, nec ſemper, cuivis, ubivis & quavis de cauſſa dandum. Prudenter Cicero: *Non ita claudenda eſt res familiaris, ut eam benignitas aperire non poſſit, nec ita reſeranda, ut pateat omnibus.* Nam ut præclare dixit Ennius: *Benefacta male locata, malefacta arbitror.* Quare veri amici à gnathonicis diligenter diſcernendi, ut nos docet Plutarchus in libello ſuo eruditiſſimo: πῶς ἂν τις διακρίνοι τὸν κόλακα τοῦ φίλου. Idem.

6 Κόρακι & λύκοις] Idem paſſim dial. Mort. Sic vocat παρασίτους καὶ κόλακας. dictum antea ex Demoſthone ad paginam 20. *Bourd.* Per corvos, lupos & vultures intelligit homines ſubdolos & rapaces, qui alienis opibus conſumendis tantum intenti ſunt; adulatores, qui miſerum hunc Timonem vivum videntemque, ut cum Terentio loquar, exederunt. Lucianus *vulturum* nomine etiam appellat teſtamentorum captatores. De quibus & Seneca in epiſt. 96. *Amicus ægro aſſidet, probamus: at hoc ſi hæreditatis cauſſa facit, vultur eſt, cadaver ex-*

βορᾷ. [1] οἱ δὲ, τὸ ὀστοῦ γυμνώσαντες ἀκριβῶς, ἐξεστεμφύτες, εἴ τις ἦν μυελὸς σύῳ, σαμυζήσαντες καὶ τοῦτον δὲ μόλα ἐπιμελῶς, ᾤχοντο, αὖθις αὐτὸν, καὶ τὰς ῥίζας ὑποτετμημένον ἀπολιπόντες, ὑδὲ γευσάμενοι ἔτι, ὑδὲ ἀποβλέψαντες. [2] πόθεν γὰρ, ἢ ἐπιμιμοῦνται, ἢ ἐπιδώσουσι τὸ μέρος. [3] διὰ ταῦτα δυσμοίρως, καὶ [4] διφθερίας ὡς ὁρᾷς, ἀπολεῖται ὑπ' αἰκίας [5] τὸ ἄγος, μισθῷ γεωργῶν, [6] μελαγχλαῖνα

benevolentia afficerentur. Ille verò postquam ossa penitus nudassent, circumrosisientque, deinde siqua inerat medulla, hanc quoque admodum diligenter exuxissent, abierunt, exuccum, & radicitus succisum deserentes, adeò ut non amplius agnoscant, aut aspiciant, tantum abest ut sint qui vicissim illi opitulentur, & impertiant. Has ob res fossor, & sago, ut vides, opertus pelliceo, urbem præ pudore fugiens mercede agricolam agit, adversus ingra-

exspectat. Cum verò à tot vulturibus jecur erosum esse ait Timoni, alludit ad fabulam de Tityo, quem poëtæ fingunt apud inferos humi exporrectum jacere & jecur suum cum luna semper renascens uni vel duobus vulturibus exedendum præbere. de quo Homerus Odyss. λ. quem locum pari majestate sic transtulit Virgil. 6. Æneid. *Nec non & Tityon Terræ omniparentis alumnum Cernere erat: per tota novem cui jugera corpus Porrigitur, rostroque immanis vultur adunco Immortale jecur tondens.* Eleganter item ut poëtæ illi, usus est verbo κείρειν sive tondendi Lucianus ἐξ μετωφορᾶς, pro depasci vel dilaniare: τὸ ἧπαρ ἐκκεῖσθαι dixit in Prometheo. *Bas.*

1 Οἱ δὲ, τὸ ὀστοῦ γυμνώσαντες ἀκριβῶς] Extremam parasitorum ingluviem & Timonis egestatem designat similitudine desumpta ab avide vorantibus, qui non tantum ossa denudant, circumrodunque, sed & succum omnem & medullam penitus exsugunt, quod est, τὸ μυελὸν ἐκμυζᾶν. Deinde & altera comparatione utitur Mercurius ab hortulanis accepta, qui non arborum ramos solum, sed una stirpem incidunt, vel una cum radicibus tollunt, ne sit spes ulla renascendi. quod in tyrannum aptabat olim Alexander Magnus: κινηθῆναι, inquiebat, μεμφόμενον τὸν λάχανα, i. e. *Olisurem odi, qui radicitus herbas convulsas atque ab ima stirpe excidit.* Idem.

2 Πόθεν γὰρ] Concisum dicendi genus, quod cum interrogatione pronunciatum negationis vim habet, q. d. *Unde hoc fieri possit?* vel, *qui hoc credi fas sit?* Sic & Aristoph. in Vespis: πόθεν δ' ἐμοί. ubi commentator, τὸ πόθεν, ἀρνητικόν est positumque pro οὐδαμῶς. Utitur eodem loquendi genere Dionysius Halicarnass. lib. 4. Ἀγέμῳ τῷ ἐγκωμίῳ παρέλαβεν, ὃς οἱ πρὸ αὐτοῦ γενόμενοι βασιλεῖς; πόθεν; συνῆγε δὲ λέγων. *Num imperium accepit eo modo quo reges, qui eum antecesserunt? unde? multum abest.* Imitantur etiam Latini. Plinius lib. 4. epist. 14. *Quo nos refugimus, non quia severiores. unde enim? sed quia timidiores sumus.* Hujus formulæ vensustatem & usum non adverentes priscorum auctorum interpretes, plurima in iis loca corrupere, ut ostendit Casaubonus in Athenæum, & post eum Thomas Gatakerus Theologus Anglus in erudita sua dissertatione contra Pfochenium. *Idem.*

3 Διὰ ταῦτα δυσμοίρως] Mercurius αἰτιολογῶν causas enarrat, cur in miserandam hanc sortem inciderit Timon, simulque eorum detestatur ἀχαριστίαν, qui ope illius & opibus adjuti, non vicissim grates rependunt, sed optime de se meritum prætereunt ac contemnunt. *Idem.*

4 Διφθερίας] A veste pellicea quam gerebat. ὑποδιφθέρου paulo ante dixit. In Tragœdiis & Comœdiis etiam antiquis διφθέραι vocantur ab hac pelle senes, qui in rustico opere morantur. *Idem.*

5 Τὸ ἄγος] Athenæus intelligit ἀντιφραστικῶς, ut volunt, unde ἀγοὶ & ἀγιναὶ

τοῖς κηκοῖς. ὅπ οἱ πλουτοῦντες πως αὐτῶ, μᾶλλ ὑπερφυῶς παρέρχονται, ὧδὶ τὸν μισοπονηρὸν Τίμωνα κηλοῖτο ἐιδότες. [1] Ζ. καὶ μὴν ὑπεργπῖ ἀνὴρ, ὧδὶ ἀμελητῶ. εἰκότως γὰρ ἡλιάκτῃ δυσχῶν. ἐπὶ καὶ ἔμοιγε ποιήσομεν [2] τοῖς κατακεκοτοις κηλαξιν ἐκείνοις, ἱπέλησμοι ἀνδρὸς, τοιούτου [3] τεύχοντα, καὶ αἰγῶν πότητα [4] καύσοντ ἡμῖν ἐπὶ τῶ βωμῶν. ἔπ γὰν [5] ἐν ταῖς ῥισὶ τῶν κνίσ-

gratos aera bile ſtomachatur, qui quidem ſua benignitate ditati, nunc admodum faſtuoſe præte-reant, ac ne nomen quidem an Timon vocetur, noverint. *Imp.* At verò vir neutiquam faſtidien-dus & negligendus, qui jure opti-mo indignatur, quòd his agat in malis: ſiquidem & execrandos il-los adulatores ſumus imitaturi, ſi ejus viri obliviſcamur, qui tot pinguiſſimos tauros & capras no-bis in aris adolevit: quorum nidor mihi etiam num in naribus re-

cives, peculiariter Athenienſes. Alii tamen ſyncedochen hic ſtatuere malunt, ſiquidem Athenæ in duas olim diviſæ erant partes; *urbem* quæ dicta ἄςυ, & *portum*, qui πειραιεὺς vocatus: eas autem uno complectebatur ambitu, ita ut plebei & democratiæ fautores in regione Pyræei agerent, elegantiores nobilioreſque æſtu incolerent. A potiori igitur parte & ad portus diſcrimen ἄςυ & ἀστυ nomina-bant. *Barl.*

6 Μελαγχολῶν τοῖς κηκοῖς] Interpres vertit: *Adverſus ingratos atra bile ſtoma-chabatur.* Stephanus mavult: *furens ob mala vel malos.* Nam videns Timon eos, qui ipſius beneficio divites facti erant, tam ingratos eſſe, ut ne adſpectu quidem dignarentur, ſumpto ligone & diphthera terram colere inſtituit, inſania quadam ex mœrore illo correptus. Ex nimia enim atræ bilis redundantia, ut ſupra dixi-mus, exoritur ſæpe furor. hinc μελαγχολᾶν, pro inſanire. *Idem.*

1 Ζ. Καὶ μὴν ὑπεργπῖ ἀνὴρ] Sequitur εἰκῶ ſive commiſeratio. Iupi-ter enim Timonis miſertus & indigne ferens iſtorum hominum perfidiam, ejus curam habendam eſſe monet. *Idem.*

2 Τοῖς κατακεκοτοις] Epitheton adulatoribus aptum & fere perpetuum apud Lucianum. κατάκοτοι dicuntur execratione digni, ἐπικατάρατοι. *devoti* La-tinis, ut notat Scaliger ad Catullum. *Idem.*

3 Τεύχοντα τὸ αἰγῶν] Ex Homer. 1. Iliad. quæ repetit multoties. *Bourd.* τεύχοντα] Laudat Timonem à ſua in Deos pietate & liberalitate. Supra, *totas cum hecatombas obtuliſſe dixit.* αἰγῶν πότητα, conſtructio Attica, pro αἶγας ποτήτας. Sic vocantur αἱ διατεθεῖσ ἐ σπυρταὶ, id eſt, *bene habita ſeu ſaginata.* Barl.

4 Καύσοντ ἐ] *Adolere* dicunt Latini, deque victimis uſurpatur quæ igni im-ponuntur, עלה, ut Hebræi loquuntur. Deductum τὸ καίειν ex Heb. קטר, id eſt, cumbuſſit, cujus Niphal in uſu. *Idem.*

5 Ἐν ταῖς ῥισὶ] Salſe Gentilium deridet ſuperſtitionem, qui Deos victima-rum ſuarum fumigatione & nidore affici credebant, ideoque ſacrorum ritibus intereſſe, ut etiam agnoſcit Porphyrius. quod & de vero Deo judicaſſe videntur Hebræorum hoſtes, Deut. cap. 32. verſ. 37. *Vbi Dii eorum*, inquiunt, *qui adipem ſacrificiorum eorum comederunt, libaminiſque vinum biberunt.* quod ex eo forte ortum putant nonnulli, quia altare, *menſa Dei*, & victimæ, *cibus Dei*, in ſacris litte-ris appellantur, Ezechiel. cap. 41. & 44. Item Malach. cap. 1. verſ. 12. Sic & Homericus ille Iupiter ad Æthiopas comeſſatum iviſſe dicitur Iliad. primo, Α'γ-πάσας ἀρνῶν κνίσης, αἰγῶντε τελείων, h. e. *ut conſequatur nidorem ovium ca-pratumque eximiarum*, ut de Apolline ſuo ibidem ait poëta. ad quem locum & ſi-miles reſpexiſſe videtur Lucianus. Cauſſam vero cur id fictum creditumve à vete-

ribus,

σιον αὐτῶν ἔχω. [1] πλὴν ὑπ' ἀσχολίας τε, καὶ θορύβου πολλοῦ τοῦ ἐπιορκούντων, καὶ βιαζομένων, καὶ ἁρπαζόντων, ὑπό τε καὶ φόβου τοῦ δεῦρο τοὺς ἱεροσυλοῦντας, πολλοί γε ὄντες, καὶ [2] δυσφύλακτοι, καὶ οὐδὲ ὑπ' ὀλίγου [3] καταμύσαι ἡμῖν ἐφιέντες, πολλῶν ἤδη χρόνων οὐδ' ἀπέλειψε εἰς τὴν Ἀττικήν. [4] καὶ μάλιστα ἐξ οὗ φιλο-

resident. Tametsi propter negotia, magnamque pejerantium turbam, & eorum qui vi agunt & rapina vivunt, præterea ob formidinem quam mihi pariunt sacrilegi, qui multi sunt, & observatu difficiles, & ne minimum quidem nos connivere sinunt, multo jam tempore Atticam non respexi: ac in primis ex quo philo-

ribus, exponit Spondanus ad Hom. Iliad. ut nimirum docerent, ob Deorum præsentiam non nisi cum verecundia quadam accedendum esse ad sacrificia, & à voluptatibus sibi temperandum. *Barl.*

1 Πλὴν ὑπ' ἀσχολίας τε] Excusationem subdit Iupiter ridiculam prorsus ac jocosam, cur Timonis non meminerit, nempe negociorum & hominum improborum confertam multitudinem. Ita de Iove suo opinabatur infrunita Gentilitas. unde & tantam Deorum ancillantium turbam ipsi in subsidium finxit, quorum consilio & opere uteretur in hoc mundi regimine. Sic Onatus Pythagoricus apud Stobæum in eclog. Phys. Τοὺς δὲ ἄλλους θεοὺς φασὶ ὁ πρῶτον θεὸν ἐγεννηκὼς ἅπας ἔχοντα, ὥσπερ χορίτας φασὶ κορυφαῖον, ἐς στρατηγὸν, i. e. *Reliqui Dii erga primum summumque mente cognoscendum se habent, ut chorus ad coryphæum, & milites ad Ducem.* Et Seneca Stoicus de immatura morte differens, unum quidem Deum agnoscit, sed talem, qui ad regni sui administrationem reliquos genuerit Deos, *ut omnia sub ducibus irent, & à quo numina ipsa, quæ singula adorantur, suspensa sunt.* hinc *Dii Consentes*, & *minorum gentium.* quos velut coadjutores suos, & consiliarios ad hoc universi gubernaculum adhibet Iupiter. Rectius Cicero in lib. de Legib. *Nihil est præstantius Deo: ab eo igitur mundum regi necesse est, nulli igitur est natura obediens, aut subjectus Deus: omnem regit ipse naturam.* Quid autem sit Deus, in consolatione definit: *mens* scil. *soluta quadam & segregata ab omni concretione mortali, omnia sentiens, omnia movens.* Zenoni Stoicorum principi, *mens æterna* dicitur, *& indefessa, perfecta consummataque virtutis.* Idem.

2 Δυσφύλακτοι] Bifariam exponi potest, vel *difficiles observatu*, vel, *vitatu*, ut etiam Hesychius interpretatur. *Idem.*

3 Καταμύσαι] Pro eo non raro invenias καμμῦσαι addito nomine ὀφθαλμὲς. ut Act. Apost. cap. 26. ἐ τοῦ ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἐκάμμυσαν. Magis Atticum est, cum absolute ponitur. Quæ sequuntur verba, οὐδ' ἀπέλειψε, &c. pessime versa sunt ab Erasmo, quod ut vidit Pererius, optime locum interpolavit. Est enim negativa oratio, ut patet ex particula οὐδὲ verbo præfixa, quam aut non legisse in suo codice, aut non advertisse videtur magnus ille Batavus. *Idem.*

4 Καὶ μάλιστα ἐξ ἧς φιλοσοφία] Aliam adducit sux ἀζηλίας caussam Iupiter non minus ferialem, diffidia scil. & altercationes Philosophorum, quibus factum, ut exaudire non potuerit clamantium vota & supplicationes. Atque ita occasionem denuò captat auctor Philosophos traducendi. non quod sapientiæ studium damnaret, (philosophum enim se profiteur in Piscatore) sed sophistarum quorundam θρυλλήματα & insulsos errores liberiore calamo perstringit, personamque eorum probitatem in lucem protrahit, ut tandem videri desinerent, quod non essent. Eorum philosophiam non nisi λόγων ἔριδας, seu λογομαχίας esse asserit, ut pote qui non tam solidis rationibus, quam stolidis clamoribus, idque de rebus inanibus, inter se disceptarent. στομύλματα & ἀθυρμάτια appellat Aristophanes in Nebul. De his Seneca: *Fugitivi clamoribus non ad calamos, sed*

σοφίας, [1] καὶ λόγων ἔριδας [2] ἐπιπολάσαντα αὐτοῖς. μακρὰν γὰρ ἀπ' ἀλλήλων, ἢ κεκραγότων, οὐδὲ ἐπακούειν [3] ἐᾷ τὸ δίκαιον, ὥστε ἢ [4] ἐπαθυσμένων χρὴ τὰ ὦτα κηρῷ, ἢ ἐπιτρίβεσθαι ἀπὸ αὐτῶν, [5] ἀρετάς τινα, [6] καὶ ἀσώματα, καὶ λήρους [7] μεγάλῃ τῇ φωνῇ ξυνείροντας. διὰ ταῦτά τοι ἐς τὸν ἀμεληθέντα συνέβη ἀπ' ἐμοῦ, [8] οὐ φαῦλον ὄντα. [9] ἔμοιγε δὲ τὸ πλοῦτον ὁ Ἑρμῆς ἀπαγαγέσθαι, ἄπιθι

losophia, & verborum contentiones, apud iſtos increbuerunt, adeò ut iſtis inter ſe pugnantibus, vociferantibuſque, ne exaudire quidem mortalium vota liceat. Vnde mihi neceſſum eſt, aut auribus obturatis ſedere, aut ab ipſis perdi, qui virtutem quandam, & neſcio quæ incorporea, nugaſque magna voce connectunt. Hinc factum eſt, ut hic quoque à nobis neglectus fuerit, quamvis non ſit deſpicabilis. Quod reliquum eſt Mercuri, aſſumpto Pluto,

ſed ad oblivioſam aures ſemper certant. Harent in verbis, & ætatem totam in adytis terunt, penetralia (vetæ ſcil. philoſophiæ) *nunquam vident.* Barl.

1 Καὶ λόγων ἔριδας] Sic in omnibus dialogis: hæc cum Luciano ſubjecta materies. *Bourd.*

2 Ἐπιπολάσαντα] Nullum verbum æque Luciano frequens. Sic in Cataplo, & de Mercede Conductis, & paſſim. ἐμπολὺ τὸ ἀπὸ τῶν παρεκπεμφθέντων ἀναγόμενον, ἐπιπωλεῖ, καθραίνειν. Interp. Sophocl. ad Aiac. Flag. Heſych. Suid. Poll. *Idem.* Elegans verbum & Luciano familiare. De iis rebus propriè dicitur, quæ in aquarum ſuperficie natant atque fluitant. hic κατ' μεταφορὰν uſurpatur pro *increbeſcere.* quemadmodum & Philo Ἰουδαΐζουσαν ἀσυνέσειαν ſcite dixit, *impietatem exuberantem & invaleſcentem.* Barl.

3 Ἐᾷ] Pro, ἐᾷσι. quod & frequentatum Latinis. vide Budæum in Comment. *Idem.*

4 Ἐπαθυσμένων] Attice pro ἐπαθύσαντα in media voce. Ariſtoph. ἐπαθύσας τὼ τόμω τὼ μυκτέρω dixit in Pluto, id eſt, os obſtruere Rhetorum. Alias pro implere accipitur, ut apud Hom. πίμπλαντο δακρυόεντος βαθυσμῶν i. e. πλημμυρῶν, ut interpretatur Euſtath. *Idem.*

5 Ἀρετάς τινα] Stoicos perſtringit, qui virtutem magna contentione deblaterabant, nec minus quam virtutem ipſam ſectabantur. Porticus enim in virtute ſummum hominis bonum collocabat, ſed in hoc diſſidebat à Peripateticorum ſchola: utrum in *virtutis habitu, an actione* illud maxime emineret, de quo Ariſtotel. lib. 1. ethic. *Idem.*

6 Καὶ ἀσώματα] Hoc imprimis tangit Platonicos qui contra Epicureos non corporea ſolum, ſed & ἀσώματα ſeu incorporea quædam, nempe *mentem* & *Spiritus* ſtatuebant. Neque enim apud ullos de ſpirituum cultu plura reperias, quam apud τοὺς ἀπὸ Πλάτωνος, quorum opinio erat, *Spiritus procurari certis precationibus*, ut ait Apulejus de Deo Socratis. Hos & eorum ſimiles magno conatu magnas nugas agere dicit, quod eſt λήρους ξυνείρειν ad verb. *nugas connectere*, ex Attico ξυῶ, & εἴρω, τὸ ἄπαξ, necto. *Idem.*

7 Μεγάλῃ τῇ φωνῇ] Sic paſſim inducit Pſeudophiloſophos ſuos μεγάλῃ τῇ φωνῇ κεκραγότας, magna & tragica voce ſibi invicem obſtrepentes. *Bourd.*

8 Οὐ φαῦλον ὄντα] *Cum non ſit contemnendus*, ſed in pretio habendus, ac juvandus. λιτότητα Rhetores vocant. Nomen φαῦλα hic accipitur in generaliori ſignificatione, rebuſque convenit minus bonis, hoc eſt, vilibus ac contemptis. *Barl.*

9 Ὅμως δὲ τὸ πλοῦτον ὦ Ἑρμῆ παρελαύσει] Iupiter Timonis pietate motus Mercurium jubet accerſere Plutum, qui cum Theſauro Timonem adeat, eumque,

ut

ωπερ αὐτὸν κατὰ πόδας. ἀγέτω δὲ πλοῦτος δ' ἅμα καὶ τὴν ἡγεμονίαν μετ' αὐτοῦ, καὶ μηδέτερον ἀμφω ἀπόντε τῆς Τίμωνος, μηδὲ ἀπαλλαττέσθωσαν ἔτω ῥᾳδίως, κἂν ὑπ' ἀλίγοις ὑπὸ χρηστότητος αὐθις ἐνδιαιτᾶσθαι αὐτοὺς τῆς οἰκίας. [1] ἐμοὶ δὲ τῶν κεραυνῶν ἐκείνων, καὶ τῆς ἀπαρεσίας, ἣν ἐπιδείξαντο πρὸς αὐτὸν, καὶ αὖθις μὴ σκέψομαι, καὶ δίκην δώσουσι, ἐπειδὴ τὰ κεφαλαῖα ἐπικαιόμενα. [2] πρωπαγμένας γὰρ αὐτῶ, καὶ [3] ἀπεσκληκμένας εἰσὶ δύο ἀκμῆτες αἱ μίζονες, ἐπότε φιλοπαγέστερον ἠκόντισα ἐπὶ τὸν σοφιστὴν [4] Ἀναξαγό-

to, celeriter ad hunc eas. Plutus autem unà secum etiam ducat Thesaurum, & ambo apud Timonem perseverent, nec tam facilè demigrent, etiamsi quàm maximè rursum illos præ bonitate domo exigat. Cæterùm de ingratis illis palponibus, & in posterum consultabo, & pœnas dabunt simul atque fulmen præparavero. Nam fracti sunt, & retusa cuspide duo radii ejus maximi, quum nuper acriùs in sophistam Anaxagoram jaculatur,

ut ante, locupletem reddat. Divitias, quæ Græcis πλοῦτος nomine veniunt, & Thesaurum, quod est κατὰ ὄνειρον χρῆμα, veluti Deos repræsentat Lucianus. Plusti genealogiam recenset Hesiodus, eumque inter *Semideos* collocat, ac Cereris latioque natum perhibet. Nec alius ab hoc ὁ Πλούτων, inferorum Deus. Ab inferis enim, hoc est, intimis terræ visceribus eruuntur opes. Quem propterea *Ditem* appellarunt Latini, *ut docet* Cicero lib. 2. de nat. Deorum Boethius:

Hoc quicquid placet excitatque mentes,
Infimis tellus aluit cavernis.

Et hæc ratio est, cur Carrio apud Aristophanem mox *Plutonem* vocet, quem antea *Plutum*. μὴ τοῦτο, inquit, τὸν Πλοῦτον παρακαθίζετο. de Æsculapio loquitur ad Plutum accedente, ubi Scholiastes. ὁ Πλοῦτος γὰρ λέγεται· καὶ εἰκότως ὁ αὐτὸς τῷ Πλούτωνι ὁ Ἅιδης νομίζεται. quod & testimonio probat verborum Sophoclis ex hac fabula, Πλούτωνος δ' ἐπεσόντος: item, ἐμοὶ Πλούτων' ἀμφαφίσας χθόνα. ubi Πλοῦτον idem qui Πλούτωνα, *pro opibus ac divitiis*. Poëtæ tamen, utut hæc duo Numina distinguant, utrique divitiarum tribuunt imperium. *Barl.*

1 Περὶ δὲ τῶν κεραυνῶν ἐκείνων] Sequitur alia Iovis excusatio, fulminis scil. confractio, & radiorum obtusio. *Idem.*

2 Κατεαγμένας εἰσὶ] *Diffracti sunt*, dialysi Attica τὸ α in εα, à κατάγνυμι vel κατεάγνυμι, diffringo, quod est in catalogo τῶν ἀνωμάλων. Fulmini etiam, ut astris, sui tribuuntur radii. Virgilius de Cyclopibus 8. Æneid.

Tres imbris torti radios, tres nubis aquosæ
Addiderant, rutili tres ignis & alitis Austri. Idem.

3 Ἀπεσκληκμέναι] Scilicet quod ad cuspidem attinet. Ἀποσκληκέναι dicitur serrum, cujus cuspis hebetatur atque retunditur. Fulmen enim Iovis, ut telum consideratur, cujus acies retusa est. Nam & gladiis sua sunt στόματα, id est, mucrones sive cuspides, quibus veluti mordent. Hinc ἀμφίστομος, seu δίστομος gladius, ὁ ἀμφοτέρωθεν ὀξὺν ἐκτετμένος, qui acutus est & utrimque scindit. & ξίφος ὀξύστομον apud Euripidem, pro acuti oris gladio: nec non, ἀτόμοις μαχαίραις πεσεῖν dicuntur, qui acie gladii, id est, in bello cadunt, Lucæ cap. 21. vers. 24. quod loquendi genus mere Hebraicum est. *Idem.*

4 Ἀναξαγόραν] Fuit Anaxagoras philosophus Clazomenius insignis, qui Xerxis Persarum regis tempore floruit. Mundi hoc atque Naturæ opificium ab æterna mente architectatrice conditum & ordinatum esse docuit, cujus hic extat ver-

ομεν, ὃς ὅπωϛ τὰϛ ὁμιλητὰϛ [1] μηδὲ ἄλλους εἶναί τινας [2] ἡμᾶϛ τὰϛ θεούϛ. [3] ἀλλ' ἐκεῖνον μὲν [4] διήμαρτον. [5] ἐπερίσχε γάρ αὐτὸν τῇ χειρὶ Περικλῆϛ, ὁ δὲ κεραυνὸϛ,

rer, qui ſuis familiaribus perſuadebat, nullos eſſe nos qui Dii vocamur. At ab illo aberravi: nam obtenta manu Pericles eum protexit: fulmen verò in Caſtoris

verſus omni memoria dignus: Νοῦς ἐστι διακοσμῶν τὸ πᾶν πάντων αἴτιον. hoc eſt: *Mens æterna eſt, quæ gubernans omnia, omnium eſt cauſſa.* Laert. lib. 2. Quæ laudabilis de Deo uno veritatis profeſſio, ut Socrati, ſic & illi noxia fuit. Nam ea doctrina tantam ſibi invidiam conflavit apud Athenienſes, ut ex ea anſam raperent ipſum ἀσεβείας accuſandi, & talentum promitterent, quiſquis interficeret. Etenim hanc eſſe cauſſam ipſe Iupiter indicat, cum Sophiſtam eum vocat, ideoque in illum ſe fulmen torſiſſe dicat, quod ſuis familiaribus & diſcipulis perſuaderet, nullo pacto eſſe Deos, quos pro talibus haberent Athenienſes. *Barl.*

1 Μηδ' εἶναί τινας] *Neque alicujus pretii eſſe nos.* nam τὶς aliquando ὁρίσωτον denotat ſingulare ad differentiam πᾶς τυχόντων. Sic Iuvenalis:

Aude aliquid brevibus Gyaris & carcere dignum,
Si vis eſſe aliquis. ———

vel, *nullos*, inquit, id eſt, nulla divinitate præditos. Ita regius vates idola Gentium vocat הבלי גוים, *vanitates mendacii*, hoc eſt, *res vaniſſimas & nihili*, ut exponunt Iunius & Beza. Et Apoſtolus Gentium τὸ εἴδωλον nihil eſſe dicit (οὐδὲν) non materiam ſpectans, ſed formam, quæ res veras mentitur, cum unus tantum ſit Deus. 1. ad Corinth. cap. 8. Anaxagoræ, ut & hoc ἐν παρόδῳ dicam, non abſimilis fuit Lucianus noſter, quem immerito ἄθεον vocat Iuſtinus Martyr in oratione contra Græcos. Vnum quippe Deum conditorem univerſi & moderatorem cum ſapientiſſimis Philoſophis agnoſcit. Sed peccat eximius Dei ſervus, quod ex alienâ potius judicet ſententia, quam ſuâ. ἄθεος audit, ſed ab iis, quorum profanos & ridiculos cultus rituſque paſſim traducit. Quod vero Chriſto ſervatori convicium dicat alicubi, ut in Peregrino, ſi modo Luciani ſunt de quibus inter doctos non ſine juſtis rationibus dubitari video, ex eo non atheus propriè loquendo, ſed ἀγκυσίχειρος potius fuerit dicendus, ut Iudæi omnes & pagani. Ἀθεότητος accuſati olim & quidem merito Protagoras Abderites, Theodorus Cyrenaicus, Melius Diagoras, alitve, qui τὸν ἀκολουθοῦντα, id eſt, plurium deorum impietatem fugientes, in ipſam impietatem, quaſi in voraginem quandam delapſi ſunt, ut nullum Numen admitterent. *Idem.*

2 Ἡμᾶϛ τοὺϛ θεούϛ] Ead. in Iove Confut. & Tragœd. *Bourd.*

3 Ἀλλ' ἐκεῖνον] ὦ Præclarum Iovem! cujus fulmen, ut pilam, obtenta manu retundere valeant homines. *Barl.*

4 Διήμαρτον] Iovi ἀσυχίαν exprobrat. Διαμαρτάνειν aberrare eſt à ſcopo. De Pericle quod ait, verum eſt, eum Anaxagoræ fuiſſe patronum ac defenſorem adverſus accuſatores. Nam cum à Cleone accuſaretur impietatis, quod Solem, quem pro Deo colebant Athenienſes, vocaſſet διάπυρον μύδρον, hoc eſt, *candentem maſſam* ac *penitus ignitam*, ſive *globum quendam igneum*, λιθώδη & βαρύν, ut Plutarchus ſcribit, à Pericle defenſus eſt. Refert Hermippus apud Laërtium: Periclem, cum nullum Anaxagoræ crimen impingi comperiſſet, dixiſſe: *Ego diſcipulus iſtius ſum. Nolite igitur iniquis calumniis inducti perdere, verum mihi potius obtemperate, liberumque eum abire permittite, ſicque factum eſſe.* Non tamen effugere potuit, quo minus talentum ſolveret. *Idem.*

5 Ἐπερίσχε γάρ αὐτὸν τῇ χειρὶ Περικλῆϛ] Interpretandum hoc eſt de judicio, nam in eo impietatis accuſatus Anaxagoras à Pericle defenſus eſt diſcipulo ſuo. ὑπερίσχε τῇ χειρὶ autem eleganter dixit, quia in orando manus dextra movebat

[2] εἰς τὸ ἀνάκειον [1] ἀποβλήψας, ἐκεῖνό τι κατέρλεξε. καὶ αὐτὸς [3] ὀλίγου δεῖν, συνετρίβη πρὸς τοῦ πίνακος. [4] πλὴν ἴσως ἐν τοσούτῳ καὶ ἄπιστα ἡμαρτήκασιν οὗτοι,

ris & Pollucis templum detortum, tum illud exussit, tum ipsum ad saxum pene est comminutum. Quanquam vel id supplicii satis magnum in istos fuerit, si di-

batur, & accommodabetur ejus motus ad verba pronuntiantis. Testatur id locus elegans Aristophanis ἐν ἐκκλησιαζ. ubi falax mulier.

Ἐκεῖνο δ' ἐὰν προφυλάξωμαι, ὅταν τρόπον
Τὰς χεῖρας αἴρειν μηκέτ' ἀναμένητέ που
Εἰπομένην· γὰρ αἴρειν τὰ σκέλη.
Illud autem non providemus, quonam modo
Manus tolleret tunc meminerimus
Quippe non manus, sed pedes tollere assueta sumus.

Usque apud Græcos in dicendo habitus erat, ut dextrum brachium humero exsererent. Praxagora ibid.

Καλεπὸν τὸ πρᾶγμ', ὅμως ἔστ' χειροτονῆσαι,
Ἐξωμισάντας τὴν ἑτέραν βραχίονα.
Res illa difficilis est, tamen extendenda manus
Ab humero nimantibus brachium.

Quare unius tantum manus mentionem facit Lucianus. Gisb. Cuperus observat lib. III. c. 2. *Almeloveen.* Iocose dictum. *Supra aliquem tenere manum*, est eum protegere. Metaphoricum loquendi genus & Homero familiare. Sic ille Iliad. 4. Ὅτε κεν ἴδωτ', αἶψ' ὑμῖν ὑπέρσχῃ χεῖρα Κρονίων, id est, *ut videatis, si vobis supra teneat manum Saturnius.* Et apud eundem poëtam Iliad. 1. μέλα γὰρ ἴθυ διέρυσται Ζηνὸς χεὶρ ἐν ὑπερφιάλοις. Vsi & hoc dicendi schemate Aristoph. Plutarch. alii. Galli quorum lingua cum Græca in plurimis συμβολίζει, similiter dicunt *maintenir.* Bart.

1 Εἰς τὸ Ἀνάκειον] Vide Suid. & Hesych. verbo ἀνακες. Bourd. Templum Castoris & Pollucis Dioscurorum, qui ἀνακες sive ἀνακτες vocantur, vel per excellentiam, quod ex Iove rege antiquissimo & Leda nati. ἄναξ enim rex, inde ἄνακες, qui postea ἀνακτες inserto τ, ut νύξ, νυκτὸς: vel quod ἀνακῶς i. e. ὀξυμελῶς, cum cura singulari servarint Athenienses, à quibus & eorum festum celebrari solebat ἀνάκεια dictum. Gerardus Vossius vir in omni antiquitate versatissimus sic appellatos putat, quod descenderint ab antiqua & illustri stirpe Anacim Palæstinæ, unde à Iosua profligati in Græciam concesserint, quem vide lib. I. de origine & progressu Idol. cap. 13. *Bart.*

2 Περιαπόλας] *Detortum*, vel, *à scopo delapsum.* Præpositio vitium designat πλάνης. Hesychius interpretatur πτῶσιν, sed proprie est στροφὴν καὶ ἀγκύλιον κατάρρησιν. hinc σκηπτὸς pro fulmine, quod *impetu devehitur in terras*, ut Apuleius loquitur lib. de mundo. *Idem.*

3 Ὀλίγου δεῖν] Elegans loquendi formula, *parum abfuit, propemodum, fere, pene ὀλίγου.* Pro eodem & μικρὰ δεῖν, & sine verbo, ὀλίγου vel μικροῦ dicunt Græci, *minima* Latini. Capitolinus: *addens minimo se aegre mortem ferre filium superstitem relinquens.* Ita locum depravatum hactenus nec intellectum restituit Cl. Salmasius in Plin. exercit. ad Solin. *Idem.*

4 Πλὴν ἴσως ἐν τοσούτῳ] Consolatur se eo nomine Iupiter, quod satis supplicii futurum credat ingratis & improbis, licet alia ratione injuriam illorum vindicare non possit, si Timonem conspexerint repente locupletem factum. Novit enim nullum majus esse tormentum invidia & macrescere improbos latis bonorum successibus rebusque opimis. *Idem.*

1 Tim-

οἱ [1] ὑπερπλουτοῦντα τὸν Τίμωνα ὁρῶσιν. [2] Ἐρ. [3] οἶον ἂν τὸ μέγα κεκραγέναι, καὶ [4] ὀχλικὸν εἶναι, καὶ θρασύν. οὐ τοῖς δικαιολογοῦσι μόνοις, ἀλλὰ καὶ τοῖς δίκην διδοῦσι τοῦτο χρήσιμον; ἴσθι γὰρ οὐδὲν μᾶλλον πλούσιον οὐ πενησόμενον παρρησιάσεται ὁ Τίμων, βοήσεται, καὶ παρρησιασάμενος ἐκ πτωχοῦ πλούσιος ἔσται ὁ Τίμων, ἐκ πτωχοῦ πλούσιος ἔσται ὁ Τίμων.

si ditissimum videant factum fuisse Timonem. *Merc.* Quantum habet momenti altum vociferari, & obstreperum, audacemque esse? idque non iis modò qui causas agunt, verùm etiam qui vota faciunt conducibile. En mox è pauperrimo dives evaserit ille Timon, qui se precando clamosum & liberè loquen-

1 Τὸν περιπλουτοῦντα] Quanquam viri virtute præstantes ob animi corporisque dotes maxima sæpe invidia laborent, tamen ut Aristoteles docet lib. 2. Rhetor. sæpius ea locum habet in bonis fortunæ. Pindarus in Pythiis: ἔχει μὲν ὄλβῳ ὑπερτάτῳ φέρτερον· ὁ δ' ἐλαφρὸς πλοῦτος ἄφαντον βέλος, hoc est, *habent opes & res secundæ non parvam invidiam. Qui autem pauper est, humi jacet & obscurum fremit.* Hinc Plautus in Truculento: *Malo multi inimicos invidere, quam me inimicis meis.* Nam quibus invidemus, illi opipare & splendide vivunt: eorum autem qui miseri & calamitosi sunt, miseremur. Novit hoc Sulmonensis poëta, ubi elegantissimis versibus invidiam describens inter alia subdit:

Tum videt ingratos intabescitque videndo
Successus hominum, carpitque & carpitur ipsa
Suppliciumque sui est. ——

Egregiè in hanc rem Seneca philosophus: *Vtinam*, inquit, *invidi oculos haberent in omnibus civitatibus, ut de omnium felicitatibus torquerentur: nam quanta felicium sunt gaudia, tanti invidorum sunt gemitus.* Barl.

2 Ἐρ.] Epiphonemate declarat Mercurius, sæpe audaces & importunos flagitatores Iovem habere propitium: timidos contra & verecundos ab eo negligi. Exemplum præclarè habemus in muliere Cananæa Matth. cap. 15. Vere dictum à vatum principe: Αἰδὼς οὐκ ἀγαθὴ κεχρημένῳ ἀνδρὶ πολίτῃ i. e. *Verecundia non utilis est viro egenti.* qui versus legitur Odyss. ρ. & citatur à Platone in Lachete. Vult enim summus ille ἀνὴρ δόκησις inclamari & precibus expugnari, quo declaretur intimus indigentiæ nostræ sensus. Et sæpe videmus accidere, ut importunus & audax mendicus obtineat, quod verecundo denegatur. *Idem.*

3 Οἷον δή] Quantum est, vel quantum momenti habet. Per admirationem hæc legenda & cum acclamatione. ἂν pro ἐστὶ positum. Sic ἐκχέω, ἰδή, ἔπλετο, & alia pro præsentibus usurpata inveniuntur. Quod in usum veniisse putat Budæus ex eo, quia nullum tempus præsens dici possit, si ad verum exacte loqui volumus: esse autem proprie præsens τὸ ἀεὶ ὂν καὶ ὡσαύτως ἔχον, ut Plato scribit in Timæo, id est, quod semper est, & eodem modo se habet. *Idem.*

4 Ὀχλικὸν εἶναι] In Euangelio Lucæ dicitur, κατὰ παρίχειαν, cap. 8. ἀναιδείαν ibidem appellatur, quæ ἐν τοῖς δικανικοῖς, ut rectè notant interpretes, non vitio sed laudi ducitur. *Importunitatem* alii; *instantiam* Syrus paraphrastes transtulit. Quid quod Homerus hominem importunum vocet ἀναιδῆ, quem hic Lucianus ὀχλικὸν & θρασύν. Per τοὺς δικαιολογοῦντας intelligit causidicos sive causarum patronos, qui ad rei defensionem τὰ δίκαια, id est, jura adferunt. Notat Lucianus sui ævi fabulas forenses, qui strepitu magis & inconditis clamoribus rem agebant, quam jure aut legibus. *Caninam* eorum *eloquentiam* & *sanguisugam* merito dixit Columella. *Togatos vultures* eosdem appellare solebat Apulejus, qui in fas nefasque linguas & verba locant. In hos enim, non in γνησίους jûris antistites vel advocatos invehitur Samosatensis noster, cum ipse patronum se reommque vindicem præstiterit non semel. Gravissime Plato: ἱερὰ ἡ συμβουλία, id est, *Sacra quædam res est consultatio.* Idem.

1 Ἐπὶ-

μῶν δὲ τῇ δόχῃ, καὶ [1] ἐπιστρέψας τὸν Δία. εἰ δ' οὖν ἅπαξ ἐσκάφην ἐπὶ τὸ ἔργον, ἐπ' ἂν ἔσκαπτον ἀμελήσω. [2] Πλοῦ. ἀλλ' ἐγὼ οὐκ ἂν ἀπέλθοιμι ὦ Ζεῦ παρ' αὐτόν. Ζ. διὰ τί ὦ ἄριστε Πλοῦτε, καὶ ποῖος, ἐμοῦ κελεύσαντος; [3] Πλοῦ. ὅτι με Δίκη [4] ὑβρίζειν εἰς ἐμὲ, καὶ ἐξιέναι, καὶ εἰς πολλὰ κατεμέρισεν. καὶ ποῦτο, πατρῷον αὐτῷ φίλον ὄντα. καὶ μᾶλλον ἐγὼ [5] δικαίοις με ἐξιέναι τὸν

quentem præbuit, attentum verò Iovem reddidit. Quòd si incurvus fodiendo siluisset, neglectus etiamnum foderet. *Plut.* At ego ô Iupiter hunc aditurus non sum. *Iup.* Quid ita, optime Plute, præsertim à me jussus? *Plut.* quoniám per Iovem injuriá me affecit, ejiciens, & in multas partes dividens: idque cùm illi paternus essem amicus, ac me pene dixerim, fuscinis ex ædibus ex-

1 Ἐπιστρέψας τὸν Δία] Proprie ἐπιστρέφειν, est facere, ut quis ad se convertat faciem, suique curam habeat. Sic Deus in sacris litteris *faciem suam convertere* dicitur ad eos, quibus bene vult, & propitius est: contra ἀποστρέφειν τὸ πρόσωπον ab iis, quorum preces non exaudit. Psalm. 132. & aliis in locis. *Barl.*

2 Πλοῦ. ἀλλ' ἐγὼ ἂν οὐκ ἀπέλθοιμι ὦ Ζεῦ παρ' αὐτόν] Inducit Plutum omnia formidantem Lucianus, nulliquè fidentem, imitatus hâc in parte Aristophanem, qui vulgo jactatam opulentiæ timiditatem indicat, cum ait: Ἀλλὰ λίγιστα πάντες, οἷς δειλότατός ἐστ' ὁ Πλοῦτος, id est, *Quin id omnes dilitant, timidissimum quid esse divitias.* Et Euripides: Δειλὸν δ' ὁ πλοῦτος καὶ φιλόψυχον κακόν. *Res cupida vitæ sunt opes, pavidum malum.* Hinc in sequentibus causam exquirit Iupiter, cur ad Timonem denuo ire recusret Plutus, præsertim à se jussus. Deo siquid jubeat, continuò obediendum. *Verus obedies*, inquit Augustinus, *non attendit, quid aut quale sit, quod præcipitur, sed quis præcipiat, hinc mandatum non procrastinat, sed statim parat aures auditui, linguam voci, pedes itineri, manus operi, & se totum intus colligit, ut mandatum peragat imperantis.* Hic videmus unitatem in sua συμφωνία etiam agnovisse Gentium sapientes, dum Iovi suo potestatem tribuunt αὐτοκρατορικὴν & absolutam, qua imperare omnibus: refragari autem ejus imperio & mandato nulli fas sit. Homerus, ut Spondanus observat non uno in loco, Iovis imperium aliquando ἀνυπέρβατον, & summum esse innuit: aliquando mixti generis sive μειγνυκτικὸν facit, cæteris quoque Diis ex æquo suffragia ferentibus, & infecta re non raro à se invicem discedentibus. *Idem.*

3 Πλοῦ. ὅτι με Δίκη] Responsio Pluti αἰτιολογική. Prodigalitatem Timonis in caussa esse dicit, cur reverti nolit, quamque indignis modis ab eo exceptus fuerit, lamentabundus ostendit. *Idem.*

4 Ὑβρίζειν εἰς ἐμὲ] Differentiam ponunt Grammatici inter ὑβρίζειν τινὰ, & ὑβρίζειν εἴς τινα, quod & Lucianus testatur in Solœcista. Τὸ μὲν σὲ ὑβρίζειν, inquit, τὸ σῶμά ἐστι τὸ σὸν ἅπτοι πληγαῖς, ἢ δεσμοῖς, ἢ ἄλλῳ τρόπῳ τῷ εἰς σὲ ὁτιοῦν εἴς τι τῶν σῶν γίγνηται ὑβρεως. & γὰρ ὅστις γυναῖκα ὑβρίζει τὴν σὴν εἰς σὲ ὑβρίζει, & ὅστις παῖδα & φίλον, καὶ ὅστις τὰ οἰκέτην. *Te contumelia afficete, idem est, quod corpus tuum sive plagis, sive vinculis, sive aliquo etiam alio pacto. At in te contumeliosus esse dicor quando alicui tuorum contumelia fit. Nam & qui uxorem tuam contumelia afficit, in te contumeliosus est, & qui puerum tuum & amicum, & certe qui servum quoque.* Verum hoc discrimen, ut & in multis aliis Grammaticorum præceptis, haud perpetuum est semperque verum. Sæpe enim pro eodem posita inveniuntur, uti & hoc loco. Observandus hic etiam elegans processus à genere ad species. *Partitionem* Rhetores vocant. *Idem.*

5 Δικαίοις] Indignitatem rei indicat, cum se furcillis ex ædibus extrusum ait. Sic & Pax apud Comicum ἐν Εἰρήνῃ, fuscinis & clamoribus ejecta dicitur. Τύνδε

οἰκίας, [1] καθάπερ οἱ τὸ πῦρ ἐκ τῶν χειρῶν ἀποῤῥιπτοῦντες. [2] αὖθις ἐν ἀπλῷ τραπέζῃσιν, [3] καὶ κόλαξι, καὶ ἑταίραις δαδουχησόμενος; ἐπ'

extruserit, sicut qui è manibus ignem abjiciunt. Num rursus ad istum ibo, parasitis, adulatoribus, & scortis donandus? Ad

cos

μὲν διεροῖς ἰάθην τὴν θεὸν κακοήμασι. Nam hoc plus est, quam sola manu. Sunt autem δικροῖ vel δίκρανα, perticæ bifidæ & bifines, quasi δύο κέρατα, id est, τέλη ἰχνῶν. Scholiast. exponit ξύλα διφυῆ. Secuti etiam hanc locutionem Latini. Cicero ad Atticum 6. *Sed quoniam furcilla extrudimur* (hoc est, summo conatu & vi maxima) *Brundisium cogito.* Et Horat. *Naturam expellas furca, tamen usque recurret.* Pro eodem, *furcillu ejicere*, dixit Catullus. Imitatur hic Aristophanem Lucianus, ubi ad similem plane modum conqueritur Plutus: Ἦν δ' εἰς παράπλων', inquit, ἀνθρωπον εἰσελθὼν τύχῃ Πόρνοισι καὶ κυβοῖσι παρεσκευασμένῳ Τυμπὸς δύρας ἐξέπεσον εὐκαίρως χέρνιψ, id est, *Si ad prodigum hominem divertero, scortis & aleæ objectus temporis momento nudus illinc protrudor foras.* Barl.

1 Καθάπερ οἱ τὸ πῦρ] Simul protervam decoctoris in dilapidandis opibus festinationem innuit *icone* ab iis delumpto, qui ignem è manu confestim abjiciunt, ne comburantur. *Idem.*

2 Αὖθις ἐν ἀπλῷ παραπίτοις] Sequitur hic insignis collatio prodigorum & avarorum, ostendens verum divitiarum usum in mediocritate utendi consistere. παράσιτος, & κόλαξ, quanquam hic distingui videantur, tamen pro eodem fere sumuntur. Athenæus lib. 6. τ κόλακας dicit, non abesse μακρὰν τῆς παρασίτου ὀνομασίας. Differt tamen uterque ab ἀρίστῳ, quod hic nullius commodi gratia placere studet; illi κέρδους ἕνεκα id faciant. Aristoteles Ethicor. lib. 2. c. 7. Hinc ambo nominis sui appellationem debent cibo quem sectantur. σῖτος enim & κόλον esca, sive pabulum est. Quanquam fatear non omnes adulatores convivia & epulas aucupati loco præmii. majora sunt, quæ captant regum & principum assentatores. hinc recte philosophi in adulationis definitione non mentionem faciunt cibi, sed τῆς συμφέροντος. Hoc genus hominum Constantinus Imperator appellare solebat *tineas* atque *furices* palatii sui, ut refert Nicephori interpres. Et Anaxilas poeta Comicus scita allusione κόλακας dicebat esse τὴν τῶν ὑπαρχόντων σκωλήκας, id est, divitum vermes, qui cum in hominis minime mali ingenium inciderint, eum insidentes arrodunt, quoad inanem, velut tritici granum, reliquerint, ut Timoni nostro accidisse videmus. *Idem.*

3 Καὶ κόλαξι, ᾧ ἑταίρας παραδοθησόμενος] Hic emendo ἑταίρῃσι, neque enim meretricum ullibi hic mentio, quas sine dubio introduxisset emunctæ naris homo, non secus ac parasitos, adulatores, aliosque socios & amicos Timonis. Gisb. Cuperus Observation. l. III. c. 11. *Almeloveen.* Id est, meretricibus, quæ non minus quam parasiti lautissimorum patrimoniorum gurgites sunt & fundorum, ut ait ille apud Terentium, calamitates. Hinc Theocritus puellam depastricem alieni patrimonii festive καλαμαίαν appellat, hoc est, locustam, quæ messem destinatam agricolis intercipere consuevit. ἐστ γὰρ ἑταίρα, ut Antiphanes ait apud Athenæum, τῷ πίνοντι συμφορά, quippe cujus officium sit συλᾶν τοὺς πίνας spoliare eos, qui propius se admovent. Sic Nannion meretrix, ut idem refert Dipnosophist. scriptor, Thallum cauponem quendam bonis exhausit: Plautina Phronesium adolescentem Dinarchum, de quo servus queritur in Truculento: *Meretrix*, inquit, *meum herum miserum blanditia intulit in paupertatem, privavit bonis, luce, honore atque amicis.* Nam id omnibus omnium meretricum ingeniis insitum est, ut non tam gratia aut elegantia moveantur amasiorum suorum, aut rationibus ullis ad obsequium magis flectantur, quam tinnulis, hoc est, pecunia numerata. Vnde Plautinum illud scortillum dicebat: *Oculata sint nostra.*

Ἐκείνους ὦ Ζεῦ πέμπε μοι, [1] τοὺς αἰσθησομένους τ' ἀμείβειν, τοὺς περιέψοντας. οἷς τίμιος ἐγὼ, ἐξ ἀφανοῦς. [2] Ἄλλοι δ' οἱ λάροι, [3] τῇ πενίᾳ ξυνίστωσαν, ἢν ἀσπασίως ἡμῶν. καὶ διαφέρει παρ' αὐτῆς λεβόντας, καὶ δικέλλαν, ἀχαπάτους ἅλιοι, πτίσαρχος ὀβολοὺς λαμβάνοντες, οἱ δεκαταλάντους ἀμάλλη [4] περιέλκοντες. [5] Ζ. ἀδὲν ἐπιτοιοῦτον ὁ Τίμων ἐργάσεται ἀφ' οἷ σὶ.

eos mitte mihi Iupiter, qui munus intellecturi sint, qui amplexuri, quibus in pretio sim, & exoptatissimus. At hi stupidi cum paupertate commercium habeant, quam nobis anteponunt: & acceptis ab ea rhenone, & ligone, miseri sat habeant, quatuor obolos lucrantes, qui decem talenta contemptim dono dare solebant *Iup.* Nihil in te istiusmodi posthac facturus est Timon, quippe

nostra manus, credunt, quod vident. ἑταίρας sive socias appellat Lucianus, quas vero nomine φίλτρας dicunt Græci, idque κατ' ἀντίφρασιν, quo res ingrata grato significatur nomine. Sic Latini *amicas*, Itali hodie *cortesanas* appellant. *Barl.*

1 Τοὺς αἰσθησομένους] Quasi dicat Plutus. Ad eos abeam, qui nec prodigi, nec avari recte opibus uti sciunt, quam virtutem ἀλληθερότητα dixere Græci. Aristoteles peculiariter, τὸν ἀφὶ τὰ χρήματα ἄριστον, Chrysostomus in Matth. τίχελω πασῶν τῶν τιχῶν ἀντιτίχον, id est, artem artium appellavit. *Idem.*

2 Οὗτοι δ' οἱ λάροι] Timonem stupiditatis accusat, quod discincte & profuse rem suam abliguriendo paupertatem opulentiæ præferre videatur. λάρους vocant Græci homines stupidos ac voraces, semperque prædæ inhiantes. Cleonem hoc nomine insignit Comicus ob rapacitatem, quod quemadmodum avis illa in scopulis observat, siquid piscium possit venari: ita ille versaretur in Reip. negociis administrandis suum interim agens negocium. Erasmus ex Suida sic dici putat eos, qui faciles sunt ad dandum, indeque paræmiam fecit, λάρος ἐν ἅλμῃ, *larum in paludibus*, ὅτι πρὸς ταχὺ ἀποδίδοται, sed advertatur natura avis, quæ talis non est, ut liberalis sit, & facile communicet. Quare mendum esse suspicantur nonnulli, & pro ἀποδίδοται, legendum ἀποπατεῖται. Nam & hoc de ave illa commemoratur, quod celeriter egerat, quicquid in ventrem demisit, ut & ea ratione profusa Timonis indoles denotari possit. Vel dicendum, sic eum vocari ob stupiditatem: nam & hoc de laro traditur, quod facile decipitur, illiciturque a venatoribus. Unde ἠλίδιος & ὤληθρος eo nomine significant Græci, quemadmodum & *cephos*, & *otos* teste Eustathio. *Idem.*

3 Τῇ πενίᾳ ξυνίστωσαν] Elegans loquendi genus. τὸ συνεῖναι, cum propriè de personis vivisque animantibus dicatur, venuste transfertur ad res inanimas, q. d. semper in paupertate versentur, eamque sibi velut amicam & comitem habeant. Sic Nicocles apud Athenæum, lib. 8. cap. 5. quem locum optime restituit Scaliger: ἐξ σύνεσι σαπεδαὶς εἰς δύο τι, i. e. *toto die ad solu usque occasum rem habuit cum saperda* (piscium genus est) id est, *saperdâ esitavit.* Pro eodem ὁμιλεῖν cibo legitur apud eundem scriptorem. *Idem.*

4 Περιέλκοντες] Id est, καταδαπανῶντες. Unde περίδοσις apud Aristotelem profusa erogatio, quæ fit quasi projiciendo, cui opponitur λῆψις Ethicor. 4. *Idem.*

5 Ζ. ἀδὲν ἐπιτοιοῦτον ὁ Τίμων ἐργάσεται ἀφ' οἷ σὶ] Refutat querelam Pluti Iupiter de πρὸς μὲν εἰκότων. Neque enim vero simile putat fore, ut Timon hoc ærumnoso vitæ genere jam abunde correptus paupertatem opulentiæ præferat. solent enim homines suo damno sapere. Sic Euripides de Pentheo: καιρὸς γὰρ ἐγγὺς ἢν ἐπίστασθαι, id est, malo affinis didicit, reverereri scil. & colere Bacchum, quem an-

πάνυ γὰρ αὐτὸν ἡ δίκελλα [1] πεπαιδαγώγηκεν, [2] εἰ μὴ παντάπασιν ἀνάλγητός ἐστι τὼ ὀσφὼ, ὡς χρήσιμα αὐτῇ [3] πενίας ἐφεωρεῖλε. [5] σὺ μέντοι πάνυ μεμψίμοιρος εἶναί μοι δοκεῖς, [4] ὃς νῦν μὲν τὸν Τίμωνα αἰτιᾷ, διότι σε τὰς ὕνεως ἀναπητάσας, [5] ἠφίεις ἐπιεικῶς ἐλευθέρως, ὅτε ἀπεκλείσθη, ὅτε [6] ζηλοτυπῶν. ἄλλοτι δ' τοιγαροῦν ἠγανάκτεις κατὰ τῶν πλουσίων, κατακεκλεῖσθαι λέγων πρὸς αὐτῶν τοὺς μοχλοῖς, καὶ κλεισὶ, καὶ [7] σημείοις ἐπιquippe quem ligo abundè docuerit, (nisi prorsùs nullum dolorem sentiunt illius ilia) te potiùs quàm paupertatem esse eligendum. Ac tu mihi querulus admodum esse videris, qui nunc Timonem incuses, quòd tibi liberè vagari permiserit patefactis foribus, nec zelotypus in te, domo concluserit. Alias autem contra in divites stomachabaris, quum diceres te ab illis, repagulis, clavibus, & impressis sigillis ita

tea spreverat. Vnde pereleganter Fabius apud Livium, eventum, *stulterum magistrum* appellat. Et Plinius in Panegyrico, quem Trajano dixit: *miseram hujusmodi & ex periculo factam prudentiam* vocat. *Barl.*

1 Πεπαιδαγώγηκεν] Festive Iupiter ligonem Timoni loco pædagogi fuisse ait, à quo probe sit domitus ac severiter castigatus. τὴ δίκελλαν tribuit, quod personæ proprium est. παιδαγωγεῖν posuit, αντὶ τὸ παιδεύειν, cui castigatio quoque conjuncta est. Vnde verbum hoc non *erudiendi* solum, sed & *castigandi* significationem habet, cum alterum sine altero vix esse queat. *Idem.*

2 Εἰ μὴ] Hæc verba παρεμθέσῃ includenda sunt, ut recte factum à Pererio. ἀνάλγητος τὼ ὀσφὼ dicitur, cui lumbi dolere nequeunt, ut fossoribus solent ex continua corporis incurvatione, & inprobo labore. *Idem.*

3 Σὺ μέντοι πάνυ μεμψίμοιρος εἶναί μοι δοκεῖς] Exprobrat Pluto Iupiter, quod sit natura querulus & morosus. Est autem μεμψιμοιρία species quædam injustitiæ & illiberalitatis, quod vitium non in calamitosis pauperibusque & senibus duntaxat reperitur, sed in divitibus etiam, quibus *curta nescio quid semper abest rei*, ut Horatius loquitur. Etenim multas opes accumulasse ejusmodi hominibus non est finis miseriarum, sed initium potius. Dicitur μεμψίμοιρος qui sorte sua contentus non est. μέμψις enim querela, & μοῖρα, fatum, sors. De talibus loquitur Seneca lib. 1. de Tranquillitate vitæ, ubi de amicorum delectu scribens inquit: *Præcipue tamen vitentur tristes, & omnia deplorantes, quibus nulla non causa ingemiscendi placet.* Idem.

4 Ὃς νῦν μὲν] Rationem quoque subdit Iupiter, qua iniquam Pluti querelam coarguit. In prioribus verbis prodigorum ingenia moresque delineat, qui opes suas libere evagari sinunt, easque plena manu in quosvis effundunt. In posterioribus describitur indoles hominum sordidorum seu parcorum. τὰς θύρας ἀναπεπάσθαι prodigorum est, qui januas aperire Pluto dicuntur, quum opes suas absque delectu ullo aut modo in obvium quemque conferunt & elargiuntur, quod ut in bonam partem interpretatur jocosus Iupiter: sic in malam accipit morosior Plutus. Infra κατακλεῖσον πλοῦτον ei opponit. *Idem.*

5 Ἠφίεις] Imperf. Atticum, quod intra augetur, ab ἀφίημι τὸ ἠφίουν, permitto. sic & ἠφιέσθη pro ἀφείθη. Vide linguæ utriusque instauratorem Budæum. *Idem.*

6 Ζηλοτυπῶν] Propriè verbum hoc usurpatur de eo, qui præ fervore amoris rivalem non patitur: ad divites avaros hic transfertur, qui opes suas arca inclusas servant tantum, neque audent eas, ubi opus est, erogare. *Idem.*

7 Σημείοις δακτυλικοῖς] *Signorum objectacula* vertit Erasmus: *impressa sigilla* Pererius.

Ἑλκῶς, ὡς μηδὲ [1] παρακύψαι εἰς τὸ φῶς δυνατὸν εἶναι. [2] ταῦτα γὰρ ἀπῳδύρῃ πρός με, [3] ἀκριβῶς λίαν ὑπὸ πολλοῦ τοῦ σκότου καὶ λίθῳ τάττο [4] ἀχροὸς ἡμῖν ἐφαίνου, καὶ φροντίδι ἀνάπλεως, [5] συνεσπακὼς τὰς δακτύλους πρὸς τὸ ἔνδον [6] συλλογισμῶν, [7] καὶ ἀποδράσεσθαι ἐκέλευες, εἰ καιρὸν λάβοις παρ' αὐτῶν. καὶ ὅλως, τὸ πρᾶγμα ὑπέρδεινον ἰδοὺ σοι, ὦ χαλκᾶ, [8] ἢ σιδηρᾶ θαλάμῳ, καθάπερ

ita fuisse conclusum, ut ne prospicere quidem in lucem tibi liceret. Id igitur apud me deplorabas affirmans præfocari te nimiis tenebris: eoque pallidus nobis occurrebas, curis plenus, contractis contortisque digitis, ut fieri solet in rationum collectionibus: quòd si quando daretur opportunitas, aufugiturum quoque ab illis te minitabare. In summa rem admodum acerbam judicabas in æreo, ferreove thalamo, Da-

rerius, & quidem rectius. nam σημεῖον ὀπισθόλλειν, idem est, quod σφραγίζειν, & σημεῖον quod σφραγὶς, sigillum. *Barl.*

1 Παρακύψαι] Significat transversum aspicere, quasique limis oculis & per fenestram, quod Pluto facere non licet cistæ incluso, torque depresso vectibus serisque. conflatur hoc verbum ex præposit. παρὰ, oblique vel transversum significante, & κύπτω, caput inclino, pronus sum. *Idem.*

2 Ταῦτα γὰρ ἀπῳδύρῃ] Spectant hæc superiora, sive pars sunt seriæ objurgationis à Jove factæ. *Idem.*

3 Ἀκριβῶς ὑπὸ π.] Erasmus, *præfocari nimiis tenebris*, quem sequitur Pererius. malim, *in tenebris*. Neque enim caligo proprie dicta præfocationis caussa est, sed cistæ angustia, cui inclusus est Plutus, quæ respirationem ipsi omnem præcidebat. *Idem.*

4 Ὠχρὸς] Pallor Pluto tribuitur ob auri colorem. hinc Diogenes interrogatus, cur aurum palleret? *quia*, inquit, *plurimos habet sibi insidiantes*. Et revera inter ὠχρὸν τοῦτο, & auri colorem nihil aut parum est discriminis. Vnde ὠχρὸν & χρυσοειδῆ conjunxit Nicander 2. Georg. ubi de violis loquitur. Elegantissimus hic est τῶν φειδωλῶν character, cujusmodi quoque legas apud Theophrast. & Lucianum in Gallo, ubi Simonem quendam introducit divitem noctes diesque insomnes ducentem & digitis supputantem usuras, itemque pallescentem præ nimia sollicitudine. *Idem.*

5 Συνεσπακὼς] Id est, *digitis contractis seu contortis*, quales habere solent homines sordidi & fœneratores ex assiduo colligendi supputandique usu. συνεσπακὼς enim *contrahe, contorqueo*. Pro eodem Lucianus in Gallo dixit, ἐν δακτύλοις κατεσκληκόσι, id est, *digitos habentem emaciatos & quasi extabefactos* præ frequenti computatione. *Idem.*

6 Συλλογισμῶν] Arithmetices vocabulum, proprieque partis illius, quæ λογιστικὴ appellatur. Latini calculum vocant. Vnde calculatores ψηφισταὶ sive λογισταὶ dicti. Translata hæc postea ad scholas philosophorum. *Idem.*

7 Ἀποδράσεσθαι] Aoristus vim futuri habet, quod facit particula ἄν nunc expressa solum, sed & subaudita. Idem & vaf conversivum præstat apud Hebræos. *Idem.*

8 Ἢ σιδηρᾷ θαλάμῳ] Græci opes ejusmodi, quas triparti illi homines sibi tantum possident, & in arca absondunt, scite vocant πλοῦτον ἄπλουτον, quasi opes inopes, quod earum nullus sit usus, ut merito cum pictura conferantur repotita. Aristophanes ἀφανῆ πλοῦτον appellat. Nam domus & agri celari non possunt. Herodes Atticus πλοῦτον νεκρὸν, i.e. mortuum simili tropo dixit. qua ratione διαμυτιήρια Πλούτου, *Plutonis carceres* vocavit arcas, aliaque id genus repositoria

τὴν [1] Δανάλου παρθενεύεσθαι [2] ὑπ' ἀκριβοῖτο, καὶ παμπονήροις παιδαγωγοῖς ἀπαιτεῖσθαι τοῦ τόκου, καὶ τῷ λογισμῷ. [3] Ἅπαντα γὰρ ποιεῖν ἔφασκες, ἐρῶντας μὲν εἰς ὑπερβολὴν, [4] ἐξὸν ἧ ἁπαλαίνειν, ἀ πολεμοῦντας, ἀδεῶς ἐπ' οὐσίας χρωμένους τῇ ἐρωμένῃ, κυρίους μὲ ὄντας, ἀλλὰ φυλαττειν ἐγρηγορότας, εἰς τὸ σπάνιον ἀποβλέποντας τῶν ἀφροδισίων, καὶ τὸ ἀκριβὲς τῆς ἡδονῆς. Ἐπὶ τοῦτο γὰρ ἐπιτηδεύεσθαι τὰ ἐρωτικὰ, ἵνα μὴ ῥᾳδίως ἐκπίπτῃ τὸ ἐρώμενον, ἀλλὰ μόλις καὶ μετὰ πολλῶν ἱδρώτων. Ἐπὶ τοῦτο γὰρ καὶ τὰς θύρας ἐπιμόχλους ποιεῖσθαι, καὶ τὰς κλεῖς ἐπιμελῶς ἐπιβάλλειν, καὶ τὰ παραθυρίδια ἐπιτηρεῖν, καὶ τὰς ὀπὰς ἐπιφράττειν, καὶ τὰς ἐπιβολὰς τῶν ἱματίων ἐπισκοπεῖν, καὶ τὰς ἐπιστολὰς ἀναγινώσκειν, καὶ τὰς ἐπιδρομὰς τῶν ἑταίρων ἐπιτηρεῖν, καὶ τὰς ἐπιστάτιδας ἐπιβουλεύειν, καὶ τὰς ἀκολούθους ἐπιτηρεῖν, καὶ τὰς ἐπιμελητὰς ἐπιβουλεύει

μεῖον, καὶ ἧ μεγάλον [1] ἀσπαρδαμυκτὶ βλέποντας, ἐκπεπληγμένους ὁρῶμεν· ὑπ' αὐτοῦ δὲ πλουσίου ἕκαστον, ἀλλὰ τὸ μηδενὶ μεταδιδόναι τῆς ἀπολαύσεως, καθάπερ τῶν [2] ἐν τῇ φάτνῃ κύνες, μήτε αὐτὴν ἐσθίοντος τοῦ κριθῆς, μήτε τῷ ἵππῳ παρεῶντι ἐπιτρέποντος. [3] καὶ τοιγαροῦν γε κἀκεῖνος αὐτῶν φειδόμενον, καὶ φυλαττόντων, καὶ [4] τὸ καινότατον

servarent, ad ſigillum ſeramque immotis oculis intuentes, abundè magnum fructum arbitrantes à ſe percipi, non quòd ipſis fruendi facultas adeſſet, ſed quòd nemini fruendi copiam facerent; non aliter quàm in præſepi canis qui nec ipſe hordeo veſcitur, nec famelicum equum veſci ſinit. Quinetiam ridebas iſtos qui parcerent, aſſervarentque, & (quod eſſet abſurdiſſimum) ſe ipſos ze-

1 Ἀσπαρδαμυκτὶ βλέποντας] Ἀσπαρδάμυκτον μὲν μύσας τὸν ὀφθαλμὸν. σπαρδαμυκτεῖν τὸ σπαίρειν ἢ μύειν τὸν ὀφθαλμὸν, τὸ τυκτὰς βλεπαιρεῖν, ἐλλιπεῖν ἢ ἐλλιπαίζειν. Schol. Ariſt. ἱππόδ. Heſych. Suid. Poll. aliam tamen etymologiam proferunt alii Grammatici, de qua poſtea. *Bourd.* Adverbium eſt, oculis non conniventibus, id eſt, ἀκαμμύοπτα, ut interpretatur Heſychius, quod conſtatum eſſe volunt ex α privante, & verbis σπαίρω ſalio, itemque μύω, claudo. Apulejus dixit, *oculis inconnivis* lib. 6. Aſini aurei. Paria de avaris refert Theophraſtus cap. de ſordida parcimonia: μικρολόγῳ, inquit, τὸν ὅρους θεωρεῖν ἐσημέρας, *quotidie terminos ſuos inſpectat*; ecquid ſcilicet immoti eodem loco iiſdem maneant. Sunt enim ejuſmodi homines ſemper pavidi & anxii, ſuiſque rebus velut appoſiti quidam cuſtodes. Quemadmodum & Plautinus ille Euclio oculos ſemper in ullam conjectos habebat, quam auro onuſtam poſt ædes ſub terram deſoderat. Plutus iſtiuſmodi pecuniarum incubos & ſollicitos obſervatores non diſſimiles eſſe ait τῷ ἐν φάτνῃ κυνὶ, hoc eſt, *cani in præſepi*, qui nec ipſe veſcitur hordeo, nec equum famelicum veſci ſinit. Lucianus eandem uſurpat paræmiam adverſus indoctum, qui egregios codices incluſos diligenter aſſervabat, quos nec ipſe unquam evolvat, nec aliis evolvendi faciat copiam. Simile quiddam refert Athenæus lib. 6. de gente quadam Galatarum, qui dicuntur Cordiſtæ, vel, ut alii ſcribunt, Scordiſci: abominantur aurum, inquit, nec important in ſuam regionem, nihilo ſecius tamen alios non deſinunt eo ſpoliare. Erasmus in Chilad. *Barl.*

2 Ἐν τῇ φάτνῃ κύνα] Sic alibi Proverb. κύων ἐν φάτνῃ, ſic ſæpe vocat Philoſophos & præcipuè Cynicos, obvios inſequentes. Repetit illud, adverſus Indoctum. *Bourd.* Eadem libro ad indoctum libros coëmentem. *Marc.* Proverb. de quo extat Epigramma in Antholog. *Cogn.*

3 Καὶ φοβοῦπ γε ἐξ κατηγλας αὐτῶν φειδομένων] Iupiter Pluti expoſtulationem, ut iniquam & nulla juris ſpecie ſubnixam rejicit, cum eo nomine, quo accuſatur Timon, potius ſit laudandus quam vituperandus. Avaritiæ enim oppoſita eſt profuſio. Præclare ait, avaros ζηλοτυπεῖν αὐτὸς, hoc eſt, ſibi ipſis invidere divitiarum ſuarum uſum & fructum, cum non audeant eas, ubi res poſtulat, erogare. *Barl.*

4 Τὸ καινότατον] Hæc formula loquendi per parentheſin ſæpe uſurpatur de re valde inuſitata, quamque maxime miſeris. Quid enim magis mirandum magiſque novum, quam homines reperiri ſuum defraudantes genium & naturæ ſubtrahentes quod ſuum eſt. cujuſmodi merito ſuis domeſticis ludibrio ſunt, & ab iiſdem compilantur. Neſciunt enim hi πονηρίστοι, quid ſit hominem optime de ſe mereri. Recte poëta Venuſinus ſerm. lib. 1.

Neſcis quo valeat nummus? quem præbeat uſum?
Panis ematur, olus, vini ſextarius: adde
Quæ humana ſibi doleat natura negatis.

πεν, αὐτὸς ζηλοτυπήσοντος. ἐγνωσμένων ἢ ὡς κεπάροις, καὶ οἰκέτης, ἢ οἰκονόμος, ἢ παιδοτρίβης ὑποπτεύων λαθραίως, [1] ἐμπαροινήσῃ τὸν κανδαύλην, κἀγὼ ἀπ' ἀγροῦ ἐπιστῶ, [2] ὥστε ἀμαυρὸν τὸ μικρὸν λυχνίδιον, ἢ [3] διψαλέον [4] θυμαλλίδιον, ἐπαγουσηνεῖν ἱκανὰς τοῖς τοίχοις. [5] πῶς ἂν σοι δοίην, παλαμεῖ σε τῷ πεπαίδαχε, νῦν ἢ τῷ Τίμωνι τι ἐναντία ἐπιτηδεύεις; Πλ. κἀγὼ μὲν εἰμὶ πολλῇ ἐξεταζόμενος, [6] ἀμφω σοι εὔλογα ἔοικα ποιεῖν ἢ τὸ γὰρ Τίμωνος [7] τὸ πάνυ τάπ

zelotypia prosequerentur: nec intelligerent fore, ut aut sceleratissimus famulus, aut œconomus, aut puerorum præceptor furtim subiret, ludibrio habiturus intellicem & inamabilem herum, quem postea simat ad fuliginosam, & oris angusti lucernulam, ac siticulosum scirpulum usuris invigilare. Annon igitur iniquum, cum hæc olim inculaveris, nunc iis contraria Timoni objicere? *Plut.* Atqui si veritatem inquisiveris, me utrumque rationi consentaneum facere judicabis. Nam & Timonis hujus nimia lenitas, ne-

Est enim ὁ πλοῦτος πρὸς χρείαν, id est, rerum utilium, ut inquit philosophus. Unde & χρήματα dixere Graeci κατ' ἐξοχὴν χρήσιμα, ab usu, extra quem ne in bonis quidem censenda sunt. *Bart.*

1 Ἐμπαροινήσῃ] Propriè significat, per vinum & temulentiam injuria vel probrum facere. παρ' οἶνον. hinc παροινία doctissimo Grammatico, ἡ ἐξ οἴνου ὕβρις. Ciceroni, per ebrietatem illuvio in Antonium apud Dionem Cassium. *Idem.*

2 Πρὸς ἀμαυρὸν τὸ μ. λυχνίδιον] Hunc locum imitatus est Apul. lib. 2. Milesiac. ubi de Milone hospite suo Lucianus in Somnio, seu Gallo. *Bourd.* Est hic propriissimus avari character ad scirpulum sive lucernulam usuris invigilare, ἀγρυπνεῖν ἐπὶ ἀναλισκόσι τοῦ τόκου in Gallo dixit Lucianus. μικρόσωμον λυχνίδιον vocat lucernulam parvi vel anguli oris, cum latiores plus olei consumerent. Ita Strepsiades senex avarissimus lamentatur apud Aristophanem in Nebul. & puerum tantum non verberat, quod ellychnia lucernæ adtribuisset nimis crassa. Et Philoleon itidem senex filium objurgat, quod stuppas non acu vel festuca produxisset, sed digito, ἐπὶ ταῦτα, inquit, τῇ ἐλαίᾳ πολλῇ, idque tanta olei penuria, in Vespis. *Bart.*

3 Διψαλέον] Id est, *siticulosum*, cui non satis olei affusum est. Sic ἀπολυδίψιον Ἄρη dixit Homerus: *siticulosam* Apuliam Horatius, ob aquarum penuriam, quasi aridam & siti hiulcam, ut loquitur Virgilius in Georgic. *Idem.*

4 Θυμαλλίδιον] *Iuncum* vel *ulvam* interpretantur: alii rolium ficus fuisse putant. Diminutivum est à θυμαλὶς, *lucerna*, *ellychnium* ἀπὸ τῆς θύμου, quod est herbæ genus, ex quo fiebant antiquitus lucernæ. Pollux. τὸ δὲ ἐμπίπτουσαν τῷ λύχνῳ σπυρὶς, ἀπύρκνιον, φλόμος, lege φλὶμος. Vetus glossarium ab H. Stephano editum testatur σπυρὶς ἐστὶ φλὶμος. At φλὶμος Helychius herbam interpretatur, , quæ usum lychni præbebat. *Idem.*

5 Πῶς ἂν δοίην παλαμεῖ σε τῷ πεπαίδαχε] Concludit ex his omnibus Jupiter Pluti querelam esse injustam, nec admittendam in diversis diversa criminantis, nec sibi constantis. ἀντίμισθοι παρὰ τὸ προσῆκον appellat Theophrastus. Qui tenentur eo vitio, homines censentur iniquæ mentis, quibus sunt questus parasitores, quam gratiæ. *Idem.*

6 Ἄμφω σοι] Docet hic Plutus se prodigos pariter ac tenaces illos merito damnare, cum verus divitiarum usus in mediocritate consistat. *Idem.*

7 Τὸ ἀνειμένον] *Lenitatem* interpretantur alii, minus recte, cum in vitio ponatur,

ἀνεμέσητος, ἀμελὴς, καὶ οὐκ ἀνιηρὸν ὡς ἐμοὶ εἰκῆτος ἂν δοκοίη· [1] τὰς τε αὐκητὰκλειστον τὸν πλοῦτον καὶ σκοτῳ φυλάττοντας, ὅπως αὐτοῖς [2] παχύτητος ὑμοιμαι, καὶ πιμελὴς, καὶ [3] ὑπεργύγης, ἐπιμελουμένης. ὅτι [4] σαθσαπτομένους αὐτοὺς, [5] ὅτι εἰς τὸ φῶς προάγουσι, ὡς μηδὲ ὀφθῆναι πώποτε, ἀνοήτους ἡγοῦμαι εἶναι, καὶ ὑβριστάς. οὐδὲν ἀδικοῦντά με τοσούτοις δεσμοῖς [6] κατασήπουσι· [7] οὐκ εἰδότας ὡς μετὰ μικρὸν ἀπάσαις ἄλλῳ τινὶ

negligentia, non benevolentia, quod ad me attinet, meritò videatur. Illos verò qui me ostiis ac tenebris incluſum ſervant, & ut craſſior, pinguior, imò immenſus fiam, operam dant, nec tamen attingunt ipſi, nec in lucem producunt ne à quoquam videar, illos inquam amentes & contumelioſos recte putem, quippe qui me inſontem tot in vinculis putreſcere cogunt, non intelligentes brevi ſibi abeundum, & me alii cuipiam, cui for-

natur, eaque voce ſoluta quædam profuſio, & immodica libertas ſignificetur. Perſius optime *nimiam lenitatem* exponit. Sed de hujus verbi elegantiâ & vario uſu conſule Budæum, pag. 545. Neutra illa adjectiva ἀνθυπαρκτικῶς ponuntur loco ſubſtantivorum ſuorum, q. d. ἀνήκεστα αὐτὰ, ἀμέλεια ἢ ἀκοινωνησία. Quæ ſequuntur verba, ὡς φῶς ἐμοὶ perperam verſa ſunt à nonnullis: *quod bene erga me affectus non ſit.* Nam τὸ ἀνοίκειον, non ad ſe refert Plutus, ſed ad illos, in quos ſua bona tam prodige effuderat Timon. Recte Salmurienſis. *Ad me quod attinet*, ὡς πρὸς ἐμὲ, ſupple ἀνήκει. Barl.

1 Τὰς τε αὖ κατακλειστὸν τὸν πλοῦτον] Hujus membri lectionis deſcriptionem continet hominum ſordidorum. κατάκλειστον πλοῦτον vocat divitias in arca recluſas, quæ quidem aſſervantur ab avaris, ſed non ad debitos uſus depromuntur χρυσὸν κατάκλειστον ſimili ratione dixit Sextus. Et *veſtem cataclyſtam* Apulejus more Græco accepit, pro veſte pretioſa, quæque in arca claudi ſervarique ſolet, ut ad Tertulliani pallium notat vir conſummatæ eruditionis Cl. Salmaſius. *Idem.*

2 Παχύτητος] Craſſior pinguiorque redditur Plutus, cum in ciſta clauſæ opes uſura & turpibus lucris accreſcunt & augentur. *Idem.*

3 Ὑπεργύγης] Sic proprie vocatur qui ſupra modum tumidus vel pondere gravis eſt, ὄγκος enim tumor, gravitas. ad divitias ſcite transfertur. Sic Plato τὸν ἐκ χρημάτων ὄγκον dixit ingentes & nimias opes, in epiſtol. *Idem.*

4 Οὕτως εἰς τὸ φῶς προάγοντας] Hoc omne Pluti mutuatum ab Ariſtophanis Pluto. tu conſule. Tangit idem in Catapl. in ſomnio & alibi. *Bourd.*

5 Καταπίπτοντας] In activa hic ſignificatione accipitur pro facere vel ſinere ut putreſcant. Similiter & Theophraſtus in Charact. ſordidorum hominum mores deſcribit. Τὸν μικρολόγον, inquit, ἢ τὰς ἀργυροθήκας ἐσὶν ἰδεῖν ὑπερπιάσας, ἢ κλεῖς ἰοβαφεῖς, id eſt, *Sordidorum iſtorum hominum loculos videas ſatis obſitos, & claves ferrugine tinctas.* Cujuſmodi divitibus exitium denuntiat Apoſtolus Iacobus, epiſtolæ ſuæ cap. 5. verſ. 2. & ſequentibus. Vbi iiſdem pæne verbis utitur ὁ Συρὸς ἢ ſcriptor, quibus hic Lucianus & Theophraſtus. *Barl.*

6 Οὐκ εἰδότας] Et hæc τὴν φιλαργύρου inſania eſt non minima, quod dum vivi opibus uti metuunt, eas poſt hanc vitam, quæ nulli vel ad unum diem certa eſt; aliis cogantur relinquere. P. Syri dictum eſt: *avarus niſi cum moritur, nihil recte facit.* Etenim qui ſeſe pecuniæ ſtudio addixit, nulli commodus eſt, dum vivit: ſola mors voluptatem & emolumentum adfert hæredi: non ſecus ac ſus quæ luto ſemper immerſa, non niſi peremta lardo ſuo prodeſt. Vnde Flaccus paſſim

[1] τῶν εὐδαιμόνων με νομιζοντων, [2] ὅτι οὐ τοιούτους, οἵτινες τοὺς πάνυ ἀφειδῶς εἰς ἅπαντα χρωμένους εἰς ἐμὲ τοιούτους ἐπαινῶ, ἀλλὰ τοὺς οὐτε ἄγαν εἰς [3] μέτρον ἐπιβαίνοντας τῷ πράγματι, καὶ μήτε ἀφειδοῦντας τοῦ παραυτίκα, μήτε ἀφειδησομένους τοῦ ὅλου. [4] σκόπει γοῦν πρὸς Διός, εἴ τις [5] νόμῳ γήμας γυναῖκα νέαν, καλὴν, ἔπειτα

fortuna faverit, relinquendum. Quocirca neque illos probo, nec hos qui nimium facilè mihi manus admovent, sed eos, qui, quod est optimum, mediocritate utuntur, ut nec prorsus abstineant, nec penitus profundant. Etenim per Iovem illud considera Iupiter, siquis ubi juvenem & formosam uxorem lege duxerit, postea neque obiervet neque

suos hortatur ne genium defraudent, sed ubi res tempusque exigunt, partis bonis honeste fruantur:

Quis scit, an adiciant hodiernæ crastina summæ
Tempora Di superi?
Cuncta manus avidas fugient heredis amico
Quæ dederis animo. Bapt.

1 Τῶν εὐδαιμόνων] Sic vocat futuros bonorum possessores, quibus singulari hoc modo Deus aut fortuna faverit. δαίμων & voce τὴν τύχην, sive εἱμαρμένην non raro designant Græci, & homines copiosos εὐδαίμονας appellant. Euripides:

Πλούτου δ' ἀπείρατ' ἀδύτερες γάμοι.
Τῷ μὲν γὰρ εὐγένειαν αἰνοῦσι βροτοὶ,
Μᾶλλον δ' κτήσει τοὺς εὐδαίμονας.

Latini quoque beatos vocant divites. Sic Plautus in Pœnulo:

Animum in fortuna invenitur: natura ingenium bonum.
Bonam ego, quam beatam me esse nimio dici mavolo. Idem.

2 Οὔτ' ἂν ἐκείνους] Laudat mediocritatem Plutus, hoc est, eos, qui nec facile nimis ipsi manus admovent, quod prodigorum est: nec penitus ab eo abstinent, ut homines sordidi. Tales & ipse sibi habere optat apud Aristophanem idem Plutus, nimirum qui in re familiari administranda modum teneant, οὐ μετρίως, qualem se gloriabatur esse Chremylus. Ἐγὼ, inquit, χαίρουσι φείδομαι, ὡς ἐδὲν ἀνήρ. πάλιν' ἀναλῶν, ἤνίκ' ἂν τύχῃ δέον, id est, *Ego lubens meo comparco, si quid quam alius: tursum ubi opus est, sumptus facio.* Idem.

3 Μέτρον ἐπιβαίνειν τῷ πράγματι] Est rebus modum imponere. quod & Horatius expressit Serm. lib. 1.

——— *non ego avarum*
Cùm veto te fieri, vappam jubeo ac nebulonem.
Est modus in rebus, sunt certi denique fines,
Quos ultra citraque nequit consistere rectum. Idem.

4 Σκόπει γὰρ δὴ Ζεῦ πρὸς τῶ Διὸς] Egregia similitudine rem illustrat Plutus per ἀναπεισμοῦ institura. Prodigum marito comparat, qui uxorem suam libere evagari sinit, omnibusque sine delectu prostituit. *Idem.*

5 Νόμῳ γήμας] De eo dicitur, qui legitimam duxit uxorem, adhibitis omnibus solennibus, ad differentiam τῶ ἀγαμεῖν & ἑταιρίζειν. Quicquid enim extra leges matrimonii fit, scortatio est, sive cum una consuetudo fuerit, sive cum pluribus. hinc & *concubina* meretrix est, licet *univira*, ut eam appellat Hieronymus. Recte Augustinus de Tempore Serm. 164. *Velis nolis, illa quæ præter uxorem tecum dormit, est meretrix.* Illud γήμας est ab anormi γάμω τὰ γαμίσκω, *uxorem duco*, quod de viro propriè dicitur, ut γαμεῖσθαι de fœmina. *Idem.*

1 Μέ-

μήτε φυλάττοι, [1] μήτε ζηλοτυπεῖ τὸ πρᾶγμα, ἀφίεις καὶ βαδίζειν ἔνδον αὐτὴν ἰέναι νύκτωρ, καὶ μεθ' ἡμέραν, καὶ [2] ξυνεῖναι [3] τοῖς βουλομένοις, μᾶλλον δ' αὐτὸς ἀπάγει μοιχευησομένῳ ἀνοίγων τὰς θύρας, καὶ [4] μαστροπεύων, ἢ παίζεις ἐπ' αὐτῷ καλῶν, ἀρα ἃ τυγχάνεις ἰδὼν δόξειεν ἄν; [5] ἢ σύ γε ὦ Ζεῦ τάχα φαίης ἄν, ἐρασθεὶς ποθ' ἅκις [6] εἰ δέ τις ἐμπαλιν ἐλθοίμεθα [7] γυναῖκα

que omnino zelotypia profequatur, concedens illi ut noctu atque interdiu eat quo velit, & rem cum quibuſlibet habeat, vel potiùs ultro producat ut adulteretur, fores aperiens, proſtituens, & omnes ad eam invitans, num hic amare videbitur? profectò hoc tu nequaquam dices Iupiter, qui ſæpenumero amorem ſenſeris. Rurſum ſi quis ingenuam lege domum dedu-

1 Μήτε ζηλοτυπεῖ] Fidelis enim mariti eſt uxorem ſuam, præſertim ætate florentem, formoſamque, cum propter ſexus imbecillitatem multis expoſita ſit periculis, obſervare & laudabili zelotypiâ proſequi, neque permittere, ut noctu atque interdiu eat, quo libitum eſt. Quam periculoſæ enim minuſque probandæ ſint vagæ illæ mulierum eliminationes, oſtendit pictor ille, qui Venerem nobis exhibuit teſtudini inſiſtentem, quo docere voluit, fœminas debere eſſe caſarias, ut veteri utar verbo, quibus cum tardigrado illo animali, οἰκῶ ſit φιλῶ, οἰκῶν δεῖς. Xenophontis præceptum eſt in Oecon. Τῇ γυναικὶ πλεῖον ἔνδον μένειν, ἢ ἔξω βουλεύειν, *mulieri ſatius eſt domi manere, quam extra eam verſari.* Vnde & Belgis a domeſtica cura *huyſvrouwen* dictæ. *Barl.*

2 Ξυνεῖναι] De converſatione Venerea honeſte dicitur. Sic & συγγίνεσθαι, συνεῖναι, πλησιάζειν, συνομιλεῖν, & ſimilia uſurpant Græci. *συμμίξ λόγως* appellant Græci Patres. *Idem.*

3 Τοῖς βουλομένοις] Ejuſmodi mulier *volgivaga* appellatur in jure Civili, quod & Venetis ποδήμη epitheton eſt apud Lucretium. Euripidi ἰμπλάτειος quod neminem refugiat, ſed omnibus ſe applicet, & adjungat. *Communes matrimonii* cum Eraſmo appellare liceat. *Idem.*

4 Μαστροπεύων] Idem quod προαγωγεύων. Lenonum eſt, qui uxores ſuas filiaſve lucri cauſſa proſtituunt. Quod genus hominum pro dedecus! nullo unquam ſeculo defuit. Talem deſcribit Iuvenal. Sat. 1.

Cum lene accipiat machi bona, ſi capiendi
Ius nullum uxori, doctus ſpectare lacunar,
Doctus & ad calicem vigilanti ſtertere naſo.

μαστροπὸν deſignat, qui ſe dormire ſimulat, quo licentius uxore ſua potiatur alius. Ejuſmodi maritos pœna mortis afficiendos cenſuit Æſchines contra Timarchum. *Idem.*

5 Οὐ σύ γε] Communicationis ſchema, quod valet ad extorquendam adverſario confeſſionem, dum videt nos in æquitate ejus judicium ponere, ſimulque Iovem ex obliquo ut mollem & ſtupri reum traducit auctor. *Idem.*

6 Εἰ δέ τις ἐμπαλιν ἐλθοίμεθα] Altera pars ſimilitudinis priori oppoſita. Avaros contra ſimiles eſſe docet marito, qui uxore ſua, quam ætate & forma vegetam pulchramque duxit, uti non audet, ſed intactam ſervat, & marceſcere ſinit, cum matrimonii leges poſtulent, amoribus ejus frui, ac liberos procreare. *Idem.*

7 Γυναῖκα γήμῳ παρακλαθεῖν] Idem eſt quod ſupra, γήμῳ γήμας. Addit, εἰς τὴν οἰκίαν. Solebant enim ſponſi novam nuptam parentum ſuorum domo in ſuam deducere. hinc natum illud loquendi genus apud Græcos pariter & Latinos: γυναῖκα εἰς οἰκίαν παρακλαθεῖν, vel ἄγεσθαι: Romani, *aperire domum duxere*, vel

εἰς τὴν οἰκίαν νόμῳ θαλαττίων [1] ἐπ' ἀρότῳ [2] παίδων γνησίων, ὁ δὲ, μήτε αὐτὸς [3] προσαπτοίτο ἀκμαίας καὶ καλῆς παρθένου, μήτε ἄλλῳ προσλείπειν ἐπιτρέποι, ἀγρὸν δὲ τρίφυλλον καταλείποις παρθενεύουσι, καὶ ταύτην ἱερὰν φασκων, καὶ δηλῶν ὡς λευκὸν τὸ χρῶμα, καὶ τὸ [4] σαρκὸς ἐκπεπτηκέναι, καὶ τὸ [5] ὀφθαλμῶν ὑποδεδυκότων, ἐστ' ὅπως ὁ τοιοῦτος [6] παίσειεν δέκνυσι

ducat, acceptam ad liberorum legitimorum procreationem: cæterum nec ipse contingat florentem ætate, decoramque virginem, nec eam ab alio aspici sinat, sed inclusam, orbam, sterilemque in perpetua virginitate contineat, ac interim se amore teneri dicat, & hunc præ se ferat colore, corpore exhausto, refugis oculis, num fieri potest, ut talis quispiam desipere

vel simpliciter *ducere* dicunt. Hesiodus in Operib. Ὀ[illegible]χεῖν δ' γυναῖκα τὴν σὴν οἶκον ἀγινθ. *Tempestive uxorem domum tuam ducito.* Sic Homerus, & alii locuti. ἐλεύθερα vocat mulierem *ingenuis parentibus natam*, non *servam* aut *mancipium*. Barl.

1 Ἐπ' ἀρότῳ] Εἰς τὸ σπείρεσθαι γόνιμα, ut ait Hesiod. εἰς σπορὴν δ' γονῆς. Bourd. Elegantur ἄρετον τῶν παίδων pro *liberorum procreatione* dixit. Plutarchus in lib. de præceptis conjugalibus quadruplicem proponit arationem: unam in Scio, secundam in Raria, tertiam sub ipsa urbe, quam à jugo boum, Buligium nominat; quartam vero omnibus hisce sanctiorem esse dicit, procreandorum liberum. Simili figura loquitur Isidorus Pelusiota lib. 3. epist. 243. Τῶν γὰρ σπερμάτων, inquit, ὁ μὲν σωματικῶν γυναῖκα, τινὲς γόνιμον ποιεῖ, διὸ καὶ πρὸς Ἀθηναίους ἡ σωφροσύνη ἡ κατὰ νόμον, ἐπ' ἀρότῳ παίδων. (Sic malim cum Luciano & Plutarcho, ut etiam notat Gatakerus, quam ἐπ' ἀρότρῳ) ἐκάλουν γένεσθαι καὶ γονεῖς οἱ τεκόντες καλοῦντας. Sunt autem bellæ & verecundæ ejusmodi locutiones, quæ sumuntur ab agricultura. Sophocles de Oedipode: τὴν τεκοῦσαν ἄρουρ, matrem aravit, pro matri se miscuit. Et σπείρειν παίδων ἄλοχα, dixit Euripides tragico more, pro liberos procreare: ad verbum, *seminare liberorum sulcum*. Quin & σπέρμα pro humore prolifico, ipsisque adeo liberis non raro accipitur, qui & *fructus ventris* in sacris litteris appellantur. Præclare Tertullianus lib. de anima, cap. 27. *Natura veneranda est, non erubescenda: conubitum libido, non conditio fadavit, excessus, non status est impudicus.* Barl.

2 Παίδων γνησίων] Sic dicuntur, qui originem habent legitimam, non νόθοι aut ὑποβολιμαῖοι, id est, *spurii vel supposititii*. Idem.

3 Προσαπτοίτο] Verbum προσάπτεσθαι, ut & simplex ἅπτεσθαι de congressu accipitur viri cum muliere. Sic Apostolus 1. ad Corinth. cap. 7. Καλὸν ἀνθρώπῳ γυναικὸς μὴ ἅπτεσθαι, *Bonum est viro mulierem non attingere*, id est, uxorem non ducere, aut cum ea commercium habere. Tremellius: *ad mulierem non appropinquare*, quemadmodum & נגע sive קרב apud Hebræos, & τὸ πλησιάζειν Græcis eo sensu non raro usurpantur. hinc virgo ἀπτὸς sive *intacta*, quæ virum experta non est. *Idem.*

4 Σάρκα ἐκπεπτηῦιαι] Id est, *corpus exhaustum & extabefactum*, ut evenire solet nimio Veneris desiderio flagrantibus nec amore suo potiuntibus. De virginibus idem affirmat Erasmus in colloquio proci & puellæ: *Vidi multas*, inquit procus, *quæ ante nuptias palliebant, languebant, ac velut contabescebant, ex congressu viri sic enituisse, ut tum demum florere cœperint.* ἐκπίπτειν est paulatim extabescere & emaciari. Idem.

5 Ὀφθαλμοὶ ὑποδεδυκότες] Sunt oculi refugi & introrsum retrusi, quod fit ob defectum humoris per calorem consumpti, ut docent medici. *Idem.*

6 Παίσειεν] Id est, *desipere, hallucinari*, παραφρονεῖν. Sumpta tralatio ab iis, qui fides perperam pulsant. *Idem.*

1 Ἐ-

ἀν, δίον παιδοποιεῖσθαι, καὶ ἀπολαύειν ἓ γάμου, καὶ παραμορφοῦσιν δικαίως ὅταν ἢ ἐπίορκον κόλπον, καὶ ταῦτα [1] ἱέρειαν [2] τῆ θεσμοφόρῳ πεῖραν ἀεὶ παντὸς ἓ βίου; [3] ταῦτα καὶ αὐτὸς ἀχανακτῶ, πρὸς εὐίαν μὲν, ἀτίμως λακπζόμενος, καὶ λαφυσσόμενος, καὶ ἐξαντλεμένος. ὑπ' εὐίαν ἢ, ὥσπερ

sipere non videatur, quippe qui, cum liberis oportuerit operam dare, fruique conjugio, puellam adeò formosam atque amabilem sinat emarcescere, per omnem vitam, tanquam Cereri sacerdotem alens? Hæc & ipse indignor, quum à nonnullis ignominiosè cædor calcibus & lanior, & exhaurior, à nonnullis contrà perinde ut stigma-

1 Ἱέρειαν τῆ Θεσμοφόρῳ] Æschines Demosthen. Æschyl. quales Vestales *Bourd.* Cereri sacerdotem alere dicitur, qui uxorem σωφρονεῖν, hoc est, virginem & intactam servat. Tradit Theocriti Scholiastes ad Idyll. 4. legem fuisse Athenienſibus, ut Thesmophoria (festa erant Cereris) quotannis celebrarent virgines mulieres, vitæque honestæ, quæ per solennitatis diem legales libros & sacros vertice gestantes, tanquam supplicantes Eleusinen contenderent. Idem testatur Ovid. lib. 10. Metamorph.

Festa pia Cereri celebrabant annua matres,
Illa quibus niveâ velata corpora veste
Primitias frugum dant spicea serta suarum,
Perque novem noctes Venerem tactusque virilis
In vetitis numerant. ———

Hanc continentiam ut sibi faciliorem redderent, salicis aut viticis (ἄγνου Græci vocant quasi ἁγνοῦ) folio lectos insternebant. vide Dioscor. libro 1. cap. 136. & Plinium lib. 23. cap. 9. Nam & salicem habere vim perimendi seminis & libidinis extinguendæ auctor est Theophrastus. ἀφροδισίων κάλυμμα vocat Nicander. Vtebantur ad idem præstandum cnyxâ & cannabine, ut testatur Theocriti commentator Idyll. 7. quæ utraque planta refrigerandi summa vi pollet. *Barl.*

2 Τῆ Θεσμοφόρῳ] Supp. Δημητρί. Sic appellatur Ceres ob legum inventionem. Θεσμὸς Hesychio νόμος θεῖος. *Legiferam* dixit Virgil. 4. Æneid. ad quem locum sic Servius: *Leges Ceres dicitur invenisse; nam sacra ipsius Thesmophoria, id est, legum latio vocantur. Sed hoc ideò fingitur, quia ante frumentum inventum à Cerere passim homines sine lege vagabantur, quæ feritas interrupta est, postquam ex agrorum discretione nata sunt jura.* Θεσμοφόρα Cereris meminit Lucianus, quia de matronis loquitur, quæ Thesmophoria celebrantes à virorum complexu abstinere debebant sive ex maritos haberent, sive viduæ essent & ἀνάνδρους. De quibus & Iuvenalis. *Pauca adeo Cereris vitia contingere digna.* Idem.

3 Ταῦτα ἓ αὐτὸς ἀχανακτῶ πρὸς εὐίαν μὲν] Duo se hominum genera odisse ait Plutus, profusi nimirum ingenii divites & præparcos. Priora verba in prodigos quadrant & dilacerandos nepotes, à quibus λακπίζεσθαι dicitur Plutus, & λαφύσσεσθαι, id est, calcibus cædi & dilaniari. orationc utitur emphatica. τὸ λακπίζειν est λακτίζειν ἀπὸ λακτισμοῦ πλήττειν, calcibus cædere. Ad λάκτιζω refert Eustathius, à quo fut. λάκτιζω, ι in α verso Doricè. At λαφύσσειν verbum est lurconibus aptum. Significat enim ἀκολάστως ἓ δεῖ πολὺ λαπάττειν ἓ ὀικαίως, ut exponit Athenæus, hoc est, *largiter & plurimum consumere & evacuare.* Alterum orationis membrum describit avaros, qui Plutum ut captivum & vinctum serviliter detinent sibique asservant tantum. *Idem.*

1 Σπ-

[1] στιγματίας φαρμακίτης [2] πεδηθείη. [3] Ζεὺς. τί δὲ ἀγανακτεῖς κατ' αὐτῶν; ἀλλὰ γὰρ ἄμφω καλῶς τλᾶ δίκλω. οἱ μὲν, ὥσπερ ὁ Τάνταλος, ἄποτοι, καὶ [4] ἄγλυσοι, καὶ ξηροὶ τὸ στόμα, ἐπικεχλιῶτες μέγιστον τοῦ χρυσίου. οἱ δὲ, καθάπερ ὁ Φινεὺς ἀπὸ τῆς φάρυγγος τῶν τροφῶν ὑπὸ ἁρπυιῶν ἁφαιρούμενοι.

gmaticus fugitivus compedibus vincior. *Iup.* Quid igitur adversus illos indignaris? utrique enim egregias luunt pœnas: Hi quidem dum Tantali in morem, nec bibere, nec edere sinuntur, sed ore sicco, auro tantùm inhiant. Illi verò, dum [5] ceu Phineo cibos harpyiæ ipsis è faucibus eripiunt.

1 Στιγματίας] Frontem litteratus hoc charactere ΦΦ. *duplex* pro servo, ut Catapl. *Bourd.* Pro servo accipitur, cujus fronti stigma sive nota φφ. candenti ferro imprimebatur, ut agnosceretur, præsertim si aufugere consuevisset, quod probrosum erat. Plautus *litteratum* festive appellat. Meminit ejus rei Plutarchus in Nicia, ubi de Athenientibus in Sicilia captis. Καὶ αὐτοὺς, inquit, οἰκέτας ἀποδόσθαι σήζοντες ἵππον εἰς τὸ μέτωπον. *Et eos ut servos vendebant equi signo eorum fronti impresso.* Item Valerius Max. lib. memorab. 6. cap. 8. *Servus ab eo vinctorum pœna coercitus, inexpiabili ejus litterarum nota per summam oris contumeliam inustâ.* Barl.

2 Πεδηθείη] Servi enim in nervo & compedibus habebantur. hinc πεδὸν Ἥλωτ apud Hesych. & Suidam. πέδη vero omne genus vinculorum significat, quibus maleficorum pedes constringuntur. *Idem.*

3 Ζεύς. Τί δὲ ἀγανακτεῖς κατ' αὐτῶν] Tantali & Phinei exemplis ostendit Iupiter, nihil causæ esse Platoni, cur tantopere indignetur adversus prodigos & avaros, cum miseratione potius digni censeantur, ut qui ambo pœnas suæ stultitiæ sat graves luant. Tantali fabulam refert Homerus: aliter Pindarus, Euripides, Alcæus. Vnde Casaubonus figmentum illud de pœna Tantali vestigium esse credit historiæ Adami ob legis prævaricationem à Deo e Paradiso ejecti, de quo dici possit, quod de Tantalo suo ait Pindarus in Olymp. κατασχεῖν μέγαν ὄλβον οὐκ ἐδυνάσθη· κόρῳ δὲ ἅλων ἀτασθάλῳ, id est, *concoquere magnam felicitatem non potuit: sed saturitate accepit damnum immensum.* In divites avaros aptat Horatius lib. Serm. 1.

Tantalus à labris sitiens fugientia captat
Flumina quid rides? mutato nomine de te
Fabula narratur. congestis undique sacris
Indormis inhians.

Quod est ὀπτανθείην τοῦ χρυσίου, ut hic loquitur Plutus. *Idem.*

4 Ἄγλυσοι] Ἀγλύσουσι τὸ ἐδίῳ Hebræorum more. *Idem.*

5 Ceu Phineo cibos] De Phineo Virgil. 3. Æn. *Cogn.* De Phineo Agenoris filio qui rex fuit Thraciæ, paulo aliter historiam refert Diodorus Siculus lib. 4. Hic secundum duxerat uxorem Idæam Dardani filiam, cujus suasu filios suos ex Cleopatra Boreæ & Orithyæ filia susceptos excæcavit. Quapropter & ipse excæcatus est, & Harpyæ contra eum missæ, quæ cibos & mensam ejus turpissimè fœdarunt, de quibus legendi Apollon. lib. 2. Argonaut. Martial. lib. 9. Æschylus in Eumenid. nec non Apulejus lib. 10. de Asino aureo. Finguntur Harpyiæ simile volucres monstrosæ, facie virgineæ, unguibus vultures, quarum ingluviem & fœditatem pulchre describit Virgilius 3. Æneid. & Ovid. 7. Metamorph. hic dictæ ἀπὸ τοῦ ἁρπάζειν, a diripiendo. Vnde *harpax* & *harpagare* pro rapere apud Plautum. Ἁρπακτικοὺς δαίμονας interpretatur Suidas. Alii φυσικῶς eo nomine ventos intelligunt. Sunt qui ad historiam referant, & pelices Phinei ea appellatione effigiari putant, quas aula expulere Calais & Zethes, Boreæ, hoc est, Septen-

trio-

[1] ἀλλ' ἄπιθι ἤδη σωφρονιστέρῳ παρέσεσθαι τῷ Τίμωνι σύντυχόμενον. Πλοῦ. οὐκοῦν δὲ ποτὲ παύσεσθε ὥσπερ ἐκ πηγαίου τετρυπημένου, πᾶν ὅλως ἐπορυλῶσαί με καὶ ἀπολιπεῖν ἐξαντλοῦντες, [2] φθάσαντες βυλόμενον τὴν ἐπιῤῥοὴν, μὴ [3] ὑπερεκτλον εἰς πυθμένα, ἐπικλύσω αὐτούς; [4] ἔστι γὰρ τῇ [5] Δαναΐδων πίθῳ ἀδιαφορήσειν

piunt. Sed abi jam, cordatiorem multò nacturus Timonem. *Plut.* An ille aliquando desinet me velut ex [2] foraminoso cophino, priusquam omnino influxerim, data opera exhaurire, quasi conetur occupare, quo minùs influam, veritus ne si copiosius infundar, ipsum undis obruam? Quò fit ut in Danaidum dolium aquam mihi

trionalis plagæ reguli ex Orythia apud Ilissum capta; filii, in quibus est ὁ μαχαιρίτης Vossius Theol. Gentil. lib. 3. cap. 99. *Phineo* non inepte comparantur prodigi: scorta & parasiti sunt veluti *Harpyiæ*, quarum tædissimo contactu res amplissimæ, maximæque opes facile dissipantur. Barl.

1 Ἀλλ' ἄπιθι ἤδη] Sequitur nunc θεόσταγμα sive mandatum. Iupiter enim auditis ultro citroque Pluti querelis, eum abire jubet, non dubitans, quin Timone posthac usurus sit cordatiore. Paupertas enim homines reddit circumspectiores, multoque quam antea frugaliores. nam qui per nimiam profusionem facultates suas exhausere, eos tandem egestas cogit largiendo finem facere, & temperantiæ studere. *In fundo parcimonia est*, ut proverbio dicitur. Timonem Plutus cophino assimulat foraminoso, qui nihil liquoris retinere possit. κόφινος autem corbis est e vimine contextus formam habens orbicularem. Vnde Nonnus: δινωτὸν κυκλα κοφινον. Vbi nota secundam produci in *cophinus*, quæ ab aliis corripitur. Nansius ad Nonni paraphrasin. *Idem.*

2 *Foraminoso cophino*] Allusum ad Danaides de quibus Ovid. 4. Metam. *Cognatus.*

3 Φθάσαι βυλόμενον] Verbum φθάνειν *antevertendi* seu *præoccupandi* significationem fere habet, quasi *prævenire volens influxum.* Barl.

4 Ὑπερεκτλον εἰς πυθμένα] Dicitur Plutus, cum uberius hominem locupletat. Supra dixit, ὑπερεκτλον ὑδρεῖν pro enormi contumelia. Mirum videri possit, cur tam male ominetur de Timone Plutus, quasi ad mediocritatem nullo pacto reduci queat, cum tamen à prodigalitatis extremo facilior sit ad liberalitatem regressus, quam ab avaritia, quæ longius distat à medio. Sic enim philosophus ethic. lib. 4. cap. 1. ὅτι ἀσώτου, inquit, δόξειε ἂν εἶναι μᾶλλον ἐλευθέριον τὸ ἀναλωτικὸν εἶναι· ἰατὸς γὰρ ἐστι, καὶ ὑπὸ τῆς ἡλικίας, καὶ ὑπὸ τῆς πενίας, καὶ εἴ τι τὸ μέσον δύναται ἐλθεῖν. ἐκεῖ γὰρ τοῦ δεῖ δώσει, καὶ οὐ λαμβάνει· hoc est, *Qui prodigus est, non paulo esse melior illiberali videtur. Nam & sanabilis est, tum ætate, tum inopia, & ad medium venire potest. Habet enim liberalis hominis nonnulla. Etenim donat, non accipit.* Contra vero avarus est δύιατος, id est, *difficulter sanari potest*, quia avaritia, ut idem Aristoteles ostendit, semper magis atque magis crescit. Vnde & hoc infert σόφισμα, prodigum quod ad ingenium attinet, per se non esse malum & improbum, sed potius hominem simplicem & ἀλίθιον, quia temere & inutiliter profundit eas opes, quas reliqui homines magni faciunt, & quodammodo honorant: imo pro quibus consequendis non pericula aut labores ullos subire recusant, & in quibus major pars hominum suam felicitatem positam esse arbitratur. *Idem.*

5 Ὥστε εἰς τὸν τῆς Δαναΐδων] Prodigum Timonis ingenium dolio insuper comparat Danaidum, quod pertusum est, nec liquorem continere potest. Fuit Danaus Argivorum rex, Ægypti frater, qui quinquaginta filias, sed ex diversis conjugibus genuisse dicitur, quæ ab avi nomine *Belides*: à patris autem nomine *Danaides* appellantur. Hæ cum totidem Ægypti filiis nupsissent, Danaus ut respon-

μοι δοκῶ, καὶ μάτην ἐπαντλήσειν, ἢ κύτος μὴ ἔχοντος. ἀλλὰ σὺν σίσυνήσῃ, χεδὸν ἐκχυθησομένῃ ἢ ἐπιρρέοντος ὑπὸ τοῦ, σύντομον τὸ ἐκ τοῦ ἔκχυσιν κεχηνὸς ἢ πίθε, ἐκκύλιν ἢ ἔξοδος. Ζεύς. ἀκοῦσι εἰ μὴ ἐμφράξῃ τὸ κεχλιῶς τοῦτο, καὶ εἰς τὸ ἄπαξ ἀναπεπταμμένον, ἐκχεόμενον ὑπὸ βραχεῖ σου, ῥᾳδίως ἀρήσῃ τοῦ διαρρέοντος αὐτῆς, καὶ τοῦ δικέλλου ἐν τῇ τρυχὶ ἢ πίθε. ἀλλ' ἄπιτε ἤδη,

hi videar allaturus, frustraque infuturus, vase non continente liquorem: imò priùs propemodum effuso quod influit, quàm influxerit: adeò latus dolii hiatus ad effusionem, ac liber exitus. *Iupiter.* Proinde ni hiatum istum obturaverit, perpetuamque perstillationem sistere conetur, tè propediem effuso, facilè rursus fagum & ligonem in fæce dolii reperiet. Verùm abite jam; illum-

sponsum accepit se à genero interfectum iti, filiabus auctor fuit, ut facta simul conjuratione sponsos omnes interimerent. quod factum ab illis, una (alii duas statuunt) excepta, nimirum Hypemnestra, quæ Lynceum maritum suum servavit, à quo Danaus, postquam annos regnasset quinquaginta, interfectus est. Ob hanc impietatem tali supplicio Danaides apud inferos finguntur plecti, ut assiduo dolium pertusum aqua cogantur implere, è quo tantundem effluit, quantum infunditur. Vnde natum proverbium, εἰς τὸν Δαναΐδων πίθον ὑδροφορεῖν, de quo Erasmus. Fabulæ hujus quoque meminit Lucianus in Hermot. in Dipsadib. nec non in dialogo Crateris & Diogenis. Convertitur ad varios usus. hic in prodigos aptatur, qui simulatque opes accepere, continuo eas effundunt. *Barl.*

1 Τὰ κύτος μὴ σχῇ.] Vox κύτος generatim significat omne concavum. πίθος κύτος, *dolii sinus* vel *alveus* est. Hesychio non tantum exponitur σῶμα, ὄγκος, sed etiam χώρημα, βάθος. Notandum hic τὸ σχεῖν idem esse, quod συνέχειν, & proprie usurpari de iis, quæ aquam continere dicuntur, nec per rimas aut foramina eam transmittunt, cui opponitur διακπίπτειν, vel διαχεῖσθαι, apud Plutarchum. hinc σίχη tectum; quod pluvias abarceat, & στεγανὸς, Hesychio, ὁ διαφράττων στέγειν τὸν λύχνον. in quem non competit illud Terentii: *Plenus rimarum sum, hac atque illac perfluo.* Vocabulum est πολύσημον, de quo si placet, vide doctissimas Gathakeri lucubrationes contra Pfochenium, & Salmasii exercitat. in Solinum. *Idem.*

2 Ζεύς] Iupiter in sua persistens sententia Plutum ad Timonem abire vult, quem nisi oblata fortuna prudentius utatur, brevi ad egestatem & pristinos labores denuo redactum iri prædicit. Notandum hic τὸ ἀμεταθέτως τοῦ Διὸς in Iove. *Idem.*

3 Ἐμφράξῃ τὸ κεχλιῶς] Alludit ad præcedentem fabulam de dolio Danaidum participium pro nomine politum: τὸ κεχλιῶς αὐτῷ τῷ χάσματι. Sunt enim Græci φιλομίσχοι. Sic initio hujus Dialogi: ἀναπλήρου τὸ κεχλιῶς dixit, quod hic ἐμφράττειν, *obstruere seu obturare hiatum.* Idem.

4 Τὸ ἄπαξ ἀναπεπταμμένον] *Per semel apertum foramen.* Erasmus, *perpetuam perstillationem* vertit. malim *effusionem.* τὴν ἔκχυσιν, paulo ante vocavit. nam *perstillationis* vox hic minus apta videtur, cum non χαλάσῃ, hoc est *stillatim*, sed χύδην & *copiosè* suas opes prodegerit Timon, ut supra ostensum. εἰς τὸ ἄπαξ, idem valet, quod εἰς τὸ ἀεὶ, *semper*, *in perpetuum.* vulgo *semel pro semper.* Idem.

5 Ἐν τρυχὶ] In fæce, id est, in fundo dolii. Simile apud Gallos de Chymistis jactatur dictum: *au fond du creuset, le gibet.* Postquam enim auri conficiendi artem frustra scrutati sunt Chrysopæi isti, consumptisque opibus ad egestatem

tem

πρὸ πολυπόζητα αὐτόν. [1] σὺ δ μίμνησο ὦ Ἑρμῆ ἐπανιὼν, ὡς ἡμᾶς ἄγειν τοὺς Κύκλωπας [2] ἐκ τῆς Αἴτνης, ὅπως τ κεραυνοὺς ἀκονήσωσι, ἐπισκιάσουσιν, ὡς ἤδη γε πρυμνὸν αὐτῶν δεησόμεθα. [3] Ἑρ. σκοπώμεθα ὦ πολύτι. τί τοῦτο ὑποσκάζεις; [4] ἰλεληθεῖς με [5] ὠχρὰν ὄντα ὦ τυφλὸς μόνον, ἀλλὰ καὶ χωλὸς ὤν. [6] Πλοῦ. ἐκ ἀεὶ τοῦτο ὦ Ἑρμῆ, ἀλλ' ὁπόταν μὲν ἀπίω παρὰ πατρὸς ἐπὶ πραφθεὶς ὑπὸ Διὸς, ἐκ οἶδ' ὅπως

illumque ditate. Tu verò Mercurii memineris redeundo Cyclopas ex Ætna ad nos adducere, quò fulmen cuſpide reſtituta reſarciant. Nam eo nobis acuminato erit opus. *Merc.* Eamus Plute. Quid hoc? num claudicas? Equidem ignorabam ô præclare, te non cæcum modò, verùm etiam claudum eſſe. *Plut.* Hoc non eſt mihi perpetuum Mercurii: ſed quando ad aliquem à Iove miſſus proficiſcor, neſcio quomodo

tem redacti, nihil reliquum ipſis, niſi ut ex deſperatione reſtim ſibi emant, quo gulam frangant. *Barl.*

1 Σὺ δ μίμνησο ὦ Ἑρμῆ ἐπανιὼν] Mercurio ſpeciatim mandat Iupiter, ut reverſus ab itinere Cyclopas ex Ætna ſecum adducat, qui fulmen reſarciant atque reparent. nam ſupra dixerat, dum avidius in Sophiſtam Anaxagoram jacularetur, fractos fuiſſe duos eoſque maximos radios, cuſpidemque rejuſam. Fabulantur poetæ Cyclopas Vulcani eſſe miniſtros Iovi ſua fulmina fabricantes, ſic dictos ab eo quod unicum haberent oculum, eumque orbicularem. κύκλῳ enim circulus & ὠψ, vultus ſive oculus. Vnde & Cocles nomen accepit illuſtris Romanus, quaſi Cyclops, quod μονόφθαλμος eſſet. Ex his autem Cyclopibus potiſſimum tres celebrantur, *Brontes*, *Steropes* & *Pyracmon*, de quibus poëta lib. 8. divini operis, & Apollonius Argonautic. 1. *Idem.*

2 Ἐκ τῆς Αἴτνης] Locum indicat unde vocandi eſſent Cyclopes, ex Ætna ſcil. ſede & officina eorum. Hinc fratres Ætnæi Virgilio, vel propter ignes ex eo monte perpetuo ebullientes: vel, quod magni eſſent inſtar Ætnæ. Homerus tamen Iliad. 6. Vulcanum introducit non in Ætna, ſed in cœlo ſine Cyclopum opera Thetidos rogatu fabricantem arma Achillis. Fabulæ phyſicam interpretationem dat Servius ad locum *Virgilii* ſupra citatum, & Natalis Comes lib. 2. cap. 6. Mythologiæ ſuæ. *Idem.*

3 Ἑρμ. Περισκοπῶμεν ὦ πλοῦτι] Sequitur Mercurii & Pluti colloquium. Mirantur claudicationem Pluti Mercurius. ὑποσκάζειν & χωλὸν εἶναι hic σωματικῶς poſuit Lucianus. Fingitur autem Plutus in adventu claudus, in receſſu alatus, quod ſerius quidem opes contrahantur: partæ autem; niſi frugaliter diſpenſes, velociſſime dilabantur. Eundem & cæcum faciunt & judicii expertem, propterea quod indigniſſimum quemque opibus affluere videamus: probos contra & condignos in re tenuiſſima ut plurimum verſari. Hinc Plutus jam viſu recepto apud Ariſtophanem. οἷοις δεῖ, inquit, ἀνθρώποις ξυνεῖναι ἐλάνθανον. ἐὰν ἀξίως ἢ τῶν ἐμῶν ἐμπείρως ἐφοίτων. id eſt, *cum qualibus & quantum iniquis viris verſatus ſum. Dignos autem meo conſortio deſugi.* Idem.

4 Ἐλελεῆσθαι τυφλὸς ὤν] Græca σύνταξις; *latebat me vel ignorabam te cæcum eſſe.* plura ejuſdem conſtructionis exempla habet Budæus pag. 899. *Idem.*

5 Ὠχρὰν ὄντα] Γενναῖον voce per illuſionem fere utitur Lucianus, ut ſupra dictum. Idem eſt qui ὠχραῖος & ἀνδρεῖος Heſychio, ab antiquo ὠχρὸς vel ὤχρος, quo genus denotatur, quaſi generoſus, ex familia ac genere nobili ortus. *Idem.*

6 Πλοῦ. Οὐκ ἀεὶ τοῦτο ὦ Ἑρμῆ] Reſponſio Pluti, ad hoc quod claudicationem ſuam ſpectat, quam non ſibi perpetuam eſſe ait, ſed tunc demum obtingere, quando à Iove mittitur. Docet figmentum probos & à Iove dilectos, aut

ὅπως βραδύς εἰμι κ̀γ̀ [1] χωλὸς ἀμφοτέρως, ὡς μάλις [2] τελεῖν ἐπὶ τὸ τέρμα, [3] παρηρεφατω̃ν οὐδενὶ ἔτι πελάσαντος. [4] ὁπόταν δ' ἀναγκασθῶ ἀπιέναι, ἀλατὸς γίγνομαι.

modo tardus & claudus utrinque sum: ita ut ægrè metam pertingam, quum nonnunquam qui me operiebatur, priùs insenuit. Sed quum discedendum est alatum

nunquam aut tarde in hac vita felices ac divites fieri. Vult enim Iupiter virtutem per se amari, propter aliud. Nam si illi demum divites evaderent, qui virtutem colerent, plerosque videremus ideo virtutem amplecti, quod per eam ditescerent. Atque ita virtutem non propter se, sed propter opulentiam amarent. Contra vero improbos & Diti gratos cito ditescere minuit, cum fieri non possit, ut opum facultatumque tam expedita facilisque & pæne momentanea, ut ita loquar, adeptio, conquisitio, possessio justa esse & legitima censeri debeat. Hinc Iuvenalis Sat. 14.

Dives qui fieri vult,
Et citò vult fieri. sed quæ reverentia legum?
Quis metus aut pudor est unquam properantis avari?

Tardus igitur incessu est Plutus, cum ad eos ablegatur, quos æquus Iupiter amavit, id est, ad homines pios & virtute præcellentes, cujusmodi opes laudat Hesiodus, eaque vocat χρήματα ἀχ' ἁρπακτὰ, sed θυσδοτα, hoc est, *opes non rapto quæsitas, sed divinitus concessas*. Barl.

1 Χωλὸς ἀμφοτέρως] Ἀμφιγυήεις. Vt Vulcan. Homericus. Aristoph. in Plut. *Bourd.* Scilicet ποσὶν, *utroque pede claudus.* Homero ἀμφιγυήεις, quod Vulcani epitheton est. *Barl.*

2 Τελεῖν ὀλὶ τὸ τέρμα] Pertingere ad metam. ubi τελεῖν perinde esse videtur ac si diceretur, τελεῖν τὸ δρόμον, *conficere cursum.* τέρμα vero curriculi meta est, hoc est, locus, in quo stabant ad palmam accipiendam post peracta spatia οἱ τερματοφύλακες. Alio nomine λύσιμον appellant Græci: *calcem* & *cretam* Latini. Distinguitur autem à metis, circa quas flectebant currus suos iidem cursores. de quo Salmas. ad Solinum. *Idem.*

3 Περιηρεφατω̃ν οὐδενὶ] Hac de re perelegans extat epigramma in Anthol. Græca, sed incerti auctoris, ubi senex quidam ὀφίπλαξ hunc in modum de se conqueritur:

Ἦν νέος, ἀλλὰ πένης· νῦν γηραὸς πλούσιός εἰμι.
Ἦ μεν ἐν παύροις οἰκίσεις ἐν ἀμφοτέροις.
Οὔτε τότε μὲν χρῆσθ' ἐδυνάμην, ὅτε καὶ δύνασθαι εἶχον.
Νῦν δ' ὅτε μὴ δύναμαι, τοτ' ἔχω.

Quod sic Latine vertit mellitissimus poeta Iohannes Secundus:

Pauper eram juvenis, nunc tandem ætate senili
Diteſco; hei misero, tempore utroque mihi:
Vti cum poteram, nummorum copia deerat:
Copia nunc superest larga, sed usus abest.

4 Ὁπόταν δ' ἀπαλλάττωμαι δύνω] Alterum orationis membrum, quo declarat Plutus, se quidem in accessu esse βραδύτατον, sed in discessu alatum & quavis ave celeriorem. Nam ut docet Plutarchus in præceptis civilibus: nullæ sunt fortunæ tam amplæ, quæ nisi κέντρῳ & διαστήμασι circumscribantur, ad usus necessarios sint sufficturæ. Hinc plurimos videre est, qui per luxum & gulam brevissimo tempore ad inopiam redacti sunt, promi magis quam condi. Nam qui tantum promit: nihil autem recondit sive reponit, is ad Divam Peniam velis, quod ajunt, equisque properat. A talibus aufugere dicitur Plutus perniciſſimis pedibus, & alatus esse cum discedit. Velocitatem suam illustrat similitudine petita à stadii decursore, qui velut saltu stadium transmensus, quam ocyssime præ-

ἅπαντα δῆτα, πλοῦτον ὄψει, πολὺ τοῦ ἱππίου ἀκύτερον. Ἅμα γὰρ ἔπεσεν ἡ [1] θαλαγξ, παίω ἤδη ἀναπηδήσομαι νενικηκὼς, ὑπερπηδήσας τὸ στάδιον, μὴδὲ ἰδόντων σύλλογοι τῶν θεατῶν. [2] Ἐμοῦ. Οὐκ ἀληθῆ ταῦτα φής. ἐγὼ δ' ἐθέλω σοι εἰπεῖν ἕτερα μέν σοι, χθὲς μὲν [3] οὐδὲ ὀβολὸν ὄντα, [4] περίαλτα βεβηκότας ἐφ' ἵππων, ἄφνω δὲ πλουσίους, καὶ [5] πολυτελεῖς,

tum videbis, avibus longè celeriorem. Vnde fit ut amoto repagulo, protinus voce præconis victor pronuncier, saltu stadium transmensus, ne videntibus quidem aliquoties spectatoribus. *Merc.* Ista haud vera narras. Imò ego tibi permultos commemorare queam, quibus heri ne obolus quidem erat ut restim emerent, qui hodie repentè divites facti splendidè vivant, al-

præconis voce victor pronunciatus est, ὑπερπηδᾶν τὸ στάδιον, plus est quam διαδραμεῖν. Transilire stadium dicuntur qui summa pedum pernicitate valent. Ejusmodi cursores σταδιοδρόμοι dicti, nomenque pro modo cursus sortiti sunt. *Bail.*

1 Θαλαγξ.] Propriè scutica est seu flagellum, quo subulci porcos agitant, παρὰ τὸ πλήσσειν τοὺς ὗας. Hic ita vocatur repagulum seu funis obtentus τοῖς ἱπποδρόμοις, quo laxato dejectoque curriculum ingrediebantur. Erat autem propriè regula, ut Salmasius docet, paulo altius è solo efata, & opposita cursoribus, quæ dato signo currendi repente dejiciebatur. Vnde ὕσταλγξ πεσεῖν & καταπεσεῖν dicitur. Diversa igitur erat à carceribus ubi consistebant οἱ σταδιεῖς. quem locum ἀφετηρίαν & καμπτῆρας, itemque βαλβῖδα nuncupant Græci. *Idem.*

2 Ἐμοῦ. Οὐκ ἀληθῆ ταῦτα φής.] Continetur his verbis ἀναισθὴ sive refutatio supra dictorum, vel potius objectio à contrariis. Refellit enim Mercurius hoc quod de tardo incessu dixerat Plutus, permultosque esse ait, quibus cum heri ne obolus quidem esset, subito evaserint divites. *Idem.*

3 Οὐδὲ ὀβολὸν ἔχειν.] Inter hyperbolas posuit Erasmus, dequé eo dicitur, qui maxima rei familiaris inopia laborat. Erat autem obolus æreum numisma minutulum; ita dictum quod obelisci, *id est, veruli imaginem præferret*, testé Plutarcho in Lysandro. *Idem.*

4 Περίαλτα βεβηκέναι.] Sic fine hujus dialogi. *Bourd.*

5 Πολυτελεῖς.] Appellat eos, qui splendidè sumptuoseque vivunt à πόλις significante sumptum. Athen. lib. 2. πολεῖν. inquit, τὸ δαπανᾶν, & πολυτελεῖς οἱ πολλὰ ἀναλίσκοντες, & δύσπολεῖς, οἱ ὀλίγα. Notandum & hoc dicendi genus, δύο λευκὰ ζεύγη ἐξελαύνειν, quo proverbialiter eos significat, qui supra alios longe fortunatiores sunt, & honoratiores. Sic Plautus in Asinaria. *Nam si huic occasioni tempus sese subterduxerit, nunquam adeptus album quadrigis indipiscet posteà.* τὸ ζεῦγος non tantum de bigis, sed & generalius de trigis ac quadrigis, adeoque quovis vehiculo usurpatur. Torquent se Grammatici, quid per *albas quadrigas* intelligat Comicus. Sunt qui *Iovis* interpretantur, ut quæ celerrimo per cœlum cursu ferantur, si quando tonat vel fulgurat. Quod & confirmare videtur Bourdelotius, qui ad hunc locum & Heliodorum notat, ideò quadrigis albis in triumpho usos fuisse veteres, quod Iovis quadrigas crederent albas, ad cujus morem se componebant οἱ τεθριαμβεύοντες. Quod ita censuisse priscos etiam tradit Suetonius in August. cap. 49. Hinc invidiam sibi conflarat Camillus, quod in triumpho curru ejus albis equis juncto urbem invectus esset: quasi humano fastigio ampliorem vindicare honorem, paremque supremo Iovi videretur. τὸ ἐξελαύνειν, quod obiter notandum, de equitatu dicitur. ut ἐξάγειν & ἐπεξάγειν de peditatu. *Bail.*

[1] ἐπὶ λάμυκῶν ζεύγους ἐξηλαύνοντας, οἷς οὐδὲ κάνθον ὑπῆρξε πώποτε· ἐμοὶ δὲ ὅμως πορφυροῖ, καὶ [2] χρυσοχείρες πεῖρανται. μέλλω οὖν πιστεύοντες εἶμαι, ὅπῃ ὄναρ πλουτῶσιν. [4] Πλοῦτ. ἑτεροῖον τοῦτ' ἐστὶν ὦ Ἑρμῆ, καὶ οὐχὶ πῖς ἐμαυτῷ ποσὶ βαδίζω τοπ. οὐδὲ ὁ Ζεὺς, ἀλλ' ὁ Πλούτων ἀποστέλλει με παρ' αὐτούς, ἵππ πλουτοδότης, καὶ μεγαλοδώρος καὶ αὐτὸς ὤν. δηλοῖ γοῦν καὶ τῷ ὀνόματι. [5] ἐπειδὰν τοίνυν μετοικισθῆναι δέῃ με παρ' ἑτέρου πρὸς ἕτερον, [6] εἰς δέλτον ἐμβαλόντες με, καὶ κατασημηνάμενοι ἐπιμελῶς, φορτίδων ἀπάμενοι, [7] μετακομίζουσι. καὶ ὁ μὲν, νεκρὸς σὺν σκοτεινῇ πυρῇ οἰκίας

albis quadrigis vehantur, quibus ne aſellus quidem ante ſuppetebat: ii tamen purpurati, & manibus aurum geſtantes obambulant: qui ne ipſi credere poſſunt, quin [4] per ſomnium divites ſint. *Plut.* Iſthæc alia res eſt, ô Mercuri, neque enim tum meis ipſius ingredior pedibus: nec à Iove ſed à Dite tranſmittor ad eos, qui & ipſe opum largitor eſt, magnaque donans: quod ſuo etiam nomine declarat. Itaque quoties eſt mihi ab alio ad alium demigrandum, in tabellas injiciunt me ac diligenter obſignatum, & ſarcinæ in morem ſublatum tranſportant. Interea defunctus ille, alicubi in tenebricoſa ædium parte

1 Ἐπὶ λάμυκῶν ζεύγους] Sic de Merced. cond. dixi ad Heliod. fine operis. *Bourd.*

2 Χρυσοχείρες] Intelligit eos qui digitos auro ſeu aureis annulis ornant. χρυσοδακτυλίους eleganter appellat Apoſt. Iacobus epiſt. ſuæ cap. 2. *Barl.*

3 *Per ſomnium divites*] Vt piſcator apud Theocrit. Eclog. 9. *Cogn.* Paroemia eſt uſurpaturque de immodicis votis. Nam quicquid optant aliqui, id ſomniare contingit. Sic Micyllus cerdo apud Lucianum ſe divitem ac præpotentem ſomniat. Apud Theocritum piſcator ſomniat aureum piſcem. Hujuſmodi omnes κατ' ὄναρ μακαρίους, id eſt, ſomnio beati ſunt, quemadmodum loquitur Tullius, vel quiſquis auctor declamationis in Salluſt. *Vnde tu*, inquit, *qui modo ne paternam domum redimere potueris, repente tanquam ſomnio beatus, hortos pretioſiſſimos, villam Tiburti & Cæſaris reliquas poſſeſſiones accepiſti?* Sunt igitur per ſomnium divites, qui repente divites facti, nec ipſi ſciunt, unde tanta opulentia obvenerit. *Barl.*

4 Πλοῦτ. Ἑτεροῖον τοῦτ' ἐστὶν ὦ Ἑρμῆ] Reſpondet Plutus ad objectionem Mercurii per diſtinctionem. Fatetur quidem ſe cum à Iove mittitur, tardum eſſe pedibus, ſed à Plutone ablegatum non ſuis, ſed alienis pedibus incedere ac velocem eſſe. Hinc fieri, ut improbi & ſceleratí homines repente divites fiant, feliceſque præ cæteris conſpiciantur. Nam tales Diti, hoc eſt, Plutoni ſunt grati, Orciquetandem victimæ futuri. Notandum ruſſus, etſi Plutus à Plutone diverſus ſit ſecundum poetas, utrumque tamen divitias largiri creditum. Vnde πλουτοδότης hic & μεγαλόδωρος appellatur, hoc eſt, *opum largitor & magna donans.* Quinimo & nomen ſuum debet τῷ πλοῦτῳ, id eſt, *divitiis*, eſtque nihil aliud Plutо Phyſice conſideratus, ut ſupra diximus, quam interior terra quatenus metallifera eſt. *Idem.*

5 Ἐπειδὰν τοίνυν μετοικισθῆναι δέῃ με παρ' ἑτέρου πρὸς ἕτερον] Deſcribit tandem Plutus, quo pacto ab uno ad alium tranſeat hæredem teſtamento vel codicillis. *Idem.*

6 Εἰς δέλτον ἐμβαλόντες] Eſt hæredem bonorum conſtituere. δέλτος Lucianus accipit pro *tabula* vel *cera teſtatoris*, in qua teſtamentum perſcribitur, κατασημαίνεσθαι eſt obſignare & ſigillo ſuo confirmare. ὀπισθογράφησις, quod poſt ſcriptionem fiebat. *Idem.*

7 Μετακομίζουσι] Teſtamenti à teſtatore obſignati tranſportatio deſcribitur, ſimul-

ἀποθνήσκει), ὑπὲρ τὸ γήραπι παλαιᾷ τῇ ὀθόνῃ σκεπόμενος, [1] ὥσπερ ὑπὸ τραπέζῃ τοῖς γαλαιῖς. [2] ἐμὲ δ' οἱ ἐπιλαπίσοντες, ὁ τῇ ἀγορᾷ ὠθούμενος [3] κεχηνότες, [4] ὥσπερ τὴν χελιδόνα προσιπτάμενον [5] τετριγότες οἱ νεοττοί. [6] ἐπειδὰν δὲ τὸ σημεῖον ἀφαιρεθῇ, καὶ [7] τὸ λῖνον σύλλη-θῇ, καὶ ἡ δίαλος ἀνοιχθῇ, καὶ ἀνακηρυχθῇ μου ὁ κληρος διαστὰς, ἤτοι συγγενής τις, ἢ κόλαξ, ἢ κηδεμών, ἢ ὑπηρέτης, ἢ ὅλως ὁ τὰ πλείστα ἐπιτρεπόμενος, ἐγὼ δὲ ἐκ τοῦ πλησίον ἀκούσας, ὅτι ἐμὲ κληρονομεῖ, ἐπιπηδήσας τῷ ἀνθρώπῳ, καὶ ἀσπασάμενος, καὶ ἐπιφιλήσας, καὶ ἐπιπλακεὶς, ἐπὶ τὸν τάφον ἀκολουθήσω, καὶ ἐπιθήσω τῷ κηδεύματι, καὶ ἐπιδακρύσω, καὶ ἐπιστενάξω, καὶ ἐπιμνησθήσομαι τῶν ἐπιτηδείων, καὶ ἐπιδείξω τὸν ἀδελφὸν τὸν ἐμὸν, καὶ τὸν ἀνεψιὸν, καὶ τὸν ἐξάδελφον, καὶ τὸν ἐκ τῆς μητρὸς, καὶ τὸν ἐκ τοῦ πατρός. ἐπὶ τούτοις ἐκεῖνος ἐπὶ τῷ ἀκούσματι ἀναπηδήσας, καὶ ἀναβοήσας, καὶ ἀναστενάξας, καὶ ἀναδακρύσας, καὶ ἀναμνησθεὶς τῶν ἐπιτηδείων, καὶ ἀναδείξας τὸν ἀδελφὸν τὸν ἑαυτοῦ, καὶ τὸν ἀνεψιὸν, καὶ τὸν ἐξάδελφον, καὶ τὸν ἐκ τῆς μητρὸς, καὶ τὸν ἐκ τοῦ πατρός, ἐπὶ τὸν τάφον ἀκολουθήσει, καὶ ἐπιθήσει τῷ κηδεύματι, καὶ ἐπιδακρύσει, καὶ ἐπιστενάξει, καὶ ἐπιμνησθήσεται τῶν ἐπιτηδείων, καὶ ἐπιδείξει τὸν ἀδελφὸν τὸν ἐμὸν, καὶ τὸν ἀνεψιὸν, καὶ τὸν ἐξάδελφον, καὶ τὸν ἐκ τῆς μητρὸς, καὶ τὸν ἐκ τοῦ πατρός. ἐπὶ τούτοις ἐγὼ ἐπὶ τῷ ἀκούσματι ἀναπηδήσας, καὶ ἀναβοήσας, καὶ ἀναστενάξας, καὶ ἀναδακρύσας, καὶ ἀναμνησθεὶς τῶν ἐπιτηδείων, καὶ ἀναδείξας τὸν ἀδελφὸν τὸν ἐμὸν, καὶ τὸν ἀνεψιὸν, καὶ τὸν ἐξάδελφον, καὶ τὸν ἐκ τῆς μητρὸς, καὶ τὸν ἐκ τοῦ πατρός

πεπύγων οἰκέτης, [1] ἐκ παιδικῶν τιμῆς, [2] τιλξυσμένῃ τὴν γνάθον, ἀντὶ ποικίλων καὶ παντοδαπῶν ἡδονῶν, ἃς ἤδη [3] ἐξωρὸς ὢν ὑπηρέτησεν αὐτῇ, μέγα τὸ [4] μίδωμα ὁ χρυσᾶς δπλαξέων, [5] ἑκὼν δέ μιν, ὅπως ἂν ἢ ποτε ἀποπασάμενός με [6] αὐτῇ δίλτῳ, [7] θὲς φέρων, ἀντὶ δὲ [8] τίος Πυρρίης ἢ

vulus obſcœnus, qui puerili obſequio favorem meruerit, etiam tum mento ſubraſo, pro variis omnigeni que voluptatibus, quas ipſi jam obſoletus ſuppeditavit, ingens ſcilicet præmium ferens generoſus quiſquis tandem ille fuerit, nonnunquam me ipſis cum tabellis arreptum, fugiens adportat nomine commutato, ut qui modò Pyrrias, vel Dro-

tabulæ Teſtamentariæ colligabantur, & craſſius erat eo, quo ſuitur. *lineum funiculum* vertit interpres. *Barl.*

1 Ἐκ παιδικῶν τίμιος] Id. Dial. Mort. interpretes Martial. & Petronii. *Bourd.* Sic & in Dialogo mortuorum loquitur. τὰ παιδικὰ de præpoſtera Venere intelliguntur: *catamitus* Latini vocant, & *ſtorta maſcula*. Barl.

2 Τιλξυσμένῃ τὴν γνάθον] Mollium & cinædorum erat mentum reliquaſque corporis partes ξυρῷ, id eſt, *novacula* radendas & lævigandas tradere, quod & παρακνᾶν τὰς γνάθας dixit Ariſtoph. in Ranis, *vellicare genas*, pro depiles reddere. Ita Clitthenem quendam traducit hominem γυναικώδη & pathicum. Idem παρακνᾶσθαι dicebant, nec tantum viris, ſed & fœminis impudicis utitatum fuit, quæ & ſuas item habebant παρακνᾶτρίας, hoc eſt, ejuſmodi mulieres, quæ turpi miniſterio pilos evellebant, glabramque reddebant eam corporis partem, *per quam ſexus fœmineum & ſoboleſ prodire & nomen ſolet acquirere geniti*, ut Arnobius loquitur, *iique in morem hiſtriculi & nondum duri puſiones*. Nec ſolum novacula fiebat illa corporis depilatio, ſed & pice calida, (πίσσαν Græci vocant) item dropace: medicamentum eſt, quo piloſa loca ad tempus levia ac glabra redduntur. *Idem.*

3 Ἐξωρὸς ὤν] Iuvenem deſignat qui amabilem ætatem exceſſit: ὥρα tempus id ætatis ſignificat, quo maxime vegeti ſumus. *Exoletum* Latini vocant. Cicero de Clodio: *Ille qui ſecum ſemper ſtorta, ſemper exoletos, ſemper lupas ducebat.* Orat. pro Milone. Id genus homines non paucos circum ſe habuiſſe Heliogabalum ferunt, quos deinde Alexander Severus rerum potitus, partim in inſulas deportandos, partim naufragio mergendos curavit. teſtis eſt Herod. lib. 5. & Dion in Fragmentis. *Idem.*

4 Μίδωμα] Turpe verbum & meretricis capturam ſignificat. Diſtinguitur à voce μισθὸς, ut merces vel quæſtus à captura. Ammonius de differentiis vocum: μισθὸς μισθώσεως διαφέρει. μισθὸν μὲν ἔστιν ὁ δίκαιος· μίσθωμα δὲ τὸ ἀτοπώτερον. hinc μίσθωμα λαβεῖν idem eſt quod ἑταιρεῖν. Et μισθώτειρα γυναῖκας pro meretricibus, quæ ſimiliter à merendo apud Latinos nomen accepere. *Idem.*

5 Ἑκὼν δέ μιν] Quam ſæpe in manus devolvatur ſervuli alicujus lorarii, quamque indignis modis ab eo excipiatur, pluribus oſtendit Plutus. ἑκὼν δὲ μὴ: Hi enim ſunt qui per libidines ditantur, & *teſtamenta merentur Noctibus*, ut luvenalis loquitur. *Idem.*

6 Αὐτῇ δίλτῳ] Deeſt præpoſitio σὺν. Sic Homerus in Iliade: αὐτοῖς τοῖς ἵπποισι καὶ ἁρμασιν, id eſt, *cum equis & viris.* Idem.

7 Θὲς φέρων] Attice, pro φέρε θέων. *aſportat currens*, vel *currendo*. Sic ἀνύσας πέμψε, apud Ariſtoph. in Pluto, pro πέμψων ἀνυσον *currendo*, hoc eſt, *confeſtim perfice.* Idem.

8 Τίος Πυρρίης] Dixerunt ad Perſium viri clariſſimi: de his nominibus copioſe Ariſtoph. *Bourd.* Pyrrhias, Dromo, Tibius ſervorum apud Comicos nomina

Δρόμων, ἢ Τίβιος, [1] Μεγακλῆς, Μεγαβύζου, ἢ Πρώταρχος μετονομασθείς, τὰς μὰν τλω κεχηνότας οὐδενὸς εἰς ἀλλήλους ἀποβλέποντας καταλιπὼν, ἄλλης [2] ἄγοντας τὸ πρᾶγμα, εἷς αὐτὰς ὁ [3] θύννος ἐκ μυχῶ τῆ σαγήνης διέφυγεν, σὺκ ὀλίγον τὸ δίλεαρ [4] καταπιών. [5] ὁ δὲ, ἐμπεσὼν ἀθρόως εἰς ἐμὲ ἀπειρόκαλος καὶ [6] παχύδερμος ἄνθρωπος, ἔτι τοῖς [7] πέδαις πε-

Dromo, vel Tibius, jam Megacles, aut Megabyzus, aut Protarchus appelletur. Cæterùm illos nequicquam hiantes, neque mutuum intuentes relinquit: ac verum luctum agentes, quòd ejusmodi thynnus ex intimo sagenæ sinu effugit, devorata non exigua esca. Atque hic repentè totus in me irruens, homo ineptus & rudis, compedes adhuc

mina sunt, qui vel à capillitio rufo, vel cursu aut gente sic appellati. *Τίβια* enim ἡ ὅλη φυγάς Suidæ. *Barl.*

1 Μεγακλῆς] Fuit Megacles ex illustri Alcmæonidarum genere, qui tertiæ parti Atticæ regionis præfuit, nempe Paraliæ sive oræ maritimæ, de quo Aristophanis interpres in Nebulis, itemque Vespis. *Megabyzus* autem nobilis Persa, unus ex septem, qui Magorum tyrannidem sustulerunt, à Dario rege dux exercitus in Europa relictus. Fuit & alter Sopyri filius, qui dux exercitus extitit in Ægypto adversus Athenienses & socios, de quibus legere est apud Herodotum lib. 3. *Protarchi* nomen imperii præfectum sive principem sonat. *Idem.*

2 Ἄγοντας τὸ πρᾶγμα] De frustratis hæredipetis hoc dicit, quibus nihil relictum præter luctum. Sic Horat. Sat. lib. 2. de Corano:

Tum genter hoc facies: tabulas socero dabit atque
Vt legat, orabit, multùm Nasica negatas
Accipiet tandem, & tacitus leget invenietque
Nil sibi legatum præter plorare.

πλὼ ἢ τὸ οἰμώζειν, Græco more. *Idem.*

3 Θύννος ἐκ μυχῶ τῆ σαγήνης] Ælian. hist. animal. Proverb. sic id. Piscat, inde σαγηνεύειν. Bourd. Proverbium: de hoc pisce Plin. lib. 9. c. 15. Athen. lib. 7. *Cogn.* Vtimur hoc loquendi genere, quoties commoditas aliqua, quæ jam propemodum tenebatur, præter exspectationem subito præripitur. Extat etiam in Piscatore. Simili figura dixit Terentius: *Crucior bolum tantum mihi esse ereptum subito e faucibus.* Est autem thynnus piscis, qui magno numero capitur in portu Lusitano ad Vlyx bonam & juxta mare Herculeum, sic dictus παρὰ τὸ θύειν, quod est ὀρμᾶν. hinc θύνος, & geminata littera Æolice θύννος, à motus vehementia. nam impetu & furore quodam fertur & æstro agitatur sub ortum Canis. Inter cete numerat Galen. 3. de alim. facult. *Barl.*

4 Καταπιὼν] Pro καταπεπωκώς. Degeneravit hoc verbum à simplici πίνω, & sæpius de carnibus & piscibus usurpatur pro *devorare.* δίλεαρ esca proprie dicitur qua pisces capiuntur. hinc δελεάζειν pro *inescare*, quod κωλάζειν simitur de occulta & insidiosa captione: cui respondet Hebr. רמה, id est, escam, vel ejusmodi quicquam projiciendo fallere ac decipere. *Idem.*

5 Ὁ δὲ] Describit porro Plutus servuli hæredis conditionem & habitum. ἀστεῖος vocat, hoc est, *vita mundiori atque eleganciori expertem*, cujusmodi esse solent servilis ingenii homines. In Glossis exponitur *insanus*, *insolens.* Et infrunitus quasi ἄφρων vel infrons, ut placet Lipsio. *Idem.*

6 Παχύδερμος] Aptum servis epitheton, quod cum plagis perferendis, tum oneribus & farcinis portandis destinati sint (unde παιδαγωγοὶ Comicis dicti) cutem habere soleant crassiorem & callosiorem. *Idem.*

7 Πέδαις περιέλκων] Quod παιδηγοὺς esse consuevenant, ut supra ostendit.

φελκὼς, καὶ εἰ παρεὶς ἄλλο [1] μαστιξείη τις, [2] ὀρθὸν ἵστησι τὸ ὦς καὶ [3] τὸν μυλῶνα, [4] ὥστε τὸ ἀνάκτορον σεσωκὼς, οὕτω ἐπ φοντὸς ἐν τοῖς σὺν τύχαισιν· [5] ἀλλὰ τὰς π ἐλαύνῃ ὑβρεις, καὶ τὰς ὁμοδούλας, μᾶλλον δὲ καὶ αὐτῷ π τοιαῦτα ἔξεστι. ἄρχῃς ἂν [6] ἢ ἐς πορνίδιον π ἐμπεσὼν, ἢ ἱπποτροφίας ἐπιλυμήσας,

huc horrescens, & siquis alius loro increpet, stans arrectis auribus, & pistrinum tanquam templum adorans, non amplius iis in quos incidit, est tolerabilis: sed & ingenuos contumelia afficit & conservos flagris cædit, experiens num sibi quoque similia liceant: donec aut in scortulum illapsus, aut alendorum equorum studio captus, aut

Lucianus. hinc σίδων & τριπλῶν pro servo maligno & verberone, qui sæpius in carcerem conjectus fuit. *Bisl.*

1 Μαστιξείη τις] Servi item μαστιγίαι dicti quod ob maleficia loris cæderentur. Vnde *lorariorum* frequens mentio apud Plautum, qui & *cottabos bubulos* per jocum vocat verbera, quæ cum crepitu ingeruntur servili tergo. Quin & ὑστριχίδι olim flagellari, id est, loro e setis suillis confecto: ut ex Aristoph. liquet. Item, *virgis ulmeis*, unde *ulmitribas* & *ulmorum Acherontes* eosdem appellat Comicus. Sic ille in Rud. *Tergum obtestor tuum, ut tibi uberem ulmeam esse speres virgindemiam.* Idem.

2 Ὀρθὸν] Vernilitatem ejus porro indicat, cum arrectis illum auribus stare dicit, siquis vel loro increpet equi ad initar, qui simulatque flagelli strepitum audit, *micat auribus, & tremit artus*, ut Maro loquitur 3. Georg. *Idem.*

3 Τὸν μυλῶνα] Solebant item servi à Dominis in pistrinum dedi ob noxam. Vnde, *pistrino dignus*, apud Terentium. Erat autem locus, in quo panis pinsebatur, seu mola quam versabant mancipia, pro quibus hodie jumentis utimur, aut molis pneumaticis aquaticisve. Apulejus in asinum transformatus, molas pistrinenses per circuitus multivios circumegisse se festiviter scribit, describens quales essent ministri in pistrinensi contubernio: *Sunt homunculi*, inquit, *vibicibus lividinis totam cutem depicti, dorsumque plagosum scissili centunculo magis inumbrati, quam obtecti: nonnulli exiguo tegmi tantummodo pubem injecti, cunctis tamen sic tunicati, ut essent per pannulos manifesti, frontes literati, & capillum semirasi & pedes annulati.* Idem.

4 Ὡς τὸ ἀνάκτορον σεσωκὼς] Facete pistrinum ut templum adorare dicuntur servi, quod in eo ad fidem & obsequium edomantur, Deosque scelerum suorum vindices revereri discunt. Plautus similiter dixit, servos *carcerem habere pro domo sua*, in Captiv. τὸ ἀνακτορον, proprie regia est. hic templum ita vocatur sed peculiariter Cereris. Hetychius: ἀνάκτορον, τὸ τ Δημητρός. scil. ἱερόν. Quidam pro ἀνακειον hic positum putant, quod templum est τῆς δεσποίνης, de quo supra dictum. *Idem.*

5 Ἀλλὰ τὰς τοιαύτας ὕβρεις] Docet Plutus servo, cum ad lautiorem fortunam pervenit, nihil esse arrogantius, nihil intolerabilius. Paulo ante dixit, eum non esse φορητὸν πῖς σὺν τύχαισι. Nunc quam insolens sit quamque contumeliosus non modo in conservos suos, sed etiam homines liberos, ob oculos ponit. Vere Claudianus in Eutrop. *Non bellua terrior ulla est: Quam servi rabies in libera colla furentis.* Vnde paræmia celebratur quam & Ioseph. Scaliger refert in Stromateo suo, Μήποτε δεσπόσασα γυνὴ, δέσποινα γένοιτο, id est, *Nunquam ancilla fiat domina.* Solent enim ejusmodi homines, qui servitutem serviverunt, cum ex humili fortuna subvehuntur ad res amplas, multo esse insolentiores, minusque ferendi, quam qui divites vel felices nascuntur. *Idem.*

6 Ἢ ἐς πορνίδιον] Docet item Plutus, male parta, male dilabi. Nam ser-

vus

τῇ κόλαξι παραδὺς ἑαυτὸν ὑμνύειν, [1] ἢ μὲν δίμορφόν τε ῥᾴθ' Νιρέως εἶναι αὐτὸν, δίγλωσσον δ' Ἑρμοῦ Κέκροπος, ἢ Κόδρου, συνετώτερον δ' Ὀδυσσέως, πλουσιώτερον δὲ σωφρονοῦς Κροίσου ἰκκαίδεκα, οὐ φέρουσι δ' ὅλως ἄθλιοι ἐκ πολλῶν ἐπαρχιῶν, καὶ ἁρπαγῶν, καὶ πανουργιῶν συνειλεγμένα. [2] Ἑρ. οὕτω πως χρὴ φῆς τὰ πράγματα. ἀτὰρ πῶς ἂν ἐν αὐτοῖς βαδίζοις, πῶς ἂν τυφλὸς ὢν δι' ἐρήμους τοὺς ἀγροὺς; ἢ πῶς ἀφιγνώσεις ἐφ' ὃς ἄν σε ὁ Ζεὺς πέμψειε, κἄπειτα δ' πλουτεῖν ἀξίους; Πλοῦ. οἶσθα γὰρ δι' ἐρήμους με οἱ πόδες ἴσασι; Ἑρ. μὰ τὸν Δία ἀ πάνυ. [3] ἐγὼ γὰρ Ἀριστείδου καταλιπὼν, [4] Ἱππονίκου δὲ Καλλίᾳ συσκήσας, δ

aut adulatoribus ſeſe tradens, dejerantibus Nireo formoſiorem eſſe, Cecrope, Codrove generoſiorem, callidiorem Vlyſſe, ditiorem verò ſedecim ſimul Crœſis, momento temporis ſemel effundat infelix, quæ minutatim multis ex perjuriis, rapinis, & flagitiis fuerant collecta. Iſta fermè ſic ſe habent uti narras. Verùm ubi, tuis ipſius ingrederis pedibus, quî tandem cæcus cùm ſis viam invenire potes? aut quî dignoſcis ad quoſnam Iupiter te miſerit, dignos illi viſos qui divitiis abundent? *Pl.* Enimvero credis me reperire iſtos ad quos mittor? *Merc.* Per Iovem haud quaquam. Neque enim Ariſtide præterito ad Hipponicum, & Calliam acceſſiſſes, tum ad multos

vus Domini ſui bonorum hæres factus, ea quæ multis ex perjuriis, rapinis & flagitiis corraſa fuere, ſcortis iterum, aut equis alendis diſſipare ſolet, idque momento temporis ſimul ac ſemel. *ἱππονομίας* meminit, quod equorum alendorum ſtudium magno conſtet, ut in Phidippide ſuo oſtendit Strepſiades apud Ariſtoph. in Nebul. *Barl.*

1 Ἢ μὲν δίμορφόν τε ῥᾴθ'] Id. Dial. Mort. & copioſe in Somnio ubi de Simonide. *Bourd.* Proverbium eſt, quod ab Eraſmo prætermiſſum miror. Fuit Nireus Charopi & Aglaiæ filius, omnium Græcorum poſt Achillem formoſiſſimus, de quo Homerus Iliad. β. Νιρεὺς δὲ κάλλιστος ἀνὴρ ὑπὸ Ἴλιον ἦλθε Τῶν ἄλλων Δαναῶν μετ' ἀμύμονα Πηλείωνα. De reliquis, quæ ſequuntur, adagiis conſulatur eruditiſſimus Chiliadum ſcriptor. *Barl.*

2 Ἑρ. οὕτω πως χρὴ φῆς τὰ πράγματα] Approbat ſermonem Pluti Mercurius, ſed mirari ſe dicit, quo pacto cum cæcus ſit, viam invenire poſſit, vel dignoſcere eos, ad quos mittitur. *αὐτόπους* ire dicitur qui ſuis ipſius pedibus iter facit, non indigens ductore aut vectore. *Idem.*

3 Οὐ γὰρ Ἀριστείδου καταλιπών] Hac de re oratores Græci. Idem Iove confutat. *Bourd.* Fatetur Plutus ſe cum oculis ſit captus, non repetire eos, qui digni videantur, ut opibus abundent: alioquin haud futurum, ut Ariſtide præterito ad Hipponicum, Calliam, ſimiliſque farinæ nequam homines ſe conferat. De Ariſtide quod ait, vir fuit Athenienſis nobilitate & juſtitia inſignis. Vnde & Iuſti cognomentum adeptus eſt. Hujus juſtitiam non ferens Themiſtocles exilio decem annorum damnari curavit. Tandem ab exilio revocatus cum multas præfecturas geſſiſſet, in tantâ paupertate obiit, ut vix tantillum pecuniæ corradi potuerit, quæ vespillonibus, & vilibus cadaverum funeratoribus daretur. Sic de eo Cornelius Nepos lib. 3. *Ariſtides*, inquit, *qua fuerit abſtinentia, nullum eſt certius indicium, quam quod, cum tantis rebus præfuiſſet, in tanta paupertate diſceſſit, ut qui efferretur, vix reliquerit.* Barl.

4 Ἱππονίκου δὲ Καλλίᾳ] Callias & Hipponicus duo itidem viri Athenienſes, pater & filius, ob luxum & libidinem celebratiſſimi, quorum meminit Ariſtophanes

πολλοῖς ἄλλοις Ἀθηναίων οὐδὲ ὀβολοῦ ἀξίοις. [1] πάλιν ἄλλα πρᾶττεις καταπεμφθείς; Πλοῦ. [2] ἄνω κἀκ κάτω πλανώμενον [3] Περιόντων, ἄχρις ἂν λάβῃ τινὶ ἐμπτῶν. ὁ δ', ὅστις ἂν τοιοῦτος μὴ ὑπάρχῃ, ἀποχαλᾷ ἐᾷ, [4] σὲ τ' Ἑρμῆν ἐπὶ [5] τῷ παραλόγῳ δ' κέρδει σώσαντα. [6] Ἐρ. ἀκὰν ἐξαπατᾷ ὁ Ζεὺς φιλομυθῶν σε καὶ τὰ αὐτῷ δοκοῦντα, πλουτίζειν ὅσους ἂν οἴηται δ' πλουτεῖν ἀξίους; Πλοῦ. καὶ μάλα δικαίως ὦ χρῆμα. ὃς γὰρ τυφλὸν ὄντα εἰδώς, ἔπεμπεν ἀναζητήσοντα δυσευρέτους

tos alios Athenienſes, ne obolo quidem dignos. Cæterùm quid facis emiſſus? *Plut.* Surſum ac deorſum circumcurſans oberro, donec imprudens in aliquem incidero. Hic autem quiquis ille ſit, qui forte primus me nactus ſit, abducit ac poſſidet, te Mercurii pro lucro præter ſpem objecto adorans. *Merc.* Num ergo fallitur Iupiter, qui credat ex ipſius ſententia, ditari abſte eos, quos dignos exiſtimarit qui diteſcerent. *Plut.* Et jure quidem optimo fallitur ô bone, quippe qui cùm me cæcum eſſe probè ſciat, emittat veſtigatum rem uſque adeò

phanes in Avib. & Concion. Item Athenæus lib. 12. In Calliam vulgaris jocus extitit: Καλλίας πτερορρυεῖ, Calliæ defluunt pennæ, de quo Scholiaſtes apud Comicum, & Eraſmus in magno opere. Fuit & alter Phamphi filius, ὁ γνησικὸς ἵππον πῶλ' ταπέρην καὶ πέντακις ὴν Ὀλυμπάδα ut idem refert interpres. De Hipponico, quem ob inſanos amores ἱππόδινον appellat Ariſtophanes ad nomen alludens, ſcribit Lyſias, quod totius Græciæ fuerit opulentiſſimus. *Barl.*

1 Πάλιν ἄλλα τι φαῦλα πράττεις καταπεμφθείς] Docet Plutus, opes non ſemper optimis & cordatiſſimis, ſed pro Iovis arbitrio nunc bonis, nunc malis contingere. At cum cæcus ſit Plutus, contingit ſæpius, ut improbis obveniat, quam probis. Hinc Theognis: Πολλοὶ πλοῦτον ἔχουσιν ἀίδριες, οἱ δὲ τὰ καλὰ ζητοῦσιν χαλεπῇ πειρώμενοι πενίῃ, id eſt, *multi divitias habent imperiti: alii autem honeſta quærunt gravi oppreſſi paupertate.* Idem.

2 Ἄνω κἀκ κάτω πλανᾶσθαι] De eo dicitur, qui cæco impetu huc illuc fertur. Terentius pro eodem dixit, *ſurſum prorſum curſare*, i. e. huc illuc. Proverbiale ſchema eſſe notat Donatus. *Idem.*

3 Περιόντων] Verbum περιοσεῖν de iis uſurpatur, qui ſic ingrediuntur, ut unde profecti ſunt, eodem ſæpe videantur reverti. Hinc feſtive admodum Chremylus apud Ariſtoph. reſpondet Pluto, qui cum vereretur, ne perderetur à Iove, ſi viſum reciperet: *Non te perdet*, inquit, *ſed jam perdidit*, ὅστις σε προσταίοντα περιοσεῖν ἐᾷ. Nam fieri non poteſt, quin, qui cæcus ſurſum deorſumque oberrat, ſæpe impingat, & tandem perdatur. *Idem.*

4 Σὲ τ' Ἑρμῆν] Sic poſt hoc Dial. Inde cognomentum Mercurii κερδῶο. Bourd. Si quid lucri præter exſpectationem obveniret, id Mercurio lucri Deo acceptum ferebant veteres. Tradit Heſychius in jactu quodam ſolere priſcos boni ominis gratiâ præfari Mercurium: *dexter nobis ſit Mercurius*: in convivio ἀγαθὸν δαίμονα, vel Διὶ σωτῆρι. hinc κερδῶο Ἑρμῆς, *Mercurius lucrifer*, de quo infra. Et κοινὸς Ἑρμῆς dicebatur, cum duo pluresve in via aliquid reperiſſent, quod in commune dividendum erat. *Barl.*

5 Τῷ παραλόγῳ τε κέρδει] Attica conſtructio pro, παραλόγῳ τῷ κέρδει. Latini hoc imitati ſimiliter dixere: *albi piſcium*, *degeneres canum*, & ſimilia. παράλογον vocat τὸ παρὰ λόγον συμβεβηκός, quod præter opinionem vel exſpectationem obvenit. *Idem.*

6 Ἐρ. ἀκὰν ἐξαπατᾷ ὁ Ζεύς] Plutus, ut Iovis numen elevet, ignorantiam & errorem illi intrepide tranſcribit. Virum bonum vocat χρῆμα δυσεύρετον, id eſt,

ἔστιν χρῆμα, καὶ [1] περὶ πολλοῦ ἁλιλοιπὸς εἶναι δοκεῖ. ὅταξ [2] δὲ καὶ ὁ Λυγκεὺς ἂν ἐξεύροι ῥᾳδίως ἀμφυρῆ ἔστιν ἢ μικρὸν ὄν. [3] τυφλοῦσθαι μὲν τοὺς μὲν ἀγαθοὺς ὀλίγον ὄντων, πονηροὺς δὲ πλείους ἐν ταῖς πόλεσι [4] τὸ πᾶσι ἐπικρατοῦντας, ῥᾴον εἰς τοὺς πολίτας ἐμπίπτειν εἰκέναι, καὶ [5] σαγηνευόμενα τοῖς αὐτῶν.

adeò repertu difficilem, & jam olim è vita sublatam, quam ne Lynceus quidem facilè inveniret, cùm adeò sit obscura & minuta. Quare cùm rari sint boni, improbi verò in civitatibus omnia obtineant, oberrans facilè in istius farinæ homines incido, & ab illis irretior. *Merc.*

est, rem inventu difficilem, ob eorum penuriam. *Rari quippe boni*, (inquit Iuvenalis) *numero vix sunt totidem, quot Thebarum porta, vel divitis ostia Nili.* Et Horat. epist. lib. 1.

——— Vir bonus est quis?
Qui consulta patrum, qui leges juraque servat,
Quo multa magnaque secantur judice lites,
Quo responsore, & quo causse teste tenentur.

Eorum quam rara sit seges, omnium seculorum praxis abunde docuit. Iuvenalis Sat. 13.

Egregium sanctumque virum si cerno, bimembri
Hoc monstrum puero, & miranti jam sub atratro
Piscibus inventu & fata comparo mula.

Ἀμαυρὸν χρῆμα, dicitur res quæ oculis humanis vel obscure vel nullo modo videtur. Quod & apte quadrat in virum bonum. Conspicitur enim in confertâ improborum turba, ut Sol ἐν ὁμίχλῃ; hoc est, obscure & quasi per nebulam, ut Plutarchus loquitur. *Barl.*

1 Περὶ πολλοῦ ἁλιλοιπὸς] Nec minus verè dictum à Pluto, ἀνδρὰ παράδοξον rem esse veteris ævi, & jam diu exoletam. Vnde & Injustus apud Aristoph. in Neb. ἀρχαῖα & Διπολιάδη esse ait, quæ de veteri disciplina, sanctisque moribus jactaret lustus. *Idem.*

2 Οὐδ' ὁ Λυγκεὺς] Nec obscura tantum res est vir bonus, sed adeo exilis etiam, ut ne Lynceus quidem ipse eam facile repererit, cujus viri perspicacitas non ex eo paræmix locum fecit quod fodinas metallorum æris, argenti & auri primus invenerit, ut vult Lycophronis interpres; vel quod saxa & arbores oculorum acie penetraret, similemve ob caussam, sed potius, quod insignis fuerit astrologus, qui, ut Plinius refert natural. histor. lib. 2. cap. 17. novissimam Lunam primamque eadem die vel nocte, Græci νέαν vocant, primus dicitur reperisse. quam sententiam quoque confirmat alter seculi nostri Varro G. Vossius lib 2. Gentil. Theol. cap. 19. *Idem.*

3 Τυφλοῦσθαι μὲν τοὺς μὲν ἀγαθοὺς ὀλίγων ὄντων] Concludit Plutus, cum boni tam rari sint, & pessimi quique in urbibus rerum potiantur, non mirum videri debere, si cæcus oberrans in homines nefarios facile incidat, & eorum retibus illigetur. *Idem.*

4 Τὸ πᾶσι ἐπικρατεῖν] Est *rerum potiri & pro potestate omnia regere*, idem quod κρατεῖν. Sic Aristoteles non semel de Deo dixit, ὁ τὸ πόσμου ἐπέχων. Alias verbum est philosophicum ex secta ἐποκεπτικῶν, significatque idem quod *retinere & inhibere assensionem*, ut interpretatur Cicero. *Idem.*

5 Σαγηνεύειν | *Nassam* significat vel *finum retis*, in quem capti pisces deveniunt. Hesychio πλέγματα ἐν καλάμοις. hinc κατὰ μεταφορὰν dicuntur σαγηνεύεσθαι, qui veluti pisces sagena, sic & alio quocunque modo capiuntur & irretiuntur. *Idem.*

[1] Ἑρ. εἶτα πῶς ἐπιδὺν καταλίπῃς αὐτούς, ῥᾳδίως φεύγεις σὺν οἷς τοιαῦτα ὠδύρω. ἐξυβρίσθης τέως πῶς καὶ ἀσπίτως γεγονὼς ἀσθενὴς τάχιστα φυγῆς. Ἑρμῆς. ἦ δῆλος εἶ τοῦτο ἀπεκδεχόμενος. πῶς γὰρ φίλος ὤν, [2] εὐπορίστῳ γὲ, καὶ πολυπόθητος ἀγαθὸς, καὶ [3] βαρὺς σὺ τοῖς σκέλεσιν, [4] τοσούτους ἐχόντων ἑταίρους, ὥστε πάντως δυσωλίπτην εἰς σὲ; καὶ

Merc. At quî fit ut quoties eos deseris, facilè aufugias, cùm viæ sis ignarus? *Plut.* Tum demum acutum cerno, pedibusque valeo, solummodò quum fugiendi adest opportunitas. *Merc.* Illud etiam mihi respondè: quî fit ut cum oculis sis captus (dicendum enim est) præterea pallidus, & cruribus gravis, tot habeas amatores, adeò ut omnes in te defigant oculos: & si potian-

1 Ἑρ. Εἶτα πῶς ἐπιδὺν καταλίπῃς αὐτούς] Quæstionem aliam movet Mercurius, rogatque Plutum, qui fiat, ut celeriter fugiat, cum improbos deserit, præsertim oculis captus & viæ ignarus? Eo docetur opes injustè partas non esse diuturnas, sed ut brevi temporis spatio, perque nefas conquisitæ sunt, sic & cito justa Numinis ultione dilabi. Quæ quam vera sint, Cicero egregie demonstrat in Antonio, cujus rapacitatem & ingluviem describens Philipp. 2. *Quam insolenter*, inquit, *statim bellua invasit in ejus viri* (Pompejum intelligit) *fortunas, cujus virtute terribilior populus Romanus exteris gentibus, justitia charior? Incredibile & simile portenti est, quonam modo ille tam multa, quam pauca non dico mensibus, sed diebus effuderit.* ἐξυβρίσθης hic opponitur non τῷ ἀμέλυτος τοῦτο, ut alias, sed τῷ πυλαπόδητι, *cautienti.* ἀμπόδα vocat *hominem integris pedibus*, ἀμπὸν τῷ πόδα, qui utroque pede valet, non mancus aut claudus. Hanc pedum pernicitatem & oculorum perspicaciam sibi adesse ait Plutus, quando tempus est ab improbis fugiendi. Videmus enim ea quæ per imbecilliorum compilationes, & scelera hinc inde corrasa sunt, in corvos iterum & milvos converti, ut in Phædone suo declarat Socrates. *Barl.*

2 Ἑρμῆς. Ἐπὶ δὴ μοὶ τοῦτο ἀπεκδεχόμενος] Scisciatur porro Mercurius causam, cur, cum adeo deformis sit Plutus, tam multos tamen habeat amatores sui & assectas, qui felices se judicant, cum ipso potiuntur: sin voto frustrentur, vitam sibi vitalem esse negent. *Idem.*

3 Βαρὺς] Hoc interfatur Mercurius χαριεντίζων, ne corporis vitia liberius notanti succenseat Plutus. *Idem.*

4 Βαρὺς σὺ τοῖς σκέλεσι] Idem est quod χωλός. uno nomine vocatur βαρυσκέλης, qui *tardis cruribus incedit.* epitheton est Vulcani in Epigrammn. qui propterea *tardipes* appellatur à Catullo. Supra etiam βοσκὸν se esse fatetur idem Plutus. τὸ σκέλος sive crus pars corporis organica est, præcipuum ambulationis instrumentum. *Idem.*

5 Τοσούτους ἑκοστὰς] Quam multos sui amatores & assectas habeat Plutus, quantaque inter mortales potentia valeat, præter Aristoph. ostendit etiam Iohannes Secundus in sua, quam elegantissimis versibus descripsit, Pecuniæ regia, ubi sic ait:

Hæc est illa, cui famulatur maximus orbis,
Diva potens rerum, domitrixque Pecunia fati,
Telluris magna Plutique facerrima proles.

Et paucis interjectis:

Prima quidem teritur concursu semita denso,
Virque viro, pede pes urgetur, & omnis eodem
Turba ruit properans juvenumque senumque virumque:
Antra sonant plausu gradientum, dura gemiscit
Et subsidit humus repetito saucia passu. Idem.

3 Εἰ-

τον χρυσὸν μὴ; [1] Εὐδαιμονῶν οἴεσθε. εἰ δὲ ἀπόρρητον, [2] οὐκ ἀνίκατος ζῶντας. [3] οἶδα γὰρ πάνυ οὐκ ὀλίγους αὐτῶν ὄντα σε [4] δυσέρωτας ὄντας, ὥστε κἂν εἰς, [5] βαθυκήτου πόντου φέρηται, ἔρριψαν αὐτοὺς, καὶ πετρῶν κατ' ἠλιβάτων, ὑπεροφρονοῦντας νομίζοντες αὐτὸ σὲ, ὅπως δὲ [6] τὴν ἀρχὴν ἔφασαν αὐτούς. [7] πολλὰ ἀλλὰ κἂν σὺ ἂν οὐ οἶδα ὅτι

tiantur, fœlices videantur; sin fruſtrentur, non ſuſtineant vivere? Ex his quidem non paucos novi, qui ſic perditè te amarint, ut ſe aëreo è ſcopulo in alta piſcoſi maris, præcipites abjecerint, rati faſtidiri ſeſe abs te, propterea quòd illos nullo pacto reſpexiſſes. Quanquam ſat ſcio, tu quoque fateberis, ſi quo modo tibi

1 Εὐδαιμονῶν οἴεσθε] Refutat hanc πλοῦ χρυσοκτησῶν opinionem Ariſtoteles lib. 1. Ethicor. ubi εὐδαιμονίαν definit *ultimum & perfectiſſimum hominis bonum*, quod divitiis competere nequit, quæ ſolum propter aliud expetuntur. *Barl.*

2 Οὐκ ἀνίκατος ζῶντας] Pro ζῆν Vita enim carere malunt homines, quàm opibus. βίον ἀβίωτον vocat Ariſtoteles, vitam, quæ vivendi ſubſidiis deſtituta eſt. Et Comicus: ὁ βίος βίου διώκῳ· οὐκ ἔστι βίος: *Vita haud vocanda eſt vita vitæ indiga.* Conducunt enim divitiæ πρὸς τὸ εὖ ζῆν, ad bene commodeque vivendum, & inſtrumenta ſunt exercendarum virtutum, ut docet Philoſophus Ethic. lib. 4. Sed ita comparatum eſt cum pleriſque mortalium, ut plenè ſe vivere haud putent, ſi non habeant affatim, unde victitent, adeoque vita illis videtur acerba & indigna nomine vitæ. Nam de phylargyris ejuſmodi hic loquitur Mercurius. *Idem.*

3 Οἶδα γὰρ πάνυ οὐκ ὀλίγους αὐτῶν] Reſpicit Lucianus carmen Theognidis, quod ſcripſit de paupertate: Χρὴ πτῶσιν φεύγοντα ἐς μεγακήτεα κύματον Ῥιπῆν ἐς πετρὴν Κύρνε κατ' ἠλίβατον. hoc eſt, *Oportet paupertatem fugere & in immenſum mare projicere, & petras, Cyrne, contra altas.* Alludit ad eundem locum in Dialogo de mercede conductis. Hallucinatur Bourdelotius, qui verſus Homeri eſſe putat. Idem Theognis paulo poſt ait: Τεθνάναι φίλε Κύρνε πενιχρῷ βέλτερον ἀνδρὶ, Ἢ ζώειν χαλεπὴν τειρόμενον πενίην. id eſt, *Mori ô amice Cyrne, pauperi melius eſt viro, quam vivere dura afflictum paupertate.* Nec deſunt exempla eorum, qui paupertatis onere preſſi, & ad deſperationem redacti ſe vel præcipites ex alto dederunt, vel laqueo præfocarunt, aut alio mortis genere peremerunt. hinc Sextus, paupertatem ferre, non cujuſvis eſſe dixit, ſed ſolius ſapientis. *Idem.*

4 Δυσέρωτας] Propriè δύσερως dicitur perdite amans, quique Venerem ſibi habet minus faventem, ut ille apud Theocrit. Idyll. 3. & 23. quod inſcribitur Δύσερως. Hic ita vocatur, qui Plutum deperit, eumque minus propitium experitur. *Idem.*

5 Βαθυκήτου πόντου] Ex Homero, ut poſtea πετρῶν κατ' ἠλίβατον, quod ex eodem eſt. *Bourd.* Theognis habet μεγακήτεα. Utrumque maris epitheton, quod in profundis ſuis receſſibus cete habeat: vel quod cete habet ingentia. *Barl.*

6 Τὴν ἀρχὴν] Non ſemper vertendum, *principio*, ut vulgo ſolet, ſed quemadmodum interpres bene tranſtulit, *nullo pacto, prorſus non.* Ita Xenoph. lib. 1. de Cyri inſtit. οἱ δὲ Περσικοὶ νόμοι σφαλλόμενοι δοκιμάζουσι, ὅπως πῶς ἀρχὴν μὴ τοιοῦτοι ἔσονται. Vbi perperam nonnulli, *primum hoc curant*, cum vertendum ſit: Perſarum leges curant, vel operam dant, *ne ullo modo* tales ſint. Sic δυσέρωτες ſunt amatii, quos nullo unquam pacto reſpexit Plutus. Ὀξὺν hic eſt, ὠμῶς ὀξὺν & cum effectu, quod Græcis poëtis eſt βλέπειν ὄμμασι λαμπροῖς. Idem.

7 Πολλὰ ἀλλὰ] Ex ipſius Pluti confeſſione infert Mercurius, furere eos, qui tanto ejus amore capiuntur. *Idem.*

1 Ὁμο-

[1] ὁμολογήσιας [2] εἴ τι ξωίης σαυτῦ, [3] κρυβαντιᾷν αὐτὰς, ἐμμεμήνοτας. [4] Πλάτ. οὐκ οἶδ' εἰ τοιοῦτον οἷοι εἰμὶ ἐγὼ σφᾶς αὐτοῖς χωλὸν, ἢ τυφλὸν, ἢ ὅσα ἄλλα μοι ἐφέστασιν; Ἑρμῆς. ἀλλὰ πῶς ὦ πλάτ, οἱ μὴ τυφλοὶ κ' αὐτοὶ πάντες εἰσί; Πλάτ. οὐ τυφλοὶ ὦ ἄριστε. ἀλλ' ἡ ἄγνοια, καὶ ἡ ἀπάτη, αἵτιαι νῦν κατέχουσι τὰ πάντα, [5] ἐπισκιάζουσιν αὐτούς. ἴσθι δ' καὶ αὐτὸς ὡς μὴ πάντα πᾶσιν ἄ-

tibi ipsi notus es, furere istos qui hujusmodi amore sunt dementati. *Plut.* At enim credis me, qualis sum, talem istis videri, nempe claudum, & cæcum, & quicquid aliud mihi inest vitii. *Merc.* Quid ni ô Plute, nisi & ipsi omnes sint cæci? *Plut.* Haud cæci quidem, ô optime, verùm insciti a, errorque quæ omnia occupant, illis offundunt tenebras. Ad hæc ipse quoque, ne per omnia deformis

1 Ὁμολογήσιας] Schemate communicationis utitur, quod facit ad extorquendam adversario veritatem, ut supra docuimus. *Bart.*

2 Εἴ τι ξωίης σαυτῦ] Facit enim sui cognitio, non solum ad philautiam diminuendam, sed etiam, ut nostra bona norimus, ne nobis vel majora, vel indigna sequamur. hinc recte Comicus: τὸ γνῶθι σαυτὸν πανταχῆ ἐστι χρήσιμον, id est, *Ubique confert, ut te ipsum noveris.* ξωίσιν genitivo jungitur Attice, ut docet Eustathius Odyss. 3. *Idem.*

3 Κορυβαντιᾷν] *Corybantiare*, ut ex Plinio docet μανιᾷν Scalig. ad Catull. *Bourd.* Est *Corybantice furore percitum esse*, vel *insanire Corybantum more.* De quo Erasmus. Erant autem Corybantes Cybelæ sacerdotes, qui sacro correpti furore cymbala pulsabant, capitaque inter saltandum jactantes, alios in similem rabiem agebant, sic dicti, ut vult Lambinus, ἀπὸ τῦ κορυφεῖν, quod est occultare, quia tympanorum & aliorum instrumentorum strepitu partum Rheæ celarent Saturnum filios suos devorare solitum, etsi Strabo hoc factum memoret, ut in sacrificiis perterrerent homines sub administrorum specie. Ad naturæ opificium refert Gerardus Vossius libro 2. Gentil. Theolog. quem vide. *Idem.*

4 Πλάτ. οὐκ οἶδ' γὰρ τοιοῦτον οἷός εἰμι] Veram aperit caussam Plutus, cur ab omnibus tantopere ametur, totque habeat sui sectatores ac cultores. Vetur ad hoc oratione interrogativa, quæ vim habet negativæ. q. d. Tantum abest ut cæcum vel claudum esse credant, quicunque me vident, ut integrum, nulloque vitio deformem certo sibi persuadeant, quod ex *ignoratione* & *errore* oriri asserit, quia exteriorem sui larvam duntaxat aspiciunt, non ipsam faciem. Vera hæc esse vel ipse Cicero fatetur lib. 1. de Finib. ubi docet: *Ignoratione rerum bonarum & malarum maxime hominum vitam vexari.* Et Socrates in Gorgia Platonis censet: *non esse cujusque viri eligere quænam ex rebus, quæ delectant, bona sint, quænam mala: sed potius artificiosi viri opus utrumque.* Nam sapiens vera bona judicat, quæ ratio dictat solida esse ac sempiterna, quæque cadere non possunt, nec decrescere aut adimi, ut justitiam, temperantiam, & reliquas animi virtutes: cæterum honores, imperia, opes, aliaque ejus generis, opinione tantum bona censet, cum fluxa sint fuisque possessoribus sæpe noxia. Hinc utrumque conjunxit Lucianus ἀγνοίαν & ἀπάτην, cum altera ex altera proveniat. *Idem.*

5 Ἐπισκιάζουσιν αὐτούς] *Inumbrant eos*, id est, caliginem ipsis offundunt. Nam ut Iuvenalis inquit: *Vitium fallit specie virtutis & umbra.* Quod & in reliquorum bonorum delectu accidit. Hinc idem vates Satyr. 10. *Pauci dignoscere possunt Vera bona atque illis multum diversa remota Erroris nebula.* Ixiones hic sumus & pro Iunone nubem amplectimur. Quod cum videret sapientissimus Democritus, *Perpetuo risu pulmonem agitare solebat*, teste Satyrico. *Idem.*

1 Πλα-

μορφὴν ἄλλην, [1] προσωπεῖον εὐειδὲς ἐμβεβλημένος ἐφεστριμώτατον, [2] ἀλαζονευόμενον, καὶ [3] λιθοκόλλητον, καὶ ποικίλας σύνας, σεσυγχύσθαι αὐτοῖς. [4] οἱ δὲ, αὐτοπρόσωπον αἰσθόμενοι ὁρᾶν τὸ κρίμνον, ἰδόντες, καὶ ἀπαλλαττόμενοι σεσυγχύσθαι ὡς εἶχε πρὸς αὐτοὺς ὅλον ἀπεμυκτήρισας, ἐπιδείξει μι, δῆλον ὡς περιγένοιτο ἂν αὐτῶν;

mis sim, persona valdè amabili tectus, inaurata, gemmisque picturata, ac versicoloribus amictus eis occurro: at illi rati sese nativi vultus venustatem aspicere, amore capiuntur, dispereuntque nisi potiantur. Quòd siquis me toto corpore renudatum illis ostenderit dubio procul futurum sit ut ipsi se damnent, qui tantopere ex-

1 Προσωπεῖον εὐειδὲς] *Persona faciei obducta*, ut histriones solent, ne agnoscantur à spectatoribus. Quod & Plutus se facere ait, cum introrsum plane sit ἄμορφος sive deformis. Est autem προσωπεῖον *persona* aut *larva* ad similitudinem vultus alicujus efficta, deque viris propriè dicitur. προσωπίδας vocabant Græci, quibus mulieres faciem tegebant. *masquas* vulgo dicimus. *Basil.*

2 ἀλαζονευόμενον] Vocatur quicquid inauratum est, non è solido conflatum auro. Sæpè dixit, ἀλάχυτον. *Deauratum* minus Latine efferunt recentiores. *Idem.*

3 Λιθοκόλλητον] *Quicquid gemmis distinctum, aut glutinatum est*, ἀπὸ τῆς λίθου κολλᾶν. Sic λιθοκόλλητον σκοτίδιον, *poculum* dicitur *gemmis consertum*. de quo Virgil. 2. Georg. *Vt gemma bibat*. λίθων nomine non modo lapilli veniunt vulgares, sed & pretiosi, ut gemmæ, quæ distinctionis caussâ λίθοι ἔντιμοι dicuntur aliis. *Idem.*

4 Οἱ δ', αὐτοπρόσωπον αἰσθόμενοι ὁρᾶν τὸ κρίμνον] Fatetur Plutus suam deformitatem quam si homines detracta larva conspicerent, futurum ait, ut ipsum contemnerent ac rejicerent, cum res amentiquam amandas, sed fædas noxiasque. Docet idem Aristoteles lib. 1. ethic. *Complura*, inquit, *bonis accidunt detrimenta. jam enim quidam ob divitias, quidam ob fortitudinem perierunt.* Quid Senecam perdidit? nimiæ opes: ut qui hortorum amœnitate & villarum magnificentia Principem supergredieretur, ut Tacitus refert lib. 14. itemque Juvenal. Sat. 10. Quid Milonem oppressit? corporis fortitudo. Quum enim nervorum & lacertorum fiducia fretus arborem in media parte hiantem diducere vellet, deficiente conatu lupis præda fuit. Sic & Ciceroni sua nocuit eloquentia: Cassio Longino antiqua nobilitas, alia aliis, ut merito exclamet Satyricus:

——— Nocitura toga, nocitura petuntur
Militia. & torrens dicendi copia multis,
Et sua mortifera est facundia, viribus ille
Confisus periit, admirandisque lacertis:
Sed plures nimiâ congesta pecunia curâ
Strangulat, & cunctis exsuperans patrimonia census.

Sunt enim immodicæ divitiæ, ut verbis utar Apuleji, *velut ingentia & enormia gubernacula, facilius mergunt quam regunt.* Et ubi quæso latronum, furum servorumque insidiæ sunt magis metuendæ, quam apud divites? Indicat hoc Flaccus Satyr. lib. 1.

An vigilare metu exanimem noctesque diesque,
Formidare malos fures, incendia, servos,
Ne te compilent fugientes; hoc juvat?

Quasi dicat poeta, si probe nosses congenita divitiis pericula & incommoda, merito eas despiceres, nec tanto ardore consectaretis rem noxiam pestiferamque. *Idem.*

ἀμβλυώττοντες τὰ τηλικαῦτα, καὶ ἐρῶντες ἀπρεπῶν, καὶ ἀμόρφων πραγμάτων. [1] Ἑρ. τί δὲ καὶ οὐ αὐτοὶ ὅδε τοῦ πλουτεῖν χαίρουσι, καὶ τὸ σωσωπεῖον αὐτὸ τερατεύονται ὑπὸ ἐξεστηκότες; καὶ ὧν μὲν τις ἀφαιρεῖ αὐτοὺς, χαίρουσιν ὧν τοῦ σωσωπείου σφόδρα; ἃ γὰρ δεῖ καὶ πάνυ ἀγνοεῖν εἰκὸς αὐτοὺς ὡς ἐπίχρυσον ἡ σύμμορφία ἐστὶν, ὕστερον τὰ πάντα ὁρῶντας. [2] Πλοῦ. οὐκ ὀλίγα ὦ Ἑρμῆ καὶ σοὶ τοῦτο μοι [3] συναγωνίζει. Ἑρ. τὰ ποῖα; Πλοῦ. ἐπειδάν τις αὐτῶν τὸ σωφρόνειον, [4] ἀναπιάσας τὴν ὄψιν εἰσδὺς χαπί μι, cæcutierint, amantes res neutiquam amandas, & deformes. *Merc.* Quid ergo, postquam eò perventum est ut jam divites evaserint, jamque personam sibi circumposuerint, rursùm falluntur? adeò ut siquis illis adimere conetur, penè caput potiùs quàm personam abjiciant? Neque enim verisimile est etiam tum illos ignorare, auro bracteatam esse formam, quum intus cuncta inspexerint. *Plut.* Ad id non paucæ res, ô Mercuri, mihi sunt adjumento. *Merc.* Quænam? *Plut.* Simul atque qui me primùm nactus est, patefactis foribus exceperit, clan-

1 Ἑρ. τί δὲ καὶ οὐ αὐτοὶ ὅδε τοῦ πλουτεῖν χαίρουσι] Miratur Mercurius eos qui jam divites facti sunt, necdum videre aut intelligere, non nisi bracteatum quid esse opes, nihilque intus habere solidi aut nativi boni. Eleganter ὀπίχρυσον σύμμορφίαν appellat *formam auro obductam*, non nativam aut genuinam. Supra dixit διάχρυσον. Sunt qui hic legant ὀπίχρισον. Sic ὀπίχρισα φάρμακα medici vocant unguenta seu pigmenta, quæ corpori illinuntur exterius. Solent autem meretrices ceruſſa vel stibio fucare faciem & vitia cutis superinducto colore amasiis suis dissimulare, quod proprie est ψιμυθίον. Ceruſſa enim ψιμύθιον Græcè. Plutus igitur theatrico vel meretricio more larvatus fucatusve sese offert hominibus, non αὐτοσοφοσώπως & aperta facie, quod etsi norint divites, tamen ita ingenio comparati sunt, ut caput potius, quam personam abjiciant, quod est τὸ σωφρόνειον βέλεσθαι μᾶλλον, ἢ τὸ σωφρονεῖν, ut proverbio dicitur. *Barl.*

2 Πλοῦ.] Varios divitiarum effectus hic recenset Plutus, qui ipsum, veluti comites Dominum suum sequuntur. Primus inter Pluti satellites agmen ducit Τύφος sive *Fastus*, quem proxima sequitur Ἄνοια, hoc est, *Stultitia*. quibus ὕβρις & μαλακία succenturiat Lucianus, itemque Ἀπάτη, genuinos opulentiæ fœtus. Nam ut Seneca inquit, *Divitiæ & sapientia raram faciunt mixturam.* Quippe labores subterfugiunt divites, paucosque invenias qui virtutis se studio totos aut sapientiæ tradant: idque in νεοπλούτοις, sive recenter ditatis præcipue locum habet, qui cum sint ἀπαίδευτοι, modumque nesciant facultatibus suis recte utendi; contumelioſiores etiam & insolentiores esse solent, ut ex philosopho suprà probavimus: quinimo molliter & luxuriosè vivunt, ut hoc pacto opes suas ostentent, quasque fraudibus pepererunt, fraudibus item conservare studeant. Quæ omnia pereleganter quoque nobis ob oculos ponit Iohannes Secundus, ubi Pecuniæ comites & παρίδρους ita describit:

Proximaque accubuit Domina, quam Gratia circum,
Ventosusque favor, fallax & Opinio Vulgi,
Elatisque supercilio vultuque tumenti
Incedens, calumque oculis & inania captans
Ducit inauratam vesana Superbia pompam
Lata opibus formaque & adulatrice catervâ. Idem.

3 Συναγωνίζει] *Conferunt, conducunt: συμβάλλει.* Sumpta translatio à belli sociis. *Idem.*

4 Ἀναπιάσας τὴν ὄψιν] Studium & obviam humanitatem significat ejus, qui

συμπαρεισέρχῃ μετ' ἐμοῦ λαθὼν ὁ τύφος, καὶ ἡ ἄνοια, καὶ ἡ μεγαλαυχία, καὶ ἡ μωλωπία, καὶ ὕβρεις, καὶ ἀπάτη, καὶ [1] ἄλλα ἄπαντα μυρία. [2] ὑπὸ δὴ τοῦτον ἁπάντων [3] καταληφθεὶς τὴν ψυχὴν, [4] δαυμάζῃ τι τὰ ὑ δαυμαστά, καὶ [5] ὀρέγεσθαι τῶ φούρτων. κἀμὲ τὸν πάντων ἐκείνων πατέρα τῶν εἰσπλυθέντων κακῶν [6] πέπαι [7] δορυφορέμενον ὑπ' αὐτῶν. καὶ πάλιν ἐκεῖνος πάθοι ἄν, ἢ ἐμὲ ἐκεῖσε ἐπιμείνειεν ἄν. [8] Ἐρ. ὡς ὄ [9] λεῖος εἶ ὦ πλοῦτε, καὶ ὀλισθηρὸς, καὶ [10] δυσκράτιστος, καὶ ἀλεξφύκτης,

clanculum unà mecum introit fastus, vecordia, insania, mollities, contumelia, fraus, aliaque sexcenta: à quibus omnibus posteaquam est occupatus animus, miratur non miranda, appetit fugienda: meque cunctorum illorum quæ introierunt, malorum patrem stupet, illorum satellitio vallatum, quidvis potiùs passurus, quàm ut me rejicere compellatur. *Merc.* Vt lævis es, ô Plute, & lubricus, & retentu difficilis, ac fugax, neque

qui aliquem domi suæ comiter excipit. Sic & Chremylus patefactis foribus Plutum admittit apud Aristoph. in principe Comœdiâ. αὐλείζων θυρῶν pro eodem dicunt alii, quod parœmiæ speciem habet. *Barl.*

1 Ἄλλα ἄπαντα] Atticum est ex Æolico ἄσσα pro ὅσα. Caninius. *Idem.*

2 Ὑπὸ δὴ τοῦτον] Hæc reliquam continent narrationis partem à Pluto inchoatæ. *Idem.*

3 Καταληφθεὶς τὴν ψυχὴν] Græcismus, ut, *sententiam rogatus, inscripti nomina*, & similia apud Latinos scriptores. verbum καταλαμβάνεσθαι eo capitur sensu, quo locus aliquis occupari dicitur ab hostibus. *Idem.*

4 Δαυμάζῃ τὰ ὑ δαυμαστὰ] Nec mirum. Habent enim divitiæ, teste Philosopho αἰσθησιμύνη, & polliceri videntur jucundam vitam, quæ tamen non ab arca, sed ab animo petenda est, ut recte docet Cicero in lib. offic. Hinc tanto eas ardore & studio expetunt homines, acquisitasque tanta sollicitudine custodiunt, ut Herculi citius clavam, quam avaro suas extorseris opes. *Idem.*

5 Ὀρέγεσθαι τῷ φούρτων] Cui opp. φύγειν τὰ ὀρικτὰ apud Peripateticos, apud Stoicos ἐκκλίνειν. Simplicius in Epictetum. ἡ ὄρεξις, inquit, ποιότης ἐστὶ, ἕκτασις ἔστι τῆς ψυχῆς ὅτι τὸ ὀρικτὸν, ἡ δὲ ἔκκλισις ἐναντία τῇ ὀρέξει, ἀποστροφὴ δὲ φυγὴ ἔστι λόγῳ τοῦ ἐκκλιτοῦ. Vbi scite definit ἔκλασιν ψυχῆς ὅτι τὸ ὀρικτὸν, alludens ad proprietatem verbi ὀρέγειν, quod est porrigere aliquid, & in porrigendo manum extendere. Vnde & ὀρέγεσθαι ἀντὶ τοῦ ἐφίεσθαι, cum mens veluti extenditur ac porrigitur ad id quod appetit. *Idem.*

6 Τέπαι] Verbum defectivum, cujus præterit. med. pro præsente accipitur; ut *odi* & *memini*, apud Latinos, quorum præsentia in usu non sunt. *Idem.*

7 Δορυφορέμενον] Satellitio stipatum, ut Principes solent. δορυφόρος Hesychio, ὁπλοφόρος, ὑπασπιστὴς, ἢ φύλαξ τοῦ τυράννου, sic dictus, quod hastam sive lanceam gestaret. hinc δορυφορεῖν, *stipare*, & κατὰ μεταφορὰν *assectari*. Idem.

8 Ἐρ.] Egregia hic instituitur collatio à Mercurio Pluti & Penix: hanc diuturnam & stabilem: illum lubricum ac fugacem difficilemque retentu esse dicit. *Idem.*

9 Λεῖος] Cum Æolico digammate λεῖϝος, hinc Latinum *levis*, pro *glaber*, priore producta, à quo differt alterum epitheton ὀλισθηρὸς, id est, lubricus, quod de loco proprie usurpatur, ab ὀλισθῶ τὸ πίπτω, *cado, labor.* Idem.

10 Δυσκράτιστος] Dicitur, quod retentu difficilis sit, quasi δυσχερὴς κατασχεθῆναι ob lubricitatem. Eâ enim sit, ut nullam præbeat ansam qua prehendi vel

ὀδεμίαν ἀπιλαβοῖ παρεχόμενον βεβαίαν, ἀλλ' [1] ὥσπερ ἐγχέλεις, ἢ οἱ ὄφεις [2] λαβὲ τῆ δακτύλων θραπτύεις σῶν οἴσω ὑπως. ἢ πενία δ' ἔμπαλιν [4] ἰξώδης τε, καὶ [5] εὐλαβὴς, καὶ μυελὸν τὰ ὀγκιστρα

que ullam certam præbes ansam qua prensus teneare: verùm nescio quomodo anguillarum ac serpentum in morem inter digitos elaberis. At contrà [3] Paupertas, viscosa, & prehensu facilis, to-

teneri queat. παρίχεσθαι dixit ἀντὶ τοῦ παρίσχειν, quod Atticorum esse proprium volunt, qui passivis loco activorum utuntur, & vice versa. *Barl.*

1 Ὥσπερ ἐγχέλεις] Pluti levitatem seu lubricitatem exemplis illustrat anguillarum & serpentum. *Anguillam cauda tenere* proverbio dicitur is, cui res est cum hominibus lubrica fide: vel qui rem fugitivam atque incertam habet, quam tueri diu non possit. hinc λεῖος ὡς ἐγχέλυς apud Athenæum, *mirè anguilla lubricus*: nec non ἐγχέλυος μᾶλλον γλοιῶ, vel ut alii legunt, χεῖρ γλοιῶ, *anguilla in strigmento* apud eundem. Anguilla enim per se lubrica est, nec facile manibus stringitur, multo minus, si fœce olei imbuta sit, vel mucco strigmentitio, ut τὸ γλοιὸν interpretatur Dalechampius. Eadem & serpentum lubricitas. Virgil. 2. Æneid.

Lubrica convolvit sublato pectore terga.

De serpente loquitur. ubi Servius. *Lubricum dicitur, & quod labitur, dum tenetur: & locus, in quo labimur.* Tales sunt divitiæ quas tantopere sectantur homines, incertæ, fugaces, & in lubrico positæ. Vere Comicus:

Τῶν μὲν ἀγαθῶν ἥ πλεῖστον ὕστατον πίθῃ.
Ἀβεβαιότατον γὰρ ἐστὶν ὧν κεκλήμεθα.

Id est,

Opes bonorum justica omnium ultimas.
Nam possidemus nil eu incertius. Idem.

2 Διὰ τῶν δακτύλων θραπτεύειν] Est *inter digitos elabi.* pro quo alibi dixit Lucianus: Διαδιδρήσκειν ἐκ τῶν χειρῶν. Idem.

3 *Paupertas.*] Artium inventrix. Aristopha. in Pluto. *Cogn.* Sequitur alterum collationis membrum priori oppositum de Penia, quam ut diuturniorem & constantiorem laudat Mercurius. Viscosam esse fingit ac prehensu facilem, adeoque hamatam, ut nullo negocio eam apprehendat, qui tetigerit, nec facile divelli queat, quisquis semel ei adhæserit. Pronior enim ad paupertatem prolapsus est, quàm ad opulentiam accessus vel regressus. *Idem.*

4 Ἐξώδης] Cod. Angl. ἰξώδης. utrumque rectum, ἰξώδης tamen legit interpres. *Bourd.* Hoc est, *visci modo lenta ac tenax*, quia, ut de seipsa loquitur Penia apud Aristophanem, ξυνοικεῖ δ' οὐτος τοῖς ἀνθρώποις πολὺ χρόνον, *conversatur cum hominibus, & cohabitat per multos annos.* Quam multi enim propter summam facultatum inopiam viri etiam ingenio & virtute præcellentes in occulto latent, quos importuna pauperies caput erigere non permittit. Notum est illud Iuvenalis:

Haud facile emergunt, quorum virtutibus obstat
Res angusta domi. ——

Nec minus festive, quam vere dictum à Bilbilico vate:

Pauper eris semper, si pauper es Æmiliane,
Dantur opes nullis nunc nisi divitibus.

Pro ἰξώδης sunt qui legant hic ἰξώδης, quod ut probare videtur Bourdelotius, ita nusquam legere memini. Ab ἰξὸς enim viscus, est ἰξώδης per jota, non ἰξώδης, quod mendosum puto. *Idem.*

5 Εὐλαβὴς] Vox ea quod rarissimum est, hic loci propriè accipitur, pro eo qui commode prehendi possit, ac paupertati examussim optime convenit: alias religiosum fere denotat. Corpus quoque Penia tribuitur πολυάγκιστον, vel ut

Mer-

ἐκπεφυκότι ἐξ ἅπαντος. Ἔχομεν ὁμοίως ἐχόμενοι, ὡς πλησιάσαντες ἀλλήλοις ἔχασι, καὶ μὴ ἔχειν ῥᾳδίως ἀπαλυθῆναι. [1] ἀλλὰ μεταξὺ ἤδη φλυαρῶντες ἡμᾶς περιμένω καὶ μικρὸν διέλαθε. Πλοῦ. τί ποιοῦμεν; Ἑρ. ὅτι τὸ θησαυρὸν οὐκ ἐπηγαγόμεθα ἔσω; ἦ δ' ὅς. Πλοῦ. θαῤῥεῖ τοῦτο γε εἰπεῖν. ἐν τῇ γῇ αὐτὸν καταλείπων, ἀνέρχομαι πρὸς ὑμᾶς, [2] ἐπισκήψας [3] ἔνδον μόνον ἐπιλείπειν μόνον τὸν θησαυρόν. ἀπολαύειν δὲ μηδενὶ, ἢν μὴ ἐμοὶ ἀκούσῃ βούσωμαι. [4] Ἑρ. ἀκοῦν ἐπιβαίνωμεν ἤδη τῆς

toto corpore multos uncos gerit hamos, ut qui tetigerint: ilicò hæreant, nec facilè queant avelli. Verùm interea dum nugamur, rem haud parvam omisimus. *Plut.* Quam. *Merc.* Nempe quòd thesaurum non adduximus quo vel in primis erat opus. *Plut.* Ista quidem ex parte bono sis animo. Nam non nisi in terra relicto illo, ad vos ascendo: jussoque intus manere foribus occlusis, neque cuiquam aperire, nisi me vociferantem audierit. *Merc.* Iam igitur

Mercurius loquitur, *μυρία τὰ ἀγκιστρα ἔχον*, ut facile adhæreant & capiantur, quicunque attigerint. *ἄγκιστρον* hamus est, ἀπὸ τοῦ ἄγειν ut vult Etymologus, quod eo trahuntur, & educuntur ex aqua pisces. *Barl.*

1 Ἀλλὰ μεταξὺ ἤδη] Male hic notata Pluti persona, loquitur enim hæc idem qui superiora, Mercurius. Ἑρ. τὸ ποῖον, ὅτι τὸν θησαυρὸν, &c. Male notata etiam hic persona Mercurii & omissa Pluti. Esse debet Πλοῦ. τὸ ποῖον; Ἑρ. ὅτι τὸν θησαυρὸν. ἤδη σχοινίζομαι, &c. ἤδη ἀφοσιζόμεθα. Marc. Mercurius dum una cum Pluto sermones cædit, sui pæne mandati oblitus Thesaurum non duxisse inter fabulandum queritur: qua de re Plutus eum bono esse animo jubet, cum in terra ille resideat, nec injussu suo aperiatur, aut ad quemquam ascendat. Eo docetur, quid sint thesauri & opes: terræ nimirum splendentes glebulæ & *minutalia* tantum, ut ea vocat Tertullianus: quæ, sicut Bernardus ait, *solus error hominum facit aut reputat pretiosa.* Seneca de benefic. *Video ferrum ex iisdem tenebris esse prolatum, quibus aurum & argentum, ne aut instrumentum in cædes mutuas deesset, aut pretium.* Hinc & opibus nomen, à terra, quæ *Opi* vel *Opis* dicta priscis. *Thesauri* quoque etymon si spectemus, nihil aliud est, quam *χωνευτὸν χρῆμα*, quod velut eximium ac pretiosum Natura vel cura etiam humana sepositum, ex antiquo *αὐρίζω* pro *χεύω*, ut placet Salmasio, & fut. verbi *τίθημι*, licet aliis ex Hebr. potius deductum videatur אוצר transpositione litterarum, quod idem significat. *μεταξὺ φλυαροῦντας*. Insolens participii constructio, pro *μεταξὺ τοῦ φλυαρεῖν*, vel per nomen, *μεταξὺ τῆς φλυαρίας*. Pluria exempla suggerit doctissimus Stephanus, quem adi. *τὸ φλυαρεῖν*, nugari est. Sumpta tralatio à lebete vel patina fervente, *ἀπὸ τοῦ φλύειν*, quod est *cachinnare*, vel *bullire spumante strepitu.* Sic Homerus: *ἀνὰ δ' ἴφθιμοι κρῆναι ῥέεθρα, Ebulliebant verò limpida fluenta.* Iliad. lib. 11. *Barl.*

2 Ἐπαναβάς] Id est, παροξυνόμενος, in *mandandi* significatione. Hesychium consule, qui plures verbi illius notiones indicat. *Idem.*

3 Ἔνδον μόνον] Vt Pluti, sic & Thesauri (quem *γαμμωνᾶν* Chaldæi, vel Syri vocant) domicilium terra est. Posidonius Pluti habitaculum in Hispania collocavit, quod ea regio metallorum fœcunditate reliquis antecelleret. Narrat enim historiæ naturalis scriptor Plinius adeo opulentas fuisse Hispanorum venas, ut Annibal habuerit ex uno puteo quotidie tria millia coronatorum: quæ summa in singulos annos efficiebat duodecies centena millia. Quare eorum sententiæ subscribere non possum, qui nullas auri argentive venas in fœcundissimis illis regionibus fuisse scribunt. *Idem.*

4 Ἑρ. Οὐκοῦν ἀπιτέον ἤδη τ' Ἀτθίδος] Sequitur nunc διαπόμπευσις Mercurii & Pluti Auticam versus, ubi degebat Timon. *Idem.*

Α'πιπτῶς. καί μοι ἔπου [1] ἐχόμενος τῆς χλαμύδος, ἄχρις ἂν ὡδὸς τὴν ἐχομένην ἀφίκωμαι. Πλὼ. οὐ ποιεῖς ὦ Ἑρμῆ [2] χειραγωγῶν. ἐπὶ ὄγκα ἀπολίπῃς με, [3] Ὑπερβόλου τάχα ἢ Κλέωνι ἐμπεσοῦμαι ταῦτα σοῦν. [4] ἀλλὰ [5] τίς ὁ ψόφος αὐτός ἐστι, καθάπερ σιδήρου πρὸς λίθον. Ἑρ. ὁ Τίμων οὗτοσὶ σκάπτει πλησίον [6] ὀρεινὸν, καὶ τραχὺν γήδιον. πατρὶ, καὶ [7] ἡ πενία πάρεστι, καὶ ὁ πόνος σὰν αὐτῷ. ἡ καρτερία δὲ, καὶ ἡ σοφία, καὶ ἡ ἀνδρεία, καὶ ὁ τοιοῦτος

tur Atticam adeamus, & me ſequere chlamydi adhærens, donec extremam viam attigero, *Plut.* Recte facis, Mercuri, quum me per viam ducis. Etenim ſi me deſereres, forſan oberrans in Hyperbolum aut Cleonem inciderem: Sed quis hic fragor, ac ſi ferrum & lapis collidantur? *Merc.* Timon hic eſt, qui proximè montanum & petricoſum fodit ſolum. Papæ, & Paupertas adeſt, & Labor ille, tum Robur, Sapientia, Fortitudo, atque id genus

1 Ἐχόμενος τῆς χλαμύδος] *Laciniam ducens.* Dixi ad Petron. *Bourd. Chlamydem tenens*, quod facit Plutus, ut ducem Mercurium affectetur commodius minuſque deflectat à viâ *Laciniam ducere* dixit Petronius. *Barl.*

2 Χειραγωγῶν] *Manu ducens vel regens*, quod cæcis & ſenibus decrepitis fieri ſolet. Merito in herum ſuum ſtomachatur ſervus Cario apud Ariſtophanem, quod ipſe videns Plutum oculis captum ſequeretur: οἱ γὰρ βλέποντες, inquit, τοῖς τυφλοῖς ἡγοῦνται. Rectius igitur Mercurius, ut fidelis ὁδηγὸς Plutum à tergo non ſequitur, ſed præit, viamque cæco commonſtrat. *Idem.*

3 Ὑπερβόλου τάχα ἢ Κλέωνι] Ariſtopha. in pace. *Bourd.* De *Hyperbolo* & *Cleone* quod ait, nobile fuit improborum compar. Erat Hyperbolus genere Athenienſis, qui poſt Cleonem magiſtratum geſſit, vir perniciosus, & inquinatiſſimis moribus, nullaque re clarus aut potens, niſi vitio linguæ. M. Tull. lib. de claris Orat. ita ſcribit de Saturnino, *Homo ſimillimus Hyperboli, cujus improbitatem veteres Atticorum comœdiæ notaverunt.* Tradit Ariſtophan. interpres eum fuiſſe λυχνοποιόν, qui, ut ponderoſiores eſſent lucernæ multum admiſcebat plumbi, quâ arte & impoſtura clarior quam gladio, ingentes ſibi opes comparavit. hinc proverbio locum fecit, ὑπὲρ τὸν ὑπερβόλου πονηρός, *Hyperbolo nequior*, de quo Eraſmus. At Cleon, quem βυρσοδέψην, vel σκυτοτόμον per convicium appellat Comicus, quod patre natus eſſet coriario, traducitur paſſim ob rapacitatem, & alia flagitia, in quem ſuos *Equites* adornavit Ariſtophanes, ſicut in Hyperbolum *Maricam* ſuam Eupolis. *Idem.*

4 Ἀλλὰ] Ἐπερώτησις ſive interrogatio Pluti ſtrepitum audientis cauſſamque ſciſcitantis, cui reſpondet Mercurius. *Idem.*

5 Τίς ὁ ψόφος] Notant Grammatici ψόφον propriè ſonitum eſſe, qui fit ex colliſione duorum corporum durorum, ut hic ferri ſaxo impacti. Sic crepitantis januæ ſtrepitum, & aliarum rerum ſtridularum, ἀποψόφησιν appellant Græci. *Idem.*

6 Ὀρεινὸν] Male Baſil. edit. ult. ὀρειῶν, ut & quædam aliæ edit. *Bourd.* Erat Attica regio maximam partem ſterilis & rupicoſa, præſertim qua littoralis eſt, ut ex Strabone diſcimus. *Idem.*

7 Ἡ πενία] Deſcribitur porrò Timonis habitus & ſatellitium Pluti, in quo conſpicitur *Paupertas* eique congeneres ſocii *Labor* & *Sapientia*, quorum omnium dux eſt *Fames*. Docetur his verbis, quanta ſint paupertatis commoda, quamque ea præſtet opulentiæ. Πολλῶν ὁ λιμὸς γίγνεται διδάσκαλος, inquit ſenarius Græcus, *Magiſtra multorum improba exiſtit fames.* Nam Fames ſive Paupertas tanquam rigida quædam exactrix homines ad labores compellit, & ingenia excitat

ὄχλος ἅπας ὑπὸ τοῦ λιμοῦ πεπιεσμένων ἀκάνθιων, πολὺ ἀμείνους τῶν σῶν δορυφόρων. Πλοῦ. τί οὖν οὐκ ἀπαλλαττόμεθα ὦ Ἑρμῆ τῶν τοιούτων; ὡς ἡμεῖς δράσομεν ἄξιολόγου πρὸς ἄνδρα ὑπὸ πλουσίου τραπεζοποιοῦ περιεχομένου. Ἑρ. ἄλλως τε ἔδοξε τοῦ Διΐ. μὴ ἀποδειλιῶμεν οὖν. Πλ. ποῖ τοῦτον ἀπάγεις ὦ ἀργειφόντα χειραγωγῶν; Ἑρ. ἐπὶ τοῦτον τὸν Τίμωνα, ἐπιμεφθημένον ὑπὸ τοῦ Διός. Πλ. νῦν ὁ

nus aliorum turba quorum omnium agmen fames cogit, longè præstantius quàm tui sint satellites. *Plut.* Quin igitur quàm ocyssimè discedimus Mercuri? neque enim quicquam æstimabile præstiterimus cum homine vallato istiusmodi exercitu. *Merc.* Secus visum est Iovi: quare nihil metuam us. *Paup.* Quonam, istum Argicida, manu adducis? *Mer.* Ad hunc Timonem à Iove missi sumus. *Paup.* Itane nunc

citat ad rerum præclararum indagationem. Vnde perquam scitè Persius, *Magistrum artis ingenique largitorem* appellat *Ventrem*, in Prologo. Quod ita se habere multis solidisque rationibus demonstrat ipsa Penia apud Aristophanem in Pluto adversus Plutum, ideo se illi præferendam esse contendens. Manilii item est:

Et labor ingenium miseris dedit: & sua quemque
Advigilare sibi jussit Fortuna premendo.

Loquitur de scientiis Astronomicis, quarum inventionem, ut & cæterarum artium Divæ huic nostræ transcribit poëta. *Barl.*

1 Τὸ λιμοῦ πεπιεσθαι] Loquendi genus à militia desumptum. *Idem.*

2 Πλοῦ. Τί οὖν οὐκ ἀπαλλαττόμεθα] Plutus audito Timonis satellitio, quam ocyssime discedant, auctor est Mercurio, quia nullum operæ pretium facturus videbatur cum homine istiusmodi circumvallato exercitu, quem tamen Mercurius, ut fidelem decet nuncium, suadet Iovis mandata perficere, & Timonem intrepide aggredi. *Idem.*

3 Τῶν ταχίστων] Defectuosa locutio, pro πάχεται. desideratur præpositio χρῆ. Vide Steph. *Idem.*

4 Περιεχομένου] *Circumdatum*, *vallatum*, supra dixit, δορυφορούμενον. Verbo περιέχειν utitur eo modo auctor quo satellites circumdant aliquem. *Idem.*

5 Ἔδοξε τοῦ Διΐ] Decretorum divinorum τὸ ἀμετάθετον designat. Vnde quicquid Iovi visum statutumque est semel, τόδη ἐστὶ τετελεσμένον ἔχει, inquit Homerus, certitudinem divinæ providentiæ religiosè asserens. *Idem.*

6 Μὴ ἀποδειλιῶμεν] Meticulosus passim introducitur Plutus, quem propterea πάντων δειλότατον δαιμόνιον appellat Chremylus apud Aristophanem in ejusdem fabula. *Idem.*

7 Πλ.] Penia, ut Plutum videt accedentem, indignabunda Mercurium interrogat, quo illum abducat, perceptoque responso, miratur eum rursus adire Timonem, à quo tam contumelioſe fuerat ejectus. Vtitur oratione exacerbationis plena. *Idem.*

8 Τοῦτον] Fastidium subest huic pronomini & contemptus q. d. hunc execum & vitiis deformem. *Idem.*

9 Ἀργειφόντα] Homeric. Patet Dial. Iovis & Merc. postea. *Bourd.* Mercurium indigerat per ludibrium Homerico utens epitheto. Sic appellatur, quod Argum Iûs custodem occiderit secundum poëtas. Erat autem Argus ille pastor, totus, ut Plautus loquitur, *oculeus*, quem lyra sopitum interfecit Mercurius, & vaccam abduxit, quam fabellam ingenioſe persequitur Ovidius 3. Metamorph. Physiologi ad Naturam referunt, ut Mercurius sit Sol; Argus παντόπτης, cælum cum stellis, quæ sole adveniente quasi occiduntur, id est, obscurantur & occul-

Πλοῦτον ἐπὶ Τίμωνα ἀπιόντι αὐτὸν ἐγὼ κομίσας ἔχουσα τοῦτον τὸν τυφλὸν ἐξαλαζόνευσα, τρυφῇσι ἐξεδίδυσα, τῇ σοφίᾳ, καὶ τῷ πόνῳ, γνήσιον ἄνδρα καὶ πολλοῦ ἄξιον [1] ἀπεσκεύασα; [2] Οὕτως ἄρα [3] ἀκαταφρόνητον ὑμῖν ἡ πενία δοκῶ, καὶ [4] εὐάδικον, ὥστε ὃ μόνον κτῆμα εἶχον, ἁρπασθέντα με ἀκαιρότατος πρὸς ἀρετὴν ἐξεργαστῆρον, ἵν' αὖθις ὁ πλοῦτος ἐξαλαζόνευτον αὐτὸν, ὑβρεί καὶ τύφῳ [5] ἐγχειρήσας ὁμοίου τοῦ πρώτου μαλάκιον, καὶ ἀργύνη, καὶ ἀνοησίαν ἀπρόφρασιν, ἀπίοντα πάλιν ἐμοὶ [6] ῥακὸν καὶ μεγιστηρῶν.

nunc Plutus ad Timonem, poſteaquam ego ipſum antea delitiis male corruptum ſuſcepi: & his, videlicet Sapientiæ & Labori traditum, ſtrenuum, multique precii virum reddidi? Adeone deſpicienda, injuriæque idonea Paupertas vobis videor, ut hunc quæ mihi unica erat poſſeſſio, eripiatis, jam exactiſſima cura ad virtutem excultum? ut Plutus hic ubi denuo ſuiceperit, per contumeliam, & arrogantiam illi manu injecta, mollem & ignavum, & vecordem, qualis olim erat, reddiderit: rurſum mihi reſtituat ubi jam nihili factus

tantur. de quibus diſſertantem audi Macrob. Saturnal. lib. 1. & Cl. Voſſium in ſapius à me laudato opere. *Barl.*

1 Ἀπεσκεύασα] Pro ἀπετέλεσα. Sic ſupra uſus eſt verbo ἀποφαίνειν Lucianus. *Idem.*

2 Οὕτως ἄρα] Indignatur Penia, quod ab omnibus deſpiciatur & contumelioſe excipiatur: Plutus contra ſummo cum honore recipiatur, quitamen homines reddat arrogantes, molles, omnique vitiorum genere deformes: idque probat exemplo ipſius Timonis, reipſa confirmans, quæ verbis diſputarat. *Idem.*

3 Εὐκαταφρόνητον] *Qua ab omnibus facile contemnitur.* Nam ut olim, ſic hodieque verum eſſe comperitur, quod ait ingenioſiſſimus poeta:

In pretio pretium eſt, ſolus dat cenſibus honores,
Cenſibus amicitias, pauper ubique jacet.

Pauperes enim quia minus ſapere creduntur, quam divites, à Magiſtratu & publicis muniis excluduntur. *Curia pauperibus clauſa eſt*, inquit idem Naſo. Unde eorum verba nihil ponderis habent: τῷ γὰρ πλούτῳ εἰσὶν αἱ λόγοι κανοί, dixit aliquis e Græcis Comicis: ardivitum voces, velut oracula habentur, ipſiſque ineſſe creditur illud grande ſophos. *ὁ δ' ὄλβος*, inquit Pindarus, *ἄκρον ἐχεῖ παντὸς δόξας*, id eſt, *felicitati & divitiis ſumma ineſt ſapientiæ opinio.* Idem.

4 Εὐάδικον] Sic vocatur Penia quod omnium injuriis opportuna ſit facileque opprimatur in judicio pauper. Ariſtoteles lib. 2. Rhetor. enumerat eos, qui potentiorum injuriis maxime expoſiti ſunt, quos inter præ cæteris cenſet τοὺς πένητας, id eſt, *pauperes*, cum aliis de cauſſis, tum propter illorum indigentiam, & dicendi agendique imperitiam. Contra mores deſcribit eorum, qui injuriam potius inferre volent quam pati, ut ſunt *divites* & *potentes*, qui cum ſint φιλόνεικοι, adverſus aliorum oppreſſiones ſua præſto habent præſidia & clientelas. *Idem.*

5 Ἐγχειρήσας] Variè exponunt interpretes. Eraſmus: *Per contumeliam & faſtum manu illi injecta*, ut ſubintelligatur dativus perſonæ αὐτῷ ſcil. Timoni. Sunt qui vertant: *Contumeliæ & typho in manum tradens vel dedens*, quaſi eſſet ἐγχειρίσας, niſi ita legendum, quo ſenſu paulo ante uſurpat verbum παραδῆναι. Alias rectè Pererius, ἐγχειρεῖν expoſuit, *manum injicere*, quæ propria ejus ſignificatio eſt. *Idem.*

6 Ῥακὸν] Eleganter ita vocat hominem nihili à veſte detrita rejiculaque ſumpto

[1] Ἑρ. Ἔδοξε ταῦτα ὦ πενία τῷ Διΐ. Πε. ἀπέρχομαι. κ) ὑμεῖς ὦ πόνε, κ) σοφία, κ) οἱ λοιποὶ, ἀκόλουθεῖτέ μοι. Τί δ) τάχα οὐκ) εἶσιν μετὰ τοσαῦτα λοιδορήσας, ἀγαθὸν συναρμόσαι, κ) διδάσκαλον τῶν ἀρίστων. ἢ τοιοῦτον, ὑγιαίνοντος μὲν τοῦ σώματος, ἐμμεμφῶς δ) τῇ γνώμῃ διατίλοιτο, ἀνδρὸς βίον ζῶν, κ) πρὸς αὑτὸν λογιζόμενον. τὰ δ) [2] περιττὰ κ) πολλὰ τοιαῦτα ὅσα ἐστὶν, ἀλλότρια νομιζόμενα. [3] Ἑρ. ἀπέρχου). ὑμεῖς

factus erit. *Merc.* Sic ô Paupertas Iovi placitum eſt. *Paup.* Equidem abeo: at vos Labor, & Sapientia reliquique ſequimini me. Porrò hic brevi cognoſcet, qualis in ſe fuerim, quam nunc relinquit: nempe adjutrix bona, & rerum optimarum doctrix, qua cum donec habuit commercium, ſano corpore, valentique animo perſeveravit, virilem exigens vitam, & ad ſeſe reſpiciens: ſupervacua autem & vulgaria iſta, aliena, ita ut ſunt, exiſtimans. *Merc.* Diſcedunt illi, nos eum

pro convicio. Deducitur à ῥήγνυμι, rumpo, teſte Euſtathio, cujus ptæt. ἔῤῥηχα, verſo ε in α & denſa conſonante in tenuem. Niſi forte ex Hebræo fonte derives à רקע, quod eſt, *expandit, in latum diduxit attenuando.* Ariſtophanes in Pluto per convicium ſic vocat cutem aniculæ rugoſam & flacceſcentem. Legitur & ῥαιδία, ſi proba vox eſt, in illo Poſidippi apud Athenæum: νὴ ὄχλα τοιαῦτα ῥαιδία ὑφειλόμην, id eſt, ex reſtitutione Caſauboni: *Cogita talu turba farragine convenisſe.* Galli integram vocem ſervarunt, cum *racaille* dicunt pro fæce hominum. Simillime & πίσσους appellant Græci, ſenes effætos & Reipub. inutiles, q. d. *retrita pallia.* Euripid. in Autolyco. *Barl.*

1 Ἑρ. ἔδοξε ταῦτα, ὦ πενία, τῷ Διΐ] Paupertatis querelæ reſpondet Mercurius, & Iovis imperium mandatumque obtendit, cui cedit Penia, & cum indignatione totoque ſatellitio ſuo à Timone diſcedit. Vbi vero Plutus accedit, una cum eo omnium vitiorum agmina ſuccedunt. Vere Iuvenalis ſat. 6. *Nullum crimen abeſt, facinuſque libidinis, ex quo Paupertas Romana perit.* Ex opulentia enim copia: ex copia luxus, hinc corruptiſſimi quique mores naſcuntur. At Paupertas optimarum rerum doctrix eſt facitque ut cultores ſui corpore ſint robuſto virilique ſemper animo præditi. Sic & eadem Penia de ſe jactat apud Ariſtoph. ὡς γενοίμεθ', inquit, ὅτι τῷ Πλούτῳ παρέχω βελτίονας ἀνδρας ἢ τῇ γνώμῃ, ἢ τῷ ἰδίᾳ. Nam Penia tenuem ſimplicemque victum præſcribit, ex quo id commodi percipit homo, ut bene valeat. Vnde non inſcite paupertatem *bona mentis ſororem* dixit antiquitas. Sed eam à mendicitate diſtinguimus. nam pauper aliquid habet, & præterea animum adjungit rebus agendis. At mendicus nihil habet, deque alieno tantum vivit, nec honeſto operi ſe applicat. *Idem.*

2 Περιττὰ ἢ ἀλλότρια] Sic vocat externa bona, quorum copia carere poſſumus, quæque vel habere vel retinere in aliena, haut noſtra poteſtate ſitum eſt. De quibus & Iuvenalis ſat. 10.

Ergo ſupervacua hæc aut pernicioſa petuntur
Propter quæ fas eſt genua incerare Deorum.

Præclare in hanc rem Euripides: ἐπὶ τί δεῖ βροτοῖσι πλοῦ δυοῖν, Δήμητερ, αἰτεῖσθαι, πλὴν μετρίου δ' ὑδρηχόου, Ἃ κἂν πένησι κ) πένητ' ἡμᾶς τρέφειν. h. e. *Quid mortales deſiderant præter duo ſola, fruges & aquam? quæ in medio poſita ſunt, & ea à Natura ſunt producta, ut nos alant.* Ad quæ reſpexiſſe videtur Seneca: *Panem & aquam,* inquit, *Natura deſiderat: nemo ad hæc pauper eſt. intra quæ quiſquis deſiderium ſuum clauſit, cum ipſo Iove de felicitate contendit.* Epiſt. 17. *Idem.*

3 Ἑρ. ἀπέρχου)] Timon diſcedente Penia ejuſque comitibus Plutum con-

ξ. ΘΕΟΣΤΙΜΟΣ. ΑΥΤΟΣ. Τί. τίνες ἐστὲ ὦ κατάρατοι; ἢ τί βαλόμενοι δῆρ ἥκετε, [1] ἄνδρα ἐργάτην, καὶ μεθοφόρον σκηνὴν συλήσοντες; ἀλλ' [2] οὐ χαίροντες ἀπιτε, μιαροὶ πάντες ὄντες. ἰὼ γῆ ὑοῦς αὐτοῖς μόλαι βάλλων [3] τοῖς βώλοις καὶ τοῖς [4] λίθοις, [5] σωτρίψω. [6] Ε. μηδαμῶς ὦ Τίμων μὴ βάλῃς. ὁ γὰρ ἄνθρωπος οὐκ βαλεῖς. ἀλλ' ἐγώ εἰμι, Ἑρμῆς εἰμι, ὅτῳ ὁρᾷς, ὁ Πλοῦτος. ἔπεμψε δέ ὁ Ζεὺς ἐπακούσας τῶν σῶν εὐχῶν. ὥστε [7] ἀγαθῇ τύχῃ

eum adeamus. *Tim.* Quinam estis, ô scelesti? aut qua gratia huc advenistis, homini operario, ac mercenario negotium exhibituri? sed non læti abibitis, improbi vos omnes: nam illico vos ego glebis & saxis petitos comminuam. *Merc.* Nequaquam ô Timon ne ferito: neque enim mortales ferires. Ego enim sum Mercurius, hic Plutus. Nos tuis precibus exauditis misit ad te Iupiter. Quare, quod bene

spiciens cum suis accedentem acerba & minaci oratione insectatur. *Barl.*

1 Ἄνδρα ἐργάτην] Indignatur, quod ipsum in rustico opere versantem interpellent. Solent enim τοῖς χειροβίοις & operi gnaviter intentis molestæ esse interpellationes, præsertim cum damno conjunctæ. Sic rustici senes apud Aristoph. in Pluto ægre ferunt, quod ipsos ex agro vocasset Catio, & quidem σπουδῇ ἀναχίζοντας, ὧν ἐσπ ἔσθ' ὅτε, *cum gnaviter laborarent, nec otium supperet.* Qui apud alios dicuntur ἐργάτικοι, apud Atticos vocantur ἐργάδ testæ Hesychio, proque *operarii rustici* plerumque accipitur. *Idem.*

2 Οὐ χαίροντες ἄπιτε] *Non læti abibitis*, pro, non impune feretis, i. e. οἰμώξετε, *plorabitis*, ut alibi. Litotes. μιαροὶ & κατάρατοι voces sunt abominantium. *Idem.*

3 Τοῖς βώλοις] Qualis gleba Ægyptia: de qua copiose Achill. Tat. in Clitoph. *Bourd.*

4 Λίθοις βάλλων] Vno verbo Græci dicunt λιθοβολῶν, & simpliciter lapides, in aliquem conjicere significat. Nam λιθάσαι illa ludæorum Græcis gentibus ignota fuit. *Idem.*

5 Σωτρίψω] Id est, *conteram, comminuam.* Sic Ennius: *saxo cere comminuit brum*, vocis intersectione ipsam capitis διαίρεσιν exprimens. *Idem.*

6 Ε. Μηδαμῶς ὦ Τίμων μὴ βάλῃς] Mercurius iracundum Timonis impetum sturus, quinam ipsi sint, à quo, & quem in finem missi, paucis declarat. *Idem.*

7 Ἀγαθῇ τύχῃ] *Bonis auspiciis.* τύχη, vocabulum est πρὸ μέσου, quæ nunc *bona*, nunc *mala* dicitur. Ἀγαθῆς Τύχης statua fuit Athenis juxta Prytaneum, itemque Romæ in Capitolio, quæ & Antias dicta ab Antio oppido, ubi templum famosissimum habuit multorum etiam principum donis ornatum. Vnde Horat. *ô Diva gratum quæ regis Antium.* *Mala* autem *Fortuna* in Esquiliis culta legitur. Scribit Pausanias in Bœot. Fortunæ sacellum fuisse, in quo ipsius Deæ simulacrum esset, Plutum divitiarum Deum puerum tenentis. Quo significabant Veteres, Fortunam ipsam divitiarum esse matrem atque nutricem. Non ignoravit hoc Hagiensis noster in sua regia, ubi proximam Divæ Pecuniæ Fortunam collocat:

Fortuna ante alios magnum sibi vindicat illic
Impertum, regnique tenet communia sceptra,
Instabilemque globum gemmis ornavit & auro.

Hinc Sallust. de conjurat. Catilinæ loquens: *Fortuna*, inquit, *in omni re dominatur, ea res cunctas ex libidine magis, quam ex vero celebrat obscuratque.* Erasmus ἀγαθῇ τύχῃ transtulit *quod bene vortat.* Sic enim loqui solebant antiqui & bene

pre-

[1] δεῦρο τὸ ἄλφον, [2] ἀπόστηθι τῶν πόνων. [3] Τί. καὶ ὑμεῖς [4] οἰμώξεσθε ἤδη, καίτοι θεοὶ ὄντες ὡς φατέ. πάνδεινος γὰρ ἄμφω καὶ θεὸς καὶ [5] ἄνθρωπος μισῶ. τουτονὶ δὲ τὸν τυφλὸν, ὅστις ἂν ᾖ, καὶ [6] ἐπιβλέψειν μοι δοκῶ τῇ διανοίᾳ. Πλοῦ. [7] ἀπολοῦμαι ὦ Ἑρμῆ ἐὰν ἅψῃς μου Διός. μελαγχολᾷν γὰρ ὁ ἄνθρωπος μοι δοκεῖ, μή τι κακὸν ἀπόλωμαι σωσιλαβών. [8] Ἑρ. [9] μηδὲν σκαιὸν ὦ Τίμων. ἀλλὰ τὸ πάνυ τοῦτο ἄγελον,

bene vertat, opes accipe desistens à laboribus. *Tim.* Atqui vos jam ploraveritis, etiamsi Dii sitis, ut dicitis: siquidem odi pariter omnes tum Deos tum homines. Sed cæcum hunc, quisquis is est, certum est mihi impacto ligone comminuere. *Plut.* Abeamus, per Iovem, Mercuri: quando quidem hic homo mihi videtur non mediocriter insanire, ne malo quopiam accepto discedam. *Merc.* Nequid ferociter, Timon, quin potius hac ferocitate,

precari. Cicero lib. 1. de divinat. *Neque solum Deorum voces Pythagoræi observaverunt, sed etiam hominum, qua vocant omina: qua majores nostri quia valere censebant, idcirco omnibus rebus agendis, quod bonum, faustum, felix fortunatumque sit, præfabantur.* Barl.

1 Δεῦρο τὸ ἄλφον] Finem adventus sui esse dicit Mercurius, ut iterum ditatus Timon liberetur ab hoc acerbo vitæ genere: qualis est rusticorum. Sic & Cario apud Comicum solatur miseros senes rusticos: ὁ δεσπότης φησὶν ὑμᾶς ἅπαντας ψυχρῶς βίᾳ ἐκ δυσκόλου ζώσεις ἀπαλλαγήσεσθαι, id est, *Herus meus pollicetur, vos omnes hanc austeram & odiosam vitam cum alia suaviori permutaturos & beate delicateque in posterum victuros.* Idem.

2 Ἀπόστηθι] Ἀποστῆναι τῆς πόσεως dixit pro λήγειν. Vide Gallicæ suæ decus Budæum pag. 473. *Idem.*

3 Τί.] Timon Deorum nominibus numinibusque nihil territus utrique minas intendit. *Idem.*

4 Οἰμώξεσθε] Vt ab ὦ ὦ particulis θαυμαστικαῖς fit ὠάζειν pro *admirari*: ab οἰ οἰ, verbum οἰάζειν, *lamentari*: sic ab οἴμοι, quod adverb est hominis aliquid indigne ferentis, est οἰμώζειν, nec luctum duntaxat, sed & contemptum significat. Quos enim aspernamur, eos & jubemus plorare. Desumptum hoc loquendi genus, ut volunt, à Scythis, qui Dario regi nihil aliud respondebant, quam κλαύσειν. Imitantur Latini. Horat.

Qui me commorit (melius nil tangere clamo)
Flebit & insignis tota cantabitur urbe. Idem.

5 Ἄνθρωπος μισῶ] Inde cognomen μισάνθρωπος. pag. 47. Interp. Aristoph. ad Aves & Lysistr. *Bourd.* Inde & ei μισανθρωπία nomen. *Idem.*

6 Ἐπιβλέψειν] Translatum hoc volunt à remigibus, quorum remi assiduâ jactatione teruntur, vel ut alii, à curribus, quorum rotæ crebro circumactu alliduntur. *Idem.*

7 Ἀπολοῦμαι] Plutus metu perculsus abire conatur, ne plagis onustus, aut insigni damno mulctatus mox cogatur discedere. Sic idem sibi metuit à Chremylo, ejusque contribulibus apud Comicum: *Si cognoveritis*, inquit, *qui vir sim*, κακόν τι μ' ἐργάσεσθε, *aliquod malum mihi dabitis.* μελαγχολᾷν αὐτὸ μαίνεσθαι, ut supra. *Idem.*

8 Ἑρ.] Sequitur objurgatio παραινετικὴ seu admonitoria. Corripit Timonem Mercurius, eumque hortatur, ut depositâ illa feritate obviis ulnis oblatam divinitus fortunam excipiat. *Idem.*

9 Μηδὲν σκαιὸν] Scilicet διαφέρειν. Illud σκαιὸν varie exponitur ab Hesychio, quem consule. Vult Mercurius, nequid stolidum, improbum aut inhumanum

καὶ τραχὺ καὶ ἀπαλὸν, σκληρίας τὴν χεῖρα, [1] λαιμάσσας τῷ ἀγαθῷ τύχῳ, καὶ πλουτῆς πάλιν, καὶ ἴσως [2] Δημαίνων τις τοῦτο, καὶ ὑπερόπτης τῶν ἀγαθῶν ἐκείνων, μόνῳ σοὶ τοὺς δαίμονας. [3] Τί. Οὐκοῦν ὑμῖν διοίσω. μὴ ἐνοχλεῖτε μοι. [4] ἱκανός μοι πλοῦτος ἡ δικελλα· τὰ δ' ἄλλα, δαιμονιώτατός εἰμι μηδενὸς μοι πλείονος δεῖν. [5] Ἐρ. Οὗτος [6] ὦ τῶν ἀπειθεστάτων; [7] τοῦδε Φοίβου Διὶ μῆνιν ἀπηνέστερα, κραδίην τε; καὶ μὴν εἰκὸς ἦν μισανθρωπίαν

tate, & aſperitate depoſita, bonam fortunam porrectis manibus excipe, rurſus dives eſto, rurſus Athenienſium princeps, ſoluſque fortunatus ingratos illos deſpicito. *Tim.* Nihil mihi vobis eſt opus: ne obturbate: ſat opum mihi ligo: ſum præterea fortunatiſſimus, ſi nemo ad me accellerit. *Merc.* Adeone quæſo inhumaniter? *Hæc ego ſæva Iovi refero atque immania dicta?* Atqui par erat forſitan inviſos

num committat in ſe, ἐπὶ σ' αὐτὰς. Læva manus ad opus faciendum inepta eſt, cui opponitur τὸ δεξιόν, quod contraria habet ſignificationes: *dextra* pro bonis. *Barl.*

1 Λαιμάσσας τῷ ἀγαθῷ τύχῳ] Id eſt, *felix eſto.* Supra dixit, ἀγάθη τύχη δίκε τ' ὄλεον. Studium exprimit, cum addit: σφολίγας τὼ χεῖρε, *porrectis manibus, vel ambabus, quod ajunt, manibus.* Vbi notetur τὼ pro τὰ in duali dicere Atticos per enallagen generis. Quod ex Homero & Platone in aliis etiam obſervat diligentiſſimus auctor Plutarchus. *Idem.*

2 Δημαίνων τις τοῦτο] Pro ὁ πρῶτος, vel τὸ πρωτεῖα φερόμενος, qui primus eſt, vel *primas tenet* inter Athenienſes. Ariſtoph. κᾆτ' ἐπὶ τοῦτο τὸ κακὸν μοχθηρίας, *nebulonum illic princeps eſt.* Idem.

3 Τί. Οὐκοῦν ὑμῖν διοίσω] Αὐτάρκειαν ſuam oſtendit Timon, & laborioſam paupertatem ignavis anteponit divitiis. *Idem.*

4 Ἱκανός] Iocoſe dictum, ἱκανὸς μοι πλοῦτος ἡ δικελλα. Ludit ambiguitate vocis πλοῦτος, qua & *Deus* & *divitiæ* ſignificantur. Oſtendit hic Timon ſe μισοπλοῦτον, id eſt, *divitiarum contemptorem*, quod in quo viro perſpectum eſt, (verba ſunt Tullii) *bonum virum ſpectatu arbitramur, miramurque quam maxime, quod eas res ſpernit & neglexit, ad quas plerique inflammati avaritiæ rapuntur.* Tales inter philoſophos familiam duxere Cleanthes, Ariſtippus, Diogenes, Pythagoras, & alii complures, qui cum divites eſſent vel eſſe poſſent, divitias contemptere: nonnulli in profluentem abjecere tanquam bonæ mentis impedimenta. Eodem quoque in Plutum, quo in hoſtes animo fuere invicta illa belli fulmina, Epaminondas, Curius, Scipio, Fabricius, Q. Cincinnas ab aratro ad *Dictaturam* vocatus, ſimileſque heroum non pauci. De Socrate legitur, quod cum Archelaus rex ipſum ditare vellet, ei reſcripſerit: *quod farina chœnices quatuor obolo venirent Athenis, & fontes aquam funderent. Nam ſi res mea*, dicebat, *mihi non ſufficiunt, at ego ipſis ſufficio: & ſic etiam ipſe mihi.* Idem.

5 Ἐρ. Οὗτος] Inhumanitatem Timonis redarguit Mercurius, & ſermonis acerbitatem. *Idem.*

6 Ὦ τῶν] Vocandi caſus eſt per aphæreſin, τῦ ς, & appoſitionem τῦ ν, à recto ὅτος, quæ vox *ſocium* & *familiarem* denotat, ex quo poſteriores Græci fecere ἑταῖρος, producta terminatione. Sic δῶ, κεῖ, λιτὰ, & ſimilia legas apud Homerum pro δῶμα, κεῖθι, λιτανεύειν, in quibus contra vulgus Grammaticorum non ἀποκοπὴν, ſed ἐκτατολογίαν ſtatuit ὁ κεφαλὴ Salmaſius. *Idem.*

7 Τόνδε φοίβου] Verſus eſt Homericus, qui extat Iliad. ο. ubi Iris de Neptuno ob Iovis imperium ſtomachante his verbis utitur. Hinc videmus, non ex opulentia ſolum, ſed etiam paupertate haut raro naſci inhumanitatem, & ingenii quæ-

θρωπον μὴ οἰναί σε, τοσαῦτα ὑφ' αὐτῶν δεινὰ πεποιῆτε, μισήσαντες ἅμα δαίμονας, ὅτους [1] ἐπιμελεμένους οὐκ ἔστ θεῶν. [2] Τίμων. ἀλλά σοί μὲν ὦ Ἑρμῆ, καὶ τῷ Διΐ, πλείστη χάρις ἔστ ἐπιμελείας. τοῦτον δ' ἔτ πλοῦτον οὗτε ἂν λάβοιμι. Ἑρ. τί δή; Τί. ὅτι καὶ πάλαι [3] μυρίων κακῶν μοι αἴτιος ἦτον [4] κτῆσις, κόλακί τε ὠφελοῦσ, καὶ ἐπιβούλοις ἐπιτηδείων, καὶ [5] μίσους ἐπιγείρους, καὶ ἐδοκιμάσθη κατεφθαρμένους, καὶ ἐπίφθονον ἀσαφήνας. τέλος δ', ἄφνω κατέλιπεν, ἅτους ἀπίστους, καὶ [6] προδοτικῶς. [7] ἡ βελτίστη δ' πενία,

visos esse tibi homines, à quibus tam indignas injurias accepisti: nequaquam autem Deos, cùm illi tantopere tui curam gerant. *Tim.* At tibi Mercuri, lovique pro vestra cura, plurimam habeo gratiam: sed Plutum hunc recipere nolim. *Merc.* Quid ita. *Tim.* Quia mihi olim innumerabilium malorum author fuit, cùm me assentatoribus traderet, mihi insidiatores inveheret, odium conflaret, illecebris corrumperet, invidiæ obnoxium redderet: denique quum me adeò perfide & proditoriè destitueret. Contrà verò Paupertas me laboribus viro digni-

quandam morositatem. Vere Comicus: Πενία δ' ἀγαθάμαχός γε τῷ σοφῷ ποιεῖ. *Ab inopia aliquando venit inhumanitas.* Barl.

1 Ἐπιμελεμένους ἐστ] Providentiam divinam astruit Mercurius contra Epicurum, qui τὸ προνοητικὸν Deo in totum adimebat. Illius hoc effatum erat: Τὸ μακάριον & ἄφθαρτον οὔτε αὐτὸ πράγματα ἔχει, οὐδὲ ἄλλῳ παρέχει. *Quod beatum & immortale est, negocia nec habet, nec cuiquam exhibet.* Putabat enim suam Diis non constare tranquillitatem, si rerum humanarum curis destinerentur. Vnde Didus soror apud Maron. 4. Æneid. *Scilicet is Superis labor est, ea cura quietos Sollicitat.* Sunt enim Dii ἀθάνατα ζῶντες, ut loquuntur poëtæ. Et hanc esse causam ipse Epicurus testatur in epistola ad Herodotum. ἐκ γὰρ συμφανέσι πράγμασι τοῖς, & φροντίδες, & ὀργαί, & χάριτες μακαριότητι, ἀλλὰ ἀδυναμία, & φόβῳ, & προσδοκίᾳ τῶν πλησίον τοιαῦτα γίνεται, id est, *Non enim conveniunt actiones, & cura, & ira, & gratia summa beatitudini; sed infirmitatis hæc sunt, & metus & indigentia aliorum.* Idem.

2 Τίμων. Ἀλλά σοί μὲν, ὦ Ἑρμῆ, & τῷ Διΐ] Correctione utitur Timon, & Diis quidem pro sua cura plurimam habet gratiam: cætera Plutum nequaquam se recepturum pertendit, quod innumerabilium malorum sibi auctor extiterit, quæ sigillatim recenset. Est hic præclara quædam ἀντίθεσις Pluti & Penix à diversis utriusque effectis. *Idem.*

3 Μυρίων κακῶν αἴτιος] Sic dicitur Plutus, quem ex vero magis omnium bonorum juxta & malorum auctorem facit Chremylus apud Aristoph. μανότατος, inquit, εἰ σὺ πάντων αἴτιος & τῶν κακῶν, & τῶν ἀγαθῶν. Prout enim animus est utentis, ita & divitiæ. Stoici inter ἀδιάφορα ponunt, quæ nec per se bona, nec mala sunt. Vsus dat eis nomen, sive cum virtus, quæ sola bona est, sive cum malicia accessit. *Idem.*

4 Κτῆσις] Γίγνετ. quod peculiare est verbo κεκτῆσθαι. vide Budæum pag. 480. *Idem.*

5 Μίσους ἐπιγείρους] Conflant enim odium & invidiam magnæ opes. Hinc Græci cum aliquem supra modum felicem laudarent, dicere solebant: ἀτυχεῖ φθόνου δ' ἄπεστι. *Felix es, absit invidia.* Et *invidenda opes* apud Latinos, pro ingentibus. *Idem.*

6 Προδοτικῶς] Cum perfide & proditorie se à Pluto destitutum queritur Timon, docet, quam fluxæ & inconstantes sint opes, ut vere scripserit Hieronymus: *Aurum malus est dominus, prodítor servus.* Idem.

7 Ἡ βελ-

[1] πόνοις μὲ τοῖς ἀνδρικωτάτοις κεκοινωνήκασι, καὶ μετ' ἀληθείας ἢ παῤῥησίας ἀσθενεμιλῆσαι τί τε ἀναγκαῖα κἀμοὶ παρεῖχε, [2] καὶ τῶν πολλῶν ἐκείνων καὶ ἀφθονίαν ἐπαίδευεν, [3] ἐξ αὐτοῦ ἐμοῦ τὰς ἐλπίδας ἀπαρτήσασα μοι τοῦ βίου, [4] καὶ δείξασα ὁποῖς ἐπ' ὀλίγοις ὁ πλοῦτος ἐμοί, ὃν ὑπὸ κόλακι [5] θωπεύων, ὑπὸ [6] συκοφάντῃ φοβῶν, ὑπὸ [7] δήμου δι-

dignissimis exercens, mecumque vere & liberè convivens, & quibus opus erat suppeditavit laboranti, & vulgaria illa contemnere docuit, effecitque ut mihi vitæ spes omnis ex me ipso penderet, & demonstravit quænam essent opes meæ, quas neque adulator allentans, neque sycophanta territans, neque plebs irri-

7 Ἡ βελτίων ἢ πενία] Est hæc altera collationis pars, qua continetur illustre paupertatis encomium. Eundem locum communem pertractat Aristophanes in Pluto, ubi refert, quæ commoda paupertas: quæ ex adverso mala producat rerum copia & luxus. *Barl.*

1 Πόνοις ἀνδρικωτάτοις] Id est, laboribus viro dignis, quales sunt præ cæteris rusticorum. Hinc Cleanthes suam vitam divitum vitæ solebat præferre hoc nomine: *dum illi*, inquit, *pila ludunt: ego fodiens duram humum exerceo*, ut refert Laërtius lib. 7. cap. 11. per τὰ ἀναγκαῖα intelligit τὰ βιωτικά. Iuvenal. Sat. 14.

Vivite contenti casulis & collibus istis
O pueri: Marsus dicebat, & Hernicus olim
Vestinusque senex: panem quæramus aratro,
Quod satis est mensis.

Τὸν ὀλίγον πλοῦτον supra vocavit Timon. *Idem.*

2 Καὶ τῶν πολλῶν] Sic vocant Græci vulgaria hæc & cuivis obvia bona, quæ despicere magni animi est atque excelsi. Tullius pro domo sua. *Caduca semper & mobilia hæc esse duxi, non virtutis atque ingenii, sed fortuna ac temporum munera; quorum ego non tam facultatem & copiam expetendam putavi, quam & in utendo rationem, & in carendo patientiam.* Idem.

3 Ἐξ αὐτοῦ ἐμοῦ] Ex se ipso pendere dicitur, qui non in divitiis aut rebus ullis externis fiduciam collocat, sed animi sui bonis acquiescit. πρὸς ἑαυτὸν βλέπειν supra dixit. Persius. *Ne te quæsiveris extra.* τὸ ἀναρτᾶν à corpore ad animum transfertur, ut *pendendi* verbum apud Latinos. *Idem.*

4 Καὶ δείξασα ὁποῖς ἐπ' ὀλίγοις ὁ πλοῦτος ἐμοί] Ostendit his verbis Timon, quænam sint veræ & solidæ opes semperque permanentes, nimirum quæ in animo consistunt, nec fortunæ casibus obnoxiæ sunt. *Idem.*

5 Θωπεύων] Κολακεύων, ἀπατῶν, Interp. Aristoph. Acharn. Hesych. *Bourd.* Id est: *blandis verbis decipiens.* Θωπ proprie vocatur ὁ μετὰ θαυμασμοῦ ἐγκωμιασμός Hesychio interprete, *qui quasi admirabundus aliquem laudat & prædicat.* Barl.

6 Συκοφάντῃ φοβῶν] Appolite Terrori erat illud genus hominum civibus, quorum nomina fallo sæpe deferebant apud Magistratum. Ita apud Aristophanem in Pluto gloriatur sycophanta, quod cives accuset, lustoque crimen intentare conatur, ut eum perdat. *Idem.*

7 Δήμου παρεξιούσης] Nec minor est plebis irritatæ potestas in bona fortunæ. Nam divitiæ, imperia, fasces, quæque ejus generis sunt alia, ab eo qui dedit, rursus eripi possunt. Horatius:

Qui dedit hoc hodie, cras, si volet, auferet: ut si
Detulerit fasces indigno, detrahet idem.
Pone meum est, inquit, pono tristisque recedo.

Vnde *aurarii* favores dicuntur, qui à populo conferuntur, i. e. *vento & aura leviores.*

πανοχλησίαις, οὔτε ἐκκλησιαζομένης ψηφοφορίαις, [1] ὑπ' ἐνίων ἐπιβουλεύσεως, ἀφελέσθαι δύνασθ' ἂν. [2] ἐρρωμένῳ τοιγαροῦν ὑπὸ τῶν πόνων, τυθὶ τὰ ἀγροῖα φιλοπόνως ἐπεργαζομένῳ, ἀδὲν ἐμοὶ τῶν ἐν ἄστει κακῶν, [3] ἱκανὰ δ' ἐξαρκῆ ἔχω τὰ ἀλφιτα. ὥστε παλίνδρομον ἀπιθι ὦ Ἑρμῆ, τὸν Πλοῦτον ἀπαγαγὼν τοῦ Διί. ἐμοὶ δὲ τοῦτο ἱκανὸν ἵν' πάντες ἀνθρώ-

irritata, nec concionator ſuffragium ferens, neque tyrannus inſidias queat eripere. Itaque laboribus jam roboratus dum hunc agellum gnaviter exerceo, neque quicquam eorum malorum quæ ſunt in civitate aſpicio, abundè magnum & ſufficientem victum ligo mihi ſuppeditat. Quare tu Mercuri, quam veniſti viam remetiens recurre, Plutum hunc ad Iovem deducens. Illud mihi ſat fuerit ſi effecerit ut omnes mortales per omnem

vivere. Per ἐκκλησιάζω intelligit eum, qui in concione cœtu aut populi ſuffragium fert, quod eſt ψηφοφορεῖν, fiebatque ταῖς ψήφοις, ſive calculis. quorum alii erant λυτικοὶ & abſolutorii: alii μιάσεις & condemnatorii. *Barl.*

1 Οὐ τύραννος ἐπιβουλεύσας] Tyranni quoque meminit, cujus proprium eſt inſidiari vitæ & fortunis innoxiorum civium. Sicut enim bonus princeps, quem ποιμένα λαῶν appellat Homerus, pro ſuprema lege habet ſubditorum ſuorum ſalutem: ita ex adverſo Tyrannus ſuis tantum ſpoliis inhiat, quaſque fidi paſtoris exemplo tondere debebat oviculas, lupinum in morem deglubit, atque dilacerat. δημοβόρους βασιλῆας merito eos appellat Heſiodus. Horum omnium tyrannidi, aut inſidiis non obnoxia eſſe ea, quæ vocamus animi bona, docet Timon. Præclare Flaccus lib. 3. od. 3.

Juſtum & tenacem propoſiti virum
Non civium ardor prava jubentium,
Non vultus inſtantis tyranni
Mente quatit ſolida. ———

Et idem epiſt. 16. lib. 1.

Vir bonus & ſapiens audebit dicere, Pentheu
Rector Thebarum, quid me perſerre patique
Indignum coges: adimam bona. nempe pecus, rem,
Lectos, argentum, tollas licet! in manicis &
Compedibus ſavo te ſub cuſtode tenebo.
Ipſe Deus, ſimulatque volam, me ſolvet. opinor.
Hoc ſentit, moriar: mors ultima linea rerum.

Notandus hic participiorum elegans perſonisque conveniens ſchematiſmus. *Idem.*

2 Ἐρρωμένῳ τοιγαροῦν ὑπὸ τῶν πόνων] Timon ſua ſorte contentus, nec plura deſiderans Mercurium & Plutum ad Iovem, à quo miſſi erant, redire jubet. Ita viri ſapientes opulentiam, ut gravem noxiamque à ſe procul ablegant. *Divitiæ*, inquit Seneca, *apud ſapientem virum in ſervitute ſunt, apud ſtultum in imperio: ſapiens divitias nihil permittit, nobis divitiæ omnia.* ἐρρωμένῳ· Λέγει τὸ ἰσχυρὸν roboro. Vt otium & deſidia plurimum corrupti humoris gignere ſolet in corpore humano: ſic moderata exercitia eos conſumunt atque exſudant. Hinc σύμμετρον πόνον ſuo præſcribit Demonico Iſocrates. *Idem.*

3 Ἱκανὰ τὰ ἄλφιτα] Sic ſupra dixit, ἱκανὸς ἐμοὶ πλοῦτος ἡ δίκελλα, *ſatis opum mihi ligo eſt.* Notandum τὰ ἄλφιτα propriè *farinas* denotare: per ſynecdochen *pro victu reque familiari* accipi. hinc ἀδὲν πρὸς τὰ ἄλφιτα, proverbio dicitur, cum de arte vel re aliqua ſermo eſt, quæ ad victum parandum nihil conducit. Ariſtoph. in Nebul. *Idem.*

1 Η'ζα-

πως [1] ἡδέως οἰμώζειν ποιῆσαι. [2] Ἑρ. μηδαμῶς ὦ γαθέ. οὐ γὰρ πάντες εἰσὶν ἐπιτήδειοι πρὸς οἰμωγήν. ἀλλ' [3] ἔα τὰ ὀργίλα παῦσαι, καὶ [4] μειρακιώδη. καὶ τὰ πλεῖστα παραίλλου. [5] ἤτοι δοτέα τὰ δῶρα τὰ παρὰ τοῦ Διός. [6] Πλοῦ. βέλτιστε Τίμων δικαιολογήσομαι πρὸς σέ; ἢ [7] καλεπαίνεις μοι λέγοντι; Τί. λέγε. μὴ [8] μακρὰν μύθου, μηδὲ μετὰ παρασκευῆς, ὥσπερ οἱ

omnem ætatem ejulent. *Merc.* Nequaquam ô bone, neque enim omnes ad ejulandum sunt accommodi. Quin iracunda ista pueriliaque missa face, ac Plutum excipe: non sunt rejicienda munera quæ à Iove proficiscuntur. *Plut.* Vin Timon ut contra te partes defendam meas? an graviter feres, siquid dixero. *Tim.* Dicito, sed nec multis, nec cum prooemiis, quemadmodum per-

1 Ἡδέως οἰμώζειν] Interpres exponit, *per omnem ætatem plorare:* alii, *per omnem pubem*; quasi καθ' ἡλικίας. Equidem eo loquendi genere, quo & alibi utitur Lucianus, designari putem fletus acrimoniam seu vehementiam, ut ἡδὺ sit *puberum more*, quorum fletus acrior & intensior esse solet, cum cæduntur, quam virorum aut senum. *Barl.*

2 Ἑρ. μηδαμῶς ὦ γαθέ] Subest his verbis ironiæ species. χαριεντισμὸν vocant Rhetores. Cum enim plorare omnes jubeat Timon, facete respondet Mercurius, non omnes ad hoc esse idoneos, hoc est, non omnes æquo animo laturos verbera, vel Deorum τὸ ἀπαθὲς subindicat. *Idem.*

3 Ἔα τὰ ὀργίλα] Monet hominem, ut iracundiam suam cohibeat. ὀργίλος & dicitur qui facile irascitur, & quibus non decet & propter quæ non decet: & magis quam decet: cessat autem celeriter, de quo Aristoteles 4. ethicor. *Idem.*

4 Μειρακιώδη] Sic appellat juveniles impetus. recte Seneca: *Juvenile vitium est, regere non posse impetum.* Sunt enim juvenum affectus vehementiores, magisque impetu feruntur, quam ratione. μειρακιώδεις illud & σκυλακώδεις in Cyro adhuc adolescentulo notat Xenophon auctor gravissimus. lib. 1. περὶ Κύρου παιδείαν. Sic enim malo cum nonnullis codicibus, quam περὶ Κύρου παιδείας, cum non tam institutio Cyri, quam res ab eo præclare gestæ iis libris describantur. *Idem.*

5 Οὗτοι δοτέα τὰ εἰσι] Ex hoc Homeri Il. 3. versu:

Οὐ γὰρ δοτέα τ' ἐστὶ θεῶν ἐρικυδέα δῶρα.

Heliod. lib. 5. Apol. 1. Casaub. ad Athen. c. 25. lib. 1. *Bourd.* Ex Homero desumpta sunt, ubi Paris Hectori formæ decus exprobranti respondet his verbis:

Οὗτοι δοτέα τ' ἐστὶ θεῶν ἐρικυδέα δῶρα,
Οἷα κεν αὐτοὶ δῶσιν· ἑκὼν δ' ἐκ τίς τοι ἕλοιτο.
Id est,
Non abjicienda sunt Deorum valde illustria dona,
Quæcunque ipsi dant: volens autem non aliquis acciperet. Barl.

6 Πλοῦ. βέλτ', ὦ Τίμων, δικαιολογήσομαι πρὸς σέ] Plutus indigne habitus apud Timonem partes suas defendere conatur, & ostendere, quantum opulentia paupertati præstet. *Idem.*

7 Καλεπαίνεις] Enallage præsentis pro futuro. *Idem.*

8 Μακρὰν λέγειν] Vno verbo μακρολογεῖν. Cauſſidicos sui temporis, & Rhetores traducit, quorum garrulitatem & improbitatem quavis oblata occasione perstringit auctor. Solebant enim demagogici illi oratores, cum ad dicendum se accingerent, prooemiis uti prolixis & fastidiosis, quod hic notat Lucianus. *Idem.*

1 Ἐπὶ-

[1] ἐπίτριπτοι ῥήτορες. ἀνέξομαι γάρ σου ὀλίγα λίγοντος ὑπὲρ τοῦ Ἑρμοῦ τούτου. [2] Πλὴν ἐχέλως μέντοι ἴσως ἐν μακρῷ εἰπεῖν, ὅτου πολλὰ ὑπὸ σοῦ κατηγορήθη. ὅμως ἦ ὅρα εἴ τινα, ὡς φῄς, ἀδίκημα. ὃς εἴ μὲ ἠδέσω ἀπόντων αἰτιάς σοι κατέστην, τιμῆς, [3] καὶ στεφάνων, [4] καὶ γραφάνων, ἐν ἀκμῇ πυρῆς. εἰ δέ τοι καὶ ἀοίδιμος δι' ἐμὲ ἤνθε, καὶ εὐεστώθυσος. [5] εἰ δέ τι χαλεπὸν ἐν τῷ κολάκων πάσχεις, [6] ἀναίτιός ἐμοὶ σοι. μᾶλλον ἢ αὐτὸς ἀδίκημαι τοῦτο ὑπὸ σοῦ, διότι με ὕστερος

perditiſſimi iſti oratores ſolent. Nam hujus Mercurii gratia te feram pauca dicentem. *Plut.* Atqui mihi multis potius erat dicendum, multis nominibus abs te accuſato. Vide tamen num qua in re te, quemadmodum ais, læſerim, ego qui dulciſſimarum quarumque rerum tibi author fui, honoris, præſidentiæ, coronarum, aliarumque delitiarum. Mea etiam opera celebris, conſpicuus atque obſervandus eras verùm ſiquid ab adulatoribus moleſti tibi accidit, ego non ſum in culpa. Quin potius à te ſum ipſe affectus contumelia, propterea quòd ita ignomi-

1 Ἐπίτριπτοι] Perpetuum fere epitheton Rhetorum, quaſi ἄξιοι διατρίβειν, *digni qui conterantur, & male pereant.* De his ita ipſe rhetor Demoſthenes: ὧν (ſcil. ῥητόρων) οἱ μὲν ἐκ πάντων πλεῖστοι γεγόνασι· οἱ δ' ἐξ ἀδόξων ἐνίοις ἔνιοι δ' ἐκ τῶν ἰδίων οἰκιῶν τὰ δημόσια οἰκοδομήματα συμπεσόντα εἰσὶ κατασκευάσαντες. ὅσῳ δὲ τὰ πόλεως ἐλάττω γέγονε, τοσούτῳ τὰ τῶν ἀνδρῶν ἀμείνω, id eſt, *Quorum nonnulli ex mendicis divites, alii ex obſcuris & ignobilibus eveſerunt præclari. Sunt & qui ſibi ædes publicis quibuſlibet auguſtiores extruxerunt. Quanto autem Reſpublica facta eſt deterior, tanto horum bona facta ſunt amplior.* Barl.

2 Πλὴν ἐχέλως μέντοι ἴσως ἐν μακρῷ εἰπεῖν] Plutus in ſequentibus docet, quod quantorumque bonorum Timoni exiterit auctor, eodem plane modo, quo apud Ariſtoph. Dei illius patrocinium ſuſcipit Chremylus. *Idem.*

3 Καὶ ψηφίσεις] Sciendum apud Athenienſes decem fuiſſe πρυτάνεις, & quinquaginta πρυτανεῖς, ex quibus ſortito eligebantur οἱ ἕξ καὶ. *Decemviros* more Romano vocare liceat, quorum tanta fuit dignitas, ut cæteris præſiderent Magiſtratibus præſcribendo, poterantque in ſenatu, concione & theatro ſedem capere, quamcunque eſſet libitum, aliis etiam excuſſis, ſiquis prior occupaſſet. de quo conſeſſu, & jure ψηφιζόντων legendus eſt Demoſthenes in orat. contra Timocrat. & Ariſtoteles in Athenienſ. politia. *Idem.*

4 Καὶ γραφάνων] Præmium virtutis erat corona, non de foliis tantum, unde στεφανίται ἀγῶνες dicti, ſed ex auro etiam. Sic aurea corona decreta fuit Demoſtheni, cum propter alia ejus merita, tum quod urbis mœnia de ſuo refeciſſet. qua de oratione ſcripſit elegantiſſimam περὶ στεφάνου. De his item Æſchines in orat. de perperam obita legatione: ἐν τοῖς ψηφίσμασι inquit, ἐν τοῖς στεφάνοις, ἐν τοῖς ἐν πρυτανείῳ σιτήσεσι γέγραπται. Tribus enim hiſce præmiorum generibus condecorare ac remunerari ſolebant bene præclareque de patria meritos Athenienſium Proceres. *Idem.*

5 Εἰ δέ τι χαλεπὸν] Ἀναίτιος criminum objectorum. Offendit Plutus non ſibi imputandum eſſe, quod abſumptis opibus ad egeſtatem redactus ſit Timon, ſed ſuæ potius ſimplicitati & intemperantiæ. Atque ita crimen ſibi impactum κρεῖττον torquet in ipſum actorem. *Idem.*

6 Ἀναίτιος] Cicero, quod & Stephanus teſtatur, ut vocis hujus vim exprimat, non contentus eſt dixiſſe, *extra culpam.* ſed & addit cauſſam: *extra culpam cauſamque poſitus.* nomine Græco utriuſque horum ſignificationem complectente. Hinc Caſaubonus ad Athenæum putat Latinos non habere vocem ſatis aptam, qua

ἀπίμως ὑπεβάλλες ἀνδράσι κεκαρφότοις, ἐπαινοῦσι, καὶ [1] κεκαχηκόσι, καὶ [2] πάντα τρόπον ἐπιβουλεύουσί μοι. [3] καὶ τὸ γε πλούσιον [4] ἔφηθα, ὡς [5] προδεδωκώς σε. τοὐναντίον δ' αὐτὸς ἐγκαλέσαιμί σοι πάντα τρόπον ἀπιλαθοῦς ὑπὸ σοῦ, καὶ ἐπὶ κεφαλὴν ἐξωσθεὶς τῆς οἰκίας. τοιγαροῦν ἀντὶ [6] μαλακῆς χλαμύδος, τοιαύτην τὴν διφθέραν ἡ πενιαπάτη σοι στολὴν περιέθηκεν. ὥστε μάρτυς ὁ Ἑρμῆς αὐτοῖ, πῶς ἐκείσθην τὸ Δία μηθ' ἥκειν προθύμως, ὅπου δυσμενῶς μοι [7] προσπεπλεγμένον. [8] Ἑρ. ἀλλὰ νῦν ὁρᾷς ὦ

minioſe execrandis illis viris me objeciſti, qui te laudabant, & præſtigiis dementabant, mihique modis omnibus inſidias ſtruebant. Porrò quod extremo loco dixiſti, te à me proditum, illud criminis in te poſſum retorquere, cùm ipſe ſim modis omnibus à te rejectus, præcepſque exactus ex ædibus: unde pro molli chlamide ſagum hoc chariſſima tibi paupertas circumpoſuit. Itaque teſtis eſt mihi hic Mercurius, quantopere lovem oraverim ne ad te venirem, qui te tam hoſtiliter erga me geſſiſſes. *Merc.* At nunc vides, ô Plute,

qua exprimant Græcum αἴτιος. Pro eo quod hic ait, ἀπίμως ὑπεβάλλεσθαι, ſupra dixit, ἀπίμως λαβόντος. Sic & apud Ariſtoph. in Pluto idem queritur Numen. *Simulatque* inquit, *prodigi domum ingreſſus ſum, continuo foras proturbor, ἀφέρπειν & κύζοισι παραζεσλαμένου*, i. e. *meretricibus & aleis objectus.* Barl.

1 Καταγοητεύκασι] Nullum quippe falcinum efficacius eſt ad dementandos præcipue divitum animos, quam immodica laudatio, qua Suſſeni ilti plus æquo gaudent & capiuntur incauti. hinc *quæſtum illum uberrimum* non immerito dixit Terentianus Gnatho. *Quæ quid laudant, laudo*, inquit, *& ingenia eorum admiror ſimul.* Iſtorum hominum verba *mellitos laqueos* appellare ſolebat Diogenes, quod ſuaviter amplectentes hominem jugulent. *Idem.*

2 Πάντα τρόπον] Fere ſingulariter effertur, pro παντὶ τρόπῳ. Subauditur præpoſitio κατὰ. Idem.

3 Καὶ τό γε πλούσιον] Proditionis crimen à ſe removet Plutus, ſeque à Timone deſertum ejectumque ait, non contra. Qui enim ſine modo opes ſuas in quoſvis effundit, non tam deſeri à Pluto, quam deſerere ipſum jure merito dicendus eſt. *Idem.*

4 Ἔφηθα] Æolica paragoge pro ἔφης. Sic ſupra ἤθελα pro ἤθελες, *erat.* Idem.

5 Προδεδωκὼς σε] Cum de προδοσίας crimine Plutique perfidia queritur Timon, reſpicit ea quæ ſupra dixerat, ſe nimirum à Pluto fuiſſe derelictum ἀπίμως & προδοτικῶς. Addit ὅπι κεφαλῶ, ut rei indignitatem augeat, cum ſe ex ædibus præcipitatum queritur *prono capite.* Sic ſupra, quaſi *ſuſcinus* ex ædibus ſe extruſum lamentatur idem Plutus. *Idem.*

6 Μαλακῆς χλαμύδος] Opponit διφθέραν. Eſt autem chlamys, ut nonnulli putant, quam Homerus χλαῖναν vocat, Μελέαγρος Artemidorus, itemque μάντυν: unde *mantelum* Plauto, quæ habitus ſpecies eſt teſte Caſaubono, à quo German. *mantel.* Idem.

7 Προσπεπλεγμένον] Præter. Atticum ab anormi προσφέρομαι, *affectus ſum.* Dicit hoſtiliter in ſe fuiſſe animo Timonem. Nam licet prodigi amare videantur Plutum, liberaliter eum cuivis offerendo, reipſa tamen magis odiſſe illum cenſendi ſunt, quorum facultates non abſimiles eſſe dicebat Grates ficis arboribus in præruptis locis, è quibus ut homines nihil caperent fructus, ſed corvi tantum & milvi: ita ex illorum opibus tantum alerentur ſcorta & adulatores. *Idem.*

8 Ἑρ. ἀλλὰ νῦν ὁρᾷς] Approbat ſermonem Pluti Mercurius, dignaſque eum ſua

πλοῦτε οἷας ἤδη γεγάμη); ὥστε δικαίων, [1] ξυνδιάτριβε αὐτῷ. καὶ [2] σὺ μὲν σπάνις ὡς ἔχεις. σὺ γὰρ τὸ θησαυρῷ ὑπάγαγε τῇ δικέλλῃ. ὑπακούσεται γάρ σοι. Τί. πιστεύω ὦ Ἑρμῆ, καὶ αὖθις πλουτήσω. [3] τί γὰρ ἂν ἐς πάθοιμι, ἐπὶ τοῦ οἱ θεοὶ βιώζοιντο; πλὴν ὅρα γε [4] εἰς οἷα με πράγματα ἐμβαλεῖς τὸν κηδεμόνα. ὃς ἄρχει νῦν δεδιωμένος αὐτῶν λέγων, χρυσὸν ἄφνω τοσοῦτον λήψομαι οὐκ ἀδίκους, καὶ τοσαύτας φροντίδας ἀναδέξομαι. Plute, in cujuſmodi hominem ſit commutatus? Proinde audacter cum illo conſuetudinem habe. Tu verò fode ita ut facis: tu interim theſaurum ſub ligonem adducito: audiet enim ſi tu accerſiveris. *Tim.* Parendum eſt Mercuri, rurſuſque diteſcendum: Quid enim facias cùm Dii ipſi compellant? Tamen vide in quæ negocia me miſerum conjicies? qui cùm hactenus fœliciſſimè vixerim, nihil mali commeritus tantum auri repentè accipiam, tantumque curarum ſuſcipiam. *Merc.*

ſua profuſione pœnas luere fatetur. ὁρᾷς. Commiſerationem movet à miſero ejus habitu. Videre pro intelligere accipit: nam cæcus erat Plutus. Alioquin, ut Herodianus inquit: τὰ μὲν δεινὰ ὑπ' ὄψιν ποιοῦντα οἰκτον φυσικὸν μείζονα, id eſt, *multo magis miſericordiam provocant quæ oculis uſurpamus.* Barl.

1 Ξυνδιάτριβε] Supra dixit, φοιτᾶν καὶ συνεῖναι τῷ Τίμωνι. Apud eum commorari vel cum eo converſari dicitur Plutus, quem muneribus ſuis aliquamdiu locupletat. *Idem.*

2 Σὺ μὲν σπάνις] Timoni hæc dicuntur, quem fodere jubet. ὡς ἔχεις, *ita ut facis, ut tu* ἔχω, cum ὡς vel ὥσπερ. vide Theſaur. H. Stephani. *Idem.*

3 Τί γὰρ ἂν πάθοιμι] Pro eo quod Latini dicunt. *Quid enim faciam?* Sic Galen. τί ἂν τις πάθοι φησὶς ἀνθρώπος μήτε ἰσχύν, μήτε λόγου ἀνειδήτου δύναμιν. Vbi τί πάσχειν pro *agere* accipitur. Terent. in Heautont. *Quid cum illo agas, qui neque jus, neque bonum atque æquum ſciunt.* Item Cicero pro Cæcina: *Quid huic tu homini facias.* Idem.

4 Εἰς οἷα πράγματα] Timon experientia jam edoctus paupertatem ut ſecuriorem divitiis præfert. Vbi enim opes ingruunt, ibi variarum quoque curarum agmina continuò ſubeunt. Iuvenalis Sat. 14.

Tantu parta malis cura majore metuque
Servantur: miſera eſt magni cuſtodia cenſus.

Notat hoc Ariſtides cognomento Iuſtus, cui quum dives quidam ſuam objiceret paupertatem, reſpondit: *mihi quidem nihil adferet mali paupertas: tibi vero divitiæ non paucas perturbationes.* Hinc & baſiorum ſcriptor in ſua Regia Curas velut individuas Pecuniæ comites facit, cujus & hi ſunt verſus ipſo nectare ſuaviores:

At circum auratæſque trabes, auratæque tecta
Aureaque inſomnes circum laquearia Curæ
Stridentes agitant pennas examine longo,
Qualiter, ut famæ eſt, Stygia per inania ripa
Pulantes volitant animæ, quas aſpera fata
Indeplorato ſparſis in funere membris
Sedibus excluſere ſuis & honore ſepulcri.

Πράγματα pro *moleſtiis.* Sic *negotium* faceſſere Latini dicunt pro moleſtiam exhibere. Deſumptum à negotiatoribus qui multis & gravibus implicati negotiis & curis, perpetuo diſtrahuntur. *Idem.*

[1] Ε῾ρ. [2] ὑπόφηθι ὦ Τίμων δί ἐμέ, εἰ καὶ χαλεπὸν τοῦτο, καὶ σὺν οἰσθήσει ἴσως, ὅπως οἱ κόλακες ἐκεῖνοι [3] διαῤῥαγῶσιν ὑπὸ βασκανίας. ἐγὼ δὲ [4] ὑπὲρ τὸν Αἴτνλον, ἐς τὸ ἄνω [5] ἀναπτήσομαι. [6] Πλοῦ. ὁ μὲν, ἀπελήλυθε· ὡς δοκεῖ. πτερωτίσθαι γὰρ [7] τὴν εἰρεσίαν τῶν πτερῶν. σὺ δὲ [8] αὐτοῦ τέθαμβε. ἀνακαμψω γάρ σοι τὸ θησαυρισθὲν ἀπίλων. μᾶλλον δὲ [9] παῖε. [10] σὺ φημι θησαυρὲ χρυσῦ, ὑπάκουσον Τίμωνι τούτῳ, καὶ παράσχες

Merc. Sustine Timon mea gratia, tametsi grave est illud, & intolerandum, quòd videlicet palpones illi invidia rumpantur. Ego autem superata Ætna in cœlum revolabo. *Plut.* Abiit quidem ille, ficut apparet. Nam ex remigio alarum conjicio. Tu verò hic operire, fiquidem digreſſus Theſaurum ad te tranſmittam. Sed feri potiùs. Te compello auri Theſaure, Timonem hunc exaudi: & te offer

1 Ε῾ρ.] Perſuadet tandem Mercurius Timoni recipere Plutum, vel eo nomine falſem, ut ingrati illi homines & palpones præ invidia rumpantur, ubi viderint ipſum denuo ditescentem. Nihil enim acerbius accidere poteſt ejuſmodi fucis, quam opibus florentem conſpicere eum, quem ſub amicitiæ ſpecie deceperunt, nudumque & egenum non modo juverunt, cum poſſent & deberent, ſed turpiter & malitioſe deſeruerunt. *Barl.*

2 Τ῾ποφηθι] *Suſtine.* τὸ ὑφίσασθαι pro ὑπομένειν in uſu eſſe apud λοιδορόμενα etiam tradit Thomas Magiſter hunc Luciani locum adducens. *Idem.*

3 Διαῤῥαγῶσι] *Rumpantur invidia* vel *præ invidia*, hoc eſt, dolore vel invidia crepent medii. Sic Veteres loquebantur de his, quibus male precabantur, quoſque rabie & furore agi volebant: Virgil. ecloga 7. *Paſtores hedera creſcentem ornate poetam Arcades, invidia rumpantur ut ilia Codro.* Quod ut hoſtibus imprecamur virtuti aut fortunæ noſtræ invidentibus κατ᾽ μεταφορὰν, ita juſto Dei judicio vere obtigit Iudæ proditori, de quo legitur, ὁπὶ πρηνὴς γενόμενος, Actor. 1. verſ. 18. *Idem.*

4 Τ῾πὲρ τὸν Αἴτνλον] Poetico more hoc inſeritur ad complementum hiſtoriæ & ornatum. Sic apud Maronem 4. Æneid. per montem Atlantis ad Æneam deſcendiſſe fingitur Mercurius à Jove miſſus. *Idem.*

5 Ἀναπτήσομαι] Id eſt, *revolabo*, vel potius *in cœlum ſubvolabo.* Fingitur autem Mercurius humeris pedibuſque alatus, quod veloces eſſe nuncios oportet: ſive etiam quod verba πτερόεντα ab Homero, id eſt alata & velocia dicantur. Nihil enim aliud Mercurii nomine intelligitur à veteribus, quam λόγον φορευτικὸν ſive loquela. Vnde & λόγιον vocarunt, eique linguam conſecrarunt antiquiſſimi Sapientes. *Idem.*

6 Πλοῦ. Ὁ μὲν ἀπελήλυθεν ὡς δοκεῖ] Mercurio in cœlum ſublato, Theſaurus mandato Pluti ex intimo terræ gremio conſpiciendum ſe tandem offert Timoni. *Idem.*

7 Τὴν εἰρεσίαν] Pro ἐκ τῶν εἰρεσίας. Deductum hoc nomen ab ἐρέσσω remigo, addito in fronte iota, ut docet Euſtath. Tralate dixit εἰρεσίαν τῶν πτερῶν, ut Virgilius, *remigium alarum.* Avibus enim alæ pro remis ſunt. *Idem.*

8 Αὐτοῦ] Genit. adverb. poſitus, pro αὐτόθι, *hic.* Idem.

9 Παῖε] *Feri*, Timonem jubet Plutus ligonem profundius in terram defigere quod eſt πολὺ βαθείας καταφέρειν, ut in ſequentibus. *Idem.*

10 Σὺ φημι] Notandum Deos omnia nutu & verbo potenter efficere. τὸ φάναι (ut apud Hebræos אמר, vel דבר) in *jubendi* ſignificatione accipitur, quod Atticorum peculiare eſſe contendunt veteres Grammatici. Sic Epictetus apud Arrianum lib. 1 cap. 14. Καθάπερ ἐν στρατοπέδῳ τῷ θεῷ, ὅταν ἐκείνῳ εἴπῃ τίς φυτεῦσαι ἀνθρώπους ἀνθρώπους· ὅταν εἴπῃ βλαστάνειν, βλαστάνουσι. id eſt, *Tanquam ex Dei pra-*

σεαυτὸν φιλίαζ. [1] σκάπτε δ' Τίμων βαθείας καὶ ζαφίρου ἐγὼ ὑμῖν [2] ὑποφήσομαι. Τί. [3] ἄγε δὴ ὦ δίκελλα, τῶν μοι ἐπίῤῥωσον σαυτοῦ. καὶ μὴ κάμῃς ἐν ᾧ βάθυς τ' ἂν θησαυρὸν ἐς τὰμφανὲς [4] ἀνακαλεμένη. [5] ὦ Ζεῦ πρόμαι, καὶ [6] φίλοι Κορύβαντες, καὶ [7] Ἑρμῆ κερδῶε, πόθεν χρυσίον τοσοῦτον; [8] ἦπαρ ὄναρ πωτά ἐσι; δίδιαγδε [9] μὴ ὐμῖν

offer eruendum. Fodi Timon altiùs impingens. Cæterùm à vobis ego discedo. *Ti.* Age verò, ô ligo, te validum mihi præsta, nec defatigare quoad Thesaurum ex abdito in apertum evocaris. Hem prodigiorum author Iupiter, amici Corybantes, ac lucrifer Mercuri, unde nam auri tantum? Num somnium hoc est? Metuo ne carbones reperturus sim ex-

præscripto, ubi stirpes florere ille jusserit, florent: ubi germinare jusserit, germinant. Vide etiam S. Scripturæ loca Marc. cap. 5. vers. 41. Luc. 7. & alibi, ubi Servator verbis λέγειν & εἰπεῖν eodem, quo dictum est, sensu usurpat. *Barl.*

1 Σκάπτε] Docet item hoc loco Plutus, Deum non nisi laborantibus sua dona conferre. hinc vere Sophocles: πόνῳ τοι χωρὶς ἐδὲν ὠφυχῶ. Et aptissime in hunc locum Manilius:

Pro precio labor est, nec sunt immunia tanta,
At nisi perfossis fugiet te montibus aurum,
Impendendus homo est, Deus esse ut possit in illo.

Nam, *ubi socordia atque ignavia te tradideris,* (verba sunt Sallustii) *nequicquam Deos implores: irati infestique sunt.* Idem.

2 Τ' ποσῆσουμαι] Pro ὑποχωρήσω accipitur, de quo Thomas Magister, cui suas de hoc verbo expositiones debet Budæus. *Idem.*

3 Ἄγε δὴ] Notanda hic festiva Timonis ad ligonem suum apostrophe, & prosopopœia, cum inquit, ἐπίῤῥωσον σαυτοῦ, quod Budæus vertit: *confirma te.* Erasmus paulo significantius: *vires tuas explica.* nam roboris intentionem superaddit præpositio. *Idem.*

4 Ἀνακαλεμένη] Interp. *dum evocaris*, malim cum Stephano, *dum evocas.* Sunt enim verba Timonis ad suam δίκελλαν, hoc est, ad suum ligonem. *Idem.*

5 Ὦ Ζεῦ πρόμαι] Exclamatione utitur admirationis plena Timon, ubi Thesaurum è terræ sinu prodeuntem conspexit attonitus. ὦ Ζεῦ πρόμαι, Iupiter προμήθης appellatur, quod non solum prodigia cœlitus ostendit, sed etiam averrit. Plautus vocem Græcam exprimens *Iovem prodigialem* nuncupat. πρόμαι peculiariter signum est, ἀπορίας ἢ θαύματος πλέον, quo Deus nobis aliquid portendit. alio nomine δυσπομπία dicitur. *Idem.*

6 Φίλοι Κορύβαντες] Invocat Corybantes quod nutricii fuerint Iovis, & sacerdotes Cybeles, seu magnæ matris, hoc est, Terræ, è cujus gremio prodibat Thesaurus. Alii eos decem, alii novem fuisse tradunt, ut testatur Aristoph. Scholiast. in Lysistr. unde κορυβαντᾶν, de quo supra diximus. *Idem.*

7 Ἑρμῆ κερδῶε] Hic quoque loci apte producit. Nam quicquid lucri præter exspectationem obvenit, id Mercurio transcribitur. Vnde ἕρμαιον apud Xanoph. in 7. ἀναξ. idem fere est, quod ἔρμαιον, id est, lucrum insperatum sive adventitium, quasi à Mercurio oblatum: Vide quæ supra notavimus. *Idem.*

8 Ἦπαρ ὄναρ] Timon rei insolentia veluti perculsus, vix credit aurum esse quod videbat, sed ὄναρ, non ὕπαρ, ut loquitur Homerus. Nam ὄναρ vanum est somnium & visum, παρὰ τὸν τῷ ὄντι ἄρτον, ut docet Eustathius: at ὕπαρ, vera visio, quæ nimirum eventu comprobatur, quasi ὕπαρ ἄρτι, ut idem tradit Episcopus. *Idem.*

9 Μὴ δίδραξας ὦ ἐγὼ] Carbones ἀνθράκας seu prunas intelligit, quæ simi-

ἥρπασε δῦρω, [1] ἀνηγερώθω. ἀλλὰ μὴν [2] χρυσίον ἐστὶ [3] ἐπίσημον, [4] ὑπέρυθρον, [5] βαρὺ, ἐ τὼ εὐσθενὲς [6] ὑπερήδιστον. [7] ὦ χρυσὲ,

experrectus. Atqui aurum probè est insigne, fulvum, grave, & aspectu longe jucundissimum. *Pulcherrima aurum fausti-*

situdinem quandam habent cum auro, si colorem spectes externum & fulgorem, *Barl.*

1 Ἀνηγερώθω] Per syncopen, pro ἀνηγερώθω, quod Atticum esse volunt. Sic σφλω, ἄγλω, pro ὀφειλω, ἀγείρω apud eosdem. Metuit Timon, ne dilcussò somno pro auro carbones sit ablaturus, quemadmodum acciderat Micyllo cerdoni, qui cum divitem se ac præpotentem somniaret, mox experrectus nihil præter καπύσματα invenit & corii segmenta. Proverbii speciem habere videtur. *Pro auro carbones.* Idem.

2 Χρυσίον ἐστὶ] Tandem ex fulgore, pondere & colore colligit Timon genuinum esse aurum, idque obrizum, quod ignis excoctione opus non haberet: quanquam Plinius neget, aurum inveniri tam purum, contra hodiernam experientiam, quæ testatur plus auri puri semper repertum esse, quam confectum è terrarum aut lapidum generibus, cum quibus solet esse permixtum. Munster. lib. 1. Cosmograph. suæ cap. 8. *Idem.*

3 Ἐπίσημον] Exponi potest, vel *signatum*, cui opp. ἄσημον, quod *celatum* vel *certa nota parcusjum non est*; vel aurum *præstans* & *insigne* κατ' μεταφορὰν: quemadmodum hoc loco accipitur. Præstantiam metalli indicare vult Timon. non τὼ κοπὴν sive signaturam. *Idem.*

4 Ὑπέρυθρον] *Fulvum* interpretantur, qui color est ruffo & viridi permixtus, vel obscurior ruffo, ut in leone & auro visitur. πυρόχρουν alio nomine vocant Græci. *Idem.*

5 Βαρὺ] Pondere etiam præstat aurum cæteris metallis. Constat enim, ut Physici docent, partibus bene calore compactis & densis. Quin & hoc singulare habet aurum, quod ab acribus, ut nitro, sale, aceto & aliis, non corrodatur, aut diminuatur pondus, nec ærugine & sordibus vitietur. Vnde pretiosissimum semper habitum. *Idem.*

6 Ὑπερήδιστον τὼ ὄψει] Iucundissimus item auri splendor, & solari haud dissimilis. Vnde aurum Chymici confecrarunt Soli, argentum Lunæ, cujus nitorem refert. *Idem.*

7 Ὦ χρυσὲ] Iambus: cætera ex Pindaro. 1. Olympionicarum. *Bourd.* Sequitur hic auri encomium præclarè una cum exclamatione & Apostrophe ad ipsum metallum. ὦ χρυσὲ, Alludit scriptor adversus aliquos Græcos, qui leguntur apud Athenæum lib. Dipnosoph. 4.

Ὦ χρυσὲ διζήμενα κλέος βροτοῖς,
Ὦν οὔτε μήτηρ ἤδεται τοιόσδ' ἔχει,
Οὐ παῖδες ἐν δόμοισιν, οὐ φίλων πόλης,
Οἷας σὺ, χ' οἱ σὲ δυσμάσιν κεκλημένοι.
Εἰ δὲ Κύπρις τοιοῦτον ὀφθαλμοῖς ὁρᾷ,
Οὐ θεῶν' ἔφριξας μυελὸς αὐτὴν ἴσχειν.

Auctor horum versuum non exprimitur, sed Euripidis sunt, quos Seneca sic recitat à se versos epistol. 116.

Pecunia ingens generis humani bonum,
Cui non voluptas matris, aut blanda potest
Par esse prolis: non sacer meritis parens.
Tam dulce siquid Veneris in vultu micat,
Merito illa amores calitum atque hominum movet.

Sequentia, αἰδόμενον χὸ πῦρ, &c. desumpta sunt ex Pindari Olymp. Od. 1. *Barl.*

δεξίωμαι κάλλιστον βροτοῖς. αἰδόμενον γὰρ πῦρ ἄτε λιπαρεῖσαι ἐν νύκτωρ, καὶ μηθ' ἡμέρα. ἔλθε ὦ φίλτατε, καὶ ἐρασμιώτατε. [2] νῦν πείθομαί γε καὶ Δία ποτὲ χρυσὸν. [2] τίς γὰρ οὐκ ἂν παρθένος ἀνεπιπλήκτοις τοῖς [3] κάλπαις ὑποδεξαίη ὅτῳ κάλλον ἐφαίνετο λάμπον ἐκ πύργου καταῤῥέον;

faustitas mortalibus. quippe quod ignis in morem ardens, noctes dieſque renides. Ades ô mihi chariſſimum, & deſideratiſſimum: nunc demum credo vel Iovem ipſum aurum eſſe factum. Etenim quæ tandem virgo non exporrecto ſinu uſque adeò formoſum amatorem excipiat, per tegulas ilapſum?

1 Νῦν πείθομαι] Auri fulgore perſtrictus Timon, nunc verum eſſe credit, quod de Iove in aurum converſo hactenus pro fabula habitum. Refert Pauſanias in Corinth. Acriſium Argivorum regem conſulto de liberis maſculis, ſiquos filia ſua pareret, oraculo, reſponſum tuliſſe ſe ab eo, qui è filia naſceretur, interfectum iri. Hoc igitur metuens extructo ſub terra æreo thalamo, Danaën acerrima cuſtodia ſeptam tenuit. Verumtamen Iupiter in aurum converſus per impluvium in ſinum Danaës influxiſſe, atque ita cum ea rem habuiſſe fingitur. Meminit fabellæ Pindarus in Pyth. Carm. 12. Horat. lib. 3. Od. 16. Ovidius lib. 1. amor. eleg. 7. Docet figmentum, *nihil eſſe tam ſanctum*, (verba ſunt Ciceronis) *quod non violari, nihil tam munitum, quod non expugnari: nihil tam providum, quod non decipi à pecunia poſſit.* Basil.

2 Τίς γὰρ οὐκ ἂν παρθένος] Oratione utitur Timon erotematica, quæ vim habet ἐρωτικήν, q. d. nullam eſſe virginem adeo caſtam, cujus gremium auro expugnari non poſſit. quod & de nuptis affirmat Tireſias apud Horatium. Vnde Iuvenalis: *Turpejum limen adora Pronus, & auratam Iunoni cade juvencam, Si tibi contigerit capitis matrona pudici.* Nec eſt quod Penelopen ſuam tantis laudibus extollat fabularum pater Homerus: ſi vera ſunt, quæ de caſtitate ejus narrat poëta: dicet pro Timone idem Tireſias:

Venit enim magnum donandi parca juventus,
Nec tantum Veneris, quantum ſtudioſa culina.

Sed figmentum eſſe vatis ſuæ genti paſſim adulantis, non unus ex antiquis auctor memoriæ prodidit. Scribit Pauſanias in Arcad. Mantinenſes vulgo dicere ſolitos Penelopen ab Vlyſſe domo ejectam, & ſuas ſibi res habere juſſam, quod viros à ſe quæſitos & accerſitos domum intromiſiſſet. Tum etiam pudicitiæ ſuæ teſtimonium præbeat monſtroſus ille & hircoſus Pan, quem ex Mercurio, vel ut alii tradunt, ex promiſcuo omnium procorum congreſſu peperiſſe fertur, ideoque illi nomen inditum Panos.

3 Κάλπαις ἀναπεπλημένοις] Id eſt, Heſychio interprete ἀνεωγμέναις. Ducta tralatio ab avibus, ut vult Euſtathius, quæ alas expandunt ἐκ τοῦ ἵπτασθαι. Non poſſum non in gratiam τοῦ φιλομύσου, cum propter carminis elegantiam, tum argumenti ſimilitudinem hic adducere Pauli Silentiarii epigramma, quod repetitur in Antholog. Græca lib. 7.

Χρύσεον ἀλλαίνοιο διέτμαγεν ἄμμα κορείης
Ζεὺς ὅτε δὴ Δανάης χαλκειάτης θαλάμους.
Φαμὶ λέγειν· ἀ μῦθον ἐγὼ τόδε. χάλκεα πύργα
Δάπεδα δ' ὅλομὲς χρυσὸς ὁ παιδομάτωρ.
Χρυσὸς ὅλας ῥυτῆρας, ὅλας πλευρὰς ὀλίγῃ.
Χρυσὸς ὁππυιάμπᾳ πᾶς συζεύξλοφάρης.
Καὶ Δανάας ὀλύωσιν ὅδε φρένα. μάπις ἐραστὴν
Δυσιόδην Παρίην δεχόμενον παρέχων.

1 ὦ Μίδα, καὶ Κροῖσε, 2 καὶ τὰ ἐν Δελφοῖς ἀναθήματα, ὡς ἔοδεν ἄρα

lapsum; ô Mida & Crœse, muneraque in templo Delphico dicata, ut nihil eratis ſi cum Ti-

Id Latinis verſibus ſic reddidit vir Illuſtris Ioſ. Scaliger:

Aureus intacti temeravit vincla pudoris
Iupiter, ut Danaes ferrea tecta ſubit.
Fabula ſic loquitur me judice. Ferrea ſepta
Omnipotens aurum, duraque vincla domat.
Hoc hoc nempe ferax, hoc ænea clauſtra reſignat,
Hoc frangit faſtus, dura puella, tuos.
Hoc rigidam Danaen lentavit, ſiquis amator
Fert pretium, tibi ne ſupplicet alma Venus. Barl.

1 Ὦ Μίδα, ὦ Κροῖσε] Miratur auri copiam Timon, & Midæ, Crœſi, Perſarumque opes cum ea ne comparandas quidem eſſe ait. Quod ad Midam attinet, Phrygiæ tyrannus fuit, cui Plinius principem attribuit locum inter inſignes divites. Hunc & inter præcipuos Pecuniæ ſatellites ponit Secundus noſter, cum ſic porro canit:

Stat juxtà fulgens auro Berecynthius heros
Auriculis aſini nondum inſignitus acutis:
Qualis erat, manibus cum ſe tentaverat ipſum
Aurificis, donumque Dei damnaſſet iniquum,
Incluſus, nimium propriis, jam totus in auro.

Meminit ejus quoque Cario apud Ariſtophanem in Pluto, ubi choro ſenum illudens ſervus, non divites ſolum ipſos, ſed *Midas* fore prædicit, hoc eſt, Mida opulentiores, ἀλλ', inquit, ἂν τὰ ὦτα λάβητε: *Si modo aſininas induatis aures.* Nam fabulantur poetæ Midam prætuliſſe Pana canentem Phœbo, ob quod judicium tam ſtolidum Phœbus indignatus, capiti ejus aſininas affixit aures. Crœſi item πολυχρυσία proverbio locum fecit, de quo Erasmus. Vtrumque conjunxit Papinius in Surrentino: *Vive Midagazis & Lydo ditior auro.* Ad Perſarum vero opes quod attinet, hoc intelligendum eſt, poſtquam rerum potiti Medorum regna ſibi ſubegerunt. Cum enim Cyrus Aſſyriæ & Mediæ provincias in Perſas tranſtuliſſet, totamque Aſiam debellaſſet, argenti quingenta millia talentorum reportavit, præter craterem Semiramidis, cujus pondus erat quindecim talentorum. Vnde & poſtea ipſe Cyrus, quique eum ſecuti ſunt reges, μεγάλοι βασιλεῖς appellati. Nam ante hoc tempus eorum opes tenuiores fuiſſe, vitamque frugaliorem auctor eſt Xenoph. lib. 1. de Cyri inſtit. & Plutarch. in Laconicis. *Idem.*

2 Καὶ τὰ ἐν Δελφοῖς ἀναθήματα] De quibus in Charonte, diſſertatione Solonis & Crœſi. *Bourd.* Fuere Apollinis Delphici oracula non ſolum præſtantiſſimorum artificum operibus celebratiſſima, ſed & conſtructis ingentibus thesauris, in quos ſacræ pecuniæ conferebantur, opulentiſſima. Illic omnium gentium confluxus fiebat, illic regum, principum & præpotentum dona mittebantur confertiſſima. Memoriæ proditum eſt à Livio lib. 5. Decad. 1. cum ex Camilli voto ad Apollinem munus eſſet mittendum, implendo autem voto Romæ non ſatis inveniretur auri, Romanas mulieres corporis ornamenta in hanc rem contuliſſe. Delphi vel Delphys urbs eſt in Bœotia, Pytho vel Python olim vocata, διὰ τὸ πυθέσθαι, ut volunt Grammatici, quod ibi differentur futura: vel ut alii, à *Pythone*: ſerpenti id nomen fuit, quem ſagittis ſuis interfecit Apollo. Sic Dionyſius: Τῷ πάλαι πυθωνὶ δυσὶν πήχεσιν, ἧκα δεκάπηχυν Δελφύνης πρηΰθυτον ἐν παφαγκάλῃ ὀλέσσε. Hinc nonnulli (quiſquis fuerit ille ſerpens Python) deductum malunt ab Hebræo פתן, qua voce aſpis deſignatur venenatiſſima. Pſ. 58. v. 5. Hinc Pythoniſſa mulier, ſpiritum Pythonis, id eſt, Dæmonis

ἄτιτ ᾽ ὡς πρὸς Τίμωνα, καὶ τὸ Τίμωνος πλῆθος. ὦ γε οὐδὲ βασιλεὺς ὁ Περσῶν ἴσος. ² ὦ δίκελλα, καὶ φιλτάτη δρέπανον, ὑμᾶς μὲν ³ τῷ Πανὶ τούτῳ ἀναθεῖναι καλόν. ⁴ αὐτὸς δὲ ἤδη πάσσω περιάρμενος ⁵ τὴν ἐσχατιὰν, ⁶ πυργίον οἰκοδομησάμενος ὑπὲρ θαλάσσης, μόνοις ἐπιτήδειον τοῖς ἀπὸ τῆς ἐρήμου τὸν βίον ἀσκοῦσιν. ἐμοὶ δὲ ἀρκεῖ καὶ τὸ ἐπιθαλάττιον τοῦτο καὶ ἀπόκρημνον, ἐν ᾧ τὸν ἐμαυτοῦ τάφον ὀρύξας, ἐνταῦθα κατακείσομαι, τὸν κλύδωνα τῆς θαλάττης ἀκούων ἐπιρρέοντα καὶ ἀναχεόμενον. ἐπὶ τούτῳ δὲ καὶ τὸν βίον ἐπιτηδεύσω, τὴν ἀρχὴν καὶ τὸ τέλος αὐτοῦ τῷ μέλλοντι ἐνθάδε ἀφορᾶν ἐπιδεικνύς. ἐπὶ τοσοῦτον δὲ ἀπολείψω τῆς γῆς, ὅσον ἐπὶ τοσοῦτον ἀπέχει τῆς θαλάττης ἡ ἀκοντίου βολή. ἐπὶ τοσοῦτον δὲ ἀπολείψω τῆς θαλάττης, ὅσον ἐπὶ τοσοῦτον ἀπέχει τῆς γῆς ἡ ἀκοντίου βολή. ἐπὶ τοσοῦτον δὲ ἀπολείψω τῆς γῆς καὶ τῆς θαλάττης, ὅσον ἐπὶ τοσοῦτον ἀπέχει τῆς γῆς καὶ τῆς θαλάττης ἡ ἀκοντίου βολή. ἐπὶ τοσοῦτον δὲ ἀπολείψω τῆς γῆς καὶ τῆς θαλάττης, ὅσον ἐπὶ τοσοῦτον ἀπέχει τῆς γῆς καὶ τῆς θαλάττης ἡ ἀκοντίου βολή.

Timone, Timoniſque opibus comparemini, cui ne Perſarum quidem rex par eſt. Oligo,& rheno chariſſime, vos huic Pani ſuſpendi bonum eſt. At ego quàm maximè ſemotum mercatus agrum, turriculaque ad ſervandum aurum conſtructa. mihi

monis habens ejuſque afflatu futura prædicens. Neque enim alius fuit Apollo, quam malus Genius ſive Diabolus, qui non modo ſub forma ſerpentis decepit protoplaſtas noſtros Adamum & Evam, ſed & τὸν ἔξωθεν reſponſis ſuis flexiloquis, planeque ænigmaticis miſerum in modum deluſit. Vnde non ſolum λοξίας ab ipſis vocatus: ſed *callidiſſimus* item *Serpens*, & *antiquus ille Draco* in ſacris litteris appellatur: nec non ὁ Ἀπολλύων, ut nominis quoque etymon indicet Spiritus Sanctus, quod eſt, ſi Latinè interpreteris, *perditor ille*. Apocal. cap. 9. verſ. 11. Vide, quæ in hanc rem conſideratione digna notavit doctiſſimus Petrus Cheitomæus in libello ſuo non ita pridem edito de barbaris N. Teſtamenti vocabulis. Ἀναθήματα dicuntur donaria Diis votiva, quod de parietibus templorum, deque columnis & lacunaribus ſuſpenderentur, ut poſteris eſſet monumentum divini alicujus beneficii, παρὰ τὸ ἀναθεῖναι, quod eſt, *ſuſpendere ac dedicare*. Euſtathius ἱερὰ πινακίδια exponit. *Barl.*

1 Ὦ ὡς πρὸς Τίμωνα] Præpoſitio πρὸς hic comparationi inſervit, præfigiturque non raro ὡς. Sic Plato: ὥσπερ πρὸς τὸ ἄπειρον χρόνον. Si cum ævo vel æternitate compares. *Idem.*

2 Ὦ δίκελλα] Sequitur nunc apoſtrophe facета ad ligonem & rhenonem ſuum, quos tantum auri cumulum nactus Timon Pani ſuſpendere decorum judicat, deſertiſque agriculturæ moleſtiis jucundiorem deinceps vitæ rationem inire τὸ πρόσπαιγμα hic ſervat, cum ruſticum inſtrumentum & indumentum non niſi ruſtico Numini conſecrata velit. Simili ratione apud Theocritum piſcatur, ubi grandiorem aureum piſcem ceperat, retibus Neptuno ſuſpenſis jurat, nunquam ſe amplius piſcibus capiendis operam daturum, ſed de aureo illo piſce in otio & luxu poſthac ſuaviter victurum:

Ὤμοσεν ἁλιεὺς λοιπὸν ὑγιὴς φίλαγρος πόδα θεῖναι
Ἀλλὰ μόνον ἐπὶ γᾶς, ἐκ τᾶ χρυσοῦ βασιλῆος. Idem.

3 Τῷ Πανὶ τούτῳ ἀναθεῖναι] Longus lib. 1. & 2. propriè dicuntur ἀναθεῖναι & ἀνακεῖσθαι ut notavit Clariſſ. μακαρίτης Iſaac. Caſaub. ad Athen. *Bourd.* Panos nomine Natura ipſa, vel rerum univerſitas deſignatur, ut patet ex Orpheo. Eſt enim Πὰν ὁλικὸς, ἀπὸ τοῦ πᾶν, quod eſt totum vel omne. Supra aliam ejus etymologiam dedimus. Colebatur præcipuè ab Arcadibus. Vnde & *Deus Arcadia* Maroni dictus. ubi & templum habuit, quemadmodum in Attica, quod *Panæum* dicebatur, ut diſcimus ex Ariſtoph. Lyſiſtrata. *Barl.*

4 Αὐτὸς δὲ ἤδη πάσσω περιάρμενος] Quam vitæ rationem in poſterum ſit initurus, & ubinam, pluribus indicat Timon. *Idem.*

5 Τὴν ἐσχατιὰν] Sic vocat extremam terræ oram, ſive agrum ab urbe remotiſſimum. Scribit Suidas in extremo Atticæ limite ſolitarium degiſſe Timonem, eoque in loco ſibi ſepulchrum poſuiſſe, cujus epitaphium quoque ibidem refert. Supra in alia ſignificatione uſus eſt hac voce auctor. *Idem.*

6 Πυργίον οἰκοδομησάμενος] *Conſtructa turricula.* τὸ οἰκοδομεῖν cum accuſativo jungitur rei quæ ædificatur. Sic πύργον οἰκοδομεῖν dixit Servator noſter, Matth. 21. & Luc. 10. *ædificare aquam* Maro, *claſſis* Cæſar. κατασκευάζειν vocant Rhetores. *Idem.*

ποι ἐμοὶ ἱκανὸν [1] ἐνδιαιτᾶσθαι. τὰ αὐτὰ καὶ τάφον λιτὸν ἐκεῖ μοι δοκῶ. [2] δέδοχθαι ταῦτα, καὶ νενομοθετῆσθαι ἀπὸ τοῦ ἐπιλοίπου βίου, ἀμιξίαν ἁπάντων, καὶ ἀγνωσίαν, καὶ καταφυγὰς. φίλος ὁ, ἢ ξένος, ἢ ἑταῖρος, ἢ [3] ἑλεημοσύνης, [4] ὑθλεῖν πολὺς. καὶ τὸ αἰκτίρμων δαιμόνιον, ἢ ἐπικουρῆσαι δεομένῳ, ἀδικουμένῃ, καὶ καταλιπὼν τὸν ἴδιον. [5] μονήρης ὁ ἢ δίαιτα [6] καθάπερ τοῖς λυκοις, καὶ φίλος ἐς Τίμων. οἱ δὲ ἄλλοι

hi ſoli vivendo ſatis erit inhabitare: & ibidem mihi defuncto ſepulchrum eſſe volo. Hæc igitur decreta ſunto, placitaque in reliquum vitæ: commercii cum quibuſvis fuga, ignoratio, & faſtidium omnium hominum. Porrò amicus, hoſpes, ſodalis, ara miſericordiæ, meræ nugæ: tum miſerari lachrymantem, egentibus opitulari, iniquitas, ac morum ſubverſio: unus ſibi amicus Timon: cæteri omnes

at vita ſolitaria, qualis eſt lupis,

1 Ἐνδιαιτᾶσθαι] Teſte Budæo *inhabitare* vel *vivere* ſignificat. hinc δίαιτα pro *habitatione* vel *vita*. Proprie ea vox locum denotat, in quo quis commorari, & cibum capere ſolet, *cœnaculum* Latinis. Sic Antonius ab Auguſto debellatus maritimam ſibi cœnationem ædificari juſſit, quam Τιμώνειον δίαιταν appellare ſolebat, ut refert Strabo lib. 17. & Plutarchus in Antonio. Vnde *diætarius ſervus*, qui illic menſas ornare & miniſtrare accumbentibus ſolet: nec non *diætarii fures* apud Iuris conſultos, qui ex diætis aliquid furripiunt. *Barl.*

2 Δεδόχθαι] Ex formula ψηφίσματων quam paſſim imitatur. *Bourd.* Formula decretorum uſitata, quam imitatur Timon. Quod ſubdit, ἀμιξίαν πρὸς ἅπαντας, animum oſtendit plane barbarum & efferatum, cui ſimiles reddi divites videtur docere vellè Lucianus. Iſta autem ferocitas tanta eſt in Timone noſtro, ut amicitiæ, hoſpitalitatis, ſodalitii & miſericordiæ jura atque officia omnia in poſterum ſit abdicaturus, ſibique ſoli victurus & moriturus. *Barl.*

3 Ἐλεᾶν βωμός] Ariſtoteles ad Philippum Macedonem ſcribens, nihil humanius eſſe oſtendit, quam afflictorum miſereri: immitis ac duri ingenii eſſe, pietate non tangi. De miſericordiæ ara quod ait, ſciendum, ἐλεᾶν βωμὸν apud Athenienſes fuiſſe inſtitutum, ad quem confugiebant miſeri & afflicti homines, ut teſtatur Pauſanias, item que Servius ad 8. Æneid. ubi inquit: *Poſtquam Hercules migravit è terra, nepotes ejus timentes inſidias eorum, quos avus afflixerat, Athenis ſibi primum aſylum, hoc eſt, templum miſericordiæ collocarunt, unde nullus poſſit abduci.* Quin Romani etiam *miſericordiæ* templum ſtatuerunt, tanquam perfugii locum miſeris. Vnde & Græci Latinique *aram* vocant ſummum & incomparabile præſidium, quæ vice cujuſdam inviolati ſit aſyli. Phocion dicere ſolebat: *Nec ex templo aram, nec ex humana natura miſericordiam tollendam eſſe.* Idem.

4 Ὑθλεῖν] Idem Heſychio, quod φλυαρεῖα, λαλεῖτας, hinc ὑθλητὴς apud Ariſtoph. pro *nugari*. Idem.

5 Μονήρης ἡ δίαιτα] Sic poſtea in Saturnal. μόνιοι λύκοι, quorum victus, ut ſuum μονήρης. Bourd. Vitam ſignificat ſolitariam. hinc pro μονηρίσιον, apud Heſych. disjunctis vocibus legendum, μονὴν βίον, quod exponit, μοναχικὸν βίον. Conflatur è nomine μόνος, & antiquo verbo ἴεμι impello, unde ἰμὴν pro ὁρμὴ apud poëtas, à quo productum ἰμάσθαι, de remis quibus navis impellitur & incitatur, uſurpatum. hic pro *ſolitario* accipitur. *Barl.*

6 Καθάπερ τοῖς λύκοις] Lupi enim, ut Phyſici docent, non gregatim, ſed ſolitarii incedunt, ut etiam aſini & porci ſylveſtres, qui propterea μόνιοι dicuntur ab eodem Luciano in epiſt. Saturn. Et Suidas lupum vocat μονόλυκον, & geminata conſonante μονόλλυκα Aratus, utpote cujus vita & habitatio ſit ſolitaria. *Idem.*

1 Καὶ

πεύσεσθε, ἐχθροὶ, καὶ ἐπίβουλοι. καὶ τὸ συστραφῆναί τινι αὐτῶν, μίασμα· [1] κἂν εἴ που ἴδω μόνον [2] ἀποφράδα ἢ ἡμέραν. καὶ ὅλως [3] ἀνδριάντων λιθίνων, ἢ χαλκῶν, μηδὲν ἡμῖν διαφερέτωσαν. καὶ [4] μήτε κήρυκα δεχώμεθα παρ' αὐτῶν, μήτε σπονδὰς σπενδώμεθα. ἢ ἐρημία ἡμῖν, ὁρᾷς ἵνα σοὶ αὐτός. [5] φυλέτην δὲ, καὶ φράτορες, καὶ

omnes hoſtes, & inſidiatores: cum horum quopiam congredi, piaculum: adeò ut ſiquem aſpexero duntaxat, inauſpicatus ſit ille dies. In ſumma, non alio nobis habeantur loco, quàm ſaxeæ, vel æneæ ſtatuæ: & neque miſſum ab ipſis caduceatorem recipiamus, neque fœdera feriamus. Solitudo terminus eſto. Cæterùm tribules, cognati, popu-

1 Καὶ εἴ που ἴδω μόνον] Bellum quaſi ἀσπονδον indicit humano generi Timon, diemque illum inauſpicatum reputat, in quo vel hominem adſpexerit ſolum. *Barl.*

2 Ἀποφράς ἡμέρας] Sic dicitur teſte Euſtath. quaſi μὴ οἵαπερ ἔστι φράζεσθαι, *quæ non eſt nominanda*, ut Latini *diem neſaſtum* vocant *à non fando*. Lucianus in Pſeudol. qui libellus περὶ τῆς ἀποφράδος inſcribitur. Ἀποφράδα ἡμέραν oſtendit ab Atticis appellari, τὴν μιαρὰν & ἀπαίσιον & ἀνόσιον. Ita Plutarchus in Camillo Allienſem diem vocat ἀποφράδα, quem Latini *atrum*. Solebant enim Romani Thracum more, ut Plinius refert lib. 7. & Caſaubonus ad Perſium, eos dies, quibus ſecunda fortuna uſi eſſent, creta vel albo lapillo notare, nigro contrarios. *Idem.*

3 Ἀνδριάντων λιθίνων] Ad verb. à ſtatuis lapideis aut æneis nihil nobis differant, hoc eſt, non alio loco habeantur, quam ſtatuæ ſaxeæ vel æneæ, quarum adſpectu nemo movetur. ἀνδριὰς ſtatua eſt, ſed proprie viri ἀπὸ τοῦ ἀνδρὸς facto nomine. *Idem.*

4 Μήτε κήρυκα] *Facialem* intelligit, qui vel belli vel pacis feriendæ cauſſa mittitur. Varia fuere περὶ κηρύκων officia temporibus Homeri, ſed poſteriori ævo tantum erant, qui præconum & caduceatorum munere fungebantur, quique, ut Legati, apud omnes gentes ſacroſancti erant. Hinc Dio Chryſoſtomus: σολὺ περὶ σπονδοφόρων & περὶ κηρύκων ἱερώτερον. Notetur & Atticum ſchema, σπονδὰς σπένδεσθαι: Latini dicunt, *fœdera ferire*, quod intercedentibus victimis ſeu libaminibus fieri ſolebat. nam σπένδειν proprie eſt θύειν, λείβειν. Et σπονδὰς vocant antiqui non ſolum *libamina*, ſed & *fœdera*, hinc Latinis *ſpondere* & *ſponſio*. Idem.

5 Φυλέτην δὲ φράτορες] Sic in Catapl. Demoſthen. Thucyd. Heliod. *Bourd.* Diſtributione hic utitur Timon, quodque κατὰ γένη dixerat, in ſuas ſpecies ſeu partes deducit. Sciendum eſt populum Athenienſem priſcis temporibus diviſum fuiſſe in φυλὰς, δήμους & φρατρίας, id eſt, *in tribus, vicos, & phratrias*. φυλὴ maxima civitatis pars erat, quæ quatuor fuere ſub primis regibus. Poſtea decem factæ, ut ex Demoſth. & Æſchine diſcimus φυλὴν vocantibus decimam urbis partem. Poſtremò Alcmæonidarum ætate ex oraculo Apollinis in duodecim tribus diviſi Athenienſes, quæ fere omnes ab heroibus ſuis nomen ſortitæ, ut alibi notavimus. hinc φυλέτης, qui ex eadem ſunt tribu, contribules. Sic Heſychius, φυλέτης, ὁ ἐκ τῆς αὐτῆς φυλῆς, ὃ ἐστιν ὁμόφυλος, ubi corrupte legitur ὁμόψυχος. Continebant autem ſingulæ φυλαὶ tres φρατρίας, hoc eſt, tres gentilitates ſimul & cognationes. Certe φρατρία in Athenienſi populo tertiam conſtituebat tribus partem, tunc cum in quatuor duntaxat tribus diſcretus erat. Euſtathius: φρατρία ἐλέγετο τρίτον μέρος τῆς φυλῆς παρ' Ἀθηναίοις. Verum apud Romanos, quum in tres φυλὰς diſtributus eſſet populus à Romulo, unaquæque φυλὴ decem

[1] δημότας, καὶ τὰ πατρῖς αὐτὴ, [2] ψυχρὰ, & ἀνωφελῆ ὀνόματα, & [3] ἀνδρῶν ἀνδρῶν φιλοτιμήματα. [4] πλουτείτω ὁ Τίμων μόνος, καὶ ἀπολαυέτω ἁπάντων, καὶ [5] τρυφάτω μονώτατος καθ' ἑαυτὸν, κολακείας & [6] ἱπποφόρβου φορτικῶν [7] ἀπηλλαγμένος, & φίλοις ἀγνώτοις, & [8] ἑταίροις [9] μόνος ἑαυτῷ γείτων καὶ ὁμορος σκοτεινὸν τὸ κῆπον. καὶ ἅπαξ

pulares, postremò patria ipsa, frigida quædam & inutilia nomina, & stultorum hominum gloriæ. Solus Timon dives esto, despiciat omnes, solus ipse secum oblectetur, abhorrens ab assentationibus, & odiosis laudibus: Diis sacra faciat, solus epuletur, sibi ipsi vicinus, sibi excussis aliis conterminus: & semel se ipsum

habebat φρατρίας sive curias. hinc φράτορες, qui ejusdem sunt ἑταιρείας, sive συγγενείας, id est, sodalitii, sive cognationis, ut pater & liberi: item fratres cum sororibus earumque maritis, idque secundum lineam rectam & transversam, ut docet Salmasius, ab antiquo nomine φρατήρ. vel, ut vulgus Grammaticorum, παρὰ τὸ φρέαρ, quasi τὸ αὐτὸ φρέατος πεπωκότες, quod eodem puteo, hoc est, patre & auctore gauderent. *Barl.*

1 Δημότ.] Sic dicuntur populares, qui ejusdem sunt δήμου. δῆμος autem pagus seu vicus est, ut supra notavimus, erantque numero 174. in Attica. Per hos olim separati vivebant Athenienses, quos tandem in unam urbem ita contraxisse fertur Theseus, ut tamen nomina δήμων remanserint, & cujusque pagi sive populi, quasi unum corpus collegii ab aliis separatum & discretum constituerit. *Idem.*

2 Ψυχρὰ ὀνόματα] Id est, *inepta* & *vana*, quæque nihil habent efficaciæ vel ponderis, ut *frigidum* apud Latinos. *Idem.*

3 Ἀνδρῶν ἀνδρῶν] Aliter judicat Cicero, qui vel eo nomine Ulyssem, ut sapientissimum prædicat, quod φιλόπατρις esset, 2. de Legib. Et Zaleucus Locrensium legislator naturam humanam cum brutâ commutasse, & perduellionis reum perhibet eum, qui patriæ suæ desiderium omne & curam depoluit. *Idem.*

4 Πλουτείτω ὁ Τίμων μόνος] Aliæ sequuntur ἀπαραμυθησίας notæ. *Idem.*

5 Τρυφάτω μόνος] Recte interpres: *ipse secum oblectetur.* nam τὸ τρυφᾶν non solum ad γαστρὸς μαγείας restringitur, sed ad omnis generis delicias & voluptates refertur. Qui enim delicate vivunt, ciborumque cupediis sese explent, in omnem lætitiam effundi solent. *Idem.*

6 Ἑππόβορος φορτικὸς] Vocatur laus onerosa, gravis & cum fastidio inepta. τὸ φορτικὸν de navi proprie dictum volunt. φορτίον, *onus.* Apud Comicum tamen φόρτος accipitur pro sanna & irrisione molesta, quæ ex fastidio alteriusque contemptu oritur. hinc φορτικοὶ Aristoteli, οἱ τὴν γαλεπὴν ὑπερβαλλόντως Ethic. 4. *Idem.*

7 Ἀπηλλαγμένος] Ab Erasmo vertitur *liberatus*: à Pererio *abhorrens.* Vtramque significationem habet verbum ἀπαλλάττομαι. Idem.

8 Ἑταίροις] Scribit Athenæus lib. 8. ἑταιρίας appellari, non ἀπὸ τῆς ἑταίρας, hoc est, *cibo* (quæ tamen sententia est multorum ex antiquis Grammaticis teste Casaubono, sed ἀπὸ τῆς κατὰ ταὐτὰ διαίτης ἔχειν. Et tunc εὖ ἔχειν est *laute epulari* & *cutem curare*, pro quo & εὖ διατίθεσθαι ἑαυτόν dicunt Græci. Nam alioquin ejusmodi convivia lanitari magis obesse, quam prodesse auctor est Gorgias Sophista apud Lucianum in Macrob. *Idem.*

9 Μόνος] Μονοφαγίαν olim pro convicio objecerunt veteres, ut videre est in illo Alexis Comici apud Athenæum. ἐξῆς ἐς κέφηκας μονοφάγε & τοιγαροῦν. Seneca item damnat vitam solitariam & victum in epist. 19. Et pulcherrime, quisquis

fuit

ἑαυτὸν [1] δεξιώσασθαι δεδίχθω, ὦ δῆτα δαπανᾶν, ἢ αὐτῷ στέφανον ἐπενεγκεῖν. καὶ ὄνομα μὲ ἔστω ὁ μισάνθρωπος ἴδιον. Τὰ τρόπα δ' γνωρίσματα, [2] δυσκολία, καὶ τραχύτης, καὶ σκαιότης, ἐ ὀργὴ, ἐ ἀπανθρωπία. [3] εἰ δέ τινα ἴδιμι ἐν πυρὶ διαφθειρόμενον, ἐ σβεννύναι ἐπειγόμενον, πίτυν ἐ ἐλαίῳ κατασβεννύναι. ἐ ὦ τινα [4] τὰ χειμῶνος ὁ [5] ποταμὸς παραφέρει, ὀ ἄν, πὰς [6] χεῖρας ὀρέγων, ἀντιλαβέσθαι δέηται, οὐδὲν καὶ τοῦτον [7] ἐπικεφαλὴν βαπτίζοντα, ὡς μὴ δ

ipsum comiter excipere *decretum* esto, si sibi moriendum sit & admovenda corona. Denique nomen suavissimum esto Misanthropos, *hominum osor*. Morum autem notæ, morositas, asperitas, feritas, iracundia, inhumanitas: quòd siquem conspexero incendio conflagrantem, & supplicantem ut extinguam, pice, oleoque restinguere: & siquem hyeme flumen deferat, illeque porrectis manibus roget ut retineatur, eum *demerso capite propellere*, ne possit

fuit ille apud Romanos: qui quo die solus cœnasset, dixit *edisse se*, non *cœnasse*, tanquam cœna communionem semper & oblectantem requirat familiaritatem, unde & *convivium* à convivendo, & *cœna* quasi κοινὴ dicta. Vide Plutarch. quæst. convival. 7. & Lipsii notas ad Senecam. *Barl.*

1 Δεξιώσασθαι] Est aliquem per dextram capere, vel dextra prænensum comiter excipere. Dextra enim ut fidei, ita & charitatis atque amoris symbolum est. Vnde Pythagoras monebat suos, μὴ παντὶ ἐμβάλλειν δεξιὰν, dextram *non cuivis esse porrigendam*, hoc est, non quoslibet in amicitiam esse admittendos. *Idem.*

2 Δυσκολία] Morum γνωρίσματα quinque hic recensetur Timon, quæ talia sunt, ut ex diametro repugnent totidem virtutibus ἠθικαῖς, in quibus non minima est εὐκολία, id est, *morositas*. homo δύσκολος propriè sic vocatur, ὁ ἀεὶ τὸ κάλον, εἴτε προφὼ δυσαρίστων, *qui fastidioso est stomacho*, sive *difficilis in sumendo cibo*; *morosus*, cui omnia fere tum dicta, tum facta stomachum movent: huic vitio opponitur εὐκολία seu morum facilitas apud Aristotelem: sic asperitati contraria est suavitas; feritati mansuetudo, iracundiæ lenitas, inhumanitati humanitas sive comitas, de quibus morum magistri. *Idem.*

3 Εἰ δέ τινα ἴδοιμι ἐν πυρὶ διαφθειρόμενον] Alius animi crudelis character. Humanum est hominem in periculo versantem, si possis, juvare, eique dextram auxiliatricem porrigere, quod se facturum negat bellua nostra. πίτυν vel ἐλαίῳ πῦρ σβεννύειν, proverbialis locutio est, quando ejusmodi remedia adhibemus, quæ malum magis exasperant quam diminuunt. Catilina, cum in Senatu dixisset: *Incendium patriæ, si aqua non potuero, ruina extinguam*, respondit Cicero: *vox non hominis, sed Furiæ*. De Timone idem hic dicere liceat. *Idem.*

4 Τὰ χειμῶνος] Malum exaggerat à temporis circumstantia. hyeme enim flumina ob imbres & nives solutas rapidissime feruntur. Vnde Horatius: *ruebat, Flumen ut hybernum*. Idem.

5 Ποταμὸς παραφέρει] Exemplo illustrat quod ait. παραφέρεσθαι dicuntur, qui cum natandi sint imperiti, undarum violentiâ transversi rapiuntur. Virgil. *Atque illum in præceps prono rapit alveus amni*. Idem.

6 Χεῖρας ὀρέγων] Id est, προτείνων, *manus extendens* seu *porrigens*. Sic Homerus: Εὔχετο χεῖρ' ὀρέγων. Iliad. primo, & alibi. *Idem.*

7 Ἐπικεφαλὴν βαπτίζοντα] Demersionem significat qua quis prono capite sub aquas detruditur. ὅτι προσωπεῖον, & σφλῶ pro eodem usurpant alii. quasi dicat Timon: Tantum abest ut eum manu prehensum ex aquis extraham; ut con-

[1] ἀνακύψας διωμοθείη. ὅτω γὰρ ἂν [2] τῶν ἴσων ἀπολαύσειεν. [3] εἰσηγήσατο τὸν νόμον Τίμων Ἐλαιοκρατίδης κολυτεύς, [4] ἐπεψηφίσατο τῇ ἐκκλησίᾳ Τίμων ὁ αὐτός. εἶεν. ταῦτα ἡμῖν διέδοχθω· καὶ ἀνδρικῶς ἐμμένωμεν αὐτοῖς. [5] πλοῦ ἀλλὰ πλεῖ πολλῶν ἂν ἐποιησάμην ἅπασι γνῶναι πῶς ταῦτα [6] γνώσεσθαι, διότι ἐπιπλωτῶν. [7] ἀγχόνη γὰρ ἂν [8] τὸ πρᾶγμα χθόνιον αὐτοῖς. [9] καίτοι τί τοῦτο; φεῦ τῆς τάχους.

possit emicare. Hoc pacto parem gratiam reportent. Hanc legem tulit Timon Echecratides Colytensis, & Timon ipse concionis subscripsit suffragiis. Age hæc decreta sunto: hæc fortiter tueamur. Cæterùm magni fecerim, si hoc omnibus innotescat, quòd opibus abundo: eos enim illud præstocaverit. Sed quid illud? Eheu, quæ celeritas ista? un-

contra penitius sim demissurus & ad fundum usque detrusurus, quod extremæ crudelitatis est argumentum. Præfractos ejusmodi & immitis ingenii homines eleganter Plato κεφαλίλλους vocat, seminum instar, quæ cum in cornu inciderint, dura redduntur nulloque modo coctibilia teste Plinio, cujusmodi cives à republica sua abesse vult, lib. 9. de legum initio. *Earl.*

1 Ἀνακύψαι] Est proprie oculos & caput erigere, ut aves bibentes solent teste Budæo. Aristoph. interpres à tonsoribus desumptum putat, qui sub novacula sedentibus hoc dicebant, quo latentes sub mento crines abraderent commodius. emergendi hic significationem habet. Plato eleganter de anima usus est sese depressam quasi erigente, in Phædro. *Idem.*

2 Τῶν ἴσων] Subintellige μείζονα ἢ χάριν, quæ ellipsis Græco sermoni est usitatissima. *Idem.*

3 Εἰσηγήσατο τὸν νόμον] Sequitur διεψηφίσατο sive confirmatio decreti, quod ad instar legis ratum esse vult Timon, totiusque quasi concionis subscriptum suffragiis. εἰσηγήσασθαι τὸν νόμον, Sic dicitur is, qui legem proponens suasit. hinc *suasor legis* & *lator rogationis* appellatur ὁ γράφων καὶ εἰσαγόμενος, ut docet Budæus. Habet verbum *præeundi*, vel *introducendi* significationem. Ita Cicero dixit: *introducere deliberationem*, pro auctorem ejus esse & suasorem. *Idem.*

4 Ἐπεψήφισεν] Qui legem latam confirmat, dicitur διαψηφίζειν, id est, ταῖς ψήφοις δικαιοῦν ἢ κυροῦν. Erasmus vertit: *concionis subscripsit suffragiis.* Stephanus mavult, *astipulatus est decreto*, vel *confirmavit suo suffragio decretum concionis*, relicitque ad morem priscum calculos per infundibulum conjiciendi in hydriam sive fictellam. ψῆφος enim calculus. *Idem.*

5 Πλοῦ ἀλλὰ πλεῖ πολλῶν] Εὐχὴ sive votum. Exoptat Timon, ut omnibus innotescat se opibus abundare, quia hoc vel maxime cruciarit invidos & ingratos. *Idem.*

6 Γνώσεσθαι ἄν] Pro γνώσεσθε. Aoristum pro futuro, quod facit particula ἐπιπλωτῶν, ut supra diximus. hic exprimitur in antecedentibus, alibi subintelligitur. *Idem.*

7 Ἀγχόνη γὰρ] *Inde laqueus illis paretur:* laqueus pro quolibet mortis genere. Vt alibi observamus. *Bourd.* Quicquid angit vel cruciat hominem ἀγχόνης nomine significant Græci, ut *crucis* Romani. Sic Aristoph. in Acharnens. Ταῦτα δητ' ἐκ ἀγχόνης; *nonne hæc sunt, quæ me ad suspendium adigant?* Proprie *laqueum* denotat, ab ἄγχω, strangulo, unde & Latinum *ango*. Scholiastes interpretatur χαλινόν, ἢ ἱερόχυτον. Solent enim homines ex desperatione ad laqueum ut plurimum redigi. hinc pro quovis mortis genere accipi recte notat Bourdelotius. *Idem.*

8 Τὸ πρᾶγμα] Articulus vim habet pronominis demonstrativi. *Idem.*

9 Καίτοι τί τοῦτο; φεῦ τῆς τάχους] Oratio θαυμαστικὴ sive admirationis plena.

Mi-

πάντα χόην [1] σωρήσι κεκονιμένοι, ἢ πιδησῶντες, οὐκ οἶδα ὅθεν [2] ὀσφραινόμενοι ἢ χρυσίε. [3] πότερον οὖν [4] ἐπὶ τὸ πάγον τοῦτον ἀναβὰς ἀπιλαύνω αὐτοὺς τοῖς λίθοις [5] ἐξ ὑπερδεξίων [6] ἀκροβολιζόμενος, ἢ τὸ γε νυνὶ τὸν ὦδε σκοπήσομεν, εἰσιόντας αὐτοῖς ὁμιλήσοντες, ὡς πλέον ἀπιόντας παροξύνοντες; τοῦτο εἶμεν καὶ ἄμεινον. ὥστε δεχόμεθα ἤδη αὐτούς, ὑποσύροντες. φέρε ἰδωμὲν ὁ πρῶτος αὐτῶν ἡμῖν ἐστι;

undique concurrunt pulverulenti atque anheli, haud ſcio unde aurum odorati. Vtrum igitur hoc conſcenſo colle ſaxis eos abigo, è ſublimi dejaculans: an hac tantùm in re legem violabimus, ut ſemel cum illis congrediamur, ut contemti, magis angantur? ita ſatius eſſe duco. ideoque reſtemus quo illos excipiamus. Age propiciam, primus eorum iſte quis eſt? Nempe Gna-

Miratur Timon, tot undique ad ſe concurrere homines, tantoque ſtudio feſtinare. Idem illi accidit, quod Chremylo apud Ariſtoph. qui, cum lautiore uteretur fortuna, ſtatim plurimos habebat amicos, ſed ollares tantum, qui divitias ſequuntur, ut umbra corpus. *Barl.*

1 Σωρήσι κεκονιμένοι] Ardens eorum in currendo ſtudium & feſtinationem indicat. Eſt enim à κονία, *pulvere impleo.* Solent quippe properantes inter currendum pulvere impleri. hinc ἀγχονᾶν ἀντὶ τοῦ σπεύδειν apud Comicum in Pluto. pro quo & ἀγχονεῖν idem dixit in Lyſiſtr. Ab eo verbo eſt ἄγχιστος pro famulus, miniſter: & fortaſſe ancillari. Fervens illud in Pecuniæ ſectatoribus ſtudium expreſſit etiam poeta Batavus:

Pari magnis enixa animis obdurat iterque
Rumpit anhela, urgens.

Alibi dixit Lucianus, κεκονιαμένοι ἢ πιδησῶντες. Idem.

2 Ὀσφραινόμενοι] Notandum ὀσφραίνεσθαι per metaph. hic accipi pro *intelligere* aut *reſciſcere.* Sic Plautinus Euclio in Aulul. de Megadoro ſiniſtre ſuſpicans: *Aurum*, inquit, *huic olmat.* quod propriis verbis effert Chremylus in Pluto, ubi Menedemum videns accurrentem ait: Δῆλός ἐστι, ὅτι τι πράγματος ἀκήκοέ τι τὰ βαδίσε ἢ τῆ ταχέ. id eſt, *Certum eſt ex inceſſu propero, quod jam aliquid de iſthoc reſcivit negocio.* De Pluto loquitur, cujus beneficio jam factus erat locupletior. *Idem.*

3 Πότερον οὖν] Ἀπορία ſive dubitatio. Deliberat ſecum Timon, utrum facturus ſit, an conſcenſo colle adventantes à ſe ſaxis ſit abacturus; an ſimul cum illis ſermone congreſſurus, ac deinde jejuno eos ſtomacho dimiſſurus, ut tanto magis angantur faſtiditi & repulſam paſſi. quod poſterius conſultiſſimum illi videtur. *Idem.*

4 Ἐπὶ τὸ πάγον] Hic πάγος collem deſignat, non villam. Vnde Ἄρεως πάγος, Marti ſacer collis. minus recte alii *vicum Martium* interpretantur. *Idem.*

5 Ἐξ ὑπερδεξίων] Suppl. τόπων. Sic dicitur locus teſte Stephano, in quo dextra poteſt attolli ſupra aliquem. Polybius lib. 1. ὑπερδέξιον λόφον appellat, in quo ſuperiores vel altiores eſſent hoſtibus. Igitur non ſatis vim vocabuli illius exprimunt, qui ſimpliciter ita vocant *locum editum* vel *opportunum.* ὑπερδέξιος dicitur reſpectu hoſtium, qui ex inferiore loco aut de plano celſiores oppugnant. *Idem.*

6 Ἀκροβολιζόμενος] Ἀκροβολισμὸς hic latius accipitur, nec tantum ſignificat è longinquo jaculis petere, ſed & lapidibus. Vide quæ ſupra notavimus ad vocem ἀκροβολισμῶ, pag. 59. *Idem.*

[1] Γναθωνίδης ὁ κόλαξ, ὁ [2] πρῴην δεῖπνον αἰτήσαντί μοι [3] ὀρύξας τὸ βρόχον, [4] πίθους ὅλους πᾶν ἐμοὶ πολλάκις ἐμέσαντος. ἀλλ' εὖγε ὅτι πέπωκεν ἀφικόμενον· οἰμώξεται γὰρ καὶ τἄλλων. [5] Γνα. σὺ γὰρ οὐκ ἐγὼ ἔλεγον ὡς οὐκ ἀμελήσουσι Τίμωνος ἀγαθοῦ ἀνδρὸς οἱ θεοί; [6] χαῖρε Τίμων

Gnathonides adulator, qui mihi nuper cœnam petenti, funem porrexit, quum apud me sæpe numero solida dolia vomuerit. Sed bene est quod ad me venit: nam primus omnium vapulabit. *Gnat.* Nonne dicebam fore ut Dii Timonem bonum virum non negligerent? Salve Timon for-

1 Γναθωνίδης ὁ κόλαξ.] Hoc nomen parasiticum. Terent. Liban. Long. *Bourd.* Sequitur *διξιωσις* contumeliosa, sed festiva, & sycophanticis hominibus condigna. Primus omnium sese offert Gnathonides adulator, quem suis coloribus ad vivum depingit Timon. Patronymicum est hoc nomen à Γναθων, sic dicitur parasitus apud Terentium, vel à Gnathone quodam Siculo, ut placet Turnebo Adversl. lib. 18. cap. 4. vel ex eo quod adulatione, ut Antiphanes loquitur, μάττωμεν quærat παῖς γνάθους, hoc est, *aliquid, quod buccis mandat.* γνάθος enim *maxilla*, vel *bucca*. Hinc Stalimus apud Plautum in Trinum. *Pol ego, etsiamsi vetet, edim atque ambabus malis explectis vorem.* Barl.

2 Πρῴην δεῖπνον] Copiosè Clariss. Casaub. ad Theophrasti Char. pag. 281. *Bourd.* Notandum hic vocem ἐράνου male versam ab interpretibus pro cœna. Pecuniæ genus est, quam amicus amico adversam fortunam passo erogabat ea lege, ut si Deus aliquando meliora daret, quantum illi erogatum esset, tantumdem ipsi restitueret. Eratque veluti medium quoddam inter id, quod δάνειον, creditumque proprie dicitur, & stipem illam quotidianam, quæ mendicis & æruscatoribus sine ulla recuperandi spe erogabatur. Græci ἐρανισούλλω vocant. Et tenebatur amicus, ubi lautiorem nactus esset fortunam, singulis amicorum acceptas pecunias reddere. hinc ἐρανικὴ δίκη apud Athenienses. de quibus vide Casaubonum ad Theophrasti charact. & Cl. Salmasium in observat. huis ad jus Atticum. Alias significat quoque vox ea convivium, quod instruitur à symbolarum collatoribus, sive ab uno paratum sit ad plures excipiendos, sive a pluribus ad unum, & sæpe epulum denotat sumptuosum, ἀπὸ τοῦ ἐρᾶν, vel ἐράσσειν, quod antiquum est verbum significans κενοῦν, evacuare, profundere, ut exponit Hesychius. *Barl.*

3 Ὁ ὀρύξας τὸ βρόχον] Ingratum hujus parasiti animum notat Timon, quod sibi pecuniolam ejusmodi vel stipem poscenti funem porrexerit, quod est, ut proverbio dicitur, laqueum mandarit. Nam laqueum mandamus iis, quos usque adeo negligi a nobis significamus, ut si vel suspendant se, nihil ad nos attineat. hinc ad rectum redisse dicitur res eorum, quorum facultates absumptæ sunt vel periere. βρόχος proprie funis est, seu rectis ad suspendium aptus, quod circumponitur τῷ βρόγχῳ, id est, gutturi, ut volunt Grammatici. *Idem.*

4 Πίθους ὅλους ἐμεμικώς] Indicat his verbis temulentiam hominis Timon. Pari hyperbola de M. Antonio scribit Cicero Philipp. 2. quod *vomendo fructis esculentis vinum redolentibus gremium suum, & totum tribunal impleverit.* De talibus & idem loquitur Tullius lib. 2. de Finibus. *Notum*, inquit, *mihi fingere asotos, ut soletu, qui in mensam vomant, & qui de convivio auferantur, crudique postridie sursum ingurgitent.* ἐμεμικώς præt. Atticum, quod cur minus usitatum dicat Stephanus, non video. *Idem.*

5 Γνα. Οὐκ ἐγὼ ἔλεγον] Timonem blandis verbis compellans Gnathonides, eum, ut virum optimum Diisque gratum prædicat, quo benevolentiorem sibi habeat paratioremque ad obsequium. *Idem.*

6 Χαῖρε Τίμων] Vere scripsit Cassiodorus in epistola quadam: *Adulatio blanda*

[1] Εὐμορφότατε, καὶ ἥδιστε, καὶ [2] συμποτικώτατε. Τί. νὴ καὶ σύγε ὦ Γναθωνίδη [3] γυπῶν ἁπάντων βορώτατε, καὶ ἀνθρώπων [4] ἐπιτριπτότατε. [5] Γνα. ἀεὶ [6] φιλοσκώμμων σύγε. ἀλλὰ [7] πᾶ τὸ συμπόσιον

formosissime, suavissime, convivator bellissime. *Tim.* Tu quoque salve Gnathonides vulturum omnium voracissime, atque hominum perditissime. *Gna.* Grata semper tibi dicacitas: sed ubi est con-

blanda omnibus applaudit: omnibus salve dicit. Nec minus scite Seneca: *Malum hominem blande loquentem agnosce tuum laqueum esse. habet enim suum venenum blanda oratio.* Barl.

1 Εὐμορφότατε] Laudat primo Timonem à pulchritudine corporis, eum appellans εὐμορφότατον, hoc est, *formosissimum.* Ita Iuvenalis de Græculis assentatoribus Sat. 3.

Quid quod adulandi gens prudentissima laudat
Sermonem indocti, faciem deformis amica.

Huc quadrat quod subdit Cassiodorus loco supra citato: *Adulatio prodigos vocat liberales; avaros, parces; garrulos, affabiles; obstinatos, constantes.* addo & Thersitas, formosos: *qua sagitta leviter volat, certoque infigitur.* Vnde cautior Diogenes, ut Seneca refert in epistolis, cum supra modum ab aliquo laudaretur, opportune respondit: *Adulator, desine me laudare, nihil proficis, cum te intelligam.* Idem.

2 Συμποτικώτατε] Secundo deprædicat eum à morum suavitate. σωματικὸν vocant Græci, qui libens ac bene lauteque convivatur, ut exponit Budæus. nam convivia sua Græci dixerunt συμπόσια: vel potius ita appellatur, qui novit quo pacto se gerere oporteat inter compotatores, ut illis sit jucundus. Docet hoc Plutarch. lib. 1. Sympos. *δεῖ μήτε τὸν ματαίων διδάσκαλον ἅπτεσθαι, μήτε πρὸς τὸν πένητα ἀπαρέσκεσθαι.* Item, *si sit commodis potentium oiκείως, & παιδιᾶς μὴ ἀλλοτρίως, si numerum serio bibentium studiis sit accommodatus, tum à jocis eorundem haud alienus, sed ad utraque probe temperatus.* Idem.

3 Γυπῶν βορώτατε] Sic vocat Gnathonidem Timon perspecta ejus assentatione. Diximus supra *vultures* appellari per convicium, qui vel ob hæreditatis vel alterius emolumenti spem insidiantur cuipiam. Est enim vultur avis rapax, prædæ furtoque semper intenta. Vnde & Imperatores subditorum spoliis inhiantes, itemque avaros provinciarum præfectos Cicero *vulturios* appellat in orat. pro Sextio, βορᾶς, vel ut alii scribunt, βερᾶς eadem significat, à quo Latinum *vorax*, verso β in υ consonantem, ut à βιῶ, *vivo*, βιᾶ, *vis*. Exponitur ab Hesychio, ἁρπαγᾶς, ἅλυσις, qui inexplebilis est voracitatis, edax. nomen parasito conveniens. *Idem.*

4 Ἐπιτριπτότατε] Sic antea διατριπτοὶ ῥήτορες, quod epitheton philosophis passim accommodat. *Bourd.*

5 Γνα.] Gnathonides male exceptus à Timone, dicteria ejus, quæ parasitorum patientia est, in bonam partem interpretatur, quasi ab ingenii quadam urbanitate profecta. *Barl.*

6 Φιλοσκώμμων] Dicitur qui dicteriis mordacibus & scommatis gaudet, διῤῥαπίλης alio nomine. De Athenienſibus refertur, quod essent σκωπτόλοι, & κερτόμοι. Vnde dictum à quopiam: κακῶς λέγειν, μᾶλλον ἢ τὸ Ἀθηναῖον. Eo etiam ingenio fuisse leguntur Antiocheni, itemque Alexandrini, quos φιλοσκώμμονας appellat Herodian. lib. 1. & Athenæus lib. 4 c. 25. De διῤῥαπιλίᾳ, quatenus laudanda est, vel vituperanda, legatur Aristot. Eth. lib. 4. cap. 8. itemque Beza ad Ephes. cap. 5. vers. 4. ubi damnare eam videtur Gentium doctor. *Idem.*

7 Πᾶ τὸ συμπόσιον] Male eo nomine audiebant Græci, quod compotationes amarent, essentque φίλοινοι. *Laudibus arguitur vini vinosus Homerus*, inquit Horatius.

σιον; ὡς [1] καινόν τι σοι ἆσμα τῶν νεοδιδάκτων [2] διθυραμβῶν ἥκω κομίζων. [3] Τί. καὶ μὴν ἐλεγεῖα γε ἄσῃ μοι λοιπὸν [4] ἀθλιαπαθῶς ὑπὸ τουτῳ τῷ διδασκάλῳ. [5] Γνα. τί τοῦτο; παίεις convivium? nam novam tibi adfero cantilenam ex his quos nuper didici dithyrambis. *Tim.* At elegos canes admodum miserabiles, ab hoc doctus ligone. *Gna.* Quid istuc? feris δ Titius. Et notum est illud eorum tabernis inscriptum omnibusque decantatum symbolum: ἢ πῖθι ἢ ἄπιθι, aut *bibe aut abi*. Priscos tamen Lacedæmonios excipe, quorum phiditia seu convivia, cum in publico haberentur, scholæ erant sobrietatis & virtutis omnis, ut testantur Xenophon in Rep. Lacedæm. & Plutarchus in Laconic. *Barl.*

1 Καινὸν ἆσμα] Novam cantilenam affert Gnatonides, qua Timonem oblectare studet. Novit enim palpator homines rerum novarum esse cupidos. hinc Telemachus apud Homer. Odyss. α.

Τίω γὰρ ἀοιδὴν μᾶλλον ὄπηλείῃς' ἀνθρώποις,
Ἥτις ἀκουόντεσσι νεωτάτη ἀμφιπέλῃται.

Id est:

Hanc cantilenam magis celebrant homines,
Quæ audientibus novissima est.

Et Pindarus in Olymp. hymno 9. Αἰνῶ παλαιὸν οἶνον· ἀνθεῖα δ' ὕμνων νεοτέρων, id est: *laudo vinum vetus, sed novorum hymnorum flores.* Sentit enim ἀοίδιμος poëta gratiores esse hymnos, qui res nuper gestas celebrant, quam qui prisca tractant. Plerasque commendat novitas, præsertim apud imperitos. *Idem.*

2 Διθυράμβων] De quibus fuse Clariss. Marcil. ad Horat. Alii ad artem poëticam. Gl. Mss. διθύραμβος· ὕμνος εἰς Διόνυσον. Bourd. Νεοδίδακτον διθύραμβον] Id est, τὸν νεωστὶ διδασκόμενον, *quem recens didici.* Vox ea in Lexicis prætermissa ut & aliæ complures. Nec apud Stephan. extat, quod miror, cum nihil sit vulgatius. Dithyrambus autem chorus, vel carmen dicitur in honorem Bacchi compositum, quod non nisi furore quodam affectis & lymphaticis convenisse scribit Plato in Phædro. magnam vim ad animos concitandos & perturbandos habuisse fertur. Sic dicitur à Baccho, qui & διθύραμβος appellatur ab antiquo quodam διθύρα in quo educatus traditur: vel ex eo quod bis natus, & è duabus quodammodo januis egressus sit, nempe ex utero materno, & Iovis femore. cujus figmenti varias interpretationes vide apud Diodor. Siculum & Eusebium, nec non Macrob. Phurnutum, & alios. *Barl.*

3 Τί. Καὶ μὴν ἐλεγεῖά γε ἄσῃ] Responsio Timonis apposita & festiva. Dithyrambis opponit elegos qui miserabiliter sonant, ideoque οἱ ἐν τοῖς ὀδυνηροῖς olim adhiberi solebant, sic dicti ἀπὸ τοῦ ἴ ἰὴ λέγειν, quæ flentium vox est. hinc *elegia flebilis* apud Ovid. οἰκτίστας vocat Apollon. Argon. 2. *miseros* Horat. lib. 1. Od. 23. Postea vero omnibus promiscue rebus applicari cœpit hoc metri genus, nullamque hodie materiam respuit. Sic idem Flaccus in arte poët.

Versibus impariter junctis querimonia primum:
Post etiam inclusa est voti sententia compos.

Iocose autem ad significationem hujus vocabuli alludens Timon, gemitus & ploratus seu ejulatus, vocat *elegias*, aut etiam querulas voces. *Idem.*

4 Ἱερεμπαθῶς] Id est, *miserabiliter*, & cum magna vi affectuum. Vult significare modum Timon, quo canturus sit elegos, nempe συμπαθητικῶς & μετὰ πάθους, quem doloris affectum illi inditura esset ἡ δίκαιμα, simulque parasitum ligone suo percussit. *Idem.*

5 Γνα. Τί τοῦτο] Gnathonides præter exspectationem ligone sanciatus Timonem in jus vocare minatur ob datum vulnus. Ob simplicem verberationem apud Athenienses dabatur δίκη αἰκείας, id est, actio ob verbera, quæ privati erat judicii,

ὦ Τίμων; [1] μαρτύρομαι. ὦ Ἡ'ρακλεις. ἰώ. ἰώ. [2] προσκαλοῦμαί σε πρωΐμοτον εἰς [3] Ἄρειον πάγον. Τί. καὶ μὴν ἂν γε μικρὸν ὑποθρύψῃς, φόνῳ τάχα προσκληθήσῃ μοι. [4] Γνα. μηδαμῶς, ἀλλὰ σύ γε πάρ-

ὁ Timon? anteſtor ὁ Hercules, hei hei, te quòd mihi vulnus inflixeris apud Areopagitas in jus voco. *Tim.* Atqui ſi cunctère pauliſper, mox cædis me reum ages. *Gna.* Nequaquam, quin plano vul-

dicii, & pecunia fere mulctabatur. Actio vero ob datum vulnus, publici erat judicii, & graviore ſupplicio plectebatur. βεκελῶ τρώμα appellant Græci, & quidem ἐκ προνοίας, ut hic factum à Timone Vulneris autem conſulto dati olim pœna fuit bonorum publicatio cum relegatione, ita ut ab exilio in patriam redux morte lueret. Talio tamen in certis quibuſdam cauſſis ac vulneribus lege Solonis obtinebat. Sed hac de re fuſius diſceptantem audi Salmaſium in lib. jam ſæpius memorato de Iure Attico. *Barl.*

1 Μαρτύρομαι] Ad circumſtantes hæc loquitur. q. d. Vos qui præſentes hic eſtis, teſtes cito, quod Latinis *anteſtari* dicitur. Gloſſæ, *Anteſtor*, μαρτύρομαι, *teſtem facio*. Fiebat id apud Romanos auriculam prehendendo ſeu vellendo ejus, quem teſtem ſumebant. Cujuſce ritus meminit Horat. Serm. lib. 1. Satyr. 9. ubi vide Lambinum. *Idem.*

2 Προσκαλοῦμαί σε] *Voco te in jus*, ſcil. εἰς Ἄρειον πάγον: aliquando additum reperitur εἰς κρίσιν, vel δίκην. Budæus in his & ſimilibus locis reponendum ſuſpicatur προσκαλεῖσθαι, quod tamen contra optimorum codicum fidem temere faciendum non eſt. Alioquin fateor alterum ſæpius inveniri. Sic Ariſtophanes in Veſpis, Plutarchus item & Ariſtoteles locuti: cujus eſt illud. 5. Politic. προσκληθεὶς φόνῳ εἰς Ἄρειον πάγον. Vide Theſ. Steph. *Idem.*

3 Ἄρειον πάγον] Nomen πάγου, ut jam ante monuimus, pro colle ſeu petra accipitur à πήγνυμι, cujus indef. 2. eſt ἔπαγον. hinc πάγος, quod lapides vi caloris aut frigoris in unum compingantur & condenſentur, ut docet Ariſtoteles probl. 24. ideoque non producenda eſt princeps ſyllaba, ſed corripienda, ut contra vulgares Grammaticos optime probat præceſſor meus Ieremias Hoelzlinus vir Græcè doctiſſimus ad Apollon. ſuum lib. 2. Ἄρειος appellatur, quod cum Mars, qui Græce dicitur Ἄρης, homicidii crimine reus fieret, judicantibus duodecim Diis, in eo colle ſex ſententiis (Græci ἴσας ψήφους vocant) abſolutus ſit, cujus rei teſtis eſt Alexander ab Alexandro lib. 3. cap. 5. Metonymice hic deſignantur ipſi Areopagitæ, quorum judicum ſumma erat auctoritas, deque capitalibus cauſſis pronunciabant tanta integritate, ut noctu atque in tenebris, non interdiu cauſſas cognoſcerent: quo non dicentes, ſed duntaxat ea, quæ dicerentur, ſpectarent, ut auctor eſt Lucianus in ſectis. Scribit Ariſtoteles in lib. de Rep. Ephialtem & Periclem minuiſſe authoritatem Senatus Areopagitici & ſtudio auræ popularis pauperis admiſiſſe in ordinem Senatorium, denique eum, ut & alios judicum conſeſſus feciſſe μισθοφόρους. Stipendium cujuſque judicis quotidianum erat triobolus. *mercedulam* appellat Cicero lib. 1. de Orat. *Idem.*

4 Γνα. μηδαμῶς] Duriora Timonis verba & dolorifica verbera gratioſis iterum dictis emollire ſtudet Gnathonides, æqui bonique omnia conſulens, modo vulneri imponatur emplaſtrum aureum. Sic paraſiti ſolent commodi gratia quævis & facere & pati. Iuvenalis Sat. 5.

Omnia ferre
Si potes & debes: pulſandum vertice raſo
Præbebis quandoque caput, nec dura timebis
Flagra pati his epulis, & tali dignus amico.

De eo loquitur Satyricus, qui opiparas divitum menſas ſectabatur. *Idem.*

πως τὸ τραῦμα ἴασαι [1] μικρὸν ἐπιπάσας ἅ χρυσίε. ἐνίοις γὰρ [2] ἴχαιμόν ἐστι τὸ φάρμακον. [3] Τί. ἦπ μόνες; Gna. ἄπιμι. σὺ δ' [4] ὦ χαιρήσεις [5] ὅτω σκαιὸς ὢν χρήσῃ γνώμῃ. [6] Τί. τίς ἔτός ἐστιν ὁ σωσπών, [7] ὁ ἀναφαλαντίας; Φιλιάδης, κολάκων ἁπάντων ὁ [8] βδελυρώτατος. ὅτος δ παρ' ἐμοῦ ἀργὸν ὅλον λαβὼν, κἀμ τῇ ψυχαγωγίᾳ

vulneri medere paululum auri inſpergens: præſentiſſimum enim illud eſt remedium ad ſiſtendum ſanguinem. *Tim.* Etiam manes. *Gna.* Abeo. Sed malè tibi vertet quòd ex viro commodo tam ſævus factus ſis. *Tim.* Quis hic eſt recalvaſter ille qui accedit? Philiades, aſſentatorum omnium execratiſſimus. Hic cùm à me ſolidum acceperit fundum, tum *in*

1 Μικρὸν τῷ χρυσίῳ] Pro ὀλίγον. ὐπιπάσαι propriè eſt *inſpergere*. Eraſmus eleganter per *inungendi* verbum expoſuit more Latinis uſitato, quanquam inungere Græcis ſit ἐγχείειν. Et apud medicos φάρμακον ἐγχριστὸν & ὐπιπαστὸν diſtinguuntur. Nam ἐγχριστὸν vocant, quo corpus extrinſecus inungitur: ὐπιπαστὸν quod inſpergitur exterius corpori vel vulneri. *Barl.*

2 Ἴχαιμον] *Sanguinem ſedans.* Vox medica. Hippocr. Galen. ut θυμὸς, θύαμος, Tzetz. ad Lycoph. *Bourd.* Facete & per jocum ſic vocat aurum. Eraſmus vertit, *præſentiſſimum remedium*. Pererius rectè, *præſentiſſimum remedium ad ſiſtendum ſanguinem*, expreſſo nomine ἰχαιμον, quod eſt, παρὰ τὸ ἰσχειν τὸ αἷμα. Vnde & herba ἴχαμος vel ἰχαίμων dicta a ſiſtendo ſanguine, quam Euſtathius putat eſſe radicem illam ab Eurypylo Patrocli vulneri adhibitam, quæ, ut Homerus eam deſcribit Iliad. γ. ἀπάσας Ε'χ' ὀδύνας· τὸ μὲν ἕλκος ἐτέρσετο παύσατο δ' αἷμα. Sunt qui *Achillejam* vocant: alii *Ariſtolochiam*, de quibus οἱ ῥιζοτόμοι. Barl.

3 Τί. ἦπ μόνες] Gnathonides, ubi videt nihil à Timone obtineri poſſe præter plagas, & contumelias, ſumma cum indignatione diſcedit, inſolitam hominis ferociam admiratus, quo tam commode uſus fuerat antea. *Idem.*

4 Οὐ χαιρήσεις] *Non gaudebis* i. e. dolebis, facti illius te pœnitebit. Supra dixit, ὦ χαίροντες ἄπιτε. Litotes vocatur Rhetoricæ magiſtris. Sic & Homerus Iliad. 20. Οὐδὲ τιν' οἶον Τρῳῶν χαιρήσειν ὁσις θεὸν ἐγχεσπάλον ἔλθοι. Notetur utrobique fut. Atticum pro communi χαρεῖς vel χαρεῖν. Eſt enim Atticis proprium ex gravitonis facere inflexa. *Idem.*

5 Οὕτω σκαιὸς] Σκαιὸν hic opponit τῷ χρησίμῳ. Sic vocatur homo commodis moribus. *Benignum* interpretatur Horatius, ut de Tigellio: *Quippe benigno erat.* Alibi σκαιὸς & δεξιὸς inter ſe opponuntur. Vide pag. 122. *Idem.*

6 Τί. τίς ἔτός ἐστιν ὁ σωσπών] Poſtquam diſceſſit Gnathonides, accurrit veſtut ad prædam alter, nempe Philiades ejuſdem plane farinæ homo, id eſt, ad aſſentationem factus, cujus ingratum animum & ſordidas adulationes lepide perſtringit Timon. *Idem.*

7 Ὁ ἀναφαλαντίας] Deſcribit eum à capitis deformitate, quod recalvaſter eſſet, cujuſmodi homines derideri ſolent, unde illud: μωρὸν ὀρᾷς φαλακρόν. Et nota eſt hiſtoria de Eliſæo Propheta, 2 Reg. 2. Sed diſcrimen ponunt Grammatici inter ἀναφαλαντίασιν & φαλακρὸν. hanc capitis glabritiem eſſe volunt, ad quem tegendam κῶλια περικρόνια geſtare ſolent ſeniores, vulgo *calautas* vocant: illam ſolius frontis aut ſuperciliorum. *Idem.*

8 Βδελυρώτατος] *Impuriſſimus.* Legend. Caſaub. ad Char. Theoph. *Bourd.* Characteriſmum hominis βδελυροῦ habemus apud Theophraſtum. Vox ea impuritatem & fœditatem continet. deducitur enim ἀπὸ τοῦ βόδεσθαι, ut hominem ſignificet proſtituti pudoris, & flagitioſe turpem. *Barl.*

1 Περίεσ-

[1] Περίκα δὸς πάλαι μισθὸν ἔπαινε, ἐπεὶ ἄσαιτό με, πάντων σιωπώντων, [2] μόνος ὑπερεπῄνεσεν, ἐπιμομφόμενος [3] φθονώτερον εἶναι τὸ κύκνειον, ἐπειδὴ νοσοῦσα σφόδρα εἰδέ με, καὶ σφοδρὰν ἐπιπλῆξαι διόμενος, [4] πλαγὰς ἐφ' ἡμῖν ὑπὸ σφοδρότητος. [6] Φι. Ἀπὸ τῆς εὐαρεστίας. τὸν Τίμωνα γνωρίζετε; τὸν Γναθωνίδης φίλον καὶ συμπότην; τοιγαροῦν δίκαια πέπονθεν ὑπὸ ἀχαρίστου. ἡμεῖς δὲ πάλαι ξενισθέντες καὶ ξυμφρέσει, καὶ δημῷ, [7] ὅμως μετριάζομεν ὡς μὴ ἐπιπη-

in filiæ dotem talenta duo, laudationis præmium, cùm me canentem reliquis omnibus silentibus solus supra modum laudasset, dejerans me oloribus longè magis canorum, postquam me nuper ægrotantem vidit (nam adieram opis indigus) plagas egregius ille vir impegit. *Phil.* O impudentiam! nunc demum Timonem agnoscitis? nunc Gnathonides amicus & conviva: enimvero digna se accepit, cùm sit ingratus. At nos qui jam olim familiares sumus, æquævi, ac populares, tamen modestè agimus, ne in-

1 Περίκα] Sic vocat παμήλιον δῶρον, quod pater filiæ dat, cum eam elocat παρὰ τὸ φερνιεῖδη εἰς τὸ γαμβροῦ οἶκον, ut vult Stephanus, quod in domum generi à socero præmittatur. *Barl.*

2 Μόνος ὑπερεπῄνεσεν] Notetur etiam, quod & Theophrastus docet in charact. κολακείας, Philiadem solum cæteris omnibus tacentibus laudasse Timonem, hoc est, ut proverbio dicitur, fulicam olori comparasse. Nec sine caussa inquit, ὑπερεπῄνεσεν. Nam & hoc adulatoribus proprium est supra modum laudare, nec tam encomiis suis ornare divites quam onerare. ἐπαίνους φορτικοὺς eleganter supra vocavit. De isthoc hominum genere sic Iuvenalis:

Miratur vocem angustam, quâ deterius nec
Ille sonat quo mordetur gallina marito. Idem.

3 Ὡς δικαίως τὸν κύκνειον] Eodem proverbio passim utitur. Sic in Cycnis. *Beurd.* Hinc proverbium *cycnea cantio* pro dulcissima & ultima, de quo Erasmus in Chiliad. Dicuntur cycni instante morte mirandos quosdam cantus edere, quod ut omnium litteris celebratum est, ita nulli, ut credo, repertum. Certe testatur Athenæus lib. 9. Alexandrum Mindium tradidisse, multos se moribundos prosecutum, sed nullius audisse cantum. Idem sensit Plinius. lib. 10. cap. 23. & Iul. Scaliger contra Cardanum exercitat. 232. Non defuere tamen Philosophi nonnulli, qui hujus rei causssam dare conantur, affirmantque id accidere propter spiritus per collum procerum & angustum erumpere laborantes. Hinc Martialis:

Dulcia defecta modulatur carmina lingua
Cantatur cycnus funeris ipse sui.

Quin & Ægyptii, cum significare vellent Musicum senem, *cycnum* pingebant teste Oro Niliaco in Hieroglyphicis. *Barl.*

4 Πλαγὰς ἐφῃνίττετο] Præpositio ἐφ' in verbo suam habet emphasin. q. d. Non satis illi fuit verbis procacibus me inanem dimittere, sed & insuper plagas addidit, vel colaphos impegit. Articum dicendi genus, ἐπαίνων πλαγὰς vel absolute ἐλεύειν pro, *cadere*. Idem.

5 Ὁ γνώριμος] *Generosus ille* per ironiam, ut supra. Articulus vicem præstat pronominis ἐκεῖνος. Idem.

6 Φι. ἀπ' εὐαρεστίας] Philiades ut favori velificetur Timonis, Gnathonidem merito ab ipso rejectum fatetur ob ingratitudinem ejus, ut de suo erga eum candore & benevolentia certus esse possit. *Idem.*

7 Ὅμως μετριάζομεν] En parasiticam modestiam. μετριάζειν hoc loco est

δὲν ἀκώμβρ. χαῖρε ὦ ἑταῖρε. [2] καὶ ὅπως τὰς [2] μιαρὰς ταύτας κόλακας φυλάξῃ, [3] τὰς ἐπὶ τῇ τραπέζῃς μόνον, τὰ ἄλλα ὄρνεα, κορώνας ἐόντ' ἀφειδοῦσας. [4] οὐκ ἔστι [5] πιστότης ἀνθρώποις, καὶ πονηροί. ἐγὼ δ' [6] τάλαντόν σοι κομίζων ὡς ἔχοις [7] ποῦ τὰ κατεπείγοντα χρήματ', καὶ ὀλίγῳ πλησίον ἥκουσι ὡς πλουτίσῃς ὑπερμεγάθη τινὰ πλοῦτον. ἥκω τοιγαροῦν τοῦτό σε νουθετήσων. καίτοι σύ γε ἄπορος εἶ, εἰδὼς ἴσως διήκοντα τὸν παρ' ἐμοῦ λόγον, [8] ὃς καὶ τῷ Νέ-

insilire videamur. Salve here, fac ut adulatores istos obſerves nefarios, qui nuſquam niſi in menſa adſunt: præterea à corvis nihil differunt. Nulli hominum hujus ætatis eſt amplius fidendum: ingrati omnes & ſceleſti. At ego cùm tibi talentum afferrem, quo ad urgentem neceſſitatem uti poſſes, in via accepi te ſummas quaſdam opes eſſe nactum. Proinde veni his de rebus te moniturus, quanquam fortè tibi me monitore nihil erat opus, cùm vel ipſi Ne-

moderatione uti, non inſultare miſero, opponiturque τῷ ὑπερηφάνῳ, vel ut alii codices habent, ἐμπαθῶν, quod idem valet. *Barl.*

1 Καὶ ὅπως φυλάξῃ] Defectivum loquendi genus, ſed Atticum, pro ὅρα, vel μελέτω σοι ὅπως φυλάξῃ. Exempla paſſim obvia. recte interpres, *fac ut obſerves*. Idem.

2 Μιαρὰς] Sic fere appellat adulatores, hoc eſt, ſceleratos, & nefarios. propriè μιαρὸς ſanguine pollutum ſignificat, à μιαίνω, *polluo*. Heſychio exponitur, ὁ μιμολυσμῷ αἵματος ἀκαθάρτου, ſic locum corrigo, pro quo legitur αἵματος ἀκαθάρτου, nullo ſenſu. *Idem.*

3 Τὰς ἐπὶ τῇ τραπέζῃς] Vocat paraſitos: *qui bona ſumma putant aliena vivere quadra.* τραπέζιας olim appellatos fuiſſe tradit Plutarchus in Sympoſ. Philoſtratus pro eodem dixit, τοὺς ἐπὶ τῇ τραπέζῃς. Cicero *omnium menſarum aſſeclas* ſcite appellat, qui, ut Plautinus ille Gnatho ait, *vocati, non vocati* ſolent eſſe in convivio. *Idem.*

4 Οὐκ ἔστι] Nemini fidendum eſſe monet Philiades, quod plerique omnes ſui ævi homines eſſent ſubleſta fide & improbi: ſe tamen unum ut ſincere amicum excipi vult. *Idem.*

5 Πιστότης] Atticum eſt, pro πιστότητος. plurale pro ſingulari. Sicut omnibus fidere, ſtultum eſt: ita nulli fidere, inhumanum. Tamen cum tanta ſit perſonatorum amicorum turba, præſtare ait Philiades, nulli fidere, quam facile credendo ruſſus decipi. Nam ut ille inquit apud Theognidem: Πίστις χρήματ' ὄλιστα ἀπίστων δ' ἰσόσασα, id eſt, *Nimia fiducia pecunias amiſit: diffidentia vero eas retinuit.* Idem.

6 Τάλαντον κομίζων] Duo fuere talentorum genera, quorum minus libras valebat ſexaginta: majus octingenta. vide Caroli Gerardi Comment. ad Ariſtoph. Plutum. *Idem.*

7 Ποῦ τὰ κατεπείγοντα] Supple, πράγματα, *rebus urgentibus, in urgenti neceſſitate.* τὸ κατεπεῖγον dicitur *negotium urgens.* Scit enim Philiades beneficium opportuno tempori collatum eſſe gratiſſimum, & bis datum cenſeri, quod inopi datur prompte & ultro. Nam *nulla res* (inquit Seneca in lib. de benef.) *carius conſtat, quam quæ precibus empta eſt, & extorta potius, quam data.* πλοῦτος πλουτεῖν Atticiſmus, ut ſupra, ἀστρολὰς ἀστρολᾶν. Sic *furere furorem, ſervire ſervitutem* & alia Græcorum more dicunt Latini. *Idem.*

8 Ὃς καὶ τῷ Νέστορι] Laudat Timonem à prudentia, eumque Neſtori tantum non confert, ſed præfert. Fuit Neſtor Pyliorum rex, qui ob tria maxime celebratur ab Homero, quod eſſet omnium hominum vivaciſſimus, quod longo rerum uſu pru-

σοφε [1] τὸ δίον Νεστόρειος ἄν. [2] Τί. [3] ἴσῃ ταῦτα· ἀ Φιλιάδη. πολλὰ [4] ἀλλὰ σοφιστὴ, ὡς ἢ σὺ [5] φιλοφρονήσομαι τῇ δικίλλῃ. Φι. [6] ἄνθρωποι, [7] κατάρας δ' κεφαλὴν ἔχω δ' ἀχαρίστου, διὸ τὰ συμφέροντα ὑποδείξω αὐτῷ. [8] Τίμων. ἰδοὺ τρίτος ὅτος ὁ ῥήτωρ Δημέας προσέρχεται, [9] ψηφίσμα ἔχων ἐν τῇ δεξιᾷ, καὶ [10] συγγλῶς ἡμίτροφος εἶναι λέγων. ὅτος ἐκκεκίδηκε παρ' ἐμοῦ τάλαντα μιᾶς ἡμέρας σκήπτους τῇ πόλει, [11] κατεδεδίκασο γὰρ, καὶ ὑπὸ-

Neſtori, ſi neceſſe eſt, conſilium dare queas. *Tim.* Ita fiet Philiades. Verùm accede quo te ligone comiter excipiam. *Phil.* Viri, caput mihi ab hoc ingrato effractum eſt, propterea quòd illum quæ in rem illius erant, admonui. *Tim.* Ecce, tertius huc orator Demeas accedit, tabulas dextra tenens, ſeque profitens mihi cognatum eſſe. Hic una die de meo ſedecim talenta civitati dependit, nam damnatus erat, ac vinctus. At quum ſol-

prudentiſſimus: ac denique quod facundiſſimus. Vnde ad Trojanæ urbis excidium non decem Ajaces, ſed Neſtores habere optabat Agamemnon, eo docens, plus in bello poſſe prudentiam, quam fortitudinem, & *parum arma foris prodeſſe, niſi prudens domi conſilium fuerit.* Tullius lib. 1. offic. *Barl.*

1 Τὸ δίον] Interpretes vertunt, *ſi neceſſe eſt*, puerili errore. nam τὸ δίον cum articulo *officium* denotat, quaſi dicat Philiades Timonem tanta pollere prudentia, ut ipſum Neſtorem ſui officii commonefacere poſſit. quod eſt τὸ δίον παραινεῖν. Infra dixit, τὰ συμφέροντα ὑποδείξω. Idem.

2 Τί.] Conceſſio ſeu approbatio ironica quæ ſequitur. *Idem.*

3 Ἴσῃ ταῦτα] Concedentis formula, *ſic erit, ita fiet, ut dicis.* Idem.

4 Ἀλλὰ σοφιστὴ] Per illuſionem σχηματικὴν, ut apud Terent. *Adeſdum bona vir.* Idem.

5 Φιλοφρονήσομαι τῇ δικίλλῃ] Feſtive. quo pacto Galli dicunt, *careſſer quelqu'un à coups de baſton.* Idem.

6 Ἄνθρωποι] *O viri.* Quiritantis vox & opem implorantis. *Idem.*

7 Κατάρας τὸ κεφαλὴν] Atrocitatem injuriæ declarat, cum caput ſibi comminarum queritur. κατάρας per dialyſin Atticam ponitur, ἀντὶ τῦ κατῆρα. Sic Ariſtoph. in Veſpis:

Ἀνὴρ Συβαρίτης ἐξέπεσεν ἐξ ἅρματος,
Καίπως κατῆρε τὴν κεφαλήν.
id eſt:
Homo Syharita nuper è curru excidit,
Cadenſque capite vulnus accepit grave.

Τὸ κεφάλιον proprie *calvaria.* recte interpres *caput* interpretatur, ut patet ex Comici loco. Sic & Herodian. ξύλῳ σκαιδὶς χ' τῷ κεφαλίῳ ἐπελθόντος, quod politiſſimus vertit Politianus: *fuſte capiti illiſo vitam finiit.* Idem.

8 Τί. ἰδοὺ τρίτος ὅτος ὁ ῥήτωρ Δημέας προσέρχεται] Tertius ad Timonem ſe recipit Demeas orator, cujus ἀλαζονείαν, & gnathonicas artes ingenioſe ob oculos ponit Lucianus. *Idem.*

9 Ψήφισμα] Quod à legis ſanctione differt; hic tabulæ ſunt, in quibus conſcriptæ erant laudes & merita Timonis; vel quibus continebatur decretum ſeu plebiſcitum de aurea ei erigenda ſtatua, ut in ſequentibus declarat. *Idem.*

10 Συγγλῶς ἡμίτροφος εἶναι λέγων] Græca ſermonis ſtructura, quam & imitatur Ovid. 3. Metam. *Rettulit Ajax Eſſe Iovis pronepos.* Cognatum ſe eſſe fingit Timonis, quo facilius hominem auro emungat. *Idem.*

11 Κατεδεδίκασο] *Damnatus erat*, nempe pecuniæ quam debeat civitati, eaque de cauſſa vinctus. hinc καταδικασθεὶς, *condemnatus*, *addictus.* Heſychio

δὲ, σὺν δικαιοδόσει, καὶ ἐγὼ ἐλεήσας, ἐλυσάμην αὐτὸν. ἐπειδὴ [1] τοῦτον ἔλαχε [2] τῇ Ἐρεχθηίδι φυλῇ [3] διανέμειν τὸ θεωρικὸν, καὶ ἐγὼ

solvendo non esset, ego misertus illum redemi. Porrò cum illi sorte obvenisset, ut Erechtheidi tribui distribueret ærarium, atque ego adiens,

chio ἀγώγιμον. Sic dicebatur, qui abducendus condemnabatur, & in potestatem tradebatur ejus a quo ducebatur, ut de ipso posset facere, quod libitum erat. Licebat olim creditori debitorem confessum ob æs alienum venundare, & capitis supplicio afficere, tam apud Athenienses ex lege Solonis, quam apud Romanos ex lege 12. Tabular. quod cum immitius videretur, postea in desuetudinem abiit, & pro trucidatione & sectione corporis debitorum æstimatio judici permissa fuit. Salmas. ad ius Atticum. *Bart.*

1 Ἔλαχε ἐλαχε | Verbum λαχεῖν, ut & Hebr. לכר, propriè *sortiendi* vel *sortes proponendi* significationem habet: frequentius tamen accipitur pro *sorte* vel *sortito obtinere*. Hinc Latinum *nancisci* e Græco λαγχάνειν, verso λ in ν, ut docet Caninius. *Idem.*

2 Τῇ Ἐρεχθηίδι | Athenienses, cum non viderentur sibi satis una Ἀθηνᾷ, id est, Pallade nobiles, variis etiam sui populi partibus, hoc est, tribubus, nomina ab eponymis dedere. Erant vero ἐπώνυμοι heroes, primi scil. illi, quos suprema hominum memoria noverat, quique virtutis ergo statuas habebant Athenis. Et cum duodecim essent tribus, decem ex Apollinis oraculo à principibus suis seu regibus fama clarioribus nominatæ, in quibus fuit tribus *Erechtheis* ab Erechtheo rege nomen adepta, ut *Cecropis* à Cecrope, *Pandionis*, à Pandione, &c. *Idem.*

3 Διανέμειν τὸ θεωρικὸν | Pecunia primum bellica, dein χρήματα εἰς θεῶν τιμὰς ἐ ἑορτὰς δεδομένα ἐν τοῖς Παναθηναίοις ἐ Διονυσίοις. Helych. hæc autem pecunia dividebatur in solos cives ut pararent sibi πτηλώματα & alia vel ad sacrificia vel ad spectacula necessaria, ut patet lin. seq. distributio videtur μισθ. ἐπιδόσεις τοῖς ἐκ πατρῶν ἢ φυλῶν θεωρικὰς εἰς ἄκεσιν μισθ. εἰς θυσίας. Demost. ex quibus verbis non omnibus civibus distributum videtur τὸ θεωρικὸν, sed τοῖς θεωρικοῖς. Vocabant autem θεωρικὸς σὺν τοῖς θεοῖς ἀπάρχας ἀπάγοντας, ἐσταφανωμένους. Helych. sive θεωρικοὶ ἢ θεωροὶ erant oratores illi quos extra fines ad sacra, vel ad trium dierum continuorum ludos, vel ad oracula Senatus mittebat. Sept. Flo. Christia. ad pac. Aristoph. Locus alius hac de re fusius dicendi. *Bourd.* Interpres vertit *ærarium*. proprie sic dicebatur pecunia, quæ pauperibus è publico ad emendam in theatro sedem erogabatur, quod est θεᾶν ἀγορεύειν apud Theophrast. in charact. Helychius: θεωρικὸν ἀργύριον τὸ εἰς θεῶν τιμὴν ἐ ἑορτὴν διδόμενον θεωρίας ἕνεκα, τὸ ἐ πένησιν μετέχειν τῶν θεωρίων. Pretium vero quod pendebatur spectaculorum conductoribus sive locariis erant duo oboli. Sic Libanius: ἑκάστοτε δύο διδόναι δύο ὀβολοὺς, ἐ ἔτιμον ἦσαν. Postea & in alios usus conversa fuit, præcipue tamen theatrales, eratque distributio μισθὸς, nec omnibus & singulis dividebatur, ut vult Stephanus, sed tantum τοῖς θεωροῖς, vel θεωρικοῖς, qui hoc πτηλώματα, vel alia ad sacrificia & Deorum honorem necessaria comparabant, ut ad hunc locum notat Bourdelotius. *Barth.* Hæc ultima verba immendo deliteunt. Lege, αὐτῶν τὸ γ' ὠνούμενον, & videtur bene legisse Erasmus, qui vertit, *id quod ad me redibat, percerem*. Sed non tam bene ei succellit, quando θεωρικὸν interpretatus est *ærarium*. Debebat potius interpretari *donativum*. Erat enim τὸ θεωρικὸν pecunia, quæ ex publico populo tribuebatur ad spectaculorum impensas Panathenaicorum, Pythiorum & Olympiacorum tempore. Sed ex hoc loco emergit non mediocris difficultas. Timon supra non semel Κολυττεὺς dictus est. At Κολυττὸς demus seu pagus Atticæ vel potius pars Athenarum Harpocrationi & Suidæ Ægeidi tribui tributior, quomodo igitur hic Timon dicit se accessisse ad illum, qui Erechtheidi tribui donativum Theoricum distribuebat, ut

ἀπῆλθον αὐτῶν [1] τὸ μεγιόμβριον, οὐκ ἔφη γνωρίζειν πολίτην ὄντα μι. [2] Δη. χαῖρε ὦ Τίμων. τὸ μέγα ὄρεμμα [3] ἦ ἥβης. [3] τὸ ἔρεισμα τῆς Ἀθηναίων. τὸ [4] προβλημα τῆς Ἑλλάδος. καὶ μὴν πάλαι σε [5] ὁ δῆμος [6] ξυνειλεγμένος, καὶ αἱ [7] βουλαὶ ἀμφότεραι προεμένουσι. [8] πρότερον δ' ἄκυρον τὸ ψήφισμα, ὃ ὑπὲρ σοῦ μέγραφα. Ἐπειδὴ Τίμων ὁ Ἐχεκρατίδου κολυττιεύς, ἀνὴρ οὐ μόνον καλὸς κἀγαθὸς, ἀλλὰ καὶ σοφὸς, ὡς οὐκ ἄλλῳ σὺ τῇ Ἑλλάδι adiens, id quod ad me redibat poscerem, negabat se civem me agnoscere. *Dem.* Salve Timon, præcipuum tui generis præsidium, fulcimentum Athenienſium, propugnaculum Græciæ; profectò jam pridem te populus frequens, & utraque curia operitur. Sed prius decretum audi, quod de te conſcripſi. Quandoquidem Timon Echecratidæ filius Colyttenſis, vir non modò probus & integer, verùm etiam ſapiens, quantum alius in Græ-

ſuam legitimam partem acciperet, qui cum eſſet Colyttenſis domo, non erat Erechtheidis tribulis. Certe hoc videtur ἀσύστατον. Ergo vel falſus eſt Harpocration, & qui eum ſequitur Suidas, & male Colyttum pagum accenſuerunt Ægeidi (quod magis puto) vel male Lucianus Timonem Colyttenſem facit, quod non eſt veriſimile, cum id non ſemel dixerit. *Palm.*

1 Τὸ μεγιόμβριον] Ita vocatur rata pars, ſeu debita portio, quæ alicunde provenit; ſive lucrum ex negotiatione ortum. Subauditur nomen μέρος quod aliquando exprimitur. Xenoph. lib. 7. hiſtor. Græcar. ἐκ αὐτοῦ τὸ μεγιόμβριον μέρος εἰς τὸν Ἐπαρείτας ἐπὶ τὴν πόλιν ἐμπορεύσαντες ἀπέπεμψαν τοῖς ἄρχουσιν. id eſt, *Et ipſi quum partem ratam, quæ ſuo nomine debebatur Eparitis ex urbe capiſſent, eam præfectis miſere.* Barl.

2 Δη. χαῖρε, ὦ Τίμων] Rhetor Demeas blanda & fucata oratione aggreditur Timonem præmiſſa ſalutatione, eumque magnificis elogiis condecorat. *Idem.*

3 Τὸ ἔρεισμα ἦ Ἀθηναίων] Ex Pindaro, ἔρεισμα. Bourd. Sic Pindarus Theronem appellat ἔρεισμα Ἀκράγαντος, Olymp. oda. 2. Et Athenas, ἔρεισμα Ἑλλάδος, *Græciæ fulcimentum*, ad quæ reſpexiſſe videtur Lucianus. Sumpta tralatio à fulcris illis, quibus innititur & firmatur ædificium. hinc Ariſtot. de part. animal διὰ τοῦτο, inquit, τῷ ἐλέφαντι μόνῳ ἐρείσματός εἰσι χάριν, id eſt, *pedes elephanto ſolum pro fulcimento ſunt.* Idem.

4 Πρόβλημα] *Propugnaculum* hoſtibus quaſi pro munimine objectum. Ita Homerus Ajacem vocat ἔρκος Ἀχαιῶν, *ſeptum Achivorum.* Et Hector Τρώων κίων appellatur à Pindaro. Sunt enim viri fortes tamquam στύλοι ἦ πόλεων, *columnæ & firmamenta civitatum.* Idem.

5 Ὁ δῆμος] Refert porro Demeas Senatum populumque Athenienſem jam dudum exſpectare Timonem, & ſuum in ordinem velle cooptare ob ingentia ejus in Remp. merita, quæ omnia ab ipſo finguntur, ut homini incauto fucum faciat. Solent enim adulatores, ut Theophraſtus quoque notat in Charact. referre, quanti quiſque fiat ab omnibus, & narrare etiam ea, quæ nunquam ab aliis aut dicta, aut facta ſunt. *Idem.*

6 Ξυνειλεγμένος] Prxt. Attic. Heſychio, συναγμένος, συνηθροισμένος, in unum congregatus. *Idem.*

7 Βουλαὶ ἀμφότεραι] Quingentorum ſc. qui πρυτάνεις dicebantur, & Heliæenſium, de quibus poſtea loquitur Demeas. Fuere plures Curiæ apud Athenienſes. *Idem.*

8 Πρότερον δ' ἄκυρον τὸ ψήφισμα] Decretum recitat Demeas, quo viri illius probitatem & bellicam virtutem mirifice deprædicat. *Idem.*

δι, ὃς πάντα χρόνον ἀθλητὴς τὰ ἄριστα προέτιον τῇ πόλει [1] νενίκηκε ὑπὸ πυξ, [2] καὶ πάλιν, καὶ δρόμου τὸ ὁλυμπίαδα μιᾶς ἡμέρας, καὶ πλείω ἅρματι, καὶ [3] συνωρίδι πωλικῇ. [4] Τί. ἀλλ' [5] οὐδὲ ἐθεώρησας ἐμὲ πώποτε εἰς ὁλυμπίαδα. Δη. [6] τί δέ; θεωρήσεις ὕστερον. τὰ τοιαῦτα γὰρ πολλὰ εὐδοκιμοῦντα ἄμεινον. καὶ [7] ἠρίστευσε γὰρ ὑπὲρ τὴν πόλεως πάντα

Græcia nemo, nunquam per omnem vitam destitit optimè de Republica mereri: præterea pugilatu, lucta, cursuque die eodem adhæc solenni quadriga, equestrique certamine in Olympicis vicit *Tim.* At ego ne spectator quidem unquam in Olympicis sedi. *Dem.* Quid tum? spectabis posthac. Sed ista communia add. satius est. Tum anno superiore apuc

1 Νενίκηκε] Ead. narrat. de Merc. cond. *Bourd.* Νενίκηκε δὲ πυξ] Id est., τὴν πυγμὴν. Hinc Pollucem Homerus vocat πυξ ἀγαθὸν, hoc est, pugillatu strenuum. Exercebatur pugillatus ille cæstibus tam apud Græcos, quam Romanos, ut videre est apud Theocr. in ἐγκωμίοις, & Virgil. 5. Æneid. fuitque hæc concertatio discriminis plena, nec nisi viris fortissimis tentata, ut de Darete & Entello ibidem legitur. *Barl.*

2 Καὶ πάλιν] Gymnica quædam certamina hic recensentur à Demea. Notanda insolens constructio, νικᾶν πάλιν ἓξ δρόμον, pro πάλη ἓξ δρόμῳ, sicut postea tertio casui junctum dixit: νικᾶν ἅλμασι, ἓξ συνωρίδι πωλικῇ. Per τέλειον ἅρμα, curule certamen intelligit, quod institutum fuisse legitur vigesima quinta Olympiade, non quod priscis Homeri temporibus ignotum esset, sed quod prius in Olympiam fuerit admissum. τρίππιον sive quadrigas ea voce designari putat Budæus, accipiendo τὸ τέλειον, pro eximio & amplo: vel pro equis justa ætate & magnitudine præditis, ad differentiam τοῦ ἀζύγου, qui dentem ætatis indicem nondum ejecerunt. de quo Pausanias 1. Eliacōn. *Idem.*

3 Συνωρίδι πωλικῇ] Interpres vertit, *equestri certamine*, generatim nimis, cum propriè sic dicantur bigæ pullorum equinorum. Pausanias συνωρίδα πώλων appellat. qua voce etiam certamen ipsum continetur, q. d. Demeas Timonem non modo quadriga victorem extitisse, sed & biga. Συνωρὶς vocatur duorum equorum conjunctio, quasi συνωρεῖς à συναείρω τὸ συζεύγνυω, conjungo, ut docet Eustathius. Nec sine caussa adjicitur πωλικὴ, quod συνωρίδος nomine etiam significentur bigæ mulares, quæ & ἡμίονοι, hoc est, ἅρμα ἐξ ἡμιόνων ζεύγνυσθαι, ut Pindari Scholiastes exponit. *Idem.*

4 Τί.] Timon audita laudum suarum recitatione, ruditatem suam candide fatetur, & adulatoriam Demeæ rhetoricationem merito coarguit. *Idem.*

5 Οὐδὲ ἐθεώρησα] Simili ratione apud Theocrit. respondet pastor in ecloga, quæ νομεῖς inscribitur: ἓξ αὖθις τὴν ἅλιον ἐς ὀφθαλμοῖσιν ὁπώπῃς; *Et quando ille oculis oleum conspexerat unquam?* per oleum significatur certamen. solebant enim athletæ, quo membris evaderent duriotibus, oleo se inungere certaturi. *Idem.*

6 Τί δέ] Rhetor, cum nihil haberet, quo putidam suam adulationem palliaret, nihil quicquam referre ait, si nunquam spectarit; fore aliquando tempus, quo spectet victoriaque potiatur, imo eo impudentiæ prolabitur, ut etiam εἰς ὑπερβολὴν ea audeat commemorare prælia, quibus nunquam interfuit Timon. Tales plerœque sunt Rhetorum nostrorum declamationes, κολακευτικαὶ & ad ostentationem seu pompam duntaxat compositæ. *Idem.*

7 Ἠρίστευσε] Verbum ἀριστεύειν non tantum usurpatur de eo, qui rem fortiter in bello gerit, sed & qui vincit. Hinc ἀριστεῖς sunt viri rebus præclare gestis conspicui & multarum palmarum, quibus debentur nimirum τὰ ἀριστεῖα, id est, victoriæ præmia. *Idem.*

1 Ke-

ΤΙΜ. Ἀχαρνίοις, ἢ [1] κατέκλυσε Πελοποννησίων [2] δύο μοίρας [3] Τί. πῶς; λέγε γὰρ τὸ μὴ ἔχειν ὅπλα, [4] οὐδ' ἀποχειροτονῶ ἐν τῇ καταλόγῳ. Δη. μίτρια τὰ τοιαῦτ' ἀλλ' ἐκεῖνοι ἂν εἰπεῖν ἡμεῖς ὄ, ἀχάριστοι ἐσμεν ἐπιμὴ ἀμεμφιόντως. [5] Ἔπι ὄ δὲ [6] ψηφίσματα γράφων, ἐ συμβουλεύων, ἢ στρατηγῶν, ἐ μικρὰ ὠφέλησε τὴν

apud Acharnenſes pro Rep. fortiſſimè ſe geſſit, & Peloponneſiorum duas acies concidit. *Tim.* Qua ratione? quippe qui nec unquam arma geſſerim, nec miles unquam conſcriptus fuerim. *Dem.* Modeſtè quidem de te loqueris: Nos tamen ingrati futuri ſumus, niſi meminerimus. Præterea ſcribendis plebiſcitis, & in conſultationibus, & in adminiſtrandis bellis, non mediocrem utilitatem attulit

1 Κατέκλυσε Πελοποννησίων] Belli Peloponneſiaci, cujus hic meminit Demeas contra Athenienſes, origo cæpit ex occaſione trium meretricum, ut refert Thucydides. Quæ cauſſa licet minus honeſta fuerit, tamen vetus eſt, & omnium ſcriptis celebrata, ſic tamen ut & aliæ fuerint aliis memoratæ auctoribus, de quibus præter Athenæum conſulendi Plutarchus in vita Periclis, Diod. Siculus lib. 12. A. Gellius, itemque Ariſtophanes in Acharnenſ. qui occaſionem hinc ſumpſit Comœdiam illam adornandi, quæ inſcribitur Ἀχαρνῆς. Erat autem Acharnæ civitas Græciæ in Attica regione totius ejus tractus potentiſſima, apud quam Peloponneſios contudiſſe & victoria potitum Timonem fingit Demeas. κατακλύειν militare verbum eſt & emphaticum. Dicitur enim teſte Euſtathio ὅπ' σφαγῆς, de mactatione, & plus eſt, quam ἀπλῶς occidere. nam τομὴν ſive ſectionem ſignificat in corpus penetrantem, & διαίρεσιν. Barl.

2 Δύο μοίρας] Vox μοῖρα hoc loco deſignat certum quoddam militum σύνταγμα, pro quo μόρας dicunt Lacedæmonii extrito ι. habebatque, ut Xenophon docet in Lacedæm. republ. Polemarchum unum, centuriones quatuor, quinquagenum præfectos octo, manipulorum duces ſexdecim, vel ut Diodorus Siculus tradit lib. 15. quingentos milites. *Idem.*

3 Τί. πῶς] Continetur his verbis alter ἔλεγχος τῷ ψεύδει ab abſurdo. *Idem.*

4 Οὐδ' ἀποχειροτονῶ] Neque nomen dedi militiæ. ἀποχειροτονεῖσθαι ἐν τῷ καταλόγῳ dicuntur milites, qui ſtipendia merentur. Pro eodem quoque Græci dicunt, ἐγγράφεσθαι, μεταγράφεσθαι, vel ἐπιγράφεσθαι ἐν καταλόγῳ. Ariſtophanes in Equit.

Ἔπειθ' ὁ σωλίτης ἐπιδεὶς ἐν καταλόγῳ,
Οὐδὲν χρῆν ἀποτρέπεις μεταγραφήσεσθ'.
Ἀλλ' ἄπιθι λαβὼν τὸ ψήφισμα, ἐγγραφήσῃ.

Vbi interpres, καταλογοι, inquit, *ſilvanæ erant, hoc eſt, tabellæ, in quibus deſcribebant nomina eorum, qui ſtipendia faciebant.* Vnde οἱ ἐκ τοῦ καταλόγου Demoſthenis dicuntur *milites emeriti*, qui ætatem exceſſerunt, quam στρατιώτιμον vocant Græci, *rudi donati* Latinis. Inſcribere vel delere militum nomina penes ταξίαρχον erat, hinc *miles ſcriptus* & *deletus* apud Livium lib. 7. *Idem.*

5 Ἔπι ὄ] Continuat palpando vaniſſimus Rhetor, Timonemque non bellica virtute ſolum, ſed & conſilio, rerumque militarium adminiſtratione haud exiguam Reip. utilitatem ac decus attuliſſe ait, quo gratiam ejus demereatur. *Idem.*

6 Ψηφίσματα γράφων] *Plebiſcitum*, i. e. rogationem à plebe ſciram ferens. Rogationes apud Romanos vocabantur leges illæ, quas rogante conſule plebs ſciſcebat. Formula rogandi erat: *Velitis, jubeatis Quirites.* Apud Græcos, præſertim Athenienſes, ſiquid populo eſſet placitum, χειροτονία declarabatur,

πόλιν. ἐπὶ τούτοις ἅπασι [1] δίδεχ τῇ βουλῇ, καὶ τῷ δήμῳ, καὶ [2] τῇ Ἡλιαίᾳ καὶ φυλαῖς, ἑκὶ πᾶς δήμοις ἰδίᾳ, καὶ κοινῇ πᾶσι, [3] χρυσοῦν ἀνασῆσαι τὸν Τίμωνα ἐν ἀκροπόλει, κεραυνὸν ἐν τῇ δεξιᾷ ἔχοντα, καὶ ἀκτῖνας ἐπὶ τῇ κεφαλῇ. καὶ στεφανοῦσαι αὐτὸν χρυσοῖς στεφάνοις ἑπτὰ, καὶ ἀναγορεύσαι τοὺς στεφάνους σήμερον [5] διονυσίοις [6] τραγῳδοῖς καινοῖς ἀγῶνα· γὰρ δὴ αὐτὸν δεῖ σήμερον τὰ διονύσια.

lit Reip. Quamobrem visum est omnibus, curiæ, plebi, magistratibus tributim, plebejis singulatim, communiter omnibus, aureum statuere Timonem juxta Palladem in arce, fulmen dextra tenentem, & radios super capite habentem: eumque septem aureis coronis coronare, hasque coronas hodie in Bacchanalibus per novos Tragœdos promulgari: siquidem hodie illi Bacchanalia sunt agenda. Tu-

id est, *manuum elevatione*, quod postea Senatus auctoritate confirmabatur. *Barl.*

1 Δίδοχ τῇ βουλῇ] Scita fictio, sed adulationis plena, quam & in charact. suis notat Theophrastus. Nec Oratoriæ suæ oblitus est Demeas. Nam ut orator sæpe aliam personam facit loquentem, vel fidei caussa, vel ut invidiam fugiat: ita & adulator ea narrat, quæ ab aliis de amico audierit, quæ nunquam audivit. *Idem.*

2 Τῇ Ἡλιαίᾳ] Erat Heliæa maximum Athenis tribunal. In quo publica judicia ultro citroque caussis agitatis tractabantur à mille quingentis primæ notæ civibus. Nomen accepit ab ἥλιος, quod locus ille sub dio esset & soli expositus. De Heliastis hoc singulare notandum, quod calculos haberent duûm generum, condemnandi & absolvendi, solidum unum, perforatum alterum. Interpres tamen orationis καὶ Τιμοσθένης loco calculorum fabis usos fuisse scribit, nigris & albis, ut differrent, quo spectare putatur illud Pythagoræ monitum: *A fabis abstinete*, quasi per fabarum abstinentiam non legiminis illius flatuosi & pudenda referentis usum interdixerit, sed significarit ei, qui velit in pace degere & fortunæ istibus non subjici, ambitiosè Magistratus & dignitates non esse appetendas. *Idem.*

3 Χρυσοῦν ἀνασῆσαι] Sic Virgil. eclog. 7. *Si fœtura gregem suppleverit, aureus esto*, id est, *aurea tibi statua collocetur.* Viris de patria optime meritis, præsertim Ducibus statuæ erigi solebant. Quod cum apud Athenienses in Ceramico, vel prope Prytaneum fieret, Demeas nequid ingeniosæ adulationi deesset, honorationem ei assignat locum, nempe in arce urbis juxta Minervam, Joviisque Servatoris instar divino cultu prosequendum docet. Erat autem ἀκρόπολις peculiari ratione arx Athenarum, in qua ærarium fuit, & Pallados Πολιάχου simulachrum. *Idem.*

4 Ἐν τῇ ἀκροπόλει] Dixi ad illud Petro. *vident Tritonidis arces.* Bourd.

5 Διονυσίοις] Deest præpositio ἐν. Dionysiacum festum apud Athenienses celebre fuit, omnique libidinum & comessationum genere refertum, cujus utinam hodie in Christianorum encæniis nulla extarent vestigia: Agitari solebat Athenis initio veris mense Elaphobolionis, qui in nostrum Martium incidit, nec annuum erat, sed trietericum in memoriam scil. triennalis expeditionis, quam in Indiam susceperit Bacchus: licet Arrianus lib. 8. in dubium vocet, an Bacchus unquam in Indiam venerit. *Barl.*

6 Τραγῳδοῖς καινοῖς] Tragœdorum quoque novorum meminit, quod tum maximus foret hominum concursus spectandi novas fabulas cupiditate. Sic à Senatu populoque Athenienſi decretum erat, ut Demosthenes aurea corona donaretur in theatro, cum novæ Tragœdiæ agerentur. *Idem.*

1 Εἶτα

[1] εἶπε τὴν γνώμην Δημέας [2] ὁ ῥήτωρ συγγενὴς αὐτῶν, [3] ἀγχιστῆς, & μαθητὴς αὐτῷ ὤν. καὶ γὰρ ῥήτωρ ἄριστος ὁ Τίμων. καὶ τἄλλα πάντα [4] ὁπόσα ἂν ἐθέλοι, τοῦτο μόνον ἔστι τὸ ψήφισμα. ἐγὼ δέ σοι [5] καὶ τὸν υἱὸν ἐβουλόμην ἀγαγεῖν ἂν δή σε, ἢν ἐπὶ τῷ σῷ ὀνόματι Τίμωνα ἀνόμασα. [6] Τί. πῶς δ' Δημέα, ὃς οὐδὲ γεγάμηκας, ἔστω γε ἡμῖν [7] εἰδέναι; Δη. ἀλλὰ [8] γαμῶ, διὰ δὲ θεὸς, εἰς νέωτα, & παιδοποιήσομαι. καὶ τὸ

Tulit hoc ſuffragium Demeas orator, cognatus illius propinquus, & diſcipulus. Etenim orator optimus eſt Timon, præterea quicquid voluerit. Quare hoc tibi ſuffragium attuli. utinam & filium meum ad te adduxiſſem, quem tuo nomine Timonem denominavi. *Tim.* Qui potes illud Demea, qui nunquam uxorem duxeris, quantum nobis ſcire licuit. *Dem.* At ducam novo ineunte anno, ſi Deus dederit: liberiſque operam dabo: tum quod naſcetur

1 Εἶπε τὴν γνώμην] Demeas, ut cœperat, ita aſſentando concludit. Modeſtiam ſuam declarat, cum ſe diſcipulum Timonis profitetur; quem oratorem vocat optimum. *Barl.*

2 Ὁ ῥήτωρ] Rhetoris voce, ut obiter hoc dicam, non ſolum intelligitur, qui præcepta tradit bene dicendi, ſed etiam orator, qui in concione populi verba facere poſſit. Sic & Demoſthenes ῥήτωρ appellatus. Et ῥητορικὸς vocat Iſocrates, τὸν ἐν τῇ πλήθει λέγειν δυναμένην. Aliquando tamen vilius ſonat, cum ῥήτωρ & δημαγωγὸς conjunguntur, in quos paſſim invehitur Lucianus noſter & Ariſtophanes. *Idem.*

3 Ἀγχιστῆς] Generale nomen per ſpecialius reſtringit, vultque dicere, proximo ſe cognationis gradu contingere Timonem. *Idem.*

4 Ὁπόσα ἂν ἐθέλοι] Hæc divitum prærogativa. Horat. 2. Serm. 3.

——— *Quas qui conſtruxerit, ille*
Clarus erit, fortis, juſtus, ſapiens, etiam rex,
Et quicquid volet.

De opibus loquitur. *Idem.*

5 Καὶ τὸν υἱόν] Dolere ſe ait Demeas, quod filium non adduxerit Timoni cognominem. Scit enim vererator gratiorem inter cognatos eſſe eum qui idem nomen gerit, talemque ab orbis in familiam ſubinde adſciſci, bonorumque hæredem ſcribi. Plutarchus de amore prolis. Ῥωμαίων πολλοὶ γαμοῦσι, καὶ ἵνα κληρονόμους ἔχωσι, ἀλλ' ἵνα κληρονομεῖν δύνωνται. Vidit hoc, & in ſua gente damnavit Cicero: *Hæreditatis ſpes quid iniquitatis ſerviendo non ſuſcipit? quem nutum ludupletis orbi ſenis non obſervat?* Hinc & Iuvenalis de cælibe:

——— *Dominus tamen, & domini rex*
Si vis eſſe, nullus tibi parvulus aula
Luſerit Æneas. ——— Idem.

6 Τί. Πῶς δ' Δημέα] Timon hominis vanitatem, & inſulſa mendacia porro eludit. *Idem.*

7 Εἰδέναι] Supp. ἔξεστι, quantum ſcire licet. *Idem.*

8 Γαμῶ] Pro γαμήσω. Demeas τὸ γαμεῖν & παιδοποιεῖσθαι, conjungit ex Stoicorum doctrina, qui non niſi prolis cauſa matrimonium ineundum eſſe præcipiebant. unde Seneca: *Cogitet libidinem non voluptatis cauſſa homini datam, ſed propagandi generis.* Quod & in Catone ſuo agnoſcit Lucanus: *Veneriſque huic maximus uſus, Progenies; urbi pater eſt, ubique maritus.* Hinc ſcite Iocaſta matrimonium appellat ἥδονὰν παιδοποιοῖς, *voluptatem liberorum procreatricem*, apud Euripidem in Phœniſſ. *Idem.*

1 Ἄρρεν

ἐγυησόμην, [1] ἄῤῥεν γὰρ ἔσται, Τίμωνα κἀγὼ κελῶ. [2] Τί. σὺν οἷδα εἰ γαμήσεις ἔτι ὦ δέσποτα, πληγαῖσι τοιαύταις μετ' ἐμοῦ πληγὰν λαμβάνων. Δη. αἴμοι. τί τοῦτο; [3] τυραννίδι Τίμων ἐπιχαιρεῖς, ἐκ τύπτεις τοὺς [4] ἐλευθέρους, ὃ κηδεμὼν ἐλεύθερος, καὶ αὐτὸς ὤν; ἀλλὰ δώσεις σὺ πρὸς τῶν δικῶν, τά τ' ἄλλα, κἀπὶ τῷ [5] πυρὸς πολιν εἰσπράξασθαι. [6] Τί. ἀλλ' οὐκ ἐμπέπρησται ὦ μιαρὲ ἡ πυρὸς πολις. ὥστε [7] δῆλος εἰ συκοφαντῶν. Δη. ἀλλὰ κἀπαλαστίζῃς, [8] τὸν ὀπισθόδομον διορύξας. Τί. εἶ διώρυχ')

tur (erit autem masculus) Timonem nuncubabo. *Tim.* An uxorem tu sis ducturus, haud equidem scio, tanta à me plaga accepta. *Dem.* Hei mihi, quid hoc est rei? Tyrannidem occeptas Timon, pullaíque ingenuos, ipse nec ingenuus, nec civis? verùm pœnas dabis propediem cùm aliis nominibus, tum quòd arcem incenderis. *Tim.* At ô scelestè non conflagravit arx: proinde palam est te calumniatorem agere. *Dem.* Verùm effossio ærario dives factus es. *Tim.* Neque hoc effos-

1 Ἄῤῥεν ἔσται] En confidentiam Rhetoris. quasi de futuræ prolis sexu certus esset, audaciter pronunciat. Nec sine caussa id asserit. Scit enim inter liberos præferri masculos. Rationem dat Euripides in Iphigen. Στύλοι γὰρ οἶκων παῖδες εἰσιν ἄρσενες. *Domum columina quippe sunt nati mares.* Vnde principum filios *munimenta regni* & *præsidia dominationis* appellat Tacitus in Annal. lib. 1. & histor. 5. *Earl.*

2 Τί. οὐκ οἶδα εἰ γαμήσεις ἔτι] Demeas eodem, quo priores, excipitur modo, hoc est, verberibus. Quod cum ægre ferret, ad ingenium se convertit sycophanticum. *Idem.*

3 Τυραννίδι ἐπιχαιρεῖς] Tyrannidem occœptare dicitur, qui civibus liberis vim infert & injustam dominationem in eos exercet. Vti apud Romanos, ita & Athenienses grande nefas habebatur civem liberum indicta caussa verberare. Contumeliam ejusmodi *aikian* vocabant Græci seu περιπλακιαμὸν. hinc & αἰκίας δίκη apud eosdem. *Idem.*

4 Ἐλεύθεροι] Sunt ingenui, qui in genere libertatem habent, non in facto, sicut liberti. ὁ κεκτημένος ἐλεύθερος appellat *qui non plane talis est*, ut Erasmus interpretatur, hoc est, non meram habens libertatem, sed mixtam, ut qui servo vel serva natus est: nec pure civis intelligitur, qui mere civis non esset Atheniensis, sed *hybrida*, ut Horatius loquitur, hoc est, patre Atheniensi natus, matre peregrina, aut vice versa. *Idem.*

5 Πυρὸς πολιν εἰσπράξασθαι] Incendii crimen, uti gravissimum est, ita & extremo supplicii genere plecti solet. Nam qui dolo malo incendium excitarat, gladio olim feriebatur: hodie juxta legem talionis incendio absumitur, qui incendium facit. Ejusmodi *incendiarios* Græci ἐμπρησταὶς vocant. Crimen exaggerat sycophanta, cum non domum privatam, sed arcem civitatis à Timone incensum calumniatur. *Idem.*

6 Τί. ἀλλ' οὐκ ἐμπέπρησται] Criminis objecti falsitatem diluit Timon, meramque calumniam esse probat, quum arx civitatis nunquam conflagrarit. *Idem.*

7 Δῆλος εἰ συκοφαντῶν] Attica σύνταξις. *Constat vel certum est te calumniari*, vel *manifeste calumniaris.* Verbum συκοφαντεῖν ab Athenienſibus tractum, & *calumniari* significat. vide Carol. Gerardi observationes ad Aristophanis Plutum. *Idem.*

8 Τὸν ὀπισθόδομον διορύξας] Ἄπλως Interpres *effosso ærario.* Sed aliud voluit hic Demeas. cum enim dixisset πλὴν ἀκροπόλιν εἰσπράξας, subjungit τὸν ὀπισθόδομον διορύξας. Nam ὀπισθόδομος locus erat ἐπίσω τῆς νεὼ τῆς καλουμένης Παλλά-

ἀδὲ ἔτω. ὕστερον θάπτεται σε ὁ πωλοῦντα. Δη. διωρυχθήσῃ μὰ ὕστερον. νῦν δὲ σὺ πάσῃ τὰ σὺ αὐτῷ ἴχνη. Τί. ὑπὸν τὴν ἀλλὰ λάμβανε. Δη. οἴμοι τὸ μετάφρενον. Τί. μὴ κέκραγθι. κατέπαιγάς σοι τῷ τέτλων. ἐπεὶ ὁ γελοῖα πάμπαν πάθοιμι, δύο μὲν Λακεδαιμονίων μέρας κατακόψας ἀνόπλων, ἓν δὲ μικρὸν ἀνδράποδον μὴ ἐπιτρέψας. μόγις γὰρ ἂν ἄλλον τὸν τοιοῦτον ἀλύμπια πατάξ, ὁ πάλλων. ἀλλὰ τί τοῦτο; ὁ Θρασυκλῆς ὁ φιλόσοφος ἔτος ἐστί; ὁ μὰ ἄλλος.

effossum est. Hæc etiam absurda dicis. *Dem.* Verùm effodietur posthac. Interim verò omnia quæ in eo condita, possides. *Tim.* Alteram itaque plagam accipe. *Dem.* Hei scapulis meis. *Tim.* Ne vocifereris, alioqui tertiam tibi inferam. Etenim res plane ridicula mihi acciderit, si cùm inermis duas Lacedæmoniorum acies fuderim, unum scelestum hominem *non* protrivero. Tum fruſtra vicero in Olympiis pugilatu & lucta. Sed quid hoc? annon Thrasycles Philosophus hic est? profecto ipsus est, promissa

ἔχων δύσει, ὅπερ ἦν Θησαυροτυλάκιον. Interpres Aristoph. ad Plut. Lucianus Herod. *Bourd.* Sycophanta Demeas, cum incendii crimen nullo colore Timoni possit intendere, aliud comminiscitur non minus grave, τοιχωρυχίας, & sacrilegii. Ita apud Aristophanem Blepsidemus Chremylum repente ditatum conspiciens sacrilegii reum peragit. κἀκλοφας, inquit, τὸ Διὰ ἐκεῖθεν ἔχων ἀργύριον ἢ χρυσὸν παρὰ τῷ Θεῷ. Fanum Apollinis innuit, ex quo tantum auri vel argenti ab ipso clam surreptum putabat. τὸ ὀπισθόδομον propriè dicitur τὸ ὀπισθεν μέρος τῦ δόμυ. Peculiariter sic appellatur postica arcis Athenienſis pars, in qua publicum erat Θησαυροφυλάκιον, cujus loci perpetuus velati custos erat Iupiter σωτὴρ, ut patet ex Aristoph. Pluto. *Barl.*

1 Οἴμοι τὸ μετάφρενον] Quid sit μετάφρενον, non satis à veteribus explicatum. Videtur esse interstitium illud inter scapulas lumbosque, ubi renes adhærescunt quasi τὸ μὴ τὸ φρένας, *pone præcordia*, ut exponit Eustath. quæ tergi pars plagis inferendis opportuna est. unde Homerus Iliad. β. Σπάσατο δ' ὤμοιϊν ἰὸν καὶ ἐκ μετάφρενα Πλῆξε. Galenus περὶ εἰσαγωγῆς scribit dorsum sive tergum continere omnes partes collo subjacentes, à cujus utroque latere sunt ὦμοπλάται sive scapulæ, quarum media pars μετάφρενον dicitur. *Idem.*

2 Κέκραγθι] Per syncopen, pro κεκράγατε, ut ἀνοίγθι pro ἀνοίγατε. Ab anormi κράζω vociferor, cui verbo πραχύπτω quandam inesse docet Demetrius Phalereus. *Idem.*

3 Τλῶ τρίτλω] Πλῆξον. Illudit homini Timon χρ μίμησιν. Quos supra Peloponnesios vocavit generaliori nomine, hic Lacedæmonios fuisse dicit. Erant autem Lacedæmonii Athenienſium hostes, ut qui de Græciæ principatu cum illis certarent. *Idem.*

4 Μικρὸν ἀνδράποδον] Per contemptum. Diminutivis enim utimur vel blandiendi gratia, vel ad vilipendium nostrum declarandum. *Idem.*

5 Εἶλον νικήσασθε] Pro νικήσαιμι ἂν periphrasi Attica. νικᾶν τὰ Ὀλύμπια, pro ἐν τοῖς Ὀλυμπίοις. *Olympia vincere* pro *Olympicam victoriam repertare* etiam dixit Horatius Græco more. *Idem.*

6 Ἀλλὰ τί τοῦτον] Accedit tandem Thrasycles philosophus, quem suis coloribus ingeniosè depingit Lucianus, captata scil. occasione hoc genus hominum pro more vellicandi. Nec immeritò. Quid enim indignius minusque ferendum in sapientiæ doctore, quam supercilium & improbitas virtutis professione personata. *Idem.*

[1] ἐκπιτάσας γὰρ τὸ πώγωνα, καὶ [2] τὰς ὀφρῦς ἀναπτῆνας, καὶ [3] βρενθυόμβριός τι φθὸς αὐτὸν, ἔρχεται, [4] τιτανώδης βλέπων, [5] ἀναστοιχηδρῷ τῷ ἐπὶ τῷ μετώπῳ κόμῃ, [6] Αὐτοβορείας τις, ἢ Τρίτων, οἵους ὁ Ζεῦξις ἔγραψεν.

missa barba, subductisque supercíliis, & magnum quiddam secum murmurans, accedit, titanicum obtuens, coma super fronte crispata, Autoboreas alter, aut Triton, quales Zeuxis pinxit. Hic

1 Ἐκπιτάσας τὸ πώγωνα] Character philosophi, quem passim proponit, ut βίων ωρ. In Piscat. in Catapl. *Bourd.* Proprius character philosophorum, qui barbam promittebant, ut tanto viderentur austeriores & venerabiliores. Hinc Persius: *Barbatum credo magistrum Dicere.* Sat. 4. Socratem designat qui πωγωνοτροφῶν erat, uti & Græca testatur Comœdia. Et Horatius de Stertinio: *Solatus jussit sapientem pascere barbam.* βαθυπώγωνας eosdem appellat Lucianus, qui passim deridet eos, qui præter barbam & pallium nihil habérent philosophi. Festive Bagoas in Eunucho ait: *Si Philosophum oporteat ex barba metiri, hircos primam laudem ablaturos.* Nec minus facetum illud Herodis Attici dictum in philosophum palliatum, crinitum, barba ad pubem usque porrecta: *Video*, inquit, *barbam, at philosophum non video.* Batl.

2 Τὰς ὀφρῦς ἀναπτῆνας] Irascentium vel superbientium est. Fastum enim indicant supercilia, ibique sedem habet superbia, ut docet Plin. lib. 11. cap. 37. Solent autem placidi homines & modesti remittere supercilia, quæ fastuosi & irati contrahunt, vel attollunt. *Idem.*

3 Βρενθυόμβριός] Sic Aristophanes in Nub. Socratem inducit βρενθυόμβριον ἐν ταῖς ὁδοῖς, qui locus etiam citatur à Laertio. βρίνθῳ Hesychio τύφῳ, ubi corrupte legitur τύμβῳ. hinc βρενθύεσθαι ab eodem Grammatico exponitur, μέγα φρονεῖν, ἐπαίρεσθαι. Murmuris seu fremitus significationem hic continet. Sic in Hermot. philosophos incedere facit Lucianus τὰ χείλη διαστελλόντας κρέμα ὑποτονθορύζοντας. Daniel Heinsius vir ingeniosissimus philosophi nostri habitum gestúsque ad vivum expressit in suo peplo, ubi in Stoicum quendam jocatur lepidissimo carmine:

Τῶν Στοϊκῶν ἀνδρῶν τις ἱερατικὸς ἀτρεμοσιόμβαξ,
Ὀφρῦν ἀμφοτέρην τοξοποιησαμένῳ,
Ἐκπιτάσας τὸ γένειον ὑπερφυὲς, ἐπταζύγιον
Ὧς σάκῳ, ἐκ παφλαγὼν ἐς ποδὸς ἑκτάδιον,
Βρενθύεται οἷκόν δὲ πορεύεται νύκτα κατ' ἄκρην
Πολλὰ σορισεύων & παραδοξολογῶν. Idem.

4 Τιτανώδης βλέπων] Proverbialiter dictum de eo, qui torvo tetricoque est vultu. quod loquendi genus etiam usurpatur in Icaromenippo. Terribili enim adspectu fuisse perhibentur veteres illi Titanes. Sic dicuntur, non ἀπὸ τῶν τίτανος, id est, ultione, ut notat Servius ad 6. Æneid. sed ab Hebræo טיט qua denotatur *lutum*, velut è terra vel luto nati, quemadmodum & gigantes dicti γηγενεῖς eandem ob caussam. *Idem.*

5 Ἀναστοιχηδρῷ τῷ κόμῃ] Interpres vertit, *coma super fronte crispata*, Erasm. *Cæsariem per scapulas fluentem ventilans.* Budæus, *Coma sursum rejecta*; alii, *perturbatam habens comam.* pro diversa significatione verbi, de quo vide Budæum & Stephanum. *Idem.*

6 Αὐτοβορείας] *Ipse* vel *alter Boreas.* Philosophum hunc prolixa barba crinibusque insignem Boreæ & Tritoni comparat, qui à Zeuxide pictore celebri feruntur depicti coma super fronte perturbata aut diffusa. τὸ γράφειν tam *pingendi*, quam *scribendi* significationem habet. hinc γραφὴ modo pro *scriptura*, modo pro *pictura* accipitur apud Græcos. *Idem.*

1 Οὗτος

[1] Οὗτος ὁ [2] τὸ σχῆμα δίσταλὴς, καὶ [3] κόσμιος τὸ βάδισμα, καὶ [4] σωφρονικὸς τὴν ἀναβολὴν, εὖ ἴσθι [5] μυριάδα ὅσην [6] περὶ ἀρετῆς διεξιόντα, ἢ τὴν ἡδονὴν χαιρόντων κατηγοροῦντα, καὶ [7] τὸ ὀλιγαρκὲς ἐπαινοῦντα, [8] ἐπιδὴ [9] λουσάμενος ἀφίκητο ἐπὶ τὸ δεῖπνον, καὶ ὁ παῖς [10] μεγάλλιν τὴν κύλικα

Hic habitu frugalis, inceſſu moderatus, amictu modeſtus, mane mirum quam multa de virtute diſſerit, damnans eos qui voluptate gaudent, frugalitatem laudans: at ubi lotus ad cœnam venit, puerque ingentem illi calicem

1 Οὗτος] Perſonatam hujus Philoſophi ſanctimoniam porro deſcribit ab externo corporis habitu ſive cultu, qui frugalitatem & modeſtiam præ ſe ferebat. *Barl.*

2 Τὸ σχῆμα δίσταλὴς] Heſych. dicitur ὁ καλῶς ἰσχνόμενος, qui decenter ornatus eſt. Sic in Hermotimo philoſophos idem Lucianus inducit, κοσμίως βαδίζοντας καὶ διεσταλμένους δίσταλῶς, à στέλλω ſignificante *ornare*, *inſtruere*. Idem.

3 Κόσμιος τὸ βάδισμα] Sic in Harmon. βαίνειν ἐν ῥυθμῷ. Dixit ad illud Petro. *Inceſſus tute compoſitus.* Sic in tractatu de Saltat. & in Demonact. vita. & antea. *Bourd.* Subintell. κατὰ præpoſitio. ſupra dixit: κοσμίως βαδίζων, in Sectis, *qui moderate & compoſito gradu incedit*, ut decet virum gravem & ſapientem. *Barl.*

4 Σωφρονικὸς τὴν ἀναβολὴν] Qui frugalitatem pallio præferret. ἀναβολὴ pro *pallio* uſurpatur, ἀπὸ τῆ ἀναβάλλεσθαι, quod in utrumque humerum rejiceretur. Paulo ante dixit: ἀναβαλλόμενος δίσταλῶς, in loco è Sectis allegato. Erat autem philoſophorum amictus à communi diverſus, magiſque ad modeſtiam compoſitus. *Idem.*

5 Μυριάδα ὅσην] Notanda elegans ſignificatio particulæ ὅσος, quæ adjectivo poſtpoſita vim habet adverbii λίαν. Sic Ariſtoph. in Pluto: ὄχλος ἀθρόος ὅσος, id eſt, *turba ingens & conferta admodum*. hic διαμαχικῶς exponitur: *mirum quam multa*. Idem.

6 Περὶ τ' ἀρετῆς] Stoicos præcipuè notat, qui de virtute multis diſceptabant, ſed eam moribus ſuis non exprimebant: in quos etiam invehitur Iuvenal. Sat. 2. *Idem.*

7 Τὸ ὀλιγαρκὲς ἐπαινῶν] Φιλοχρήματοι iſti philoſophi ἐν μόνῳ τῷ χαίρειν, nihil aliud in his dialogis laudant quam τὸ ὀλιγαρκές. Sic pag. ſeq. & paſſim, quibus tamen nihil uſquam ſatis. *Bourd.* Frugalitatem & animum paucis contentum ſignificat, quam virtutem miris item elogiis jactitabant οἱ ἀπὸ Στοᾶς, quibus tamen nihil uſquam erat ſatis. *Idem.*

8 Ἐπειδὴ] Levitatem & temulentiam damnat in hoc philoſopho. *Idem.*

9 Λουσάμενος ἀφίκητο] Solebant veteres, priuſquam cœnarent, lotione uti, tum nitoris, tum valetudinis cauſſa. Ariſtoteles, ut refert Athenæus lib. 5. ἀφροδίτες εἶναί φησιν, λύτον ἐκ κοινοῦ δεῖπνον πλὴν πινὰ εἰς τὸ συμπόσιον, hoc eſt, *indecenter facere eum, qui illotus & pulveris plenus ad convivium acceſſerit.* Idem.

10 Μεγάλλιν τὴν κύλικα] Sic Lapith. τὴ ζωγρίφ *amariore*. amabant calices amariores. μεγάλλιν autem videtur eſſe κύλικος ὄνομα, ut apud Virg. 1. Æn. Achil. Tat. lib. 2. *Bourd.* Neſcio quid Bourdelotio in mentem venerit, qui μεγάλλιν hic nomen calicis eſſe putat, idque ſimili probare conatur ex lib. 1. Æneid. ubi *ſpumantem pateram* dixit poëta, non *ingentem*, quod ſciam. Quam hic μεγάλλιν vocat κύλικα, *Neſtoreum ſcyphum* nominat Lucianus in ſect. ubi de philoſopho itidem loquitur temulento. ὁ διδάσκαλος ἐκ ὁ βίλτιος, ἂν εἶχε σκύφον Νεστόρειον πινα καταφέρε αὐτῷ. Poculi iſtius vaſtitatem deſcribit Homerus Iliad. 13. *Idem.*

1 Σω-

ἀρίξειεν αὐτῷ, τῷ [1] ζωροτέρῳ ἢ χαίρῃ μᾶλλον, καὶ πάντα τὸ λήθης ὕδωρ σκιπίων, σαπροπετῆ ἐπιδεικνὺς τοῖς ἑωθινοῖς ἐκείνοις λόγοις, ὥσθ' ἁρπάζων ὡς τάχ' [2] ἰκτῖνος [3] τὰ ὄψα, ἐς τὸ πλησίον ἀγχωνιζόμενος, [4] κρούκης [5] τὸ ἡδύσμα ἁπλοῦς, [6] κυνηδὸν ἐμφορούμενος, ἐπικεκυφὼς, καὶ πάντα [7] ἐν ταῖς λοπάσι τὴν ἀριστὴν ἐρήσιν ὥσθ' ὑπνῶν, ἀκρίβως [8] τὰ πτύελα

cem porrexit (meraciore autem maximè delectatur) perinde ut Lethes aquam ebibens, matutinis illis sermonibus maximè contraria facit, dum milvi instar præripit obsonia, & proximum oppositò cubito arcet, mento condimentis oppleto, dum canum ritu ingurgitat, & prono corpore, ac si virtutem in patinis sese inventurum speret: dumque catinos indice digito

1 Ζωροτέρῳ ἢ χαίρῃ] Scilicet ποτῷ ἢ οἴνῳ. Sic ille apud Homer. Iliad. 1. ζωροτέρως ἢ κέρασε, *meracius misce.* quem locum expressit Catullus: *Inger mi calices amariores.* Per calices amariores intelligit *meraciores*, vel *vetustioris vini*: Quod enim in vino aqueum est tempus tandem consumit. Et notum illud Diphili: τὸ ὑδατῶδες ἅπαν, τοῦτ' ἔστι τῇ ψυχῇ πανοῦργον, *quicquid aqua dilutum est, animæ noxium est.* Hinc Veronensis poëta: *Abite lympha Vini pernicies.* Barl.

2 Ἰκτῖνος] Ingluviem, & voracitatem hujus pseudophilosophi designat, cum milvo ipsum comparat. Scribit Plinius lib. 10. *rapacissimam esse alitum semperque famelicam.* Vnde & ἅρπη dicitur ἀπὸ τοῦ ἁρπάζειν, quod est, *rapere.* Impudentia simul & rapacitas hujus avis elucet in hoc gulone, qui ut solus potiatur obsonio, proxime assidentem cubito propellit, quod est παραγκωνίζειν, ab ἀγκὼν, quo *cubitus* denotatur. Sic Martialis de superbo convivatore & importuno: *Cubitisque trudit hinc & inde convivas Effultus ostro sericisque pulvillis.* Idem.

3 Τὰ ὄψα] Interpretes *obsonia* vertunt. Sæpe tamen peculiariter eo nomine pisces intelligunt Græci, præsertim Attici, quod & imitantur Latini, Terentius & alii. Hinc ὀψοφάγοι sive *obsonivori* sunt, non qui carnibus supra modum delectantur, aut aliis eduliis, sed qui pisces ad insaniam usque appetunt. Glossæ: ὀψάριον, *piscis, us.* Vsus rationem dat Myrtilus apud Athen. initio lib. 7. Cum varia, inquit, obsoniorum sint genera, solus piscis id nomen obtinuit διὰ τὸ ἐξαίρετον εἶδος, quod eximius sit cibus. *Idem.*

4 Κρούκης] Hominis ἀδηφαγίαν pluribus amplificat. κρούκης, Condimenti genus erat, quod Galenus apud Hippocrat. exponit λύδιον ἡδύσμα ποτικόν, id est, Lydium edulium varium. Aristoph. interpres κοτύλαν interpretatur, ut ventrem fuisse significet exquisitioribus condimentis apparatum. Budæus simpliciter exponit *sorbitionem jusculo esculentioris.* Idem.

5 Τὸ ἡδύσμα ἁπλοῦς] Vt in Lapith. & Merc. Cond. quod pag. 34. dixit ἐμφορῶν. Bourd.

6 Κυνηδὸν] *Canis in morem.* Nihil enim cane gulosius, nihil impudentius, ἀκοσμώτερον animal sibique soli retinet, quod habet. nisi forte excipias canes Memphiticos, qui dicuntur rapinas in medium conferre & communiter vivere, si fides habenda Æliano. *Idem.*

7 Ἐν ταῖς λοπάσι τὴν ἀριστὴν] Festive. Simili ratione vinolentum deridet philosophum Lucianus in Hermot. ἀτεχνῶς γὰρ ὁ τὸν Θησέα μιμούμενος δικαίως ἂν ὑπὸ τοῦ Διὸς κατακρύψαι τὸ φιλοσοφίας ἀγαθὸν ὑπὸ τὴν τέχνην αὐτὴν, id est, *Nam plane in fundo dolus subipsa face mihi est visus Deus philosophiæ summum bonum abstrusisse.* Idem.

8 Τὰ πτύελα] Generaliter pro catinis apud Aristoph. ubi tamen interpretantur τὰ πτύελα εἴδη ἀγγείων, ad Pac. ad Concio. aliter etiam Hesych. *Bourd.* Pro eodem in Gallo dixit: τὰ πτύελα πεπλοίχειν. Ejusmodi catinorum exterfores five

πρὸ [1] λιχανοῦ λάσησμένον, ὡς μηδὲ ἀλλᾶσθαι [2] δ' μυτίλωτὸν ἡσυχίαν· [3] μεμψίμοιρος ἀεὶ ὡς τὸ πλακοῦντος ἕλον, ἢ [4] τὸν σῦν μόνῳ τῷ ἄλλων λάσθαι, ὅπως [5] λιχνείας καὶ ἀπληστίας ὄφελος. [6] μέθυσος, καὶ παροινῶν· σὺν ἀρχῆς δὲ ὀρχηστὴν μόνον, ἀλλὰ καὶ λοιδορίας, καὶ ὀργῆς ἀφθονίαν. [7] καὶ λόγοι πολλοὶ [8] ἐπὶ τῇ κύλικι τότε δὴ καὶ μάλιστα

digito diligenter extergit, ne vel paululum alliati edulii relinquat: semper querulus, quasi deteriorem partem acceperit, vel si totam placentam, aut suem solus omnium accipiat, qui quidem edacitatis, & insatiabilitatis est fructus, temulentus, vino insanus, non ad cantum modo, saltationemque, verùm ad convicium usque & iram. Adhæc multus inter pocula sermo. Cum enim maxi-

sive linctores Eubulus Comicus scite appellat λοπαδολιχόνας vel λοπαδόλειχας. id est, *gurgites & pernicies patinarum.* Barl.

1 Λιχανοῦ] De indice digito, sive λιχανῷ, Casaub. ad Athe. c. 13. lib. 1. *Bourd.* Id est, digito indice, sic dicto, quod eum in obsonia immissum lingimus ad condimentum explorandum, ἀπὸ τοῦ λείχειν, hoc est, à lingendo. Hesych. λιχανὸς ὁ μέσος τῶν μέσων δακτύλων τῆς χειρός. Sic locum emendo, in quo μὴ præpositio desideratur. *Barl.*

2 Τὸ μυττωτὸν] Τὸ μυττωτὸν, quod Atticum est pro μυστὸν, verso σ in τ. Hesychius & Aristophanis interpres ὑπόπτιμμα esse dicunt διὰ σκορόδων, hoc est, *intritum ex alio*, adhibitis & aliis condimentis, nempe caseo, ovo, oleo, aceto, sic dictum, quod odor ejus esset μυσαρὸς, hoc est, *aversandus. Moretum*, nonnulli interpretantur, quod ex Græco deductum, quasi *mosetum*, ut vult doctissimus Caninius. *Idem.*

3 Μεμψίμοιρος ἀεὶ] Querulum insuper & rixosum hominis ingenium prævosque mores indicat. *Idem.*

4 Τὸν σῦν] Porcellum intelligit saginatum, qui magnatum seu diitiorum mensis inferri solet, σταλὸν σῦν appellat Homerus. *Idem.*

5 Λιχνείας] Hoc quid sit, satis aperte declarat Lucianus in avido isto ligurritore, qui cum philosophus esset, ostendit se magis palato sapere, quam cerebro, & eruditiorem habere linguam, aut gulam, quam mentem. *Idem.*

6 Μέθυσος] Simpliciter *ebrium* significat, παροινῶν *petulantem ex ebrietate.* Hinc Athenæus: τὸ παροινεῖν ἐκ τοῦ μεθύειν γίνεσθαι. Cantus & saltationis quoque meminit, quæ Homerus vocat ἀναθήματα δαιτὸς, id est, *ornamenta conviviii.* Odyss. 1. Saltatio etsi in conviviis veterum, ut res honesta, fuerit admissa, tamen cum vitiosa sint multa saltationum genera, certè philosophum minime decebat tripudiatio. Notum est illud Ciceronis pro Muræna: *Nemo saltat sobrius, nisi forte insanit: neque in solitudine, neque in convivio moderato atque honesto: intempestivi convivii, amœni loci, multarum deliciarum comes est extrema saltatio.* Idem.

7 Καὶ] Τὸ ἄτοπον hominis ob oculos ponit, qui tunc maxime de temperantia & sobrietate disputat, cum helluatur, nihilque minus quam temperantiæ studet. *Idem.*

8 Ἐπὶ κύλικι] Id est, *inter calices*, ὅθι φωτεῖα dixit Theophrastus in charact. Prudenter Horatius lib. 2. Serm. Sat. 2.

Discite non inter lances mensasque nitentes,
Cum stupet insanis acies fulgoribus, & cum
Acclinis falsis animus meliora recusat:
Verum hic impransi mecum disquirite. cur hoc?
Dicam si potero. male verum examinat omnis
Corruptus judex. ———

ἀδὲ σωφροσύνης καὶ ἐγκρατείας, καὶ ταῦτα φησὶν ἤδη νένη δ' ἀληθῶς [1] πονήρως ἔχων, ἐ [2] νευρωαλίζων γελοίως. [3] εἶτα ἔμετος ἐπὶ τούτοις. [4] καὶ τὸ παλάτιον, ἐξεμοῦσί τινες, [5] ἐκφέρουσιν αὐτὸν ἐκ τῦ συμποσίε τῆς [6] αὐλητρίδος ἀμφοτέραις [7] ἐπειλημμένον. πολλὰ ἀλλὰ καὶ τύφου, οὐδενὶ τῶν παρόντων ἐξαρκῆσαι δύναται, ψεύσασθαι θέλων, ἢ ἀναισχυντεῖν, ἢ φιλαργυρεῖσθαι. ἀλλὰ καὶ γελάσεται ἐπὶ τοῖς ἀστείοις, ἐ ἐπορκεῖ ἐπιχαιρεκακίαις, καὶ ἢ [8] γοητείαις ἐπαγωγότερος,

maximè de temperantia, & ſobrietate verba facit, idque cùm jam à mero malè affectus ridiculè balbutit. Accedit his deinde vomitus. Poſtremò ſublatum illum de convivio efferunt aliqui, ambabus manibus tibicinæ inhærentem. Quanquam alioqui ne ſobrius quidem ulli primas partes ceſſerit, vel mendacio, vel confidentia, vel avaritia. Quin & inter aſſentatores primas tenet, pejerat promptiſſimè, anteit impoſtura, co-

Caſaubonus ad Suetonii Auguſtum, *Aretalogos* dici ait ejuſmodi philoſophos, qui in convivlis lautiorum quæ frequentabant, de virtutibus & vitiis diſceptabant. Seneca *circulatores philoſophos* appellat. *Bart.*

1 Πονήρως ἔχων] Notant Grammatici vocabulum Πόνηρος, ſi de homine miſero & afflicto dicatur, primam acuere. Si autem de improbo & malo, ultimam. hinc πονήρως ἔχειν de corpore dicitur male affecto. quod tamen ubique verum non eſt. *Idem.*

2 Ἐνευρωαλίζων] Ψωλίζων ἐ μεθύων ἔνα ἄνδρα καλῶν. Interp. Ariſtoph. ad Nub. *Bourd. Aliquantum balbutiens.* quod vel à natura eſt, ut in Alcibiade, cujus τραυλισμὸν deridet Ariſtophanes in Veſpis: vel à nimio potu, ut Thraſycli noſtro accidit, cujus ebritatem porro exaggerat, cum vomuiſſe eum dicit, quod cum, ut rem fædiſſimam in Antonio exagitet Tullius, quando minus fecendum in philoſopho, in virtutum doctore? qui *talia verbis Herculis invadis.* Bart.

3 Εἶτα ἔμετος] Idem Lapith. de his vomitibus copioſe alibi. *Bourd.*

4 Καὶ τὸ παλάτιον] Refert porro Timon, quomodo Thraſyclem è convivio perpotum efferre coacti fuerint, ut inſanam hominis temulentiam magis ob oculos ponat. *Bart.*

5 Ἐκφέρουσιν αὐτὸν] Ciceroni eſt, *auferri de convivio.* Antiphanes Comicus, ἐξαίρεσθαι τῦ οἴκου pro eodem dixit. Notandus & hic elegans luſus in verbo ἐκφέρειν, quod ut de aliis rebus, ita & de funere uſurpatur. Significat eum non ſecus ac cadaver de convivio elatum fuiſſe. Nihil enim fere diſtat ebrius à mortuo, qui terræ mandandus effertur. Virgilius de Græcis Trojam noctu clam occupantibus. *Invadunt urbem ſomno vinoque ſepultam.* 2. Æneid. *Idem.*

6 Αὐλητρίδος] Notandum Veteres olim in ſympoſiis ſuis adhibuiſſe tibicinas, erantque ut plurimum fœminæ nundinati pudoris, ut ex Ariſtophane diſcimus. Tibiarum vero acroaſma ut animum reficit, ita & perturbationes capitis mero incalecentis adjuvare creditur. Anacharſis aliquando interrogatus, *num in Scythia eſſent tibicinæ?* reſpondit: *ne vites quidem.* Eo ſignificabat vir ſapientiſſimus, quæ ad tibiam fiunt ſaltationes, reliquaſque ejus generis voluptates è vinolentia naſci. Laërtius lib. 1. c. 9. *Idem.*

7 Ἐπειλημμένον ἀμφοτέραις] Supp. χερσὶ. præterit. Atticum verbi ἐπιλαμβάνομαι, quod eſt, *apprehendo, invado.* Feſtive dictum à Plauro in Pſeudolo: *Magnum hoc vitium vino eſt, pedes captas primum: Lallator doloſus eſt.* Idem.

8 Γοητείαις] Hanc paſſim nugonibus iſtis exprobrat ut in Piſcat. in Catapl. *Bourd.*

καὶ ἡ ἀναισχυντία περιφερεται. καὶ ὅλως [1] πάνσοφον τὸ χρῆμα, καὶ παντὸς χήνου ἀκριβῶς, ἐκ ποικίλου εὐτυλίας. αἰμάξει [2] τοιγαροῦν [3] σὺν εἰς μακρὰν χρηστὸς ὤν. [4] τί τοῦτο; παππᾶ, χορτικῶ ἡμῖν Θρασυκλῆς. Θρασυ. οὐ κᾆτ' ἐπὶ τοῦτο ἦλθον Τίμων τοῖς σοφοῖς τούτοις ἀφίγμην. ὅσοις [4] οἱ τὸ πλοῦτόν σου πεφυπότες, ἀργυρεῖα, ἢ χρυσεῖα, καὶ [5] δεῖπνα πολυτελῶν ἐλπίδι σου δεδεγμένοις, πολλαὶ τοὶ πολακεῖαι [6] ἐπιδυξόμενοι αὐτοῖς ἄνδρα, οἷόν σε [7] ἁπλοῖκον, ἢ [8] τ' ὄντων κηδεμονικόν. [9] οἶδας γὰρ ὡς [10] μάζα μοι ἐμοὶ δεῖπνον

comitatur impudentia. In ſumma vir eſt omnifaria ſapientia cumulatus, omni ex parte exactus, variéque abſolutus. Quare licet ſit modeſtus, brevi ejulabit. Quid hoc? papæ, tandem nobis Thraſycles? *Thraſ.* Non hoc animo ad te venio; Timon, quo plerique iſti, qui nimirum tuas opes admirati, argenti, auri, opiparorum conviviorum ſpe adducti concurrunt, multam aſſentationem exhibituri apud te, hominem ſimplicem, & de rebus ſuis facilè impertientem. Scis enim offam in cœnam mihi ſat eſſe,

1 Πάνσοφον τὸ χρῆμα] Virum deſignat omnigena ſapientia cumulatum, quem ἐν τῇ Φιλοσοφίᾳ πίτυθλον vocat Laërtius in Democrito. τὸ χρῆμα in admiratione ponitur & excellentiam quandam denotat, quæ per ſuperlativum commode à Latinis ſignificatur. Ita Xenoph. de Cyro: κατασκλᾷ τὸν ἔλαφον κάλλιστα χρῆμα καὶ μέγα, id eſt, *cervum jaculo ſternit longe pulcherrimum & maximum* Idem.

2 Οὐκ εἰς μακρὰν] *Brevi.* Bourd. Inepte Eraſmus: *non ejulabis clarius.* pro *non longo poſt tempore*, hoc eſt, brevi ejulabit, ἐν εἰς μακρὸν χρόνον. Bart.

3 Τί. τοῦτο] Admirationis affectum exprimit Timon, cui Thraſycles reſpondet ſubdola inſinuatione utens. *Idem.*

4 Οἱ τὸ πλοῦτον τεθηπότες] Avaros intelligit, & plebejos homines, quibus in admiratione ſunt opes. De his ita Iuvenalis: *Qui mirantur opes; qui nulla exempla beati Pauperis eſſe putant.* Idem.

5 Δεῖπνα πολυτελῶν] Paraſitos innuit, quos δειπνολόχους vocat Heſiodus, Latini *cœnipetas.* Idem.

6 Ἐπιδυξόμενοι] Eraſmus vertit, *delinimi*: rectius Profeſſor Salmurienſis, *exhibituri.* de futuro enim ſermo eſt. *Idem.*

7 Ἁπλοῖκον] Sic vocat *virum ſimplicem*, ἀδόλον, cui verba dare facillimum ſit: contra ἁπλοῦν appellant Græci *virum duplicem* & *verſipellem*, quo nomine Vlyſſem inſignit Horatius Carm. lib. 1. Od. 6. *Idem.*

8 Τ' ὄντων] Laudat Timonem à liberalitate. Liberalis enim hominis eſt, ut philoſophus docet, ἀεὶ τὰ χρήματα τῇ μεταδοτικῇ. Vnde virum bonum Menander ſcite appellat κοινὸν ἀγαθὸν, hoc eſt, *commune quoddam bonum*, ut qui non uni aut alteri, ſed pluribus prodeſſe cupit. *Idem.*

9 Οἶδας] Frugalitatem & victus ſui tenuitatem, adeoque animi ſelſitudinem in contemnendis opibus philoſophice hic jactat Thraſycles, quo Timonem illaqueet incautum. *Idem.*

10 Μάζα] Pro quovis genere panis. tenuiorum cibus, unde mirum, Cationem. μάζαν accepiſſe pro delicatiori cibo. Fuere quidem μάζαι in deliciis ſed compoſitæ. Ariſtoph. Heſiod. Athen. Heſych. Suid. *Bourd.* Duplex erat maza apud Veteres. Vna quæ confici ſolebat ex farina, ſale, lacte vel oleo, quandoque etiam vino ſubigebatur, nec humanis ſolum uſibus dicata, ſed & Diis ſacra fuit. Altera ex farina, ſale & aqua tantum fiebat. ξηρὸν ἄρτον appellant nonnulli, hoc eſt, auſterum panem. Galenus lib. de aliment. eam poſtponit pani

ἐκεῖνον, ἄψον ἢ ἥδιστον [1] θύμου, [2] ἢ κράδαμον, ἢ εἴ ποτε τρυφᾷ τὸ [3] ὀλίγον τοῦ ἁλός. ποτὸν ἢ [4] συναίκρουν· [5] ὁ δὲ τελέως ἁπλοῦς, ὃς βαλὼν πορφυρίδα ἀμείνων. τὸ χρυσίον μὲν γὰρ [6] οὐδὲν τιμιώτερον τῶν ἐν τοῖς αἰγιαλοῖς ψηφίδων μοι δοκεῖ. [7] σοῦ ἢ αὐτοῦ χάριν [8] ἐπῆλθον,

esse, opsonium verò suavissimum, cepam, aut nasturtium, aut si quando lubeat epulari lautiùs, paulum salis: potum verò ex fonte novem fistulis scaturiente constare: tum hoc pallium quavis purpura potius. Nam aurum nihilo magis apud me est in precio, quàm calculi qui sunt in littoribus. Verùm tua ipsius gratia huc me contuli, ne

ordeaceo, multumque habere ait πυρῶδες & κοπρῶδες. Nomen accepit ἀπὸ τῆς μάζης, quod pinsendo subigatur, nihilque aliud est, quam farina conspersa & subacta. Vnde & Latinum *massa*, verso ζ in duplex ss. ut ὄρυζα, *oryssa*. De posteriori hoc panis genere loquitur Sophista, dum vili parvoque victu se contentum esse prædicat. *Barl.*

1 Θύμον] Male θυμὸν antea, qua loquendi formula passim utitur. *Bourd.* Vilissimum plantæ genus. *cepam agreste* nonnulli interpretantur. herba est, ut medici tradunt, nec visu, nec esu commendabilis: acrimoniam tamen habet ad irritandam ὄρεξιν & edendi appetitionem. *Cepis* autem *vesci* dicitur, qui tenuiter & illote vivit, quod Heliodus per *malvam* & *asphodelum* significavit in operib. *Barl.*

2 Ἢ κράδαμον] Dixi ad illud Petronii *Nasturcii succum*. Bourd. Tradit Xenophon veteribus Persis in precio fuisse *nasturtium*, eoque obsonii loco usos, lib. 1. παιδ. Κύρ. cujus rei caussàm hanc fuisse putant nonnulli, quod herba illa vim habeat ὀπτικὴν τοῦ ὄσφρου, ἐξ ἧς πυσμάτων. Apud Persas autem, ut ex eodem discimus libro, turpe erat palam mejere, vel nasum mungere aut spuere. Hac item herba tenues & parci vitam utcunque sustinebant. *Idem.*

3 Ὀλίγον ἁλός] Horat. 2. Serm. *Cum sale panis Latrantem stomachum bene leniet.* Sali vis inest contra putredinem, cibisque saporem conciliat: Vnde ἔμπαστα ἅλα passim appellat Homerus, propter summam ejus necessitatem & utilitatem. Persius: *Est tibi far modicum, & purum sine labe salinum.* q. d. victus sufficiens. *Idem.*

4 Ἐγκράτειον] Fons Athenis qui ab aliis dicitur καλλιρρόη de quo interp. Aristoph. male apud Hesych. ἐγκράτειον dicitur. hac de re legendus Thucydides qui rem totam indicat. & Portus interp. *Bourd.* Nomen est fontis cujusdam Athenis sic dicti à novem fistulis, e quibus aqua saliebat. κρουνὸς enim *scatebra*. Hesychius πηγὴν esse ait, ἐν ᾧ πρότερον Καλλιρρόη ἦλθον. apud quem corrupte legitur ἐγκράκρουν. Egregie in hanc sententiam scripsit Varro de liberis educandis apud Nonium: *Vel maxime illic dicitur, & sitienti videri aquam mulsum, & esurienti panem cibarium, siligineum: & exercitato somnum suavem.* Barl.

5 Ὁ δὲ τρίβων] *Pallium* commune erat Græcorum omnium gestamen: ut *toga* Romanis. Tamen inter τρίβωνα philosophorum, & elegantiorum in Græcia civium discrimen fuisse Salmasius ostendit in Notis suis ad Vall. *Idem.*

6 Οὐδὲν τιμιώτερον] Fateor fuisse philosophorum nonnullos, qui aurum & argentum contemserint, adeoque in profluentem abjecerint, ut liberius philosopharentur: sed Thrasycles noster sub persona vilipendere se simulat, quæ maxime appetebat. In tales recto olim pronunciavit Simonides: Etenim rogatus, *utrum vellet esse optabilior, divitiæ, an sapientia? dubito*, inquit, *ut qui videam sapientes frequentare divitum fores.* eo innuens philosophos pleroscque verbis quidem contemnere divitias, sed re eas captare. quo tamen nomine reprehenditur à Platone lib. 6. de Republ. *Idem.*

ὡς μὴ διαφθείρῃ σε τὸ κτῆμα τοῦτο καὶ ἐπιβλαβέστατον κτῆμα ὁ πλοῦτος, ὁ πολλοῖς πολλάκις αἴτιος ἀνηκέστων συμφορῶν γεγονὼς. εἰ γάρ μοι πείθοιο, μόλιστα ὅλον εἰς τὴν θαλάτταν ἐμβαλεῖς αὐτὸν, εἰδὲν ἀναγκαῖον ἀνδρὶ ἀγαθῷ ὄντα, καὶ τὴν φιλοσοφίας πλοῦτον ὁρᾶν δυναμένῳ. μὴ μέντοι εἰς βάθος ὦ γαθὲ, ἀλλ' [1] ὅσον εἰς βυθοῦς ἐπιτηδὲς ὀλίγον ἀπὸ τῆς κυμαινούσης γῆς, ἐμὲ μόνον [2] εἰ δὲ μὴ τοῦτο βούλῃ, σὺ ἄλλου πόπου ἀμείνω κατὰ τάχος ἐκφόρησον αὐτὸν ἐκ τῆς οἰκίας. [3] καὶ μηδ' ὀβολὸν αὐτῷ λῇς, διδοὺς ἅπασι τοῖς δεομένοις. ὦ μῆ, [4] πέντε δραχμάς. ὦ ἦ τάλαντον. εἰ δέ τις φιλόσοφος εἴη, [5] δημοσίαν, ἢ τιμιωτέραν φέρεσθαι δίκην. ἐμοὶ γ', καίτοι σὺκ ἐμαυτὸν ζηλῶν αὐτῷ, ἀλλ' ὅπως μεταδῷ τῶν ἑταίρων τοῖς δεομένοις, ἱκανὸν εἰ τοιούτῳ [6] τῷ πόρῳ ἐπαλλήσας

ne te corrumpat pessima & insidiosissima possessio divitiarum, quippe quæ multis sæpenumero immedicabilium malorum causa extiterit. Etenim, si me audies, potissimum opes universas in mare projicies, ut pote non necessarias bono viro, quique Philosophiæ possit opes perspicere. Ne tamen in profundum, ô bone, sed fermè ad inguina usque ingressus, paulò ultra fluctuosum littus, me uno spectante. Sed si hoc nolis, tu eas alio potiore modo, confestim ex ædibus ejicito, ac ne obolum quidem tibi reliquum facias, largiens quibuscunque opus est, huic quidem quinque drachmas, alii minam, alii talentum. Porrò siquis erit Philosophus, æquum est ut duplam, triplamve portionem ferat. Mihi autem, quamquam mea ipsius gratia non postulo, sed ut amicis siquid indigent, impertiam, sat erit, si peram

7 Σὺ ἦ αὐτῷ] Finem adventus sui non alium fuisse ait Thrasycles; quam ut Timonem in tanta rerum opulentia officii sui commonefaciat. *Barl.*

8 Ἐξαλλω] Id est, ἀπορρίπτω, deque eo usurpatur qui sponte venit, non missus, quod verè amicitiæ τιμιώτερον esse docet Isocrates orat. ad demon. *Sis vellissimè*, inquit, *tractabis amicos, si non exspectes, dum te rogent, sed ultro cum tempus postulat, eis opem feras.* Idem.

1 Ὅσον εἰς βυθοῦς] *Usque ad inguina seu pube tenus*, quo mox eas auferat. Est autem βυθοὶ medicis *inguen ad femora summa*, ἐκ βῦ particula intendente significationem, quod & ἴπτω facit in aliis: & βῶ τὸ βαίνω, *incedo*, quod gressum juvare creditur. *Idem.*

2 Εἰ δὲ μὴ τοῦτο βούλῃ] Aliud consilium suggerit veterator, si forte prius illud non arrideat; nimirum ut opes suas viritim distribuat pro ratione personarum & indigentia singulorum. Philosophis tamen sibique imprimis cautum vult, quos æquum judicat duplam aut triplam portionem ferre. *Idem.*

3 Καὶ μηδ' ὀβολὸν αὐτῷ λῇς] Καὶ μηδ' ὀβολὸν αὐτῷ λῇς. αὐτῷ, αὐτόδι, nempe εἰς τὴν οἰκίαν, sive οἴκοι. Marc.

4 Πέντε δραχμάς] Continebat drachma præsertim Attica sex obolos μνᾶ sive mina Attica, quæ diversa est à libra, valebat nostrate moneta decem & septem Caroleos cum dimidio, ut vult Iunius. *Barl.*

5 Δημοσίαν] *Duplam portionem.* Δίμοιρος in hæreditate dicitur, qui ex besse hæres est; τρίμοιρος, qui dodrantem accipit: ὁλόκληρος, qui ex asse hæres. Consulatur Budæi eruditissimus libellus de Asse. *Idem.*

6 Τῷ πόρῳ] Hujus capacitatem festive innuit Thrasycles, cum eam vix

παρέχοις, μηδὲ ὅλως δύο μεδίμνους χωροῦσαν αἰγινητικούς. [1] ὀλιγαρκῆ γὰρ μέτριον χρὴ εἶναι τὸ φιλοσοφοῦντα, καὶ [2] μηδὲν ὑπὲρ τὴν πήραν φρονεῖν. [3] Τί. ἐπαινῶ ταῦτά σου ὦ Θρασύκλεις· σοῦ γὰρ τὴν πήρας εἰ δοκεῖ, φέρε σοι τὴν κεφαλὴν ἐμπλήσω [4] κονδύλων, [5] ἐπιμετρήσας τῇ δικέλλῃ. [6] Θρασυ. [7] ὦ δημοκρατία, καὶ νόμοι, παιόμεθα ὑπ' ἐλευθέρου πολίτου

peram hanc, ne duos quidem integros modios Æginetícos capientem, plenam præbueris. Eum enim qui philosophatur convenit paucis esse contentum, nihilque ultra peram cogitare. *Tim.* Equidem ista quæ dicis probo Thrasycles. Ergo si videtur, priusquam peram expleam, tibi caput pugnorum ictibus opplebo, insuperque auctarium ligone dabo. *Thras.* O populi Imperium, & leges! à nefario homine in libera civitate pulsa-

duos modios Æginetícos capere asserit. Continebat *medimnus* (quæ mensura erat aridorum) octo & quadraginta chœnicas, sive centum & octo libras teste Pollvce. Fuit agricolis frequentior quam aliis ob magnitudinem. Æginetícus dicitur ab Ægina insula & urbe circa Peloponnesum, quæ maris aliquando imperium obtinuit, & bello Persico in navali certamine cum Athenienſibus de palma certavit, ut refert Strabo lib. 8. Vnde & de mercibus mensurisque Æginetícis creb̃a mentio apud Græcos scriptores. *Barl.*

1 Ὀλιγαρκῆ γὰρ] Sobrietatem in philosopho commendat, & vitam paucis contentam. *Idem.*

2 Μηδὲν ὑπὲρ τὴν πήραν φρονεῖν] Proverbium est, *non ultra peram cogitare*, de quo Erasmus. Hinc discimus, cujusmodi esse debeat philosophorum vita, nempe frugalis, parca, & ab omni strepitu & ambitione remota, qualem Diogenes nobilis ille Cynicus egisse legitur, unico contentus pallio, baculo quo canes abigeret, dolio velut domicilio utens, crudis item herbis & aqua simplici victitans. Ad quem cum accessisset Alexander Magnus, generosa oratione sic regem affatus dicitur: *Vter noſtrum*, inquit, *pluribus eget, ego qui ultra peram & baculum nihil desidero, an tu, qui patrio non contentus regno, tot periculis temet objicis, ut latius imperes, adeo ut vix totus terrarum orbis tua cupiditati videatur satis futurus?* πήρα καὶ βάκτρον philosophorum erant insignia, præsertim Cynicorum. *Idem.*

3 Τί. ἐπαινῶ ταῦτά σου ὦ Θρασύκλεις] Approbat Timon sapiens philosophi dictum, sed perspectam habens ejus hypocrisin pro pera caput ipsi pugnis opplet. *Idem.*

4 Κονδύλων] Erasmus vertit *tubera*, ex consequenti, quod propriè est κονδυλῶν, à recto κόνδυλα. At κόνδυλος pugnus est, unde κονδυλίζειν, *pugno ferire*, pro quo Attici dicunt κονδύλοις συρίζειν, vel ὀδὰξ κόρης παίζειν, à quo dictat ῥαπίζειν, verbum sacris scriptoribus usitatum, propriequc exponitur de ictu qui virga aut baculo seu fuste incutitur. ῥάπις enim *virga*, *bacillus*. Idem.

5 Ἐπιμετρεῖν] Est auctarii loco aliquid addere. Et jocosè subdit, τῇ δικέλλῃ, ut supra, φιλοσοφησόμεθα σὺν τῇ δικέλλῃ, per ironiam sarcasticam. *Idem.*

6 Θρ.] Exclamatio cum indignatione. *Idem.*

7 Ὦ δημοκρατία] Sic exclamat, quod Athenienſium regimen esset populare, ubi libertatis potissimum ratio habetur. quanquam verius loquendo politia illa παρέκβασις quædam fuerit & labes Reipubl. nihilque aliud quam tyrannis multorum capitum. Vnde Demosthenes, cum iret in exilium, conversus ad Arcem sublatis manibus dixisse fertur: *O domina custos Minerva, cur tribus moleſtissimis beſtiis delectaris; noctua, dracone, & populo?* Erat enim populus Athenienſis velut

σῆ πόλῃ. Τί. τί ἀχαναυτεῖς ὦ γαῖ θρασύκλεις; μῶν [1] ἀποχρεμπεμπόλημαί σε; ἢ μὴν ὑπεμβαλῶ χοίνικας ὑπὲρ τὸ μέτρον πεπλασμένας. [2] ἀλλὰ τί τοῦτο; πολλοὶ ξυνέρχονται. Βλεψίας οὗτοσί, καὶ Λάχης, καὶ Γνίφων, καὶ ὅλος, τὸ σύστεγμα τῶν αἱμοκορθώνων. ὥστε τί σὺ ἐπὶ τοῖς πέτρᾳ πύκνῃ ἀνελθών, τοῖς μὴ δικαίοις ὀλίγου ἀναπεσὼν πάλαι πεπονηκόσι, οὐ τὸ ἂν πλείστους λίθους ξυμφορήσας, ἐπιχαλάζῃ πόρρωθεν αὐτούς; Βλ. μὴ βάλλε ὦ Τίμων. ἄπειμι χάρ. Τί. ἀλλ' οὐκ ἀναιμωτί γε ὑμεῖς, οὐδὲ ἄνευ τραυμάτων.

famur. *Tim.* Quid ſtomacharis ô bone Thraſycles? num te defraudavi? Atqui menſuræ choënices quatuor adjiciam. Sed quid hoc eſt? Complures ſimul adveniunt, Blepſias ille, & Laches, & Gniphon, in ſumma, eorum agmen qui vapulabunt. Itaque quin ego in rupem hanc conſcendo, ac ligonem quidem jam dudum fatigatum, pauliſper interquieſcere ſino? At ipſe congeſtis plurimis ſaxis, procul in ipſos grandino? *Blep.* Nejace, Timon, abimus enim. *Tim.* At vos nec ſine ſanguine, nec ſine vulneribus abibitis.

velut intractabilis quædam bellua optimo cuique infeſta. *Nollnum & Draconem* hoc inſignibus habebat. *Barl.*

1 Παρεγκεκεντρίκαμεν] Translatum hoc verbum ab iis, qui in rebus appendendis alteram lancem ex æquilibrio fraudulenter impellunt digito, ut in alteram partem vergat. Unde παρεγκεκεντρικὼς apud doctiſſimum Grammaticum, qui choënice aliquem decipit. Eſt autem *choenix* menſura ſiccorum, ἡμεροκοῖς Alexarcho ſive *dimenſum diurnum*. *Sextarium* Gaza vertit, qui quatuor panes facit toto die ſufficientes uni viro, ut ad Ariſtoph. Lyſiſtratam notat Florens Chriſtianus. Facete hic ad *navigia* transfert Lucianus. *Idem.*

2 Ἀλλὰ τί τοῦτο] Timon abacto Thraſycle reliquos denſo agmine accurrentes ſycophantas & fumi venditores eo, quo decet, modo à ſe repellit. Atque ita colophonem imponit feſtiviſſimo huic dialogo Lucianus. Nos itidem hominis ferociam barbaroſque mores jam dudum pertæſi vela colligemus finemque commentationi noſtræ imponemus. Tu quiſquis es Lector, *ſi quis quoque noſtra Captus amore legat*, opellam hanc philologicam æqui bonique conſule, quam ut ego candidus impertio, ita tu ſi φιλόλογος es, benevolus ea utere ac fruere. *Idem.*

ΑΛΚΥΩΝ, Η ΠΕΡΙ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΩΣ.

HALCYON SEV DE TRANSFORMATIONE.

ARGVMENTVM.

[1] *In hoc dialogo de poteſtate divina diſputat Socrates, quòd ſcilicet Deo poſſibilia ſunt omnia, & quòd nos illius operum atque effectuum*

1 *In hoc dialogo*] Non eſt Luciani ſed Leontii Academici, ſi Antonio Mureto fas fuit fides Orat. 4. Luciani quidem prorſus non eſſe, tum dictio lenta & oſcitans, tum ſententiarum levitas, & argumentorum frigus, & delirationes argumur ſatis. *Mart.*

Cuum cauſſas, intellectu ac ratione conſequi non poſſumus. Eſſe enim nos, quod ad collationem Dei & rerum æternarum attinet, pueros ac veluti cæcos. Quòd autem Deus multa facilè efficiat, quæ nobis impoſſibilia videntur, probat primùm à ſigno ſive exemplo tempeſtatum quæ illius providentia ſeu adminiſtratione, ex maximis & turbulentiſſimis ſubitò in ſummam tranquillitatem & ſerenitatem convertuntur. Item ab incremento & collatione ætatum hominis, cum æquè mirum ſit ex puero imbecilli ac parvo, virum tantum & tam fortem fieri. Poſtremò ab effectu & vi naturæ, quæ cum Deo longe inferior ſit, tamen ea quæ nobis, ratione ſcilicet ac ſenſu omnia metientibus, impoſſibilia videri poterant, operatur. Occaſio Dialogi ſumitur à cantu & objectu Alcedinis: Diſputationis autem, à fabula quæ de tranſformatione illius narratur.

ΧΑΙΡΕΦΩΝ.

Ἰς ἡ φωνὴ ᾠθοίσαλην ἡμῖν, ὦ Σώκρατες, πόρρωθεν ἀπὸ τ αἰγιαλῶν καὶ τ ἀκρας ἐκείνης; ὡς ἡδεῖα παῖς ἀκροᾶς. τί ποτ' ἄρ' ἐστὶ τὸ φθεγγόμενον ζῶον; ἄφωνα γὰρ δὴ τὰ μὲ καθ' ὕδατος θαλαττώμενα. Σω. Θαλαττία πις, ὦ Χαιρεφῶν, ὄρνις ἀλκυὼν ὀνομαζομένη, πολύθρηνος, καὶ πολύδακρυς. ὡσὶ ἧς δὴ παλαιὸς ἀνθρώποις μεμύθευται λόγος. φασὶ γυναῖκά ποτε ἔσαν Αἰόλου Ἑλλην θυγατέρα, κεφάλιον ἄνδρα τ ἑαυτῆς πεθνεῶτα θρηνεῖν πόθῳ φιλίας, Κήυκα τ τραχίνιον, τ Ἑωσφόρου παῖδα Ἀστέρος, καλὸν πατρὶς καλὸν υἱόν. ἔπειτα δὴ περωθεῖσαν θείᾳ τινὰ δαιμονίαν βάλησιν, εἰς ὄρνιθος τρόπον ἁλιπέτεσθαι πὶ πλάγη, ζητοῦσαν ὁκοῖόν τινα, ἐπιδὴ πλαζομένη γῆν οὐδὲ πάτημα, οὐχ οἷά τ' ἦν εὑρεῖν. Χαιρε. ἀλκυὼν τοῦτ' ἔστιν ὁ σὺ φῄς; ὃ πῶποτε

CHÆREPHON.

Vjuſmodi vox aures noſtras pepulit ô Socrates, eminus à littoribus, & illo promontorio? quàm jucunda auditu! Quodnam eſt vocale illud animal? [1] Muta enim ſunt ea quæ in aquis degunt. *Soc.* Marina quædam eſt avis, ô Chærephon, nomine Halcyon, multum lugens & lachrymans: de qua jam olim homines [2] hanc fabulam commenti ſunt. Ajunt Æoli Græci filiam olim deſponſam, juvenem maritum, jugalis amicitiæ deſiderio proſequi, Ceycem Trachinium, Heoſphori Aſteris filii, pulchri patris pulchrum filium. Deinde divino quodam conſilio alitem factam, in morem avis maria circumvolitare, illum quærendo, quem per univerſam terram vagata non potuit invenire. *Char.* Eſt verò halcyon hoc quod dicis? nuſquam antea

1 *Muta ſunt quæ in aquis*] Cauſam adfert Ariſtot. quòd his neque pulmo ſit neque arteria neque guttur. *Cogn.*

2 *Hanc fabulam*] Hanc fabulam narrat Ovid. lib. 11. Metam. de Alcedoniis Varr. lib. 3. de ling. Lat. Plin. lib. 10. c. 32. *Idem.*

ἀπόδιον ἠκηκόειν τῆς φωνῆς. ἀλλά μοι ξένη τις τῷ ὄντι προσέπεσε. γοᾶδη γάρ ὡς ἀληθῶς τὸ ἠχεῖον ἀφῆκε τὸ ζῷον. πηλίκον δέ τι καὶ ἐστὶν ὦ Σώκρατες; Σω. ἃ μέγα· μεγάλῳ μέντοι λέγῃ τῷ φιλανδρίᾳ εἴληφε παρὰ θεῶν τιμήν. ἐπὶ γὰρ τῇ τούτου νεοττείᾳ καὶ τὰς ἀλκυονίδας καλουμένας ἡμέρας, ὁ κόσμος αὐχῇ, καὶ χειμῶνα μέσον διαφερούσας τοῖς ἀνέμοις. ὥστε ἐστὶ καὶ ἡ τήμερον πᾶσιν μάλιστα. ἔχ ὁρᾷς ὡς εὐδία μὲν τὸν αἰῶνα, ἀκύμαντον δέ, καὶ γαλήνιον ἅπαν τὸ πέλαγος, ὅμοιον ὡς εἰπεῖν κατόπτρῳ; Χαι. λέγεις ὀρθῶς. φαίνῃ γὰρ ἀλκυονὶς ἡ τήμερον ὑπάρχειν ἡμέρα. καὶ χθὲς δὲ τοιαύτη τις ἦν. ἀλλὰ πῶς θεῶν, τῷ ποτε χρὴ πεισθῆναι τοῖς ἐξ ἀρχῆς, ὦ Σώκρατες, ὡς ἐξ ὀρνίθων γυναῖκές ποτε ἐγένοντο, ἢ ὄρνιθες ἀνθρώπων; πάντες γὰρ μᾶλλον ἀδύνατον φαίνῃ πᾶν τὸ τοιοῦτον. Σω. ὦ φίλε Χαιρεφῶν, ἐοίκαμεν ἡμεῖς τῶν δυνατῶν τε καὶ ἀδυνάτων ἀμοῦσοί τινες εἶναι κρατεῖν παντελῶς. δοκιμάζομεν γὰρ δὴ καὶ δυνάμει ἀνθρωπίνῃ ἀγνῶτον ὄντα, καὶ ἄπιστον, καὶ ἀόρατον. πολλὰ δὴ φαίνῃ ἡμῖν καὶ τὰ δύσπορα ἄπορα, καὶ τὰ ἐφικτὰ ἀνέφικτα. συχνὰ μὲν καὶ δι' ἀπειρίαν, συχνὰ δὲ καὶ διὰ πανοῦργον ἀπιστίαν φρενῶν. τῷ ὄντι γὰρ παμπόνηρόν ἐοικεν εἶναι πᾶς ἄνθρωπος, καὶ ὁ πάνυ μάρων, ἐπεὶτοι μικρὸς πάνυ καὶ νεοκλὸς ὁ βίος χρόνῳ πρὸς τὸν πάντα αἰῶνα. τί δ' ἄν, ὦ ἑταῖρε, οἱ ἀγνοοῦντες πᾶς τὰ θεῶν καὶ δαιμονίων δυνάμεις ἔχοιεν ἂν εἰπεῖν; πότερον δυνατὸν ἢ ἀδύνατόν τι τῶν τοιούτων; ἐώρακας Χαιρεφῶν τεά-

tea vocem hanc audivi: ſed tanquam revera peregrina in me incidit. Itaque lugubrem profectò ſonum emittit illud animal. Quantum autem ſit dicito Socrates. *Soc.* Non magnum: magnum tamen à Diis honorem accepit, ob amorem quo virum eſt proſequuta. Nam quo tempore nidulatur & ovis incubat ſuis, dies quos vocant halcyonios, homines feſtivitate celebrant, media hyeme ab aliis ſerenitate differentes. Quorum hodiernus dies omnium maximè eſt unus. Nonne vides ut ſerenum eſt cœlum, placidum & tranquillum omne pelagus, ſpeculo, ut ita dicam ſimile? *Cher.* Rectè dicis. Omnino enim videtur hodiernus dies eſſe halcyonius: tum etiam heſternus talis erat. Sed per Deos, quomodo priſcis hominibus habenda eſt fides, ex avibus mulieres, aut ex mulieribus aves factas eſſe? Hæc enim quavis alia re videtur magis impoſſibilis. *Soc.* O amice Chærephon de poſſibilibus & impoſſibilibus rebus prorſus hallucinantes judices eſſe videmur. Quippe rerum cauſas pro humana facultate expendimus, quæ illas nec noſſe, nec credere, nec cernere poteſt. Inde permulta factu facilium difficillima, & non arduorum ardua nobis apparent: multa quidem propter imperitiam, multa quoque propter mentis infantiam. Revera enim omnis homo infans eſt, maximè verò ſenex, quoniam omne vitæ noſtræ tempus eſt exiguum, ac ferè nihil aliud quàm infantia ad univerſum ævum comparatum. Quid autem ô bone, qui Deorum ac dæmoniorum poteſtates ignorant, certi dicere poſſint? utrum quid poſſibile iſtorum ſit an impoſſibile? Vidiſti Chærephon, die abhinc ter-

τῶν ἡμέρων ὅσος ἦν ὁ χειμών; καὶ ἀθυμηθήτε γάρ τοι ὅσος ἐπέλθοι. καὶ πῶς ἀστραπὰς ἐκείνας ἐβρονῆς, ἀνέμων τε ἐξαίσια μεγέθη; ὑπέλαβες ἄν τις τὴν οἰκουμένην ἅπασαν κ) δὴ συμπεσεῖσθαι. μὴ μικρὸν ἦ θαυμαστή τις κατάστασις αὖθις ἐγένετο, κ) διέμεινεν αὐτὴ γε ἕως δὴ νῦν. πότερον ἂν οἴει μεῖζόν τι καὶ ἐρωδιὸς τερατεύεσθαι, τοιαύτην αἰθρίαν ἐξ ἐκείνης τῆς ἀνυποστάτου λαίλαπος κ) τοσαύτης μεταθεῖναι, καὶ εἰς γαλήνην ἀναγαγεῖν τὸ ἅπαν κόσμου, ἢ γυναικὸς εἰδος μεταπλάσθαι εἰς ὄρνιθος τινος ποίησιν; τὸ μὲν γὰρ τοιοῦτο, καὶ τὰ παιδάρια ταῦτα τὰ παρ' ἡμῖν, τὰ πλάττειν ἐπιτερπῆ πηλόν, ἢ κηρόν, ὅταν λάβῃ ῥᾳδίως ἐκ ἑαυτῶν πολλάκις ὄγκον, μεταχηματίζει πολλὰς ἰδιῶν φύσεις. τὴν δὲ μηχανὴν δὴ μεγάλου καὶ συμβόλων τινῶν ὑπερφυοῦς ἔοικεν εἶναι τοῖς ἡμετέροις δυνάμεσι, σὺ χρὴ τυχὸν ἅπασιν ἐπιτετάφθαι, καὶ λέγε. ἐπὶ τὸ ὅλον δ' ἐργῶν πόσον τι σοφώτερα δοκεῖς εἶναι μείζω, φράσεις ἄν; Χ. τίς δ' ἀνθρώπων ὁ Σώκρατες, νοῆσαι δυνατὸν ἂν, ἢ ὀνομάσαι τι τούτων; ἀδὲ γὰρ εἰπεῖν ἐφικτόν. Σ. ἀκοῦε δὴ θαυμάζω ἀνθρώπων ὅτῳ ἀμήχανος συμβαλλόμενον μεγάλας πρὸς ὑπερφυεῖς τὰ πεῖς δυνάμεσι, καὶ ἀδυναμίας ὑπαρχούσας. τὸ γὰρ τῶν ἀνδρῶν ἡλικίας, ὅτῳ τὰ νήπια παντελῶς βρίφη, τὰ πυκτικὰ σκέλη τῆς, ἢ δικαστὰς, θαυμάζειν ὅσην ἔχει τὴν ἀφορῶν δυνάμεώς τε, καὶ ἀδυναμίας, τὸ πάσχειν χειδὸν πρὸς τὸ βίον πεφύκασι, [1] καὶ ὅσα ἀφ' ἡ τυχῶν τούτων ἕτερα πολυμηχάνων, καὶ ὅσα ἀφ' ἧ σώματος, καὶ τῆς ψυχῆς ἐργάζονται. ταῦτα γὰρ

tio, quanta tempestas fœvierit? quam animo repetens, horresco. Vidisti & fulgura illa, & tonitrua, & inusitatos ventorum flatus? Suspicatus fuisset quispiam totam terram corruituram. At paulò post mirabilis quædam cum serenitate oborta est tranquillitas, quæ in hoc usque tempus perduravit. Vtrum igitur majus atque operosius existimas, ex intolerabili procella & turbine orbi universo talem inducere serenitatem, an mulierculæ formam transmutatam, in avis speciem traducere? Nam & nostrates pueruli, qui ex luto aut cera formas ducere norunt, ex eadem materie in manus sumpta sine negotio multas specierum naturas transformando effingunt. Cæterùm Deo magna, nec cum nostris viribus comparabili præstantia prædito, facilia & plana sunt istiusmodi omnia. Numnam quanto totum cœlum te ipso tibi majus videatur, dicere possis? *Char.* Ecquis hominum, ô Socrates intelligere possit & explicare quippiam horum? neque enim humana voce ista explicari possint. *Soc.* Proinde hominum inter se comparatorum magnos quospiam excessus existentes in potentiis, atque impotentiis contemplamur. Virilis enim ætas, ad pueros omninò infantes, à nativitate quinquennes, aut decennes, mirum quantum discrimen habeat roboris & imbecillitatis in omnibus fermè quæ sunt in vita actionibus, tum in his quæ per ingeniosas illas artes, tum in his quæ corporis & animi viribus operantur. Perspicuum enim est, hæc

1 Καὶ ὅσα διὰ τῆ τυχῶν] Καὶ ὅσα διὰ τὴν τυχῶν. *Mass.*

2 In

τοῖς νέοις ὡς ἂν εἰπεῖν παιδίοις, ἀφ' οἷς νῦν ἐλπὶς δοκεῖ φαίνεσθαι. καὶ τὸ ἰσχύειν ἢ τὸ ἰσοῦν ἀνδρὸς πλεῖον τὸ μέγεθος, ἀμύητον ὄντα ἔχειν τὴν ὑπερβολὴν ὡς οὐδένα. μεμαθὼν γὰρ τοιοῦτον εἶς ἀνὴρ πόνου πολλοὺς χειρώσαιτ' ἂν ῥᾳδίως. ἡ γὰρ ἡλικία παντελῶς, ἅπασι δῆλον πᾶσιν, καὶ ἀμήχανον ἐκφεύγειν ἐπακολουθεῖ τοῖς ἀνθρώποις ὑπὸ φύσεως. ὁπηνίκ' ἂν ἄνθρωπος ὡς ἔοικεν ἀνθρώπῳ τοιούτῳ ἀλλοφύλῳ, τί νομίσομεν ἢ σύμπαντα ὑφορᾶν ὡς τοῖς ἡμετέροις δυνάμεσι φανῆναι ἄν, τοῖς τὰ τοιαῦτα θεωρεῖν ἐφικνουμένοις; πιθανὸν ἂν ἴσως δόξαι πολλοῖς, ὅσον ἴσχει τὸ μέγεθος ὁ ὑπερβολὴν ὡς τὸ Σωκράτους ἢ Χαιρεφῶντος εἶδος, τηλικοῦτον καὶ τὴν δύναμιν αὐτοῦ, καὶ τὴν φρόνησιν, καὶ διάνοιαν, ἀπάλογον διαφέρειν τε ὧδε ἡμῶν διανοίας. σοὶ μὲν οὖν καὶ ἐμοὶ καὶ ἄλλοις πολλοῖς τοιούτοις ὄσπ, πολλ' ἄπ' ἀδυνάτου τε ἐπέρχεσθαι πάνυ ῥᾳδίον. ἐπὶ δὲ αὐλήσεσι τοῖς ἀναύλοις, καὶ ἀναγνώσεσι, ἢ γράψαι τοῖς ἀγραμμάτοις γραμμικὴν τέχνην, ἀδυνατώτερόν ἐστι πως, ἢ ὄρνιθας ἂν γενέσθαι. ἡ δὲ φύσις ὁ κηρίῳ χιτὼν ἐνέβαλεν ζῶον ἄπειρον, καὶ ἄπλησεν, πόδας ὑπέθηκεν, καὶ περίστασε, ποικιλίαν τε φαιδρύνασα πολλὴν, καὶ κάλλη, καὶ παντοδαπὴν χρωμάτων, μέλιττάν σοφὸν ἀπέδειξε θεῖον μέλιτος ἐργάτην. ἵν' τε ὠὸν ἀφῇ τεκεῖν, καὶ ἀψύχων, πολλὰ χθόνα πλάττῃ πλωτῶν τε, καὶ πεζῶν, καὶ

hæc pueris, ut dixi, ne in mentem quidem venire posse: & adultæ ætatis viri unius magnitudinem virium, immensam ad illa præstantiam obtinere. Siquidem horum multa millia unus vir facilè subigeret. Etenim puericia in totum omnium expers est, ac sub initium ipso naturæ ductu, invalida homines consequitur. Quando igitur homo homini, ut videtur, in tantum antecellit, quid putabimus universum cœlum nostris viribus collatum apparituros iis qui hæc contemplando assequuntur? Itaque multis credibile videtur, quanto mundi magnitudo Socratis aut Chærephontis speciem superat, tanto & ipsius potentiam, sapientiam, & cogitationem similiter à ratione nostra differre. Quare tibi, mihique, atque aliis nostri ordinis hominibus pleriſque multa sunt impossibilia, quæ aliis facillima. Quoniam & tibia canere canendi imperitis, aut legere aut scribere illiteratis impossibilius est, dum nescient, quàm mulieres ex avibus, aut aves ex mulieribus fingere. Cæterùm natura ipsa [1] in favo propemodum sine pedibus atque alis animantem assimilans, suppositis pedibus, & adjectis alis, pulchraque & omnigena colorum varietate exornans, solertem apem, divini mellis opificem absolvit, [2] Ex ovis autem mutis & inanimatis, multa volatilium, pedestrium, & aquaticorum animalium genera effingit, ad quæ divinis qui-

1 *In favo*] Apes intelligit quæ nascuntur neque ex coitu, neque partu, sed ex suavitate herbarum. Aristot. lib. 5. c. 21. de Animal. *Cogn.*

2 *Ex ovis autem*] De ovorum natura mirabili Aristot. loco cit. Rhodig. lib. 27. cap. 17. *Idem.*

εὐδαιμονίαν ζῶον, ὡς λόγος πέχυαις τισὶν ἱεροῖς αἰτέρος μεγάλης τεθραμμένη. τὰς ἐν ἀθανάτων δυνάμεις μεγάλας ὄσας, ὀλίγοι καὶ σμικροὶ πανταπασῶς ὄντες, καὶ ὅτι τὰ μεγάλα δυνάμενοι καθορᾶν, ὅτ' ἂν τὰ σμικρὰ, τὰ παλαιὰ δὲ λανθάνοντες, καὶ τὰ τῶν ἡμῶν συμβαινόντων παθῶν, οὐκ ἂν ἔχοιμεν εἰπεῖν βεβαίως ὅτ' Ἀλκυόναι περὶ, ὅτ' ἀηδόνων. καλὸν ὁ μῦθον, οἷον παρέδοσαν πατέρες, τοιοῦτόν τι παισὶν ἡμῖν ὦ ὄρνι ὑμνῳδὸν, ἐπᾴδουσα τὰ σῶν ὑμεναίων. καί σε τὸ σύστοιχον καὶ φίλανδρον ἐρῶμεν πολλάκις ὑμνήσαι, γυναιξί τ' ἡμῖν, ἐπαοιδόν τι καὶ Μυρτοῖ λέγων τὰ πάλαι, ὡς ὁ καὶ πάλαι οἷας ἔπεμψε θεὸς θεῶν. ἀρά γε καὶ σὺ ποιήσεις τι τοιοῦτον ὦ Χαιρεφῶν; Χ. περὶ γὰρ ὦ Σώκρατες. καὶ ὃ νῦν σοῦ ἐρήσεται, διάλεκτον ἔχει τὴν παρακλησιν ὡς γυναικῶν τι καὶ ἀνδρῶν ὁμιλίαν. Σ. ἐκεῖ ἀσπασμοῖς τὴν ἀλκυόνα, ὡς ἄλλην ἤδη ὡς ἄνω κομιοῦμεν ἐκ Φαληρικοῦ. Χ. πάνυ μὲν ποιοῦμεν ὅτῳ.

quibusdam, ut fermo eſt, magni ætheris artibus abutitur. Proinde Deorum immortalium virtutes quæ magnæ ſunt, nos qui mortales & parvi omnino ſumus, & neque magna, neque etiam parva perſpicere poſſumus, ſed in pluribus hæſitamus quæ nobis accidunt, nihil certi ſeu de halcyonibus, ſeu de luſciniis dicere queamus. Præclaram verò hanc fabulam, qualem à patribus accepimus, talem liberis meis, ô avis lamentationum modulatrix traditurus ſum de tuis hymnis. Ac tuam cùm pietatem, tum amorem erga maritum, uxoribus meis [1] Xanthippæ, & Myrtoni ſæpe celebrabo: cùm alia multa, tum in primis, quem à Diis honorem conſecuta es, commemorando. Numquid & tu Chærephon tale quid mecum facturus es? *Char.* Sic facere convenit, ô Socrates. Et quæ à te dicta ſunt, exhortatione duplici ad æquabilem converſationem viros & uxores impellunt. *Soc.* Salutata igitur halcyone tempus eſt ut [2] è Phalerico ad urbem nos recipiamus. *Char.* Ita planè faciamus.

1 *Xanthippæ*] D. Hieronym. adverſus Iovinian. *Cogn.*
2 *E Phalerico*] Portu Athenis, à quo Demetrius Phalerius dictus. *Idem.*

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ, Η ΚΑΥΚΑΣΟΣ.

PROMETHEVS, SIVE CAVCASVS.

ARGVMENTVM.

Videtur hoc dialogo Lucianus, id quod & in ſequentibus facit, Deorum gentilium vanitatem, & ineptam de illis perſuaſionem hominum reprehendere atque irridere voluiſſe. Occaſionem autem ſumpſit ex fabula Promethei, quem poëta fingunt, eo quòd Iovem in diſtributione carnium deceptiſſet, deinde & homines formaſſet, poſtremò autem è cælo ignem ſurreptum terris intuliſſet, à Iove Cau-

Caucaſo alligatum, aquilamque immiſſam, qua hepar illius carpendo attereret. Fingit itaque hic interea dum rupibus affigitur, cauſſam dicere, & apud Mercurium & Vulcanum, de criminibus objectis purgare. Primùm de diſtributione carnium, per extenuationem, dicendo jocum fuiſſe convivalem non fraudem, neque tantum ſupplicium mereri, ex adverſo priora ſua merita referendo. Secundo loco de plaſtice, ubi bifariam reſpondet, & ſuper eo, an homines in univerſum finxiſſe, Diis damnoſum fuerit, & ſuper modo & forma, oſtendens non modò nihil incommodi fictionem hominis attuliſſe Diis, verumetiam utilem & propè neceſſariam fuiſſe. Deinde & hac forma, ita ut Deos referrent facie, & rationis participes eſſent, neceſſe fuiſſe creari. Vltimò de furto ignis reſpondet, neque cæleſti igni quicquam ademptum eſſe, & ad officium Deorum pertinere, ut homines juvent: præſertim cùm ea re ipſe neque opus habeant, neque utantur, homines autem ſacrificando indigeant, & ad ipſorum Deorum miniſterium adhibeant. Occaſio apologiæ ſumitur ex eo, quòd cum Prometheus ſui miſereri Mercurium juberet, ille contrà meritò eum pati hæc dixerat.

ΕΡΜΗΣ.

1 Μὴν Καύκασόν γε, ὦ Ἥφαιστε, ἐπὶ σοὶ, ὦ τέκνον ἄθλιον Τιτᾶνα τοῦτον τὸν βάρβαρον ἐπηλυδῶν ἐλήλυθα. πρόσπολον μὲν γὰρ ἤδη κρημνόν τινα ἐπιτηδειότατον, εἰ μὴ τὸ χεῖρον γεμίσει ἴσον, ὡς βεβαιότερον καθαπτομένη τὰ δεσμὰ, καὶ ἐπὶ σοὶ ἅπασι τοῖς φρασθεῖσιν εἴη κρημνισμένῳ. Ἥφαι. πρόσπολον μὲν ὦ Ἑρμῆ. ἔστι γὰρ πιθανὸν καὶ ἐπίκαιρον ἰσχυρῶς χρῆ, ὡς μὴ ἐπαμώμητον αὐτῷ τὸ πλάσμα εἶναι τοῖς ἄνθρωποι, ἔστι μὲν καὶ τὸ ἄπορον. ἀφανὴς γὰρ ἂν εἴη τοῖς κάτω. ἀλλ' εἰ δοκεῖ, κατὰ μέσον σκοπῶμέν πω ὑπὲρ τῆς φάραγγος [2] ἀνεσταυρώσθω, ἐπιπαλῆς τὼ χεῖρε λαὸν τοῦτον

MERCVRIVS.

TIbi Caucaſum, ô Vulcane, cui miſer hic Titan affigendus eſt. Iam itaque circumſpiciamus num qua ſit in præcipiti prærupta rupes commoda, nive nudata, cui firmiùs infigantur vincula, & unde hic ſuſpenſus fiat omnibus conſpicuus. *Vulcan.* Circunſpiciamus Mercuri. Neque enim humili in loco & terræ proximo eſt affigendus: ne homines figmentum ipſius opem ferant ipſi. Neque rurſus in ſublimi: nam iis qui ſunt in radice montis non appareret. Sed ſi ita tibi viſum fuerit, hîc in medio ſupra convallem, paſſis hinc atque illinc è regione manibus, cruci

1 Ὁ μὲν Καύκασός] Quid legerit Ottomarus Lucinius hujus dialogi Interpres, non video, omnino aliud legiſſe ſtatuendum eſt. ſat monuiſſe. *Bourd.* Hujus montis deſcriptionem habes apud Arrian. in vita Alexandri. lib. 3. *Cogn.*

2 Ἀνεσταυρώσθω] *Crucifigatur*, inde Caucaſus dictus crux, monuit Lipſ. tract. de Cruce, σταυρὸς pollex. *Bourd.*

1 Ἀπό-

σὸς τὸ σωτήριον. Ἑρ. οὐ λέγεις. [1] ἀνύτομοί τε γὰρ αἱ πέτραι, καὶ ἀπόσκοποι, καὶ ἄβατον ἡμῖν ἐπιπολάζουσαι. καὶ τοῦ ποδὸς τοῦτο τοῦτο ὁ κρημνὸς ἔχει τὸν ἐπίβασιν, ὡς [2] ἀκροποδητί που μόλις ἱστάναι. καὶ ὅλως ἐπικίνδυνος ὁ τόπος ἂν γένοιτο. μὴ μέντοι σὺ γε Προμηθεῦ, ἀλλὰ ἀνάβαινε, καὶ πάρεχε σεαυτὸν καταπηγνύμενον τῷ ὄρει. Προ. ἀλλ' ὑμεῖς γέ μ' Ἥφαιστε, καὶ Ἑρμῆ, προπαίσατέ μοι τὸν ἀξίνην δυσχερῆ. Ἑρ. τοῦτ' ἴφης, ὦ Προμηθεῦ, τὸ προπαίσασθαι, ἀντὶ τοῦ ἀκαιρολογοῦντα σοῦτον μόλις ἀναπεῖσαι τὸ ὑπακούσαι τῷ ἐπιτάγματι. ἢ οὐχ ἱκανὸς εἶναί σοι δοκεῖ ὁ Καύκασος, καὶ ἄλλους ἂν χωρῆσαι δύο τοιούτους παλαιστὰς; ἀλλ' ὄρεγε τὴν δεξιάν. σὺ δὲ Ἥφαιστε, κατάκλινε, καὶ τοῖχόλυε, καὶ τὴν σφῦραν ἐρρωμένως κατάφερε. δὸς καὶ τὴν ἑτέραν, καταλήφῃ δὲ μόλις καὶ αὐτήν. οὐ ἔχει, κραπήσει; ἤδη καὶ ὁ ἀετὸς λάπτεται τὸ ἧπαρ, ὡς παῖδα ἔχοις ἂν τὸ καλὸν καὶ μηχανὴν πλαστικῆς. Προ. ὦ Κρόνε, καὶ Ἰαπετέ, καὶ σὺ Γῆ μῆτερ, οἷα πάσχω ὁ κακοδαίμων, οὐδὲν δεινὸν εἰργασμένος; Ἑρ. οὐδὲν δεινὸν εἰργάσω ὦ Προμηθεῦ, ὃς σοφὸς μὲν τὸν νοῦν εἶ κριῶν ἐγχειρισθείς, ὕστις ἄδικον ἐποίησας, καὶ ἀπατηλόν, ὡς αὐτὸς μὲν τὰ κάλλιστα ἐξελέσθαι, τὰ δὲ λοιπὰ ἐνδοσιμήσας, [3] ὁστᾶ κατ-

cruci affigatur. *Merc.* Rectè dicis: prærupta enim hîc undique sunt saxa, & inacceſſa, ſenſim in declive vergentia: tamque anguſtum habet pedi aditum rupes iſta, ut vix ſummis inſiſtas pedibus. Hîc denique quàm maximè opportuna furca fiat. Ne igitur cunctêre, Promethee, ſed aſcende, & præbe te monti affigendum. *Prom.* At vos ſaltem Vulcane, & Mercuri, miſereſcite mei qui in hanc calamitatem immeritus incidi. *Merc.* Miſereſcite ais ô Promethee: nimirum ut nos ſuo mandato immorigeros protinus in crucem tollat: an non videtur tibi Caucaſus ſatis idoneus ad duos alios palo affixos continendum? At porrige dextram. Tu verò Vulcane, reclude, affige clavum, & malleum potenter impinge. Præbe & alteram, quò & illa ritè implicetur. Bene ſe res habet. jam nunc devolabit aquila tuum jecur depaſtura, ut pro opere illo tuo cùm pulchro, tum ingenioſo quidvis reportes. *Prom.* ô Saturne, ô Iapete, & tu Tellus mater, infœlix ego qui afficior pœnis, qui mali nihil commiſerim? *Merc.* Nihil mali commiſiſti Promethee, qui primò quidem diſtribuendarum carnium obiens munus, tam improbè & varrè te geſſiſti, ut partem opimam tibi ſubduxeris, & oſſibus candido adipe

1 Ἀνύτομοι] Ἀνύξυγοι Angl. ut *exeſi ſcopuli*, apud Senec. Hercule fur. Bourd.

2 Ἀκροποδητὶ μόλις ἱστάναι] Ἀκρόποδες. inde attæ qui inter ambulandum ſtare neſciunt. Caſaub. ad Suet. Tiber. c. 1. tales ſunt Medi, qui, ἐπὶν ἀκροβάται πρὸς ἵππων, ὥσπερ οἱ ὀπὶ πρὸ ἀκροποδῶν βαδίζοντες, μόλις βαδίζουσι. Lucianus. Dial. Mort. In Mſ. legitur μόγις quod idem eſt. *Idem.*

3 Ὀστᾶ κατὰ μοῖραν ἀρχὴν δασμοῦ] Item de Merc. Cond. habet autem accuſationem omnem hanc ab Heſiod. 1. ἔργ. Idem.

1 Me-

λέψας ἀργὸν δημόν; μίμισμαι Ἡσιόδου τὸν Διὸς ὄντως αἰτιώτατον. ἐπισὸν δὲ τοῖς ἀνθρώποις ἀνίπλασας, πυρὸς γένεσιν ζῶα. καὶ μάλιστά γε τὰς γυναῖκας. ἐπὶ πᾶσι δὲ τὸ πυρὶ κλέψαι, καὶ τοῦτο ἴδιον τοῖς ἀνθρώποις. τοσαῦτα δοὺς ἀφορισμῷ, φῂς μηδὲν ἀδικήσας δεδέσθαι; Πρ. Ἴσως ὦ Ἑρμῆ καὶ σὺ κἂν τὰ ποιητὴν [2] ἀναίτιον αἰτιᾶσθαι, ὃς τὸ τιμᾶσθαι σοφίαις, ἐφ' οἷς ἔτυχε [3] τῆς ἐν πρυτανείῳ σιτήσεως οὐ τὸ δίκαιον ἐγίγνετο ὑπομενόμενον ἂν ἐμοιγε τόν. εἰ γὰρ σχολήσει, ἡδέως ἂν σοι καὶ διαλεγοίμην ὑπὲρ τῶν ἐγκλημάτων. ὡς δοκῶμι ἄδικα ἐγκαλεῖσθαι ἐμοὶ τὰ Διός. σὺ δέ, συμβάλου γὰρ οὖν, καὶ δικανικῶς, ἀπολόγησαι ὑπὲρ αὐτῶν, ὡς δίκαιον τὸν ψῆφον ἴσθι, ἀνεσταυρῶσθαί με πρὸς τὸν Καυκάσιον τόνδε πυλῶν, ἐπὶ τῆς Καυκάσου, οἰκτρὸν θέαμα πᾶσι Σκύθαις. Ἑρ. ἴσθι μὲν ὦ Προμηθεῦ τὸν ὅρκον ἀγωνεῖ, καὶ ἐς ἐδὲν δέον. ὅμως δ' ἐν λέγε. καὶ γὰρ ἄπορος ἔσεσθαι ἀναγκαῖον, ἐς ἂν ὁ ἀετὸς κρέασι τὴν ἐπιμελησόμενός σου τῆς ἥπατος. τὸν δὲ τοῦ μέσου δὴ τούτου χρόνου κενὰς ἂν εἶναι ἔχοι, ἐς ἀπεράσιν κρίσεως σοφιστικῶν, οἷον εἰ σὺ συνηγορήσεις τὸ τοῖς λόγοις. Πρ. σύφορος ἂν ὦ Ἑρμῆ λέγε. καὶ ὅπως μὲ ὡς δικαιότατα κατηγορήσῃς, μηδὲ καθυφῇς τι τοῦ δικαίου τῆς πατρός. σὺ

adipe velatis Iovi impoſueris? Memini mehercle [1] Heſiodi qui ſic locutus eſt. Deinde homines verſutiſſimum genus animantium, ac mulieres in primis effinxiſti. Præter hæc omnia, ignem Deorum præſtantiſſimam poſſeſſionem furatus es, & hominibus dediſti. Cùm tot ſcelera perpetraveris, affirmas te inſontem vinculis implicari? *Prom.* Videris tu quoque Mercuri, juxta poëtam, innocuum incuſare, qui talia mihi objicis, ob quæ, ſi pro merito mecum ageretur, in Prytaneo publicè alendum me cenſuiſſem. Quare, ſi tibi vacat, libenter objecta mihi crimina apud te oratione diluerem, & rationibus demonſtrarem injuſtam ſententiam à Iove contra me pronunciatam. Tu verò, quandoquidem tam eloquio polles, quàm juris ſcientia, Iovis partes tuêre, & proba latum ab ipſo juſtum ſuffragium, quum me huic Caucaſo, prope Caſpias haſce portas, affigendum judicavit, ut miſerrimum Scythis omnibus fiam ſpectaculum. *Merc.* Inanem, & inutilem tentas à Iovis ſententia provocationem. Verùm tamen dicito. Nam alioqui mihi tantiſper eſt expectandum, dum aquila devolet, quæ tui hepatis curam gerat. Itaque otio quod interea ſuppetet, rectè abutemur ad declamationem tuam audiendam, eamque captioſam, cùm ſis in dicendo verſutiſſimus. *Prom.* Tu igitur Mercuri prior dicito, & vide ut mihi quàm graviſſima crimina objicias, nec jus tui patris prodas. Tu verò

1 *Heſiodi*] In Theogonia. *Cogn.*

2 Ἀναίτιον αἰτιᾶσθαι] Vt Dial. Mort. ex Homero. *Bourd.*

3 Τῆς ἐν πρυτανείῳ σιτήσεως] A Platone in Apol. Socrat. εἰ δὲ δεῖ με κατὰ τὸ δίκαιον τὰ ἀξίας τιμᾶσθαι αὐτῷ τιμῶμαι τὰ τοῦ πρυτανείου σιτήσεως. Tangit alibi. legend. Dionyſ. Halicar. lib. 5. *Idem.* Locus Athenis ſic dictus quaſi πυρὸς ταμίειον. Cogn.

ἢ ὦ Ἥφαιστ, δικαστὴν ποιοῦμαι ἔγωγε. Ἥφαι. μὰ Δί', ἀλλὰ κατήγορον αὐτὸ δικαστὴ ἴσθι μὲ ἔχων. ὃς τὸ πῦρ ὑφελόμενος, ψυχρόν μοι τὴν κάμινον ἀπολέλοιπας. Προ. ἀκοῦ διελόμενοι τὴν κατηγορίαν, σὺ μὲν ὡς τὸ κλοπῆς ἤδη σαυτοῦ. ὁ Ἑρμῆς ἢ κἀμὲ τὴν ἀνθρωποποιίαν, καὶ τὴν κρεανομίαν αἰτιάσῃ, ἄμφω ἢ τεχνῖται, καὶ εἰκὸς δεινοὶ ἀμφοτέρω εἶναι. Ἥφαι. ὁ Ἑρμῆς καὶ υἱὸς ἐμὸς ἱερεῖ. ἐγὼ γὰρ οὐ πρὸς λόγοις τοῖς δικανικοῖς εἰμι, ἀλλ' ἀμφὶ τὴν κάμινον ἔχω πολλά. ὁ δὲ, ῥήτωρ ἐστὶ, καὶ τὰ τοιαῦτα ἀκριβῶς μεμελέτηκεν αὐτός. Προμ. ἐγὼ μὲν οὐκ ἂν ποτε φαίην καὶ σὲ τὸ κλοπῆς τὸν Ἑρμῆν ἐληλυθέναι ἂν εἰκῇ, οὐδὲ ἀνεπιθέτως μοι τὸ τοιοῦτο ὀμοτέχνῳ ὄντι. πάλιν δ' αὖ εἰ καὶ τοιοῦτον, ὦ Μαίας παῖ, ὑφίστασαι, καιρὸς ἤδη προφέρειν τὴν κατηγορίαν. Ἑρ. πάνυ γὰρ ὦ Προμηθεῦ μακρῶν δεῖ λόγων, καὶ ἱκανῆς τινος διηκονίας, ἐπὶ τὰ σοὶ πεπραγμένα. ἀρχὴ ἢ ἁπάσης μήνις τὰ κεφάλαια εἰπεῖν τῶν ἀδικημάτων. ὅτι ἐπιτραπέντι σοι μοιρᾶσαι τὰ κρέα, σωτὴρ μὲν τὰ κάλλιστα ἐφύλαττες, ἐξηπάτησας ἢ τὸν βασιλέα, καὶ τοὺς ἀνθρώπους ἀνέπλασας, οὐδὲν δέον. καὶ τὸ πῦρ κλέψας παρ' ἡμῶν, ἐνέμισας παρ' αὐτοῖς. καί μοι δοκεῖς ὦ βέλτιστε, μὴ σωφρονεῖν ἐπὶ τοῖς τηλικούτοις, πάνυ φιλανθρώπῳ ἔ Διὶ πεπιστευμένῳ. εἰ μὲν οὖν ἔξαρνοῖ καὶ μὴ εἰργάσθαι αὐτὰ, δῆτα καὶ διελέγχειν, καὶ ἔστιν ἅπερ μακρῶν ἀποτείνειν. καὶ πιθοῦ ὡς ἔνι μάλιστα ἐμφανίζειν τὴν ἀλήθειαν. εἰ ἢ φῂς τοιαῦτα πεπονθέναι τὴν νομὴν τῶν κρεῶν, καὶ τὰ σὰ τοὺς ἀνθρώπους καινουργῆσαι, καὶ τὸ πῦρ κεκρὸ Vulcane judicem constituo. *Vulc.* Non per Iovem, sed pro judice me accusatorem habebis, tu qui surrepto igni gelidam officinam reliquisti. *Prom.* Divisa igitur actione, tu quidem de furto orationem connecte : Mercurius verò me hominum formationis, & carnium distributionis reum aget : videmini enim ambo periti artifices, & dicendi facultate præditi. *Vulc.* Mercurius meo nomine verba faciet. Ego enim ad judiciales dissertationes non sum comparatus : sed de rebus quæ ad focum pertinent multa quidem dicere possim : at ille est disertus orator, qui hæc non perfunctoriè curavit. *Prom.* Nunquam putassem Mercurium voluisse de furto dicere, idque mihi exprobraturum fuisse eum qui eandem artem exerceat. Sed quoniam, ô Maiæ fili, hujusmodi actionem aggrederis, jam tempestivum est accusationem expedire. *Merc.* Longa profectò opus est oratione, multoque apparatu Prometheæ, si tua facinora velim insectari. Neque enim sola criminum capita recensere satis est. Nimirum quòd commisso tibi distribuendarum carnium officio, portionem optimam tibi servaris, regique imposueris : quodque homines, quibus nihil opus erat, efformaris. Denique quòd subductum nobis ignem ad illos tuleris : qua in re, vir optime, Iovis benignitatem expertus, non tamen eam intellexisse videris. At verò si hæc te admisisse flagitia inficiaberis, longa oratione confutandus eris : mihique danda opera ut veritatem patefaciam. Sed si concesseris te carnes distribuisse, homines recens effinxisse, & ignem furatum,

κλοφέναι, ἱκανῶς κατηγόρηταί μοι, καὶ μακρότερος σὺν ἂν εἴποιμι. λῆρος δ' ἄλλως τὸ τοιοῦτον. Προμ. εἰ μὲ καὶ τοῦτο λέγος ἐστὶν ἃ εἴρηκας, ὀψόμεθα μικρὸν ὕστερον. ἐγὼ δ' καὶ ἐπὶ τῷ ἱκανὰ φῆς εἶναι τὰ κατηγορημένα, πειράσομαι ὡς ἂν οἷός τε ὦ, ἀφαλύσασθαί τὰ ἐγκλήματα. καὶ πρῶτον μὲ ἄκουσον τὰ περὶ τῶν κριῶν. καίτοι νὴ τὸν ἥλιον, καὶ νῦν λίαν τοῦτο, αἰσχύνομαι ὑπὲρ Διὸς, εἰ ὅτου μικρολόγου καὶ μεμψίμοιρός ἐστι, ὡς δίοπι μικρὸν ὀστοῦν σὺν τῇ μεγάλῃ δορᾷ, ἀνασκολοπισθησόμενον πέμπειν παλαιὸν ὄντα θεόν, μήτε δ' συμμαχίας μεμνῆσθαι, μήτε αὖτο δ' ὀργῆς τὸ κεφάλαιον ὃ ἐστι συνοῆσαι. καὶ [1] ὡς μεγαλίως τὸ τοιοῦτον ὀργίζεται, καὶ ἀγανακτεῖ, εἰ μὴ τὸ μεῖζον αὐτὸς λήψεται. καίτοι ὅς γε ἁπάσης ἂν Ἑρμῆ τοιαύτης συμποτικῆς ὕβρεως, ἄχρι οὗπερ [2] ἀπομνημονεύσειν. ἀλλ' εἴ καί τι ὑμῶν μεθ' ἡδονῆς ἐνωχλήμεν, παιδιᾶς ἕνεκα, καὶ αὐτὸ τοῦτο τὸ συμπεσὸν καταλιπεῖν τῶν ὀργίλων. ἐς δ' τὸ αὔριον πεμπούσας τὸ μῖσος, καὶ μνησικακεῖν, καὶ ἐωλόν τινα μνήμην ἀφυλάκτειν, ἄπαγε, ὅτι θεοῖς πρέπει, ὅτι ἄλλως βασιλικόν. ὦ γὰρ ἀφίλητος τῆς τοιαύτης συμπεσούσης τοῖς κρεμψείας τούτας, ἀπατᾶν, καὶ σκώπτεσθαι, καὶ τὸ σκώπτειν, καὶ ἐπισκώπτειν, τὸ καταλιπόμενόν ἐστι μέθη, καὶ κόρος, καὶ σιωπὴ, σπυρωπὰ καὶ ἀτρεπῆ πράγματα, καὶ ἥκιστα συμποσίου περίπατος. ὥστε ἐγὼ οὐδὲ μνημονεύειν εἰς τὴν ὑστεραίαν ἐπ' ὦμόν τὸν Δία. οὐχ ὅπως καὶ τηλικοῦτος ἐπ' αὐτοῖς ἀγανακτήσειν, καὶ πάνδεινα ἐγκαλεῖν. Ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ τοῦτο ἱκανῶς ἐστι, καὶ μακρότερος σὺν ἂν εἴποιμι. λῆρος δ' ἄλλως τὸ τοιοῦτον. Προμ. εἰ μὲ καὶ τοῦτο λέγος ἐστὶν ἃ εἴρηκας, ὀψόμεθα μικρὸν ὕστερον. ἐγὼ δ' καὶ ἐπὶ τῷ ἱκανὰ φῆς εἶναι τὰ κατηγορημένα, πειράσομαι ὡς ἂν οἷός τε ὦ, ἀφαλύσασθαί τὰ ἐγκλήματα. καὶ πρῶτον μὲ ἄκουσον τὰ περὶ τῶν κριῶν. καίτοι νὴ τὸν ἥλιον, καὶ νῦν λίαν τοῦτο, αἰσχύνομαι ὑπὲρ Διὸς, εἰ ὅτου μικρολόγου καὶ μεμψίμοιρός ἐστι, ὡς δίοπι μικρὸν ὀστοῦν σὺν τῇ μεγάλῃ δορᾷ, ἀνασκολοπισθησόμενον πέμπειν παλαιὸν ὄντα θεόν, μήτε δ' συμμαχίας μεμνῆσθαι, μήτε αὖτο δ' ὀργῆς τὸ κεφάλαιον ὃ ἐστι συνοῆσαι. καὶ [1] ὡς μεγαλίως τὸ τοιοῦτον ὀργίζεται, καὶ ἀγανακτεῖ, εἰ μὴ τὸ μεῖζον αὐτὸς λήψεται. καίτοι ὅς γε ἁπάσης ἂν Ἑρμῆ τοιαύτης συμποτικῆς ὕβρεως, ἄχρι οὗπερ [2] ἀπομνημονεύσειν. ἀλλ' εἴ καί τι ὑμῶν μεθ' ἡδονῆς ἐνωχλήμεν, παιδιᾶς ἕνεκα, καὶ αὐτὸ τοῦτο τὸ συμπεσὸν καταλιπεῖν τῶν ὀργίλων. ἐς δ' τὸ αὔριον πεμπούσας τὸ μῖσος, καὶ μνησικακεῖν, καὶ ἐωλόν τινα μνήμην ἀφυλάκτειν, ἄπαγε, ὅτι θεοῖς πρέπει, ὅτι ἄλλως βασιλικόν. ὦ γὰρ ἀφίλητος τῆς τοιαύτης συμπεσούσης κρεμψείας τούτας, ἀπατᾶν, καὶ σκώπτεσθαι, καὶ τὸ σκώπτειν, καὶ ἐπισκώπτειν, τὸ καταλιπόμενόν ἐστι μέθη, καὶ κόρος, καὶ σιωπὴ, σπυρωπὰ καὶ ἀτρεπῆ πράγματα, καὶ ἥκιστα συμποσίου περίπατος. ὥστε ἐγὼ οὐδὲ μνημονεύειν εἰς τὴν ὑστεραίαν ἐπ' ὦμόν τὸν Δία. οὐχ ὅπως καὶ τηλικοῦτος ἐπ' αὐτοῖς ἀγανακτήσειν, καὶ πάνδεινα ἐγκαλεῖν.

tum esse, abundè tua crimina commemoravi: nec pluribus est opus, alioqui hoc esset nugari. *Prom.* An nugæ sint quæ dixisti, posthac videbimus. Nunc verò quoniam absoluta est tibi, ut ais, adversum me accusatio, ego pro virili crimina diluere conabor. Primò quidem audi quæ dicam de carnibus: quanquam per cœlum, hæc de Iove nunc dicere me pudet, eum adeò rixosum ac querulum esse, ut quoniam minutulum os in sua portione invenit, me tanto nunc tempore pro Deo habitum palo affigendum huc miserit, immemor sanè auxilii à me accepti, nec perpendens cujus sit momenti caput hujus indignationis. Nemo enim non videt puerilem esse hanc excandescentiam & indignationem, quia majorem partem non accepit. Verùm hujusmodi convivalium fraudium, ut puto, meminisse non est æquum: quin siquid inter epulandum, delicti est commissum, pro joco ducere, ibique iram in convivio relinquere convenit. Absit autem ut quisquam odium in crastinum recondat, ac veteris injuriæ recordetur, & pridiani facti meminerit, quod neque Deum neque regem decet in primis. Quare si è conviviis dempseris festivitates istas, fraudem, dicteria, sales, irrisionem, nihil supereſt præter temulentiam, satietatem, silentium, morosas & injucundas actiones, quæ convivio nullatenus conveniunt. Ideoque Iovem facti postridie non recordaturum putabam: nec tantum ob rem tantillam stomachaturum, seque gravissimam

1 Ὡς μεγαλίως] Sic in Timon. & Toxare. *Bourd.*

2 Ἀπομνημονεύσειν] Μισῶ μαθήματα συμπότου. Id. in Lapith. *Idem.*

ἀδικῆσαι πεπυσμένος, εἰ διαιροίμην τὰς κρέας, παιδιάν τινα ἔπαιζε, πειράμενος εἰ ἀλαγώστητον τὸ βέλτιον ἑλοίμην. πλὴν ἀλλ' ὁ Ἑρμῆς τὸ χαλεπώτερον, μὴ τὸν ἥλιον μοῖραν ἀπονενεμηκέναι τῷ Διΐ, τὸν δὲ ὅλον ὑφηρῆσθαι. τί δὲν ἀφ' οὗτος ἐγκαλῶ, τῇ γῇ τὸ ἥμισυ ἀναμεμίχθαι, καὶ ἄστρα, καὶ θηρία, καὶ Καύκασον ὅλον ἐπινοεῖν, καὶ ἀετὸν καθαπίπτειν, καὶ τὸ ἧπαρ ἀνάπτειν; ὅσα γὰρ μὴ πολλὰ τοῦτα κατηγορῶ ἐγὼ ἀσμενεκτῶν· αὐτὸ μικρὸν ψυχίον, ἐξ ἀληθείας γνώμης, καὶ οὐδ' ὀργὴν δίκαιον. ἢ τί ἂν ἐπαίσιον ἔδρασεν ὅλον δὶς ἀπολέσας, εἰ κρεῶν ὀλίγων ἕνεκα [1] τοιαῦτα ἐμάζετο; καίτοι πόσῳ οἱ ἄνθρωποι δυσγνωμονέστερον ἔφερον πρὸς τὰ τοιαῦτα, ὡς εἰκὸς ἦν ἐπὶ τοῖς ὀργὴν ἐξυπτόρνης εἶναι τῷ θεῷ; ἀλλ' ὅμως ἐκεῖναι μὲν ἔστιν ὅτε πρὸ μαγείρου σταυρῷ ἂν τιμήσαιτο, εἰ τὰ κρέα ἴψαν, καθεῖς τὸ δάκτυλον ἢ ζωμὸν [2] περιελιχμήσατο, ἢ ὀπτὸμψαν ἀπαναισάσας τῶν κρεῶν κατεβρόχθισεν, ἀλλὰ συγγνώμην ἔσχηκεν αὐτοῖς. εἰ δὲ καὶ παῖν ὀρχεῖσθαι, ἢ κυνδύλους σύστρεψαι, ἢ καὶ κόρρης ἐπάταξαι, ἀνεσκολοπίσθη δὲ ἂν ἐκεῖνος παρ' αὐτοῖς τῶν τηλικούτων ἕνεκα. καὶ ὦδε μὲν τῶν κρεῶν, τοσαῦτα. αἰσχρὸς μὲν καὶμοὶ ἀπολογία, πολὺ δὲ αἰσχίων κατηγορία ἐκείνου. περὶ δὲ τῆς πλακοῦντος, καὶ ὅτι τοὺς ἀνθρώπους ἐποίησα, καιρὸς ἤδη λέγειν. τοῦτο δὲ ἐμὴ δίτιμον ἔχει τὴν κατηγορίαν, ὡς οἶδα καθ' ὁ τοῦτο αἰτιᾶσθέ με. πότερα, ὡς ὅλον ὅλων

mam injuriam accepisse existimaturum, si cùm carnes distribuerem, ludere voluerim, experiendo num in delectu partium, præstantiorem dignosceret. Verùm Mercuri, rem pone graviorem, me nimirum minorem portionem Iovi non distribuisse, sed totum abstulisse. Nunquid ideo, quod ajunt, terræ cœlum permiscere par erat, & vincula & cruces, totumque Caucasum excogitare, & aquilas quæ jecur tondeant demittere? vide quæso annon hæc indignantem ipsum, pusilli, ignobilis, & in iram propensi animi coarguant. Ecquid, bone, integro privatus fecisset, quum ob pauculas carnes hæc agat? atqui homines quanto sunt in his æquiores, quos ad iram Diis acriores esse conveniebat? Verùm tamen illorum nemo hactenus coquum cruce mulctavit, quòd carnes elixans, immissum jusculo digitum vitus sit circumlambere, aut nonnihil tostarum carnium vellens deglutiverit: sed veniam ipsis concedunt. Quòd si graviùs fuerint irati, vel pugnis impetunt, vel alapas impingunt, nec ullum invenias, qui in crucem sublatus fuerit. Et hæc de carnibus, turpis quidem meæ causæ defensio: sed turpior illius accusatio. Iam verò sequitur tempus dicendi de plastice, & de hominibus à me formatis. Quod cùm geminam contineat accusationem, cujusnam culpæ Mercuri me primò reum agas, non satis compertum habeo. Vtrum, quod nequaquam homines

1 Τοιαῦτα ἐμάζετο] Anglic. τηλικαῦτα ὀργίζετο. Bourd.

2 Περιελιχμήσατο] Scribe ὠφελιχμήσατο, ut in Anglic. Cod. & ita rescripseram. tangit coquos catillones quorum supplicium flagella, crux, candens lamina dixerunt interpret. Martial. & Horat. *Idem.*

1 H*

ἐχρῆν τοὺς ἀνθρώπους γενέσθαι, ἀλλ' ἄμεινον ἦν ἀτρεμεῖν αὐτοὺς χθὲς ἄλλως ὄντας ἀπράγμονας, ἢ ὡς πεπλάσθαι μὲ ἐχρῆν, ἄλλον δέ τινα καὶ μὴ τοῦτον διεκπραττόμενον τὸ πρόσπαν; ἐγὼ δ' ὅμως ὑπὲρ ἀμφοῖν ἐρῶ. καὶ σκόπει γε ὡς εὐδήμιά τοῖς θεοῖς ἀπὸ τούτου βλάβη γιγνήσεται, ἢν ἀνθρώπους ἐς τὸν βίον ἀναχθέντας, πειράσομαι διεκνεῦσαι. ἔπειτα δ' ὡς καὶ συμφορὰν καὶ ἄμεινον τοῦτο αὐτοῖς ἀναπολῶ, ἢ εἰ ἐρήμους καὶ ἀπανθρώπους σπουδάσαι τὴν γῆν μόνον. [2] ἰὼ τοίνυν πάλαι, ῥᾷον γὰρ ἔσται δῆλον ἂν μέλλοιτο εἰ τι κἀδικήσω ἐγὼ μεταμορφούμενος, καὶ ποιήσας τὰ νῦν τοὺς ἀνθρώπους, τὸ θεῖον μόνον καὶ τὸ ὑπερφύιον γνόντος. ἡ γῆ δ', ἄρχετον τι χρῆμα καὶ ἄμορφον, ὕλαις ἅπασα, καὶ πανταχοῦ ἀνημέρους λάσιος. ἔστι δ' βωμοὶ θεῶν, ἢ νεώς. πόθεν δὲ ἄγαλμα, ἢ ξόανον, ἢ τί ἄλλο τοιοῦτο, οἷα πολλὰ νῦν ἀπανταχοῦ φαίνεται μὴ πάσης ἐπιμελείας τιμώμενα; ἐγὼ δ', ἀεί γάρ τι εὐβουλεύομαι εἰς τὸ κοινὸν, καὶ σκοπῶ ὅπως αὐξηθήσεται μὲ τὰ τῶν θεῶν, ἐπιδώσει δὲ καὶ τὰ ἐμὰ πάντα εἰς κόσμον, καὶ κάλλος. σύνιστε ὡς ἄμεινον ἦν ὀλίγον ὅσον δ' πηλὸν λαβόντα, ζῶά τινα συσήσασθαι, καὶ ἀνατλάσαι, τὰς μορφὰς μὲ ἡμῖν αὐτοῖς ἐοικότα. καὶ γὰρ εὐθὲν τι ὠφελεῖ τοῦ θείου, μὴ ὂν δ' ὅμοιον ἑαυτῷ. καὶ ὡς ὁ ὅμοιος ἡ ἐξέτασις γνωσθήσεται, εὐδαιμονέστερον λαφύσσειν αὐτό. ἔνιοι μὴν αὐτοὶ εἶναι. εὐμηχανώτερον δ' ἄλλως, καὶ σωτικώτερον, καὶ δ' βελτίονος putabam, quòd nihil esset ipsi oppositum, ex cujus collatione facta disquisitione, eam beatiorem esse constaret: veluti modò, si numen cum homine conferas qui mortalis est, quanquam ingenio, prudentia, & rerum optimarum notitia plurimum pollet. Qua-

mines fieri oportebat, sed satius erat eos terræ rudis instar non moveri? an verò quòd eos efformari quidem oportuerit, sed aliam ab ea quam induxi inducendam fuisse formam judicarit? Equidem de utroque hoc capite verba faciam. Ac primùm quidem, Deos nihil detrimenti accepisse hinc, quòd homines in vitam adducti sint, demonstrare conabor. Deinde etiam, longè magis in utilitatem & commodum ipsis id vertere, quam si deserta, & hominibus destituta terra permansisset. Erat igitur olim (Sic enim faciliùs palàm fiet, numquid ego deliquerim in hac formæ humanæ renovatione) solum divinum, & cœleste genus numinum. Terra verò inculta & informis, tota sylvis iisque squalidis hirta horrescebat: Deorum nullæ erant aræ, aut templa. Vnde autem statua aut simulachrum, aut alia id genus, qualia multa undiquaque omni studio coli constat? Ego verò, cùm semper aliquid in commune bonum consilio provideam, ac dispiciam quomodo res Deorum augeri possint, aliaque omnia decoris & venustatis incrementum capere. Nihil satius esse animum induxi, quàm si pusillum luti acciperem, & inde animantia componerem & effingerem, quæ forma nobis Diis essent assimilia. Illud enim naturæ divinæ deesse

2 Ἰὼ τοίνυν πάλαι] Ὡς ἂν τοίνυν πάλαι, patet infra ih hoc dial. *Marc.*

αἰθανόμβροτον. καὶ δὴ καὶ τὸ ποιητικὸν λόγον, γαῖαν ὕδατί φύρας, καὶ Ἀθηναίαις, ἀνίπλασται τὰς ἀνθρώπους. καὶ τῶν Ἀθηναίων ἕνεκα ἐβουλόμην σοι συμπολεμεῖν μοι ἔργον. τοῦτ' ἐστὶ τὰ μεγάλα ἐγὼ τοῖς θεοῖς ἠδίκηκα. καὶ τὸ ζημίωμα ὁρᾷς πηλίκον, εἰ οὐ πηλὸν ζῶα πεποίηκα, καὶ τὸ τῶν ἀκινήτων, εἰς κίνησιν ἤγαγον. καὶ ὡς ἔοικε τὸ ἀπ' ἐκείνου, ἧττον θεοί εἰσιν οἱ θεοί, διότι καὶ ἐπὶ γῆς θνητὰ ζῶα τινα γεγόνασιν. ὥστε γὰρ ἀγανακτεῖ ὁ Ζεὺς ὥσπερ ἐλαττωμένων τῶν θεῶν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων γενέσεως. εἰ μὴ ἄρα τοῦτο δεδοίκασιν, μὴ καὶ αὐτοὶ δόξωσιν ἐπ' αὐτῶν βελτίωσιν, καὶ πόλεμον ἐξενέγκωσι θεοῖς τοῖς θεοῖς, ὥσπερ οἱ γίγαντες. ἀλλ' ὅτι μὲ δὴ ὑβρίσαι ἠδίκησθε θεοὶ ἐμοῦ ἕνεκα Ἑρμῆ, καὶ τῶν ἐμῶν ἔργων, δῆλον. ἢ σὺ δέδιάς τι καὶ ἐν τῷ μικροτάτῳ, καίτοι σιωπήσομαι, καὶ δίκαια ἔσομαί σοι πεπονθὼς θεοῖς ὑμῶν. ὅτι δ' χρήσιμα ταῦτα μελήσει τοῖς θεοῖς, ὅπως ἂν μέθοδος, εἰ ἐπιβλέψειας τῇ γῇ ὑγιεῖ σώμασι καὶ ἀκμαίᾳ θεοῖς, ἀλλὰ πόλεσι, καὶ γεωργίαις, καὶ φυτοῖς ἡμέροις διαπεπασμένῃ, καὶ τὴν θάλατταν πλοιομένην, καὶ τὰς νήσους κατοικουμένας, ἀπανθρακοῦν βωμούς, καὶ θυσίας, καὶ ναούς, καὶ πανηγύρεις. μεστὴ δὲ Διὸς πᾶσαι μὲν ἀγυιαί, πᾶσαι δ' ἀνθρώπων ἀγορά. καὶ γὰρ εἰ μὲν ἐμφυτος μόνον κτῆμα τοῦτο ἐπλασάμην, ἐπλεονέκτουν ἂν τῆς χρήσεως. νῦν δ' εἰς τὸ κοινὸν φέρων, τί δείσω ὑμῶν αὐτοῖς. μᾶλλον δὲ Διὸς μὲν καὶ Ἀπόλλωνος, καὶ σοῦ δέ, ὦ Ἑρμῆ, νεὼς ἰδίᾳ ἀπανθρακοῦν ἔστι. Προμηθέως δ', ἀδαμοῦς. ὁρᾷς

Quare [1] juxta poëtæ dictum, Terra cum aqua pinsita & subacta homines effoimavi, Minervam precatus ut opus mecum aggrederetur. Hæc sunt magna illa facinora quibus Deos offendi. At quanta sit mulcta vides, eo quòd ex luto animantia fabricavi, & quod tum erat immobile ad mobilitatem adduxi: & quemadmodum videtur ab eo tempore, Dii minùs sunt Dii, quoniam mortalia quædam animantia in terris nata sunt. Sic enim stomachari videtur Iupiter: ac si viliores Dii ex hominum procreatione sint redditi, nisi fortè hoc veretur ne defectionem moliantur homines, & ut olim Gigantes, bellum Diis inferant. Patet itaque vos à me, meisque operibus nulla injuria læsos. Aut tu vel minimum quid proter, & ego has meritò pœnas vobis daturus conticebo. Quod autem hinc Diis accedat utilitas, ita comperies, si inspexeris quàm non amplius squalida ac deformis sit terra, sed uribus, agricultura, & mitibus plantis exornata, ut jam mare navigetur, insulæ incolantur, undique aræ, victimæ, templa, festivitates statuantur: adeò ut viæ passim, & hominum conciones Iovis sint omnes plenæ. Nam si mihi soli possessionem hanc comparassem, plus utilitatis caperem. jam verò ut communi bono consulerem, vobis ipsis homines composui. Hinc & Iovi, & Apollini, tibi quoque Mercuri sacra delubra ubique videre est: verùm Prometheo, nullibi. Vides ut rei privatæ

1 *Iuxta poëta dictum*] Æschylum intellexit. *Cogn.*

2 Μὴ ἔστι δόξωσιν ἐπ' αὐτῶν βελτίωσιν] Μὴ ἔτι δόξωσιν ἀπ' αὐτῶν. **Marc.**

ὅπως ταμιευτὴν μόνα σκοπῶ, τὰ χρήματα ἢ κατασπαθίζομαι, καὶ ἐλάττω ποιῶ; πρὸς δέ μοι ὦ Ἑρμῆ καὶ τόδε. σύνοισθα δέ τι σοι δοκεῖ ἀγαθὸν ἀμφίτυρον ἢ κτῆμα, ἢ πόσημα, ὃ μηδεὶς ὄψεται, μὴ ἢ ἐπαινέσεται ὁμοίως ἠδὺ καὶ πρᾶγμα ἔσαξ τῷ ἔχοντι. ἆρ' οὖν δή τι τοῦτ' ἔφλω, ὅτι μὴ γεγονόμενοι τὸ ἀνθρώπων, ἀμφίτυρον σωιέσασι τὸ κηλλοβόειον ὅλων. καὶ πλέον τινα πλουτήσειν ἐμέλλομεν. ὅτε γὰρ ἄλλου τινὸς ἡμᾶς ἐδεόμεθα, ὅτε ἡμῖν αὐτοῖς ὁμοίως ἦμεν. νῦν γὰρ ἂν εἴχομεν ἆρα τι ἄλλο πλέον ἐδαιδώμεθα αὐτόν. νῦν δ' ἂν σωιόμεθα ἡλίκα δύναιμεθα, οὐκ ὁρῶντες ἀμφίρυς τὸ ἡμετέρων τινάς. ὅτε γὰρ δὴ καὶ τὸ μέγα διαχθὲν ἂν μέγα, εἰ τῷ μικρῷ ἐδαμείζοιτο. ὑμεῖς δ', τιμᾶν ἐπὶ τῷ πολιτεύματι τούτῳ δέον, ἀνεσταυρώκατέ με, ἐ ταύτῃ μοι τὴν ἀμοιβὴν ἀπεδώκατε ἧς βελεύματος. ἀλλὰ κακοῦργοί τινες φῆς εἶναι ἐν αὐτοῖς, ἐ μοιχεύσι, ἐ πολεμοῦσι, καὶ ἀδελφὰς γαμοῦσι, καὶ παρανύμφους ἐπιβουλεύουσι. παρ' ἡμῖν γὰρ οὐχὶ πολλὰ τούτων ἀφθονεῖ; καὶ ἐ δῆτα ἀφ' τούτου αἰτιάσαιτ' ἂν τις τὸ θεῖον, καὶ τὴν γῆν, ὅτι ἡμᾶς σωιεφήσασθε; ἐπεὶ ἐ τοῦτο ἴσως φαίης ἄν, ὅτι ἀνάγκη πολλὰ ἡμᾶς ἔχειν πραγματα ἐπιμελουμένους αὐτῶν. οὐκοῦν ἀφ' γε τούτου καὶ ὁ νομεὺς ἀχθέσθω. ἐπὶ τῷ ἔχειν τὴν ἀγέλην, διό τι ἀναγκαῖον αὐτῷ ἐπιμελεῖσθαι αὐτῆς. [1] καὶ εἰ τούτῳ γε ἐρῳδιὸς τοῦτο, καὶ ἦν ἄλλος, καὶ ἡ Φοινὶς ἆρα ἀτρεπὲς ἔχουσά τινα ἀφ' πτερυγίων. τί γὰρ ἂν ἐπράτομεν, εἰ

vatæ commoda ſpecto: remp. verò prodo, & imminuo? Præterea illud expende Mercuri, Num tibi videatur bonum ſine teſte, ſive illud ſit poſſeſſio, ſive opus, quod nemo intueatur, nemo laudet, æquè jucundum & delectabile futurum poſſidenti, atque quod teſtibus abundat? Quod ideo dixi, quia niſi eſſent homines, univerſi pulchritudo teſtibus careret, & divitias poſſideremus, quas ipſimet non tanti faceremus, ſi earum admiratione nemo caperetur. Neque enim quicquam deterioris extaret ſortis cum quo ipſas conferremus: nec intelligeremus quanta beatitudine fruamur, niſi quoſpiam noſtrorum bonorum expertes videremus. Magnum enim hoc pacto, magnum videri poſſit, ſi cum parvo comparetur. At vos cùm mihi pro bene conſulto facinore honorem debeatis, cruci me affixiſtis, atque hujuſmodi gratiam pro commento rependiſtis. Verumenimvero, flagitioſi ſunt, inquis, inter ipſos, qui mœchantur, bella gerunt, ſorores connubio ſibi jungunt, parentibus inſidiantur. Quaſi verò apud nos hujuſmodi ſcelerum multitudo non vigeat? Num idcirco ullus cœlum & terram culparit, quòd ex iis prognati ſumus? Quin & hoc forte dixeris, neceſſum eſſe ut eorum cura nobis faceſſat negotium. Ideo igitur gravetur paſtor qui gregem habeat, quòd ejus curam gerere ſibi neceſſe ſit. Cui ſi ſit hoc operoſum, eſt etiam jucundum, & hæc non inſuavis ſolicitudo quandam habet exercitationem. Nam quid faceremus, ſi nihil eſſet

1 Καὶ εἰ τούτῳ γε] Καὶ τοὶ τούτῳ γε. Marc.

ἔχοντες ἀεὶ σφοδρῶς; [1] ἠργῶμεν ἂν, καὶ τὸ νέκταρ ἐπίοιμεν, καὶ τὴν ἀμβροσίαν σιτοφορήσαιμεν, ἀργοῦντες. ὃ δὲ μάλιστά με πείθει, τοῦτ' ἐστίν. οἱ μεμφόμενοι τὴν ἀνθρωποποιΐαν, καὶ μάλιστα τὰς γυναῖκας, ὅμως ἔχουσι αὐτῶν, καὶ ἀφελεῖσθε κατιόντες, ἄρτι μὲν, ταῦροι, ἄρτι δὲ, σάτυροι, καὶ κύκνοι γιγνόμενοι, ἅτις ἐξ αὐτῶν ποιεῖν ἀξιοῦντες. ἀλλ' ἴσως φήσεις ἀνεπιτηδείους τοὺς ἀνθρώπους, ἄλλον τινὰ τρόπον, ἀλλὰ μὴ ἡμῖν ἐοικέναι. καὶ τί ἄλλο παράδειγμα τοῦ ἀμείνονος ἐπιζητεῖτε; ὃ πάντως μάλιστ' ἂν ἐπιτήδειον, ἢ ἀσφαλέστερον ἐς περαίνειν ἔοι, καὶ ἀρτιότερον ἀπεργάζεσθαι τὸ ζῷον; καὶ πῶς ἂν ἡ γένοιτο ἥδιον, ἢ τὰς ἄλλας ὑμῖν πομφὰς ἀπεύχεσθαι, ἐγχέφαλοι γιγνόμενοι; ἀλλ' ὑμεῖς ὅταν μὲ ὑμῖν τὰς ἑκατόμβας ἐπισάγωσιν, οὐκ ἀκείτε καὶ ἐπὶ τὸ Ὠκεανὸν ἐλθεῖν δὶς μετ' ἀμύμονας Αἰθιοπῆας. τὸ δὲ τῶν πομῶν ὑμῖν καὶ τὸ θυσιῶν αἶσχος, ἀνεσταυρώκατε. ἐᾷτε μὲν ἂν τὸ ἀνθρώπων, καὶ ταῦτα ἱκανά. ἤδη δέ εἰ δοκεῖ, ἐπὶ τὸ πῦρ μετέσομαι, καὶ τῷ ἱπποειδίσιον ταύτῳ κλοπῷ. ἔστι γὰρ τοῦτό μοι ἀπόκρυφον, μηδὲν ὑμῖν εἰπόντι. ἐπεὶ ὅτι ἡμεῖς γε πυρὸς ἀπολωλεκάμεν, ἐξ ὅτου ἐς παρ' ἀνθρώποις ἐσμεν; οὐκ ἂν ἔφοιτε. αὕτη γὰρ οἰκεία φύσις τοῖσι γε κτημάτων, οὐδὲν τι ἧττον γιγνῆται εἰ καί τις ἄλλῳ αὐτὸ μεταλάβοι. ἢ γὰρ ἀποσβέννυται συναπτόμενόν τινος, φθόνου δὴ οὐτιχρὸς τοιοῦτο, ἀφ'

set cui provideremus? Desideremus tantùm, & nectar biberemus, & ambrosia saturaremur in otio degentes. Sed quod me maxime torquet, hoc est, quòd qui conquerimini homines à me fuisse formatos, in mulieres in primis invehi soletis, quas tamen impendio amatis: nec definitis descendere modò taurorum, modò satyrorum, modò cycnorum specie assumpta, & ex ipsis Deas facere dignamini. Verùm oportebat, fortè dices, alio modo quam ad nostri simili tudinem homines effingi? Quodnam aliud exemplar isto melius, quod prorsus eximium noram, mihi propositum fuisset, nisi intelligentiæ expers, belluinum, & agreste animal fuisset componendum? & quomodo aut victimas Diis immolassent, aut alios honores vobis tribuissent, nisi sic facti fuissent? Cæterùm vos, quum hecatombas offerunt, impigrè proficiscimini, & si vel ultra Oceanum ad inculpatos Æthiopas sit eundum: & me qui hujusce modi honorum, & victimarum vobis sum author, crucifixistis. Et hæc de hominibus commemorasse satis est. Iam verò si videtur, ad ignem, probrosumque hoc furtum tranieamus. Ac per Deos ad hoc sine mora mihi responde. Num de igne quippiam amisimus, ex quo est apud homines? id minimè dixeris quando sic natura comparatum est, ut ignis nihilo fiat minor, etiam si quis cum alio communicet: non enim extinguitur accensa re quapiam. Quare manifesta est invidia, quempiam impedire quominus egentibus usum

1 Ἠργῶμεν] Sic in Timone. Hanc vocem interpretor alibi. Reliqua hujus Dialogi apud Homerum & dial. seq. cujus tamen finis alius videtur à fine hujus dialogi. *Bourd.*

1 *Tur-*

ὦ μαθὼν ὑμεῖς φθόνησθε, τοῦτον εὐλόγου μεταδιδόναι τοῖς δεομένοις. καίτοι γε ὅ γε ὄνος, ἀγαθὸς χρῆναι, καὶ δοτῆρας ἰάσιν, καὶ ἔξω φθόνου πάντὸς ἰσόνομον. ὅπως δὲ μὴ τὸ πᾶν τοῦτο πῦρ ὀφελόμενος κατακόμισα εἰς τὴν γῆν, μηδὲ ὅλως σε αὐτὸ κρύψαι πάν, ἐμὲ μέγα ὠφελῆσαι. νῦν γὰρ ὑμᾶς λελῆσθαι αὐτό, μήτε ῥιγῶντας, μήτε ἴψοντας τὴν ἀμβροσίαν φ μήτε φωτὸς ἐπιτυχόντας δεομένους. οἱ δ' ἄνθρωποι καὶ εἰς τὰ ἄλλα μὲν ἀναγκαίως χρῶνται τῷ πυρὶ, μάλιστα δ' εἰς τὰς θυσίας, ὅπως ἔχοιεν κνισᾶν ἀγυιάς, καὶ δὴ λιβανωτὸν θυμιᾶν, καὶ τὰ μηρία καίειν ἐπὶ τῶν βωμῶν. ὁρῶ δ' ὑμᾶς μάλιστα χαίροντας τῇ κνίσῃ, καὶ τὴν δύσχυμον ταύτην ἡδονὴν οἰομένους, ὁπόταν εἰς τὸ ὑπερθὲν ἡ κνίσα ῥήγνυται ἱλιγγιομένη περὶ καπνόν. σκαιοτάτη τοίνυν ἡ μέμψις ἐν ᾗ σὺν τῇ ἡμετέρᾳ ἐπιθυμίᾳ. θυμοῦμαι δ' ὅπως ἀεὶ καὶ τὸ ἥλιον κεκωλύκατε καθαλάμπειν αὐτούς. καίτοι πῦρ ἅτε ἐν πολὺ θειότερόν τι, καὶ πυρωδέστερον. ἦ κἀκεῖνον εἰπᾶσθε, ὡς ἀπαθῶς ἡμῶν τὸ κτῆμα. ἔρρετε. σφὼ καὶ ὦ Ἑρμῆ, καὶ Ἥφαιστε, εἴ τι μὴ καλῶς εἰρῆσθαι δοκεῖ διδύξατε, καὶ διελίγχετε. καὶγὼ αὖθις ἀπολογήσομαι. Ερ. ἀ ράδιον, ὦ Προμηθεῦ, ὡς ὅτῳ γίγνεται σοφίζειν ἀμαθέσι. πολὺ ἄλλα ἄντεσο, διότι μὴ καὶ ὁ Ζεὺς ταῦτα ἐπήκουσε σου. οὐ γὰρ οἶδα ὡς ἂν καὶ δίκαια γίγνοις ἂν ἐπίζηλός σοι τὰ ἐγκαλεῖν ἐξαρήσειν. ὅτου δεινῶς αὐτῷ κατηγόρησας, ἀπολογίαις δεινῶν. ἐκεῖνο δέ γε θαυμάζω, πῶς μαινὶς ὤν, ἀ σοφιζόμενος ὅτου καλοδαιμόνως. Προ. ἠπιστάμην ὦ Ἑρμῆ καὶ ταῦτα μὲν, καὶ ὅτι ἀ-

usum earum rerum impertiat, quas citra noxam concedere poteſtis. Atqui Deos omnes oportet eſſe bonos, bonorum largitores, & ab omni invidia alienos: quandoquidem, & ſi totum hunc ſuffuratus in terram detuliſſem, adeò ut nihil prorſus reliqui vobis feciſſem, non magnam injuriam intuliſſem. Neque enim apud vos ullo eſt in uſu, qui neque trigetis, neque ambroſiam coquitis, nec artificioſo lumine indigetis. At hominibus cùm ad alia ignis uſus eſt neceſſarius, tum maximè ad ſacrificia, quò poſſint compita nidore perfundere, thuris ſuffitus perficere, & pecudum coxas in aris adolere. Video autem vos fumo maximè gaudere, hocque jucundiſſimum epulum exiſtimare, quando cum fumo voluptatus nidor ad cœlum pervenit. Quocirca noſtræ cupiditati plurimùm contraria fuerit hæc querimonia. Miror autem vos ſolem non impediviſſe quominus ipſis affulgeret: atqui hic illius ignis eſt divinior, magiſque micat: aut eum non reum feciſſe, ut pote qui bona veſtra dilapidet. Dixi. Vos Mercuri & Vulcane, ſiquid non rectè dictum videtur, corrigite, & arguite. tum rurſus pro me reſpondebo. *Merc.* Haud facile eſt Promethee cum tam generoſo oratore certare. Verùm è re tua magnopere fuit, quòd hæc abs te non audivit Iupiter. Nam ut probè ſcio, ſedecim vultures, tua viſcera depaſturos immiſiſſet: ita graviter ipſum accuſaſti dum tuam cauſam agere putabas. Sed illud utique miror, quomodo cùm ſis vates hujuſmodi pœnas te daturum non prænoveris. *Prom.* Hæc equidem ſcivi Mercuri: & ſcio fore ut à vincu-

πτλυθήσομαι αὖθις εἶδα. καὶ ἤδη τις ὁ Θηβῶν ἀφίξεται σὸς φίλος σὺν εἰς μακρὰν, καταξύσων σοι φῆς ἐπιπτήσεσθαί μοι τὸ ἧπαρ.[1] Ερ. εἰ γὰρ γένοιτο ὦ Προμηθεῦ παῦσαι, καὶ κοινῇ σὺν ἡμῖν εὐωχήσῃ. ἀ μὴν τοί γε κρεανομήσεται μοι. Προ. ἀλλὰ καὶ σωτευωχήσομαι ὑμῖν, καὶ ὁ Ζεὺς λύσει με, σὺν ἀντὶ μικρᾶς εὐδαιμονίας. Ερ. πῶς ταῦτης; μὴ γὰρ ἀκήκοας εἰπεῖν. Προ. οἶδα ὦ Ἑρμῆ τὸν Θέτιν; ἀλλ' ἐχρὴ λέγειν. φυλάττειν γὰρ ἄμεινον τὸ ἀπόῤῥητον, ὡς μισθὸς ἔσῃ, καὶ λύσεσθαί μοι ἀντὶ τῆς καταδίκης. Ερ. ἀλλὰ φυλάττε ὦ τιτὰν, εἰ τᾶτ' ἄμεινον. ἡμεῖς δ' ἀπίωμεν ὦ Ἥφαιστε. καὶ γὰρ ἤδη πλησίον ὁ ἀετός. ὑπόμενε ὦν καρτερῶς. εἴη δέ γε ἤδη σοι τὸ Θηβαῖον ὃν φῂς τοξότην ἐπιφανῆναι, ὡς πωσὶ σε ἀνατμήσειεν ὑπὸ τῆς ὀργῆς.

lis liberer. Et nunc quidam amicus tuus Thebis adveniet brevi, fagittis aquilam oppressurus quam in me devolaturam dicis. *Merc.* Vtinam hæc eveniant Promethee, te liberatum videam nobisque convivam additum, sed non distribuentem carnes. *Prom.* Bono sis animo: & vobiscum epulabor, & me Iupiter liberabit, non exiguæ fœlicitatis gratia. *Merc.* Quænam sit illa ne pigeat te dicere. *Prom.* Novisti [1] Thetim Mercuri? At non est dicendum. Præstat enim celare arcanum: ut mihi pro judicato sit merces & liberationis precium. *Merc.* Quandoquidem id latius est, Titan, recondas licebit. Nos verò, Vulcane, discedamus. Iam enim non longè abest aquila. Tu verò fortiter sustine. Atque utinam Thebanus ille sagittarius quem dicis, tibi jam exoriretur, ut te ab hujus alitis laniatu liberaret.

1 *Thetim*] Hoc etiam narratur in seq. dialogo, sed copiosius à Servio ad 6. Eclog. *Cogn.*

ΘΕΩΝ ΔΙΑΛΟΓΟΙ. | DEORVM DIALOGI.

ARGVMENTVM.

Dialogi qui sequuntur, tam superorum quàm inferorum Deorum, quasi quandam sylvam ac summam continent, omnium ferè fabularum, quæ partim apud Homerum & cæteros Epicos poëtas, partim à Tragicis, Æschylo, Euripide, Sophocle & reliquis tractantur. Sunt autem uti breviores, ita argutiores quoque, sive res, sive verba & compositionem spectes. Adeoque germanam illam Atticæ eloquentiæ festivitatem & gratiam exprimunt. Videtur autem Lucianus non hoc tantum agere voluisse, ut Deorum gentilium & Homericorum vanitatem argueret, atque irrideret. Quis enim veterum, saltem mediocriter sapientium atque doctorum unquam fuit, qui hujusce modi nugis ullam fidem adhiberet, aut nu-

numen noſtris & humanis affectionibus obnoxium eſſe crederet? Verum illud quoque, ut (quod in Prometheo ipſe de ſe dicit,) Heroicam illam Dialogi perſonam & Tragicam gravitatem, Comico riſui temperaret. Et quia in omni genere ſcriptorum verſatum eſſe oportet eum, qui veram ac ſolidam eloquentiæ atque doctrinæ laudem aſſequi cupit, quemadmodum ipſe infrà in Lexiphane præcipit, exiſtimo equidem etiam exempli, & exercitationis cauſſa ad hunc modum in hoc genere illum ſeſe exercuiſſe. Nam ut hic Tragicorum & Homericorum fabulas, ita infrà Comicorum quoque argumenta retractat, & ad Dialogorum feſtivitatem revocat. Interim tamen etiam ſeria obiter monet ac docet, ut in Cupidine, ubi tacitè illud indicat, quod Cicero pro Cælio multis verbis commemorat: Studioſos, puta, & literarum amantes nullis externis ac prævis cupiditatibus alligari ac vinci. Quod idem & Theocritus de Muſis apertè dicit:

Nam quos aſpiciunt illæ (inquit) exhilarantque videndo,
Nulla veneno ſæ lædunt hos pocula Circes.

ΠΡΟΜΗΘΕΩΣ, ΚΑΙ ΔΙΟΣ.

ΠΡΟΜ.

Λυσόν με ὦ Ζεῦ. διπὰ γὸ ἤδη πόνηλα. Ζεύς. λύσω σε φῄς, ὃν ἀχέλῳ βαρυτέρας πέδας ἔχοντα, καὶ τ Καύκασον ὅλον ὑπὲρ κεφαλῆς ἐπικείμενον, ὑπὸ ἀκκιδίκης γυπῶν μὴ μόνον κείρεσθ τὸ ἧπαρ, ἀλλὰ καὶ τὰς ὀφθαλμὰς ἐξορύτειν, ἀνθ' ὧν τοιαῦθ' ἡμῖν ξώα τὴς ἀνθρώπας ἔπλασας, καὶ τὸ πῦρ ἔκλεψας, καὶ πὰς γυναῖκας ἐδημιούργησας; ἃ μὲ γὸ ἐμὲ ἐξηπάτησας ἐν τῇ Δήμητρι τ κρεῶν, ὀστᾶ πιπειλῇ κεκαλυμμένα μοι ἀνθρώπεια, καὶ τὼν ἀμνείων τ μηρῶν σεαυτῷ φυλάττων, τ χρὴ λέγειν; Προ. ἀκκὰν ἐκαλῶ ἤδη τὼν δίκλω ἐπιτίμησε, τοσοῦτον χρόνον πὶ Καυκάσῳ ἀσπαλωμένῳ, τ κράκιστε

PROMETHEI ET IOVIS.

PROM.

Solve me Iupiter: gravia enim jam paſſus ſum. *Iup.* Solvam te, ais' quem oportebat graviores pedicas habentem, totumque Caucaſum capiti impoſitum, à ſedecim vulturibus non modò jecur tonderi, ſed & oculos effodi, eo quòd hujuſmodi nobis animalia, nimirum homines effinxiſti, ignemque es furatus, & mulieres fabricatus? [1] Nam quòd in diſtributione carnium, appoſitis oſſibus pinguedine obductis, & ſervata tibi optima portione, me decepiſti, quid attinet dicere? *Prom.* Nonne ſat magnas jam exolvi pœnas, [2] tantum tempus Caucaſo affixus, aquilam hepate nutriens, avium

1 *Nam quod*] Copioſe hoc explicat Hyginus in Aſtronomico poëtico. *Cogn.*
2 *Tantum tempus*] Æſchylus dicit in Prometheo, Prometheum aliquot annorum millia Caucaſo affixum fuiſſe. *Idem.*

ἀριθμὸν λαβεῖν ἀπὸ τῆς ἅμαξης τῶν ἅπαξ; Ζ. ἴσως πολλοστημορίου τινὸς τοῦτο, ὦ πατέρ. Προμ. καὶ μάλα σὺν ἀμοιβῇ μὲν λύσεις ὦ Ζεῦ, ἀλλά σοι μεμύσεται πάνυ ἀναγκαίου. Ζ. κατασφίγξῃ με ὦ Προμηθεῦ. Προμ. καὶ τί πλέον ἔξω; ἐγὼ γὰρ ἀγνοήσεις αὖθις ἔνθα ὁ Καύκασός ἐστιν, ἢ δεσμῶν ἢ τινα τεχνάζων ἀλίσκωμαι. Ζ. εἰπὲ σὺ τοίνυν ὅτου τινὰ μισθὸν ἀπόσεις ἀναγκαῖον ἡμῖν ὄντα. Προμ. ὦ ἄπρᾳ ἐφ' ᾧ, τί βαδίζεις τῦν, ἀξιόπιστος ἔσομαί σοι καὶ ὧδε τὰ ὑπολοίπων μαντευόμενος; Ζ. πῶς γὰρ ἄν; Προμ. ἐὰν τὴν Θέτιν, σωισόμενος αὐτῇ. Ζ. τυφλὸς μὲν ἔγνως. τί δ' ἂν τὸ ἐπὶ τούτῳ; δῆλός γε πάλαι εἶ. Προμ. μηδὲν ὦ Ζεῦ κοινώσῃς τῇ Νηρηίδι· ὧδε γὰρ αὐτὴ κυοφορήσει σὲ σοῦ, τὸ πρῶθεν ἴσα ἐργάσεταί σε, οἷα καὶ σὺ ἔδρασας τὸν Κρόνον. Ζ. τοῦτο φῄς σκηπτοῦσθαί μοι τὴν ἀρχήν; Προμ. μὴ γένοιτο ὦ Ζεῦ. πάλαι τοιοῦτό τι ἡ μίξις αὐτῆς ἀπειλεῖ. Ζ. χαιρέτω τοίνυν χαίρουσα ἡ Θέτις. σὺ δ', ὁ Ἥφαιστος ἐπὶ τούτοις λυσάτω.

avium omnium miserrimè periturum. *Iup.* Ne millesima quidem pars est eorum, quæ te pati par est. *Prom.* Atqui non sine mercede me solves Iupiter: sed tibi rem valdè necessariam significabo. *Iup.* Decipis me Promethee. *Prom.* Ecquid plus habebo? Non enim in posterum ignorabis ubi sit Caucasus, nec tibi deerunt vincula, si dolo utens deprehendar. *Iup.* Dic priùs, quamnam mercedem nobis necessariam persolves. *Prom.* Si dixero quò nunc eas, num fide dignus ero tibi & de reliquis vaticinans? *Iup.* Quidni? *Prom.* [1] Ad Thetim, cum ipsâ rem habiturus. *Iup.* Hoc utique nolti. Quid præterea? videris enim veri quiddam dicturus. *Prom.* Noli Iupiter cum hac Nereide rem habere: si enim ex te prægnans fuerit, fœtus illius eodem te, quo tu Saturnum, excipiet modo. *Iup.* Me-ne regno ais ejectum iri. *Prom.* Absit Iupiter. verùm tamen tale quid tibi minatur ipsius concubitus. *Iup.* Valeat igitur Thetis. Te verò Vulcanus ob hæc solvat.

1 *Ad Thetim*] Ovid. 1. Met. Hoc vaticinium attribuit Prometheo, sed Lucianus videtur Æschyli & aliorum sequi sententiam. *Cogn.*

ΕΡΩΤΟΣ, ΚΑΙ ΔΙΟΣ.

CVPIDINIS, ET IOVIS.

ΕΡΩΣ.

Ἀλλ' εἰ καί τι ἥμαρτον ὦ Ζεῦ, σύγγνωθί μοι. παιδίον γάρ εἰμι, καὶ ἔτι ἄφρων. Ζ. σὺ παιδίον ὦ Ἔρως, ὃς [1] ἀρχαιότερος εἶ πολὺ τοῦ Ἰαπετοῦ, καὶ

CVP.

At si quid etiam peccavi Iupiter, ignosce mihi: puerulus enim sum, & adhuc imprudens. *Iup.* Tu-ne puer Cupido, qui es Iapeto longè antiquior? An quia

1 Ἀρχαιότερος τοῦ Ἰαπετοῦ] Sic dial. Apoll. & Vulc. τῷ Ἰαπετῷ ἐριζάνειν. proverbialiter. *Bourd.*

1 Σὺ-

διὸπ μὴ πώγωνα, μηδὲ πολιὰς ἔφυσας, ἀλλὰ ταῦτα καὶ βρίφῳ ἀξιοῖς νομίζεσθαι, γέρων καὶ πατὴρ ὢν; Ερ. τί δέ σε ἠδίκησε ὁ γέρων ὡς φῂς ἐγώ, διὸπ με καὶ πεδήσαι διενοῆ; Ζ. σκέψαι ὦ καταράτε οἱ μικρά, ὃς ἐμοὶ μὲν ὕπνος εὐτυφᾶς, ὥστε μηδὲν ἐπιὼ ὁ μὴ πεποίηκάς με, [1] σάτυρον, ταῦρον, χρυσὸν, κύκνον, ἀετὸν. ἐμοὶ γὰ ὅλως ἡδέμιαν ἤπτοα ἐρασθῆναι πεποίηκας. νῦν δὲ σωφρονᾶ νυνὶ γυναικὶ διὰ σε μαχλοσύνῃ. ἀλλά με δεῖ μαγγανεύειν ἐπ' αὐτῇς, καὶ κρύπτειν ἐμαυτόν. εἰ δὲ, τὸ μὲ ταῦρον, ἢ κύκνον φιλοῦσιν, ἐμὲ γὰ ὦν ὀδοῦσι, πτοᾶσιν ὧδε δῆθ. Ερ. εἰκότως. ὁ γὰρ φέρων ὦ Ζεῦ σπήτας ὕσην τὸν κεραυνὸν. Ζ. πῶς δὲ τὸ Ἀπόλλω ὁ Βρόγχος, καὶ ὁ Υάκινθος φιλοῦσιν; Ερ. ἀλλ' ἡ δαφνη κἀκεῖνον ἔφυγε, καίτοι [2] κομήτην καὶ ἀγένειον ὄντα. εἰ δ' ἐθέλεις ἐπιτήδειος εἶναι, μὴ ἐπίστει τὸν αἰγίδα, μηδὲ τὸ κεραυνὸν φέρε, ἀλλ' ὡς ἥδιστα ποιῇ σε αὐτὸν, ἐκκάτρωθι [3] καθειμένῃ βοστρύχους, [4] τῇ μίτρᾳ τὰς τρίχας ἀναλημμένῃ, πορφυρίδα ἔχε, ὑποδύσας χρυσᾶς, καὶ αὐλοῦ καὶ τυμπάνου [5] εὐρύθμως βαῖνε, καὶ ὄψῃ ὅτι πλείους ἀκολουθήσουσί σοι τῶν

quia nec barbam nec canos produxisti, ideo etiam infans putari cupis, senex & vetustus adeò cùm sis? *Cup.* Sed qua injuria afteci te, ego senex ille, ut tu ais, cur me vincire quoque cogites? *Iup.* Considera, iceleste, an parva, qui me ita ludibrio habes, ut nihil sit quod me non effeceris, veluti Satyrum, taurum, aurum, cycnum, aquilam. At quæ me amaret, nullam planè fecisti, nec me uxori propter te gratiorem fuisse intellexi. Sed me præstigiis erga illas uti, ac me ipsum occultare oportet. Illæ verò vel taurum vel cycnum osculantur: me verò si aspiciant, præ formidine moriuntur. *Cup.* Meritò. Neque enim Iupiter, cùm sint mortales, tuum aspectum ferunt. *Iup.* Quomodo igitur Apollinem Branchus ille, & Hyacinthus amant? *Cup.* At Daphne etiam fugiebat illum quamvis comatum & imberbem. Quòd si amabilis esse velis, ægidem ne concutias, neque fulmen geras, sed te quàm suavissimum effice, utrinque demisso capillo, eoque mitra revincto: vestem purpuream sume, crepidas auratas subliga, ad tibiam & ad tympana, composito gressu incede, & plures te sequentes videbis, quam

1 Σάτυρον, ταῦρον, χρυσὸν] Sic dial. Iun. & Lar. Inde Iupiter τολύμορφος dial. Ven. & Cup. & in Vitarum Auct. & Dicaster. & locis innumeris hujus operis. *Bourd.*

2 Κομήτην] Iul. Poll. lib. 2. cap. de Tonsorib. Philost. Heroic. & lib. 1. Anthol. Apoll. Rhod. lib. 2. *Intonsus Deus* pro Apolline. Propert eccl. 11. lib. 3. Stat. de Coma Earini. Horat. atque illi χρυσοῦ βόστρυχοι. Ælian. ποικ. c. 21. lib. 1. Id. dial. Iun. & Lar. & Pseudom. hæc notissima. *Idem.*

3 Καθειμένῃ βοστρύχους] Sic post, βαθεῖ πώγωνα καθειμένον, dial. Iun, & Iov. & in Fiscat. vide Brod. *Idem.*

4 Τῇ μίτρᾳ] Sic dial. Iun. & Iovis. Virg. 4. Æn. Senec. Herc. fur. μίτρα κόσμος γυναικῶν. leg. dial. Iun. & Iov. Σκλυμιτρης Long. lib. 1. *Idem.*

5 Εὐρύθμως βαῖνε] Vt antea dixi alibi. *Idem.*

1 *Illam*

Διονύσου Μαινάδων. Ζ. ἄπαγε. σὺ μὲν δικαίως ἐπίφθονος εἶναι τοιούτῳ γυναικί. Ερ. ἀκοῦσον ὦ Ζεῦ, μηδὲν ἐρᾷν φίλε, ῥᾴδιον γάρ τοῦτό γε. Ζ. ἄκ, ἀλλ' ἐρᾷν μέν, ἀπραγμονέστερον δ' αὖ. καὶ ἐπιτυγχάνειν. ἀπὸ τούτοις αὖ σοὶ ἀφίημί σε.

quàm Bacchum Mænades. *Iup.* Apage. nolim amabilis esse hoc pacto compositus. *Cup.* Ergo amare noli Iupiter. Hoc enim est facile. *Iup.* Quin amare quidem volo, minore autem negotio illo potiri. Atque ob hæc nunc dimitto te.

ΔΙΟΣ, ΚΑΙ ΕΡΜΟΥ. | IOVIS ET MERCVRII.

Ζ Ε Υ Σ.

Τὴν δ' Ἰνάχου παῖδα τὴν καλὴν οἶσθα ὦ Ἑρμῆ, Ερ. ναί. τὴν Ἰὼ λέγεις. Ζ. σὺ δ' ἔτι παῖς οὐκέτι εἶ, ἀλλὰ δαμάλεις. Ερ. περίφοβον τοῦτο. τί τὸ πρόφασις δ' ἐπῆλθε; Ζ. ζηλοτυπήσασα ἡ Ἥρα, μετέβαλεν αὐτήν. ἀλλὰ νὴ κακὸν ἄλλο τι δεινὸν ἐπεμεμηχάνητο τῇ κακοδαίμονι. βουκόλον τινὰ πολυόμματον Ἄργον τοῦτον ἐπίσησιν, ὃς νέμει τὴν δάμαλιν, ἄϋπνος ὤν. Ερ. τί οὖν ἡμᾶς χρὴ ποιεῖν; Ζ. καταπέμψαντα εἰς τὴν Νέμεαν, ἐκεῖ δέ που ὁ Ἄργος βουκολεῖ, ἐκεῖνον μὲν ἀποκτεῖναι. τὴν δὲ Ἰὼ ἄγειν τε πλάνητα εἰς τὴν Αἴγυπτον ἀπαγαγόντα, ἵνα πίῃσιν. καὶ τελοῦσιν [1] ἔνθα θεὸς τοῖς ἐκεῖ. καὶ τὸν Νεῖλον ἀνακλίναι, καὶ τοὺς ἀνέμους ἐπιπνεύσαι, καὶ [4] σωζέτω τοὺς πλέοντας.

IVP.

Pulchram [1] illam Inachi puellam nosti Mercuri? *Merc.* Etiam, Io dicis. *Iup.* Illa non amplius puella est, sed juvenca. *Merc.* Monstrosum hoc. Sed quomodo mutata est? *Iup.* Zelotypia mota Iuno, mutavit ipsam. Quinetiam novum aliud malum infœlici illi excogitavit: bubulcum quendam multioculum Argum nomine, custodem addidit, qui juvencam insomnis pascit. *Merc.* Quid igitur facto opus est? *Iup.* Devolans. [2] in Nemeam sylvam (illic alicubi Argus pascit) illum quidem interficito: ipsam verò Io per pelagus in Ægyptum abducens, Ilim facito. Cæterùm Dea illis esto. Nilumque attollat, & ventos immittat, & navigantes servet.

1 *Illam Inachi*] Sic in dial. Nothi & Zephyri. *Cogn.*
2 *In Nemeam sylvam*] Achaiæ inter Cleonas & Phliuntem. *Idem.*
3 Ἔστω θεὸς] Sic dial. Nothi & Zeph. *Bourd.*
4 Σωζέτω τοὺς πλέοντας] Sic dial. Apoll. & Merc. *Idem.*

ΔΙΟΣ, ΚΑΙ ΓΑΝΥΜΗΔΟΥΣ.

ΖΕΥΣ.

Ἄγε ὦ Γανύμηδες, ἥκομεν γὰρ ἔνθα ἔχρην, φίλησόν με ἤδη, ὅπως εἰδῇς ὑπὸ ῥάμφος ἀγκύλον με ἥκοντα, καὶ ὄνυχας ὀξεῖς, καὶ πτερὰ, οἷα ὀφείλομεν σοι πλησίον εἶναι δοκῶν. Γα. ἀνήρπασε, οὐκ ἀετὸς ἄρα ἦν ἐκεῖνο, ἀλλ' ἁρπάσας με λύκος μέσου ποιμνίου; πῶς οὖν τὰ μὲν πτερὰ οὐκέτι σοι ἐξέφυσε, σὺ δ' ἀλλόκοτος ἤδη ἀνεπτέρωσαι; Ζ. ἀλλ' οὔτε ἄνθρωπος, οὐ γὰρ ὡμοφάγιον, οὔτε αἰτός. ὁ γὰρ πάντων βασιλεὺς τῶν θεῶν αὐτός εἰμι, πρὸς τὸ παιρὸν ἀλλαξάμενος ἐμαυτόν. Γα. Τί φῄς; σὺ γὰρ ὁ Πὰν εἶναι; εἶπε πῶς σύριγγα οὐκ ἔχεις, αἰγὸς πόδας, καὶ λάσιος εἰ τὰ σκέλη; Ζ. μῶν γὰρ οὐκ ἦσθα ἐν τῇ γῇ; Γα. ναί. καὶ δοκῶ γε αὐτὸ ἔτι τὸ σπήλαιον ἀφορᾶν ἔνθα ἔσῃπε. σὺ δὲ ἀνδραποδίζῃ τις εἶναι μοι δοκεῖς. Ζ. εἰπέ μοι, Διὸς δὲ οὐκ ἤκουσας ὄνομα, καὶ βωμὸν εἶδες

IOVIS ET GANYMEDIS.

IVP.

Age Ganymides (pervenimus enim quò oportebat) osculare me jam, ut videas me rostrum ad uncum non ampliùs habere, neque acutos ungues, neque alas, qualis apparebam quum volucris esse videbar. *Gan.* Mi homo, annon aquila modò fuisti, ac devolans à medio ovili me rapuisti? Quo pacto igitur illæ quidem alæ effluxerunt, tu verò jam alius apparès? *Iup.* Sed neque homo, quem vides, adolescentule, neque aquila, sed omnium rex Deorum ego ipse sum, qui me ipsum ad tempus ita transformavi. *Gan.* Quid ais tu? Pan ille es? At qui fit ut fistulam non habeas, neque cornua, nec sis cruribus hirsutus? *Iup.* Solum-ne illum existimas Deum? *Gan.* Etiam: atque adeò ipsi ductum ad speluncam coleatum hircum immolamus, quo loco stat ipse. Tu verò plagiarius quispiam mihi videris esse. *Iup.* Dic mihi, Iovis nomen non audisti? nec pluentis illius, tonantis & fulgura facientis aram in Gar-

1 *Age*] Xenophon. in Sympos. *Cogn.*

2 Σύριγγα οὐκ ἔχεις] Id dial. Pan. & Merc. in Bach. in Bis accus. Cætera ex Orpheo Hymno Panis. Longus lib. 2. Achill. Tat. lib. 7. *Bourd.*

3 Ἔνορχον] Ex Theocr. qui ἐνόρχαν dixit. ex eo multa sunt hujus dialogi. *Idem.*

4 Τὸ σπήλαιον] De hoc antro Dial. Pan. & Merc. & Bis accus. tangit Long. lib. 2. Aristoph. Achill. Tat. l. cit. *Idem.*

5 Οὐδὲ βωμὸν οὐ τοῦ Γαργάρου] Hujus aræ meminit Homer. Il. 9.
Γάργαρον, ἔνθα ἕ οἱ τέμενός τε βωμός τε θυήεις. Idem.
Græci Iovem ὁμβριον venerati sunt, ut testatur Strab. & Paus. & ὑέτιον, & Arsian. & Phrunutus. Latini pluvium. Tibull.
Arida nec pluvio supplicat herba Iovi. Cogn.

1 *Tuum*

ὁ τῷ Γαργάρῳ ξ ὑοντ⟨ῶν⟩, καὶ βροντῶν⟨τος⟩, καὶ ἀστραπὰς ποιοῦν⟨τος⟩; Γα. σὺ ὦ βέλτιστε φῄς εἶναι, ὃς τοσοῦτον κατέχεας ἡμῶν τὴν πολιν χάλαζαν, ὁ οἰκεῖν ὑπερφέρων λεγόμεν⟨ος⟩, ὁ ποιῶν τὸ ψόφον, ᾧ τὸ κριὸν ὁ πατὴρ ἔθυσεν; εἶτα τί ἀδικήσαντά με ἀνήρπασας ὦ βασιλεῦ θεῶν; τὰ δὲ τοσαῦτα ἴσως οἱ λύκοι διηρπακότες ἤδη, ἐρήμοις ἐπιπεσόντες. Ζ. ἔτι γὰρ μέλει σοι τῶν τοσούτων ἀλιτάτου γεγωνημένου, καὶ σὺν τοῖς σωσιστρόφοις μεθ' ἡμῶν; Γα. τί λέγεις; ἢ γὰρ κατάξεις με ἤδη εἰς τὴν Ἴδην τὴμερον; Ζ. οὐδαμῶς. ἐπὶ μετὰ ταῦτος ἕλιν ἀντὶ θεοῦ γεγωνημένον. Γα. ἐκεῖν ἐπιζητήσει με ὁ πατὴρ, καὶ ἀγανακτήσει μὴ ὀφέσκων, καὶ τελῶν ὕστερον λήψομαι, καθελιπὼν τὸ πάμμικρον. Ζ. πῶ γὰρ σκεῖν⟨ον⟩ ὄψεται σε; Γα. μηδαμῶς. πρῶ γὰρ ἤδη αὐτόν. εἰ δ' ἀπάξεις με, ὑποσχνοῦμαί σοι κριὸν πρὸ αὐτοῦ πρίον πηδήσαντ' λύτρα ὑπὲρ ἐμοῦ, ἴχθρὸν τ' τιεῖτη τ' μέγαν, ὃς ἡμᾶς τοσοῦτος τῶν νομέων. Ζ. ὡς ἀφελὴς ὁ παῖς ἐσι, καὶ ἁπλοϊκός. καὶ αὐτὸ δὴ τοῦτ, παῖς ἔτι. ἀλλ' ὦ Γανυμήδες, ἐκεῖνα μὲν πάντα χαίρειν ἔα, καὶ ἐπιλάθου αὐτῶν, καὶ ποιμνίου, καὶ τοῦ Ἴδης. σὺ δ', ἤδη γὰρ ἐπιφανὴς εἶ, πολλὰ δὴ τοικίσεις ἐντεῦθεν καὶ τοῦ πατέρος καὶ τῶν πατρίδων. καὶ ἀντὶ μὲν τυροῦ καὶ γάλακτ⟨ος⟩, ἀμβροσίαν ἕδῃ, καὶ νέκταρ πίῃ. τοῦτο μέντοι καὶ τοῖς ἄλλοις ἡμῖν αὐτὸς παρέξεις ἐγχέων. τὸ δὲ μέγιστον, ἐκεῖ ἄνθρωπος, ἀλλ' ἀθάνατ⟨ος⟩ γενήσῃ. καὶ ἀστέρα σε φανοῦσι ποιήσαι καλλίστον. καὶ ὅλως, εὐδαίμων ἔσῃ. Γα. ὦ Gargaro vidisti? *Gan.* Tute, optime, aiesse, qui nuper grandinem copiosè nobis effudisti, qui habitare supra nos diceris, strepitum faciens, cui arietem pater immolavit? Cujus tandem facinoris reum me rapuisti ô rex Deorum? Lupi autem oves fortè jam diripuerunt, desertas illas invadendo. *Iup.* Tibi-ne immortali facto, ac nobiscum conversaturo, est adhuc ovium cura? *Gan.* Quid ais? Annon etiam hodie in Idam me deduces? *Iup.* Nequaquam: quoniam frustra aquila pro Deo fuissem factus. *Gan.* Igitur quæret me pater, & stomachabitur non inveniens, & quia ovile reliqui, postea plagas accipiam. *Iup.* Vbinam ille videbit te? *Gan.* Nequaquam, jam enim ipsum desidero. Quod si me dimittes, polliceor tibi & alium arietem ab ipso immolatum iri, meæ liberationis pretium. Habemus autem trimum, eumque magnum, qui cæteris in pascua præit. *Iup.* Quàm simplex est & ingenuus hic puer, & hoc ipsum adhuc puer. Verùm ô Ganymedes, illa quidem omnia valere sine, & oblivioni trade, nimirum ovile, & Idam. Tu autem, jam enim cœlestis es, hinc & patri, & patriæ multa benefacies. Præterea pro caseo & lacte, ambrosiam edes, & nectar bibes: Hoc etiam aliis, scilicet nobis ipse infundens præbebis. Quodque maximum, non amplius homo, sed immortalis eris: atque faciam ut [1] tuum sidus appareat pulcherrimum. Omninò beatus eris. *Gan.* Si

1 *Tuum sidus*] Aquarium notat, quem Ganymedem esse perhibent: licet ἄστρον μείζους, non ἄστρ aquarius. *Cogn.*

1 E'ri

ϗ παίζειν ἐπιθυμήσω, τίς συμπαίξεται μοι; οὐ γὰρ δὴ Ἴδοι γε πολλοὶ ἡλικιῶται ἡμῖν. Ζ. ἐγὼ καὶ παίσομαι τ συμπαιξομένῳ σοι τοῦτον ἔρωτα, ϗ ἀστραγάλους μάλα πολλούς. Ἐπίῤῥωσο μόνον, καὶ φαιδρὸς ἴθι, ϗ μηδὲν ἀπιστήσῃς τ κήπου. Γα. τί ϗ ὑμῖν χρήσιμον ἂν γένοιμην; ἢ ποιμαίνειν δεήσει καὶ σοῦ; Ζ. ὄκν. ἀλλ' οἰνοχοήσεις, καὶ [1] ἐπὶ ϗ νέκταρος πεπαίξῃ, καὶ ἐπιμελήσῃ ϗ συμποσίου. Γα. τοῦτο μὲν οὐ χαλεπόν. οἶδα γὰρ ὡς χρὴ ἐγχέαι τὸ γάλα, καὶ ἀναδεύσαι τὸ κισσύβιον. Ζ. ἴδε πάλιν ὅτι γάλακτος μεμνημένον, καὶ ἀνθρώποις ἐφεπομένης οἷος. ταυτὶ μὲν ἱκανός ἐστι, καὶ πίνομεν ἤδη τῷ Διὶ τὸ νέκταρ. Γα. ἥδιον ἂν Διὶ ϗ γάλακτος; Ζ. ἴσῃ μετ' ὀλίγου. καὶ γυδυάμενον, οὐκ ἐπ' ἀμβροσίοις τὸ γάλα. Γα. κοιμήσομαι ϗ πρὸ τῆς νυκτός; ἢ μετὰ ϗ ἡλιόν τε δύντα; Ζ. ὄκν. ἀλλ' ἐφ' ὅτῳ τοῦτο σε ἁρπάσω, ὡς ἅμα κοιμώμεθα. Γα. μόγις γὰρ οὖν ἂν δύναιο, ἀλλ' ἡδίον σοι κοιμᾶσθαι μετ' ἐμοῦ; Ζ. ναὶ μετὰ γε τοιούτου, οἵου σὺ Γανυμήδης ἔπι κηλός. Γα. τί γάρ ἐστι πρὸς τ ὕπνον ἡσθῆναι τὸ κήλασθαι; Ζ. ἴσχε τί ἅλλο πεῖσον ἢ δύ, καὶ μαλακώτερόν σε ἐπάγῃ αὐτόν. Γα. καὶ μὴν ὅγε πατὴρ ἤχθετό μοι συγκαθεύδοντι. καὶ διηγεῖτο ἕωθεν, ὡς ἀφῆλον αὐτῷ τ ὕπνον φερόμενον, καὶ λακτίζων, καὶ τ φλυγρὰ μεμιξὺ ὀνείρατα κοιμώμενον. ὥστε δεῖ τὴν μητέρα ἐπιμεῖναί με κοιμηθησόμενον τὰ πολλά.

Si verò ludere cupiam, quis mecum colludet? in Ida enim multi eramus coætanei. *Iup.* Habebis & hic colluſorem tibi Cupidinem hunc, & aſtragalos valdè multos. Confidenti tantùm & læto ſis animo, nihilque inferiorum deſideres. *Gan.* Qua verò in re vobis ero utilis? Num & hic oves paſcere oportebit? *Iup.* Minimè, ſed vinum miniſtrabis, & ad nectar deſtinaberis, & convivium curabis. *Gan.* Hoc quidem non eſt difficile. Novi enim ut oporteat lac infundere, & paſtorale poculum præbere. *Iup.* Ecce, rurſus iſte lactis meminit, & hominibus miniſtraturum ſe retur: hoc verò cœlum eſt; & nectar, quemadmodum dixi, bibimus. *Gan.* Suaviume lacte, ô Iupiter? *Iup.* Scies paulo poſt, & cum guſtaveris, non amplius deſiderabis lac. *Gan.* Porro ubi dormiam nocte? an cum coætaneo Cupidine? *Iup.* Minime: ſed ob hoc te rapui, ut ſimul dormiamus. *Gan.* Solus enim non poſſis, ſed tibi ſuavius erit dormire mecum? *Iup.* Maximè ſane cum tali, qualis es Ganymedes, tam formoſus. *Gan.* Quidnam te pulchritudo ad ſomnum juvabit? *Iup* Habet quoddam incitamentum ſuave, eumque molliorem inducit. *Gan.* Atqui patermeus mihi condormienti indignabatur, & mane narrabat ut turbabam ipſius ſomnum me volutando, calcitrando, & quiddam inter dormiendum loquendo. Quapropter me dormiturum ad matrem plerumque mittebat. Tem-

1 Ἐπὶ τῇ νέκταρος τοπαίξῃ] Sic apud Heliodor. lib. 7. ſic fine hujus Dialogi, ὡς χρὴ ὁρίζειν τ σκύφον. Bourd.

2 Κισσύβιον] Ποιμενικὸν ἔκπωμα ἀπὸ τῆ κισσῆ. Schol. Theocr. Heſych. legit κιστίδιον, & interpretatur φορτίδιον ἐ σκύφον. Idem.

1 Ἀπο-

ἄγε δή σοι οἱ λέξω τοῦτο ὡς φῇς ἁρπασάς με, καὶ ἀθέσας αὖθις ἐς τὴν γῆν, ἢ πρᾶγμά τι ἔξεις ἀγρυπνῶν. ἐνοχλήσω γάρ σοι σιωπῶσα, φροῦδόν γε. Ζ. τοῦτ' αὐτὸ μοί τὸ ἥδιστον ποιήσεις, εἰ ἀργυρᾶν ποιήσαιμί σε. φιλῶν δὲ λάθοιμι πολλάκις, ἐθέλοντα ἰδεῖν. Γα. αὐτὸς ἂν ἴδοιο, ἐγὼ δὲ ἡμιμήσομαι, σὲ καταφιλήσουσα. Ζ. εἰσόμεθα τότε τὸ πραχθησόμενον. νῦν δὲ ἄπαγε αὐτὸν ὦ Ἑρμῆ, καὶ πίνοντα τὴν ἀθανασίαν, ἅμα οἰνοχοήσοντα ἡμῖν, διδάξας πρότερον ὡς χρὴ ὀρύγειν τὸ σκύφον.

Tempus igitur eſt, ſi ad hoc, ut ais, rapuiſti me, ut me denuo in terram deponas, vel moleſtia afficieris vigilando. Turbabo enim te aſſiduò, dum me huc atque illuc revolvam. *Iup.* Hoc ipſum mihi ſuaviſſimum feceris, ſi tecum vigilavero. Nam te ſubinde oſculabor, & amplectar. *Gan.* Videris ipſe; ego vero te deoſculante dormiam. *Iup.* Videbimus tunc quid agendum. Nunc vero abduc ipſum Mercuri, & epota immortalitate adduc ut nobis miniſtret, edoctum prius quemadmodum oporteat ſcyphum porrigere.

ΗΡΑΣ, ΚΑΙ ΔΙΟΣ.

ΗΡΑ.

Ἐξ οὗ τὸ μειράκιον τοῦτο ὦ Ζεῦ, τὸ φρύγιον λάθρᾳ τὸν Ἴδης ἁρπάσας δεῦρο ἀνήγαγες, ἐλαττόν μοι φροντίζεις τῶν νῶν. Ζ. καὶ τοῦτο γάρ ὦ Ἥρα ζηλοτυπεῖς, ἤδη ἀφελὲς ὄντα καὶ ἀνυπόπτευτον; ἐγὼ δὲ ὁμιλῶ ταῖς γυναιξὶ μᾶλλον ἡδέσθην σε εἶναι, ὁπόσα ἂν ὁμιλήσωσιν ἐμοί. Ηρ. οὐδ' οἵαν μὲν εὖ ποιεῖς, οὐδὲ πρέπον ἔστιν, ὃς ἁπάντων θεῶν δεσπότης ὤν, λοιπὸν ἐμὲ τὴν νόμῳ γαμετὴν, ἐπὶ τὴν γῆν κάτω μοιχεύσων, χρυσόν, ἢ τινῶν ἁλόμενον. πολλὰ δὲ οἰκεῖα μέν σοι, κἂν σὺ γῆ μόνον. τὸ δὲ Ἰλιακὸν τοῦτο παιδίον ἁρπάσας, ἀνέπτης ὑπερφυῶς θεῶν. καὶ σωροικεῖ νῦν ὑπὲρ κεφαλῆς μοι ἐπιχθόνι, οἰνοχοῦν δὴ τῷ λόγῳ. ἵνα τί ἥκομεν οἰνοχόων;

IVNONIS, ET IOVIS.

IVNO.

Ex quo adoleſcentulum hunc Iupiter, Phrygium iſtum dico, ab Ida raptum huc adduxiſti, minus advertis mihi animum. *Iup.* Etiam ob hunc Iuno zelotypa jam es, ſimplicem adeò, & minime moleſtum? Ego vero putabam mulierium ſolis difficilem te eſſe, quæcunque converſantur mecum. *Iun.* Neque illa quidem recte facis, nec convenientia tibi ipſi, qui cum iis Deorum omnium dominus relicta me legitima conjuge, in terram deſcendis, ut aſſumpta auri, taurive forma mœcheris. Verum illæ mulieres in terra manent; Idæo autem hoc puero rapto, in cœlum ſubvolaſti, Deorum generoſiſſime: & nunc ille nobiſcum habitat ſupra meum caput evectus, ut tibi quemadmodum ajunt pocilletur. Itane vero carebas pocillatoribus? aut de-

καὶ ἀπηρεύξασθαι ἄρα ἦτε Ἥβη, καὶ ὁ Ἥφαιστος ἀλεκτρυόμορφος; σὺ δὲ καὶ τὸν κύλικα σου οὐκ ἂν ἄλλως λάβοις παρ' αὐτῆς, ἢ φιλήσας αὐτὴν, ἀπάντων ὁρώντων. καὶ τὸ φίλημά σοι ἥδιον ἢ νέκταρ. καὶ ἅμα τοῦτο ὑδὲ ἄψῃ, πολλάκις αὐτῆς πίεις. οἶσθα δὲ καὶ λαγδαστόμῳ μόνον, ἔδηκας οἶνον. καὶ πίνων ἀπολαβὼν τὸν κύλικα, ὅσον ὑπόλοιπον ἐν αὐτῇ, πίνεις, εἶτα καὶ αὐτὸς ἔπιε, καὶ ἔνθα προσήρμοσε τὰ χείλη, ἵνα καὶ πίνῃς ἅμα, καὶ φιλῇς. προσίων δὲ ὁ βασιλεὺς, καὶ ἀπάντων παυσάμενος, δοκεῖ μὲν τῷ αἰγίδι, καὶ τ' ἀστραπὴν ὑποκρούσασθαι μετ' αὐτῆς, παίζοντι ἐοικὼς ἁβροδαιτύτῃ κεφαλαίῳ. τάχα δὲν ὁρᾷ παῦται. ὥστε μὴ οὖν λανθάνειν. Ζ. καὶ τί δεινὸν ὦ Ἥρα, μειρακίου ὄντος καλοῦ μηδὲν πονηρὸν κατὰ φιλεῖν, καὶ ἡδέως ἀμφοῖν, καὶ τοῦ φιλήματος, καὶ τοῦ νέκταρος; ἐγὼ γὰρ ἐπιτρέψω αὐτῷ καὶ ἅπαξ φιλῆσαί σε, εἶτα μέμψῃ μοι, προσμόσασα δὲ νέκταρος οἰσομένῳ τὸ φίλημα ἅπαξ. Ηρα. παιδιᾷ ταῦτα λόγοις. ἐγὼ δὲ μὴ ὅτῳ μαλακίᾳ, ὡς τὰ χείλη προσηγμένῃ τῷ μαλθακῷ τούτῳ φρυγὶ ὑπὸ ὑπηλυμμένῳ. Ζ. μή μοι λοιδορῆ ὦ ζηλοτυπότατη τῶν παιδισκῶν. ὑπὸ γὰρ ὑπηλυδίας, ὁ βάρβαρος, ὁ μαλθακὸς, ἡδίων, καὶ ποθεινότερος, ἢ βέλομαί γ' εἰπεῖν, μή σε παροφέσσι adeò sunt Hebe, & Vulcanus miniſtrando? Tu vero etiam calicem non aliter ab eo accipis, quam cum prius ipſum deoſculatus fueris, omnibus aſpicientibus: ipſoque nectare tibi ſuavius eſt hoc oſculum: atque ob id non ſitiens, ſæpenumero potum petis. Interdum autem ubi ſolum deguſtaſti, porrigis ipſi: deinde ipſo bibente calicem arripis, & quantum in ipſo reſtat, ebibis, qua parte ipſe bibit, & ubi labia applicuit, ut & bibas ſimul, & oſculeris. Nuper vero rex ille, atque omnium pater, depoſitis ægide ac fulmine, ſedebas talis cum ipſo ludens, tu qui tantam barbam ſummittis. Itaque ne te putes latere, cum hæc omnia videam. *Iup.* At quid adeò grave hoc, ô luno, adoleſcentem adeò pulchrum, inter bibendum deoſculari, & utroque illo oblectari, oſculo nimirum & nectare? Si igitur permittam ipſi ut te vel ſemel oſculetur, non amplius accuſabis me, quod oſculum illius nectare præſtantius puto. *Iun.* Pædiconum verba hæc ſunt. Ego vero non ita inſanivero ut labia mea molliculo iſti Phrygi, tamque effœminato applicem. *Iup.* Ne convicieris tu generoſiſſima, meo amores maſculos: nam, mulieroſus, & barbarus, & molliculus iſte, ſuavior & deſiderabilior, nolo autem dicere amplius, ne te magis irri-

1 Ἀπολαβὼν] *Auferens* ἀπολαβὼν ἀπὸ τῆ δραπέζης, ſic δραπέζης. ὑπὸ τῆ ἄθματος. Long. lib. 3. Stat. de Glaucia:

Inceptas quis ab ore dapes libataque vina
Auferet, & dulci turbabit cuncta rapinâ. Bourd.

2 Προσίσμοσα τὰ χείλη] Notabam has amoris inceptias ad Heliod. lib. 4. Euſtat. ſive Eumath. de Iſmin. Agath. in Authol. Long. Tat. *Idem.*

3 Θηλυδρίας] Ὁ κατακλασμὸς, τὸ θηλυμανὲς διὰ τὸν ἐξάγειν ἡδονὴν, θηλυδρίας. τρυφηλόσης ἐστίν. Interp. Ariſtophan. Θαυμορ. ſic autem Θηλυμίτρης Heſych. Suid. *Idem.*

ξύνω ἐπιταλίον. Ηφ. εἶἐ ἐ γαμύσειας αὐτὸν ἐμοῦ ἕνεκα. μέμνησο γοῦν οἷά μοι λέγ τ οἰνοχόον τοῦτον ἐμπεφυσᾶς. Ζεύς. ὄκ. ἀλλὰ τ Ἡφαιστον ὅδε τ σὸν υἱὸν οἰνοχοεῖν ἡμῖν χωλεύοντα, ὃν τ κραμίνῳ ἤνεγκε, ὅπ τ σφυρὸν ἀνάπλεων, ἅρπ. τῷ πυρὶ χρᾶσθαι δύσπηλον, καὶ ἀπ' ἐκείνων αὐτῶν τ δακτύλων λαμβάνειν ἡμᾶς τὸ κύλικα, καὶ ἐπισπασαμένους, φιλήσαι μὲ ξύν, οὐ δῆλ' ἂν ἡ μήτηρ σὺ ἡδέως φιλήσειας, νεκτ τ ἀσβόλῃ κατηθαλωμένον τὸ εἶδος σου; ἡδέως ταῦτα. ὑ γὰρ κ ὧδε πολὺ ὁ οἰνοχόος ἐκεῖνος ἐμπεφυσᾷ τῷ συμποσίῳ τ θεῶν. ὁ Γανυμήδης ἦ, κατακιρνᾷ δ αὖθις ἐς τὸ Γ'διον. κεχαρισμένος γὰρ, κ ῥοδοδάκτυλος, κ ἐπισταμένως ὀρίγνᾷ τὸ ἔκπωμα. κ ὁ, σι λυπεῖ μάλιστα, καὶ φιλεῖ [1] ἥδιον τ νέκταρος. Ηφ. νῦν κ χαλὸς ὢ Ζεῦ ὁ Ἡφαιστος, καὶ οἱ δάκτυλοι αὐτῦ ἀπάξιοι τ σῆς κύλικος, κ ἀσβόλῃ μεστός ἐστι, κ ναυπᾶς ὁρῶν αὐτὸν, ἐξότε τ κηλὸν κομήτην τοῦτον ἡ Γ'δη ἀνέθρεψε, πάλαι ἂ οὐκ ἐώρας ταῦτα. ἀλλ' οἱ ἀστιβῆρες, ἀλλ' ἡ κράμινος ἀπέτρεπόν σε μὴ οὐχὶ πίνειν παρ' αὐτῦ. Ζεύς. λυπεῖς ὦ Ηφ σαυτὸν. ἀδέν ἄλλο. καίμοι ἐπιτείνεις τ ἐρωτα ζηλοτυπούσῃ. εἰ δὲ μὴ ὄχθῃ τοῖδε παιδὸς ἀγαθὸν δεχομένη τὸ ἔκπωμα, σοὶ μὲ ὁ υἱὸς οἰνοχοεῖτο. σὺ ἦ ὦ Γανύμηδες, ἐμοὶ μόνῳ ἀναδίδου τῷ κύλικι. καὶ ἐφ' ἑκάστῃ, δὶς φίλα με, κ ὅπ τελέρη ὀρίζῃς, καὶ αὖθις ὁπότε παρ' ἐμὲ κἀπλαμβάνοις. τί τοῦτο δακρύεις; μὴ δείδιθι. οἰμώξεῖ γὰρ ὧπις σε λυπεῖν ἐθέλῃ.

irritem. *Iun.* Vtinam & illum in uxorem duxisses mei gratia. Memineris igitur quibus propter illum pocillatorem probris me afficis. *Iup.* Imo vero Vulcanum istum filium tuum oportebat nobis pocillari, claudicantem videlicet, & à fornace venientem, plenum adhuc favillis, depositio paulo ante forcipe: & nos calicem ab illis ipsis digitis accipere, attractumque ipsum interim osculari, quem neque mater tu libenter osculeris, facie ob fuliginem denigrata? Suavia hæc sunt: adeoque multum etiam pocillator iste cohonestat Deorum convivium. Ganymedes autem hic iterum in Idam est ablegandus, quippe purus ac candidus est, roscisque digitis, ac scite poculum porrigit; quodque te magis mœrore afficit, ipso nectare jucundius osculatur. *Iun.* Nunc Iupiter, & claudus est Vulcanus; ejusque digiti tuo calice indigni, est etiam fuligine plenus, quumque vides ipsum, nauseas, ex quo formosum istum & comatum Ida educavit. Olim autem ista non videbas: neque favillæ, neque fornax te absterrebant, quominus illo porrigente biberes. *Iup.* Ægritudine te ipsam Iuno afficis: & mihi tua zelotypia vehementius amorem auges. Quod si graveris à formoso puero poculum accipere, tuus filius tibi potum ministret. Tu vero Ganymedes mihi soli calicem trade, & me cum quolibet bis osculare, tum quando plenum porrigis, tum quando rursus à me illum accipis. Quid ita lachrymaris? Ne metue. Pœnas enim dabit quicunque tibi molestus esse voluerit.

1 Ἥδιον τῦ νέκταρος] Sic apud Hesio. scut. Hæc. τὰ αφὶ φιολυφόρτιχα δοῖπα. Bourd.

IV.

ΗΡΑΣ, ΚΑΙ ΔΙΟΣ. | IVNONIS ET IOVIS.

ΗΡΑ.

Τὸν Γξίονα τοῦτον ὁρᾷς ὦ Ζεῦ; ποῖόν τινα τὸ πρόσωπον ἡγῇ; Ζεύς. ἄνθρωπον εἶναι χρηστὸν ὦ Ἥρα, καὶ συμποτικόν. ἐγὼ δὲ ἂν σωφρονῶ ἡμῖν, οὐκ ἀξιῶ συμπόσιον ἄν. Ηρα. ἀλλ' ἀνάξιός ἐστιν, [1] ὑβρισής γε ὤν. ὥστε μηκέτι σωφρόνει. Ζεύς. τί δὲ ὕβρικεν; χρὴ γὰρ εἰδέναι καὶμὲ εἰ δίκαιον. Ηρα. τί δ' ἄλλο; καὶ γὰρ αἰσχύνομαι εἰπεῖν αὐτό. τοιοῦτόν ἐστιν ὃ ἐτόλμησεν. Ζεύς. ἐμὲ μὲν λάθοι τοῦτο γε μέγα ὄν, ὅστις ἐστὶν αἰσχρῶς ἐπιχείρησε. μῶν δὲ ἐπείρασε πρᾶ; σωφρονεῖ γὰρ ὁ παῖς οὗτος πάνυ αἰσχρὸν, ὥσπερ ἂν ἀκολασίας εἰπεῖν. Ηρα. αὐτὸν ἐμὲ, σὲ δὲ ἄλλο τι ὦ Ζεῦ πολὺν ἤδη χρόνον. καὶ τὸ μὲν πρῶτον, ἠγνόουν τὸ πρᾶγμα, διότι ἀπειὸς ἀφιόρα ἐς ἐμέ. ὁ δ', ἐπεὶ ἔπαυε, καὶ ὑπεδύκνυε. καὶ οὐ πρὸ πάνυ ἀηδῶς ἐβδελύττετο τὸ Γανυμήδη τὸ ἔκπομα, ὁ δ', ἡνίκ' οὐ αὐτῷ σωφρονεῖν ἔδοξεν. καὶ λαβὼν, ἐφίλει μεθύων. καὶ ἐπὶ τὰς ὀφθαλμὰς ἐφίησι. καὶ οὐδὲν ἀφιόρα ἐς ἐμέ. ταῦτα ἤδη σωφρονῶν, ἐρωτικὰ ἦν. καὶ ἐπειδὴ μὲν ἡδέως λέγειν ἐδόκει σοί. καὶ φέρε πειράσω ἐγὼ μιμήσασθαι τὸν ἄνθρωπον. ἐπεὶ δ' ἐλόγως ἐτόλμησέ μοι ἐφεστιγκέναι, ἐγὼ μὲν ἀφῆκα αὐτὸν ἔτι δακρύοντα, καὶ ἐπικυλινδούμενον, ἐπιφραξάμην τὰ ὦτα ἐς μὴ δι' ἀκούσεταί μου αὐτὰ ὑβριστικὰ ἱκετεύοντος, ἀπῆλθόν σοι φράσουσα. σὺ δ' αὐτὸς ὅρα

IVNO.

Ixionem hunc vides Iupiter? quibuſnam moribus affectum putas? *Iup.* Hominem eſſe benignum Iuno, & hilarem convivam. Non enim converſaretur nobiſcum, ſi indignus conviva eſſet. *Iun.* At indignus eſt, cum ſit contumelioſus. Itaque ne ampliùs converſetur nobiſcum. *Iup.* Sed quid contumeliæ intulit? oportet enim, ut puto, me id ſcire. *Iun.* Quid vero aliud? Etenim pudet me dicere, ejuſmodi illud eſt quod commiſit. *Iup.* Atqui eo magis dicere debeas, quod turpia molitus eſt. Num igitur aliquam ſolicitavit ad ſtuprum? Intelligo enim cujuſmodi ſit turpe illud facinus, quod te pigeat dicere. *Iun.* Me ipſam, non aliam quampiam Iupiter, longo jam tempore: ac primum ignorabam quid rei eſſet, cur me intentis oculis aſpiceret: ipſe etiam ingemiſceret, & ſublachrymaretur: & ſi quando pota poculum Ganymedi traderem, in eodem potum peteret, atque interea oſcularetur captum, oculiſque admoveret, ac rurſus me intueretur. Hæc amatoria eſſe intelligebam, & tibi dicere longo tempore verebar, atque hominem à furore ceſſaturum putabam. Sed poſtquam verba mihi auſus eſt adhibere, ego dimittens illum adhuc lachrymantem, & ad genua provolutum, obturatis auribus, ut ne ſupplicantis ipſius laſcivos ſermones auditem, abii ut tibi dicerem. Tu vero vide quomodo ſis ulturus

1 Τ'ξιστις γε ὤν] Clariſſ. Heyne. ad Max. Tyr. dixi ad Petron. *Bourd.*

ὅπως μέτρῳ τὸ ἄσφα. Ζεύς. ἆρα ὁ κρατερόφρων ἐπ' ἐμὲ αὐτὸν, καὶ μέχρι τῆς Ἥρας χαίρων; τοσοῦτον ἐμεθύσθη ὁ νέκταρος. ἀλλ' ἡμεῖς τοίνυν αὖ ποι, καὶ πέρα δὴ μετρίως φιλάνθρωποι. εἶτα καὶ συμπότας αὐτοὺς ἐποιησάμεθα. συγγνωστὸν ἂν, εἰ πόντες ὕμνια ἡμῖν, καὶ ἰδόντες ἐφήνια κάλλη, καὶ οἷα οὔποτε εἶδον ἐπὶ γῆς, ἐπεθύμησαν ἀπολαῦσαι αὐτῶν, ἔρωτι ἀλόντες. [1] ὁ δὲ ἔρως, βίαιόν τι ὂν, καὶ σὺ ἀνθρώποις μόνον ἄρχει, ἀλλὰ καὶ ἡμῶν αὐτῶν οἷός τε. Ηερ. σὺ μὲν οὖν πάνυ ὑπὸς γε διατόπως ἐπί. καὶ ἄγε σε, καὶ φέρε τὸ ῥῖνός φασιν ἕλκειν. καὶ ὅπῃ αὐτὸ ἴνδακ ἂν ἡγῆται σοι. καὶ ἀλλάττῃ ῥᾳδίως ἐς ὃ, τι ἂν κελεύσῃ. καὶ ὅλως κτῆμα δὲ παιδιᾶ δὴ ἔρωτος σύ γε. καὶ τῶν τοῦ Ἰξίονι οἶδα καθότι συγγνώμην ἀπίεμες, ἅτε δὲ αὐτὸς μοιχεύσας ποτὲ αὐτῇ τὴν γυναῖκα, ἢ σοὶ τὸ Περιθόῳ ἔπεκεν. Ζεύς. ἔτι γὰρ σὺ μέμνησαι ἐκείνων, εἴ τι ἐγὼ ἔπαιξα ἐς γῆν κατελθών; ἀπὲρ οἶδα ὅμως δικεῖ πᾶσι δὴ τὸ Ἰξίονος; κολάζειν με μᾶλλον αὐτὸν, μισεῖ ἀπωθεῖν δὲ συμπόσιον. σκαιὸν γάρ. ἐπὶ σὲ ἰρᾷ, καὶ ὡς φῄς δικρύσῃ, καὶ ἀφόρητος πάσχει. Ηερ. τί ὦ Ζεῦ; δόλια γὰρ μή τι ὀδεύσειν ἐς σὺ εἴπῃς. Ζεύς. ὑδαμῶς. ἀλλ' εἴδωλον ἐκνεφέλης ταλασίῤῥυτον αὐτῇ σοι ὅμοιον, ἐπεδὴν λυθῇ τὸ συμπόσιον, κἀκεῖνος ἀχρυσεῖ ὡς τὸ εἰκὸς ἐπὶ δὲ ἔρωτος, ἀγκαλίζεσθαι αὐτῷ φέροντος. οὔτω γὰρ πείσεται ἀνιώμενος, δίκην τυγχάνειν ἐπιθυμίας. Ηερ. ἄπαγε. Ne

rus hominem. *Iup.* Euge: sceleratus ille in me ipsum, ad Iunonis usque nuptias, adeò inebriatus est nectare. Cæterum nos auctores horum sumus, & ultra modum amatores hominum, qui quidem & convivatores nostros ipsos fecimus. Venia igitur digni sunt, si nobiscum similia poti, deinde conspectis cœlestibus formis quales nusquam in terris viderunt, amore capti, illis frui concupiverunt. Est autem amor, violentum quiddam, nec solum hominibus, sed & nobis ipsis interdum imperat. *Iun.* Tuus quidem penitus hic est dominus, teque fert & agit, naso (ut ajunt) trahens: & sequeris ipsum quocunque te duxerit, & facile immutaris in quodcunque jusserit: denique tu possessio, & ludus es amoris. Et nunc Ixioni, scio, quod veniam tribuis, ut qui uxorem ipsius olim adulterio vitiaris, quæ tibi Pirithoum peperit. *Iup.* Adhuc-ne meministi, siquid ego lusi quum in terram descendi? Sed nosti quid mihi videatur de Ixione? ipsum quidem nequaquam mulctandum, nec convivio extrudendum: rusticum enim illud. Sed quia amat, &, ut ais, lachrymatur, & intolerabilia patitur. *Iun.* Quidnam ô Iupiter? metuo enim ne & tu contumeliosum aliquid dicas. *Iup.* Nequaquam. Sed simulachrum tibi simile, effictum ex nube, postquam solutum fuerit convivium, illi ut verisimile est, præ amore vigilanti, ad concubitum admoveamus: sic enim angi desinet, ratus se rem expetitam esse consecutum. *Iun.* Apage.

1 Ὁ δὲ ἔρως] Sic Long. lib. 2. Heliodor. lib. 4. & Dialog. Apoll. & Bacch. ἀπόπτυσον ἄρχων. Bourd.

μὴ δέοιτο ἴσως, ἢ ὑπὲρ αὐτὸν ἐπιθυμῶν. Ζεύς. ὅμως ὑπόμενον ὦ Ἥρα. τί γὰρ ἂν καὶ παθεῖν δεινὸν λέγῃ ἢ πλάσμα; Ἥρα. ἀλλὰ ἡ νεφέλη ἐγὼ εἶναι δόξω. καὶ τὸ αἰσχρὸν ἐπ' ἐμὲ ποιήσει λέγων τὴν ὁμοιότητα. Ζ. εὖδιν τοῦτο φησίς. ἔτι γὰρ ἡ νεφέλη ποτὲ Ἥρᾳ γένοιτ' ἂν, ἔτι σὺ νεφέλη. ὁ δὲ Ἰξίων μόνον ἐξαπατηθήσεται. Ἥρα. ἀλλ' οἱοι πάντες ἄνθρωποι ἀπερίσκεπτοί εἰσιν, αὐχήσει κατὰπλῶν ἴσως, καὶ διηγήσεται ἅπασι, λέγων συγγεγονέναι τῇ Ἥρᾳ, καὶ σύνδεκτος εἶναι τοῦ Διΐ. καί που καὶ τάχα ἐρᾷν με φήσειεν αὐτοῦ. οἱ δὲ, πιστεύσουσιν, οὐκ εἰδότες ὡς νεφέλη σοι λῶν. Ζεύς. ἐκεῖνο δὲ πῶς οἴει φησὶν, ἐς τὸ ἄδην ἐμπεσὼν πρόχειρος ἄθλιος ὀφθεὶς, συμπεφυρμένος ἔσται μετ' αὐτοῦ ἀεὶ, καὶ πόνον ἄπαυστον ἕξει, δίκλω δεδεὶς τοῦ ἅρματος. Ηρα. ὦ γὰρ δεινὸν τοῦτο γε καὶ τὸ μεγαλαυχίας.

Ne quid tempestivum consequatur, quando res quæ supra se sunt, concupiscit. *Iup.* Attamen patere ô Iuno. Quid enim tam grave tibi accidet ex hoc figmento, si cum nube Ixion congrediatur? *Iun.* At nubes ego esse videbor: & in me turpitudinem committet propter similitudinem. *Iup.* Nihil dicis. Neque enim nubes hæc Iuno unquam fuerit, neque tu nubes. Ixion autem solum decipietur. *Iun.* Sed ut omnes homines insolentes sunt, forte quum descenderit, gloriabitur, omnibusque dicet se Iunonem compressisse, Iovisque rivalem esse: forsitan etiam dixerit me ipsum amare: illi vero credent, nescii eum cum nube congressum esse. *Iup.* Igitur si quid tale dixerit, ad inferos detrudetur, & rotæ miser alligatus, cum ipsa perpetuo circumvolvetur, & laborem nunquam cessaturum sustinebit, pœnas amoris luens. *Iun.* Non enim grave quidem hoc præ jactantia.

1 Μὴ δέοιτο ἴσως] Nescio cur mutatum, sic enim reposueram. Proverb. de quo Aristophan. alii, σισυλοίκιζεμὴ δρεπὸς γὰρ μὴ δέοιτο ἴσως. Verum tamen Atticum est, & utitur Dialog. de saltat. Solœcismum notarunt Grammatici. *Bourd.*

ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΗΦΑΙΣΤΟΥ.

ΗΦΑΙΣΤΟΣ.

Ἐφεκτέος ὦ Ἀπόλλων τὸ τῆς Μαίας βρέφος τὸ ἄρτι πεχθὲν, ὡς καλόν τί ἐστι, καὶ ἅπασι γελᾷ πᾶσι, καὶ ἤδη τι ὑβρὶ ὡς μέγα ἀγαθὸν ἀνακηρύττεται; Απολ. οὐκοῦν

APOLLINIS, ET VVLCANI.

VVLC.

Vidisti Apollo Maiæ infantulum illum nuper genitum, ut formosus est, omnibusque arridet, & jam quiddam præ se fert, quasi in magnum aliquod bonum sit evasurus? *Ap.*

μοί, μηδὲ μίσειν. ἀτόλμητον γὰρ ὑπὸ τῶν ὠδίνων, εἴ μοι τὸ ἐγκέφαλον ἀναστρέψουσι. Ηφαι. ὄρα δ' Ζεῦ μὴ κακόν τι ποιήσωμεν. ὀξὺς γὰρ ὁ πέλεκυς ἐστι, καὶ σὺν αἱματοῦσι, ὥδε κ' τὴν Εἰλείθυιαν μισθώσαιτό τις. Ζ. κατέτεινε μόνον ὦ Ἥφαιστε θαρρῶν. οἶδα γὰρ ἐγὼ τὸ συμφέρον. Ηφαι. ἄκων μὲν, κατείσω δὲ. τί γὰρ χρὴ ποιεῖν, σοῦ κελεύοντος; τί τοῦτο; κόρη ἔνοπλος. μέγα ὦ Ζεῦ κακὸν οἷος ὁ τῇ κεφαλῇ. ἐπότνιε γὼν ὀξύθυμος ἦσθα, πολεμικωτάτην τὸν νοῦν μανίαις παρθένον ζωογονῶν. καὶ ταῦτα ἔνοπλον. ἦκε φρατόπιδον, ὁ κιφαλὼ ἐλελιθμὸς ἔχων. ἠδὴ, πηδᾷ, καὶ πυρίχιζε, καὶ τὴν ἀσπίδα πάσσε, καὶ τὸ δόρυ πάλλε, καὶ σύνισπε. καὶ τὸ μέγεθος, καλὴ πάνυ καὶ ἀκμαία γενομένη ἤδη σοφοχαρῆ. γλαυκῶπις μέν. ἀλλὰ κόρυμα καὶ τοῦτο ἡ κόρυς. ὥστε ὦ Ζεῦ μᾶλλον μοι δοκεῖς ἐγγυᾶσθαι μοι αὐτήν. Ζ. ἀδύνατα αἰτεῖς ὦ Ἥφαιστε. παρθένος γὰρ ἀεὶ θέλει μένειν. ἐγὼ γοῦν τό γε ἐπ' ἐμοὶ, ἕδραν ἀπολέγω. Ηφαι. τοῦτ' ἐθελόμεν. ἐμοὶ μελήσει τὰ λοιπά. καὶ ἤδη σπερματίσω αὐτήν. Ζ. εἰ σοὶ ῥᾴδιον ἔστω, ποιεῖ. πολλὰ οἶδα ὅτι ἀδυνάτων ἐρᾷς.

est, nec cunctandum. Pereo enim præ doloribus, qui mihi cerebrum invertunt. *Vulc.* Vide Iupiter ne quid mali faciamus: acuta enim securis est. Nec sine sanguine, nec ad Lucinæ morem tibi obstetricabitur. *Iup.* Incute modo Vulcane, audacter. Ego enim novi quid sit conducibile. *Vulc.* Invitus quidem, sed tamen feriam: quid enim agat aliquis te jubente? Quid istuc? armata puella. Magnum ô Iupiter, in capite malum habebas. Quare merito iracundus eras, cum sub membrana cerebri tantam virginem vivam nutrires, idque armatam. Nimirum nescius castra, non caput habebas. Hæc vero saltat, & cum armis tripudiat, & clypeum concutit, & hastam vibrat, & furore concitatur. Quodque maximum est, formosa admodum, ætatis maturæ brevi adeo jam facta est. Cæruleis quidem est oculis, sed huic ornatum addit galea. Quare ô Iupiter, hoc mihi refer obstetricandi præmium, illam mihi desponde. *Iup.* Impossibilia petis Vulcane: vult enim virgo permanere. Ego certe quantum in me est, nihil repugno. *Vulc.* Hoc volebam, curæ mihi erunt reliqua: jamque ipsam rapiam. *Iup.* Si hoc tibi adeo facile est, facias licet. At illud scio te, quæ consequi nequeas, amare.

1 Ἀ'δωάτων ἐρᾷς] Vulcanum tamen habuisse Minervam τὸν τόμῳ γαμίτην. Testatur oracului Byzantinum:

Νῆσος πίς ἐστι φυτώνυμον ἔμμα λαχοῦσα·
Τῷδεν ὁμῶ ᾧ σπορέων ἐπ' ἀπείρονα φίρεται.
Ἐν δ' Ἥφαιστος ἔχων χαίρῃ γλαυκώπιν Ἀθήνην. Bourd.

NE-

ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΕΡΜΟΥ.

ΠΟΣΕΙΔΩΝ.

Ἔστιν ἢ Ἑρμῆ νῦν σοι πρὸς Διὸς ; Ερ. ἥδιστα μὲν οὖν Ποσείδων. Πο. ἀλλ' οὐκ ἀγαθὸν οὐδέν. Ερ. μὴ σύ γε ἄλλως φθονήσῃς ἐμοὶ παρεῖναι. ἄκαιρον γάρ. ἴσθι δὲ ὅτι οὐδὲν ἂν ἧττον ἐγὼ τοῦ πατρός. Πο. μῶν τῇ Ἥρᾳ σπουδή ; Ερ. ὄχι. ἀλλ' ἐπιτηδεῖόν τί ἐστι. Πο. σαφῶς. ὁ Γανυμήδης ἔνδον. Ερ. ἀληθῆ λέγεις. ἀλλὰ μαλακῶς ἔχει αὐτός. Πο. πόθεν οὖν Ἑρμῆ ; δῆλον γὰρ τοῦτο φῄς. Ερ. ἀσχήμονα εἰπεῖν. τοιοῦτόν ἐστι. Πο. ἀλλ' ἔχει σοι ἐμὲ ἡτιᾶσθαι γε ὄντα. Ερ. πότερον ἀρτίως ὦ Ποσείδων. Πο. ἄπειρα. πότερον οἰκείων ; οὐ πάνυ ; ἀκοῦσαι ἐλεεινὸν ἡμᾶς ἀνθρώπων ὄντ' ; ἀλλ' ἀληθῆ ἐπιτηρεῖτον αὐτὴ ἡ γαστὴρ ὄγκου τινός. Ερ. ὦ λίαν τυφλός. ὡς γάρ οἰκείαν εἶχε τὴν ἔμβρυον. Πο. εἶδε. οὐκ ἐφ' ἡμέρᾳ ἔτεκεν αὖθις, ὥσπερ τὴν Ἀθηνᾶν. τοιγάρτοι γάρ τὴν κεφαλὴν ἴσχει. Ερ. ἔα. ἀλλ' οὐ τὴν μητρὸς οὐδὲ τὸν ἐκ Σεμέλης βρέφος. Πο. ἆρα ὁ γηναῖος, ὡς ἅλως ἡμῖν κυοφορεῖ, καὶ πεπεπλήρωκε δὴ σύμπλους. ἀλλὰ τίς ἡ Σεμέλη αὕτη ; Ερ. Θηβαία. τοῦ Κάδμου θυγατέρων μία. ταύτην σπείρων, ἐγκύμονα ἐποίησεν. Πο. εἶτα ἔτεκεν ὦ Ἑρμῆ αὐτὸ ἀκύοντας ; Ερ. καὶ μάλα, εἰκὸς παρεῖδεν εἶναί σοι δοκεῖ. τὴν μὲν γὰρ Σεμέλην ὑπολαβὼν

NEPTVNI ET MERCVRII.

NEPT.

Licet-ne Mercuri convenire Iovem nunc? *Merc.* Nequaquam Neptune. *Nept.* Ipsi tamen me adesse renuncia. *Merc.* Ne molestus sis, inquam. Importunum enim hoc. Quare ne videris quidem ipsum in præsentia. *Nept.* An cum Iunone concumbit? *Merc.* Non : sed diversum quiddam est. *Nept.* Intelligo. Ganymedes intus est. *Merc.* Neque illud. Sed incommoda est valetudine. *Nept.* Vnde hoc Mercuri? rem enim gravem dicis. *Merc.* Pudet me dicere, tale quiddam est. *Nept.* At nihil eo tibi opus est apud me qui tuus sum patruus. *Merc.* Peperit paulò ante Neptune. *Nept.* Apage. peperitne ille? ex quo? nos igitur latuit eum esse hermaphroditum? at neque uterus ejus tumorem illum præse tulit. *Merc.* Rectè dicis non enim ille fœtum intra se habebat. *Nept.* Novi. Rursus ex capite peperit, quemadmodum Minervam : caput enim habet puerperum. *Merc.* Minime. sed in femore fœtum ex Semele receptum concepit. *Nept.* Euge generosus ille, ut totus & ab omni parte corporis prægnans sit. Sed quænam est ista Semele? *Merc.* Thebana mulier, ex [1] Cadmi filiabus una : huic congressus, prægnantem fecit. *Nept.* Deinde Mercuri pro ipsa peperit? *Merc.* Maxime. etiamsi absurdum id tibi videatur. [2] Nam Semelen dolis ag-

1 *Cadmi filiabus*] Nam quatuor fuerunt Semele, Agave, Ino, & Antonoë. *Cogn.*

2 *Nam Semelen*] Docet Euripid. in Bacch. *Idem.*

μα φῶ βρέφος· ὦ Ἥφαιστε, ἦ μέγα ἀγαθὸν, ὁ δὲ Ἀπόλλων περιοδυπορῶν ἔστιν ὅσον ἐν τῇ πανουργίᾳ; Ἡφ. καὶ τίνα ἂν ἀδικήσαι οὐωλένη ἀσύντροφον ὄν; Απο. ἐρώτα τὸν Ποσειδῶνα, ἢ τὸν Ἄρη, καὶ τοῦτο γὰρ ἐξέλκυσε λαθὼν δηλεῖ τὸ ξιφίδιον, ἵνα μὴ ἐμφανὴς λίγω, ἢ ἀφώπλισε δὲ πῆχυν, καὶ τὸ βιλῶνι. Ἡφ. τὸ νεογνὸν τοῦτο, ὁ μόγις ὀκνέητο ἐν τοῖς σπαργάνοις; Απο. ἐκ τῆ Ἥφαιστε εἰ σοι ἐπεσθέλθη μόνον. Ἡφ. καὶ μὲν ἐπεσήλθη ἤδη. Απο. τί δὲ, πάντα ἔχεις τὰ ἐργαλεῖα, καὶ οὐδὲν ἀπόλωλεν αὐτῶν; Ἡφ. πάντα ὦ Ἄπολλον. Απο. ὅμως ἐπίσκεψαι ἀκριβῶς. Ἡφ. νὴ Δία τὸν πυρφόρον οὐχ ὁρῶ. Απο. ἀλλ' ὄψε αὐτὸν σὺ σπαργάνοις δὲ βρέφος. Ἡφ. ὅτως οὐχ εἷς ἐστ, καθάπερ ἐν τῇ γαστρὶ σκοπελίσας τὸν κλεπτικόν; Απο. ἢ γὰρ ἤκουσας αὐτοῦ ἐκ λαλοῦντος ἤδη σαφῶς, καὶ ἐπέτροχα. οὐδὲ, καὶ ἀφανεῖς ἡμῖν ἐγένετ. χθὲς γὰρ ἐπεσκηλίσαμεν τὰ ἔρωτα, καθάπερ παλαίσειν δῆθεν σὺν εἰδὼς ὅπως ὑφέλκυσε τὸν ποδὸς. εἶτα μεθ' ἡμῶν ἐπαινῶν, τὸν Ἀφροδίτης μὲν τὸν κεστὸν ἐκλεψε παραπλήσιος ἐκείνῃ τοῦτον ἐπὶ τῇ νίκῃ. Διὸς δὲ γελῶντος, τὸ σκῆπτρον. εἰ δὲ μὴ βαρύτερος ὁ κέρκωπος ἦν, καὶ πολὺ τὸ πῦρ εἶχε, κἀκεῖνον ἂν ὑφείλετο. Ἡφ. ζημίαν οἶμαι τὰ παίδια φής. Απο. μᾶλλον, ἀλλ' ἤδη καὶ μαστικόν. Ἡφ. τί, τοῦτο πεπαίρεις ἔχεις; Απο. χελώνην τινὰ νεκρὸν εὗρον, ὀργανον ἀπ' αὐτῆς συνεπηξατο. πήχεις γὰρ ἐναρμόσας, καὶ

Illum-ne ego infantem ô Vulcane dixero, aut magnum bonum, qui quantum ad fraudulentiam attinet, ipso Iapeto antiquior est? *Vulc.* Ecquem injuria afficere potuerit, jam primum natus? *Ap.* Interroga Neptunum, cujus tridentem suffuratus est: aut Martem: nam & hujus subtraxit clam e vagina gladium: ut de me ipso non dicam, quem arcu & sagittis exarmavit. *Vulc.* Hæccine infantulus ille, qui vixdum movebatur in fasciis? *Ap.* Scies Vulcane si modo ad te venerit aliquando. *Vulc.* Atqui jam venit. *Ap.* Quid igitur? omnia habes ferramenta, nullumque ipsorum est amissum? *Vulc.* Omnia ô Apollo. *Ap.* Attamen inspice diligenter. *Vulc.* Per Jovem forcipem non video. *Ap.* Sed videbis ipsum alicubi in fasciis infantis. *Vulc.* Adeone aduncas habet manus, perinde ac si in ipso ventre furandi artem jam esset meditatus? *Ap.* Annon audivisti ipsum jam arguta & volubilia loquentem? atque hic etiam ministrare vult nobis. Heri autem provocato Cupidine, eum ilico palæstra superavit, ne scio quo pacto pedes illi subtrahens. Deinde interim dum laudabatur, Veneris surripuit cestum, cum ob victoriam ipsum fuisset amplexata: Jovis etiam ridentis sceptrum: ac nisi gravius fuisset, multumque ignem habuisset, ipsum quoque fulmen sustulisset. *Vulc.* Acrem mihi narras puerum. *Ap.* Non id solum, sed jam etiam musicum. *Vulc.* Vndenam hoc conjicere potes? *Ap.* Testudinem mortuam alicubi nactus, ex ea compegit instrumentum. Brachiis enim adaptatis, & superinducto ju-

1 Τὸ σκῆπτρον] In Cod. Florent. scribitur ἤλθεν ἐπὶ τὸ σκῆπτρον. Bourd.

1 Ala-

ζυγώσας, ἔπειτα καλάμους ἐμπήξας, καὶ μαγάδιον ὑποθεὶς, καὶ ἐπιπάρδων ἐπὶ τὰ χορδὰς, μελῳδεῖ πάνυ γλαφυρῶς ὦ Ἥφαιστε, καὶ ἐναρμόνιον, ὡς καὶ αὐτῷ φθονεῖν τὸ πάλαι κιθαρίζειν ἀσκῆσαι. ἔλεγε δὲ ἡ Μαῖα ὡς οὐδὲ μέχρι τῆς νύκτος ἐν τῷ οὐρανῷ, ἀλλ' ὑπὸ φιλεργίας ἄχρι δεῦρο κατίοι, κλέψαι τί κακεῖθεν δηλαδή. ὑποπτεύω δ' ἔγωγε, καὶ ῥᾴδιόν που πεπεῖσθαι τὴν μαῖαν τὸν δωμάτιον, ἢ ψυχαγωγεῖ, ἢ καταγάγοι τοὺς νεκρούς. Ἥφαι. ἐγὼ οὖν ἐκεῖνόν ἔδωκα αὐτῷ παίγνιον εἶναι. Ἀπ. τοιγαροῦν ἀπόδωκέ σοι τὸ μισθὸν τῶν πυρῶν. Ἥφαι. δῆγε ὑπόμνησας. ὥστε βαδιοῦμαι λαβὼν αὐτόν, εἴ πως ὡς φῄς δύναιτο εὑρεθῆναι ἐν τοῖς σπαργάνοις.

jugo, deinde calamis infixis, & ſubjecto hemiſpherio, & intentis inde ſeptem chordis elegans adeò & concinnum quiddam modulatur, ut ego quoque illi jam invidiam, qui jam olim perſonando citharam me exerceo. Dicebat autem Maia fore ut neque noctu in cœlo maneret, ſed præ nimio agendi ſtudio ad inferos uſque deſcenderet, inde nimirum aliquid furto ablaturus. Eſt autem [1] alatus, ac [2] virgam quandam mirificæ proteſtatis fecit, qua animas evocat, & mortuos deducit. *Vulc.* Illum ipſi dedi ut eſſet ludicrum. *Ap.* Proinde & mercedem iſtam tibi retulit, forcipem videlicet. *Vulc.* Recte ſane admoniſti, quare ibo ut illum recipiam, ſicubi ut ais, inter faſcias inveniri poterit.

1 *Alatus*] De forma Mercurii vide Macrob. *Cogn.*
2 *Virgam*] De Mercurii Virga Homer. Odyſſ. 5. Virg. 4. Æn. hinc dictus χρυσόῤῥαπις. Idem.

ΗΦΑΙΣΤΟΥ, ΚΑΙ ΔΙΟΣ.

VVLCANI, ET IOVIS.

ΗΦΑΙΣΤΟΣ.

Τί με ὦ Ζεῦ δεῖ ποιεῖν; ἥκω γὰρ ὡς ἐπείλουσας ἔχων τὸν πέλεκυν ὀξύτατον, εἰ καὶ λίθους δοκεῖ μοι πλήσσειν. Ζ. τῦγε ὦ Ἥφαιστε. ἀλλὰ δίελέ μου τὴν κεφαλὴν εἰς δύο, κατατεμνέ. Ἥφαι. πειρᾷ μου εἰ μέμηνα; σχίσατε δ' ὦ παλλὰδες, ὅπως θέλεις σοι γίνεσθαι. Ζ. ἀφαιρεθῆναί μοι τὸ κρανίον. εἰ δ' ἀπειθήσεις, ἀ νῦν σχίσαν ὀρχεδμὸν πιέσασα μυ, ἀλλὰ χρὴ κωδυκεῖας παντὶ τῷ δυρὶ non nunc primum iraſcentem.

VVLC.

Quid me oportet facere Iupiter? Venio enim ut juſſiſti, ſecurim habens acutiſſimam, etiam ſi lapides uno ictu opus ſit diſſecare. *Iup.* Rectè ſane, ô Vulcane, Sed jam impacta illa, divide mihi caput in duas partes. *Vulc.* Tentas me, num inſaniam? Impera igitur vere, quod vis tibi fieri. *Iup.* Dividi mihi calvariam volo. Si vero non obedieris, me experie- Verum toto animò feriendum

σα ἡ Ηρα, οἶδας ὡς [1] ζηλότυπός ἐστι, καὶ δι' αὐτὴν δεδοικὼς Διὸς, μὴ βροντῶν καὶ ἀστραπῶν ἥκειν παρ' αὐτήν. ὡς δ' ἐπύθετο, καὶ ἦκεν ἔχων καὶ τὸ κεραυνὸν, ἀνεφλέγη ὁ οἶκος. καὶ ἡ Σεμέλη μὲν διεφθείρετο ὑπὸ τοῦ πυρὸς. ἐμὲ δὲ κελεύει ἀναπομίζειν τῷ μηρῷ τὸ γυναικὸς, ἀνακομίσαι ἀπελὲς ἔτι αὐτοῦ τὸ ἔμβρυον ἐπταμηνιαῖον. καὶ ἐπειδὴ ἐποίησα, διελὼν τὸ ἑαυτοῦ μηρὸν, ἐνέθετο, ὡς λάθοι λοχεύσας αὐτῶν. ἐν τούτῳ τρίτῳ ἤδη μηνὶ ἐξέτεκεν αὐτό. καὶ μαλακῶς ἀπὸ τοῦ ὠδίνων ἔχει. Πο. νῦν δὲ πῶς τὸ βρέφος ἐστίν; Ερ. [2] ἐς τὴν Νύσαν ἀπηνέχθη, παρείδωκε τοῖς νύμφαις ἀναθρέψειν, Διόνυσον ἐπονομάσας. Πο. ἀκοῦν ἀμφοτέρω δὲ Διονύσου τούτου καὶ μήτηρ καὶ πατήρ ὄδε ἐστίν; Ερ. ἔοικεν. ἄπιμι δ' ἐν ὕδωρ αὐτὸ ὡς τὸ τραῦμα οἷόν, καὶ τἄλλα ποιήσων, [3] ὅσ' ἂν νομίζῃ ὠσαύτως λοχοῖ.

aggreſſa Iuno (noſti autem quam ſit zelotypa) perſuadet illi ut petat à Iove, quo cum tonitru & fulgure ad ſe veniat. Quæ cum verbis hujus inducta credidiſſet, veniſſetque Iupiter ſecum fulmen portans, conflagravit tectum, ipſaque Semele ex igne periit me autem jubet ut inciſa illius alvo, fœtum illum imperfectum & [2] ſeptimeſtrem ſibi afferam. Quod ubi feciſſem, ille diſſecto femore ſuo, ei indit, ut ibi perficeretur, & nunc tertio jam menſe eum partu edidit: & nunc ex doloribus paulum eſt languidus. *Nept.* Vbi igitur nunc eſt infans? *Merc.* In Nyſam hinc ablatum, tradidi nymphis enutriendum, cognomine Dionyſium. *Nept.* Ergo utrumque, Dionyſii hujus & pater & mater ille eſt! *Merc.* Ita videtur. Abeo igitur, ut illi aquam ad vulnus afferam, aliaque præſtem, quæ fieri ſolent, tanquam puerperæ.

1 Ζηλότυπος] Sic antea Dial. & Iov. & de ſacrif. Senec. herc. fur. *Bourd.*
2 *Septimeſtrem*] Patet apud Cic. 1. de Nat. deor. *Cogn.*
3 Ἐς τὴν Νύσαν] Callimach. hym. Iovis. *Bourd.*
4 Ὅς ἂν] Angl. ἄ. Idem.

ΕΡΜΟΥ, ΚΑΙ ΗΛΙΟΥ.

ΕΡΜΗΣ.

Ὦηλιε, μὴ ἐλάσῃς τήμερον ὁ Ζεὺς φησι, μὴ ἅρμα αὔριον, μήθ' ἑσπέρας τρίτην ἡμέραν, ἀλλ' ἔνδον μένε. καὶ τὸ μεταξὺ μία τις ἔστω νὺξ μακρή. ὥστε λυπήσουσι μὲν

MERCVRII, ET SOLIS.

MERC.

[1] Ne currum agas hodie ô Sol, inquit Iupiter, neque cras, neque perendie. ſed intus mane: atque interea una nox eſto longa. Quare rur-

1 *Ne currum agas*] De ſolis curru, Lucianus in his accuſato, de ejus equis. Ovid. 2. Metam. *Cogn.*

[1] αἱ ὧραι λύουσι τοὺς ἵππους. σὺ δὲ σβέσον τὸ πῦρ, καὶ ἀνάπαυε λοιπὸν σεαυτόν. H. καινὰ ταῦτα ὦ Ἑρμῆ καὶ ἀλλόκοτα ἥκεις ἀγγελῶν. ἀλλὰ μὴ δοκεῖ σοι καινόν τι ἐδόξε τὸ τῇ ἡμέρᾳ, καὶ ἔξω ἐλάσαι τὸν ὄχον, καὶ σπεῦσαι μοι ἄχθεται, καὶ τὴν νύκτα πεπλασίονα τῶν ἡμέρων ποιῆσαι διέγνωκεν; Ερ. οὐδὲν τοιοῦτον. οὐδ' ἐς ἀεὶ τοῦτο ἔσται. δεῖ δέ τι καὶ αὐτὸς ἐπιμεληθῆναι χρείας καὶ τῇ νυκτί. H. πῶς δὲ καὶ ἐστὶν, ἢ πρᾶγμα ἐξεπίμφθης ἀγγελῶν τοιοῦτό μοι; Ερ. ἐκ Βοιωτίας ὦ Ἥλιε, τῆς δὲ Ἀμφιτρύωνος γυναικὸς, ἢ συίσει. H. ἐρᾷ αὐτῆς; οὔπω γὰρ ἐκείνη νυκτὶ μίᾳ; Ερ. οὐδαμῶς. πεφῆναι γάρ που δεῖ ἐκ τῆς ὁμιλίας ταύτης μέγαν, καὶ πολυάθλου δεῖται. τοῦτον δὴ ἐκ μιᾶς νυκτὸς ἀσπαλιοῦσθαι ἀδύνατον. H. ἀλλὰ πλείσταις μάχαις μὲ ἀγαθὴ τύχη. τοιοῦτος δέ τις ὁ Ἑρμῆ σὸς ἐράτω ἐπὶ τῇ Κρήτῃ. αὐτὸς γὰρ ἡμῖν ἐσήμηνε. νῦν δὲ ἀσπασίου ἕνεκα τοῦ ἀνδρὸς πᾶσαν τὴν ἑῴαν τὸ Θήβαις [2] ἐκοιμᾶτο, ἀλλὰ ἡμέρα μὲν ἦν ἡ ἡμέρα, νὺξ δὲ ἦν μᾶλλον τὸ αὐτῆς, ἀπόλωλεν ταῖς ὥραις. ξένον δέ, ἢ παρεδιαγράφη τι ἐκείνῃ ἀνδρὶ. νῦν δὲ ἐκοιμήσατό ποτε ἐκείνῃ θνητῇ γυναικί. νῦν δὲ δυσὶν γυναιξὶν ἔνεκα, χρὴ ἀναστρέφειν τὸ πᾶν, καὶ ἀκαμπτήρας μὲν χρείας τοὺς ἵππους ἔχειν τὸ ἀρχαῖον, δύσοργον δὲ τὴν ὁδὸν, ἀτρεῖδῆ [3] μὲν ὅσον ἑξῆς τριῶν ἡμερῶν, τὰς δὲ ἀνθρώπους ἀθλίως ἐν σκότει διάγειν; τοιοῦτοι

rursus quidem horæ solvant equos: tu vero ignem extingue, & longum quiesce. *Sol.* Nova hæc Mercuri, & aliena nuntiaturus venis. Sed nunquid in curriculo transgredi visus sum, & extra fines egisse: atque ideo irascitur mihi, noctemque die triplo majorem facere decrevit? *Merc.* Nihil tale: neque id in perpetuum erit: sed ipse nunc opus habet, noctem sibi fieri consueto longiorem. *Sol.* At ubi & nunc ille est vel unde missus es hæc mihi nuntiaturus. *Merc.* Ex Bœotia: ô Sol, ab uxore Amphitryonis, cum qua concumbit. *Sol.* Illiusne amator? nec illi nox una sufficit? *Merc.* Nequaquam. Nasci enim quendam oportet ex hoc concubitu, magnum, multorumque certaminum victorem Deum. Hoc igitur una nocte absolvi non potest. *Sol.* Sed quod felix faustumque sit, absolvas. Verumtamen hæc Mercuri non fiebant tempore Saturni (soli enim nos sumus) nec à Rheæ lecto secubabat: neque relicto cœlo Thebis dormiebat. Sed dies quidem tum dies erat: nox vero, mensuram suam pro ratione horarum servabat: peregrinum vero aut immutatum nihil. Neque unquam ille cum mortali muliere rem habuit. At nunc infœlicis mulierculæ causa, oportet omnia perverti: atque equos quidem desidia fieri præfractiores: viam vero transitu difficiliorem, ut pote quæ toto triduo non teretur. Homines præterea misere in tenebris vivere. Hoc bo-

1 Αἱ ὧραι] Ex Homero. *Bourd.*

2 Ἐκοιμᾶτο] Κοιμᾶσθαι, συμεῖναι, κοιτασθῆναι, καθεύδειν, verba quibus utitur, pro Latino *solere*. Idem.

3 Μὴ ἕσων] Male Angl. μήτεσσιν. Nullus enim sensus esset. *Idem.*

1 Eo-

τὰς λύπας σου) τὸν Διὸς ἐρώτων. καὶ καθεδεῖν) ἀναμένοντες, ἕως ἂν ἐκείνῳ ἀποπλέσῃ τὸν ἀθλητὴν, ὃν λίαν ὑπὸ μακρᾶς τοῦ ζόφου. Ερ. σώπα ὦ Ἥλιε, μή τι κακὸν λάλαύσῃς τὸν λέγων. ἐγὼ δὲ δραμοῦσα τὸν Σελήνην ἀπαλλάξω, καὶ τὸν ὕπνον, ἀπαγγελῶ καὶ ἐκείνοις ἅπερ ὁ Ζεὺς ἐπέτειλε. τὴν μὲν, χολὴν καθαίνειν. τὸν δὲ ὕπνον, μὴ ἀνιέναι τοὺς ἀνθρώπους, ὡς ἀγνοήσωσι μακρὸν ὄντα τὸν νύκτα καὶ ἡμιμόριον.

boni ex Iovis amoribus illi consequentur, sedebuntque expectantes, donec athletam istum quem dicis, sub longis tenebris abiolverit. *Merc.* Tace, ô Sol, nequid mali pro tuis hisce dictis nanciscare. Ego vero ad Lunam & Somnum hinc profectus, illis etiam renunciabo quæ Iupiter mandavit: illi quidem ut lente procedat, huic Somno, ne relaxet homines, quo noctem hanc adeo longam fuisse ignorent.

ΑΦΡΟΔΙΤΗΣ, ΚΑΙ ΣΕΛΗΝΗΣ.

VENERIS ET LVNÆ.

ΑΦΡΟΔΙΤΗ.

Τί τοῦτο ὦ Σελήνη φασὶ ποιεῖν σε ὁπότ' ἂν ἔλθῃς τὴν Καρίαν ἡλίκη, ἐπειδὰν μὲν σε τὸ ζεῦγος ἀφορᾶσιν ἐς τὸν Ἐνδυμίωνα καθεύδοντα, ἐπαίρειον ἀπὸ κυνηγέτην ὄντα, ἐνίοτε δὲ καὶ καταβαίνειν ἐπ' αὐτὸν ἐκ μέσης τῆς ὁδοῦ; Σε. ἐρώτα ὦ Ἀφροδίτη τὸν υἱὸν, ὃς μοι τούτων αἴτιος. Ἀφρ. ἔα. ἐκεῖνος ὑβρίσης ἐστὶν. ἐμὲ γὰρ αὐτοῦ τοῦ μητέρα, οἷα δέδρακεν, ἆρα μὲ, ἐς τὴν Γῆν καταπέμψας, Ἀγχίσου ἕνεκα τοῦ Γλαύκου. ἆρα δ' ἐς τὸ Λίβανον ἐπὶ τὸ ἀσσύριον ἐκεῖνο μειράκιον, ὃ καὶ τῇ Περσεφάττῃ ἐπέρασεν ποιήσας, ἐξ ὑμισείας ἀφείλετό με τὸ ἡμίμοιρον. ὥστε πολλάκις ἠπείλησε, εἰ μὴ παύσομαι τοιαῦτα ποιῶν, κλάσειν μὲ αὐτοῦ τὰ τόξα, καὶ τὴν φαρέτραν, ἀφελκύσειν δ

VEN.

Quid hoc rei est ô Luna, quod ajunt te facere, quoties ad Cariam venis: te quidem currum sistere dum dormientem [1] Endymionem intueris, sub dio more venatoris jacentem: interdum etiam ex media via ad ipsum descendere? *Lun.* Interroga Venus filium tuum, qui mihi harum rerum est author. *Ven.* Sine. Contumeliosus ille est, me quippe matrem ipsius quibus modis affecit? nunc quidem Anchisæ Trojani causa in Idam deducens: nunc vero in Libanum ad Assyrium illum adolescentem, quem & Proserpinæ amabilem fecit, & me meis amoribus dimidia ex parte privavit. Quare sæpius minata sum, ni talia facere desinat, me arcus & pharetram ipsius fracturam, & alas amputatu-

1 *Endymionem*] Fabula hinc nata quod Endymion motum hujus primus observasse atque aliis ostendisse dicitur. Plin. lib. 2. c. 9. *Cogn.*

καὶ τὰ πλευρά. ἤδη δὲ καὶ πλαγὰς αὐτῷ ἐνέτεινα εἰς [1] τὰς πυγὰς τῷ σανδάλῳ. οἶδά, οἶδα ἔξαλλ' ὅπως τὸ δεδοικὸς διδιὰς, καὶ ἱκετεύσαν, μετ' ὀλίγον ἐπιλέλησται ἁπάντων. ἀπιὸς εἶπέ μοι, καλὸς ὁ Ἐνδυμίων ἦν; Δι' ὑπερφυῶς γὰρ ὕπνῳ τὸ δυνατόν. Σὲ, ἔμοιγε μὲ καὶ πάνυ καλὸς δ' Ἀφροδίτη δοκεῖ. καὶ μάλιστα ὅταν ἐπιβαλόμενος ἐπὶ τῆς πέτρας τὴν χλαμύδα καθεύδῃ, τῇ λαιᾷ μὲν ἔχων τὰ ἀκόντια, ἤδη δὲ ἐκ τῶν χειρῶν ὑποῤῥέοντα. ἡ δεξιὰ δὲ, ὡς ἐπὶ τὴν κεφαλὴν ἐς τὸ ἄνω [2] ἐπικεκλασμένη ἐπαίρεται, περὶ εὐσταθῆ ἐκκειμένη. οἶδ', ὑπὸ δὲ ὕπνου λελυμένον, ἀναπνεῖ τὸ ἀμβρόσιον ἐκεῖνο ἄθημα. τότε τοίνυν ἐγὼ ἀψοφητὶ καπεῶσα, ἐπ' ἄκρον τὸ δακτύλων βεβηκυῖα, ὡς ἂν μὴ ἀνεγερθέντα ἐκπεφοβήκοι, οἶδα τί ἂν σοὶ λέγοιμι τὰ μειρακιῶδη. πάλαι λάθρᾳ μοι γε ὑπὸ τοῦ ἔρωτος.

turam. Iampridem & plagas ipsi in nates incussi sandalio. Sed ille nescio quomodo protinus metuens ac supplicans, paulo post omnium obliviscitur. Verum dic mihi formosusne est hic Endymion? Huic enim malo illud solatio fuerit. *Lun.* Mihi quidem formosus admodum videtur, ô Venus, & maxime quando insirata super rupem chlamyde dormit, læva tenens sagittas, paulatim è manu prolabentes. Dextra vero circum caput sursum versus reflexa, faciei cui circumjacet, affert decorem. Ipse vero solutus somno, ambrosium illum halitum anhelat. Tunc igitur absque strepitu descendens, summisque digitis insistens, ut ne expergefactus perturbetur. Scis sane quid post hæc dictura fuerim: sed equidem amore dispereo.

1 Τὰς πυγὰς τῷ σανδάλῳ] Sic Dial. Iovis Herc. & Æsc. dixerunt ad illud Pers.

Solea puer objurgabere rubra.

Sic pag. 208. & sæpius. *Bourd.*

2 Ἐπικεκλασμένη] Sic de Merc. cond. *Iana cervix*, Pers. sic ὄμμα κεκλασμένον. *Idem.*

ΑΦΡΟΔΙΤΗΣ, ΚΑΙ ΕΡΩΤΟΣ.

ΑΦΡΟΔΙΤΗ.

Ὦ πάππου ἵμερε, ἔρα οἷα ποιεῖς. ἢ τὰ μὲν τῇ γῇ λέγω ὁπόσους τοὺς ἀνθρώπους ἀναπείθεις, καθ' αὐτοὺς ἢ κατ' ἀλλήλων ἐρᾶν ζεῦξαι, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐς τὸν οὐρανόν; ὃς δὲ μὲ Δία πολύμορφον ἐπιδεικνύει,

VENERIS ET CVPIDINIS.

VEN.

O pupido gnate, vide quæ facis. Non dico quæ te impulsore homines in terra, vel in se quisque, vel invicem alii in alios admittunt: sed quæ in cœlo fiunt. Qui multiformem [1] Iovem exhibes, illum in quodcun-

1 *Iovem*] Leg. Emsm. Chil. 1. Cent. 3. Adag. 1. Ovid. 6. Metam. *Cogn.*

1 Ka-

ἀλλάττοντος ὅ, τι ἂν σοι ἐπὶ ὀφθαλμοῦ ἀκαίρως δοκῇ τὴν σελήνην ἢ [1] καθαιρεῖς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. τὸν ἥλιον ἢ ὥσπερ τῇ Κλυμένῃ βραδύνειν σοῖς ποτε ἀναγκάζεις ἐπιλελησμένον τῆς ἱππασίας. ἃ μὲν γὰρ εἰς ἐμὲ τὴν μητέρα ὑβρίζεις, μαρτύρων ποιεῖς. ἀλλὰ σὺ ὦ τολμηρότατε, καὶ τὴν Ῥέαν αὐτὴν γαμῶν ἤδη καὶ μητέρα τοσούτων θεῶν, ἐπίπεισας παιδεραστεῖν, καὶ τὸ Φρύγιον μειρακίσκιον σοὶ νῦν ἐκείνῃ μίμησιν ὑπὸ σοῦ. καὶ ζηλοτυπούμενον τὸν λέοντας. καταλαβοῦσα καὶ τοὺς Κορύβαντας ἄπο μανικοὺς καὶ αὐτοὺς ὄντας, ἅτε καὶ πρὸ τοῦ τὴν Ἴδην περιπολοῦσιν. ἢ μᾶ, ὀλολύζουσα ἐπὶ τοῦ Ἄττου. [1] οἱ Κορύβαντες δ, ὁ μὲν αὐτῶν, τέμνει ξίφει τὴν κόμην. ὁ δὲ, ἀνεὶς τὴν κόμην, ἰεῖ μεμηνὼς ἀφ' ὑψηλῶν ὀρῶν. ὁ δὲ, αὐλεῖ τὸν κέρατα. ὁ δ, ἐπιδομεῖ τὸν τυμπάνῳ, ἢ ἐπικτυπεῖ τοῖς κυμβάλοις. καὶ ὅλως, θορυβοῦται καὶ μανία τις ἐν τῇ Ἴδῃ ἅπαντα ἐστι. διὰ τοῦτο οὖν ἅπαντα. διὰ τοῦτο, ἢ τὸ μέγα σε κακὸν πεπόνθασι, μὴ ἀπομαγεύσαί ποτε ἡ Ῥέα, ἢ καὶ μᾶλλον ἔτι ἐν αὐτῇ ἄσαι, κελεύσῃ τοὺς Κορύβαντας συλλαβόντας σε, ἀφαπάσαντας, ἢ τοῖς λέουσι παραβαλεῖν. πρὸ τοῦ διὰ κινδυνεύοντά σε ὁρῶσα. Ερ. Θαῤῥεῖ μῆτερ, ἐπεὶ καὶ τοῖς λέουσιν αὐτοῖς ἤδη ξυνήθης εἰμί. καὶ πολλάκις ἐπανεβάς ἐπὶ τὸ νῶτον, καὶ τὴν κόμης λαβόμενος, ἡνιοχῶ αὐτούς. οἱ δὲ, σείουσί με. καὶ τὴν χεῖρα δηχόμενοι, ἐς τὸ στόμα περιελιχμῶσί μοι. αὐτὴ μὲν γὰρ ἡ Ῥέα, πότε ἂν σαίνῃ

cunque tibi visum fuerit pro tempore immutans. Lunam autem è cœlo detrahis. Solem vero apud Clymenen aliquoties tardare compellis, oblitum aurigationis. Nam quicquid injuriæ in me matrem tuam committis, audacter facis. Verum tu confidentissime, ipsam etiam [2] Rheam, jam anum, totque Deorum matrem, ad pusionis amorem compulisti & ad Phrygii illius adolescentis desiderium. Eaque jam à te acta est in insaniam, junctisque leonibus, & assumptis Corybantibus, quippe qui & ipsi furore quodam afflati sunt, furiùm ac deorsum per Idam oberrant: hæc quidem amore Attis ejulat. Corybantum vero, alius suum ipse penem ense resecat: alius demissa coma per montes fertur insanus, alius cornu canit, alius tympano strepitum facit, alius cymbalum pulsat. Breviter, omnis undiquaque Ida tumultus atque insaniæ plena est. Proinde cuncta timeo: metuo tale quid, ego quæ te magnum malum peperi, ne si quando resipiscat Rhea, vel etiam potius si insanire pergat, Corybantibus imperet, ut te correptum discerpant, aut leonibus objiciant. Hoc ego metuo, quum te periclitantem video. *Cup.* Bono animo esto mater, siquidem leonibus ipsis jam factus sum familiaris: ac sæpenumero conscenso tergo, prehensaque juba, equitis ritu illos agito. Illi vero cauda blandiuntur mihi, manumque ore exceptam circum lambunt, illæsamque reddunt. Porro Rheæ ipsi, quando tandem va-

ca-

1 Καθαιρεῖς] Dixi ad Petron Clar. Cas. ad Theophr. *Bourd.*

2 *Rheam*] Cybelem, de qua dixit antea. *Cogn.*

3 Οἱ Κορύβαντες] Dixerunt ad Claudian. 1. de rapt. Pros. *Bourd.*

1 Ὁ'λλ

σχολὴν ἀγάγοι ἐπ' ἐμοί, [1] ὅλη ἔσπ ἐν τῇ Ἄτῃ; καίτοι τί ἐγὼ ἀδικῶ, δεικνὺς τὰ καλὰ οἷά ἐστιν; ὑμεῖς δὲ μὴ ἐφίεσθε τῶν καλῶν. μὴ τοίνυν ἐμοὶ αἰτιᾶσθε τούτων. ἢ φίλεις σὺ ὦ μῆτερ αὐτὴ μηκέτι ἐρᾶν μήτε σὲ Ἄρεως, μήτ' ἀκεῖνον σέ; Ἀφρ. ὡς δεινὸς εἶ, καὶ κρατεῖς ἁπάντων. ἀλλὰ μεμνῆσθαι μὲν ποτὲ τῶν λόγων.

caverit, ut me ulciſcatur, cum in Atte tota ſit? Ecquid ego delinquo, quum res pulchras quales ſunt demonſtro? Vos ne appetite res pulchras: quare his de rebus ne in me crimen conferte. An vis mater ut neque tu poſthac Martem, neque ille te amet? *Ven.* Quam callidus es, & nulla in re non ſuperas. Attamen horum quæ dixi, olim memineris,

1 Ὅλη] Tota, *ut totus in armis, totus venibi.* Petron. *Bourd.*

ΔΙΟΣ, ΑΣΚΛΗΠΙΟΥ, ΚΑΙ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ.

ΖΕΥΣ.

Παύσασθε ὦ Ἀσκληπιὲ, καὶ Ἡράκλεις, ἐρίζοντες ὥσπερ ἀλλήλοις ἄστοχ' ἄνθρωποι. ἀπρεπὴ γὰρ τῶνδε, καὶ ἀλλότρια τῶν συμποσίων τῶν θείων. Ηρα. ἀλλὰ ἐφίλεις ὦ Ζεῦ τυπτεῖ τε [1] φαρμακεῖα ἐστηκὼς ἀσκληπιὸς μέ; Ασκλη. τὴν Δίκα. καὶ ἀμείνων γάρ εἰμι. Ηρα. καὶ τί ἂν ἐμβοήσαιτο; ἢ διότι σε ὁ Ζεὺς ἐκεραύνωσεν, ἂ μὴ θέμις ποιῆσαι, νῦν δὲ καὶ ἔλεον αὖθις ἀθανασίας μετείληφας; Ασκλη. ἐπιλέλησαι γὰρ καὶ σὺ ὦ Ἡράκλεις ἐν τῇ Οἴτῃ καυθησόμενος, ὅτι μοι ὠνείδιζες τὸ πῦρ; Ηρα. ἔκειτο ἴσα καὶ ὅμοια βιβίωτα ἡμῖν, ὃς Διὸς μὲν υἱός εἰμι, τοσαῦτα δὲ πεπόνηκα [2] ἐκκαθαίρων τὸν βίον, θηρία καθαγιζόμενος, καὶ ἀνδρῶν ὑβρί-

IOVIS, ÆSCVLAPII, ET HERCVLIS.

IVP.

Deſinite ὁ Æſculapi & tu Hercules inter vos rixari perinde ut homines. Indecora enim hæc, & à convivio Deorum aliena. *Herc.* At vis, ὁ Iupiter, medicamentarium iſtum me priorem accumbere? *Æſc.* Ita per Iovem. Etenim ſum melior. *Merc.* Qua in re, ὁ attonite? an quia te Iupiter fulmine percuſſit cum faceres quæ nefas erat: nunc autem ex miſericordia iterum immortalitatis particeps factus es? *Æſc.* Tu vero Hercules oblitus es, te in Oeta conflagraſſe, quando quidem mihi ignem objicis? *Herc.* Nequaquam æqualia & ſimilia ſunt quæ in vita geſſimus, ut qui ipſe Iovis quidem ſim filius, tantos autem labores vitam expurgans ſuſtinuerim, & feras debellans, & de contumeliosis hominibus

1 Φαρμακεῖα] Interpretatus ſum ad Petron. *Pharmace reſponde*, ſic in dial. de Dearum Iudicio. *Bourd.*

2 Ἐκκαθαίρων τὸν βίον] Sic in Vitarum Auctione. quo loci Cynicæ ſectæ Deus preſes Hercules. *Idem.*

πὸς τμωρούμενον. σὺ δ' [1] ῥιζοτόμος εἶ, καὶ ἀχύρτης νοσοῦσι μὲν ἴσως ἀνθρώποις χρήσιμος ὑπῆρξεν τὰ φαρμάκια, ἀνδρὶ δὲ ὑδὲν ὑπέδυσεγμένον. Ασκλη. Δεῦ λέγεις. ὅτι σε τὰ ἐγκεκλημένα ἐκάσμην, ὅτι περίων ἀνάλυσις ἡμίφλεκτον ὑπ' ἀμφοῖν διεφθαρμένον τὸ σῶμα, δ' χιτῶνος, καὶ μὴ τοῦτο, δ' πυρός. ἐγὼ δ' εἰ καὶ μηδὲν ἄλλο, ὅτι ἐδέλδυσε ὥσπερ σὺ, ὅτι ἔξαυτον ἔρεα ἐν Λυδίᾳ, πορφυρίδα ἐδεδύνεις. καὶ παιόμενον ὑπὸ τῆ Ὀμφάλης χρυσῷ σανδάλῳ. ἀλλ' ὑδὲ μελαγχολήσας, ἀπέκτεινα τὰ τέκνα, καὶ τὸν γυναῖκα. Ηερ. εἰ μὴ παύσῃ λοιδορούμενός μοι, ἀὐτίκα μάλα ὄψῃ, ὡς ὲ πολὺ σε ὀνήσῃ ἡ ἀθανασία. ἔπειτ' ἀφαλμός σε, ῥίψω ἐπὶ κεφαλὴν ἐκ δ' ὀρεινῦ, ὥστε μὴ δ' τὸν παιήονα ἰάσασθαί σε, τὸ κεφάλιον συντρίβοντα. Ζ. παύσασθέ φημι, καὶ μὴ ἐπτοεῖτε ἡμῖν τὸν ξυνέδριον. ἡ ἀμφοτέρους ἀπαίμψομαι ὑμᾶς δ' συμποσίου. καίτοι ὀρθῶμεν ὦ Ηέρακλες ὡς τὸν Ἀσκληπιὸν ὅτι καὶ ὡστέρων κατθανόντα.

bus pœnas sumens. Tu vero radicum incisor es, & circulator, forte quidem ægrotantibus hominibus adhibendo remedia utilis, virile autem nihil quicquam præstitisti. *Æsc.* Recte dicis, quoniam & tuas inustiones curavi, quando nuper ad nos semiustulatus ascendisti, corpore ab ambobus corrupto, nimirum à tunica, & post eam, à flamma. Ego vero si etiam nihil aliud, tamen neque servivi, neque purpuratus, ut tu, & ab Omphale aureo sandalio verberatus lanas in Lydia carpsi: neque insaniens, liberos & uxorem occidi. *Herc.* Nisi desinas mihi conviciari, protinus senties tibi non multum profuturam immortalitatem: siquidem è cœlo præcipitem te in caput dabo: ut ne ipse quidem Pæon te effracto cerebro curaverit. *Iup.* Desinite, inquam, & ne nobis hunc cœtum perturbate: aut vos è convivio ambos ablegabo. Atqui ô Hercules æquum est ut priore loco accumbat Æsculapius, quippe qui prior est mortuus.

1 Ῥιζοτόμος] Hujus nominis tragœdiam fecit Sophocles ex qua versus citat Interp. Apollo. Convicium est in medicos, qui etiam, ut hic Æsculapius, Aegyptæ dicuntur. *Bourd.*

MER-

ΕΡΜΟΥ, ΚΑΙ ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ.

ΕΡΜΗΣ.

Τί σκυθρωπὸς εἶ ὦ Ἄπολλον; Απ. ὅτι ὦ Ἑρμῆ δυσχερὲς ἐν τοῖς ἐρωτικοῖς. Ερ. ἄξιον μὲν λύπης τὸ τοιοῦτον. σὺ δὲ τί δυσχεραίνεις; ἢ τὸ κῷον τῶν Δάφνην σε λυπεῖ ὅτι; Απ. ἔοικεν. ἀλλ' ἐρώμενον πενθῶ τὸν λάκωνα τὸν Οἰβάλου. Ερ. τί δήποτε γὰρ εἰπὲ μοι ὁ Υάκινθος; Απ. κομψὸς μάλα. Ερ. ἔστι που ὦ Ἄπολλον; ἢ τίς ὅστις ἀνέρασται ἐμοῦ, ὡς ἀποκτεῖναι τὸ παῖδον σεῦ τὸ μειράκιον; Απ. αὐτὸς ἐμὸς τὸ ἔργον. Ερ. ἀκοῦν ἐμάνης ὦ Ἄπολλον; Απ. ὄκ. ἀλλὰ δυσχερές τι ἀκούσιον ἐγένετο. Ερ. πῶς; ἐπίλω γὰρ ἀκοῦσαι τὸν λόγον. Απ. διεσκόουν ἐμαυτόν. καἰγὼ συνεδιεσκόουν αὐτῷ. ὁ δὲ κῴκιστος ἀνέμων ὁ Ζέφυρος, ἤρα μὲν ὦν καὶ πρόσθεν καὶ αὐτὸς, ἀμελούμενον δέ, καὶ μὴ φέρων τὸν ἕτερον ζῆλον, ἐγὼ μὲν ἀνέρριψα ὥσπερ εἰώθαμεν τὸν δίσκον εἰς τὸ ἄνω. ὁ δὲ, ὡς ὁ Ταΰγέτης κατεπτόησε ἐπὶ κεφαλὴν τὸ παιδὶ, ἐξέσεισεν φέρων αὐτὸν, ὥστε ὡς τὸ πληγὲν αἷμά τε ῥυῆναι πολὺ, καὶ τὸ παῖδα δίχα διαπτῆναι. ἀλλ' ἐγὼ τὸ μὲν ζέφυρον, αὐτίκα ἡμιωμόλιον κατεδιῶξα, φεύγοντα ἐπαιτόμενον ἄχρι ὄρους. τῷ παιδὶ δὲ, καὶ πέφυκα ἐγκοτέμενον ἐν Ἀμύκλαις, ὅπου ὁ δίσκος αὐτὸν κατέβαλε. καὶ ὡς ἐκ τοῦ

MERCVRII ET APOLLINIS.

MERCVRIVS.

Quid tristis es Apollo? *Ap.* Quoniam, ô Mercuri, sum infœlix in amoribus. *Merc.* Dignum quidem mœrore hoc: sed quodnam est tuum infortunium? Te-ne adhuc affligit, quod in [1] Daphne tibi accidit? *Ap.* Nequaquam: sed amasium doleo, Laconem illum Oebali filium. *Merc.* An mortuus est Hyacinthus? dic mihi. *Ap.* Maxime. *Merc.* Vnde Apollo? aut quis ab amore ita fuit alienus, ut occiderit formosum illum puerum? *Ap.* Meum ipsius hoc est factum. *Merc.* Numquid insaniviſti Apollo? *Ap.* Non: sed quoddam infortunium mihi præter animi sententiam accidit. *Merc.* Quomodo? rem enim hanc scire cupio. *Ap.* Disco ludere discebat, atque ego una cum illo ludebam. Cæterum ventorum omnium perditissimus Zephyrus, jam dudum etiam ejus amore flagrabat. Sed cum negligeretur, atque contemptum hunc non ferret: ego quidem ut consueveramus, discum in altum jaculabar: ille autem à Taygeto spirans, ablatum hunc puero in caput inflixit, ita ut ex plaga sanguis multus manaret, unde puer statim est mortuus. Sed ego Zephyrum quidem continuo sum ultus sagittis, & ad montem usque fugientem insecutus. Puero autem, & sepulchrum Amyclis struxi, ubi discus eum prostravit: & effeci ut ex ejus sanguine

1 *Daphne*] Hac de re leg. Ovid. lib. 10. Met. ex quo hic dial. *Cogn.*

ἄλγος ἀπαδύναι τὴν γῆν ἐποίησε, ἦλθον, ὦ Ἑρμῆ, καὶ διανοήσεσθον ἀνήκεστον ἁπάντων. ἔτι καὶ γραμμάτα ἔχον, ἐπαιάζοντα τὸν νεκρόν. ἀρά σοι δοκῶ λελυπηκέναι δοκῶ; Ερ. καὶ ὦ Ἄπολλον. ἥδεις γὰρ σύντον πεποιημένον τὰ ἐρώμενον. ὥστε μὴ ἄχθου ἀποθανόντι.

ne terra florem reddat suavissimum Mercuri, & pulcherrimum omnium, qui præterea literas habet mortuum lugentes. Num tibi præter rationem mœstus fuisse videor? *Merc.* Ita sane Apollo: mortalem enim te tibi amasium comparasse noras: quare illo jam mortuo ne doleas.

ΕΡΜΟΥ, ΚΑΙ ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ.

MERCVRII ET APOLLINIS.

ΕΡΜΗΣ.

Ὁ μὲν καὶ χωλὸν αὐτὸν ὄντα Ἡφαιστον, καὶ πήχυιον ἔχοντα βάταιοσον ὦ Ἄπολλον, τὰς καλλίστας γαμαμηκέναι τὴν τε Ἀφροδίτην, ἢ τὴν Χάριν; Απο. ἀπορία τις ὦ Ἑρμῆ τὴν σκεῖνο γε ἐγὼ θαυμάζω τὸ, ἀνέχεσθαι σωφρόνως αὐτό. ἢ μάλιστα ὅταν ὁρῶσιν ἐρυθρὸν ῥέοντα εἰς τὴν κάμινον, ἐπικεκυφότα, πολλὴν αἰθάλην ἐπὶ ᾧ σφόδρα ἔχοντα καὶ ὁμως τοιοῦτον ὄντα αὐτὸν, ὡς ἐθέλουσί τε, καὶ φιλοῦσι, καὶ συγκαθεύδουσι. Ερ. τοῦτο καὶ αὐτὸς ἀγανακτῶ, καὶ τοῦ Ἡφαίστου φθονῶ. σὺ δὲ κόμας ὦ Ἄπολλον, καὶ κιθαρίζεις, καὶ μίτρα ἐπὶ τοῦ κάλλους φορεῖς. καλὸν ἐπὶ τῇ ὄψεως, καὶ τῇ λύρᾳ. ἐπεὶ ἐπιδεῖν κοιμῶνται θεοί, μόνοι καθεύδησόμεν. Απο. ἐγὼ δὲ καὶ ἄλλως ἀναφροδίτος εἰμι εἰς τὰ ἐρωτικά. καὶ δύο γὰρ, οὓς μάλιστα ὑπερηγάπησα τὸν Δάφνιν, καὶ τὸν Ὑάκινθον, ἡ μὲν, ἀπολιδράσκει με, καὶ μισεῖ. ὥστε ἐθέλει ξύλον γενέσθαι μᾶλλον, ἢ ἐμοὶ συνεῖναι. ὁ δὲ, ὑπὸ δίσκου ἀπώλετο. καὶ νῦν ἀντ'

MERC.

Tutane Vulcanum, cum & claudus sit & mechanicam artem exerceat, ô Apollo, pulcherrimas uxores duxisse Venerem & Gratiam? *Ap.* Fœlicitas quædam hæc, Mercuri. Verum tamen illud ego miror, quod cum illo rem habere sustinent, & maxime quando sudore manantem vident, pronum in fornacem, & multa fuligine in faciem denigratum. Eum tamen quanquam talis est amplectuntur, osculantur, unaque dormiunt. *Merc.* Hoc & ipse indignor, & Vulcano invideo. Tu vero comam cura Apollo, ac citharam persona, & ob pulchritudinem superbi: ego vero ob bonam valetudinem, & lyram. Cæterum ubi decumbendum erit, soli dormiemus. *Ap.* Ego vero etiam alias Venerem ad res amatorias non habeo propitiam. Quippe, quos duos maxime præter cæteros amavi, Daphnen & Hyacinthum, illa quidem aufugit, atque odit me, adeo ut in lignum converti maluerit, quam mecum rem habere: hic autem disco interfectus est, & nunc

σωτῆρας ἔχω. Ερ. ἐγὼ δ' ἤδη ποτὲ τὴν Ἀφροδίτην. ἀλλ' οὐ χρὴ αὐχεῖν. Απο. οἶδα. καὶ τὸ Ἑρμαφροδίτου σε σὺν λέγω πεφυκέναι. πάλαι σαφὲς μοι εἰπέ, εἴ τι οἶσθα, πῶς ὁ ζηλοτυπεῖ μὲν Ἀφροδίτη τὴν Χάριν, ἢ δὲ Χάρις πάντη, Ερ. ὅτι μὲν Ἀπόλλων σαφῶς μὲν αὐτὴ σὺ τῇ Λήμνῳ συνίσαν. ἡ δ' Ἀφροδίτη, ὡς τοῦ ἥφαιστ. ἄλλως τε, καὶ ὁ Ἄρης ἔχει πολλὰ, καὶ εἶναι ἐρᾷ. ὥστ' ὀλίγον αὐτῇ ὁ χαλκεὺς τύτε μέλει. Απο. καὶ πῶς οἶσθα τὸν Ἥφαιστον οἰδύνας; Ερ. οἶδα. ἀλλὰ τί ἂν δόξαιμι δικαίως, γέροντα ὁρῶν τοσοῦτον, καὶ χωλὸν τὸν αὐτόν; ὥστε τὴν ἡσυχίαν ἄγε. πάλαι ἀπιλεῖ γε δίσκου τινὰ ἐπιμηχανήσασθαι αὐτοῖς, καὶ συλλήψασθαι, σπηνώσας ἐπὶ τὸ εὐηῆς. Απο. οὐκ οἶδα, εὐξαίμην δ' ἂν αὐτὸς ὁ ξυλληφθησόμενος εἶναι.

nunc pro illis, coronas habeo. *Merc.* Ego vero jam aliquando Venerem: ſed non oportet gloriari. *Ap.* Novi: eamque Hermaphroditum ex te peperiſſe ajunt. Verum illud mihi dicito ſi ſcias, qui fit ut Venus Gratiam, vel Gratia Venerem non æmuletur? *Merc.* Quoniam, Apollo, illa in Lemno cum ipſo conſuetudinem habet, Venus autem in cœlo. Alias ſæpe [1] cum Marte verſatur, eumque amat. Quapropter parum ipſi curæ eſt hic faber. *Ap.* Atque hæc putas ipſum Vulcanum ſcire? *Merc.* Scit. Sed quid agat? generoſum videns juvenem, eumque militem. Quare ſilentium colit: niſi quod minatur, ſe ipſis vincula quædam excogitaſſe, quibus in lecto irretitos comprehendat. *Ap.* Neſcio. Sed ipſe optarem ille eſſe qui comprehendetur.

1 *Cum Marte*] Hic Deus inter alias multas Venerem amavit & Cupidinem genuit, de qua fabula Homer. Odyſſ. 21. Ovid. 4. Met. *Cogn.*

ΗΡΑΣ, ΚΑΙ ΛΗΤΟΥΣ.

ΗΡΑ.

Καλὰ μὲν δὴ ὦ Λητοῖ καὶ τὰ τέκνα ἔπεσθαι τοῦ Διί. Λη. ἀ πᾶσαι ὦ Ἥρα τοιάτας πέπτειν δυνάμεθα, οἵος ὁ Ἥφαιστός ἐστιν. Η. ἀλλ' ὅτι μὲ ὁ χαλὸς, ὅμως χρήσιμός γε ἐστὶ, τεχνίτης ὢν ἄριστος, καὶ κατασκευάσμηκεν ἡμῖν

IVNONIS ET LATONÆ.

IVNO.

[1] Pulchros enimvero tu quoque Latona Iovi liberos peperiſti. *Lat.* Non omnes Iuno, tales parere poſſumus, qualis eſt Vulcanus. *Iun.* At [2] hic claudus eſt, ſed utilis tamen, quippe qui optimus eſt artifex, & cœlum nobis ex-

1 *Pulchros*] Latona Dianam & Apollinem ſuſcepit: de quo puerperio Ovid. 6. Metam. Plin. lib. 34. *Cogn.*

2 *Hic claudus*] Vt in dial. præcedente. Cic. 3. de nat. deor. *Idem.*

τ' ἀρχὴν, ἐς τὴν Ἀφροδίτην ἔγημε, ἐς κατωδάζει ὡς αὐτῆς. οἱ δὲ σοὶ παῖδες, ἢ μὲ αὐτῶν ἀμείνονα, πρὸς δὲ μίτρῃ, καὶ ὄρνιθι. καὶ τὸ πλούσιον, ἐς τὴν Σκυθίαν ἀπελθόντα, πάντες ἴστασιν οἷα ἐοῦσι ξενοκτονοῦντα, καὶ μιμεμένη τὰς Σκύθας αὐτὰς, ἀνθρωποφαγεῖς ὄντας. ὁ δ' Ἀπόλλων, ὡς σοφιεῖ μὲ πάντα εἰδέναι, καὶ τοξεύειν, καὶ κιθαρίζειν, καὶ ἰατρὸς εἶναι, καὶ μαντεύεσθαι, καὶ κατάρασθαι μὲν ἐργασίαν τε μαντικῆς, τὸ μὲν, ἐν Δελφοῖς, τὸ δ' ἐν Κλάρῳ, καὶ ἐν Διδύμοις, ἐξαπατᾷ τὰς χρωμένας αὐτῷ, λοξὰ καὶ ἀμφοτεροζόνως ἀποκρινόμενον, ὡς ἀκίνδυνον εἶναι τὸ σφάλμα. καὶ τελευτᾷ μὲν δὴ τοιοῦτον, πολλοὶ γὰρ οἱ ἄνοητοι, καὶ παρίχοντες αὐτὸν καταγελᾶσθαι. πολλῷ σοι ἀγνοεῖ τοῦ γε νοῦ τὸ σωφρονέστερον, τὰ πολλὰ περιτρόμενον. αὐτὸς γὰρ ὁ μάντις ἡγεῖτο, ὅτι φονεύσει μὲ τὸ ἐρώμενον τὸ δίσκου, ἢ ἀποθανοῦσθαι ἢ, ὡς φεύξει αὐτὸν ἡ δάφνη. καὶ ταῦτα, ὅτι καλὸν καὶ κομήτην ὄντα. ὥστε οὐκ ὀρῶ καλὸν καλλιτεκνοτέρας τὸ Νιόβης ἔδυ-

exornavit, & Venerem uxorem duxit, à qua ſtudioſe obſervatur. Contra verò tuorum liberorum, altera quidem ultra modum virilis, & [1] montivaga: poſtremo in [2] Scythiam profecta, ſciunt omnes, qualia comedat, hoſpites mactando, & Scythas ipſos imitando, qui humana carne veſcuntur. Apollo autem, ſimulat quidem ſeſe omnia ſcire, & jaculari, & cithara canere, & medicari morbos, & vaticinari: & erectis vaticinandi tabernis, hac quidem in Delphis, illa [5] in Claro, & Didymis, decipit conſulentes ſe, obliqua & in utramque partem interrogationis inclinantia reſpondendo, tutus ut ſit error: & hinc diteſcit: multi enim ſunt amentes, qui ſe præſtigiis deludendos præbent. Verum non ignorant prudentiores, ipſum multa mentiri: quippe ille ipſe vates ignorabat ſe amaſium diſco interfecturum eſſe, nec prædixerat fore, ut ipſum Daphne fugeret, idque [7] ita formoſum & comatum. Itaque non video [8] Nioben illam procreaſſe putaris.

cur pulchriores liberos te quam

Lat.

1 *Montivaga*] Horat. lib. 4. Carm. Stat. in Achill. *littera multum Montivaga dilecta Dea.* Cogn.

2 *Scythiam*] Scythæ, & Tauri ſive Sarmatæ inhoſpitales fuerunt, & hoſpites omnes Dianæ ſolebant immolare, veſcebantur humanis carnibus & interfectorum calvarias habebant pro pateris. *Idem.*

3 Ξενοκτονοῦσα] Sic Dialog. Apoll. & Bacch. Ovid. 3. de Ponto Achill. Tat. lib. 8. *Bourd.*

4 Πάντα εἰδέναι] Callimach. hym. Apoll.

Τίχνη δ' ἀμφιλαφὴς ἥτις τόσον ὅσσον Ἀπόλλων.

Apud. Florid. 1. Ariſtoph. in Plut. Orpheu. Homer. hym. *eis* Απολλ. Idem.

5 *In Claro*] Iſacius Lycophronis interpres Clarum montem & urbem non longe à Colophone ponit, ubi fuerit Clarius Apollo. *Cogn.*

6 Λοξὰ] Momus in Apollinem δικαιηρ. Sic in Alexand. ſic in Iove. Tragœd. & paſſim Λοξίας Apollinis cognomentum. *Bourd.*

7 *Ita formoſum*] Virg. in Bucol.

Orphei Calliopea, Lino formoſus Apollo. Cogn.

8 *Nioben*] De qua Euſtat. ad Homer. Iliad. ω. Idem.

1 Μα-

ξας. Αη. ταῦτα μέντοι τὸ τέκνα ἡ ξενοκτόνος, καὶ ὁ ψευδόμαντις οἶδε, ὅπως λυπεῖ σε ὁρώμενα ἐν τοῖς θεοῖς, καὶ μάλιστα ὅταν ἡ μῦ, ἐπαινῆται ἐς τὸ κάλλος, ὁ δὲ, κἀκείζῃ ἐν τῷ συμποσίῳ γαμιζόμενος ὑφ' ἁπάντων. Η. ἐγέλασα ὦ Λητοῖ. οἰκεῖον γαμιζομένης, ὃν ὁ [1] Μαρσύας, εἰ τὰ δίκαια οἱ μῦσαι δικάσαι ἤθελον, ἀπέδειρεν ἄν, αὐτὸς κρατήσας τῇ μουσικῇ; νῦν ὃ κατασοφισθεὶς ἄθλιος ἀπόλωλεν, ἀδίκως ἀλγῶν. ἡ δὲ κλαῖε σὺ παρθένος, ὅτι κλαίει ἐπὶ, ὥστε ἐπεὶ ἔμαθε ὁ φθόνος τοῦ Ἀκταίωνος, φοβηθεῖσα μὴ ὁ τυφλὸς ἐξαγγείλῃ τὸ αἶσχος αὐτῆς, ἐπαφῆκεν αὐτῷ τοὺς κύνας. ἐῶ γὰρ λέγειν ὅτι οὐδὲ τὰς πτέρυγας ἐμαυτῇ, παρθένος γε οὖσα. Αη. μέγα ὦ Ἥρα φρονεῖς, ὅτι ξυνᾷ τῷ Διΐ, καὶ συμβασιλεύεις αὐτῷ. καὶ λέγε τοῦτο ὑβριζόμενος ἀδικῶς. πλὴν ἀλλ' ὅμως ὀμοῦμαί σε μετ' ὀλίγον αὖθις δακρύσαι, ὁπόταν σε καταλίπων, εἰς τὴν γῆν κατίῃ, ταῦρος ἢ κύκνος γενόμενος.

Lat. At verò hi liberi, hoſpitum videlicet mactatrix iſta, & mendax ille vaticinator, ſcio quam gravi moleſtia te afficiant, quum inter Deos conſpiciuntur: & maximè quando hæc quidem ob pulchritudinem laudatur, hic verò in convivio citharam cum omnium admiratione perſonat. *Iun.* Riſi Latona. Ille-ne admiratione dignus, quem Marſyas, ſi modo juſtè judicare voluiſſent Muſæ, ut qui ipſe Muſica vicerat, excoriaſſet? Nunc autem deceptus ille miſer perit, injuſte ſane damnatus. Hæc autem formoſa tua virgo, ita formoſa eſt, ut poſtea quam animadvertit ſe ſe ab Actæone conſpectam fuiſſe, verita ne adoleſcens ille turpitudinem ipſius evulgaret, immiſerit illi canes. Vt interim non dicam, quod neque parturientibus obſtetricatura fuiſſet, ſi virgo utique & ipſa eſſet. *Lat.* Valde elato es animo ô Iuno, eo quod cum Iove concumbis, & cum ipſo regnas: Ideoque intrepide contumelioſa es. Verumtamen brevi te rurſus lachrymantem videbo, quum te relicta in terram deſcenderit, in taurum aut cygnum converſus.

1 *Μαρσύας*] Apul. loc. cit. Iul. Imp. Epiſt. ad Iambl. *Bourd.*

ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΕΡΜΟΥ.

APOLLINIS ET MERCVRII.

ΑΠΟΛΛΩΝ.

Τί γελᾷς ὦ Ἑρμῆ; Ερ. ὅτι γε λοιδορίᾳ ὦ Ἄπολλον εἶδον. Απο. εἶπὲ ὦν, ὡς καὶ αὐτὸς ἀκούσας ἧττον ξυγγελᾷν. Ερ. ἡ Ἀφροδί-

APOLLO.

Quid rides Mercuri? *Merc.* Quoniam maximè ridicula vidi Apollo. *Ap.* Dic igitur, ut & ipſe auditis illis habeam quod tecum rideam. *Merc.*

τη ξυνῶσα τῷ Ἄρει, κατείληπται. καὶ ὁ Ἥφαιστος ἴδησι αὐτὸς ξυλαβών. Απο. πῶς; ἡδὺ γάρ πως ἐοικας. Ερ. ὁκ πολλῶ εἰμι σπᾶτα εἰδὼς ἐπήρωσεν αὐτούς. καὶ ὑπὸ τὴν ἑσπέραν δεσμὸν περιθεὶς, ἐφροντίζε ἀπιὼν ἐπὶ τὴν κάμινον. εἶτα ὁ μὲν Ἄρης εἰσέρχεται λαθὼν, ὡς ὤιετο. καθορᾷ δ' αὐτὸν ὁ ἥλιος, καὶ λέγει τῷ Ἡφαίστῳ. ἐπεὶ δ' ἐπόησεν ὃ λέγω, καὶ ὃ ἔργῳ ἦσαν, καὶ οὗτος ἐγκαλύπτει τὴν ἀρχυν, ἀνεκπλέκει δὲ αὐτοῖς τὸ δεσμὸν, ἐφίστη δ' αὐτοῖς ὁ Ἥφαιστος. ὠμέιν μὲν ἦν, καὶ γὰρ ἔτυχε γυμνὴ οὖσα, οὐκ εἰχεν ὅπως ἐγκαλύψαιτο αἰδημένη. ὁ δ' Ἄρης τὰ μὲν πρῶτα ἀμφυγεῖν ἐπειρᾶτο, καὶ ἤλπιζε ῥᾴξειν τὸ δεσμά. ἐπεὶ δ' σωπὴς ὁ ἀφύκτῳ ἐχόμενον ἑαυτὸν, ἱκέτευε. Απο. τί δὲ, ἀπέλυσεν αὐτοὺς ὁ Ἥφαιστος; Ερ. οὐδέπω. ἀλλὰ ξυγκαλέσας τοὺς θεοὺς ἐπιδείκνυ τῶν μοιχείαν αὐτοῖς, οἱ δὲ, γυμνοὶ ἀμφότεροι κάτω νενευκότες, ξυνδεδεμένοι ἐρυθρίασι. καὶ τὸ θέαμα ἡδὺν ἐμοὶ ἔδοξε μόνοις· καὶ αὐτὸ γοῦν ὠμόμην τὸ ἔργον. Απο. ὁ δὲ χαλκεὺς ἐκεῖνος, ὁκ αἰδεῖται καὶ αὐτὸς ἐπιδεικνύμενος τῶν αἰσχύνην καὶ γάμου; Ερ. μὰ Δί', ὅς γε καὶ ἐπιγαλᾷ αὐτοῖς ἐφεστώς. ἐγὼ μέν τοι, εἰ χρὴ τἀληθῆ εἰπεῖν, ἐφθόνουν τῷ Ἄρει, μὴ μόνον μοιχεύσαντι τὴν κεκλεῖσθαι θεὸν, ἀλλὰ καὶ δεδεμένῳ μετ' αὐτῆς. Απο. ἦκεν δὲ καὶ δεδειᾶς ἂν ὑπέμεινεν ἐπὶ τούτῳ; Ερ. σὺ δ' οὐκ ἂν ὦ Ἄπολλον; ἰδὲ μόνον ἐπιλαθόν. ἐπαινέσομαί γάρ σε ἐὼ μὴ τὰ ὅμοια καὶ αὐτὸς εὔξῃ ἰδών. . . . .

Venus cum Marte concumbens deprehenſa eſt, eoſque comprehenſos vinculis conſtrinxit Vulcanus. *Apol.* Quomodo? Suave enim quiddam dicturus videris. *Merc.* His, ut puto, dudum cognitis, eos aucupabatur: & lecto occultis quibuſdam vinculis circundato, abiens ad fornacem opus faciebat. Poſt hæc Mars clanculum ingreditur, ut putabat. Videt autem ipſum Sol ex alto, & Vulcano declarat. Vbi igitur lectum conſcendiſſent, & in opere eſſent, & jam intra retia tenerentur, ipſis quidem vincula circumvolvuntur, intervenit autem Vulcanus. Illa igitur (nam tum erat nuda) pudefacta non habebat quo ſe tegeret. Mars autem primo quidem fugere conabatur, ſeque vincula diſrupturum ſperabat. Sed poſteaquam intellexit ſe ſine effugii ſpe detineri, ſupplicabat. *Ap.* Quid igitur? ſolvit-ne ipſos Vulcanus? *Merc.* Nequaquam: ſed convocatis Diis ſpectandum exhibuit adulterium. Illi autem ambo nudi deorſum inclinatis oculis, colligati erubeſcebant: & ſpectaculum mihi videbatur jucundiſſimum, cum propemodum ipſum opus fieret. *Ap.* At non pudet fabrum illum ſui conjugii turpitudinem exhibere ſpectandam? *Merc.* Non per Iovem, quippe qui ipſos aſtans irrideat. Ego vero, ſi verum fateri oportet, Marti invidebam: non ſolum quod cum formoſiſſima Dea commiſiſſet adulterium: ſed etiam quod una cum ipſa vinctus eſſet. *Ap.* Ergo & te ſic ligari patereris? *Merc.* Tu vero non, Apollo? aſpice modo accedens: nam te collaudabo, ſi quum videris, eadem ipſe non optaris.

IV-

ΗΡΑΣ, ΚΑΙ ΔΙΟΣ.

ΗΡΑ.

Ἐγὼ μὲν ἠχυνόμην ἂν, ὦ Ζεῦ, εἰ μοι τοιοῦτος υἱὸς ἦν, θῆλυς ὅπως καὶ διεφθαρμένος τὸν νοῦν· νῦν δὲ μίτρᾳ μὲν ἀναδεδεμένος τὴν κόμην, καὶ πολλὰ ἤδη μαινομένας γυναιξὶ συὼν, ἀβρύπρωτος αὐτῶν σαφέστατα ὑπὸ τυμπάνοις καὶ αὐλοῖς καὶ κυμβάλοις χορεύων· καὶ ὅλως παντὶ μᾶλλον ἔοικας, ἢ σοὶ τῷ πατρί. Ζ. καὶ μὲν οὗτός γε ὁ θηλυμίτρης, ἀβρύπρωτος τῶν γυναικῶν, οὐ μόνον ὦ Ἥρα τὴν Λυδίαν ὑπεχείρωσεν, καὶ τοὺς κατοικοῦντας Τμῶλον ἔλαβε, καὶ τοὺς Θρᾷκας ὑπηγάγετο, ἀλλὰ καὶ ἐπ' Ἰνδοὺς ἐλάσας τῷ γυναικείῳ τούτῳ στρατεύματι, τοὺς τε ἐλέφαντας εἶλε, καὶ τὴν χώραν κατεῖχεν, καὶ τὸν βασιλέα αὐτὸν ὀλίγου ἀντιῆραι τολμήσαντα, αἰχμάλωτον ἀπήγαγε. καὶ τοιοῦτο ἄπαντα ἔπραξεν, ὁρχούμενος ἅμα, καὶ χορεύων, θύρσοις κεχωμένος κιττίνοις, μεθύων ὡς φῄς, καὶ σοβαζόμενος. εἰ δέ τις ἐπιχειρήσει λοιδορήσασθαι αὐτῷ, ὑβρίσας εἰς τὴν πλεκτὴν, καὶ τοῦτον ἐπλημμύρησεν, ἢ καταδήσας τοῖς κλήμασιν, ἢ λιγυσταδὴν ποιήσας ὑπὸ τῆς μητρὸς ὥσπερ νεβρόν. ὁρᾷς ὡς ἀνδρεῖα τοῦτο, καὶ σοῦ ἀνάξια καὶ τοῦ πατρός; εἰ δὲ παιδιὰ καὶ τρυφὴ φύσιν αὐτοῖς, οὐδεὶς φθονεῖ. καὶ μέντοι εἴ τις οἴοις ἂν ψέγειν ἦν τοῦτο Διί, ὅτι τοῦτο μεθύων ποιεῖ.

IVNONIS, ET IOVIS.

IVNO.

Equidem pudefierem Iupiter, si mihi talis esset filius, effœminatus adeo, & ebrietate perditus: mitra revinctam habens comam, ac sæpe cum insanis mulieribus conversans, mollior illis ipsis, ad tympana & tibias, & cymbala choreas agens: atque in summa cuivis magis quam tibi patri similis. *Iup.* At vero hic muliebri mitra revinctus, mollior mulieribus, non solum, ô Iuno, Lydiam subjugavit, & Tmoli incolas cepit, & Thraces subegit: verum etiam contra Indos, cum hoc muliebri exercitu profectus, & elephantos cepit, & terra potitus est, ipsumque regem, qui aliquantum resistere ausus fuerat, captivum abduxit. Atque hæc omnia fecit, saliens simul, & choreas agens, hastis utendo hederaceis, ebrius interea, ut ais, atque furore correptus. Quod siquis ipsi conviciari aggressus est contumelioſe de sacris ejus loquendo, hunc etiam punivit, vel palmitibus implicando, vel ut à matre tamquam hinnulus laceraretur, efficiendo. Vides quam virilia hæc, & me patre non indigna. Si vero lusibus & deliciis inter hæc indulget, non est quod invideas & maxime si cogites, qualis hic sobrius futurus erat, quando etiam ebrius hæc facit. *Iun.*

1 Ἐγὼ μὲν] Repetit omnia hujus Dialogi in Bacch. Eurip. Nonn. Ovid. alii. *Bourd.*

Η. σύ μοι δοκεῖς ἐπαινέσαι καὶ τὸ εὕρημα αὐτῷ τῷ ἀμπέλου, καὶ τὸν οἶνον. καὶ ταῦτα, ὁρῶν οἷα οἱ μεθυόντες ποιοῦσι σφαλλόμενοι, καὶ πρὸς ὕβριν τραπόμενοι. καὶ ὅλως μεμηνότες ὑπὸ τοῦ πότου. τὸν γοῦν Ἰκάριον, ᾧ πρῶτον ἔδωκε τὸ κλῆμα, οἱ ξυμπόται αὐτοῦ διέφθειραν, παίοντες τοῖς δικέλλαις. Ζ. ὁρᾷς ταῦτα φῄς. ἐγὼ οἶδα ταῦτα, ἀλλ' ὁ Διόνυσος ποιεῖ. τὸ γὰρ ἄμικτον τοῦ πόσεως, καὶ τὸ πῖρα τοῦ καλῶς ἔχοντος, ἐμφορεῖται τοῦ ἀκρήτου. ὃς δ' ἂν ἔμμικτα πίνῃ, ἱλαρώτερος μὲν, καὶ ἡδίων γένοιτ' ἄν. οἶσθ' ὃ ὁ Ἰκάριος ἔπαθεν, ὁρᾷς ἂν ἐργάσασθαι ἀδίκως τὸ ξυμποτῶν. ἀλλὰ σὺ ἐπιζηλοτυπεῖν ἔοικας ὦ Ἥρα, καὶ τὴν Σεμέλης μνημονεύειν, εἰ γε Διονύσου τὰ κάλλιστα.

Iun. Tu mihi etiam laudaturus videris ipsius inventum, vitem scilicet & vinum: idque cum videas, qualia inebriati isti facitent titubantes, & ad contumeliam animum convertentes, denique præ potu insanientes. Itaque Icarium, cui primo dedit palmitem, ipsi compotores ligonibus cæsum interfecere. *Iup.* Nihil hoc dicis. Non enim vinum hæc, neque ipse Dionysius efficit, sed immoderatus potus, & ultra quam decet, impleri mero. Qui autem moderatè biberit, hilarior, & suavior fuerit. Nulli autem compotorum tale quid fecerit, quale passus est Icarius. Sed tu adhuc zelotypia videris affici, ac Semeles reminisci Iuno, siquidem Dionysii res pulcherrimas calumniaris.

ΑΦΡΟΔΙΤΗΣ, ΚΑΙ ΕΡΩΤΟΣ.

VENERIS ET CVPIDINIS.

ΑΦΡΟΔΙΤΗ.

Τί δήποτε ὦ Ἔρως, τὰς μὲν ἄλλας θεὰς κατηγωνίσω ἅπαντας, τὸν Δία, τὸν Ποσειδῶ, τὸν Ἀπόλλω, τὸν Ἥφαιστον, ἐμὲ τὴν μητέρα, μόνης δὲ ἀπέχῃ τῆς Ἀθηνᾶς, καὶ ἐπ' ἐκείνης ἄπυρος μὲν σοι ἡ δᾷς, κενὴ δὲ ἰῶν ἡ φαρέτρα, σὺ δ' ἄτοξος εἶ, καὶ ἄσπορος; Ε. οἶδα ὦ Μῆτερ αὐτήν. φοβερὰ γάρ ἐστι, καὶ χαυσπὴ, καὶ δεινῶς ἀνδρική. ὁπόταν δὲ ἐντείνασθαι τὸ τόξον ἔμπαλιν ἐπ' αὐτὴν, ἐπιστίσασα τὸν λόφον, ἐκπλήττει με, καὶ ὑποτρόμος γίνομαι, καὶ λαμπρῶς με τὰ τοξεύμα-

VENVS.

Quid tandem causæ est, Cupido, cur cæteros omnes Deos expugnaris, Iovem, Neptunum, Apollinem, Iunonem, me denique tuam matrem, ab una verò Minerva abstineas, tuaque fax nihil ignis adversus ipsam habeat, vacua jaculis sit pharetra, tu arcu careas, nec jaculari noris? *Cup.* Metuo ipsam, mater, est enim formidabilis, aspectu truculento, ac summoperè virilis. Proinde siquando illam tenso arcu petam, galeæ cristam quatiens, expavefacit me, tum intremisco, & è manibus meis

παὶ τὰ χειρῶν. Αφρ. ὁ Ἄρης γὰρ φοβερώτερος ἦν; Ἢ ὅμως ἀφώπλισας αὐτὸν, καὶ τετίμηκας. Ε. ἀλλ' ἐκεῖνος ἐκὼν ἀφίεταί με, καὶ ἀφαιρεῖται. ἡ Ἀθηνᾶ δέ, ὑφορᾶταί μου ἀεί. καί ποτε, ἐγὼ μὲν ἄκλως παρέπλην, πλησίον ἔχων τὴν λαμπάδα. ἡ δὲ, εἴ μοι ἀφαίρεσιν φησὶ, τὴν τῶν παππέρων, τῷ δορατίῳ σε διαπείρασα, ἢ τῷ ποδὸς λαβομένη, καὶ εἰς τὸν πάππεργον ἐμβαλοῦσα, ἢ αὐτὴ διαφθαρεῖσα μένη, διαφθερῶ. πολλὰ τοιαῦτα ἀπείληκεν. καὶ ὁρᾷς ἦ δριμὺ, καὶ ἐπὶ τῷ μήθυος ἔχει φόβητρόν τι φοβερόν, ἐχίδνας κατέχουσαν, ὥσπερ ἐγὼ μάλιστα δέδια. μορμολύττεται γάρ με, καὶ φύζαν ὅταν ἴδω αὐτό. Αφρ. ἀλλὰ τὴν μὲν Ἀθηνᾶν δέδιας ὦ; φῄς, καὶ τὴν Γοργόνα. καὶ ταῦτα, μὴ φοβηθεὶς τὸν κεραυνὸν τὸν Διός. αἱ δὲ μάσται, διὰ τί σοι ἄπτωνται, καὶ ἔξω βελῶν εἰσιν; ἢ καὶ ἐκείνας λέγεις ἐπισείουσαι, καὶ Γοργόνας φοβαίνουσιν; Ε. αἰδέσιμοι αὐταὶ ὦ μῆτερ. σεμναὶ γάρ εἰσι, καὶ ἀεί τι φροντίζουσι. καὶ τὸ φιλεῖν ἔχουσι. καὶ ἐγὼ παραίτημαι πολλάκις αὐταῖς, καλούμενος ὑπὸ τοῦ μίλους. Αφρ. ἴσα καὶ ταύτας, ὅτι σεμναί. τὴν δὲ Ἄρτεμιν τίνος ἕνεκα δεδιττώσεις; Ε. τὸ μὲν ὅλον, ὑδὲ καταλαβεῖν αὐτὴν οἷόν τε, φύγοιμι ἂν ἀφ' ὁρῶν. εἶπε καὶ ἰδίαν τινὰ ἔρωτα ἠδικέρα. Αφρ. τίνος ὦ τέκνον; Ε. ἠρώς, καὶ ἐλάφων, καὶ νεβρῶν, αἱρεῖν τε διώκουσι, καὶ κατατοξεύειν. καὶ ὅλως ἀφ' ἧς τοιούτων ἐπί. ἐπὶ τὸν γε ἀδελφὸν αὐτῆς, κρίνει τοξότην καὶ αὐτὸν ὄντα, καὶ ἐκηβόλον. Αφρ. οἶδα ὦ τέκνον, πολλὰ σοῦ ἐπτοξεύσας.

meis effluunt tela. *Ven.* Atqui Mars, annon erat hac formidabilior? attamen exarmatum ipsum superasti. *Cup.* Imo ille ultro me admittit, & invitat. Verum Minerva torve semper aspicit: quin aliquando temerè ad illam advolavi, facem propius admovens: at illa, si ad me accesseris, inquit, te, per meum patrem, lancea transfixum, vel pede arreptum, & in tartara præcipitem datum, vel discerptum, perdam. Plurima item id genus minabatur. Ad hæc acribus oculis obtuetur, & in pectore faciem gestat horrendam, viperis comantem, quam magnopere formido: territat enim me, fugioque quoties eam aspicio. *Ven.* Esto sane, Minervam metuis, ut ais, illamque. Gorgonem, idque cum Iovis ipsius fulmen non reformidaris. Musæ verò, cur tibi sunt invulnerabiles, & à tuis jaculis tutæ agunt? Num & hæ cristas quatiunt, & Gorgonas prætendunt? *Cup.* Ipsas revereor, mater: sunt enim vultu reverendo, semperque aliquid meditantur, & cantionibus intentum animum habent: quinetiam non raro illis affisto, carminis suavitate delinitus. *Ven.* Esto, has relinque, quoniam sunt reverendæ: at Dianam cur non vulneras? *Cup.* Ut breviter dicam, hanc per montes assiduo fugientem, assequi non possum: deinde proprio quodam amore tenetur. *Ven.* Quonam ô gnate? *Cup.* Nempe venatus cervorum & hinnulorum, quos insectatur ut capiat, & jaculis conficiat: ac prorsum tota rerum hujusmodi studio tenetur: tametsi fratrem ejus, qui nimirum & ipse arcu valet, & ferit eminus. *Ven.* Intelligo gnate. Illum sagitta sæpe vulneraſti.

ΘΕΩΝ ΚΡΙΣΙΣ. | DEARVM IVDICIVM.

ΖΕΥΣ.

Ἑρμῆ, λαβὼν τοῦτο τὸ μῆλον, ἄπιθι εἰς τὴν Φρυγίαν πρὸς τὸν Πριάμου παῖδα τὸν βουκόλον. νέμει δὲ τὰ Ἴδης ὁ παῖς Γαργάρῳ. καὶ λέγε αὐτῷ, ὅτι σε ὁ Πάρι, κελεύει ὁ Ζεὺς, ἐπειδὴ καλός τε αὐτὸς εἶ, καὶ σοφὸς περὶ ἐρωτικὰ, διακρῖναι ταῖς θεαῖς, ἥτις αὐτῶν ἡ καλλίστη ἐστί. δεῖ δὲ ἀγῶνος τοῦ ἄθλου ἡτικῶσθαι λαβόντα τὸ μῆλον. ὥρα δὲ ἤδη καὶ ὑμῖν αὐταῖς ἀπιέναι πρὸς τὴν δικαστήν. ἐγὼ δὲ ἀπαθέμην τὴν δίαιταν, ἐπίσης τε ὑμᾶς ἀγαπῶν. καὶ ἅμα οἶόν τε ἦν, ἡδέως ἂν ἀπάσας νενικηκέναι εἶδον. ἄλλως τε, καὶ ἀνάγκη μιᾷ τὸ κάλλιστον ἀποδοῦναι, πάντως ἀπεχθάνεσθαι ταῖς πλείοσι. διὸ τοῦτο μὲ αὐτὸς οὐκ ἐπιτήδειον ὑμῖν δικαστήν. ὁ δὲ νεανίας αὐτὸς ὁ φρυξ, ἐφ' ὃν ἄπιτε, βασιλικὸς μὲν ἐστι, καὶ Γανυμήδους τούτου ξυγγενής. πάλλα δὲ, ἀφελὴς, καὶ ὄρεσιν, κοὐκ ἂν τις αὐτὸν ἀπαξιώσειε τοιαύτης ἥττης.

ΑΦΡΟ. ἐγὼ μὲν ὦ Ζεῦ, εἰ καὶ τὸ μῶμον αὐτὸν ἐπισήσιας ἡμῖν δικαστήν, ἡρρῦσθαι βαδίως ἂν πρὸς τὴν ἐπίδειξιν. τί γὰρ ἂν καὶ μωμήσαιτό μου; σοφὴ δὲ καὶ ταύταις ἀρέσκειν τὸ ἄνθρωπον.

ΗΡΑ. ὑμεῖς δὲ ἡμεῖς ὦ Ἀφροδίτη διδιάμβρ, ὑσὶ ἂν ὁ Ἄρης ὁ σὸς ἐπιτρέπῃ τὴν δίαιταν. ἀλλὰ δεχόμεθα καὶ τοῦτον, ὅστις ἂν ᾖ, τὸ

IVPITER.

Accipe, Mercuri, hoc pomum, & in Phrygiam proficiſcere ad bubulcum illum [1] Priami filium (paſcit autem in Gargaro montis Idæ cacumine) ac illi dic. Iupiter jubet te, Pari, ſiquidem ipſe formoſus es, & rerum amatoriarum doctus, ſententiam ferre inter Deas, quænam illarum ſit formoſiſſima. Certaminis autem præmium, ea quæ vicerit, pomum accipiat. Porro tempus jam eſt ut & ipſæ ad Iudicem abeatis. Ego vero arbitrium rejicio ut qui vos ex æquo amem: ac ſi modo fieri poſſet, vos omnes libenter victrices viderem: in primis cum neceſſe ſit, eum qui pulchritudinis præmium uni adjudicabit, in plurium odium omnino incurrere. Quare equidem ipſe vobis idoneus judex non ſum. Verum [2] Phrygius ille adoleſcens, ad quem proficiſcimini, regia quidem ſtirpe eſt prognatus, & Ganymedis hujuſce conſanguineus. Cæterum ſimplex eſt & montanus: neque quiſquam illum hac cognitione indignum merito putaverit. *Ven.* Ego equidem Iupiter, etiamſi Momum ipſum præſtituas nobis Iudicem, præſenti animo itura ſum, ad documentum mei præbendum: quid enim in me ille reprehenderit? Sed etiam hiſce hominem placere oportet. *Iun.* Neque nos, Venus, timemus quicquam, non ſi iſti tuo Marti arbitrium permittatur. Sed recipimus & hunc Pa-

1 *Priami filium*] Paris paſtor fuiſſe dicitur. Virg.
Amarunt Dii quoque ſylvas
Dardaniuſque Paris. Cogn.

2 *Phrygius*] Fabula habetur apud Theocrit. in Syracuſ. Virg. 1. Æn. *Idem.*

Πάρις. Ζ. ἦ κἀγὼ σὺ ταῦτα ὦ θύγατερ συνδοκεῖ; τί φῄς; ἀποτρέπῃ, καὶ ἐρυθριᾷς; ἴσα μὲν ἴδιον τὸ αἰδεῖσθαι γε τὰ τοιαῦτα, ὑμῶν δὲ παρθένων. ἐπιδύεις δ' ὅμως. ἄπιτε οὖν. καὶ ὅπως μὴ χαλεπήνητε τῇ δικαστῇ αἰνιγμένῃ, μὴ δ' ἧττον σπουδὴν θῆσθε τῶν νεανίσκων. ὡ γὰρ οἷόν τε ἐπίσης οὕτω καλὰς πάσας. Ερ. ἀτεχνῶς γὰρ εὖ τε Φρυγίας, ἐγὼ μὲ ἡγέμονος, ὑμεῖς δ' μὴ βραδίως ἀκολουθεῖτέ μοι. καὶ ἀπρέπειαν, οἶδα ἐγὼ τὸ Πάριν. νεανίας ἐστὶ καλὸς, καὶ πάλαι ἐρωτικὸς, καὶ τὰ τοιαῦτα κρίνειν ἱκανώτατος· οὐκ ἂν σκαιῶς δικάσειε κακῶς. Αφρ. τοῦτο μὲ ἄπαν ἀγαθὸν, καὶ ἀρκεῖ ἐμοὶ λέγεις τὸ, δίκαιον ἡμῖν εἶναι τὸ δικαστήν. πότερος δ', ἄγαμός ἐστιν ἢ ἔτ', ἢ καὶ γυνή τις αὐτῷ συνοίκει; Ερ. ὁ παντελῶς ἄγαμός ἐστιν ὦ Ἀφροδίτη. Αφρ. πῶς λέγεις; Ερ. δοκεῖ τις αὐτῷ συνοικεῖν Ἰδαία γυνὴ, ἱκανὴ μάλ', ἄγροικος δ', καὶ δεινῶς ὄρειος. ἀλλ' ὁ σοφὸς ἀφθονίαν αὐτῇ ἔοικε. τί δ' ἂν ἔγωγε ταῦτα ἐρωτᾶς; Αφρ. ἄλλως ὑφόμην. Αθη. παροξυσθείσης ὦ ἔτ', ἰδίᾳ ταύτῃ κοινολογήμονος; Ερ. ἀδὲν ὦ Ἀθηνᾶ δεινὸν, ἀδὲ καθ' ὑμῶν. ἀλλ' ἤρετό με, εἰ ἄγαμος ὁ Πάρις ἐστίν. Αθη. ὡς δὴ τί τοῦτο πολυπραγμονοῦσα; Ερ. οὐκ οἶδα. φησὶ δ' ὅτι ἄλλως ἐπλήσθη. οὐκ ἐξεπίτηδες ἤρετό με. Αθη. τί δ' ἄγαμός ἐστιν; Ερ. ὁ δοκεῖ. Αθη. τί δ' τῶν πολεμικῶν ἐστιν αὐτῷ ἐπιθυμία, καὶ φιλόδοξός τις, ἢ τὸ παῖν βυκόλος; Ερ. τὸ μὲν ἀληθὲς οὐκ ἔχω

Parim, quisquis is fuerit. *Inp.* Num tibi etiam, filia, hæc probantur? Quid ais? avertis te, & erubescis? Vobis quidem virginibus proprium ad talia verecundari: sed tamen annuis. Abite igitur, ac videte quæcunque victæ fueritis, ne Iudici fiatis infensiores, nec adolescentulo mali quicquam inferatis. Neque enim fieri potest, ut æqualiter omnes formosæ sitis. *Merc.* Procedamus ergo rectà versus Phrygiam: ac ego quidem præibo: vos autem non lente sequimini me, & bono animo este. Novi ego Paridem hunc: adolescens est formosus: cæterum amori deditus, & ad talia disceptanda maxime idoneus: neque ille male judicaverit. *Ven.* Hoc quidem omne bonum est, & è re mea est quod dicis, justum videlicet esse nobis Iudicem. Vtrum autem cælebs hic est, an vero cum aliqua muliere consuescit? *Merc.* Non omnino cælebs est, Venus. *Ven.* Quid dicis? *Merc.* Videtur cum eo habitare quædam mulier Idæa, sat quidem formosa, sed rustica, & vehementer montana: sed eum ipsi mentem parum adhibere constat. Cujus autem rei gratia hæc interrogas? *Ven.* Hoc temere interrogavi. *Min.* Heus tu male legationem obis, qui cum ista privatim loqueris. *Merc.* Nihil hoc mali, Minerva, nec contra vos: sed interrogabat me, an adhuc cælebs esset Paris. *Min.* Quid hoc ita curiose scisitatur. *Merc.* Nescio. Dixit enim hoc in mentem temere sibi venisse, nec consulto interrogasse me. *Min.* Quid igitur? est-ne cælebs adhuc? *Merc.* Non videtur. *Min.* Numquid aliquo rei bellicæ studio tenetur, atque amans gloriæ est, an nihil aliud quam bubulcus? *Merc.* Verum non possum di-

λίγειν, οἰκάζειν ἢ χρὴ νέον ὄντα, ἐ τούτων ὀρέγεσθαι τυχεῖν, καὶ βέλεσθαι ἂν αὐτῶν αἴτιος εἶναι καὶ πρὸς μάχας. Αφρο. ὁρᾷς; ἐδὲν ἐγὼ μέμφομαι, οὐδὲ προσκαλοῦσι, τὸ πρὸς τοῦτον ἰδίᾳ λαλεῖν. μεμψομοίρων γὰρ ἂν εἴη Ἀφροδίτης τὰ τοιαῦτα. Ερ. καὶ αὐτὴ χρὴν τὰ αὐτά μοι ἤρετο. διὸ μὴ χαλεπῶς ἔχε, μήδ' οἷα μεμονικπῶς, εἴ τι καὶ τοῦτο καὶ τὸ ἀπλοῦν ἀπεκλεγάμενος. ἀλλὰ μεταξὺ λόγων ἤδη πολὺ προϊόντες, ἀπεπαύσαμεν τῶν ἄστρων. καὶ χρὴν γὰρ καὶ τὴν Φρυγίαν ἐσμῶν. ἐγὼ δὲ καὶ τὴν Ἴδην ὁρῶ, καὶ τὸ Γάργαρον ὅλον ἀκριβῶς. εἰ δὲ μὴ ἐξαπατῶμαι, καὶ αὐτὸν ὑμῶν τὸν δικαστὴν τὸν Πάριν. Ηερ. ὅπου δή ἐστι; οὐ γὰρ καμοὶ φαίνεται. Ερ. τοῦτον ὦ Ἥρα, πρὸς τὰ λαιὰ σκόπει, μὴ πρὸς ἄκρον τὸν ὄρος. τοῦτο δὲ τὴν πλαγίαν, οὐ τὸ ἄντρον καὶ τὴν ἀγέλην ὁρᾷς. Ηερ. ἀλλ' οὐχ ὁρῶ τὴν ἀγέλην. Ερ. τί φῄς; οὐχ ὁρᾷς βοῖδια καὶ τὸν ἐμὸν οὐτωσὶ διακτύλιον ἐν μέσοις τοῖς κερασὶν προερχόμενα, καὶ πρὸ ἐκ δὲ σκοπίλου κατάγεσθαι, καλαύροπα ἔχοντα, καὶ ἀνειργοντα μὴ πρόσω ἀφοσιδιάζειν τὴν ἀγέλην; Η. ὁρῶ νῦν, εἴ γε σκεῦός ἐστιν. Ερ. ἀλλ' σκεῖνο. ἐπειδὴ δὲ πλησίον ἐσμὲν ἐπὶ τῆς γῆς, εἰ δοκεῖ, καταξάντες, βαδίζωμεν, ἵνα μὴ ἀφνω προέλθωμεν αὐτὸν ἄνωθεν ἐξ ἀφανοῦς καθιπάμενοι. Ηερ. οὐ λέγεις, καὶ ὅτου ποιῶμεν. ἐπεὶ δὲ καταβεβήκαμεν, ὥρα σοι ὦ Ἀφροδίτη προϊέναι, καὶ ἡγεῖσθαι ἡμῖν τῆς ὁδοῦ. σὺ γὰρ ὡς τὸ εἰκὸς ἔμπειρος εἶ δὲ χωρίου, πολλάκις ὡς λόγῳ καταλθοῦσα πρὸς Ἀγχίσην. Αφ. εὖ σφόδρα ὦ Ἥρα

dicere: ſed conjicere licet, cum ſit juvenis, optare has res conſequi, ac præcipuum in præliis eſſe velle. *Ven.* Vides? Nihil ego conqueror, nec crimini verto tibi, quod cum hac ſeorſum loqueris: querulorum enim hæc, non Veneris. *Merc.* Etiam hæc eadem ferme interrogavit me: quamobrem ne graviter feras: nec partes tuas putes inferiores, ſiquid etiam huic pro ſimplicitate mea reſpondi. Verum inter loquendum jam multum progreſſi, ſtellas emenſi ſumus, & propemodum Phrygiam contingimus. Ego verò etiam Idam video, totumque Gargarum exacte: & ni fallor, Paridem quoque veſtrum judicem. *Iun.* At ubi eſt? non enim mihi apparet. *Merc.* Hac verſum Iuno, ad ſiniſtram reſpice, non ad ſummum montem, ſed ſecundum latus ubi antrum, & gregem vides. *Iun.* Sed gregem non video. *Merc.* Quid ais? an non vides buculas ſecundum hunc meum digitum, ex mediis rupibus progredientes, & quendam à ſcopulo decurrentem, pedum tenentem, & prohibentem ne longius diſpergatur armentum? *Iun.* Video nunc tandem, ſi modo ille eſt. *Merc.* At ille eſt. Quoniam autem prope jam ſumus, in terram, ſi videtur, demiſſi, pedibus iter faciamus, ne conturbemus illum, ſuperne ex improviſo devolantes. *Iun.* Recte dicis, atque ita faciamus. Cæterum poſteaquam deſcendimus, tuum jam eſt Venus, ut præeas, viamque nobis commonſtres. Tu enim, ut conſentaneum eſt, locorum perita es, quippe quæ; ut fama eſt, ad Anchiſen ſæpe deſcenderis. *Ven.* Non admodum Iuno, gravor

tuis

τούτοις ἄχθομαι τοῖς σκώμμασιν. Ερ. ἀλλ' ἤνεγκα ὑμῖν ἡγήσεμαι. καὶ γὰρ αὐτὸς ὠδίνησα τὴν Ἰδὴν, ὁπότε ὁ Ζεὺς ἤρα τοῦ μειρακίου τοῦ Φρυγός. καὶ πολλάκις δεῦρο ἐλθὼν ὑπ' οἰκείαν κατεπτερωμένης εἰς ἐπισκοπὴν τοῦ παιδὸς· καὶ ὁπότε ἤδη οὐ τῷ ἀετῷ λάθοι, συναπαρπάζομαι αὐτῷ, καὶ σωκιόφιζον τὸ κριόν. καὶ εἴ γε μέμνημαι, ἀπὸ ταυτησὶ τῆς πέτρας αὐτὸν ἀνήρπασεν. ὁ μὲν γὰρ τότε ἔτυχε συρίζων πρὸς τὸ πρόβατον. κατεπτάμην δ' ὄπιθεν αὐτοῦ ὁ Ζεύς, κἀφῶς κριὸν τοῖς ὄνυξι περιβαλών, καὶ τῇ γνάθῳ τὴν ἐπὶ τῇ κεφαλῇ τιάραν ἀναφερὴς τὸ παιδίον ἐπεφορμῶμαι, καὶ τῷ τραχήλῳ ἀπερραμμένῳ εἰς αὐτὸν ἀπωθούμενος. τότε δὴ ἐγὼ τὴν συρίγγα ἔλαθον. ἀπροσδόκητος γὰρ αὐτῷ ὑπὸ δέους. ἀλλὰ γὰρ ὁ ἀλιτήριος ἤτησε, πλησίον. ὥστε ἀποπέμπομεν αὐτόν. χαῖρε ὦ βουκόλε. Πα. τί δ' ὦν δεῦρο ἀφίξαι πρὸς ἡμᾶς; ἢ πῶς ταύτας ἄγεις τὰς γυναῖκας; οὐ γὰρ ἐπιτήδειαι ὀρεσπολεῖν, ὅτου γε ἕνεκα καλαί. Ερ. ἀλλ' αἱ γυναῖκες εἰσίν. Ἤγειρε δ' ὦ Πάρι, καὶ Ἀθηνᾶν, καὶ Ἀφροδίτην ὁρᾷς, καμὲ τὸν Ἑρμῆν ἀπέστειλεν ὁ Ζεύς. ἀλλὰ τί σείεις, καὶ ὀχεᾷς; καὶ μὴ δέδιθι. καλεπὸν γὰρ οὐδέν. κελεύει δέ σε διαγνῶναι χρείας τῶν καλλίστων αὐτῶν, ἐπειδὴ γάρ φησι καλός τε αὐτὸς εἶ, καὶ σοφὸς τὰ ἐρωτικὰ, σοὶ τὴν γνῶσιν ἐπιτρέπει. δοῦ δὴ ἀγῶνα τοῦ κάλλους ἔσῃ, ἀναγκαῖος τὸ μέλλον. Αλε. φέρ' ἴδω τί καὶ βούλεται· ἢ καλὴ φησὶ λαβέσθαι. πῶς ἂν δὴ ὦ δίκαιος Ἑρμῆ διαγνοίην ἐγὼ θνητὸς αὐτὸς, καὶ ἀγροίκως ἂν, διαφερὰς χρείας τοσῇδε θέας, καὶ μείζονος

tuis dicteriis. *Merc.* At igitur ego vos ducam. Et enim ipse in Ida fum versatus, quando Iupiter amabat Phrygium illum adolescentulum: ac sæpius huc ab illo missus veni, ut puerum observarem. Cumque jam in aquila esset, simul volabam, unaque formosum illum sublevabam: & si bene memini, ab hac ipsa rupe illum in sublime abripuit. Nam hic quidem forte tum fistula canebat ad ovile: ipsi autem à tergo devolans Iupiter, circumjectis leviter admodum unguibus, & ore in tiaram, quam super capite habebat, impresso, in altum sustulit puerum perturbatum, & cervice reflexa in ipsum intuentem. Tum ego fistulam sustuli, quam ille præ timore abjecerat. At enim hic arbiter prope est, itaque compellemus ipsum. Salve bubulce. *Par.* Tu quoque adolescens: Sed quis es qui ad nos huc adveniſti? aut quænam hæ mulieres quas adducis? non enim ad montes incolendos idoneæ videntur, formosæ adeo cum sint. *Merc.* At mulieres non sunt. Sed Iunonem & Pari, & Minervam, & Venerem vides, & me Mercurium misit Iupiter. Sed quid tremis, & expalleſcis? Nihil timeas; nihil hic periculi. Iubet autem te pulchritudinis ipsarum esse judicem. Quandoquidem enim, inquit, & formosus ipse es, & rerum amatoriarum doctus, cognitionem hanc tibi committo: certaminis autem præmium ſcies, lecto hoc pomo. *Par.* Cedo, ut videam quid sibi velit. *Pulchræ.* inquit, *capiat.* Quo pacto igitur potero, ô here Mercuri, mortalis cum sim ac rusticus, judex esse tam mirandi spectaculi, atque adeo majoris,

quam

νος, ἢ τῷ βυκόλῳ; τὰ γὰρ τοιαῦτα κρίνειν, τῶν αὐλῶν μᾶλλον, καὶ ἀστικῶν. τὸ δ' ἐμὸν, αἶγα μὲν, αἶγας ὁποτέρα ἢ καλλίονα, καὶ δάμαλις ἄλλης δαμάλεως, πλὴν ἂν δικάσειμι κατὰ τὴν τέχνην. αὐτὰς δὲ παρασκευάς τε ὁμοίως καλὰς, καὶ σὺκ οἶδ' ὅπως ἄπτεσθαι ἀπὸ τοῦ ἑτέρας ἐπὶ τὴν ἑτέραν μεταχαίρει τὸ ὄμμα ἀποστάσας. καὶ γὰρ ἐπιλαφέσθαι ῥᾳδίως. ἀλλ' ἔνθα ἂν ἀπορήσῃ τὸ πρῶτον, τοῦτο ἔχω, καὶ τὸ παρὸν ἐπαινῶ. κἂν ἐπ' ἄλλῃ μεταβῇ, κἀκείνῃ κηλοῦσθαι ἔοικα, καὶ συνδιαμένω, καὶ τῶν πλησίον ἀπολαμβάνεται. καὶ ὅλως περιέχονταί μοι τὸ κάλλος αὐτῶν, καὶ ὅλον περιείληφέ με καὶ ἄχθομαι, ὅτι μὴ καὶ αὐτὸς ὥσπερ ὁ Ἄργος ὅλον βλέπειν δυνάμην τὸ σῶμα. δοκῶ δ' ἂν μοι καλῶς δικάσαι, πάσαις ἀποδοὺς τὸ μῆλον. καὶ γὰρ αὖ καὶ τόδε ταύτῃ μάλ' εἶναι συμβέβηκεν, Διὸς ἀδελφῷ, καὶ γυναῖκα. ταύτας δή, δυοκαίδεκα. πῶς ἂν ἀκαλέπαστα καὶ ἄπαις ἡ κρίσις; Ερ. σὺκ οἶδα. πλὴν ἀλλ' οἷόν τε ἀνελθεῖν πρὸς Διὸς κεκελευσμένον. Αλε. ἐν τοῦτο ὦ Ἑρμῆ πρᾶττε αὐτός, μὴ καλέπαστα ἔχειν μοι τὰς δύο τὰς νενικημένας, ἀλλὰ μόναν τὴν ὀφθαλμῶν ἡμαρτίαν. Ερ. ἄτοπα φασὶ ποιήσειν. ὥρα δέ σοι ἤδη περαίνειν τὴν κρίσιν. Αλε. πειρασόμεθα. τί γὰρ ἂν καὶ παθοί τις; ἐκεῖνο δὴ πρῶτον εἰδέναι γέλοιον, πότερον ἐξαρκέσῃ σκοπεῖν αὐτὰς ὡς ἔχουσιν, ἢ καὶ ἀποδύσαι δεήσει πρὸς τὸ ἀκριβοῖς τὴν ἐξέτασιν; Ερ. τοῦτο μὲν σὸν ἂν εἴη δικάσαι, καὶ πρόσεσθε ὅπη καὶ θέλεις. Πα. ὅπη καὶ θέλω; γυμνὰς ἰδεῖν βούλομαι. Ερ. ἀπόδυτε ὦ αὖ.

quam pro bubulci captu? Nam cauſas hujuſmodi diſceptare, delicatorum magis eſt, & urbanorum. Quod vero ad me attinet, utra capella ſit altera formoſior, & juvenca alia juvenca, forſitan ex arte judicare poſſim. Hæ autem & omnes ſimiliter pulchræ ſunt, & non video quo pacto aliquis ab una ad aliam transferendo aſpectum avellere queat. Nolit enim facile abſiſtere, ſed cui ſe primum applicuerit, ei inhæret, quodque præſens eſt, laudat: tum ſi ad aliud tranſierit, id quoque formoſum videt, & immoratur ſemperque à propioribus capitur. Et in ſumma, ipſarum pulchritudo mihi eſt circumfuſa, totumque me complexa tenet: ac doleo, quod non & ipſe, quemadmodum Argus ille, toto corpore videre poſſim. Videor autem mihi bene judicaſſe, ſi pomum hoc omnibus reddidero. Ad hæc etiam accedit illud, quod hæc quidem Iovis ſoror & conjux eſt: illæ vero filiæ. Quomodo igitur non difficile ſic fuerit judicium? *Merc.* Neſcio: niſi quod Iovis imperium non licet detrectare. *Par.* Vnum igitur hoc Mercuri, perſuade ipſis, ne ſuccenſeant mihi duæ illæ reliquæ, quæcunque victæ fuerint: ſed quicquid peccatum videbitur, id ſolis oculis imputent. *Merc.* Ita ſe facturas ajunt: jam vero tempus eſt, ut judicium expedias. *Par.* Periculum faciemus, quid enim agam? Cæterum illud primum ſcire velim, utrum ſat erit ipſas ut ſe habent ſpectare, an vero opus erit ut ſe exuant quo diligentius res examinari poſſit. *Merc.* Hoc tuum eſt ut pote Iudicis imperare ut ſint quomodocunque voles. *Par.* Quomodocunque velim? nudas videre volo. *Merc.* Heus, vos exuite.

Tu

σύ δ' ἐπισκόπει. ἐγὼ δ' ἀπεστράφην. Αφρ. καλῶς ὦ Πάρι, καὶ ἀπόστηθι γε ἀποδύσομαι, ὅπως μάθῃς ὅτι μὴ μόνας ἔχω τὰς ὀλίνας λεύκας, μὴ δ' τῷ βοῶπις εἶναι, μέγα φρονῶ. ἐπίσης δέ εἰμι πᾶσα, [1] καὶ ὁμοίως καλή. Αθη. μὴ σκόπει αὐτὴν ἀποδύσῃ ὦ Πάρι, πρὶν ἂν τὸν κεστὸν ἀπόθῃ. Φαρμακὶς γάρ ἐστι, μή σε κατεπῳδήσῃ δι' αὐτοῦ, καίτοι γε ἐχρῆν μηδ' ὅπως κεκαλλωπισμένην παρεῖναι, μηδὲ τοσαῦτα ἐσπερμένην χρώματα, καὶ ὥσπερ ὡς ἀληθῶς ἐπίκρυπτόν τινα, ἀλλὰ γυμνὸν τὸ κάλλος ἐπιδεικνύειν. Πα. οὐ λέγεις τὸ ὦρε καὶ κεστόν. κἀπόθου. Αφρ. τί δ' ἐχὶ καὶ σὺ Ἀθηνᾶ τὴν κόρυν ἀφελοῦσα, ψιλὴν τὴν κεφαλὴν ἐπιδεικνύεις, ἀλλ' ἐπισείεις τὸ λόφον, καὶ τὸ δικαστὴν φοβεῖς; ἢ δέδιας μή σοι ἐλέγχηται τὸ γλαυκὸν τῶν ὀμμάτων ἀνὰ δ' φοβερὸν βλεπόμενον; Αθη. ἰδοὺ σοι ἡ κόρυς αὕτη ἀφήρηται. Αφρ. ἰδοὺ σοι καὶ ὁ κεστός. Ηφ. ἀλλ' ἀποδυσώμεθα. Πα. ὦ Ζεῦ πρόφαις τῆς θέας, δ καλλος, τὸ ἡδονῆς, οἵα μὲν ἡ παρθένος, ὡς ἂν βασιλικὴ αὐτὴ καὶ σεμνὴ ἀπλάμπῃ, καὶ ἀληθῶς ἄξιον δ Διός. ὁρᾷς ἡδέως, καὶ γλαφυρόν τι, καὶ ἀφροπειθοῦς ἐμεδίασεν. ἀλλ' ἤδη μὲν ἅλις ἔχω τὸ εὐδαιμονίας. εἰ δοκεῖ ἂν, καὶ ἰδίᾳ καθ' ἑκάστην ἐπιδεῖν βάλομαι, ὡς νῦν γε ἀμφίβολός εἰμι, καὶ σὺν οἶδα πρὸς ὁ, τι καὶ ἀποβλέψω, πάντῃ τὰς ὄψεις ἀφιστάμενος.

Tu vero inſpice eas, ego interim avertam faciem. *Ven.* Recte Pari. Atque prima certe exuam me: ut noris, quod non ſolum candidos habeam lacertos, nec ob oculos magnos & decoros ſuperbiam, ſed æqualiter tota & ſimiliter ſim formoſa. *Min.* Ne prius ipſam, Pari, exueris, quam ceſtum depoſuerit: (Eſt enim incantatrix) ne te per illum præſtigiis circumveniat. Atqui oportebat ipſam, neque tam ſtudioſe ornatam, neque tot coloribus fucatam adeſſe, perinde atque aliquam vere meretricem: ſed nudam formam exhibere ſpectandam. *Par.* Recte ſane admonent de ceſto: etiam depone. *Ven.* Cur non igitur & tu Minerva galea depoſita, nudum caput exhibes ſpectandum, ſed conum concutis, & judicem deterres? An vereris ne tibi objiciat cæruleum illum oculorum colorem, qui nihil metuendi præ ſe ferendo aſpicitur? *Minervæ.* Ecce tibi galea hæc eſt ablata. *Ven.* Ecce tibi & ceſtus hic. *Iun.* Sed exuamur. *Par.* O Iupiter prodigiorum author, quod ſpectaculum? quæ pulcritudo? quæ voluptas? qualis hæc virgo? ut vero regalis illa, & venerabilis effulget, adeoque vere Iove digna! Tuetur ſuave quiddam, blandumque & illecebroſum etiam arriſit. Sed jam ſatis habeo fœlicitatis. Si videtur autem, etiam ſeorſum unamquamque inſpicere volo: quoniam nunc certè ambiguus ſum, neque ſatis ſcio ad quid me conferam, viſu in omnes partes diſtracto.

Ven.

1 Καὶ ὁμοίως καλή. Αθη. Μὴ σκόπει αὐτὴν ἀποδύσῃ ὦ Πάρι, κτλ.] Locus hic peſſime à librariis interpolatus eſt. Sic autem recte habebit, καὶ ὁμοίως καλή. Πα. Καὶ σύγε ἀπόδυθι Ἀφροδίτη. Αθη. Μὴ σκόπει. Exciderant nomina perſonarum Paridis ac Minervæ, & illud Paridis verbum Καὶ σύγε. Bourd.

1 Filia

Αφρο. ὕπω ποιῶμεν. Πα. ἄπιτε οὖν αἱ θεοί. σὺ δ' ὦ Ἥρα μεῖνον. Ηρα. μεμένηκα. κἀπιδεῖν με ἀκριβῶς ἔδησ, ἄφρα σοι ἐ τἄλλα ἤδη σκοπεῖν, εἰ καλά σοι τὰ δῶρα ἢ ψκης ἢ ἐμῆς. ἢν γάρ με ὁ Πάρις δικάσῃς εἶναι καλλίω, ἁπάσης ἴσῃ ἢ Ἀσίας δεσπότης. Πα. σὺκ ἐπὶ δώροις μὲ τὰ ἡμέτερα, καλῶ ἀλλ' ἄπιθι. παρᾴξεις γὰρ ἄφρα ἂν δικῇ. σὺ δ' ὦ σοφὴ Ἀθηνᾶ. Αθ. παρέσομαι σοι. κἄπει ἢν με ὁ Πάρις δικάσῃς καλὴν, ὕστατα ἥττων ἀπ' ἐκ μάχης, ἀλλ' ἀεὶ κρατῶν. πολεμικὴν γάρ σε, ἢ νικηφόρον ἀπεργάσομαι. Πα. εὖδε Ἀθηνᾶ δεῖμοι πολέμου, ἢ μάχης. εἰρήνη γὰρ ὡς ὁρᾷς τοῖν ἠπείρῳ τῷ Φρυγίᾳ τε ἐ Λυδίᾳ, ἢ ἀπολέμητον ἡμῖν ἢ ἔ πατρὸς ἀοχή. θάρρει δέ. ἐ μεινεκτήσεις γὰρ, κἂν μὴ ἐπὶ δώροις δικάζωμεν. ἀλλ' ἔνδυθι ἤδη, ἢ ἐπίθες τῷ κόρυθι. ἱκανῶς γὰρ εἶδον. τῷ Ἀφροδίτῃ παρεῖναι καιρός. Αφρο. αὐτὴ σοι ἐγὼ πλησίον. ἢ σκόπει καθ' ἓν ἀκριβῶς, μηδὲν παρατρέχων, ἀλλ' ἐυδιατρίβων ἑκάστῳ ἔ μελῶν. εἰ δὲ ἥλεις ὡ καλὸ, ἢ τάδε μὲ ἄκουσον. ἐγὼ γὰρ πάλαι ὁρῶσά σε νέον ὄντα, ἐ καλὸν, ὁποῖον οὐκ οἶδα εἴ πᾳ ἕτερον ἡ Φρυγία τρέφει, μαιμαιρίζω μὲν ἔ κάλλος, αἰτιῶμαι ἢ τὸ μὴ ἀπολιπόντα τὰς σκηπάλους, ἐ ταυτισὶ τὰς πίτυας, κατ' ὄρη ζῆν, ἀλλὰ λήθειν τὸ κάλλος οὐ ἐρημία. πῶς γὰρ σὺ ἀπολαύσειας ἔ ὁρᾶν; τί δ' ἂν ἀπόναιτο ἔ σῦ κάλλος αἰβόες; ἔπειτα ἢ ἤδη σοι γεγαμηκέναι, μὴ μῶν τι ἀγροικόν τινα, ἐ χωρίτιν, οἵαι κῦ τῶν Ἴδην αἱ γυναῖκες, ἐ μὴ ἀστικὴν ἔχειν; ἀλλ' ἐ τοιαύτη ἡ Ἑλένη. ἀλλ' ἐ τοιαύτη ἡ Ἑλένη. ἀλλ' ἐ τοιαύτη ἡ Ἑλένη.

Ven. Sic faciamus. *Par.* Abite igitur vos duæ. Tu verò Iuno hic mane. *Iun.* Maneo : ac posteaquam me diligenter inspexeris : alia jam spectandi tibi tempus erit, num pulchra tibi proposita meæ victoriæ dona. Nam si me, Pari, formosiorem esse judicaveris, totius Asiæ eris dominus. *Par.* At non donis res nostræ geruntur. Sed abi mox enim agetur, quicquid æquum videbitur. Tu verò accede Minerva. *Min.* Adsum tibi. Quod si me Pari formosiorem esse judicaveris, numquam victus, sed semper victor ex pugna abibis : bellatorem enim te, & victoriarum compotem efficiam. *Par.* Nihil, Minerva, opus est mihi bello, & pugnis. Pax enim, ut vides, in præsentia tenet Phrygiam, ac Lydiam, & ab hostibus quietum est patris imperium. Sed tamen confide, neque enim eo minus feres, tametsi ob munera judicium non feramus. Sed indue te jam, galeamque impone, satis enim te inspexi. At nunc Venerem adesse tempus est. *Ven.* En prope te sum, & contemplare sigillatim unumquodque diligenter, nihil prætercurrendo, sed singulis membris immorando. Si placet autem, ô formose hæc mea dicta accipe : ego enim jamdudum intuens te juvenem & formosum, qualem nescio an ullum aliam Phrygia nutriat : beatum quidem te ob pulchritudinem prædico, sed reprehendo quod relictis hisce rupibus & saxis, in urbe non vivis, sed pulchritudinem hanc in solitudine labefactas. Quid enim commodi tu ex montibus, quid ex tua pulchritudine emolumenti boves capiant? Decebat autem te jam uxorem duxisse non utique rusticam aliquam & indigenam, quales in Ida sunt mulieres,

γυῖκες, ἀλλά τις οὐκ ἐ Ἑλλάδος, ἢ Ἀργῶθεν, ἢ ἐκ Κορίνθου, ἢ Λάκαιναν, οἵαπερ ἡ Ἑλένη ἐστὶ, νέα, καὶ καλὴ, καὶ ἥκιστ' ἂν δὲν ἐλάττων ἐμοῦ. καὶ τὸ δὴ μέγιστον, ἐρωτική. ἐκείνη γὰρ εἴ σε μόνον ἴδοιτό σε, εἶδ' ἐγὼ, πάντα ἀπολιποῦσα, καὶ ἀφαρπάσασα ἑαυτὴν ἔπεσθαι, ἕψεται, καὶ συνοικήσει. πάντως δὲ σὺ ἀκήκοάς τι περὶ αὐτῆς. Πα. ἀδὲν ὦ Ἀφροδίτη. σὺν δὲ ἡδέως ἂν ἀκούσαιμί σε, τὰ πάντα διηγουμένης. Αφρ. αὕτη θυγάτηρ μὲν ἐστὶ Λήδας, ἐκείνης δὲ καλῆς. ἐφ' ἣν ὁ Ζεὺς κατέπτη, κύκνῳ [1] ἡμφιεσμένῳ. Παρ. ποία δή τις τὴν ὄψιν; Αφρ. λευκὴ μάλ'. οἵαν εἰκὸς οὐκ κύκνια μαχεμένην. ἁπαλὴ δὲ, ὡς σὺ ὁρᾷς περαιτέρω. γυμνὰς τε πολλὰ, καὶ παλαιστικὴ. καὶ ὅταν δή τι περισπάσασα, ὥστε καὶ πόλεμον ἀμφ' αὐτῇ γενέσθαι, ὃν Θησεὺς [4] ἄκουσαν ἐπαράσατο. ἐμοὶ μὲν, ἀλλ' ἐπιδηλοῖ εἰς ἀκμὴν καθίσῃ, πάντες οἱ ἄριστοι τῶν ἀχαιῶν ἐπὶ τὸν μνηστῆρα ἀπήντησαν. ἐνθενδὶ δὲ Μενέλαος ὁ Πελοπιδῶν γένους. εἰ δὲ βούλει, ἐγὼ σοι καὶ διεξέλθω τὸν γάμον. Πα. πῶς φῄς; τὸν δὴ γαμηθέντα; Αφρ. νὴ εἰ σὺ, καὶ ἄρρωστος. ἐγὼ δὲ οἶδα ὡς χρὴ τὰ πιεῖσθαι ὁρᾶν. Πα. πῶς; ἐτέλω γὰρ ἐκ αὐτὸς εἰδέναι. Αφρ. σὺ μὲν has nuptias tibi conficiam. *Par.* Iuvenis es adhuc, & rusticus.

res, sed ex Græcia aliquam, aut Argivam, aut Corinthiam, aut Lacænam, qualis est Helena illa juvenis, & formosa, nec me ulla in re inferior, & quod maximum est, amori quoque dedita: illa enim si vel solum te aspexerit, sat scio relictis omnibus, seque ceu in deditionem tradita, sequetur, tecumque habitabit: omnino & tu de ipsa nonnihil audisti. *Par.* Nihil Venus. Nunc autem omnia libenter audiero, quæ de ipsa narrabis. *Ven.* Hæc [1] filia est formosæ illius Ledæ, ad quam in cygnum conversus Iupiter devolavit. *Par.* Qualis verò est aspectu? *Ven.* Candida, qualem è cygno prognatam par est esse: tenera, ut quæ in ovo nutrita fuerit, plerumque exercens sese, & rei palæstricæ dedita. Quæ tanto studio passim expeditur, ut & bellum ipsius causa susceptum fuerit, cùm [3] Theseus illam nondum nubilem rapuisset. Postea verò cùm jam ad florem ætatis perveniisset, Græcorum præstantissimi quique ad petendas illius nuptias se contulerunt. Sed Menelaus ex Pelopidarum genere oriundus, reliquis est antepositus: si tamen velis, Quid dicis? jamne nuptæ? *Ven.* Ego verò novi quo pacto talia perficiantur. *Par.* Quomodo? volo enim & ipse scire. *Ven.* Tu quidem

ad

1 *Filia est formosa illius Ledæ*] Iupiter Cygnus Lædam compressit Tyndari regis uxorem, quæ ovum peperit, unde nati sunt Dioscuri Pollux & Castor & Helena Homer. Il. 14. Ovid. 6. Metam. explicatio hujus fabulæ est Apud Athen. lib. 2. de Helena. vide Plin. l. 35. c. 3. *Cogn.*

2 Γενόμαν δ', ποία δή τις τὴν ὄψιν] Excidit Paridis personæ notatio. Scilicet fuisse, γενόμαν δ'. Πα. ποία δή τις. Marc.

3 *Theseus*] De hoc raptu Isocr. in Encom. Helenæ. *Cogn.*

4 Ἄκουσαν ὁμολογίαν] Aristæn. ἄκουσα τὰ παρὰ καιρὸν πραγόμενα. Interp. Aristoph. Achar. dixi alibi. Habes hanc historiam Dialog. Mort. & lib. ver. hist. *Bourd.*

ἀποδημήσεις ἐπὶ θάλατταν δὲ τὴν Ἑλλάδος. καὶ πειδὰν ἀφίκῃ εἰς τὴν Λακεδαίμονα, ὀφθήσῃ σε ἡ Ἑλένη. τοῦτο δέ, ἐμοὶ μὲν εἴη τὸ ἔργον, ὅπως ἐραστήσεταί σου, καὶ ἀκολουθήσῃ. Πα. τοῦτ' αὐτὸ ἄπιστον εἶναί μοι δοκεῖ, τὸ ἀπολιπόντα τὴν ἀνδρα, ἡδέως[1] βαρβάρῳ ξένῳ συνεκπλεῦσαι. Αφρ. θαῤῥεῖ τούτου γε ἕνεκα. παῖδε γάρ μοι ἐστὸν[2] δύω καλώ, Ἵμερος, καὶ Ἔρως. τούτω σοι συνοδοιπόρω ἡμέρως τε καὶ οὐδὲν ὑβριστὰ ἐσομένω. καὶ ὁ μὲν Ἔρως, ὅλως παρελθὼν εἰς αὐτὴν, ἀναγκάσῃ τὴν γυναῖκα ἐρᾶν. ὁ δὲ Ἵμερος, αὐτὸς σοι ἀξιαγάστους, τοῦ ὅτου ἐστὶν, ἱμειρόντι ἔσῃ, καὶ ἐρασμίους, καὶ αὐτὴ ἅμα συμπαρῶσα, δεήσομαι καὶ τὰ χαρίεντα ἀκολουθεῖν. ἅπαντες αὐτὴν ἀναπείσομεν. Πα. ὅπως μὲν πάντα χωρήσῃ, ἄδηλον ὦ Ἀφροδίτη. πάλαι δὲ ἐρῶ γε ἤδη τῆς Ἑλένης. καὶ σὸν οἶσθ' ὅπως καὶ ὁρᾶν αὐτὴν οἴομαι. καὶ τάλαι σύ τε ἡ Ἑλλάδος, καὶ τὴν Σπάρτην ἐπιδημῶ, καὶ ἐπάνειμι ἔχων τὴν γυναῖκα, καὶ ἄχθομαι, ὅτι μὴ πάντα ταῦτα ἤδη ποιῶ. Αφρ. μὴ σεαυτὸν ἐραδίᾳς ὦ Πάρι, πρὶν ἐμὲ τὴν σεμνήστριαν, καὶ νυμφαγωγὸν, ἀμείψασθαι τῆς κρίσεως. πρίν γὰρ καμὲ νικηφόρον ὑμῖν συμπαρεῖναι, καὶ ἑορτάζειν ἅμα καὶ τοὺς γάμους, καὶ τὰ ἐπινίκια. πάντα γάρ ἔνεστί σοι, τὰ ἐρωτικὰ, τὸ καλὸν, τὸ γάμου τούτου δ' μήλου πρίασθαι. Πα. δέδοικα μή με ἀμελήσεις καὶ τῆς κρίσεως. Αφρ. βάλε θαῤῥῶν; ad perlustrandam Græciam proficisceris, atque ubi Lacedæmona perveneris, Helena te videbit. Postea meum erit efficere, ut tui amore capiatur, teque sequatur. *Par.* Hoc ipsum etiam incredibile esse mihi videtur, ut illa relicto conjuge, cum barbaro & peregrino homine velit è patria navigare. *Ven.* Bono hac de causa esto animo. Duo enim mihi sunt formosi liberi, Amabilitas & Cupido: hos tibi tradam, ut sint itineris duces. Ac Cupido quidem totus in illam ingressus, mulierem amare coget. Tibi verò circumfusa Amabilitas, id quod ipsa est, expetibilem te reddet, & amabilem. Ipsa etiam una præsens, Gratias rogabo ut te comites præbeant: omnes ipsam ad hoc quod volumus, impellemus. *Par.* Quomodo fortassis hoc procedet, Venus, incertum est. Verumtamen amo jam Helenam, & nescio quo pacto etiam videre ipsam mihi videor, & Græciam versus navigo, & in Sparta peregrinor, cumque uxore revertor, & doleo quòd non omnia hæc jam nunc facio. *Ven.* Ne priùs amaveris Pari, quàm pronubam me, & nuptiarum conciliatricem, judicio hoc remuneratus fueris. Decet enim & me victoria potitam vobis adesse, & celebritatem perage-

re nuptiarum pariter & victoriæ. Omnia enim hæc licet tibi, & amorem, & formam, & nuptias pomo isto mercari. *Par.* Ac metuo ne me post latum judicium negligas. *Ven.* Vis ut tibi jurem? *Par.*

1 Βαρβάρῳ] Phrygi. notum. Iidem Barbaricarii & Phrygiones l. 7. Cod. *De palat. sacr. largit.* Bourd.

2 Δύω καλὼ] Male antea δύο καλῶ. Idem.

3 Ἵμερος καὶ Ἔρως] Dixi ad illud Petron. *tu desiderium, tu voluptas:* sequens Dialogus totus Homericus est. *Idem.*

1 Ma-

Πα. μηδαμῶς, ἀλλ' ὑπόχυε πάλιν. Αφρο. ὑποχυῶμεν δή σοι τὴν Ἑλένην ξυμβιοῦσαν γυναῖκα, καὶ ἀπολαβοῦσαν μὲ ἐπ' αὐτὴν, καὶ ἀφίξεσθαι παρ' ὑμᾶς εἰς τὴν Ἴλιον, καὶ αὐτὴ παρίσομαι, καὶ συμπράξω τὰ πάντα. Πα. καὶ τὸ ἔρωτα, καὶ τὸν ἵμερον, καὶ τὰς χάριτας ἄξεις; Αφρο. πάνυ μὲν οὖν. καὶ τὸν πόθον, καὶ τὸν ὑμέναιον αὖθις τούτοις ξυνελήψομαι. Πα. ἀκοῦν ἐπὶ τούτοις δίδωμι τὸ μῆλον, ἐπὶ τούτοις λάμβανε.

Par. Nequaquam, ſed promitte denuo. *Ven.* Promitto igitur fore, ut Helenam uxorem tibi tradam, teque ad ipſam proficiſcentem comiter: deinde ut illa Ilium ad vos veniat. Atque adeò præſens adero, & ad omnia opitulabor. *Par.* Simulne & Amorem, & Amabilitatem, & Gratias adduces? *Ven.* Bono ſis animo: & Deſiderium, & Hymenæum præterea aſſumam. *Par.* Ob hæc igitur do tibi pomum, ob hæc accipe.

ΑΡΕΩΣ, ΚΑΙ ΕΡΜΟΥ.

MARTIS ET MERCVRII.

ΑΡΗΣ.

Ἠκουσας ὦ Ἑρμῆ οἷα ἠπείλησεν ἡμῖν ὁ Ζεὺς, ὡς ὑπερόπτης, καὶ ἀπίθανα; λύειν ἐπηλήσειν, φησὶν, ἐγὼ μὲν σε ἐκ τοῦ οὐρανοῦ σειρᾷ κρεμάσω, ὑμεῖς δὲ ἐμοῦ ἀπεκρεμασθέντος, καθαπαὶ βιάζεσθέ με, μᾶλλον ποιήσετε. ἃ γὰρ δὴ καθελκύσετε. εἰ δ' ἐγὼ θελήσαιμι ἀνελκύσαι, ἃ μόνον ὑμᾶς, ἀλλὰ καὶ τὴν γῆν ἅμα, καὶ τὴν θάλασσαν συναρτήσας μετεωριῶ. καὶ τἄλλα ὅσα καὶ σὺ ἀκήκοας. ἐγὼ δὲ ὅτι μὲ κρείττων ἁπάντων ἀμείνων, καὶ ἰσχυρότερός ἐστιν, οὐκ ἂν ἀρνηθείην. ὁμῶς δὲ εἰ τοσούτων ὑπερφέροιμι ὡς μὴ καθαλοίην αὐτὸν, κἂν τὴν γῆν κἂν τὴν θάλασσαν ἀναλάβωμαι, οὐκ ἂν πεισθείην. Ερ. σύφημί σ' ὦ Ἄρες. ἃ γὰρ ἀσφαλὲς λέγειν τὰ τοιαῦτα, μὴ καί τι κακὸν ἐπολαύσωμεν τῆς

MARS.

Audiſtin' Mercuri qualia nobis Iupiter fit minatus, quàm ſuperba, quamque abſurda? Ego, inquit, ſi voluero, catenam ex cœlo demittam, unde ſi vos ſuſpenſi me vi detrahere conemini, luſeritis operam? nunquam enim deorſum traxeritis. Contrà ego ſi velim illam in altum attrahere, non vos ſolum, ſed terram, & mare ſimul ſubvectum in ſublime ſuſtulero. Ad hæc alia, quæ audire potuiſti. At ego, ſiquidem cum uno quolibet conferatur ſingulatim, ita præſtantiorem eum eſſe, viribuſque ſuperiorem non negaverim: ſed unum tam multis antecellere, ut eum pondere nequeamus vincere, etiam ſi terram & mare nobis adjunxerimus, non crediderim. *Merc.* Bona verba Mars. Neque enim talia dicere tutum eſt, ne quid fortè mali ex hac petulantia

φλυαρίας. Αρης. οἴμ γάρ μειπτὸς πανὸς ἂν ταῦτα εἴπειν, ἀχὶ ϗ πρὸς μῆνον σὶ, ὃν ἐχμυθεῖν ἠπιστάμην; ὁ γὰν μάλιστα μαλοῖον ἐδοξί μοι ἀκούειν μιάζυ τ ἀπειλῆς, οὐκ ἂν δυναίμην σιωπῆσαι πρὸς σί. μίμνημαι γαρ ὰ πρὸ πολλοῦ, ὁπότε ὁ Ποσειδῶν, καὶ ἡ Ἥρα, καὶ ἡ Ἀθηνᾶ ἐπανασταντες, ἐπιβάλοιτο ξυδῆσαι αὐτὸν λαβοντες, ὡς παντὶ τῷ δεδιώς. κ) ταῦτα πρὶς ὄγκ. καὶ εἰ μὴ γε ἡ Θέτις καπελιπασα σκάλεσιν αὐτῷ συμμαχον Βριάρεων ἑκατόγχειρα ὄντα, καὶ ἐδεδίει αὐτῷ κεραυνῷ, καὶ βροντῇ. ταῦτα λογιζομένῳ, ἐπῃδί μοι γελᾶν ἐπὶ τῇ καλλιρημοσύνῃ αὐτοῦ. Ερ. σιώπα. δύφημ. ὑγὰρ ἀσφαλὲς ἅπα σοὶ λέγειν, ἅπα ἐμοὶ ἀκούειν τὰ τοιαῦτα.

capiamus. *Marc.* An verò credis apud quemlibet hæc dicturum me? Imò apud te solum id audeo, quem linguæ continentis esse novi. Sed quod mihi maximè ridiculum videbatur, tum quum hæc minitantem audirem: haud queam apud te reticere. Etenim memini cùm non ita multò ante Neptunus, Iuno & Minerva, mota adversus eum seditione, molirentur comprehensum illum vincire, quantopere formidans in omnem speciem se verterit, idque cùm tres tantùm essent. Ac nisi Thetis miserata, Briareum centimanum ac opem ipsius vocasset, cum ipso fulmine & tonitru vinctus fuisset. Hæc reputanti mihi succurrebat ejus magniloquentiam ridere. *Merc.* Tace, bona verba. Neque enim tutum est ista vel tibi dicere, vel audire mihi.

ΠΑΝΟΣ, ΚΑΙ ΕΡΜΟΥ.

ΠΑΝ.

Χαῖρε ὦ πάτερ Ἑρμῆ. Ερ. νὴ κ) σύ γε. ἀλλὰ πῶς ἐγὼ σὸς παπήρ; Παν. οὐχ ὁ κυλλήνι Ἑρμῆς ὢν τυγχάνεις; Ερ. καὶ μάλα. πῶς οὖν ὑός ἐμὸς εἶ; Παν. μοιχίδιός εἰμι, ἐξ ἔρωτός σοι ξυμβάν. Ερ. νὴ Δία πεύγω ἴσως τινος μοιχεύοντος αἶγα. ἐμὸς γὰρ πῶς κέρκον ἔχων, καὶ ῥῖνα τοιοῦτον, καὶ πώγωνα λάσιον, κ) σκέλη δίχηλα, Ϲ τραγικὰ, καὶ ὄρχεις ὕστερ τοὺς τραγούς; Παν. ὅσα ἂν λοιδορήσῃς εἰς ἐμὲ, τ σαυτοῦ ἡὸν ὦ πάτερ ἐπο-

PANOS ET MERCVRII.

PAN.

Salve pater Mercuri. *Merc.* Salve utique & tu. Sed quomodo ego sum tuus pater? *Pan.* Annon es Cyllenius ille Mercurius? *Merc.* Maximè. Quomodo igitur filius meus es? *Pan.* Adulterinus sum, ex amore tibi natus. *Merc.* Per Iovem hirci forsitan alicujus qui capram adulteravit. Nam meus quomodo fueris, qui & cornua habes, talemque nasum, & barbam hirtam, & pedes bifidos, hircinosque, præterea caudam super natibus? *Pan.* Quæcunque in me conviciando dicis, iis tuum ipsius filium pa-

νείδισον Δόκφαίνη. μᾶλλον δ' σεαυτὸν, ὃς τοιαῦτα γίνεσθε, καὶ παιδοποιεῖσθε. ἐγὼ δ' ἀναίτιος. Ερ. τίνα δὴ ἐστὶ φὴς σε μητέρα; ἢ ποῦ ἔλαθον αἶγα μιχθοῦσα ἔγωγε; Παν. σὺ μὲν οὐκ ἐμίχθης, ἀλλ' ἀνάμνησον σεαυτὸν εἴποτε ἐν Ἀρκαδίᾳ παῖδα ἐλεύθεραν ἐβιάσω. τί δακνὸν τὸ δάκτυλον ζητεῖς, καὶ ἐπιπόλυ δάκρεις; τὴν Ἠμφέλη λίγω Πηνελόπην. Ερ. εἶτα τί παθοῦσα ἐκείνη ἀντ' ἐμοῦ τράγῳ σε ὁμοῖον ἔτικεν; Παν. αὐτὴς ἐκείνης λόγον σοι ἐρῶ. ὅτε γάρ με ἐξέπεμπεν ἐπὶ τὴν Ἀρκαδίαν, ὦ παῖ, μήτηρ μὲν σε ἔφη ἐγὼ εἰμὶ Πηνελόπη ἡ σωφρονεστάτη. τὸν πατέρα δ' γίνωσκε δὲν ἔχων Ἐρμοῦ τὸ Μαίας καὶ Διός. εἰ δ' κερασφόρος καὶ τραγοσκελὴς ἐσσὶ, μὴ λυποῦ σε. ὁπότε γάρ μοι συνῆν ὁ πατὴρ ὁ σὸς, τράγῳ ἑαυτὸν ἀπῄκασεν ὡς λάθοι. καὶ διὰ τοῦτο ὅμοιος ἀπέβης τῷ τράγῳ. Ερ. νὴ Δία μίμημα ποιήσας τι πιθανόν. ἐγὼ δὴ ὁ ἐπὶ κάλλει μέγα φρονῶν, ἔπ ἀγροίκῳ αὐτὸς ἂν, ὃς πατὴρ κεκλήσομαι, καὶ γέλωτα ὀφλήσω πᾶσιν ἐπὶ τῇ ἀπαιδίᾳ; Παν. καὶ μὴν ἐγκαιρυνῶ σε ὡς πάνυ. [1] μουσικός τε γάρ εἰμι, κ συρίζω [2] πάνυ κομψευρῶν. καὶ ὁ Διόνυσος οὐδὲν ἄνευ ἐμοῦ ἀνὰ ποιεῖν δύναται, ἀλλὰ ἑταῖρον καὶ ξυμπαίκτην πεποίηκέ με. καὶ ἠγέμονα αὐτῷ δ χορῶ. καὶ τὰ πρόβατα δ' οἱ ἐμὰ σαίνει μου ὁπόσα περὶ Τέγεαν κ ἀνὰ

pater, probrosum declaras, imò potiùs te ipsum qui ejusmodi generas, taleisque liberos procreas. Ego verò extra culpam sum. *Merc.* Quam verò etiam dicis esse tuam matrem? Num alicubi nescius cum capra adulterium commisi? *Pan.* Non commisisti adulterium cum capra: sed reminiscere num aliquando liberam puellam in Arcadia per vim stupraris. Quid mordendo digitum, quæris, ac diu dubitas? Icarii filiam dico Penelopen. *Merc.* Quid igitur illi accidit quòd pro me, hirco te simile peperit? *Pan.* Illius ipsius dicta tibi referam. Quando enim me in Arcadiam ablegabat, ô puer, inquit, tua quidem mater ego sum, Penelope Spartana: noris autem te patrem habere Deum, Mercurium illum Maiæ & Iovis filium. Quòd si cornutus es, ac pedibus hircinis, ne id ægrè tibi sit. Quando enim mecum rem habebat pater tuus, hirco se ipsum assimilaverat, ut lateret: & ob id hirco similis evasisti. *Merc.* Per Iovem memini me tale quiddam facere. Ego igitur ille qui ob formam elato sum animo, qui sum adhuc imberbis, tuus pater vocabor, & ob egregiam prolem omnium irrisioni obnoxius ero? *Pan.* Atqui pater, non futurus sum tibi dedecori: Musicus enim sum, & fistula prorsus stridulum cano. Nihilque sine me facere potest Bacchus: sed socium & consaltatorem me fecit, & chorum ipsi duco. Quin & ovilia mea si videas, quot & circum Tegeam, & per

1 Μουσικὸς γάρ εἰμι] Sic in Bacch. & δικαστὴρ. Copiosè Nonn. Dionys. Interpret. Theocriti, & Virg. *Bourd.*

2 Πάνυ κομψευρῶν] Λαμπρὸν, ἡδὺ, ut in schol. Theocr. Idyll. 7. κομψευρὸν ῥῆμα, λαμπρὸν, ἡδύ, μεταφορικῶς. τὰ γὰρ ἐξοπλα τῶν ἐδισμένων ἡδύτητα τινὰ γλώσσῃ. Tangit aliam interpretationem. & hæc verba Micyll. interp in quibusdam libris legitur λιγυρὸν, sed καπυρὸν, verbum rusticum, ut in Longi ποιμ. ὦφ-

τὸ Παρθένιον ἔχω, πάνυ ἡδόμενος. ἄρχω δὲ καὶ τῆς Ἀρκαδίας ἁπάσης. στρατοῦμαι δὲ καὶ Ἀθηναίοις συμμαχήσας, ὅτε μοι ἠρίστευσα ἐν Μαραθῶνι, ὥστε καὶ ἄεθλόν μοι τὸ ὑπὸ τῇ ἀκροπόλει στηλαῖον. ἢν οὖν εἰς Ἀθήνας ἔλθῃς, ἴσθι ὅσον σοὶ ὁ Πανὸς ὄνομα. Ερ. εἰπὲ δή μοι, γεγάμηκας ὦ Πάν; ἢ τοῦτο μὲν οἰόμεθα καλεῖσθαι σε. Παν. ἠδυμαῦν, ὦ πάτερ. [1] ἐρωτικὸς γάρ εἰμι καὶ οὐκ ἀνέχομαι σιωπῶν μέχρι. Ερ. παῖς εἶχε δηλαδὴ ἐπιθαύνειν. Παν. σὺ μὲν σκώπτεις, ἐγὼ δὲ, τὴν τε Ἠχοῖ, καὶ τὴν [2] Πίτυν σιωπῶμι, καὶ ἀπέσπασε παῖς ἐμὲ Διονύσου Μαινάσι. ἐγὼ πάνυ ἀσμενίζομαι ἐπὶ αὐτῶν. Ερ. οἶδα ἐγὼ ὅ, τι χαρίσῃ ὦ πίτυον παρέξας μίτωσι μοι; Παν. ἐξέσπευδε ὦ πάτερ. ἡμεῖς δὲ, ἰδοὺ μὰ ταῦτα. Ερ. καὶ ἐθέσπιδι μοι, ἐ φιλόφρονε. πατέρα δὲ ὅρα μὴ καλέσῃς με, ἀκούοντός γε πως.

per Parthenium habeo, admodum gaudeas. Toti etiam Arcadiæ impero. Nuper quoque Athenienſibus opem ferens ita ſtrenuè in Marathone me geſſi, ut fortitudinis præmium retulerim, ſcilicet antrum illud quod eſt ſub arce. Quòd ſi igitur Athenas veneris, cognoices, quantum ibi ſit nomen Panos. *Merc.* At dic mihi Pan, jamne uxorem duxiſti? hoc enim opinor, dictitant te. *Pan.* Nequaquam pater, amori enim ſum deditus, nec cum una rem habere contentus eſſem. *Merc.* Capras videlicet inis. *Pan.* Tu quidem cavillaris. At ego cum Echone & Pity, omnibuſque Bacchi Mænadibus rem habeo: & magno ſtudio ab ipſis obſervor. *Merc.* Scis igitur, fili, quid mihi primùm petenti, gratificaturus ſis. *Pan.* Impera, Pater, nos autem hæc videbimus. *Merc.* Et accede ad me, & me amanter complectere. Vide autem ne me patrem quoquam audiente appellaris.

διόπερ ὡς ἐπάλξεσιν πατρῷον τὸ πρακτὸν ἐς τὸ ἄχρηστον τῷ συρίγματι· ὃ ἂν γένοιτο οἷον ἐν κερκίδι σκόλοψ διατεθρυμμένῳ. *teſtarum ſpinus.* Qua de re viri Clariſſimi Iſaac. Caſaub. ad Suet. Theod. Marcil. ad Perſ. *Bourd.*

1 Ἐρωτικὸς γάρ εἰμι] Sic Pan dictus φιλοπαρθένῳ, Achill. Tat. lib. 8. & ἐρωτικὸς. Long. lib. 2. *Idem.*

2 Πίτυν] Suid. in Pitus: Nonn. Dionyſ. lib. 2. Propert. lib. 1. Male in quibuſdam Πυτὴ. in Anglic. Πυθὴ. Idem.

APOL-

ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΔΙΟΝΥΣΟΥ.

ΑΠΟΛΛΩΝ.

Τί ἂν λέγοιμι ὁμοπατρίους ὦ Διόνυσε ἀδελφοὺς εἶναι Ἔρωτα, καὶ Ἑρμαφρόδιτον, καὶ Πρίαπον, ἀνομοίους ὄντας τὰς μορφὰς, καὶ τὰ ἐπιτηδεύματα; ὁ μὲν γὰρ, παγκαλός, καὶ τοξότης, καὶ δυνάμιν ὑπερφυᾶ πεφορύβηται, ἀπάντων ἄρχων. ὁ δὲ, θῆλυς, καὶ ἡμίανδρος, καὶ ἀμφίβολος τὴν ὄψιν. σὺ δὲ ἀμφοτέρωθι ἔοικε τὸ μειρακιῶδες ἔτι ἔφηβός ἐστιν, εἴτε καὶ παρθένος. ὁ δὲ, καὶ [1] πέρα τοῦ δέοντος ἀνδρικὸς ὁ Πρίαπος. Διο. μηδὲν θαυμάσῃς ὦ Ἀπολλον. ἡ γὰρ Ἀφροδίτη αἰτία τούτου, ἀλλὰ οἱ πατέρες, ἀμφοτεροι γεγενημένοι. ὅπερ γὰρ ὁμοπάτριοι πολλάκις ἐκ μιᾶς γαστρὸς, ὁ μὲν, ἄρσην. ἡ δὲ, θήλεια, ὥσπερ ὑμεῖς γέγονε. Απο. ναί. ἀλλ' ἡμεῖς ὅμοιοι ἐσμὲν, καὶ τὰ αὐτὰ ἐπιτηδεύομεν. τοξόται γὰρ ἄμφω. Διο. μέχρι μὲν τόξου, τὰ αὐτὰ ὦ Ἀπολλον. ἐκεῖνα δ' οὐχ ὁμοια. ὅπου μὲ Ἄρτεμις, ξενοκτονεῖ ἐν Σκύθαις. σὺ δ', μαντεύῃ, καὶ ἰᾷ τοὺς κάμνοντας. Απο. οἰᾷ γὰρ τῷ ἀδελφῷ χαίρειν τοῖς Σκύθαις, ἢ γε καὶ παρεσκεύασται, ἵν' τις ἕλλην ἀφίκηται πρὸς ἰς τὸν ταυρικὸν συνεπαλδύσῃ μετ' αὐτῶν, μυσαττομένη ἐκ σφαγάς; Διο. οὐκ ἐκεῖνη ποιοῦσα. ὁ μὲν γάρ τοι Πρίαπος, γελοῖον γάρ τι σοι διηγήσομαι, περὶ τοῦ Λαμψάκου

APOLLINIS, ET BACCHI.

APOLLO.

Numquid Bacche dixerimus fratres esse Cupidinem, Hermaphroditum, & Priapum, cùm sint forma & studiis dissimiles? Ille enim est omnino formosus & jaculator, nec parva potestate munitus, omnibus imperat. Hic autem effœminatus, ac semivir, & ambigua facie, ita ut dignoscere nequeas sit-ne adolescens, an virgo. Tertius autem Priapus, etiam supra modum virilis est. *Bac.* Ne mireris Apollo: non enim hujus rei causa est Venus, sed patres qui diversi fuêre: quandoquidem & ii qui eodem patre, eademque matre nascuntur, sæpenumero alius mas, alius fœmina, quemadmodum & vos nascuntur. *Apo.* Ita sanè. Sed nos similes sumus, iisdemque studiis tenemur: sagittarii enim ambo sumus. *Bac.* Quantum ad arcum attinet, eadem exercetis, Apollo: sed similia non sunt illa: quòd Diana hospites mactat apud Scythas: tu verò vaticinaris, & ægrotantibus mederis. *Apo.* An tu putas sororem delectari Scythis: quæ quidem se adornavit, siquis Græcus aliquando in Tauricam advenerit, ut cum eo inde enaviget, perofa mactationes illas? *Bac.* Rectè sanè illa. Sed hic Priapus (ridiculum enim quiddam narrabo tibi, quod cùm Lampsaci nuper essem, mihi

1 Πέρα τοῦ δέοντος] Διὰ τὸ ὑπερμέγεθες τοῦ αἰδοίου. Dixi alibi, vocant ἀκροτόμια: de qua dictione alibi. *Bourd.*

χθὲς μὲν οὖν, ἐγὼ μὲν παρῆειν τὴν πόλιν. ὁδὶ, ὑποδεξάμενός με, καὶ ξενίσας παρ' αὑτῷ, ἐπειδὴ ἀνεπαυσάμεθα ἐν τῷ συμποσίῳ ἱκανῶς [1] ὑποθερμασθέντες, κατ' αὐτὰς τὰς μέσας νύκτας ἐπαναστὰς ὁ μανιώδης, αἰθόμενος ἤ λέγειν. Απο. ἐπίεσαι σὺ; Δια. τοιοῦτόν ἐστι. Απ. σὺ δ' ἐπ' ἐκεῖνα τοίνυν; Δια. τί γὰρ ἄλλο, ἢ ἐκάλασεν; Απ. ὦμοι, τὸ μὴ καλεπῶς, μὴ δ' ἀγελαίως. συγγνώσῃ γὰρ εἰ καλόν σε ὄντα ἐπίοιτο. Δια. τοῦτο μὲν οὖν ἕνεκα κ' ἐπ' σὲ ἦν ὦ Ἄπολλον ἀφίκηται τὴν πεῖραν. καλὸς γὰρ σὺ, κἀκ κομήτης, ὡς κ' νὴ Φοῖβε ἂν σοι τὸ Πελοποννησιακὸν ἐπιχειρήσαι. Απο. ἀλλ' οὐκ [2] ἐπιχειρήσει μοι ὦ Διόνυσε. ἔχω γάρ μου τὸν κόμην κἀγὼ τόξα.

mihi accidit) Ego quidem ad urbem accesseram: ille verò me hospitio apud se exceptum, postquam quieti nos dedimus, in convivio abunde poti, circa mediam propè noctem exurgens ille generosus: sed pudet dicere. *Apo.* Solicitavit-ne te? *Bac.* Tale quid est. *Apo.* Tu verò quid ad hæc? *Bac.* Quid aliud, quam risi? *Apo.* Rectè sanè quòd nec acerbè, nec rusticè quicquam. Venia enim dignus est si te adeò formosum solicitavit. *Bac.* Hujus igitur rei gratia, etiam te, Apollo, solicitaverit; formosus enim tu & comatus es, ut vel sobrius Priapus ille aggredi te queat. *Apo.* Sed me non aggredietur: Nam præter comam, etiam arcum habeo.

1 Ὑποθερμασθέντες] Sic in Gall. βαθείας ἤδη ἐσπέρας ὑποθερμανθέντες. Heliod. lib. 1. & 2. Casaubon. ad Athen. Herald ad Mart. *Bourd.*

2 Ἐπιχειρήσει] Sic bis antea dixit ἐπίεσαι. Sic Eustath. lib. 5. Ism. & Ism. καὶ τι δεῖν ἐπιχείρων ἐφοπλίτευον. Heliod. lib. 1. ἐπιεζετο πόθος τῆς ἀθυμίας. Sic Latinis *tentare*. sic pag. 230. ταῖς αἰχίαις ἐπιζαίνεις. Cod. doctissimi Golmanni ἐπιχειρεῖς. Idem.

ΕΡΜΟΥ, ΚΑΙ ΜΑΙΑΣ.

MERCVRII ET MAIÆ.

ΕΡΜΗΣ.

[1] Ἔστι μάρ τις ὦ μῆτερ ἐν οὐρανῷ θεὸς ἀθλιώτερός ἐμοῦ; Μαι. μὴ λέγε ὦ Ἑρμῆ τοιοῦτον μηδέν. Ερ. τί μὴ λέγω, ὃς τοσαῦτα πράγματα ἔχω μόνος κάμνων, καὶ σχὼς τοσαύτας ὑπηρεσίας διαπαραμένω; ἐωθεν μὲ γὰρ ἐξαναστάντα, σαίρειν τὸ συμπόσιον δεῖ.

MERCVRIVS.

Est verò, mater, Deus quispiam in cælo me miserior? *Mai.* Ne quid Mercuri, hujusmodi dixeris. *Merc.* Quid non dicam, ego qui tot negocia solus sustineo, quibus delassor, in tam multa ministeria distractus? Nam mane surgendum est mihi, & verrendum convivii cœ-

1 Ἔστι γάρ τις] Hic Dialogus omnino turbatus in Mss. *Bourd.*

1 No-

καὶ ἀλφφύσσω τὴν ἐκκλησίαν, εἶτα διατίσσω ἥκιστα, περιστέναι τὸν Διΐ, καὶ ἀλφέρειν τὰς ἀγγελίας τὰς παρ' αὐτοῦ ἄνω καὶ κάτω ἡμεροδρομοῦσα. καὶ ἐπανελθοῦσα ἔτι κεκονιμένον, ὑποτίθησι τὴν ἀμβροσίαν. πρὶν δ' ἐγὼ τὸν νεώνητον τοῦτον οἰνοχόον ἥκειν, καὶ τὸ νέκταρ ἐγὼ σείχειν. τὸ δ' πάντων δεινότατόν, ὅτι μὴ δ' νυκτὸς καθεύδω μόνον τῶν ἄλλων, ἀλλὰ δεῖ με καὶ τότε τὸν Πλούτωνι [2] ψυχαγωγεῖν, καὶ νεκροπομπὸν εἶναι, καὶ παρεστέναι τῷ δικαστηρίῳ. ὡς γὰρ ἱκανά μοι τὰ τῆ ἡμέρᾳ ἔργα, σὺ παλαίστρας εἶναι, καὶ ταῖς ἐκκλησίαις κηρύττειν, καὶ ῥήτορας ἀποδιδάσκειν, ἀλλ' ἔτι καὶ νεκυικὰ συνδιατρίβειν μεμισθωμένον. καίτοι τὰ μὲν τῆ Λήδας τέκνα, παρ' ἡμέραν ἑκάτερος ἐν ὑφαρῇ καὶ οὐ ἀεὶ εἰσίν. ἐμοὶ δ', κατ' ἑκάστην ἡμέραν καὶ ταῦτα κἀκεῖνα ποιεῖν ἀναγκαῖον. καὶ ὁ μὲν Ἀλκμήνης καὶ Σεμέλης υἱὸς, ἐκγυναικῶν δυσὶν ἡμῖν ὑμνούμενοι, δύσκολον ἀφροδισιάδες. ὁ δὲ Μαίας τῆ Ἄτλαντος, ἀλφηστὴς μόνος αὐτοῖς. καὶ νῦν ἄρτι ἥκοντά με δεῦρο Σιδόνος παρὰ τῆ Κάδμου θυγατρὸς, ἐφ' ᾧ πέμψαι με ὀψόμενον ὅ, τι πράττοι ἡ παῖς, μηδὲ ἀναπαύσασθαι, πέμψαι αὖθις εἰς τὸ Ἄργος ἐποπτεύσοντα τὸν Δανάην. εἶτ' ἐκεῖθεν, εἰς Βοιωτίαν φησὶν ἐλθὼν, ἐπὶ τὸν Ἀντιόπην ἰδεῖν. καὶ ὅλως,

cœnaculum. Tum ubi curiam, in qua consultant, stravero, & singula composuero, Iovi assistendum, ac perferenda illius mandata toto die sursum ac deorsum cursitando: quumque reversus sum adhuc pulverulentus, apponenda ambrosia. Porrò priusquam [1] novitius iste pocillator advenisset, ego nectar etiam ministrabam. Quodque est omnium gravissimum: soli omnium ne noctu quidem quietem agere licet: sed oportet me etiam tunc defunctorum animas Plutoni adducere, maniumque ducem agere, & foro judiciali assistere. Neque enim mihi sufficiebant diurna negocia, quod versor in palæstris, quod in concionibus præconis vices obeo, quod oratores edoceo: nisi hæc quoque provincia accedat ut præterea res mortuorum componam. Atqui Ledæ filii alternis vicibus apud superos, atque inferos versantur. Mihi verò hæc & illa quotidie facere necesse est. Et hic quidem Alcmenæ, ille Semeles filius, ambo miseris mulieribus prognati, securi epulantur: at ego Atlantide Maia progenitus illis ministro. Quinetiam me recens Sidone à Cadmi filia reversum, ad quam miserat me visum quid ageret puella, cùm nondum respirassem, misit iterum Argos, visum Danaën. Rursum inde in Bœotiam profectus, inquit, obiter Antiopam visito: sed planè illud

1 *Novitius*] Ganimedem intelligit quem ab aquila raptum in cœlum transvectum ajunt. Autor Priapei carminis:

Raptus ab alite sacra
Miscet amatori pocula grata Jovi. Cogn.

2 Ψυχαγωγεῖν] Hinc Mercurius ψυχαγωγὸς, νεκρόπομπος, ψυχόπομπος, πομπαῖος, πομπεύς. quod facere credebatur virtute virgæ, de qua in dial. Panos & Mercurii. & Iulian. Imp. passim. Eadem virtus Plutoniana virgæ Pindar. Od. 9, Olympion. eadem Horarum virtus. Theocr. Idyll. 15. *Bourd.*

ἀπηχθόμην ἤδη. εἰ γὰρ μοι δυνατὸν ἦν, ἡδέως ἂν ἠξίουν πιπρᾶσθαι, ὥσπερ οἱ ἐν γῇ κακῶς δουλεύοντες. Μαι. Ἴσα ταῦτα ὦ πάτερ· χρὴ γὰρ πάντα ὑπηρετεῖν τῷ παιδί, νεανίαν ὄντα. καὶ νῦν ὥσπερ ἐπέμφθης, σπεῦδε εἰς Ἄργος. εἶτα εἰς τὴν Βοιωτίαν, μὴ καὶ πληγὰς βραδύνων λάβοις. [1] ὀξύχολοι γὰρ οἱ ἐρῶντες.

illud recusavi. Quare si possem, libenter venundari optarem, quemadmodum qui duram in terris servitutem serviunt. *Mai.* Missa fac ista, gnate: decet enim per omnia morem gerere patri, cùm sis juvenis. Ac nunc quò jussus es, Argos contende, deinde in Bœotiam, ne si tardior fueris, etiam plagas accipias: nam iracundi sunt qui amant.

1 Ὀξύχολοι οἱ ἐρῶντες] Sic in Contemp. Cætera hujus Dialogi pete in Cataplo. *Bourd.*

ΔΙΟΣ, ΚΑΙ ΗΛΙΟΥ.

ΖΕΥΣ.

Οἷα πεποίηκας ὦ πάτερ κάκιστε. ἀπολωλεκας τὰ ἐν τῇ γῇ ἅπαντα, μεσημβρίας ἀνοήτῳ πεπιστεύσας τὸ ἅρμα. ὃς τὰ μὲν, κατέφλεξε, πρόσγειος ὢν ἐφέρθης. τὰ δὲ, ὑπὸ κρύους ἀφθαρῶσαι ἐποίησε, πολὺ ἀπὸ τοῦ ἡλίου ἀπαγαγὼν τὸ πῦρ. καὶ ὅλως, οὐδὲν ὅ, τι οὐ ξυνετάραξε, καὶ ξυνέχεε. καὶ εἰ μὴ ἐγὼ ξυνεὶς τὸ γιγνόμενον, καταβαλὼν αὐτὸν τῇ κεραυνῷ, οὐδὲ λείψανον ἀνθρώπων ἐπέμεινεν ἄν. τοιοῦτον ἡμῖν τὸν καλὸν ἡνιόχον, καὶ διφρηλάτην ἐπέπομφας. Ηλι. ἥμαρτον ὦ Ζεῦ. ἀλλὰ μὴ χαλέπαινε, εἰ ἐπίσθην ἐμῷ πολλὰ ἱκετεύοντι. πόθεν γὰρ ἂν ἐγὼ ἠλπισα τηλικοῦτον χυνήσασθαι κακόν; Ζ. σὺ δ' ἦθες ὅστις ἐδεῖτο ἀκριβείας τὸ πρᾶγμα, καὶ ὡς εἰ βραχύτης ὀκνοῖη τὸν ὁδόν, οἰκεῖαν πάντα; ἠγνόεις δὲ καὶ τὸ ἵπ-

IOVIS ET SOLIS.

IVPITER.

Qualia fecisti ô Titanum pessime: qui quæ in terris sunt omnia perdidisti, stulto adolescenti commisso curru, qui alia quidem, ad terram delatus exustit, alia verò præ frigore corrumpi fecit, procul ab ipsis abstracto igne. Denique nihil non perturbavit, & confudit. Ac nisi ego animadversis iis quæ gerebantur, ipsum fulmine deturbassem, ne reliquiæ quidem ullæ hominum superessent: talem nobis pulchrum istum auriga, & currus gubernatorem emisisti. *Sol.* Peccavi, Iupiter, sed ne irascaris, si credidi puero multum supplicanti. Nam unde tantum futurum malum existimassem? *Iup.* Annon noras quàm multa diligentia negocium hoc opus haberet? & ut siquis etiam modicum excedat à via, pereant protinus omnia? Ignorabas etiam equo-

ταν ἢ ὑμῶν, ὡς δεῖ σωφρονεῖν ἀναγκη ἢ χαλινόν; εἰ γὰρ ἐνδώη τις. ἀφηνιάζουσιν οὗτοι. ὥσπερ ἀφαλῆ κἀμὲ τῶν ἐξηνεγκαν, ἅρμα μὲν, ἐπὶ τὰ λαιὰ, μετ' ὀλίγον δ', ἐπὶ τὰ δεξιὰ, κἀς τὸ ὑπαιθριον ἔδρομεν ἐνίοτε, κἀκ ἄνω, κἀ κάτω, ὅλως ἔνθα ἐβούλοντο αὐτοί. ὁ δὲ, οὐκ εἰχον ἃ, τι χρήσαιτο αὐτοῖς. Ηλι. πῶς μὲ πάντα ἠπιστάμην, κἀκ λάθ τοῦτο ἀντεῖχον ἐπιπολὺ, κἀ οὐκ ἐπίστευον αὐτῷ τῷ ἔλασιν. ἐπεὶ δ' κἀπελιπαίνησε δακρύων, κἀ ἡ μήτηρ Κλυμένη μετ' αὐτοῦ, ἀναβιβασάμην ἐπὶ τὸ ἅρμα, ὑπεθέμην ὅπως μὲ χρὴ βεβηκέναι αὐτόν, ἐφ' ὁπόσον δ' ἐς τὸ ἄνω ἀφίοιτο, ὑπερενεχθεῖσαν. εἶπα δὲ τὸ κάτωθεν αὖθις ἐπινεύειν, κἀ ὡς ἐγκρατὴς εἴη τῶν ἡνιῶν, κἀ μὴ ἐφίεσθαι τῷ ὁρμῷ τῶν ἵππων. εἶπον δ' κἀ ἡλίκης ὁ κίνδυνος, εἰ μὴ ὀρθὸν ἐλαύνοι. ὁ δὲ, παῖς γὰρ ἦν, ἐπῶσάς τοσοῦτον πυρὸς, κἀ ἐπικύψας ἐς βάθος ἀχανὲς, ἐξεπλάγη, ὡς τὸ εἰκὸς. οἱδὲ ἵπποι, ὡς ἤσθοντο οὐκ ὄντα ἐμὲ τὸ ἐπιβεβηκότα, καταφρονήσαντες δ' μαινομένως, ἐξεληράκοντο τὸ ὁδοῦ, καὶ τὰ δεινὰ τοῦτα ἐποίησαν. ὁδὲ ζῆλος ἠλίας ἀφεὶς, οἶμαι δεδιὼς μὴ ἐκπέσῃ, αὐτὸς ἅμα τοῦ τῆς αἴτιος. ἀλλὰ ἐκεῖνός πῃ κεῖ ἴσχ τῶν δίκην, κἀμοὶ ὦ Ζεῦ, ἱκανὸν τὸ πάθος. Ζ. ἱκανὸν λέγεις, τοιαῦτα τολμήσας; νῦν μὲν ἂν συγγνώμην ἔχοιμι σοι. ἐς δ' τὸ λοιπὸν, ἰὼ τι ὄμοιον ἐξαμάρτῃς, ἢ τινα τοιοῦτον σαυτοῦ ἀμείνονα ἐκπέμψῃς, αὐτίκα εἴσῃ ὁπόσον δ' σοῦ πυρὸς ὁ κεραυνὸς πυρροδίστερος. ὡς ἐκείνου μὲν, αἱ ἀδελφαὶ θαπτέτωσαν ἐπὶ τοῦ Ηριδανοῦ, ἵνα δὴ ἔπεσεν ἀκὶ φρώξῃς, ἤλεκτρον ἐπ'

equorum vehementiam, ut oporteat vi quadam continere frænum? Siquis enim illis permittat, statim frænos detrectant, ut nimirum istum contumaciter abstulerunt, nunc quidem ad lævam, paulò post verò ad dextram: interdum etiam in cœpti cursus contrarium: sursum denique ac deorsum, quocunque ipsis libuisset. Ille verò nesciebat quomodo iis esset utendum. *Sol.* Hæc quidem omnia sciebam, ideoque diu resistebam, nec ipsi aurigationem credebam. Sed postquam lachrymando obsecravit, & cum ipso Clymene mater, in currum impositum submonui, quomodo oporteret ipsum viæ insistere, quantum verò in sublime agitantem, sursum ferri: deinde rursus in declive vergere: utque habenas regere, nec equis impetum permittere deberet. Dixi etiam quantum periculum esset, si non recta via ageret. At ille, puer enim erat, conscenso tanto igne, & vastæ adeò profunditati supernè incumbens, ut consentaneum est, obstupuit. Equi verò ut senserunt non me esse eum qui conscedisset, contempto adolescentulo, è via diverterunt, & hæc tanta mala perpetrarunt. Ille autem dimissis habenis, metuens, opinor, ne excideret ipse, gyrum rotæ apprehendit ac tenuit. Sed & ille jam pœnas suas dedit, & mihi, Iupiter, satis supplicii, luctus hic est. *Iup.* Satis, inquis, qui talia ausus sis? At nunc quidem veniam tibi tribuo: sed in posterum siquid simile deliqueris, aut talem quempiam tui successorem emiseris, continuò senties quanto fulmen nostrum igne tuo sit ardentius. Quare illum quidem sorores ipsius ad Eridanum sepeliant, ubi curru excussus decidit, electrum

αὐτοῦ δακρύσαι. καὶ αἴγειροι γενέσθωσαν ἐπὶ τοῦ πάθους. σὺ δὲ, συμπηξάμενος τὸ ἅρμα, κατάγαγε καὶ ὁ ῥυμὸς αὐτῷ, καὶ ἄτερος τῶν τροχῶν σκυτίτερπλος, ἕλκωσι, ὑπαγαγὼν τοὺς ἵππους. ἀλλὰ μέμνησο τούτων ἁπάντων.

ctrum ipsi illachrymantes. Deinde in populos præ dolore convertantur. Tu verò compacto curru (fractus enim est temo ejus, & attrita rotarum altera) subactis equis aurigare. Sed horum omnium memor esto.

ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΕΡΜΟΥΣ.

APOLLINIS ET MERCVRII.

ΑΠΟΛΛΩΝ.

Ἔχεις μοι εἰπεῖν ὦ Ἑρμῆ, πότερος ὁ Κάστωρ ἐστὶ τούτων, ἢ πότερος ὁ Πολυδεύκης; ἐγὼ γὰρ οὐκ ἂν ῥᾳδίως ἔχοιμι εἰπεῖν. Ερ. ὁ μὲν χθὲς ἡμῖν ξυγχυθεὶς μάχῃ, οὑκεῖνος Κάστωρ ἐστίν. ὁ δὲ, Πολυδεύκης. Απο. πῶς ῥᾳδίως γνώσεις; ὅμοιοι γάρ. Ερ. ὅτι μὲν ὦ Ἄπολλον, ἔγωγε ἐπὶ τοῦ προσώπου τὰ ἴχνη τοῦ τραυμάτων, ἃ ἔλαβε παρὰ τοῦ ἀντιδιαιτῶν πυκτεύων. καὶ μάλιστα ὁ πόδα τὸν τοῦ Βέβρυκος Ἀμύκου ἐτρώθη, τοῦ Ἰάσονι συμπλέοντος. ἄτερος δὲ, οὐδὲν τοιοῦτον ἐμφαίνει, ἀλλὰ καθαρός ἐστι, καὶ ἀπαθὴς τὸ προσωπον. Απο. ὥστε, διδάξας τὸ γνωρίσματα. ἐπὶ τἆλλα ἅπαντα, ἴσασι, δοκῶ τὸ ἡμίτομον. καὶ ἀσπὶς ὑπερφαίνει, καὶ ἀκόντιον ἐν τῇ χειρὶ, καὶ ἵππω ἑκατέρω λευκός. ὥστε πολλάκις ἐγὼ τὸν μὲν, προσεῖπον Κάστορα, Πολυδεύκην δὲ τὸν δὲ, τοῦ Πολυδεύκους ὀνόματα. ἀτὰρ εἰπέ μοι καὶ τόδε, τί

APOLLO.

Dicere mihi potesne, Mercuri, uter istorum Castor sit, aut uter Pollux? ego enim non facilè ipsos discrevero. *Merc.* Ille qui nobiscum heri vertatus est, Castor erat: hic verò est Pollux. *Ap.* Quomodo dignoscis? sunt enim similes. *Merc.* Quoniam hic, ô Apollo, habet in facie vestigia vulnerum, quæ pugilatu certans, aliquando ab adversariis accepit: ac in primis quibus à Bebryce Amyco vulneratus est, quando cum Iasone Colchos navigabat. Alter autem nihil tale præ se fert, sed pura est, & illæsa facie. *Ap.* Operæ precium feciſti, qui notas quibus dignosci queant, me docueris. Nam cætera certè omnia æqualia sunt, ovi pars dimidia, stella desuper imminens, & jaculum in manu, & equus utrique albus. Quare sæpe equidem Castorem appellavi hunc, qui Pollux erat: & rursus Castorem Pollucis nomine. Sed & illud mihi dic, cur non ambo

1 Ἔχεις μοι εἰπεῖν] Hic Dial. ex Theocrito, ut & seq. totus fere est in his Dialogis Theocritus. *Bourd.* Hic Dial. desumptus est ex Theocr. Idyll. 27. & Virg. 5. Æn. *Cozn.*

1 Mer-

δή ποτε οὖν ἄμφω ξυμίεσιν ἡμῖν, ἀλλ' ἐξ ἡμισείας, ἄρτι μὲν, νεκρός, ἄρτι δ', θεός ἐστιν ἀτερος αὐτῶν. Ερ. Καὶ φιλαδελφίας τοῦτο ποιοῦσιν. ἐπεὶ γὰρ ἔδει ἕνα μὲν πεθάναι τῶν Λήδης υἱέων, ἕνα δ' ἀθάνατον εἶναι, ἐνειμαντο ὅπως αὐτοὶ τὴν ἀθανασίαν. Απο. ὦ ξυνετὸν ἄρα ὦ Ἑρμῆ τὸν νομὸν, εἴγε οἴδε ὅπου ὄντες ἀλλήλοις, ὅταξ ἐπόθεσαν εἰμὴ μόλις. πῶς γὰρ, ὁ μὲν, ἐνθάδε θεοῖς, ὁ δὲ, ἐνθάδε τοῖς φθιτοῖς ὤν; πλὴν ἀλλὰ ὅσα γε ἐγὼ μαντεύομαι, ὁ μὲν Ἀσκληπιὸς ἰᾶται, σὺ δὲ παλαίειν διδάσκεις, παιδοτρίβης ἄριστος ὤν. ἡ δὲ Ἄρτεμις μαιεύεται. καὶ τἄλλων ἕκαστος ἔχει τινὰ τέχνην, ἢ θεοῖς, ἢ ἀνθρώποις χρησίμην. ὅτοι δ', τί ποιήσουσιν ἡμῖν, ἢ ἀργοὶ εὐνιχήσουσι τηλικοῦτοι ὄντες; Ερ. οὐδαμῶς. ἀλλὰ ἐπιτέτακται αὐτοῖς ὑπηρετεῖν τῷ Ποσειδῶνι. καὶ καθάπτουσιν δεῖ τὸ πέλαγος. καὶ ἂν πῃ ναύτας χειμαζομένους ἴδωσιν, ἐπικαθίσαντες ἐπὶ τὸ πλοῖον, σύζουσι τοὺς ἐμπλέοντας. Απο. ἀγαθὴν ὦ Ἑρμῆ, καὶ σωτήριον λέγεις τὴν τέχνην.

ambo nobiscum versantur, sed ex dimidio, nunc quidem mortuus, nunc verò Deus est alter ipsorum. *Merc.* Fraterno amore hoc faciunt: Nam cùm oporteret alterum ex Ledæ filiis [1] mortem obire, alterum immortalem esse, diviserunt ita inter se ipsi immortalitatem. *Ap.* Non prudenti divisione, Mercuri, siquidem neque sic sese mutuò aspicient, quod ut puto maximè desiderabant. Quomodo enim, cùm alter apud Deos, alter apud manes existat? Verumtamen, ut ego vaticinor, Æsculapius medetur, tu palæstricam doces, puerorum exercitator optimus. Diana verò obstetricatur, atque aliorum quisque suam artem habet, aut Diis aut hominibus utilem: at hi quid agent nobis, num otiosi, tam grandes cùm sint, nobiscum convivabuntur! *Merc.* Haud quaquam: sed illis injunctum est, ut Neptuno ministrent, & pelagus obequitent, & sicubi nautas tempestate periclitantes aspexerint, navigio insidentes, incolumes navigantes præstent. *Ap.* Bonam, Mercuri, & salutarem narras artem.

1 *Mortem obire*] Castore occiso, Polluci optio data est, utrum immortalitate solus uti vellet, an cum fratre vitam communicare. Ille maluit altemis vivere. Virg. 6. Æn.

Si fratrem Pollux alterna morte redemit.

Inde Homerus hos vocavit ἐναμείβους. Cogn.

ΕΝΑΛΙΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ. | DIALOGI MARINI.

ARGVMENTVM.

Neque horum Dialogorum diversa aut alia ratio est, quod ad occasiones & argumenta pertinet, quàm superiorum. Nam & ipsi ex Homericis ac Tragicis fabulis desumpti sunt, & eadem elegantia

ac

ac festivitate nitent. Nisi quòd omnes (quod idem tamen & in superioribus propè fit) de rebus amatoriis tractant. Vnde illud quoque verisimile est, Lucianum ostendere voluisse, quòd quæcunque sub hac tota mundi machina moventur & vivunt, inter cæteros affectus, præcipuè amori obnoxia sint, ac voluptatem appetant. Illumque adeò generalem quendam omnium tam deorum quàm hominum domitorem esse. Quòd autem Deos maximè ex amore desipere atque insanire: deinde & voluptatibus deditos esse fingit, ex professione sua facere videtur. Fuit enim quanquam omnibus Philosophorum factionibus ex æquo propè infestus, ad Epicuream tamen magis quàm cæteras, inclinatus, qui & voluptatem, finem bonorum asserebant, & Deorum providentiam negabant. Id quod cum alibi passim, tum in Demonacte, & in Concilio Deorum animadvertere licet.

ΔΩΡΙΔΟΣ, ΚΑΙ ΓΑΛΑΤΕΙΑΣ.

ΔΩΡΙΣ.

Καλὸν ἐραστὴν ὦ Γαλάτεια φασὶ τὸν σικελὸν τοῦτον ποιμένα ἐπιμεμηνέναι σοι. Γα. μὴ σκῶπτε Δωρί. Ποσειδῶνος γὰρ υἱός ἐστιν, ὁποῖος ἂν ᾖ. Δω. τί δ' ἂν, εἰ καὶ Διὸς αὐτῷ παῖς ὢν, ἄγριός τε καὶ λάσιος ἰφθαίνει. καὶ τὸ πάντων ἀμορφότατον, μονόφθαλμος; οἶσθα τὸν γὰρ ὀφθαλμὸν ἂν τι αὐτὸν ὠφελῆσαι τὸν μορφόν; Γα. ἀλλὰ τοῦτο αὐτῷ, καὶ ὡς φῂς ἄγριον, ἁρμόττον ἐστίν. ἀνδρῶδες γάρ. ὁ, τι ὀφθαλμὸς, ἐπιπροσθεῖ τῷ μετώπῳ, ἀλλὰ συνδιαπρέπει ὁρῶν, ἢ εἰ δύ' ἦσαν. Δω. ἔοικας ὦ Γαλάτεια οὐκ ἐρᾶν, ἀλλ' ἐρᾶσθαι ἑαυτὸν τὸν Πολύφημον, εἶτα ἐπαινεῖς αὐτόν. Γα. οὐκ ἐρῶ-

DORIDIS ET GALATEÆ.

DORIS.

Formosum amatorem, Galatea, nempe Siculum istum pastorem, tui amore insano deperire dicunt. *Gal.* Ne cavilleris [1] Dori. Neptuni enim est filius, qualis qualis sit. *Dor.* Quid tum, si & Iove ipso progenitus, adeò agrestis & hispidus appareat, quodque omnium est deformissimum, unoculus? putasne genus ad formam ipsi quidquam profuturum. *Gal.* Ne isthuc quidem quòd hispidus est, & ut ais agrestis, deformat ipsum, sed virile magis est; oculus verò in fronte convenit, quo nihilo minus cernit, quàm si duo essent. *Dor.* Videris Galatea, non amantem, sed amatum habere [2] Polyphemum, prout eum prædicas. *Gal.* Equidem haud amo:

1 *Dori*] Nymphæ nomen filiæ Oceani, & uxoris Nerei, Hesiod. in Theog. interdum pro ipso mari accipitur. Virg. 10. Eclog.

Doris amara suam non intermiscat undam. Cogn.

2 *Polyphemus*] Ex Cyclopibus unus, Neptuni filius, excæcatus ab Vlysse, Homer. Odyss. Cic. lib. 5. Tusc. Virg. Æn. 3. *Idem.*

βρον. ἀλλὰ τὸ πάνυ ὀνειδιστικὸν τῦ-
φος ἐφ' ὑμῶν. καὶ μοι δοκεῖτε
ὑπὸ φθόνου αὐτὸ ποιεῖν. ὅτι ποι-
μαίνων ποτὲ, καὶ τὴν σκοπιᾶς παι-
ζούσας ἡμᾶς ἰδὼν ἐπὶ τῦ ἠϊόνος,
ἐν τοῖς ποσὶν τῦ Αἴτνης, καὶ
μεταξὺ τῦ ὄρους καὶ τῦ θαλάττης
αἰγιαλὸς ἀπολειπόντος, ὑμᾶς μὲν,
οἶδ' ὅτι, ἐφείσατο. ἐγὼ δὲ ἐξ ἁπα-
σῶν ἡ καλλίστη ἔδοξα. ἢ καὶ μόνη
ἐμοὶ ἐπέβλεψε τὸ ὀφθαλμόν. [2] ταῦτα
ὑμᾶς ἀνιᾷ. δεῖγμα γὰρ ὡς ἀμείνων
εἰμὶ, καὶ ἀξιέρασος. ὑμεῖς δὲ, παράφρονες. Δω. εἰ ποιμένι καὶ σοδεῖ
καλὴ τῶν ὄψιν ἔδοξας, ἐπίφθονα
οἴει μηδένας; καίτοι τί ἄλλο σὲ σοὶ
ἐπαινέσαι εἶχεν, ἢ τὸ λευκὸν μόνον.
καὶ τῦτο οἶμαι, ὅτι ξυμπλὴς ἐστὶ
τυρῷ [3] καὶ γαλακτὶ. πάντως δὲ τὰ
ὁμοια τοῖς ἡγεῖται καλά. ἐπεὶ
τί γε ἄλλο ὁπότ' ἂν ἐπαινῇς μοι-
χεῖν οἷα πυγχάνεις ὄντα τὼν ὄπα,
λευκὸ πίτυος πώς ἐστι καλὴν εἶδε,
ἐπικύψασα ἐς τὸ ὕδωρ, ἴδε σαυ-
τὴν ἀδὲν ἄλλο, ἢ χοῖρον λευκὴν
ἀκριβῶς. σὺν ἐπαινεῖτε δὲ τῦτο,
ὡς μὴ ἐπιτρέψῃ αὐτῷ καὶ τὸ ἐρύ-
θημα. Γαλα. καὶ μὴν ἐγὼ μὲ ἡ ἀκ-
κυφότης λευκὴ, ὅμως ἐραμαι· καὶ
τῦτον ἔχω. ὑμῶν δὲ σὺν ἔστι ὦ πο-
ιμὴν, ἢ ναύτης, ἢ πορθμεὺς ἐπαινεῖ. ὁ δὲ Πολύφημος,
τἄ τε ἄλλα, καὶ μουσικός ἐστι. Δω.
σιώπα ὦ Γαλάτεια, ἡκέσαμεν αὐ-
τῦ ᾄδοντος, ὁπότε ἐκώμασεν ἐφ'

amo: sed hanc vestram insignem opprobrandi petulantiam ferre nequeo: mihique videmini invidia hoc facere: quoniam cùm aliquando gregem pasceret, nosque in littore ludentes è specula cerneret, in prominentibus Ætnæ pedibus, quà videlicet inter montem & mare littus sese in longum porrigit, vos ne aspexit quidem, ego verò visa sum omnium formosissima, eoque in me solam oculum conjecit. Ea res vos malè habet: indicium enim est me forma esse præstantiorem, & quæ amer, digniorem: vos contrà neglectas esse. *Dor.* Invidendum putas si pastori, & lusco formosa visa sis? quanquam quid aliud in te probare potuit præter candorem? Idque puto: quoniam caseo & lacti assueverit: proinde quicquid his est simile, pulchrum ducit. Alioqui ubi libebit scire [4] quali sis facie, de scopulo quopiam in aquam, si quando tranquilla steterit, despectans, te ipsam contemplare, nihil videbis aliud nisi exquisitum candorem: verùm is non probatur, nisi rubor illi decus adjunxerit. *Gal.* Atqui ego illa merè candida, tamen hunc amatorem habeo: cùm interim nulla sit vestrûm quam aut pastor, aut nauta, aut portitor aliquis laudet. Polyphemus autem, ut alia ne dicam, est etiam musicus. *Dor.* Tace Galatea, canentem ipsum audivimus, cùm ad te lasciviens accederet nuper

1 Ἐν τοῖς ποσὶν τ. Αἴτνης] Vt in Tim. ἐν τῇ περιηγήσει, & alibi. *Benrd.*
2 Ταῦτα ὑμᾶς ἀνιᾷ] Heliod. lib. 1. *Idem.*
3 Καὶ γάλακτι] Τρόπον τινὰ μυθολογικός. Idem.
4 *Quali sis facie*] Negat Servius ex mare effigiem ullo modo posse reddi, sed Lucianus hic aliter sentit, & in Alcyon. Theocr. Idyll. 6. hinc illud Maronis:

Nuper me in littore vidi
Cum placidum ventis staret mare. Cogn.

1 Λ'ρχε-

λω ἐπὶ σέ. [1] Ἀφροδίτη φίλη, ὄνον ἂν τις ἀγκάλῃ ἔδοξε. καὶ αὐτὴ ἡ πηκτὶς, οἷα κεφάλιον ἐλάφου μικρὸν ἔφερεν. καὶ τὰ μὲν κέρατα, πήχεις ὡσεὶ ἦσαν. ζυγώσας δ' αὐτὰ, καὶ σιάψας τὰ νεῦρα, ἔδει καλόπι ξυστρίψας, ἐμελῴδει ἄμουσόν τι, καὶ ἀπῳδόν. ἄλλο μὲν αὐτὸς βοᾷν, ἄλλο δ' ἡ λύρα ἐπῇδε. ὥστε ἡδὺ κατεγέλων τῆς ἐλαφοκεφαλομελῳδίας, ἐπὶ τῷ ἐρωτικῷ ἐκείνῳ ἄσματι. ἢ μὴν καὶ ἔχω, ἔφη, ἀποκρίνεσθαι αὐτῷ ἥδιστα, ὅτῳ λάλῳ ὄντι, βρυχωμένῳ. ἀλλ' ἡχὼ γέ τις ἐθέλει φωνὴν μιμεῖσθαι πραεῖαν ᾠδὴν, καὶ καταγέλαστον. Φέρε δή ὁ ἐπόρευσε σὺν ταῖς ἀγκάλαις ἁβρὸν καὶ τὸ λάσιον αὐτῷ ἀφομοιῶσαι, τίς ἂν φθονήσειέ σοι ὦ Γαλάτεια τοιούτου ἐραστοῦ; Γαλα. ἀκοῦσον δὴ Δωρὶ, δείξω ἡμῖν ἅ σεαυτῆς, καλὸν δηλονότι ὄντα, καὶ ὠδικώτερον, καὶ κιθαρίζειν ἄμεινον ἐπισταμένου. Δω. ἀλλ' ἐραστής μὲν οὐδεὶς ἔστι μοι, οὐδὲ σεμνύνομαι ἐπόψεσθαι εἶναι. πιθοῦ δ', οἷός ὁ Κύκλωψ ἐστὶ, [2] κινάδεσας ὀπίζων ὥσπερ ὁ τράγος, ὀμοφάγος ὡς φασι, καὶ στυγούμενος τοῖς ἐπιδημοῦσι τῶν ξένων, σοὶ γένοιτο, καὶ σὺ ἀντιρρώπως αὐτῷ.

per. Chara Venus, asinum rudere quispiam putasset. Ipsa autem lyra similis erat cervi cranio carnibus renudato: cornua verò tanquam cubiti prominebant, quibus jugatis, & alligatis fidibus, neque collope circumtortis agreste quiddam & absonum cantillabat, cùm interim ipse aliud voce caneret, aliud lyra succineret: ita ut temperare nobis nequiverimus, quin rideremus amatoriam illam cantionem. Nam Echo quantumvis garrula, ne respondere quidem ipsi rugienti voluit: imò ipsam puduisset, si asperum & ridiculum illius cantum imitari vitâ fuisset. Ad hæc gestabat in ulnis amasius ille delicias suas, ursi catulum, pilis hirtum, ipsi assimilem: Quis autem non invideat tibi amicum istum, Galatea? *Gal.* Tu igitur Dori, tuum nobis commonstra, qui sit formosior, qui doctiùs voce canere, vel cithara meliùs ludere sciat. *Dor.* At mihi nullus est amator: neque me amabilem esse glorior. Talis autem qualis est hic Cyclops, hircum olens, crudivorus, ut ajunt, & hospites qui apud ipsum diversantur devorans, tibi contingat, eumque tu mutuum ames.

1 Ἀφροδίτη φίλη] Leg. Ἀμφιτρίτη, ut in Piscatore. Cætera ex Theocr. Potuisset retineri Ἀφροδίτη, sed verius est marinas nymphas aliud dixisse. *Bourd.*

2 Κινάδεσας ὀπίζων] Sic philosophus Lucianeus κινάδεσας in dial. Charontis & Mercurii. Sic κινάδεσας ὀπίζοντα, Dialog. ἑταιρ. κινάδεσας δυσωδία τῷ τράγῳ. Hesych. Interpr. Aristophan. ad illud Plut. Αἰγῶν τε κινάδεσσιν μέλα, vult etiam κινάδεσαν esse τὴν μασχαλὴν δυσωδίαν.

Valle sub alarum trux habitare caper.

κινάδεσας. Catull. *Idem.*

CY-

ΚΥΚΛΩΠΟΣ, ΚΑΙ ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ.

ΚΥΚΛΩΨ.

[1] Ὦ πάτερ, οἷα πέπονθα ὑπὸ τοῦ κακοδαίμονος ξένου, ὃς μεθύσας, ἐξεπόφλωσί μου τὸν ὀφθαλμόν. Ποσ. τίς δὲ σὺ τοιοῦτος ὢν ἐτόλμησας; Κυκ. τὸ μὲν πρῶτον, Οὖτιν ἐαυτὸν ἀπεκάλει. ἐπεὶ δὲ διέφυγε, καὶ ἐγὼ λοιπὸν βέλτιον, Ὀδυσσεὺς ὀνομάζεσθαι ἔφη. Ποσ. οἶδα ὃν λέγεις. τὰ ἐγκώμια. ἐξ Ἰλίου δὲ ἀπέπλει. ἀλλὰ πῶς ταῦτ' ἔπραξεν, ἐμοὶ φράσον· ὡς ἐγὼ τοῦ Ἕλληνος ὤν; Κυκ. κατέλαβον αὐτὸν πρὸς ἑσπέραν ἀπὸ τοῦ νομοῦ ἀναστρέφοντα, πολλοὺς ἤδη ἐπιβουλεύοντας δηλονότι τοῖς ποιμνίοις. ἐπὶ δὲ ἐβόσκετο τῇ θύρᾳ τὸ πῶμα, πέτρα μεγίστη, καὶ τὸ πῦρ ἀνέκαυσα, σύκινον μάλα ὁ ἔφερον ἐκ τοῦ ὄρους, ἐμβάπτων ἀκροδρυΐαν αὐτοῖς παραμάλιστα. ἐγὼ δὲ συλλαβών αὐτῶν τινας, ὥσπερ εἰκὸς ἦν, κατέφαγον λῃστὰς ὄντας, συντυχὸν ὁ πανοῦργος καὶ σοφὸς, εἴτε Οὖτις, εἴτε Ὀδυσσεὺς ἦν, δίδωσί μοι πιεῖν φάρμακόν τι ἡδύ μάλα. ἡδὺ μὲν, καὶ εὐοσμον, ἐπεσκληκότα δὲ, καὶ παραχαράττοντα. ἅπαντα δὲ εὐθὺς ἐδόκει μοι περιφέρεσθαι πάντα. καὶ τὸ σπήλαιον αὐτὸ ἀνεστρέφετο. καὶ οὐκ ἔτι ὅλως ἐν ἡμέρᾳ ἔμελλον. πόλλ' δὲ, ἕως ὕπνου κατεπαιάθην. ὁ

CYCLOPIS ET NEPTVNI.

CYCLOPS.

O Pater, qualia passus sum ab execrabili illo hospite, qui me inebriatum excæcavit, somno gravatum aggressus. *Nep.* Quis verò hæc ausus est Polypheme? *Cyc.* Principio quidem se Neminem vocabat; sed postquam effugit, & [2] extra tela ut dicitur, fuit, Vlyssem nominari se ajebat. *Nep.* Novi quem dicis, [3] Ithacensem illum: ex Ilio autem navigabat. Sed quo pacto hæc fecit, cùm animosus admodum non sit? *Cyc.* Deprehendi in antro, è pascuis reversus multos quosdam, insidiantes videlicet pecuariis. Posteaquam autem apposui foribus operculum (saxum autem mihi est perquam magnum) atque ignem, accensa quam ex monte detuleram arbore, susci tavi, visi sunt conantes sese abscondere. Ego verò comprehensos ex ipsis aliquos, ut par erat, devoravi, ut pote qui prædones essent. Hic versutissimus ille, sive Nemo, sive Vlysses erat, pharmacum quoddam infusum dat bibendum, dulce quidem & fragrans illud: sed ad struendas insidias præsen-

tissimum, & turbulentissimum. omnia circumagi videbantur, & ampliùs apud me prorsum eram. Mihi enim illud poto statim oantrum ipsum invertebatur: nec Postremò ad somnum pertractus sum.

1 Ὦ] Hic Dial. ex Homero. *Bourd.*

2 *Extra tela* | In dialogo Ven. & Cup. in Baccho. in votis. *Oxn.*

3 *Ithacensem illum*] Vlyssem ex Ithaca urbe & patria, insula in mari Ionio ante Epirum frequentibus scopulis aspera. *Idem.*

δὲ, ἀπὸξυσας τ μοχλὸν, κ πυρώσας μ, ἐπῆσπ ἐπὶ φλωσί με κοιμηθέντα. κ ἀπ' ἐκείνε τυφλός εἰμί σοι ὦ Ποσειδῶν. Πο. ὡς βαθὺν ὑπνον ἐκοιμήθης ὦ πέπον. ὃς ὅσον ἐξῆλθες μεθ' ἡμῶν τυφλὸς ἐφάνης. σὺ δ' ἂν Οὖτιν ἔφυγες πῶς διέφυγες; Κυ. ἐπεὶ ἐμοὶ ἔδοξεν ὅτι ἐδυνήθη ἀποκινῆσαι τὸν πέτραν ἀπὸ τ θύρας. Κυ. ἀλλ' ἐγὼ ἀφεῖλον, ὡς μᾶλλον αὐτὸν λάθοιμι ἐξιὼν ἐγώ. [1] κ καθίσας ἔξω τῶν θυρῶν, ἐξηρεύνων τὰς χεῖρας ἐκπετάσας, μήτε προβάτων τὰ ἐσθόμενα ἐς τὸν νομὸν, ἐπιτελάμενος τῇ κεφαλῇ, ὁπόσα ἐχρῆν προφυγεῖν αὐτὸν ὑπ' ἐμοῦ. Πο. μανθάνω τὰ ἐκείνοις, ὅτι μ ἔλαθεν ὑπεξελθών σε. ἀλλὰ τοὺς ἄλλους μ Κύκλωπας ἔδει ἐπιβοήσασθαί σε ἐπ' αὐτόν. Κυ. συνεκάλεσα ὦ πάτερ, κ ἦκον. ἐπεὶ δὲ ἤροντο τ ἐπιβουλεύοντα τὸ ὄνομα, κἀγὼ ἔφην ὅτι Οὖτις εἴη, μελαγχολᾶν οἰηθέντες με, ὥχοντο ἀπιόντες. οὕτω κατεσφίσατό με ὁ κατάρατος τῷ ὀνόματι. κ ὁ μάλιστα ἡδέσθη με, ὅτι κ ἐνεβάλλετο ἐμοὶ τὸν συμφορὰν, νῦν ὁ πατήρ φησιν ὁ Ποσειδῶν ἰάσεταί σε. Πο. θάρρει ὦ πέπον, ἀμυνάσομαι γὰρ αὐτὸν, ὡς μάθῃ ὅτι εἰ κ πάρωσίν μοι ὀφθαλμῶν ἴσως ἀλλὰ γ' ἔγωγε, τὰ γὲ τῶν τολεόντων τὸ σώζειν αὐτοὺς, κ ἐπιλανᾶσθαι ἐπ' ἐμοὶ σώσεσι. τολεῖ ὅ ἔπ.

sum. Ille verò exacuto vecte, eoque igne succenso, me dormientem insuper excæcavit: ab eoque tempore cæcus sum Neptune. *Nep.* Vt altè dormivisti, qui non exilieris interim dum excæcareris. Vlysses verò ille quo pacto effugit? Non enim, sat scio, saxum à foribus dimovere potuit. *Cyc.* At ego amovi, quò facilius illum comprehenderem inter egrediendum. Ego verò collocatus ad fores, extentis manibus venabar, solis dimissis in pascua ovibus, & arieti dato mandato eorum quæ pro me ab ipso fieri oporteret. *Nep.* Intelligo rem. Sub illis latuit te clàm se subducens. At cæteros certè Cyclopas oportebat te contra ipsum invocare. *Cyc.* Convocavi illos pater, & venerunt. Sed cùm me insidiatoris nomen interrogassent, eumque dicerem esse Neminem, insanire me arbitrati, discesserunt. Ita mihi execrabilis ille, nomine imposuit. Et quod omnium maximè mihi ægrè fuit, contumeliosè objecta mihi calamitate hac, ne pater quidem Neptunus, inquit, te sanabit. *Nep.* Confide fili, ulciscar enim ipsum: ut discat, etiamsi oculorum cæcitatem mederi non queam, navigantes certè tamen servare vel perdere penes me esse: navigat autem adhuc.

1 Καὶ καθίσας] Vsque ad μάτα aberant à MSS. *Bourd.*

AL-

ΑΛΦΕΟΥ, ΚΑΙ ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ.

ALPHEI ET NEPTVNI.

ΠΟΣΕΙΔΩΝ.

Τί τοῦτο ὦ Ἀλφειὲ, μόνῳ σοὶ τῶν ἄλλων ἐμπεσὼν εἰς τὸ πέλαγος, ὅπῃ ἀναμίγνυσαι τῇ ἅλμῃ ὡς ἔθος ποταμοῖς ἅπασιν, ὅτε ἀναπτύεις, σαυτὸν ἀφχυδεὶς, ἀλλὰ ἀφ' ἁλὸς ξωιστὸς, καὶ γλυκὺ φυλάττων τὸ ῥεῖθρον, ἀμιγὴς ἔτι καὶ καθαρὸς ἐπέρχῃ. σὺ εἰσὶ ὅπου βύθιόν τινα καὶ ἀφανῆ οἱ λάργοι, καὶ ἐρωδιοὶ, καὶ ἴσως ἀνακύψειν τοι, καὶ αὖθις ἀναφανεῖν σαυτόν. Αλ. ἐρωτικόν τι τὸ πρᾶγμα ἐστιν ὦ Πόσειδον. ἅπαξ μὴ ἐλίγχα. ἠράσθης ἢ καὶ αὐτὸς πολλάκις. Πο. γυναικὸς ὦ Ἀλφειὲ, ἢ νύμφης ἐρᾷς. ἢ καὶ τῶν Νηρηίδων αὐτῶν μιᾶς; Αλ. ἔχ. ἀλλὰ πηγῆς ὦ Πόσειδον. Πο. ἡ δὲ, ποῦ σοι γῆς αὕτη ῥεῖ; Αλ. νησιῶτις ἐστὶ σικελική. Ἀρέθουσαν αὐτὴν καλοῦσι. Πο. οἶδα σὸν ἄμφορον ὦ Ἀλφειὲ τὴν Ἀρέθουσαν, ἀλλὰ ἀφυγὴς τέ ἐστι, καὶ ἀφ' καθαρὸς, οὐ μεμιγμένη ἅλμῃ, ἀλλὰ γλυκεῖα καὶ ποτιμωτάτη. ἐπεὶ καὶ ἐγὼ ἐρῶ τῆς κόρης, καὶ ἐθέλω ἐκείνην ἔχειν γυναῖκα. ἀλλὰ σὺ μὲν ἄπιθι ἐς τὴν Σικελίαν, ἐγὼ δὲ ἐς Ὀρτυγίαν ἐλθὼν ἐκεῖ ἐπιμενῶ τοῦ γάμου.

NEPTVNVS.

Quid hoc Alphee, quod tu ſolus aliorum in mare illapſus, neque cum ſalſugine miſceris, more fluviorum omnium, neque diffuſis aquis te ipſum cohibes, ſed per mare velut concretus, ac dulci cuſtodito fluore, immixtus adhuc & purus properas? Neſcio quo locorum in profundum, ſicut [2] gaviæ & [3] ardeæ demerſus, alibi videris emergere, & te ipſum rurſus exhibere ſpectandum. *Alph.* Amatoria quædam res iſta eſt Neptune: quamobrem ne mihi vitio vertas. Ipſe autem etiam ſæpenumero amaſti. *Nept.* Mulieremne Alphee, an nympham amas, an etiam Nereidum ipſarum aliquam. *Alph.* Minimè, ſed fontem, Neptune. *Nept.* Hic ubi terrarum tibi manat? *Alph.* Inſularis eſt in [4] Sicilia, Arethuſam ipſam vocant. *Nept.* Novi Alphee Arethuſam illam non deformem: ſed & limpidus ille fons, & per puram ſatu-

1 Τὶ τοῦτο σὺ Ἀλφειὲ] Mirum eſt quod de Alpheo flumine narrat Achill. Tat. lib. 1. ὅταν ἔν τῇ τῶν Ὀλυμπίων ἑορτῇ, συλλεγομένων εἰς τὰς θύρας τῷ ποταμῷ καθάπαξ ἁλῶν ἅλμα ἄφρα, ὁ δὲ οὐδὲν φροντίσας ἐφορμήσῃ κολυμβᾷ, ἔτι τοῦτό ἐστιν ἴδια ποταμῷ. Bourd. Virg. 3. Æn. Strabo lib. 6. Pauſan. lib. 5. Ovid. lib. 5. Lucan. lib. 3. Papin. Epital. Stellæ. & Vol. Sil. lib. 13. Suid. in Alpheo. *Cogn.*

2 *Gavia*] Λάργοι, Larum Gaza vertit Gaviam Plin. lib. 10. *Idem.*

3 *Ardea*] Aves quarum tria genera ponuntur ab Ariſtot. urinatur ſicut & Larus. *Idem.*

4 *Sicilia*] Italiæ inſula à pleriſque Trinacria & Triquetra, quod Triquetræ figuræ triangularis faciem obtineat, tribus promontoriis in diverſa procurrentibus, ſuam claudens amplitudinem Lilibeo Aphricam, Pachinno Græciam, atque Peloro Carthaginem ſpectantibus. Plin. lib. 2. c. 8. *Idem.*

ϛαρᾶ [1] ἀναζλύζῃ, καὶ τὸ ὕδωρ ἐπιπτίπτῃ ταῖς ψηφῖσιν, ὅλον ὑπὲρ αὐτῶν φαινόμενον ἀργυρωειδές. Αλ. ὡς ἀληθῶς οἶσθα τὴν πηγὴν ἣ Πόσειδον. παρ' ἐκείνης ἦν ἀπέρχομαι. Πο. ἀλλ' ἄπιθι μὲν καὶ εὐτυχεῖ σὺ τῷ ἔρωτι. ἐκεῖνο δέ μοι εἰπέ, πῶς τὴν Ἀρεθοῦσαν εἶδες αὐτὸς μὲν, ἀρκάς ὢν, ἡ δὲ, σὺ Συρακούσαις ἐστὶν; Αλ. ἐπειγόμενόν με κατέχεις ὦ Πόσειδον, σκέπτομαι ἐρωτῶν. Πο. εὖ λέγεις, χρὴ γὰρ τὴν ἀγαπωμένην. καὶ ἀναδὺς λάθε τὴν θαλάττης, ξυναυλίαν μίγνυσο τῇ πηγῇ, καὶ ἓν ὕδωρ γίνεσθε.

turiginem emanat, & nitet aqua, quæ super calculis argentea tota apparet. *Alph.* Vt verè nosti fontem hunc Neptune: ad illum igitur abeo nunc. *Nept.* Sed abi quidem, & amore fœliciter utere. Illud autem mihi dic, ubi tu Arethusam conspicatus es, Arcas ipse cum sis, fons autem ille Syracusis? *Alph.* Properantem me moraris Neptune, curiosè nimis interrogando. *Nept.* Probè dicis. Abi igitur ad amatam: ac è mari emergens, eodem alveo cum fonte illo misceari, & in unam aquam redigamini.

1 Ἀναζλύζῃ] Inde ἀναζλύσις πηγαί. ἀναπιδᾷ, ἀναζρύῃ, Hesych. verb. ἀναπιδᾷ. Bourd.

ΜΕΝΕΛΑΟΥ, ΚΑΙ ΠΡΩΤΕΩΣ.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

Ἀλλὰ ὕδωρ μὲν σε γίνεσθαι ὦ Πρωτεῦ, οὐκ ἀπίθανον, σύαλόν γε ὄντα, καὶ δένδρον ἔτι φορητόν. καὶ εἰς λέοντα ὁπότε ἀλλαγείης, ὅμως οὐδὲ τοῦτο ἄξιον πίστεως. εἰ δέ τις καὶ πῦρ γίνεσθαι δύναιτο σὺ τῇ θαλάττῃ οἰκῶν, τοῦτο πάνυ θαυμάζω, καὶ ἀπιστῶ. Πρω. μὴ θαυμάσῃς ὦ Μενέλαε. γίγνομαι γάρ. Με. εἶδον καὶ αὐτός. ἀλλά μοι δοκεῖς. εἰρήσεται δὲ ὅθεν σοι, τερατείαν τινὰ ἐπιτεχνᾶσθαι τῷ παρόντι, καὶ τὰς ὀφθαλμὰς ἐξαπατᾶν τῶν ὁρώντων, αὐτὸς οὐδὲν τοιοῦτο γιγνόμενος. Πρω. καὶ πῶς ἂν ἡ ἀπάτη ἐπὶ τῶν ὄντως ἐναργῶν γένοιτο; σὺ ἀνεῳγμένοις τοῖς ὀφθαλμοῖς εἶδες ἐς ὅσα μετε-

MENELAI ET PROTEI.

MENELAVS.

At in aquam te converti Proteu, incredibile non est, siquidem es marinus: etiam arborem fieri, tolerabile: in leonem etiam aliquando muteris licèt, tamen neque hoc supra fidem est. Quòd si & te qui in mari habitas, in ignem converti possibile est, hoc omnino miror, nec adducor ut credam. *Prot.* Ne miteris Menelaë: fieri enim soleo *Men.* Vidi & ipse. Sed videris mihi, dicam enim apud te, præstigias quasdam adhibere rei, atque intuentium oculas decipere, cùm tale nihil fias. *Prot.* Ecquæ deceptio in tam manifestis rebus fieri queat? Annon apertis oculis vidisti in quàm multa ipse me transforma-

ve-

ποίησε ἐμαυτόν; εἰ δ' ἀπιστεῖς, τὸ τὸ πρᾶγμα ψεῦδός εἶναι δοκεῖ, φαντάσια τις ἐστὶ τὰ ὀφθαλμῶν ἐσπεμπόμενα, ἐπειδὰν πῦρ γένωμαι, προσένεγκαί μοι ὦ γενναιότατε τὴν χεῖρα. εὖση γὰρ εἰ ὄψεσθαι μόνον, ἢ καὶ τὸ καίειν τότε μοι φανήσεται. Με. οὐκ ἀσφαλὴς ἡ πεῖρα ὦ Πρωτεῦ. Πρω. σὺ δέ μοι Μενέλαε δοκεῖς οὐδὲ πολύποδα ἑωρακέναι πώποτε, οὐδ' ὁ παχὺς ὁ ἰχθὺς οὗτος οἶδέν. Με. ἀλλὰ τὸν μὲν πολύποδα, εἶδον. ἃ παχὺς δ', εὖ δ' ἂν μάθοιμι ἐξ σοῦ. Πρω. ἐποίας ἂν πέτρας προσβαλὼν ἁρμόσῃ τοὺς κοτύλους, καὶ φανερὸς ἔσῃ κρύπτων τοὺς πλεκτάνας, οὐκέτι ὅμοιον ἀπεργάζεται ἑαυτὸν, καὶ μεταβάλλει τὴν χροιάν, μιμούμενος τὴν πέτραν, ὡς ἂν λάθῃ τοὺς ἁλιέας, μὴ λίαν λαμπρόν, μὴ δ' φανερὸς ὢν λίαν τοῦτο, ἀλλ' οἰκείως πως λίθῳ. Με. φαίνεται ταῦτα. τὸ δ' ἐν ποσὶ ἐξέρχεσθαι ὦ Πρωτεῦ. Πρω. οὐκ οἶδα ὦ Μενέλαε. πῶς ἂν ἄλλῳ πιστεύσειας, τοῖς σαυτοῦ ὀφθαλμοῖς ἀπιστῶν; Με. ἰδὼν, εἶδον. ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα τερατῶδες, τὸ αὐτὸν πῦρ καὶ ὕδωρ γίγνεσθαι.

verim? Quod ni credis, & falsa res tibi videtur, scilicet species quædam inanis ob oculos versans: quum ignis factus fuero, admove mihi ô generosissime, manum. Senties enim num videar tantùm ignis, an & vim urendi habeam. *Men.* Periculosum est experimentum hoc Proteu. *Prot.* At tu Menelaë videris mihi neque polypum vidisse unquam, neque etiam quid pisci huic accidere soleat, scire. *Men.* At [1] polypum quidem vidi, quæ verò accidant illi, libenter ex te cognoverim. *Prot.* Cuicunque saxo acetabula sua accedens applicuerit, & cirramentis affixus adhæserit, illi seipsum similem efficit mutatque colorem, imitando saxum, quò lateat piscatores, nihil ab illo varians, neque ob hoc manifestè apparens, sed omnino saxum referens. *Men.* Ferunt hæc: sed hoc tuum est incredibilius Proteu. *Prot.* Nescio Menelaë, cuinam alteri credas, cùm tuis oculis non credas. *Men.* Apprimè vidi: sed tamen monstrosa res est, eundem ignem atque aquam fieri.

1 *Polypum*] De Polypi vario ingenio meminit Plin. lib. 9. c. 29. Plut. in libello περὶ πολυφιλίας. de ejus acetabulis Plin. c. 30. lib. 9. *Cogn.*

ΠΑΝΟΠΗΣ, ΚΑΙ ΓΑΛΗΝΗΣ.

PANOPES ET GALENES.

ΠΑΝΟΠΗ.

Εἶδες ὦ Γαλήνη χθὲς οἷα ἐποίησεν ἡ Ἔρις παρὰ τὸ δεῖπνον ἐν Θετταλίᾳ, διότι μὴ καὶ αὐτὴ ἐκλήθη ἐς τὸ συμ-

PANOPE.

Vidisti-ne, Galene, heri quid fecerit Eris ad cœnam in Thessalia, quòd non & ipsa ad convivium invitata fue-

πόσιν; Γα. ὑ ξυνεσπόμλω ὑμῖν ἄγωμαι. ὁ γὸ Ποσειδῶν σκέλδυσί με ὡ Πανόπη ἀκύμονν τὸ τοσόνδε φυλάττειν τὸ πέλαγος. τί δ' ἂν ἐποίησεν ἡ Ἔρις μὴ παρῶσα; Πα. ἡ Θέτις καὶ ὁ Πηλεὺς ἀπηλθέτησαν ἐς τὸ θάλαμον, ὑπὸ τῆ Ἀμφιτρίτης καὶ τῦ Ποσειδῶνος ὡδηγηθέντες. ἡ Ἔρις δ' ἐν τοσούτω λαθοῦσα πάντας, ἐσῆλθε τὸ ῥᾴδιος, ὅτε μὸν, πινόντων, οἱῶν δὲ κρατήντων, ἢ πρὸ Ἀπόλλωνι κιθαριζόντι, ἢ ταῖς μέσαις ᾠδούσαις ὠσαυτῶς τὸν νῶν, ἐνέβαλεν ἐς τὸ συμπόσιον μῆλόν τι παγχάλκεον, χρυσοῦν ὅλον ὡ Γαλήνη. ἐπιγέγραπτο δ', ἢ καλὴ λαβέτω. κυλισθὲν μὸν δ' τῦτο ὥσπερ ἐξεπίτηδες, ἦκε ἐπὶ τὰ Ἥρα τε, καὶ Ἀφροδίτη, καὶ Ἀθηνᾶ κατεκλίθησαν. καὶ πιδὴ ὁ Ἑρμῆς ἀπελόμενος ἐπελέξατο τὰ γεγραμμένα, αἱ μὲν Νηρηίδες ἡμεῖς, ἀπεσιωπήσαμεν. τί γὸ ἔδει ποιεῖν, ὁπότε ἐκείνων παρόντων; αἱ δὲ, ἀντεποιοῦντο ἑκάστη. καὶ αὐτῆς ἦναι τὸ μῆλον ἠξίουν. καὶ εἰ μὴ γε ὁ Ζεὺς διέτρεψεν αὐτὸς, καὶ ἄχρι χειρῶν προὐχώρησε τὸ πρᾶγμα. ἀλλ' ἐκεῖνος αὐτὸς μὲ, ὁ κρανῶ φησι τοῦτο τάχα, καὶ τοῖς ἐκείνην αὐτὸν διακρίνειν ἠξίουν. ἄπιτε δ' ἐς τὸν Ἴδαιον ὡδὸν τὸ Πρίαμε παῖδα, ὃς οἶδέ τι ἀμφὶ τῶν γάμων τῶν κατὰ τὸν φιλοκαλόν ὠν, καὶ ἐκ ἂν ἐκείνου κρίναι κατὰ τὸ δίκαιον. Γα. τί δ' ἂν οὖ ἦναι ὦ Πανόπη; Πα. τὴμερον οἰμαι ἀπάντων ὡδὸς τὸν Ἴδαιον. Πα. καί τις ἤδη μοι μικρὸν ἀπαγγέλλων ἡμῖν τῶν κρατούντων; Πα. ἤδη σοι φημὶ ἐκ ἄλλη κρατήσειν, τῆς Ἀφροδίτης ἀγωνιζομένης, ὧν μή τι πάνυ ὁ Ἀριστάρχης ἀμελυνάτη.

fuerit? *Gal.* Non convivata sum ego vobiscum. Nam me Neptunus jusserat, tranquillum interea, Panope, servare pelagus. Sed quid fecit Eris cùm præsens non esset? *Pan.* Thetis ac Peleus concesserant intro in thalamum ab Amphitrite ac Neptuno deducti. Interea autem Eris, clàm omnibus (id quod facile illi tum fuit, cùm alii biberent, nonnulli applauderent, vel Apollini citharam personanti, vel Musis ore modulantibus animum adhibendo) projecit in convivium pomum quoddam perpulchrum, totum aureum, Galene: cui erat inscriptum *Formosa accipiat.* Dum autem hoc, tanquam ex composito volvitur, pervenit eò loci, ubi Iuno, & Venus, & Minerva accumbebant. Et postquam Mercurius eo sublato inscripta legit: nos quidem Nereides conticuimus, quid enim agendum erat illis præsentibus? Illæ verò inter se contendebant, ac quælibet suum illud esse volebat. ac nisi Iupiter ipsas diremisset, ad manus usque res processisset. Verùm ille, ipse quidem judicium hac de re non feram, inquit, tametsi illæ ipsum judicare vellent. Sed in Idam ad Priami filium abite, qui & discernere novit, quænam formosior sit, ut pote elegantiæ studiosus & ipse, & qui non malè judicaverit. *Gal.* Quid igitur ad hæc Deæ illæ, Panope? *Pan.* Hodie arbitror in Idam abeunt. *Gal.* Ecquis veniet paulò post, qui quæ vicerit, nobis renunciet? *Pan.* At jam nunc tibi affirmo fore ut nulla alia vincat, veniente in certamen Venere, nisi arbiter ipse omninò hallucinetur.

TRI-

ΤΡΙΤΩΝΟΣ, ΑΜΥΜΩΝΗΣ, ΚΑΙ ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ.

ΤΡΙΤΩΝ.

Ἐπὶ τὴν Λέρναν ὦ Ποσειδὸν ἆρα ἥκεις ἢ καθ' ἑκάστην ἡμέραν ὑδρευσομένη παρῆλθόν με, παγκάλον τι χρῆμα, οὐκ οἶδα ἔγωγε καλλίω παῖδα ἰδών. Πο. ἐλευθέραν τινὰ ὦ Τρίτων λέγεις, ἢ θεραπαινίδα τινὰ ὑδροφόρον ἐσῆν. Τρ. ὄμενουν. ἀλλὰ δὴ Δαναοῦ σκεῦνη θυγάτηρ μία τῶν πεντήκοντα καὶ αὐτὴ, Ἀμυμώνη τὄνομα. ἐπυθόμην γὰρ ἔγωγε καλοῦντο, καὶ τὸ γένος. ὁ Δαναὸς γὰρ σκληραγωγεῖ τὰς θυγατέρας, καὶ αὐτουργεῖν διδάσκει, καὶ πέμπει ὕδωρ τι ἀρυσομένας. καὶ ποῦ τὰ ἄλλα, παιδεύει ἀόκνους εἶναι αὐτάς. Πο. μῶν ἢ Ἀμφίτριτη μακρὰν ἔτι τὴν ὁδὸν ἐξ Ἄργους ἐς Λέρναν; Τρ. μάλιστα. πολυδίψιον γὰρ τὸ Ἄργος ὡς οἶσθα. ὥστε ἀνάγκη ἀεὶ ὑδροφορεῖν. Πο. ὦ Τρίτων, ἐμὲ μετρίως με διατέθεικας εἰπὼν τὰ περὶ τὴν παῖδας. ὥστε ἰωμὲν ἐπ' αὐτήν. Τρ. ἰωμὲν. ἤδη γὰρ καιρὸς τῆς ὑδροφορίας. καὶ σχεδὸν πως κατὰ μέσην τὴν ὁδὸν ἐσμὲν ἤδη ἐς τὴν Λέρναν. Πο. ἀκοῦε ζεῦξον τὸ ἅρμα. ἢ τοῦτο μὲν παλαιὸν ἔχθος τὴν Ἀμφιτρίτην ὑπάγειν τοὺς ἵππους τῇ ζεύγλῃ, καὶ τὸ ἅρμα ἐπισπᾶσθαι; σὺ δὲ ἀλλά δελφίνα μοι πού τινα τῶν οἰκείων παρέσπεσον. ἐφίππιόν μοι γὰρ ἐπ' αὐτὸν τάχιστα. Τρ. ἰδοὺ σοί ἐστιν ὁ δελφὶν ὠκύτατος. Πο. σὺ δὲ ἀπελαύνωμεν. σὺ δὲ Ἀμφίτριτη

TRITONIS, AMYMONES ET NEPTUNI.

TRITON.

Ad Lernam Neptune, quotidie venit aquatum virgo perpulchra. Nec scio formosiorem puellam vidisse me. *Nept.* Liberamne aliquam dicis Triton, an verò famula quæpiam est quæ aquam ferre solet? *Trit.* Minimè, sed Danai illius filia, una ex quinquaginta illis, Amymone nomine. Ejus enim nomen & genus scisitatus sum. Danaus autem duriter filias educat, & opus manu facere docet, & ad hauriendam aquam mittit, & ad alias res agendas instituit, impigræ ipsæ ut sint. *Nept.* Sola-ne venire solet longam adeò viam ex Argis ad Lernam usque? *Trit.* Sola nam Argos, ut scis, est siticulosum; quare illam semper aquatum venire necesse est. *Nept.* Non mediocriter affecisti me Triton, qui mihi hæc de puella narraris. Itaque eamus ad ipsam. *Trit.* Eamus. Iam enim tempus est, quo aquatum ire solet: ac media fermè in via est petendo Lernam. *Nept.* Proinde curtum junge: vel an hoc longiorem rebus moram injiciet, submittere equos jugo, & currum apparare? Tu verò potiùs delphinem mihi aliquem ex velocibus illis huc sistè, inequitando enim illi quàm celerrimè provehar. *Trit.* Ecce tibi delphinum hunc velocissimum. *Nept.* Euge provehamur: tu verò Tri-

1 Καὶ αὐτουργεῖν διδάσκει] Leg. Sueton. August. *Bourd.*
2 Πολυδίψιον Ἄργος. Homericum. *Idem.*

ὦ Τρίτων. καὶ πιδὴ παρεσμᾶς εἰς τὴν Λέρνην, ἐγὼ μὲ λοχήσω σὺ παῦδα ἐκεῖ φησι. σὺ δὲ ἀπόσκοπος ἐπὶ τ' ἀνάδη ἐφεστῶτα αὐτῷ. Τρι. αὐτὴ σοι πλησίον. Πο. καλὴ ὦ Τρίτων, καὶ ὡραία πρὸς θ'. ἀλλὰ συλληπτέα ἡμῖν ἐστι. Αμυ. ἄληπτα, ποῖ με ξυναρπάσας ἄγεις; ἀνθρωποδύτης εἶ, καὶ ἔοικας ἡμῖν ἀπ' Αἰγύπτου ὃ φίλος ἐπιπεμφθήναι. ὥστε βοήσομαί τ' πατέρα. Τρι. σιώπησον ὦ Ἀμυμώνη. Ποσειδῶν ἐστι. Αμυ. τί Ποσειδῶν λέγεις; πεδιάζῃ με ὦ ἄνθρωπε, καὶ ἐς τὴν θάλατταν κεφέλκεις; ἐγὼ δ' ἀπνιγήσομαι ἢ ἀθλία καταδύσομαι. Πο. θάρρει, οὐδὲν δεινὸν πείσῃ. ἀλλὰ καὶ πηγὴν ἐπώνυμόν σοι ἀναδήναι ἐάσω σὺ παῦδα, [1] πατάξας τῇ τριαίνῃ τὴν πέτραν, πλησίον δ' κλύσμα θ'. καὶ σὺ εὐδείμων ἔσῃ, καὶ μόνη τ' ἀδελφῶν οὐχ ὑδροφορήσεις ἀποθανοῦσα. Triton adnata. Ac siquidem ad Lernam adsumus, ego quidem hic in insidiis ero: tu verò speculando observa, quando illam accedentem sentias. *Trit.* Eccam tibi, propè est. *Nept.* Formosa Triton, & in flore ætatis virgo: sed nobis est comprehendenda. *Amy.* Heus homo, quò me hinc correptam abducis? plagiarius quispiam es, ac videris nobis ab Ægypto patruo immissus, quare patiem inclamabo. *Trit.* Tace Amymone, Neptunus hic est. *Amy.* Quid Neptunum dicis? quid mihi homo vim facis, atque hinc in mare abstrahis? at infœlix ego submersa suffocabor. *Nept.* Bono sis animo; nihil mali patieris: sed & [2] fontem tibi cognominem emanare hinc sinam, percusso tridente saxo, juxta hoc æstuarium, tuque beata eris, & sola sororum obita morte aquam non gestabis.

1 *Fontem cognominem*] Est Amymone fons juxta Lernam ab Amymone Danaï filia nomen habens, cujus meminerunt Plin. lib. 4. c. Strab. lib. 8. *Cogn.*

2 Πατάξας τῇ τριαίνῃ] Callim. Hym. Iovis πλῆξεν ὄρος σιπύλοιο, &c. *Bourd.*

ΝΟΤΟΥ, ΚΑΙ ΖΕΦΥΡΟΥ.

NOTI ET ZEPHYRI.

ΝΟΤΟΣ.

Ταυρίδιον ὦ ζέφυρε τὴν δάμαλιν, ἣν ἀφ' ἁλὸς ὁ πλάγιος ἐς Αἴγυπτον ὁ Ἑρμῆς ἄγει, ὁ Ζεὺς [1] διακόρησεν ἀλλὰ ἔρωτι; Ζε. ναὶ ὦ νότε. ὡ

NOTVS.

Num hanc, Zephyre, juvencam, quam per mare in Ægyptum Mercurius ducit, Iupiter amore captus vitiavit? *Zeph.* Etiam Note. At tum

1 Διακόρησεν] Sic in Dial. Neptuni & Enipei. & ſ. διακορεύειν τὴν κόρην, διαφθείρειν, διακακόρισεν, διαπαρθενεύειν. deflorare, devirginare, dehonestare, ut alibi dicemus. *Bourd.*

1 *Del.*

ἀδάμαλις ἢ πῶτι. ἀλλὰ παῖς ἦν Ἴ ποταμοῦ Ἰάχυ. νῦν ἢ ἡ Ἥρα τοιαύτην ἐποίησεν αὐτὴν ζηλοτυπήσασα, ὅτι καὶ πάνυ ἐώρα ἐρῶσάν τοῦ Διός. No. νῦν δὲ ὑπ' ἐρᾷ τοῦ βοός; Ze. καὶ μάλα. καὶ ἀφ' οὗπερ ἐς Αἴγυπτον αὐτὴν ἔπεμψε. καὶ ἡμῖν εὐθυπρεπῆ μὴ κυμαίνειν τὴν θάλασσαν ἵν' ἂν ἀφικηταί, ὡς ἀποπεμψόμενοι ἐκεῖ. κυφὴ ἢ ἤδη. ἵνα γένοιτο καὶ αὐτὴ, καὶ τὸ τοκάδιν. No. ἡ δάμαλις θεός; Ze. καὶ μάλα ὦ νότε. ἀρχὴ τε ὁ Ἑρμῆς ἔφη τῶν πλεόντων, καὶ ἡμῶν ἔσεσθαι, ὅτι ποι ἂν ἡμῶν ἐθέλῃ ἐκπέμψαι, ἢ κωλύσειν ἐπιπνεῦν. No. ἡγεμονευτέα τοιγαροῦν ὦ ζέφυρε, ἤδη δέσποινά γε ἔσται. τῇ Διὶ δύνασθαι γὰρ ὕπνῳ γένοιτο. Ze. ἀλλ' ἤδη γὰρ διεπέρασεν, καὶ ἐξέδυσεν ἐς τὴν γῆν. ὁρᾷς ὅπως ἐκεῖ μὲν τετραπόδιζε βαδίζῃ. ἀνορθώσας δ' αὐτὴν ὁ Ἑρμῆς, γυναῖκα παγκάλλη αὖθις ἐποίησε; No. παραδόξα γὰρ πάντα ὦ ζέφυρε. ὧδε ἴσα τὰ κέρατα. οὐδὲ οὐρά, καὶ διχηλὰ τὰ σκέλη, ἀλλ' ἐπέρασας κόρη. ὁ μὲντοι Ἑρμῆς τί παθὼν, μετεβάλετο ἑαυτόν. καὶ αὖτη τίνα, κυνοειδοῦσαν γεγένηται; Ze. μὴ πολυπραγμόνει μᾶλλον. ὅτι ἄμεινον οἶδε τὰ αὑτοῦ πάντα.

tum non juvenca, ſed Inachi fluvii filia erat. Nunc verò talem ipſam Iuno fecit, amoris æmulatione commota, propterea quòd videbat Iovem illam prorſus deperire. *Not.* Proinde nunc etiam bovem illam amat? *Zeph.* Ita ſanè, & ob id in Ægyptum ipſam miſit, nobiſque edixit ne conturbaremus mare donec illa tranſnataſſet, ut illic enixa (fert autem jam uterum) Deus fiat tum ipſa, tum fœtus ejus. *Not.* An juvenca Deus? *Zeph.* Ita ſanè, Note, imperabitque, inquit Mercurius, navigantibus, ac noſtra erit domina, ut quemcunque volet noſtrûm emittat, vel prohibeat ſpirare. *Not.* Ergo Zephyre, nobis erit obſervanda, cùm jam ſit domina. Nam per Iovem eo pacto benevolentior nobis erit. *Zeph.* Sed enim jam trajecit, & in terram enatavit. Vides ut non ampliùs quadrupes incedat: ſed erectam ipſam, Mercurius denuo perpulchram mulierem reddidit. *Not.* Mira nimirum hæc Zephyre: nuſquam ampliùs cornua, neque cauda, neque tibiæ biſidæ, ſed amabilis puella eſt. Cæterùm Mercurio quidnam accidit, qui ſeipſum mutavit: & pro adoleſcente caninam faciem aſſumpſit? *Zeph.* Ne curioſiùs iſta perſequamur, quandoquidem quæ facienda ſint, meliùs ille novit.

ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΔΕΛΦΙΝΩΝ.

ΠΟΣΕΙΔΩΝ.

Εὖγε ὦ δελφῖνες, ὅτι ἀεὶ φιλάνθρωποί ἐστε, καὶ πάλαι μὲν τὸ τῆς Ἰνοῦς παιδίον ἐπὶ τὸν ἰσθμὸν κομίσαντα, ὑποδεξάμενοι ἀπὸ τῶν Σκιρωνίδων πετρῶν μετὰ τῆς μητρὸς ἐμπεσόν. καὶ νῦν σὺ τὸ κιθαρῳδὸν τοῦτον τὸν ἐκ Μηθύμνης ἀναλαβὼν, ἐξενήνοχας εἰς Ταίναρον αὐτῇ σκαφῇ, καὶ κιθάρας ἐπὶ τοῖσδε καινῆς ὑπὸ τῶν ναυτῶν ἀπολλύμενον. Δελ. μὴ θαυμάσῃς ὦ Ποσειδῶν, εἰ τοὺς ἀνθρώπους οὐ ποιοῦμεν, ἐξ ἀνθρώπων γε καὶ αὐτοὶ ἰχθύες γεγόμενοι. Πο. καὶ μέμφομαί γε τῷ Διονύσῳ, ὅτι ὑμᾶς καθαναυμαχήσας, μετέσχεν, δέον χαίρωσαν μόνον, ὥσπερ τοὺς ἄλλους ὑπηκόους. ὅπως γὰρ τὰ κατὰ τὸν Ἀρίονα τοῦτον ἐχθὲς ὦ δελφίν; Δελ. ὁ Περίανδρος οἶμαι ἔχαιρεν αὐτῷ. καὶ πολλάκις μετεπέμπετο αὐτὸν ἐπὶ τὴν τέχνη. ὁ δὲ, πλησάσης ἤδη ἧς τυράννου, ἐπεθύμησε πλοῦτου εἰκὸς δὲ ἐς τὴν Μήθυμναν, ἐπιδείξασθαι τὸν πλοῦτον. καὶ ἐπιβὰς πορθμείου τινὸς κακούργων ἀνδρῶν, ὡς ἔδειξε πολὺν ἄγων χρυσὸν, καὶ ἄργυρον, ἐπὶ τὸ μέσον τὸ Αἰγαῖον ἐλθόντες, ἐπιβουλεύουσιν αὐτῷ οἱ ναῦται. ὁ δὲ, αἰσθόμενος ἤδη ἅπαντα. ἀναδὺς ἐπὶ τὸ σκάφος, ἐπὶ τούτῳ ὑμῖν δέδοκται, ἔφη, ἀλλὰ τὴν σκοπιὰν

NEPTVNI ET DELPHINVM.

NEPTVNVS.

Recte faciti̇s, [1] Delphines, quod ſemper hominum amantes eſtis: & olim Inûs filium in Iſthmum portaſtis, exceptum à Scironiis ſcopulis, unde cum matre præcipitatus erat. Et tu nunc aſſumpto Methymnenſi citharœdo iſto, in Tænarum cum ipſo ornatu, & cithara enataſti: neque illum à nautis miſerè perdi paſſus es. *Delp.* Ne mireris Neptune, ſi hominibus benefacimus? cùm ex hominibus piſces ipſi facti ſimus. *Nept.* Atque equidem ob id reprehendo Bacchum, quòd vos navali prælio ſuperatos ita transformavit, cùm debuiſſet, ſolùm in deditionem accipere, quemadmodum alios in poteſtatem redegit. Sed quo pacto quod huic Arioni accidit, ſeſe habet. Delphini? *Delp.* Periander, opinor, delectabatur ipſo, & artis gratia ſæpe accerſebat. Ille autem à tyranno ditatus, domum in Methymnam navigando, divitias ſuas oſtentare concupivit. Ac conſcenſo ſceleratorum quorundam hominum pontone, poſteaquam indicavit ſe multum auri & argenti ſecum ferre, ubi ad medium fermè Ægeum perventum fuit, inſidiari illi nautæ cœperunt. Ille verò (auſcultabam enim omnia juxta navigium natando) quoniam hoc vobis ita viſum eſt, inquit, at me ſaltem aſſum-

1 *Delphines*] Delphines hominum amatores, refert aliquot exempla Lucianus in vot. Plin. 9. c. 8. Muſica mirifice demulcentur. Plut. in lib. ſeptem ſapient. *Cogn.*

1 Πλη-

ἀναλαβόντα με, καὶ ἄσαντα ἡδύν τινα ἐπ' ἐμαυτῷ, εἶτα εἰσπηδήσαντα ἐμαυτόν. ἐπιτρέψαν οἱ ναῦται. καὶ ἀναλαβὼν τὴν σκευὴν, καὶ ἅμα πάνυ λιγυρᾶς. καὶ ἅμα εἰς τὴν θάλατταν, ὡς αὐτίκα πάντως ἀποθανούμενος. ἐγὼ δὲ ὑπολαβών, καὶ ἀναχειμένῳ αὐτὸν, ἐξενηξάμην ἔχων εἰς Ταίναρον. Πο. ἐπαινῶ σου φιλομουσίαν. ἄξιον γὰρ τὸ μισθὸν ἀπέδωκας αὐτῷ τῆς ἀκροάσεως.

sumpto ornatu, & decantato priùs mihi ipsi funebri aliquo carmine, volentem finite præcipitare meipsum. Concesserunt nautæ. Tum ille assumpsit ornatum, & quiddam planè blandum cecinit, atque in mare, tanquam ilicò moriturus, præcipitem se dedit. Ego verò excepto atque imposito mihi illo, simul in Tænarum enatavi. *Nept.* Tuum erga musicam studium laudo: dignam enim auditæ modulationis mercedem ipsi retulisti.

ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΝΗΡΗΙΔΩΝ.

NEPTVNI ET NEREIDVM.

ΠΟΣΕΙΔΩΝ.

Τὸ μὲν στενὸν τοῦτο, ἐς ὃ ἡ παῖς κατέπεσεν, Ἑλλήσποντος ἀπ' αὐτῆς καλεῖσθω. τὸν δὲ νεκρὸν, ὑμεῖς ὦ Νηρηίδες θαλάττῃ, τῇ Τρωάδι ταφοτεύσατε, ὡς ταφείη ὑπὸ τῇ ἐπιχωρίᾳ. Νη. Μηδαμῶς ὦ Πόσειδον. ἀλλὰ σὺ ταῦτα σὺ τῷ ἰπνυόμῳ πελάγει τάφρωσον. ἐλεεῖσθαι γὰρ αὐτὸν, οἰκτίρειν ὑπὸ τῆς μητρυιᾶς πεπονθῶς. Πο. τοῦτο μὲν ὦ Ἀμφιτρίτη οὐ θέμις. οὐδ' ἄλλως καλὸν ταῦτα ὑπὸ τῇ ψάμμῳ αὐτὴν, ἀλλ' ἀφ' ἕβης ὄν τῇ Τρωάδι ὑπὸ τῇ χερρονήσῳ τεθάψεσθαι. ἐκεῖνο δὲ θαυμάσιον ἴσως αὐτῇ, ὅτι μετ' ὀλίγον τὸ αὐτὸ καὶ ἡ Ἰνὼ πείσεται, καὶ ἐμπεσεῖται ὑπὸ τοῦ Ἀθαμαντος διωκομένη εἰς τὸ πέλαγος, ἀπ' ἄκρας τοῦ Κιθαιρῶνος, κἀκεῖθεν κἀμὲ ἐς τὴν θάλασσαν ἔχουσα καὶ τὸν υἱὸν ἐπὶ τῆς ἀγκάλης. Νη. ἀλλὰ κἀκείνῳ σῶσαι δεῖ, χαριεῖται γὰρ τῷ Διονύσῳ. τροφὸς

NEPTVNVS.

Fretum hoc quidem angustum, in quod puella præcipitata est, Hellespontus ab ipsa vocetur. Ipsum autem cadaver, vos Nereides acceptum in Troadem auferte, ut ab incolis sepeliatur. *Ner.* Nequaquam Neptune, sed hic in cognomine pelago sepeliatur. Miseremur enim ipsius, ut quæ maximè miserabilia passa fuerit à noverca. *Nept.* At hoc, Amphitrite, fas non est, neque etiam aliàs honestum, hic illam alicubi sub arena jacêre. Sed quod dixi, in Troade in Chersoneso mox sepelietur. Illud autem pro solatio ipsi erit: quòd paulò post eadem & Ino patietur, & persequente illam Athamante, in pelagus ex summo Citharone, quà in mare porrigitur, filium etiam in ulnis gestans præcipitabitur. *Ner.* Sed & illam, in Bacchi gratiam, servare oportebit. Educavit enim illum

ῷδ αὐτῷ κ᾽ πάθη ἡ Ἰνώ. Πο. οὐκ ἐχρῆν ὕστερον ποιῆσαι, ἀλλὰ τῷ Διονύσῳ ἀχαριστεῖν ἐν Ἀμφιτρίτης ἐκ ἄξιον. Νη. αὕτη ἦν ἄρα τί παθοῦσα κατέπεσεν ἐπὶ τῷ κριῷ; ὁ ἀδελφὸς ἦ ὁ Φρίξος ἀσφαλῶς ἐχεῖτο; Πο. σκήπτως. νεανίας γὰρ, κ᾽ δύνατ᾽ ἀντέχειν ὥρας τὴν φορὰν. ἡ δ᾽, ὑπὸ ἀηδίας ἐπιδᾶσα ὀχήματι ἀφηνιάσαντι, καὶ ἀποδῦσα ἐς βάθος ἀχανὲς, ἐπλαγεῖσα, καὶ τῷ θαλάττῃ ἅμα χειθεῖσα, καὶ [1] ἰλιγγιάσασα ὥρας τὸ σφοδρὸν τῆ πλήσεως, ἀκρατὴς ἐφύη τῷ κεφάτων ἐκ κριοῦ, ὅτι τίνας ἀπείληπτο. καὶ κατέπεσεν ἐς τὸ πέλαγος. Νη. ἐκὼν ἐχρῆν τὴν μητέρα τὴν νεφέλαν βοηθεῖν πιπτούσῃ; Πο. ἐχρῆν. ἀλλ᾽ ἡ μοῖρα πολλῷ τῆ νεφέλης δυνατωτέρα.

lum Ino, eademque nutrix illius fuit. *Nept.* Non decebat, cùm adeò prava esset. Sed Baccho non gratificari, indignum esset, Amphitrite. *Ner.* Sed quid accidit huic, quod ab ariete decidit? Phryxus autem frater ejus tutò vehitur? *Nept.* Meritò: adolescens enim est, & contra impetum obsistere potest. Illa verò ejus insueta, consenso vehiculo insufitato, & in vastam profundiratem despiciendo, perculsa animo, & pavore pariter attonita, præterea vertigine correpta præ volatus impetu, retinere non potuit arietis cornua, quibus eò usque se sustentaverat: atque ita in mare decidit. *Ner.* Annon matrem ipsius Nephelen opem ferre cadenti decebat? *Nept.* Decebat: sed Parca longè quàm Nephele potentior est.

1 Γλιγγιάσασα] Σκοπελίνοῦσα. vox Syracusana, ὅταν ἡ περὶ τὴν καρδίαν φορὰ γένηται, ἐπακολουθεῖ σκότος, ᾧ αὐτὸ τὸ πάθος καλεῖσιν ἴλιγγον. Interp. Aristophan. Acharn. Γλιγγιᾶν τὸ σκοτοῦσθαι (leg. σκοτοῦσθαι) ᾧ δοκεῖν περιφέρεσθαι, κύκλῳ συρίττεσθαι. Hesych. *Bourd.*

ΙΡΙΔΟΣ, ΚΑΙ ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ.

IRIDIS ET NEPTVNI.

ΙΡΙΣ.

Τὴν νῆσον τὴν πλανωμένην ὦ Πόσειδον, ἀσφαλισάμενον τῆ Σικελίας, ὕφαλον ἐπιτήδεα συμβέβηκε. ταύτην φησὶν ὁ Ζεὺς ἡμᾶς ἄγειν ἤδη, κ᾽ ἀνέφηνον, καὶ πίησον ἤδη δῆλον ὂν τῷ Αἰγαίῳ μέσῳ βεβαίως μένειν, φείδεσθαι πάνυ ἀσφαλῶς. δεῖται χρόνου τινὸς ἐπ᾽ αὐτῆς. Πο. πεπράξεται τοῦτο ὦ Ἶρι. πλὴν ὅμως παρέξει αὐτὴ τὴν χρείαν ἀναφανεῖσα, καὶ μηκέτι πλάνησαι; μένουσα;

IRIS.

Insulam illam errantem, Neptune, quæ à Sicilia revulsa, atque undis submersa, mari innatat: eam, dixit Iupiter, jam erige, & cernendam exhibe, & fac ut manifesta in medio Ægæo firmiter maneat, tutò admodum stabilita: opus enim illa nonnihil habet. *Nept.* Hoc fiet, Iri: sed tamen quem usum illi præbebit manifesta apparens, nec amplius fluctuans;

Ir.

Ιερ. τὴν Λητὼ ἐπ' αὐτῆς δεῖ λοχευθῆναι. ἤδη γὰρ πονήρως ἔχει τῶν ὠδίνων ἔχει. Πο. τί οὖν; οὐχ ἱκανὸς ὁ οὐρανὸς οὗτος; εἰ δὲ μή, ἀλλὰ γὴ πᾶσα ἡ γῆ σοι οὐκ ἂν ὑποδέξαιτο δύναιτο τὰς αὐτοῦ γονάς; Ιερ. σὺν ὦ Πόσειδον. ἡ Ἥρα γὰρ ὄρκῳ μεγάλῳ κατέλαβε τὴν γῆν, μὴ ὑποδέξασθαι τὴν Λητοῦς τὰς ὠδῖνας ὑποδέχεσθαι. ἡ τοίνυν νῆσος αὕτη ἀνώμοτός ἐστιν. ἀφανὴς γάρ ἦν. Πο. σωίημι. σὺ δὲ νῆσε, καὶ ἀνάδυθι αὖθις οὐκ ἔτι βυθοῦ, καὶ μηκέτι ὑποφέρου, ἀλλὰ βεβαίως μένε, καὶ ὑποδέξαι ὦ εὐδαιμονεστάτη τῶν ἀδελφῶν τὰ τέκνα δύο, τὼ καλλίστω τῶν θεῶν. καὶ ὑμεῖς ὦ τρίτωνες, ἀξιοπρεπῶς περιπλεύσατε τὴν Λητοῦν εἰς αὐτήν. καὶ γαλήνα ἅπαντα ἔστω. τὸ δράκοντα δὲ, ὃς νῦν ἐξοιστρεῖ αὐτὴν φοβῶν, τὰ νεογνὰ, ἐπειδὰν τεχθῇ, ὑπ' αὐτίκα μάλα πιεῖται, καὶ τιμωρήσῃ τῇ μητρί. σὺ δὲ ἀπάγγελλε τῷ Διὶ πάντα εἶναι διαπεπραγμένα. ἥκειν δὲ Δῆλον. ἥκέτω ἡ Λητὼ, καὶ τικτέτω.

Ir. Latonam in ea parere oportet: jam enim malè habet à doloribus. *Nept.* Quid igitur? annon ipsi cœlum sufficit, ut in eo pariat? At nisi sufficit illud: certè nec tota terra partus illius recipere possit. *Ir.* Non Neptune, Nam Iuno Tellurem magno jurejurando obstrinxit, ne quod Latone parturienti perfugium præberet. Hæc igitur insula juramento non tenetur: tum enim fuit abscondita. *Nept.* Intelligo rem. Igitur subsiste insula: atque iterum è profundo emerge, nec amplius sublabaris, sed immota maneas. Ac suscipe fœlicissima fratris mei liberos duos, Deorum pulcherrimos. Et vos ô Tritones Latonam in ipsam trajicite, omniaque tranquilla sint. Serpentem autem illum, qui nunc ipsam deterrendo, velut œstro exagitat, ipsi infantes, posteaquam in lucem editi fuerint, continuò aggredientur, ac matrem vindicabunt. Tu verò Iovi renuncia, præclarè omnia se habere. Stabilita est insula, veniat Latona, ac pariat.

1 Αὐτίκα μίτεται ἐς πυμαίσι] Mss. αὐθις μετελεύσῃ ἐς πμω. Sequens Dialog. ex Homer. Il. υ. Philostr. *Boud.*

ΞΑΝΘΟΥ, ΚΑΙ ΘΑΛΑΣΣΗΣ.

ΞΑΝΘΟΣ.

Δίεξαί με ὦ θάλασσα, δεινὰ πεπονθότα. κατέσβεσέν μου τὰ τραύματα. Θα. τί τοῦτο ὦ Ξάνθε; τίς σε κατέκαυσεν; Ξαν. Ἥφαιστος. ἀλλ' ἀπηυθράκωμαι ὅλως ὁ ταλαίπωρος, καὶ ζέω. Θα. ἀλλὰ

XANTHI ET MARIS.

XANTHVS.

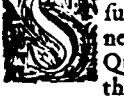

uscipe me gravia passum ô Mare, mea vulnera extingue. *Mar.* Quid hoc rei est, ô Xanthe? quis te deusit? *Xan.* Vulcanus. Sed prorsus exustus sum, miser, & efferveſco. *Mar.* Cur

Νὴ σὲ εἰβαλε τὸ πῦρ; Ξαν. Διὰ τὸν υἱὸν τὸν Θέτιδος. ἐπεὶ γὰρ φονεύσαντες τὸν Φρύγας ἱκέτευσα, ὁσίαν σὺν ἔπαυσεν τὸν ὀργὴν, ἀλλ' οὐδὲ τῶν νεκρῶν ἀπέφραξέ μοι τὸν ῥοῦν, ἐλεήσας τὰς ἀθλίους, ἐπῆλθον, ἐπικλύσαι θέλων, ὡς φοβηθείς, λήξοιεν τῶν ἀνδρῶν. συνεῶθει ὁ Ἥφαιστος, ἵνα μὴ πλησίον που ὢν, πᾶν ὅσον εἶχεν πῦρ εἰχε, καὶ ὅσον σὺ τῇ Αἴτνῃ, κἂν εἴ που ἄλλοθι, φέρων, ἐπῆλθέ μοι. καὶ ἔκαυσεν μὲν τὰς πτελέας. καὶ μυρίκας. ὤπλησε δὲ καὶ τὰς νεκροθαίμονας ἰχθῦς, καὶ τὰς ἐγχέλυας. αὐτὸν δὲ ἐμὲ ὑπερκαχλάσαι ποιήσας, μικροῦ δεῖν ὅλον ξηρὸν ἀπέφηνεν. ὁρᾷς δ' ὧν ὅπως διέκειμαι ὑπὸ τῶν συγκαυμάτων; Θα. θελεοῖς ὦ Ξάνθε, καὶ θερμὸς ὡς εἰκός. τὸ αἷμα μὲν, ἀπὸ τῶν νεκρῶν. ἡ θέρμη δ' ὡς φῄς, ἀπὸ τοῦ πυρός. καὶ εἰκότως ὦ Ξάνθε, ὃς ἐπὶ τὸν ἐμὸν υἱὸν ὠμήνας, σὺν αἰδοῖ εἶ ὅτι Νηρηίδι ὑὸς ἦν. Ξαν. σὺν ἐδὲ δὴ ἐλεῆσαι χρῆναι ὀΐεις τὸν Φρύγας; Θα. τὸ Ἥφαιστον δ' οὐκ ἐδὲ ἐλεῆσαι, Θέτιδος υἱὸν ὄντα τὸν Ἀχιλλέα;

Cur autem tibi injecit ignem? *Xan.* Propter filium Thetidis. Poſtquam enim illum Phrygas occidentem ſupplex deprecatus ſum: ille autem nihil ab ira remiſit, ſed cadaveribus obſtruxit mihi alveum, ego miſertus miſerorum, ut aquis eum involverem occurri, quò perterritus, à virorum cæde ceſſaret. Ibi Vulcanus (nam tum propè aderat) univerſo igne, opinor, quantum habebat, quantumque in Ætna, & ſi quibus aliis in locis erat, allato proceſſit mihi obviam: ac exuſſit quidem ulmos & myricas: aſſavit autem & infelices piſces & anguillas. Me verò cùm efferveſcere feciſſet, parum abfuit quin totum aridum reddiderit. Videſne igitur, quomodo his incendiis affectus ſum? *Mar.* Turbidus & calidus es Xanthe, ut par eſt, cruore, à cadaveribus: calore autem, ut ais, ab igne. Ac meritò Xanthe, ut qui contra filium meum impetum feceris, non veritus, quòd filius eſſet Nereidis. *Xan.* Annon decebat me vicinorum Phrygum miſereri? *Mar.* At verò Vulcanum non decebat Achillis filii Thetidis miſereri?

ΔΩΡΙΔΟΣ, ΚΑΙ ΘΕΤΙΔΟΣ.

DORIDIS ET THETIDIS.

ΔΩΡΙΣ.

Τί δακρύεις ὦ Θέτι; Θε. καλλίστην ὦ Δωρὶ κόρην εἶδον ἐς κιβωτὸν ὑπὸ τοῦ πατρὸς ἐμβληθεῖσαν, αὐτήν τε, καὶ βρέφος αὐτῆς ἀρτιγέννητον. ὠκίλλουσι δὲ οἱ πατὴρ τὸν ναῦ-

DORIS.

Quid fles Theti? *Thet.* Pulcherrimam Dori puellam vidi in arcam à patre conjectam cumque ipſa recens genitum infantem. Pater autem juſſit nau-

ζας, ἀναλαβόντας τὸ κιβώτιον, ἐπειδὴν πολὺ ἀπὸ τῆς γῆς ἀποστήσωσιν, ἀφεῖναι εἰς τὴν θάλασσαν, ὡς ἀπολοίτο ἡ ἀθλία καὶ αὐτὴ, καὶ τὸ βρέφος. Δω. τίνος δ' ἕνεκα ὦ ἀδελφὴ, [1] ἐπὶ ἅπασι τούτοις ἀκριβῶς ἅπαντα ἴσθα; Θε. Ἀκρίσιος ὁ πατὴρ αὐτῆς, καθείρξας αὐτὴν, ἐπαρθένευεν εἰς χαλκοῦν τινα θάλαμον ἐμβαλών. εἶτα τὸ μὲν ἀληθὲς, οὐκ ἔχω εἰπεῖν. φασὶ δ' ὧν τὸ Δία, χρυσὸν γενόμενον, ῥυῆναι διὰ ὀροφῆς ἐπ' αὐτήν. δεξαμένην δὲ ἐκείνην εἰς τὸ κόλπον καταῤῥέοντα τὸ θεῖον, ἐγκύμονα γενέσθαι. τοῦτο αἰσθόμενος ὁ πατὴρ, ἄγριός τις καὶ ζηλότυπος γέρων, ἐχαλέπηνε. καὶ τινὰ τῶν μεμιχθῆναι οἰηθεὶς αὐτῇ, ἐμβάλλει εἰς τὴν κιβωτὸν ἅρπι τῇ κόρῃ. Δω. ἦ δ', τί ἔπραττεν ὦ Θέτι, ὁπότε καθείρκτο; Θε. ὑπὲρ αὐτῆς μὲν ἐσίγα ὦ Δωρὶ, καὶ ἔφερε τὴν καθείρξιν. τὸ βρέφος δ' παρῆν τὴν μὴ ἀποθνήσκειν, δακρύουσα, καὶ τῷ πάππῳ δεικνύουσα αὐτὸ, καλλίστου ὄν. τὸ δ', ὑπ' ἀγνοίας τῶν κακῶν, καὶ ἐμειδία εἰς τὴν θάλασσαν. ὑποπίμπλαμαι αὖθις τὰς ὀφθαλμὰς δακρύων, μεμνημένη αὐτῶν. Δω. καὶμὲ δακρύσαι ἐποίησας. ἀλλ' ἤδη πεθνᾶσιν; Θε. ἰδαμῶς. νήχεται γὰρ ἔτι ἡ κιβωτὸς ἀμφὶ τὴν Σέριφον, ζῶσαι αὐτὰς φυλάττουσα. Δω. τί δὲ οὐχὶ σώζομεν αὐτὴν, τοῖς ἁλιεῦσι τούτοις ἐμβαλόντες εἰς τὰ δίκτυα τοῖς Σεριφίοις; οἱ δὲ, ἀναλαβόντες, σώσουσι ἐκλογιστί. Θε. οὐ λέγεις. ἴσως ποιῶμεν. μὴ γὰρ ἀπολέσθω μήτε αὐτὴ, μήτε τὸ παιδίον ἅτις ὂν καλόν.

nautas, ut postquam in altum à terra provecti essent, acceptam arcam in mare projicerent, quò periret & misera illa, & infans. *Dor.* Quorsum ô soror? siquidem omnia exactè comperta habes? *Thet.* Pater illius Acrisius, quia pulcherrima erat, in æreum quendam thalamum inclusam, perpetuæ virginitati destinarat. Deinde verum quidem dicere non possum. Iovem autem ajunt conversum in aurum, ad ipsam per impluvium esse delapsam. Illam verò excepto in sinum demanante Deo, gravidam factam fuisse. Quod cùm pater animadvertisset, ut pote durus quispiam, & zelotypus senex, graviter indignatus est. Et stupratam ab aliquo ipsam ratus, cùm recens peperisset, in hanc arcam conjicit. *Dor.* Cæterùm quid agebat illa quando ingrediebatur? *Thet.* Pro se quidem tacebat, Dori, & ferebat damnationem: pro infante autem deprecabatur, ne morti traderetur, lachrymando, & avo pulcherrimum illum ostentando. Ille autem præ malorum ignorantia, mari arridebat: quorum ego quum memini, rursum lachrymis oppleor. *Dor.* Et me flere fecisti: at jam-ne mortui sunt? *Thet.* Haudquaquam. Nam arca vivos illos custodiens circum Seriphum adhuc natat. *Dor.* Cur igitur non servamus ipsam, in retia Seriphiis hisce piscatoribus immittendo? qui scilicet extractos illos, incolumes præstabunt. *Thet.* Rectè dicis; ita faciamus. Non pereat ipsa, non infans adeò formosus.

[1] Ἐπὶ ἅπασι] Sic ex fide Mſ. hæc omnis clausula scribenda τίνος δ' ἕνεκα, ὦ ἀδελφὴ, εἶπε, ἐπὶ ἅπασι ἀκριβῶς ἅπαντα. Bourd.

NE-

ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΕΝΙΠΕΩΣ.

NEPTVNI, ET ENIPEI.

ΕΝΙΠΕΥΣ.

Οὐ καλὰ ταῦτα ὦ Ποσειδον. εἰρήσῃ γὰρ τἀληθῆ. ὑπελάμβανον μὲν τὴν ἐραωμένην, εἶναι σὺ δὲ ἐμοὶ, διεκόρησας τὴν παῖδα, ἢ ἦ, ὥστε ὑπ' ἐμοῦ ταῦτα πάσχειν, καὶ ἀφ' ἑαυτοῦ ποιεῖσθαι. Πο. σὺ γὰρ ὦ Ἐνιπεῦ, ὑπερῳπικὸς ἦσθα, καὶ βραδύς. ὃς κόρης οὕτω καλῆς φοιτώσης ἐπημέρας πρὸς σὲ, λανθανούσης ὑπὸ σοῦ ἐρωτος, ὑπερεώρας, καὶ ἔχαιρες λυπῶν αὐτήν. ἡ δὲ, ἀφ' ἑαυτῆς ὀχθοις ἀλύουσα, καὶ ἐπιβαίνουσα, καὶ λουομένη, εὐνοῦτό σοι ὑπὸ τυχεῖν. σὺ δ' ἐξηπάτας αὐτὸς αὐτήν. Ενι. τί δὴ, ἀφ' ἑαυτοῦ ἐχρῆν σε ἀφαιρεῖσθαι τὴν ἐρωμένην, καὶ παρυπεκκλέπτειν Ἐνιπέα ἀντὶ Ποσειδῶνος εἶναι, καὶ παῖσαι φίλαν κόρην ὄφιν; Πο. ὀψὲ ζηλοτυπεῖς ὦ Ἐνιπεῦ, ὑπερῳπῆς ἀφ' ἑαυτοῦ ὤν. ἡ Τυρὼ γὰρ, οὐδὲν δεινὸν πέπονθεν, οἰομένη ὑπὸ σοῦ ἀφῃρῆσθαι. Ενι. ἔμελλεν; ἔφης γὰρ ἄπιον ὅτι Ποσειδῶν ἦσθα. ὃ καὶ μάλιστα ἐλύπησεν αὐτήν. καὶ ἐγὼ τοῦτο ἠδίκημαι, ὅτι τἀμὰ σὺ διέφθειρε τότε. καὶ ἀφανίσας πορφύρεόν τι κῦμα, ὅτῳ ὑμᾶς συνεκρύπτε, ἅμα συνῆν τῇ παιδὶ αὐτ' ἐμοῦ. Πο. σὺ γὰρ οὐκ ἤθελες ὦ Ἐνιπεῦ.

ENIPEVS.

Non honesta hæc sunt Neptune (verum enim dicam) qui circumventa amica mea, mihi assimilatus, puellam vitiasti. Putabat enim illa mecum rem esse sibi, ideoque sui copiam faciebat. *Nept.* Tu enim Enipeu, tardus es & tardus, qui puellam adeò formosam ad te quotidie itantem, & amore pereuntem despexeris, eique ægrè facere gavisus sis. Illa verò juxta ripas mœrens, & ingrediens, eque lavans, interim in te incidere optabat: tu verò deludebas illam. *Enip.* Quid igitur propterea te mihi amorem præripere, & Enipeum pro Neptuno simulare, & simplicem hanc puellam [1] Tyronem decipere oportebat? *Nept.* Serò zelotypus es Enipeu, cùm priùs contemptor fueris. Nihil autem grave passa est Tyro, quando se putavit à te vitiatam esse. *Enip.* Nihil ne? Dixisti enim abiens Neptunum esse te: quod vel maximè dolore affecit ipsam: atque ipse eò abs te injuria affectus sum, quòd voluptatem, quæ mea esse debuerat, percepisti tu: quodque circumpositò fluctu purpureo, qui vos abscondebat, cum puella pro me tute rem habuisti. *Nept.* Tu enim nolebas [4] Enipeu.

1 Ποσειδῶνος] Sic debet esse titulus. *Bourd.*

2 Παρὰ τὰς ὄχθας ἀλύουσα] Dixi ad illud Petron. *proximum litori.* Idem.

3 *Tyro*] Virguncula fuit Thessala Salmonei filia, & Eunipei amica. ex qua Neptunus Melcum & Peliam suscepit, de qua lib. 2. ver. hist. & in Philopat. Cogn.

4 *Enipeu*] Thessaliæ fluvius est. *Idem.*

TRI-

ΤΡΙΤΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΝΗΡΗΙΔΩΝ.

ΤΡΙΤΩΝ.

Τὸ κῆτος ὑμῶν ὦ Νηρηΐδες, ὃ ἐπὶ τὴν Κηφέως θυγατέρα τὴν Ἀνδρομέδαν ἐπέμψατε, ὅτι τὴν παῖδα ἠδίκησεν ὡς οἴεσθε, καὶ αὐτὸ ἤδη τέθνηκε. Νη. νοσῶ τίνος ὦ Τρίτων; ἢ ὁ Κηφεὺς κρημνῷ δίλεαρ τινὶ θοίης τὴν κόρην, ἀπέκτεινεν ἐπιὼν, λοχήσας μετὰ πολλῆς δυνάμεως; Τρ. οὐκοῦν. ἀλλ' ἴστ οἶμαι, ὦ Ἰφιάνασσα, τὸν Περσέα, τὸν τοῦ Δαναὴς παῖδα, ὃν μετὰ τῆς μητρὸς ἐν τῇ κιβωτῷ ἐμβληθὲν εἰς τὸν θαλασσαῖον ὑπὸ τοῦ μητροπάτορος, ἐσώσατε, οἰκτείρασαι αὐτούς. Ιφι. οἶδα· ὃν λέγεις. εἰκὼς ἦδη νεανίαν εἶναι, καὶ μάλα γενναῖόν τε καὶ καλὸν ἰδεῖν. Τρ. οὗτος ἀπέκτεινε τὸ κῆτος. Ιφι. λέγεις ὦ Τρίτων; ὡς ἡδὺ ὥρα ἡμῖν τοιοῦτο ἀκοῦσαι αὐτὸν ἰχθῦν. Τρ. ἐγὼ ὑμῖν φράσω τὸ πᾶν ὡς ἐγένετο. ἐπέμφθη μὲν οὗτος ἐπὶ τὰς Γοργόνας, ἆθλόν τινα τῶν τοῦ βασιλέως ἐπιτελῶν. ἐπεὶ δὲ ἀφίκετο ἐς τὴν Λιβύην. Ιφι. πῶς ὦ Τρίτων, μόνος, ἢ καὶ ἄλλους συμμάχους ἦγε; ἄλλως γὰρ δύσπορος ἡ ὁδός. Τρ. μόνος δὲ ἀέρᾳ. διαπτόμενον γὰρ αὐτὸν ἡ Ἀθηνᾶ ἔθηκεν. ἐπεὶ δ' ἦλθεν ὅπου διῃτῶντο, οἶμαι· ὁ δὲ ἀποτεμὼν τὴν Μεδούσης κεφαλὴν, ᾤχετ' ἀποπτάμενος. Ιφι. πῶς εἶδεν; ἀθέατοι γάρ εἰσιν.

TRITONIS ET NEREIDVM.

TRITON.

Balæna illa vestra, Nereides, quam contra filiam Cephei Andromedam emisistis, nulla injuria puellam affecit, ut putatis, & ipsa mortua jam est. *Ner.* A quo, Triton? Num Chepheus, tanquam illectamento aliquo proposita puella, aggressus illam occidit, ex insidiis cum multa vi adortus? *Trit.* Non. Sed nostis puto, Iphianassa, Perseum illum Danaës filium, quem unà cum matre in arca ab avo materno in mare projectum, illorum misertæ, servastis. *Iph.* Novi quem dicis. Vero autem consentaneum est illum jam adolescentem esse, & valdè cum generosum tum aspectu pulchrum. *Trit.* Hic balænam occidit. *Iph.* Quamobrem Triton? Neque enim hujusmodi præmia conservationis persolvere nobis debebat. *Trit.* Ego vobis exponam omnem rem, uti gesta est. Missus hic fuit ad Gorgonas, ut hoc regi certamen peragereret. Postquam autem in Libyam pervenit. *Iph.* Quomodo Triton? solus-ne, an & alios secum commilitones adduxit? alioqui difficile hoc iter. *Trit.* Per aërem profectus est: alatum enim illum Minerva fecit. Postquam autem eò loci venit ubi illæ degebant, illæ, opinor, dormiebant: hic amputato Meduſæ capite, avolavit. *Iph.* Quo pacto illas aspexit? aspici enim nequeunt: aut quisquis

1 *Balæna*] Narratur Historia Persei & Andromedæ de qua Ovid. 4. & 5. Metam. *Cygn.*

ἢ ὃς ἀν ἴδῃ, σὺν ἴτ' ἄλλο μᾶ τωῦτο ἴδει; Τερ. ἡ Ἀθηνᾶ τὴν ἀσπίδα ἀπεφαίνετο, τοιαῦτα γὰ ἤκουσα διηγημένα αὐτῆ ἀπὸ τὴν Ἀνδρομέδαν, καὶ ἀπὸ τ Κηφέα ὕστερον, ἡ Ἀθηνᾶ δὴ ἐπὶ τ ἀσπίδ ὑπογλῦψις, ὥσπερ ἐπὶ κατόπτρε παρέχειν αὐτὴ ἰδεῖν τὴν εἰκόνα τ Μεδούσης. εἶτα λαβοῦμᾶ τῆ λαιᾶ τῆς κόμης, ὁρῶν ὃ τὴν εἰκόνα, τῆ δεξιᾶ τὴν ἅρπην ἔχων, ἀπέτεμε τὴν κεφαλὴν αὐτῆς. καὶ πρὶν ἀνίερθαι τὰς ἀδελφὰς, ἀπέπτατο. ἐπὶ ὃ κᾶ τὴν παρὰλίον τωῦτον Αἰθιοπίαν ἐλάνετο, ἤδη ἀσπερχὶ πετόμᾶ, ὁρᾷ τὴν Ἀνδρομέδαν ἀποκειμένᾶν ἐπὶ τινος πέτρας ἀφῶλῆ ἀφαπεπταλαμένᾶν, καλλίστᾶν ὡ χρεὼ, καθειμένᾶν τὰς κόμας, ἠμίγυμνον πολὺ ἐπερθε τ μαζῶν. καὶ τὸ μὲν ἀφ' ὑπὸν οἰκτείρας τὴν τύχην αὐτῆς, ἀνηρώτα τὴν αἰτίαν τ κᾶδικης. καπὶ μικρὸν ὃ ἀλὺς ἔρωτι, ἐχρῆν γὰ σεσῶσθαι τὴν παῖδα, βοηθεῖν διέγνω. καὶ ἐπειδὴ τὸ κῆτ ἐκηλὲ μᾶλα φοβερὸν, ὡς κᾶδαπέμενον τὴν Ἀνδρομέδαν, ὑπερκρεμασθεὶς ὁ νεανίσκ, ἀφῆκεν ἔχων τὴν ἅρπην, τῆ μὲν, ² κᾶδικεῖ. τῆ ὃ, ἀποδείκνυς τὴν Γοργόνα, λίθον ἐποίᾳ αὐτό. τὸ δὲ, πτύνεκεγὰν, κ πέπηχθ αὐτῆ τὰ πελλὰ ὅσα εἶδε τὴν Μέδουσαν. ὁ ὃ, λύσας τὰ δεσμὰ τ παρθένε, ὑπολὰν τὴν χεῖρα, ὑπεδέξατο ἀπροποδητὶ κατιοῦσαν ἐκ τ πέτρας, ὀλισθηρὰς ὔσης. καὶ νῦν γαμεῖ σὺν ᾧ Κηφεως. καὶ ἀπαquis illas aſpexerit, nihil ampliùs poſtea cernit. *Trit.* Minerva prælato illi clypeo (talia enim narrantem ipſum audivi apud Antromedam, & apud Cepheum poſtea) Minerva, inquam, in clypeo refulgente, tanquam in ſpeculo aliquo, exhibuit ipſi ſpectandam Meduſæ imaginem. Poſtea ſiniſtra arrepta illius coma, & inſpecta imagine, dextra autem ſublata harpe, caput ipſius abſcidit: & antequam ſorores expergiſcerentur, avolavit. Porrò ubi circa maritimam hanc Æthiopiæ oram veniſſet, terræ jam propinquior aliquanto volans, videt Andromedam expoſitam, in rupe quadam prominente palo affixam, pulcherrimam ô Dii, promiſſa coma, & ſeminudam longè infra ubera. Ac primùm illius fortunæ miſertus, damnationis cauſam interrogavit: & paulatim amore captus (oportebat enim incolumem ſervari puellam) opem ferre illi ſtatuit. Et poſtquam balæna acceſſiſſet terribilis admodum, quaſi abſorptura Andromedam, in altum ſublatus adoleſcens, manu ad capulum admota, tenens harpam, altera quidem ferit, altera verò Gorgonem ſpectandam proferens, in lapidem illam convertit. Illa igitur mortua eſt, & diriguêre membra ejus omnia quæ Meduſam aſpexerunt. At hic ſolutis vinculis quibus virgo alligata fuerat, ſuppoſitaque manu, ſuſcepit illam ſummis pedum digitis è lubrica rupe deſcendentem: & nunc cum eadem nuptias in ædibus Cephei peragit: deinde

1 Τὴν ἅρπην] Explicat in Pſeudo. Heſych. ἅρπη εἶδος ὀργάνε, ἢ ὁρέπανον ἢ ἄκμων. lego εἶδος ὀργάνε, ἢ ὁρεπάνη, ἢ ὀργάνε. De Harpe organo Caſ. ad Perſ. *Bond.*

2 Καδικεῖ] Παρακαταλαμβάνει, καθαιρεῖ, καταβαίνει. Idem.

1 Co-

ξθ αὐτὴν ἐς Κρῆτ. ὥστ' οὐτὶ γαμετὴν τε, γάμους τ' ἐτυχόν γε κρείσσω. Ner. ἐγὼ μὲν, οὐ πάνυ τῇ γυναικὶ ἄχθομαι. τί γὰρ ἡ παῖς ἠδίκησεν ἡμᾶς, εἴ τι ἡ μήτηρ ὑπεραλαζονεύσατο τότε, καὶ ἠξίωσε κρείττων εἶναι; Trit. ὅτι ἄρτιος ἂν ἤλγησεν ἐπὶ τῇ θυγατρὶ μήτηρ γε ὤν. Ner. μακρὰν μεμνήμεθα ὦ Δωρὲ οὐκείνων, εἴ τι βάρβαρος γυνὴ ὑπὲρ τὴν ἀξίαν ἐλάλησεν. ἱκανὴν γὰρ ἡμῖν τιμωρίαν ἔδωκε, φοβηθεῖσα ὑπὲρ τῆ παιδί. χαίρωμεν οὖν τῷ γάμῳ.

de Argos deducet. Itaque pro morte nuptias non vulgares nacta est. *Ner.* Equidem non admodum ægrè fero factum hoc. Quid enim injuriæ nobis intulit puella, si quando sese superbè mater extulit, & nobis pulchriorem se existimavit? *Trit.* Quia cùm mater esset, sic dolorem magnum ob filiam percepisset. *Ner.* Ne istorum ampliùs, ô Dori, meminerimus, si quid barbara mulier præter decorum loquuta est. Satis enim supplicii tulit, quum filiæ ita metuit. Nuptiis igitur gaudeamus.

ΖΕΦΥΡΟΥ, ΚΑΙ ΝΟΤΟΥ.

ZEPHYRI ET NOTI.

ΖΕΦΥΡΟΣ.

Οὐ πώποτε πομπὴν ἐγὼ μιζαλεπτιπτίσχεν εἶδεν ἐν τῇ θαλάττῃ, ἀφ' ἧ εἰμι, καὶ πνέω. σὺ δ' οὖν οἶδας ὦ Νότε; No. τίνα ταύτην λέγεις ὦ Ζέφυρε τὴν πομπήν; ἢ τίνες οἱ πέμποντες ἦσαν; Ze. ἡδίστῳ θάμβους ἀπολείψεις, εἶον οὐκ ἄλλο ἴδοις ἔτι. No. ἦ γὰρ τὴν Ἐρυθρὰν γὰρ θάλασσαν ἀφικάνομαι. ἐπέπνευσα δέ τι καὶ μέρος τῆς Ἰνδικῆς, ὅσα παρέλια τῆς χώρας. οἶδα δ' οἶδα ὧν λέγεις. Ze. ἀλλὰ τὸ σιδώνιον Ἀγήνορα οἶδας; No. ναί. τὸ τοῦ Εὐρώπης πατέρα. τί μέλλω; Ze. τοῦδε αὐτῆς ἐκείνης διηγήσομαί σοι. No. μᾶν ὅτι ὁ Ζεὺς ἐρᾷσης ἐκ πολλοῦ τῆς παιδός; τοῦτο γὰρ καὶ πάλαι ἠπιστάμην. Ze. ἀκοὴ μὲν ἔρωτα οἶδα. τὰ μὲν τοῦτο ἤδη ἄνυσον. ἡ μὲν Εὐρώπη κα-

ZEPHYRVS.

Nunquam equidem pompam magnificentiorem vidi in mari, ex quo ego sum, & spiro. Tu verò annon vidisti Note? *Not.* Quamnam hanc dicis pompam Zephyre? aut quinam sunt qui illam duxerunt? *Zeph.* Suavissimo spectaculo caruisti, & quale non facilè aliud unquam videris. *Not.* Iuxta rubrum mare occupatus fui, & Indiæ partem aliquam afflavi, quantum videlicet ejus terræ mari adjacet: proinde nihil novi eorum quæ dicis. *Zeph.* At Sidonium illum Agenorem vidisti? *Not.* Etiam. Europæ scilicet patrem. Quid tum? *Zeph.* De illa ipsa narrabo tibi. *Not.* Num quòd Iupiter puellam illam jampridem amare cœpit? Hoc enim jam olim scivi. *Zeph.* Nosti igitur quod ad amorem attinet: quæ verò postea consecuta sunt, ea nunc audi. Descenderat Europa

πλαλύθη ἐπὶ τῷ ἡϊόνι παίζοντα, πᾶς ἡλικιώτιδας παρελαθοῦσα. ὁ Ζεὺς ὁ ταῦρος εἰκάσας ἑαυτὸν, συνέπαιζεν αὐταῖς, καὶ λίαν φανόμενος. λαμπρός τε ἦν ἰδεῖν ἀκριβῶς, καὶ τὰ κέρατα εὐκαμπὴς, καὶ τὸ βλέμμα ἥμερος. ἰσχίζε μὲν καὶ αὐτὸς ἐπὶ τὴν ἠϊόνα, καὶ ἐμυκᾶτο ἡδέως, ὥστε τῷ Εὐρώπῃ τολμᾶσαι καὶ ἀναβῆναι αὐτόν. ὡς ὃ τάχ' ἐγένετο, δρομαῖος μὲν ὁ Ζεὺς ὥρμησεν ἐπὶ τὴν θάλατταν φέρων αὐτὴν, καὶ ἐνήχετο ἐμπεσών. ἡ δὲ, πάνυ καταπλαγεῖσα τῷ πράγματι, τῇ μιᾷ μὲν εἶχε τὸ κέρατος, ὡς μὴ ἀποπλεύσειε. τῇ ἑτέρᾳ δ', ἠνεμωμένον τὸ πέπλον ξυνεῖχε. Νο. ἠδὺ τὸ θέαμα ὦ Ζέφυρε εἶδες, καὶ ἐρωτικὸν, νηχόμενον τὸν Δία, φέροντα τὴν ἀγαπωμένην. Ζε. καὶ μάλα τὰ μὲν τοιαῦτα ἡδέα θεάσασθαι ὦ Νότε. ἡ τε γὰρ θάλαττα οὔτως ἀκύμων ἐφύλαξε, καὶ τὴν γαλήνην ἐπαισασαμένην, λείαν παρεῖχεν ἑαυτήν. ἡμεῖς δὲ πάντες ἡσυχίαν ἄγοντες, οὐδὲν ἄλλο, ἢ ἑκάστῳ μόνον τῶν γινομένων παρηκολουθοῦμεν. ἔρωτες δὲ ὑδαπεπόμενοι, μικρὸν ὑπὲρ τὴν θάλατταν ὡς εἶδον ἀκρῆς τοῖς ποσὶν ἐπιψαύοντες τοῦ ὕδατος ἡμμένας τὰς δᾷδας φέροντες, ἦδον ἅμα τὸν ὑμέναιον. αἱ Νηρηΐδες δ' ἀναδῦσαι, παρίππευον ἐπὶ τοῖς δελφῖσιν ἐπικρυπτόμεναι, ἡμίγυμνοι αἱ πολλαί. τὸ, τε τῶν Τριτώνων γένος, καὶ εἴ τι ἄλλο μὴ φοβερὸν ἰδεῖν τῶν θαλαττίων, ἅπαντα παρεχορόυε τὴν παῖδα. ὁ μὲν γὰρ Ποσειδῶν ἐπιεικῶς ὥρμει, παρηνιόμενος τε, καὶ τὴν Ἀμφιτρίτην ἄγων, ὡσπερ γεγηθὼς, ὡς θοδοιπορῶν νηχομένῳ τῷ ἀδελφῷ. ἐπὶ πάσι δὲ τὴν Ἀφροδίτην δύο Τρίτωνες ἔφερον, ἐπὶ κόγχης κατακειμένην,

ad littus ludendi gratia, secum assumptis æqualibus suis. Iupiter autem tauro assimilatus, ludebat una cum ipsis, pulcherrimus tum apparens. Nam & tummè candidus, & cornibus pulchrè reflexis erat, vultuque mansueto. Saltabat igitur & ipse in littore, & mugiebat suavissimè, ita ut Europa ipsum conscendere auderet. Cæterùm ubi hoc factum est, Iupiter citato cursu in mare ferens ipsam prorupit, & illapsus natavit. Illa verò hac re admodum attonita, læva quidem cornu tenebat, ut ne delaberetur: altera verò peplum vento jactatum continebat. *Not.* Iucundum hoc spectaculum Zephyre vidisti, & amatorium, Iovem natantem, dilectam ferentem. *Zeph.* At verò quæ consecuta sunt, multò suaviora Note. Nam & mare statim placidum fuit, & tranquillitate attracta, planum se præbuit. Nos autem omnes silentium agentes, nihil aliud quàm spectatores solùm eorum quæ fiebant, comitabamur. Cupidines verò juxta volantes, paulum supra mare, ita ut summis pedibus aquam interdum contingerent, accensas ferentes faces hymenæum canebant. Nereides autem emersæ undis, delphinum tergis insidentes obequitabant applaudendo, seminudæ pleræque. Præterea Tritonum genus, & siquid aliud marinorum aspectu formidabile non est, omnia circum puellam choreas agebant. Nam & ipse quidem Neptunus conscenso curru, & quasi pronubus incedens, unà cum Amphitrite lætus præibat, viam natanti fratri aperiens. Præter omnia autem duo Tritones Venerem ferebant in concha recubantem, & omni-

ἄνθη πανταχόθεν ἐπιπτέτικεν τῇ νύμφῃ. ταῦτα δὲ Φοινίκης ἄχρι ἐς Κρήτης ἐπράχθη. ἐπεὶ δὲ ἐπέβη τῇ νήσῳ, ὁ μὲν ταῦρος οὐκ ἔτι ἐφαίνετο. ἐπιλαβόμενος δὲ ὁ Ζεὺς, ἁπάγει τὴν Εὐρώπην ἐς τὸ Δίκταιον ἄντρον, ἐρυθριῶσαν, καὶ κάτω ὁρῶσαν. ἠπίστατο γὰρ ἤδη ἐφ' ὅ, τι ἄγοιτο, ἡμεῖς δ' ἐπεσύμεθα, ἄλλα ἄλλῃ μέρος διακυμαίνοντες. Νε. ὦ μακαρία ζέφυρε σὺ ἦσθα. ἐγὼ δὲ, γρῦπας, καὶ ἐλέφαντας, καὶ μέλανας ἀνθρώπους ἐώρων.

omnigenos flores ſponſæ aſpergentem. Hæc à Phœnicia ad Cretam uſque geſta ſunt. Poſtquam autem in inſulam aſcendit: hic quidem non ampliùs taurus viſus eſt. Iupiter autem apprehenſam manu Europam, in Dictæum antrum abduxit, erubeſcentem & oculos demittentem: jam enim intelligebat, ad quid duceretur. Nos autem incumbentes mari, alius aliam illius partem fluctibus agitabamus. *Not.* O beatum Zephyre, te qui iſthæc videris: ego verò gryphas, & elephantos & nigros homines interim aſpiciebam.

NEKPIKOI ΔΙΑΛΟΓΟΙ.

MORTVORVM DIALOGI.

ARGVMENTVM.

Quanquam ex eadem occaſione & hi Dialogi, quibus inferorum querela, judicia, pœnæ, & id genus alia deſcribuntur, exceptis paucis quibuſdam, quorum argumenta de ſuis temporibus ſumpſiſſe Lucianus videtur, cum ſuperioribus prognati ſunt: alium tamen atque diverſum ab illis finem habent, aliaque monent ac docent. Suprà enim amores & affectus Deorum tractantur, at hic illud indicatur, atque etiam oculis penè ſubjiciatur, quod apud inferos, & eos Iudices, quorum ſententia poſt hanc vitam ſubjiciendi omnes ſumus, nulla perſonarum ratio, nulla potentiæ, divitiarum, honorum, famæ, aut cujuſcunque fortunæ æſtimatio futura eſt: ſed quòd omnes, quod ad conditionem attinet, æquales futuri, & pro eo ac quiſque in hac vita ſe gerit & meretur, ſupplicium aut præmium accepturi ſumus. Tametſi illud quoque non ignorem Lucianum ex ironia magis pleraque hæc quàm quòd ita animo ſenſerit, dixiſſe videri poſſe, ut pote Epicureum, &, ut ab aliis vocatur, ἄθεον, qui neque de diis, neque de immortaliate animarum recte quicquam ſenſerit. Veruntamen etiam aliàs, cum de veris morib. philoſophorum ſcribit, ut in Nigrino, Demonacte, & cæteris quibuſdam, ejuſmodi de præſentis vitæ reb. & actionibus præcipit, & tradit, qua illum haud dubiè de futura quoque nonnihil cogitatione ac ſenſu præcepiſſe confirmare poſſint.

Vtut autem hæc se habent, digni tamen dialogi isti sunt, qui legantur, & ob oculos quàm sæpissimè revocentur: vel ob hoc solum, ut à cupiditatibus rerum externarum desiderio mentem avocemus, & ad illud respiciamus, quod poëta dixit: Pulvis & umbra sumus. quodque post hanc vitam, neque opes, neque potentia, neque ullæ aliæ fortunæ defunctos sequentur, aut juvabunt.

ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ, ΚΑΙ ΠΟΛΥΔΕΥΚΟΥΣ.

ΔΙΟΓΕΝΗΣ.

Ω πολυδεύκεις, σοὶ λέγω σοὶ ἐπιδὰν τάχιστα ἀνέλθῃς, σὺν γὰρ ἔστι οἴκαδε τὸ ἀναβιῶναι αὖθις, ὡς ἂν εὕροις Μένιππον τὸν κύνα, ὃς ἂν αὐτὸν ἐν Κορίνθῳ τῷ Κρανείου, ἢ ἐν Λυκείῳ, ἢ ἐρίζοντας πρὸς ἀλλήλους φιλοσόφους καταλάβῃς, εἰπὲ πρὸς αὐτὸν, ὅτι σοι ὁ Μένιππε, κελεύει ὁ Διογένης εἰ σοι ἐκανῶς τὰ ἐνταῦθα γῆς καταγελάσαι, ἥκειν σὺν δὲ πολὺ γελοιότερον ἐπιγελασόμενον. ἐκεῖ μὲν γὰρ ἐν ἀμφιβόλῳ σοι ἔτι ὁ γέλως ὦν, καὶ πολὺ τὸ, τίς γὰρ ὅλως οἶδε τὰ μὴ τὸν βίον; ἐνταῦθα δ', ἢ παύσῃ βεβαίως γελῶν, καθάπερ ἐγὼ νῦν. καὶ μάλιστα ἐπειδὰν ὁρᾷς τοὺς πλουσίους, καὶ σατράπας, καὶ τυράννους, ὅταν ταπεινοὺς, καὶ ἀσήμους ἐν μόνῃ οἰμωγῇ ἀλλήλους καταμύροντας. ἢ ὅτι μαλθακοὶ καὶ ἀγεννεῖς εἰσι, μεμνημένοι τῶν ἄνω. ταῦτα λέγε αὐτῷ, καὶ ἐρεσθαι, ἐμπλησάμενον ἤδη πέρας, ἥκειν θέρμον τι πολῶν, καὶ εἴ που σῦσι [2] ἐν τῇ τριόδῳ Ἑκάτης δεῖπνον

DIOGENIS ET POLLVCIS.

DIOGENES.

Do tibi, Pollux, in mandatis, ut quumprimum ad superos ascenderis (tuum enim est, ni fallor, die crastino revivisscere) sicubi Menippum canem videris (invenies autem ipsum [1] Corinthi circa Craneum, aut in Lyceo, contendentes istos inter se Philosophos deridentem) dicas illi: Menippe, jubet te Diogenes, si satis ea quæ in terris geruntur, derisisti, huc multò plura derisurus venias. Illic enim in ambiguo tibi adhuc est risus. & in ore frequens istud. Quisnam omninò novit quæ post vitam futura sunt? Hic autem non desines constanter ridere, quemadmodum ego nunc: & maximè cùm videris divites istos, ac satrapas, & tyrannos ita humiles & obicuros esse, soloque ejulatu ab aliis dignosci. Tum ut molles & ignavi sint, eorum quæ apud superos geruntur reminiscentes. Hæc illi dicas, ac præterea ut pera lupino multo impleta veniat: & sicubi positam in trivio, Hecates cœnam,

[1] *Corinthi circa Craneum*] Corinthus urbs Achaiæ Græcarum urbium clarissima fuit quæ ne Romanæ quidem urbi concessit. Craneum, Gymnasium. *Cogn.*

[2] Ἐν τῇ τριόδῳ Ἑκάτης δεῖπνον] Narrat Interp. Aristoph. in Plut. Κρανείου ἐν τῷ Κορίνθῳ Λύκειον γυμνάσιον παρ' Ἀθηναίοις ἐν ᾧ φιλοσοφοῦσι. *Bourd.* Mos erat divitibus, ut singulis mensibus, Hecate sacrificando in Triviis panes atque alia quæ-

κεύμενον, ἢ [1] οὐν ἂν καθαρσίου, ἢ τι τοιοῦτον. Πολυ. ἀλλ' ἀπαγγελῶ ταῦτα ὦ Διόγενες. ὅπως ἢ αἰδῶ μοχλίσῃς, ἐπεῖδε τίς ἐστι τὸν ὄψιν; Διο. γέρων, φαλακρὸς, τριβώνιον ἔχων πολύθρυλλον, ἄπαυλα ἀνίμῳ ἀναπεπλασμένον, καὶ ταῖς [2] ἐπιπλυχαῖς τὸ ῥακίδιον ποικίλον. γελᾷ δ' ἀεὶ, καὶ τὰ πολλὰ τοὺς ἀλαζόνας τούτους φιλοσόφους ἐπισκώπτει. Πολυ. ῥᾴδιον εἰρῆν καὶ περὶ τούτων. Διο. βούλει καὶ περὶ αὐτοὺς συκοφαντήσωμεν τοὺς φιλοσόφους; Πολυ. λέγε. ἐ βαρὺ γὰρ ἐδὲ τοῦτο. Διο. τὸ μὲν ὅλον, παρακελεύου αὐτοῖς παρεγγύα λαβεῖν, καὶ σὺν τῷ ὅλῳ ἐρίζειν, καὶ [3] κέρατα φύειν ἀλλήλοις, καὶ κροκοδείλους ποιεῖν, καὶ τοιαῦτα ἄτοπα ἐρωτᾶν διδάσκειν τὸν νέον. Πολυ. ἀλλ' ἐμὲ ἀμαθῆ καὶ ἀπαίδευτον ἐᾶναι φήσουσι, κατηγορεῖται τῆς σοφίας αὐτῶν. Διο. σὺ δ' [4] οἰμώζειν αὐτοὺς παρ' ἐμοῦ λέγε. Πολυ. καὶ ταῦτα ὦ Διόγενες ἀπαγγελῶ. Διο. τοῖς πλουσίοις δ'

nam, aut ovum ex lustratione relictum, aut tale quid inveniat. *Poll.* At hæc illi renunciabo Diogenes. Sed quò meliùs illum agnoscere queam, cujusmodi est facie? *Diog.* Senex est, calvaster, pallio indutus lacero, & vento cuivis pervio, & diversorum pannorum assumentis variegato. Ridet autem semper, ac plerumque Philosophos istos arrogantes acerbè perstringit. *Poll.* Facile erit illum ex his signis invenire. *Diog.* Vis-ne ut ad illos etiam philosophos aliquid mandem tibi? *Poll.* Mandes licet: neque enim hoc mihi grave fuerit. *Diog.* In universum adhortare illos, ut desinant nugari, & de toto contendere, & cornua sibi mutuò affingere, & crocodilos facere: nec hujusmodi inepta mentem doceant interrogare. *Poll.* At indoctum me & ineruditum esse dicent, qui doctrinam illorum reprehendam. *Diog.* Tu verò meo nomine ipsos plorare jube. *Poll.* Et hæc nunciabo illis Diogenes. *Diog.* Divitibus autem, ô charissimum

quædam ponerent, quæ postea à pauperibus auferebantur. Suid. & Athen. lib. 7. *Cogn.*

1 Ω'ὸν ἐκ καθαρσίου] De ovis lustratoriis dico alibi. καθάρσια. ἔθος ἦν Ἀθήνησι καθαίρειν τὴν ἐκκλησίαν, ἐκ τοῦ θέατρα, ἐξ ὅλως τὰς τῷ δήμῳ συνόδους, μικραῖς πάνυ χοιρείοις ἅπερ ἀνίμαζον καθάρσια. Suid. Scholiast. Aristoph. Celius c. 20. lib. 3. Hesych. verbo καθάρμα. τοῦτο δ' ἐπιλείπω εἰ λεγόμενοι θεσίαρχοι, ὀνομαζόντες ἔτως ἢ ἀπὸ τῆ θεσίχειν, ἢ ἀπὸ τῆ ἱερίας. Suid. Hesych. ultimam tangit originationem. Ex his Peristiarchis καθάρσια dicta θέσια. Scholiast. Aristoph. ad Concion. tangit alibi Lucianus. *Bourd.* Catharsium Græcis dicitur, mos purgandi conciones atque theatra. Ovid. in arte:

Et veniat quæ lustret aves, lectumque locumque
Præferat & tremulâ sulphur & ova manu.

Iuvenal. *nisi se centum lustraverit ovis.* Cogn.

2 Ἐπιπλυχαῖς τὸ ῥακίδιον] Dico ad Helio. lib. 6. *Bourd.*

3 Κέρατα φύειν] Διὰ τὸ παραπίπλειν λόγον. ἐξ τὸ περικεφαλαίῳ. De quib. vitar. auct. *Idem.*

4 Οἰμώζειν] Τὸ εἶδος Ἀττικὸν ἀρχαῖον τὸ αἰθάσεως. leg. Scholiast. Aristoph. ad illud. ἐπιτ. κλάειν σε μᾶλλον ἢ γελᾶν. Dictio in usu frequentissimo apud Lucianum. *Idem.*

ὦ φίλτατον Πολυδεύκιον, ἀπάγγειλε ταῦτα παρ' ἡμῶν. τί δ' μέτιμι τὸ χρυσὸν φυλάττετε; τί δ' πωρεῖσθε ἑαυτοὺς, λογιζόμενοι τοὺς τόκους, καὶ τάλαντα ἐπὶ τάλαντοις συντιθέντες, ὡς χρὴ ἕνα ὀβολὸν ἔχοντας, ἥκειν μετ' ὀλίγον; Πολυ. εἰρήσεται καὶ ταῦτα τοῖς ἐκείνοις. Διο. ἀλλὰ καὶ τοῖς ῥωμαλεοῖς γε καὶ ἰσχυροῖς λέγε. Μεγίλλῳ τε τῷ κορινθίῳ, καὶ Δαμοξένῳ τῷ παλαιστῇ, ὅτι παρ' ἡμῖν ὑπὲρ ἡ ξανθὴ κόμη, ὑπὲρ τὰ [1] χαροπὰ [2] μίλακα ὄμματα, [3] ἢ ἐρύθημα ἐπὶ τοῖς ὡραίοις ἐστὶν, ἢ νεῦρα ὀξέα, ἢ ὤμοι καρτεροί. ἀλλὰ πάντα μέτα ἡμῶν κόνις, φασὶ, κεφαλὴ γυμνὴ τε κάλλους. Πολυ. ἀ χαλεπὸν ἀδὴ ταῦτα εἰπεῖν τοῖς τὰς καλὰς, καὶ ἰσχυρὰς. Διο. καὶ τοῖς πένησιν ὦ λάκων, πολλοί εἰσι, καὶ ἀχθόμενοι τῷ πράγματι, καὶ οἰκτίροντες τὴν ἀπορίαν, λέγε μὴτε δακρύειν, μητ' οἰμώζειν, διηγησάμενον τὴν ἑαυτοῦ ἰσοτιμίαν. καὶ ὅτι ὅμοιοι τοῖς ἐκεῖ πλουσίοις ἐσόμεθα ἀπὸ τοῦ ἴσου τῆς οὐσίας. Λακεδαιμονίοις δὲ τοῖς σοῖς, ταῦτα εἰ δοκεῖ, παρ' ἐμοῦ ἐπιτίμησον, λέγων ἐκλελυσθαι αὐτούς. Πολυ. μηδὲν ὦ Διόγνητε πρὸς Λακεδαιμονίους λέγε. ἀ γὰρ ἀνέξομαί γε, ἃ δ' πρὸς τοὺς ἄλλους ἐφθέγξω, ἀπαγγελῶ. Διο. ἐάσωμεν τούτους, ἴσως δὲ καὶ ἐκείνους ἐπιτιμήσομεν. ἀλλὰ σὺ τοὺς ἄλλους ἀπάγγελλε. Πολυ. ἀλλὰ μὴν ἀπαγγελῶ γε, καὶ ἐπιτιμήσω τοῖς ἐκεῖ πλουσίοις, ὅτι ἐπὶ τοσοῦτον ἀπαίδευτοι καὶ ἀμαθεῖς ἐστε, ὥστε μὴ εἰδέναι ὅτι ἐν τῷ βίῳ τούτῳ ἐσμὲν ἅπαντες ὡς ἐν πανδοκείῳ τινὶ ἐπιδημοῦντες, καὶ ὅτι ἡμῖν ἐστὶν ἡ ἐπιδημία ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ, καὶ ὅτι ἐν τῷ ἐπιόντι ἐνιαυτῷ ἢ τῷ μετὰ τοῦτον ἀπαλλαγησόμεθα τοῦ βίου

ποῖ σοι δοκεῖ. σὺ δ' οἷς ἄνωθεν εἶπον, ἀπάγγελλε παρ' ἐμοῦ τοὺς λόγους.

ita tibi videtur. Tu verò quibus ante dixi, sermones meos defera.

ΠΛΟΥΤΩΝ, ΗΚΑΤΑ ΜΕΝΙΠΠΟΥ.

ΚΡΟΙΣΟΣ.

Οὐ φέρομεν ὦ Πλοῦτον, Μένιππον τοῦτον τὸν κύνα παρεῖναι. ὥστε ἢ ἐκεῖνόν που κατάπεμψον, ἢ ἡμεῖς [1] μετοικήσομεν εἰς ἕτερον τόπον. Πλο. τί δ' ὑμῖν δεινὸν ἐργάζεται ὁμότεκνος ὤν; Κρο. ἐπειδὰν ἡμεῖς οἰμώζομεν, καὶ στενάζομεν, ἐκεῖνα μιμνῄσκοντες τὰ ἄνω, Μίδας μὲν ὑποῦν, καὶ χρυσίον, Σαρδανάπαλον δὲ, τὰ πολλὰς τρυφῆς, ἐγὼ δὲ, τὰ θησαυρῶν, ἐπιγελᾷ, καὶ ἐξονειδίζει, ἀνδράποδα, καὶ κωθωνισμοὺς ἡμῖν ἀπεκαλῶν. οὕτως δὲ καὶ ᾄδων, ἐπιτερπέστατα ἡμῶν τὰς οἰμωγάς. καὶ ὅλως, λυπηρός ἐστι. Πλο. τί ταῦτα φασὶν ὦ Μένιππε; Μεν. ἀληθῆ ὦ Πλοῦτον. μισῶ γὰρ αὐτοὺς ἀληθῶς, καὶ ἀληθῶς ὄντας. οἷς οὐκ ἀπέχρησε βιῶναι κακῶς, ἀλλὰ καὶ ἀπολυόντες, ἔτι μιμοῦνται, καὶ φθείρουσι τὰ ἄνω. χαίρω τοιγαροῦν αὐτοῖς αὐτούς. Πλο. ἀλλ' οὐ χρὴ λυπεῖν γὰρ οὐ μικρῶν στρέμμασι. Μεν. καὶ σὺ μοχθήσεις ὦ Πλοῦτον, ὁμοψηφῶν τοῖς τούτων στεναγμοῖς; Πλο. οὐδὲ-

PLVTO, SEV CONTRA MENIPPVM.

CROESVS.

Non possumus ferre, Pluto, Menippum hunc Canem accolam. Itaque aut illum alibi colloca, aut nos aliò commigrabimus. *Plut.* Ecquid ille mali vobis facit, vobiscum pariter mortuus cùm sit? *Cr.* Quoniam nos ploramus, & ingemiscimus, ea recordantes quæ apud superos habuimus, ut pote Midas iste aurum, [2] Sardanapalus multas delicias, ego thesauros, irridet, eaque exprobrat, mancipia, & piacula nos vocitando. Interdum etiam cantando, gemitus nostros conturbat: atque modis omnibus est molestus. *Plut.* Quid ista dicunt Menippe? *Men.* Vera Pluto. Ignavos enim illos ac perditos odi, quibus malè vixisse, non satis fuit: sed etiam mortui, insuper recordatione, illis quæ sunt apud superos, inhærent. Delector itaque ægrè ipsis faciendo. *Plut.* Sed non decet: rebus enim non exiguis privati dolent. *Men.* Etiam tu deliras Pluto, qui tuo calculo gemitus istorum approbas? *Plut.* Nequaquam, verùm

1 Μετοικήσομεν] *Aliò migremus.* μετοικήσομεν mendosam lectionem sequutus est Interp. *Bourd.*

2 *Sardanapalus*] Rex fuit Nini Persicæ regionis, de cujus luxu apud Athen. lib. 12. hujus Epitaphium apud Cic. Tusc. 5.

Hæc habeo quæ edi, quaque exsaturata libido
Hausit, at illa jacent, multa & præclara relicta. Cogn.

μᾶς. ἀλλ' οὐκ ἂν ἐθελήσαιμι γοᾶσαζειν ὑμῖν. Μεν. καὶ μὲν ὦ κάκιστοι Λυδῶν, καὶ Φρυγῶν, καὶ Ἀσσυρίων, ὅτι γινώσκετε, ὡς οὐδὲ πώποτε μὴν ἤρξατο, ἢν δὲ ἴητε, ἀκαλλήτου ἀπιόντες, καὶ καταγέλαστοι, καὶ κατακόπου; Κορ. ταῦτα οὐχὶ ὕβρεις ἐστί; Μεν. οὐκ. ἀλλ' οἷα ὕβρεις ἐστί, ἃ ὑμεῖς ἐποιεῖτε, προσκυνεῖσθαι ἀξιοῦντες, καὶ ἐλεύθεροις ἀνθρώποις ὑπτιφῶντες, καὶ ζῶντα τὸν παρόντων καὶ μνημονεύοντες. τοιγαροῦν οἰμώζετε, πάντων οἷων ἀφῆκεμοῖροι. Κορ. πολλῶν γὰ ὦ θεοὶ καὶ μεγάλων κτημάτων. Μι. ὅσα μὲν ἐγὼ χρυσᾶ. Σαρ. ὅσης δ' ἐγὼ τρυφῆς. Μεν. ἄγε ὕτω ποιεῖτε. ἐδύρεσθε μὲν ὑμεῖς. ἐγὼ δ', τὸ γοᾶδη σωτὸν πολλάκις συνείρων, ἐπάσυμαι ὑμῖν. πρέπει γάρ ἂν πρὸς τοιαύτας οἰμωγὰς ἁρμόσασθαι.

rùm vos mutuò discordare nolim. *Men.* Atqui Lydorum, Phrygum, & Assyriorum pessimi, ita sentite de me, ut qui nunquam sim desiturus: nam quocunque iveritis, eôdem sequar, ægrè faciendo, occinendo, atque irridendo vos. *Cr.* Annon hæc contumelia est? *Men.* Minimè, sed illa contumelia erant, quæ vos faciebatis, quum adorari volebatis, & liberos homines ludibrio habebatis, mortisque prorsus immemores eratis. Proinde omnibus illis privati nunc plorate. *Cr.* Multis certe ô Dii, magnisque possessionibus. *Mid.* Quanto quidem ego auro! *Sar.* Quanta verò ego voluptate! *Men.* Euge sic facite: vos quidem lugete: ego verò tritum illud, Nosce te ipsum, identidem connectendo, vobis occinam. Id enim hujusmodi gemitibus accinere convenit.

ΜΕΝΙΠΠΟΥ, ΑΜΦΙΛΟΧΟΥ, ΚΑΙ ΤΡΟΦΩΝΙΟΥ.

MENIPPI, AMPHILOCHI ET TROPHONII.

ΜΕΝΙΠΠΟΣ.

Σφὼ μόνοι ὦ Τροφώνιε, καὶ Ἀμφίλοχε, νεκροὶ ὄντες, οὐκ οἶσθ' ὅπως ναῶν κατηξιώθητε, καὶ μάντεις δοκεῖτε. καὶ οἱ μάταιοι ἄνθρωποι, θεοὺς ὑμᾶς ὑπειλήφασιν εἶναι. Τρο. τί δὲ ἡμεῖς αἴτιοι, εἰ ὑπ' ἀνοίας ἐκεῖνοι τοιαῦτα περὶ νεκρῶν δοξάζουσιν; Με. ἀλλ' οὐκ ἂν ἐδόξαζον, εἰ μὴ ζῶντες καὶ ὑμεῖς τοιαῦτα ἐπράττετε.

MENIPPVS.

Vos nimirum [1] Trophoni, & Amphiloche, cùm sitis mortui, haud scio quonam modo fanis estis donati, vatesque creditmini, ac stulti mortales Deos esse vos arbitrantur. *Troph.* Quid igitur nostra-ne culpa est, si per insciti am illi de mortuis hujusmodi opinantur. *Men.* At opinati non fuissent, nisi quum viveretis, talia quædam portenta osten-

[1] *Trophoni*] De Trophonio Cic. in Tusc. & de Nat. Deor. Herod. in Clio, Philostr. in vita Apollonii. Pausan. de Amphilocho Strabo. & Pausan. *Cogn.*

[1] *Leba-*

ὄτι, ὡς τὰ μέλλοντα προειδότες, καὶ προειπεῖν δυνάμενοι τοῖς ἐρομένοις. Τρο. ὦ Μένιππε, Ἀμφίλοχος μὲν ἔστω ὃν οἰδεὶς ὅτι αὐτῷ ἀποκριτέον ὑπὲρ αὐτοῦ. ἐγὼ δ', ἥρως εἰμὶ, καὶ μαντεύομαι, κἂν τις καταβῇ παρ' ἐμέ. σὺ δ' ἴσως οὐκ ἐπιδεδημηκέναι Λεβαδείᾳ τὸ παράπαν. ἢ γὰρ ἂν ἠπίστεις σὺ τούτοις. Με. τί φῄς; εἰ μὴ εἰς Λεβάδειαν γὰρ παρελθὼν, καὶ [1] ἐσταλμένος τοῖς ὀθονίοις, ψιλοῖς μέσῳ τὸ πρὸς χρεὼν ἔχων, ἐσερπύσω διὰ τῆς τρυπίας ἀλφίτου; ἀλλὰ σοῖς δ' μαντικῆς, τί ὁ ἥρως ἐρῖ; ἀγνοῶ γάρ. Τρο. ἐξ ἀνθρώπου τε καὶ θεοῦ σεσῶσθαι. Με. ὁ μὴ ἄνθρωπος ἦν, ὡς φῄς, μήτε θεὸς, καὶ σεσωμμένον ἐπιτυγὸν ἀπολώλυκε; Τρο. χρεὼ ὦ Μένιππε τὸ Βοιωτίας. Με. σὺ οἶδα ὦ Τροφώνιε ὅ, τι καὶ λέγεις. ὅτι μόνος ὅλος εἶ νεκρὸς, ἀκριβῶς ὁρῶ.

ostentassetis, ac si futurorum præscii fuissetis, eaque percontantibus prædicere potuissetis. *Troph.* Menippe: noverit Amphilochus hic, ipsi pro sese respondendum esse. At ego heros sum, & vaticinor, siquis ad me descenderit. Tu autem videris nunquam omnino Lebadiam adiisse, non enim hæc non credere. *Men.* Quid ais? Nisi [1] Lebadiam adivero, & linteis amictus, ridiculè offam manu gestans, per angustum aditum in specum irrepiero, te mortuum ut & nos esse, scire nequeam, idque sola impostura præcellentem? Sed age, per vaticinandi artem, quid est heros? etenim nescio. *Troph.* Est quiddam ex homine & Deo compositum. *Men.* Quod neque est homo, ut ais, neque Deus, sed utrumque simul. Ergo dimidia illa tui, ac divina pars quò nunc recessit? *Troph.* Reddit oracula, Menippe, in Bœotia. *Men.* Haud intelligo quid dicas Trophoni: atqui te totum mortuum esse, planè video.

1 *Lebadia*] Oppidum est antiquum in Bœotia Gell. lib. 12. c. 15. *Cogn.*

2 Ἐσταλμένος τοῖς ὀθονίοις] Exsequitur hanc totam historiam Scholiast. Aristophan. ad Nub. tangit id. pag. 166. vide Philost. & Lucian, Necyo. *Bourd.*

ΕΡΜΟΥ, ΚΑΙ ΧΑΡΩΝΟΣ.

ΕΡΜΗΣ.

Λογισώμεθα ὦ πορθμεῦ, εἰ δοκεῖ, ὑπόσου μοι ὀφείλεις ἤδη, ὅπως μὴ αὖθις ἐρίζωμέν τι περὶ αὐτῶν. Χα. λογισώμεθα ὦ Ἑρμῆ. ἄμεινον γὰρ οὕτω περὶ αὐτῶν, καὶ ἀπραγμονέστερον. Ερ. curi: nam id definire melius est, & minoris negocii. *Merc.*

MERCVRII ET CHARONTIS.

MERCVRIVS.

Supputemus, portitor, si videtur, quantum mihi debeas jam, ne denuo aliquando inter nos de eo contendamus. *Ch.* Supputemus Mercuri. *Merc.* Anchoram

ἀγοράσω ὀπτιλαμίνην πέντε δραχμῶν. Χα. πολλοῦ λέγεις. Ερ. νὴ τὸ Αἰδωνέα, τὸ πέντε ἀνησιμίλου. καὶ τροπωτῆρα δύο ὀβολῶν. Χα. τί δὲ πέντε δραχμαί, καὶ ὀβολὼ δύο. Ερ. καὶ ἀκίστρου ὑπὲρ ἓξ ἢ πέντε ὀβολοὺς ἐγὼ κατέβαλον. Χα. καὶ τάτιος ἀφῆκε. Ερ. ἐκπερὸν ὡς ἐπιπλάσαι τὸ σκαφίδιον τὰ ἀντοῦ, καὶ ἥλους γ', καὶ κηλωδίου, ἀφ' οὗ τὴν ὑπέρω ἐποίησας, δυοῖν δραχμῶν ἅπαντα. Χα. οὐκ ἀξία ταῦτα ἀνῆσθαι. Ερ. ταῦτά ἐστι, εἰ μή τι ἄλλο ἡμῖν διέλαθεν ὢν τοῦ λογισμοῦ. πότε δ' ἂν ταῦτ' ἀποδώσειν φῄς; Χα. νῦν μὲν οὐ δύναμαι. ἀλλ' ἡ λοιμὸς ἢ πόλεμος καταπέμψῃ ἁπάσας πλάς, εὐπορήσαντα τοῦ κερδαίνειν ἐν τῇ πλήθῃ ἀποδώσομαι τὰ πρωτεῖα. Ερ. τοῦτ' οὖν ἐγὼ κατέδωμαι, τὸ κράνιόν σου χρώμενος ψυκτῆρι, ἐς ὃν δεῖ τῶν ἀποπλεομαι. Χα. ἆρα ἔστι ἄλλως ὦ Ἑρμῆ τοῦτ' ἢ ὀλίγοι ὡς ὁρᾷς ἀφικνοῦνται ἡμῖν. εἰρήνη γάρ. Ερ. ἀμείνων ἂν εἴη, εἰ καὶ ἡμῖν ἀποτίνοιτο ὑπὸ σοῦ τὸ ὄφλημα. πολὺ γὰρ εἰμὶ παλαιὸς ὦ Χάρων, οἶδα οἵοι παρίσιν, ἀνδρῖοι ἅπαντες, ἀμφὶ ἀνάπλεω, καὶ πεπωμένοι οἱ πολλοί. τοῦ δ' ἢ φαρμάκου τις ὑπὸ τῶν παίδων ἀπόλυται, ἢ ὑπὸ τῆς γυναικός, ἢ ὑπὸ τρυφῆς ἐξωλέστερος τὴν γαστέρα, καὶ τὰ σκέλη. ὠχροὶ γὰρ ἅπαντες, καὶ ἀθληοῖς. οὐδὲ ὅμοιοι σκέπεσι. εἰ δὲ πλέονοι αὐτῶν, ἀφ' ἑαυτῶν ἢ ἄλλου χειμάρρου ἤκυσιν, ἐπιβουλεύοντες ἀλλήλοις ὦσι, δοίκασι. Χα. πάνυ γὰρ ἀσεπόητά ἐστι ταῦτα. Ερ. ἐκὼν ἑκὼν ἐγὼ δέξαμι ἂν ἁμαρτάνειν, πικρῶς ἅπαντῶν τὰ ὀφειλόμενα ἀπὸ σοῦ.

ram, ut mandaras; quinque drachmis tibi comparavi. *Ch.* Magno dicis. *Merc.* Per Plutonem quinque emi illam: & lorum quo remum alligares, obolis duobus. *Ch.* Pone quinque drachmas, & duos obolos. *Merc.* Et pro acu ad reiarciendum velum, quinque obolos exolvi. *Ch.* Etiam hos adde. *Merc.* Et ceram ad oblinendas navigii rimas, & clavos, & funiculum unde hyperam fecisti, omnia hæc duabus drachmis emi. *Ch.* Rectè sanè, hæc justo precio emisti. *Merc.* Hæc sunt: nisi quid aliud inter computandum me latuit. Quando autem hæc te redditurum promittis? *Ch.* Nunc quidem, Mercuri, non possum sed si pestis aliqua, aut bellum frequentes aliquos huc demiserit, licebit tunc lucrari, fallo in multitudine portoria supputando. *Merc.* Proinde ego nunc sedebo, pessima quæque ut eveniant, precando, ut inde fructum aliquem capiam. *Ch.* Fieri aliter non potest, Mercuri. Nam pauci, ut vides, ad nos nunc descendunt. Pax enim est. *Merc.* Satius est ita esse, etiamsi nobis à te debiti solutio prorogetur. Verumenimverò prisci illi, Charon, nosti quales advenisebant, fortes omnes, sanguine pleni, & saucii plerique. Nunc verò aut veneno aliquis à puero interfectus, aut ab uxore? aut præ nimia voluptate, tumefacto ventre & cruribus adveniunt. Pallidi enim omnes, & ignavi, neque illis similes. Plurimi etiam ipsorum veniunt factis, ut videtur, mutuò sibi insidiis pecuniarum causa. *Ch.* Omnino enim illæ sunt expetibiles. *Merc.* Proinde neque ego videar peccare, si velacerbiùs abs te exigam ea quæ mihi debes.

PLV-

ΠΛΟΥΤΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΕΡΜΟΥ.

ΠΛΟΥΤΩΝ.

Οἶσθα γέροντα οἶδα, τὸν πάνυ γηγενῆ λέγω, τὸν πλούσιον Εὐκράτην, ᾧ παῖδες μὲν οὐκ εἰσιν, οἱ δὲ κλήρου ζητοῦντες, πεντακισμύριοι; Ερ. ναί, τὸν σικυώνιον φῄς. τί δ' ὦν; Πλυ. οὐκοῦν μὲ ὁ Ἑρμῆ ζῆν ἔασεν ἐπὶ τοῖς σικυῶνος ἔτεσιν, ἃ βεβίωκεν, ἐπιμετρήσας ἄλλα τοσαῦτα, εἴ γε οἷόν τε ἦν, καὶ ἔτι πλείω. τοὺς δὲ γε κόλακας αὐτοῦ, Χαρῖνον τὸν νέον, καὶ Δάμωνα, καὶ τοὺς ἄλλους, κατέπαυσεν ἐφεξῆς ἅπαντας. Ερ. ἄτοπον ἂν δόξειε τὸ τοιοῦτον. Πλυ. ἔμοιγε, ἀλλὰ δικαιότατον. τί γὰρ οὐκοῦν οἱ παῖδες, οὓς ἔχοντι ἀποθανεῖν οὐκοῦν; ἢ τὸν χρημάτων ἀπαιτοῦντα, ἀδίκως ἀποκτοῦσι; ὁ δὲ πάντων ἐπὶ μιαρώτατος, ὅτι καὶ τελευτᾷ οὐχήμενος, ὅμως ἐπιτρίψει ἔν γε τῷ φασιεφ. καὶ νοσῶν γε, ἃ μὲ βελόμενον, πᾶσι ἐπιδηλα. ζητοῦσι δ' ὅμως ἐπισχεῖν, ὦ βαίτη, καὶ ἄλως, ποικίλη τις ἡ κολακεία τῶν ἀνδρῶν. λέγουσιν, ὁ μὲ, ἴσα ἀθανάτῳ. οἱ δὲ, ἐπιτρέπουσιν αὐτῷ μόνῳ ἐπιχειρεῖν. Ερ. γελοῖα πάσχουσιν, ἀνιῶντες ὄντες. πολλὰ καὶεῖνος δ' μέλλει [1] ἀξιωκλεῖ αὐτοὺς, καὶ ἐπιλείπει. καὶ ὅλως, ἀεὶ ζωοῦν ἐοικὼς, ἔρρωται πολὺ μᾶλλον τὸν νέον. οἱ δὲ, ἤδη τὸν κλῆρον ἐσοφίσι διηρημένοι, βόσκονται, ζωλὼ μᾶλλον

PLVTONIS ET MERCVRII.

PLVTO.

Senemne nosti, senio confectum illum dico, divitem Eucratem, cui liberi quidem nulli sunt: hæreditatis autem captatores quinquagesies mille. *Merc.* Etiam, illum Sisionium dicis. Sed quid postea? *Plut.* Vivere illum quidem sine Mercurii, supra annos nonaginta quos exegit, additis totidem alteris, si possibile sit, atque etiam pluribus. Adulatores autem ejus Charinum juvenem, & Damonem, aliosque ordine omnes huc abripe. *Merc.* Atqui absurdum hoc videri queat. *Plut.* Nequaquam: sed justissimum; quorsum enim illi eum mori optant, nisi quia pecuniam illius captant, nulla propinquitate juncti? Quod autem omnium sceleratissimum est, dum talia precantur, tamen in propatulo colunt: & quæ ipso ægrotante consultant, nemo ignorat. Attamen sacrificaturos sese promittunt, si convalescat: in summa, illorum hominum varia quædam est adulandi ratio. Idcirco hic quidem esto immortalis, illi verò ante ipsum frustra hiantes abeant. *Merc.* Ridicula patientur, scelerati cùm sint. Ille etiam sæpe admodum scitè ipsos lædat, & spe inani pascit. Denique moriente semper similis, juvenibus est multò valentior. *Illi* autem hæreditate inter se divisa, pascuntur, vitam beatam sibi animo

1 ἀξιωκλεῖ] *Latine* ἀξιωκλεῖ, πλωῤ. Bourd.

ποὺς ἑαυτὰς πλήττης. Πλυ. ἀκὴν ὁ Μενδυσυφίμβρ τὴν γῆρας, ἀντὶ Ἰόλεως ἀνηβήσοντα. αἱ δὲ λοιπαὶ μίσων τῶν ἐλπίδων τὰ ὀνειροπολήσεως πλῆθος ἀπολιπόντες, ἠκέτωσαν ἤδη [2] κακοὶ κακῶς ἀποθανόντες. Ερ. ἀμέλησον ὦ Πλούτων. μετπλάσομεν γάρ σοι ἤδη αὐτὸς καὶ ἕνα ἑξῆς. ἑπτὰ δ' οἶμαι εἶσι. Πλυ. κατάσπα. ὁ δὲ, ἀφαπέμψῃ ἥκοντα, αὖτι γέροντα αὐτὸς ἀποδιδοὺς γιόμενον. mo præcipientes. *Plut.* Proinde ipse exuta senectute, quemadmodum [1] Iolaus ille, repubescat. Illi autem in ipsa media spe, relictis divitiis illis quas per somnium possidebant, malè mortui jam huc veniant. *Merc.* Ne cures Pluto: illos enim ordine singulatim tibi accersam: septem autem, opinor, sunt. *Plut.* Deducas licet. Ille autem singulos præmittat, ex sene iterum adolescens factus.

1 *Iolaus*] De quo Ovid. Metam. *Cogn.*
2 Κακοὶ κακῶς] Sic idem passim Aristoph. in Plut. Aristen. Heliod. *Bourd.*

ΤΕΡΨΙΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΠΛΟΥΤΩΝΟΣ.

TERPSIONIS ET PLVTONIS.

ΤΕΡΨΙΩΝ.

Τοῦτο ὦ Πλοῦτων δίκαιον, ἐμὲ μὲν πεντήκοντα τριάκοντα ἔτη γενόμενον, τὸν ὑπὲρ τὰ ὀγδοήκοντα γέροντα θέλειν ζῆν ἔτι; Πλυ. δικαιότατον μὲν δὴ ὦ Τερψίων, εἴ γε ὁ μὲν, ζῇ, μηδένα ἀμείβοντα λανθάνειν τὸν φίλων. σὺ δ', ἀεὶ ποτὲ τὸ χρόνον ἐπιβάλλοις αὐτῷ, ἀφειμένον τὸ κλῆρον. Τερ. ἐγὼ γὰρ ἐν χρῷ γέροντα ὄντα, καὶ μηκέτι χρήσεσθαι τῷ πλούτῳ αὐτὸν δυνάμενον, ἀπολθεῖν δ' βίᾳ, παραχωρήσαιμι τοῖς νέοις; Πλυ. κομψὸς ὁ Τερψίων τομοθέτης, τὸ μηκέτι τῷ πλούτῳ χρήσεσθαι δυνάμενον ἀεὶ ἡδέως ἀπολιπεῖν. τὸ δ', ὅμως ἡ μοῖρα καὶ ἡ φύσις διέταξεν. Τερ. ἐκεῖνο τοιοῦτον οὐκ ἐπαινῶμεν τὸ ἀφίστασθαι, ἐχρὴν γὰρ τὸ παρὸν μὲν ἑξῆς τοὺς χρόνους, τὸ πρεσβύτερον, ἀεὶ παρὸν, καὶ μὴ τὸν, ὅπως ἂν τῇ mo præcipientes. *Plut.* Proinde ipse exuta senectute, quemadmodum [1] Iolaus ille, repubescat. Illi autem in ipsa media spe, relictis divitiis illis quas per somnium possidebant, malè mortui jam huc veniant. *Merc.* Ne cures Pluto: illos enim ordine singulatim tibi accersam: septem autem, opinor, sunt. *Plut.* Deducas licet. Ille autem singulos præmittat, ex sene iterum adolescens factus.

TERPSION.

Iustum ne hoc est, ô Pluto, me triginta annos natum è vita migrasse. Thucritum verò senem illum plus quàm nonagenarium in vivis adhuc esse? *Plut.* Iustissimum utique Terpsio: siquidem hic vivit, nullius amicorum mortem votis exposcendo. Sed tu omni tempore hæreditatem expectans, ipsi insidiabaris. *Terp.* Annon operæprecium erat, cùm sit senex, nequeatque suis uti divitiis amplius, eum dato juvenibus loco, è vita migrare? *Plut.* Novas fers leges Terpsio, ut qui non amplius uti potest divitiis ad voluptatem, excedat è vivis. Sed hoc aliter & Parca, & natura statuit. *Terp.* Eam proinde ob hunc ordinem iniquitatis postulo. Rem enim hanc ordine fieri par erat, ut senior, priùs: deinde post eum qui

ætate

ἥλικίᾳ μετ' αὐτὸν. ἀναιρήσεις δ' μηδαμῶς, μηδὲ ζῆν με τὸν ὑπέργηρων, ὀδόντας, τρεῖς ἐπ λοιπὰς ἔχοντα, μόγις ὁρῶντα, [1] οἰκέτοις τε τέτρασιν ἐπικεκυφότα, κορύζης μὲν τὸν μύκτηρα, λήμης δ' τὰς ὀφθαλμὰς μεστὸν ὄντα, ὑδὲν ἔτ ἡδὺ εἰδότα, ἄμψυχόν πως τάφον τοῦ θνητοῦ νέον καταγελώμενον, ἀποθνήσκειν δ' κωλλίστας, καὶ ἐρρωμενεστάτας νεανίσκως. [2] ἄνω γὰρ πορεύεται τὰ τοιαῦτα. ἢ τὸ πλοῦτίον εἰδέναι ἐχρὴν, πότε καὶ τεθνήξει τὸ γεγηρακὸς ἕκαστον, ἵνα μὴ μάτην ἂν οἷός ἦτε κάμνειν. νῦν δ' τὸ τῆς παροιμίας, ἡ ἄμαξα τὸ βοῦν πολλάκις ὀφέρει. Πλυ. τοῦτο μὲν ὦ Τερψίων, πολὺ σωφρονέστερος γίνει, ἢ ἐγὼ σοὶ δοκεῖ. καὶ ὑμεῖς δ' τί πάσχετε, ἀλλοτρίοις [3] ἐπιχαίρετε, καὶ τοῖς ἀτέκνοις τὸ γεγόντων εἰσποιεῖσθε, φέροντες αὐτοῖς; τοιγαροῦν χάλαζα ὀφλισκάνετε, ὡς οἰκείων κατερυτιδόμενοι. καὶ τὸ πρᾶγμα τοῖς πολλοῖς ἡδὺν γίνεται. ὅσῳ γὰρ ὑμεῖς οἰκείους ἀποθανεῖν ἐπείγεσθε, τοσούτῳ ἅπασιν ἡδὺ ἐφάνη ἀποθανεῖν ὑμᾶς αὐτῶν. καινὴν γάρ τινα τοιαύτην τέχνην ἐπινενοήκατε, γελᾶν δ' γεγόντων ἐρῶντες. καὶ μάλιστα εἰ ἄτεκνοι εἶεν. οἱ δ' ἔτεκνοι, ὑμῖν ἀνέρχεται. καίτοι, πολλοὶ ἤδη τὰ ἐρωμένων συνέπτυσαν ὑμᾶς τὸν παιγνίου τὸ ἐρᾶν, ὧν καὶ τύχοι

ætate sequeretur, obiret: nequaquam autem præpostere: ut qui decrepitus esset tres reliquos dentes haberet, vix videret, quatuor famulis inniteretur, qui nares gravedine, oculos lippitudine plenos haberet, nihil denique jucundi nosset, & tanquam [2] animatum sepulchrum à juvenibus derideretur, is viveret? Contrà formosissimi ac robustissimi adolescentes morerentur. Nam hoc perinde est ac si flumina sursum ferantur. Vel denique scire oporteret, quando senum quisque moriturus esset, ne quos frustrà delinirent. At nunc tritum illud accidit. Currus sæpe bovem ducit. *Plut.* Hæc quidem Terpsio, prudentiùs fiunt quàm putes. Vos autem quorsum rebus alienis gaudetis, & senibus prole carentibus vosmet tantopere in adoptionem traditis? Idcirco ab ipsis sepulti risum concitatis. Idque plurimis fit perjucundum. Nam quantò magis ipsos mori peroptatis, tantò jucundius est omnibus vos ipsis præmori. Etenim novam artem hanc excogitastis, anus & senes quum amatis, præsertim si liberis careant: Inamabiles verò vobis sunt, qui liberos habent. Atqui ex iis qui amantur plurimi, minimè ignari vestri æstus in amando, etiamsi liberos ha-

1 Οἰκέταις τέτρασιν ὀλιγωφόρτα.] *In quatuor famulos incurvatus.* Idem Nigrino. *Bourd.*

2 *Animatum sepulchrum*] Hac proverbiali figura utitur Sophocles in Antig. huc pertinet etiam illud mimi Laberii apud Gel. *Similis sepulcris nil nisi nomen retineo.* Cogn.

3 Ἄνω ποταμῶν] Ἄνω ποταμῶν χωρεῖν αἱ πηγαί. Proverb. in ea quæ accidunt εἰκότα τῷ ὀφειλόντων. Repetit de Merced. cond. utitur Æschyl. Eurip. Aristoph. *Bourd.*

4 Ἢ ἄμαξα τὸ βοῦν.] Leg. Erasm. *Idem.*

5 Ἐπιχαίρετε] Melius ὀπιχαίρετε. Idem.

πεῖδας ἔχοντες, μισεῖν αὐτὰς πλάττονται, ὡς καὶ αὐτοὶ ἐρασταὶ ἔχωσιν. εἶτα οἱ τοῖς ἀληθινοῖς, ἀπελείφθησαν μὲν οἱ παλαι [1] δωροφορήσαντες. ὁ δὲ παῖς, καὶ ἡ φύσις, ὥσπερ ἔστι δίκαιον, κρατοῦσι πάντων. οἱ δὲ, ὑπαπτίοντες τοὺς ὀδόντας, ἀποσμυχόμενοι. Τερ. ἀληθῆ ταῦτα φῄς. ἐμὲ γὰρ Θουκυδίδου πόσα κατέφαγεν, ἀεὶ τεθνήξεσθαι δοκῶν; καὶ ὁπότε εἰσοίμι, ὑποστένων, καὶ μύχιόν τι κραγμῷ ἐξ οὗ τοιοῦτος ἄπληκτος ὑποκρώζων; ὡς ἔγωγε ὅσον αὐτίκα οἰόμενός με ἐπιθήσειν αὐτὸν τῷ σορῷ, ἔπεμπόν τε πρόσω, ὡς μὴ ὑπερβάλοιντό με οἱ ἀντερασταὶ τῇ μεγαλοδωρεᾷ. καὶ τὰ πρόσω ὑπὸ φροντίδων, ἄϋπνος ἐκείμην, ἀεὶ βλέπων ἐκεῖσε, καὶ ἀφικνούμενον. ταῦτα γὰρ μοι καὶ ἡ ἀποθανεῖν αἰτία γεγένηται, καὶ φροντίδες. ὁ δὲ, τοσοῦτον μοι βλέπει κρίζειν, ἰφεσήκει ἡμελημένην πρόπαλαι ἐπιγελῶν. Πλ. οὐκοῦν ὦ Θουκυδίδου, ζώνης ἐπιμήκιον, πλουτῶν ἅμα, καὶ τοιούτων κρίζειν ἐπιγελῶν. μηδὲ σύ γε σὺ ἀποθάνοις, ἢ σοφίμους πάντας τοὺς κόλακας. Τερ. τοῦτο μὲν ὦ Πλούτων καὶ ἐμοὶ ἤδιστον ἂν ἦν, εἰ καὶ Χαρικλῆς πρότερον ἐτεθνήκει Θουκυδίδου. Πλ. ἁρπαγὴ ὦ Τερψίων. καὶ Φείδων γὰρ, καὶ Μέλαντος, καὶ ὅλως ἅπαντες, πρόθυμοι ἂν εἶεν αὐτῷ ὑπὸ ταῖς αὐταῖς φροντίσιν. Τερ. ἐπαινῶ ταῦτα. ζώνης ἐπιμήκιον ὦ Θουκυδίδου.

habeant, se odisse ipsos simulant, ut & ipsi amatores habeant. Deinde in testamentis excluſi sunt qui olim munera contulerunt. Liberi verò & natura, ut justum est, omnibus potiuntur: at illi dolore macerati, dentibus frendent. *Terp.* Hæc vera sunt quæ dicis. Quantum enim meorum Thucritus devoravit, cùm semper mori videretur? & quoties ad eum ingrediebar, subtus ingemiſceret, & internum quiddam, perinde atque ex ovo pullus aliquis immaturus subcrocitaret? Itaque cùm existimarem ipsum quamprimum in sepulchrum venturum, multa mittebam, ut ne rivales munerum magnitudine me superarent. Sæpe etiam præ solicitudine insomnis jacebam, singula numerans & disponens. Illa igitur, vigiliæ & curæ mortis causa mihi fuere. Ille verò devorata mihi tanta esca, pridie cùm sepelirer irridens mihi adstabat. *Plut.* Fuge ô Thucrite, vivas diutiſſimè, divitiis simul affluens, & hujuscemodi homines deridens: neque tu priùs moriaris, quàm omnes istos assentatores præmiseris. *Terp.* Hoc sanè Pluto, jam mihi jucundiſſimum fuerit, si & Chariades ante Thucritum vita decedat. *Plut.* Bono sis animo Terpsio: etenim Phidon & Melantus, & denique omnes iisdem confecti curis ipsum præcedent. *Terp.* Hæc probo: vivas diutiſſimè Thucrite.

1 Δωροφορήσαντες] Sic legit Interpres, sic reposuimus, cum male antea δῃωροφορήσαντες. Bourd.

ΖΗΝΟΦΑΝΤΟΥ, ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΔΗΜΙΔΟΥ.

ΖΗΝΟΦΑΝΤΗΣ.

Σὺ ἦ ὦ Καλλιδημίδη, πῶς ἀπέθανες; ἐγὼ μὲν γὰρ, ὅτι παρά σοι τῷ ἐν Δεινίᾳ, πλέον ἢ ἑκατὸν ἐμφανῶν, ἀπεπνίγην, οἶσθα. παρὼν γὰρ ἀπεθήσκοντί μοι. Καλ. παρὼν ὦ Ζηνόφαντες. τὸ δ' ἐμὸν, παρέδεξόν τι ἐφθίτο. οἶσθα γὰρ καὶ σὺ τὸν Πτοιόδωρον τὸν γέροντα. Ζη. τὸ ἄπτυστον τὸ πλείστου, ὡς οἶσθα πολλὰ ἤδειν συνόντα; Καλ. ἐκεῖνον αὐτὸν ἀεὶ ἐθεράπευον, ὑπισχνούμενός οἱ ἐμοὶ πεντήξεσθαι. ἐπὶ ἦ τῷ παρόντι εἰς μήκιστον ἐπρίνετο, καὶ ὑπὲρ τὸν Τιθωνὸν ὁ γέρων ἔζη, ἐπιτομόν τινα ὁδὸν ἐπὶ τὸν κλῆρον ἐξεύρον. πριάμενός γὰρ φάρμακον, ἀνέπεισα τὸν οἰνοχόον, ἐπιδόναι πίοντι τῷ Πτοιόδωρῳ αὐτίκα πιεῖν, πίνῃ δ' ἐπιεικῶς, [1] ζωρότερον ἐμβαλόντα εἰς κύλικα, ἕτοιμον ἔχειν αὐτὸ, καὶ ἐπιδόντι αὐτῷ. εἰ ἦ τοῦτο ποιήσει, ἐλεύθερον ἐπομόσαι μοι ἀφήσειν αὐτόν. Ζη. τί δὴ ἐγένετο; πάνυ γάρ τι παρέδοξον ἰδεῖν ἔοικας. Καλ. ἐπεὶ τοίνυν λαστέμενοι ἤκομεν, δύο ἤδη ὁ μαγειρίσκος κύλικας ἑτοίμους ἔχων, τὴν μὲν, τῷ Πτοιοδώρῳ τὸν ἔχοντα τὸ φάρμακον, τὴν δ' ἑτέραν ἐμοὶ, [2] σφαλεὶς οὕτω οἶσθ' ὅπως, ἐμοὶ μὲν τὸ φάρμακον, Πτοιοδώρῳ ἦ, τὸ ἀφάρμακτον ἐπέδωκεν. εἶπα ὁ μὲν, ἔπινεν. ἐγὼ

ZENOPHANTÆ ET CALLIDEMIDÆ.

ZENOPHANTES.

Et tu Callidemides quo pacto interiisti? Nam me, cùm Diniæ parasitus essem, immodica ingurgitatione præfocatum nosti: aderas enim morienti. *Call.* Aderam Zenophantes. Mihi verò, inopinatum quiddam accidit. Nam tibi quoque notus est Ptœodorus ille senex. *Zen.* Orbum illum liberis, ac divitem dicis, apud quem te sæpe versari conspiciebam? *Call.* Illum semper colebam, id mihi fore pollicens ut meo bono quamprimum moreretur. Verùm cùm ea res in longum proferretur, & supra Tithonum senex viveret, compendiariam quandam excogitavi viam, qua ad hæreditatem pervenirem. Empto namque veneno, pocillatori persuaseram, ut simul atque Ptœodorus potum poscceret (bibit autem abundè) præsentius in calicem injectum in promptu haberet, ipsique porrigeret. Quod si faceret, juravi me illùm manumissurum. *Zen.* Quid igitur accidit? Nam inopinatum quiddam narraturus mihi videris. *Call.* Cùm loti veniissemus, puer duobus paratis poculis, altero cui venenum inerat Ptœodoro, altero autem mihi, nescio quomodo errans, mihi venenum, Ptœodoro porrexit innoxium. Mox ille quidem bibit, at ego protinus humi

1 Ζωρότερον] *Celsius* sic hoc loco hæc dictio sumenda, ut ex Homero Il. 9. interpretatur Plutar. Sympoſiac. dec. 5. *Bourd.*

2 Σφαλεὶς] Tale σφάλμα apud Heliodor. lib. 7. *Idem.*

ἢ αὐτίκα μάλα [1] ἐκπέδιλα ἐκείμενα, ἐπισολιμαῖος ἀντ' ἐκείνου νεκρός. τί τοῦτο γελᾷς ὦ Ξενοφάντης; καὶ μὴν οὐκ ἔδοξά γε ἑταίρῳ ἀνδρὶ ἐπιγελᾶν. Ξη. ἀσθὶν γὰρ ὦ Καλλιδημίδη πεπονθώς. ὁ γάρων δέ, τί σοὶ ταῦτα; Καλ. πρῶτον μὲν ἐκταράττομαι ἐκ τοῦ αἰφνιδίου. εἶτα σωθεὶς οἶμαι τὸ γεγενημένον, ἐγέλασε καὶ αὐτὸς οἶμαί γε ὁ οἰνοχόος ἐξαπατηθείς. Ξη. γελῶ, ἀλλ' ὅμως σε τῶν ἐπιτομῶν ἐχρῆν τραπέζῃ. ἤκει γὰρ ὧν σοι λάθρᾳ τὸ λευφορεῖν ἀσφαλίσεσθαι, εἰ μὴ ὀλίγῳ βραδύτερος ἦν.

humi porrectim stratus sum, suppolititium illius loco cadaver. Quid hoc rides Zenophantes? Atqui non convenit amici malis illudere. *Zen.* Rideo: nam lepidè tibi hæc res accidit. Porrò quid ad hæc senex ille? *Call.* Primùm quidem repentino casu conturbatus est: deinde simul atque intellexit, id quod acciderat, risit & ipse quod pocillator fecerat. *Zen.* Verùm non oportuit ad compendium illud divertere: siquidem tibi venisset populari via tutiùs, etiamsi paulò seriùs.

1 Ἐκπέδιλα] Sic in dial. Diogenis & Hercul. *Bourd.*

ΚΝΗΜΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΔΑΜΝΙΠΠΟΥ.

CNEMONIS, ET DAMNIPPI.

ΚΝΗΜΩΝ.

Τοῦτο ἐκεῖνο τὸ [1] παροιμίας, Ὁ νεκρὸς τ' λέοντα. Δα. τί ἀγανακτεῖς ὦ Κνήμων; Κνη. πυνθάνῃ ὅ, τι ἀγανακτῶ; κληροῦμαι ἀκόντων καὶ ἀκαλίλοιπα, καὶ σοφιοθεὶς ὁ ἄθλιος, ὡς ἐωλόλμιλλ ἂν μάλιστα χεῖν πάμοι, ὦ Δαμνιππίδη. Δα. πῶς τοῦτ' ἐλπίζεις; Κνη. Ἑρμόλαον τὸν πάνυ πλούσιον ἄπαιδα ὄντα, ἐθηρεύσαμεν ἐπὶ γαμετῇ. καὶ κεῖνος σὺν ἀκόντων τῶν ἐρασταῖν ἀσφαλείᾳ. ἔδοξε δή μοι καὶ σοφὸν τοῦτ' εἶναι, ἵνα ἀφ' ἁλῶ ἀληθὴς ἐς τὸ φανερόν, ὦ αὐτὸς ἐκείνῳ καὶ ἀκαλίλοιπα πάμοι πάντα, ὡς κεῖνος ζηλώσειε, καὶ

CNEMON.

Hoc illud est quod vulgo dici consuevit, Hinnulus leonem. *Dam.* Quid stomacharis Cnemon? *Cn.* Quid stomacher rogas? Hæredem invitus reliqui miser astu delusus, iis præteritis quos mea habere maximè cupiebam. *Dam.* Quinam id accidit? *Cn.* Hermolaum illum insigniter divitem, liberis orbum, imminente morte captabam: neque ille meum officium injucundè admittebat. Interim scitum illud mihi visum est ut testamentum publicè proferrem, quo illum rerum omnium mearum hæredem instituerem: nimirum ut ille idem faceret, meo provocatus

1 Ὁ' νεκρὸς τ' λέοντα] Proverb. Ὅτι ἦλθ μὲν ἀγανακτῶν. Aristoph. alii. *Bourd.*

2 Οἶμαι

τοῦ αὐτοῦ πεζέβαλε. Δω. νὴ Δία ἐπιεικῶς. Κτ. ἔτι μὲν οὖν οὐκ οἶδα τί διαθήσεται, οὔτε νῦν. ἐγὼ γὰρ ἄφνω ἀπέθανον, ὑπὸ πλάγιος μοι ἐπιπεσόντος τοῦ τῶν Ἑρμολάου ἵππου τάφου, ὥσπερ τὸν λέοντος ἐκ τῆς ἄγκιστρον τοῦ θηρίου συγκρούσαντός. Δω. ἀμέλει μὲν οὖν· ἀλλὰ καὶ αὐτὸν σε τὸν ἁλιέα. ὥστε σύφισμα κατὰ σαυτοῦ σαυτὸν ἔπεισας. Κτ. ἔοικεν. οἰμώζω τοιγαροῦν.

tus exemplo. *Dam.* At quid tandem ille? *Cn.* Quid ille suo in testamento scripserit, id quidem ignoro. Cæterum ego tecti ruinâ oppressus vitâ repentè decessi. Et nunc res meas possidet Hermolaus, lupi cujuspiam in morem ipso hamo cum esca pariter avulso. *Dam.* Non modò hamum, sed etiam ipsum te piscatorem abstulit. Itaque dolum istum, in tuum ipsius caput struxeras. *Cn.* Ita videtur, ideoque lugeo.

ΣΙΜΥΛΟΥ, ΚΑΙ ΠΟΛΥΣΤΡΑΤΟΥ.

ΣΙΜΥΛΟΣ.

Ἦλθες ποτὲ ὦ Πολύστρατε καὶ σὺ παρ' ἡμᾶς, ὅτι οἴμοι σὲ πολὺ ἐπιδεόντως τῶν ἐκατὸν βιώσιμος. Πολ. οὐκοῦν ἐπὶ σύνεγγυς ὦ Σίμυλε. Σι. πῶς δὲ τὰ μετ' ἐμὲ τοιοῦτ' ἐξῆς τεθέαμαι; ἐγὼ γὰρ ἀμφὶ τὰ ἑβδομήκοντα ἐτῶν ὄντων, ἀπέθανον. Πολυ. ἀτερπέστατε, εἰ καὶ σοὶ παρέδοξον κεῖτο δόξῃ. Σι. παράδοξοι, εἰ γέρας τι, καὶ ἀδύνης, ἄπειρός τι ἐφοίτα, ἡδέως πῶς ἂν τὸν βίον ἐδίωσε. Πολυ. τὸ μὲν ἀσθενὲς, ἄπαιδα ἐδυνάμην. ἔτι καὶ παῖδες ἀρχαῖοι ἦσαν πολλοὶ, καὶ γυναῖκες ἀνθοῦσαι, καὶ μύρα, καὶ [1] οἰνοῦ εὐδοσμίας, καὶ πλακοῦς [2] ὑπὲρ τοὺς ἐν Σικελίᾳ. Σι. καὶ-

SIMYLI ET POLYSTRATI.

SIMYLVS.

Venisti tandem & tu Polystrate ad nos, cùm annos vixeris haud multò pauciores centum opinor. *Pol.* Nonaginta octo Simyle. *Sim.* Sed quinam triginta istos annos egisti, quibus mihi superfies fuisti? nam te ferme septuagenario periit. *Pol.* Quàm suavissimè, & si hoc mirum tibi videbitur. *Sim.* Mirum verò, siquidem tibi sent, atque invalido, præterea liberis orbo, quicquam poterat esse in vita jucundum. *Pol.* Primùm nihil erat quod non possem: præterea pueri formosi complures aderant, tum mulieres venustissimæ, unguenta, vinum fragrans, postremò mensæ vel Siculis lautiores. *Sim.* Nova hæc:

1 Οἰνοῦ εὐδοσμίας] Ἡδύς, διόσμιος, εὐοσμος, εὐῶδης, ἡδύοσμος. Sic εὐδοσμίαν sæpissimè interpretatur, leg. Achill. Tat. lib. 1. Grammatici Græci. *Bourd.*

2 Ὑπὲρ τοὺς ἐν Σικελίᾳ] Τρύπεζαι Σικελικαί. Isaac Pontan. ad Macrob. Theod. Marcil. ad Horat. *Idem.*

τὰ τοῦτο. ἐγὼ γάρ σε πάνυ φιλῶ μάλιστα. Πολυ. ἀλλ' ὑπέρρυμί μοι ὦ χρυσᾶς παρ' ἄλλον τάχα. καὶ ἐοικὸς μὲν οὐδὲν ἐπὶ γήρως ἐρᾶσθαι πολλοί. μὴ ὦ, πανταχοῦ μοι δοῦναι προσήκει, ἀπανταχῆ δ' γῆς κρίνεται. Σι. ἐπεμνήσθης ὦ Πολυκράτη μετ' ἐμοῦ; Πολυ. σοῦ. ἀλλ' ἐρᾶσθαι εἶχον μᾶλλον. Σι. ἐφάλασσε. ἐρᾶσθαι σὺ τηλικοῦτος ὢν, οὐδὲν τεττάρεσι ἔχων; Πολυ. νὴ Δία τοῖς ἀρίστοις γε τῶν ἐν τῇ πόλει. καὶ γέροντά με, καὶ φαλακρὸν ὡς ὁρᾷς ὄντα, καὶ λημῶντα προσέτι, καὶ κορυζῶντα, ὑπανδρίδην ἄγαν πεπυόντες, καὶ μάλα εὖ αὐτῶν, οὐδὲν ἂν ἐγὼ μᾶλλον προσεσάλιψα. Σι. μῶν καὶ σύ πω ὥσπερ ὁ Φάων τῷ Ἀφροδίτῃ ἐκ Χίου διαπορθμεύσας, ἐπί σοι ὤφελε νέον εἶναι, καὶ καλὸν ἐξ ὑπαρχῆς, καὶ ἀξιέρατον; Πολυ. ἀλλὰ ποιῶ ὦ, προθύμως γε. Σι. αἰνίγματα λέγεις. Πολυ. καὶ μὴν προθύμως γε ὁ ἔρως πρὸς πολὺς ὢν, ὁ περὶ τὰς ἀπίκους, καὶ πλησίον γέροντας. Σιμῶν κομψόν σου τὸ κριὸν ὦ ἐπαινέσαι, ὅτι ἀπὸ τοῦ χρυσοῦ ἀφροδίτης ἐλοῦ. Πολ. ἀπαρ' ὦ Σίμυλε, ὦν ὀλίγα τῶν ἐρασθέντων ἀπολέλαυκα, μονονοὶ προσκυνούμενος ὑπ' αὐτῶν. καὶ ἐβρυτόμην ἂν πολλάκις, καὶ ἀπέκλειον αὐτῶν τινας ἐνίοτε. οἱ δὲ, ἐμιλλῶντο, καὶ ἀλλήλους ὑπερεβάλλοντο τῇ πρὸς ἐμὲ φιλοτιμίᾳ. Σι. πόθεν οἱ φῦ, πῶς ἐκαλλύνω πρὸς τὸ κτημάτων; Πολ. ἐς τὸ φανερὸν μὲ ἐκφέρων αὐτῶν κληρονόμον ἀπολιπὼν ἔφασκον. ἐὰν ἐπίστευέ τι, καὶ κολακεύμενος

hæc: nam te parcissimum esse sciebam. *Pol.* Atqui vir præclare, ab aliis bona mihi subicatebant: tum diluculo protinus quamplurimi ad fores meas ventitabant: simulque ex omni rerum genere, quæ terrarum ubivis pulcherrimæ reperiuntur, munera mihi deportabantur. *Sim.* Num me defuncto regnum gessisti? *Pol.* Minime verum amantes habebam sexcentos. *Sim.* Non possum non ridere: tune tam longævus, cui super essent quatuor dentes, habuisti amantes? *Pol.* Per Iovem civitatis optimates habui, illique me senem, & calvum ut vides, præterea lippitudine & gravedine laborantem jucundissimè colebant, adeò ut is fœlix videretur, quemcumque vel aspexissem modò. *Sim.* Num tu quoque, ut & Phaon ille, Venerem è Chio tranvexisti, ut optanti tibi illa dederit juvenescere, ac denuo formosum atque amabilem fieri? *Pol.* Nequaquam, quin cùm talis essem qualem dixi, adamabar tamen. *Sim.* Ænigmata narras. *Pol.* Atqui notissimus est hic amor cùm sit vulgò frequens, nempe erga senes divites qui liberis carent. *Sim.* Nunc, vir egregie, tua forma unde tibi profecta fuerit, intelligo, nimirum ab aurea illa Venere. *Pol.* Verùm ô Simyle, non paucas commoditates ab amantibus tuli, propemodum adoratus ab illis. Porrò sæpius illis illudebam, interdum & aliquos ex ipsis excludebam. Tum illi inter se decertabant, & in ambiendis primis apud me partibus, alius alium anteire nitebatur. *Sim.* Sed quid tandem de tuis facultatibus statuisti? *Pol.* Palàm quidem affirmabam, me eorum unumquemque relicturum hæredem: quòd cùm quisque crederet, certatim se quisque adulantio-

περιεσκόπουν ἑαυτόν. ἄλλας μὲν οὖν ἀληθῶς ἀληθινὰς εἶχον, καὶ ἐκέλευον ἁπάσαις φορεῖσθαι. Σι. τίνα δ' οὖν πλάσματα τὰ κληρονόμον ἔχον; ἦσαν τινὰ τῶν ἐξ αἵματος; Πολυ. οὐ μὰ Δί', ἀλλὰ νεανίσκου τινὸς τῶν περιφανῶν τῶν ἀφ' ἑσπέρας Φρύγα. Σι. ἀμφὶ πόσα ἔτη ὁ Πολύστρατος; Πολυ. χιλίου ἀμφὶ τὰ εἴκοσι. Σι. ἤδη μανθάνω ἀπὰ οἵτινων[1] ἐχαρίζετο. Πολ. πάλαι, ἀλλὰ πολὺ οἰκειότερον ἀξιώτερον κληρονομεῖν, εἰ καὶ βάρβαρον ἦν, καὶ ἀλιθρον. ὃν ὅμως καὶ αὐτοὶ οἱ ἄριστοι θεραπεύουσιν. ἐκεῖνον πίνυν ἐκληρονόμησά μου. καὶ νῦν ὁ τῆς διπατρίδαις ἀριθμεῖται, ὑπέρρυπον μὲν τὸ ἦθος, καὶ βαρβαρίζων. Κόδρου δ' εὐγενέστερον, καὶ Νιρέως κομψότερον, καὶ Ὀδυσσέως συνετώτερον λιχνεύμονα εἶναι. Σι. ἀλλὰ μοι μέλει. καὶ παπαγησάτω τὸν Ἑλλάδος, εἰ δέκει. ἐκεῖνοι δ', μὴ κληρονομείτωσαν μόνον.

tiorem præbebat. Sed alias veras illas tabulas quas habebam reliqui, in quibus omnes illos plorare jussi. *Sim.* At postremæ illæ quem hæredem habebant? num è cognatis quempiam? *Pol.* Non per Iovem, imò novitium quendam ex formosis illis adolescentibus, natione Phrygem. *Sim.* Quot circiter annos natum Polystrate? *Pol.* Ferme viginti. *Sim.* Iam intelligo quibus obiequiis ille te demeruerit. *Pol.* Attamen illis longè dignior erat qui hæreditatem acciperet: quanquam barbarus ac perditus erat: quem jam ipsi optimates colunt. Is igitur mihi extitit hæres, jamque inter patricios numeratur, subraso mento, barbaroque cultu ac lingua: Codro autem generosior, Nireo formosior, Ulysse prudentior prædicatur. *Sim.* Non curo, vel totius Græciæ sit Imperator, si videtur, dummodo hæreditate illi non potiantur.

1 Ἐχαρίζετο] Notum quid in obscœnis sit χαρίζεσθαι, ἀφροδισιάζειν. Bourd.

ΧΑΡΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΕΡΜΟΥ.

CHARONTIS ET MERCURII.

ΧΑΡΩΝ.

Ἀκούσατε ὡς ἔχει ὑμῖν τὰ πράγματα. μικρὸν μὲν ὑμῖν ὡς ὁρᾶτε, τὸ σκάφιδιον, καὶ κατάπλεων ἐστί, καὶ ἀφίησι τὰ πολλὰ καὶ ὧν τραπῇ ἐπὶ θάτερα, οἰκίσει· ἐκπεπτωκότων. ὑμεῖς δ', τοσοῦτοι ἅμα ἥκετε, πολλὰ ἐπιφερόμενοι ἕκαστος. ἢν οὖν μὴ τούτων ἐκβῆτε, δίδωμι μὴ ὕστερον μετανοή-

CHARON.

Audite quo loco sint res vestræ. Equidem parva est nobis, ac supputris navicula, prout videtis, & undique perfluit: quæ si in alterutram partem inclinarit, pessum ibit. Vos autem tam multi simul confluitis, multasque sarcinas singuli affertis: quibuscum si conscenderitis, vereor ne facti vos pœni-

σιπτ. καὶ μάλιστα ὑπόσοι νεῖν οὐκ ἐπίστασθε. Νεκρ. πῶς ἂν ποιήσαντες, οὐ πλοησόμεθα; Χα. ἐγὼ ὑμῖν φράσω. γυμνοὺς ἐπιβαίνειν χρὴ, τὰ περιττὰ πάντα ἐπὶ τὴν ἠϊόνα κατακαλιπόντας. μάλιστα γὰρ ἂν καὶ ὅπῃ δίκαιόν ὑμᾶς τὸ πορθμεῖον. σοὶ δ᾽ ὦ Ἑρμῆ, μελήσει τὸ λοιπὸν τούτων μηδένα ἀδικεῖσθαι αὐτῶν, ὃς ἂν μὴ ψαλὸς ᾖ, ἢ τι ἐπισπλαι ὥσπερ ἔφην, λιπαλών. παρὰ δὲ τὸν λιπόβαθραν ἐκεῖσε, ἀφιγμένοις αὐτοῖς, καὶ ἀναλάμβανε, γυμνοὺς ἐπιβαίνειν ἀναγκάζων. Ερ. οὐ λέγεις, καὶ ὅστις ποιήσομεν. ἆρα σὺ τὶς ὁ πλούσιος ἐστι; Με. Μένιππος ἔγωγε. ἀλλ᾽ ἰδοὺ καὶ πηδῶμαι ὦ Ἑρμῆ, καὶ τὸ βάπτισον, εἰς τὸν λίμνην λιποβρίψων. τὰ ῥάκια δὲ ὑδὲ ἐκόμισα, οὐ ποιῶν. Ερ. ἔμβαινε ὦ Μένιππε ἀνδρῶν ἄριστε, καὶ τὸν πρωρεὺν ἔχε δεξιὸν τὸ κυβερνήτην ἐφ᾽ ὑψηλῆς, ὡς ἐπισκοπῇς ἅπαντας. ὁ καλὸς δ᾽ ἄρα, τίς ἐστι; Χαρ. Χαρμόλεως ὁ μεγαρεύς, ἐπέραστος. ἔδει τὸ φίλημα ἀπολαῦσθαι αὐτοῦ. Ερ. λάβε δὴ τοιγαροῦν τὸ κάλλος, καὶ τὰ χείλη αὐτοῦ φιλήσασι, καὶ τὸν κόμιλλον τὴν βαθεῖαν, καὶ τὸ ἐπὶ τῷ παρειᾷ ἐρύθημα, ὃ τὸ ἄνθος ὅλον. ἔχει καλῶς. σύζυγον εἶ. ἐπίβαινε ἤδη. ὁ δὲ τὴν πορφυρίδα οὗτος, καὶ τὸ διάδημα, [4] ὁ βλοσυρὸς, τίς ὢν τυγχάνεις; Λα. Λάμπιχος, Γελώων τύραννος. Ερ. τί οὖν ὦ Λάμπιχε τοσοῦτα ἔχων πάρει; Λα. τί οὖν ἐχρῆν ὦ Ἑρμῆ, γυμνὸν ἥκειν τύραννον; Ερ. οὐκ ἔγωγε οἶμαι. ἀλλὰ καὶ τὰ σκεύη ἐπίβαινε ἅπερ ἔχεις. ἐπιβήσεται γὰρ καὶ ταῦτα. Με. ἀλλὰ μὴ ἐγὼ ταῦτα ἐπιβήσομαι. ἐκεῖνα γὰρ ἐμὰ ἐστὶ, τὰ ῥάκια καὶ ἡ πήρα. Ερ. ἀλλὰ καὶ ταῦτα ἐπιβήσεται. ἐπίβαινε καὶ μὴ μέλλε. Με. ἀλλὰ μὴ ἐγὼ ἐπιβήσομαι. ἐκεῖνα γὰρ ἐμὰ ἐστὶ, τὰ ῥάκια καὶ ἡ πήρα. Ερ. ἀλλὰ καὶ ταῦτα ἐπιβήσεται. ἐπίβαινε καὶ μὴ μέλλε. Με. ἀλλὰ μὴ ἐγὼ ταῦτα

ἐμοῦ ἄνδρα; Ερ. τύραννον μὲν οὐδαμῶς, νεκρὸν δὲ μάλα. ὥστε κάθου τοῦτο. Λα. ἰδοὺ σοι ὁ πλοῦτος ἀπόῤῥιπτω. Ερ. καὶ τὴν τρυφὴν ἀπόῤῥιψον ὦ Δάμπαχε, καὶ τὴν ὑπερηφάνειαν. βαρήσει γὰρ τὸ πορθμεῖον, συνεμπεσοῦσα. Λα. ἀλλ' οὐκοῦν ἀλλὰ τὸ διάδημα ἐάσον μοι ἔχειν, καὶ τὴν ἐφεστρίδα. Ερ. οὐδαμῶς. ἀλλὰ καὶ ταῦτα ἄφες. Δα. εἶεν. τί ἔτι; πάντα γὰρ ἀφῆκα ὡς ὁρᾷς. Ερ. καὶ τὴν ἀμάθειαν, καὶ τὴν ἀνοιαν, καὶ τὴν ὕβριν, καὶ τὴν ὀργὴν, καὶ ταῦτα ἄφες. Λα. ἰδοὺ σοι ψαλὸς εἰμι. Ερ. ἔμβαινε ἤδη. σὺ δὲ ὁ παχὺς, ὁ πλούσιος, τίς εἶ; Δα. Δαμασίας ὁ ἀθλητής. Ερ. ναὶ ἰσχνός. οἶδα γάρ σε πολλάκις ἐν παῖς παλαίσμασιν ἰδών. Δα. ναὶ ὦ Ἑρμῆ. ἀλλὰ παρέδεξαί μοι γυμνὸν ὄντα. Ερ. ἀ γυμνὸν ὦ βέλτιστε, τοσούτας σάρκας περιβεβλημένον. ὥστε κάθου, μὴ καὶ καταδύσεις τὸ σκάφος, τὸ ὕπερθεν πολὺ ὑπερθεὶς μέτον. ἀλλὰ καὶ τοὺς στεφάνους τούτους ἀπόῤῥιψον, καὶ τὰ κηρύγματα. Δα. ἰδοὺ σοι γυμνὸς ὡς ὁρᾷς ἀληθῶς εἰμι, καὶ ἰσοτιμῶ τοῖς ἄλλοις νεκροῖς. Ερ. ὕστερος ἄμεινον ἀφαρῆ εἶναι. ὥστε ἔμβαινε. καὶ σὺ δὲ τὰ πολλὰ ἀπόθου ὦ Κράτων, καὶ τὴν μαλακίαν ἢ σεσοφὸν, καὶ τὸν πλοῦτον, μηδὲ τὰ ἐπιτάφια κόμιζε, μηδὲ τὰ τῶν προγόνων ἀξιώματα. κατάλιπε ἢ καὶ ἡμῖν. καὶ δῶρον. καὶ εἴ ποτε σε ἡ πόλις ἀνακηρύξει εὐεργέτην δημοσίᾳ, καὶ τὰς τῶν ἀνδριάντων [1] ἐπιγραφὰς, μηδὲ ὅπη μέγας τάφος ἐπὶ σοὶ ἔχουσα λέγα. βαρεῖ γὰρ ἐκ τούτων μνημονεύσματα. Κρα. οὐκ ἐκὼν μέν. ἀποῤῥίψω δέ. τί γὰρ ἂν καὶ πάθοιμι; Ερ. βαδεῖ. σὺ δὲ τί; Μέρ. τύραννον μὲν οὐδαμῶς, νεκρὸν δὲ μάλα. ὥστε κάθου τοῦτο. Λα. ἰδοὺ σοι ὁ πλοῦτος ἀπόῤῥιπτω. Μέρ. καὶ τὴν τρυφὴν ἀπόῤῥιψον ὦ Δάμπαχε, καὶ τὴν ὑπερηφάνειαν. βαρήσει γὰρ τὸ πορθμεῖον, συνεμπεσοῦσα. Λα. ἀλλ' οὐκοῦν ἀλλὰ τὸ διάδημα ἐάσον μοι ἔχειν, καὶ τὴν ἐφεστρίδα. Μέρ. οὐδαμῶς. ἀλλὰ καὶ ταῦτα ἄφες. Λα. εἶεν. τί ἔτι; πάντα γὰρ ἀφῆκα ὡς ὁρᾷς. Μέρ. καὶ τὴν ἀμάθειαν, καὶ τὴν ἀνοιαν, καὶ τὴν ὕβριν, καὶ τὴν ὀργὴν, καὶ ταῦτα ἄφες. Λα. ἰδοὺ σοι ψαλὸς εἰμι. Μέρ. ἔμβαινε ἤδη. σὺ δὲ ὁ παχὺς, ὁ πλούσιος, τίς εἶ; Δα. Δαμασίας ὁ ἀθλητής. Μέρ. ναὶ ἰσχνός. οἶδα γάρ σε πολλάκις ἐν παῖς παλαίσμασιν ἰδών. Δα. ναὶ ὦ Ἑρμῆ. ἀλλὰ παρέδεξαί μοι γυμνὸν ὄντα. Μέρ. ἀ γυμνὸν ὦ βέλτιστε, τοσούτας σάρκας περιβεβλημένον. ὥστε κάθου, μὴ καὶ καταδύσεις τὸ σκάφος, τὸ ὕπερθεν πολὺ ὑπερθεὶς μέτον. ἀλλὰ καὶ τοὺς στεφάνους τούτους ἀπόῤῥιψον, καὶ τὰ κηρύγματα. Δα. ἰδοὺ σοι γυμνὸς ὡς ὁρᾷς ἀληθῶς εἰμι, καὶ ἰσοτιμῶ τοῖς ἄλλοις νεκροῖς. Μέρ. ὕστερος ἄμεινον ἀφαρῆ εἶναι. ὥστε ἔμβαινε. καὶ σὺ δὲ τὰ πολλὰ ἀπόθου ὦ Κράτων, καὶ τὴν μαλακίαν ἢ σεσοφὸν, καὶ τὸν πλοῦτον, μηδὲ τὰ ἐπιτάφια κόμιζε, μηδὲ τὰ τῶν προγόνων ἀξιώματα. κατάλιπε ἢ καὶ ἡμῖν. καὶ δῶρον. καὶ εἴ ποτε σε ἡ πόλις ἀνακηρύξει εὐεργέτην δημοσίᾳ, καὶ τὰς τῶν ἀνδριάντων [1] ἐπιγραφὰς, μηδὲ ὅπη μέγας τάφος ἐπὶ σοὶ ἔχουσα λέγα. βαρεῖ γὰρ ἐκ τούτων μνημονεύσματα. Κρα. οὐκ ἐκὼν μέν. ἀποῤῥίψω δέ. τί γὰρ ἂν καὶ πάθοιμι; Μέρ. βαδεῖ. σὺ δὲ τί;

ὦ ὁ ἔνοπλος, τί βλέπεις; ἢ τί τὸ τρόπαιον τοῦτο φέρεις; Κυ. ὅτι νενίκηκα ὦ Ἑρμῆ. καὶ ἥδομαι, καὶ ἡ πόλις ἐτίμησέ με. Ερ. ἄφες οὖν γῆ τὸ τρόπαιον. οὐ δεῖ γάρ, εἰρήνη, καὶ οὐδὲν ὅπλον δεῖται. ὁ πανὸς δὲ ὅτι γε δεῖ χάμαι, καὶ βρενθυόμενος, ὁ τὰς ὀφρῦς ἐπηρκὼς, ὁ ἐπὶ τῷ φροντίδων, τίς ἐστι, ὁ τὸ βεβυν κώμια κομιώμενος; Με. φιλόσοφός τις ὦ Ἑρμῆ. μᾶλλον δέ, χλιδῆς, καὶ περιττείας μεστός. ὥστε ἀπόδυσον καὶ τοῦτον. ὄψει γὰρ πολλὰ καὶ γελοῖα ὑπὸ τῷ ἱματίῳ κρυπτόμενα. Ερ. καταθὲς σὺ τὸ χάμαι πρῶτον. εἶτα ἐκ τουτὶ πάντα. ὦ Ζεῦ, ὅσων μὲ τῶν ἀλαζονείαν κομίζῃ, ὅσων δὲ ἀμαθίαν, καὶ ἔριν, καὶ κενοδοξίαν, καὶ ἐρωτήσεις ἀπόρους, καὶ λόγους ἀκαιρολόδεις, καὶ [1] ἐννοίας πολυπλόκους. ἀλλὰ καὶ μοχθηρίαν μέλα πολλὴν, ἐκ λήρον τοῦ ὀλίγου, ἐκ ὕβλεως, ἐκ μικρολογίαν. νὴ Δία, ἐκ χρυσίον γε τουτί, ἐκ ἡδυπάθειαν δὲ, ἐκ ἀναισχυντίαν, ἐκ ὀργίλον, καὶ τυφλὸν, καὶ μαλακίαν. ἐκ λήθη γάρ με, εἰ καὶ μέλα ἐξεμύρπλεις αὐτά. καὶ τὸ ψεῦδος δὲ ἀπόθου, καὶ τὸ τύφον, καὶ τὸ οἴεσθαι ἁμέλιον εἶναι τῶν ἄλλων. ὡς οὗτε πάντα ταῦτα ἔχων ἐμβαίνοις, ποίαν πυτηκόντορον δέξαιτο ἂν σε; Φιλο. ἀποτίθεμαι τοίνυν αὐτὰ, ἐπίσχες δὲ τὸν κέλευσιν. Με. ἀλλὰ καὶ τὸ πώγωνα τοῦτον ἀποθέσθω ὦ Ἑρμῆ, βαρύν τε ὄντα, καὶ λάσιον ὡς ὁρᾷς. πέντε μνῶν τρίχες εἰσὶ τἀλάχιστον. Ερ. εὖ λέγεις. ἀπόδυ καὶ τοῦτον. Φιλο. καὶ τίς ὁ ἀπεκείρων ἔσται;

vis armatus? aut quid trophæum iſtud circumfers? *Cr.* Quia vici Mercuri, & res præclaras geſſi, propterea civitas hoc me honore affecit. *Merc.* Relinque trophæum in terra: apud inferos enim pax eſt, nihilque armis opus erit. Verùm quis ille eſt, ipſo habitu gravitatem quandam præ ſe ferens, elatus, contractis ſuperciliis, meditabundus, promiſſa barba: quis iſte eſt? *Men.* Philoſophus aliquis Mercuri: imò præſtigiator, & prodigiorum plenus. Itaque & hunc exue: videbis enim multa, eaque ridicula ſub pallio abſcondita. *Merc.* Hunc tu habitum depone primùm: deinde hæc quoque omnia. O Iupiter, quantam ille arrogantiam, quantam inſcitiam, quantum contentionum, inanis gloriæ, quæſtionum dubiarum, ſpinoſarum diſputationum, & cogitationum perplexarum circumfert? imò quàm multos vanos labores, & deliramenta non pauca, & nugas, & rerum minimarum diſquiſitionem. Sed per Iovem aurum etiam hoc, & voluptatem, & impudentiam, & iram, delicias, & molliciem (neque enim iſta me latent, etiamſi ſtudioſe celas) mendacium quoque & faſtum abjice, illamque opinionem, qua te aliis præſtantiorem eſſe ducis: nam ſi cum his omnibus ingrediaris quæ te quinqueremis accipiat? *Ph.* Depono igitur ea, quandoquidem ſic jubes. *Men.* Sed & barbam hanc deponat Mercuri, cùm adeò gravis, & hirſuta ſit, ut vides: cujus capilli quinque ſunt minarum ad minimum. *Merc.* Rectè dicis: hanc etiam depone. *Ph.* Ecquis erit qui detondebit? *Merc.*

1 Ἐννοίας πολυπλόκους] Hinc Philoſophorum πλοκὴ quas πλοκὰς vocavit. in Vitarum auctione & alibi. *Beurd.*

1 Ἐπι-

Ερ. Μίνιππε· ὑτοσὶ, λαβὼν πέλεκυν τὴν ναυπηγικὴν, ἀποκόψει αὐτὸν, [1] ἐπικόπῳ τῇ ἀκαθάρτῳ χρησόμενος. Με. σὺν ᾧ Ἑρμῆ. ἀλλὰ πρῶτόν μοι ἀπόδος. γελοιότερον γὰρ τοῦτο. Ερ. ὁ πέλεκυς ἐκεῖνος. Με. δύσα. ἀνθρωπινώτερον γὰρ νῦν ἀνεπέφηνας, λαβὴ μικρὸν ἀφίλαφμον καὶ τὴν ὀφρύων; Ερ. μάλιστα. ὑπὲρ τοῦ μέτωπον γὰρ καὶ τούτας ἐπῆρκεν, σὺ δὲ ἐφ' ὅτῳ ἀπατεῶνα ἑαυτόν. τί τοῦτο, καὶ δακρύεις ὦ κάθαρμα, ἢ ὡς ἀληθῶς ἀπαθὴς ἀπαθείας; ἔμβηθι δ' οὖν. Με. ἰὼ ἐπὶ τὸ βαρύτιμον τοῦτο κῶλος ἐχεῖ. Ερ. τί ὦ Μένιππε; Με. κολακίαν ὦ Ἑρμῆ, πολλὰ σοὶ τοῦ βίου χρησιμεύσασαν αὐτῷ. Φιλο. ἄκουε δὲ σὺ ὦ Μένιππε, ἀπόδυθι τὴν ἀλαζονείαν, καὶ παῤῥησίαν, καὶ τὸ ἄλυπον, καὶ τὸ γενναῖον, καὶ τὴν γέλωτα. μόνον γὰρ ἄλλων γελᾷς; Ερ. μηδαμῶς. ἀλλὰ καὶ ἔχε ταῦτα, κοῦφα γὰρ καὶ πάνυ εὐφορα ἔστω, καὶ ὡς τὰ κατάπλοιν χρήσιμα. καὶ ὁρᾷτωρ σὺ, ἀπόθου τὴν ῥημάτων ταῦτα τοιαῦτα ἀντιθετολογίαν, καὶ ἀντίθεσιν, καὶ περιόδους, καὶ βαρβαρισμὸς, καὶ τἄλλα βάρη τὰ λόγων. Ρη. ἰοὺ, ἰοὺ ἀπώλεσα. Ερ. τί ἔχεις. ὥστε λύε τὰ ἀγκύρια. ταῦτα ἀποβαίνομεν ἀνελώμεθα. τὸ ἀγκύριον ἀναπετάσωμεν. πίπτουσιν τὰ ἱστία. εὔθυνε ὦ πορθμεῦ τὸ πηδάλιον. εὖ πάνυ. τί οἰμώζετε ὦ μάταιοι, καὶ μάλιστα ὁ φιλόσοφος σὺ, ὁ ἀρτίως τὴν πώγωνα διδημοθμένος; Φιλ. ὅτι ὦ Ἑρμῆ ἀληθῶς ἅμα τῷ ψυχῷ καὶ ἀρχεῖ. Με. ψαύεις.

Merc. Menippus iste sumpta securi qua naves fabricant, eam resecabit scansorio navis tabulato superpositam. *Men.* Nequaquam Mercuri : sed da mihi serram : hoc enim erit, magis ridiculum. *Merc.* Sufficiet securis. *Men.* Euge humaniorem reddidisti, sepositò ejus fœtore hircino. Vis-ne ut paulum de superciliis auferam? *Merc.* Maximè. Nam hæc super frontem attollit, nescio quò se ipsum intendens. Quid hoc refert? etiam ploras sceleste? & mortem formidas? ingredere igitur. *Men.* Vnum adhuc gravissimum gestat sub alis. *Merc.* Quidnam Menippe? *Men.* Adulationem Mercuri, quæ illi dum viveret multum profuit. *Ph.* Igitur & tu Menippe depone tuam libertatem, & loquendi audaciam, lætitiam, generositatem, & risum : solusne omnium rides? *Merc.* Nequaquam, sed retine ista, levia cùm sint & portatu facilia, atque ad navigationem utilia. Tu verò Orator depone istam tantam verborum contradictionem, antitheses, membrorum adæquationes, periodos, barbarismos, aliaque orationum pondera. *Rh.* En depono. *Merc.* Bene res se habent. Itaque solve funem, attollamus scalas, retrahatur anchora : expande velum, tuque portitor dirige clavum. Simus hilares. Quid ploratis stolidi? tuque Philosophe in primis? qui paulò ante tua barba spoliatus es. *Ph.* Quoniam Mercuri, animam immortalem esse putabam. *Men.* Mentitur : alia enim ipsum mœ-

[1] Ἐπικόπῳ] Sic vocat truncum super quo aliquid dissecatur, vox in usu rarissimo. *Beurd.*

ἀλλὰ γὰρ ἔοικε λυπεῖν αὐτόν. Ερ. τὰ ποῖα; Με. ὅτι μηκέτι δειπνήσῃ πολυτελῆ δεῖπνα, μὴ ὄψει νύκτωρ ἐξιὼν, ἄπαντας λαμπάσιον, τῷ ἱματίῳ τὴν κεφαλὴν κρυπτόμενος, περιέσεσθαι δὲ κύκλῳ τὰ χαμαιτυπεῖα. καὶ ἔσται ἐξαπατῶν τὰς νέας ἐπὶ τῇ σοφίᾳ, ἀργύριον λήψεσθαι. ταῦτα λυπεῖ αὐτόν. Φιλ. σὺ δ' ὦ Μένιππε, σὸν ἄχθη ἀπόλωλεν; Με. πῶς, ὃς ἔσπευσα ἐπὶ τὸ γαμεῖν, καλέσας δὲ μηδένας; ἀλλὰ μείζων λόγων, ὦ κρεμυὰ πῆς ἀκούεις, ὥσπερ τινὰ λύπην γῆς βοῶντων; Ερ. καὶ ὦ Μένιππε. σὺκ ἀφ' ἑνὸς γε χώρου. ἀλλ' οἱ μὲν, ἐς τὸν σκαληνὸν σωρὸν ἐλθόντες, ἄστρωτοι γαλῶσι πάντες ἐπὶ τῷ Λαμπίχου θανάτῳ. καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, σωίχεται ὡδε τὸ γυναικῶν. καὶ τὰ παιδία νεογνὰ ὄντα, ὑ μείων κρίνεται τὸν παίδων [1] βάλλεται ἀφόρητος τοῖς λίθοις. ἄλλοι δ' Διόφαντον τὸν ῥήτορα ἐπαινοῦσιν ἐν Σικυῶνι, ἐπὶ ταφίοις λόγοις διεξιόντα, ἐπὶ Κρατίνου τούτῳ. καὶ νὴ Δία γε, ἡ Δαμασία μήτηρ κακύουσα; [2] ἐξάρχει δ' θρήνου σὺν γυναιξὶν ἐπὶ τῷ Δαμασίᾳ. σὲ δ' οὐδεὶς ὦ Μένιππε δακρύει, καθ' ἡσυχίαν δ' κείσῃ μόνος; Με. οὐδαμῶς, ἀλλ' ἀκούσῃ τῶν κυνῶν μετ' ὀλίγον ὠρυομένων οἴκτιστον ἐπ' ἐμοὶ, καὶ τὰ κορώνια ἐπιπολῶν τοῖς πλείοις, ὁπότ' ἂν σωσθέντες, δάπλωσί με. Ερ. θαυμάσιος εἶ ὦ Μένιππε. ἀλλ' ἐπεὶ καθαπλύνεσθε ἡμεῖς, ὑμεῖς μὲν ἄπιτε ὡδὲ τὸ δικαστήριον, εὐθείαν ἐπίνιον ὡδὸν ἰόντες. ἐγὼ δ', καὶ ὁ πορθμεὺς, ἄλλους μεταλήψομεθα. Με. εὐπλοεῖτε ὦ Ἑρμῆ. ὡδὸν-

mœrore afficere videntur. *Merc.* Quænam illa? *Men.* Quia non amplius opiparas cœnas habebit: neque noctu exiens clam omnibus, circumvoluto palliolo capiti, proſtibula in orbem luſtrabit: nec manè deceptis adoleſcentibus ſua ſapientia, pecuniam accipiet. Hæc ſunt quæ illi dolent. *Ph.* An tibi moleſtum non eſt Menippe, quòd mortuus es? *Men.* Quomodo moleſtum ſit mihi, qui ad mortem, nullo vocante, feſtinavi? Verùm nonne clamor quidam interim dum confabulamur veluti quorundam in terra vociferantium exauditus eſt? *Merc.* Etiam Menippe: verùm non unico loco. Sed quidam in unum cœtum convenientes, mortuum Lampichum læti irrident: & illius uxorem mulieres circunſtrepunt, atque illius liberi nuper nati, multis lapidibus à pueris obruuntur. Quidam Diophantum Rhetorem laudant, in Sicyone funebres orationes pro Cratone iſto recitantem. Atque per Iovem, Damaſiæ mater ululans, lamentationem pro Damaſia cum mulieribus incœptat. Te verò, Menippe nemo deplorat, & ſolus jaces tranquillus? *Men.* Nequaquam: nam haud multò poſt, canes miſerabiliter propter me latrantes audies, & corvos alas concutientes, quando ad ſepeliendum me convenient. *Merc.* Generoſus es, Menippe. Sed quia jam transfretavimus, abite vos rectà per hanc viam ad forum judiciale. Ego verò, & portitor alios tranſvectabimus. *Men.* Fœliciter navigate, ô Mercuri. Nos verò

1 Βάλλεσθ' ἀφόρητος] Sic paſſim. *Bourd.*
2 Ἐξάρχει] Narrat eadem *de luctu*. Idem.

1 Κρατ.

μὴν ἢ ἐ ἡμεῖς. τί δὲ ἔτι ἐ μέλλετε; διηρθῆσθαι δίκῃ. καὶ τὰς κατηδίκας φασὶν εἶναι βαρείας, τροχὸς, καὶ γύπας, ἐ λίθους. δοκιμάσεται ἢ ἑκάστου βίος.

verò progrediamur. Quid adhuc cunctamini? Iudicari oportebit: & graves dicunt esse pœnas: rotas, vultures, saxa. Vniuscujusque autem vita examinabitur.

ΚΡΑΤΗΤΟΣ, ΚΑΙ ΔΙΟΓΕΝΟΤΣ.

ΚΡΑΤΗΣ.

Μοίεριχον τὸν Πλούσιον ἐμέ νομίζεις ὦ Διόγνητε, τὸν πάνυ πλούσιον, τὸν ἐκ Κορίνθου, τὸν τὰς πολλὰς ὁλκάδας ἔχοντα, ἃ ἀνάγλυπτος Ἀριστέας, πλούσιος ἐ αὐτὸς ὤν; τὸ ὁμηρικὸν ἐκεῖνο εἰώθῃ ἐπιλέγειν, Ἢ μ' ἀνάειρε, ἢ ἐγὼ σε. Διο. πῶς ἕνεκα ὦ Κρᾶτες, ἐπιτρέπουσιν ἀλλήλοις; Κρα. ἔχε κλῆρος ἕνεκα ἐκάτερος, ἡλικιῶται ὄντες. καὶ τὰς ἀμφίδικας ἐς τὸ φανερὸν ἐπῄνουν. Ἀριστέου μὲν ὁ Μοίεριχος οἱ συγγενεῖς, διαστεῖλαι ἀφιεὶς τὰ ἑαυτῶν πάντων, Μοίεριχον ἢ ὁ Ἀριστέας, οἱ συγγενεῖς αὐτῷ. ταῦτα μὲν ἐγέγραπτο. οἱ ἢ, ἐπιτρέπουσιν ἀλλήλοις, ὑπερβαλλόμενοι τῇ κολακείᾳ. καὶ οἱ μάντεις εἴτε ἀπὸ τῶν ἄστρων πεμφιερόμενοι τὸ μέλλον, εἴτε ἀπὸ τῶν ὀνειράτων, ἅτε [1] Χαλδαίων παῖδες, ἀλλὰ καὶ ὁ Πύθιος αὐτὸς, ἄρτι μὲν, [2] Ἀριστεῖ παρῆν τὸ κράτος, ἄρτι ἢ, Μοιερίχῳ. [3] καὶ τὰ τάλαντα, ποτὲ μὲν ἐπὶ τοῦτον, νῦν δ' ἐπ' ἐκεῖνον

CRATETIS ET DIOGENIS.

CRATES.

Mœrichum illum divitem norasne Diogenes, illum inquam insigniter divitem, illum Corintho profectum, cui tot erant naves onustæ mercibus, cujus consobrinus Aristeas, ipse etiam dives? Homericum illud in ore habere solebat, *Aut me confice tu, aut ego te. Diog.* Cujus rei gratia sese invicem captabant Cratês? *Crat.* Hæreditatis causa uterque, cùm essent coævi. Et palam testamenta publicaverant ambo, in quibus Mœrichus, si prior moreretur, Aristeam omnium rerum suarum dominum relinquebat: Mœrichum vicissim Aristeas, si prior è vita decederet. Hæc igitur cùm essent in tabulis scripta, illi sese invicem colebant & adulatione superare contendebant. Porrò divini, sive futurum ex astris conjectarent, sive ut Chaldæi ex somniis: quin & Pythius ipse, nunc Aristeæ, nunc Mœricho victoriam præbebat, & modò ad hunc, modò ad illum trutina pro-

1 Κρατ. καὶ Διογ. Χαλδαίων παῖδες] Sic in Necyomantia Eunap. Ed. Bourd.

2 Ἀριστεῖ] Mirum cur Ἀριστεῖ, cum dixerit Ἀριστέας. Idem.

3 Καὶ τὰ τάλαντα] *Et hereditas modo ad illum, modo ad hunc vergebat.* Idem.

νου ἤρεπε. Διο. τί δὴ πέρας ἐγένετο ὦ Κράτης; ἀκοῦσαι γὰρ ἄξιον. Κρα. ἀμφω πεπωκόσιν ἐπὶ μιᾶς ἡμέρας. οἱ δὲ καλοῦσι, εἰς Εὐνόμιον καὶ Θρασυκλέα ἀφικέσθαι, ἀμφω συγγενεῖς ὄντας, καὶ πώποτε ἀφωμοιτοδομένους ἀλλήλοις τοῦτο. ἀφανίζοντος γὰρ ἀπὸ Σικυῶνος [1] εἰς Κίρραν, καὶ μέσου τοῦ πόρου πλαγίου ἐμπεσόντος τοῦ [2] Ἰάπυγος, ἀνατραπῆναι. Διο. ἐδίκησεν. ἡμεῖς δὲ, ὁπότε ἐν τῷ βίῳ ἦμεν, οὐδὲν τοιοῦτον ἐνενοοῦμεν περὶ ἀλλήλων. ὥστε πώποτε ἐζηλώσαμεν Ἀνταθένει ἀποθανεῖν, ὡς κληρονομήσομεν τὰ βακτηρίας αὐτοῦ. εἶχον δὲ πάνυ κραταιῶς ὑπὸ [3] κοτύλης ποιησάμενον. ὥστε οἴμαι σὺ ὦ Κράτης ἐπιθύμεις κληρονομεῖν ἀποθανόντος ἐμοῦ, τὰ κτήματα, καὶ τὸν πόδον, καὶ τὴν πόγην, χιλίους δύο θέρμων ἔχοντα. Κρ. οὐδὲν γάρ μοι τούτων ἔδει ἀλλ' οὐδὲ σοὶ ὦ Διόγενες. ἀγαθὸν γὰρ ἐλθὼν, σὺ τε Ἀνταθένους ἐκληρονόμησας, καὶ ἐγὼ σοῦ, πολλῷ μείζω, καὶ σεμνοτέρα ἢ Περσῶν ἀρχήν. Διο. τίνα τούτων φῄς; Κρα. σοφίαν, αὐτάρκειαν, ἀληθείαν, παῤῥησίαν, ἐλευθερίαν. Διο. νὴ Δία μέμνημαι, τοῦτον ἀφελόμενον τὸ πλοῦτον παρ' Ἀνταθένους, καὶ

propendebat. *Diog.* Quid igitur tandem evenit Crates? nam audire est operæprecium. *Crat.* Eodem die ambo sunt mortui: cæterùm hæreditates ad Eunomium ac Thrasyclem devenerunt, quorum uterque illis cognatus erat: quibus hæc obventura nusquam prædictum fuerat. Etenim cùm Sicyone Cirrham versus navigarent, medio in cursu, obliquo orto [2] Iapyge, pessundati sunt. *Diog.* Rectè factum. At nos cùm in vita essemus, nihil ejusmodi alter de altero cogitabamus: neque unquam optavi ut morereretur Antisthenes, quòd nimirum illius baculus ad me rediret hæredem: validum autem ex oleastro factum habebat. Neque tu Crates opinor, cupiebas me mortuo in possessionem mearum successionem venire, puta dolii, ac peræ, cui inerant duæ lupinorum [4] chœnices. *Crat.* Neque enim mihi quicquam, imò ne tibi quidem Diogenes rebus istis erat opus. Nam quæ ad rem pertinebant, ea nimirum longè majora & splendidiora quàm Persicum imperium, tu ab Antisthene, ego à te tanquam jure hæreditatis accepi. *Diog.* Quænam sunt ista quæ dicis? *Crat.* Sapientiam, inquam, frugalitatem, veracitatem, loquendi audaciam, vivendi libertatem. *Diog.* Per Iovem memini me in istiusmodi opum hæreditatem Antistheni successisse, tibique eas

1 Εἰς Κίρραν] Dico alibi. Hanc Phocidis urbem Pausanias ab Hom. scribit vocari Crissam. Strabo & Ptolem. diversas faciunt. *Bourd.* Sicyone urbs est Achaiæ non procul à Corintho Cyrrha, Phocydis oppidum, ad radicem Parnassi montis è regione Sicyonis. *Cogn.*

2 *Iapyge*] Vento ab occasu solstitiali spirante, qui & Caurus dicitur. *Idem.*

3 Κοτύλης] Ex cujus fronde στέφανοι Ὀλυμπιακοὶ. Hesych. Said. interpres Pindari, Pollux, alii. *Bourd.*

4 *Chanices*] Χοῖνιξ Attica mensura pro aridis, maximè cibo dimmo cujus capacitas est sesquisextarius. *Cogn.*

ασὶ ἔτι πλείω κεκλημένοις. *Κερ.* ἀλλ' οἱ ἄλλοι ἡμέλουν τ' τοιούτων κτημάτων, καὶ ἀδεὲς ἐπεφέροντο ἡμῖν, πλουτοῦμεν ἀπίστοις ἐλπίσιν. *Διο.* εἰκότως. ἐγὼ γὰρ εἶχον ἴνδυμα δίκαιον τὰ τοιαῦτα παρ' ἡμῶν, διεῤῥυηκότες ὑπὸ τρυφῆς, καὶ τὰ σκέλη τ' βαλανεῖον. ὥστε εἴ ποτε κὴ ἐμβάλοι τις εἰς αὐτὰς ἢ σοφίαν, ἢ παῤῥησίαν, ἢ ἀλήθειαν, ἐξέπιπτεν ἂν, καὶ διέῤῥει, ἢ πυθμὴν τιγὰν ἐ διαμένει· οἷον ἡ παρθένοι εἰς τ' τετρυπημένον πίθον ἀντλοῦσαι. τὸ γ' χρυσίον, ὀδοῦσι, καὶ ὄνυξι, καὶ ποσὶ μαχαίρᾳ ἐφυλάττον. *Κερ.* ἡμῖν ἡμεῖς μὲν ἐξομεν καὶ τοῦτο τ' πλοῦτον. οἱ δὲ, ὀβολὸν ἕκαστον κομίζοντες. καὶ τοῦτον ἄχρι ἐ πορθμέως.

eas multò ampliores reliquisse. *Crat.* Verum reliqui mortalium hoc possessionum genus aspernabantur: neque nos ob spem potiundæ hæreditatis quisquam obsequiis captabat: sed oculos ad aurum omnes intendebant. *Diog.* Neque injuria: neque enim habebant, quò facultates ejusmodi à nobis traditas acciperent, quippe qui tanquam putria marsupia, deliciis diffluebant. Quò fiebat, ut si quando quis in illos infunderet vel sapientiam, vel dicendi libertatem, vel veritatem, excideret ilico & efflueret, cùm id continere fundum non posset. Cujusmodi quiddam accidit Danai filiabus virginibus, quæ in pertusum dolium aquam important. At iidem aurum dentibus, & unguibus, omnique vi servabant. *Crat.* Proinde nos nostras opes hic quoque possidebimus: illi obolum, eumque ad portitorem usque tantum ferentes venient.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ, ΑΝΝΙΒΟΥ, ΜΙΝΩΟΣ, ΚΑΙ ΣΚΗΠΙΩΝΟΣ.

ALEXANDRI, ANNIBALIS, SCIPIONIS ET MINOIS.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ.

Ἐμὲ δεῖ σοὶ κεχειρίσθαι σε, ὦ λίβυς, ἀμείνονα γὰρ ἐμοῦ. *Αν.* οὐκοῦν, ὦ Μίνως, ἀμείνων. *Αλε.* οὐκοῦν ὁ Μίνως δικαιοτάτην. *Μι.* τίνες οἱ τοῦτο; *Αννίβας* ὁ καρχηδόνιος. ἐγὼ δ', Ἀλέξανδρος ὁ Φιλίππου. *Μι.* τί Διὸς ἐνδεξοὶ γε ἀμφότεροι. ἀλλὰ περὶ τίνος ὑμῖν ἡ ἔρις; *Αλε.* περὶ προθέσεως. φησὶ γὰρ οὗτος ἀμείνων γεγονέναι στρατηγὸς ἐμοῦ. ἐ-

ALEXANDER.

Me tibi, ô Libyce, præponi par est: præstantior enim sum. *An.* Minimè: sed me. *Al.* Ergo judicet Minos. *Min.* At quinam estis? *Al.* Hic est Carthaginensis Annibal: ego Alexander Philippi filius. *Min.* Per Iovem ambo gloriosi. Sed qua de re vobis est altercatio? *Al.* De præstantia. Hic enim se meliorem fuisse quàm ego, exercitus ducem dicit. Ego

verò

γὼ ζ, ὥσπερ ἅπαντες ἴσασιν, οὐχὶ τοῦτο μόνον, ἀλλὰ πάντων χειδὸν τῶν ἐμοῦ ἡμῖν διενεγκεῖν τὰ πολέμια. Μι. εἰκὸς σὲ μέντοι ἐμπείρως εἰπεῖν. σὺ ζ αὖθις ὁ λίβυς λέγε. Αν. ἓν μὲν τοῦτο ἐμὲ Μίνως ὠφέλησεν, ὅτι σύνταῦθα καὶ τὴν Ἑλλάδα φωνὴν ἐξέμαθον. ὥστε ἡδὺ ταύτην πλέον ὑπὸ σύγκριτον μοι φημὶ ζ τούτοις μάλιστα ἐπαίνου ἀξίους εἶναι, ὅσοι τὸ μηδὲν ἐξ ἀρχῆς ὄντες, ἅμως ἐπὶ μέγα προκόψαντες, δι' αὐτῶν δυνάμεών τε περιβαλλόμενοι, καὶ ἄξιοι δόξαντες ἀρχῆς. ἐγὼ γὰρ μετ' ὀλίγων ἐξορμήσας ἐς τὴν Ἰβηρίαν, τοσοῦτον ὑπερεχθὼν τῷ ἀδελφῷ, μεγάλων ἠξιώθην, ἀφέσεις κερδήσας, καὶ τοὺς μὲν Κελτιβήρους εἷλον, καὶ Γαλατῶν ἐκράτησα τὴν ἑσπερίαν. καὶ τὰ μεγάλα ὄρη ὑπερβὰς, τὸν τε Ἠριδανὸν, ἅπαντας κατέδραμον. καὶ ἀνατρέψας ἐπόλεσα τοσαύτας πόλεις. καὶ τὴν πεδινὴν Ἰταλίαν ἐχειρωσάμην. καὶ μέχρι τῆς ἐσχατιᾶς ἐλθὼν ἐκ πολλῆς ἤλθον. καὶ τοσούτους ἀπέκτεινα μιᾶς ἡμέρας, ὥστε τοὺς [4] δακτυλίους αὐτῶν μεδίμνοις ἀπομετρῆσαι καὶ τοὺς πολεμικοὺς χαρακώσαι νεκροῖς. καὶ ταῦτα πάντα ἐκραξα, ὅτι Ἄμμωνος ὢν ὀνομαζόμην, ὅτι θεὸς οὐ-

verò ut omnes sciunt, non ista solùm, sed omnibus fermè, qui ante meam ætatem fuere, in re militari fuisse me præstantiorem affirmo. *Min.* Ergo vicissim uterque dicat. Tu verò Libyce primus verba facito. *An.* Vnum hoc me juvat Minos, quòd & hic Græcam linguam didicerim: adeò ut neque etiam hac in re iste me superet. Porrò illos maximæ laudis dignos asserò, qui cùm principio nihil essent, magni tamen evaserint & per se potentes facti, & principatu digni habiti. Ego igitur cum paucis Iberiam adortus, cùm pro fratre dux essem exercitus, maximis rebus idoneus, & præstantissimus sum judicatus. Ibi tum [1] Celtiberos cepi, & Galatas hesperios devici. Et cùm [2] magnos montes transcendissem, omnem [3] Eridanum percurri: multasque civitates everti, & planam Italiam subjugavi: & usque ad præeminentis urbis suburbia grassatus sum: totque uno die occidi, ut eorum annulos modiis metitus sim, & ex cadaveribus pontes fluviis fecerim. Atque hæc omnia peregi, cùm neque me Ammonis filium appellarem neque me Deum

1 *Celtiberos*] Ad Iberum Hispaniæ fluvium populos. *Cogn.*

2 *Magnos montes*] In Alpibus occurrentem sibi Tit. Semproniùm Cons. apud Trebiam profligavit Flaminium Cons. fudit ad Trasimenum lacum cæsis 15000. Romanorum. Liv. 4. Eutro. 3. *Idem.*

3 *Eridanum*] Italiæ fluvium e Vesulo monte in mare Adriaticum influentem qui hodie dicitur Padus, omnium fluviorum regnantem. Cætera sunt in Curt. & Arrian. *Idem.*

4 Δακτυλίους αὐτῶν μεδίμνοις] Variæ de horum annulorum mensura sententiæ, quorumdam sententias profert Liv. lib. 23. *explesse tres modios super dimidium.* Sed famam veriorem putat, quæ tradit non fuisse plus modio. Aliter Flor. aliter Plin. pro quo sunt Valer. Entrop. Oros. Multi ne iisdem hanc suam facerent, modum indefinitum poluerunt. ut Dio Prus. Tert. Apol. & hic Lucianus omnium ratio Livii optima, qui modium putat. Ferrei isti fuere non aurei, ut voluit Valer. quique eum secuti. *Bourd.*

1 Ἐχθὲς

ναι σοφιστεύομαι, ἢ σύνεσιν ἢ μητρὸς διείδειν, ἀλλ' ἄνθρωπον εἶναι ὁμολογῶν, στρατηγοῖς τε τοῖς σωφρονεστάτοις ἀντεξετάζομαι, καὶ στρατιώταις τοῖς μαχιμωτάτοις συμπλεκόμενος. οὐ Μήδους γὰρ Ἀρμενίους κατεργάζομαι ῥᾳστώνης φιλοσόφου χάριν, πρὶν διώκειν τινὰ, καὶ τὸ τολμᾶσθαι ἀποδιδόντας οὗ τὸν νικᾶν. Ἀλέξανδρον δὲ, παρεσκευασμένον ἀρχὴν ἀφ' Ἡρακλείων, αὔξησε, καὶ ἀφορμὴν ἐξέτασιν, χρησάμενον τῇ τῆς τύχης ὁρμῇ. ἐπεὶ δ' ἐν οἰκτρῷ τινι, καὶ τὸ ἄλυπον ἐκείνου Δαρεῖον εἰς Ἰασὸν τινὰ ἢ Ἀρβήλοις ἐκφέρησιν, λύπας τε παυόμενον, εὐθυμοτέρᾳ ἤξιε. καὶ δίαιταν τὴν μηδικὴν μεταδιήτησιν ἑαυτόν. καὶ ὁμιλοφόνῳ ἐν τοῖς συμποσίοις τοὺς φίλους. καὶ συναπολαμβάνειν ἐπὶ θανάτῳ. ἐγὼ δ', ἤρξα ἐπίσης τε πατρίδος. καὶ ἐπιδὺς μικρᾷ ῥιπῇ, τὸ πολεμίαν μεγάλῳ στόλῳ ἐπιπλωσάμενον τε Λιβύης, πεζὰς ἐκάμνουσα. καὶ ἰδιώτην ἐμαυτὸν παρέχων. καὶ τῷ δικαιοῦσθαι, ἄνευ τοῦ ἀγωνιᾶν τὸ πρᾶγμα. καὶ ταῦτ' ἔπραξα, βάρβαρος ὢν, καὶ ἀπαίδευτος παιδείας τε Ἑλληνικῆς, καὶ ἄτε Ὁμήρου, ὅσα δὴ ὄφελος ἐμοὶ αὐτῶν. ὅτι γὰρ Ἀριστοτέλει τῷ σοφιστῇ παιδευθεὶς, μᾶλλον δὲ τῇ φύσει ἀγαθῇ χρησάμενος. ταῦτά ἐστι, ἃ ἐγὼ Ἀλέξανδρον ἀμείνονα φημὶ εἶναι. εἰ δ' ἔστι κομιδῇ ἀπαξιοῦν διὰ μίαν τὴν κεφαλὴν διαδεδέσθαι, Μακεδόσι μὲν ἴσως καὶ ταῦτα σεμνά. ἡμῖν δὲ τῶν ἀμείνων δόξειεν ἂν ἡγεμὼν καὶ στρατηγικῷ ἀνδρὶ, καὶ γνώμῃ πλέον, ἢ ἐπὶ τῇ τύχῃ κεχρημένῳ. Μι. ὁ μὲν, ὕφρανεν οὐκ ἀλγυνῇ τὸν λόγον, ὡδί ὡς λίθου τινὸς ἦν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ. σὺ δ' ὦ Ἀλέξανδρε, τί πρὸς ταῦτα φῂς;

Deum fingerem, neque matris insomnia narrarem: sed me hominem fatemur, & contra duces prudentissimos decertarem, & contra fortissimos milites pugnarem: nec Medos aut Armenios expugnarem, qui priùs fugiunt, quàm quisquam eos persequatur, & cuivis audenti victoriam facilè tradunt. Alexander verò acceptum à patre imperium auxit & fortunæ quodam impetu usus multùm ampliavit. Qui postquam miserum illum Darium in Isso & Arbelis devicit, à paterna virtute degenerans adorari voluit, & ad Medorum delicias sese contulit: & amicorum cæde convivia contaminavit, & interficientibus opem tulit. Ego autem pariter patriæ dominatus sum: quæ cùm me revocaret, hostium magna classe adversus Libyam navigante, statim parui: continuoque me hominem privatum dedi & damnatus æquo animo rem tuli. Atque hæc egi barbarus cùm essem, omnisque Græcanicæ disciplinæ expers, nec Homerum ut iste didicissem, nec Aristotele sophista magistro, sed sola naturæ meæ solertia usus essem. Hæc sunt quibus me Alexandro meliorem prædico. Quòd si præstantior est iste quoniam diademate revinctum caput habuit, id decorum forsan est apud Macedonas; non tamen propterea melior videri debeat generoso viro, & imperatore bono: qui mentis sententia magis quàm fortuna est usus. *Min.* Hic certè non mollem habuit orationem, nec qualem pro se Libycum hominem decebat. Tu verò Alexander quid ad hæc dicis?

Al.

Αλε. [1] ἐχρῆν μὲν ὦ Μίνως, μηδὲν ὠδὶς ἀνδρα ὅτου δρασιν. ἴσως γὰρ ἂν φήμη διδάξαι σε, οἷος μὲν ἐγὼ βασιλεύς, οἷός τ' ὁ ἐτος λῃστὴς ἐλήλυθε. ὅμως ὅρα εἰ καὶ ὀλίγον αὐτῶν διέλιπον. ὃς νέος ὢν ἔτι, παρειλημμένην ἐπὶ πᾶσι μάγμασι, καὶ τὴν ἀρχὴν παραλαβὼν πατρῴαν κατέσχον, καὶ τὰς φονίας δὲ παιδὸς μετῆλθον, καὶ καθοσιώσας τῷ Ἑλλάδι τὴν Θηβαίων ἀπώλειαν. φοβηθεὶς ὑπ' αὐτῶν χειρωθηναι, σὺν ἡδίστοις τὴν Μακεδόνων ἀρχὴν ἐξέλιπον, ἀγαπᾶν ἄρχειν ὁπόσων ὁ πατὴρ κατέλιπεν. ἀλλὰ πᾶσαν ἐπινοήσας τὴν γῆν, καὶ δεινὸν ἀγωνισάμενος εἰ μὴ ἁπάντων κρατήσαιμι, ὀλίγοις ἄρας, ἐπέβαλον ἐς τὴν Ἀσίαν. καὶ ἐπὶ τῷ [2] Γρανικῷ ἐκράτησα μεγάλῃ μάχῃ, καὶ τὴν Λυδίαν λαβὼν, καὶ Ἰωνίαν, καὶ Φρυγίαν, καὶ ὅλως τὰ ὑπ' ἠῶ πάντα κεκρυμμένα, ἦλθον ἐπὶ Γάγγην, ἵνα δὴ Δαρεῖος ὑπέμενε, μυριάδας πολλὰς ἄγων. καὶ τὸ ἀπὸ τούτου ὦ Μίνως, ὑμεῖς ἴστε ὅσους ὑμῖν ἐνεκρὰς ἐπὶ μιᾶς ἡμέρας κατέπεμψα. φησὶ γὰρ ὁ πορθμεὺς μὴ ἀφρίσαι αὐτοῖς τὸν σκάφον, ἀλλὰ χειρὸς ἀφαπτομένους τὰς πολλὰς αὐτῶν, ἀφωλισθῆναι. καὶ τοιοῦτα ἔπραττον, αὐτὸς ὑποκινδυνεύων, καὶ πρῳρεύων ἀξίως. καὶ ἵνα σοι μὴ τὰ ἐν Τύρῳ, μὴ δὲ τὰ ἐν Ἀρβήλοις διηγήσωμαι, ἀλλὰ καὶ μέχρις Ἰνδῶν ἦλθον, καὶ τὸ Ὠκεανοῦ, ὅρον ἐποιησάμην τῆς ἀρχῆς, καὶ τοὺς ἐλέφαντας αὐτῶν εἷλον, καὶ Πῶρον ἐχειρωσάμην. καὶ Σκύθας δὲ, σὺν δύναμι φορητοὺς ἄνδρας ὑπερβὰς τὸν Τάναϊν, ἐνίκησα μεγάλῃ ἱππομαχίᾳ. καὶ τοὺς φίλους δὲ ἐ-

Al. Nihil certè Minos, homini tam temerario respondendum esset. Satis enim vel sola fama te docuerit, qualis ego rex, qualis iste latro fuerit. Adverte tamen, an parum ipsum superaverim, qui cùm essem adhuc adolescens rem aggressus regnum obtinui turbatum, & de patris interemptoribus supplicium sumpsi, & Græciam Thebarum subversione perterrui. Tum ab iis dux electus, dignum non putavi, Macedonum imperium curando, me contentum esse eo quod pater reliquerat. Sed totum terrarum orbem cogitatione volvens, & grave ducens, ni universum occuparem, cum paucis Asiam invasi: & apud Granicum magna pugna vici. Captaque Lydia, Ionia, ac Phrygia, denique subjugato quicquid obvium erat, Ipsum veni ubi me cum innumeris copiis Darius expectabat. Post hæc, ô Minos vos ipsi scitis, quot uno die mortuos vobis miserim. Dicit enim Charon, sibi tunc scapham non suffecisse: sed plerosque illorum ratibus compactis trajecisse. Et hæc confeci me ipsum periculis opponens, & in pugna vulnerari non timens. Et ut quæ Tyri & arbelis gesta sunt reticeam, ad Indos usque veni, meumque Imperium Oceano terminavi: & ipsorum elephantes cepi, & Porum captivum abduxi. Scythas etiam non contemnendos homines superato Tanai, magno equitatu devici: & amicos beneficiis devinxi, & ab

1 Ἐχρῆν μὲν] *Nihil erat respondendum.* Bourd.
2 Γρανικῷ] Ad Granicum fluvium. Arrian. Curt. *Idem.*

1 Περ-

ποίησα, καὶ τὰς ἐχθρὰς ἠμυνάμην. εἰ δὲ καὶ θεὸς ἐδόκουν τοῖς ἀνθρώποις, συγγνωστὰ οὖν ἐκεῖνοι, ὅσῳ τὸ μέγεθος τῶν πραγμάτων καὶ τοιοῦτόν τι προσδοκᾶσθαι παρὲξ ἐμοῦ. τὸ δ' ἐν παλαίστρᾳ, ἐγὼ μέν, βασιλεῦσιν, ἀπήνεγκον. ὅστις δ', ὦ φυγὴ ὤν, ὁ Περσίᾳ τῇ βιθυνῇ, κακίστῳ ἄρχοντι ὄντι, παντοδαπῶς, καὶ ὠμότατον ὄντα, ὡς γὰρ δὴ ὑπερβήσῃ τὸν Ἴπαλῶν, ἐᾶν λέγειν. ὅτι οὐκ ἰσχύι, ἀλλὰ πανουργίᾳ, καὶ ἀπιστίᾳ, καὶ δόλοις. νόμιμον δ', ἢ σοφοῖς, οὐδέν. ἐπεὶ δέ μοι ἐνεῖδόν τινα τῷ πυρῷ, ὀκνηλοτάτῃ μοι δοκεῖ εἶναι ἐπιθέσθαι τῇ Καπύῃ, ἑτέρωσε συνών, καὶ τὰς ἐν πολέμῳ χειρὰς ὁ γυμνασίοις καὶ ἡδυπαθοῦν. ἐγὼ δ', εἰ μὴ μικρᾷ τινὶ ἐπαίρεσθαι δόξῃς, ἐπὶ τῷ ἐν μέσῳ ἄρασθαι, τί ἂν μέγα ἔπραξα; Ἰταλίαν ἀναιμωτὶ λαβὼν, καὶ Λιβύην, καὶ τὰ μέχρι Γαδείρων ὑπαγόμενος; ἀλλ' οὐκ ἀξιόμαχον ἔδοξε μοι ἐκεῖνα, ἀπροθυμοτέρα ἤδη, καὶ διαπόντιον ὁμολογοῦντα. ἄρπαγ. σὺ δ' ὦ Μίνως δίκαζε. ἱκανὰ γὰρ δὴ πολλῶν καὶ ταῦτα. Σκιπ. μὴ σεαυτοῦ, ἐὰν μὴ καὶ ἐμοῦ ἀκούσῃς. Μι. τίς γὰρ εἶ ὦ βέλτιστε; ἢ πόθεν ὢν ἥκεις; Σκιπ. Ἰταλιώτης Σκιπίων, στρατηγὸς, ὁ καθελὼν Καρχηδόνα, καὶ πρατήσας Λιβύων μεγάλαις μάχαις. Μι. τί ὢν δὲ σὺ ἥκεις; Σκιπ. Ἀλιξάνδρῳ μὲν ἥττων εἶναι, τῷ δὲ Ἀννίβᾳ ἀμείνων. ὃς ἐδίωξε νικήσας αὐτὸν, καὶ φυγεῖν κατηναγκάσεν ἀτίμως. πῶς οὖν οὐκ ἀναίσχυντος εἶ τοῦ, ὃς πρὸς Ἀλίξανδρον ἀμιλλᾶται, ᾧ καὶ Σκιπίων ἐγὼ ὁ νικήσας αὐτὸν, ἀξιοῖς;

& ab inimicis me vindicavi. Si verò Deus hominibus videbar, parcendum illis erat: siquidem rerum à me gestarum magnitudine adducti sunt ut tale quid de me crederent. Tandem mors me regnantem occupavit: sed hunc, cùm apud Bithynum Prusiam exularet, ut vir pessimus & crudelissimus merebatur. Nam quo pacto Italos vicit, omitto dicere. Non enim virtute, sed versutia, perfidia & dolis id peregit: nunquam justi, aut claritudinis alicujus memor. Sed quoniam delicias mihi objecit: oblitus mihi videtur eorum quæ Capuæ commisit, quum meretricibus deditus, vir ille mirabilis, belli gerendi occasiones voluptatibus prodidit. Ego verò, nisi quæ sub Occidente sunt, parva ratus, ad Orientem potiùs me contulissem, quidnam adeò magni præstitissem? Qui Italiam absque sanguine capere, ac Libyam, omnemque tractum ad Gades usque sub potestatem facilè redigere potuissem? Sed hæc nulla contentione digna putavi, quæ jam me formidarent & dominum agnoscerent. Dixi. Tu verò Minos judica. Hæc enim è multis protulisse satis est. *Scip.* Ne priusquam me quoque audiveris. *Min.* Quisnam & cujas es vir optime, qui dicendi copiam poscis? *Scip.* Scipio sum Romanus, Imperator, qui Carthaginem delevi, & Afros magnis præliis subegi. *Min.* Quid igitur tu dices? *Scip.* Alexandro quidem me esse inferiorem, sed Annibale præstantiorem, qui ipsum persecutus devici, & turpem fugam arripere coëgi. Quomodo igitur impudens iste non videatur, qui cum Alexandro certare ausit, cui ne ipse quidem Scipio, qui istum devici, comparare me velim?

Μι. τὴ Δί' ὀμνώμοσα φὴς ὦ Σκιπίων. ὥστε πρῶτος μὲ κεκρίσθω Ἀλέξανδρος. μετ' αὐτὸν δέ, σύ. εἶτα εἰ δοκεῖ, τρίτος Ἀννίβας, οὐδὲ οὗτος ὑπερφρονητέος ὤν.

Min. Per Iovem æqua dicis Scipio. Quapropter primus quidem judicetur Alexander: tu verò secundus: tertius denique, si videtur, Annibal, quippe qui nec ipse est contemnendus.

ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ, ΚΑΙ ΑΛΕΧΑΝΔΡΟΥ.

DIOGENIS ET ALEXANDRI.

ΔΙΟΓΕΝΗΣ.

Τί τοῦτο ὦ Ἀλέξανδρε, καὶ σὺ τέθνηκας ὥσπερ ἡμεῖς ἅπαντες; Ἀλε. ὁρᾷς ὦ Διόγενες. ὃ παρεδόξει ἄν, εἰ ἄνθρωπος ὢν ἀπέθανον. Διο. οὐκοῦν ὁ Ἄμμων ἐψεύδετο, λέγων ἑαυτὸν εἶναι γόν. σὺ δὲ Φιλίππου ἦσθα; Ἀλε. Φιλίππου δηλαδή. ὃ γὰρ ἂν ἐπιθυμήσειε Ἄμμωνος ὤν. Διο. καὶ μὴν καὶ τὴν Ὀλυμπιάδος ὁμιλίαν ἐλέγετο, δράκοντα ὁμιλεῖν αὐτῇ, καὶ βλέπεσθαι ἐν τῇ εὐνῇ. εἶπε δ' ὅπως σε πεχθῆναι. ἢ δὲ Φίλιππον ἐξαπατῆσαι εἰόρμενον πατέρα σὸν εἶναι. Ἀληθῆ ἄρα τοῦτο ἦν ἄρα ὥσπερ σύ. νῦν δὲ ὁρῶ ὅτι οὐδὲν ὑγιὲς ἦτε ἡ μήτηρ, οὔτε οἱ τοῦ Ἀμμωνίου [1] θεοφρήτου ἔλεγον. Διο. ἀλλὰ τὸ ψεῦδες αὐτῶν, σοὶ οὐκ ἄχρηστόν σοι ὦ Ἀλέξανδρε πρὸς τὰ πράγματα ἐγένετο. πολλοὶ γὰρ ὑπέπτησσον θεὸν εἶναί σε νομίζοντες. ἄλλ' εἰπέ μοι, τίνι τὴν τοσαύτην ἀρχὴν καταλέλοιπας; Ἀλε. σοὶ δῆτα ὦ Διόγενες. ὃ γὰρ ἔφησεν ἐπισκῆψαί τι τοῖς αὐτοῦ ἢ τοῦτο μόνον, ὅτι ἀποθνήσκων, Περ-

DIOGENES.

Quid hoc rei est Alexander, tu quoque perinde atque nos omnes mortuus es? *Al.* Vides Diogenes: nec mirum est, si cùm homo fuerim, defunctus sim. *Diog.* Num igitur Ammon ille mentiebatur, quum te suum esse filium diceret, an verò tu Philippo patre prognatus eras? *Al.* Haud dubiè Philippo: nam si Ammone progenitus fuissem, non obiissem. *Diog.* Atqui de Olympiade similia quædam ferebantur, draconem cum ea consuetudinem habuisse, & in lecto visum fuisse: deinde te ex hoc concubitu editum in lucem venisse: porrò deceptum Philippum, qui se tuum patrem esse existimaret. *Al.* Hæc etiam ut tu ipse audivi. Nunc autem video, neque matrem, neque Ammonios illos vates sani quicquam dixisse. *Diog.* At hoc illorum mendacium Alexander, tibi ad res gerendas non fuit inutile. Multi enim te Deum esse rati metuebant. Sed dic mihi cuinam tantum imperium reliquisti? *Al.* Nescio Diogenes. Non enim per repentinam mortem mihi de eo quicquam statuere licuit, nisi hoc solum quòd moriens, Per-

[1] Περιπ.] Narrat M. Fœlix. Oct. *Edmd.*

[1] Tan-

δίκκαε τ δακτύλιον ἐπίδηκα. πλὴν ἀλλὰ τί γελᾷς ὦ Διόγλυς; Διο. τί γὰρ ἄλλο, ὦ ἀνεμνήσθην οἷα ἐποίεις ἐν Ἑλλάδι, ἄρτι σε παρειληφότα τὴν ἀρχήν, κολακεύοντες, καὶ στεφανοῦντες αἰρούμενοι, καὶ θριαμβεύειν ἐπὶ τοὺς βαρβάρους, ὑπατεύειν δὲ, καὶ τοῖς δώδεκα θεοῖς συνοικίζοντες, καὶ νεὼς οἰκοδομεῖσθαι, καὶ θύοντες ὡς θεῷ τῷ σῷ; ἀλλ' εἰπέ μοι, πῦ σε οἱ Μακεδόνες ἔθαψαν; Αλε. ἔν τῇ Βαβυλῶνι. κεῖμαι, τρίτην ταύτην ἡμέραν. ὑπερχρόνιος δὲ Πτολεμαῖος ὁ ὑπασπιστὴς, ὃν που ἀμάχῃ χολωσὰ λάβῃ τ ῥαβδον τ ἐν ποσὶν, εἰς Αἴγυπτον ἀπαγαγών με, θάψειν ἐκεῖ, ὡς φασίμην εἰς τ Αἰγυπτίων θεῶν. Διο. μὴ γελάσω ὦ Ἀλέξανδρε, ὁρῶν σὲ ἄδην ἔτι σε μωραίνοντα καὶ ἐλπίζοντα Ἄνυβιν, ἢ Ὄσιριν ἔσεσθαι; πλὴν ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὡς θεοῖσιν, μὴ ἐλπίσῃς. εἰ γὰρ ἔμοιγε ἀνελθεῖν τινα τ ἄπαξ ἀφικόμενον τὴν λίμνην, καὶ ἐς τ ἔπειτα βίον παρελθόντα. εἰ γὰρ ἁμαλὴς ὁ Αἰακὸς, εἰσὶ ὁ κέρβερος ἀκίνδυνος φαγεῖν. ἐκεῖνα δ' ἐγὼ ἂν μόνα σοι φράσαιμι, πῶς φέρεις ὁ τότ' ἂν ἐποίεις. ὅσων δύναμαι νῦν ὑπὲρ γῆς ἀναλίσκων, ἀφίξομαι, σκηπτοφύλακας, καὶ ὑπασπιστὰς, καὶ σκηπτοὺς, καὶ χρυσοῦν τοξάριον, καὶ ἔθνη σφαγιάζων, καὶ Βαβυλῶνα, καὶ Βάκτρα, καὶ τὰ μεγάλα θηρία, καὶ τιμὴν, καὶ δόξαν. καὶ τὸ ἱστίον εἶναι, ἐλαφρότερα, ἀφηλθηκότα τ πολλὰ λύπῃ τὴν κεφαλὴν, πορφυρίδα ἀμπεπορπημένον. εἰ λυπεῖ ταῦτά σε νῦν τὸν μήμηλον ἰόντα; τί δακρύεις ὦ μάταιε; εἰδὲ ταῦτά σε ὁ

Perdiccæ annulum tradidi. Verùm quid rides Diogenes? *Diog.* Quidnam aliud, quàm quod memini quid Græci fecerint, quum nuper accepto imperio tibi adularentur, te Imperatorem eligerent, & ducem adversus barbaros: nonnulli etiam te duodecim Deorum numero adderent, templa ædificarent, & ut draconis filio sacra facerent? Sed dic mihi, ubi te Macedones sepeliverunt? *Al.* Etiamdum in Babylone jaceo tertium jam diem. Porrò Ptolemæus ille satelles meus, siquando detur ocium ab his rerum tumultibus qui nunc instant, pollicetur in Ægyptum deportaturum me, inibique sepulturum, ut fiam ex Diis Ægyptiis unus. *Diog.* Non risero, Alexander, cùm te etiam apud inferos desipientem videam, & sperantem fore ut aliquando fias Annubis, vel Osiris? Verùm hæc ne speres divinissime. Neque enim fas est reverti quemquam, qui semel paludem transmiserit, atque intra specus hiatum descenderit, propterea quòd neque indiligens est Æacus, neque contemnendus Cerberus. Verùm illud abs te discere pervelim, quo feras animo quoties in mentem tibi redit, quanta fœlicitate apud superos relicta, huc sis profectus, puta corporis custodibus, satellitibus, satrapis, auri tanta vi, populis qui te adorabant, Babylone, Bactris, immanibus illis belluis, dignitate, gloria: deinde quòd eminebas conspicuus, dum vectareris, dum vitta candida caput revinctum haberes, dum purpuram fibulis substrictam gestares. Numquid hæc te discruciant, quoties animo recursant? Quid lachrymaris ô stolide? Annon hæc te docuit sapiens ille

1 Ταυτὰ λύκῃ] Sic in Dialogo Alexandri & Philippi. *Bourd.*

σοφὸς Ἀριστοτέλης ἐπαίδευσε μὴ οὐκ βέβαια εἶναι τὰ ὑφ' τύχης; Αλε. σοφὸς, ἀπαίτιον σαυτῷ κολάκων ἐπιτρέπεσθαι; ἐμὲ μόνον ἔασον τὰ Ἀριστοτέλους εἰδέναι, ὅσα μοι ἤρκεσε παρ' ἐμοῦ, οἷα ἦν ἐπιτήδειον. ὡς δ' κατέχρηστό μου τῇ δόξῃ παιδείᾳ φιλοκωμῳδοῦσιν, καὶ ἐπαινῶν, ἆρα μοι δοκεῖ τὸ κάλλος, ὡς καὶ τοῦτο μέρος ἦν τἀγαθοῦ, ἆρα σοὶ δοκεῖ τὰς πράξεις, καὶ τὸ πλοῦτον. καὶ γὰρ ἐμοὶ καὶ ταῦτ' ἀγαθὰ ἡγεῖτ' εἶναι, ὡς μὴ ἀφθόνως καὶ αὐτὸς λαμβάνειν. γοῦν ὁ Διόγνους ἄνθρωπος, καὶ πτωχός. πλὴν ἀλλὰ τοῦτό γε ἀπολέλαυκε αὐτὸ τῆς σοφίας, τὸ λυπεῖσθαι ὡς ἐπὶ μεγίστοις ἀγαθοῖς, ἃ κτησεσθαι μικροῦ γε ἔμελλεν. Διο. ἀλλ' οἶδα ὁ δράσω. ἄκος γάρ σοι τῆς λύπης ἐπενοησάμην, ἐπὶ σκαιοῦ γε καὶ ἀλιθόρρου καὶ φυσῶντος· οὗ δ', κἂν τὸ Λήθης ὕδωρ χαίδον ἐπιπωτᾶσθαι μέλῃ πίε, καὶ αὖθις πίε, καὶ πολλάκις. οὕτω γὰρ ἂν παύσῃ ἐπὶ τοῖς Ἀριστοτέλους ἀγαθοῖς μέλων· καὶ γὰρ καὶ Κλεῖτον σκαιὸν ὁρῶ, καὶ Καλλισθένη, καὶ ἄλλους πολλοὺς ἐπὶ σὲ ὁρμῶντας, ὡς διαπασήσοντε, καὶ ἀμύνασθαί σε ἂν ἕδρασας αὐτούς. ὥστε τῶν ἑτέρων σὺ παύτῳ βάδιζε. καὶ πῖνε πολλάκις, ὡς ἔφην.

ille Aristoteles, ne res eas quæ à fortuna proficiscuntur, firmas putares? *Al.* Sapiens ne ille, cùm sit assentatorum omnium perditissimus? Sine me solum Aristotelis facta scire, quàm multa à me metierit, quæ mihi scripserit, utque mea in disciplinis ambitione abusus sit, cùm mihi palparetur, ac prædicaret me, nunc ob formam, ac si hæc summi boni pars esset: nunc ob res gestas atque opes: nam has quoque in bonis esse censebat, ne sibi vitio verteretur quòd eas caperet, præstigiosus ille & fraudulentus homo, Diogenes. Quanquam illud fructus ex ipsius sapientia fero, quòd nunc ut summis de bonis excrucior, quæ paulò ante enumerasti. *Diog.* At scin' tu quid facies? ostendam tibi molestiæ istius remedium. Quandoquidem hic veratrum non producitur, fac ut Lethæi fluminis aquam avidis faucibus attrahens bibas, iterumque ac sæpius bibas: sic enim desines de bonis Aristotelicis discruciari. At Clitum illum, & Callisthenem video, & complures alios in te prodeuntes, ut te discerpant, & injurias à te acceptas ulciscantur. Quare alteram hanc viam ito, & ut dixi, sæpe bibito.

1 Κολάκων ἐπιτρέπεσθαι] Sic in Tim. Aristotelis φιλοχρημοσύνας, δωρίας, κολακείας ubique perstringit. *Bourd.*

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ, ΚΑΙ ΦΙΛΙΠΠΟΥ.

ALEXANDRI ET PHILIPPI.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ.

Νῦν μὲ ὦ Ἀλέξανδρε, οὐκ ἂν ἔξαρνος ἡμῖν εἶναι, μὴ οὐκ ἐμὸς υἱὸς εἶναι, εἰ γὲ ἂν ἐπεθήκεις, Ἀμμωνίου γ' ἂν. Ἀλε. ἀλλ' αὐτὸς ἠγνόουν ὁ πάτερ, ὡς Φιλίππου σὺ Ἀμύντου υἱὸς εἶμι. ἀλλ' ἐδεικάμην τὸ μάντευμα, ὡς χρήσιμον εἰς τὰ πράγματα οἰόμενος εἶναι. Φι. πῶς λέγεις; χρήσιμον ἐδόκεί σοι τὸ παρέχειν σεαυτὸν ἐξαπατηθησόμενον ὑπὸ τῶν φυγάδων; Ἀλε. εἰ τοῦτο. ἀλλ' οἱ βάρβαροι κατεπλάγησάν με, καὶ εὐθὺς ὑπ' ἀνδρίας, οἰόμενοι θεὸν μέγαν. ὥστε ῥᾴδιον ἀφεῖναι αὐτούς. Φι. πῶν ἀφεῖπας σύ γε ἀξιομάχων ἀνδρῶν, οἳ διηνεκῶς ἀεὶ συνηρίχθης, τοξεύεσθαι; καὶ πλατέαις, καὶ [1] γέρραι οἰσύιναι περιβεβλημένοις; Ἑλλήνων κρατεῖν ἔρχον ἰών, Βοιωτῶν, καὶ Φωκέων, καὶ Ἀθηναίων, καὶ τὸ Ἀρκάδων ἀπαλίπηθι, καὶ τὸν Θετταλὸν ἵππον, καὶ τοὺς Ἠλείων ἀκοντιστάς, καὶ τὸ Μαντινέων πλαισιωτόν, ἢ Θρᾷκας, ἢ Ἰλλυριούς, ἢ καὶ Παίονας χειρόσακτα, ταῦτα μεγάλα; Μήδων δ', καὶ Περσῶν, καὶ Χαλδαίων, καὶ [2] χρυσοφόρων ἀνθρώπων, καὶ ἁβρῶν, οὓς οἶδα ὡς σὺν σοὶ μύριοι μὴ Κλεάρχου ἀνελθόντες, ἀφεῖσθαι, ἐᾷ τοὺς χεῖρας

ΦΙΛΙΠΠΟΣ.

Non igitur nunc, Alexander, te filium esse meum inficiaberis: nam si Ammonis fuisses, mortem non obiisset. *Al.* Nec ipse nescius eram pater, me ex Philippo Amyntæ filio prognatum: sed quia ad res gerendas mihi visum erat conducere, usus sum vaticinii commento. *Ph.* Quid ais? conducibile id tibi visum est ut vatibus fallendum te exponeres? *Al.* Non isthuc: sed me formidarunt Barbari, nullusque viribus meis restitit, cùm putarent sibi adversus Deum præliandum. Itaque faciliùs ipsos imperio meo subdidi. *Ph.* Quos tu tanto conatu dignos usquam vicisti? qui cum timidis illis, arculis, peltariis, gerrisque vimineis defendere se solitis, semper congressus es? Sed opus erat egregium Græcos armis domare, Bœotios, Phocenses, Athenienses: prætereà Arcadum peditatum, equitatum Thessalum, Eleorum jaculatores, Mantineos peltis instructos: vel Thracas, vel Illyrios, vel etiam Pæonas subjugare, nonne hæc ardua sunt? An verò nescis ut Medos, Persas, Chaldæos, auro conspicuos, & delicatos homines, ante te duce Clearcho decies mille viri bello adorti expugnarint, non sustinentes illos ad

1 Γέρρα οἰσύϊνα] *Crates viminea*, quid gerræ docet Ioseph. 3. Excid. erant veluti scuta quadrangula. ἰτέα, de quib. alibi. ἰταίας vocat Hesych. quem vide. lege Lucianum de Historia scribenda. *Burd.*

2 Χρυσοφόρων] Dico alibi. *Idem.*

ὑπομεινάντων ἰλθεῖν ἐκείνων, ἀλλὰ πρὶν ἢ τὸ ξύμμαχ ἐξικνεῖσθ, φυγόντων; Αλε. ἀλλ' οἱ Σκύθαι μὲν πάτερ, καὶ οἱ Ἰνδῶν ἐλέφαντες, οὐκ ὀλιγαφρόνητόν τι ἔργον. καίτοι ὅμως γ' ἀμήσατο αὐτὸς, οὐδὲ [1] περιδόσιος ἀνεμνήσθη τὰς νίκας, ὑπορρητῶν αὐτῶν. οὐδ' ἐπάρκησα τῷ πατρὶ, ἢ ὑπεχόμην ἐψευσάμην, ἢ ἄπιστον ἔπραξά τι δῆτα νικᾶν ἕνεκα καὶ τῆς Ἑλλήνας ἦ, τῆς ἐμῆς, ἀναμνησθῆναι παρέλαθον. Θηβαίους ἦ, ἵνα μὴ ἄκων ὅπως μεπλήθην. Φι. οἶδα τοῦτο πάνυ. Κλεῖτον γὰρ ἀπέγγελίμοι, ὃν σὺ τῇ δορατίῳ διελάσας μεταξὺ δειπνοῦντα, ἐφόνευσας, ὅτι μὴ ἐπῄνει τὰς σὰς πράξεις ἁπαντήσῃ ἐτόλμησε. σὺ ἦ δὲ τὴν Μακεδονικὴν χλαμύδα καπεδάλαν, [2] κάνδυν ὡς φασι μετενέδυς, καὶ πάραν ὀρθὴν ἐπέδυ, καὶ προσκυνεῖσθ ὑπὸ Μακεδόνων, ὑπ' ἀνδρῶν ἐλευθέρων ἀνδρῶν ἠξίως. καὶ τὸ πάντων γελοιότατον, ἐμιμεῖτο τὰ ἔθη νενικημένων. ἐῶ γὰρ λέγειν ὅσα ἄλλα ἔπραξας, λέοντι συγκεκλεισμένοι παιδούμενος ἄνδρας, καὶ γάμους τοιούτους γαμῶν, ἢ Ἡφαιστίωνα ὑπερζηλῶν. ἐν ἐπῄνεσα μόνον ἀκούσας, ὅτι ἀπέσχε τῆς Δαρείου γυναικὸς καλῆς οὔσης, καὶ τῆς μητρὸς αὐτοῦ, καὶ τῶν θυγατέρων ἐπιμελήθης. βαπλινῆ γὰρ τοῦτο. Αλε. τὸ φιλοκίνδυνον ἦ ὦ πάτερ σὸν ἐπαινεῖς, καὶ τὸ ὦ Ὀξυδράκαις τοῖσδε καλαθεῖς εἰς τὸ σῶμα ἦ πέτρας, καὶ τοσαῦτα λαβεῖν τραύματα; Φι. σὸν ἐπαινῶ τοῦτο ὦ Ἀλέξανδρε. οὐχ ὅτι μὴ καλὸν εἶναι οἶμαι καὶ πρᾶσσειν ποτὲ τὰ βασιλικά, τοσαυτάκις ἐκινδύνευσας ἀποθανεῖν; Ἀλε. ἀλλ' ἐκεῖνο ἐχρῆν, ἐμὲ μὴ ἐλθεῖν ἐς χεῖρας, πρὶν ἢ τὸ βέλος ἐκεῖνο ἐξικνεῖσθαι, φεύγοντας; Al. At verò Scythæ, pater, & Indorum elephantes, non eſt contemnendum opus. Attamen neque concitatis inter ipſos diſſidiis, nec emptis proditione victoriis, ipſos ſubegi: nec unquam pejeravi, nec quippiam pollicitus fefelli, fidem-ve ſolvi victoriæ gratia. Adde quod & Græcorum alios ſine ſanguine cepi. Thebanos verò fortè audiſti quomodo adortus ſim. *Ph.* Hæc omnia novi ex Clito, quem tu jaculo tranſverberatum, inter epulas interfeciſti, eo quòd me, collatis utriuſque rebus geſtis, laudare auſus fuiſſet. Tu verò abjecta chlamyde Macedonica, candyn ut ajunt, induiſti, & tiaram rectam impoſuiſti, & à Macedonibus viris utique liberis adorari voluiſti. Et quod omnium fuit maximè ridiculum, hominum abs te devictorum mores imitatus es. Omitto enim quæcunque alia commiſiſti, quòd viros doctos in leonum clauſtra incluſiſti, & tales nuptias peregiſti, atque Hephæſtionem ſupra modum amaſti. Vnum eſt quod ſolum laude dignum abs te geſtum audivi, quòd à Darii uxore formoſa tibi temperaſti, & matris ac filiarum ejus curam ſuſcepiſti: opus certè regium. *Al.* Sed in ſubeundis periculis alacritatem non laudas pater, ut quum apud Oxydracas primus intra mœnia deſilii, totque vulnera accepi? *Ph.* Non laudo, Alexander. Non quòd non decorum eſſe putem vulnerari quandoque Imperatorem,

1 Περιδόσιος] Tangit patris cauponium, de quo Demoſt. alii. *Bourd.*

2 Κάνδυν] Χιτῶνα Περσικὸν ποικίλον leg. Suid. Heſych. dico ad Heliod. lib. 7. de tænia dictum antea. *Idem.*

1 Οἷα

λέα, καὶ προκινδυνεύειν τῷ πατρὶ, ἀλλ' ὅπη σοὶ τοῦτο ἥκιστα συνέφερε. Διὸς γὰρ εἶναι δικαῖον, εἴ ποτε τραυθείης, καὶ βλέποιέν σε φοροῦντα καὶ πολέμου σκηνιζόμενον, αἵματι ῥεόμενον, αἱμώσσοντα ἐπὶ τῷ τραύματι, ταῦτα γέλως ἂν τοῖς ὁρῶσι. καὶ ὁ Ἄμμων, ἔφης, καὶ ψεύδεσθαι ἐλέγχθη. καὶ οἱ προφῆται, κἀκεῖνοι. ἢ τίς οὐκ ἂν ἐγέλασεν ὁρῶν τὸν τοῦ Διὸς υἱὸν λειποψυχοῦντα, δεόμενον τῶν ἰατρῶν βοηθεῖν; νῦν μὲν γὰρ ὑπὸ πάντων, οὐκ οἶδ' ὅπως, οὐκ ἂν δόξαις παῖδα εἶναι τὸν τῷ προσποιήσει σεαυτὸν ἐπικερτομοῦντας, ὁρῶντας τὸν νεκρὸν τοῦτον σαπιδῶντα κείμενον, μυδῶντα ἤδη, καὶ ἐξουδηκότα, καὶ νόμῳ σωμάτων ἁπάντων; ἄλλως τε, καὶ τὸ λεγόμενον ὁ Ἴφης Ἀλέξανδρε, τὸ λῆρος τοῦτο κρατεῖν ῥᾳδίως, πολύ σε δόξῃς ἀφηρεῖσθαι τῶν κεκορθωμένων. πᾶν γὰρ ἰδικῇ σὺ δὶς ὑπὸ τοῦ γένους ἡττᾶσθαι δοκῶν. Αλε. ὑ ταῦτα φρονοῦσιν οἱ ἄνθρωποι περὶ ἐμοῦ, ἀλλ' Ἡρακλεῖ καὶ Διονύσῳ συμπαίζουσι μόνοις. καίτοι τὸν Κόρινθον ἐκεῖνον μὲν ἐπῄνουν ἐκεῖναι λαβοῦσαι, ἐγὼ μόνῳ ἐχαιρωσίμην. Φι. ὁρᾷς ὑπ' ταῦτα ὡς ὑὸς Ἄμμωνος λέγεις, ὃς Ἡρακλεῖ καὶ Διονύσῳ παραβάλλεις σεαυτὸν, καὶ οὐκ αἰσχύνῃ ὦ Ἀλέξανδρε, οὐδὲ τὸ τύφον ἀπορρίψῃ, καὶ γνώσῃ σεαυτὸν, καὶ συνῇς ἤδη νεκρὸς ὤν;

rem, & in subeundis periculis prætentare viam: sed quòd illud ex re tua minimè erat. Etenim pro Deo habitus, si quando vulnus acciperes, teque viderent bello raptim efferri, sanguine manantem, & vulnus mœrentem, spectatoribus hæc erant ridendi argumentum. Adde quod Ammon prælligiator, & mendacii reus vates arguebatur, & assentationis, prophetæ illius. Ecquis risum continuisset conspicatus Iovis filium animo deficientem, & ope medicorum indigentem? Nunc verò quum jam vita functus es, non multos esse putas qui fictionem illam irrideant & maledictis carpant, quum Dei cadaver porrectim stratum, putridum jam & tumidum, juxta corporum omnium morem, vident? Cæterùm quod ais, Alexander, tibi fuisse conducibile, quò faciliùs rerum potireris: id multum gloriæ rebus à te præclarè gestis detraxit. Nam etsi hæc à Deo geri viderentur, Diis tamen longè inferiora agere visus es. *Al.* Haudquaquam hæc de me sentiunt homines: sed me cum Hercule & Baccho comparabilem statuunt. Quam enim Aornum neuter ipsorum cepit, ego solus facilè subegi. *Ph.* Vides ut ista tanquam Ammonis filius dicis, quando cum Hercule & Baccho te ipsum comparas, & ut non erubescis Alexander, nec arrogantiam dediscis, nec te ipsum cognoscis, nec jam mortuus sapis?

ΑΧΙΛΛΕΩΣ, ΚΑΙ ΑΝΤΙΛΟΧΟΥ.

ACHILLIS ET ANTILOCHI.

ΑΝΤΙΛΟΧΟΣ.

Τίνα ποτὲ λόγον, ὦ Ἀχιλλεῦ, ἔφης τὸν Ὀδυσσέα σοι ἐχθὲς περὶ ἡμῶν διατείνασθαι, ὡς ἀγροικίᾳ καὶ ἀναξίαν τῶν διδασκάλων ἀμφοῖν, Χείρωνός τε, καὶ Φοίνικος; ἠκροώμην γάρ ὑπὸ τὴν ἕω παρὰ τὴν σκηνὴν ἐγρηγορώς, ἐπιθυμῶν ἀκοῦσαι τί ποτε ἐρεῖς βουλόμενος ἐπαίρεσθαι ἐμοῦ τὸν ἀγροικότερον βίον ἑλέσθαι, καὶ ἀπολιπεῖν τὴν ἐν Σκύρῳ τρυφὴν καὶ ἀπραγμοσύνην. ἐδόκουν γοῦν ἀκούειν σου λέγοντος, ὅτι ἐμοὶ μὲν ἀνάγκη ἐστὶ γεωργεῖν, ἵνα μὴ ἀπορῶ τοῦ βίου· σοὶ δὲ οὐδὲν τοιοῦτον προσήκει, ἀλλὰ πολλὰ ἀγαθὰ παρὰ τοῦ πατρὸς ὑπάρχει, πλοῦτος, καὶ δόξα, καὶ ἀρετὴ ἐκ τῶν προγόνων. ἐπὶ τούτοις ἐγὼ μὲν ἐγέλων ἀκούων σου ταῦτα λέγοντος, ἐθαύμαζον δὲ εἰ μὴ καὶ σὺ γελᾷς ἑαυτὸν ἐπαινῶν ἐπὶ τοιούτοις. ἐγὼ μὲν γὰρ ἐνόμιζον ἀνάγκην εἶναι τὸν ἄνθρωπον ἐπὶ τοῖς ἀναγκαίοις μόνον μηχανᾶσθαι, καὶ τὰ περιττὰ ἐᾶν· σὺ δὲ οὐκ οἶδ' ὅπως ἐπὶ τοὐναντίον ἐκφέρεις τὸν λόγον, καὶ τὰ μὲν ἀναγκαῖα ἐᾷς, τὰ δὲ περιττὰ καὶ ἐπιπόλαια ἐπαινεῖς. ἐγὼ μὲν οὖν ἐκεῖνα ἐπαινῶ, ἃ καὶ ἐπιτήδεια καὶ ἀναγκαῖα ἐστιν· ἃ δὲ μηδὲν ὄφελος ἐκ τοῦ κτᾶσθαι, ταῦτα οὐκ ἐπαινῶ. ἐπεὶ τί ἂν ἐμοὶ ὄφελος εἴη, εἰ πολλὰ μὲν ἔχοιμι, πολλοὺς δὲ καὶ θεραπεύοιμι, ἐμαυτὸν δὲ μὴ θεραπεύοιμι; ἢ

ἐκεῖνο ὦ Ἀντίλοχε, ὅτι ἡ ἰσχὺς πεπίεσται. ἀλλὰ κείμεθα ἅπαντες ἴσον τῷ αὐτῷ ζόφῳ ὅμοιοι, καὶ κατ' ὀλίγον ἀλλήλων ἀμφίβολοι. καὶ ὅτι οἱ τῶν Τρώων νεκροὶ δεδιάσι με, ὅτι οἱ τῶν Ἀχαιῶν διαφθείρονται. ἰσηγορία γὰρ ἀκριβὴς, καὶ νεκροὶ ὁμοίως, ἤν τε κακὸς, ἤν τε ἀγαθός. ταῦτά με ἀνιᾷ, καὶ ἄχθομαι, ὅτι μὴ ζητοῦσι ζῶν. Αντ. ὅμως τί ἂν ἄν τις πάθοι ὦ Ἀχιλλεῦ; ταῦτα γὰρ ἔδοξε τῇ φύσει, πάντας ὁσαθήσεσθαι ἅπαντας. ὥστε χρὴ ἐμμένειν τῷ νόμῳ, καὶ μὴ ἀνιᾶσθαι τοῖς ἀποθνῄσκουσι. ἄλλως τε, ὁρᾷς τὴν ἐπείρων ὅσοι σοὶ ἑσπόμενοι εἰδῇ; μὴ μικρὸν ἡ ἐν Ὀδυσσεῖ ἀφίξει πάντας. Φέρε ἡ παραμυθία ἐν κοινωνίᾳ τῶν πραγμάτων, καὶ τὸ μὴ μόνον αὐτὸν πεπονθέναι. ὁρᾷς τὸν Ἡρακλέα, καὶ τὸν Μελέαγρον, καὶ ἄλλους θαυμαστοὺς ἄνδρας, οἳ οὐκ ἂν οἶμαι δέξασθαι ἀπελθεῖν, εἴ τις αὐτοὺς ἀναπέμψειε θητεύσοντας ἀκλήροις ἐν ἀγροῖς ἀνδράσι; Αχ. ἐπαμερὴς μὲν ἡ παραίνεσις. ἐμοὶ δὲ οὐκ οἶδ' ὅπως ἡ μνήμη τοῦ παρόντος βίου ἀνιᾷ. οἶμαι δὲ ὑμῶν ἕκαστον. εἰ δὲ μὴ ὁμολογεῖτε, ταύτῃ χείρους ἐστὲ, κατ' ἠσυχίαν αὐτὸ πάσχοντες. Αντ. ὄκ. ἀλλ' ἀμείνους ὦ Ἀχιλλεῦ. τὸ γὰρ ἀνωφελὲς τοῦ λέγειν ὁρῶμεν. σιωπᾶν χρὴ, καὶ φέρειν, καὶ ἀεὶ χαλᾶν, δίδου δὲ ἡμῖν, μὴ καὶ γελῶσα ὄφλωμεν ὥσπερ σὺ, τοιαῦτα εὐχόμενοι.

do Antiloche, nec robur corporis adeſt. Sed ſimiles omnes, & alii ab aliis nihil diſcrepantes ſub eadem caligine jacemus: nec me Trojanorum manes verentur, nec Græcorum venerantur: ſed exquiſita eſt juris æquabilitas, ſimiliſque alter alteri defunctus, ſive ignavus, ſive ſtrenuus fuerit. Hæc ſunt quæ me torquent & ob quæ doleo, quòd non potiùs vivo & operam loco. *Ant.* At verò Achilles, quid agat quiſpiam? Naturæ namque viſum eſt ut omnes omnino moriantur. Itaque par eſt te legi obtemperare, nec ſtatutis diſcruciari: præſertim cùm videas tuos fuiſſe ſocios quotquot adſumus, & paulò poſt adventurus ſit Vlyſſes. Affert autem ſolatium ſocietas in ferendis malis. Vides Herculem, Meleagrum, alioſque admirabiles viros, qui ni fallor redeundi conditionem non acciperent, ſi quis eos mittere vellet ad inopes, & victus indigos, ut illis pro mercede ſervirent. *Ach.* Hæc ſociorum quidem eſt admonitio: ſed neſcio quo pacto memoria eorum quæ in vita fiunt, impendiò me cruciat, & veſtrum unumquemque ita affici arbitror. Quod ni confiteamini, eò deteriores eſtis, quòd hæc toleratis. *Ant.* Minimè: ſed longè meliores Achilles: quippe qui intelligimus quam ſit inutile de iis verba facere. Silere enim, & caſus patienter ferre nobis conceſſum eſt, ne ſi talia in votis habeamus, ridiculi quemadmodum tu, ſimus.

ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ, ΚΑΙ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ.

ΔΙΟΓΕΝΗΣ.

Οὐχ Ἡρακλῆς οὗτός ἐστιν; ἔμοιγε δοκεῖ μὰ τὸν Ἡρακλέα. τὸ τόξον, τὸ ῥόπαλον, ἡ λεοντῆ, τὸ μέγεθος, ὅλος Ἡρακλῆς ἐστιν. εἶτα πῶς τέθνηκε Διὸς ὢν; εἰπέ μοι [1] Ὦ καλλίνικε, νεκρὸς εἶ; ἐγὼ γάρ σοι ἔθυον ἐπὶ χθονὸς ὡς θεῷ. Ηρακ. καὶ ὀρθῶς ἔθυες. αὐτὸς μὲν γὰρ ὁ Ἡρακλῆς ἐν ἀφανεῖ τοῖς θεοῖς συνέστη, [2] καὶ ἔχει καλλιστρυφεῖ Ἥβῃ. ἐγὼ δὲ εἴδωλον εἰμὶ αὐτοῦ. Διο. πῶς λέγεις εἴδωλον δὲ θεοῦ; καὶ δυνατὸν ἐξ ἡμισείας μὲν πως θεὸν εἶναι, τεθνάναι δὲ τὸ ἡμίσει; Ηρακ. ναί. ἐπεὶ γὰρ ἐκεῖνος τέθνηκεν, ἐγὼ ἡ εἰκὼν αὐτοῦ. Διο. μαινόμενον. [3] ἄντικρυς τι τὸ Πλάτωνι παρίδωκεν ἀνὴρ ἑαυτόν. καὶ σὺ νῦν ἀντ' ἐκείνου νεκρὸς εἶ. Ηρακ. τοιοῦτό τι. Διο. πῶς δ' ἀκριβὴς ἂν ὁ Αἰακός, ὅστις ἔγνω σε μὴ ὄντα ἐκεῖνον, ἀλλὰ παρεδέξατο ὑποβολιμαῖον Ἡρακλέα παιδεραστὴν ὄντα; Ηρακ. ὅτι ἰφίκλειος ἀκριβῶς. Διο. ἀληθῆ λέγεις. ἀκριβῶς γάρ, ὥστε αὐτὸς ἐκεῖνος εἶναι. ὅρα γῶν μὴ τὸ ἐναντίον ἦσι. σὺ μὲν εἶ ὁ Ἡρακλῆς, τὸ δὲ εἴδωλον γαμήσεις τὴν Ἥβην παρὰ τοῖς θεοῖς. Ηρακ. ἴσως

DIOGENIS ET HERCVLIS.

DIOGENES.

Annon Hercules hic est? non alius mehercule. Arcus, clava, leonina pellis, statura, totus denique Hercules est. An è vita decessit, qui Iovis erat filius? Dic mihi quæso Victorioso, mortuus-ne es? Ego enim tibi tanquam Deo in terris sacra faciebam. *Herc.* Rectè quidem sacrificasti. Ipse enim Hercules in cœlo cum Diis versatur, & habet pulchram cruribus Hebem. Ego verò ejus sum imago. *Diog.* Quid dicis, imago Dei es? & fieri-ne potest vt quispiam dimidia parte sit Deus, & dimidia moriatur? *Herc.* Etiam. Non enim ille mortuus est: sed ego qui ejus sum imago. *Diog.* Intelligo rem. Te sui succedaneum Plutoni dedit, & nunc pro ipso mortuus es. *Herc.* Tale quid est. *Diog.* Quo pacto igitur accuratè animadvertens Æacus, non novit te non esse illum, sed hunc supposititium Herculem admisit? *Herc.* Quoniam ille ipse esse videor. *Diog.* Vera dicis: planè enim illi similis es, ita ut ipsemet ille sis. Vide igitur ne contra sit: ut tu quidem sis Hercules, tua verò imago apud Deos Hebem in uxorem duxerit. *Herc.* Audax es

1 Ὦ Καλλίνικε] Sic erat scribendum. Herculis cognomen ex Hymno Archilochi qui decantabatur in ludis Olympicis, cujus initium Καλλίνικ' ἄναξ Ἡράκλεες. sic in Piscat. *Bourd.*

2 Καὶ ἔχει καλλίστρυφον Ἥβην.] Ex Homero, hymno Herculis. *Idem.*

3 Ἄντικρυς] Sic in Dialogo Zenophantæ & Callidemidæ, & in Cataplo, sive Tyran. hac pag. dixit ὑποβολιμαῖον. dico alibi. *Idem.*

1 Ἐμε-

σὺς εἶ, καὶ λάλος. καὶ εἰ μὴ παύσῃ σκώπτων ἐς ἐμέ, ἔσῃ αὐτίκα οἷος ἦθ ἐδώλου εἶμι. Δι. τὸ μὲν τόξον γυμνὸν, καὶ ἀφῆκται. ἐγὼ δ, τί ἂν ἔτι φοβοίμην σε, ἄπαξ τεθνεώς; ἀπὸρ εἰπέ μοι ἀφῆς σὺ Ἡρακλέους, ὁπότε σωθεὶς ἔζη, συνῆς αὐτῷ, καὶ τότε ἐδώλου ἦν; ἢ ἐς μὲν ἦτε περὶ τὸ βίον, ἐπειδὴ ἀπεθάνετε, ἀμφιτρυόνης, ὁ μὲν, εἰς ἥρως ἀπέπτατο, σὺ δ τὸ εἴδωλον, ὥσπερ εἰκὸς ἦν, εἰς ἅδου πάρῃ; Ηφ. ἐχρῆν μὲν μηδ' ἀποκεάναι ἀφῆς ἀνδραποδίσῃ ἐριχαλείωτα. ὅμως δ' ὧν ἐ τοῦτ' ἄκυσον. ὁπόσον μὲν Ἀμφιτρύωνι συνῆν Ἡρακλεῖ ἦν, τοῦτο τέθνηκε, καὶ εἰμὶ ἐγὼ ἐκεῖνο πᾶν. ὃ δ ἦν ἐκ Διὸς, σὺν ἀφανεῖ σωίσει τοῖς θεοῖς. Δι. σαφῶς νῦν μαθόντα. δύο γὰρ φῂς ἔτικτεν ἡ Ἀλκμήνη ἐκ τοῦ αὐτοῦ Ἡρακλέας, τὸν μὲν, τὸν Ἀμφιτρύωνι, τὸν δ, ὃν ἐκ Διός. ὥστε ἐλελήθεσαν ὄντες ἀμφοτέρωθεν δίδυμοι ὄντες ἀμφοτέροιοι. Ηφ. ἔκ ὦ κρίτης. ὁ γὰρ αὐτὸς ἄμφω ἦμεν. Δι. οὐκ ἔστι μαθεῖν τοῦτο ῥᾴδιον, σωθέντας δὺ ὄντας Ἡρακλέας, οὐτὸς οἱ μὴ ὥσπερ ἱπποκένταυρός τις ἦτε, εἷς ἐν συμπεφυκότε, ἄνθρωπος, καὶ θεός. Ηφ. εἰ γὰρ καὶ πάντες ὕπνοι δεικύοι συγκεῖσθαι ὁμοῦ, ψυχῆς, καὶ σώματος; ὥστε τὸ καλούοι εἶσι, τῷ μὲν ψυχὴν ὁ ἀφανὴς εἶναι, ἅτερ ἦν ὁ Διός, τὸ δ θνητὸν ἐμοί, τοῦτο τοῖς νεκροῖς; Δι. ἀλλ' ὦ βέλτιστε Ἀμφιτρυωνιάδη, καλῶς ἂν ταῦτ' ἔλεγες, εἰ σῶμα ἦθε. νῦν δ ἀσώματόν ἐδώλου εἶ. ὥστε κινδυνεύεις τριπλοῦν ἤδη ποιῆσαι τὸ Ἡρακλέα. Ηρ. πῶς τριπλοῦν; Δι. ὧδέ πως. εἰ γὰρ ὁ μὲν es admodum & loquax: ac nisi me cavillari desieris, sentice quamprimum qualis Dei imago sim. *Diog.* Nudus quidem & paratus est arcus. Sed quid te timeam ego semel mortuus cùm sim? Verùm dic mihi per tuum Herculem, quando vivebat ille, an tunc etiam ipsius imago existens cum ipso versabaris? an verò unus in vita eratis, post mortem verò separati alter quidem ad Deos avolavit, tu verò imago, ut par erat, ad inferos venisti? *Herc.* Decebat certè nequaquam respondere viro de industria cavillanti. Attamen hoc audi. Quicquid Amphitryonis in Hercule erat, interiit, & ego illud omne sum: quod autem Iovis, in cœlo cum Diis versatur. *Diog.* Perspicuè intelligo. Duos, ut ais, Hercules eadem vice peperit Alcmena, hunc quidem ex Amphitryone, illum verò ex Iove, ita ut eodem in utero gemini lateretis. *Herc.* Minimè, stolide. Idem enim ambo eramus. *Diog.* Non facile est hoc intelligere duos esse compositos Hercules, nisi si quemadmodum Hippocentaurus aliquis, in unum homo & Deus copulati estis. *Herc.* Annon omnes ita tibi videntur ex duobus componi, anima videlicet & corpore? Itaque quid prohibet quominus anima quidem, quæ erat ex Iove, in cœlo sit, ego verò mortalis apud manes? *Diog.* At ô Amphitryoniades optime, rectè sanè dixisses, si corpus esses: nunc autem incorporea es imago. Itaque periculum est te jam triplicem fecisse Herculem. *Herc.* Quonam modo triplicem? *Diog.* Hoc modo. Nam si unus

1 Ἐριχαλειῶτα] Φιλοτικεῦτα, φλυαρεῦτα. Bourd.

1 Ἀμφι-

ἷς σὺ ἡγῇσαι, ὁ δὲ, παρ' ἡμῖν σὺ τὸ εἴδωλον, τὸ δὲ σῶμα σὸ Οἴτης κόνις ἤδη γεγόμβωμον, τρία δὴ ταῦτα γένη. ἓ σκόπει οὖν ἐπὶ τρίτῳ τρίβων ἐπινοήσεις τοῦ σώματος. Ἡρα. ἡαδιούς ἷς εἶ, καὶ σοφιστής. τίς δὲ ἓ ἂν τυγχάνεις; Διο. Διογένους ἓ σινωπίτου εἴδωλον. αὐτὸς δὲ, ἐ μὰ Δία μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν, ἀλλὰ τοῖς βελτίστοις νεκρῶν σπένδομαι, Ὁμήρε, καὶ τ' τοιούτης ψυδολογίας καταγελῶν.

unus in cœlo est, tu verò apud nos imago, corpus autem in Oeta jam in cineres redactum, utique tria hæc sunt. Animadverte igitur quem tertium patrem corpori excogitabis. *Herc.* Audax es, & sophista. Sed quisnam es? *Diog.* Diogenis Sinopensis imago. Ipse autem per Iovem, minimè cum Diis immortalibus, sed cum mortuorum optimis conversor, Homerum atque hujusmodi fabulas irridens.

ΜΕΝΙΠΠΟΥ, ΚΑΙ ΤΑΝΤΑΛΟΥ.

ΜΕΝΙΠΠΟΣ.

Τί κλάεις ὦ Τάνταλε; ἢ τί σαυτὸν ὀδύρῃ, ἐπὶ τῇ λίμνῃ ἑστώς; Ταν. ὅτι μὰ Μένιππε, ἀπόλλυμαι ὑπὸ δίψους. Με. ὅπως ἀρχὰς εἶ, ὡς μὴ ἐπικύψας πιεῖν, ἢ καὶ νὴ Δί' ἀρυσάμβωμον κοίλῃ τῇ χειρί; Ταν. ὀλίγου ὄφελον· οὐ ἐπικύψαιμι. φοβοῦμαι γὰρ τὸ ὕδωρ ἐπιδὺν καθοσίουσά μοι ἀποπηδήσει με. ἀλλὰ δέ ποτε καὶ ἀρύσωμαι, καὶ καθοσιένγκω τῷ στόματι, ὀ φθάνον βρίξας ἄκρον τὸ χεῖλος. καὶ ἅμα τ' δακτύλων ἀμφρύνει, οὐκ οἶδ' ὅπως αὖθις ἀπολοῦσά ξηρὰν τὴν χεῖρά μου. Με. παράσιτον ἄρα πάσχεις ὦ Τάνταλε. ἀπὸ ἐπί μοι, τί γὰρ καὶ δεῖ σε πιεῖν; ὀ γὰρ σῶμα ἔχεις. ἀλλ' ἐκεῖνο μὲν σὸν Λυδία πᾶν τέθαπται, ἔσῳ καὶ πεινῶ, καὶ διψῶ ἐδύνασθε. σὺ δὲ ἡ ψυχὴ, πῶς ἂν ἔτι ἡ διψάσα, ἢ πίοις; Ταν. τοῦτ' αὐτό ἡ κόλασίς ἐστι, τὸ διψῶ μου τὴν ψυχὴν ὡς σῶμα ἔσαν. Μη.

MENIPPI ET TANTALI.

MENIPPVS.

Quid fles Tantale? aut quid stagno imminens tuam fortunam deploras? *Tan.* Quoniam siti pereo Menippe. *Men.* Vsque adeò piger es ut non vel pronus incumbens, vel sanè cava vola hauriens, bibere noris? *Tan.* Nihil profecero si procumbam: fugit enim aqua simul atque me propiùs admoveri sensit. Quòd si aliquando hausero & ori admovero, priùs effluxit quàm summa rigem labia: atque inter digitos effluens aqua, haud scio quomodo rursus manum meam aridam relinquit. *Men.* Prodigiosum quiddam pateris Tantale. Verùm dic mihi, quorsum opus est bibere? corpus enim non habes: idque quod esurire & sitere poterat, in Lydia sepultum est. Tu verò cùm sis anima, quî postea sitire queas, aut bibere? *Tan.* Atqui hoc supplicii genus est ut anima sitiar, ac si sit corpus. *Men.* Sed

hoc

ἀλλὰ τοῦτο μὲ ὄντα πιστεύσομεν, ὅτι φησὶ τὸ δίψος κολάζειν. τί οὖν σοι τὸ δεινὸν ἔσται; ἢ δεδιὰς μὴ ὑδρίας ἢ ποτοῦ ἀπορήσῃς; οὐχ ὁρᾷς ἄλλον μὴ τοῦτον ἄδην, ἢ δυνήσῃ σοτοδῆναι εἰς ἕτερον τόπον. Ταν. ὀρθῶς μὲ λέγεις. καὶ τοῦτο δὴ ὧν μέγας τ' κολασθήσῃ, τὸ ἐπιθυμεῖν πιεῖν, μηδὲν διόμενον. Με. λαμπρῶς ὦ Τάνταλε, καὶ ὡς ἀληθῶς ποτοῦ δεῖσας δειλοῦς, ἀκριβῶς με ἐπαθέσ-ρμ τὴ Δίκα. ὅσις τοιαυτίον τοῖς ὑπὸ λυσσώντων κυνῶν δεδηγμένοις πίπτου-σας, ἢ τὸ ὕδωρ, ἀλλὰ τὸν δίψαν πιφοβημένοις. Ταν. εἰδὲ τ' ἐλλίσθε-σθαι ὦ Μένιππε ἀναίνομαι πιεῖν. γέναιτό μοι μέτοι. Με. θαῤῥεῖ ὦ Τάν-ταλε, ὡς ὕστ σὺ ὕστι ἄλλοπίοι τ' νεκρῶν. ἀδύνατον γάρ. καίτοι ὦ πάντες ὥστ σὺ οὐ κολασθήκης διψῶσι, τ' ὑδα]οωὐτὲς ὐχ ὑπομένοντες.

hoc ita habere credamus, ſiquidem affirmas te ſiti puniri. Quid ergo acerbi hinc tibi accidere poterit? Num metuis ne potus inopia moriare? At equidem haud video alteros inferos, neque locum alium in quem morte demigres. *Tan.* Rectè quidem dicis. Verùm hoc ſupplicii genus eſt, ſitire cùm nihil ſit opus. *Men.* Deſipis Tantale: & uti verum tibi fatear, non alio potu, quàm veratro mero, videris indigere. Nam tibi contrarium accidit atque iis quos rabioſi canes momorderint, ut qui non aquam, quemadmodum illi, ſed ſitim horreas. *Tan.* Ne veratrum quidem recuſarim bibere, Menippe, ſi liceat modò. *Men.* Bono ſis animo Tantale, pro comperto habens, neque te, neque mortuorum quemquam bibiturum. Nec enim fieri poteſt: quanquam non omnibus, quemadmodum tibi, pœna irrogata eſt ut ſitiant, aqua illos non expectante.

ΜΕΝΙΠΠΟΥ, ΚΑΙ ΕΡΜΟΥ.

ΜΕΝΙΠΠΟΣ.

Πῶς οἱ καλοί εἰσιν, ἢ αἱ καλαὶ ὦ Ἑρμῆ; ξεναγησόν με γίνλιων ὄντα. Ερ. ὦ σχολὴ μὲν ὦ Μένιππε. πλὴν καὶ ἐκεῖνο αὐτὸ λαβέλιψον, ὡς ἐπὶ τὰ δεξιὰ, ἵνα Υάκινθός τί ἐστι, καὶ ὁ Νάρκισσος, καὶ Νιρεὺς, καὶ Ἀχιλλεύς, καὶ Τυρὼ, καὶ Ἑλένη, καὶ Λήδα, καὶ ὅλως, τὰ ἀρχαῖα κάλλη πάντα. Με. ὀστᾶ μόνον ὁρῶ, καὶ κεφαλὰς, ἢ σκυτῶν γυμνὰ, ὅμοια

MENIPPI ET MERCVRII.

MENIPPVS.

At ubinam ſunt formoſi illi ac formoſæ Mercuri? ducito me docetóque ut pote recens huc profectum hoſpitem. *Merc.* Non mihi licet per ocium Menippe: verùm illuc dextrorſum reſpice. Illic & Hyacinthus eſt, & Narciſſus, & Nireus, & Achilles, & Tyro, & Helena, & Leda: denique quicquid eſt veterum formarum. *Men.* Oſſa tantùm video, & renudatas carnibus calvarias, pleraque omnia ſimi-

τὰ πολλά. Ερ. καὶ μὴν ἐκεῖνά ἐστιν, ἃ πάντες οἱ ποιηταὶ θαυμάζουσι τὴν ὀφρῦν, ὃν σὺ ἴσως καταφρονεῖς. Μεν. ὅμως τὴν Ἑλένην μοι δεῖξον. ἴσως γὰρ ἂν ἀμφοτέροις ἔγνως. Ερ. τυτὶ τὸ κρανίον ἡ Ἑλένη ἐστίν. Μεν. οἴμοι ἐγὼ τῆς χιλίας νεὼς ἀφ' ἧς τοῦτο ἐπληρώθησαν ἐξ ἁπάσης τῆς Ἑλλάδος, καὶ τοσοῦτοι ἔπεσον Ἕλληνές τε καὶ βάρβαροι, καὶ τοσαῦται πόλεις ἀνάστατοι γεγόνασι; Ερ. ἀλλ' οὐδὲ ὧδε Μένιππε ζῶσαν τὴν γυναῖκα. ἔφης γὰρ ἂν καὶ σὺ [1] ἀνεμίσητον εἶναι, τοιῇδε ἀμφὶ γυναικὶ, πολλῶν χρόνον ἄλγεα πάσχειν. ἐπεὶ καὶ τὰ ἄνθη ξηρὰ ὄντα, εἴ τις βλέποι ἀπόπληκτος τὴν ὄψιν, ἄμορφα δηλονότι αὐτῷ δόξει. ὅτε μέντοι ἀνθεῖ, καὶ ἔχει τὴν χροιάν, καλλιστά ἐστιν. Μεν. οὐκοῦν τοῦτο ὦ Ἑρμῆ θαυμάζω, εἰ μὴ συνίασιν οἱ Ἀχαιοὶ τῷδε πρὸς μικρῷ ὄντας ὀλίγου χρονίου, καὶ ῥᾳδίως ἀπαλλάττεσθαι πειρῶντες. Ερ. ἀ σχολή μοι ὦ Μένιππε συμφιλοσοφεῖν σοι. ὥσπερ ἐπιλεξάμενος τόπον, ὅπῃ ἂν ἐθέλῃς, κεῖσο καταβαλὼν σεαυτόν. ἐγὼ δ', τοὺς ἄλλους νεκροὺς ἤδη μετπλεύσομαι.

milia. *Merc.* Atqui hæc ſunt quæ poëtæ cuncti mirantur, oſſa ſcilicet, quæ tu videris contemnere. *Men.* Helenam mihi commonſtra, ipſe enim non poſſim eam dignoſcere. *Merc.* Hæc calvaria, Helena eſt. *Men.* Et hujus gratia mille naves ex univerſa Græcio impletæ ſunt, totque Græci & Barbari ceciderunt, totque urbes everſæ ſunt. *Merc.* At non vidiſti Menippe, vivam hanc mulierem: nam tu quoque dixiſſes vitio vertendum non eſſe, *Pro tali muliere diu tolerare labores*, Siquidem ſiquis arefactos flores abjecto decore coloris contempletur, deformes nimirum ipſi videantur: at iidem donec florent, & colorem obtinent, ſunt ſpecioſiſſimi. *Men.* Proinde illud demiror Mercuri, ſi Græci non intellexerint ſeſe pro re uſque adeò momentanea, quæque tam facilè emarceſceret, laborare. *Merc.* Non mihi vacat Menippe, tecum philoſophari. Quare delecto loco ubicunque velis, proſterne temet, ac recumbe. Ego verò mortuos alios traducam.

1 Ἀνεμίσητον] Ex Homeri Iliad. 3. ὑ Νέμεσις. Ariſtæn. alii. *Bourd.*

ΑΙΑΚΟΥ, ΠΡΩΤΕΣΙΛΑΟΥ, ΜΕΝΕΛΑΟΥ, ΚΑΙ ΠΑΡΙΔΟΣ.

ΑΙΑΚΟΣ.

Τί ἄγχεις ὦ Πρωτεσίλαε τὴν Ἑλένην ὧδε ἀπαγόμενος; Πρ. ὅτι ἀφ' ἑκατέρου ὦ Αἰακὲ ἀπέθανον, [1] ἡμι-

ÆACI, PROTESILAI, MENELAI, ET PARIDIS.

ÆACVS.

Quamobrem Proteſilae, in Helenam irruens, illam ſtrangulas? *Prot.* Quoniam ejus cauſa Æace, im-

1 Ἡμιτελῆ] Ex Ilia. 2. Philo. Heroic. ex quib. hic dial: & dial. Plutonis & Pro-

πολῦ μᾶλ τὸν ἄνδρα κατελιπῶν, χήρην τε τὴν νεόγαμον γυναῖκα. Αἰ. αἰτιᾶ τοίνυν Τ Μενέλαον, ὅτις ὑμᾶς ὑπὲρ τοιαύτης γυναικὸς ἐπὶ Τροίαν ἤγαγεν. Πρω. δῖ λέγεις. ἐκεῖνόν μοι αἰτιατέον. Μεν. σὺ γὰρ ἐμὲ ὦ βέλτιστε, ἀλλὰ δικαιότερον Τ Πάριν, ὃς ἐμοῦ ξένου τὴν γυναῖκα ἁρπάσας. ὥστε οὐδ' ἂν ὑπὸ σοῦ μόνου, ἀλλ' ὑπὸ πάντων Ἑλλήνων τε καὶ βαρβάρων ἄξιος ἀγχόνης, τοσούτοις φονεύσας ἀνθρώποις μνησικάκου. Πρω. ἄμεινον ὥπω. σὲ τοίνυν ὦ δύστηνε, οὐκ ἀφήσω ποτὲ ἀπὸ τῶν χειρῶν. Πα. ἄδικα ποιῶν ὦ Πρωτεσίλαε. καὶ ταῦτα, ὁμοτύχου ὄντα σοι. ἐραστὴς γὰρ κἀγὼ αὐτὸς εἰμι, καὶ τῆς αὐτῆς θεᾶς κατέχομαι. οἶσθα δ' ὡς ἀκούσιόν τί ἐστι, καί πως ἡμῶν δαίμων ἄρχει ἔνθα ἂν ἐτέλη. καὶ ἀδύνατόν ἐστιν ἀπαντᾶσθαι αὐτῷ. Πρω. δῖ λέγεις. εἶτα δή μοι τὴν ἐρωμένην οὐτωσὶ λαβεῖν δυνατὸν ἦν. Αἰ. ἐγώ σοι κἀδὲ ἐρῶντι ἀπαντήσομαι τὰ δίκαια. φησὶ γὰρ αὐτὸς μὲν, ἐρᾶν τῆς Πάριδος ἴσως μᾶλλον ἀπό. ἐκεῖνα δέ σοι, ἐδόκει ἄλλον ἢ Πρωτεσίλαον, ἢ σπουδόν. ὃς ἐκλαθόμενος τῆς νεογάμου γυναικὸς, ἅτε συσπεύσαντος τῇ Τροίᾳ, ὅτου φιλοκινδύνως, καὶ ἀπονενοημένως συσπάσθαι τῶν ἄλλων, λίαν ἐρασθεὶς, δι' ὧν ἐκεῖνος οὐ τῆς ἀποβάσης ἀπέθανεν. Πρω. ὑμῶν καὶ ὑπὲρ ἐμοῦ τοῦ σοῦ Αἰακιδῶν ἀπατεωνίαν δικαιότερα. ὁ γὰρ ἐγὼ τούτων αἴτιος, ἀλλ' ἡ μοῖρα, καὶ τὸ ἐξ ἀρχῆς ὥπως ἐπεκεκλῶσθαι. Αἰ. ὀρθῶς. τί δὲ τούτοις αἰτιᾷ.

imperfecta domo relicta, & quam nuper duxi, uxore vidua, mortuus sum. Æ. Accusa igitur Menelaum, qui vos omnes pro tali conjuge recuperanda, contra Trojam duxit. *Prot.* Rectè dicis accusandum mihi esse illum. *Men.* Nequaquam me, sed multò justiùs Paridem, qui hospiti mihi uxorem contra omne jus eripuit. Hic enim non modò abs te, verùm & ab omnibus, tum Græcis, tum Barbaris, meritò strangulari debebat, ut qui tam multis mortis causa extiterit. *Prot.* Meliùs sic: proinde te infœlix Pari, nunquam è manibus dimittam. *Par.* Injuriam feceris Protesilae, idque ei qui eandem tecum artem exercet. Nam & ipse amori sum deditus, & ab eodem Deo teneor. Nosti autem, nobis invitis quædam fieri, & nescio quem Deum ducere quocunque velit, eique repugnare impossibile esse. *Prot.* Rectè dicis. Vtinam igitur Cupidinem ipsum hic comprehendere mihi liceat. Æ. At ego pro Cupidine justa tibi respondebo. Dicit enim ille. Sese quidem Paridi fortassis fuisse causam amandi: mortis verò causam tibi neminem alium, quàm te ipsum fuisse. Protesilae, qui nuper ductæ conjugis oblitus, cùm Troadi appropinquaretis, omni contempto periculo, ac velut dementatus, ante reliquos omnes exiliisti, gloriæ nimirum cupidus, propter quam etiam primus in navium egressu occisus fuisti. *Prot.* Ego etiam Æace tibi pro me ipso justiora respondebo. Neque enim horum mihi causa fui, sed fatum, & quòd jam inde ab initio ita prædestinatum fuerat. Æ. Rectè. Quid igitur hos accusas.

Protesilai, quem tangit in Charonte sive Contempl. & in Catapl. ubi quædam. *Bourd.*

ME-

ΜΕΝΙΠΠΟΥ, ΚΑΙ ΑΙΑΚΟΥ.

MENIPPI ET ÆACI.

ΜΕΝΙΠΠΟΣ.

Πρὸς Ἅιδην Πλάτωνα ὦ Αἰακὲ, ἐξήγησαί μοι τὰ σὺ ἀδὲ πάντα. Αι. ἁ ῥᾴδιον ὦ Μένιππε ἅπαντα. ὅσα μέντοι κεφαλαιώδη, μάνθανε. ὑτοσὶ μέν, ὃν Κέρβερός ἐστιν. οἶδα καὶ τὴν πορθμέα τοῦτον, ὃς σε διεπέρασε, καὶ τὸν λίμνην. καὶ τὴν Πυριφλεγέθοντα ἤδη ἐσῆλθες ἐπάνω. Με. οἶδα τοῦτο, καὶ σέ, ὅτι πυλωρεῖς, καὶ τὴν βασιλέα εἶδον, καὶ τὰς Ἐρινῦς. τὰς δ' ἀνθρώπους μοι τὰς πάλαι δεῖξον. καὶ μάλιστα τὰς ἐπισήμους αὐτῶν. Αι. ὑτοσὶ μέν, Ἀγαμέμνων. ὑτοσὶ δ' Ἀχιλλεύς. ὑτοσὶ δὲ, Ἰδομενεὺς πλησίον. ἔπειτα Ὀδυσσεύς. εἶτα Αἴας, καὶ Διομήδης, καὶ οἱ ἄριστοι τῶν Ἑλλήνων. Με. βαβαὶ Ὅμηρε, οἷά σοι τὰ ῥαψῳδῶν τὰ κεφάλαια χαμαὶ ἔρριπται, ἄγνωστα, καὶ ἀμόρφα, καὶ ἀσήμαντα, καὶ λῆρος πολύς. ἀμβλυωπὰ ὡς ἀληθῶς κεφάλαια. ὑτοσὶ δὲ ὦ Αἰακὲ, τίς ἐστι; Αι. Κῦρος ἐστὶν. ὑτοσὶ δὲ, Κροῖσος. καὶ παρὰ τοῦτον, Σαρδαναπαλος. ὁ δ' ὑπὲρ τούτους, Μίδας. ὀκεῖνος δὲ, Ξέρξης. Με. εἶτα σὺ ὦ κάθαρμα ἡ Ἑλλὰς ἔφριττε ζεύγνυντα μὲν τὴν Ἑλλήσποντον, ἀλᾷ δὲ τὴν ὀρῶν πολεῖν ἐπιθυμοῦντας; οἷος δὲ καὶ ὁ Κροῖσός ἐστι; τὸν Σαρδαναπαλον δὲ ὦ Αἰακὲ, παῖξαί μοι κἄρρης ἐπίτρεψον. Αι. μαθαμῶς. ἀμβρύψεις γὰρ αὐτὸ τὸ κρανίον γυναικεῖον ὄν. Με. ἀκοὴν, ἀλλὰ συσπλήξομαί γε πάντως ἀνδρογύνῳ ὄντι. Αι. βούλῃ σοὶ ἐπιδείξω καὶ τοὺς σοφούς; Με. νὴ Δία γε.

MENIPPVS.

Per Plutonem, Æace, omnia mihi, quæ sunt apud inferos, expone. Æ. Haud facile, Menippe, omnia: sed quæ summatim indicari possunt, accipe. Hic quidem est Cerberus: nosti & portitorem hunc, qui te trajecit: præterea lacum & Pyriphlegethontem jam vidisti, quum ingressus es. *Men.* Hæc novi: & te aditus custodem. Regem etiam vidi, & furias. Homines verò priscos, eosque maximè qui nobiles fuerunt, ostende. Æ. Hic est Agamemnon: ille Achilles; qui propiùs assidet, Idomeneus: deinde Vlysses, postea Ajax & Diomedes, atque Græcorum præstantissimi. *Men.* Papæ Homere, ut humi projecta jacent tuarum rhapsodiarum capita, ignobilia, & informia, pulvis omnia, & meræ nugæ: caduca revera capita. Hic verò, Æace quisnam est? Æ. Cyrus est. Hic verò Crœsus, juxtaque ipsum Sardanapalus: ultra hos omnes Midas, ille verò Xerxes. *Men.* Et te ô sceleste tota exhorruit Græcia, jungentem pontibus Hellespontum, & per montes ipsos navigare affectantem? Quales verò est Crœsus? Sed huic Sardanapalo Æace, permitte mihi, ut inflicto colapho, caput demulceam. Æ. Nequaquam. Comminueres enim ipsi calvariam, cùm sit adeò muliebris. *Men.* Attamen amplexabor illum, ut pote planè semivirum. Æ. Vis ut tibi doctos etiam ostendam? *Men.* Etiam per Iovem. Æ.

Αι. σοῦτος ὅτός σοι ὁ Πυθαγόρας ἐστί. Με. χαῖρε ὦ Εὔφορβε, ἢ Ἄπολλον, ἢ ὅ, τι ἂν ἐθέλῃς. Πυ. καὶ σύ γε ὦ Μένιππε. Με. σὺ δὲ ἔτι [1] χρυσοῦς ὁ μηρός ἐστί σοι. Πυ. εὖ γάρ. ἀλλὰ φέρε ἴδω τί παρὰ σοὶ ἐδώδιμον ἢ πότιμον ἔχεις. Με. κυάμους ὦ γαθέ. ὥστε ἀ τοῦτό σοι ἐδώδιμον. Πυ. ὦ μόνον. ἄλλα δ' οὐδὲ παρέχεις δεῖγμα. ἔμφυτον γάρ, ὡς ἔοικεν, κυάμοις, καὶ πεφαλὴ τεφίνη σύμπασι. Αι. οὗτος ὁ Σόλωνα Ἑξηκεστίδου, καὶ Θαλῆς ἐκεῖνος. καὶ παρ' αὐτοὺς, Πιττακὸς, καὶ οἱ ἄλλοι. ἑπτὰ γάρ πάντες εἰσὶν ὡς ὁρᾷς. Με. ἄλυποί γέ τινες οἱ Αἰακοῦ μόνοι, καὶ φαιδροὶ τῶν ἄλλων. ὁ δὲ σοφὸς πολίτης, ὥσπερ [2] ἐγκυρφίας ἄρτος, ὁ πᾶς φλυκταίναις ὅλος ἐξωθηκώς, τίς ἐστι; Αι. Ἐμπεδοκλῆς ὦ Μένιππε, ἡμίεφθος ἀπὸ τῆς Αἴτνης πυρός. Με. ὦ καλήσπε βίλτιστε, τί παθὼν σπουδῇ εἰς τὸν κρατῆρα ἐνέβαλες; Ἐμ. μελαγχολία τις ὦ Μένιππε. Με. ἀ μὰ Δία, ἀλλὰ κενοδοξία, καὶ τύφος, καὶ πολλὴ κόρυζα. ταῦτά σε ἀπηφάνισεν αὐτὸν κρημνίσαι ἐκ ἄξιον ὄντα. πολλοῦ ἀλλ' ἐδεῖ σε τὸ σόφισμα ὑπνῶσαι. ἐφωράθης γὰρ πάνυ ἀσύ. ὁ Σωκράτης ὅ ὦ Αἰακὲ, πῦ ποτ' ἄρά ἐστι; Αι. μὴ Νέστορος, καὶ Παλαμήδους ἐκεῖνος ληρεῖ τὰ πολλά. Με. ὅμως ἐβουλόμην ἰδεῖν αὐτὸν, εἴπερ εὐθὺς ἐστι. Αι. ὁρᾷς τὸ φαλακρόν; Με. ἄπαντες φαλακροί εἰσιν. ὥστε πάντων ἂν εἴη τοῦτο τὸ γνώρισμα.

Æ. En tibi primus hic est Pythagoras. *Men.* Salve Euphorbe, sive Apollo, sive denique quodcunque voles. *Pyth.* Ita sanè: & tu quoque Menippe. *Men.* Annon amplius aureum illud femur habes? *Pyth.* Non: sed age cedo, siquid edule habet hæc tua pera. *Men.* Fabas, ô bone: quare nihil hic est quod tu possis edere. *Pyth.* Da modò. Nam hic apud manes alia sunt dogmata: didici enim nihil hic fabis & parentum testiculis inter se simile esse. Æ. Porrò, hic est Solon. Execestidis filius, & Thales ille: & juxta ipsos Pittacus, aliique: suntque ut vides, omnes septem. *Men.* Læti sunt, Æace, hi soli, & præter cæteros, alacres. Sed hic cinere oppletus, qualis subcineritius panis, hic crebris pustulis efflorescens, quisnam est? Æ. Empedocles Menippe, semicoctus ab Ætna monte huc profectus. *Men.* O Æripes optime: quid tibi acciderat, ut teipsum in crateris Ætnæ injiceres? *Emp.* Insania quædam Menippe. *Men.* Minimè per Iovem, sed quædam inanis gloriæ affectatio, & fastus, & multa dementia. Hæc fecerunt ut quanvis indignus, unà cum crepidis conflagrares. Verùm tamen nihil profuit tibi hoc commentum: deprehensus enim es & ipse mortuus. Vbi verò locorum est Socrates? Æ. Cum Nestoro, & Palamede ille plerunque nugatur. *Men.* Cuperem tamen ipsum videre, sicubi locorum hic esset. Æ. Videsne calvum illum? *Men.* Calvi sunt omnes: quare omnium hæc nota fuerit.

1 Χρυσοῦς ὁ μηρὸς] Passim hoc. *Bourd.*

2 Ἐγκυρφίας ἄρτος] Ὁ ἐν σποδῷ χωνόμενος διὰ τὸ μὴ ἕψεσθαι πλέον. Hesych. de pane ὑπαρῷ alii dixerunt. Luciani Lexiph. sic post: αὐτοπυρίτην. Idem.

Αι. τ σιμὸν λέγω. Με. καὶ τοῦθ' ὅμοιον. σιμοὶ γὰρ ἅπαντες. Σω. ἐμὲ ζητεῖς ὦ Μένιππε; Με. καὶ μάλα ὦ Σώκρατες. Σω. τί δὲ σὺ Ἀθήναζε; Με. πολλοὺς τ νέων φιλοσοφεῖν λέγουσι. καὶ τὰ μὲν χήμαζε αὐτοῦ, καὶ τὰ βαδίσιμα δὲ ἐπιτηδεύουσιν οἱ πολλοί. τὰ δ' ἄλλα ἐώρακα οἷα, εἰ δὲ ἦκε δεῦρο σὺν Ἀριστίππῳ, καὶ Πλάτων αὐτός. ὁ μὲν λιπαρέστερος μέτρον. ὁ δ', τὰς τῶν Σικελίας τυράννους θεραπεύειν ἐπιτηδεύων. Σω. τοῦτο ἐμοῦ δ τί φρονοῦσιν; Με. εὐδαίμων ὦ Σώκρατες ἄνθρωπος εἶ. τά γε τοιαῦτα πάντες ὧν σε ἠκούσαμεν οἷον δὴ ἄνδρα μαχητὴν, καὶ πάνυ ἐγκωμιάζουσι ταῦτα. δεῖ γὰρ οἶμαι τἀληθῆ λέγειν, οὐδὲν εἰδότα. Σω. καὶ αὐτὸς ἔφασκον τοῦτο τοῖς αὐτοῖς. οἱ δὲ, ἐφωτείσαι ὡσεὶ τὸ πρᾶγμα εἶναι. Με. τίνες δ' οὗτοί εἰσιν οἱ τοῦτο σοί; Σω. Χαρμίδης ὦ Μένιππε, καὶ Φαῖδρος, καὶ ὁ τοῦ Κλεινίου. Με. σὺ γὰ ὦ Σώκρατες, ὅτι καὶ ταῦτα μετὰ τῶν σαυτοῦ τέχνων, καὶ σὺκ ὀλιγωρεῖς τῶν καλῶν. Σω. τί γὰρ ἂν ἄλλο ἡδὺ πρᾴτοιμι; ἀλλὰ παρεῖσαν ἡμῶν κατάκεισο, εἰ δοκεῖ. Με. μὰ Δί', ἐπεὶ τ Κερβέρου γὰρ καὶ Σαρδανάπαλον ἄπειμι, πλησίον οἰκήσων αὐτῶν. ἔοικα γὰρ σὺκ ὀλίγα μελάσειν, οἰμωζόντων ἀκέων. Αι. καίτοι ἤδη ἄπειμι, μὴ καί τις ἡμᾶς νεκρῶν λάθῃ λιφυγών. τὰ πολλὰ δ' ἐσαῦθις ὄψῃ ὦ Μένιππε. Με. ἄπιθι. καὶ ταυτὶ γὰρ ἱκανὰ ὦ Αἰακέ.

rit. Æ. Simum istum dico. *Men.* Et hoc simile est omnium: nam & simi omnes sunt. *Soc.* Mene quæris Menippe. *Men.* Etiam Socrates. *Soc.* Quo pacto res Athenis se habent? *Men.* Multi juniorum se philosophari profitentur. Ac habitum certè ipsum, & incessum, si quis aspiciat, summi philosophi videntur, admodum multi. Cæterùm vidisti qualis ad te venerit Aristippus, & Plato ipse: alter quidem olens unguenta, alter Siciliæ tyrannis adulari doctus. *Soc.* At de me quid sentiunt? *Men.* Beatus homo es ô Socrates, quod ad res hujusmodi attinet. Omnes itaque te admirabilem virum fuisse existimant, atque hæc omnia cognovisse (decet enim opinor verum hic dicere) cùm nihil scires. *Soc.* Et ipse hæc illis dicebam: sed eam rem illi simulationem esse putabant. *Men.* Sed quinam isti sunt circa te? *Soc.* Charmides, Menippe, & Phædrus, & Cliniæ filius. *Men.* Euge Socrates, quoniam & hic tuam artem exerces, nec formosos istos negligis. *Soc.* Quid enim aliud, quod sit suavius agerem? sed si videtur, prope nos recumbe. *Men.* Non per Iovem: Crœsum enim & Sardanapalum adeo, eorum accola futurus, quippe mihi videor non pauca ridenda habiturus, quum plorantes illos audiam. Æ. Ego quoque jam abeo, nequis mortuorum clam nobis aufugiat. Multa etiam aliàs videbis Menippe. *Men.* Abeas licet: etenim hæc sufficiunt Æace.

ME-

ΜΕΝΙΠΠΟΥ, ΚΑΙ ΚΕΡΒΕΡΟΥ.

ΜΕΝΙΠΠΟΣ.

Ω Κέρβερε, συγγνώσῃ μάρ εἰμί σοι, κύων ἢ αὐτὸς ἄν, εἰπέ μοι σοῦ τῆ Στυγὸς οἷός ἦν ὁ Σωκράτης ὁπότε κατῆλθες ὑμᾶς. εἰκὸς δέ σε γνῶναι ὄντα, μὴ ὑλακτεῖν μόνον, ἀλλὰ καὶ ἀνθρωπικῶς φθέγγεσθαι ὁπότ' ἤθελοις. Κερ. πρῶτον μὲν ὦ Μένιππε, παυτάπασιν ἰδιᾷ ἀπείπω τοῦτο τρόπῳ τοιούτου, καὶ ἅ πάνυ δεδίεναι τὰ γιγνόμενα δοκῶν. καὶ τῶν ἐμοῦ ἐν τοῖς ἔξω τῆς εἰσόδου ἤθελον. ἐπεὶ δὲ κατέκυψεν ἐπὶ τὸ χάσμα, καὶ εἶδε τὸ ζόφον, καὶ τὸν Αἰακὸν τὸν κατέχοντα, κατέπασσε τοὺς πόδας, ὥσπερ τὰ βρέφη ἐκάκυε, καὶ τὰ ἑαυτῶν παιδία ὠδύρετο, καὶ παντοίως ἐμύζα. Μεν. ἀκοῦν σοφιστὴς ὁ ἄνθρωπος ἦν, καὶ ὐκ ἀληθῶς κατεφρόνει τοῦ πράγματος; Κερ. ἔμοιγε. ἀλλ' ἐπειδὴ ἀναγκαῖον αὐτὸ ἐποίησε, κατωδύρετο, ὡς δῆθεν ὐκ ἄκων πεισόμενος, ὁ πάντως ἐδεῖ παθεῖν, ὡς ἅπαντες οἱ θνητοί. καὶ ὅλως, οὐδὲν πάντων γε τοιούτων εἰκῆ ἂν ἴδοις, ἵνα μοι τολμηρὸν, καὶ ἀνδρεῖον. τόδε ἐνθένδε, ἔλεγχος ἀκριβής. Μεν. ἐγὼ δὲ πῶς σοι κατελαλυθήναι ἔδοξα; Κερ. μόνος ὦ Μένιππε ἀξίως τοῦ γένους, καὶ Διογένης πρὸ σοῦ. ὅτι μὴ ἀναγκαζόμενοι εἰσῆτε, μηδ' ὠθούμενοι, ἀλλ' ἱλαροὶ γελῶντες, εἰσιόντι πᾶσιν συγχαίροντες ἅπασιν.

MENIPPI ET CERBERI.

MENIPPVS.

Heus Cerbere, quandoquidem mihi tecum cognatio quædam intercedit, cùm & ipse sim Canis, dic mihi per Stygem, qualis esset Socrates cùm huc descenderet. Verisimile est autem te, Deus cùm sis, non latrare modò, sed etiam humano more loqui, siquando velis. *Cer.* Cùm procul adhuc abesset, Menippe, videbatur vultu prorsus constanti accedere, ac si mortem nihil omnino formidaret, iisque qui extra specum stabant hoc ipsum indicare vellet. Verùm simul atque despexit in hiatum, viditque caliginem hanc, simulque ego cunctantem illum aconito mordens, pede correptum detraxi, infantium ritu ejulabat, suosque deplorabat liberos, nihilque non faciebat in omnem speciem sè convertens. *Men.* Num igitur ille erat sophista, nec verè mortem contemnebat? *Cer.* Haud verè. Cæterum ubi vidit id esse necesse; audaciam quandam præ se ferebat, quasi verò volens id esset passurus, quod volenti nolenti erat ferendum: videlicet ut spectatoribus esset miraculo. Atque in universum, de omnibus hujusmodi viris verè dicere possim: ad fauces usque specus, intrepidi sunt & fortes: intus verò quum sunt, nihil mollius neque fractius. *Men.* Ego verò quonam animo tibi visus sum descendisse? *Cer.* Vnus mortalium descendisti, ut tuo genere dignum erat, & prior te Diogenes: siquidem nec coacti, nec intrusi intraxtis: verùm ultronei & ridentes, atque omnibus plorare renunciantes.

ΧΑΡΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΜΕΝΙΠΠΟΥ.

ΧΑΡΩΝ.

Ἀπόδος ὃ κομίζῃ τὸ πορθμεῖον. Με. βάσ, εἰ τοῦτό σοι ἥδιον ὦ Χάρων. Χα. ἀπόδος φημί, ἀνθ' ὧν σε διεπορθμεύσαμεν. Με. σὺκ ἂν λάβοις ὀβολὸν μὴ ἔχοντος. Χα. ἔστι δέ τις ὀβολὸν μὴ ἔχων; Με. εἰ μὴ κἀμὲ ἄλλος τις, οὐκ οἶδα. ἐγὼ γοῦν, οὐκ ἔχω. Χα. κἀγὼ μέν ἄγξω σε τὴν τὸ Πλάτωνα ὦ μιαρὲ, ἕως μὴ ἀποδῷς. Με. καίτοι τῷ ξύλῳ σε παιτάξας, ἀφλύσω τὸ κρανίον. Χα. μᾶλλον δ' ἔσῃ πιπλόκωφος τοσοῦτον πλοῦν; Με. ὁ Ἑρμῆς ὑπὲρ ἐμοῦ σοι ἀποδότω, ὃς με παρέδωκε σοι. Ερ. νὴ Δία ὀναίμην, εἰ μέλλω γε κἀγὼ ὑπερεκτίνειν τὸ νεκροῦ. Χα. οὐκ ἀποφήσομαί σε. Με. τοῦτον ἕνεκα νεωλκήσας τὸ πορθμεῖον, παρέμβλε. πλοῦ ἀλλ' ὅ, γε μὴ ἔχω, πῶς ἂν λάβοις; Χα. σὺ δ' οὐκ ἤδεις ὡς κομίζειν δέον; Με. ἤδειν μέν, οὐκ εἶχον δέ. τί οὖν, ἐχρῆν ἀφεῖσθαί με ἀποθανεῖν; Χα. μῶν οὐ αὐχήσεις ἀσθενῆ πιπλόκινεν; Με. οὐκοῦν ὦ βέλτιστε. κἀγὼ ἤντλησα, κἀτὴν κόπης ἐπιλαθόμην, κἀγὼ οὐκ ἔπλαυσα μόνος τῶν ἄλλων ἐπιβατῶν. Χα. ἀδίκως ταῦτα ἀσὺς τὸ πορθμεῖον. τὸν ὀβολὸν βλητέον σοι δεῖ. εἰ δὲμις ἄλλως γίνεται. Με. οὐκοῦν ἀπάγαγέ με αὖθις εἰς τὸν βίον. Χα. χαίρειν λέγεις, ἵνα κἀγὼ πλαγὰς ἐπὶ τούτῳ τοῦ Αἰακοῦ ἀφοσιώσω. Με. μὴ σύσχλει δή. Χα. δεῖξον τί σὺ τῇ πήρᾳ ἔχεις. Με. ἑρμᾶς εἰ θέλεις, κἀγὼ τὸ Ἐκάτης

CHARONTIS ET MENIPPI.

CHARON.

Redde naulum scelestè. *Men.* Vociferare, siquidem hoc tibi jucundius est Charon. *Ch.* Redde, inquam, quod pro trajectione debes. *Men.* Haudquaquam accipere possis ab eo qui non habet. *Ch.* An est quispiam qui ne obolum quidem habeat? *Men.* Sit-ne alius quispiam, equidem ignoro: ipse certè non habeo. *Ch.* Atqui præfocabo te per Ditem impurissime ni reddas. *Men.* At ego illiso baculo tibi caput diffindam. *Ch.* Num ergo te tam longo trajectu gratis transvexero? *Men.* Meo nomine Mercurius tibi reddat, ut qui me tibi tradiderit. *Merc.* Bellè mecum agatur per Iovem, si nomine mortuorum mihi sit solvendum. *Ch.* Non omittam te. *Men.* Quin igitur vel hujus gratia perge navim trahere, quamquam quod non habeo, quinam accipias. *Ch.* At tu nesciebas quid tibi fuerit afferendum? *Men.* Equidem sciebam, verùm non habebam. Quid igitur? ideóne mihi non erat moriendum? *Ch.* Solus ergo gloriabere te gratis transvectum? *Men.* Haud gratis, ô præclare: siquidem sentinam exhausi, & remum arripui, & vectorum omnium unus non ejulavi. *Ch.* Ista nihil ad naulum: obolum reddas oportet, neque enim fas est secus fieri. *Men.* Proinde me rursus in vitam revche. *Ch.* Bellè dicis ut pro eo plagas ab Æaco accipiam. *Men.* Ergo molestus ne sis. *Ch.* Ostende quid habeas in pera. *Men.* Lupinum si velis, & Hecatæ cœnam.

τὸ δεῖπνον. Χα. πόθεν τοῦτον ἡμῖν ὦ Ἑρμῆ τὸν κύνα ἤγαγες; οἷα δὲ καὶ ἐλάλει πρὸς τὸν πλοῦν, τῶν ἐπιβατῶν ἁπάντων καταγελῶν, καὶ ἐπισκώπτων, καὶ μόνος ἄδων, αἰμυλίζοντα ἐκείνων. Ερ. ἀγνοεῖς ὦ Χάρων ὁποῖον ἄνδρα διεπόρθμευσας; ἀλλ' ἄγαν ἀκριβῶς, κἀδεὲς αὐτῷ μέλει. Ἔστι ἐνταῦθα Μένιππος. Χα. καὶ μὲν δὴ ἄν σε λάβω ποτέ; Με. ἂν λάβῃς ὦ βέλτιστε, δὶς ἂν ἀποθάνοις.

nam. *Ch.* Vnde nobis hunc canem adduxisti Mercurii? tum qualia garriebat inter navigandum? vectores omnes irridens, & dicteriis incessens, unusque cantillans, illis plorantibus. *Merc.* Nescis Charon qualem virum transvexeris. plane liberum, cuique nihil omnino sit curæ. Hic est Menippus. *Ch.* Atqui si unquam posthac te recepero. *Men.* Si receperis ô præclare: bis quidem recipere non possis.

ΠΛΟΥΤΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΠΡΩΤΕΣΙΛΑΟΥ.

ΠΛΟΥΤΩΝ.

Ὦ Δέσποτα, καὶ βασιλεῦ, καὶ ἡμέτερε Ζεῦ, καὶ σὺ Δήμητερ μεγάλη, μὴ ὑπερίδητε δέησιν ἐρωτικήν. Πλ. σὺ δὲ τίνος δὴ παρ' ἡμῶν; ἢ τίς ὢν τυγχάνεις; Πρω. εἰμὶ μὲν Πρωτεσίλαος ὁ Ἰφίκλου, Φυλάκιος, συστρατιώτης τῶν Ἀχαιῶν, καὶ πρῶτος ἀποθανὼν τῶν ἐπ' Ἴλιον. δέομαι δὲ ἀφεθῆναί με ὡς ὀλίγον, ἀναβιώσαντα πάλιν. Πλ. τοῦτον μὲν τὸν ἔρωτα ὦ Πρωτεσίλαε, πάντες ἀποθνήσκουσι. πλὴν ὀλίγοι ὧν αὐτῶν τύχῃ. Πρω. ἀλλ' ὦ δέσποτα ζῆν Ἀΐδηνδε ἐρῶ ἔγωγε, ἢ γυναικὸς ἔρᾳ, ἣν νεόγαμον ἔτι οὖσαν ἐλάμπρυνα καταλιπών, οὐχόμενος ἀποπλέων. εἶτα ὁ κατὰ δαίμονα τὴν ἀποδασμὸν ἀπέθανον ὑπὸ τοῦ Ἕκτορος. ὁ δὲ ἔρως ἡ γυναικὸς, ὁ μετρίως λάσιός με ὢν δίκαιος. καὶ βάλοιμι κἂν ὡς ὀλίγον ὀφθῆναι αὖθις, καταβᾶσαν πάλιν. Πλ. σὺν ἴσως ὦ Πρωτεσίλαε τὸ Λήθης ὕδωρ;

PLVTONIS ET PROTESILAI.

PLVTO.

O Domine, ô rex, ô noster Iupiter, & tu Cereris filia, ne despiciatis preces amatorias. *Pl.* Tu verò quid precaris à nobis? aut quis denique es? *Prot.* Equidem sum Protesilaus Iphicli filius, Phylacensis, commilito Græcorum, qui primus eorum qui ad Ilium profecti sunt, occisus fui. Precor autem ut dimissus hinc, modicum temporis reviviscam. *Pl.* Hunc amorem, Protesilaë, omnes mortui amant: sed nullus tamen ipsorum potitur eo. *Prot.* At non vitæ, sed uxoris amore teneor, quam nuper ductam domi reliqui, ad bellum navigando profectus. Deinde infelix, in egressu navium, ab Hectore occisus sum. Itaque conjugis amor, non mediocriter me torquet, Domine: voloque, si vel paululum ab ipsa conspectus fuero, rursum huc descendere. *Pl.* Non bibisti, Protesilae, Lethæam aquam?

Πρω. ἦ μάλα ἂ δέσποτα. νῦ ἔχ πρᾶγμα ὑπέργκον ἰών. Πλυ. ὑκῶν ἐθέμενον. ἀφίξεται γδ ἐκείνη ποτέ, ἀλλὰ σὺ ἀπελθὲ δηῦρό. Πρω. ἀλλ' ἐ φέρω τὴν Ἀλκηστιν ἐ Πλούτων. ἠρώθης ἔ καὶ αὐτὸς ἤδη, ἔ οἶσθα οἷον τὸ ἐρᾶν ἐστι. Πλυ. εἶπε τί σι ὀνήσῃ μίαν ἡμέρην ἀνακαινᾶναι, μετ' ὀλίγον τὰ αὐτὰ ὀλυρόμενος; Πρω. οἴμοι πίστιν κἀκείνῳ ἀκηλλάθαι παρ' ὑμῶν. ὥστε αὖθ' ἑὸς, δύο νεκρὰς λήψῃ μετ' ὀλίγον. Πλυ. εἰ γὰρ μὴ γένοιτο ταῦτα. ἀ ἔ ἐλπίζω πάσχειν. Πρω. ἀναμενῶ σε ἐ Πλούτων. Ὀρφεῖ γδ δὶ αὐτὴν ταύτην τὴν αἰτίαν τὴν Εὐρυδίκην παρέδοτε, [1] καὶ τὴν ὁμογλῶτ μὲ Ἄλκηστιν παρεπέμψατε Ἡρακλεῖ χαριζόμενοι. Πλυ. ἦλπισις ἔ ἅτε κρανίον γυμνὸν ὂν, καὶ ἄμορφον, τῇ καλῇ σε ἐκείνῃ νύμφῃ φανεῖναι; πῶς δὲ κἀκείνη σωθσόψεταί σε, εἰδὲ Δίφνωνα ὀπαδόν; φοβήσεται γδ δ οἶδα, καὶ φεύξεταί σε. καὶ μᾶλλον ἴσῃ τοσαῦτα εἶδε ἀπελήλυθώς. Περ. ἀκῶν ὦ ἄνερ, σὺ καὶ τᾶτ' ἴασαι, καὶ τ' Ἑρμῆν κάλεσον, ἐπειδὰν σὺ τῇ φωτὶ ᾖδη ὁ Πρωτεσίλαος ᾖ, κομιζόμενον σὺν

Prot. Etiam Domine: sed hæc res prævaluit pondere. *Pl.* Igitur expecta: adveniet enim & illa quandoque, neque nunc quicquam opus erit ut ascendas iterum. *Prot.* Sed moram hanc Pluto, ferre nequeo. Amasti autem tu quoque aliquando, ac nosti, quales res, Amor sit. *Pl.* Ecquid adeò juvabit te unum diem revivisce re, deinde autem eadem hæc paulò post lugere? *Prot.* Spero me etiam illam adducturum, ut huc ad vos sequatur me: quare pro uno mortuo, paulò post duos recipies. *Pl.* Haud fas est ista fieri: nec u quam simile quid factum est. *Prot.* At ego in memoriam revocabo tibi Pluto. Nam Orpheo ob ipsam hanc causam Eurydicen uxorem reddidistis, & cognatam meam Alcestin emisistis, Herculi gratificantes. *Pl.* Optaris autem cum ista nuda atque deformi calvaria, formosæ illi sponsæ tuæ in conspectum venire? Quo pacto autem illa etiam aspiciat te, quæ ne dignoscere quidem ampliùs te poterit? Terrebitur enim sat scio, teque fugiet: & frustra tantum iter remensus eris. *Prot.* Proinde mi vir, huic rei remedium adhibe: ac Mercurium jube, ut postquam ad lucem pervenerit Protesilaus, contactum virga, mox

1 Καὶ τὴν ὁμογλῶτ μὲ Ἄλκηστιν παρεπέμψατε] Si velis scire, lector, in quo gradu consanguinitatis fuerint Protesilaus & Alcestis, en tibi stemma ex Apollodoro, Didymo, Pindari Scholiaste, Plutarcho, Pausania & aliis.

Æolus.

Cretheus	Deioneus
Pelias	Phylacus
Alcestis	Iphiclus
	Protesilaus. *Palm.*

1 Ἐπὶ-

τῇ ῥάβδῳ, νεανίαν ἄρτι ἡλικίαν ἀπεργάσασθαι αὐτὸν, οἵῳ ἦν ἐπὶ τὸ πρῶτον. Πλ. ἐπὶ Περσεφόνην νυμφίον ἀπαγαγὼν τοῦτον αὖθις, πόησον νυμφίον. σὺ δὲ μίμνησο, μίαν λαβὼν ἡμέραν.

mox in adolescentem formosum convertat eum, qualis erat cùm è sponsæ thalamo prodiret. *Pl.* Quoniam & Proserpinæ hoc videtur, hunc ad superos rursus perductum, Mercuri, sponsum facito. Tu verò memineris unicum diem tibi esse permissum.

ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ, ΚΑΙ ΜΑΥΣΩΛΟΥ.

ΔΙΟΓΕΝΗΣ.

Ὦ Κὰρ, ἐπὶ τίνι μέγα φρονεῖς, καὶ πάντων ἡμῶν σοῦ προκρίνεις ἀξιοῖς; Μαυ. καὶ ἐπὶ τῇ βασιλείᾳ μὲν ὦ σινωπεῦ, ὃς ἐβασίλευσα Καρίας μὲν ἁπάσης, ἦρξα δὲ καὶ Λυδῶν ἐνίων. καὶ νήσους δὲ πάσας ὑπηγαγόμην, καὶ ἄχρι Μιλήτου ἐπέβην, τὰ πολλὰ τῆς Ἰωνίας καταστρεφόμενος. καὶ καλὸς ἦν, καὶ μέγας, καὶ οὐ πολέμοις κεκρατημένος. τὸ δὲ μέγιστον, ὅτι οὐ Ἁλικαρνασσεῖ μνῆμα πεποίηται μέγιστον ἔχω ἐπικείμενον, ἡλίκον οὐκ ἄλλος νεκρός, ἀλλ' οὐδὲ ὅπως ἐς κάλλος ἐξησκημένον, ἅπαν, καὶ ἀνθρῶν, ἐς τὸ ἀκριβέστατον εἰκασμένον λίθου δὲ καλλίστου, οἷον οὐδὲ νεὼν ἂν ῥᾳδίως. ἃ δοκῶ σοι δικαίως ἐπὶ τούτοις μέγα φρονεῖν; Διο. ἐπὶ τῇ βασιλείᾳ φῄς, καὶ τῷ κάλλει, καὶ τῷ βάρει τοῦ τάφου; Μα. νὴ Δί' ἐπὶ τούτοις. Δι. ἀλλ' ὦ καλὲ Μαύσωλε, ὅτι μὲ ἰχνὺς ἔτι σοι ὑπολείπεται, ὅτι ἡ μορφὴ πάρεστιν. εἰ γὰρ καὶ ὀλίγου δεῖ δικαίαν σύμμορφίας πρὸς, σοὶ ἔχω εἰπεῖν τίνος ἕνεκα τὸ σὸν κρανίον προκρίνεται ἂν ἐμοῦ. φα-

DIOGENIS ET MAVSOLI.

DIOGENES.

Ecce tu Car, quare es insolens? teque dignum censes qui nobis omnibus anteponare? *Mau.* Primùm regni quidem nomine ô Sinopensis, quippe qui Cariæ universæ rex fuerim, & Lydiæ gentibus aliquot imperaverim: tum & insulas nonnullas subegerim, Miletum usque pervenerim, plerisque Ioniæ partibus vastatis. Adhæc formosus eram ac procerus, & in rebus bellicis prævalidus. Postremò, quod omnium est maximum, in Halicarnasso monumentum erectum habeo, singulari magnitudine, quantum nemo alius defunctorum, neque pari pulchritudine conditum possidet, viris & equis pulcherrimo ex saxo, ad vivam formam absolutissimo artificio expressis: quale fanum nemo facilè inveniat. Num injuria tibi videor has ob res efferri? *Diog.* Ob imperium ais, ob formam, & sepulchri molem. *Mau.* Per Iovem, ob hæc inquam. *Diog.* Atqui formose Mausole, neque viris illæ neque forma tibi amplius adest: adeò ut siquem formæ arbitrum elegerimus, dicere nequeam, quamobrem ab illo tua calvaria meæ præferatur,

λακρὺ γὰρ ἄμφω, καὶ γυμνά. καὶ τοὺς ὀδόντας ὁμοίως σοφαινόμεθα, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀφῃρημένοι, καὶ τὰς ῥῖνας λαπτισμένοι. ὁ δὲ τάφος, καὶ οἱ πολυτελεῖς οὗτοι λίθοι, Ἁλικαρνασσεῦσι μὲν ἴσως εἰσὶν ἐπιδεικνυσθαι, καὶ φιλοτιμεῖσθαι πρὸς τοὺς ξένους, ὡς δή τι μέγα οἰκοδόμημα αὐτοῖς ἐστι. σὺ δὲ ὦ βέλτιστε, οὐχ ὁρῶ ὅ, τι λαλαύσεις αὐτῷ, πλὴν εἰ μὴ τοῦτο φῂς, ὅτι μᾶλλον ἡμῶν ἀχθοφορεῖς ὑπὸ τηλικούτοις λίθοις πιεζόμενος. Μαυ. ἀνίαι γὰρ ὦν μοι οὗτοι πάντα. καὶ ἐπίσταμαι ἔγωγε Μαύσωλον, καὶ Διογένην. Δι. οὐκ ἐπίστασαι ὦ γενναιότατε. ὦ χαῖρε. Μαύσωλος μὲν οἰμώξεται, μεμνημένος τῶν ἐν τῇ γῇ, ὧν οἷς ἐδεδαίμονεν ἦν. Διογένης δὲ καταγελάσεται αὐτοῦ. καὶ τάφου ὁ μὲν, ὃν Ἁλικαρνασσεὺς ἔκτισε ἑαυτῷ ὑπὸ Ἀρτεμισίας τῆς γυναικὸς, καὶ ἀδελφῆς, κατασκευασθήσεται. ὁ Διογένης δὲ, ὃ μὲν σῶμα, εἰ καί τινα τάφον ἔχει, οὐκ οἶδεν. οὐδὲ γὰρ ἔμελεν αὐτῷ τούτου. λόγον δὲ τοῖς ἀρίστοις ἔθετο αὐτοῦ καταλελοιπέναι, ἀνδρὸς βίον βεβιωκότος ὑψηλότερον, ὃν Κάρες ἀνδραποδιεῖται ἂν σοῦ μνήματος, καὶ ἐν βεβαιοτέρῳ χωρίῳ κατασκευασθήσεται.

ambæ enim calvæ sunt & nudæ, & dentes pariter ostendimus, atque oculis orbati sumus, similique naribus deformati. Cæterum sepulchrum & sumptuosa illa saxa, Halicarnassei forsitan jactare licebit, & hospitibus gloriæ causa ostentare, tanquam qui magnificam apud se structuram habeant. Verùm quid hinc commoditatis ad te redeat, vir egregie nequaquam video, nisi forsan illud commodum vocas, quòd plus oneris atque nos sustines, sub tam ingentibus saxis pressus. *Maus.* Ita-ne nihil illa mihi cunducunt omnia? planeque pares erunt Mausolus ac Diogenes? *Diog.* Minimè pares, generosissime: minimè inquam. Nam Mausolus ingemiscet, quoties earum rerum meminerit, ob quas beatum esse se in terris existimabat: Diogenes verò irridebit ipsum. Atque hic quidem, sepulchrum sibi Halicarnassi ab uxore Artemisia, & sorore paratum memorabit: Diogenes verò, de suo corpore ne id quidem novit an habeat sepulchrum: neque enim erat id ipsi curæ. Verùm apud viros excellentissimos sui famam reliquit, ut qui vitam exegerit viro dignam: tuo monumento, Carum abjectissime, celsiorem, ac tutiore in loco substructam.

NI-

ΝΙΡΕΩΣ, ΘΕΡΣΙΤΟΥ, ΚΑΙ ΜΕΝΙΠΠΟΥ.

ΝΙΡΕΥΣ.

Ἰδοὺ δὴ Μένιππος ὑπὸ δικαστῶν, πότερος εὐμορφότερός ἐστιν. εἰπὲ ὦ Μένιππε, τί χρὴ ποιῆσαι σοι δικάσαντας; Με. τίνες ἢ χρὴ εἶναι τοὺς κρινοῦντας οἴμαι; χρὴ γὰρ τοῦτο εἰδέναι. Νι. Νιρεύς, καὶ Θερσίτης. Με. πότερος ὁ Νιρεύς, καὶ πότερος ὁ Θερσίτης; οὐδέπω γὰρ τοῦτο δῆλον. Θερ. ἐγὼ μὲν ἤδη τοῦτ' ἔχω, ὅτι ὅμοιός εἰμί σοι, καὶ οὐδὲν πλείω τῶν Ἀφροδίτης, ἀλλήλοιν ἐσμέν· ὁ τροχὸς ἐκεῖνος ὁ τριβλὲς ἐκτήσατο, ἀπάντων εὐμορφότατον ἀποφήνας. ἀλλ' ὁ φοξὸς ἐγὼ, καὶ ψιθυρὸς, οὐδὲν χείρων ἐφάνλω τῷ δικαστῇ. ὅρα δὲ σοι ὦ Μένιππε ἴσως τινὰ καὶ εὐμορφότερον ἀγῇ. Νι. ἐμὲ γὰρ τὴν Ἀγλαΐαν, καὶ Χάροπος, ὃς κράτιστος ἀπῆλθε ὑπὸ Ἴλιον ἅλλων. Με. ἀλλ' ὀλίγῳ κατὰ γῆν ὡς οἴμαι κράτιστος ἦλθες, ἀλλὰ τὰ μὲν ὀστᾶ, ὅμοια. τὸ δὲ κρανίον, τοῦτο μόνον ἄρα Ἀχιλλέως ἀπὸ τῶν Θερσίτου κρανίῳ, ὅτι εὐθρυπτον τὸ σόν. ἀλαπαδνὸν γάρ αὐτὸ, καὶ οὐκ ἀνδρῶδες ἔχεις. Νι. καὶ μὲν ἐμοῦ Θερσιτοειδέστερον ἐγὼ ὁπότε σπουδαστέον τοῖς Ἀχαιοῖς. Με. ἀνείρηταί μοι λέγεις. ἐγὼ δὲ ἃ βλέπω, καὶ νῦν ἔχεις. ἐκεῖνα δὲ, οἱ τάφοι ἴσασιν. Νι. ἐκὼν ἐγὼ σύκαῦν εὐμορφότερός εἰμι ὦ Μένιππε; Με. ὕπαλλε εὐμορφότερε. ἰσοπλία γάρ ἐσθ' ὧδε. καὶ ὅμοιοι ἅπαντες. Θερ. ἐμοὶ μὲν καὶ τοῦτο ἱκανόν.

NIREVS.

Ecce profectò Menippus hic judicabit uter noſtrûm ſit formoſior. Dic Menippe, annon tibi videor forma præſtantior? *Men.* At priùs quinam eſtis? nam hoc opinor ſcito eſt opus. *Nir.* Nireus & Therſites. *Men.* Vter Nireus, uter Therſites? nondum enim hoc satis liquet. *Th.* Iam unum hoc obtineo quòd tibi ſum ſimilis, neque tantopere me præcellis, quantopere te cæcus ille Homerus extulit, omnium formoſiſſimum appellans: verùm ille ego faſtigiato vertice, & glabro, nihilo te deterior viſus ſum judici. Iam verò tempus eſt Menippe ut pronuncies utrum altero formoſiorem putes. *Nir.* Nimirum me Aglaia & Charope prognatum, qui pulcherrimus Ilium veni. *Men.* Atqui non item ſub terram, ut puto, pulcherrimus veniſti: verùm oſſa tua aliis ſunt ſimilia. Porrò calvaria hoc uno inſigni à Therſite calvaria dignoſci poſſit, quòd tua delicata eſt: molliculam enim ac neutiquam virilem hanc habes. *Nir.* Attamen Homerum percontare, qua ſpecie tum fuerim, cùm inter Græcorum copias militarem. *Men.* Somnia mihi narras: ea verò quæ nunc habes ego ſpecto: cæterùm illa norunt, qui id temporis vivebant. *Nir.* Quid igitur tandem? annon hic formoſior ego ſum Menippe. *Men.* Neque tu, neque alius eſt formoſus hoc in loco: ſiquidem apud inferos eſt æqualitas, ſimileſque ſunt omnes. *Th.* Mihi quidem vel hoc ſat eſt.

ΜΕΝΙΠΠΟΥ, ΚΑΙ ΧΕΙΡΩΝΟΣ.

MENIPPI ET CHIRONIS.

ΜΕΝΙΠΠΟΣ.

Ἤκουσα ὦ Χείρων, ὡς θεὸς ὢν, ἐπιθυμήσειας ἀποθανεῖν. Χει. ἀληθῆ ταῦτ' ἤκουσας ὦ Μένιππε. καὶ τί θαυμαστὸν ὡς ὁρᾷς, ἀθάνατος εἶναι δυνάμενον. Με. πῶς δὲ σε ἥρως ἂν θανάτου ἔχειν, ἀνεραστον τοῖς πολλοῖς πρήγματος; Χει. ἐρῶ σοι, εἰ σὺ σοῦ ἀσμένως ἔσται. σὺν νῷ ἐπὶ ἡδὺ ἀπολαύειν τῆς ἀθανασίας. Με. οὐχ ἡδὺ νῷ, ξύνεσσι ὁρᾶν τὸ φῶς; Χει. οὐκ ὦ Μένιππε. τὸ γὰρ ὄντι, ἕνεκα ποικίλον τί καὶ οὐχ ἁπλῶς ἡγεῦμαι εἶναι. ἐγὼ γὰρ ζῶν ἀεὶ, καὶ ἀπολαύων τῶν ὁμοίων, ἡλίου, φωτὸς, τροφῆς. αἱ ὥραι γὰρ αἱ αὐταὶ, καὶ τὰ γιγνόμενα ἅπαντα ἐξῆς ἴσασιν, ὥσπερ ἀκολουθίαν τινὰ πατρῳαν. συνέπλησθην γὰρ αὐτῶν. εἰ γὰρ σὺ τῷ αὐτῷ ἀεὶ, ἀλλὰ καὶ σοὶ τῷ μετειχεῖν ἄλλος, τὸ τερπνὸν ἦν. Με. εὖ λέγεις ὦ Χείρων. τὰ δὲ ἄδη ἢ πῶς φέρεις, ἀφ' ὧν ἀπεστέρησαι αὐτὰ ἡμεῖς; Χει. σὺν ἀνδρὶ ὦ Μένιππε. τὸ γὰρ ἐστιμία, πάνυ δημοτικὸν, καὶ τὸ πρᾶγμα εἰδὼς ἔχει τὸ ἀληθὲς ὡς ἔστι φωτὶ εἶναι, ἢ σὺ σκότῳ. ἅπαξ τε, εἰδὲ διψῆν ἅσπερ ἄπαξ, ἔπι πιεῖν δεῖ, ἀλλ' ἀναπαύσεις τούτων ἀπείναι ἱσμέν. Με. ὅρα ὦ Χείρων μὴ ἀπεπίπτῃς σαυτοῦ, καὶ ἐς τὸ αὐτὸ σοι ὁ λόγος ἀφίξῃ. Χει. πῶς τοῦτο φῄς; Με. ὅτι εἰ ἐν τῷ βίῳ τὸ ὅμοιον ἀεὶ καὶ ταὐ-

MENIPPVS.

Equidem inaudivi Chiron, te, Deus cùm essies, mortem tamen optasse. *Ch.* Vera hæc sunt quæ audivisti Menippe: & mortuus sum, ut vides, cùm potuerim immortalis esse. *Men.* At quænam te mortis cupido tenuit, rei vulgo nimirum inamabilis? *Ch.* Dicam tibi viro non imprudenti. Non erat amplius mihi jucundum immortalitate frui. *Men.* Quid? an injucundum erat vivere & lucem tueri? *Ch.* Erat Menippe. Nam quod jucundum vocant, varium illud, & neutiquam simplex esse duco. Verùm ego cùm semper viverem, iisdemque fruerer, sole, luce, cibo: tum eædem horæ, & quæcunque in vita contingunt, ordine singula recurrerent, atque aliis alia per vices succederent, eorum cepit me satietas. Neque enim in eo voluptas est sita, si semper iisdem fruare, sed si omnino permutes. *Men.* Probè loqueris Chiron. Verùm quo animo fers ea quæ apud inferos habes, postea quam ad hæc tanquam ad potiora te contulisti? *Ch.* Non injucundo Menippe: siquidem æqualitas res est prorsum popularis; nihilque interest, utrum in luce quis agat, an in tenebris: præterea neque sitiendum est nobis, quemadmodum apud superos, neque esuriendum: sed ejusmodi rerum omnium indigentia vacamus. *Men.* Vide Chiron, ne tibi contradicas, & eodem tibi recidat oratio. *Ch.* Quamobrem istuc ais? *Men.* Quoniam si illud tibi fastidio fuit, quòd in vita semper

σὺν ἐμοὶ σοὶ ὁμοίως ἔσται πορεύεσθαι, ἢ σὺ τοιοῦτος ὢν ὅμοιον ὄνος, ὥσπερ ἐμοὶ ὁμοίως ὢν ἡδίστῳ, καὶ δεῖσθαι μεταβολῆς τινος ζητεῖν τινα. καὶ τὸ πῶς ἐς ἄλλον βίον, ὅταν οἷόν τε ᾖ ἀδύνατον. Χει. τί οὖν ἂν πάθοι τις ὦ Μένιππε; Με. ὅταν οἷόν τε ᾖ, καὶ φασὶ, σωφρονεῖν ὄντα, ἀρέσκεσθαι, καὶ ἀγαπᾶν τοῖς παροῦσι, καὶ μηδὲν αὐτῶν ἀφόρητον οἴεσθαι.

per iisdem similibusque rebus utendum erat, cùm hic itidem similia sint omnia, eodem modo tibi parient fastidium, & quærenda erit aliqua status commutatio, atque hinc aliam in vitam migrandum, id quod arbitror fieri non posse. *Cb.* Quid igitur faciendum *Menippe*? *Men.* Illud nimirum, ut cùm sis sapiens, quemadmodum opinor, & vulgò prædicant, præsentibus rebus sis contentus, bonique consulas quod adest, nec quicquam in his esse putes, quod ferri non queat.

ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ, ΑΝΤΙΣΘΕΝΟΥΣ, ΚΑΙ ΚΡΑΤΗΤΟΣ.

DIOGENIS, ANTISTHENIS, ET CRATETIS.

ΔΙΟΓΕΝΗΣ.

Ἀντίδοτος, καὶ Κράτης, χολλὼ ἄγομεν. ὥστε πόσον ἄπιμεν εἰς τὸν Ἅιδου ἐπισκεψόμεθα, ὁπόσοι τε καὶ ὁποῖοί τινες εἰσι, καὶ τί ἕκαστος αὐτῶν ποιεῖ; Α. ἀπιόντες ὦ Διόγνητε. καὶ δὴ ὡς τὸ γέλοιον ἐκεῖνο ἡδὺ γνώσεσθε, τοὺς μὲν δακρύοντας αὐτῶν ὁρᾶν, τοὺς δὲ ἱκετεύοντας ἀφιέναι. εἰσὶν δέ, οἳ μόλις καταίνουσι, καὶ ἐπὶ πρόχειρον ὀδόντα τὸν Ἑρμοῦ, ὅμως ἀναβαίνουσι, καὶ ὑπτίους ἀντερείδοντες, οὐδὲν δέον. Κρα. ἐγὼ γοῦν καὶ διηγήσομαι ὑμῖν ἃ εἶδον ὁπότε κατῆειν κἀγὼ τὴν ὁδόν. Διο. διήγησαι ὦ Κράτης. ἴσως γάρ τινα παγγέλοια ἐρεῖν. Κρα. καὶ ἄλλοι μὲν πολλοὶ συγκατέβαινον ὑμῶν, οὓς αὐτοῖς οἶ ἐπίσημοι, Ἰσμηνόδωρός τε ὁ πλούσιος, ὁ νομάρχης, καὶ Ἀρσάκης ὁ Μηδίας ὑπαρχος, καὶ Ὀροίτης ὁ Ἀρμένιος.

DIOGENES.

Ejcium nunc agimus Antisthenes, & tu Crates. Quare, cur ambulatum non imus ad Orci fauces, ut ibi videamus quinam sint qui descendunt, & quid quisque eorum agat? *Ant.* Ramus Diogenes, Etenim spectaculum hoc jucundum fuerit videre ut ipsorum alii lachrymantur, alii supplicant ut dimittantur: nonnulli etiam ægrè descendunt, & cervicem impellente Mercurio, tamen reluctantur, & nulla necessitate resupini obnituntur. *Cr.* Ego verò etiam exponam vobis quæ in via vidi cùm huc descenderem. *Dieg.* Expone Crates, videris enim quædam risu omnino digna dicturus esse. *Cr.* Cùm alii multi nobiscum descendebant, tum inter ipsos insignes, Isimenodorus ille dives ex nostris, & Arsaces Medorum præfectus, & Oroetes Armenius. Isme-

ὁ μὲν δὴ Ἰσμηνόδωρος, ἐπιφόνῳ δὲ ὑπὸ λῃστῶν ἁλόντι τὸν Κιθαιρῶνα, ἐς Ἐλευσῖνα ἴμεν βαδίζων, ἤστενέ τε, καὶ τὸ σῶμα ἐν τοῖν χεροῖν ἔφερε. καὶ τὰ παιδία τὰ νεογνά, ἃ κατελελοίπει, ἀνεκαλεῖτο, καὶ ἑωυτοῦ ἐπιμέμφετο τῇς τόλμης. ὡς δὲ Κιθαιρῶνα ὑπερβάλλων, καὶ τὰ ἔρημα τῆς Ἐλευθερῶς χωρία παρίεμεν ὄντα ὑπὸ τοῦ πολέμου, διοδεύων, δύο μούνους οἰκέτας [1] ἐπήγετο. καὶ τοῦτο, φιάλας πέντε χρυσᾶς, καὶ [2] κυμβία τέτταρα μοῦνα ἑωυτῷ ἔχων. ὁ δὲ Ἀρσάκης, γηραιὸς γὰρ ἤδη, καὶ τὴν δίφρον ἀτιμοτέρῃ ὄψιν ἐς τὸ βαρβαρικὸν, ἤχθετο, καὶ ἀκανάκτῳ πηδᾷ βαδίζων, ἐξίει τὸν ἵππον αὐτῷ ἑπόμενον. καὶ γὰρ ὁ ἵππος αὐτῷ συνεπεθήκατο, μιᾷ πληγῇ ἀμφοτέροις λαβὼν ἐν Θρᾳκός τῳ πλάσῃ, ἐν τῇ ἐπὶ τῷ Ἀράξῃ ἑωθὸς ἐκκεκεντημένος. ὁ μὲν γὰρ Ἀρσάκης ἐπίλασιν, ὡς διηγεῖτο, πολὺ τῶν ἄλλων προὐπεξορμήσας. ὑποστὰς δὲ ὁ θρᾷξ, τῇ πέλτῃ μὲν ὑπεδύς, λόγχην τὸν Ἀρσάκην κοντόν. ὡς δὲ ὑποθεὶς τὴν σάρισσαν, αὐτόν τε λαβὼν ἔρριψε, καὶ τὸν ἵππον. Αν. πῶς οἷόν τε ὦ Κράτης, μιᾷ πληγῇ τοῦτο γενέσθαι; Κρ. ῥᾷστα ὦ Ἀντίσθενες. ὁ μὲν γὰρ ἐπίλασιν, εἰκῇ σπεύσαντά τινα κοντὸν ἐκφεύξας ἐκ τοῦ παραλόγου· ὁ δὲ θρᾷξ ὑπειδὴ τῇ πέλτῃ ἀπεκρούσατο τὴν ἐκφορὰν, καὶ παρῆλθεν αὐτὸν ἡ ἀκωκὴ, ἐς γόνυ ὀκλάσας, δεξιᾷ τῇ σαρίσσῃ τὴν ἐπίλασιν, καὶ κατέκοψε τὸν ἵππον ὑπὸ στέρνον,

Ismenodorus igitur (occisus enim fuerat à latronibus circa Cithæronem, quando Eleusinem, ut arbitror, proficiscebatur) & gemebat, & vulnus in manibus habebat, tenellos liberos quos reliquerat identidem vocando, sibique ipsi ob audaciam succensendo: qui cùm Cithæronem transiret, ac loca illa circa Eleutheras deserta, bellisque vastata peragraret, duos tantùm servos adduxisset, idque cùm phialas quinque aureas, & quatuor cymbia secum haberet. Arsaces autem (senior enim jam erat, & per lovem pro barbarico illo ritu facie non inhonesta) graviter ferebat, atque indignabatur, quòd pedibus incederet, sibique equum adduci volebat. Nam & equus unà cum eo mortuus erat, ambobus una plaga transfossis à Thrace quodam scutato, in eo prælio quod cum rege Cappadocum ad Araxem fluvium commissum fuerat. Nam Arsaces infesto cursu in hostem ferebatur, longè ante alios, ut ipse narrabat evectus. Thrax verò illum expectando subsistens, ac scutum obtendens, Arsacis hastam excussit: ipse autem submissa sarissa, ipsumque & equum transverberat. *Ant.* At Crates, quomodo hoc una plaga fieri potuit? *Cr.* Facillimè, Antisthenes. Hic enim viginticubitalem contum prætendens cursu ferebatur: Thrax verò, ubi pelta objecta plagam excussit, ipsumque cuspis præteriit, in genu procumbens, venientis impetum sarissa excipit, ac equum sub pectore vulnerat, qui præ fu-

1 Ἐπήγετο] Mss. ὑπήγετο. Bourd.

2 Κυμβία] Εἴδος σκεψιφαλαίου, πλοῖα. & στοιχεῖα, duas ultimas species habet Hesych. *Idem.*

1 Οἰκέ-

ὑπὸ θυμοῦ καὶ σφοδρότητος ἑαυτὸν ἀφῆκε φερόμενος. διελαύνοντι δὲ καὶ ὁ Ἀρσάκης ἐς τὰ βουβῶνα ἀφῆκε βέλος, ἄχρις ὑπὸ τῷ πυγόνι. ὁρᾷς οἷόν τι ἐγένετο; ἀ δὲ ἄνδρὸς, ἀλλὰ δὲ ἵππου μᾶλλον τὸ ἔργον. ἠγανάκτει δὲ ὅμως, ὁμότιμος ὢν τοῖς ἄλλοις, καὶ ἠξίου ἵππους κατιέναι. ὁ δὲ γε [1] Ὀρέστης, ὁ ἰδιώτης, ὡς πάνυ ἀπαλὸς τοὺς πόδας, ὡς δὴ ἐπὶ χαμαὶ, οὐχ ὅπως βαδίζειν ἠδύνατο. πάσχων δὴ αὐτὸ ἀπροόπτως Μῆδι πάντες, ἐπὶ λεπάδων τὴν ἵππων, ὥσπερ οἱ ἐπὶ τῶν ἀκανθῶν ἐπιβαίνοντες ἀνεγκλήτως, μόλις βαδίζουσιν. ὅστις ἐπεὶ κατέβαλεν ἑαυτὸν, ἐκεῖτο, καὶ ὑδρωπιᾷ μηχανῇ ἀνίστατο ἤθελεν, ὁ βίλτιος Ἑρμῆς ἁρπάσας αὐτὸν, ἐκόμισεν ἄχρι ὅτου τὸ πορθμεῖον. ἐγὼ δὲ ἐγέλων. *Ant.* καίγε δὲ ὅτι κατῆγον, ὡς ἀνέμιξα ἐμαυτὸν τοῖς ἄλλοις. ἀλλ' ἀφεὶς οἰμώζοντας αὐτοὺς, ἐπεσάμην ἐπὶ τὸ πορθμεῖον, ἐπικατέλαβον χώραν, ἧς ἂν ἐπιτηδείως πλεύσωμαι. ἔπλεον δὲ πλεῖν δὲ, οἱ μὲν ἰδιώτικόν τι, καὶ σκαφίδιον. ἐγὼ δὲ, μόλις ἐπιτρέπω σὺν αὐτοῖς. *Dio.* σὺ μὲν ὦ Κράτης, ὁ Ἀντισθένης, τοιοῦτον ἐπόχημα ξυνωδὸν ἐπόρου. ἐμοὶ δὲ, Βλεψίας τις ὁ δανειστὴς, ὁ [2] ἐκ Πειραιῶς, καὶ Λάμπις ὁ ἀκαρνὰν, ξυναγὼν ὢν, καὶ Δάμις ὁ πλούσιος ὁ ἐκ Κορίνθου, συνηντήσαν. ὁ μὲν Δάμις, ὑπὸ δὲ παιδὸς ἐκ φαρμάκων ἀπολωλώς. [3] ὁ δὲ Λάμπις, δι' ἔρωτα Μυρτίου τῆς ἑταιρικῆς ἀποφάξας ἑαυτὸν

furore ac vehementia curſus ſe ipſum tranſadegit. Tum etiam eadem haſta per inguina utrinque ad nates penetrante Arſaces tranſoditur. Vides quale hoc fuerit? non viri, ſed potiùs equi opus. Verumtamen indignabatur ille, quòd non ampliore quàm alii honore haberetur: volebatque eques huc deſcendere. Orœtes autem privatus quiſpiam erat, pedibus admodum mollis quippe qui neque humi ſtare, nedum incedere poterat. Medis autem omnibus hoc prorſum accidit, ut poſtquam ab equis deſcenderint, veluti qui ſuper ſpinas ingrediuntur, ſummis pedum digitis ægrè incedant. Quamobrem cùm humi ſponte proſtratus jaceret, neque ullo pacto reſurgere vellet, optimus Mercurius ſublatum ipſum ad cymbam uſque portavit: ego verò ridebam. *Ant.* Ego verò, quum huc deſcendebam neque me cæteris admiſcui, ſed relictis plorantibus illis, ad cymbam accurrendo, locum præoccupavi, quò commodiùs navigarem. Inter navigandum autem alii quidem flebant, alii verò nauſeabant. Ego autem inter ipſos ſedens valdè oblectabar. *Diog.* Tu quidem Crates, & tu Antiſthenes hujuſmodi comites incidiſtis. Mecum autem Blepſias ille fœnerator ex Piræo, & Lampis Acharnan mercenariorum militum ductor, & dives ille Corinthius Damis, ſimul deſcendebant. Quorum Damis, à puero veneno interemptus fuerat: Lampis ob Myrtii meretricis amorem, ſe

1 Ὀρέστης] Angl. Ἡγεμὼν. Bourd.

2 Ἐκ Πειραιῶς] Angl. Πίσης. Idem.

3 Ὁ δὲ Λάμπις δι' ἔρωτα Μυρτίου τῆς ἑταιρικῆς ἀποφάξας ἑαυτὸν] Scortum nomine hujus nominis in deliciis habuit Ptolemæus Philadelphus, ut narrat Athenæus lib. 13. Sed puto non fuiſſe eandem illam meretricem, quæ Lampi dii cauſa mortis fuit, ſi rationem temporum habuit hoc loco Lucianus, vel dicendum foret

βας, ἀποφάξας ἑαυτόν. ὁ δὲ Βλεψίας, λιμαῖ ἀπολεῖ ἐλέγετο ἀπεκλησίαν, καὶ ἐώκει ὠχρᾷ· εἰς ὑπερβολὴν, καὶ λεπτὸς εἰς τὸ ἀκριβέστατον φαινόμενος. ἐγὼ δὲ, καίπερ εἰδώς. ἀνεκρινον ὅτου τρόπου ἀποθανοῖ. εἶπε τῷ μὲν Δαμίδι αἰτιωμένῳ τὸν υἱὸν, οὐκ ἀδίκως μέντοι ἐπιτρίβεις ἔφη αὐτῷ, ὃς πάλαι ἔχων ἐμοῦ χίλια, καὶ τρυφῶν αὐτὸς συνεπεντακισχίλιος ὤν, ἑκτακαιδεκαέτη νεανίσκῳ τέτταρας ὀβολοὺς παρεῖχες. σὺ δὲ ἀκριβῶν, ἵστις γὲ καὶκεῖνος, καὶ κατηγόρεις τῇ Μυρτίῳ, τί αἰτιᾶ τὴν ἐρωμένην, σαυτὸν δὲ οὔ; ὃς τὰς μὲν πολεμίους οὐδὲ πώποτε ἔτεισας, ἀλλὰ φιλοκτήνους ὑμνίζῃ καὶ ἔτι ἄκαν. ὑπὸ δὲ τυφλοῦ καὶ παιδισκαρίου, καὶ δακρύων ἐπιπλάστων, καὶ στεναγμῶν, ἐάλως ὁ ἰχθυᾶς. ὁ μὲν δὴ Βλεψίας αὐτὸς, ἑαυτὸν κατηγορῶν φήσας, πολλοῦ τοῦ ἀνοίας, ὅτι χρήμασι ἐφύλαττε τοῖς μηδὲν προσήκουσι κληρονόμοις, εἰς ἀεὶ βιώσεσθαι μακρὸν νομίζων. τοῦτον ἔμοιγε δὴ τὸν τυχόντα πρᾶγμα παρέχοντα τὸ γένεσθαι. ἀλλ' ἤδη μὲ ἐπὶ τοῦ στόματος ἑστῶτα. ἀποβλέπειν χρὴ καὶ ἀποσκοπεῖν πόρρωθεν τοὺς ἀφικνουμένους. βαθεῖαι μοι, καὶ ποικίλοι, καὶ πάντες δακρύοντες, τοῦτον τὸν γεγωνῶν τύπτων, καὶ κλαίων. ἀλλὰ καὶ οἱ πάνυ γηραλέοντες, οὐδὲν ῥᾳστώνῃ. τί τοῦτο; ἆρα τὸ φίλτρον αὐτοὺς ἔχει δῆτα βίου; τοῦτον δὴ τὸν ὑπὲρ τοὺς jugularat. Blepsias fame miser periisse dicebatur, & adhuc supra modum pallidus, & exquisitissimè tenuis apparebat. Ego verò, quanquam id noram, interrogabam tamen quo pacto quisque mortuus esset. Ac Damidi quidem accusanti filium: non injusta, inquam, ab illo passus es, qui cùm talenta mille haberes coacervata, atque ipse in deliciis viveres annos nonaginta natus, adolescenti illi octodecim annos agenti quatuor tantùm obolos suppeditabas. Tu verò Acarnan (gemebat enim & ille ac devovebat Myrtium) quid amorem incusas, non te ipsum? qui hostes quidem nunquam perhorrueris, sed te ultro periculis offerendo, ante alios in prælium descenderis: à puella verò vulgari illa, fictisque lachrymis ac suspiriis generosus ille tu captus fueris. Nam Blepsias ipse, sese ob nimiam stultitiam accusabat, quod pecuniam hæredibus nulla necessitudine sibi conjunctis custodierit, stolidus ille ratus se perpetuò victurum esse. Cæterùm mihi non vulgarem voluptatem gementes isti præbuerunt. Sed jam ad fauces sumus. Aspicere nos oportet, & è longinquo contemplari advenientes. Papæ multi certè, & varii, omnesque lachrymantes, præter pueruloſ istos, & infantes. Sed & senio confecti lugent, quid illud est? num aliquo vitæ philtro tenentur? Hunc igitur decrepitum

foret Ptolemæum vetulis fuisse delectatum. Nam commorientem Lampidi illi Diogenem facit Lucianus, qui simul ad inferos descendebant: Diogenes autem, ut ait Laërtius ex Demetrio in Homonymis, eodem tempore mortuus est, quo Alexander, hoc est, Olympiade 114. Philadelphus vero regnare cœpit circa Olympiadem 123. Computa & invenies non potuisse Myrtium illam Lampidis minorem fuisse annis 50 regnante Philadelpho. *Palm.*

1 Ὀκτωκαιδεκαέτη] *Inveni illi octoaecim annos nato.* Bourd.

1 Mi-

πέργαμον ἔρεσθαι βέλομαι. δακρύεις τηλικοῦτος ἀπηλιών; τί ἀγανακτεῖς ὦ βέλτιστε, καὶ τοῦτο, χέρσον ἀφιγμένος; ἦτοι βασιλεὺς ἦσθα; Πτω. οὐδαμῶς. Διο. ἀλλὰ σατράπης; Πτω. οὐδὲ τοῦτο. Διο. ἆρα οὖν ἐπλούτεις, εἴπερ ἀπὸ σοῦ τὸ πολλὴν τρυφὴν ἀπολιπόντα πενθέναι; Πτω. οὐδὲν τοιοῦτον. ἀλλ' ἔτη μὲν ἐγεγόνειν ἀμφὶ τὰ ἐνενήκοντα. βίον δ' ἄπορον ἀπὸ κολάμου καὶ ὀρμιᾶς ἐλκον ἐς ὑπερβολὴν πτωχὸς ὢν, ἄτεκνός τε, καὶ ἀθυμότατα χωλὸς, καὶ ἀμυδρὸν βλέπων. Διο. εἶτα τοιοῦτος ὢν ζῆν ἤθελες; Πτω. ναί. Ἡδὺ γὰρ ἦν τὸ φῶς, καὶ τὸ πενθεῖσθαι, δεινὸν, καὶ φοβερόν. Διο. ἀθλιώτερος ὦ γέρον, καὶ μισογηρικώτερος τοῦ γεροντος. καὶ τοῦτο, ἡλικιώτης ὢν τῷ πορθμίῳ. τί δ' ἂν τις λέγοι τοὺς νέους, ὁπόταν οἱ τηλικοῦτοι φιλόζωοι ὦσιν; ὡς ἐχρῆν διώκειν τὸ θανεῖν, ὡς τοῦ γήρως κακῶν φάρμακον. ἀλλ' ἀπίωμεν, μὴ καί τις ἡμᾶς ὑπίδῃ ὡς λυμαινομένους βελτίοσιν, ὁρῶν περὶ θύραις ὄντας.

tum interrogare lubet. Quid ploras, optime, idque cùm ſenex adveneris? an rex eras? *Mend.* Haudquaquam. *Diog.* An verò ſatrapa? *Mend.* Neque illud. *Diog.* An igitur dives fuiſti: ideoque ægrè tibi eſt mortem obiiſſe relictis multis deliciis? *Mend.* Nihil tale: ſed annos circiter nonaginta natus fui, vitam autem inopem egi, arundine & linea victum quæritans, ſummopere egenus, & liberis carens, præterea claudus, hebetique viſu. *Diog.* Et vivere cupiebas, talis cùm eſſes? *Mend.* Etiam. Dulcis enim erat lux, mori autem grave & horrendum. *Diog.* Deliras ô ſenex, & te adverſus neceſſitatem juveniliter geris, idque cùm huic portitori ſis coævus. Proinde quid jam de adoleſcentibus dicamus, quando decrepiti iſti tantopere vivere cupiunt? quos mortem ſectari decebat, tanquam remedium eorum malorum quæ ſecum fert ſenectus. Sed abeamus, nequis & nos ſuſpicetur fugam moliri, quum nos hic circa fauces oberrare viderit.

ΜΕΝΙΠΠΟΥ, ΚΑΙ ΤΕΙΡΕΣΙΟΥ.

ΜΕΝΙΠΠΟΣ.

Ὦ περιφανεστάτη Τειρεσία, εἰ μὲν καὶ τυφλὸς εἶ, ῥᾴδιον ἐπιγνῶναι ἡμῖν. ἄπιστον γὰρ ἡμῖν ὅμμασι τὰ ὄμματα κενά. [1] μόνον δ' αἰ χῶραι σοῦτοι. τὰ δ' ἄλλα, οἷος τ' ἂν εἰκῆν ἔχοις, τίς ὁ Φινεὺς ἦν, ἢ τίς

MENIPPI ET TIRESIÆ.

MENIPPVS.

An verò & cæcus ſis, Tireſia, non amplius cognitu facile eſt. Nobis enim cunctis æquè vacui ſunt oculi, ac ſolæ illorum ſedes relictæ. Cæterùm neque amplius dicere poſſis, quis Phineus fuerit, aut quis Lyn-

1 Μόνον δ' αἰ] Mſ. καὶ μόναι χῶραι. Bourd.

5 Καὶ

ὁ Λυγκεύς. ὅτι μὲν τοι μάλις ἦθα, καὶ ὅτι ἀμφότερα ἐγὼ μάθον, ἀνὴρ καὶ γυνή, τὰ ποιητῶν ἀκούσας οἶδα. ὡς τί οὖν τοιαῦτ' εἰπέ μοι, ὁποτέρου ἔπεισθῆς ἡδίονος τὸν βίον, ὁπότε ἀνὴρ ἦθα, ἢ ὁ γυναικεῖος; Τει. ἀμείνων ὧδ' ἀναπολὺ ὁ Μένιππε ὁ γυναικεῖος. ἀπεωγμένιστερος γάρ. [1] καὶ διατάζουσι τὰ ἀνδρῶν αἱ γυναῖκες. καὶ ὅτι πολεμεῖν ἀνάγκη αὐτοῖς, ὅτι πρὸ ἅπαλξιν ἐστάναι, ὅτι τὸ συκοφαντεῖν ἀμφίρρυτος, ὅτι τὸ δικαστηρίοις ἐξετάζεσθαι. Με. ἢ γὰρ ἀνήκουσας ὦ Τειρεσία ἃ Εὐριπίδης Μηδείας οἷα εἶπεν, οἰκτείρασα τὸ γυναικεῖον, ὡς ἄθλιας ὄσας, καὶ ἀφόρητόν τινα τὸν τῶν ὠδίνων πόνον ὑφισταμένας; ἀπὸρ εἶπέ μοι, ὑπέμεινας γάρ μοι τὰ τῆς Μηδείας ἰαμβεῖα, καὶ ἔπεισε ποτὲ ὁπότε γυνὴ ἦθα, ἢ στεῖρα, καὶ ἄγονος διετέλεσας τὸν ἐκείνου τὸν βίον; Τει. τί τοῦτο ὦ Μένιππε ἐρωτᾷς; Με. ἴδιον χαλεπὸν ὦ Τειρεσία. πάλιν δὲ ἀπόκρινεσθαι οὐ σοι ῥᾴδιον. Τει. ἀστεῖος μὲν ἡμῖν, οὐκ ἄπειρος δ' ὁμως. Με. ἀκούσῃ τοῦτο. εἰ γὰρ καὶ μήτραν εἶχες, ἐβουλόμην εἰδέναι. Τει. ἔχω δηλαδή. Με. χρῆν δέ σε ἢ μήτραν ἀφανίζειν, καὶ τὸ μόριον τὸ γυναικεῖον ἀποφύγῃ, καὶ οἱ μαστοὶ ἀπατάζουσι, καὶ τὸ ἀνδρεῖον ἀνεφύη, καὶ πώγωνα ἐξήνεγκας, ἢ οὐκ ἦσθα σὺ γυναικὸς ἀνὴρ ἀνεφάνης; Τει. ἐχ ὁρῶ τί σοι βούλεται τὸ ἐρώτημα. δοκεῖς δ' ἂν μοι ἀπιστεῖν, εἰ ταῦθ' ὕπως ἐγένετο. Με. ἐχὴ γὰρ ἀπιστεῖν ὦ Τειρεσία τοῖς τοιούτοις, ἀλλὰ καθάπερ τινα βλάκα μὴ ἐξετάζοντα εἴτε δυνατά ἐστιν, εἴτε ἀδύνατα, ἀλλὰ πάντα ἀπλῶς ὑπολαμβάνοντα ἀληθῆ εἶναι, ἐπιστεύσας ἂν καὶ τὰ τοῦ Λυγκέως. ἐγὼ δὲ ἐπειδὴ καὶ ἄμφω ἔγνων, καὶ ἄνδρα καὶ γυναῖκα γενόμενος

μὴ; Δι. Δῆλα δή; Τει. σὺ δὲ οἴει πιστεύειν ὅτι ἡμῖν, ὁπότ' ἂν ἀκούσῃς ὅτι ἐκ γυναικῶν ἐγένοντό τινες, ἢ φηγοὶ, ἢ θῆρες; τίνι; Αἴαντα, ἢ τίνι Δάφνῃ, ἢ τίνι τῶν Λυκάονος θυγατέρων; Μεμῦσθαι μὲν οὖν ἐκεῖνας ἐπύθου, ὅτου χρὴ, ὃ τι λέγουσι· σὺ δὲ ὦ βέλτιστε, ὁπότε γυνὴ ἔσῃ, καὶ ἐμαντεύσῃ τότε αὐτὸς ἐκ δευτέρου, ἢ ἄρα καὶ τότε ἔσῃ μάντις ἅμα καὶ ἀνήρ; Τει. ὁρᾷς; ἀγνοεῖς τὰ σὰ ἐμοὶ ἅπαντα, ὡς καὶ διέλυσέ τινα ἔχων ἡ θεὸς. καὶ ἐμὲ Ἥρᾳ ἐπήρωσέ με. ὁ δὲ Ζεὺς παρεμυθήσατό με τῇ μαντικῇ τῶν συμφορῶν. Με. Ἦ ἔχει ὦ Τειρεσία τὸ ψεύσμασιν; ἀλλὰ καὶ τοὺς μάντεις τοῦτο ποιεῖς. ἴσως γὰρ ὑμῖν μηδὲν ὑγιὲς λέγειν.

sint, an non? *Tir.* Tu igitur neque cætera hoc pacto contigisse credis, puta quum audieris, ut quædam ex mulieribus aves factæ sint, aut arbores, aut feræ, Luscinia videlicet, aut Daphne, aut Lycaonis filia? *Men.* Siquando in ipsas incidero, sciam quid & ipsæ dicant. Tu verò, ô optime, an quum mulier eras, tum quoque ut & posteà vaticinabaris? an verò vir & vates simul esse didicisti? *Tir.* Viden? quæ de me feruntur ignoras omnia, ut & deorum litem quandam diremi, & Iuno visu me privavit: Iupiter autem hanc calamitatem data vaticinandi arte est solatus. *Men.* Adhuc ne Tiresia, hisce mendaciis caperis? Sed hoc tacis more vatum. Consuetum enim est vobis nihil tani dicere.

ΑΙΑΝΤΟΣ, ΚΑΙ ΑΓΑΜΕΜΝΟΝΟΣ.

AIACIS ET AGAMEMNONIS.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ.

Εἰ σὺ μανεὶς ὦ Αἶαν, σαυτοῦ ἐφόνευσας, ἐμέλησεν ἢ τῷ ἡμῶν ἅπαντας; τί αἰτιᾷ τὸν Ὀδυσσέα; καὶ σοῦ μὲν ὅτι ὠφελήσας αὐτὸν, ὁπότε ἦλθε μετὰ Διὸς μόνος, ἔτι ὀφθεὶς ἠξίωσε, καὶ ἐπιόντι ἀντιφθεγξάμενος μεγάλα βαίνειν; Αι. ἐκεῖνος γάρ μοι τὰ μέγιστα αἴτιος κακῶν, μανέντι ἐπεγερθεὶς ἐπὶ τοὺς ἑταίρους. Αγα. τί οὖν ἐμὲ ἐχρῆν ὑπομεῖναι; Αι. ναὶ, μὰ τὰ ὅπλα ἐκεῖνα, ἃ σοὶ μὲν ἆθλα ἐγένετο, ἐμοὶ δὲ ἄταν ἐκ θεοῦ ἐπόρισε. Αγα. ἦ ἄξιον ἦν ἀνασχεῖν σε ἐμοῦ κρατοῦντος; Αι. τί δ' ἄξιον ἦν ἐμὲ ἀνασχεῖν ἐκείνου κρατοῦντος; Αγα. ἀλλὰ τὸν ἀμείνονα τῶν ἀμείνων ἐχρῆν κρατεῖν. Αι. ἀλλ' ἐγὼ μὲν ἐνόμιζον ἐμὲ ἀμείνονα εἶναι σοῦ, καὶ ἐν τοῖς ὅπλοις ἐκρινόμεθα. Αγα. ἐχρῆν οὖν ἐμὲ ἀντιδικεῖν σοι περὶ τῶν ὅπλων; Αι. ναὶ, μὰ τὸν Δία, καὶ πάντα ἐκ κονιορτοῦ διαφέρειν.

AGAMEMNON.

Si tu, dum furore correptus fuisti, Aiax, te ipsum interfecisti, nosque omnes membratim concidere putasti, quid Vlyssem accusas? ac paulò antè nec ipsum aspexisti, cum venisset vatem consultum: nec virum commilitonem ac socium dignatus es alloqui, sed superbè admodum, grandique incedens gressu, præteriisti. *Ai.* Meritò Agamemnon. Ille enim mihi furoris hujus author extitit, ut qui solus mecum pro armis judicio contenderit. *Ag.* Putabasne æquum ut adversario careres & omnia sine pulvere superares? *Ai.* Quidni, in tali uti-

τὰ τοιαῦτα. οἰκεία γάρ μοι ἦν ἡ παρασκευή, ᾗ ἀνεψιὸς γε ὤν. καὶ ὑμεῖς οἱ ἄλλοι πολὺ ἀμείνους ὄντες, ἀπείπασθε τὸν ἀγῶνα, καὶ παρεχωρήσατέ μοι τοῦ ἄθλου. ὁ δὲ Λαέρτου, ὃν ἐγὼ πολλάκις ὄντα κινδυνεύοντα καὶ κινδυνεύοντα ὑπὲρ τοῦ Φρυγῶν, ἀμείναν ἤδη ὄντα, καὶ ἐπιτηδειότερος ἔχειν τὸ ὅπλον. Αγα. αὐτῷ τοιγαροῦν ὦ γλυκεῖε τῶν Θέτιν, ἢ δίον σοι τὸν κληρονόμον τοῦ ὅπλου ἀποδιδόναι συγγνώσῃ γε ὄντι, φέρουσα, εἰς τὸ κοινὸν, κρυπτῆς αὐτά. Αι. ἔκ. ἀλλὰ τὴν Θέτιν, ὃς ἀντεποιεῖτο μόνος. Αγα. συγγνώμη ὦ Αἶαν, εἰ ἀνθρώπου ὢν, ἠρίχθη δίξης ἡδίστου στεφανωθῆναι, ὑπὲρ δὲ καὶ ἡμῶν ἴκασιν κινδυνεύειν ἀναμφίλ., ἐπὶ καὶ σωφρονεῖν σε. καὶ τοῦτο, ἀλλὰ Τρωσὶ δικασταῖς. Αι. οἶδα ἐγὼ ὅτι με κρατήσουσιν. ἀλλ' ὑμεῖς λέγειν τι ὠφελεῖ τὴν θεόν. τὴν γὰρ Θέτιν μὴ ἔχειν μισεῖν σφε ἂν δυναίμην ὦ Ἀγάμεμνον, ἀλλ' εἰ αὐτή μοι Ἀθηνᾶ τοῦτο ἐπιτάττοι.

que causa? Nam ea armatura cognationis quodam jure ad me pertinebat, cùm patruelis esset. Vosque reliqui, quanquam illo præstantiores eratis, certamen detrectastis, armaque mihi cessistis. At hic Laërtæ filius, quem ego sæpe servavi in summo periculo, cùm jam à Trojanis propè concideretur, melior esse me voluit, magisque habendis armis idoneus. *Ag.* Accusa igitur Thetin, ô generose, quæ cum tibi armorum hæreditatem ut pote cognato, tradere debuisset, in medium allata illa posuit. *Ai.* Minimè: sed Ulyssem ut qui solus sese mihi opposuerit. *Ag.* Ignoscendum Aiax, si homo cùm esset appetivit gloriam, rem dulcissimam, cujus gratia quilibet etiam nostrûm obire pericula sustinet: siquidem & te devicit, idque Trojanis ipsis judicibus. *Ai.* Novi ego quæ me damnarit, sed fas non est de Diis quicquam dicere. Ulyssem igitur non possum non odisse, Agamemnon, non si mihi ipsa Minerva hoc imperet.

ΜΙΝΩΟΣ, ΚΑΙ ΣΩΣΤΡΑΤΟΥ.

MENOIS ET SOSTRATI.

ΜΙΝΩΣ.

Ὁ μὲν λῃστὴς οὗτος Σώστρατος, εἰς τὴν Πυριφλεγέθοντα ἐμβεβλήσθω. ὁ δὲ ἱερόσυλος, ὑπὸ τῆς Χιμαίρας διασπασθήτω. ὁ δὲ τύραννος ὁ Ἑρμοῦ τοῦ Τιτυὸν ἀνασπασθεὶς, ὑπὸ τῶν γυπῶν περιόδω καὶ αὐτὸς τὸ ἧπαρ. ὑμεῖς δὲ οἱ ἀγαθοὶ, ἄπιτε κατὰ τάχος εἰς τὸ Ἠλύσιον πεδίον. καὶ τὰς μακαρίων νήσους κατοικεῖτε, ἀνθ' ὧν δίκαια

MINOS.

Hic quidem prodo Sostratus, in Pyriphlegethontem immittatur: hic autem sacrilegus à Chimæra discerpatur: tyrannus verò iste Mercurii, juxta Tityum extensus, hepar & ipse vulturibus præbeat arrodendum. At vos boni in Elysium campum celeriter abite, & beatorum insulas habitate, pro iis quæ justè in vita

ἐπειδὴ παρὰ τὸ βίου. Σω. ἄκουσον ὦ Μίνως, εἰ σοι δίκαια δόξω λέγειν. Μι. νῦν ἀκούσομαι σοῦ; ἢ γὰρ ἐξελήλεγξαι ὦ Σώφρων πονηρὸς ὤν, & τοσούτους ἀπεκτονώς; Σω. ἐλελήγμαι μὲν. ἀλλ' ὅμως εἰ δικαίως κολασθήσομαι. Μι. καὶ πάνυ, εἴ γε ἀπονεῖναι τὴν ἀξίαν δίκαιον. Σω. ὅμως ἀπόκριναί μοι ὦ Μίνως. βουλοῖ γάρ τι ἐρέσθαι με. Μι. λέγε μὴ μακρὰ μόνον, ὅπως καὶ τοὺς ἄλλους διακούσωμεν ἤδη. Σω. ὁπότερον ἔπραττον τὸν τοῦ βίου, πότερον ἐκὼν ἔπραττον, ἢ ἐπικύλωτός μοι ὑπὸ τῆς μοίρας; Μι. ὑπὸ τῆς μοίρας δηλαδή. Σω. ἐκοῦσι καὶ οἱ λοιποὶ ἅπαντες, καὶ εἰ πονηροὶ δεκάντες ἡμεῖς, ἀκούσιοι ὑπηρετοῦντες, πῶς ὀρθῶμεν; Μι. ναί, τῇ Κλωθοῖ, ἢ ἐκείνῃ ἐπέταξε γίγνεσθαι, τὰ πραττόμενα. Σω. εἰ οὖν τις ἀναγκασθεὶς ὑπ' ἄλλου φονεύσειέ τινα, εἰ δυνάμενος ἀντιλέγειν ἀκούσιος βιαζόμενος, οἷον, δήμιος, ἢ δορυφόρος, ἀ μὴ, δικαίᾳ πειθόμενος, ὁ δὲ, τυράννου, τίνα αἰτιάσῃ & φόνου; Μι. δῆλον ὡς τὸν δικάσαντα, ἢ τὸν τύραννον. ἐπεὶ ἐκεῖνό γε τὸ ξίφος αὐτό. ὑπηρετεῖ γὰρ τοῦτο ὄργανον ὂν τῷ θυμῷ, τῇ ἀρχούσῃ τὴν αἰτίαν. Σω. οὐ γὰρ ὦ Μίνως, ὅτι καὶ ἐπιθυμιλόγῳ τῷ ἀδικήματι. ἀλλὰ δὴ ἂς λάσκελατος & διαστόμου, ὅπῃ αὐτὸς χρυσὸν ἢ ἄργυρον κομίζων, τίνι τὴν χάριν ἴσθι, ἢ ἵνα διεράτλω ἀναχαρίσιον; Μι. τὸν πέμψαντα ὦ Σώφρων. δίκαιον γὰρ ὁ κομίσας ἦν. Σω. ἐκοῦσι ὁρᾷς πῶς ἄδικα [1] ποιεῖς κολάζων ἡμᾶς ὑπηρέτας

vita feciſtis. *Soſt.* Audi ô Minos, num tibi juſta dicere videar. *Min.* An ego denuo nunc audiam? annon convictus es Soſtrate, quòd & malus fueris, & tam multos occideris? *Soſt.* Convictus quidem ſum: ſed vide an juſto afficiar ſupplicio. *Min.* Ita ſanè: ſiquidem juſtum eſt meritam cuique mercedem rependere. *Soſt.* Attamen reſponde mihi Minos: breve enim quiddam interrogabo te. *Min.* Dic dummodo non prolixè: ut & alios jam dijudicare poſſimus. *Soſt.* Quæcunque in vita egi, utrum volens egi, an verò à Parca mihi agglomeratum eſt? *Min.* A parca ſcilicet. *Soſt.* Proinde & boni omnes, & nos qui mali videmur, annon hæc agimus dum illi obſecundamus? *Min.* Ita profectò Clothoni illi obſequentes, quæ unicuique cùm primùm natus eſt, agenda injungit. *Soſt.* Si quis igitur ab alio coactus quempiam occiderit, cùm ei nequeat contradicere à quo vi compellitur: verbi gratia, quum carnifex, aut ſatelles, ille quidem judici, hic tyranno morem gerens, quemnam cædis iſtius reum ages? *Min.* Liquet reum agendum judicem, aut tyrannum: ſiquidem neque ipſum gladium accuſare poſſumus: ſubſervit enim hic, tanquam inſtrumentum quoddam ad illius explendum animum, qui primò cauſam hanc præbuit. *Soſt.* Bene eſt Minos, quòd hæc etiam exemplo, quaſi quodam auctario locupletas. Siquis autem ab hero miſſus, aurum vel argentum afferat utri habenda eſt gratia, utri beneficium hoc acceptum eſt ferendum? *Min.* Ei qui miſit, miniſter enim tantùm fuit, qui attulit. *Soſt.* Vides-ne igitur quàm injuſta facias, dum nos ſupplicio afficis, qui

1 Ποιεῖς κολάζων] Longe aliter Mſ. qui ſic habet, ποιεῖν φαῦλ' εἰ κολάσεις

γνωμόνους, ὧν ἡ Κλωθὼ προσίσταται, ἢ τούτοις πρῶτον τοὺς ἀφηνιασταμένους ἀποτρέποις ἂν τῆς ἀπιστίας; ἢ γὰρ δὴ ἐκεῖνο εἰπεῖν ἔχοις ἄν, ὡς ἀπολέσαι δυνατὸν ἐστὶ, τῆς κατ' αὐτοῦ πάσης ἀνάγκης προστεταγμένοις. Μι. Ὦ Σώκρατες, πολλὰ ἴδοις ἂν ἄλλα ἐν τῷ λόγῳ γινόμενα, εἰ ἀκριβῶς ἐξετάζοις. πολλὰ ἀλλὰ σὺ τοῦτο ἁπλαῶσεις τε ἐπερωτήσας, διότι λήσῃς μόνον, ἀλλὰ καὶ σοφιστής τις εἶναι δόξεις. λύπλουσον οὖν ὦ Ἑρμῆ, καὶ μηκέτι κολαζέσθω. ὅρα δὲ μὴ καὶ τοὺς ἄλλους νεκροὺς ἐρωτᾷν τι ὄμμια διδάξῃς.

qui ministri tantùm fuimus eorum quæ Clotho nobis imperavit: & dum hos honore prosequeris, qui aliena bona solùm administrarunt? Nemo enim dicere poterit, possibile esse iis contradicere, quæ cum omni necessitate imperata fuêre. *Min.* Multa, Sostrate, & alia videas licet, minimè secundum rationem fieri, si diligenter expendas. Verumtamen tu ex hac quæstione hoc boni consequeris, quòd non prædo solùm, sed etiam Sophista quidam esse videris. Solve ipsum Mercuri, nec puniatur amplius. Cæterùm vide ne & cæteros manes similia interrogare doceas.

διὰ τί δὲ ὑπηρέτας γνωσθῆναι ὧν ἡ Κλωθὼ προσίσταται, τιμήσεις ἢ τούτους. Cur potius hanc Parcam quàm aliam nominet, ratio est, quia Μοῖρα alio nomine Κλωθοῖ. Bourd.

ΜΕΝΙΠΠΟΣ, Η ΝΕΚΥΟΜΑΝΤΙΑ.

MENIPPVS SEV NECYOMANTIA, MENIPPVS, PHILONIDES.

ΑΡΓΥΜΕΝΤΥΜ.

Videtur Lucianus hoc Dialogo illud maximè commendatum habuisse, quod in fine Menippus ait à Tiresia sibi dictum fuisse, Privatorum videlicet hominum vitam optimam atque tutissimam esse. Cùm contrà divitum & magnorum sit periculosa conditio, pompis solennibus, tragicisque fabulis similis, quarum tristis est exitus. Porrò præcipui loci hic sunt, De incerta doctrina Philosophorum. De Magorum superstitione & potestate. De inferorum locis, suppliciis, & æqualitate. Denique collatio vitæ humanæ cum pompa solenni, & cum fabulis Tragicorum.

ΜΕΝΙΠΠΟΣ.

Ὦ χαῖρε μέλαθρον, αἰθοπυλαί θ' ἑστίας ἐμῆς. ὡς ἀσμενός σ' ἰσεῖδον, ἐς φάος μολών. Φιλωνίδης. ὁ Μένιππος ἀτὰς

MENIPPVS.

alve atrium, domusque vestibulum mea. Vt te lubens aspicio luci redditus. Ph. Nonne hic Menippus est Ca-

1 Χαῖρε] Hoc omne principium ex Euripide & Homero, ut ipse ait fine hujus paginæ. Iambi ex Eurip. Hecuba. *Bourd.*

1 Η'κω

ἐστιν ὁ κύων; ὤμωξεν ἄμοι, εἰ μὴ ἐγὼ παραβλέπω Μενίππους ὄλους, τί δ' αὐτῷ βούλεται τὸ ἀλλόκοτον ἔθος χλαμύδιον, πῖλος, καὶ λύρα, καὶ λεοντῆ; σκυτίδιον ἦ ὅμως αὐτῷ. χαῖρε ὦ Μένιππε. καὶ πόθεν ἡμῖν ἀφῖξαι; πολλαὶ γὰρ χρόνοι ἀπῴκηνας ἐν τῇ πόλει. Me. [1] Ἥκω νεκρῶν κάθοδον, καὶ σοῦ πύλας Λιπών, ἵν' ἄδης χωρὶς ὠχρᾷ ψυχρᾷ θεῶν. Φιλω. πρόσχαιρε. ἐλελήθεις Μένιππος ἡμᾶς ἀποθανών. πάτ. ἐξ ὑπαρχῆς ἀναβιβάσει; Me. ὄκ. ἀλλ' ἔτ' ἦμαρ εἶδος μ' ἐδέξατο. Φιλω. τίς δ' ἡ αἰτία σοι τῆς κομιδῆς καὶ ἀποδημίας; Me. νεότης μ' ἐπῆρε, [2] καὶ θράσος ἔτι νέον πλέον. Φιλω. παῦσαι μαινόμενος τραγῳδῶν, καὶ λέγε ὑπαπί πως ἁπλῶς καταβὰς ἀπὸ τῶν ἰαμβείων. τίς ἡ φολή; τί σοι τὸ κρῆπις πορείας ἐδέησεν; ἄλλως γὰρ οὐκ ἡδεῖά τις, ὦδε ἀπάσασθαι ἡ ὁδός. Me. ὦ Φιλότης, χρεία με κατήναγκε εἰς ἄϊδας, ψυχῆ χρησόμενον Θηβαίᾳ Τειρεσίᾳ. Φιλω. οὕτω, ἀλλ' ἡ παραπαίεις. εἰ γὰρ ἄν ὥσπερ ἐμμέτρως ἐρραψῳδεῖς τοῖς ἀνδράσι φίλοις. Me. μὴ χαυνόσῃς ὦ ἑταῖρε. νεωστὶ γὰρ Εὐριπίδῃ καὶ Ὁμήρῳ συγχρώμενον, τοῦ εἰδέναι ὅπως ἀντιπλήθω τῶν ἐπῶν, καὶ αὐτόματά μοι τὰ μέτρα ἐπὶ τὸ στόμα ἔρχεται. ἀπορεῖ εἰπεῖν μοι, πῶς τε ὑπὲρ γῆς ἔχει, καὶ τί πάσχουσι τῇ πόλει; Φιλω. καινὸν οὐδέν, ἀλλ' οἷα καὶ πρώην ἦν, ἁρπάζουσι, ἐπιορκοῦσι, τοκογλυφοῦσι, συκοφαντοῦσιν. Me. ἄθλιοι, καὶ κακοδαίμονες. ὦ γὰρ

Canis ille? non hercle alius, nisi hallucinor omnes pro Menippis accipiens. At quid sibi vult habitus istius insolentia? clava, lyra, leonis exuviæ? Adeundus tamen est. Salve Menippe, unde nobis adveniſti? jamdiu enim in urbe visus non es. *Men. Venio relictis manium specu, & nigris Portis, ubi Orcus incolitur superis procul. Ph.* Hercle, clàm nobis Menippus vita functus est, revixitque denuo. *Men. Non: sed me adhuc vivum recepit tartarus. Ph.* Quænam causa fuit tibi novæ hujus & incredibilis peregrinationis? *Men. Iuventa, magisque juvenis animus me impulit. Ph.* Define ô beate tragicum loqui, & ab jambis descendens, sic simpliciter eloquere. Quænam hæc vestis? quid tibi inferno itinere fuit opus? alioqui neque jucunda, neque delectabilis est via. *Men. Res, dilecte, gravis me infernas egit ad umbras, Consulerem ut manes Thebani Tiresiæ. Ph.* Heus tu deliras: non enim ita consarcinatis versibus apud amicos caneres. *Men.* Ne mireris, amice: recens enim cum Euripide atque Homero versatus, nescio quomodo versibus implerus sum, ut numeri mihi sua sponte in os confluant. Verùm dic mihi, ut se res in terris habent? & quidnam in urbe agunt? *Ph.* Nihil novi, sed ut priùs actitabant, rapiunt, pejerant, fœnerantur, usuras colligunt. *Men.* O miseri, atque infœlices. Nesciunt enim

1 Ἥκω νεκρῶν κάθοδον] Hos versus sic transtulit Ennius:
Adsum atque advenio Acherunte vix, viâ altâ atque arduâ
Per speluncas saxeis structas asperis pendentibus
Maximeis, ubi rigida constat caligo inferûm. Bourd.

2 Καὶ θράσος τῷ νέῳ πλέον] Καὶ θράσος τῷ νέῳ πλέον. Marc.

ἔστιν οἷα ἀναγκη κεκρυμμένα ἀνθρώποις πάντα, καὶ οἷα κεχειροτόνηται τὰ ψηφίσματα κατ' αὐτὸν, ἃ μετὰ τοῦ Κέρβερον, ἀδήλια μηχανῆ δ' ἀλεξιφυγεῖν αὐτούς. Φιλ. τί φῄς; διδακτέα σοὶ νεώτερα τοῖς πάνυ περὶ τοῦ δόξαντος; Με. νὴ Δία καὶ πολλά. ἀλλ' ἀ θέμις ἐκφέρειν ἅπασι, ἀδὲ τὰ ἀπόρρητα ἐξαγορεύειν, μὴ καί τις ἡμᾶς κατόψεται κακῶν ἀσεβείας ἐπὶ τῷ Ῥαδαμάνθυος. Φιλ. μηδαμῶς ὦ Μένιππε πρὸς τοῦ Διὸς, μὴ φθονήσῃς τοῦ λόγου φίλου ἀνδρί. πρὸς γὰρ εἰδότα σιωπᾶν ἱερεῖς. τί τ' ἄλλο, καὶ πρὸς μεμυημένον. Με. χαλεπὸν μὲν ἐπιτάττεις τὐπίταγμα, καὶ ἀπάντῃ ἀσφαλές. πλὴν ἀλλὰ σὺ γε ἕνεκα, πλησθήτω. ἔδοξε δὴ τοῖς πλουσίοις τοῦτο, καὶ πολυχρημάτοις, τὸ χρυσίον κατακλεῖσαι, ὥσπερ τὴν Δανάλην φυλάττοντας. Φιλ. μὴ πρότερον εἴπῃς ἃ χαλεπὰ διελθεῖν, ἃ μᾶλλον ἂν ἡδέως ἀκούσαιμί σου, ἤτις αἰτία σοι τὸ καθόδε ἐφύσησε, τίς ὁ τῆς πορείας ἡγεμών. εἶθ' ἑξῆς ἅ τε εἶδες, ἃ τε ἤκουσας παρ' αὐτοῖς. εἰκὸς γὰρ δὴ φιλόκαλον ὄντα σε, μηδὲν τῶν ἀξίων θέας ἢ ἀκοῆς ἀφελιπεῖν. Με. ὑπομνητέον καὶ τοῦτό σοι. τί γὰρ ἂν καὶ πάθοι τις, ὁπότε φίλῳ ἀνὴρ βιάζοιτο; καὶ δὴ καὶ πρὸς τά σοι δέομαι τῶν γνώμῃ τῇ ἐμῇ, καὶ ὄψει ἀκριβῶς πρὸς τὴν κατάβασιν. ἐγὼ γὰρ ἄρχομαι μὲν ἀπὸ τῶν ποδῶν, ἀκόμης Ὁμήρου, καὶ Ἡσιόδου, πολέμους, καὶ στάσεις διηγουμένων, ἃ μόνον τῶν ἡμιθέων, ἀλλὰ καὶ αὐτῶν ἤδη τῶν θεῶν, ἔτι δὲ καὶ μοιχείας αὐτῶν, καὶ βίας, καὶ ἁρπαγὰς, καὶ δίκας, καὶ πατέρων ἐξελάσεις, καὶ ἀδελφῶν γάμους, πάντα ταῦτα ἡγούμην εἶναι καλὰ,

enim quid apud inferos decretum ſit, & qualia contra divites lata ſuffragia, quæ per Cerberum arte nulla ſubterfugere poterunt. *Ph.* Quid ais? novi-ne aliquid apud inferos decretum eſt de iis qui hic vivunt? *Men.* Per Iovem & quidem multa, ſed quæ non licet apud omnes efferre, neque cùm ſint arcana; revelare, nequis fortè nos apud Rhadamanthum impietatis accuſet. *Ph.* Nequaquam Menippe, per Iovem: ne amico ſermonem hunc *invi*deas. Etenim apud hominem tacendi gnarum, quinetiam ſacris initiatum ediſſeres. *Men.* Gravia profectò jubes, & neutiquam tuta: verùm tui utique gratia eſt audendum. Ergo decretum eſt divites iſtos, & pecunioſos, aurumque tanquam Danaën ſervantes abſtruſum. *Ph.* Ne priùs, ô bone, quæ decreta ſunt dixeris, quàm ea percurreris quæ ex te libentiſſimè audiam: quæ videlicet deſcenſus cauſa tibi fuerit, quis itineris dux, atque ordine deinceps quæ apud ipſos & videris, & audiveris. Veriſimile enim eſt te, cùm eximiarum rerum ſtudio tenearis, eorum quæ viſu vel auditu digna ſunt nihil prætermiſiſſe. *Men.* Parendum etiam in his tibi eſt. Quid enim facias amico vim inferente? Quare primùm tibi ſententiam meam expediam, & quæ res me ad hunc deſcenſum impulerit. Ego cùm adhuc puer eſſem, & audirem Homerum atque Heſiodum narrantes bella & ſeditiones, non ſemideorum modò, ſed ipſorum etiam Deorum, præterea eorumdem adulteria, violentias, rapinas, ſupplicia, patrum expulſiones, fratrum & ſororum nuptias, hæc omnia præclara ducebam, nec

καὶ ἡ παρέργως ἐμνημόνευσε αὐτά. ἐπεὶ ἦ εἰς ἄνδρας πλεῖν ὡρξάμην, πάλιν αὖ σκοπῶν ἔλεγον ἢ νόμων, τοιούτοις τοῖς ποιηταῖς κελεύοντων, μήτε μοιχᾶσθαι, μήτε στασιάζειν, μήτε ἁρπάζειν. τὸ μεγάλη ἦν κωθωνίσμων ἀμφιβολία, οὐκ εἰδὼς ἐγώ, τί χρησαίμην ἐμαυτῷ. ὅτε γὰρ τοὺς θεοὺς ἄν ποτε ἡγοῦμην μοιχᾶσθαι, καὶ στασιάσαι αὐτοὺς ἀλλήλοις, εἰ μὴ ὡς περὶ καλῶν τούτων ἐγίγνοντο, ὅτ' ἂν τοὺς νομοθέτας τοιαῦτα τούτοις ἐπιτάττειν, εἰ μὴ λυσιτελεῖν ὑπελάμβανον. ἐπὶ ἦ διατί; ἔδοξέ μοι ἐλθόντα πρὸς τοὺς καλουμένους τούτους φιλοσόφους, ἐγχειρίσαι τε ἐμαυτὸν, καὶ δεηθῆναι αὐτῶν χρῆσθαί μοι ἔ, τι βούλοιντο, καί μα ἐᾶν ἀπολιῶ καὶ βεβαίαν ὑποθέσθαι βίου. τοῦτο μὲ δὴ φρονῶν, παρῆμεν αὐτοῖς. ἐλελήθειν δ' ἐμαυτὸν εἰς αὐτὸ φέρων τὸ πῦρ οὐκ εἰδὼς καπνῷ βιαζόμενον. πρὸς γὰρ δὴ τούτοις μάλιστα δοξάσασι ἐπισκοπῶν τὸν ἄγνοιαν, καὶ τὸν ἀπορίαν πλείονα. ὅτε μοι τάχιστα χρυσῶν ἀπέδειξαν ὅτι τὸν ἰδιωτῶν βίον. ἀμέλει, ὁ μὲν αὐτῶν, παρῆνε τὸ πᾶν ἥδεσθαι, καὶ μόνον τοῦτο οὐκ ἀνωτὸς μεπονᾶν. τοῦτο γὰρ εἶναι τὸ δόξαι μοι. ὁ δὲ τις ἔμπαλιν, πονεῖν τὰ πάντα, καὶ μοχθεῖν, καὶ τὸ σῶμα κρίζαναγκάζειν, ῥυπᾶν, καὶ αὐχμᾶν, καὶ πᾶσι δυσμενεῖν, καὶ λοιδορέμενον, συνεχὲς ἐπῤῥαψῳδῶν τὰ παίδευμα οὐκῦνα Ἡσίοδε ὡς τ' ἀρετῆς ἵδρη, καὶ τὸν ἱδρῶτα, καὶ τὴν ἐπὶ τὸ ἄκρον ἀνάβασιν. ἄλλος καὶ ἐφρόνει χρημάτων περιεκλύστειν, ὡς ἀδιάφορον εἶναι τὴν κτῆσιν αὐτῶν.

nec ab iis obiter movebar. Postquam verò cœpi viris annumerari, hîc contrà leges audivi contraria poëtis jubentes, nec adulteria committere, nec seditiones movere, nec rapinas exercere. Valdè igitur animi pendens constiti, nescius quo pacto me gererem. Neque enim Deos unquam putavi adulteria perpetrasse, & seditiones inter se exercuisse, nisi de his tanquam bonis judicarint: nec legumlatores his contraria jussisse, nisi id conducere existimarint. Quoniam igitur in dubio eram, visum est mihi hos adire qui philosophi vocantur, hisque in manus me dedere, & rogare ut me qua vellent in re uterentur, vitæque viam aliquam simplicem & certam commonstrarent. Hæc igitur mecum reputans ad eos ivi, imprudens certè, quòd mé [1] ex fumo, ut ajunt, in flammam conjicerem. Etenim apud ipsos maximè diligenter observans, ignorantiam, magisque incerta omnia reperi, adeò ut auream privatorum vitam esse satis ilicò indicarint. Alius nimirum uni me voluptati operam dare, & ad hoc solum studium me conferre jussit. In eo enim sitam esse fœlicitatem. Rursum alius omnino labori incumbere, corpusque sordido squalidoque cultu subigere, miserè ab omnibus affectum & contumeliis obnoxium, sedulò inculcans celebria illa Hesiodi de virtute carmina, & sudorem, & ascensum in montis verticem. Alius pecunias contemnere, earumque possessionem indifferentem putare jubebat. Alius contrà

1 *Ex fumo*] Senarius extat proverbialis κρίνειν γὰ φεύγων εἰς τὸ πῦρ ἐξελθεῖν. Plat. lib. 8. de Rep. *Cogn.*

ὁ δὲ ἡμῖν αὖ πάλιν, ἀγαθὸν εἶναι τὸ τὰ πλούτου αὐτὸν ἀποφαίνεσθαι. τοῦτο μὲν γὰρ ἔτι κόσμου, τί χρὴ καὶ λέγειν; ὃς γε ἰδέας, καὶ ἀσωμάτους, καὶ ἀτόμους, καὶ κενὰ, καὶ τοιούτου παντὸς ὄχλου ὀνομάτων ἀσημάντων παρ' αὐτῶν ἤκουον ἐναντίων. καὶ τῶν πάντων δεινῶν ἀποπώτατον, ὅτι τοῖς ἐναντιωτάτοις ἑκάστοις αὐτῶν λίαν, σφόδρα νικῶσι καὶ πιθανὸς λόγους ἐποιεῖτο, ὥστε μήτε τῷ θερμῷ τὸ αὐτὸ πρᾶγμα λέγειν, μήτε τῷ ψυχρῷ, ἀντιλέγειν ἔχειν, καὶ πάντα, εἴδεσι σαφῶς, ὡς οὐκ ἂν ποτὲ θερμὸν ἢ εἴη καὶ ψυχρὸν οὐ ταὐτὸν χρῄζων. [1] ἀπιχνῶ δὲ ἔπαχον τοῖς νυστάζουσι τούτοις ὅμοιον, ἀρὰ μὴ, ἐπινεύων, ἄρα ἧ, ἀνανεύων ἐμπαλιν. ἔτι ἧ πολλῷ τοῦτο ἐκείνων ἀποπώτερον, τὰς μὲν αὐτὰς τύχας εὔελπιν ἐπιτηρῶν, ἐναντιώτατα τοῖς αὐτῶν λόγοις ἐπιτηδεύοντας. τὰς γὰρ καταφρονεῖν πειρωμένους χρημάτων, ἐώρων ἀσχέτῳ ἐχομένους αὐτῶν, καὶ τοὺς τόκων ἀμφισβητοῦντας, καὶ ἐπὶ μισθῷ παιδεύοντας, καὶ πάντα ἕνεκα τούτων ὑπομένοντας. τὰς τε τὴν δόξαν διωκομένους, αὐτῆς ἕνεκα πάντα ἐπιτηδεύοντας. ἡδονῆς τε αὖ χεδὸν ἅπαντας κατηγορεῖν, ἵνα ἧ, μόνη ταύτῃ ἀποστεγομένους. σφαλεῖς δὲ καὶ ταύτης ἢ ἐλπίδες, ἔτι μᾶλλον ἐδυσχέραινον ἐρέμνα ἀναμυθούμενον ἐμαυτὸν, ὅτι μὴ πολλῶν, καὶ σοφῶν, καὶ σφόδρα ἐπὶ συνέσει ἀμφισβητουμένων, ἀνόητός τε εἴην, καὶ τὰληθὲς ἔτι ἀγνοῶν ἀποδυρόμενον. καί μοι ποτὲ ἀμέτρως ἀνδρὶ τῶν ἔνεκα, ἔδοξεν ἐς Βαβυλῶνα ἐλθόντι, τὰ bonas esse ipsas etiam divitias pronunciabat. Quid verò de mundo dicam? qui ideas, incorporeas substantias, atomos, & inane, ac talem quandam pugnantium invicem nominum turbam in diem audiebam: & quod absurdorum omnium fuit absurdissimum, de maximè contrariis cùm unusquisque diceret, vincentes & probabiles admodum rationes afferebat, ut nec ei qui calidum, nec ei qui frigidum idem esse contenderent, contra quicquam dicere potuerim, idque cùm perspicerem fieri non posse ut idem eodem tempore frigidum sit & calidum. Prorsum igitur tale quid accidebat mihi quale his qui dormitant, scilicet ut modò annuerem, modò verò abnuerem. Præterea hoc illis longè erat absurdius, quòd observata ipsorum vita, eam sermonibus ipsorum summopere contrariam comperi. Itaque eos qui pecuniam spernendam esse suadebant, ei tenaciter adhærentes, de fœnore litigantes, pro mercede docentes, omnia denique ejus gratia tolerantes: eos verò qui verbis gloriam aspernabantur, omnem vitæ suæ rationem eò referentes, eosque pene omnes qui voluptatem acculabant, ex ea sola privatim pendentes videbant. Ergo hac spe frustratus adhuc magis indignabar, tacitè me ipsum consolando quòd cum multis & sapientibus, & celeberrimis viris, insipiensque essem, & veri ignarus oberrarem. Tandem mihi horum cauſa aliquando pervigilanti, visum est ut Babylonem pro-

1 Ἀπιχνῶ] Vt in Xenoph. Plat. Demosth. ἀλαθὴς τέχνη, ὁ δὲ ψευδὴς παρὰ Ἀττικοῖς, τὸ ἧ ἀνὰ δύο ἀλαθὲς ἐστιν. pagin. seq. interpretor ad Heliod. lib. 6. tangit in Charont. sive Contempl. *Bourd.*

1 Ex

ἀνηθῆναί τινων τῶν μάγων τῶν Ζωροάστρου μαθητῶν, καὶ ἀφικέσθαι. ἤκουον δὴ αὐτοὺς ἐπᾴδοντας τὰ καὶ πυλεπαῖς τισιν ἀνοίγειν τὰ ᾅδου τὰς πύλας, καὶ κατάγειν ὃν ἂν βάλωνται ἀσφαλῶς, καὶ ἐπίσω αὖθις ἀναπέμπειν. ἔφασκον δ' ἐγγύθεν εἶναι παρά τινων τῶν ἀφικομένων τῶν κατώθασιν, ἐλθόντα δ' ἂν πρὸς Τειρεσίαν τὸν Βοιώτιον, μαθεῖν παρ' αὐτοῦ, ἅτε μάντεως καὶ σοφοῦ, τίς ἐστιν ὁ ἄφρων βίος, καὶ ὃν ἂν μάλιστα ἐλοιδ' ἂν φρονῶν. καὶ δὴ ἀκηκοὼς ὡς εἴην τάχιστα, ἔπεσιν οὐδὲν βαρυλλῶνος. ἐλθὼν γὰρ, συγχεομένοις τοῖς Χαλδαίοις σοφοῖς ἀνδράσι, καὶ ψαττούσῃ τὸν πώγωνα, πολιοῖς μὲν τὴν κόμην, γένειον δὲ μέλαν σεμνὸν καθειμένῳ. τὄνομα δ' ἦν αὐτῷ, Μιθροβαρζάνης. δεηθεὶς δὲ καὶ παρακαλέσας, μόλις ἔτυχον παραιτησάμενος, ἐφ' ὅτῳ βέλοιτο μισθῷ καθηγήσασθαί μοι τὴν ὁδόν. ἀφικομένων δέ με ἐπὶ τὴν, ὡς ἔφην, μεσοῦσαν σχεδὸν καὶ εἰκοστὴν ἅμα τῇ σελήνῃ ἀρχομένῳ, ἤλαυνε, κατάγων ἐπὶ τὸν Εὐφράτην, ἕωθεν ὡς ἀνατέλλοντος τοῦ ἡλίου, ἐφοίτα δ' ἔμπροσθεν μακρὸν ἐπαίων, ἕως δὲ σφόδρα κατήκουον. ὥστε γὰρ οἱ φαῦλοι τῶν ὑποκριτῶν ἀγῶσι κηρύκων, ἐπέτρεχόν τε, καὶ [3] ἀσφαλὲς ἐφθεγγόμην. πάλαι, ἀλλ' ἐοικὼς γέ τινας ἐπαλεῖσθαι δαίμονας. μὴ γάρ τῳ ἐπιδόλῳ, πρὶν ἂν μὲ ὡς τὸ ὡσόσπουν λάσπῃσας, ἐπιμηδὲ πάλιν, ἐδίνα τῶν

profectus, magorum aliquem [1] ex Zoroastri discipulis & successoribus convenirem. Audieram siquidem ipsos carminibus, & expiationibus quibusdam inferorum portas aperire, & quem voluerint tutò illuc deducere: indeque rursus reducere. Optimè ergo me facturum putavi si cum horum quopiam de descensu paciscens, [2] Tiresiam Bœotium consulerem, ab eoque perdiscerem, tanquam à vate & sapiente, quæ vita sit optima, quamque potissimum sapiens eligat. Itaque quanta poteram celeritate exiliens Babylonem rectà contendi. Quò cùm pervenissem, versor cum quopiam ex Chaldæis, sapiente viro, arte admirando, capillos cano, promissaque barba valdè venerando. Nomen autem erat illi Mithrobarzanes. Orans igitur obsecransque vix exoravi, ut qua tandem mercede vellet, in viam illam me deduceret. Tum vir ille me susceptum, primùm quidem dies novem & viginti cum luna simul incipiens abluit ad Euphratem deducens mane, orientem versus solem, longum quempiam sermonem mussitans, quem non admodum audiebam. Nam quod in certamine præcones inepti solent, volubile quiddam & incertum proferebat: nisi quod dæmones quosdam visus est invocare. Post illam igitur incantationem, cùm in meam faciem tor inspuisset, denuo redivit, obviorum nullum

1 *Ex Zoroastri discipulis*] In fragmentis Berosi Chaldæi legitur Zoroastrem Persam fuisse Cham Noe filium: hujus meminerunt Plat. Plut. & alii. *Cogn.*

2 *Tiresiam*] De Tiresia Homer. Odyss. λ. Cic. de divinat. *Idem.*

3 Ἀσφαλὲς] Def. Herald. emendat ἀσωφὲς, quod etiam est in uno Cod. Regio. & in Cod. Flor. sed alibi hac de re. *Bourd.* Ἐπέτρεχόν τι ᾧ ἀσφαλὲς ἐφθέγγετο] Ἐπέτρεχον τῷ ᾧ ἀσφαλές. Marc.

ἀπεστάλησαν. καὶ σῖτα μὲν ἡμῖν, τὰ ἀκρόδρυα, ποτὸν δὲ, γάλα, καὶ μελίκρατον, καὶ τὸ ἐκ Χοάσπου ὕδωρ. αὐτὴ δὲ ὑπεστόρεσε ἐπὶ τῇ πόᾳ. ἐπεὶ δὲ ἄλις εἶχε τῆς παρασκευῆς, ἐδεῖτο μίσους νύκτως ἐπὶ τὸν Τίγρητα ποταμὸν ἀγαγοῦσα, καθάρσιά τε μοι, καὶ ἀπέμαξε, καὶ περιήγισεν δᾳδὶ, καὶ σκίλλῃ, καὶ ἄλλοις τελέσσι. ἅμα καὶ τῷ ἐπῳδῷ ἐπαείδουσα ἐξεθυρεύσας. εἶτα ὅλον με καθαρμαγδύσας, καὶ περιελοῦσα, ἵνα μὴ βλαπτοίμην ὑπὸ τῶν φασμάτων, ἐπανάγει ἐς τὴν οἰκίαν, ὡς ἤδη ἀναπολιζούσης. καὶ τελοῦσιν, ἀμφὶ πάλην ἤδη μάλα. αὐτὸς μὲν ἐν μαγικῷ τινι ἕδυν στολῇ, τὰ πολλὰ ἐοικυῖαν τῇ μηδικῇ. ἐμὲ δὲ τούτοις φέρων, ἐνεπεδύσατο τῷ πίλῳ, καὶ τῇ λεοντῇ, καὶ περιέθηκε τῇ λύρᾳ. καὶ παρεκελεύσατο, ἵν' μὴ ἐρωτῶ με τὸνομα, Μένιππον μὲ μὴ λέγειν, Ἡρακλέα δὲ, ἢ Ὀδυσσέα, ἢ Ὀρφέα. Φιλω. ὡς δὴ τί τοῦτο ὦ Μένιππε; ἐγὼ γὰρ σωφρονῶ τῷ αἰτίᾳ ἔτι ἔχοντι, ἔτι τὸ ὀνομάζειν. Με. καὶ μὴν περιδηλόν γε τοῦτο, καὶ πανταπασιν ἀπόρρητον. ἐπεὶ δὲ τοι καὶ ἡμῶν ζώντων, εἰς ἅδου κατελθόντες, ἠγεῖτο εἴ με ἀπειπόντα εἶναι αὐτοῖς, ῥᾳδίως ἂν τὸν ἐπ' Αἰακοῦ φρουροῦντα λαθεῖν, καὶ ἀκωλύτως παρελθεῖν, ἅτε σωματίου ὄντος, τραγικῶς μάλα ἐσκαμμένου ὑπὸ τοῦ κτήματος. ἤδη δ' ἂν ὑπέφαινεν ἡμέρα, καὶ καταλαβόντες ἐπὶ τὸν ποταμὸν, ἐδόκει ἀπαγωγὴν ἐγγυᾶσθαι. παρεσκεύαστο δ' αὐτῷ καὶ σκάφος, καὶ ἱερεῖα, καὶ μελίκρατος, καὶ ἄλλα, ὅσα ἐς τὸν lum intuens. Cibus quidem nobis glandes erant, potus autem lac atque mulsum, & Choaspis aqua, lectus verò in herba sub dio. At postquam præparati jam satis hac dicta fuimus, media circiter nocte ad Tigridem fluvium me deductum purgavit, & abstersit, [1] faceque ac scilla, aliisque pluribus, magicum illud carmen simul submurmurans, lustravit. Deinde cum me jam totum incantassèt, & circumivissèt, ne à spectris læderer, domum reducit, ita ut eram, retrogredientem: reliqua verò nocte navigationi nos paravimus. Quare magicam quandam vestem ille induit, eamque Medicæ multum similem: ac me quidem his, clava videlicet, leonis exuviis, lyraque insuper ornavit. Præterea jussit ut siquis nomen me rogaret, Menippum quidem ne dicerem sed Herculem, Vlyssem, aut Orpheum. *Ph.* Quid ita ô Menippe? Non enim neque habitus, neque nominum causam intelligo. *Men.* Atqui perspicuum quidem illud est, ac neutiquam arcanum. Cùm enim hi ante nos vivi ad inferos descendissent, existimavit si me illis assimilaret, fore ut faciliùs Æaci custodias fallerem, nulloque prohibente transirem, ut pote notior tragico admodum illo cultu emissus. Iam igitur illucescebat dies, quum in flumen ingressi ad recessum devenimus. Erant autem ab ipso parata cymba, sacrificia, mulsum: denique quic-

1 *Face lustravit*] Qui enim id faciebant certum carmen insurrabant, & tæda, scilla, ovis, sulphure, aliisque circumpurgabant, quod περιαγίζειν & περικαθαίρειν Græcis, Latinis *circumferre*. Cogn.

2 Ἡγεῖτο εἴ με ἀπειπόντα αὐτοῖς] Ἡγεῖτο εἴ με ἀπωμόσατο αὐτοῖς. Marc.

1 Τῷ

πελεστὴν χρήσιμα. ἐμβαλόμενοι δὴ ἅπαντα τὰ παρεσκευασμένα, ὅπου δὴ καὶ αὐτοὶ βαίνομεν ἀχνύμενοι, δακρυόεντ' ἔπ' ὄσσε χέοντες. καὶ μίχθεν μὲν ὑπὸ ὑπερρεόμεθα εἰς τὸ πόρρω. ἔπειτα δὲ ἐσπλάσαντες εἰς τὸ ἕλος, καὶ τὸν λίμνην, εἰς ἣν ὁ Εὐφράτης ἀφανίζεται. περιωθούμενοι δὲ καὶ ταύτην, ἀφικνούμεθα ἐς τι χωρίον ἔρημον, καὶ ὑλώδες, καὶ ἀνήλιον. εἰς ὃ δὴ καταβάντες, ἠγεῖτο δὲ ὁ Μιθροβαρζάνης, βόθρον τε ὀρυξάμενοι, καὶ τὰ μῆλα ἐσφάξαμεν, καὶ τὸ αἷμα τοῦτο τὸ βόθρον ἐπεσείσαμεν. ὁ δὲ μάγος, τὸ τοιοῦτον δᾷδα καιομένην ἔχων, οὐκ ἔτ' ἠρεμαίᾳ τῇ φωνῇ, παμμίγδην δὲ ὡς οἷός τε ἦν ἀνακραγών, ἐπιμιγνὰς τε ὁμοῦ πάντας ἐπιβοᾶτο, Ποινὰς, καὶ Ἐρινύας τὰς νυχίους Ἑκάτην, καὶ αὐτὴν Περσεφόνειαν, βαρβαρικούς τινας καὶ βαρβαρικὰ καὶ ἄσημα ὀνόματα, καὶ πολυσύλλαβα. οὕτω δὴ πάντα σαίνεσθαι ἐπελοίσθη, καὶ ὑπὸ τῆς ἀκριδῆς τοῦ δαφνῶνος ἀναρριγοῦν, καὶ ἡ ὑλακὴ τοῦ Κερβέρου, πόρρωθεν ἀκούεσθαι, καὶ τὸ σκότος ὑπερκύπτειν ἤδη, καὶ σκυθρωπόν. ἔδοξεν δὲ ὑπίστερθεν ἄνακτα σείειν ἀιδιαδής. καταφαίνεσθαι γὰρ ἤδη τὰ πλεῖστα, καὶ ἡ λίμνη, καὶ ὁ Πυριφλεγέθων, καὶ τοῦ Πλούτωνος τὰ βασίλεια. καταλυόντες δ' ὅμως ἀμφὶ τὸ χάσματος, τὸν μὲν Ῥαδάμανθυν οὐ φθάνομεν πεπυσμένοι μικρὸν δεῖν ὑπὸ τοῦ δέους. ὁ δὲ Κέρβερος, ὑλάκτησε μέντοι, καὶ παρεκίνησε. τὸν δὲ μὲν κρύσταλλον τῷ λύρᾳ, ἅτε χρῆμα ἐκπεμφθὲν ὑπὸ τοῦ μέλους. ἔπι δὲ τοῖς τῷ λίμνῃ ἤλθομεν, μικροῦ μὲν δεῖ ἐπεφοιώμεθα. ἦν γὰρ ἤδη πλήρης τὸ πορθμεῖον, καὶ οἰμωγῆς ἀνάπλεον. τραυματίαι δὲ πάντες ἐπέπλεον. ὁ μὲν, τὸ σκέλος, ὁ δὲ, τῷ κεφαλῇ, ὁ δὲ, τῷ ὤμῳ, ὁ δὲ, τῷ νώτῳ, ὁ δὲ, τῷ στόματι. ἐπὶ δὲ τοῖς τῷ ἀκάτῳ ἐπιβεβηκόσι, καὶ τὸν ἐπιβάτην ἐπιβεβηκότα, ἐπὶ

φαλὴν, ὁ δ', ἄλλο ἄλλου συμπεπτωκὼς μέρος. ἐμοὶ δοκεῖν, ἐπὶ πολέμου παρῆσαν. ὅμως δ' οὖν ὁ βέλτιστος Χάρων ὡς εἶδε τὸν λέοντα, αἰσθόμενός με τὸν Ἡρακλέα εἶναι, ἐπεδέξατό με, καὶ διεπέρασέ τε ἄσμενος, καὶ ἀποδύσας διεσήμηνε τὴν ἀτραπόν. ἐπεὶ δ' ἡμῶν ἐν τῷ σκότῳ, ὡσπερεὶ μὲ ὁ Μιθροβαρζάνης, εἰπόμην δ' ἐγὼ κατόπιν ἐχόμενος αὐτοῦ, ἕως ὀλίγον μὲν μίγνυσθαι ἀφικνούμεθα, τῷ ἀσφοδέλῳ κατακρυφθέν. ἔνθα δὴ περιπίτνει ἡμᾶς τερπνὴ τῶν νεκρῶν αἰ σκιαί. καὶ ὀλίγον ὑποϊόντες, παρεκδυόμεθα ὡς τὸ δικαστήριον τὸ Μίνω δηλησόμενον. ἐντυγχάνει δ', ὁμοῦ, ἐπὶ θρόνου τινὸς ὑψηλοῦ καθημένῳ. παρειστήκεισαν δ' αὐτῷ ποιναί, καὶ ἀλάστορες, καὶ Ἐρινύες. ἑτέρωθεν δὲ, ὡσπερανεὶ πολλοί τινες ἐφεξῆς ἀλύσει μακρᾷ δεδεμένοι. ἐλέγοντο δὲ εἶναι μοιχοὶ, πορνοβοσκοὶ, καὶ τελῶναι, καὶ κόλακες, καὶ συκοφάνται, καὶ τοιοῦτον ὄμιλον τῶν πάντα κυκώντων ἐν τῷ βίῳ. χωρὶς δὲ, εἴ τι πλούσιοι, καὶ τοκογλύφοι ὡσαύτως, ἀγροῖκοι, καὶ ὡσαύτως ἀλαζόνες, καὶ ποδαγροί, κλοιὸν ἕκαστος αὐτῶν, καὶ κόρακα δίτάλαντον ἐπικείμενον. ἐφεστῶτες δὲ ἡμεῖς, ἐωρῶμέν τε τὰ γιγνόμενα, καὶ ἠκούομεν τῶν ἀπολογουμένων. κατηγόρουν δὲ αὐτῶν κακοί τινες καὶ παρρησιάζοντες ῥήτορες. Φιλω. τίνες ἔτοι ὡσεὶ Διός; μὴ γὰρ ὀκνήσῃς καὶ τοῦτο εἰπεῖν. Με. οἶσθά που τοὺς τοιούτους τὰς ὡσεὶ τὸν ἥλιον ἀπολελαμμένας σκιὰς ἀπὸ τῶν σωμάτων; Φιλω. πάνυ μὲν οὖν. Με. αὗται τοίνυν, ἐπεισὼν ἀπαλάνωμεν, κατηγόρουν

put, alius alio quopiam membro luxatus, adeò ut ex bello quopiam adesse mihi viderentur. At optimus Charon cùm leonis videret exuvias, esse me ratus Herculem, recepit, libensque transvexit, quinetiam egressis viam commonstravit. Tum quoniam in tenebris eramus, præibat quidem Mithrobarzanes, ego autem ponè ipsi adhærens sequebar, quoad in pratum quoddam maximum, & asphodelo consitum pervenimus. Ibi nos stridulæ mortuorum umbræ obibant. Tum paulò longiùs progressi ad Minois tribunal accessimus. Hic autem in sublimi quodam solio sedebat: adstabant autem illi Pœnæ, infesti dæmones, Erinnyes. Ex altera verò parte adducebantur ordine multi longa catena vincti, qui dicebantur adulteri, lenones, publicani, adulatores, sycophantæ, atque istiusmodi turba quidvis in vita turbantium. Seorsum autem divites ac fœneratores prodibant, pallidi, ventriosi, & podagrici, quorum unicuique trabs, & corvus duorum talentorum pondo incumbebat. Nos igitur astantes, & quæ fiunt omnia conspicimus, & quæ ad defensionem dicuntur, auscultamus: accusabant autem novi quidam atque admirabiles oratores. *Ph.* Quinam hi sunt per Iovem? ne te pigeat hoc quoque dicere. *Men.* Nosti-ne umbras istas, quas corpora soli opposita reddunt? *Ph.* Omnino sanè. *Men.* Hæ igitur nos vita functos accusant, testimonio suo convin-

1 Τῷ ἀσφοδέλῳ] Sic in Char. Reliqua continentur in Dial. mort. *Bourd.*

1 Καὶ

ρῶσί τε, καὶ καθαιρετοῦσι, καὶ διελέγχωσι τὰ πεπραγμένα ἡμῶν ἐν τῷ βίῳ. σφόδρα πως αὐτῶν ἀξιοπίστοις δοκοῦσιν, ὅτι ἀεὶ σωφρονοῦσι, καὶ μηδέποτε ἀφιστάμενοι τοῦ σωμάτων. ὁ δὲ ἐν Μίνως ἐπιμελῶς ἐξετάζων ἀπέπεμπεν ἐκάστους εἰς τὰ τῶν ἀσεβῶν χωρία, δίκλω ὑφίζων τοὺς ἀξίους τῶν τετολμημένων. καὶ μάλιστα ἐκείνοις ἐπῆλθε, τοῖς ἐπὶ πλούτοις τε καὶ ἀρχαῖς ἐπηφμένοις, καὶ μοναρχῇ καὶ ἀθανασίᾳ ἐφεσμένοις, τίνι τε ὀλιγοχρονίου ἀλαζονείαν αὐτῶν; καὶ τὴν ὑπεροψίαν μυσαττόμενος. καὶ ὅτι μὴ ἐμέμνηντο ὅτι τε ὄντες αὐτοὶ, καὶ ὅτινων ἀγαθῶν ἐπετυχηκότες. οἱδὲ, λαμπρυνόμενοι τοῖς λαμπροῖς ἐκείνοις πλούτῳ, πλήθει λέγω, καὶ χλιδῇ, καὶ δυναστείᾳ, γυμνοὶ καὶ πενιχρὸν πρόσωπον ἐπεδείκνυντο. ὥσπερ τινὰ ὄνειρον ἀναπεπταμένοις τοῖς παρ' ἡμῖν δόμοις. ὡς ἔγωγε τοῦθ' ὁρῶν, ὑπερήχαιρον. καὶ εἴ τινα γνωρίσαιμι αὐτῶν, ἀσμένως ἂν ἡσυχῇπως, ὑπεμίμνησκον οἷος ἦν ἐν τῷ βίῳ, καὶ ἡλίκην ἐφύσα τύφην, ἡνίκα πολλοὶ μὲν ἔωθεν ἐπὶ τοῖς πυλῶσιν παρεμένοντες, τὴν ἔξοδον αὐτοῦ ἀθρόοντες, ἀθυμοῦντές τε, καὶ ἀποκλειόμενοι ἀπὸ τῶν οἰκετῶν, ὁ δὲ μόλις ἂν ποτε ἀναπείλας αὐτοῖς πορφυρᾶς τις, ἢ χρυσοῦς, ἢ ἁλοπόικιλος, διθυράμβου ὡσεὶ καὶ μαγείας ἀποφαίνων τὰς ἀσπασμούς, ὧν τὸ σῆθος, ἢ τὴν δεξιὰν ἀπτεῖναν δίκη καταφιλεῖν. ἐκεῖνοι μὲν ἐν ἡνιῶντο ἀκαιρίᾳ. τῷ δὲ Μίνωι, μία τις καὶ ἀπὸ χάους ἐδικάζετο δίκη. τὸν γάρ τοι σικελιώτην Διονύσιον, πολλὰ καὶ ἀνόσια ὑπὸ τοῦ Διονύσου κατηγορηθέντα, καὶ ὑπὸ τῶν ἄλλων καταμαρτυρηθέντα, παρελθὼν Ἀρίστιππος ὁ Κυρηναῖος, ἄγουσι δὲ αὐτὸν ἐν τιμῇ,

vincunt, & quicquid in vita peccavimus redarguunt, atque ipsarum nonnullæ fide valdè dignæ videntur ut pote quæ nobiscum semper versabantur, nostrisque à corporibus nusquam digrediebantur. Itaque Minos diligenter examinans, quemlibet in sedes impiorum relegabat, dignas ausis pœnas subiturum: eosque maximè suppliciis exercebat, qui divitiis & dignitatibus superbiverant, quique adorari se ferè expectabant, brevem eorum superbiam, fastumque detestatus: quippe qui non meminissent mortales ipsi cùm sint, sese bona quoque mortalia consequutos. At nunc isti splendidis illis omnibus spoliati, divitiis inquam, genere, imperiis, nudi, demissoque vultu steterunt, tanquam somnium quoddam, humanam hanc fœlicitatem recogitantes. Quæ cùm conspicarer, summopere gaudebam. Et si quem ipsorum nossem, tacitè ad ipsum accedens, qualis in vita fuerat memorabam, quantumque tunc turgeret quum multi mane fores obsiderent egressum ejus expectantes, pulsi interim exclusique à famulis. At ipse vix tandem illis exoriens, purpureus, aut aureus, aut versicolor, fœlices & beatos salutantes se facturum putabat, si pectus dextram-ve porrigens daret osculandam. Illi verò audientes ista molestè ferebant. At Minos unum quoddam judicium ad gratiam pronuntiavit. Quippe Dionysium Siciliæ tyrannum multis & atrocibus criminibus à Dione accusatum, & Stoicorum testimonio convictum, Aristippus Cyrenæus interveniens (illum enim honore prose-

καὶ δύναται μίγνυσθαι τὸ τοῖς κρότοις, μικρᾷ δεῖν τῇ Χιμαίρᾳ συνδεθέντα, παρέλυσε τὴν παιδίκης, λέγων πολλοῖς αὐτὸν τῶν πεπαιδευμένων ἐκ ἀργύρου χρῆσαι δεξιόν. ἀπιόντες ὅμως ἐκ δικαστηρίου, ἐπὶ τὸ κολαστήριον ἀφικνούμεθα. ἔνθα δὴ ὦ φίλε, πολλὰ καὶ ἐλεεινὰ ἐλθεῖν ἀναγκαῖον ἦν, καὶ ἰδεῖν, μαστίγων τε γὰρ ὁμοῦ ψόφος ἠκούετο, καὶ σιδήρου ἐπὶ τοῖς πυρὶ ὀπλιζομένου. καὶ τρίβολοι, καὶ κόφινοι, καὶ τροχοί. καὶ ἡ Χίμαιρα ἐκρέμετο, καὶ ὁ Κέρβερος ἐδαρδάπτετο. ἐκολάζοντό τε ἅμα πάντες, βασιλεῖς, δοῦλοι, σατράπαι, πένητες, πλούσιοι, πτωχοί. καὶ μετέμελε πᾶσι τῶν τολμημάτων. εἰσὶ γὰρ αὐτῶν καὶ ἐγνωρίσαμεν ἐνίους, ὁπόσοι ἦσαν τῶν ἐναγχος τετελευτηκότων. οἱ δὲ, ἐσκιαλύπτοντο, καὶ ἀπεστρέφοντο, εἴ γὰρ, καὶ ἐκποδὼν ἐγένοντο, μόλις δουλοπρεπῶς τε, καὶ κολακευτικῶς. καὶ τοῦτο, πῶς οἴει, βαρεῖς ὄντες, καὶ ὑπερήφανοι τὸν βίον; τοῖς μὲν πένησιν, ἡμιτέλεια τῶν κακῶν ἐδίδοτο. καὶ ἀναπαυόμενοι, πάλιν ἐκολάζοντο. καὶ μὴν κἀκεῖνα εἶδον τὰ μυθώδη, τὴν Ἰξίονα, καὶ τὸν Σίσυφον, καὶ τὸν Φρύγα Τάνταλον χαλεπῶς ἔχοντα, καὶ τὸν γηγενῆ Τιτυόν. Ἡρακλέους ὄσος. ἔκειτο γὰρ πᾶν ἐπέχων ἄρουρᾶς. διελθόντες δὲ κἀκεῖνα τοὺς ἥρωας καὶ τοὺς ἡμιθέους τε, καὶ τὰς ἡρωίνας. καὶ τὸ πλῆθος ὅμιλον τῶν νεκρῶν καὶ ἔθνη καὶ φῦλα διεστιγμένους. τοὺς μὲν, παλαιούς τινας, καὶ σύρραπτους, καὶ ὡς φησιν Ὅμηρος, ἀμενηνούς. τοὺς δὲ, νεαλεῖς καὶ συνεσηκότας. καὶ μάλιστα τοὺς Λιγυστίνων αὐτοὺς, διὰ τὸ πολυαρκὲς τῆς παραχύσεως. τὸ μὲν τοῦ διακωλύσειν ἴσχυον, ὑπάνυ τι ὧν ἑαυτοῦ δύνατοι μίγνυσθαι τὸ τοῖς κρότοις, μικρᾷ δεῖν τῇ Χιμαίρᾳ συνδεθέντα, παρέλυσε τὴν παιδίκης, λέγων πολλοῖς αὐτὸν τῶν πεπαιδευμένων ἐκ ἀργύρου χρῆσαι δεξιόν. ἀπιόντες ὅμως ἐκ δικαστηρίου, ἐπὶ τὸ κολαστήριον ἀφικνούμεθα. ἔνθα δὴ ὦ φίλε, πολλὰ καὶ ἐλεεινὰ ἐλθεῖν ἀναγκαῖον ἦν, καὶ ἰδεῖν, μαστίγων τε γὰρ ὁμοῦ ψόφος ἠκούετο, καὶ σιδήρου ἐπὶ τοῖς πυρὶ ὀπλιζομένου. καὶ τρίβολοι, καὶ κόφινοι, καὶ τροχοί. καὶ ἡ Χίμαιρα ἐκρέμετο, καὶ ὁ Κέρβερος ἐδαρδάπτετο. ἐκολάζοντό τε ἅμα πάντες, βασιλεῖς, δοῦλοι, σατράπαι, πένητες, πλούσιοι, πτωχοί. καὶ μετέμελε πᾶσι τῶν τολμημάτων. εἰσὶ γὰρ αὐτῶν καὶ ἐγνωρίσαμεν ἐνίους, ὁπόσοι ἦσαν τῶν ἐναγχος τετελευτηκότων. οἱ δὲ, ἐσκιαλύπτοντο, καὶ ἀπεστρέφοντο, εἴ γὰρ, καὶ ἐκποδὼν ἐγένοντο, μόλις δουλοπρεπῶς τε, καὶ κολακευτικῶς. καὶ τοῦτο, πῶς οἴει, βαρεῖς ὄντες, καὶ ὑπερήφανοι τὸν βίον; τοῖς μὲν πένησιν, ἡμιτέλεια τῶν κακῶν ἐδίδοτο. καὶ ἀναπαυόμενοι, πάλιν ἐκολάζοντο. καὶ μὴν κἀκεῖνα εἶδον τὰ μυθώδη, τὴν Ἰξίονα, καὶ τὸν Σίσυφον, καὶ τὸν Φρύγα Τάνταλον χαλεπῶς ἔχοντα, καὶ τὸν γηγενῆ Τιτυόν. Ἡρακλέους ὄσος. ἔκειτο γὰρ πᾶν ἐπέχων ἄρουρᾶς. διελθόντες δὲ κἀκεῖνα τοὺς ἥρωας καὶ τοὺς ἡμιθέους τε, καὶ τὰς ἡρωίνας. καὶ τὸ πλῆθος ὅμιλον τῶν νεκρῶν καὶ ἔθνη καὶ φῦλα διεστιγμένους. τοὺς μὲν, παλαιούς τινας, καὶ σύρραπτους, καὶ ὡς φησιν Ὅμηρος, ἀμενηνούς. τοὺς δὲ, νεαλεῖς καὶ συνεσηκότας. καὶ μάλιστα τοὺς Λιγυστίνων αὐτοὺς, διὰ τὸ πολυαρκὲς τῆς παραχύσεως. τὸ μὲν τοῦ διακωλύσειν ἴσχυον, ὑπάνυ τι ὧν ἑαυτοῦ

sequuntur inferi, plurimumque ibi valet ejus authoritas) propemodum Chimæræ alligatum, à pœna liberavit, asserens illum nonnullos eruditorum adjuvisse pecunia. Tum nos à judiciali foro digressi, ad supplicii locum pervenimus. Ibi certè multa erant auditu, visuque miserabilia. Nam & flagrorum sonus simul audiebatur, & ejulatus hominum in igne flagrantium, & tormenta, & catenæ, & rotæ: Chimæra dilaniabat, Cerberus lacerabat: simulque puniebantur omnes reges, servi, satrapæ, pauperes, divites, mendici, & scelerum omnes pœnitebat. Et quosdam qui nuper è vita discesserant, conspicati agnovimus. Illi verò se occulebant, & avertebant, aut si aliquando nos respiciebant, id serviliter admodum & adulatoriè faciebant: idque, quàm putas in vita molesti erant & fastosi? At pauperibus dimidium malorum remittebatur: cumque interquievissent, rursum cruciabantur. Sed illa quoque fabulosa vidi, Ixionem, & Sisyphum, maleque affectum Phrygem Tantalum, & terra genitum Tityum. Quantus hercle erat! integrum enim agri locum stratus occupabat. Præteritis etiam hisce, in campum Acherusium irrumpimus: ibique cum semideos, tum heroinas, aliamque simul mortuorum turbam in gentes tribusque dispositam invenimus: alios quidem vetulos ac marcidos, utque dicit Homerus, evanidos: alios verò juvenes, & integros, maximè quidem Ægyptios, propter illam condiendi efficaciam. Verùm quemlibet dignoscere, nequaquam erat facile, adeò

ῥάθιον. ἅπαντες γὰρ ἀτειχῶς ἀλλήλοις γίνονται ὅμοιοι, τὸ ὀστέον γεγυμνωμένον. πολὺ μόχις καὶ λίαν πολλῷ διαπηρώντες αὐτὰς ἐγκύπτομεν. ἴκνουθ' ἡμᾶς ἐπ' ἀλλήλοις ἀμφυβολῆ, καὶ ἐδόκει ἔτι τὸ παρ' ἡμῖν κάλλος φυλάττοντες. ἀμέλει, πολλῶν ἐν τούτῳ συελιττῶν κεμένων, καὶ πάντων ὁμοίων, φοβερόν τι, καὶ λίχνευον διδορκότητι, καὶ γομώδεις τὰς ὀδόντας ἐφαντάσθην, ἀπόρως αὖθις ἐμμενοῦν ᾗτινι λέλειπται τὸ Θερσίτου λύπῃ δὲ κάλλει Νιρέως, ἢ τὸ μυπώλου Γύγου, λύπῃ δὲ φασιλικὸν βασιλέως, ἢ Πυῤῥίου τὸ μάγειρον, λύπῃ δὲ Ἀγαμέμνονος. ἀλλὰ γὰρ ἔτι τὸ παλαιὸν γνωσιμώτατον αὐτοῖς παρέμενεν, ἀλλ' ὅμοια τὰ ὀστᾶ ἦν, ἄδηλα, καὶ ἀνεπίγνωστα, ἐκ ὑπ' ἀδόντος ἔτι λέλειπται δυνάμενα. τοιαῦτα οὖν ὁρῶντι, ἐδόκει μοι ὁ τῆ ἀνθρώπου βίου πομπὴ πᾶσι μακρᾷ παροικίαν, χορηγῶν ὃ ἐκ λαμπίδων ἕκαστα ἡ τύχη, λάφορα καὶ ποικίλα τοῖς πομπεύσι κόσμια παρασκεύων. τὰ μὲν γὰρ λαβοῦσα ἡ τύχη, βασιλικῶς διεσκεύασε, πάρα τι ἐπιθεῖσα, καὶ περιφόρως ἐνδιδοῦσα, καὶ τῶν κεφαλῶν τύψασα τὸ λαμπρόν. τοῦ δ', οἰκέτου χῦμα περιέθηκε. τὰ δὲ πένα, κοινὸν ἔσαν σώσμενον. τὰ δ', ἄμορφον, ἐκ γελοῖον παρεσκεύασε. πάντοθεν γὰρ οἰκεῖα δεῖν γλυφὰς τῶν ἤθων. πολλάκις δ', λαμπὰς ἐκ τὸ κομπῆς μετέβαλε τὸ σῶμα χῦμα, εἰς ἐῶσα ἐς πλοῦ λαμπρότητος ἐκ ἐτύχθησε. ἀλλὰ μεταμφίεσιν, τὰ μὲν Κροῖσον ἐπάγουσα τῶν δὲ οἰκέτου καὶ αἰχμαλώτου σκιὴν ἀναλαβεῖν. τὸ δ' Μαιάνδριον, πάνυ τὸ τοῖς οἰκέταις πομπεύοντα, τῶν Πολυκράτους τυραννίδα μετενίδυσε.

adeò nudatis offibus omnes erant ſibi invicem ſimiles: niſi quòd vix tandem, diuque contemplantes ipſos cognoſcebamus: quippe conferti jacebant obſcuri atque ignobiles, nihilque amplius decoris illius qui eſt apud nos aſſervantes. Cùm igitur oſſa ſimul multa eodem in loco jacerent, omneſque inter ſe ſimiles eſſent, terrificum quiddam vacuis oculorum orbibus intuentes, denteſque nudos oſtendentes, animi pendebam quonam ſigno Therſiten à formoſo illo Nireo diſcernerem, aut mendicum Irum à rege Phæacum, aut ab Agamemnone Pyrrhiam coquum. Quippe quibus jam nihil veteris indicii permanſit, ſed inter ſe ſimilia ſunt oſſa, incognita, titulis carentia, nullique unquam dignoſcenda. Hæc igitur ſpectanti mihi, hominum vita longæ cuipiam pompæ perſimilis videbatur, cui fortuna præfit, & ſingula diſponat, iiſque qui pompam agunt, diverſos varioſque habitus accommodet. Alium ſiquidem fortuna deligens regiis ornat inſignibus, impoſita tiara, additis ſatellitibus, & capite diademate revincto. Alium verò ſervi habitu amicit: hunc autem forma ornat, illum contrà deformem & ridiculum fingit: nam omnigenum, ut opinor, oportet eſſe ſpectaculum. Quin habitus quorundam plerumque in media etiam pompa demutat non ſinens quo prodierant ordine, eodem ad extremum progredi. Sed ornatu commutato Cræſſum quidem coëgit, ſervi captivique veſtes aſſumere: Mæandrium autem, olim inter ſervos incedentem, Polycratis data tyrannide viciſſim veſtivit: eo-

que

καὶ μέχρι μὲν πολλοῦ ἄσπερ χρῆται τῷ κήμῳ. ἐπειδὰν δὲ ὁ τῆς πομπῆς καιρὸς παρέλθῃ, τὴν κατὰ ἕκαστος δουλὴν τῷ σκύλῳ, καὶ ἀποδυσάμενος τὸ κῆμα μετὰ σώματος, ὥσπερ ἦν τὸ πρίν, γίγνεται, μηδὲν τοῦ πλησίον διαφέρων. ἔνιοι δὲ ὑπ' ἀγνωμοσύνης, ἐπειδὰν ἀπαιτῇ τὸ κόσμον, ἐπισῶσα ἡ τύχη, ἄχθονται μὲν, καὶ ἀγανακτοῦσι, ὥσπερ οἰκείων τινῶν στερισκόμενοι, καὶ οὐχ ἅ πρὸς ὀλίγον ἐχρήσαντο ἀποδιδόντες. οἶμαι δ' ἔγωγε τῶν ἐπὶ τῆς σκιλῆς ποτάκις ὑποκρινάντων τοὺς τραγικοὺς ὑποκριτὰς τούτους πρὸς τὰς χρείας τῶν δραμάτων, ἄρτι μὲν, Κρέοντας, οἷοιπερ δὴ, Πριάμους γενομένους, ἢ Ἀγαμέμνονας, καὶ ὁ αὐτὸς, εἰ τύχοι μικρὸν ὕστερον ἐμπεσὼν μᾶλλον σεμνῶς, τὸν δὲ Κέκροπος ἢ Ἐρεχθέως σχῆμα μιμησόμενον, μετ' ὀλίγον οἰκέτης περιέρχεται δὴ ποιητὴς κεκελευσμένος. ἤδη δὲ πέρας ἔχοντι δὲ δράματος, ἀποδυσάμενος ἕκαστος αὐτῶν τὸν χρυσόπαστον ἐκεῖνον ἐσθῆτα, καὶ τὸ πρόσωπον ἀπελθὼν, καὶ καθάρας ἀπὸ τῆς ἐμβατῶν, πένης, καὶ ταπεινὸς ἀναίρεται. οὐκ ἐτ' Ἀγαμέμνων ὁ Ἀτρέως, οὐδὲ Κρέων ὁ Μενοικέως, ἀλλὰ Πῶλος Χαρικλέους σκυτεὺς ὀνομαζόμενος, ἢ Σάτυρος ὁ Θεογείτονος μαραθώνιος. τοιαῦτα καὶ τὰ τῶν ἀνθρώπων πράγματά ἐστιν, ὡς τότε μοι ὁρῶντι ἔδοξεν. Φιλω. εἰπέ μοι ὦ Μένιππε, οἱ δὲ νεκροὶ πολυτελεῖς τάφους καὶ ὑψηλοὺς θάψας ἔχοντες ὑπὲρ γῆς, ὦ φίλε, ὦ εἰκῆ, καὶ ἐπιμελόμενοι, οὐκοῦν πολὺ περιώτερον παρ' αὐτοῖς εἶσι τὰ ἰδιωτῶν νεκρῶν; Με. λαρᾶς ὦ ἦν. εἰ γὰρ ἐξέστω τὸν Μαυσωλὸν αὐτὸν, λέγω δὴ τὸ κῆμα, τὸ ἐν δὲ τάφῳ κειμένῳ, οὐ

que cultu aliquantisper uti sivit. Verùm ubi pompæ tempus præteriit, tum quisque apparatum reddens, & amictum cum corpore exuens, qualis erat antè, efficitur, nihil à vicino differens. At nonnulli præ insciti, quum instans fortuna ornatum repetit, ægrè ferunt atque indignantur, tanquam propriis quibusdam privati, at non ea reddentes quibus ad exiguum tempus utebantur. Existimo autem etiam in scena vidisse te plerunque histriones istos tragicos, qui in fabularum usum modò Creontes, modò Priami fiunt, aut Agamemnones. Idemque si fors tulerit, paulò antè tam graviter, Cecropis aut Erechthei formam imitatus, paulò post servus, poëta jubente progreditur. Cumque jam fabulæ finis adfuerit, & ipsorum unusquisque vestem illam auratam exuerit, personam deposuerit, & ex cothurnis descenderit, pauper & humilis obambulat: nec amplius Agamemnon Atrei filius, nec Creon Menœtio prognatus, sed Polus Chariclei Sunienſis, aut Satyrus Marathonius Theogitonis filius nominatur. Sic se hominum res habent, ut mihi tum spectanti visum est. *Ph.* Dic Menippe, isti qui sumptuosa, excellaque sepulchra habent in terris, & columnas, & imagines, & titulos, nihilone apud inferos plebeiis defuncti sunt honoratiores? *Men.* Heus tu nugaris: si enim Mausolum vidisses, Carem illum dico, sepulchro percelebrem, probè scio ridere nunquam

1 Καὶ μετάξυ κἀκ τῆς ἐμβατῶν] Eadem utitur comparatione Iust. Martyr. epist. ad Zen. & Ser. Rom.

1 Οὐ

οἶδα ὅτι οὐκ ἂν ἐπαύσω γελῶν. ὅτω παντελῶς ἐρρίφθαι σε δοκοῦσιν, καταβάντα σε τοῦ λοιποῦ δήμου τῶν νεκρῶν. ἐμοὶ δοκεῖν, τοσοῦτον κατακλυσθὲν μνήματος. παρ' ὅσον ἕκαστος τηλικοῦτον ἄχθος ἐπικείμενον. ἐπειδὴ γὰρ ὁ Αἰακὸς κατημερήσῃ ἑκάστῳ τὸν τόπον, δίδωσι τῷ τὸ μέγιστον [1] ὀλίγον πόδος, ἀνάγκη ἀγαπᾶν, καταπεπλάχθαι, ὡς τὸ μέτριον σωτηρίαν ἦν. πολλοῦ δ' ἂν οἶμαι μᾶλλον ἡδέως, εἰ ἐξῆν σοι τοὺς παρ' ἡμῖν βασιλέας, καὶ σατράπας, πλουσίους παρ' αὐτοῖς, καὶ ἤδη τοὺς περιπολοῦντας ὑπ' ἀπορίας, ἢ τὰ ὀψώνια διδάσκοντας γράμματα, καὶ ὑπὸ τῶν τυχόντων ὑβριζομένους, καὶ κόρης πωλουμένους, ὥσπερ τὰ ἀνδραπόδια τὰ ἀπημοσίαια. Φίλιππον γοῦν τὸν μακεδόνα ἐγὼ θεασάμενος, εὐδὲ κρατεῖν ἐμαυτοῦ δυνατὸς ἦν. ἰδεῖχθη δέ μοι ὑποδίφ τινὶ μισθῷ ἀκάνθινον [2] τὰ σκέλη τῶν ὑποδημάτων. πολλοὺς δὲ καὶ ἄλλους ἦν ἰδεῖν ἐν ταῖς τριόδοις περιπατοῦντας, Ξέρξας λέγω, καὶ Δαρείους, καὶ Πολυκράτεις. Φίλων. ἄτοπα διηγῇ τὰ περὶ τὸ βασιλέων, καὶ μικρὸν δεῖν, ἄπιστα. τί δὲ ὁ Σωκράτης ἔπραττε, καὶ Διογένης, καὶ εἴ τις ἄλλος τῶν σοφῶν; Με. ὁ μὲν Σωκράτης, καθεὶς περίεργον διελέγχων ἀπιόντας. συνῆσαν δ' αὐτῷ Παλαμήδης, καὶ Ὀδυσσεύς, καὶ Νέστωρ, καὶ εἴ τις ἄλλος λάλος νεκρός. ἔπ μὲν τοι ἐπεφύσητο αὐτῷ, καὶ διφθέρα ἐκ [3] τῆς

quam desiisses: tam despectim in abstrusum antrum projectus est, in reliqua mortuorum turba delitescens: hoc tantùm commodi meo judicio percipiens ex hoc monumento, quòd impositio tam gravi pondere pressus laborat. Postquam enim, ô amice, Æacus unicuique locum demensus est (dat autem cui maximum, non plus quàm pedem) necesse est eo contentum jacêre seseque ad loci modum contrahere. Risisses autem, opinor, multo magis, si vidisses reges nostros & satrapas, apud eos mendicantes, & urgente inopia vel salsamenta vendentes, vel prima elementa docentes, & ut à quolibet contumeliis afficiuntur, atque in faciem cæduntur, tanquam vilissima mancipia. Ego igitur Philippum Macedonem conspicatus, continere me non potui: ostensus est mihi calceos attritos in angulo quodam mercede resarciens. Multos etiam alios videre erat in triviis mendicantes, Xerxes aio, & Darios & Polycrates. *Ph.* Admiranda hæc sunt, ac propemodum incredibilia, quæ de regibus narras. Quid autem Socrates faciebat, & Diogenes, & si quis est sapientum alius? *Men.* Socrates quidem ibi omnes redarguens obambulat: versantur autem cum illo Palamedes, Ulysses & Nestor, & si quis alius defunctorum est garrulus: quinetiam adhuc ipsi inflata sunt & tumida

1 Οὐ πλέον ποδὸς] Eadem in Dialog. mort. Philisk. apud Stob ser. 330. καὶ μυρίων πηχῶν γῆς κύριος ὑπάρχεις, δυοῖν γλουτοῖν πρὸς τοῦτο χρείαν ἔχων. utitur his ferè verbis Lucianus alibi. Sic in Charon. ποδιαῖον λαβόντες τόπον παρὰ τῆ Αἰακῆ. tangit Marcil. ad Horat. *Bourd.*

2 Τὰ σκέλη τῶν ὑποδημάτων] Sic in Catapl. *Idem.*

3 Τῆς φαρμακοπωλίας] Plato in Phædro. *Idem.*

φαρμακοπώλας τὰ σκίλη. ὁ δὲ βέλτιστος Διογένης, παροικεῖ μὲν Σαρδαναπάλῳ τῷ ἀσυρίῳ, καὶ Μίδᾳ τῷ Φρυγὶ, καὶ ἄλλοις πολλοῖς τῶν πλουσίων. ἀκούων δ' οἰμωζόντων αὐτῶν, καὶ τὸν παλαιὸν τύχον[1] ἀναμιμνῃσκομένων, γελᾷ πάνυ. καὶ τὰ πολλὰ ὑπτιος κατακείμενος, ἀδὴν μάλα τραχεῖαν ἀπηχεῖ τῇ φωνῇ. τὰς οἰμωγὰς αὐτῶν ἐπικαλύπτων, ὥστε ἀνιάσας τοὺς ἄνδρας, καὶ ἀφοσιώσασθαι μετοικεῖν ἀ Φίλωνος τὸν Διογένην. Φιλ. τοιοῦτος μὲν ἐκεῖνος. τί δὲ τὸ ψήφισμα ἐκεῖνο, ὅτῳ σὺ ἀρχὴν ἔλεγες κεκυρῶσθαι κατὰ τῶν πλουσίων; Μεν. ἆρα ὑπέμνησας. ἐγὼ γὰρ οἶδ' ὅπως ταῦτα λέγειν ἀφῆμεν, πάμπολυ ἀπεπλανήθην τοῦ λόγου. ἀπεῖσαν γάρ με παραυτοῖς, πρὶν ἦσαι οἱ πρυτάνεις ἐκκλησίαν περὶ τῆς κοινῆς συμφορᾶς. ἰδὼν δὲ πολλοὺς συρρέοντας, ἀναμίξας ἐμαυτὸν τοῖς νεκροῖς, εἰσῆλθον εἰς καὶ αὐτὸς ἐκεῖ τὴν ἐκκλησιαστῶν. διωκήθη μὲν δὴ καὶ ἄλλα. πλούσιον δ', τὸ περὶ τῶν πλουσίων. ἐπὶ γὰρ αὐτῶν κατηγόρητο πολλὰ, καὶ δεινὰ, βία, καὶ ἀλαζονεία, καὶ ὑπερηφάνια, ἐκ ἀδικία, πλεονεξία, ἀναισχυντία τις τῶν δημοκρατῶν, ἀνέγνω ψήφισμα τοιοῦτον.

midà crura ex veneni hauſtu. At optimus Diogenes, accola eſt Aſſyrii Sardanapali, & Midæ Phrygis, & aliorum quorundam ex ſumptuoſis illis, quos quum ejulantes audit, veteremque fortunam recenſentes, & ridet, & delectatur, & ſæpe ſupinus jacens, admodum aſpera & immani voce cantat, ejulatus illorum obſcurans, adeò ut id viri illi moleſtè ferant, cumque Diogenem ferre non poſſint, de mutanda ſede deliberent. *Ph.* De his quidem ſatis. Cæterum quodnam illud decretum eſt, quod initio dixeras contra divites eſſe ſancitum? *Men.* Bene certè admones. Neſcio enim quo pacto cùm hac de re dicere propoſuiſſem, ab inſtituto ſermone procul aberravi. Dum igitur ibi verſabar, magiſtratus concionem advocarunt pro reipublicæ commodis. Cùm ergo multos concurrere viderem, ego me quoque mortuis immiſcens ilicò unus fui eorum qui in concione aderant. Aliis igitur etiam de rebus eſt actum: poſtremò verò negotium de divitibus: quibus poſtquam objecta fuiſſent multa crimina, eaque atrocia, violentia, ſuperbia, faſtus, injuria, ſurgens tandem ex populo primâs quidam, hujuſmodi decretum legit.

[1] Ἀναμιμνῃσκομένων] Angl. ἀναμιμνῄσκοντων. *Bourd.*

ΨΗΦΙΣΜΑ.

Ἐπειδὴ πολλὰ καὶ παράνομα οἱ πλούσιοι δρῶσι παρὰ τὸν βίον, ἁρπάζοντες, καὶ βιαζόμενοι, καὶ πάντα τρόπον τὸν πε-

DECRETVM.

Quandoquidem iniqua multa divites in vita perpetrant, rapientes, ac vim inferentes, omnique modo pauperes

πάντων καθαφορώντας, δίδοκ τῇ βουλῇ, καὶ τῷ δήμῳ, ἐπιδεῖν ἀποθανοῦσι, τὰ μὲ σώματα αὐτῶν, κολάζεσθαι, καθάπερ καὶ τὰ τῶν ἄλλων πονηρῶν. τὰς δ ψυχὰς, ἀναπεμφθείσας ἄνω εἰς τὸν βίον, [1] καταλύεσθαι εἰς τὰς ὄψεις, ἄχρις ἂν ἐν τῷ τοιούτῳ διελαύσωσι μυριάδας ἐτῶν πέντε καὶ εἴκοσιν, ὅσοι ἐξ ὅσων γεγόνασι, καὶ ἀχθοφορήσαντες, καὶ ὑπὸ τῶν πενήτων ἐλαυνόμενοι. τοῦτο δῆν δ λοιπὸν, ἐξεῖναι αὐτοῖς ἀποθανεῖν. εἶπε τῶν γνώμων. Κερβέριον Σκελετιανὸς νεκυσσός, φυλῆς [2] ἀλιβασπάδος. τοῦτο ἀναγνωσθέντος ψηφίσματος, [3] ἐπεψηφίσαν μὲ οἱ ἄρχοντες. ἐπιχειροτόνησε δ τὸ πλῆθος, καὶ συνεβόησεν ἡ Βερμὼ, καὶ ὑλάκτησεν ὁ Κέρβερος. ὕτω γὰρ σύμπλη γίγνεται, καὶ κύρια τὰ ἀναγνωσμένα. τοιαῦτα μὲν δὴ σοι τὰ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ. ἐγὼ δ, ὡς ἀφίγμην ἕνεκα, τοῦ Τειρεσίου παρελθὼν, ἱκέτευον αὐτὸν τὰ πάντα διηγήσασθαι, εἰπεῖν πρός με ποῖον τινα ἡγεῖται τὸν ἄριστον βίον. ὁ δ, γελάσας, ἦν δ τυφλὸν καὶ μελανόν, καὶ ἀχρόν, καὶ λεπτόφωνον, ὦ τέκνον φησὶ, τοῦτο μὲν αἰτίαν οἶδά σοι τῆς ἀπορίας, ὅτι μὴ τῶν σοφῶν ἐρρίζη, ἃ τὰ αὐτὰ γιγνωσκόντων ἑαυτοῖς. ἀτὰρ ἐμὲ χρὴ λέγειν πρὸς σέ. ἀκήκοα γὰρ ὑπὸ Ῥαδαμάνθυος. μηδαμῶς ἔφην ὦ πατέρων, ἀλλ' εἰπὲ, καὶ μὴ παρίδῃς με σὺ τυφλόπρωρον παρελθόντα σὺ τοῦ βίου. ὁ δ, δή με ἀπαγαγὼν, καὶ πολὺ τῶν ἄλλων ἀπαστάσας, ἠρέμα προσκύψας πρὸς τὸ οὖς, φησὶν, ὁ τῶν ἰδιωτῶν, ἄριστος

res despicientes, Curiæ, populoque visum est, ut quum obierint, eorum quidem corpora ut & aliorum sceleratorum puniantur, animæ verò sursum in vitam remissæ, in asinos demigrent, donec in tali statu quinquies ac vicies decem annorum millia transegerint, asini semper ex asinis renati, onera ferentes, & à pauperibus agitati. Dein ut liceat illis, vita excedere. Sententiam hanc pronunciavit Calvarius, patre Aridello, patria Manicensis, tribu Stygiana. Lectum hoc suffragium approbaverunt principes, scivit plebs, adfremuit Proserpina, allatravit Cerberus: sic enim rata authenticaque fiunt, quæ inferi statuunt. Hæc quidem in concione gerebantur. Ego verò Tiresiam adeo, cujus gratia veneram, & re ut erat narrata supplicavi, ut mihi diceret, quodnam optimum vitæ genus putaret. Hic verò subridens, est autem vetulus quispiam cæcus, pallidus, voce gracili, ô fili, inquit, tuæ perplexitatis causam scio à sapientibus iis profectam, non eadem inter se sentientibus. Verùm haud fas est id tibi proloqui: nam à Rhadamantho est interdictum. Nequaquam, inquam, ô patercule: sed dic quæso, neque me contemnas, qui in vita te cæcior oberro. Is igitur abducto mihi, & procul ab aliis abstracto, leniter ad aurem inclinans, optima inquit & sapientissima est privato-

1 Καταλύεσθαι] Angl. καταλύσθαι. Bourd.
2 Ἀλιβασπάδος] Ang. Ἀλιβασπάδος. Idem.
3 Ἐπεψήφισαν μὲν οἱ ἄρχοντες] Ψηφίζειν & χειροτονεῖν, sperant jura civium, notissimum ex oratorib. Græc. *Idem.*

τος βίου, ἐ σωφρονίστερον, ὡς τ ἀφροσύνης πανσαμένου ἔ μετεωρολογεῖν, καὶ τίλη, καὶ ἀρχὰς ἐπισκοπεῖν. καὶ καταλύσας τ σοφῶν τούτων συλλογισμῶν, καὶ τ παιδιῶν λῆρον ἡγησάμενος, τοῦτο μόνον ἐξ ἁπάντων θηρεύσῃ, ὅπως τὸ παρὸν οὐ λήμου, ἀδιαλήπτως γελῶν τὰ πολλά, καὶ σὲ μηδὲν ἀπρεπὲς ποιῶν. ὡς εἰπὼν, πάλιν στρὸς κατ' Ἀσφοδελὸν λειμῶνα. ἴμι ἴ, καὶ γὰρ ἤδη ὀψὲ ὦ, ἄγε δὴ ὦ Μιθροβαρζάνη φημί, τί ἀμελλόμεθα, καὶ σοι ἄπιμεν αὖθις ἐς τ βίον; ὁ ἴ, σῶς τοῦτο, θαῤῥεῖ φησὶν ὦ Μένιππε, τραχεῖαν γάρ σοι καὶ ἀπρόσμικτον ὑποδείξω ἀτραπόν. καὶ δὴ ἀπαγαγών με σῶς ἂ χωρίον ἔ ἄλλο ζοφερώτερον, δείξας τῇ χειρὶ πόῤῥωθεν ἀμαυρόν ἂ καὶ λιπαρὸν ὥσπερ λυχνίας ἰσρεῖον φῶς, ἐκεῖνο ἔφη ἐστὶ τὸ ἱερὸν ἔ Τροφωνίου, κἀκεῖθεν καταίρουσι οἱ ἀπὸ Βοιωτίας. τούτῳ δὴ ἄνιθι, καὶ οὕτως ἔσῃ ἐπὶ τ Ἐλάδος. ἠθεὶς ἴ τοῖς εἰρημένοις ἰμὶ, καὶ τ μόγις ἀσπασάμενον, χαλεπῶς μόλα λιφ ἔ σομίδι ἀναρπύσας, ἐκποδὼν ὅπως ἐν Λεβαδείᾳ γένωμαι.

torum vita. Quamobrem ab hac vaniſſima rerum ſublimium conſideratione deſiſtens, mitte principia & fines ſpeculari: & vafros hoſce ſyllogiſmos deſpuens, atque id genus omnia nugas ducens, hoc ſolum in tota vita perſequere, ut præſentibus contentus, plerumque ridens, nulliuſque rei ſatagens prætercurras. Sic locutus iterum in aſphodelorum pratum ſeſe corripuit. Ego igitur (etenim jam veſperat) age, inquam ô Mithrobarzanes quid cunctamur, nec rurſus ad vitam hinc imus? Ille verò ad hæc: Confide, inquit, ô Menippe, oſtendam tibi ſemitam, qua celeriter nulloque negotio progrediemur. Cùm autem me in regionem alia obſcuriorem abduxiſſet, manu procul oſtendens ſubobſcurum, & tenue lumen tanquam per rimam influens illud, inquit, Trophonii eſt templum, & illac ad inferos ex Boëotia deſcendunt. Hac aſcende, & in Græcia ſtatim eris. Ego igitur hoc ſermone gaviſus, ſalutato Mago ægrè admodum per fauces ſubrepens, neſcio quo pacto in Lebadiam perveni.

ΧΑΡΩΝ, Η ΕΠΙΣΚΟΠΟΥΝΤΕΣ.

CHARON, SIVE CONTEMPLANTES.

ARGVMENTVM.

Ejuſdem fermè argumenti eſt hic Dialogus cum ſuperiore. Namut illic Menippus apud inferos videre atque audire ſupplicia & miſeros exitus divitum atque potentum fingitur. Ita hic Charon apud ſuperos hominum dementiam contemplatur, ſtulta illorum conſilia & actiones deridendo. Quippe qui in his quæ incerta ac momentanea maximè ſunt, puta robuſtate corporis, potentia, di-

divitiis, fortuna, gloria, & id genus aliis omnem ſpem atque fiduciam collocent. Mortis verò, qua omnium certiſſima, & mox conſecutura eſt, nullam rationem habeant. Id quod ipſe Charon in fine Dialogi apertis verbis indicat, & paulò ſuprà quoque, ubi homines ſtultitiæ ſuæ admonet, & ad meliorem mentem revocat. Tractantur autem hæc primo per ſpeciem, propoſitis exemplis Milonis, Cyri, Croeſi, Polycratis, & aliorum: mox & in genere deſcriptis hominum & privatorum & regum affectibus ſtudiiſque, poſtremò etiam confutata opinione, quam multi de defunctorum honoribus habebant. Et in ſumma non hominum modò res & corpora, verùm & civitates & flumina, denique omnia morti ſubjecta eſſe oſtenduntur, quam eo faciliorem cuique eſſe, quo mundanis iſtis rebus ac opibus minus impeditus aut captus fuerit. Prior pars Dialogi etiam δραματικὴ eſt, dum Mercurius jam exoratus à Charonte, montes alios aliis imponit, & locum unde proſpectus in omnes terras pateat, extruit.

ΕΡΜΗΣ.

Τί γελᾷς ὦ Χάρων; ἢ τί τὸ πορθμεῖον ἀπλήρωτον, δεῦρο ἀνελήλυθας ἐς τὸν παρόντα ἡμέρον, ὃ πάνυ εἰωθὼς ἐπιχωριάζειν τοῖς ἄνω πράγμασιν; Χα. ἐπιθύμησα ὦ Ἑρμῆ, ἰδεῖν ὁποῖά ἐστι τὰ ἐν τῷ βίῳ ᾧ πράττουσιν οἱ ἄνθρωποι ἐν αὐτῷ. ἢ πάνυ εὐπρόμβολοι, πάντες οἰμώζουσι κρυπόπτες παρ' ἡμῖν. ἤδειν γὰρ αὐτῶν ἀδακρυτὶ διήλευσιν. αἰτησάμενόν σε ἔφη ἓν ἄδειν, καὶ αὐτὸς, ὥσπερ καὶ ὁ Θετταλὸς ἐκεῖνος νεανίσκος, μίαν ἡμέραν λειπόντως ἡνίας, ἀνελήλυθα ἐς τὸ φῶς. καί μοι δοκεῖ ἐς δέον σύ τε ἐπιτυγχάνειν σοι. ξυναχθήσεις γὰρ δὴ οἷοί τε ὄντι με ξυμπεριενεγκεῖν, καὶ δίξεις ἅπαντα, ὡς ἂν εἰδὼς ἅπαντα. Ερ. ἀ σχολή μοι ὦ πορθμεῦ. ἀπέσχημαι γάρ τι πρᾶγματος ἐμπορικοῦ τοῦ ἄνω Διὶ τῷ ἀνθρωπικῷ. ὁδὶ, ὀξύθυμός τέ ἐστι, καὶ δίδυμα μὴ βροντήσαντά με, ἄλλον ἀνάπλεων ἐάσειν εἶναι, πρὸς θεῶν τοῦ ζόφου. ἢ ὥσπερ τὸν Ἥφαιστον περιόντα

MERCVRIVS.

Quid rides Charon? aut cur deſerto pontone in hanc lucem aſcendiſti, ſuperorum rebus intereſſe neutiquam aſſuetus? *Ch.* Optavi Mercuri videre qualia ſint ea, quæ in vita geruntur, quidque homines in ea faciant: tum etiam quibus bonis privati plorent omnes qui ad nos deſcendunt. Neque enim ex ipſis quiſquam citra lachrymas trajecit. Quare exemplo Theſſali illius juvenis, exorato. Dite ut mihi unum ſaltem diem à nave liceret abeſſe in lucem aſcendi, ac mihi videor in te opportunè incidiſſe. Nam me, ſat ſcio, ſimul obambulans circunduces, & ſingula, ut qui noris omnia, oſtendes. *Merc.* Non vacat ô portitor. Nam Iovi ſummo operam in negocio quod ad homines pertinet, navaturus abeo. Ille verò eſt iræ acris, ut planè verear ne me cunctantem, caligini addictum veſtrum ſinat eſſe totum: vel quemadmodum nuper Vulcanum, ita

ἐπείκῃσι, ῥίψῃ κἀμὲ πεπαγὼν ἐς ποδὸς λὴν ἐς θαττοσίην βολὴν, ὡς ὑποσκάζων, χάλκεπε παυρίζοιμι κἀγὼ αὐτὸς οἰνοχοῶν. Χα. Φείσῃ δ' ἂν μεν ἄλλως τλαπάμμον ὑπὲρ γῆς, καὶ ταῦτα, ἐπιόρκος, [1] καὶ ξύμπλους, καὶ συνδίαιτορος ὤν; καὶ μὴν καλῶς ἔχει σ' ἅπαξ Μαίας ἐκείνου γὸν σε μεμνῆσθαι, ὅτι μὴ ὑπὸ τοῦ σε ἀντλεῖν ἐκέλευσε, ἢ περόσκωπτον εἶναι. ἀλλὰ σὺ μὲ ῥίγκιας ἐπὶ ἐς καθεδρώμασι ὑπεσθεὶς, ὤμως ὑπὸ καιπερὼς ἔχων. ἢ εἰ πιὰ λάθου τεκοῦν δοῦροις ὑμείνῳ, παρ' ὅλον τὸ πλοῦν ἀλαλήγῃ. ἐγὼ δ' πρεσβύτης ὢν, τῷ δικαιοτάτῳ ἕλκων, ἐρίτιμα μόνον. ἀλλὰ ὡς ἐς πατρὸς ὦ φίλτατον Ἑρμήδιον, μὴ καθελίπῃς με. περιόψῃ δὲ τὸ σὸ τοῦ βίῳ ἅπαντα, ὡς τι καὶ ἴδω ἐπανέλθοιμι. ὡς ἵν' με σὺ ἀφῇς, ὁδὸν τ' τυφλῶν διοίσω. καθαιρῶ γὸ ὑμεῖνοι σφάλλοι δ' διολισθαίνοντες ὑπ' τοῦ σκότος, ὥστε δὴ κἀγὼ σοι πάλιν ἀμβλυώττω ὡς τὸ φῶς. ἀλλὰ δὸς ὦ κυλλήνιέ μοι ἐς ἀεὶ μεμνησομένῳ τὴν χάριν. Ερ. Τωτὶ τὸ πρᾶγμα. πλησίον ἄπου καθεσήσεταί μοι. ὁρῶ γὸν ἤδη τ μειδιὸν τ ἀστειηήσεως ὑπὸ ἀκηράδυλον, παντάπασιν ἡμῖν ὑσόμενον. ὑπουργητέον δὲ ὅμως. τί γὸ ἂν καὶ πάθῃ ὑς, ὁπότε φίλοις ὢν βιάζοιθ'; πάνυ μ' ὧν σε ἐδεῖν καθ' ἑκαστον ἀκριβῶς ἀμήχανόν ἐστι ὦ πορθμεῦ. πολλῶν γὸ ἂν ἐπῶν ἡ ἀλιτρίσιν ἡμοιτο. εἶτα ἐμὲ correpto pede, è magno dejiciat cœlo, quo & ipse pocillatoris munere fungens, claudicando risum præbeam *Ch.* Despicies ergo me temere in terra errantem: præsertim cum sis amicus, & navigationis socius, & legationis collega? Atqui conveniret Maiæ fili, illorum te meminisse, quòd te vel sentinam exhaurire, vel remigem agere nusquam jusserim. Quin tu interim, quamquam adeò robustis es humeris, in foris porrectus stertis, aut siquem garrulum defunctum offenderis, cum eo inter navigandum perpetuò confabularis. Ego verò, quanquam senex, remum utrinque trahens solus remigo. At te per patrem obsecro charissime Mercuriole, ne me deseras, sed circunducas per omnia quæ in vita cernuntur, ut aliquid novi conspicatus discedam. Nam si tu me reliqueris nihilo à cæcis differam. Vt enim illi lubrico gressu in caligine titubant: sic etiam ego contrà ad lucem hallucinabor. Quin tu ô Cyllenie, mihi in perpetuum memori futuro, gratiam hanc impertire. *Merc.* Res hæc profectò mihi causa verberum erit. Video igitur jam circunductionis hujus mercedem non sine pugnis omninò nobis futuram: attamen est obsequendum. Quid enim amico quopiam urgente facias? Omnia quidem te sigillatim, & ad amussim videre impossibile est ô portitor: nam hoc multorum annorum foret negotium. Deinde me,

1 Καὶ ξύμπλους & συνδιάπορος ὤν] Hæc vox *συνδιάπορος* olet mendum: ita autem eam interpretatur Mosellanus, & sic videtur legisse *συνδιαίτωρ*, quæ vox etiam alibi forte non invenitur, sed quæ melius à *συνδιαιτῶμαι* formatur, quam *συνδιάπορος* vel *συνδιαίπορος*, & idem valeret, quod *συνδιαιτήτης*, id est, *convictor*, *contubernalis*, vel etiam *arbiter simul cum alio*, nec dubito sic esse legendum, scilicet *συνδιαίτωρ* vel *συνδιαιτήτης*. Palm.

1 Ἐπὶ

μὲ μὴν κηρύττειν δύσῃ, καθάπερ Διόφαντος ὑπὸ τῶ Διός. σὺ δ' ἢ αὐτὸν καλύσῃ ἀνεργεῖν τὸ τῶ θανάτου ἔργα, καὶ τὴν Πλούτωνος ἀρχὴν ζημιῶν, μὴ ἐπεργαγέσθαι πολλῶ τῶ χρόνω. καὶ ὁ πλούτης Αἰακὸς ἀχανακτήσῃ, μισῇ ὀβολὸν ἐμπολῶν. ὡς δὲ τὸ κεφάλαιον τῶ γενομένων ἴδῃς, τότ' ἤδη σκεπτέον. Χα. αὐτὸς ὦ Ἑρμῆ ἐπιτῇ τὸ βάλλειν. ἐγὼ δ', οἶδα τὸ ὑπὲρ γῆς, ξένος ὤν. Ερ. τὸ μὲν ὅλον ὦ Χάρων, ὑψηλῶ πνος ἡμῖν ἔδῃ χωρεῖν, ὡς ἀπ' ἐκείνης πάντ' ἴδοις. σὺ δ'. εἰ μὲ ἐς τὸ ὑπερθεν ἀναλθεῖν δυνατὸν ἦν, σὲν ἂν ἐκέμενον. ἐκ εὐδιωπῆς γὰ ἂν ἀκριβῶς ἅπαντα κατόψεσθε. ἐπεὶ δὲ ὑμεῖς εἰθισμένοι ἀεὶ ξυνὸν ἐπιβατεύειν τὸ βασιλείου τῶ Διὸς, ὥρα ἡμῖν ὑψηλότερα ὄρος σκοπεῖν. Χα. οἶσθα ὦ Ἑρμῆ ἅπερ ἐγὼ λέγειν ἐμὲ δεῖς ὑμᾶς, ἐπειδὰν πλεύσωμεν; ὁπόταν γὰ τὸ πνεῦμα κατόψεσθε, τολμηρὸν τῇ ὀθόνῃ ἐμπίπτῃ, καὶ τὸ κῶμα ὑψηλὸν αἴρῃ, τότε ὑμεῖς μὲ ὑπαγγέλλειν κελεύετε τὴν ὀθόνην σπεῖραι, ἢ εὐθυναγ. ὀλίγον τῶ πόδος, ἢ συνεπερεισασθαι τῶ πνεύματος. ἐγὼ δ', τῶν ἡσυχίαν ἄγειν παρακελεύομαι ὑμῖν. αὐτὸς γὰ οἶδέναι τὰ βέλτιον. καὶ τοιτὰ δὲ κ' σὺ πειθοῖ, ὁπόσα κελεύῃς ἔχειν νομίζεις, νυνὶ μὴτης νῦνα ἄγ. ἐγὼ δὲ ὥσπερ ἐπιβάσομαι κώμης, σιωπῇ κηδεύσομαι, πάντα πιθόμενος κελεύοντί σοι. Ερ. ἀρίστως λέγεις. αὐτὸς γὰ ἔσεσθαι τὶ πιπτον, καξωρύξω τὴν ἐγκύλιν

me, ut qui aufugissem, per præconem à Iove publicari oporteret, tibi verò impedimento esset, quo minùs mortis munia peragere posses. Plutonis etiam imperio damnum inferres si longo tempore mortuos non deduceres: publicanus quoque Æacus succenseret, quòd ne obolum quidem lucrifaceret. Sed jam hoc est dispiciendum, quo pacto summa rerum capita videre queas. *Ch.* Quod optimum factu fuerit, Mercuri, ipse videris. Ego verò cùm sim peregrinus nihil eorum novi quæ in terra geruntur. *Merc.* Breviter, ô Charon, editiore loco nobis est opus, ex quo prospicias omnia. Tu verò si posses in cœlum ascendere, non laborarem: ex specula enim accuratè omnia despectares. Sed cùm nefas sit te, qui cum manibus semper versaris, regiam Iovis calcare, jam fuerit tempus excelsum aliquem montem disquirendi. *Ch.* Nosti Mercuri, quid vobis dicere consueverim quum navigamus? ubi enim procellosus ventus obliquo velo, incubuerit, adeò ut in sublime tollantur fluctus: ibi vos quæ est vestra imperitia, jubetis velum contrahere aut pedem paulum remittere, aut cum ipso vento currere: ego autem moneo vos ut quiescatis, cùm quid sit optimum non ignorem. Tu quoque eodem pacto, cùm nunc sis gubernator, facito quicquid convenire putaris. Ego autem more vectorum tacitus sedebo, per omnia tibi jubenti obsecundans. *Merc.* Rectè mones: ipse enim quid facto opus sit, scivero, & speculam idoneam in-

1 Ἐπὶ δὲ ὑμᾶς εἰδώλεις ἀεὶ ξυνὸν ἐπιβατεύειν τὸ βασιλείου τῶ Διὸς] Εἴδωλα hoc loco pro umbris defunctorum sumuntur. Id Virgilius per vocem *imago* expressit Æneid. 4.

Et nube cava mei sub tempus ibit imago. Palm.

σκηπτῶ. ἆρ' οὖν ὁ Καύκασος ἐπιτήδειος, ἢ ὁ Παρνασσὸς ὑψηλότερος, ἢ ἀμφοῖν ὁ Ὄλυμπος εὐσκοπότερος; κἀίτοι μοί φαῦλόν τι ἀνεμνήσθην ἐς τὸν Ὄλυμπον ἀποβλέψαντι. συγκεκμηκὼς δέ τι καὶ ὑπανεχόμενος καὶ σὺ δεῖ. Χα. σῴζεσθε. ὑπανεχέτω γὰρ ὅσα δυνατά. Ερ. Ὅμηρος ὁ ποιητής φησι, τοὺς Ἀλωέως υἱέας, δύο καὶ αὐτοὺς ὄντας, ἔτι παῖδας, ἐπιχειρῆσαί ποτε τῷ Ὄσσαν ἐπὶ βάθρον ἀναστάσεως, ἐπιθεῖναι τῷ Ὀλύμπῳ. εἶτα τὸ Πήλιον ἐπ' αὐτῇ ἐκείνῳ τοιούτῳ κλίμακος ἕξειν, εἰσβήσεσθαι καὶ αὐτοσχεδιάσειν ἐπὶ τὸ ἱερωνόν. σκέψαι μὴ δὴ τὸ μετρητόν, ἀποβάλωμεν γὰρ ὕστερον. δίκας ἐποπτεύω. [1] νὴ ᾖ, ἀλλ' ἐπὶ καιροῦ τῶν ἡμῶν τοιοῦτος βελτίονος, τί ἐχρὴ οἰκοδομεῖσθαι καὶ αὐτοὺς ἡμᾶς τὸ αὐτό, ἐπικυλινδοῦντας ἐπάλληλα τὰ ὄρη, ἵνα ἔχωμεν ἀφ' ὑψηλοτέρου ἀκριβεστέραν τὴν σκοπήν; Χα. καὶ δυνησόμεθα ἀ Ἑρμῆ δὴ ὄντες ἀναβῆναι, ἀραμένου τὸ Πήλιον ἢ τὴν Ὄσσαν; Ερ. Ἀλλὰ σὺ μὲν οὐκ ἂν ὦ Χάρων; ἢ ἀξιοῖς ἡμᾶς ἀλλοτριοπράγμονας εἶναι τῶν βαρυθύμων ἐκείνων; καὶ ταῦτα, θεὸς ὑπάρχοντας; Χα. ὄκ. ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα δοκεῖ μοι ἀπίθανόν τινα τὴν μεγαλαυχίαν ἔχειν. Ερ. εἰκότως. ἰδιώτης γὰρ εἶ ὦ Χάρων, καὶ ἥκιστα ποιητικός. ὁ δὲ γλυκὺς Ὅμηρος, λέγει δυοῖν ἔπεσιν αὐτὰ ἡμῖν ἀμέλει τὸ ἐπεῖναι τὸ ἱερωνόν, ὅτι ῥᾳδίως συνῳκοδομεῖτο τὰ ὄρη. καὶ γοῦν ἐζήλωσε τὸ σαφὲς τοῦτο τοῦ ἔργου δοκεῖ, τὸ Ἀτλαντικὸν δηλαδὴ εἶναι δόξαν, ὃς τὸν πόλον αὐτὸν ἐξ ὧν, φέρει, αἰείποτε ἡμῶν ἀπαυχεῖ. ἀκούεις δ' ἴσως καὶ τὸν ἐμὸν ἀδελφὸν πέρι, τὸν Ἡρακλέα, ὡς ἀμφοῖν ἔοικε τοῦτο

invenero, Num igitur idoneus est Caucasus, aut Parnassus excelsior, aut Olympus utroque eminentior? Atqui mihi in Olympum intuenti, quiddam non futile venit in mentem. Verùm ad hanc rem tuo & labore, & obsequio pariter erit opus. *Ch.* Impera: pro virili parebo. *Merc.* Homerus poeta dicit, duos Aloëi filios, cùm pueri adhuc essent, olim statuisse radicitus evulsam Ossam Olympo superimponere: deinde & huic Pelion, quòd arbitrarentur ita se scalas ad cœlum ascensu petendum sufficientes habituros. Verùm hi adolescentuli, quoniam erant impii, pœnas dederunt. Nos autem qui hæc in Deorum injuriam minimè molimur, cur non & ipsi montem monti involventes pariter ædificamus, quo videlicet exactiorem è sublimiori loco prospectum habeamus? *Ch.* Et poterimus Mercuri, duo tantùm cùm simus sublatum Pelion aut Ossam alii imponere? *Merc.* Quidni Charon? an nos illis infantulis ignaviores? *Ch.* Nequaquam: sed res ista incredibilem quandam operositatem habere mihi videtur. *Merc.* Non injuriâ: rusticus enim es Charon, nec in poëtarum fabulis versatus. At egregius Homerus duobus versibus nobis ilico scansile cœlum reddidit, montibus adeò facilè congestis. Et miror si tibi hæc prodigiosa videntur, cùm videlicet non ignores Atlantem, qui vel solus cœlum ipsum fert, nos omnes sustinere. Forte autem etiam de fratre meo Hercule audisti ut olim illi

[1] Νὴ ᾖ] In Cod. Flor. νῦν ᾖ, ἐγὼ ἐπὶ καιρῷ τῷ. Bourd.

αὐτὸν ἐκεῖνον τὸν Ἄτλαντα, καὶ ἀναπαύσεται ὀλίγον ὁ ἄχθος, ὑποδὺς ἑαυτὸν τῷ φορτίῳ; Χα. ἀκούω καὶ πεῖσομαι. εἰ δ' ἀληθῆ ἐστι, σὺ ἂν ὦ Ἑρμῆ, καὶ οἱ ποιηταὶ σοφοὶ ἦτε. Ερ. ἀληθέστατα ὦ Χάρων. ἢ τίνος γὰρ ἕνεκα σοφοὶ ἄνδρες ἐψεύδοντο ἄν; ἀλλ' ἀναμοχλεύωμεν τὴν Ὄσσαν πρῶτον, ὡς τοῦτ' ἡμῖν ὑφηγεῖται τὸ ἔπος, καὶ ὁ ἀρχιτέκτων Ὅμηρος. Αὐτὰρ ἐπ' Ὄσσῃ Πήλιον εἰνοσίφυλλον. ὁρᾷς, ὅπως ῥᾳδίως ἄμφω καὶ ποιητικῶς ἐξειργασόμεθα; φέρε δὴ ἀναβὰς ἴδω, εἰ καὶ ταύτης ἱκανὴ, ἢ ἐπισκευάσαι ἔτι δεήσει. παπαῖ. κάτω ἔτι ἐστὶν ἐν τῇ ὑπερβολῇ ὁ ὑψηλός. λόφος μὲν γὰρ ἐστὶν ἑῴας, μέχρις Ἰωνίας, καὶ Λυδίας φαίνεται. λόφος δ' ἑσπέρας, ὡς πόλιν Ἰταλίας, καὶ Σικελίας. λόφος δ' ἐστὶν ἀρκτῴας, τὰ ἐπὶ ταῦτα ὄρη μόνα. καίκεῖνον, ἡ Κρήτη ὑπάνω σαφῶς. μεσημβρινὰ δὲ μᾶλλον πρόκειται καὶ ἡ Οἴτη ὡς ἔοικεν. ἄνω ὁ Παρνασσὸς ἐπὶ πᾶσιν. Χα. οὕτω ποιῶμεν. ἔργα μόνον μὴ λειποτάκτησον ἐξεργασαμένοις τὸ ἔργον, ἀπομνημονεύοντες πέρα ὧν πεπόνθαμεν. εἶτα συγκροτηθέντες αὐτῷ, πικρῶς τὸ Ὁμήρου οἰκοδομικὸς πιεσθῶμεν ξυστρεβλούμενοι τὸ κρηπίον. Ερ. θαῤῥεῖ. ἀσφαλῶς γὰρ ἕξει ἅπαντα. μισθοῦ δὲ τοῦ Ὀίτου. ἐπικαλεσάσθω καὶ ὁ Παρνασσός. ἰδοὺ, ἐπαίνημι αὖθις. οὐκ ἔχει. πάντα ὁρῶ. ἀπέβαινε ἤδη καὶ σύ. Χα. ὄρεξον ὦ Ἑρμῆ τὴν χεῖρα. ὁ γὰρ ἐπὶ μικροῖς με τούτοις τοῖς μηχανικοῖς ἀναβιβάζεις. Ερ. ἴσθι καὶ ἰδοὺ ἱλαρὸς ὦ Χάρων ἅπασι. σὺν ἴσῃ δὲ ἀμφω, καὶ ἀσφαλῶ, καὶ φιλοθεάμονα εἰσαγάγω. ἀλλ' ἔχε μου τὴν δεξιᾶς, καὶ φείδου μὴ τῷ ὄλισθηρῷ πατεῖν. οὗτος illi ipsi Atlanti succesſerit, ipseque se oneri tantisper dum ille interquieſceret, ſuppoſuerit. *Ch.* Hæc etiam audio: an autem vera ſint, tu & poëtæ videritis. *Merc.* Veriſſima Charon. Nam cujus rei gratia viri illi ſapientes mentirentur? Itaque primum Oſſam eruamus ut carmen præſcribit, & ipſe architectus Homerus. At ſuper Oſſam Pelion arboribus denſum. Vides quam facilè, & poëticè effecerimus? Age igitur conſcenſa mole videam, num hæc ſufficiant, an verò plura ſuperſtruere oporteat. Papæ! ſumus adhuc in cœli radice. Nam ab Oriente vix Ionia & Lydia cernitur: ab Occidente non amplius Italia & Sicilia. Porrò à Septentrione ea ſolùm quæ Iſtro adjacent: indeque nec admodum apertè Creta. Quare nobis pòritor Oeta etiam tranſponenda ſicuti videtur: tandem Parnaſſus omnibus imponendus. *Ch.* Sic faciamus. Vide ſolùm ne opus præter fidem producentes, tenuius efficiamus: deinde cum ipſo deturbati, Homericam illam ædificandi rationem amaram experiamur contritis caſu calvariis. *Merc.* Bono es animo ô Charon? res omnis in vado erit. Oetam tranſpone: involvatur etiam Parnaſſus. En conſcendam iterum: bene habet: omnia conſpicio: tu quoque jam aſcende. *Ch.* Porrige manum Mercuri: non enim me parvam molem conſcendere facis. *Merc.* Si quidem omnia videre vis Charon, hæc ambo conſiſtere nequeunt: ut periculo vaces, & ſpectandi ſis cupidus. Séd dextram meam prehende, & ne pedem in lubrico ponas, cave. Euge,

ἀπελήλυθας ἢ σύ. καὶ ἐπίπαν δυσθέρμυθος ὁ Παρνασσός ἐστι, μίαν ἑκάτερος ἄκραν ἐπιλαβόμενοι, καθιζώμεθα. σὺ δέ μοι ἤδη τὸν κύκλῳ περιβολίσκον, ἐπισκόπει ἄπαντα. Χα. ὁρῶ γῆν πολλὴν, καὶ λίμνην πρὸ μεγάλου περιῤῥέουσαν, καὶ ὄρη, καὶ ποταμὸς, ὁ Κωκυτὸς, καὶ Πυριφλεγέθοντα μείζονας. καὶ ἀνθρώπους πάνυ σμικρούς. καὶ πόλεις φωλεὰς αὐτῶν. Ερ. πόλεις σμήνη εἰσὶν, ὡς φωλεὰς εἶναι νομίζεις. Χα. οἶδα ὦ Ἑρμῆ ὡς οὐδὲν ἡμῖν πέπρακται, ἀλλὰ μάτην ὁ Παρνασσὸν αὐτῇ Καστιλία, καὶ τὸν Οἴτην καὶ τἄλλα ὄρη μετεκινήσαμεν. Ερ. ὅπη; Χα. οὐδὲν ἀμελεῖς ἔγωγε ἀπὸ τῆς ὑψηλῆς ὁρᾶν. βουλόμενος δὲ καὶ πόλεις καὶ ὄρη αὐτὰ μόνον ὡσπερεὶ συγκεφαλαίως ὁρᾶν, ἀλλὰ τοὺς ἀνθρώπους αὐτοὺς, καὶ ἃ πράττουσι, καὶ οἷα λέγουσι. ὥστε ὅπη με τοιοῦτον εὐτυχὲς εἶδες γελᾶν, καὶ ἥσθη μέ ὅτι γελάω. ἀκούσεις γάρ που, ἤδη ἐς ὑστεροβολιά. Ερ. τί δ' τοῦτ' ἐστί; Χα. ἐπὶ δεῖπνον οἴμοι κληθεὶς ὑπό τινος φίλων, ἐς τὴν ὑστεραίαν μάλιστα ἥξειν ἔφη. καὶ μεταξὺ λέγοντος, ἀπὸ τῆς στέγης κεράμιός τις ἐπισεσεῖσθαι, οὐκ οἶδ' ὅτου κινήσαντος, ἀπέκτεινεν αὐτόν. ἐμέλλησε δὴ, οὐκ ἐπιτελέσαντος τὴν ὑπόσχεσιν. ἔοικε δὲ καὶ νῦν ὑποκλοῦσαι, ὡς μᾶλλον βλέπουσι, καὶ ἀκούουσι. Ερ. ἦ γὰρ ἀτρέμας. καὶ τοῦτο δὴ ἐγὼ ἰάσομαί σοι, καὶ ὀξυδερκέστατον σε βεβηκεῖ ἐπιφανῶ, περ' Ὁμήρου ποτὲ καὶ ἐπὶ τοῦτο ἐπῳδὴν λαβών. καὶ ἐπῳδὰν εἴπω τὰ ἔπη, μέμνησο μηκέτι ἀμβλυώττειν, ἀλλὰ σαφῶς πάντα ὁρᾶν. Χα. λέγε μόνον. Ερ. Ἀχλὺν δ' ἐπὶ τοῖσι κατ' ὀφθαλμῶν ἐρύσσω, τὴν πρόσθεν παχείην, ἣ σοὶ κατὰ μήλεα κεῖται, ὄφρα κ' ἐῢ γνῷς ἠμὲν κακὸν ἠδὲ καὶ ἐσθλόν. ἐπῳδὴν ἐπάδω, καὶ ἀναβλέψεις ὀξύτερον ἢ πρόσθεν. Χα. ἀλλ' ἤδη μοι δοκῶ ἀκούειν ἀκριβέστερον, καὶ ὁρᾶν ἐναργέστερον. Ερ. ἐπῳδὴν ἐπάδω, καὶ ἀναβλέψεις ὀξύτερον ἢ πρόσθεν. Χα. ἀλλ' ἤδη μοι δοκῶ ἀκούειν ἀκριβέστερον, καὶ ὁρᾶν ἐναργέστερον. Ερ. ἐπῳδὴν ἐπάδω, καὶ ἀναβλέψεις ὀξύτερον ἢ πρόσθεν. Χα. ἀλλ' ἤδη μοι δοκῶ ἀκούειν ἀκριβέστερον, καὶ ὁρᾶν ἐναργέστερον.

tu quoque conscendisti. Iam verò siquidem biceps est Parnassus, altero uterque occupato, sedeamus. Tu verò oculis in orbem circunductis, omnia contemplare. *Ch.* Amplam video terram, & paludem quandam ingentem circunfluentem, & montes, & fluvios Cocyto & Phlegethonte majores, & homines planè exiles, & horum nidulos quosdam. *Merc.* Vrbes illæ sunt, quos tu nidos arbitraris. *Ch.* Nosti Mercuri quàm nihil nobis effectum sit: quin frustra cum Castalia Parnassum, & Oetam aliosque montes sede movimus. *Merc.* Quid ita? *Ch.* Equidem è sublimi nihil exactè despicio. Volebam autem non urbes solùm, ipsosque montes ceu in tabula depictos intueri, sed ipsos homines tum quæ faciunt, tum quæ dicunt: sicuti quum tibi primùm obvius factus sum & ridentem intuitus interrogasti quid riderem. Cùm enim quiddam audivissem summopere sum delectatus. *Merc.* Quidnam hoc erat? *Ch.* Quidam ab amico puto ad cœnam invitatus: in posterum, inquit, diem veniam maximè. Atque interim dum hæc diceret, delapsa tecto tegula, nescio quo movente, ipsum interemit. Risi hominem, ut qui promissa non præstitisset. Sed nunc, ut meliùs & videam, & audiam, descendendum censeo. *Merc.* Quietus es: hoc enim tibi curabo: atque incantatione quadam ab Homero accepta, oculorum aciem acutissimam brevi tibi reddam. Ac posteaquam carmina pronunciaro, memineris non amplius hallucinari, sed apertè cuncta contueri. *Ch.* Dic solùm. *Merc.* *Dimovi nubem, visum*

qua

λον, ἢ πρὶν ἐπῆιν, ὄφρ' οὗ γνώσεσθε ἠμὲν θεὸν, ἠδὲ καὶ ἄνδρα. Χα. τί ἐστιν; Ερ. ἤδη ὁρᾷς; Χα. ὑπερφυῶς γε. τυφλὸς ὁ Λυγκεὺς ἐκεῖνος, ὡς ἔοικε ἐμοί. ὥστε σὺ τὸ ἐπὶ τούτῳ σοφὸν διδάσκειν με, καὶ λοιπὸν ἐρωτᾶν σε. ἀλλὰ βούλει τὸν Ὅμηρον καίτοι ἔρωμαί σε, ὡς μόνης οἶσθ' αὐτὸν ἀμελεῖν ὅτι με τὸν Ὅμηρον; Ερ. καὶ πόθεν σὺ ἔχεις τί τὸ ἐκείνου εἰδέναι, ναύτης ἀεὶ καὶ κωπηλατῶν ὤν; Χα. ὁρᾷς, ὅτι διδικὸν τοῦτο ἐς τὸν τέχνιν. ἐγὼ γάρ ποτε διεπόρθμευον αὐτὸν λοιδορούμενον, πολλὰ ῥαψῳδοῦντα ἀκούσας, οἷον ἔτι μιμνήσκομαι. καίτοι χειμὼν ἡμᾶς ἐκ μικροῦ τότε κατέλαβεν. ἐπεὶ γὰρ ἤρξατο ἄδειν ἐπάνω αὔσιόν τινα ᾠδὴν τοῖς πλέουσιν, ὡς ὁ Ποσειδῶν σωήκαμε τὰς νεφέλας, καὶ ἐπόρυξε τὴν πόντον, ὥσπερ τρύπανόν τινα ἐμβαλὼν τῷ πελάγει, καὶ πάσας ἐκ γυάλλας ἀφῆκε, καὶ ἄλλα πολλὰ κυκῶν τὴν θάλασσαν ὑπὸ τῆς ἐπῳδῆς, χειμῶνα ἄφνω καὶ γνόφον ἐμπέσων, ὀλίγου δεῖν ἐκπερῆσαι ἡμῖν τὴν ναῦν. ὥσπερ καὶ ναυπάσας ἐκεῖνον, ἀναπίμπλησι τῆς ῥαψῳδίας ἐκ πολλῆς αὐτῆς Σκύλλης, καὶ Χαρύβδεως, καὶ Κύκλωπος. Ερ. ὦ χαλεπὸν ὄν ἐκ τοσούτου ἐμέτου ὀλίγα γοῦν διαφυλάττειν. Χα. εἰκὸς γάρ μοι. [1] τίς γὰρ ὅστις ἐστὶ πάγκακος ἀνὴρ, ἢ ὑς τις, μέγας τε, ἔξοχος ἀνθρώπων κεφαλὴν, καὶ ὤμους; Ερ. Μίλων ὅδε ὁ ἐκ Κρότωνος ἀθλητής. ἐπιχωριάζει γὰρ αὐτοῖς οἱ Ἕλληνες, ὅτι τὸν ταῦρον ἀραμένῳ, *que texerat antè. Vt tandem agnoſcas qui ſint homines-ve, Dei-ve. Ch.* Quid eſt? *Merc.* Annon jam vides? *Ch.* Maximè: cæcus ſanè Lynceus ille, ſi mecum componatur. Itaque velim hoc me prædoceas, atque interroganti reſpondeas. Sed vin' tu ut te verſibus Homericis interrogem, ut intelligas neque me eſſe Homericæ elegantiæ contemptorem? *Merc.* Et unde tu illius aliquid ſcire poſſes, nauta ſemper, remexque cùm ſis? *Ch.* Vides, hæc opprobria ſunt in artem. At ego cùm illum vita functum trajicerem, multa canentem audivi, quorum nonnulla etiamnum memini. Porrò tempeſtas non parva tunc nos corripuit. Cùm enim cantilenam quandam navigantibus non auſpicatam auſpicatus eſſet, ilico Neptunus, nubes coëgit, & injecto tridente tanquam quodam hamo pontum turbavit, omnesque procellas excitavit: cumque multis aliis carmine commotis turbis mare permiſceret, parum abfuit quin tempeſtas & caligo derepente incumbens, navim nobis ſubverterit. Tunc etiam nauſeabundus ille ipſi Scyllæ, & Charybdi, & Cyclopi bonam carminum partem evomuit. *Merc.* Non ergo difficile fuit ex tanto vomitu pauca quædam reſervare. *Ch.* At dic mihi, *Craſſus & ille quis eſt, vir magnus, conſpicuuſque, Vertice ſublimi, atque humeris latiſſimus amplis?* *Merc.* [2] Milo hic eſt athleta Crotoniates: ei autem applaudunt Græci quòd ſublatum taurum perme-

1 Τίς γὰρ ὅστις] Verſus ex Iliad. 3. *Bourd.*

2 *Milo Crotoniata*] Nihil aliud Milonis Crotoniatis vires tam famoſas fecit quam exercitatio aſſidua tauri geſtandi. *Ogn.*

1 Ἐμπι-

φίρῃ. Ἀλλ' ἔτι διὰ μέσου. Χα. καὶ πόσου δικαιότερον ἂν ἐμὲ ὦ Ἑρμῆ ἐπαινοῖεν, ὃς αὐτὸν σοι τὸν Μίλωνα μετ' ὀλίγον ξυλαβὼν, ἐνθήσομαι εἰς τὸ σκαφίδιον, ὑπέρτερον ἥξει ἐφ' ἡμᾶς νεὼ δ' ἀμφοτέρους τοὺς ἀνταγωνιστὰς κεκαπακὼς δὲ θανάτου, μὴ δ' ξυνοῖς ὅπως αὐτὸν ὑποσκελίζῃ; καίτοι οἶμαί γ' ἡμῖν δηλαδὴ, μεμνημένῳ στέφανον τοῦτον, καὶ δὲ κερᾶτα. νῦν δ' μέγα φρονεῖ, γαυριζόμενος ἐπὶ τῇ δ' ταύρῳ φορᾷ. τί οὖν οἰησόμεθα, ἆρα ἐλπίζειν αὐτὸν καὶ πεθνήξεσθαί ποτε; Ερ. πόθεν σοῦ δοκεῖ θανάτου νῦν μεμνημένον εἶναι τὸ ἀκμὴ τοσαύτη; Χα. ἴσα τοῦτον σὺν εἰς μακρὸν γάλακα ἡμῖν παρέξονται, ἐπεὶ ἂν πλέῃ. μὴ δ' [1] ἐμπέσῃ ἐς ὥπως ταῦρον ἐπ' ἄρουραν δυνάμενον. σὺ δέ μοι σκόπει τοῦτο ἐκεῖ, τίς τ' ἄρ' ἔσθ' ὅλως ὁ σπουδαῖος ἀνήρ; ἐχ ἥκιστα ὡς ἔοικεν λόγῳ γε τῷ σῷ. Ερ. Κῦρος ὦ Χάρων ὁ Καμβύσου, ὃς τὴν ἀρχὴν ἀφεῖλε, πάλαι Μήδων ἐχόντων, τῶν Περσῶν ἤδη ἐπέσπασε εἶναι. καὶ Ἀσσυρίων ὕστερον ἔπεσε, καὶ Βαβυλῶνα περιῆρεν. καὶ νῦν ἐλαστέον ἐπὶ Λυδίαν ἔοικε, ὡς καθελὼν τὸν Κροῖσον, ἄρχει ἁπάντων. Χα. ὁ Κροῖσος δ' ἐκεῖνος ἐστὶ καὶ πότε κακεῖνος ἐστι; Ερ. σοῦσι δοκεῖ ἐς τὴν μεγάλην ἀκρόπολιν, τὴν τὸ τειχᾶν τεῖχος. Σάρδεις σοῦσιν. καὶ τὸν Κροῖσον αὐτὸν ὁρᾷς ἤδη ἐπὶ κλίνης χρυσῆς κατήμενον, Σόλωνι τῷ Ἀθηναίῳ διαλεγόμενον; βούλῃ ἀκούσωμεν αὐτῶν ὅ, τι καὶ λέγωσι; Χα. πάνυ μὲν δὴ. Κροι.

medium ſtadium ferat. *Ch.* At quanto juſtiùs me laudarent Mercuri, qui Milonem ipſum paulò poſt correptum, naviculæ imponam, quum ad nos venerit à morte adverſariorum invictiſſimo ſuperatus, neſcius quomodo ipſum ſupplantarit? Tum profectò plorabit, recordatus harum coronarum, & adplauſus. Nunc verò ſeſe effert quoniam eſt admirationi, propterea quòd taurum geſtarit. Quid igitur arbitremur? num putare ſe aliquando moriturum? *Merc.* Quid? ille mortis in tanto vigore recordaretur? *Ch.* Miſſum hunc facito, riſum nobis haud ita multò poſt exhibiturum quando navigabit, & ne culicem quidem, nedum taurum ferre poterit. Sed illud tu mihi dicas velim: quis hic alius vir gravis? Græcus non eſt, ut ex veſte videre eſt. *Merc.* [2] Cyrus, ô Charon, Cambyſis filius, qui imperium quod olim Medi obtinebant, ad Perſas tranſtulit, idemque Aſſyrios nuper devicit, & Babylonem expugnavit, & nunc expeditionem in Lydiam moliri videtur, [3] ut ſuperato Crœſo, imperio in omnes potiatur. *Ch.* At ubi etiam eſt Crœſus ille? *Merc.* Illuc oculos in magnam illam arcem deflecte, quæ triplici muro eſt ſepta Sardis illa. Annon Crœſum ipſum jam vides in aureo ſolio ſedentem, & cum Athenienſe Solone diſſerentem? vis auſcultemus qua de re verba faciant? *Ch.* Maximè ſanè. *Cræ.* O hoſ-

1 Ἐμπίδᾳ] Malè ἐλπίδα. Bourd.

2 *Cyrus*] Primus fuit qui apud Perſas regnavit, tranſtulitque imperium, capto avo Aſtyage, à Medis ad Perſas, de quo multa Herod. Iuſtin. Xenoph. *Cogn.*

3 *Vt Cræſo*] Lydorum rex fuit opulentiſſimus, de quo Herod. lib. 1. *Idem.*

1 Πρὸς

ὦ ξένε Ἀθηναῖε, οἶδας γάρ μου τὸν πλοῦτον, καὶ τὰς θησαυρούς, καὶ ὅσος ἄσημος χρυσὸς ἔστιν ἡμῖν, καὶ τὴν ἄλλην πολυτέλειαν, εἶπέ μοι τίνα ἡγῇ τῶν πάντων ἀνθρώπων εὐδαιμονέστατον εἶναι. Χα. τί ἄρα ὁ Σόλων ἐρεῖ; Ερ. θαῤῥεῖ· οὐδὲν ἀγχοῦς ὦ Χάρων. Σο. ὦ Κροῖσε, ὀλίγοι μὲν οἱ εὐδαίμονες. ἐγὼ δ' οὖν οἶδα, Κλέοβιν, καὶ Βίτωνα ἡγεμόνα εὐδαιμονεστάτους ἡβώσας, τοὺς τῆς ἱερείας παῖδας. Χα. τί ἀρχεῖον φησὶν οὗτος, τοὺς ἅμα σφίσιν ἀναδησαμένους. ἐπὶ τοῦ μητέρα ὑποδύντας, εἶλκυσαν ἐπὶ τὸ ἀπίνης ἄχος ἕως τοῦ ἱεροῦ. Κροι. ἴσως. ἐχρῆσατο τοῖς σφετέροις τῆς εὐδαιμονίας. ὁ δύστηνος δ', τίς ἂν εἴη; Σο. Τέλος ὁ Ἀθηναῖος, ὃς δὴ πείθει, καὶ ἀπόθανεν ὑπὲρ τῆς πατρίδος. Κροι. ἐγὼ δ' οὐδαμοῦ, εἴ σοι δοκῶ εὐδαίμων εἶναι; Σο. οὐδέπω οἶδα Κροῖσε, διὰ μὴ [1] ἕως τοῦ τέλους ἀφίκῃ τοῦ βίου. Ὁ γὰρ θανάτου, ἀκριβὴς ἔλεγχος τῶν τοιούτων, καὶ τὸ ἄχρι ἕως τοῦ τέρμα εὐδαιμόνως διεξιέναι. Χα. κἀλλιπὼν ὦ Σόλων, ὑπ' ἡμῶν οὐκ ἐπιλείπεται, ἀλλὰ τὸ πυθόμενον αὐτὸ ἀξιοῖς ἡβώσας τὸν ἅδε τῶν τοιούτων κρίσιν. ἀλλὰ τίνας σπείρεις ὁ Κροῖσος σκῆπτρα, ἢ τί καὶ ἐπὶ τοῦ ὤμου φέρουσι; Ερ. πλίνθους τῷ Πυθίῳ χρυσᾶς ἀνατίθησι, μισθὸν τῶν χρησμῶν, ὑφ' ὧν καὶ ἀπολεῖται μικρὸν ὕστερον. Φιλόμουσος ἦν ἀνὴρ σκῆπτρος. Χα. σκῆπτρον γάρ ἐστιν ὁ χρυσὸς τὸ λαμπρὸν, ὃ ἀναπείθει τὸ ὕπαχθον μετ' ἐρυθήματος. νῦν δὲ ἕως τοῦ εἶδη, ἀκμὴν ἀεί. Ερ. σκῆπτρον ὦ Χάρων τὸ ἀοίδιμον ὄνομα, καὶ [2] πεφυκότων. Χα. καὶ μὴν ὄχ ὁρᾶ

O hoſpes Athenienſis, quia jam divitias meas, & theſauros, & quantum mihi ſit rudis auri, aliamque ſupellectilem precioſam vidiſti, dic mihi quem omnium hominum fœliciſſimum eſſe arbitreris. *Ch.* Quid tandem dicet Solon? *Merc.* Bono es animo nihil ineptum ô Charon. *Sol.* Pauci quidem, ô Crœſe, fœlices ſunt. Sed ex iis quos novi, Cleobin & Bitonem ſacerdotis illius filios arbitror fœliciſſimos extitiſſe. *Ch.* Argivæ illius hic dicit, qui nuper una mortui ſunt poſtquam jugum ſubeuntes, matrem vehiculo inſidentem ad templum uſque traxerunt. *Crœ.* Eſto: habeant illi fœlicitatis primas: at quis tenebit ſecundas? *Sol.* Athenienſis ille Tellus, qui & bene vixit, & mortem pro patria oppetivit. *Crœ.* Ego verò ſceleſte non tibi videor fœlix eſſe? *Sol.* Nondum ô Crœſe novi, niſi ad vitæ finem perveneris. Hujus enim rei mors eſt accuratus index, & vita fœliciter ad metam uſque tranſacta. *Ch.* Optimè Solon, qui noſtri non ſis oblitus, ſed cymbam ipſam harum rerum judicio dignam cenſes. Sed quinam ſunt illi quos Crœſus emittit, aut quid humeris geſtant? *Merc.* Lateres aureos Pythio dicat, pro mercede oraculi, quo paulò poſt peribit. Eſt autem vir ille vatibus mirificè deditus. *Ch.* Illud eſt aurum ſplendidum, quod cum rubore refulget ſubpallidum: illud enim nunc primùm video, cùm ſemper audiverim. *Merc.* Hoc celebre illud eſt nomen, cujus gratia tantopere pugnatur. *Ch.* Atqui non video quid boni ipſi in-

1 Πρὸς τὸ τέλος] Reſpicit Solonis dictum, de quo Auſon. *Bourd.*
2 Πεφυκότων] Πεφυκόσιν & σφίκαθᾶσιν interpretatur Caſaubonus ad Theo-

ὄ, τι ἀχθος αὐτῷ ἐστιν, εἰ μὴ ἄρα τοῦτο μόνον, ὅτι βαρύνον) οἱ φέροντες αὐτό. Ερ. ὁ γὰρ οἶσθα ὅσοι πόλεμοι ἀφτῦτο, καὶ ἐπιβουλαὶ, καὶ λῃστεῖαι, καὶ ἐμπορίαι, καὶ φόνοι, καὶ δεσμοὶ, καὶ πλοῦς μακρὸς, καὶ ἐμπορίαι, καὶ δουλεῖαι; Χα. Ἀφτῦτο ὦ Ἑρμῆ, τὸ μὴ πολὺ ἔ χαλκοῦ ἀφφέρειν; οἶδα γὰρ τ χαλκὸν, ὀβολὸν ὡς οἶσθα ὄντ τ κομιζόντων ἑκάστῳ σκλίγον. Ερ. ναί. ἀλλ' ὁ χαλκὸς μ πολύς. ὥστε ὑ πάνυ ἀσθενίζει) ὑπ' αὐτῶν. τοῦτον ἦ ὀλίγον ὄν πολλοῦ ἔ βάθους οἱ μεταλλεύοντες, ἀνορύττουσι. πολὺ ἀλλ' ὄν τ γῆς κ ὕτ ὥσπερ ὁ μόλιβδος, καὶ τἄλλα. Χα. θαυμάζω πῶς λέγεις τ ἀνθρώπων τὴν ἀβελτερίαν, οἳ τοσοῦτ ἔρωτα ἔρωσιν ὠχρᾶ καὶ βαρείας κτήσεως. Ερ. ἀλλ' ὁ Σόλων γε ἐκεῖν ὦ Χάρων ἐρᾶν αὐτῆ φαίνε), ὡς ὁρᾶς. καταγελᾷ γὰρ ἔ Κροίσου, καὶ τ μεγαλαυχίας ἔ βαρβάρου. καί μοι δοκεῖν ἥρεσθαί π βύλε) αὐτόν. ἐπακούσωμεν δῆτ. Σω. εἰπέ μοι ὦ Κροῖσε. εἰ γὰρ π ἐδεῖτ τ πλίνθων τούτων τὸν Πύθιον; Κροι. νὴ Δία. ὁ γὰρ ἐστι αὐτῷ ὀ Δελφοῖς οἰκήματα ὀλίγα τοιαῦτα. Σο. ἀκοῦν μακρέσειον εἶεν τὸν θεὸν ἀποφαίνειν, εἰ κτήσαιτο ὀ τοῖς ἄλλοις κ πλίνθους χρυσᾶς; Κροι. πῶς γὰρ οὔ; Σο. πολλὴν μοι λέγεις ὦ Κροῖσε πενίαν ὀ τῷ θεσπίῳ, εἰ ἐκ Λυδίας μεταπέμπεται τὸ χρυσίον δεήσει αὐτοῦ, ὃν ἐπιθυμήσουσι. Κροι. πῶ γὰρ τοσοῦτ ἂν χρυσὸς, ὅσος παρ' ἡμῖν; Σο. εἰπέ μοι; οἴσθ ὃ φύε) ὀ Λυδίᾳ; Κροι. insit, nisi hoc solùm, quod qui ferunt, eo gravantur. *Merc.* Nescis quot propter ipsum bella, quot insidiæ, quot latrocinia, quot perjuria, quot cædes, quot vincula, quàm longinqua navigatio, quot mercaturæ, quot servitutes? *Ch.* Idcirco-ne Mercuri, quòd parum ipsi æri præstat? Nam æs novi, ut qui à singulis vectoribus obolum, ut nosti, accipiam. *Merc.* Maximè. Verùm æris magna est copia: ideoque non habetur in precio ab ipsis. Hoc verò paucum ex loco valdè profundo metallorum scrutatores effodiunt. Hoc tamen ex terra, ût & plumbum & reliqua metalla provenit. *Ch.* Gravem hominum stultitiam narras, qui pallidam, gravemque possessionem amore tanto prosequuntur. *Merc.* At Solon quidem ille, Charon, eam, ut vides, videtur non amare. Crœsum enim ipsum, hominisque barbari jactantiam irridet: & ut mihi videtur, vult ipsum aliquid percunctari. Quamobrem auscultemus. *Sol.* Dic mihi Crœse, putas-ne Pythium his lateribus indigere. *Crœ.* Puto per Iovem. Nullum enim istiusmodi donarium Delphis habet. *Sol.* Arbitraris ergo fore ut Deum reddas beatum, si inter cætera lateres aureos possideat? *Crœ.* Quidni? *Sol.* Magnam mihi, Crœse, paupertatem in cœlo dicis esse, si Deos, cùm optent aurum, ex Lydia advehere oporteat. *Crœ.* Ubi enim tantum proveniat aurum, quantum apud nos? *Sol.* Dic mihi, num & ferrum in Lydia nascitur? *Crœ.* Nullum

pror-

Theophilactum, tangit & ad Athen. legend. interpr. Aristoph. Hesych. Suid. Eustat. *Bourd.*

ὑ Cam-

ὦ πάνυ π. Σο. Ἦ βελτίονος ἄρα εὐδαίς ἐστε. Κροι. πῶς ἀμείνων ὁ σίδηρος χρυσίου; Σο. ἢν λάπτειν μηδὲν ἀγαπακτῶν, μᾶλλον ἂν. Κροι. ἐρώτα ὦ Σόλων. Σο. πότερον, ἀμείνους οἱ σώζοντες τινὰς, ἢ οἱ σωζόμενοι αὐτῶν; Κροι. οἱ σώζοντες δηλαδή. Σο. ἆρ' οὖν ἦν Κῦρος, ὡς λογοποιοῦσί τινες, ἐπὶ Λυδοὺς, χρυσοῦς μαχαίρας σὺν ποιήσῃ τῷ στρατῷ, ἢ ὁ σίδηρος ἀναγκαῖος τότε; Κροι. ὁ σίδηρος δηλαδή. Σο. καὶ εἰ μὴ τοῦτον παρεσκεύασται, οἷ χεῖρ' ἂν σοι ὁ χρυσὸς εἰς Πέρσας αἰχμάλωτος. Κροι. εὐφήμει ὦ ἄνθρωπε. Σο. μὴ ἄρα οὕτω μὲν οὖν ἔστι ταῦτα. φαίνῃ δ' οὖν ἀμείνων ὁ σίδηρος ὁμολογῶν. Κροι. εἰκῇ καὶ τῷ θεῷ κελεύεις σιδηροῦς πλίνθους ἀνατιθέναι με, τοὺς δὲ χρυσοῦν ὀπίσω αὖθις ἀνακαλεῖν; Σο. οὐδὲ σιδήρου ἐκεῖνον γε δεῖται). ἀλλ' ἤν τε χαλκοῦ, ἤν τε χρυσοῦν ἀναθῇς, ἄλλοις μέν ποτε κτῆμα, καὶ ἕρμαιον ἔσῃ ἀνατρεπτικώς, Φωκεῦσιν, ἢ Βοιωτοῖς, ἢ Δελφοῖς αὐτοῖς, ἤ τινι τυφλῷ ληστῇ. τῷ δὲ θεῷ ὀλίγου μέλει τῶν χρυσοποιῶν. Κροι. αἰεί σύ μοι τῷ πλούτῳ φθονερὸς καὶ δυσκολαίνεις, καὶ φθονεῖς. Ερ. ὦ φίλε ὁ Λυδὸς ὦ Χάρων τὴν παῤῥησίαν, καὶ τὴν ἀλήθειαν τῶν λόγων, ἀλλὰ ξένον αὐτῷ δοκεῖ τὸ πρᾶγμα, τὸν ἄνθρωπον οὐ πεπλῆχθαι, τὸ δὲ παρεστάναι ἑλευθέρως λέγειν. μεμνῆσθαι δέ μοι δοκεῖ μικρὸν ὕστερον Σόλωνος, ὅταν αὐτὸν ἴδῃ ἀλόντα, ἐπὶ τὴν πυρὰν ὑπὸ Κύρου ἀναχθέντα. ἤκουσα γάρ ποτε Κλωθοῦς σχολῇ ἀναγινωσκούσης τὰ ἐκείνου ἐπικλώσματα. ἐν οἷς καὶ ταῦτ' ἐγέγραπτο, Κροῖσον μὲν ἁλῶναι ὑπὸ Κύρου, Κύρον δ' αὖτον, ὑπ' ἐκείνου τοῦ Μασσαγέτιδος ἀποθανεῖν. ὁρᾷς τὴν Σκυθίδα, τὴν ἐπὶ τῷ ἵππῳ τῷ

prorsus. *Sol.* Ergo potiore metallo indigetis. *Crœ.* Quinam ferrum est auro præstantius? *Sol.* Si respondere citra stomachum velis, facilè intellexeris. *Crœ.* Interroga Solon. *Sol.* Vtri præstantiores, an qui servant, an verò qui servantur? *Crœ.* Qui servant profectò. *Sol.* Si igitur Cyrus, ut quidam, in vulgus ferunt, Lydos adoriatur, aureosne gladios exercitui facies, an ferro tunc opus erit? *Crœ.* Ferro sanè. *Sol.* At nisi hoc comparaveris, captivum ad Persas aurum tibi iverit. *Crœ.* Bona verba quæso. *Sol.* Absit ut hoc accidat. At saltem videris ferrum confiteri præstantius. *Crœ.* Ferreos ergo lateres me Deo consecrare, aurum autem revocare jubes? *Sol.* At ne ferro quidem ille indiguerit. Sed sive æs, sive aurum dicaris, aliis sanè, nimirum Phocensibus, aut Bœotis, aut Delphis ipsis, aut denique alicui tyranno prædoni futuram possessionem, & lucrum insperatum appenderis. Deus autem tuos aurifices parum curat. *Crœ.* Tu semper divitias mihi oppugnas, & invides. *Merc.* Non fert Lydus iste, ô Charon, libertatem & veritatem verborum: quin ei res absurda videtur, hominem pauperem, ea quæ urgeant, non trepidè sed liberè dicere. Atqui Solonis paulò post meminerit, quum oportebit ut à Cyro captus, rogum consoendat. Nam Clothonem audivi nuper legentem, quæ cuique destinata sunt, in quibus & hæc erant scripta, Crœsum quidem à Cyro captivum duci, Cyrum autem ipsum à Massagetide illa occisum esse. Viden' Scythicam illam equum

λευκὸν ἐξελαύνουσα; Χα. τὶ Δία. Ερ. Τόμυρις ἐκείνη ἐστί. καὶ τὴν κεφαλὴν γε ἀπτεμοῦσα ὁ Κύρου αὐτῆ, ἐς ἀσκὸν ἐμβαλεῖ πλήρη αἵματος. ὁρᾷς ὃ καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν νεανίσκον; Καμβύσης ἐκεῖνός ἐστιν. ἔτος βασιλεύσας μὴ τὸν πατέρα. καὶ μυρία σφαλεὶς ἐν τῇ Λιβύῃ, καὶ Αἰθιοπίᾳ, τὸ παλάτιον μανεὶς, ἀποθανεῖται, ἀποκτείνας τὸν Ἄπιν. Χα. ὦ πολλοῦ γέλωτος. ἀλλὰ τῶν τις ἂν αὐτὰς σωφρονίζειεν ὅτως ὑπερφρονοῦντας τῶν ἄλλων; ἢ τίς ἂν πεισθείη ὡς μετ' ὀλίγον ζητὸς μὲ, αἰχμάλωτος ἔσῃ, ἔτος ἢ, τὴν κεφαλὴν ἐξὸν τοῦ ἀσκοῦ αἵματος; ἐκεῖνος ἢ τίς ἐστιν ὁ Ἑρμῆ, ὁ τὴν πορφυρᾶν ἱματιδίου ἐμπεπορπημένος, ὁ τὸ διάδημα, ᾧ τὸν δακτύλιον ὁ μάγειρος ἀναδέδωκε, τὸν ἰχθῦν ἀναπτύσων πρὸς τὸν ἀμφιβρύτην; βασιλεὺς ἢ τίς εὐχὴ εἶναι; Ερ. εὖγε παρῳδεῖς ὦ Χάρων. ἀλλὰ Πολυκράτην τὸν Σάμιον τύραννον, πανδαισίμονα οἰόμενον εἶναι; ἀτὰρ καὶ ἔτος αὐτὸς, νῦν ἢ περιεῶν οἰκέτης Μαιανδρίου ἀποδεθεὶς Ὀρόιτῃ τῷ σατράπῃ, ἀνασκολοπισθήσεται, ἄθλιος ἐπιποθῶν τὰ εὐδαιμονίας τὸν ἀκμάζει ἢ χρόνου. καὶ ταῦτα γὰρ ἡ Κλωθὼ ἔφη ἐπήκουσα. Χα. εὖγε ὦ Κλωθοῖ, γενναίως καὶ αὐτὰς ὦ βελτίστη, καὶ τὰς κεφαλὰς ἀπότεμνε, καὶ ἀνασκολόπιζε, ὡς εἰδῶσιν ἄνθρωποι ὄντες. τὸ τοιοῦτον δὲ ἐπιμελέσθων, ὡς ἂν ἀφ' ὑψηλοτέρου μᾶλλον πέσωσι μέρους. ἐγὼ ἢ γελάσομαι τότε γυμνοὺς αὐτῶν ἴδων γυμνὸν τὸν ἀκρωτήριον, μήτε πορφυρίδα, μήτε τιάραν, ἢ κλίτλιον χρυσῆν κομίζοντας.

quum album agitantem? *Ch.* Video per Iovem. *Merc.* Tomyris illa est, quæ Cyri caput propria manu truncatum, in utrem sanguine plenum intrudet. Sed & filium ejus adolescentem vides? [1] Cambyses ille est. Hic post patrem regnabit, ac ubi mille modis in Lydia & Æthiopia errarit, tandemque insaniverit, occiso Api morietur. *Ch.* O risum inexhaustum! Sed numquis ipsos aspicere sustineat quum alios ita contemnunt? aut quis crediderit fore ut ille brevi sit captivus, hic in utre sanguine pleno caput habeat? Quis verò ille est Mercuri, cui pallam purpuream fibula nectit, quem diadema decorat, cui coquus piscem dissecto, annulum tradit, ubi Insula septa mari & regis se nomine jactat? *Merc.* Bellè certè versum sermoni assuis ô Charon. Cæterùm Polycratem Samiorum tyrranum vides, qui se ab omni parte fœlicem putat? Hic tamen ipse ab assistente famulo Mæandrio proditus Orœtæ satrapæ, miser sanè momento fœlicitate sua lapsus, cruci suffigetur. Nam hæc quoque ex Clothone audivi. *Ch.* Præclarè ô Clotho, generose ipsos ô optima, ipsorumque capita trunca, & crucifige, ut se homines esse norint. Verùm adeò in sublime attollantur, ut quanto altiore ruina, tanto graviori dolore decidant. Ego autem tum ridebo, quum horum unumquemque in navigio nudum agnovero, nec purpuram, nec tiaram, nec folium aureum afferentem.

[1] *Cambyses*] Cyri filius, Persarum & Medorum rex de quo Herod. lib. 2. Ejus.

[1] Πομ-

Ερ. καὶ τὸ μὲν τέτων, ἆδη ἴξ. τλὼ ὃ πλοῦτον ὦ Χάρων ὁρᾶς, τὰς πλούτους αὐτῶν, τὰς πολεμήτους, τὰς δικαζομένας, τὰς γεωργήτους, τὰς δανείζοντας, τὰς σωσειτήτους; Χα. ὁρῶ ποικίλων τινὰ τύρβην, καὶ μικρὰν παρεχῆς τὸν βίον, καὶ τὰς πόλεις γε αὐτῶν ἐοικυίας τοῖς σμήνεσιν. ἐν οἷς ἅπας μὲν, ἴδιόν τι κέντρον ἔχει, καὶ τὸ πλησίον κεντεῖ. ὀλίγοι δὲ τινες, ὥσπερ σφῆκες, ἄγουσι, καὶ φέρουσι τὸ ὑποδεέστερον. ὁ δ' ὑπερπετόμενος αὐτοὺς ἐκ τάφανὲς ἕτερος ὄχλος, τίνες εἰσὶ; Ερ. ἐλπίδες ὦ Χάρων, καὶ δείματα, καὶ ἄνοιαι, καὶ ἡδοναὶ, καὶ φιλαργυρίαι, καὶ ὀργαὶ, καὶ μῖσοι, καὶ τὰ τοιαῦτα. τέτων δ' ἡ ἄγνοια μὲν, κάτω ξυναναμέμικται αὐτοῖς, καὶ ξυμπολιτεύεται γε τῇ Δίκῃ, καὶ τὸ μῖσος, καὶ ἡ ὀργὴ, καὶ ζηλοτυπία, καὶ ἀμαθία, καὶ ἀπιστία, καὶ φιλαργυρία. ὁ φόβος δ', καὶ ἐλπίδες, ὑπερφέρον πτερύγοιν, ὀλίγα, ἐμπίπλαν, σκιλητές. σίσιτε καὶ ὑποπτήσσειν ποιεῖ. αἱ δ' ἐλπίδες ὑπὲρ κεφαλῆς αἰωρέμεναι. ὁπότ' ἂν μάλιστα οἴηται τις ἐπιλήψεσθαι αὐτῶν, ἀναπτάμεναι, οἰχόμεναι, κεχηνότας αὐτὸς καταλιπέσθαι, ὥσπερ καὶ τὸν Τάνταλον κάτω πάσχοντα ὁρᾶς ὑπὸ τῷ ὕδατι. διὸ δὴ ἀπείσης, κατόψει καὶ μοίρας ἄνω ἐπικλωθούσας ἑκάστῳ τὰ ἄτρακτον, ἀφ' ἧς ἠρτῆσθαι ξυμβέβηκεν ἅπασιν ὁκ λεπτὸν νημάτιον. ὁρᾷς κατὰ τὸ ἀσθενὲς πνα καὶ ἀραιὸν φαίνον ἐφ' ἕκαστον τῶν ἀτράκτων; Χα. ὁρῶ πάνυ λεπτὸν ἑκάστῳ νῆμα ἐπιπεπλεγμένον γε τὰ πολλά. τῦτο μὲν, ἐκείνῳ. ἐκεῖνο δ', ἄλλῳ. Ερ. εἰκῆτις ὦ πορθμεῦ. εἷς μαρτυρεῖ γὰρ ἐκείνῳ μὲν, ὑπὸ τέτε φονεύθηναι. τέτῳ δ', ὑπ' ἄλλε.

tem. *Merc.* Ita certè res illorum se habebunt. Multitudinem autem vides Charon, quorum alii navigant, alii bellum gerunt, alii litigant, alii agriculturam exercent, alii fœnerantur, alii mendicant. *Ch.* Variam quandam video turbam, vitamque perturbationum plenam, eorumque urbes apum examinibus similes: in quibus proprium quisque aculeum habet quo vicinum lancinat: pauci autem ex ipsis velut crabrones, inferiorem agunt feruntque. At agmen illud quod ipsos clanculum circunvolitat, quinam sunt? *Merc.* Spes, ô Charon, metusque, amentia, voluptates, avaritia, iræ, odia, & id genus alia. Ex his autem ignorantia infimæ turbæ est permixta: atque in eadem republ. per Iovem degit ira, odium, zelotypia, imperitia, hæsitantia, avaritia. Metus autem, & spes desuper volitantes, ille quidem illapsis horrorem incutit, aliquando verò tantùm trepidare facit. Hæ verò spes supra caput sublatæ, ubi maximè quispiam eas prehensurum se putat, avolantes abeunt, illis ore hiante relictis: quod ipsi Tantalo in aqua vides apud inferos accidere. Quòd si oculos intenderis, Parcas etiam in alto conspicies unicuique fusum volventes unde ex tenuissimis filis omnes pendent, quæ vides ut veluti araneorum stamina ex fusis in unumquemque descendunt? *Ch.* Equidem tenuissimum unicuique filum ut plurimum video innexum: hoc quidem illi, illud verò alii. *Merc.* Rectè ô portitor: nam est in fatis ut ab hoc ille, hic ab alio interficiatur: atque ut hic sit illius hæres cujus filum fuerit brevius: ille verò, hujus.

καὶ πληροῦσθαι τοῦτον μέν, ὅτε
νε, ὅτι ἂν ἡ μικρὸν πρὸ τοῦ νῆμα.
ἐκεῖνον ὃ αὖ, τοῦτο. τοιοῦδε γάρ τι
ἡ ἐπιτολὴ δηλοῖ. ὁρᾷς δ' ὡς ἀπὸ
λιπὼν κρεμάμενος ἀπαίρεις; καὶ
ὅτ' ἐπ' ἀναβαίνεις ἄνω, μετέω-
ρός ἐστι. καὶ μεταμικρὸν καταπε-
σὼν ἀπήρτηται δ' ἑνὸς, ἐπιβὰς
μηκέτι ἀντέχῃ τοῦ βάρους, μετὰ τ ψόφου ἐρράσθη. ὅτ' ὦ,
ὀλίγου ἀπὸ γῆς αἰωρούμενος, ὧν κ
πίσω, ἀψοφητὶ κείσεται, μήτε
καὶ τοῖς γείτοσιν ἐξακουόσ' τος δ
τι μάλιστα. Χα. παγγέλοια τοῦ-
τα ὦ Ἑρμῆ. Ερ. καὶ μὴν ἀδ' ἐπὶ
πλεῖ ἔχοις ἂν κ' τὶ ἀξίαν ὅπως
ἐσὶ καταγέλαστα ὦ Χάρων. καὶ μάλ
λιστα αἱ ἄγαν σπουδαὶ αὐτῶν, καὶ
τὸ μεταξὺ τ ἐλπίδων οἷαι, ἀ-
ναρπάσας γιγνόμενος τοῦ δ βελ-
τίστου ἁπάντα. ἀγρίλοι ὄ αὐτῶ, κ
ὑπηρέται μῶλα πολλοὶ ὡς ὁρᾷς,
ἠπίαλοι, καὶ πυρετοὶ, καὶ φθοαὶ,
καὶ φαρμακομανίαι, καὶ ξίφη, κ
λῃσταὶ, καὶ κώνεια, κ δικασταὶ,
καὶ τύραννοι. καὶ τούτων ἁπάντων
αὐτὸς εἰσέρχῃ, ἵν' ἀν οὖ πρᾶττ-
ται. ὅταν δ' σφαλῶσι, πολὺ τὸ
στόμα, κ αἰ, αἰ, κ ὤμοι μοι.
εἰ δ' οὕτως ἐξ ἀρχῆς ἐνόουν ἅπ ἀνθ-
πινά τέ εἰσιν αὐτοῖ, κ ὀλίγου τοῦτον
χρόνου ἐπιδημήσαντες τοῦ βίου, ἀ-
πιασιν, ὥσπερ ἐξ ὀνείρατος, πάντα
ὑπὲρ γῆς ἀφέντες, ἧττον τε ἂν σω-
φρονέστεροι, κ ἧττον ἡνιῶντο ἀπο-
ζηνόντες. νῦν δ ἐς ἀεὶ ἐλπίσαντες
χρῆσθαι τοῖς παροῦσιν ἐπιδιὰ ἐπι-
σας ὁ ὑπηρέτης κωλῇ, καὶ ἀπαγα-
πιδήσας τοῦ πυρετοῦ, ἢ τῇ φθοῇ,
ἀγανακτοῦσι ἐπὶ τῷ ἀγωγίμῳ, ἅ-
σπερ ἐπισδοκήσαντες ἀπαγαθήσε-
σθαι αὐτῶν. ἢ τί γὰρ οὐκ ἂν ποιήσειεν
ἐκεῖνος, ὁ τὸν οἰκίαν ἀπαιδὴ οἰκο-
δεμούμενος, κ τοὺς ἐργάτας ἐπισπέρ-
χων, εἰ μέλλοι ὅπ ἡμῶν, ἐξὸν πάλ-

Nam tale quid hæc connexio portendit. Vides ergo cunctos a tenui filo ſuſpenſos? Atque hic quidem in altum attractus, ſublimis eſt: verùm paulò poſt ubi ſuſtinendo ponderi non ampliùs parfuerit, derupto lino decidens, ingentem ſtrepitum edet. Alius autem qui paululum tantùm à terra fuerit ſubductus, tametſi cadat, ſine ſtrepitu jacebit, adeò ut ruinam vix ipſi vicini exaudiant. *Ch.* Hæc ô Mercuri ſunt prorſus ridicula. *Merc.* Atqui ne verbis quidem pro dignitate poſſis exprimere quàm ſint riducula Charon: in primis nimia ipſorum ſtudia, quodque inter ſpes intereunt ab optima morte arrepti: cujus nuncii & miniſtri ut cernis, permulti ſunt: epiali, febres, tabes, pulmoniæ, gladii, latrocinia, cicutæ, judices, tyranni. Et horum omnino nihil ipſos ſubit, dum rebus ſecundis utuntur. At ubi ſpe exciderint, illud in ore frequens ohe, hæ, hæ, hei mihi, hei mihi. Sed ſi inde ab ipſo initio perpenderent mortales ſe eſſe, & poſtquam in vita breve tempus fuerint peregrinati, relictis in terra rebus omnibus, tanquam ex ſomnio migraturos, prudentiùs profectò viverent, & moriendo minùs angerentur. Nunc autem quia præſenti rerum ſtatu ſperant ſe in perpetuum uſuros, quum irruens miniſter aut vocarit, aut abduxerit irretitos febre, vel tabe, abduci ſe ægrè ferunt, quòd ſe nuſquam ab his abſtrahendos expectarint. Sed enim quid non faceret ille qui domum diligenter ædificando operarios urget, ſi noverit fore ut finem ea habeat:

is

αὐτῷ. ὁ δὲ, ἄρτι ἐπιθεὶς τὸ ὄφρυον, ἀπίοι, τῷ κληρονόμῳ κατα-λιπὼν ἀπολαύειν αὐτῆς, αὐτὸς μὴ ζ θεσπήσας ἄθλιος· ὦ αὐτῆς ἐκεί-νου μὲν γὰρ ὁ γαίρων, ὅτι ἄρρενα παῖδα ἔτεκεν αὐτῷ ἡ γυνὴ, καὶ φίλους ἀφ' ἑαυτοῦ ἐπὶ τὸν ἑστιᾶν, καὶ τὸνομα δ' πατρὸς πθέμενος· εἰ ἠπίστατο ὡς ἐπ-λίτης γλυκάνων ὁ παῖς πθήκε, ἆρα ἂν σοι δοκεῖ χαίρειν ἐπ' αὐτῷ γιγνομέ-νῳ; ἀλλὰ τὸ αὔριον, ὅπῃ τὸ μὲ δύτυχοῦν-τα ἐπὶ τῷ παιδὶ ἐκείνου ὁρᾷ, τὸ δ' ἀθλη-τὴ πατρὸς, ὃ ὀλύμπια νενικηκό-τος, τὸ γειτονια δὲ τὸ ἐκπομίζοντα τὸ παιδίον οὐχ ὁρᾷ, οὐδ' εἰδυῖα φ' οἷας αὐτῷ κρήνης ἐκρέμαται. τὰς μὲν γὰρ ὄφρυς ἀφρεγμένας ὁρᾷς ὅσοι εἰσὶ, καὶ τὰς ξυναγείρου-σας τὰ χρήματα, εἶτα περὶ ἀπολαύσεως αὐτῶν κεκλημένας, ὑφ' ὧν εἶπον, ἐπόντων ἀγγέλων τε, καὶ ὑπηρε-τῶν; Χα. ὁρῶ πάντα ταῦτα, καὶ σαφῶς ἐμαυτὸν ἐγὼ οἶδα, τί τὸ ἡδὺ αὐτοῖς ἀπὸ τοῦ βίου, ἢ τί ἐκεῖ-νό ἐστι, ὃ στερέμενοι ἀχανακτῶσιν. Ερ. ὦ γῆν τὴς βασιλείας ἴδῃ τις αὐτῶν, οἵτινες δύσμισούμενοι εἶναι δοκοῦσιν ἔξω δ' ἀσεβεῖν, καὶ ὡς φησὶν ἀμφιδόλως ὁ τύχης, πλείω τὰ ἡδέα τὰ ἀνιαρὰ φύρσαι σφόνδυλα αὐτοῖς, φόβους, καὶ παραχάς, καὶ μίση, καὶ ἐπιβουλὰς, καὶ ὀργὰς, καὶ κολακείας. τούτοις γὰρ ἅπαντες ξυ-νεισιν. ἐᾶν πένθη, καὶ νόσους, καὶ πάθη, ἐξ ἰσοτιμίας δηλαδὴ ἀρχούσας αὐτῶν. ὅπου δὲ τὰ τοῦτων πανηρὰ, λογίζεσθαι κρεὼν οἷα τὰ τῶν ἰδιω-τῶν ἂν εἴη. Χα. ἐθέλω γὰν σοι ὦ Ἑρμῆ εἰπεῖν, ᾗπερ ἐοικέναι μοι ἔδεξαν οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὁ βίος ἅπας αὐτῶν. ἤδη ποτὲ [1] πομφόλυγας

is verò decedat, qui fastigium imposuerit, relicta hæredi domus ipsius fruitione, in qua ne cœnaverit quidem ipse miser? Ille verò qui lætatur, quòd sibi masculam prolem uxor peperit, ideòque amicos convivio excipit, & patris nomen imponit, si sciret puerum septimo ætatis anno periturum, nunquid tibi videretur gaudere quòd is sit natus? Verùm in causa est, quòd in eum intuetur, cui res in filio prospere cedunt, & qui pater est athletæ qui vicerit Olympia: vicinum autem qui natum cremandum effert non intuetur, neque novit à quo subtegmine ipsi pendeat. Quin & eorum qui de finibus dissident vides quanta sit turba, & eorum qui pecunias coacervant: attamen priùs quam ipsis fruantur, ab imminentibus illis quos dixi, nunciis & ministris avocantur? *Ch.* Video isthæc omnia, & apud me cogito, quid sit ipsis in vita jucundum, aut quidnam sit illud, quo privati tantopere stomachantur. *Merc.* Siquis etiam ex regibus eos aspiciat qui fœliciſſimi videntur, extra aleam, & ut dicis, extra ancipitem fortunam constituti, tristia plura jucundis comperiet eis inhærere, metus, turbas, odia, insidias, iras, adulationes: his enim omnes distringuntur. Prætermitto luctus, morbos, animique perturbationes, ipsis æquè atque vulgo dominantes: quandoquidem horum mala recensere non minùs temporis exigiret, quàm quæ sunt privatorum. *Ch.* Volo igitur Mercuri, dicere tibi, cuinam assimiles homines mihi videantur, eorumque vita omnis. Vidistin' aliquando

1 Πομφόλυγας] Ex Homero postea vocat φύσαι, φυσαλίδας, φύσημα. Bourd.

εὐ ὑδατι ἐληάσῃ τῷ κρημνῷ τινι κρεμάμενοι, τὰς φυσαλίδας λέγω, ἀφ' ὧν ξυναγείρει ὁ ἀφρός; εἰσὶν πίνυν αἱ μὲν, τινες μικραὶ εἰσι. καὶ αὐτίκα διαρραγεῖσαι, ἀπέσβησαν. αἱ δ' ἐπὶ πλέον διαρκέσι. καὶ προχωρεῖσιν αὐταῖς τὰ ἄλλα, αὐξαι τε ὑπερφυσώμεναι, ἐς μέγιστον ὄγκον αἴρονται. εἶτα μέντοι κἀκεῖναι πάντως ἐξερράγησάν ποτε. ὁ γὰρ οἷόν τε ἄλλως ἦν; τοῦτ' ἐστιν ὁ ἀνθρώπινος βίος. ἅπαντες ὑπὸ πνεύματος ἐμπεφυσήμενοι, οἱ μὲν, μείζους, οἱ δ' ἐλάττους. καὶ οἱ μὲν, ὀλιγοχρόνιον ἴσχυσι τὴν ἀκύμορον τὸ φύσημα. οἱδὲ, ἅμα τῇ ξυσπάσῃ ἐπαύσαντο. πῶς δ' ἂν ἀπορράγῃναι ἀναγκαῖον. Ερ. ἠδὲν χαίρων σὺ Ὁμήρου εἶναι ὁ Χάρων, ὃς φύλλοις τὸ ἡμῶν αὐτῶν ὁμοιοῖ. Χα. καὶ τοιοῦτοι ὄντες ὦ Ἑρμῆ, ὁρᾷς οἷα ποιοῦσι, καὶ ὡς φιλοτιμοῦνται πρὸς ἀλλήλους ἀρχῶν πέρι, καὶ πλούτων, καὶ κτήσεων ἀμιλλώμενοι; ἅτοπ ἅπαντα καταγελάσιμα αὐτοῖς, δῆλα ὅτι ἕνα ὀβολὸν ἔχοντες, ἥκειν παρ' ἡμᾶς. βάλε δ' ἐπίτηδες ἐφ' ὑψηλὸν ἔσω, ἀναβοήσας παμμέγιστα, ὡς ἀπίσω αὐτοὺς, ἀπιόντας μὲ τὰ μεγάλα τοῦτα, ζῆν ἀεὶ τὰ θνητοῖς δοκοῦντα ὀφθαλμῶν ἔχοντας, λέγων ὡς μάταιοι, τί ἐπιπονεῖσθε περὶ ταῦτα; πεύσεσθε καὶ μνησθήσεσθε. ὁ γὰρ ἐς ἀεὶ βιάσεσθε. ἠδὲν τὰ οὐταῦθα σπουδῆς, ἄξιον ἐστιν, ὅλως ἂν ἀπόχρη ὅς αὐτῶν τι ξυνὼ αὐτοῖς ἀπολαῦσαι. ἀλλ' ἀνάγκη τὸ μὴ, χρόνον οἱ χαλᾶν τινὰ οἰκίαν ἢ, καὶ τὰ ἀγρὸν, καὶ τὸ χρυσίον, ἀεὶ ἄλλων εἶναι, καὶ μεταβάλλειν τοὺς δεσπότας. εἰ ταῦτα καὶ τοιαῦτα ἐξ ἐπηκόου ἐμβοήσαιμι αὐτοῖς, οὐκ ἂν οἱ μέγα ὠφεδο bullas illas, torrente cum ſtrepitu ſcaturiente, exurgentes: flatuoſos dico tumores ex quibus ſpuma cogitur? Illarum igitur, aliæ quidem parvæ ſunt, quæ protinus ruptæ evaneſcunt: aliæ verò diutius durant, ſibique adjunctis aliis vehementer intumeſcunt, ac in maximum tumorem attolluntur: ac tandem aliquando illæ etiam prorſus ruptæ diſſolvuntur. Neque enim ſecus fieri poſſit. Hæc tibi hominum vita. Singuli flatu tumeſcunt, hi majores, illi minores, atque alii momentaneam moxque deficientem inflationem habent: alii ſimul atque conſtituti ſunt, deſiſtunt. Itaque omnes rumpi neceſſe eſt. *Merc.* Tu nihilo deterius Homero Charon, hominum vitam ſimilitudine expreſſiſti, qui genus ipſorum foliis aſſimilat. *Ch.* At tales quanvis ſint, vides tamen qualia faciant, ut inter ſe avidè contendant te imperiis, honoribus, & poſſeſſionibus, quibus omnibus relictis, ipſos unico cum obolo ad nos venire oportebit. Vis igitur ſiquidem in edito loco ſumus, ut maxima voce acclamando eos adhorter, ut ab inanibus quidem laboribus abſtineant, vivant autem, mortem ob oculos ſemper habentes, hiſque verbis utar, O ſtulti quid hæc tanto ſtudio proſequimini: deſiſtite à laboribus, neque enim in perpetuum vivetis: nihil ex iis quæ hic præclara habentur, eſt ſempiternum, nec aliquid horum moriens quiſquam ſecum auferre poſſit. Sed neceſſe eſt quemvis nudum abire, domum autem, agrum, aurum, eſſe ſemper aliorum, & dominos ſubinde mutare. Hæc & id genus alia, ſi ipſis unde exaudiri poſſent, inſa-

λησθῆναι τὸ βίου, καὶ σωφρονιστέρους ἂν γενέσθαι πολύ; Ερ. ὦ μακάρεσε, σὺ οἶσθα ὅπως αὐτοὺς ἡ ἄγνοια, καὶ ἡ ἀπάτη ἀμαυρώκασιν, ὡς μηδ' ἂν τυπάνου ἐπ' ἀμαυρωθῆναι αὐτοῖς τὰ ὦτα; τοσούτῳ κηρῷ ἔφυσαν αὐτὰ, οἷον ᾠδυσσεὺς τοὺς ἑταίρους ἔβυσε δέλεαρ τὰ Σειρήνων ἀκροάσεως. πόθεν οὖν ἂν οἰκεῖοι δυνηθεῖεν ἀκοῦσαι, ἵν' καὶ σὺ κεκραγὼς ἀμαρτάνῃς; ὅπερ γὰρ ὑμῖν ἡ λήθη δύναται, τοῦτο συναπόλωλε καὶ ἄγνοια ἡμῖν. πλὴν ἀλλ' εἰσὶν αὐτῶν ὀλίγοι, οἱ ᾠδυσσέως μύθου τὸ κηρὸν ἐς τὰ ὦτα, ὡς τὴν ἀληθειαν ἀποκλίναντος, ἐξῦ διδρήσης ἐς τὰ πράγματα, καὶ κατιγνωκότες οἷά ἐστιν. Χα. ἀκοῦσαι οἰκείους γὰρ ἐμβοήσαιμι; Ερ. σκέψαι τοῦτο λέγειν ὡς αὐτοὺς, ἃ ἴσασιν. ὁρᾷς ὅπως ἀποστάντες τῶν πολλῶν, καταγελῶσι τῶν γινομένων, καὶ ἡδυμῆ ἡδυμῶς ἀρέσκονται αὐτοῖς, ἀλλὰ δῆλοί εἰσι θρασμοὶ ἤδη βαλλάντιοι παρ' ὑμᾶς λαὸ βίᾳ; καὶ γὰρ καὶ μισοῦσι, ἐλέγχοντες αὐτῶν τὰς ἀμαθίας. Χα. ὦμαι ὦ γλυκάδαι. πλὴν πάνυ ὀλίγοι εἰσὶν ὦ Ἑρμῆ. Ερ. ἴσως καὶ ἔστι. ἀλλὰ κατάβαμεν ἤδη. Χα. ἴσ' ἔπ' ἐπόδων εἰδέναι ὦ Ἑρμῆ, καί μοι δίελε αὐτὰ, ὡσπερεὶ ἔοικε τοῖς ἀρχιτέκτοσι, τὰς καθήκας τῶν σωμάτων, ἵνα κατορύξωσι ῥᾷστα. Ερ. ἡσυχῇ ὦ Χάρων, καὶ τύμβους, καὶ τάφους καλοῦσι τὰ τοιαῦτα. πλὴν τοῦ τὴν πόλεων οἰκεῖα τὰ χώματα ὁρᾷς, καὶ τὰς στήλας, καὶ πυραμίδας; οἰκεῖα πάντα νεκροδοχεῖα, καὶ σωματοφυλάκια ἐστι. Χα. τί δὲ οἰκείους στεφανοῦσι τοὺς λί-

clamarem, annon vitæ magno putas emolumento fore, ita ut longè prudentiores evaderent? *Merc.* O beate, nescis ut ipsos ignorantia, & error afficerit, adeò ut ipsorum aures ne terebro quidem ampliùs aperiri queant: tam multa cera eas obturarunt, haud aliter ac sociis Ulyssis, veritus ne Sirenum cantus exaudirent. Quinam igitur audire possint, etsi vocem in tantum efferas ut rumparis? Nam quod apud vos Lethe potest, id apud nos ignorantia præstat. Verumtamen ex ipsis pauci sunt qui cera in aures non recepta in veritatem inclinant, acutum in rebus cernunt, & quales sint agnoscunt. *Ch.* Illis igitur acclamem? *Merc.* Illis ea quæ sciunt, dicere fuerit supervacaneum. Vides ut à plebe semoti rident, quæ alii faciunt, eaque nullatenus probant, sed jam à vita ad vos fugam apertè meditantur? etenim etiam odiosi sunt illis quorum imperitiam redarguunt. *Ch.* Bellè ò generosi. verùm perpauci sunt ô Mercuri. *Merc.* Vel hos esse satis fuerit. Sed jam descendamus. *Ch.* Vnum adhuc scire opto Mercuri, quod quum me docueris, perfectam sanè institutionem tradideris: nimirum videri velim repositoria corporum, ubi terram defodiunt. *Merc.* Monumenta, tumulos, sepulchra hæc vocant. At vides-ne ante urbes aggeres illos, columnas, & pyramidas? Illa omnia sunt cadaverum receptacula, & corporum conditoria. *Ch.* Quid ergo [1] saxa illi coronant,

1 *Saxa illi coronant*] Moris fuit apud antiquos, ut non tantum cadavera ungerent, sed etiam cippum, cui corollas & serta imponerent.

Serta novercali dederat fragrantia cippo. Coga.

θυς, καὶ χρίωσι μύρῳ; οἶδα, ἢ πυθόμενοι ἥκουσιν ὡς ἔστ' ἄρα κωμῳδούμενοι, καὶ βόθρον τινὰ ὀρύξαντες, καιωσί τε ταυτὶ τὰ πολυτελῆ δεῖπνα, καὶ εἰς τὰ ὀρύγματα οἶνον καὶ μελίκρατον, ὡς γὰρ εἰκάσαι, ἐγχέωσιν; Ερ. οὐκ οἶδα ὦ πορθμεῦ τί ταῦτα πρὸς τοὺς ἐν ἅιδου. πλησιάσαι δ' ἂν τὰς ψυχὰς ἀναπεμπομένας κάτωθεν, δεικνύειν μὲν ὡς οἷόν τε σκιαπεμπομένας τῶν κνίσσων, καὶ τὸ κρεῶν, πίνειν δ' ἀπὸ τοῦ βόθρου τὸ μελίκρατον. Χα. οἰκείους ἔπι πίνειν ἢ ἐσθίειν, ἂν τὰ κρομμύα ξηρὰ τάλα; καί τοι γελοῖός εἰμί σοι λέγων ταῦτα, ὁπηνίκα καταζηλῶ αὐτούς. οἶσθ' ἂν εἰ δύναντ' ἂν ἔτι ἀνελθεῖν, ἅπαξ κατελθόντες ἡμῶν; ἐπίτηδες καὶ παγγελοῖα ἂν ὦ Ἑρμῆ ἔπαθον, οὐκ ὀλίγα πράγματ' ἔχων, εἰ ἐδεῖ μὴ κατάγειν μόνον αὐτούς, ἀλλὰ καὶ αὖθις ἀνάγειν πομπούς. ὦ μάταιοι, τῆς ἀνοίας. οὐκ εἰδότες ἡλίκοις ὄχλοις ἀσκίκεσι τὰ νεκρῶν καὶ τὰ ζώντων πράγματα, καὶ οἷα τὰ παρ' ἡμῖν ἐστι. καὶ ὅτι [1] κάθηνται ὁμῶς ὁ, τ' ἄτυμος ἀνὴρ, ὃς τ' ἔλαχε τύμβῳ. σὺ δ' ἰὴ πομπῇ Ἥρᾳ, κρείων τ' Ἀγαμέμνων. Θερσίτῃ δ' ἕπεται Θέτιδος παῖς ἠϋκόμοιο. πάντες δ' εἰσὶν ὁμῶς νεκύων ἀμφιπνέα κάρηνα, γυμνοί τε, ξηροί τε, κατ' ἀσφοδελὸν λειμῶνα. Ερ. Ἡφαίκλεις, ὡς πολὺν τὸν Ὅμηρον ἐπαντλεῖς. ἀλλ' ἐπίσχες ἀνέμνησάς με, θέλω σοι δεῖξαι τὸν τοῦ Ἀχιλλέως τάφον. ὁρᾷς

nant, unguentoque inungunt? alii præ tumulis constructo rogo, ac fovea effossa, sumptuosas illas exurunt cœnas, & vinum mulsumque (quantum saltem conjecturis assequi possum) in ipsas foveas infundunt? *Merc.* Nescio, Portitor, quid hæc ad eos pertineant, qui apud inferos agunt. Verùm illis persuasum est umbras ab inferis reduces, circum nidorem & fumum quantum possunt, volitando cœnare, & ex fovea [1] mulsum bibere. *Ch.* Illos adhuc bibere & edere, quorum aridissimæ sunt calvariæ: atqui ridiculum est me tibi hæc dicere, cùm eos quotidie deducas, ac proinde scias an postquam semel terram subierint, denuo redire queant. Quinetiam ego prorsus ridicula paterer, Mercuri, tot negociis occupatus, si oporteret ipsos non solùm deducere, sed etiam bibituros reducere. O stulti, quæ hæc amentia? Nescitis quàm longo finium intervallo res mortuorum & viventium sunt discretæ, quoque pacto se res habeant, apud nos, ubi Mortuus est æquè tumuli qui nescit honorem, Quique scit: unus honos Agamemnonis, unus & Iri est: Thersitæ & similis Thetidos formosus Achilles, Vmbræ nam pariter siccæ, nudæque pererrant Asphodeli campos confracto vertice cunctæ. *Merc.* Hercule, quàm multa ex Homero hauris! Sed quia submonuisti me, volo tibi sepulchrum Achillis indicare. Vides illud

1 *Mulsum*] Vivo favillam lavabant. Quidam in lib. 2. Epig. vivo sibi exhiberi cupit quæ mortuis præstari solent. Omnia quæ sunt in tractatu de sacrificiis habes antea sparsim in Deorum dialogis, tangit enim variam Deorum originem, casus, sacrorum ritus, nomina, regiones, & reliqua de quibus abundè dixerat. *Cogn.*

2 Κάτθηνται ὁμῶς] Homer. Odyss. *Bourd.*

1 Η Νί-

illud quod mari adjacet? Sigeum quidem illud Trojanum est: è regione autem conditus est Ajax in Rhœteo. *Ch.* Non magna sunt monumenta. Verùm insignes illas urbes mihi jam commonstra, de quibus tam magnifica in inferis audimus, Ninum Sardanapali urbem, Babylonem, Mycenas, Cleonas, ipsumque Ilium, multos enim illinc oriundos memini trajicere, adeò ut totis jam decem annis neque navim subduxerimus, neque ea interim refrixerit. *Mere.* Ninus quidem ô Por-

1 Η Νίνος μοι, ὦ περιβλεπτε, ἀπόλωλεν ἤδη· εἰ δὲ ἴχνος ἐπὶ λοιπὸν αὐτῆς] Lucianus cum fuerit Samosatenus Euphratis accola, fidem in rebus Assyriæ videtur meteri, & mitum foret eum ignorasse locum, ubi sita olim Ninus vel Ninive, si aliquod ejus vestigium remansisset. At quid faciemus Tacito, qui lib. 12. Annal. de expeditione Meherdatis sic ait: *sed capta in transitu urbi Ninos vetustissima sedes Assyriæ.* Sed & Straboni; qui ante Tacitum vivebat, qui lib. 16 ait: ἐν ᾗ ἦν Νίνος πόλις ἐφαίδρα πρότερον χρήμασι μετὰ τὴν τῶν Σύρων κατάλυσιν. *Ninus statim post eversum Assyriorum imperium evanuit*, vel *apparere cessavit.* Ergo contra Strabonem Amasenum & Lucianum Samosatenum Orientales viros & doctos non mihi videtur Tacitus audiendus. Deceptus certe fuit is Romanus quadam nominis similitudine; & eam Ninum oppidulum forte vel castellum, captum sine obsidione in transitu male accepit pro antiquissima & populosissima illa urbe, quæ fuit suo tempore rerum orbis maxima, & usque ad miraculum celebrata; aliter non possemus absolvere Strabonem nec Lucianum mendacii. At fidem merentur. Sed milites, qui in expeditione cum Meherdate fuerunt, capta, ut dixi, aliqua urbecula, cujus nomen accedebat ad sonum nominis antiquæ illius Ninives, putaverunt vel gloriabundi finxerunt se antiquam Ninon sedem Assyriæ regum cepisse, & ita publicantes famæ pro vero tradiderunt tale mendacium. Sic Alexandri milites jactabant se Tanaim usque perveniisse, cum ab eo fluvio abessent plus quam mille milliaria. Sic & hoc tempore multos Hierosolymitanos equites & alios nautas & negotiatores, qui in partibus Hellesponti vel bellum gesserunt vel negotiati sunt, audivi sæpe asseverantes se vidisse antiquæ Trojæ ruinas; nec aliter unquam eis persuadere potui. At Troadis (de qua Paulus Apostolus epist. ad Timotheum 2.) ruinas viderant, non Trojæ, cujus jam tempore Strabonis nulla extabant vestigia, ut ait ille lib. 13: εἰδέν γὰρ ἴχνος σώζοι ἡ ἀρχαίας πόλεως εἰκότως, ὅτε γὸ ἐκπεπορθημένων ἡ χώρα πᾶσα, ἡ πόλις ἡ κατεσκαμμένων, ταυτὸν δὲ ἐν βάθρων ἀνατετραμμένων, οἱ λίθοι πάντες εἰς τὰ ἐπείνων ἀνάλωμα μετηνέχθησαν. Ἀρχαιότατα γ' ἂν φαοὶ ἡ Μιτυλήνη ἐκ τῶν ἐκεῖθεν λίθων τὸ Σιγαῖον ἐκτισθαι, id est, *nullum enim vestigium restat antiquæ urbis, & cum ratione; nam vastatis urbibus; non vero funditus eversis, ea vero à fundamentis deleta, omnes lapides ad aliarum institutionem transportati sunt. Itaque Archæanactem ajunt Mitylenensem Sigæum muro circumdedisse ex lapidibus indidem acceptis.* Vrbs igitur, cujus nullum vestigium extabat tempore Strabonis & Augusti, sub quo Strabo florebat, non poterat extare tempore Meherdatis sub Claudio. Plura ad id argumentum adducere possem, & illustrem in litteris virum castigare, qui eo, quod Ammianus Marcel-

πορθμὸν ἀπόλωλεν ἤδη, καὶ οὐδὲν ἴχνος ἔτι λοιπὸν αὐτῆς. οὐδ' ἂν εἴποις [1] ὅπου ποτ' ἦν. ἡ Βαβυλὼν δέ σοι σκιὰ ἐστὶν, ἡ δὲ πυργὸς, ἡ τὸ μέγα τεῖχος. οἱ μετοπισθεν καὶ αὐτὴ ζητήσομεν, ὥσπερ ἡ Νίνος. Μυκήνας δ', καὶ Κλεωνὰς, αἰσχύνομαι δεῖξαί σοι. καὶ μάλιστα τὸ Ἴλιον. ἀποκλίσεις γὰρ οἶδ' ὅτι τὸ Ὄμηρον κατιλλῶν ἐπὶ τῇ μεγαλιλογίᾳ τῶν ἐπῶν. πολλὰ ἀλλὰ πάλαι μὲν ἦσαν εὐδαίμονες, νῦν δὲ τεθνήκασι καὶ αὐτά. [2] ἀποθνήσκουσι γὰρ αἱ πόλεις ὥσπερ ἄνθρωποι. καὶ τὸ ἀποδοξότερον, καὶ πολεμοῦσι ὅλοι. ἵνάχῳ δὲ ἐν ἀδὶ τάφος ἐστὶν Ἄργος ἔτι καθελκύσαι. Χα. πανταχοῦ τὰ ἐπαίνου Ὄμηρε, καὶ τὰ ἀνομάστου, Ἴλιον ἱερὸν, καὶ Δρυάγμων. καὶ ἐϋκτίμενον Κλεωνάς. ἀλλὰ μεταξὺ λόγων, τίνες εἰσὶν οἱ παλαιόντες ἐκεῖνοι, ἢ ὑπὲρ τίνων ἀλλήλοις φονεύουσιν; Ερ. Ἀργείους ὁρᾷς ὦ Χάρων, καὶ Λακεδαιμονίους, καὶ τὸν ἡμιθνῆτα ἐκεῖνον στρατηγὸν Ὀθρυάδην, [3] τὸν ἐπιγράφοντα τὸ τρόπαιον τῷ αὐτοῦ ὀνόματι. Χα. ὑπὲρ τίνων δ' αὐτοὶς ὦ Ἑρμῆ ὁ πόλεμος; Ερ. ὑπὲρ δὲ πεδίου αὐτοῦ, ἐν ᾧ μάχονται. Χα. ὦ τῆς ἀνοίας, οἶμαι ἐκ ἴσασιν ὅτι κεῖν ὅλιγ

ὁ Portitor jam est eversa, ita ut ne reliquum quidem sit ejus vestigium, nec ubi olim fuerit, facilè dixeris. Babylon autem illa est, multis turribus præclarè munita, magnoque ambitu mœnium septa, haud ita multò post desideranda & ipsa, quemadmodum nunc Ninus. At Mycenas & Cleonas me tibi commonstrare pudet, ac in primis Ilium. Præfocabis enim sat scio Homerum ubi descenderis, qui urbem illam tam magnificis versibus celebrarit. Verùm olim fœlices fuerunt: nunc autem etiam hæ interierunt. Moriuntur enim etiam urbes ὁ Portitor, quemadmodum homines. Quodque longè mirabilius, solidi etiam fluvii, ita ut Inachi ipsius in Argo ne monumentum quidem supersit. *Ch.* Vah, quæ laudes Homere, & quæ nomina, ingens, viisque patentibus Ilium, tum Cleonæ bellè structæ. Sed interim dum loquimur, quinam illi sunt qui dimicant, aut cujus rei causa se mutuò cædunt. *Merc.* Argivos vides & Lacedæmonios, ὁ Charon, atque semimortuum imperatorem Othryadem, suo ipsius nomini trophæum inscribentem? *Ch.* Cujus rei causa cœptum est hoc bellum? *Merc.* Pro ipsomet agro, in quo pugnant. *Ch.* O amentiam hominum, qui nesciunt se, etiamsi nunc eorum quisque to-

linus *Ninos* nominavit, non dubitavit in eximio opere, notis scilicet ad Eusebium, scribere: *Ninive autem adhuc integra stabat ævo Ammiani Marcellini.* Sed superfluum foret, cum id argumentum abunde simul & doctissime tractaverit vir incomparabilis Samuel Bochartus in suo Phaleg. lib. 4 cap. 30, ad eum te remitto lectior, & sileo. *Palm.*

1 Οὔπου ποτ' ἦν] *Campos ubi fuit.* Bourd.

2 Ἀποθνήσκουσι αἱ πόλεις] Plut. Romul. cætera Epitheta Homerica, ut & sensus & rationes quibus nititur. *Idem.*

3 Τὸν ἐπιγράφοντα τὸ τρόπαιον τῷ αὐτοῦ ὀνόματι] Casparus Barthius in animadversionibus ad Statii Thebaid. l. 4. vers. 48. ubi agit de Othryadibus hunc Luciani locum amendi arguit. Atque enim scripsisse τῷ αὐτοῦ αἵματι. Almel.

1 Ai-

πλὴν Πελοπόννησον ἅπασαν αὐτῶν κτήσονται, μόγις ἂν τοσοῦτον λάβοιεν τόπον ὅσον Αἰακῷ. τὸ γὰρ πεδίον τοῦτο, ἄλλοτε ἄλλοι γεωργήσουσι, πολλάκις δὲ βάθρον τὸ τρόπαιον ἀναστήσονται τῷ ἡττηθέντι. Ερ. Ἴτω μὴν ταῦτα ἴσως. ἡμεῖς γὰρ, καὶ ζῶντες ἤδη, καὶ τῷ χάρωνι δύο τριήρεις αὖθις πορθμεύσομεν, ἐγὼ μὲν κυβερνήτης ἐπὶ τοῦ πρυμνησίου, σὺ δὲ ἐπὶ τὸ πρῶτον. ἤξω δὲ σοι μετ' ὀλίγον καὶ αὐτὸς νεκροσυλῶν. Χα. ὦ γλυκύτατε ὦ Ἑρμῆ. διερμῆς ἀεὶ ἀναγεγράψῃ. ἀναμνήσω δέ σε ἐξ ὑπομνήσεως. οἷα ἐστὶ τὰ τῶν κεκοσμημένων ἀνθρώπων πράγματα, βασιλεῖς, πλίνθοι χρυσοῦ, ἐκατόμβαι, μάχαι. Χάρων δὲ, ὀβολὸς λόγος.

totam Peloponnesum possideat vix tamen pedis unius locum ab Æaco accepturos. Hunc autem agrum aliàs alii colent, hoc trophæo à fundamentis per aratrum ſæpe revulso. *Merc.* Hæc quidem hoc modo se habebunt. At nos jam hinc descendamus, ac montibus his in suas sedes repositis, discedamus: ego quò sum jussus ire, tu ad pontonem. Ad te autem brevi veniam mortuos adducens. *Ch.* Beneficio me affecisti Mercuri, atque in eorum album adscriberis, qui de me sunt benemeriti: quando quidem tua opera in hac peregrinatione sum adjutus. O qualia infœlicium hominum negocia, reges, lateres aurei, hecatombæ, prælia. Charontis autem nulla habetur ratio.

ΠΕΡΙ ΘΥΣΙΩΝ. | DE SACRIFICIIS.

ARGVMENTVM.

Deridet hoc sermone Lucianus vanitatem & superstitionem hominum circa colendos Deos, ut qui primum de diis impia quadam opinentur ac sentiant. Deinde eosdem ineptiore aut alieniore cultu quamqui pro natura ac dignitate numinis prosequantur. Propositio est, Ridicula esse ea, quæ homines tum sentiunt de Diis, tum circa illorum cultum faciunt. Id confirmat expositione, primum earum opinionum, quæ de diis traduntur, quam veluti cautam superstitionis istius esse ostendit. Deinde & ritum, quibus tum Græci, tum Ægyptii, quos cæteris multò ineptiis istis anteire indicat, uti solent. Et hanc quasi quendam effectum, ex superioribus opinionibus sequi, videtur velle intelligere.

Ἀμὲν γὰρ οἱ τοῖς θυσίαις οἱ μάταιοι ἀφιέντες, καὶ ταῖς ἑορταῖς, καὶ πανδήμοις τοῖς θεοῖς, καὶ ἃ αὐτῶν, καὶ ἃ εὔχονται, καὶ ἃ χρωμένοις περὶ αὐτῶν,

Quinimvero quæ stulti homines factitant in sacrificiis, in diebus festis, in Deorum supplicationibus, & quæ petunt, & quæ precantur, & quæ de ipsis sentiunt,

εἰπὼ εἰδὼς οὐ λῆς ἄτοπα προσῳδὸς εἶναι, καὶ λελυπημένῳ, ὅταν ἐ γελάσῃ τὴν ἀδελφεὴν ἐπιβλέψας τὸ θρωμμύριον. καὶ πολύ γε οἶμαι φόβητρον ἐ γελᾶν ὅτῳ ἑαυτὸν ἐξετάσῃ, πότερον εὐσεβοῦς αὐτὸς χρὴ καλεῖν, ἢ τοὐναντίον θεοῖς ἐχθρὸς, καὶ καταδεδίμηνας; οἴγε ἄτοπα ποιοῦσι, καὶ ἀχθοῦς τὸ θεῖον ὑπολαμβάνουσι, ὅστις οὐκ ἀνθρώπων ἐοικὸς, καὶ κολακευόμενον, ἡδόμενον, καὶ ἀγανακτοῦν ἀμελούμενον. τὰ γοῦν [1] αἰπόλικὰ πάθη, ἃ τὰς τῶν Καλυδωνίων συμφορὰς, καὶ τὰς ποσώτους φόνους, καὶ τὴν Μελεάγρου ἀβόλυτον, πάντα ταῦτα ἔργα φασὶν εἶναι τῆς Ἀρτέμιδος, μεμψιμοιρούσης ὅτι μὴ παρελήφθη ὑπὸ τῆς θυσίας ὑπὸ τοῦ Οἰνέως. ὅπως ἄρα βαθέως κολπίσθη αὐτῆς ἡ τοῦ ἱερείου ἀθυμία. καί μοι δοκεῖ ὁρᾶν αὐτὴν ἐν τῷ ὁμοίῳ τόπῳ μᾶλλον, ἢ ἄλλοτε θεῶν ἐν Οἰνέως πανοδυμίᾳ, δεινὰ ποιοῦσα, καὶ χαλεπαίνουσα, ὅτι ἑορτῆς ἀπελείφθη. τὰς δ' αὖ Αἰθίοπας, καὶ μακαρίους, καὶ τρισευδαίμονας εἴποι τις ἂν, εἰ μὴ ἀπομνημονεύει τὴν χάριν αὐτοῖς ὁ Ζεὺς, ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς Ὁμήρου ποιήσεως ὡς αὐτὸν ἐπεδείξαντο, δώδεκα ἐξῆς ἡμέρας ἑστιῶντες. καὶ τοῦτο, ἐπιχωριάζων ἐς τοὺς ἄλλους θεούς. ὅτου μὲν δὴ ἕνεκα ἐοικὸς ἀμείβει ποιεῖσθαι, οὐ ποιοῦσι. ἀλλὰ [2] πολλῶν τοῖς ἀνθρώποις πεζομαχεῖ, καὶ ἔνια πρόσοδα παρ' αὐτῶν, τὰ μὲν, ὑφαίνειν, εἰ τύχοι, βοΐδιον. τὰ δὲ, πλυτῆν, βοῶν πεπάρων. τὰ δὲ, βασιλεύειν, ἑκατόμβης. τὰ δὲ, σῶον ἐπανελθεῖν ἐξ Ἰλίου εἰς πύλον, ταύρους ἐννέα. καὶ τὸν υἱὸν Αὐλίδος εἰς

equidem haud scio sit ne aliquis usque adeò tristis & mœstus, quin risurus sit perspecta eorum quæ fiunt, absurditate. At multò antequam ridere incipiat, illud, opinor, secum expendet utrum pios istos appellare conveniat, an contrà Diis inimicos ac infœlices: qui quidem tam humile, atque ignobile numen existimant esse, ut humanis obsequiis egeat, & adulatione gaudeat, & se negligi doleat. Nam Ætolica illa mala, & Calydoniorum calamitates, & tot cædes, & Meleagri interitum, hæc omnia dicunt esse Dianæ opera, quæ graviter ferret, se ab Oeneo ad sacrificium non fuisse adhibitam: usque adeò altè dolor hic animo illius insederat, quòd sacris epulis fuisset frustrata. Et mihi videor vidisse ipsam in cœlo tunc solam, reliquis Diis ad Oenei convivium profectis, graviter ferentem, ac miserabiliter ejulantem quòd ab ejusmodi sacris esset absutura. Contrà verò Æthiopas & fortunatos, & ter beatos quispiam dixerit, si gratiam ipsis referat Iupiter, quam initio Homericæ poëseos in ipsum contulerunt, quem perpetuos duodecim dies epulis exceperunt, idque secum adductis etiam Diis aliis. Ita nihil, ut apparet, gratis faciunt, quicquid illi faciunt: sed bona vendunt hominibus, & ab illis emenda sanitas, fortè bucula divitiæ, quatuor bobus, regnum, hecatomba, præterea incolumis à Troja in Pylum reditus, novem tauris: & ex Aulide in Ilium

1 Αἰπολικὰ πάθη] Hæc & cætera in Homero. *Beurd.*
2 Πολλῶν τοῖς ἀνθρώποις] Hesiod. 1. oper. Lucianus passim. *Idem.*

1 Ὁ' αὖ

Γλαυκοπις Ἀθηνᾶ. παρθένου βασιλικῆς. [1] ὁ μὲν γὰρ ἐκπομπὴν τοῦ μὴ ἁλῶναι τότε τὴν πόλιν ἐποιεῖτο τῇ Ἀθηνᾷ βοῶν δώδεκα, καὶ πέπλου. εἰκάζειν δὲ χρὴ πομπὴν εἶναι, καὶ ἁλικτρυόνος, καὶ στέφανον, καὶ λιβανωτὸν μόνα παρ' αὐτοῖς ὄντα. τοῦτα δὲ εἰμένη καὶ χρύσης ἐπισάμβου ἅτε ἱερεύς, καὶ γέρων, καὶ τὰ θεῖα σοφὸς, ἐπειδὴ ἀπῆλθε ἀπὸ τοῦ Ἀγαμέμνονος, ὡσπερ ὁ φαυλότατος τῶν Ἀπόλλωνι τῷ χαλκῷ, δικαιολογεῖται, καὶ ἀπαιτεῖ τὴν ἀμοιβὴν, καὶ μόνον οὐκ ὀνειδίζει, λέγων, ὦ βέλτιστε Ἀπόλλον, ἐγὼ μὲν σοὶ τὸν νεὼν, τὸν ἀστεφάνωτον ὄντα, πολλάκις ἐστεφάνωσα. καὶ τοσαῦτά σοι μηρία ταύρων τε καὶ αἰγῶν ἔκαυσα ἐπὶ τοῦ βωμοῦ, σὺ δ' ἀμελεῖς μου τοιαῦτα πεπονθότος, καὶ παρ' ἡδὺν πλῆσαι τὸ δύσχρηστον, τοιγαροῦν ὅτω κατεδυσώπησεν αὐτὸν ὁ τοῦ λόγου, ὥστε ἁρπάσας μόνος τὸ τόξον, καὶ ὑπὲρ τοῦ ναυστάθμου καθίσας ἑαυτὸν, κατατοξεύσει τοὺς λοιμοὺς τοὺς Ἀχαιοὺς αὐτοῖς ἡμιόνοις, καὶ κυσίν. ἐπὶ δὲ ἅπασι τοῦ Ἀπόλλωνος ἐμνήσθη, βάλλομαι δὲ πάλαι εἰπεῖν, ἃ ὦδε αὐτῷ οἱ σοφοὶ τῶν ἀνθρώπων λέγουσιν, ὡς ἄρα ὦδε τοὺς ἥρωας ἐδυσχέρανεν, ἐπὶ τῷ Γανυμήδει τὸ φόνον, ἐπὶ τῇ Δάφνης τοῦ ὑπερφιάλου, ἀλλ' ὅτι δὲ καθειδηλωθεὶς ἐπὶ τοῦ Κυκλώπων θανάτου, [2] κεξοπρακισθεὶς, ἀφ' οὗ τοῦτο ἐν τοῦ ἀρχῆθεν κατεπίμφθη εἰς γῆν, ἀνθρωπίνῃ χρησάμενον τῇ τύχῃ, ὅτε ἦλθε ζητούσων ἐν Θεσσαλίᾳ παρ' Ἀδμήτῳ, καὶ ἐν Φρυγίᾳ ἀφ' Λαομεδοντι, ἀφ' οὗ μὲν μισθὸν

llium navigandi facultas regia puella: nam quidam alius, ne tunc urbs caperetur, à Minerva bobus duodecim erat mercatus, & peplo. Verisimile est autem multa esse apud illos & gallo, & corolla, & thure solo venalia. Quæ cùm sciret Chryses, ut pote sacerdos, & senex, & rerum divinarum peritus, posteaquam re infecta rediisset ab Agamemnone, tanquam qui prior Apollini gratiam esset fœneratus, expostulat, & vicem repetit, nec solùm conviciatur, quum dicit, Ego optimè Apollo tuum templum cùm id temporis non esset coronatum, sæpe coronavi, totque taurorum, & caprarum coxas in aris adolevi, at tu, me hujusmodi injuriis affectum negligis, & de te benemeritum nihili facis. Itaque sic illum hac oratione exoravit, ut protinus arrepto arcu & sagittis, se super navium statione collocans, pestem in Græcos ne omissis quidem mulis & canibus, jacularetur. Sed quoniam Apollinis semel memini, alia præterea volo dicere, quæ sapientes illi de ipso tradunt. non quàm infœliciter amarit, non Hyacinthi cædem, neque Daphnes despicationem: sed ut ob Cyclopes interfectos damnatus, & in exilium pulsus fuerit. Propterea in terram humana sorte usurus, è cœlo est demissus. Vt etiam in Thessalia apud Admetum mercenariam operam locarit, & in Phrygia apud Laomedontem, atque apud hunc qui-

1 Ὁ μὲν γὰρ ἐκπέμπεν] Rectius Mss. Anglic. doctissimi Golmani, ὁ μὲν γὰρ Ἐκάεργον, patet apud Homer. Iliad. 6. *Bourd.*

2 Κεξοπρακισθεὶς] Rhetores Græci interpr. Aristoph. passim. Hesych. Suid. Pollux. *Idem.*

1 Ἀμ-

ρῶν, ἀλλὰ μὴ Ἢ Ποσειδῶν. [1] ἀμφότεροι πλινθεύοντες ὑπ' ἀνάγκης, καὶ ἐργαζόμενοι εἰς τὸ τεῖχος, καὶ οὐδὲ σύντιλλ τὸν μισθὸν σκομισάμενοι ἀλλ' Ἢ Φρυγὸς, ἀλλὰ πλείονα αὐτοῖς πλέον ἢ τριάκοντα φασὶ δραχμὰς τρωϊκὰς. ἢ γὰρ οὐ ταῦτα σμολογοῦσιν οἱ ποιηταὶ περὶ τῶν θεῶν, καὶ πολὺ τούτων ἱερώτερα ᾠδὲ τὰ Ἡφαίστου. καὶ Ποσειδῶνος, καὶ Κρόνου, Ἢ Ῥέας, καὶ χθὲς ὅλης ἢ Ἢ Διὸς οἰκίας, Ἢ ταῦτα, ἀλλήλοισιν τὰς μέσας συνῳδὰς ἐν ἀρχῇ τῶν ὑπῶν, ὑφ' ὧν δὴ ἐνθοι ᾠδόμενοι, ὡς τὸ εἰκὸς ἤδεσαν, ὡς ὁ μὲν Κρόνος, ἐπειδὴ τάχιστα ἐξέπεμε τὸν πατέρα τὸν οὐρανὸν, ἐβασίλευσέ τε ἐν αὐτῷ, Ἢ τὰ τέκνα κατήσθιεν, ὥσπερ ὁ ἀργεῖος Θυέστης. ὕστερον δὲ [2] Ζεὺς κλαπεὶς ὑπὸ τῆς Ῥέας ὑποβαλομένης τὸν λίθον, ἐς τὴν Κρήτην ἀπῆλθε, ὑπ' Αἰγὸς ἀνατραφείς, καθάπερ ὁ Τήλεφος ὑπ' ἐλάφου, καὶ ὁ Πέρσης Κύρος ὁ ἀστυάγους, ὑπὸ τῆς κυνός. εἶτα ἐξελάσας τὸν πατέρα, Ἢ ἐς τὸ δεσμωτήριον καθείλων, αὐτὸς ἔσχε τὴν ἀρχήν. ἔγημε δὲ πολλὰς μὲν ἄλλας, ὑστάτην δὲ, τὴν Ἥραν τὴν ἀδελφήν, καὶ τοὺς [3] Περσῶν νόμους ἐρωτικὸς ἦν, Ἢ εἰς ἀφροδίσια κεχυμένος, ῥᾳδίως ἐπλήσατο παίδων τὸ ἡφαίστου. τοὺς μὲν, ἐξ ὁμοπάτρων ποιησάμενος, ἐνίους δὲ Ἢ νόθους ἐν Ἢ θνητῇ Ἢ ἐπιγείᾳ γένους, ἄρτι μὲν, ὁ γανυμήδης γενόμενος χρυσοῦς, ἄρτι δὲ, ταῦρος, ἢ κύκνος, ἢ αἰετός. Ἢ ὅλως, ποιμὸ in taurum, modo in cycnum, aut aquilam conversus, ac denique

quidem haud solus. Verùm cum Neptuno cùm ambo egestate pressi lateres fingerent, & in construendis mœnibus operam præstarent, nec mercedem integram ab illo Phryge retulerint, sed illis de summa plus quàm trigenta drachmas Trojanas adhuc ut ajunt, debeat. Annon hæc in Deorum honorem fabulantur poetæ: atque his etiam multò diviniora de Neptuno, Prometheo, Saturno, Rhea, denique de universa ferme Iovis familia? idque musis in exordio invocatis ut canentibus adsint, à quibus tanquam numine afflati, ut consentaneum est, canunt ut Saturnus statim execto patre Cœlo, inibi regnarit, & liberos devorarit, quemadmodum Argivus ille Thyestes, utque Iupiter à Rhea furtim occultatus, supposito lapide, in Cretam sit expositus, & à Capra educatus, ut Telephus à Cerva, primusque Cyrus Persa à cane. Deinde ut expulso patre, & in vincula conjecto, imperium ipse obtinuerit, aliasque complures uxores duxerit, postremam verò Iunonem sororem, idque juxta Persarum, & assyriorum leges: utque in amorem propensus & in venerem effusus, liberis cœlum facile implerit: quorum alios ex ejusdem sortis deabus, alios ex mortali, terrestrique genere nothos procrearit generosus ille, modò in aurum, mo-

1 Ἀμφότεροι πλινθεύοντες] Hæc M. Fœlix Oct. Ser. ad Virg. *Bourd.*

2 Ζεὺς κλαπεὶς] Orpheus, Homer. Gallimach. hymno in Iovem. doctores sacri. Tertull. Cypr. M. Fœlix. *Idem.*

3 Περσῶν νόμους] Etiam cum matribus Catull. M. Fœlix. *Idem.*

1 Πάς

λώτερον αὐτῆ Πρωτέως. μόνην γὰρ τὴν Ἀθηναν ἔφυσεν ἐκ τῆς ἑαυτοῦ κεφαλῆς, ὅτι αὐτὸν ἀπεχνᾶς τὸν ἐγκέφαλον συλλαβόν. τὸν μὲν γὰρ Διόνυσον ἡμιτελῆ φασιν ἐκ τοῦ μηροῦ ἐκ τῆς μητρὸς ἐκκομισθέντα, ἁρπάσασα, εἰς τὸν μηρὸν φέρουσα κατέρυξε. κἄπειτα ἐξέτεμε, τὸν ὠδῖνα ἐκτείσας. ὅμοια δὲ τούτοις καὶ περὶ τὴν Ἥραν ᾄδουσιν, ἄνευ τοῦ ἔρωτος τὸν ἄνδρα ὁμιλίας ἀπηνέμιον αὐτὴν παῖδα γεννῆσαι τὸν Ἥφαιστον, ὃ μάλα ἀσύνηθες τοῦτον, ἀλλὰ βάναυσον, καὶ χαλκέα, καὶ πυρίτην, καὶ εἰς κάμινον τοπᾶν βιαίως, καὶ ἀστυφήλιον ἀκάπνειον. οἷα δὴ κομιδῆ τὴν, καὶ ἀεὶ ἄρλον τὸ πῦρ. χωλαίνειν γὰρ αὐτὸν λέγουσι πλώμῃ, ὁπότε ἐρίφη ὑπὸ τοῦ Διὸς ἐξ οὐρανοῦ. καὶ ὅμως μὴ οἱ Λήμνιοι καλῶς ποιοῦντες, ὃν φερόμενον αὐτὸν ὑπεδέξαντο, ἐπιτηκὲς ἂν ἡμῖν ὁ Ἥφαιστος, ὥσπερ ὁ Ἀστυάναξ ἀπὸ τοῦ πύργου κρεμάσασιν. καίτοι τί μοι Ἥφαιστον, μίσησα. τὴν δὲ Προμηθέα, πῶς οὐκ οἶδεν οἷα ἔπαθε, διότι καθ' ὑπερβολὴν φιλάνθρωπος ὤν; καὶ γὰρ οὐ μὴ τοῦτον εἰς τὴν Σκυθίαν ἀγαγὼν ὁ Ζεύς, ἀνεστύρωσεν ἐπὶ τοῦ Καυκάσου. καὶ τὸν ἀετὸν αὐτῷ προσκαθίσας τὸ ἧπαρ ὁσημέραι κολάπτοντα, ἕως μὲν ἐξετίλετο τὴν κολάδικλον. ἡ Ῥέα δὲ, χρὴ γὰρ ἴσως καὶ ταῦτα εἰπεῖν, πῶς οὐκ ἀχθομένη, καὶ δίκαια ποιοῦσα, χαῖρε μὲν ἴδοι, καὶ ἔχοιτο τοῦ ἔρωτος ἔσω, ἐς τοσοῦτον μήτηρ ἦεν, παιδεραστοῦσα σ' ἔτι, ἐς ζηλοτυπῆσαι, ἐς τὸν Ἄττιν ἐπὶ τοῖς λέουσιν φέρουσα; ἐς ταῦτα, μηκέτι χρήσιμον εἶναι δυνάμενον. ὥστε, πῶς ἂν ἔτι μέμφοιτό τις τὴν τῆ Ἀφροδίτῃ, ὅτι μοιχεύει, ἢ τῇ σελήνῃ τοὺς

que ipso Proteo mutabilior. Solam autem Minervam è suo ipsius capite progenuerit sub ipso cerebro planè conceptam. Nam Bacchum imperfectum adhuc ut ajunt, è matre etiamnum conflagrante surreptum, in suum femur illatum defodit: deinde urgente partu execuit. His autem similia etiam de Iunone canunt, nempe hanc citra virilem congressum, subventaneo conceptu gravidam puerum edidisse Vulcanum, eum non valdè fortunatum, sed fornacarium, & fabrum ærarium, ignipotentem, & in fumo perpetuò viventem, & scintillis oppletum, ut pote qui circa caminos versatur: tum etiam ne pedibus quidem integrum, eum enim claudicare à casu, ex quo à Iove de cœlo deturbatus est: ac nisi pro sua beneficentia Lemnii, eum dum adhuc ferretur in aëre, suscepissent, perierat nobis Vulcanus, non aliter quàm è turri dejectus Astyanax. Verumenimvero toleranda videntur, quæ de Vulcano narrant. Sed quis nescit qualia passus sit Prometheus, propterea quòd humanæ gentis supra modum amans fuerit. Hunc enim in Scythiam deductum Iupiter in Caucaso cruci suffixit, adhibita aquila quæ jecur ipsius quotidie pertunderet. Hic igitur pœnas expendit. Porro Rhea (nam hæc pariter sunt referenda) annon indecorè atque indignè facit? Iam anus cùm sit, iisque rebus intempestiva, totque Deorum mater; attamen adhuc pueros amat, eosque zelotypia prosequitur, & secum Attin leonibus vectat, idque cùm non amplius usui esse queat. Itaque quinam vitio quis vertat Veneri, quòd adulteretur, aut Lunæ quòd ad Endy-

τ' Ἐνδυμίωνα κατιόντι πολλάκις οὐ μάτην τὸ ὠδῦ; φησι γὰρ ἡ Ἥρη τοῦτον ἀφιγμένον τὸν λόγον, ἐς αὖθις ἀνέλθωμεν τὸ ἀρχαῖον, ποιητικῶς ἀναβαίνομεν τῇ τοῦ αὐτοῦ Ὁμήρου καὶ Ἡσιόδου ὁδῷ, καὶ θεασώμεθα ὅπως ἕκαστα ἀφικνούμενα τὰ ἄνω. καὶ ὅτι μὲν χαλκοῦς ἐστι τὸ ἔξω, καὶ αὖθις ἡμῶν ὁ Ὁμηρος λέγει καὶ ἡκούσαμεν. ὑπερκύψας δὲ ἀνακύψαντι μικρὸν ἐς τὸ ἄνω, καὶ ἀπιχνεῖς ἐπὶ τὰ νεωτερισμένα, φῶς πλαμπρότερον φαίνει, καὶ ἥλιος καθαρώτερος, καὶ ἄστρα διαυγέστερα. καὶ τὸ πᾶν, ἡμέρᾳ, καὶ χρυσοῦν τὸ δαπέδον. ἑστίαι δὲ, αὐτόθεν μὲν οἰκοῦσιν αἱ ὧραι, πυλωροῦσι γάρ. ἔπειτα δὲ, ἡ Γῆς, καὶ ὁ Ἑρμῆς, ὁπηνίκα ὑπηρέτησε, καὶ ἀγγελιαφόρει τοῦ Διός. ἔξωθεν δὲ, τοῦ Ἡφαίστου τὸ χαλκοῦν ἀναμίξαν ἀπάσης τέχνης. μετὰ δὲ, αἱ τῶν θεῶν οἰκίαι, καὶ τοῦ Διὸς τὰ βασίλεια, ταῦτα πάντως αὐτοκαλλῆ τοῦ Ἡφαίστου κατασκεύασμα. οἱ δὲ θεοὶ [1] παρὰ Διὶ καθήμενοι, πρίν γε δὴ οἶμαι ἄνω ὄντα μεγαληγορεῖν, ἀποκοπῆσιν ἐς τὴν γῆν, καὶ πάντα περιλέπουσιν ἐπικύπτοντες, εἴποθεν ὀφθείη πῦρ ἀναπτόμενον, ἢ ἀναφηρημένην κνίσαν, ἑλισσομένην περὶ καπνόν. κἂν μὲν θύηλις, ἀνασχόντες πάντες, ἐπικεχηνότες τὸ καπνῷ, καὶ τὸ αἷμα πίνοντες τοῖς βωμοῖς προσχέομενον, [2] ὥσπερ αἱ μῦες. ὧν οἱ οἰκήσεσθαι ὦσι, νίκαρ, καὶ ἀμβροσία τὸ δεῖπνον. πάλαι μὲν καὶ ἄνθρωποι συνεστιῶντο, καὶ συνέπινον αὐτοῖς, ὁ Ἰξίων, καὶ ὁ Τάνταλος, καὶ ὁ Τιτυὸς, καὶ ὁ Σίσυφος, ἐπὶ τὸ δεῖπνον ἐλθόντες· νῦν δὲ ἐκπεπτώκασιν ἐκεῖθεν, ἐπειδὴ ἀκόλαστοι ἦσαν, καὶ ἀπεπλήσθησαν ἀμβροσίας καὶ νέκταρος, καὶ ἐμεθύσθησαν, καὶ ἐπαρθέντες ὑπερεφρόνησαν τῶν θεῶν, καὶ ἐπεβούλευσαν τῇ Ἥρᾳ, καὶ ἐπεπείρασαν τῆς Ἀθηνᾶς, καὶ ἐτόλμησαν ἅψασθαι τῆς παρθένου τῆς Διός. διὰ ταῦτα οὖν ἐκπεπτώκασιν ἐκεῖθεν, καὶ ἐν τῇ γῇ κάτω ἐν τοῖς ἀνθρώποις εἰσὶν, ἐν τοῖς ἀγαθοῖς καὶ ἐν τοῖς κακοῖς, ἐν τοῖς μὲν ὡς ἥρωες, ἐν τοῖς δὲ ὡς δαίμονες.

dymionem frequenter è medio curſu divertens deſcendat? Sed age miſſas jam faciamus haſce fabulas, ipſumque cœlum conſcendamus, poëtico more ſubvolantes, ea nimirum via quæ Homero & Heſiodo eſt eadem: & quo pacto quidque ſit apud ſuperos ordinatum, contemplemur. Quòd autem forinſecus eſt æneum, vel ab Homero, qui id ante noſtram ætatem dixit, audivimus. Quod ſi ſuperaveris, & paulum ſublato capite, ſurſum aſpexeris, & planè ſupra dorſum perveneris, & lumen adparet candidius, & ſol ſerenior, & aſtra fulgentiora: quicquid apparet, dies eſt, & ſolum undique aureum. Cæterùm ingredienti, primo loco habitant Horæ, etenim portas ſervant: ſecundo Iris & Mercurius, ut pote miniſtri ac Jovis internuncii: deinde Vulcani fabrilis officina, omnigeno referta artificio. Poſtea Deorum ædes ac Jovis ipſius regia, quam Vulcanus pulcherrimè fabricavit. At verò Dii Jovi aſſidentes (convenit enim ut opinor, res ſupernas verbis extollere) in terram deſpiciunt, & inclinato capite quoquoverſum circumſpectant, ſicunde ſubvolantem ignem nidorem, circaque fumum ſeſe rotantem. Ac ſi quis forte ſacrum faciat, epulantur omnes inhiantes fumo, ac muſcarum in morem, affuſum aris ſanguinem bibentes. Si verò domi cibum ſumant, nectare & ambroſia victitant. Atque olim quidem etiam homines in convivium & compotationem ab illis ſunt adhibiti, nempe Ixion & Tanta-

[1] Πὰρ Διὶ καθήμενοι] Paſſim in Homero. ut & illa ἑλισσομένην περὶ καπνόν. Quæ turſum repetit in Icarom. *Bourd.*

[2] Ὥσπερ αἱ μῦες] Idem Muſcæ encom. Athen. lib. 1. Ariſtoph. *Idem.*

1 Ὁ μὲν

πλῶν. ἐπὶ ζ ἦσαν ὑβρισταὶ, καὶ λάλοι, ἐκεῖνοι μὲν ἔτι καὶ νῦν κηλέζουσι). ἄθικτον ζ τὸ θηρίων γένος καὶ δώρημα θεοῦ ὁ ὑὸς. τοιοῦτον ὁ βίος τῶν ἡρώων. τοιαῦτα καὶ οἱ ἄνθρωποι συνῳδὰ τούτοις, καὶ ἀνάλογα τὰς θρησκείας ἐπιτηδεύουσι. καὶ ἄσκιον μὲν, ὕλας ἀποτέμνοντες, καὶ ὄρη ἀνίδρυσαν, καὶ ὄρνεα κατέρρωσαν, καὶ τὰ φυτὰ ἐπιφήμισαν ἑκάστῳ θεῷ. μῦν ζ, νεμόμενοι κῆπον ἕθνη, σέβεται, καὶ πολίζουσι αὐτῶν δοφαίνισιν. [1] ὁ μὲν Δελφὸς, τὸν Ἀπόλλω, καὶ ὁ Δήλιος. ὁ δ' Ἀθηναῖος, τὴν Ἀθηνᾶν. μαρτυρεῖται γὰρ τὴν οἰκειότητα, τῷ ὀνόματι. καὶ τὴν Ἥραν ὁ Ἀργεῖος. καὶ ὁ Μυγδόνιος, τὴν Ῥέαν. καὶ τὴν Ἀφροδίτην ὁ Πάφιος. οἱ δ' αὖ Κρῆτες, ὑ γενέσθαι παρ' αὐτοῖς ὐδὲ τεθάφθαι μόνον τὸν Δία λέγουσιν, ἀλλὰ καὶ πάρεστι αὐτοῦ δεικνύουσι. καὶ ἡμεῖς ἄρα τοσοῦτον ἠπατώμεθα χρόνον, οἰόμενοι τὸν Δία βροντᾶν τε, καὶ ὕειν, καὶ τἄλλα πάντα ἐκτελεῖν. ὁ δὲ, ἐλελήθει πάλαι τεθνεὼς, τοῦ Κρονίδου πεπαμένου. ἔπειτα ζ ναοὺς ἐγείροντες, ἵν' αὐτοῖς μὴ ἄοικοι, μὴ ζ ἀνίσιοι δῆθεν ὦσιν, εἰκόνας αὐτῶν ἀπεικάζουσι, τοῦ Πραξιτέλους ἢ Πραξιτέλη, ἢ Πολυκλείτου, ἢ Φειδίου. οἱ ζ, οὐκ οἶδ' ὅπως ἰδόντες, ἀπαλλάττουσι γλυφίτην μὲν τὸν Δία, παῖδα δ' ἀεὶ τὸν Ἀπόλλωνα, καὶ τὸν Ἑρμῆν ὑπηνήτην, ἐ Ποσειδῶνα κυανοχαίτην, ἐ γλαυκῶπιν τὴν Ἀθηνᾶν. ὅμως δ' ὅτε οἱ παῖδες εἰς τὸ νεὼν, ὅτι τὸ ἐξ Ἰνδῶν ἐλέφαντος ἔτι οἶσι ζ ὁρᾷν, ὅτι τὸ

talus: sed quoniam stuprum moliti sunt, & garruli fuerunt, ob id in hunc quoque diem pœnas luunt: & reliquo mortalium generi inaccessum & abditum est cœlum. Hujusmodi est Deorum vita. Proinde etiam homines hisce consimilia & congrua in ipsorum cultu sectantur. Ac primùm quidem sylvas consecrarunt, montes dedicarunt, suamque cuique Deo plantam assignarunt. Postea per gentes distributos colunt, ac veluti suos cives faciunt: nempe Apollinem Delphi, Deliique: Minervam Athenienses, quæ vel ipso Athenes nomine se ei reipubl. familiarem esse testatur, Argivi Iunonem, Mygdónii Rheam, Paphii Venerem. Rursum autem Cretenses Iovem affirmant non solùm apud se fuisse educatum, sed etiam sepulchrum ejus ostendunt. At nos interim tam multis sæculis fallimur, quum existimamus Iovem tonare, pluere, aliaque omnia peragere: nosque illud latuit, eum jam olim fuisse defunctum, & apud Cretenses sepultum. Deinde verò fanis in honorem illorum erectis, ne tectis aut penatibus careant, effigies illorum exprimunt, adhibito ad id vel Praxitele, vel Polycleto, vel Phidiâ. At hi nescio ubi visos illos effingant, Iovem quidem barbatum, Apollinem verò semper puerum, Mercurium ducentem primam lanuginem, Neptunum nigro capillitio, cæsiis oculis Minervam. Attamen qui templa ingrediuntur, nec ebur ex Indis allatum, nec è Thra-

1 Ὁ μὲν Δελφὸς] Cæcil. in M. Fœl. qui tangit cætera hujus tractatus, quæ quidem etiam sunt in Dialog. Deor. antea. scribe Ἀργεῖος, ut in Angl. Cod. *Bourd.*

1 Περὶ-

ἐκ τ Θράκης μεταλλεύειν χρυσίον, ἀλλὰ τ Κρόνου καὶ Ρέας ἐς τὴν γῆν ὑπὸ Φειδίᾳ μετωκισμένον, καὶ τὴν Πισαίων ἐρημίαν ἐπισκηπτεῖν κεκελεύσμένον, καὶ ἀγαπῶντα εἰ ἅπαξ πέντε ὅλων ἐτῶν θύσῃ τις αὐτῷ πάρεργον ἑλυμπίων. ἱλαρὸς ὁ βωμὸς, καὶ [1] περιῤῥήσεις, καὶ περιῤῥαντήρια, προσάγουσι τὰς θυσίας. [2] βοῦν μὲν ἀροτῆρα, ὁ γεωργὸς· ἄρνα ὁ ποιμένιος, καὶ αἶγα ὁ αἰπόλος. ὁ δὲ πένης, λιβανωτὸν, ἢ πόπανον. ὁ δὲ πένης, ἱλάσασθαι τὸν θεὸν, φιλήσας μόνον τὴν αὐτοῦ δεξιάν. ἀλλ' αἶγα θύοντες, ἐπ' ἐκείνης γὰρ ἐπάνειμι, περφανάσαντες τὸ ζῶον, καὶ πολύ γε πρόπαλαι ἐξετάσαντες εἰ σπιλὰς ἔχοι, ἵνα μὴ ὑπό τ ἀρχόντων τι κακοσφάττωσι, προσάγουσι τῷ βωμῷ, καὶ φοβούμενοι σὺν ὀφθαλμοῖς θεοῦ, χέρνιβόν τι μυκώμενον, καὶ ὡς τὸ εἰκὸς δύσφημον, καὶ ἡμίφωνον ἤδη τῇ θυσίᾳ ἐπαλλόν. τίς οὖν ἂν εἰκάσειεν ἥδεσθαι, ταῦθ' ὁρῶντας τοὺς θεούς; καὶ τὸ μὲν προκεκαμμένῳ φησὶ, μὴ παρείναι ἔσω περιῤῥαντηρίων, ὃς τις μὴ καθαρὸς ἐπὶ τὰς χεῖρας. ὁ δ' ἱερεὺς αὐτὸς, ἱσπεύει ἡμιγυμνούμενος, καὶ ὥσπερ ὁ Κύκλωψ σκεύει, ἀναπίμπλησι, καὶ τὰ ἔγκατα ἐξαίρει, καὶ καρδιολκῶν, καὶ τὸ αἷμα τοῦ βωμοῦ προχέει. καὶ τί γὰρ οὐκ ἀνοσιώτατον ἐπιτελῶν; ἐπὶ πᾶσι δὲ πῦρ ἀνακαύσας, ἐπέθηκε, φέρων αὐτῇ δρυὸς πηκτίνα, καὶ αὐτοῖς ἐρίοις τὸ σφάγιον. ἡ δὲ κνίσα, ἡσπέρισε, καὶ ἐς Thracia effossum aurum jam videre se arbitrantur, sed Saturni Rheæque filium à Phidia in terram hospitem translatum, & Pisanorum solitudinem observare jussum, hoc præmio contentum, si quinto quoque anno, præter Olympiorum propositum, ipsi quis sacra faciat. Tum autem constitutis aris, oraculique septis, & puris vasis, victimas adducunt: bovem aratorem agricola, agnum opilio, captam caprarius: alius thus, aut placentam. Pauper verò Deum, ejus tantummodo dextram osculatus, propitium reddit. Iam verò quum immolant (ad illos enim redeo) coronatam pecudem quæ multo ante, sit ne ad sacra legitima explorarunt, ne quam ex his mactent, quas vetat religio, ad aram adducunt & ob oculos Dei jugulant, flebile quiddam emugientem, utque verisimile est, bene ominantem, & jam dimidio vocis sono rei sacræ accinentem. Quis non conjiciat Deos hoc spectaculo delectari? Quin & pro foribus posita tabula denunciat, ne qui intra pura vasa consistat, qui non sit puris manibus. Tum ipse sacrificus sanguine fœdatus, non aliter quàm Cyclops ille pecudem incidit, intestina educit, cor avellit, & cruorem aræ circunfundit. Et quid tandem quod sit pietatis non peragit? Post omnia demum incenso igni, capram cum ipsa pelle portatam; cumque lana ovem imponit. Nidor interim ille divinus & sacer sursum fer-

1 Περιῤῥήσεις δὲ περιῤῥαντήρια] De his vocibus copiosè alibi. *Bourd.*

2 Βοῦν ἀροτῆρα] De quo Hesiod. lib. 2. op. Nefas autem fuit, & capital lege Attica bovem aratorem necare vel mactare. Varr. c. 5. lib. 2. de re Rust. dico ad Pausan. *Idem.*

1 Διε-

θησεπὴς χωρεῖ ἄνω, καὶ ἐς αὐτὸν τὸ οὐρανὸν [1] Διασκίδνα) ἠέρμα. ὁ μέντοι Σκύθης, καὶ πάσας τὰς θυσίας ἀφεὶς, καὶ ἡγησάμενος τὰ παπινὰς, αὐτὸς ἀνθρώπους τῇ Ἀρτέμιδι παρέχεται. καὶ ὅτῳ ποιῶν, ἀρίσκει τῇ θεῷ. τοῦτο μὲν ἴσως μέτρια, καὶ τὰ ὑπ' Ἀσσυρίων γινόμενα, καὶ ὑπὸ Φρυγῶν, καὶ Λυδῶν. ἢν δ' ἐς τὴν Αἴγυπτον ἔλθῃς, τότε δὴ τότε ὄψει πολλὰ τὰ σημεῖα, καὶ ὡς ἀληθῶς ἄξια ἔργων. κελοπόδωπον μὲν τὸν Δία. κιωκεφάλωπον δὲ τὸν βέλτιστον Ἑρμῆν, καὶ τὸν Πᾶνα ὅλον τράγον, καὶ Ἶβιν τινὰ, καὶ κροκόδειλον ἕτερον, καὶ πίθηκον. εἰ δ' ἐθέλοις καὶ τοῦτα δαιμόνια ὁρᾶν εὖ οἶδα, ἀκόσῃ πολλῶν σοφιστῶν, καὶ γραμματικῶν, καὶ προφητῶν [2] ἐξευρημένων, διηγημένων. ἐκεῖνος δὲ φησιν ὁ λόγος, [3] φύγας δ' ἐπίπαν βέβηλοι, ὡς ἄρα ὑπὸ τῶν πολεμίων, καὶ τὸ μεγάθει τῶν ἐπανάστασιν οἱ θεοὶ φοβηθέντες, ἦλθον ἐς τὴν Αἴγυπτον, ὡς δὴ σκεπῶσι λησόμενοι τὰς πολεμίους. εἰδὼ ὁ μὲν αὐτῶν, ὑπίδυ τράγον. ὁ δὲ, κριὸν ὑπὸ δ' ἄλλος. ὁδὶ, ἰχθύν. ἢ ὄρνιον. διὸ δὴ καὶ ἐς τόδε καὶ νῦν φυλάττεται τὰς τότε μορφὰς τοῖς θεοῖς. τοῦτο γὰρ ἀμελεῖ ὑπὸ τοῖς ἀδύτοις ἀποκειται γεγραφέναι, πρὶν ἢ ἐκ τῶν μυελῶν. αἱ δ' θυσίαι, καὶ παρ' ἐκείνοις αἱ αὐταί. πάλαι ὅτι πυθόμενοι τὸ ἱερεῖον, καὶ κόπτοντες περιστέπτες ἤδη πεφονευμένον. οἱ δὲ, καὶ δάπτουσι, μόνον ἀποφάξαντες. ὁ μὲν γὰρ Ἆπις ὁ μέγιστος fertur, & in ipsum usque cœlum subvectus, paulatim diffunditur. Verùm Scytha omissis omnibus hisce hostiis, ut quas viles existimet, ipsos homines Dianæ mactat, remque gratam Deæ sic facit. Hæc quidem fortasse modesta videantur, quæque factitant Assyrii, quæ Phryges, quæ Lydi. At si in Ægyptum venias: ibi demum, ibi res graves videbis multas, & cœlo revera dignas: puta lovem arietino vultu: canino Mercurium illum optimum. Panem verò totum hircum, alium etiam Ibin, alium crocodilum, & simiam. *Verum si discendo velis pernoscere ea illa*, complures sophistas audies, & scribas, & prophetas qui tibi mento abraso narrent (Sed priùs ut dicunt *Fores occlude Prophane*) nimirum ut ab hostibus territi, illamque gigantum rebellionem veriti Dii in Ægyptum venerint, ut illic ab hostibus tuti latitarent: ideoque alius ipsorum hircum præ formidine induerit, alius arietem, alius feram, alius avem. Atque hinc esse ut Dii nunc etiam eas obtineant formas, quas id temporis assumpserant. Nam hæc diligenter mandata literis, idque ante annos plus decies mille in adytis posita servantur. Victimæ autem, etiam apud illos sunt eædem: nisi quòd hostiam luctu prosequuntur, jamque mortuæ membra circumfusi laniant, eamque soli sepeliunt, qui occiderunt. Nam Apis ille qui maximus ipsis

1 Διασκίδνα)] Homerica dictio, ut & versus sequens, qui lib. 5. *Bourd.*

2 Ἐξυρημένων] Sic de Dea Syr. *Bourd.*

3 Φύγας δ' ἐπίπαν βέβηλοι] Malè Angl. βεβήλοις. Callim. alii: κεφαλικαῖν, & cætera hujus tractatus alibi exposui. *Idem.*

ἐκ Διὸς αὐτοῖς, ἂν λάθῃτε, πῶς οὐ πρεπωδὲς ποιεῖτε τῷ κάμηλον, ὃς τοσοῦτος ἀπεξύρησαι, καὶ ψαλὸν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τὸν πίνδης ἐπιδεδεγμένον, καὶ τὴν Νίσου ἴχνη πλόκαμον τὴν πορφυρᾶν; ἔτι δὲ ὁ Ἆπις ἐξ ἀγέλης Διὸς, ἐπὶ τῷ ψηφίσματι χειροθετούμενος, πολὺ κρείττων, ἢ σημειοτέρας τῶν ἰδιωτῶν βοῶν. ταῦτα οὐκ ἀγνοούμενα, καὶ ὑπὸ τῶν πολλῶν πιστούμενα, δεῖσθαί μοι δοκεῖ, ἢ μὴ ἐπιμήσονται, ἀδύνατος, Ἡράκλειτος δέ τις, ἢ Δημόκριτος. ἢ μᾶλλον, γελασομένου τὸν ἄνοιαν αὐτῶν. ἢ δὲ, τὸν ἄγνοιαν ὀδυρομένου.

ipsis est Deus, si moriatur, quis suam cæsariem adeò magni facit ut non detondeat, & nudo capite luctum præ se ferat, etiamsi vel purpuream Nisi comam habuerit? Est autem hic Apis Deus ex armento jam antea suffragiis designatus, ut pote multò formosior ac venerabilior gregariis illis bobus. Hæc quæ ita se habent, & à vulgo creduntur, mihi postulare videntur, non aliquem à quo reprehendantur, sed Heraclitum quempiam, aut Democritum: hunc quidem qui eorum rideat amentiam, illum qui deploret insciliam.

ΒΙΩΝ ΠΡΑΣΙΣ. | VITARVM AVCTIO.

ARGVMENTVM.

Argumentum hujus Dialogi planum est, vel ex ipsa inscriptione. Deridet enim philosophos, enumerando omnes propè illorum sectas, & exagitando ea, quæ in unaquaque earum ridiculè maximè docentur. Fingit autem venales illas proponi hominibus à Iove, mercatorum exemplo, ut, quemadmodum illi, quum mancipia, jumenta, aut etiam alias res vendunt, usum ac precium cujusque indicant, ita ipse quoque occasione hac mores, doctrinam, ac totam denique vitæ omnium rationem, majore licentia exponere atque irridere posset.

ΖΕΥΣ.

Σὺ μὲν Ἀφροδίτῃ τὰ βάθρα, καὶ Θερσιτίδαις τὸν τόπον τοῖς ἀφικνουμένοις. σὺ δὲ ἔστω ἐξῆς Θρᾳκῶν τὸν βίος. ἀλλὰ [1] κοσμήσας φέρε, ὡς εὐπρόσωποι φαίνωνται, καὶ ὅτι πλείστου

IVPITER.

Tu quidem compone scamna, & locum advenientibus adorna: tu verò siste vitas ordine adductas. Verùm eas priùs exorna ut formosæ appareant, & quamplurimos allí-

1 Κοσμήσας φέρε] Mancipia cum proponerentur, onerari solebant. Plaut. Mart. *Beurd.*

1 Ἄγε-

ἐπιξύντες. ΕΡ. ἀ δὲ ἄ Ἑρμῆ, κήρυττε, καὶ συγκάλει ἀγαθῇ τύχῃ τὰς ὠνησὶς ἤδη παρεῖναι ὡς τὸ πωλητήριον. ΔΙΑΚΑΡΥΞΟΜΑΙ Ζ βίας φιλοσόφους παντοδαπὰς ἄδυς, καὶ θεωρίσεων ποικίλων. εἰ δέ τις ὧν ἔχει τοῦ Πυθαγόρου τάχιον καταβαλλάτω, εἰς τίνα ἐκ πόσ, καὶ ἐφ' ἡσεις ἐγγυητάω. ΕΡ. πολλοὶ συνῆλθον. ὥστε χρὴ μὴ διαφέρειν, μὴ δὲ κατέχειν αὐτούς. Ζ. πωλῶμεν οὖν. ΕΡ. τίνα ἡμῖν θέλεις πρῶτον προαγάγωμεν; Ζ. τοῦτον τὸν κομήτην, τὸν ἰωνικὸν, ἐπὶ καὶ σεμνὸς ἂν εἶναι φαίνεται. ΕΡ. ἴτω ὁ πυθαγορικός, κατάβηθι, καὶ πάρεχε σαυτὸν ἀναθεωρεῖν τοῖς συνειλεγμένοις. Ζ. κήρυττε δή. ΕΡ. τὸ [1] ἄριστον βίον πωλῶ, τὸν σωφρονιστήν. τίς ὠνήσεται; τίς ὑπὲρ ἄνθρωπον εἶναι βούλεται; τίς εἰδέναι τὰ τῶν παντὸς ἁρμονίαν, καὶ ἀναβιῶναι πάλιν; Αγ. τὸ μὲν εἶδος, ὦν ἀθρῶ, τί δὲ μάλιστα οἶδεν; ΕΡ. ἀριθμητικὴν, ἀστρονομίαν, προγνωστικὸν, γεωμετρικὸν, μουσικὴν, γοητείαν. μόνην οὐκ ἔστι βλέπεις. Αγ. ἔξεστιν αὐτὸν ἀνακρίνειν; ΕΡ. ἀνάκρινε ἀγαθῇ τύχῃ. Αγ. πόθεν ποτ' εἶ σύ; Πυθ. Σάμιος. Αγ. πῶς δὲ ἐπαιδεύθης; Πυθ. [2] ἐν Αἰγύπτῳ, παρὰ τοῖς σοφοῖς. Αγ. φέρε δή, ὡς πριάμενός σε, τί με διδάξεις; Πυ. διδάξω μὲ οὐδέν, ἀναμνήσω δέ. Αγ. πῶς ἀναμνήσεις; Πυθ. καθήμενον πρότερον τὴν ψυ-

liciant. Tu autem Mercuri quod fœlix fauſtumque ſit, proclama, & emptores, ut jam ad forum adſint, convoca. Philoſophicas autem omnis generis, & variarum ſectarum vitas proclamabimus. Quòd ſi quis præſentes pecunias numerare nequeat, is dato ſponſore, ſequenti anno ſolvet. *Merc.* Multi conveniunt. Itaque nec differre, nec diu ipſos detinere par eſt. *Iup.* Vendamus igitur. *Merc.* Quem vis ut primum producamus? *Iup.* Ionicum illum comatum: gravitatem enim quandam præ ſe fert. *Merc.* Heus tu Pythagorice deſcende, teque his qui ſunt congregati, conſpiciendum præbe. *Iup.* Proclama. *Merc.* Optimam vitam vendo, & maximè venerandam: quis emet? quis homine major eſſe vult? quis cupit univerſitatis harmoniam noſſe & reviviſcere? *Mercat.* Forma certè non eſt illiberali: verùm quid potiſſimum ſcit? *Merc.* Arithmeticam, Aſtronomiam, Prodigiorum ſcientiam, Geometriam, Muſicam, Præſtigiorum artem: vatem ſummum vides. *Mercat.* Licet-ne ipſum interrogare? *Merc.* Quod fauſtum ſit, interroga. *Mercat.* Cujas es tu? *Pyth.* Samius. *Mercat.* Vbi verò inſtitutus es? *Pyth.* In Ægygto, apud ſapientes qui illic ſunt. *Mercat.* Age verò, ſi te emam, quid me docebis? *Pyth.* Nihil equidem te docebo, ſed commonefaciam. *Mercat.* Quomodo commonefacies? *Pyth.* Primùm animam tuam puram fa-

1 Ἄριστον βίον πωλῶ] Præco nuſquam fere venalem prædicabat ſine laudatione. Plaut. Stich. Cic. 3. de off. Horat. Epiſt. 2. li. 2. l. 37. de dolo malo. hoc paſſim. Hinc κήρυγμα pro laude. hinc præconium. *Bourd.*

2 Ἐν Αἰγύπτῳ] Sic alibi. Diog. Laërt. Apul. *Idem.* Plerique philoſophorum diſcendi & videndi varia cauſa, eo profecti ſunt: Pythagoras, Plato, Euripides, quod ibi & ſtudia florerent, & multi ſapientes viri reperirentur, de quo Laërt. & Phil. in vita Apoll. *Cogn.*

χλῶ ἐργασάμενον, καὶ τὸ ἐπιπαν ῥυπον σκλυσας. Αγ. καὶ δὴ νόμισον ἤδη κεκαθάρθαι με. τίς ὁ τρόπος τῆς ἀναμνήσεως; Πυθ. τὸ μὲν πρῶτον, ἡσυχία μακρὰ, καὶ ἀφωνία, καὶ πέντε ὅλων ἐτῶν λαλιᾶν μηδέν. Αγ. ἄρα σὺ ὦ βέλτιστε τὸ Κροίσου παιδὸς παιδεύσων. ἐγὼ γὰρ λαλῶ, σὺ δὲ ἀνδριὰς εἶναι βούλομαι. τί δὲ μετὰ τὴν σιωπὴν, ὁμως καὶ τῶν πυθμένων; Πυθ. μαστηρίη, ὦ ξεῖνε τετρακτύος σοφισταί. Αγ. χαλεπὸν λέγεις, εἰ πρόπαππος κιθαρῳδὸν γνώμενον, κἄπα εἶναι σοφὸν χρή. Πυθ. εἶτ' ἐπὶ τετρᾶσιν, ἀεθμῶν. Αγ. οἶδα καὶ νῦν ἀεθμῶν. Πυθ. πῶς ἀεθμῶν; Αγ. ἓν. δύο. τρία. τέτταρα. Πυθ. ἀρᾷς, ἃ σὺ δοκεῖς τέτταρα, ταῦτα δέκα εἰσὶ, καὶ τρίγωνοι σοφὲς, καὶ ἡμέτερον ὅρκιον. Αγ. ἃ μὰ τὸ μέγιστον πίνυν ὅρκον τὰ τέτταρα, ἃ ποτε γνησιωτέρους λόγους ἤκουσα, ἃ ὂ μᾶλλον ἱερὰς. Πυθ. μῦθ' ὦ ξεῖνε, εἰσεαι γῆς τε πέρι, καὶ πόντου, καὶ ὕδατος, καὶ πυρὸς, ἧς αὐτοῖσιν ἡ φορὰ, καὶ ὀκοῖα ἐόντα μορφὴν, καὶ ὅκως κινέονται. Αγ. μορφὴν γὰρ ἔχει τὸ πῦρ, ἡ ἀὴρ, ἃ ὕδωρ; Πυθ. καὶ μάλα ἐμφανέα. ἃ γὰρ οἷά τε ἀμορφίη καὶ ἀχημοσύνη κινέεται.

faciam, à sordibus quibus est immersa, repurgans eam. *Mercat.* Atqui finge me jam purum esse: quis erit commonefaciendi modus? *Pyth.* Primùm quidem, longa quies, & taciturnitas, & quinquennale silentium. *Mercat.* Ergo bone vir, [1] tibi Crœsi filius est erudiendus: ego enim loquax, non statua esse volo. Verùm quid post illud silentium, & quinquennium fiet? *Pyth.* In Musica, & Geometria exercebere. *Mercat.* Rem lepidam dicis: si priùs quàm sapiens fiam, citharœdum me esse oportet. *Pyth.* Post hæc numerandi artem addisces. *Mercat.* Nunc etiam numerare scio. *Pyth.* Quomodo numeras? *Mercat.* Vnum, duo, tria, quatuor. *Pyth.* Vides ea esse decem, quæ tibi quatuor videntur, & [2] perfectum trigonum, [3] nostrumque juramentum. *Mercat.* Per maximum igitur juramentum quatuor, nunquam neque diviniores, neque sanctiores sermones audivi. *Pyth.* Post hæc verò hospes, de terra, aëre, aqua, & igne scies, cujusmodi sit illis impetus, quam habeant formam, & quomodo moveantur. *Mercat.* Formam-ne habent ignis, aër, & aqua? *Pyth.* Certè manifestam. Neque enim sine forma & specie moveri possent. Præ-

1 *Tibi Crœsi filius est*] De quo ex Herodoto, Gellio, atque Cælio Rhodigino prolixè multa habes alibi. *Cogn.*

2 *Perfectum trigonum*] Sic vocat trigonum, cui quin sit perfectus triangulus nihil deest, neque enim rectangulo aut obtusiangulo triangulo absolutior est. *Idem.* Quod vocat hoc loco τρίγωνον τέλειος *triangulum perfectum*, nihil aliud est quam Triangulum æquilaterum: nam numerorum trigonismus sic procedit ab unitate 1 2 3 4 5 6 7, & sic ad infinitum hoc modo. ∴∴∴∴ decem numerus sic positus efficit triangulum æquilaterum arithmetice, cujus latera sunt quatuor. *Palm.*

3 *Nostrumque juramentum*] Per quaternarium numerum jurare consueverant Pythagorei. Est autem jusjurandum ut Cic. in 3. de off. ait, affirmatio religiosa. *Cogn.*

1 Obsit;

καὶ ἐπὶ τετράσιν δὲ, γνώσεαι τὸν θεὸν ἀριθμὸν ἔοντα, καὶ ἁρμονίδα. Αγ. θαυμάσια λέγεις. Πυθ. σοὶ δὲ τοῖσδε τοῖσιν εἰρημένοισι, καὶ σεαυτὸν ἕνα δεκτέον εἶναι, καὶ ἄλλον ἀρεσθαι, καὶ ἄλλον ἐόντα ἔσεσθαι. Αγ. τί φῄς; ἄλλος εἰμὶ, καὶ οὐχ ὅτερος, ὅσπερ νῦν σοὶ διαλέγομαι; Πυθ. νῦν μὲν ἔι, πάλαι δὲ σὺ ἄλλῳ τινὶ μορφῇ, καὶ σὺ ἄλλῳ ὀνόματι ἐφαντάζετο. χείρων δ' αὖθις; ἐς ἄλλο μεταβήσεαι. Αγ. τῦτο φῄς, ἀθανάτου ἔτι με ἀπολαύσειν μορφὰς πολείονας; ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἐκεῖνα. τὰ δ' ἀμφὶ δίαιταν, ὁποῖός τις εἶ; Πυθ. ψυχρὸν μὲν ἔδεσι τὸ σιτίον. τὰ δ' ἄλλα, πολλῶ κυάμῳ. Αγ. πῶς εἶπας μυσάττῃ τὰς κυάμους; Πυθ. ἆρ' οὐ θεοί εἰσι, καὶ θαυμασὴ αὐτῶν ἡ φύσις. σεσῖτον μὲν γὰρ τὸ πᾶν γονή εἰσι. καὶ ὧν λάσθυσης κύαμον ἔπ χλωρᾷ ἰόντα, ὄψεαι τοῖσιν ἀνδράσιν μορίοισιν ὁμοιότατα τὸν φυλόν. ἰψηφίσω δ', ἢν ἐπαφῇς ἐς τὸν σεληναίαν νυχὶ μεμετρημένην. αἶρε ποσίους. τὸ δ' μεῖζον, Ἀθηναίοισι νόμος, κυάμοισι τὰς ἀρχὰς αἱρέεσθαι. Αγ. καλῶς παίζεις ἔφης, καὶ εὐσεβεστάτως. ἀλλ' ἄπιθι, καὶ γαμεῖν γάρ σε ἰδεῖν βάλομαι. ὦ Ἡράκλεις, χρυσᾶς αὖθις ὁ μηρός ἐστι. θεὸς, ἀ θεὸς τὸ εἶναι φαίνεται. ὅστις ἀποσκοπεῖ πάντως αὐτὸν, πόσου τῦτον ἀνήσεται; Ερ. δέκα μνῶν. Αγ. ἔχω, τοσῦτε λαβέτω. Ζ. χάρις ἔχω. ἀπο-

Præterea ipsum etiam Deum numerum esse, & harmoniam cognosces. *Mercat.* Mira narras. *Pyth.* Ad hæc quæ dicta sunt, te ipsum quoque unum videri, aliumque conspici, & alium esse scies. *Mercat.* Quid ais? alius sum, & non is qui tecum nunc colloquor? *Pyth.* Nunc quidem ille es, quondam verò in alio corpore, alioque nomine videbaris, & progressu temporis iterum in aliud transibis. *Mercat.* Hoc ne dicis, immortalem me fore dum plures in formas mutabor? Sed de his satis. Iam quod ad victus rationem attinet, qualis es? *Pyth.* Nullum quidem animal edo, sed reliqua omnia, præter fabas. *Mercat.* Quamobrem odisti fabas? *Pyth.* Non odi: sed sacræ sunt, & ipsarum natura mirabilis: ac primùm genitale sunt in totum, & si fabam adhuc viridem exueris, videbis eam virilibus membris similem naturam habere. Elixam verò si certis noctibus Lunæ exposueris, sanguinem facies. Et quod majus est: consuetum est Athenienſibus, fabis magistratus eligere. *Mercat.* Præclarè & religiosè omnia dixisti. Verùm te exue: etenim nudum te videre volo, Hercle. Femur est illi aureum. Deus, non mortalis videtur esse. Itaque illum omnino emam. Quanti illum æstimas? *Merc.* Decem minis. *Mercat.* Tanti acceptum habeo. *Iup.* Scribe

1 Οὐδὲν πλὴν] Sic recte & Angl. Cod. hanc lect. agnoscit. hac de re dico ad Hel. *Bourd.* *Nullum animal*] Athen. Lyconis testimonio Pythagoram animatis victitasse probat. Gell. lib. 4. cap. 11. *Cogn.*

2 Ἄπιθι δὴ] Id. in Eunuch. Casaub. ad Suet. de fabis Pythagoræ. Plin. Plut. omnes, Lucianus passim. rationem reddunt ὅτι αἰδοῖοις οἷοι ἐμοιοῦσι, alii aliam. *Bourd.*

σαμβᾶν τὸν ὦμον, καὶ ὅλην ἐξῆν. Ερ. ἐπαλαίστης ὦ Ζεῦ δοκεῖ ἢ ἐς εἶναι, τὴν ἀμφὶ Κρότωνα, καὶ Τάραντα, καὶ τὴν ταύτῃ Ἑλλάδα. καίτοι οὐκ ἐξ, ἀλλὰ τριακόσιοι σχεδὸν ἐώνηνται κοινῇ αὐτόν; Ζ. ἐπαγάγωμεν. ἄλλον δ' ἀφαγάγωμεν. Ερ. βλαβὴν τὴν αὐχμῶσαν ἐκεῖνον, τὴν πόντιον; Ζ. πάνυ μὲν οὖν. Ερ. ἄγε σύ, [1] ὁ τὴν πήραν ἐξηρτημένε, ὁ ἐξωμίας; ἔλθε, καὶ ἕλκυσον τὸν κύκλῳ τὸν συνέδριον. βίον ἀνδρικὸν πωλῶ. βίον ἄρσενα, καὶ γυμνικόν. βίον ἐλεύθερον. τίς ἀνήσεται; Αγ. ὁ κῆρυξ πῶς ἔφης; [2] πωλεῖς τὸν ἐλεύθερον; Ερ. ἔγωγε. Αγ. εἶτα σὲ δίκας μὴ σοι δικάσῃ ἀνδραποδισμοῦ, καὶ καταγελάσηται σε ἐς Ἄρειον πάγον; Ερ. ἀλλὰ αὐτῷ μέλει τοῦ πράσσειν, οἴεται γὰρ εἶναι παντὸς μᾶλλον ἐλεύθερος. Αγ. τί δ' ἂν τις αὐτῷ χρήσαιτο, φυπῶντι, καὶ ὥστε κακοδαιμόνως λελουμένῳ; πλὴν εἰ μὴ σκαπάνῃ γε καὶ ὑδροφόρῳ αὐτὸν ἀποδείκτεον. Ερ. ἀλλὰ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἢν θυρωρεῖν αὐτὸν ἐπιτρέψῃς, πολὺ πιστότερον χρήσῃ τοῦ κυνός. ἀμείλιξ, κύων αὐτοῦ καὶ τὸν ὄνομα. Αγ. ποδαπὸς δέ ἐστι, καὶ τίνα τῶν ἄσκησιν ἐπαγγέλλεται; Ερ. αὐτὸν ἐρᾷ. κάλλιστον γὰρ ὅτι ποιεῖν. Αγ. δίδαξον συμβιωτὸν αὐτόν, καὶ κατηφῆς, μὴ μεγαλακτήσῃ σωστέλλον γε, ἢ καὶ νὴ Δία δάκῃ γε. οὐκ ὁρᾷς ὡς δηγκε τὸν ζυγὸν, καὶ συνέσπακε τὰς ὀφρῦς, καὶ ἀπειλητικὸν τι καὶ χολῶδες ὑπο-

nomen emptoris, & unde sit. *Merc.* Italus videtur esse Iupiter, ex iis qui Crotonem, & Tarentum, ibique sitam Græciam incolunt. Atqui non unus tantùm, sed propè trecenti ipsum communiter emerunt. *Iup.* Abducant. alium adducamus. *Merc.* Vis squalidum illum ex Ponto? *Iup.* Maximè. *Merc.* Heus tu, cui ex humeris pera dependet, accede, & confessum hunc circumeas. Vitam virilem vendo: vitam optimam, & generosam, vitam liberam; quis emet? *Mercat.* Quid dixisti? præco? tu ne liberum hominem vendis? *Merc.* Maximè. *Mercat.* Annon times plagii te accuset, aut in Areopago tibi litem intendat? *Merc.* Nihil ipsi curæ est quòd venditur. Omnino enim liberum se esse putat. *Mercat.* At cui foret usui hic sordidus, tamque misere affectus: nisi quis fossorem, & aquæ gerulum facere ipsum velit. *Merc.* Non hoc tantùm: imò si ipsum quoque janitorem constitueris: ipso longè fideliore quàm alius canibus utère: nimirum & ille canis appellatur. *Mercat.* Cujas autem est, & quam artem profitetur? *Merc.* Ipsum interroga: sic enim facere præstiterit. *Mercat.* Vultum ipsius severum & tristem timeo, & ne me accedentem allatret, aut per iocum mordeat: non vides ut baculum sustulit, & supercilia contraxit, & minaci iracundoque oculo obtuetur? *Merc.*

[1] Ὁ τὴν πήραν ἐξηρτημένος ὁ ἐξωμίας] Ita vertit interpres. quasi ὠμίαν inveniatur pro humero, & legisset deleto articulo ἐξ ὠμίας distinctim. Sed longe aberrat a vera interpretatione. Ὁ ἐξωμίας est, qui ἐξωμίδα habet & ea insignis est. ἐξωμὶς autem est vestis servilis, sic dicta, eo, quod humerum nudum & exertum ostendebat. Vide Gellium lib. 7 cap. 12, ubi eam vocem interpretatur. Vide Hesychium & Suidam in ea voce. *Talm.*

[2] Πωλεῖς τὸν ἐλεύθερον] Incidit in poenam legis Fabiæ qui liberum pro servo vendit. Sic tit. ult. instit. de publ. Iud. Apul. lib. 8. *Bourd.*

[1] Τὸν

Κλίπη; Ερ. μὴ δέδιθι. πρᾶος ὁ ταῦρος ἐστί. Αγ. τὸ σῶμα τοῦτο ὦ βέλτιστε, πολυπόθητος εἶ; Διογένης. παντοδαπός. Αγ. πῶς λέγεις; Δι. Τὸ κόσμου πολίτην ὁρᾷς. Αγ. ζηλοῖς τίνα; Δι. [1] Τὸν Ἡρακλέα. Αγ. τί δὴν ἔχεις τὴν λεοντῆν ἀμπίσχη; τὸ μὲν γὸ ξύλον, ἔοικας αὐτῷ. Δι. τυτί μοι λεοντῆ τὸ περιβόητον. φατόμην ὥσπερ ἐκεῖνον ἐπὶ τὰς ἡδονὰς, ἀκολούθως, ἀλλ' ἑκόντα, [2] σωφρονίσαι τὸν βίον ἀφαιρούμενον. Αγ. διὰ τί ἀφαιρήσεις. ἀλλὰ τί μάλιστα εἰδέναι σε φῶμεν; ἢ τίνα τῶν τέχνων ἔχεις; Δι. ἐλευθεριότητος εἰμι τὸν ἄνθρωπον, καὶ ἀπορίας τὸν πλοῦτον. τὸ δὲ ὅλον, ἀληθείας καὶ παῤῥησίας ἀφορήτης εἶναι βάλομαι. Αγ. ἄγε ὦ ἀφόρητε, ἢν σοι πείσωμαί σε, τίνα μοι τὸν τρόπον ἀφελήσεις; Δι. ἀφορητον μὲν παρακαλέσω σε, καὶ ἀπορίαν τῶν τύχην, καὶ ἀπορίαν συγκλείσας, περιόντιον ἀφελῶ. μὴ δὲ, πονεῖν καὶ κάμνειν ἀναγκάσω, χαμαὶ κοιμᾶσθαι, καὶ ὕδωρ πίνειν, καὶ ὧν ἔτυχε σιτεῖσθαι. τὰ δὲ χρήματα, ἢν ἔχῃς, ἐμοὶ πείθομενος, εἰς τὸν θαλάττιον φέρων, ἐμβαλεῖς. χάμαι δ' ἀμελήσεις, καὶ παιδῶν, καὶ πατρίδος. καὶ πάντα σοι λῆρος ἔσται. καὶ τὸν πατρῷον οἶκον ἀπολεῖς, ἢ τάφοι οἰκήσεις, ἢ πυργίον ἔρημον, ἢ καὶ πίθον. ἢ πίσῃ δέ σοι θήρειον ὕσῃ μεθὴ, καὶ ὀπισθογράφων βιβλίων. καὶ ὕπως ἴσχων, εὐδαιμονίστερος εἶναι φήσεις ἢ μεγάλου βασιλέως. ἢν μαστιγῶν δέ τις, ἢ τριβολεῖ, τούτων οὐδὲν ἀνιαρὸν ἡγήσῃ. Αγ. πῶς τοῦτο φῄς τὸ μὴ ἀλγεῖν μαστιγούμενον; *Merc.* Ne timeas: cicur enim est. *Mercat.* Primùm quidem ô bone, cujas es? *Diog.* Omnis ego sum soli. *Mercat.* Quid ais? *Diog.* Mundi civem vides. *Mercat.* Quem verò imitaris? *Diog.* Herculem. *Mercat.* Cur igitur leoninam pellem non induis? nam baculo quidem illum refers. *Diog.* Hoc palliolum leoninæ pellis loco mihi est, & quemadmodum ipse, adversus voluptates pugno non jussus sed sponte mea, cùm vitam repurgare constituerim. *Mercat.* Euge, quàm præclarum institutum. Sed quid te potissimùm scire dicamus? aut quam artem nosti? *Diog.* Liberos homines facio, & medeor affectibus. In summa veritatis, & audaciæ in loquendo propheta esse volo. *Mercat.* Age Propheta si te emero, qua re me exercebis? *Diog.* Primùm ubi te accepero, & deliciis exuero, inque egestatem concluſero, te palliolo amiciam: deinde ad labores compellam: tum humi dormire, aquam bibere, & iis rebus quæ casu offeruntur, vesci faciam. Quòd si pecunias habes, meo consilio, eas in mare projicies: nuptias, liberos, patriamque non curabis: sed tibi nugæ erunt hæc omnia: & relicta domo paterna, specum, aut desertam turriculam, aut dolium inhabitabis: plena lupinis, & opistographis libris pera tibi erit. Hoc modo instructus, magno illo rege feliciorem te prædicabis. Si autem vapules, aut torqueariis ab aliquo, nihil horum molestum esse putabis. *Mercat.* Quid dicis? num cæsus non dolebo? Ne-

1 Τὸν Ἡρακλέα'] Cynici in tutela Herculis. Id. Lapithis, dixi alibi. *Bourd.*
2 Ἐκόντα σωφρονίσαι τὸν βίον] Sic Dial. Hercul. & Æscul. *Idem.*

ὁ γὰρ χαλκοῦς, ἢ κεφαλῆς τὸ δέρμα ἐξεσόλημαι. Διο. τὸ Εὐριπίδειον σκέλος ζηλώσεις, μικρὸν σκαλαλάξας. Αγ. τὸ ποῖον; Διο. ἢ φρὴν σοι ἀλγήσει, ἡ γλῶσσα ἴσως ἀνάλγητος. ἃ γὰρ μάλιστα δεῖ σωφρονεῖν, ταῦτα ἔστω. ἐπαμῦναι χρὴ εἶναι, καὶ θρασύν, καὶ λοιδορεῖσθαι πᾶσιν ἐξῆς, καὶ βασιλεῦσι, καὶ ἰδιώταις. ὅπου γὰρ ἀποβλέψουσί σε, καὶ ἀνθρώπου κατάληψον. βάρβαρον δὲ καὶ φωνὴ ἔστω, καὶ ἀπηχὲς τὸ φθέγμα, ὡς ἀπιχνοῦς ὄμματον κυνί. καὶ σχῆμα γοῦν ἐπιβαλοῦ, καὶ βάδισμα, τοιοῦτον σχῆμα πρέπον, καὶ ὅλως, θηριώδη τὰ παίζειν, καὶ ἀρχαῖα. αἰδὼς γὰρ, ὡς ἐπιεικεία, καὶ μετριότης, ἀπίστων, καὶ τὸ ἡσυθελὲς ἀπόξυσον δεῖ σχῆμα παντελῶς. δίκαιος γὰρ τὸ πολυανθρωπότατα τῶν χωρίων. καὶ σὺ αὐτοῖς τούτοις μόνος, ὡς ἀκοινώνητος εἶναι θέλε, μὴ φίλον, μὴ ξένον σχῆσεαι μηδένα. κατάλυσις γὰρ τὰ τοιαῦτα τῆς ἀρχῆς. σὺ δ' ὄψῃ πάντων, ἁπλῶς ἰδίᾳ ποιήσεις ἂν ἃ μὴ χαρίῃ, ποιῶ. ὡς τῇ ἀφροδισίων αἰρῇ τὰ μαλοίοπα. ὡς τέλος, ἢν σοι δοκῇ, πολύποδα ὠμὸν, ἢ σηπίαν φάγῃ, λάθητε. ταῦτα σοι τῶν εὐδαιμονίαν σχήσειν μάλα. Αγ. ἄπαγε. μιαρὰ γὰρ, ὡς οὐκ ἀνθρώπινα λέγεις. Διο. ἀλλὰ ῥᾴστα μὲν οὕτω, καὶ πᾶσιν εὐχρηστήσεις. ἐμοὶ γὰρ σοι δέησις παιδείας, καὶ λόγων, καὶ λήρων, ἀλλ' ἐπίτομος αὕτη σοι σχῆσις δόξαν ἢ ὁδός. καὶ ἰδιώτης γὰρ ἂν ἦς, ἤτοι σκυτοδέψης, ἢ ταριχοπώλης, ἢ τέκτων, ἢ τραπεζίτης, εὐθὺς σε κωλύσει γραμμάτιον εἶναι. ἢν μόνον ἡ ἀναίδεια καὶ τὸ θρασὺ παρῇ, καὶ λοιδορεῖσθαι καλῶς ἐπιστῇς. Αγ.

Neque enim testudinis, aut carabi cutem circumtero. *Diog.* Illud Euripidis imitabere: paucis immutatis. *Mercat.* Quale illud est? *Diog.* Dolente mente, lingua sit dolens nihil. Hæc verò in primis adesse tibi necesse est. Oportet ut sis impudens, & audax, & omnibus sine delectu, tam regibus, quàm privatis maledicas. Ita enim fiet ut omnes in te oculos conjiciant, teque fortem esse existiment. Barbara quoque vox, & sonitus abionus, ac planè similis sit canino. Intentus sit vultus: & gressus, qui talem vultum deceat: in summa, beluini & agrestes sint mores omnes: absint autem verecundia, æquitas, & modestia: erubescendi etiam facilitatem de facie prorsus abstergas: loca hominibus frequentissima quæras, & in his solus, & sine ullo commercio esse velis, neque amicum, neque hospitem adeundo. Nam res istiusmodi hoc imperium dissolverent. In conspectu verò omnium ea facias, quæ ne privatim quidem quispiam alius facere ausit, & venerem maximè ridiculam eligas. Denique si tibi videtur, crudo polypo, vel sepia devorata mortem oppetas. Hæc est illa fœlicitas, quam tibi conciliamus. *Mercat.* Apage, sceleste enim & inhumana dicis. *Diog.* Sed, heus tu, sanè facillima, & quæ quis nullo negocio assequatur. Neque enim ad gloriam consequendam tibi opus erit eruditione, orationibus, ac nugis. Verùm compendiaria ad illam via est. Nam etsi plebejus fueris, sive coriarius, sive salsamentarius, aut faber, aut numularius: nihil tamen verat quo minùs sis admirationi, si modò adsit impudentia, & audacia, & conviciari egregiè didiceris. *Mercat.*

Ad

πρὸς ταῦτα μὲ ὁ δέομαι σου. ναύτης δ' ἂν ἴσως. ἢ κηπουρὸς ὁ κομιδῇ χθιζὸς. καὶ ταῦτα. καὶ ἐξέλθοι τις λαβὼν ἀποδοὺς τὸ μίσιχυρον δ' ὀβολῶν. Ερ. ἔχε λαβών. κ' γὰρ ἀσμένως ἀπολυόμεθα, ὑπὸ χλῶν & αὐτῶν, καὶ βοῶν & κ' ἄπαντες ἀπεχθῶς ὑβρίζον & κ' ἀγροίκως κακῶς. Ζ. ἄλλον καλεῖτ' κυρίως, τὸ δὲ τῇ πορφυρίδι, τὸ ἐστεφανωμένον. Ερ. ἄγε δὴ πρόσεχε πᾶς. πολυτελὲς τὸ χρῆμα, κ' πλούσιον δόμβον. βίε ἁπλοῦν, ἡδύς. βίε τερπνοκομψότατος. τίς ἐπιθυμεῖ πλουσίας; τίς αὐτῇ τ' ἀβροδιαίτου; Αγο. ἴλθι σύ, κ' λέγε ἃ σοὶ εἰδὼς τυγχάνεις. ἀποσπουδῇ γάρ σε, ἢν ὠφέλιμος ᾖς. Ερ. μὴ σύγχυε αὐτὸν ὦ βέλτιστε, μήθ' ἁπλῶς. μεθύει γάρ. ὥστε σὺ ἂν λάβοις τὸ σοι, τὸν γλαῦκα ὡς ὁρᾷς διολισθαίνων. Αγο, κ' τίς ἂν δ' φρονῶν, περὶ ὧν διερωτᾶμενον ἔπειτ' ἀνόλαυσιν ἀφράδωδον; ὅσων ἓ ἐπίσταται μόρων, ὡς ἓ, κ' σφαλερὸν βαδίζει, κ' παροφορεῖ. ἀλλὰ καὶ σὺ ὦ Ἑρμῆ, λέγε ὁπόσα πράσσει αὐτός, κ' ἃ μισθὸν τυγχάνει. Ερ. τὸ μὲν ὅλον, συμβιῶναι δεξιὸς, κ' συμπαίζειν ἱκανὸς, κ' κωμάσαι μᾶλλον πολυτρόπου ἐπιτηδεῖος ἑρῶντι ἐπαύτῳ διατόπῳ. τἄλλα ἓ, πεμμάτων ἐπιστήμων ἐπὶ ὀψοποιὸς ἐμπειρότατος, κ' ὅλως, σοφιστὴς ἡδυπαθείας. ἐπαιδεύθη μὲν Ἀθήνησιν. ἐδούλευσε ἓ ἐπὶ Σικελίᾳ τοῖς πρώτοις, κ' σφόδρα ἐνδόκιμος παρ' αὐτοῖς. τὸ ἓ κεφάλαιον ἐπαινέσεις, ἅπαντων κομψότατον, ἅπασι χρῆσθαι, πανταχοῦ ἑαυτὸν ἡγούμενος τῷ ἐνόντι. Αγο. ἄρα σοὶ ἄλλον ἐπιβαλέσθαι τὸ πλούσιον τοῦτον, ἐ πολυχρήματον. ἐγὼ ἓ, ὅτε ἐπιτήδειος ἦν, ἐθεώρουν ἐν τῷ ἀγορᾷ πολλοὺς ἐπὶ τῶν τραπεζῶν ἀργύριον ἐκτιθέντας, ἐπὶ τόκῳ δανείζοντας. ἐπεὶ ἓ ἐγὼ ἐβουλόμην ἐπὶ τοιούτῳ τρόπῳ πλουτεῖν, ἀπέδοτο τὰ ἐμαυτοῦ πάντα, ἐπὶ ἐκτησάμην ἀργύριον, ἐπὶ ἐδάνεισα. ἐπεὶ ἓ ἐπύθοντο ἅπαντες, ἐπὶ ἐπὶ τὴν οἰκίαν ἐμοὶ ἐφοίτων, ἐπὶ ἐδεήθησάν μου, ἐπὶ ἐπεκαλοῦντο, ἐπὶ ἐπαρεκάλουν, ἐπὶ ἐπεμελοῦντο ἐμοῦ, ἐπὶ ἐπεθεράπευον, ἐπὶ ἐπεκαλοῦντο ἐμὲ ἐπὶ τὰ δεῖπνα

δεῖ ὁ Ζεῦ ἱλαρὸν αὐτὸν ἔχειν βίον. Ερ. ἄκρατος ἔοικεν ὁ Ζεὺς ὑπὸ τῶν ἡμῶν μύθων. Ζ. μετάπεμπτον. ἄγετον πρὸς ἐμέ. μᾶλλον δὲ τὸν ἕνα τοῦτον, τὸν γελῶντα, τὸν Ἀβδηρίτην, καὶ τὸν κλαίοντα, τὸν ἐξ Ἐφέσου. ἅμα γὰρ αὐτὼ πεπρᾶξαι βέλτιστον. Ερ. κατιόντε εἰς τὸ μέσον. τὼ ἀριστω βίω πωλῶ. τὼ σοφωτάτω πάντων ἀποκηρύττομαι. Αγ. ὦ Ζεῦ τῆς συνουσίας. ὁ μὲν, ὅτι ἀφελεῖται γελῶν. ὁδὶ, τινὰ ἔοικε μισεῖν. δακρύει γὰρ τοπαράπαν. τί τοῦτ' ὦ δῆμε; τί γελᾷς; Δημόκρι. ἐρωτᾷς; ὅτι μοι γελοῖα πάντα δοκεῖ τὰ πράγματα ὑμῖν, καὶ αὐτοὶ ὑμεῖς. Αγ. πῶς λέγεις; καταγελᾷς ἡμῶν ἁπάντων, καὶ περὶ ὧδε τοσούτου τὰ ἡμέτερα πράγματα; Δημ. ὧδε ἔχει. ἀνόητοι γὰρ οὐ καὶ ἀνόητοις ὧδε. κενὰ δὲ τὰ πάντα, καὶ ἄτομοι φορὴ, καὶ ἀπειρία. Αγ. ὕβρισας, ἀλλὰ σὺ κενὸς ὡς ἀληθῶς, καὶ ἄπειρος. ὦ δ' ὕβρεως, ὅ ποῶσι γελῶν; σὺ δὲ τί κλαίεις ὦ βέλτιστε; πολὺ γὰρ οἴμαι κρεῖττον σοὶ συνδιαλέγειν. Ηράκλει. ἡδέως μὰ ὦ ξένε τοὺς ἀνθρώπους πρήγματα αἰζυηρὰ, καὶ δακρυώδεα, καὶ ὀδύνη αὐτέων, ὅτι μὴ ἐπικήρεον. τῷ, δὴ οἰκτείρω τὴν φύσιν, καὶ ὀλυρομαι. τὰ μὲν περιόντα, ὁ δοκέω μεγάλα. τὰ δ' ὑστερα ἰσόμοιρα, πᾶσιν ἀνηκεστα. λέγω δὲ τὰς συμπυρώσιας, καὶ τὴν ξύλου συμφορὴν. ταῦτ' ὀδύρομαι. καὶ ὅτι ἔμπεδον οὐδὲν, ἀλλάκτης εἰς κυκεῶνα πάντα συνειλέοντι, καὶ ἔστι τοιοῦτο [1] τέρψις, ἀτερψίη. γνῶσις, ἀγνωσίη. μέγα, μικρόν. ἄνω, κάτω, περιχορεύοντα, καὶ ἀ-

dæ hilari vitæ non sum idoneus. *Merc.* Iste, ô Iupiter, quantum apparet, inemptus nobis manebit. *Iup.* Amove illum, aliumque adduc: ac potiùs duos istos, scilicet ridentem illum Abderitam, & flentem illum Ephesium: simul enim vendi volunt. *Merc.* Descendite in medium. Vitas optimas vendo, omnium sapientissimos proclamo. *Mercat.* O rem contrariam Iupiter. Ille quidem perpetuò ridet: hic aliquem videtur lugere: omnino enim plorat. Heus tu, quid hoc sibi vult, quid rides? *Democ.* Interrogas? quoniam ridicula videntur omnia quæ facitis, ac vos ipsi, *Mercat.* Quid ais? nos omnes irrides, resque nostras nihili facis? *Democ.* Sic est. serium enim nihil ipsis inest, sed inania sunt omnia quæ facitis, & atomorum concursio, & infinitio. *Mercat.* Nequaquam, imò tu vanus es revera, & imperitus. O contumeliam! non desines ridere? Tu verò quid fles, ô optime? nam tecum colloqui longè, ut puto, melius fuerit. *Heracl.* Existimo enim ô hospes, calamitosas & flebiles esse res humanas, nihilque ex illis non esse fato obnoxium: eas idcirco miseror, & lamentor. Præsentia autem magni non facio: futura verò planè turbulenta fore puto: conflagrationes dico, mundique totius calamitatem: ista sunt quæ ego deploro: quodque nihil stabile est: sed omnia in cyceonem quodammodo convoluntur: tum quod eadem res delectat, & offendit, estque cognitio, ignoratio, magnum, parvum: sursum, deorsum feruntur omnia, per-

[1] Τέρψις ἀτερψίη] Sic κρειττὸν ἄκρατος, ἀνθρώπου σοφία, ἀστῆς θυσίαι, & mille simil. *Bourd.*

μεσόμβρια σὺ τῇ Ξ αἰῶνος παιδίᾳ. Αγ. τί γὰρ ὁ αἰὼν οὗτος; Ηερ. παῖς, παίζων, σποδίαν, ἀφροφορούμενος. Αγ. τί δαὶ οἱ ἄνθρωποι; Ηερ. θεοὶ θνητοί. Αγ. τί δαὶ οἱ θεοί; Ηερ. ἄνθρωποι ἀθάνατοι. Αγ. αἰνίγματα λέγεις ἢ ὄρνιθας, ἢ γρῖφους συντιθείς; ἀπιχῶς γάρ ὤνεῳ ὁ Λοξίας, οὐδὲν λυσιφόρους. Ηερ. οὐδὲν γάρ μοι μέλει ὑμῶν. Αγ. τοιγαροῦν οὐδὲ ἀνήσεταί σε τις ἀν' ἁρπαγῶν. Ηερ. ἐγὼ δὲ κέλομαι πᾶσιν ἡδέως οἰμώζειν, τοῖσι ὠνουμένοισι, καὶ τοῖσι οὐκ ὠνουμένοισι. Αγ. τυτὶ τὸ κακὸν ἡ πόρρω μελαγχολίας ἐστὶν, ὅτι ἕτερον ἕκαστος αὐτῶν ὠνήσεσθαι. Ερ. ἀσφαλῶς γ' οὗτοι μένουσιν. Ζ. ἄλλον λοκήσουσι. Ερ. βέλτιστ' ἀθλιώτατον ἐκεῖνον, τὸν πωλοῦντ.; Ζ. πάνυ μὲν δή. Ερ. δοῦ' ἰλλὶ σύ. βίον ἀγαθὸν, καὶ σωτῆρα λοκηρύττομεν. τίς ὠνεῖται τὸν ἱερώτατον; Αγ. εἰπέ μοι, τί μέλλεις εἰδὼς τυγχάνειν; Σωκρ. παιδαγωγός εἰμι, καὶ σοφὸς τὰ ἐρωτικά. Αγ. πῶς ὦν ἐγὼ πρίωμαί σε; παιδαγωγῷ γὰρ ἰδιώτῃ, τῷ παιδὶ κακῷ ὄντι μοι. Σω. τίς δ' ἂν ἐπιτηδειότερος ἐμοῦ γένοιτο συνεῖναι κακῷ; καὶ γὰρ ἐρᾷ τοῦ σωφρονεῖν ἐρασπὴς εἰμὶ, τὴν ψυχὴν δὲ ἡγοῦμαι κακὸν. ἀμέλει, κἂν νῦν ταῦτον ἐμβάτον μοι κρίσιμον ᾖ, μᾶλλον αὐτὸν λέγοντα μᾶλλον ἂν ἐμοῦ δέοιο παύσειν. Αγ. ἄπιτε λέγοντες, τὸ παιδεραστὴν ὄντε, μὴ πέρα τῆς ψυχῆς τὴν πολυπραγμοσύνην. καὶ ταῦτα, νὴ ἱκεσίας, σε τὴν

perque vices in hoc sæculi ludo mutantur. *Mercat.* Quidnam est sæculum? *Heracl.* Puer ludens, ludens talis, contendens. *Mercat.* Quid verò homines sunt? *Heracl.* Mortales Dii. *Mercat.* Quid verò Dii? *Heracl.* Immortales homines. Heus tu ænigmata dicis, an griphos componis? planè enim tanquam Apollo, nihil explicas. *Heracl.* Quia nihil vos curo. *Mercat.* Itaque neque quisquam mentis compos te est empturus. *Heracl.* At ego omnes à pueris plorare jubeo, tam eos qui me emunt, quàm qui non emunt. *Mercat.* Hoc malum ab insania non distat: neutrum horum emam. *Merc.* Inempti etiam hi manent. *Iup.* Alium proclama. *Merc.* Vis-ne facundum illum Athenienſem? *Iup.* Maximè. *Merc.* Accede tu. Vitam bonam & prudentem proclamamus, quis emet sanctissimum hominem? *Mercat.* Dic mihi, quam potissimum artem nosti? *Soc.* Pæderastes sum, & in rebus quæ ad amorem spectant prudens. *Mercat.* Qui ergo te emam? etenim opus habeo pædagogo, cùm mihi sit puer egregius. *Soc.* At quis magis me idoneus esse queat, qui cum egregio puero versetur? etenim non sum amator corporum: animam enim formosam esse duco: & quanquam sub eodem palliolo decumbunt, dicentes illos audies, à me nihil grave perpeti. *Mercat.* Incredibilia dicis, eum qui sit pæderastes, nihil præter animam curare, præsertim cùm jacendi sub eadem veste

1 Παιδεραστὴς] Tangunt τὰ ἐρωτικὰ Socratis Athen. Aristæn. Aristoph. & alii quos recenset clariss. præses I. Savar. ad Sido. Ego ad Petron. ubi interpretor illud sequens ὑπὸ ταυτὸν ἱμάτιον. Contra tamen multi, quos profert Ios. Merc. ad Aristæn. Reiske.

αὐτῷ ἱματίῳ κεκαλλιμμένοι. Σω. καὶ μὲν δὴ καὶ σὺ τὸν κύνα, καὶ τὸν πλάτανον ὕπο ταῦτ' ἔχειν. Αγ. Η' ρᾳθυμίας τῶν θεῶν. Σω. τί σὺ λέγεις; οὐ δοκεῖ σοι ὁ κύων εἶναι θεός; οὐχ ὁρᾷς τὸν Ἄνουβιν τὸν Αἰγυπτίων ὄντα, καὶ τὸν ὑρανὸν σείριον, καὶ τὸν ἅιδην τοῖς κάτω Κέρβερον; Αγ. οὐ λέγεις. ἐγὼ δ' ἁμαρτάνων. ἀλλὰ τίνα βιοῖς τὸν τρόπον; Σω. οἰκῶ μὲν ἐμαυτοῦ τινα πόλιν ἀναπλάσας, χρῶμαι δὲ πολιτείᾳ ξένῃ, καὶ νόμους νομίζω τοὺς ἐμούς. Αγ. ἢ ἐθελήσεις ἀκοῦσαί τι δογμάτων. Σω. ἄκουε δὴ τὸ μέγιστον, ὃ δεῖ τὸν γυναικῶν μοι δοκεῖ. δοκεῖ μηδεμίαν αὐτῶν, μηδενὸς εἶναι μόνου, πρὶν ἢ μετάσχῃ τοῦ βυλομένου τὸν γάμου. Αγ. τί τοῦτο φῄς; ἀνηβητὰς τὰς τῶν μοιχείας νόμους; Σω. νὴ Δία, καὶ ἁπλῶς γε πᾶσαν τὴν τοιαύτην μικρολογίαν. Αγ. τί δ' ἂν τῶν τοιούτων ὥρα παίδων σοι δοκεῖ; Σω. καὶ ὅτοι ἔσονται τοῖς ἀρίστοις ἄθλον φιλῆσαι λαμπρόν τι, καὶ γέρας τῶν ἐρασθέντων. Αγ. βαβαὶ τῆς φιλοδωρίας. τί δ' ἐπὶ σοφίᾳ, τί σοι τὸ περὶ ταύτων; Σω. αἱ ἰδέαι, καὶ τὰ τούτων παραδείγματα. ὁπόσα γὰρ δὴ ὁρᾷς ὑπὸ γῆν, τὰ ἐπὶ γῆς, τὰ ὑρανία, τὴν θάλατταν, ἀπάντων τούτων εἰκόνες ἀφανεῖς ἐκεῖσιν ἔξω τοῦ ὅλου. Αγο. πῶς δ' ἐκεῖσιν; Σω. οὐδαμῶς, εἰ γάρ που εἶεν, οὐκ ἂν εἶεν. Αγο. οὐχ ὁρῶ ταῦθ', ἃ σὺ λέγεις τὰ παραδείγματα. Σω. εἰκότως, τυφλὸς γὰρ εἶ τὴν ψυχὴν τὸ ὀφθαλμόν. ἐγὼ δὲ, πάντων ὁρῶ εἰκόνας, καὶ σὲ ἀφανῆ, κἀμὲ ἄλλον. καὶ ὅλως, διπλᾶ πάντα. Αγο. τοιγαροῦν ὑπὸ σοῦ εἶ, vestè fiat copia. *Soc.* Atqui per canem, & platanum, rem sic habere, juro. *Mercat.* Hercle, quanta absurditas Deorum! *Soc.* Quid tu dicis? non videtur tibi canis esse Deus? Nonne vides quantus sit in Ægypto Anubis, in cœlo Sirius, apud inferos Cerberus? *Mercat.* Rectè dicis: ego verò peccavi: verùm quod vitæ genus instituis? *Soc.* Mihi ipsi civitatem quandam extruxi quam incolo: peregrina autem politia utor, meaque leges præscribo. *Mercat.* Vnum aliquod ex tuis dogmatibus audire velim. *Soc.* Audi ergo maximum illud, quo sententiam meam de uxoribus propono. Censeo nullam debere cujusquam esse propriam, sed ad quemvis accedere qui nuptias ejus appetat. *Mercat.* Quid ais? sunt ne abrogandæ leges de adulterio? *Soc.* Ita per Iovem, utque uno verbo dicam, reliquæ omnes nugæ ea de re constitutæ. *Mercat.* Quid verò tibi de puerls jam maturis videtur? *Soc.* Et hi optimatibus, qui præclari aliquid gesserunt, præmium erunt, ut eos ament. *Mercat.* Papæ quanta benevoli animi largitio? sed quæ tuæ sapientiæ est summa? *Soc.* Ideæ, & eorum quæ existunt paradigmata. Nam quæcunque vides, terram, quæ supra terram sunt, cœlum, mare, omnes horum imagines obscuræ extra universitatem existunt. *Mercat.* Vbi autem existunt? *Soc.* Nullibi: nam si alicubi essent, non essent. *Mercat.* Hæc quæ dicis paradigmata non video. *Soc.* Meritò: cæcus enim est tibi animæ oculus. Ego autem omnium rerum video imagines, & te latentem, & me alium: in summa, duplicia video omnia. *Mercat.* Ergo emendus es, sapiens cùm

σφὸς, καὶ ἐξυδρικὸς ὡς ὦν. φέρ' ἴδω τί καὶ παράξεις μι ὑπὲρ αὐτῶ σύ. Ερ. δὼς δύο τάλαντα. Αγο. ἀνησάμην ὅσου φῄς. ταργύριον μόνον τοι ἐς αὖθις καταβαλῶ. Ερ. τί ἔστι τοὔνομα; Αγο. Δίων συρακούσιος. Ερ. ἄγε λαβὼν ἀγάθη τύχη. τὸ ἐπικήρυκιον σὺ ἤδη καλῶ. τίς οὐκέτι τοῦτον; ἴσι μὲν τὸ γελοῖον καὶ σεαυτὸν μωκητὴς, καὶ τὸ μιθύειν τοιοῦτος, ὡς μικρὰ σοφοῦ ἀπαναισχύντερον. ἴσι δ' πλέον εἰδὼς αὐτῶν, παρῆσαν ἀσυβίστως τυγχάνῃ. τὰ δ' ἄλλα, ἡδὺς, καὶ λιχνείας φίλος. Αγο. τίς ἡ τιμή; Ερ. δυο μναῖ. Αγο. λάμβανε. τὸ δεῖνα δὲ ὅπως ἴδω, τίνι χαίρει τῶν ἐδισμένων; Ερ. τὰ γλυκία σιτεῖται, καὶ μελιτώδη. καὶ μάλιστα [1] τὰς ἰχάδας. Αγο. χαλεπὸν μὲν ἰδεῖν. [2] αὐτόσμιμα γὰρ αὐτὸ παλάθας τῶν κραικῶν. Ζ. ἄλλον κάλα. τὸ [3] σὺ χρὴ κυρίας σαυτὸν, τὸ σκυθρωπὸν, τὸ λεὼ τὸ φῶς. Ερ. εὖ λέγεις. εἰσὶ-

cùm fis, & acutè cernas. Age videam quid tu à me pro ipso exigas. *Merc.* Da duo talenta. *Mercat.* Emi quanti dixisti: pecuniam verò in posterum numerabo. *Merc.* Quodnam igitur tibi nomen est? *Mercat.* Dion Syracusius. *Merc.* Age, quod fœlix, fauſtumque fit, accipe eum. Te jam voco Epicure. Quis hunc emet? Et risoris discipulus, Item illius ebrii, quos paulò ante proclamabamus. Vnius autem rei cognitione vincit ipsos, quatenus magis est impius. Cæterùm suavis est, & gulæ amans. *Mercat.* Quo precio venditur? *Merc.* Duabus minis. *Mercat.* Accipe. Verùm ut hoc quoque sciam, quibus delectatur eduliis? *Merc.* Dulcia edit, & mellita, maximè verò ficus. *Mercat.* Bene se res habet: emam enim ipsi caricarum massas. *Iup.* Alium accerse: illum videlicet ad vivum detonsum, severoque vultu Stoicum. *Merc.* Rectè dicis: videtur

1 Τὰς ἰχάδας] Ἰχάδας & παλάθας τῶν κραικῶν & τὰ γλυκία & μελιτώδη potissimum cupiebant, ipse passim Dial. seq. & aliis passim Athen. *Bourd.*

2 Ὠσύσμιμα γὰρ αὐτὸ παλάθας τῶν κραικῶν] Sic vertit interpres, male. Nam si scriptum invenerat καρυκῶν, debebat emendare & legere κραικῶν, & vertere *massas Caricarum*, seu *ficuum è Caria*. Nam & παλάθη teste Eustathio est τῶν κραικῶν ξηρανθεῖσις, quod Gallice dicimus *un cabas de figues*: & de ficubus hoc loco agitur, nam dixerat τὰ γλυκία σιτεῖται & μάλιστα τὰς ἰχάδας, & infra in Revivilcentibus παλάθια ἰχάδων dicit. At Caryca fuit intritum quoddam vel condimentum ex sanguine aliis rebus admixto factum, de quo nulla hic mentio: ficus vero e Rhodo & Cauno Caricis urbibus passim distrahebantur, & in Italiam usque portabantur, ut patet ex M. Crassi historia apud Ciceronem lib. 7 de divinatione. *Cum M. Crassus exercitum Brundisii imponeret, quidam in portu Caricas Cauno advectas vendens Cauna hat clamitabat.* Sic & Chelidoniæ ficus à Chelidoniis insulis non longè à Cariæ littore sic dictæ. Ergo totus ille tractus Cariæ à Rhodo usque ad Chelidonias ficubus abundabat. Ideo & viliori pretio distrahebantur, & utiliores ad mancipia pascenda quod hic spectat emptor Diogenis. De ficubus autem è Rhodo, Cauno, & Chelidoniis vide Athenæum lib. 3 cap. 3. Plura possem congerere, sed hæc credo sufficiunt ad firmandam lectionem κραικῶν. Palm.

3 Ἐν χρὴ κυρίας σαυτὸν] *Detonsum.* Mirum est interpretes in his omnibus dialog. hæc in re peccasse, dico postea. Angl. *ὁ χρὴ κυρίων ὢν.* Bourd.

1 Mer-

πᾶσι δ' ὧν πολύ τι πλῆθος αὐτὸν ἀξιωμένει τ' εἶναι τῶν ἀγορᾶς ἀπιτηκότων. αὐτῶν τῶν ἀριστον πωλῶ. τ' βίον τ' τελειότατον. τίς πόσος μόνος εἰδέναι ἥλιε; Αγο. πῶς τοῦτο φῄς; Ερ. ὅτι μόνος ἐστὶ σοφός. μόνος καλός. μόνος δίκαιος. ἀνδρεῖος. βασιλεύς. ῥήτωρ. πλούσιος. νομοθέτης. καὶ τἄλλα, ὁπόσα ἐστίν. Ερ. ἐκεῖνο ὦ γαθὲ, καὶ μάγειρος μόνος, καὶ νὴ Δία γε σκυτοδέψης. καὶ τέκτων, καὶ τὰ τοιαῦτα. Ερ. ἔοικεν. Αγο. ἀλλὰ ὦ γαθὲ, καὶ λέγε πρὸς τὸν ὠνητὴν ἐμὲ ποῖος ἂς εἴ, καὶ πρόθυμον εἰ σοι ἄχθη πιπρασκόμενος, καὶ δοῦλος ὤν. Χρύσιππος. εὐδαιμῶς. ἐ γὰρ ἐφ' ἡμῖν ταῦτά ἐστιν, ὅσα δὲ σοι ἐφ' ἡμῖν, ἀδιάφορα εἶναι συμβέβηκεν. Αγο. ἐ μανθάνω· καὶ λέγεις. Χρυ. τί φῄς, ἐ μανθάνεις ὅτι τῶν τοιούτων τὰ μὲν, ἐστι προηγμένα, τὰ δ' ἔμπαλιν ἀποπροηγμένα. Αγο. ἀλλ' οὐ μανθάνω. Χρυ. εἰκότως. ἐ γὰρ εἰ συνήθης τοῖς ἡμετέροις ὀνόμασιν, οὐδὲ κατὰλληπτικὴν φαντασίαν ἔχεις. οὐδὲ παιδευτὴς ὁ τὴν λογικὴν θεωρίαν συμπεπωκὼς ἀλλὰ μόνον ταῦτ' οἶδεν, ἀλλὰ καὶ σύμβαμα, καὶ παρασύμβαμα, ὁποῖον, καὶ ὁπόσον ἀλλήλων διαφέρει. Αγο. πρὸς τῆς φιλοσοφίας, μὴ φθονήσῃς κἂν τοῦτο εἰπεῖν ὅ, τι σύμβαμα, καὶ τί παρασύμβαμα. καὶ γὰρ σοι οἶδ' ὅπως ἐπλήγην τοῦτο τὸ ῥυθμὸν τῶν ὀνομάτων. Χρυ. ἀλλ' ἰδεῖς φθόνος. ἰὼ γάρ τις χωλὸς ἂν, αὐτῷ σκοπῷ τῷ χωλῷ ποδὶ προσπαίσας λίθῳ, πρᾶγμα ἐξ ἀφανοῦς λάβῃ, ὁ τοιοῦτος εἶχε μὲν δήπου σύμβαμα τὴν χωλείαν, τὸ πρᾶγμα δ',

tur enim magna multitudo, quæ ad forum accurrit, illum expectare. Ipsam virtutem vendo, vitam perfectissimam. Quis vult omnia scire solus? *Mercat.* Quid istud est quod dicis? *Merc.* Quòd solus hic sapiens est, solus pulcher, solus justus, fortis, rex, rhetor, dives, legislator, & alia quotquot sunt. *Mercat.* Num, ô bone, solus etiam coquus est, & coriarius, & faber, & similia? *Merc.* Sic videtur. *Mercat.* Accede ô bone, & dic mihi tuo emptori, qualisnam sis, ac primùm an doleas quòd venderis, & servis. *Chry.* Nequaquam: neque enim in nobis hæc sunt: quæcunque verò in nobis non sunt, ista indifferentia esse solent. *Mercat.* Non intelligo quid dicas. *Chry.* Quid ais? non intelligis quòd horum quædam sunt prælata, quædam non prælata. *Mercat.* Ne nunc quidem intelligo. *Chry.* Meritò quidem, neque enim assuetus es vocabulis nostris: neque imaginationem habes quæ facilè apprehendat. Verùm studiosus dialecticæ contemplationis, non hæc tantùm novit, verùm etiam qualiter, & quantum accidens, & præter accidens inter se differant. *Mercat.* Per Philosophiam quæso, ne invideas explicare, quidnam sit accidens, & præter accidens: nescio enim quomodo vocum istarum numero perculsus sum. *Chry.* Citra invidiam dixero. Siquis claudus existat, illisoque pede claudo ad lapidem ex inopinato vulnus acceperit, is certè accidens habet claudicationem, vulnus autem præter acci-

dens

1 Μανθάνω ἢ λέγεις] Angl. ὅτι ἐ λεγ. sic id Cod. pro ὁποῖον ἐ ὁπόσον habet ὁποία ἐ ὁπόσα. Bourd.

1 Τῶν

δυσύμβαμα ωσπίλαβειν. Αγο. ὦ τῆ ἀγχινοίας. τί δ' ἄλλο μέλλεις φὴς εἰδέναι; Χρυ. [1] τῶ λόγων πλεκτάνας, ὡς συμπεδίζω τὺς ωσπαμιλλωμένους, καὶ λαφρύττω, καὶ σιωπᾶν, ποιῶ, φιμὸν ἀπιχνῶς αὐτοῖς ωεριδεὶς. ὅτομα δ' τῆ δυνάμῃ ταύτῃ, ὁ ἀοίδιμος συλλογισμός. Αγο. Ἡρόκλεις, ἄμαχόν τινα, καὶ βίαιον λέγεις. Χρυ. σκόπει γᾶν. ἔστ σοι παιδίον; Αγο. τί μήν; Χρυ. τοῦτο ἦν πως κροκόδειλος ἁρπάσῃ, πλησίον ποταμοῦ πλαζόμενον σύρων, κατά σε ἀποδόσεως ὑπισχνεῖται αὐτό, ἦν εἴτις τἀληθῆς ὄ, τι δίδακ' ωρὸς ἃ ἀποδόσεως δ' βρίφος, τί φήσεις αὐτὸν ἐγνωκέναι; Αγο. δυσπόκλεθον ἐρωτᾶς. ἀπορῶ γὰρ ὁπότερον εἰπὼν, ἀπολέσοιμι. ἀλλὰ σὺ ωρὸς Διὸς ἀπεκναμψον; ἀνάσωσαί μοι τὸ παιδίον, μὴ κ φθείσῃ αὐτὸ κροκόδειλον. Χρυ. βαβαῖ. καὶ ἄλλα γάρ σε διδάξομαι θαυμασιώτερα. Αγο. τὰ ποῖα; Χρυ. τ ἀμείζοντα, καὶ τ κυρεύοντα, καὶ ἐπὶ πᾶσι τοῦ Ἠλέκτρα, κ τ ἐγκεκαλυμμένον. Αγο. τίνα τοῦτον τ ἐγκεκαλυμμένον, ἢ τίνα τοῦ Ἠλέκτρα λόγες; Χρυ. Ἠλέκτραν μὲν ἐπιτίμα τοῦ πάνυ, τοῦ Ἀγαμέμνονος, ἣ τὰ αὐτὰ οἶδέ τ ἄμαχ, καὶ σὺ οἶδ. παρεσῶτος γὰρ αὐτῇ δ Ὀρέστ ἔτι ἀγνῶτος, οἶδε μὲ Ὀρέστην ὅτι ἀδελφὸς αὐτῆς. ὅτι δ' ἔστ Ὀρέστης, ἀγνοεῖ. τ δ' αὖ ἐγκεκαλυμμένον, καὶ πάνυ θαυμα-

dens accepit. *Mercat.* O argutiam! præterea verò quidnam potissimum scire te profiteris. *Chry.* Retia sermonum, quibus implico, & obstringo, denique tacere cogo eos qui contra me disputant, planè frænum illis obducens. Isti verò tantæ orationis vi, nomen est, Syllogismus celeberrimus. *Mercat.* Hercle fortem & inexpugnabilem syllogismum dicis. *Chry.* Vide ergo, est-ne tibi puer? *Mercat.* Quid ni? *Chry.* Si crocodilus hunc ad flumen errantem nactus rapuerit, postea verò se redditurum polliceatur, hac lege ut verum dicas quod de pueri redditione decretum est: quid illum decreviſſe dices? *Mercat.* Quæstionem rogas, ad quam respondere difficile est: dubito enim utrum dicere debeam, quo puerum recipiam. Sed tu, quæso per Iovem, respondens, incolumem puerum mihi serva, ne priùs ipsum devoret. *Chry.* Bono es animo: etenim alia magis mira te docebo. *Mercat.* Quænam sunt illa? *Chry.* Istum sermones metentem, illumque dominantem, præterea eam quæ est supra omnes. Electram, & opertum illum. *Mercat.* Quis ille opertus sermo, aut quæ electra est quam dicis? *Chry.* Electram illam dico Agamemnonis valdè celebrem, quæ eadem novit simul & non novit. Astante enim Oreste illi adhuc incognito, novit quidem Orestem suum esse fratrem, hunc verò Orestem esse ignorat. Rursus verò opertum illum, ac planè mirabilem fer-

1 Τῶν λόγων πλεκτάνας] De quibus supra diximus. Habuit Chrysipp. multas argumentationum species, ut Soritem, Mentientem, Crocodilitem, Cornutam, Electram, Ignavam, Achillem, Metentem, Dominantem, Neminem, & alias quas vel ipse Aristoteles nusquam attigit, de quibus Laert. in Zon. Fab. c. 10. lib. 1. Themist. orat. 14. Ipse hoc Dial. *Bourd.*

σὺν ἀκούσῃ λόγου. ἐπίσταμαι γάρ μοι, τὸν πατέρα οἶσθα τὸν σαυτοῦ; Αγρ. ναί. Χρυ. τί δῆτα, ὦ σὺ παρασήσας τινὰ ἐγκεκαλυμμένον, ἔρωμαι, τοῦτον οἶσθα, τί φήσεις; Αγρ. δηλαδὴ ἀγνοεῖν. Χρυ. ἀλλὰ μὴν οὗτός ἐστιν ὁ πατὴρ ὁ σός. ὥστε εἰ τοῦτον ἀγνοεῖς, δῆλον ὅτι τὸν πατέρα τὸν σὸν ἀγνοεῖς. Αγρ. ἄκυρον. ἀλλ' ἐπικαλύψας αὐτὸν, ἔσομαι τἀληθεύσας. ὅμως δ' ἂν τί σοι τῆς σοφίας τὸ πέλαγος, ἢ τί πράξεις περὶ τὸ ἀκρογωνιαῖον τῆς ἀρετῆς ἀφικόμενος; Χρυ. περὶ τὰ περὶ τὴν φύσιν κατασχήσομαι. λέγω δὴ τὰ τοιαῦτα. περὶ μὲν ἃ ἀνάγκη πολλὰ περονήσαι, λεπτογράφοις βιβλίοις παρεμβήσομαι τὸν ὄψιν, καὶ σχόλια συναγείρων, καὶ στενοκισμοὺς ἐμπιπλάμενος, καὶ ἀτόπων ῥημάτων. καὶ τὸ κεφάλαιον, ὁ ἡμῖς ὑγιὲς σοφὸν, [1] ἵν' μὴ τρεῖς ἐφεξῆς ἐπιβόρεα πίῃς. Αγρ. ὑγιαίνεις σὺ ταῦτα, καὶ θείως ἀνδρικά. τὸ γοῦν φῦναι εἶναι, καὶ τοιγαροῦν, καὶ γὰρ τοιόνδε ὁρῶ σε περαίνοντα, τί φῶμεν, ἀνδρὸς ἤδη πεπαιδευμένου τὰ ἐλλέβορα, καὶ τελείᾳ περὶ ἀρετῆς; Χρυ. ναί. μόνῳ δὲ τῷ δανείζειν πρέπει ἐν τῇ σοφίᾳ. ἐπὶ γὰρ ἴδιον αὐτῇ συμμοιρίζειν, τὸ δανείζειν τε, καὶ λογίζεσθαι τοὺς τόκους τοσούτου εἶναι δίκαιόν ἐστι συμμοιρίζειν, μόνῳ ἂν εἴη ἐν ἀσφαλείᾳ καὶ τοῦτο ὀνείδιστον, καὶ τοῦτο. καὶ ὁ μόνον γε ἀτελῶς. ὥσπερ οἱ ἄλλοι τοὺς τόκους, ἀλλὰ καὶ τούτων ἑτέρους τόκους λαμβάνειν. ἢ γὰρ ἀγνοεῖς ὅτι τῶν τόκων οἱ μὲν, εἰσὶ

sermonem audies. Respondeo mihi. nosti-ne tuum patrem? *Mercat.* Maximè. *Chry.* Quid igitur? si prope te statuerem quempiam opertum, atque interrogarem: Nosti-ne hunc? quid dicerès? *Mercat.* Scilicet, me non nosse. *Chry.* Atque hic tuus erat pater. Itaque si istum non nosti, palam est te patrem tuum non nosse. *Mercat.* Nequaquam sed si ipsum detexeris, verum novero. Sed quisnam tuæ sapientiæ est finis? aut quid facturus es, si ad virtutis fastigium perveneris? *Chry.* In his quæ natura prima sunt, versabor, dico divitias, sanitatem, & similia. Sed priùs oportet multos labores impendere, libris exiguis literis descriptis oculos admovendo, interpretationes congerendo, sequè solœcismis atque absurdis vocibus implendo. In summa, te sapientem fieri fas non est, quin ter ex ordine helleborum biberis. *Mercat.* Egregia sunt ista tua, fortique viro digna. Verùm meticulosum esse fœneratorem (hoc enim tibi inesse video) num dicemus esse viri qui helleborum biberit, & justam virtutis magnitudinem attigerit? *Chry.* Maximè: solum enim sapientem fœnus exercere decet. Quandoquidem enim illius proprium est syllogismis concludere, fœnerari autem & usuras computare, atque syllogismis concludere, parum differre videntur, hoc etiam, ut & illud, soli studioso competit: nec illum simpliciter fœnus, quemadmodum alii solent, accipere decet, verùm etiam alterius quoque fœnoris fœnus. Nisi fortè ignoras fœnus aliud esse primum,

[1] Ἵν' μὴ τρεῖς] De his Hellebori potionib. dixi ad Petro. *Bourd.*

1 Αγρ.

πρῶτον τοῦ τόκου, οἶδε, δύπτερος, καὶ τοῦτο αὐτῶν ἐκείνου λήψεται. ὁρᾷς δὲ ἤδη καὶ τὸ συλλογισμοῦ ποῖά φησιν, εἰ τὸ πρῶτον τόκου λήψεται; καὶ τὸ δύπτερος. ἀλλὰ μὲν καὶ τὸ πρῶτον λήψεται, ἄρα καὶ τὸ δύπτερος. Αγο. εἰκὸς καὶ μισθῶν πέρι τὰ αὐτὰ φῶμεν, ἂς σὺ λαμβάνεις ἐπὶ τῇ σοφίᾳ παρὰ τῶν νέων, καὶ δῆλον ὅτι μὲν ὁ ἀγαθὸς μισθὸν ἐπὶ τῇ ἀρετῇ λήψεται; Χρυ. μανθάνεις. ἐγὼ γὰρ ἐμαυτὸν εἶναι λαμβάνω, ὃ δὴ δῆλόν ἐστιν αὐτὸ χάειν. ἐπὶ χάρᾳ ἐστὶν ἐμοὶ τις ἀκροάτης, ὁ δὲ, πρακτικὸς, ἐμαυτὸν μὲ ἀσκεῖν εἶναι πρακτικὸν, τὸν δὲ μαθητὴν, ἀκροάτην. Αγο. καὶ μὲν ταὐτόν ἔφης, τὸ νέον μὲν εἶναι πρακτικὸν, σὲ δὲ τὸ μόνον θαλάττιον, ἀκροάτην. Χρυ. σκώπτεις ὦ ἑταῖρε. ἀλλ' ὅρα μή σε λιθοξόον ἀναπεδείκτῳ συλλογισμῷ. Αγο. καὶ τί δεινὸν λίθῳ εἶναι; Χρυ. λιθεία, καὶ σιωπὴ, καὶ ἀφαρπαζήναι τὴν ἀφόνιαν. ὦ δὲ μέγιστον, ὦ ἐτέλω παύσασά σε λιθοδείξω λίθον. Αγο. πῶς λίθον; ἐγὼ Περσεὺς ὢν βέλτιστε εἶναί μοι δοκεῖς. Χρυ. ὧδέ πως. ὁ λίθος σῶμα ἐστί; Αγο. ναί. Χρυ. τί δὲ, τὸ ζῶον σῶμα; Αγο. ναί. Χρυ. σὺ δὲ, ζῶον; Αγο. ἔοικα γὼν. Χρυ. λίθος ἄρα εἶ, σῶμα ὤν. Αγο. μηδαμῶς. ἀλλ' ἀνάλυσόν με πρὸς Διὸς, καὶ ἐξ ὑπαρχῆς ποίησον ἄνθρωπον. Χρυ. ἐγὼ χαλεπὸν, ἀλλ' ἐμπαλιν ἴθι ἄνθρωπε. εἰπὲ γάρ μοι, πᾶν σῶμα, ζῶον; Αγο. οὔ. Χρυ. τί δὲ, λίθος, ζῶον; Αγο. οὔ. Χρυ. σὺ δὲ, σῶμα εἶ; Αγο. ναί. Χρυ. σῶμα δὲ ὢν, ζῶον εἶ; Αγο. ναί. Χρυ.

mum, aliud secundum, velut quandam illius progeniem. Vides autem quid syllogismus quidam concludat. Si primum tœnus acceperit, accipiet secundum. Atqui primum accipiet, Ergo & secundum. *Mercat.* Num ergo & de mercede, quam pro sapientiæ disciplina à juvenibus accipis, similia dicamus? & sit manifestum solum studiosum pro virtute mercedem accepturum esse. *Chry.* Intelligis. Certè non mea causa, sed dantis gratia accipio. Cùm enim alius sit effusor, alius comprehensor, me quidem ipsum, ut sim comprehensor, præparo, discipulum verò ut fiat effusor. *Mercat.* At tu contrarium dixisti, juvenem esse comprehensorem, te verò qui solus dives es, effusorem. *Chry.* Heus tu scommate me perstringis. Sed vide tu ne te petam indemonstrabili syllogismo? *Mercat.* Quid verò mali ex hoc telo accidet? *Chry.* Dubitatio, & silentium, mentisque subversio. Quod autem est maximum, si voluero, te celerrimè in lapidem convertam. *Mercat.* Quomodo lapidem me feceris? neque enim Perseus, ô bone, mihi esse videris. *Chry.* Hoc modo. Lapis est corpus. *Mercat.* Certè. *Chry.* Quid verò? nonne & animal est corpus? *Mercat.* Maximè. *Chry.* Tu verò, nonne es animal. *Mercat.* Sic videtur. *Chry.* Lapis igitur es, cùm sis corpus, *Mercat.* Nequaquam: sed me per Iovem solve, & de novo fac hominem. *Chry.* Non est factu difficile: quare rursus sis homo. Dic enim mihi. Nonne omne corpus animal est? *Mercat.* Non. *Chry.* An verò lapis, animal est? *Mercat.* Non. *Chry.* Tu verò corpus-ne es? *Mercat.* Maximè. *Chry.* Corpus autem cum sis, animal-ne es? *Mercat.* Maximè. *Chry.*

σὺ ἄρα λίθος εἶ, ζῷόν γε ὤν. Αγο. ὦ γὰ ἐποίησας, ὡς ἤδη μου τὰ σκέλη κεχωνευμένα τῆς Νιόβης ἀπεψυχώθη, καὶ πάλαι λῶ. ἀλλὰ ἀνήσομαί σε σοῦ; ποσοῦ ἂν εἴη αὐτὸς κατὰ σαυτὸν; Ερ. μυριάδος δυοῖν. Αγο. λαμβάνει. Ερ. μόνον δ' αὐτὸν ἐώνησαι; Αγο. μὰ Δί', ἀλλ' ὅσοι πάντες, οὓς ὁρᾷς. Ερ. πολλοί γε, καὶ τοὺς ὤμους κατεῤῥωγότες. καὶ δὴ καὶ λόγου ἄξιοι. Ζ. μὴ λοιδόρει. ἄλλον κάλει. Ερ. τὸν εὐεπιπλήκτως σε φημί, τὸν πολὺν, τὸν πολύσιτον. ἄγε δή, ἀνήσασθε τὸν συνετώτατόν γε, τὸν πάνυ ὅλως ἐπισταμένον. Αγο. ποῖόν δέ τις ἐστί; Ερ. μέτριον. ἐπιεικῆ. ἁρμόδιον πρὸς βίον. τὸ μέγιστον, δίπλους. [1] Αγο. πῶς λέγεις; Ερ. ἅμα μὲν ὁ ἕκτος ἥδιον φαπόμενον, ἅμα δὲ ὁ ἔντος ἐδίαν δοκεῖ. ὥστε καὶ πρίη αὐτὸν, μίμνησο, τὸν μὲν, ἐσωτερικὸν, τὸν δὲ, ἐξωτερικὸν καλεῖν. Αγο. τί δὲ γνῶσκε μάλιστα; Ερ. τέλος εἶναι τὰ ἀγαθὰ, σὺν ψυχῇ, σὺν σώματι, σὺν τοῖς ἐκτός. Αγο. ἀνθρώπινα φρονεῖ. πόσου δέ ἐστιν; Ερ. εἴκοσι μνῶν. Αγο. πολὺ λέγεις. Ερ. σὺν ᾧ μαθήσεαι. καὶ γὰρ αὐτὸς ἔχειν τι ἀργύριον δοκεῖ. ὥστε σὺν ἂν φθάνοις ὠνούμενος. ἔτι δὲ εἰσὶ αὐτίκα μάλα παρ' αὐτὸν πόσον μὲ ὁ κάνναβος τὸ χρύσιον, ἐφ' ὅσον δὲ βάθος ἡ θάλασσα κατὰ δὲ ἡλίου καταλάμπτου, καὶ ὁποῖά τις ἐστὶν ἡ ψυχὴ τῶν ὀρνίθων. Αγο. Ἡράκλεις τῆς ἀκριβολογίας. Ερ. τί δ', εἰ ἀκούσοις ἄλλα πολλὰ τούτων ὀξυδερκέστερα, γοητῆς

Ergo non es lapis, animal cùm ſis. *Mercat.* Euge effeceras ut jam mea crura non aliter ac Niobes refrigerata & ſaxea facta eſſent. Attamen te emam. Quantum pro ipſo numerabo? *Merc.* Duodecim minas. *Mercat.* Accipe. *Merc.* Solus-ne ipſum emiſti? *Mercat.* Non per Iovem: verùm illi omnes quos vides. *Merc.* Certè multi ſunt iique validis humeris, & colligente ſermone digni? *Imp.* Ne tempus teras: alium accerſe. *Merc.* Te Peripateticum accerſo, formoſum, divitem. Agite, emite hunc prudentiſſimum, qui omnia omnino ſcit. *Mercat.* Qualiſnam ille eſt. *Merc.* Modeſtus, æquus, vita bene compoſita: quodque maximum eſt, duplex. *Mercat.* Quid dicis? *Merc.* Alius quidem foris apparet, quàm intus eſſe videtur. Itaque ſi emas ipſum, memento internum hunc, externum illum appellare. *Mercat.* Quid verò potiſſimum novit? *Merc.* Novit triplicia eſſe bona, animæ ſcilicet, corporis, & rerum externarum. *Mercat.* Humana ſapit, ſed quanti venditur? *Merc.* Viginti minis. *Mercat.* Multum certè dicis. *Merc.* Nequaquam ô beate: etenim pecuniam aliquam habere ipſe videtur. Itaque non nimis citò ipſum emeris. Præterea autem protinus ab eo diſces quandiu vivat culex, & quàm profundè mare à ſole illuſtretur, & qualis ſit oſtrearum anima. *Mercat.* Hercle quanta argutia! *Merc.* Quid ſi audias alia multa his acutiora, de ſemine,

1 Αγο. πῶς λέγεις; ἄλλον μοὶ ὁ ἕκτος δὲν] Excidit, aut potius male trajecta eſt notatio perſonæ Mercurii. Eſſe debet. Αγο. πῶς λέγεις; Ερ. ἄλλον μοὶ ὁ ἕκτος δὲν. Deinde ubi notata Mercurii perſona, delenda eſt ἐ ὁ ἕκτος δὲ δοκεῖ; Ερ. ὥστε ἂν πρίη αὐτὸν &c. Relege ἐ ὁ ἕκτος δὲ δοκεῖ ὡς τι ἐν. Marc.

τε πίεσ, καὶ γλύσιτας, καὶ ἐ σὺ ποιεῖς μήτρας ἢ ἐμβρύου πλασικῆς; καὶ ὡς ἄνθρωπος μὲ γελασικὸν, [1] ὄνου ἢ γελασικὸν, οὐδὲ πτερνότομον, οὐδὲ πλοϊζόμενον; Αγ. πάνσοφα φῄς, καὶ σπουδῇ σὺ μοι διδάσκεις. ὥστ' ἀνάγκη αὐτὸν εἶναι. Ερ. εἶεν. πῶς λοιπὸς ἡμῖν [2] καταλείπεται; ὁ σκεπτικός ἐστιν. σὺ ὁ πυῤῥίας, φάσκε, καὶ λάμπηρύττε καὶ πάλαι. ἤδη μὲ ὑπομένουσιν οἱ πολλοὶ, καὶ ὀλίγοις ἡ πρᾶσις ἔσται. ὅμως ἦ, τίς ποτ' αὐτὸν ὠνήσεται; Αγ. ἴσως. ἀλλ' ἐν ἀγορᾷ εἰπέ μοι, σὺ τί ἐπίστασαι; Φιλόσοφος. οὐδέν. Αγ. πῶς τοῦτ' ἔφησθα; Φι. ὅτι οὐδὲν ὅλως εἶναί μοι δοκεῖ. Αγ. οὐδὲ ἡμᾶς ἄρα ἐσμὲν πιεῖς; Φι. οὐδὲ τοῦτο οἶδα. Αγ. οὐδ' ὅτι σὺ τίς ἂν τυγχάνεις; Φι. πολὺ μᾶλλον ὅτι τοῦτ' ἀγνοῶ. Αγ. ὦ ἐ λάπερας. τί δαί σοι τὰ στάθμια πωτὶ βούλῃ; Φι. ζυγοστατῶ σὺ αὐτοῖς τοὺς λόγους, καὶ ὁπόταν τὸ ἴσον ἀπόβλεπον. καὶ ἐπειδὰν ἀκριβῶς ὁμοίως τι καὶ ἰσοβαρῆ ἴδω, τότε δὴ ἄγνοῶ τ' ἀληθέστερον. Αγ. τῶν ἄλλων ἦ, τί ἂν πεπαίδευσαι ἐμμελῶς; Φι. τὰ παίζειν πλὴν βραχυτέρῳ μεταδιώκειν. Αγ. τί δαὶ τοῦτό σοι ἀδύνατον; Φι. ὅτι ὦ γαθὲ, ὁ κεφαλαλγέων. Αγ. εἰκότως. βραδὺς γὰρ, καὶ ναθὴς ὡς οἷόν δοκεῖς. ἀλλὰ τί σοι τὸ πάλαι ἐπίστασθαι; Φι. τὸ ἀμφιβάλλειν, καὶ τὸ μήτε ἀκούειν, μήτε ὁρᾶν. Αγ. ἀκὸν καὶ κωφὸς ἄμα, καὶ τυφλὸς εἶναι λέγεις. Φι. καὶ ἀκριτός γε φαίην, καὶ ἀναισθητῶν. καὶ ὅλως, ἢ σκάληκος οὐδὲν διαφέρων. Αγ. ἀνητῶν εἰ διὰ ταῦτα. πόσου

ne, & generatione, deque embryonis in utero formatione, utque risibilis est homo, non risibilis autem asinus, neque ad ædificandum, neque ad navigandum habilis? *Mercat.* Planè admiranda, & utilia præcepta narras. Itaque viginti minis ipsum emam. *Merc.* Esto. Quis adhuc reliquus est? Iste Scepticus: Accede tu Pyrrhia, statim proclamandus es: multi jam effluunt, & in paucis erit venditio. Verumtamen quis emet istum? *Mercat.* Ego. Sed primùm dic mihi, tu quid nosti? *Phil.* Nihil. *Mercat.* Quid ita? *Phil.* Quia nihil omnino mihi videtur existere. *Mercat.* Nos verò nihil-ne sumus? *Phil.* Neque hoc scio. *Mercat.* Neque tu es aliquis? *Phil.* Hoc multo etiam magis ignoro. *Mercat.* O ignorantiam! Verùm quid sibi volunt hæ stateræ. *Phil.* Sermones in illis trutino, & ad æqualitatem redigo: postquam autem eos exquisitè similes, & æqualis esse ponderis cognovero, tunc quis horum verior sit, ignoro. *Mercat.* Ex aliis autem rebus, quid compositè facere soles? *Phil.* Omnia facio, præterquam quod fugitivos non persequor. *Mercat.* Quid? anne hoc tibi impossibile est? *Phil.* Quia, ô bone, non comprehendo. *Mercat.* Rectè, tardus enim & piger videris esse. Verùm quis tibi scientiæ est finis. *Phil.* Ignorantia: & nihil videre neque audire. *Mercat.* Ergo te surdum simul & cæcum dicis. *Phil.* Imò judicio etiam & sensu careo: breviter nihil à verme differo. *Mercat.* Propterea emendus es. Quanti

1 Ὄνου ἢ γελασικὸν] Contra disputat Theod. Marcil. ad Pers. *Bourd.*
2 Καταλείπεται] Angl. καταλοίπη. Idem.

τῦτον ἄξιον χρὴ φάναι; Ερ. μνᾶς ἀττικῆς. Αγ. λαμβάνει. τί φῄς ὦ δεσπότα, ἐπριάμην σε; Φι. οὐκ οἶδα. Αγ. μηδαμῶς. ἐωνημένος γάρ, καὶ τἀργύριον κατετέθειτο. Φι. ἐπίχω τοῦτο τοῦτο, καὶ διασκέπτωμαι. Αγ. καὶ μὴν ἀκόλουθός μοι, καὶ ταῦτα χρὴ ἐμοῦ οἰκέτην. Φι. τίς οἶδεν εἰ ἀληθῆ τοῦτον φῄς; Αγ. ὁ κῆρυξ, καὶ ἡ μνᾶ, καὶ οἱ παρόντες. Φι. πάρεισι γὰρ ἡμῖν τινες; Αγ. ἀλλ' ἔγωγέ σε ἤδη ἐμβαλὼν εἰς τὴν μύλαπα, πείσω εἶναί σε δεσπότης κἀγὼ χείρω λόγου. Φι. ἐπίχω περὶ τούτου. Αγ. μὰ Δί', ἀλλ' ἤδη γε ἀπαφήσομαι. Ερ. σὺ μὲν παῦσαι ἀντιτείνων, καὶ ἀκόλουθει τῷ πριαμένῳ. ὑμᾶς δ' ἐς αὔριον παρακαλοῦμεν. ἀπαιτήσειν γὰρ τοὺς ἰδιώτας, καὶ βαναύσους, καὶ ἀγεννεῖς βίους μέλλομεν.

ti facis illum? *Merc.* Attica mina. *Mercat.* Accipe. heus tu quid dicis: te ne emi? *Phil.* Incertum est. *Mercat.* Nequaquam: emi enim, & pecuniam numeravi. *Phil.* Iudicium suspendo hac de re, & eam considero. *Mercat.* Atqui sequere me ut famulum decet. *Phil.* Quis scit num vera dicas? *Mercat.* Præco, mina, & qui adfuerunt. *Phil.* An aliqui etiam nobiscum sunt? *Mercat.* At ego te jam conjectum in pistrinum, adducam ut credas me tuum esse herum, secundum pejorem causam. *Phil.* Hac de re assensionem etiam retineo. *Mercat.* Sed per lovem jam ostendi. *Merc.* Tu quidem desine obniti, & eum qui te emit, sequere. Vos autem cras advocabimus. Etenim idiotas, & fabriles, vilesque vitas proclamaturi sumus.

ΑΛΙΕΥΣ, Η ΑΝΑΒΙΟΥΝΤΕΣ.

PISCATOR, SEV REVIVISCENTES.

ARGVMENTVM.

Hic Dialogus, quasi quædam Apologia superioris est, quantum ad Luciani personam attinet. Exponit enim ille causam hic, cur toties in philosophos invehatur: Nempe quòd plerique simulato nomine, pro veris falsos se gerant, quæstumque magis, quam virtutem sectentur. Series argumenti ita se habet: Finguntur Philosophi illi vetustiores, Pythagoras, Socrates, Plato, Aristoteles, Chrysippus, Diogenes, atque alii, ad ulciscendum Lucianum, cum propter alia convicia, tum quòd proximo Dialogo venales eos proposuerat, idque etiam vilissimo precio, ab inferis redire, ac revivisscere, commeatu in unum diem impetrato. Qui cùm illum saxis persecuti, in fugam conversum cepissent, occidere primùm statuerunt. Ille verò provocando ad ipsam Philosophiam, eoque obtento, ut caussam sibi dicere liceret, postquam à Diogene, ut pote Cynico, & cæteris liberiore, communi omnium nomine accusatus esset, tanquam qui contume-

tumeliosissimè omnes Philosophiæ cultores, viros de tota virtute & rebus mortalium optimè meritos, proscidissèt, ita sese defendit, ut diceret se minimè negare objecta, sed consilio & ratione adductum, & hæc, & plura etiam hîc fecisse: non quidem in veros Philosophos, sed in eos, qui nomine tantum illo sese jactarent, cùm interim non modo Philosophiam veram ignorarent, sed plane diversa etiam à præceptis & regulis illius factitarent. Proinde se non modò supplicio nullo dignum esse, sed contrà etiam præmiis, tanquam veræ Philosophiæ amatorem, atque assertorem, donari debere. Hoc Iudicio peracto, cum ille non solùm ab accusatione liberatus, verum etiam in societatem eorum, à quibus antè accusabatur, ascitus fuisset, à Philosophia deinceps & falsi illi Philosophiæ simulatores citantur, ut suæ professionis causam redderent. Qui cùm judicium hoc omnes fermè declinassent, mittitur Lucianus unà cum Elencho, ut illos inquirant, ac bonos quidem honoribus afficiant, malos autem adempto habitu stigmate inurant. Sed priusquàm id fieret, Lucianus seu Parrhisiades (ita enim se apud Philosophiam appellat) puta quò jam reipsa comprobaret, quod verbis antea dixerat, accepto hamo, eoque auro, carycis & placentis abscondito, quasi piscator aliquis, allectos & attractos simulatores istos capit, captos autem de communi reliquorum consensu de saxo præcipites mittit. Habet autem Dialogus hic duos titulos, quorum alter ab iis, quæ à principio geruntur nomen accepit, alter ab exitu seu Catastrophe, sumptus est. Similliműsque quod ad argumentum & ejus tractationem attinet; alicui veteris Comœdiæ fabula est.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

[1] Βάλλε, βάλλε τὸν κατάπτυστον τοῖς ἀφύοις λίθοις. ἐπίβαλλε τὸν βάλανον. ἐφεστὼς βάλλε καὶ τὸν ὑστερόκλυστον. πεῖσε τοῖς ξύλοις τὸν ἀλιτήριον. ὅρα μὴ ἀλφύγῃ. καὶ σὺ ὦ Πλάτων, βάλλε. καὶ σὺ ὦ Χρύσιππε, καὶ σύ. πάντες ἅμα ξυναγωνίσασθε ἐπ' αὐτὸν, ὡς πήρᾳ πήρᾳφιν ἀσπίδι, βάκτρῳ ἢ βάκτροις. κοινὸς γὰρ πολέμιος, καὶ οὐκ ἔστιν ὃν τινα ἡμῶν οὐ κέκληκεν. σὺ δὲ ὦ Διόγνητε, εἴ ποτε ἄλλοτε, χρῶ

SOCRATES.

Impete, impete crebris lapidibus hunc execrandum, incesse glebis, incesse præterea testis, percute fustibus caluniarorem. Vide ne effugiat: & tu Plato, impete, & tu Chrysippe, & tu: omnes simul in illum obarmemur. [2] *Pera ut reddat opem pera, baculusque bacillo*: siquidem communis est hostis, nec è nobis est quispiam quem injuria non affecerit. Tu verò ô Diogenes, si unquam aliàs utere baculo,

1 Βάλλε] In hunc dialogum Brodæus Miscellaneis c. XXII. lib. III. *Marc.*

2 *Pera ut reddat opem*] Alludit ad hunc Homericum versum Iliad. 16.
Ὡς φρήτηρ φρήτηρι μάχῃ, φύλα δὲ φύλοις. Cogn.

τῷ ξύλῳ, μηδὲ ἀνῇς. διδότω τὴν ἀξίαν, βλάσφημος ὤν. τί τοῦτο; πεπαίκατε ὦ Ἀρίστιππε. καὶ μὴν σὸν ἐχθρῶν. [1] ἐστὶ σοφοὶ, μνησικακεῖν ὀργῆς. Ἀριστοτέλες, ἐπισπεύδουσιν ἐπὶ θάτερον. καλῶς ἔχει. ἐάλωκε τὸ θηρίον. εἰλήφαμέν σε ὦ μιαρέ. εἴσῃ γὰρ αὐτίκα ἃς τινας ὄντως ἡμᾶς, ἐκκεκόψεις. τῷ τρόπῳ δὲ ὡς αὐτὸν καὶ μετέπληθι; ποικίλον γάρ τινα ἐπινοῶμεν θανάτου κατ' αὐτῆς, πᾶσιν ἡμῖν ἐξαρκέσαι δυνάμενον. καθ' ἕκαστον ἐπλάκης γὰρ δικαίως ἐστὶν ἡμῖν ἀπολωλέναι. Πλάτων. ἐμοὶ μὲν, ἀνισκολοπίζῃ δικεῖ αὐτὸν νὴ Δία, [2] μαστιγοῦσθαί γε φέρτερον. [3] τὼς ὀφθαλμὼς ἐκκεκόφθω, τῷ γλωττίῳ αὐτῷ ἐπιπολὺ φέρτερον ἀκοντισμένῳ. σοὶ δ' τί Ἐμπεδόκλεις, δοκεῖ; Ἐμπεδοκλῆς. εἰς τὸν κρατῆρας ἐμπεσεῖν αὐτὸν, ὡς μάθοι μὴ λοιδορεῖσθαι τοῖς κρείττοσι. Πλα. καὶ μὴν ἄμεινον ἦν καθάπερ τινα Πενθέα, ἢ Ὀρφέα, [4] λακισθῆναι ὑπὸ πέτρασιν οὕτως μόγις, ἵνα ἔν τινι μέρει αὐτῶν ἕκαστος ἔχων, ἀπαλλάττοιτο. Λυκία. μηδαμῶς, ἀλλὰ ἐᾶτε ἡμᾶς φείσασθαί μου. Σω. ἄφωρον. σὺ δὲ ἐν ἀφεθείης ἔτι. ὁρᾷς δὲ δὴ ἐν τῷ Ὀμήρῳ ἃ λέγω, ὡς Οὐκ ἔστι λέοντι καὶ ἀνδράσιν ὅρκια πιστά. Λυ. καὶ μὴν καθ' Ὁμήρου ὑμᾶς ἐγὼ αὐτὸς ἱκετεύσω. αὐδήσασθε γὰρ ἴσως τὰ ἔπη, ἢν ἀ παρόψεσθε ῥαψῳδή-

culo, nec remittas: dignas conviciator ille pœnas luat. Quid hoc rei est? Numquid Aristippe, defessi estis? atqui non oportebat: *Este cati, memores vehementis & iræ.* Aristoteles magis propera, bene habet: capta est fera. Prehendimus te sceleste. Quare protinus intelliges quosnam viros maledictis lacessiveris. Sed quo quis pacto ipsum ulciscatur, varium quoddam mortis genus in ipsum excogitemus, quod nobis omnibus satisfacere possit: æquum est ut septies saltem singulis nobis pereat. *Plat.* Mihi quidem cruci videtur suffigendus ubi priùs fuerit flagris cæsus, erutique ipsi oculi, & in multas partes abscissa lingua. Tibi vero quid videtur Empedocles? *Emped.* In crateras Ætnæ præcipitandus est, ut præstantiores conviciis discat non lacessere. *Plat.* Quinimo esset optimum ut Penthei vel Orphei instar inter saxa dilaniatus inveniretur, ut quisque particulam ejus habens, discederet. *Lucian.* Minimè. Verùm mihi parcatis obsecro per supplicem lovem. *Socr.* Placuit: non dimitteris amplius. Homerum audis quid dicat: *Non est tuta fides hominum generique leonum. Lucian.* Atqui ex Homero vos ipsos orabo: nam fortè carmina ejus reverebimini, meque versus recitantem non spernetis: *Ac-*

1 Ἐστὶ σοφοὶ] Parod. Homer. quales hic multæ: Homerus ἐστὶ φίλοι. Bourd.

2 Μαστιγοῦσθαι φέρτερον] Omnia hæc in interprete turbata. μαστίγωσις ante crucem nota. Sic apud Dion. Hal. 5. & tangunt litteræ sacræ. *Idem.*

3 Τὼς ὀφθαλμὼς ἐκκεκόφθω] Hos solebant candenti ferro perforare ut alii docuerunt ex Parthenii cap. 20. *Idem.*

4 Λακισθῆναι] Ex Euripide. Cætera Homerica sunt ex 7. & 10. Iliad. *Idem.* Λακισθῆναι ὑπὸ πέτρασιν] Brodæus, κάκιζον. Fallitur. λακισθῆναι μέσον Lucianus dixit admodum signanter, exprimens mortis genus quo discerpti magno strepitu Pentheus & Orpheus. *Mars.*

1 Ἀτὰ-

σωτά μι. Ζωγρεῖτ' ὦ κακὼν ἄνδρα, καὶ ἄξια δ' ἔχθη ἄποινα, χαλκοῦ τε, χρυσοῦ τε, τὰ δὴ φιλέουσι σοφοί πω. Πλ. ἀλλ' οὐδὲ ἡμεῖς ἀπορήσομεν πρὸς σὲ ὁμηρικῆς ἀπολογίας. ἄκουε δή, Μή δή μοι φύξιν γε κακκηΐρε βάλλεο θυμῷ, χρυσόν τοι λίξας, ἐπὶ ἴλιον ἠνεμόεσσαν. Λυ. οἴμοι τῶν κακῶν. ὁ μὲν Ὁμήρος ἡμῖν ἄπρακτος, ἡ μεγίστη ἐλπίς. ἐπὶ τὸν Εὐριπίδην δή μοι καταφύγωμεν. τάχα γὰρ ἂν σώσειέ μι. Μὴ κτεῖναι τὸν ἰκέτην. οὐ γὰρ ἔμις κτανεῖν. Πλα. τί δ' οὐχὶ κἀκεῖνα Εὐριπίδου ἐστὶν, Οὐ δεινὰ πάσχειν, δεινὰ τοὺς εἰργασμένους; Λυ. νῦν οὖν ἐκεῖνα ῥηθέντων κτείνετέ μι; Πλα. νὴ Δία. φησὶ γοῦν σωθῆναι αὐτὸς, Ἀχαλίνων στομάτων, ἀνόμου τ' ἀφρωσύνης, τὸ πάλαι δυσηχία. Λυ. οὐκοῦν ἐπιδὴ δόξομεν πάντας λαπιστῦναι, καὶ ἀδίκως μηχανὴ τὸ ἀμφυγεῖν μι, φέρετε τοῦτο γοῦν εἰπατέ μοι, οἵτινες ὄντες, ἢ τί πεπονθότες [1] ἀνήκεστον πρὸς ἡμῶν, ἀνήκεστα ὀργίζεσθε, καὶ ἐπὶ ξυνάτῳ συνελάφατέ μι; Πλα. ἆρα μὲ ἔρχεσθαι ἡμᾶς τὰ δεινὰ, σαυτὸν ἐρώτα ὦ κάκιστε, [2] καὶ τοὺς καλοὺς ἐκείνους συλλόγους, οὐ τοῖς φιλοσοφίαν τε αὖ τὴν καλὴν ἠσχύνους, καὶ ἐς ἡμᾶς ὕβρεις, ὥσπερ ἐξ ἀγορᾶς λαπιδρύτους σοφοὺς ἄνδρας. καὶ τὸ μέγιστον, ἐλευθέρους. ἐφ' οἷς ἀγανακτήσαντες, ἀπελαύνεσθαι ἐπὶ σὲ, ἐξεμιπεπράμενοι πρὸς ὀλίγου τῆς Ἀϊδωνέως, Χρύσιππος μὲν ὅδε, καὶ Ἐπίκουρος, καὶ Πλάτων ἐγὼ, καὶ Ἀριστοτέλης ἐκεῖνος, καὶ ὁ σαν-

Accipite aes, aurumque viris sapientibus ultro, Munera grata, bonumque virum me prendite vivum. Plat. Verùm neque nobis adversum te Homerica deerit responsio. Audi igitur: *Nec mihi mente fugam tu persuadere valebis, Postquam te teneo, licet aurea verba loquaris.* Lucian Hei malorum, siquidem spes maxima Homerus nos frustratur. Ad Euripidem igitur mihi confugiendum, forsan enim ille mé servaverit: *Ne supplicem occide, est nefas occidere.* Plat. Quid vero? nonne & illa sunt Euripidis? *Par est mala pati qui patraverunt mala.* Lucian. Nunc ergo verba propter hæc me occiditis? Plat. Rectè per Iovem: idem enim inquit, *Effranioris & exlegis dementia extremum infœlicitas occupat.* Lucian. Proinde quoniam omnino me interficere decreviſtis, nullumque mihi restat effugium, agite hoc saltem mihi indicate, quinam sitis, aut quid tam atrox à nobis perpessi, atrociter irascamini, meque occidendum comprehenderitis. Plat. Quibus nos affeceris contumeliis, à te ipso sceleratissime perquire, & à tuis bellulis sermonibus, in quibus & Philosophiam ipsam maledictis petiisti, nosque contumeliis lacessiviſti, cùm tanquam ex foro sapientes viros, & quod maximum est, liberos, venderes. Quare indignati, impetrata à Plutone venia, adversus te prodiimus, Chrysippus iste, & Epicurus, & ego Plato, & Aristoteles ille, & silens iste

1 Ἀνήκεστα] Angl. ἀμείλικτα. Bourd.

2 Καὶ τοὺς καλοὺς] Angl. Ὦ τοὺς καλοὺς ἐκείνους συλλόγους, Saniori scripta lectio cum Ironia. *Idem.*

πῶν οὗτος Πυθαγόρας, καὶ Διογένης, καὶ ἅπαντες, ὁπόσους διέσυρες ἐν τοῖς λόγοις. Λυ. ἀνέπνευσα. ἐγὼ γὰρ ἀπεκτονέναί με, εἰ μαθητὴν ἀποφαίνοιμι ἐμαυτοῦ τοιοῦτον. ἔστι δὲ ἀπορρίψαι τοὺς λίθους. μᾶλλον δὲ φυλάττετε. χρήσεσθε γὰρ αὐτοῖς καὶ ἐπ' ἄξιον. Πλα. λῃστὰς. σὲ δὲ χρὴ τιμιώτερον ἀπολωλέναι. καὶ γὰρ ἐμὲ [1] λάϊνον ἕστο χιτῶνα κακῶν εἴνεκ', ὅσσα ἔοργας. Λυ. καὶ μέλλω ὦ ἄνδρες, ὃν ἐχρῆν μόνον ἐξ ἁπάντων ἐπαινεῖν οἰκεῖον τῶν ὑμετέρων, καὶ φίλον, καὶ ὁμογνώμονα, καὶ εἰ μὴ φορτικὸν εἰπεῖν, κηδεμόνα τῶν ἐπιτηδευμάτων ὑμῶν ἔστε ἀποκτείνητε, ἢν ἐμὲ ἀποκτείνητε, τοσαῦτα ὑμῶν πεπονηκότα, ὁρᾶτε γὰρ [2] μὴ τὸ τῶν φιλοσόφων αὐτὸ ποιῆτε, ἀχάριστοι, καὶ ὀργίλοι, καὶ ἀγνώμονες φαινόμενοι τοῖς ἄνδρα δίκαιον κρίνουσι. Πλα. ὦ τῆς ἀναισχυντίας. καὶ χάριν σοι [3] τῆς κακηγορίας ταύτησοφείλομεν; οὗτος ἀνδραποδώδης ἀληθῶς οἴεται ἀφελέσθαι; ἢ καὶ διέρχεσθαι κατειλοκὼς πρὸς ἡμᾶς ἐπὶ τῇ τοσαύτῃ ὕβρει, καὶ παρρησίᾳ τῶν λόγων; Λυ. πῶς γὰρ ἐγὼ ὑμᾶς, ἢ ποτὲ ὑβρικα, ὃς ἀεὶ φιλοσοφίαν τε θαυμάζων ἀφικόμην, καὶ ὑμᾶς αὐτοὺς ὑπερεπαινῶν, καὶ τοῖς λόγοις, οἷς κατελείπετε, ὁμιλῶν. αὐτὰ γὰρ ἃ φημι ταῦτα, πόθεν ἄλλοθεν ἢ παρ' ὑμῶν ἐθαύμασα, καὶ τῶν μελιττῶν ἀπανθισάμενος, ἐπιδείκνυμαι τοῖς ἀνθρώποις; οἵδε, ἐπαινοῦσι, καὶ γνωρίζουσιν ἐκάστου τὸ ἄνθος, ὅθεν, καὶ παρ' ὅτου, καὶ ὅπως ἀπελεξάμην. καὶ λόγῳ

iste Pythagoras, & Diogenes, omnesque quotquot sermonibus tuis infectatus es. *Lucian.* Respiravi. Non enim me interficietis, si intellexeritis qualisnam erga vos ego fuerim. Itaque abjicite lapides: imò potiùs asservate: vobis enim contra meritos usui erunt. *Plat.* Nugaris: te certè hodie mori necesse est: jamque ob perpetrata scelera, lapideum induas amictum. *Lucian.* Atqui viri optimi, quem solum ex omnibus laudare oportebat, familiarem vestrum, benevolum, consentientem, ac nisi grave est ut dicam, studiorum vestrorum procuratorem, probè scitote vos interfecturos, si me interficiatis, qui tot labores pro vobis exantlavi. Videte igitur ne hujus temporis philosophorum more faciatis, ingrati, iracundi, ac perfidi erga virum beneficum videamini. *Plat.* O impudentiam! Numquid tibi ob convitia gratiam debemus? verè hic cum mancipiis sibi rem esse existimat? an etiam tantam injuriam, & bacchationem verborum pro beneficio computabit? *Lucian.* Vbinam ego, vel quando injuria vos affeci? ego qui semper philosophiam sum admiratus, vosque ipsos laudibus extuli, & cum sermonibus, quos reliquistis, assiduè sum versatus. Quin & hæc ipsa quæ dico unde quàm à vobis accepta, & apicularum more decerpta hominibus ostendo? At illi laudant, & cognoscunt uniuscujusque florem, unde, à quo, & quomodo collegerim: meque oratione ob hoc flo-

1 Λάϊνον ἕστο] Iliad. 3. *Bourd.*
2 Μὴ τὸ τῶν] Angl. καὶ τὸν τῶν φιλοσόφων. Idem.
3 Τῆς κακηγορίας] Angl. κατηγ. Idem.

μὴν ἐμὲ ζηλῶσι τῇ ἀνθολογίᾳ. τὸ δὲ ἀληθὲς, ὑμῶν, καὶ τῶν λειμῶνα τὸν ὑμέτερον, οἱ τοιαῦτα ἐξευρήκατο ποικίλα, καὶ πολυειδῆ τὰς βαφὰς, εἴ τις ἀπαλίξασθαί γε αὐτὰ ἐπίσταιτο, καὶ ἀναπλέξασθαι, καὶ ἁρμόσασθαι, ὡς μὴ ἀπάδειν ἀλλήλοις δυνατὸν, ἔσθ' ὡς ἂν οὖν τοῦτο οὐ πιπαρθῶς παρ' ὑμῶν, κακῶς ἂν εἰκὸς ἐπιχειρήσειεν εὐεργέτας ἀνδρας, [1] ἀφ' ὧν εἴναί τις ἔδοξεν; οὐκοῦν εἰ μὴ τῷ Θάμυρᾳ, ἢ τῷ Εὐρύτῳ εἴη τῶν φύσιν, ὡς τοῖς μέσοις ἀνταδεῖν, παρ' ὧν ἔλαβε τὴν ᾠδὴν, ἢ τῷ Ἀπόλλωνι ἐρεθίσειεν, ἀναυδίᾳ τοξεύων, καὶ τοῦτο, δεῖται ὅτι τῆς τοξικῆς. Πλα. τοῦτο μὲν ὦ γενναῖε, καὶ τοὺς ῥήτορας εἰρῆσθαί σοι. ἀναπαύεσθον γοῦν ἐπὶ τῷ παράγματι, καὶ χαλεπωτέραν σε ἐπιδείκνυσι τὴν τόλμαν, εἰς τὴν ἀδικίαν καὶ ἀχαριστίαν πρόσεσιν, ὃς παρ' ἡμῶν τὰ τοξεύματα ὡς φῂς λαβὼν, κακῶς ἡμῶν ἐτόξευσε, ἵνα τοῦτον ὑποθέμενος τὸν σκοπὸν, ἄπαντας ἡμᾶς αἰσχρόν ἐστιν κακῶς. τοιαῦτα μὲν δὴ σὲ ἀπειλήφαμεν, αὐθ' ὧν σοι τὰ λειμῶνα ἐκεῖνον ἀναπτύσσοντες, οὐκ [3] ἐκολούσαμεν ῥίπτοντες, καὶ τὸ ποικίλτριον ἐμπλησάμενοι, ἀπελθεῖν. ὥστε, λέγ γε τοῦτο μάλιστα, δίκαιόν ἂν εἴης ἀποδυσεῖν. Λυ. ὁρᾷτε; ὡς ὀργὴν ἀκήκοτε, καὶ ᾠδὴν τὴν δικαίαν ᾠσόμενοι. καίτοι, οὐκ ἂν φθήλω ποτὲ ὡς ὀργὴν Πλάτωνος, ἢ Χρυσίππου, ἢ Ἀριστοτέλους, ἢ τῶν ἄλλων ὑμῶν καθίκοιτο ἄν. ἀλλά μοι δοκεῖ πρόγονοι δὴ, florilegium commendant: imo verè vos ipsos, vestrumque pratum, qui tot tamque varios, ac multiplicis coloris flores produxistis, quos siquis colligere, connectere, & concinnare norit, ita ut alterum ab altero non dissonet, numquid qui tam egregiè à vobis affectus fuerit, viris benefactoribus obloqui conabitur, quorum gratia existimationis alicujus esse reputatur? Ni ejusdem naturæ, cujus Thamyris, vel [2] Eurytus, ut musis occinat, à quibus canendi normam acceperit, vel Apollinem, idque jaculationis præceptorem, jaculando provocet. *Plat.* Hoc, ô generose, Rhetorum more dixisti. Igitur rei maximè est contrarium, & proteriorem tuam audaciam indicat, siquidem injuriam atque ingratitudinem præ se fert, si cùm à nobis, ut fateris jacula acceperis, adversus nos jaculatus es, hunc unum scopum observans, ut nos omnes conviciis lacessas. Talem à te consequimur gratiam, pro eo quod tibi pratum illud reseravimus: nec ut decerperes, plenoque sinu discederes, inhibuimus. Itaque ob id maximè dignus es qui moriaris. *Lucian.* An videtis? aures iræ præbetis: & quæ justa sunt minimè approbatis. Ego verò me nunquam in Platonis vel Chrysippi, vel Aristotelis vel aliorum vestri ordinis iram incidere posse existimassem. Verùm soli utique hinc

1 Ἀφ' ὧν] Angl. *ἀφ' ὧν ἤδη τις εἶ* id. Bourd. Ἀφ' ὧν εἶναί τις ἔδοξεν] Ἀφ' ὧν εἰδέναι, & pagina eadem παρ' ὧν ἔλαβε τὴν ᾠδὴν. Et illud. *δοκεῖ ὅτι τῆς τοξικῆς.* Marc.

2 *Eurytus*] Artem jaculandi sagittas ab Apolline accepit à quo deinde Hercules didicit. *Cogn.*

3 Ἐκολούσαμεν] Angl. ἐκολύσαμεν rectius. *Bourd.*

πόρρω εἶναι τοιούτου. πλὴν ἀλλὰ μὴ ἄκριτόν γε ὦ θαυμάσιοι, μὴ δὲ πρὸ δίκης ἀποκτείνητέ με. ὑμέτερον γὰρ τοῦτο μὲν, μὴ βίᾳ, μηδὲ τῷ ἰσχυροτέρῳ πολιτεύεσθαι, δίκῃ δὲ τὰ ἀμφίλογα διαλύεσθαι δίδωσι λόγους, καὶ ἐγχειρίδιος ἐν τῷ μέσῳ. ὥστε δικασταὶ ἐλόμενοι, κατηγορήσατε μὲν ὑμεῖς, ἢ ἅπαντες, ἢ ὅν τινα ἂν χειροτονήσητε ὑμῖν ἀπάντων. ἐγὼ δὲ ἀπολογήσομαι πρὸς τὰ ἐγκλήματα. κἄν τι μοί τι ἀδικῶν φαίνωμαι, καὶ τοῦτο αὖθις ἐμοῦ γοῦν τὸ δικαστήριον, ὑφίξω δηλαδὴ τῷ ἀξίαν. ὑμεῖς δέ, βέλτιον ἐὰν τολμήσητε. ἢν δὲ τὰς αἰτίας ὑποχὼν, καθαρὸς ὑμῖν καὶ ἀνεπίληπτος ἐξέσωμαι, ἀφήσουσί μοι οἱ δικασταί. ὑμεῖς δέ, εἰς τοὺς ἐξαπατήσαντας ὑμᾶς, καὶ παροξύναντας κατ' ὑμῶν, τὴν ὀργὴν τρέψητε. Πλα. τοῦτο ὑμεῖν εἰς πεδίον τὸ ἵππον, ὡς διακρουσόμενος τοὺς δικαστὰς, ἀπέλθοις. φασὶ γάρ ῥήτορά σε, καὶ δικανικόν τινα εἶναι, καὶ πανοῦργον ἐν τοῖς λόγοις. τίνα δὲ καὶ δικασταὶ ἐθέλοις γενέσθαι; ὃν τινα μὴ σὺ διαφθορέα, οἷα πολλὰ πεποίηκε ἄδικα, πίστεις ὑπὲρ σοῦ ψηφίσασθαι. Λυ. μὰ Δί' ἔπιτε. τοῦτο γε ἕνεκα, ἵνα τοιοῦτον διαπαντὸς ὑποπτον, ἢ ἀμφίλογον ἀξιώσαιμι ἂν γνώναι, καὶ ὃς ἂν ἀποδώσεταί μοι τὴν ψῆφον. ἐγὼ γὰρ, τὴν φιλοσοφίαν αὐτὴν μεθ' ὑμῶν ποιοῦμαι δικαστήριον ἔγωγε. Πλα. καὶ τίς ἂν κατηγορήσειεν, εἴγε ἡμεῖς δικάσομεν; Λυ. οἱ αὐτοὶ, κατηγορεῖτε, καὶ δικάζετε. ἐγὼ δὲ τοῦτο δέδια. τοσοῦτον ὑπερφέρω τοῖς δικαίοις, καὶ οὐ πεισθεὶς ἀπολογήσασθαι ἐθέλω. Πλα. τί δῆτα; ἀπεῖναι τοῦτο μὲν οὐ φοβοῦμαι, μὴ μακρὰν ἀπεῖναι δοκῶ, οὐδὲ πιστεύω τοῦτο ἐμοὶ γε. ἀλλὰ μὴ ἄκριτόν γε ὦ θαυμάσιοι, μὴ δὲ πρὸ δίκης ἀποκτείνητέ με. ὑμέτερον γὰρ τοῦτο μὲν, μὴ βίᾳ, μηδὲ τῷ ἰσχυροτέρῳ πολιτεύεσθαι, δίκῃ δὲ τὰ ἀμφίλογα διαλύεσθαι δίδωσι λόγους, καὶ ἐγχειρίδιος ἐν τῷ μέσῳ. ὥστε δικασταὶ ἐλόμενοι, κατηγορήσατε μὲν ὑμεῖς, ἢ ἅπαντες, ἢ ὅν τινα ἂν χειροτονήσητε ὑμῖν ἀπάντων. ἐγὼ δὲ ἀπολογήσομαι πρὸς τὰ ἐγκλήματα. κἄν τι μοί τι ἀδικῶν φαίνωμαι, καὶ τοῦτο αὖθις ἐμοῦ γοῦν τὸ δικαστήριον, ὑφίξω δηλαδὴ τῷ ἀξίαν. ὑμεῖς δέ, βέλτιον ἐὰν τολμήσητε. ἢν δὲ τὰς αἰτίας ὑποχὼν, καθαρὸς ὑμῖν καὶ ἀνεπίληπτος ἐξέσωμαι, ἀφήσουσί μοι οἱ δικασταί. ὑμεῖς δέ, εἰς τοὺς ἐξαπατήσαντας ὑμᾶς, καὶ παροξύναντας κατ' ὑμῶν, τὴν ὀργὴν τρέψητε. Πλα. τοῦτο ὑμεῖν εἰς πεδίον τὸ ἵππον, ὡς διακρουσόμενος τοὺς δικαστὰς, ἀπέλθοις. φασὶ γάρ ῥήτορά σε, καὶ δικανικόν τινα εἶναι, καὶ πανοῦργον ἐν τοῖς λόγοις. τίνα δὲ καὶ δικασταὶ ἐθέλοις γενέσθαι; ὃν τινα μὴ σὺ διαφθορέα, οἷα πολλὰ πεποίηκε ἄδικα, πίστεις ὑπὲρ σοῦ ψηφίσασθαι. Λυ. μὰ Δί' ἔπιτε. τοῦτο γε ἕνεκα, ἵνα τοιοῦτον διαπαντὸς ὑποπτον, ἢ ἀμφίλογον ἀξιώσαιμι ἂν γνώναι, καὶ ὃς ἂν ἀποδώσεταί μοι τὴν ψῆφον. ἐγὼ γὰρ, τὴν φιλοσοφίαν αὐτὴν μεθ' ὑμῶν ποιοῦμαι δικαστήριον ἔγωγε. Πλα. καὶ τίς ἂν κατηγορήσειεν, εἴγε ἡμεῖς δικάσομεν; Λυ. οἱ αὐτοὶ, κατηγορεῖτε, καὶ δικάζετε. ἐγὼ δὲ τοῦτο δέδια. τοσοῦτον ὑπερφέρω τοῖς δικαίοις, καὶ οὐ πεισθεὶς ἀπολογήσασθαι ἐθέλω. Πλα. τί δῆτα; ἀπεῖναι τοῦτο μὲν οὐ φοβοῦμαι, μὴ μακρὰν ἀπεῖναι δοκῶ, οὐδὲ πιστεύω τοῦτο ἐμοὶ γε.

hinc procul abesse, mihi videbamini. At verò, ô admirandi, ne indemnatum, causaque non cognita me interficiatis. Vestrum est igitur ut nec violentia, nec sævitia graviore agatis, sed jure controversias diluatis, locum dicendi causam pariter dantes, & accipientes. Itaque facto judicis delectu, vos quidem accusate vel simul omnes, vel aliquem qui id agat pro omnibus constituite. Ego verò adversus crimina me defendam: deinde siqua vitiùs fuero in re injurius, idque de me judicium statuerit, meritas pœnas dabo: vosque violentum nihil perpetrabitis. Si verò dicta causa, insons & ab omni culpa alienus inveniar, me judices dimittent: vos verò in eos à quibus decepti, & in nos instigati estis, iram convertetis. *Plat.* Hoc illud est in campum educere equum, ut deceptis judicibus abeas: siquidem te rhetorem, & causidicum vehementem, atque in orationibus valdè callidum esse dicunt. Quem autem judicem esse cupis? quem muneribus non corruptum (qualia injusta multa perpetratis) adducas ut pro te sententiam ferat? *Lucian.* Confidite: hujus utique rei gratia nullum talem arbitrum suspectum vel ancipitem, mihi contingere velim, & qui suum calculum injustè mihi tribuat. Ego Philosophiam ipsam vobiscum judicem eligo. *Plat.* Ecquis accusaverit, si nos judicemus? *Lucian.* Vosmetipsi accusate, & judicate. Neque enim illud timeo, tam justa causa antecello, tamque abundè causam me dicturum credo. *Plat.* Quid faciamus

1 Ἀφήσουσι μοὶ] Scribe ut in Angl. C. ἀφήσουσί μοι. & sic interpres. *Bourd.*

1 Ἐγ-

ποιωμεν ὦ Πυθαγόρα, καὶ Σώκρατες; ἔοικε γὰρ ἀνὴρ οὐκ ἄλογα ποιήσειν, δικάζεσθαι ἀξιῶν. Σω. τί δὲ ἄλλο, ἢ βαδίζωμεν ἐπὶ τὸ δικαστήριον; καὶ τῶν φιλοσοφίαν παραλαβόντες, ἀκούσωμεν ὅ, τι καὶ ἀπολογήσεται. τὸ μὲν δίκης γὰρ οὐχ ἡμέτερον, ἀλλὰ δεινῶς ἰδιωτικὸν, ὀργίλων πως ἀνθρώπων, καὶ τὸ δίκαιον οὐ τῇ χειρὶ πεπεμένων. παρέξομεν γὰρ ἀφορμὰς τοῖς κακηγορεῖν ἐθέλουσι, καθαλόντες ἄνδρα μὴ δὶς ἀπολογησάμενον ὑπὲρ ἑαυτοῦ. καὶ ταῦτα, δικαιοσύνη χαίρειν αὐτοὶ λέγοντες. ἢ τί ἂν εἴποιμεν Ἀνύτῳ καὶ Μελίτῳ πρὸς, τοῖς ἐμοῖ κατηγορήσασιν, ἢ τῷ τότε δικασταῖς, εἰ οὕτω πεθήξεται, μὴ ἂν τοι παρόντι ὕδατος μεταλαβεῖν; Πλα. ἄριστα λέγεις ὦ Σώκρατες. ὥστε ἀπίωμεν ἐπὶ τὴν φιλοσοφίαν, ἣ δὲ, δικασόμεθα. καὶ ἡμεῖς ἀγαπήσομεν οἷς ἂν ἐκείνη ψήφῳ. Λυ. ὄμα ὦ σοφώτατοι. ἀμείνω ταῦτα, καὶ νομιμώτερα. τοὺς μέντοι λίθους φυλάξετε ὡς ἔφην, δίκης γὰρ αὐτῶν μικρὸν ὕστερον τὸ δικαστήριον. πᾶ δ' ἂν τὴν φιλοσοφίαν εὕροιμεν; ἐγὼ γὰρ οἶδα ἔνθα οἰκεῖ. καίτοι πάνυ πολὺν ἐπλανήθην χρόνον ἀναζητῶν τὴν οἰκίαν, ὡς ξυγχωρείμην αὐτῇ. εἶτα τυγχάνουσιν ἂν τοι περίδρομα περιβεβλημένοι, καὶ πώγωνας βαθεῖς καθειμένους, παρ' αὐτῆς ἐκείνης ἥκειν φάσκοντες, οἰόμενοι εἰδέναι αὐτὴν, ἀνηρώτων. οἶδα, πολὺ μᾶλλον ἐμὲ ἀγνοοῦντες, ἢ ἐμὲ ὅλως ἀπεκρίνοντό μοι, ὡς μὴ ἐλέγχοιντο οὐκ εἰδότες, ἢ ἄλλῳ ὑπεῖκον αὐτὸ ἄλλης ἀπιδεικνύον. ἐδέησε γὰρ καὶ τηνικαῦτα ἐξευρεῖν δεδυνημένῳ τὴν οἰκίαν. πολλάκις δ' αὐτὸς εἰκάσας, ἢ ξυναγήσαντός τινος, ἦκον ἂν ἐπὶ

mus Pythagora, & Socrates? Nam cùm iſte vir judicio velit experiri, haud abſurdè provocare videtur. *Soc.* Quid verò aliud, quàm ut ad judicium pergamus, aſſumptaque Philoſophia quidnam ſit reſponſurus audiamus? Nam cauſa non cognita cædere, non noſtrum eſt, ſed ſummæ ruditatis, hominum iracundorum, & jus in manu ſitum habentium. Nam obloqui volentibus occaſionem præbebimus, ſi virum hunc non propoſita ſui defenſione lapidibus petamus, idque noſmetipſi juſtitiam valere jubentes. Aut quid Anito & Melito accuſatoribus meis, vel qui me tum damnarunt judicibus, reſpondebo, ſi hic aquæ non compos factus moriatur? *Plut.* Optimè admones ô Socrates. Itaque Philoſophiam adeamus: illa verò judicet. Nos autem quicquid ſtatuerit amplectemur. *Lucian.* Euge viri ſapientiſſimi: meliora hæc & juſtiora: lapides verò ut dicebam, ſervate: iis enim in judicio paulò poſt opus erit. Verùm ubi quis Philoſophiam inveniat? Neſcio enim ubi habitet, quanvis longo circumerraverim tempore domum quærens, ut eam convenire poſſem. Inde in quoſdam vilibus amictos veſtibus, barbaſque prolixas geſtantes incidi, qui ſe ad eam conferre dicebant, quos ſcire ratus, interrogavi. At illi ejus rei me multò magis ignari, nihil omnino reſponderunt, ne ignorantiæ arguerentur, aut januam aliam pro alia oſtenderent. Ego verò in hunc uſque diem domum invenire nequivi. Sæpius autem ipſe ſuſpicans, vel ductore quopiam, ad quaſdam januas perveni, certiſſimè

πως ἥρως, βεβαίως ἐλπίσας τότε γᾶν εὑρηκέναι, πεμφιεσμένος καὶ πλάθῃ τῶν ἱσιόντων τι καὶ ἐξιόντων ἀπαντῶν συνῆκεν, καὶ τὰ χρήματα ὑπεκλᾶν, καὶ φροντιστικῶν τῶν σοφισῶν. μὴ τούτων δὴ ξυμβαλόντες, καὶ αὐτὸς ἐσῆλθον ὦν. οὔπω ἐώρων γύναιόν τι ἄχρι ἀπολοιπον, εἰ καὶ ὅτι μάλιστα ἐς τὸ ἀσφαλὲς καὶ ἀκόσμητον ἑαυτὴν ἐπιῤῥυθμίζει, ἀλλὰ καταφάνη μοι αὐτοῖς ἄδουσι τὸ ἄφιξιν δεκῶν τῶν κόμης ἀκαλλώπιστον ἐᾶσα, ἀδὲ ἧσσον τῶν ἀναβολῶν ἀνεπιτηδεύτως ἔχεσθαι. σαφὲς δὲ ἦν κοσμουμένη αὐτοῖς, καὶ ὡς ἀμελείᾳ τῇ ἀληθεπτον δοκοῦσα σεσκευωρῆσθαι. ὑπεφαίνετο δέ τι καὶ ψιμυθίου, καὶ φυκῶς, καὶ τῶν ῥημάτων πάνυ ἁπαλῶν. καὶ ἐπαινουμένη ὑπὸ τῶν ἐραστῶν, εἰς τὸ κάλλος ἔχαιρε. καὶ εἴ δέοι λαβεῖν, ὡς χαίρων ἐδέχετο. καὶ τὰς πλουσιωτέρους ἂν ὑπανακλιθεῖσα πλησίον, τὰς πένητας τῶν ἐραστῶν ὑπεσκόλεπε. πολλάκις δὲ καὶ μεμνημένης αὐτῆς τὸ ἀκίνητον, ἐώρων σφενδόνια χρυσᾶ, τῶν [1] ἐγχελέων παχύτερα. τοῦτο ἰδὼν, ἐπὶ πόδας αὖ λύγος ἀνέστρεφον, οἰκτίρων δηλαδὴ τὰς κεκνθυμένας ἐκείνους, ἐλκομένους πρὸς αὐτῆς ὑπὸ τῆς ῥινὸς, ἀλλὰ δὲ πάνυ, καὶ κῦρ τὴν Ἰξίονα εἰδώλου ἀντὶ τῆ Ἥρας ξυνόντας. Πλα. τοῦτο μὲν ὀρθῶς ἔλεξας. ὑπὸ γὰρ σοφῶν δηλαδὴ, ὑδὲ πᾶσι γνώριμον ἡ θύρα. πάλιν ἀλλ' ὑδὲν δεῖσθαι βαδίζειν ἐπὶ τὴν οἰκίαν. σὺ γὰρ τοῦτο γε [2] ἐν κεραμεικῷ ὑπομενεῖς μὲν αὐτόν. ἦδε, ἤδη πως ἀφίξεται, ἐπανιοῦσα ἐξ Ἀκαδημίας, ἃς σοφιστεύσει καὶ ἐν τῇ Ποικίλῃ. τοῦτο μὲν τὰ multitudine ingredientium & egredientium ſumpta conjectura, qui omnes ſeveritatem præ ſe ferebant, forma decora erant, & vultu meditabundi. Quare inter hos delitescens ingreſſus ſum. Ibi mulierem vidi quandam non carentem fuco: & ſi in modum quàm maximè opportunum, & incomptum ſe aptabat: verùm ilico deprehendi eam dependulos capillos non relinquere inornatos, nec non veſtitus cultum ſtudioſè affectare. Manifeſtum autem erat eam his mundiciis eſſe ornatam, decoris tamen gratia, cultu qui neglectus videretur, uti. Apparebat autem creta, fucus, & verba perquam meretricia. Ab amatoribus autem laudata, valdè gaudebat: & ſiquis aliquid dediſſet, avidè excipiebat: & propè ſe opulentiores collocabat: at ne aſpiciebat quidem paupères amatores. Sæpius quoque cùm ſe præter mentem denudaſſet, torques aureos, anguillis craſſiores conſpiciebam. Hæc cùm vidiſſem, confeſtim ad pedes converſus ſum, nimirum miſeratus illos infœlices, qui non naribus, ſed barbis ad illam pertrahuntur, atque Ixionis inſtar, non cum Iunone, ſed ejus idolo congrediuntur. *Plat.* Hoc quidem rectè dixiſti: Non enim manifeſtum, notumque omnibus eſt oſtium: nec ad ipſius ædes ire oportebit. Hic enim in Ceramico ipſam opperiemur: jamque aderit illa revertens ex Academia ut in Pœcilo etiam deam-

1 Ἐγχέλιων] Angl. κλοιῶν. Bourd.

2 Ἐν Κεραμεικῷ] De his omnibus locus dicendi ad Pauſan. *Idem*

1 Πρό-

χαὶ ὁσημέραι ἴθ' ποιεῖν αὐτῇ. μᾶλλον δὲ ἤδη [1] πεπόισται. ὁρᾷς τὴν κόμιον τὴν ἀπὸ τῆ χήμα τῆ, τὴν πεπυγῆ τὸ βλίμμα, τὴν ἐπὶ σεμνοῖς [2] ἠρέμα βαδίζουσαν; Λυ. πολλὰς ὁμοίας ὁρᾷ τὸ γε χῆμα, καὶ τὸ βάδισμα, καὶ τὴν ἀπολλύ. καίτοι μία πάντων ἥγε ἀληθῶς φιλοσοφία καὶ οὐ ταυτῖς. Πλα. οὐ λέγεις. ἀλλὰ δηλόσει ἥτις ἐστὶν, φθεγξαμένη μόνον. Φιλο. παπαῖ. τί Πλάτων καὶ Χρύσιππος ἄνω, καὶ Ἀριστοτέλης, καὶ οἱ λοιποὶ ἅπαντες, αὐτὶ δὴ τὰ κεφάλαια μὲν τῶν μαθημάτων, τί αὖθις ἐς τὸ βίον; ἆρα [3] τις ὑμῶν ἐλύπει τῶν κάτω, ὀρχουμένοις γὰρ ἐοίκατε. καὶ πῶς τοῦτον ξυλλαβόντες ἄγετε; ἦ πᾶ [4] λαποδύτης ἦς; ἢ ἀνδροφόνος, ἢ ἱερόσυλος ἐσι; Πλα. νὴ Δία ὦ φιλοσοφία, πάντωγε ἱερόσυλον ἀσεβῆσαι. ὃς τὴν ἱερωτάτην σὲ, καὶ ὡς ἀληθῶς ἐπιχαίρησι καὶ ἡμᾶς ἅπαντας, ὁπόσοι σὲ μαθόντες, τοῖς μεθ' ἡμᾶς καταλελοίπαμεν. Φιλο. εἶτα ἠγανακτήσατε λοιδορησαμένου τινός, καὶ ταῦτα, εἰδότες ἐμὲ οἷα πρὸς τὰ κωμῳδίας ἀκούσαι τὸν Διονυσίου; ὅμως φίλωτε αὐτὴν ἤγημαι, καὶ ὅτε ἐδικαζόμην, ὅτε ἠπατεύμην προσιὼν ἔφημι δ' παίζειν τὰ εἰκότα, καὶ τὰ ξυνηθῆ τῇ ἑορτῇ. οἶδα γὰρ ὡς οὐκ ἂν τι τῶν σκώμματων χαίροι ἠκούετο, ἀλλὰ τοιαῦτα ἅπερ ἂν ἦ καλὸν, ὥσπερ τὸ χρυσίον, ἀπαστράπτον τοῖς κόμμασι, λαμπρότερον ἀποσίλβει, καὶ φανερώτερον γίνεται. ὑμεῖς δ', οὐκ

deambulet: id enim quotidie facere consuevit. Quin potiùs jam præstò est. Vides-ne illam habitu decoram, aspectu mansuetam, & ob meditationem placidè incedentem? *Lucian.* Multas habitu, gressu, & vestitu video similes. Atqui hæc omnium una inter has est Philosophia. *Plat.* Rectè dicis. Verùm quænam sit, loquuta solùm, indicabit. *Phil.* Papæ! cur Plato, & Chrysippus, & Aristoteles, necnon reliqui omnes, ipsa mea disciplinarum capita apud superos? cur rursus in vitam? numquis ex inferis vobis fuit molestus? iratis similes estis. Quisnam iste est, quem comprehensum ducitis? numquid fur est, vel homicida, vel sacrilegus? *Plat.* Ita per Iovem, ô Philosophia, omniumque sacrilegorum maximè impius, qui te sanctissimam maledictis incessere conatus est, nosque omnes, quotquot abs te quippiam didicimus, ac posteris utendum reliquimus. *Phil.* Num maledicente quopiam indignati estis, cùm sciatis quænam ego à Comœdia audire soleo in Dionysiis? attamen ipsam amicam duco, neque in jus voco, seu accedens incuso: verùm convenientia, & festo consueta ludere sino. Novi enim nihil reddi deterius à scommate. Sed contrà, quod bonum est, quemadmodum aurum quum erutum inciditur, clariùs refulget, fitque splendidius. At vos nescio quomodo

1 Πεφόισται] Angl. πεφόιρχ). Bourd.
2 Ηρέμα] *Compositè.* Idem.
3 Τὶς ὑμᾶς] Angl. τι. Idem.
4 Λαποδύτης] Angl. τυμπωρύχος. Has voces interpretantur Pollux, Hesych. Suid. copiosè interpres, Demosth. Liban. Arg. orat. contra Midiam. *Idem.*

1 Τὴν

οἶδα ὅπως ὀργίλοι, καὶ ἀγανακτικοὶ γεγόνατε. τί δ' ἂν αὐτὸν ἄγχητε; Πλα. μίαν ἡμέραν παίτιλλ' ἀδικηθέντες, ἤκομεν ἐπ' αὐτὸν, ὡς ὑβρικὸς [1] τῶν ἀξίων ὧν δέδρακε. φήμη γὰρ ἡμῖν διήγγελλον οἷα ἔλεγον ἐπιὼν ἐς τὰ πλήθη κατ' ἡμῶν. Φιλο. εἶτα ὡς δίκης ἀδὴ ἀπολογησάμενον ἀπεκτείνετε; δῆλον γὰρ ἦν ἐπιὼν τί θέλων. Πλα. ἔκ. ἀλλ' ἐπὶ σὲ τὸ πᾶν ἀνεβαλόμεθα. [2] καί σοι ὅ, τι ἂν δοκῇ, τοῦτο ποιήσει πάλιν· σὺ δίκης. Φιλο. τί φῄς σύ; Λυ. τοῦτο αὐτὸ ὦ δέσποινα Φιλοσοφία, ἤτοι καὶ μόνη τἀληθὲς ἐξευρεῖν δύναιο, μόλις γὰρ ἀνεμάλην πολλὰ ἱκετεύσασ, τὸ σοὶ φυλαχθῆναι τὸν δίκλον. Πλα. νῦν ὦ κατάρατε, δέσποιναν αὐτὸν καλεῖς, ὡς οὐκ ἂν μισήσειν φιλοσοφίαν ἀπάντων ῥᾳδίως, ὃς τοσούτων λοιδόρων ἕνεκεν εἷς ὢν τοσούτους ἐκάστους ἐπεκαλέσω; Φιλο. ἀρ' οὐ μὴ ὦ φιλοσοφία ἄτοπός γε, ἀλλὰ γοητικὰς ἄνδρας ἐπὶ τῷ ἡμετέρῳ ὀνόματι πολλὰ καὶ μιαρὰ πράττοντας, ἠγόρασε κακῶς. Λυ. εἶεν αὐτίκα, ὦ ἐθέλῃς ἀπολογεῖσθαι ἀκούειν. μόνον ἀπίωμεν ἐπ' [3] Ἄρειον πάγον. μᾶλλον γὰρ εἰς τὴν ἀρεοπολιν αὐτὸν, ὡς ἂν ἐν ἐκείνῃ τῇ πόλει. Φιλο. ὑμεῖς γὰρ ὦ φίλαι, ἐν τῇ ποικίλῃ τῆς ἐκεῖ πατήσατε.

modo iracundi, & queruli evasistis. Cur igitur ipsum strangulatis? *Plat.* Hoc unico die impetrato, contra illum venimus, ut injuriarum quas intulit, meritas pœnas exolvat. Nam fama nobis denuntiavit, qualia in vulgus progrediens adversum nos dixerit. *Phil.* An eum indicta causa interficietis? atqui videtur velle quippiam dicere. *Plat.* Minimè. Sed negocium omne tibi committemus: quodque tibi visum fuerit, litis finem faciet. *Phil.* Quid tu dicis? *Lucian.* Hoc idem ô hera Philosophia. siquidem sola veritatem invenire potes, multisque precibus vix obtinui, ut causa tibi servaretur. *Plat.* Nunc, ô execrande, ipsam dominam appellas, at pridie Philosophiam rem esse vilissimam asserebas, cùm duobus obolis singulatim, unamquamque sermonum ejus speciem proclamares? *Phil.* Videre ne non Philosophiam hic maledictis infectatus sit, sed præstigiatores viros sub nostro nomine multa & fœda perpetrantes. *Lucian.* Quam primùm cognosces, si causam dicentem audire velis. Eamus tantùm in Areopagum, imò potiùs in ipsam arcem, ut tanquam ex specula, omnia quæ in urbe sunt, simul pateant. *Phil.* At vos amicæ, in Pœcilo tantisper deambuletis. Ad

1 Τῶν ἀξίων] Ἀξιὰ, τιμὴ, τίμησις; δίκλεια αὐτὶ τῆ κολάσεως. Vt apud Latinos pretium, stipendium, & similia. Eust. ad Iliad. 1. Inter. Aristoph. alii. *Bourd.*

2 Καί σοι ὅπ ἂν δοκῇ] Angl. ὅ σοι αὐ δοκῇ. Idem.

3 Ἄρειον πάγον] De loco & voce multa erudite vir sanctus Gulon. Fulienſ. ad Dionyſ. Areop. dixit Suid. Interp. Aristoph. alii de quib. ad Pausan. *Bourd.* Arium pagum Areopagum unico verbo: locus est Athenis ubi Orestes causam dixit, & ubi quæ ad Rempubl. spectabant severissimè administrabantur. Sic dictus (teste Pausan. in Attic.) quod eo primo vocatus sit Mars (quem Græci Arem vocant) in jus propterea quod Alirrhothium interfecerat. *Cogn.*

1 Par-

ἥξω γὰρ ὑμῖν, συδικήσοντι τῷ δίκῃ. Λυ. τίνες δέ εἰσιν ὦ φιλοσοφία; πάνυ γὰρ κόσμιαι καὶ αὐτῇ δοκοῦσιν. Φιλο. ἀρετὴ μὲν ἡ ἀνδρώδης αὕτη, σωφροσύνη δ' ἐκείνη, καὶ δικαιοσύνη παρ' αὐτοῖς. ἡ εὐτηγυμένη δ' παιδεία. ἡ ἀμυδρὰ δὲ αὖτη, καὶ ἀσαφὴς τὸ χρῶμα, ἡ ἀλήθεια ἐστι. οὐχ ὁρῶ λῶ τινα καὶ λέγεις. Φιλο. τὴν ἀκριλλάβητον ἐκείνην οὐχ ὁρᾷς, τὴν γυμνὴν, τὴν ὑποφεύγουσαν ἀεὶ, καὶ διολισθαίνουσαν; Λυ. ὁρῶ νῦν μόλις. ἀλλὰ τί οὐχὶ καὶ ταύτας ἄγεις, ὡς πλήρεις ὑγιοῦς καὶ ἐστιλὲς τὸ σωμάδριον; τὴν ἀληθεστάτην δέ μοι, καὶ ξυνήγορον ἀναδιδάσκαλον ἄγε τῇ δίκῃ βούλομαι. Φιλο. νὴ Δία, ἀκολουθήσουσι καὶ ὑμεῖς. ὁ βαρὺ γὰρ μίαν δικάσαι δίκην. καὶ τοῦτο, ὅτι ἡμιστέρων ἐσομένη. Ἀλήθεια. ἄπιτε ὑμεῖς. ἐγὼ γὰρ οὐδὲν δέομαι ἀκούειν, ὦ πάλαι οἶδα ὁποῖά ἐστιν. Λυ. ἀλλ' ἡμῖν ὦ ἀλήθεια, συδίκοις ἂν, ὡς καὶ κεχαρισμένοις ἔσεσθε. Φιλο. ἀκοῦν ἐπάγωμεν καὶ τὴν παρρησιαστικὴν ταύτην, σύνοικοτάτην μοι οὖσαν. Λυ. καὶ μάλα ὁπόσας ἂν ἐθέλῃς. Φιλο. ἔπεσθον ὦ ἱλαρότητα, καὶ παῤῥησία μετ' ἡμῶν, ὡς τὸ δείλαιον τοῦτον ἀνθρωπίσκον ἐρεσχήν ἡμέτερον ὄντα, καὶ κινδυνεύοντα ἐπὶ μηδεμιᾷ σοφοῦ δίκαιᾳ, σῶσαι δυνηθῶμεν. σὺ δ' Ἔλεγχε, αὖτοῦ σύμενον. Λυ. μηδαμῶς ὦ δέσποινα. ἡκέτω δὲ καὶ ἕτερος, καὶ εἴ τις ἄλλος. ὁ γὰρ τοῖς τυχοῦσι θηρίοις σοφοπαλαιῆσαι δόξει μοι, ἀλλ' ἀλαζόσιν ἀνθρώποις, καὶ δυσελέγκτοις ἀεὶ πᾶσι ἀπεφυγαῖς δυσελεγχομένοις, ὥστε ἀναγκαῖος ὁ ἔλεγχος. Φιλο. ἀναγκαιότατος μὲν οὖν. ἄμεινον γὰρ εἰ καὶ τὴν ἀπόδειξιν συμπαλαίοις. Αλυ.

Ad vos veniam quum litem dijudicavero. *Lucian.* Quænam hæ sunt, ὁ Philosophia? nam hæ quoque admodum honestæ videntur. *Phil.* Virtus est, virilis ista, Modestia illa, & juxta ipsam Iustitia. At antesignana Disciplina: obscura verò hæc, & dubii coloris, est Veritas. *Lucian.* Non video quam dicas. *Phil.* Incomptam illam, nudam, subterfugientem semper, ac subterlabentem non vides? *Lucian.* Nunc ægrè video. Sed quare has etiam non ducis, ut plenus, perfectusque sit consessus? siquidem veritatem patronam in judicium adducere volo. *Phil.* Per Iovem, vos quoque sequimini: non enim grave erit causam unam judicare, præsertim cùm de rebus nostris sit futura. *Ver.* Abite vos, nihil enim audire mihi est opus, quæ qualia sint jampridem novi. *Lucian.* Verùm ὁ Veritas, nostra interest, ut judicio interfis, atque singula indices. *Phil.* Igitur has famulas, mihi maximè benevolas adducam. *Lucian.* Imò & quotquot volueris. *Phil.* Sequimini Ingenuitas, & Loquendi libertas: ut miserum hunc homuncionem amatorem nostrum, ac nullo prætextu justo periclitantem, servare possimus. At tu Elenche, illic remane. *Lucian.* Nequaquam ὁ hera: sed hic quoque veniat, & siquis alius. Non enim mihi cum feris trivialibus erit depugnandum, sed cum arrogantibus hominibus, quos redarguere difficile est, cùm effugia semper inveniant. Quare necessarius est Elenchus. *Phil.* Ergo maximè necessarius. Melius si Demonstrationem etiam tecum assumas. *Ver.* Se-

ἅπαντες, ἐπίτροπῳ ἀναγκαῖοι δικάζετε περὶ τῆς ἀληθείας. Λεγ. ὁρᾷς, σοφιστεύεται καθ' ἡμῶν ὁ φιλοσοφία, τῇ ἀληθείᾳ. Φιλο. εἶτα δοκιμάζετε ὦ Πλάτων, καὶ Χρύσιππε, καὶ Ἀριστοτέλες, μή τι ψεύσηται ὑπὲρ αὐτῆς ἀληθείας ὅσον; Πλα. ὁ τοῦτο, ἀλλὰ δεινῶς παιθανός ἐστι, καὶ κολακικός. ὥστε περιφανῶς αὐτῷ. Φιλο. θαῤῥεῖτε. οὐδεὶς ἂν μὴ ῥᾳδίως ἄδικον, δικαιοσύνης παύσης συμπαρούσης. ἀπιστῶ μὲν ἔγωγε. ἀλλ' εἰπέ μοι σὺ, τί σοι τὸ ὄνομα; Λυκ. ἐμοὶ Παῤῥησιάδης, Ἀληθίωνος δὲ Ἐλεγξικλέους. Φιλο. πατρὶς δέ; Λυκ. Σύρος ὦ φιλοσοφία, τὴν ἐπ' Εὐφράτῃ δίων. ἀλλὰ τί τοῦτο; καὶ γὰρ τῶν πάνυ οἶδα τὰ ἀνθρώπινα μᾶλλον, οὐχ ἥττον ἐμοῦ βαρβάρους τὸ γένος. ὁ τρόπος ἢ, καὶ ἡ παιδεία, ὦ κατ' Σολέας, ἢ Κυπρίους, ἢ Βαβυλωνίους, ἢ Σταγειρίτας. καίτοι πρός γε σὲ, οὐδὲν ἂν ἧττον ἔλαττον, εἰ μόνον τὸν φωνὴν βάρβαρος εἴη τις, ἐπεὶ ἡ γνώμη ὀρθὴ καὶ δικαία φαίνοιτο ὅσα. Φιλο. οὐ λέγεις. ἄλλως γὰρ τοῦτο ἀθέμιτον. ἡ τέχνη δέ σε τίς; ἄξιον γὰρ ἐπίστασθαι τοῦτό γε. Λυκ. μισέλλην εἰμὶ, καὶ μισογέλως, καὶ μισοψεύδης, καὶ μισοτύφων. καὶ μισῶ πάντα τὰ τοιαῦτα εἴδη τῶν μιαρῶν ἀνθρώπων. πάνυ γὰρ πολλοί εἰσιν ὡς οἶσθα. Φιλο. Ἡράκλεις, πολυμισῆ τινα μετὰ τῆς τέχνης. Λυκ. οὐ λέγεις. ὁρᾷς γὰρ ὑποστὰς ἀπεχθάνομαι, καὶ ὡς κινδυνεύω δι' αὐτήν; ὁ μὲν ἄλλα καὶ τῆς τέχνης αὐτῆς πάνυ ἀκριβῶς οἶδα. λέγω δὲ τῇ ἀπὸ τοῦ φιλεῖν τὴν ἀρχὴν

Sequimini omnes, siquidem necessarii ad judicium videmini. *Arist.* Vides ô Philosophia, sociam contra nos Veritatem, sibi assumit. *Phil.* An veremini Plato, & Chrysippe, & Aristoteles, nequid in ejus gratiam mentiatur, Veritas cùm sit? *Plat.* Non hoc, sed callidus admodum est, & blandus, ita ut ipsam persuasione flectere possit. *Phil.* Confidite, nihil hac justitia præsente, iniqui fiet. Abeamus igitur. Verùm dic mihi tu, quod tibi nomen est? *Lucian.* Vocor [1] Parrhesiades, Alethionis Elenxiclei filius. *Phil.* Patria verò quænam? *Lucian.* Syria, ô Philosophia, juxta Euphratem. Sed quid hoc? Novi enim quosdam ex meis adversariis, non minùs me barbaros esse genere, moribus autem, & disciplina, non Solenses, aut Cyprios, aut Babylonios, aut Stagiritas. Quanquam quod ad te attinet, nihil refert, siquis voce sit barbarus, dummodo justè ac rectè sentire videatur. *Phil.* Rectè dicis. Verùm & hoc quæro, quamnam artem nosti? nam & hoc quoque scire est operæ pretium. *Lucian.* Arrogantiæ, impostura, mendacii, & fastus sum osor: & omne istiusmodi scelestorum hominum genus odi: admodum autem multi sunt, ut nosti. *Phil.* Hercle? multi odii artem exerces. *Lucian.* Rectè dicis. Vides igitur quàm multis odio sim, utque propter eam periclitor? Verùm & contrariam admodum artem probè novi: eam inquam, quæ ab amare principium

[1] *Parrhesiades*] Παῤῥησιάζης dicitur, qui libere loquitur, unde Democares ob nimiam & procacem linguam Parrhesiastes dictus est. leg. Senec. lib. 3. de Ira. Cogn.

[1] Pa-

ἔχωσιν. φιλαλήθης γὰρ, καὶ φιλόκαλος, καὶ φιλαπλοϊκὸς, καὶ ὅσα τῇ φιλείᾳ συγγενῆ. πλὴν ὀλίγοι πάνυ τούτοις ἄξιοι τὴν τέχνης. οἱ δὲ ἄλλοι τῇ σκαπάνῃ πεπιτύμβιοι, καὶ τῷ μίσει οἰκειότεροι, πανταχισμύριοι. καθιδοὺ τοιγαροῦν τὴν μὲν, ὑπ' ἀρχίας δεσμωθεῖν ἤδη, τὴν δὲ, πάνυ ἠκριβωκέναι. Φιλο. καὶ μὴν σὸν ἐχρῆν. ἴσμεν γὰρ αὐτὴν καὶ παῖδα φασὶ, καὶ τάδε. ὥστε μὴ διαφέρειν τὸ τέχνα. μίαν γὰρ εἶναι, δύο εἶναι δοκοῦσαν. Λυ. ἄμεινον σὺ εἰδέναι ταῦτα ὦ φιλόσοφε. τὸ μὴ δοῦναι ἐμοὶ, τοῦτόν ἐστιν, οἷον τὰς μὲν ποινὰς μισεῖν, ἐπαινεῖν δὲ τὰς χρήσεις, καὶ φιλεῖν. Φιλο. ἄγε δὴ, παρεσμὸν γὰρ ἔνδα ἐχρῆν, σκευάζεσθαί σε χρὴ τῷ [1] πολιάδος δικαζομένῳ. ἡ ἱέρεια, διάγες ἡμῖν τὸ βάθρα, ἡμεῖς δὲ, ὡς τοιούτῳ σκευασώμεθα τῷ θεῷ. Λυ. ὦ πολιὰς, ἐλθὲ μοι καὶ τῶν ἀλαζόνων σύμμαχος, ἀναμνησθεῖσα ὁπόσα ἐπορκοῦντων ὁσημέραι ἀκούεις αὐτῶν. καὶ ἃ πράττουσι δὲ μόνη ὁρᾷς, ἆρα δὴ ἐπίσκοπος ὦσα, νῦν καιρὸς ἀμύνασθαι αὐτούς. ἐμὲ δ' ὧν σε κρατύμενον ἰδὴς, καὶ τελείως ὦσιν αἱ μίλιανα, [2] σὺ σεσωθεῖσα τῇ σαυτῆς, σῶζε. Φιλο. εἶεν, [3] ἡμεῖς, μὲν ὑμῖν καὶ δὴ καθήμεθα ἕτοιμοι ἀκούειν τὸν λόγων, ὑμεῖς δὲ, σαφελόμενοί πια ἐξ ἁπάντων, ὅστις ἄριστα κατηγορήσει ἂν δοκῇ, ξυνείρετε τὴν κατηγορίαν, καὶ διελέγχετε. ὡς μὲν οἷον τι πάνυ ἅμα λέγειν. σὺ δὲ ὦ Παῤῥησιάδη, ἀπολογήσῃ τοσούτοις simul loqui possibile est. Tu autem Parrhesiades dehinc respon-

cipium habet. Etenim Veritatis, Honestatis, ac Synceritatis sum amator, atque omnium quæ amandis sunt cognata. Verùm pauci admodum hac arte sunt digni: qui verò sub adversa sunt ordinati, magisque odio familiares, sunt infiniti. Periclitor igitur, illam quidem ob segnitiem dediscere jam, sed hanc nimium callere. *Phil.* Atqui non oportebat: ejusdem enim ferunt esse & ista, & illa. Itaque indivisibilis est ars: nam unica est, etsi duæ esse videantur. *Lucian.* Meliùs tu hæc nosti, ô Philosophia. Ego verò talis sum ut pravos odio prosequar, probos verò laudem & amem. *Phil.* Age, quò oportebat, jam devenimus: Hic in Minervæ vestibulo judicemus. Heus tu sacerdos, dispone sedilia: nos interim Deam adorabimus. *Lucian.* Obsecro Dea, fer adversus arrogantes opem, ac recordare quantum ipsos quotidie pejerantes audias. Et sola quæ perpetrant, vides tanquam speculatrix. Nunc illos ulciscendi tempus adest. Si verò me vinci cernas, pluresque esse nigros calculos, tu tuo addito me serva. *Phil.* Esto. Iam consedimus, querelas vestras audire parati. Vos verò quempiam ex omnibus eligatis, qui optimè videatur accusare, & accusationem exponite, ac confutate. Non enim

1 Πολιάδος] Sic in Lapith. & apud Herod. lib. 5. Minervæ cognomentum, cujus rationem alibi reddimus, ead. dicta Πολίτις Aristophani & Πολιοῦχος Pindar. *Bourd.*

2 Σὺ σεσωθεῖσα τῇ σαυτῆς] Proverbium, *Minerva suffragium.* Marc.

3 Ἡμεῖς μὲν ὑμῖν δὴ καθήμεθα] Ἡμεῖς μὲν ὑμῖν ἤδη καθήμεθα. Idem.

μεταῦτον. Αν. τίς οὖν ὁ ἐπιτηδειότατος ἐξ ἡμῶν ἂν γένοιτο πρὸς τὴν δίκην; σὺ ὦ Πλάτων, ἢ τὸ μεγαλόνοια ἀστεῖσμα, καὶ ἡ καλλιφωνία δεινῶς ἀττικὴ, καὶ τὸ κεχαρισμένον, καὶ πιθανὸς μεσὸν, ἢ τὸ σύνισες, καὶ τὸ ἀκριβὲς, καὶ τὸ ἐπαγωγὸν σὺν ἁμιλλᾷ τῷ ἀποδείξεων, πάντα ταῦτά σοι αὐθορμα πρόσεστιν, ὥστε τὴν πρωτηρεῖαν δίκης, καὶ ὑπὲρ ἁπάντων εἰπὲ τὰ εἰκότα. νῦν ἀναμνήσθητι πάντων σαυτὸν, καὶ συμφορᾷ εἰς τὸ αὐτὸ, εἴ τι σοι πρὸς Γοργίαν, ἢ Πῶλον, ἢ Πρόδικον, ἢ Ἱππίαν εἴρηται. δεινότερος οὗτός ἐστιν. ἐπίπαττε οὖν καὶ τὰς εἰρωνείας, καὶ τὰ κομψὰ σαυτοῦ [1] καὶ συνεχῆ ἐρώτα. κἂν σοι δοκῇ, κἀκεῖνό σε παρρησιάσουσι, ὡς ὁ μέγας Ζεὺς [2] πλησὺν ἅρμα ἐλαύνων, ἀναγκαστήσειεν ἂν, εἰ μὴ ὑπόχη τὸν δίκλον. Πλα. μηδαμῶς. ἀλλὰ τινα τῶν σφοδροτέρων προχειρισώμεθα, Διογένη τοῦτον, ἢ Ἀντισθένη, ἢ Κράτητα, ἢ καὶ σὲ ὦ Χρύσιππε. ἐγὼ δὲ καλλίων σὺν τῷ παρόντι, καὶ δεινότητι συγγραφικὴς ὁ καιρὸς, ἀλλὰ πολεμικῆς ἐλεγκτικῆς, καὶ δικανικῆς παιδαγωγός. ῥήτωρ γὰρ ὁ Παῤῥησιάδης ἐστίν. Διο. ἀλλ' ἐγὼ αὐτὸς κατηγορήσω. καὶ γὰρ οὐδὲ πάνυ μακρῶν οἴομαι τῶν λόγων δεήσεσθαι. καὶ ἄλως γε, ὅτι ἀπανθρώπως ὑβρισμαι, δι' ὀβολῶν πεπραθεὶς ἀπεκηρυγμένος. Πλα. ὁ Διογένης ὦ φιλοσοφία, ἐρεῖ τὸν λόγον τὸν ὑπὲρ ἁπάντων. μέμνησο γὰρ ὦ ἥρως, μὴ τὰ σαυτοῦ μόνον πρεσβεύειν σὺν τῇ κατηγορίᾳ, τὰ κοινὰ

spondebis. *Reviv.* Quis igitur è nobis maximè idoneus erit ad causam hanc agendam? tua Plato mirabilis est animi celsitas, & Attico lepore referta facundia, venusta & persuasionis plena: etiam prudentia, & diligentia, nec non tempestiva demonstrationum pellacia, hæc omnia tibi abundè adsunt. Itaque dicendi primas susci pe, omniumque nomine quæ par est, eloquere. Nunc in memoriam revoca illa omnia, & in unum confer, siquid in Gorgiam, vel Polum, vel Prodicum, vel Hippiam à te est dictum, hic est ad dicendum habilior. Insperge igitur Ironias, crebrasque illas ac festivas interrogationes. Quin si videtur illud inculca, ut magnus ille Iupiter alatum impellens currum indignaturus est, nisi pœnas iste expendat. *Plat.* Nequaquam: sed ex his vehementioribus aliquem eligamus, Diogenem hunc, vel Antisthenem, vel Cratetem, vel etiam te Chrysippe: non enim elegantiæ in præsenti, nec facultatis conscribendi tempus est, sed refutationis & judicialis actionis apparatus. Rhetor enim est Parrhesiades. *Diog.* Proinde ipsum accusabo. Neque enim longa oratione opus fore arbitror: præterea me supra omnes injuria affecit, cùm duobus obolis venalis fuerim proclamatus. *Plat.* Diogenes ô Philosophia, omnium nomine verba faciet. Verùm, ô generose, memineris, non solùm pro te hac accusatione postulare, sed rem communem etiam re-

1 Καὶ συνεχῆ ἐρώτα] Καὶ συνεχῶ. Marc.

2 Πλησὺν ἅρμα ἐλαύνων] Homer. Pind. à quibus Poëtæ omnes Latini leg. Mar. ad Horat. pag. 35. *Bourd.*

1 Ἐκκι-

ἢ ὁρᾷς. εἰ γάρ τι καὶ ἄλλος ἄλλῳ διαφερόμεθα τὸ τοῖς λόγοις, οὐ δῆλον, τοῦτο μὲν μὴ ἐξέταζε, μηδ' ὅς τις ἐστὶν ὁ ἀληθέστερος νῦν λέγε. ὅλως δέ, ὑπὲρ φιλοσοφίας αὐτῆς ἀδικουμένης, καὶ κακῶς ἀκούσης ἐν τοῖς Παῤῥησιάδου λόγοις, καὶ τὰς ἀποκρίσεις ἀφεὶς, ἐν αἷς διαβέβλημαι, ὃ κοινὸν ἅπαντες ἔχομεν, τοῦτο ὑπερμάχει ὅρα, εἰ μόνον ἀποκεκρύμμεθα, καὶ ἐν σοὶ τὰ πάντα ἡμῶν νῦν κεινδύνευε· ἢ σεμνότερόν δόξει, ἢ τοιαῦτα πεπαῦσθαι, οἷα ἂν σὺ ἀπόφηνε. Διο. Θαῤῥεῖτε, ὦδε γὰρ ἐλπίζομεν. ὑπὲρ ἁπάντων ἐρῶ. κἂν ἡ φιλοσοφία δὲ ἀπὸ τοὺς λόγους ἐπικλαυσθεῖσα, φύσει γὰρ ἥμερος, καὶ πρᾴα ἐστὶν, ἀφεῖναι διαβεβλήκασιν αὐτὸν, ἀλλ' ἐγὼ τὰ ἐμὰ ἐνδώσω, δίκαιον γάρ αὐτὴν ἐπὶ μηδενὶ κρίνειν ξυλοφορούμενον. Φιλο. τοῦτο μὲν μηδαμῶς, ἀλλὰ τῷ λόγῳ μᾶλλον. ἄμεινον γάρ, ἢ τῷ ξύλῳ. μὴ μέλλε δή ἔτι. ἤδη γὰρ [1] ἐκκέχυται τὸ ὕδωρ, καὶ ἀπὸς σὲ τὸ δικαστήριον λοιπόν. Λυ. οἱ λοιποὶ κρινοῦσιν ὦ φιλοσοφία, καὶ ψηφοφορήσουσι μετ' ὑμῶν. Διογένης δέ, κατηγορείτω μόνος. Φιλο. ἐθέλεις δὴ μή σε καταψηφίσωνται; Λυ. ὑδαμῶς. πλείους γὰρ κρατῆσαι βούλομαι. Φιλο. χρυσᾶ σε ταῦτα. καθίσατε δὴ ἔτι. σὺ δὲ ὦ Διόγενες, λέγε. Διο. οἷοι μὲν ἡμεῖς ἄνδρες ἐγενόμεθα ἐπὶ τὸν βίον ὦ φιλοσοφία, πάνυ ἀκριβῶς οἶσθα, καὶ οὐδὲν δεῖ λόγων. ἵνα γὰρ τὸ καθ' ἡμὲ σιωπήσω, ἀλλὰ Πυθαγόραν τοῦτον, ἢ Πλάτωνα, ἢ Ἀρι-

respicere. Siquid enim alii ab aliis rationibus discrepamus tu id nunc minimè scruteris, neque quis sit veracior nunc dicas. Sed hoc solùm, quoniam Philosophia injuria est affecta, indigneris, & quoniam in Parrhesiadis sermonibus malè audivit: atque opiniones omitte, in quibus dissidemus, communemque omnium causam defende. Vide, te solum præfecimus, & in te omnia nostra nunc periclitantur, ut vel gravissima censeantur, vel qualia hic expressit, credantur. *Diog.* Confidite, nihil omittemus: pro omnibus verba faciam. Ac quanvis Philosophia verbis exorata (natura enim mansueta est ac mitis) ipsum dimittere decernat: meo tamen officio non decro: nam ipsi me non frustra baculum gestare, ostendam. *Phil.* Non hoc: sed potiùs sermone: sic enim optimum est, non ligno rem agere. Ergo ne cunctaris. Iam enim effusa est aqua, conciliumque in te oculos convertit. *Lucian.* Reliqui confideant ô Philosophia, & suffragia vobiscum ferant: ac solus Diogenes accuset. *Phil.* At numquid vereris ne contra te sententiam pronuncient? *Lucian.* Nequaquam: imò plures volo vincere. *Phil.* Generosa sunt hæc tua verba. Sedete igitur: tu verò Diogenes loquere. *Diog.* Quales viri nos in agenda vita fuerimus ô Philosophia, tute optimè nosti, nihilque verbis est opus. Nam ut de me sileam: quis ignorat quanta Pythagoras iste & Plato, & Aristoteles, & Chry-

1 Ἐκκέχυται τὸ ὕδωρ] Hac de re copiosè Galen. interp. Aristophan. passim. Apul. Sen. innumeri. Dispensator clepsydræ ὑδροφύλαξ, Pollux lib. 8. ab hoc dispensatore proverbialiter dictum ἐφ' ὕδωρ λαχεῖν. qua de re Hesych. *Bourd.*

σοφίλλω, καὶ Χρύσιππον, καὶ τὰς ἄλλας, τίς σοι οἶδεν ὅσα εἰς τὸν βίον καλὰ εἰσηγήσαντο; ἃ δὴ τοιαύτας οὔσας ἡμᾶς, ὁ τῆς παρρησιάδος υἱὸς ἔλαυνεν, ἤδη ἐρῶ. ῥήτωρ γάρ τις ὡς φασιν ὢν, καταλιπὼν τὰ ὀνήσιμα, καὶ τὰς ἐν ἐκείνοις εὐδοκιμήσεις, ὅσον ἢ δεινότητι, ἢ ἀκμῇ ἐπεπόρευτο ἐν τοῖς λόγοις, τοῦτο πᾶν ἐφ' ἡμᾶς συνεκύκα μάτην, ἀπαίστους μὲ ἀγοραίων κακῶς, ἐθίζων, καὶ ἀπατεῶνας ἀποκαλῶν, τὰ τοιαῦτα ἡμᾶς ἀναπείθων καὶ ἀγαλλίων, καὶ κατατρυφῶν, ὡς τὸ μηδὲν ὄντων. μᾶλλον δὲ καὶ μισεῖν ἐποίει τὸν πολλῶν ἤδη πεποίηκεν αὐτὸς τὰ ἡμᾶς, καὶ σὲ τὸν φιλοσοφίαν, φλυαρίας, καὶ ληρους ἀποκαλῶν τὰ σὰ, καὶ τὰ σπουδαιότατα, ὧν ἡμᾶς ἐπαιδεύσατο, ἐπὶ χλευασμῷ διεξιών, ὥστε ἑαυτὸν μὲ, κορυβαντᾶν, καὶ ἐπαινεῖν ἐποίει τὸν θεατὴν, ἡμᾶς δὲ, ὑβριζειν. φύσει γὰρ τοιοῦτόν ἐστιν ὁ πολὺς λεώς, χαίρουσι τοῖς ἀποσκώπτουσι, καὶ λοιδορουμένοις. καὶ μᾶλλον ὅταν τὰ σεμνότατα εἶναι δοκῇ, ἀφαιρῆται. ὥσπερ ἀμέλει καὶ πάλαι ἔχαιρον Ἀριστοφάνει, καὶ Εὐπόλιδι, Σωκράτην τινὰ ἐπὶ χλεύασίᾳ παραγαγοῦσιν ἐπὶ τὴν σκηνὴν, καὶ κωμῳδοῦσιν ἀλλοκότους τινὰς ἀεὶ αὐτῷ κωμῳδίας. καίτοι ἐκεῖνοι μὲ καθ' ἑνὸς ἀνδρὸς ἐτόλμων τὰ τοιαῦτα, καὶ ἐν Διονυσίοις ἐφεστηκότα αὐτὸ δρᾶν. καὶ τὸ σκῶμμα, μέρος τι ἐδόκει τῆς ἑορτῆς. καὶ ὁ θεὸς ἴσως χαίρει, φιλόγελώς πως ὤν. ὁ δὲ, τὰς ἀρετὰς ξυγκαλῶν, ὡς πολλοῦ φθονῶν

Chrysippus aliique bona in vita introduxerint? Verùm quibusnam contumeliis, quanvis tales extiterimus, sceleſtiſſimus hic Parrheſiades nos laceſſiverit, jam dicam. Cùm enim Rhetor ut aiunt, eſſet, derelicto foro, ac illius exiſtimatione, quicquid vehementiæ, ac vigoris oratorii conſecutus eſt, univerſo illo contra nos collecto, non deſinit inſectari maledictis præſtigiatores ac deceptores ſubinde vocans, & vulgo, ut nos, tanquam ſtullius momenti ſimus, derideat, & contemnat perſuadens. Quinimo multorum jam odium nobis tibique Philoſophia, conflavit, nugas & commenta vocans tua documenta, reſque maximè ſerias, quibus nos imbuiſti, ſubſannatione inceſſens: ita ut à ſpectatoribus plauſu excipiatur & laudetur: nos verò contumeliis afficiamur. Ea enim eſt vulgi natura, ut cavillantibus & conviciantibus gaudeant: ac præcipuè quum rebus ſpecie graviſſimis detrahitur: ut nimirum & olim gaudebat [1] Ariſtophane & Eupolide, quum hunc Socratem irriſionis gratia in ſcenam introducerent, & abſurdas quaſdam de illo comœdias commentarentur. Atque illi contra virum unum talia ſunt auſi, etiam in Dionyſiis, ubi id facere erat conceſſum, & cavillatio, feſti pars quædam videbatur, ac ſi Deus ille fortaſſis gauderet, ut pote joci amans. Hic autem accitis optimis quibuſque, multo jam tempore commen-

1 *Ariſtophanes & Eupolis*] De his Priſcæ Comediæ ſcriptoribus Horat. Sat. 4. Eupolis floruit 88. Olympiad. principe Apollodoro, ut Euſeb. obſervavit, hujus meminit Cic. in Brut. Baptas ejuſdem fabula à noſtro Luciano celebratur. Cogn.

1 Αμ'πω-

πάσας, ἐ Πλάτωνα διασύροντος, ἐ βλασφημίας πολὺς ἐς παχὺ βιβλίον ἐγγράψας, μεγάλῃ τῇ φωνῇ διαγορεύῃ κακῶς Πλάτωνα, Πυθαγόραν, Ἀριστοτέλη τοῦτον, Χρύσιππον ἐκεῖνον, ἐμὲ, καὶ ὅλως ἅπαντας, ὅτε ἑορτῆς ἐφιείσης, ἔστε ἰδίᾳ τι πρὸς ἡμᾶς παῦλαν. εἰ γὰρ ἦν πᾶσα συγγνώμη αὐτῷ τὸ πρᾶγμα, εἰ ἀμυνόμενος, ἀλλὰ μὴ ἀρχὴν αὐτὸς ἔδρασε. καὶ τὸ πάντων δεινότατον, ὅτι ταῦτα ποιῶν, καὶ τὸν τοῦ ὀνόματος ὦ φιλοσοφία, τὸν δύσερι καὶ ὑπλῶν, τὸν ἀφελῆ καὶ ἡμέτερον οἰκέτην ὄντα, τοῦτο ξυναγωνιστὴν καὶ ὑποκριτὴν λαβών, καθ' ἡμῶν. ἔτι καὶ Μένιππον ἀναπείσας ἐπὶ ἐργον ἡμῶν ἄνδρα ξυγκωμῳδεῖν αὐτῷ πικρά. ὃς μόνος οὐ πάρεστιν, οὐδὲ κατηγορεῖ μεθ' ἡμῶν ἐνδὺς τὸ χιτών, ἀνθ' ὧν ἀπάντων ἄξιόν ἐστιν αὐτὸν ὑπέχειν τὴν δίκην. ἢ πῶς ἂν εἰκότως ἔχοι, τὰ σεμνότατα ἀφανρίσεσθαι τῶν ἀνθρώπων μαρτύρων; χρὴ σκοπεῖν γάρ καὶ ἐκεῖνος τὸ τοιοῦτον, εἰ χρήσιμον αὐτὸν καλοῦσιν, ὡς μὴ ἄλλος τις ἐπὶ κακοφροσύνῃ φιλοσοφίας. ἐπὶ τοῦτο γὰρ τὴν ἡσυχίαν ἄγειν, καὶ ὑβριζόμενον ἀνέχεσθαι, καὶ μετριότητος, ἀλλ' ἀναισθησίας, καὶ δυσηθείας εἰκότως ἂν νομίζοιτο. τὰ μὲν γὰρ πλούτια, τίνι φορητά; ὃς καταπροῖξ ἀνδράποδα ἐθέλοντα ἡμᾶς ἐπὶ τὸ πωλητήριον, καὶ κήρυκα ἐπιστήσας, [1] ἀπεμπόλησιν ὡς φασι, τοὺς μὲν, ἐπὶ πολλῶν, οἰκέτας δὲ, μνᾶς ἀττικῆς. ἐμὲ δ' ὁ πονηρότατος ἅπαξ, δύ' ὀβολῶν. οἱ παρόντες δ' ἐγέλων ἀνθ' ὧν αὐτοί τι ἀνελληλύθαμεν, ἀγανακτήσαντες. καὶ σὲ ἀξιοῦμεν παρελθόντα ἡμῖν, τὰ αἴσχιστα ὑβρισμένοι mentatus, ac præmeditatus obtrectationes quasdam, easque magno libro complexus, magna voce Platonem, Pythagoram, Aristotelem hunc, Chrysippum illum, me, ac denique omnes maledictis insectatur, cùm neque festivitas id permittat, neque privatim ulla in re à nobis lædus fuerit. Hæc enim illi res veniam obtineret, si ut injuriæ vindicem, non ut aggressorem se gessisset. Sed illud omnium est gravissimum, quòd hæc faciendo, tuum ô Philosophia, nomen sibi vendicat, & repræsentato dialogo familiari nostro, eo adjutore & mimo contra nos utitur: ac præterea Menippo amico nostro ut multa secum cavillaretur, persuasit: qui solus non adest, neque nobiscum, prodita societate, accusat: pro quibus omnibus æquum est ut pœnas pendat. Quid enim contra hæc dicere posset, cùm res hasce gravissimas coram tot testibus carpserit? Quare illis in utilitatem vertat istud, si pœnas dantem spectaverint, ut nemo posthac Philosophiam contemnat. Quandoquidem hac in re silere, & contumeliam tolerare, non modestiæ, sed ignaviæ & amentiæ esse merito censeretur. Cæterum postrema, cuinam videantur tolerabilia? Siquidem nos tanquam mancipia in venalitium deductos, adhibito, ut ajunt, præcone, divendidit: nonnullos ingenti precio, quosdam mina Attica, me verò nequissimus hic, duobus obolis: ita ut circunstantes riderent. Eam ob causam indignatione perciti, & ipsi venimus, & te rogamus, ut nos turpissimis affectos injuriis, ulcisca-

1 Ἀμπολήσειν ὡς φασι] Recte Brodæus ἀπεμπόλησιν. Marc.

νοις. [1] Αν. ὦγε ὦ Διόγενες, ὑπὲρ ἁπάντων καλῶς, ὁπόσα ἐχρῆν, ἅπαντα ἐρρήκας. Φιλο. παυσαίμεθα ἐπαινοῦντες. ἐγχέ τοι λελογισμένων. σὺ δ' ὦ Παρρησιάδη, λέγε ἤδη σὺ τοῖς μέρεσι. σοὶ γὰρ τὸ ὕδωρ ῥεῖ νῦν. μὴ μέλλε οὖν. Παρρ. ὦ πάντα μου ὦ φιλοσοφία κατηγόρησε Διογένης, ἀλλὰ τὰ πλείω, ὅσα ὦν χαλεπώτερα, ἔσω οἶμαι, ἢ παθὼν, παρέλιπεν. ἐγὼ δ' τοσούτου δέω ἐξαρνεῖσθαι, ὡς καὶ εἶπον αὐτὰ, ἢ ἁπλῶς πάνυ μεμελετηκὼς ἀφίγμαι, ὥστε κἂν εἴ πινα ἢ αὐτὸς ὑπερεπώπησεν, ἢ ἐγὼ, μὴ ὀψὲ περ ἔφην εἰσηκοῦς, νῦν ἀποδόσεσθαί μοι δοκῶ ὅτου γὰρ ἂν μᾶλλον ἀπαιτήσαιμι, καὶ κακῶς ἀγορεύοντας, ἀλαζόνας, καὶ γοητικοὺς λόγους. καί μοι μόνον τοῦτο ἀφθόνως φυλάττετε, εἰ ἀληθῆ πρὸς πάντων ἐρῶ. εἰ δέ τι βλάσφημον, ἢ πρᾶγμα φαύλως ἔχων ὁ λόγος, ἐγὼ τοιλέγχομαι ἐμοί, ἀλλ' ἐκείνους ἂν οἶμαι δικαιότερον αἰτιᾶσθαι, τὰ τοιαῦτα ποιοῦντας. ἐγὼ γὰρ ἐπιδὴ τάχιστα ξυνῆδον ὁπόσα τοῖς ῥητορεύουσι τὰ συχνὰ ἀναγκαῖον ἀποβαίνειν, ἀπάτην, καὶ ψεῦδος, καὶ θρασύτητα, καὶ βοὴν, καὶ ὠθισμὸς, καὶ μυρία ἄλλα, τούτων μὲν ἄσπερ εἰκὸς ἦν, ἀπέφυγον. ἐπὶ δὲ τὰ σὰ ὦ φιλοσοφία καλὰ ὁρμήσας, ἠξίουν ὁπόσον ἐπὶ μοι λοιπὸν βίου, καθαρᾷ σοι ζώλης, καὶ κλύδωνος, εἰς εὔδιον πού λιμένα ἐπλεύσας, ὑπὸ σοὶ σκεπόμενος, καθεξεῖσθαι. καὶ πιδὴ μόνον παρέκυψα εἰς τὰ ὑμέτερα, σὲ μὲν ὥσπερ ἀναγκαῖον ἦν, καὶ τότε ἄσπαζόμενον, ἐθαύμαζον, ἀρέσκειν βίου νομοθέτας ὄντας, ulciſcaris. *Revin.* Euge ὁ Diogenes omnia pro omnibus ut par erat, egregie dixiſti. *Phil.* Deſinite laudare. Infunde reponiturus. Tu verò Parrheſiades, viciſſim fare: tibi enim aqua nunc defluit: ergo ne cunctaris. *Parrh.* Non omnia mea, ὁ Philoſophia in accuſatione ſua Diogenes recenſuit; ſed plura, quæ acerbiora erant, neſcio cur prætermiſit. Tantum verò abeſt ut ea me dixiſſe negem vel præmeditatam quandam excuſationem prætendam, ut ſiqua hic ipſe reticuit, vel ego antehac non protuli, mihi nunc proponenda putem. Ita enim intelliges, quoſnam arrogantes, & præſtigiatores appellans proclamaverim, & maledictis infectatus ſim. Proindè hæc ſolum obſervate, nunquid de cunctis verum dixero. Quòd ſi blaſphemi vel aſperi quid habere videbitur oratio: non me qui redarguo, ſed illos qui talia committunt, culpandos potiùs arbitror. Ego enim quum primum intellexi quam improbæ res cauſidicos neceſſariò comitentur, nimirum fraus, mendacium, temeritas, vociferatio, conflictatio, aliaque infinita: hæc equidem ut par erat, declinavi: & ad tua bona me conferens, ὁ Philoſophia, reliquum vitæ curriculum, tanquam ex procella & tempeſtate ad tranquillum portum appulſus, ſub tua tutela vivere expetivi. Ac poſteaquam obiter tantùm ſtatuta veſtra intuitus eſſem, te quidem ut neceſſum erat, hoſque omnes admirabar, qui optimæ vitæ fuiſ-

[1] Αν. ὦγε ὦ Διόγενες] Scribendum πλα. ὦγε &c. aut φιλόσοφοι. ὦγε. Marc.

καὶ τοῖς ἐπ' αὐτὸν ἐπιγομβμοις χεῖρα ὀρέγοντας, τὰ κάλλιστα, καὶ ξυμφορώτατα ὑφηγοῦντας, εἴ τις μὴ ὑπολαβοι αὐτὰ, μὴ ὃ διολισθάνοι, ἀλλ' ἁπλῆς ἀποβλέπων εἰς τὰς κανόνας, ὃς ὑποτεθείκατο, πρὸς τούτοις ῥυθμίζοι, καὶ ἀπευθύνοι τ ἑαυτῦ βίον. ὅπερ νὴ Δία καὶ τ καθ' ἡμᾶς αὐτὰς ὀλίγοι ποιοῦσιν. ὁρῶν ὃ πολλὰς οὐκ ἔρωτι φιλοσοφίας ἐχομβρίας, ἀλλὰ δόξης μόνον τῆς ἀπ' ἐκ πράγματος, τὰ μὲ πρόσχεσθαι τούτοις, καὶ δημόσια, καὶ ὁπόσα παντὶ μιμεῖσθαι ῥᾴδιον, οὐ μάλα ἑαυτοὺς ἀναδοῦς ἀνδράσι, τὸ γλίσχιον λέγω, καὶ τὸ βάδισμα, καὶ τὴν ἀναβολήν. ἐπὶ δὲ τῷ βίῳ ἐκ τ πραγμάτων ἀνηφθιγγμένης τῇ σχήματι, καὶ τὰ ἀντία ἡμῖν ἐπιτηδεύοντας, καὶ ἀλλοφυλοῦντας τὸ ἀξίωμα τ ὑποκρίσεως, ἠγανάκτουν. καὶ τὸ πρᾶγμα ὁμοίως ἐδόκει μοι, καθάπερ ἂν εἴ τις ὑποκρατὴς τραγῳδίας, μαλθακὸς αὐτὸς ὢν, καὶ γυναικίας, Ἀχιλλέα, ἢ Θησέα, ἢ καὶ τ Ἡρακλέα ὑποκείνοιτο αὐτὸν, μήτε βαδίζων, μήτε φθεγγόμενος ἡρωϊκῶν, ἀλλὰ θρυλλούμενος ὑπὸ τηλικούτων θεατῶν. οὐ γὰρ ἂν ἡ Ἑλένη ποτὲ, ἢ Πολυξένη ἀνάσχοιτο πέρα ἂν μετρίων αὐτοὺς θεατὰς ἔχειν ὅπως ὁ Ἡρακλῆς ὁ καλλίνικος, ἀλλά μοι δοκεῖ, τάχιστ' ἂν ἐπιτρίψαι τὸ ῥοπάλῳ παῖσαι τ τοιοῦτον, αὐτόν τε, καὶ τὸ θέατρον, ὅτως ἀτίμως καταπληλυσμένους θεοὺς αὐτῶν. τοιαῦτα καὶ αὐτὸς ὑμᾶς πάσχοντας, ὡσ' ἐκείνου ὁρῶν, οὐκ ἠνίεκα τῇ αἰσχύνῃ τ ὑποκρίσεως, εἰ πίθηκοι ὄντες, ἐτόλμησαν ἡρώων θεατὰς θεᾶσθαι, ἢ τ τὸ Κύμη ὄνον μιμησάμενος, ὃς λεοντῇ θέλοι καλλύνεσθαι, ἠξίει λέων αὐτὸς εἶναι, πρὸς ἀγνοοῦντας τὰς Κυμαίους ὀγκῶμενον μάλα τραχὺ, fuissent institutores, & manus ad ipsos festinantibus porrigerent, & ad optima ac utilissima adhortarentur, siquis ea non tranigrederetur nec interlaberetur: sed intentis oculis ad regulas illas à vobis propositas, ad eas vitam suam componeret, ac dirigeret, quod quidem per Iovem pauci nostrûm faciunt. Cùm autem viderem multos non Philosophiæ, sed gloriæ tantùm quæ ex ea capitur studio teneri: & in his quæ sunt in promptu & vulgaria, quæque cuivis imitari sit facile, viris bonis valdè similes esse barba dico, gressu, & vestitu: vita autem & factis speciei contradicere, & studia vestris contraria amplecti, ac professionis dignitatem corrumpere, indignabar. Eaque res mihi videbatur similis esse Tragico histrioni molli & effœminato, qui Achillem, aut Theseum, aut Herculem ipsum ageret, cùm tamen neque incederet, neque loqueretur Heroicè, sed sub larva istiusmodi lasciviret: ut nec Helena, nec Polyxena, cùm id earum modestiæ minùs conveniret, tolerare possent. Nec se continuisset Hercules Callinicus, quin ocyssimè talem clava percussum contrivisset, ipsum inquam, & personam illam, quæ tam effœminatè eum repræsentando contaminasset. Et cùm ipse talia vos ab illis perpeti viderem, non tuli hypocriseos impudentiam: quòd cùm simiæ essent, personas Heroum assumere, vel Cumanum illum asinum imitari auderent, qui leonina pelle indutus, leo quoque ipse videri volebat, cùm adversùs Cumæos ignaros valdè asperum,

καὶ καταπληκτικὸν, ἄχρι δή τις αὐτὸν ξὺν λέοντα ἰδὼν, καὶ ὄνον, πολλάκις ἠλεγξε, καὶ ἀπιδιὼξε παίων τοῖς ξύλοις. ὁ δὲ μάλιστά μοι δεινὸν ἐφιλοσοφίᾳ καταφαίνεται, τοῦτο ἦν. οἱ γὰρ ἄνθρωποι εἴ τινα τοῦτον ἴσασι πονηρὸν, ἢ ἄχημον, ἢ ἀσελγῆ ἢ ἐπιτηδεύοντα, οὐκ ἔστιν ὃς ἂς ἐς φιλοσοφίαν αὐτὸν ἠπάτα, καὶ τὸν Χρύσιππον εὐθὺς ἢ Πλάτωνα, ἢ Πυθαγόραν, ἢ ὅτῳ αὐτὸν ἐπώνυμον, ὁ ἁμαρτάνων ἑαυτὸν ἐποιεῖτο, καὶ τοὺς λόγους ἐποιεῖτο. καὶ ἀπὸ τῶν κακῶν βιοῦντα, πονηρὰ περὶ ὑμῶν εἰκάζον, τὰ πολλὰ πεφυκότων. ὑμῶν γὰρ ζώντων ὑμᾶς ἡ ἐξέτασις αὐτὸ ἐλάνθανε, ἀλλ' ὑμεῖς μὲν οὐκ ἐδόκουν, ἐκεῖνον δ' ἐφανερῶς ἅπαντες εἰδότες, καὶ ἀσεμνα ἐπιτηδεύοντα, ὥστε ἐρημίαν ἠλίσκεσθε μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τῷ ὁμοίαν ἀφορολλῶ συγκαταπατεῖσθε. ταῦτα οὖν ἔγωγε ὁρῶν ἔχων, ἀλλ' ἤλεγχον αὐτοὺς, καὶ δίκαιον ἀφ' ὑμῶν. ὑμεῖς δ', ἐμοῦ ἐπὶ τούτοις δεῖν, εἰς δικαστήριον ἄγετε. ἐκεῖνῳ μὲν τινα καὶ τῶν μεμυημένων ἰδὼν ἐξαγορεύοντα τῶν Θεῶν τὰ ἀπόῤῥητα, καὶ ἐξορχούμενον, ἀγανακτήσω, καὶ διελέγξω, ἐμὲ τῆς ἀσεβείας ἡγήσεσθε εἶναι; ἀλλὰ δίκαιον. ἐπὶ καὶ οἱ ἀθλοθέται μαστιγῶν ἐώθασιν, ἤν τις ὑποκρίνηται Ἀθηνᾶν, ἢ Ποσειδῶνα, ἢ τὸν Δία ὑποδεδυκὼς, μὴ καθ-

horrendumque rugitum ederet, donec quidam hoipes ſe leonem, & aſinum videre ſæpe arguit, & fuiſte cædens inſecutus eſt. Sed quod mihi videbatur maxime indignum, hoc erat: quòd nemo non eorum qui ex iis quempiam viderent flagitioſum quid aut turpe, aut impudicum committentem, Philoſophiam ipſam accuſabat: illico etiam Chryſippum, aut Platonem, aut Pythagoram, vel cujuſcunque cognomen, vel cujuſcunque doctrinam delinquens ille aſſumebat: & ex eo quòd malè viveret aliquis, de vobis multò antè vita functis malè ſentiebant. Non enim de vobis viventibus, ſed è medio ſublatis inquiſitio fiebat: omnes verò manifeſte cernebant eum atrocia, & indecora perpetrare: vos verò cum ipſo damnabamini, ſimilique calumnia pariter convellebamini. Equidem ego cùm hæc viderem non tuli, verùm eos redarguebam, & à vobis ſecernebam. At vos propter hoc honore me dignum, in judicium rapitis. Nunquid ſi initiatum quempiam viderem, arcana Dearum prodentem, ac in publicum myſteria efferentem, ideoque indignarer, & reprehenderem, me impium eſſe exiſtimaretis? At injuſtum eſt: quandoquidem certaminum quoque præfecti, eum hiſtrionem qui quum Minervam, vel Neptunum, vel Iovem aſſumpſit agendum, non rectè,

1 Εἴ τινα τοῦτον] Angl. τοῦτον melius. *Bourd.* Corrigit Brodæus εἴ τινα τούτων. Melius fuerit, εἴ τινα τοιοῦτον. Marc.

2 Καὶ τοὺς λόγους] Angl. ἢ τοὺς φίλους. Bourd. Καὶ τοὺς λόγους ἐποιεῖτο] Brodæus ἢ τοὺς λόγους προσεποιεῖτο. Sed melius illud ἐποιεῖτο, intelligi enim vult Lucianus: Si quis Stoicum, aut Platonicum, aut Pythagoricum ſe diceret, atque ita hive tali ſchemate, ſive ſub tali perſona diſſertaret. *Marc.*

3 Μαστιγῶν] Tangit hunc morem Interpres Ariſtophanis. & Oratores Græci. *Bourd.*

1 Τὸ

λῶς ὑποκρίνεσθαι, μηδὲ κατ' ἀξίαν τοῦ θεῶν, καὶ δόξαν ἂν ὀρχήσονται αὐτοῖς οἰκέται, ὅτι τὰ ἀφικνούμενα αὐτῶν, τὰ ἀφθονώτατα, καὶ τὸ χῆμα συνδεδυκότα, ἐπίτηδες ἐψευσμένα παίειν τοὺς μαστιγοφόρους, ἀλλὰ καὶ ἡδέως ἂν οἴμαι, μαστιγούμενα. οἰκέτῳ μὲν γὰρ, ἢ ἄγγελον, μὴ δεξιῶς ὑποκρίνασθαι, μικρὸν τὸ πταῖσμα. τοῦ Διὸς δ', ἢ τοῦ Ἡρακλέους μὴ κατ' ἀξίαν ἐπιδείξασθαι τοῖς θεαταῖς, ἀπρεπὲς ὡς, καὶ αἰσχρόν. καὶ γὰρ ὧδε κἀκ τῶνδε πάντων ἀτοπώτατόν ἐστιν, ὅτι τοὺς μὲν λόγους ὑμῶν, πάνυ ἀκριβοῦσιν οἱ πολλοὶ αὐτῶν, καὶ θαυμάζουσι δ' ἐπὶ τούτῳ μόνον ἀναγινώσκοντες αὐτοὺς, καὶ μελετῶντες, ὡς τἀναντία ἐπιτηδεύοιεν, ἅττα βιῶσι. πάντα μὲν γὰρ ὅσα φασὶν, οἷον χρημάτων καταφρονεῖν, καὶ δόξης, καὶ μόνον [1] τὸ καλὸν οἴεσθαι ἀγαθὸν, καὶ ὀργὴν εἶναι, τοῦ λαμβάνειν τάττων ὑπεροράν, καὶ ἐξ ἰσοτιμίας αὐτοῖς διαλέγεσθαι, καλὰ μὲν θεοί, καὶ σοφὰ, καὶ θαυμάσια λίαν ὡς ἀληθῶς. οἱ δ', καὶ αὐτὰ ταῦτα ἐπὶ μισθῷ διδάσκουσι, καὶ τὰς τιμὰς πρήσασι, καὶ ὧδε τὸ ἀργύριον κεχήνασιν, ὀρνιθώτεροι μὲν τοῦ κωφίδιον ὄντες, δειλότεροι δὲ τοῦ λαγῶν, κολακωδέστεροι δὲ τοῦ πιθήκων, ἀσελγέστεροι δὲ τοῦ ὄνων, ἁρπακτικώτεροι δὲ τοῦ γαλῶν, φιλονεικότεροι δὲ τοῦ ἀλεκτρυόνων. τοιγαροῦν γέλωτα ὀφλισκάνουσιν, ὠθιζόμενοι ἐπὶ ταῦτα, καὶ ὧδε τὰς τοῦ πλησίον θύρας ἀλλήλοις [2] παραθρύπτοντες, καὶ δεῖπνα πολυάνθρωπα δειπνοῦντες, καὶ ἐν αὐτοῖς τούτοις rectè, neque ex dignitate Deorum simulavit, flagellare consueverunt. Ac non irascuntur ipsis Dii illi, quòd eum qui suas personas assumpsit, habitumque induit, flagelliferis cædendum tradiderunt, verùm ut puto, vapulantibus delectantur. Servum enim vel nantium minùs aptè agere, parvus est error. Sed Iovem aut Herculem non pro dignitate spectatoribus ostendere, turpe ac piaculo simile esse videtur. Quinimo etiam hoc omnium est absurdissimum, quòd cùm ex iis multi dogmata vestra exactè calleant: ita tamen vivunt, ac si illa ideo tantùm legerint, ac meditati sint ut contraria exerceant. Etenim quæcunque dicunt, ut contemnendas esse pecunias, & gloriam, solumque honestum bonum putandum, ira vacandum, & res hasce splendidas esse despiciendas, & cum ipsis æqualiter conversandum, eximia sunt & Dii & scita, aut summopere miranda profectò. Verùm hi hæc ipsa mercede docent, & divites admirantur, & pecuniis inhiant, caniculis iracundiores, leporibus timidiores, simiis blandiores, asinis petulantiores, felibus rapaciores, gallis contentiosiores. Itaque risum movent, quum de his rixantur, & circum januas divitum se invicem pulsant, & in conviviis frequentibus epulantur, in cisque tædium laudando pariunt, ac præter decorum sese

1 Τὸ καλὸν ἀγαθὸν] Summa Philosophiæ Stoicæ quam explicat Laërt. in Zen. *Bourd.*

2 Παραθρύπτοντες] Sic apud Plat. Idem passim. *Idem.*

3 Παραθρύμμοι] Sana quidem lectio, sed sanior Anglicana παραγκωνίζμμοι, quod passim ead. utatur, ut in Nigrin. vide. *Idem.*

ἐπειῶντες φορτικῶς, καὶ πέρα δ' κηλῶς ἔχοντος. [1] ἐμφορούμενοι, καὶ μεμψιμοιρίαι φαυλόμενοι, καὶ ἐπὶ τῷ κύλικος ἄτρακτῳ, καὶ ἀπωδαὶ φιλοσοφοῦντες, καὶ τὰ ἄκρατον ὑ φιλοσοφοῦντες. οἱ ἰδιῶται γ, ὁπόσοι ξυμπίνουσι, γελῶσι δηλαδὴ, καὶ κραιπνῶσι φιλοσοφίας, οἱ τοιαῦτα παιδάρια σκῶπτε φί. τὸ γ πάντων αἴσχιστον, ὅτι μηδενὸς δεῖσθαι λέγων ἕκαστος αὐτῶν, ἀλλὰ μόνον πλείστου εἶναι τὸ σοφὸν κεκραγώς, μικρὸν ὕστερον αὐτεῖ σοφιλῶν, καὶ ἀγανακτεῖ μὴ λαβὼν, ὁμοῖον, ὡς εἴ τις τὸ βασιλικὸν κόσμον ὀρθὴν τιάραν ἔχων, καὶ διάδημα, καὶ τἄλλα, ὅσα βασιλείας γνωρίσματα, σοφιστοίη, τὸ δευτέραν δέομαι. ὅταν μὲν οὖν αὐτός τι δέῃ λαμβάνειν, πολὺς ὁ σοφὸς καὶ κομψικὸν εἶναι δεῖν λόγος, καὶ ὡς ἀδιάφορον ὁ πλοῦτος. καὶ τί γὰρ τὸ χρυσίον, ἢ ταρχύτειον, δεῖν τ [2] σὺν τοῖς αἰγιαλοῖς ψηφίδων διαφέρειν; ὅταν δὲ τις ἐπικουρίας δέομαι ἑταῖρος σὺν παλαιᾷ, καὶ φίλος ἀπὸ πολλῶν, ἀλίγα αἰτῇ σοφιλῶν, σιωπῇ, καὶ ἀπορία, καὶ ἀμαθία, καὶ παλιμφδία τὸ λόγων σοῦς τὸ σαυτίον. οἱ γ πολλοὶ σοφοὶ φιλίας ἐμοῦνοι λόγοι, ὦ ἡ ἀρετῆ, καὶ τὸ κηλᾶν, σὺν οἰσθ' ὅπῃ ποτὲ οἰχεται. πάντως ταῦτα λοιπλάσμα, [3] πλεροῦντα ὡς ἀληθῶς ἔπη. μᾶτην ἡμέραι πρὸς αὐτῶν σὺ ταῖς διαφοραῖς σκιαμαχούμενα. μέχρι γὰρ τούτου, φίλος ἕκαστος αὐτῶν ἐς ὅσον ἂν μὴ ἀργύριον, ἢ χρυσίον ἢ σοκείμενον σὺν τῷ μέσῃ ingurgitant, & queruli apparent, & inter calices injucunda & absona philosophantur, ac merum non ferunt. Idiotæ autem quotquot compotant, rident scilicet, ac Philosophiam conspuunt, quoniam hujusmodi educat piacula. Illud verò omnium est turpissimum, quòd quum unusquisque eorum nullius se rei indigum profiteatur, sed solum divitem esse sapientem vociferetur, paulò post tamen poscit, & ni accipiat stomachatur: perinde ac siquis regiè ornatus rectam gestet tiaram, & diadema, cæteraque regni insignia, frivolarum tamen rerum indigus, mendicet. Proinde quum illis quippiam est accipiendum, multa oratione prosequuntur, oportere de suo libenter conferre, & indifferentes esse divitias: quid enim aurum & argentum littoralibus à lapillis differat? At quum vetus quispiam amicus & familiaris, opis egens, paucula quædam ex multis postulatum venit, taciturnitas, inopia, ruditas, & dictorum in contrarium palinodia. Varii autem illa de amicitia sermones, & virtus, & honestum quonam abeant ignoro: nam omnino avolantia, & verè alata verba hæc sunt, quibus illi quotidie in disputationibus inter se umbratili certamine depugnant. Eousque enim unusquisque eorum est amicus, quousque nec de auro, nec de argento, quicquam in medium affert. Quòd

1 Ἐμφορούμενοι] Copiosè hanc philosophantium δυσχέρειαν explodit in Lapith. dixi supra. *Bourd.*

2 Ἐν τοῖς αἰγιαλοῖς ψηφίδων] Hac specie Proverbii utitur antea in Timon. *Idem.*

3 Πτερόεντα ἔπη] Ex Homero, cujus copiosus Interpres Apul. lib. 2. Florid. *Idem.*

σω. Ἐὰν δέ τις ὀβολὸν ἐπιδείξηται μόνον, λέλυται μὲν ἡ εἰρήνη, πάντα δὲ ταράττεται, καὶ ἀκήρυκτα πάντα. καὶ τὰ βιβλία ἐξαλήλιπται, καὶ ἡ ἀρετὴ πέφυγεν, οἷόν τε οἱ κύνες παίσχουσιν. ἐπειδάν τις ὀστοῦν εἰς μέσους αὐτοὺς ἐμβάλῃ, ἀναπηδήσαντες, διέκνησιν ἀλλήλους, καὶ τὰ ἱμάτια περιπάσαντες τὸ ὀστοῦν, ὑλακτοῦσι. λέγεται δὲ [1] βασιλεύς τις αἰγύπτιος, πιθήκους ποτὲ [2] πυρρίχιζειν, διδάξας, καὶ τὰ θηρία μιμεῖσθαι δὲ ἐστὶ τὰ ἀνθρώπινα, σκευὴ τε καὶ ὀρχήσεις, ἁλισκόμενα ἀμπεχόνημα, καὶ φοβερὰ θεάματα. καὶ μέχρι πολλῶν δεκαετηρίδων τοῦτο ἦν, ἄχρι δή τις θεατὴς ἀστεῖος, κάρυα τινὰ κάλπον ἔχων, ἀφῆκεν εἰς τὸ μέσον. οἱ δὲ πίθηκοι, ἰδόντες, καὶ σκεδασθέντες τὰ ὁπλίσεως, τοῦθ' ὅπερ ἦσαν, πίθηκοι ἐγένοντο αὖτε πυρρίχων, καὶ ξυνέτριβον τὰ φορήματα, καὶ τοῦτο ἐνῆκτα κατερρήγνυον, καὶ ἐμάχοντο περὶ τῶν ὀπώρας φορᾶς ἀλλήλοις. τὸ δὲ σύνταγμα τῶν πυρρίχων, διελέλυτο, καὶ κατεγελᾶτο τοῦ θεάτρου. τοιαῦτα καὶ αὐτοὶ ποιοῦσι. καὶ ἔγωγε τοὺς τοιούτους κακῶς ἠρρύσουν, καὶ ὅποτε πώποτε μοι διελέχοιντο, καὶ καμῳδῶν. ἐπεὶ ὑμῶν δέ, ἢ τῶν ὑμῖν ὁμοσχολαστῶν, εἰσὶ γάρ εἰσί τινες οἳ ἀληθῶς φιλοσοφίαν ζηλοῦντες, καὶ τοῖς ὑμετέροις νόμοις ἐμμένοντες, μὴ ὅτι μισοίμην ἐγώ, οἷς θλάσφημον εἰπεῖν τι, ἢ χαλεπόν. ἢ πῶς ἂν εἰπεῖν ἔχοιμι; τί δὲ τοιοῦτο βεβίωται; τοὺς δ' ἀ-

Quòd ſiquis obolum tantummodò indicarit, confeſtim pax ſolvitur, omniaque turbantur, atque implacata redduntur, libri obliterantur, virtus aufugit, iiſque accidit quod canibus, in quorum medium ſiquis os projecerit, exiliunt, ſeque invicem mordent, eique qui os præripuit, allatrant. Fertur autem rex quidam Ægyptius ſimias tripudiare docuiſſe, eaque animalia, (nam ad imitandum humanas actiones maximè ſunt apta) celerrimè didiciſſe, ut purpureis veſtibus induta, & perſonis circundata ſaltarent, idque ſpectaculum multo tempore claruiſſe, donec ſpectator quidam urbanus, quas nuces in ſinu habebat, in medium projecit. Quibus conſpectis, ſimiæ ſaltationis oblitæ, id quod erant, ſimiæ pro ſaltatoribus fuerunt, & perſonas conterebant, & veſtem diſcerpebant, & pro fructu inter ſe pugnabant. Ita ut Pyrriches ordo ſolveretur, & à theatro derideretur. Talia & hi perpetrant; & ego tales inſectatus ſum conviciis, nec redarguere unquam deſinam, & comicè perſtringere. Sed quod ad vos, vobiſque ſimiles attinet (ſunt enim ſunt profectò nonnulli qui Philoſophiam amplectuntur, veſtriſque legibus immorantur) abſit ita inſaniam, ut quid probroſum & ſiniſtrum proferam. Nam quid dicere poſſem? quid enim in vita ſimile commiſiſtis? Sed arro-

1 Βασιλεύς τις Αἰγύπτιος] Cleopatra: tangit enim Cleopatræ ſimiam, ut in tract. Περὶ μισθοῦ ἐν τοῖς λόγοις. Bourd. Atqui libro De mercenariis philoſophis non eſt βασιλεύς τις Αἰγύπτιος. verum Κλεοπάτρα ἢ πίνυ. Niſi forte an dux hiſtoriæ ſunt. Nam hic multi ſimii, ibi unus: hic nuces ſive, καρύα ibi caricæ aut amygdalæ ſive nuces Græcæ ἰχάδες ἢ ἀμύγδαλον. Marc.

2 Πυρρίχιζειν] Pro omni genere ſaltationis, ut id docet περὶ ὀρχ. Bourd.

1 Φι-

λαζόνας ἐκείνους, καὶ θεοῖς ἐχθρὰς ἄξιον οἴμαι μισεῖν. ἢ σὺ γὰρ ὦ Πυθαγόρα, καὶ Πλάτων, καὶ Χρύσιππε, & Ἀριστοτέλης, τί φατὲ προσήκειν ὑμῖν τὰς τοιάσδε, ἢ οἰκεῖόν τι, καὶ ξυγγενὲς ἐπιδείκνυσθαι τῷ βίῳ; νὴ Δία Ἡρακλῆς φασι, & Πίθηκος. ἢ διότι πώγωνας ἔχετε, & [1] φιλοσοφεῖν ἀσκοῦσι, & [2] σκυθρωποί εἰσι, λοιπὸν τί χρὴ ὑμᾶς εἰκάζειν αὐτούς; ἀλλ' ἤνεγκα ἂν εἰ πιθανοὶ γὰρ ἦσαν & ἐπὶ τ' ὑποκρίσεως αὐτῆς. νῦν δ', ἁπλοῦν ὂν μίμημα μιμήσασθαι, ἢ ὅτοι φιλοσόφους. εἴρηκα τὰ ὑπὲρ ἐμαυτοῦ, ὁπόσα εἶχον. σὺ δ' ὦ ἀλήθεια, μαρτύρου πρὸς αὐτούς, εἰ ἀληθῆ ἐστι. Φιλο. μετάσχοιμι ὦ Παρρησιάδη πορρωτέρω ἔτι. τί ποιῶμεν ἡμεῖς; πῶς ὑμῖν εἰρηκέναι ἀνὴρ ἔδοξεν; Ἀρετή. ἐγὼ μὲν ὦ φιλοσοφία, μεταξὺ λέγοντος αὐτοῦ, [3] κατὰ τ' ὀλίγης δύναμαι ἠνχόμην. ὅτως ἀληθῆ πάντα εἶπεν. ἐγνώριζον γὰρ ἀκούσασα ἕκαστον τῶν πιστῶν αὐτά, καὶ φθάνουσα μεταξὺ τοῖς λεγομένοις, τοῦτο μὲν, ἐς τύνδε. τοῦτο δ', ὁ δεῖνα ποιεῖ. καὶ ὅλως ἔδειξε τοὺς ἄνδρας σαφῶς, καθάπερ ἐπὶ τινος γραφῆς τὰ πάντα προσοικοῦντας, οὐ τὰ σώματα μόνον, ἀλλὰ καὶ τὰς ψυχὰς αὐτὰς εἰς τὸ ἀκριβέστερον ἀπεικάσας. Φιλο. καίτοι πάνυ ἠρυθρίασα ὦ ἀρετή. ὑμεῖς δ', τί φατέ; Ar. rogantes illos, & Deorum inimicos, odio dignos esse puto. Tu enim Pythagora, & Plato, & Chrysippe, & Aristoteles, qua in re tales vobiscum dicitis convenire, aut proprium, ac cognatum in vita præstitisse? Ita per Iovem, Hercules, inquiunt, & Simia. An quia barbas habent, & se philosophari profitentur, & severitatem vultu prætendunt, propterea cum vobis sunt comparandi? An tulissem, si saltem illi ad simulationem fuissent apti. Nunc verò citiùs vultur luscîniam imitabitur, quàm illi Philosophos. Quæ pro me dicendi habebam expolui. At tu Veritas numquid vera sint apud ipsos testificare. *Phil.* Nunc longius ô Parrhesiades, absiste. Quid nos faciamus? quomodo vir hic vobis videtur dixisse? *Virtus.* Ego quidem ô Philosophia, dum ille perorabat, terram subire optabam: adeò vera omnia dixit. Itaque audiens unumquemque eorum qui talia faceret, agnoscebam: interimque ex iis quæ dicebantur, hoc ad istum, hoc verò ad certum illum qui faceret referebam. Denique viros illos perspicuè indicavit, tanquam ex aliqua pictura expressos: nec solùm corpora sed animas etiam ipsas absolutissimè effinxit. *Phil.* Ego quoque planè erubui, ô Virtus. Vos verò quid dicitis? *Reviv.* Quid

1 Φιλοσοφεῖν ἀσκοῦσι] Sic bene legit Interp. minus recte Cod. Angl. φάσκουσι. Bourd.

2 Σκυθρωποί εἰσι] Vt in Nigrin. & Lapith. & passim alibi. *Idem.*

3 Κατὰ τ' ὀλ: δύναμαι] Sic de merced. conduct. οὐχὶ δ' ὦ σεσμὲ συμπίσειν ἐκεῖνα πάντα. Sic adversus Indoct. ἔξηντότε χάνειν σοι τὴν γῆν καὶ σταῦτα, sic ἰταιρ. πῶς ἂν μὴ γῆ καταπίοι; eadem in Lapith. sic apud Heliod. lib. 1. ἠυχόμην δὲ καθασύναι μᾶλλον habent ex Homeri Iliad. 4. τότε μοι κατὰ δῦναι χθών. Simile illud est Æschyli Suppl.

Θέλοιμι δ' ἂν μορσίμως
Βρόχῳ τυχεῖν ὑπ' ἀρτάνας. Idem.

1 Ω' μά-

ἄλλο, ἢ ἀφεῖναι αὐτὸν ἅπαντας ἐγκλήμασι; καὶ φίλον ἡμῖν, καὶ εὐεργέτην ἀναγεγράφθαι; τὰ γὰρ τοῦ Ἰλιέων ἀτυχῶς πεπόνθαμεν, τραγῳδόν τινα τοῦτον ἐφ' ἡμᾶς κεκινηκέναι, ἐσθίοντα τὰς Φρυγῶν ξυμφοράς. ᾄδέτω γὰρ, καὶ τοῖς ἡμετέροις ἐχθροῖς ἐπτραγῳδείτω. Διο. καὶ αὐτὸς ὦ φιλοσοφία, πάνυ ἐπαινῶ τὸν ἄνδρα, καὶ ἀναπέπταμαι τὰ κατηγορούμενα, καὶ φίλον ποιοῦμαι αὐτὸν, δικαίως ὄντα. Φιλο. οὕτω δὴ Παρρησιάδη. ἀφίεμέν σε τῆς αἰτίας, καὶ ἀπαίσιος κριτὴς. καὶ τὸ λοιπὸν, ἴσθι ἡμέτερος ὤν. Παρρ. θαυμαστὸν τόν γε θεατήν. μᾶλλον δὲ τραγικώτερον αὐτὸ ποιήσειν μοι δοκῶ. σεμνότερον γάρ [1] ὦ μέγα σεμνὸν νίκην τὴν ἐμὴν βίοθεν κατίσχοις, καὶ μὴ λήξοις στεφανοῦσα. Αρε. ἰκνοῦ· [2] δευτέρου κρατῆρος ἤδη καταρχόμεθα θαυμαλέως καλοῦντος, ὃς δίκην ὑπέσχωσιν, ἀνθ' ὧν εἰς ἡμᾶς ὑβρίζουσι. καταγορήσει δὲ Παρρησιάδης ἐκάστου. Παρρ. ὀρθῶς ὦ ἀρετὴ ἔλεξας. ὥστε σὺ πρὸ συλλογισμοῦ, καθακύψας εἰς τὸ ἄντρον, θαυμαστὴν τὴν φιλοσόφων. Συλλογ. ἄκουε. σίγα. τοὺς φιλοσόφους ἥκειν εἰς ἀκρόπολιν ὁμολογουμένους ἐπὶ τὴν ἀρετῆς, καὶ φιλοσοφίας, καὶ δίκης. Παρρ. ὁρᾷς; ὀλίγοι συνέρχονται, γνωρίσαντες τὸ κήρυγμα. ἄλλως γὰρ, δεδίασι τὴν δίκην. οἱ πολλοὶ δὲ αὐτῶν, οἳ δὲ χολὴν ἄγουσιν, ἀμφὶ τὰς πλησίας ἔχοντες. εἰ δὲ βάλοι πάντας ἥκειν, καὶ τάδε ὦ συλλογισμὲ κήρυττε. Φιλο. μηδαμῶς. ἀλλὰ σὺ

Quid aliud, quàm à crimine eum absolvi, inter amicosque & benefactores nostros ascribi debere? Planè enim nobis idem quod Iliensibus, accidit: hunc tanquam Tragœdum quempiam in nos excitavimus, qui Phrygum calamitates decantaret. Canat igitur, & Dei inimicos tragicè exagitet. *Diog.* Ego quoque ô Philosophia, planè hominem laudo, quæque illi objeci retracto: & quia generosus est, amicum eum facio. *Phil.* Euge ô Parrhesiades, ab accusatione te absolvimus, in omnibus vincis. Cæterùm te nostrum esse scias. *Parrh.* Hanc primam adoravi: verùm aliud magis tragicum opus mihi supereſſe puto. Siquidem ô valdè veneranda Victoria quotidie vitam meam reddis venerabilem, nec coronare desinis. *Virtus.* Numquid igitur à secundo jam ordiamur cratere, & illos citemus, ut ob ea quibus in nos injurii fuêre, pœnas expendant? Parrhesiades autem unumquemque accusabit. *Phil.* Rectè ô Virtus, elocuta es. Quapropter heus tu minister Syllogisme in urbem te confer, & Philosophos advoca. *Syllog.* Audi, tace. Philosophi in arcem ascendant, ut apud Virtutem, Philosophiam, & Iustitiam accusationem diluant. *Parrh.* Videsne? pauci conveniunt citatione cognita. Nam justitiam præsertim timent. Nec ocioſi sunt plerique ipsorum, dum circa divites versantur. Sed si vis ut veniant omnes, præconium his verbis pronuncia Syllogisme. *Phil.* Minimè: sed tu Par-

1 Ω μέγα σεμνὴ Νίκη] Ex Euripid. *Board.*

2 Δεύτερα κρατῆρος] Specie proverbii. De secundo cratere, Long. lib. 2. σεσιμμένα Achil. Tat. lib. 2.

1 Συ-

ὦ Παῤῥησιάδη, σοφοκάλῃ, καλόν σοι δοκεῖ. Παρρη. οὐκ τόδε καλόν. ἄκουε, σίγα. ὅσοι φιλόσοφοι εἶναι λέγουσι, καὶ ὅσοι σοφοὶ εἶναι αὐτοῖς οἴονται δεῖν ὀνόματι, νέειν ἐς ἀκρόπολιν ἐπὶ τὴν ἀφαιρεμίνην. δύο μναῖ ἑκάστῳ δοθήσονται, καὶ [1] σησαμοῖδες πλακοῦς. ὃς δ' ἂν πρώτος βαθὺν ἐποδέξηται, ἐς [2] παλαιὸν ἰκριδίον, ἔνθα μὲ σοφιστὴν ἔφασαν. ἡμιζέσθω δὲ ἑκάστου σωφροσύνην μὲν, καὶ δικαιοσύνην, ἢ ἐγκράτειαν, μηδαμῶς. σὺν ἀναγκαίοις δὲ τούτοις μὲν, ἰσχίων μὴ πεζῇ. πέντε δὲ συλλογισμοὺς ἐξαπαιτεῖσθω. ὁ δὲ ἥμισυ τούτων εἶναι σοφόν. [3] κεῖται δὲ ἐν μέσοισι δύο χρυσοῦ τάλαντα, τῷ, δήμῳ, ὃς μὴ πᾶσιν ἐναντίοις ἔξοχος εἴη βαθεῖ. ὡς πλήρης μὲν ἡ ἀνοδος ὠνήσομένοις, ἐπὶ τὰς δύο μνᾶς ὡς ἥκιστα μόνοι. ἔνθα δὲ τὸ Πελασγικὸν ἄλλοι, καὶ κάτω τὸ Ἀσκληπιεῖον ἔπεργοι. καὶ ὑπὲρ τὸ Ἄρειον πάγον, ἔπι πολίοις. ἔνιοι δὲ, καὶ κάτω τὸ Τάλω τάφον. οἱδὲ, καὶ πρὸς τὸ Ἀνακεῖον προσήκοντες κλίμαξιν, ἀέρπουσι βουλόμενοι. νὴ Δία καὶ βουλόμενον, ἐγὼ δίκαιον. ἵνα καὶ καθ' Ὁμήρου εἴπω, ἀλλὰ κἀκεῖνον οἱ μάλα πολλοὶ, καὶ τοῦτον [4] μυρίοι, ὅσα τε φύλλα, καὶ ἄνθεα γίνεται ἠέρι. [5] μέση δὲ ἡ ἀκρόπολις ὑπὸ βοῆς, κλαγγῆδόν τε σοφιζόντων, καὶ παντοδαπῶν πόρων. πώγων. κολακεία. ἀναιδυντία. βακτηρία. λιχνεία. συλλογισμοί. ἀπορία. ἐρωτήσεις. ἀποκρίσεις. ἐνθυμήματα. ἐπιχειρήματα. ἀναιρέσεις. ἀντιθέσεις. ἀντιλογίαι. ἀντιστάσεις. ἀντιπαραθέσεις. ἀντιπαραβολαί. ἀντιπαραγωγαί. ἀντιπαραλογισμοί. ἀντιπαραλήψεις. ἀντιπαραλαβαί. ἀντιπαραλογισμοί. ἀντιπαραλήψεις. ἀντιπαραλαβαί.

Parrheſiades, prout tibi viſum fuerit illos advoca. *Parrh.* Hoc non eſt difficile. Audi, tace. Quicunque ſe Philoſophos eſſe dicunt, & quicunque nomen hoc ad ſe ſpectare arbitrantur, ad diſtributionem in arcem veniant: duæ minæ ſingulis dabuntur, & ſeſamina placenta. Quicunque verò barbam profundam oſtenderit, ille caricarum maſſam inſuper accipiet. Nemo verò modeſtiam, & juſtitiam & continentiam afferat (hæc enim neceſſaria non ſunt, ſi non adſint) ſed ex modis omnibus quinque ſyllogiſmos. Non enim fas abſque his ſapientem eſſe *In medioque auri duo ſunt objecta talenta, Danda illi qui ſit melior certamine cunctis.* Papæ quàm refertus eſt conflictantium aſcenſus, poſtquam duarum minarum mentionem tantùm audiverunt. Ad Pelaſgium alii, alii juxta templum Æſculapii, & circum Areopagum etiam plures, nonnulli quoque penes Tali ſepulchrum: pars etiam admotis ſcalis templo Dioſcurorum, cum ſtrepitu aſcendunt, per lovem etiam confertim, examinis apum inſtar: & ut Homeri verbis utar: ſed *inde* quamplurimi, illic quoque innumeri, *Quot folia & flores naſcuntur tempore verno.* Plena autem eſt arx brevi tempore cum clangore conſidentium: eſtque undique pera, barba, adulatio, impudentia, baculus, edacitas, ſyllo-

1 Σησαμοῖδες πλακοῦς] Dixi ad Petron. *Bourd.*

2 Παλαιὸν ἰκριδίον] Hæc paſſim apud Lucianum hac de re Theophyl. Simoc. Epiſt. 14. ὁ δὲ θεσπίσιος ἐτοῖσι νεανίας τὴν ἰκριδίων τὰ πλεῖστα ἐκδιδρασκόμενος καὶ τὰς ἀκμὰς ἐκ οἶδ' ὅπως ἀπορρήξαντα, ὁ δὲ πρυμνίας ἐκεχήνῃ, καὶ μέρεσι τισὶ κάτω κεκμίζεσθαι οἴκαδε, posteriorem hanc partem tangit in Lapith. *Idem.*

3 Καὶ δὴ ἐν μέσοισι] Parodia ex Iliad. σ. Idem.

4 Μυρίοι] Ex Homer. Il. β. pro ἦρι Angl. ἄῤῥ. Idem.

5 Μέση δὲ] Caſaub. ad Athen. *Idem.*

1 Μὰ

γισμός. Φιλαργυρία. οἱ ὀλίγοι ἦ, ὁπόσοι ὡς τὸ ὡρῶτον κήρυγμα ὑμεῖνο ἀκήκοαν, ἀφανεῖς, καὶ ἄσημοι, ἀναμιχθέντες τῷ πλήθει τῶν ἄλλων, καὶ λελήθασιν ἐν τῇ ὁμοιότητι τῶν ἄλλων χημάτων. τοῦτο γὰρ τὸ δεινότατόν ἐστιν ὦ φιλοσοφία, καὶ ὃ πᾶς ἂν μέμψαιτό σε μάλιστα, τὸ [1] μὴ ἦ ἐπιδάλλειν γνώρισμα καὶ σημεῖον αὐτοῖς. πιθανώτεροι γὰρ οἱ γόητες ὄντι πολλάκις τῶν ἀληθῶς φιλοσοφούντων. Φιλο. ἔστω τοῦτο μετ' ὀλίγον. ἀλλὰ [2] δεχώμεθα ἤδη. Πλα. αὐτὸς ἡμᾶς ὡρῶτος χρὴ τοὺς πλατωνικοὺς λαβεῖν. Πυθα. σύ, ἀλλὰ τοὺς πυθαγορικοὺς ἡμᾶς. ὡσπερ γὰρ Πυθαγόρας ἦν. Στω. ληρεῖτε. ἀμείνους ἡμεῖς οἱ ἀπὸ τῆς στοᾶς. Περιπα. ἦ μὰ δί'. ἀλλ' ἔν γε τοῖς χρήμασι, ὡρῶτοι ἂν ἡμεῖς εἰημεν, οἱ οὐκ ἐν ὠφελπάτοις. Επι. ἡμῖν τοῖς ἐπικυρείοις τὰς πλακοῦντας δότε, καὶ τὰς συκάδας. ἐμοὶ γὰρ τῶν μνῶν ὠφελιμοῦμεν, κἂν ὑστάτης δέῃ λαμβάνειν. Ακαδη. πῶς τὰ δύο τάλαντα; δείξομεν γὰρ οἱ ἀκαδημαϊκοὶ ὅσον τῶν ἄλλων ἰσχὺν ἐρωτικώτεροι. Στωι. οὐχ ἡμῶν γε τῶν στοϊκῶν παρόντων. Φιλο. παύσασθε φιλονικοῦντες. ὑμεῖς γὰρ οἱ κυνικοί, μήτε αὐτῖτε ἀλλήλοις, μήτε τοῖς ξύλοις παίετε. ἐπ' ἄλλα γάρ ἐστε κεκλημένοι. καὶ νῦν ἔγωγε ἡ φιλοσοφία, καὶ ἡ ἀρετὴ αὕτη, καὶ ἡ ἀλήθεια, διακρίνομεν τίνες οἱ ὀρθῶς φιλοσοφοῦντες εἰσίν. εἶπε ὅσοι μὲν ἂν ἀρίστως τῷ τὰ ὑμῶν δοκοῦντα βιοῦντες, ἀδιαμφήσουσιν, ἄφετοι κεκλημένοι. τοὺς γοῦν ἦ, καὶ ἀδίκ ἡμῶν προσήκοντας, syllogismus, avaritia. Ac pauci illi, quotquot ad primum illud præconium ascenderunt, obscuri & ignoti, reliquorum turbæ immixti, sub aliarum formarum similitudine delitescunt. Est & hoc ὃ Philosophia molestissimum, & in quo te maximè quis reprehendat, quòd nullas illis notas & signa inussisti: siquidem præstigiatores isti, sæpius ad persuadendum, verè philosophantibus sunt aptiores. *Phil.* Fiet illud paulò post: sed jam excipiamus. *Plat.* Nos Platonicos par est accipere primos. *Pyth.* Minimè: sed nos Pythagoricos. Prior enim fuit Pythagoras. *Stoic.* Desipitis. nos Stoici sumus præstantiores. *Perip.* Minimè quidem: verùm nos ex Peripato primi simus in pecuniis. *Epic.* Nobis Epicureis date placentas, & caricarum massas. Quod ad minas attinet, expectabimus, quanvis oporteat nos postremos accipere. *Acad.* Vbi sunt illa duo talenta? siquidem nos Academici ostendemus, quantum aliis simus contentiosiores. *Stoic.* Non præsentibus nobis Stoicis. *Phil.* Desinite contendere, vos verò Cynici, ne vos invicem pulsetis, neque baculis cædatis: nam vos ad alia vocatos esse scitis. Nunc equidem ego Philosophia, & hæc Virtus, Veritasque judicabimus quinam sint qui verè philosophantur.. Inde qui nostrum institutis vivere invenientur, fœlices erunt quòd optimi habiti fuerint. Sed præstigiatores illos, nilque ad nos spectantes, ma-

1 Μὴ ἦ] Angl. *minùs*. Bourd.

2 Δεχώμεθα ἤδη] Angl. ἤδη αὐτὸς sic erat legendum, aliter tamen Interpres & Mss. & Cod. Florent. *Idem.*

1 Θέρ-

κακῶς κακῶς ἀπορρίψομεν, ὡς μὴ ἀπαποιοῖτο τὸ ὑπερ αὐτοῦ, ἀλαζόνες ὄντες. τί τοῦτο; φεύγετε τὴν Δίκα καὶ τὸ μαρμαρωτὸν οἱ πολλοί, ἀλλόμμοι· κενὴ δ' ἂν ἡ ἀκρόπολις. πλὴν ὀλίγων τούτων, ὁπόσοι μεμενήκασιν, ἃ φοβηθέντες τὴν κρηπῖδα. οἱ ὑπηρέται ἀνέλεσθε τὴν σκευήν, ἵνα ὁ Κυνίσκος ἀπορρίψει ἐν τῇ τροπῇ. φέρ' ἴδω τί καὶ ἔχει, ἦτον [1] θέρμος, ἢ βιολίον, ἢ [2] ἄρτος τοῦ αὐτοπυρείτου; Παρρ. οὐκ. ἀλλὰ χρυσίον τοῦτο, καὶ μύρον, [3] καὶ μαχαιρίδιον θυλικόν, [4] καὶ κάτοπτρον, καὶ κυβοί. Φιλο. οὐκοῦν ὦ γενναῖε. τοιαῦτά σοι ἦν τὰ ἐφόδια τοῦ ἀσκήσεως. καὶ μὴν τοῦτον, εἰ δοκεῖς λοιδορεῖσθαι ἅπασι, καὶ τοὺς ἄλλους παιδαγωγεῖν. Παρρ. τοιοῦτοι μὲν ἡμῖν ἔστωσαν. χρὴ δ' ὑμᾶς σκηπτὸν ὑπλοποιεῖσθαι πρόσθεν ἀγωνιζόμενα τοῦτο πιστωσάσθαι, καὶ διαγνῶσιν οἱ συντυγχάνοντες οἵτινες οἱ ἀγαθοὶ αὐτῶν, καὶ οἵτινες αὖ πάλιν οἱ δοκοῦντες βίᾳ. σὺ δ' ὦ ἀλήθεια, ἐξάρασκε. ὑπὲρ σοῦ γὰρ τοῦτο χρὴ ποιεῖν, ὡς μὴ ἐπικρατῇ σου τὸ ψεῦδος, μηδ' ὑπὸ τῇ ἀγνοίᾳ λανθάνωσιν οἱ φαῦλοι τῶν [5] ἀνδρῶν ἐς τὰς χρήσεις μεμιγμένοι. Αλη. ἐπ-

malos male perdemus: ne superbi illi quæ sunt supra se affectent. Quid hoc rei est? Fugitis per lovem multi per confragosa deflientes: jamque arx est vacua: præter paucos illos qui judicium non formidantes remansere. Vos verò ministri peram tollite, quam Cynisicus fugiendo abjecit. Age videam quid habeat, an lupinos, librumve, aut panes cibarios? *Parrh.* Minimè: sed aurum hoc, & unguentum cultrum sacrificuli? & speculum, & talos. *Phil.* Euge ô generose, hæc tibi exercitationis erant viatica: cumque his æquum esse censebas omnibus conviciari, atque alios docere. *Parrh.* Tales illi sunt nobis. Cæterùm oportet vos considerare, quo pacto desinent hæc ignota esse, & dignoscentur qui tecum consuescunt, quinam illorum sint boni, quinam contra alterius sint vitæ. Tu autem Veritas illud comperito. Nam è re tua fuerit, ut tibi mendacium non prævaleat: neu præ ignorantia pravi homines immixti bonis deliteſcant. *Verit.* Hac in re

1 Θέρμος] Dixi ad Petronii *lupinos*. Bourd.

2 Ἄρτος τοῦ αὐτοπυρείτου] Hæc omnia in Dialog. mort. & in Catapl. *Idem.*

3 Καὶ μαχαιρίδιον θυτικόν] *Secespita.* Casaubon. ad Suet. Aug. dico fuse alibi. *Idem.* Brodæus μαχαιρίδιον πυθικόν. *Delphicum gladium.* Verùm ἀτυχεῖ παντελῶς. Dixisset saltem *Delphicum cultrum.* Sed neque hoc neque illud Lucianus voluit, verum intelligi μαχαιρίδιον θυτικὸν cultellum sacrificatorium, sive cultrum ad sacrificia, ac festos dies atque epulas. Culter Delphicus necessitatis: cultellus sacrificatorius deliciarum & voluptatis. Non perstringit autem res ad usum hujusce Cynici ullas Lucianus, in pera ejus inventas, sed quæ summarum deliciarum sint, χρυσίον, μύρον, μαχαιρίδιον θυτικὸν, κάτοπτρον, κύβους. *Aurum, unguentum, cultellum ad sacrificia, speculum, tesseras*, &c. Quemadmodum sacrificationes gumiis epularum occasiones fuerint, longum fuerit nunc edissertare. *Marc.*

4 Καὶ κάτοπτρον] Hæc eleganter apud Apul. in Apol. *Bourd.*

5 Ἀνδρῶν ἐς τὰς χρήσεις μεμιγμένοι] Alia Anglic. Cod. lectio οἱ φαῦλοι τῶν ἀνδρῶν τι τὰ χρήσεις μεμιμημένοι. Idem.

1 Θε-

αὐτῷ εἰ δικεῖ Παῤῥησιάδῃ, ποιησώμεθα τὸ τοιοῦτον, ἐπὶ ζημίᾳ ὦσι μὲν ἡμῖν, καὶ ὅτι ὦ φιλοσοφία, μάλιστα θαυμάζων, ἐξελεγχθῶμεν μετ' αὐτῆς τ ἔλεγχον, ἅπασι τοῖς φάσκουσι φιλοσοφεῖν εὐτυχέειν. εἰθ' ὃν μὲν ἂν ὄψῃ γνήσιον ὡς ἀληθῶς φιλοσοφίας, στεφανοῦτω ¹ θαλῆ στεφάνῳ, καὶ ἐς τὸ πρυτανεῖον καλεσάτω. ὧν δὲ τινι οἷοι πολλοί εἰσι, κατεφήτω ἀνδρὶ ὑποκριτῇ φιλοσοφίας σεσυχῇ, τὸ τριβώνιον περισπάσας, δικαιεφήτω τ πώγωνα ὦν χρῷ πάνυ τραγικευῇ μαχαίρᾳ, καὶ ἐπὶ ῥ μετώπῳ στίγματα ἐπιβαλέτω, ἢ ἐγκαυσάτω καὶ τὸ μεσόφρυον. ὁ δ' τύπος ῥ καυτηρίῳ, ἴσω ἀλώπηξ, ἢ πίθηκος. Φιλο. δῆλα ὦ ἀληθεῖα. ὁ δ' ἔλεγχος ὦ Παῤῥησιάδη, τοιόσδε ἔστω, οἷον ὁ τῶ ἀετῶν φασὶ τ ἠλιον εἶναι λέγειν. ὃ μὲν Δία. ὥστε καὶ κἀκεῖνος ἀπολάπτειν τῷ φωτὶ, καὶ φασὶ σκέπτο δεικνύμενος. ἀλλὰ φαῖης χρυσίον, καὶ δόξαν, καὶ ἡδονὴν, ἐν μέσῳ ἂν αὐτῶν εἴδῃς ὑποτεθραῦσται, καὶ μηδαμῶς ἐληλάμενον φασὶν ὄψιν, ἀτῳ ἔστω, ὁ τῷ θαλῇ στεφόμῳ. ὃν δ' ἂν ἀτενὲς ἀποβλέπουσα, καὶ τῷ χεῖρε ἀρέξῃσα ἐπὶ τὸ χρυσίον, ἁπάγειν ἐπὶ τὸ καυτήριον τοῦτον, δικαιεφήτω

re ex Parrhesiadis arbitrio, siquidem probus, ac nobis benevolus est visus, teque ô Philosophia maximè admiratur: ita faciamus: ut assumpto secum Elencho, conveniat omnes qui se philosophari profitentur: tum quem verè legitimum Philosophiæ ælumnum invenerit, corona coronet oleagina, & in prytaneum vocet. Si verò in aliquem, quales multi sunt, execrandum virum, ac Philosophiæ simulatorem inciderit, attritam vestem dilaceret, barbamque hirci tonsoria novacula abradat, frontique stigmata imprimat, vel inter media supercilia inurat sitque inustionis figura Vulpes, aut Simia. *Phil.* Euge Veritas. Talis autem ô Parrhesiades, sit Elenchus, qualis aquilarum pullus ad solem esse fertur. Non per Iovem tamen, ita ut lumen obtueantur, indeque probentur. Verùm exposito coram illis auro, gloria, voluptate, quem ipsorum ea despicere videris, & nequaquam ad aspiciendum trahi, is esto qui oleagino ramo coronetur. Quem verò fixis oculis intuentem, manumque ad aurum protendentem deprehenderis, hunc abrasa priùs barba, inurendum ab-

¹ θαλῆ στεφάνῳ] Sic postea τῷ θαλῷ στεφόμῳ, Grammatici Græci idem esse ajunt ac θαλλὸς, quid autem θαλλὸς Theocr. docet Eryll. Hesych. Suid. vocaverunt etiam ὄχον κρατὸς ut apud Hesych. verbo χύτλασον cujus locum emendat Clariss. Scal. χύτλῳ δὲ κρατὸς ὄχος δύσκιος παρὰ χειμῶσι &c. vocaverunt Latini sagmina Gl. vet. *Sagmina* θαλλὸς, στεφάνια. Hac de re Athen. lib. 7. ferebantur in Panathenaica pompa, quique ferebant θαλλοφόροι dicti, ut vult Iuncus apud Stob. licet quidam asserânt fuisse ramos olivæ quos manu gestabant, ut videatur esse illud Homericum σίμβλατ' ἔχων ἐν χερσὶν usi sunt & Latini ut autor Ceir.

Pergit Amyclæo spargens altaria thallo.

Quod Virg. 6. Æn. dixit

ramo frondentis oliva. Bourd.

τ θάλε

τὰ φύτερα τὰ πάντα. Παῤῥη. ὡς ἥδεται ἴσως τοῦτο ὁ φιλοσοφία. καὶ ἅμα αὐτίκα μάλα τοὺς πολλοὺς αὐτῶν, ἀλωπεκίας, ἢ πιθηκόφορους. ὀλίγους δὲ καὶ ἐστεφανωμένους. εἰ βούλεσθε μέντοι, καὶ τοῦτο ἀνάξω πρὸς ὑμᾶς ἐγὼ Διὶ αὐτῶν. Φιλο. πῶς λέγεις, ἀνάξεις τοὺς φυγόντας; Παῤῥη. καὶ μάλα, ἐὰν ἡ ἱερεὺς μοι ἐθέλῃ αὐτὸς ὀλίγον χρῆσθαι τῷ ὁρμιᾷ ἐκείνῳ καὶ τῷ ἀγκίστρῳ, ὅπερ ὁ ἁλιεὺς ἀνέβηκεν ὁ ἐκ Πειραιῶς. Ιε. ἰδοὺ δὴ λάβε καὶ τὸ κάλαμόν γε ἅμα, ὡς πάντ' ἔχοις. Παῤῥη. ἐκεῖνο ὦ ἱέρεια, καὶ ἰχάδας μοι πρὸς δὸς ἀνύσασα, καὶ ὀλίγον δὲ χρυσίου. Ιε. λάμβανε. [1] Φιλο. τί πράττειν ἀνὴρ διανοεῖται; Παῤῥη. διελέσας τὸ ἄγκιστρον ἰχάδι, καὶ χρυσίῳ, καθιζόρμῳ ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ τείχους, [2] κρήνειν εἰς τὴν πόλιν. Φιλο. τί ποιῶν ὁ Παῤῥησιάδη ποιεῖς; ἦκε τὰς λίθους ἁλιεύσων διέγωγας ὁμοῦ δὲ Πελασγικοῦ; Παῤῥη. σίωπησον ὦ φιλοσοφία, καὶ τὴν ἄγραν παρέμβαλε. σὺ δὲ Ποσειδὼν ἀγρεῦ, καὶ Ἀμφιτρίτη φίλη, πολλοὺς ἡμῖν ἀνάπεμπε τῶν ἰχθύων. ἀλλ' ὁρῶ τινα λάθρᾳ κύμενα, μᾶλλον δὲ χρύσεον. Ελδ. ὄν. ἀλλὰ γαλεὸς ἐστι. προσέρχεται δὴ τῷ ἀγκίστρῳ κεχηνώς. ὀσφραίνεται δὲ χρυσίου. πλησίον ἤδη ἐστίν. ἔψαυσεν. εἰλήφαμεν, ἀνασπάσωμεν. Παῤῥη. καὶ σὺ ὦ ἕλεγχε, σὺν ξυνεπιλαβοῦ τῆς ὁρμιᾶς. ἄγω ἐπί. φέρ' ἴδω τί ἐστιν. ὦ Ἑρμῆ καὶ Ἀθηνᾶ, ἀνὴρ ἐστὶν ἀγαθὸς ἁλιεύς. ἐπὶ τὸν ἀγκῶνα τὸν ἀριστερὸν ἐνήρτηται. ἄφες ἀπὸ τοῦ ἀγκίστρου. ἀπόλυσον τὸν ἄνθρωπον. ἀπόδος τὸν ἁλιέα. ἀπόδος τὸν ἁλιέα. ἀπόδος τὸν ἁλιέα

ἰδὼ τίς εἶ ὦ βέλτιστε ἰχθύων. Ἄθων ὑπό γε. Ἡ ἡράκλεις τῶ ὀδόντων. πῶ τοῦτο ὦ γενναιότατε ἁλιεύσας, λιχνεύων περὶ τὰς πέτρας, ἔσθ' ὅτε λήσεσθαι ἁλισκόμενος; ἀλλὰ νῦν ἴσθι φανερὸς ἅπασιν, ἐκ τῶ βραγχίου ἀπηρτημένος. ἐξέλωμεν τὸ δέλεαρ, καὶ τὸ ἄγκιστρον τεῦ. κενὸν σοι τὸ ἄγκιστρον. ἐγὼ δ' ἰχὰς ἤδη ἐνθυμίσχητας, καὶ τὸ χρυσίον ἐν τῇ κοιλίᾳ. Διογ. μὰ Δία ἐξεμεσάτω, ὡς δὴ καὶ ἐπ' ἄλλως δελεάσωμεν. Παῤῥη. οὐ ἔχει. τί φῄς ὦ Διόγνωτε; οἶσθα τοῦτον ὅστις ἐστίν. ἢ ἐνθυμίσκῃ σοι τί ἀνήρ; Διογ. ὑδαμῶς. Παῤῥη. τί δ' ἦν; πόσου ἄξιον αὐτὸν χρὴ φάναι; ἐγὼ μὲν γὰρ δυ' ὀβολῶν ἐτιμησάμην. Διο. πολυ λίγεις. ἄθρωτός τε γάρ ἐστι, καὶ ἐδέσχλης, καὶ σκληρός, καὶ ἄπλυτος. ἄφες αὐτὸν κὴ κεφαλίου κάτω τὰ πέτρας. σὺ δὲ ἄλλον ἀνάπεισον, κρηθεὶς τὸ ἄγκιστρον. ἐκεῖνο μόνον ὅρα ὦ Παῤῥησιάδη, μὴ κομπόδμος σοι ὁ κάλαμος, ἀπόκλασθῇ. Παῤῥη. θαῤῥεῖ ὦ Διόγνωτε, κἄθοι εἰσὶ, καὶ τὰ ἀφύων ἐλαφρότεροι. Διο. νὴ Δία ἀφυίστατοί γε. ἀνάσπα ὅμως. Παῤῥη. ἰδὲ τίς ἄλλος ἕτερος ὁ πλατυς, ὥσπερ ἡμίτομος ἰχθὺς ἐνθυμίσχεται; ψηφὶά τις λιχνεύων ἐς τὸ ἄγκιστρον. κατέπιεν. ἔκπεμ. ἀνασπάσθω. τίς ἐστι; Διογ. ὁ πλατωνικὸς οἶμαι λέγων. Πλατ. καὶ σὺ ὦ κρεμάσθητι, ἵνα εἰς τὸ χρυσίον; Παῤῥη. τί φῄς ὦ Πλάτων; τί ποιῶμεν αὐτόν; Πλατ. ἀπὸ τᾶ αὐτᾶς πέτρας καὶ ἕτερον. Διο. ἐπ' ἄλλον κρηθείσθω. Παῤῥη. καὶ μὲν ὁρῶ τινα παίγνιον ἐνθουσιῶντα. ὡς ἂν οὖν σὺ βουλῇ δόξειε ποικίλον τιν χρῶμα, ποικίλας τινὰς ἐπὶ ῥάτε ἐπιχρύσους ἔχον-

decam quis sis ô piscium optime. Clamat iste: quales hercle dentes! Quid hoc rei est ô generosissime, circa petras liguriendo captus es, ubi te latitaturum sperabas? at nunc à branchiis pendens manifestus eris omnibus. Escam hanc, & hamum hunc extrahamus. En vacuus hamus: carica cum auro ventri jam adhæret. *Diog.* Per Iovem evomat, ut alios etiam inescemus. *Parrh.* Bene habet, quid ais ô Diogenes? tune hunc quisnam sit nosti? num ad te attinet? *Diog.* Nequaquam. *Parrh.* Quid igitur? quo precio dignus hic est dicendus? ego enim pridie duobus obolis eum æstimavi. *Diog.* Nimium dicis: nam & cibo est inutilis, & turpis, & durus, & neglectus. Hunc in caput à saxo præcipitem da. Tu verò alium demisso hamo attrahe: atqui videtis ô Parrhesiades ne tibi calamus inflexus abrumpatur. *Parrh.* Confide Diogenes, leves sunt & aphyis tenuiores. *Diog.* Per Iovem leviſſimi: attamen trahe. *Parrh.* Ecce. Quisnam alius hic latus, tanquam semisectus piscis accedit? Pisceta quædam hamo inhians: deglutivit: tenetur: attrahatur: quisnam est? *Diog.* Platonicum se asserit. *Plat.* Et tu execrande ad aurum accedis? *Parrh.* Quid ais Plato? quid illo agamus? *Plat.* Ab hac eadem petra & ille. *Diog.* Ad capiendum alium demittatur. *Parrh.* Atqui belliſſimum quendam accedentem video, ac si in profundo varii coloris appareat, ac pictas quasdam auratas super dorso habeat. Videſ-

1 Ἄθων ὑπό γε] Hæc verba non sunt in Angl. Cod. Bourd.

τι. ὁρᾷς ὦ ἔλεγχε; ὁ δ' Ἀριστοτέλης πάσοισιμῷ, ὅτ' ἦλθεν. εἶτα πάλιν ἀπεξέβη. ἐξεσκόπει ἀκριβῶς. ὧδε ἐπανῆλθεν. ἔχασεν. ἐάλεπτην. ἀσιμήθω. Ἀρ. μὴ ἀνίρῃ με τὸν ἐπὶ αὐτῷ ὦ Παρρησιάδη. ἀγνοῶ γὰρ ὅστις ἐστίν. Παῤῥ. ἀκῦν κὴ ὅτ' Ἀριστοτέλης κὴ τοῦτον ἀπῤῥίψω; Διο. ἀλλ' ἰδὲ πολλοὺς μὲν τοὺς ἰχθῦς ὁρῶ κὴ ποικίλους ὁμόχροας, ἀκριβῶς δεῖς, κὴ τῷ ἐπιφανείαν ὑπτιαζομένους, ἰχθὺν δυσληπτοτέρους. ἦπου σαγήνης ἐπ' αὐτοὺς δεήσει. ἀλλ' ἢ πάρεστιν. ἰκμοὶ εἰ καὶ ἔνα τινὰ σὺν τῷ ἀγκίστρῳ ἑλκύσωμεν. ἥξει ἐπὶ τὸ ἀγκιστρον δηλαδὴ, ὃς ἂν αὐτῶν θρασύτατος ᾖ. Ἐλεγ. κρῖνε, εἰ δοκεῖ, σιδηρώσας γε πρότερον ἐπιπολὺ τὸ ὁρμιᾶς, ὡς μὴ λυμήνηται τοὺς ὀδόντας, κατέσθιον τὸ χρυσίον. Παῤῥ. κρῖνῶ. σὺ δ' ὦ Ποσείδον, ἐπιτίλα τῷ ἄγκιστρῳ. βαβαῖ, μόχθον πολὺν ἔσεσθαι. κὴ οἱ μὲν, ξυνάμα πολλοὶ προσεπάγησι τῷ ἰχθύδι. οἱ δὲ, προσφύεται, ἔχον δὲ χρυσίον. ὦ ἔχθ. προεπάρητε μόλα κρατερῶς. φέρ' ἴδω τίνα ἐπώνυμον σαυτὸν εἶναι λέγεις. καίτοι γελοῖός τέ εἰμι ἀναγκάζων ἰχθὺν λαλεῖν. ἄφωνοι γὰρ αὐτοί. ἀλλὰ σὺ ὦ ἔλεγχε, εἰπὲ ὄνομα ἔχθ διδάσκαλον αὐτῷ. Ελεγ. Χρύσιππον τοῦτονί. Παῤῥη. μαθήτην, διόλα χρυσίον οἴμαι προσθεῖ τῷ ὀνόματι. σύ δ' ὦ Χρύσιππε, πρὸς τῆς Ἀθηνᾶς εἰπὲ οἶσθα τοὺς ἄνδρας, ἢ τοιούτοις παῤῥησιάζει αὐτοὺς ποιεῖν; Χρυ. νὴ Δία ὑβριστικῶς ἐρωτᾷς ὦ Παῤῥησιάδη. προσήκειν τί ἡμῖν ὑπολαμβάνων, τοιούτοις ὄντας. Παῤῥη. φύγε ὦ Χρύσιππε γρηϊδίου εἵ. ὅτω γὰρ κὴ αὐτὸς ἐπὶ κεφαλῷ μὴ

Videſ-ne Elenche? Hic eſt quĩ Ariſtotelem ſimulat: venit, deinde rurſus enatavit. circumſpice diligenter: iterum venit, hiavit, captus eſt: extrahatur. *Ariſtot.* Ne me Parrheſiades de ipſo interroges: quis enim ſit ignoro. *Parrh.* Numquid ô Ariſtoteles etiam, iſte è laxo dejiciendus? *Diog.* At ecce multos hic conſpicio piſces, paricolores, ſpinoſos, in ſuperficie aſperiores: echinis captu difficiliores. Vermiculo opus eſſet, at non adeſt: ſatis erit ſi vel unum ex grege attrahamus: veniet autem ad hamum is nimirum qui eſt ipſorum audaciſſimus. *Elench.* Demitte, ſi videtur: priuſque ferro multum munias funiculum, ne eum devorato auro dentibus ſecet. *Parrh.* Demiſi. Tu verò Neptune capturam abſolve. Papæ! pro eſca depugnant: aliique ſimul multi caricam circumrodunt: alii verò adhærent auro tenaciter. Bene habet, valdè robuſtus aliquis transfixus eſt. Age ſciam cui te cognominem eſſe dicas. Atqui ridiculus ſum, qui piſcem loqui cogam. muti enim ſunt illi. Verùm Elenche, dic quemnam magiſtrum hic habeat. *Elench.* Chryſippum hunc. *Parrh.* Intelligo: puta quoniam aurum ineſt nomini. Tu igitur Chryſippe, per Minervam dicito: noſti-ne viros iſtos, vel ipſos ut talia faciant, hortaris? *Chry.* Per Iovem Parrheſiades interrogas contumelioſe, qui nobis cum talibus convenire ſuſpicaris. *Parrh.* Euge Chryſippe, generoſus es. Ergo & iſte cum aliis in

1 Ω' Πόσειδον] Auctior voce una Angl. Cod. παχεῖαν ἐπιτίλα τὸν ἄγκιστρον. Bourd.

1 Περὶ

πῶν ἄλλων, ἐπὶ κ) ἀκωλύθους εἰσί. κ) ἐμὲ δέ φασι μὴ λίθῳ πρῶ τὸν λαιμὸν, εὐθέως. Φιλο. ἄλις ὦ Παρρησιάδη τ ἄγχους, μὴ καί τίς σοι, οἷον πολλοί εἰσιν, οἴχη) δεδαπάσας τὸ χρυσίον, κ) τὸ ἄγκιστρον. εἶπέ σε δεήσει τῆ ἱερείᾳ δεῆσαι. ὥστε ἡμεῖς μὲ ἀπίωμεν περιπατήσοντες. κελεύεις ἢ κ) ὑμᾶς ἀπίναι ὅθεν ἥκετε, μὴ κ) ὑπερήμεροι γένησθε τ ἀφορισμίας. σὺ ἢ κ) ὁ Ἔλεγχος ὦ Παρρησιάδη, κύκλῳ ἐπὶ παίζας αὐτὰς ἰόντες, ἢ στεφανῶτε, ἢ ἐγκαλλωπίζετε ὡς ἔφλω. Παρρ. ἴσθι πῶτε ὦ φιλοσοφία. χαίρετε ὦ βέλτιστοι ἀνδρῶν. ἡμεῖς ἢ κατίωμεν ὦ Ἔλεγχε, κ) τλῶμεν τὰ παρηγγελμένα, ποῖ ἢ κ) πρῶτον ἀπίναι δεήσει; ἢ ἐν τῷ Ἀκαδημείᾳ, ἢ ἐς τὸν Στοάν; ἀπὸ ἢ Λυκείου ποιησόμεθα τὸν ἀρχόν. εἰ δὲν δοκεῖ τάττε. πλὴν οἶδα ἐγὼ ὡς ὅποι ποτ' ἂν ἀφίξωμεν, ὀλίγων μὲ τ στεφάνων, πολλῶν ἢ τ κωνωπείων δεησόμεθα.

in caput præcipitetur: ſiquidem eſt ſpinoſus: verendumque eſt, ne qui comederit guttur configat. *Phil.* Prædæ ſatis eſt ὁ Parrheſiades, nequis (ut multi ſolent) auro & hamo deglutitis abeat: deinde te ſacerdoti rependere oporteat. Proinde nos eamus ambulatum. Tempus etiam eſt ut vos unde veniſtis revertamini: ne ultra præſcriptum diem commoremini. Tu verò Parrheſiades, & Elenche, omnes in orbem obeundo, vel coronate, vel inurite, ut dixi. *Parrh.* Hæc fient Philoſophia. Valete homines optimi. Nos verò Elenche deſcendamus, & juſſa exequamur. Sed quò primùm erit eundum? Num in Academiam, vel in Stoam? A Lyceo initium faciamus: nihil hoc refert. At hoc ego novi, fore ut quocunque perveniemus, paucis coronis, multis cauteriis indigeamus.

ΚΑΤΑΠΛΟΥΣ, Η ΤΥΡΑΝΝΟΣ.

CATAPLVS, SIVE TYRANNVS.

ARGVMENTVM.

Vti ſupra in Menippo, divitum exitus ac pœnas deſcripſit, recitato etiam decreto, quo anima illorum in aſinos migrare jubentur, ita hic ſub Megapenthis perſona, Tyrannorum vitam, mores, exitus, & qua tandem poſt hanc vitam, animorum ſupplicia & cruciatus illos maneant, exponit: amplificatis his etiam antitheſi quadam, dum ſutorem Micyllum, & Philoſophum Cyniſcum, utrumque pauperem, alterum etiam virtuti ac ſapientiæ deditum, cum illo componit. Illud videlicet innuens, quòd, qui potentiam & divitias ſectantur, & vitam plerumque peſſimam atque nequiſſimam agant, & mortem quàm graviſſimam animo patiantur. Contrà autem, qui à rebus iſtis mundanis, iiſdemque malorum omnium principiis & cauſis, animum remotum ac liberum habent, quique

virtutem pra iis, quæ vulgus appetit & miratur, colunt, illos & mortem contemnere solere, neque ullis conscientiæ flagris facilè perterreri. Tractat autem hæc, pro more ac instituto suo, fabuloso rursum dramate quodam, ficta umbrarum transfretatione apud Acherontem, in qua dum & tyrannus hic trajiciendus foret, mora cæteris, renitente ac mortem deprecante illo, injicitur. Quam rem Charonte atque aliis graviter ferentibus, tandem Mercurius collo attractum illum, in navem compellit, adjuvantibus ad id pauperibus illis Cynisco & Micyllo. Porrò ubi jam trajectum esset, rursus apud Rhadamanthum eodem pacto judicium subterfugere velle idem fingit, sed tamen & ibi in medium protractus, & à Cynisco accusatus, extremo tandem supplicio damnatur.

ΧΑΡΩΝ.

Ἶσιν ἄ Κλωθοί, τὸ μὲν σκάφος τοῦτο, ἡμῖν πάλαι ἕτοιμος, καὶ [1] ἐς τὴν ἀναγωγὴν δὴ μάλα παρεσκευασμένον· ὁ δὲ πλοῦς [2] ἄντλου σεσίχηται, καὶ ὁ ἱστὸς ἄρθηται, καὶ ἡ ὀθόνη [3] παραπέπρωται, καὶ τὰ κωπία ἐκρόμη [4] πεζόπους. κωλύει τι οὐδὲν ὅσον ἐπ' ἐμοί, τὸ ἀγκύριον ἀναπάσασθαι, λύσαντα εἶναι. ὁ δ' Ἑρμῆς βραδύνει, πάλαι παρεῖναι δέον. κενὸν γὰρ ἐπιβατῶν ὡς ὁρᾷς τὸ πορθμεῖον, πρὸς ἤδη τὴμερον ἀναπεπλευκὸς ἐννέαπλοῦν. καὶ ἑσπέρα ἤδη [5] ἀμφὶ βλαυτόν ἐστιν. ἡμεῖς γ', οὐδέπω ὀβολὸν ἐμπεπλήκαμεν. εἶπε δ' Πλούτων δῆ οἶσθ' ὅπι ἐμοὶ ῥαθυμεῖν ἐν

CHARON.

Age Clotho jamdudum hæc scapha nobis est parata, & ad trajectionem commodè admodum instructa: siquidem exhausta est sentina, malus erectus, velum passum, remi singuli scalmo alligati: nihilque per me obstat, quin extracta anchora solvamus. Moratur autem Mercurius qui jamdiu adesse deberet. Itaque vectoribus ut vides, vacuus est hic ponto, qui jam ter hodie trajecisse potuisset. Et jam ad vesperam vergit dies: nos autem nondum vel obolum lucrifecimus. Porrò Pluto, sat scio, me interea desidere suspi-

1 Ἐς τὴν ἀναγωγὴν] Ἀνάπλουν. **Bourd.**

2 Ἄντλου] Vocavit τὸ ἐν τῇ ἀντλίᾳ ὕδωρ, sic & Grammatici. *Idem.*

3 Παραπέπρωται] Dictio Atticorum propria ἐπὶ τοῦ πέφασιν τὸ ἱστίον τὴν ὀθόνην τῇ κεραίᾳ συμβαλεῖν. Idem.

4 Πεζόπους] Ἐν τῷ ὑποπτερίῳ ἐμβάλλει. Est autem ὑποπτέρια λῶρα εἰς ὧν τὴν κώπην ἐμβάλλουσιν: tangit Hesych. verb. ὑποπτάσθαι. Idem.

5 Ἀμφὶ βλαυτόν] Quid sit βλαυτὸν satis abunde declarant Interp. Aristophan. ad Vesp. & ad Aves, Suid. Pollux. Emenda in hac voce Hesych. apud quem βλαυτὸν τὴν δειλίαν ὥραν· ἐν ᾗ τὸ ἀροῦν λύει τὸ βοῦν. scrib. βαλαυτόν. Rust. ad illud Il. ω.

Ἦμος δὲ μάλιστα μετανείσσεται βλαυτήν τε

Hoc voluit Virg. 2. Ecl.

Aspice aratra jugo referunt suspensa juvenci,
Non quod ibi somniavit Servi. *Idem.*

1 Pa-

τούτοις ὑπολήψεται. καὶ ταῦτα, παρ' ἄλλῳ ὄντος τῆς αἰτίας. ὁ δὲ καλὸς ἡμῖν καὶ ἀγαθὸς νεκροπομπός, ὥσπερ τις ἄλλος καὶ αὐτὸς ἄνω τὸ τῆς λήθης ὕδωρ πεπωκώς, ἀναπέψας ἐκεῖ ἡμᾶς ἐπιλέλησεν. καὶ ἤτοι [1] παλαιὰ μὲν τὰ ἐφήδεται, ἢ κιθαρίζῃ, ἢ λόγους τινὰς διεξέρχεται, ἐπιδεικνύμενος τὰ λῆρον τὸν αὐτοῦ. ἢ τάχιστα καὶ κλωπεύσ ὁ ᾠδὰς παρελθών. μία γὰρ αὐτῷ καὶ αὕτη τῶν τεχνῶν. ὅσῳ δ' ἂν ἐλευθεριάζῃ ἐφ' ἡμᾶς. καὶ ταῦτα, ἐξ ἡμισείας ἡμέτερος ὤν. Κλω. τί δ' οἶδας ὦ Χάρων, εἴ τις ἀσχολία ἐφεστήκει αὐτῷ. Χ. Διὸς ἐπὶ πλέον διηγεῖτο λόγους ἐπιχειρήσαντος ἐφ' τὸ ἄνω πρᾶγμα; δεσπότης γὰρ κἀκεῖνός ἐστιν. Χα. ἀλλ' οὐχ ὥστε ὦ Κλωθοῖ πάνυ γε μέτρῳ δεσπόζειν ἡμῶν κτήματος, ἐπεὶ ὁπόταν ἡμεῖς ποτε αὐτὸν ἀπίωμεν δέον κατεχήκαμεν, ἀλλ' ἐγὼ οἶδα τὸν αἴτιον. παρ' ἡμῖν μὲν γὰρ ἀσφόδελος μόνον, καὶ [2] χοαί, [3] καὶ πόπανα, [4] καὶ σκαλίσματα. τὰ δ' ἄλλα, ζόφος, καὶ ἀμίχλη, καὶ σκότος. ἐν δὲ Ὀλύμπῳ, φασὶ πάντα, καὶ ἃ τι ἀμβροσία πολλή, καὶ τὸ νέκταρ ἄφθονον. ὥστε μοι δοκεῖ παρ' ἐκείνοις βραδύνειν εἰκός. καὶ παρ' ἡμῶν μὲ ἀνίκατται, καθάπερ ἐκ δεσμωτηρίου πρὸς ἀναδιδράσκων. ἐπισοῦν δὲ καιρὸς κατιέναι, χολῇ, καὶ βάδην, μόλις ποτὲ κομιζόμενος). Κλω. μηκέτι χαλέπαινε ὦ Χάρων. πλησίον

spicabitur, idque cùm alius sit culpa. Cæterum bonus ille & egregius umbrarum dux, ut manium aliquis, ipse hausta apud superos oblivionis aqua, ad nos redire non meminit. Et vel cum ephebis luctatur, vel citharam pulsat, vel aliquas orationes pronunciat, suas nugas ostentans: vel alicubi furatur inter redeundum ille generosus: hæc enim est ejus artium una. Hic igitur liberè erga nos se gerit, idque cùm noster sit dimidia ex parte. *Clo.* At qui scis ô Charon, annon aliquod ipsi negocium acciderit, si diutiùs ad res superum ejus opera Iovi sit opus? Herus autem est & ille. *Ch.* At non ita ut communi ministro præter modum imperitare debeat: siquidem nos eum abeundi tempore nunquam detinuimus: sed ego causam scio. Nam apud nos est tantùm asphodelus, libamina, placentulæ, exequiæ: cætera verò, caligo, nebula, tenebræ. Sed in cœlo clara sunt omnia, ambrosia multa, nectar copiosum. Idcirco suaviùs apud illos morari mihi videtur: sed à nobis avolare solet, quasi è carcere aliquo aufugiat. Descendendi verò tempore, lentè, pededentim, ægrè tandem advenit. *Clo.* Mitte iram istam Charon: nam hic prope adest

1 Παλαιὰ μὲν τὰ ἐφήδεται] Hæ omnes artes Mercurii jam enarratæ Dial. Deos. & Mort. *Bourd.*

2 Χοαὶ] Dico ad Heliod. χοαὶ, τὸ ὑπηχούμενον τοῖς ὑποδυτικοῖς μειλίγματον. Idem.

3 Καὶ πόπανα] Horum usus maximus in sacris Dearum, ut patet apud Interph. Aristoph. Thesmoph. & Lucian. Necyo. quid sit autem πόπανον docent Poll. Hesych. Suid. *Idem.*

4 Καὶ σκαλίσματα] Τὰ πεσσοειδόμενα τοῖς νεκροῖς. Interp. Aristoph. *placula*, ἄγος γὰρ μίασμα. Hesych. *Idem.*

ηδ αὐτὸς ἕτ@ ὡς ἐρᾷς, πολλὰς πρὸς ἡμῖν ἄγων. μᾶλλον ὃ ἀσπίρ τι ἀπόλιον, ἀγρόυς αὐτὰς τῇ ῥάβδῳ σεβῶν. ἀλλὰ τί τοῦτο; δεδεμένον τινὰ σὺ αὐτοῖς. καὶ ἄλλον γελῶντα, ἵνα δέ πνα καὶ πήραν ἐξημμένον, καὶ ξύλον ἐν τῇ χειρὶ ὀρῶ ἔχοντα, ὀρθὸν ἐπορῶντα, καὶ τὰς ὄψεις ἐπιπαρόντα. οὐχ ὁρᾷς ὃ καὶ τ Ἑρμῆν αὐτὸν ἰδρῶτι ῥέοντα, καὶ τὼ πόδε κεκινημένον. καὶ παύεται ῶν, μετὸν γὰρ ἄθλιος αὐτῷ τὸ πῦρ; τί ταῦτα ὦ Ἑρμῆ; τίς ἡ ταραχή; τεταραγμένῳ γὰρ ἡμῖν ἔοικας. Ερ. τί δ' ἄλλο ἢ Κλωθοῖ, ἢ τυτονὶ τ ἁλιτήριον ἀποδράσαντα μεθδιώκει, ὀλίγου δεῖν [1] λειπόνεως ὑμῖν πάντων ἐγχρώμου; Κλω. τίς δέ ἐστι; ἢ τί βουλόμενο ἀπεδίδρασκε; Ερ. τυτὶ μὲν σαφὲς, ὅτι ζῆν μᾶλλον ἐθέλει. ἔστ ὃ βασιλεύς τις, ἢ τύραννο λαὸ γὰρ τ ὀδυρμῶν, καὶ ὧν ἀνακωκυὴ πολλῆς τν@ δύσθαιμονίας ἐστρηδᾷ λέγων. Κλω. εἶθ' ὁ μάτιο@ ἀπεδίδρασκεν ὡς ἐπιβιῶναι δυνάμεν@, ἐπιλελοιπότ@ ἤδη ὃ ἐπικεκλωσμένῳ αὐτῷ νήμα@; Ερ. ἀπεδίδρασκε λέγεις; εἰ γὰρ μὴ ὁ γηγενιόπα@ [2] ἕτ@, ὁ τὸ ξύλον, συμπρηστί μοι, καὶ συλλαβόντες αὐτὸν ἐδήσαμεν, κἂν ᾧχετο ἡμᾶς λαθφυγών. ἀφ' ὅ γὰρ μοι ταῦτα ἐδεδώκει αὐτὸν ἡ Ἄτροπο@, παρ' ὀλίγον τὴν ὀδὸν ἀντέπεσε καὶ ἀπέπεσε. καὶ τὼ πόδε ἀντερείδων θεὸς τύφλ@, ὑ παντελῶς ἀράγοις ὦν. σύοιτ ὃ καὶ ἐκέτευε, καὶ καταλιπάρᾳ ἀφεθῆναι θεὸς ὀλίγον ἀξιῶν, καὶ [3] πολλὰ δώσειν ὑπισχνούμεν@. ἐγὼ ὃ

adest ut vides, complures nobis adducens, vel potiùs densam turbam velut gregem virga abigens. Sed quid hoc rei est? Quendam inter ipsos vinctum, & alium ridentem, alium cui pera dependet, quique manu baculum tenet. Video, asperumque intuetur, alioque accelerat. Annon & Mercurium ipsum sudore diffluentem, pedibus pulverulentis, anhelantem, adeò ut ipsi os spiritu sit plenum, cernis? Quid hoc rei est ô Mercuri? quæ hæc properatio? nobis enim perturbatus videris. *Merc.* Quid aliud ô Clotho, quàm quod sceleſtum hunc fugientem insequens, vobis hodie navis desertor propemodum sum factus? *Cl.* At quisnam est? aut quid sibi volens aufugit? *Mer.* Hoc manifestum est, quòd mallet vivere. Est autem rex aliquis, vel tyrannus, quantum ex ejulatu ejus conjicere est, ex eoque quod magna se fœlicitate privatum conqueritur. *Cl.* At stolidus ille aufugiebat quasi posset supervivere, cùm jam innexum illi filum defecisset? *Merc.* Aufugiebat dicis? Nam nisi generosissimus iste, qui baculum gestat, auxilio mihi fuisset: sicque ipsum comprehensum ligassemus nobis effugisset. Nam ex quo illum mihi tradidit Atropos, per totam viam obniti & retrahere non destitit: sed pedibus solo firmiter innitens, nequaquam ductu fuit facilis. Interdum supplicabat & deprecabatur postulans se paulisper dimitti pollicensque multa se daturum. At ego, ut

1 Λειπόνεως] Ο' μεταλιμπάνον τὴν ναῦν. Bourd.
2 Οὗτος ὁ τὸ ξύλον] Vt inferius σὺ ὃ ὁ τὸ ξύλον. Marc.
3 πολλὰ δώσειν] Vt in Dial. mort. ex Homer. πολλὰ δ' ἐθέλειν. Bourd.

ὥσπερ οἰκὸς, οὐκ ἀνίεσαν, ὁρῶν ἀδυνάτων ἐφιέμενον. ἐπεὶ δ' κατ' αὐτὸ ἤδη τὸ στόμιον ἦμεν, ἐμοῦ τοὺς νεκροὺς ὡς ἔθος ἀπαριθμοῦντος τῷ Αἰακῷ, κἀκεῖνα λογιζομένου αὐτὸς, ὡς τὸ ὀβολοῦ τὸ εἰς ἀδιλφῆς πιμφθὲν αὐτῷ σύμβολον, λαθὼν, οὐκ οἶδ' ὅπως ὁ πρισκοπάρυστος, ἀπιὼν ᾤχθη. ἐνέδυ δ' ὁ νεκρὸς εἰς τὸν λογισμόν. κἀγὼ ὁ Αἰακὸς ἀναπίνας τὰς ὀφρῦς, μὴ ἐπὶ πάντων ὦ Ἑρμῆ φησι, χρῶ τῇ κλεπτικῇ. ἄλις σοι αἱ σὺν ἱερᾷ παιδιαί. τὰ νεκρῶν δ', ἀκριβῆ, κἀμὲ δαμῶς λαθεῖν δυνάμενα. πέπλανησαι δ' ὁρᾷς ὡς τοῖς χιλίοις ἔχει τὸ σύμβολον ἐγκεχαραγμένοις. σὺ δὲ μοι παρ' ἕνα ἥκεις ἄγων, οἱ μὴ τοῦτο φῇς, ὡς ὀβολιλόκιστά σε ἡ Ἄτροπος. ἐγὼ δ' ἐρυθριάσας ὡς τὸ λόγου, παχέως ὑπεμνήσθην τῶν κατὰ τὴν ὁδόν. καὶ πιδὴ ὀξυβλέπων ἐδαμῶς τοῦτον εἶδον, σιωπῇς τὴν ἀπόδρασιν, ἐδόκουν ὡς εἶχον πέρας κατὰ τὴν ἄγνοιαν, ὡς τὸ φῶς. εὐπετῶς δ' αὐθαιρέτως μοι ὁ βέλτιστος ἕπετο. κἀμ ὥσπερ ἀπὸ ὑπαλήγης θέοντες, καταλαμβάνομεν αὐτὸν ἤδη τὸ Ταινάρου. ὀβολὸς τοσοῦτον ἦλθε διαφυγεῖν. Κλω. ἡμεῖς δὲ ὦ Χάρων. ὀλιγωρίαν ἤδη τῷ Ἑρμῇ κατηγορήσομεν. Χα. τί δ' ἂν ἔτι διαμέλλομεν, ὡς ἐχ ἥκοντες ἡμῖν μηδημιᾶς διατριβῆς; Κλω. σὺ λέγεις. ἐμβαινέτωσαν. ἐγὼ δὲ προχειρισαμένη τὸ βιβλίον, καὶ τοὺς [1] τὴν ἀποβάθραν καθεζομένην, ὡς ἔθος, ἐπιβαίνοντας ἕκαστον αὐτῶν, διαγνώσομαι τίς καὶ πόθεν, καὶ ὁπόσα πεθνεὼς τὸ πρόσ-

ut par erat, non dimisi, videns impossibilia optantem. Porrò cùm jam in ipsis faucibus essemus, & defunctos Æaco pro more numerarem, ipsosque ille recenseret ad tesseram à tua sorore sibi missam, perditissimus iste nescio quomodo clam nobis aufugerat. Itaque mortuus unus summæ deerat: tum Æacus contractis superciliis: ne in omnibus Mercuri, utere arte furandi, Sufficiant tibi tui in cœlo lusus: accuratæ autem sunt mortuorum res, nec quicquam nos latere potest. Quatuor supra mille ut vides, inscriptos habet tessera. Tu verò præter unum adducis: nisi hoc dicas quòd te circumvenit Atropos. Ego rubore ad hæc dicta suffusus, eorum quæ in via acciderant protinus memini. Cumque circunspiciens istum neutiquam viderem, intellecta ejus fuga, quàm celerrimè per eam viam quæ ducit ad lucem sum secutus cum hoc spontaneo comite optimo: & tanquam è carceribus currentes, ipsum jam in Tænaro deprehendimus, usque adeò parum abfuit quin effugisset. *Cl.* Et nos ô Charon ignaviæ Mercurium damnabamus. *Ch.* Quid ergo diutius cunctamur, quasi non satis morati simus? *Cl.* Rectè dicis, inscendant. Ego verò sumptò in manibus libro, ingredientes singulos, qui, & unde, quoque pacto mortui sint, circum scalas sedens, pro more dignoscam, tu

1 Τὴν ἀποβάθραν καθεζομένην] *In scalis sedentem.* Hunc integrum versum omisit Interpres, *scalam* reddidimus. Est enim ἀποβάθρα (ut ex Sophocle in Mysis testatur Hesych.) κλίμαξ νεὼς. Falluntur qui aliter. nam in Gl. Mss. ὅταν καλείται ὁ τὸ πίδαξ πίπτων δι' οὗ ἐξερχόμεθα, ἡ καλουμένη σκάλα. Bourd.

πον. σὺ δὲ ἐξαλαμβάνων, [1] στίβαζε, καὶ σωπᾷ ὦ Ἑρμῆ, σὺ δὲ τὰ νεογνὰ τοῦτα πρῶτα ἐμβαλέ. τί γὰρ ἂν καὶ ἀπεκρίναντό μοι; Ερ. ἰδοὺ δή σοι ὦ πορθμεῦ, τὰ ἀριθμὸν ὄντα οἱ τριακόσιοι μὴ τὰ ὑπὸ θεμμῶν. Χα. βαθεῖαι τὰ δίκρεις. [2] ὀμφακίας ἡμῖν νεκροὺς ἥκεις ἄγων. Ερ. βάλε ὦ Κλωθοῖ, τὰς ἀκλαύστους ἐπὶ τούτοις ἐμοῖσασιμεθα; Κλω. τὰς γεροντικὰς λέγεις; ἔστω ποιῶ. τί γὰρ μοι δεῖ πραγμάτα ἔχειν, [3] τὰ πρὸ Εὐκλείδου πρᾶγμα ἐξιστάζουσα; οἱ ὑπὲρ ἑξήκοντα ὑμῖν πάλαι ἦδη. τί τοῦτο; οὐκ ἐπακούσει μου [4] βεβυσμένοι τὰ ὦτα ὑπὸ τοῦ ἔτους. δεῦρο δὴ καὶ τούτους ἀριθμοῦ προσλαβών. Ερ. ἰδοὺ πάλιν ὄντοι δυεῖν. διοίτης πεζικοῦσιοι, πάντες καὶ [5] πίπτοντες, καὶ καθ' ὥραν πεπυγμένοι. Κλω. νὴ Δί', ἐπὶ ἀσταφίδος γὰρ πάντες ἦδη εἰσί. τὰς πραγματίας ἐπὶ τούτοις ὦ Ἑρμῆ παράγαγε. καὶ πρῶτόν μοι εἰπὲ τὸ, ὅπως ἀποθανοῦσιν, ἥκετε. μᾶλλον γὰρ αὐτὸ πρὸς τὰ γεγραμμένα ὑμῖν ἐπισκέψομαι. πολεμικὸν ἀποθανεῖν ἔδοξε χρῆς σὺν Μαρδονίῳ πεπλαργηκὸς ἐπὶ τοῖς ὀγδοήκοντα, καὶ τὸ Ὀξυάρτου υἱὸν μετ' αὐτῶν Γωβάρεω. Ερ. πάντων δὲ ἐξαλαμβάνων, [1] στίβαζε, καὶ σωπᾷ ὦ Ἑρμῆ, σὺ δὲ τὰ νεογνὰ τοῦτα πρῶτα ἐμβαλέ. τί γὰρ ἂν καὶ ἀπεκρίναντό μοι; Ερ. ἰδοὺ δή σοι ὦ πορθμεῦ, τὰ ἀριθμὸν ὄντα οἱ τριακόσιοι μὴ τὰ ὑπὸ θεμμῶν. Χα. βαθεῖαι τὰ δίκρεις. [2] ὀμφακίας ἡμῖν νεκροὺς ἥκεις ἄγων. Ερ. βάλε ὦ Κλωθοῖ, τὰς ἀκλαύστους ἐπὶ τούτοις ἐμοῖσασιμεθα; Κλω. τὰς γεροντικὰς λέγεις; ἔστω ποιῶ. τί γὰρ μοι δεῖ πραγμάτα ἔχειν, [3] τὰ πρὸ Εὐκλείδου πρᾶγμα ἐξιστάζουσα; οἱ ὑπὲρ ἑξήκοντα ὑμῖν πάλαι ἦδη. τί τοῦτο; οὐκ ἐπακούσει μου [4] βεβυσμένοι τὰ ὦτα ὑπὸ τοῦ ἔτους. δεῦρο δὴ καὶ τούτους ἀριθμοῦ προσλαβών. Ερ. ἰδοὺ πάλιν ὄντοι δυεῖν. διοίτης πεζικοῦσιοι, πάντες καὶ [5] πίπτοντες, καὶ καθ' ὥραν πεπυγμένοι. Κλω. νὴ Δί', ἐπὶ ἀσταφίδος γὰρ πάντες ἦδη εἰσί. τὰς πραγματίας ἐπὶ τούτοις ὦ Ἑρμῆ παράγαγε. καὶ πρῶτόν μοι εἰπὲ τὸ, ὅπως ἀποθανοῦσιν, ἥκετε. μᾶλλον γὰρ αὐτὸ πρὸς τὰ γεγραμμένα ὑμῖν ἐπισκέψομαι. πολεμικὸν ἀποθανεῖν ἔδοξε χρῆς σὺν Μαρδονίῳ πεπλαργηκὸς ἐπὶ τοῖς ὀγδοήκοντα, καὶ τὸ Ὀξυάρτου υἱὸν μετ' αὐτῶν Γωβάρεω. Ερ. πάντων δὲ

tu verò exceptos compone, & ordine colloca Mercuri. Verùm infantulos hoſce primos injice: quid enim mihi reſpondere queant? *Merc.* En tibi ô portitor ſunt hi numero trecenti cum iis qui fuerunt expoſiti. *Ch.* Papæ quàm opima præda! mortuos immaturos nobis adducis. *Merc.* Vin-ne Clotho cum his, indefletos introducamus? *Cl.* An ſenes dicis? ita facias. Quid enim opus eſt, ut ea quæ fuerunt ante Euclidem ſcrutando, negotium mihi faceſſam? Vos qui pluſquàm ſexagenarii eſtis, jam adeſte. Quid hoc rei eſt? Ita-ne eorum aures annis ſunt obturatæ, ut me non exaudiant? forſan & hos ſublatos importare oportebit. *Merc.* En duodequadringenti, marcidi omnes, & præmaturi, ſuoque tempore decerpti. *Cl.* Per Iovem quandoquidem omnes jam ſunt uvæ paſſæ. Saucios præterea adducito Mercuri. Vos quo mortis genere è vita exceſſeritis, mihi primùm dicite. Verùm ipſimet quid cuique veſtrum inſcriptum ſit inſpiciam. Decretum erat ut heri quatuor & octoginta pugnantes in Media occiderent, cumque his Gobares Oxyartis filius. *Merc.* Adſunt. *Cl.*

1 Στοίβαζε] Πύκαζε, πάσσαλλε, στίαζε, σκίαζε, à στίειν, unde στιβοί, Ariſtoph. Acharn. quæ interpretatio huic loco recte convenit. *Bourd.*

2 Ὀμφακίας] Ἀώρους, μικρὰς, ἀνεφήβους, τὰ τετελευτηκότα νήπια. Hanc vocem interpretatur Clar. Mercer. ad Ariſtæn. *Idem.*

3 Τὰ πρὸ Εὐκλείδου] In bello Peloponneſiaco cum Athenienſes Lacedæmonii ſuperaſſent, Athenis potiti triginta tyrannos ſtatuerunt, quibus tandem depulſis Εὐκλείδου ἄρχοντος ἵνα μὴ μνησικακήσωσιν ἀλλήλοις οἱ πολῖται, σωφρονεῖν ἐπαίσαν ὥστε τὰ πρὸ Εὐκλείδου ἀκμὴν ἔτι. Hoc igitur nunc dicit ὅτι τὰ πάνυ γερόντων ἀναζητῆσαι τὸ βίον ἀ βάλομαι. Idem.

4 Βεβυσμένοι τὰ ὦτα, πεφραγμένοι] Sic in Satur. & de Merc. cond. Heliod. lib. 3. *Idem.*

5 Πίπτοντες] Contra ὀμφακίαι. de quibus dictum antea: ſic poſtea ἀσταφίδες. Idem.

1 Τὰς

ρεσσι. Κλω. δὶ ἔρωζα αὐτὺς ἀπὶ σφαξαν ἐπλά. κὴ ὁ φιλόσοφ Θεαγήνης, ἀφ' τὼ ἐπιέρεν τὼ Μεγαρέϑεν. Ερ. ἀτοὶ πλησίον. Κλω. πᾶ ἦ οἱ ϖὲὶ τ βασιλείας ὑπ' ἀλλήλων ἀποθνήσκοντες; Ερ. παρεσῶσιν. Κλω. ὁ δ' ὑπὸ ϑ μοιχᾶ κὴ τ γυναικὸς φονεύϑεις; Ερ. ἰδὲ σοι πλησίον. Κλω. τὺς ὲκ δικαστηρίων δῆτα παφάγα. λέγω δὴ [1] τὺς ὲκ τυμπάνυ, κὴ τὺς ἀνασκολοπισμένους. οἱ δ' ὑπὸ ληστῶν ἀποθνήσκοντες ἐκκρέδεκα, πᾶ εἰσιν ὦ Ε'ρμῆ; Ερ. πάρεισιν οἵδε οἱ τραυματίαι, ὃς ὁρᾶς. τὺς ϑ γυναῖκας ἅμα βάλῃ ἀϑρόαγα; Κλω. μάλιστα κὴ τὺς ἀπὸ ναυαγίαν. ἅμα γὰ πνιγῆσι, κὴ τ ὅμοιον τρόπον. κὴ τὺς ἀπὸ πυρετῦ ϑ, κὴ τύτυς ἅμα. κὴ τ ἰατρὸν μετ' αὐτῶν Ἀγαθοκλέα. πᾶ ϑ ὁ φιλόσοφ Κυνίσκος, ὃν ἴδὲ τ Ε'κάτης τι δεῖπνον φαγόντα, κὴ τὰ ὲκ τ κοπρισίων ὠά, κὴ ϖῶς τύτοις γε, [2] σηπύων ὠμὼ, ἀποθνεῖν; Κυνι. πάλαι σοι παρέσκηκα ὦ βελτίστη Κλωϑοῖ. τί δέ με ἀδικήσασα, τοσῦτον ἰάσας ἄνω τ χρόνον; χιδὸν γὰ, ὅλον μοι τ ἄτροκτον ἐπέκλωσας. κἀτοι πολλάκις ἐπιρρόϑιν τὸ νῆμα ἀφικόψας ἐλϑεῖν. ἀλλ' ὅσκ οἶδ' ὅπως ἄῤῥηκτον λῦ. Κλω. ἔφορόν σε κὴ ἰατρὸν εἶναι τ ἀνϑρωπίνων [3] ἁμαρτημάτων ἀπολίμπανον. ἀλλ' ἴμβαινε ἀγαθῇ τύχῃ. Κυνι. μὰ Δί'. λῦ μὴ ϖρό-

Cl. Præ amoris impatientia ſeptem ſibi mortem conſciverunt: & Theagenes propter Megarenſe ſcortum quo potiri non poterat. *Merc.* Hi propè adſunt. *Cl.* Porrò ubi illi qui de imperio certantes, mutuis ſe cædibus confecêre? *Merc.* Hìc aſtant. *Cl.* Et qui ab adultero & uxore eſt interfectus? *Merc.* En tibi adeſt. *Cl.* Eos qui ſententia judicis damnati fuerunt, adduc, fuſtibus inquam cæſos, & cruci affixos. Illi verò ſedecim, qui à latronibus ſunt interfecti ubi ſunt Mercuri. *Merc.* Adſunt faucii illi quos vides. Porrò vis ut mulieres ſimul adducam? *Cl.* Maximè, & naufragio perditos: ſimul enim, parique modo perierunt. Simul etiam quos febris extinxit, cumque illis Agathoclem medicum. Cæterùm ubi eſt philoſophus Cyniſcus, quem Hecates cœna, luſtralibus ovis, quinetiam ſepia cruda devoratis mori decretum erat? *Cyn.* Iamdudum tibi aſto optima Clotho: ſed qua in re injurium me tandiu apud ſuperos reliquiſti? Nam mihi fuſum ferè totum agglomeraſti, quanquam filum rumpere ſæpe conatus ſum ut venirem: ſed neſcio quo pacto infragile erat. *Cl.* Equidem te humanorum peccatorum inſpectorem, & medicum relinquebam. Iam autem, quod fœlix fauſtumque ſit, inſcende. *Cyn.* Non per Iovem, quin

1 Τὺς ὲκ τυμπάνυ] Rei cum ad ſupplicium ducerentur, ſolebant geſtare tintinnabula ne populum inceſtarent, ut cives tinnitu illo moniti de via decederent. Zon. l. 2. Annal. hinc carnifices cum tintinnabulo, ut apud Plaut. Trucul. dico hac de re alibi: Sunt tamen qui τύμπανον hìc interpretentur ξύλον ᾧ τὺς παραδικαζόντας φονεύουσι. dixi de hoc ſupplicio ad illud Petron. *debeamus tenti perire.* Bourd.

2 Σηπύων ὠμὼν] Sic antea βίαν φαασ. Idem.

3 Ἁμαρτημάτων] Angl. φραγμάτων. minus recte. *Idem.*

1 Me-

στερόν γε τοῦτον ἢ διὰ μέσου ἐμβιβασώμεθα. δέδια γὰρ μή σε ἡ δεσποίνη διόμνυσιν. Κλω. φέρ' ἴδω τίς ἐστι. Ερ. [1] Μεγαπένθης ὁ Λακύδου τύραννος. Κλω. ἐπίβαινε σύ. Μεγα. μηδαμῶς ὦ δέσποινα Κλωθοῖ. ἀλλά με ἔασον ὀλίγον ὕστερον ἀπελθεῖν. εἶτά σοι αὐτόμολος ἥξω, κἀλλιστος μηδενός. Κλω. τί δ' ἔστιν, ὃ χαίρειν ἀφικόμενος θέλεις; Μεγα. τὴν οἰκίαν σκευάσασθαί μοι ἀναγκαῖον ἐπέτρεψεν. [2] ἡμιτελὴς γὰρ ὁ δόμος καὶ ἀτελείωτος. Κλω. ληρεῖς. ἀλλ' ἴθι ἔασον. Μεγα. ὀλίγου χρόνου δεῖ μοῖρα αὐτῷ. μίαν με ἔασον μίαν τὴνδε ἡμέραν, ἵνα τὴν γυναῖκα τὴν ἐμὴν ἀπολείπω, ἵνα τὰ μέγιστα ἔχω ὑπὲρ αὐτῆς παραγγείλω. Κλω. [3] ἄφετον. οὐκ ἂν τύχοις. Με. ἀπολεῖται ἂν χρυσὸς τοσοῦτος; Κλω. οὐκ ἀπολεῖται. θαῤῥεῖ τοῦτο ἐνεκα. Μεγακλῆς γὰρ αὐτὸν ὁ σὸς ἀνεψιὸς ἀφαιρήσεται. Μεγα. ὦ τῆς ὕβρεως, ὁ ἐχθρὸς, ὃν ὑπὲρ ῥαθυμίας ἤγαγε τὸ σῶμα πεπαικέναι; Κλω. ἐκεῖνος αὐτός. καὶ ἐπιβούσεταί σοι ἔτη τετταράκοντα, καὶ μικρὸν τὸ σῶς, τὰς παλαιστὰς, καὶ τὴν ἐσθῆτα, καὶ τὸ χρυσὸν ὅλον σε ἀφαιρεθόν. Μεγα. ἀδικεῖς ὦ Κλωθοῖ, τὰμὰ τοῖς πολεμιωτάτοις δίδους

quin priùs vinctum hunc insendere adegerimus: vereor enim ne te precibus à tua sententia dimoveat. *Cl.* Age videam quis sit. *Merc.* Lacydæ filius Megapenthes tyrannus. *Cl.* Inscende tu. *Megap.* Minimè domina Clotho: sed me paulisper reverti sinito: deinde ultro à nemine vocatus veniam. *Cl.* Sed quid est, quorsum ad vitam redire vis? *Megap.* Permitte mihi ut domum priùs perficiam, quam semifactam reliqui. *Cl.* Deliras. inscende. *Megap.* Non multum flagito temporis ô Parca. Sine me unicum hunc diem manere apud superos, donec uxori de pecuniis mandata dedero, atque ubi defossum habebam thesaurum indicavero. *Cl.* Placuit. Non id consequeris. *Megap.* Num igitur tantum auri peribit? *Cl.* Non peribit: bono, quod ad hoc attinet, sis animo: consobrinus enim tuus Megacles id accipiet. *Megap.* O contumeliam! inimicus ille, quem præ ignavia ego antea non occidi! *Cl.* Ille ipse, tibique annos quadraginta superstes erit, imo paulò amplius, pellices tuas, vestes, & quicquid est auri nactus. *Megap.* Præter jus facis Clotho, quum res meas mihi infensissimis hostibus attribuis. *Cl.*

1 Μεγαπένθης Λακύδου τύραννος] De hoc Megapenthe tyranno nihil me unquam legisse memini, & alibi, credo, non invenitur mentio de eo facta. Ex nomine videtur Græcus; ex iis vero, quæ infra dicit: ἐς τοσοῦτον ἐπιβούλευμένος ἐν τῇ καταλαμμένῃ Πισιδίᾳ, & Λύδοις ἐπιθῶ τὰς φύσεις, videtur fuisse tyrannus cujusdam urbis in partibus Cariæ vel Ioniæ. Si quis de eo certiora docuerit, beabit: in eo enim fateor ignorantiam meam. *Palm.*

2 Ἡμιτελὴς ὁ δόμος] Iam hac de re diximus in Dial. Mort. Val. Flacc. lib. 6.

Conjux miseranda Caico
Linquitur & primo domus imperfecta cubili.

Sic postea ἀτελὴς μίνθ τὸ τεῖχος. Bourd.

3 Ἄφετον] Sic passim antea κέκριται, ἔδοξεν. Idem. Hesychius: ἄφετον. ἀφεμένον, ἢ παρέντα ἀφίεται, ἢ κέκριται. Menagius.

3 Κλω.

νέμεσις. Κλω. σὺ γὰρ οὐχὶ Κυδιμάχου αὐτὰ ὄντα ὦ γενναιότατε παρειλήφεις, ἀπεκτόνας τε αὐτὸν, καὶ τὰ παιδία ἔτι ἐμπνέοντα ἐπεφόβεις; Μεγα. ἀλλὰ νῦν ἐμὰ ἦν. [1] Κλω. ἐκεῖνα ἐξήκει σοι ὁ χρόνος ἤδη ἃ κτήσεως. Μεγα. ἄκουσον ὦ Κλωθοῖ, ἃ σοι ἰδίᾳ, μηδενὸς ἀκούοντος, εἰπεῖν βούλομαι. ὑμεῖς δὲ, ἀπόστητε πρὸς ὀλίγον. ἂν μὲ ἀφῇς ἀποδράναι, χίλιά σοι τάλαντα χρυσίου ἐπόμνυμι δώσειν ὑπισχνούμενος σήμερον. Κλω. ἔτι γὰρ χρυσὸν ὦ γελοῖε, καὶ τάλαντα λέγεις μήπω ἔχοις; Μεγα. καὶ τοὺς δύο δὲ κρατῆρας εἰ βούλει, προσθήσω, οὓς ἔλαβον ἀπεκτόνας Κλεόκριτον, ἕλκοντας ἑκάτερον χρυσοῦ ἀπίθους τάλαντα ἑκατόν. Κλω. ἕλκετε αὐτόν. ἔοικε γὰρ οὗτος ἐπεμβήσεσθαι ἡμῖν ἰκανόν. Μεγα. μαρτύρομαι ὑμᾶς. ἀτελὲς μοῦ τὸ τεῖχος, καὶ τὰ νεώρια. ἐξετέλεσα γὰρ ἂν αὐτὰ, ἐπιβιοὺς [2] πέντε μόνας ἡμέρας. Κλω. ἀμέλησον. ἄλλος τοιχεῖ. Μεγα. καὶ μὴν τοῦτόγε πάντως δύγωμαν αὐτῷ. Κλω. τὸ ποῖον; Μεγα. ἐς τοσοῦτον ἐπιβιῶναι, μέχρις ἂν ὑπαναίσωμαι Πισίδας, καὶ Λυδοῖς ἐπιθῶ τοὺς φόρους, καὶ μνῆμα ἑαυτοῦ παμμέγιστος ἀναστήσας, [3] ἐπιγράψω ὁπόσα ἔπραξα μεγάλα καὶ φιλόπονα ἐν τῷ βίῳ. Κλω. οὕτω, σὺ ἐπὶ μιᾶς ἡμέρας αἰτεῖς, ἀλλὰ χρὴ ἐκποσιν ἐτῶν ἀπολωλώς. Μεγα. καὶ μὴν ἐγγυητὰς ὑμῖν ἕτοιμος παρέξομαι τοὺς τάχους, καὶ ἐπιτάδε. εἰ βούλεσθε, καὶ ταυθρον ὑμῖν αὐτὸ ἐμαυτὸν παραδώσω.

Cl. Nonne tu Cydimachi bona ipsa, ô generosissime, accepisti, occiso ipso: liberisque ejus cùm adhuc spiraret, jugulatis? *Megap.* Sed mea nunc erant. *Cl.* Itaque exactum est tui dominii tempus. *Megap.* Audi Clotho, quæ tibi privatim, nullo audiente volo dicere. vos paulisper secedite. Si me aufugere finas, mille signati auri talenta me tibi hodie daturum polliceor. *Cl.* Adhuc-ne ridiculum caput, talentorum meministi? *Megap.* Sed enim duos, si velis crateras addam, quos occiso Cleocrito accepi, utrumque pondo centum puri auri talentorum. *Cl.* Illum trahite. Nobis enim videtur non ingressurus ultro. *Megap.* Testor vos: murus manet imperfectus, & navium statio inchoata: quæ omnia exegissem, si solos quinque dies supervixissem. *Cl.* Ne cures: alius extruet. *Megap.* Atqui hoc saltem omnino æquum postulo. *Cl.* Quid hoc? *Megap.* Vt tantisper vivam dum Pisidas subjugavero, & tributum Lydis imposuero, mihique ipsi magnificentissimo monumento erecto, inscripsero quicquid magni, & Imperatore digni, à me in vita gestum fuerit. *Cl.* Heus tu, non unum diem postulas, sed fermè viginti annorum moram. *Megap.* Atqui festinationis, meique reditus sponsores vobis date sum paratus. Imò si velitis etiam mei succedaneum tradam vobis Agape-

1 Κλω. ἐκεῖνα ἐξήκει σοι ὁ χρόνος] Ἐξήκει. Marc.

2 Πέντε μόνας ἡμέρας] Sanior hæc lectio quam quæ in Angl. Codic. πεντακαίδεκα. Solebant enim mortui in exorabulis suis à Plutone diem postulare, & ut plurimum πέντε. Sic in Dial. Mort. *Bourd.*

3 Ἐπιγράψω ὁπόσα] Eadem antea & in Toxar. & in Dipsad. tangit Theophr. Charact. περὶ μικροφιλοτιμίας. Idem.

1 Ἐκα-

σὺ τ' ἀγαπητόν. Κλω. ὦ μιαρὲ, ὃν ψυχὴ πολλάκις ὑπὲρ γῆς κωλιπεῖν; Μεγα. πάλαι ταῦτ' ἠυχόμην. νυνὶ δ' ὁρῶ τὸ βέλτιον. Κλω. ἥξει κἀκεῖνος σοι μετ' ὀλίγον, ὑπὸ τῶν νεωστὶ βασιλεύοντος ἀνηρημένος. Μεγα. ἀκήν· ἀλλὰ τοῦτό γε μὴ ἀντείπῃς ὦ μιαρέ μοι. Κλω. τὸ ποῖον; Μεγα. εἰ δίναι βυλόμην τι μετ' ἐμὲ, ὕστατα ἐξεῖ τὸ τρόπαιον. Κλω. ἄκυρε. μᾶλλον γὰρ ἀνιάσῃ μᾶλλον. τὴν μὲν γυναῖκά σοι, μίδας ὁ δοῦλος ἐξεῖ. κἀπάλαι γ' αὐτὴν ἐμοιχεύετο. Μεγα. ὁ κατάρατος, ὃν ἐγὼ πιθόμενος αὐτῷ, ἀφῆκα ἐλεύθερον. Κλω. ἡ δυσάτης δέ σε, τοῖς παλλακίσι δὲ νυνὶ τυραννεῖ ἐγκαλεχθήσεται. εἰκότως γὰρ ἀνδράποδα, ὡς ἡ πόλις ἀνίστησι σοι πάλαι, πάντες ἀναπεπταμμένοι, γέλωτα παρέξουσι τοῖς θεωμένοις. Μεγα. εἶπέ μοι, τῶν φίλων γ' οὐδεὶς ἀγανακτεῖ τοῖς δρωμένοις; Κλω. τίς γὰρ ἔτ' σοι φίλος; ἢ σὲ τίνος αἰτίας δικαίας ἠνύσαμεν; ἀγνοεῖς ὅτι κἀγὼ πάντες οἱ σωσευσεβοῦντες, καὶ τὰ λεγόμενα καὶ πραττόμενα [1] ἔκρουε ἐπαινοῦντες, ἢ φόβῳ, ἢ ἐλπίσι, ταῦτ' ἔδρων, τὰ ἀρχῆς ὄντος φίλοι, καὶ σοὶ τὰ κοινὰ διεξελέποντες; Μεγα. καὶ μὲν σπένδοντες ἐν τοῖς συμποσίοις, μεγάλῃ τῇ φωνῇ ἐπηύχετό μοι πολλὰ, καὶ ἀγαθὰ, σωσαπολαβεῖν ἕκαστος αὐτῶν ἕτοιμος, εἰ οἷόν τε εἴη. καὶ ὅλως, [2] ὄρκος αὐτοῖς ἦν ἐγώ. Κλω. τοιαῦτα παρ' ἐνὶ αὐτῶν χθὲς δειπνήσας; ἀπίθανες. τὸ γὰρ πλοῦτιόν σοι πιεῖν οὐκ ἔχθες, οὐδὲ δοῦλε κατέπιμψέ σε. Μεγα. τῦτ' ἄρα πικρὸν πιὼν ἡδόμην. τί βυλόμενος petum. *Cl.* O sceleste, quem sæpe optasti in terra relinquere? *Megap.* Hoc olim optabam: sed video nunc quid sit satius. *Cl.* Veniet & ille tibi haud ita multò post, ab eo qui recens regem agit, è medio sublatus. *Megap.* Sed illud ô Parca tu mihi non negaveris. *Cl.* Quidnam? *Megap.* Scire velim ut res me defuncto se sint habituræ. *Cl.* Audi: nam edoctus magis angeris. Tuam uxorem Midas servus habebit, quam jam olim adulterio corruperat. *Megap.* Ille sceleroſus quem ejus suasu manumisi. *Cl.* Tua verò filia pellicibus ejus qui nunc tyrannidem obtinet, annumerabitur. Porrò statuæ, quas olim tibi urbs erexit, omnes eversæ, spectantibus risum præbebunt. *Megap.* Dic mihi, nullusne ex amicis ob ea quæ fiunt indignatur? *Cl.* Quisnam tibi fuit amicus? aut quis justa de causa conciliatus? Nescis omnes qui te adorabant, & eorum quæ dicebas ac faciebas singula laudabant, id vel metu, vel spe feciſſe? imperii nimirum amici erant, & temporis rationem habebant. *Megap.* Atqui cùm in conviviis libarent magna voce multa bona mihi precabantur, parati singuli ante me mori, si fieri posset. In summa per me jurabant. *Cl.* Quare heri cum quodam ex ipsis cœnatus, obiisti: nam poculum tibi postremò allatum huc te demisit. *Megap.* Hoc illud est quod amari quiddam sensi. Quid verò hoc

[1] Ἔκρουε ἐπαινοῦντες] Ut illud, *laudant tenuiva.* Convivæ, ut hic, parasiti: dixerunt viri Clar. ad Pers. dixi ad illud Person. *ut soris cœnarat poetam laudabit.* Bonard.

[2] Ὄρκος ἦν ἐγώ] Iurant Parasiti per reges suos. *Idem.*

ἢ παῦε ἅπαξε; Κλω. πολλά με ἀπεκρίνω. ἐμοῦπω δίον. Μεγα. ἓν μὲ μόνον μάλιστα ὦ Κλωθοῖ, διόπερ ἐπιδῦναι κ᾽ ὀλίγον ἐς τὸ φῶς ἀνακύψαι πάλιν. Κλω. τί δ᾽ τοῦτ᾽ ἐστι; ἔοικε γάρ τι πραμμάτιόν τι εἶναι. Μεγα. Καρίων ὁ ἐμὸς οἰκέτης, [1] ἐπὶ τάχιστά με ἀπολωνότα εἶδε, τοὐπὶ δείλιν ὀψέ᾽ ἀπιλθὼν ἐς τὸ οἴκημα, ἔνθα κατέκειμην, χολῆς ὕσης, εὐδὲ γὰρ εὐδὲ ἐφύλαττέ με, [2] Γλυκέριόν τὴν παλλακίδα μου, καὶ πάλαι δ᾽ εἶσαν κεκτημένην, ἐπεισεσυρμένῳ τῷ ῥεύματι, ἐκτόδε, καθάπερ εἰδὸς ἔνδον παροῦσαν. εἶτ᾽ ἐπειδὴ ἄλις εἶχε τῆς ἐπιδυμίας, ἀποβλέψας ἐς ἐμέ, σὺ μὲν φησὶν ὦ μιαρὸν ἀνθρώπιον, πολλάς μοι πληγὰς πολλάκις εἰδὼς ἀδικοῦντι σιέτεινας. καὶ τοσοῦτ᾽ ἄρα λέγων, παρέπλησέ τί με, καὶ κἀγὼ κόβρης ἔπαιε. πλὴν δ᾽, ὅλαττόν χρεμπτάμενον, καὶ καθαπτόμενος μου, καὶ ἐς τὴν αἰσθῶν χεῖρα ἄπιδι ἐπιπὼν, ὤχθη. ἐγὼ δ᾽, ἀνεπιμπραμένου μᾶλλον, ὅπερ εἶχον ἔμενος ἔ, τι καὶ δράσομαι αὐτὸν, ὡς ἤδη καὶ ψυχρὸς ἦν. καὶ ὁ μιαρὸς ἐμοὶ δ᾽ παιδίσκε, ἐπὶ ψόφῳ, τοσούτων τινῶν ἤκουσε, σίλλῳ χείσεσθαι τὰς ὀφθαλμὰς ὡς δακρύσασαι ἐπ᾽ ἐμοὶ, κωκύσασαι, καὶ τὸν ὄρκον ἐπικαλεσάμενοι, ἀπηλάσθη. ἦν εἰ λαβοίμην; Κλω. παῦσαι ἀπιλῶν. ἀλλ᾽ ἔρεσθαι. κοιμῶ ἤδη σε ἀπαντᾶν ἐπὶ τὸ δικαστήριον. Μεγα. καὶ τίς ἀξιάσει κατ᾽ ἀνδρὸς τοσοῦτος ψῆφον λαβεῖν; Κλω. κᾆτα τοσοῦτος μὲν hoc facinore voluit? *Cl.* Multa percunctaris, cùm jam inscendisse oportuisset. *Megap.* Vnum me maximè angit Clotho, cujus gratia paulisper ad lucem emergere cuperem. *Cl.* Quid istud est? id permagni quid videtur esse. *Megap.* Carion famulus meus quumprimum vidit me extinctum, circa vespertinum crepusculum, conclave in quo jacebam ingressus, cùm vacaret (neque enim me custodiebat quisquam) Glycerium pellicem meam, cum qua jam ante rem habere solebat, attractis foribus tanquam nemo intus esset, subegit. Deinde postquam libidini satisfecisset, conversis in me oculis. Tu quidem, inquit, homuncio sceleste, mihi plagas nihil commerito sæpe inflixisti. Cumque hæc diceret, simul vellicabat me, & alapas impingebat. Tandem cùm lato screatu me conspuisset & in regionem impiorum abire me jussisset, discessit. At ego quanquam ira succendebar, tamen quia jam frigidus & exanguis eram, hominem ulcisci non potui. Porrò sceleste famula cùm advenientium quorundam strepitum sensisset, oculis saliva inunctis, ac si me defleviset, ejulando, nomenque meum inclamando, discedebat: quos si prehendero. *Cl.* Desinem minari: & inscende: jam enim tempus est ut in judicium concedas. *Megap.* Ecquis contra tyrannum pronunciare volet? *Cl.* Contra ty-

1 Ἐπὶ τάχιστά με λοιθορήσαντα εἶδε] Cùm dicere debuisset ἐπὶ ἀπίδωνον δίδυς τοῦτο ἔστραξεν. Ἀττικὸς χαρακτῆρος Euripidi frequens: quod & notavit Euripid. Schol. *Bourd.*

2 Γλυκέριον] Notant Grammatici Atticos ὑποκορίζοντας solere nomina secundæ sic transformare, ut Δίφραξιαν, Θερμίαν, Γλυκερίαν, Δίφραξιν, Θερμίωνα, Γλυκέριον. Idem.

1 Ἐπὶ

ἀδεὶς, κ᾽ νεκρῦ ϗ ὁ Ῥαδάμανθυς, ὃν αὐτίκα μάλα ὄψῃ δίκαιον, καὶ κατ᾽ ἀξίαν ἑκάστοις τὴν δίκην. τὸ νῦν ϗ ἔχον, μὴ ἀφῇτε με. Μεγα. κἂν ἰδιώτην με ποίησον ὦ μῆκος ϗ πενήτων ἕνα, κἂν δοῦλον αὖτις ϗ πάλαι βασιλέως. ἀναβιῶναί με ἔασον μόνον. Κλω. πᾶ ϗ ὁ τὸ ξύλον; καὶ σὺ ϗ ὦ Ἑρμῆ, σύρετ᾽ αὐτὸν ἕλκων ϗ ποδός. ὡς ἂν ἐμβαίνῃ ἑκών. Ερ. ἴτω νῦν ὁρμητέον. δίκην τοῦτον σὺ πορθμεῦ, καὶ τὰ δεῖνα. καὶ ὅπως ἀσφαλῶς ἀμίλλῃ ϖσῳ ϗ ἴσον διδόντα. Μεγα. καὶ μὴν σὺ τῇ ϖσῳδείᾳ καθέζεσθαί με δεῖ. Κλω. ὅπ τί; Μεγα. ὅπ νὴ Δία τύραννον ἦν, καὶ δορυφόρους εἶχον μυρίους. Κλω. εἶτ᾽ ὀκνεῖς σε παρίπποις ὁ Καρίων, ὥτινι σκαιὸν ὄντα; πικρῶν δ᾽ ἂν τὴν τυραννίδα ἴξεις, γλυσάμβου ϗ ξύλου. Με. τολμήσῃ γὰρ Κυνίσκος ἐπανατείνασθαί μοι τὸ βάκτρον; οὐκ ἐγώ σε ϖσῶλον, ὃν ἐλαύνεσθαι ἄγων, καὶ τραχὺς ἦσθα, καὶ ἐπιμηλικὸς, μικρᾶ δεῖν ϖσοσπατάλωσε; Κλω. τοιγαροῦν μᾶλλόν καὶ σὺ τῷ ἴσῳ ϖσοσπατάλωσαι μᾶλλον. Μίκυλλος. εἰπέ μοι ὦ Κλωθοῖ, ἐμοῦ ϗ ἀδεὴς ὑμῖν λόγος. ἢ δίοπ πένης εἰμὶ, ἀφῆτε τοῦτο καὶ πλούσιον ἐμβῆναί με δεῖ; Κλω. σὺ ϗ τίς εἶ; Μι. ὁ σκυτότμης Μίκυλλος. Κλω. εἶτα ἄχθη βαστάζων; οὐχ ὁρᾷς ὁπόσα ὁ τύραννος ὑπαγόμενος δύσεις, ἀφιεῖς πρὸς ὀλίγον; χωμαι γὰρ ἔχει με, εἰ μὴ ἀγαπητὸν καὶ σοὶ ἡ διατελεσή. Μι. ἄκυσον ὦ βελτίστη μοιρῶν. ἐπαύνει με ἡ ϗ Κύκλωπος ἐκείνη δύφρεσις δωρεά, τὸ ὑπαγόμενος, ὅπ πύμασι ἐγὼ τὰ ὄπ κατέδεμαι ἄν τε γῦν ϖσῶτον, ἄν τε πύμασι, οἱ αὐτοὶ ὀδόντες ϖσεμένουσιν. ἄλλως τε, ὀλίγον τύραννον nemo: sed contra mortuum Rhadamanthus, quem in ferendis pro cujusque merito sententiis, mox æquissimum videbis: quare in præsentia ne cunctaris. *Megap.* Privatum me & ex pauperibus unum, quinetiam pro rege servum facias licet, dummodo reviviscere me sinas. *Cl.* Vbi ille est qui fustem gerit? & tu Mercuri, istum correpto pede intrò trahite. Non enim inscendat ultro. *Merc.* Sequere nunc fugitive, accipe hunc tu portitor, atque illum: utque malo diligenter alligetur, cura. *Megap.* Atqui me primas occupare par est. *Cl.* Quid ita? *Megap.* Quia rex fui, innumerosque satellites habui. *Cl.* Annon te meritò vellicabat Carion, cùm sævus adeò fuisses? acerbam certè degustato hujus baculo tyrannidem obtinebis. *Megap.* Audebit-ne Cynisscus mihi baculum illidere? Nonne ego te nuper, quòd liberiùs & asperiùs objurgares, cruci propemodum affixi? *Cl.* Quamobrem & tu malo affixus manebis. *Micyllus.* Dic mihi Clotho: nullam mei rationem habetis. An quia sum pauper me postremum inscendere par est? *Cl.* Tu verò quis es? *Micyl.* Sutor sum Micyllus. *Cl.* An molesta tibi est mora? Non vides quàm multa se daturum polliceatur hic tyrannus, si vel paulum in vitam remittatur? Quare me tenet admiratio, cur non & tibi mora sit jucunda. *Micyl.* Audi Parcarum optima. Non admodum me delectat munus illud Cyclopis, quum pollicetur se postremum Vtim voraturum: nam sive primum, sive postremum, iidem me dentes manent. Præterea res meæ,

ὁμοίαν πρὸς τὰς τῶν πλουσίων. [1] ἐν διαμέτρῳ γὰρ ἡμῶν οἱ βίοι φασίν. ὁ μὲν γὰρ τύραννος, δεινὸς εἶναι δοκῶν καὶ τὸν βίον, φοβερὸς ἅπασι, καὶ ὠφελεῖται, ἀπολιπὼν χρυσὸν τοσοῦτον, καὶ ἀργύριον, καὶ ἱματισμὸν, καὶ ἵππους, καὶ δεῖπνα, καὶ παιδικὰ ὡραῖα, καὶ γυναῖκας εὐμόρφους, εἰκότως ἡνιᾶται. καὶ ἀπαγόμενος αὐτῶν, ἠχθετο. [2] ἡ γὰρ οἶσθ' ὅπως καθάπερ ἰξῷ τινι προσέχεται τοῖς τοιούτοις ἡ ψυχὴ, καὶ οὐκ εὐχερῶς ἀπαλλάττεται ῥᾳδίως, ἅτε αὐτοῖς πάλαι προσπεπηγυῖα. μᾶλλον δ' ὥσπερ ἁρπάκτου τις ὄντος ὁ δεσμὸς ἐστὶν, ᾧ δεδεῆται ξυμβεβηκὼς αὐτῷ. ἀμέλει, καὶ ἀπαγομένῳ τις αὐτὰς μὴ βίᾳ, ἀνακωκύει. καὶ πάλαι ὄντες θρασεῖς, δειλοὶ πρὸς ταῦτα φαίνονται τῷ ἐπὶ τὰ ἄδηλα φέρεσθαι ὀκνοῦντες. ἐπιστρέφονται γὰρ εἰς τὰπίσω, ὥσπερ οἱ δυσερῶντες, καὶ πορρωτέρω ἀποδλέπειν τὸν τῆς φωτὸς βλόντες, οἷα ὁ μύστης ἐκεῖνος ἐποίει. καὶ παρὰ τὴν ὁδὸν ἀποδιδράσκων, κἀντεῦθέν σε καταλιπαρῶν. ἐγὼ δὲ, ἅτε μηδὲν ἔχων εὐχερῶς τὸν βίον, οὐκ ἀγρὸν, οὐ συνοικίαν, οὐ χρυσὸν, οὐ σκεῦος, οὐ δόξαν, οὐκ εἰκόνας, εἰκότως ὀζόμενος ἦν. καπιδὴ μόνον ἡ Ἄτροπος ἐνδοσί μοι, ὥσμην ἀποῤῥίψας τὴν σμίλην, καὶ τὸ κρήπυμνον, κρηπῖδα πᾶν τὸν ταῖν χερσὶν ἔχων, ἀναπηδήσας ὑπὸ τὰς ἀνυποδησίας, ὑδὲ τὴν μελαντηρίαν ἀποψήσασθαι, εἰπόμην. μᾶλλον δὲ ἠγόμην, εἰς τὸ πρόσω ὁρῶν. ὑδὲν δέ με τῶν κατόπιν ἐπέστρεφε, καὶ μετεκάλει. καὶ ἢ δ' ὀπίσω τραπόμενος τοῖς τῶν πλουσίων. [1] ἐν διαμέτρῳ γὰρ ἡμῶν οἱ βίοι φασίν. ὁ μὲν γὰρ τύραννος, δεινὸς εἶναι δοκῶν καὶ τὸν βίον, φοβερὸς ἅπασι, καὶ ὠφελεῖται, ἀπολιπὼν χρυσὸν τοσοῦτον, καὶ ἀργύριον, καὶ ἱματισμὸν, καὶ ἵππους, καὶ δεῖπνα, καὶ παιδικὰ ὡραῖα, καὶ γυναῖκας εὐμόρφους, εἰκότως ἡνιᾶται. καὶ ἀπαγόμενος αὐτῶν, ἠχθετο. [2] ἡ γὰρ οἶσθ' ὅπως καθάπερ ἰξῷ τινι προσέχεται τοῖς τοιούτοις ἡ ψυχὴ, καὶ οὐκ εὐχερῶς ἀπαλλάττεται ῥᾳδίως, ἅτε αὐτοῖς πάλαι προσπεπηγυῖα. μᾶλλον δ' ὥσπερ ἁρπάκτου τις ὄντος ὁ δεσμὸς ἐστὶν, ᾧ δεδεῆται ξυμβεβηκὼς αὐτῷ. ἀμέλει, καὶ ἀπαγομένῳ τις αὐτὰς μὴ βίᾳ, ἀνακωκύει. καὶ πάλαι ὄντες θρασεῖς, δειλοὶ πρὸς ταῦτα φαίνονται τῷ ἐπὶ τὰ ἄδηλα φέρεσθαι ὀκνοῦντες. ἐπιστρέφονται γὰρ εἰς τὰπίσω, ὥσπερ οἱ δυσερῶντες, καὶ πορρωτέρω ἀποδλέπειν τὸν τῆς φωτὸς βλόντες, οἷα ὁ μύστης ἐκεῖνος ἐποίει. καὶ παρὰ τὴν ὁδὸν ἀποδιδράσκων, κἀντεῦθέν σε καταλιπαρῶν. ἐγὼ δὲ, ἅτε μηδὲν ἔχων εὐχερῶς τὸν βίον, οὐκ ἀγρὸν, οὐ συνοικίαν, οὐ χρυσὸν, οὐ σκεῦος, οὐ δόξαν, οὐκ εἰκόνας, εἰκότως ὀζόμενος ἦν. καπιδὴ μόνον ἡ Ἄτροπος ἐνδοσί μοι, ὥσμην ἀποῤῥίψας τὴν σμίλην, καὶ τὸ κρήπυμνον, κρηπῖδα πᾶν τὸν ταῖν χερσὶν ἔχων, ἀναπηδήσας ὑπὸ τὰς ἀνυποδησίας, ὑδὲ τὴν μελαντηρίαν ἀποψήσασθαι, εἰπόμην. μᾶλλον δὲ ἠγόμην, εἰς τὸ πρόσω ὁρῶν. ὑδὲν δέ με τῶν κατόπιν ἐπέστρεφε, καὶ μετεκάλει. καὶ ἢ δ' ὀπίσω τραπόμενος

meæ, non ut divitum se habent. Nam vitæ nostræ ex diametro (ut ajunt) inter se distant. Hic enim tyrannus qui beatus in vita videbatur, horrendus omnibus ac suspiciendus, relicto tam multo auro, & argento, vestibus, equis, epulis, pueris floridis, & mulieribus formosis, non injuria cruciatur: ab iisque se abstractum gravatur. Etenim anima nescio quo pacto hisce veluti visco affixa hæret, nec facilè demigrare vult, ut quæ his jamdudum addicta sit. Quin potiùs ac si infragile sit vinculum istud quo ipsos illigari contingit, quum à quopiam vi abducuntur, altum ejulant. Ac cum in cæteris sint feroces, in hac via quæ ad inferos ducit, meticulosi deprehenduntur. Itaque veluti perditè amantes à tergo subinde respiciunt, & ea quæ apud superos geruntur è longinquo cernere cupiunt: sicut stultus hic faciebat, cùm & in via fugeret, & hîc tibi supplicaret. At ego, ut qui nullum in vita pignus haberem, non agrum, non domuum multitudinem, non aurum, non supellectilem, non gloriam, non imagines, meritò ad mortem expeditus fui, ac postquam mihi solùm innuit Atropos, scalpro, soleaque libenter abjectis, crepidam præ manibus habens, ilico exilii discalceatus, nec absterso atramento, sum secutus: imò potiùs prævi, ad anteriora respiciens: cùm nihil à tergo relictum me converteret, & revocaret. Et per Iovem jam pul-

1 Ἐν διαμέτρῳ ἡμῶν οἱ βίοι] Mſ. ἡμῖν. Proverb. ἐν πάνυ διαφερόντων. Bourd.

2 Οὐ γὰρ οἶσθ' ὅπως] Interpungunt hunc locum Grammatici, & dici volunt ἀκ οἶσθ γὰρ ὅπως. Idem.

ἄδη καλὰ τὰ παρ' ὑμῖν πάντα ὁρῶ. τό, τι γὰρ [1] ἰσοτιμίαν ἅπασιν εἶναι, καὶ μηδένα τοῦ πλησίον διαφέρειν, ὑπερηδιστον ἡμῖν δοκεῖ. πλημμέλημα δὲ μηδὲ ἀπαιτεῖσθαι χρέα τοὺς ὀφείλοντας σύνηθες, μὴ δὲ φόρους ὑποπλέειν. τὸ δὲ μήτε ῥιγοῦν τοῦ χειμῶνος, μὴ δὲ νοσεῖν, μήθ' ὑπὸ τῶν δυνατωτέρων ῥαπίζεσθαι. εἰρήνη γὰρ πᾶσι, καὶ τὰ πεπραγμένα εἰς [2] τὔμπαλιν ἀντεστραμμένα. ἡμεῖς μὲν γὰρ οἱ πένητες, γελῶμεν, ἀντιῶντας δὲ οἱ πλούσιοι. Κλω. πάλαι σὲ ὦ Μίκυλλε γελῶντα ἑώρων. τί δ' ἐν τῷ ὄντι μάλιστα κίνησε γελᾶν; Μι. ἄκουσον ὦ πρωτόπειρε μοι ἦθος. παρθενικῶν ἄνω τυράννου, πάνυ ἀκριβῶς ἑώρων τὰ γιγνόμενα τότε. καί μοι ἐδόκει τότε ἰσόθεός τις εἶναι. τὰς τε γὰρ [3] πορφύρας τὸ ἄνθος ὁρῶν, ἐμμανέστερον, καὶ τὸν ἀκολουθοῦντων τὸ πλῆθος, καὶ τὸν χρυσὸν, καὶ τὰ λιθοκόλλητα σκεύη, καὶ τὰς [4] κλίνας τὰς ἀργυρόποδας. ἔτι γὰρ καὶ ἡ κύησις ἡ τῆς σκυθιζομένης εἰς τὸ δεῖπνον, ἀπέκναιέ με. ὥστε [5] ὑπερήνθρωπός τις

pulchra apud vos omnia video. Nam pares omnibus esse honorum gradus: nullumque vicino præstare, res mihi longè suavissima videtur. Conjicio etiam hìc neque æs alienum à debitoribus reposci, neque tributum pendi: quodque maximum est, neminem hyeme rigere, nec ægrotare, nec à potentioribus colaphos infligi. sed omnia pace consistere, resque hominum in contrarium versas esse. Nos enim pauperes ridemus, ac divites tristantur & plorant. *Cl.* Te jamdiu ridentem vidi Micylle: sed quid potissimum tibi risum movebat? *Micyl.* Audi, Dearum mihi maximè veneranda. Cùm apud superos propter tyrannum habitarem, valdè diligenter inspiciebam, quæ ab ipso fiebant: ac ille tunc mihi Deo par videbatur. Nam cùm purpuræ florem spectarem, & comitantium turbam, & aurum, & pocula gemmis distincta, lectosque pedibus argenteis suffultos, eum fœlicem prædicabam: præterea eorum quæ in cœnam parabantur, nidor me afficiebat. Itaque vir homine major,

1 Ἰσοτιμίαν] Hanc apud inferos æqualem honoris sedem, sic alibi vocat in Dial. Mort. & passim. *Bourd.*

2 Τὔμπαλιν] Mſ. εἰς τὸ ἔμπαλιν, τύτεστιν ἐναντία τοῖς γιγνομένοις ἐν τῇ ζωῇ. Idem.

3 Πορφύρας ἄνθος] Aptè de re qualibet ridente, ut ἄνθος ὤφελε. Sic apud Homer. ἄνθος πυρός·

Αὐτὰρ ἐπεὶ πυρὸς ἄνθος ἐπέπλατο, παύσατο δ' ὀλίζ.

A quo Philoſtr. in Scamand. Æſchyl. Prometh. vincto τὸ σὸν γὰρ ἄνθος. Idem.

4 Κλίνας ἀργυρόποδας] Poteſt ſumi ἁπλῶς, ut in Somnio & alibi, poteſt etiam ſignificare λευκόποδας, ut ἀργυρόπεζα, λευκόπους, ut apud Catul. Epithal. Iul. & Manlii.

O cubile quot ô nimis
Candido pede lectuli.

Τὰς κλίνας ἀργυρόποδας, licet ſciam hunc locum capi de lectulis ἐλεφαντόποσι. Idem.

5 Ὑπερήνθρωπός τις] Mſ. Regius. ὥσαφ ἂν ἄλλος τις ἀνήρ. Idem.

1 Τερ-

ἀνὴρ κ̀ [1] τρισύλλιβος κατεφαίνετο. καὶ μετρίως χαλλίων, κ̀ ὀψηλότερος, [2] ὅλῳ πήχει βασιλικῷ ἐπαιρόμενος τῇ τύχῃ, κ̀ σεμνῶς περιβαίνων, [3] καὶ ἑαυτὸν ἐξυπτιάζων, κ̀ τοὺς συντυχόντας σκληπτόντων. ἐπεὶ ὃ ἀπέθανεν, αὐτός τε παρεγέλοιος ἄφθη μοι ἀπηυσάμενος τὴν τρυφήν. καίμενοῦν ἔτι μᾶλλον κατεγέλων, οἷον καθαρμὸν ἀπεθήκατο, ἀπὸ τ̀ κτίσεως τοιαύτην ἀποφερόμενος αὐτὸ τὴν εὐδαιμονίαν, καὶ μακαρίζων ἐπὶ τῷ ἀνδρὶ τ̀ ἐν τῇ λακωνικῇ θαλάττῃ κοχλίδων. ἐμοὶ μὲν γὰρ τοῦτο, ἀλλὰ κ̀ τ̀ δαιμόνιον Γνίφωνα ἰδὼν τοιοῦτον, καὶ μεταμεληθησόμενον, ὅτι μὴ ἀπέλαυσε τ̀ χρημάτων, ἀλλ' ἀγύστους αὐτῶν ἀπέθανε, τῷ ἀνεψιῷ Ῥοδοχάρει τὴν οὐσίαν ἀπολιπών, εἴτε γὰρ ἀγχίστατος ἦν αὐτῷ γένους, κ̀ μόνος ἐπὶ τ̀ κλῆρον ἐκαλέσατο κ̀ τ̀ νόμον, εἴτε εἶχεν ὅπως κἀκεῖνον τ̀ γάμον. καὶ μάλιστα μεμνημένος ὡς ἀχρὸς ἀεί, καὶ ἀνιαρὸς ὢν, φθειρόμενος τὸ μέτωπον ἀναγωγεύς, καὶ μόνοις τοῖς δακτύλοις ὠλιτῶν, οἷς τάλαντα καὶ μυριάδας ἐλογίζετο, κατὰμικρὸν συλλέγων τὰ μετ' ὀλίγον [4] συλληψόμενα ὡς ὃ μακαρίτης Ῥοδοχάρης. ἀλλὰ τί τοῦτ' ἀπερχόμεθα ἤδη; καὶ μὴ ζῷμεν γὰρ πλέοντες, τὰ λοιπὰ γελασόμενοι, οἰμώζοντας αὐτοὺς ὁρῶντες. Κλ. ἐμβαινε, ἵνα καὶ [5] ἀνιμήσηται

jor, & ter beatus videbatur, imò fermè pulchrior, & altior, toto cubito regio fortunæ succeſſu ſe erigens, & graviter incedens, ac ſeipſum reſupinans, obvioſque obſtupefaciens. Sed poſtquam vita functus eſt, ipſe deliciis exutis, viſus eſt mihi prorſus ridiculus: ac me ipſum magis irridebam qui ſceleratum illum obſtupuiſſem, fœlicitatem ejus ex nidore tantùm æſtimando, & ob ſanguinem, qui Laconici maris cochleis innaſcitur, beatum prædicando. Neque hîc ſolum mihi ludo fuit: ſed cùm fœneratorem illum Gniphonem gementem viderem, & conſilii pœnitentem, quòd pecuniis non eſſet fruitus, ſed non guſtatis illis obiiſſet, & nepoti Rhodochari facultates reliquiſſet (hic enim ipſi erat genere proximus, & primus ex lege in hæreditatem vocabatur) riſum compeſcere non poteram: præcipuè cùm meminiſſem quàm pallidus & ſqualidus eſſet, vultumque curis triſtem gereret, ſoliſque digitis dives eſſet, quibus talenta, & myriadas ſupputabat, minutatim colligendo ea quæ paulò poſt à beato Rhodochari erant diſſipanda. Sed quid jam hinc non ſolvimus? Etenim reliqua inter navigandum ridebimus, quum plorantes ipſos videbimus. *Cl.* Inſcende, ut Portitor an-

1 Τρισύλλιβος] Vt in principio Nigrini. *Bourd.*

2 Ὅλῳ τῷ πήχει βασιλικῷ] Tangit hunc locum Theod. Marcil. ad Horat. dixit autem βασιλικῷ, ἀντὶ τοῦ, μεγάλῳ, ὁ γὰρ βασιλικὸς πῆχυς ἓξ πήχεις ἐστὶ ἰδιωτικὸν τρεῖς δακτύλους. Solet Lucianus tyrannos & cæteros ſupercilioſos Τιτανῶδες βλέποντας, his verbis attollere. *Idem.*

3 Καὶ ἑαυτὸν ἐξυπτιάζων] Sic paſſim alibi ἀντὶ τοῦ τύπτων τὸ πρόσωπον ἢ τὸν ἰδίους θώκους θεασκοπούμενον, ὅτι γαυριῶν ἢ ὑπερφέρειας ἀσκοπῶν. Sic ſcriptum ad oram Mſ. Regii. *Idem.*

4 Συλληψόμενα] Angl. ἁρχθύ. *Idem.*

5 Ἀνιμήσηται] Mſ. ἀναπαύσῃ. *Idem.*

ὁ πορθμεὺς τὸ ἀγκύριον. Χα. ἴτω, ποῦ φέρη; πλῆρες ἤδη τὸ σκάφος. αὐτῷ ταχέμβυ. ἐς αὔριον ἑωθὲν σε ἀφορμιοῦσομεν. Μι. ἀδικεῖς ὦ Χάρων, ἑωλον ἤδη νεκρὸν ἀπολιμπάνων ἀμελεῖ, κἀγὼ σε ἐν Ραδαμάνθυος. οἴμοι τῶν κακῶν, ἤδη πλέουσιν, ἐγὼ δὲ μόνος οὐκοῦν ἀπολελείψομαι. καίτοι, τί δ' ἀφίκομαι κατ' αὐτούς; ἐγὼ γὰρ δεδιὼς [1] μὴ ἀπαγορεύσας ἀποπνιγῶ, ἤδη πέπεισμαι. ἀλλὰ τί, ἐὰν τὸ ὀβολὸν ἔχων τὸ πορθμεῖον καταλείπω. Κλω. τί τοῦτο; ταχέμενον ὦ Μίκυλλε. ἐμὲ γὰρ ὅτου σε διελθεῖν. Μι. καὶ μὴν ἴσως ὑμῶν ἐν ἀσφαλεῖ χήσομαι. Κλω. μηδαμῶς, ἀλλὰ πρόσπλαυσον, ἀναλάβωμεν αὐτόν. καὶ σὺ ὦ Ἑρμῆ, [2] σωμάρπασον. Χα. ποῦ νῦν καθεδεῖται; μέσῃ γὰρ πάσῃ ὡς ὁρᾷς. Ερ. ἐπὶ τὰς ὠμους εἰ δοκεῖ, ἐν τροφῇ. Κλω. καλῶς ὁ Ἑρμῆς συνοήσας. ἀναβαίνει δή, καὶ τὸ πηδάλιον καθάπτου. ἡμεῖς δὴ ἀνάπλωμεν. Κωφ. ὦ Χάρων, καλῶς ἔχει σοι τὰς ἀληθείας σύνοιδεν εἰπεῖν. ἐγὼ τὸν ὀβολὸν μὲν οὐκ ἂν ἔχοιμι δοῦναί σοι, καταπλώσας, πλέον γὰρ οὐδὲν ἐστὶ τὸ πέρας, ἀλλ' ὁρᾷς, καὶ τάχα ἐν ξύλα. πάλαι δ', ἀλλ' ἀντλεῖν ἐθέλης, ἐπιμένω, καὶ [3] κατόκοπος εἶναι. μέμψῃ δ' οὐδέν, ἀλλ' ἀνῆρες, καὶ καρτερόν μοι ἁρετμὸν δῶς μόνον. Χα. ἑτοῖμε. καὶ τοῦτο γὰρ ἔχασον ἐνθάδε σὲ λαβεῖν. Κυ. ἢ καὶ κατακελεύσῃ δῆτα; Χα. νὴ Δί', ἐπεὶ εἰδῆς κἀλλοῦσαν τὸ

anchoram extrahat. *Ch.* Heus tu, quò pergis? plena jam scapha: ibi expecta: cras luce prima te trajiciemus. *Micyl.* Iniquus es, ô Charon qui mortuum jam exoletum relinquis. Te profectò apud Radamanthum injuriæ accusabo. Hei misero mihi! jam navigant: & ego solus hic relinquar. Atqui, cur ad eos natatu non contendo. Non enim timeo ne defatigatus suffocer, cùm jam mortuus sim: præsertim, cùm ne obolum quidem habeam quo naulum solvam. *Cl.* Quid hoc rei est? expecta Micylle: non enim fas est ita transvetare. *Micyl.* Atqui fortè prior vobis tranavero. *Cl.* Nequaquam: sed admota potiùs nave, ipsum recipiamus: tu quoque Mercuri nobiscum arripe. *Ch.* Ubi nunc sedebit? nam plena ut vides, sunt omnia. *Merc.* Tyranni humeris, si videbitur, insidebit. *Cl.* Hoc scitè Mercurius excogitavit. Ascende igitur, & sceleſti hujus cervicem conculca: nos autem faustè navigemus. *Cyn.* Æquum est ô Charon, ut verum hinc tibi dicam, ne obolum quidem pro trajectu tibi dare potero: præter peram enim quam vides, & baculum hunc, planè nihil habeo. Cæterùm si velis, sentinam exhaurire, & remigem agere sum paratus. Nec conquerêris, si modò agilem, firmumque remum mihi dederis. *Ch.* Remiga: nam hoc à te satis sit accipere. *Cyn.* Num remiges etiam cantu accendere opus erit. *Ch.* Per Iovem, siquidem nauticam aliquam exhorta-

1 Μὴ ἀπαγορεύσας] Mſ. ἀπενίσας. Lucianea prorsus dictio. *Bourd.*

2 Σωμάρπασον] Angl. σωμασπασον. Idem.

3 Περίσκοπος] Ἐπὶ τῆ κώπῃ καθήμενος. varia est κώπης acceptio quam vide apud Grammat.

1 Πρὸς

τ ναυπηγῶν. Κυ. οἶδα· καὶ πολλὰ ὦ Χάρων τ ναυπηγῶν· ἀλλ' ὁρᾷς, ἀντεπηχοῦσιν ὅτι δακρύοντες. ὥστε ἡμῖν τὸ ἆσμα ἐπιβραχυθήσεται. Πλούτ. οἴμοι τ κτημάτων. Ἄλλ. οἴμοι τ ἀγρῶν. ὀτοτοῖ, τλὼ οἰκίαν οἵαν ἀπέλιπον. Ἄλλ. ὅσα τάλαντα ὁ κληρονόμος ἀναλώσει λαβών. Ἄλλ. αἰ, αἰ, τ ὑπογαίων μου παιδίων. Ἄλλ. τίς ἄρα τὰς ἀμπέλους τρυγήσει, ἃς πέρυσιν ἐφύτευσά μόνος; Ἑρμῆς. Μίκυλλε, σὺ δ' ὑδὶ οἰμώζεις; καὶ μὴν ὑ θέμις ἀδακρυτὶ διαπλεῦσαί ποτε. Μι. ἄπαγε. ὑδὲν ἔστιν ἐφ' ὅτῳ ἂν οἰμώξομαι σύπλοων. Ερ. ὅμως ἂν μικρόν τι [1] πρὸς τὸ ἦθος ἐπιστένοξον. Μι. οἰμώξομαι τοίνυν, ἐπειδή σοι ὦ Ἑρμῆ δοκεῖ. οἴμοι τ κατατμημάτων. οἴμοι τ κρηπίδων τ παλαιῶν. ὀτοτοῖ, τ σαθρῶν ὑποδημάτων. οὐκ ἔτι ὁ κακοδαίμων ἐμὸς ἐς ἐπιτέρμιον ἀστὸν διαμβώσει, ὐδὲ ὃ χειμῶνος ἀνυπόδητός τις, καὶ ἡμίμυνος πρωινοήσει, τὰς ὀδόντας ὑπὸ τ κρύους συγκροτῶν. τίς ἄρα μου τὸν σμίλαν ἕξει, καὶ τὸ κεντητήριον; ἰκανῶς πεπλούτηκα. χειδὼν ἤδη καὶ ἀποπλεύσωμεν. Χα. ἄγε δὴ τὸ πορθμεῖον ἀπόδοτε ἡμῖν λαβόντες. καὶ σὺ γ', ὦδε. Ἑρμῆ πάντων ἤδη ἔχω. δὸς καὶ σὺ τ ὀβολὸν ὦ Μίκυλλε. Μι. παίζεις ὦ Χάρων, [2] ἢ καθ' ὕδατός φασιν ἤδη γράφεις. Ἑρμῆ Μικύλλῳ ἤδη πολὺ ὀβολὸν ἀποδεκτέον. ἀρχὴν γ', ὅπως εἰδῇς εἰ πετράγωνόν ἐστιν ὀβολὸς, ἢ στρογγύλον. Χα. ὦ καλῆς ναυλολίας, καὶ ἐπιχειρεῖς πλεῖν. ἀποβαίνετε δ' ὅν-

tationem tenes. *Cyn.* Multas equidem teneo Charon: verùm hi plorando, ut vides, obstrepunt: unde futurum est ut cantus nobis interturbetur. *Dives.* O meas possessiones! *Alius.* O meos agros! me miserum qualem reliqui domum! *Alius.* Quàm multa talenta hæres à me accepta dilapidabit! *Alius.* Væ væ meis infantulis! *Alius.* Quis vites meas, quas anno superiore plantavi, vindemiabit? *Merc.* Mycille, tu verò nihil ploras? atqui non fas est quenquam citra lachrymas navigare. *Micyl.* Apage: nam cùm fausta navigatione deferar, nihil est quod plorem. *Merc.* Attamen pro more paulum ingemiscito. *Micyl.* Plorabo igitur: quandoquidem ita vis, Mercuri. O meas soleas! ô veteres crepidas! cheu putres calceos! Non amplius infœlix, ego, ab aurora ad vesperam usque jejunus manebo: nec hyeme discalceatus, & seminudus obambulabo, dentes præ frigoris acerbitate complodendo: quis cultrum meum, quis subulam habebit? satis lamentatus sum, ferè jam ad portum appulimus. *Ch.* Age verò priùs naulum reddite: tu quoque redde: jam ab omnibus habeo: da tu quoque obolum Micylle. *Micyl.* Iocaris ô Charon, aut quemadmodum ajunt, in aqua scribis, qui à Micyllo obolum expectes: principio autem, ne novi quidem quadratus-ne, an rotundus sit obolus. *Ch.* Egregiam verò & quæstuosam navigationem hodiernam. Descendite tamen. Ego

1 Πρὸς τὸ ἦθος] Angl. ὡς τὸ ἦθος. Bourd.

2 Ἢ καθ' ὕδατος] Dictio, φασὶν, quæ sequitur, proverbium notat, de quo interpr. Catull. *Idem.*

μως. ἐγὼ δ' ἵππους, καὶ βοῦς, καὶ κύνας, καὶ τὰ λοιπὰ ζῶα μέτειμι. ἀμφιλυσαι γὰρ κἀκεῖνα δεῖ. Κλω. ἄπαγε αὐτοὺς ὦ Ἑρμῆ παραλαβών. ἐγὼ δ' αὐτὴ, εἰς τὸ ἀντίπορος ἀποπλώσομαι, Ἰνδοπάτην, καὶ Ἡραμίθρην τοὺς Σύρους ἀμφέσαι. πεπλέσι γὰρ δὴ ἀλλήλων, ἐπὶ γῆς ὅρων μαχόμενοι. Ερ. ἀγέτω δῆτα. ἀλλ' ἕπεσθε μοι. Μι. Ἡράκλεις δ' ζόφος. πῶς νῦν ὁ καλὸς Μεγίλλος; ἢ τῷ ἀμφιγυῶ τις σύτακται εἰ καλλίων Φρυνὶς Σιμμίχη; πάνυ γὰρ ἴσα, καὶ ὁμόχροα, καὶ δόξειν ἂν καλὸν, ἂν καλλιον. ἀλλ' ἤδη γὰρ τὸ τριβώνιον, ὡς ἔπεται τίως ἄμορφον εἶναι δοκεῖν, ἰσόπυρον γίγνεται τῇ πορφυρίδι δ' βασιλέως. ἀφανῆ γὰρ ἄμφω, καὶ ὑπὸ τῷ αὐτῷ σκότῳ καθεδοῦνται. Κυνίσκε, σὺ δ' ἐκεῖ ποτε ἄρα ὢν τυγχάνεις; Κυνι. σύτακται λέγω σοι Μίκυλλε. ἀλλ' ἄμφω εἰ δοκεῖ, βαδίζωμεν. Μι. οὐ λέγεις, ἐμβαλεῖ μοι τὴν δεξιάν. εἰπέ μοι, ἐπιλέλησης δ' ὦ Κυνίσκε [1] τὰ Ἐλευσίνια, ἐχ ὅμοια τοῖς ἐκεῖ τὰ σύμβολα σοι δοκεῖ; Κυνι. οὐ λέγεις. ἰδὼν ἂν ἐσπέρχεται δαδιοχοῦσά τις, φοβερόν τι, καὶ ἀπιλήλυθεν ἐσόλεπτον. ἢ ἄρα ἐστὶ Ἐρινύς ἐστιν; Μι. ἔοικεν ἀπὸ γε τοῦ χήματος. Ερ. ὦ δαιμόνιε τούτους ὦ Τισιφόνη. τέτταρας ἐπὶ τοῖς χιλίοις. Τι. καὶ μὴν πάλαι γε ὁ Ῥαδάμανθυς ἔτοιμος ὑμᾶς ἀπελθεῖν. Ραδα. ἀγέσθω αὐτοὺς ὦ Ἑρμῆ. σὺ δ' ὦ Ἐρινύ, κήρυττε, καὶ ἀνακάλει. Κυνι. ὦ Ῥαδάμανθυ, ἐμὲ τὸν πατρὸς ἐπίσκεψαι

Ego equos, & boves, & canes, reliquaque animalia adibo: nam oportet ut & illa trajiciant. *Cl.* Illos exceptos abducito Mercuri. Equidem in adversam ripam renavigabo Indopatem & Heramithrem Syræ filios advectura. Jam enim de finibus agrorum pugnando mutuis se vulneribus confecerunt. *Merc.* Heus vos, progrediamur: imò verò ordine sequimini me omnes. *Micyl.* Hercle quænam est hæc caligo? ubi nunc pulcher ille Megillus? aut quo pacto dignoscat hic aliquis an Simmiche sit Phryna formosior? Quidvis enim hic par est, & concolor: pulchrum nihil, nihil pulchrius. Quin palliastrum meum, quod fœdum antehac videbatur, æquè nunc est in precio, atque ipsa regis purpura. Nam obscura sunt ambo, iisdemque tenebris immersa. Tu verò ubi tandem es Cynisce. *Cyn.* En tibi Micylle hic adsum: sed si videtur, simul eamus. *Micyl.* Probè dicis, dextram mihi injice. Dic mihi: tu enim Eleusiniis sacris es initiatus: num tibi quæ hic fiunt illis similia videntur? *Cyn.* Rectè dicis. Ecce quædam accedit facem gestans, terrificum quiddam & minitabundum obtuens. Annon est Erinnys? *Micyl.* Videtur certè ex habitu. *Merc.* Excipe Tisiphone hos quatuor supra mille. *Tisiph.* Atqui jamdudum Rhadamanthus hic vos expectat. *Rhad.* Adduc ipsos, Erinny. Tu verò Mercuri, illos ut pote præco accersi. *Cyn.* O Rhadamanthe, per patrem obsecro, pri-

[1] Τὰ Ἐλευσίνια] Ἑορτὴ Apud Athenienses ἡ ὀπτιλαμβάνουσα Δήμητρα καὶ Περσεφόνην, ἐν ᾗ ἐχρῶντο ἀνόπτοις τισὶ μυστηρίοις. De Eleusiniis, Scalig. ad lib. 7. Tibulli, & copiosè dico alibi. *Idem.*

1 Κυ-

Δημαγωγόν. Rhad. τίνος ἕνεκα; Κυνι. πάντως βέλομαι κατηγορῆσαί τινος, ἃ συνιστάμαι πονηρὰ δράσαντά σε τὸν βίον, οὐκ ἂν δ' ἀξιόπιστος εἶναι λέγων, μὴ οὐχὶ φανερὸν αὐτὸς φανεὶς οἷός εἰμι, καὶ οἷόν τινα ἰδίαν τρόπον. Rhad. τίς δὲ σύ; Κυνι. Κυνίσκος ὦ ἄνερ. τὴν γνώμην φιλόσοφος. Rhad. δεῦρο ἰὼν δίκην κατάσχες. σὺ δὲ φανερὰν τοὺς κατηγόρους. Ερ. εἴ τις Κυνίσκου τινὸς κατηγορεῖ, δεῦρο φανέστω. ἐθέλει φανέρχεται. ἀλλ' οὐχ ἱκανὸν τοῦτο ὦ Κυνίσκε. ἀπόδυθι δέ, ὅπως ἐπισκοπήσω σε ἀπὸ τῶν στιγμάτων. Κυνι. πῶς γὰρ ἐγὼ στιγματίας ἐφυόμην; Rhad. ὁπόσα ἂν ἡς ὑμῶν πονηρὰ ἐργάσηται κατὰ τὸν βίον, καθ' ἕκαστον αὐτῶν ἄφαντα στίγματα ἐπὶ τῆς ψυχῆς περιφέρει. Κυνι. ἰδοὺ σοι γυμνὸς παρέσηκα. ἄρα ἀναζητεῖς τούτων, ἄφαντα δὲ φῂς τὰ στίγματα. Rhad. καθαρὸς ὡς ἐπὶ πᾶσι γοῦν. πλὴν τούτων τριῶν ἢ τεττάρων ἀμαυρῶν φαίνῃ, καὶ ἀσαφῶν στιγμάτων. καίτοι, τί τοῦτο; ἴχνη μέν. καὶ σημεῖα, τῶν ἐγκαυμάτων, οὐκ οἶδα δ' ὅπως ἐξαλήλιπται, μᾶλλον δὲ ὑπεκπέφευγε. πῶς ταῦτα ὦ Κυνίσκε, ἢ πῶς καθαρὸς ἐξ ὑπαρχῆς ἀνεπίφθονος; Κυνι. ἐγώ σοι φράσω. πάλαι πονηρὸς δὲ ἀπαιδευσίᾳ χρώμενος, καὶ πολλὰ ἁμαρτὼν ἐμπολήσας στίγματα, ἐπειδὴ τάχιστα φιλοσοφεῖν ἠρξάμην, κατ' ὀλίγον ἀπέσυρα τὰς [1] κηλίδας ἀπὸ τῆς ψυχῆς ἀπιλησάμενος. Rhad. ἀγαθῷ γὰ ὄντι, καὶ ἀνυσιμωτάτῳ χρησόμενον τῷ φαρμάκῳ. ἀλλ' ἄπιθι ἐς τὰς μακάρων νήσους, τοῖς ἀ-

primum me inſpice. *Rhad.* Quorſum? *Cyn.* Omnino quendam accuſare velim, de iis quæ in vita me conſcio commiſit. Non enim dicta mea fuerint fide digna, niſi qualis ipſe ſim & quomodo vixerim, priùs manifeſtum fiat. *Rhad.* Tu verò quis es? *Cyn.* Cyniſcus, ô optime, profeſſione philoſophus. *Rhad.* Adeſdum, primuſque in judicio conſiſte: tu verò accuſatores accerſe. *Merc.* Siquis eſt hujus Cyniſci accuſator, huc prodeat. Nemo accedit: ſed hoc, Cyniſce, non ſufficit, quare veſtes exue, ut tua ſtigmata conſiderem. *Cyn.* Vbinam inuſta ſunt mihi ſtigmata? *Rhad.* Quod ſcelera quiſque veſtrûm in vita perpetravit, tot notas, ſed quæ non appareant, in anima circumfert. *Cyn.* Nudum ecce tibi me ſiſto: itaque iſtas perquire quas dicis notas. *Rhad.* Hic per omnia eſt purus, præter tres quatuorve planè obſcuras, evanidaſque notas: ſed quid hoc? veſtigia, ſignaque inuſtionum: ſed neſcio quo pacto deleta, imò potiùs exciſa ſint. Quid hæc ô Cyniſce, aut qui denuo purus es factus? *Cyn.* Ego tibi dicam. Olim cùm propter imperitiam pravus eſſem: multaſque ideo notas contraxiſſem, ſimul atque philoſophari cœpi, paulatim maculas omnes ex anima elui. *Rhad.* Bono profectò, & præſentiſſimo uſus es remedio. Sed in beatorum inſulas ito cum optimis conver-

1 Κηλῖδας ἀπὸ τῆς ψυχῆς] Ὀνείδους. Sic rectè hanc vocem ed mentem Luciani interpretatur Heſyc. qui hac in voce conſulend. Interp. Ariſtoph. Suid. alia eſt κηλῖδων acceptio alibi apud Lucianum. *Bourd.*

εἰσοις σωτερόμβ. κατηγορήσας γε πρότερον ὧ φὴς τυραννιᾶν, ἄλλως ἀσθενικάλ. Μικυ. κὴ τὸν μὲν ὦ Ῥαδαμάνθυ, μικρὸν ἔτι, κὴ βραχείας τινὸς ἐξετάσεως δεόμενον. πάλαι γάρ σοι κὴ ζυμιός εἰμι. ὡς ἐπισκόπ. Ῥαδα. τίς ἦ ὢν τυγχάνεις; Μι. ὁ σκυτοτόμος Μίκυλλ. Ῥαδα. ἔρχε ὦ Μίκυλλε, κἀξαρθρῶς ἀκριβῶς, κὴ ἀνεπίληπτ. ἀπὸ κὴ σὺ δεῦρο Κυνίσκων τυτονί. τὸν τύραννον ἤδη ἀσθενικάλ. Ερ. Μεγαπένθης Λακύδου, ἥκετον. ποῖ φέρῃς; ἀσθενῆ. σὲ τὸν τύραννον ἀσθενικαλῶ. ἀσθενῆ ἀλλ' αὐτὸν ὦ Τισιφόνη εἰς τὸ μέσον, [1] ἐπὶ πρόκλησιν ὠθήσασα. σὺ δ' ὦ Κυνίσκε, κατηγόρει, κὴ διέλεγχε ἤδη. πλησίον γὰρ ἀνὴρ ἑστῶσι. Κυνι. τὸ μὲν ὅλον, ὦδὲ λόγων ἕδρᾳ. γνώσῃ γὰρ αὐτὸν αὐτίκα μάλα οἷός ἐστιν ἀπὸ τῶν σιγμάτων. ὅμως δὲ, κἀυτός σε λανθανόντως ὑπαναλύσω τὸν ἄνδρα, κἀκ τοῦ λόγου δείξω φανερώτερον. ἐστὶ γὰρ ὁ τῆς συνωμοσίας ἀρχηγέτης, ὁπόσα μὲ ἰδιώτης ὢν ἔπραξε, παρανόμως ἐξαλείψειν μοι δοκῶ. ἐπὶ δὲ τοὺς ἡγεμόνας ἀσυστατικῶς ἐμβαλὼν, κὴ δορυφόρους συναγαγὼν, ἐπαναστὰς τῇ πόλει τύραννος κατέστη, [2] ἀκρίτους μὲν ἀπέκτεινε πλείονας ἢ μυρίους. τὰς δὲ οὐσίας ἁπάντων ἀφαιρούμενος, καὶ πλούτου ἀσθενοῦς τὸ ἀκρόπολιν ἀφικόμενος, ἑβδομήκοντα μὲν ἀνδρῶν ἀσεβείας ἰδίᾳ παρανόμους ἐξέλειπεν. ἀπάσῃ δὲ ἀμηχανίᾳ, versaturus. Quum priùs tyrannum quem dicis, accusaris, alios accersè. *Micyl.* Quod ad meam causam attinet, parva brevique inquisitione indiget. Iamdudum tibi nudus adsum : itaque me inspice. *Rhad.* At quisnam es? *Micyl* Sutor Micyllus. *Rhad.* Euge Micylle, exquisitè purus es, nullisque stigmatibus notatus : abi tu quoque ad hunc Cynisscum. Tyrannum jam accersè. *Merc.* Megapenthes Lacydæ filius prodeat. Quò te vertis? accede : te tyranne voco: ipsum Tisiphone in caput impulsum protrude in medium. Tu verò Cynisce accusa nunc & convince : vir enim iste propè adest. *Cyn.* Quanquam in universum verbis non est opus, siquidem eum, qualis sit, illico ex notis cognoscere possis, ipse tamen virum tibi retegam, & oratione clariùs ostendam. Ac [2] flagitia quæ ter sceleſtus ille commisit dum privatam vitam agebat, omittenda mihi censeo. Sed postquam ascitis in societatem audacissimis viris, collectisque satellitibus insurrexit, & tyrannus urbi præfectus est, plures quàm sexcentos indicta causa trucidavit. Deinde cùm singulis facultates eripuisset, summasque divitias attigisset, nullam libidinis speciem prætermisit, sed omni crudelitate, & con-

1 Ἐπὶ πρόκλησιν ὠθήσασα] *Colloquiorum*, Heliod. lib. 8. *Bourd.*

2 *Flagitia*] Eorum animis qui magnis se facinoribus, dum vitam agerent obstrinxerant, maculas inustas esse docet, Platonem ridens qui sic in Gorgia loquitur. Ἀλλὰ σωλλήκις τῷ μεγάλῳ βασιλέως ὀπλαδόμῳ, ἢ ἄλλῳ ὁτῳοῦν βασιλέως ἢ συνάγει κατεῖδεν ἀδὲν ὑγιὲς ὄν τὴν ψυχήν, ἀλλὰ διαμαστιγωμένην καὶ μέλαν μεστὴν ὑπὸ ἀκρασιῶν & ἀδικιῶν. Hoc attigit lib. 2. in Ruffin. Claudian.

Quid demens manifesta negas? en pectus inusta
Deformant macula. Cogn.

3 Ἀκρίτους μὲν] Has omnes tyrannorum artes alibi fusè exsequor. *Bourd.*

1 Ἀγχεσ-

καὶ ὕβρεσι κατὰ τῶν ἀθλίων πολιτῶν ἐχρήσατο, παρθένους ἀφθόρους, καὶ ἐφήβους καταισχύνων, καὶ παῖδα τρόπον τοῖς ὑπηκόοις ἐμπορεύων καὶ ὑπερηφάνους μόρους, καὶ τύφου, καὶ ὕβρεως τοὺς συντυγχάνοντας φρυάγμασιν, οὐδὲ κατ' ἀξίαν δύναιο ἂν παρ' αὐτοῦ λαβεῖν τιμὼ δίκλω. ῥᾴδιον γὰρ ἦν τῷ ἡλίῳ, ἢ τοῦτον ἀσκαρδαμυκτὶ ὑποσκέλλειν. ὃ μὲν καὶ τὸ τῶν κηλίσεων αὐτοῦ ἀμήτητα καὶ ἀνερμήνευτα, τίς ἂν διηγήσαιτο δύναιο, ὅσα μὴ ὑπὸ τῶν οἰκειοτάτων ἀπόλοιτο; καὶ τοῦτο, ὅτι μὴ ἄλλως κηπίης ἐστὶ κατ' αὐτοῦ ἀφεθολή, αὐτίκα εἴση, ὑποσκελίσας τὰς ὑπ' αὐτοῦ πεφονευμένους. μᾶλλον ὑπὸ ἄκλητοι ὡς ὁρᾷς παρεισὶ. καὶ ὑπεισάπτης, ἄγχουσιν αὐτόν. ὅτοι πάντες ὦ Ῥαδάμανθυ, ὑπὸ τῶν ἁλιτηρίων πεφόνευνται. οἱ μὲν, γυναικῶν ἕνεκα δυμόρφων ἐπιβουλευθέντες. οἱδὲ, ἡίων πρὸς ὕβριν ἀπαγομένων ἀγανακτήσαντες. οἱ δὲ, ὅτι ἐπλούτουν. οἱ δὲ, ὅτι ἦσαν δεξιοὶ, καὶ σώφρονες, καὶ ἡδέως ἠρίσκοντο τοῖς δρωμένοις. Ραδα. τί πρὸς ταῦτα φὴς ὦ μιαρὲ σύ; Μεγα. τὰς μὲν φόνους ἐξεπιστάμην, ὡς λέγεις. τὰ δ' ἄλλα πάντα, τὰς μοιχείας, καὶ τὰς τῶν ἐφήβων ὕβρεις, καὶ τὰς ἀφθορίας τῶν παρθένων, ταῦτα πάντα, Κυνίσκος μὲ καταψεύσατο. Κυνι. ἐχέτω καὶ τούτων ὦ Ῥαδάμανθυ, παρέξω σοι μάρτυρας. Ραδα. τίνας τούτους λέγεις; Κυνι. τὸν σκάλμον ὦ Ἑρμῆ [2] τὸν λύχνον αὐτοῦ, καὶ τὴν κλίνην. μαρτυρήσουσι γὰρ αὐτοὶ παρελθόντες, οἷα

contumelia contra miseros cives est usus, virgines vitiando, adolescentes stuprando, & quovis modo subditis insultando. Pro superbia verò, fastuque, ejusque in obvios fremitu, supplicium meritum sumere non possis. Faciliùs certè solem quispiam quàm illum intentis oculis conspexisset. Porrò nova etiam supplicia ad crudelitatem ejus explendam inventa, qui nec à necessariis abstinuerit, quis recensere possit? Quòd si ab eo interemptos huc advocaveris, statim cognosces hæc inanem non esse calumniam, ipsi instructam. Imò verò non vocati adsunt ut vides, & circunstantes ipsum angunt. Hi omnes Rhadamanthe, ab hoc sceleratо sunt interempti, alii propter formosas conjuges insidiis petiti, alii ad libidinem abductos fuisse filios stomachati: alii quod divites essent: alii quod boni, & prudentes, & nequaquam factis ejus delectarentur. *Rhad.* Quid ad hæc respondes sceleste? *Megap.* Quas dicit cædes, equidem perpetravi: reliqua verò omnia, nempe adulteria, in puberes libidinem, virginum stupra, hæc omnia Cynisсus falso criminatur. *Cyn.* Quin & horum testes tibi proferam Rhadamanthe. *Rhad.* Quosnam dicis? *Cyn.* Illius lucernam Mercuri accersе mihi, & lectum. Nam in medium progressi testabuntur, quænam ille

1 Ἀσκαρδαμυκτὶ] Ἀντὶ τοῦ καιμίσειν. Sic Grammatici. dixi antea. *Bourd.*

2 Τὸν λύχνον & τὴν κλίνην] Vt antea in Necyomantia induxit τὰς ψυχὰς τοῦ ἡλίου ὑποπλεμένας σκιὰς ὑπὸ τῶν σωμάτων accusantes τὰ πραγμένα ἐπὶ παρὰ τὸ βίου, sic nunc lucernam & lectum testes citat, alludens ad Græcos Philosophos & ἐπιπλήττειν ἐμπαίζει τοῖς λύχνοις & τὴν κλίνην μαρτυρεῖν παραγαγών, siquidem Philosophis istis & τὰ φυτὰ erant etiam ἔμψυχα. Idem.

πρᾶγμα συνηπίστευσε αὐτῷ. Ερ. ἡ κλίνη, καὶ ὁ λύχνος ὁ Μεγαπένθους παρέστω. ὧν ἐποίησαν ὑπηκούσατε. Ραδα. εἴπατε δὲ ὑμεῖς ἃ συνίστε Μεγαπένθης τοῦτο. σωστέον δὲ σὺ ἡ κλίνη λέγε. Κλι. πάνυ γε ἀληθῆ κατηγόρησε Κυνίσκος. ἐγὼ μέντοι τοῦτο εἰπεῖν οὐ δίκαιός Ρ' Ραδαμάνθυ, αἰσχύνομαι. τοιαῦτα γὰρ, ἃ ἐπ' ἐμοῦ διεπράττετο. Ραδα. σαφέστερον μὲν οὖν κατέμαρτυρεῖς, μηδὲ εἰπεῖν αὐτὰ ὑπομένουσα. καὶ σὺ δὲ ὁ λύχνος ἤδη μαρτύρει. Λυχ. ἐγὼ τὰ μὲν ἡμέρας μὲν, οὐκ οἶδα. εἰ γὰρ παρῆν. ἃ δὲ τὴ νυκτὸν ἐποίει, καὶ ἔπασχεν, οἷα οὐ λέγειν. πολλὰ μὲν ἀλλὰ ἠσχυνόμην γε πολλά, καὶ ἀρρήτα, ἃ πάσας ὕβρεις ὑπερβαίνοντα. καίτοι πολλάκις ἐκεῖνα τἀλλότριον οὐκ ἔπινον, ἀποσβῆναι θέλων. ὁ δὲ, καὶ σωσοῦσά με τοῖς θρωμβώσι, καὶ τὸ φῶς μου πάντα τρόπον κατεμίαινεν. Ραδα. ἅλις ἤδη τὰ μαρτύρια. ἀλλὰ καὶ ἀπόδυθι τοῦτο πορφυρίδα, ἵνα καὶ τὰ ἀεθλοφόρα ἴδωμεν τὰ στιγμάτια. παπαῖ, ὅλος οὗτος πελιδνός, καὶ [1] κατάγραφος, μᾶλλον δὲ κυάνεος ἐστὶν ἀπὸ τῶν στιγμάτων. τίνα δὴ ποτὲ ἀθλοθέτην τρόπον; ἆρ' ἐς τὸ Πυριφλεγέθοντά ἐστιν ἐμβληθείς, ἢ ὑδατόστομον τοῦ Κερβέρου; Κυνι. μηδαμῶς. ἀλλ' εἰ θέλοις, ἐγώ σοι καινόν τινα καὶ πρέπουσαν αὐτῷ τιμωρίαν ὑποθήσομαι. Ραδα. λέγε, ὡς ἐγώ σοι μεγίστῳ ἐπὶ τούτῳ χάριν εἴσομαι. Κυνι. ἔθος ἐστὶν οἷμαι τοῖς ἀποθνήσκουσι πᾶσι, πίνειν τὸ λήθης ὕδωρ. Ραδα. πάνυ μὲν οὖν. Κυνι. ἀκὴν μόνον ἐξ ἁπάντων, ἄπολον ἔτι. Ερ. ἆρα τοῦτο ille ſeſe conſciis perpetrarit. *Merc.* Et lectus & lucerna Megapenthis adſint: bene eſt quod obtemperarint. *Rhad.* Dicite igitur ea quæ vobis conſciis Megapenthes iſte commiſit. Tu verò lecte prior fare. *Lect.* Vera omnia Cyniſcus objecit: quæ quidem domine Rhadamanthe, pudet me dicere, ejuſmodi fuerunt quæ ſupra me patravit. *Rhad.* Manifeſtiſſimo teſtimonio eum damnas, quanquam ea efferre non ſuſtines. Tu verò Lucerna jam teſtare. *Lucer.* Equidem quæ facta ſint interdiu neſcio: non enim adfui: ſed quæ noctu faceret vel pateretur, piget me dicere. Cæterùm nefanda multa, & quovis injuriæ genere ſuperiora ſpectavi: quanquam ſæpe extingui volens, oleum ultro non bibebam. At ille me ſuis facinoribus adhibuit, meamque lucem modis omnibus contaminavit. *Rhad.* Iam ſatis eſt teſtium. Verùm purpuram quoque exue ut ſtigmatum etiam numerum videamus. Papæ! hic totus eſt lividus & notatus, imò potiùs notarum vi cæruleus. Quonam igitur ſupplicii genere eſt puniendus? An eſt in Phlegethontem injiciendus, Cerberove tradendus? *Cyn.* Nequaquam. Sed ſi velis novum quoddam ſupplicium, eique conveniens tibi proponam. *Rhad.* Dicas: nam ego tibi eo nomine gratiam habebo maximam. *Cyn.* Mos eſt, ni fallor, ut qui moriuntur, omnes aquam oblivionis bibant. *Rhad.* Maximè. *Cyn.* Omnium ergo ſolus hic à potu arceatur. *Merc.* At quam-

[1] Κατάγραφος] Ex Platone Lucianus, ex Luciano Iulian. Imper. Cæſar. vide Clariſſ. Calaubon. ad Perſ. dixit idem Lucianus alibi καὶ τότε φοινίκεος. In re tamen diſſimili in Lexiphanis dial. *Bourd.*

1 Καὶ

δή; Κωνι. χαλεπὴν ὕτως ὑφίξῃ τιὼ δίκλω, μεμνημένῳ οἵῳ λῶ, καὶ ὅσον ἰδύναθ' ἐν τοῖς ἄνω, καὶ ἀναπεμπαζομένῳ τὼ τυφλώ. Ραδα. Οἷ λέγεις. καὶ καθεδεδήσεθαι, καὶ ἐδὸφ' ἑ Τάνταλον ἀπαχθεὶς ἀτασι, δεδέσθαι, μεμνημένῳ ὧν ἔπραξε κ' ἑ βίοι.

quamobrem? *Cyn.* Graves ita dabit pœnas quum meminerit qualis esset quantaque potentia apud superos polleret, quumque delicias animo recolet. *Rhad.* Rectè dicis. Hunc in modum condemnetur, & ad Tantalum adductus ligetur, eorumque quæ in vita egit, recordetur.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΠΙ ΜΙΣΘΩ ΣΤΝΟΝΤΩΝ.

DE IIS QVI MERCEDE CONDVCTI IN DIVITUM familiis vivunt.

ARGVMENTVM.

Aulica vita molestias & incommoda oratione hac depingit Lucianus, quamque indigna ea sit homine, præsertim docto & liberaliter instituto, exponit. Confutatis etiam caussis iis, quibus se tuentur, qui hoc vitæ genus sectantur, & in servitutem ultrò sese precipitant. Exordium ab attentione incipit, amplificando rei magnitudinem, fidemque faciendo dictis, ab eorum persona, qui in eadem vita aliquandiu vixerunt. Mox & benevolentiam captat Timoclis, ejus ad quem scribit ab officio amicitiæ, indicans se hac propterea illi scribere, ut quia illum jam olim de hac vita susciptenda, consilia agitare intellexerit, ne quid olim, si res malè cadat, & illum consilii sui pœnitere incipiat, accusare sese possit, ut à quo admonitus, aut revocatus non fuerit, præsertim quando sciat hanc vitam non modò per se difficilem atque periculosam esse: verùm etiam homini philosopho, aut quocunque denique disciplinarum genere docto, minimè convenire. Exordio in hunc modum peracto, confutationem statim subjungit earum caussarum, quibus sese tueri solent qui hoc vitæ genus ultro amplectuntur. Diluit autem omnes eas per inversionem, ostendens ea maximè vel sequi, vel negari, qua illi cum primis evitare, vel consequi studeant: ac postremò etiam turpe esse homini docto & ingenuo, ob solam spem voluptatis alicujus, in voluntariam servitutem sese dare. Atque hinc jam ad ipsam rem accedit: propositis per divisionem iis, de quibus dicturus sit. Principio igitur recenset quanta incommoda, quantaque molestia perferenda sint, antequam in aulam recipiaris. Deinde, qua & quanta toleranda, atque adeo devoranda, ubi jam receptus fueris, circa prima convivia, circa pactionem mercedis, circa servitutem reliquam, qua mox exceptum atque per-

do-

domitum, paulatim in contemptum adducit, & ad adulandum impellit. Præterea & metu periculisque involvit, ob quæ varia exinde querela, & vitæ mutatæ pœnitentia sequuntur. Atque hæc omnia non domi solùm perferenda esse indicat, verumetiam foris, ubi interim multò sordidiora ministeria imponuntur, etiam à mulieribus, quibus æquè ac viris adulandum est. Post hæc & circa munerum compensationes, quo pacto nuncii ac dispensatores conciliandi, & circa mercedis solutionem, quanta cum molestia exigenda illa, quantaque aliorum etiam invidia accipienda sit: & postremò, quàm ignominiosi exitus plerosque maneant, senes jam & exhaustos, cùm clam aut turpiter ab aula profugiunt, aut rejiciuntur. Quæ omnia ad finem, velut in tabella quadam proposita, brevi sed eleganti admodum imagine depingit, & ob oculos ponit, amplificatu etiam in media passim oratione iis, quæ maximè urgere aut commendare voluit.

1 Καὶ τί σοι πρῶτον ὦ φιλότης, ἢ τί ὕστατον φασὶ κωλαλίξω τούτων, ἃ πάσχειν, ἢ ποιεῖν ἀνάγκη τὸν ἐπὶ μισθῷ σωφρονίζοντα, καὶ πῶς τῶν ἀθλιωτάτων τούτων φιλίαις ἐξεπιζομένους, εἰ χρὴ φιλίαν τὴν τοιαύτην αὐτῶν δουλείαν ἐπονομάζειν; οἶδα γὰρ πολλὰ, καὶ σχεδὸν τὰ πλεῖστα τῶν συμβαινόντων αὐτοῖς, ὅτε αὐτὸς μὲν Δία ξένιον τοιοῦτος πεπρωμένος. εἰ γὰρ σὲ ἀνάγκη μηδὲ ἢ πεῖρα ἐμπίπτειν, μὴ ἢ ὦ θεοὶ, γένοιτο, ἀλλὰ πολλοὶ τῶν εἰς τὸν βίον τοῦτον ἐμπεπλωκότων, ἐξηγοῦσιν ὡς με. οἱμῳ, ὅτι σὺν τοῖς κακῶς ὄντες, ἀποδυσώμενοι ὁπόσα, καὶ οἷα ἔπαθον. οἶσθ' ὡσπερ οὖν δεσμωτηρίου τινὸς ἀποδράντες, οὕτω ἡδέως μεμνημένοι, ὧν ἐπεπόνθεσαν. ἀλλὰ γὰρ

Equid tibi primum Amice, & quid postremum ut ajunt, recenseam, ex his quæ tum facere, tum pati coguntur qui mercedis gratia sese in alienum convictum tradunt, & in locupletum istorum amicitiam accensentur, si modò ejusmodi illorum servitutem convenit amicitiam appellare? Novi enim multa, atque adeò pleraque omnia eorum quæ ipsis accidunt, non quòd per Iovem ipse tale quid expertus sim (Neque enim mihi unquam incidit experiundi necessitas, ac nequando incidat, Dii prohibeant) sed quòd plerique eorum qui in hoc vitæ genus inciderunt, mihi confessi sint: quorum alii in ipsis malis etiamdum constituti, quæ & quanta ferrent, deplorabant: alii tanquam è carcere quodam profugi, non sine voluptate commemorabant ea quæ perpessi fuerant.

1 Καὶ τί σοι πρῶτον] Ex Theocriti Ptolemæo. *Marc.* Hoc initium sumptum est ex Homer. Odyss. lib. 9.

Τί πρῶτον, τί δὲ λῖτατα τί δ' ὕστατον καταλέξω;
Quid primum, quid mox, & qua tandem ultima dicam. Cogn.

1 Δία

ἀνθρώπινον, ἀναλογιζόμενοι οἷαν ἀπηλλάγησαν. ἀξιοπιστότερον δ' ἦσαν οὗτοι [1] λέγε πάσης ὡς εἰπεῖν τῆς πλεύσεως ἐξειληλυθότες, καὶ πάντα ἐξ ἀρχῆς εἰς τέλος ἱστορήσαντες. ἐπεὶ παρέργως γ' ἂν, καὶ ἅμα λανθάνειν πεπειραμένων αὐτῶν, καθάπερ ναυαγίαν τινὰ, καὶ σωτηρίαν παράλογον διηγουμένων, οἷοί εἰσιν οἱ πρὸς τοῖς ἱεροῖς [2] ἐξυρημένοι τὰς κεφαλὰς, σὺν ἅμα πολλοὶ τὰς πλοκυμίας, καὶ ζάλας, καὶ ἀκρωτήρια, καὶ ἀναβολὰς, καὶ ἱστῶν κλάσεις, καὶ πηδαλίων ἀποκρυλίσεις διεξιόντες. ἐπὶ πᾶσι δ', τοὺς Διοσκούρους ἐπιφανομένους. οἰκεῖοι γὰρ τῇ τοιαύτῃ πραγῳδίᾳ οὗτοί γε. ἢ τὸν ἄλλον ἐκ μηχανῆς θεὸν ἐπὶ τῷ κορυφαίῳ κρεμάζομενον, ἢ πρὸς τοῖς πηδαλίοις ἑστῶτα, καὶ πρός τινα πίνακα μαλακῷ ἀπευθύνοντα τὴν ναῦν, οἱ ἀσφαλισθέντα ἔμελλεν, αὐτὴ μὲν ἠρέμα, καὶ κατὰ σχολὴν ἀβλαβῶς ἐκπλεῖσθαι, αὐτοὶ δ' ἀσφαλῶς ἀποβήσεσθαι, χάριτι καὶ εὐμενείᾳ τοῦ θεοῦ. ἐκεῖνοι μὲν δὴ τὰ πολλὰ τοῦτα πρὸς τὸν ἀνθρώπινον χρείαν ἐπιτραγῳδοῦσιν, ὡς ἀφ' ἑλκύστου λαμβάνοιεν, ἢ δυσχερεῖς μόνον, ἀλλὰ καὶ θεοφιλεῖς τινες εἶναι δοκοῦντες. οἱ δὲ, τὰς ὑπὸ ταῖς οἰκίαις χαιμώνας, καὶ πλοκυμίας, καὶ τὴν Διὸς πανδακυμίας τε, καὶ δακρυμίας εἰ οἷόν τε εἰπεῖν, διηγούμενοι, καὶ ὡς τὸ πρῶτον εἰσπλεύσαντα, χαλεπῶς ὑποφαινομένου τοῦ πλάγους, καὶ ὅσα πράγματα ἀφ' ἑκάστου πλοῦν ὅλον ὑπέμειναν, ἢ διῶκτες, ἢ ναυπῶκτες, ἢ ὑπερπλεόμενοι τῇ ἅλμῃ. καὶ τέλος, ὡς πρὸς πάσης τῆς ἐπιούσης ἐξέρχεσθαι] Proverb. de quo paræm. *Bourd.*

2 Ἐξυρημένοι τὰς κεφαλὰς] Herald. ad Martial. dixi ad Petron. τὸ γὰρ παλαιὸν οἱ ναυαγήσαντες ἀνθρωποι τοιοῦτο ἐκέχειρωτο σήμασι περὶ τοῖς ἱεροῖς κεκλήμενοι ἐπὶ τῇ αὐτῇ τύχῃ ἀλουργήμενοι. Bourd.

rant. imò quantas effugissent ærumnas, computare juvabat. Atque hi quidem digniores mihi visi sunt, quibus fides haberetur, ut qui ejus sacri ritus omnes (ut ita dixerim) complevissent, omniaque ab initio ad finem usque perspexissent. Non ergo perfunctoriè, & oscitanter hos audiebam veluti naufragium aliquod, & inopinatam salutem enarrantes. Cujusmodi sunt isti, qui in templis deraso capite simul multi, decumanos fluctus, procellas, rupes, jacturas, malos fractos, gubernaculorum ruptiones narrant: in primis autem Dioscuros apparentes (nam hi propriè ad hanc tragœdiam pertinent) aut quempiam alium ex machina Deum summis antennis insidentem, aut clavo astantem, & ad molle aliquod littus navim dirigentem, ad quod ubi appulisset, futurum erat ut paulatim ac lentè solveretur, at ipsi tutò descenderent, idque ope ac favore divino. Itaque isti tam multa ad præsentem necessitatem tragicè exaggerant, ut à pluribus stipem accipiant, cùm non modò calamitosi, verùm etiam Diis chari videantur. Porrò ii dum quas tempestates in domibus tulerunt, illosque tertios, quintos, decimosque fluctus si fas est dicere, referrent: utque primum à littore solverint mari tranquillo, quotque molestias toto navigationis tempore sustinuerint, dum vel sitiebant, vel nauseabant, vel salo perfundebantur: denique ut infelici navigio in cautem quam-

πρὸς πνὰ ὕφαλον, ἢ σκόπελον ἀπόκρημνον, ὥσπερ ἔξαυτῆς τὸ δύσπνουν σκαφίδιον, ἀθλίοι κακῶς ἐξενήξαντο, γυμνοί, καὶ πάντων σύλλεις τῶν ἀναγκαίων. τὰ δὴ τοιαῦτα, καὶ τῇ τύχῃ διηγησάμενοι, ἐδάκνον μοι τὰ πολλὰ ἔτοι ὑπ' αἰσχύνης ἐπικρύπτεσθαι, καὶ ἑκόντες εἶναι ἐπιλανθάνεσθαι αὐτῶν. ἀλλ' ἔγωγε κἀκεῖνα, καί πῃ ἄλλα ὧν τῶν λόγων ξυνιέντες, σύρεσκον ὑποσύντα τοῖς τοιούτοις ξυνουσίαις, ἃ δὴ καὶ νῦν ἐπὶσω σοι πάντα ὦ καλὲ Τιμόκλεις, διεξελθεῖν. δοκῶ γάρ μοι σε πολλὴ ἤδη καταινοηκέναι σε τούτου τοῦ βίου ἐπιθυμεῖν. καὶ ὑποτύπτα, ὁπηνίκα ὑπὲρ τῶν τοιούτων ὁ λόγος ἐνίπτεται. εἶτε ἐπήνεσέ τις τῶν παρόντων τὸν τοιοῦτον μισθοφορὰν, πρεσυδαίμονας εἶναι λέγων, οἷς μετὰ δὴ τοὺς φίλους ἔχειν τοὺς ἀρίστους Ῥωμαίων, καὶ διαπεῖν δεῖπνα πολυτελῆ, καὶ ἀσύμβολα, καὶ οἰκεῖν ἐν καλῷ, καὶ ἀποδημεῖν μετὰ πάσης ῥᾳστώνης, καὶ ἡδονῆς, ἐπὶ λευκῆ ζεύγους εἰ τύχοι ἐξυπτιάζοντας, ὑποσύντα καὶ μισθὸν τῆς φιλίας, καὶ ἂν εὖ πάσχωσι τούτων λαμβάνειν, οὐκ ὀλίγον ἐστίν. ἀπιχνοῦς γὰρ ἄπορος καὶ ἀνήθολα τοῖς τοιούτοις τὰ πάντα φύεται. ὁπότε δὴ ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα ἤκουες, εὕροις ὅπως ἐπιχήρεις πρὸς αὐτὰ, καὶ πάνυ σφόδρα πρὸς τὸ δέλεαρ ἀπαπτόμενον παρείχας τὸ στόμα. ὡς δὴ τόγα ἡμέτερον εἰς αὖθις ποτὲ ἀναίσιον ᾖ, μηδ' ἔχοις λέγειν ὡς ὁρῶντές σε τηλικοῦτο [1] μετὰ τῆς κεφαλῆς ἄγκιστρον καταπίνοντα, οὐκ ἐπεσπάσαμεν ὑπὸ τὸν βυθὸν ἐνδεδεμένον. ἀλλ' ἐπεὶ καὶ τὰ τοιαῦτα ἐπεμνήσθημεν, ἐπὶ τὸν Τιμόκλεα τὸν λόγον ἐπανέλθωμεν, ὃν ἐπὶ τοῖς τοιούτοις ἐπεμνήσθημεν, ὃν ἐπὶ τοῖς τοιούτοις ἐπεμνήσθημεν.

quampiam ſub undis latentem, aut in præruptum ſcopulum effracto miſeri ægrè enatarint, nudi, cunctarumque rerum neceſſariarum inopes. Hæc inquam cùm referrent, viſi ſunt mihi multa præ pudore ſubticere, & volentes ac ſcientes obliviſci. At ego tum illa, tum alia nonnulla ex illorum narrationibus conjectans, deprehendi quicquid ærumnarum cum iſtiuſmodi convictibus eſt conjunctum: quæ omnia, ô præclare Timocles, tibi percenſere non gravabor. Iampridem enim mihi videor animadvertiſſe, te de capeſſenda hac vitæ ratione cogitare. Ac primùm quidem, cùm hac de re ſermo incidiſſet, mox præſentium aliquis mercenarium iſtiuſmodi vitæ genus laudare cœpit, fortunatiſſimos eos affirmans quibus cum eo quod amicos haberent Romanorum optimates, & ſumptuoſis in conviviis immunes epularentur, in ſplendidis ædibus verſarentur, & omnigena cum recreatione, ac voluptate in alba rheda, ſi liberet, reſupinati peregrinarentur, non parvi eſſet emolumenti mercedem amicitiæ, & benefactorum iſtorum accipere: cùm haud dubiè nec fata, nec culta, omnia iſtis proveniant. Hæc igitur, atque id genus alia cùm audires, animadverti ut his inhiares, & valdè patulum os ad eſcam præberes. Proinde ut in poſterum culpa vacem, nec expoſtulare queas, quòd cum te videremus tantum cum ſquilla deglutientem hamum, non retineremus, nec priuſ-

[1] Μετὰ τῆς κεφαλῆς ἄγκιστρον καταπίνοντα] Sic in Piſcat. *Bourd.*

[1] Κα-

λαβόμεθα, οὐδὲ πρὶν ἐμπεσεῖν τὸ λαιμῷ ἀφειπάσαμθα, οὐδὲ προδηλώσαμθα, ἀλλὰ προμένοντες ἐξηλκομθα, καὶ ἐμπεπηγότα, ἤδη συρόμθον, καὶ πρὸς ἀνάγκλω ἀγόμθον ὁρῶν, ὅτ' οὐδὲν ὄφελα, ἐσπόμεθα, ἐπεδακρύομθα, ὅπως μὴ ταῦτα λέγῃς ποτὲ πάνυ εὔλογα, λῶ λίγητε, καὶ ἄφυκτα ἡμῖν, ὡς οὐκ ἀδικοῦμθα μὴ προμιλύσαντες, ἄκυρον ἐξ ἀρχῆς ἀπίντων. καὶ τὸ δίκτυόν γε αὐτὸ, καὶ τὸ κύρτιον τὸ ἀδιέξοδον ἔκτοθεν ἐπὶ χολῆς, ἀλλὰ μὴ ἔνδοθεν ἂν ἦ μυχὸς προεπισκέπτεσθον. καὶ ἦ ἀγκίστρα ἢ τὸ ἀγκύλον, καὶ πλὴ ἐς τὸ ἔμπαλιν ἦ σκέλοπος ἀναστροφὴ, καὶ τὸ τριαίνης πὰς ἀκμὰς εἰς πὰς χεῖρας λαβὼν, καὶ πρὸς πλὴ γνάθον πεφυσημένον ἀπτασεράμθα, λῶ μὴ πάνυ ὀξέα, μήδ' ἄφυκτα, μήδ' ἀναγκαῖ ἐν τοῖς τραύμασι φαίνεσθαι βιαίως παῦσαι, καὶ ἀμέλχως ἀπιλαμβανόμενα, ἡμᾶς μὲν ἐν τοῖς δειλοῖς, καὶ λίαν τοῦτο πεινῶσιν, ἀναίρεσθε. σωτὸν ἢ προσκαλίσας θαρρεῖν, ἐπιχείρει τῇ ἄρᾳ, εἰ θέλεις, [1] καθάπερ ὁ λάκων, ὅλον προσχανὸν τὸ δέλεαρ. ῥηθήσεται ἢ ὁ πᾶς λόγος. τὸ μὲν ὅλον, ἴσως λίαν σε. πλὴν, ἀλλ' ἔγε δὴ τὰ φιλοσοφοῦντων ὑμῶν μόνων, δεῖ ὁπόσοι ἀπαιδευτότερον πλὴ προαίρεσιν προείλοντο τὸν τοῦ βίου, ἀλλὰ καὶ περὶ γραμμάτων, καὶ ῥητόρων, καὶ μουσικῶν, καὶ ὅλον τὰ ἐπὶ παιδείᾳ σπουδήν, καὶ μισθοφορεῖν ἀξιωμάτων. τοιοῦτον ἢ ὡς [2] ἐπίπαν ὄντων, καὶ ὁμοίων τὰ ξυμβαινόντων ἅπασι, δῆλον ὡς οὐκ ἐξαίρεσίν μοι, αἰσχίω ἢ τὰ αὐτὰ ὄντα γίγνεται τοῖς φιλοσοφοῦσιν, εἰ priusquam in guttur demergeretur, revelleremus, nec præmoneremus: sed quòd postquam illecto & impacto jam trahi, & per vim te duci, videre expectassemus, tum adstantes quum nihil opis afferri possit, fleremus: hæc inquam, ne aliquando possis dicere: quæ si dicantur, meritò omnino dicantur, nec à nobis refelli queant, quo minus peccasse videamur, quòd ista non prædixerimus: audi ab initio omnia. Ac rete quidem ipsum, sagenasque impervias, foris, non intus ex penetrali per ocium ante contemplare. Et cùm hami uncum, & reflexam aculei aciem, & tridentis cuspides in manus assumpseris, & ad malam inflatam expertus fueris: nisi prorsus acuta, nec inevitabilia, nec vulneribus infligendis molesta, & vehementer trahentia, & inexplicabiliter retinentia videantur: nos quidem inter formidolosos, atque idcirco famelicos adscribe: teque ipsum ad fiduciam hortatus, piscationem hanc aggredere, si vis, lari in morem totam escam hiatu deglutiens. Atque in universum quidem forsitan tua causa omnis hic sermo instituetur: quanquam non solum pro vobis philosophis, aut his quicunque vitæ gravius institutum sibi delegerunt: verùm etiam pro grammaticis, rhetoribus, & Musicis, omnibusque qui ad docendi munus cum aliis vivere, quæstumque facere proposuerunt. Cæterùm cùm ferè communia, similiaque sint ea quæ his omnibus accidunt: palam est philosophorum conditionem nihil eximii

1 Καθάπερ ὁ Λάκων] Ex proverb. λαρὸν χάσκεις. Bourd.
2 Ἐπίπαν ὄντων] Mſ. ὂν παρόντων. Idem.

τὸ ὀμόλογον τοῖς ἄλλοις ἀξιοῦσθαι, καὶ μηδὲν αὐτοὺς διαφέρειν οἱ μισθοδότην ἄγοιεν. ὅ, τι δ' ἂν ἔν ὁ λόγος αὐτοὺς ἐπὶ τὸν ἐξευρίσκῃ, τοῦτο τῷ αἰτίῳ μάλιστα μὲ οἱ ποιοῦντες αὐτοί, ἔπειτα δὲ οἱ ὑπομένοντες αὐτά, δίκαιοι ἔχειν. ἐγὼ δ' ἀναίτιον, εἰμὴ ἀληθείας καὶ παῤῥησίας [1] ἐπίπροσθέν τί ἐστι. τοὺς μὲν τοι δ' ἄλλους πολλοὺς, οἷον γυμναστάς τινας, ἢ κόλακας ἰδιώτας, καὶ μικροὺς τοὺς γνώμας, καὶ ταπεινοὺς αὐτοῦ ἀνθρώπους, ὑπὸ δικαστήριον ἄξιον τοιούτων συμφορῶν, οὐδὲ γὰρ ἂν πεισθῆναι, ὅτι μὴ αἰσχρῶς κολακεύσουσι, μὴ δουλεύσουσι μύροις τε μειρακίων, εἰ καὶ πάνυ πολλὰ ὑποφέροιντο ὑπ' αὐτῶν. ἐπιτήδειοι γὰρ, καὶ οὐκ ἀναξίοι τοιαύτης διαφθορᾶς. ἄλλως τε, οὐδὲ χρῆναι ἂν τι ἄλλο, πλὴν ὅ, τι χρὴ δικαίνεσθαι αὐτοὺς, παρέχειν αὐτοὺς ἐναργεῖς. ἀλλ' ἴσως τις αὐτῶν ἀφέλῃ τοῦτο, ἀπόχρη αὐτοῖς, καὶ ἄρχοι, καὶ πλουτοῖεν εἰσιν. οὐδὲν ἂν ὅτ' αὐτοὶ δεινὸν πάσχοιεν ἄν, ὅτ' ἐκεῖνοι ὑβρίσωσι δεχοῖεν, [2] εἰς τοὺς ἀμίδας φασὶν ἐμβρῦντες. ἐπὶ γάρ τοι τοῦτο ὕβριν τοιαύτην ἐξ ἀρχῆς παρέρχον εἰς τὰς οἰκίας. καὶ ἡ πόλις, φέρειν, καὶ ἀνέχεσθαι τὰ γιγνόμενα. πρὸς δ' ὧν πρεπέστερον τὸ παιδοῦσθαι, ἄξιον ἀγανακτεῖν, καὶ πειρᾶσθαι ὡς ἥκιστα μείζονα αὐτοὺς, καὶ πρὸς ἐλευθερίαν ἀφαιρεῖσθαι. δοκῶ δέ μοι καλῶς ἂν ποιῆσαι, εἰ τὰς αἰτίας, ἀφ' ὧν

eximii habere : imò eo turpiùs illis ista contingere, quòd ii qui conducunt, non aliis præmiis eos quam reliquos dignantur, nihiloque magis in honore habent. Quicquid igitur narrationis series inveniet, ejus culpam in eos potissimum conferre par est, qui talia faciunt, deinde in eos qui talia sustinent. Ego verò culpari non debeo, nisi veritas & libertas in dicendo reprehensionem mereatur. Verumenimvero reliquum hominum vulgus, puta palæstricos, adulatores ineptos, & sordidi animi, abjectique ingenii homines, ne operæ quidem precium fuerit, ab istiusmodi convictibus dehortari, neque enim obtemperarent : neque illis vitio vertere æquum sit, quòd non relinquant suos conductores etiamsi plurimis contumeliis affecti ab illis fuerint. Sunt enim ad eam vitæ rationem accommodati, eaque non indigni : præsertim cum nihil aliud habeant, ad quod se convertant, & in quo se exerceant : adeò ut siquis hanc vitam illis adimat, inertes ilico, desides, inutilesque sint. Quamobrem nec ipsi rem aliquam indignam patiuntur, nec illi contumelioſi videantur, si (quod ajunt) in matellam imminxerint. Etenim jam inde ab initio ad contumelias illas parati sese in familias conferunt : atque sola hæc ars illis suppetit, ferre & perpeti quicquid acciderit. Cæterùm eruditorum causa, de quibus ante verba feci, meritò indignandum, & pro virili parte enitendum ut eos inde revocatos in libertatem vindicemus. Videor autem mihi rectè facturus, si cautis, ob quas ad hoc vitæ genus

1 Ἐπίπροσθέν τί ἐστι] Angl. ἐπιπρόσω τι. Bourd.

2 Εἰς τὴν ἀμίδα ἐμβρῦντες] Proverbium in fastosos divites, dixi ad Petron. Idem.

3 Ἐπὶ

ὧν ἐπὶ τ τοιῦτον βίον ἀφικνῦνται πολλοὶ παρεξεπίτους, δείξαιμι ἂν πάντυ βιαίους, ὡς ἀναγκαίας. ὅπου γὰρ ἂν αὐτοῖς ἡ ἀπολογία προσαναφέρηται, καὶ ἡ ἀφορμὴ ὑποθέσεως τ [1] ἐλευθερίας. οἱ μὲν δὴ πολλοὶ, τὴν πενίαν, καὶ τὴν τ ἀναγκαίων χρείαν προβάλλουσι, [2] ἱκανὸν τοῦτο προκάλυμμα οἶον᾽ προβεβλῆσθαι τ ὡς τ βίον τοῦτον αὐτομολίας. καὶ ἀπόχρην αὐτοῖς νομίζουσιν, εἰ λέγοιεν, ὡς ξυγγνώμης ἄξιον ποιοῦσι τὸ χαλεπῶτατον τ ἐν τῷ βίῳ, τὴν πενίαν ἀφυγεῖν ζητοῦντες. εὖπε ὁ Θέογνις πρόχειρος, καὶ πολὺ τό, Πᾶς γὰρ ἀνὴρ πενίῃ δεδμημένος, κ᾽ ὅσα ἄλλα δείμαχε ὑπὲρ τ πενίης οἱ ἀγχυνέσχεθαι τ ποιητῶν ἐξενιλύσχασιν. ἐγὼ δ᾽ εἰ μὲν ἑώρων αὐτοὺς φυγόν τινα ὡς ἀληθῶς τ πενίας ἀσκηθεῖς ἐκ τ τοιούτων ξυνταπῶν, οὐκ ἂν ὑπὲρ τ ἄλλων ἐλευθερίας ἐμικρολογήμην πρὸς αὐτούς. ἐπεὶ δ᾽ ὡς [3] ὁ καλὸς ἐκεῖνος ῥήτωρ ἔφη, τοῖς τ νοσούντων σιτίοις ἐοικότα λαμβάνουσι, τίς ἐπ μηχανὴ μὴ οὐχὶ κ᾽ πρὸς τοῦτο κακῶς βεβουλεῦσθαι δοκεῖν αὐτούς, ἀεὶ μιμήσεις ὁμοίας αὐτοῖς τ ὑποθέσεως τ βίου; πενία γὰρ εἰς ἀεὶ, καὶ τὸ λαμβάνειν ἀναγκαῖον, καὶ λαβεῖν οὐδὲν, οὐδὲ σῴζεσθαι εἰς φυλακήν, ἀλλὰ τὸ δοῦναι, καὶ δοθῇ, καὶ ἀβρόως ληφθῇ, πᾶν ἀκεραίως, καὶ τ χρείας ἐνδεῶς καταναλίσκεται. καλῶς γ᾽ ἔχει, μὴ τοιαύτας πηγὰς ἀφορμῶν ἐπινοεῖν, αἳ τὴν πενίαν τηροῦσι, δυσεσωθοῦσαν μόνον nus quidam se conferunt, excussis, eas nec urgentes nec necessarias esse demonstravero. Sic enim omnis excusatio illis præripietur, primumque subeundæ servitutis voluntariæargumentum. Plerique igitur paupertatem, & rerum necessariarum inopiam proponunt, satisque idoneum hunc prætextum obtendisse putant, quo suum illud ad vitam hanc transfugium excusent: ac sibi sufficere credunt, si dicant venia dignum esse quod faciunt, quum rei in vita molestissimæ, nempe paupertatis effugium quærunt. Postea Theognis est in promptu, crebrumque illud in ore. *Omnem namque virum paupertas enecat.* Et quotquot alia terricula abjectissimi quique poëtæ de paupertate protulerunt. Equidem si viderem ex hujusmodi victu, eos verè paupertatis effugium aliquod nanciscì, non admodum anxiè cum eis de amplectenda libertate disceptarem. Sed quandoquidem, ut egregius ille orator dixit, ægrotorum alimentis similia capiunt, qua ratione vitare possint, quominus in hoc ipsum malè sibi consuluisse videantur, nimirum semper illis manente eodem vitæ illius argumento? Semper enim manet paupertas, semper accipiendi necessitas, nihil quod seponatur, nihil supereſt quod reservetur. Verùm quicquid datum fuerit, ut detur, ut affatim capiatur, prorsus omne insumitur, ita tamen ut ne id quidem in usus sufficiat. At bene cederet, si non comminiscerentur occasiones hujusmodi, quæ paupertatem servant, eique duntaxat opitulan-

1 Ἐλευθερίας] De qua Herald. ad Mart. *Bourd.*
2 Ἱκανὸν τοῦτο] Angl. καινὸν. Idem.
3 Ὁ καλὸς ἐκεῖνος ῥήτωρ ἔφη] Demosthen. contra Philipp. *Idem.*

αὐτῇ, ἀλλ' οἷ τέλεον ἐξαιρήσουσι. καὶ γὰρ ἔγωγε τοιάδε, ἢ εἰς βαθυκήτεα πόντου ἴσως ῥιπτεῖν ἐόν ἀν Θέογνις, καὶ πετρέων ὡς φῆις κατ' ἠλιβάτων. εἰ δέ τις ἀεὶ πένης, καὶ ἐνδεὴς, καὶ ὑπομισθὸς ὢν, οἵτε πενίαν αὐτῇ τούτῳ ἀμφιφυλλίαν, οὐκ οἶδα πῶς ὁ τοιοῦτος. οὐκ ἂν δύξειεν ἑαυτὸν ἐξαπατᾶν. ἄλλοι δ' πενίαν μὲν αὐτὴν οὐκ ἂν φοβηθῆναι, δεῖν δὲ κακοπαθεῖν φασιν, εἰ ἐθέλοιεν τοῖς ἄλλοις ὁμοίως πονοῦντες, μὴ προέχειν τὰ ἄλφιτα. νῦν δ', εἰ πονηκέναι μὲν αὐτοῖς τὸ σῶμα, ἢ ὑπὸ γήρως, ἢ ὑπὸ νόσου, ἐπὶ τοιάδε ῥᾴστην ἔσται τὴν μισθοφορὰν, ἀπονητικέναι. φέρε ἂν ἴδωμεν εἰ ἀληθῆ λέγουσι, καὶ εἰ οὐκ ἔστι ῥᾴστα ἐπιτηδεύειν αὐτοῖς τὰ δεδομένα, μὴ πολλὰ, μὴ ἢ πλείω τῶν ἄλλων πονεῖν. [1] εὐχῇ μὲν ἂν ἔοικε τὰ τοιαῦτα γε, μὴ πονήσαντα, μηδὲ καμόντα, ἕτοιμον ἀργύριον λαβεῖν. τοῦτο δέ ἐστι, καὶ ῥηθῆναι κατ' ἀξίαν ἀδύνατον. τοσαῦτα πονοῦσι, καὶ κάμνουσιν ὑπὸ πολλῆς συνουσίας, ὥστε πλείονος ἂν τοῦτο ἐπὶ τοῦτο μέλιτος καὶ ὑγείας δεῖσθαι, μυρίων ὄντων ὀδυνηρῶν τῶν ἐπιτηδευόντων τὸ σῶμα, καὶ ὡσὲ ἐκάστῳ λοιμώττειν καὶ πονεῖν. λέξομεν οὖν αὐτὰ ἐν τῷ παρόντι καιρῷ, ἐπειδὴν καὶ τὰς ἄλλας αὐτῶν συμφορὰς διέξιωμεν. τὸ δὲ νῦν εἶναι, ἱκανὸν ἴσως ὑποδεῖξαι, ὡς οὐδὲν οἱ ἀλλὰ τοιοῦτοι λέγοντες αὐτοὶ ἀποδιδόασι τῇ ἀληθείᾳ, ἀληθεύοιεν ἄν. λοιπὸν δὴ καὶ ἀληθεύεσθαι μὲ, ἵνα τι ὁ πᾶς αὐτῶν λεγόμενος, ἡδονῆς ἕνεκα, καὶ

lantur, sed quæ illam planè tollerent. Atque forsitan idcirco, esset in altum mare projicienda, ut dicis Theogni, & præruptis de scopulis præcipitanda. At si quis semper pauper, & egenus, & mercede conductus mereat, hoc ipso sese arbitretur aufugisse paupertatem, non video qui fieri possit quominus hic ipse sese fallere videatur. Rursum alii negant sese paupertatem formidaturos, si modò reliquorum hominum in morem possint suo labore sibi victum suppeditare. At nunc sibi fractas esse corporis vires, seu senio, seu morbis, eoque ad eam vitam mercenariam videlicet facillimam confugere: Age igitur, verumne dicant videamus, & num ea quæ dantur, illis ex facili suppetant, nec multum, nec plus quàm alii in consequendo victu laborent. Nam id quidem etiam votis expetendum, ut citra laborem, nulloque negocio paratum argentum accipias. Sed hoc pro rei dignitate dici nequit: tantum laboris, tantum doloris in his convictibus perferendum, ut hic nè valetudo quidem ad id par sit, quippe cùm quotidie sexcenta non desint negocia, quæ corpus conficiant, adque extremam usque defectionem delassent. Verum hæc idoneo tempore dicemus, quum reliquas etiam illorum molestias commemorabimus. In præsentia sat erat ostendere, neque eos vera dicere, qui ea de causa in servitutem addicere sese ajunt. Superest jam ut eam causam referamus, quæ quidem ut verissima est, ita ab illis minimè profertur: nempe istos voluptatis gratia, multis-

[1] Εὐχῇ γὰς] In margine Regii Cod. αἱ γὰς δίκαι ἁπάντα τὰ ἀδικήματα σοφίζονται. Sic apud Lucianum Navig. *Bourd.*

[1] Er-

τῶ πολλῶν καὶ ἀθρόων ἐλπίδων, ἐσπηδᾶν αὐτοὺς εἰς τὰς οἰκίας, καὶ πλαγχθῆναι μὲν τὸ πλῆθος τοῦ χρυσοῦ, καὶ τὴν ἀργύρου, σύδαιμονήσαντας δ' ἐπὶ τοῖς δείπνοις, καὶ τῇ ἄλλῃ τρυφῇ, ἐλπίσαντας δ' ὅσον αὐτίκα χαυδὸν ἤδεως ἐπιμείζονα. πίεσθαι δὲ χρυσίν. τῶνδε ὑπάρχειν αὐτοὺς, καὶ δῆλος ἀπ' ἐλαυθέρων πᾶσιν. ἔχει δὲ τὰ ἀναγκαῖα χρεῖα, ἢν ἔφασκον, ἀλλ' ἡ τῶν οὐκ ἀναγκαίων ἐπιθυμία, καὶ ὁ τῶν πολλῶν καὶ πολυτελῶν ὀνείρων ζῆλος. τοιγαροῦν ὥσπερ δυσέρωτας αὐτοὺς καὶ κακοδαίμονας ἐρασθαι, [1] ἔντεχνοί τινες, καὶ τρίβωνες ἐρέμενοι, παραμαλακοῦντες, ὑπερφυῶς ἀφελοῦνται, ὅπως ἀεὶ ἐρασθήσονται αὐτῶν θεραπεύοντες, ἁπλαῦτον ἢ τὰ πιεσθικῶν, ἀλλ' ὑδὲ μέχρι φιλήματος ἄκρου μεχρίδοντες. ἴσασι γὰρ [2] οὐ τοῦ τυχεῖν τῶν ἀφάλυσιν ἔρωτος ἐρωτηθησομένου. ταύτην ἀναπλεῖσαι, καὶ ζηλοτύπως φυλάττουσι. τὰ δ' ἄλλα, ἐπ' ἐλπίδος ἀεὶ τὰ ἐρᾶσθαι ἔχειν. δεδίασι γὰρ μὴ αὐτὸν ἡ ἀπογνωσις ἀπαγάγῃ τὸ ἄγαν ἐπιθυμίας, καὶ ἀνέρωτας αὐτοὺς ἡδίστας. ὡσπερμειδιῶσιν ἂν, καὶ ὑπισχνοῦνται, καὶ ἀεὶ ποιήσειν, καὶ χαριοῦσθαι, καὶ ἐπιμελήσειν πολυτελῶν. εἶτ' ἔλαθον ἄφνω γηράσαντες, [3] ἔξωροι ἡδυσμοὶ, καὶ ὕστερον δὲ ἐρᾶν, καὶ κεῖνον δὲ μεδιδόναι. πέπρακται δ' ἂν αὐτοῖς ἤδη σὺν ἁπαντὶ τῷ βίῳ πέρας τὸ ἐλπίδες. τὸ μὲν δὴ δὶ ἡδονῆς ἐπιθυμίαν ἅπαντα ὑπομένειν, tisque atque amplis ſpebus incitatos, in divitum familias inſilire, auri, atque argenti vim admirando. Præterea quòd fœlices ſibi videantur ob convivia, reliquaſque delicias, ſperentque futurum uti mox, nemine vetante, affatim aurum bibant. Hæc ſunt quæ illos adducunt, atque ex liberis ſervos faciunt: non rerum neceſſariarum penuria quam prætexunt, ſed non neceſſariarum cupiditas, atque ingentium illarum & amplarum opum admiratio. Enimvero quemadmodum miſeros iſtos, atque infœlices amantes, callidi quidam & veteratores amaſii receptant, & faſtidioſe colunt, quò jugiter amantes, ipſis inſerviant: cæterum pro amoris fructu, ne ſummum quidem oſculum impertiunt: amorem enim facta copia diſſolvi intelligunt? Hanc igitur amoris diſſolutionem arcent, & diligenter cavent, cæterùm amantem ſpe ſemper retinent: metuentes ne deſperatio minuat cupiditatis ardorem, amantemque à ſe alienet. Proinde ſemper arrident, pollicenturque, ſemper facturi ſunt, ſemperque gratificaturi, ſemperque ingentium ſumptuum rationem habituri: donec imprudentes ambo ſenuerint, atque utrique jam præterierit ætas, huic ad amandum, illi ad dandum. Itaque nihil ipſis in omni vita præter ſpem eſt peractum. Ac ſanè propter voluptatis cupiditatem omnia ferre,

1 Ἔντεχνοι δὲ τρίβωνες] Hoc habet ex Ariſtophane. σημαίνει δὲ perdictionem τρίβωνες ὃν ὀγκυμονασμένους πρὸ ὥρας τοῦ. Bourd.

2 Οὐ τοῦ τυχεῖν] Hæc ſic dixit Helio. lib. 1. λέγεται γὰρ ἐρασθῆναι τὸ ἔργον τὸ τέλος. Idem.

3 Ἔξωροι] Vt paſſim in Dial. mort. & alibi, contra ἄνθος ὥρας. Lucianus alibi Dio. in Iulio. *Idem.*

ἐ πάνυ ἴσως ὑπαίτιον, ἀλλὰ συγγνώμη, εἴ τις ἡδονῇ χαίρῃ, καὶ ταύτῃ ἐξ ἅπαντος προσκλίνῃ, ὅπως μεθέξει αὐτῆς. καίτοι αἰσχρὸν ἴσως, καὶ ἀνδραποδῶδες, ἑκόντας ἀφ' ἑαυτῶν ἰέναι. πολὺ γὰρ ἡδίων ἡ ἐκ τῆ ἐλευθερίας ἡδονή. ὅμως σὶ ἔν γέ τισι πὰ συγγνώμην αὐτοῖς, εἰ ἐπιτυγχάνοιεν, τὸ δὲ ἐλπίδι μόνον πολλὰς ἀηδίας ὑπομένειν, γελοῖον οἶμαι, καὶ ἀνόητον. καὶ ταῦτ', ὁρῶντας, ὡς οἱ μὲ πόνοι, σαφεῖς, καὶ ἀναγκαῖοι. τὸ δὲ ἐλπιζόμενον ἐκεῖνο; ὅ, τι δὴ ποτέ ἐστι τὸ ἡδύ, ὅτε ἐγένετο πω τοιοῦτον χρόνου. ἀφανὲς γάρ, καὶ ἄδηλον ἔοικεν, εἴ τις ἐκ τῆ ἀληθείας λογίζοιτο. οἱ μέν γε Ὀδυσσέως ἑταῖροι, γλυκὺν ἔτι τὸν λωτὸν ἐσθίοντες, ἠμέλουν τῶν ἄλλων, καὶ ἀφῆς τὸ παρὸν ἡδύ, τὰ καλῶς ἐχόντων κατεφρόνουν. ὥστε εἰ πάντη ἄλογος αὐτῶν ἡ λήθη τῆ καλῆ, ἀφῆς τὸ ἡδὺ ἐκεῖνο τῆ ψυχῆς ἀφιστιεῖσης. τὸ δὲ λιμῷ ξυνόντα, παρεσῶπα ἄλλῳ τῆ λωτῆ ἐμφορυμένῳ, μηδὲν μεταδιδόντα, ἀλλ' ἐλπίδι μόνης, καὶ κἂν αὐτὸν παραγυσσοδαί ποτε δέδοκε, τὰ καλῶς καὶ ὀρθῶς ἐχόντων ἐπιλελησμένον, Ἡράκλεις ὡς καταγέλαστον, καὶ πλησίον πνοὴν ὁμηρεικὸν ὡς ἀληθῶς δέομενον. τὰ μὲ τοίνυν φῆς τὰς ξυνουσίας αὐτὰς ἄγειν, καὶ ἀφ' ὧν αὐτὰς φέροντες ἐπιτρέπουσι τοῖς πλουσίοις χρῆσθαι φῆς ὅ, τι ἂν ἐθέλωσι, ταῦτα ἐστι, ἢ ὅπερ ἐγγύτερον τούτων. πλὴν, εἰ μὴ κἀκείνων τις μεμνῆτο ἀξιώσειε, τῶν καὶ μόνῃ τῇ δόξῃ ἐπαιρομένων, καὶ ξυνεῖναι σπουδαίοις τι καὶ σπουδάζειν

ferre, non omnino fortè vitio vertendum: quin magis venia danda siquis voluptate capiatur, & hanc undequaque consectetur, ut ea portiatur: quanquam turpe forsan ac servile, siquis ob eam in jus alienum se tradat. Nam longè suavior est voluptas quæ ex libertate proficiscitur. Attamen hoc illis aliquo pacto ignoscendum si modò consequantur. Verumenimverò ob solam voluptatis spem multas perferre molestias, ridiculum & stultum arbitror, maximè cùm videant labores esse certos, manifestos & inevitabiles: porrò illud quod speratur, quod nihil aliud tandem est nisi voluptas, ne tam longo quidem tempore contigisse: præterea nec verisimile videri ut aliquando fiat, si modò quis rem ex veritate reputet. At Vlyssis quidem socii, dulci degustata loto, reliqua negligebant, ac præsenti voluptate deliniti, honesta contemnebant, ut non prorsus in illis cum ratione pugnarit honestatis oblivio: nimirum animo voluptatis illius sensu occupato. Verùm *siquis* famelicus alii cuipiam *loto sese* ingurgitanti, nec quicquam inde impertienti, assistat, idque solam ob spem quòd credat fore ut & ipsi degustandum lotum aliquando porrigat: assistat inquam, recti atque honesti oblitus, Dii boni, quàm hoc ridiculum, & verberibus Homericis revera dignum. Ergo quæ istos ad divitum convictum adducunt, & quibus impulsi sese illis dedunt, ad quodcunque libitum fuerit utendos; hæc sunt, aut his quàm simillima. Nisi siquis eos commemorandos esse judicet, qui sola gloria incitantur, ad consuetudinem cum illustribus, & opulentis viris captandam.

φοις ἀνδράσιν. εἰσὶ γὰρ οἳ κὴ τοῦτο αἰσχίστην κὴ ὑπὲρ τὰς πολλὰς νομίζουσιν, ὡς ἴσως τοῖς ἐμοὶ ἴδιον, οὐδὲ βασιλεῖ τῷ μεγάλῳ αὐτὸ μόνον συνεῖναι, κὴ συνὼν ὁρᾶσθαι, μηδὲν χρηστὸν ἀπολαύσαι τῆς ξυνουσίας, δεξαίμην ἄν. τοιαύτης γὰρ αὐτοῖς τῆς ὑποθέσεως ὔσης. φέρε ἤδη ὡς ἡμᾶς αὐτοὺς ἐπισκοπήσωμεν, οἷα μὴ ὡς ἔστι δεχθῆναι κὴ τυχεῖν ὑπομένουσιν, οἷα δ' ἐν αὐτῷ ἤδη ὄντες, πάσχουσιν. ἐπὶ πᾶσι δὴ, ἧπερ αὐτοῖς ἡ κακοτροφὴ ἔδραμεν ἐν χρόνῳ. εἰ γὰρ δὴ ἐκεῖνό γε εἰπεῖν ἐστιν, ὡς εἰ κὴ πόνηρα ταῦτα, ἀλλ' ἁπλᾶ γε, κὴ ἐ πολλῆ δεήσει πόνου, ἀλλὰ θελήσαι δεῖ μόνον. ἐτά σοι πέπρακται τὸ πᾶν σύμφορῶς. ἀλλὰ πολλῆς μὲ τῆς ἀμφιδρομιᾶς, σωφρόνως κὴ [2] τῆς θυραυλίας, ἐωθὲν τε ἐξανιστάμενον, ὡσκημένον ἀθύμενον, κὴ ἀπεκλειόμενον, κὴ ἀναίσχυντον εἶναι, κὴ ὀχληρὸν δεκαπλασίως ὑπὸ θυρωρῷ κακῶς συνέζοντα, κὴ [2] ὀνομακλήτορι λιβυκῷ πειθόμενον. κὴ μισθὸν πλείονος τῆς μνήμης ἐνόμισεν. κὴ μὴν κὴ ἐθητὸν ὑπὲρ τῶν ὑπαρχόντων δύναμιν ἐπιμεληθῆναι χρὴ, ὡς τὸ ἐν θεραπευομένῳ ἀξίωμα, κὴ χρώματα αἱρεῖσθαι, οἷς ἂν ἐκεῖνος ἥδηται, ὡς μὴ ἀπαδῇς, μὴ δ' ὠσκρίζῃς βλεπόμενος, κὴ φιλοπόνως ἕπεσθαι, μᾶλλον δ' ἡγεῖσθαι, ὑπὲρ τὸ οἰκετῶν ὠφωδέμενον, κὴ ὥσπερ πνεῦμα πομπὴν ἀναπληροῦν, ὁ δ', ὐδὲ ὠφθαλμῷ πολλῶν ἐξῆς ἡμερῶν. ὧν δὲ ποτε κὴ τὰ ἄριστα πράσσεται, ἀπὸ τῆς ἐπιστολῆς ἔσται σοι μαθεῖν.

dam. Sunt enim qui hoc admirandum, ſupraque plebem eſſe exiſtiment. Nam quod ad me propriè attinet, recuſarim vel cum magno Rege ſolummodo vivere, convictorque videri, ſi nullus ex eo convictu fructus ad me redeat. Cùm igitur cauſa ejus vitæ ſuſcipiendæ ſic illis habeat, age jam conſideremus apud noſmetipſos, cujuſmodi ſint illis perferenda priuſquam admittantur, & obtineant, cujuſmodi verò in ipſa vita jam conſtituti patiantur: poſtremò qualis fabulæ cataſtrophe illis contingat. Neque enim illud dicere licet, hæc etſi moleſta ſint, captu ſaltem eſſe facilia, neque multo labore ad ea opus eſſe, ſat eſſe ſimodò velis: quidvis poſtea facto fore facile. Imò neceſſe eſt ut diu ſurſum ac deorſum curſites, manè excitatus aſſiduè proforibus obverſeris, ut perdures quum protruderis, quum excluderis, quum impudens interdum atque importunus videris, quando janitori malè ſyriſſanti, ac nomenclatori Lybico ſubjiceris, quumque nominis tui recordationem mercede redimis. Quinetiam veſtitus tibi eſt apparandus ſupra tuas facultates, pro illius quem colis dignitate, deligendi colores quibus delectatur, ne diſcrepes, oculoſque illius offendas. Oportet etiam ut ipſum aſſecteris gnaviter, vel potiùs antecedas, atque interim à famulis protrudaris, ac veluti pompam quandam expleas. At ille per multos dies ne aſpicit quidem te. Quòd ſi res optimè tibi aliquando ceſſerit,

1 Τῆς θυραυλίας] Τῆς ἐν ταῖς θύραις παραστάσεως, ut θυραυλεῖν καὶ θύρων διατρίβειν. De his officiis hortidulorum comitum dictum paſſim. *Bourd.*

2 Ὀνομακλήτορι Λιβυκῷ] Hac de re Caſaubon. ad Sueton. ubi de ſervis Syris Savar. ad Sid. dixi ad Petron. *Idem.*

ξης, καὶ ἴδῃ σε, καὶ ἀθυμήσῃς ἐρωτᾷ τι, ὧν ἂν τύχῃ, τότε, πολὺς μὲν ὁ ἱδρὼς, ἄῤῥωστος δ' ὁ ἱλιγγὸς, καὶ ἡδομὴς ἄκαιρος, καὶ γέλως τὸ παράτιτον ἐπὶ τῇ ἀπορίᾳ. καὶ πολλάκις ἀποκείναδ' ἂν δέον πῆς ὦ βασιλεῦς τῶν Ἀχαιῶν, ὅτι χίλιαι νῆες ἦσαν αὐτοῖς λέγεις. τοῦτο οἱ μὲν λέγοντι, αἰδῶ ὀνόμασαν. οἱ δὲ τολμηροὶ, ἀναίδειαν. οἱ δὲ κακοήθεις, ἀπαιδευσίαν. σὺ δ' ἴσως ἐπισφαλεστάτης πειραθεὶς τῆς παρούσης φιλοσοφίας, ἀπῆλθες [1] καταδικάσας σαυτὸν πολλὴν τὴν ἀπόγνωσιν. ἐπεισιὼν δὲ πολλὰς μὲν ἀύπνους νύκτας ἰαύσῃς, ἥμαρτε δ' αἱματοέσσης ἀφαγίης, ἃ μὴ Διὰ τὸ Ἑλένης ἕνεκα, οὐδὲ τὸ Πριάμου πέργαμον, [2] ἀλλὰ τὸ ἐλπιζομένων πέντε ὀβολῶν, τύχῃς δὲ καὶ τραγικοῦ τινος θεοῦ συνιστάντος, ἐξέτασις τοιαύτη, εἰ οἶσθα ὃ μεμάθηκας. καὶ τὸ μὲν πλουσίου ἢ ἀφανοῦς, σὸν ἀνδρὸς, ἐπαινουμένου, καὶ εὐδαιμονιζομένου. σοὶ δὲ, ὁ ὑπὲρ τῆς ψυχῆς ἀγών, καὶ ὑπὲρ ἅπαντος τοῦ βίου τότε φοβερᾶς δοκεῖ. ὑπεισέρχεται γὰρ εἰκότως, τὰ μὲν ὑπ' ἄλλων ἂν καταδεχθῆναι φῶς τοιοῦτον, καὶ δόξαντα εἶναι ἀδόκιμον. ἀνάγκη τοίνυν ἐς μυρίαν ἀφικεσθῆναι τότε, τοῖς μὲν ἀντεξεταζομένοις, φθονεῖσθαι, πλὴν γὰρ σὲ ἄλλους εἶναι τῶν αὐτῶν ἐπιποιουμένους, αὐτὸν δὲ πάντα εὐδαίμονα εἰρηκέναι νομίζοντα. φοβούμενος, καὶ ἐρωτήσῃ, καὶ ἀθυμήσῃς ἐρωτᾷ τι, ὧν ἂν τύχῃ, τότε, πολὺς μὲν ὁ ἱδρὼς, ἄῤῥωστος δ' ὁ ἱλιγγὸς, καὶ ἡδομὴς ἄκαιρος, καὶ γέλως τὸ παράτιτον ἐπὶ τῇ ἀπορίᾳ. καὶ πολλάκις ἀποκείναδ' ἂν δέον πῆς ὦ βασιλεῦς τῶν Ἀχαιῶν, ὅτι χίλιαι νῆες ἦσαν αὐτοῖς λέγεις. τοῦτο οἱ μὲν λέγοντι, αἰδῶ ὀνόμασαν. οἱ δὲ τολμηροὶ, ἀναίδειαν. οἱ δὲ κακοήθεις, ἀπαιδευσίαν. σὺ δ' ἴσως ἐπισφαλεστάτης πειραθεὶς τῆς παρούσης φιλοσοφίας, ἀπῆλθες [1] καταδικάσας σαυτὸν πολλὴν τὴν ἀπόγνωσιν. ἐπεισιὼν δὲ πολλὰς μὲν ἀύπνους νύκτας ἰαύσῃς, ἥμαρτε δ' αἱματοέσσης ἀφαγίης, ἃ μὴ Διὰ τὸ Ἑλένης ἕνεκα, οὐδὲ τὸ Πριάμου πέργαμον, [2] ἀλλὰ τὸ ἐλπιζομένων πέντε ὀβολῶν, τύχῃς δὲ καὶ τραγικοῦ τινος θεοῦ συνιστάντος, ἐξέτασις τοιαύτη, εἰ οἶσθα ὃ μεμάθηκας. καὶ τὸ μὲν πλουσίου ἢ ἀφανοῦς, σὸν ἀνδρὸς, ἐπαινουμένου, καὶ εὐδαιμονιζομένου. σοὶ δὲ, ὁ ὑπὲρ τῆς ψυχῆς ἀγών, καὶ ὑπὲρ ἅπαντος τοῦ βίου τότε φοβερᾶς δοκεῖ. ὑπεισέρχεται γὰρ εἰκότως, τὰ μὲν ὑπ' ἄλλων ἂν καταδεχθῆναι φῶς τοιοῦτον, καὶ δόξαντα εἶναι ἀδόκιμον. ἀνάγκη τοίνυν ἐς μυρίαν ἀφικεσθῆναι τότε, τοῖς μὲν ἀντεξεταζομένοις, φθονεῖσθαι, πλὴν γὰρ σὲ ἄλλους εἶναι τῶν αὐτῶν ἐπιποιουμένους, αὐτὸν δὲ πάντα εὐδαίμονα εἰρηκέναι νομίζοντα. φοβούμενος

rit, & te respexerit, & accersitum quidlibet interrogarit, tum denique tum multus sudor, multa æstuatio, intempestiva trepidatio, risusque eorum qui adsunt ob tuam perplexitatem, ac sæpe cùm sit respondendum quis esset Græcorum rex, mille naves illis fuisse dicis. Hoc autem modestiæ pudorem vocant, audaces timiditatem, improbi verò insciti am. Tu igitur primam hanc divitis comitatem periculosissimam expertus, damnata tui animi magna imbecillitate discedis. Porrò ubi jam multas noctes insomnes duxeris, multosque dies cruentos egeris, non per Iovem Helenæ, & Priami pergamorum causa, verum spe quinque obolorum: contigerit autem tibi quispiam Deus tragicus qui tibi adsit: exinde restat ut exploreris num literas noris. Atque ea quidem exercitatio diviti non est injucunda, quippe qui laudatur interim, ac fœlix prædicatur. Cæterùm tibi videtur tum de anima, omnique vita propositum esse certamen: nam id meritò te subit, futurum ut alius nemo te admittat, cùm à priore rejectus fueris: visusque despicabilis. Cogeris igitur in varias curas distrahi, dum iis invides qui tibi reluctantur (finge enim & alios esse ejusdem fortunæ competitores, te verò tibi videri cuncta tenuiter respondisse) dum etiam me-

1 Καταδικάσας] Καταῤῥύσας. Bourd.

2 Ἀλλὰ τὸ ἐλπιζομένων πέντε ὀβολῶν] Ex hoc loco licet conjicere temporibus Luciani quinque obolos Græcos æstimatos fuisse centum quadrantibus Romanis, & idem potuisse. Nam omnia officia salutationum & deductionum, quæ regibus suis præbebantur à clientibus & parasitis, mercedem habebant diurnam sportulam vel cœnam rectam, vel ut plurimum, centum quadrantes, ut apud Martialem passim discimus, quam summam Græcis suis videtur Lucianus per πέντε ὀβολοὺς exprimere voluisse. *Palm.*

1 Ex

νον ᾖ, καὶ ἐλπίζοντα, καὶ πρὸς τὸ ἐκείνοις ὠθούμενον ἀτενίζοντα. καὶ εἰ μὴ ὀκφαυλίζοι τι τῶν λεγομένων, ἀποδυόμενον. εἰ δ' ἀκούοι μειδιῶν ἀκούοι, γαληνόν τι καὶ εὔελπι κομιζόμενον. εἰκὸς δὲ πολλοὺς εἶναι τοὺς ἐναντία σοι φρονοῦντας, καὶ ἄλλους ἀντὶ σοῦ πεμπομένους. ὧν ἕκαστος ὥσπερ ἐκ λόχου τοξεύων, λέληθεν. ἔστ' οὖν σὸν ἄνδρα ἐν βαθεῖ πάγωνι, καὶ πολιᾷ τῇ κόμῃ ἐξεταζόμενον, εἴ τι οἶδεν ὠφέλιμον, καὶ τοῖς μὲν, δοκοῦντα εἰδέναι, τοῖς δ', μὴ. μέσος ἐν τοσούτῳ χρόνῳ, καὶ πολυπραγμονεῖται σου ἅπας ὁ παρελήλυθὼς βίος. κἂν μέν τις ἢ πολίτης ὑπὸ φθόνου, ἢ γείτων ἐκ τυφλῆς δύπελθὼν αἰτίας ἐσκηπτικὰς, ἀναπεμπόμενος ἐπὶ μοιχὸν, ἢ παιδεραστὴν, τεθεὶς σιμίνο[1] ἐκ τοῦ Διὸς δέλτων ὁ μάρτυς. ἂν δὲ πάντες ἅμα ἐξῆς ἐπαινῶσιν, ὑποπτεύοι, καὶ ἀμφίβολοι, καὶ δεδιηκασμένοι. χρὴ τοίνυν πολλὰ δύνασθαι, καὶ μηδὲν ὅλως εὐαλωτὸν εἶναι. μόνως γὰρ ἂν ὕπτιος κρατήσειας. εἶεν. καὶ δὴ εὐτύχηταί σοι πάντα ἐκ τύχης μείζονος. αὐτὸς γὰρ ἐπῄνησε τοὺς λόγους, καὶ τοῦ φίλου οἱ ἐθιμόπαιδες, καὶ οἷς μάλιστα πιστεύει τὰ τοιαῦτα, σὺν ἀπείρῳ σοφῷ. ἔπ δὲ καὶ ἡ γυνὴ βάλει, σὺν ἁπλότητι δὲ ἡδεῖ ὁ ἐπίτροπος, ὅτι ὁ οἰκειόμενος. ἡδέως ἐμέμψατό σου τὸν βίον, ἀλλὰ πάντα ἤλεω, καὶ παντοδαπὸν αἴσπα πὶ ἱερά. κεκράτηκας δὲ ὧν μαγάρας, καὶ ἔστψας τὰ ὀλύμπια. μᾶλλον δὲ Βαβυλῶνα εἵληφας, ἢ τὴν Σάρδεων ἀκρόπολιν καθεῖρηκας. καὶ ἔξεις τὸ τῆ Ἀμαλθείας κέ-

metuis, & speras, fixisque eos in ejus faciem oculis: dumque peris, siquid negligat eorum quæ dicis: at gaudes siquid ridens audit, ac bona spe fultus consistis. Consentaneum autem est multos esse qui tibi adversentur, aliosque tuo loco ponere velint: quorum unusquisque clanculum velut ex insidiis in te jaculatur. Deinde cogita promissa barba, & cana cæsarie virum examinari, numquid bonæ rei norit, & aliis quidem scire, aliis secus, videri. Media interim ætas, omnisque tua vita anteacta curiosiùs disquiritur. Quòd siquis, vel civis invidia, vel vicinus levi quapiam de causa provocatus te deferat, & adulterum vel pæderastem dicat: illud vulgo tritum, ex Jovis tabulis est testis. Et si omnes pariter te laudent, suspecti, dubii, ac largitione redempti videbuntur. Operæ precium igitur est ut omnia prosperè tibi cedant, nihilque prorsus adversetur, nam hoc solùm præsto vincere possis. Age sanè, omnia etiam majore fortuna tibi successerint: ipse enim tuam doctrinam probavit, & amicorum præcipui, & quibus ille plurimam in rebus hujusmodi fidem habet, non sunt dehortati: præterea vult etiam conjux, non refragatur procurator, non œconomus. Nemo etiam tuam vitam insimulavit dextra omnia, omnique ex parte fausta sunt sacra. Vicisti igitur ô beate, & coronatus es Olympia: imò potiùs Babylonem cepisti, vel Sardium arcem occupasti. Et habebis Amaltheæ cornu, & gal-

1 Ἐκ τοῦ Διὸς δέλτων ὁ μάρτυς] Proverb. *Bourd.*
2 Καὶ ἔστψας τὰ Ὀλύμπια] Sic in Tim. *Idem.*

ρος, καὶ [1] ἀμέλξεις ὀρνίθων γάλα. δεῖ δή σοι ἀπὸ τ τοιούτων πόνων, μέγιστα ἡλίκα ὑγιάζ τάχιστα, ἵνα μὴ φύλλινος μόνον ὁ στέφανος ᾖ, καὶ τὸν τε μισθὸν, ὃν εἰκὸς φέρηται ὀφειλήσας, καὶ τοῦτον εὐκαίρως τ χρείας ἀπραγμόνως ἀποδίδοῖς, καὶ τἄλλα τιμὴν ὑπὲρ τῶν πολλῶν ὑπάρχειν. πόνων δ' οὐείνων, καὶ πηλοῦ, καὶ θρόμβων, & ἀγρυπνιῶν, ἀναπαυσόμενος. & τοῦτο δὴ τὸ εὐχῆς, [2] ἀποπίνειν τὸ ποδί, καθεύδειν μᾶλλον οὐείνα πεύσεσθε, ἐν ἕνεκα τῶν ἀρχὴν παρειλήφθης, & ἐν ἔμμισθος εἶ. ἐχέτω μὲν ἅπας ὡς Τιμόκλεις, & ἀδὲν ἂν ἐν μέγα κακὸν, ὑποκύψαντα φέρειν τ ζυγὸν, ἐλαφρόν τε, & εὔφορον, & τὸ μέγιστον, ἐπίχρυσον ὄντα. ἀλλὰ πολλῷ μεῖζόν δ' παντὸς δεῖ. μυρία γάρ ἐστιν ἀφόρητα, ἐλευθέρῳ ἀνδρὶ ἐν ταύταις ἤδη ζοῖς συνουσίαις γιγνόμενα. σκέψαι δ' αὐτὸς ἐξῆς ἀκόλουθα, εἴ τις ἂν αὐτὰ ὑπομείνας δύναιτο, παιδεία κἀν ἐπ' ἐλάχιστον ἀμιλήκως. ἄρξομαι δ' ἀπὸ τ πρώτου δείπνου, ἐν δεκῇ, ὅ σε εἰκὸς δειπνήσειν παρ' [3] ἀποστόλεως & μελλούσης ξυνουσίας. οἶδας ἐν πρώτοις ἀγγέλων τις ἥξει ἐπὶ τὸ δεῖπνον, σὺν ἀνομίλητῳ οἰκέτης. ὃν χρὴ πρότερον ἵλεων ποιήσασθαι, προσβύσασθαι ἐς τὴν χεῖρα, ὡς μὴ ἀθέξιος εἶναι δοκεῖς, τάλαντον, πέντε δραχμῶν. ὁ δ', ἀκκισάμενος, καὶ ἄπαγε. πρὸς

gallinarum lac mulgebis. Iam iamè par est pro tantis laboribus quammaxima bona capias, ne corona tua sit duntaxat frondea, & merces non contemnenda præstitenatur, eaque commodè ad usum nullo negotio persolvatur, reliquus item honor vulgari major tibi deferatur: te verò à laboribus illis, à luto, à cursitationibus, à vigiliis, in ocium recipias: & quod in votis esse solet, porrectis pedibus dormias, ea tantùm faciendo quorum causa primum receptus es, & conductus. Sic quidem rem se habere oportebat, Timocles, neque futurum erat ingens malum, subdita cervice jugum ferre, leve nimirum & portatu facile, quodque omnium est maximum, auro illitum. Sed multum abest ut ita se res habeat, imò nihil horum non desideratur: siquidem in mediis ipsis id genus convictibus sexcentæ res accidunt, ingenuo viro neutiquam tolerandæ. Quæ cùm ordine audieris, ipse tecum reputato, num ea perpeti quisquam queat, cui vel minimum cum eruditione commercium fuerit. Exordiar autem si videtur, à primo convivio unde consentaneum est te consuetudinem illam auspicaturum. Statim igitur ad te venit quispiam qui te ad cœnam accedere jubeat, famulus non incomis, quem tibi priùs propitium reddere oportet, inditis in manum, ne videaris incivilis, ad minimum quinque drachmis. Ille verò acciffans, agape inquit: numquid

1 Ἀμέλξεις ὀρνίθων γάλα] Paroem. ὅτι τὰ ἀνερωτῶν ἀγαθῶν. Bourd.

2 Ἀποπίνασται τὸ ποδί] Quod antea in hoc dial. dixit ἐξυπνίζονται. sic in Paras. ὑπνῶ ὀφείκως, tangit Casaubon. ad lib. 2. Suet. *Idem.*

3 Προτίλεια] Metaphorice sumit προτίλεια ut patet apud Hesyc. Alii dixerunt προτοτίλεια ut patet apud Achill. Tat. lib. 2. Scholiast. Æschyli ad Agamn. *Idem.*

1 Κομιεῖ-

σῦ ἢ ἐγώ; καὶ Ἡρακλεὶς μὴ γένοιτο ἐπιπλῶν, τέλος ἐπείθη. καὶ ἅπτεσί σε πλατὺ ἐγχανών. σὺ δ' ἐδῆτε καθαρὸν περιχρισάμενος, καὶ σεαυτὸν [1] κοσμιώτατα σχηματίσας, λευκάμφιος ἥκεις, δεδιὼς μὴ περὶ τῶν ἄλλων ἀφίκοιο. ἀπιεράκαλον γὰρ, ὥσπερ καὶ τὸ ὕστερον ἥκειν, φορτικόν. αὐτὸν δ' ἐπηρήσας τὸ μέσον ἐν καιρῷ, εἰσελήλυθας. καί σε πάνυ σπουδῇ ἐδέξαντο. καὶ παρακλαδών τις, κατέκλινε μικρὸν ὑπὲρ ἐν πλησίον, μὴ δύο που χρεὼν τῶν παλαιῶν φίλων. σὺ δ' ὥσπερ [2] ἐν Διὸς τὸ οἶκον παρελθὼν, πάντα [3] παθωύμαχας, καὶ ἐφ' ἑκάστῳ τῶν πραττομένων, μετέωρος εἶ. ξένα γάρ σοι καὶ ἄγνωστα πάντα. καὶ ἡ τε οἰκετεία εἰς σὲ ἀποβλέπει, καὶ τῶν παρόντων ἕκαστος ὅ, τι πράξεις ἐπιτηρεῖσιν. εἰδὲ αὐτῷ ἢ ἀμελὲς τῷ πλησίον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ σοὶ ἐπὶ πᾶσι τῶν οἰκετῶν ἐπισκοπεῖν, ὅπως ἐς τὰς παῖδας, ἢ ἐς τὴν γυναῖκα, [4] εἰ πολλάκις οὐ [5] περιοπτὴς ἀποβλέψεις. οἱ μὲν γὰρ σπουδαίαν ἀκήλητοι ὁρῶντες σκηπανηγμένον, ἐς τὴν ἀπειρίαν τῶν θρωμένων ἀποσκώπτουσι, τεκμήριον ποιούμενοι ἐν μὴ παρ' ἄλλῳ πρότερόν σε δεδειπνηκέναι, καὶ τὸ καινὸν εἶναί σοι τὸ [6] χειρόμακτρον πρέμνον. ὥσπερ ἐν εἰκὸς ἰδίειν τε ἀνάγκη ὑπ' ἀπορίας, καὶ μήτε δίψῶντα πιεῖν αἰτεῖν τολμᾶν, μὴ δέξῃς οἰνόφλυξ παρεῖναι, μή τε τῶν ὄψων ἀδιακρίτων ποικίλων πρός πνα πύξιν ἐσκύλα-

quid ego à te accipiam? quibus addit, Dii prohibeant: tandem flectitur, ac discedit, latè diducto rictu te deridens. Porrò tu sumpta veste nitida, mundissimoque cultu, lotus venis, solicitus interim ne ante alios venias: inurbanum enim illud, sicuti postremum venire grave. Proinde observata opportunitate media ingrederis, teque omnino honorificè excipiunt. Tum arrepta manu, quispiam jubet te paulum supra divitem, inter duos fermè veteres amicos accumbere. Tuque veluti Iovis ædem ingressus, nihil non admiraris, & ad omnia quæ geruntur intentus es. Nova enim & incognita tibi omnia. Interim familia te spectat, & præsentium quisque quid facias, observat. Neque non ea res curæ est diviti, qui aliquos ex famulis præmonuit ut explorent quomodo in pueros, uxoremque te geras, num subinde ex obliquo respectes. At convivarum assectæ quum vident te propter imperitiam ad ea quæ fiunt stupefactum, derident clanculum, conjectantes te nunquam ante apud quempiam alium cœnasse, novumque tibi esse, ut mantile apponatur. Proinde verisimilè est necesse esse ut præ hæsitantia sudes, ac neque cùm sitias, potum petere audeas, ne vinosus videare, neque variis appositis opsoniis, & or-

1 Κοσμιώτατα σχηματίσας] Sic in Gall. explicat illud verbis seq. *Bourd.*
2 Τῶ Διὸς τὸ οἶκον] Tangit Heliod. lib. 2. *Idem.*
3 Παθωύμαχας] Et apud Cic. in parad. *Idem.*
4 Εἰ πολλάκις] Hæc ἐς παλλακὰς. Marc.
5 Περιοπτὴς] Ἐκ φροντίδος, περισκέψεως. Bourd.
6 Χειρόμακτρον] Hanc vocem ex Hesych. interpretatur Clarisc. Casaub. c. ult. lib. 9. Animad. ad Athen. profert hanc Lucianus sæpe alibi. *Idem.*

σμένων, εἰδέναι ἐφ' ὅ, τι πρῶτον ἢ δεύτερον τὴν χεῖρα ἐνέγκῃς. ὑποβλέπειν δὲ ἐς τὸ πλησίον δεήσει, κἀκεῖνον ζηλεῖν καὶ μιμεῖσθαι τῆς δεξιότητος τοῦ ἀνελεσθαι. τὰ δ' ἄλλα, ποικίλος εἶ, καὶ θορύβου πλέως τοῦ ψυχὴν, ὡς ἑκάστοτε τὰ πραττόμενα ἐκπεπληγμένος. καὶ ἄρα μὲ, εὐδαιμονίζεις τὸν πλούσιον καὶ χρυσοῦν, καὶ ἐλίφαντον, καὶ τοσαύτης τρυφῆς. ἆρα ὃ, οἰκτίρεις σεαυτὸν, ὡς τὸ μηδὲν ὤν, [1] εἶτα ζῆν ὑπολαμβάνεις. εἰσιὼν δὲ κἀκεῖνος εἰσέρχεταί σε; ὡς ζηλωτὸν ἅπασι βιώσῃ [2] τὸν βίον, ἅπασιν ἐκείνοις ἐντρυφήσων, καὶ μεθέξων αὐτῶν ἐξ ἰσοτιμίας. οἶδ' γὰρ εἰσιεὶ Διονύσια ἑορτάσειν, καὶ πᾶν τὸ μειρακιῶδες ἀγερώχως ἀλαζονεύμενα, καὶ ῥιπιζόμενος ὑπὸ σμειδιώντων, γλαφυρωτέρων ὑποχειρίδιόν σοι τὸν μέλανα ἀλατίζοντος, ὥστε σωτηρίως τὸ ὀμφελὲς ἐκεῖνο φθέγγεσθαι, Οὐ νέμεσις Τρῶας καὶ εὐκνήμιδας Ἀχαιοὺς πολλὰ πονεῖν καὶ ὑπαλγεῖν ὑπὲρ τοσαύτης εὐδαιμονίας. φιλοτησίαν τὸ ἐπὶ τούτῳ. καὶ σκύφον εὐμεγέθη τις αὐτήσας, πρόπιέ σοι τῷ διδασκάλῳ. ἢ ὅ, τι δήποτε προσεῖπον. σὺ δὲ λαβὼν, ὦ, τί μοι δ' τί σε καὶ αὐτὸν ὑπερπεῖν ἔδει, ἠγνόησας ὑπ' ἀπειρίας. καὶ ἀγροικίας δέξαι ὦφλες. ἐπίφθονος δ' ὃν ἀπὸ τοσούτους ἐκείνης πολλοῖς τοῖς παλαιοῖς φίλων χαρίσῃ. καὶ πρότερον ἐπὶ τῇ καθαιρέσει ἐλύπησας ἐκείνους. ὅτι τιμέρων ἦκον, πρεσβύτης ἀνδρῶν ordine quodam compositis, scias cui prius aut posterius manum admoveas. Quare ad eum qui proximus accumbit respicias oportebit, eumque imitatus, convivii rationem addiscas. Cæterùm varius es, animoque penitus perturbato, quum singula quæ illic geruntur, stupes. Et modò divitem illum beatum prædicas, ob aurum, & ebur, tantasque delicias: modò te ipsum miserearis, qui quanvis nihil sis, vivere te tamen putas. Nonnunquam & illud in mentem venit, fore ut admirandam vitam vivas, quippe qui sis omnibus illis deliciis fruiturus, cunctorumque ex æquo particeps futurus. Arbitraris enim te Bacchanalia semper celebraturum. Quin & adolescentuli formosi ministrantes, placideque arridentes, elegantius in posterum hoc vitæ genus pollicentur: ita ut Homericum illud assiduò in ore habeas: *Haud vitio vertì debet si Troia pubes, Armatique simul Danai*, multum laboris sustineant ob tantam fœlicitatem. Ad hæc accedunt ad bibendum invitatiunculæ. Ac postulato perquam ingenti scypho tibi aliquis præbibit, præceptorem te, aut alio quovis tandem nomine compellans. At tu recepto scypho, quid tibi sit respondendum, præ imperitia ignoras, & rusticus existimaris. Cæterum ea propinatio multorum veterum amicorum invidiam tibi creavit, quorum nonnullis jam ante tuo accubitu fuisti molestus, quod cùm adveneris modò, iis anteponare, qui multorum annō-

1 Εἶτα ζῆν] Ζῆν interpretati sunt viri doctissimi. *Burd.*

2 Τὸν βίον] Περιστάσεως. Hanc vocem interpretati Casaubon. ad Athen. Heinsius ad Matt. *Idem.*

1 Πο-

[1] πολυτῆ δωλείαν ἠντλημότων. ἀλλ' ὡς ἂν κ) τοιοῦτός τις ᾖ σὺ λόγος σὺ αὐτοῖς, τοῦτο ἡμῖν ἀφεὶς τοῖς ἄλλοις δεινοῖς ἐλείπετο. κ) τ' ἄρτι ἐσεληλυθότων ἐς τὴν οἰκίαν, δευτέρους εἶναι. κ) μόνοις τοῖς Ἕλλησι τούτοις ἀνέωκ) ἡ Ῥωμαίων πόλις. καίτοι τί ἐστιν ἐφ' ὅτῳ προτιμῶνται ἡμῶν; ἢ ῥημάτια δύσφατα λέγοντες, οἵουπερ τὰ παμμέγαθες ἀφελεῖν; ἀλλ' ὦ, ἃ γὰρ οἶδας ὅσα μὴ ἔπιεν, ὅπως ἂν τὰ διαπεπτέγα συλλαβὼν κατάφαγε; ἀπιεχ-κελ' ἄνθρωπος, [2] κ) λιμῶ πάλαι. ἐπεὶ ὅταρ λούσῃ ποτὲ ἄρτι ἐμφορηθεὶς, ἔπειτα νομαδικῶς, ἢ φασιανῷ ὄρνιθος. ὧν μᾶλλόν τι ὀσφῇ ἡμῖν κατάλειπε. τρίτον ἄλλον ὦ μάρτυροι φησὶ, πέντε δὲ οἱ ὅλων ἡμερῶν ὄψεσθε αὐτὸν, ἐνταῦθά πως ὑμῖν τὰ ὁμοῖα ποτνιώμενον. νῦν μὲν γὰρ ὑποδημάτων τῶν ὑποδημότων ἐν τιμῇ τινι κ) ἐπιμελείᾳ ἐστὶν, ἐπειδὰν δὲ παυθῇ πολλάκις, κ) ὑπὸ τῇ πηλῷ ἀνακαλυφθῇ, [4] ὑπὸ τῇ κλίνῃ ἀβλίτως ἐῤῥίψει, κόρεων ὥσπερ ἡμεῖς ἀνάπλεως. οἰκεῖοι μὲν τοιαῦτα ᾖσι σὺ πολλὰ τρέφουσι. καὶ πῶς ἥδη ἂν ὑμᾶς ἀμφιβολάς τινες αὐτῶν διαπεσκώζοντες. τὸ δὲ ὂν συμπόσιον ὅλον οἰκεῖον, σόν ἐστι, κ) ᾖσι σὺ οἱ πλείστοι τῶν λόγων. σὺ δὲ ὑπ' ἀηθείας πλέον ἢ ἐμπαθῶν οἴνῳ λειπ]ῷ, κ) ὀρμέθ', πίλαι τ' norum ſervitutem exantlarunt. Protinus itaque talia quædam de te inter illos dicta feruntur. Illud reliquis malis noſtris deerat, ut etiam illis qui nuper in familiam commigrarunt, poſthabeamur. Item, ſolis hiſce Græculis patet urbs Romana: quanquam quid eſt cur nobis præferantur? Num mirificam quandam utilitatem afferre videntur, quum miſera quædam verbula dicunt? Ruriſus alius hæc. Annon vidiſti quantum biberit, & quàm avidè correpta fercula devorarit? Homo inelegans, & famelicus, qui ne per ſomnium quidem unquam fuerit [3] albo pane ſaturatus, multo minùs ave Numidica, aut phaſiano: è quibus vix reliqua nobis oſſa fecit. Porrò tertius, fatui, inquit, ante totos quinque dies, videbitis hunc pariter hìc inter nos quiritantem. Nam nunc quidem ut calcei novi ſolent, honorem & curam aliquam obtinet: ſed poſtquam cretrò calcatus, lutoque deformatus fuerit, ſub lectum miſerè abjicietur, cimicibus quemadmodum nos refertus. Illi igitur inter ſe talia de te multa verſant: jamque ex ipſis aliqui ad calumniandum ſe comparant. Quare totum illud convivium tuum eſt, & plurimi de te ſermones. Cæterum tu propter inſuetudinem, tenuis, acriſque vini plus æquo potus, jam-

1 Πολυτῆ δωλείαν] Vide quid dixerim ad hunc Petron. locum *veterem convivam*. Bourd.

2 Καὶ λιμῶ πάλαι] *Græculus eſuriens*. Menagius.

3 *Albo pane*] Græcis album panem in deliciis fuiſſe, locis aliquot teſtatur Lucianus. Apud Athen. lib. 4. deſcribitur convivium Atticum in quo commemorantur panes λευκότεροι χιόνος. Græci panes elegantiores λεύκους appellant, ſordidiores φαιούς. Cogn.

4 Τ'πὸ τῇ κλίνῃ] Laudat hunc locum Caſaub. ad Suet. p. 167. hanc eandem comparationem alibi repetit Lucianus. *Bourd.*

1 Χείλεα

γαστρὸς ἐπειγούσης, ποιήσεως ἔχεις. καὶ οὔτε προεξαναστῆναί σοι καλὸν, οὔτε μένειν ἀσφαλές. ἀποπεπομμένοις τοίνυν δέ ποτε, καὶ λόγων ἐπὶ λόγοις γιγνομένων, καὶ θεαμάτων ἐπὶ θεάμασι παρεισόντων, ἅπαντα γὰρ ἐπιδεῖξασθαί σοι τὰ αὑτῆς βάλεται, κάλαμον ἁμικρὸν ὑπορθμεῖς μήτε ὁρᾶν τὰ γιγνόμενα, μήτ' ἀκούειν εἴ τις ᾄδοι, ἢ κιθαρίζοι, πάνυ τιμῶμαι μεταχειρίσασθαι. ἀλλ' ἐπαινεῖς μὲν ὑπ' ἀνάγκης, οὐχὴ δὲ ἡ σισμὸς συμπεσεῖν εἰκῆνα τάχος, ἡ πυρκαϊὰ ἵνα προσαγορευθήναι, ἵνα πατὴρ καὶ ἀφανισθῇ τὸ συμπόσιον. τοῦτο μὲν δὴ σοι τὸ προσῆκον ὦ ἐπαῖρε, καὶ ἤδιστον εἰκῆνο δεῖπνον, σὺν ἔμοιγε δὲ ἡμῖν, καὶ τῶν λευκῶν ἁλῶν ἡδίον, ὁπηνίκα βάλομαι, καὶ ὁπόσον ἐλαιόρεως εὐθυμένου. ἵνα γὰρ σοι τλῶ ὀξυρεγμίαν τλῶ ἐπὶ τούτοις παρεῖ, καὶ τὸ ἐν τῇ νυκτὶ ἔμεθον, εἰ μὴν δεῖπνά σοι δὲ μισθὸν ξυμβῆναι ὑμᾶς ὁπόσον τε καὶ ὁπότε δέ ἔτος χρὴ λαμβάνειν. παρόντων δὲν δύο ἢ τριῶν φίλων, προσκαλέσας σε, καὶ κωλύσας πελάσας, ἄρχεται λέγειν. τὰ μὲ ἡμέτερα, ὁποῖα ἐστιν, ἐόρακας ἤδη, καὶ ὡς τοῦτο ἐν αὐτοῖς ἀδὲ εἰς. ἀπαγωγὴ δέ ἢ, καὶ πρὸς πάντα, καὶ δημόσιον. χρὴ δέ σε ὅπως ἔχειν ὡς ἀπάντων ἡμῖν κοινῶν ἐσομένων. κάλλιον γὰρ εἰ τὸ κυβεύεσθαι, τλῶ ψυχήν σοι τλῶ ἑαυτῷ, ἢ καὶ νὴ Δία τὰ παιδὼν, εἰ παῖδες εἶεν αὐτῷ παιδύσεως δέομαι, ἐπιτρέπων, τὰ ἄλλων μὴ ἐπίσης ἡμῖν δεσπότλω. ἐπεὶ δὲ καὶ ἀρέσκει τι δεῖ, ὁρᾷ μὲ τὸ μέτριον καὶ αὔταρκες δὲ σὺ πρόπας, καὶ συνίημι. ὡς ὑ-

jamdudum urgente alvo malè habes: attamen neque decorum tibi ante alios surgere, neque manere tutum. At producta interim potatione, dum sermo alius ex alio nascitur, dum spectaculo spectaculum accedit (omnia enim sua tibi ostentare cupit) non mediocriter discruciaris, cui non liceat, neque videre quæ geruntur, neque auscultare liquis voce citharaque canat, magni precii adolescentulus. At laudas tamen invitus: cæterùm animo *illud* optas, ut vel terræ motu illa omnia concidant, aut incendium aliquod renuncietur, quò tandem aliquando convivium dirimatur. Habes, amice, primum illud & suavissimum convivium, mihi certè nec cepa, nec sale candido jucundius, quando, quantumque liberè velim edenti. Vt igitur ructus acidos, qui hic accedunt, prætermittam, & nocturnum vomitum, manè vobis erit de mercede conveniendum: quantum, & quo anni tempore tibi sit accipiendum. Ergo præsentibus duobus, tribusve amicis, accersito te, & sedere jusso, sic loqui incipit. Cujusmodi *sint* res nostræ, utque nihil fastus *ipsis* ineſt: jam vidisti, sed ut ostentatione carent, moderatæ sunt ac populares omnes. Sic autem animum inducas velim, ut omnia nobis fore communia putes. Ridiculum enim foret si cum potissimam mei partem, nimirum animam meam, vel per Iovem liberorum (siquos habeat liberos quibus eruditione sit opus) tibi committam, non aliarum item rerum te mecum ex æquo dominum ducam. Cæterum quando certi quippiam est præfiniendum, equidem video tuæ vitæ frugalitatem, animumque paucis contentum, atque intelligo

te

καὶ μισθὸν ἐλπίδι προσπλήνησας ἡμῶν τῇ οἰκίᾳ, τὰ δ' ἄλλων ἕνεκα, τὰ εὐοίας τὰ παρ' ἡμῶν, καὶ τιμῆς, ἣν σοὶ πᾶσιν ἔξεις. ὅμως δ' ὧν καὶ ἀφέλοιο μ. σὺ δ' αὐτὸς ὅ, μ καὶ βάλῃ, λέγε, μεμνημένος ἃ φίλτατε κἀκείνων, ἅτε ἐν ἑορταῖς ἑταίοις εἰκὸς ἡμᾶς παρέξειν. ἐγὼ δ' ἀμελήσομαι δὲ τοιούτων, εἰ καὶ μὴ νῦν αὐτὰ συμβήσεται. πολλαὶ γὰρ οἶδα ἔτως αἱ τοιαῦται ἀφορμαί. καὶ ὡς σκεῦος τοίνυν λαμβάνειν, μετριώτερον δηλονότι ἐπιβάλλοις ἡμῖν τὸ μισθόν. ἄλλως τε, καὶ πρέπον ἂν εἴη τοῖς πεπαιδευμένοις ὑμῶν χρηστέοσιν εἶναι χρημάτων. ὁ μὲν, ταῦτ' εἰπὼν, καὶ ὅλον σε ἀφεστίσας ταῖς ἐλπίσι, τεθαρσυνὸν ἑαυτῷ πεποίηκε. σὺ δὲ, πάλαι τάλαντα, καὶ μυριάδας ὀνειροπολήσας, καὶ ἀγρὸς ὅλος, καὶ συνοικίας, συνὶς μὲν ἡρέμα τὸ μικρολογίας, σαίνεις δ' ὅμως τὸν ἐπόχεσιν. καὶ τὸ πάντως ἡμῖν κοινὰ ἔστω, βέβαιος, καὶ ἀληθὴς ἔσῃ νομίζεις, σὺκ εἰδὼς ὅτι τὰ τοιαῦτα, [1] Χίλια μέν τ' ἐδίηνεν, ὑπεράλλα δ' σὺκ ἐδίηνε. πλωτάτων δὲ ὑπ' αἰδοῖς αὐτῷ ἐπέτρεψας. ὁδὶ, αὐτὸς μ, ἔφησιν ἐρεῖν, τὸ φίλαν δὲ ἵνα τῶν παρόντων κελεύῃ, μέσον ἔλθόντα δ πράγματος εἰπεῖν, ὃ μήτ' αὐτῷ γένοιτ' ἂν βαρὺ, καὶ πρὸς ἄλλα τύτων ἀναγκαιότερα διατεῖνα, μήτε τῷ λαμβάνοντι εὐτελές. ὁδὲ, ἀμφίβολόν τις σὺ παιδὸς κολακείᾳ σωφρονῶν, ὡς μ σὺκ εὐδαιμονίστε εἰ φησι τῶν σὺ τῇ πόλει ἀπάντων ὧ δ σὺκ ἂν εἴποις, δ γε τῦτο προθύμως ὑπὲρ-

te mercedis ſpe non adductum, in familiam noſtram veniſſe, verùm aliarum rerum gratia, puta noſtræ in te benevolentiæ, & honoris, quem apud omnes conſequêris: aliquid tamen præfiniendum. Quinetiam ipſe quid velis, dicito, habita ratione, vir amiciſſime, illorum etiam munerum quæ nos anniverſariis feſtis tibi daturos eſt conſentaneum: neque enim iſta negligemus, & ſi hæc pactione non complectamur. Scis autem conplures per annum ejuſmodi occaſiones incidere. Horum igitur habita ratione, æquiorem nimirum mercedem nobis irroges, præſertim cùm deceat vos eruditos viros, pecunias negligere. Ille his dictis totum ſpe te concuſſit, ac ſibi tractabilem reddidit. Tu verò qui dudum talenta, multaque nummorum millia, totoſque agros & domuum multitudinem ſomniaras, quanquam hominis parcimoniam tacitus apud te intelligis, tamen ob pollicitationem tibi blandiris: atque illud, *Communia nobis erunt omnia*, ratum verumque fore arbitraris: ignorans hujuſmodi dicta, *Summis è labris, non imo è corde profecta*. Tandem præ pudore ipſe illi jus ſtatuendi defers: verùm ille facturum ſeſe negat: & aliquem ex amicis præſentibus in eo negotio medium intercedere jubet, qui ſalarii modum pronuntiet, ut neque ipſi ſit grave, in alia magis neceſſaria ſumptus facienti, neque accepturo tenue videatur. Atque is ſeniculus quiſpiam à pueris cum adulatione educatus, heus tu, inquit, num inficieris, te omnium qui ſunt in urbe eſſe fortunatiſſimum, cui hoc

[1] Χίλια μὲν τ' ἐδίηνεν] Melius infra eſt χίλια μὲν τ' ἐδίην'. Marc.

χειν, ὁ πολλοῖς πάνυ γλιχομένοις, μόλις ἂν γίνοιθ' ὑπὸ τῆς τύχης. λέγω δ', ὁμιλίας ἀξιωθῆναι, καὶ ἑστίας κοινωνῆσαι, καὶ ἐς τὸν αὐτοῦ οἶκον τὸν ἐν τῇ Ῥωμαίων ἀρχῇ κεκλῆσθαι; τοῦτο γὰρ ὑπὲρ τὸ Κροίσου πλοῦτον, καὶ τὸν Μίδου πολύτον, εἰ σωφρονεῖν οἶσθα. εἶδον δὲ πολλοὺς τῶν εὐδοκίμων, ἐγκλήσασθαι ἂν εἰ καὶ αὐτοδιδύμοις δοίη, μόνης τῆς δόξης ἕνεκα, συνεῖναι τούτῳ, καὶ ὀρέγεσθαι περὶ αὐτὸν ἐπίμονος, καὶ φίλους εἶναι δοκεῖσθαι. σὺ δὲ οὔπω ὅπως σε τὸ εὐπότμως μακαριεῖσθαι. [1] ὃς καὶ αὐτοσλέψῃ μιᾶδον δὴ τοιαύτης εὐδαιμονίας. ἀρκεῖν δὲ νομίζω, εἰ μὴ πάνυ ἄσωτόν ἐ, τοσόνδε τι εἰπὼν ἐλάχιστον, καὶ μάλιστα πρὸς τὰς σὰς ἐκείνας ἐλπίδας. ἀγαπᾶν δ' ὅμως ἀναγκαῖον. εἰ γὰρ μὴ ἂν φυγεῖν ἔτι σοι δυνατὸν ἐντὸς ἀρκύων γίνομένῳ. δέχῃ τοίνυν τὸ χαλινὸν μύσας. καὶ τὰ πρῶτα δύσκολος εἶ πρός αὐτόν, ἢ πάνυ θρασαίνῃ, μέγας ἂν λάθῃς τέλεον αὐτῷ συνήθης γιγνόμενος. οἱ μὲ δὴ ἔξω ἄνθρωποι, τὸ μὲν τοῦτο ζηλοῦσί σε, ὁρῶντες ἐντὸς τῶν κιγκλίδος ἀμφιβόλως, καὶ ἀκωλύτως εἰσιόντα, καὶ τῶν πάνυ τινὰ ἔνδον γεγηθυῖα. σὺ δ' αὐτὸς οὐδέπω ὁρᾷς, ἢ τίνου ἕνεκα εὐδαίμων αὐτοῖς εἶναι δοκεῖς. πολλὰ ἀλλὰ χαίρεις μᾶ, καὶ σαυτὸν ἐξαπατᾷς, καὶ ἀεὶ τὰ μέλλοντα βέλτιω γιγήσεσθαι νομίζεις. τὸ δ' ἔμπαλιν ἢ σὺ ἤλπισας, γίγνεται, καὶ ὡς ἡ παροιμία φησίν, [2] Ἐπὶ χεῖρον

hoc primum contigit quod multis valdè cupientibus vix à fortuna dari possit: nempe ut in hujus hominis consuetudinem admittaris, ut communes penates habeas, inque familiam in Romanorum imperio primariam recipiaris? Id enim Crœsi talenta & Midæ divitiæ superat, si modò modestus esse noris, Equidem multos vidi celebres viros, qui voluissent, etsi dandum quid fuisset, solius gloriæ causa, cum isto vivere, & hujus familiares, atque amici videri. Non possum tuam fœlicitatem satis prædicare, qui faustæ hujus fortunæ præmium etiam accipies. Ergo hoc sufficere putem, nisi planè iis nepos. Ac minimum quiddam pronuntiat, si præsertim cum tua ipse comparetur. Attamen boni consulas necesse est. Neque enim jam possis effugere, cùm intra retia tenearis. Frænum igitur ore compresso recipis, eique non admodum torquenti, nec acutè pungenti te præbes obsequiosum, donec illi tandem paulatim assueveris. Tum homines qui sunt foris, eo nomine te admirantur, quòd te conspiciant intra cancellos versantem, nulloque prohibente ingredientem, & illustrem inter domesticos factum. At ipse nondum vides, quamobrem illis beatus videaris. Attamen gaudes, teque ipsum decipis, ac semper meliora fore putas, nihilò minus accidit secus quàm speraſti, & quemadmodum adagio dicitur, Man-

1 Ὃς] Ἐπὶ τοιαύτης. Marc.

2 Ἐπὶ Μανδραβύλῳ] Paræm. de his quæ vergunt eis τὸ χεῖρον. ὁ γὰρ Μανδράβυλος ἦν ἀργὸν ποτὲ δικαιοῦχον ἐν Σάμῳ χρυσῆν φορέσαι ἀνέθηκε τῇ Ἥρᾳ, παρὰ δὲ δευτέρῳ ἔτει ἀργυρᾶν, ἢ τῷ γ' χαλκῆν. Hujus meminit Plato Comic. ἐν Διὶ κακιζόμενος. Bourd.

1 Ou-

ἀμεβόλως χωρεῖ τὸ πρᾶγμα, καθ' ἑκάστην ἂς εἰπεῖν τὴν ἡμέραν ἀποσμικρυνόμενον, καὶ εἰς τὸπίσω ἀναποδίζον. ἠρέμα δ', ὥστε σὺ ἀμυδρᾷ τινὶ φαντάσῃ τότε τὸν λαμπρὸν ἐκεῖνον, ἀρχὴ καλοῦσιν, ὡς αἱ μὲ χρυσᾶς ὀνείρας ἐλπίδες, ὑδὲν ἀλλ', ἢ φῦσά τινες ἦσαν ἐπίχρυσοι. βαρεῖς γ', καὶ ἀληθεῖς, καὶ ἀπαραίτητοι, καὶ σωτηρίοι οἱ πόνοι. πόνες δ'τοι ἴσως ἐρῇς με. ὐχ ὁρῶ γὰρ ὅ, τι τὸ ἐπίπονον σὺ παῖς τοιαύτης ξυνουσίας ἐσὶν, ἀφ' ἑπτὰ ἔτινα ἴφηβα τὰ κομιδῇ, καὶ ἀφόρητα. ὀκνῶ ἄκνουν ὦ ἥμυαίε, μὴ εἰ κόμψ' ὄνειρον σὺ τῷ πράγματι μόνον ἐξετάζων, ἀλλὰ καὶ τὸ αἰσχρὸν, καὶ παπεινὸν, καὶ συνόλως ἀνελοπρεπὲς, σὺκ ἐν παρέργῳ τὸ ἀκριβάσας πλέμμα. καὶ σεαυτόν γε μέμνησο μηκέτ' ἐλεύθερον τὸ ἀπ' ἐκείνου, μήθ' ὑπαπτέδην σαυτὸν οἴεσθαι. πάντα γὰρ ταῦτα, τὸ ἥμισυ, τὴν ἐλευθερίαν, τὰς σεμνότητας ἔξω δ' ἀδὲ καλεύψων ἴσθι, ἐπιδὰν ἐπὶ τοιαύτην σαυτὸν λατρείαν ἀπεμπολήσας, εἰσίῃς. ἐ γὰρ ἐθελήσῃ σοι ἐλευθερίαν ξυνεισελθεῖν, ἐφ' ὅτῳ ἀγορᾷ πράγματα καὶ πατεινὰ εἰσιόντα. δῆλον δ', εἰ καὶ πάνυ ἀχθέσῃ τῷ ὀνόματι καὶ ὄχ ἑνὸς ἀλλὰ πολλῶν δῆλον ἀπαγκώνως ἔσῃ, καὶ [1] ἠνπόδισις κάτω νευσικὸς ἔωθεν ἐς ἑσπέραν, ἀσκελίῳ ἐπὶ μισθῷ. καὶ ἅτε δὴ μὴ ἐκ παίδων τῇ δουλείᾳ ξυντραφείς, [2] ὀψιμαθήσας γ', κ' πόρρω πως τῆ ἡλικίας παιδευόμενος πρὸς αὐτῆς, ὁ πάνυ δόκιμος ἔσῃ, ὑδὲ πολλῶ

Mandrabuli in morem res procedit, quotidie, ut ita dixerim, in deterius ruens, ac retrò labens. Vnde paulatim, velut in luce dubia, tum demum diſpiciens, intelligere incipis, aureas illas ſpes, nihil aliud fuiſſe quàm inauratas quaſdam ampullas: labores autem eſſe graves, veros, inevitabiles, atque aſſiduos. Quinam hi ſint forſan me rogabis: neque enim video quid in hac conſuetudine ſit adeò moleſtum, neque intelligo iſta quæ commemoras gravia, & intolerabilia. Audi igitur vir generoſe, non inſitne huic rei moleſtia ſolùm inquirens, ſed fœditatem, vilitatem, atque omnino ſervilitatem quam ineſſe dicam, non negligens. Principiò memineris ex eo tempore non amplius liberum atque ingenuum te putare, hæc enim omnia, genus, libertatem, progenitores extra limen relicturum te ſcias, quum in hujuſmodi ſervitutem temetipſum addicens, ingredieris. Siquidem libertas tibi comes ire nolet, rem tam ignobilem, humilemque ſubeunti. Servus itaque, etſi nomine ipſo graviter offenderis, non unius, ſed multorum neceſſariò ſervus eris: & capite obſtipo à diluculo ad veſperam, idque vili mercede, operam navabis. Adde quod non admodum probaberis, neque magni fies ab hero, ut qui ad ſervitium à puero non fueris inſtitutus, ſed ſerò didiceris, & ætate multum aliena

1 Θηδεύσεις] Homerica dictio, ut illud ſequens ἀσκελίῳ ὀπὶ μισθῷ. Bourd.
2 Ὀψιμαθήσας] Sibi ipſi Interpres dum ſubjungit ϛ πόρρω τῆ τ ἡλικίας παιδευόμενος. Caſaub. ad Char. Theoph. *Idem.*

1 Διε-

ἄξιον τῆς δεσπότης. [1] Διαφθείρει γάρ σε ἡ μνήμη τῆς ἐλευθερίας ὑπιδοῦσα, καὶ ἀποσκιρτᾶν σέ ποτε ποιεῖ, καὶ δι' αὐτὸ σὺ τῇ δουλείᾳ πονηρὸς ἀπαλλάττειν. ὡλιγωρεῖ μὴ δουλεύειν, ὡς ἐλευθερίαν νομίζεις τὸ μὴ Πυρρίᾳ, μηδὲ Ζωπυρίωνος υἱὸν εἶναι, μηδ' ὥσπερ τις βιθυνὸς ὠνὸς μεγαλοφώνῳ τῷ κήρυκι ἀπημπολήθῃς, ἀλλ' ὁπότε ὁ βέλτιστε, τῆς νεμεσίας ἐπισάσης, ἀναμιχθεὶς τῇ Πυρρίᾳ, καὶ τῇ Ζωπυρείᾳ, ὠνητίνης τῶν χείρων ὀχθίσας τοῖς αὐτοῖς οἰκέταις, καὶ λάβρος ἐκεῖνο ὅ, τι δήποτε ἦν τὸ διδόμενον, τοῦτο ἡ πρᾶσις ἐστί. κήρυκος γὰρ οὐκ ἔδει ἐπ' ἄνδρα ἑαυτὸν ἀποκηρύξαντα, καὶ μακρῷ χείρῳ μνησευσάμενον ἑαυτῷ τὴν δεσπότην. εἶτ' ἂν κἀγὼ μάλιστα ὡς τὸ φιλοσοφεῖν φάσκοντα, εἴ μή σε τις ἢ πολέμου καταπονηθεὶς συλλαβὼν, ἢ λῃστὴς ἀπέδοτο, ὠκτείρας ἂν σεαυτὸν, ὡς ἀνδραποδισθέντα τὴν ἀξίαν δυστυχοῦντα. ἢ εἴ τις σε συλλαβόμενος, ἦγε δοῦλον εἶναι λέγων, ἐβόας ἂν τοὺς νόμους, καὶ δεινὰ ἐποίεις, καὶ ἠγανάκτεις, καὶ ὦ γῆ, καὶ θεοί, μεγάλῃ τῇ φωνῇ ἐκεκράγεις ἄν. σεαυτὸν δ', ὀλίγων ἕνεκα ὀβολῶν σὺ τούτῳ τῆς ἡλικίας, ὅτε καὶ εἰ φύσει δοῦλος ἦσθα, καιρὸς ἦν ὡς ἐλευθερίαν ἤδη ὁρᾶν, αὐτῇ ἀρετῇ καὶ σοφίᾳ φέρων ἀπημπόλησας, οὐδὲ τὰς πολλὰς ἐκείνας λόγους ἀνδρείους, ὃς ὁ καλὸς Πλάτων, ἢ ὁ Χρύσιππος, ἢ Ἀριστοτέλης διεξεληλύθασι, τὸ μὲν ἐλεύθερον ἐπαινοῦντες, τὸ δουλοπρεπὲς δ' ἀποβάλλοντες. καὶ σὺ αἰσχύνῃ καλὰ ἀνδρὸς

na ad id erudiri cœperis. Excruciat autem te subiens libertatis memoria, facitque ut interdum reluctaris, & ob id servitus tibi molestior accidat. Nisi ad libertatem tibi sufficere putas, quod non Pyrrhiæ, nec Zopyrionis sis filius, nec, uti Bithynicum aliquod mancipium, à præcone vociferante divenditus. Atqui vir optime, quum instante novilunio Pyrrhiæ & Zopyrioni commixtus, manum itidem ut alii famuli porrigis, capisque quodcunque illud est tandem quod datur, hæc est venditio. Nam præcone nihil opus erat ad hominem qui sui fuerit præco, multoque tempore ipse sibi dominum ambiverit. Age sceleste, libenter dicam, in eum præcipuè qui sese philosophum esse dicit, siquis te pirata captum inter navigandum, aut prædo in servitutem tradidisset, te ipsum deplorares, ut qui indignam fortunæ injuriam patereris: aut siquis manu injecta te duceret, servum esse asserens, leges inclamares, graviter ferres, atque indignareris: & ô terra, ô Dii, magno clamore vociferareris. Nunc verò, ipse te ob paucos obolos, id ætatis in qua, etiamsi servus natus esses, tamen tempestivum fuisset jam ad libertatem respicere, cum ipsa virtute ac sapientia adductum vendidisti, nihil illa reveritus quæ permulta ab egregio Platone, Chrysippo, Aristotele disseruntur, quum libertatem laudant, servitutem damnant. Nec pudet te cum hominibus as-

[1] Διαφθείρει] Recordatio antiquæ libertatis servos excruciat, qualia narrantur de elephantis qui nocte servitutem suam lugent. *Lomb.*

[1] Ἀγο-

ποις, καὶ [1] ἀγοραίοις, καὶ βωμολόχοις ἀντιξεζόμενον, καὶ ἐν τοσούτῳ [2] πλήθει Ῥωμαϊκῶν μόνον ξενίζειν [3] τῷ τρίβωνι, καὶ πονήρως τὴν Ῥωμαίων φωνὴν βαρβαρίζειν, ἔτι δεῖπνα θορυβώδη, καὶ πολυάνθρωπα, [4] συγκλύδων πινῶν, καὶ τῶν πλείστων μοχθηρῶν. καὶ ἐν αὐτοῖς ἐπαινεῖς φορτικῶς, καὶ πίνεις πέρα δὲ μετρίας ἔχοντος, ἐωθεν τε [5] ὑπὸ κώδωνι ἐξαναστὰς, ἀπόπνοσε μόνον δὲ ὕπνου τὸ ἥδιστον, συμπεριελθεῖν ἄνω, καὶ κάτω, [6] ἔτι τὸ χθιζὸν πηλὸν ἔχων ἐπὶ τοῖς σκέλεσιν. ἆρας ἀπορία μή σε θέρμαι ἔχει, ἢ τὸ ἀγρίων λαχάνων, ἐπίλυπον ἦ καὶ οἱ κρῆναι ῥέουσι δὲ ψυχρὸν ὕδωρ; ὡς ἐπὶ τούτοις σε ὑπὸ ἀμηχανίας εἰλῆσθαι; ἀλλὰ δῆλον ὡς οὐχ ὕδωρ, οὐδὲ θέρμαι, ἀλλὰ πεμμάτων, καὶ ὄψων, καὶ οἴνου ἀνθοσμίου ἐπιθυμῶν, ἰάλυσι, καθάπερ ὁ λάβραξ, αὐτὸν μάλα δικαίως τὸ ὀρεχθὲν τούτου λαμὸν ἀλόντα περίεις. ὦ δὴ πόδας τοιαρῶν τῆς λιχνείας ταύτης ἀπέχειν. καὶ ὥσπερ οἱ πίθηκοι, κλοιῷ δεθεὶς τὸ τράχηλον, ἄλλοις μὲν, γέλωτα παρέχεις. σαυτῷ δ', δεινὸς τυφᾶν, ὅτι ἔπι σοι τὸ ἰσχάδων ἀφθόνως ὑπερφέρειν. ἡ δ' ἀλήθεια, καὶ τὸ ἀψευδὲς, αὐτοῖς φυλέτοις καὶ φράτορσι, φρῦδες πάντα, καὶ οὐδὲ μνήμη ἔτι αὐτῶν. καὶ ἀγαπητὸν εἰ μόνοις ἀσσεντatoribus, mercenariis, & scurris ex æquo æstimari, & in tanta Romanorum turba solum peregrino in pallio versari, & malè linguam Romanam pronunciare, præterea tumultuosa convivia agitare, magna hominum copia, convenarum quorundam, ac plurimorum improborum conferta. Inter quæ laudas odiosè, bibísque præter modum: deinde manè ad tintinabulum expergefactus, discussa somni parte dulcissima, unà sursum ac deorsum circumcursas, hesterno luto tibiis etiamdum adhærente. An usque adeò lupinorum, aut agrestium olerum tenuit te penuria, & frigida manantes aqua fontes defecerunt, ut per desperationem ad ista devenires? At palam est te, non aquæ, non lupini, sed bellariorum & opsoniorum, ac vini fragrantis cupiditate captum fuisse quemadmodum lupus ille piscis, tuoque merito eveniſſe, ut avidas illas fauces hamus transfixerit. Itaque præstò sunt hujus intemperantiæ præmia: & perinde atque simiæ, à trunco revinctus collo: aliis quidem risui es: tibi verò deliciis affluere videris, cui liceat affatim expleri caricis. Cæterùm libertas, ingenuitas, cum gentilibus, & tribulibus evanida sunt omnia, nullaque rerum istarum memoria. Ac ferendum foret, si res ista cum turpitudine solùm con-

1 Ἀγοραίοις καὶ βωμολόχοις] Hæc verba sæpissimè solet conjungere, posterius alibi interpretor, prius Hesych. verbo ἀγοραῖε τέχνα. Bourd.

2 Πλήθει Ῥωμαϊκῶν] Angl. πλήθει ἀστικῶ. Idem.

3 Τῷ τρίβωνι] Angl. ἐν τρίβωνι. Idem.

4 Συγκλύδων] Συμμίκτων καὶ ἐπικλύδων. Sic ad oram Angl. Cod. *Idem.*

5 Ὑπὸ κώδωνι] Sic in fine hujus Dialogi. ὁ κώδων ἔχησε. Casaub. ad Suet. Aug. *Idem.*

6 Ἔτι τὸ χθιζὸν πηλὸν ἔχων ἐπὶ τοῖς σκέλεσιν] Hoc eo pertinet, quòd nulla Romanis feminalia. Dixi ad Propertii Eleg. III. lib. III. *Marc.*

νον τὸ αἰσχρὸν πρόσωπον τῷ πράγματι, δοῦλον ἀντ' ἐλευθέρου δικεῖν, οἱ δὲ πόνοι μὴ τοὺς πάνυ τούτους οἰκέτας. ἀλλ' ὅρα εἰ μετριώτερά σοι πρὸς τὰ παρόντα τοῦ Δρόμωνι καὶ Τιβίῳ προστεταγμένα. οὐ γὰρ ἕνεκα τῶν μαθημάτων ἐπιθυμεῖν φήσας παρεῖληφέ σε, ὀλίγου αὐτοῦ μέλειν. τί γὰρ κοινὸν φασὶ λύρᾳ, καὶ ὄνῳ; πάνυ γοῦν οὐκ ὁρᾷς; ἐκπεπήκασι τοῦ πόθου τὸ Ὁμήρου σοφίας, ἢ τὸ Δημοσθένους δεινότητος, ἢ τὸ Πλάτωνος μεγαλοφροσύνης. οὐκοῦν ὡς ἂν τὸ ψυχῆς ἀφέλῃ τὸ χρυσίον, καὶ τὸ ἀργύριον, καὶ τὰς τούτων φροντίδας, τὸ καταλειπόμενόν ἐστι τῦφος, καὶ μαλακία, καὶ ἡδυπάθειαι, καὶ ἀσέλγειαι, καὶ ὕβρεις, καὶ ἀπαιδευσία. δεῖται δή σου ἐπ' ἐκεῖνα μᾶλλον, ἁβρωμένου. ἐπεὶ δὲ πώγωνα ἔχεις βαθὺν, καὶ στόμα ὡς ἂν τοῦ σώματος καὶ ἱμάτιον ἐλλογιμωτέρως ἐσκεύασται, καὶ πάντες ἴσασί σε γραμματικὸν, ἢ ῥήτορα, ἢ φιλόσοφον, καλὸν αὐτοῦ δοκεῖν ἀπαμεμιχθαι καὶ τοιοῦτόν τινα τοῖς σοφισταῖς, καὶ σοφοπαιπύσιν αὐτοῖς. δεῖται γὰρ ἐκ τούτου καὶ φιλομαθὴς τῶν ἐλλογίμων μαθημάτων, καὶ ὅλως, σοὶ παιδείας φιλόκαλος. ὥστε κινδυνεύεις ὦ γύναιε, ἀντὶ τῶν γραμματικῶν λόγων, τὸν πώγωνα καὶ τὸν τελεσίωνα μεμισθωκέναι. χρὴ δή σε ἀεὶ σοῦ αὐτοῦ ὁρᾶσθαι, καὶ μηδὲ ποτὲ ἀπολείπεσθαι, ἀλλ' ἑωθεν ἐξαναστάντα, παρέχειν σαυτὸν ὀφθησόμενον σὺν τῇ θεραπείᾳ, καὶ μὴ λιπεῖν τοῦ τάξιν. ὁδοῦ ἐπιβάλλων σύνοιδά σοι τοῦ χέρδος, ὃ, ἂν τύχοι, λήψει, τοῖς εὐτυχήσασιν. ἐπιδεικνύμενος ὡς ὁδοῦ οὐδὲν βαδίζων, ἀμελὴς ἐστὶ τῶν μεσῶν, ἀλλ' εἰς καλὸν τοῦ σὺ τῷ

conjuncta esset, quod è libero servus videaris: non labores etiam accederent cum illa famulorum colluvie communes. Sed vide num quæ tibi imperantur leviora sint his quæ Dromoni aut Tibio mandantur. Nam doctrinæ, cujus cupiditate simulat te in familiam suam recepisse sese, exigua ipsi cura est. Quid enim, ut ajunt, asino cum lyra est commercii? Annon vides ut macerentur desiderio vel Homericæ sapientiæ, vel Demosthenicæ vehementiæ, vel Platonicæ sublimitatis? quorum ex animis siquis aurum, argentum, atque harum rerum curas tollat, nihil fuerit reliquum præter fastum, mollitiem, lasciviam, luxum, ferocitatem, & imperitiam. Atque ad ista nihil prorsum opus te. Verùm quoniam promissam habes barbam, & vultu gravitatem præ te fers, atque Græcanico pallio decenter amictus es, noruntque omnes te grammaticum esse vel rhetorem, vel philosophum, pulchrum ille sibi putat, ut hujusmodi quispiam suorum anteambulonum pompæ permisceatur. Futurum enim hac re, ut Græcanicarum disciplinarum studiosus, & omnino in eruditione elegans putetur. Itaque vir egregie, in periculum venis, ne non admirandas illas artes, sed barbam & pallium mercede locaveris. Proinde ut perpetuò apud illum conspiciaris oportet, nec absis unquam, sed diluculo excitatus in famulitio temet conspiciendum prebeas, nec ordinem deseras. Porrò ille nonnunquam injecta tibi manu, quicquid in mentem inciderit, de eo tecum nugatur, obviis ostentans, quàm ne per viam quidem ingrediens, incurius sit literarum, sed otium quod sup-

ὡς ἐπάτῳ λιμήν τινα χωλὴν, σύ δ' ἄθλιος, τὰ μὲν, ὡς ἔοικε, πολλὰ, καὶ κρεμνώδη, τὰ δὲ, βάθη ἄνευ τε πολλὰ, καὶ κρημνώδη, τοιαύτη γάρ ὡς οἶσθα ἡ πόλις, ὡς εἰκὸς, ἰδρωκός τε, καὶ πολυσπᾶς. κἀκείνῳ ἴσως ποι τῶν φίλων, ὡς ὃν ἦλθε λιμενόμενον, μή δ' ὅπου κρηδίζεις ἔχων, ὀρθὸς ὑπ' ἀνοίας ἀναγιγνώσκεις τὸ βιβλίον ὡς χαιρεπάμενος. ἐπισθὰν δ' ἄπτόν τε καὶ ἄπλοον ἡ νὺξ κατέλαβε, λυσιμελῶς πονηρῶς ἀσμένως, ὡς αὐτὸ πως χρεὼν τὸ μεσονύκτιον ἥκεις ἐπὶ τὸ δεῖπνον, οὐκ εὖ δ' ὁμοίως ἔνυπνον, οὐδὲ ὡς ἐλεύθερον τοῖς παροῦσιν, ἀλλ' ὡς πως ἄλλον ἐπεισάθη νεκλέκτορος, ἐς τὸ πίσω σύ. καὶ ὅπως ἐς τὸν ἀπωτάτω γωνίαν ἐξωθεὶς, κατακείσῃ μόρτυς, μόνον τὸ ὀλοφερόμενον τε ὀστᾶ, εἰ ἀφίκοιο μέχρι σεῦ, κατάφοροι κύνες ὡς ἐσθίωσι, ἢ τὸ σκληρὸν τῆς μαλάχης φύλλον, ᾧ τὰ ἄλλα συνελίσσουσι, εἰ ὑπερφυεῖν τὸ τῶν κατακειμένων, ἀσμένως τὸν λιμὸν ὑπολιψόμενον. ἡμῖν μὲν δὴ ἡ ἄλλη ὕβρις ἄπεστιν. ἄλλ' ὅτι οὖν ἔχεις μόνον, ἡδὺ γὰρ ἀναγκαῖον ἐστι καὶ σὲ τὸν αὐτὸν ἀεὶ τοῖς ξένοις, καὶ ἀγνώσοις ἀνυποτείατος. ἀγνωμοσύνη γὰρ ἂν τοῦτό γε, ὅτι ἡ ὄρνις ὁμοίως πᾶσι ἄλλαις, ἀλλὰ τῷ μὲ πλησίον, παχεῖα, καὶ πιμελὴς, σοὶ δ', [1] νεοττὸς ἡμίτομος, ἢ φάττα τις ὑποσκληρὸς, ὕβρεως ἄπτερος, καὶ ἀπαλία. πολλάκις δ' ἂν ὑπολίποι ἄλλα πρὸς, αἰφνιδίως ἐπὶ παρόντι ὀφθέντα ὁ λιμὸς τὰ σὲ παρακείμενα φέρων, ἐκείνῳ ὀλοφύρεται, ὑποτονθορύσας. σὺ γὰρ ἡμέτερος εἶ. πεπομφθαι μὲ γὰρ ἐς τὴν

suppetit, ambulando in re honesta collocet. At tu miser nunc cursim, nunc gradatim, scansim sæpe & descensim (nam scis hujusmodi esse urbem) tum sudas, tum anhelas. Eo interim domi cum amico quopiam ad quem accessit, confabulante, cùm tibi locus desit ubi sedeas, librum in manum sumis, quem nescius quid agas, stans legis. Postquam autem impastum, impotumque te nox occupavit, vix intempestivè lotus circa noctem ferè mediam, ad cœnam venis, non amplius pari in pretio habitus, neque conspiciendus iis qui adsunt. Verùm siquis recentior advenerit, tu post tergum rejiceris. Itaque in angulum aliquem abjectissimum retrusus, accumbis testis eorum quæ apponuntur; ossa duntaxat, si ad te usque pervenerint, more canum circumrodens: vel durum malvæ folium, quo reliqua involvunt, si fastidiatur ab iis qui priori loco accumbunt, præ fame libenter accepturus. Neque verò deest aliud contumeliæ genus. Tu neque ovum solus habes. Neque enim convenit ut eadem requiras quæ hospitibus atque ignotis ministrantur, siquidem hæc tua insciția est. Nec similis aliis tibi apponitur avis: verùm diviti illi pinguis & succulenta: tibi verò dimidiatus pullus, subdurusve aliquis palumbus, in manifestam contumeliam, & ludibrium. Sæpe etiam, siquanda desit alii, repente minister te præsente tollens ea quæ tibi erant appositi, ei apponit: illud tibi in aurem immurmurans: tu profectò noster es. Et quum vel fœta sus

1 Νεοττὸς ἡμίτομος] Omnia hujus paginæ repetiuntur in Lapith. *Beard.*

μέσῳ ἢ σὺς ἱσοχασεέα, ἢ ἐλάφε, χρὴ σε πάντος ἢ τ' Ἀφνείμονος ἵλεων ἔχειν, ἢ τὸν Προμηθέως μελέδε φέρειας, ὀσᾶ κεκαλυμμένα τῇ πιμελῇ. τὸ γὰρ τῷ μὴ ὑπὸ σε τὸν λοπάδα παρεσκευάσαι, ἵν' ἂν ἀπαχθῇς ἐμφορέμενος, σὲ δ' ὕπω παχέως ἀφάσθαι, πῶς φερητὸν ἐλαθῆναι ἀνδρὶ, κἂν ὁπόσην αἱ ἔλαφοι τὸν χαλὸν ἔχητε; καίτοι ἤδειν ἐκεῖνο ἔφλων, ὅτι τ' ἄλλων ἡδίων τε καὶ παλαιότερον οἶνον πινόντων, μόνος σὺ πονηρὸν πιεῖν παχὺν πίνεις, [1] θεραπεύων ἀεὶ τὸ ἀργύρῳ, ἢ χρυσῷ πίνειν, ὡς μὴ ἐλεγχθείης ἀπὸ τῆ χρώματος, ὅπως ἄπιμος ἂν ξυμπότης. καὶ εἴθε μὲ καὶ ἐκεῖνα εἰς κόρον λῦ πιεῖν. νῦν δὲ πολλάκις αἰτήσαντος, ὁ παῖς ὑσὶ ἀίονὶ ἔοικεν. ἀνιᾷ δή σε πολλὰ, καὶ ἀθρόα, καὶ χαλὸν τὸ πάντως, καὶ μάλιστα ὅταν σε παροδοκιμᾷ κίναιδός τις, ἢ ὀρχηστοδιδάσκαλος, ἢ ἰωνικὸν ξυνείρων, ἀλεξανδρεωτικὸς ἀνθρώπιον. τοῖς μὲν γὰρ τε ἐρωτικὸν τοῦτο ἀβροκομένοις, καὶ γραμματίδια ὑπὸ κόλπε ἀβρομιζῆσι, πῶς ἂν σὺ γ' ἰσόμορος κοιλακεύμενος; τοιχαρεῖν σε μυκᾷ δὲ συμποσίε, καὶ ὑπ' αὐδῶς κατεδήδυκας, γένεις ὡς τὸ εἰκὸς, καὶ σαυτὸν οἰκτείρεις, καὶ αἰτιᾷ τὸν τύχην, ὑσὶ ἄλλα σοι τὰ χαρίεντα ἐπιψευσάσθων. ἡδέως δ' ἂν μοι δοκῶ καὶ ποιητὴς γλοιὸς τὰ ἐρασ-

sus media secatur, vel cervus: aut distributorem tibi modis omnibus propitium habeas oportet, aut Promethei partem feras, ossa nimirum adipe obducta. Nam quod ei qui supra te accumbit, patina finitur astare, quoad satiatus repudiet, te contrà tam celeriter prætercurrat, quis ferat, qui modò sit ingenuus, cuique quantum cervis insit bilis? Atque illud equidem nondum dixi, quòd reliquis suavissimum ac vetustissimum vinum bibentibus, tu solus malum quoddam & crassum bibis: semper curans ut in argento vel auro bibas, ne color arguat, te usque adeò neglectum esse convivam. Atque utinam ex eo ad satietatem bibere liceret. At nunc ubi crebro poposceris, minister audisse dissimulat. Adde quod multa confertim, imò fere omnia te discruciant: maximè quum tibi cinædus aliquis antefertur, aut choreæ ducendæ præceptor, aut qui jocos Ionicos contexit Alexandrinus quispiam homunculus. Nam qui speres tu ut in accubitu æqueris iis qui amatoria submininistrant, quique in sinu *literulas* gestant? Proinde in aliquo convivii latibulo præ pudore abstrusus, suspiras ut consentaneum est, teque ipsum deploras, tuamque fortunam incusas: quæ tibi ne gratiarum quidem guttulam asperserit. Ac prorsus ita vidêris affectus, ut optes poëta fieri ut amatorias can-

1 Θεραπεύων ἀεὶ τὸ ἀργύρῳ ἢ χρυσῷ πίνειν] Legendum est χρυσῷ πίνειν, ut bene ad θεραπεύων referatur. Cæterum ex hoc Luciani loco colligitur jam eo tempore vitrum fuisse in usu vel crystallum, sed credo potius vitrum: nam crystallina pocula pretiosiora erant, quam ut Græculis dari solerent, aurum & argentum enim vilius. Ergo ut non biberent vitro transparente, in quo illaudati vini color deprehendebatur, cura iis erat adhibenda, ut biberent auro vel argento. Sed an illud vitrum fossile fuerit, de quo Herodotus lib. 3. an vero igne elaboratum, ut apud nos, dubium. *Palm.*

1 Χρὴ

κεῖν ἀσμένως, ἢ κἂν ἄλλο ποιήσωσι, δύνασαι ἄξιον εἶναι ἀξίως. σὺ γὰρ οἶσθα τὸ εὐπρεπὲς, καὶ δοκιμεῖν ἐστι. ὑποψία δ' ἂν εἴη μέγιστον, ἢ μόνοι ὑποκείσασι δῆλοι, ἢ πλήρεις πολυπλάνητος, καὶ ἁρπαγῆς, καὶ ἀθρόους τοὺς πλούτους ὑπιχνεύμενοι. καὶ γὰρ οὖν καὶ τούτοις ὁρᾷς δὴ φερομένοις τὰ παῖς φιλίαις, καὶ πολλῶν ἀξιουμένοις. κἂν ἐν τῷ γεῦσαι τούτων, ἡδέως ἂν γένοιο, ὡς μὴ ἀποβλῆτος καὶ ἄθεστος εἴης. ἀλλ' ὅδε ὡς πρὸς ταῦτα ὁ κιναιδολίμων παῖδας οἶ. τοιαρεῖν ἀνάγκη μειρακίῳ, καὶ σιωπῇ ἀκούσαι, ὑποιμώζοντα, καὶ ἀμελέμενον. ὧν μὴ γάρ κεστρίπῃ σὺ τις ψάθυρος εἰκίνης, ὡς μόνος σὺ ἐπήνεσας τὴν δι' ἀστοίσης παιδίσκου ὀρχήθμον, ἢ κιθαρίζοντα, κίνδυνος ἐμπρὸς σὺ ἔσεσθαι. [1] χρὴ ἂν χαροπὸς βατράχου δίκην δυσῶδα, κεκραγμένα; ὡς ἐπίσημος ἔσῃ τοῖς ἐπαινέταις, καὶ κορυφαῖος, ἐπιμελέμενος. πολλάκις γ' καὶ τὸ ἄλλων σιωπησάντων, αὐτὸν ἐπαινεῖν, βοσκεμένου πρὸ ἔπαινον, πολλοῦ τοῦ κολακείου ἐμφανιοῦντα. τὸ μὲν γὰρ λιμῷ ξυνὸν τι, καὶ τὴ δίαιτα μιμῶνται, μύρῳ χείσας, καὶ στεφανώσας τοῦ κεφαλοῦ, ἡρέμα καὶ γαλοῦν. ἔοικας γάρ τοι [2] σήλῃ ἐώλῳ ἴσως νεκρῷ, ἀγοντι σοαγέσμασι. καὶ γὰρ ἐκείνῳ κατὰ κεφαλῆς

cantiones conscribas, sin minùs ab aliis conscriptas, dignè canere possis. Vides enim qua in re situm sit ut quis præferatur, ac probetur. Quin & illud ferre queas, ut magi quoque aut arioli personam, si necesse sit, induas, ex horum genere qui amplas hæreditates, qui imperia, qui cumulatas opes pollicentur: quandoquidem hos quoque vides à divitibus valdè amari plurimique fieri. Eoque vel unum quodlibet horum fieri percupias, ne rejiculus & inutilis fias. Atqui tu infœlix, neque ad ista es docilis. Quare necesse est ut te submittas, tacitusque clam apud te plorando feras te negligi. Etenim si te famulus aliquis susurro deferat, qui solus omnium non laudaveris heræ puerum saltantem, aut citharam canentem, ista scilicet ex re non leve discrimen impendet. Oportet igitur ut ranæ terrestris in morem sitiens vocifereris, atque operam des, ut inter laudantes sis insignis & præcipuus. Quin sæpiculè, silentibus reliquis, tibi provisa quæpiam laus est proferenda, quæ multam commonstret assentationem. Nam te esurientem & sitientem unguento collini, & capite gestare coronam, aliquantulum est ridiculum. Tunc enim similis es columnæ obsoloeti cadaveris, libamina ducentis. Nam ei infuso unguento,

1 Χρὴ ἂν χαροπὸς βατράχου δίκην δυσῶδα κεκραγμένα] Videtur Lucianus abuti voce χαροπὸς βατράχου hoc loco, & per id nomen φρυῶν intellexisse, hoc est, *rubetam*, quod animal contentissime clamat. Nam ranæ terrestres, quæ in segetibus & passim inveniuntur, nullam emittunt vocem, clamant tantum ex, quæ in paludibus & aquis degunt, imo proprie non clamant: nam vox, quam emittunt, non concipitur in pectore, sed in ore admissa aqua, ut notat Plinius lib. XI. cap. 37 & 51. Ergo proculdubio Lucianus per χαροπὸς βατράχου rubetam intellexit. *Palm.*

2 Σήλῃ ἐώλῳ ἴσως νεκρῷ] Proverb. & alibi. *Bourd.*

πις μύρῳ, καὶ τ̃ στέφανον ἐπιθέν-
τες, αὐτοὶ πίνουσι, καὶ δύσκλητον
τὰ παρεσκευασμένα. [1] ἢν μὲ γὰρ
καὶ ζηλότυπός τις ᾖ, καὶ παῖδες
εὐμορφοι ὦσιν, ἢ νέα γυνὴ, καὶ σὺ μὴ
παντελῶς πόρρω Ἀφροδίτης ἐ χαρί-
των ᾖς, σὺκ εὐπρόϐλητον τὸ πάγμα,
ἐᾷ δ' ὁ κίνδυνος ἀνεπιφρόνητος. ὦτα γὰρ καὶ [2] ὀφθαλμοὶ βασι-
λέως πολλοὶ, καὶ μόνον τὰληθῆ ὁρῶν-
τες, ἀλλ' ἀεί τι καὶ προσεπιμετρῶν-
τες, ὡς μὴ νυστάζειν δοκῶσιν. δεῖ δὴ
ὥσπερ ἐν τοῖς περσικοῖς δείπνοις κεί-
σθαι νήφοντα, κἀκεῖθεν, δεδιότα
μή τις εὐνοῦχός σε ἴδῃ προσϐλέψαν-
τα μιᾷ τ̃ παλλακίδων, ἐπὶ ἄλλον
γὰρ εὐνοῦχος ἐντεταμένον πάλαι τὸ
τόξον ἔχων, ἀ μὴ χρὴ ὁρῶντα,
[3] διαπείρας τῷ οἰσῳ μεταξὺ πίνον-
τος, τὸν γνάθον. εἶτ' ἀπηλθὼν
δ δείπνει, μικρόν τι κατέδαρθες.
ἐπὶ σὲ ᾠδὴν ἀλεκτρυόνων ἀνεγεί-
ρουσα, ὦ δείλαιος ἐγὼ φῄς, καὶ
ἄθλιος, οἵας τὰς πάλαι Ἀφετη-
ϐὰς ὑπολιπών, καὶ ἑταίρους, καὶ
βίον ἀπράγμονα, καὶ ὕπνον μετρί-
ως ἐνοχλούμενον τῇ ἐπιθυμίᾳ, καὶ ἐξεπίτους
ἐλευθέρους, εἰς οἷον βάραθρον φέ-
ρων ἑαυτὸν ὑπέστεικα. πίνος ἔνεκα

to, & impoſita corona, bibunt ipſi, eduntque apparatas epulas. Porrò ſi zelotypus fuerit herus, eique ſint formoſi pueri, vel uxor juvenis, & tu non omnino ſis à Venere & Gratiis alienus, non eſt tuta pax, nec periculum contemnendum. Aures enim & oculi regis multi ſunt, qui non ſolùm vera vident, ſed ſemper aliquid addunt, ne connivere videantur. Quamobrem vultu demiſſo, quemadmodum in Perſicis conviviis, tibi eſt accumbendum, verito nequis eunuchus videat te oculos in concubinam aliquam conjicientem: moxque alter eunuchus, cui jamdudum arcus in manu tenſus eſt, qui videris quæ videre nefas, inter bibendum malam jaculo transfigat. Iam peracto convivio ubi paululum dormieris, ſub galli cantum expergefactus, O me miſerum, inquis, ô infortunatum, cujuſmodi priſtinos convictus & amicos reliqui, & vitam tranquillam, ſomnumque ad cupiditatem dimenſum; ac liberas deambulationes, in quale barathrum memet incuſſi? Quorſum

1 Ἢν μὲν γὰρ ὁ ζηλότυπός τις ᾖ] Ἢν μὲν γὲν. Marc.

2 Ὀφθαλμοὶ βασιλέως] Qui Sycophantæ, Eunuchi, dico alibi, & patet ljneis ſeq. repetit ea in Dialogo adverſus Indoctum. *Bourd.* Facete ludit in homonymia vocis βασιλεύς. Nam Romæ reges appellabantur ii, qui convivia præbebant clientibus ſuis, ex Iuvenali & Martiale notum: regum autem (ut notum eſt) miniſtri dicuntur βασιλέως ὀφθαλμοὶ, in quo luſit cum multo riſu Ariſtophanes in Acharnis. *Palm.*

3 Διαπείρας τῷ οἰσῳ] Διαπείραι δὲ τ. ὀ. Atque hic κίνδυνος de quo ante dixit. *Marc.* De hoc Perſarum more tyrannico prorſus & minime συμποτικῷ nihil memini me legiſſe, & quis credat Perſarum reges vel proceres voluiſſe ſua convivia ſanguine humano pollui, & funeribus inquinari? & omnem convivandi lætitiam extingui mortis cogitatione & metu? id certe nec credo nec credibile eſt. Ideo allegorico ſenſu debet intelligi τὸ οἰσῳ. Nimirum acutiſſimum telum eſt calumnia, quam in convivam immoderatum vibrabat Eunuchus ille, inſuſurrando regis auribus & ejus zelotypum animum irritando. Sic ego intelligo, alius forte aliter. *Palm.*

ὦ θεοὶ, ἢ τίς ὁ λαμπρὸς μισθὸς ἥδε ἐστι; ἐ γὰρ ἦν ἄλλως μοι πλείω τούτων ἐκπορίζειν δυνατὸν ἦν, καὶ σωφρονεῖν τὸ ἐλεύθερον, καὶ τὸ παίζειν ἐπ' ἐξουσίας. νῦν δὲ τὸ τοῦ λόγου, λέων κρόκῃ δεθεὶς, ἄνω κάτω φερισύρομαι, τὸ πάντων ἥκιστον, ἐδὲ ἀδόκιμείν εἰδὼς, ἐδὲ κεχαλασμένος εἶναι δυνάμενος. ἰδιώτης γὰρ ἔγωγε τοιούτων, καὶ ἄτεχνος, καὶ μάλιστα σοφιζομένοις ἀνδράσι, πίνυλλο τὸ σῶγμα πεποιημένοις. ὡς ἔγ, καὶ ἀχάρεστός εἰμι κἀ ἧκιστα συμποτικὸς, ἐδὲ ὅσον γέλωτα ποιῆσαι δυνάμενος. συνίημι γὰρ ὡς κἀ σοχλῶ πολλάκις βλεπόμενος, καὶ μάλιστ' ὅταν ἡδέως αὐτὸς αὐτῷ εἶναι θέλῃ. σκυθρωπὸς γὰρ αὐτῷ δοκῶ. καὶ ὅλως, οὐκ ἔχω ὅπως ἁρμόσομαι πρὸς αὐτόν. ἐὰ μὲν γὰρ ἐπὶ σεμνῷ φυλάττω ἐμαυτὸν, ἀηδὴς ἔδοξα, καὶ μισογύνῃ φύσκτι. ἐὰ ἔ μειδιάσω, καὶ ῥυθμίσω τὸ πρόσωπον εἰς τὸ ἥδιον, κατεφρόνησεν ἀθρόος κἀ διέπνευσε. καὶ τὸ σῶγμα ὅμοιόν μοι δοκεῖ, ὥσπερ ἂν εἴ τις κωμῳδίαν ὑποκρίνοιτο, τραγικὸν πρόσωπον προκείμενον. τὸ δ' ὅλον, πίνα ἄλλον ὁ μάτην ἐμαυτὸν βιάσομαι βίον, ἔ παρόντα τοῦτον ἄλλῳ βεβιωκώς; ἔπ σε ταὐτὸν ἀθλοποιοῦμαι, ὁ κώδων ἦχησε. καὶ χρὴ ἔ ὁμοίως ἔχοντα, καὶ φλυαρεῖν, καὶ ἐστάναι, ὑπαλείψαντά γε πρότερον τὰς βραδῶνας, καὶ τὰς ἰγνύας, εἰ θέλεις ἀφρικέστι πρὸς ἔ ἆθλον. εἶτα δεῖπνον ὅμοιον, καὶ ἐς τὠὐτὸ

sum Dii immortales? aut quàm splendidum est hoc premium? Non enim fieri poterat ut aliàs hisce plures commoditates suppeterent: accedebat libertas, omniaque pro arbitrio faciendi potestas. Nunc verò, quod ajunt [1] leo cordula vinctus, sursum ac deorsum circumferor. Quodque omnium est maximè deplorandum: nec efficere possum ut placeam, nec gratiam emereri queo: harum enim rerum rudis sum, ac imperitus, maximè si cum illis comparer qui hæc velut artem profitentur. Proinde injucundus sum, ac minimè conviviis aptus, quippe qui ne risum quidem concitare norim. Quinimo sæpe molestum illi esse conspectum meum intelligo, ac in primis quum ipse seipso vult esse jucundior. Illi enim tetricus videor. In summa, nullo pacto ipsi accommodari possum. Etenim si meam gravitatem tuear, injucundus, ac propemodum fugiendus videor. Contrà si risero vultumque quam possum, maximè ad hilaritatem composuero, contemnit ilico, & respuit. Idque perinde mihi videtur esse ac si quis in persona tragica Comœdiam agat. Postremò quam tandem aliam vitam vivam mihi demens, posteaquam alteri hanc vixi? Dum hæc tecum loqueris, sonuit tintinabulum, tibique ad eadem est redeundum, obambulandum, standum, sed ceromate inunctis ante femoribus poplitibusque, si modò velis par esse labori. Deinde convivium idem, & eadem apparatum hora:

1 *Leo cordula vinctus*] Dicitur cum quis exiguo commodo detentus, apud aulicos ostentatur passim quod princeps tantum alat virum. *Cogn.*

ὥρην ἀδιηγμένον. καίσοι τὸ τῆ διαίτης, ὡς τὸ πάλαι βίον ἀντέτροφα. καὶ ἡ ἀρρωστία ἦ, καὶ ὁ ἱδρὼς, καὶ ὁ κάμοντος, πρίμος ἤδη ὑποφύτιστι ἢ φθίσει, ἢ νεφριτιδομανίαν, ἢ πάλαι ἄλγημα, ἢ τῷ καλῷ ποδαγρικῷ ἀναπλέπουσας. ἀντέχεις ἦ ὅμως. καὶ πολλάκις κωλικείας δίκαι, εἰδὲ τοῦτο συγκεχώρηται. σκῆψις γὰρ ἡ νόσος, καὶ φυγὴ τῶν καθηκόντων ἔδοξεν. ἀεὶ ἐξ ἀπάντων ὠχρὸς ἀεὶ, καὶ ὅσον ἀδίκου τεθηγμένῳ ἔοικας. καὶ τὰ μὲν οὐ τῇ πόλει, τοῦτο. ἀλλ' εἴ που καὶ ἀποδημήσαι δέοι, τὰ μὲν ἄλλα ἐᾷ. ὑγιαίνων ἦ πολλάκις, ὑγιαίνων ἐλθὼν, τοιοῦτο γάρ σοι ἀποκεκλήρωται, καὶ τὸ ζῆν ὡς περιμένεις, ἐς ἂν σὺν ἔτ' ὄσης κεκαινωγῆς, τὴν μεμοίρασι, ἢ τῷ τῶν διαπλοίης κομμωτῇ, συμπαρεῖσθουσιν, εἰδὲ τῶν φρυγάνων δυσαλῶς ὑποδαλόντες. σὺν οἰκεῖῳ δέ σοι καὶ διηγήσασθαι ὅ μοι Θεσμόπολις ὁ στωϊκὸς διηγήσατο, ξυμβὰν αὐτῷ πάνυ γελοῖον. καὶ νὴ Δί' οὐκ ἀπίλπισον, ὡς ἂν καὶ ἄλλῳ τοιοῦτον συμβαίη. σπουδῇ μὲν γὰρ πλησίᾳ τινὶ καὶ τρυφώσῃ γυναικὶ τῶν ἐπιφανῶν ἐν τῇ πόλει. δεῆσαι δὲ καὶ ἀποδημῆσαί ποτε, τὸ μὲν πρῶτον, οὐδένα παρῆν ἔφη γελοιότερον, συγκαθίζεσθαι παρ' αὐτῷ τὸν Διονυσόδωρον φιλόσοφον ὄντα, κίναιδον ἅμα τε καὶ πεπιτετριμμένον τὸ σκέλη, καὶ τὸ πώγωνα ἀπεξυρημένον. ἀλλ' ὅμως δὲ αὐτὸν οὐκέτι ὡς τὸ εἰκὸς ἦγε, καὶ τὰ-

ra: jamque vivendi ratio superiori contraria. Tum vigiliæ, sudor, defatigatio, paulatim quasi suffossis cuniculis inducunt vel tabem, vel pulmonis inflammationem, aut colicum dolorem, aut egregiam illam podagram. Attamen reluctaris: ac sæpe cùm tibi per valetudinem esset decumbendum, neque hoc conceditur: nam simulari morbus putatur, ut officia defugias Itaque præter omnes perpetuò pallcs, & jam jam morituro similis es. Et hactenus quidem de iis quæ in urbe sunt ferenda. Quòd si quando fit peregrinandum (ut ne interim referam alia incommoda) sæpe fit ut pluvio cœlo, ubi postremus veneris (nam is locus tibi sorte contigit) vehiculum opperiaris, donec nullo jam reliquo loco ubi diverseris, prope coquum aut heræ comptorem te reclinent, ne stipulis quidem affatim substratis. Nec me piget tibi referre quod Thesmopolis ille Stoicus narravit sibi accidisse, planè ridiculum illud, quod & ipsum alii cuivis accidere posse non desperaveris. Convivebat enim cum opulenta quadam ac delicata *muliere* ex illustribus illis *civibus*. Cùm autem aliquando peregrè proficiscendum esset, id primùm maximè ridiculum sibi accidisse dixit, traditum fuisse, sibi qui philosophus esset, quendam cinædum picatis cruribus, derasa barba, propè se collocandum: quem ut conjicio, illa secum honoris gratia ducebat. Nomen quoque

1 Πεπιτριμμένον τὸ σκέλη] Athen. lib. 12. Alexis, ex quo Lucianus hoc loco ut patet postea.

Οὐχὶ δὲ πιθηκοπάμβουν τιν' ἢ
Ξυρημένον.

Dixi ad illud Petron. Salamandra. Sic in Demonacte, ubi pessimè interpr. *qui cura totamque corpus unguento solebant perungere.* verte ut hic Erasm. *Bourd.*

1 Xe-

νομα· ἔ δ' κιναίδη ἀπεμνημόνευε. [1] χελιδόνιον γὰρ καλεῖσθαι. τοῦτο τοίνυν πρῶτον ἠλίκον, σκυθρωπόν, καὶ γέροντι ἀνδρὶ, καὶ πολιὰν τὸ γένειον, οἷόθ' ὡς βαθὺν πώγωνα, καὶ σιμὸν ὁ Θεσμόπολις εἶχε, ἐψιμυθιζόμενον, καὶ ὑπεκκαιδεκόμενον τοὺς ὀφθαλμοὺς, καὶ λιφοσπελιδμένον τὸ βλέμμα, καὶ τὴ τράχηλον ἐπικεκλασμένον. ὃ χελιδόνα μὲν Δί', ἀλλὰ γύπα τινὰ ῥυπτιλμένον ἔ πώγωνα τε πλερά. καὶ εἴ γε μὴ πολλὰ δεηθῆναι αὐτὸν, καὶ τὴ κεραυνοφαλὲς ἔχοντα, ἐπὶ τῇ κεφαλῇ ἂν συγκαθίζεσθαι. τὰ δ' ἔν ἄλλα, παρ' ὅλλου τἀν ὁδὸν μυρίας τὰς ἀηδίας ἀναμένεσθαι, ὑπαδοντα, καὶ παρεπίζοντα. εἰ ἔ μὴ ἐπεῖχεν αὐτὸς, ἴσως ἂν καὶ ὀρχεῖσθαι ἐπὶ τὴ ἀπήνης. ἔτερον δ' ἂν τι καὶ τοιοῦτον αὐτὸν ῥᾳδιεχθῆναι. καλέσασα γὰρ αὐτὸν ἡ γυνὴ, Θεσμόπολί φησιν, [2] ὅπως ὄναιο, χάριν ἃ μικρὰν αὐτέσῃς δὸς, μηδὲν ἀπείπῃν, μήδ' ὅπως ἐπὶ πολλοῦ σε διὰ σπουδῆς ἕξομεν. ἔ ἔ, ὅσῳ οἷός ἰὼ, ὑπερχομένῳ πάντα πεῖσαι, διόμοσόν σε τὸν ἴφθ' ἕνεκ' ὀρῶσά σε, καὶ ἐπιμελῆ, καὶ φιλόστοργον τἀν κύνα ἰὼ οἶσθα, τἀν μυρρίνην, ἀναλαβὸν ἐς τὸ ὄχημα, φύλαττέ μοι, καὶ ἐπιμελῆ, ὅπως μηδενὸς σεύσῃς ἧσα. βαρύνει γὰρ ἡ ἀθλία τἀν γαστέρα. καὶ χιδὸν ὡς ἐπίτοξ ἐστὶν. οἱ ἔ κομπάσαντοι ὄντοι, καὶ ἀπειθεῖς οἰκέται, οὐχ ὅπως ὠφείνης, ἀλλ' ὑπ' ἐμοῦ αὐτῆς πολὺν ποιοῦντα λόγον σοταῖς ὁδοῖς. μὴ τοίνυν τί σμικρὸν

que cinædi commemorabat: ajebat enim Chelidonium appellari. Hoc utique primum cujusmodi fuit, juxta virum tetricum, & senem, canoque mento (scis autem quàm profundam & venerabilem barbam habuerit Thesmopolis) assidere hominem fucatum, picturatis oculis, lubrico aspectu, fracta cervice, non Chelidonem per Iovem, *id est hirundinem*, sed vulturem magis, revulsis barbæ plumis. Ac nisi magnopere deprecatus fuisset flammeum etiam in capite gestans, assedisset. Præterea autem perpetuo hoc itinere molestias innumerabiles pertulisse sese illo cantillante, garrienteque: demum (nisi ipse hominem coërcuisset) fortassis etiam in rheda saltante. Secundo loco tale quiddam etiam sibi mandatum fuisse addebat. Accersito illo, mulier Thesmopoli, inquit, ita Dii tibi benefaciant, officium non exiguum poscenti præsta, nihil refragans, nec ut te sæpius rogem expectans. Cumque hic, ut par erat, omnia facturum se promisisset: hoc, inquit, te rogo, quandoquidem video te virum probum, diligentem, & amantem: caniculam quam nosti, Myrrhinam in vehiculum recipe, eamque mihi serva, & cura ne quid illi desit: misera enim illa gravi est ventre, & partui propinqua. At isti sceleſti & immorigeri famuli, non dicam ejus, sed ne mei quidem ipsius magnopere rationem habent in peregrinationibus. Quare putes te mihi non mediocre be-

1 Χελιδόνιον γὰρ καλεῖσθαι] Sic Cleopatræ cinædus Χελιδών. Suidas in Κίναιδε. Marc.

2 Οὕτως ὄναιο] Idem Icarm. & alibi Latini dicunt *se* Interpretes Horat. ad Od. 3. lib. 1. & Manial. ad Epig. 6. lib. 5. *Bourd.*

οἰεῖῆς δ' ποιήσειν μοι, τὸ φιλαστάδεσόν μοι, καὶ ἥδιστον κυνίδιον ἀμφιλαλάξας. ὑπέσχετο ὁ Θεσμόπολις, πολλὰ ἱκετεύσης, καὶ μογγοραχῆ καὶ δακρυόεσης. τὸ δὲ πρᾶγμα, παγγέλοιον ἦν, κυνίδιον σὺν δ' ἱματίῳ φοσκύφλῳ μικρῷ ὑπὸ τὸ πώγωνα, καὶ καταρῆσαι πολλάκις, εἰ καὶ μὴ τοῦτο ὁ Θεσμόπολις φοσεπίθηϕ, καὶ [1] βαῦζον λεπτῇ τῇ φωνῇ. τοιαῦτα γὰρ τὰ μελιτταῖα, καὶ τὸ χλιαρὸν δ' φιλοσόφῳ φιλιχμώμενον, μάλιστα εἴ τι δ' χθιζὸν αὐτῷ ζωμὸν ἐγκατεμέμικτο. καὶ ὁ κίναιδος, ὁ ξυνέδρων, σὺν ἀμβύσσῃ ποτὲ καὶ εἰς τὰς ἄλλας τὰς παρούσας σὺν τῷ ξυμποσίῳ ἀποσκώπτων, ἐπειδή ποτε καὶ ἐπὶ τὸν Θεσμόπολιν κατῆκε τὸ σκῶμμα. φασὶ δ' Θεσμοπολίδῃ εἶφη τοῦτο μόνον εἰπεῖν ἔχω, ὅτι ἀντὶ σωικῆ, ἤδη κυνικὸς ἡμῖν γεγένηϕ. τὸ δ' ὦν κυνίδιον, καὶ πλοκίνεαν σὺν τῷ πρίασθαι δ' Θεσμοπολίδῃ ἐπυθόμην. τοιαῦτα σύντυφᾶσι, μᾶλλον δὲ ἐνυδρίζουσι τοῖς ξυνοῦσι, καζαμικρὸν αὐτοὺς χειροήθεις τῇ ὕδρῃ παροσκυλάζοντες. [2] οἶδα δ' ἐγὼ καὶ ῥήτορα τὸν Καρχάρον ἐπὶ τῷ δείπνῳ κελεύσθέντα, μελετήσαντα μὲν τὸν Δί σὺν ἀπαιδεύτως, ἀλλὰ πάνυ τορῶς, καὶ ξυγκεκροτημένως. ἐπηνέθη γὰρ μεταξὺ πινόντων, ὡ σοὶ ὕδωρ μεμετρημένον, ἀλλὰ σοὶ οἶνον ἀμφορέα λέγων. καὶ τοῦτο ὑποσῆναι τὸ τόλμημα ἐπὶ

beneficium facturum, si cariſſimam mihi, jucundiſſimamque caniculam ſervaris. Recepit Theſmopolis cùm illa tantopere rogaret, ac propemodum fleret. Res autem prorſus ridicula erat: canicula è pallio paulum infra barbam proſpectans, ac ſubinde immejens (etſi Theſmopolis hæc non addidit) ac gracili voce latrans (tales enim catellæ ſunt in deliciis) neque non Philoſophi mentum oblingens, maximè ſiquid pridiani juris inhæreret. Porrò cinædus aſſeſſor ille, nunquam inſulſe alios etiam qui convivio intererant dicteriis petens, poſtquam ad Theſmopolidem dicacitas pervenit, de Theſmopolide unum hoc dicere poſſum, eum è Stoico Cynicum jam nobis eſſe factum. Equidem audivi caniculam etiam in Theſmopolidis pallio peperiſſe. Hujuſmodi ludibriis, imò potiùs contumeliis convictores excipiunt, manſuetos illos ad ferendas contumelias paulatim reddentes. Novi præterea Carcharorum oratorem, qui juſſus in convivio declamavit, neutiquam ineruditè per Iovem, ſed vehementer, magnoque cum applauſu. Tum autem laudabatur inter bibendum, quòd non ad aquæ menſuram, ſed ad vini amphoram diceret: auſumque illud ſuſcepiſſe dicebatur pro ducentarum

1 Βαῦζον] Hanc vocem attigi ad principium Petron. *Bourd.*

2 Οἶδα δ' ἐγὼ ῥήτορα τὸν Καρχάρον] Sic vertit Eraſmus, nimirum putavit Carcharos fuiſſe populos ita vocatos, vel gentem forte Athenis degentem, ut Eumolpidæ, Phœnices, Eteobutadæ. At longe à veritate aberravit doctiſſimus ille vir. Legendum eſt ſine majuſcula καρχάρον, & interpretandum eſt *mordacium*, *aſperorum*, *exertos dentes habentium*, nam καρχαρὸς nihil aliud eſt quam καρχαροδὼς. Sed ex hoc loco & aliis, quos jam ſuperius notavi, conjicio Eraſmum adhuc juvenem & nondum Græcæ linguæ ſatis callentem hanc verſionem aggreſſum fuiſſe: nam ſæpe peccat ejus dialecti ignoratione. *Palm.*

Ἀφηρσίας δραχμῶν ἐλίγου. ταῦτα μὲν δὴ ἴσως μέτρια. ἢν δ' ποιητικὸς αὐτὸς, ἢ συγγραφικὸς ὁ παλαιστὴς ἦ, ἢ δεῖπνον τὸ αὐτοῦ ῥαψῳδῶν, τότε καὶ μάλιστα Ἀφροδισίαν χρὴ, ἐπαινητέον, κολακευτέον, καὶ τρόπους ἐπαίνων καινοτέρους ἐπινοητέον. εἰσὶ δ' οἳ καὶ ἐπὶ κνήμῃ γαμφίζεσθαι ἐθέλουσι. καὶ δεῖ Ἀδωνίδας αὐτοὺς, καὶ Ὑακίνθους ἀκούειν, πήχεως εἶναι τὼ ῥῖνα ἐχόντας. σὺ δ' ἂν ἐν ἁπαλῇ ἐπαινῇς, εἰς τὰς λιθοτομίας τὰς Διονυσίου σύρηι ἀφίξῃ, ὡς καὶ φθονῶν καὶ ἐπιβουλεύων αὐτῷ. χρὴ δὲ καὶ σοφὸν, καὶ ῥήτορας εἶναι αὐτὸν, κἂν εἰπὶ συλλογισμοῦ τύχωσιν, αὐτὸ τὸ τῆς Ἀττικῆς, καὶ τῆς Ὑμηττίας, μεστὸς δοκεῖν τὸς λόγους, καὶ νόμον εἶναι τὸ λοιπὸν, ὅτου λέγειν. καίτοι φορητὰ ἴσως τὰ τῶν ἀνδρῶν. αἱ δὲ ἂν γυναῖκες, καὶ γὰρ αὖ καὶ τόδε τοῦ γυναικῶν σπουδάζειν, τὸ εἶναί τινας αὐταῖς πεπαιδευμένους, μισθῷ σοφιστὰς ξυνοίσειν, καὶ τῷ φορείῳ παρεπομένους, ἢν μάλα τι καὶ τοῦτο τῶν ἄλλων κοσμιωτέρων αὐταῖς δοκεῖ, ἵνα λέγωσιν ὡς πεπαιδευμένοι τέ εἰσι, καὶ φιλόσοφοι, καὶ ποιοῦσιν ἄσμενοι ἐς πολὺ τὸ Σαπφοῦς ὑποδύεσθαι, ἀφ' ἧς δὴ ταῦτα, μισθωτοὺς καὶ αὖται περιάγουσι ῥήτορας, καὶ γραμματικὰς, καὶ φιλοσόφους. ἀκροῶνται δ' αὐτῶν πηνίκα, γελοῖον γὰρ καὶ τοῦτο, ἤτοι μιζῇ [2] κεκμήκυιαι, καὶ τὰς κόμας ἀφειλεγμέναι, ἢ ἅμα τὸ

rum drachmarum pretio. Hæc quidem fortasse sunt tolerabilia. Porrò si dives ipse aut poëseos fuerit, aut historiæ scriptor, qui sua scripta recitet in convivio, tum disrumparis oportet laudando, assentando, novosque laudandi modos excogitando. Sunt autem qui volunt admirabiles forma videri: quos & si nares cubitali magnitudine amplas habeant, & Adonidas, & Hyacinthos oportet vocare. Quos nisi tu laudaris, protinus in lapicidinas Dionysiacas asportaberis, tanquam qui illi tum invideas, tum insidieris. Oportet etiam ut illi sint sapientes & oratores: ac quanvis solœcismum aliquem commiserint, id quod dici solet. Attica eloquentia, & Hymetti melle plena videatur oratio, atque deinceps in legem abeat ut ita loquantur homines. Atqui ferenda fortasse faciunt viri. At verò mulieres (nam mulieribus hoc etiam studio est, ut doctos aliquos in suo victu conductitios habeant, quique sese mercede affectentur) hoc quoque unum ad reliquum cultum pertinere putant, si dicantur eruditæ, si philosophæ, si carmina componere Sapphicis haud inferiora, ac propterea etiam hæ conductitios Rhetores, Grammaticos, & Philosophos secum circunducunt. Hos autem audire solent (id quod ipsum est ridiculum) quum vel comuntur, vel capillos religant, vel in convivio;

1 Εἰς τὰς λιθοτομίας] Τὰς Διονυσίου λατομίας dicit Athen. cap. 3. lib. 1. Iun. in Adag. Turn. cap. 16. lib. 22. lautumias vult legidico alibi. *Bourd* Meminit hujus carceris insignis à Dionysio extructi Cic. act. 7. in Ver. Plaut. in Capt. Liv. Cogn.

2 Κεκμικυῖαι] Mſ. κεκμυμβύαι, male, nam sequitur τὰς κόμας ἀφειλεγμέναι: essetque ὃς τὸ αὐτό. Idem.

δεῖπνον. ἄλλοτε γὰρ σὺν ἄγγει χαλκῷ. πολλάκις δὲ καὶ μεταξὺ τοῦ φιλοσόφου τι διεξιόντος, [1] ἡ ἄβρα ὑποστελλομένη, ὥρεξε τῷ δεσπότῃ τὸ μοιχικὸν κεκμηκότιον. οἱ μὲν σωφροσύνης ἕνεκεν λόγοι, ἐστὸν ἂν ἐκείνη ἀπαγορεύσασα τὸ μοιχικόν, ἐπαναδράμῃ πρὸς τὴν ἀκρόασιν. ἐπειδὰν δέ ποτε ἀφ' ἑσπέρας τοῦ χρόνου Κρονίων, ἢ Παναθηναίων ἐπιστάντων, πέμπτῃ τίσει [2] ἐφεστρίδιον ἄθλιον, ἢ χιτώνιον ὑπόσαθρον, σὺ ταῦτα μάλιστα πολλὰ δεῖ καὶ μεγάλα ἡμῖν τὴν πομπήν. καὶ ὁ μὲν πρῶτος, δοὺς ἐπισκεπτόμενος προσκύσας τοῦ δεσπότου, προθυμῶν, καὶ προμηνύσας, ἀπέρχεται, μισθὸν οὐκ ὀλίγον τῆς ἀγγαλίας προσλαβών. ἕως δὲ τρισκαίδεκα ἤκουσι κομίζοντες, ἔκρουσε ὡς πολλὰ εἶπε, καὶ ὡς ὑπέμνησε, καὶ ὡς ἐπιτρεπὴς, τὸ κάλλιον ἐπιλεξάμενος διεξιών. ἅπαντες δ' ὃν ἀπαλλάττοντ' λαβόντες, ἵνα καὶ βρενθυόμενοι, ὅτι μὴ ταλείω ἔδωκας. ὁ μὲν γὰρ μισθὸς αὐτοῦ, τοῦ δύο ὀβολοῦ, καὶ τέτταρες. καὶ βαρὺς αὐτῶν σὺ, καὶ ὀχληρὸς δοκεῖς. ἵνα δ' ὃν λάβῃς, κολακευτέον μὲν αὐτὸν, καὶ ἱκετευτέον. γεραιτέρῳ μὲν καὶ οἰκονόμος, δοτέον, καὶ ἄκρον γεραιτέρας τρόπος. σὺν ἀμελητέον δὲ δοῦλος ὁ ξύμβολον, καὶ φίλον. καὶ τὸν ληψόμενον, ἤδη προφείλετο ἰματιοκαπήλου, ἢ ἰατροῦ, ἢ σκυτέως. negligendus is quem in consilium adhibet, nec amicus. Deinde quod acceperis, jamdudum debebatur vel vestiario, vel medico, vel cerdoni

vio : aliàs enim non vacat. Cæterùm sæpe etiam interim dum Philosophus differit, interveniens ancilla literas ab adultero missas porrigit. Ac præclari illi de pudicitia sermones intermittuntur, opperientes donec illa rescripserit adultero, & ad auditionem redeat. Quum autem longo post tempore Saturnalibus, aut Panathenæis instantibus, miserit tibi miseram umbellam, aut subputrem tunicam, multam magnamque pompam celebrare oportet. Ac primus quidem, qui statim id facere destinantem subauscultarit dominum, præcurrit, priorque monet, & accepto non exiguo nuncii præmio, discedit. Manè verò tredecim veniunt referentes, ut unusquisque multa dixerit, ut submonuerit, ut sibi dato arbitrio commodiora subjecerit. Omnes itaque donati præmio discedunt : ac non sine murmure, quòd plura non dederis. Salarium enim ipsum est duorum circiter, & quatuor obolorum : idque si tu postules, gravis, & importunus videris. Quod ut accipias, hero ipsi blandiendum est & supplicandum: est & captandus officiis œconomus. Estque hic alius etiam servitutis modus. Neque verò ne-

1 Η' δέσποτα] Serva Hesych. δέσποτα, δέλτα, παλαιά. Dictio quæ sæpe corrumpitur, ut doceo alibi. *Bourd.*

2 Ἐφεστρίδιον ἄθλιον] Dixere Persii Interpretes ad illud :

Scis comitem horridulum trita donare lacerna.

Mſ. Regius ad hunc locum μανδύαν τινὰ ἄμετρον ἢ κακὴν φαλονικίν. leg. Casau. fin. lib. 6. Anim. ad Athen. Hesych. & Suid. verbo χειρόμακτρον. Idem. Interpretatur Erasmus ἐφεστρίδιον *umbellam*, ut umbella Græce σκίαρον dicitur. Debebat vertere *amiculum*, *pannulam*, vel tale quid. *Talm.*

1 Ὁλκὰς

τύμφ πνί. ἄνεφε ἔν σοι τὰ δῶρα, καὶ ἀνόητε, πολὺς ἦ ὁ φθόνος. καί πε καὶ ἀβέβαιή τις ἡ εἰμαρμένη ὑπεξαιρήσεται σοὶ ἄνδρα ἤδη τὰς σὺν λόγοις ἡδίας ὑποδεχόμενον. ὁρᾷ γὰρ ἤδη σε μὲν ὑπὸ τῶν συνεχῶν πόνων ὑπατρυχωμένον, καὶ σοὶ τῷ θεραπαίνῃ σκώπτοντα, καὶ ἀπηυδηκότα, τῷ ποδάγρᾳ δὲ ὑπανιέντα. ¹ ὅλως γὰρ ὥσπερ ἐν ² νοσημάτων, οὕτω σοὶ ἀπαιδιοσίμου, καὶ τὸ ἐγκαρπότατον τῆς ἡλικίας, καὶ τὸ ἀκμαιότατον τῆς σώματος ἐπιτρίψας, καὶ ῥάκος σε πολυχειρὸς ἐργασύμενον, ἤδη φειδόλιπα, σὲ μὲν οἷ τῆς κόπρου ἀπορρίψῃ φέρειν, ἄλλον δ' ὅπως τὴν δυναμένην τοὺς πόνους καρτερεῖν φροσολήψεται. καὶ ἴσως μεροκίων αὐτὸς ὅτι ἐπέρρωσας τότε, ἢ τὴν γυναικὸς ἄθεραν παρθένον γάμου ἀνὴρ ἀβρωτείρας, ἢ ἄλλό τι τοιοῦτον ἐπικλιθεὶς, νύκτωρ ἐγκεκαλυμμένον, ἐπὶ πρόχλον ἀφθεὶς, ἐξειλήλυθας ἔρημος ἁπάντων, καὶ ἄπορος, τῷ βελτίονι ποδάγρᾳ αὐτὴ γήρᾳ ἀδιαλλάκτῳ. καὶ ἃ μὲ πάνυ ἥδεις, ἀπομνήσει σε τοσούτῳ χρόνῳ, ὀλοὰν δ' μείζω τῷ γαστρὶ ἐργασύμενον, ἀπλήρωτόν τι, καὶ ἀπαρρίπτῳ κακόν. καὶ γὰρ ὁ λιμὸς ἀπαιτεῖ σε ἃ ἔθρεξας. καὶ ἀπομνησθήσεται αὐτὰ, ἀναγκάσει. καί σε οὐκ ἄν τις ἄλλῳ δέξαιτο ἔξωθεν ἤδη γεγηρακότα, καὶ τοῖς γεγηρακόσιν ἵπποις ἐοικότα. ὧν ὀδὶ τὸ ἄθρησε ὁμοίως χρήσιμον. ἄλλωστε, καὶ ἡ

doni cuipiam. Quare intempestiva, atque inutilia tibi sunt dona, multaque accedit invidia, quinetiam calumnia sensim excitatur apud virum qui jam libenter admittit, siquid contra te dicatur: quippe qui perspiciat te jam assiduis laboribus attritum, & ad munia famulatus obeunda claudicantem, atque obaudientem, & podagram tibi suborientem. Proinde posteaquam id quod erat in te florentissimum decerpsit, ævique partem maximè frugiferam, ac præcipuum corporis vigorem detrivit: jamque te lacerum pannum reddidit: tum circunspicit in quod sterquilinium te deportatum abjiciat, atque alium perferendis laboribus idoneum in tuum locum assumat. Ibi insimulatus, vel quòd pusionem ejus tentaris, vel quòd homo senex uxoris ancillam virginem vitiaris, vel alio hujusmodi crimine impositio, noctu obvolutus, in cervicem extrusus, discedis desertus ab omnibus, & rerum omnium inops, optimam podagram unà cum senectute comitem sumens. Cùm interim quæ quondam sciveris, tanto temporis spatio dediciceris, tum ventrem culeo reddideris ampliorem, inexplebile quoddam, & implacabile malum (etenim gula ea quibus insuevit, flagitat: quæ quum dediscit, indignatur) nemo te posthac est recepturus, ut qui jam sis exoletus, & senio confectis equis similis: quorum ne pellis quidem perinde ac antea est usui. Quin ex hoc ipso

1 Ὅλως] Angl. ὅλως. Quod Luciani cum est, ut etiam antea notavimus, sic in Hermotimo, sive de sectis. & passim. *Bourd.*

2 Νοσημάτων] Hʹδʹ. In Angl. Cod. Paginam 258. interpretatur Theod. Marcil. ad Pers. in pag. 479. lin. 17. αὐτὴ τῷ παρατητίον. Anglic. Cod. habet σφυγμίτιον, & ita legisse videtur Interp. *Idem.*

1 Ti-

ἐκ δ' ἀπωθῆναι ἀφορμὴν πρὸς τὸ μεῖζον εἰκαζομένην, μοιχὸν, ἢ φαρμακέα σε, ἢ ἄλλο τοιοῦτον ἄλλο δοκεῖν ποιεῖ. ὁ μὲν γὰρ κατήγορος, καὶ σιωπῶν ἀξιόπιστος· σὺ δ' ἄλλως, καὶ ῥᾳδίως τρέπου, καὶ πρὸς πᾶσαν ἀδικίαν εὐκόλως. τοιοῦτος γὰρ ἅπαντας ὑμᾶς εἶναι οἴονται. καὶ μάλα εἰκότως. δοκῶ γάρ μοι ἐκ τοιαύτης δόξης αὐτῶν, ὧν ἔχουσι περὶ ὑμῶν, κακῶς ἀκούειν τὴν αἰτίαν. πολλοὶ γὰρ οἱ εἰς τὰς οἰκίας παρελθόντες, ὑπὲρ μηδὲν ἄλλο χρήσιμον εἰδέναι, μαντείας, καὶ φαρμακείας ὑπισχνοῦνται, καὶ χαλεπὸς ἐπὶ τοῖς ἐρωτικοῖς, καὶ ἀπαγωγὸς τοῖς ἐχθροῖς. καὶ ταῦτα πεπαιδευμένοι λέγοντες, καὶ τρίτανας ἀμπεχόμενοι, καὶ πώγωνας σὺν σύγκρυφοῖς κατειμένοι. εἰκότως δὴ τὴν ὁμοίαν περὶ πάντων ὑπόνοιαν ἔχουσιν, ὃς ἀφείσης ὠοῦ, τοιοῦτος ὁρᾶται, καὶ μάλιστα ἐπιτηρῶντες αὐτῶν τὰ ἐν τοῖς δείπνοις, καὶ τῇ ἄλλῃ ξυνουσίᾳ κολακείαν, καὶ τὴν πρὸς τὸ κέρδος δυλοπρέπειαν. ἀπιστοῦμενοι δὲ, αὐτὸς μισοῦσι, καὶ μάλα εἰκότως. καὶ ἐξ ἅπαντος ζητοῦσιν ὅπως ἄρδην ἀπολοῦσιν, ὡς δύνανται. λογίζονται γὰρ ὡς ἐξαγριώσουσιν αὐτῶν τὰ πολλὰ σκεύη τῇ φύσει ἀποῤῥήξας, ὡς ἅπαντας εἰδότες ἀκριβῶς, καὶ γυμνοὺς αὐτοὺς ἐπιτηδεύοντες. τοῦτο τοίνυν ἀπορρίψαι αὐτούς. ἅπαντες γὰρ ἀκριβῶς ὅμοιοί εἰσι τοῖς καλλίστοις τούτοις βιβλίοις, ὧν χρυσοῖ μὲν οἱ ὀμφαλοὶ, πορφυρᾶ δ' ἔκτοθεν ἡ διφθέρα. τὰ δ' ἔνδον, ἢ Θυέστης ἐσθίων τῶν τέκνων ἐπώμῳ, ἢ Οἰδίπους τῇ μητρὶ ξυνὼν, ἢ Τηρεὺς δύο ἀδελφὰς ἅμα

ipso quod ejectus es, calumnia majorem ad verisimilitudinem conficta, facit ut aut adulter, aut veneficus, aut aliud quippiam tale videaris. Nam accusator etiam tacens fide dignus habetur: tu verò Græculus, moribus levibus, & ad scelus omne facilis. Vos enim omnes hujusmodi esse ducunt, idque jure optimo. Nam mihi causam advertisse videor cur ita de vobis sentiant. Etenim plerique qui in familias veniunt, quoniam boni aliud *nihil* norunt, divinationem ac veneficia pollicentur, amorum conciliationes, abductiones in hostes: idque eruditos sese affirmantes, palliis involuti, barbasque non contemnendas promittentes. Quare eadem de omnibus meritò suspicantur: quos optimos putabant, cùm tales videant, ac in primis usitatam illis, & in conviviis, reliquoque convictu adulationem observent, quinetiam in captando lucro servilem animum. Ejectos autem eos oderunt, neque injuria: & undiquaque rationem quærunt, qua si possint, eos funditus perdant. Cogitant enim fore ut multa illa suæ naturæ arcana, ut quibus exactè sint nota, & qui nudos illos viderint, in vulgus efferant. Illud igitur eos angit. Omnes enim sunt similes pulcherrimis istis libris: quorum aurei umbilici, purpurea foris pellis: sed intus, vel est Thyestes liberos suos comedens, vel, Oedipus matris maritus, vel [1] Tereus cum duabus pariter sororibus rem habens. Ta-

1 *Tereus*] Cum sequeretur Prognem uxorem & ejus sororem Philomelam, ambæ versæ sunt in aves. Ovid. 6. Met. Pers. Sat. 6. *Cogn.*

1 E'noi-

ὀπύσω. τοιοῦτοι γὰρ αὐτοί εἰσι, λαμπροὶ, καὶ ἀξιοθαύμαστοι. ἔνδον δ' ὑπὸ τῇ πορφύρᾳ, πολλὴν τινὰ τραγῳδίαν σκέπουσιν. ἔκφυσον γὰρ αὐτῶν ἑκάτερον ἐξελίξας, δράμα τι μικρὸν εὑρήσεις Εὐριπίδου τινὸς, ἢ Σοφοκλέους. τὸ δ' ἔξω, πορφύρα δαπανηρὰ, καὶ χρυσοῦς ὁ ὀμφαλός. πολλοὶ δὲ ξυνεπιτιθέμενοι αὐτοῖς, μισοῦσι, καὶ ἐπιβουλεύουσιν, εἴ τις ἀποστὰς, ἀκριβῶς κατανενοηκὼς αὐτοὺς ἐκτραγῳδήσῃ, καὶ ἀφῇς πολλοὺς ἐρεῖ. βούλομαί δ' ὅμως ἔγωγε ὥσπερ ὁ Κέβης ἐκεῖνος, εἰκόνα τινὰ σοὶ τοιούτου σου βίου γράψαι, ἵνα εἰδῇς αὐτὸν ἐπιβλέπων, εἰ σοὶ παραστατέον ἐστὶν εἰς αὐτόν. ἡδέως μὲν δὴ Ἀπελλῆ τινα, ἢ Παρράσιον, ἢ Ἀετίωνα, ἢ καὶ Εὐφρανορα ἂν ἐδεήθην ἐπὶ τὸν γραφὸν. ἐπεὶ δ' ἄπορον νῦν εὑρεῖν τινα ὧδε γενναῖον, καὶ ἀκριβῆ τὸν τέχνον, ψιλὴν ὡς οἷόν τε σοι ἐπιδείξω τὸν εἰκόνα. καὶ δὴ γράφω, προπύλαια μὲν ὑψηλὰ, καὶ ἐπίχρυσα, καὶ μὴν κάτω ἐπὶ μὲν ἐδάφους, ἀλλ' ἄνω τῆς γῆς, ἐπὶ λόφου κείμενα, καὶ ἡ ἄνοδος ἐπίπολυ, καὶ ἀνώμαλος, καὶ ὀλισθον ἔχουσα, ὡς πολλάκις ἤδη τοὺς ἄκρως ἑστῶτας ἐλπίσαντας, ἐκπεσεῖν ἐντεῦθεν, ἀμαρτόντας μικρὸν ποδός. ἔνδον δ', ὁ πλοῦτος αὐτὸς καθήσθω, χρυσοῦς ὅλος ὡς δοκεῖ, πάνυ εὐμορφος, καὶ ἐπέρασος. ὁ δὲ εἰσιὼν μόγις ἀνελθὼν, καὶ πλησιάσας τῇ θύρᾳ, πεσέτω, ἀφορᾶν εἰς τὸ χρυσοῦν. προβαλλέσθω δ' αὐτὸν ἡ ἐλπὶς, δίπροσωπος καὶ αὐτὴ, καὶ ποικίλα ἀμπεχομένη ἐσκιάτω, φόβῳ δὲ παραληγμένον τὴν εἴσοδον. τοῦτο δὲ ἔστω δ', ἡ μὲν ἐλπὶς, ἀεὶ παρηγείσθω. ἀκολουθείτω δ' αὐτῷ ἄλλαι γυναῖκες, ἀπάτη, καὶ

Tales & ipſi ſunt ſplendidi, & admirandi, ſed qui ſub purpura multam tragœdiam intus occulant: quorum unumquemque ſi evolveris, Euripidis alicujus, aut Sophoclis non parvam fabulam invenies, erunt verò foris ſplendida purpura, & aureus umbilicus. Harum itaque rerum ſibi conſcii, oderunt illos, atque inſidias parant, ſiquis ab illis defecerit, qui eos probè cognitos depingat, qualeſque ſint, evulget. Iam verò libet mihi Cebetis illius exemplo & imaginem quandam hujus vitæ tibi depingere, quam contemplatus ſcire queas, num ex uſu tuo ſit eam adire. Equidem magnopere cupiam, vel Apellem quempiam, vel Parrhaſium, vel Aëtionem, vel Euphranorem ad tabulam hanc depingendam adhibere. Verùm quia fieri non poteſt ut aliquem artificem tam egregium, tamque abſolutum nanciſcar, tenuem pro virili imaginem tibi adumbrabo. Ergo pingatur ſublime ac inauratum veſtibulum, neque id humi ſitum in ſolo, verùm procul à terra, in collis faſtigio, cujus aditus valdè ſit acclivis & lubricus, ita ut plerumque, qui jam in vertice ſe fore ſperarent lapſo pede præcipitati cervicem frangant. Intus autem Opulentia ſedeat, tota, ſicuti videtur, aurea, formoſa admodum, & amabilis. Porrò amatur ubi vix tandem conſcendit, jamque ad fores acceſſit, obſtupeſcat, oculis in aurum defixis. Deinde & Spes, quæ & ipſa ſpecioſo vultu eſt, & verſicoloribus amicta, manu prehenſum introducat, mirè jam ipſo ingreſſu attonitum. Exinde Spes illi ſemper præeat: tum aliæ mulieres Fallacia, & Ser-

καὶ δυλεία, ὧν δὴ δέτυσσο τῷ πόνῳ. ὁ δὲ, πολλὰ τ' ἄθλιον καὶ γυμνάσας, πελιδνὸν, ἐγχλεασάμενον αὐτὸν τῷ γήρᾳ, ἤδη ὑποσυσθῆναι, καὶ πτοιαμβῆσαι τῷ χρόνῳ. ὑστάτη δ' ἡ ὕβρις ἐπιλαβομένη, συρίττει πρὸς τὴν ἀπόγνωσιν. ἡ δ' ἐλπὶς, τὸ λοιπὸν τύτου, ἀφανὴς ἀποπτάσθω, καὶ μηκέτι καθ' ὃς εἰσῆλθε τὰς χρυσᾶς θυρίδας, ἔκ τινος δ' ἀπορρόου ἐλεληθέως ἐξόδου ἐξωθείσθω, γοερός. ὠμῳάτω. ἀχρὸς. γέρων. τῇ ἑτέρᾳ μὲν, τὸν αἰδῶ σκέπων, τῇ δεξιᾷ δ', αὐτὸς ἑαυτὸν ἄγχων, ἀπαντάτω δ' ἐξιόντι ἡ μετάνοια δακρύουσα ἐς ὀδὸν ὄφελον, καὶ τ' ἄθλιον ἐπαπολλύουσα. τοῦτο μὲ ἴσως τὸ τέλος τ' γραφῆς. σύ δ' ὦ ἄριστε Τιμόκλεις, αὐτὸς ἤδη ἀκριβῶς ἐπισκοπῶν ἕκαστα, σύνοισον εἴ σοι καλῶς ἔχει, ὧδε εἰσελθόντι εἰς τὴν εἰκόνα κατὰ ταύτας τὰς θύρας, [1] ἐκείνῳ τῷ ἴμπαλιν αὖθις ἐκπεσεῖν. ὃ, τι δ' ἂν πράξῃς μέμνησο δὲ σοφοῦ λέγοντος, ὡς θεὸς ἀναίτιος, αἰτία δ' ἑλομένου.

Servitus eum exceptum Laborì tradant: hic verò miserum illum diu exercitatum tandem Senectæ tradat jam morbidum, & colore commutato. Postrema verò Contumelia, arreptum illum ad Desperationem pertrahat: ab eoque tempore Spes avolans evanescat. Tum ille non amplius per fores aureas per quas fuerat ingressus, sed per posticum & occultum exitum expellatur, nudus, ventricosus, pallidus, senex: læva pudorem occultans, dextra seipsum strangulans. Occurrat autem exeunti Pœnitudo frustrà lachrymans, & miserum insuper conficiens. Atque hic esto picturæ finis. Tu igitur optime Timocles, ipse diligenter consideratis singulis, expende num è re tua sit ut in hanc imaginem per aureas illas fores ingressus, per illas longè dissimiles tam turpiter excidas. Quicquid autem feceris, memineris sapientis illius, qui dixit, [2] Deum in culpa non esse, sed eum qui delectum fecerit.

1 Ἐκείνῳ τῷ ἴμπαλιν] Sensus facilior si legas ἐκείνης τ' ἴμπαλιν. Bourd.

2 *Deum in culpa non esse*] Considerat enim id quod est in hominum moribus ut cum ipsa incogitantia præcipites ruant in mala, deinde tamen iis irretiti culpent fortunam & numina. Homer. Odyss. 1. Æschyl. in Promet. Ogn.

---

[1] ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΠΙ ΜΙΣΘΩ ΣΤΝΟΝΤΩΝ.

APOLOGIA PRO IIS QVI MERCEDE CONDVCTI SERVIVNT.

ARGVMENTVM.

Hæc Apologia est, non in genere omnium eorum, qui mercede conducti serviunt, sed libri seu Orationis superioris propriè, & autho-

1 Ἀπολογία] Sufficiat mihi dixisse Petrum Mosellanum hujus Apologiæ Inter-

thoris ipsius Luciani. Nam post scriptum illud editum, senior jam in aulam atque familiam Cæsaris sese contulerat, & conditionem procuratoriæ, ut videtur, principis in Ægypto acceperat, ut infra ex ipsa quoque oratione patet. Hoc igitur factum suum, quia cum superiore scripto prorsus pugnare videtur, defendit primùm à divisione seu diversitate conditionum, quòd longe alia res sit, principi operam suam locare, quàm apud divitem aliquem privatum servire. Deinde quòd non omnes mercenarios miseros dixerit, sed solùm eos, qui prætextu doctrinæ & literarum serviant: se verò alio pacto mercedem accipere, quàm illos, nempe cum præter salarium ingens, etiam in magna existimatione vivat: publicisque rebus procurandis præstitutus, tam certam quoque spem, totius alicujus provinciæ, aut regni aliquando administrandi, propositam habet. Denique quòd cùm nemo quicquam ferè gratis faciat, & tamen bonum virum conveniat, certo alicui operi intentum esse, neque ignaviter feriari, neque ipse adhucdum eo perfectionis venerit, ut omnem mercedem, aut honorem prorsus contemnere queat. Atque huic defensioni, præmittit Sabini (ejus ad quem scribit) accusationem per prosopopœiam, qua se ipsum fingit ab illo graviter accusari, ut qui supra quidem de servitute apud divites optimè atque utilissimè scripserit, nunc autem contrà, quasi mutata sententia, idem vitæ genus ingressus sit, perinde quasi aliud lingua sonare voluerit, aliud animo senserit, exaggerata hac vitæ, scriptorumque diversitate ac repugnantia, multis variisque tum similibus, tum exemplis. Exorditur autem per præoccupationem, à simulatione admirationis, quam & ipsam à circumstantiis ætatis & caussa amplificat.

Πάλαι σκοπῶ αὐτὸς ἐμαυτὸν ὦ καλὲ Σαβῖνε, ἅττινά σοι εἰκὸς ἐπιλθεῖν ὧν εἶπῖν, ἀναγνόντι ἡμῶν τὸ περὶ τῶ ἐπὶ μισθῷ συόντων βιβλίον. ὅτι μὲν γὰρ οὐκ ἀγελαστὶ διῆξήεις αὐτὸ, καὶ πάνυ μοι φαίνεται. ἃ δὲ μετέξυ καὶ ἐπὶ πᾶσιν ὑπὸ σοῦ ἐλέγθη, πῶπω νῦν ἐφαρμόττειν ζητῶ τοῖς ἀπεγνωσμένοις. εἰ τινων μὴ κακῶς ἔχω μαντικῶ δοκῶ μοι ἀκούειν σου λέγοντος, εἴπέ τις αὐτὸς πῶπω

Jamdudum apud me cogito, præclare Sabine, quæ tibi nostrum de iis qui mercede conducti serviunt, libellum legenti in mentem venisse dicenda verisimile est. Nam quòd in eo legendo risum non tenueris, mihi certò constat: sed quid interim in singula diceres, id nunc nostris à te lectis accommodare quæro. Quare nisi malè vaticinor, te dicentem audire mihi videor. Ecquis iste est, qui cum

terpretem oculis suis in hac usum non fuisse, donec majus otium probandi. hujus Apologiæ pars potior in tractatu præcedente, quale illud statim ab initio ὑπὸ πλοίῳ τινὶ χρυσῷ, & pag. seq. *Bourd.*

μαχαφὼς, καὶ καταγέλαστον ὅπου δεινὴν κατ' ἔτος τοιαύτην βίον διεξελθών, ἔπειτα πάντων ἐπιλαθόμενον, ὀσφύκην φησὶ μεταπεσόντα, ἐκὼν ἑαυτὸν φέρειν εἰς δουλείαν ὅπου δεσφανῆ, καὶ ἀφέλεσθαι ἐθέλειν; πόσοι Μίδαι, καὶ Κροῖσοι, καὶ Πακτωλοὶ ἄλλοι μετέπεισαν αὐτὸν ἀφεῖναι μὲν τὴν ἐκ παίδων φίλην καὶ συμπρόφορον ἐλευθερίαν, ἀφ' ἧς αὐτῷ ἤδη τὰ Αἰακοῦ μανόμβρον, καὶ μονονοὺ τὸ ἕτερον πόδα ἐν τῷ πορθμείῳ ἔχοντα, παρέχειν ἑαυτὸν ἑλκεσθαι, καὶ φέρεσθαι ὑπὸ κλοιοῦ πινὶ χρυσοῦ τὸ αὐχένα δεδεγμένον, οἷα ἐσὶ τὰ τυφώντων πλούσιον [1] τὰ σφιγγία, καὶ τὰ κνημίδια. πολλὴ γοῦν ἡ ἀλαζονία ἐν τῷ βίῳ ἀφ' οὗ τὸ σύγγραμμα, καὶ τὸ ἄνω ἐν πόμῳ χωρεῖν, καὶ ἀνεσταλθαι τὰ πάντα, καὶ παλινῳδεῖν ἀφ' οὗ τὸ χρέος, τοῦτ' ἂν εἴη, οὐκ ὑπὲρ

cum hæc ſcripſerit, & gravi adeò accuſatione hoc vitæ inſtitutum inceſſerit, poſtea tamen omnium oblitus, velut teſtula, quod ajunt, tranſmutata, ſeipſum ultrò in ſervitutem adeò manifeſtam, & conſpicuam conjecit? Quot Midæ, quot Cræſi, quot Pactoli, vel toti hunc hominem à ſententia dimoverunt, ut charam illam, & à pueris connutritam libertatem repudiet, & quanquam ab Æaco non procul abeſt, alterumque pedem in cymba Charontis propemodum habet, ſeipſum tamen trahendum, ac ferendum huc illuc præbeat, ac ſi collario quopiam aureo ſit illigatus, quales ſunt illi torques & colaria delicatorum divitum. Longè ergo vita quam nunc vivis, à tuo ſcripto diſſidet, & hoc certè fuerit, quod ajunt, flumen ſurſum ferri, rerum omnium ordinem ſubverti, atque in deterius recantare, non Helenæ

1 Τὰ σφιγγία & τὰ κνημίδια] Hanc vocem interpretor alibi ut ſequentem κνημίδια. Bourd. Hæc ultima vox κνημίδια non mihi videtur ſana, & credo corruptam fuiſſe ab iis, qui σφίγγια intellexerunt armillas vel collaria, quaſi ἀπὸ τοῦ σφίγγειν dictum foret σφίγγιον, omne id quod premit aut ſtringit aliquam corporis partem. At ego non poſſum ſic intelligere σφίγγιον. Nam nec Græci viri nec Romani collaria aurea vel armillas geſtabant, Barbaricus mos erat geſtandi talia καλλωπίσματα, & ideo dictus eſt Torquatus Manlius ille Romanus, eo quod redierat à monomachia cum Gallo torque aureo inſignis, quem detraxerat hoſti, & eo ſpolio gloriabatur, cum mos non eſſet Romanis torques geſtandi, quod in eo erat extraordinarium & ἐξαίρετόν τι: nam ſi plures Romani ſoliti fuiſſent talia ornamenta geſtare, non fuiſſet ratio eum ita cognominandi ex re ſolita, & ei cum aliis Romanis communi. Moſellanus interpretatur σφίγγιον *amuletum*, ſed nullum auctorem habet ejus ſignificatus. Amuletum Græce dicitur ἀλεξίαμμα, ἀλεξιπῶον, ἀποτροπαῖον, nec puto Lucianum in re, quæ per plures voces Græcis uſitatas ſignificari poterat, voluiſſe uti voce, cujus ſignificatus erat omnino inſolitus, & ignotus. Igitur σφίγγιον, ut arbitror, diminutivum eſt vocis σφίγξ, quod eſt animal è ſimiarum genere, quo minus & exilius, eo pretioſius & magis æſtimatum: ea vocamus in Gallia *guenuches* & *apajous*. Eam vocem Græcam etiam Latinam fecit Plinius lib. 6. cap. 29. ubi de iis mercibus, quæ ab Adulito emporio Troglodytarum afferuntur, ait: *deferunt plurimum ebur, rhinocerotum cornua, hippopotamorum coria, celetum teſtudinum, ſphingia, mancipia.* Et rurſus eodem capite: *animal ſphingion.* Talia animalia ſæpe vidimus apud reges, principes viros, & luxuriantes divites, alligata per collum vel per ilia ſtipiti aliquando & ſphæræ è ligno vel metallo, ne libere vagari ſinantur, & ſic alligata ma-

παρέχειν ἑαυτὸ ἠλικιώτας κλοιὸν δεδέντα, & auro etiam vel ligari vel ornari solita fuisse testatur ipse Lucianus infra adversus indoctum: πίπτεις γὰρ ὁ πίθηκος, ἢ παρομοίᾳ φησὶ, κ' ἂν χρύσια ἴχῃ σύμβολα. His positis pro κορύλλια (quam vocem Mosellanus interpretatur *coralia*, tamquam si κοράλλια scriptum esset) legendum puto κυρίσπα vel κορίσπα vel κωρύλλια, quarum vocum idem est significatus, nimirum παιδία vel παιδάρια, & duarum quidem, quas primo loco posuit, frequentissima occurrunt exempla, ultimam κωρύλλια. Hesychius habet sic: Κωρύλλιον, παιδάριον, κόριον, & paulo post: κωρύλλιστον, μειράκιον. Sic autem intelligendi ratio est, quod Romani divites & luxuriantes pueros pulchritudine & corporis mollitie insignes trimulos vel quadrimos auro & gemmis ornatos habebant in deliciis, qualis erat ille Philocommodus Imperatori Commodo percarus, de quo Herodianus in Commodo: ὧ ἦ παιδίον πάνυ νήπιον, τύπτων δὲ τὰ γυναῖκα μᾶλλον ἐδήτω, χρυσῷ ἢ καὶ λίθοις πολυτίμοις κεκοσμημένῳ, οἷς ἀεὶ χαίρειν Ρωμαίων οἱ τρυφῶντες. *Erat autem puerulus valde simplex ex iis, qui nudi sine veste auro & gemmis ornati, quibus delectantur Romani luxui dediti.* de iisdem loquitur Dio Cassius lib. 48. παιδίον τι τῶν ἁβρότερον οἷα αἱ γυναῖκες γυμνὰ, οἷς πλοῦτῳ ἀθυρόπαγι τρέφουσι. Quæ sic vertit Xylander: *puellus quidam, quales garrulitate amabiles matrona nudos delectationis causa alere solent.* Nec objiciatur pueris non convenire vocem ἠλικιώτας & κλοιὸν δεδέντα: vox ἠλικιώτας optime convenit voci σφίγγια, vox φίγιδας vero apprime convenit voci κορίσπα & aliis, quæ puellum significant. Simiæ trahuntur, pueri portantur: κλοιὸν simiæ datur, ut trahatur: puero ut ornetur. Ideo in nostra interpretatione nulla est absurditas. *Palm.* Quæ notaverit ad hæc verba eruditissimus J. Bochartus descriptione digna judicavimus. Verbotenus itaque ipse de Animalibus sacr. script. lib. 5. cap. 7. Part. 11. pag. 703. edit. Londinens. Locum hunc quisquis attente legerit mendosum esse fatebitur in voce κυρίλια, cum ea vox ad rem non faciat. in Oratione hac aulicæ vitæ molestias graphice depinxerat, & quam sit indignum docto homine & liberaliter instituto, tenuis lucelli spe illectum, magnatibus operam suam addicere. Tamen idem jam senior in *cæsaru* aulam se contulerat. Quod illi objiciens *Sabinus* quidam petit quot *Milæ*, quot *Cræsi*, quot *Pactoli* illi persuaserint ut chara illa libertate cui à pueris assueverat, abdicata se huc illuc trahendum ac raptandum præberet, καθάπερ &c. *Ac si collum revinctum haberet aureo quodam collari, qualia sunt delicatorum divitum monilia & corallia (id est monilia è corallio facta)* ita reddidit Cl. *Botius*; sed quod illius pace dixero, ineptissime. Primo enim τὰ σφίγγια sunt *sphinges non monilia*. 2. Et vel si monilia reddas tamen τὰ σφίγγια & τὰ κυρίλια non erunt *monilia ex corallio* sed *monilia & corallia*. 3. Præterea οἱ πλούσιοι *divites* inter *Romanos*, de quibus hic agitur, olim habuisse monilia corallina, merum somnium est, cum ne monilia quidem habuerint. Monile enim muliebre fuit ornamentum, ut notat *Servius* in librum septimum *Æneidos*. 4. Denique *Lucianus* inepte diceretur aureo collari esse revinctus qualia sunt divitum monilia corallina. Nam utut ponas divites habere monilia, tamen iis monilibus non dicentur esse *revincti*, quasi captivi detinerentur. Nec monile corallinum cum aureo collari tamquam simile conferri potest. Nihil enim est auro commune cum corallio. Itaque *Botius* hunc *Luciani* locum intactum præterire debuisset potius quam illi tam ridiculum sensum affingere, & verbis auctoris tam parum consonum. Sed fortasse pro τὰ κυρίλια legendum τὰ παρδάλια vel πορδάλια, ut significetur *Lucianus* aurea catena esse revinctus, quomodo è simiarum genere sphingia, & pardalia, seu pantheræ vinciri solent in opulentiorum ædibus. Sphingia dicimus cum *Plinio* libri 6. c. 29. Et τὰ παρδάλια vel πορδάλια cum *Philosopho* libri secundi *Historiæ animalium* capite undecimo, & *Photio* in *Excerptu* ex *Philostrato*. Nobilissimus, atque idem doctissimus, mihique amicissimus *Dominus de Grentemesnil* τὰ κυρίλια mutat in τὰ κωφάρια. Cui conjecturæ suffragium adderem libens, si catelli vincti detinerentur, de quo hic videtur agi. Pro τὰ σφιγ-

Ε᾽λένης μὲν Δί᾽, ὦθ᾽ ὑπὲρ τῶν ἐπ᾽ Ἰλίῳ γιγομένων, ἀλλ᾽ ἔργῳ ἀπαρτιζομένων τὸ λόγῳ, καλῶς πρότερον εἰρῆσθαι δοκοῦντων. ταῦτα μὲν πρὸς ἑαυτὸν, ὡς τὸ εἰκὸς, λέλεκταί σοι. ἐπαίξας ἢ ἴσως καὶ σὺ μοί τι ξυμβουλὴν πνὰ τοιαύτην, σὺκ ἄκαιρον, ἀλλὰ φιλικὴν, καὶ οἵῳ σοι χρῆσθαι, καὶ φιλόσο-

lenæ per Iovem, nec eorum gratia quæ apud Ilium gesta sunt, sed quòd facto everia sunt ea, quæ ante probè à te dici videbantur. Hæc sanè tecum te dixisse verisimile est. Ac fortitan ad me ipsum ejus generis consilium afferes, non intempestivum, sed amicum, & quale tibi cum viro bono, tum philosopho

γία δὲ τὰ κεφάλια legebam olim τὰ ὀφίδια & τὰ κολλάρια, *armilla* & *collaria*, seu *monilia*. Quasi verborum hic esset sensus, *Lucianum* aureis vinculis detineri, qualia sunt opulentiorum armillæ & torques. Ὀφίδια propriè sunt *anguicula*, sed & *armilla anguium figuram habentes, quæque brachium in anguium modum circumplicant*. Ἐπικαμπίες ὄφεις vocat *Philostratus in Epistolis*. Et pluribus describit *Nonnus* libro quinto Dionysiæ. *Collarium* autem pro torque est *Romana* vox, qua *Plautus*, *Lucilius* & *Varro* usi sunt. unde קולרין *Kolarin* vel קולריא *Kolaria* à *Kolarata chaldæis* & *Thalmudicis*. Et græcis κολλάριον. Hesychius κλοιὸς, σὺν πραγλίῳ δεσμὸς, κολλάριον, ἤτοι μανιακὸς. *Philoxenis* in *Glossis* κολλάριον *collarium*. *Aristophanes Scholiastes* ad *Vespas* κλοιὸς τὸ κολλάριον παρ᾽ ἡμῖν λεγόμενον. Et in *Plutum*, κύφων ἢ δεσμὸς ἐκ ξύλινος, ὃν οἱ μὲν κλοιὸν ὀνομάζουσιν οἱ δὲ καλὸν lege κολλάριον. Itaque videbantur Luciani σφιγγία in ὀφίδια & κεφάλια in κολλάρια sine crimine posse mutari, quia hæ voces ab invicem non multum abludunt. Sed jam displicet hæc conjectatio. 1. Quia divites torquatos & armillatos non reperio, nisi inter barbaros, de quibus hic agi nemo dixerit. Torquatus quidem fuit *Manlius* sed peculiari de causa, quam nemo nescit. Ita etiam nonnulli alii, non tamen opum, sed virtutis causa torque donati. 2. κολλάρια ad pœnam potius quam ad ornatum pertinent. 3. Et vox erat ignota *Græcis ævo Luciani*, qui purissime scripsit, neque solet *Latina* vocabula usurpare. 4. Denique aurea vincula, quibus *Lucianus* detineri credebatur, conferri vix possint cum armillis, & monilibus, à quibus non detinentur, qui illis utuntur ad ornatum. Hæc igitur conferre jam malo cum catenis aureis, quibus *Romani* Magnates sphinges, & pardos devinciebant. Nam ad hæc quoque aurum adhibitum. Hinc de cervis *Martialis* libri primi *Epigrammate* 105.

Mordent aurea quod lupata cervi.

Et *Ovidius* de cervo quem occidit *Cyparissus Metamorphoseos* libro decimo:

Pendebant tereti gemmata monilia collo.

Et *Plinius* lib. 8. cap. 32. *Vita cervis in confesso longa, post centum annos aliquibus captis cum torquibus aureis.* Proinde sphinges quoque & pardos catenis aureis devinctos fuisse credibile est. Quo facit, quod ex *Philostrato* refert *Photius*. Act. 241. Ἄ᾽χαιοί ποτὲ ἐν Παμφυλίᾳ παρδάλιν ζῳοτροφοῦσι ἄμα, ὃν περὶ τῷ δέρῃ ἔφερε χρυσᾶν δὲ λὶ, ὃ ἐπιγεγράπτο Ἀρτεμίσιος γράμμασιν, βασιλὸς Ἀρτάξης Διὶ Νυσίῳ. i. e. *Aliquando in* Pamphylia *captum fuisse pordalium* (id est *pantherum* seu *pardum*) *aureum torquem circa collum habentem*, Armeniis *literis* ita *inscriptum*, *Rex Artaxes Deo Nyseo*. Tamen si quis aliud vero similius proferat, illud lubenter amplectar. Modo id concedatur quod ut rem certam assero vocem κεφάλια in *Luciano* esse corruptam ac proinde nihil ex ea de coraclio posse elici. *Almeloveen.*

1 Ἰλίῳ] Tangit in Piscat. & in Pseudolog. *Bourd.*

1 Ὅτε

σόφῳ ἀνδρὶ πρέπουσαν· ἢν μὲν οὖν κατ' ἀξίαν ὑποδύεσθαι τὸ σὸν πρόσωπον ὑποκρινόμενον, οὗ ἂν ἡμῖν ἔχῃ, καὶ τῷ λοιπῷ θύσομεν. εἰ δὲ μή, ἀλλὰ σὺ προθήσεις τὰ ἐνδέοντα. ὥρα τοίνυν μεταστρέψασθαι ἡμᾶς τὴν σκηνὴν, ἐμὲ μὲν σωπᾶν, καὶ ἀνέχεσθαι τεμνόμενον, καὶ καιόμενον, εἰ δέοι, ἐπὶ σωτηρίᾳ, σὲ δὲ ἐπιτίθειν τὰ φαρμάκων, καὶ τὴν σμίλην ἅμα προχειρον ἔχοντα, καὶ τὸ καυτήριον λάμπουσαν. καὶ δὴ καὶ Σοφοκλέους τοῦ ῥήτορος, οὐ ταῦτα πρός με ὁ Σαβῖνος ἤδη λέγεις, πάλαι μὲν ὦ φιλότης, ὡς εἰκὸς, οὐδοκίμη ταῖς σοι τυτὶ τὸ σύγγραμμα, καὶ σὺ πολλοῦ πολλοῦ δεῖ χεῖν, ὡς οἱ τότε ἀκροασάμενοι διηγοῦνται, καὶ ἰδίᾳ δὴ τοῖς πεπαιδευμένοις, ὁπόσοι ὁμιλεῖν αὐτῷ, καὶ λάμπουσι χειρὸς ἔσχον ἀξίωσιν. ἥ τε γὰρ τῶν λόγων παρασκευὴ, ἡ μεμπτὴ, καὶ ἡ ἱστορία πολλὴ, καὶ ἐμπειρία τῶν πραγμάτων, καὶ ὅτι ἕκαστα σαφῶς ἐλέγετο. καὶ τὸ μέγιστον, ὅτι χρήσιμα πᾶσιν ἦν, καὶ μάλιστα τοῖς πεπαιδευμένοις ὡς μὴ ὑπ' ἀγνοίας σφᾶς αὐτοὺς εἰς δουλείαν ὑπάγειν. ἐπεὶ δέ σοι μετέδοξε βέλτιον ταῦτ' εἶναι, καὶ τὴν μὲν ἐλευθερίαν μακρὰ χαίρειν ἐᾶν, ζηλῶσαι δὲ τὸ ἀφνέστερον ἐκεῖνο ἁμαξεῖον, [1] Ὅπου τὸ κέρδος, καὶ φύσιν δουλευτέον, ὥρα ὅπως μηδεὶς ἔπ' ἀκούσῃ σου ἀνακινώσκοντος αὐτό. ἀλλὰ μὴ' ἄλλῳ παρόχῃς τῶν τὰ παρόντα σοι βίον ὁρώντων, ἐπιλήσῃ τὰ γεγραμμένα. εὖχα δὴ Ἑρμῇ τῷ

pho conveniat. Itaque si suam quam induo personam, ut decet egero, bene nobiscum agetur, & eloquentiæ Præsidi Mercurio sacrificabimus. Sin minus, quæ deerunt tu addes. Iam ergo fuerit tempus, ut transformata scena, ego quidem taceam, & me secari, atque uri sustineam, si ad salutem necesse sit, tu verò medicinas adornes, scalprum in promptu habens, & cauterium candens. Nunc igitur tu, ô præclare Sabine, à me acceptis dicendi vicibus, sic mecum agis. Olim quidem amice, liber hic tuus ut par erat in precio est habitus, & vulgo ostentatus (ut qui tum audiverunt, nobis narrarunt) & peculiariter apud eruditos, quotquot cum ipso versari, & præ manibus habere dignati sunt. Etenim & verborum apparatus culpa vacat, multamque historiam & rerum experientiam continet, & singula dilucidè dicuntur. Maximum verò est, quòd illa omnibus, ac potissimum eruditis conferunt: ne per rerum insciitiam sese in servitutem introducant. Sed cùm mutata sententia statueris vitæ aulicæ statum meliorem esse, & libertati longum valedicere, & jambicum illud generoso animo indignum imitari, *Vbi est lucrum natura adacta, servies*: vide ne quis id te legentem audiat: imò nulli eorum: qui præsentem tuæ vitæ conditionem cernunt, tua scripta recenienda præbeas. Verùm ab Inferorum legato Mercurio precare,

1 Ὅπου τὸ κέρδος, παρὰ φύσιν δουλευτέον] Versus est Euripidis, ad quem olim parodia alluſit Antigonus Cocles ille, dum Demetrio filio suadere volebat, ut Philan Antipatri filiam & Crateri viduam jam ætate aliquantum provectam duceret uxorem, Demetrius vero ob inæqualitatem ætatis eas nuptias aspernabatur; dixit filio pater: Ὅπου τὸ κέρδος, παρὰ φύσιν γαμητέον. Refert Plutarchus in Demetrio. *Palm.*

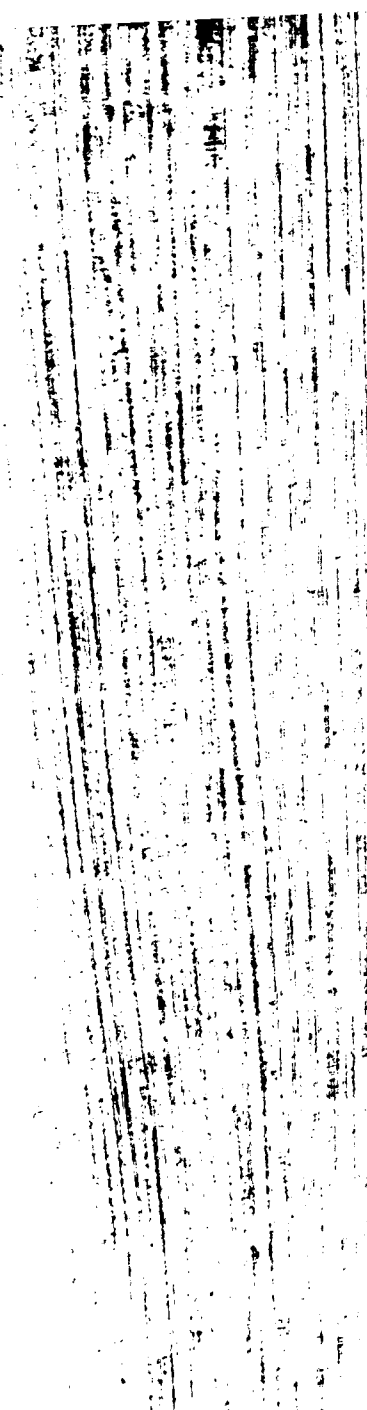

χθονίῳ, καὶ τ' ἀπηκόοσιν ἀφίτερον, πολλὴν λήθην καταπεδάσαι. ἢ δέξεις τοῦ δ' ἡθελοδίκου μύθου τοιοῦτόν τι παπονθέναι, οἷον σαυτῷ ὁ Βελλεροφόντης, γεγραφὼς τὸ βιβλίον. καὶ γὰρ τὰ δίκαιά σοι γένοιτο πρὸς τοὺς κατηγόρους. καὶ μάλιστα, εἰ σὺν γέλωτι αὐτὰ ποιῶσιν, ἐπαινέσονται μὲν τὰ γεγραμμένα, καὶ τῇ σῇ αὐτοῖς ἐλευθερίᾳ, αὐτὸν δὲ τὸν συγγραφέα δειλὸν ὁρῶντες, καὶ ἑκόντα ὑποπτήσσοντα τὸν αὐχένα τῷ ζυγῷ. ἔστι δ' ἐπιεικὸς γὰρ ἂν λέγοιεν, εἰ λέγοιεν, ἢ τοι ἄκρως ἦν ἀνδρὸς εἶναι τὸ βιβλίον, καὶ σὲ τὸν κολοιὸν, ἀλλοτρίοις πτερυγίοις αἰγάλεον, ἢ εἴπερ ἐστὶν, [1] ὁμοιόν σε τῷ Σαλαίθῳ ποιεῖν. ὃς πικρότατον καὶ μοιχὸν τοῖς Κροτωνιάταις νόμον θεὶς, καὶ θαυμαζόμενος ἐπ' αὐτῷ, μετεμέλησεν αὐτὸς ἑαυτῷ, μοιχεύσας δὲ ἀδελφῇ τῇ γυναικί. ἴσως τοίνυν καὶ σὲ τὸν Σαλαίθου εἶναί τις, φαίη τις ἄν. μᾶλλον δὲ πολὺ μετριώτερος ἐκεῖνος, ἔρωτι μὲν ἁλοὺς ὡς ἔφασκεν ἀπολογούμενος, ἑκὼν δὲ μᾶλλον ὡς ψύχρος εἰς τὸ πῦρ ἁλόμενος, καίτοι ἐλευθέραν αὐτὸν ἤδη Κροτωνιατῶν, καὶ [2] ἀνδιδύσαν φυγὴν εἰ βούλοιτο. τὸ δ' ἐστὶν, ἐν ὀλίγῳ μικρὸν ἀτοπώτερον, ἀκριβῶς μὲν οὐ τοῖς λόγοις τῷ δὲ τοιούτῳ βίῳ δουλοπρεπέσατον, καὶ καταγελῶν ἄν τις εἰς πολλοστὸν πινὸς ἔμπεσών, καὶ κολάσας ἑαυτὸν, ἀνέχοιτο, μυρία τὰ δυσχερῆ πάσχων καὶ ποιῶν. ὁ γήρᾳ δ' ὀστάτῳ, καὶ χεδὸν ἤδη ὑπὲρ τὸ ἕδος, ὕστις ἀγνοεῖ λατρείαν ἐπαιρόμενος, ἐς ἀπείρους μοίρας καὶ φέρειν ὑπομένει; ἀλλὰ σὺ μὲν ἐκείνοις, ὅσοι ταῦτα ἤκουσαν ποτὲ, πολλὴν ἐπιχεῖν λήθην, καὶ τὸν Βελλεροφόντην ἐκεῖνον ἀπολογήσασθαι δοκεῖν σοι. ἐγὼ δὲ οὐκ οἶδα ὅπως ἂν ἀντιπροσωπός

μονωχῇ ἐ ἐμπομπεύον]ᾳ αὐτῇ. ὅσῳ γὰρ φασιν ἐπισημότερᾳ ἀναγ δικεῖς, τοσούτῳ κακαγελαστότερος ἂν δόξειας εἶναι, ἀνηφανῆ]ᾳ ἔ νῦν βίβ τῷ βιβλίῳ. καίτοι τί δεῖ κεινὴν ἐπὶ σὲ κατηγορίαν ζητεῖν, μᾶ τὸν γναμφητὴ τραγῳδίαν λέγουσαν, Μισῶ σοφιστήν, ὅστις οὐχ αὑτῷ σοφός; σὺν ἀπορήσοισι ᾗ οἱ κατηγορῆντες καὶ ἄλλων παρῳδειγμάτων ἐπὶ σέ. ἀλλ' οἱ μὲν, τοῖς τραγικοῖς ὑποκριταῖς εἰκάσουσιν. οἱ ἐπὶ μὲν τῆ σκιωῆς, Ἀγαμέμνων ἕκαστος αὐτῶν, ἢ Κρέων, ἢ αὐτὸς Ἡρακλῆς εἰσιν. ἔξω ᾗ, Πῶλος, ἢ Ἀριστόδημος, ἀποθέμενοι τὰ πρόσωπεῖα, γίγνονται ὑπόμισθοι τραγῳδοῦντες, ἐκπίπτοντες, καὶ σφαιτόμενοι. οἷόπερ ᾗ, μαστιγούμενοί τινες αὐτῶν, ὥστε τὴν πάτρῳ δοκῆ. ἄλλοι ᾗ, τὸ δ' πήκτε πεπυθέναι σε φήσουσιν, ὃν Κλεοπάτρα τὴν πάνυ φασὶ χαρίεσσ. σκεῖνον γὰρ διδαχθέντα πῶς μὲν ἀρχαίως πάνυ κοσμίως, καὶ ἐμμελῶς, καὶ ἐπιπόλυ γαμφέως μόνον ἐν τῷ χρόνῳ, καὶ τὸ πρέπον φυλάττοντα, καὶ τοῖς ᾄδουσι ἐ αὐλοῦσι συγκείμενον ὑμέναιον. ἐπεὶ ᾗ εἶδεν ἰχάδας οἷμαι, ἢ ἀμύγδαλον πόρρω κειμένην, μακρὰ χαίρειν φράσασα τοῖς αὐλοῖς, καὶ ῥυθμοῖς, καὶ ἁρμόνιοις, συναρπάσασα, καταφάγειν, ἀπορρίψασα, μᾶλλον ᾗ σωτερέψασα τὸ πρόσωπον. καὶ σὺ τοίνυν φαῖεν ἄν, οὐχ ὑποκριτὴς, ἀλλὰ ποιητὴς τῶν καλλίστων, ἐ νομοθέτης γνόμενον, ὑπὸ ταυτησὶ τῆ ἰχάδος ὠδῆς φανείσης, ἐλέγχθης πέπηκτος ὤν, ἐ ἀπ' ἄκρας χείλους φιλοσοφῶν, καὶ jamque fere ultra limen illius, adeò illiberalem servitutem elegisti, ac propemodum de ea te jactas. Quanto itaque ut ajunt, insignior esse videris, tanto videaris risu dignior, cùm tua vita tuis scriptis reclamet. Ecquid attinet novam acculandi rationem adversum te quærere, post admirandam illam tragœdiam quæ dicit. *Sapientem eum odi qui sibi ipse non sapit?* Nec alia tuis accusatoribus exempla in te deerunt. Verùm alii te tragœdiarum actoribus assimilabunt: quorum quisque in scena quidem est, vel Agamemnon, vel Creon, vel ipse Hercules: extra verò Polus, aut Aristodemus, depositis personis fiunt mercenarii tragœdiæ actores, qui excidunt, & exibilantur, & quorum aliqui nonnunquam flagris cæduntur, ut spectatoribus visum fuerit. Alii idem quod simiæ tibi contigisse dicent, quam celebris illa Cleopatra dicitur habuisse. Ea enim probè edocta, cùm aliquandiu compositè modulateque non sine magna spectantium admiratione, saltantis habitum exhibuisset, & decorum servasset, atque hymenæum voce ac tibia canentibus respondisset: posteaquam caricas puta vel amygdalam procul jacentem vidit, abjecta vel discerpta potiùs persona, tibiis, modulis, saltationibus longum vale dixit, correptam verò amygdalam arrodere cœpit. Sic etiam tu, dixerint illi, qui non histrio, sed author rerum pulcherrimarum, & legislator fuisti, objecta hac carica, te simiam esse prodidisti, ut qui summis tantum labiis sis philosophus, alia-

3. Συγκείμενον] Mſ. συγκινέμενον, Bourd.

ἕτερα μὲν [1] κἀλῶν σὺ φρενῶν, ἄλλα δ' λέγων, ὡς εἰκότως ἂν πνα ἐπὶ σῷ εἰπεῖν, ὅτι ἃ λέγεις, καὶ ἐφ' οἷς ἐπαινεῖς ἀξιοῖς, χαλεπὰ μέν σε ἐδίηνεν, ὑπερῴλω δ' αὐχμῶσαν καὶ λελοιπότα. τιτιζαρᾶν, δ' ἐμὰ πόδα δ' ἐγὼ ἕπεσθαι δίκλω, ὥστε πιτῶς μὲν ἡσυχάζοντα ὡς τὰς ἀνθρώπων χρείας, μὴ μικρὸν δ' μετανοοῦντα ὑπὸ κήρυξιν ἐξομοσάμενον τὴν ἀλήθειαν. καὶ ἴσως ἡ Ἀδράστεια τότε κατ' πιν ἐφεστῶσά σοι σύδοκιμοῦντι, ἐφ' οἷς κατηγόρεις τ' ἄλλων, καὶ μαλᾶν, ὡς ἂν ἥδιος εἰδῶσα τὴν μέλλουσάν σοι ἐς τὰ ὅμοια μεταβολὴν, καὶ ὅτι σὺν [2] εἰς τ' κάλπον πτύσας ἀφίστερον, ἀξίως κατηγορεῖν τ' ἀφ' ποικίλας τινὰς τύχας, πειθῆτε πράττειν ὑπομενόντων. εἰ γὰρ ὑπόδοιτό τις τῷ λόγῳ τ' Αἰσχίνου μ' τὴν κ' Τιμάρχου κατηγορίαν αὐτὸν ἁλῶναι, καὶ φωραθῆναι τὰ ὅμοια πάσχοντα, πόσον ἂν οἴῃ δ' ἀφ' τ' ὁράτων ἡδέως τ' γέλωτα, εἰ Τίμαρχον μὲν ἐλέγχειν ἐπὶ τῇς καθ' ὥραν ἡμαρτημένοις, αὐτὸς δ' γέρων ἤδη, τοιαῦτα εἰς ἑαυτὸν παρανόμει; τὸ δ' ὅλον, ὁποίῳ τῷ φαρμακοπώλῃ ἔοικας, ὃς ἀποκηρύττειν βηχὸς φάρμακον, καὶ αὐτὸς πασιν τὰς παρούσας ὑπαγόμενον, αὐτὸς μεταξὺ ἀπάγεται ὑπὸ βηχὸς ἐφέλκεται. ταῦτα μὲν, καὶ τοιαῦτα πολλὰ ἕτερα εἰπεῖν ἂς ἦν, οἷος σὺ κατηγορῶν οὐ ἄτης ἀμφιλαφῆ τῇ παρόδῳ, καὶ μυρίας τὰς ἀφορμὰς παρεχόμενον. ἐγὼ δ' ἤδη σκοπῶ ἤν πνα καὶ πράττομαι τοῦς τὴν

aliaque mente occultes, alia dicas. Ita ut meritò de te quis dicere possit, ea quæ profiteris, & ex quibus laudem captas, labra tua quidem rigasse, palatum verò aridum reliquisse. Quamobrem ilico pœnas solvisti, qui cùm ante audacia procaci humanarum rerum necessitatibus insultaris, paulò post ipse libertatem velut sub præconibus abjuraris. Nec dubium est, quin Adrastea tum à tergo stans, te ea probantem quæ aliis ritio vertebas, deriserit, ut potè quæ cùm sit dea, sciverit futurum ut ipse mutata sententia ad similе vitæ genus transires, cumque priùs in tuum sinum non ipuisses, accusare velles eos qui propter varias fortunæ vicissitudines, talia facere sustinent. Siquis igitur fingat Æschinem post gravem illam orationem qua Timarchum accusavit, ipsum quoque accusatum quòd eodem in facinore esset deprehensus, quantum putas spectantibus risum fuisse obortum, quòd Timarchum criminis, ad quod ætas hominem tulit, reum faceret, ipse verò jam senex eadem in se admitteret? Demique similis videris illi pharmacopolæ, qui cùm remedium contra tussim venditaret, caque affectos statim liberaturum se polliceretur, interim ipse tussi torquèri cernebatur. Hæc atque id genus alia multa quispiam qualis tu accusando objiceret, in tam copioso argumento, quodque mille ansas adversario prebeat. At ego jam reputo qua via me ad defensionem con-

1 Κἀλῶν σὺ φρενῶν] Malè omnes κἀλὰν, patet apud Homer. Il. 9. *Bouud.*

2 Εἰς τ' κάλπον πτύσας] Sic in Dial. Navig. seu Vot. hac de re copiosè ad illud Petron. *ter me jussit expuere.* Idem.

1 Ἁλῶν

ἀπολογίαν. ἆρά μοι κρύπτειν ἐξεληλεγμένον, καὶ τὰ ὄντα ἐπιτρέψασθαι, καὶ ἀδικεῖν οὐκ ἀργύριον, ἐπὶ τῷ καινῷ σκεύει ἀπολογίαν καὶ φυγήν; λέγω ἢ τῇ τύχῃ, καὶ μοίρᾳ, καὶ εἱμαρμένῃ, καὶ ἀναγκαίᾳ συγγνώμῃ ἔχειν μοι τὰς ἐπιτιμήσεις, εἰδότας ὡς ἀβούλου ἡμεῖς ἐσμὲν κύριοι. ἀλλ' ὑπό τινος κρείττονος, μᾶλλον ἢ μιᾶς τῆς προειρημένης, ἀγόμεθα, οὐχ ἑκόντες, ἀλλ' ἀναίτιοι παντάπασιν ὄντες, ἃ ἂν λέγωμεν, ἢ ποιῶμεν. ἢ τοῦτο μὲν καινὴ ἰδιωτικὴ, καὶ οὐδ' ἂν σύ με ὦ φιλότης ἀνάσχοιο, τοιαύτην ἀπολογίαν προϊσχόμενον, καὶ σωτηρίαν τὴν Ὀμήρου ἀναλαμβάνοντα, καὶ σκεῖνα ἐπιῤῥαψῳδοῦντα, Μοῖράν σ' ἔγωγέ τινά φημι πεφυγμένον ἀνδρῶν εἶναι. καὶ τὸ, Γενομίην ἐπίνησα λίνῳ, ὅτε μιν τέκε μήτηρ. εἰ δὲ τοῦτον ἀφεὶς τὸν λόγον, ὡς ἐ πάνυ ἀξιόπιστον, σκεῦος λέγοιμι, μήτε ὑπὸ χρημάτων, μήτε ὑπ' ἄλλης τινὸς ἐλπίδος τοιαύτης ἐλεαθεὶς, ὑποσχέσθαι τῷ παρόντι συμβούλῳ, ἀλλὰ τῷ σύντονον, καὶ ἀνδρίαν, καὶ μεγαλόνουν ἐν ἀνδρὸς ἰδιώτου ἐπιδείξασθαι κοινοπραξίαν πρὸς τοιοῦτον, δέδοικα μὴ οὐδὲ τῇ ἐπιφερομένῃ κατηγορίᾳ κολακείας αἰτίαν φεύξωμαι, καίπερ οὐ φιλοσώματος [1] ἥλῳ φασὶν ἥλον, καὶ μείζονι γε τὸν σμικρότερον. ὅσῳ κολακείᾳ τῶν ἄλλων ἁπάντων κακῶν, τὸ δυλοπρεπέστατον εἶναι, καὶ τῷ τῆς χείρονος νέμεσιν. τί οὖν ἄλλο, εἰ μήτε ταῦτα, μήτε σκεῖνα λέγειν δοκεῖ, ὑπόλοιπόν ἐστιν, ἢ ὁμολογεῖν μηδὲν ὑγιὲς εἰπεῖν ἔχειν;

convertam. Num optimum fuerit, ut ego sponte ignavus, dato tergo, nec improbitate negata, ad communem illam excusandi rationem confugiam? ad fortunam, inquam, ad fatum ejusque necessitatem inevitabilem, & veniam ab iis, qui me objurgant, deprecer, ut qui non ignorent nos rei nullius esse dominos, sed à potentiore regi, fortunæ scilicet unius, aut fati arbitrio, idque invitos, adeò ut culpa vacemus omnino quicquid dicamus, aut faciamus. An verò nimis est vulgaris hæc defensio, ac neque tu, amice, feras ut excusationem hujusmodi prætendam, & patronum Homerum habeam, ejusque hæc carmina proferam, *Fatorum nexus fugisse haud dixero quenquam.* atque illud: *Filum parca dedit nascenti matris ab alvos.* Quod si hac ratione omissa, tanquam fide parum digna, illud dicerem, neque pecunia, neque ulla alia hujusmodi spe inescatum me, præsentem convictum ferre: sed prudentiam, fortitudinem, & magnanimitatem viri admiratum, rerum gerendarum consortem ei esse voluisse: vereor ne ad priorem accusationem adulationis accedat nota, deinde comperiar, quod ajunt, clavum clavo pellere, & majore quidem minorem: quatenus adulatio aliorum omnium malorum esse maximè servile, & ob hoc pessimum censetur. Quid igitur aliud, si neque hæc, neque illa dicenda videntur, nobis restat, nisi ut fateamur, nos sani nihil habere quod dicamus? Vna mi-

hi

1 Ἥλου ἦλον] Sic in Dialogo pro Lapsu inter Saltand. Interpres Aristoph. Suid. Paroemiog. *Bourd.*

μῶν καὶ λεγομένων ἀπαξαπάντων ὑπομνήματα γράφειν, καὶ τὰς πρωτορείας τῶν δικαιολογήτων ῥυθμίζειν, καὶ τὰς τῶν ἀρχόντων γνώσεις αὐτὸς τε παρίστασθαι ἅμα καὶ ἀκριβίζεσθαι σὺν πίστει τῇ μεγίστῃ ἀμφυλάττειν, καὶ τὰ δημόσια διδόναι δημοσίᾳ αὐτὸς τοῖς ἀεὶ χρόνον ἀπομεισομένοις. καὶ ὁ μισθὸς οὐκ ἰδιωτικὸς, ἀλλὰ τοῦ βασιλέως. ὁ σμικρὸς ἐδὲ ἑτοῦ, ἀλλὰ πολυτέλεστος. καὶ τὰ μὲν τοιαῦτα ἦν, ἐ φαῦλαι ἐλπίδες, εἰ τὰ εἰκότα γίγνοιτο, ἀλλ' ἔστω ἐπιτραπῆναί, ἤ τινας ἄλλας πράξεις βασιλικάς. ἐθέλω γὰρ οὐ φειδοῖ χρησόμενος τῇ παῤῥησίᾳ, καὶ ὁμοῦ χωρήσας τῷ ἐπιφερομένῳ ἐγκλήματι, καὶ ὑπερβαλὼν ἀπολογήσασθαι. καὶ δή φημί σοι μηδένα μηδὲν ἀμισθὶ ποιεῖν. εἰσὶ γὰρ οἳ τὰς τῶν μίσθων πράξεις, εἶπας, ὅτι μὴ βασιλεὺς αὐτὸς, ἀμισθός ἐστιν. ἐ φόρους λέγω, ἐδὲ δασμούς, ὁπόσοι τοῦ ἀρχομένου ἑκάστοις φοιτῶσιν, ἀλλ' ἐκ βασιλεῖ μισθὸς μίσθου, ἔπαινος, καὶ ἡ τοῦ πᾶσιν εὔκλεια, καὶ τὸ ἐπὶ τοῖς εὐεργεσίαις σεσωκυῖα. εἰκότες ἦν, καὶ νικᾶν, καὶ τιμᾶσθαι, ὁπόσα, τοῦ ἀρχομένου ἔχουσι, μισθοὶ καὶ ταῦτα εἰσὶν ὑπὲρ τῆς φροντίδων, καὶ σωτηρίας, ὧν ἀμφίεννυσι σεσωκότες ἀεὶ τὰ κοινὰ, καὶ βελτίω ποιοῦντες, ὡς δὴ μικρὰ μεγάλοις εἰκάζειν, ὧν ἐθέλῃς, ἀρξάμενος ἀπὸ τοῦ σωτῆρος κορυφῆς, ἐφ' ἑκάστου τούτων, ἀφ' ὧν συγκεῖται κεφαλαίων, ὄψῃ ὅτι μεγέθει καὶ σμικρότητι ἀλλάττομεν τοῦ ἀκριβοῦντος. τὰ δ' ἄλλα, μισθοφόροι ὁμοίως ἅπαντες. εἰ μὲν οὖν τούτων ἐτεθείκειν τὸν νόμον, μηδένα μηδὲν πράττειν, ἔνοχος ἂν εἰκότως ἐδόκουν τῇ δικαιοσύνῃ. εἰ δὲ τοῦτο

juria iniquitatis reus viderer.

dictorum factorumque omnium commentarios scribo, & litigantium orationes corrigo, principisque ipsius decreta in sensu dilucidissimo simul & exactissimo summa fide conservo, & in omne ævum reponenda reipub. trado. Deinde non à privato, sed à principe mercedem accipio, eamque non exiguam, sed multorum talentorum. Postea, si recta ratione res procedat, spes non inanis superest, ut alicui provinciæ præficiar, aut regium aliquod negotium mihi demandetur. Volo igitur loquendi libertate ingenti utens, & cum objecto crimine cominus congrediens, illud præstantissimè refellere. Equidem affirmo tibi neminem gratis quicquam facere. Nec summarum rerum administratores excipias, quando nec ipse rex mercedis est expers. Non dico tributa, neque vectigalia quæ quotannis penduntur à subditis: at regi merces fuerit maxima si laudetur, si ab omnibus celebretur, si pro collatis beneficiis adoretur. Imagines etiam, templa, delubra quæcunque à subditis habent, mercedis loco sunt & ipsa, pro curis, & providentia qua reipub. semper prospiciunt, eamque in melius provehunt. Et ut magnis parva componam, si initio à cumuli cacumine ducto, per singula ex quibus constat, descendere velis, nos non nisi magnitudine & parvitate à summis differre videbis: cæterùm mercenarios pariter omnes esse. Quòd si legem hanc tulissem, ut nemo quicquam ageret, non in-

Sin hoc in libello nullibi à me

μὴν ἀδικεῖ βιβλίον λέλεκται μοι, χρὴ δ' τὸ ἀγαθὸν ἄνδρα ἐνεργὸν εἶναι, τί ἂν ἄλλο ἐς δέον αὐτῷ χρῶτο, ἢ φίλοις συμπονῶν ὡς τὰ βέλτιστα, κἀν τῷ μέσῳ ὑπαίθριος πίεσαν αὐτοῦ δίδοὺς, ὅπως ἴχνη πίστεως, καὶ σπουδῆς, καὶ εὐνοίας ὡς τὰ ἐγκεχειρισμένα, ὡς μὴ τὸ ὀμπρακιὸν σκεῖνο. Ἐπίσπον ἀρρὴς ἀχθος εἶη. ὡς δὲ τῶν ὅλων, μεμνῆσθαι χρὴ τοὺς ἐπιτιμῶντας, ὅτι ὁ σοφὸς ὅτι μοι, εἰ δή τις καὶ ἄλλος ἐστὶ τις σοφὸς, ἐπιτιμήσουσιν, ἀλλὰ τῷ ὄντι ὁ πολὺς ὅμιλος, λόγους μὲν ἀσκήσαντι, καὶ τὰ μέτρια ἐπιτετηδευμένῳ ἐπ' αὐτοῖς, ὡς ὁ τῶν ἄκρων ἐκείνων τῶν καρυφαίων ἀρετῶν, ὁ πάνυ γεγυμνασμένος. καὶ μὰ Δί' οὐδ' ἐπὶ τούτῳ ἀνιᾶσθαί μοι ἄξιον, ὅτι μὴ ὁ ἄλλῳ ἔγωγ' ἂν ἐντετύχηκα, τῷ δὲ σοφῷ ὑποχεῖσιν ἀποληρῆται. σὺ μέντοι καὶ γαμφόστιμ' ἂν ἐπιτιμῶντός μοι τῷ νῦν βίῳ, ἄγε ἐπιτιμᾶς, ὃν ὡς πολλοῦ ἥδεις ἐπὶ ῥητορικῇ δημοσίᾳ μεγίστας μισθοφορᾷς εἰσγεγράμμενον, ὁπότε κῶμος ἦλθε δὲ ἐπὶ Ἐλαίᾳ Ὠκεανοῦ καὶ τῷ πελτικλίῳ ἅμα ἐπὶ τὸν ἐντυχεῖς ἡμῖν, τοῖς μεγαλομίσθοις τε σοφιστῶν ἀπελθεῖν μένοις. τοῦτό σοι ὦ ἑταῖρε, καίτοι σὺ μυρίας τοῖς ἀχολίας ὤν, ὅμως ἀπελογησάμην, σὸν ἐν παρέργῳ δήμῳ [1] τῷ λευκῷ παρὰ σοῦ καὶ πλήρη μοι εἰσχθῆναι. ἐπὶ ὡς γε τοὺς ἄλλους κἂν συ-

me dictum est: virum autem bonum alicui operi decet esse intentum: quid aliud est in quo suam operam collocare debeat, quàm in juvandis ad res optimas amicis, inque medio sub dio specimen sui dando, quanta fide, diligentia & benevolentia demandata munia prosequatur, ne sit illud Homericum, *Pondus inutile terræ*. Ante alia autem, meos objurgatores meminisse oportet, se non sapientem virum (si modo aliquis alius est sapiens) objurgaturos, sed plebejum, in orationibus exercitatum, qui mediocrem ex iis laudem comparavit: at verò ad summam illam procerum virtutem, non est admodum institutus. Quanquam ne hoc quidem nomine dolere debeo per Iovem, quòd in neminem incidi, qui omnes sapientiæ, quam profitebatur, numeros expleret. Te verò, quòd hanc vivendi rationem mihi vitio vertis, non possum non mirari, siquidem eum objurgaveris, quem olim nosti pro causis publicè agendis mercedes maximas accepisse, quo tempore ad visendum. Occidentalem Oceanum profectus peragrata simul Gallia in nos incidisti, cùm quæstuosis rhetoribus annumeraremur. Hæc tibi, amice, ego quanquam sexcentis negotiis districtus, respondi: non parvi facturus si candidum plenumque calculum à te reportavero. Nam quod ad alios attinet, etiamsi simul

1 Τῷ λευκῷ παρὰ σοῦ δὲ πλήρη μοι εἰσχθῆναι] Per πλέρη intellige μὴ τετρυπημένον ψῆφον, *non perforatum calculum*, quod absolvebat, ut & album: utebantur in judiciis calculis vel fabis, & calculi quidem integri & πλέρεις absolvebant, & ut fabæ albæ, sed calculi perforati, τετρυπημένοι, condemnabant. vide Scholiasten Aristophanis ad Vespas pag. 500. *Palm.*

μία μοι ἴσως σὺ εἶνη ἄγκυρα ἔτι ἄθραυστος, ὑδρεία τὸ γῆρας, καὶ τὸν νοσον, καὶ μὴ τύπτων τὸν πτίαν, πάντα ποιεῖν καὶ πάσχειν ἀναπείθουσα, ὡς ἀφύγοι τις αὐτόν. καὶ σὺ τοιούτῳ, σὸν ἄκοιτον ἴσως καὶ τὸν Εὐριπίδου Μήδειαν ἐπικαλούσῃ, παρελθοῦσαν εἰπεῖν ὑπὲρ ἐμοῦ σύντομα τὰ ἰαμβεῖα, μικρὸν αὐτὰ παραδιδάσασαν, Καί μοι δοκεῖτε μ', οἷα δρᾶν μέλλω κακά. [r] Πενία ἢ, κρείσσων τῶν ἐμῶν βολβομάστων. τὸ μὲν γὰρ Θεόγνιδος κἂν ἐγὼ μὴ λέγω, τίς σὸν οἶδεν σὸν ἀπαξιοῦντα, καὶ ἐς βαθυκήπους πόλεις σφᾶς αὐτὰς ῥίπτειν, καὶ μὴ πρημνῶν γε ἡλιβάτων, εἰ μέλλοι τις ὕστερον ἀποδράσας τὸν πλοῦτον; τοῦτο μὲν οὖν ἐᾶναι δοκεῖ, ἅ γε ἂν ὡς σὺ τοιοῦτος ἀπολογησάμενος ἔχοι, ἃ πάνυ δικαίως ἂν ἔχοιεν. αὐτῶν. σὺ δέ μοι δεῦρο ὦ ἱππεῦ, ὡς εἰδεῖ τούτων ἐμοῦ χρησόμενος, μὴ γὰρ τοσοῦτός ποτε λιμὸς κατα-λάβοι τὸ Ἄργος, ὡς τὸν κοίλον Ἀραβίων ἀσπείρειν ἐπιχειρεῖν. ἀλλ' ἡμεῖς ὅτῳ πίνητε ἀλόγῳ ἀπολογίας, ὡς ὑπ' ἀπορίας τὸ τοιοῦτο πρασφύγοιεν ἂν τοῦ τὸν κατηγορίαν ζητεῖν. ἀλλά μοι σκεῖνο σκόπησον, ὡς πάμπολυ τὸ τοιοῦτο διαφέρει, ἐς οἰκίαν τινὸς πλουσίου ὑπομεῖναι παρελθόντα, δουλεύειν, καὶ ἀνέχεσθαι ὅσα μοι φησὶ τὸ βιβλίον, ἢ δημοσίᾳ πεζεύοντά σε τῶν κοινῶν, καὶ ἐς δύναμιν πολιτευόμενον, ἐπὶ τούτῳ δὴ βασιλέως μισθοφορεῖν. διελθὼν δή. καὶ ἰδίᾳ κρῖνε ἑκάτερον. σκόπει. εὑρήσεις γὰρ τὸ τῶν μυσικῶν δὴ τοῦτο, ὃς ἅπασῶν

hi forsan illa supereſt anchora integra, ut ſenectutem & morbum deplorem: poſtea paupertatem, quæ ut evitari queat, hominem nihil non & facere, & pati perſuadet. Quo loco fortè non fuerit intempeſtivum Medeam illam Euripidis ad opem vocare, quæ huc progreſſa, jambos illos nonnihil huc detortos pro me tibi occinat *Intelligo quàm ſint mala, hæc qua nunc paro, Sed mentis imperio reclamat pauperies.* Nam Theognidis illud, quanvis non citem, quis ignorat, qui non cenſet indignum, ſiquis ſe ipſe vel in profundum mare projiciat, vel è rupe præcipitet, ſi modò paupertatem hoc pacto effugiat? Hæc videntur eſſe quæ quis in ejuſmodi cauſa pro ſe dicere poſſet, quanquam eorum unumquodque non eſt admodum ſpecioſum. Tu verò amice bono es animo, ſiquidem nulla hujuſmodi defenſione ſum uſurus. Neque enim tanta fames Argos urgere unquam poterit, ut cavam Arabiam ſerere aggrediatur: neque nos adeò juſtæ defenſionis inopes fuerimus, ut adacti penuria, *hujuſmodi* perfugia adverſus accuſationem quæramus. *Quin* illud mihi conſidera quam magno hæc inter ſe diſcrimine diſtent videlicet in divitis alicujus familiam ingreſſum mercede ſervire, quæque meus recenſet libellus perferre, atque publicè rem populi tractantem, ac pro virili rempub. adminiſtrantem, hoc nomine ſtipendia ab imperatore accipere? Quare percurrens & ſeorſim utrumque diſponens conſidera. Comperies enim (Muſicorum illud proverbium; his per omnes) hoc

r Πενία ἢ κρείσσων] Melius alii Κρείσσον ἢ πῦρα. Bourd.

s Τῶν

τὸ πρᾶγμα. καὶ τοσοῦτον ἀοικότας ἀλλήλοις τοὺς βίους ὄσον μόλιβδος ἀργύρῳ, καὶ χαλκὸς χρυσῷ καὶ ἀνεμώνη ῥόδῳ, καὶ ἀνθρώπῳ πίθηκος. μισθὸς μὲν γὰρ δὴ κἀκεῖ, κἀντεῦθεν, καὶ τὸ ὑπ' ἄλλῳ τάττεσθαι. τὸ δὲ πρᾶγμα, παμπόλλου ἔχει τὴν διαφοράν. ἐκεῖ μὲν γὰρ δουλεία σαφὴς, καὶ ὁ πολὺ τῶν ἀργυρωνήτων καὶ οἰκετείων διαφέρουσιν οἱ ἐπὶ τοιούτῳ σωθησόμενοι. οἱ δὲ τὰ κοινὰ διὰ χειρὸς ἔχοντες, καὶ πόλεσι, καὶ ἔθνεσιν ὅλοις σφᾶς αὐτοὺς χρησίμους παρέχοντες, οὐκ ἂν εἰκότως ὁμοῦ μισθοῦ διαβάλοιντο, καὶ εἰς ὁμοιότητα καὶ κοινωνίαν τῆς κατηγορίας καθέλκυσιν. ἐπεὶ οὐδ' ἂν φθάνοι τις ἀπάσας ἀναιρῶν τὰς τοιαύτας διαθέσεις. καὶ ἔτι εἰ τοιαῦτα ἤδη ἐπιτροπεύοντες, ἔθ' οἱ τὰς πόλεις ἀρμόττοντες, ἔθ' οἱ τὰς φάλαγγας, ἢ στρατόπεδα ὅλα ἐγχειριζόμενοι, ὀρθῶς ποιήσουσιν, ἐπεὶ καὶ μισθὸς αὐτῶν τῆς ἔργου διαθέσεως. ἀλλ' οὐκ ἀφ' ἑνὸς οἶμαι χρὴ ἀναπείπειν τὰ πάντα, ὑπὲρ ἰσοτιμίαν τῶν μισθοφορούντων κρίσεως. τὸ δ' ὅλον, ὦ τὰς μισθαρνίδας ἅπαντας ἐγὼ φαύλου βίου συνεῖναι ἔφασκον, ἀλλὰ τὰς ἐπὶ ταῖς οἰκίαις ἐπὶ διαθέσει παιδεύσεως δουλεύοντας, ὥκτειρον. τοιοῦτον δ' ὢν ἐπεῖρε τὸ ἡμέτερον πρᾶγμα, παντάπασιν ἐπιεικὲς ἐστι, εἴγε τὰ μὲν οἰκοι, ἰσότιμα ἡμῖν. δημοσίᾳ δ', τῆς μεγίστης ἀρχῆς κοινωνοῦμεν, καὶ τὸ μέρος συνδιαπράττομεν. ἴσως δ' ἂν εἰ σκέψαιο, δίκαιά σοι δόξειεν ἂν τὸ σμικρόπολιν τῆς αἰγυπτίας ταύτης ἀρχῆς ἐγκεχειρίσθαι. τὰς δίκας εἰσάγειν, καὶ τάξιν αὐταῖς τῶν σωθησομένων ἐπιθεῖναι, καὶ τὸ πραττόμενον ἐπιτρέπειν. καὶ τοσοῦτον ἐοικότας ἀλλήλοις τοὺς βίους ὅσον μόλιβδος ἀργύρῳ, καὶ χαλκὸς χρυσῷ καὶ ἀνεμώνη ῥόδῳ, καὶ ἀνθρώπῳ πίθηκος. μισθὸς μὲν γὰρ δὴ κἀκεῖ, κἀντεῦθεν, καὶ τὸ ὑπ' ἄλλῳ τάττεσθαι. τὸ δὲ πρᾶγμα, παμπόλλου ἔχει τὴν διαφοράν. ἐκεῖ μὲν γὰρ δουλεία σαφὴς, καὶ ὁ πολὺ τῶν ἀργυρωνήτων καὶ οἰκετείων διαφέρουσιν οἱ ἐπὶ τοιούτῳ σωθησόμενοι. οἱ δὲ τὰ κοινὰ διὰ χειρὸς ἔχοντες, καὶ πόλεσι, καὶ ἔθνεσιν ὅλοις σφᾶς αὐτοὺς χρησίμους παρέχοντες, οὐκ ἂν εἰκότως ὁμοῦ μισθοῦ διαβάλοιντο, καὶ εἰς ὁμοιότητα καὶ κοινωνίαν τῆς κατηγορίας καθέλκυσιν. ἐπεὶ οὐδ' ἂν φθάνοι τις ἀπάσας ἀναιρῶν τὰς τοιαύτας διαθέσεις. καὶ ἔτι εἰ τοιαῦτα ἤδη ἐπιτροπεύοντες, ἔθ' οἱ τὰς πόλεις ἀρμόττοντες, ἔθ' οἱ τὰς φάλαγγας, ἢ στρατόπεδα ὅλα ἐγχειριζόμενοι, ὀρθῶς ποιήσουσιν, ἐπεὶ καὶ μισθὸς αὐτῶν τῆς ἔργου διαθέσεως. ἀλλ' οὐκ ἀφ' ἑνὸς οἶμαι χρὴ ἀναπείπειν τὰ πάντα, ὑπὲρ ἰσοτιμίαν τῶν μισθοφορούντων κρίσεως. τὸ δ' ὅλον, ὦ τὰς μισθαρνίδας ἅπαντας ἐγὼ φαύλου βίου συνεῖναι ἔφασκον, ἀλλὰ τὰς ἐπὶ ταῖς οἰκίαις ἐπὶ διαθέσει παιδεύσεως δουλεύοντας, ὥκτειρον. τοιοῦτον δ' ὢν ἐπεῖρε τὸ ἡμέτερον πρᾶγμα, παντάπασιν ἐπιεικὲς ἐστι, εἴγε τὰ μὲν οἰκοι, ἰσότιμα ἡμῖν. δημοσίᾳ δ', τῆς μεγίστης ἀρχῆς κοινωνοῦμεν, καὶ τὸ μέρος συνδιαπράττομεν. ἴσως δ' ἂν εἰ σκέψαιο, δίκαιά σοι δόξειεν ἂν τὸ σμικρόπολιν τῆς αἰγυπτίας ταύτης ἀρχῆς ἐγκεχειρίσθαι. τὰς δίκας εἰσάγειν, καὶ τάξιν αὐταῖς τῶν σωθησομένων ἐπιθεῖναι, καὶ τὸ πραττόμενον ἐπιτρέπειν.

hoc est, *longissimo intervallo ea inter se dissidere*: tum has duas vitæ rationes tantum inter se convenire, quantum cum argento plumbum, æs cum auro, anemone cum rosa, cum homine simia. Siquidem & illic & hîc merces accipitur, & alteri est parendum. Sed in rei ratione ingens est dissonantia. Illic enim manifesta est servitus, & qui ad officium hujusmodi se conferunt, non multum emptitiis servis, & vernis præstant. Qui verò rempub. tractant, seque urbibus, ac totis gentibus utiles præbent, nullo jure ob solam mercedem traducantur, inque criminis similitudinem & communitatem trahantur. Alioqui fieri non poterit quin hac ratione præfecturæ omnes exautorentur, ut neque tot tantarumque gentium præsides, neque civitatum rectores, neque ordinum militarium ductores, imò nec ipsi totius exercitus imperatores rectè facere videantur: quando horum omnium laboribus proposita sunt præmia. Cæterùm unico mercedis nomine non oportet opinor, omnia evertere, nec mercedem accipientibus æqualem conditionis gradum tribuere. Denique non omnes mercenarios in vili vitæ ratione versari dicebam: sed eos qui in familiis doctrinæ prætextu serviunt miserabar. At nostrum negocium, ô amice, penitus est diversum: quanquam quæ ad domesticam vitam pertinent, nobis paria sunt cum illis: publicè tamen summi imperii participes sumus, ejusque partem cum rege administramus. Equidem ego, si consideres, videbor tibi non minimam Ægyptiaci regni portionem obtinere, dum lites instituo, ipsasque compono; dicto-

νάμῳ πάντες κατηγορῶσιν, ἱκανὸν ἂν εἴη μοι τὸ, [1] Οὐ φροντὶς Ἱππωκλείδῃ.

simul omnes accuſent, illud mihi ſufficerit, Non curat Hippoclides.

1 Οὐ φροντὶς Ἱππωκλείδῃ] Hæc dixerat antea, repetit in Hercule Ogmio, Proverb. Εἰ τι μὴ πάνυ ἀσύμβατον ἡμῖν λεγόμενον. Legend. Heſych. ex Ariſtoph. *Bourd.* Εἰη μοι τὸ Οὐ φροντὶς Ιτ. Marc.

ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΕΝ ΤΗ ΠΡΟΣΑΓΟΡΕΥΣΕΙ ΠΤΑΙΣΜΑΤΟΣ.

PRO EO QVOD INTER SALVTANDVM VERBO LAPSVS FVERAT.

ΑΡΓΥΜΕΝΤΥΜ.

[1] *Reſpondet hac Apologia, pro errato, quod inter ſalutandum ipſi exciderat, cum mane & in prima ſalutatione, quando χαῖρε, hoc eſt Ave ſeu ſalve dicendum fuerat, ipſe ὑγιαίνειν, hoc eſt, Vale dixiſſet. Orationis ſtatus eſt juridicialis aſſumptitius. Fatetur enim & ipſe peccaſſe ſe, quia ordinem inverterit, & quod poſtremum dici conveniebat, à principio uſurparit. Sed tamen culpam hanc mitigat atque elevat. Primum uſu ac poteſtate ipſorum verborum, oſtendens τὸ χαίρειν non in principiis tantùm à veteribus, ſed etiam in fine atque diceſſu uſurpatum fuiſſe, ὑγιαίνειν autem utroque loco frequenter à multis, à quibuſdam etiam in principio ſemper poſitum fuiſſe, deinde & efficaciorem atque auſpicatiorem vim ac ſignificationem habere, idque probat multis & poëtarum & aliorum teſtimoniis adductis, item hiſtoriarum exemplis, ubi vel eodem errore ὑγιαίνειν pro χαίρειν poſitum fuiſſet vel aliàs uſurpatum, commodum aliquod utentibus attuliſſet. Poſt hæc ordinis inverſioni opponit eventum erroris, quòd tale verbum, pro alio dixerit, cujuſvis ſeu poteſtas, hoc eſt, valere ſeu ſanum eſſe, cuivis tempori, non matutino tantùm, conveniat, & quòd hæc ſalutatio cæteris potior atque efficacior ſit. Denique & principes hoc idem primum atque præcipuum ſuis mandant, ut ſalutis ſeu valetudinis curam gerant, & privati quoque in reſalutando ſalvos eſſe jubent. Hinc & cauſſam erroris ſive eventus hujus, in deum aliquem transfert. Animi autem conſternationem, qua cauſſam errori dederit, à conſueto, & objecto ſeu caſu defendit. Deinde & vo-*

1 *Reſpondet & Apologia*] Scripta hæc diſſertatio πρὸς Ἀσκληπιὸν ut patet fine. Cauſa diſſertationis hæc eſt: ὑγιαίνειν, dixerat ἀντὶ τοῦ χαίρειν· αἱ γὰρ παλαιαὶ προῤῥήσεις αἱ μὲν ἐπιστολαὶ χαῖρε, αἱ δὲ εὐπραξίαι, ὑγίαινε. Bourd.

1 Ὀχευ-

& voluntatem principis pro ſe interpretatur ficta conformatione, idque argumento à conſequentibus, & exemplo ducto. Ad finem, ficta alia ac nova objectione orationem in votum ſeu precationem deſinit. Exordium à loco communi ſumitur.

Χαλεπὸν μὲν ἄνθρωπον ὄντα, δαίμονός τινος ἐπήρειαν ἀφυγεῖν. πολὺ δ' χαλεπώτερον δ' ἀπολογίαν εὑρεῖν ἀβλαβῆ καὶ δαιμονίῳ πταίσματι. ἄπορ' ἀμφότερα τῶν ἐμοὶ συμβέβηκεν. ὃς ἀφικόμην σε, ὡς πεισόμενος τὸ ἐωθινόν, δέον τὴν σωτηρίαν ταύτην φωνὴν ἀφεῖναι, καὶ χαίρειν κελεύειν. ἐγὼ δ' [1] ὁ χρυσοῦς ἐπιλαθόμενος, ὑγιαίνειν σε ἠξίουν. εὔφημον μὲν καὶ τοῦτο, ἀλλ' οὐ καιρῷ γε, ὡς ἐμοὶ δοκεῖν. ἐγὼ μὲν οὖν ἐπὶ τούτῳ εὐθὺς ἐθόρυβόν τε, καὶ ἠπορούμην, καὶ πανταχοῦ μου ἡ ἀπορία. οἱ παρόντες γε, οἱ μὲν, διεπαίζον, ὡς τὸ εἰκός. οἱδὲ, ληρεῖν ὑφ' ἡλικίας. οἱδὲ, χθεσινῆς κραιπάλης ἀνάμνησιν ἔτι ᾤοντό με εἶναι, εἰ καὶ ὅτι μάλιστα σὺ ἐπιεικῶς ἤνεγκας τὸ μεθύειν. ἐγὼ δ' ὅσον ἄκρῳ τῷ μεσοδιάκτῳ ἐπισημαινόμενος τὸ βλάπτης τὴν ἁμαρτίαν. ἔδοξέν δέ μοι καλῶς ἔχειν διαμυδίαν τινὰ ἐμαυτῷ συγχέαι, ὡς μὴ πάνυ ἀνιώμενος ἐπὶ τῷ πταίσματι, μηδ' ἀφόρητον ἡγούμενος, εἰ πρεσβύτης ἀνὴρ τοσοῦτον ἀπεσφάλην δι' καλῶς ἔχοντος, ἐπὶ τοσούτων μαρτύρων. ἀπολογίας μὲν γὰρ οὐδὲν ἔδει ἐμοὶ ὑπὲρ γλώττης, εἰς ἅπαντας εὔφημον εὐχλοῦς ὀλιγωρούσης, ἁρμόσειν μέ δὲν τὸ πρὸς φῆς, πάνυ λαμπρῶς συνδέξεσθαι φήμην τῷ σωθησομένῳ. σωθήσομαι γὰρ,

Difficile eſt, homo cùm ſis fortunæ alicujus offenſionem evitare: longè verò difficilius inopinati, divinoque impulſu commiſſi erroris defenſionem invenire. Quod utrumque mihi nunc accidit, qui cùm mane te ſalutaturus adiiſſem, & conſuetam hanc vocem emittere, teque ſalvere jubere debuiſſem, ego aureus ille oblitus, valere te juſſi. Quod quidem verbum boni eſt ominis, ſed intempeſtivum, ut quod auroræ non conveniat. Ob id igitur ſudabam, erubeſcebam, & præ inopia conſilii pervarius eram. Eorum autem qui aderant, alii quidem me lingua lapſum eſſe, ut erat conſentaneum: alii verò præ ætate delirare, alii denique heſterna crapula plenum adhuc eſſe exiſtimabant: tametſi tu animo maximè æquo caſum hunc ferebas, ut qui ne levi quidem riſu linguæ erratum notares. Viſus ſum igitur mihi præclarè facturus ſi conſolationem aliquam ipſe mihi componerem, ne hoc lapſu nimis ægrè afficerer, neve intolerabile putarem, ſi ſenex ego, præſentibus tot teſtibus, à decoro tantum deflexi. Nihil enim, opinor, opus erat defenſione pro lingua, quæ in tam boni ominis precationem labendo incidit. Quare mihi ſcribere incipienti videbar in dubiam quæſtionem incurſurus eſſe: ſed progredienti multa dicenda ſe ob-

1 Ὁ χρυσοῦς] Sic apud Ariſten. Epiſt. 1. & alibi quod notavit Doctiſſ. Mercer. Cætera ſummi Rhetoris & Philoſophi doctrinam declarant. *Bourd.*

1 Περὶ-

πολλὰ προφέρη τὸ λεκτέα. ὁ μὲν γὰρ προπεμπων ἐρῶ αὐτὰ, ἢν μὴ δεῖ σε χαίρειν αὐτῷ, καὶ σὺ δὲ πράττειν, καὶ σὲ ὑγιαίνειν προσήκει τὰ εἰκότα. τὸ μὲν δὴ χαίρειν, ἀρχαῖα μὲν ἡ προσαγόρευσις. ἐμοὶ δὲ ἰωδίνῃ μόνον, ἀλλ' ὑπὸ τῶν προσώπων ἔντευξιν, ἀλλὰ καὶ προσώπων μὴ ἰδόντες ἀλλήλους, ἔλεγον αὐτό. ὡς τὸ, Χαῖρ' ὦ δυνάστα τῆς δὲ γῆς Τιρυνθίας. καὶ μὴν τὸ δεῖπνον εἰς λόγους ἤδη παρῆσαν φερόμενοι, ὡς τὸ, Χαῖρ' Ἀχιλλεῦ, φωτὸς μὲν εἶσης οὐκ ἐπιδεύεις, Ὀδυσσεῦς ὁπόσα τῷ ἐπιστολίμῳ πρεσβείαι αὐτῷ ἐφράσαι. καὶ ἤδη ἀπόντες παρ' ἀλλήλων, ὡς τὸ, Χαῖρε, ἐγὼ δ' ὑμῶν θεὸς ἄμβροτος, οὐκ ἔτι θνητός. ἴδιον δὲ χωρὶς ὑδὲς ἀπιστείμενον τῇ προσρήσει, ὑδὲ ὡς νῦν μόνον ὁ ἰωδινὸς, ὅπερ καὶ ἐπὶ τῶν ἀπαισίων καὶ ἀποκοτάτων ὁμοῖς ἐχρῶντο αὐτῇ, ὡς ὁ τοῦ Εὐριπίδου Πολυνείκης ἤδη πελάσσων τὸν βίον, Καὶ χαίρετ', ἤδη γάρ με προβάλλει σκότος. καὶ ὁ μόνος φιλοφροσύνης αὐτοῖς ὧν τοῦτο σύμβολον, ἀλλὰ καὶ ἀπεχθείας, καὶ δὴ μηκέτι χρήσεσθαι ἀλλήλοις. τὸ γὰρ μακρὸν χαίρειν φράσαι, τὸ μηκέτι φροντιεῖν δηλοῖ. [1] πρῶτος δ' αὐτὸ Φιλιππίδης ὁ ἡμεροδρομήσας λέγεται ἀπὸ Μαραθῶνος ἀγγέλων τὴν νίκην, εἰπὼν πρὸς τοὺς ἀρχοντας

obtulerunt: quæ tamen priùs non dicam, quàm de verbis *Salvere*, *Bene agere* & *Valere*, quæ conſentaneum eſt, expoſuero. Verbum igitur *Salvere*, antiqua eſt ſalutatio, quam uſurpabant non ſolùm mane, primaque in compellatione, ſed etiam cum ante ſe mutuò non vidiſſent; quale illud eſt, *Salve ô ſoli rex ipſius Tirynthii*. Deinde à cœna cùm jam ad ſermones vinoſos converterentur: quale illud, *Salve Pelide nil cœna æqualis eges nunc*. quum ſuæ legationis mandata Vlyſſes ipſi exponeret. Præterea cùm jam à ſe mutuo diſcederent, quale illud, *Salvete, atque Deum me agnoſcite non mortalem*. Certum autem tempus nullum huic ſalutationi eſt attributum: neque ut nunc, ſolum matutinum, quandoquidem in infauſtis, abominandiſque rebus ſimiliter uſurpabant, ut Euripidis Polynices jam moriens, *Salvete*, inquit, *nam totus tenebris jam tegor*. Nec ſolùm illis erat benevolentiæ, ſed etiam odii ſymbolum, cùm ſignificarent nihil amplius inter ſe commercii fore. Nam qui *longum* ſalvere dixiſſet, innuebat ſe non amplius curaturum. Primus autem hoc verbo uſus fuiſſe fertur Philippides, cùm uno die curſu iter à Marathone Athenas uſque emenſus victoriam ſedentibus ma-

1 Πρῶτος ὁ αὐτὸ Φιλιππίδης ὁ ἡμεροδρομήσας] Erratum eſt ſæpiſſime in nomine ejus viri: multo melius Herodotus lib. 6. qui eum Φειδιππίδην vocat. Nomen proculdubio ei impoſitum ob curſus celeritatem, utpote qui curſor eximius ἵππου ἐφείδετο, cui non opus erat equo. Sic enim Græcis nomina ſæpe ab inſtituto & exercitatione imponebantur. Sic Πλωϊλύτη ἀπὸ τῆ πλύσιν τῶν πάπλων. Sic Ἡλικλῆς διὰ τὸ σοῦν χρῆσθαι ἀλκικλῆν ἔτι. Sic Μελίαγρος ὅτι αὐτὸν μέλαν τ' ἄχεας τῆ Καλυδωνίῃ κάπρῳ. Sic Ἡρακλῆς ὅτι διὰ τῶν Ἥρων κλέος ἶσχε. Sic Πολυνίκης διὰ τὸ μάχης ἐν στελλαῖς ἴδη. Sic Βελλεροφόντης ἀπὸ τῆ Βελλέρε φόνε. Sic Τυδεύς ὅτι τὰς μυσσῆρος Λυγκέως ἐκτυφλώθη, & ſexcenta talia. *Palm.*

1 Τὸ

ἐκ προθυμίας, καὶ περφοντικότως ὑπὲρ ἧς τέλος ἡ μάχης, Χαίρειν, νικῶμεν. καὶ τοῦτο εἰπὼν, συναπεθανεῖν τῇ ἀγγελίᾳ, καὶ τῷ χαίρειν συνεπαποδοῦναι. ἐν ἐπιστολῇ γὰρ ἀρχῇ, Κλέων ὁ Ἀθηναίων δημαγωγὸς, ἀπὸ Σφακτηρίας γράφων τὸ χαίρειν πρῶτον ἔγραψε, διαγελάζομενος τὴν νίκην τὴν ἐκείνου, καὶ τὴν τῶν Σπαρτιατῶν ἅλωσιν. καὶ ὅλως γε μετ' ἐκεῖνον ὁ Νικίας ἀπὸ Σικελίας ἐπιστέλλων, ἐν πρὸ δόχαίου τὸ ἐπιστολὴν διέμενεν, ἀπ' αὐτῶν δεξάμενος τὸ πραγμάτων. ἀλλ' ὁ γοῦν μέγιστος Πλάτων, ἅτε ἀξιόπιστος νομοθέτης τοιούτων, τὸ μὲν χαίρειν κελεύει καὶ πάνυ ἀποδοκιμάζειν ὡς μοχθηρὸν ὄν, καὶ ἀδὲν ἀπρεπὲς ἐμφαίνον. τὸ δὲ οὖ ἀφάτιον, αὐτὸ αὐτῷ εἰσάγει, ὡς χρῆναι σώματός τε καὶ ψυχῆς οὗ ἀλλοκεκριμένων σύμβολον. καὶ ἐπιστέλλων γοῦν τῷ Διονυσίῳ, αἰτιᾶται αὐτὸν, ὅτι ποιῶν εἰς τὸν Ἀπόλλω, χαίρειν τὸν θεὸν προσεῖπεν, ὡς ἀνάξιον τοῦ Πυθίου, καὶ οὐχ ὅπως θεοῖς, ἀλλ' οὐδ' ἀνθρώποις δεξιοῖς πρέπον. ὁ μὲν γοῦν βραβεύτης Πυθαγόρας, εἰ καὶ μηδὲν αὐτὸς ἡμῖν ἴδιον καταλιπεῖν τῶν αὐτοῦ ἠξίωσεν, ὅσον [2] Οἰκέλλῳ τῷ Λευκανῷ, καὶ Ἀρχύτᾳ, καὶ τοῖς ἄλλοις ὁμιλητοῖς αὐτοῦ πεπαιδεῦσθαι, ὅτι τὸ οὗ πράττειν πρόσεστιν, ἀλλὰ δεῖ τὸ ὑμᾶς εἶναι ἄρχειν σπέυδειν. ἅπαντες γὰρ οἱ ἀπ' αὐτοῦ ἀλλήλοις ἐπιστέλλοντες, ὁπότε ἀπαίδευτόν τι γράφοιεν, ὑμᾶς εἶναι οὕτως ἐν δεῖ παρεκελεύοντο, ὡς καὶ αὐτὸ ψυχῆ τι

magistratibus, & de pugnæ eventu solicitis annunciaret. *Salvete: vincimus*: eoque dicto statim cum nuncio interiisse, & cum verbo *Salvere*, expirasse. In Epistolæ autem initio, Cleon ille Atheniensium tribunus, cùm ex Sphacteria scriberet, primo loco *Salvere* posuit, lætum illic partæ victoriæ nuncium mittens, expugnatis videlicet Spartanis. Denique post illum Nicias dux, cùm ex Sicilia scriberet, antiquam epistolarum formam retinuit, statim ab ipsis rebus exordiendo. Sed mirabilis ille Plato, vir fide dignus, & legum hujusmodi lator, hoc verbum *Salvere* jubet planè improbare tanquam malum, nihilque serium præ se ferens. Ejus autem loco verbum, *Bene agere*, introducit, tanquam commune corporis animique bene affectorum symbolum. Ac missis ad Dionysium literis, reprehendit ipsum, quòd versus in Apollinem scribens, Deum salvere jussisset, tanquam Deo indignum, ac nedum Diis, sed ne præstantissimis quidem viris decorum. At certè divinus Pythagoras, tametsi nihil ipse nobis proprium suorum scriptorum relinquere voluit, quantum ex Oecello Lucano, & Archyta, aliisque ipsius discipulis conjicio, nec verbum, *Bene agere*, præposuit, sed à verbo *Valere* ordiri jussit. Itaque omnes ipsius sectatores, cùm ad se invicem literas mitterent, quoties serii quippiam scribebant *Valere*, statim ab initio jubebant, ut quod tam cor-

1 Τὸ μὲν χαίρειν κελεύει & πάνυ ἀποδοκιμάζειν] Plana sententia est. Sed fortè si Lucianus scripserat ludens: τὸ μὲν χαίρειν, χαίρειν κελεύει, καὶ πάνυ ἀποδοκιμάζει, ut pagina sequent. πάνυ χαίρειν τοῦ χαίρειν. Marc.

2 Οἰκέλλῳ] Cod. Florent. Οἰκίλῳ. Bourd.

καὶ σύμβολα ἀρμοδιώτατον, καὶ συνόλως ἅπαντα τὸν ἑκατέρου βίον πληρῶσα ἀγαθά. καὶ τὸ μὲν τρίτον αὐτοῖς τρίγωνον, τὸ λεγόμενον, τὸ πενταγράμμου, ᾧ συμβόλῳ τοὺς ὁμοδόξους ἐχρῶντο, ὑγιείας πρὸς αὐτῶν ὀνομάζετο. καὶ ὅλως ἡγοῦντο τὸ μὲν ὑγιαίνειν εἶναι, ὅπερ ἦν τὸ εὖ πράττειν, ὅπερ τὸ χαίρειν πάντως καὶ τὸ ὑγιαίνειν. εἰσὶ δ' οἱ καὶ τῶν τετρακτύν, ἣ μέγαν ὅρκον αὐτῶν, [2] ἢ ἣ σύνολα αὐτοῖς ἀριθμὸν ἀποτελεῖν. οἶδα, καὶ ὑγείας ἀρχὴν ἐκάλουν. ὃν καὶ Φιλόλαός ἐστι. καὶ τί σοι τοὺς παλαιοὺς λέγω, ὅτε καὶ Ἐπίκουρος ἀνὴρ πάνυ χαίρειν τῷ χαίρειν, καὶ τὴν ἡδονὴν πρὸ ἁπάντων αἱρούμενος, ἐν ταῖς ἀναγκαιοτέραις ἐπιστολαῖς, εἰσὶ δ' αὐτοῦ ὀλίγαι, καὶ ἐν ταῖς πρὸς τοὺς φιλτάτους μάλιστα, ὑγιαίνειν εὐθὺς ἐν τῇ ἀρχῇ προστάττει; πολὺ δ' ἂν καὶ ἐν τραγῳδίᾳ, καὶ ἐν τῇ ἀρχαίᾳ κωμῳδίᾳ εὕροις τὸ ὑγιαίνειν, πρῶτον εὐθὺς λεγόμενον. τὸ μὲν γὰρ Οὐλίτε, καὶ μέγα χαῖρε, σαφῶς προτεταγμένον, ὦ χαίρειν τὸ ὑγιαίνειν ἔχει. ὁ δ' Ἄλεξις, Ὦ θεράπων, ὑγίαινε. ὡς χρηστὸν ἐλήλυθας. ὁ δ' Ἀχαιὸς, Ἥκω πεπραγὼς δεινά, σὺ δ' ὑγίαινε μοι. καὶ ὁ Φιλήμων, Αἰτῶ δ' ὑγείαν πρῶτον. εἶτ' εὐπραξίαν. τρίτον δ', χαίρειν. εἶτ' ὀφείλειν μηδέν. ὁ μὲν δὲ τὸ σχολὴν χρέαν ψας, ὃ καὶ Πλάτων μέμνηται, τί καὶ ἄτοπος φησι; corpori quàm animo erat accommodatissimum, omniaque simul hominis bona complectebatur. Et triplex, illorum triangulus qui alternatim inter se junctus, quinquelinearem figuram constituit, quo symbolo apud ejusdem sententiæ sectatores utebantur, Sanitas ab ipsis appellabatur. In summa, ipsum quidem Bene valere putabant esse, verùm neque *Bene agere*, neque *Salvere* omnino idem quod *Valere*. Sunt autem & qui Quaternionem *maximum* ipsorum juramentum, aut perfectum ipsis numerum perficere dicant: alii verò etiam valetudinis principium vocarunt: ex quibus etiam est Philolaus. Ecquid tibi priscos dicam, quando & Epicurus, quanquam verbo *Gaudere*, gaudebat, & voluptatem rebus omnibus anteponebat, in epistolis quas de rebus paulò gravioribus scripsit (quæ quidem sunt paucæ) & in iis quas ad amicissimos potissimum misit, statim à principio bene valere imperat? Sæpe etiam & in Tragœdia, & in veteri Comœdia statim à principio dictum illud *Bene valere* invenias. *Vale*, & multum mihi *Salve*, prudenter illi verbo *Salvere* verbum illud *Valere* præpositum habet. Alexis autem, *O Here Vale, ut tardè admodum advenis.* Achæus etiam, *Venio peracta re gravi, at tu mihi vale.* Et Philemon, *Primùm valere cupio, dein agere bene, Salvere tertio, ultimo debere nil.* Nam qui convivale illud carmen scripsit, cujus etiam meminit Plato, quid etiam ait? *Equi-*

[1] Τὸν τετρακτύν] Huc pertinet quod est in aureo versu Pythagoræ:
Ναὶ μὰ τὰν ἁμετέραν ψυχᾶ παραδόντα τετρακτύν
Παγὰν ἀενάου φύσεως. Bourd.

[2] Ἢ ἣ σύνολα αὐτοῖς ἀριθμὸν ἀποτελεῖν, οἶδα δὲ ὑγείας ἀρχὴν] Ἢ ἣ σύνολα αὐτοῖς ἀριθμὸν ἀποτελεῖ, ἤδη δὲ ὑγείας. Marc.

1 Cla-

γ' γε αὐτὸ μὲν ἄριστον, τὸ δίκαιον, καλὸν δεύτερον, πρέπον δ', πλούσιον. ἔτι δὲ χαίρειν δ' τὸ παρόντων οὐκ ἐμνήσθη. ἵνα σοι τὸ γνωριμώτατον ὀνείδιον, καὶ πᾶσι δῆλον ποιῶ λέγω, Υγίαινε πρόσθιστε μακάριον, μὴ σοῦ νέοιμι τὸ λειπόμενον βιοτῆς. ὥστε εἰ πρόσθιστε ἐστὶν ὑγίεια, καὶ τὸ ἔργον αὐτῆς τὸ ὑγιαίνειν, πρωτεῖον τῶν ἄλλων ἀγαθῶν. μυρία δ' ἂν ἄλλα ἔχ τε ποιητῶν, καὶ συγγραφέων, καὶ φιλοσόφων παραδεῖξαι σοι ἔχων, πρωτιμώντων τὸ ὑγιαίνειν, τοῦτο μὲν, παρεμπήσομαι ὡς μὴ εἰς ἀπιθανολογίαν πνὰ μειρακιώδη ἐκπέσω μοι τὸ σύγγραμμα, καὶ κινδυνεύσω ἄλλῳ ἄλλο συγγράφειν τ' ἦλον. ὀλίγα δέ σοι τ' ἀρχαίας ἱστορίας, ὁπόσα μέμνημαι οἰκεῖα τῇ παρούσῃ πρόσφορα, καλῶς ἔχειν ὑπέλαβον. ὅτι Ἀλέξανδρος τῶν ἐν [2] Ἰσσῷ μάχῃ ἀγωνισάμενος ἔμελλεν, ὡς Εὔμενης ὁ παρδιανὸς ἐν τῇ πρὸς Ἀντίπατρον ἐπιστολῇ λέγει, εἰσελθὼν εἰς τὸν σκηνὸν αὐτοῦ ὁ Ἡφαιστίων, εἴτ' ἐπιλαθόμενος, εἴτ' ἐπιπορευθεὶς ὥσπερ ἐγώ, εἴτε καὶ θεῶν τινος τοῦτο καταγηράσαντος, τοιοῦτόν μοι ἔφη, Υγίαινε βασιλεῦ, ἡμῖν δὲ ἤδη τὰ δευτερεῖα. παρελθόντων δ' τ' παρόντων πρὸς τὸ παράδοξον τ' πρόσωπον, καὶ τὸν Ἡφαιστίωνος ὀλίγα δεῖν ὑπ' αἰδοῦς ἐκπλαγέντος, Ἀλέξανδρος δέχομαι εἶπε τὸν κλεδόνα. τὸ γὰρ σῶας ἐπανήξειν δὲ τ' μάχης, ἤδη μοι ὑπῆρχεν ἐπὶ τοῖς Γαλάταις σωθῆναι ἔμελλεν, ἔδειξεν ὅταν ἐπιστάντα οἱ τ' Ἀ-

Equidem hoc judico primum, Valere, dein pulchrum videri, Posse ditem. Verbi autem *Salvere* omnino non meminit. Et ut notissimum quoque illud, & quod omnibus in ore est tibi dicam, *Superûm antiquissima Diva Salus. Tecum mihi liceat, Vivere quod supereſt.* Itaque si antiquissima est Sanitas, ejusque opus est *Bene valere*, bonum hoc aliis est anteponendum. Quanvis autem sexcenta alia exempla tum ex poëtis, tum ex historicis & philosophis commemorare possim, ubi verbum hoc *Valere* anteponunt, hoc tamen omittam, ne scriptum meum in juvenilem ineptiam incidat, & [1] clavum clavo trudere videar. Sed pauca ex veteri historia deprompta, quæ memoria teneo, scitè facturum putavi si propria huic causæ adscriberem. Quando Alexander pugnam illam ad Issum initurus erat, ut Sardianus Eumenes in epistola ad Antipatrum dicit, mane in ejus tentorium ingressus Hephæstion, sive oblitus, sive sicut ego perturbatus, sive etiam numine quopiam impellente adactus, idem quod ego dixit. Bene vale rex: tempus jam est in aciem duci exercitum. Conturbatis autem cæteris qui tum aderant ob inopinatam salutandi formam, ipsoque Hephæstione propemodum præ pudore exanimato, Alexander, recipio inquit omen: illud enim nos è pugna incolumes reversuros, jam mihi pollicetur. Antiochus autem cognomento Soter, quando cum Galatis prælium esset conserturus, Ale-

1 *Clavum clavo*] Id est, malum alio malo. Aristot. lib. 5. polit. c. penult. Cic. Tusc. 4. Cogn.

2 Ἰσσῷ] Cod. Flor. ἐν Ἰσσῷ. Bourd.

λέξανδρον, κελεύειν σύνθημα δοῦναι τῇ φάλαγγι τὸ ὑγιαίνειν. καὶ ἀπὸ τούτου σύνθημα, τὸν Ἀλέξανδρον νικᾶν ἐκέλευσε. καὶ Πτολεμαῖος ὁ Λάγου, Σελεύκῳ ἐπιστέλλων, σαφῶς ἀνέστρεψε τὴν τάξιν, ὁ δεῖν μὲν τὸν ἐπιστολὴν ὑγιαίνειν αὐτὸν προστιθέναι, ἐπὶ τέλει δέ, ἀντὶ τοῦ ἐρρῶσθαι ἀποφήνας τὸ χαίρειν, ὡς Διονυσόδωρος ὁ τὰς ἐπιστολὰς αὐτοῦ συναγαγών φησιν. ἄξιον δὲ καὶ Πύρρου τοῦ ἠπειρώτου μνησθῆναι, ἀνδρὸς μετ' Ἀλέξανδρον τὸν δεύτερον εὐ στρατηγίας εὐδοκιμήσαντος, καὶ μυρίας τροπὰς τῆς τύχης ἐνεγκόντος. ὅστις τοίνυν ἀεὶ θεοῖς εὐχόμενος, καὶ θύων, καὶ ἀναπηδῶν ὅτε ποτὲ τὴν νίκην, ἢ βασιλείας ἀξίωμα μεῖζον, ἢ εὐκλειαν, ἢ πλοῦτον ὑπερβολὴν, ἤντησε παρ' αὐτῶν, ἀλλ' ἐν τῷ ἠυχεῖσθαι, ὑγιαίνειν. ὡς ἐς ἂν τὰ ἔχῃ, ῥᾳδίως αὐτῷ τἄλλα προσγενησόμενα. καὶ ἄριστα οἶμαι ἐφρόνει, λογιζόμενος ὅτι οὐδὲν ὄφελος τῶν ἁπάντων ἀγαθῶν, ἐς ἂν τὸ ὑγιαίνειν μόνον ἀπῇ. ἀλλὰ νῦν ἐκείνου καιρὸς εἶναι οὐφ' ἡμῶν ἀποδεδειγται. τάχα ἂν εἴποις τις. σὺ δὲ τοῦτον σιωπήσας, εἰ καὶ μηδὲν ἄλλο ἐφθα, ὅμως τῷ δικαίῳ λόγῳ οὐκ ἂν ἔξω εἶης ἁμαρτηκέναι, ὥσπερ ἂν εἴ τις τὸν τῇ κνήμῃ τὸ κράνος, ἢ τὸν τῇ κεφαλῇ τὰς κνημίδας ἐπιθήσεσθαι. ἀλλ' ὦ βέλτιστε, φαίην ἂν κἀγὼ πρὸς αὐτὸν, εἰκότως ἂν ταῦτ' ἔλεγες, εἰ τις ὅλως καιρὸς ἦν ὑγείας μὴ δεομένοις. νῦν δὲ καὶ ἕωθεν, καὶ μεσούσης ἡμέρας, καὶ νύκτωρ, ἀεὶ τὸ ὑγιαίνειν ἀναγκαῖον.

Alexandrum in somniis affare sibi putavit, qui juberet ut ante pugnam exercitui tesseram hanc *Valere* daret. Ac sub hac tessera præclaram illam victoriam est consecutus. Ptolemæus etiam Lagi filius missis ad Seleucum literis planè ordinem invertit, à principio quidem epistolæ valere illum jubens: pro eo autem ubi alii *Vale* scribunt, Salvere subscribens quemadmodum Dionysiodorus tradit, qui epistolas ejus collegit. Æquum etiam [1] Pyrrhi Epirotæ meminisse, qui post Alexandrum secundas tenuit in re militari, variasque fortunæ vices pertulit, hic cum Deos precando, sacrificando, & donaria consecrando semper veneraretur, nunquam tamen ab illis vel victoriam vel regni majestatem ampliorem, vel gloriam, vel divitiarum abundantiam postulavit, sed unum hoc, ut bene valeret precabatur ut pote cui, hoc fruenti cætera facillimè suppeterent. Atque me judice optimè sentiebat, illud secum reputans, nullum cæterorum omnium bonorum fore fructum, si sola Sanitas abesset. Sed nunc *cujusque* proprium tempus *quo* usurpabatur à nobis est demonstratum. Fortassis autem dixerit quispiam. Tu verò hoc immutato, etsi nihil aliud dixisses, justa tamen de causa extra culpam non esses: perinde ac si quis galeam tibiæ, vel capiti ocreas alligaret. Verùm ô optime, ego illi responderem, meritò sanè hæc diceres, si quod in universum tempus esset quod sanitate opus non haberet. Nunc verò & manè, & meridie, noctuque bene valere semper necesse est: in pri-

1 *Pyrrhi Epirota*] De quo Iustin. lib. 18. *Cogn.*

καὶ μάλιστα τοῖς ἄρχουσι, καὶ πολλὰ πράττουσιν ὑμῖν, ὅσῳ καὶ ὑμᾶς πολλὰ δεῖ ὑγιαίνοντας εἶναι. ἔπειτα, ὁ μὲ χαίρειν εἰπὼν, μόνον οὐ φθέγμα τῆς ἐρρήσεως, καὶ ἔστιν εὐχὴ τὸ πρᾶγμα. ὁ δὲ ὑγιαίνειν προσκελεύόμενος, καὶ χρήσιμόν τι δρᾷ, καὶ ὑπομιμνήσκει τοὺς τὸ ὑγιαίνειν σπουδάζειν. καὶ ὁ σωτήριόν μόνον, ἀλλὰ καὶ προσγράφει. τί δ' ἐν [1] καὶ ἐν τῇ τῶν ἐντολῶν βιβλίῳ, ὃ ἀεὶ καὶ προὶ βασιλέως λαμβάνετε, τοῦτο πρῶτον ὑμῖν ἐστι παραγγελλόμενον, τὴν [2] ὑγείαν τὴν ὑμετέραν αὐτῶν ἐπιμελεῖσθαι; καὶ μάλα εἰκότως. εἰδὲν γὰρ ἂν εἴη ὄφελος, ὑμῶν πρὸς τἄλλα, μὴ ὄντων ὑγιαινόντων. ἀλλὰ καὶ ὑμεῖς αὐτοὶ, εἰ τι καλῶς τῇ Ῥωμαίων φωνῇ ἐπαΐω, τοὺς εὐθυμαγρεύοντας ἀντιδεξιούμενοι, [3] τὸ τὴν ὑγείας ὀνόμαθ' πολλάκις ἀμείβεσθε. καὶ ταῦτα πάνυ εἰ ἔπον, οὐχ ὡς ἂν εὐθυμίας ἀφελὼν τὸ χαίρειν, ἐπιπηδήσας δ' αὐτ' αὐτῷ εἰπεῖν τὸ ὑγιαίνειν, ἀλλ' ὡς τοῦτο μὴ ἄκων παθών. ἢ μᾶλλον ἂν ὦ ξενίζων, καὶ τοὺς καιροὺς τῶν εὐθυμαγρεύσεων συναλλάττων. χάρειν δ' ὁμολογῶ ταῖς θεοῖς, ὅτι μοι τὸ σφάλμα ἐς ἄλλο μακρῷ αἰσιώτερον ἐξετράπη, καὶ εἰς τὸ ἄμεινον μεταβάλλεσθαι. καὶ τύχοι τῆς ὑγείας, ἣ Ἀσκληπιῷ αὐτῷ ἐπινοίᾳ τῇδ' ἐπράχθη, δι' ἐμοῦ σοι τὸ ὑγιαίνειν ὑποσχομένῳ. ἐπεὶ primis verò principibus vobis, qui multa negocia geritis, eoque ad multa sano corpore opus habetis. Præterea autem ille qui dixit *Salve*, auspicato tantùm principio est usus, eaque res est votum. Sed qui *valere* jubet, is & quiddam utile facit, & eorum admonet quæ ad sanitatem conferunt: nec comprecatur modò, sed etiam imperat. Quid autem? nonne in mandatorum libello, quem semper à rege quoque accipitis, hoc primum vobis præcipitur, ut vestram valetudinem curetis? Ac meritò sanè: neque enim ulla vestri utilitas ad res cæteras obeundas foret nisi integri ac sani essetis. Quinetiam vos ipsi, si Romanam linguam ego nonnihil intelligo, quum salutantes resalutatis, illis plerumque sanitatis nomine respondetis. Et hæc omnia dixi, non quòd verbum *Salvere* consultò demerim, & *Valere* pro eo dicere affectarim: sed quòd invito mihi exciderit: alioqui ridiculus essem si inusitatam vocem inducerem, & tempora salutationum immutarem. Gratiam autem Diis habeo, quòd mihi erratum hoc, in verbum aliud longè auspicatius est conversum, & in melius prolapsus sum. Et fortasse hoc Salutis vel Æsculapii ipsius consilio factum est, qui tibi per me sanitatem promittat. Nam quo

1 Καὶ ἐν τῇ τῶν ἐντολῶν βιβλίῳ] *Et in mandatorum libello.* Marc.

2 Τὴν ὑγείας τὴν ὑμετέραν αὐτῶν θεραπείαν] Formula illa fuit: *Valetudinem tuam cura diligenter*, Aut, *Da operam ut valeas*, Aut, *Fac ut valetudinem cures.* Quæ formulæ in M. Tullii epistolis ad Terentiam uxorem. Sed illæ in epistolis extremis, in mandatorum verò libellis primis. Ἐντολῶν verò βιβλίον esse mandatorum libellum quem à principe accipiebant præsides & procoss. & ἐντολὰς βασιλέων esse mandata principum, patet Dionis lib. LIII. *Idem.*

3 Τὸ τὴν ὑγείας ὀνόμαθ' πολλάκις ἀμείβεσθε] Formula est, *Vt vales?* ut Plauti Rud. sc. XXIX. *Idem.*

ἔγωγε, πῶς ἂν αὐτὸ ἔπραττον ἄνδρ
θεῦ, μηδέπω πρόπαλαι σὺ τῇ μακρᾷ βίᾳ παροχθεὶς ὅμοιον; εἰ δὲ δεῖ καὶ ἀνθρωπίνῳ τινὰ ὑπὲρ τ μεγίστ λόγῳ ἀπολογίαν εἰπεῖν, ἴδοι ξένον εἰ πάνυ ἐπιεικῶς ἐπὶ τοῖς ἀρίστοις ὑπὸ σπουδάζω, ὡς τ ἄγαν ἐπιδυμίας εἰς τοὐναντίον ἀφικόμενος, ἐκέπεσον. τάχα δ' ἂν πινα σκοπὴν ἔχειν τ κατ' ὀργὴν λογισμὸν, κ φαντασιῶν πλῆθος. ὧν οἱ μὲν, σφοδρότητι, οἱ δ, ἐν τῇ πυκνῇ τ σφοδρομιγρεύσεως μὴ μένοντες. σὺ δ' οὖν οἶσθ' ὅτι κἀν οἱ ἄλλοι εἰς ἄνοιαν, ἢ ἀπαιδευσίαν, ἢ ἀμαθροσύνῃ σοφίζονται τὸ πρᾶγμα, αἰδῶς αὐτὸ σύμβολον, καὶ ἀφελείας ἐποίησε, καὶ ψυχῆς μηδὲν ἀγεννοῦς, καὶ ἐντεχνον ἐχούσης. ὡς τό γε πάνυ θαρραλέον ἐν τοῖς τοιούτοις, ἀ πόρρω θρασύτητ καὶ ἀναιδείας ἐστί. καὶ ἔμοιγε εἴη μηδὲν μὴ τοιοῦτον σφάλλεσθ. εἰ δ συμβαίη, πρὸς εὐφημίαν αὐτὸ τρέπεσθ. ἐπὶ γὰρ θεοῦ Σεβαστοῦ, καὶ τοιόνδε τι λέγεται γένεσθ. ὁ μὲν, ἔτυχε δίκην πινὰ δικάσας ὀρθῶς, καὶ ἀπολύσας ἐγκλήματ θεοῦ μεγίστου ἀδίκως συκοφαντούμενον ἄνδρα. ὁ δὲ, χάριν ὁμολογῶν μεγάλην τῇ φωνῇ, χάριν εἰδέναι σοι ἔφη ὦ αὐτοκράτωρ, ὅτι κακῶς καὶ ἀδίκως ἐδίωκόμεθ. καὶ τοῦ Σεβαστοῦ ἀγανακτησάντων, καὶ ἀφαιρεῖσθαι τ ἄνδρα ἐπειγόντων, παύσασθε φησὶ καλεπαίνοντες σὲ θεῦ ἔφη. οὐ γὰρ τῷ γλώττῃ αὐτὸ, ἀλλὰ τῷ γνώμῳ ἐξετάζειν ἄξιον. σὲ θεῦ μὲν, ἔτη. σὺ δ' εἶπε τῷ γνώμῳ σκέψαιο, πάνυ εὔνουν εὑρήσεις, εἶπε τῷ γλώττῃ, εὔφημος καὶ αὐτή. ἔοικα δ' ἐγὼ τοῦδε ἤδη γενο-

quo pacto ipse equidem illud sine Deo commisissem, qui per longam ætatem antea nunquam simili modo fui perturbatus? Si quam verò facti defensionem humanam afferre oportet, nihil novum putes si quum à te in optimis cognoscì properabam, nimia cupiditate conturbatus, in contrarium incidi. Iam & à recta cogitatione, militum etiam frequentia facilè quempiam deturbaverit, quorum alii *adversos* protrudunt, alii in *ordine salutationis* non manent. Tu verò, sat scio, quanvis alii factum hoc in amentiam, aut imperitiam, mentisve impotentiam detorqueant, illud pro verecundiæ & simplicitatis indicio accepisti, animæque nihil vafri nihil callidi habentis signum esse duxisti: nam nimia in his rebus audacia, à temeritate & impudentia non distat. Atque utinam mihi contingat nunquam in hunc modum errare: si verò contingat, id in fastam precationem vertatur. Temporibus igitur primi Augusti, etiam tale quid accidisse dicitur. Hic enim cùm aliquando litem quandam rectè dirimisset, hominemque calumniose accusatum maximo crimine absolvisset, ille gratias agens magna voce, gratiam, inquit, habeo tibi Imperator, quòd malè atque injustè judicasti. Ibi cùm qui Augustum circunstabant, indignarentur, hominemque discerpere vellent. Definite indignari, inquit ille: neque enim linguam ejus, sed animum examinare æquum est. Sic quidem ille. Tu verò, sive mentem spectes, planè benevolum me comperies: sive linguam, ipsa quoque bene ominatur. Cæterùm videor hoc loci jam constitutus, aliud

ρθρω, εἰκότως ἄλλό τι φοβηθήσεσθε, μή τι δίξω ἐξεπίτηδες ἡμαρτηκέναι; ὡς τῷ ἀπολογίαν τινὰ τῶν συγγράψαμι. καὶ εἴη γε ὦ φίλτατι Ἀσκληπιὲ τοιοῦτον φανῆναι τὸν λόγον, ὡς μὴ ἀπολογίαν, ἀλλ' ἐπιδείξεως ἀφορμὴν εἶναι δοκεῖν.

aliud quiddam meritò veriturus, ne qui data opera erraſſe me putent, ut hanc ſcribendæ apologiæ occaſionem haberem. Atque utinam Æſculapi cariſſime, ejuſmodi hæc appareat oratio, ut non apologia, ſed oſtentationis occaſio captata videatur.

ΕΡΜΟΤΙΜΟΣ, Η ΠΕΡΙ ΑΙΡΕΣΕΩΝ.

HERMOTIMVS, SIVE DE SECTIS.

ARGVMENTVM.

Hic Dialogus didacticus eſt. Diſputat autem de ſectis philoſophorum, quænam optima ſit, & ad felicitatem quam omnes promittunt, certiſſimè ducat. Et quia impoſſibile apparet, ex tam multis, tamque diverſa ſentientibus, quid optimum atque veriſſimum ſit, eligere, tandem concluditur, Satius eſſe non philoſophari, quàm fruſtra ætatem ac operam in eo, quod aſſequi nequeas, conſumere. Series Dialogi ita ſe habet. Occaſionem & exordium ab inceſſu & habitu Hermotimi, Stoica philoſophia ſectatoris, ſumitur: qui, quoniam viginti jam annos perpetuos philoſophos audierat, neque tamen adhuc mediam ad virtutem viam ſuperaverat, diſputationi occaſionem & materiam ſubminiſtrat. Prima igitur quæſtio tractatur, quanto omnino tempore opus ſit, ad virtutem & felicitatem conſequendam. Luciano longitudinem illius ut nimiam accuſante, Hermotimo autem contrà præmia, & mercedem tanti laboris opponente. Atque hoc diſputationis proœmio, & quaſi quadam ſylva præmiſſa, mox ad principalem quæſtionem venitur, puta quænam philoſophorum ſecta certiſſima atque optima ſit, & quomodo eadem deprehendi debeat. Ibi Hermotimo Stoicam præferente, ejuſque rei rationes quaſdam non ſatis idoneas adhibente, à Luciano deridetur magis quàm confutatur. Idem autem mox totam hanc diſputationem quaſi de integro orditur. Ac primò quidem Virtutis Icone quadam propoſita, oſtendit cum multi adeò ſint, qui viam ad illam polliceantur, in tam diverſa turba, tamque gravi cauſa optimum & certiſſimum ducem quærendum atque eligendum eſſe. Quem cum alter ex Stoicis ſumendum eſſe, rurſum diceret, ejuſque rei argumentum etiam hic non ſatis idoneum afferret, Lucianus per proſopopœiam reliquorum philoſophorum, ſe ipſos immeritò, cauſſa indicta, damnari, ac Stoicis iſtis recentioribus, præponi, querentium, apologiam ſubjungit, Hermotimumque repre-

hendit, qui quos nunquam cognovit ac legerit, temerè adeò damnet. Et hinc locum ita concludit, ut dicat, quoniam in incerto sit, quænam philosophandi via aliis præferri debeat, omnes æque relinquendas esse. Hinc variis similitudinibus utrinque res agitur, Hermotimo defendente Stoicam viam, & contendente, apud unum aliquem deprehensa veritate, non esse opus, alios ultrà consulere: contrà autem opponente Luciano, sed apud unum aliquem, nondum inventam ac deprehensam illam esse, & ob id pariter omnes perscrutandos & cognoscendos esse. Quo obtento, jam & de tempore agitur, quo ad cognoscendos omnes opus sit, quod tam longum præfinitur, ut impossibile videatur, vel partem illorum, etiam per omnem ætatem ab uno aliquo evolvi atque cognosci posse. Rursum igitur quod suprà concluditur, quoniam impossibile sit omnes evolvere, & tamen idem necessarium, si veram viam ad virtutem deprehendere velis, satius esse in totum ab illis abstinere. Et hinc quoque ad similitudines deveniunt, Hermotimo contra hanc longitudinem temporis contendente, non esse necesse, ut omnium omnia scripta evolvantur, sed ex parte cognosci ac judicari totum posse. Luciano autem contrà negante, nisi si totum idem uniforme sit, & antea aliquando, quale sit, visum ac cognitum fuerit. Nam philosophiam ipsam non unius generis esse, sed de multis ac diversis rebus tractare. Post hæc idem aliis quoque argumentis ostendit difficultatem eligendi & judicandi, tum de ipsis viis, tum de ducibus & præceptoribus. Deinde ut maximè de via & duce constet, inanem tamen ac vanam spem propositam esse, & hæc multis similitudinibus passim amplificantur. Postremò per fictionem concesso eo, ut Stoicorum optima via sit, testimonio ipsius Hermotimi comprobat, nominem adhuc illorum inventum fuisse, qui, quod promitteret aliis, ipse præstitisset. Denique & mores & vitam illorum cum officio & effectu virtutis pugnare, quod & exemplo cujusdam Stoici præceptoris confirmat. Concludit igitur philosophandum hoc pacto non esse, id quod mox Hermotimus facit, ex pœnitentia, priore vita atque habitu rejectis.

ΛΥΚΙΝΟΣ.

Ὅσον ὦ Ἑρμότιμε τῷ βιβλίῳ καὶ τῇ βαδίσματος ἀσπουδίᾳ πεικάσαι σοι, παρὰ τὸ δέον σπεύδοντι ἐπικεῖσθαι. συνοίσει γὰρ τι μεταξὺ ταῦτα ποιοῦντι, καὶ τὸ χαῖρε διεσπάλθαι, ἡρέμα ὑποτονθορύζοντα, καὶ τὸν χαῖρε ὧδε κἀκεῖσε μεταφέρειν, ὥσπερ τινα ῥῆσιν ἐπὶ σαυτὸν λέγ-

LUCIANUS.

Quantum ô Hermotime, cùm ex libello, tum ex gressus festinatione conjicio, ad præceptorem properare videris. Aliquid saltem inter eundum mente volvebas, & tacitè submurmurando labia motitabas manumque huc illuc ferebas, quasi orationem apud te digere-

res,

τιθέμενον. ἐρώτημα ἢ, ἢ σύμμιγα σοφιστικὴν ἀναθεωρῆζων, ὡς μὴ ἢ ὁδὸν βαδίζων χολὴν ἄγοις, ἀλλ' ἐνεργὸς εἶης, ἀεί τι σπουδαῖον πρᾶττων, καὶ ὁ τῷ ὄδε σοι γένοιτ' ἂν ἐς τὰ μαθήματα. Ερμῆ. νὴ Δί' ὦ Λυκῖνε, τοιοῦτό τι. τὸν γὰρ χθιζὸν συνουσίαν, καὶ ἃ εἶπε πρὸς ἡμᾶς, ἀνεπιμπαζόμην, ἐπίων τῇ μνήμῃ ἕκαστα. χρὴ ἢ μηδένα καιρὸν οἴμαι παρεῖναι, εἰδότας ἀληθῆ ὄν τὸ τοῦ Κῴου ἰατροῦ εἰρημένον, ὡς ἄρα, [1] Βραχὺς μὲν ὁ βίος, μακρὴ ἢ τέχνη. καί τι ἐκείνου ἰατρικῆς πέρι τοῦτ' ἔλεγον, ἀμφοτέρου πράγματος. φιλοσοφία ἢ, καὶ μακρὰ τῷ χρόνῳ ἀνέφικτος, ὥν μὴ πάνυ τις ἐρρωμένως ἅπτοιτο ἀεὶ καὶ χρηστὸν ἀποδείκνυται ἐς αὐτόν. καὶ τὸ κινδυνεύειν δὲ περὶ μικρῶν, ἢ ἄθλιον εἶναι ἐν τῇ πολλῇ τῶν ἰδιωτῶν συρφετῷ ἀδιαπόλυτον, ἢ δαιμονᾶσαι φιλοσοφοῦντα. Λυ. τὰ μὲν ἄθλα ὦ Ἑρμότιμε, ἀμυθήτια, ἡλίκα εἴρηκας. οἶμαι γοῦν ὑπόρρωθέν τινα εἶναι αὐτῶν, εἴγε χρὴ εἰκάζειν τῷ τε χρόνῳ ὁπόσον φιλοσοφεῖς, καὶ τῷ σπουδῇ τοσοῦτο, οἷόν μοι δοκεῖς μέγιστον ἤδη ἔχειν δρόμον. εἰ γάρ τι μέμνημαι, χθὲς ἐκόσμεις ἕτερον τοιοῦτόν ἐστιν, ἀφ' οὗ σε ἐγὼ οὐκ ἄλλο ποιοῦντα ἑώρακα, ἢ διδάσκοντας, καὶ ὡς τὰ πολλὰ ἐς βιβλίον ἐπικεκυφότα, καὶ ὑπομνήματα τῶν συνουσιῶν ἀπογραφόμενον, ὡς χρὴ ἀεὶ ὑπὸ φροντίδων, καὶ τὸ σῶμα κατεσκληκότα. δοκεῖς δὲ

res, vel quæstionem aliquam obliquam componeres, vel sophisticam speculationem excogitares, ut neque per viam incedens otiareris, sed operi sedulò vacares, aliquid serii semper faciendo, quodque ad præcepta tibi conferat. *Hermot.* Per Iovem Luciane, tale quiddam est. Nam quæ hesterno in conventu nobis dixit, singula repetens memoria recolebam. Æquum verò esse opinor nullum præterire tempus, siquidem verum esse scimus illud Coi medici dictum, Nimirum, *brevem esse vitam, artem verò longam.* Quod quidem de arte medica est effatus, quæ minore negotio perdiscitur. At Philosophia ne longo quidem tempore comprehenditur, nisi quis summa vigilantia acres oculos in eam semper defigat. Neque parvis de rebus periclitamur: aut enim in multa privatorum colluvie dispeream miserum esse, aut philosophando fœlicem vitam ducere oportet. *Lucian.* Perquam admiranda certè sunt, ô Hermotime, præmia quæ dixisti. Cæterùm opinor, te ab iis non remotum esse, siquidem ducenda est conjectura ex tempore quod multum in philosophiæ studiis collocasti: præterea ex labore quem non mediocrem jamdudum impendisti. Nam si bene memini, hic ferme annus est vigesimus ex quo nihil aliud te facientem vidi, quàm præceptores frequentantem, & ut plurimum in librum incumbentem, & dissertationum commentarios describentem, ita ut perpetuò præ curis palleres, & corpore macresceres. Ac mihi videris ne per

[1] Βραχὺς ὁ βίος] Primus Aphorismorum Hippocratis in quem multa Gallice infra in hoc dialogo. *Edward.*

μοι ἀλλ' οὐδὲ ὅναρ πω περὶ ἀνίαν σαυτὸν, ὅπως ὅλως εἶναι σὺ τῷ πράγματι. πεῦ δὴ σκοπουμένῳ μοι, φαίνῃ σὺν ἐς μακρὰν ἐπιλήψεσθαι τῆς εὐδαιμονίας εἶτα μὴ λέληθας ἡμᾶς καὶ πάλαι αὐτῇ συνών. Ερμο. πόθεν ὦ Λυκῖνε ὃς νῦν ἄρχομαι ὑποδύνειν εἰς τὴν ὁδὸν, ἡδὺ ἀρετῆ πάνυ πόρρω κῇ τῆ [1] Ησίοδον οἰκεῖ, καὶ ἔστι ὁ οἶμος ἐπ' αὐτὴν μακρός τε, καὶ τρηχὺς, ἰδρῶτα σὺν ἀλίγῳ ἄγων τοῖς ὁδοιπόροις; Λυ. οὐχ ἱκανὰ δῆτ' ἴδρωταί σοι ὦ Ἑρμότιμε, καὶ ὁδοιπορεῖ; Ερμο. οὔ φημι. οὐδὲν γὰρ σὺν ἐμοὶ μὲ πανυδαίμονα εἶναι, ἐπὶ τοῦ ἄκρου γενόμενον. τὸ δὴ νῦν, ἀρχόμεθα ἔτι ὦ Λυκῖνε. Λυ. ἀλλὰ τὴν μεσόχλιὸν, ὃ αὐτὸς ἔτος Ησίοδος ἥμισυ φῂς παντὸς ἔφη εἶναι, ὥστε καὶ μέσην τὴν ἄνοδον εἶναι σε ἤδη λέγοιτις, σὺν ἂν ἀμφότερα. Ερμ. οὐδέπω οἶδ' ἔγωγε τοῦτο. πάμπολυ γὰρ ἂν ἡμῖν ἔτι ὑπολείποιτο. Λυ. ἀλλὰ πῶς γάρ σε φῶμεν ἤδη τυγχάνειν ὄντα; Ερμ. σὺ τῇ ὑπηρεσίᾳ κέντει ἔτι ὦ Λυκῖνε, ἄρτι ἀποβαίνειν βιαζόμενον, ὀλισθηρὸν ὄντα, καὶ τραχεῖαν, καὶ δεῖ χαίρειν ὁρίζοντα. Λυ. ἐκεῖνο ὁ διδάσκαλός σοι τοῦτο ἰκανὸς ποιῆσαι, ἄνωθεν ὡς ἔοικε καθήκων ὁ Ολύμπιος Ζεὺς, χρυσοῦν τινα σειρὰν κρεμάσας, τὰς αὐτῷ λόγους, ὑφ' ὧν σε ἀναπτερῶν δηλαδὴ, καὶ ἀνακουφίζων πρὸς αὐτὸν τε καὶ τὴν ἀρετὴν αὐτὸς πρὸς πολλῆ ἀναβιβηκώς. Ερμ. αὐτὸ ἔφηθας ὦ Λυκῖνε τὸ γιγνόμενον. ὅσον γὰρ ἐπ' ἐμοὶ, πάλαι ἀνεπαισάμην ἄν, καὶ συνελῶ αὐτοῖς.

per somnium quidem unquam te ipsum relaxasse, ita totus in re fuisti. Itaque mihi hæc consideranti, videris fœlicitatem brevi consecuturus, nisi nobis insciis cum ipsa jamdudum versaris. *Hermot.* Vnde illud conjicis Luciane, cùm in viam jam primum prolato capite prospiciam: virtus verò procul admodum ex Hesiodi sententia habitet, ejusque via sit longa & ardua, & aspera, nec euntibus paucum sudorem moveat. *Lucian.* Ergo nondum tibi satis est sudatum, neque satis confectum itineris? *Hermot.* Minimè inquam. Nihil enim prohiberet quominus per omnia beatus essem, si fastigium attigissem? at nunc adhuc, ô Luciane, incipio. *Lucian.* At principium, ille ipse Hesiodus, dimidium totius esse dixit. Itaque si dixerimus te jam in medio esse ascensu, à vero non aberraverimus. *Hermot.* Nequaquam hoc dixeris, etsi multum nobis confectum sit. *Lucian* At ubinam itineris esse te dixerimus? *Hermot.* infra adhuc in ipsa montis radice, ô Luciane modò porrò ire conantem. Est autem lubrica, & aspera, & opus habet aliquo qui manum porrigat. *Lucian.* Proinde idoneus est ad id agendum præceptor tuus, desuper è cacumine, quemadmodum Homericus ille Iupiter, demissa catena aurea, suis nimirum præceptis, quibus te attrahat, attollatque, ad se, & ad virtutem, quò ipse jampridem conscendit. *Hermot.* Hoc ipsum quod fit, Luciane, dixisti. Etenim quantum ad illius operam attinet, jamdudum trahor sursum, & cum ipsis versor: sed quod ad me at-

[1] Ησίοδον οἰκεῖ] Lib. 1. Oper. hæc tota dissertatio Hesiodum de via illa virtutis interpretatur. *Bourd.*

1 Ile-

τὸ σὲ ἐμοῦ, ἔπ οὐδεί. Λυ. ἀλλὰ θαῤῥεῖν χρὴ, καὶ θυμὸν ἔχειν ἀγαθὸν, ἐς τὸ τέλος τὸ ὁδὸν ὁρῶντα καὶ τὸν ἄνω δόδαιμονίαν, καὶ μάλιστα ἐκεῖνα συμπεθυμημένον. πάλαι, ἀλλὰ τίνα σοι ἐλπίδα ὑποφαίνῃ, ὡς δήποτε ἀναβησόμενος; ἐς νέωτα εἴκοσιν ἐπὶ τὸ ἄκρον ἔσεσθαί σε, οἷον μὴ τὰ μυστήρια τὰ ἄλλα, ἢ [1] Παναθήναια; Ερ. ὀλίγον φῄς ὦ Λυκῖνε. Λυ. ἀλλ' ἐς τὸν ἑξῆς ὀλυμπιάδα. Ερ. καὶ τοῦτο ὀλίγον ὡς πρὸς [2] ἀρετῆς ἄσκησιν, καὶ εὐδαιμονίας κτῆσιν. Λυ. μὴ δύο μὲν δὴ ὀλυμπιάδας πάντως. ἢ πολλῷ γ' ἂν ὑμῶν ῥᾳθυμίαν κατηγορίη τις, εἰ μὴ σὲ τοσούτῳ χρόνῳ δύναισθε, ὅσον τοῖς ἀπὸ ἡρακλείων στηλῶν εἰς Ἰνδοὺς ἀπελθεῖν, εἶτ' ἐπανελθεῖν ῥᾴδιον, εἰ καὶ μὴ εὐθὺ, μὴ σὲ ἀεὶ βαδίζοι τις. ἀλλὰ σὺ τοῖς ἀμφ' Μίσσι ἔθνεσι περιπλανώμενον. καί τοι πόσῳ τινὶ βελῶ ὑψηλοτέρῳ καὶ λιοτοπέρῳ ᾠήμην εἶναι τὴν ἄκραν, ἐφ' ἧς ὑμῖν ἡ ἀρετὴ οἴκει, [3] ἣ Ἀ'όρυς ἐκείνης, ὦ σοὶ τοὺς ὀλίγων ἡμερῶν, Ἀλέξανδρον κατακρατοῦσιν εἶλεν; Ερμ. οὐδὲν ὅμοιον ὦ Λυκῖνε. οὐδ' ἔστι τὸ προῆγμα τοιοῦτον, οἷον σὺ εἰκάζεις, ὡς ὀλίγῳ χρόνῳ κατεργασθῆναι, καὶ ἁλῶναι, οὐδ' ἂν μύριοι Ἀλέξανδροι προσβάλωσιν, ἐπὶ πολλοὶ ἂν οἱ ἀνιόντες εἶεν. νῦν δ' ἀνίρχοντιν ὀλίγοι καὶ ὀλίγα ἐῤῥαμμένοις, καὶ προσέρχονται ἐπὶ ποσόν. οἱ μὲν, ἐπὶ πάνυ ὀλίγον. οἱδὲ, ἐπὶ

attinet, adhuc sum inferior. *Lucian.* Atqui confirmandus est animus, cùm viæ finem, & sitam in summo fœlicitatem conspicias, maximè verò cohortante illo. Quam verò tibi spem facit, quum tandem aliquando conscenderis? An te anno sequenti in summo fore conjectabat, veluti post alia sacra, aut post Panathenæa? *Hermot.* Exiguum est quod dicis Luciane. *Lucian.* An subsequenti quinquennio? *Hermot.* Hoc quoque est exiguum cùm ad virtutem exercendam, tum ad fœlicitatem consequendam. *Lucian.* Proinde ad summum post duo lustra. Alioqui magnæ quis ignaviæ vos arguat, nisi id poteritis ex temporis spatio, quo quivis ter eat redeatque facilè à columnis Herculis ad Indos, quanvis neque rectà neque semper progrediatur, sed per gentes in medio sitas oberret. Atqui quanto altiorem, & acclivioremvis ponamus esse verticem montis in quo vobis habitat virtus, Aorna illa petra, quam intra paucos dies Alexander summa vi occupavit? *Hermot.* Nihil simile est Luciane: nec ejusmodi est negotium, cujusmodi tibi fingis, ut brevi tempore conficiatur & capiatur, non si sexcenti Alexandri vires suas conjunxerint, quoniam multi sunt conati conscendere, nunc verò non pauci valdè forti animo conscendunt, & aliquantum pergunt, alii parum admodum, alii plusculum

1 Παναθήναια] De quibus, & aliis sacris ceremoniis dico copiosè σὺν θεῷ alibi. *Bourd.*

2 Ἀρετῆς ἄσκησιν] Hoc illud est quod Philosophos omnes exercuit tandiu, de quo locus alius dicendi, ut & de illo seq. δόδαιμονίας κτῆσιν. Idem.

3 Τῆς Ἀ'όρυς ἐκείνης] De hoc loco Id. Dial. Philipp. & Alex. Arr. Curt. alii. *Idem.*

πλέον. ἐπειδὰν ᾖ κῆ μέσῳ τῷ ὁδῷ γένωνται, πολλοῖς τοῖς ἀπόροις καὶ δυσχερέσιν ἐντυγχάνοντες, ἀποδυσπετοῦσί τε, καὶ ἀναπίμπλανται, ἀθυμαίνοντες, καὶ ἱδρῶτι ῥεόμενοι, ἃ φέρονται τὴν κάμινον. ὅσοι δ' ἂν εἰς τέλος διαφυγόντες πειρήσωσιν, ἕως τοῦ ἄκρου ἀφικνεῖσθαι, καὶ τὸ ἀπ' ἐκείνου, εὐδαιμονοῦσι, γαληνόν τινα βίον τὸ λοιπὸν βιοῦντες, οἷον, μύρμηκας ἀπὸ τῆς ὕψους ἐπισκοποῦντες ἡμᾶς τοὺς ἄλλους. Λυ. παπαὶ ὦ Ἑρμότιμε. ἡλίκους ἡμᾶς ἀποφαίνεις. ἀδὲ κῆ τοὺς πυγμαίους ἐκείνους, ἀλλὰ χαμαὶ παντάπασιν ὑμᾶς τοὺς χθαμαλοὺς καὶ γῆς. εἰκότως. ὑψηλὰ γὰρ ἤδη φρονεῖς, καὶ ἄνωθεν. ἡμεῖς δ' ὁ συρφετὸς, καὶ ὅσοι χαμαὶ ἑρχόμεθα ἑσμῷ, μὴ τῶν θεῶν καὶ ὑμᾶς ἕως τοῦ νέφους ὑπερφερόμενοι, καὶ ἀνελθόντες οἱ πάλαι ποτὲ ἴδωμεν. Ἑρμ. εἰ γὰρ ἤθελες καὶ ἀνελθεῖν ὦ Λυκῖνε. ἀλλὰ πάμπολυ τὸ λοιπόν. Λυ. ὅμως σὺκ ἔφησθα ὀπόσον, ὡς χρήσῃ τῷ ἀναβαλεῖν. Ἑρμ. καὶ αὐτὸς γὰρ οἶδα ὦ Λυκῖνε τὰκελεύσεις. εἰκάζω μέντοι καὶ τελείῳ τῷ εἴκοσιν ἔτεσιν, μεθ' ἃ πάντως ἥξω καὶ ἐπὶ τοῦ ἄκρου ἐσόμεθα. Λυ. Ἡράκλεις, πολὺ λέγεις. Ἑρμ. καὶ γὰρ ἕως μεγίστων ὦ Λυκῖνε οἱ πόνοι. Λυ. τεπὶ μὲν ἴσως ἀληθές. ὑπὲρ δὲ τῶν εἴκοσιν ἐτῶν, ὅτι βιώσῃ τοσαῦτα, πόθεν ἔχεις, ὁ διδάσκαλός σε καθυπέσχετο, ἃ μόνον σοφὸς, ἀλλὰ καὶ μαντικὸς ὤν, ἢ χρησμολόγος τις, ἢ ὅσοι τὰς Χαλδαίων μαθόντες ἐπίστανται; φασὶ γὰρ εἰδέναι τὰ τοιαῦτα. ἃ γὰρ δὴ σέ γε εἰκὸς ἐπὶ τοῦ ἀδήλου, εἰ βιώσῃ μέχρι ἕως τοῦ ἀρετοῦ, τοσούτους οἴους ἀνέχεσθαι, pluſculum. Cæterùm ubi medium itineris attigerint, multas difficultates & perplexitates nacti, faſtidio capiuntur, & regrediuntur, anhelantes & ſudore manantes, nec laborem ferentes. Quicunque autem ad finem perdurarint, hi ad faſtigium perveniunt, ab eoque tempore fœlicitatis compotes facti, vitam quandam admirandam per reliquam ætatem vivunt, alioſque homines tamquam formicas è ſublimi contemplantur. *Lucian.* Papæ Hermotime, quantulos nos facis, neque cum Pygmæis nos comparas, ſed omnino cum humi repentibus animalculis. Meritò, nam alta jam à principio ſapis. Nos verò vilis plebecula, & quotquot humi repimus, cum Diis etiam vos qui nubibus altiores evaſiſtis, & quò jamdudum feſtinatis aſcenſu perveniſtis precatione venerabimur. *Hermot.* Vtinam Luciane daretur aſcendendi facultas, ſed viæ multum ſupereſt. *Lucian.* tamen non dixiſti quantum, ut id cum tempore compares. *Hermot.* Neque enim ipſe, Luciane, probè ſcio, nihilominus conjicio non pluribus quàm viginti annis opus fore, quibus exactis in ſummo jugo conſiſtam. *Lucian.* Multum hercle dicis. *Hermot.* Etenim pro rebus maximis ſuſcipiuntur labores. *Lucian.* Id fortè quidem eſt verum. Te verò tot annos, nempe viginti, victurum num præceptor tuus tibi eſt pollicitus, non ſolùm ſapientia, ſed divinandi etiam arte pollens, aut ſortis dicendæ peritus, unuſ-ve ex illis qui Chaldaicam diſciplinam callent? Ajunt quippe eos talia noſſe. Neque enim ſanè æquum foret ut incertus num uſque ad virtutem ſis victurus, tot labores ſuſtine-

καὶ παλαιστρεῖν νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν, ἂν εἰδῇς εἰ σε πλησίον ἤδη ᾖ ἄκρα γλυφόμενον, τὸ χρεὼν ἐπιτιὰν, καθαπερεί τις λαβόμενος ᾖ ποδὸς, ἐξ ἁπαλῆς τε ἐλπίδος. Ερ. ἄπαγε. δύσφημα γὰρ ταῦτα ὦ Λυκῖνε. ἀλλ' εἴη βιῶναι ὡς μίαν γοῦν ἡμέραν εὐδαιμονήσω, σοφὸς γλυφόμενος. Λυ. καὶ ἱκανήσει ἀντὶ τῶν τοσούτων καμάτων ἡ μία ἡμέρα; Ερμ. ἐμοὶ μὲν καὶ πάνυ ἱκανὸν ἀπόσον ἱκανόν. Λυ. τὸ δὲ ἄνω ὅτι εὐδαίμονα, καὶ τοιαῦτα, ὡς πάντα χρῆν ὑπομεῖναι δι' αὐτὰ, πόθεν ἔλαις εἰδέναι; εἰ γὰρ δὴ αὐτός που ἀπελήλυθας. Ερμο. ἀλλὰ τῷ διδασκάλῳ πιστεύω λέγοντι. ὁ δὲ, πάντα οἶδεν, ἅτε ἀκριβῶς ἤδη ὤν. Αυ. ἔλεγε δὲ καὶ θεῶν, ποῖα τὰ περὶ αὐτῶν, ἢ τίνα τὴν εὐδαιμονίαν εἶναι τὴν σήν; ἆρα πολὺν πλοῦτον, καὶ δόξαν, καὶ ἡδονὰς ἀνυπερβλήτους; Ερμο. εὐφήμει ὦ ἑταῖρε. οὐδὲν γὰρ ἴσα ταῦτα [1] τοῖς τὸν ἐν τῇ ἀρετῇ βίον. Λυ. ἀλλὰ τίνα φῂς ταῦτα; εἰ μὴ ταῦτα ἔξεστι τὸ τέλος τῆς ἀσκήσεως ἐλπίζειν; Ερμο. σοφίαν, καὶ ἀνδρίαν, καὶ τὸ καλὸν αὐτὸ καὶ τὸ δίκαιον, καὶ τὸ πάντα ἐπίστασθαι βεβαίως πεπισμένον, ἢ ἔστιν ἄλλα. πλοῦτος δὲ, καὶ δόξα, καὶ ἡδοναὶ, καὶ ὅσα δὴ σώματος, πάντα ταῦτα καὶ τὰ ἀφῆκε, καὶ ἀπηυτομόλησε, ἀνέχαιρε δὲ, ὅτε φασὶ τὴν Ἡρακλέα ἐν τῇ Οἴτῃ καθαγιζόμενα, θεὸν γενέσθαι. καὶ γὰρ ἐκεῖνος ἀπόσον ἀνθρώπινον εἶχε ἀπὸ τῆς μητρὸς, καὶ καθαρόν τι, καὶ ἀκήρατον φέρων τὸ θεῖον, ἀνέπτατο ἐς τοὺς θεοὺς διακριθεὶς

stineres, noctes dieſque ærumnas perferres, neſcius an te jam cacumini proximum Parca inſtans pede correptum tractura ſit ab imperfecta ſpe avulſum. *Hermot.* Apage iſta Luciane, ſiquidem maledica ſunt. At viverem utinam, ut ſapientiam aſſecutus unicum ſaltem diem fœlicitate fruerer. *Lucian.* Et pro tot tantiſque laboribus unica dies tibi ſufficiat? *Hermot.* Mihi quidem etiam exiguum momentum ſatis eſſet. *Lucian.* Cæterùm unde noſſe potes rebus ſupernis ineſſe fœlicitatem, ut earum gratia quidvis perferre oporteat? Nunquam enim eò ipſe conſcendiſti. *Hermot.* At ego dicenti præceptori credo: planè enim id novit, ut qui jam ſit excelſiſſimus. *Lucian.* At per Deos, qualia illa, quam-ve illic eſſe fœlicitatem ajebat? Nunquid divitias aliquas, & gloriam, & voluptates incredibiles? *Hermot.* Bona verba quæſo, amice nihil enim iſta faciunt ad vitam cum virtute exigendam. *Lucian.* At quænam ſunt illa bona, niſi hæc ſunt, quæ habituros illos dicit qui finem exercitationis pertigerint? *Hermot.* Sapientia, fortitudo, honeſtum ipſum, & juſtum, & omnium, ut ſingula ſe habent, certa cum perſuaſione ſcientia. Divitias verò, gloriam, & voluptates, & quæcunque ſunt corporis bona, infra reliquit: & exutus aſcendit, ut combuſtum in Oeta monte Herculem Deum factum ferunt. Etenim ille cùm abjeciſſet quicquid humani à matre contraxerat, & puram atque incorruptam divinitatem ferret, illa ab igne diſcreta ad Deos ſubvo-

1 Πρὸς τὸ ἐν τῇ ἀρετῇ βίον. ἀλλὰ τίνα] Excidit perſona Δυκίνου. Scilicet fuiſſe πρὸς τὸ ἐν τῇ ἀρετῇ βίον. Λυ. ἀλλὰ τίνα. Marc.

2 Λ'λλ'

ὑπὸ δ πυρός. καὶ ἅπαι δὴ ὑπὸ φιλοσοφίας, ὥσπερ ὑπὸ τοῦ πυρός, ἅπαντα ταῦτα περιῃρῆσθαι, ἃ τοῖς ἄλλοις δοκεῖ εἶναι δεινά, οὐκ ὀρθῶς δοξάζοντι, ἀνελθόντες ἐπὶ τὸ ἄκρον, εὐδαιμονοῦσι, πλούτου, καὶ δόξης, καὶ ἡδονῶν· ἀλλ' οὐδὲ μεμνημένοι ἔτι, καθαπλῶντες ἢ τί οἰόμενον ταῦτ' εἶναι. Λυ. νὴ τὴν Ἡρακλέα ὦ Ἑρμότιμε τὸν σὸν Οἴτην, ἀνδρεῖα, καὶ εὐδαίμονα λέγεις αὖθις αὐτῶν. πλοῦ, ἀλλὰ τόδε μοι εἰπέ. καὶ κρατοῦντες ποτε οὐκ ἂν ἄκρας, ὦ ἐπελήσοντο χρησίμου τοῖς κάτω, ἃ καθελελοίπασιν; ἢ ἀνάγκη ἅπαξ ἀνελθοῦσι αὐτοὺς, μένειν, καὶ σωφρονεῖν τῇ ἀρετῇ, πλούτου, καὶ δόξης, καὶ ἡδονῶν καταγελῶντας; Ερ. ὁμοίως τοῦτο ὦ Λυκῖνε, ἀλλ' ὃς ἂν ἀπαθὴς ᾖ πρὸς ἀρετὴν, ὅτι ὀργῆ, ὅτι φόβῳ, ὅτ' ἐπιθυμίας ὁ τοιοῦτος ἂν δουλεύῃ. οὐδ' ἂν λυποῖτο. οὐδὲ ἅλως, πάθος ἔτι τοιοῦτον πάθοι ἄν. Λυ. καὶ μὴν εἴ γέ με δεῖ, μηδὲν ὀκνήσασθαι, εἰπεῖν τἀληθῆ, [1] ἀλλ' εὐφημεῖν χρὴ οἶμαι, μὴ σὺ ὅσιον εἶναι ἐξετάζειν τὰ ὑπὸ τῶν σοφῶν μυούμενα. Ερμο. μηδαμῶς, ἀλλ' εἰπὲ ὅ, τι καὶ λέγεις. Δυ. ὅρα ὦ ἑταῖρε, ὡς ἔγωγε καὶ πάνυ ὀκνῶ. Ερμο. ἀλλὰ μὴ ὄκνει ὦ γλυκεῖε, πρός γε μόνον ἐμὲ λέγων. Λυ. τὰ μὲν τοίνυν ἄλλα ὦ Ἑρμότιμε, διηγεμαι σοι παρεσκευασμαι, καὶ ἐπίστευον ὅπως ἔχειν, σοφούς τε γίγνεσθαι αὐτοὺς, καὶ ἀνδρείους, καὶ δικαίους, καὶ τἆλλα. καί πως [2] ἀκηλέμην πρὸς τὸν λόγον.

volavit. Ad hunc modum hi à philosophia, ceu ab igne quopiam spoliati his omnibus quæ aliis non rectè sentientibus, miranda videntur, conscenso cacumine beatam degunt vitam: nec divitiarum, gloriæ, ac voluptatum meminerunt ampliùs, sed eos derident qui hæc alicujus esse momenti sentiunt. *Lucian.* Sanè per Oeteum Herculem Hermotime, viris digna, & fœlicia de ipsis refers. Atqui id mihi dicas, Nunquid è fastigio descendunt unquam si velint, ut rebus infra relictis utantur? an verò ubi semel ascenderunt, manere coguntur, & cum virtute conversari, divitias, gloriam, & voluptates irridendo? *Hermot.* Non solùm hoc, Luciane, sed quicunque in virtute perfectus evasit, hujusmodi vir nec iræ, nec metu, nec cupiditatibus servit, nec tristitia, nec denique ulla animi perturbatione afficitur. *Lucian.* Sed enim si mihi, nihil verito fas esset verum dicere: sed linguis favendum puto, nec fas esse inquirere quæ sapientes faciunt. *Hermot.* Nequaquam, sed apertè loquere. *Lucian.* Vide, ô amice quàm verear. *Hermot.* At ne vereris, generosè, apud me solum dicere. *Lucian.* Enimvero alia quæ dixisti, Hermotime, sequebar, & ita se habere credebam: eosque esse sapientes, & fortes, & justos, & cætera: tuoque sermone quodammodo demulcebar: sed quum

[1] Ἀλλ' εὐφημεῖν χρὴ] *Bona verba.* Sunt verba solemnis hujus formulæ σίγα πρὸς ἔγω λαὸς, εὐφημεῖν χρὴ. de qua copiosè Scal. ad Varr. pag. 94. leg. Schol. Sophoclis. ad Oedip. Col. & ad Philoct. dico alibi. *Bourd.*

[2] Ἐκηλέμην πρὸς τὸν λόγον] Sic in Nigrino & sæpe alibi. paginam 511. & seq. repetit in Lapith. *Idem.*

[1] Ἐκε-

ἐπὸτε ἦ καὶ πλοῦτε ἔφησθα καταφρονεῖν σφῶϊν, καὶ δόξης, καὶ ἡδονῶν, καὶ μήτε ὀργίζεσθαι, μήτε λυπεῖσθαι, πάνυ σεσωφρονηκότε, μόνα γάρ ἐσμεν, ἐπίσην, ἀναμνησθεὶς ἃ σε πρότερον εἶδον ποιοῦντα. βούλει φάσκειν; ἢ ἐκεῖνον καὶ ἄνδρα ἔ ὀνόμαζε; Ερμο. μηδαμῶς, ἀλλὰ καὶ τοῦτο εἰπὲ, ὅστις ἐστί. Λυ. διδάσκαλος αὐτὸς ἔτος ὁ σός, ἀνὴρ τἀτ' ἄλλα οὐδὲς ἄξιος, καὶ γέρων ἤδη εἰς τὸ ὕστατον. Ερμο. τί δὲ δὴ ἐποίησε; Λυ. τὸ ξένον εἶδες τὸ Ἡρακλεώτου, ὃς ὢν πολλῷ σωφρονέστερος αὐτοῦ, μαθητὴς ὤν; τὸ ξανθόν; τὸ ἐρεσχηλόν; Ερμο. οἶδα· οὐ λέγεις. Δίων αὐτοῦ τοὔνομα. Λυ. ἐκεῖνον αὐτὸν, ἐπὶ τὸν μισθὸν οἴμαι μὴ ἀποδίδοντα τὸ ἡμίεργον, ἀπήγαγε δίκης τὸ ἄρχοντος ἔναγχος, ὠδυσάμην γὰρ αὐτοῦ δοιμότατον ὄντα τὸ τραχήλου. καὶ εὖσα, καὶ ὀργίζεσθε. καὶ εἰ μὴ τὸ σωμήνιον τινὲς ἐν μέσῳ ἐβόων, ἀφείλετο τὸ νεανίσκου ἐκ τῶν χειρῶν αὐτῶ, δῆλος, ὡσοφὺς ἂν, ἀπέτεμεν αὐτῶ τὴν ῥῖνα ὁ γέρων, ὅπως ἡμαυκτῇ. Ερμο. πονηρὸς γὰρ ἀεὶ ἐκεῖνος, καὶ ἀγνώμων ὡ Λυκῖνε ὡς τὰς δοκήσεις. ἐπὶ τοῖς γὰ ἄλλοις, οἷς δανείζῃ, πολλὰς ὀίσεις, οὐδὲν τοιοῦτό πω ἐβλαστήκειν. δοκησιδύσας γὰρ αὐτῷ καὶ κρεοδύτης τὰς τόκους. Λυ. τί δ', ἂν μὴ δοκησιδῶσιν ὦ μακάριε, μόλις τι αὐτοῖ, καὶ ῥαθύμως ἤδη τοῦ φιλοσοφίας, καὶ μηκέτι τὸ ἐν τῇ Οἴτῃ καθελεῖν μέλλων δοκεῖν; Ερμο. οἶδ γὰρ ὅτι ἑαυτῷ χάριν ἐκεῖνος ὡς τὰ τοιαῦτα ἰατρεύσας; ἀλλ' ἔστι αὐτοῖ παιδία νεογνὰ, ὧν κήδεται, μὴ ἐν δόξαις καθέδωσιν. Λυ. δέον ὦ Ἑρμότιμε ἀναγαγεῖν κἀκεῖνα ἐπὶ τὸν ἀρετὸν, ὡς σωφρονίσαιμονοῖεν αὐτοῖ,

quum dixisti ipsos divitias contemnere, & gloriam, & voluptates, nec irasci, nec tristitia affici, hîc utique, soli enim sumus, hæsi, recordatus quæ facientem vidi: vis dicam quem? an verò, nomine etiam supresso, satis est? *Hermot.* Nequaquam: sed hoc etiam dicito quis ille sit. *Lucian.* Ille ipse præceptor tuus, vir aliàs venerandus, & jam summè senex. *Herm.* Quid igitur ille fecit? *Luc.* Hospitem illum Heracleotem nosti, qui multo jam tempore in iisdem Philosophiæ studiis discipulus ejus fuit? flavum illum? illum contentiosum? *Hermot.* Novi quem dicis: Dion vocatur ille. *Lucian.* Illum ipsum dico: quem cùm in tempore mercedem non penderet, nuper ad Prætorem duxit pallio ejus collo circumjecto: & clamabat interea & excandescebat. Ac nisi ex familiaribus ejus aliqui in medium veniissent, & adolescentem è manibus ejus eripuissent, certò scias, senem illum ei nasum mordicus avulsurum fuisse, adeò stomachabatur. *Herm.* Malus enim est ille & ingratus, ô Luciane, in pendenda mercede. Alioqui in alios multos quibus pecunias fœneratur, nihil unquam tale constituit. siquidem præscripto tempore reddunt fœnora. *Lucian.* Quid verò, nisi reddant ô beate, id-ne curat ille quem Philosophia jam purgavit, nec rebus in Oeta monte relictis amplius indiget? *Hermot.* Putasne illum sui causa rerum harum studio teneri? Sed liberos habet parvulos, qui ne inopem vitam agant, solicitè curat. *Lucian.* Operæ pretium esset Hermotime, ut & illi ad virtutem promoverentur, quò communi cum illo fœlicitate, divitias contemnendo,

πλούτου καὶ εὐφροσύνης. Ερμοτ. Ἐγὼ μὲν οὖν ἀπολαύσομαι σοῦ τῶν λόγων διαλέγεσθαί σοι. σπεύδω γὰρ ἤδη ἀκροάσασθαι αὐτοῦ, μὴ καὶ λάθω πάλιν ἀπολειφθείς. Λυ. Θαῤῥεῖ ὦ γαθέ. τὸ μὲν γὰρ [1] ἐκεχειρία ἐπήγγελται. ὥστε ἐγὼ ἀρίημί σοι ὅσον ἔτι λοιπὸν τοῦ ἔτους. Ερμο. πῶς λέγεις; Λυ. ὅτι σὺ τῇ παρούσῃ σοι ἐξουσίᾳ αὐτὸν, εἴγε χρὴ πιστεύειν τοῖς προγράμμασι. πινάκιον γάρ τι ἐκρέμασθαι ὑπὲρ τῶν πυλῶν, [2] μεγάλοις γράμμασι λέγον, σήμερον δὲ συμφιλοσοφεῖν. ἐλέγετο δ' ὑπὸ [3] Εὐκράτους, τοῦ πάνυ διατρίβοντος ἡμῖν, χθὲς, χιλίοις ἑταίροις ἑστιῶντι, πολλά τε συμφιλοσοφοῦντα τῇ συνουσίᾳ, καὶ ὡς Εὐτύδημον τὸν Περιπατητικὸν παρεζωγρηκέναι λέγει αὐτὸν, ὡς ὧν ἐκεῖνοι εἰώθασιν ἀντιλέγειν τοῖς ἀπὸ τῆς Στοᾶς. ὑπό τε τῶν κρωγμῶν, πονήρως τὴν κεφαλὴν διατεθῆναι, καὶ ὑδρῶσαι μέλα πολλὰ ἐς μέσους μύκας, ἀποδεικνύειν ὡς φασὶ συνουσίας. ἅμα δὲ καὶ ἐπιπόνως οἰκῆσαι παλαιὸν δὲ οἰκοδομὴν, τὸ παραυτὸν ὡς εἰκὸς φιλοτησίας ἐμπιπτόντων. καὶ ἐσθιεσθαι πολὺ, ἀλλὰ καὶ μέγα. ὥστε ἀναστρέψαι, ἅμα τε ὡς ἔφασκον πολλὰ, καὶ μόνον ἀριθμῷ διαλαβόντα τὰ κρέα, ὁπόσα τῷ πιεῖν κατόπιν ἐπῆν τοῖς ἀναδεδεκόσι, καὶ σημήνασθαι ἐπιμελῶς, τὸ ἀπ' ἐκείνου κρεοῦδες, μηδένα εἰσδέχεσθαι ἐμοῦγε ἕνεκα. ταῦτα δὲ Μίδᾳ ἔφασαν δοῦναί τινα αὐτῷ δηλοῦν, ἵνα μὴ ἐνοχλῶμεν ἐν τῷ δείπνῳ. ἐγὼ δὲ ἐπεὶ ἔλαβον παρὰ τοῦ Μίδου τὰ ὀπτὰ καὶ τὸν ἄρτον, ἐπορευόμην ἐπὶ τὴν θύραν. ἐκεῖ δὲ ἐπιστὰς ἐγὼ, καὶ ἀκούσας τοῦ Εὐκράτους ἐπιτιμῶντος τῷ Εὐτυδήμῳ, ὅτι ἐν τῷ συμποσίῳ ἐπιλαθόμενος τοῦ λόγου, ἐν ᾧ ἦν, ἐπεδείκνυτο τὴν τέχνην, ἐν ᾗ ἐστι δεινὸς, ἐκέλευον τὸν Μίδαν ἀνοῖξαι τὴν θύραν. ἐπεὶ δὲ ἀνέῳξε, καὶ εἰσῆλθον, ἐγὼ μὲν ἐκάθισα ἐπὶ τὸν θρόνον τὸν ἐμὸν, ὃν ἐκεῖνος ἐκόμισεν ἐκ τῆς οἰκίας, ὁ δὲ Εὐτύδημος ἐπὶ τὸν τοῦ Εὐκράτους. ἐπεὶ δὲ ἐκάθισεν, ἐγὼ μὲν ἐπεδίδουν τὰ ὀπτὰ καὶ τὸν ἄρτον, ὁ δὲ Εὐκράτης ἐπεδείκνυτο τὸν Εὐτύδημον

γυμνῶν ποτὲ τῶν μαθητῶν, οἱ κ᾽ αὐτοὶ ἀνέτρεφον μόλα πολλοί. Ερμ. ἐκόφτησε ἢ πότερον ὦ Λυκῖνε, ὁ διδάσκαλος, ἢ ὁ Εὐθύδημος, εἴ τι κ᾽ τοιοῦτον ἔλεγεν ὁ Μίδας; Λυ. τί μὴ σκοπεῖτε φασὶν ὦ Ἑρμότιμε, ἀγχίμολα σφίσι γηρᾳός. τὸ δ᾽ ὧν πάλος τῆς νίκης, καθ᾽ ὑμᾶς ἐγένετο, καὶ Διόμηδὸν ὁ πρεσβύτης ὑπέρεχε. τὸ γᾶν Εὐθύδημον, [1] οὐδ᾽ ἀναιμωτὶ φασιν ἀπελθεῖν, ἀλλὰ τραῦμα παμμέγεθες ἔχοντα ἐν τῇ κεφαλῇ. ἐπὶ γὰρ ἀλαζόνι ὤθει, καὶ ἐλεγκτικὸς, καὶ πιέζειν δοκῶν ἤρειδε, καὶ παρεῖχε ῥᾴδιον αὐτὸν ἐλέγχειν, ὁ διδάσκαλός σου ὁ βέλτιστος, ὃν εἶχε [2] σκύφον, νεστορείου τινὰ καὶ ἀφίρητ᾽ αὐτῷ, πλησίον κατακειμένῳ. καὶ ὅπως ἐκόφτησεν. Ερμ. ὄμμι. ἐγὼ γὰρ ἄλλως ἐχρῴμην ὅπως τοὺς μὴ ἐθέλοντας εἴκειν τοῖς κρείττοσι. Λυ. ταυτὶ μὲν ὦ Ἑρμότιμε, πάνυ εὔλογα. ἢ τί γὰρ παῖδα Εὐθύδημον, ἀνδρὶ γέροντι παραζώσειν, ἀόργητον, καὶ ἡμῶν κρείττονα, σκύφον ἄτερ βαρὺν ἐν τῇ χειρὶ ἔχοντα; ἀλλὰ σχολὴν γὰρ ἄγομεν, τί δ᾽ οὐκ ἐγὼ μοι ἐπείρων εἶπε, ὃν τρόπον ὡρμήθης τὸ πρῶτον φιλοσοφεῖν, ὡς κ᾽ αὐτὸς εἰ σύνοιτον, ἐπισπωδὸς ἐπορεύου ὑμῖν, παποτὲ δὲ ἐξαμῶν; ἢ γὰρ ἀποκλείσετέ με ὑμᾶς ἡλικιῶν φίλοι ὄντες. Ερμ. εἰ γὰρ ἐθελήσειας ὦ Λυκῖνε, ὅψῃ σὺ βραχεῖ ὅσον διοίσεις τῶν ἄλλων. παῖδας δ᾽ ἴσθι οἵησιν ἀπεινὰς ὡς πρὸς σέ. τοσοῦτον ὑπεραρθήσεις αὐτούς. Λυ. ἱκανὸν εἰ μὴ ἕκαστον ἔτη γηροίμαλλον

quibusdam ex discipulis, qui non pauci domum regressi sunt, narraret. *Hermot.* Vter verò Luciane superavit meus-ne præceptor, an Euthydemus? numquid ea de re quidpiam dicebat Midas ille? *Lucian.* Primùm quidem ajebat, Hermotime, illos pugna pares fuisse: at victoriæ finem penes vos fuisse, & senem hunc longè superasse: neque Euthydemum incruentum abiisse, sed vulnus ingens in capite habentem. Cùm enim arrogans & contentiosus esset, nec pertuaderi vellet, nec se facilè convincendum præberet, optimus ille præceptor tuus, Nestorem scyphum, quem habebat præ manibus, ipsi prope se accumbenti in caput illisit: sicque victoriam obtinuit. *Hermot.* Rectè quidem: non enim aliter erat cum his agendum qui cedere melioribus nolunt. *Lucian.* Hæc certè æqua sunt Hermotime. Quorsum enim Euthydemus, virum senem exasperabat, alienum ab iracundia, animoque potiorem, cùm tam gravem scyphum præ manibus haberet? Sed enim ocium jam agimus, cur non mihi tuo familiari exponas, quonam modo ad philosophiæ studia primùm te contuleris, ut & ipse si fieri possit vobiscum iter, hinc initium ducens, suscipiam? nam quæ vestra est amicitia, me non excludetis. *Hermot.* Si modò velis Luciane, brevi videbis quantum aliis præstabis. Omnes, certò scias præ te pueros existimabis, tantum ingenio præpollebis. *Lucian.* Sufficeret mihi, si post viginti annos, qualis nunc es,

1 Οὐδ᾽ ἀναιμωτὶ] Vt in Tim. & passim alibi. *Bourd.*

2 Σκύφον Νεςόρειον] Talis rixa in Lapith. & apud Heliod. lib. 5. de Scypho Nestoreo Interp. Martialis ex Iliad. 11. *Idem.*

τοιῦτος, οἷος σὺ νῦν. Ερμῆ. ἀμέλει καὶ αὐτὸς καὶ σὺ μειρακίσκος, ἡρξάμην φιλοσοφεῖν πεπαιδευμένος τὰ πρεσβύτατα, ὅπόσα οἶμαι σὺ νῦν μάλιστα. Λυ. [1] τοσαῦτα γὰρ ὦ Ἑρμότιμε. ὥστε τῷ αὐτῷ ἄρα λαβὼν, καὶμί. δίκαιον γάρ. καὶ πρότερόν γέ μοι τοῦτο εἰπὲ δίδοτε ἀντιλέγειν τοῖς μανθάνουσιν, ἢν τι μὴ ὀρθῶς λέγειν δοκῇ αὐτοῖς; ἢ οὐκ ἐφίετε τοῦτο τοῖς νεωτέροις; Ερμο. ἔ πάνυ. σὺ γοῦν, ἢν τι βάλῃ, ἐρώτα μεταξύ, καὶ ἀντιλέγε. ῥᾷον γὰρ οὕτω μάθῃς. Λυ. ἄγε νὴ τὸν Ἑρμῆν ὦ Ἑρμότιμε αὐτόν, ἃ ἐπαινεμὲν ἂν τυγχάνεις, ἄπορ εἰπέ μοι, μία τις οὖσ ἐστὶν ἡ ἐπὶ φιλοσοφίαν ἄγουσα, ἢ τὰ Στωϊκῶν ὑμῶν, ἢ ἀληθῆ ἐγὼ ἤκουον, ὡς καὶ ἄλλοι πολλοί τινές εἰσι; Ερμο. μάλα πολλοὶ Περιπατητικοὶ, καὶ Ἐπικούρειοι, καὶ οἱ τὰ Πλάτωνα ἐπιχαράττοντες. καὶ αὖ Διογένης ἄλλος τις, καὶ Ἀντισθένης ζηλωτὴς, καὶ οἱ ἀπὸ τοῦ Πυθαγόρου, καὶ ἔτι πλείους. Λυ. ἀληθῆ τοῦτο. πολλοὶ γάρ εἰσι. πότερον δὴ ὦ Ἑρμότιμε, τὰ αὐτὰ πάντες λέγουσιν, ἢ διαφορὰς; Ερμο. καὶ πάνυ διαφοράς. Λυ. τὸ δὴ γε ἀληθὲς οἶμαι πάντως τῶν γε ἐν τοῖς αὐτῶν, ἀλλ' ἐ πάντα, διαφορά γε ἔνεστι. Ερμο. πάνυ μὲν οὖν. Λυ. ἴθι δὴ ὦ φιλότης, ἀπόκριναί μοι τοῦτο, πότε πιστεύσας τὸ πρῶτον σὺ, ἐπότε ἦλθες φιλοσοφήσων, πολλῶν σοι θυρῶν ἀνεπεπταμένων, παρεὶς τὰς ἄλλας, εἰς τὴν τῶν Στωϊκῶν ἦλθες, καὶ δι' ἐκείνης ἐξῆλθες ἐπὶ τὴν ἀρετὴν εἰσιέναι, ὡς δὴ μόνης ἀληθῶς οὔσης, καὶ τὴν εὐδαίμονα ἐπιδεικνυούσης, τί δὴ ἄλλων εἰς τυφλὰ καὶ ἀνέξοδα φερομένων; πίνες, evaderem. *Hermot.* Ego profectò ætate qua nunc es, annos ferme quadraginta natus (idque ætatis esse te puto) philosophiæ operam dare cœpi. *Lucian.* Id sum ætatis Hermotime. Itaque eadem via me ducito: id enim æquum est. Ac primùm mihi dic, An discentibus copiam contradicendi facitis, siquid ipsis videatur non rectè dictum? an verò junioribus non conceditis? *Hermot.* Minimè. Sed tu, si quid volueris, interim quærendi & contradicendi copiam *tibi* facio: faciliùs enim ita disces. *Lucian.* Euge per Mercurium, Hermotime, cui es cognominis, dic mihi, est-ne unica via ad philosophiam, videlicet Stoicorum vestrorum: an verò verum est quod audivi, alios etiam esse complures? *Hermot.* Complures, nempe Peripateciti, Epicurei, Platonici: alii præterea Diogenis & Antisthenis æmuli, quinetiam Pythagorici, & loegè plures. *Lucian.* Vera dicis: multi sunt. Vtrum autem Hermotime, eadem omnes, an diversa dicunt? *Hermot.* Omnino diversa. *Lucian.* Atqui *unum* omnino ex ipsis verum *arbitror*, non autem omnia, *siquidem* sunt diversa. *Hermot.* Maximè. *Lucian.* Age verò, amice, cuinam primùm credidisti, quando philosophiæ operam daturus ibas, ut cùm multæ tibi paterent fores, præteritis reliquis, in Stoicorum venires, & per eas ad virtutem aditum habere putares, ac si solæ veræ sint viæ rectæ indices, contrà verò reliquæ in cæca & devia ducant? Quonam tunc

[1] Τοσαῦτα γὰρ ὦ Ἑρμότιμε] Τοσαῦτα γᾶν ὦ Ἑρμότιμε. Marc.

1 Mag-

πῶς ἐπεμμένει τοῦτο; καὶ μή μοι τὸ νῦν δὴ τοῦτον σαυτὸν σύνοιδ', ὃ εἶπε ἡμίσοφον, εἴτε σοφὸν ἤδη πρὸς τὸ βελτίω κρίνειν ὑπὲρ τοὺς πολλοὺς ἡμᾶς δυνάμενον. ἀλλ' ἄτιμος ἀπόκειναι, ὁποῖος τότε ἦσθα ἰδιώτης, καὶ νῦν τ' ἐμέ. Ερμ. ἃ σωίημι ὁ, τι σοι τοῦτο βούλεται ὦ Λυκῖνε. Λυ. καὶ μὰν ἄπαν ἀγκύλον ἡγοῦμαι. πολλῶν γὰρ ὄντων φιλοσόφων, οἷον, Πλάτωνος, καὶ Ἀριστοτέλους, καὶ Ἀντισθένους, καὶ τῶν ὑμετέρων αὖ ἡγεμόνων, Χρυσίππου, καὶ Ζήνωνος, καὶ τῶν ἄλλων, ὅσοι εἰσὶ, πῶς, σὺ πιστεύσας, τοὺς μὲν ἄλλους εἴασ, ἐξ ἁπάντων δὲ σαυτῷ ἐλόμενος, ἄνευ σαυτοῦ κρίσεως, ἀξιοῖς καὶ τοῦτο φιλοσοφεῖν; ἆρα καὶ σὺ ὥσπερ τὸν Χαιρεφῶντα ὁ Πύθιος ἐξέπεμψεν ἐπὶ τὸ Στωϊκὸν, ἀρίστους ἐξ ἁπάντων σοφιστάς; ἦλθες γὰρ αὐτῷ ἄλλον ἐπ' ἄλλο εἶδος φιλοσοφίας σοφιζόμενον, τὴν ἀρμόττουσαν οἱμαι ἑκάστῳ εἰδέναι. Ερμ. ἀλλ' οὐδὲν τοιοῦτον ὦ Λυκῖνε. οὐδὲ ἡγοῦμαι σοί γε τῶν τ' ἄλλων τ' ἀρέσκειν. Λυ. πότερον, οὐκ ἄξιον θείας συμβουλίας ἡγούμενος αὐτὸ, ἢ ἱκανὸς ὢν αὐτὸς εἶναι ἐλέσθαι τὸ βέλτιον καὶ σαυτόν, ἄνευ τοῦ θεοῦ; Ερμ. ὤμην γάρ. Λυ. ἀκοῦσαι καὶ ἡμᾶς ἂν διδάσκοις τοῦτο σοφόν, ὅπως ἀμφισβητούμενον ἡμῖν οὕτως ἐν ἀρχῇ, τίς ἡ ἀρίστη φιλοσοφία ἐστὶ, καὶ ἡ ἀληθεύουσα, καὶ ἣν ἄν τις ἕλοιτο, παρεὶς τὰς ἄλλας. Ερ. ἐγώ σοι φράσω. ἑώρων τοὺς πλείστους ἐπ' αὐτὴν ὁρμῶντας. ὥστε εἰκάζον ἀμείνω εἶναι αὐτήν. Λυ. πόσῳ τινὶ πλείους τῆς Ἐπικουρείων, ἢ Πλατωνικῶν, ἢ Περιπατητικῶν; ἠείθμησας γὰρ αὐτοὺς δηλαδὴ, καὶ

tunc argumento hæc deprehendebas? Ac ne te ipsum qualis nunc es considereres, sive es semisapiens, sive jam sapiens, qui optima præ multis nobis dijudicare possis. Sed ita respondeo ut idiota quispiam, qualis tunc eras, qualis & ego nunc sum. *Hermot.* Non intelligo, Luciane, quid hæc tua verba sibi velint. *Lucian.* Atque nequaquam dubitabam percontor. Cùm enim multi sint Philosophi sectatores Platonis, & Aristotelis, & Antisthenis, majorumque vestrorum, Chrysippi, Zenonis, atque aliorum, quotquot sunt, cuinam, omissis aliis, credidisti, delectuque ex omnibus, quæ priùs dixisti: facto, secundum illa vis Philosophiæ studiis incumbere. Numquid etiam te, quemadmodum Chærephontem illum, Apollo Pythius ad Stoicorum placita misit, ubi prædixisset illos omnium esse optimos? Alium enim ad aliam philosophiæ speciem cohortari solet, quam, ut puto, unicuique convenire novit. *Hermot.* Sed nihil istiusmodi, Luciane, Deum de hisce rebus interrogavi. *Lucian* Vtrum hanc rem divina consultatione indignam ducebas, an verò ipse tibi videbare satis idoneus ad eligendum per te, quod erat optimum, nullo consulto numine? *Hermot.* Ita mihi videbar. *Luc.* Quare etiam nos id primum doceas, quo pacto statim ab initio nosse queam quænam optima sit & verissima philosophia, & quam quis prætermissis aliis eligat. *Hermot.* Ego tibi dicam. Cùm viderem plurimos ad eandem se conferre: eam meliorem esse conjiciebam. *Lucian.* Quorum igitur numerosior erat turba, Epicureorum, an Platonicorum, an Peripateticorum? Eos namque perinde atque

διὰ τῆς ἐν ταῖς χειροτονίαις. Ερ. ἀλλ' οὐκ ἠρίθμησα ἐγώγε. εἴγκλεισόν δέ. Λυ. ὡς οὐκ ἐθέλεις διδάξαι με, ἀλλ' ἐξαπατᾷς, ὃς οἶδα τὸ τοιοῦτον εἰκασμὸν φῆς καὶ πλήθει κρῖναι, ἀποκρυπτόμενον λέγειν ἐμοῦ με πάλαι; Ερμ. ἃ μόνον τοῦτο ὦ Λυκῖνε, ἀλλὰ καὶ ἤκουον ἁπάντων λεγόντων, ὡς οἱ μὲν Ἐπικούρειοι, γλυκύθυμοι, καὶ φιλήδονοί εἰσιν. οἱ Περιπατητικοὶ δ', καὶ φιλόπλουτοι, καὶ ἐριστικοί πως. οἱ Πλατωνικοὶ δ', τὸ φωτιτε, καὶ φιλόδοξοί εἰσι. τοὺς δὲ τῶν Στωικῶν, πολλοὶ ἔφασκον ὅτι ἀνδρώδεις, καὶ σφόδρα μεγαλόκαρδοι. καὶ ὅτι ὁ τοῦτον ἐν τῷ ὁδῷ, μόνον βασιλεύς, μόνον πλούσιον. μόνον σοφὸς, καὶ σωφρόνως, ἅπαντα. Λυ. ἔλεγον δ' ταῦτα ταῦτα σὲ ἄλλοι δηλαδὴ περὶ αὐτῶν. ἃ γὰρ δὴ ἐκείνοις ἂν αὐτοῖς ἐπίστευσας ἐπαινεῖσι τὰ αὐτῶν. Ερμ. ἠδέως. ἀλλ' οἱ ἄλλοι ἔλεγον. Λυ. οἶμαι δὴ ἀπίδοξοι, οὐκ ἔλεγον ὡς τὸ εἰκός. ὅτι δ' ἦσαν οἱ τὰ ἄλλα φιλοσοφοῦντες. Ερμ. ἃ γὰρ. Λυ. οἱ δ' ἄρα ἰδιῶται τῶν τὰ ἔλεγον; Ερμ. καὶ μάλα. Λυ. ὁρᾷς ὅπως αὖθις ἐξαπατᾷς με. καὶ ἃ λέγεις τάλαιν'. ἀλλ' οἶσθ' [1] Μαργίτην διαλεχθῆναί ποτε. ὡς πιστεύσω ὅτι Ἑρμότιμον. ἀνὴρ συνετὸς, ἐπὶ τέτε γεγονὼς τεσσαρακοντούτης τῷ φιλοσοφίας, καὶ φιλοσόφων ἀνδρῶν τοῖς ἰδιώταις ἐπίστευσε, καὶ κατὰ τὰ ὑπ' ἐκείνων λεγόμενα, ἐπεκρίθη τὴν αἵρεσιν καὶ τὸ κρεῖττον ἀξιῶν. ἃ γὰρ πιστεύσαιμί σοι τοιαῦτα λέγοντι. Ερμ. ἀλλ' οἶσθα ὦ Λυκῖνε, ὅτι τοῖς ἄλλοις μόνον ἐπίστευον, ἀλλὰ καὶ ἐμοὶ

in ſuffragiis numeraſti. *Hermot.* At non numeravi, ſed conjectavi. *Lucian.* Non vis docere me, ſed decipis qui veritatem me celas, diciſque te numero & conjectura judicaſſe. *Hermot.* Non hoc ſolum Luciane, ſed ex omnibus audivi Epicureos animum ad delicias, & ad voluptates appellere, Peripateticos verò divitiarum amantes eſſe, & contentioſos, Platonicos autem faſtoſos, & gloriæ cupidos. *Sed* quod ad Stoicos attinet, *multi* viriles illos eſſe, atque omnia cognoſcere dicebant, eumque qui viam hanc inſiſteret ſolum divitem, ſolum regem, ſolum ſapientem, omnia denique ſimul eſſe. *Lucian.* Videlicet iſta de illis tibi dixerunt alii: neque enim illis ſua laudantibus credidiſſes. *Hermot.* Nequequam: ſed dicebant alii. *Lucian.* Qui contrariæ opinionis erant, id tibi, ut veri ſimile eſt, non dicebant. Hi autem erant qui in aliis diſciplinis verſantur. *Hermot.* Minimè. *Lucian.* An verò hæc dicebant idiotæ. *Hermot.* Maximè. *Lucian.* Vides ut me iterum decipis, nec vera loqueris: *ſed te* cum Margite aliquo *colloqui* putas: ut credam Hermotimum virum prudentem, annos quadraginta natum, de philoſophia & philoſophis idiotarum opinioni credidiſſe, & ex eorum dictis præſtantiſſimorum ſectam delegiſſe. Non ego tibi hæc dicenti fidem adhibuerim. *Hermot.* At ſcias Luciane me non aliis ſolùm, ſed mihi ipſi fidem adhibuiſſe.

1 Μαργίτην διαλεχθῆναι] Ἄφρονι, μωρῷ, De hoc Suid. ex Heſych. Interp. Ariſt. ad aves. *Bourd.* Inerte & nullius precii ſtolidoque homine, Margitis enim meminit ex Homero Ariſt. atque Clem. Alex. Demoſth. apud Plut. Alexandrum puerum & Margitem nominabat. *Cogn.*

1 Κ'τ

μαντὸ. ἐώρων γὰρ αὐτὸς κοσμίως βαδίζοντας, ἀναστολημένους εὐσταλῶς, φρονιζόντως ἀεὶ, ἀρρενωπὸς, ἐν χρῷ κειρίας τὰς πλείστας, ἡδὺ ὄζοντας, ἡδὺ αὖ πάνυ ἐς τὸ ἀλλόφορον ὑπερεκπίπτοντας, ὡς ἔκπληκτον εἶναι τὸ κωμικὸν ἀπεχώς, ἀλλ' ἐπὶ τῷ μέσῳ κεχαρισμένους, ὃ δὴ ἄριστον ἅπαντες εἶναί φασιν. Λυ. ἆρ' οὖν κἀκεῖνα εἶδες ποιοῦντας αὐτὸς, ἃ μικρῷ πρόσθεν ἔλεγον αὐτὸς ἐωρακέναι τὸν διδάσκαλον ὦ Ἑρμότιμε πρᾶττοντας; οἷον, δανείζοντας, καὶ ἀπαιτοῦντας πικρῶς; καὶ φιλονείκως πάνυ ἐλέγχοντας ἐν ταῖς ξυνουσίαις, καὶ τἆλλα ὅσα ἐπιδείκνυσθαι; ἢ τούτων ὀλίγα σοι μέλει, ἄχρις ἂν δύσκολος ἡ ἀναβολὴ, καὶ ὁ πώγων βαθὺς, καὶ ἐν χρῷ ἡ κουρά; καὶ ὅσος τὸ λοιπὸν ἀφαὶ ἔχωμεν τοῦδε κομήτου, καὶ σταθμῶν ἀκριβῶν τοιούτων, ὡς Ἑρμότιμός φησι. καὶ χρὴ δὴ χημάτων, καὶ βαδισμάτων καὶ κουρᾶς διαγνῶσεσθαι τοὺς ἀρίστους. ὃς δ' ἂν μὴ ἔχῃ ταῦτα, μηδὲ φυλλορροῇ, καὶ φορτικὸς τὸ σῶμα, ἀποδεκτέος, καὶ ἀπόβλητος. ἀλλ' ὄρα μὴ καὶ ταῦτα ὦ Ἑρμότιμε παίζεις ἐπὶ μὲ, πειρώμενος, εἰ ἐξαπατήσῃς, σιωπῶμι. Ερμο. Δῆτα τοῦτ' ἔφησθα; Λυ. ὅτι ὦ γαῖε, ἀνδριάντων ταύτην ἐξέτασιν λέγεις, τὴν ἀπὸ τῶν χημάτων, ἀπολυγῆν σκιοῦ δύσχημονέστερον, καὶ τὰς ἀναβολὰς κοσμιώτερον, φασίν τινος, ἢ Ἀλκαμένους, ἢ Μύρωνος πρὸς τὸ εὐμορφότερον εἰκάσαι. εἰ δ' καὶ ὅτι μάλιστα χρὴ τεκμαί-

buisse. Videbam enim ipsos decenter incedentes, frugaliter amictos, meditationibus semper intentos, aspectu tetricos, plurimos ad cutim tonsos, nihil molle, nihil quod medium excederet admittentes, quod vel stupendum, vel caninum esset: sed in medio statu constitutos, quem omnes optimum esse dicunt. *Lucian.* Annon ipsos etiam ea factitantes vidisti, quæ paulò ante dicebam ipse me vidisse præceptorem tuum factitantem? videlicet fœnerari pecunias, eas amarulenter repetere, in colloquiis pertinaciter contendere, & quæcunque alia ingenii sui documenta præbent? An verò hæc parum curas, si modò frugalis sit amictus, & promissa barba, & ad cutim abraia coma? Quare in posterum regulam hanc, amussimque certam habeamus, ad hæc exploranda, ut ait Hermotimus. Sic ex habitu, & gressu, & tonsura quinam sint optimi dignoscendum. Qui autem hæc non habuerit, nec severo vultu & meditabundo fuerit, rejiciendus erit & repudiandus. At vide ne hisce etiam me ludas, periculum faciendo, num me decipi percipiam. *Hermot.* Quorsum hoc dixisti. *Lucian.* Quoniam hæc quæ capitur ex habitu cognitio, ad statuas pertinet. Omnino enim illæ habitu sunt elegantiore, & amictu ornatiore, quas vel Phidias aliquis, vel Alcamenes, vel Myron, ad absolutissimæ formæ archetypum expressit. Quòd si argumentum ex hujusmodi

1 Ἐν χρῷ ἡ κουρά] Vt antea ἐν χρῷ κειρίας: quid legerit in his locis Interpres non video, nam Stoici dicti ἐν χρῷ κειρίας. *tonsi, cute tenus.* Ipse verò *longa coma venerandos, prolixa in capite cæsaries, capillus prolixior* ubique vertit. de his Iuvenal. Sat. 2. *atque superciliis brevior coma* hæc monebat Senator Clarissimus Godofred. Maluynus. Dixi hac de re antea. *Bourd.*

ρίαζ τοῖς τοιούτοις, τί ἂν πάθοις, εἰ τυφλὸς ἂν ἐπιθυμήσῃ φιλοσοφεῖν; τί, ἔφην ἐγώ, τὸ ἐμεῖνον ἀφαιρήσει ἀφεθησόμενον, ὅτι χεῖρον, ὅτι βέλτιον ὁρᾶν δυνάμενον; Ἑρμο. ἀλλ' ἐμοιγε δοκοῦς τυφλὸς ὁ λόγος ὦ Λυκῖνε, καὶ μοι μέλει τῶν τοιούτων. Λυ. ἐχέλω μὲν ὦ χρηστὲ, κοινόν τι τὸ γνώσιμον εἶναι τῶν ὄντων μεγάλων, καὶ ἅπασι χρήσιμον. πλὴν εἰ δοκεῖ, οἱ μὲν, ἔφην ἐγὼ, φιλοσοφίας μενέτωσαν οἱ τυφλοὶ, ἐπιλοιπὸν μηδὲν ὁρῶσι. καίτοι ἀναγκαῖον ἦν τοῖς τοιούτοις μάλιστα φιλοσοφεῖν, ὡς μὴ πάνυ ἀχθοιντο ἐπὶ τῇ συμφορᾷ. οἱ δὲ δὴ βλέποντες, κἂν πάνυ ὀξυδορκεῖς ὦσι, τί ἂν δύναιντο συνιδεῖν τῶν τῆς ψυχῆς, λέγε μοι, ἔξωθεν τοιούτοις ἐσκολῆς; ὃ δ' βούλομαι εἰπεῖν, τοιοῦδέ ἐστι, οὐχ ὅτι τῶν γνώμης τῶν ἀνδρῶν ἔρωτα ἀσθενὴς αὐτοῖς, καὶ ἐξίως ἀμείνων γενέσθαι τῆς τε γνώμης. Ερ. καὶ μάλα. Λυ. πῶς ἂν οἷόν τε εἴη λοιπὸν, ἀφ' ὧν ἔφησθα ἐκείνων τῶν γνωσιμωτάτων διορᾶν, τὰ ἐρῶντα φιλοσοφεῖν, ἢ μή; ἐγὼ μὲν φιλεῖ τοιοῦτόν τι φαίνεσθαι, ἀλλ' ἴσως ἀπόρρητα, καὶ οὐ ἀφανεῖ κείμενα, λόγοις καὶ συνουσίαις ἀναθεικνύμενα, καὶ ἔργοις τοῖς ὁμοίοις ὑπὸ μόλις. ὁ γὰρ Μῶμος, ἀκήκοας οἶμαι ἅπερ ἠπάσατο ὁ Ἡφαίστου. εἰ δ' μὴ, ἀκοὰ νῦν ἄκουε. φασὶ γὰρ ὁ μῦθος ἐρίσαι Ἀθηναν, καὶ Ποσειδῶνα, καὶ Ἥφαιστον ἀντιχείρας πέρι, καὶ τὸ μὲν Ποσειδῶ, ταῦρον ἵνα ἀνατλάσαι. τὴν Ἀθηναν δ', οἰκίαν ἐπινοῆσαι. ὁ Ἥφαιστος δ', ἄνθρωπον ἄρα συνεστήσασθαι. καὶ ἐπιλοιπὸν ἐπὶ τὸ Μῶμον ἦλθον

modi rebus est capiendum, quid faciat cæcus si operam dare philosophiæ cupiat? quo pacto dignoscere queat eum qui meliorem sectam delegit, cùm neque habitum, neque gressum cernere possit? *Hermot.* At mihi Luciane non est ad cæcos sermo, nec talium curam gero. *Lucian.* Atqui conveniebat, ô bone, ut tantarum rerum, tamque omnibus utilium commune esset documentum. Sed enim si tibi ita videtur, cæci à Philosophia excluſi maneant, quoniam ne vident quidem: quanquam his necesse erat in primis philosophiæ studiis incumbere, ne prorsus sua calamitate gravarentur. Cæterùm qui vident, quanvis sint perspicacissimi, quonam modo ea quæ sunt animæ, ab hoc externo amictu perspicere queant? Istiusmodi autem est quod volo dicere; Non solùm sapientiæ virorum illorum amore captus, ipsos adivisti, sed in sapientiæ studio melior evadere voluisti. *Hermot.* Ita sanè. *Lucian.* Quomodo igitur potuisti, ex notis illis quas dixisti pervidere qui rectè, qui secus philosopharetur? *Non* enim ista perspici ita queunt, sed arcana sunt, & obscuro in loco posita, quæ vix tandem sermonibus & dissertationibus, operibusque similibus, animadvertuntur. Audisti puto qua in re momus Vulcanum reprehenderit: sin minus, audi nunc. Fert enim [1] fabula Minervam, Neptunum & Vulcanum de artis præstantia contendisse. Neptunum quidem taurum effinxisse, Minervam verò domum excogitasse. Porrò Vulcanus hominem composuit. Ac postquam ad Momum ventum est,

1 *Fabula*] Hujus fabulæ mentionem facit Plato. *Cæn.*

1 Τὸν

ιον, ὅτῳ δικασὴν ἀπεστάλητο, ἐπισκέψασθαι τοῦ ἑκάστου τὸ ἔργον, τί μὲ ἄλλων, ἄπρακτον ἢ πεπραγμένον, περιττὸν ἢ ἀναγκαῖον λέγειν. ἐπὶ δὲ ἀνθρώπῳ τοῦτο ἐμεμψάμην, ὅτι τὰ ἀρχιτεκτονήματα ἐπέπληξε τῷ Ἡφαίστῳ, διότι μὴ καὶ θυρίδας ἐποίησεν αὐτοῦ κατὰ τὸ στέρνον, ὡς ἀναπεπταμένων, γνώριμα πᾶσιν ἃ βούλοιτο, καὶ ἐπιτηδεῖα, καὶ ἢ ψεύδοιτο, ἢ ἀληθεύοι. σκέψασθαι μὲν δὴ ἄττα ἀμελυότερον, ὅπως καὶ τὰ ἀνθρώπων διανοεῖσθε. σὺ δὲ [1] ὑπὲρ τοῦ Λυγκέως ἡμῖν διδάσκεις, καὶ ὁρᾷς τι ἔνδον ὡς ἔοικε λαβὼν διὰ στέρνων, καὶ ἀνέῳκται σοι τὰ κάτω, ὡς εἰδέναι μὴ μόνον ἃ βούλεται, καὶ ἃ γιγνώσκει ἕκαστος, ἀλλὰ καὶ πότερος ἀμείνων ἢ χείρων. Ερμ. παίζεις ὦ Λυκῖνε. ἐγὼ δὲ, καὶ θεὸν εἰλόμην. καὶ δή μεταμέλει μοι τῆς αἱρέσεως. ἐκείνου δὲ τοῦτο ἀπὸς γῆν ἐμέ. Λυ. ὅμως σὸν ἂν εἴποις, ὦ ἑταῖρε, καὶ ἀπὸς ἐμοὶ, ἀλλὰ προΐδῃ με ἀδοξοπολάβωνα ἐν πολλῷ τῷ συρφετῷ; Ερ. δόξειν γὰρ ἄν σοι ἀρίσκῃ, ὃν ἂν εἴπω. Λυ. ἔκ ὦ γαθέ. ἀλλ' ὅδὲν ἐθέλεις εἰπεῖν οἵοιον ἄν με ἀρέσειεν. ἐπεὶ σὺ δὲν σὺ ἐκὼν ἀπεκρύπτῃ, καὶ φθονεῖς ἡμῖν ὡς μὴ ἐξ ἴσου γνώσεσθαί σοι φιλοσοφήσαντες ἐγὼ περιφέσομαι ὅπως ἂν οἷός τε ὦ κατ' ἐμαυτὸν ἐξευρεῖν τὴν ἀκριβῆ περὶ τούτων κρίσιν, καὶ τὴν ἀσφαλεστάτην αἵρεσιν. ἄκουε γὰρ καὶ σὺ, εἰ βούλῃ. Ερμο. ἀλλὰ βούλομαι ὦ Λυ-

est, quem arbitrum delegerant, is considerato uniuscujusque opere, in aliis quidem quid reprehenderit, supervacaneum esset referre: at in homine hoc carpsit, & Vulcanum architectum increpavit quòd non ipsi etiam in pectore ostiola feciſſet, quibus apertis, innoteſceret omnibus quid vellet, & cogitaret: an mentiretur, an vera diceret. At ille quidem veluti cæcutiens ita de hominibus ſtatuebat. Tu verò nobis vel ipſo Lynceo es perſpicacior qui, ſicuti videtur, per pectus ipſum quæ intus ſunt cernis patentque tibi omnia, adeò ut non ſolùm certò teneas quid quiſque velit & cogitet, verùm etiam uter ſit melior aut deterior. *Herm.* Ludificaris me, Luciane. Ego verò Dei ductu delectum habui, neque me pœnitet electionis: & hoc mihi ſatis eſt. *Luc.* Attamen ne ſic quidem mihi, amice, exponas, ſed me in infima plebe periturum uſque deſpicies? *Hermot.* Nihil enim placuerit tibi, eorum quæ dixero. *Lucian.* Minimè, ô bone: verùm nihil vis dicere quod mihi placeat. Quandoquidem igitur de induſtria me celas, mihique invides ne in philoſophiæ ſtudiis par tibi evadam, operam dabo ut per me poſſim adinvenire exactam judicandi rationem, ac certiſſimam eligendi normam. Itaque tu etiam ſi vis audi. *Hermot.* Equidem volo Lu-

1 Τ'πὲρ τ Λυγκέα] Vt in Contempl. *Board.* Perſpicaces intelligentes & acute ſubtiliterque videntes Lyncei dicuntur, non à Lynce animali, ſed à Lynceo Argonautarum uno qui dicitrabat ultra parietem videre, Hieronym. contra Ioa. Origeniſtam. Val. Flacc. lib. 1.

Quamque cethera Iupiter umbra
Perdiderit, ſolus tranſibit ſydera Lynceus.

Plin. lib. 4. c. 10. Cic. de eo Lucianus Icaromenip. & Dial. Menippi & Timæſiæ. *cogn.*

κῖνε. ἴσως γὰρ τι γνώσεσθον ἐρεῖς. Λυ. σκῖπ' ἐκ, καὶ μὴ κωλυε λέγειν, εἰ πεντάπασιν ἰδιωτικῶς ἀναζητῶ αὐτό. ἀνάγκη γάρ ὅπως, ἐπεὶ μὴ σὺ ἐθέλεις σαφέστερον εἰπεῖν, εἰδῶς ἄμεινον. ἔστω δή μοι ἡ μὲν ἀρετὴ, τοιονδί τι, οἷον, πόλις τις εὐδαίμονας ἔχουσα τὰς ἐμπολιτευομένους, ὡς φαίη ἂν ὁ διδάσκαλος ἡμῶν ὁ σὸς, ἐκεῖθεν ποθὲν ἀφιγμένους, σοφοὺς ἐς τὸ ἀκριβέστατον, ἀνδρείους ἀπάντως, δικαίους, σωφρονας, ὀλίγων δεῶν ἀποδεουσας. οἷα ἢ πολλὰ γίγνεται παρ' ἡμῖν, ἁρπαζόντων, καὶ βιαζομένων, καὶ πλεονεκτούντων, ἃ δεῖν ἂν εἴδης φασὶν οὐ σφίσιν τῇ πόλει βουλόμενοι, ἀλλ' ὑπ' εἰρήνης καὶ ὁμονοίας ξυμπολιτεύοντες. μεγάλα εἰκότως. ἃ γὰρ ἐν πᾶσι ἄλλαις πόλεσιν οἴμωγὰς τίκτουσι, καὶ φιλονεικίας ἐμποιεῖ, καὶ ὧν ἕνεκα ἐπιβουλεύουσιν ἀλλήλοις, ταῦτα πάνυ εὐπόδων ἐστὶν ἐκείνοις. οὐ γὰρ ὅτι χρυσίου ἔπι, ὅτι ἡδονὰς, ὅτι δόξης ὀρῶσιν, ὡς διαφέρεσθαι περὶ αὐτῶν, ἀλλὰ πάλαι τὰ πόλεως ἐξεληλάκασιν αὐτὰ, ὧν ἀναγκαίως ἠγνοτεμνομένους ξυμπολιτεύεσθαι. ὥστε μαλλόν τινα, καὶ παρούσειόνα βίον βιῶσι, ξυνωνομίαν, καὶ ἰσότητα, καὶ ἐλευθερίαν, καὶ ὅσα ἄλλοις ἀγαθά. Εο. τί δὴ ὦ Λυκῖνε; οὐκ ἄξιον ἁπάντως ἐπιθυμεῖν πολίτας γίγνεσθαι τοιαύτης πόλεως, μήτε κάμνοντι ὑπολογιζομένους τὸν ἐν τῇ ὁδῷ, μήτε ὅσος τὸ μῆκος ἢ χρόνος ἀπαγορεύοντας, εἰ μέλλουσιν ἀδικήσεσθαι, ἐγγραφῆσεσθαι καὶ αὐτοὶ, καὶ μεθέξειν τῆς πολιτείας; Λυ. νὴ Δί' Ἑρμότιμε, πάντων μάλιστα ἐπὶ τούτῳ σπουδαστέον. τί δ' ἄλλο, ἀμελητέον. καὶ μήτε πατρίδος τὸν σύνταῦθα ἐπιλαμβανομένης, πολλὴ ποιεῖσθαι λόγ-

Luciane, præclarum enim quidpiam fortè dices. *Lucian.* At vide ne me irrideas, si illud inficitè perquiram. Ita enim facto opus esse video, siquidem tu qui nosti quid sit melius, clarius explicare non vis. Virtus igitur mihi esto qualis urbs quam fœlices cives incolant (sicuti tuus præceptor inde reversus dicere possit) summè sapientes, fortes omnes, justi, moderati, parum Diis inferiores. Cujusmodi autem *multa* fiunt apud nos rapinam, *violentiam*, avaritiam, neminem in ea urbe audere videas, ut ajunt sed pacati munera Reipub. simu. obeunt. Nec injuria. Quæ enim aliis in urbibus seditiones, & contentiones excitant, & quorum gratia alter alteri molitur insidias, omnia è medio illoram sunt sublata. Neque enim aurum, non voluptates, non honores respiciunt, ut de ipsis contendant: verùm jam olim hæc rati non necessaria ad civilem societatem, urbe expulerunt. Itaque tranquillam quandam, modisque omnibus fœlicem degunt vitam bonis legibus, æqualitate, libertate, aliis denique *bonis instructam*. *Hermot.* Quid igitur Luciane? annon æquum est ut urbis istiusmodi cives fieri omnes cupiant, nec laboris in via sustinendi rationem habendo, nec ob temporis prolixitatem animum despondendo, dummodo ubi eò pervenerint, civium numero ipsi inferantur, & civitatis jure donentur. *Lucian.* Sanè per Iovem Hermotime, in hoc omnium maximè est incumbendum: quidvis autem aliud negligendum: & neque patriæ hic retinentis multa ratio habenda est,

γον, μήτε παίδων, ἢ γονέων, ὅταν εἰσὶν ἐπιτιμῶντων, καὶ κλαυθμυριζομένων ἐπικλᾶσαι, ἀλλὰ μᾶλιστα μὲν κἀκείνης ἀφαμιλλᾶν ἐπὶ τὴν αὐτὴν ὁδόν. εἰ δὲ μὴ ἐθέλοιεν, ἢ μὴ δύναιντο, [1] ἀποστισάμενον αὐτὰς, χωρεῖν δεῦρο ἀπανδαίμονος οἰκίας πόλεως. κἀγὼ αὐτὸ ἀποβρίψαντος τὸ ἱμάτιον, εἰ τύχοι ἐπειλημμένος ῥαπτορυκίου, ἐσυμβουλεύσατε, ἔφη δεῖν μή σέ τις [2] ἀποκλείσῃ, [3] καὶ γυμνὸν οἴκαδε ἥκοντα. ἤδη γάρ ποτε καὶ ἄλλοτε πρεσβύτου ἀνδρὸς ἥκουσε διεξιόντος, ὅπως τε οἰκεῖ πρὸς αὐτὸν ἔχοι, καὶ με πρὸς τοῦτον ἐπιτρέπειν οἱ τοὺς τῶν πόλιν. ἠξίωσε γάρ αὐτός. καὶ ἐλθόντας, ἐγγράψειν, καὶ φυλέταις πείσειν αὐτὸν, ὡς μὴ πάντων δαιμονίως. ἀλλ' ἐγὼ σὺν ἐπιθυμίᾳ τότε ἀνοίας, καὶ νεότητι τότε, τοῦ πεντεκαιδεκάτου χρόνου ἔτων. ἴσως γὰρ ἂν αὐτὸ ἤδη ἀμφὶ τὰ τοιαῦτα, καὶ τοῦς πρὸς πύλας ἰὼν ἄν. ἔλεγε δ' ὅτι τοῦ πόλεως, εἶναι μέμνημαι, ἄλλα τε πολλὰ, καὶ ἤδη καὶ τόδε, ὡς ξύμπαντες μὲν ἐπήλυδες, καὶ ξένοι εἶεν, αὐθιγενὴς δὲ οὐδείς. ἀλλὰ καὶ βαρβάρους ἐμπολιτεύεσθαι πολλοὺς, καὶ δούλους, καὶ ἀμόρφους, καὶ μικροὺς, καὶ πενήτας. καὶ ὅλως, μετέχειν τῆς πόλεως τὰ βελόμενον. τὰ γὰρ δὴ νόμοι κεῖσθαι, οὐκ ἀπὸ τιμημάτων ποιεῖσθαι τὴν ἐγγραφὴν, οὐδ' ἀπὸ σχημάτων, ἢ μεγέθους, ἢ κάλλους. οὐδ' ἀπὸ γένους, οὐδὲ λαμπρῶν ὀνομάτων. ἀλλὰ ταῦτα μὲν, οὐδὲ νομίζεσθαι παρ' αὐτοῖς, ἀπορρίπτειν δ' ἐκέλευε τοὺς

est, neque exorari oportet parentum, aut liberorum, ei qui habuerit, detinentium complorationibus: sed illi maximè ad iter idem suscipiendum sunt cohortandi. Quòd si nolint, aut non possint, excussis illis, rectà ad urbem illam ab omni parte beatam erit contendendum, imò relicto pallio, si eo prehenso detinerent, crumpendum. Neque enim metuendum est nequis excludat te nudum eò venientem. Iam enim aliàs virum senem audivi differentem, quomodo ibi se res habeant, itque me, ut sibi ad urbem illam comes irem, hortabatur. Ipse enim se præiturum, cumque venisse civibus inferturum & tribulem facturum, suò sodalitio donaturum me, pollicebatur, ut cum omnibus fœlicitate fruerer. Sed ego, quæ juvenilis fuit amentia, tunc nondum quindecim annos natus, illi morem non gessi: quod si fecissem, forte jam in suburbio, ipsisque portis consisterem. Porrò de civitate, si bene memini, cum alia multa, tum etiam hæc prædicabat, omnes esse advenas, neminem indigenam: quinetiam multos barbaros in ea versari, & servos, & deformes, & parvos, & pauperes: denique participem fieri urbis quicunque vellet, siquidem lex ipsis, ut nulla censûs habita ratione, non habitus, non magnitudinis, non pulchritudinis, non generis, non illustrium majorum civitate donent: cùm hæc nihili ducant. Oportere autem, ut quicunque jus civitatis

1 Ἀποστισάμενον] Angl. ἀποστισάσθαι, Mend. *Bourd.*
2 Ἀποκλείσῃ] Vt in Dial. Meret. *Idem.*
3 Καὶ γυμνὸν] Καὶ deest in Mss. & Aug. Cod. *Idem.*

πολίτιν γνώσῃ, σώσεσιν, ἢ ἐπιθυμίαν τῶν καλῶν, καὶ πόνον, ἢ τὸ ἀλιπαρὲς, ἢ τὸ μὴ ὀδύνας, μὴ ἢ μαλακισθῆναι πολλοῖς τοῖς δυχερέσι, κ᾽ τὴν ὁδὸν σύντονα χάνοντα. ὡς ὅστις ἂν ταῦτ᾽ ἐπιδείξηται, ἢ διεξέλθοι, παραδύμενον ἄχρι τοῦ τὴν πόλιν, αὐτίκα μάλα [1] πολίτην ὄντα τῶν, ὅστις ἂν ᾖ, ἢ ἰσότιμον ἅπασι, τὸ ἢ χείρονα, ἢ κρείττονα, ἢ δύσκολον, ἢ ἀγροικον, ἢ δοῦλον, ἢ ἐλεύθερον, οὐδὲ ἄλλως εἶναι, ἢ λέγεις σὺ τὴν πόλιν. Ερμο. ὁρᾷς ὦ Λυκῖνε, ὡς καὶ μήτιν, οὐδὲ περὶ μικρῶν πράγματων, πολίτης ἐπιθυμῶν γνώσεσθαι ἢ αὐτὸς ὅτω καλῆς ἢ εὐδαίμονα πόλεως; Λυ. ἢ γὸ αὐτὸς ὦ Ἑρμότιμε, ἅ αὐτῶν σοι ἐρῶ, ἢ σὺν ἔστιν ὅ, τι ἂν μοι τοῦ τοῦτον εὐξαίμην γνώσεσθαι. εἰ μὲ ὃν πλησίον ἦν ἡ πόλις, ἢ φανερὰ ἰδεῖν ἅπασι, πάλαι ἂν εὖ ἴσθι μηδὲν ἐνδιάσασα, αὐτὸς ἦειν ἐς αὐτὴν, ἢ ἐπολιτευόμην ἂν σὺν πολλῷ. ἐπεὶ ἢ ὡς ὑμεῖς φατε, σύ τι, ἢ Ἡσίοδος ὁ ῥαψῳδὸς, πάνυ πόρρω ἀπῴκισται, ἀνάγκη ζητεῖν ὁδόν τι τὴν ἄγουσαν ἐπ᾽ αὐτὴν, ἢ ἡγεμόνα τ᾽ ἄριστον. ἢ σὺν οἶσθ᾽ οὖ ὄντα χρῆναι ποιεῖν; Ερμ. ἢ πῶς ἂν ἄλλως ἔλθοι τις; Λυ. ἴσθι [2] σοὶ μὲν ἐπὶ τὸ ὑπισχνεῖσθαι, ἢ φάσκειν εἰδέναι, πολλὴ ἀφθονία τῶν ἡγησομένων. πολλοὶ γὰρ ἕτοιμοι παρεῖσιν αὐτῷ χωνες, ὡς εἶναι ἕκαστος εἶναι λέγοντες. οὐδὲ γεμὴν ὁμία ἐ ἡ αὐτὴ φαίνεται, ἀλλὰ πολλαὶ, ἢ διάφοροι, ἢ οὐδὲν ἀλλήλαις ὅμοιαι. ἡ μὲν γὰρ, ἐπὶ τὰ ἑσπέρια. ἡ ἢ, ἐπὶ τὴν ἕω φέρειν ἔοικεν. ἡ δὲ, ἐπὶ

tatis indipiscitur, intelligentia polleat, cupiditate rerum honestarum teneatur, laborem & macritatem non detrectet, non detergum, non molleſcat, quum multas in via moleſtias nanciſcitur. Eum autem qui iſta præſtiterit, & ad urbem uſque iter peregerit, protinus eſſe civem omnibuſque æqualem, quicunque tandem fuerit. Nec pejor, an melior, nobilis an ignobilis, ſervus an liber ille ſit, vel prorſus eſſe, vel dici in urbe. *Hermot.* Vides Luciane, ut non fruſtra, nec parvis de rebus laboro, quum tam pulchræ, tamque fœlicis urbis ipſe civis fieri cupio? *Lucian.* Ego quoque Hermotime, eadem tecum amo, nihilque eſt quod ante iſta conſequi optem. Quòd ſi propinqua urbs eſſet, & omnium conſpectui expoſita, jampridem, probè ſcias, nihil ambigens, ad eam profectus fuiſſem, & in ea jamdiu verſarer. Siquidem igitur, ut dicitis, *ta* nimirum & poëta Heſiodus, longiſſimè eſt ſemota, neceſſe *eſt* viam quærere quæ eò ducit, optimum etiam ducem. *Nonne ta* ſic faciendum putas? *Hermot.* Ecquo pacto quiſpiam *alia* ratione eò perveniret. *Lucian.* Adeſt tibi ingens hominum multitudo qui te ducturos promittant, & ſe viam tenere dicant. Multi namque adſunt ad hoc parati, qui ſe indigenas profitentur. Via autem non unica, eademque, ſed multæ, ac diverſæ, nihilque inter ſe ſimiles apparent: hæc enim ad occaſum, illa ad ortum ferre videtur: hæc ad Septentrionem, illa

1 Πολίτην ὄντα] Angl. Tl). Bourd.
2 Σοὶ μὲν ἴσθι] Mend. *Idem.*

& Αὖ-

τὰς ἄρκτους. καὶ ἄλλη, δύθ' ἡ μεσημβρίας. καὶ ἡ μέ, λιβὸς λειμώνων, καὶ φυτῶν, καὶ σκιᾶς, εὔυδρος, καὶ ἡδεῖα, ἁδὺν ἀναπνεῦσαι, ἡ δύσβατον ἔχουσα. ἡ δέ, πετρώδης, καὶ τραχεῖα, πολλὴν ἥλιον, καὶ δίψος, καὶ κάμαθον ἐπιφαίνουσα. καὶ ὅμως, αὐτὴ πᾶσιν ἔοικε τὴν πόλιν ἄγειν λέγουσα, μίαν οὖσαν, εἰς τὰ ἐναντιώματα πολυτρόπους. ἔνθα δή μοι κἀγὼ πᾶσα ἀπορία ἐστίν. ἐφ' ὧν γὰρ ἂν ἔλθω αὐτῶν, ἀνὴρ κύων τὴν ὀρχὴν ἐπὶ ἀτραπὸν ἕκαστος ἐφέπων, ἐν τῇ εἰσόδῳ μάλα ὡς ἀξιόπιστος ὁρίζηταί τε τὴν χεῖρα, καὶ ἐπιτρέπει κύων τὴν αὐτὴν ἄπειναι, λέγων ἕκαστος αὐτῶν μόνον τὴν εὐθεῖαν εἰδέναι. τοὺς δ' ἄλλους, πλανᾶσθαι, μήτε αὐτοὺς ἐλαλυθότας, μήτε ἄλλοις ἡγήσασθαι δυναμένους ἀκλαυθήσαντας. κἂν ἐπὶ τὸ πλησίον ἀφίκωμαι, κἀκεῖνον τὸν ὅμοια ὑποχνεῖται ὁδεύειν τὴν αὐτὴν ὁδὸν, καὶ τοὺς ἄλλους κελεύει, καὶ ὁ παρ' αὐτοῦ ὁ μείων, καὶ ἑξῆς ἅπαντες. τό, τε πλῆθος τῶν ὁδῶν, καὶ τὸ ἀνόμοιον αὐτῶν, καὶ μεταξὺ παραστάν με, καὶ ἀπορεῖν ποιεῖ. καὶ μάλιστα οἱ ἡλικιῶται ὑπερδιαφερόμενοι, καὶ τὰ ἑαυτῶν ἕκαστοι ἐπαινοῦντες. ἐγὼ δὲ οἶδα μὲν τινα τραπόμενον, ἢ τῇ, μᾶλλον ἀκλαυθήσεσθαι, ἀφικοίμην ἂν ὅθεν τὴν πόλιν. Ερμ. ἀλλ' ἐγώ σε [1] ἀπολύσω τῆς ἀπορίας. τοῖς γὰρ ὀρθοδιπορηκόσιν ὦ Λυκῖνε πιστεύσας, οὐκ ἂν σφαλείης. Λυ. πῶς λέγεις; τοῖς κἀμοῖσιν ὁδὸν ἐλθοῦσιν; ἢ πῶς οὐκ ἀκλαυθήσεσθαι; αὖθις γὰρ ἡμῖν τὸ αὐτὸ ἄπορον, ἐν ἄλλῃ μορφῇ ἀναφαίνεται, ἀπὸ τῆς πραγμάτων ἐπὶ τοὺς ἄνδρας μετελαυνόμενον. Ερμ. πῶς τοῦτο φῄς; Λυ.

illa ad meridiem. Rursus hæc quidem per prata, plantas, & umbram, humida, jucunda, nihil duri, nihil asperi habet. Illa verò petricosa, aspera, multum solis, & sitis, & laboris exhibet. Attamen hæ omnes ad urbem illam, quæ una est, ducere dicuntur, quanquam in contraria desinunt. Inde perplexa dubitatione totus teneor. Nam in quamcunque ipsarum venero, unusquisque qui in viæ principio stat, in aditu fide dignus manum porrigit, & in suam ingrediar hortatur, quam rectam esse se solum scire dicit: alios verò aberrare, qui neque eò ipsi pervenerint, neque aliis sequentibus præire possint. Quod si ad vicinum accessero, ille etiam similia de via sua pollicetur, aliisque obtrectat: sic & vicinis ipsius, omnesque deinceps. Quare cum multitudo, tum dissimilitudo viarum non mediocriter me turbat, facitque ut hæream dubius, maximè verò duces qui summa pervicacia contendunt, suaque singuli laudibus extollunt. Nescio enim ad quam conversus, aut quem potiùs sequens, ad urbem illam perveniam. *Hermot.* At ego te ab omni hæsitatione liberabo Luciane. Nam si iis qui priùs iter confecerunt fidem habeas, non aberrabis. *Lucian.* Quibus dicis? quam viam ingressis? aut quem ducem sequutis? iterum enim nobis idem dubium, in alia forma appareret, facto à rebus ad homines transitu. *Hermot.* Quonam modo istud dicis? *Lucian.* Quoniam

1 Ἀπολύσω τῆς ἀπορίας] Vt in Nigr. & Hercul. Gall. & passim. *Bourd.*

ὅτι ὁ μὲν, τὴν Πλάτωνος τραπόμενος, καὶ συνοδοιπορήσας μετ' αὐτὸν, ἐκεῖνα ἐπαινέσεται δηλονότι. ὁ δὲ, τὴν Ἐπικούρου ἐκείνων. καὶ ἄλλος ἄλλον. σὺ δὲ, τίνα ὑμεῖς; ἢ πῶς γὰρ ὦ Ἑρμότιμε οἶχ ἕτερα; Ερμο. πῶς γὰρ οὔ; Λυ. ἐ τοίνυν ἀπίλυσάς με τῆ ἀποφάσει, ἀλλ' ἔτι ὁμοίως ἀγνοῶ τὴν μᾶλλον χρὴ πιστεῦσαι τῶν ὁδιπόρων. ὁρῶ γὰρ ἕκαστον αὐτῶν, καὶ αὐτὸν, καὶ τὸ ἡμιόνιον, μιᾶς πεπιεσμένους, καὶ ἐκείνην ἐπαινοῦντα, καὶ λέγοντα ὡς αὐτὴ μόνη ἄγει ἐπὶ τὴν πόλιν, ἐ μέντοι ἔγωγε εἰδέναι εἰ ἀληθῆ φησιν. ἀλλ' ὅτι μὲν ἀφίκεσθαι πρὸς τὴν πλησίον, καὶ εἰδέναι ἴσως πόλιν, δώσω αὐτῇ ἴσως. [1] εἰ δὲ ἐκείνην εἶδεν, ἵν' ἐγὼ θέλω, καὶ σὺ ἐπιθυμεῖς ἐγώ τε, καὶ σὺ πολιτεύσασθαι, ὡς δέον εἰς Κόρινθον ἐλθεῖν, ἐ δὲ εἰς Βαβυλῶνα ἀφικόμενον, οἴεσθαι Κόρινθον ἐωρακέναι, ἀδηλον ἔμοιγ' ἔτι. ἐ γὰρ πάντως ὁ τινὰ πόλιν ἰδὼν, Κόρινθον εἶδεν, ἐδὲ μόνη πόλις ἐστὶν ἡ Κόρινθος. ᾧ δὴ μάλιστα εἰς ἀπορίαν με καθίστησιν, ἐκεῖνό ἐστι, τὸ εἰδέναι ὅτι πᾶσα ἀνάγκη μίαν εἶναι τὴν ἀληθῆ ὁδόν. καὶ γὰρ ἡ Κόρινθος μία ἐστίν. εἰ δὲ ἄλλαι, παντάπασι μᾶλλον, ἢ εἰς Κόρινθον ἄγουσιν, εἰ μή τις ἔστι σοφὸς ἐξαπαίσαι, ὡς οἴεται καὶ τὴν εἰς Ὑπερβορέους, καὶ τὴν εἰς Ἰνδοὺς ἄγουσιν, εἰς Κόρινθον στέλλειν. Ερμ. καὶ πῶς οἷον τε ἦν Λυκῖνε; ἄλλη γὰ ἀλλαχόσε ὦ-

niam hic qui in Platonis viam est digressus, eumque ducem sequitur, illam videlicet laudabit, ille verò viam Epicuri, & alius aliam: tu verò vestram. Nam qui non ita fiat Hermotime? *Hermot.* Et cur non? *Lucian.* Proinde dubium non solvisti, sed adhuc similiter ignoro cuinam ex viatoribus potiùs fides adhibenda sit. Video namque unumquemque ipsorum, ipsumque & ducem unius periculum fecisse, quam laudat, dicitque solam esse quæ ad urbem ducat. Ego autem scire nequeo num verum dicat. Sed illi fortè concessero, quòd ad finem aliquem devenerit, & aliquam urbem viderit. Cæterùm num illam viderit, quam oportebat, in qua ego & tu versari percupimus (ut si Corinthum venire oporteat, at ille Babylonem profectus Corinthum vidisse se putet) etiamnum mihi non constat. Neque enim qui civitatem aliquam vidit, Corinthum vidit: siquidem non sola urbs est Corinthus. Illud autem omnium maximè incertum me facit, quòd scio unam esse necessariò, eamque veram viam: siquidem unica est Corinthus. Aliæ verò *quovis* potiùs quàm Corinthum ducunt: nisi quis adeò mente sit captus, ut eam quæ ad Hyperboreos, & ad Indos ducit, Corinthum mittere putet. *Hermot.* At qui id fieri possit Luciane? alia namque aliò

1 Εἰ δὲ ἐκεῖνα εἶδεν, ἃ ἐγὼ θέλω, καὶ σὺ ἐπιθυμεῖς ἐγώ τε καὶ σὺ πολιτεύσασθαι, ἥκειν εἰς Κόρινθον, ἐλθεῖν δὲ εἰς Βαβυλῶνα ἀφικόμενος, εἶτ' οἴεσθαι Κόρινθον ἑωρακέναι, ἄδηλον ἔμοιγ' ἔτι πω. ἐ γὰρ πάντως] Locum totum adscripsi, quia librariorum culpa distortissimus est verbis ultrò citroque pessimè trajectis. In seriem vero suam redigi & recorrigi sic potest: εἰ δὲ ἐκεῖνα εἶδεν, ἃ ἐγὼ θέλω καὶ σὺ ἐπιθυμεῖς ἐγώ τε καὶ σὺ πολιτεύσασθαι, ἄδηλον. Η θέλεις εἰς Κόρινθον ἐλθεῖν ἔχω, ὁ δὲ εἰς Βαβυλῶνα ἀφικόμενος οἴεσθαι Κόρινθον ἑωρακέναι, ἄδηλον ἔμοιγ' ἔτι πω. ἐ γὰρ πάντως. Marc.

1 Εἰ

γή. Lu. ἀκῦν καλὲ Ἑρμότιμε, ὁ μικρᾶς δεῖ βολῆς ἐπὶ τὴν αἵρεσιν τῶν ὄντων τε, καὶ ἡγεμόνων. ἀδὲ τοῦτο δὴ τὸ τῷ λόγῳ ποιήσομεν, ἔνθα ἂν ἡμᾶς οἱ πόδες φέρωσιν, οἰκεῖσε ἥξομεν. ἐπεὶ λήσομέν γε ὅπως, ἀντὶ τῆς εἰς Κόρινθον ἀγωγῆς, τὴν ἐπὶ Βαβυλῶνος, ἢ Βάκτρων ἀπιόντες. ἀδὲ γὰρ ἀδύ οἰκεῖνο καλῶς ἔχει, τῇ τύχῃ ἐπιτρέπειν, ὡς πάχα ἂν τὴν ἄριστην ἑλόμενοι, εἰ καὶ ἄνδρα ἐξετάσεως ὁρμήσειεν ἐπὶ μίαν τῶν ὁδῶν ἠνέγκαμεν. δυνατὸν μὲν γὰρ καὶ τοῦτο γένοιτο. καὶ ἴσως ποτὲ ἐγένετο τῷ μακρῷ χρόνῳ. ἡμᾶς δὲ μὴ οἴεσθαι τῶν ὄντων μεγάλων, οὐκ οἴομαι δεῖν ἀπροβούλως ἀναῤῥιπτεῖν, ἀδὲ εἰς σενὸν κρημνὸν καὶ ἀκλεῆ τὴν ἐλπίδα, ἐπὶ ῥίπος ὡς ἡ παροιμία φησὶ, τὸ Αἰγαῖον, ἢ τὸ Ἰόνιον ἀφαλοῦσαι θέλοντας. ὅτι ἀδὲ ἀπασαμεθ' ἂν δίκαιος τῷ τύχῳ, εἰ τοξεύσαιτε, καὶ ἀνηνίζητε, μὴ πάντως ἔντυχε δ' ἀληθὲς, ἑνὸς ὄντος ἐν μυρίοις τοῖς ψεύδεσιν, ὅπερ ἀδὲ τῷ Ὁμηρικῷ τοξότῃ ὑπῆρξεν. ὃς, δέον τὴν πελειάδα καὶ στοχεῦσαι, ὁ δὴ, τὴν μήλινθον ἔτρωσε. ὁ τεύκρος οἶμαι. ἀλλὰ καὶ ἐκείνου ἐκεῖνο εὐλογώτερον τὸ πτῆναι, τρωθῆσθαι, καὶ ἀποστῆσαι τῷ τοξεύματι ἐλπίζειν, ἢ πάντως ἐκεῖνο τὸ ἓν ἐξ ἁπάντων. ὁ δὴ κίνδυνος ὅτι μικρὸς, εἰ ἀντὶ τῆς ἐπ' εὐθὺ ἀγωγῆς, εἰς τὰ πεπλανημένα μίαν ἀγνοοῦντες, ἐμπέσοιμεν, ἐλπίζοντες ἄμεινον αἱρήσεσθαι τὴν τύχην ὑπὲρ ἡμῶν,

aliò tendit. *Lucian.* Quare egregie Hermotime non parvo opus est consilio in eligendis cùm viis, tum ducibus. Neque quod dictitant, faciemus, quocunque nos pedes ferant, ibimus. Nam sic non per eam quæ Corinthum, sed quæ Babylonem, aut Bactra ducit, imprudentes iremus. Neque enim bene consultum est, si fortunæ rem committamus, ut tanquam optimam eligentes, etiam sine pervestigatione, in unam aliquam quamcunque tandem temerè feremur. Illud enim fieri potest, & fortè jam olim in tanta temporis longinquitate factum est. Nec equidem par esse puto, ut de rebus adeò magnis spem temerè abjiciamus, aut in angustum coactam concludamus, virgultea scapha, quod ajunt, Ægæum aut Ionium mare transmittere volentes. Quando neque fortunam rectè accusaremus, si sagittando, & jaculando, Verum non sit prorsus assequuta, quippe quod in sexcentis mendaciis est unicum. Quod ne Homerico quidem sagittario concessum est, qui cùm sagittis columbam petere debuisset, funem rupit. Is autem opinor Teucer fuit. Sed longè magis rationi est consentaneum, speres fore ut multa vulnerentur, & in teli jactum incidant, quàm omnino unum illud ex omnibus. Non exiguum autem esse periculum, si non in rectam, sed in aliquam ex deviis incidamus imprudentes, sperantes fore ut meliorem pro nobis fortuna eligat, ex-

1 Ἐπὶ ῥίπος] Paræmiogr. hoc autem proverbium εἰρῆ ὅτι τὸ πάνυ ὑπόφορον καὶ θεὶ μόνε εἰς λύσιν ὑπηρετοῦν. Bourd. Ἐπὶ ῥίπος ὡς ἡ παροιμία φησὶ, τὸ Αἰγαῖον, ἢ τὸ Ἰόνιον διαπλεῦσαι θέλοντας] Θεὶ θέλοντος, κἂν ὅπι ῥίπος πλέοις, inquit Poeta ἄδηλον. Similiter Aristophanes in Pace: Κἄρδυς ἵκατι, κἂν ὅπι ῥίπος πλέοις. Menagius.

1 Δι-

εἰκάζειν οἶμαι. ἐγὼ γὰρ ἄναυτρέψας ἅπαξ, καὶ ἀναστρέψαι ὀπίσω ῥᾴδιον, ἢν ἄπαξ ἐπιδῷ τῇ πλεύσει ἢ αὐτὸν, ἢ λύσας λυσάμενον, ἀλλ' ἀνάγκη ἐν τῷ πελάγει διαφέρεσθαι, ναυτῶντα ὡς τὸ πολὺ, καὶ δειλιῶντα, καὶ καμπτόμενον ὑπὸ τῆς κεφαλῆς, ἐὰν ἐξ ἀρχῆς περὶ σκοπεῖν σκοπῇ, ἀνασκέψασθαι ἐπὶ σκοπήν τινα, σκέψασθαι εἰ ἐπιφορὰν ἔχει, καὶ ἔστιν τὸ πνεῦμα τοῖς εἰς Κόρινθον διαπλεῦσαι ἐθέλουσι. καὶ νὴ Δία, κυβερνήτην ἕνα τὸν ἄριστον ἐκλέξασθαι, καὶ ναῦν εὐπαγῆ, οἵαν διαρκέσαι ὡς τηλικοῦτον πλοῦτον. Ερμ. οὕτω γὰρ ἄμεινον ὦ Λυκῖνε ἢ ἀφ' οὗ. πολὺ οἶδά γε ὅτι ἀπανθίζειν τὸν κύκλον ἐθέλων, ἢ καὶ ἄλλως ἂν εὔρροις, ἢ τὰ ἀγεμόνας ἀμείνους, ἢ κυβερνήτας ἐμπειροτέρους τῶν Στωϊκῶν. καὶ ἢν ἐθελήσῃς γε ἀφικέσθαι ποτὲ ἐς Κόρινθον, ἐκείνοις ἴσθι, καὶ τοῖς Χρυσίππου, καὶ Ζήνωνος ἴχνη ποιῶν. ἄλλως δ', ἀδύνατον. Λυ. ὁρᾷς τοῦτο ὃ χρὴν ὦ Ἑρμότιμε εἰρηκὼς; ἆρα γὰρ ἂν αὐτὸ καὶ ὁ τοῦ Πλάτωνος ξυνοδοιπορῶν, καὶ ὁ Ἐπικούρῳ ἑπόμενος, καὶ οἱ ἄλλοι, μὴ ἀνελθεῖν με εἰς τὸν Κόρινθον, εἰ μὴ μεθ' ἑαυτῶν ἕκαστος. ὥστε, ἢ πᾶσι πιστεύειν χρὴ, ὅσα γελοιότατα, ἢ ἀπιστεῖν ὁμοίως. μακρὰ γὰρ ἀσφαλίσασθαι τὸ τοιοῦτον, ἄχρις ἂν εὑρεθῇ πλοῦς ὑπηνεμώμενος. ἐπεὶ φέρε, εἰ κρίνοιμι τῶν ἐμῶν, ἀγνοῶν ὅτι ὄντως ἐξ ἁπάντων ἐστὶν ὁ ἀληθεύων, ἐλοίμην τὰ ὑμέτερα σοὶ πιστεύσας, ἀνδρὶ φίλῳ, ἅτε μηδὲ γε εἰδότι τὰ τῶν Στωϊκῶν, καὶ μίαν οὐδὲ ἀπορρήσσοντι ταύτην, ἐπιζεῦξαι τινὰ ἀναβίωσιν ποιήσειν Πλάτωνα, καὶ Πυθαγόραν, καὶ Ἀριστοτέλη, καὶ τοὺς ἄλλους,

exprimo ni fallor. Neque enim amplius reverti, & retro incolumem servari facile est, siquis funem soluto navi se commiserit: verùm necesse est in pelago jactari, plerumque nauseando, trepitando, & capitis gravedine laborando propter fluctuum agitationem, cùm operæprecium fuisset ab initio ante discessum concensa specula explorare num navigabile esset mare, & secundus flaret ventus Corinthum navigare volentibus: & per lovem *optimus* quispiam gubernator *eligendus* fuisset, & bene compacta navis, quæ tantis fluctibus sustinendis par esset. *Hermot.* Sic quidem Luciane, multò melius fieret. Verùm scio equidem te perlustratis omnibus, non alios, non meliores duces, non peritiores gubernatores quàm Stoicos inventurum: & si quando Corinthum proficisci velis, illos secuturum per Chrysippi & Zenonis vestigia incedendo: alioqui non possis. *Lucian.* Vides Hermotime ut hoc ex communi sententia dixisti? Id ipsum enim dixerit qui Platonem comitatur, & qui Epicurum sequitur, aliique, me non nisi secum Corinthum aditurum. Itaque vel omnibus credendum, quod maximè ridiculum est, aut similiter diffidendum: quod est longè tutissimum, donec vera pollicentem invenerimus. Age verò, si ut nunc sunt res meæ ignorans adhuc quis ex omnibus verum dicat, vestras partes, tibi credendo, deligerem, viro quidem amico, sed Stoicæ tantùm disciplinæ gnaro, solamque hanc viam ingresso: deinde Deorum aliquis in vitam revocaret, Platonem & Pythagoram, & Aristotelem atque alios:

ἀῤῥ, ὦ Λυκῖνε, ἐρωτῶν με, καὶ τὸ Δί' εἰς δικαστήριον ἀγαγόντες, ὕβριος ἔκφυγος δικάζοιντο, λέγοντες, ὦ βέλτιστε Λυκῖνε, τί παθὼν ἢ τίνι ποτὲ πιστεύσας, Χρύσιππον, καὶ Ζήνωνα προτιμήσας ἡμῶν, πρεσβυτέρων ὄντων καὶ φρονιμωτέρων, χθὲς, καὶ πρώην γνωμίμους, μήτε λόγῳ μεταδοὺς ἡμῖν, μήτε πειραθεὶς ὅλως ὧν φαμὲν, εἰ ταῦτα λέγοιεν, τί ἂν ἀπολογούμενοι αὐτοῖς; ἢ ἐξαρκέσει μοι, ἂν εἴπω ὅτι Ἑρμότιμον ἐπιδοῦναι φίλῳ ἀνδρὶ; ἀλλὰ φαίεν ἂν οἶμαι, ὅτι, ἡμεῖς ὦ Λυκῖνε, οὐκ ἴσμεν τὸν Ἑρμότιμον τοῦτον, ὅς τίς ποτ' ἐστιν, οὐδὲ οἱ παρ' ἡμῶν. ὥστε οὐκ ἐχρῆν ἀπάντων καταγνῶναι, οὐδὲ ἐρήμων ἡμῶν κατακριναι, ἀνδρὶ πιστεύσαντα μίαν ὁδὸν ἐπὶ φιλοσοφίαν, καὶ οὐδὲ ταύτην ἴσως ἀκριβῶς κατειδότι. οἱ δέ γε νομοθέται ὦ Λυκῖνε, οὐχ ὅταν πρότερον τοῖς δικασταῖς ποιῶν, οὐδὲ ὁ ἕτερος μὲ ἀκούειν, τὸν δ' ἕτερον, οὐκ ἐᾶν λέγειν ἑκάτερ' ἑαυτοῦ, ἃ οἴεται ξυμφέρειν, ἀλλ' ὁμοίως ἀμφοῖν ἀκροᾶσθαι, ὡς ῥᾷον ἀντιξετάζοντας τοὺς λόγους, εὑρίσκοιεν τἀληθῆ τε, καὶ ψεύδη. καὶ μὴν γε μὴ οὕτω ποιοῦσιν, ἰδίᾳ δίδοσιν ὁ νόμος εἰς ἕτερον δικαστήριον τοιαῦτα, ἅπερ εἰκὸς ἐρεῖν αὐτούς. ἢ τάχ' ἂν τις αὐτῶν καὶ προσέροιτό με, εἰπέ μοι λέγων ὦ Λυκῖνε, εἴ τις αὐθις ἄψ μηδὲ πώποτε ἄλλως ἀνθρώπους ἴδοι, οἷοι ἡμεῖς ἐσμὲν, ἆρ' τὸ μὴ ἀποδεδημηκέναι τὸ παραφῆκεν, ἢν ἴσως συλλόγῳ τῶν Αἰθιόπων διέχυ-ειζοιθ, καὶ λέγοι μηδαμοῦ τῆς γῆς ἀνθρώπους εἶναι λευκοὺς, ἢ ξανθοὺς, μηδὲ ἄλλο τι, ἢ μέλανας, ἆρα πιστεύοιτ' ἂν ὑπ' αὐτῶν; ἢ εἴποι τις ἂν πρὸς αὐτὸν τῶν πρεσβυτέρων Αἰθιόπων, σὺ δὴ, πόθεν ταῦτα ὦ

lios: illi autem circunstantes interrogarent me, & tractum in jus, contumeliæ singuli reum facerent, dicentes, Quid causæ fuit, optime Luciane, cur adhibita nescio cui fide, Chrysippum & Zenonem nobis longè senioribus, heri ac pridie natis anteposueris, cùm neque nobiscum communicaveris, neque eorum quæ dicimus, periculum feceris. Si hæc dicerent, quidnam illis responderem? Num sufficerit, si dicam, me Hermotimo viro amico credidisse? At, scio, dicerent illi. Nos, Luciane, Hermotimum hunc non novimus, neque ille nos. Quare nec omnes despiciendi, nec indicta causa condemnandi fuimus, ei fidem adhibendo qui unicam in philosophia viam, ac neque eam fortassis exquisitè noverit. At, ô Luciane, non præscribunt judicibus legislatores ut ita faciant, nimirum ut altero tantum audito, alteri facultatem dicendi ea quæ conferre sibi putat, non concedant: sed utramque partem pariter audiant, ut faciliùs examinatis orationibus, verum & falsum comperiant. At nisi sic faciant, potestatem facit lex ad judicium aliud provocandi, ut sibi dicenda dicant. Aut si fortè quispiam illorum interrogaret me, dicens, Dic mihi, Luciane, si quis Æthiops qui homines alios quales nos sumus nusquam vidisset, quòd nunquam omnino peregrè fuisset profectus, in aliquo Æthiopum cœtu affirmaret, diceretque nullibi gentium homines esse albos, vel flavos, nec alteriùs coloris quàm nigros, numquid ipsis fidem faceret? Diceret autem ipsi aliquis ex senioribus Æthiopum, Tu verò audacissime, unde hæc nosti,

θρασύτατ' οἶδα, ἐγὼ ἀπεδήμησας παρ' ἡμῶν ἀδαήμων, ἢ οὐ νὴ Δία τὰ ἐξ τοῖς ἄλλοις οἶδας ὁπόσα ἐστί, φαίλω ἂν ἔγωγε δίκαια ἐσωπήσαι τὰ πρόσθεν τοῦτο, ἢ πῶς ὦ Ἑρμότιμε συμβαλλόμενος; Ερμ. ὑπομιμνήσκεις γὰρ ὀρθῶς δικαίως. Λυ. καὶ γὰρ ἔρχομαι ὦ Ἑρμότιμε. ἀλλὰ τὸ μὲν τοῦτο, οὐκ ἔτ' οἶδα, εἰ ὀρθῶς καὶ σοὶ δόξει. ἐμοὶ μὲν γὰρ καὶ τοῦτο πάνυ δίκαιον. Ερμο. τὸ ποῖον; Λυ. ἐπαγγέλλεσθαι ὁ ἀνὴρ, καὶ φησὶ τοῦτό με ὠδέ πως. ἀνάλογον πίνακι κεῖσθαι πρὸς ἡμῶν ὦ Λυκῖνε, τὸν Στωϊκὸν μόνα εἰδότα μαθεῖν ὁ τοῖς φίλοις δίδον, ὁ Ἑρμότιμον. δεδημήκασι γὰρ μηδὲ πώποτε, μήτε εἰς Πλάτωνα, μήτε εἰς τὸν Ἐπίκουρον, μήτ' ἄλλως ποῖ ἄλλον πιά. εἰ πίνακι λέγοι, μηδὲν ἂν κωλύειν εἶναι, μεμφῆ ἀληθῆς παρὰ τοῖς πολλοῖς, οἷα τὰ τοιαῦτα ἐστί, καὶ ἀ ἐκεῖνα ὅπερ, οὐκ ἂν εὖ λόγως φαίης εἶναι ἀξιόπιστα, ταῦτ' πάντων καταφανῆ. καὶ τοῦτο, ἓν οἶδας, οὐδὲ πώποτε ἐξ Αἰθιοπίας τὸ ἕτερον πόδα προβεβλῆσθαι; τί βλαβερὸν ἂν γένοιτο αὐτῷ, τὸ ἀληθεύσαντι εἰπεῖν ἐκεῖνο ἐκεῖνα, ὅτι ἡμεῖς τὰ μὲν Στωϊκὰ, καὶ πάντα ἐκμανθάνομεν, ὡς ἂν μὴ πεῖσαι φιλοσοφεῖν ἀξιώντες. οὐκ ἀγνοοῦμεν δ' καὶ τὰ τῶν ἄλλων λεγόμενα. ὁ γὰρ διδάσκαλος, καὶ κεῖνα μεμιγμένα καὶ διέξεισιν πρὸς ἡμᾶς, καὶ ἀναπείθει γε αὐτὸς, ὥστε ἀθρόως αὐτός. ἢ νομίζεις οὐκοῦν σιωπήσεσθαι ἡμῖν τοὺς ἀμφὶ τὸν Πλά-

nosti, nusquam enim peregrè à nobis es profectus, neque scis qualia sint quæ apud alios populos extant, annon rectè dicerem tenem hunc justa interrogasse? aut quid tu Hermotime consilii habes? *Hermot.* Id ipsum. Nam mihi videtur eum justissimè consternasse. *Lucian.* Et mihi quidem Hermotime. Sed quod posthac dicturus sum, nondum scio an id mecum sentias: id enim equidem omnino sentio. *Hermot.* Quale-nam illud est? *Lucian.* Addet nimirum ille, & *sic mihi* dicet. Eadem igitur ratione, Luciane, nobis proponatur aliquis, qui sola Stoicorum placita calleat, sicuti amicus hic tuus Hermotimus: nec peregrè unquam sit profectus, neque ad Platonis Academiam, neque ad Epicurum, neque omnino ad alium quempiam. Itaque si diceret nihil ita pulchrum, *nihil* ita verum apud multos reperiri, qualia Stoicorum sunt, quæque illi afferunt, annon meritò tibi videretur esse temerarius, qui de omnibus definiret, idque cùm unius sectæ gnarus esset, neque unquam ex Æthiopia vel alterum pedem protulisset. Quid *vis* ipsi respondeam? Verissimum illud videlicet, Nos Stoicorum placita etiam perdiscere, ac si secundum illa philosophari velimus: sed quæ dicuntur ab aliis non ignorare. Præceptor enim illa quoque inter differendum nobis proponit, idemque subvertit. Num verò hic tacituros existimas Pla-

1 Δικαιότατα γὰρ ἐπλήξας] Δικαιότατα γὰρ ὑπέλαβες. Marc.

2 Τί βλαβ' ἀπεκίνησεν αὐτὸ, τὸ ἀληθεύσαντα | Excidit notatio personæ. Ἑρμότιμε, scilicet fatile, αὐτῷ, Ἑρμοτ. τὸ ἀληθεύσαντα. Idem.

3 Προσθὼς αὐτός. ἢ νομίζεις] Excidit notatio personæ *Lucini*. προσθὼς αὐτὸς. Λυκ. ἢ νομίζεις. Idem.

1 Oiou-

πωτα, καὶ Πυθαγόραν, καὶ Ἐπίκουρον, καὶ τοὺς ἄλλους; ἢ καὶ δὲ ἀναγελάσαιτ' ἂν εἰπεῖν σοὶ ἐμὲ, οἷα ποιεῖ ὦ Λυκῖνε ὁ ἑταῖρός σου ὁ Ἑρμότιμος. ἀξιοῖ τοῖς ἀντιδίκοις ὡδὶ ἡμῶν πιστεύειν, καὶ οἴεται τοιαῦτα εἶναι τὰ ἡμέτερα, ὁποῖα ἂν ἐκεῖνοι φῶσιν, ἢ σὺν εἰδότες, ἢ κρυπτόμενοι τὸ ἀληθές. ἀκὰν δὲ ἴδοι τινὰ τῶν ἀθλητῶν ἤδη ἀσκούμενον ὑπὸ τῶν ἀγωνοθετῶν, λακτίζοντα εἰς τὸν ἀέρα, ἢ πυκτεύοντα πληγὴν ἴσα καταφέροντα, τὸ ἀντεπωνισμὸν δῆθεν παίοντα, οὔτε ἀναγκηθεὶς αὐτὸν, ἀγωνοθέτης ὢν, ὡς ἄμαχόν ἴσα. ἢ ἐκεῖνα μὲ οἰήσεται ῥᾴδιά εἶναι, καὶ ἀσφαλῆ τὰ γυμνάσματα, ὑδενὸς ἀντιτεταγμένου αὐτοῖ, τοῦ δ' νίκην τὴν ἀκροῦσθαι κρίνοντος, ὁπόταν καταγωνίσηται τὸν ἀντίπαλον αὐτὸν, καὶ κρατήσῃ, ὃ δ' ἀπαγορεύσῃ. ἄλλως δ', ὦ. μὴ τοίνυν μὴ δ' Ἑρμότιμος, ἐφ' ὧν ἂν οἱ διδάσκαλοι αὐτῷ σκιαμαχοῦσι ὡς ἡμᾶς λάβοιεν, οἴεσθω κρατεῖν αὐτοὺς, ἢ τὰ ἡμέτερα τοιαῦτα εἶναι, ὡς ἀνατρέπεσθαι ῥᾳδίως. ἐπεὶ τὸ τοιοῦτον ὅμοιον ἂν εἶναι τοῖς [1] παιδιαῖς οἰκοδομήμασιν. ἃ καταπατήσαντες σκαιοὶ ἀδενῆ, δύνας ἀναστρέφουσιν. ἢ καὶ νὴ Δία τοῖς τοξόταις μελετῶσιν. οἱ κόρφη ἴσα συμβήσαντες, ἔπειτα ἐπὶ κοινὸν πήξαντες, ἀπόρρωθεν προβεβλημένοι, σχάζοντες ἀφιέντες. καὶ ὧν τύχωσί ποτε, καὶ διαπείρωσι τὰ κόρφη, ἀνέκραγον δύνας,

Platonicos, & Epicureos, tum etiam alios? Annon in risum soluti dicerent, qualia facit familiaris tuus Hermotimus, Luciane: æquum censet adversariis fidem de rebus nostris habere, & dogmata nostra putat esse cujusmodi dicunt illi, sive ea nesciunt, sive verum celant. Numquid siquem ex athletis exercentem se viderit ante certamen, calcitrantem in aërem, aut pugnis inanem quampiam plagam inferentem, quasi cæderet adversarium, ideo illum certaminis præses ut invictum statim proclamabit? Annon contrà existimabit facilem esse ac tutam hanc strenuitatem, nullo ipsi repugnante adversario: tum verò decernendam victoriam, quum adversarium ipsum expugnarit & devicerit: hic vero cesserit: alioqui nequaquam? Proinde neque Hermotimus ab iis de quibus præceptores sui adversus nos abientes, ut adversùs umbras pugnant, illos victores esse putet, vel talia esse nostra, ut facilè subvertantur. Quoniam illud esset persimile puerorum ædiculis, quas illi infirmas parant, & protinus subvertunt. Vel per lovem iis qui sagittando se exercent, qui colligatis stipulis, contoque infixis, nec procul positis emisso telo jaculantur, & si fortè stipulas attigerint & penetrarint, ilico

1 Οἰκοδομήμασιν] Eadem Iul. Imperator in Epist. ἴσα τοῖς Ὁμηρικοῖς παισὶ παίζουσι, οἱ παρὰ τὰς ὕνας ὅτι ἂν ἐκ πηλοῦ πλάσωσιν, ἀφιᾶσιν αἰγιαλοῦ κλύζεσθαι. Locus autem Homeri quem imitandum sibi proponit Iulia. est Iliad. 5. Tangit Pisid.

Ἐς συλλογισμοῦ δύλιδα κύματα,
Καὶ πτίσμα χαῦνον παιδικῶν ἀθυρμάτων,
Τὰ λεπτὰ κάρφη συλλιγύντων εἰς σχοῖνον.

Habet sequens illud ἀσοῖδα ἀμεζοῖνιν. Ex Homero. *Bourd.*

ὡς τι μέγα ποιήσαντες, εἰ διεξελήλυθεν αὐτοῖς τὸ βέλος ἀφ' ἵππου φρυγάνων. ἀλλ' οἱ Πέρσαι γε ὅτου ποιοῦσιν, οὐδὲ Σκυθῶν, ὅσοι τοξόται. ἀλλὰ πρῶτον μὲν αὐτοὶ κινούμενοι ἀφ' ἵππων, ὡς τὸ πολὺ τοξεύουσιν. ἔπειτα ἢ, καὶ τὰ τοξευόμενα κινεῖται ἀξιόχρεα, οὐχ ἑστῶτα, οὐδὲ προμενόντα τὸ βέλος, ὅστ' ἂν ἐμπίπτῃ, ἀλλὰ ἀφοδιάσκουσιν ὡς ἔνι μάλιστα. θηρία γοῦν ὡς τὸ πολὺ καταθεῖν εὐσι, καὶ ὁρίζουσιν ἔνιοι τυγχάνουσιν. ὧν δέ ποτε καὶ ἐπὶ σκοπὸν δεῖ πειρᾶσθαι τοῦ τόξου ἢ πλήγης, ξύλον ἀντίτυπον, ἢ ἀσπίδα ὠμοβοείνου τεθειμένοι, διελαύνουσι, καὶ οὕτω πιστεύουσι, κἂν δι' ὅλων σφίσι χωρῆσαι τὰς ἰόας. εἰπὲ τοίνυν ὦ Λουκῖνε παρ' ἡμῶν Ἑρμοτίμῳ, ὅτι οἱ διδάσκαλοι αὐτῷ φρύγανα τεθειμένοι, καταθοξεύουσι. εἶτα φασὶν, ἀνδρῶν ὡπλισμένων κεκρατηκέναι. καὶ εἰκόνας ἡμῶν γραψάμενοι, πυκτεύουσι πρὸς ἐκείνας. καὶ κρατήσαντες ὡς τὸ εἰκὸς κρατεῖν ἡμῶν οἴονται. ἀλλὰ φαίημεν ἂν ἡμεῖς πρὸς αὐτοὺς τὰ τοῦ Ἀχιλλέως ἐκεῖνα, ἃ φησι περὶ τοῦ Ἕκτορος, Οὐ γὰρ ἔμης Κόρυθος λύσουσι μέτωπον. ταῦτα μοὶ οἱ ξύμπαντες, ὡ τῷ μέρει ἔφασαν. ὁ Πλάτων δ' ἄν μοι δοκῇ καὶ ἰδιηγήσασθαί τι τῶν ἐκ Σικελίας, ὡς ἂν εἰδὼς τὰ πλεῖστα. τὸν γὰρ συγκλυσίῳ Γέλωνι, φασὶ δυσώδες εἶναι τὸ στόμα, καὶ τοῦτο ἐπιστολὴν ἀφανεῖν αὐτὸν, ὑδρευὸς τολμῶντ' ἐλεύθερον τύραννον ἀνδρα, μέχρι δὴ ἐκ γυναῖκα ξύλῳ σωιεχρῆσαι αὐτῷ, τολμῆσαι καὶ εἰπεῖν ὅπως ἔχοι. τὸ δ', ἀφ' ὧν γυναῖκα ἐλθοῦσα τῷ ἑαυτῆ, ὀργίζεσθαι, ὅτι σὺν ἐμιώυσι πρὸς αὐτὸν, ilico exclamant ac si rem magnam præstiterint, quòd telum ipsis hæc cremia transverberarit. Atqui non Persæ, non Scythæ quotquot sunt sagittarii, sic faciunt. Sed primùm quidem ipsi dum ab equis moventur, ut plurimum jaculantur. Deinde etiam, ea quæ sagittis petunt moveri volunt, nec loco consistere, nec telum expectare donec inciderit, sed ut plurimum aufugere. Feras autem plerumque sagittis conficiunt, & volucres nonnulli assequuntur. Quòd si quando opus est ut ictum in scopum intendere experiantur, lignum solidum, vel scutum è crudo bovis tergore confectum proponentes transfigunt, atque ita suas etiam sagittas arma penetraturas credunt. Quare ô Luciane Hermotimo dic nostro nomine, præceptores ipsius proposita cremia telis petere, deinde dicere armatos homines à se superatos esse, inque nostras imagines depictas pugiles agere, quibus ut par est superatis nos victos esse existiment. At illis dicere possit unusquisque nostrûm ea quæ de Hectore Achilles, *Namque mea galea faciem spectare timebunt.* Hæc simul omnes, singulatim unusquisque dixerit. Mihi autem videtur Plato aliquid ex iis quæ in Sicilia acciderunt, ut qui multa sciat, narraturus. Dicunt enim Geloni Syracusanorum tyranno fœtidum os fuisse, idque ipsum perquam diu latuisse, cùm nemo virum qui rex esset, arguere auderet, donec peregrina mulier cum ipso congressa, ut res se haberet, dicere ausa est. Eum verò ad uxorem iratum venisse, quòd fœtoris quem ipsa potissimum nosse debuerat, minimè

εἰδῆται μάλιστα τὴν δυσωδίαν. τὴν δ', Δημητίαδ συγγνώμην ἔχειν αὐτῇ. Ὑπὲρ γὰρ ἧς μὴ πεπειρᾶσθαι ἄλλα ἀνδρὸς, μὴ δὲ ὁμιλῆσαι πλησίον, εὐηθίαν ἅπασι τοῖς ἀνθρώποις τοιοῦτό τι δοκεῖν ἢ σέμνωμα. καὶ Ἑρμότιμος· τοιγαροῦν ἅπτα μόνοις τοῖς Στωϊκοῖς ξυνῆν, φαίη ἂν ὁ Πλάτων, εἰκότως ἀγνοεῖ ὁποῖα τὰ ἄλλων τὰ σώματά ἐστιν. ὅμοια δ' ἂν καὶ Χρύσιππος εἶπεν, ἢ ἐπ' ταλαίῳ τούτῳ, εἰ ἐᾶς λιπεῖν αὐτὸν ἄκλαυτον, ἐπὶ τὸν Πλάτωνος ἑρμήνευμι, πιστεύσας τοῖς μόνοις Πλάτωνι ὡμιληκόσιν. ἐνί τι λόγῳ ξυνιέναι φημι, ἄρχεις ἂν ἄδηλον ἢ τίς ἀληθὴς ἐστι σοφαίρεσις ἐν φιλοσοφίᾳ, μηδὲ μίαν αἵρεσιν. ὕβρεως γὰρ ἐς τὰς ἄλλας τὸ τοιοῦτον. Ἑρμ. ὦ Λυκῖνε, σοὶ τί ἐστίας, Πλάτωνα μὲν, καὶ Ἀριστοτέλη, καὶ Ἐπίκουρον, καὶ τὰς ἄλλας αἱρέσεις ἐάσωμεν. ἐγὼ γὰρ καὶ ἐμὲ ἀνθρωπίζεσθαι αὐτοῖς. ναὶ δῆτα, ἐγώ τε, καὶ σὺ, ἐφ' ἡμῶν αὐτῶν ἐξετάσωμεν εἰ τοιοῦτόν ἐστι τὸ φιλοσοφίας πρᾶγμα, οἷον ἐγὼ φημι αὐτὸ εἶναι. Αἰθίοπας δῆτα, ἢ τὴν Γέλωνος γυναῖκα, τί ἔοικε κινεῖν ἐς Συρακουσῶν ἐπὶ τὸν λόγον; Λυ. ἀλλ' οἶκεν μὲν ἀπίτωσαν οἴκαδε, εἴ σοι δοκεῖ πρόσθεν εἶναι σοὶ τὸν λόγον. σὺ δὲ λέγε ἤδη. ἡμεροῦσθαι γάρ τι ἐοικεν. Ἑρμ. δοκεῖ μοι ὦ Λυκῖνε καὶ πάνυ δυνατὸν εἶναι μόνον τὸ τῶν Στωϊκῶν ἐκμαθόντα, εἰδέναι τἀληθὲς ἐπὶ τούτων, κἂν μὴ τὰ τῶν ἄλλων ἐπιξέλθῃ τις ἐκμανθάνων ἕκαστα. ὥστοι δ' ἐκεῖνα, ὡς τις λέγει πρὸς τὸ μόνον τοῦτο, ὡς αἱ δύο δυάδες, τὸ τέτταρα ἀριθμὸν ἀποτελοῦσιν, ἆρα δεήσει σε περιόντα τὰ ἄλλα, ὅσοι ἀριθμητικοὶ, μή τις ἄρα ἐᾷ πίνμὲ monuisset. Ipsam autem sibi veniam concedi deprecatam esse, quòd non alium experta virum, neque propiùs collocuta, talem à viris omnibus animam ore exhalari putaret. Itaque Hermotimus quia cum solis Stoicis commercium habuit, dixerit Plato, qualia sint aliorum ora meritò ignorat. Similia quoque Chrysippus, atque his plura diceret, si ipsum incognitum relinquerem, & soli cuipiam ex iis qui cum Platone versati sunt adhibita fide, ad Platonem me conferrem. Vno verbo summam complectens dico, Dum incertum fuerit quænam vera sit Philosophiæ secta, nullam esse eligendam. Hoc enim est in alias contumeliosum. *Hermot.* Per Vestam obsecro Luciane, Platonem, Aristotelem, Epicurum, aliosque missos faciamus. Neque enim cum illis confligere me decet. Cæterùm nos, ego inquam & tu, per nos ipsos discutiamus, num sit res philosophica, cujusmodi eam esse affirmo. Æthiopas autem, aut Gelonis uxorem, quid ex Syracusis ad hunc sermonem vocare opus erat? *Lucian.* Procul sanè abeant, si tibi ad sermonem hunc videntur supervacanei. Tu verò jam loquere: videris enim mirum quid dicturus. *Hermot.* Videtur mihi Luciane, id omnino fieri posse, ut qui Stoicorum duntaxat placita didicerit, ex his verum noscat, quanvis aliorum singula discendo non persequutus sit. Sic etiam considera, siquis hoc solùm tibi dixerit geminas dyades quaternarium numerum absolvere: num erit circumeundum ut ex omnibus aliis arithmetices peritis sciscitetis, numquis sit qui eas quinque

τε, ἢ ἑπτὰ λέγων αὐτὰς εἶναι; ἢ αὐτίκα εἰδέναι ἂν ὅτι ἀνὴρ ἀληθῆ λέγῃ; Λυ. αὐτίκα ὦ Ἑρμότιμε. Ερμ. τί ποτ' οὖν ἀδύνατόν ἐστιν εἶναι σοι δοκεῖ, σύντυχάνοντά τινα μόνον τοῖς Στωϊκοῖς λέγουσι τἀληθῆ, πεῖσθαί τι αὐτοῖς, καὶ μηκέτι δεῖσθαι τἄλλων. εἰδότι γὰρ ἂν ποτε τὰ πέντε ἢ ἑπτὰ φήσετε γίνεσθαι, ἐπεὶ ἂν μυρίοι Πλάτωνες, ἢ Πυθαγόραι λέγωσιν; Λυ. ἐδὲν πρὸς ἔπος ὦ Ἑρμότιμε. τὰ γὰρ ὁμολογούμενα, τοῖς ἀμφισβητουμένοις εἰκάζεις, πάνυ διαφέροντα αὐτῶν. ἢ τί ἂν φαίης; ἔστιν ὅτινι συντυχὼν, λέγοντα τὰς δύο δυάδας συμπεῖσαι, τὰ ἑπτὰ, ἢ ἕνδεκα ἀριθμὸν ἀπαιτεῖν; Ερμ. οὐκ ἔγωγε. ἢ μαίνοιτ' ἂν ὁ μὴ πάσας ξυμβαίνειν λέγων. Λυ. τί δαί, συντυχὼν πώποτε, καὶ ὅστις χαρίεσθαι, πειρᾶ ἀληθεύειν, Στωϊκῷ ὄντι, καὶ ἐπικουρείῳ, μὴ διαφερομένοις τοῖς δόγμασι, ἢ τέλεσι; Ερμ. ἠδέμαθ'. Λυ. ὅρα τοίνυν μήπως με διαλογίζῃ ὦ γενναῖε. καὶ ταῦτα, φίλον ὄντα. ζητοῦντων γὰρ ἡμῶν οἵτινες ἀληθεύουσιν ἐν φιλοσοφίᾳ, σὺ τοῦτο ἀφαρπάσας, ἔδωκας φέρειν τοῖς Στωϊκοῖς, λέγων ὡς ὅτοί εἰσιν, οἱ τὰ δὶς δύο, πεντεκαὶ τίθεντες. ὅσῳ δὲ ἄλλον εἶ ὄντως ἔχει. φαῖεν γὰρ ἂν οἱ Ἐπικούρειοι, ἢ Πλατωνικοὶ, σφᾶς μὲν ὄντω ξυντιθέναι, ἡμᾶς δ', πέντε, ἢ ἑπτὰ λέγειν αὐτά. ἢ δοκεῖσί σοι τοῦτο ποιεῖν, ὁπόταν ὑμεῖς μὲν μόνον τὸ καλὸν, ἀγαθὸν ἡγεῖσθε εἶναι, οἱ Ἐπικούρειοι δ', τὸ ἡδύ; καὶ ὅταν ὑμεῖς λέγητε σώματα εἶναι ἅπαντα, ὁ Πλάτων δὲ νομίζῃ καὶ ἀσώματόν τι ἐν τοῖς ὄντα εἶναι, ἀλλ' ὅσῳ ἔφλω, πλεονεκτικῶς πάνυ τὸ ἀμφισβητούμενον συλλαβών,

aut ſeptem conſtituere dicat? annon ilico intellexeris eum virum vera dicere? *Lucian.* Ilico Hermotime. *Hermot.* Cur igitur fieri non poſſe putas, ut qui in Stoicos vera dicentes tantùm inciderit, ipſis credat, nec aliis opus amplius habeat, cùm ſciat nunquam fore ut quatuor quinque ſint, non ſi ſexcenti Platones, aut Pythagoræ dicant. *Lucian.* Nihil ad verſum, ô Hermotime. Nam ea quæ certa ſunt dubiis aſſimilas, valdè inter ſe diſſidentia. Aut quid dicas? Eſtne aliquis in quem incideris qui dicat geminas dyadas conjunctas, ſeptenarium, aut undecenarium numerum conſtituere? *Hermot.* Non ego, aut inſaniret, qui quatuor non convenire diceret. *Lucian.* Quid autem? incidiſti-ne aliquando, (per gratias obſecro da operam ut verum eloquaris) in Stoicum aliquem & Epicureum, qui de principio, aut fine non diſſiderent? *Hermot.* Nuſquam. *Lucian.* Vide, ô generoſe, ne me, præſertim amicum fallas. Cùm enim quæramus quinam in philoſophia verum dicant, tu illud præreptum, Stoicis attribuiſti, dicens hos eſſe qui bis duo quatuor eſſe ſtatuerint. Quod quidem an ita ſe habeat incertum eſt. Etenim Epicurei vel Platonici dicere poſſent, ſe quidem ita componere, nos verò quinque aut ſeptem illa eſſe dicere. Annon videntur tibi hoc facere, quando vos ſolum honeſtum bonum eſſe ducitis, Epicurei verò ſolum jucundum, & quando vos dicitis Corpora eſſe omnia: Plato verò putat aliquid in rerum natura eſſe incorporeum? Sed quod dixi, avidè prorſus quæſtionem comprehendens, ut

[1] ὡς ἀναμφιλόγως ἴδιον τῶν Στωϊκῶν δίδως αὐτὸ ἔχειν, πότερ' ἀντιλαμβανομένων τῶν ἄλλων, καὶ λεγόντων αὐτῶν τοῦτο εἶναι, ἴσμεν δὴ κρίσεως μάλιστα οἶμαι δεῖ. ἂν μὲν οὖν σοῦδηλον ᾖ τοῦτο, ὡς Στωϊκῶν ἓν μόνον τὰ δὶς δύο, τέτταρα ἡγουμένων, ὥρα σιωπᾶν τοῖς ἄλλοις. ἔχει δ' ἂν αὐτὸ τοῦτο πέρι λεγόμενον, πάντων ὁμοίως ἀκηκοέναι, ἃ εἰδέναι ὀφείλειν δικάζειν δοξόμεν. Ερμο. ἆ μοι δοκεῖς ὦ Λυκῖνε ξυνιέναι πῶς βούλομαι αὐτοῦ. Λυ. ἴσως σαφέστερον χρὴ λέγειν, εἰ ἐπεδεῖτο τι, ἀλλὰ μὴ τοιοῦτον φάσεις. Ερμο. εἰσηκούσακας οἷόν τι λέγω. δοῦμεν γάρ τινας δύο ἐσεληλυθέναι εἰς τὸ Ἀσκληπιεῖον, ἢ εἰς τὸ Διονύσου τὸ ἱερόν. εἶτα μέντοι φιάλην τινὰ τῶν ἱερῶν ἀπολωλέναι δῆτα· δεῖται δὴ τῶν ἀμφοτέρους ἐρευνηθῆναι αὐτούς, ἀπότερον τὴν κρίσιν ἔχῃ τὴν φιάλην. Λυ. καὶ μάλα. Ερ. ἔχει δὲ πάντως ὁ ἕτερος. Λυ. πῶς γὰρ οὔ, εἴ γε ἀπόλωλεν; Ερμο. ἀκήκοας οὖν τοῦ πράγματος ὅπως ἐστίν; Λυ. ἀκήκοα. Ερμο. ἴσμεν οὖν ὅτι εἰ μὲν ὁ ἕτερος ἀπόλυσις. σοῦδηλον γὰρ ὡς οὐκ ἔχει. Λυ. δῆλον. Ερμο. ἢν δέ γε μὴ εὑρίσκῃ ὁ τοῦ ἑτέρου κλέπτων, ὁ ἕτερος πάντως ἔχει. καὶ οὐδὲν ἐρεύνης δεῖ ἔτι δεῖ. Λυ. ἔχει γάρ. Ερμο. καὶ ἡμεῖς δίκαιον εἰ εὑρίσκομεν ἤδη τοῦτο τοῖς Στωϊκοῖς τὸν φιάλην, οὐκ ἔτι ἐρευνᾶν τὰς ἄλλας αἱρήσομεν; ἔχοντες ὃ πάλαι ἐζητοῦμεν. ἢ πῶς γὰρ ἔνεκα ἔτι κινοῦμεν; Λυ. οὐδένος, ἔχομεν. καὶ σύ γε, ἔχοιτε εἰδέναι, ὡς ἐκεῖνο ἴδιον τὸ ἀπολωλός. ἢ εἰ ὅλως

ut citra controverſiam Stoicis proprium illud habendum dediſti, quanvis id ſibi vendicarent alii, ſuumque eſſe aſſererent, hic certè judicio potiſſimum opus eſſe exiſtimo. Si igitur palam eſt ſolorum eſſe Stoicorum putare bis duo eſſe quatuor, jam eſt aliis tacendum. Sed quamdiu de hoc ipſo contendent, omnes pariter ſunt audiendi, aut pro comperto habendum quòd ad gratiam judicare videbimur. *Herm.* Non videris mihi, Luciane, intelligere quid dicere velim. *Lucian.* Clariùs ergo eſt dicendum: num diverſum quid, non verò tale quid eloquêris: *Hermot.* Sciesillicò cujuſmodi ſit quod dico. Ponamus enim duos aliquos in Æſculapii, vel Bacchi fanum ingreſſos, deinde ſacram aliquam phialam amiſſam eſſe: ambos perſcrutari oportebit, uter illorum abditam in ſinu phialam habeat. *Lucian.* Maximè. *Hermot.* Omnino autem alter habet. *Lucian.* Quidni, ſiquidem amiſſa eſt? *Hermot.* Proinde ſi ipſam apud priorem inveneris, non etiam alterum exues: palam enim eſt non habere. *Lucian.* Palam eſt ſanè. *Hermot.* Si verò in ſinù prioris non invenerimus, alter omnino habet, neque ſic ulla perſcrutatione opus eſt. *Lucian.* Habet enim *Hermot.* Ergo nos quoque ſi jam apud Stoicos phialam invenerimus, alios perſcrutari amplius nolumus, habentes quod jamdudum quærebamus. Etenim cujus rei gratia adhuc laboraremus? *Lucian.* Nullius: ſiquidem inveniſtis, & inventa ſcire poteſtis, id eſſe quod amiſſum fuerat: aut ſi planè cognitum

[1] Ὡς ἀναμφιλόγως ἴδιον τῶν Στωϊκῶν δίδως αὐτὸ ἔχειν] Δίδως αὐτοῖς ἔχειν. Marc.

γνώσεσθαι ὑμῖν εἰη τὸ ἀνάθημα. νῦν δὲ ὦ ἑταῖρε, πρότερον μὲ ὁ δύο εἰσὶν οἱ παρελθόντες ἐς τ' νεὼν, ὡς ἀναγκαῖον εἶναι τ' ἕτερον αὐτοῖν, τὰ φώρεα ἔχειν, ἀλλὰ μάλα πολλοί ἴσως. εἶτα καὶ τὸ ἀπολόμενον αὐτὸ, ἄδηλον ὅ, ἢ ποτέ ἐστιν, εἴτε φιάλη ἴσς, ἢ σκύφος, ἢ στέφανος, ὅσοι γὲν ἱερεῖς, ἀλλ' ἄλλο εἶναι λέγουσι, καὶ οὐδὲ τῆσδε τ' ὕλης αὐτῆς ὁμολογοῦσιν. ἀλλ' οἱ μὲ, χαλκοῦ. οἱ δὲ, ἀργύρου. οἱ δὲ, χρυσοῦ. οἱ δὲ καταστέρου εἶναι αὐτὸ φάσκουσιν. ἀνάγκη τοίνυν ἅπαντας ἀποδύσαι τὰς εἰσελθούσας, εἰ βούλοι εὑρεῖν. τὸ ἀπολωλός. καὶ γὰρ ἂν ἐν τῷ πρώτῳ εὐθὺς δύρᾳ φιάλιον χρυσοῦν, ἔτι καὶ τὰς ἄλλας σοι ἀποδυτέον. Ερμο. Αἰβοῦ τί ὦ Λυκῖνε; Λυ. ὅτι ἄδηλον εἰ φιάλη τὸ ἀπολόμενον ἰῶ. εἰ δ' καὶ τοῦτο πάντων ὁμολογηθείη, ἀλλ' ὅτι γε χρυσῆν ἅπαντες φασιν εἶναι τὴν φιάλην. εἰ δ' καὶ μάλιστα γνώσεσθε ἡμῶν, ὡς φιάλη ἀπολοιτο χρυσῆ, καὶ σὺ ἐν τῷ πρώτῳ εὐθὺς φιάλιον χρυσοῦν, οὐδὲ ὅτου πώποτε διεφθαρμένον τὰς ἄλλας. ὃ γὰρ δῆλόν που εἰ αὐτὴ ἰὼ ἢ Ζεύς. ἢ σὺ οἴει πολλὰς φιάλας εἶναι χρυσᾶς; Ερ. ἔγωγε. Λυ. δεήσει δὴ ἐπὶ πάντας εἶναι ἐρευνῶντα, καὶ τὰ παρ' ἑκάστου εὑρεθέντα πάντα, εἰς μέσον κατατιθέντα, εἰκάζειν ὅ, τί ποτε αὐτῶν πρέποι ἂν ἱερὸν κτῆμα οἰέσθαι. καὶ γὰρ αὐτὸ τὴν πολλὴν ἀπειρίαν παρεχόμενον, τοῦτό ἐστιν ὅτι ἕκαστος τ' ἀποδυσαμένων ἔχῃ τι πάντως. ὁ μὲν, σκύφον. ὁ δ', φιάλιον, ὁ δ', στέφανον. καὶ ὁ μὲν, οὐ χαλκοῦ. ὁ δ', οὐ χρυσοῦ. ὁ δ', ἀργύρου. εἰ δ' ὅ ἔχῃ, τοῦτο ἱερὸν ἐστιν, οὐδέπω δῆλον, πᾶσι τοίνυν ἀνάγκη ἀπορεῖν,

tum vobis esset donarium: Nunc autem, amice, Primùm quidem duo in templum non sunt ingressi, ut necesse sit alterum ipsorum habere furta, sed quamplurimi. Deinde etiam incertum est quidnam id sit quod amissum est, phiala-ne aliqua, an scyphus, an corona. Quotquot enim sunt sacerdotes, alius aliud esse dicunt, ac neque de materia ipsa conveniunt: sed alii æneum, alii argenteum, alii aureum, alii stanneum ipsum esse dicunt. Itaque planè necesse est eos omnes qui ingressi sunt exuere, si rem amissam invenire velis. Ac quanvis apud primum phialam auream starim inveneris, exuendi tibi sunt etiammum alii. *Hermot.* Quid ita Luciane? *Lucian.* Quia non liquet, sit-ne phiala quod amissum erat. Tametsi verò hoc omnes confiteantur: non tamen omnes auream phialam esse affirmant. Ac etiamsi notissimum id esset amissam esse phialam auream, tuque phialam auream apud primum inveniss es, ne sic quidem alios perscrutari desmeres. Etenim sit-ne Dei illa, tibi non constat: aut non putas multas esse phialas aureas? *Hermot.* Sanè censeo. *Lucian.* Oportebit igitur omnes perscruteris, & omnibus quæ apud unumquemque inveneris, in medio depositis, conjicias quodnam ex iis divinum donarium existimare conveniat. Etenim hoc multam dubitationem præbet, quòd eorum qui exuti fuerunt, unusquisque omnino aliquid habet: hic scyphum, ille phialam, alius coronam: Hic quidem ex ære, ille verò ex auro, alius tandem ex argento. An verò sacrum sit, quod habet, nondum liquet. Quare prorsus cogeris

ἰὼ πνα ἱερόσυλον εἶπῃς. ὅπως μὲ, καὶ εἰ πάντες τὰ ὅμοια εἶχον, ἄλλον ὧν καὶ ὅπως, ὅστις ὁ τὰ τοῦ θεοῦ ὑφηρημένος, ἔτι γὰρ καὶ ἰδιωτικὸ ἔχειν. τὸ δ' αὖπον τὸ ἀγνοίας, ἐν ἐστιν οἶμαι, τὸ ἀνεπίγραφον εἶναι τὴν δαπλαμένην φιάλην. ἦν γὰρ φιάλην ἀπολωλέναι. ὡς εἰ μὲ ἐπιγράψαι τοῦ θεοῦ τὸ ὄνομα, ἢ τοῦ ἀναθέντος, ἦν ἂν ἐκόμενον. καὶ ζητοῦντες τὴν ἐπιγεγραμμένην, ἐπεπούμεθ' ἂν ἀπόντος καὶ συνεχλῶντες τὰς ἄλλας. οἶμαι δέ σε ὦ Ἑρμότιμε, καὶ ἀγῶνας ἤδη γυμνικὰς ἑωρακέναι πολλάκις. Ερμο. καὶ ὀρθῶς οἶσθ. πολλάκις γὰρ, καὶ πολλαχοῦ. Λυ. ἦ οὖν ποτε καὶ τοὺς Ἀθλοθέτας αὐτοὺς ἐκαθέζου; Ερ. νὴ Δία ἔναγχος Ὀλυμπίασιν ἐπὶ τὰ λαιὰ τοῦ Εὐανδρίδου τοῦ Ἠλείου θέαν μοι παρεκαλεσάντος ἐν τοῖς ἑαυτοῦ πολίταις. ἐπῄνουν γὰρ ἐγγύθεν ἅπαντα ὁρᾶν τὰ παρὰ τοῖς Εὐανδρίδαις γιγνόμενα. Λυ. οἶσθα οὖν καὶ τοῦτο, πῶς κληροῦσιν ὅτῳ πνα ὦ πρὸς τίνι χρὴ παλαίειν, ἢ πανκρατιάζειν; Ερμ. οἶδα γάρ. Λυ. ἀκοῦε ἀμείνων σὺ εἶπας, ἐγγύθεν ἰδίν. Ερμο. τὸ μὲ παλαιὸν, ἐπὶ Ἡρακλέους ἀγωνοθετοῦντος, φύλλα δάφνης. Λυ. μή μοι τὰ πάλαι ὦ Ἑρμότιμε, ἃ ἴσως εἶδες ἐγγύθεν, ἐκεῖνα λέγε. Ερ. [1] κάλπις ἀργυρᾶ πρόκειτο ἱερὰ τοῦ θεοῦ. ἐς

geris dubitare quem sacrilegum appelles. Quandoquidem etsi omnes similia haberent, neque sic constaret, quisnam Deo sacra sustulisset. Etenim hæc etiam privata habere licet. Ignorantiæ autem una, opinor, est causa, quòd amissa phiala nullo titulo sit inscripta. Ponamus enim amissam esse phialam, quæ si vel Dei vel ejus qui consecravit, nomen inscriptum haberet, minus laboraremus: & inventa ea quæ titulo notata esset, alios exuere & perturbare desineremus. Opinor autem te, Hermotime, etiam gymnicos ludos sæpe jam vidisse. *Hermot.* Et rectè quidem opinaris, nam & sæpe, & multis in locis vidi. *Lucian.* Numquid igitur etiam aliquando juxta Athlothetas consedisti? *Hermot.* Per Iovem nuper in Olympiis ad judicum lævam: Evandrida Elei filio inter suos cives spectaculum mihi præoccupante. Omnia enim quæ à judicibus fiunt, propiùs videre cupiebam. *Lucian.* Scisne igitur & hoc quomodo sorte comperiant cuinam cum quoque sit luctandum, aut pancratio decertandum? *Hermot.* Planè scio. *Lucian.* Quare tu melius dicere possis, ut qui propiùs videris. *Hermot.* Olim cum præsideret Hercules, lauri folia. *Lucian.* Ne mihi prisca, Hermotime, sed quæ propiùs vidisti, narres. *Hermot.* Argentea urna Deo sacra in medio po-

1 Κάλπις ἀργυρᾶ πρόκειτο] Sic infra in hoc Dialogo in calpidem, sive capidem, sive capedinem, sive capidulam, sive capedunculam (tot enim nominibus Romani vas illud denominant) solebant injicere sortes luctantium, & currentium, ut patet lineis seq. unde rectè in Gl. Phil. ὑπὸ κλεροῦντες, κάλπις. ὑδρία, nec male doctus Grammaticus Hesych. apud quem κάλπις ἵππων βαδίσεις ἢ εἴδος ὁρίμου, tangit enim rem quæ sortes sequitur, sc. equorum agitationem: de Latinis nominibus superius allatis dico alibi, ut & de sorabus. *Bourd.*

τῶν τῶν ἐμβάλλουσι κλῆρόν μικρόν, ὅσον δὲ κυαμιαῖον τὸ μέγεθος, ἐπιγεγραμμένον. ἐγγράφεται ὁ μὲν εἰς δύο μ̄, ἄλφα ὁ ἐπίτερος. εἰς δύο β̄, τὸ βῆτα. καὶ εἰς ἄλλος δύο, τὸ γάμμα. καὶ ἑξῆς κατὰ τὰ αὐτὰ, ἕως πλείους οἱ ἀθληταί ὦσι, δύο ἀεὶ κλῆροι τὸ αὐτὸ γράμμα ἔχοντες. περιελθὼν δὲ τῶν ἀθλητῶν ἕκαστος, προσευξάμενος τῷ Διΐ, καθεὶς τὴν χεῖρα εἰς τὴν κάλπιν, ἀναιρεῖται κλῆρον ἕνα. καὶ μετ' ἐκεῖνον, ἕτερος, καὶ παρεστὼς μαστιγοφόρος ἐκάστῳ, [1] ἀντέχει αὐτοῦ τὴν χεῖρα, ἣ παρέχων ἀναγνῶναι ὃ, τι τὸ γράμμα ἐστίν, ὁ ἀνέσπασεν. ἀπάντων δὲ ἤδη ἐχόντων, ὁ Ἀλυτάρχης οἴεται, ἢ τῶν Ἐλλανοδικῶν αὐτῶν εἷς, σὺν ὑπ' ἐμοῦ τοῦτο μέντοι μεμνῆσθαι, περιὼν, ἐπισκοπεῖ τοὺς κλήρους ἐν κύκλῳ ἑστῶτων. καὶ ἔστι τὸ μὲν τὸ ἄλφα ἔχοντα, τῷ τὸ ἕτερον ἄλφα ἀνεσπακότι, παλαίειν ἢ παγκρατιάζειν συνάπτει. τὸ δὲ τὸ βῆτα, τῷ τὸ βῆτα ὁμοίως. καὶ οὕτως ἄλλους τοὺς ὁμοχρώμους κατὰ ταὐτά. ἔστι μὲ γὰρ, ὅτ' ἄρτιοι ὦσιν οἱ ἀγωνιοῦντες, οἷον ὀκτὼ, ἢ τέσσαρες, ἢ δώδεκα. ὅτ' ἂν περιττοὶ, πέντε, ἑπτὰ, ἐννέα, χρώμασι τοσούτοις ἐνὶ κλήρῳ ἐγγράφει, συμβάλλει δὲ αὐτοῖς, ἀντίχρωμον ἄλλο σὺν ἔχων. ὃς δ' ἂν τοῦτο ἀναπάσῃ, φεύγει, ἐπιμένων ἐς ὃν ἐκείνοι ἀγωνίσωνται. ὁ γὰρ ἔχων τὸ ἀντίχρωμον. καὶ ἔστι τοῦτο ἐν μικρῷ εὐτυχία τῷ ἀθλητῇ, τὸ μέλλειν ἀκμῆτι τοῖς κεκμηκόσι συμπαρεῖναι. Λυ. ἔχω ἀξίως. τοῦτο γὰρ

posita est: in eam parvæ sortes conjiciuntur, fabæ magnitudine, literis inscriptæ. Duabus, utrique nimirum *alpha*. inscribitur: duabus item *beta*, duabus quoque aliis *gamma*. ac deinceps, ordine literarum, si sint athletæ plures, duæ semper sortes eandem literam habent. Tum athletarum quisque accedit, & invocato Iove, manuque in urnam immissa, unam ex sortibus trahit, & post eum alter. Et astans unicuique flagellifer, protensa manu obstat quominus legant quænam sit litera quam traxit. Sed quum jam habent omnes, Alytarches opinor, aut judicum unus (non enim hoc amplius memini) circumeundo, sortes in orbem stantium inspicit. Sicque eum qui *alpha*. habet, cum eo qui *alpha*. alterum traxit, aut lucta aut [2] pancratio decertaturum committit: eum quoque qui *beta*. cum eo qui *beta*, similiter, aliosque eadem ratione qui eadem literis sortiuntur. Sic enim committuntur, si pari numero sint athletæ, ut octo, vel quatuor, vel duodecim, si verò impares, quinque, septem, novem, supervacua aliqua litera *uni* sorti inscripta, una cum aliis *in* urnam mittitur, literam aliam sibi respondentem non habens: quam qui traxerit, victori imminet, expectans dum illi certaverint: non enim oppositam literam habet. Nec parva est ista fœlicitas athletæ, quòd viribus integer, cum defessis est certaturus. *Lucian.* Quiesce. Hoc enim potissimum

1 Ἀντίχει] Angl. ἀνίχει. Bourd.

2 *Pancratio*] Pancratium quid tradit Lucianus de Gymnas. Philostratus de athletis refert pancratium palæstram simul & pugillatum vocari. Cyn.

1 Ἐπ-

ἐδιόμην μάλιστα. ἐκεῖνοι οὐκία ὄντες, ἀνεστάμενοι ἅπαντες, καὶ ἔσχον τὰς κλήρους. σκόπει δὴ, βύλομαι γάρ σε Ἐρμοτίμῳ αὐτὰ θεατὴν ποιῆσαι, [1] ἐπισκόπησον τὰ γράμματα. καὶ ἐὰν σκέψῃ οἵμαι μάθοις ἂν ὅστις ὁ ἐφεδρός ἐστιν, ὦ μὴ ἐπὶ πάντας ἔλθῃς, καὶ συζεύξῃς αὐτούς. Ερμ. πῶς ὦ Λυκῖνε τοῦτο φῄς; Λυ. ἀδύνατόν ἐστι εὑρεῖν τὸ γράμμα ἐκεῖνο τὸ δηλοῦν τὸν ἐφεδρον. ἢ τὸ μὲν γράμμα ἴσως ἂν εὕροις, ἀ μὴν οὐκ οἶσθα εἰ ἐκεῖνός ἐστιν. ἀ γὰρ ἀφῄρηται ὅτι τὸ. κ. ἢ τὸ. μ. ἢ τὸ. ι. ἐπὶ τὸ μεσοτονοῦν τὸν ἐφεδρον. ἀλλ' ἐπειδὰν τοῦ. α. συντύχῃς, ζητεῖς τὸν ἕτερον. α. ἔχοντα, καὶ εὑρὼν, ἐκείνους μὲν ἤδη συνέζευξας. σὺν τυχὸν δ' αὖθις τοῦ βῆτα, τὸ ἕτερον βῆτα ὅπου ἐστὶ ζητεῖς, τὸ ἀντίπαλον τοῦ εὑρεθέντος. καὶ ἐπὶ πάντων ὁμοίως ἄχρις ἂν ἐκεῖνός σοι ἀφελεφθῇ, ὁ τὸ μόνον γράμμα ἔχων τὸ ἀπαραζεύκτον. Ερμ. τί δ' εἰ ἐκείνῳ προσέτυχε, τῷ δευτέρῳ συντύχῃς, τί ποιήσεις; Λυ. ἔμαθον ἀλλὰ σὺ ὁ Ἐρμοδίκης, ἐθέλω εἰδέναι ἅ, τι καὶ πρᾶξεις. πότερον, ὥσπερ ἱερεὺς ἅπ ἀρχὸς ἐστιν ὁ ἐφεδρος, ἢ δεῖ σε ἐπὶ πάντας ἐν κύκλῳ ἐλθόντα ἰδεῖν, εἴ που καὶ τοῦ γράμματος ὁμοιόν ἐστι, ὡς ἔγωγε μὴ τὰς πάντων κλήρους ἴδοις, ἵνα ἂν μάθοις τὸν ἐφεδρον; Ερμ. καὶ μὲν ὦ Λυκῖνε, ῥᾳδίως ἂν κάθοιμι ἐπὶ γᾶν τὸ σύνεγγυς, ὡς τὸ. ε. εὕρω προτέρου, ἢ δευτέρου, οἶδα ὅτι ἐφεδρος ὁ τοῦτο ἔχων ἐστί. Λυ. πῶς ὦ Ἑρμότιμε; Ερμ. ὅτι. τὸ. α. δύο αὐτῶν ἔχουσι, καὶ τὸ. β. ὁμοίως δύο. τὰ λοιπὰ δ' τεττάρων ὄντων,

mum egebam. Itaque cùm sint novem traxerunt omnes. habentque sortes. Tu verò circumeundo (nam te pro spectatore judicem facere volo) literas inspice. Non priùs cogniturum te puto quis sit imminens victori futurus, quàm ad omnes veneris, eosque copulaveris. *Hermot.* Quomodo hæc dicis, Luciane? *Lucian.* Non potes illico literam illam invenire quæ victori imminentem indicat. Aut literam fortè inveneris, nec tamen scies ille ne sit. Non enim ante dictum est, literam *cappa.* vel *my.* vel *jota.* eam esse quæ ephedrum designat. Sed quum in *alpha.* incideris, quæris alium qui *alpha.* habeat, quo invento eos ad luctam copulas. Deinde quum in *beta.* incidisti, quæris ubi sit *beta.* alterum, invento oppositum. Et sic cum omnibus agis, dònec, ille tibi relictus fuerit, qui solitariam adversario carentem literam obtinet. *Hermot.* Quid? si in illum primum, vel secundum incideris, quid facies? *Lucian.* Nihil equidem: verùm tu judex scire velim quid sis facturus. Vtrum dices hunc esse ephedrum, an verò in orbem eundo omnes erunt inspiciendi, num alicubi litera sit ipsi similis, ut nisi sortes omnium videris, ephedrum nosse non possis? *Hermot.* Atque Luciane facilè novero saltem in novem. si literam *Epsilon.* invenero primam, aut secundam, scio ephedrum esse eum qui hanc habet. *Lucian.* Quomodo Hermotime. *Hermot.* Isto. Literam *alpha.* duo ex ipsis habent: literam etiam *beta.* duo similiter: ex reliquis au-

1 Ἐπισκόπησον] Angl. ὑπεκκαῖς. Mend. infra in hoc dial. nomina loquentium variè confusa erant. *Bourd.*

οἱ μ̃, τὸ. γ. οἱ ζ̃, τὸ. δ. πάντως ἀπεσπάκασι, καὶ ἀνήλωτον ἤδη ἐς τὰς ἀθλητὰς ὀκτὼ ὄντας τὰ τέτταρα γράμματα. δῆλον δὴ ὅτι μόνον ἂν ὕστερον ὦφελον εἶη τὸ ἑξῆς γράμμα τὸ. ε. καὶ ὁ τοῦτο ἀπεσπακὼς, ἔφεδρός ἐστι. Λυ. πότερον ὦ Ἑρμότιμε, ἐπαινέσωσι τὸ σωφρονεῖν, ἢ φίλες ἀντίπαν τά γε μοι δοκοῦντα, ὁποῖα ἂν ᾖ. Ερμο. νὴ Δία, ἀληθῆ μὲν τοῦτο ὄ, τι ἂν εὔλογον ἀντιπαῖν ἔχοις ὡς τὸ τοιοῦτον. Λυ. σὺ μὲν γὰρ ὡς ἑξῆς πάντως γεγραφομένων γραμμάτων, ἐρήκας, οἶον, ὡφότε Β. α. δεύτερον ζ̃ Β. β. καὶ κατὰ τοῦτο πέζειν ἄχρις ἂν ἐς ἓν αὐτῶν πληθυσθῇ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀθλητῶν. καὶ δίδωμί σοι ὀλυμπιάσιν ἕτω γίγνεσθαι. τί δαί, εἰ ἐξελόντες ἀπίκτως πέντε γράμματα, ἐξ ἁπάντων τὸ. χ. καὶ τὸ. σ. καὶ τὸ. ζ. καὶ τὸ. κ. καὶ τὸ. θ. τὰ μὲν γὰρ ἄλλα τέτταρα, διπλᾶ ἐπὶ τῶν πληρων τῶν ὀκτὼ γράφομεν. τὸ δὲ ζ. μόνον ἐπὶ Β σώματι· ὃ δὴ καὶ δηλοῖν ἡμεῖαι ἡμῖν τὸν ἔφεδρον. τί ποιήσεις ὦφέλιμον εὑρὼν τὸ. ζ. τοῦ, ἀληγνώστη ἔφεδρον ὄντα τὸν ἔχοντα αὐτὸ, ἀλλ μὴ ἐπὶ πάντας ἐλθὼν εὕρῃς ἤδη αὐτῷ συμφωνῶν; ἐγὼ γὰρ οὐχ ὅμοιον τῇ τάξει αὐτῶν τυγχάνειν. Ερ. δυσαπόκριτον τοῦτο ἐρωτᾷς. Λυ. ἔδει δὴ καὶ ἑτέρους τὸ αὐτὸ ἐπισκοπῆσαι, τί γὰρ εἰ μὴ ζ̃ γράμμασι γράφοιμεν ἐπὶ τῶν κλήρων, ἀλλὰ τινὰ σημεῖα, καὶ χαράκτηρας, οἷα πολλὰ Αἰγύπτιοι γράφουσιν ἀντὶ τῶν γραμμάτων, κυνοκεφάλες τινὰς ὄντας, καὶ λεοντοκεφάλες ἀνθρώπους; ἢ ἐκείνα μὲν ἐάτεμεν, ἐπείπερ ἀλλ autem quatuor, alii literam *gamma*. alii *delta*. omnino extraxerunt: & jam in athletas octo quatuor literæ assumptæ sunt. Constat igitur solam deinceps superesse literam *epsilon*. eumque ephedrum esse à quo extracta fuerit. *Lucian.* Vtrum te Hermotime, ob singularem ingenii industriam laudem: an vis, quæ mihi objicienda videntur, opponam? *Hermot.* Volo per Iovem, namque animi pendeo, nescius *quid* probabile habeas his opponendum. *Lucian.* Etenim tu, ut literæ ex ordine omnino pinguntur, dixisti, veluti primum *alpha*. secundum *beta*. & pro suo ordine cætera, donec in ipsorum unum desinat numerus athletarum. Sic in [1] Olympiis fieri tibi concedo. Quid autem si electis nullo ordine quinque literis ex omnibus videlicet, *chi*. & *sigma*. & *zeta*. *ro*. *cappa*. & *theta*. nam quatuor alias sortibus octo duplices inscribimus: solam autem *zeta*. nono, quæ nobis ephedrum erat indicatura. Quid facies quum *zeta*. primam inveneris quomodo dignosces ephedrum esse eum qui ipsam habuerit, nisi omnium perquisitione facta nihil consonum ipsi repereris? Non enim uti nunc ex eorum ordine conjicere posses. *Hermot.* Hoc interrogas cui respondere difficile est. *Lucian.* En id ipsum alia ratione considera. Quid si non literas sortibus inscriberemus, sed signa, & characteres aliquos qualia multa literarum vice pingunt Ægyptii, caninis nimirum, aut leoninis capitibus homines? an vero missa faciemus illa, siquidem sunt aliena?

1 *Olympiis*] Olympicum certamen quinto quoque anno fieri solebat in honorem Iovis Olympici, cujus auctorem Herculem fuisse putant. *Cogn.*

λόκητᾶ ἴδῃ; φέρε δὴ τὰ μονοειδῆ καὶ ἁπλᾶ ἐπιχειρήσωμεν, ὡς οἷόν τε εἰκάσαντας ἀνθρώπους ἐπὶ δυοῖν κλήροιν, δύο ἵππους ἐπὶ δυοῖν, καὶ ἀλεκτρυόνας δύο, καὶ κύνας δύο. τῶν δὴ τοιούτων, λέων ἔστω τὸ ἐπίσημον. ἵνα τοίνυν τῇ λεοσφόρῳ τύπῳ κλήρῳ τὸ δεχᾷ τοῦτο χῆς, πόθεν ἔξεις εἰπεῖν ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ τὴν ἔφεδρον ποιῶν, ἵνα μὴ ἀδεήμονήσῃς ἅπαντας ἐπιὼν, εἴ τις καὶ ἄλλος λέοντα ἔχει; Ερμο. οὐκ ἔχω ὅ, τι σοι ἀποκρίνωμαι ὦ Λυκῖνε. Λυ. εἰκότως. ἀδὴ γὰρ ἀποκρίσιμον ἐστιν. ἵνα τοίνυν ἐγὼ ἐθέλωμι ἢ τὴν ἔφεδρον τὴν ἱερὰν φιάλην ἔχειν, ἢ τὸν ἔφεδρον, ἢ τὴν ἄγουσαν ἡγησόμενον ἡμῖν, εἰς τὴν πόλιν ἐκείνην τὴν Κόρινθον, ἐπὶ πάντας ἀναγκαίως ἀφιξόμεθα, καὶ ἐξετάσομεν μὲν ἄκρως πειρώμενοι, καὶ ἀποδυόντες, καὶ διερευνῶντες. μόλις γὰρ ἂν ὕστατα ἐλήλυθε σκοπούμενον. καὶ ἐγὰ μὲν τοιοῦτος ἐμαυτῷ δοκῶ εἶναι περὶ φιλοσοφίας πέρι, ὥστε τινα φιλοσοφητέον, ὅστις ἂν εἰς μόνος ὁ τὰ πάντα πάντων αὐτῷ λογίσεται εἰδέναι. οἱ δ' ἄλλοι, ἀνωφελεῖς. καὶ οὐκ ἂν πιστεύσαιμι αὐτοῖς, ἐσθ' ἂν καὶ μιᾶς ἀπείρους ὦσι. τάχα γὰρ ἂν καὶ ἡ ζήτησις ἐκείνη εἴη. ἐγὼ γοῦν εἴ τις ἐπιδείξειέ μοι καλὸν ἄνθρωπον, λέγοι τοῦτον εἶναι κάλλιστον ἀνθρώπων ἁπάντων, πιστεύσαιμι αὐτῷ, ἢν μὴ εἰδῶμεν ὅτι καὶ ἄλλοι ἂν ἄνθρωποι εἶεν καλοί. ἴσως μὲν γὰρ καὶ οὗτος καλός. εἰδὼς πάντας κάλλιστος, οὐκ ἂν ἔγωγε εἰδείην, μὴ ἰδὼν ἅπαντας. ἡμεῖς δὲ, οὐκ αὐτὸ μόνον καλὸν, ἀλλὰ καὶ κάλλιστον δίωμεν. καὶ ἢν μὴ τοῦτο εὕρωμεν, οὐδὲν ἡμῖν πλέον πεπράχεται ἡγησόμενοι. ἡ γὰρ ἀκαιρία ἀπείρου δεῖ-

na? Age verò uniformia & simplicia illa inscribamus, quantum fieri potest homines duabus in sortibus exprimendo, duos equos in duabus, & gallos duos, & canes duos. Nonæ verò leonis imago insculpta sit. Proinde si in leoniferam hanc sortem initio incideris: unde dicere possis hanc esse quæ ephedrum constituit, nisi omnes scrutando circunspicias, numquis alius leonem habeat? *Hermot.* Nihil habeo Luciane, quod tibi respondeam. *Lucian.* Non injuria. Nihil enim est speciosi. Quare si velimus invenire vel eum qui sacram phialam habet, vel ephedrum, aut ducem qui nos optimè in urbem illam Corinthum ducat, ad omnes necessariò accedemus, summaque diligentia tentando, & exuendo, & circunspiciendo explorabimus. Etenim vix ita veritatem ediscemus. Quòd si quis fide dignus mihi futurus est super Philosophia consiliarius, qui consulat quam persequi debeam, hic esto unicus, qui quæ ab illis dicuntur, omnia norit; reliqui autem nullius momenti. Nec ipsis crediderim dum etiam unius erunt nescii, quæ omnium fortè sit optima. Neque enim siquis adducto homine formoso, diceret hunc esse omnium hominum formosissimum, ipsi crederem, nisi eum omnes homines vidisse scirem. Forsitan enim etiam hic est formosus: sed scire non potest sit-ne omnium formosissimus, cùm omnes non viderit. At nos non formoso duntaxat, sed formosissimo opus habemus, quem nisi invenerimus nobis nihilo plus actum putabimus. Non enim contenti erimus in qualemcumque tandem for-

πον καλῶς ἐπιτρέπεις, ἀλλ' ἐκεῖνο τὸ ἀκριβέστερον ζητῶμεν καὶ σκοπῶμεν, ὁποῖ ἀνάγκη ἐν εἶναι. Ερμο. ἀληθῆ. Αυ. τί οὖν ἔχεις μοι λιπὰ εἰπεῖν, ἀπαίδευτος ὢν καὶ ἀπείρητος ἐν φιλοσοφίᾳ, καὶ ὃς τὰ τε τοῦ Πυθαγόρου, καὶ Πλάτωνος, καὶ Ἀριστοτέλους, καὶ Χρυσίππου, καὶ Ἐπικούρου, καὶ τἄλλων λεγόμενα εἰδὼς, πλάνων, μίαν εἵλεο ἐξ ἁπάντων ὁδὸν, ἀληθῆ τε δοκιμάσας, καὶ πίστα μαθὼν, ὡς μόνη ἄγει εὐθὺ τὰ εὐδαίμονος; εἰ γάρ που τοιοῦτον εὕρηκας, παῦσόμεθα πλάνης ἔχοντες. Ερμο. εὔρηκα μὲν ὦ Λυκῖνε τοιοῦτον ἄνδρα εὑρεῖν. Λυ. τί δὴ οὖν προσέρχομαι ὦ Ἑρμότιμε; οὐκ ἂν ἀπαγορεύσειεν οἶμαι, ἐπὶ μηδενὸς ἡμῶν τοιούτῳ ἐς γε ὕστερον εὐπορεῖν. ἆρα τὸ δὲ πάντων κράτιστόν ἐστι, καὶ ἀσφαλέστατον, αὐτὸν ἕκαστον δεξάμενον, ἀφ' πάσης σκοπιᾶς χωρῆσαι, καὶ ἐπισκέψασθαι ἀκριβῶς τὰ τοῦ πάντων λεγόμενα; Ερμο. ἔοικεν οὕτω γε τύχειν. πολὺ οὖν ἐκεῖνο μὴ ἐναντίον ἦ, ὃ μικρῷ πρόσθεν ἔλεγες, ὡς ῥᾴδιον ἐπιδόντα ἑαυτὸν, καὶ πιστεύσαντα τῷ ὁδηγῷ, ἀναδραμεῖν αὖθις. πῶς γὰρ οἷόν τε πάσας ἐπελθεῖν ἂν ὁδὸς τὸ μὴ οὐκ ἐπανελθόντα ὡς ἧς κεχειρωσαμένῳ; Λυ. ἐγὼ σοι φράσω. τὸ δὲ Θησέως ἐκεῖνο μιμησόμεθα. καὶ ἡ λίνον δόξαν ἡ τραγικὴς Ἀριάδνης λαβόντες, εἰσιμεν ἐς τὸ λαβύρινθον ἔνδοθεν, ὡς ἔχοιμεν ἀπεραμόνως μηνύοντες αὐτὸ, ἐξιέναι. Ερμο. πῆ δὲ ἡμῖν Ἀριάδνη φύοιτ' ἂν; ἢ πόθεν ἡ λίνου εὐπορήσομεν; Λυ. ῥᾳδίως ἀπεῖρε. δοῦλε γάρ μοι εὐμηχάνου. ἢ πῶς ἐροῦμεν; ἐξιόντες ἐξιόντες ἐσμεν. Ερμο. τί δὲ τοῦτο ἐστι; formosum inciderimus: sed summam illam formæ elegantiam, quæ necessario est una, quærimus. *Hermot.* Vera sunt hæc. *Lucian.* Quid igitur, mihi ne habes aliquem dicendum, qui omnem in philosophia viam sit expertus, & à Pythagora à Platone, ab Aristotele, à Chrysippo, ab Epicuro, aliisque dicta sciat: denique qui unam viam ex omnibus elegerit, quam veram comprobarit, & experientia didicerit solam esse quæ *ad fœlicitatem* rectà ducit. Nam si quempiam hujusmodi reperissemus, difficultatibus hærere desineremus. *Hermot.* Ejusmodi virum invenire Luciane, non est facile. *Luc.* Quid faciemus igitur Hermotime? Non abjiciendus est animus, quia nullus in præsentia nobis suppetit dux hujusmodi. Numquid hoc omnium est optimum & tutissimum, ut quisque ab initio exorsus, sectam omnem percurrat, & quæ ab omnibus dicuntur, accuratè inspiciat? *Hermot.* Id ex te faciendum videtur: nisi quod paulò ante dicebas, repugnet, videlicet eum qui se mari tradiderit, & velum expanderit, non facilè denuo recurrere. Nam qui potèrit omnes peragrare vias, qui in prima, ut dicis, detinebitur? *Lucian.* Exponam illud tibi. Illud Thesei commentum imitabimur, filoque ab illa Ariadne tragica accepto, in quemvis labyrinthum ingrediemur, ut illud deducentes nullo negocio egredi possimus. *Hermot.* Quænam igitur nobis Ariadne fuerit? aut unde filum comparabimus? *Lucian.* Bono sis animo, amice. Mihi enim invenisse videor, cujus ductum sequuti, egrediamur. *Hermot.* Quidnam igitur illud est?

Lu-

Αυ. οὐκ ἐμοὶ ἑῷ, ἀλλά τινος τῶν σοφῶν, τὸ νῆφε, καὶ μέμνησο ἀπιστεῖν. Ἰω γὰρ μὴ ῥᾳδίως πιστεύσωμεν ἀκούοντες, ἀλλὰ δικαστικῶς αὐτὸ ποιῶμεν, ἀπολιπόντες καὶ ἡμεῖς ἐξῆς λόγον, ἵνα εὐμαρῶς ἂν τὰς λαβυρίνθους ἀφύγοιμεν. Ερμο. εὖ λέγεις. καὶ τοῦτο ποιῶμεν. Λυ. εἶεν. ἐπί τινα δὴ αὖτῶν τρεπώμεθα ἔλθοιμεν ἄν; ἢ τοῦτο μὲν ὑδὸν δοίης; ἀρξάμενοι δ' ἀφ' ἑτέρου, οἷον, ἀπὸ Πυθαγόρα, ἵνα ὕστω τύχῃ, πόσῳ ἂν χρόνῳ οἰόμεθα συμφέρειν τὰ Πυθαγόρα ἀπιστεῖν; καί μοι ἐξείρᾳ καὶ τὰ ἐπ ἐκείνα τὰ τῶν σωφρόνων. σὺν δ' ὧν ἔτεσι πέντε, ἱκανὰ τριάκοντα οἰμαι. εἰ δὲ μή, ἀλλὰ πέντε γε ἐκεῖνα. [1] Ερμο. ζῶμεν ὕτως. εἶτα ἐξῆς τῷ Πλάτωνι θετέον δηλαδὴ ξυνώπα ἕπεσθαι. ἔπ μὲν καὶ Ἀριστοτέλη οὐκ ἐλάττω. [2] Λυ. ὦ γάρ. Ερμο. Χρυσίππῳ δέ γε οὐκ ἔπ ἐρήσομαί σε πόσα. οἶδα γὰρ ὅσα σὺ ἀκήκοας, ὅπ πεπαρόντα μήκης ἱκανά. [3] Λυ. ὕτως. Ερ. εἶτα ἐξῆς Ἐπικούρῳ, καὶ τοῖς ἄλλοις. ὡς ὃ δὲ πολλὰ τοῦτα τίθημι, οἰκεῖον μήθοις ἂν, ἵνα συνοπτὴς ὅσοι ὀγδοηκοντάτιες εἰσὶ Στωϊκοὶ, ἢ Ἐπικούρειοι, ἢ Πλατωνικοὶ, ὁμολογοῦντες μὴ πάντα εἰδέναι τὰ ἑαυτῶν αἱρέσεως ἔκφυτα, ὡς μηδὲν σοφὸν εἰδέναι ἐς τὰ μαθήματα. εἰ δὲ μή, ἀλλὰ Χρύσιππός γε, καὶ Ἀριστέλης, καὶ Πλάτων φαίεν ἄν. καὶ ἀπὸ τούτων,

Lucian. Non meum dicam, sed sapientum cujusdam, nempe, *Sobrius esto*, & *memento diffidere*. Etenim si non facilè auditis credamus, sed more judicum, aliis quoque loquendi copiam fecerimus, facilè forsitan ex labyrinthis effugiemus. *Hermot.* Rectè dicis. Hoc faciamus, *Lucian.* Esto. Sed quem ipsorum primum adibimus? an verò nihil interest? Si à quolibet inceperimus, veluti à Pythagora, si ita contingat, quantum temporis collocandum putamus in perdiscendis Pythagoræ placitis? Excipe mihi illos silentii annos. Opinor autem cum illis quinque triginta satis fore: sin minus, omnino quidem viginti. *Hermot.* Ponamus ita esse, Deinceps verò totidem alii Platoni sunt concedendi: nec pauciores etiam Aristoteli. *Luc.* Non certè. *Hermot.* Chrysippo autem quot sint tribuendi, te non interrogabo amplius. Scio enim ex te audisse, quadraginta vix sufficere posse. *Lucian.* Ita sanè. Deinde Epicuro, & aliis. Quòd autem non nimis multos pono, inde perdisces, si animadvertas quot sint octogenarii Stoici, vel Epicurei, vel Platonici, quorum quisque fatetur sibi nondum esse cognita suæ sectæ omnia placita, adeò ut nihil ipsis ad præcepta desit. Sin minùs, Chrysippus saltem & Aristoteles & Plato confiteantur, & an-

1 Ερμο. ζῶμεν ὕτως, εἶτα ἐξῆς] Excidit notatio personæ Luciani, nempe Ερμο. ζῶμεν ὕτως. Λυ. εἶτα ἐξῆς. Matc.

2 Αυ. ὦ γάρ. Ερμο. Χρυσίππῳ δέ γε] Malè trajecta nomina personarum. Esse debet: Ερμο. ὦ γάρ. Λυ. Χρυσίππῳ δέ γε. Idem.

3 Λυ. ὕτως. Ερμο. εἶτα ἐξῆς Ἐπικούρῳ] Rursus vitiosa personarum trajectio: Lucianus enim voluit: Ερμο. ὕτως. Λυ. εἶτα ἐξῆς Ἐπικούρῳ. Patet sine ejusdem paginæ. *Idem.*

ὁ Σωκράτης ἐδὲν φαυλότερος αὐτῶν. ὃς ἐπεκρίνετο ὡς ἁπαντας, οὐχ ὅπως μὴ πάντα, [1] ἀλλὰ μήδ' ὅλως εἰδέναι τί. ἢ τοῦτο μόνον, ὅτι οὐκ οἶδε. λογισώμεθα δὴ ἐξ ἀρχῆς. εἴκοσι τῷ Πυθαγόρᾳ ἐπῆλθεμεν. εἶτα Πλάτωνι τοσαῦτ' ἔτερα. εἶτα ἐξῆς ἄλλοις. πόσοι δ' ἂν ταῦτα συμπτύξειας, ἐν κεφαλαίῳ γένοιτ' ἄν, εἰ δέκα μόναις θείμεν τὰς αἱρέσεις τὸ φιλοσοφίας; Ερμ. ὑπὲρ Δημόκριτα ἢ Λυκῖνε. Λυ. βούλει δὴ ἀφαιρεθῶμεν τὸ τέταρτον, [2] ὡς πεντεκαίδεκα ἔτη ἡμῶν εἶναι, ἢ τὸ ἥμισυ ὅλον; Ερμ. αὐτὸς ἂν εἰδείης ἄμεινον, ἐγὼ δ' ὁρῶ τοῦτο, ὅτι ὀλίγοι ἂν ἡμῶν ὕστερον Δημοκρίτου ἐξέλθοιεν, ἐν γνεστῆς σύδυς δοξάσμοι. Λυ. τί δὲ παθεῖν τινας ἂν Ερμότιμε, εἰ τοιοῦτόν ἐστι τὸ πρᾶγμα; ἢ ἀναπτεπτέον σοφίαν τὰ ἤδη ὡμολογημένα, ὡς σοῦ ἂν ἄλλοθι σὺν πολλῶν τὸ βέλτιστον, μὴ ἐγὼ πειρασθεὶς ἀπάντων. ὡς τὸν γε ἄνδρα πείρας ἀφέμενον, μανικὰ μᾶλλον, ἢ κρίσεως πλήρης ἀναζητοῦντα; ἐχ ὕστερος ἐλέγχθω; Ερμ. ναί. Λυ. πάσης τοίνυν ἀνάγκη ἐπὶ ταῦτον βιῶναι ἡμᾶς, εἰ μέλλομεν δή τε ἀφήσειαν, ἀπάντων πειρασθέντες, καὶ ἐλόμενοι, φιλοσοφήσειν. καὶ φιλοσοφήσαντες, εὐδαιμονήσειν. πρὶν δ' ἄνω ποιῆσαι, τὸ σκότῳ φασὶν ὀρχήσεσθαι ἂν, οἷς ἂν τύχωμεν πρόσωπ[αίοντες, καὶ ὅ, τι ἂν πρῶτον ἐς τὰς χεῖρας ἔλθῃ, τοῦτ' εἶναι τὸ ζητούμενον ὑπολαμβάνοντες, ἀφ' οὗ μὴ εἰδέναι πάλησθε. εἰ δ' καὶ ἐθέλομεν ἅπαξ καπὶ πᾶσι ἀγαθὴν

& ante hos Socrates, nihilo deterior ipsis, qui magna voce apud omnes professus est non se non omnia, sed prorsus nihil scire, nisi hoc solum quòd nihil sciret. Denuo igitur ab initio supputemus, Pythagoræ viginti posuimus, deinde Platoni totidem aliis, atque aliis deinceps. Quot igitur essent anni isti in summam collecti, si decem tantùm sectas in philosophia numeraremus? *Herm.* Plures quàm ducenti *Luciane*. *Luc.* Vis igitur *quartam* partem auferamus: ita ut sufficiant anni quindecim, vel denique dimidium? *Herm.* Videris ipse quid sit satius. Ego equidem hoc video, fore ut pauci sectas omnes percurrant, tametsi ab ipso ortu incipiant. *Lucian.* Quid igitur faciat aliquis Hermotime si ita se res habet? an subvertenda sunt ea quæ jam confessi sumus, neminem videlicet electurum unquam id quod ex multis est præstantissimum, nisi facto priùs omnium periculo: ita ut qui citra experientiam delectum non habuerit, divinatione potiùs aut judicio Veritatem perquirat. Annon hoc dicebamus. *Herm.* *Ita* sanè. *Lucian.* Proinde *summopere* est necessarium *ut* ætatem tantum temporis agamus, si & bene delecturi sumus, omnium facto periculo, factoque delectu philosophiam amplexuri, & philosophiam callentes, beati futuri. Sed priusquam id fecissemus, in tenebris (quod ajunt) saltaremus impingentes in quæcunque incideremus: & quod primum veniret in manus, id quod quæritur, esse putaremus, propter veritatis ignorationem. Quòd si etiam alicubi bona quadam fortuna

1 Ἀλλὰ μήδ' ὅλως εἰδέναι τί. ἢ τοῦτο μόνον] Εἰδέναι τι ἢ τοῦτο μ. Marc.
2 Ὡς πεντεκαίδεκα] Cod. Angl. πεντήκοντα ἑ ἡμῶν. Mend. *Bourd.*

1 *Phi-*

πόχλω δεισιδαίμονες αὐτῷ, οὐχ ἱ-
ξόμεν βεβαίως εἰδέναι, εἰ σκεῦός
ἐστιν ὃ ζητοῦμεν. πολλὰ γὰρ ἔστι
ὅμοια αὐτοῖς, λέγοντα ἔοικεν αὐ-
τὰ εἶναι τἀληθέστατα. Ερμο. ὦ Λυ-
κῖνε, σὺκ οἶσθ' ὅπως εὔλογα μοι δο-
κεῖς μοι λέγειν. ἀλλ' εἰρήσεται
γὰρ ἴσως, ἢ μετρίως ἀνιᾷς με
διεξιὼν αὐτά, καὶ ἀκριβολογούμε-
νος ὑδὲν δέον. ἴσως δ' ἂν ἔοικε σὺκ
ἐπ' ἀγαθοῖς ἐξελήλυθέναι τὴμεργι σὺ
τὸ οἰκίας. καὶ ἐξελθὼν, σύντυχη-
κέναι σοι. ὃς με πλησίον ἤδη τῆς
ἐλπίδος ὄντα, εἰς ἀπορίας φέρων
ἐμοῦ ἔπληρε, ἀδύνατον ἀποφαίνων
τὴν ἀληθείας τὴν εὕρεσιν, ἐτῶν γε
τοσούτων διαμόλις. Λυ. ἀκοῦσαι ὦ ἑ-
ταῖρε, πολὺ δικαιότερον μέμφοιο ἂν
τῇ πατρὶ σου Μενεκράτει, καὶ τῇ
μητρὶ, ἢ τίς ποτ' ἐκαλεῖτο, ἢ γὰρ
οἶσθα, ἢ κὰ πολὺ σοφώτερον τῇ φύσει
ἡμῶν, ὅτι σε μὴ κατὰ τὸ Τιθωνὸν πο-
λυετῆ, καὶ μακρόβιον ἔθεσαν, ἀλ-
λὰ σφόδρα ψαυε μὴ πολέως βιῶναι
ὦ μήκιστον ἐτῶν ἐκεῖνον, ἄνθρωπον
ὄντα, ἐγὼ δ' μὴ σοῦ σκεπτόμενος,
εὕρηκα ὃ ἐκ τοῦ λόγου ἀπόδαν. Ερμο.
ἄκ. ἀλλ' ὑφεἰσῆς ἀεὶ σὺ, καὶ ἀκ
οἶσθ' ὅ, τι παθὼν, μισοῖς φιλοσο-
φίαν, καὶ ἐς τὰς φιλοσόφους ἀπο-
σκώπτεις. Λυ. ὦ Ἑρμότιμε,
ἤτις μὲ ἡ ἀλήθεια ἐστιν, ὑμεῖς ἂν
ἄμεινον εἴποιτε οἱ σοφοὶ, σύ τε,
καὶ ὁ διδάσκαλος. ἐγὼ δ', ὅτα
τοσοῦτον οἶδα, ὡς ὑ πάνυ ἐστιν αὐ-
τὴ τοῖς ἀκούουσιν, ἀλλὰ παρῳδεῖ-
ται ὑπὸ τῶ ψεύδους πολύ.
εὐφρανθησόμεθα γὰρ ἐκεῖνο. καὶ λέ-
γετε, ἤδιον. ἡ δὲ, ἅτε μηδὲν
κίνδηλον ἑαυτῇ συνειδυῖα, μὴ
παῤῥησίας ἀφαιρεῖσθαι τοῖς ἀνθρώ-
ποις, καὶ λέγειν τὰ ἀληθῆ, αὐτῇ,
ἰδοὺ γάρ τοι καὶ σὺ νῦν ἄκθη μοι,

tuna in illud delapsi invenerimus, certò scire non poterimus, sitne id quod quærimus. Sunt enim multa ipsis similia, quæ singula affirmant se illud Verissimum esse. *Hermot.* Nescio, Luciane, quàm probabilia mihi videaris dicere, verùm ut verum dicam, non mediocriter me discrucias ista differendo, nimiumque argutè disquirendo, cùm nihil opus sit. Fortasse etiam inauspicatò videor hodie domo pedem extulisse, cùm egressus in te inciderim, qui me spei jam proximum, in desperationem injecisti, Veritatis inventionem impossibilem esse ostendens, ut quæ tot annos requirat. *Lucian.* Proinde multò justiùs cum patre tuo Menecrate, & matre tua, quodcunque tandem illi nomen fuerit (neque enim teneo) expostulares: vel etiam potiùs cum natura nostra, quòd te non ut Tithonum longævum fecerint: sed homini vitam centum annorum quàm longissimam præfiniverint. Cæterùm ego tecum considerando reperi, quod è dissertatione nostra consequutum est. *Hermot.* Minimè: sed tu semper es contumeliosus, atque haud scio quid faciat ut Philosophiam oderis, & philosophiæ studiosos cavilleris. *Lucian.* Quæ sit Veritas, Hermotime, vos qui sapientes estis, tu videlicet, & tuus præceptor, melius diceretis. Ego verò hoc tantum scio, ipsam audientibus non valdè esse jucundam, sed à mendacio plerumque obscurari: quod quia speciosius, ideo & jucundius est. Sed hæc, ut pote nullius impuritatis sibi conscia, magna libertate apud homines loquitur, eoque nomine molesta est. En etiam tu sanè es mihi infensus, qui te-

πάλληθὶς ἐξευρεῖν τῶν τοιούτων μὴ σοῦ, καὶ δηλώσαντα, εἴων ἐρᾶμεν ἡμεῖς τε, καὶ σύ, ὡς ἂ πάνυ ῥᾳδίων. ὥσπερ εἰ ἀνδριάντων ἐρᾶν τυγχάνομεν, καὶ ὠνητοὶ πυξίναι, τὰ λαμβάνων ἄνθρωπον εἶναι, ἐγὼ δ', καταδὼν ὡς λίθος, ἢ χαλκὸς εἴη, ἐμήνυσε σοὶ σε τὰ δύνασθαι, ὅτι ἀδυνάτων ἐρᾷς, καὶ τότε δύσνουν ἂν εἶναι ὦν ἂν σωτηρ, διὰ σε ὃν εἴων ἐξαπατᾶσθαι, ἀλόγῳ, καὶ ἀνέλπιστα ἐλπίζοντα. Ερμ. ἀκοῦν τοῦτο ὦ Λυκῖνε φῄς, ὡς ἐ φιλοσοφητέον ἡμῖν, ἀλλὰ χρὴ δρᾶν παρεσκευάσθαι αὐτοὺς, ἰδιώτας καταβιῶναι. Λυ. καὶ πῶ τοῦτο ἤκουσας ἐμοῦ λέγοντος; ἐγὼ οὐχ ὡς ἐ φιλοσοφητέον φημὶ, ἀλλ' ἐπιτηδ φιλοσοφητέον, οὐδὲ τε παῖδαί εἰσιν ἐπὶ φιλοσοφίαν ἰκνέῖσθαι, καὶ δρεπτὸν ἄγειν φάσκουσιν· ἢ σ' ἀληθὲς σὺ αὐτοῖς, ἄδηλον, ἀκριβῆ ποιησάσθαι τὴν διάκρισιν. ἀδύνατον δέ γε ἡμῖν ἐφαίνετο, πολλῶν ὠθουμένων, ἐλέσθαι τὸ ἄριστον, εἰ μὴ ἐπὶ πάντα ἴοι τις πειρώμενος. εἶπέ πως μακρὰ ἡ πεῖρα ἔφη. σὺ δ', πῶς ἀξιοῖς; αὐδὶς γὰρ ἐρήσομαι, ὅτῳ ἐντύχοις, τούτῳ ἕψῃ, καὶ συμφιλοσοφήσεις; κἀκεῖνο ἔρμαιον ποιήσεταί σε; Ερμ. καὶ τί σοι ἀποκρινοίμην ἂν ἔτι; ὃς ὅτι αὐτὸν ἵνα κρίνειν οἷόν τε εἶναι φῄς, ἰὼ μὴ φοίνικος ἔτη βιῶν, πάντας σὺ κύκλῳ περιών, καὶ πειρώμενος, ὅτι τοῖς ἐντετριμμένοις πιστεύειν ἀξιοῖς, ὅτι τοῖς πολλοῖς ἐπαινοῦσι, καὶ μαρτυροῦσι. Λυ. πῶς φῄς τὸν πολὺν εἰδότας, καὶ πεπειραμένους ἁπάντων; εἰ γάρ τις τοιοῦτός ἐστιν, ἱκανὸς ἔμοιγε

tecum hisce de rebus Veritatem comperi, & explicavi qualia sint ea quæ ego & tu amamus, quàm non sint inventu facilia. Veluti si statuam amares, eaque te potiturum putares, hominem esse existimans. Ego verò qui lapidem, aut æs esse perspexissem, pro mea in te benevolentia tibi significarem, te rerum quibus potiri nequeas, amore capi, & tunc me tibi infensum putares, quòd te absurda nec sperandæ sperantem decipi non sivissem. *Hermot.* Hoc igitur Luciane dicis: nobis non esse dandam operam philosophiæ, sed deditæ addictis privatam vitam exigendam. *Lucian.* Et ubi me hæc dicentem audisti? Non enim dico non esse philosophiæ incumbendum: sed siquidem philosophiæ est incumbendum, multæque sunt viæ quarum quæque affirmant se ad philosophiam & virtutem ducere, nec perspicuum est quænam ex ipsis vera sit, accuratè faciendum esse delectum. Nam mihi videbar proponitis multis, quod esset optimum eligere non posse, nisi omnium fieret periculum. Deinde *longum* visum est *experimentum*. Tu verò quid sentis. *Rursus* enim te interrogabo, *quem* primum nancisceris, eum-ne sequeris, & cum eo philosophiæ operam dabis? is verò te lucrum insperatum putabit? *Herm.* Ecquid tibi respondeam ampliùs? qui neminem judicare posse asseris, nisi phœnicis annos vivat, omnes in orbem pellustrando, & tentando: neque iis qui priùs experti sunt, nec collaudantibus, nec testimonio probantibus credere æquum censes. *Lucian.* Quosnam dicis multos illos qui facto cunctorum periculo probè norunt? Siquis enim est istiusmodi, sufficiat

καὶ εἷς, καὶ σὺ ἓν πολλῶν δόκει. ἰδὼν δ' τὰς σὰς εἰδόσι λέγεις, οὐδὲν ἢ τὸ πλῆθος αὐτῷ προσάξεταί με πιστεύειν, ἄχρις ἂν ἢ μηδὲν, ἢ ἓν εἰδῶσι, τοῦτ' ἀπάντων ἀποφαίνωσιν. Ερμῆ. μόνῳ δὴ σὺ πάλαι τῶν πεπαίδευ, οἱ δ' ἄλλοι, ἀνόητοι ἅπαντες, ὅσοι φιλοσοφοῦσι. Λυ. καὶ ψεύδῃ μὲ ὦ Ἑρμότιμε, λέγων, ὡς ἐγὼ προσποιοῦμαι μὴ ἐμαυτὸν τῶν ἄλλων, ἃ πάντα ὅλως οὐ δῆλός εἰδέναι. καὶ ὑπομιμνήσκεις ὧν ἔφην, σὲ αὐτὸς εἰδέναι πάλαι δὲ ὑπερ τὰς ἄλλας ἀμφισβητῶ, ἀλλὰ μὴ πάντων αὐτὸ ἀγνοεῖν ὁμολογῶν. Ερμ. ἀλλ' ὦ Λυκῖνε, τὸ μὲ ἐπὶ πάντας ἐλθεῖν χρὴ καὶ πειρᾶσθαι, ὧν φασι, καὶ τὸ μὴ ἂν ἄλλως ἐλέσθαι τὸ βέλτιστον, ἢ ὕστερος, σὺ λογισαι ἴσως. Ὃ δ' ἐν τῇ πείρᾳ ἐκάστῳ τοσοῦτο ἔτη ἀναλίσκειν, παγχάλεπον, ὥσπερ ἐκ οἴου τε ὂν ἀπ' ὀλίγων, καὶ ἀμφιβάλλειν τὰ πάντα. ἐμοὶ δὲ καὶ πάνυ ῥᾴδιον εἶναι δοκεῖ τοιοῦτον, καὶ ὑπ' ὀλλῆς ἀμφιβόλης δεόμενον. Φασί γέ τινες τῶν πάλαι τινα, Φειδίαν οἶμαι, ὄνυχα μόνον λέοντος ἰδόντα, ἀπ' ἐκείνου ἀναλογισάμενον ἡλίκος ἂν ὁ πᾶς λέων γένοιτο, κατ' ἀξίαν τοῦ ὄνυχος ἀναπλασθείς. καὶ σὺ δή, ἤν τις σοι χεῖρα μόνην ἀνθρώπου δείξῃ, ἢ ἄλλο σῶμα κεκαλυμμένον, κἂν μὴ ὃ πᾶν σῶμα ἴδῃς. καὶ τοίνυν τὰ μὲ κεφαλαιώδη, ὧν ἅπαντες λέγουσι, ῥᾴδιον καὶ ἀμφισβητεῖν ἐν ὀλίγῳ μορίῳ ἡμέρας. τὸ δ' ὑπερακριβοῦν τοῦτο, καὶ μακρᾶς τὲ ἐξετάσεως δεόμενον, καὶ πάνυ ἀναγκαῖον εἰς τὴν αἵρεσιν τοῦ βελτίονος, ἀλλ' ἴσως κρίνω καὶ ἀπ' ὀλίγων. Λυ. πάνυ ὦ Ἑρμότιμε.

ciat mihi etiam unus, nec multis opus fuerit. Porrò si imperitos proferas, non me illorum multitudo adducet ut credam, donec aut nihil, aut unum sciire de omnibus ostendant. *Hermot.* Proinde tu solus Veritatem perspexisti: aut cæteri quotquot philosophantur inepti sunt. *Lucian.* Falsò me accusas Hermotime, quòd me ipsum aliis anteponam, & in eruditorum ordine collocem. Nec eorum meministi quæ dicebam, quando altiùs quàm alii veritatem me nescire contendebam, sed eam cum omnibus ignorare confitebar. *Hermot.* Atqui Luciane, ad omnes accedendum esse, quæque dicunt tentanda, neque alio quàm hoc modo eligendum id quod est melius, rationi forsan est consentaneum. Sed tot annos unicuique experimento impendendos, planè ridiculum, quasi verò non possint è paucis cuncta perdiscì. Mihi quidem cum planè facilis res ista videtur esse, tum non multa disquisitione opus habere. Dicunt utique statuarium quendam, puto Phidiam, leonis ungue tantùm conspecto, ex eo æstimasse quantus foret leo totus, ad rationem unguis formatus. Tu verò siquis solam hominis manum tibi commonstret, obvelato corpore reliquo scies illico hominem esse, id quod obvelatum est, quanvis totum corpus non videas. Itaque summa capita eorum quæ dicunt omnes, exigua diei particula facile est perdiscere. Sed hæc nimium accurata & longa perquisitio, non est admodum necessaria ad melioris electionem: sed ab iis quæ dixi judicium sumere licet. *Lucian.* Papæ Hermotime,

ὡς ἰχνευε τοῦτ' εἴρηκας, ἀπὸ τῶν μερῶν ἀξιῶν τὸ ὅλα εἰδέναι. καίτοι ἐγὼ τὸ σύνολον ἀκούσας, μέμνημαι, ὡς ὁ μὲν τὸ ὅλον εἰδὼς, εἰδείη ἂν καὶ τὸ μέρος. ὁ δὲ μόνον τὸ μέρος, ἀκέραι κὴ τὸ ὅλον. ὕστερον καὶ μοι τόδε ἀπόκρινον, ὁ Φειδίας ἂν ποτὲ ἰδὼν ὄνυχα λέοντος, ἔγνω ἂν ὅτι λέοντος ἐστι, εἰ μὴ ἑωρακώς ποτε λέοντα ὅλον; ἢ σὺ ἀνθρώπου χεῖρα ἰδὼν, ἔχεις ἂν εἰπεῖν, ὅτι ἀνθρωπου ἐστι, μὴ πρότερον εἰδὼς, μηδ' ἑωρακὼς ἄνθρωπον; τί σιγᾷς; ἢ βάλε ἐγὼ ἀποκρινόμενος ὑπὲρ σοῦ τὰ μὲν ἀναγκαῖα, ὅτι σὺκ ἂν εἶχες; ὥστε κινδυνεύει ὁ Φειδίας ἄπρακτος ἀπαλλαγήναι, μὴ τὸν ἀναπλάσας τὸν λέοντα. οὐδὲν γὰρ μᾶλλον τὸν Διόνυσον ὦ πρὸς λέγων. ἢ πῶς τοῦτ' ὁμοίοις ὅμοια; τῷ μὲν γὰρ Φειδίᾳ, κὴ σοὶ, οὐδὲν ἄλλο ἢ γνωρίζειν τὰ μέρη αἴτιον ἦν, ἢ τὸ εἰδέναι τὸ ὅλον, ἄνθρωπον λέγω κὴ λέοντα. ἐν φιλοσοφίᾳ δ', οἷον τῇ Στωϊκῶν, πῶς ἂν ἀπὸ τῶν μέρους κὴ τὰ λοιπὰ ἴδοις; ἢ πῶς ἂν ἀποφαίνοιο ὡς κηλὰ; οἶδα τὸ ὅλον, οἶδα μέρη σμικρά ἐστιν. ὁ δέ φησιν, ὅτι τὰ κεφάλαια ῥᾴδιον ἀκούσαι ἀπάσης φιλοσοφίας, ἐν ὀλίγῳ μοιρίῳ ἡμέρας, οἷον, λόγος αὐτῶν, κὴ τέλη, κὴ τὰ ἄριστα οἷον δ' εἶναι, τὰ ψυχῶν, κὴ λύσις τῶν σωμάτων πάντα φασὶ, λύσις δ' κὴ ἀσώματα εἶναι ἀξιοῦσι. κὴ ὅτι οἱ μὲν, ἡδονὴν, οἱ δὲ, τὸ καλὸν, ἀγαθὸν, κὴ εὐδαιμονίαν λέγειν. κὴ τὰ

quam fortia hæc sunt quæ dixisti, quum vis totum ex partibus nosse. Quamquam contraria audire memini, eum scilicet qui totum norit, partem etiam nosse, sed qui partem duntaxat norit, totum non nosse. Hoc etiam mihi responde, num [1] Phidias conspecto leonis ungue, leonium esse cognovisset, ni *leonem* integrum aliquando vidisset? Vel tu, conspecta hominis manu, hominis esse dicere posses, *cùm* antea neque nosses, neque *vidisses* hominem? Cur taces? Numquid vis ut pro te ad rem pertinentia respondeam, quia non posses? Itaque periculum est ne Phidias infecta re abeat, leone frustra formato. [2] Nihil enim ista ad Bacchum, quæ à te proponuntur, faciunt. Vel quomodo hæc *illis similia* sunt? Neque enim Phidiæ, tibique alia cognoscendarum partium causa fuit, quàm prior totius cognitio: *hominis* dico & leonis. In Philosophia etiam ut in Stoica, quo pacto ex parte reliqua cognosces? aut quo pacto demonstrabis esse honesta? non enim novisti totum cujus illæ partes sunt. *Verùm* quod dicis facilè esse *philosophiæ* totius summa capita *audire* exigua diei particula, *nimirum* quæ sint rerum principia, qui fines, quid de Diis sentiant, quid de anima: quinam omnia esse corporea dicant, quinam incorporea censeant: quodque alii quidem voluptatem, alii verò honestum, summum bonum ac fœlicitatem esse statuant: atque id genus alia:

1 *Phidias*] Plut. in commentario de defectis oraculis videtur ad Alcæum referre. ὁ κατ' Ἀλκαῖον, inquit, ἐξ ὄνυχος τὸ λέοντα γράφοντας. Cogn.

2 *Nihil ista ad Bacchum*] Hæc clausula in proverbium abiit. quo significatur illa nihil ad rem attinere, & nimium inæqualem esse comparationem, idem in Baccho. vide Erasm. Chiliad. *Idem.*

1 Καὶ

τοιαῦτα. ὅτι μὲν οὖν ῥᾴδιον, ἀποφῆναι ῥᾴδιον, καὶ ἔρξαι ὁμοίως· εἰδέναι δὲ ὅσα ὁ πελανὸς λεχθῆναι ἔσται, ὅρα μὴ οὐχὶ μόλις ἐστὶν ἡμέρας, ἀλλὰ πολλῶν ἡμερῶν δέηται. ἢ τί δὴ οἱ ἐκεῖνοι παῖδες, ὥσπερ αὐτῶν τύπων ἐκβοηθήσαντες, καὶ χιλιάδας βιβλίων ἔγραψαν συγγεγράφασιν, ὡς πίσσαιεν οἴμαι ἁλῆναι εἶναι τὰ ἁλίσκα ἐκεῖνα, καὶ ἃ σοὶ ἐδόκει ῥᾴδια, καὶ ὄμμασι. νῦν δὲ μάντεως οἴμαι δεήσει σοι καὶ τοῦτο ὥσπερ τὴν αἵρεσιν τοῦ κρείττονος, εἰ μὴ ἀνίσχοι τῷ ἀφτρεβλῶ, ὡς ἀκριβῶς ἐλέγχῃ αὐτός, ἅπαντα, καὶ ὅλον ἕκαστον καζανῶσαις. ἐπίτομος γὰρ αὕτη ὁδοιτ ἂν. οὐκ ἔχουσα φιλοπονίας, ἀσχολίας, εἰ μεταπιλάμψει τὰ μάντιν, ἀκούσεις τοῦ κεφαλαίου ἁπάντων, σφαγιάζοιο ἐφ' ἑκάστοις. ἀπαλλάξει γάρ σε ὁ Θεὸς μυρίων πραγμάτων, δείξας σὺ πρῶτ ἱερεῖα ἥπατα ἅπινά σοι εἰρετέον. εἰ δὲ βούλῃ, καὶ ἄλλο τι ἀπραγμονέστερον ὑποθήσομαί σοι, ὡς μὴ ἱερεῖα καζαθύοις τινί, [1] καὶ θυσιάζῃ τῷ μηδὲ ἱερέα τινὰ τοῦ μεγαλομίσθων ἀνακαλεῖν. ἀλλ' ἐς κάλπιν ἐμβαλὼν γραμματεῖα, ἔχοντα τῶν φιλοσόφων ἑκάστου τὸ νομα, κέλευε παῖδα τῶν ἀνήκοων [2] ἀμφιθαλῆ τινα, προσελθόντα ὅτῳ τὴν κάλπιν, ἀνελέσθαι ὁ, τι ἂν αὐτῷ τύχῃ ὑπὸ τὴν χεῖρα ἐλθὸν τῶν γραμματείων, καὶ τοιοῦτον κῦ τὸν λαχόντα ἐκεῖνον, ὅστις ἂν ᾖ, φιλόσοφ-

lia: hæc quidem sic audita fuisse, demonstrare facile est, nulliusque negotii: sed scire quis vera dicat, vide ne non unius diei particulam requirat, sed multis diebus indigeat. Aut cur illi de his ipsis rebus centenos, millenosque libros singuli conscripserunt, nisi ut persuaderent, opinor, vera esse pauca illa, & quæ intellectu facilia tibi videntur. Nunc autem vate, ut puto, indiges hîc ad meliorum electionem faciendam, nisi recipias disquisitionem illam, ut quum omnia, & unumquemque totum exploraveris, accuratè deligas. Hæc enim sic fuerit compendiosa, nec ambages, nec moram habebit, si accerito vate, auditisque summis omnium capitibus, ad singula victimas immolaris. Nam te Deus infinitis negociis liberabit, in sacro hepate quænam sint eligenda tibi demonstrans. Quòd si velis, aliud etiam minoris negocii compendium tibi subjiciam, quod sequutus neque victimas offeras, neque aliquem ex sacerdotibus magna mercede conducendis asciscas. Sed conjectis in urnam literulis, quæ uniuscujusque philosophi nomen habeant, jube impuberem puerum cui parens uterque sit, ut ad urnam accedens eam literam extrahat quæ prima sub manum venerit, atque in posterum illius qui tibi sorte obtigerit, quicunque sit, philosophiam sectare.

Her-

1 Καὶ θυσιάζῃ τῷ μηδὲ ἱερέα τινὰ τοῦ μεγαλομίσθων παρακαλεῖν] *Et sacrifices eo ipso, quod non adhibeas sacrificum aliquem pretiosum*, &c. Sed forte an fuit, Καὶ θυσιάζῃ θεῷ, μηδὲ ἱερέα θέσει τινὰ τοῦ μεγαλομίσθων παρακαλεῖν, *& sacrifices Deo, neque opus sit accersere sacrificum aliquem pretiosum.* Marc.

2 Ἀνηκόων] Patrimum, ἀμφοτέρους τοὺς γονέας θαλλοντα, καὶ μηδενὸς ὀρφανισθέντος. Sic hanc vocem, ex Interprete Aristophan. ad aves, interpretantur Scal. ad Catull. Marcil. ad Horat. Morem tangunt Interpretes Theocriti, Eustath. ad Homer. *Bourd.*

Ερμ. τωυτὶ μὲν ὦ Λυκῖνε βωμολοχικὸν, καὶ σὲ κἂν σέ. σὺ δ' εἰπέ μοι, ἤδη ποτὲ οἶνον ἐπρίω αὐτός; Λυ. καὶ μάλα πολλάκις. Ερμ. ἆρ' ὖν ἐλθὼν ἅπαξ ἐν κύκλῳ τὰς ἐν τῇ πόλει καπήλους, διαμανθάνοις καὶ ἀναπειθοις, καὶ ἀντιπεριζῶν τὰς οἴνους; Λυ. ἔδοξα μὲν. Ερμ. χρὴ γὰρ οἶμαί σοι πᾶν τοῦτο χρήσιμα καὶ ἀξίως ἐπιτηδεύειν ἀποφέρεσθαι. Λυ. νὴ Δία. Ερμ. καὶ δὴ καὶ ἐγὼ ὀλίγου σοὶ ἐκεῖνα μεμάθηκα, εἴχας ἂν εἰπεῖν ὁποῖος ἅπας ὁ οἶνός ἐστι; Λυ. εἶχον γὰρ. Ερμ. εἰ δὲ δὴ ἔλεγες ἐσελθὼν τοῖς καπήλοις, ἐπειδὴ καπύλλων πρίασθαι βούλομαι, δὸς μοι ὦ ἄνδρες σκοπεῖν ὅλον ἕκαστος ὑμῶν τὸ πῶμα, ὡς ἀφαντος ἐπεξελθὼν, μαθεῖμι ὅστις ἀμείνων τὸ οἶνον ἔχει, καὶ ὅτῳ μοι ὠνητέον. εἰ τοῦτ' ἔλεγες, οὐκ ἂν οἶμαι καταγελάσαι σε αὐτούς; εἰ δὲ καὶ ἐπιτηδειότερον σκολιοῖς, ταχ' ἂν καὶ ἐσχίασε καὶ ὕδατι; Λυ. οἶμαι ἔγωγε. καὶ δικαιότατ' ἂν πάθοιμι. Ερμ. τί οὖν δὴ καὶ σὺ φιλοσοφίᾳ. τί δεῖ σκοπεῖν τὸ πῶμα, δυναμένους ἀπ' ὀλίγου καὶ γεύμασι εἰδέναι ὁποῖον τὸ ἄνω ἐστι; Λυ. ὡς ἀληθῆ λέγεις ὦ Ἑρμότιμε, καὶ ἀφοδρόσκεις σὺ τῶν χειρῶν. πλὴν, ἀλλ' ὑπεξῆσας μ. οἰόμενος γὰρ σκιερόν τι εἶναι, εἰς τὸ αὐτὸν κύβδην ἐμπεπλωκας. Ερμ. πῶς τοῦτ' ἔφης; Λυ. ὅτι ὁμολογούμενον πρᾶγμα λαβὼν, καὶ γνώριμον ἅπασι τὸν οἶνον, εἰκάζεις αὐτοῖς τὰ ἀνομοιότατα καὶ δεῖν ἂν ἀμφισβητήσειν ἅπαντες ἀφανῶν ὄντων. ὥστε ἔγωγε σὺν ἔχω εἰπεῖν καθότι σοι ὅμοιος φιλοσοφία καὶ οἶνος εἴη. ἆρα κἀγὼ τοῦτο μόνον, ὅτι καὶ φιλόσοφοι ἀπαιδεύτῳ ἐοικότες μανθάνουσι, ὥσπερ οἱ κάπηλοι.

Hermot. Scurrilia ista non tuli sunt ingenii Luciane. Tu verò dic mihi, ipse-ne aliquando vinum emisti? *Lucian.* Et persæpe quidem. *Hermot.* Ergo-ne omnes urbis caupones in urbem obibas gustando, comparando, & expendendo vina? *Lucian.* Nequaquam. *Hermot.* Oportet enim, opinor ut in quod bonum & dignum incideris, ex eo auferas. *Lucian.* Ita per Iovem. *Hermot.* At ex illa degustati vini portiuncula cognoscere potuisti cujusmodi sit totum. *Lucian.* Potui certè. *Hermot.* Sed si caupones adiens diceres, Quoniam vini festarium emere volo, heus vos date mihi singuli ebibendum integrum dolium, ut exhausto toto, norim quis optimum habeat vinum, & unde mihi sit emendum. Si inquam hæc diceres, annon putas ipsos te derisuros? imò si magis turbares, fortè aquam etiam affusuros? *Lucian.* Id certè existimo, & pro meritis exciperer. *Hermot.* Eodem modo se res habent in philosophia. Quid opus est dolium exhaurire, cùm ex degustata portiuncula, quale sit totum, *nosse* possimus? *Lucian.* Vt lubricus es, Hermotime, & è manibus elaberis. Attamen parum promovisti. Nam cùm effugisse te putaris, in eandem sagenam incidisti. *Hermot.* Quorsum hoc dicis? *Lucian.* Quoniam rem per se planam, omnibusque cognitam, scilicet vinum cum rebus dissimillimis comparas, & de quibus ut pote obscuris omnes ambigunt. Itaque non possum dicere qua in re similia tibi sunt vinum, & philosophia, nisi in hac solùm, quòd philosophi præcepta tradunt, sicuti caupones,

πλοι, κεφαστέμβροί γε οἱ πολλοὶ, καὶ δελάσωπες, καὶ κακομεστῆνες. ὑπισχνῇ δ' ἐπισκήψειν μοι ὅ, τι καὶ λέγεις. Τὸ οἶνον φῂς τὸ σὸ τοῦ πίθου ὅλον αὐτὸν αὑτῷ ὅμοιον εἶναι. καὶ μοὶ δοκεῖ οὐδὲν ἄτοπον. ἀλλὰ καὶ εἴ τις γλύσειε δρυσεμβρον ὀλίγον ὅσον αὐτῦ, ἵστοιχ αὐτίκα ἐποίησε πᾶσα ὁ πίθος ἐστίν. ἀκήκοεν καὶ τοῦτο, καὶ οὐδὲν ἂν ἔχοιμί τι ἀντιπίπτειν. ὅσῳ δὲ καὶ τὸ μετὰ τοῦτο, φιλοσοφία, καὶ οἱ φιλοσοφοῦντες, οἷον, ὁ διδάσκαλος ὁ σὸς, ἆρα τοῦτα αὐτὸς ὑμῖν λέγει ὁσημέραι, καὶ ἐξ αὐτῶν, ἢ ἄλλα ἄλλοτε; πολλὰ γὰρ ἐστι. φανερὸν ὦ ἑταῖρε. ἢ οὐκ ἂν οἴκοι ἔτι σπερμολογεῖν αὐτὸν καὶ τὰ Ὀδυσσέα ἀξιοῦν, καὶ ἀβιωτὰ μῦθον, καὶ τὰ αὐτὰ ἐλέγχειν, ἀλλ' ἀπίχρη ἂν αὐτοῖς καὶ ἅπαξ ἀκούσασι; Ερ. πῶς γὰρ οὔ; Λυ. πῶς δὲ οὐκ ἂν τοι δοκεῖ, εἰπέ μοι, τὸν ἐξ ἀρχῆς ἅπαντα χρόνον ἐν τῷ πίθῳ ἐνεστηκότα οἶνον ἐκπιεῖν τὸν πίθον; ἢ καὶ τοῦτο γελοῖον ἡγῇ; Ερ. εἰκότως γε. Λυ. οὐκοῦν καὶ τὸν φιλόσοφον ἐκ παιδὸς ἐς γῆρας ἀκούοντα καὶ μανθάνοντα ἀεὶ ἕτερα καινὰ ἐπὶ καινοῖς ἀλλήλοις, οὐκ ἄσπερ οἱ αὐτοὶ λόγοι, ὥστε ὦ ἑταῖρε, μὴ ἄλλον οἰκεῖόν τι πίθον, καὶ ἄλλως μεθύσκειν ἐπείγεις, ἀτεχνῶς γὰρ [1] ἐν τῷ πυθμένι δοκεῖ μοι ὁ Θεὸς κατακρύψαι τὸ Φιλοσοφίας ἄκρατον ὑπὲρ τὴν τέχνα αὐτῶν, δείσας δὴ ὅλον ἐξαντλήσειν εἰς τέλος. ἢ τί περὶ αὐτῆς τὸ κεκτῆσθαι ἡδονὴν πρόκειται, ἢ παλαιὸν ὀψῶν μοι δοκεῖς, ἵνα γ' οἷόν τε πιεῖν τὸν αὐτὸν οἶνον ὡς ἐς μάγιστον γλύσασθαι αὐτὸν, καὶ ἀπάσασθαι μηκέτι ὄσον, αὐτίκα πάσσοφον γλυσόμενον, ὥσπερ φασὶν οἱ Δελφοὶς τὴν

nes, commiscendo, adulterando, & malè metiendo. Ad hunc autem modum quod dicis consideremus. Vinum quod est in dolio totum sibi simile esse dicis. Neque id per Iovem est absurdum. Verùm etiam siquis haustam vel minimam particulam gustaverit, cogniturum illico quale sit dolium integrum. Hoc quoque est consentaneum, neque huic contradixero. At vide posthac, philosophia, & philosophi, veluti præceptor tuus, num hæc quotidie dicit vobis, & de iisdem verba facit, an verò aliàs alia proponit? multa enim sunt, ut patet, amice. Annon verò etiamnum, ut par est, apud ipsum, instar Vlyssis circumeundo, & oberrando perduras, si eadem loquitur, vel tibi satis est aliquid semel inaudivisse? *Hermot.* Quidni? *Lucian.* Quinam igitur potuisti ex primo gustu omnia cognoscere? Non enim eadem, sed nova semper alia novis addebantur. Nec uti vinum, semper idem erat, adeò ut nisi vas totum exhauseris, nequicquam inebriatus obambulaveris. Nam planè in fundo sub ipsa fæce mihi visus est Deus Philosophiæ summum bonum abstrusisse. Itaque totum ad extremum exhaurire oportebit: alioqui nectaream illam potionem quam jamdiu sitire mihi videris, nusquam invenias. Porrò tu putas hujusmodi esse philosophiam, ut si solùm degustaveris, ac de ea tantillum traxeris, protinus evadas omnibus sapientiæ numeris absolutus. Veluti de illa divinatrice Delphica perhibent, quæ simul-

1 Ἐν τῷ πυθμένι] Ex Hesiod. *Bourd.*

2 Ὥσπερ φασὶν οἱ Δελφοὶς] Dico ad Pausan. *Idem.* Delphos tellus à principio vaticinari solita fuit, quæ paulo post Daphnem constituit à qua Themis

σεσμένα, ἐπειδὰν πίῃ ⸗ ἱερὰ νάμαθ⸗, ἔνθεον οὗς γίγνεσθαι, καὶ χρᾶν ὅτις ἐρωτῴη. ἀλλ' οὐχ οὕτως ἔχειν ἔοικε. σύ γ' ἂν ὥσπερ ἤμισυ ⸗ πίθε σκιπασκὼς, σύναρχος ἐπ ἐλεγε. ὄρα πίνων μὴ τῶν δὲ μᾶλλον φιλοσοφία ἔοικεν. ὁ μὲν γὰρ πίθος, ἐπ μάθετε σοι, καὶ ὁ κάπηλ⸗, σύκετι ⸗ μὴ οἶνο⸗, ἀλλὰ παντοῖα μὲν ἰὸς πυθῷ ὑπὲρ ἄνω. καὶ μὴν τῦτο, κύαμοι. εἶτα, κελυτοί. καὶ ὑπὸ τοῦτοις, φακοί. εἶτα, ἐρέβινθοι, [1] καὶ ἄλλα ποικίλα σπέρ. εἰ δὲ σὺ ἀνήσασθαι ἐθέλοις τ ἀποκρίμματων, καὶ ὃς ἀφελὼν ⸗ πυρὸν, ὥσπερ λῦ, ἀνέδωκέ σοι διῖγμα ἐς τὸν χάλκα, ὡς ἴδοις, μὴ ἂν ἴχνος ἂν εἰκῆν ἐς ἐκεῖνο ἀποβλέπων, εἰ μὴ οἱ ἐρέβινθοι καθεῖεν, καὶ οἱ φακοὶ δύσκριτοι, καὶ οἱ κύαμοι ὑμῖν ἐκκείνοις. Ερμ. ὑδαμῶς. Λυ. ἐ τοίνυν ὑδὲ Φιλοσοφίαν ἀφ' ἑνὸς, ὧν φήσαι τις ⸗ σοφῶν, μάθοι ἂν ἅπασαν ὁποῖά ἐστι. ὑ γὰρ ἓν τι λῦ, ὥσπερ ὁ οἶνο⸗, ἐστὶ σὺ αὐτὴν ἀπικρίζεις, ἀξιῶν ὁμοίαν εἶναι τῷ γεύματι. τὸ γὰρ, ἑτερόγλυκὸ τι ἄφθη, ἐ παρέργως ἐξετάσεως δύσμικρον. οἶνον μὲν φαῦλον πρίασθαι, εὐ δυοῖν ὀβολοῖν ἐχίδνη⸗. αὐτὸν δὲ πάνυ εὖ τῆς συμφορᾶς ἀπολέσθαι, ὡς καὶ αὐτὸς εὐ ἐρρῆθαι, ἐ μικρὸν εἶναι κακόν. ἄλλως τε, ἐ μὲν, ὅλον ἀξιῶν ἀπιθεῖν τ πίθον; ὡς κατὰ λίθον πρίασθαι, ζημιῶσαι ἂν τ κάπηλον, ὥστε ἀπίθανα γενόμενο⸗ φιλοσοφίαν ⸗, ὑδὲν ἂν τοιῦτο πάθοι, ἀλλὰ κἂν ὑπὸ παμπονηρῶ πίῃς, ὑδὲν ἐλάττων

similatque sacra fluenta degustarat, illico afflata numine, consulentibus oraculum responsa dabat. Atqui rem non ita se habere verisimile est. Itaque tu cùm jam dimidium dolii bibisses, incipere adhuc perhibebas. Ergo vide ne huic potiùs similis sit philosophia. Nam dolium adhuc & caupo tibi maneat, atque insit non vinum, sed omnifaria semina mixtio: triticum desuper, postea fabæ, deinde hordeum, & sub his, lentes, mox cicera, præterea varia alia semina. Jam si semina emere velis, & institor accepto tritico tibi specimen inspiciendum in manum indiderit; posses-ne illud intuitus dicere, an cicer mundum, an lentes maceratu faciles, & fabæ non inanes insint? *Hermot.* Nequaquam. *Lucian.* Proinde neque Philosophiam absunto quod primum quis dixerit, universam cujusmodi sit cognoscas. Non enim unum quid est, sicuti vinum, cum quo eam comparas, specimini similem esse ratus. Sed hæc aliud quiddam est, quod disquisitione non perfunctoria opus habet. Nam malum vinum emere, jacturam afferat duorum obolorum: sed ita face disperire non exiguum est malum. Alioqui qui totum vas epotare voluerit, ut sectarium emat, damno cauponem afficiet, tam insolenter degustando. Sed philosophiæ nihil tale accidit: verùm etsi quamplurimum biberis, vas tamen

eandem facultatem adepta est, à Themide autem Apollo dono accepit, qua de re Pausan. in Phocicis. *Coen.*

1 Καὶ ἄλλα ποικίλα σπέρ. εἰ δὲ σὺ ἀνήσασθαι ἐθέλοις] Καὶ ἄλλα ποικίλα, σπέρ εἰ δὲ σὺ ἀνήσασθαι ἐθέλοις, & alia omnimoda. *Accedis verò inemere voleus.* Marc.

1 Κα-

ἀ πίθος χύνε῾ται, οὐδὲ ζημιώσεται ὁ κάπηλος. ἐπιῤῥεῖ γὰρ [1] κατὰ τὴν παροιμίαν τὸ πᾶγμα, ἐξαντλούμενον εἰς τὸν ἔμπαλιν, ἢ ὁ τῶν Δαναϊδῶν πίθος. σκεῦος μὲν γὰρ τὸ ἐμβαλλόμενον οὐ συνέχει, ἀλλὰ διέῤῥυκε διὰ τρυμάτων· οὐτοῦτον γ᾽, ἐὰν ἀφέλῃς τι, πολὺ τὸ λοιπὸν χύνεται. ἐθέλω δέ σοι καὶ ἄλλο ὅμοιον εἰπεῖν φιλοσοφίας πέρι γύμνασον. καὶ μή με νομίσῃς βλασφημεῖν πρὸς αὐτῆς, ἐὰν εἴπω ὅτι φαρμάκῳ ὀλεθρίῳ ἔοικεν, οἷον κωνείῳ, ἢ ἀκονίτῳ, ἢ ἄλλῳ τοιούτῳ. οὐδὲ γὰρ ταῦτα, ἐπίσης θανατηφόρα ἐστὶν ἀπάντων· εἰ δέ τις ὀλίγον ὅσον ἀκροδρυάδον ἀποξύσας αὐτῶν, ἄκρον τι ὄνυχι ἀπογεύσαιτο. ἀλλὰ μὴ τοσοῦτον ὅσον χρὴ, καὶ ὅπως, καὶ ξὺν οἷς, οὐκ ἂν ἀπολαύοις πρὸς συνεγκάμψαντος. σὺ γὰρ ἡδέως τἀλάχιστον ἐξαρκεῖν, ὡς ἀποτελέσαι τὴν ὅλην γνῶσιν. Ερμο. ἔστι ταῦτα ὡς βάλῃ Λυκῖνε. τί δὲ ἑκατὸν ἔτη χρὴ βιῶναι, καὶ τοσαῦθ᾽ ὑπομεῖναι πράγματα; ἢ οὐκ ἂν ἄλλως φιλοσοφήσαιμεν; Λυ. εἰ γὰρ ὦ Ἑρμότιμε. καὶ δεινὸν ὑβρίζειν, ἔγωγε ἀληθῆ ἔλεγες σὺ λέγειν, ὡς ὁ μὲ βίος, βραχὺς, ἢ δὲ τέχνη, μακρή. νῦν δὲ σοὶ εἰσὶ, ἢ παθὼν ἀγανακτεῖς, εἰ μὴ αὐθημερὸν ἡμῖν περὶ δύνας ἥλιον, Χρύσιππος, ἢ Πλάτων, ἢ Πυθαγόρας γένοιο. Ερμο. ἀπέρχῃ με ὦ Λυκῖνε, καὶ σκωπλαίνεις εἰς στόμα, ὀδὲν ὑπ᾽ ἐμοῦ δεινὸν παθών. τοῦτο φθόνος δηλαδή.

men non imminuitur, neque cauponi damnum infertur. Nam juxta proverbium labor exhaustus affluit, & contra quàm Danaidum dolio evenit. Illud enim non continet, quod infunditur, sed protinus perfluit, hinc verò siquid abstuleris, plura tamen reliqueris. Cæterùm aliud quiddam simile de Philosophiæ gustu tibi volo dicere: ac ne putes me in ejus infamiam loqui si dixero similem esse exitiali pharmaco, veluti cicutæ, vel aconito, vel id genus alii. Neque enim ista quanquam sunt lethalia, mortem inferant, siquis tantillum ex iis abrasum summo ungue degustaverit. Sed nisi quantum, quomodo, & cum quibus oportet sumpseris, mori possis. Tu verò vel minimum, ad perficiendam totius cognitionem sufficere volebas. *Hermot.* Ista, Luciane, sint, prout vis. Quorsum igitur centum annos vivere, & tot negocia sustinere oportet? annon aliter philosophari possemus? *Lucian.* Nequaquam, Hermotime. Neque id grave est: si verum est quod initio dicebas, [1] vitam esse brevem, artem verò longam. At nescio qui nunc fiat, ut stomacheris, si non hodie antequam sol occidat Chrysippus, aut Plato, aut Pythagoras evadas. *Hermot.* Tu me obsides Luciane, & in angustum adigis, nihil à me mali passus: præ invidia nimirum.

1 Κατὰ τὴν παροιμίαν] Sic illa, ἄλλως ὑπὸ ἐξαντλῶ ὑπὸ ἢ ὑπορρεῖ, consule paræmiographos. In Anglic. Cod. dramata paginæ 556. omnino corrupta. *Bourd.*

2 *Vitam esse brevem*] Virg. 10. Æn.

Breve & irreparabile tempus
Omnibus est vitæ.

Horat. Od. 4. lib. 1. Iuvenal. Sat. 9. *Cogn.*

δὴ, ὅτι ἐγὼ μὲν, πρὶν καταβῆναι σὺ τοῖς μαθήμασι, σὺ δ' ὀλιγώρησας ἑαυτοῦ, τηλικοῦτος ὤν. Λυ. οἶσθ' οὖν ὃ δράσεις; ἐμοὶ μὲν, ὥσπερ νηρυσάντιωνι, μὴ ὑποσχὼν τὸν νοῦν, ἀλλ' ἐᾶν ληρεῖν. σύ δ' ὡς ἔχεις, ὑποχώρει εἰς τὸ πρόσθεν τῆς ὁδοῦ, καὶ πέρανε τὰ ἐξ ἀρχῆς σοι διειλεγμένα περὶ τούτων. Ερμο. ἀλλ' οὐκ ἐᾷς σὺ βίαιον ὄντα ἀφεῖσαί με, ἕως μὴ πεισθῶ ἅπαντα. Λυ. [1] καὶ μὲν δὴ εἰδέναι χρὴ, ὡς οὐκ ἂν ποτε ἄλλο ἐποίμι. βίαιον δ' λέγων ἐμὲ, [2] ἀναίτιον δικεῖς μοι τῆς ποιητῆς αἰτιᾶσθαι αὐτὸν, ἐς ἂν μὴ ἔπειτά σοι λόγῳ συμμαχήσας, ἀφέλῃ τὸ βίας, ἤδη ἀγόμενον. ἰδοὺ γάρτοι καὶ πάνυ πολλῷ βιαιότερα φαίη ἂν σοι ὁ λόγος. σύ δ' ἐκεῖνον παρεὶς, ἐμὲ ἴσως αἰτιάσῃ. Ερ. τί ποῖα; ψευμάζω γὰρ εἴ τι ἄρρητον καλὸν λελειπται αὐτῷ. Λυ. οὐκ ἱκανὸν εἶναί φησι τὸ πάνυ ἰδεῖν, καὶ διεξιέναι δι' αὐτῶν, ὡς ἔχειν ἤδη ἐλέσθαι τὸ βέλτιστον, ἀλλ' ἔτι δεῖν μείζονα σκοπεῖν. Ερμο. πῶς τοῦτο; Λυ. κριτικῆς τινος ὦ ψευμάσιε, καὶ ἐξετασεως δεομένου, καὶ νοῦ ὀξέος, καὶ ἀμοιβαίας ἀκριβείας, καὶ ἀδιαφθόρου, οἵαν χρὴ εἶναι τὸν τοῦτο ἐκ τῶν τηλικούτων διακρινοῦντα. ἢ μάτην ἂν ἅπαξ ἐωραμένα εἴη. δοκιμαστέον δὲ φησι καὶ τὸν τοιοῦτον χρόνον οὐκ ὀλίγον, καὶ σκοπούμενον ἅπαντα, εἰς μέσον αἱρεῖσθαι ἀμφιλλονεῖκα, καὶ βραδύνοντα, πολλάκις ἐπισκοποῦντα, μήτε ἡλίκιον ἐλέγχοντα ἑκάστου, μήτε ῥῆμα, ἢ δόξαν ἐπὶ σοφίᾳ αἰδούμενον, ἀλλὰ κρίνειν τοὺς Ἀρεοπαγίτας αὐτὸ ποιοῦντας, quoniam ego nonnihil in præceptis profeci, tuque te ipsum, ætate tam grandis, negligis. *Lucian.* Scis igitur quid facias? Mihi quidem tanquam insanienti mentem ne advertas, sed delirare sinas: tu verò, ut jam te habes, in via progredere, & quæ ab initio de his decreviti perage. *Hermot.* At tu in me es adeò violentus, ut nihil eligere sinas, nisi cuncta tentarim. *Lucian.* Atqui me nunquam aliud dicturum, probè scias oportet. Quumque violentum me appellas, videris mihi insontem, juxta Poëtam, incusare, nisi dum altera pro te faciens oratio, quod jam illatum est, auferat à violentia. En tibi etiam violentiora multò proponeret oratio. Sed illa fortè omissa me incusabis. *Hermot.* Qualianam? miror enim si aliquid indictum reliquerit. *Lucian.* Dicit non sufficere omnia vidisse, eaque percurrisse, ut quod est optimum eligere possis: sed re maxima adhuc opus esse. *Hermot.* Quanam illa? *Lucian.* Iudicii quodam acumine, ô admirande, & examinandi arte, & mente solerti, & acri atque incorrupto ingenio, quale illud esse debet quod de rebus tantis est judicaturum: aut nequicquam omnia visa fuerint. Ac reitali non exiguum tempus tribuendum affirmat: omnibusque in medio positis eligendum eum qui differt, & cunctatur, sæpe contemplando, quique non cujusque dicentis ætatem, non habitum, non sapientiæ opinionem reverenter habet, sed Areopagitarum more fa-

1 Καὶ μὲν δὴ εἰδέναι] Καὶ μὴν δὴ εἰδέναι. Marc.
2 Ἀναίτιον δοκεῖς μοι χρὴ τὴν ποιητὴν αἰτιᾶσθαι αὐτὸν] Αὐτῶς. Idem.

τε. οἱ δὲ νυκτὶ καὶ σκότῳ δικάζεσιν, ὡς μὴ εἰς τὰς λέγοντας, ἀλλ' εἰς τὰ λεγόμενα ἀποβλέποιεν. καὶ τότ' ἤδη ἐξέσται σοι βεβαίως ἐλομένῳ φιλοσοφεῖν. Ερμῆ. μὴ τὸν βίον φῄς. οὐ γὰρ τούτων, ἡδέως ἀνθρώπων βίῳ ἐξαρκέσειεν ἂν ὡς ἐπὶ πάντων ἐλθεῖν, καὶ ἐκφυγεῖν ἀκριβῶς ἐπιδεῖν. καὶ ἐπιγνῶναι, κρῖναι. καὶ κρίναντα, ἐλέσθαι. καὶ ἑλόμενον, φιλοσοφῆσαι. μόνως γὰρ δὴ ὕπως ἀνεξήλεγκται φῄς πλάνης, ἄλλως ἢ οὔ. Λυ. οὐκοῦν γάρ σοι εἰπεῖν ὦ Ἑρμότιμε, ὅτι οὐδὲ τοῦτό σοι ἱκανὸν, ἀλλ' ἔτι μοι δοκῶμεν λελῆσθαι ἡμᾶς αὐτοὺς, οἰόμενοι μή τι ἀνηκέστου βέβαιον. ἀνῃρῆσθαι δ' ἐοίκαμεν, ὥσπερ οἱ ἁλιεύοντες πολλάκις καθέντες τὰ δίκτυα, καὶ βάρος τι ὑπὸ αἰωρόμενοι, ἀνέλκουσιν, ἰχθῦς παμπόλλους μὲν ἀπειρηκότας ἐλπίζοντες. εἶτα, ἐπειδὰν κάμωσιν ἀναστρώσαντες, ἢ λίθος τις ἀναφαίνεται αὐτοῖς, ἢ κεράμιον, ψάμμῳ σεσαγμένον, σκόπει μὴ καὶ ἡμεῖς τι τοιοῦτον ἀνεστρώκαμεν. Ερ. οὐ μανθάνω τί σοι τὰ δίκτυα ταῦτα βούλεται. ἀπέχῃς γάρ με ἀφειδῶς βάλλεις αὐτοῖς. Λυ. ἀκούει πειρῶ διεκδύναι. σὺν Θεῷ γὰρ οἶσθα νέῳ, εἴ καί τις ἄλλος. ἐγὼ γὰρ κἂν ἐρῶ ἅπαντας ἁλῶναι πειρώμενοι, καὶ τοῦτο ἐρασάμενός ποτε, οὐδέπω οὐδὲ τοῦτο δῆλον ἔσεσθαι νομίζω, εἴ τις ἐξ αὐτῶν ἔχει τὸ ζητούμενον, ἢ πάντες ὁμοίως ἀγνοοῦσι. Ερμῆ. τί φῄς; οὐδὲ τούτων τις πάντως ἔχει; Λυ. ἄδηλον. ἢ σοὶ ἀδύνατον δοκεῖ ἅπαντας ψεύδεσθαι, τὸ δ' ἀληθὲς, ἄλλό τι εἶναι παρὰ μηδενὸς αὐτῶν πω εὑρημένον; Ερμο. πῶς οἰόντε; Λυ. ὕπως. ἔστι γὰρ ὁ μὲν ἀληθὴς ἀριθμὸς ἡμῖν, εἴκοσιν. οἷον, κυάμους τις

facit: qui noctu & in tenebris indicant, ne dicentes, ſed quæ dicuntur, reſpiciant. Et tunc licebit tibi philoſophari quum certò elegeris. *Hermot.* Poſt vitam dicis. Ex his enim ſequitur nullius hominis vitam ſatis longam eſſe poſſe, ut omnia perluſtret, & accuratè ſingula perſpiciat, perſpectaque judicet, judicata eligat, delectuque habito philoſophetur. Hac enim ſola ratione, non alia verum inveniri poſſe aſſeris. *Lucian.* Piget me tibi dicere Hermotime, neque hoc ſufficere: verùm adhuc videmur noſmet ipſos fallere, quum certi quippiam inveniſſe putamus, attamen nihil invenimus? quemadmodum piſcatores, qui retibus ſæpe demiſſis, perceptoque aliquo ponderè, trahunt ut qui ſe magnam piſcium copiam irretiviſſe ſperent. Deinde poſtquam trahendo delaſſati fuerint, aut ingens lapis, aut vas arena refertum ipſis apparet. Vide ne nos etiam quippiam hujuſmodi traxerimus. *Hermot.* Non intelligo quid iſta retia ſibi velint: nam me iis planè irretitum tenes. *Lucian.* Ergo da operam ut effugias. Iuvante enim Deo natare ſcis, ſi quis etiam alius. Etenim etſi omnes experiendo perluſtremus, idque aliquando faciamus, nequaquam planum eſſe hoc exiſtimo, num quis illorum habeat quod quæritur, an verò ſimiliter omnes ignorent. *Hermot.* Quid ais? an id horum omnino nullus habet? *Lucian.* Non liquet. An tibi videtur fieri non poſſe ut mentiantur omnes, ipſaque Veritas alia quæpiam res ſit, quam eorum nemo invenerit? *Hermot.* Qui poteſt fieri? *Lucian.* Hoc modo. Sit enim verus nobis numerus, viginti. Exempli cau-

ἔχοντι ἐς τὴν χεῖρα λαβεῖν, ἐπιπλησσόμενον, ἐρωτᾶν δέκα ἄνδρας, ὁπόσοι εἰσὶν οἱ κύαμοι ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. εἰδὼς εἰκάζοντες, ὁ μέν, ἑπτά ὁ δέ, τριάκοντα λεγέτωσαν, ὁ δέ τις, δέκα, ἢ πεντεκαίδεκα. καὶ ὅλως, ἄλλος ἄλλον ἴσως ἀριθμόν. ἐνδέχεται μέντοι καὶ κατὰ τύχην τινὰ ἀληθεῦσαι. ἢ γάρ; Ερμ. ναί Λυ. εἰ μὲν οὖν ἐδὲ τοῦτο ἀδύνατον, ἅπαντας ἄλλον ἄλλως ἀριθμεῖς εἰπεῖν, τοὺς ψευδεῖς, καὶ οὐκ ὀίσῃ, μηδένα ἂν αὐτῶν φάναι, ὅτι ἔχοντι ὁ ἀνὴρ κυάμους ἓξ. ἢ τί φῄς; Ερμ. οὐκ ἀδύνατον. Λυ. κατὰ ταὐτὰ τοίνυν ἅπαντες μὲν οἱ φιλοσοφοῦντες τὴν εὐδαιμονίαν ζητοῦσιν ὁποῖόν τί ἐστι, καὶ λέγουσιν ἄλλος ἄλλό τι αὐτὴν εἶναι. ὁ μέν, ἡδονήν. ὁ δέ, τὸ καλόν. ὁ δέ, ὅσπερ ἔμπροσθεν ἐφάνη αὐτῆς. εἰκὸς μὲν οὖν κἀκεῖνον ἓν ἁπλῶς τοῦτο εἶναι τὸ εὐδαιμονεῖν. οὐκ ἀπεικὸς δέ καὶ ἄλλό τι παρ' αὐτὰ πάσχειν. καὶ δοίημεν ἡμεῖς ἀνάπαλιν ἢ ἐκεῖνοι, πρῶτον τὴν ἀρχὴν εὑρεῖν, ἐπιζητοῦντας ἕως τὸ τέλος. ἔδει δ' οἶμαι πρότερον φανερὸν γενέσθαι, ὅτι ἐγνωσται παλήθης. καὶ πάντως ἔχει τις αὐτὸ εἰδὼς τῶν φιλοσοφούντων. εἶτα μὴ τοῦτο, τὸ ἐξ ἀρχῆς ἦν ἡ ζητησις, ὡς πιστὸν ἐστίν. Ερμ. ὥσπερ ὦ Λυκῖνε, τοῦτο φῄς ὅτι ἐδεῖ ἂν ἡμᾶς πάσης φιλοσοφίας χωρῆσαι μέν, ἐδὲ τότε πάντως ἐξεῦρεν τἀληθὲς εὑρεῖν. Λυ. μὴ ἐμὲ ὦ γαῖε ἐρώτα, ἀλλὰ τὸν λόγον αὐδῆς αὐτόν. καὶ ἴσως ἂν ἐπικρίναιτό σοι ὅτι ἐδέπω, ἐς ἂν ἄδηλον ᾖ εἰ ἔν τι τούτων ἐστίν, ὧν ὅτοι λέγουσιν. Ερμ. ἐδέ ποτε ἄρα ἐξ ὧν σὺ φῄς, εὑρήσομεν, ἐδὲ φιλοσοφήσομεν, ἀλλὰ διήσει ἡμᾶς ἰδιώτην τινὰ βίον ζῆν, ἀπορα, fabis viginti in manum sumptis, & conclusis, quispiam decem homines interroget, quot fabas in manu habeat, hi verò conjectantes, alius quidem septem, alius triginta dicat: alius decem aut quindecim, denique alius alium numerum: accidit ut aliquis fortè fortuna verum dicat, nonne? *Hermot.* Ita certè. *Lucian.* Ergo neque hoc impossibile est, ut omnes alii alios numeros dicant, eosque falsos, & qui non sunt: adeò ut nullas eorum dicat virum in manu viginti fabas habere. Tu quid ais? *Hermot.* Impossibile non esse. *Lucian.* Eodem modo quicunque philosophantur quærunt cujusmodi res sit fœlicitas, & alius aliud eam esse dicit: hic quidem voluptatem, ille honestum: alius alia de ipsa comminiscitur. Verisimile igitur est unum quiddam ex illis esse fœlicitatem. Nec est absurdum, præter hæc omnia quiddam aliud esse. Ac nos secus quàm oportet, ante inventum principium ad finem videmur festinare. At opinor, priùs oportebat manifestum esse, Veritatem esse cognitam, & omnino esse penes aliquem ex philosophis qui eam norit. Deinde ex ordine quærendum erat, cui sit fides adhibenda. *Hermot.* Itaque hoc asseris Luciane, nos tametsi philosophiam omnem obiverimus, nunquam tamen facultatem nobis paraturos inveniendi veritatem. *Lucian.* Ne me interroges ô bone, quin potiùs istum sermonem: & fortasse respondebit tibi nusquam hoc fore quoad incertum fuerit, num unum quiddam illorum sit, de quibus hi verba faciunt. *Hermot.* Proinde nunquam, ut ex tuis dictis colligo, inveniemus, neque operam phi-

πάντως ἢ φιλοσοφεῖν. Λυ. [1] τοῦτο ξυμβαίνῃ γε ἐξ ὧν φῂς ἀδύνατον εἶναι φιλοσοφῆσαι, καὶ ἀνίφικτον ἀνθρώπῳ γε ὄντι. ἀξιοῖς γὰρ τὸ φιλοσοφήσειν μέλλοντα, εὐλαβῆ πρῶτον φιλοσοφίαν τὴν δρίσῃ. ἡ δὲ ἄρεσις, ὅτῳ σοι εὐδοκῇ μόνος ἀκριβὴς ἂν ᾖ εὐσεβής, εἰ ἅπασης φιλοσοφίας χωρήσαντες, ἐλοίμεθα τὴν ἀληθεστάτην. εἶτα λογιζόμενον ἐπὶ τὸν ἀριθμὸν, ὁπόσον ἑκάστη ἑκάστου ἐστὶν, ὑπερξέπιπτες, ἀπομνημονεύων τὸ πρόσημα ἐς ψυχὰς ἄλλας, ὡς ὑπερήμερον ζωὴν πάλης ἕξ ἑκάστῳ βίῳ. πολλάκις δ', καὶ τοῦτο αὐτὸ ἂν ἀνεπιδείκτως ἀποφαίνεις, ἄθλιον εἶναι λέγων, εἶτα εὕρηται πρὸς τῶν φιλοσοφούντων παλαιᾷ πάλῃ; [2] εἶτα καὶ μή. σὺ δὲ πῶς Ἑρμότιμε δύναιο ἂν ἐπομοσάμενον εἰπεῖν ὅ, [3] τι εὕρηται πρὸς αὐτῶν; ἐγὼ μέν, οὐκ ἂν ὀμόσαιμι. καίτοι, πόσα ἄλλα παρεῖδον ἐκόντες, ἐξεπίτηδες μακρὸς καὶ αὐτὸς δόμβος; Ερμῆ. τὰ ποῖα; Λυ. οὐκ ἀκούεις τῶν Στωϊκῶν, ἢ Ἐπικουρείων, ἢ Πλατωνικῶν εἶναι φασκόντων, τὰς μέν, εἰδέναι τὰς λόγους ἐκφεύγειν δὲ, μὴ, καίτοι πάντα ἄλλα πάντων ἀξιοπιστότερα ὄντως; Ερμῆ. ἀληθῆ ταῦτα. Λυ. τὸ τοίνυν ἀμφισβήτησιν τοὺς εἰδότας, καὶ ἀμφιγνοίας, ἀπὸ τῶν οὐκ εἰδότων μέν, φασκόντων δ', οὐ σοι δοκεῖ πάνυ ἐρρωδὲς εἶναι; Ερ. καὶ μάλα. Λυ. δίκαιος τοίνυν εἶ, philosophiæ dabimus, sed ea abdicata, vitam privatam vivamus oportebit. *Lucian.* Illud quidem accidit quod dicis, non esse promptum philosophiæ incumbere, eamque ab homine comprehendi non posse. Iubes enim ut is qui philosophiæ operam est daturus, optimam primum eligat. Ipsius autem delectus accuratè habendi ratio in hoc solo consistere videtur, si perlustrata omni philosophia, verissimam eligamus. Deinde annorum quoque numerum computando, quantus unicuique perscrutandæ sufficiat, supergressus es, rem in alia sæcula producens, ita ut veritatis inventio præstitutum uniuscujusque vitæ tempus transgrediatur. Postremò, hoc ipsum etiam ambiguum reddis quum dicis esse incertum, num à priscis philosophis inventa sit veritas, nec-ne. Tu verò Hermotime qui posses interposito jurejurando affirmare ab ipsis inventam esse? ego quidem jurare nolim. Quàm multa verò alia prætermitto lubens, quibus indagatione longa esset opus. *Herm.* Quænam illa? *Lucian.* Nonne audis Stoicos, aut Epicureos, aut Platonicos dicentes, hos quidem rerum omnium rationes tenere, illos verò minimè, quamquam cæterùm fide sunt penitus digni? *Hermot.* Vera hæc sunt. *Lucian.* Proinde dijudicare, & dignoscere peritos ab imperitis, semet tamen peritos perhibentibus, nonne tibi prorsus operosum videtur? *Hermot.* Ita sanè. *Lucian.* Oportebit igitur, si Stoi-

1 Τοῦτο ξυμβαίνῃ γε] Delenda nota personæ Λυ. Marc.

2 Εἶτα ἢ μή. σὺ δὲ πῶς Ἑρμότιμε] Excidit nota personæ, εἶτα ἢ μὴ. Λυ. σὺ δὲ πῶς. Idem.

3 Τί εὕρηται πρὸς αὐτῶν; ἐγὼ μὲν οὐκ ἂν ὀμόσαιμι, καί τι πόσα ἄλλα] Excidere nomina personarum, videlicet τί εὕρηται πρὸς αὐτῶν. Ερμο. ἐγὼ μὲν οὐκ ἂν ὀμόσαιμι. Λυ. καί τι πόσα ἄλλα. Idem.

οἱ μάλιστα Στωϊκῶν τὸ ἄριστον εἰσπρᾶξαι, εἰ μὴ ἐπὶ πάντας, ἀλλ' οὖν ἐπὶ τοὺς πλείστους αὐτῶν ἐλθεῖν, καὶ πειρᾶσθαί σε, καὶ τὸ ἀμείνω σοφιστὰς διδάσκαλον, γυμνασάμενόν γε πρότερον, καὶ κριτικὸν τῶν τοιούτων δύναμιν παρασκευάμενον, ἵνα μή σε λάθῃ ὁ χείρων αἱρεθείς. καὶ σὺ μὲν ὅρα τοῦτο ὅπως δεῖ χρήσῃ, ὃν ἐκὼν παρῆκα, διδοὺς μὴ σὺ ἀγανακτήσῃς. κίνδυνος γε μέγιστόν τι ἅμα, καὶ ἀναγκαιότατον, ἐν τοῖς τοιούτοις, λέγω δὲ τοῖς ἀδήλοις τε, καὶ ἀμφιβόλοις, ἵν' τοῦτο εἴπω σοί μᾶλλον. καὶ μόνη σοι αὕτη πίστις, καὶ βέβαιος ἐλπὶς ἐπὶ τῷ ἀληθεῖ τε καὶ εὑρεῖν αὐτῆς, ἄλλα ἢ ὑπόνοιαν ἡποσῦν, ἢ τὸ κρίνειν δύνασθαι, καὶ χωρίζειν ἀπὸ τῶν ἀληθῶν τὰ ψευδῆ, καὶ ὑπάρχειν σοι καὶ τοὺς ὀρθογωνίους λέγειν ἀναγνώσεσθαι ἄ, τε δοκίμως, καὶ ἀκιβδήλως, καὶ ἃ ὑπεσκευασμένα, καὶ εἴ πατ τοιοῦτον τὸ δύναμιν, καὶ τέχνῃ παρασκευάσθαι, ἧκες ἐπὶ τῷ ἐξέτασιν τῶν λεγομένων· εἰ δὲ μή, εὖ ἴσθι ὡς οὐδεὶς κωλύσει σε τῶν ῥᾳδίων ἑλκεσθαι ὑφ' ἑκάστων, ἢ ἀλλαχοῦ παρατεθειχθέντα ἀκριβῶς ἀπελθεῖν ἄπρακτον τὸν παρόντα. μᾶλλον δὲ [1] τῷ ἐπιτραπέζιῳ ὕδατι ἔοικεν ἔσῃ, ἐφ' ὃ, τι ἂν μέρος ἐλκύσῃ σέ τις ἄκρῳ τῷ δακτύλῳ ἀρόμενον. ἢ καὶ νὴ Δία καλάμῳ τινὶ, ἐπ' ὄχθῃ ἀρχαιοτρόπως πεφυκότι, καὶ πάσῃ τῇ ποίᾳ κεκαμμένῳ, κἂν μικρός τις αὔρᾳ ἀφυσήσασα, ἀφσαλεύσῃ αὐτὸν, ὡς εἴ γέ τινα εὕρῃς διδάσκαλον, ὃς ἀπο-

Stoicorum optimum es cognituru-rus, si non ad omnes, saltem ad maximam eorum partem accedas, factoque experimento meliorem tibi præceptorem præstituas, qui te priùs exerceat, & de his judicandi facultatem tibi supeditet, ne nescius deteriorem elegeris. Atqui tu hoc etiam perpende, quantum temporis requirat, quod ultrò prætermisi, veritus ne stomachareris. Quamquam quod maximum simul, & summè necessarium, est in rebus hujusmodi, obscuris inquam, & ambiguis, unum hoc est opinor. Et sola tibi firma, certaque spes consequendæ veritatis relicta est, aliud autem nihil, quàm ut discernere queas & sejungere vera à falsis, utque argentariorum in morem dignoscere possis quæ proba, & syncera, & quæ adulterina. Hanc facultatem tandem consequutus, & artem, conferre te potes adeorum quæ dicuntur explorationem: sin minùs probè scias, nihil prohibiturum quominus ab unoquoque, quod ajunt, nare traharis, & prærmonstrata fronde, perinde ut oves sequaris. Vel aquæ potiùs, quæ apponitur mensæ, similis eris: in quamcunque partem te quispiam traxerit, summo digito duceris. Vel per lovem arundini ad fluvialem ripam enatæ, semet ad quemcunque flatum flectenti, quam vel

exigua afflans aura commoverit.

ita si præceptorem invenias, qui ali-

1 Τῷ ὑπερατρίζιῳ] Hoc est τῷ ὑπὸ τὸ τραπέζης ἐκχεομένῳ ὕδατι, ὃ διὰ τὴν ἰσηρροπίαν ἐς τὸ ἀπομένκλιτον τὸ τραπέζης ὅπῃ χώρας αὖρον, ἐς τὸ ὁπωσοῦν ἐπιρρεῖσαν τῇ δακτύλῳ ὀχετηγήσαντι αὐτὸ φιλεῖ ἕπεσθαι, ῥυτῆς φύσεως ὑπαρχον, ἐς ἀτρεμεῖν μὴ πεφυκός. Cætera usque ad pag. 560. crebræ sunt repetitiones comparationum quæ passim alibi. *Bourd.*

1 Εἰς

δείξεως πέρι. καὶ τί τὸ ἀμφισβητούμενον ἀφικέσθαι, τέχνῃ τινὰ εἰδώς, διδάξει σε, παύσῃ δηλαδὴ περιφερόμενος ἔχων. αὐτίκα γάρ σοι τὸ βέλτιστον φανεῖται, καὶ τἀληθὲς ὑπαχθὲν τῇ ἀποδεικτικῇ ταύτῃ τέχνῃ, καὶ τὸ ψεῦδος ἐλεγχθήσεται. καὶ σὺ βεβαίως ἐλόμενος, καὶ κρίνας, φιλοσοφήσεις. καὶ τὸν τρισόλβιον εὐδαιμονίαν κτησάμενος, βιώσῃ μετ' αὐτῆς, ἅπαντα συλλαβὼν ἔχων τὰ ἀγαθά. Ερ. εὖγε ὦ Λυκῖνε. πολὺ γὰρ τῶν ἀμείνω, καὶ ἐλπίδος ὀλίγου ἐχόμενα λέγεις, καὶ ζητητέος ὡς ἔοικεν ἡμῖν ἀνὴρ τις τοιοῦτος, ἀφιγμενικός τε, καὶ ἀφικτικὸς ποιῆσαι ἡμᾶς. καὶ τὸ μέγιστον, ἀποδεικτικός. ὡς τό γε μὴ ταῦτα, ῥᾴδια ἤδη, καὶ ἀπραγμόνα, καὶ ὁ πολλῆς ἀφαιρεθῆς διόμενα. καὶ ἔγωγε ἥδομαί σοι, ἐξευρόντι σωτηρίαν τινὰ τούτων ἡμῖν, καὶ ἀφίξῃ ὁδόν. Λυ. καὶ μὲν ὀλίγου γε ἂν μοι εἰθείης εἰκότως. ὀλίγα γάρ σοι ἐξευρηκὼς ἔδειξα, ὡς ἐγγυτέρω σε ποιήσειν τῶν ἐλπίδος. τὸ δή, πολὺ πορρωτέρω γεγενήμεθα, ἢ πρόσθεν ἦμεν. καὶ τοὺς παρομοιαζομένους, πολλὰ μοχθήσαντες, ὁμοίως ἐσμέν. Ερμ. πῶς τοῦτο φῄς; πάνυ γάρ τι λυπηρόν τι, καὶ δύσελπι ἐρεῖν ἔοικας. Λυ. ὅτι ὦ ἑταῖρε, κἂν εὕρωμεν ὑπογυμνούμενόν τινα εἰδέναι τι ἀποδεῖξαι, καὶ ἄλλον διδάξειν, οὐκ αὐτίκα οἰόμεθα πιστεύσομεν αὐτῷ, ἀλλά τινα ζητήσομεν τὸν κρίναι δυνάμενον, εἰ ἀληθῆ ὁ ἀνὴρ λέγει. κἂν τοῦτο εὑρήσωμεν, ἄδηλον ἔτι ἡμῖν, εἰ ὁ ἐπιγνώμων ὅτῳ οἶδε διαγνώσεται τὸν ὀρθῶς κρίνοντα, ἢ μή. καὶ ἐπ' ἄλλο δ' αὖ.

aliquam artem calleat, qua demonstrationes, & dubiorum dijudicandorum rationem te doceat, negotia nimirum habere desines. Siquidem quod est optimum illico tibi comparebit, ipsaque veritas adducta arte illa demonstrativa, atque mendacium deprehendetur: tuque certo delectu habito, & firmo adhibito judicio philosophaberis: & ter optabilem fœlicitatem assecutus, cum ipsa simul omnia bona possidens vitam exiges. *Hermot.* Euge Luciane. Nam longè meliora hæc sunt quæ dicis, & spem non mediocrem præ se ferunt. Et quærendus videtur nobis hujuscemodi vir, qui nos dignoscendi, & distinguendi, quodque maximum est, demonstrandi facultate instruat, ita ut hæc postea facilia, nec operosa sint, nec multæ exercitationis indiga. Atque ego tibi gratiam habeo, quòd compendiariam hanc & optimam viam nobis commentus sis. *Lucian.* Atqui nullo jure mihi gratiam habeas: neque enim tibi quicquam meo marte inventum commonstravi, quo te spei propiùs admoverim. Sed longè quàm antea remotiores sumus: utque vulgo fertur, exhausto labore multo, eodem in statu consistimus. *Hermot.* Qui hoc dicis? Nam triste quiddam, vixque sperandum dicturus videris. *Lucian.* Quòd ô amice, quanvis inveniamus aliquem qui se & demonstrationem scire, eamque alium docere velle profiteatur, non statim ipsi fidem ut puto habebimus, sed quæremus aliquem qui judicare queat, an vera loquatur ille. Ac quanvis hunc comparaverimus, nondum liquet num explorator iste norit dignoscere rectè judicaturum, nec-ne. Et in hunc,

αὐτὸν αὖθις τοῦτον, ἄλλου ἐπιγνώμονος οἶμαι δεῖ. ἡμεῖς γὰρ πόθεν ἂν εἰδείημεν διακρίνειν τὸ ἄρτιον κρίνειν δυνάμενον; ὁρᾷς ὅπου τὸ ἀποτείνει, καὶ ὡς ἀπειράνθρωπόν ἐστιν, ξηνιᾷ ποτε, καὶ κινδυνεύεται μὴ δυνάμενον; ἐπὶ γὰρ ταῖς ἀποδείξεις αὐτὰς, ὁπόσας οἷόν τε εὑρίσκειν, ἀμφισβητήσεις ὄψει, καὶ μηδὲν ἑκάστας βεβαιον. εἰ γὰρ πλείους αὐτῶν, δι' ἄλλων ἀμφισβητουμένων πίστιν ἡμῖν βιάζουσι εἰδέναι. εἰ δὲ, πῶς πάντα ἀποδήλοις τὰ ἀφανίζεται σωματοειδῆ, καὶ ἐν αὐτοῖς κενεωνοῖς ἀποδείξεις αὐτῶν εἶναι φάσκουσιν. ὥσπερ εἴ τις οἴοιτο ἀποδείξειν εἶναι Θεὸς, διότι βωμοὶ αὐτῶν ὄντες φαίνονται. ὥστε ὦ Ἑρμότιμε, σὺν οἷσθ' ὅπως καὶ ἡμεῖς οἱ ἐν κύκλῳ ἥκοντες, ἐπὶ τὸν αὐτὸν ὀχλοῦμεν. Ἑρμ. οἷα με ἐργάσω ὦ Λυκῖνε, ἀνήκεστόν μοι τὸ ἥσσημα ἀποφήνας, καὶ ὡς ἔοικεν, ἀπολεῖταί μοι τὰ τοσαῦτα ἔτη, καὶ ὁ κάμακος ὁ πολύς. Λυ. ἀλλ' ὦ Ἑρμότιμε, πολὺ ἔλαττον ἀνιάσῃ, ἐὰν συνοήσῃς ὅτι ὁ μὲν ἔξω μένεις τῶν ἐλπιζόντων ἀγαθῶν, ἀλλὰ πάντες ὡς ἔπος εἰπεῖν, τοῦτ' ὅπερ σκιᾶς μέλλοντες οἱ φιλοσοφοῦντες. ἢ τίς ἀρα δύναται δι' ἐκείνων ἁπάντων χωρῆσαι, ὧν ἔφλω; ὥσπερ αὐδύναται καὶ αὐτὸς λέγεις εἶναι. νῦν δ', ὁμοίον μοι δοκεῖς ποιεῖν, ὥσπερ εἴ τις δακρύοι, καὶ αἰτιῷτο τὸν τυχόν, ὅτι μὴ δύναται ἀνελθεῖν εἰς τὸν οὐρανὸν, ἢ ὅτι μὴ βύθιος ὑποδὺς εἰς τὸν θάλατταν, ἀπὸ Σικελίας εἰς Κύπρον ἀναδύσεται, ἢ ὅτι μὴ θᾶττον πτίλοις αὐτμισεφορήσας ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος, εἰς Ἰνδὸς πλεῖ. hunc, alio exploratore rursum opus esse puto. Nos enim undenam discernere nossemus eum qui optima potest judicare? Vides-ne quò usque protendatur, & ut immensum fiat, suspenso esse animo, & non posse comprehendere, siquidem ipsas etiam demonstrationes, quotquot inveniuntur, controversas videbis, nihilque certi habere. Nam harum plurimæ per alia dubia persuadere nos cogunt scire: aliæ obscurissima manifestis conjungentes, quæ nihil commune cum ipsis habent, demonstrationes eorum esse affirmant. Veluti si quis putaret se demonstraturum esse Deos, quia illis structæ aræ cernuntur. Itaque Hermotime, nescio quomodo, ut qui in circulo currunt, ad principium ipsum, eandemque dubitationem redivimus. *Herm.* Qua me affeciisti injuria Luciane, carbones mihi pro thesauro commonstrans. Vtque verisimile est, tot anni, tantumque laboris mihi peribit. *Lucian.* At multò minùs mœrebis, Hermotime, si cogitaris te non solùm speratis *bonis* excludi, sed omnes ut ita dicam, philosophos de asini umbra digladiari. Numquis ea omnia quæ dixi, obire posset? Id quod ipse etiam fieri non posse confiteris. Nunc autem mihi videris idem facere, ac siquis fleret, & fortunam incusaret, quòd in cœlum ascendere non posset, vel quòd urinando in mare ingressus, à Sicilia in Cyprum delatus non emergeret: vel quòd tanquam volucris in sublime sublatus uno die à Græcia ad Indos non devolaret. Cau-

1 Εἰς Ἰνδὸς πλεῖ] Εἰς Ἰνδὸς πλεῖν, pro πλεῖν τὸν Ἰνδόν. Sic Thucydides: Εἰς Φάρσαλον ἐπλευσε. id est, Pharsalum pervenit. *Menagius.*

1 Κα-

τὸ δ' ἄπον τ' λύπης, ὅπ ἠλπικὰ οἴμην, ἢ ὄναρ ποτὲ ἰδὼν τοιῶτον, ἢ αὐτὸς αὐτῷ ἀναπλάσας, ἐ κατέπερον ἐξετάσας εἰ ἐφικτὰ δύχῃ, καὶ κ' τῶν ἀνθρώπε φύσιν. καὶ δὴ κ' σὲ ὦ ἑταῖρε, πολλὰ κ' θαυμαζα ὀνειροπολοῦνθα νύξας ὁ λόγος, ἀπὸ ῦπνε σκήπτειν ἐποίησεν. εἶτα ἀρχίζῃ αὐτῷ, ἔτ μόλις τὰς ὀφθαλμὰς ἀνοίξων, καὶ τ ὕπνον ῥᾳδίως ἀποτιόμενον ὑφ' ἡδονῆς ὧν ἐώρας; πάσχσι δ' αὐτὸ καὶ οἱ τῶν [1] κενῶν μακαρίων ἐαυτοῖς ἀναπλάτοντες, ὧν μεταξὺ πλυτοῦσιν αὐτοῖς, καὶ θησαυρὸς ἀνορύτσι, καὶ βασιλεύσι, καὶ τἄλλα δύνανται ῦσι, οἷα πολλὰ ἡ Θεὸς σκεῖνη ῥᾳδιεργεῖ, ἡ Εὐχὴ μεγαλόδωρ ὖσα, καὶ πάσης ὑδὲν ἀπλέγσα, κἂν πίνης ψῆλη πε μεγάλ, κἂν κηλοσιαῖ τὸ μέγεθος, κἂν ὄρη ὅλα χρυσᾶ δύεσκευ. ὧν τίνων ταῦτα σνοῦσιν αὐτοῖς ὁ παῖς ἐπελθὼν, ἔρηταί π τ ἀναγκαίων, οἷον, ὄγεν ἄρτος ὠνητέον, ἢ ὅ, π ἢ φατέον πᾶς τ ἀπαιτοῦν τ τιμοίκιον, σκ πολλῶ πεμμόνθα, ἵνα ἀμαναντῶσιν, ὡς ὑπὸ ῦ ἐρημῶν κ' περιεσχλήσωσ ἀφαιρεῖντες ἅπαντα σκεῦνα τἀχαῖα. καὶ ὀλίγν δεῖν τῶν ῥίνα ῦ παιδὸς ἀπέτραγεῖν. ἀλλὰ σὺ ὦ φιλότης, μὴ πάθῃς ὠὐτὸ πᾶς ἐμὲ, εἴ σε θησαυρὸς ἀνορύτ θα, καὶ πτόμβον, καὶ πνας σνοίας ὑπερφυεῖς σνοῦθα, καὶ ἐλπίδας ἀνεφίκτυς ἐλπίζονθα,

Causa autem hujus triſtitiæ ea eſt, quòd hoc ſperaverat, cùm tale quid olim vel in ſomnis vidiſſet, vel ipſe ſibi finxiſſet, nec priùs perquiſiviſſet an ea optaret quæ conſequi poſſet, & quæ cum hominis natura convenirent. Te verò amice, multa & admiranda verſantem in ſomniis, ubi te pupugit hæc oratio, è ſomno exilire fecit. Deinde ſuccenſes ipſi, vix adhuc oculos aperiens, nec facilè ſomnum excutiens præ voluptate eorum quæ vidiſti. Idem accidit iis qui beatitatem inanem ſibi confingunt, ſi interea dum diteſcunt, & theſauros effodiunt, & reges agunt, & in cæteris fœlices ſunt (qualia multa Dea illa Euche, hoc eſt, Votum facilè operatur, donis magnificum, nullaque in re contradicens, ſive quis velit fieri volucer, ſive coloſſæa magnitudine conſpicuus, ſive montes totos aureos invenire) Si igitur hæc illis animo verſantibus, veniat puer qui neceſſariarum rerum aliquid poſtulet, velut unde panis ſit emendus, vel quid reſpondendum ei qui mercedem conductæ domus jamdudum expectans repoſcit, ita ſtomachantur, ac ſi qui interrogavit, & interpellavit omnibus illis bonis ipſos privaſſet: ac parum abeſt quin pueri naſum mordicus avellant. Verùm, amice, ne eo ſis animo erga me, ſi te effodientem theſauros, & volantem, & eximias cogitationes concipientem, & quæ nequeas aſſequi ſperantem, ego

1 Κενῶν μακαρίων] Sic in Diologo Navig. ſeu Vot. Talis autem illa eſt qualis fœlicitas Micylli in Gallo ἣ χρὴ σὸν ὕπνον ἐγκνοιμῶν, τοιαῦτα τοῖς ὀνειράττσιν ἐμποιῶσα τὰ εἰς τρυφὴν & ἀσπρείαν, καὶ ὅτι μηδὲν ἐχτὸς ἔχῃ & βίσιον, quæ omnia rectè interpretatur Gregor. Nazianzen. qui (ut alibi dixi) totus eſt in Luciano. *Bourd.*

φίλος ὢν, ὁ Φειδίδου διὰ παντὸς τὸν βίον, ὀνείρου ἡδεῖ μοι ὄντος, ἀτὰρ ὀνείρου γε συνουσία. Ἀναπαύσασθαι γάρ, ἀξιῶ περάτιόν τι τῆς ἀναγκαίας. καὶ ὁ σὺν τῷ Δημώνακτι εἰς τὸν λοιπὸν τὸν βίον, τὰ καινὰ ταῦτα φροντίσας. ἐπεὶ, ὁ γε τῶν ἐπαΐων, καὶ ἐπινόησε μὲν τὸν Ἱπποκενταύρων, καὶ Χιμαιρῶν, καὶ Γοργόνων ἀφορμὰς. καὶ ὅσα ἄλλα ὀνείρων, καὶ ποιητῶν, καὶ γραφέων ἐλεύθεροι ὄντες, ἀναπλάττουσιν, ἢ τὰ μὲν πώποτε, ἢ τὰ μὲν δυνάμενα. καὶ ὅμως ὁ πολὺς λεὼς πιστεύουσιν αὐτοῖς, καὶ κηλῶνται ὁρῶντες, ἢ ἀκούοντες τὰ τοιαῦτα, ἀφ' ὧν ξένα, καὶ ἀλλόκοτα εἶναι. καὶ σὺ δὴ μυθοποιὸν ἕνα ἀκούσας, ὡς ἔστι τις γυνὴ Ὑπερφυὴς τὸ κάλλος, Ὑπὲρ τὰς Χαρίτας αὐτὰς, ἢ τὴν Οὐρανίαν εἶναι, μὴ σαφέστερον ἐξετάσας εἰ ἀληθῆ λέγει, καὶ εἰ ἔστι που ἡ γῆς ἡ ἄνθρωπος αὕτη, κρὸς οὐδὲν, ὥσπερ φασὶ τὴν Μήδειαν, ἐξ ὀνείρου ἐρασθῆναι καὶ λίαν. ὁ δὲ μάλιστά σε ἅπαντες ἐπῆραν, καὶ τὰς ἄλλας δὲ, ὁπόσαι καὶ αὐτὸν σὲ εἰδύλια ἐρῶσι, τοῦτο λύει, ὥσπερ μοι εἰκάζοντι φαίνεται, τὸ τὰ λεγόμενα σμῆνος σοὶ τὰ γυναικὸς, ἐπίπιπε ἐπισεύσῃ τὸ σαφέστατον, ὅτι ἀληθῆ λέγει, ἀκόλουθα ἐπάγειν. εἰς τοῦτο γὰρ ἐσκόπει μόνον, καὶ ἅπαντα εἵλκεν ὑμᾶς τὰ ῥηθέντα, ἐπίπιπε ἅπαξ τὸν σαφῆ τὸν λαὸν συνεδίκασε αὐτῷ, καὶ ἦλθεν ἐπὶ τὸν ἀκαπαύστιλον, δι' ἧς ἐλεγχθεὶς οὐδεὶς ὁδός. ῥᾴδια γὰρ οἴμαι τὰ μὴ ταῦτα.

ego tuus amicus, non permisi te per omnem vitam, cum somnio, fortè quidem jucundo, sed tamen somnio conversari: sed volo ut experrectus res agas quæ ex usu sunt, & quæ te communia cogitantem per reliquum vitæ spatium comitentur. Siquidem quod modò faciebas, & mente versabas, nihil ab [1] Hippocentauris, & Chimæris, & Gorgonibus differt: nec ab aliis quæ somnia, quæ poëtæ, quæ pictores liberi confingunt, quæ nec fuerunt unquam, nec esse possunt: quibus tamen vulgus credit, talibusque visis vel auditis demulcetur, quia nova sunt & monstrosa. Et tu audito quopiam fabulatore qui dicat esse mulierem aliquam insigniter formosam, Gratiis ipsis, & Vrania formosiorem, priùs quàm expenderis an vera dicat, & an sit uspiam gentium hæc mulier, amore statim captus es, ut perhibent Medeam ex solo somnio exarsisse in Iasonis amorem. Quod autem te potissimum ad amorem illexit, aliosque quotquot illius simulachri tecum amore inflammantur, hoc fuit ut mihi conjicienti videtur, quòd qui de muliere verba faciebat, siquidem creditus est primùm vera dixisse, consentanea orationi inducebat. In id enim solum intenti eratis, ideoque vos naso trahebat postquam semel primam ansam ipsi tradidistis, & ad dilectam ducebat ea via, quam rectam dicebat. Facilia enim ut puto quæ postea sunt agenda. Neque quispiam ex

1 *Hippocentauris, & Chimæris*] Virg. 6. Æn. facit. Centauros & Scyllas in infernum vestibulo stabulare cum somniis. Centauros & Chimæram fuisse negat Lucret. lib. 4. & 5. *Cogn.*

2 Ἢ τὴν Οὐρανίαν ἢ] Ἢ τὴν Οὐρανίαν ἐκείνην, &c. nempe ἀφροδίτην. Mars.

1 Ἢ ἰδίαν

καὶ ὑμεῖς ὑμῶν ἔτι ἐπιστρεφόμενοι ὡς τὴν εἴσοδον, ἐξήτουν εἰ ἀληθὴς ἐστι, καὶ εἰ μὴ ἔλαθε, καθ' ἣν ὁδὸν ἐχρῆν εἰσελθὼν, ἀλλ' ἠναλύθη τοῖς τῶν προηγουμένων ἴχνεσι, καθάπερ τὰ πρόβατα πρὸς τὸν αὐτῶν ἡγεμόνα, δέον ἐπὶ τῇ εἰσόδῳ, καὶ κρῖναι τὴν ἀρχὴν δίχα σκέψασθαι, εἰσῆλθε πιστεύσας. ὃ δὲ φημι, σαφέστερον ἂν μάθοις, ἢν τι πιθανὸν ὅμοιον ἐξεπαιρήσῃ αὐτῷ. λέγω γάρ τινα τῶν μεγαλοτόλμων τούτων ποιητῶν, ὡς γένοιτό ποτε τρικέφαλον, καὶ ἑξάχειρ ἄνθρωπον, ὧν τοιοῦτόν τινα εἶπε παρ' ἡμῶν ἀκριβῶς ἀποδέξῃ, μηδὲ ἐξετάσας εἰ δυνατόν, ἀλλὰ πεισθεὶς, εὐθὺς ἀναλήψῃ ἂν ἐπίσῃ καὶ τὰ λοιπὰ, ὡς καὶ ὀφθαλμοὺς ὁ αὐτὸς εἶχεν ἓξ, καὶ ὦτα ἓξ, καὶ φωνὰς τρεῖς ἅμα ἠφίει, καὶ ἤδετο δι' τριῶν στομάτων, καὶ δακτύλους τριάκοντα εἶχεν, οὐχ ὥσπερ ἕκαστος ἡμῶν δέκα. ἀμφοτέραις χρῆσι. καὶ εἰ πολεμεῖν δέοι, αἱ τρεῖς μὲν χεῖρες ἐκάστη, πέλτην, ἢ λάρνακα, ἢ ἀσπίδα εἶχεν. αἱ τρεῖς δ', ἢ μὲν, πέλεκυν κατέφερεν. ἡ δ', λόγχην ἠφίει. ἡ δ', τὸ ξίφος ἐκρήνατο. καὶ πῶς ἔτι ἂν ἀπιστήσειε ταῦτα λέγοντι σοί; ἀκήλητε γὰρ τῇ δίκῃ, σοὶ ἡς ἐχρῆν εὐθὺ σκοπεῖν, εἴπερ δεκτέα, καὶ εἰ συγχωρητέα ὅπως ἔχειν. ὧν σὺ ἅπαξ σκέψαι δῶς, ἐπιῤῥεῖ τὰ λοιπὰ, καὶ ὅποτε φήσῃ. καὶ τὸ ἀπιστεῖν αὐτοῖς σὸν ἔτι ῥᾴδιον, ἐπεὶ περ ἀκήλητε, καὶ ὁμοιά ἐστι τῇ συγχωρηθείσῃ δίκῃ, ἅπερ καὶ ὑμεῖς πάσχετε. τοῦτο γὰρ δὴ ἔσω καὶ σωφροσύνης, σὸν ἐξετάσαντες τὰ κατὰ τὴν εἴσοδον ἐκάστην, ὅπως ὑμῖν ἔχῃ. σωφρονεῖτε τοῦτο τὸ ἀ-

ex vobis ad ingressum conversus inquirebat, num esset verus, & an per oblivionem ingressus esset eam viam quam devitare oportebat. Verùm præeuntium vestigiis insistebat, sequendo ut oves præcedentem pastorem, cùm æquum fuisset statim in aditu perpendere numquid erat ingrediendum. Clarius autem intelliges quod dico, si tale quiddam non absimile compares cum ipso. Nam si aliquis ex poëtis illis summè audacibus dicat olim fuisse tricipitem quendam, & senis manibus instructum hominem: tuque hæc primùm nullo negocio admiseris, & prius credideris, quàm exploraveris an id fieri possit: pari ratione reliqua etiam inferet, eum scilicet sex etiam oculos, & sex aures habuisse, tresque simul voces emisisse, triplicique ore comedisse, & digitos triginta, non ut nostrum unusquisque in ambabus manibus decem habuisse, & si bellandum esset, tres manus singulas, peltam, parmam Persicam, aut clypeum tenuisse: tres verò, hanc quidem securim incussisse, illam verò hastam vibrasse, aliam autem gladio usam fuisse. Ecquis ipsi hæc dicenti non crederet? Nam cum initio conveniunt, quod protinus erat considerandum, an admittendum, & concedendum esset ita se habere. Sed si semel illa concesseris, influunt reliqua, nec sistentur unquam. Nec jam facile est fidem illis denegare, siquidem consentanea sunt & similia concesso principio. Quæ vobis etiam accidunt. Tantus enim est vester amor & alacritas, ut non scrutati quomodo se habeant, quæ vobis in aditu offeruntur, progrediamini rerum con-

κηλιδίας ἐλκόμενοι. οὐκ ἀνοήτως ἂν οὖν ποιοῖεν εἴ πῃ γνοίεν ἀληθὲς ἢ αὐτῶν, καὶ ψεῦδος ὄν. οἷον. εἴ τις λέγοι τὰ δὶς πέντε, ἑπτὰ εἶναι. καὶ σὺ πιστεύσας αὐτῷ, μὴ ἀριθμήσῃς ἐπὶ σαυτῷ. ἐπάξει δηλαδὴ, ὅτι καὶ πεντάκις πέντε. πεσαρεσκαίδεκα πάντως ἐστί. καὶ μέχρις ἂν ὅτε ἐθελήσῃ, οἷα καὶ ἡ γεωμετρικὴ γραμμειτρία ποιεῖ. κἀκείνη γὰρ τὰς ἐν ἀρχῇ, ἀλλόκοτά τινα αἰτήματα αἰτήσασα, καὶ συγχωρηθῆναι αὐτῇ ἀξιώσασα, εἶτα συμβάσεις δυνάμενα, σημεῖα τινα ἀμερῆ, καὶ γραμμὰς ἀπλατεῖς, καὶ τὰ τοιαῦτα, ἐπὶ στερροῖς τοῖς θεμελίοις τῶν οἰκοδομητῶν τὰ τοιαῦτα, καὶ ἀξιοῖ εἰς ἀπόδειξιν ἀληθῆ λέγειν, ἀπὸ ψεύδους δὲ ἀρχῆς ὁρμωμένη. πρὸς ταῦτα τοίνυν καὶ ὑμεῖς δύνησθε ἂν ἀρχὰς δὲ παραιρέσεως ἐκφῆναι, πιστεύσῃ τοῖς ἐξῆς. καὶ γνώσεσθε δὲ ἀληθείας αὐτῶν τὴν ἀκολουθίαν ἡγεῖσθε εἶναι, ψεύδη ὄντα. εἶτα οἱ μὲν ὑμῶν, συναποθνήσκουσι ταῖς ἐλπίσι, περὶ ἰδίων τελευτῆς, καὶ κατηγωνίαν τῶν ἐξαπατησάντων σφᾶς. οἱ δὲ, κἂν ἀποθάνωσιν ἐξηπατημένοι, ὑψόπολοι γέροντες ἤδη γενόμενοι, οὐκ ἔθ' ὑπαπτεύσουσιν, αὐθαδιζόμενοι εἰ δεῖσθαι τηλικούτους αὐτοὺς ὄντας ἐξομολογήσεσθαι, ὅτι πεφύκαμεν παίδων ἔχοντες, ἢ συνίεσαν. ὥστε ἐμμενοῦσι ταῖς αὐτοῖς, ὑπ' αἰσχύνης, καὶ ἐπαινέσουσι τὰ παρόντα. καὶ ὁπόσους ἂν δύνωνται, περιτρέψουσιν ἐπὶ τὰ αὐτὰ, ὡς ἂν μὴ μόνοι ἐξηπατημένοι ὦσιν, ἀλλ' ἔχωσι παραμυθίαν τὸ καὶ πολλοὺς καὶ ἄλλους τὰ ὅμοια πεπεῖσθαι αὐτοῖς. καὶ γὰρ αὖ κἀκεῖνο ὁρῶσιν, ὅτι ὑπὸ τελευτῆς εἴπασιν, οὐκ ἔτι σημνοὶ, ὥσπερ νῦν καὶ ὑπὲρ τοὺς πολλοὺς δόξουσι, καὶ τιμήσουσιν ὁμοίως. οὐκ ἂν δὴ

sequentia pertracti: nec in mentem veniat, an falsum etiam sit quod priori est consentaneum. Veluti, siquis dicat, bis quinque septem esse, & credas ipsi, non facta apud te supputatione: inferet etiam quater quinque quatuordecim omnino esse: quod quidem faciet quousque libuerit: qualia etiam admirabilis geometria facit. Illa enim iis qui artem exordiuntur, absurda quædam postulata proponens, eaque sibi concedi volens, quanquam consistere nequeunt, individua puncta, latitudinem non habentes lineas, & id genus alia putridis super fundamentis ædificat, cumque à falso principio exordiatur, vera tamen ad faciendam demonstrationem vult dicere. Haud secus etiam vos datis uniuscujusque sectæ principiis, iis quæ inde sequuntur fidem habetis, & eorum consequentiam, etsi falsam, veritatis indicium esse existimatis. Tum pars vestrum conceptis spebus immoriuntur, antequam veritatem viderint, & impostores illos cognoverint: pars verò quanvis se deceptos sentiant tandem ad senium jam provecti regredi metuunt, cùm pudeat ipsos id ætatis confiteri, se puerilibus negociis occupari, non intellexisse. Proinde in iisdem studiis præ pudore perseverant, & præsentem conditionem laudant: & quoscunque possunt ad eadem hortantur, ne soli sint decepti, sed hoc solatii habeant: quòd multi etiam alii communibus secum malis conflictantur. Etenim id vident, fore ut si verum faterentur, non amplius ut nunc, & supra plebem venerandi viderentur, & simili honore afficerentur. Quare non ultro fa-

ἡκόντες εἴποιεν εἰδότες ἀφ' οἵων ἀπέστημεν, ὅμοιοι ὄντες ἄλλοις δόξουσιν. ὀλίγοις δ' ἂν πάνυ εὐτύχοις, τὰ ἀνδρείας τολμῶσι λέγειν, ὑπ' ἐξηπατῆσθαι, καὶ τοὺς ἄλλους ἀπαξιοῦσιν, ἢ ὁμοίων πειρωμένους. εἰ δ' ἔν που τοιούτῳ εὐτύχοις, φιλαλήθη τε καὶ τὸ τοιοῦτον, καὶ χρηστὸν, καὶ δίκαιον. καὶ εἰ βέλτ', φιλόσοφον. ἃ γὰρ ἂν φθονήσαιμι τούτῳ μόνῳ ἔγωγε ὀνόμασιν. οἱ δ' ἄλλοι, ἢ οὐδὲν ἀληθὲς ἴσασιν εἰόμενοι εἰδέναι, [1] ἢ ἰδόντες, ἀπηρρόβησαν τὸν διὰ λίας, καὶ αἰσχύνης, καὶ τοῦ συμπεφωνῆσθαι βέλεσι. καίτοι πολλοὶ μὲν Ἀθηναίων, ἅπαντα μὲν ἃ ἔφλυ, ἐάσωμεν· οὐτοῦ καθεδόντες, [2] καὶ λήθην τινὰ ἔχουσιν αὐτῶν, ὥσπερ τῶν Εὐκλείδου ἀρχόντων πραχθέντων. ὑποθέμενοι δὲ ταύτην φιλοσοφίαν ὀρθὴν εἶναι τὴν Στωϊκὴν, ἄκλινῆ δὲ μηδ' ἠνίκαιον, ἴδωμεν εἰ ἐφικτὴ αὕτη, καὶ δυνατή ἐστιν. ἢ μᾶλλον καὶ μνησθῶμεν, ὁπόσοι ἐφίεντο αὐτῆς. τοὺς μὲν γὰρ ὑπερβαίνειν ἀκίνδυνον ἡμῖν ἐστὶ τοὺς δὲ δυσαπιστήσομεν οἱ ἐς τὸ ἀκρότατον ἐληλύθοτες. μόνους γὰρ τούτους πάνυ συμβαίνει ἔχειν τὰ τοῦ ὄντ' ἀγαθά. τὸ μὲν τοῦτο ἴσθι, οὐ ῥᾴμενον εἰδήσῃ, εἴ τινι εὐτυχήσεις Στωϊκῷ τοιούτῳ, [3] καὶ Στωϊκῶν τῷ ἄκρῳ, οἷον μήτε λυ-

fateantur, cùm non sint nescii fore ut si his rebus excidissent, similes aliis censerentur. In perpaucos autem incidas, qui præ fortitudine audeant confiteri sibi impositum fuisse, alioſque dehortentur, qui similia experiuntur. Quòd siquem ejusmodi virum nanciscaris, hunc veritatis amantem, & bonum, & justum, & si velis philosophum appella. Huic enim soli appellationem illam non invidero. Cæteri verò, vel nihil veri sciunt, scire putantes, vel si sciant, id metus aut pudoris causâ occultant, & quia volunt aliis honore præferri. Porrò, per Minervam, quæcunque disputavi, missa faciamus hoc ipso loco abjecta, & eorum inducatur oblivio, qualis fuit rerum ante Euclidem ducem gestarum. Ponamus autem rectam esse præ omnibus hanc Stoicorum philosophiam, & dispiciamus numquis eam adipisci queat, vel num frustra laborent quicunque ejus consequendæ desiderio flagrant. Etenim promissiones admirandas audio, quando qui summum fastigium attigerint, fœlicitate potientur. Solos nimirum illos bonis simul omnibus haud dubiè potituros. Sed enim quod dicam deinceps, meliùs ipse noris, si quem nactus fueris istiusmodi Stoicum & inter Stoicos summum, qui posset nec mœ-

1 Hʳ ἰδόντες] Angl. εἰδότες. Bourd.

2 Καὶ λήθη τις ἴσως αὐτῶν, ὥσπερ τῶν ἐπὶ Εὐκλείδου ἀρχόντων] Duo inveniuntur Euclidæ inter Archontas, quorum nomina supersunt. Primus anno 2 Olympiadis 88 quinto anno belli Peloponnesiaci, de quo non est hic sermo. Alter anno 2 Olymp. 94, quem intelligit hoc loco Lucianus, eo enim Præturam obtinente facta est amnestia, ut narrat Xenophon lib. 2 Hellenicorum. Ideo sæpe apud auctores historiæ & rhetoras fit mentio τῶν ἐπὶ Εὐκλείδου, quorum non licebat meminisse, nec ea exprobrare, & eo anno Athenienſium respublica instaurata fuit, facta inter cives pace. *Palm.*

3 Καὶ Στωϊκῶν τῷ ἄκρῳ] Melius quam in Anglic. εἰς Στωϊκὸν τὸ ἄκρον. Bourd.

πιάζῃ, μήθ' ὑφ' ἡδονῆς κρατηθῇς, μήτ' ὀργίζῃ, φθόνῳ ᾖ κρείττονι, καὶ πλούτῳ καταφρονῇς, καὶ σωφρόνως διάιμον, ὁποῖον χρὴ τὸ κρανίον εἶναι, καὶ γνώμονα ἔχῃ τὴν ἀρετήν βίου. ὁ γὰρ καὶ ἐν μικρῷ τούτων ἐνδεὴς, ἀτελὴς, καὶ παίδα τελείου ἔχει. εἰ δ' ἔστι τοῦτο ἀκριβῶς, ἀνδρα σοφὸν ἀνδιάιμονα. Ερμῆ. ἀδύνατα τοιοῦτον εἶδον. Λυ. εὖγε ὦ Ἑρμότιμε, ὅτι μὴ ψεύδῃ ἐκών. εἰς πόσην ἀπορίαν ἐμβαλεῖς φιλοσοφεῖς, ὅπου ἀρᾷς μήτε τὸν διδάσκαλον τὸν σὸν, μήτε τὸν ἐκείνου, μήτε τὸν πρὸ αὐτοῦ; μήσοι ἂν εἰς δεκαγενίαν ἀναγαγὼν μηδένα αὐτῶν σοφὸν ἀπελέγξαις, καὶ διὰ τοῦτο ἀνδαίμονα μεμνημένος; ἀκριβῶς γὰρ ἂν ἐκεῖνο ὀρθῶς εἴποις, ὡς ἀπόχρη καὶ πλησίον ἥκειν τῆς ἀνδαιμονίας. ἐπὶ μὲν ὀφέλει. ὁμοίως γὰρ ἔξω τῆς θύρας ἵσταμαι, καὶ ἐν τῷ ὑπαίθρῳ, ὅ, τε ἔνδον τῶν οἰκείων ἔχων ἔστος, καὶ ὁ πόρρω. διαλλάττοιεν δ' ἂν ὅτι μᾶλλον ἔτι ἀνιάσεται, ὁρῶν ἐγγύθεν οἷον ἐστέρηται. εἶπα. ἵνα πλησίον μὴν τῆς εὐδαιμονίας, δώσω γάρ τοι σοι, τοσαῦτα πονεῖς, καταπέπαυκάς σαυτόν. καὶ διαδεδεγμένῃ σε ὁ βίος ὁ τοιοῦτος ἐν ἀκηδίᾳ, καὶ ἡσυχίᾳ τινὶ, καὶ ἀρρυπανίας κἄτω νενοσηκότα. καὶ εἰσαῦθις πονήσεις ὡς φῂς ἄλλα εἴκοσιν ἔτη τελάσχοις, ἵν' ὀγδοηκοντούτης χλιόμβροτος. ἢ τίς ἐγγυητὴς εἶ σοι, ὅτι βιώσῃ τοσαῦτα; ὅμως κἂν σὺ τοῖς μηδέπω δύδαιμονοῦσιν, εἰ μὴ μόνον οἷός τε ἔσῃ τοῦτο, καὶ αἱρήσειν διώκων. ὁ πρὸ σοῦ μάλα πολλοὶ, καὶ ἀγαθοὶ, καὶ ἀκύτεροι παραπτὰν διώκοντες, ἐκ κατέλαβον. ἀλλὰ καὶ καταλάβοις εἰ δοκεῖ, καὶ ἔχεις

mœrore affici, nec à voluptate pellici, nec irasci: invidia autem validior, & divitiarum contemptor, atque in universum fœlix esset, qualem oportet esse regulam, & indicem vitæ quæ secundum virtutem vivitur. Etenim in quo vel minimum quid desideratur, imperfectus est, tametsi cæteris omnibus abundet. Si tamen hoc non obtinuerit, nondum est fœlix. *Hermot.* Nullum talem vidi. *Lucian.* Euge Hermotime, quia non mentiris ultro. Ad quem igitur finem intentus philosophiæ vacas, quandò neque tuum præceptorem, neque illius, neque illo priorem, neque si ad decimam generationem ascenderis, quenquam Stoicorum perfectè sapientem, & propter hoc fœlicem fuisse vides? Neque enim illud rectè dixeris sufficere, siquis fœlicitati proximus fuerit: siquidem inde nihil emolumenti. Nihilo secus enim extra viam, & sub dio sumus, tum qui foris ad januam stat, tum qui procul adhuc distat. Differunt autem quòd ille magis discrucietur, qui è propinquo videt ea quibus est privatus. Deinde ut proximè ad fœlicitatem accedas (illud enim tibi concedam) tot labores te ipsum absumendo exantlas: & tibi in tædio & labore, & vigiliis deorsum procumbenti tantum ætatis præterijt. Ac denuo, ut ais, alios viginti ad minimum annos in labore exiges, ut evadas octogenarius. Ecquis sponsor tibi te tot annos victurum fidem fecit? Nihilominus eorum eris qui nondum sunt compotes fœlicitatis, nisi tu solus hoc te consequuturum putes, & persequendo capturum, quod ante te plerique & strenui, multoque velociores persecuti, non assecuti sunt. Sed si videtur, assequere, totum

asse-

ἅλον συλλαβών. τὸ μὲν δὴ ἄστον, οὐχ ὁρῶ ὅ, τί ποτ' ἂν ὄφη τις ἀγαθὸν, ὡς ἀντάξιον δοκεῖν τῶν πόνων τῶν τοσούτων. ἐπεὶ τὸ ἐς πόσον ἔτι τὸ λοιπὸν χρόνον ἀπολαύσεις αὐτοῦ, μέρον ἤδη, καὶ παντὸς ἡδονῆς ἤκοντος ὧν, καὶ τὸ ὕπερθυ πόδα φασὶν ἐν τῇ σορῷ ἔχειν, εἰ μή τι ἐς ἄλλον ὦ ἡδταῖε βίον ἀναγυμνάζοις σεαυτόν. ὡς ἐς ἐκεῖνον ἐλθὼν, ἄμεινον διαγάγοις, εἰδὼς ὁπόσα πρόπον χρὴ βιῶν. ὅμως, ὡς εἴ τις ἐς τοιοῦτον συνόδιόν τι, καὶ ὁδοιπόρον, καὶ ὁδοιπόρον, ὡς δεινότατον ἄμεινον, ἄκρεις ἂν λάθῃ τινὰ λιμὸν διαφθαρείς. ἀλλὰ μὲν, ἐσθ' ἑκεῖνό τοι καὶ τετόνηκας αἰσχρὸν, ὡς ἡ μὲν ἀρετὴ, ἐν ἔργοις δήπου ἐστὶν, οἷον ἐν τῷ δίκαια πράττειν, καὶ σοφὰ, καὶ ἀνδρεῖα. ὑμεῖς δ', τὸ δ' ὑμεῖς ὅταν λέγω, τοὺς ἄκρους τῶν φιλοσοφούντων φημὶ, ἀφέντες ταῦτα ζητεῖν, καὶ πρᾶξιν, ῥημάτων δύσκολα μελετᾶτε, καὶ συλλογισμοὺς, καὶ ἀπορίας, καὶ τὸ πλεῖστον δὲ βίου ἐπὶ τούτοις διατρίβετε. καὶ ἐς ὧν κρατῇ ἐν αὐτοῖς, καταγέλαστος ὑμῖν δοκεῖ. ἀφ' ὧν βέλτιστα καὶ τὰ διδάσκαλον τοῦτον γυμνάζεται, χαίρετε ἄνδρα, ὅτι τὰς ἀσθενεστέρας ἐς ἀπορίαν καθίστησι; καὶ οἶδεν ὡς χρὴ ἐρίζειν, καὶ σοφίσασθαι, καὶ συλλογῆσαι, καὶ ἐς [1] ἄφικτα ἐμβαλεῖν. καὶ τὸ κρατοῦν ἀτεχνῶς ἀφέντες, ὅτου δ' ἕνεκα τοῦτο πράττεται, καὶ τὸ φλοιὸν ἀγαπᾶτε, τὰ φύλλα καθαίροντες ἀλλήλων ἐν ταῖς ὁμιλίαις. ἢ γὰρ ἄλλα ἐστὶν, ἃ πράττετε ὦ Ἑρμότιμε πάντες ἴσωθεν ἐς ἐσπέρας; Ἑρμο. οὐκ, ἀλλὰ ταῦτα. Λυ. ἢ ὃν ἔχῃ τὴ

assecutus obtine. Non video tamen primùm quanti sit momenti illud bonum, ut sit dignum tot laboribus præmium: deinde quandiu per reliquum vitæ tempus eo fruêris, cùm jam senex sis, & ætate ad quamvis voluptatem intempestiva, pedemque alterum quod ajunt, in capulo habeas: nisi te ô generose, ad vitam aliam hac exercitatione præparas: ut quum ad eam veneris, suaviùs vivas, quomodo vivendum sit edoctus. Perinde ac si quis se exercitiis præpararet ac instrueret ad meliùs cœnandum, donec imprudens fame necaretur. Atqui ne illud quidem, ut puto, animadvertisti, virtutem in actione consistere, velut in justè, sapienter, & fortiter factis. Vos autem, (at vos quum dico, summos illos philosophos intelligo) omisso horum quærendorum & faciendorum studio, verbula misera meditamini, & syllogismos, & dubia, maximamque vitæ partem in hisce conteritis: in quibus qui vicerit, victor egregius vobis videtur. Quo puto nomine etiam hunc vestrum præceptorem miramini, senem virum, quòd secum versantes in dubia conjiciat, & calleat quo pacto interrogare, sophismatis implicare, doloseè agere & in laqueos inevitabiles immittere oporteat. Ac sic omisso planè fructu qui ex opere percipitur, circa corticem estis occupati, folia tantùm alii in alios in vestris disputationibus effundentes. An verò alia sunt quæ facitis omnes Hermotime, à mane ad vesperam? *Hermot.* Minimè: sed hæc ipsa. *Lucian.* Annon igitur rectè

[1] Ἄφικτα] Angl. & Mſ. ἄφυκτα. Bourd.

ὀρθῶς τις φαίη, τὴν σκιὰν ὑμᾶς θηρεύειν, ἐάσαντας τὸ σῶμα, ἢ δ' ὄφεως τὸ σύφαρ, ἀμελήσαντας δ' ἀληθῆ; μᾶλλον δ' τὸ ὅμοιον ποιεῖν; ὥσπερ εἴ τις ἐς ὄλμον ὕδωρ ἐμχέας, ὑπέρῳ σιδηρῷ πληττοι, πεπεῖσθαι ἀναγκαῖόν τε πρᾶγμα οἰόμενον, ἂν εἰδῶς, ὅτι ἂν λαπαδάλη φασὶ τὰς ὄμυας πλήττειν, ὕδωρ ὁμοίως τὸ ὕδωρ μᾶλλον. καί μοι δὸς σκοπῶμεν ἤδη ἐρεσθαί σε. εἰ ἐβούλοις ἂν ἔξω δὲ λόγων τὸ ἄκρον ἐοικέναι τῷ διδασκάλῳ, ὥστε μὲ ὀργίλον, ὥστε δ' μικρολόγος, ὥστε δ' φιλόνεικος ὤν, καὶ φιλήδονον, τὰ Δί' εἰ μὴ μὴ τοῖς πολλοῖς δοκεῖ. Ερμ. τίσι μὰ; Λυ. ὦ Ἑρμότιμε, θέλεις διηγησόμενά σοι σοφόν ἥκουσα, ὑπὲρ φιλοσοφίας τινὸς λέγοντος πάνυ μεγαλοπρεποῦς, ᾧ πάμπολλοι δὴ νέων ἐπὶ σοφίᾳ πλησιάζουσι; ἀπαιτοῦντος γάρ παρά τινος τῶν μαθητῶν τὸν μισθὸν, ἠγανάκτει, λέγων ὑπερήμερον εἶναι, καὶ ἀναισθήτως δ' ὀφλήμασι τοῦ, ὃν ἔδει πρὸ ἑκκαίδεκα ἡμερῶν ἀποτετίνειν τῇ ἕκτῃ καὶ νέᾳ. ὥστε γὰρ συνθέσθαι. καὶ ἐπὶ τούτοις ἠγανάκτει. παρεστὼς ὁ θεὸς δ' νεανίσκω, ἄγροικος ἄνθρωπος, καὶ ἰδιώτης ὡς πρὸς τὰ ὑμέτερα, πέπαυσο εἰπὼν ὦ γαμῴσιε, τὰ μέχρι νῦν λέγων, εἰ ῥημάτια τοῦτ' οὐ παρέμενε, μηδὲν ἀποτεκμαίρου μηδὲ ἀφέρων. καίτοι ἀ μὲν ἡμῖν πέπρακας, ἔτι ἔχεις καὶ αὐτὸς, καὶ ἀδὴν ἔλαττον γέγονέ σοι τὸ μάθημα. τὰ δ' ἄλλα, ὧν ἐξ ἀρχῆς ἐπῃνημένων, συνίσμεν σοι τὸ νεανίσκον. οὐδ' ὀδὴν ἀμείνων γεγονὼς ἀφῆκά σε.

rectè quis dixerit, vos relicto corpore umbram venari, vel serpentis exuvium neglecto tractu? vel potiùs idem agere, ac siquis infusam in mortarium aquam ferreo pistillo tunderet, ratus se rem necessariam, & conducibilem agere: cùm tamen ignoret aquam similiter aquam manere, quanvis tundendo, quod ajunt, humeros decutiat. Permitte mihi ut te hic interrogem, num excepta eruditione per omnia præceptori tuo similis esse velles, nimirum ita iracundus, ita minutus, ita rixosus, ita voluptarius, tametsi per Iovem non multis videatur. *Herm.* Quibusnam? *Lucian.* Vis Hermotime tibi narrem, quæ nuperrimè virum quendam senio confectum, quem ad sapientiam discendam plurimi juvenes adeunt, de philosophia disserentem audivi? Cùm enim à quodam ex discipulis mercedem exigeret, indignabundus dicebat eum debiti tempus præstitutum præteriisse, quem oportebat ante sedecim dies, mensis tricesimo nimirum id persolvisse. Sic enim inter se convenisse. ideoque indignabatur. Tum adolescentis avunculus qui aderat, homo rusticus, ac præ vobis imperitus, desine, inquit, ô admirande, dicere te maxima injuria fuisse affectum si à te verbula mercati, mercedem nondum solvimus. Etenim ea quæ nobis vendidisti; etiamdum ipse habes, neque quicquam tibi de tuis præceptis est imminutum. Cæterùm quod ab initio optabam, quum hunc adolescentem tibi commendavi, nihilo melior tua opera factus est. Quippe qui vicini

1 Ἐπιτίκμῳ διάφορον] Rectè ibi Interpres. Est enim διάφορον ex Suid. τὸ τίμιον merces. Cætera hujus Dialogi antea sum interpretatus. *Bourd.*

1 Περὶ

ὃς τὴν μὲν γείτονος Ἐχεκρᾶτους τοῦ θυγατέρα συναρπάσας, παρθένον οὖσαν, διέφθειρε. καὶ ὀλίγου δεῖν ἔφυγεν βιαίων, εἰ μὴ ἐγὼ πολλὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ τὸ πλημμέλημα ἔδωκα τοῦ Ἐχεκράτους. τοῦ μητέρα δ' αὖθις ἐμοῦ ἐρῶντα, ὅτι αὐτὴν ἐλάθετο ὑπὸ κόλπῳ ἐκφερομένην τὴν κύλικα, ὡς ἔχοι συμβολὰς εἰς ἐμὲ κομίζεσθαι. τὰ μὲν δὴ εἰς ὀργὴν, καὶ θυμὸν, καὶ ἀναισχυντίαν, καὶ εἰς τόλμαν, καὶ ψεῦδος, μακρὰ τινὶ ἄμεινον εἶχε πέρυσιν, ἢ νῦν. κἀκεῖσε ἐβουλόμην ἂν αὐτὸν εἰς ταῦτα ὠφελῆσαι ὑπὸ σοῦ μᾶλλον, ἢπερ ἐκεῖνα εἰδέναι, ἃ καθ' ἡμέραν ἡμῖν ὁ γείτων ἡμῶν ὠδῖν δυσμένως, ἐπὶ τὸ δεῖπνον διεξέρχεται, ὡς κροκόδιλον ἥρπασε παιδίον, καὶ ὑπέσχηται ἀποδώσειν αὐτὸ, ἂν ἀπομείνῃ ὁ πατὴρ σὸν οἰσθ' ὅ, τι. ἢ ὡς ἀναγκαῖον ἐστι ἡμέρας ὄντως, μὴ νύκτα εἶναι. σέσεισται δὲ καὶ κέρατα ἡμῖν ὁ γείτων ἀναφύσας, οὐκ οἶσθ' ὅπως, ἐξαπλέκων τὸν λόγον. ἡμεῖς δ', γελῶμεν ἐπὶ τούτοις. καὶ μάλιστα ὅταν ἐπόμενοι μὲν τὰ αὐτὰ, μελετᾷ ἐξ αὐτὸν ἔχειν ἡμᾶς, καὶ σχέσεις, καὶ καταλήψεις, καὶ φαντασίας, καὶ τοιαῦτα πολλὰ ὀνόματα διεξιόν. ἀκούομεν δ' αὐτοῦ λέγοντος, ὡς καὶ ὁ Θεὸς οὐκ ἐν ἀφανεῖ ἐστι, ἀλλὰ διαπάντων πεφύτευκεν, οἷον, ξύλων, καὶ λίθων, καὶ ζώων, ἄχρι καὶ τῶν ἀτιμοτάτων. καὶ τί γε μετρεῖς ἐφεμένης αὐτὸν τοιαῦτα λαρεῖν, καταγελάσας αὐτῆς, ἀλλ' ἵνα τὸν λῆρον τοῦτον ἔφη σπουδῇ ἀκριβοῦς, ὑδὲν κωλύσει μεμάθηκεν πλούσιον, μόνον βασιλέα εἶναι. τοὺς δ' ἄλλους, ἀνδράποδα, καὶ κατάρμενα τομίζεσθαι, ὡς ἐξ ἐμέ. τοιαῦτα δ' ἀνδρὸς εἰπόντος, ὁ φιλόσοφος ὅρα οἷαν κάπκεσιν ἀπεκείνατο ὦ Ἑρμότιμε, ὡς πρόσ-

vicini mei Echecratis filiæ virgini raptæ vitium intulit: & de vi illata fuisset accusatus, nisi ab Echecrate paupere talento scelus redemissem. Matri etiam ipsi nuper alapas impegit, quia ipsum in sinu efferentem cadum deprehenderat, ut haberet, ni fallor, symbolas quas in convivia conferret. Etenim quantum ad iracundiam, excandescentiam, impudentiam, audaciam, & mendacium attinet, superioribus annis longè meliùs sese habebat, quàm nunc. Atqui maluissem ut in his corrigendis apud te profeciisset, quam illa didicisset, quæ quotidie nobis, è quorum re non est, in cœna differit: scilicet ut crocodilus puerum rapuit, quem se redditurum promisit, si nescio quid responderet pater: vel ut necesse est noctem non esse, si dies est. Nonnunquam etiam generosus ille cornua nobis affingit, nescio quomodo sermonem connectens. Nos autem hæc deridemus. Maximè verò quum obturatis auribus, apud se meditatur habitus quosdam, & dispositiones, & comprehensiones, & imaginationes, multaque id genus nomina commemorando. Quinetiam ipsum audimus dicentem, Deum in cœlo non esse, sed omnia permeare, veluti ligna, lapides, animalia, imò etiam vilissima. Quumque mater ipsum interrogat, cur ita nugetur, ipsam irridet: sed si has nugas, inquit, diligenter didicero, nihil obstabit quominus sim solus dives, solus rex: alios verò mancipia, & piacula præ me putem. Cùm hæc dixisset vir ille, vide mi Hermoti-

me, cujusmodi responsum, quàm sene dignum philosophus ille red-

σκλεί. Ἔφη γὰρ, ἀλλ' εἴ γε μὴ ἐμοὶ ἐπαλησίαζεν ἅτος, σὸν οἷς μακρᾷ χαίρων ἂν αὐτὸν ἐξηργάσω; ἢ κἀμὲ νὴ Δία ἴσως τῷ δημίῳ παρεδέδως; ὡς τῶν γε χαλινόν τινα ἐμβέβληκεν αὐτῷ ἡ φιλοσοφία, καὶ ἡ αἰδὼς ταύτῃ αὐδύς. κἀμοὶ δοκεῖ τοῦτο, μετριώτερος εἶναι ἡμῖν, κἀμὲ φορητὸς εἶπ. Φησὶ γάρ τινα αἰσχύνην αὐτῷ, εἰ ἀναξίῳ φαίνοιτο ἐσθῆτος καὶ ὀνόματος. ἃ δὴ καὶ λαλεῖν ἐστι, παιδαγωγεῖ αὐτόν. ὥστε δίκαιόν ἐστιν εἶναι, εἰ κἀμὲ μὴ ἂν βελτίω ἀπέφηνε μισθὸν παρ' ὑμῶν λαβεῖν, ἀλλ' ἂν σμικρόν γε, ἃ μὴ δέδρακεν, αἰδούμενον φιλοσοφίαν, ἐπεὶ κἂν αἱ τιτθαὶ τοιαῦτα λέγουσι περὶ τῶν παιδίων, ὡς ἀποτέον αὐτοῖς ἐς διδασκάλου. κἀμὲ γὰρ ἂν μηδέπω μαθεῖν ἀγαθόν τι δύνασθαι, ἀλλ' ἂν φαῦλον εἶδέν ποιήσασιν σκιᾷ μόνοντες. ἐγὼ μὲν τοίνυν τὰ ἄλλα πάντα ἀπολήσομαί μοι δοκῶ, κἀμὲ ὅσπερ ἂν ἐξέλῃς τῶν εἰδότων τὰ ὑμέτερα, ἥκειν μοι εἰς αὖθις ὑπολαβών, ὁψὲ τι ὅπως ἐρωτᾷς, κἀμὲ πῶς ἀπεκρίνει, κἀμὲ ὅσα μεμάθηκε, κἀμὲ ὅσα ἤδη ἀνέγνωκε βιβλία, ἐπεὶ ἀξιωμάτων, ἐπεὶ συλλογισμῶν, ἐπεὶ καταλήψεως, [1] περὶ καθηκόντων, κἀμὲ ἄλλα ποικίλα. εἰ δ' ἢ τῶν μητέρα ἔτυπτεν, ἢ παρθένους συνήρπαζε, τί τοῦτο πρὸς ἐμέ; ὁ γὰρ παιδαγωγὸν με ἐπεφήσατο αὐτῷ. τοιαῦτα γέρων ἀνὴρ πρὸς ὑπὲρ φιλοσοφίας ἔλεγε. σὺ δ' ἂν αὐτὸς ἂν φαίης ὦ Ἑρμότιμε, ἱκανὸν εἶναι ὡς λόγῳ τοῦτο φιλοσοφοῦντι, διceres Hermotime, satis esse, si ob id philosopharemur, ut nihil

dididerit. At nisi, inquit, is se addixisset mihi, Nonne multò atrociora commissurum fuisse putas? aut fortè per lovem carnifici tradendum? At nunc frænum saltem injecit ipsi philosophia, & præter hanc verecundia. Propterea vobis est modestior, atque etiam tolerabilis. Hoc enim illi pudorem incutit, si indignus appareat habitu, & nomine, quæ comitantia ipsum moderantur. Itaque justus fuero, si mercedem à vobis accepero, non quòd meliorem reddiderim, sed pro iis saltem quæ non admisit reveritus philosophiam. Siquidem etiam nutrices talia de pueris dicunt, nimirum præceptoris ædes illis adeundas esse. Etenim quanvis boni aliquid nondum possint discere, saltem nihil mali committent dum ibi manebunt. Cæterùm omnes officii mei partes impleſſe mihi videor. Assume autem quemcunque volueris qui doctrinæ nostræ sit gnarus, & cras veni: videbis ut interrogat, & ut respondet, & quæ didicit, & quos libros jam legit, de axiomatibus, de syllogismis, de comprehensione, de officiis: aliaque diversa. Quòd si vel marrem percussit, vel rapuit virgines, quid hæc ad me attinent? non enim me pædagogum ipsi præfecistis. Hæc ille senex de philosophia differebat. Tu-ne etiam si ob id philosopharemur, ut nihil

1 Περὶ καθηκόντων] Περὶ καθήκοντος, singulari numero, libros inscripsere Zeno, Cleanthes, Chrysippus, Panætius. Officia, numero multitudinis maluit Cicero. *Quod de inscriptione generis, non dubito quin καθήκον officium sit; nisi quid tu aliud. Sed inscriptio plenior* de Officiis, inquit ille lib. 13. epist. ad Atticum, epist. 2. τὰ καθήκοντα quoque legere est apud Suidam in καθήκοντα, & apud Laërtium in Zenone Citico. *Menagius.*

1 Καὶ

ἐς μηδὲν τῶ φαυλοτέρων πράττοιμεν; ἢ ἐπ' ἄλλως ἐλπίσιν ἐξ ἀρχῆς φιλοσοφῶν ἐξιέμεθα. ἢ οὐκ ἂν τῶν ἰδιωτῶν κοσμιώτεροι εἴημεν τοσοῦτον; τί δὲ σοι δακρύειν τοῦτο; Ερμο. τί ἄλλο, ἢ ὅτι καὶ δακρύσαι ὀλίγα δέω; εἰ τοιοῦτο μὲ καθίκετο ὁ λόγος ἀληθὴς ὤν, καὶ ὀδύρεσθαι ὅσον ἄβλιτον χρόνον ἐμάλακα, καὶ παρσοῖτι μισθὸς σὺν ὀλίγοις πολλῶν ἀντὶ τῶν πόνων. νυνὶ γὰρ ὥσπερ ὑπὸ μέθης ἀναιφόμην, ὁρῶ οἷα μοὶ ἦσαν ὧν ἤρων, ὁπόσα ἂν πέπονθα ἀφ' ὧνπερ. Λυ. καὶ τί δεῖ δακρύσαι ὦ χρηστέ; τὸ γὰρ ἐμὸν δὴ τοῦτο σκέτον πάνυ σωστὸν οἶμαι; ὃν Αἴσωπος διηγεῖτο. ἔφη γὰρ ἀνθρώπου ἐπὶ τῇ ἠϊόνι καθεζόμενον, ἐπὶ τῶν κυμάτων ἀριθμεῖν τὰ κύματα. σφαλεῖσα δ', ἀχθεσθῆναι, καὶ ἀνιαθῆναι, ἄχρι δὴ τῶν περὶ αὐτὸν ἀλωπέκων εἰπεῖν αὐτῷ, τί ὦ γεραιὲ ἀνιᾷ σε παρελθόντων ἕνεκα; δεῖν τὰ ὀπίσω μὴ δεξάμενον ἀριθμεῖν, ἀμελήσαντα σαυτοῦ. καὶ σὺ τοίνυν ἐπίσχες ἤδη σαυτὸν δακρύων, ἐς τὸ λοιπὸν ἂν ἄμεινον ποιήσας βίον τὸν κοινὸν ἅπασι βίων ἀξιῶν, καὶ συμπολιτεύσῃ τοῖς πολλοῖς, οὐδὲν ἀλλόκοτον, μὴ περυφρόμον ἐλπίζων. καὶ σὺ φιλοῦντι, ὦ ὡς ἀληθῶς φρονεῖς, εἰ γέρων ἀνθρώπως μεταθήσῃ, καὶ μεταχαράξεις πρὸς τὸ βέλτιον; φαῦλα πάντα ὦ φιλότης, ὁπόσα εἶχον, μή μοι νομίσῃς καὶ τῆς Σωᾶς παρεισκωμῳδοῦν, ἢ ἐχθρὸν ἂν ἐξαίρεσθαι πρὸς Στωϊκὸς ἐπανηγημένον ἐφρόνησιν, ἀλλὰ κοινὸς ὅτι πάντας ὁ λόγος. τὰ γὰρ αὐτὰ, πρὸς σὲ εἶπον ἂν, εἰ τὰ Πλάτωνος, ἢ Ἀριστοτέλους ἤρησο, τἄλλων ἀκεχρῆν ἐμοὶ καθηγεῖσθαι. νῦν δ' ἐπεὶ τὰ Στωϊκῶν προετίμησας, πρὸς τοῦ

hil eorum quæ pejora sunt committeremus? Annon ab initio alia spe inducti vacare philosophiæ volebamus? Nonne ut omnia perluſtrando rudi vulgo moderatiores eſſemus? Quid igitur nonne hoc reſponderes? *Hermot.* Quid aliud, quàm quod propemodum lachrymor, uſque adeò me commovit vera tua oratio. Et quod impendi tempus lugeo, & quos feci ſumptus, mercedes non exiguas pro laboribus pendendo. Nunc enim tanquam ex ebrietate ad me rediens, video cujuſmodi illa ſint quæ amabam, & quantas ærumnas pro illis exhauſerim. *Lucian.* Sed quid ô bone lachrymis eſt opus? Nam id prudentius eſſe puto, quod Æſopus in fabulis commemorat: ubi dicit, quendam in littore maris conſediſſe ut numeraret undas, & doluiſſe ac graviter tuliſſe quòd errarêt, donec adveniens vulpes dixit ipſi: Cur ô generoſe propter præteritas undas cruciaris? Oportet ut omiſſis illis hinc numerare incipias. Et tù quandoquidem ita tibi videtur, in poſterum meliùs feceris, ſi communem omnibus vitam vivere decreveris, & cum vulgo verſeris, nihil abſurdi aut faſtuoſi ſperans. Nec te pudeat, ſiquidem ſapis, quod ſenex conſilium mutaris, & ad meliora tranſeas. Hæc omnia quæ dixi, ne putes amice me adverſus Stoicos inſtructum, quaſi mihi cum illis eſſent ſuſceptæ peculiares inimicitiæ, dixiſſe. Sed eſt communis in omnes hæc oratio. Eadem enim in te dixiſſem, ſi vel Platonis, vel Ariſtotelis ſectatorem te præbuiſſes, cæteris indicta cauſa damnatis. Nunc verò ſiquidem diſciplinam Stoicam prætuliſti,

Στωϊκὰ ἀποπνεύσαι ὁ λόγος ἔδοξεν, οὐδὲν ἐξαίρετον πρὸς αὐτὸν ἔχων. Ερμῆ. Οὐ λέγεις, ἄπειμι γὰρ ἤδη τοῦτο, ὡς μεταβαλούμενος ἐκ αὐτοῦ δὴ τοῦ σχήματος. ὄψει γὰρ ἐμὲ εἰς μικρὸν ὅσον πώγωνα ἀφέντα τῶν λάσιον, καὶ βαθὺν, ὅσον δι' ἀσκοῦ πεκλασμένον, ἀλλ' ἁπλῆν πάντα, καὶ ἐλαφρόν. τάχα δὲ καὶ πορφυρίδα μεταμφιάσομαι, ὡς εἰδεῖεν ἅπαντες, ὅτι μηκέτι μοι τὰ λήρη ἐκεῖνα μέτεστιν. ὡς εἴθε γε ἐξεμέσαι δυνατὸν ἦν ἅπαντα ἐκεῖνα, ὁπόσα ἤκουσα παρ' αὐτῶν. ἐκ δ' ἴσθι, οὐκ ἂν ὤκνησα [1] ἐκλέσθαι πιεῖν διὰ τοῦτο εἰς τὸ ἔμπαλιν, ἢ ὁ Χρύσιππος, ὅπως μηδὲν ἔτι συνοίσομαι ἐν φασι. σοὶ δ' ὃν ἐμὲ μικρὸν χάριν οἶδα ὦ Λυκῖνε, ὅτι με περιφερόμενον ὑπὸ θολερῷ ὄντι χειμάρρῳ, ἐκ πραχέος, ἐπιλιδόντα ἐμαυτὸν, ἐκ κατὰ ῥοῦν συρρέοντα τῷ ὕδατι, ἀνέσπασας, ἐπιστὰς τὸ τοῦ Τραγῳδῶν τοῦτο, Θεὸς ὡς μηχανῆς ἐπιφανείς. δοκῶ δέ γε καὶ ἀλόγως ἂν ἐκ ξυρήσασθαι τὴν κεφαλὴν, ὥσπερ οἱ ὑπὸ τῆς ναυαγίων ἀποσωθέντες ἐλεύθεροι, ἅτε ἐκ σωτήρια ἡμέρᾳ ἄγων, τοσαύτην ἀχλὺν ἀποσεισάμενος τῶν ὀμμάτων. φιλόσοφον δ' ἐς τὸ λοιπὸν, κἂν ἄκων ποτὲ ὑφ' ὁδὸν βαδίζων τύχω, ἅτις ὑπτιασάμενος, ἐκ ἀφεήσομαι, ὥσπερ τοὺς λυττῶντας τῶν κυνῶν.

in Stoicos invehi visa est oratio, quanquam nihil in ipsos habet peculiare. *Hermot.* Rectè dicis. Iam itaque abeo ut habitum etiam ipsum mutem. Videbis igitur propediem, neque barbam ut nunc hirsutam & profundam, neque victus rationem temperatam, sed remissa & libera omnia. Mox purpuram induam, ut norint omnes, non ampliùs esse rem mihi cum nugis illis. Atque utinam ea omnia evomere possem quæ ex ipsis audivi. Ac probè scias, neque me pigeret helleborum bibere propter hoc ipsum, alio fine quàm Chrysippus, ne quid eorum quæ dicunt, mihi veniret in mentem. Quare magnam habeo tibi gratiam Luciane, quòd me à turbido asperoque torrente jactatum, meopte motu traditum, & secundo flumine cum aqua fluentem retraxisti, mihi juxta Tragœdorum illud superveniens, Deus ex improviso ostensus. Videor autem mihi non absurdè facturus si caput abrasero, ut qui è naufragio incolumes evaserunt, veluti festivitatem meæ salutis hodie celebraturus, excussa ex oculis meis tanta caligine. Porrò in posterum quemcunque philosophum, etsi invitus inter eundum nanciscar, non secus ac rabiosos canes aversabor, & devitabo.

1 Καὶ ἐλλέβορον πιεῖν διὰ τοῦτο εἰς τὸ ἔμπαλιν ἢ ὁ Χρύσιππος] Alii multi bonique hoc de Carneade. Edissertavi hoc *ἐμφίλογον* ad A. Persii Sat. v. *Marc.* Ipse Lucianus infrà, vetæ Historiæ libro 2. *ἢ πόμμυ δὶ ἐκ ἀφεὶ Χρυσίππου*, &c. Diximus plutibus ad Lœnium. *Menagius.*

HE-

ΗΡΟΔΟΤΟΣ, Η ΑΕΤΙΩΝ.

HERODOTVS, VEL AETIO.

ARGVMENTVM.

Ostendit hac prafatione Lucianus, se exemplo Herodoti, & post hunc Aëtionis picturis adductum, ut in conventu totius Macedoniæ, exhibere se, ac specimen aliquod sui præbere voluerit. Esse enim compendiosiorem hanc viam ad laudem & gloriam comparandam, quàm singulas civitates circumeundo, magno negocio, multoque tandem tempore inclarescere. Exordium à voto incipit, pòst narratione utriusque & Herodoti, & Aëtionis èxemplum exponit, quæ quia majorem scripti hujus partem absolvit, utriusque nominis titulum quoque dedit. Hinc Adaptatio sequitur, qua suum institutum cum superioribus exemplis comparat, amplificata per collationem, præsenti conventu cum Olympico, & loci & hominum qualitate. Postremò petit, ut illorum exemplo, se quoque pro aliquo mediocri Oratore habeant, non cum optimis ac vetustissimis illis, sed cum præsentibus conferendo.

ΑΕΤΙΩΝ.

Ηρόδοτε εἴθε μὲ καὶ τἆλλα μιμήσασθαι δυνατὸν ἦν. εἰ πάντα φημὶ ὅσα ἐκεῖνος αὐτὸς, μεῖζον γὰρ οὐχὶ τοῦτό γε, ἀλλὰ κἂν ἐν σμικρῷ τῶν ἁπάντων, οἷον, ἢ κρᾶσιν τῶν λόγων, ἢ ἁρμονίαν αὐτῶν, ἢ τὸ οἰκεῖον τῇ Ἰωνίδι, καὶ ἀσωφυὲς, ἢ τὸ γνώμης τὸ ἀξιόπιστον, ἢ ὅσα μυρία καλὰ ἐκεῖνος ἅμα συλλαβὼν ἔχει, πόρρω τοῦ εἰς μίμησιν ἐλπίδος. ἀλλ' ἐποίησεν ἐπὶ τοῖς συγγράμμασι, καὶ ἡμᾶς παλλακαῖς τοῖς Ἑλλησιν ἐν βραχεῖ παρέσχε, ἐγὼ καὶ σὺ, καὶ ἄλλος ἂν μιμησείμεθα. πολύσους γὰρ οἴκοθεν ἐκ τῆς Καρίας

AETIO.

Vtinam verò & alias Herodoti virtutes imitari possem, non dico omnes quibus fuit præditus: major enim voto res hæc foret: verùm ex omnibus unam, videlicet aut orationum elegantiam, aut earundem compositionem, aut propriam & naturalem Ionicæ linguæ dictionem, aut sententiarum præstantiam, aut quæcunque cum infinita, tum pulchra confertim habet, imitationis spem excedentia. Verùm quæ pro libris à se conscriptis fecit, utque multifariam Græcis brevi innotuit, ego & tu, & quivis alius facilè imitaremur. Nam domo ex Caria

1 Est λαλιὰ sive φορτλαλιὰ, cujusmodi etiam suprà Insomnium, & infrà περὶ τῦ ὄνου. Et ἰπποίας ἢ βαλανείου. Et περὶ τῦ διψάδων. Marc.

2 Πλούσιος γὰρ οἰκόθεν ἐκ τῆς Καρίας] Cum Plinio non concordat Lucianus, nec

εἰπε δὴ ὁ Ἡρόδοτος, ἐνηρτῆτο αὐτὸς ἑαυτὸν, ὅπως ἂν τάχιστα, καὶ ἀκριβωμένοις ἐπίσημος, καὶ θαυμαζόμενος ἥξοι, καὶ αὐτὸς, καὶ τὰ συγγράμματα. τὰ μὲν δὴ Θουριεῦσι, νῦν μὲν Ἀθηναίοις, νῦν δὲ Κορινθίοις ἀναγιγνώσκειν, ἢ Ἀργείοις, ἢ Λακεδαιμονίοις σὺν τῷ μέρει, ἐρρώδει, καὶ μακρὸν ἡγεῖτο εἶναι, καὶ τριβὴν ἱκανὴν σὺν τῷ πράγματι ἔσεσθαι. ἔκυρε δεῖσθαι διαφανοῦς τοῦ πράγματος, ὡς δὲ καὶ διαίρεσιν ἔσεσθαι κατ' ὀλίγους ἀγείρειν, καὶ συλλέγειν τῇ γνώσει, ἐπεβάλλετο δὲ εἰ δυνατὸν εἴη, ἀθρόους πως λαβεῖν τοὺς Ἕλληνας ἅπαντας, συνίστατο δὴ ὁ Ὀλύμπια τὰ μεγάλα. καὶ ὁ Ἡρόδοτος, τοῦτ' ἐκεῖνο ἤκειν οἱ νομίσας τὸ χρεών, ἅ μάλιστα ἐγλίχετο, τοῦ θηρᾶσαι τηρήσας τῷ πανηγύρει, ἀπαντεχόθεν ἤδη τῶν ἀρίστων συνειλεγμένων, παρελθὼν ἐς τὸ ἀποδύτειον, ἀνέγνω, ἀλλ' ἀγωνιῶν Ὀλυμπίοις παρεῖχεν ἑαυτὸν, ἀδὲν ἐς

ria rectà in Græciam navi profectus, apud se disiciebat quo pacto quàm celerrimè, minimoque negocio inclarescceret, & celebraretur ipse, ipsiusque scripta. Sed enim terras obeundo, nunc Athenienſibus, nunc Corinthiis ea legere, vel Argivis, vel Lacedæmoniis vicissim, operosum, & longum esse ducebat: & moram in hoc fore non exiguam prospiciebat. Quare statuebat negocium contrahere, non ita particulatim ac paulatim notitiam congregando, & colligendo. Ideoque diligenter observabat, an Græcos unà congregatos alicubi omnes deprehendere posset. Itaque cum Olympia magna celebrarentur, Herodotus, illam ejus quod expetebat obtinendi occasionem, obvenisse sibi ratus, observata celebritatis frequentia, cùm jam undiquaque optimates convenissent, *in* aedis sacrarium ingressus est ubi non spectatorem, sed certatorem Olympiorum ipse se exhibebat, historias à se conscriptas

ca-

nec Suidas cum Luciano. Nam Plinius lib. 12. cap. 4. de ebore hæc ait: *tanta erat eboris auctoritas ubi nostra* CCCX *anno; Tunc enim auctor ille* (Herodotus) *historiam eam condidit in Thuriis in Italia.* Non igitur è Caria solvens adiit Græcos & conventum Olympiacum, ut historiam suam in ea celebritate recitaret (ut hoc loco scribit Lucianus) si eam tum demum scripsit, cum patria relicta factus est Thurius civis. At Suidas cum Plinio & Luciano pugnat. Sic enim scribit in voce Ἡρόδοτος· μετῆλθε δὲ εἰς Σάμον διὰ Λύγδαμιν τὸν ἀπὸ Ἁλικαρνασσοῦ τύραννον Ἀρτεμισίας πρότερον τυραννοῦντα. εἰ δὲ ἐν τῇ Σάμῳ ἐξέλιπε τὴν Ἰάδα διάλεκτον ἐν ἕξαψεν ἰσοῤῥύθμοις ἐν βιβλίοις θ', id est, *secessit vero Samum propter Lygdamin tertium ab Artemisia tyrannum Halicarnassi factum, Sami igitur & dialectum Ionicam exercuit, & historiam scripsit in libris novem.* Quis eam litem dirimet? Plinius antiquior, Lucianus omnis Græcanicæ antiquitatis, si quis alius, callens. Suidas sua omnia ex antiquis auctoribus, qui suo tempore extabant, habet. Conjecturæ etiam utrinque militant. Ex laudibus, quibus abunde perfundit Artemisiam, videtur ea scripsisse, dum sub tyrannide Lygdamidis ejus fœminæ nepotis vivebat. At contra dialectus Ionica, qua exacte utitur, suadet eum non amplius Halicarnassum habitasse, quando historiam scripsit: nam Dorica dialectus ibi erat in usu. Itaque quando ἀπορία me torquet, (ut verbis Ciceronis utar) nullo præjudicio te onerabo lector, & integrum hoc μίμημα tibi relinquam examinandum. *Palm.*

Ὀλυμ-

ἐσορέας, καὶ παλῶν τὰς παροίνους, ἄχρι ἧς καὶ Μέσσης κληθῆναι τὰς βίβλους αὐτῷ, ἐπεὶ καὶ αὐτὰς ὕσσας. ἤδη ὦν ἅπαντες αὐτὸν ἤδεσαν πολὺ μᾶλλον, ἢ τὸν [1] Ὀλυμπιονίκας αὐτός. καὶ οὕτω ἦσαν ἅπαντα ἀνήκοοι ὧν ἔμελλε Ἡρόδοτος ἐνθήσειν, οἱ μὲν, αὐτοὶ ἀκούσαντες ἐν Ὀλυμπίᾳ, οἱ δὲ, ἐκ τῶν τοὺς παντηγύρεως ἠκόντων πυνθανόμενοι. καὶ ἔτι γε φανείη μᾶλλον, ἐδείκνυτο ὧν τῷ δακτύλῳ. ὅτου οὗτος Ἡρόδοτός ἐστι, ὁ τὰς μάχας Περσικὰς Ἴωσι συγγραφεύς. ὁ τὰς νίκας ἡμῶν ὑμνήσας. τοιαῦτ' οὗτος ἀπέλαυσε τῶν ἐσόδων, ἐν μιᾷ συνόδῳ πανδήμῳ πᾶσι κοινὸν ψήφον τὸ Ἑλλάδος λαβών, καὶ ἀνακηρυχθεὶς οὐχ ὑφ' ἑνὸς μόνου Δίου κήρυκος, ἀλλ' ἐν ἁπάσῃ πόλει, ὅθεν ἔκρισε ἦν τῶν παντηγύρεων. ὅθεν ὕστερον κοσμοποιήσαντες, ἐπέτεμόν τινα τοῦτον ὀδὸν εἰς γνῶσιν, Ἱππίας τε ὁ ἐπιχώριος αὐτῶν σοφιστὴς, καὶ Πρόδικος ὁ Κεῖος, καὶ Ἀναξιμένης ὁ Χῖος, καὶ Πῶλος ὁ Ἀκραγαντῖνος, καὶ ἄλλοι συχνοὶ, λόγους ἔλεγον ἀεὶ ἐν αὐτοῖς περὶ τῶν παντηγύρεων, ἐφ' οἷς γνώσεσθαι ἐν βραχεῖ ἐλέγοντο. καὶ τί σοι τοὺς παλαιοὺς ἐκείνους λέγω σοφιστὰς, καὶ συγγραφέας, καὶ λογογράφους, ὅπου ἐν ἐν πλουσιωτάτῃ τῶνδε, ἐν Ἀτθίσι φασὶ τὸ ζωγράφον, συγγράψασθαι τὸ Ῥωξάνης, ἐν Ἀλεξάνδρου γάμον, εἰς Ὀλυμπίαν ἐν αὐτὸν ἀγαγόντα, τῷ εἰκόνα ἐπιδείξασθαι, ὥστε Προξενίδαν ἑλλανοδίκην τότε ὄντα, καθέντα τῇ τέχνῃ canendo, & præsentes demulcendo, ita ut libros ejus novem Musarum nominibus nuncuparint. Proinde jam erat illis multò notior, quàm Olympiorum victores. Nec quisquam erat cui nomen Herodoti esset inauditum: cùm alii in Olympia audivissent, alii ex iis qui ex celebritate venerant, accepissent. Ac sic ubi tantùm appareret, digito monstrabatur: hic ille est Herodotus, qui Persicas pugnas Ionicè conscripsit, qui victorias nostras celebravit. Hoc ille commodi ex suis historiis reportavit, quòd in uno conventu ab omni populo commune suffragium accepit, nec ab uno præcone per lovem, sed in omni urbe, unde panegyristarum quisque erat promulgatus. Quod postea cùm animadvertissent, hanc esse viam compendiosam ad cognitionem parandam. Hippias illius gentis sophista, & Prodicus Ceus, & Anaximenes Chius, & Polus Agrigentinus, allique complures, orationes habebant semper ad publicum totius Græciæ conventum, unde brevi innotescebant. Ecquid tibi priscos illos sophistas, historicos & oratores recenseo, quandoquidem postremo hoc tempore dicunt pictorem Aëtionem Roxanes & Alexandri depictas nuptias in Olympiam tulisse, ac imaginem spectandam ostentasse, adeò ut Proxenides, quem tunc certaminum judicem Græci constituerant, artis præstan-

1 Ὀλυμπιονίκας] Casaub. ad Theocr. Scal. ad Catull. ex Suid. innominato. de Hippia, ipse postea. Cic. Apul. de Prodico, Xenophon, & nos ad somnium Luciani, de Anaximene & Polo. idem in Piscatoris dial. Aristot. Diog. Laërt. de Ætione, Theocrit. Epithap. Æschyl. de nuptiis Alexandri & Roxanes, Arria. Curt. *Bourd.*

1 Τῶν

γαμβρὸν ποιήσασθαι τὸν Ἀετίωνα. ἐπὶ τούτῳ θαυμάσας συνῆν τῇ γραφῇ αὐτοῦ ἤρετό τις, ὡς τὸν Ἑλλαδοδίκην δι' αὐτὸ, σὺν ἐπιγαμίᾳ τῷ Ἀετίωνι συναύξασθαι τὸν ἀγχιτέκτονα τὸν γάμον. ἔστι δὲ εἰκὼν ἐν Ἰταλίᾳ. καίτοι εἶδον, ὥστε καὶ ἔνεστί σοι εἰπεῖν ἔχοιμι. θάλαμός ἐστι φοινικοῦς, καὶ κλίνη νυμφική. καὶ ὁ Ῥωξάνης κάθηται, παιγνιδιόν τι χρῆμα παρθένος ἐς γῆν ὁρῶσα, αἰδουμένη ἐσῶπα τὸν Ἀλέξανδρον. ἔρωτες δέ τινες μειδιῶντες, ὁ μὲν κατόπιν ἐφεστὼς, ἁπαλὴν [1] τὴν κεφαλὴν τοῦ καλύπτρου, καὶ δείκνυσι τῷ νυμφίῳ τὸν Ῥωξάνην. ὁ δὲ τις, μάλα δηλικῶς ἁφαιρεῖ τὸ σανδάλιον ἀπὸ τοῦ ποδὸς, ὡς κατακλινοῖτο ἤδη. ἄλλος τὸν Χλανίδα τοῦ Ἀλεξάνδρου ἐπιλημβάνων ἔρως, καὶ ἕτερος ἕλκει αὐτὸν πρὸς τὸν Ῥωξάνην, πάνυ βιαίως ἐπιπωμάζων. ὁ βασιλεὺς δέ, αὐτός μοι, στέφανόν τινα ἁρπάζει τῇ παιδὶ, παράνυμφος ὤν, καὶ νυμφαγωγός, Ἡφαιστίων συμπαρέστη, δᾷδα καιομένην ἔχων, μειραξικῷ πάνυ σχήματι ἐπερειδόμενος, Ἰμερίῳ τινὶ οἰκείᾳ ἕστηκε. ὑπὲρ δὲ ἐπιγέγραπται τάδε μοι. ἐπίρρωσο τὴν εἰκόνα, ἄλλοι ἔρωτες παίζουσιν ἐν ταῖς ὅπλοις τοῦ Ἀλεξάνδρου, δύο μὲν τοῦ λόγχαις αὐτὸν φέροντες, μιμούμενοι τοὺς ἀχθοφόρους, ὑπὸ τοσούτου φέροντες, βαρυνόμενοι. ἄλλοι δὲ δύο, ἵνα πρὸς ἐπὶ τὴν ἀσπίδα κεκλιμένον, βαστάσειεν τὸν ἄνδρα, [2] ὀκνοῦντα τὸν ἀσπίδος ἐπιλημβανόμενοι. εἷς δέ τις τὴν θώρακα ἕλκων ὑπέρου κειμένου, λοχῶντι ἔοικεν, ὡς φοβήσειεν αὐτοὺς, ὑπὸ τοσούτου

stantia delectatus, Aëtionem sibi generum asciverit? Sed quæret aliquis quid adeò miri picturæ illius inesset, ut Græcorum judex ideo Aëtioni peregrino filiam nuptum collacarit. Est imago in Italia, quam equidem vidi, adeò ut quidnam sit illud tibi dicere possim. Thalamus est elegantissimus, & nuptialis lectus, ubi sedens Roxane, & adstantem Alexandrum reverita, quod maximè virginem decet, in terram intuetur. Cupidines quoque ridentes, quorum alter à tergo stans, à capite flammeum aufert, & sponsò Roxanen commonstrat: alter verò serviliter admodum sandalia pedibus detrahit, ut jam decumbat. Alius etiam Cupido Alexandrum amiculo arreptum magna admodum vi ad Roxanem trahit. Tum rex ipse coronam puellæ porrigit. Sponsæ verò assessor, & dux Hephæstion astat, facem ardentem tenens, formoso valdè juveni innixus: hunc Hymenæum esse puto: nomen enim non est inscriptum. Ex altera verò tabulæ parte, alii Cupidines in armis Alexandri ludunt, quorum duo ejus hastam ferunt, similes bajulis illis, qui trabis onere gravantur. Duo verò quendam super clypeo jacentem, quasi regem ipsum, arreptis clypei ansis trahunt. Porrò unus in thoracem supinè jacentem ingressus insidianti est similis, ut ipsos quum trahendo ad se per-

1 Τῆς κεφαλῆς τοῦ καλύπτρου] Dixi ad Petron. de tædis Hymenæi, notum & multa Sc. ad Catull. *Bourd.*

2 Ὀκνοῦντα] Ὄκνον ὁ τὸ ἀσπίδος σάκος. Hesych. & Interp. Aristoph. ad Equit. *Idem.*

1 Δεῖ-

ἀμφ' αὐτὸν ἠρόσθη σύεργος. ἀ παιδιὰ ἦ ἄλλως τοῦτό ἐστι, οὐδὲ ἐξεἰργασται ὑπ' αὐτοῦ ὁ Ἀέτιων, ἀλλὰ δηλοῖ ἦ Ἀλεξάνδρου καὶ τὸ ἐς τὰ πολεμικὰ ἔρωτα. καὶ ὅτι ἅμα καὶ Ῥωξάνης ἦρα, καὶ τὴν ὄψιν ὡς ἐπελέλησο. πολλῷ δὲ μᾶλλον αὕτη, καὶ ἄλλως γαμηλίου τινὸς ἐπὶ τὰ ἀληθείας διεφάνη ἔχουσα, ὡσμενης δυσμαρμένη τῷ Ἀετίωνι τῷ ἦ Πρωξενίδα θυγατέρα. καὶ ἀπῆλθε γήμας καὶ αὐτὸς, πάρεργον τὴν Ἀλεξάνδρου γάμων, ὑπὸ νυμφαγωγοῦ τοῦ βασιλέως, μισθὸν οἰκησάμενος γάμου, ὡς ἔλαβεν ἀληθῆ γάμου. Ἡ μὲν δὴ ἐπαίνεσις μοὶ ἐς ἐκεῖνον, ἐκείνῳ τὸν Ὀλυμπίων τῷ ποιήσαντι ἀγῶνα, καὶ συγγραφέα γενόμενον [1] δίκαιον ἔδοξε Ἕλλησι τοῖς Ἕλλησι δεξιόν ἐστι, ὡς ἐκεῖνῳ δεδόκηται. ἐμοὶ ἦ, καὶ ὡς φίλῳ, μή με κορυβαντιᾶν ὑπολάβητε, μὴ ἦ πάμπαν οἰκήσειν ἔδοξε ἐκείνῳ. ἴλεως ὁ ἀνήρ. ἀλλὰ τοῦτό γε ὔμμιν παθεῖν φημι αὐτός. ὅτι γὰρ τοσοῦτον ἐπεδήμησα τῇ Μακεδονίᾳ, ὡς ἐμαυτὸν ἐσκοπέμην, ὅτι μοι χρηστέον τῷ πράγματι. καὶ ὁ μὲν ἔρως ἔτω μοὶ, ἅπασι γνώριμος, καὶ ὅτι πολίσεις Μακεδόνων δεῖξαι πάμπαν. τὸ δ' αὐτὸν ἐσκόπεον, τίνι καιρῷ ἦ ἔτυς ξυγγένεσθαι πολλὴ ἐκρίνη, σὺν ὑμῖν ἐφαίνετο. εἰ ἦ τηρήσαιμι τινὰ δὲ ὑμῶν τινὶ σύνοδον, εἶπε παρελθὼν ἐς μέσον διέξειμι τὸν λόγον, ἐς ὃν ὔτως ἀπόβησεσθαί μοι τὰ ἐν χερσί. αὐτοί τε ὧν ἤδη συνελαύνεσθαι ἐδόκεον τὸν χρόνον τοῦτον οὐκ ἐπιτήδεον. ἐμοὶ δὲ ἐπιστρεφομένῳ τὸν ὑμέτερον σύλλογον, καὶ εὐχομένῳ ἐπιτυχεῖν τοῦ λόγου, ἐπιστὰς ἔφη ὁ ἱρεὺς τῆς Ἀθηναίης, ὡς ἐπιτελέοιτο τὰ ἐν χερσί. ὑμεῖς τε ὧν ἐπείτε ἐγένοντο, ἐκπλώσαντες ἐκ τοῦ λιμένος, ἐπορεύεσθε ἐς τὸ πρόσω, καὶ ἐγὼ ἐπορευόμην ἐπὶ τὴν ἐμεωυτοῦ ὁδόν. ἐπείτε δὲ ἐγένοντο ἐν τῷ Ἀξιῷ ποταμῷ, καὶ ὑμεῖς μὲν ἐπὶ τὰ δεξιὰ ἐπλώσατε, ἐγὼ δὲ ἐπὶ τὰ ἀριστερὰ ἐπορευόμην, ἐπὶ τὴν ὁδὸν τὴν ἐπὶ Ἔδεσσαν φέρουσαν. ἐπείτε δὲ ἐγένοντο ἐν τῷ Ἐδέσσῃ, καὶ ὑμεῖς μὲν ἐπὶ τὰ ἄνω ἐπορεύεσθε, ἐγὼ δὲ ἐπὶ τὰ κάτω ἐπορευόμην, ἐπὶ τὴν θάλασσαν καταβαίνουσαν. ἐπείτε δὲ ἐγένοντο ἐν τῇ Πέλλ

τε, [1] ὅπως ὄφελος ἐξ ἑκάστης πόλεως. αὐτὸ δὴ τὸ κεφάλαιον Μακεδόνων ἁπάντων. καὶ ὑποδέχεται πόλις ἡ δείλη, ὅσαι κατὰ Πισαῖον μὲν Διὸς, οὐδὲ τὴν ἐκεῖθι ξενοχωρίαν, καὶ [2] σκηνὰς, καὶ καλύβας, καὶ πίλους. οἱ τε αὖ πανηγυρίζοντες, καὶ συρφετώδης ὄχλος, ἀθλητῶν μᾶλλον φιλοπάμονες, ἢ παρέργως οἱ πολλοὶ τὰ Ἡροδότου τερπόμενοι, ἀλλὰ ῥητόρων τε, καὶ συγγραφέων, καὶ σοφιστῶν οἰκοκιμώτατοι, ὅσον οὐ μικροῦ ἦδη. μὴ τοίνυν ἀφαπολύσειέ τε Ὀλυμπίων. ἀλλ' ἰὼ μοι ὑμεῖς [3] Πολυδάμαντι, ἢ Γλαύκῳ, ἢ Μίλωνι ξυναγωνίσασθέ με, κἀμοὶ δῆτα ὑμῖν δόξω θρασὺς ἀνθρωπος εἶναι. ἰὼ ἰὼ πολὺ ἐκείνων ἀπαμελήσαντες τῶν μύθων, ἐφ' αὐτῷ μόνον ἀποβύσασθε ἴδητε, τάχ' ἄν τι πάνυ [4] μασιγώσιμον ὑμῖν δόξαιμι, ὡς ἐν γε τηλικούτῳ σταδίῳ, ἱκανὸν ἔμοιγ' ἂν καὶ τοῦτο.

conveniſtis ex ſingulis civitatibus quique præſtantiſſimi, neque non lectiſſima omnium Macedonum ſumma. Conventum veſtrum excipit civitas optima, non ut Piſa loco anguſto, tentoriis, tuguriis, & æſtu. Præterea panegyrin agitant, non vilis plebecula, magis cupida ſpectandi athletas, vulgus Herodoti negligens: ſed rhetorum, hiſtoricorum & ſophiſtarum omnium celeberrimi: adeò ut jam parum mihi deeſſe videatur, quin mea actio perinde ut Olympiorum celebris ſit habenda. Sed ſi vos Polydamanti, vel Glauco, vel Miloni me contendatis, homo audax admodum videbor. Sin verò longè illorum remota memoria, per ſe ſolum exutum videatis, fortè nequaquam verberibus dignus cenſebor: quòd tanto in ſtadio mihi utique ſuffecerit.

1 Ὅπ ὡφ ὄφελ⊙] Reſtè ibi Opſop. nam ὅπ ὡφ ὄφελ⊙ dictum ἀντὶ οἱ μεγάλοι οἱ μείζονι ⊂ ἀξιολογώτατοι. Bourd.

2 Σκηνὰς ⊂ καλύβας ⊂ πίλους] Voces interpretatus ſum alibi: Rem tangit Suet. Iul. c. 39. *Ad quæ omnia ſpectacula tantum undique confluxit hominum, ut plerique advenæ aut inter vicos, aut inter vias tabernaculis poſitis manerent, ac ſæpe tria turba, eliſi exanimatique ſunt plurimi, & in his duo Senatores.* Idem.

3 Πολυδάμαντι] Perſ. Sat. 1. & ibi Interp. *Idem.*

4 Μασιγώσιμος] Dixit antea & ſæpe repetit alibi. *Idem.*

ΖΕΥΞΙΣ, Η ΑΝΤΙΟΧΟΣ.

ZEVXIS VEL ANTIOCHVS.

ΑΡGVMENTVM.

* *Apologia quædam, ſcriptorum Luciani, eſt, qua ille oſtendit non tantùm novitati ſeu peregrinitati ſtudere ſe, ſed & rerum, ſenten-*

1 Περσελαύνει. Vt ſuprà. Habita verò etiam iſta in theatro. Patet fine hujuſce Laliæ. *Marc.*

1 Ἐπαγ-

lentiarumque elegantia, deinde & aptæ compositionis harmoniæ. Cæterùm quòd sola novitas illorum in admiratione sit, fieri communi quadam hominum naturæ, qui sola novitate plerumque detineantur, interim aliorum nulla habita ratione. Idem enim & Zeuxidi olim in pictura Centauri, in quam præter novitatem argumenti, multam artem impenderat, & Antiocho, in pugna contra Galatas accidisse, hostibus novitatem & insolentiam elephantorum, non ipsius apparatum pertimescentibus. Tractatur autem eadem fermè ratione, qua & superior oratio: nisi quòd hic ipsa caussa à principio ponitur, exempla autem, eaque amplificata sequuntur. Etiam tituli eadem ratione, ut suprà, impositi sunt.

1 Ἐναγχος ἐγὼ μὲν ὑμῖν διῆξας, τὸν λόγον, ἀπῆειν οἴκαδε. ὡς δὲ σπόντες δέ μοι τὸ ἀκηκοότων πολλοὶ κωλυόμην οἶμαι καὶ τὰ τοιαῦτα ὦ φίλος ἤδη ὄντας ὑμᾶς λέγειν, ὡς δὲ σπόντες δὴ ἐδέξιῶντο, καὶ ξυμπέμπουσιν ἐμοὶ κελεύσαντες, ἄλλος ἄλλοθεν ἐβόων, καὶ ἐπῄνουν, ἄλλος τις καὶ ἐρυθριῶν με, μὴ ἄρα πάμπολυ τῆς ἀξίας τὸ ἐπαινεῖν ὑπολειποίμην. τὸ δὲ δὴ κεφάλαιον αὐτοῖς, τοῦτο ἦν. καὶ πάντες ἦν καὶ τὸ αὐτὸ ἐπεσημαίνοντο, τὸν γνώμην τῶν συγγεγραμμένων ξένον ὄντα, καὶ πολὺν ἐν αὐτῇ τῇ νεωτερισμόν. μᾶλλον δ' αὐτὰ εἰπεῖν ἄμεινον, ἀπ' ἐκείνοις ἀποφθέγγεσθε. ὦ τῆς καινοτηθος. Ἡρακλεῖς τῆς εὐκαδοξολογίας. δαιμόνιον καὶ ἄνθρωπον. οὐδὲν ἂν τις εἴποι τῆς ἐπιοίσης νεωτέρου. οἱ μὲν, τοιαῦτα πολλὰ ἔλεγον, ὡς ἐκεκίνητο δηλαδὴ ὑπὸ τῆς ἀπρεπείας. ἢ τίνα γὰρ ἂν αἰτίαν εἶχον ψεύδεσθαι, καὶ κολακεύειν τὰ τοιαῦτα, ξένον ἄνθρωπον, καὶ πάνυ πολ-

Cum nuper habita apud vos oratione domum me conferrem, eorum qui me audiverant multi me convenerunt (nihil enim prohibere puto quominus etiam ista vobis dicam, qui jam amici mei estis,) & tanquam mirabundi salutarunt. Qui dum itinere multo me deducerent, alius aliunde exclamabat & laudabat, ita ut erubescerem, metuens ne laudum meritis longè inferior essem. Fuit igitur illis hæc laudationum summa: & omnes unum idemque approbabant, cum inusitatam scriptorum materiam, tum multum in ea novitatis studium. Multò verò satius est referre eademque quæ illi pronunciarunt. O novitatem! ô admirabilem orationem! Ingeniosus homo est: nihil quisquam hoc tuo artificio novius esse dixerit. Illi talia multa dicebant, prout oratione mea commoti fuerant. Nam quid eis caussæ fuisset cur mentirentur, atque his laudibus blandirentur homini extraneo: cæterùm ipsis non mul-

1 Ἔναγχος] Huic dissertationi (quoniam de hac locus alius dicendi) non immoror: paucæ variantes lectiones, & quæ lectorem avidum non morentur. *Bourd.*

λῆς αὐτοῖς φορτίδος ἄξιον τὰ ἄλλα; τολμῶ ἐμέγε, εἰρήσεται γὰρ, ὁ μετρίως λυία ὁ ἔπαινος αὐτῶν. καὶ ἐπειδή ποτε ἀπληόντων κατ' ἐμαυτὸν ἐχυόμην, σκενόαν. ἀκὴν τοῦτο μόνον χαλέπον ταῖς ἐμαῖς ἔνεσιν, ὅτι μὴ σωνῆλθ, μηδὲ κατὰ τὸ κοινὸν βαδίζοι ταῖς ἄλλοις, ὀνομάτων ἢ ἄρα καλῶν ἐν αὐτοῖς, καὶ ὡσὲ τὰ ἀρχαῖον κεκονία συγκεμμένα, ἢ νὴ ὀξέος, ἢ ἀθεινοίας πινὸς, ἢ χάρακτος Ἀττικῆς, ἢ ἁρμονίας, ἢ πάχνης τὲ ἐφ' ἅπασι, τούτων ἢ πόρρω ἴσως τυμῶν. ἃ γὰρ ἂν παρέντες αὐτὰ σκεῖνα, ἐπῆνον μόνον τὸ καινὸν τὰ ἀθεσαρέσεως, καὶ ξενίζον. ἐγὼ ἢ ὁ μάταιος, ὠμλω ὁπότε ἀναπηδῶντες ἐπαινοῖεν, πάντα μᾶλλον καὶ αὐτὸ τοῦτο ἀθεσάμενος αὐτὸς, ἀληθὴς γὰρ εἶναι τὸ Ὁμήρου, καὶ τὴν νέαν ᾠδὴν κεχαρισμένην ὑπάρχειν τοῖς ἀκούσιν. ἃ μὲν τοσοῦτόν γε, ὅτε ὅλον τῇ καινότητι νέμειν ἠξίουν, ἀλλὰ τὴν μέ, ὥσπερ ἐν ἀθυθήκης μοῖραν σωσεπικόσμειν τι, καὶ ὡσὲ τὸ ἔπαινον συντελεῖν καὶ αὐτὸ. τὰ ἢ τὰ ὅλα ἐπαινούμενα, καὶ ὑπὸ τῶν ἀκούοντων σύφημούμενα, σκεῖνα εἶναι. ὥστε ἃ μετρίως ἐπήρμην, καὶ σκινδυνεύων πιστεύειν αὐτοῖς, ἕνα καὶ μόνον ἐν τοῖς Ἕλλησιν εἶναι λέγωσι. καὶ τὰ τοιαῦτα. τὸ ἢ κατὰ τὴν παρρησίαν, ἄνθρακες ἡμῶν ὁ θησαυρὸς ἦσαν. καὶ ὀλίγα δέων ἐθαυμάτοποιῶ τινα ἔπαινον ἐπαινεῖας ὡσὲς αὐτῶν. ἐξέλω γὰν ὑμῖν καὶ τὸ ἢ χαφέως διηγήσαθαι. ὁ Ζεῦξις σκεῖνος, ἄριστος χαφέων γεγόνεν, τὰ δημώδη, καὶ τὰ κοινὰ ταῦτα οὐκ ἔχαφεν, ἢ ὅσα πάνυ ὀλίγα, Ἥρωας, ἢ Θεὺς, ἢ πολέμους, ἀεὶ δὲ καινοποιεῖν ἐπειρᾶτο. καί τι ἀλλόκοτον ἂν καὶ ξένον ἐπινοήσας, ἐπ' ἐκείνῳ

multum curando? Verumtamen me, neque enim dissimulabo, non mediocriter laus illorum cruciabat: & hæc solus ab illis relictus apud me cogitabam. Ergo solum meis scriptis hoc inest jucundum, quòd consuetæ compositionis non sunt, neque communi cum aliis pede procedunt. Sed fortè procul à meis scriptis remota sunt pulchra vocabula, ad veterem regulam composita, ingenii acumen & solertia, & gratia Attica, & sermonis cohærentia, & ars quæ in omnibus exiſtit. Non enim omissis illis, solam instituti novitatem, & insolentiam collaudassent. At stolidus ego quum subsilientes me laudarent, statim quidem id ipsum etiam addituros putabam. Verum enim illud Homeri, Novam quamque cantilenam audientibus esse gratam. Nec tantum, nec totum novitati tribuendum sentiebam, quæ est veluti quædam ornamenti accessio, & laudis complementum: illa verò esse quæ revera laudantur, & ab auditoribus acclamatione excipiuntur. Itaque non modicè commovebar eò penè adductus ut iis crederem, qui unum ac solum inter Græcos esse me prædicabant: aliaque id genus. Sed quod vulgo fertur, Carbones erant noster thesaurus. Ac propemodum ut præstigiator aliquis ab ipsis laudor. Volo itaque pictoris institutum vobis explicare. Zeuxis ille omnium pictorum præstantissimus, popularia illa, & communia, aut quæ perpauca sunt, Heroas, aut Deos, aut bella non pingebat, sed novi quippiam comminisci semper conabatur, cumque insolens & novum quid excogitasset,

πλὴν ἀκριβείαν τῆς τέχνης ἐπιδείκνυ-
το. ἐν δὲ τοῖς ἄλλοις τολμήμασι,
καὶ μάλιστα Ἱππόκενταυρον ὁ Ζεῦ-
ξις αὐτὸς ἐποίησεν, ἀναπεφυσημέ-
να σφόδρα παιδία ἱππόκενταύρω
δίδυμα, κομιδῇ νηπία. ἡ εἰκὼν δὲ
ταύτης ἀπεγραφός ἐστι νῦν Ἀθήνη-
σι, ὡς αὐτὴν ἐκείνην ἀκριβῆ
τῇ γραφικῇ μεμνημένην. τὸν δὲ
τόπον ἐν αὐτῷ, Σύλλας ὁ Ῥω-
μαίων στρατηγὸς, ἐλαύνεσθαι μὴ τὰ ἄλ-
λα εἰς Ἰταλίαν ἐπεπόμφει. εἶτα περὶ
Μαλέαν σὺν ἅπασι κατεδύσης
τῆς ὁλκάδος, ἀπολέσθαι ἅπαντα, καὶ
τὴν γραφήν. πάλαι δὲ καὶ τὴν γρα
εἰκόνα τὴν εἰκόνος εἶδον. καὶ αὐτὸς
ὑμῖν ὡς ἂν οἷός τε ὦ, δείξω τῷ λό-
γῳ, ἐμὲ μὲν τὸν Δία γραφικῆς τις ὢν,
ἀλλὰ πάνυ μέμνημαι, ἐν ᾧ πολ-
λοῖς ἰδὼν ἔν τινος τῶν γραφίων Ἀθήνη-
σι. καὶ τὸ ὑπερηδυμῆσαι τότε
τὴν τέχνην, τάχ' ἄν μοι καὶ νῦν
ἐφ' τὸ σαφέστερον δηλώσειε σωμαγω-
νίσασθαι. ἐπὶ χλόης οὐλαίας ἡ Κέν-
ταυρος αὕτη πεποίηται, ὕλη μὲν
τῇ ἵππῳ χαμαὶ κειμένη, καὶ ἀνα-
πέπαται εἰς τὰ πρόσω οἱ πόδες. τὸ
δὲ γυναικεῖον ὅσον αὐτῆς, ἠρέμα ἐ-
πήρμενον, καὶ ἐπ' ἀγκῶνος ἐστι. οἱ
δὲ πόδες οἱ ὄπισθεν, ὅσα ἔπι. καὶ
αὐτοῖς ἀναπαύλη, οἷον ἐπὶ πλευρὰν
κειμένης. ἀλλ' ὁ μὲν, ὀκλάζοντι
ἔοικεν, ὧν κυρτῷ ὑπεστραμμέ-
νῃ τῇ ὀπλῇ. ὁ δὲ, ἔμπαλιν ἐπανέ-
στηκε, καὶ δὴ ἐξαίφνης ἀνταναβαίνε-
τον, οἷον εἰσὶν ἵπποι, πειρώμε-
νοι ἀναπηδᾶν. τῶν νεογνοῖν δὲ, τὸ
μὲν ἄνω, ἔχει αὐτὴ ἐν ταῖς ἀγκάλαις, καὶ τρέφει ἀνθρωπικῶς, ἐπέ-
χουσα τὸ γυναικεῖον μαστόν. τὸ δὲ ἕτερον, ἐκ τῆς ἵππου γαλάζει, ἐς τὸ
πολιτικὸν τρόπον. ἄνω δὲ εἰκὼν, οἷον δόμου τινὸς σκηπὴς Ἱππόκεν-

set, in eo solertiam artis ostendebat. Inter cætera audacia opera Zeuxis fœminam Hippocentaurum fecit, pueros hippocentauros geminos admodum parvos nutrientem. Hujus imaginis exemplum nunc est Athenis, ad veram imaginem accuratissimè expressum: ipsum verò archetypum Sylla Romanorum imperator, cum rebus aliis in Italiam mississe terebatur. Deinde circum Malcam submersa navi oneraria, omnia, ipsamque picturam periisse. At veræ imaginis imaginem vidi, quam oratione quoad fieri poterit, vobis ostendam: non per Iovem quòd facultate graphicè exprimendi sim præditus, sed quia planè memini, quippe quam nuperrime in pictoris cujusdam ædibus viderim Athenis. Ipsa verò admiratio in quam tunc ars me rapuit, fortasse mihi etiam nunc ad rem dilucidiùs declarandam adminiculo erit. Hæc Centaurus in virenti gramine facta est: eaque parte qua equam refert, humi jacet tota, pedesque posteriores retro extenduntur. Qua verò mulier est, sensim exurgit, & cubito incumbit. Pedes autem anteriores non sunt itidem porrecti, ut pote quæ super latere jaceat: sed alter, in genu inflexo est similis, subtracta ungula curvus: alter contra exurgit, & solum prehendit, quod fere faciunt equi, quando subsilire conantur. Infantium autem alterum desuper ulnis complexa humano more nutrit, mu-

liebrem mammam ori applicans: alterum equino lactat ubere equarum in morem. Cæterum ex superiori tabulæ parte velut è specula, mulieris illius infantes utrinque nutricantis maritus Hippocen-

ταυρός τις, ἀπὸ σκολιᾶς δηλαδὴ τῆς βρέφη ἀμφοτέρωθεν πηνιμένης, ἐπικυπτῶν γελῶν, οὐχ ὅλος φανόμενος, ἀλλ' ἐς μέσον τὸ ἵππου, λέοντος σκύμνου ἀνέχων τῇ δεξιᾷ, καὶ ὑπὲρ ἑαυτὸν αἴρων, ὡς διδάξαιτο σὺν παιδιᾷ τὰ βρέφη. τὰ μὲν ἄλλα τῆς γραφῆς, ἐφ' ὅσον ἰδιώτης ἡμῖν, ἢ πάντη ἐμφανῆ ἦν, τῷ ὅλῳ ὅμως ἔχει δύναμιν τῆς τέχνης. οἷον, τὸ ἀποτεῖναι τὰς γραμμὰς ἐς τὸ ὠφέλιμον, καὶ τὸ χρωσθῆναι ἀκριβῶς τῷ κρέατι, καὶ σύμμετρον τῷ ἐπιδόσιμον ποιῆσαι, καὶ σκιάσαι ἐς δέον. καὶ τὸ μεγέθους τε λόγον, καὶ τῷ τε μέτρων πρὸς τὸ ὅλον ἰσότητα, καὶ ἁρμονίαν, γραφέων παῖδες ἐπαινέσονται. οἷς ἔστιν εἰδέναι τὰ τοιαῦτα. ἐγὼ δὲ Ζωξίδου μᾶλλον ἐπήνεσα, ὅτι οὐ μιᾷ καὶ τῇ αὐτῇ ὑποθέσει ποικίλως τὸ ἦθος τὸν ἐπιδείξαιτο τῆς τέχνης, τὴν μὲν ἄνδρα, ποιήσας πάντη φοβερόν, καὶ ἀγριῶπη ἄγριον. σεβαρὸν τῇ χαίτῃ. λάπτον τὰ πλάγια. ὁ κὴν τὸ ἵππον αὐτὸς μόνον, ἀλλὰ καὶ καθ' ἕτερον δὲ ἀνθρώπου. καὶ ἐξάρας αὐτὸς τοὺς ὤμους ἐπὶ πλεῖστον, τὸ βλέμμα, καίτοι γελῶντος, θηριῶδες ὅλον, καὶ ὄρειόν τι, καὶ ἀνήμερον. τοιοῦτον δὴ ἐκεῖνον. τὴν δὲ θήλειαν ἦ, ἵππῳ μὲν τὰ κωλίσης, οἵαι μάλιστα αἱ Θετταλαί εἰσιν, ἀδμῆτες, ἔτι, καὶ ἄθαλοι. τὸ δὲ ἄνω ἡμίτομον γυναικὸς, παγκαλον, ἔξω τῶν ὤτων. ἐκεῖναι μόναι, σατυρώδη ἐστὶν αὐτῇ. καὶ ἡ μίξις δὴ, καὶ ἡ ἁρμογὴ τῶν σωμάτων, καθὸ σωπᾶται, καὶ σωδεῖται τὸ γυναικεῖον τὸ ἱππικὸν, ἠρέμα, καὶ οὐκ ἀθρόως μεταβαίνουσα, καὶ ἐκ τοῦ σαγηνῆς τρεπομένη, λανθάνει τῷ ὄψει ἐκ θατέρου εἰς τὸ ἕτερον παραγομένη.

taurus, inclinatus ridet, nec totus apparet, sed media parte equi: catulum leonis dextra sustinet, & supra se attollit, ut hoc lusu pueros territet. Porrò reliquæ picturæ partes, quanquam nobis rudibus & idiotis, non sunt planæ & conspicuæ, omnem tamen artis virtutem habent: Vti linearum quàm rectissimos ductus, & colorum scitam mixtionem, & eorum opportunam applicationem, & commodam inumbrationem. At magnitudinis proportionem, & mensurarum ad totum æqualitatem atque compagem pictores commendent, quorum muneris est talia scire. Ego verò Zeuxidis illam industriam potissimum laudarim, quòd in uno eodemque argumento variè artis excellentiam demonstravit: ut pote qui virum fecit prorsus terribilem, ac vehementer agrestem, coma superbum, multa ex parte hirtum, non solùm qua equus, sed etiam qua homo est, & sublimibus finxit humeris, vultu, quanquam ridentis, tamen planè ferino, & montano, & immansueto. Sic quidem illum expressit. Porrò fœminam ad equæ pulcherrimæ speciem extulit, quales potissimum sunt Thessalæ indomitæ, & sessoris expertes. Dimidiam verò mulieris partem, summa elegantia formavit: exceptis auribus, quas solas habet satyricis similes. Cæterùm mixtio, & commissura corporum quatenus muliebris pars cum equina coit & conjungitur, sensim, non affatim transiens, & paulatim descendens, aspectu non percipitur, ita ex altero in alterum lenis fit deductio. Porrò

τὸ νεογνὸν ἢ τὸ ἐν τῇ νηπίαν, ὁμῶς ἄγριον, καὶ ἐν τῇ ἁπαλῇ ἤδη φοβερόν. καὶ τοῦτο θαυμαστὸν, οἷον ἔδοξέ μοι, καὶ ὅτι παιδικῶς μέλα πρὸς τὸ σπύρνον ἔτι λίσσ]ον ἀναβλέπουσι, μεταξὺ τῶν θηλῶν ἐκφυέρος ἐπιλημμένοι, ἐν χρῷ τῇ μητρὶ προσιστάμενοι. ταῦτα δὴ ὁ ἐπιδειξάμενος ὁ Ζεῦξις, αὐτὸς μὲν ὠήθη ἐκπλῆξειν τοὺς ὁρῶντας ἐπὶ τῇ τέχνῃ. οἶδα, αὐτίκα μὲν ἔδοξεν. ἡ τί γὰρ ἂν ἐποίουν, καλλίστῳ θεάματι ἐντυγχάνοντες; ἐπῄνουν ἅπαντες, ὥσπερ καὶ νῦν ἐγὼ ἐκεῖνοι. τὸ ἐπαινούμενον ξένον, καὶ τῷ γνώμῃ τοῦ γραφέως ὡς νέαν, καὶ τοῖς ἔμπροσθεν ἠγνοημένῃ ὕστερον. ὥστε ὁ Ζεῦξις συνεὶς ὑπ' αὐτοὺς ἀσχολεῖ ἡ ὑπόθεσις καινὴ οὖσα, καὶ ἁπαγαγὼν τὸ τέχνης, ὡς ἐν παρέργῳ πήρας τῷ ἀκρίβειαν τοῦ πράγματος, ἄγε δὴ ἔφη ὦ Μίκκιον πρὸς τὰ μαθητῷ, περίελε ἤδη τῷ εἰκόνα. καὶ ἁρμόμοι, λέπιδα μίζετε οἰκοδὲ. ὅτοι γὰρ ἡμῶν, τὸ πηλὸν τοῦ τέχνης ἐπαινοῦσι. τὸ δ' ἐφ' ὅτῳ, εἰ καλῶς ἔχει, καὶ τῷ τέχνῳ, ὑπολοιπὸν ποιοῦντες λόγον. ἐκεῖ παρδόκιμεῖ τῷ ἀκρίβειαν τοῦ ἔργου ἡ τοῦ ὑποθέσεως καινοτομία. ὁ μὲν Ζεῦξις, ὅττως. ὀργιλώτερον ἴσως. Ἀντίοχος δ', ὁ σωτὴρ ἐπικληθεὶς, καὶ ὅτ' ἔμμοιόν τι παθεῖν λέγεται ἐν τῇ πρὸς Γαλάτας μάχῃ. εἰ βούλεσθε, διηγήσομαι καὶ τοῦτο, οἱονεὶ ἐγκώμιον. εἰδὼς τοίνυν γὰρ ἀλκίμους ὄντας, καὶ πλήθει παμπόλλους ὁρῶν, καὶ τὴν φάλαγγα καρτερῶς συναρραγοῦσαν, καὶ ἐπὶ μετώπου μὲν πρωταγωνίζοντας τοὺς χαλκοθώρακας αὐτῶν, ἐς βάθος δ' ἐπὶ τετράρων, καὶ ἑκκαίδεκα τεταγμένους ὁπλίτας, ἐπὶ κέρως δὲ ἐκατέρωθεν τῶν ἵππον δισμυρίαν ἅπασαν, ἐκ δὲ μέσου, τὰ ἅρματα

rò infantum alter, non secus ac pater, agrestis est, & in tenera ætate jam terribilis. Et hoc mihi visum est admiratione dignum, quòd uterque dum ubera tenent, cuti matris affixi, leoninum catulum pueriliter respiciant. Itaque cùm hæc singulari artificio expressisset Zeuxis, existimavit se artis præstantia spectantes in admirationem tracturum. Illi autem actutum exclamabant: Quid enim facerent pulcherrimum nacti spectaculum? Enimvero laudibus illum extollebant omnes, ob quæ me nuper illi, nempe ob insolens inventum, novumque picturæ consilium prioribus ignotum. Vt verò Zeuxis animadvertit eos argumenti novitate capi, & ab artis contemplatione avocari, ita ut rerum scitè expressarum industriam parvi penderent, Age Miccio, dixit ad discipulum, picturam involve, & sublatam domum auferte. Hi namque nostræ lutum artis laudant: sed mentis & scopi, num rectè, & ex arte factum sit opus, nullam rationem habent. Verùm argumenti novitas operis præstantiam gloria vincit. Ita quidem se gessit Zeuxis, forsan quàm par erat iracundiùs. Cæterùm Antiocho, cui cognomen Soteri, simile quiddam in pugna adversus Galatas accidisse fama est. Quam historiam vobis narrabo si vultis. Cùm sciret Galatas viribus pollere, magnasque videret esse eorum copias, phalangem fortiter conjunctam, in fronte propugnatores loricis æneis instructos, in medio cataphractos quatuor & viginti ordinatos, in cornu utrin-

[1] ἐπποδήσεως μέλλοντας, δρεπανηφόρους ὀγδοήκοντα, καὶ σιωπηρὰς ἐπ' αὐτοῖς δὶς τοσαύτας, πᾶσαν ὁρᾶν, πάνυ πονηρὰς εἰ χρὴ τὰς ἐλπίδας, ὡς ἀμαχόντων ὄντων ἐκείνων αὐτῶν. ἐκεῖνος γὰρ δὴ ὀλίγοι τὸ στρατείας ἐκείνης ἐπεκδιαθείσης, ἅ μεγαλωσὶ, οὐδὲ κατ' ἀξίαν τοῦ πολέμου ἀφίκετο, καὶ μοῖρα ὀλίγους ἄγων, καὶ τούτων πλαστικὸν τὸ πολὺ, καὶ ψιλικόν. οἱ γυμνῆτες δ', ὑπὲρ ἥμισυ τοῦ στρατείας ἦσαν. ὥστε ἐδόκει αὐτῷ ἤδη σπένδεσθαι, καὶ πάνα ἀσπερεπῆ ἀξιοῦσιν σύσκευος τοῦ πολέμου. ἀλλὰ Θεοδότας ὁ Ῥόδιος, ἀνὴρ χρυσοῦς, καὶ τακτικῶν ἔμπειρος, σὺν εἴα παρὼν ἀφυμεῖν. καὶ ἦσαν γὰρ ἐκκαίδεκα ἐλέφαντες τῷ Ἀντιόχῳ. τούτοις ἐπέλαβεν ὁ Θεοδότας, πέως μὴ ἔχοιεν, ὡς οἷόν τε κρύψαιεν, ὡς μὴ καταίδηλοι εἶεν ὑπερφανόμενοι τοῦ στρατοῦ. ἐπειδὰν δὲ σημήνῃ ὁ σαλπιγκτὴς, καὶ δέῃ συμπλέκεσθαι, καὶ εἰς χεῖρας ἴέναι, καὶ ἡ ἵππος ἡ τοῦ πολεμίου ἐπιλαύνητον, καὶ τὰ ἅρματα οἱ Γαλάται, ἀνοίξαντες τὴν φάλαγγα, καὶ ἀφέντες ἐπαφῶσι, τότε ἀνὰ τέτταρας μοῖρας τοὺς ἐλεφάντων ἀπαντᾶν ἐφ' ἑκάστοις ἵπποις, τὰς ὀκτὼ δὲ ἀντιπαφέναι τοῖς ἅρμασι τηλάτοις, καὶ συναράσσειν. εἰ γὰρ τοῦτο γένοιτο, φοβηθήσονται αὐτῶν ἔφη οἱ ἵπποι, καὶ ἐς τὰς Γαλάτας αὖθις ἐμπεσοῦνται φεύγοντες. καὶ ἔστιν ἐλπίς. ἃ γὰρ ὡσαύτως ἰδόντες ἐλέφαντα ἔστι αὐτοὶ Γαλάται, ἔστι οἱ ἵπποι αὐτῶν, ἔστι ὡσὸς τὸ παράδοξον τοῦ ὄψεως ἐπαρέχθησαν, ὥστε πόρρω ἔτι τῶν θηρίων ὄντων, que viginti millia equitum, porrò è medio currus octoginta falcatos erupturos, præterea bis totidem bigas. Hæc cùm videret, malum pugnæ eventum expectabat, ut cui cum invictis militibus esset decertandum. Ipse enim ob brevitatem temporis cum exercitu, nec magnificè, nec pro belli dignitate instructo venit, perpaucos adducens, eosque peltatos plerosque, & levis armaturæ milites, plus mediam partem exercitus. Itaque videbatur *ipsi* jam fœdus iciendum esse, & decoram belli solutionem inveniendam. Verùm Theodotas Rhodius, vir generosus, aciei instruendæ peritus, eum se præsente animis cadere non sivit. Antiochus sedecim elephantos habebat, quos Theodotas occultari jussit, quandiu fieri posset, ne exercitum supereminentes apparerent: sed posteaquam tubicen signum dedisset, & congrediendum atque ad manus veniendum esset, & equitatus hostium procederet, & Galatæ aperta, divisaque phalange currus immitterent, tunc cum quaternis elephantis utrinque occurrere equitibus & reliquos octo aurigis, bigarumque ductoribus immittere. Hoc enim facto, inquit, ipsorum equi perterrebuntur, & in Galatas impetum facient fugientes. Talisque fuit consilii eventus. Cùm enim nec Galatæ, nec ipsorum equi elephantos antea vidissent, ita novo elephantorum spectaculo turbati sunt, ut quanquam adhuc procul erant illæ belluæ,

1 Ἐπισάσεως] In Angl. Cod. pro quo ex fide Mss. & Cod. Florent. reposuimus ἐπποδήσεως. Bourd.

1 Τε-

ἐπὶ μόνον [1] τετριγότων ἤκουσαν, καὶ τὰς ὀδόντας εἶδον ἀπολάμποντας ἐπισημότερον, ὡς ἂν ἐκ μέλανος τοῦ παντὸς σώματος, καὶ τὰς προβοσκίδας, ὡς εἰς ἁρπαγὴν ὑπεραιρομένας, περὶ ἣν τὸ τόξευμα ἐξικνεῖτο, ἐκκλίναντες, σὺν ὁδῷ κόσμῳ ἔφυγον. οἱ μὲν πεζοὶ, πεσόντες ὑπ' ἀλλήλων εἰς δρομαίους, καὶ συμπατούμενοι ὑπὸ τῶν ἱππέων, ὡς εἶχον, ἐμπεσόντων ἐπ' αὐτούς. τὸ ἅρμα δὲ ἀναστρέψαν, καὶ πάλιν ἐμπαλιν εἰς τὰς οἰκείας σὺν αἵματι διεφέρετο ἐν αὐτοῖς, ἀλλὰ τὸ τοῦ Ὁμήρου Δίφρον θ' ἑλίκτυπα βαλίεσθον. οἱ ἵπποι δ' ἐπίπαν ἄπαξ τὸ δρόμου ὁδὸν ἀπετέκοντο, σὺν ἀναχόρμοι τῶν ἐλεφάντων, τοὺς ἐπιβάτας ἀποβαλόντες, κεῖν' ὄχεα κραταίζοντες τιμωντες νὴ Δία, καὶ διαιρέντες ταῖς ὀρεπάναις, εἴ τινας τῶν φίλων καταβάλοιεν. πολλοὶ δ' ὡς ἐν παραχώ τοσούτῳ [2] καταβάλοντο. ἐπονθ' ὑπ' οἱ ἐλέφαντες συμπατοῦντες, καὶ συναναρπαζόντες εἰς ὕψος ταῖς προβοσκίσι, καὶ συναρπάζοντες, καὶ ταῖς ὀδοῦσι περιπείροντες. καὶ τέλος, ὅτοι κατὰ κράτος ἀποδιδόασι τῷ Ἀντιόχῳ τὴν νίκην. οἱ Γαλάται μὲν, οἱμωγῇ, ἐπιθήκεσιν, ποδὶ δὲ φόνῳ χλωμῷ. οἱδὲ, ξῶντες ἑλαμβάνοντο. πολλοὶ πάνυ ὀλίγοι, ὁπόσοι ἔφθασαν εἰς τὰ ὄρη ἀναφυγόντες. οἱ Μακεδόνες δὲ, ὅσοι σὺν Ἀντιόχῳ ἦσαν, ἐπαιώνιζον. καὶ προσιόντες ἄλλος ἄλλαχόθεν, ἀνέδουν τὸν βασιλέα, καλλίνικον ἀναβοῶντες. ὁδὲ, καὶ δακρύσας ὡς φασιν, Αἰσχυνώμεθα ἔφη ὦ στρατιῶται, οἷς μὴ ἡ σωτηρία σὺν ἐκκρίδεκα τε-

belluæ, quum tantùm ſtridentes audiverunt, & dentes inſigniter candentes viderunt, velut ex toto nigro corpore, & proboſcides tanquam ad rapinam ſublatas, priuſquàm emiſſum fuiſſet telum, verſis retrò habenis, nulloque ordine aufugerint. Sed enim pedites ſe invicem haſtis configentes, ab equitibus in ipſos prolapſis conculcabantur. Currus autem ſubverſi, denuo in ſuos non ſine ſanguine ferebantur: ac juxta illud Homeri. Surſum ac deorſum volvebantur currus. At verò equi cùm ſemel à recta via declinaſſent, elephantorum impetum non ſuſtinentes, ſeſſores excutiebant, & currus ſtrepebant proſcindentes per lovem, & diſſecantes falcibus, quoſcunque ex amicis dejeciſſent: multi autem, ut in tanto tumultu, dejiciebantur: quos elephanti ſequebantur conculcantes, & in altum ſuis proboſcidibus projicientes, unaque rapientes, & dentibus transfigentes. Tandem illi ſuo robore victoriam Antiocho tradiderunt. Galatæ autem alii, magna clade edita, occubuerunt: alii vivi capti ſunt, paucis exceptis qui in montes confugerunt. Porrò Macedones quicunque cum Antiocho in prælium deſcenderant, pæana canebant, & accurrentes aliunde alius, victorem regem clamantes coronabant. At ille lachrymatus, ut ajunt, Pudeat nos, inquit, ô milites, quibus harum ſede-

1 Τετριγότων] Mart. Delrio ad Senec. leg. putat τετρυπότων. Bourd.
2 Καταβάλοντο] Mſ. Regius καταλαμβάνοντο. Idem.

τοις θηρίοις ἐχρῆτο. ὡς εἰ μὴ τὸ καινὸν ἅπαν ἐκπλήξει τοὺς πολεμίους, τί ἂν ἡμεῖς ἡμῶν αὐτοὺς; ἐπί τε τῷ τροπαίῳ, κελεύσῃ ἄλλο μηδὲν, ἐλέφαντα ἢ μόνον ἐγκολάψαι. ὥρα τοίνυν με σκοπεῖν, μὴ καὶ τὰ μὲν ὅμοιον ᾖ τῷ Ἀντιόχῳ. τὰ μὲν ἄλλα, οὐκ ἄξια μάχης. ἐλέφαντες δέ πῃ, καὶ ξένα μορμολύκεια αὐτοῖς τοὺς ὁρῶντας, καὶ θαυματοποιία, ἄλλως ἐκεῖνα γε ἐπαινοῦσι πάντες. οἷς δ' ἐγὼ ἐπιπολῆς, ἃ πάνυ ταῦτα ἐν λόγῳ περὶ αὐτοῖς ἐστι. ἀλλ' ὅτι μὲ ἡλεία Ἱπποκέντωρος γαμαμυρὴ, τοῦτο μόνον ἐκπλήττει. καὶ ὥσπερ ἐπὶ καινὸν, καὶ παράδοξον δοκεῖ αὐτοῖς. τὰ δ' ἄλλα, μιᾶς ὥρας τῷ Ζεύξιδι πεποίηται. ἀλλ' ἃ μάτην. γραφικοὶ γὰρ ὑμεῖς, καὶ μὴ τέχνης ἔκφυτε ὀφθῆτε. εἴη μόνον ἄξια ἅπαντα θεωρεῖν.

sedecim belluarum ope salus obtigit: ita ut nisi spectaculi novitas hostes perterruisset, quid nos præ ipsis fuissemus? Trophæo autem nihil nisi elephantum insculpere jussit. Itaque jam tempus est ut considerem, num ego sim Antiocho similis. Cætera quidem quæ pugna non sunt digna: sed tantùm sunt elephantes, & nova terriculamenta spectantibus metum & admirationem parientia, tamen ab omnibus laudantur. At quibus confidebam, horum rationem non habent: sed hoc solum mirantur, depictam videlicet Hippocentaurum fœminam: idque, sicut est, novum & monstrosum ipsis videtur. At cætera nequicquam à Zeuxide facta sunt. At non nequicquam. Etenim vos qui estis pingendi periti, etiam cum arte singula expenditis, dummodo digna sint quæ in theatro spectanda proponantur.

ΑΡΜΟΝΙΔΗΣ. | HARMONIDES.

ΑΡΓΥΜΕΝΤΥΜ.

Commendat se amico, ex principibus cuidam suo, adductus, ut ipse fingit, exemplo Harmonidæ, qui cùm magistrum suum de paranda gloria & immortalitate consuluisset, monitus ab eodem fuerit, ut artem quam à se didicisset, non omnibus Græcis, nam id impossibile fore, sed optimatibus ac præstantissimis quibusque ostentaret, sic enim fore, ut cùm illi ipsi laudati fuerint, ubicunque ipsum laudarent, veram ex eo gloriam ac laudem consequeretur. Statuisse igitur se eodem pacto, & huic commendari se, suaque debere, ut qui primum ea præstantia, eoque judicio sit, ut quod ipse suo calculo approbasset, deinde & cæterorum omnium probaretur, amplificando hanc personæ illius excellentiam, per colla-

† Non est συγκλαλιὰ sed Σύστασις sive commendatio. *Marc.*

‡ Time-

lationem. Deinde & ex eadem patria secum natus sit, ut vel eo nomine favere ac patriocinari sibi debeat. Postremò & à scriptorum ratione facilitatem ac meritum causæ ostendit. Orditur statim ab expositione exempli, cujus occasione adductum ac motum sese fingit. Concludit autem Orationem per comprecationem & votum, à Diis precando, ut cœptam laudem suam crescere ac perpetuam esse velint. Titulus eadem ratione, qua in superioribus inditus est.

Ἁρμονίδης ὁ αὐλητὴς, ἤρετό ποτε Τιμόθεον διδάσκαλον αὐτῦ ὄντα, εἰπέ μοι ἔφη ὦ Τιμόθεε, πῶς ἂν ἔνδοξος γενοίμην ἐπὶ τῇ τέχνῃ; καὶ τί ποιῶν ζῶ, εἴσονται με οἱ Ἕλληνες ἅπαντες; τὰ μὲν γὰρ ἄλλα οὐ ποιῶν, ἐδιδάξω με ἤδη ἁρμόσασθαι τὸν αὐλὸν εἰς τὸ ἀκριβές, καὶ ἐμπνεῖν εἰς τὴν γλωττίδα λεπτόν τι, καὶ ἐμμελές, καὶ ὑπερφέρεσθαι τὰς δακτύλας σύφωνα τῇ πυκνῇ τῇ ἁρμονίᾳ, καὶ θέσει, καὶ βαίνειν εὐρύθμως, καὶ σύμφωνα εἶναι τὰ μέλη πρὸς τὸν χορὸν, καὶ τὴν ἁρμονίας ἑκάστης ἀφυλάκτως τὸ ἴδιον. [2] τὸ Φρυγίου, τὸ ἔνθεον. τὸ Λυδίου, τὸ βακχικόν. τὸ Δωρίου, τὸ σεμνόν. τὸ Ἰωνικῆς τὸ γλαφυρόν.

Harmonides tibicen [1]Timotheum magistrum olim his verbis interrogavit. Dic mihi Timothee, quomodo arte mea clarus evadam, & quid faciam unde me Græci omnes norint? Nam alia quidem tuo beneficio jam didici, scilicet tibiam accuratè componere, tenuem & canorum sonum in lingulam inspirare, & appositè digitos crebrò tollendo & ponendo applicare, & ad numeros progredi, modosque ad chorum consonos facere, & Harmoniæ cujusque proprietates observare. Phrygiæ impetum divinum, Lydiæ furorem, Doricæ gravitatem, Ionicæ jucunditatem. Hæc inquam

1 *Timotheum*] Hic nobilissimus sub Alexandro magno floruit, de cujus Musica, qua Alexandrum ad bellum accendere solebat, meminit Dio, in lib. de Regno. *Cogn.*

2 Τῆς φρυγίου] Sunt Harmonidæ quatuor solum musicæ modi principales, Phrygius, Lydius, Dorius & Ionicus: cùm tamen qui de musica scripserunt, quinque constituant, addentes his quatuor Æolium, ut Plato 3. de Rep. Athen. lib. 14. Cassiodor. Epist. 40. lib. 2. & libr. de Music. Nisi sub Dorio Æolium involvat, hæc enim duo sæpe confunduntur, ut in Pindaro qui cum Dorice scriberet, vocavit musam suam αἰολίδα μολπήν. Assignat autem τῷ φρυγίῳ τὸ ἔνθεον ubi malè Interpres Obsop. *attonitum.* volvit enim Harmonides *religiosum*, ut pater locis citat. & apud Apulejum libr. 1. Florid. Sed de tonorum istorum qualitate omnes isti ferè inter se dissentiunt: tribuit Ionio τὸ γλαφυρόν. Intreprès *suavitatem*, vertendum erat *varium* ut apud Apulejum loc. cit. hic sæpè apud Homer. γλαφυρὸν pro eo quod multos recessus multasque latebras habet. *Bourd.* Modorum seu nomorum ratio circumscribitur. Phrygio tribuit τὸ ἔνθεον Bacchanalem licentiam, Dorico severitatem, Ionico jucunditatem Apul. lib. 1. Florid. Plut. & Boëth. in Music. *Cogn.*

ταῦτα μὲν ἐν πάντα ἐκμεμάθηκα παρὰ σοῦ. τὰ μέντοι γε, καθ' ὧν ἕνεκα ἐπεθύμησα τῆς αὐλητικῆς, οὐκ οἶδα πῶς ἂν ἀπ' αὐτῆς μοι γένοιτο ἡ δόξα, ἡ παρὰ τῶν πολλῶν, καὶ τὸ ἐπίσημον εἶναι ἐν τοῖς θεάτροις, καὶ δείκνυσθαι τῷ δακτύλῳ. καὶ ἵν' ὅπου φανῶ, εὐθὺς ἐπιστρέφεσθαι πάντας εἰς ἐμέ, καὶ λέγειν τοὔνομα, οὗτός ἐστιν Ἁρμονίδης ἐστίν, ὁ ἄριστος αὐλητής. ὥσπερ ὅτε καὶ σὺ ὦ Τιμόθεε, τοσοῦτον ἐλθὼν οἴκοθεν ἐκ Βοιωτίας, ὑπήλησας τῇ Παυδιονίδι. καὶ νικήσας ἐν τῷ Αἴαντι τῷ ἐμμανεῖ, [1] ᾧ ὁμώνυμόν σοι ποιήσαντι τὸ μέλος, εὐθὺς ἴσθι, ὃς ἠγνόει τοὔνομα, Τιμόθεον ἐκ Θηβῶν. ἀλλ' ἴσθι ἂν καὶ νῦν φανῇς, συνθέουσιν ἐπὶ σὲ πάντες, ὥσπερ [2] ἐπὶ τὰς γλαῦκας τὰ ὄρνεα. [3] ταῦτ' ἐστὶ, δι' ἃ σφόδρα ἠυξάμην αὐλητῆς γενέσθαι, καὶ ὑπὲρ ὧν πεπόνηκα τὸν πόνον τὸν πολύν. ἐπὶ τοῦτο αὐλεῖν αὐτὸ, ἄνευ δὲ ἐνδόξου εἶναι δι' αὐτὸ, οὐκ ἂν ἠξιώμην, ἀγνώστῳ μοι θεατῇ χρώμενον, εἰ μὴ Μαρσύας, ἢ Ὄλυμπος γένοιντό μέλλοιμι λαθήναν. [4] οὐδὲν γὰρ ὄφελος ἀποβήτα φασὶ, καὶ ἄφωνος ἡ Μουσικῆς. ἀλλὰ σὺ ἔφη καὶ ταῦτα

quam omnia ex te didici. Sed maxima illa quorum gratia artem ludendi tibia expetivi, nescio quomodo inde mihi obvenire queant, celebris apud multos opinio, & in cœtibus claritudo, ut digito monstrer, & ubicunque visus fuero, protinus omnes in me convertantur, & nomen dicant. Hic ille est Harmonides tibicen præstantissimus. Quemadmodum quando, cùm primùm domo è Bœotia venisses, Pandionidi tibicinem egisti: cumque in Aiace furente, eum vicisses qui tuo cognominem cantum modulabatur, nemo erat, qui nomen tuum, Timotheum Thebanum ignoraret. Imò etiam nunc ubicunque visus fueris, ad te concurrunt omnes, ut ad noctuam aviculæ. Hæc sunt quorum gratia tibicen evadere optavi, & pro quibus magnum illum laborem exhausi. Quandoquidem tibia canere, per se citra famæ accessionem non expetiverim, si ignoto mihi obtingat, non si Mariyas, aut Olympus non sentiens evasurus sim. Siquidem in celebris, & ignotæ Musicæ nullum est emolumentum. At tu, in-

1 Τῷ ὁμώνυμόν σοι] Τῷ ὁμωνύμῳ σοι. Marc.

2 Ἐπὶ τὰς] *Aves circa noctuam.* Cætera enim sunt Interpretis non Luciani, de hoc proverb. Aristot. Laert. Dio Chrysostomus, alii. *Bourd.* *Ad noctuam*] Noctua noctu videt, canit & volat sola, odiosa cæteris avibus in quas astuta utitur dimicatione, nam avicularum multitudine circumdata resupina pedibus pugnat, collectaque in arcum rostro & unguibus tota tegitur, ei auxiliatur accipiter, fœdere quodam naturæ, ut inquit Plin. Laërtius scribit, Timonem Philiasium hoc nomine maxime reprehendisse Arcesilaum quod is populares plausus non aliter consectaretur, atque noctua frequenti avium conventu claudi contuevit.

Hæc ait & turbam dextra lævaque frequentem
Ingreditur, volucres ululas mirantur ineptæ,
Illa stupet solidum, sed tu vanissime, plebis
Captator, quid ob hæc tam non præclara superbis?

Sic Apologum Ang. Politia. in sua Lamia exponit. *Cogn.*

3 Ταυτ' ἐστὶ δι' ἃ σφ' ἠυξάμην] Δι' ἃ σφ' ἠυξάμην. Marc.

4 Οὐδὲν γὰρ] Τῆς λανθανούσης μουσικῆς ἄδηλος λόγος. Vide Interpr. Persii ad Sat.

παίδευσόν με, ὅπως μοι χρήσιμον καὶ μαυτῷ, καὶ τῇ τέχνῃ. καί σοι διττὼ εἰσομαι τὼ χάριν, καὶ ἐπὶ τῇ αὐλήσει, καὶ τὸ μέγιστον, καὶ ἐπὶ τῇ δόξῃ αὐτῆς. ἀποκρίνεται δὴ αὐτῷ ὁ Τιμόθεος, ἀλλ' ὦ Ἁρμονίδη, ἐρᾷς μὲ ἔφη οὐ ἴσθι σὺ μικρᾶ πρᾶγμα, ἐπαίνου, καὶ δόξης, καὶ ἐπίσημος εἶναι, καὶ γνωσκεσθαι παρὰ τοὺς πολλούς. τοῦτο γάρ, εἰ μὲ σὺ τοσοῦτον ἐς τὸ πλῆθος παρελὼν ἐπιδεικνύμενον, ἐθέλοις προσέσθαι, μακρὸν ἂν χρόνον, καὶ οὐδὲ ὅτου ἄπαντες εἴσονται σε. τὰ γὰρ ἂν εὑρεθείη ἡ θέατρον, ἢ στάδιον ὅτω μέγα, ὃν ᾧ πᾶσιν αὐλήσεις ταῖς Ἕλλησιν; ὡς γὰρ ποιήσεις γνωσθήσῃ αὐτοῖς, καὶ ἐπὶ τὸ πέρας ἀρίξῃ τὸ σύγχρης, ἐγὼ καὶ τάθ' ὑποθήσομαί σοι. σὺ γὰρ αὐλεῖ μὲ καὶ ποτὲ τὸ θέατρα ἐνίοτε. ἀπὸ, ὀλίγον μελέτω σοι τὰ πολλῶν. ἢ σὲ ἐπιτομώς, καὶ ῥᾴστα ἐπὶ τὴν δόξαν ἄγουσα, ἡδὲ ἐστιν. εἰ γὰρ ἐπιλεξάμενον τὰ ἐν τῇ Ἑλλάδι τοὺς ἀρίστους καὶ ὀλίγους αὐτῶν, ὅσοι κορυφαῖοι, καὶ ἀναμφιλόγως θαυμασοί, ἐπ' ἀμφότερα πίσει, εἰ τούτοις φησὶ ἐπιδείξαιο τὸ αὐλήμαθε, καὶ ἅτοι ἐπαινέσονταί σε, ἅπασιν Ἕλλησι νόμιζε ἤδη μεθυπὰρ γνώσεσθαι σὸν ὄντα βραχεῖ. καὶ τὸ παράγγελμα ὁρᾶ πῶς σωτήριμι. εἰ γὰρ ὃς ἅπαντες ἴσασι, καὶ ὃς θαυμάζουσιν, ἅτοι ἢ, εἰσονται σε αὐλητὴν δόκιμον ὄντα, [1] τί σοι δεῖ τὰ πολλῶν, οἵτινες πάντως ἀκολουθήσουσι τοῖς ἄμεινον κεῖ-

inquit, doce me etiam hæc quomodo mihi me ipso, & arte sit utendum. Ac tibi duplici nomine gratiam habebo, cùm propter tibiæ cantum quem callebo, tum quod maximum est, propter gloriam quam ex eo obtinebo. Cui sic respondet Timotheus. Rem non exiguam, ut probè scis Harmonides, laudem & gloriam amas, qua iis insignis, & à vulgo cognoscaris. Sed hoc, si in cœtus prodeundo ut specimen artis edas, tibi parare velles, longum foret, neque sic te nossent omnes. Etenim ubi gentium, aut theatrum, aut stadium ita magnum inveniretur, in quo Græcis omnibus tibia modulareris? Vt autem illis innotescas & voti tui compos fias, hoc consilium tibi dabo. Tu quidem in theatris tibia nonnunquam lude, sed vulgus parum tibi sit curæ. Hæc via quæ ad gloriam ducit est compendiaria & facillima: si collectis Græciæ optimatibus, eorumque paucis, quicunque primores sunt, & citra controversiam admirandi, spectatæ utrinque fidei, si inquam his tuæ modulationis specimen exhibeas, & hi te laudent, puta te tam brevi tempore Græcis omnibus jam innotuisse. Et vide qua ratione rem hanc tibi construo. Nam si ii quos norunt, & mirantur omnes, te præclarum tibicinem esse cognoscent, quid vulgo tibi opus, qui meliores rerum judices

Sat. 1. *Bourd.* Hujus Adagii sensus est, quasvis egregias dotes ingenii, si non proferas, perinde esse quasi non habeas. Suet. in Nero. Gell. c. ult. lib. 13. Ovid.

Tu licet ad Thamyram superes, atque Orphea cantu
Non erit ignota gratia magna lyra. Cogn.

1 Τί σοι δεῖ τὰ πολλῶν] Vt mima illa, satis est equitem mihi plaudere. *Bourd.*

1 Ἀναβ-

ναι δυναμένοις; ὁ γάρ τοι πολὺς ἂν τῶν λεὼς, αὐτοὶ μὲ ἀγνοῦσι τὰ βελτίω, βάναυσοι ὄντες οἱ πολλοὶ αὐτῶν. ὅτινα δ' ἂν οἱ πεπαιγότες ἐπαινέσωσι, πιστεύσω μὴ ἂν ἀλόγως ἐπαινεθῆναι τοῦτον. ὥστε ἐπαινέσωσι κὴ αὐτοί. καὶ γὰρ ἂν κὴ ἐν τοῖς ἀγῶσιν, οἱ μὲ πολλοὶ θεαταί εἰσι κροτῆσαί ποτε, καὶ συρίσαι. κελεύσει ἓ ἑπτὰ, ἢ πέντε, ἢ ὅσοι δή. πῶπε ὁ μὲν Ἁρμονίδης οὕτω ἔφη ποιῆσαι, μελλοῦν γὰρ αὐλῶν φασιν, ὅτε τοῦ θεάτρου ἠρώτιζεθ, φιλοπμότερον ἐμφυσῶν, ἀναπνεύσας τῷ αὐλῷ, κὴ ἀστεφάνωτος ἐν τῇ σκηνῇ ἀπέθανε, τὸ αὐτὸ κὴ ὠφέλιμον κὴ ὑγιεινὸν αὐλήσας ἐν Διονυσίοις. ὁ μὲν τοι Τιμοθέε λόγος, οὐκ αὐλητικῆς, ἐμὴ Ἁρμονίδη μόνον εἰρῆσθαι μοι δοκεῖ, ἀλλὰ πᾶσιν, ὅσοι δόξης ὀρέγονται, δημόσιόν τι ἐπιδεικνύμενοι, ἓ ὠφέλιμον τῶν πολλῶν ἐπαίνων δέονται. ἔγωγ' οὖν ὁ πρὸ κὴ αὐτὸς ἐνενόουν τὰ ὅμοια ὠφελεῖ τὲ ἐμαυτὸν, κὴ ἐζήτουν ὅπως ἂν τάχιστα γνωσθείην πᾶσι, τῷ Τιμοθέε λόγῳ ἑπόμενος, ἐσκοπούμην ὅστις ἄριστος εἴη τὲ ἐν τῇ πόλει, κὴ ὅτῳ πιστεύσουσι οἱ ἄλλοι, κὴ ὃς ἀπὸ πάντων δρχέσειεν ἄν. ὅτῳ ἓ ἔφην σὺ ἔμελλες ἡμῖν φαίνεσθαι τῷ δικαίῳ λόγῳ, ὅπερ τὸ κεφάλαιον δρετῆς ἁπάσης ὁ γνώμων φασὶ, κὴ ὁ ὀρθὸς κανὼν τὲ τοιούτων. εἰ δέ σοι δείξαιμι τάμὸν, κὴ σὺ ἐπαινέσειας αὐτὸ, εἶη γὰρ ἂν φανερός. κὴ δὴ ἐπὶ πέρας ἦκεν μοι τὰ ἐλπίδος, ὡς μιᾷ ψήφῳ τὰς ἁπάσας λαβόντι. ἢ πάνυ γὰρ ἂν ὠφὸ σᾶ ἐλόμην, ἔπειτ' ἐξαπατῆσαι ἂν εἰκότως νομισθείην; ὥστε λόγῳ μὲ ἐφ' ἑνὸς ἀνδρὸς [1] ἀναρρίπτειν

dices omnino ſequetur? Siquidem popularis iſta multitudo, quæ magna ex parte mechanicis opificibus conſtat, fere ſemper ea quæ ſunt optima ignorat. Quemcumque autem proceres laudaverint, cum non temerè laudatum credunt. Itaque & ipſi laudabunt. Quippe in ipſis quoque certaminibus multi ſunt ſpectatores, qui aliquando applaudunt, & explodunt: at ſeptem aut quinque, aut quot libet judicium ferunt. Hæc quidem Harmonides non præſtitit. Etenim inter tibias ut fertur, cùm primum in certamen deſcendiſſet, ambitioſiùs ſpiritum intendens, in ipſa tibia expiravit, & in ſcena non coronatus obiit, cùm idem & primum & poſtremum in Bacchanalibus tibia cecinisſet. Hoc Timothei conſilium, non tibicinibus, non Harmonidæ tantum dari mihi videtur, verùm omnibus qui gloriam appetunt, & publicum ingenii ſpecimen edentes, vulgi laudem repoſcunt. Proinde ego quum ſimilia de rebus meis animo verſabam, & quærebam qua ratione quamprimum innoteſcerem omnibus, Timothei conſilium ſecutus, conſiderabam quis civium eſſet præſtantiſſimus, & cui fidem cæteri adhiberent, quique pro omnibus ſufficeret. Tu igitur nobis revera talis videri debebas, quoniam virtutis omnis caput es, ut ajunt, gnomon & recta regula rerum hujuſmodi. Quòd ſi mea ſcripta tibi commonſtrarem, eaque laudares, fieret ut ſic agnoſcerentur, & continuò ſpei compos eſſem, in uno calculo cunctos aſſecutus. Annon ſi aliquem tibi præferrem, errare meritò exiſtimarer? Itaque juxta proverbium, in uno viro aleam ja-

1 Ἀναρρίπτειν ἐφ' ἑνὸς ἀνδρὸς κύβον] Vide Paræmiog. ſic in Dialogo pro Imaginibus. Bourd.

1 Τῶι

ψομβρ ἢ νύδον. τὸ δ' ἀληθὲς, ὥστ' ἂν εἰ βίᾳ ἅπαντα χρῆναι ἀνθρώποις ἐπιδεικνύμι τὰς λόγχας. δῆλον γὰρ, ὡς καθ' ἕνα τι, καὶ σὺν ἅπασι πάντων συμπεπλεγμένων, μόνῳ αὐτὸς ἀμείνων ἂν ἦθα. οἱ μὲν γὰρ τῶν Λακεδαιμονίων βασιλεῖς, τῶν ἄλλων ἑκάστου μίαν ψῆφον φερόντων, σφεῖτοι μόνοι ἑκάτερος αὐτῶν, δύο ἔφερον. σὺ δ', καὶ τὰς τῶν ἐφόρων, καὶ τὰς τῶν γερόντων συνόδους, καὶ ὅλως ἁπάντων ὁ πολυψηφότατος εἰ παιδείᾳ. σύ γε καὶ μάλιστα ὅσῳ [1] τῷ λευκῷ ἀεὶ καὶ σώζουσιν φέρεις, ὃ καὶ θαρρεῖν με τῇ παρούσῃ ποιεῖ, διά γε τὸ μέγεθος καὶ τολμήματος, καὶ πάνυ δικαίως ἂν φοονηθείην. κἀκεῖνο δ' ἡ Δίκα, ὥσπερ καὶ αὐτὴ θαρρεῖν ποιεῖ, τὸ μὴ παντάπασιν ἀλλότριον τἀμοῦ εἶναί σοι. ὃς πόλεώς τε σκείνης εἰμὶ, ἣν πολλάκις δὴ ἐποίησας, τὸ μὲν πρῶτον, ἰδίᾳ, τὸ δὲ δεύτερον, κοινῇ μὲν πάντος δ' ἔθνους. ὥστε ἐμοί τε καὶ νῦν ἐμοὶ ἐς τὸ χεῖρον ῥέπουσιν αἱ ψῆφοι σὺν τῷ λόγῳ, καὶ ἐλάττους ὄσιν αἱ ἀμείνους, σὺ τῇ τῆς Ἀθηνᾶς πρεσβείᾳ, ἀναπλήρου τὸ ὑστέρημα πρὸς σαυτῷ. καὶ τὸ ἐπαινούμενον οἰκεῖόν σοι δοκεῖτω. καὶ γὰρ οὐδὲ σκεῖνό μοι ἀφανὲς, εἰ πολλοὶ ἐθαύμασαν πρότερον εἰ ἔνδοξος ἤδη ἐγὼ, εἰ ἐπαινοῖντο πρὸς τῶν ἀκουόντων οἱ λόγοι. πάντα σκεῖνα, ὑπολειμμένα ἀπείρατα φασὶ, καὶ [2] ἐπῶν σκιαί. τὸ δ' ἀληθὲς, σὺ τῇ παρούσῃ δειχθήσῃ. δὴ ἀκριβὴς ὅρος τῶν ἐμῶν. οὐδὲν ἀμφίδοξον ἔτι, οὐδ' ὡς ἄν τις ὑπολάβοιεν, ἀλλ' ἢ ἄριστον καὶ παιδείᾳ δεκτόν

jaciemus. Ac revera, perinde fuerit ac si omnium gentium hominibus meos libros ostendam. Etenim liquet quòd & seorsim singulos, & collectim universos ingenii præstantia antecellis. Sanè Lacedæmoniorum reges, cùm reliqui unum quisque calculum ferrent, ipsi soli, uterque duos ferebant. At tu ephororum, præterea senum, denique omnium calculos in eruditione æquas, eoque magis quòd album semper & salutiferum fers. Quo fit ut in præsentia confidam, cùm alioqui ob magnitudinem ausi meritò metuerem. Quinetiam illud animum addit per Iovem, quòd meæ res alienæ tibi non censeantur: cùm ex ea urbe sim oriundus, quam primum quidem privatis, deinde etiam publicis beneficiis tota cum gente cohonestasti. Quare si fortè nunc in pejus vergant calculi in sententiis ferendis, & pauciores sint qui meliores: tu adjecto Minervæ suffragio, ex te ipse quod deerit suppleto, tibique proprium supplementum censeatur. Neque enim id mihi sufficit, si multi ante sunt admirati, si clarus ego jam sum, si meæ orationes ab auditoribus laudantur. Illa omnia ut est in proverbio, somnia sunt evanida, & verborum umbræ. Cæterùm ipsa veritas nunc ostendetur. Hic lucubrationum mearum exactus est terminus. Non amplius est dubium, nec quisquam ambiget, quin id omnium optimum juxta disciplinas existimari oporteat, quod tibi

1 Τῷ λευκῷ] De his calculis res nota. *Bourd.*

2 Ἐπῶν σκιαί] Sic legit Interpres & Parœmiog. In Anglic. Cod. rectius ἐπείων σκιαί. ut σκίας ὄναρ apud Pind. *Idem.*

νομίζεσθαι, σοὶ γὰ δόξαιμι, ἢ πάντων. εὔφημεῖν ἢ χρή, ὅτῳ ὕπερ μέγαν ἀγῶνα χωρεῖν ἔοικα. δέξαιμ' ἂν γὰρ ὦ Θεοὶ, λόγῳ ἄξιοι. καὶ βεβαιώσαιτε ἡμῖν τὸ δόξαι τοῖς ἄλλων ἔπαινον. ὡς τὸ λοιπὸν θαρρούντως, εἰς τὰς πολλὰς παρείναι. [1] πᾶν γὰρ ἤδη σάδιον, ἥτιον φοβερὸν τῷ Ὀλύμπια τὰ μεγάλα νενικηκότι.

tibi visum fuerit. Sed eum bona verba dicere par est, qui in tantum certamen descendit. Vtinam certè pretio digni censeamur ô Dii, ac eam quæ nobis ab aliis eventura est, laudem confirmetis, ut in posterum fidenti animo in publicum prodeamus. Quippe omne stadium minùs reformidandum est ei, qui magna Olympia devicerit.

[1] Πᾶν γὰρ ἤδη σάδιον ἥτιον φοβερὸν τῷ τὰ μεγάλα Ὀλύμπια νενικηκότι] Hoc loco τὸ μεγάλα non παρέλκει, sed eo, quod in pluribus locis Græciæ certamina sacra celebrabantur sub Olympiorum nomine, ideo dixit Olympia magna ad differentiam eorum, quæ minus celebria erant. Intelligit igitur Olympia magna, quæ Pisæ ad Alpheum celebrabantur, quæ & antiquissima à Pelope & Hercule erant, & celeberrima non solum in tota Hellade, sed etiam Italia, Sicilia, Asia, Ægypto, Syria, Cyrenaica, concurrentibus ad spectaculum, & athletas & quadrigas eo mittentibus: minora vero Olympia erant, quæ celebrabantur Dio Macedoniæ ab Archelao rege instituta, quod nos docet Demosthenis Scholiastes ad orationem περὶ παραπρεσβείας his verbis: τὰ Ὀλύμπια δὲ θρῶ-Ͻ& Ἀρχέλα& ἐν Δίῳ τ Μακεδονίας κατέδειξεν, ἄγετο δὲ ἐπ' ἐνέα, ὡς φησὶν, ἡμέρας ἰσαρίθμους ταῖς μούσαις. Eodem nomine erant etiam Athenis, ut docet Pindari Schol. ad Olymp. 7. ad hæc verba, χραναὰς ἐν Ἀθήναις. Sic enim commentatur: εἰσὶ δὲ ἐν ἅπτι Παναθηναῖα ἢ τὰ Ηράκλεια, ἢ τὰ Ὀλύμπια, &c. Vetus inscriptio Romana, de qua Iosephus Scaliger lib. de emendatione temp. quinto pag. 476 Olympia etiam post Panathenæa recenset & Hesychius Ὀλύμπια ὁ Ἀθλώπιν ἄγων. Item alia Olympia, quæ Smyrnæ, & alia, quæ Pergami, & alia Alexandriæ, quorum mentionem fieri in Pandectis asserit idem Scaliger. Respectu igitur horum omnium certaminum, quæ sub nomine Olympiorum diversis locis celebrabantur, dicta sunt Olympia magna ea, quæ Pisæ committebantur. *Palm.*

ΣΚΥΘΗΣ, Η ΠΡΟΞΕΝΟΣ.

SCYTHA, SEV HOSPES.

ARGVMENTVM.

[1] *Laudat Macedonicos quosdam cives, patronos, ut videtur, suos: ut à quibus maximè adjutus atque apud alteros promotus fuerit. Facit autem hoc collatione quadam Anacharsidis Scythæ & Solonis Athenien sis, ad quem cùm alter Athenas profectus, à Toxare,*

[1] Περσαλαιᾶ. Habita verò in Macedonia & quidem ut conjecturam feceris Thessalonicæ. Pateret legenti infrà. *Marc.*

[1] Περσ-

re, populari ſuo adductus fuiſſet, & humaniter acceptus ab illo, & brevi toti civitati notus atque acceptus factus eſt. Eodem igitur pacto & ſe, cùm in Macedoniam veniſſet ab omnibus, ut ad illos, de quibus encomium hoc inſtituit, diverteret, iiſdemque ſeſe commendaret, admonitum fuiſſe, ait. Vt enim apud Athenienſes aliquando Periclem, Ariſtotelem & Solonem, quaſi caeterorum omnium inſtar fuiſſe, ita hos inter Macedonas reliquos excellere. Titulum, ex eadem ratione qua ſuperiores, hac quoque oratio habet. Catera plana ſunt.

Ὁ [1] πρῶτος Ἀνάχαρσις ἀφίκετο ἐκ Σκυθίας Ἀθήναζε παιδείας ἐπιθυμίᾳ τῆς Ἑλληνικῆς, ἀλλὰ καὶ Τόξαρις σπουδαῖος αὐτὸς, σοφὸς μὲν, καὶ φιλόκαλος ἀνὴρ, καὶ ἐπιτηδευμάτων φιλομαθὴς τῶν δρίστων. οἴκοι δὲ, οὐ βασιλείας γένους ὤν, οὐδὲ τῶν πιλοφορικῶν, ἀλλὰ Σκυθῶν τῶν πολλῶν, καὶ δημοτικῶν, οἷοί εἰσι παρ' αὐτοῖς οἱ ὀκτάπηδες καλούμενοι. τοῦτο δέ ἐστι, δυὸ βοῶν δεσπότης εἶναι, καὶ ἁμάξης μιᾶς. ὅτος ὁ Τόξαρις, οὐδὲ ἀπῆλθεν ἔτι ὀπίσω εἰς Σκύθας, ἀλλ' Ἀθήνησιν ἀπέθανε. καὶ μετ' οὐ πολὺ, καὶ Ἥρως ἐδόξε. [3] καὶ σπένδουσιν αὐτῷ ξένῳ Ἰατρῷ οἱ Ἀθηναῖοι. τοῦτο μὲν τὸ νόμισμα, ἥρως νομίζεται· ἐπικτήσατο δὲ τοῦτο διὰ σοφίαν τὴν ἐπωνυμίας, καὶ ἀνθ' ὅτου εἰς τοὺς ἥρωας κατελέγη, καὶ τῶν Ἀσκληπιαδῶν εἷς ἔδοξεν, οὐ χαίρων ἴσως διηγήσασθαι, ὡς μάθητε, οὐ Σκύθαις μόνοις ἐπιχώριον ὂν ἀπαθανατίζεσθαι.

Non primus Anacharſis diſciplinæ Græcanicæ ſtudio ex Scythia venit Athenas: ſed ante illum Toxaris, vir ſapiens honeſtatis & ſtudiorum optimorum amans. Non erat autem regiæ ſtirpis, nec eorum qui pileos geſtant, ſed unus è vulgo & plebe Scytharum: cujuſmodi ſunt qui apud illos vocantur [2] Octipedes: quo ſignificant aliquem duorum boum, uniuſque plauſtri eſſe dominum. Hic Toxaris nuſquam ad Scythas rediit, ſed Athenis diem obiit. Nec multo poſt, & Heros eſt habitus, & ipſi quanquam peregrino Medico Athenienſes hoſtias immolant. Nam hoc nomen, heros factus, inſuper adeptus eſt. Sed enim cauſam nominis, & quamobrem in heroum numerum eſt relatus, unuſque ex Aſclepiadibus habitus, non erit forte alienum narrare, ut cognoſcatis, non Scythis tantùm moris eſſe immorta-

1 Πρῶτος] Sic rectè, & patet hac narratione, mendoſe in aliis πρῶτον. Bourd. Vide hujus vitam & Epitaphium apud Laërtium. *Cogn.*

2 *Octipedes*] Scythico proverbio dicebantur quibus ruſticanæ tantum opes erant, quique duos poſſiderent boves, & currum unum: inter opes enim ruſticanas præcipue recenſet Heliod. bovem aratorem. *Idem.*

3 Καὶ σπένδουσιν αὐτῷ ξένῳ ἰατρῷ οἱ Ἀθηναῖοι] Malè Interpres: *Et ipſi quamquam peregrino Medico, Athenienſes hoſtias immolant.* σπένδουσιν αὐτῷ, ξένῳ ἰατρῷ. hoc eſt, *ipſi hoſtias immolant, ſub nomine peregrini Medici.* Menagius.

1 Πίμ-

ἐναπέζειν, καὶ [1] πέμπειν ἐκεῖ τὸν Ζάμολξιν, ἀλλὰ καὶ Ἀθηναίοις ἐξεῖναι Θεοποιεῖν τὸς Σκύθας. ἐπὶ τῷ Ἐλλάδος καὶ τὸ λοιμὸν τὸ μέγαν, ἔδοξεν ἡ Ἀρχιτέλους γυνὴ, ἐρεοπαγίτου ἀνδρὸς, ἐπισκώψαι οἱ [2] τὸν Σκύθην, κελεύσαι εἰπεῖν Ἀθηναίοις, ὅτι παύσονται τῆς λοιμοῦ ἐχόμενοι, ἢν τὸς τάφους οἴνῳ πολλῷ ῥαίνωσι. τοῦτο συχνάκις ἠκούσθη, ὅτε δὲ ἠμέλησαν Ἀθηναῖοι οἱ ἀκούσαντες, ἔπαυσι μηκέτι λοιμώττειν αὐτὸς, εἴτε, ἀτμός τινας πονηρὸς ὁ οἴνῳ σβέσας τῇ ὀδμῇ, εἴτε ἄλλό τι τοιοῦτον εἰδὼς ὁ ἥρως ὁ Τόξαρις, εἴτε ἰατρικὸς ὤν, συνεβούλευσεν. ὁ δὲ ὢν μισθὸς τῆς ἰάσεως, ἔπι καὶ νῦν δοθησόμενος αὐτῷ, λευκὸς [3] ἵππος καταθυόμενος ἐπὶ τῷ μνήματι. ὅθεν ἔδειξεν ἡ Δειμανίτη, ὡσθησθῆναι αὐτὸν, συντίλαντας σκῆνα τὸ τοῦ θεοῦ οἶνον. καὶ ἐρέπτη κεῖται ὁ Τόξαρις τεταμμένῳ, τῇ τε ἐπιγραφῇ γνωσθείς, εἰ καὶ μὴ πᾶσα ἐφαίνετο. ἔπι καὶ μάλιστα ὅτι ἐπὶ τῇ στήλῃ Σκύθης ἀνὴρ ἐγκεκόλαπται, τῇ λαιᾷ μὲν, τόξον ἔχων ἐντεταμένον, τῇ δεξιᾷ δὲ, βιβλίον ὡς ἐόντα. ἔπι καὶ νῦν ἐστὶ ὑπὲρ ἡμῖσυ, καὶ τὸ τόξον ὅλον, καὶ τὸ βιβλίον. τὰ δὲ ἄλλα ἡ στήλης, καὶ τὸ πρόσωπον, ὁ χρόνος ἤδη ἐλυμήνατό πᾶν. ἔστι δὲ πολὺ ἀπὸ τῆς Διπύλου, ἐν ἀριστερᾷ εἰς Ἀκαδημίαν ἀπιόντων, ὁ μέγα τὸ χῶμα, καὶ ἡ στήλη χαμαί. πάλαι ἀλλ' ἔστι γε ἀεί. καὶ φασὶ πυρετιαίνοντάς τινας, ἤδη πεπαῦσθαι ἀπ' αὐτοῦ. καὶ μὴν

talitate donare, & ad Zamolxim mittere, sed etiam Athenienſibus licere Scythas in Græcia Deos facere. Quo tempore ſæva peſtilentia graſſabatur Athenis, exiſtimavit Architelis areopagitæ viri uxor, aſtantem ſibi Scytham juſſiſſe ut Athenienſibus diceret ceſſaturam peſtem, ſi vino multo conſpergerent angiportus. Quod cùm ſæpe feciſſent (non enim conſilium neglexerunt Athenienſes) non amplius graſſata eſt peſtis, ſive vapores infeſtos odore ſuo vinum extinxit, ſive quid aliud efficacius cognitum heros Toxaris, ut pote medendi peritus, conſuluit. Itaque curationis merces, etiam nunc illi perſolvitur, videlicet albus equus qui ad ejus monumentum immolatur: unde accedentem illum, Dimænete oſtendit illa de vino mandata dediſſe. Atque ibi inventus eſt Toxaris ſepultus, ipſaque inſcriptione cognitus, quanquam integra non apparebat. In primis verò quòd ſuper columnam Scythico vir ornatu ſculptus erat, læva intenſum arcum tenens, dextra librum ut videbatur. Et etiamnum præter ejus dimidium, & arcum totum, & librum videas: reliquum verò columnæ, & faciem, temporis longinquitas jam labefactavit. Eſt autem non procul à Dipylo, à læva in Academiam euntium, non magnus tumulus, humique cippus, verùm ſemper eſt coronatus: & ajunt quoſdam febricitantes ab eo ſublevatos (neque id per

1 Πέμπειν περὶ τὸν Ζάμολξιν] Dico alibi. *Bourd.* Καὶ πέμπειν ὡς τὸν περὶ τὸν Ζάμολξιν. Marc. Morem hunc mittendi ad Zamolxim ſcribit Herod in 4. Strab. in 7. Suid. in dictione Ζαμόλξις. Cogn.

2 Τὸν Σκύθην] Τὸν Τόξαριν. Menagius.

3 Ἵππον] Dico alibi. *Bourd.*

1 Καὶ

τ Δι', ἐδίν ἄπιστον. ὃς ὅλλω ποτὲ ἰάσατο τὴν πόλιν. ἀλλὰ γὰρ ἐπὶ ἔνεκα ἐμνήσθην αὐτῦ, ἔζη μὲν ἔτι ὁ Τόξαρις. ὁ Ἀνάχαρσις ἦ, ἄρτι κατέπλευκὼς, ἀπὸ τῆς Περσικῆς, οἷος δὴ ξένος, καὶ βάρβαρος, καὶ μετρίως τεταραγμένος ἐπὶ τῷ γνώμῳ. πάντα ἀγνοῶν. ψοφοδεὴς ἐπὶ πολλά. οὐκ ἔχων ὅ, τι χρήσαιτο ἑαυτῷ. καὶ γὰρ σκιᾷ καταγελώμενος ἐνόμιζε τὰ ὁρώντων ἐπὶ τῇ σκιᾷ, καὶ ὁμόγλωσσον ἐδίνα δύεσθαι. καὶ ὅλως, μετέμελεν αὐτῷ ἤδη τῆς ὁδῦ, καὶ ἐδεδίκει, ἰδὼν μόνον τὰς Ἀθήνας, [1] ἐπὶ πόδα δὺς ὀπίσω χωρεῖν. καὶ πάλιν ἐπέκαιε, πάλιν αὖθις ἐπὶ Βοσπόρου. ὅθεν δὴ πολλὴ ὁδὸς ἔμελλεν αὐτῷ ἔσεσθαι οἰκαδὲ ἐς Σκύθας. ὅτῳ ἔχοντι τὴν Ἀναχάρσιδι, σὺ τυγχάνῃ δαίμων τις ἀγαθὸς, ὡς ἀληθῶς ὁ Τόξαρις ἤδη σὺ τῷ Κεραμεικῷ. καὶ τὸ μὲν πρῶτον, ἡ στολὴ αὐτὸν ἐπισπάσαθ', παντελῶς ὅσα εἶπε μόνον, ἀ χαλεπῶς ἔμελλε γ' αὐτὸν γνώσεσθ' τ Ἀνάχαρσιν, ἅτε γόνυς [2] ἔ δοκιμωτάτῳ ὄντα, καὶ ὢν τοῖς πρώτοις Σκυθῶν. ὁ Ἀνάχαρσις ἦ, πόθεν ἂν σκεῖνον ἔγνω ὁμογενῆ ὄντα, ἐλλιπῶς ἐστολμένον, ὑπεξυρημμένον τὸ γόνειον, ἄζωστον, ἀσιδήρῳ, ἤδη σαμύλον, αὐτῶν τ Ἀττικῶν ἕνα τ αὐτοχθόνων; ὅτῳ μεταποιοῖντο ὑπὸ ἔ χρόνῳ. ἀλλὰ Τόξαρις Σκυθικὶ προσεῖπεν αὐτὸν, ὦ σὺ ἔφη Ἀνάχαρσις ἂν τυγχάνεις, ὁ Δαυκέτου; ἐδάκρυσιν ὑφ' ἡδονῆς ὁ Ἀνάχαρσις, ὅτι καὶ ὁμόφωνον ἀρχαῖ ἴσα, καὶ τὸν ἀνὰ per Iovem à vero abhorret) qui totam urbem olim sanavit. At enim ad id veniemus cujus gratia mentionem ejus feci. Vivebat adhuc Toxaris, quum navi devectus Anacharsis, ex Pyræo venit, veluti peregrinus & barbarus, animo non mediocriter perturbato, omnia ignorans, ad multa meticulosus, nescius quid ageret. Siquidem à quibus videbatur, ludibrio haberi se ob vestem intelligebat: & nullum eandem linguam callentem inveniebat. Atque omnino jam illum susceptæ profectionis pœnitebat, & visis duntaxat Athenis, vestigia retrorsum relegere decreverat: atque conscenta navi, rursus in Bosporum navigare, unde non multum illi itineris domum ad Scythas conficiendum restabat. Sic affecto Anacharsidi, bonus quispiam dæmon incurrit, nimirum Toxaris in Ceramico. Ac primùm quidem patria vestis ipsum pertraxit: deinde Anacharsidem nosse non futurum erat ipsi difficile, ut qui ex lectissimo genere ortum ducebat, & inter Scytharum primores locum obtinebat. Vnde verò Anacharsis gentilem illum esse agnovit, cùm Græcam vestem gereret, abraso mento esset, discinctus, sine ense, jam facundus, & ex Atticis indigenis unus. Adeò jam temporis spatio erat immutatus. Verùm Toxaris Scythica lingua ipsum affatus: nonne tu, inquit, es Anacharsis Dauceteæ filius? Lachrymatus est præ gaudio Anacharsis, quòd lingua sibi consonum aliquem inveniisset, quique nosset quæ-

1 Ἐπὶ πόδα δὺς ὀπίσω χωρεῖν] Gallicè similiter dicimus, *retourner sur ses pas.* Menagius.

2 Τὰ δοκιμωτάτω] Anglic. Cod. τ δοκιμωτάτων. Bourd.

δὲ τὰ ὅτις ἰῶ ἐν Σκύθαις, καὶ ἤρετο. σὺ δ' πόθεν οἶσθα ἡμᾶς ὦ ξένε; καὶ αὐτὸς ἔφη ἐκεῖθέν εἰμι παρ' ὑμῶν, Τόξαρις τὄνομα, ὃ δ' ἐπιφανῶν, ὥστε κ' ἐγνωσάς ἂν σοι καὶ αὐτό. μῶν ἔφη ὁ Τόξαρις εἶ, καὶ δὴ ἐγὼ ἤκουσα, ὡς πε Τόξαρις ἔρωτι τῆ Ἑλλάδος, ἀπολιπὼν καὶ γυναῖκα ἐν Σκυθίᾳ, καὶ παιδία νεογνά, οἴχοιτο εἰς Ἀθήνας, καὶ νῦν ἀφῖχθαι κεῖθι, πρωμνηστεύσων τὸ θρίσιν; ἐγὼ ἔφη ἐκεῖνός εἰμι, εἴ τις καὶ μοῦ λόγος ἔπι παρ' ὑμῖν. ἀκοὴν ἦλθ' ὡς ὁ Ἀνάχαρσις, μαθητὴν σε ἴδοι με γεγυμνασμένον, καὶ ζηλωτὴν ἔρωτος, ὃν ἠράσθης, ἰδίᾳ τῆ Ἑλλάδι. καὶ καπί γε τῆ ἐμπορείαν ταύτην ἀπεδημήσας, ἥκω σοι, μυρία παθὼν ἐν βίῳ μέσῳ ἔθνεσι. καὶ εἴην μὴ σοὶ ἐνέτυχον, ἔγνωσθ ἤδη πρὶν ἥλιον διῦναι, ὀπίσω αὖθις ἐπὶ ναῶν κομίσας. ἔτος ἐπλανώμην, ξένα κ' ἄγνωστα πάντα ὁρῶν. ἀλλὰ τοῖς Ἀκινάκαι, καὶ Ζαμόλξιδος, τῶν παντοίων ἡμῖν Θεῶν, σύ με ὦ Τόξαρι παραλαβών, ξενάγησον, κ' δεῖξον τὰ κάλλιστα τῆ Ἀθήνησιν. εἶτα κ' τὰ ἐν τῇ ἄλλῃ Ἑλλάδι, νόμων τε τὺς ἀρίστους, καὶ ἀνδρῶν τὺς βελτίστους, καὶ ἤθη, καὶ παιγνήμεις, καὶ βίον αὐτῶν, κ' πολιτείαν, δ' ἅπερ σύ τε, κἀγὼ μῦθ σε, πρωτίστην ὁδὸν ἤκομεν. κ' μὴ περιόδης ἀθεάτους αὐτῶν ἀνασκέψοντα. τοῦτο μὲν ἔφη ὁ Τόξαρις, ἥκιστα ἐρωτικὸν εἰρήκας, ἐπὶ τὰς γνώμας αὐτὰς ἐλθόντα, οἷ χαλ ἀπόντα. πολὺ ἀλλὰ θαρρεῖ. ὃ γὰρ ἂν ὡς φῇς, ἀπόλθῃς, ὥσθ' ἂν ἀφίῃ σε ῥᾳδίως ἡ πόλις. οὐκ ὀλίγα τὰ θέλγητρα ἔχει τοὺς ξένους, ἀλλὰ μάλα ἐπιλήψεταί σου, ὡς μήτε γυναικὸς ἔτι, μήτε παίδων, qualis inter Scythas esset: tum interrogavit. Tu verò unde me nosti hospes? Cui ille, Vestras ego sum, appellor Toxaris, non clara stirpe oriundus, ut ex eo tibi notus sim. Num, inquit, Toxaris ille es, quem audivi amore Græciæ, relictis in Scythia uxore, liberisque infantibus, Athenas venisse, ibique nunc degere, & apud optimates in precio esse? Ego inquit, ille sum, si qua de me apud vos fama superest. Proinde, inquit Anacharsis, scias factum esse me discipulum tuum, tuique amoris æmulum, quo perductus es ut Græciam videres. Itaque negociationis hujus exemplo peregrè profectus, venio mala sexcenta passus apud gentes in medio sitas. Ac nisi in te incidissem, decreveram, antequam sol occidisset, gressum ad navim referre, ita turbatus eram quòd peregrina, & ignota omnia conspicerem. At per Acinacem, & Zamolxin Deos nostrates, tu me assumptum ô Toxari, circumducito, & quæcunque Athenis sunt pulcherrima mihi commonstrato. Deinde cætera quæ sunt in reliqua Græcia, & leges optimas, & viros præstantissimos, & mores & celebritates, & vitam ipsorum, & reip. administrationem: ob quæ tu, ego verò post te, tantum itineris emensi sumus: nec redire non spectatis iis me sinas. Hoc equidem, inquit Toxaris, minimè amanter dixisti, te vix fores ingressum, fuisse retrogressurum. Atqui confidenti sis animo: neque enim abibis, ut ais, neque te urbs facilè dimittet. Nec adeò exiguas habet illecebras ad retinendos peregrinos, ut non te capiat, & uxoris, ac liberorum, siquos

ἐὰν σοι ἤδη εἰσὶ μεμηχᾶς. ὡς δ' ἂν τάχιστα πᾶσαν ἴδοις τὴν πόλιν τῶν Ἀθηνῶν, μᾶλλον δὲ τὴν Ἑλλάδα ὅλην, καὶ τὰ Ἑλλήνων καλὰ ἐγώ σοι ὑποδείξομαί σοι. ἔστι σοφὸς ἀνὴρ οὗτοσὶ, ἐπιχώριος μέν, πεπλανημένος δὲ μάλα πολλὰ ἔς τε Ἀσίαν, καὶ ἐς Αἴγυπτον. καὶ τοῖς ἀρίστοις τῶν ἀνθρώπων συγγινόμενος, τὰ ἄλλα, ἃ τῷ πλησίον, ἀλλὰ καὶ πάνυ πενιχρὸν ἄνδρα, ὄψει μάλα ἁπαλῶς ὑπὸ δημοτικῶς ἐσταλμένον. πάλιν αὖ γε τὴν σοφίαν, καὶ τὴν ἄλλην ἀρετὴν, πάνυ πρωθῆ αὐτόν. ὥστε καὶ νομοθέτην ἄν τις αὐτὸν τῆς πολιτείας, καὶ ἀξιοῖ καὶ τὰ σφέτερα αὐτοῖς διαγορεύειν βίον. εἰ τοίνυν φίλον κτήσαιο, καὶ μάλα οἷόν τ' ἀνὴρ ἐστὶ, πᾶσαν νόμιζε τὴν Ἑλλάδα σὺν αὐτῷ ἔχειν. καὶ τὸ κεφάλαιον ἤδη ἂν εἰδείης τὸν τῆδε ἀγαθῶν, ὡς ἔστιν ὅ, τι ἂν μεῖζον σοι καλὸν χαρίσασθαι δυνάμενον, ἢ συζητήσας ἐκεῖνον. μὴ τοίνυν μέλλωμεν ἔφη ὦ Τόξαρι ὁ Ἀνάχαρσις, ἀλλά με λαβὼν, ἄγε παρ' αὐτόν. ἀτὰρ σμικρὸν δέδια, μὴ δυσπρόσοδον, καὶ σὺ παρέργῳ χρῇ σὺ τὴν ἔντυξιν ὑπὲρ ἡμῶν. θαρρεῖ γὰρ ὅδε, ἐκεῖνο τὰ μέγιστα χαριεῖσθαί μοι δοκῶ, ἀφορμὴν δόξαν τ' ἐς ξένον ἄνδρα δωρεᾶς. ἔπου θᾶττον. ἔσῃ γὰρ ὅσῃ περὶ τὰς ξένας ἡ αἰδὼς, καὶ ἡ ἄκρη ἐπιείκεια, καὶ χρηστότης. μᾶλλον δὲ καὶ δαίμονα ὑπὸ αὐτὸς ἡμῖν ἐπέστησεν, ὁ ἐπὶ σωτηρίας, ὁ λαλῶν ἑαυτῷ. καὶ ἅμα ἐπέστειπεν τὸν Σόλωνα, τοῦτό σοι ἔφη δῶρον μέγιστον ἥκω ἄγων, ξένον ἄνδρα, φιλίας δεόμενον. Σκύθης δὲ ἐστὶ τῶν παρ' ἡμῖν εὐπατριδῶν. καὶ ὅμως τἀκεῖ πάντα ἀφεὶς ἧκε σωτηρίαν ὑμῖν, καὶ τὰ κάλλιστα ὀ-

si quos habes oblivionem non inducat. Vt verò quàm celerrimè vniversam Athenarum urbem, imò Græciam totam, & res Græcorum præclaras videas, tibi consilium dabo. Hic est vir sapiens, indigena quidem, sed qui diu in Asia & Ægypto peregrinatus est, & cum optimis quibusque viris versatus. Cæterum non dives, sed pauper admodum. Videbis tenem hoc modo populi more amictum. Verumtamen cum propter sapientiam, tum propter alias virtutes ipsum colunt: adeò ut eo legislatore utantur ad reipub. administrationem, ejusque præceptis in vita instituenda parere dignentur. Si hunc tibi amicum paraveris, & cujusmodi vir sit, didiceris, in eo te Græciam universam habiturum puta, & bonorum quæ illic sunt summam cogniturum, ita ut nullo majori officio tibi possim gratificari quam si te huic commendavero. Ne igitur cunctemur ô Toxari, inquit Anacharsis, sed me ad illum ducito. Sed enim illud vereor, ne sit adito difficilis, tuamque pro me postulationem flocci faciat. Bona verba quæso, inquit ille, rem maximè gratam ipsi me facturum puto, quum occasionem offeram benefaciendi viro peregrino. Sequere me solummodo. Nam cognosces quanta sit illius in hospites reverentia, quanta æquitas, ac benignitas. Imò potiùs forte quadam hic ipse ad nos accedit, nempe ille qui cogitabundus secum loquitur. Simul Solonem compellans, hoc tibi magnum, inquit, donum adduco, virum peregrinum, amicitiæ indigum. Est autem Scytha ex nostræ gentis nobilibus. Attamen bonis omnibus ibi relictis, vobiscum conversatu-

ψόμβῳ τῆ Ἑλλάδῳ. καίτοι [1] ἐπίτομόν τινα ταύτην ἐξεῦρον αὐτῷ, ὅπως ῥᾷστα καὶ αὐτὸς μάθοι πάντα, καὶ γνώριμος γένοιο τοῖς ἀρίστοις. τοῦτο δή σοι ἐθέλω προσαγαγεῖν αὐτόν. εἰ τοίνυν ἐγὼ Σόλωνα οἶδα, ὅτι ποιήσεις, καὶ [2] προξενήσεις αὐτῷ, καὶ πολίτην γνήσιον ἀποφανεῖς τῆς Ἑλλάδος. καὶ ὅπως σοι ἧττον μικρὸν ἔμπροσθεν ὦ Ἀνάχαρσι, πάντα εἰργασμένος ἦδη, Σόλωνα ἰδών. τοῦτο γάρ ἐστιν Ἀθῆναι. τοῦτο ἡ Ἑλλάς. οὐκ ἔπ' ξένου. σύμπαντές σε ἴσασι. πάντες σε φιλοῦσι. πλὴν τοῦτο ἴσι τὸ κῦρ τῆς περιβύτου τούτου. ἀπάντων ἐπιλήσῃ τῆς σῆς Σκυθίας, συνὼν αὐτῷ. ἔχεις τῆς ἀποδημίας τὰ ἆθλα, τὸν ἔρωτα τοῦ πόλου. ὃς σοι ὁ Ἑλληνικὸς κανών. τοῦτο δεῖγμα τῆς φιλοσοφίας τῆς Ἀττικῆς. ὅτι τοίνυν γίγνωσκει, ὡς σὺ δι' ἐμοῦ ἔσται. ὧν. ὃς συνέσῃ Σόλωνι, καὶ φίλον χρήσῃ αὐτῷ. μακρὰν ἂν εἴη διηγήσασθαι, ὅπως μὲν ἦλθε ὁ Σόλων πρὸς δῶρα, οἷα δ' εἶπεν. ὡς δ' τὰ λοιπὰ συνῆσαν, ὁ μὲν, παιδεύων, καὶ διδάσκων τὰ κάλλιστα, ὁ Σόλων, καὶ φίλον ἅπασι ποιῶν τὸν Ἀνάχαρσιν, καὶ σεμνόν τοῖς Ἕλλησιν καλοῖς, καὶ πάντα τρόπον ἐπιμελούμενος, ὅπως ἥδιστα διατρίψῃ ἐν τῇ Ἑλλάδι. ὁδὶ, πλησὺς τῆς σοφίας αὐτῆς, καὶ μηδὲν τῶν ἔργων πόδα ἐκὼν εἶναι ἀπολειπόμενον. ὡς γὰρ ὑπέσχετο αὐτῷ ὁ Τόξαρις ἐξ ἑνὸς ἀνδρὸς τὸν Σόλωνα, ἅπαντα ἔγνω τὸν ἀκριβῆ, καὶ πᾶσιν ὦν γνώριμος, καὶ ἐπιμᾶτο δι' ἐκεῖνον. ὁ δὲ μικρὸν ὦν Σόλων ἐπαινῶν, ἀλλ' οἱ ἄνθρωποι τῆς

rus, & res Græciæ præclaras visurus venit. Porrò ei hoc compendium excogitavi, ut facillimè etiam omnia discat, & optimis quibusque innoteſcat, nimirum ut ipſum tibi adducerem. Ergo ſi Solonem bene novi, ſic facies, ipſum ſuſcipies, & verum Græciæ civem efficies. Iamque Anacharſi, quod paulò ante dicebam, viſo Solone, omnia vidiſti. Hoc ſunt Athenæ, hoc eſt ipſa Græcia. Non amplius es peregrinus, omnes te norunt, omnes te amant. Tantum bonorum in hoc ſene tibi conſiſtere puta. Res Scythicas, cum ipſo converſans, oblivioni trades. Habes tuæ peregrinationis præmia, finem amoris. Hic tibi Græca eſt regula, Atticæ philoſophiæ exemplum. Cognoſce igitur te eſſe fœliciſſimum, qui cum Solone verſaberis, eoque amico uteris. Longum eſſet referre quantum hoc munere delectatus ſit Solon, & quibus verbis reſponderit, utque deinceps mutua conſuetudine ſint uſi, hic quidem Solon, inſtituens & docens pulcherrima quæque; & omnibus amicum faciens Anacharſin, Græcorumque optimis adducens, tum omne ſtudium adhibens, ut quàm jucundiſſimè in Græcia vivens renideret. Ille verò ejus ſapientiam admiratus, ne altero quidem pede lubenter à ſenis latere ſecedens. Prout igitur pollicitus fuerat, Toxaris, ex unico Solone omnia momento cognovit: omnibuſque notus erat, & propter illum in precio habebatur. Non enim Solon parum eum laudabat. Verùm homi-

1 Ἐπίτομόν τινα ταύτην] Supple ὁδόν. Menagius.
2 Προξενήσεις αὐτῷ] Sic Demoſthenes: φενξένεις αὐτῶν. Idem.

1 Ὀνο-

τῦτο, ὡς νομιθήτη ἐπιθηθ, ἐφίλων, ὡς ὀνεῖνο δοκιμάζοι. καὶ ἐπίστευον ἀεί τους ἄνδρας εἶναι τὰ πολύτιμα. καὶ ἰμυνθη μόνο βαρβάρων Ἀνάχαρσις, δημοποίηθο ἡυόμμο, εἰ χρὴ Θεοξένῳ πιστεύειν καὶ τῦτο ἱστορῆσθαι ὦδε αὐτῦ. καὶ ὅτι ἂν ὑδὲ ἀνέρεψεν οἶμαι ἐς Σκύθας, εἰ μὴ Σόλων ἀπέθανε. βέλεσθε ὧν ἤδη ἐπαναγω τῷ μύθῳ τὸ τέλο, ὡς μὴ ἀκίφαλο ᾖ τοῖς; ἴσως γὰρ εἰδέναι ἔ τινές μοι ἐνίκησε, ὁ Ἀνάχαρσις ὡς Σκυθίας, καὶ Τόξαρις πανυῶ ἐς Μακεδονίαν ἦκεθον, ἵν καὶ Σόλωνα χάρινθε ἄνδρα ἐπαγωγιμῶτ Ἀθήνηθεν. φημὶ δὴ ὁμοῖόν τι καὶ αὐτὸς παθεῖν τῷ Ἀναχαρσιδι. καὶ γὰρ χαρίεντ, μὴ νεμεσήσητέ μοι τὸ εἰκότο, εἰ βασιλικῷ ἀνδρὶ ἐμαυτὸν εἴκασα. βάρβαρο μὲν γὰρ κἀκεῖνο. καὶ ὑδὲν τι φαίης ἂν τὺς Σύρους ἡμᾶς φαυλοτέρους εἶναι τῶν Σκυθῶν. ἀτὰρ, ὑδὲ κ τὸ βασιλικὸν οἰκοθεν τάμοι ἐς τὸν ὁμοιότητα, καὶ ἐκεῖνα δέ. ὅτε γὰρ πρῶτον ἐπεδήμησα ὑμῖν τῇ πόλῃ, ἐξεπλάγην μὲν αὐτῆς ἰδὼν τὸ μέγεθος καὶ τὸ κάλλο, καὶ τ ἐμπολιτευομένων τὸ πλῆθος, καὶ τῶν ἄλλων δυνάμεων, καὶ λαμπρότητος πᾶσης. ὥστε ἐκπολὺ ἐτέθηκειν ἐκτὸς τῶν τότε, καὶ ὀκ ἐξήρκουν τῇ θεωρίᾳ, εἰδὼν τ Ὀνησιώτης ἐκεῖνο νεανίσκο ἐκπεπόθῃ τῶς τῶν Μενελάε οἰκίαν. καὶ ἐμέλλον ὕπο ἀθρησίας τῶν γνώμων, ἰδὼν πόλιν ἀκμάζουσαν ἀκμῇ τοσαύτῃ, καὶ κ τ ποιητῶν ἐκείνων, ἀνθεῖσαν ἀγαθοῖς

mines, ut legislatori parebant, sic amabant, quos ille probaret, eosque viros optimos denique esse credebant. Solus verò ex barbaris initiatus est Anacharsis civitate donatus: si Theoxeno fides est habenda, qui hoc etiam de ipso memoriæ prodidit. Sed neque ut puto, nisi mortuo Solone, rediit ad Scythas Anacharsis. Vultis igitur fabulæ finem jam subdam, ne fine capite obambulet? Proinde jam tempus est cognoscendi cujus rei gratia Anacharsis ex Scythia, & Toxaris in præsentia venerunt in Macedoniam, ad quos Solonem etiam virum senem adduxi ex Athenis. Dico simile quid mihi accidisse atque Anacharsidi: ac per Gratias ne mihi similitudinem vitio vertite, si cum viro regio memet comparo. Etenim etiam barbarus ille erat. Nec ulla in re nos Syros Scythis illis deteriores esse dixeris: neque res meas cum regia dignitate in similitudinem adduco, sed cum illis quæ dixi. Quum enim primùm in vestram urbem veni, statim obstupui, visa magnitudine, & pulchritudine ipsius, & incolarum multitudine, aliaque potentia, omnique splendore. Itaque diu attonitus hærebam, nec satis mirari illa poteram. Cujusmodi quiddam insulari illi juveni Menelai ædes contemplanti accidit. Ac futurum erat ut animo sic afficerer intuitus urbem tam præclarè vigentem, ac juxta poëtam, bonis omnibus florentem, quibus

1 Ὀνησιώτης ἐκεῖνο] Telemachus apud Homer. Odyss. repetit alibi. *Bourd.* Telemachus. *Menagius.* Telemachus sc. ex Insula Ithaca, Homer. Odyss. δ. Menalai domum ex auro, argento, electro, & ebore conspicuam, cum stupore quodam miratur. *Cogn.*

πᾶσιν, οἷς γελᾷ πόλις. ὅπου δὴ ἔχων, ἐσκοπούμην ἤδη σοὶ τὰ πρακτέον. καὶ τὸ μὲν δεῖξαι τὸ λόγων ὑμῖν, πάλαι ἐδέδεκτο. πῶς γὰρ ἂν ἄλλοις ἔδειξα, σιωπῇ παραδοὺς τηλικαύτην πόλιν; ἐζήτουν γὰρ, ὅστις ἀποκρύψομαι τἀληθές, οἵτινες οἱ πρόχρωτες εἶεν, καὶ οἷς ἂν τις ἀφελῶν, καὶ συγγραψάμενος ἀφελήσειας, συναγωνιοῦμαι τοῖς τὰ ὅλα. οὐ παῦλά μοι ἦν εἰς, ἅπερ τῷ Ἀναχάρσιδι καὶ ἐτέροις βαρβάροις, ὁ Τοξαρὶς, ἀλλὰ πολλοί· μᾶλλον δὲ πάντες τὰ αὐτὰ, μόνον οὐκ αὐταῖς συλλαβαῖς ἔλεγον. ὡ ξένε, πολλοὶ μὲν καὶ ἄλλοι χρηστοὶ, καὶ δεξιοὶ ἀνὰ τὴν πόλιν, καὶ οὐκ ἂν ἀλλαχόθι τοιούτους εὕροις ἄνδρας ἀγαθούς. δύο δὲ μάλιστα ἐστὸν ἡμῖν ἄνδρε ἀρίστω, γνώμῃ μὲν, καὶ ἀξιώματι, πολὺ πρόχροντες ἁπάντων. παιδείᾳ δὲ, καὶ λόγων δυνάμει, τῇ Ἀττικῇ δεκάδι σχεδὸν ἐκκαίδεκα ἄλλοις ἄν. τὴν δὲ ἐκείνων δόξαν ἡμῖν οὕτως ἔχουσαν πρὸς αὐτούς. γνῶθι τοῦτο γιγνόμενον; ὅ, τι ἂν ἄριστον ᾖ τῇ πόλει. τὴν μὲν γὰρ χρηστότητα, καὶ τὴν πρὸς τοὺς ξένους φιλανθρωπίαν, καὶ τὸ ἐν μεγάλῳ τοσούτῳ ἀστεῖ φρόνημα, καὶ τὸ μετ' ἀκριβείας αἰδέσιμον, καὶ τὸ πρᾶον, καὶ τὸ δυσπρόσοδον, αὐτὸς ἂν ἄλλοις διηγήσαιο, πειρηθεὶς μικρῷ ὕστερον. καὶ ὡς μᾶλλον θαυμάσῃς, μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς οἰκίας ἐστὸν, υἱὸς, καὶ πατήρ. ὁ μὲν, εἰ τὸν Σόλωνα, ἢ Περικλέα, ἢ Ἀριστείδην ἐπαινοῖς· ὁ δὲ, υἱὸς, καὶ ὀφθεὶς μὲν αὐτίκα, ἁπάξαπαν

bus civitas florere potest. Sic affectus, diiudicabam quid faciendum esset. Iamque olim vobis aliquam orationem edere decreveram. Nam quibus aliis edidissem, tanta urbe silentio præterita? Quærebam enim, neque celabo veritatem, quinam proceres essent, & quos aggressus, præsules conscripta de illis historia, ad omnia uterer adjutoribus. Hic mihi non unus, ut Anacharsidi, atque hic barbarus Toxaris, sed multi, imò omnes eadem, tantùm non iisdem syllabis, respondebant. Multi quidem, iique boni & industrii viri, ô hospes, in urbe sunt, nec alibi bonos ejusmodi viros invenires. Verum duos potissimum viros optimos habemus, genere, & authoritate omnibus præstantes: quos eruditione, & dicendi facultate, cum Attica decade rectè comparaveris. Populi autem erga eos benevolentia planè est amatoria. Et hoc fit, quod est civitati optimum. Nam benignitatem, & humanitatem erga hospites nullamque in tanta magnitudine invidentiam, ac reverentiam cum benevolentia conjunctam, & mansuetudinem, & morum facilitatem, ipse paulò post expertus aliis narrabis. Atque ut mireris impensiùs, unius ejusdemque sunt familiæ, filius & pater: hic quidem si Solonem, aut Periclem, aut Aristidem animo versas. Ille verò filius, simul atque visus fuerit tibi, te rapiet: adeò

1 Παιδείᾳ δὲ καὶ λόγων δυνάμει τῇ Ἀττικῇ δεκάδι παρεγγύλλοις ἄν] Vincentius Opsopœus interpres sic vertit; quomodo legerit nescio: videturtamen legisse Ἀττικῇ δεκάτῃ, & sibi intellexisse μέσῃ, quasi fuerit quædam decima musa Athenis. Sed ea δέκας non ad musas referri debet, sed ad decem illos oratores celebriores, qui Athenis floruerunt, & quorum vitas scripsit Plutarchus, quod (credo) satis manifestum videbitur nostro lectori. *Edit.*

1 Οἰκί-

σε. Ἔτω μέγας ἐστὶ, & καλὸς ἀρ-
ρένωπήν ἴσα τὴν σύμμορφίαν. εἰ γὰρ
καὶ φθέγξαιτο μόνον [1] οἰκτίσεται σε
λύπη τῶν ὧτων ἀναδησάμενον. το-
σαύτην Ἀφροδίτην ἐπὶ τῇ γλώττῃ
ὁ νεανίσκος ἔχει. ἥμᾶ τοι πόλις
ἅπασι κεχηνότις, ἀκούσιον ὁπότ'
ἂν δημηγορῆσαι παρέλθοι. ὁπόσα
φασὶ τοὺς τότε Ἀθηναίους, [2] ὡς τὴν
τοῦ Κλεινίου πατρωνείαν, παρ' ὅσον
τοῖς μὲν, οὐκ εἰς μακρὰν μετεμέ-
λησε δ' ἔρωτος, ὃν ἠράσθησαν δ'
Ἀλκιβιάδου. τοῦτον γὰρ ἡ πόλις ἐ
φιλεῖ μόνον, ἀλλὰ καὶ αἰδεῖται ἤδη
ἀξιοῖ. καὶ ὅλως ἐν τούτῳ ἡμῖν δη-
μόσιον ἀγαθόν ἐστι, καὶ μέγα ὄφε-
λος ἅπασιν, ἀνὴρ εὖτος, εἰ δὴ
αὐτός τε καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ, δέ-
ξαιντό σε, καὶ φίλον ποιήσαιντο,
πᾶσαν ἔχοις τὴν πόλιν. καὶ ἐπι-
στεῖσαι χρὴ τῷ χείρε τοῦτο μόνον,
καὶ σοι ἔτ' εὐδιάσημα τὰ σά.
τοῦτο γὰρ δὴ ἅπαντες ἴσμεν,
εἰ χρὴ καὶ ὅρκον ἐπάγειν τῷ λόγῳ.
καί μοι ἤδη πεπωμένῳ, τὸ πολ-
λοστὸν τῆς ὠφελούσης εἰρηνέας ἔδοξε.
οὐκ ἔδρας τοίνυν, ὡς [4] ἀμβολᾶς
ἔργον ὡς ὁ Κεῖος φησὶν, ἀλλὰ χρὴ
πάντα μὲν καλὰν κινεῖν, πάντα δ'
πράττειν, καὶ λέγειν, ὡς φίλοι ἡ-
μῖν τοιοῦτοι γένοιντο. ἓν γὰρ τοῦθ'
ὑπάρξῃ, δι' ὅλα πάντα, καὶ πᾶσ'
ἔρα, καὶ λευκόμαν ἡ θάλασσα,
καὶ ὁ λιμὴν πλησίον.

adeò magnus est, & mascula quadam forma decorus: qui si tantummodo loquatur, ducet te ab auribus revinctum. tantam verborum suavitatem in lingua sitam hic juvenis habet. Quinetiam universa civitas ad audiendum inhiat, quoties ad populum verba facturus prodit. Cujusmodi quiddam Athenienſibus in Cliniæ filio accidiſſe dicunt, niſi quod non multò poſt eos amoris pœnituit, quo [3] Alcibiadem ſunt proſecuti. Hunc autem civitas non diligit ſolùm, ſed reverentia etiam dignatur. Denique hoc nobis populare bonum eſt hic vir, & ingens commoditas omnibus. Hic ſi te, ejuſque pater ſuſceperint, & amicum fecerint, totam civitatem habebis, & ſolummodo intendenda eſt manus, nec tuæ res amplius ambiguæ erunt. Hæc per Iovem dicebant, omnes, ſi adhibendum etiam eſt juramentum orationi. Ac mihi jam harum rerum periculum facienti, minimam partem eorum quæ ſuperſunt dixiſſe videor. Quare nec deſidiam, nec dilationem patitur hoc opus, ut ait poëta Cejus. Verùm movendus omnis rudens, nihil non faciendum ac dicendum, quo illorum amicitiam nobis conciliemus: qua ſi potiamur placida ſunt omnia, navigatio ſecunda, tranquillum mare, & in propinquo portus.

1 Οἰκτίσεται σε ὑπὸ τῶν ὤτων ἀναδυσάμενον] Lege ἀλύσεται σε ὑπὸ τῶν ὤτων ἀναδησάμενον, & ita videtur legiſſe interpres. *Palm.*

2 Περὶ τὸν τῦ Κλεινίε] Legend. Plut. in Alcibiad. *Bourd.*

3 *Alcibiadem ſunt proſecuti*] Hoc abundè ſcribit Plut. in Alcibiad. Ariſtophan. in ranis. Valer. Max. lib. 7. *Cogn.*

4 Ἀμβολᾶς ἔργον] Tangit hunc verſum Heliod. lib. 2. ἐργ.
Αἰεὶ δ' ἀμβολίεργος ἀνὴρ ἄτασσι παλαίῃ. Bourd.

ΠΩΣ ΔΕΙ ΙΣΤΟΡΙΑΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΝ.

QVOMODO HISTORIA CONSCRIBENDA SIT.

ARGVMENTVM.

Didaſcalicus liber eſt, continens præcepta ac regulas de hiſtoria ſcribenda. Dividitur autem in duas partes. In priore expoſito fine ſeu officio Hiſtorici, & confutatis iis, qui duplicem Hiſtoriæ finem faciunt, Vtile videlicet & Delectabile, mox vitia recenſet, quæ tum in verbis, & compoſitione, tum in ipſis rebus vitanda ſunt, & hoc ſub exemplis aliorum, quo quique modo aut genere peccarint, oſtendendo. In poſteriore autem parte primum, quæ afferrè ad hanc rem, quæque antea quaſi domi ſuæ comparata habere debeat, is qui ad ſcribendam hiſtoriam accedit, exponit. Deinde regulas primum de rebus, deinde de expoſitione & phraſi verborum, poſtremò & de partibus operis tradit: etiam hic exemplis aliorum præcepta ſua confirmando. Orditur autem ab occaſione, quam collatione Abderitici morbi amplificat.

Ἀβδηρίτας φασὶ Λυσιμάχου ἤδη βασιλεύοντος, ἐμπεσεῖν τινα νόσημα ὦ κράτιστε Φίλων τοιοῦτον, [2] πυρεταίνειν μὲν γὰρ τοὺς πάντας παυδημεὶ ἀπὸ τῆς ὠρθῆς ὑγιείας, ἀπὸ δὲ ὠρθῆς τρίτης ἐξίσου ἐρρωμένους, [3] καὶ λιπαρεῖν τὸν πυρετόν. τοῖς δὲ πλείοσι ἑβδόμῃ, τοῖς μὲν, αἷμα πολὺ καὶ ἐναῶν ῥυὲν, τοῖς δὲ, ἱδρὼς ἐπιχύμενος πολὺς καὶ ὄντος, ἔλυσε τὸν πυρετόν. ἐς γέλοιον δέ τι πάθος περῖσῃ τὰς γνώμας αὐτῶν. ἅπαντες γὰρ ἐς τραγῳδίαν παρεκινδύνευον, καὶ ἰαμβεῖα ἐφθέγγοντο, καὶ μέγα ἐβόων. μάλιστα δὲ τὴν Εὐριπίδου Ἀνδρομέδαν ἐμιμοῦντο, καὶ τὴν Περσέως ῥῆσιν [4] ὡς μάλα

[1] Abderitis ajunt Lyſimacho jam regnante, morbum, optime Philo, hujuſmodi quendam incidiſſe, videlicet primùm omnes in tota civitate febri correptos fuiſſe, eaque à primo ſtatim die valida, & continua. Circa ſeptimum autem diem, aliis multam ſanguinis è naribus fluxionem, aliis copioſum ſudorem obortum, febrim ſolviſſe. Cæterùm ridicula quædam perturbatio mentes illorum obſedit. Omnes enim ad tragœdiæ actionem permovebantur, & jambos recitabant, & vociferabantur. In primis verò Euripidis Andromedam flebiliter canebant, & Perſei ſermonem concinnè referre.

1 *Abderitis*] Conſcribendæ hiſtoriæ ratio, ex Euripidis Andromeda. *Cogn.*
2 Πυρεταίνειν] Anglic. πυρέτ̃ειν, ſic pag. ſeq. ὡς πυρέξας. Bourd.
3 Καὶ λιπαρεῖ τὸν πυρετὸν] Sic apud Hippocr. & Gal. *Idem.*
4 Ὡς μάλ̃] Angl. ὡς μέρ̃. Idem.

διεξήεσαν. καὶ μεχρὶ ὧν ἡ πόλις ὠχρῶν ἁπάντων, καὶ λεπτῶν, τὴν ἑβδομαίαν ἐκείναν τραγῳδῶν, σὺ δ' ὦ Θεῶν τύραννε, καὶ ἀνθρώπων Ἔρως. καὶ τἄλλα μεγάλῃ τῇ φωνῇ ἀναβοώντων, καὶ τοῦτο ἐπιπολύ, ἄχρι δὴ χειμὼν, καὶ κρύος μέγα γενόμενον, ἔπαυσε ληρεῖν αὐτούς. αἰτίαν δὲ μοι δοκεῖ ἔχειν τοιοῦτο ἐπιδεῖξαι, Ἀρχέλαον ὁ τραγῳδὸς, εὐδοκιμῶν τότε, μεσοῦντος θέρους καὶ πολλῆς τῆς φλογμοῦ τραγῳδήσας αὐτοῖς τὸν Ἀνδρομεδέων, ὡς πυρέξαι τε ἀπὸ τοῦ θεάτρου τοὺς πολλοὺς, καὶ ἀναστένειν ὕστερον ἐς τὴν τραγῳδίαν παροιδαίνειν, ἐπιπολὺ ἐμφιλοχωρούσης τῆς Ἀνδρομέδας τῇ μνήμῃ αὐτῶν. καὶ ἔτι Περσέως ἔτι σὺν τῇ Μεδούσῃ, τὸν ἐκείνου γνώμῃ ἐμπεφυκότα ὡς ἂν εἴη φασιν [1] ἐν παροιμίαις, τὸ Ἀβδηριτικὸν ἐκεῖνο πάθος, καὶ νῦν τοὺς πολλοὺς τῶν πεπαιδωμένων περιελήλυθεν. ἔχ ὥστε τραγῳδεῖν, ἔλαττον γὰρ ἂν τοῦτο παρέπαιον, ἀλλοτρίοις ἰαμβείοις, ἢ φαύλοις κατεχόμενοι, [2] ἀλλ' ἀφ' ἃ δὴ καὶ οὗτοι ποσὶ τοῦτο κεκίνηται, ὁ πόλεμος ὁ πρὸς τοὺς βαρβάρους, καὶ τὸ ὑπὲρ Ἀρμενίας τρόπαιον, καὶ αἱ συνεχεῖς νίκαι, ἀδεὲς ὅς τις ἔχ ἰσχείαν συγγράφῃ. μᾶλλον δὲ Θουκυδίδης,

rebant. Plenaque erat civitas pallidis omnibus, macilentisque septimanis illis tragœdis, illudque ô tu Deorum, tu tyranne hominum Amor, aliaque magna voce clamantibus, idque perquam diu, donec hyems magno cum frigore oborta delirium ipsorum compescuit. Causam verò ejus rei mihi videtur præbuisse Tragœdus Archelaus, illo tempore celebris, qui media æstate multo æstu Andromedæ fabulam ipsis egit. Ita ut multi ex theatro redirent febricitantes, & sequenti die mentibus eversi in eandem tragœdiam delaberentur, illorum memoriæ suaviter inhabitante Andromeda, ac Perseo unà cum Medusa singulorum animis adhuc obvolante. Vt igitur, alterum, quod ajunt cum altero comparetur, Abderiticum illud malum etiam hoc tempore plerosque doctorum invasit: non ut ipsi quoque tragœdias agant, nam in hoc minùs delirarent, alienis jambicis, iisque haud malis occupati. Sed ex quo res præsentes moveri cœperunt, puta bellum istud contra barbaros, & acceptum in Armenia vulnus, & continuæ illæ victoriæ, nemo non historiam conscribit. Imò verò Thucydides,

1 Ἐπὶ παροιμίαις] Vide Paræmiog. *Bourd.*

2 Ἀλλ' ἀφ' ἃ δὴ καὶ οὗτοι ποσὶ τοῦτο κεκίνηται] Libet hic misereri sortem humanam & imperium fati in famam virorum illustrium, & temporis injurias in literas & monumenta historica. Ecce ex tanto historicorum numero, quorum multitudinem perstringit, & Satyrice irridet Lucianus, quis usque ad nos duravit? imo cujus nomen tantum notum est? Si non per Capitolinum foret, qui in M. Antonino & Vero jejune & brevissime aliquid de iis bellicis eventibus muginavit, omnino ignoraremus, de quo bello intelligi deberent hæc Luciani verba. Clades igitur ea in Armenia accepta fuit, quando Severianus natione Celta legatus & dux Romani exercitus contra Osroën regem missus, ab Othryade quodam Parthorum duce cæsus est, & copiæ deletæ, ut nos docet Lucianus hic & supra in Pseudomanti. Continuæ vero victoriæ, de quibus hic loquitur noster,

δαμ, καὶ Ἡρόδοτοι, καὶ Ξενοφῶντες ἡμῖν ἅπαντες. καὶ ὡς ἔοικεν, ἀληθὲς ἄρ' ἐστὶ τὸ λεγόμενον, τὸ, [1] Πόλεμος ἁπάντων πατήρ, εἴ γε καὶ συγγραφέας τοσούτους ἀνέφυσεν, [2] ὑπὸ μιᾷ τῇ πληγῇ τῶνδε τοίνυν ὦ φιλότης, ὁρῶν ἅμα, καὶ ἀκούοντά μοι, τὸ ξ Σινωπέως συμβὰν εἰσῆλθεν. ὁπότε γὰρ ὁ Φίλιππος ἐλέγετο ἤδη ἐπαλαύνειν, οἱ Κορίνθιοι πάντες ἐπεφοίτουν, καὶ ἐν ἔργῳ ἦσαν. ὁ μὲν, ὅπλα ἐπισκευάζων. ὁ δὲ, λίθους διαφέρων. ὁ δὲ, ὑπορυττόμενον ξ τεῖχος. ὁ δὲ, ἐπεξιὼν ὑποσηκάζων. ὁ δὲ ἄλλος, ἄλλο τι τῶν χρησίμων ὑπουργῶν. ὁ δὴ Διογένης ὁρῶν τοῦτο, ἐπεὶ μηδὲν εἶχεν ὅ, τι καὶ πράττοι, αὐτὸς γὰρ οὐτος ἐς ἀργὸν ἐληλύθει, ἀφεψώσατο μάλα καὶ αὐτὸς σκύλιε τὸ πίθον, ἐν ᾧ ἐτύγχανεν οἰκῶν, ἅνω καὶ κάτω ξ κυλίων. καί μοι τῶν σωκήνων ἐρωμένῳ, τί τοῦτο ποιεῖς ὦ Διόγενες, κυλίω ἔφη καὶ ἐγὼ τὸν πίθον, ὡς μὴ μόνος δοκοίην ἐν τοσούτοις ἐργαζόμενος. καὐτὸς δὲ ὦ Φίλαν, ὡς μὴ μόνος ἄφωνος εἶμι ἐν ὅτῳ πολυφώνῳ τῇ ὁμιλίᾳ, μηδ' ὥσπερ Κωμικὸν ὀρυφόρημα, κεχηνὼς σιωπῇ διαφερομένῃ, καλῶς ἔδες, Herodoti, & Xenophontes nobis facti ſunt omnes. Et ut apparet, verum fuit illud, Bellum omnium pater eſt, quandoquidem hiſtoriarum ſcriptores tam multos una hac plaga procreavit. Hæc igitur, amice, videnti & audienti mihi Sinopenſis illius factum in mentem venit. Quando enim Philippus cum exercitu jam adventare ferebatur, perturbati & operi intenti omnes Corinthii, alius arma adornabat, alius lapides comportabat, alius muros ſubſtruebat, alius propugnaculum ſuffulciebat, alius aliud quod ad rem pertineret ſubminiſtrabat. Quæ cùm videret Diogenes, & nihil haberet quod ageret, nulla enim in re quiſpiam ipſius miniſterio utebatur, pallio ſuccinctus, ipſe etiam dolium in quo habitabat, magna [3] per Cranium ſedulitate ſurſum ac deorſum volvebat. Ac rogante quopiam ex familiaribus, cur hoc facis Diogenes? Meum etiam dolium voluto, inquit, ne ſolus inter tot laborantes ociari videar. Quare Philo, ego etiam ne ſolus tam loquaci tempore ſim mutus, neque velut Comicum ſatellitium, hians ſilentio prætervehar, rectè factu-

noſter, intelligi debent de bello Parthico, quod poſt illam in Armenia cladem geſtum eſt per quadriennium ducibus Statio Priſco, Avidio Caſſio, & Martio Vero, qui Parthos ad Europum, Mediæ urbem maxima clade affecerunt, Armeniam vindicarunt, Artaxatis captis, & Babylonem uſque penetrarunt, ut diſcimus ex dictis Capitolini locis. Fuit profecto inſignis ea expeditio, & quæ proculdubio famam merebatur, ſed ite famæ avidi homunculi, & æternum nomen ſperate ex facinoribus veſtris, quorum memoriam pauca ſecula penitus abolent, nos certe ut plurimum pluſquam Lethæa oblivio manet. *Palm.*

1 Πόλεμος] Sic in Icaromenippo. πόλεμος τε ὁλων πατήρ ἐστι ἐδέξατο. Hac de re copioſe Lipſ. *Bourd.*

2 Τῇ πὶς μιᾷ τῇ πληγῇ] Angl. ὁρμῇ. Idem.

3 *Per Cranium*] Craneum ſchola ſeu gymnaſium, in quo Diogenes degebat ante Corinthum ut ſcribit Laërt. lib. 6. ἐτύγχανε μὲν οὖν διάγων ἐν τῷ Κρανείῳ πρὸ τῆς Κορίνθου γυμνασίῳ. Cogu.

1 Τοῖς

ζειν ὑπέλαβον, ὡς δυνατόν μοι κυλίσαι τὸ πίθον. οὐχ ἱστορίαν συγγράφειν, οὐδὲ πράξεις αὐτὰς διεξιέναι, οὐχ ὅτω μεγαλότολμος ἐγώ. μηδὲ τοῦτο δείσῃς περὶ ἐμοῦ. οἶδα γὰρ ἡλίκος ὁ κίνδυνος, εἰ κῇ τὸ πρᾶγμα κυλίσῃ τις. καὶ μάλιστα, οἷον τὰ μὲν τοιαῦτα πλάκνιον, οὐδὲ πάνυ καρτερῶς κεκερασμένον. δεῖται γὰρ αὐτίκα μάλα ὡς μικροῦ λιθιδίου ὡσθῆναι σύστασις, συλλέγειν τὰ ὀστράκια. τί δὲ ἔγνωσταί μοι; καὶ ὅπως ἀσφαλῶς μεθήξω τῶν πολέμων, αὐτὸς ἐξω βέλους ἐὼν, ἐχὶ σοὶ φράσω. τὰ μὲν καπνὸς, καὶ κύμβαλον, καὶ φορυτὸν, ὅσα τὰ συγγράφειν ἔνεισι, ἀνέξω ἐμαυτόν, οὐ ποιῶν. ἀλλὰ μίκρα δὴ πάνυ μικρῶν, καὶ ὑποθήκας τινὰς ὀλίγας ὑποθήσομαι τοῖς συγγράφουσιν, ὡς κοινωνήσωσιν αὐτοῖς τῆς οἰκοδομίας, εἰ μὴ τὸ ἐπιγράφῃς, ἄκρον γὰρ τοῦ δακτύλου τῶν καλῶν ἅψασθαι μόνον. καίτοι οὐδὲ ἀναίνεσθαι οἱ πολλοὶ δοῦναι οἴονται σφίσιν ἐπὶ τὸ πρᾶγμα, ὡ μᾶλλον ἢ τέχνης πόνος ἐπὶ τὸ βαδίζειν, ἢ βλέπειν, ἢ ἐσθίειν. ἀλλὰ πάνυ ῥᾴδιον, ἢ σὺ φῂς, καὶ ἅπαντα εἶναι ἱστορίαν συγγράψαι, ὡς τις ἐμέλησέ σοι τὸ ἐπιλῦσον ὀνίνῃ. τὸ γὰρ, οἶδά πως καὶ αὐτὸς ἃ ἐπαίρει, ὡς ἐν τῷ δύμετρίζειν, οὐδὲ ῥᾳδίως σαφηνίσαι δύναιμ' ἂν ἔτι, ἀλλὰ πάνυ πολλῆς τῆς φορυτοδομίας, καὶ ἄλλα πολλῆς τῆς φορυτοδομίας, ὡς τις ὡς ὁ Θουκυδίδης φησὶν, ὡς ἀεὶ κτῆμα, ἀπαθὲς. οὐδὲ μὲν δὴ πάνυ πολλοὶ αὐτῶν ἐπιβρύσωσι, οἷοις γ' ἂν πάνυ ἐπαχθὲς ὤμην. καὶ μάλιστα ὑπόστασις ἀπαστάλαγμα ἡδὺ, καὶ ὦ τῆς κρήνης ἡδίστης ἡ ἱστορία. εἰ γὰρ ἐκτήσῃ

cturum me putavi, si quoad possem dolium volutarem, non autem historiam conscriberem, nec res gestas narrarem: non equidem adeò sum temerarius, neque etiam hoc de me timeas licet. Novi enim quantum hoc sit periculum, si quis per saxa volvat, tale in primis quale meum est doliolum, ne validè quidem satis fictum, adeò ut si vel ad exiguum lapidem offendat, illicò testulæ sint colligendæ. Quid igitur decretum mihi est? & quomodo in belli partem veniam extra teli jactum constitutus? Dicam equidem tibi. A fumo, & fluctu, & curis quæ scriptorem historiæ circumstant, abstinebo me ipsum. Sed parvam admonitionem, hasque præceptiones paucas scribentibus subministrabo: ut ex ædificationi saltem illis adsim, etiamsi ab inscriptione abfuero, summo digito lutum attingendo. Quanquam neque admonitione plerique opus esse sibi ad hanc rem putant, non magis quàm aliqua arte ad vadendum, aut videndum, aut edendum: sed planè facillimum ac promptum, & cujusvis homínis esse existimant, historiam scribere, siquis modò verbis exprimere possit quod in mentem venit. Cæterùm ipse nosti, amice, istud neque esse ex facillimis, neque ex iis quæ componi negligenter possunt: sed siquid aliud ex iis quæ oratione traduntur cura opus habet, hoc certè habere, siquis ut Thucydides ait, historiam quasi perpetuam possessionem adornet. Scio equidem fore ut paucos admodum ab errore revocem, nonnullis etiam molestus videar, quibuscunque in primis opus jam est absolutum, & historia in publicum edita. Quòd si ab iis qui tum

τὸ τὸν ἀκρασταμβῶν, μανίαν, εἶτα ἐλπὶς, ὡς οἱ τυῤῥοὶ μεταποιήσουσιν, ἢ μεταγεγράψονται τὰ ἅπαξ κεκυρωμένα, καὶ ὥσπερ ἐς τὰς βασιλείους αὐλὰς ἀνακειμένων. ὅμως γὰρ, ὁ χαῖρον καὶ πρὸς αὐτὸς ἐκείνους εἰρῆσθαι, ἵν' εἴ ποτε πόλεμον ἄλλον συστὰν, ἢ Κελτοῖς πρὸς Γέτας, ἢ Ἰνδοῖς πρὸς Βακτρίους, ἢ γὰρ πρὸς ἡμᾶς μαλλήσειεν ἄν τις ἀπάντων ἤδη κεχειρωμένων, ἔχωσιν ἄμεινον σωπῆσαι, τὰ καινὰ τῦτον πρασσόντες, ἢ ὥσπερ μὲ δεῖν αὐτοῖς ὁρᾶν εἶναι. εἰ γὰρ μὴ, αὐτοὶ μὲν καὶ τότε τῷ αὐτῷ πήχει, ὥσπερ καὶ νῦν, μετρῶντων τὸ πρᾶγμα. ὁ ἰατρὸς γὰρ, ὁ πάνυ ἀνιάσειεν, ἢ πάντες Ἀβδηρίται ἐκόντες Ἀνδρομέδαν τραγῳδῶσιν. Διττὸν γὰρ ὄντων τῶν συμβουλῆς ἔργων, τὸ μὲν γὰρ αἱρεῖσθαι, τὸ δὲ φεύγειν διδάσκει, φέρε πρῶτα εἴπωμεν, ἅπερ φευκτέον τῷ ἱστορίαν συγγράφοντι, καὶ ὧν μάλιστα καταῤῥωτέον. ἔπειτα, οἷς χρώμενον, ὅτε ἂν ἁμάρτῃ τῆς ὁρμῆς, καὶ ἐπ' εὐθὺ ἄγοντας, ὁδηγόν τε οἷον αὐτὸν δεκτέον, καὶ πῇ καὶ ἢ τοῖς ἔργοις ἐφαρμοστέον, καὶ μέτρον ἑκάστῳ, καὶ ἃ σιωπητέον, καὶ οἷς ἐνδιατρῖπτέον, καὶ ὅσα παραλειπόμενα ἄμεινον, καὶ ὅπως ἑρμηνευτέον αὐτὰ, καὶ συναρμοστέον. πρῶτα μὲν, καὶ τὰ τοιαῦτα, ὕστερον. νῦν δὲ, τὰς κακίας ἤδη ἐπιμέμφεσθαι, ὁπόσας τοῖς φαύλως συγγράφουσι παρακολουθοῦσιν. ἃ μὲν δὴ κοινὰ πάντων λόγων ἐστὶν ἁμαρτήματα, ἔν τε φωνῇ, καὶ ἁρμονίᾳ, καὶ ἀλογίᾳ, καὶ τῇ ἄλλῃ ἀπειρίᾳ, μακρὸν τε ἂν εἴη ἐπελθεῖν, καὶ ἡ παρούσης ἐπιτηδεύσεως ἀκόλουθον. κοινὰ γὰρ ὡς ἔφην ἁπάντων λόγων ἐστὶν ἁμαρτήματα ἔν

tum audiverunt, etiam est laudata, insania profecto fuerit, sperare illos aliquid immutaturos, aut transcripturos esse eorum, quæ semel rata facta sunt, & veluti in regiam aulam relata. Sed tamen non absre fuerit, etiam ipsos admonere: ut si bellum aliud Celtæ contra Getas, vel Indi contra Bactrianos aliquando committant (nemo enim jam subjugatis omnibus contra nos movere ausit) meliùs componere possint, adhibita hac regula, si recta videatur ipsis: sin minùs ipsi etiam tunc, eodem quo nunc cubito rem metiantur. Medicus autem non admodum ægrè feret, si omnes Abderitæ Andromedam ultro agant. Cùm autem duplex sit consilii opus, & alia eligere, alia vitare doceat: age primùm dicamus quænam fugienda sint ei qui historiam scribit, & à quibus maximè purum se tueri debeat. Deinde quibus rebus utendo non aberraverit à recta via, & eò quò tendit ducente: nempe quo exordio incipiendum, quo ordine res inter se sint componendæ, quis modus singulis adhibendus, quæ silentio prætereunda, quibus immorandum, & quomodo exponenda, & coaptanda, quæ percurrere est satius. Atque hæc quidem, & his similia posteriore loco tractabimus. Nunc autem ea vitia commemorabimus, quæ sequuntur malè scribentes. Quæ igitur communia sunt orationum vitia in voce, in concinnitate, in sententia, cæterisque inscitè compositis, longum esset persequi, & ab instituto præsenti etiam alienum. Nam communia, ut dixi, omnium orationum sunt vitia in voce, & concinni-

τε φωνῇ, καὶ ἁρμονίᾳ. ἃ ἢ ἐν ἱστορίᾳ ἁμαρτάνοντι, τὰ τοιαῦτα ἂν οὐ ῥᾳδίως ἐπιτιμῷεν, οἷα καιρὸς πολλάκις ἀκροωμένοις ἔδοξε. καὶ μάλιστα μὲν ἅπασιν αὐτοῖς ἀναπιτέον τὰ ὦτα. εἰ δὲ μηδὲν ἧττον μεταξὺ καὶ ἀπομνημονεύσαι ἔνια, παραδείγματος ἕνεκα, τῶν ἤδη ὑπὸ συγγραφαμένων. καὶ πρῶτόν γε ἐκεῖνο, ἠλίκην ἀμαρτάνουσι, ἐπισκοπήσωμεν. ἀμελήσαντες γὰρ οἱ πολλοὶ αὐτῶν τῆς ἱστορεῖν τὰ γεγενημένα, [1] τοῖς ἐπαίνοις ἐχόντων, καὶ στρατηγῶν διατρίβουσι, τοὺς μὲν οἰκείους, εἰς ὕψος ἐπαίροντες. τοὺς πολεμίους δέ, πέρα δὲ μέτρου καταῤῥίπτοντες, ἀγνοοῦντες ὡς ὁ στενὸς τῆς ἱστορίας διάδρομος, καὶ διατείχισμα ἡ ἱστορία πρὸς τὸ Ἐγκώμιον, ἀλλά τι μέγα τεῖχος ἐν μέσῳ ἐστὶν αὐτῶν. καὶ τὸ τῶν Μουσικῶν δὴ τοῦτο, ὡς διὰ πασῶν ἐστι πρὸς ἄλληλα. εἴγε τῷ μὲν ἐγκωμιάζοντι, μήτε ἑνὸς μέλους, ὑπισχνεῖσθαι ἐπαινέσαι, καὶ δύφωνον τὸν ἐπαινούμενον. καὶ εἰ ψεύσασθαί γε ὑπάρχοι. τὸν δὲ τέλος, ὀλίγον ἂν φροντίσειεν. ἡ δέ, εἰ ἄν τι ψεῦδος ἐμπέσοι ἡ ἱστορία, ὑπὸ [2] ἀκριβείων ἀνάγκης. ὃ μᾶλλον, ἢ τῷ ἰατρείᾳ, ἰατρῶν παῖδες φασιν, τῷ τραχείᾳ προσδέξασθαι, ἂν τι ἐς αὐτὸν καταπέμψῃ. ἐπ ἀγνοεῖν ἔοικασιν οἱ τοιοῦτοι, ὡς ποιητικῆς μὲν, καὶ ποιημάτων, ἄλλας ὑποθέσεις, καὶ κανόνες ἴδιοι. ἱστορίας δέ, ἄλλοι. ἐκεῖ μὲν γὰρ, ἀκρατὴς ἡ ἐλευθερία, καὶ νόμος εἷς, τὸ δόξαν τῇ ποιητῇ. ἔνθεος γὰρ, καὶ κάτοχος ὑπὸ Μουσῶν, καὶ ἵππων ὑποπτέρων ἅρμα

nitate verborum. Quæ verò in hiſtoria quidam peccant, talia comperies obſervando, qualia mihi ſæpe audienti ſunt viſa: maximè verò ſi omnibus illis patulas aures præbueris. Sed non intempeſtivum fuerit, quædam interim exempli cauſa commemorare, ex iis quæ jam ita conſcripta ſunt. Ac primum quidem illud, quantum peccent, conſideremus. Quum plerique ipſorum, neglecta rerum geſtarum narratione, in laudibus Imperatorum, & Ducum immorantur, ſuos quidem in cœlum extollentes, hoſtes verò præter modum deprimentes, neſcii hiſtoriam non anguſto iſthmo, ſed magno intergerino muro diſtinctam & diviſam eſſe ab Encomio: quodque ajunt Muſici bis per omnes chordas inter ſe diſtare. Siquidem is qui Encomium ſcribit, hoc unum curat, ut quovis modo quem laudandum ſuſcepit, extollat & oblectet: ac parvi pendit, ſi mentiendo finem aſſequatur. At hiſtoria nihil falſum, ne pauxillum quidem inſeri ſibi permittit, non magis quàm medici dicunt tracheam ſeu aſperam arteriam, abſorptum in ſe quicquam recipere. Hi præterea videntur ignorare poëtices & poëmatum alias eſſe promiſſiones, regulaſque proprias, hiſtoriæ autem alias. Illic enim eſt mera libertas, unaque lex, quod poëtæ viſum fuerit. Etenim fanaticus eſt, & à Muſis afflatus: & ſive equos alatos currui jun-

1 Τοῖς ἐπαίνοις ἐχόντων ἐν στρατηγῶν διατρίβουσι] Ἐν διατρίβουσι, ut infra in hoc Dialogo. καὶ ἐδιατρίβοντες, & immorantes, & in Demonactis Vita ἃ σκοπητέον ἐν οἷς ἐδιατρεπτέον. Marc.

2 Ἀκριβείων] Angl. ἀκριβῶν. Bourd.

ξαλῦ θέλῃ, κἂν ἐφ' ὑδατῶ ἄλλος, ἢ ἐπ' ἀνθερίκων ἄκρων θοῦσαι νέας ἀναδιδάσκηται, φθόνῳ δὲ δεῖς. δεῖ γὰρ ὁπόταν ὁ Ζεὺς αὐτῶν [1] ὑπὸ μιᾶς σειρᾶς ἀναπάσας αἰωρῇ ὁμοῦ γῆν, καὶ θάλατταν, δεδιέναι, μὴ διαρραγείσης ἐκείνης, συμπεσοῦσα τὰ πάντα κατενεχθείη. ἀλλὰ [2] κἂν Ἀγαμέμνονα ἐπαινέσαι θέλωσιν, ἐδεῖς ὁ κωλύων, Διΐ μὲν αὐτὸν ὅμοιον εἶναι τὴν κεφαλήν, καὶ τὰ ὄμματα, τὸ στέρνον δέ, τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ τῷ Ποσειδῶνι. τὴν δὲ ζώνην, τῷ Ἄρει. καὶ ὅλως, σύνεστιν ἐκ πάντων Θεῶν ἡρμόσθαι δεῖ τὸν Ἀτρέως, καὶ Ἀερόπης. οὐ γὰρ ἱκανὸς ὁ Ζεὺς, οὐδὲ ὁ Ποσειδῶν, οὐδὲ Ἄρης, μόνον ἕκαστος ἀναπληρῶσαι τὸ κάλλος αὐτοῦ. ἢ ἱστορία δέ, ἵν' πνα κηλακείαν τοιαύτην προσλάβῃ, τί ἄλλο, ἢ πεζὴ ἡς ποιητικὴ γένηται, εἰ μεγαλοφωνίας μὲν ἐκείνης ἐστερημένη, τὴν λοιπὴν δὲ περιττείαν γυμνὴν τῇ μίτρᾳ, καὶ δι' αὐτὸ ἐπισημοτέραν ἐκφαίνουσα; μέγα τοίνυν, μᾶλλον δὲ ὑπὲρ μέγα τοῦτο κακὸν, εἰ μὴ εἰδείη ἡς χωρίζειν τὸ ἱστορίας, καὶ τὰ ποιητικῆς, ἀλλ' ἐπισάξῃ τῇ ἱστορίᾳ τὰ τῆς [3] ἱππερᾶς κομμώματα, τὸ μῦθον, καὶ τὸ ἐγκώμιον, εἰ τὰς ὑπὲρ τούτοις ὑπερβολάς. ὥσπερ ἂν εἴ τις ἀθλητὴν τῶν καρτερῶν τούτων, εἰ κομιδῇ περίνουν [4] ἀλειψάμενον φοινικίδι, εἰ πῦ ἄλλῳ κόσμῳ τῆς ἐπιφανείας, εἰ φοίνικιον ὑπεράρασθαι, εἰ ψιμύθιον τῷ προσώπῳ, Ἡρακλέης ὡς καταγέλαστον αὐτὸν ἀπεργάσαιτο, αἰσχύνας τῷ κόσμῳ ἐκείνῳ. εἰ δὲ τοῦτο φημὶ

jungere voluerit, sive super aquam alios, aut super summas aristas cursuros conscendere faciat, nemo vetat. Neque quum Iupiter ipsorum, una catena suspensam simul terram, ac mare attraxerit, metuunt ne dirupta illa conterantur præcipitata omnia. Quinetiam si Agamemnonem laudare velint, nemo prohibet quominus capite & oculis Iovem, pectore verò fratrem ejus Neptunum, balteo Martem referat. Atque omnino illum Atrei, & Aëropes filium ex Diis omnibus quiddam compositum esse oportet. Neque enim sufficit Iupiter, neque Neptunus, neque Mars, ut pulchritudinem ipsius singuli compleant. At verò historia siquam hujuscemodi adulationem recipiat, quid aliud quàm pedestris quædam poëtice redditur, ista grandiloquentia carens: reliquam verò loquacitatem prodigiosam versibus nudam, ideoque manifestiorem, prodens? Magnum igitur, imò plus quàm magnum hoc malum, siquis nesciat ea quæ historiæ, & poëtices sunt propria separare, sed introducat in historiam alterius ornamenta, fabulam nimirum, & laudem, eosque qui his insunt excessus. Non secus ac siquis validum ac vehementer robustum athletam purpura alioque meretricio ornamento indueret, & faciei fucum ac cerussam illineret, hercle quam ridiculum illum faceret, illo ornatu defœdatum? At non hoc dico quasi non sit

1 Τ'πὸ μιᾶς] Angl. Ἀπὸ. Bourd.
2 Καν Ἀγαμέμνονα] Homer. Iliad. 2. Achil. Tat. lib. 1. *Idem.*
3 Ἐππέρας] Angl. ἱππέρας. Idem.
4 Ἀλειψάμενον] Angl. ἀλειμμένον. Idem.

1 Οὐ-

ὡς οὐχὶ καὶ ἐπαινετέον ἐν ἰσοῤῥοπίᾳ ἐνίοτε, ἀλλ' ἐν καιρῷ τῷ προσήκοντι ἐπαινετέον, καὶ μέτριον ἐπαινετέον τῷ προσώπῳ, τὸ μὴ ἐπαχθὲς εἶναι ὑστερον ἀναγινωσκομένοις αὐτά. καὶ ὅλως, πῶς τὰ ἐπιόντα καινοτέον τοιαῦτα, ἄρξῃ μικρὸν ὑστερον ἐπιδείξομεν. ὅσοι δ' οἴονται καλῶς διαιρεῖν εἰς δύο τὴν ἰσοῤῥοπίαν, εἰς τὸ τερπνὸν, καὶ χρήσιμον, καὶ διὰ τοῦτο εἰσποιοῦσι καὶ τὸ ἐγκώμιον εἰς αὐτὴν, ὡς τερπνὸν, καὶ διέφθαρνται τοὺς συντυγχάνοντας, ὁρᾷς ὅσον τἀληθοῦς ἡμαρτήκασι; πρῶτον μὲν, κιβδήλῳ τῇ διαιρέσει χρωμένοι. ἐν γὰρ ἔργῳ ἰσοῤῥοπίας καὶ πάλῃ, τὸ χρήσιμον, ὅταν ἐν ᾖ ἀληθοῦς μόνα σωμάτων. τὸ τερπνὸν δ', ἂν εἰκῇ αὐτὸ προσλαμβήσειεν, ὥσπερ καὶ κάλλος ἀθλητῇ. εἰ δὲ μὴ, [1] οὐδὲν κωλύσει ἀφ' Ἡρακλέους γεγενῆσθαι Νικόστρατον τὸν Ἰσθότου, γαμέθαι ὄντα, καὶ τῶν ἀνταγωνιστῶν ἑκατέρων ἀλκιμώτερον, εἰ αὐτὸς μὲν αἰσχίστος ὀφθῆναι εἴη

fit aliquando in hiſtoria laudandum: ſed convenienti tempore laudandum, eique rei modum adhibendum eſſe cenſeo, ne qui eadem in poſterum legent, moleſtia afficiantur. Et in ſumma, hæc ita ſunt moderanda, quaſi poſteris ſcribantur, ut & paulò poſt oſtendemus. Porrò qui hiſtoriam in duo rectè dividi putant. In Iucundum, & Vtile, & ob id encomium etiam in eam aſciſcunt, tanquam ſua jucunditate legentes delectans, vides quantum à vero aberrent? Primùm quidem, quum falſâ diviſione utuntur. Vnum enim hiſtoriæ opus, unuſque finis eſt Vtilitas, quæ ex veritate colligitur. Iucundum verò melius erit, ſi illam, ut forma athletam ſequatur. Sin minùs, nihil vetat ab Hercule prognatum eſſe Nicoſtratum Iſidoti filium, cùm ſit generoſior, & utroque colluctatore fortior, ſi ipſe facie turpiſſimus

1 Οὐδὲν κωλύσει ἀφ' Ἡρακλέους γεγενῆσθαι Νικόστρατον τὸν Ἰσθότου γαμέθαι ὄντα] Hic locus prima facie videtur ſanus & integer, at poſtquam exactius præcedentia & ſequentia examinavi, mihi videtur deeſſe una literula, ut bene quadret ad ſenſum auctoris, qui talis eſt: *ſi pulchritudo & vires concurrant in athleta, non erit ſpernendum tale conſortium, ſed deformitas in athleta, modo robur invictum & experientia adſint, non impediet, quominus præmia reportet, & inſignis exiſtimetur athleta.* Igitur in toto eo ſermonis tractu, nullus eſt locus mentioni de nobilitate. Ideo τὸ ἀφ' Ἡρακλέους γεγενῆσθαι non videtur conſonare toti ratiocinationi, & aberrat ab auctoris ſcopo. Ideo non ſuſpicor, ſed firmiſſime credo Lucianum ſcripſiſſe οὐδὲν κωλύσει ἢ ἀφ' Ἡρακλέους γεγενῆσθαι, quod quidem non intelligentes & putantes debere intelligi Nicoſtratum è proſapia Herculis octavum ab Hercule fuiſſe, quod eſt trinepotis filium, & videntes id impoſſibile eſſe ex ratione temporis, literam numeralem η ſuſtulerunt. At ἀφ' Ἡρακλέους non de ſtirpe intelligendum, quaſi fuerit ille Nicoſtratus Heraclides, ſed de ordine eorum, qui luctæ & pancratii palmam ſimul eadem repottaverant die, quorum primus numeratur *Hercules*, ſecundus *Caprus Elæus*, de quo jam ſupra ad Pauſaniam in Heliacis p. 170 diximus, tertius *Ariſomenes Rhodius*, quartus *Protophanes Magneſius*, quintus *Straton Alexandrinus*, ſextus *Marcon Alexandrinus*, ſeptimus *Ariſteus Stratonicenſis*, octavus *Nicoſtratus Cilix Argeates*, de quo hic loquitur Lucianus, qui luctam & pancratium vicit Olympiade 204, quem etiam memorat Pauſanias Heliac. 1. Et ex hoc loco & Pauſania corrigendus eſt Olympionicarum catalogus à Joſepho Scaligero publicatus, ubi *Straton* vo-

τῷ ὄψει, Ἀλκαῖος ὁ καλὸς ὁ Μιλήσιος, ἀνταγωνίζοιτο αὐτῷ, καὶ ἐραμένῳ ὡς φασι Νικοστράτου ἂν. καὶ τοίνυν ἡ ἱστορία, εἰ μὴ ἄλλως τὸ τερπνὸν παρεμπορεύσαιτο, πολλοὺς ἂν τοὺς [1] ἐργάτας ἐπισπάσαιτο. ἄχρι δ' ἂν καὶ μόνον ἔχῃ τὸ ἴδιον σαπλές, λέγω δὲ τὸ τῆς ἀληθείας δήλωσιν, ὀλίγου δεῖν πάνυ φροντιεῖ. ἔτι καὶκεῖνο εἰπεῖν ἄξιον, ὅτι ὑδὲ τερπνὸν σὺν αὐτῇ τὸ ἡμιθεῖ μυθῶδες, καὶ τὸ τῆς ἐπαίνου μάλιστα ᾠδόμενος, παρ' ἐκάστοις τοῖς ἀκούουσιν ἴσως, μὴ τῆς συμφέρου, καὶ τῆς πολλοὺ δήμου ἐπιποθοῦσι, ἀλλὰ τοὺς δικαστικῶς, καὶ νὴ Δία συκοφαντικῶς ᾠδομένους γε ἀκροασαμένους. ὡς σὺ ἂν τι λάθοι ᾠδόμενος, ὀξύτερον μὲν δὲ Ἄργος ὁρῶν δεῖ, καὶ πανταχόθεν δὲ σώματος. δημογεροντικοῖς δὲ τοῖς λεγομένοις ἐκάστοις ἐξετάζουσι, ὡς τὰ μὲ ᾠδόμενα, δύσις ἀποβλέπειν, παραδέχεσθαι δὲ τὰ δόκιμα, καὶ ἔννομα, καὶ ἀκριβῆ τὸν τύπον ᾠδῆς ἀπολείπουσα χρὴ καὶ συγγράφειν. τῆς δ' ἄλλων ὀλίγου φροντίζῃ, κἂν ἀμβράττωσιν ἐπαινοῦντες. ὧν δ' ἀμελήσας ἐκείνων, ἡδύνῃς πίσω δὲ μετρίᾳ τῷ ἱστορίαν μύθοις, καὶ ἐπαίνοις, καὶ τῇ ἄλλῃ ᾠδικῇ, τάχ' ἂν ὁμοίαν αὐτῷ ἐξαπατήσαις τῷ σὺν Λυδίᾳ Ἡρακλεῖ. ἐοικυίαν

mus videatur, Alcæus autem formosus ille Milesius ipsius Nicostrati amasius, cum eo colluctetur. Proinde historia si jucundum auctarii vice haberet, multos à quibus scriberetur, alliceret. Sed quatenus propriam habet duntaxat perfectionem, veritatis dico patefactionem, pulchritudinem parvi pendit. Hoc quoque dici meretur, rem valdè fabulosam, quodque in laudem maximopere inclinat, utrinque audientibus non esse jucundum: dum non de fæce hominum & promiscua plebe hoc intelligamus, sed de iis qui judicantium, ac per Iovem, sycophantarum more auscultant: quos nihil subterfugere potest, ut pote acutius Argo, & toto corpore intuentes: mensariorum autem more singula quæ dicuntur explorantes, ita ut adulterina protinus abjiciant, proba & *legitima*, atque ad verum typum expressa recipiant. Quos respiciat oportet qui historiam conscribit: alios verò parum curet, quanvis laudando disrumpantur. Sed si hisce neglectis historiam præter modum fabulis, laudibus, aliisque blanditiis jucundam reddas, celerrimè similem eam efficies Herculi Lydio. Quam te alicubi depictum vi-

vocatur, male. Error natus ex eo, quod forte literis fugientibus legebatur πανκράτιον δ' παλαιὸν γράφε, unde divinavit exscriptor νικῶν γράφε. Cum ergo Nicostratus ille victor renuntiatus fuerit Olymp. 204, à Troja vero capta ad primam Olympiadem numerentur anni quadringenti octo circiter, Hercules vero vixerit ante Trojam captam una generatione ad minus, manifestum est Nicostratum illum non posse numerari octavum ab Hercule secundum generationem, nam numerando triginta annos in unaquaque generatione, ut volunt Chronologi, vix sufficerent quadraginta generationes. Itaque vero verius est debere legi, ἀπὸ Ἡρακλέους, & intelligi non de stirpe, sed de victoriis Olympiacis luctæ, & Pancratii. *Palm.*

1 Ἐργάτας] Angl. ἐραστὰς. Bourd.

1 Ἀσύ-

γάρ πω σε εἰκὼς μαχαιμιδρόν, τῇ Ὀμφάλῃ δουλεύοντα, πάνυ ἀλλόκοτον σκεύει ἐσκευασμένον, σκύλῳ μὲν, τὸ λέοντα αὐτὸν ὠνομασθαι λέγουσιν, καὶ τὸ ξύλον ἐν τῇ χειρὶ ἔχοντα, ὡς Ἡρακλέα δῆλον ὄντα. αὐτὸν δ', ἐν κροκωτῷ, καὶ πορφυρίδι, ἔχοντα ξαίνοντα, καὶ πειρώμενον ὑπὸ τῆς Ὀμφάλης τῷ σανδάλῳ. καὶ τὸ ἥμαρ αἴσχιστον, ἀφιεῖσαν τὸ ἑαυτῆς δ' σῶμα τῷ, καὶ μὴ αἰσχυνόμενον, καὶ δι' ὅλης τὸ ἀνδρῶδες ἀχημάτιστον καταθηλυνόμενον. καὶ οἱ μὲν πολλοὶ, ἴσως καὶ ταῦτά σου ἐπαινέσονται. οἱ ὀλίγοι δ' ἐκεῖνοι, ὧν σὺ καταφρονεῖς, μάλα ἡδὺ, καὶ ἐς κόρον γελάσονται, ὁρῶντες τὸ [1] ἀσύφηλον, καὶ ἀνάρμοστον, καὶ δυσκόλως δ' πράγμα τῷ. ἐκφυγὸν γὰρ δὴ τὸ ἴδιόν τι, καλὸν ἐστιν. εἰ δ' τῦτο σκαμμάξεσιν, ἀκριβὲς τὸ αὐτὸ ὧδε τῶν χρῆσιν μηχεῖ. ἐῶ λέγειν ὅτι οἱ ἐπαινοι, ἐνὶ μὲν ἴσως πρῶτοι, τῷ ἐπαινουμένῳ. τοῖς δ' ἄλλοις, ἐπαχθεῖς. καὶ μάλιστα ὑπερφυεῖς τὰς ὑπερβολὰς ἔχουσιν, οἷς αὐτὰς οἱ πολλοὶ ἀπραγμάτευτα, τῷ δύνασθαι τῷ ὧδε δ' ἐπαινουμένῳ ἥκοντες, καὶ συλλογιζόμενοι, ἄχρι δ' πᾶσι φανῇ τῷ κολακείαν ἐξεργάσεται. ἀλλ' γὰρ κατὰ τέχνην αὐτὸ δρᾶν ἴσασιν, ἀλλ' ἐπισκιάζουσι τῷ ῥᾳστίαν. ἀλλ' ἐμπίπτοντες, ἀθρόα πάντα, καὶ ἀπίθανα, καὶ γυμνὰ διεξίασιν. ὥστ' ἀλλ' τυγχάνουσιν δ μάλιστα ἐφιέντες. οἱ γὰρ ἐπαινούμενοι ὑπ' αὐτῶν, μισοῦσι μᾶλλον, καὶ λυπεῖσθαι ὡς κόλακας, οὐ ποιοῦντες. καὶ μάλιστα ὧν ἀνδρώδεις τὰς γνώμας ὦσιν.

vidisse verisimile est, pictum illum Omphalæ servientem, atque alieno admodum ornatu indutum: Illam videlicet leonina ejus pelle vestitam, clavam manu tenentem, eoque Herculem præ se ferentem: Ipsum verò crocoto purpuraque amictum, lanificio incumbentem, ac sandalio Omphalæ vapulantem. Quodque turpissimum est spectaculum, vestis à corpore abhorrens, nec ei habilis, partemque Dei virilem indecorè effœminans. Ac multi quidem fortassis etiam hæc tua laudabunt, pauci verò illi quos tu contemnis, suaviter admodum, & ad satietatem usque ridebunt, aspicientes indoctam, dissonam, maleque cohærentem rei compositionem. Nam quod uniuscujusque rei proprium est, id pulchrum est. Quod si mutaveris, id ipsum deforme ad usum redditur. Omitto dicere, laudes uni fortasse, ei puta qui laudatur, esse jucundas: aliis autem molestas: in primis si ingentes hyperbolas habeant: quales plerique faciunt, dum eorum quos laudant, benevolentiam captant, iisque immorantur, donec omnibus manifestam adulationem reddant. Neque enim secundum artem id facere norunt, neque assentationem tegunt, sed irruentes conferta omnia, & incredibilia, nudaque exponunt. Quare non consequuntur, quod maximè intendunt. Nam qui ab illis laudantur, oderunt potiùs, & aversantur ut adulatores: idque rectè: & maximè si generoso animo sint præ-

1 Ἀσύφηλον] Flor. & Angl. ἀσύμφυλον & ἀσύμφηλον. Bourd.

1 Ἀσι-

ὥσπερ [1] Ἀριστοβούλῳ μονομαχίαν γραψαμένῳ Ἀλεξάνδρῳ, καὶ Πώρῳ, ἐ ἀναγνόντι αὐτῷ τοῦτο μάλιστα τὸ χωρίον τῆς γραφῆς, ὡς δὴ χαριεῖται τὰ μέγιστα τῷ βασιλεῖ, ἐπιψηφιοῦμεν ἀριστείας πολὺ αὐτῷ, καὶ ἀπωλείαν ἔργα μείζω τῆς ἀληθείας, λαβὼν γοῦν τὸ βιβλίον, ὠλίσθησε δὴ ἐτύγχανον ὢν τῷ ποταμῷ τῷ Ὑδάσπῃ, ἔρριψεν ἐπὶ κεφαλὴν εἰς τὸ ὕδωρ, ἐπιπών, καὶ σὺ ὅπως ἔχῃς ἐμοῦ, Ἀλεξόβουλε, τοιαῦτα ὑπὲρ ἐμοῦ μονομαχῶν, καὶ ἐλέφαντας ἀνοσίως φονεύσας. καὶ ἔμελλέ γε ὅπως ἀγανακτήσειν ὁ Ἀλέξανδρος, ὃς γε οὐδὲ τῷ ἧττον ἀχθεσθέντος τὸ μῶν ἠνέχθη, ὑποχωμένου τὸν Ἄθω εἰκόνα ποιήσειν αὐτοῦ, καὶ μεταχωσμήσειν τὸ ὄρος εἰς ὁμοιότητα τοῦ βασιλέως. ἀλλὰ κόλακα οὐδεὶς ἐπιγνοὺς τὸν ἄνθρωπον, οὐκ ἐσ' ὅτι εἰς τὰ ἄλλα ὁμοίως ἐχρῆτο. πῶς τοίνυν τὸ πρᾶον ἐν τούτοις, οὗτος εἰ μήπως κομιδῇ ἀνόητος εἴη, ὡς χαίρειν τὰ τοιαῦτα ἐπαινούμενος; ὧν οὐδαπόθεν οἱ ἔλεγχοι, ὥσπερ οἱ ἄμορφοι τοὺς ἀνθρώπους. καὶ μάλιστά γε τὰ γύναια τοῖς γραφεῦσι προσκελεύονται, ὡς καλλίστας αὐτὰς γράψειν. οἴονται γὰρ ἄμεινον ἕξειν τῷ ὄψει, ἢν ὁ γραφεὺς αὐτοῖς ἐρυθήματός τι πλεῖον [2] ἐπανθήσῃ, καὶ τὸ λυκνὸν ἐγκαταμίξῃ πολὺ τοῦ φαρμάκου. τοιοῦτοι τοι συγγραφόντων οἱ πολλοὶ εἰσι τὸ τήμερον, καὶ τὸ ἴδιον, καὶ τὸ χρειῶδες, ὅ, τι ἂν σὺν τῇ ἱστορίᾳ ἐλπίσωσι, [3] ξυναπόντες. ὡς μισεῖσθαι καλῶς ἔχειν, ἐς

præditi. Quemadmodum Aristobulo accidit, qui singulare certamen Alexandri & Pori conscripsit. Eo enim legente hunc potissimum locum quo pugnam hanc describerat (putabat enim se maximam gratiam apud regem initurum, falsò assignatis illi rebus quibusdam præclarè gestis, effictisque factis veritate majoribus) Alexander librum accepit (tum autem in flumine Hydaspi navigabant) eumque præcipitem in aquam projecit: & te, inquiens, eodem modo decebat Aristobule præcipitari, qui talia pro me singulari certamine pugnaveris, & elephantos sagitta interfeceris. Et certè ita fuerat indignaturus Alexander, ut qui nec architecti illius audaciam ferre potuerit, pollicentis se montem Atho ad illius imaginem efficturum, montemque ipsum ad regis similitudinem *transformaturum*: nec eo homine quem adulatorem agnovit, ad res cæteras ampliùs ut antea sit usus. Vbi igitur in hisce est Iucundum? nisi siquis ita sit amens, ut hujusmodi laudibus oblectetur, quarum in promptu est confutatio: quemadmodum deformes homines, potissimum verò mulierculæ, quæ pictoribus mandant, ut se quàm pulcherrimas pingant. Arbitrantur enim meliùs habituram sibi esse faciem, si pictor ipsis & plurimum ruborem illinat, & pigmento multum candoris immisceat. Tales hodie sunt plerique scriptores, qui propriæ utilitati, quam ex historia speraverint, inserviunt. Quos odisse convenit, ut qui

2 Ἀριστόβουλε] Γράφουσι. Anglic. Ἀριστόβουλος γράψας. Bourd.
2 Ἐπανθήσῃ] Angl. ἐπάνθισε. Idem.
3 Ξυναπόντες] Angl. ξυναπόντας. Idem.

1 Πεφὶ

μὲ τὸ παρὸν, κόλακας ὠφελήλας, ἢ ἀτίχνους ὄντας. ἐς τοῦτον ἦ, ὑποπτον ποιῆς ὑπερβολαῖς τινὶ ἄλλῳ πραγματείαν ἐπιφαίνοιμι. εἰ δέ τις πάντως τὸ παρὸν ἡμῖν κεκαμεμίχθαι δεῖν τῇ ἱστορίᾳ πάσῃ, τὰ ἄλλα, ἃ σοὶ ἀληθείᾳ πρέπει ἐστὶν ἐν τοῖς ἄλλοις κεῖσθαι ἦ λόγῳ, ὧν ἀμελήσαντες οἱ πολλοὶ, τὰ μηδὲν ὠφελοῦντα ἐπεισκυκλοῦσιν. ἐγὼ οἶ ἂν ἐν διηγήσομαι ὁπόσα μέμνημαι ἤκουσε ἐν Ἰωνίᾳ συγγραφέων τινῶν, καὶ τὰ Δίᾳ ἐν Ἀχαιίᾳ ὠφέλιμα ἀκούσας τ' αὐτὸν τοῦτον πόλεμον διηγημένων. καὶ ὡς χαρίτων, μηδεὶς ἀπείσῃ τοῖς λεχθησομένοις, ὅτι ἀληθῆ ἐστ κἂν ἐπαμῦσαίμην, εἰ ἀστεῖον ἦν ὅρκον ἐπιθέναι συγγράμμασι. εἷς μέν τις αὐτῶν ἦν ἀπὸ Μουσῶν ἄρξασθαι διακελῶν τὰς Θεὰς σωτεφάψασθαι ἦ συγγράμματος. ὁρᾷς ὡς ἐμμελὴς ἡ ἀρχὴ, καὶ [1] ὠδαὶ πόθεν ἡ ἱστορία, καὶ πῇ τιθῆσθαι εἰδὼς τὸ λόγων πεῖσμα; εἶτα μικρὸν ὑποβάς, Ἀχιλλεῖ μὲν, τὸ ἡμέτερον ἄρχοντα ἐκάζει, Θερσίτῃ δ', τὸ τῶν Περσῶν βασιλέα, σὺν εἰδὼς ὅτι ὁ Ἀχιλλεὺς ἀμείνων ἦν αὐτοῦ, εἰ Ἕκτορα μὴ ἦλθον, ἢ Θερσίτην κατέκτα. καὶ εἰ ὀφθείη μὲ ἴφθιμον ἐλθόντα τις, ἰδίᾳκε δέ μιν μὴ ἀμείνονα. εἶτ' ἐπῆλθ ὑπὸς αὐτῷ πεγκάμιον, καὶ ὡς ἄξιον εἰς συγγράψαι τὰς πράξεις, ὕτω λαμπρὰς ὔσας. ἤδη δ' κατὰν, ἐπῄνει τὴν πατρίδα τὴν Μίλητον, ὠφεληθεὶς, ὡς ἄμεινον ποιεῖ τοῦτο ἦ Ὁμήρ, μηδὲν μνησθεὶς ἦ πατρίδος. εἶτ' ἐπὶ τέλ ἦ πρεσ-

qui in præsens manifesti adulatores, & inertes sint: in posterum verò, suspectam ob veritatis excessus rem totam reddant. Quòd si quispiam omnino putat toti historiæ jucunditatem esse permiscendam, præstet cætera illa, quæ veritate comite delectabilia sunt inter reliqua orationis ornamenta: quibus plerique neglectis, ea quæ nihil ad rem, ingerunt atque involvunt. Ego verò etiam narrabo quæcunque memini nuper audire me, cùm in Ionia, ac per lovem in Achaia, quosdam historiarum scriptores idem hoc bellum exponentes auscultarem. Ac per Gratias nequis fidem à me dicendis deneget: siquidem vera illa esse jurejurando affirmarem, si commentario jusjurandum inserere urbanum foret. Vnus quidem ex illis statim à Musis exorsus est, invocando Deas, ut opus scribenti adessent. Vides quàm concinnum principium, quàm in promptu historia, quàm tali orationis speciei conveniens? Deinde paulùm progressus, Achilli nostrum Imperatorem, Thersitæ Persarum regem comparabat: ignorans meliorem ipsi futurum fuisse Achillem, si Hectorem potiùs quàm Thersiten interfecisset, & si prior fortis quispiam fugeret, eum autem fortior persequeretur. Deinde in sui encomium addebat, dignum esse se qui res adeò splendidas scriptis mandaret. Indeque jam profectus patriam suam Miletum laudabat: addens se Homero meliùs agere, qui patriæ non meminit. Deinde in fine procœmii planè ac dilucidè polli-

1 Παρὰ ὠφελε] Rectè Anglic. Cod. ὠφεῖ. Sic Apolog. de Merced. Cond. de hoc proverb. Hesych. Pollux. Casaub. ad Charact. Theoph. *Bourd.*

μὶν ὑπῃχεῖτο· ἀλλ' ἤδη καὶ σαφῶς, ἐπὶ μεῖζον μὲν αἴρειν τὰ ἡμέτερα, τοὺς βαρβάρους δὲ καὶ πολεμήσειν καὶ αὐτοὺς, ὡς ἂν δύνηται. καὶ ἤρξατό γε τῆς ἱστορίας ὅπως, ἅμα καὶ τὸν πόλεμον ἀρχὴν διεξιών. ὁ γὰρ μιαρώτατος, καὶ μάκις ἀπολούμενος Οὐολόγασος, ἦρξε πολεμεῖν, δι' αἰτίαν τοιάνδε. ὅτος μὲν, τοιαῦτα. ἕτερος δὲ Θουκυδίδου ζηλωτὴς ἄκρος εἶν, οὐ μόνον τὸν ἀρχαιότατον εἰσηγησάμενον, ἐν τῇ ἀρχῇ ὡς οἰκεῖον, σὺν τῷ ἑαυτοῦ ὀνόματι ἦρξε, παλαιότατον ἀρχὴν ἁπάντων, καὶ ὅμως δὲ Ἀττικὸν ἀποπνέοντα. ὅρα γὰρ, [1] Κρεπέριος Καλπουρνιανὸς Πομπήϊος πολίτης, συνέγραψε τὸν πόλεμον τῶν Παρθυαίων, καὶ Ῥωμαίων, ὡς ἐπολέμησαν πρὸς ἀλλήλους, ἀρξάμενον οὐδὲ ξυνεταμένως. ὥστε μετὰ γε τοιαύτην ἀρχὴν, τί ἂν σοι τὰ λοιπὰ λέγοιμι, ὁποῖα ἐν Ἀρμενίᾳ ἐδημηγόρησε, τὸν Κερκυραῖον αὐτὸν ῥήτορα ἀφικόμενον; ἢ οἷον Νισιβηνοῖς λοιμὸν, τοῖς μὴ τὰ Ῥωμαίων αἱρομένοις ἐπήγαγε, πανοῦργον Θουκυδίδην χρησάμενον ὅλον ἄρδην; πλὴν μόνα δὲ Πελασγικὰ, καὶ τὰ περὶ τὸν μακρὸν. ἐν οἷς οἱ τότε λοιμώξαντες, ᾤκησαν. τὰ δ' ἄλλα, καὶ ἀπὸ Αἰθιοπίας ἤρξατο. ὥστε καὶ ἐς Αἴγυπτον κατέβη, καὶ ἐς τὸ βασιλέως γῆν τὸ πολλόν. καὶ ἐν οἰκείᾳ γε ἔμεινεν οὐ ποιῶν. ἐγὼν' ἐν ἀκμῇ αὐτὸν ἔτι καταλιπὼν τὰς ἀθλίας Ἀθήνας ἐν Νισιβεῖ, ἀπῆλθον, ἀκριβῶς εἰδὼς καὶ ὅστις ἀπελθὼν, ἐρεῖν ἔμελε. καὶ γὰρ αὖ καὶ τοῦτο ἐπεικῶς πολὺν ὄγκον ἔχει, τὸ οἴεσθαι τοῦτο εἶναι ἔργον

cebatur, sese res nostras in majus evecturum: barbaros contrà quoad posset debellaturum. Atque hunc quidem in modum est orsus historiam, simul & causas vnde id bellum cœpisset, commemorando. Nam sceleſtissimus ille & pessimè perditus Vologesus hac de causa bellum movere cœpit. Atque hic quidem in hunc modum. Alter verò summus Thucydidis imitator, valdè similis archetypo, cum suo nomine principium duxit ut ille, festivissimum illud principiorum omnium, animumque Atticum spirans. Vide enim, Creperius Calpurnianus Pompeji civis conscripsit bellum Parthorum, & Romanorum, quo pacto illud inter se gesserunt ab eo moto statim exorsus. Itaque post istiusmodi principium, quid dicam tibi cætera quæ in Armenia peroravit, Corcyrensem *illum* oratorem repræsentans? aut qualem pestem Nisibenis immiserit, qui Romanorum partes sequi noluerant, omnia prorsus à Thucydide mutuatus, excepto Pelasgico solo, longisque muris, in quibus habitarunt, qui tunc peste laborabant. Cæterùm ab Æthiopibus etiam cœpit: quare in Ægyptum etiam descendit, & in magnam illam regis terram, in qua, idque rectè, mansit. Ego itaque relicto illo miseros Athenienses Nisibe sepeliente, abii, satis sciens etiam ea quæ me digresso dicturus erat. Nam rursus abundè illud suppetit, putare hoc esse Thu-

1 Κρεπέριος Καλπουρνιανὸς Πομπήϊος πολίτης] Inepte vertitur *Creperius Calpurnius Pompeji civis*, pro *Pompejopolita* vel *Pompejopolitanus*. Lucas Holstenius in notis ad Steph. de urbibus in ΠΟΜΠΗΙΟΝ ΠΟΛΙΣ. Alm.

1 Συνη-

Θουκυδίδου ἰσοῦτα λέγειν, εἰ ὀλίγον ἐντρέψαιμι, τὰ αὐτὰ ἐκεῖνα λέγοι τις μικρὸν κἀκεῖνα, ὡς κ' αὐτὸς ἂν φαίης. ὃ δὲ αὐτῷ τῇ Δίᾳ, κἀκεῖνα ὀλίγα δεῖν παρέλιπον. ὁ γοῦν αὐτὸς ὅτῳ συγγεγράφοις, πολλὰ κ' τὰ ὅπλων, καὶ τὰ μηχανημάτων, ὡς Ῥωμαῖοι αὐτὰ ὀνομάζουσιν, ὕτως ἀνέγραψε, καὶ τάφρους, ὡς ἐκεῖνοι, καὶ χάρακας, καὶ τὰ τοιαῦτα. καί μοι ἐνόησεν ἠλίκον τὸ ἀξίωμα τῆς ἱστορίας, κ' ὡς Θουκυδίδῃ πρέπον, μεταξὺ τ' Ἀττικῶν ὀνομάτων, τὰ Ἰταλιωτικὰ παῦτ' ἐγκεῖσθαι, ὥσπερ τὴν πορφύραν ἐπικρημνῆται, κ' ἐμπρέπουσα, κ' κάστως σωφάδουσα. ἄλλῳ δέ τις αὐτῶν, ὑπομνήμασι τ' γεγονότων χυμὸν σωναγαγὼν ἐν χαρτῇ, κομιδῇ πεζῇ, κ' χαμαιπετῆ, οἷον καὶ γραπτὴς ἂν τις τὰ καθ' ἡμέραν λιτογραφούμενα, σωιδεῖν, ἢ τέκτων, ἢ κηπηλός. τὴν αὐτὰ μετριώτερός γε ὁ ἰδιώτης ἦν, αὐτὸς μὲ αὐτίκα δῆλος ὢν, οἷος ἦν, ἄλλῳ δέ τινι χαρίσασθαι βουλόμενος ἱστορίαν μεταχειρίσασθαι πεπονηκώς. τοῦτο μόνον ἠτιασάμην αὐτῷ, ὅτι ὕτως ἐπέγραψε τὰ βιβλία τραγικώτερον, ἢ κ' τῷ τ' συγγεγραμμένων τύχῳ. Καλλιμόρφῳ ἰατρεῖ τ' τῶν καθοφόρων ἕκτης ἱστορικῶν Παρθικῶν. κ' ὑπεγράφη ἑκάστῳ ὁ ἀριθμός. καὶ τὴ Δία, κ' τὸ προοίμιον ὑπέρψυχρον ἐποίησεν. ὅτῳ σωναγαγὼν οἰκεῖον εἶναι ἰατρῷ ἱστορίαν συγγράφειν, εἴγε ὁ Ἀσκληπιὸς μέ, Ἀπόλλωνος υἱὸς, Ἀπόλλων τ', μουσηγέτης, κ' πάσης παιδείας ἄρχων. κ' ὅτι δεξάμενος ἐν τῇ Ἰάδι γράφειν, σὺν οἴσῃ ὅτι δεῖ αὐτὸν, αὐτίκα μάλα ἐπὶ τῶν

Thucydidi similia dicere, si parum reveritus, ea quæ sunt ipsius diceret quispiam, parva & illa, ut ipse dixeris etiam. Non ob eam causam per Iovem, & parum abfuit quin illa prætermiserim. Nam idem hic scriptor multa quoque armorum & tormentorum genera iisdem nominibus quibus illa Romani vocant, perscriptit, & fossam, itidem ut illi, & pontem, & similia dixit. Ac mihi cogita quanta hæc historiæ dignitas, & quàm Thucydidi conveniens, inter Attica vocabula, Italica ista interponi tanquam ornantia purpuram eique decora & consonantia. Alius verò quispiam ipsorum nudum rerum gestarum commentarium in scripta relatum: admodum pedestre, humique serpens composuit: perinde ac siquis miles, aut faber, aut caupo, qui cum exercitu circumvagaretur, ea quæ quotidie geruntur, annotasset. Verùm modestior est hic privatus, qui qualis sit, statim apparuit atque alteri cuipiam, qui sit gratus, & historiam possit aggredi, materiam subministravit. Hoc unum in eo reprehendere velim, quòd ita tragicè suos libros inscripsit, magis quam pro scriptorum ipsorum fortuna, Callimorphi medici hastatorum legionis sextæ, historiarum Parthicarum: & subscriptus erat unicuique libro numerus. Ac per Iovem, procemium etiam plus quam frigidum fecit, ita colligens, Medici proprium esse historiam conscribere, siquidem Æsculapius est Apollinis filius, Apollo Musarum dux, & omnis eruditionis princeps. Deinde quòd & Ionica lingua exorsus scribere, mox nescio qua sententia derepente ad communem

κοινὴν μετῆλθεν, ἰατρείλω μὲ λέγων, καὶ πίρλω, καὶ ὀκόσα. καὶ νῶσοι. τὰ δ' ἄλλα, ὅσα ὁμοδίαιτα τοῖς πολλοῖς, καὶ τὰ πολέτικα, οἷα ἐπεῖδε. εἰ δέ με δεῖ καὶ σοφῶ ἀνδρὶ μνησθῆναι, τὸ μὲν ὄνομα, οὐ φρονεῖ κείσθω, τῷ γνώμῃ δ' ἐρῶ. καὶ τὰ πρῶτα ἐν Κορίνθῳ συγγράμματα, κρείττω πάσης ἐλπίδος. ἐν ἀρχῇ μὲν γὰρ ἁπλῶς ἐν τῇ προθέσει καὶ εὐθυμίᾳ πᾶσιν ἔλεγε, [1] συνηρώτησε τοὺς ἀναγιγνώσκοντας, λόγον πάνσοφον δεῖξαι ἀπόδοσιν, ὡς μάλιστα ἂν τῷ σοφῷ πρέποι ἱστορίαν συγγράφειν. εἶτα μυθικὸν, ἄλλος συλλογισμός. εἶτα, ἄλλος. καὶ ὅλως, ἐν ἀπείρῳ χρόνῳ συνηρώτητο αὐτῷ τὸ προοίμιον τὸ ἀγλαΐας ἕνεκα. καὶ τὰ ἐγκώμια, φορτικὰ, καὶ κωμῳδῆ βωμολοχικά. ὧν ἀσυλλόγιστα μῦθοι, ἀλλὰ συνηρωτημένα, καὶ σωηγμένα κἀκεῖνα. καὶ μὲν κἀκεῖνο φορτικὸν ἔδοξέ μοι, καὶ ἤκουσε φιλοσόφῳ ἀνδρὶ, καὶ πώγωνι πολιῷ, καὶ βαδεῖ, πρέπον, τὸ ἐν τῷ προοιμίῳ εἰπεῖν, ὡς ἐξαίρετον τοῦτο ἕξει ὁ ἡμέτερος ἄρχων, ἅμα τὰς πράξεις καὶ φιλοσόφοι ἤδη συγγράφειν ἀξιῶσι. τὸ γὰρ τοιοῦτον, εἴπερ ἄρα, ἡμῖν ἔδει καταλιπεῖν λογίζεσθαι, ἢ αὐτὸν εἰπεῖν. καὶ μὲν, ὅσ' ἐκεῖνα ὅσιον [2] ἀνεμνημόνευσαι, ὃς τοιαῦτ' ἐρεῖν ἤρξατο. Ἐρῶμαι ἐρέων περὶ Ῥωμαίων, καὶ Περσέων. ipsum dicere par erat. At verò hoc exordio est usus. Venio

transiit, ἰατρείλω dicens, & πίρλω, & ὀκόσα, & νῶσοι. Cætera verò cum vulgo communia, plurima etiam ceu ex trivio desumpta. Quòd si oportet me sapientis viri memipisse, nomen quidem in obscuro sit positum, sententiam autem dicam, scriptaque Corinthi nuper edita, omni spe meliora. Statim enim à principio, in prima exordii periodo, quæstionem lectoribus proponebat, sermonem omnino eruditum exhibere properans, quòd soli sapienti historiam scribere conveniret. Deinde paulò post syllogismus alius sequebatur, deinde alius. Denique in omni figura quæstionibus scatebat ipsi procœmium ad satietatem usque adulatorium. Molesta quoque valdeque scurrilia encomia, syllogistica tamen, & disputatoria, & contracta illa. Quinetiam illud perquam ineptum mihi videbatur, & viro philosopho, & barba cana, promissaque minimè dignum, quòd in procœmio diceret, Principem nostrum hoc præter cæteros eximium habiturum, quòd ejus res gestas etiam philosophi memoriæ jam prodere dignarentur. Nam istud, siquidem tale erat, nobis cogitandum potius relinqui, quam neque fas est illius oblivisci, qui dicturus de Romanis & Persis. Et

1 Συνηρώτησε τοὺς ἀναγιγνώσκοντας] *Dialecticè cum lectoribus disservavit.* ut eis pauca, ἀλλὰ συνηρωτημένα & σωηγμένα κἀκεῖνα, *sed dialecticè interrogata collectaque etiam illa.* Marc.

2 Ἀνεμνημόνευσαι] Ἀνεμνημόνευεν eodem sensu dixit Laërtius: quod ego ad Laërtium observavi. *Inmemoria* similiter pro oblivione, usurpavit Papinianus l. 44. de acquirenda vel amittenda possessione: *peregrè profectus, pecuniam in terra, custodiæ causâ, condiderat: cum reversus, locum thesauri immemoriâ non repeteret, an desisset pecuniam possidere.* Menagius.

1 Οὐσιῶν

κὴ μικρὸν ὕστερον. ἤδει γὰρ Πέρσησι ῥηϊδίως κακῶς. καὶ πάλιν, ἦν Ὀσρόης, τὸ, οἱ Ἕλληνες Ὀξυρόην ὀνυμάζουσι. καὶ ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα. ὁρᾷς, [1] ὅμοιον ἐστὸν ἐκείνῳ, παρ' ὅσον ὁ μὲν, Θουκυδίδης, ἐστὸν ἦ, Ἡρόδοτον δὲ μάλα εἰκός. ἄλλον τις ἀοίδιμον ἐπὶ λόγων δυνάμει, Θουκυδίδη καὶ αὐτὸς ὅμοιον, ἢ ὀλίγῳ ἀμείνονα αὐτόν, πίστεις πόλεις, καὶ πόντε ὄρη, καὶ πεδία, καὶ ποταμοὺς ἐρμηνεύσας ὡς τὸ σαφέστατον, καὶ ἐγχωρότατον, ὡς ἦν τὸ. τὸ δ', ἐς ἐχθρῶν κεφαλὰς ὁ ἀλεξίκακος πρέψειε. τοσαύτη ψυχρότης ἐστὶν ὑπὲρ τὴν καστανικὴν χιόνα, καὶ τὸ κρύσταλλον τὸ κελτικόν. ἡ γῆν ἀσπὶς ἡ δὲ αὐτοκράτορος, ὅλῳ βιβλίῳ μόνης ἐξηρμηνεύθη αὐτῇ. καὶ Γοργὼν ἐπὶ δὲ ὀμφαλῷ, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῆς ὑπ κυανοῦ, καὶ λευκοῦ, καὶ μέλανος. καὶ ζάνη [2] ἰριοειδὴς, καὶ δράκοντες εἰλικηδὸν, καὶ βοστρυχηδόν. ἡ μὲν γὰρ Οὐολομόσου ἀναξυρὶς, ἢ ὁ χαλινὸς δ' ἵππου, Ἡρακλείους ὅσπερ μυρεμάδες ἐπῶν ἕκαστον τούτων, καὶ οἷα ἐν ἡ Ὀσρόης κόμη, Δημόνικον τὸ Τίγρητος. ὃς ἐς οἷον ἄντρον κατέφυγε κιττῷ, ὃς μυρρίνῃ, καὶ δάφνῃ, ἐς τοῦτο συμπεφυκότων, καὶ σύσκιον ἀκριβῶς ποιούντων αὐτό. σκόπει ὡς ἀναγκαῖα τῇ ἱστορίᾳ ταῦτα, καὶ ὡς οὐκ ἄνευ αὐτῶν, ἡδέως μή τι τῶν ὑπὸ πραχθέντων. ὑπὸ γὰρ ἀσθενείας τ' ἐν τοῖς χρησίμοις, ἢ ἀγνοίας τ' ἀκαίρου, ἐπὶ τοὺς τοιούτους τ' χωρίων καὶ ἄντρων ἐκφοίτησις τρέπουσι. καὶ ὁπόταν ἐς πολλὰ καὶ μεγάλα πράγματα ἐμπέσωσιν, ἰσ-

Et paulò post. Necesse enim erat Persis malè evenire. Et rursum fuit Osroës, quem Græci Oxyroën nominant : aliaque id genus multa. Similis hic illi, nisi quòd ille quidem Thucydidem, hic verò Herodotum bene admodum referebat. Alius quispiam dicendi facultate celebris, ipse etiam Thucydidi similis, vel paulò melior ipso, omnes civitates, omnes montes, & campos, & fluvios, quàm planissimè & validissimè, ut sibi videbatur, est interpretatus. Sed quod in hostium capita vertat malorum averruncator Hercules: tanta frigiditas inerat, ut Caspias nives, & glaciem Gallicam superaret. Clypeus quidem Imperatoris vix toto libro illi descriptus est, & Gorgon in umbone, ejusque oculi ex nigro, albo, & cæruleo compositi : & iridi similis balteus, orbisque & cæsariei in modum implicati dracones. Nam Vologesi bracca, aut frænum equi, ô Hercules, quot millia versuum unumquodque horum continebat! Et qualis erat Osroæ coma, per Tigrim natantis : & in quale antrum effugit, tectum hedera, myrto, lauroque, quæ eodem loco creverant, illudque accuratè umbrosum fecerant. Considera igitur quam hæc ad historiam sint necessaria, & quam non absque his, ea quæ illic gesta sunt scire poteramus. Nam præ imbecillitate cognitionis utilium, & præ ignorantia dicendorum, ad hujusmodi locorum & antrorum descriptiones divertuntur. Ac quoties in multa præclarè gesta inciderint, similes sunt famulo

1 Ὅμοιον] Ante hanc dictionem est ὑχ in Angl. Cod. mendosè. *Beurd.*
2 Ἰριοειδὴς] Angl. ἰγοειδὴς. Idem.

κασιν οἰκέτῃ νεοπλούτῳ, ἅρπ Ϝ δεσπότου κληρονομήσαντι. ὃς ὅτε τῷ ἐδεῖτο οἰδεν ὡς χρὴ παραβαλέσθ, ὅτε δειπνῆσαι κ᾽ νόμιν. ἀλλ᾽ ἐμπηδήσας πολλάκις, ὀρνίθων, κ᾽ συείων, κ᾽ λαγῶν παρκειμένων, ὑπερεμπίπλα᾽ ἔτνους πιὸς, ἢ τευτλίχυ, ἐς ἂν ἁλῷ ῥαγῇ ἐδίαν. ὅτ᾽ δ᾽ ὧν, ὁν παθεῖπον, κ᾽ τραύμασι σωτέρασι πάνυ ἀπίθανα, ὑπὲρ θανάτους ἀλκητὴς, ὡς εἰς δάκτυλος Ϝ ποδὸς τ μέγαν τρωθεὶς πς, αὐτίκα ἐπλάτησε. κ᾽ ὡς ἐμβοήσαντ᾽ μόνον Πρίσκε Ϝ στρατηγέ, ἑπτὰ ὑπὲρ ὀκτὼ τ πολεμίων ἀπέθανον. ὕπ ἦ, κ᾽ σὺν τῷ τ νεκρῶν ἀριθμῷ, τοῦτο μ, κ᾽ ἐν τοῖς τ ἀρχόντων ἐπιστολαῖς ἐψεύσαντο. ἐπὶ γὰρ Εὐρώπῃ, τ μὲν πολεμίων, ἀποθανεῖν μυριάδας ἑπτὰ, κ᾽ τελάκοντα, κ᾽ ἓξ πρὸς ἀριθμοῖς. Ῥωμαίων δ᾽, μόνους δύο, κ᾽ τραυματίας χιλίους σύνεα. τοῦτο γὰρ οἶδα εἴ τις ἂν σώφρων, ἀνάσχοιτο. κ᾽ μὴν κἀκεῖνο λεκτέον, ὅμικρὸν ὄν. ὥσπερ γὰρ Ϝ κρημνὸν Ἀτίλιος εἶναι, κ᾽ ἀποκεκρυφέναι τὴν φωνὴν ἐς τὸ ἀκριβέστερον, ἡδέως ἂν ὅτω ἐκ τὸ ὀνόματα ποιῆσαι τ Ῥωμαίων, ἐ μεταγράψαι ἐς τὸ ἑλληνικὸν, ὡς Κρόνον μ, Σατορνῖνον λέγειν. Φρόντιν δὲ, τ Φρόντωνα. Τιτάνιον δ, τ Τιτιανὸν, κ᾽ τἄλλα πολλὰ γελοιότερα. ἔτι ὁ αὐτὸς ὅτ᾽, πρὶ τ Σεβηριανοῦ πλοῦτος ἔγραψεν, ὡς οἱ μὲν ἄλλοι πάντες ἐξηπάτηνται, οἰόμενοι ξίφ τεθνάναι αὐτόν. ἀπάντων δ᾽ ἀπῆ, σπίων lo recens ditato ex domini hæreditate, qui non novit quo pacto sit induenda vestis, neque ut ex lege cœnandum est: sed in mensam sæpe irruens, quanvis appositæ sint gallinaceæ, suillæ, leporinæ carnes: pulmento aliquo sic impletur, ut inter edendum disrumpatur. Hic igitur quem antè dixi, descripsit vulnera planè incredibilia, & atrocia mortis genera, veluti, ut quidam in majore pedis digito vulneratus, illicò decessit, & ut inclamante solùm exercitus duce Prisco, septem & octo hostes occiderunt. Præterea & in occisorum numero, etiam contra quàm in Imperatorum epistolis scriptum continetur, hoc mentitus est. Nam circa Europum hostium septuaginta millia cum ducentis triginta sex cecidisse dicit. Romanorum verò duos tantum, novemque fuisse vulneratos: quæ haud scio an sanæ mentisquisquam ferre queat. Quinetiam illud, non exiguum quidem, est dicendum. Nam præ nimio studio Atticæ elegantiæ, utque quàm accuratissimè voces puras redderet, voluit eodem pacto, & Romanorum nomina efferre, & in Græca transcribere: veluti Cronon: Saturninum dicere, Phrontin autem, Frontonem, Titanium, Titianum, & id genus alia multò magis ridicula. Hic ipse præterea de Severini morte scripsit: quòd cæteri quidem omnes decepti sunt, qui putarunt ipsum gladio interfectum esse, cùm tamen

1 Ἐπτὰ ἐ ὀκτὼ] Angl. εἴκοσι. Bourd.
2 Ἑπτὰ] Angl. ὀκτὼ. Idem.
3 Τ᾽πὸ] Flor. ὑπὸ. Idem.
4 Κρόνον] Angl. Κρόνιον. Idem

1 Edessæ

ἀποχώμενον. τοῦτον γὰρ αὐτὸς ἀλυπότατον δόξαι τ' ἀπάτην, σὺν εἰδώς, ὅτι τὸ μὴ πάθος ἐκεῖνο ἦν, τριῶν οἱμαι ἡμερῶν ἐγένετο. ἀπόστοι δ', καὶ ἐπὶ πλέον ἀφροῦσιν οἱ πολλοὶ, οὐτὸς εἰ μὴ τοῦθ' ὑπολάβοι τις, ὡς Ὀσροῆς εἰσῆκε θεραπῶν ἕως ἂν Σεβηριανὸς λιμῷ ἁλῷ. καὶ ἀφεῖτο σὺν ἐπήγαγε λέξ τ' ἐξόδυσης. τοὺς δ', καὶ ποιητικοῖς ὀνόμασιν ὧ καλὲ Φίλων σὺ ἱστορίας χρωμένης, πᾶν ἂν τις εἴη, τοὺς λέγοντας, ἐλέλιξε μὲν ἡ μηχανὴ, τὸ τεῖχος δ' ἔπεσεν, μεγάλως ἐδήωσε; καὶ πάλιν σὺ ἑτέρου μέρει τὰ καλὰς ἱστορίας, ἔδεισε μὲν δὴ, ὅπως τοῖς ὅπλοις περιεσπερασπίζετο, καὶ ὅτι τοῦ ἰοῦ, καὶ κτύπου ἅπαντα σκεύη. καὶ ὁ στρατηγὸς ἐμερμήνιζεν, ᾗ πρόσω μάλιστα προσεκαλεῖ πρὸς τὸ τεῖχος. εἶτα μεταξὺ ὅπως σύμπλη ὀνόματα, καὶ δημοτικὰ, καὶ πλαστικὰ πολλὰ παρενεβέβυστο, τὰ, ἐπίστειλεν ὁ στρατοπεδάρχης τῷ κυρίῳ, καὶ οἱ στρατιῶται ἠρώτησον τὰ ἐγχείζοντα. καὶ ἤδη λελυμμένοι πρὸς αὐτὰς ἐγίγνοντο. καὶ τὰ τοιαῦτα. ὥστε τὸ πρᾶγμα ἐοικὸς εἶναι τραγῳδῷ, τὸ ἕτερον μὲν πόδα, ἐκ ἐμβάτου ὑψηλοῦ ἐπιβεβηκότι, ἀμπέχον δ', σανδαλον ὑποδεδεμένον, καὶ μὴν καὶ ἄλλως ἴδοις ἂν, τὰ μὲν σπουδαίμια, λαμπρὰ, καὶ τραχηλῷ ἐς ὑπροβολὴν μακρὰ συγγράφοντας, ὡς ἐλπίσαι ἀκμαιοτάτῳ ἡλίκῳ τὰ μεταταῦτα πάντως ἀκούσαι. τὸ σῶμα δ' αὐτὸ, τῆ ἰσοείας μικρὸν πο tamen inedia perierit. Hæc enim mors omnium minimè molesta ipsi visa est, cum ignorit trium fuisse dierum, opinor, totum id malum: multos verò ad diem usque septimum inediam perferre. Nisi siquis hoc putet Osroën astantem expectasse, dum Severianus fame esset enectus: & ob hoc eum per septem dies in aciem non eduxisse. Porrò eos qui & poëticis vocabulis, optime Philo, in historia utuntur, quonam loco ponamus? eos qui dicunt, ἐλέλιξε, STRIDOREM DEDIT machinæ, & murus cadens, vehementer ἐδήωσε, FRAGOREM DEDIT. Et in altera parte præclaræ hujus historiæ. [1] Edessa igitur ita περιεσπερασπίζετο CIRCVMSTREPEBAT armis, & ὅπλου & κτύπος SONVS, ac STREPITVS erant illa omnia. Et Imperator ἐμερμήνιζε ANIMO VERSABAT, quo pacto potissimum muros invaderet. Deinde inter hæc tam vilia nomina, plebeia, & inopia multa infarta erant, veluti ἐπίστειλεν ὁ στρατοπεδάρχης τῷ κυρίῳ SCRIPSIT CASTRORVM PRAEFECTVS DOMINO. Item οἱ στρατιῶται ἠρώτησον τὰ ἐγχείζοντα. MILITES IMEBANT NECESSARIA. Item ἤδη λελυμμένοι πρὸς αὐτὰς ἐγίγνοντο IAM LOTI AD IPSOS VENERVNT: & similia. Quare mihi res hæc videtur esse similis tragœdo, qui altero pede, in alto cothurno incedat, altero subligatum sandalium ferat. At verò alios etiam reperias, qui procœmia splendida, tragica, & summopere prolixa componant, quo speres te, quæ sequuntur omnino miranda, esse auditurum. At corpus ipsum historiæ parvum & ingenerosum

1 *Edessa*] Edessa Arabiæ civitas antea Antiochia dicta ut scribit Plin. lib. 5. c. 24. *Cogn.*

καὶ ἀχθυὲς ἐπάγοντας, ὡς καὶ τῶτο ἐοικὸς παιδίῳ, εἴ πω ἴδοιτε ἐιδὲς παίζοντα, φορτωτικὸν Ἡρακλέους παίμεζα, ἢ Τιτᾶν ὠκεκιμένον. δύῃς γὰρ οἱ ἀκούσαντες, ἐπιφθέγγονται αὐτοῖς, τὸ, [1] ἄδιτεν ὄρος. χρὴ δ' μὴ ὅτως, ἀλλ' ὅμοια τὰ παίγνια, καὶ ὁμοχρόα εἶναι, καὶ σωμάδιον τῇ κεφαλῇ τὸ ἄλλο σῶμα, ὡς μὴ χρυσῆν μὲν τὸ κράνος ἔχῃ, θώρηξ δ' πάνυ χαλκοῦς ἐκ ῥακῶν ποτὲ, ἢ ἐκ δερμάτων σαπρῶν συγκεκαπυλμένον. καὶ ἡ ἀσπὶς οἰσυίνη, καὶ χοιρέιναι αἱ κνήμιδες. ἴδοις γὰρ ἂν ἀφθόνως τοιάτας συγγραφέας, ἔχ Ῥοδίων Κολοσσῷ τὴν κεφαλὴν καθάπαξ σώματι ἐπιθέντας. ἄλλως δ' ἔμπαλιν ἀκέφαλα τὰ σώματα ἐπάγοντας, ἀπροσωπήτους, καὶ δίχα ἐπὶ τῷ πραγμάτων, οἳ καὶ ἀπροσωπείζοντες τὸ Ξενοφῶντα ὅτως δεξάμενον, Δαρείου, καὶ Παρυσάτιδος παῖδες γίγνονται δύο. καὶ ἄλλως τῶν παλαιῶν, οὐκ εἰδότες ὡς δυνάμεθά τινὰ ἀπροσωπήτους ἐπὶ λελησθότας τοὺς πολλοὺς, ὡς οὐκ ἄλλοις δείξομεν. καίτοι πολλὰ φορητὰ ἐστιν, ὅσα ἡ ἐρμήνευσις, ἢ τὰ ἄλλης διαστάσεως ἁμαρτήματα ἐστι. τὸ δὲ καὶ τοὺς τόπους αὐτοὺς ψεύδεσθαι, καὶ διαβασάγγας μόνον, ἀλλὰ καὶ σταθμοὺς ὅλους, τίνι τῶν καλῶν ἔοικεν; εἰς γὰρ ὅτου ῥᾳδίως σωθήσεται τὰ πράγματα, ὅτε σύρῳ τινὶ ὑπετυχὼν, ὅτι τὸ λεγόμενον δὴ τῶτο, ἐπὶ κυρείων τὰ τοιαῦτα μυθολογήσαντα ἀκούσας. ὥστε καὶ Εὐρώπην λέγων, ὅτως ἔφη. Ἡ δὲ Εὐρώπη, καὶ μὲν δὴ τῇ Μεσοποταμίᾳ

sum subtexunt. Ita ut hoc simile sit puero, sicubi Cupidinem vidisti ludentem, personam Herculis permagnam, vel Titanis induentem. Statim igitur auditores inclamant ipsis illud, PARTVRIVIT MONS. Decet autem non ita, sed similia, ejusdemque coloris omnia esse, & capiti reliquum corpus respondere, ut non aurea sit galea, thorax, planè ridiculus, ex pannis alicunde vetustis, aut putridis pellibus consutus. Item vimineus clypeus, & tibialia ex corio porcino facta. Videas enim perquam multos hujusmodi historiarum scriptores, qui [2] Rhodii Colossi caput, pumilionis corpori imponant. Vt rursum alios qui corpora sine capite inducant, absque procœmiis, & statim à rebus ipsis incipientes: qui etiam in societatem asciscunt Xenophontem, qui sic orsus est. Darii & Paryssatidis duo filii nascuntur: atque veteres alios: cùm nesciant, protestate quædam esse procœmia, quæ multos latent: ut in aliis ostendemus. Quanquam hæc omnia tolerabilia sunt, quæcunque elocutionis, aliusve dispositionis sunt vitia. At verò in locorum descriptione mentiri, non parasangas modò, sed totas etiam mansiones, cuinam honesto comparabimus? Vnus igitur tam ignaviter res ipsas collegit, quàm qui neque in Syrum incidit, neque quod dici solet, eos audivit qui talia in tonstrinis fabulantur. Quare sic de Europo locutus est. Europus sita est in Mesopotamia, dua-

1 Ἄδιτεν ὄρος] Paræmiog. *Bourd.*

2 *Rhodii*] Inter Colossos & statuas ingentes in primis celebratur Colossus Rhodius pedibus centum & quinque altus. *Cogn.*

ποταμία, σταθμὸς δύο ἀπὸ Εὐφράτου ἀπέχουσα. ἀπῴκισαν δ' αὐτὴν Ἐδεσσαῖοι. καὶ οὐδ' τοῦτο ἀπέχρησεν αὐτοῖς, ἀλλὰ καὶ τὴν ἰδίαν πατρίδα τὴν Σαμόσατα, αὐτὸς ὁ τὴν αὐτὴν βιβλίῳ δραμὼν ὁ γενναῖος, αὐτῇ ἀκροπόλει, καὶ τείχεσι μεταθεὶς εἰς τὴν Μεσοποταμίαν, ὡς ἐκατέρωθεν αὐτὴν ὑπ' ἀμφοτέρων τῶν ποταμῶν, ἐκατέρωθεν δὲ προσαπολουμένην, καὶ μονονουχὶ τοῖς τείχεσι ψαυόντων. τὸ γοῦν, καὶ γελοῖον, εἴ σοι νῦν ὦ Φίλων ἀπολογήσομαι, ὡς ὑ Παρθυαίων, οὐδὲ Μεσοποταμίτης σοι ἐγὼ, οἷς με φήσαν ὁ γνησιώτατος συγγραφεύς, ἀπῴκισα. τὸ Δία κἀκεῖνο καὶ δὴ πάνυ πιθανὸν ὡς ὁ Σεβῆρος ὁ αὐτὸς ὑπὲρ εἶπεν ἐπομωσάμενον, ὃ μὲν ἀκοῦσαι πάντα ἐξ αὐτοῦ ἔργῳ λαβόντας. ὅτε γὰρ ἔφη ἐτελεύτησε αὐτὸν λαθεῖν, ὅτι φαρμάκῳ πιεῖν, ὅτι βρόχῳ ἄψασθαι, ἀλλά που ἡτιᾶσθαι ἐπιποθοῦντα τραγικοῦ, καὶ τὴν τόλμαν ξενίζοντα. τοιγαροῦν μὴ γὰρ αὐτὸν ἔχοντα παμμεγέθη ἐκπώματα ὑάλου, ἓν κωλύσης θάλαμον. ἐπεὶ δ' πάντως ἐπιθυμεῖν ἔγνωσαν, κατέξεσαν τὸ μέγεθος. τὸ σκύφου, ἐν τῷ θραυσθέντι χρήσασθαι εἰς φάρμακον, συνεμβάλοι τῇ ὑάλῳ τὸ λεπτόν, ὅπως μὴ ξιφίδιον, μὴ λογχάριον δόξει, εἰς αὐθαιρεσίαν γε αὐτοῦ, καὶ ἡρωϊκὸν ὁ θάνατος ἥξοντα. εἰ δὲ ἐπὶ πᾶσι Θουκυδίδης ἐπιτάφιον που εἶπε τοῖς τοιούτοις [1] τοῦ πολέμου φαύλοις γενομένοις, καὶ αὐτὸς ἡγήσατο χρῆναι ἐπαινεῖν τὸν Σεβῆρον. ἅπασι γὰρ αὐτοῖς, ὅσοι τὸ μὲν ἀνδρεῖοι τὸ καὶ Ἀρμενίᾳ κακῶν, τὸ Θουκυδίδην, ὃ ἄμεμπτα. ἀλλ' ἐπὶ τοῖς

duabus manſionibus ab Euphrate diſtans: eam autem coloniam deduxerunt Edeſſæi. Neque hoc ſatis illi fuit: ſed & patriam meam Samoſata, generoſus ille, in eodem libro ſublatam unà cum ipſa arce, & muris in Meſopotamiam tranſtulit, ita ut terminaretur utroque flumine, quæ utrinque proximè prætervehuntur, & muros propemodum alluunt. Hoc etiam ridiculum eſſet, Philo, ſi nunc apologiam tibi contexerem, quòd neque Parthus, neque Meſopotamita ſim, inter quos relatum me, egregius iſte ſcriptor collocavit. Quin & illud per Iovem admodum credibile idem dixit de Severiano, appoſito etiam juramento, quòd audiviſſet ex aliquo eorum, qui ex eo ipſo opere aufugerunt: neque gladio illum mori voluiſſe, neque venenum bibere, neque laqueo collum innectere, ſed mortem quandam tragicam, & audacia mirandam excogitaſſe. Etenim cùm haberet ingentia vitrea, pulcherrimo ex vitro pocula: & mori decreviſſet, maximum omnium fregiſſe, unoque ejus fragmento ad ſui cædem uſum eſſe, quo gutur incidit. Ita neque gladiolum, neque lanceam nactus eſt, quò virilem & heroicam mortem ſibi inferret. Poſtea autem quoniam Thucydides funebrem orationem habuit pro iis qui primi eo in bello occubuerunt, ipſe quoque talem pro Severiano habendam eſſe cenſuit. Omnibus enim ipſis cum Thucydide, qui nequaquam in culpa fuit eorum malorum quæ in Armenia acciderunt, eſt contentio. Severiano

[1] Τῷ πολέμῳ ἐκείνοις γενομένοις] Ἐκείνῳ v. Marc.

Σεβηριανὸν μεγαλοψεπῆ, ἀναβιβάζεται ἐπὶ τὸ τάφον Ἀφράνιόν τινα Σίλανα ἑκατοντάρχην, ἀντεραστὴν Περικλέους, ὃς τοιαῦτα καὶ τοσαῦτα ἐπερρητόρευσεν αὐτῷ, ὥστε μὴ τὰς χάριτας πολὺ πάνυ δακρύσαι ὑπὸ γέλωτος. καὶ μάλιστα ὁπότε ὁ ῥήτωρ ὁ Ἀφράνιος, ἐπὶ τέλει τοῦ λόγου δακρύων ἅμα σὺν οἰμωγῇ τοιαύτῃ, ἐμέμνητο τῶν πολυτελῶν ἐκείνων δείπνων, καὶ τῶν ποτίσεων. εἶπε γὰρ ἐπήγαγεν Αἰάντειόν τινα τῶν κορωνίδα. ἀπασάμενος γὰρ τὸ ξίφος εὐηθῶς πάνυ, καὶ ὡς Ἀφράνιον εἰκὸς ἦν, πάντων ὁρώντων, ἀπέσφαξεν ἑαυτὸν ἐπὶ τῷ τάφῳ, οὐκ ἀνάξιος ὢν μᾶλλον εὐδαίμων ὑπὸ πολλῶν ἀποθανεῖν, εἰ τοιαῦτα ἐῤῥητόρευε. καὶ τοῦτο ἔφη ἰδόντας τὰς παρούσας ἅπαντας, γοᾶν μᾶλλον, καὶ ὑπερεπαινέσαι τὸν Ἀφράνιον. ἐγὼ δὲ καὶ τἄλλα μὲν αὐτὸν κατεγίνωσκον, μνονοχὶ ζωμῶν, καὶ [1] λοπάδων μεμνημένον, καὶ ἐπιδακρύοντος τῇ τῶν ὀλακύντων μνήμῃ· τοῦτο δὲ μάλιστα ἠπαστόμουν, ὅτι μὴ τὴν συγγραφέα, καὶ διδάσκαλον τῆς δράματος ἀποσφάξας, ἀπῆλθε. πολλοὺς δὲ καὶ ἄλλους ὁμοίους τούτοις ἔχων σοι ὦ ἑταῖρε καταλεξαι, ὀλίγων ὅμως ἐπιμνησθείς, ἐπὶ τοῖς ἑτέροις ὑπολείπομαι ἤδη μεταλλήσομαι, τῷ συμβόλῳ, ὅπως ἂν ἄμεινον συγγράφοι τις. εἰσὶ γάρ τινες, οἳ τὰ μεγάλα μὲν τῶν πεπραγμένων, καὶ ἀξιομνημόνευτα παραλείπουσι, τὰ δὲ ἰδιωτείας, καὶ ἀπειροκαλίας, καὶ ἀγνοίας τῶν λεκτέων, ἢ σωπητέων, τὰ μικρὰ καὶ πάνυ λιπαρῶς, καὶ φιλοπόνως ἐρριανο igitur magnificè sepulto, ad tumulum adducit Afranium quendam Silonem Centurionem, æmulum Periclis, qui talia ac tanta pro ipso peroravit, ut per Gratias, præ effuso risu abundè lachrymarer, in primis quum rhetor iste Afranius, sub peroratione cum miserabili affectu lachrymans, sumptuosarum cœnarum, & propinationum illarum mentionem faciebat. Deinde Ajacis coronidem imposuit. Nam gladio admodum generosè è vagina educto, idque ut Afranium decebat, omnium in conspectu, super tumulo se ipsum jugulavit, non indignus per Martem qui multò ante mortuus fuisset, si talia declamasset. Atque hoc dixit, præsentes omnes qui id viderunt, miratos esse, summisque laudibus Afranium extulisse. Ego verò etiam cætera damnabam, ut qui tantùm non ollarum, & ollarum meminisset, & memoriæ placentarum illachrymaretur. Hoc verò maximè reprehendi, quòd non scriptore ipso, & actore fabulæ hujus ante se jugulato, mortuus sit. Multos autem etiam alios his similes, amice, enumerare possem tibi, cùm tamen paucos commemoraverim. Verùm ad alteram promissionis partem jam transibo, puta ad consilium, quo pacto quis historiam meliùs conscribat. Sunt enim quidam, qui rerum gestarum maximas, & memoria dignissimas, prætermittunt, aut percurrunt. Præ imperitia autem, & ineptia, & ignorantia cùm eorum quæ dicenda, tum quæ tacenda sunt, res minimas admodum prolixè & la-

[1] Λοπάδων] Flor. λοπαδίων. Bourd.

[1] Λιπ-

μηδόλως ἐμβραδύνοντες. ὥσπερ ἂν εἴ τις ἓν Διὸς, ἓν τῷ Ὀλυμπίῳ τὸ μὲν ὅλον κολοσσὸν τοσοῦτον καὶ τοιοῦτον ὄν, μὴ βλέποι, μηδ' ἐπαινοῖ, μηδὲ ὅσα τοῦ ἔργου ἐστὶν ἐξηγεῖτο. ἓν ὑποποδίῳ δέ, τύ, πολυτελεῖ, καὶ τὸ δίξεσον ἁρμόζοι, καὶ τὸ κρηπῖδος τὸ σύρυθμον. καὶ ταῦτα πάνυ μετὰ πολλῆς φροντίδος διεξιών. ἔγωγ' ἂν ἥκιστά τινος, τῷ μὲν ἐπ' Εὐρώπῃ μάχῃ τὸν ὑπὲρ ὅλου ἐπὶ πᾶσι θαυμαζομένου. εἴκοσι δὲ μίσθεα. ἢ ἔτι πλείω ὕδατος [1] ἀπηλωκότος εἰς ψυχρὸν, καὶ ὑδὲν ἡμῖν προσήκουσα διηγήσει, ὡς μαῦρός τις ἱππεὺς Μαυσάκης τύγοιμι. τοῦτο δίψας πλανώμενον ἀνὰ τὰ ὄρη, καταλάβοι Σύρος τινὰς τῶν ἀγρείκων, ἄριστον δαπανησομένους. καὶ ὅτι τὰ μὲν πρῶτα, σκέπτοι φοβηθέντες αὐτόν. εἶτα μέντοι μαθόντες ὡς τὸν φίλον εἴη, καταδέξαιντο, καὶ εἰσάσαιντο. καὶ χάρ τινα τυχὸν αὐτῶν ἀποδεδημηκότα καὶ αὐτὸν [2] εἰς τὴν Μαῦραν. ἀδελφὸν αὐτοῦ, ὃν τῇ γῇ στρατευομένου, μῦθοι τὸ μὲν τοῦτο μακροὶ, καὶ δηλήσεις, ὡς θηρεύσειν αὐτὸς ἐν τῇ Μαυρουσίᾳ, καὶ ὡς ἴδοι τοὺς ἐλέφαντας πολλοὺς ἐν τῷ αὐτῷ σπανιομένους, καὶ ὡς ὑπὸ λέοντος ὀλίγου δεῖν καταφαγωθείη, καὶ ἡλίκους ἐχθροὺς ἐπιβίοι ἐν Καισαρείᾳ. καὶ ὁ θαυμαστὸς συγγραφεὺς, ἀφεὶς τὰς ἐν Εὐρώπῃ γιγνομένας σφαγὰς τοσαύτας, καὶ ἐπιλεύσεις, καὶ ἀσπονδὰς ἀναγκαίας, καὶ φύλακας, καὶ ἀντιφύλακας, ἄχρι βαθείας ἑσπέρας ἀφεισήκει ὁρῶν Μαλχίωνα τὸν Σύρον ἐν Καισαρείᾳ, laborioſe immorando perſequuntur. Non aliter ac ſiquis Iovis Olympici pulchritudinem univerſam, quæ tanta eſt ac talis, nec videat, nec laudet, neque etiam iis, qui de ea neſciunt, quicquam narret: ſed ſubſellii rectitudinem, & expolitionem, & crepidæ concinnitatem admiretur, & hæc planè magno ſtudio exponat. equidem audivi quendam, qui pugnam eam quæ ad Europum commiſſa fuit, ne totis quidem ſeptem verbis percurrit: viginti autem menſuras aut etiam amplius, aquæ conſumpſit in frigidam, & nihil ad nos pertinentem narrationem: ut Maurus quidem eques nomine Mauſacas præ ſiti per montes errans, Syros quoſdam agreſtes prandium apponentes deprehenderit, utque primùm illi formidarint ipſum: deinde hominem, ubi ex amicis eſſe intellexiſſent, receperint, & cibum præbuerint. Nam illorum fortè quidam in Mauritaniam aliquando profectus fuerat, cùm frater ipſius ea in terra militaret, & narrationes, ut ipſe in Mauruſia venatus ſit, utque multos elephantos eodem in loco ſimul paſcentes viderit, utque propemodum à leone devoratus fuerit, & Cæſareæ magnos piſces emerit. Et egregius hic hiſtoricus, omiſſis tot cædibus circa Europum factis, tot hoſtium impetibus, & fœderibus neceſſariis, & cuſtodibus interſe oppoſitis, uſque in profundam veſperam ſubſtitit aſpiciens Malchionem Syrum Cæſariæ ſcaros

1 Ἀπηλωκότος] Flor. Ἀπαλωκότα. Bourd.
2 Εἰς τὴν Μαῦραν] Angl. εἰς τὸ Μαῦρον. Idem.

[1] σκάρος παμμεγέθεις ἀξίους ὠνήματος. εἰ δὲ μὴ νὺξ κατέλαβε, πάλαι ἂν συνεδείπνει μετ' αὐτοῦ, ἤδη δὲ σκάφων ἐπεκράτησμεν. ἅπερ εἰ μὴ σπουδαίως ἐπεμελῶς τῇ ἱστορίᾳ, μεγάλα ἂν ἡμᾶς ἠγνοηκότας ἦν, καὶ ἡ ζημία Ῥωμαίοις ἀφόρητος, εἰ Μαυσάκας ὁ Μαῦρος δῆσας, μὴ δῶρα πιεῖν, ἀλλ' ἄδειπνος ἐπανῆλθεν ἐπὶ τὸ στρατόπεδον. καίτοι πόσα ἄλλα μακρῷ ἀναγκαιότερα ἐκὼν ἐγὼ τῶν παρόντων. ὡς καὶ αὐλητρὶς ἦκεν ἐκ τῆς τωλησίου κώμης αὐτοῖς, καὶ ὡς δῶρα ἀλλήλοις ἀντέδοσαν, ὁ Μαῦρος μὲν, τῷ Μαλχίωνι λόγχην, ὁ δὲ, τῷ Μαυσάκα πόρπαν. καὶ ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα τῶν ἐπ' Εὐρώπῃ μάχης, αὐτὰ δὴ τὰ κεφάλαια. τοιγάρτοι εἰκότως ἄν τις εἴποι τοὺς τοιούτους, τὸ μὲ ῥᾴδιον αὐτὸ μὴ βλέπειν, τοὺς ἀκριβῶς δὲ αὐτῶν τὰς παρὰ τὰ ῥίζαν ἀκριβῶς ἐπισκοπεῖν. ἄλλος δ' ὦ Φίλων, καὶ λάλος καὶ γελοῖος, ὃς δὲ τὸν ἕτερον πόδα οὐκ Κορίνθου πώποτε ἀπῳκίσθη, ἀλλ' ἄχρι [2] κεγχρεῶν ἀπεδήμησας, ἢ μὲ Συρίαν, ἢ Ἀρμενίαν ἰδὼν, ὧδε ἤρξατο. μέμνημαι γάρ. [3] ὦτα ὀφθαλμῶν ἀπιστότερα. γράφω τοίνυν ἃ εἶδον, ἐκ ἃ ἤκουσα. καὶ ὅπως ἀκριβῶς ἅπαντα ἐωράκα, ὥστε τὸν δράκοντας ἔφη τῶν Παρθυαίων, σημεῖον δὲ πλήθους τοῦτο αὐτοῖς, χιλίους γὰρ οἴεσθαι ὁ δράκων ἄγει ζῶντας δράκοντας, παμμεγέθεις ὄντας ἠναμμένους τῇ Περσίδι

ros ingentes ementem. Et nisi nox iplum occupaſſet, fortè etiam ſcaris jam apparatis cum ipſo cœnaſſet. Quæ niſi ille tam diligenter hiſtoriæ tradidiſſet, res magnas ignoraturi eramus: & damnum hoc Romanis intolerabile fuiſſet, ſi Mauſacas iſte ſitiens, potum non inveniſſet, ſed incœnatus ad caſtra rediiſſet. Atqui quàm multa alia longè magis neceſſaria, volens ego nunc prætereo? ut & tibicina quædam ex propinquo vico ad eos venit, utque alter alteri dona dederunt, nempe Maurus hic Malchioni lanceam, ille Mauſacæ fibulam: atque alia id genus multa, ipſa certè præcipua capita pugnæ in Europo commiſſæ. Proinde meritò dixerit quiſpiam, tales ſcriptores, roſam quidem ipſam non videre, ſpinas autem quæ juxta radicem enaſcuntur, accuratè contemplari. Alius, ὁ Philo, hic etiam admodum ridiculus, qui ne alterum quidem pedem extra Corinthum extulerat unquam, neque ad Cenchreas uſque profectus fuerat, nedum Syriam, Armeniamve viderat, in hunc modum exorſus eſt. Memini enim. Aures quàm oculi minùs fide dignæ ſunt. Quare ſcribo quæ vidi, non quæ audivi. Atque ita diligenter omnia viderat, ut diceret Parthorum dracones (ſignum autem hoc multitudinis eſt ipſis, mille enim dracones vivos draco producit) ingentes eſſe, & in Perſide

1 Σκάρος παμμεγέθεις ἀξίους ὠνήματος] Σκάρος παμμεγέθεις ἐστὶ πολλοῦ ἀξίους ed. Marc.

2 Κεγχρεῶν] Angl. Κεγχρίων. Bourd.

3 Ὦτα ὀφθαλμῶν] Idem de domo & de ſaltatione, & ſæpius alibi, habet à Thurio oratore. Iulia. Imperat. Epiſt. ὁ Θούριος ὦτα εἶπεν ἀνθρώπους ὀφθαλμῶν ἀπιστότερα. Idem.

1 Παμ-

δὲ, μικρὸν ὑπὲρ τὴν Ἰβηρίαν. τούτους δὴ, τέως μὲν ἐπὶ πολλῶν μεγάλων ἐκδεδεμένους, ὑψηλὰς αἰωρεῖσθαι. καὶ προῤῥωθεν, ἐπελαυνόντων, δεῖν ἐμποιεῖν. ἐν αὐτῷ δὲ τῷ ἔργῳ, ἐπειδὰν ἐμβάλωσι, λύσαντες αὐτοὺς, ἐπαφιᾶσι τοῖς πολεμίοις. ἀμέλει πολλοὺς τῶν ἡμετέρων οὕτω καθαποθῆναι. καὶ ἄλλους, [1] περιπεραθέντων αὐτοῖς, ἀνεπτυχθῆναι, καὶ συγκλασθῆναι, τοῦτο δὴ ἐφιστὰς ὁρᾶν αὐτὸς, ἐν ἀσφαλεῖ μέντοι ἀπὸ δένδρου ὑψηλοῦ ποιούμενον τὴν σκοπήν. καὶ δῆλα ἐποίησε, μὴ ὁμόσε χωρήσας τοῖς ἠπείροις, ἐπεὶ οὐκ ἂν ἡμεῖς γυμνασθῆναι οὕτω συγγραφέα νῦν εἴχομεν, καὶ ἀπὸ χειρὸς αὐτὸν μεγάλα καὶ λαμπρὰ ἐν τῷ πολέμῳ τούτῳ ἐργασάμενον. καὶ γὰρ κινδύνους πολλοὺς, καὶ ἐτρώθη περὶ Σοῦραν, ἀπὸ δὲ Κρανίου δηλονότι βαδίζων ἐπὶ τὴν Λέρναν. καὶ ταῦτα Κορινθίων ἀκούοντων ἀνεγίνωσκε, τῶν ἀκριβῶς εἰδότων, ὅτι μηδὲ κατὰ τοῖχον χαραμβύκου πόλεμον ἑωράκει, ἀλλ' οὐδὲ ὅπλα ἐκείνου γε ἤδει, οὐδὲ μηχανήματα, οἷά ἐστιν, οὐδὲ [2] τάξεων, ἃ κραδιασμῶν ὀνόματα. πάνυ γὰρ ἔμελεν αὐτῷ τελαμῶνα μὲν τῷ φάλαγγα, ἐπὶ κέρως δὲ λέγειν τὸ ἐπὶ μετώπου ἄγειν. εἰς δέ τις βίβλιος, ἅπαντα ἐξ ἀρχῆς εἰς τέλος τὰ πεπραγμένα, ὅσα ἐν Ἀρμενίᾳ, ὅσα ἐν Συρίᾳ, ὅσα ἐν Μεσοποταμίᾳ, τὰ ἐπὶ τῷ Τίγρητι, τὰ ἐν Μηδίᾳ, πενταχῇσίοις ἐπὶ ὀλοις ἔπεσι ἐξειλαβὼν, συνέγραψε. καὶ τοῦτο ποιήσας, ἰσορίαν συγγεγραφέναι φησί. τῷ μέντοι ἐπιγραφῷ ὀλίγῳ δεῖν μακροτέρων ἐπέγραψεν, Ἀντιοχικὸς δὲ Ἀπόλλωνος ἱερονίκης.

side generari paulùm supra Iberiam: hos autem longuriis antea illigatos, in altum attolli, & procul adventantibus, metum incutere. In ipso verò prælio, quando congrediuntur, solutos ipsos in hostes immittunt. Nimirum multos nostrorum hoc pacto devoratos esse: alios verò ipsis transfixos, fuisse necatos & confractos. Se autem astitisse, & vidisse, cùm in tuto ab arbore excelsa spectaret. Et rectè sanè fecit, quòd cum hisce bestiis congressus non sit. Neque enim nos tam egregium scriptorem nunc haberemus, qui manu ipse hoc in bello magna & præclara gessisset. Etenim multa pericula subiit, & vulneratus est juxta Suram, cùm à Cranio videlicet Lernam iret. Atque hæc Corinthiis audientibus recitabat, qui probè sciebant ipsum ne in pariete quidem vidisse depictum bellum: ac neque arma novisse, neque quales sint machinæ, neque qualia aut acierum, aut ordinum nomina. Prorsus enim ipsi curæ fuit, obliquam quidem, phalangem vocare: dicere autem cornua instruere, quod est exporrecta fronte educere. Quidam etiam optimus, quæcunque à principio ad finem usque gesta fuerunt in Armenia, in Syria, in Mesopotamia, ad Tigrim, in Media, quingentis non integris versibus complexus, conscripsit: quo facto historiam à se scriptum ajebat. Inscriptionem verò propemodum libro longiorem inscripsit, his verbis: Antiochiani Apollinis sacri certaminis

1 Περιπεραθέντων] Legendum, περιαπειραθέντων. Sic Plutarchus. *Menagius.*
2 Τάξεων, κατὰ λοχασμῶν] Τάξεων ἢ κατὰ λοχασμῶν. Marc.

Δόλιχον γὰρ ἦν οἰμῆ ὁ παῖς νενικηκὼς τὸν Ἀρμενίᾳ, καὶ Μεσοποταμίᾳ. καὶ ὁ Μηδίᾳ Ῥωμαίοις νῦν πεπραχθέντων ἀφήγησις. ἤδη δ' ἐγὼ τινῶν καὶ τὰ μέλλοντα συγγεγραφηκότων ἤκουσα, καὶ τὴν λῆψιν Οὐολογάσου, καὶ τὴν Ὀσρόην σφαγήν, ὡς ἀναλημψόμενος τὸν λέοντα. καὶ ἐπὶ πᾶσι, τὸ τριπόθητον ἡμῖν βραβεῖον. ὅπου πάνυ μυστικῶς ἅμα ἔχων, ἔσπευδεν ἤδη αὐτοῦ τὸ τέλος τῆς γραφῆς. ἀλλὰ καὶ πόλιν ἤδη ὁ Μεσοποταμία ὠκίσατο, μεγάθει τε μεγίστην, καὶ κάλλει καλλίστην. ἔτι μέντοι ἐπισκοπεῖ, καὶ διαβουλεύεται, εἴτε Νικαίαν αὐτὴν ἀπὸ τῆς νίκης χρὴ ὀνομάζεσθαι, εἴτε Ὁμόνοιαν, εἴτε Εἰρηνίαν. καὶ τοῦτο μὲν ἔτι ἄκριτον, καὶ ἀνώνυμος ἡμῖν ἡ καλὴ πόλις οἰκεῖται, λήρου πολλοῦ, καὶ κραύζης συγγραφικῆς γέμουσα. τὰ δ' ὁ Ἰνδοὺς πραχθησόμενα, ὑπέσχετο ἤδη γράψειν, καὶ τὸ τρίτον τῆς ξένης παλαίστης. καὶ ἔχ ὑποσχέσεις ταῦτα μόνον, ἀλλὰ καὶ τὸ προοίμιον τῆς Ἰνδικῆς ἤδη συντέτακται, καὶ τὸ τρίτον τάγμα. καὶ οἱ Κελτοὶ δὲ Μαύρων μοῖραν ὀλίγην σὺν Καισίῳ πάντες ἤδη διεπεραιώθησαν τὸν Ἰνδὸν ποταμόν. ὅ, τι δ' πράξουσιν, ἢ πῶς δέξονται τὴν τῶν ἐλεφάντων ἐπίλασιν, οὐκ εἰς μακρὰν ἡμῖν ὁ ξυμμαχὸς συγγραφεύς, ἀπὸ Μυζιρίδου, ἢ ἀπ' Ὀξυδρακῶν ἐπιστελεῖ. τοιαῦτα πολλὰ ὑπ' ἀπαιδευσίας λήρου, τὰ μὲ ἀξιόγραφα δοκοῦντα ὁρῶντες, ὅτ' εἰ βλέποιεν, κατ' ἀξίαν εἰπεῖν δυνάμενοι, ἐπινοοῦντες δὲ, καὶ ἀναπλάττοντες ὅ, τι κεν [1] ἐπ' ἀκαιρίμων γλῶτταν φασὶν ἔλθῃ. ὃ ἐπὶ τῷ ἀριθμῷ τῶν βιminis victoris (Dolichum enim puer vicerat) eorum quæ in Armenia, Mesopotamia, & Media à Romanis nunc gesta sunt, historica narratio. Iam & quendam ego audivi, qui futura scripserat, cùm Vologesi expugnationem, tum Osroæ cædem, ut leoni objiciendus erat: postremò triumphum illum nobis exoptatissimum. Ita vatis in morem se habens, jam ad finem scribendi properabat. Quin & civitatem in Mesopotamia idem jam condidit, magnitudine maximam, & pulchritudine pulcherrimam. Adhuc tamen deliberat, an eam Nicæam à victoria nominari conveniat, an verò Homonœam, an etiam Iræneam. Et hoc adhuc est anceps, manetque nobis sine nomine præclara illa civitas, multis nugis, & fastu historico referta. Quæ autem apud Indos agentur, ea se jam scripturum promisit, & maris exterioris circumnavigationem. Neque tantum hæ sunt promissiones sed Indicæ historiæ proœmium jam est compositum, & ordo tertius. Et Galli, parsque exigua Maurorum, hi omnes cum Cassio fluvium Indum trajecerunt. Cæterùm quid facturi sint, aut quomodo elephantorum incursus excipient, non multò post egregius ille scriptor, à Muziride vel Oxydracis ad nos scribet. Multa hujusce modi præ inscitiâ nugantur, quæ sunt digna visu non videntes, neque si videant, ea prodignitate exponere scientes, sed excogitantes, & effingentes, quicquid (ut ajunt) temerè in linguam venerit: etiam librorum numero, maxi-

[1] Ἐπ' ἀκαιρίμων] Ἐπὶ ὃ ῥῆμα in Cod. Flor.- *Bourd.*

[1] Ἀνέ-

Ἑλλάν ἐπ σεμνυόμβοι, καὶ μάλισ-
τα ἐπὶ τῆς ἐπιγραφῆς. καὶ γὰρ
αὖ καὶ αὐτὴ, παγγέλοιοι. Ὁ
δεῖνος Παρθικῶν νικῶν, τὸ πρῶ-
τον καὶ αὖ Παρθίδος, δεύτερον, ὡς Ἀτθίδος δηλονότι. ἄλ-
λος ἀστειότερον ἐξηπολύ. [1] ἀνέγνων γὰρ Δημητρίου Σαγαλασέως
Παρθονικικὸν. εἰ μὲ οὐ κὰν γέλωτα
ποιήσαιμι, καὶ ἐπισκώψαι τὰς ἱσο-
ρίας ὅτι καλὰς ὅσας, ἀλλὰ καὶ
χρησίμως ἐνίκα. ὡς ὅστις ἂν ταῦ-
τα καὶ τὰ τοιαῦτα φύγῃ, πολὺ
μέρος ἤδη ἐς τὸ ὀρθῶς συγγράφειν
ἐπ᾽ αὐτοῦ προσείληφε. μᾶλλον δ᾽ ὀλί-
γων ἔπ προσδεῖται, εἴγε ἀληθὲς
ἐκεῖνό φησιν ἡ Διαλεκτική, ὡς τὸ
ἀμέσων ἡ θατέρου αἵρεσις, τὸ ἕτερον
πάντως ἀντιστοιχεῖ. καὶ δὴ τὸ χω-
ρίον σοι φαίη τις ἂν ἀκριβῶς ἀ-
νακεκάθαρ̣ται. καὶ εἴ τι ἄκανθαι,
ἀπόσπα ἦσαν, καὶ βάτοι, ἐκκε-
κομμέναι εἰσί. τὰ δ᾽ ἄλλα ἱρεῖπια, ἤδη ἐκπεφόρηται. καὶ εἴ τι
πραχὺ δὴ, καὶ τοῦτο λεῖον ἐστιν.
ὥστε οἰκοδομεῖν τι δεῖ ἤδη, καὶ αὐ-
τὸν ὡς δείξῃς, σὸν ἀναπτέρωμα
μόνον τὸ τῶν ἄλλων ὑφηνάδας ὤν, ἀλ-
λά τι καὶ αὐτὸς ἐπινοῆσαι δέξιόν.
καὶ ὁ ἀδεὴς ἂν, ἀλλ᾽ εἰσὶ ὁ [2] Μῶ-
μος μεμήσασθαι δύναιτο. Φημὶ
τοίνυν τὰ ἄριστα ἱστορίαν συγγρά-
φοντα, δύο μὲν ταῦτα κεφαλαιώ-
τατα οἴκοθεν ἔχοντα, ἥκειν, σύνεσίν
τε πολιτικὴν, καὶ δύναμιν ἑρμη-
νευτικήν. τὴν μὲ, ἀδίδακτον καὶ τὴ

maximè verò inſcriptionibus ſuperbientes. Etenim hæ prorſus ſunt ridiculæ ut iſtius neſcio cujus, Parthicarum victoriarum tot libri. Rurſum, Parthidos primus, ſecundus, ut Atthidos ſcilicet. Alius etiam multò urbanius. Nam legi Demetrii cujuſdam Sagalacenſis Parthonicica. Non quòd irrideam & caviller hiſtorias adeò præclaras, ſed utilitatis cauſa hæc commemoro: ita ut quiſquis hæc & ſimilia fugerit; is bonam partem hiſtoriæ rectè conſcribendæ jam conſequutus ſit. Imò pauca adeò etiam illi deſunt, ſimodò verum illud eſt quod Dialectica tradit, nimirum eorum inter quæ nullum eſt medium, altero elevato, alterum contra deprimi. At verò dicat aliquis, area ipſa jam probè purgata eſt, ſpinæ quotquot erant & rubi ſunt exciſi, aliorum verò jam exportatæ ruinæ: & ſiquid olim fuit aſperum, planum jam eſt. Quare jam tempus eſt ut ædificium aliquod conſtruas ipſe, quo oſtendas te non ſolùm alienis eruendis eſſe generoſum: ſed etiam propriis comminiſcendis aptum: quæ nemo, ne ipſe quidem Momus queat reprehendere. Ajo igitur eum qui optimè hiſtoriam conſcribere volet, domo debere hæc duo præcipua afferre, Prudentiam politicam, & exponendi facultatem. Quorum alterum nulla doctrina traditum, naturæ quoddam eſt do-

1 Ἀνέγνων γὰρ Δημητρίου Σαγαλασέως] Clar. Ezechiel Spanhemius diſſertatione IX. de Præſtantia & uſu numiſm. docet tam ex probatis & antiquis ſcriptoribus, quam ex numiſm. legendum eſſe Σαγαλασσέως. Quinimo apud Stephanum ſcribitur Σαγάλασσος, quid addit etiam ſcribi Σάγλασσος. Vide Thomam Pinedo & eruditiſſimas Lucæ Holſteinii notas. pag. 267. *Edm.*

2 Μῶμος μεμήσασθαι] Hunc locum imitatus eſt Ariſtæn. Epiſt. 1. l. 1. ex emendatione viri Clariſſimi Ioſ. Merceri. *Bourd.*

φύσεως δέοντ. ἡ δύναμις ἦ, πολλῇ τῇ ἀσκήσει, καὶ συνεχεῖ τοῦ πόνου, καὶ ζήλῳ τῷ δεόντι προσγενομένη ἔσται. ταῦτα μὲν ἔξωθεν ἄττεται, καὶ οὐδὲν ἐμοῦ συμβούλου δεόμενα. ὁ δὲ συνετὸς καὶ ὀξὺς ἀποφανεῖ τὰς μὴ ἀπὸ τῆς φύσεως τοιούτους φησὶ τοῦτο ἡμῖν τὸ βιβλίον. ἐπεὶ πολλὰ ἄν, μᾶλλον δὲ ὅ γε πάντος ἐμοὶ ἄξιον, εἰ μεταπλάσαι καὶ μεταχρωμῆσαι τὰ τηλικαῦτα ἐδύνατο. ἢ οὐκ μολίβδου χρυσοῦν ἀποφῆναι, ἢ ἄργυρον [1] ἀπὸ καττίτερου, [2] ἢ ἀπὸ Κόνωνος, Τίτορμον, ἢ ἀπὸ Λεωτροφίδου, Μίλωνα ἐξεργάσασθαι. [3] ἀλλά φασι τὸ τῆς τέχνης, καὶ τὸ τῆς συμβολῆς χρήσιμον, οὐκ ἐς πίσιν τῶν ἀφανόντων, ἀλλ' ἐς χρῆσιν αὐτῶν τοῖς ἀφανήσασι. οἷόν τι ἀμέλει καὶ Ἴκκος, καὶ [4] Ἡρόδικος, καὶ Θέων, καὶ εἴ τις ἄλλος γυμναστὴς [5] ὑπάρχοιντο ἂν σοι τοῦτον Περδίκκαν παιδαγωγοῦντες, εἰ δὲ ὅτις ἐστὶν ὁ τοῦ μητρυιᾶς ἐρασθείς, καὶ λέγει ταῦτα πρὸς πλῆκας, ἀλλὰ μὴ Ἀντίοχος ὁ Σελεύκου Στρατονίκης υἱὸς ἦν, ἀποφαίνειν ὀλυμπιονίκας, καὶ Θεαγένει τῷ Θασίῳ, ἢ Πολυδάμαντι τῷ Σκοτουσσαίῳ ἀνάπαλιν, ἀλλὰ τῶν δεθεῖσαν ὑπὸ τοῦ ἔρωτος ὑπὸ δεσμὸν τῆς γυμναστικῆς ἀδάμαντον ἀμείνω ἀποφαίνειν μὴ τῆς τέχνης.

donum. Exponendi autem facultas; exercitatione multa, labore assiduo, & priscorum imitatione comparanda est. Atque hæc quidem extra artem sunt, neque me consultore indigent. Neque enim prudentem & acutum reddere eum, qui non fuerit natura, talis meus hic libellus pollicetur: siquidem magni faciendus, imò potiùs cuivis anteferendus foret, si res hujusmodi transformare & immutare posset. Puta vel ex plumbo aurum facere, vel ex stanno argentum, vel ex Conone Titormum, vel ex Leotrophide Milonem efficere. Verùm artis, & consilii hæc est utilitas, non ut suppeditent ea quæ adsunt, sed ut illis convenienter uti doceant. Quo pacto nimirum & Iccus, & Herodizes, & Theon, & siquis alius palæstræ magister, pollicerentur tibi se acceptum Perdiccam (si hic ille est qui novercam amavit, ex eoque contabuit, at non Antiochus Seleuci filius Stratonices illius amore captus.) Olympionicen reddituros, & vel Theageni Thasio, vel Polydamanti Scotussæo æquiparandum: quum materiam eximiam à natura datam, ad palæstræ exercitationem susciendam, multò præstantiorem arte redderent. Qua-

1 Ἀπὸ καττ.] Flor. ὀπ. Bourd.

2 Ἢ ἀπὸ Κόνωνος Τίτορμον, ἢ ἀπὸ Λεωτροφίδου Μίλωνα] Ex hoc loco licet conjicere, Cononem illum ducem famigeratum fuisse corpore parvum & exilem: nam & ille Leotrophides, qui Miloni opponitur, à comico Aristophane in Avibus ut parvus & exilis traducitur, & ab ejus Scholiaste ut talis notatur: de Titormo vero, & ejus mirandis viribus vide Ælianum lib. 12. cap. 22. *Palm.*

3 Ἀλλά φασι τὸ τῆς τέχνης, καὶ τὸ τῆς συμβολῆς χρήσιμον, οὐκ ἐς πίσιν] Χρήσιμον; ἐκ s. τ. Marc.

4 Ἡρόδικος] Angl. Ἡρόδικος. Bourd.

5 Ὑπάρχοιντο ἂν σοι, τοῦτον Περδίκκαν] Οὐ τοῦτον Περδίκκαν. Marc.

1 Ἀπὸ

ὥστε [1] ἀπίστω καὶ ἡμῶν τὸ ἐπίφθονον τοῦτο τῆς ὑποχίσεως, εἰ πίχυλα φαυλῷ ἐφ' ὕδατι μεγάλων καὶ χαλεπῶν τῆς πραγμάτων ἐφάψεσθαι. εἰ γὰρ ὀνήσειν ὀκνήσαιμεν, ἀπροφάσιστον συγγραφέα φαυλῷ, ἀλλὰ τῇ φύσει συνετῷ, καὶ ἄλλως πως λόγων ἡσκημένῳ ὑποδείξειν οἴδεν πάνυ ὀρθῶς, εἰ δὴ τοιαύτην φαίνοιτο. αὖς χρώμενος, ῥᾴδιον ἂν καὶ διμοιρίτῃ πολίτῃ ἄχρι καὶ ὅσου τὸ σκοπόν. καίτοι, εἰ γὰρ ἂν φαίης ἀνεπιστήμων τὸ σωιεῖν εἶναι τὸ πίχυος, καὶ διδασκαλίας, ὧν ἀγνοεῖ. ἐπεὶ καὶν σκιμαιρίζειν μὴ μαθών, καὶ ἠύλει, καὶ πάντα ἂν ἡπίστατο. νῦν δὲ μὴ μαθὼν, οὐκ ἂν τι αὐτῶν χειρουργήσειεν. ὑποδείξαιτο δὲ πάνυ, ῥᾴστα τε ἂν μάθοι, καὶ δι' μεταχειρίσαιτο ἐφ' αὑτῷ. [2] καὶ τοίνυν καὶ ἡμῖν τοιοῦτός τις ὁ μαθητὴς νῦν παραδιδόσθω, σωιεῖναί τε, καὶ εἰπεῖν οὐκ ἀμούσως, ἀλλ' ὀξὺ διδορκώς, οἷός τ' πράγματα χρήσασθαι ἄν, εἰ ἐπιτραπείη, [3] καὶ γνώμιλα τραπωτικῶ, ἀλλὰ μὴ τῆ πολιτικῆς, καὶ Ἐμπειρίαν τραπεζικὸν ἴσχων. καὶ τὴ Δία, καὶ σὺ τρατοπέδῳ μεμιγώς ποτε, καὶ γυμνασιομάχους, ἢ παρόμοιος τραπέζης ἐωρακὼς, καὶ ὅπλα εἰδὼς, καὶ μηχανήματα ἴσια, καὶ τί ἐπὶ κέρως, καὶ τί ἐπὶ μετώπου. πῶς οἱ

Quare à nobis abſit hæc promiſſionis invidia, ut artem aliquam rei adeò magnæ & difficili nos inveniſſe dicamus. Neque enim quemvis acceptum, hiſtoriæ ſcriptorem nos reddituros aſſerimus: ſed ei qui ſit natura prudens, & in dicendo optimè exercitatus, viam aliquam rectam, ſi qua talis apparet, oſtenſuros, qua utendo citiùs ac faciliùs, ad propoſitum ſcopum perveniat. Neque enim dixeris eum qui fuerit intelligentia præditus, arte & doctrina earum rerum quas ignorat, opus non habere: quoniam ſi abſque doctrina citharam pulſare, & tibia canere poſſet, etiam omnia ſciret. Nunc autem non edoctus nihil eorum manu pulſare poſſet: ſed docente aliquo facillimè diſceret, & rectè per ſe ipſum adminiſtraret. Proinde nobis quoque nunc talis diſcipulus tradatur, qui neque ad intelligendum, neque ad dicendum ſit ignavus, ſed acutum tueatur, poſſitque rebus uti, ſi committantur illi, ac militarem animum habeat, & cum prudentia politica, Imperatoriam experientiam. Denique per Iovem, in caſtris etiam ſit verſatus, & milites ipſos, ſeu quum ad prælia exercentur, ſeu quum in aciem educuntur, viderit, & arma, & machinas aliquas norit, & quid ſit diductis cornibus, quid exporrecta fronte aciem inſtruere: quomodo cohortes, & turmæ

1 Ἀπίστω] Ariſten. loc. cit. *Bened.*

2 Καὶ τοίνυν ἐὰν ὑμῖν τοιοῦτός τις ὁ μαθητὴς νῦν παραδιδόσθω, σωιεῖναί τε ἐὰν εἰπεῖν ἰκανῶς ἀλλ' ὀξὺ διδορκώς] Παραδιδόσθω, ἐ σωιεῖναί τε ἐὰν εἰπεῖν ἀκριβῶς. ἀ. ὁ. ἀ. Marc.

3 Καὶ γνώμιλα τραπωτικὸν, ἀλλὰ μὴ τῆ πολιτικῆς, ἐ ἐμπειρίαν τραπεζικὸν ἴσχων] Καὶ γνώμιλα τραπωτικὸν, ἀλλὰ μὴ πολιτικῆς; ἐ ἐμπειρίας τραπεζικῆς ἴσχων. Requirit in hiſtoriarum ſcriba mentem præditam & rei militaris aliqua notitia, & ſcientia politica, & uſu imperatorio. Eant, videant noſtri ſæculi hiſtoriarum ſcribillones, ecquid ejuſmodi trogalia in ſuo ſinu aut penu inventuri. *Idem.*

λόχοι, πῶς οἱ ἱππεῖς, καὶ πόθεν, καὶ τί ἐξελαύνειν, ἢ εἰσελαύνειν. καὶ ὅλως, ἃ τῇ κατοικιδίᾳ τις, δοῦλοι οἷοι πιστεύειν μόνοι τοῖς ἀπαγγέλλουσι. μάλιστα δὲ καὶ ἐπὶ τῶν πάντων, ἐλεύθερος ἔστω τὸν γνώμην, καὶ μήτε φοβείσθω μηδένα, μὴ δὲ ἐλπιζέτω μηδέν. ἐπὶ ὀμοῖος ἔστω τοῖς φαύλοις δικασταῖς, ἐπὶς χάριν, ἢ ἐπὶς ἀπέχθειαν ἐπὶ μισθῷ δικάζουσι. ἀλλὰ μὴ μελέτω αὐτῷ [1] μήτε Φίλιππος σκεκομμένον τὸ ὀφθαλμὸν ὑπὸ Ἀστέρος ἢ Ἀμφιπολίτου τοξότου ἐν Ὀλύνθῳ. ἀλλὰ τοιοῦτον, οἷον λέγω, δεδιχθῆσθαι. μήτ' Ἀλέξανδρον ἀνιάσθω ἐπὶ τῇ Κλείτου σφαγῇ, ὁμῶς ἐν τῷ συμποσίῳ γεγονέναι, εἰ σαφῶς ἀναγεγράφοιτο. εὖδε Κλέωνα αὐτὸν φοβησάτω, μέγα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ δυνάμενον, καὶ κατέχων τὸ βῆμα, ὡς μὴ εἰπεῖν ὅπως ὀλέθριον ἢ μανικὸς ἄνθρωπος ἔστιν λέγειν. εὖδε ἡ συμπασαπόλις τῶν Ἀθηναίων, λέγω τὰ ἐν Σικελίᾳ καὶ καὶ ἰσαρῆ, καὶ τὸν Δημοσθένους λῆψιν, ἢ τὸν

mæ ordinentur, unde & quid equum emittere, quid obequitare. Denique non sit ex iis qui domi desident: neque solùm iis credat qui renuntiant. In primis verò, & ante omnia, libero sit animo, ac neque quemquam metuat, neque quicquam speret? quoniam similis esset malis judicibus, qui vel ad gratiam, vel ad odium accepta mercede sententiam ferunt. At non curet, neque Philippum oculo ab Astere Amphipolitano sagittario ad Olynthum orbatum: sed talem ostendat qualis tunc erat. Neque ipsi se excruciet Alexander ob Cliti cædem crudeliter in convivio perpetratam, si planè sit depingendus. Neque ipsum deterreat Cleon, quòd in concione sit præpotens, & tribunal contineat, quominùs ab eo pernicioſus, & insanus homo pronuncietur. Neque tota civitas Athenienſium, si clades in Sicilia acceptas memoret, captum Demosthenem, mor-

1 Μήτε Φίλιππος σκεκομμένον τὸ ὀφθαλμὸν ὑπὸ Ἀστέρος τοῦ Ἀμφιπολίτου τοξότου ἐν Ὀλύνθῳ] Non concordat Lucianus cum Historicis, qui id negotium attigerunt. Omnes fere uno consensu scriptum reliquerunt id evenisse Philippo in Methones obsidione. Diodorus lib. 7. ὁ δὲ Φίλιππος τὴν μὲν πόλιν κατέσκαψε, τὴν δὲ χώραν δίνειμε τοῖς Μακεδόσι, ἐν ᾗ πολιορκίᾳ ταύτῃ συνέβη τὸν Φίλιππον εἰς τὸ ὀφθαλμὸν πληγέντα τοξεύματι διαφθαρῆναι τὴν ὄψιν. de Methona vero loquitur. Sic & Strabo lib. 8. παρὸ Θερμιδέα δὲ ἐν πόντῳ ἀντιπεφύκασι Μεθῶναι φίρνη ὁμώνυμοι τῇ Μακεδονικῇ, ἐν ᾗ Φίλιππος ἐξεκόπη τὸ ὀφθαλμὸν πολιορκῶν. Solinus cap. 14. *in regione Magnesia Methone oppidum situm est, quod cum obsideret Philippus Alexandri Magni pater, damnatus ea oculo jactu sagittæ, quam jecerat Astere oppidanus.* Quo in loco notandus est error Solini, qui Methonem Magnesiæ cum Macedonica confundit. Nam ea Methone, quam obsidebat Philippus, alia erat à Magnesiaca ex verbis expressis Strabonis lib. 9. ἐξῆς δὲ αἱ ὑπὸ Φιλοκτήτῃ πόλεις καταλέγονται, ἢ μὴν ἐν Μεθώνῃ ἐτέρᾳ ἐστὶ τῇ Θερμαϊκῇς Μεθώνης, ἣν κατέσκαψε Φίλιππος. quod dictum sit obiter. Idem ait Harpocration Μεθώνη· Δημοσθένης Φιλιππικοῖς λέγει ἐν τῇ εἰς Θράκην, ὡς πολιορκῶν Φίλιππος ἐξεκόπη τὸ δεξιὸν ὀφθαλμόν. Suidas etiam in voce Κάστωρ de Philippo: Μεθωναίοις δὲ τοῖς ὑπὸ Θράκης πολεμῶν τὸ ὀφθαλμὸν ἐπορεύθη Ἀστέρος τινὸς ὄνομα βαλόντος αὐτὸν βέλει. Plutarchus in Paralellis causam forte erroris præbuit Luciano, nam ille sic de hoc negotio: Φίλιππος Ὀλυνθίων ἑλόμενος πορθῆσαι, καὶ βιαζόμενος ἐπὶ τῆς Σαυδάνης ποταμοῦ διαβαίνειν

Νικίᾳ πλαυτεῖν, καὶ ὡς ἐδίψων, καὶ οἷον τὸ ὕδωρ ἔπιον, καὶ ὡς ἐφονεύοντο πίνοντες οἱ πολλοί. ἠναγκάσθησαν γὰρ, ὅπερ δικαιότατον, ὑπ' ἐκείνοις τοῖς ἔργοις αὐτὸς ἑαυτὸν ἐξευρεῖν τὴν αἰτίαν, διὰ τὰ δυσχώρως, ἢ ἀνοήτως μεθυσμάτα ὡς ἐπράχθη διηγήσεται. εἰ γὰρ ποιητὴς αὐτῶν, ἀλλὰ μιμητὴς ἦν. ὥσπερ καὶ καταναυμαχήσαντες, τότε δὴ καὶ ἐκεῖνος καταδύναι εἰσί. καὶ φεύγουσιν, δὴ καὶ ἐκεῖνος ὁ διώκων, [1] ὑπὸ τοῦ εἰ μὴ δέξασθαι δέον μή τι παρίλιπεν. ἐπίτηδες, εἰ σωπήσας αὐτὰ, ἢ ὡσεὶ τἀναντία εἰπὼν ἐπανορθώσασθαι ἐδύνατο, ῥᾴδιον ἦν ἰνὶ καλάμῳ λιπεῖν τὸν Θουκυδίδην ἀνατρέψαι μὲν τὸ εὐ ταῖς Ἐπιπολαῖς ἐξετείχισμα, καταδῦσαι δὲ τὴν Ἑρμοκράτους τριήρη, καὶ τὸν καταράτον Γύλιππον ἁλῶναι μεταξὺ ἀποτειχίζοντα, καὶ ἀποπροφεύγοντα τὰς ὁδούς. καὶ τέλος, Συρακουσίους μὲν εἰς τὰς λιθοτομίας ἐμβαλεῖν, τοὺς δ' Ἀθηναίους ἐξαπολέσθαι Σικελίαν, καὶ Ἰταλίαν, μὴ τὸν πρῶτον ἐν Ἀλκιβιάδου ἐλπίδων. ἀλλ' οἶμαι, τὰ μὲν πραχθέντα, οὐδὲ Κλωθὼ ἂν ἔτι ἀνακλώσειεν, οὐδ' Ἄτροπος μεταστρέψειε. ὁ δὴ συγγραφέως ἔργον ἦν, ὡς ἐπράχθη εἰπεῖν. τοῦτο δ' οὐκ ἂν δύναιτο, ὡς τὰ πράγματα ἔχει, ἄλλος ἢ ὁ τὰ πραχθέντα ἐξευρών. ἐπεὶ καὶ τὸν Ἀθηναῖον Ἀλκιβιάδην, ὅτε τὴν Σικελίαν ἐπλεύσαμεν, ἐπὶ τὴν Ἰταλίαν ἐλθεῖν, καὶ ἐκεῖθεν ἐπὶ τὴν Λιβύην, καὶ Καρχηδόνα, καὶ τὸν Ἀμμωνιακὸν Διόσκουρον, καὶ τὸν Ἀχιλλέως δρόμον, καὶ τὸν Ἀθηναίων ἐπὶ τὸν Ἑλλήσποντον πλοῦν

ἄχρις ἂν ἡ φοβῆ Ἀρταξέρξῃ ἰατρὸς αὐτὸ ὢν, ἢ ἐλπίζῃ Κάνδυν πορφυροῦν, καὶ τρεπτὸν χρυσοῦν, καὶ [1] ἵππον τῶν Νισαίων ληψεσθαι μισθὸν τοῦ ἐν τῇ γραφῇ ἐπαίνου. ἀλλ' ὁ Ξενοφῶν αὐτὸ παιδικὰ δίκαι συγγραφὺς, οὐδὲ Θουκυδίδης, ἀλλὰ κἂν ἰδίᾳ μισῇ τινας, πολὺ ἀναγκαιότερον ἡγήσεται τὸ κοινὸν, καὶ τῷ ἀληθείαν ἐκ πλείονος ποιήσεται τὴν ἔχθρας. κἂν φιλῇ, ὅμως οὐκ ἀνήσεται ἁμαρτάνοντος. ἐν γὰρ ὡς ἔπος εἰπεῖν, τοῦτο ἴδιον ἱστορίας, καὶ μόνῃ θυτέον τῇ ἀληθείᾳ, εἴ τι ἱστορίαν γράψων ἔσει. τὰ δ' ἄλλων ἁπάντων ἀμελητέον αὐτῇ. καὶ ὅλως, πῆχυς εἷς, καὶ μέτρον ἀκριβὲς, ἀπολίπειν μὴ εἰς τοὺς νῦν ἀκούοντας, ἀλλ' εἰς τοὺς μετὰ ταῦτα σωφρονεστέρους τοῖς συγγράμμασιν. εἰ δὲ τὸ ἀθρύπτου τινὸς γεραιτέρου, τὰ τῶν κολακευόντων μελῴδος εἰκότως ἂν νομισθείη. ὡς παλαιὰ ἡ ἱστορία ἐξ ἀρχῆς σύγγραμμα ἀπέγραπται μέσον, ἢ κιθαριστικὸν ἢ γυμναστικήν. Ἀλεξάνδρᾳ γοῦν κεῖται ἀπομνημόνευσιν. ὃς ἡδέως ἂν ἔφη ταῦτ' ὀλίγου ἀνεβίων ὦ Ὀνησίκριτε ἀκούσων, ὡς μάθοιμι ὅπως ταῦτα οἱ ἄνθρωποι τότε ἀναγινώσκουσιν. εἰ δὴ νῦν αὐτὰ ἐπαινοῦσι, κἀπαίζουσι, μὴ θαυμάσῃς. οἴονται γὰρ ἕκαστος τῷ μικρᾷ πῃ τοῦ βελτίονος τούτου ἀναπάσειν ἕκαστος τῶν παρ'

donec vel [1] Artaxerxem metuerit, qui ejus est medicus, vel speraverit Candyn purpureum, vel torquem aureum, & ex Nisæis equis aliquem se esse accepturum, videlicet laudum scripto insertarum mercedem. At neque Xenophon illud faciet, justus scriptor [3] neque Thucydides: sed sive privatim aliquos oderit, id quod publicum est, magis necessarium putabit esse veritatemque pluris faciet quam inimicitiam: sive amaverit, tamen non parcet illi, quisquis peccaverit. Vnum enim hoc, ut dixi, historiæ est proprium: ac soli veritati immolandum, ei qui ad scribendam historiam se contulerit: cætera verò negligenda omnia. Vna denique ulna, certaque mensura est, ut non ad præsentes auditores aspicias, sed ad eos qui in posterum, in legendis scriptis hisce versabuntur. At siquis continuò benevolentiam captat, meritò in adulatorum parte recensebitur: quos olim historia statim ab initio est aversata, non minùs quam comendi artem, gymnastice. Alexandri igitur hoc quoque dictum refertur. Libenter, inquit, in vitam redirem, Onesicrates, post mortem, ut cognoscerem quo pacto hæc legerent homines qui tum erunt. Quòd si nunc ea laudant, & amplectuntur, mirum non est: putant enim isto non parvo illectamento quisque sibi se benevolentiam meam concilia-

1 *Artaxerxem*] Testantur Hebræi scriptores numen hoc, Persarum regibus commune fuisse, perinde ac Cæsaris Romanorum imperatoribus. *Cogn.*

2 Ἵππον τῶν Νισαίων] De quibus dico alibi. *Bourd.* Nisæa regio est Partyenes haud procul Caspiis montibus, ea equos præstantissimos maximosque aluit quibus reges ipsi uterentur. Strab. lib. 11. Plin. lib. 6. c. 25. Plutar. in Pyrrho, Nisæi equi meminit. *Cogn.*

3 *Neque Thucydides*] Æmilius Probus in Themistocle & Cic. in Bruto Thucydidem plurima fide dignum putaverunt. *Idem.*

Τοιῶ-

ἡμῶν δύοιεν. Ὁ μὲν γὰρ, πάντως ὡς ἔοικε τὸ μυθῶδες τε πλεῖστον συνυφηγμένος ὑπὲρ τοῦ Ἀχιλλέως, ἵνα δὴ τις πιστεύσῃ καὶ παραλάβῃ, μόνον τοῦτο εἰς ἀπόδειξιν τῆς ἀληθείας μέγα τεκμήριον πεποίηται, ὅτι μὴ περὶ ζῶντος ἔγραφεν. οἱ δὲ ἐξέσωσαν, ὑπὸ ἄλλης ἀψευδεστάτης. τοιγαροῦν ἐμοὶ ὁ συγγραφεὺς ἔστω ἄφοβος, ἀδέκαστος, ἀκόλακος, παρρησίας καὶ ἀληθείας φίλος. ὡς ὁ Κωμικὸς φησι, τὴν σῦκα σῦκα, τὴν συκῆν δὲ συκῆν ὀνομάσαι, καὶ μήτε φιλίας νέμειν ἀδεῶς φειδόμενον, ἢ ἐχθρᾶς, ἢ αἰσχυνόμενον, ἢ δυσκαταμόλητον, ἴσης δὲ καὶ ἀπαθοῦς ἅπασι, καὶ τὰ μὴ γενόμενα ἢ λανθάνοντα τῶν ἀληθῶν. διὸ καὶ ξένον ἐν τοῖς βιβλίοις, καὶ ἄπολις, αὐτόνομος, ἀδιαφιλόνεικος, καὶ πρὸς τοῦδε δεξιὸς λογιζόμενος, ἀλλὰ πρὸς πάντας λέγων, ὁ δὲ ὢν Θουκυδίδης, ὃν μάλα τοῦτο εὐμηχάνησε, καὶ διέκρινεν βέλτιον, καὶ πολλαχοῦ συγγραφικῶν, ὁρῶν μάλιστα ἄνδρα ζηλοῦντα τὸ Ἡροδότου, ἄχρι δὴ καὶ Μούσας κληθῆναι αὐτοῦ τὰ βιβλία. πλὴν ἐκεῖνος μὲν ὡς κτῆμα εἰς ἀεὶ συγγράφων, ἅπαξ εἰς τὸ παραχρῆμα ἀγωνίσασθαι, καὶ μὴ τὰ μυθῶδες ἀποδέξασθαι, ἀλλὰ τὸ ἀληθέστατον τῶν λεγομένων ἀπολείπειν τοῖς ὑστέροις. καὶ ἐπαινῶ τὴν χρῆσιν. καὶ ὁ πλοῦς αὐτῷ οὕτως ἐπιβολῆς ἐστέον, ὡς εἴ ποτε καὶ μάλιστα τὰ ὁμοῖα κα-

ciliaturos. Itaque Homero, quanvis multa fabulosa de Achille scripserit, aliqui adducuntur ut credant, solum hoc ad demonstrationem veritatis magnum existimantes argumentum, quòd non de vivo illo scripsit. Nullam enim causam reperiunt, cujus gratia mentiretur. Talis igitur mihi Historicus esto: ut metu careat, muneribus non corrumpatur, liber sit, dicendi libertatem ac veritatem amet: & quemadmodum ait ille Comicus, ficus ficus, ligonem ligonem nominet, nihil odio, nihil amicitiæ tribuens, non parcens, aut misereſcens, aut erubescens, non verecundans: æqualis judex ac benevolus omnibus, ita ut alterutri plus æquo nihil tribuat, peregrinus in libris, civitate carens, suis legibus vivens, nulli regi subjectus: non quid huic, illive sit placiturum, cogitans, sed id quod actum est, exponens. Thucydides igitur hoc bene admodum lege sancivit, & virtutes ac vitia historicorum inter se discrevit, cùm videret Herodotum in maxima admiratione esse, adeò ut Musæ vocarentur ipsius libri. Nam satius est, inquit, possessiones in perpetuum, quàm certamen in præsens conscribere: nec amplecti fabulosa, sed posteritati relinquere veritatem. Deinde & utilitatem addit: & quem quisque prudens orationis finem statuere debeat, ut siquando similia rursus accide-

rent,

1 Τοῦτο] Notæ sunt five Characteres historici, de quibus Cic. 1. de leg. & 2. de Orat. Strab. lib. 1. Polib. lib. 12. Niceph. Greg. princip. histor. *Bourd.* Historicus omni metu carere debet, dicendi libertatem ac veritatem amare ut sit vere παρρησιαστής. leg. Cicer. 2. de Orat. *Cogn.*

2 Τὰ σῦκα] Sic passim. *Bourd.* Τὰ σῦκα, σῦκα, τὴν συκῆν δὲ, συκῆν ὀνομάσαι] Male Interpres συκῆν ligonem interpretatur. Id est, *ficum*, *ficulam*. Hesychius: συκῆ, ὀφιοπλύσια: id est, τρύζλια. Menagius.

ζαλάττοι, ἔχειν φησὶ πρὸς τὰ ὑποτεταγμένα ἀποβλέποντες, οὐ χρῆσθαι τοῖς οἰκείοις. καὶ τῷ μὲν γνώμῃ τοιαύτην ἔχειν ὁ συγγραφεύς, ἡκέτω μοι. τῷ δὲ φωνῇ, καὶ τῷ τῆς ἑρμηνείας ἰσχνῷ, τῷ μὲν σφοδρὰν εἶναι λέγω, καὶ κάτοχον, καὶ συνεχῆ τοῖς ἀκούουσι, καὶ ἀγκυλῶν πως ἐπιχειρήσει, καὶ τῷ ἄκρῳ τῆς ῥητορείας ἐπιόντα, μὴ κατωθεῖν τελέως δέχεσθαι τὸ γραφικὸν, ἀλλ' εἰσανύειν ἔτι μᾶλλον ὑπερκείμενον. καὶ ὁ μὲν τοῦ, σύντομος ἔστω, καὶ πυκνὸς. ἡ λέξις δὲ σαφὴς, καὶ πολιτικὴ, οἵα ἱστορίαν δηλῶσαι τὸ προκείμενον. ὡς δὲ τῇ γνώμῃ δὲ συγγραφέως σκοπὸς ὑπετέθημεν, παῤῥησίαν, καὶ ἀλήθειαν, ἅτε δὴ καὶ τῇ φωνῇ αὐτῇ, εἷς σκοπὸς ὁ αὐτὸς, σαφῶς δηλῶσαι, καὶ φανότατα ἐκφαῖσαι τὸ πρᾶγμα μήτε ἀπορρήτοις, καὶ ἔξω πάτου ὀνόμασι, μήτε τοῖς ἀγοραίοις τούτοις, καὶ καπηλικοῖς, ἀλλ' ὡς μὲν τοῖς πολλοῖς συνιέναι, τοὺς δὲ πεπαιδευμένους ἐπαινέσαι. καὶ μὴν καὶ χήμασι κατεσκευασμένῃ ἁνθηρᾷ χρῆσθαι, καὶ τοῖς ἀγεραστοτάτοις μάλιστα ἔχεσθαι, ἐπὶ τοῖς κατατετυμμένοις τῶν ζωιῶν ἐκείνοις ἀποφαίνειν τοὺς λόγους. καὶ ἡ μὲν γνώμη κρινοπείσθω, καὶ σωφρονείτω· φωνὴ δὲ ποιητικὴς, παρ' ὅσον μεγαλόφρων, καὶ διηρμένη καὶ ἐκείνη καὶ μᾶλιστα ἐπόταν ὑψηγορῇ, καὶ μάχαις, καὶ ναυμαχίαις, συμπλέκηται, δεινὴ γὰρ τότε ποιητικὴ τὸν ἀνέμων ἐπερεθίσαι τὰ ἀγκύρια, καὶ σκιδνῆσαι τὸν ὑψηλὸν, καὶ ἐπ' ἄκρων τῶν κυμάτων τὴν ναῦν. ἡ λέξις δὲ ὅμως ἐπὶ γῆς βεβηκέτω,

rent, ad hæc, inquit, descripta respicientes, rebus civitatis rectè uti possent. Ac hujusmodi sententiæ scriptor ad me veniat, vocem autem & expositionis vim, illam quidem vehementem & asperam, ac periodis continuam, & argumentationibus rotundam, præterea reliquam oratoriam facultatem non afferens, ne admodum acuminatus scribendi initium faciat, sed sedatiorem se præbeat. Sententiæ autem inter se cohæreant, ac solidæ sint: dictio verò perspicua & civilis, quam significantissimè materiam explanans. Nam ut menti scriptoris hosce scopos proposuimus, dicendi libertatem, & veritatem: ita & voci ejus unus hic esto scopus, ut rem planè aperiat, & quam lucidissimè declaret, verbis neque obscuris, neque ab usu remotis, neque etiam vulgaribus hisce & tabernariis, sed quæ vulgus intelligat, & eruditi laudent. Quinetiam figuris ornetur non molestis, & non affectatis: siquidem illud orationem condimentis similem reddit. Ac sententia sit particeps, & affinis etiam poëtices, quatenus grandiloqua est illa, & in sublime elata: idque in primis quoties aciebus, & pugnis, navalibusque prœliis concurrit. Opus enim nunc erit poëtico quopiam vento, qui secundo flatu vela impleat, ac sublimem, perque summos fluctus sublatam navem provehat. Ac dictio tamen humi incedat, cum pulchritudine quidem, ac magnitudine eorum quæ dicuntur sublata: & ils quàm maxi-

1 Τοῖς οἰκείοις] Sic legit Interpres; aliter longè in Cod. Petri Golmani ἐν πίσει. Bourd.

1 Συν-

τῷ μὲ κράτει, καὶ τῷ μεγέθει τῆ λεξεως φυσιπαιρομένη, καὶ ὡς ἔνι μάλιστα ὑφισαμένη, μὴ ξυνίζουσα δ', μηδ' ὑπὸ τ' πάνυ ἀραιὸν σύνθεσιν. κίνδυνος γὰρ αὐτῇ τὸ, τῆ μέγεθος ἀναπνεῦσαι, καὶ κατὰ τὴν χῆναν ἐς τ' τῆ ποιητικῆς Κορυβαντίασε. ὥστε μάλιστα πιστέον τὰνιοχεῖν τῆ χαλινῷ. καὶ σωφρονητέον, εἰδότας ὡς ἱππορυφία τις, καὶ ὑπὸ λόγοις πάθος ὑ μικρὸν μάνιτται. ἄμεινον δὲν ἐφ' ἵππυ ὀχεῖσθαι τότε τῆ γνώμη, τῶν ἐρμηνείαν πεζῆ συμβαίνειν, ἐγκαλίνω δ' ἱππάσιμος, ὡς μὴ ἀπολείπειν τ' φορᾶς. καὶ μὴν, καὶ συνθήκη τ' ὀνομάτων ἀκριβεστέρα, καὶ μίσει χρηστέον, ὅτε ἄραν ἀφίστασθαι, καὶ ἁπερισπάστως, τραχὺ γὰρ, ὅτε ῥυθμοῦ πάρ' ὀλίγον, ὡς οἱ πολλοὶ, συνάπτουσι. τὸ μὲ, γὰρ ἐπαίρον, τόδ' αὖθις βίς ἀκούειν. τὸ δ' πρόγμασι αὖτε, ὀχ ὡς ἔτυχε συνθετέον, ἀλλὰ φιλοπόνως ἐ βελτιστόρως πολλάκις περὶ τ' αὐτῶν ἀναπείθοντας. ἐ μάλιστα μὲ παρόντας, ἐ ἱστορῶντας. οἱ δὲ μὴ τοῖς ἀδικωτέρου ἐξηγουμένοις προσέχοντας, ἐ ὡς εἰκάσαι ἄν τις, ἡκιστα ὡσὶς χρέαν, ἢ ἁπτεσθαι ἀφαιρήσει, ἢ προσθήσειν τοῖς γεγραφόσι. καὶ τοῦτο πάλι ἐ βελτίστης τις, ἐ συνετικὸς ἔ πανουργότερος ἔσται. ἐ ἐπιδεῖν ἀβραίσῃ ἄπαντα, ἢ τὰ σαθρότατα, προσόντων μὲ τοιαύτην ἐ συνεφαπτέται αὐτῶν, καὶ ὡμὰ ποιεῖται ἀκριβεῖς ἔτι, ἐ ἀοιάβρωτον. εἶτε ἐπιθεῖς τῶν τάξιν, ἐπιγράπτω τ' κόλλοπα, ἐ χρωννύτω τῆ λιξεῖ, ἐ χρηματιζέτω. ἐ ῥυθμιζέτω. ἐ ὅλως ἐοικέτω τότε τῆ ἔ Ὁμήρε Διΐ, ἄρτι forme componat. Postea superaddito ordine formam inducat, dictionis colorem adhibeat, rebus explicandis, numeris aptandis vacet. Denique Homerico illi Iovi similem se præstet, qui nunc eque-

maximè assimilata: sed nihil peregrini præ se ferat, nec intempestivè exultans, quasi quodam furore concitetur. Periculum enim est, ne quod maximum est, de statu mentis emoveatur, & in istum Corybantem poëtices impingat. Quare maximè tunc fræno credendum, & ratione utendum: illud scientes, quòd & in verbis non mediocre malum est inanis gloria seu hippotyphia. Proinde satius fuerit sententia super equo incedente, dictionem humi currere, ephippio adhærentem, ne à vehementia cursus superetur. At verò temperata, mediáque compositione vocabulorum est utendum, ut neque nimium distrahas illa & dissocies: id enim foret asperum, nequo quod plerique student, numerosè connectas: alterum enim vitiosum est, alterum auditoribus injucundum. Res autem ipsæ non sunt temerè construendæ, sed sæpe de iisdem magno studio & labore interrogandus, ille in primis qui præsens fuerit, & testis oculatus: sin minùs iis advertendus animus qui narrabunt incorruptiùs, & quos putaveris minimum ad gratiam, vel odium rebus gestis detracturos vel addituros. Jam etiam hîc esto aliquis ad id quod probabilius erit, tum conjiciendum, tum componendum habilis. Ac postquam omnia, vel maximam partem collegerit, primùm ex in commentarios regerat, & corpus adhuc rude & in-

1 Συντακτέον] Angl. συντακτέον. Bourd.

τὸ μὲν ἱππικὸν Θρηικὸν γῆν ὁρῶντι, ἄρα ὃ τῶν Μυσῶν. καὶ πῶς γὰρ οὗτος, ἄρα μὴν τὸ Ῥωμαίων ἰδίᾳ ὁρᾷ τι, καὶ δηλόν τι ἡμῖν οἷον ἐφαίνετο αὐτῷ ἀφ' ὑψηλοῦ ὁρᾶν, ἄρα ὃ τὸ Περσῶν. εἰς ἀμφότερα, εἰ μάχοιντο. καὶ ὁ αὐτὸς ὃ τῇ διατάξει, μὴ πρὸς ἓν μέρος ὁρᾷ τι, μηδ' ἐς ἕνα ἱππέα, ἢ πεζόν, εἰ μὴ Βρασίδας ἦς εἷς ἐφ' ἁπάντων, ἢ Δημοσθένης ἀνακρίνων τῶν ἐπίσασιν, ἐς τὴν γραμμὴν μὴ τὸ πρῶτον, καὶ εἰ μὴ παραπελάσειεν, κἀκεῖνο ἀκούσῃ, καὶ ὅπως, καὶ ᾗ τινι γνώμῃ, καὶ ἐπιποίᾳ ἔπεσεν. ἐπειδὰν ὃ ἀναμιχθῶσι, καιρὸς ἔσω ἡ θέα, καὶ ζυγοστατεῖν τότε, ὥσπερ ἐν ταλάντῳ τὰ γιγνόμενα. καὶ συμβιναίτω, καὶ συμφυγέτω. καὶ πᾶσι τούτοις μέτρον ἐπόθεν, μὴ ἐς πρῶτον, μηδ' ἀπειροκάλως, μηδὲ καιρᾶς, ἀλλὰ ῥᾳδίως ἀπολυέσθω. καὶ ἔστω· σὺ τοιῶδε καὶ τοιῶδε, ἐπ' ἐκεῖνα μεταβαινέτω, κἀ καταπαίζῃ. εἶτα ἐπανίτω λυθεὶς ὁπόταν ἐκεῖνα κελῇ. καὶ πρὸς πάντα ἀσφαλὴς τω, καὶ ὡς δυνατὸν, ἐμμεχρονιέτω, καὶ μεταπεσέσθω ἀπ' Ἀρμενίας μὲν, ἐς Μηδίαν, ἐκεῖθεν ὃ ῥοιζήσας ἴοι, ἐς Ἰβηρίαν, εἶτα ἐς Ἰταλίαν ὡς μηδενὸς καιρὸν ἀπολείποι. μᾶλιστα ὃ καταστήσει ἐοικυῖαν διαχέσθω τὴν γνώμην, ἁβληρὰ, καὶ ἀλαφρὰ, καὶ ἀκεραίου τοῦ κέντρου, καὶ ὁπόσας μὲν λάβῃ τὰς μορφὰς τῶν ἔργων, τοιαύτας καὶ δεικνύτω, αὐτὰ. διάφορον ὃ, ἢ πεποίηκεν, ἢ ἐποίησεν, μηδέν. οὐ γὰρ ὥσπερ τοῖς ῥήτορσι γράφουσιν, ἀλλὰ τὰ μὲν, λεχθησόμενα ἐστι, καὶ εἰρήσεται· πεπραγμένα γὰρ ἤδη. δεῖ

equestrium Thracum nunc Mysorum terram aspicit. Eodem enim pacto & ipse, nunc ad Romanorum, nunc ad Persarum res seorsim respiciat, & quales sibi ex alto despicienti apparuerint, nobis exponat: deinde utrosque si pugnaverint, contempletur. At verò in ipsa acie, ne ad partem unam, neque ad equitem unum, aut peditem oculos convertat, nisi Brasidas fuerit, qui de navi prosiliat, vel Demosthenes qui descensum in terram prohibeat. Ac primùm quidem duces intueatur, ac siquid jusserint, illud audiat, & quomodo, quaque sententia & consilio aciem instruxerint. Postquam autem manus consertæ fuerint, communis esto contemplatio, ac tum, velut in trutina examinet ea quæ geruntur, simul etiam persequatur, simulque fugiat. Et omnibus hisce modus adhibeatur, ne ad satietatem usque ne ineptè, ne juveniliter, sed facilè absolvatur. Atque his hic subsistere jussis, si festinet, ad illa transeat: deinde solutus redeat, quum illa revocaverint. Ac ad omnia properet, & quatenus fieri potest, idem tempus habeat: transvoletque ex Armenia in Mediam: hinc autem uno impetu in Iberiam, inde in Italiam, ita ut nullam occasionem prætermittat. Præcipuè autem speculo similem mentem præbeat, liquido nimirum & splendido, quodque accuratum centrum habeat, & quales operum formas receperit, easdem etiam tales spectandas exhibeat: at nihil perversum, nihil colore, nihil specie diversum reddat. Non enim perinde atque oratoribus scribunt, sed hæc quidem sunt, quæ dici debent, & dicentur, siquidem jam facta sunt: verùm ea collocare

τάξαι, καὶ εἰπεῖν αὐτά. ὥστε, εἴ τί ἐστιν ζητητέον αὐτοῖς, ἀλλ' ὅπως ἐροῦσιν. ὅλως δ', ὁμοίους τοὺς ἐργάσασθαι συγγεγράφοσι, Φειδίαν, καὶ Πραξιτέλη χρῆναι ἐοικέναι, ἢ Ἀλκαμένη, ἢ τῷ ἄλλῳ εἰκέναι. εἰ δ' ἦν αὐτοῖς χρυσὸν, ἢ ἄργυρον, ἢ ἐλέφαντα, ἢ τῷ ἄλλῳ ὕλῃ ἐποίουν. ἀλλ' ἡ μὲν, ὑπῆρχε, καὶ πρόπουθέλητο, Ἠλείοις, ἢ Ἀθηναίοις, ἢ Ἀργείοις πεποιασμένον. οἱ δ', ἔπλαττον μόνον, καὶ ἥρμοττον τὸ ἐλέφαντι, καὶ ἔξεον, καὶ ἐκόλλων, καὶ ἐῤῥύθμιζον, καὶ ἐπέτριζον τῷ χρυσῷ. καὶ τοῦτο ἴσως ἡ τέχνη αὐτῶν, ἐς δέον [1] Οἰκοδομήσασθαι τῇ ὕλῃ. τοιοῦτο δή τι καὶ τὸ ἔργον συγγραφέως ἔργον, εἰς καλὸν λεχθέντα τὰ πεπραγμένα, καὶ εἰς δύναμιν εὐαρμόστως ἐπιδεῖξαι αὐτά. καὶ ὅταν τις ἀκροώμενος οἴηται, μεταπεσὼν ὁρᾶν τὰ λεγόμενα, καὶ μὴ τοῦτο ἐπαινῇ τότε δὴ τοῦτ' ἀπηρτίσθαι, καὶ τὸ οἰκεῖον ἔπαινον ἀπείληφε τὸ ἔργον, τῷ τε ἱστορίᾳ Φειδίᾳ. πάντων δ' ἤδη παρεσκευασμένων, καὶ ἀναβοιτιάσαι μέν ποτε ποιήσεται τῷ λόγῳ, ὅταν μὴ πάνυ κατεπείγῃ τὸ πρᾶγμα, προδιοικήσεσθαί τι ὑπὸ προοιμίῳ. δυνάμει δὲ καὶ τότε προοιμίῳ χρήσεται, τῷ ἀποσκοπῆναι περὶ τὸ λεκτέον. ὁπόταν δὲ ὁ προοιμιάζηται, ἀπὸ δυοῖν μόνοιν ἄρξεται. οὐχ ὥσπερ οἱ ῥήτορες ἀπὸ τριῶν, ἀλλὰ τὸ τῆς εὐνοίας παρεῖς, προσοχλῶ, ἢ εὐμηχανίαν εὐποριστὸν τοῖς ἀκούσασι. προσέξεσι μὲν γὰρ αὐτῷ ἴσως δείξῃ. ὡς περὶ μεγάλων, ἢ ἀναγκαίων, ἢ οἰκείων, ἢ χρησίμων

care ordine, & exponere oportet. Quare, non quid dicant, ipſis eſt quærendum, ſed quomodo dicant. Prorſus autem putandum eſt, eum qui hiſtoriam ſcribit, Phidiæ, aut Praxiteli, aut Alcameni, aut alii cuipiam illorum ſimilem eſſe oportere. Neque enim illi aurum, vel argentum, vel ebur, aliamve materiam faciebant: ſed ea præexiſtebat, & ſuppeditantibus Eleis, vel Athenienſibus, vel Argivis, præparata erat. Illi verò fingebant tantùm, & ſecabant ebur, & poliebant, & conglutinabant, & concinnabant, atque auro incruſtabant. Et hoc illorum artis erat, commodè materiam exædificare. Hujuſmodi etiam eſt ſcriptoris opus, ut quæ facta ſunt, rectè diſponat, eaque quàm fieri poteſt, clariſſimè proponat. Ac quando auditor, ſe ea quæ narrantur, audire putaverit, ac poſtea laudaverit, tum demum opus hoc erit abſolutum, propriamque laudem hiſtorico illi Phidiæ, ſeu artifici ſuo reportarit. Porrò jam adornatis omnibus, aliquando etiam ſine procemio exordietur, ſcilicet quum res non admodum urgebit, ut opus præfatione aliqua præparetur. Potentia verò etiam tunc procemio utetur, quo dicenda declaret. Quum autem procemium adhibebit, à duabus tantùm rebus exordietur, non more rhetorum à tribus: ſed omiſſo benevelentiæ loco, attentionem & docilitatem parabit auditoribus. Ipſi enim animum advertent, ſi de magnis rebus, aut neceſſariis, aut ad ipſos pertinentibus, aut utilibus, ſe dicturum oſtenderit. Intel-

1 Οἰκοδομήσασθαι] Flor. Οἰκονομήσασθαι. Bourd.

ἐρεῖ. δύμορφη δὲ, καὶ σαφὴ τὰ ὕστερα ποιήσ. τὰς αἰτίας προεκθή-
σεται. καὶ τελευτήσει τὰ κε-
φάλαια τῶ λεγομένων. τοιούτοις
προοιμίοις οἱ ἄριστοι τῶ συγγρα-
φέων ἐχρήσαντο. Ἡρόδοτ μὲ,
ὡς μὴ τὰ γενόμενα ἐξίτηλα τῷ
χρόνῳ γένηται, μεγάλα, καὶ θω-
μαστὰ ἀνδρα, καὶ πρῶτα, νίκας Ἑλ-
ληνικὰς δηλῶσα, καὶ ἥτίας βαρ-
βαρικάς. Θουκυδίδης ἢ, μέγαν τε
καὶ αὐτὸς ἐλπίσας ἔσεσθ, καὶ ἀ-
ξιολογώτατον, καὶ μείζω τῶν προ-
γεγενημένων σκοπῶν τὸν πόλεμον. καὶ
γὰρ παρήμασθε τὸν αὐτῶ μεγάλα ξυ-
νέβη γενέσθ. μέγα ἢ τὸ προοίμιον
ἀνάλογον τοῖς πράγμασιν, ἢ μι-
κρωμένων, ἢ μεγαλυνομένων. σύ-
φης ἢ, καὶ σύμμετρος ἔστω ἡ ἐπὶ
τῶν διήγησιν μετάβασις. ἅπαν γὰρ
ἀπέχθως τὸ λοιπὸν σῶμα τῆς ἱσο-
μέλας, διήγησις μακρὰ ἔσιν. ὥστε
πρῶς τὰς διηγήσεις ἀρετῆς προσκε-
κοσμήσθω, λείως τε, καὶ ὁμαλῶς
προϊόντα. καὶ αὐτὴ ὁμοίως, ὥστε μὴ
πρόσχαιν, μήτε κοιλαίνεσθ. ἔπειτα
τὸ σαφὲς ἐπανηθίτω τῇ λέξῃ, ὡς
ἔχῃ, μεμηχανημένον, καὶ τῇ
συμπεπλοκῇ τῶν πραγμάτων. ἀ-
πόλυτα γὰρ καὶ σύντομα ποιήσ.
καὶ τὸ πρῶτον ἐξεργασάμενον, ἐ-
πάξῃ τὸ δεύτερον ἑπόμενον αὐτῶ,
καὶ ἀλύσεως τρόπον συνηρμοσμένον,
ὡς μὴ διακεκρῶσθαι, μηδὲ διη-
γήσεις πολλὰς εἶναι, ἀλλήλαις παρα-
κειμένας, ἀλλ' ἀεὶ τὸ πρῶτον τῷ
δευτέρῳ, μὴ γειτνιᾶν μόνον, ἀλλὰ
καὶ κοινωνεῖν, καὶ ἀναπεκρᾶσθαι καὶ
τὰ ἄκρα. τάχος ἐπὶ πᾶσι χρήσι-
μον. καὶ μάλιστα εἰ μὴ λάσεια τῆς
λεπτότητος εἴη. καὶ τοῦτο προέξεσθ
χρὴ μὴ τοσοῦτον ἀπὸ τῶν ὀνομάτων,
ἢ ῥημάτων, ὅσον ἀπὸ τῶν πραγμά-
των. λέγω ἢ εἰ παρεσθήσεις μὲ τὰ

tellectu autem facilia, & plana posteriora faciet, si causas præmittet, & rerum gestarum summa capita præfiniet. Proœmiis hujusmodi optimi historiarum scriptores usi sunt. Herodotus quidem, ne res gestæ longinquitate temporis interirent, magnæ adeò, atque admiratione dignæ, idque cùm victorias Græcorum, & clades barbarorum declarent. Thucydides autem, quòd magnum etiam ipse bellum illud futurum existimaret, & memorabile maximè, & ante gestis majus, cùm in eo magna damna contigissent. Magnum autem erit proœmium, quod rebus proportione respondebit, seu longum, seu breve fuerit. Transitio autem ad narrationem mollis & placida sit. Omnino enim omne reliquum historiæ corpus, longa est narratio. Quare & virtutibus orationis exornetur, leviter & æqualiter procedens, sibi similis, ita ut neque extet, neque hiatus habeat. Deinde & perspicuitas efflorescat, dictione, ceu dixi, & complexione rerum adornata. Absoluta enim & perfecta omnia reddet: & primo ad finem perducto, mox secundum inferet, illi continuatum, & in modum catenæ coaptatum, ut nihil interruptum insit, neque multæ sint narrationes mutuò sibi adjacentes: sed semper quod primum est, secundo non vicinum sit modò, sed etiam cum eo communicet, & per extrema commisceatur. Brevitas in omnibus est utilis: & maximè si rerum dicendarum inopia non fuerit: & hanc non tam à nominibus & verbis, quàm à rebus ipsis suppeditari oportet. Dico autem si parva, minusque necessa-

μικρὸς, καὶ ἥπιον ἀναγκαῖα, λέγοις δ' ἐκείνως τὰ μεγάλα. μᾶλλον δ', καὶ ἀφελεῖν πολλά. οὐδὲ γὰρ ἵνα ἐπιὰς τὰς φίλας, καὶ πάντα ἡ παρασκευὴ τοῦτο ἐν μέσοις τοῖς πίμμασι, καὶ θηρίοις ὀρνίοις, καὶ λοπάσι τοσαύταις, καὶ συσὶν ἀγρίοις, καὶ λαγωοῖς, καὶ ὑποχαιρίοις, καὶ σαπέρδαι ὑπῆσις, καὶ ἔτυμον, εἴ τι καὶ ἐκεῖνο παρεσκεύασται. ἀμελήσεις δ' τὸ δύπλεισέρων. μάλιστα δ' σωφρονητέον ἐν τοῖς τῶν ὀρῶν, ἢ τειχῶν, ἢ ποταμῶν ἐρημώσεως, ὡς μὴ δύναμιν λόγων ἀκριβοκάλως παρεπιδείκνυσθαι δικαίας, καὶ τὸ σαυτῷ δρᾶν, παρεὶς τὸ ἱστορίαν, ἀλλ' ὀλίγον σοῦ ψάμμου, δ' χρησίμου, καὶ σαφῶς ἕνεκα, μεταθέσεσι, σκιφυγὼν τὸ ἰξὸν τὸ ἐν τῷ πράγματι, καὶ τὴν τοιαύτην ἄπασαν λιχνείαν, οἷον ὁρᾷς τι καὶ Ὅμηρος ὡς μεγαλόφρονα ποιεῖ. καίτοι ποιητὴς ὤν, δ' ἄδοθεῖ τὸ Τάνταλον, καὶ τὸ Ἰξίονα, καὶ Τιτυὸν, ἐ τὰς ἄλλας. εἰ δὲ Παρθένιος, ἢ Εὐφορίων, ἢ Καλλίμαχος ἦλθε, πόσοις ἂν οἶμαι ἔπεσι τὸ ὕδωρ ἄγειν ἐπὶ τὸ χεῖλος δ' Ταντάλου ἠμάξαν; εἶτα πόσοις ἂν Ἰξίονα ἐκύλισε; μᾶλλον δ' ὁ Θουκυδίδης αὐτὸς, ὀλίγα τοιαῦτα εἰπὼν δ' λόγων χρησάμενος, σκέψαι ὅπως οὐδὲν ἀφίσται, ἢ μηχάνημα ἐρημώσας, ἢ πολιορκίας χῆμα δηλώσας ἀναγκαῖον, καὶ χρειώδες ὄν, ἢ ἔπι πόλεων χῆμα, ἢ Συρακουσίων λιμένα. ὅταν μὲν γὰρ τὰ λοιμὸν διηγῆται, καὶ μακρὸς εἶναι δοκῇ, συνέπησεν. ἔστι γὰρ ὅπου τὸ τάχος. καὶ ὡς φεύγοντος ὅμως ἐπιλαμβάνεται αὐτῶν τὰ μνημόνια, πολλὰ ὄντα. ὡς δὲ ποτὲ ἐν λόγοις ἐρῶντά τινα δεήσῃ εἰ-

cessaria percurras, magna autem copiosè exponas. Quin potiùs multa prætermittenda. Neque enim si convivio accipias amicos, omniaque fuerint apparata, ob hoc inter media bellaria, & aviculas, & patinas tam multas, & capros, & lepores, & sumina, saperdam quoque appones, & pulmentum, si illud etiam fuerit apparatum. Sed quæ viliora sunt, negliges. In primis verò sibi temperandum in descriptionibus montium, vel murorum, vel fluminum, ne vim orationis ineptè ostentare videaris, & omissa historia tuum ipsius negocium agere. Sed quum illa paulùm attigeris, utilitatis & persicuitatis tantùm gratia, mox inde digrediaris: evitato quod in illa re est glutino, omnique hujusmodi ganea, veluti magnanimum Homerum facere vides: qui quamquam est poëta, Tantalum, Ixionem, Tityum, aliosque percurrit. At si Parthenius, vel Euphorion, vel Callimachus eadem tractaret, quàm multis putas versibus aquam ad labia usque Tantali adduxisset? Deinde quàm multis idem Ixionem volutasset? Quin & Thucydides ipse modicè hac orationis specie usus, vide quàm citò ab ea recedat, sive machinamentum exponat, sive necessariam atque utilem obsidionis speciem declaret, aut etiam civitatum formas, aut Syracusanum portum describat. Quum enim in pestis narratione longior esse videtur, tum res ipsas considera: sic enim brevitatem

cognoscès, ac celeritatem: & ut rerum multitudo fugientem ipsum apprehendit. Quòd siquando quispiam orationem habens erit introdu-

σάμενον, μάλιστα μὲν οἰκήσει τῷ παρόντι, καὶ τῷ πράγματι, οἰκεῖα λεγέσθω. ἔπειτα, ὡς σαφέστατα καὶ τάχιστα τὰ δόξαντά σοι τότε καὶ ῥηθήσεται, καὶ ἐπιδείξεται τινὰ τοῦ λόγου δεινότητα. ἔπαινοι μὲν γὰρ, ἢ ψόγοι, πάνυ περιεσκεμμένοι, καὶ διεσκεμμένοι, καὶ ἀσυκοφάντητοι. καὶ μὴ ἀποδείξεων, καὶ ταχείας, καὶ μὴ ἀκαίρου, ἐπεὶ ἔξω γε δικαστηρίου οἰκεῖοί εἰσι, καὶ τῷ αὐτῷ Θεοπόμπῳ αἰτίαν ἔχεις, φιλαπεχθημόνως κατηγορῆσαι τοῦ πλείονος, καὶ ἀληθεστέρου ποιουμένῳ τὸ πράγμα, ὡς κατηγορεῖν μᾶλλον, ἢ ἱστορεῖν τὰ πεπραγμένα. καὶ μὴν ὁ μῦθος εἴ τις παρεμπέσοι, λευκὸς μὲν, καὶ μάλα πιστὸς πάντως, ἀλλ' ὡς μέσῳ θετέον τοῖς ὅπως ἂν ἐθέλωσιν, εἰκάσουσι δὲ αὐτῷ. σοὶ δ' ἀκίνδυνος, καὶ ὡς ἀδίστερον ἐπιβρεπέστερος. τὸ δ' ὅλον, ἐκεῖνο μοι μέμνησο. πολλάκις τὸ αὐτὸ ἐρῶ. καὶ μὴ ὡς τὸ παρὸν μόνον ὁρᾶν χρέφε, ὡς οἱ νῦν ἐπαινέσονταί σε, καὶ τιμήσουσιν, ἀλλὰ καὶ σύμπαντα αἰῶνα ἐσχασμένον, ὡς τὰς ἔπειτα μᾶλλον συγγραφὰς, καὶ παρ' ἐκείνων ἀπαίτει τὸ μισθὸν τῆς γραφῆς, ὡς λέγεται καὶ δεῖ σοι. ἐκεῖνος ἀμήχανος ἐλεύθερος ἀνὴρ ἦν, καὶ παρρησίας μισθός. ἡδὺ κολακεύεσθαι, ἡδὺ δουλοπρεπῶς, ἀλλ' ἀλήθεια ἐπὶ πᾶσι, τοῦτ' εἰ σωφρονοίη τις, ὑπὲρ πάσας τὰς νῦν ἐλπίδας ζεῖτο ἄν, ὅτως ὀλιγοχρονίους ὄντας. ὁρᾷς τὸ Κνίδιον ἐκεῖνον δημιούργημα, οἷον ἐποίησεν; οἰκοδομήσας γὰρ τὸ ἐπὶ τῇ Φάρῳ πύργον, μέγιστον, καὶ κάλλιστον ἔργων ἁπάντων, ὡς πυρσεύοιτο ἀπ' αὐτοῦ τοῖς διαπλεομένοις ἐπὶ πολὺ τοῦ θαλάττης, καὶ μὴ παραφέρωνται εἰς τὴν Παραλίαν.

ducendus, convenientia perſonæ, reique propria, eaque quàm planiſſimè dicantur: niſi quòd licet tibi tunc rhetorem agere, & gravitatem orationis oſtentare. Etenim laudes, aut vituperia parcè, circunſpectè (ita ut calumnia vacent) præterea cum demonſtratione, & celeriter ac tempeſtivè adhibenda ſunt: ſiquidem hæc à foro ſunt aliena. Alioqui in eadem eris culpa qua Theopompus, qui plurimos odioſè nimis accuſat, & eam rem in ſtudium quoddam vertit, ut accuſet magis, quam res geſtas hiſtoriæ tradat. Iam verò & fabula: ſi qua fortè incidat, dicenda quidem erit, non tamen confirmanda, ſed in medio ponenda iis qui ut volent, de ea conjecturam facient. Tibi verò ſit extra periculum, & in neutram partem inclinet. In univerſum autem illud memineris: ſæpius idem dicam. Ne ad præſens tempus duntaxat reſpiciens, ſcribas, ut qui nunc vivunt te laudent & colant: ſed ad univerſum ævum cogitationem intendens, ob poſteritatem potiùs hiſtoriam componas, & ab illis mercedem ſcriptionis depoſcas, ut & de te aliquando dicatur: Ille ſanè vir fuit liber, & ad dicendum fiducia plenus: nihil adulatorium, neque ſervile, ſed veritatem in omnibus ſecutus. Qui ſapiet, hoc ſupra ſpes præſentes, quæ adeò ſunt momentaneæ, ponat. Annon vides Cnidium illum architectum ut fecerit? Cùm enim extruxiſſet illam in Pharo turrim, maximum, atque pulcherrimum omnium operum, ut ex ea accenſæ faces magno maris ſpatio navigantibus illuçerent, ac ne in Paræ-toniam,

ἐφιστονίαν, παγχάλεπον ὡς φασὶν ἅπαν, καὶ ἀφάνιστον, εἴ τις ἐμπεσοι εἰς τὰ ἑρμάτια. οἰκοδομήσας δὲ τὸ ἔργον, ἔνδηλον μὲν καὶ τῷ λίθῳ τὸ αὑτοῦ ὄνομα ἐπέγραψεν. ἐπιχείσας δὲ πάνυ, καὶ ἐπικαλύψας, ἐπέγραψε τοὔνομα τοῦ τότε βασιλεύοντος, εἰδὼς ὅτι καὶ ἐμμενεῖ, καὶ ὀλίγον χρόνον συνεκπεσούμενα μὲ τῷ χείσματι τὰ γράμματα, σωφανισθέντος δὲ, Σώστρατος Δεξιφάνους Κνίδιος, θεοῖς σωτῆρσιν ὑπὲρ τῶν πλωιζομένων. ὅτως δὴ ἐκεῖνος εἰς τὸν τότε καιρὸν, οὐδὲ τὸν αὑτοῦ βίον τὸν ὀλίγον ἐώρα, [1] ἀλλ' εἰς τὸν νῦν, καὶ τὸν ἀεί, ἄχρις ἂν ἑστήκῃ ὁ πύργος, καὶ μένῃ αὐτοῦ ἡ τύχη. χρὴ τοίνυν καὶ τὸν ἱστορίαν ὅτω γράφειν σοὶ τὴν ἀληθῆ μᾶλλον πρὸς τὸν μέλλοντα ἐλπίδα, ἢ πρὸς κολακείαν πρὸς τὸ ἡδὺ τοῖς νῦν ἐπαινουμένοις. ὅτος σοι κανὼν καὶ σταθμὸν ἱστορίας δικαίας. καὶ εἰ μὴ σταθμησοντοί τινες αὐτῇ. εὖ ἂν ἔχοι, καὶ εἰς βόθρον ἡμῶν χέρνιβα. εἰ δὲ μὴ, [2] κακύλισμα ὁ πίθος ὁ Κρανίου.

niam, locum, ut ajunt, omnino periculosum, & inextricabilem, siquis in scopulos inciderit, deferrentur. Postquam igitur hoc opus exædificasset, intus in saxis suum nomen inscripsit: quo calce illita occultato, nomen ejus qui tum regnavit, superinscripsit, ratus, id quod etiam evenit, fore ut brevi admodum, literæ illæ cum illita calce caderent: hoc verò appareret: Sostratus Cnidius, Dexiphanis filius, Diis servatoribus pro salute navigantium. Hoc pacto neque temporis illius, neque brevis suæ vitæ rationem habebat: sed ad præsens, perpetuumque tempus respiciebat, quòd dum turris illa staret, sua ars etiam maneret. Quare sic etiam cum veritate potiùs ad spem futuram, quàm cum adulatione, ad eorum qui nunc laudantur voluptatem, historia est conscribenda. Hæc tibi historiæ justæ regula & amussis: ad quam siqui perpendant, bene se res habet, & commodum hæc à nobis scripta sunt: sin minùs, volutatum est in Cranio dolium.

1 Ἀλλ' εἰς τὸν νῦν, καὶ τὸν νῦν καὶ τὸν ἀεὶ] Ἀλλ' εἰς τὸν νῦν, καὶ τὸν ἑπόμενον, κ. τ. ἀ. Marc.

2 Κακύλισμα ὁ λίθος ὁ Κρανίου] Κακύλισμα ὁ πίθος, &c. Refert ad dolium Diogenis. *Idem.*

ΑΛΗΘΟΥΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΛΟΓΟΣ ΠΡΩΤΟΣ.

HISTORIÆ VERÆ LIBER PRIMVS.

ARGVMENTVM.

Vt suprà Historiæ præcepta & regulas tradidit, ita in his duobus libris, exemplum ejusdem proponit, non quidem rerum verè gestarum, sed fictarum, simul ut formam aliquam operis, ceu videtur, proponeret, simul ut animos à rebus seriis avocatos, paulisper

liſper reficeret & delectaret. Quid autem in his narrationibus poſſiſſimum ſpectandum ſit, nempe qua occaſione, quove conſilio argumentum hoc tractarit, ipſe in proœmio exponit.

Ὥσπερ τοῖς ἀθληταῖς καὶ περὶ τὸ τοῦ σώματος ἐπιμέλειαν ἠσκημένοις, οὐ τὸ ἀξίας μόνον, ἀλλὰ καὶ τοῦ γυμνασίων φρονῆσαι ἐστιν, ἀλλὰ καὶ τοῦ μὴ ἁμαρτεῖν μεθοδίας ἀνίσους, μέρος γὰρ τῆς ἀσκήσεως τὸ μέτριον αὐτῶν ὑπολαμβάνουσιν, ὅτῳ δὴ καὶ ἔοικε τοῖς λόγοις ἐπιτηδεύουσιν ἡγεμὼν φρονήσεως μὴ τὸν πολλὸν τοῦ ἀπηνεστέρων ἀναγνῶναι ἀνεσίν τε τῶν διανοιῶν, καὶ ὡς τὸ ἔπειτα πρόθυμον ἀκμαιότερον ἀπεργάζεσθαι. γένοιτο δ' ἂν ἐμμελὴς ἡ ἀνάπαυσις αὐτοῖς, εἰ τοῖς τοιούτοις τὰ ἀναγνωσμάτων ὁμιλοῖεν, ἃ μὴ μόνον οὐκ ἔστιν τι καὶ χαρίεν ἔχοντα ψιλῶν παρίξει τὴν ψυχαγωγίαν, ἀλλὰ πινα καὶ θεωρίαν οὐκ ἄμουσον ἐπιδείξει, οἷόν τι καὶ ὧδε τῶνδε τὰ συγγεγραμμένα φρονήσειν ὑπολαμβάνω. ἐγὼ μόνον τὸ ξένον τῆς ὑποθέσεως, ἀλλὰ τὸ χαρίεν τῆς θεωρίσεως ἐπαγωγὸν ἔσχειν αὐτοῖς, ἀλλ' ὅτι καὶ τὰ ἱστορημένα οὐκ ἀκριβῶς ἔσχεν οὐκ ἀκριβῶς ἔστιν πινα γνῶναι τῶν παλαιῶν ποιητῶν τι, καὶ συγγραφέων, καὶ φιλοσόφων, πολλὰ τερατεύεται καὶ μυθώδη συγγραφότας. ὃς καὶ ἀναγκαῖ ἀνέγραφον, εἰ μὴ καὶ αὐτῷ σοι ἐκ τοῦ ἀναγνώσεως φαίνοιτ' ἔμελλε. Κτησίας ὁ Κτησόχου, ὁ Κνίδιος, συνί-

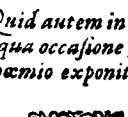

Mos eſt athletarum, ac eorum qui ſumma diligentia corpus exercent, non modò bonæ habitudinis, atque exercitationis rationem habere, verùm etiam tempeſtivæ remiſſionis, quam maximam utique exercitationis partem arbitrantur. Idem literarum ſtudioſis convenire duco, ut poſt multam rerum ſeriarum lectionem, animum relaxent, eumque ad laborem poſtea ſuſcipiendum, vegetiorem comparent. Conveniens autem hoc ocium fuerit ipſis: ſi talium rerum in lectione verſentur, quæ non ſolùm ex facetiis, & lepore tenuem animi recreationem præbeant: verùm etiam non rudem ſpeculationem præ ſe ferant, quale quiddam de hiſce ſcriptis ſenſuros exiſtimo. Non enim ſolummodò materiæ novitas, atque inſtituti feſtivitas, neque quod varia mendacia, probabiliter, & veriſimiliter confinximus, eos ad legendum illiciet: ſed quòd eorum quæ narrantur, ſingula non ſine morſu taxant aliquem veterum poëtarum, & ſcriptorum & philoſophorum, qui portentoſa, & fabuloſa multa literis mandarunt: quorum nomina ſubjeciſſem, niſi futurum eſſet ut ea tibi ex lectione innoteſcerent. Cteſias Cnidius, Cte-

1 *Mos eſt athletarum*] Præfatio in veras narrationes, in qua de corporis & animi cura agit, ac docet quibus modis utriuſque labores ſint moderandi. De remiſſione ſtudiorum leg. Quintil. lib. 1. c. 4. Cic. in off. Senec. de vitæ tranquillit. c. 15. & ult. *Cogn.*

1 Ἀλ-

γραψε περὶ τῆ Ἰνδῶν χώρας, καὶ τῶν παρ' αὐτοῖς, ἃ μήτε αὐτὸς εἶδε, μήτε [1] ἄλλω εἰπόντι ἤκουσεν. ἔγραψε δὲ καὶ Ἰαμβοῦλος περὶ τῶν ἐν τῇ μεγάλῃ θαλάττῃ, πολλὰ παραδόξα, γνώσεσθαι μὲ ἄπασι τὸ ψεύδος πλασάμενος, οὐκ ἀπιθάνῳ ἐπῆρται ὁμως συνθεὶς τὴν ὑπόθεσιν. πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι τὰ αὐτὰ τούτοις περιελόμενοι, συνέγραψαν, ὡς δὴ πᾶς ἑαυτῶν, πολλάνας τε, καὶ ἀνθρώπων μεγέθη ἰσχύοντες, καὶ ἀνθρώπων ἀμότητας, καὶ βίων καινότητας. ἐρχαῖς δ' αὐτοῖς καὶ διδάσκαλος τοιαύτης βωμολοχίας, ὁ δὴ Ὁμήρου Ὀδυσσεύς, ὃς καὶ τὸν Ἀλκίνοον διηγούμενος ἀνίμων τε δυλείαν, καὶ μονοφθάλμους, καὶ ἀμοφάγους, καὶ ἀγρίους πάνυ ἀνθρώπους. ἔτι δὲ πολυκέφαλα ζῶα, καὶ τὰς τῶν φαρμάκων τῶν ἐπὶ ἔρον μεταβολάς, οἷα πολλὰ ἐκεῖνος περὶ ἰδιώτας τὰς Φαίακας ἐτερατεύσατο. τούτοις ἐν ἐντυχὼν ἅπασι, δὴ ψεύσασθαί μὲ, ἐσφόδρα τὰς ἄνδρας ἐμεμψάμην, ὁρῶν ἤδη σύνηθες ὂν τοῦτο καὶ τοῖς φιλοσοφεῖν ὑπισχνουμένοις. ἐκεῖνο

Ctesiochi filius, de Indorum regione, iisque rebus quæ apud ipsos sunt, ea scripsit quæ neque ipse vidit, neque ex aliis relatione accepit. Iambulus quoque de his quæ in mari magno sunt, multa præter hominum opinionem literis mandavit, & notum quidem mendacium finxit, attamen non insuave argumentum contexuit. Alii præterea multi facto similis argumenti delectu, suos errores ac peregrinationes, ingentia belluarum corpora, hominum feritates, & invisitatos mores narrarunt. Cujusmodi scurrilitatis author & magister ipsis fuit [2] Homericus ille Vlysses, qui apud Alcinoum & ventorum servitutem, & unoculos, & crudivoros, & feros quosdam homines: præterea multorum capitum animalia, socioſque meretricum veneficiis mutatos, multaque monstris similia rudi [3] Phæacum populo edisserens est ementitus. In quæ omnia cùm incidissem, non magno vitio viris illis vertebam quòd mentirentur, cùm jam viderem id illis esse consuetum qui se philosophos esse profitentur. Illud verò in iis mi-

1 Ἄλλῳ εἰπόντι] Longè rectius in Flor. Cod. quem sequutus est Interpres ἄλλως ἀληθεύοντι. Probatur illius historia, vel qui rebus interfuit, vel qui è commentariis eorum qui adfuerunt hausit: unde illud in historico fide dignum ἐξ ἡμεῖς ἐφαπτόμενος, quæ de re locus alius dicendi. *Bourd.*

2 *Homericus*] Vlysses in patriam rediturus, gravi exorta tempestate, primùm in Ciconum littus appulsus est. Atque inde rursus solvens simili tempestate ejectus in Aphricam, ad Lotophagorum gentem pervenit: inde in Siciliam delatus est, ubi Cyclopi oculum eruit, præsto stipite. Hinc in Æoliam navigans, ab Æolo ventos coactos, in utrem obtinuit: postea ad Læstrygonas, tum ad Circen pervenit, post hæc in insulam Syrenum delatus est. Inde Scyllam transiens & Charybdim, in Siciliam pervenit, tandem in Phæacensium portum admatavit. *Cogn.*

3 *Phæacum populo*] Alcinoo Corcyræ regi & ejus populis Phæacibus Vlysses Læstrygonas, Cyclopas & alia monstra à se conficta narrabat, & iis omnia vera esse persuadebat: unde Iuvenal.

Tam vacui capitis populum Phæaca putavit. Idem.

σθ' αὐτῶν ἐθαύμασα, εἰ συνόμοιον λόγον ἀλη-
θῆ συγγράφοντες, διὸ καὶ αὐτὸς ἐπὶ πλεονεξίᾳ
ἀπολιπεῖν τι ἀπεδόκουν τοῖς μετ' ἐμὲ, ἵνα μὴ μόνος ἀμοιρος ὦ
τοῦ τὰ μυθολογικὰ ἐλαύνειν, ἐπεὶ μηδὲν ἀληθὲς ἴσχειν ἔμελλον, ἀλλὰ γὰρ ἐπιπονεῖν ἀξιόλογον, ἐπὶ τῷ ψεύδει ἐκαπόμενος, πολλοῦ τοῦ ἄλλων διαμαρτάνειν. καὶ ἵν' γὰρ δὴ τοῦτο ἀληθεύων λέγω, ὅπ ψεύδομαι, ὅτῳ σθ' ἂν μοι δοκῶ καὶ τοῖς ἄλλοις ἀπιστίαν ἐμφυλεῖν, αὐτὸς ὁμολογῶν μηδὲν ἀληθὲς λέγειν. γράφω τοίνυν ἃ μήτ' εἶδον, μήτ' ἔπαθον, μήτε παρ' ἄλλων ἐπυθόμην. ἔτι γὰρ μὴ γὰρ ὅλως ὄντων, μὴ γὰρ τοῖς ἔργοις γοῦν ἀδύνατον. διὸ δεῖ τοὺς συντυγχάνοντας μηδαμῶς πιστεύειν αὐτοῖς. Ὁρμηθεὶς γάρ ποτε ἀπὸ Ἡρακλείων στηλῶν, καὶ ἀφεὶς ἐς τὸ ἑσπέριον Ὠκεανὸν, οὐρίῳ ἀνέμῳ τῇ πολλῇ ἐπλεόμην. αἰτία δέ μοι τῆς ἀποδημίας, καὶ ὑπόθεσις, ἡ τῆς ἀφνοίας περιεργία, καὶ πραγμάτων καινῶν ἐπιθυμία, καὶ τὸ βούλεσθαι μαθεῖν ὅ, τι τὸ πέλαγος ἐστὶ καὶ Ὠκεανός, καὶ τίνες οἱ πέραν κατοικοῦντες ἄνθρωποι. ταῦτα γάρ τοι ἕνεκα, πάμπολλα σῖτα συνεβαλόμην. ἐκανὸν γὰρ καὶ ὕδωρ συνήγαγον, πεντήκοντα γὰρ τῶν ἡλικιωτῶν ἐπισταμένως ἐπιλεξάμην, τοῦ αὐτοῦ ἐμοὶ γνώμην ἔχοντας. ἔτι γὰρ, καὶ ὅπλων πολὺ τὸ πλῆθος παρεσκευασάμην, καὶ εὐδρομήτῳ τῷ ἀρίστῳ μισθῷ μεγάλῳ πείσας, παρελαβον. καὶ τοῦ πλοῦν, ἄρχοντα γὰρ ἐμοῦ, ὡς ἐπὶ μέγαν καὶ βίαιον πλοῦν συμπλεύσομαι. ἡμέρας μὲν οὖν καὶ νύκτας οὐρίῳ ἀνέμῳ πλέοντες, ἔτι τῆς γῆς φαινομένης, οὐ σφόδρα βιαίως ἐφερόμεθα. τῇ ἐπιούσῃ γὰρ, ἅμα ἡλίῳ

dum magna vi provecti ſumus.

miratus ſum, ſi cùm non verè dicerent, id alios latere exiſtimarent. Quapropter cùm ipſe etiam præ gloriæ ſtudio, poſteris aliquid relinquere velim, ne ſolus expers ſim libertatis in commiſcendis fabulis, quandoquidem veri nihil habeo quod narrem (nihil enim memorabile mihi contigit) ad mendacium me converti, multò æquiùs quàm alii. Nam etſi unum hoc verè dicam quòd mentior, idcirco tamen aliorum criminationem evitaturus mihi videor, quòd ipſemet me nihil veri dicere fateor. Ea igitur ſcribo quæ neque ipſe vidi, neque paſſus ſum, neque ex aliis audivi, quæ præterea neque omnino ſunt, neque ab initio eſſe potuerunt. Quare qui hæc legerit, nullam eis fidem adhibeat oportet. Egreſſus olim ab Herculeis columnis, & in Occidentalem Oceanum delatus, ſecundo vento navigavi. Cauſa autem hujus peregrinationis & argumentum fuit animi curioſitas, & novarum rerum cupiditas, cùm ſcire vellem tum quis Oceani finis eſſet, tum qui homines ultra Oceanum habitarent. Idcirco igitur multum commeatum impoſui, & aquæ quantum ſatis erat, ac coætaneos quinquaginta ejuſdem animi mecum adjunxi, & armorum copiam paravi, gubernatoremque optimum magno pretio conductum accepi. Navim autem quæ actuaria erat, ut pote ad magnam ac violentam navigationem munivi. Cùm itaque diem & noctem ſecundo vento navigaremus, adhuc apparente terra, non admodum Sequenti verò die, ſimul oriente ſole,

ἀπέχοντα, ὅ, τι ἄνεμος ἐπεδίδου, καὶ τὸ κῦμα ἠυξάνετο, καὶ ζόφος ἐπεγίνετο, καὶ σὺν ἔτι μᾶλλον στέλαι οὐδὲν δυνατὸν ἦν. καὶ ἐπιπεσόντος τοῦ πνεύματος, ὡς ἐδόκουν αὐτοὶς, ἐχειμαζόμεθα ἡμέρας ἑπτά, καὶ ἐδεδιήκειμεν. τῇ ὀγδόῃ δὲ, ἀφνω σκάμψαντος ἡλίου, καθορῶμεν ὄρος πόρρω νῆσον ὑψηλὴν, καὶ δασεῖαν, καὶ τραχεῖ περεχόμενον τῷ κύματι. καὶ μὴ πάνυ τὸ πολὺ τῆς ζάλης κατεπεπώκει. προσχόντες δὲ, καὶ ἀποβάντες, ὡς εἶχεν ἐκ μακρᾶς πλανοπορίας πολὺν μὲν ἐπὶ τῆς χρόνον ἐκείμεθα. διαναστάντες δὲ ὅμως, ἀπεκρίναμεν ἡμῶν αὐτῶν, τριάκοντα μὲν φύλακας τοῦ νεὼς προσμένειν, εἴκοσι δὲ σὺν ἐμοὶ ἐπανελθεῖν ἐπὶ κατασκοπῇ τῶν ἐν τῇ νήσῳ. προελθόντες δὲ ὅσον σταδίους τρεῖς ἀπὸ τῆς θαλάττης δι' ὕλης, ὁρῶμεν πινα πέτραν χαλκῆ περοικημένην, Ἑλληνικοῖς γράμμασι κατακεχαραγμένην, ἀμυδροῖς δὲ, καὶ ὑπετεθραμμένοις, λέγουσαν, ἄχρι τούτων Ἡρακλῆς καὶ Διόνυσος ἀφίκοντο. ἦν δὲ καὶ ἴχνη δύο πλησίον ἐπὶ πέτρας, τὸ μὲν, πλεθριαῖον, τὸ δὲ ἔλαττον. ἐμοὶ δοκεῖν. τὸ μὲν, τοῦ Διονύσου τὸ μικρότερον. θατέρου δὲ, Ἡρακλέους. προσκυνήσαντες δὲ, προῆειμεν. ὅπου δὲ πολὺ παρῆειμεν, καὶ ἐφικόμεθα πόρρω, [1] οἶνον ῥέοντα ὁμοιότατον μάλιστα, οἷον ὁ Χῖος ἐστι. ἄφθονον δὲ ἦν ῥοῦμα, καὶ πολὺ, ὥστε σύμπορον εἶναι δύναται. ἐπεὶ δὲ ἡμῖν πολὺ μᾶλλον πιστεύειν τοῦ ἐπὶ τῆς ζάλης ἐπραέμεθα, ὁρῶσι τὰ σημεῖα τοῦ Διονύσου ἐπιδημίας. δέξαν δὲ μοι ἐν ὄψει ἔργα τοῦ ποταμοῦ κατα-

sole, & ventus increvit, & fluctus intumuit, & caligo suborta est, neque jam contrahi velum poterat. Itaque nos vento commisimus, & tradidimus, dieſque novem & septuaginta fluctuavimus. Verùm octogesima die, oriente jam sole repentè non procul conspicimus Insulam altam, arboribus consitam, non aspero fluctu circumsonantem: jam enim magnus procellæ impetus quieverat. Quam cùm adiviſſemus, & descendissemus, ut ex multa maris molestia diu humi jacuimus: deinde verò surreximus: & è nobis triginta delegimus qui ad navis custodiam remanerent, viginti verò qui mecum ad insulæ explorationem ascenderent. Per sylvam igitur tria circiter à mari stadia progressi, æneam columnam videmus, Græcis literis, sed exoletis & attritis inscriptam. Verba erant, Huc usque devenerunt Hercules & Bacchus. Erant autem vestigia duo in propinquo saxo, unum jugeris magnitudine, alterum minus: ita ut minus istud Bacchi, alterum Herculis esse mihi videretur. Tum adorato loco proceſſimus, Nec dum longè abieramus, quum venimus ad fluvium, qui vino Chio simillimus fluebat. Fluxus autem copioſus multuſque erat, adeò ut alicubi navibus esset pervius. Nobis verò in mentem venit, ut inscriptioni columnæ majorem multò fidem adhiberemus, cùm signa peregrinationis Bacchi animadverteremus. Cúmque fluminis principium investigare statuissem,

[1] Οἶνον ῥέοντα] Similia apud Eustath. in Amotib. *Bourd.*

μοθῆν, ἀνῆκεν πρὸς τὸ ῥεῦμα. κἀπηγνύμεθα ἑκάστοτε ἐν τῷ ἐπιτηδείῳ τοῦ ποταμοῦ, πολλὰς μὲν, καὶ μεγάλας ἀμπέλους, πλήρεις βοτρύων. πρὸς δὲ τῇ ῥίζῃ ἑκάστῃ, ἀνέῤῥει γάλακτι οἷον διαυγὴς, ἀφ' ὧν ἐγίνετο ὁ ποταμός. ὧν δὲ ἐχθὺς ἐν αὐτῷ πολλοὺς ἰδόντες, οἷον μίξαντες ἐκ τῶν χρωμάτων καὶ τῶν χυμῶν ἐκείνων ἐστιάσεως ἡμῖν γὰρ ἀναδύσασιν αὐτῶν πολλοὺς, καὶ ἐμφαγοῦσιν, ἐμεθύσθημεν, ἐμείναμεν, καὶ ἀναπεπόντες αὐτοὺς, διεκομισάμεθα τρυγὸς μεστούς. ὕστερον μέντοι ἐπιποήσαντες τοὺς ἄλλους ἰχθῦς, τοὺς μὲν ἐν ὕδατι πρόσφατοι, ἐκεράσαμεν τὸ σφοδρὸν τοῦ οἰνοφλυγίας. τότε δὲ τὸν ποταμὸν περάσαντες, ἦλθομεν ἐπὶ λόφον τινὰ, εὐθαλῆ ἀμπέλων καὶ πεφορτισμένον. τὸ μὲν δὴ κάτω τῆς γῆς, ὁ πλέκος αὐτὸς, ἄῤῥιζος, καὶ παχύς. τὸ δὲ ἄνω, γυναῖκες ἦσαν, ὅσον ἀπὸ τῆς λαγόνος, ἅπαντ' ἔχουσαι τέλεια. τοιαύτην παρ' ἡμῖν τὴν Δάφνην γράφουσιν ἅρτι τὸν Ἀπόλλωνα καταλαμβάνοντα, καὶ δενδρωθεῖσαν. κάτω δὲ τῆς δακτύλου ἄκραν ἐξεφύετο αὐτοῖς οἱ κλάδοι, καὶ μεστὰ ἦσαν βοτρύων. καὶ μὴν καὶ τὰς κεφαλὰς ἐκόμων ἕλιξί τε, καὶ φύλλοις, καὶ βότρυσι. προσελθόντες δὲ ἡμᾶς, ἠσπάζοντο, καὶ ἐδεξιοῦντο, οἱ μὲν, Λύδιον, οἱ δὲ, Ἰνδικὴν, οἱ πλείους δὲ, τὴν Ἑλλάδα φωνὴν προϊέμενοι. καὶ ἐφίλουν δὲ ἡμᾶς τοῖς στόμασιν. ὁ δὲ φιληθεὶς, αὐτίκα ἐμέθυε, καὶ παρεφέρετο ἦν. ὀρχεῖσθαι μὲν οὐκ ἀπαρέχον δὲ κρατεῖν, ἀλλὰ ἠλίνετο, καὶ ἐῴα, ἀποπαροινῶν. οἱ δὲ, καὶ μίγνυσθαι ἡμῖν ἐπεθύμουν. καὶ δύο τινὲς τῶν ἑταίρων πλησιάσαντες αὐτοῖς, οὐκ ἔτ' ἀπελύοντο, ἀλλ' ἐν τῷ αὐδίων ἐδέδεντο. συνεφύοντο γὰρ, καὶ συ-

sem, adverso fluxu ascendi, atque ibi quidem nullum fontem inveni, sed magnas multasque vites uvis refertas: quarum cujusque ex radicibus guttæ limpidi vini fluebant, ex quibus flumen efficiebatur: in quo multos pisces colore & sapore vino maximè similes cernere erat. Ex quibus cùm aliquos piscati essemus ac comedissemus, temulenti evasimus: quos etiam præcidentes, fæce plenos inveniebamus. Sed postea re animadversa, commixtis piscibus aliis qui in aqua versantur, vini illius, unde vescuntur isti, vehementiam temperavimus. Trajecto autem flumine, quà trajici poterat, portentosas vites invenimus. Nam truncus inferior qui à terra surgit ramosus erat & crassus: superior autem mulieres erant, ab utero ferè sursum omnia perfecta habentes. Talem apud nos Daphnen describunt, quam cùm Apollo jam comprehenderet, in arborem versa est. A summis autem earum digitis exoriebantur palmites uvis pleni. Quin & capitibus pro comis inerant capreoli, & folia, & uvæ. Nos autem accedentes salutabant, & dextras jungebant: quarum aliæ Lydia, aliæ Indica, plurimæ Græca lingua loquebantur. Nos quoque ore deosculabantur, & qui osculum acceperat, illicò ebrius & mentis inops reddebatur. At fructum decerpi non sinebant, sed quum avellebatur, dolebant, & clamabant. Nobis autem commisceri gliscebant: duoque ex sociis cum illis congressi, solvi non potuerunt, sed ex pudendis connexi sunt. Statim enim coaluerunt, ac inter se radices egerunt.

ἐρρίζωτο. καὶ ἤδη αὐτοῖς κλάδοι ἦσαν οἱ δάκτυλοι, καὶ ταῖς ἕλιξι ἐπεπλεκόμενοι, ὥστε ἤδη καὶ αὐτοὺς καρποφορήσειν ἔμελλον. καὶ τελιπόντες δ' αὐτοὺς, ἐπὶ ναυσὶν ἐφορμίζομεν. καὶ τοῖς ἀπολειφθεῖσι διηγούμενοι ἐλθόντες τά τε ἄλλα, καὶ τὴν ἐπείρων τῶν [1] συμπλοκὴν, καὶ τῶν ἀμπελομιξίαν. καὶ λαβόντες ἀμφορέας πνάς, καὶ ὑδρευσάμενοι τε ἅμα, καὶ ὀπτῶ μᾶλλον πλησιάσαντες, καὶ αὐτοῦ πλησίον αὐλισάμενοι, ἕωθεν ἀνήχθημεν ὑπὸ σφόδρα βιαίῳ πνεύματι. ὡς δὲ μεσημβρίαν ἦν, οὐκ ἔτι τὴν νῆσον φαινομένην, ἄφνω τυφὼν ἐπιχυθεὶς ἐφέρετο, καὶ ὡς ἐπὶ πολὺ τῶν ναυῶν, καὶ μετεωρίσας, [2] οἷον ἐπὶ σταδίους τρισχιλίους, οὐκ ἔτι καθῆκεν εἰς τὸ πέλαγος, ἀλλ' ἄνω μετέωρον ἐξηρτημένην, ἄνεμος ἐμπεσὼν τοῖς ἱστίοις, ἔφερε κολπώσας τῷ ὀθονίῳ. ἐπὶ δὲ ἡμέρας, καὶ τὰς ἴσας νύκτας ἀεροδρομήσαντες, ὀγδόῃ καθορῶμεν γῆν τινα μεγάλην ὑπὸ ἀέρα, καθαρῶς νῆσον λαμπρὸν, καὶ σφαιροειδῆ, καὶ φωτὶ μεγάλῳ καταλαμπομένην. προσπεσόντες δ' αὐτῇ, καὶ ὁρμισάμενοι, ἀπέβημεν. ἐπισκοπήσαντες δὲ τὴν χώραν, διερευνώμεθα οἰκουμένην τε, καὶ γεωργουμένην. ἡμέρας μὲν δὴ, ὑδρίαν αὐτόθεν καθεψῶμεν. νυκτὸς δ' ἐπιγενομένης, ἐφαίνοντο ἡμῖν ἄλλαι νῆσοι πλησίον, αἱ μὲν, μείζους, αἱ δὲ, μικρότεραι, πυρὲ τὴν χρόαν προσοικεῖαι. καὶ ἄλλη δέ τις γῆ κάτω, καὶ πόλεις ἐν αὐτῇ, καὶ πολιτεῖαι ἔχουσι, καὶ πλάγη, καὶ ὕλαι, καὶ ὄρη. ταῦτα δὴ τὴν καθ' ἡμᾶς οἰκουμένην εἰκάζομεν. δόξαν δὲ ἡμῖν καὶ ἐπὶ πορρωτέρω

runt. Iamque digiti ipsis erant palmites, & capreolis circumimplicabantur, jamjamque fructum laturi erant. Quibus relictis ad navim fugimus: quò reversi, iis qui remanserant, cum alia narravimus, tum sociorum connectionem & commixtionem cum vitibus. Sumptis exinde amphoris, aquam simul, & è fluvio vinum hausimus, ac prope eum pernoctavimus. Diluculo autem, spirante non vehementi vento, solvimus. Meridie verò, cùm non appareret ampliùs insula, turbo repentè exorsus est, qui circumvolutam, & in sublime elevatam navim, ad ter mille ferè stadia, non jam in pelagus deposuit, sed sublatam suspendit, ingruensque ventus, sinuatum carbasum impulit. Septem ergo dierum, totidemque noctium iter per aërem emensi, octava die cernimus in aëre magnam quandam terram, velut insulam lucidam, rotundam, magna luce micantem: in quam delati, portumque ingressi descendimus. Tum regionem explorantes, comperimus eam habitari, & coli. Ibi interdiu nihil cernebamus, noctu aliæ insulæ nobis apparebant, hæ quidem majores, illæ verò minores, quarum color ignem referebat. Erat & alia subtus terra, quæ urbes & fluvios, & maria, & sylvas, & montes in se continebat, quam conjiciebamus eam esse, quæ à nobis incolitur. Sed cùm vellemus ulte-

1 Συμπλοκὴν ἐ] Hæc desunt in Cod. Florent. *Bourd.*
2 Οἷον] Quidam legendum putant ὅσον. Idem.

ρω ἀφιλήτῳ. ξυνελήφθημεν τοῖς Ἱππογύποις παρ' αὐτοῖς καλουμένοις, ἀπαντήσαντες. οἱ δ' Ἱππόγυποι, ἔστι εἰσὶν ἄνδρες ἐπὶ γυπῶν μεγάλων ὀχούμενοι. καὶ καθάπερ ἵπποις τοῖς ὀρνέοις χρώμενοι, μεγάλοι γὰρ οἱ γῦπες, καὶ ὡς ἐπίπαν τριτικέφαλοι. μάθοις δ' ἂν τὸ μέγεθος αὐτῶν ἐντεῦθεν. νεὼς γὰρ μεγάλης φορτίδος ἰσχὺν, ἔφασαν τῶν περὶ αὐτῶν, μακρῷ πρεσβυτέρου φέρειν. τούτοις δὴ τοῖς Ἱππογύποις ἀναπτάντες ἐπιτομένοις τὴν γῆν, εἴ τις δύναιτο ξένον, ἄγειν ὡς τὸ βασίλειον. καὶ δὴ καὶ ἡμᾶς ξυλλαβόντες, ἄγουσιν ὡς αὐτόν. ὁ δὲ, ἀκούσαντος, καὶ ἐκ τοῦ σχήματος εἰκάσας, Ἕλληνες ἄρα ἐστὲ ὑμεῖς ὦ ξένοι. συμφησάντων δὲ, πῶς δὴ ἀφίκεσθε ἔφη τοσοῦτον ἀέρα διελθόντες; καὶ ἡμεῖς τὰ πάντα αὐτῷ διηγούμεθα. καὶ ὃς δεξάμενος τὰ καθ' ἑαυτὸν ἡμῖν διεξῆλθε, ὡς καὶ αὐτὸς ἄνθρωπος ὤν, τὸ μὲν ὄνομα Ἐνδυμίων, ἐκ τῆς ἡμετέρας γῆς καταιδωνῶν, ἀναρπασθεὶς ποτέ. καὶ ἀφικόμενος, βασιλεύοντα τὸν χρόνον. εἶναι δὲ τὴν γῆν ἐκείνην ἣν λέγω, τὴν ἡμῖν κάτω φαινομένην σελήνην. ἀλλὰ θαρρεῖν τε παρεκελεύετο, καὶ μηδένα κίνδυνον ὑφορᾶσθαι. πάντα γὰρ ἡμῖν παρέσεσθαι ὧν δεόμεθα. ὡς δὲ ἐβουλήθημεν ἔφη τὴν πόλεμον, ὃν ἐκείνοις νῦν ἄρτι τοὺς τῆλιον κατοικοῦντας, ἀπάντων εὐδαιμονέστατα παρ' ἐμοὶ κατοικοῦσιν. καὶ ἡμεῖς ἠρόμεθα τίνες τε εἶεν οἱ πολέμιοι, καὶ τίνι αἰτίᾳ

ulterius progredi, ab Hippogypis quos lic vocant, in quos incidimus, comprehensi fuimus. Hi autem Hyppogypi, homines sunt, qui magnis vulturibus vehuntur, illisque avibus tanquam equis utuntur. Nam magni, & ut plurimum tricipites sunt vultures. Hinc autem illorum magnitudinem discas, si dixerimus eos singulas alas, navis onerariæ malo longiores, & crassiores ferre. His igitur Hippogypis ea cura demandata est, ut terram circumvolitent, & siquem peregrinum inveniant, eum ad regem adducant. Illi nos comprehensos ad ipsum ducunt: qui ut nos conspexit, &, ex veste conjecit, Vos ô hospites, inquit, Græci estis. Ille assentientibus nobis, quomodo, inquit, tantum aërem pervagati huc deveniistis? Et nos illi rem omnem retulimus. Tum ille incipiens, ea quæ sibi acciderant nobis narrabat: ut ipse homo cùm esset nomine [1] Endymion, ex nostra terra in somnis raptus est, & huc delatus, regioni imperavit. Dicebat autem illam esse terram, quæ luna nobis videtur: sed bono esse animo, nullumque periculum suspicari jubebat, quoniam necessaria cuncta nobis erant adfutura. Quòd si ex animi sententia, inquit, bellum quod Solis incolis nunc infero, prosperè confecero, omnium fœliciſſimè apud me vivetis. Hinc nos interrogavimus qui essent hostes, quæ-

1 *Endymion*] Pastor fuit admodum formosus, qui cum in Latmo monte obdormivisset, aliquando à Luna deosculatus est, quæ in ejus amorem ita exarsesset, ut fratri bigas suas agitandas dederit. Senec. in Hyppolyt.

Arsit obscura Dea clara mundi nocte deserta
Nitidosque fratri tradidit currus alite regendos.

Ovid.

Latmius Endymion non est tibi, Luna, pudore. Cogn.

1 Ἔρις.

πων τ' Ἀμφοροῆς. ὁ δ', Φαέθων φησὶν, ὁ τῶ τῷ ἡλίῳ κατοικούντων βασιλεύς, οἰκεῖται γὰρ δὴ κάκεῖνος ὥσπερ καὶ ἡ σελήνη, πολὺν ἤδη χρόνον ἡμῖν πολεμεῖ χρόνον. ἤρξαθ' ὁ ἐξ αὐτῆς τοιαύτης. Τῶν ἐν τῇ ἀρχῇ τῇ ἐμῇ πότε τὸς ἀπορραντάτους σωλαγίων, ἐβουλήθην ἀποικίαν εἰς τὸ ἐσωφόρον σπεῖλαι, ὅπου ἔρημον, καὶ ὑπὸ μηδενὸς κατοικούμενον. ὁ τοίνυν Φαέθων φθονήσας, κωλύσει τὴν ἀποικίαν, καὶ μέσον τὸ πόρον ὑπαντήσας ἐπὶ τῶ Ἱππομυρμήκων. τότε μὲν οὖν νικηθέντες, οὐ γὰρ ἦμεν ἀντίπαλοι τῇ παρασκευῇ, ἀνεχωρήσαμεν. νῦν δ', βούλομαι αὖθις ἐξενεγκεῖν τὸ πόλεμον, καὶ συναγεῖλαι τὴν ἀποικίαν. ὦ δὴ ἐθέλητε, κοινωνήσατέ μοι τῆς στόλε. γῦπας δ' ὑμῖν ἐγὼ παρέξω τὸς βασιλικὸς ἕνα ἑκάστῳ, καὶ τὴν ἄλλην ὅπλισιν. αὔριον δ' ποιησόμεθα τὴν ἔξοδον. ὅπως ἔφην ἐγὼ χαριέσθω, ἐπειδὴ σοι δοκεῖ. τότε μὲν οὖν παρ' αὐτῆ ἐστιαθέντες, ἐμείναμεν. ἕωθεν δ' ἀναστάντες, ἐπασόμεθα. καὶ γὰρ οἱ σκοποὶ πλησίον εἶναι ἐσήμαινον τὸς πολεμίους. τὸ μὲν οὖν πλῆθος τῶν στρατιᾶς, δέκα μυριάδες ἐγένοντο, ἄνευ τῶν σκευοφόρων, καὶ τῶν μηχανοποιῶν, καὶ τῶν παιζόντων, καὶ τῶν ξένων συμμάχων. τούτων δὲ ὀκταπλασιμύριοι μὲν ἦσαν οἱ Ἱππόγυποι, δισμύριοι δὲ, οἱ ἀπὸ τῶν λαχανοπτερίων. ὄρνεον δὲ καὶ τοῦτο ἐστι μέγιστον, ἀπὸ τῶν πτερῶν λαχάνοις πάντῃ λάσιον. τὰ δ' ἀκύπτερα ἔχει, θριδακίνοις φύλλοις μάλιστα ἐοικότα. ἐπὶ δὲ τούτων, οἱ Κεγχροβόλοι τεταγμένοι, καὶ οἱ Σκορδομάχοι. ἦλθον δὲ καὶ ἀπὸ ἄρκτου Σύμμαχοι, τριςμύριοι μὲν Ψυλλοτοξόται, πεντακισμύριοι δὲ Ἀνεμοδρόμοι. τούτων δὲ, οἱ μὲν

quæque dissidii causa. Tum ille, Phaëton, inquit, Solis incolarum rex, ille enim incolitur sicuti & Luna, jamdiu bellum contra nos gerit. Cœpit autem hac de causa. Ego olim pauperrimis quibusque, qui erant in meo regno, collectis, coloniam in Luciferum, tunc desertum & à nemine habitatum, mittere volui. Phaëthon autem invidia commotus, transitum prohibuit, medio in itinere in Hippomyrmecibus occurrens. Tunc quidem victi, non enim apparatu æquales eramus, sceleſtimus. Nunc autem denuo bellum inferre, & coloniam accersere volo. Si velitis igitur, estote socii expeditionis, unumque ex regiis vulturibus unicuique, aliamque armaturam præbebo: & cras proficiscemur. Ita fiat, inquam, siquidem hæc tua est sententia. Tunc epulis ab ipso excepti, mansimus. Diluculo autem, quoniam ab exploratoribus hostes appropinquare nunciabatur, acies instructa est nobis excitatis. Quare exercitus constabat centum millibus, exceptis lixis, & machinarum fabris, peditibus & conductitiis militibus. Horum autem octinginta millia erant Hippogypi, & eorum qui à Lachanopteris vehebantur, viginti millia. Avis etiam hæc est maxima, oleribus undiquaque loco pennarum hirta. Quæ verò ex his velociores erant, pennas habebant lactucæ foliis maximè similes. His vecti Cenchroboli, & Scorodomachi ordinantur. Venerunt etiam à Septentrione auxiliares copiæ, Psyllotoxotæ numero triginta millia, Anemodromi quinquaginta millia. Ex his quidem Psyl-

Ψυλλοτοξότ), ἐπὶ ψυλλῶν μεγάλων ἱππάζονται). ὅθεν καὶ τὴν ὠκυπτερίαν ἔχουσι. μέγεθος δὲ ψυλλῶν, ὅσον δώδεκα ἐλέφαντες. οἱ δὲ Ἀνεμοδρόμοι, πεζοὶ μὲν εἰσι, φέρονται δὲ ἐπὶ τῷ ἀέρι ἀνὰ τῶν πτερῶν. ὁ δὲ τρόπος τῆς φορᾶς, τοιόσδε. χιτῶνας ποδήρεις ὑποζωσάμενοι, κολπούμενοι αὐτοὺς τῷ ἀνέμῳ, κομίζονται ἅμα, φέρονται ὥσπερ τὰ σκάφη. τὰ πολλὰ δὲ οἱ τοιοῦτοι σὺν ταῖς μάχαις στιλβωταί εἰσιν. ἐλέγετο δὲ καὶ λόφον τὸν ὑπὲρ τῆς Καππαδοκίας ἀστέρων ἕξειν, Στρουθοβάλανοι μὲν, ἑπτακισμύριοι, Ἱππογέρανοι δὲ, πεντηκοντάχιλιοι. τούτους ἐγὼ οὐκ ἑωρακέναι. ἃ γὰρ ἀφίκοντο. διόπερ οὐδὲ γράψαι αὐτῶν τὰς φύσεις ἐτόλμησα. περαστικὰ γὰρ καὶ ἄπιστα περὶ αὐτῶν ἐλέγετο. αὕτη μὲν ἦν Ἐνδυμίωνος ἡ δύναμις. σκευὴ δὲ πάντων ἡ αὐτή. κρανίη μὲν λόφος τε κυάνεος. μεγάλοι γὰρ παρ' αὐτοῖς οἱ κύαμοι ἐκ καρτεροῦ. ἰχθυόκιες δὲ φαλίδωτοι πᾶσιν, ἡρμένοι. τὰ γὰρ λέπη τῶν ἰχθύων συμπάντων, πεποίηται. ἰχθυόκιος. ἄρρηκτον δ' οὐκ ἔστιν γενέσθαι ἰχθὺν τὸ λέπος, ὥσπερ κέρας. ἀσπίδες δὲ καὶ ξίφη, οἷα τὰ Ἑλληνικά. ἐπὶ δὲ καιροῦ λαβὼν, ἐτάξατο ἀδε. τὸ μὲν δεξιὸν κέρας, εἶχον οἱ Ἱπποπόγυποι. καὶ ὁ βασιλεὺς τοὺς ἀρίστους περὶ αὐτὸν ἔχων. καὶ ἡμεῖς σὺν τούτοις ἤμεν. τὸ δ' εὐώνυμον, οἱ Λαχανόπτεροι. τὸ μέσον δὲ, οἱ σύμμαχοι, ὡς [1] ἕκαστοι. τὸ δὲ πεζὸν, ἦσαν μὲν ἀμφὶ τὰς ἑξακισχιλίας μυριάδας, ἐτάχθησαν δὲ ὧδε. δράκοντα παρ' αὐτοῖς πολλοὶ, καὶ μεγάλοι γίγνονται, πολὺ τῶν Κυκλάδων νήσων

lotoxotæ in magnis pulicibus equitant, unde & appellationem habent. Pulicum verò magnitudo est circiter duodecim elephantorum. Anemodromi autem sunt pedites, & sine pennis in aëre feruntur. Modus autem quo feruntur talis est. Succingunt talares tunicas, quibus velorum instar sinuatis, tanquam naves aguntur. hi autem in præliis plerumque sunt peltati. Dicebantur autem ab his stellis quæ Cappadociæ imminent, adventuri Struthobalani numero septuaginta millia, Hippogerani quinquaginta millia. Hos ego non vidi, quia non venerunt. Ideo neque ipsorum naturas describere ausim: etenim portentosa & incredibilia de his dicebantur. Et is quidem erat Endymionis exercitus. Omnium armatura eadem. Fabales erant galeæ: magnæ autem apud illos & duræ sunt fabæ. Loricæ squameæ, ex lupinis omnes, Loricas enim ex consutis lupinorum siliquis conficiunt. Lupini autem siliqua, tanquam cornu ibi nascitur infragilis. Scuta, & enses sunt quales Græcorum. Vbi verò sese obtulit occasio, sic in aciem instructi sunt. Dextrum cornu, Hippogypi tenebant, & rex, circa se optimos quosque habens, inter quos nos etiam eramus. Lævum Lachanopteri. Medium auxiliarii utique singuli. Peditatus autem circiter sex millibus myriadum constabat: qui sic in aciem instructi sunt. Aranex apud illos multæ ac magnæ sunt, Cycladibus insulis unaquæque mul-

[1] Ἕκαστοι] Angl. ὡς ἑκάστοις ἐδόκει. Bourd.

1 Ἀρά-

ἴσχυς μείζων. τούτοις ἐφέστηκε δυφῆναι τὴ μεταξὺ τῆς Σελήνης, καὶ τῆ ἑωσφόρου ἀέρος. ὡς δὲ τάχιστα ἐξεπρήσθη, καὶ πεδίον οἱ ἐπέβησαν, ἐπὶ τούτου παρέταξε τὸ πεζόν. ἡγεῖτο δὲ αὐτῶν, Νυκτερέων ὁ Εὐδιανακτίδου. τρίτος αὐτός. τῶν δὲ πολεμίων, τὸ μὲν δύνυμον, εἶχον οἱ Ἱππομύρμηκες. καὶ οὐ αὐτοῖς, ὁ Φαέθων. ἡμέα δὲ ἐν μέσοισι, ὑπέπλεον, τοῖς πυρ' ἡμῖν μύρμηξι ἐφεστοίκοσι, πάλιν τε μεγάθεϊ. ὁ μὲν μέσσος αὐτῶν, καὶ διπλήθεϊ ἦεν. ἐμάχοντο δὲ, οὐ μόνοι οἱ ἐπ' αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ μάλιστα τοῖς κέρασιν. ἐλέγοντο δὲ ὅτοι εἶναι ἀμφὶ τὰς πέντε μυριάδας. ἐπὶ δὲ δεξιῆ αὐτῶν, ἐτάχθησαν οἱ Ἀεροκώνωπες, ὄντες καὶ ὅτοι ἀμφὶ πέντε μυριάδας, πάντες τοξόται, κάτωθε μεγάλοις ἐποχούμενοι. μετὰ δὲ τούτους, οἱ [1] Ἀεροκόρδακες. ψιλοί τε ὄντες. καὶ πεζοί. πάλιν μάχιμοί γε καὶ ὅτοι. πορρώτην γὰρ ἐσφενδόνων ῥαφανίδας ὑπερμεγέθεις. ὁ γλητὸς δὲ οὐκ ἐπολίζον ἀντέχειν ἐδύνατο. ἀπέθνησκε δὲ, [2] δυσοσμίας πρὸς αὐτίκα τῷ πρώμαθι ἐπιγιγνομένης. ἐλέγοντο δὲ [3] χρίεσθαι τὰ βέλη μολάχης ἰῷ. ἐχόμενοι δ' αὐτῶν, ἐπέβησαν οἱ Καυλομύκητες, ὁπλῖται ὄντες, καὶ ἐγχέμαχοι τὸ πλῆθος μέγιστοι. σκηπτοῦχος δὲ Καυλομύκητες, ὃν ἀστέρι μὲν μυκητίνοις ἐχρῶντο, δόρασι, δὲ καυλίνοις, τοῖς ἀπὸ τῶ ἀσπαραγίου. πλησίον δ' αὐτῶν, οἱ Κυνοβάλανοι ἵστανται, ἑξ ἑπτακισχίλιοι αὐτῷ οἱ τὸ Σείριον κατοικοῦντες, πυκνότερον μείζων. τούτοις ἐφέστηκε διαφῆναι τὴ μεταξὺ τῆς Σελήνης, καὶ τῆ ἑωσφόρου ἀέρος. ὡς δὲ τάχιστα ἐξεπρήσθη, καὶ πεδίον οἱ ἐπέβησαν, ἐπὶ τούτου παρέταξε τὸ πεζόν. ἡγεῖτο δὲ αὐτῶν, Νυκτερέων ὁ Εὐδιανακτίδου. τρίτος αὐτός. τῶν δὲ πολεμίων, τὸ μὲν δύνυμον, εἶχον οἱ Ἱππομύρμηκες. καὶ οὐ αὐτοῖς, ὁ Φαέθων. ἡμέα δὲ ἐν μέσοισι, ὑπέπλεον, τοῖς πυρ' ἡμῖν μύρμηξι ἐφεστοίκοσι, πάλιν τε μεγάθεϊ. ὁ μὲν μέσσος αὐτῶν, καὶ διπλήθεϊ ἦεν. ἐμάχοντο δὲ, οὐ μόνοι οἱ ἐπ' αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ μάλιστα τοῖς κέρασιν. ἐλέγοντο δὲ ὅτοι εἶναι ἀμφὶ τὰς πέντε μυριάδας. ἐπὶ δὲ δεξιῆ αὐτῶν, ἐτάχθησαν οἱ Ἀεροκώνωπες, ὄντες καὶ ὅτοι ἀμφὶ πέντε μυριάδας, πάντες τοξόται, κάτωθε μεγάλοις ἐποχούμενοι. μετὰ δὲ τούτους, οἱ [1] Ἀεροκόρδακες. ψιλοί τε ὄντες. καὶ πεζοί. πάλιν μάχιμοί γε καὶ ὅτοι. πορρώτην γὰρ ἐσφενδόνων ῥαφανίδας ὑπερμεγέθεις. ὁ γλητὸς δὲ οὐκ ἐπολίζον ἀντέχειν ἐδύνατο. ἀπέθνησκε δὲ, [2] δυσοσμίας πρὸς αὐτίκα τῷ πρώμαθι ἐπιγιγνομένης. ἐλέγοντο δὲ [3] χρίεσθαι τὰ βέλη μολάχης ἰῷ. ἐχόμενοι δ' αὐτῶν, ἐπέβησαν οἱ Καυλομύκητες, ὁπλῖται ὄντες, καὶ ἐγχέμαχοι τὸ πλῆθος μέγιστοι. σκηπτοῦχος δὲ Καυλομύκητες, ὃν ἀστέρι μὲν μυκητίνοις ἐχρῶντο, δόρασι, δὲ καυλίνοις, τοῖς ἀπὸ τῶ ἀσπαραγίου. πλησίον δ' αὐτῶν, οἱ Κυνοβάλανοι ἵστανται, ἑξ ἑπτακισχίλιοι αὐτῷ οἱ τὸ Σείριον κατοικοῦντες, πυκνότερον

multò major. Has juſſit intexere medium aëris, quod à Luna in Luciferum diffunditur. Quod ubi primùm fecerunt, campumque ſtraverunt, in eo peditatum inſtruxit, cui præerat Nycterion Eudianactis filius. Tertius ipſe. Hoſtium autem lævum cornu tenebant Hippomyrmeces, inter quos medius Phaëthon. Beſtiæ autem ſunt maximæ, alatæ, formicis noſtris aſſimiles, excepta magnitudine. Harum maxima duorum erat jugerum. Non ſolùm autem qui ipſis inſidebant, ſed etiam ipſæ maximè cornibus pugnabant: & horum quinquaginta ferè millia eſſe dicebant. In dextro autem collocati ſunt Aëroconopes quorum quinquaginta ferè millia erant, omnes ſagittarii, magnis culicibus inſidentes. Poſt hos autem Aërocordaces, expediti quidem illi ac pedeſtres, verùm bellicoſi: nam raphanos ingentes eminus vibrabant, quibus qui fuerat percuſſus ne paulum quidem reſiſtere poterat, & fœtore ulceri protinus ſuperveniente moriebatur. Nam ſagittæ malvæ veneno delibutæ dicebantur. Hos juxta conſtituti Caulomycetes armati, cominus pugnantes, numero decies mille. Dicuntur autem Caulomycetes, quoniam ſcutis quidem fungeis utebantur, haſtilibus verò aſparagorum virgultis. Collocati ſunt prope ipſos Cynobalani quinquies mille, quos Sirii canis incolæ ipſi miſerunt. Et

1 Ἀεροκόρδακες] Interpres ſequutus eſt Anglicanum Cod. in quo Ἀεροκέφαλοι. Bourd.

2 Δυσοσμίας] Angl. δυσωδίας. Idem.

3 Χρίεσθαι] Vt in Nigr & in Tox. Bourd.

κιχίλιοι. καὶ ἦσαν οἱ ἄνδρες κυνοκέφαλοι, ἐπὶ βαλάνων πλατανίνων μαχόμενοι. ἐλέγοντο δὲ κἀκείνων ὑστερίζειν τὸ συμμάχων, ὅς τε ἀπὸ τῆς Γαλαξίας μετεπέμποντο σφενδήτας, καὶ οἱ Νεφελοκένταυροι. ἀλλ' ἐκεῖνοι μὲν, τῆς μάχης ἤδη κεκερμάτης ἀφίκοντο, ὡς μήποτε ὄφελον. οἱ σφενδήται δὲ, ὅλοι ὅλως παρεγένοντο. διόπερ φασὶν αὐτοῖς ὕστερον ὀργισθέντα τὸν Φαέθοντα, πυρπολῆσαι τὴν χώραν. τοσαύτη μὲν καὶ Φαέθοντος ἐπὴν ἡ ἄθροισις. συμμίξαντες δὲ, ἐπειδὴ τὰ σημεῖα ἤρθη, καὶ ὠγκήσαντο ἑκατέρων οἱ ὄνοι, τούτοις μὲν ἀντὶ σαλπίγγων χρῶντες, ἐμάχοντο. καὶ τὸ μὲν δώνυμον τῶν Ἡλιωτῶν, αὐτίκα ἔφυγεν ὅλον ἐς χεῖρας δεξάμενον τοὺς Ἱπποῦπας. καὶ ἡμᾶς ἐπόμενοι κτείνοντες. τὸ δεξιὸν δὲ αὐτῶν, σκεράσαν ἐπὶ τὸ ἡμέτερον δώνυμον. καὶ ἐπῆλθον οἱ Ἀεροκώνωπες διώκοντες, ἄχρι ἐς τὰς πύλας. οὕτω δὲ κἀκείνων ἐπιβοηθούντων, ἔφυγον ἐπικλίναντες, καὶ μάλιστα ἐπὶ ἦν ὁ δοντο τὸν ἐπὶ τοῦ δώνυμου σφῶν νενικημένου. τὸ δὲ τροπῆς λαμπρᾶς χυομένης, πολλοὶ μὲν ζῶντες ἁλίσκοντο, πολλοὶ δὲ καὶ ἀνῃρέθησαν. καὶ τὸ αἷμα ἐρρύη. πολὺ μὲν ἐπὶ τῶν νεφῶν, ὥστε αὐτὰ βάπτεσθαι, καὶ ἐρυθρὰ φαίνεσθαι, οἷα παρ' ἡμῖν δυομένου τοῦ ἡλίου, φαίνονται. πολὺ δὲ καὶ εἰς τὴν γῆν κατέσταζεν, ὡς τε μὲ εἰκάζειν, μὴ ἄρα τοιοῦτο πόθεν καὶ πάλαι ἄνω γένοιτο, ὅποτε ὑπέλαβεν αἷμα ὗσαι τὸν Δία ἐπὶ τῷ Σαρπηδόνος θανάτῳ. ἀναστρέψαντες δὲ ἀπὸ τῆς διώξεως, δύο τρόπαια ἐστήσαμεν, τὸ μὲν, ἐπὶ τῇ ἀραχνίων τῇ πτερομαχίας. τὸ δὲ τῇ ἀερομαχίας, ἐπὶ τῶν νεφῶν. ἄρτι δὲ τούτων γινομένων, ἠγγέλθον-

Et hi canina facie homines, alatis glandibus invecti pugnabant. Dicebant autem posteriores venire aliquos ex commilitonibus, funditores scilicet, quos ex Galaxia advocaverat, & Nephelocentauros: qui commisso prælio advenerunt. At utinam nunquam venissent. Sed funditores non venerunt omnino. Quare iratum illis Phaëthontem, igne regionem vastasse ajunt. Et is quidem Phaëthontis exercitus erat. Postquam verò signa erecta sunt, & utrorumque asini ruditu constrepuêre, nam his tubicinum loco utuntur, congressi pugnarunt. Tum lævum cornu Heliotarum protinus aufugit, quia venientes ad manus Hippogypos non sustinuit: quos secuti interficiebamus. Interea verò dextrum illorum cornu, sinistrum nostrum superabat: quum etiam egressi Aëroconopes ad pedites usque insequebantur, qui opem hic ferentibus illis, declinantes fugerunt, & maximè quum devictum. Latus lævum sensérunt. Illis in fugam insignem conversis: multi vivi capti sunt, multi etiam cæsi, quorum sanguis fluebat, multus quidem in ipsas nubes, ita ut colore rubro inficerentur, & apparerent quales apud nos occidente sole cernuntur: multus etiam in terram stillabat: ita ut conjicerem, num tale quid olim in cœlo contigisset, quum in morte Sarpedonis Iovem sanguine pluisse Homerus existimavit. Posteaquam fugatis illis reversi sumus, duo trophæa statuimus, unum pedestris pugnæ in telis aranearum commissæ, alterum aëriæ in nubibus consertæ. His modò peractis, nunciatum est

ab

τὸ τῶν τ' σκοπῶν οἱ Νεφελοκέντ-
ταυροι, ἀθρόοι ἐπιόντες. ὡς δὴ
ἐπὶ τ μάχης ἐλθεῖν τῷ Φαέθοντι.
καὶ δὴ ἐφάνοντο ἀθρόοντες, ἰδεῖν
μὲν ἀξιόθεατοι, ἐξ ἵππων πλεό-
των, καὶ ἀνθρώπων συγκείμενοι. μέ-
γεθος δ', τῶν μὲν ἀνθρώπων, ὅσον
[1] τ Ῥοδίων Κολοσσὸν ἐξ ἡμισείας
ἐς τὸ ἄνω. τῶν δ' ἵππων, ὅσον
νεὼς μεγάλης φορτίδος. τὸ μέντοι
πλῆθος αὐτῶν, οὐκ ἀνέγραψα,
μὴ τῷ καὶ ἄπιστον δόξῃ. τοσοῦτον
λέγω. ἡγεῖτο δ' αὐτῶν ὁ ἐκ τ ζω-
διακῆ τοξότης. ἐπεὶ δ' ἤσθοντο τὰς
φίλας νενικημένας, ἐπὶ τ Φαέθον-
τα ἔπεμπον ἀγγελίαν αὖθις ἐπίνας.
αὐτοὶ δ' ἀμπαυόμενοι, ἐπερρωγμέ-
νοις ἐμπίπτουσι τοῖς σελιναίοις, ἀ-
πύκτοις τῇ τῶν δίωξιν καὶ τὰ λά-
φυρα διεσκεδασμένοις. καὶ πάν-
τας μὲν τρέπουσιν. αὐτὸν δ' τὸν βα-
σιλέα καθελόντες τῆς τῶν πό-
λιν, καὶ τὰ πλεῖστα τ ὀρνέων αὐ-
τῶ κτείνουσιν. ἀνέσπασαν δ' καὶ τὰ
τρόπαια, καὶ κατέθρεμμεν ἅπαν τὸ
τῶν τ δρυοχαῶν πεδίον ὀρθωμένον.
ἡμὲ δ', καὶ δύο πάις τ ἑταίρων,
ἐζώγρησαν. ἤδη δ' παρῆν καὶ ὁ
Φαέθων. καὶ αὖθις ἄλλα τρόπαια
τῶν ἐκείνων ἵστατο. ἡμεῖς μὲν δὴ
ἀπηγόμεθα ἐς τ ἥλιον αὐημερόν,
τῷ χεῖρε ὀπίσω δεθέντες δρυοχίνῃ
ὑπεκθρεμμάδι. οἱ δ', πολιορκεῖν μὲν
οὐκ ἐγνωσαν τὴν πόλιν. ἀναστρέ-
ψαντες δ', τὸ μεταξὺ δ' ἀέρος ἀ-
πετείχιζον, ὥστε μηκέτι τὰς αὐγὰς
ὑπὸ δ' ἡλίῳ ὡδὸς τῇ σελιναίῳ δι-
κεῖν. τὸ δ' τεῖχος, ἰῷ δισσῶν νε-
φελωτόν. ὥστε σαφὴς ἔκλειψις
τ σελήνης ἐμηνύθη. καὶ νυκτὶ διηνε-
κεῖ, πᾶσα κατεῖχετο. πιεζόμενος δ'
τούτοις ὁ Ἐνδυμίων, πέμψας, ἱκέτευε
καθελεῖν τὸ οἰκοδόμημα, καὶ μὴ

ab exploratoribus Nephelocentauros adventare, quos Phaëthonti ante prælium adveniſſe oportuiſſet. Hi quum adfuerunt, ſpectaculum incredibile præbuerunt, ex equis alatis, & hominibus compoſiti. Magnitudo horum erat ex dimidio corpore ſurſum quanta Rhodii Coloſſi: equorum verò, quanta magnæ navis onerariæ. Multitudinem ipſorum equidem non ſcripſi, ne cui incredibilis videatur, tanta erat. Præfectus illis erat Zodiaci Sagittarius. Vbi autem devictos amicos cognoverunt, nuncium Phaëthonti miſerunt, ut rediret. Tum ipſi inſtructa acie irruerunt in Selenitas turbatos, & ab hoſtium fuga inconditos, & ad auferenda ſpolia diſperſos, quos omnes in fugam vertunt, adeoque regem ipſum ad urbem uſque perſequuntur, ejuſque quam plurimas aves conficiunt. Avulſerunt etiam trophæa, totumque campum ab araneis contextum decurrerunt: me quoque duoſque ex ſociis vivos ceperunt. Iamque & Phaëthon aderat: & ſub illis alia trophæa ſtatuerunt. Nos autem ipſo die ad Solem deducti ſumus, manibus à tergo araneæ ſegmento illigatis. Hi civitatem non obſidere decreverunt: ſed reverſi medium aëris vallaverunt: ita ut non amplius radii Solis ad Lunam pervenirent. Duplex autem erat murus, nubeus, ita ut Lunæ manifeſta defectio facta fuerit, & continua nocte tota oppreſſa. Quare preſſus Endymion, miſit legatos qui orarent ut hoc ædificium de-

[1] Τῶ Ῥοδίων] Angl. Rodiæ. Bourd.

[1] Ἀλλ'

φῶς ἕωθεν ὁρῶν τὸ πρότερον βιαστύον-
τας. ὑπισχνεῖτο δὲ καὶ φόρους τελέ-
σειν, καὶ σύμμαχος ἕπεσθαι, καὶ μη-
κέτι πολεμήσειν. καὶ ὁμήρους ἐπὶ
τούτοις, δύο παῖδας ἔπεμψεν. οἱ δὲ περὶ
τὸν Φαέθοντα, χλοερὸν δὴ καὶ ἀκλη-
σίαστον, τῇ ἀστοργίᾳ μᾶλλον, ἢ διὰ τὰ
παρόντα τὸ ὀργῆς, τῇ ὀστρακίᾳ δὲ,
μετέγνωσαν. καὶ ἐγένετο ἡ εἰρήνη
ἐπὶ τούτοις. καὶ περὶ συμβήκας ἐ-
τοιούτους οἱ Ἡλιῶται καὶ οἱ σύμ-
μαχοι αὐτῶν Σελληνῖται καὶ τοὺς
συμμάχους, ἐπὶ τῷ κρατεῖσθαι μὲν
τοὺς Ἡλιώτας τῷ Δενδυμίωνι, καὶ
μηκέτι ἐς τὸν σελήνιον ἐσβάλλειν.
λαφύρων δὲ καὶ τῶν αἰχμαλώτων,
ἅπαντων ἴσασιν ἀρημάτων. τοὺς δὲ
Σηληνίτας, ἀφεῖναι μὲν αὐτονόμους
τοὺς γε ἄλλους ἀστέρας. ὅπλα δὲ
μὴ ἐπιφέρειν τοῖς Ἡλιώταις. συμ-
μαχίαν δὲ τῇ ἀλλήλων, ἢν τις ἐπίῃ.
φόρον δὲ ὑποτελεῖν ἑκάστους ἔτους τῷ
βασιλέϊ τῶν Σεληνιτῶν τῷ βασι-
λεῖ τῶν Ἡλιωτῶν, δρόσου ἀμφορέας
μυρίους. καὶ ὁμήρους δὲ σφῶν αὐ-
τῶν δύναι μυρίους. τῷ δὲ λαπι-
κίαν τὴν ἐς τὸ Ἐωσφόρου, κοινὴν
ποιεῖσθαι, καὶ μετέχειν τὸν ἄλλον τὸ
βυλόμενον. ἐγγεγράφθαι δὲ τὰς συμ-
βήκας στήλῃ ἠλεκτρίνῃ, καὶ ἀνατε-
θῆναι τὸ μέσον τῆς ἀγορᾶς ἐπὶ τοῖς με-
σοδρόμοις. ἄρχουσι δὲ Ἡλιωτῶν μὲν,
Πυρωνίδης, καὶ Θερίτης, καὶ Φλό-
γιος. Σεληνιτῶν δὲ, Νύκτωρ, καὶ
Μήνιος, καὶ Πολυλαμπής. τοιαύ-
τη μὲ ἡ εἰρήνη ἐγένετο. οὕτως δὲ τὸ
τεῖχος κατῃρέθη, καὶ ἡμῶς τοὺς
αἰχμαλώτους ἀπέδοσαν ἐπὶ δὲ ἀφι-
κόμεθα ἐς τὸν σελήνην, ὑπαντιά-
ζουσιν ἡμῖν, καὶ ἡσπάζοντό μοι δακ-
ρύοντα, οἵ τε ἑταῖροι, καὶ ὁ Ἐνδυ-
μίων αὐτός. καὶ ὁ μὲν, ἐξίει μένειν
τε παρ' αὐτῷ, καὶ κοινωνεῖν τῆς λαπικίας, ὑπισχνούμενος δώσειν
ὡς γάμῳ τὴν ἑαυτοῦ παῖδα.
γυναῖκες γὰρ οὐκ εἰσὶ παρ' αὐτοῖς.

demolirentur, nec sinerent se in tenebris versari. Quod ut consequeretur, promittebat se tributa persoluturum, belli socium futurum, nec ampliùs bellum illaturum. Insuper & obsides offerebat. Phaëthon autem & socii bis convocato concilio, primò quidem in ira perstiterunt, postremò sententiam mutarunt. Ac pacis conditiones hujusmodi fuerunt. Fœdus inierunt Heliotæ & horum socii cum Selenitis eorumque sociis, hac lege ut Heliotæ vallum dejiciant, neque posthac Lunam invadant, statutoque precio captivos reddant. Selenitæ verò ut stellas alias liberas dimittant, arma non amplius Heliotis inferant: vicissim autem opem ferant, siquis invaserit: tributum verò quotannis pendat rex Selenitarum regi Heliotarum, decies mille roris amphoras, & de suis decies mille det obsides: missa verò ad Luciferum colonia fiat communis, & qui volet, aliorum sit particeps. Tum fœdera columnæ electrinæ insculpantur, medioque in aëre in conspiciis erigatur. Ex Heliotis fidem dederunt Pyronides, Therites, & Phlogius: ex Selenitis, Nyctor, Menius, & Polylampes. Facta est pax istiusmodi. Confestim murus eversus est, nosque captivos reddidêre. Vbi ad Lunam reversi sumus, cùm socii tum Endymion ipse nobis obviam venerunt, & cum lachrymis salutarunt. Atque hic quidem rogabat, & ut apud se maneremus, communique colonia uteremur, & mihi filium (nam apud ipsos mulieres nullæ sunt) nuptui collocaturum pollice-

ἐγὼ δ' οὐδαμῶς ἐπιθόμην, ἀλλ' ἠξίουν ἀποπεμφθῆναί μοι ἤδη εἰς τὸ Παλατίνον. ὡς δ' ἔγνω ἀδύνατον ὂν πεῖσαι, ἀποπέμπει ἡμᾶς, ἑπτὰς ἐπὶ ἡμέρας, ἃ δὴ ἐν τῷ μεταξὺ ἀφιερῶσαν ἐν τῇ σελήνῃ, κατανόησε, καινὰ, καὶ παράδοξα, ταῦτα βέλομαι εἰπεῖν. Πρῶτα μὲν τὸ μὴ ἐκ γυναικῶν γίνεσθαι αὐτούς, ἀλλ' ἀπὸ τῶ ἄῤῥενος. γαμοῦσι γὰρ τοῖς ἄῤῥεσι χρῶνται. καὶ δὴ ὄνομα γυναικὸς ὅλως οὐκ ἴσασι. μέχρι μὲν γὰρ πέντε καὶ ἑκκαίδεκα ἐτῶν, γαμεῖ[1] ἕκαστος. ἀπὸ δ' τούτων, γαμεῖ αὐτός. κύουσι δ' οὐκ ἐν τῇ νηδύϊ, [1] ἀλλ' ἐν ταῖς γαστροκνημίαις. ἐπειδὰν γὰρ συμβάῃ τὸ ἔμβρυον, παχύνῃ[2] ἡ κνήμη. καὶ χρόνῳ ὕστερον ἀναπεμφθέντες, ἐξάγουσι νεκρόν. ὀφθέντες δ' αὖτε ὠδῖς τὰ ἄωρα κιχηνότε, ζωοποιοῦσι. δοκεῖ δέ μοι καὶ ἐς τὰς Ἑλληνας ὀνεῖδος ἥκειν τὰ γαστροκνημίας τοὔνομα, ὅτι παρ' ἐκείνοις ἀντὶ γαστρὸς κυοφορεῖ. μεῖζον δ' τούτου ἄλλο διηγήσομαι. γένος ἐστὶ παρ' αὐτοῖς ἀνθρώπων, οἱ καλέμενοι Δενδρῖται. γίγνεται δ' τὸ τρόπον τοῦτον. ὅταν ἄνθρωπος τὸ δεξιὸν ἀποπεμφθεὶς, εἰς γῆ φυτεύσῃ. ἐκ δ' αὐτοῦ, δένδρον ἀναφύῃ[2] μέγιστον, σάρκινον, οἷον φαλλός. ἔχῃ δ' καὶ κλάδους, καὶ φύλλα. ὁ δ' καρπὸς, ἔστι βάλανοι πηχυαῖοι τὸ μέγεθος. ἐπειδὰν δὲ πεπανθῶσι, τρυγήσαντες αὐτοὺς, ἀποκλάπτουσι τὰς ἀνθρώπους. αἰδοῖα μὲν τοιαῦτα ἔχουσι. οἱ μὲν, ἐλεφάντινα. οἱ δὲ πένητες αὐτῶν, ξύλινα. καὶ ἐξ τούτων ὀχοῦνται, καὶ συνεπάζονται ταῖς γαμεταῖς αὐτῶν. ἐπειδὰν δὲ γηρᾶσῃ ὁ ἄνθρωπος, οὐκ ἀποθνήσκῃ, ἀλλ' ὥσπερ καπνὸς ἀφανιόμενος, licebatur. At ego nequaquam paruì, ſed dimiſſionem in mare poposci. Is verò ut cognovit ſe non perſuaſurum, nos ſeptenis diebus convivio exceptos dimiſit. Quæ autem interim dum apud Lunam commorabar, animadverti nova, & incredibilia, hæc narrare volo. Primùm quidem illi ex mulieribus non gignuntur, ſed ex maribus: maſculis enim nuptiis utuntur: ac neque nomen mulieris omnino norunt. Quare ad quintum & vigeſimum uſque annum quiſque nuptum datur: exinde nuptum accipit. Concipiunt non in ventre, ſed in ſuris. Concepto fœtu, crus craſſeſcit, tandem ſuo tempore præcidentes, mortuos educunt: tum expoſitos illos ad ventum hiantes, vitæ tradunt. Atque inde mihi ad Græcos veniſſe videtur illud gaſtrocnemiæ nomen, quod apud illos ventris loco ſura concipit. Sed aliud hoc majus dicam. Genus hominum apud illos eſt, qui Dendritæ dicuntur. Hi hoc modo naſcuntur. Dextrum hominis teſticulum in terra plantant: ex eoque exoritur arbor maxima, carnea, ceu priapus, habetque ramos, & folia, fructus verò ſunt cubitales glandes: quas quum maturæ fuerint, decerpunt, & ex iis homines excludunt. Pudenda autem habent appoſititia, quidam eburnea, pauperes verò lignea, quibus coëunt, & conjugibus miſcentur. Poſtquam autem ſenuerit aliquis, non moritur, ſed in fumum reſolutus aër

1 Ἀλλ' ἐν ταῖς γαστροκνημίαις.] Ioſephus Acoſta Hiſtoriæ Indicæ cap. 38. lib. 4. Marc.

1 Παχ-

ἀὴρ γίγνεται. τροφὴ δὲ πᾶσιν ἡ αὐτή. ἐπειδὰν γὰρ πῦρ ἀναφύσωσι, βατράχους ὀπτῶσιν ἐπὶ τῆ ἀνθράκων. πόλεσι δὲ παρ' αὐτοῖς εἰσὶν ἐν τῷ ἀέρι πετόμενοι. ὀπτωμένων δὲ, [1] περικαθεζόμενοι, ὥσπερ δὴ περὶ τράπεζαν, λάπτουσι τὸν ἀναθυμιώμενον καπνὸν, καὶ κόχλοις. σίτῳ μὲν δὴ τρέφονται τοιούτῳ. ποτὸν δὲ αὐτοῖς ἐστιν, ἀὴρ ἀποθλιβόμενον εἰς κύλικα, καὶ ὑγρὸν ἀνιεὶς, ὥσπερ ἱδρῶτα. οὐμὴν ἀπουροῦσί γε, καὶ ἀφοδεύουσιν. ἀλλ' οὐδὲ τέτρηνται, ὥσπερ ἡμεῖς. ἀλλ' οὐδὲ τῶν σφυρῶν οἱ παῖδες [2] ἐν ταῖς πυγαῖς παρέχουσιν, ἀλλ' ἐν ταῖς ἰγνύσιν, ὑπὲρ τῶν γαστροκνημίων. ἐκεῖ γὰρ εἰσὶ τετρημένοι. κάλλος δὲ νομίζεται παρ' αὐτοῖς, ἤν τις τῆς φαλακρὸς καὶ ἀκόμου ᾖ. τοὺς δὲ κομήτας καὶ μυσάττονται. ἐπὶ δὲ τῶν κομητῶν ἀστέρων, τοὐναντίον, τοὺς κομήτας καλοὺς νομίζουσιν. ἐπεδήμησαν γάρ τινες, οἱ καὶ περὶ ἐκείνων διηγοῦντο. καὶ μὲν δὴ φύσει, μικρὸν ὑπὲρ τὰ γόνατα. καὶ οὐρὰς ἐν τοῖς ποσὶν οὐκ ἔχουσιν, ἀλλὰ πάντες εἰσὶ μονοδάκτυλοι. ὑπὲρ δὲ τῆς πυγῆς ἑκάστῳ αὐτῶν, κράμβη ἐκπέφυκε μακρὸν, ὥσπερ ὄρχις, θάλλουσα ἐς ἀεὶ, καὶ ὑπτίου ἀναπίπτοντος, οὐ κατακλωμένη. δάκνουσι δὲ μέλι δριμύτατον. κάπειδάν τι [3] ποιῶσιν, ἢ γυμνάζωνται, γάλακτι ἔοικεν τὸ σῶμα [4] ἀλείφεσθαι, ὥστε καὶ πυρὸς ἅπτεσθαι αὐτοῦ πήγνυται, ὀλίγον δὲ μέλιτος ἐπιτιθέντες. ἔλαιον δὲ ποιοῦνται ἀπὸ τῶν κεφαλῶν πάνυ λιπαρόν τε, καὶ εὐώδες, ὥσπερ μύρον. ἀμπέλους δὲ πολλὰς ἔχουσιν ὑδροφόρους. αἱ

aër fit. Cibus est omnibus unus. Nam super accensi ignis prunis ranas assant, quæ apud ipsos magno numero in aëre volitant: quibus assatis, velut ad mensam circunfusi, evaporatum ex illis fumum lambunt, & epulantur. Ac tali quidem cibo aluntur. Potus est aër in calicem expressus, qui liquorem roris instar ex se reddit. Non mingunt autem, nec egerunt, neque ea qua nos parte perforati sunt. Neque pueri natibus rem obscœnam præstant, verùm poplitibus supra suram, ubi pertosi sunt. Pulcher apud illos habetur, qui calvus est, & depilis: sed comatos abominantur. Contrà quam apud eos qui cometas stellas inhabitant: nam comatos pulchros existimant. Quidam enim advenerunt, qui nobis illorum mores narrarunt. Barbam autem paulum supra genua producunt: nec in pedibus ungues habent: at unicus illis est digitus. In speciem caudæ brassica cujusque natibus innascitur, prolixa, semper virens, quæ & resupino cadente non frangitur. Mel acerrimum emungunt: qui siquando vel labori, vel exercitationi incubuerint, lacte totum corpus oblinunt, ita ut modico melle instillato, caseus ex eo coaguletur. Oleum ex cepis exprimunt pingue admodum & unguenti instar, odoratum. Multas vites habent aquæ feraces: uva-

1 Περικαθεδίντες] Angl. περικαθεζόμενοι. Bourd.
2 Ἐν ταῖς πυγαῖς] Caltius, si quid in execrando tali scelere, Angl. C. ἐν ταῖς ὀφρύσι. Idem.
3 Ποιῶσιν] Τ' πᾶσιν. In Mſ. *Idem.*
4 Ἀλείφουσιν] Mſ. & Cod. Angl. ἰδρῶσιν, aliter tamen legit Interp. *Idem.*

1 Πυ-

ῳδ ῥᾶγας τ βοτρύων, εἰσὶν δ' ὅσα χάλαζα. καί μοι δοκεῖ ἐπιπεσὼν ἐμπεσὼν ἄνεμος ἀφεσίσῃ τὰς ἀμπέλους ἐκείνας, τότε ὡσὲ ἡμᾶς κατακόψαι ἡ χάλαζα, ἀφρήξαντων τ βοτρύων. τῇ ῥήγνυσι γαστρί, ὅσα πήρας χρῶνται, πλέκτρις ἐν αὐτῇ, ὅσων δέονται. ἀνοίκτη γὰρ αὐτοῖς φύτη, καὶ πάλιν κλειστή ἐστι. ἔντερον δὲ οὐ αὐτῇ ὐδὲ ἥπαρ φαίνε), ἢ τὸ μόνον, ὅτι διαστὸν ἔντοθε, καὶ λιπὸς ἐστι. ὥστε καὶ τὰ νεογνὰ ἐπειδὰν ῥιγῶσιν, ἐς τοῦτ' ὑποδύνη). ἐσθὴς ἢ τοῖς μὲν πλουσίοις, ὑαλίνη, μαλθακή. τοῖς πένησι ἢ, χαλκῆ, ὑφαντή. πολύχαλκος γὰρ τὰ ἐκεῖ χωρία. καὶ ἐργάζον) τ χαλκὸν ὕδατι ἐμβεβρέξαντες, ὥσπερ τι ἔρια. ὄσσε μέντοι τ ὀφθαλμῶν, οἵοις ἔχουσιν, οἰκτῶ μὴ εἰπεῖν, μή τις με νομίσῃ ψεύδεσθαι ἀφ' τοῦ ἀπίστου τ λόγου. ὅμως δὲ καὶ τοῦτο ἐρῶ. τοὺς ὀφθαλμοὺς περιαιρετοὺς ἔχουσι. καὶ ὁ βουλόμενος ἐξελὼν τοὺς αὐτοὺς, φυλάττει ἐς ἂν δεηθῇ ἰδεῖν. ὅταν δὲ ὑγιέμενοι, ὀρᾶ καὶ πολλοὶ τοὺς σφετέρους ἀπολέσαντες, παρ' ἄλλων χρησάμενοι ὁρῶσιν. εἰσὶ δ' οἳ καὶ πολλοὺς ἀπῄτησε ἔχουσι, οἱ πλείστοι. τὰ ὦτα δὲ, πλατάνου φύλλα ἐστὶν αὐτοῖς, πλὴν γε τοῖς ἀπὸ τ βαλάνων. ἐκεῖνοι γὰρ μόνοι ξύλινα ἔχουσι. καὶ μὴν καὶ ἄλλο θαῦμα ἐν τοῖς βασιλείοις ἐθεασάμην. κάτοπτρον μέγιστον κεῖται ὑπὲρ φρέατος, ὑ πάνυ βαθέος. ἂν μὲν οὖν εἰς τὸ φρέαρ κατοπτρίσῃ τις, ἁπάντων τ παρ' ἡμῖν ἐν τῇ γῇ λεγομένων. ἐὰν δὲ εἰς τὸ κάτοπτρον ἀποβλέψῃ, πάσας μὲ πόλεις, πάντα δὲ ἔθνη ὁρᾷ, ὥσπερ ἐφεστὼς ἐκφύσεις. τότε καὶ τὰς οἰκείας ἐγὼ ἐθεασάμην, καὶ πάσαν τὴν πατρίδα. εἰ δὲ κἀκεῖνοί με ἐώρων, οὐκ ἔπ ἔχω τ ἀσφαλὲς εἰπεῖν.

uvarum autem acini sunt veluti grando. Ac mihi videtur, diruptis uvis illis in nos grando cadere, quum ventus irruens vites concusserit. Ventre tanquam sacculo utuntur, eique quicquid opus habent, indunt. Nam illis aperiri, rursus claudi potest. Neque in illo intestinum ullum, aut hepar apparet: sed solummodò intus est villosus, & hispidus: ita ut pueruli quum rigent, in eum subeant. Amictus divitibus quidem vitreus, mollis: pauperibus verò æneus, contextus. Nam ea loca æris sunt feracia: quod illi aqua maceratum, ut lanam carpunt. Quales autem habeant oculos, dicere vereor, nequis ob rei absurditatem, mentiri me putet. Attamen etiam hoc dicam. Oculos exemptiles habent: quique vult suos exemptos servat, dum iis ad cernendum opus habeat: quos quum reposuit, cernit. Multique propriis amissis, alienos mutuantur, & cernunt. Quique multos reconditos possident, illi divites sunt. Aures iis sunt platani folia, præter quam iis qui formantur ex glandibus. Illi enim soli ligneas habent. Porrò miraculum aliud in regia vidi. Super puteo non admodum alto positum est speculum maximum. Et qui in puteum descenderit, audit omnia quæ apud nos dicuntur in terris. Qui verò in speculum conspicatus fuerit, civitates omnes, gentes omnes videt, ac si omnibus interesset. Tunc familiares omnes, omnemque patriam vidi: an verò & illi me viderint, satis exploratum non habeo.

Qui

ὅστις δὲ μὴ πιστεύῃ ταῦτα ἅπαντα εἶναι, ἂν ποτε κἀκεῖνος ἐκεῖσε ἀφίκηται, ἐπιστήσεται ὡς ἀληθῆ λέγω. ὡς δ' ἂν ἀπασάμενοι τὴν βασιλέα, καὶ τὰς ἀμφ' αὐτὸν, ἐμβάντες, ἀνηχθημεν. ἐμοὶ δὲ καὶ δῶρα ἔδωκεν ὁ Ἐνδυμίων, δύο μὲν τὰ ὑαλίνα χιτώνια, πέντε δὲ χαλκᾶς, καὶ παντοπλίαν λαμπάδα. ἃ πάντα ἐν τῷ κάτω καταλιπὼν. συνέπεμψε δὲ ἡμῖν καὶ Ἱππογύπας χιλίους, ἀποπέμψοντας ἄχρι σταδίων πεντακοσίων. ἐν δὲ τῷ παράπλῳ, παῖδας μὲν καὶ ἄνδρας χώρας παρημείψαμεν, ἐπιστάμενοι δὲ καὶ τὸν ἐντεῦθεν ἄρτι συνοικιζόμενον. καὶ δειπνήσαντες, ὑπεπλέομεν. ἐμβάντες δὲ εἰς τὴν Ζωδιακὸν, ἐν ἀριστερᾷ παρήειμεν τὸν ἥλιον, ἐν χερσὶ τὴν γῆν ἀποπλέοντες. ὑπεδεκόμεθα, κατὰ τὸ ἐπικείμενον ἐπιφυόμενοι· ἀλλ' ὁ ἄνεμος οὐκ ἐφῆκεν. ἐπεθυμοῦμεν μὲν τοῦ χώρου σύμπαντος, καὶ πόνου, καὶ ὕδατος, καὶ παίδων ἀγαθῶν μεστόν. ἰδόντες δὲ ἡμᾶς οἱ Νεφελοκένταυροι, μισθοφορήσοντες ἀπὸ τοῦ Φαέθοντος, ἐπέπλησαν ἐπὶ τὰ πλοῖα. καὶ μαθόντες ἐκπόνδους, ἀπεχάρησαν. ἤδη δὲ καὶ οἱ Ἱππόγυποι ἀπελελύκεισαν. πλεύσαντες δὲ τὴν ἐπιοῦσαν νύκτα, καὶ ἡμέραν, περὶ ἑσπέραν ἀφικόμεθα εἰς τὴν Λυχνόπολιν καλουμένην, ἤδη τῶν κάτω πλῶν διήκοντες. ἡ δὲ πόλις αὕτη, κεῖται μεταξὺ τῶν πλειάδων, καὶ τῶν ὑάδων ἄνω. παντοπόρος μέντοι ἐστὶ Ζωδιακός. καταβάντες δὲ, ἄνδρωπον οὐδένα μὲν εὕρομεν, λύχνους δὲ πολλοὺς περιφοιτῶντας, καὶ ἐν τῇ ἀγορᾷ, καὶ περὶ τὴν λιμένα περιπατοῦντας. τοὺς μὲν, μικροὺς, καὶ ὡσανεὶ εἰκῆ, πένητας. ὀλίγους δὲ τοὺς

Qui autem hæc ita se habere non crederet, siquando illuc ipse se contulerit, me vera dixisse cognoscet. Tum salutato rege, ejusque aulicis, navi conscensa solvimus. Cæterùm munera mihi dedit Endymion, vestes quidem vitreas duas, æreas autem quinque, lupineamque panopliam, quæ omnia in ceto amisi. Misit & nobiscum Hippogypos mille, qui nos quingentis stadiis deducerent. Inter navigandum, multas quidem etiam alias regiones prætervecti sumus: Appulimus verò ad recens conditam apud Luciferum civitatem, ubi ad hauriendam aquam descendimus. Hinc Zodiacum ingressi, solem à sinistra prætergressi sumus, terræ margini adnavigantes. Non enim descendimus, quanquam id socii magnopere expetebant. Sed non permisit ventus: quanquam videbamus regionem fœcundam, pinguem, irriguam, multorumque bonorum plenam. Porrò Nephelocentauri, hi videlicet qui Phaëthonti meruerant, nos conspicati in navem devolarunt: sed cùm fœdus initum didicissent, abierunt. Et jam Hippogypi discesserant. Cæterùm cùm navigassemus sequenti nocte, ac die, circa vesperam pervenimus ad Lychnopolin, quam vocant: jam iter nostrum ad inferiora secantes. Hæc autem urbs sita est in medio Plejadum, & Hyadum aëre, Zodiaco utique inferior. Vbi cùm descendissemus, hominem quidem nullum invenimus, sed lucernas multas circumcurrentes, & in foro, & circa littus deambulantes, alias quidem parvas, & ut ita dicam pauperes, paucas verò magnas & potentes, splen-

μεγάλων, καὶ δυνατῶν, πάνυ λαμπρὰς, καὶ θεραπείας. οἰκήσεις δ' αὐτοῖς, καὶ λυχνεῶνες ἰδίᾳ ἑκάστῳ πεποίηνται. καὶ αὐτοὶ ὀνόματα ἔχον, ὥσπερ οἱ ἄνθρωποι. καὶ φωνὴν ἀφιεμένων ἠκούομεν, καὶ οὐδὲν ἡμᾶς ἠδίκουν ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ξενίαν ἐκάλουν. ἡμεῖς δ', ὅμως ἐφοβούμεθα. καὶ ὅτε δειπνοῦμεν, ὅτε ὑπνώσομέν τις ἡμῶν ἐτόλμησεν. δωμάτιον δ' αὐτοῖς ἐν μέσῃ τῇ πόλει πεποίηται. ἔνθα ὁ ἄρχων αὐτῶν, δι' ὅλης νυκτὸς κοιμᾶται, ὀνομαστὶ καλῶν ἕκαστον. ὃς δ' ἂν μὴ ὑπακούσῃ, καὶ δικαίως ἀποθνῄσκει, ὡς λιπὼν τὴν πόλιν. ὁ δὲ βάνατος ἐστὶ σβεσθῆναι, παρεστῶτος δὲ καὶ ἡμεῖς, ἑωράμεν παραγινόμενα, καὶ ἠκούομεν ἅμα τὰ λύχνων ἀπολογουμένων, καὶ τὰς αἰτίας λεγόντων, δι' ἃς ἐβράδυνον. ἔνθα καὶ τὸ ἡμέτερον λύχνιον ἐγνώρισα. καὶ προσεπὼν αὐτὸν, περὶ τοῦ κατ' οἶκον ἐπυνθανόμην, ὅπως ἔχοιεν. ὁ δὲ μοι πάντα διηγήσατο. τὴν μὲν οὖν νύκτα ἐκείνην, αὐτοῦ ἐμείναμεν. τῇ ἐπιούσῃ δ', ἄραντες, ἐπλέομεν πλησίον τῶν νεφῶν. ἔνθα δὴ καὶ τὴν Νεφελοκοκκυγίαν πόλιν ἰδόντες, ἐθαυμάσαμεν. ἐμέλλομεν ἐπέβημεν αὐτῆς. ἐγγὺς εἶναι τὸ πρῶτον. βασιλεύοντος μέντοι αὐτῶν Κόρωνος ὁ Κοττυφίωνος. καὶ ἐγὼ ἐμνήσθην Ἀριστοφάνους τοῦ ποιητοῦ, ἀνδρὸς σοφοῦ, καὶ ἀληθοῦς, καὶ μάτην ἐφ' οἷς ἔγραψεν ἀπιστουμένου. τρίτῃ δ' ἀπὸ ταύτης ἡμέρᾳ, καὶ τὸν Ὠκεανὸν ἤδη σαφῶς ἑωράμεν. γῆ δ' οὐδαμοῦ, πλὴν τῶν ἐν τῷ ἀέρι. καὶ αὐτὰ δ', [1] πυρώδεις ἦσαν, καὶ ὑπηρωγεῖς ἐφαντάζοντο. τῇ τετάρτῃ δ' περὶ μεσημβρίαν, μαλακῶς συδόντος τοῦ πνεύματος, καὶ σαλεύοντος, ἐπὶ τὸν θαλάττιον

splendidas admodum, & illustres. Domus illis, & lychneones seorsim cuique suppetebant, & nomina ceu homines habebant: eaque vocem emittentes audiebamus, nullamque injuriam nobis inferebant, imò ad hospitium invitabant. Attamen metuebamus, nec quisquam nostrum, apud illas cœnare, aut dormire ausus est. Palatium autem illis in media urbe est extructum, ubi per totam noctem sedet earum princeps, unamquamque nomine compellans. Quæcunque non paret, ad mortem condemnatur, ut acici desertrix: extingui mors illis est. Ibi nos astantes, ea quæ fiebant, considerabamus, simulque lucernas respondentes audiebamus, causasque dicentes cur serò venirent. Hic lucernam nostram agnovi, eamque alloquens scisitabar, quomodo se haberent res domesticæ, eaque mihi omnia narravit. Itaque ibi noctem illam commorati, postridie solvimus, ac prope nubes navigavimus. Hic visa urbe Nephelococcygia, mirati sumus: in eam tamen non descendimus, quia ventus non sinebat. Rex illorum est Coronus filius Cottyphionis. Tum memini Aristophanis poëtæ, viri sapientis & veridici, cui frustra non credideris in his quæ dixit. Tertia autem ab hac die Oceanum jam manifestè videbamus: terram verò nusquam, nisi aërias illas, quæ jam igneæ ipsæ & micantes mihi videbantur. Quarta verò die circa meridiem molliter aspirante aura & subsidente, in mare de-

[1] Πυρώδεις] Angl. πυρείδεις. Bourd.

καπεπήμεν. ὡς ἡ μὲν ὕδατος ἐψαύσαμεν, ἡσυχίαν ὡς ὑπερηδόμεθα, καὶ ὑπερεχαίρομεν, καὶ δεῖπνον πᾶσιν ἐκ τῶν παρόντων ἐποιήμεθα. καὶ ἀπορρίψαντες, ἐνηχόμεθα. καὶ γὰρ ἦν γαλήνη ἔτι, καὶ ὑπεῖθεν τὸ πλαγος. Ἔοικε δὲ ὀρχὴ κακῶν μειζόνων γίνεσθαι πολλάκις ἡ ἐκ τοῦ βέλτιον μεταβολή. καὶ γὰρ ἡμεῖς δύο μόνας ἡμέρας ἐν ὕδατι γαλεύοντες, τῇ τρίτῃ ὑποφαινούσῃ, ἐκ ἀνίσχοντα τὸν ἥλιον ἄφνω ὁρῶμεν θηρία, καὶ κήτη. πολλὰ μὲν καὶ ἄλλα, ἓν δὲ μέγιστον ἁπάντων, ὅσον σταδίων χιλίων καὶ πεντακοσίων τὸ μέγεθος. ἐπῆλθε δὲ κελύνης, καὶ ἐκ πολὺ παρὰ τὸν γαλατίαν, ἀφρῷ τε ἐκκλυζόμενον, καὶ τὰς ὀδόντας ὑπερφαίνον, πολὺ τῶν παρ' ἡμῖν φαλλῶν ὑψηλοτέρας. ἐξεῖς δὲ πάντας, ὥσπερ σκόλοπας. καὶ λοβοὺς, ὥσπερ ἐλεφαντίνους. ἡμεῖς μὲν δὴ τὸ ὕστατον ἀλλήλοις ἐκδοσιπόντες, καὶ ἀσπασάμενοι, ἐμένομεν. τὸ δὲ, ἤδη παρῶν. καὶ ἀναρροφήσας ἡμᾶς, αὐτῇ νηὶ κατέπιεν. ἡ μέντοι ἔφθη σωματίδιά τινα διδοῦσα, ἀλλὰ ἀφ' ὧν ἐρράσμεθα ἡ ναῦς εἰς τὸ ἔσω διεξέπεσεν. ἐπεὶ δὲ ἔνδον ἦμεν, τὸ μὲν πρῶτον, σκότος ἦν, καὶ οὐδὲν ἑωρῶμεν. ὕστερον δὲ αὐτὸ ἀναχανόντος, εἴδομεν κῆτος μέγα, καὶ πάντη πλατύ, καὶ ὑψηλὸν, ἐκείνου μυριάνδρῳ πόλει σοικός. ἔκειτο δ' ἐν μέσῳ καὶ μικροὶ ἰχθύες, καὶ ἄλλα πολλὰ θηρία συγκεκομμένα, καὶ πλοῖον ἕτερα, καὶ ἄγκυραι, καὶ ἀνθρώπων ὀστέα, καὶ φορτία. κατὰ μέσον δὲ, καὶ γῆ, καὶ λόφοι ἦσαν, ἐμοὶ δοκεῖν, ἐκ τῆς ἰλύος, ὑφ' ἧς κατέπιεν σωιζόμενα. ὕλη δὲ ἐπ' αὐτοῖς, καὶ δένδρα παντοῖα ἐπεφύκει, καὶ λάχανα ἐβεβλάστηκει, καὶ ἐώκει πάντα ἐξημερασμένα

deponimur. Vt verò aquam attigimus, mirum quantopere lætaremur & gauderemus, unde ex iis quæ suppetebant omnibus cœnam exhibuimus, cumque tranquillum & placidum esset mare in id ad natandum nos projecimus. Videtur autem plerumque mutatio in melius majorum malorum esse principium. Nam bidui tantùm navigatione peracta cùm tertius illuceret dies, vertus orientem solem repente videmus beluas, & cete: multa etiam alia. Ex quibus unum maximum erat omnium mille circiter & quingentorum stadiorum magnitudine. Adveniebat hians, ac jamdiu mare perturbans, spumaque circunfusum, ac dentes exerens, phallis nostris multò longiores, omnes instar pali acutos, & instar eboris candidos. Itaque nos ultimum vale vicissim dicentes, & amplexantes præstolabamur. Illud verò jam aderat, & nos absorbens cum ipsa navi deglutivit. At dentibus non confregit priùs quàm per eorum raritatem intro navis decidisset. Postquam intus fuimus, primùm erant tenebræ, nihilque videbamus. Tandem eo hiante videmus cetum ingentem, undiquaque latum, altumque, civitatis capacem, quæ incolarum decem millia capere posset. In medio quoque parvi erant pisces, aliæque multæ beluæ concisæ, naviumque mali, & anchoræ, hominumque ossa, & onera. Circa medium verò, & terra, & colles erant, ut conjicio, ex eo quem absorpserat limo, accumulati. In his innata erat sylva, arboresque omnigenæ, oleraque accreverant, omniaque cultis agris erant simi-

νοις. ἐνείμεθα δὲ τὴν γῆν, τὰ μὲν ἡμίσεα ἀλλήλοις ἐκατόν τε καὶ τεσσαράκοντα σταδίους ἀλλήλων ἀπέχοντα. ἦν δὲ ἰδεῖν καὶ ὄρνεα τὰ θαλάττια, λάρους, καὶ ἀλκυόνας, ἐπὶ τῶν δένδρων νεοττεύοντας. τότε μὲν δὴ ἐπὶ πολὺ ἐδακρύομεν. ὕστερον δὲ ἀναστήσαντες τὰς ἑταίρους, τῷ μὲν ναῦν ὑπεστησάμεθα. αὐτοὶ δὲ τὰ πυρεῖα σεσιτρίψαντες, καὶ ἀπακαύσαντες, δεῖπνον ἐκ τῶν παρόντων ἐποιήσαμεθα. παρέκειτο δὲ ἄφθονα καὶ παντοδαπὰ κρέα τῶν ἰχθύων. καὶ ὕδωρ ἔτι τὸ ἐκ Διὸς ἐωσφόρου εἴχομεν. τῇ ἐπιούσῃ δὲ ἀναστάντες, ἐπόμεθα ἀνακόνοι τῷ κήτει, ἐνορῶμεν ἄλλοτε μὲν ὄρη, ἄλλοτε δὲ μόνον τὸν οὐρανὸν, πολλάκις δὲ καὶ νήσους. καὶ γὰρ ἠθανόμεθα, φερόμενοι αὐτὸ ἐξίης πρὸς τῶν μέρος τῆς θαλάττης. ἐπειδὴ δὲ ἐπὶ τὴν ἀναπαυσιν ἐτρεπόμεθα, λαβὼν ἑπτὰ τῶν ἑταίρων, ἐβάδιζον ἐς τὸ ὕλαι, θεησόμενος τὰ πάντα βουλόμενος. ἔπου δὲ ὅλως πέντε διελθὼν σταδίους, ὦρυγα ἱερὸν Ποσειδῶνος, ὡς ἐδήλη ἡ ἐπιγραφή. καὶ μετ' ὀλίγον, καὶ πάφυς πολλὰς, καὶ σῆλας ἐπ' αὐτῶν, πλησίον τε, πηγὴν ὕδατος ἀναυγοῦς. ἔπι δὲ ἐκ κυνὸς ὑλακὴν ἠκούομεν, καὶ καπνὸς ἐφαίνετο πόρρωθεν. καί τινα καὶ ἔπαυλιν εἰκάζομεν. σπουδῇ δὴ βαδίζοντες, ἐφισταμεθα πρεσβύτῃ καὶ νεανίσκῳ, μᾶλλα θεωμένοις πρασιάν τινα ἐργαζομένοις, καὶ ὕδωρ ἀπὸ τῆς πηγῆς ἐπ' αὐτὴν διοχετεύουσιν. ἡσθέντες δὲ ὅρᾳ, καὶ φοβηθέντες, ἐφημεν. κἀκεῖνοι δὲ τούτων ἡμῖν ὡς τὸ εἰκὸς παθόντες, ἄκαυδοι παρεσκήκεσαν. χρόνῳ δὲ ὁ πρεσβύτης ἔφη, τίνες ὑμεῖς ἄρα ἐστὲ ὦ ξένοι; πότερον ἔφη, τῶν ἐναλίων δαιμόνων, ἢ ἄνθρωποι δυστυχεῖς, ἡμῖν ὁμοπαθήσοι; καὶ γὰρ ἡμεῖς ἄνθρωποι ὄντες, καὶ ἐν γῇ τραφέντες, νῦν θαλάττιοι γεγόναμεν, similia. Circuitus terræ ducentorum & quadraginta ſtadiorum erat. Erat etiam videre, marinas aves, laros, & halcyones in arboribus nidificantes. Ac tum plurimum flevimus. Tandem cùm ſociorum animos erexiſſem, navim fulcivimus: ipſique accenſo ex attritis ſilicibus igne, ex iis quæ aderant cœnam paravimus. Appoſitæ ſunt multæ omnigenum piſcium carnes, & aquam ex Lucifero allatam adhuc habebamus. Sequenti die excitati, ſiquando hiaſſet cetus, nunc montes, nunc cœlum duntaxat, ſæpe verò inſulas conſpicabamur. Etenim eam ad omnem maris partem velociter ferri percipiebamus. Poſtquam autem huic manſioni fuimus aſſuefacti, aſſumptis ſeptem ſociis, omnia luſtrandi ſtudio, per ſylvam ambulabam. Nec dum tota quinque ſtadia emenſus, Neptuni quoddam ſacellum inveni, quemadmodum declarabat inſcriptio: nec multò poſt, ſepulchra multa, deſuperque cippos, juxtaque fontem aquæ limpidæ. Quinetiam latratum canis audivimus, eminuſque apparuit fumus, unde domum ibi eſſe conjiciebamus. Itaque greſſum accelerantes offendimus ſenem & adoleſcentem, qui valdè alacriter ſulcum faciebant, in eumque aquam è fonte derivabant. Ergo læti ſimul, ac territi conſtitimus. Pariter & illi, ut conſentaneum erat, muti aſtiterunt. At tandem aliquando Quinam eſtis ô hoſpites? inquit ſenex. Vtrum ex marinis Diis eſtis, an infœlices homines nobis ſimiles? Etenim nos qui ſumus homines in terris olim enutriti, marini nunc

καὶ συνιχόμεθα τῷ ἀνείχονλι τούτῳ ἠθείῳ, ἀσφ ὃ πάχομεν, ἀκριβῶς εἰδότες. πιθανὰ μὲν γὰρ εἰκάζομεν, ζῆν δὲ πιστεύομεν. ἀσὸς ταῦτ' ἐγὼ εἶπον. καὶ ἡμεῖς τοι ἄνθρωποι νεήλυδες ὦ πάτερ ἐσμὲν, αὐτῷ σκαφῷ πρώην καταπλεύσαντες. ἀσηλθομεν δὲ νῦν, βουλόμενοι μαθεῖν τὰ ἐν τῇ ὕλῃ ὡς ἔχει. πολλὴ γάρ τις καὶ λαμπρὰ ἐφαίνετο. δαίμων δέ τις ὡς ἔοικεν ἡμᾶς ἤγαγε, σέ τε ὀψομένους, καὶ εἰσομένους ὅπῃ μὴ μόνοι ἐν τῷδε καθειργμένοι τῷ ἠθείῳ. ἀλλὰ φράσον ἡμῖν τὸν σεαυτοῦ τύχον, ὁποῖος ὢν, καὶ ὅπως δουλεύσηλθες. ὁ δὲ, ὦ ἄσπερ ἔφη ἐρᾶν, οὐδὲ ἀνέσεσθαι παρ' ἡμῶν, πρὶν ξενίων τῶν παρόντων μεταδῶναι. καὶ λαβὼν ἡμᾶς, ἦγεν ἐπὶ τὴν οἰκίαν. ἐπεποίητο δὲ αὐτάρκη. καὶ τραπέζας ὑπεκδέμενος. καὶ τάλλα ἐξήρτυτο. ὡς δὲ εἰς ἡμᾶς λάχανά τε, καὶ ἀκρόδρυα, καὶ ἐλαῖας, ἔτι δὲ καὶ οἶνον ἐγχέας, ἐπειδὴ ἱκανῶς ἐκορέσθημεν, ἐπυνθάνετο ἃ ἐπεπόνθειμεν. καὶγὼ πάντα ἐξῆς διηγησάμην, τήν τε χειμῶνα, καὶ τὰ ἐν τῇ νήσῳ, καὶ τὰ ἐν τῷ ἀέρι τελῶν, καὶ τὰ πόλεμον, καὶ τάλλα, μέχρι τῆς ἐς τὸ κῆτος καταδύσεως. ὁ δ' ὑπερθαυμάσας, καὶ αὐτὸς ἐν μέρει τὰ καθ' αὑτὸν διῆλθε, λέγων, τὸ μὲν γένος εἰμὶ ὦ ξένοι Κύπριος. ἀνηνήμεις δὲ κατ' ἐμπορίαν ἀπὸ τῆς παρείδης μὲν πατρίδος, ὃν ὁρᾶτε, καὶ ἄλλων πολλῶν οἰκετῶν, ἔπλεον εἰς Ἰταλίαν, ποικίλον φορτίον κομίζων ἐπὶ νεὼς μεγάλης, ἣν ἐπὶ στόματι τοῦ κήτους ἀμελευρήμεν ἴσως ἐωράκατε. μέχρι μὲν ἂν Σικελίας, οὐτυχῶς διεπλεύσαμεν. ἐκεῖθεν δ' ἁρπασθέντες ἀνέμῳ σφοδρῷ, τρισὶν ἐς τὸ

sumus, & cum hac qua continemur bellua fluctuamus, nec quid simus, satis novimus: perisse quidem videmur, sed vivere credimus. Ad hæc ego, Et nos inquam, ô pater homines advenæ novi sumus, pridie cum navi ipsa deglutiti. Accessimus autem studio discendi quo modo ea se habeant, quæ in sylva sunt, etenim magna densaque videbatur. Deus autem aliquis ut verisimile est nos adduxit, ut te viso sciremus nos hac in bellua non solos esse inclusos. Sed tuam ipsius fortunam nobis edissere, quisnam sis, & quo pacto huc introieris. Ille verò, Non priùs dicam, inquit, nec intelligetis ex me, quàm hospitio excepti præsentibus bonis fruamini: simulque nos acceptos in ædes duxit, quas sibi idoneas construxerat, in iisque toros ædificarat, aliaque instruxerat. Cùm autem olera, & glandes, pisceſque apposuisset, præterea etiam vinum infudisset, postquam saturi fuimus, rogabat quid nobis accidisset. Cui omnia ordine exposui, scilicet tempestatem illam, & quid in Insula contigisset, tum navigationem in aëre, bellumque & cætera quò usque in cetum ingressi sumus. Is verò summopere miratus, res suas vicissim explicabat, genere quidem, hospites, ajebat ille, sum Cyprius. Verùm è patria cum hoc filio quem videtis, cumque multis aliis famulis, ad mercaturam profectus, in Italiam, navi magna, quam in ore ceti dissolutam fortè vidistis, mercibus variis onusta navigabam. Atque ad Siciliam usque fœliciter navigavimus: Indeque vehementi vento abrepti, tertia die in Occa-

Ὠκεανὸν ἀπήχθημεν. ἔνθα τῇ νήσῳ προσπεσόντες, καὶ αὐτανδροι κακῶς ἀπολόντες, δύο ἡμεῖς, τῶν ἄλλων ἀπολομένων, ἐσώθημεν. θάψαντες δὲ τοὺς ἑταίρους, καὶ ναὸν τῷ Ποσειδῶνι δειμάμενοι, τούτου τὸν βίον ζῶμεν, λάχανα μὲν κηπεύοντες, ἰχθῦς δὲ σιτούμενοι, καὶ ἀκρόδρυα. πολλὴ δ' ὡς ὁρᾶτε ἡ ὕλη. καὶ μέλι καὶ ἀμπέλους ἔχει πολλὰς, ἀφ' ὧν ἥδιστος οἶνος γίνεται. καὶ τὸν πηγὸν δ' ἔστιν εὑρεῖν καλλίστου καὶ ψυχροτάτου ὕδατος. δάλον δ' ἀπὸ τῶν φύλλων ποιούμεθα, καὶ πῦρ ἄφθονον καίομεν, καὶ ὄρνιθας δ' ἀμβλίσκομεν τὰς εἰσπετομένας, καὶ ζώντας ἰχθῦς ἀγρεύομεν, ἐξιόντες ἐπὶ τὰ βραγχία τοῦ ὕδατος, ἔνθα καὶ λαύομεθα, ὁπόταν ἐπιθυμήσωμεν. καὶ μέλαν καὶ λίμνη ἐστὶν ἁλμυρὸν, ταύτην ἔκπλοι τῶν ἰχθύων ἔχουσι παντοδαπῶν. ἐν ᾗ καὶ νηχόμεθα, καὶ πλέομεν ἐπὶ σκάφους μικροῦ, ὃ ἐγὼ ἐναυπηγησάμην. ἔτη δὲ ἡμῖν ἐστὶ τὰ καθ' ἑπόμενα ταῦτα, ἑπτὰ, καὶ ἕκατον. καὶ τὰ μὲν ἄλλα, ἴσως φέρειν δυνάμεθα. οἱ δὲ γείτονες ἡμῖν, καὶ πάροικοι, σφόδρα χαλεποὶ, καὶ βαρεῖς εἰσιν, ἄμικτοί τε ὄντες, καὶ ἄγριοι. ἢ γὰρ ἔφην ἐγὼ, καὶ ἄλλοι τινὲς εἰσὶν ἐν τῇ νήσῳ; πολλοὶ μὲν οὖν ἦσαν, καὶ ἄξενοι, καὶ τὰς μορφὰς ἀλλόκοτοι. τὰ μὲν γὰρ ἐσχάτια, καὶ ὑρκία τῆς ὕλης, Ταρειχᾶνες οἰκοῦσιν, ἔθνος ἐγχελυπόν, καὶ κορακοπρόσωπον, μάχιμον, καὶ θρασὺ, καὶ ὠμοφάγον. τὰ δ' ἑσπέρας πλούσιος, καὶ τὰ δεξιὰ τοῖχοι, Τετρωνομβδῆται. τὰ μὲν ἄνω, ἀνθρώποις ἐοικότες. τὰ δὲ κάτω, θαλεώτατοι. ἦσσον μέντοι ἄδικοί εἰσι τῶν ἄλλων. τὰ λαιὰ δ', Καρκινόχειρες, καὶ Κυνοκέφαλοι, συμμαχίαν τε, καὶ φιλίαν πρὸς ἑαυτοὺς πεποιημένοι. τὸν δὲ μεσόγειαν, νέμονται Παγουρίδαι, καὶ Ψιττό-

Oceanum delati sumus, ubi cetum nacti, unà cum navi comitibusque absorpti, mortuis aliis, nos duo evasimus. Sepultis autem sociis, erectaque Neptuno æde, vitam hanc vivimus, olera colentes: vescimur autem piscibus & glandibus. Magna verò, ut vides, est sylva, viteisque multas habet, ex quibus jucundissimum vinum oritur: & fortè fontem optimæ & frigidissimæ aquæ vidistis. Lectum frondeum facimus, copiosum ignem succendimus, involantes aves aucupamur, & vivos pisces piscamur in belluæ branchia egressi: ubi lavamus, siquando velimus. Quinetiam non procul est stagnum salsum, ambitu viginti stadiorum, quodvis piscium genus continens, in quo natus, & navigamus in parva scapha quam ipse compegi. Annus autem ex quo absorpti fuimus, hic est vigesimus septimus. Cætera autem fortasse tolerare possemus: sed vicini nostri, & accolæ vehementer difficiles sunt, & molesti, inhumani & agrestes. Numquid, inquam ego, alii quoque ceto inſunt? Multi, inquit ille, hospitibus sævi, ac visu deformes. Nam occidentalem & extremam sylvæ partem Tarichanes incolunt: gens anguillarum aspectu, carabea facie, bellatrix, audax, crudivora. Latus ad dextram aliud Tritonomendetes tenent, superioribus partibus similes hominibus, inferioribus verò felibus: aliis utique minùs injurii. Lævum verò Carcinochires, & Cynocephali fœdere & amicitia inter se juncti. Mediterraneam denique regionem Paguradæ, & Psitto-

ποδες, γένος μάχιμον, ἐς δρομικώτατον. τὰ ἑῷα ἦ πως αὐτῷ τῇ σύμπαλ, τὰ πολλὰ μέν, ἔρημά ἐστι, προσκλυζόμενα τῇ θαλάττῃ. ὅμως ἦ ταῦτα ἐγὼ ἔχω, φόρον Ψιττόποσιν ὑποτελῶν ἑκάστοτε ἔτους, ὄστρεα πεπαχύτατα. τοιαύτη μέν ἡ χώρα ἐστίν. ἡμᾶς ἦ χρὴ ὁρᾶν ὅπως συνεσόμεθα τοσούτοις ἔθνεσι μάχαις, καὶ ὅπως βιοτεύσομεν. πόσοι δ' ἔφην ἐγὼ ὄντες οὗτοι πάντες εἰσί; πολέμιοι ἔφη τὰ χίλια. ὅπλα ἦ πάντες εἰσὶν αὐτοῖς; ἦδη ἔφη, πλὴν ὀλίγα τὰ ἐχθές. ἐκὼν ἔφην ἐγὼ, ἄρας ἂν ἔχοι μᾶλλον μάχης ἐλθεῖν αὐτοῖς, ἅτε ἔτι ἀνόπλοις, αὐτὸς γε ἀνωπλισμένος. εἰ γὰρ κρατήσομεν αὐτῶν, ἀδεῶς τὸλοιπὸν οἰκήσομεν. ἔδοξε ταῦτα. καὶ ἀπελθόντες ἐπὶ ναῦν, παρεσκευαζόμεθα. αἰπὺς ἦ ὁ πολέμιος ἡμῖν ἔπεσθαι, ὁ φόρος ἡ σὺν λαβίδεσι, καὶ δὴ τὸ ἀφυστερημένον σύστασις. καὶ δὴ οἱ μέν, ἔπιμπον, τὸ θαυμὸν ἀπαιτοῦντες. ὁ δὲ, ὑπεραπλῶς ἀπεκρινόμενος, ἀπεδίωξε τὰς ἀγγέλους. ἀφῶτον δὴ οἱ Ψιττόποδες, καὶ οἱ Παγουρίδαι, προσκαλούμενοι τὸ Σκιντάρᾳ, τοῦτο γὰρ ἐκαλεῖτο, μὴ πολὺ θορύβῳ ἐπήεισαν. ἡμεῖς ἦ, τὸ ἔθος ὑπομείναντες, ἐξεωπλισάμενοι, ἀντεμείνομεν, λόχον τινὰ προτάξαντες ἀνδρῶν πάντε, καὶ ἐκέλευσαν. ἔρχεται ἦ αὐτοῖς ἐν τῇ σύνοδῳ, ἐπειδὴ ἴδοσαν παρειλημμένους τὰς πολεμίους, ἐπανίσταντο. καὶ ἅτοι ἐπόησαν. ἐπαναστάντες γὰρ, κατόπιν ἔκοπτον αὐτούς. καὶ ἡμεῖς ἦ, καὶ αὐτοὶ, πάντα καὶ ἐκέλευσε τὰ ἀεληθμένα ὄντες, καὶ γὰρ καὶ ὁ Σκίνδαψος, καὶ ὁ παῖς αὐτοῦ, συνεστρατεύοντο, ἡνιπάζομεν. καὶ συμμίξαντες θυμῷ, καὶ ῥώμῃ, διεκινδυνεύομεν. τέλος ἦ τροπὴν αὐτῶν ποιησάμενοι, κατεδιώκομεν. καὶ ἐπὶ πολὺ ἐλαύνοντες, ἐπὶ τὰς ἑαυτῶν ἐπανήλθομεν σκηνάς. ἐνταῦθα ἦ ἐπὶ τὸ δεῖπνον τραπόμενοι, ἐμεθύσθημεν. καὶ ἐκοιμήθημεν ἐπὶ πολὺ τῆς νυκτός. ἐπεὶ ἦ ἀνέστημεν

τελιώξαμεν, ἄχρι ὡς τὰς φωλεὰς. ἀπέθανον ἓξ τῶ μὲ πολεμίων, ἑβδομήκοντα, καὶ ἑκατόν. ἡμῶν ἕν, εἷς, καὶ ὁ κυβερνήτης, τρίγλης πλευρᾶ διαπαρεὶς τὸ μετάφρενον. ὑμείνιμ μὲν ἓν τῶ ἡμέρᾳ, καὶ τῶ νύκτα, ἐπηυλισάμεθα τῇ μάχῃ, καὶ πρόπαιον ἐσήσαμεν, ῥάχιν ξηρὰν Δελφῖνος ἀναπήξαντες. τῇ ὑστεραίᾳ ἕν, καὶ οἱ ἄλλοι αἰσθόμενοι, παρῆσαν, τὸ μὲν δεξιὸν κέρας ἔχοντες οἱ Ταριχᾶνες, ἡγεῖτο ἕν αὐτῶν Πήλαμυς, τὸ δὲ σύνομον, οἱ Κυνοκέφαλοι. τὸ μεσον ἕν, οἱ Καρκινόχειρες. οἱ γὰρ Τετρωνομένδητες, τῶ ἡσυχίαν ἦγον, ἀδετέρους συμμαχεῖν προαιρούμενοι. ἡμεῖς ἕν, προαπαντήσαντες αὐτοῖς πρὸ τὸ Ποσειδώνιον, προσμίξαμεν, πολλῇ βοῇ χρώμενοι. ἀντίκα ἕν τὸ κῆτος, ὥσπερ τὰ σπήλαια. τρεψάμενοι ἕν αὐτοὺς ἅτε γυμνῆτας, καὶ κατὰ διώξαντες ἐς τῶ ὕλαν, τοὐλοιπὸν ἐπεκρατήσαμεν τῆς γῆς. καὶ μετ' ὀλὺ κήρυκας ἀποστείλαντες, νεκρούς τε ἀπῃτοῦμεν, καὶ περὶ φιλίας διελέγοντο. ἡμῖν ἕν οὐκ ἐδόκει ἀπίεσθαι. ἀλλὰ τῇ ὑστεραίᾳ χωρήσαντες ἐπ' αὐτοὺς, πάντας ἄρδην ἐξεκόψαμεν, πλὴν τῶν Τετρωνομενδήτων. ὅτοι ἕν ὡς εἶδον τὰ γιγνόμενα, διαφθαμόντες ὑπ τῶν βοφυχίων, ἀφῆκαν αὐτοὺς εἰς τῶ θαλατταν. ἡμεῖς ἕν τῶ χώρων ἐπιλθόντες, ἔρημον ἤδη ἦσαν, τὸ πολεμίων τὸ λοιπὸν ἀδεῶς κατῳκοῦμεν, τὰ πολλὰ γυμνασίοις τε καὶ παιγνίοις χρώμενοι, καὶ ἀμπελουργοῦντες, καὶ τὸ καρπὸν συγκομιζόμενοι τὸ ὑπὸ τῶν δένδρων. ὅλως, εὐκαιμεν ὡς ὑπὸ τετραπτολέμῳ μεγάλῳ καὶ ἀφθόνῳ τρυφῶσι, καὶ λελυμένοις. σεσαωκότι μὲν ἦν μῆνας ὀκτὼ τὸν πάντα διήγαγεν τὸ τρόπον. τῷ δὲ ὀνάτῳ μηνὶ, πέμπτῃ ἱσταμένῃ, περὶ τῶ δευτέραν ἕω τομὴν ἀνοίξαι, ἅπαξ

que latebras insequuti sumus. Cæsi sunt ex hostibus centum & septuaginta, è nostris unus, & gubernator, tergum triglæ costa perfossus. Die igitur & nocte illa in prælio mansimus, & trophæum statuimus, arida spina Delphini suspensa. Postridie alii etiam re cognita adfuerunt. Dextrum quidem cornu Tarichanes, quos Pelamus ducebat: lævum Cynocephali, medium Carcinochires tenebant. Nam Tritonomendetes quiescebant: neutri parti faventes. At nos circum Neptuni templum illis obvii facti, magno cum clamore manus conseruimus, & ut antra solent, cetus resonabat. His in fugam versis, ut pote qui essent expediti, & in sylvam abactis, postmodum terra potiti sumus. Nec multò post missis præconibus cadavera sustulerunt, & de ineunda amicitia compellarunt. Sed visum non est fœdus cum illis percutere: quin postera die eos aggressi, omnes funditus cecidimus præter Tritonomendetes, qui ut vidêre quæ contigerant, dilapsi per ceti branchias, in mare desilierunt. Igitur regionem ingressi, jam hostibus vacuam, postea sine metu habitavimus, palæstris & venationibus nos exercentes, vineas colentes, decerptumque ex arboribus fructum comportantes. Denique similes iis fuimus, qui in magno carcere, unde nulla spes effugii, concluſi, deliciis & voluptatibus indulgent. Quam vitæ rationem annum & menses octo exegimus. Sed noni mensis die quinta, circa secundam oris apertionem (hoc enim uno-

δὲ τοῦτο καὶ τὴν ὥραν ἐκείνην ἐποίει τὸ Κῆτος, ὥστε ἡμᾶς ἐκ τῆς ἀνοίξεως τεκμαίρεσθαι τὰς ὥρας, ὡς ἦν τὴν δευτέραν ὡς ἔφην ἀπ' αὐτῆς, ἄφνω βοή τε πολλὴ, καὶ θόρυβος ἠκούετο, ὥσπερ κελευσμάτων, καὶ εἰρεσίας. περιχθέντες δὲ, ἀνερπύσαμεν ἐπ' αὐτὸ τὸ σῶμα ἕωθεν. καὶ τότε μὲν ἐκ τῶν ὀδόντων, καὶ τῶν ἐντὸς ἁπάντων. ὧν ἐγὼ εἶδον γραμμάτων ἐκδεδεγμένοι, ἄνδρας μεγάλους ὅσον ἡμισταδιαίους ἢ ἡλικίας, ἐπὶ νήσων μεγάλων ἐκπλεόντας, ὥσπερ ἐπὶ τριήρων. οἶδα μὲν ἀπίστοις ἐοικότα ἱστορήσων. λέξω δ' ὅμως. Νῆσοι ἦσαν ἐπιμήκεις μὲν, ἐν πάνυ ὑψηλαὶ, ὅσον ἑκατὸν σταδίων ἑκάστη τὸ περίμετρον. ἐπὶ δ' αὐτῶν ἕπλεον οἱ ἀνδρῶν οἰκείων ἀμφὶ τὰς εἴκοσι, καὶ ἑκατόν. τούτων δὲ οἱ μὲν παρ' ἑκάτερα τῆς νήσου κεκλιμένοι, ἐφεξῆς ἑκατὸν πλοίοις μεγάλοις, κυπαρίσσοις αὐτοκλάδοις μεγάλαις, καὶ αὐτοκόμοις, ὥσπερ ἐρετμοῖς. κατόπιν δὲ ἐπὶ τῆς πρύμνης. ὡς ἐδόκει, κυβερνήτης ἐπὶ λόφου ὑψηλοῦ εἱστήκει, χαλκοῦν ἔχων πηδάλιον, σταδίαιον τὸ μῆκος. ἐπὶ δὲ τῆ πρῴρας, ὅσον τεσσαρακόντορος ὠπλισμένοι αὐτῶν ἐμάχοντο, πάνυ ἐοικότες ἀνθρώποις, πλὴν τῆς κόμης. αὕτη δὲ, πῦρ ἦν, καὶ ἐκαίετο. ὥστε ἀδὲ πηρύλων ἐδέοντο. ἀντὶ δὲ ἱστίων, ἄνεμος ἐμπέπλητο τῇ ὕλῃ, πολλὴ οὖσα ἐν ἐκείνῃ, ἐκάλπαζε τε αὐτὴν, καὶ ἔφερε τὴν νῆσον, οἷ ἐβούλετο ὁ κυβερνήτης. κελευστὴς δ' ἐφειστήκει αὐτοῖς. καὶ ὅτε τὴν εἰρεσίαν δεῖν ἐκίνουν, ὥσπερ τὰ μακρὰ τῶν πλοίων. τὸ μὲν δὴ πρῶτον, δύο ἢ τρεῖς ἑωρῶμεν. ὕστερον δ' ἐφάνησαν ὅσοι ἐξακόσιοι. καὶ ἀμφισβητοῦντες, ἐπολέμουν, καὶ ναυμαχίαν. πολλοὶ γοῦν δύο αὐτῶν ἢ τρεῖς ἑωρῶμεν: οἳ πρὸς ἀλλήλους διαφερόμενοι πόλεμον καὶ ναυμαχίαν συνῆπτον.

quoque anni tempore semel faciebat Cetus, ita ut ex apertione, anni tempora conjiceremus) circa secundam, inquam, apertionem, & clamor multus, & tumultus audiebatur, veluti exhortantium nautarum, & remigantium. Quibus turbati, ad bellúæ os prorepsimus, stantesque intra ejus dentes aspiciebamus omnia. Spectaculorum quæ vidi inusitatissimum, hoc fuit, homines nimirum magni, dimidii stadii statura, qui magnis insulis tanquam triremibus navigabant. Et quanvis sciam me non verisimilia narraturum, dicam tamen. Insulæ erant non admodum altæ, sed longæ, singulæ centum stadiorum ambitu: in quibus ex viris illis circiter viginti & octo navigabant. Horum aliqui utrinque insulæ lateribus insidentes ordine remigabant, cupressis magnis unà cum suis frondibus, tamquam remis. Pone autem ad ipsam puppim, ut videbatur, gubernator in colle alto stabat, gubernaculum æneum, unius stadii longitudine regens. Ad proram verò, ex his quadraginta circiter armati pugnabant, hominibus, præter comam, omnino similes: hæc enim ignis erat, & ardebat, adeò ut galeis non esset opus. Pro velis verò ventus ingruens in sylvam, quæ plurima cuique inerat, sinuabat illam: & quò vellet gubernator insulam deferebat. Præfectus autem ipsis instabat, ipsi verò confestim ad remigium movebantur, quemadmodum longæ naves consueverunt. Primùm igitur duos aut tres videbamus: qui inter se dissidentes bellum, prælumque navale committebant.

Mul-

λαὶ μὲν ἀντίπρωροι συνηρέθοντο ἀλλήλαις, πολλαὶ δὲ καὶ σκολιηθεῖσαι κατεδύοντο. αἱ δὲ συμπλεκόμεναι, καρτερῶς διηγωνίζοντο, καὶ οὐ ῥᾳδίως ἀπελύοντο. οἱ γὰρ ἐπὶ τῆς πρῴρας πεζομάχοι, πᾶσαν ἐπιδεικνύμενοι εὐθυμίαν, ἐπεμβαίνοντες, καὶ ἀναιρῶντες. ἐζώγρει δὲ ὐδείς. ἀντὶ δὲ χειρῶν σιδηρᾶν, πολύποδας μεγάλους συνδεδεμένους ἀλλήλοις ἐπέρριπτον. οἱ δὲ, συμπλεκόμενοι τῇ ὕλῃ, κατεῖχον τὴν νῆσον. ἔδαλλον μὴν τοῖς, καὶ ἐπίτρωσκον ὀστέοις τε ἀμφιξύστοις, καὶ κοντοῖς πλεθριαίοις. ἦρχε δὲ τῶν μὲν, Αἰολοκένταυρος. τῶν δὲ, Θαλασσοπότης. καὶ μάχη αὐτοῖς ἐγένετο, ὡς ἐδόκει, λείας ἕνεκα. ἐλέγετο γὰρ ὁ Θαλασσοπότης πολλὰς ἀγέλας δελφίνων τῶν Αἰολοκενταύρου ἐλαυνούσας, ὡς ἐν ἀκοῇ ἐπικαλούντων ἀλλήλοις, καὶ τὰ ὀνόματα τῶν βασιλέων ἐπιβοωμένων. τέλος δὲ, νικῶσιν οἱ τοῦ Αἰολοκενταύρου. καὶ νήσους τε τῶν πολεμίων καταδύσασιν ἀμφὶ ἓξ πεντήκοντα, καὶ σκάφος ἓν ἄλλας τρεῖς λαμβάνουσιν αὐτοῖς ἀνδράσιν. αἱ δὲ λοιπαὶ, πεύμνας κρυσάμεναι, ἔφυγον. οἱ δὲ, μέχρι νυκτὸς διώξαντες, ἐπειδὴ ἐσπέρας ἦν, πρὸς τὰ σφέτερα, τῶν πολεμίων ἐπικρατήσαντες, καὶ τὰ ἑαυτῶν ἀνείλοντο. καὶ γὰρ ἐκείνων κατέδυσαν νήσους οὐκ ἐλάττους τῶν ὀγδοήκοντα. ἔσχισαν δὲ καὶ τρόπαιον τῆς νεσομαχίας, ἐπὶ τῇ κεφαλῇ τοῦ Κήτους μίαν τῶν πολεμίων νῆσον ἀνασταυρώσαντες. ἐκείνῃ μὲν τῇ νυκτὶ περὶ τὸ θηρεῖον κυλίσασθαι, ἐξάψαντες αὐτῷ τὰ ἀγκύρια, καὶ ἐπ' ἀγκυρῶν πλησίον ὁρμισάμενοι. καὶ γὰρ ἀγκύραις ἐχρῶντο μεγάλαις, καλίναις, καρτεραῖς. τῇ ὑστεραίᾳ δὲ θύσαντες ἐπὶ τοῦ κήτους, καὶ τοὺς οἰκείους θάψαντες ἐπ' αὐτῷ, ἀπέπλεον ἡδόμενοι,

Multæ quidem oppositis proris contritæ sunt, multæque dissolutæ submersæ sunt. Aliæ confligentes fortiter certabant, neque facilè ab invicem solvebantur. Nam qui in prora instructi pugnabant, omnem incessendo & cædendo industriam ostendebant: & nemo vivos capiebat. Ac pro ferreis rostris magnos polypos invicem connexos jaciebant, qui sylvæ complicati Insulas tenebant. Percutiebant etiam & vulnerabant ostreis, quorum unum currum impleat, & spongiis magnitudine jugeris. His autem præerat Æolocentaurus. Illis vero Thalassopotes. Quibus ob prædam orta est pugna: nam Thalassopotes dicebatur multos Æolocentauri delphinum greges abegisse, ut audire erat ex mutuis exprobrationibus, & ex eo quòd nomina regum inclamabant. Tandem vicerunt qui ab Æolocentauro stabant, & insulas circiter centum & quinquaginta submerserunt, & tres alias cum viris ipsis ceperunt: at reliquæ collisa puppi fugerunt. Quas ubi paulùm persecuti fuissent, sub vesperam ad naufragia reversi, plurima obtinuerunt, suasque res receperunt: nec pauciores quàm octoginta insulas submerserunt. Tum insularis pugnæ trophæum in capite Ceti statuerunt, suspensa una ex hostium insulis. Illa igitur nocte circa belluam demorati sunt, alligatis ipsi navium retinaculis, factaque statione ad anchoras, Nam magnis, vitreis, & validis anchoris utebantur. Postridie cùm supra cetum sacra fecissent, suosque ibi sepeliissent,

καὶ ὥσπερ παιᾶνας ᾄδοντες. ταῦτα μὲν τὰ κατὰ τὴν νησομαχίαν γενόμενα.

læti, & ut pæana canentes, abierunt. Hæc sunt quæ insulari in pugna acciderunt.

ΑΛΗΘΟΥΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΛΟΓΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ.

HISTORIÆ VERÆ LIBER SECVNDVS.

Ἐκ δ' ἐκεῖ ταύτης μηκέτι φέρειν ἐγὼ τὴν σὺν τῷ κήτει δίαιταν, ἀχθόμενός τε τῇ μονῇ, μηχανήν τινα ἐζήτουν, δι' ἧς ἂν ἐξελθεῖν ἡμῖν εἴη. καὶ τὸ μὲν ἀπόρρητον, ἔδοξεν ἡμῖν διορύξασι καὶ τὸ δεξιὸν τοῖχον, ἀποδρᾶναι. καὶ δὴ ἁμιλλώμενοι, διεκόπτομεν. ἐπειδὴ δὲ παρελθόντες ὅσον πέντε σταδίους, οὐδὲν ἠνύομεν, ἀλλ' ὀρύγματι ἐπαυσάμεθα. τὴν δὲ ὕλλην καῦσαι διέγνωμεν. ὅτου γὰρ ἂν τὸ Κῆτος ἀποθάνοι. εἰ δ' ἄρα τοῦτο ἠβούλετο, ῥᾳδία ἔμελλεν ἡμῖν ἔσεσθαι ἡ ἔξοδος. δρεπόμενοι οὖν ἀπὸ τῆς ἀκρωρείας ἐκείσε ἐμηχανώμεθα. καὶ ἡμέρας μὲν ἐπτὰ καὶ νύκτας ἴσας ἀναπαύσαντες ἑαυτοὺς καὶ ἀναψυξάμενοι. οὐδὲν δὲ ἐνόησεν αὐτῶν τοσοῦτον. δεκάτην γοῦν αἰσθόμεθα. καὶ ἤδη ἀναχαίνοντα, καὶ συοῖμυν. ἑνδεκάτῃ δὲ, καὶ ἐνδεκάτῃ, τέλεον ἀπεπεκρᾶτο, καὶ δυσῶδες λίαν. τῇ δωδεκάτῃ δὲ, μόγις ἐνοήσαμεν ὡς εἰ μή τις χανοίτο αὐτῷ ὑποσηκάζειν τὰς γομφίους, ὥστε μηκέτι συγκλεῖσαι, κινδυνεύσομεν καθαπλισθέντες ἐν νεκρᾷ αὐτῷ ἀπολέσθαι. ὅτου δὴ τὸ στόμα μεγάλαις δοκοῖς διερείσαντες, πλοῖα ναῦν ἑπτακοσίαζομεν, ὕδωρ τε ὡς ὅπι πλεῖστον ἐμβαλλόμενοι, καὶ τἄλλα ἐπιτήδεια. κυβερνήτην δ' ἔμελλεν ὁ Σκίνθαρος. τῇ δ' ἐπιούσῃ, τὸ μὲν, ἤδη τεθνήκει. ἡμεῖς δ'

Exinde cùm illam vitæ rationem ferre non possem ampliùs, illiusque mansionis me tæderet, quærebam quanam arte nobis exitus pateret. Ac primùm nobis visum est effosso pariete dextro fugam tentare. Sed cùm pertundere cœpissemus, & ad quinque progressi stadia nihil effecissemus, à fossione destitimus: sylvam verò incendere decrevimus, ut sic Cetus moreretur: quod si fieret, facilis egressus nobis futurus esset. Itaque initium incendii ab extremitate duximus: at ille dies septem totidemque noctes se uri non sensit. Octava tandem ac nona illum ægrotare intelleximus: quum ignavius hiabat, quum siquando hiaret, statim os comprimebat. Decima denique & undecima mortuus est, & fœtuit. At duodecima vix sensimus nos periclitari ne in cadavere concluſi moreremur, nisi quis dentes molares suffulciret, ita ut fauces non ampliùs præcluderet. Ita verò ore magnis trabibus diducto, navim parabamus, tum plurimam aquam, tum alia necessaria imponendo. Gubernator futurus erat Scintharus. Postera die jam mortuus erat Cetus, quum retractam navim,

ἀνελκύσαντες τὸ πλοῖον, καὶ ἀφ' ἧς διεσωσάμεθα ἀφανισθέντες, ὑπ' ὀδόντων ἐξάψαντες, ἠρέμα καθήκαμεν εἰς τὴν θάλατταν. ἐπιβάντες δ' ἐπὶ τὰ ναῦπε. καὶ θύσαντες τῷ Ποσειδῶνι, αὖτις ἀφ' ἧς τὸ πρόπαιον, ἡμέρας τρεῖς ἐπαυλισάμενοι, γλυκεῖα γὰρ λιμὴ, τῇ τετάρτῃ ἀπεπλεύσαμεν. ἔνθα δὴ πολλοὺς ὑπ' ἐκ τῆς ναυμαχίας νεκροὺς ἀπαντήσαμεν, καὶ θαυμαστὰ ἐλλοχήσαμεν. καὶ τὰ σώματα καταμετρῶντες, ἐθαυμάζομεν. καὶ ἡμέρας μὲν πολὺς ἐπλέομεν, δύκρατον αἰεὶ χειμῶνος. ἔπειτα βορέης σφοδρὸς πνεύσας, μέγα κρύος ἐγένετο. καὶ ὑπ' αὐτοῦ πᾶν ἐπάγη τὸ πέλαγος. οὐκ ἐξεπιπολῆς μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐς βάθος, ὅσον ἐς τετρακοσίους ὀργυιάς. ὥστε καὶ ἀποβαίνειν, ἀφιδόντες ἐπὶ τὸ κρυστάλλου. ἐπιμόνῳ δὲ τῷ πνεύματι φέρειν ἐδυνάμεθα, τοιόνδε τι ἐπινοήσαμεν. ὁ δὲ τῶν γνώμων ἀποφηνάμενος, ὧδε ὁ Σκίνδαρος. σκάψαντες γὰρ ἐν τῷ ὕδατι ἀπήλαιον μέσον, ἐν τούτῳ ἐμείναμεν ἡμέρας τρεῖς καὶ τρεῖς, πῦρ ἀναπαίοντες, καὶ σιτούμενοι τοὺς ἰχθῦς· ἐξέπλομεν δὲ ἀπορύττοντες. ἐπὶ δὲ ἤδη ἐπέλιπε τὰ ἐπιτήδεια, ἀφοσιλθόντες, καὶ τῶν ναῶν πεπηγῶν ἀνασπάσαντες, καὶ πεπίσσωσαν τῷ ὀθόνῃ, ἐσυρόμεθα ὥσπερ πλέοντες λείως καὶ ἀσφαλῶς, ἐπὶ δὲ πάγυ διολισθάνοντες. ἡμέρας δὲ πέμπτῃ ἁλίσκε τε ἡμῖν, καὶ ὁ πάγος ἐλύετο. καὶ ὕδωρ πᾶσι αὖθις ἐγίγνετο. πλύσαντες δὲ ὅσον τριακοσίους σταδίους, νήσῳ μικρᾷ καὶ ἐρήμῃ ἀφανιζόμεθα. ἀφ' ἧς ὕδωρ λαβόντες, ἐπλελοίπει γὰρ ἤδη, καὶ δύο ταύρους ἀγελίης κατατοξεύσαντες, ἀπεπλεύσαμεν. οἱ δὲ ταῦροι οὗτοι, τὰ κέρατα οὐκ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς εἶχον, ἀλλ' ὑπὸ τοῖς ὀφθαλμοῖς,

vim, & per raritatem dentium deductam, & explicatam, in mare demisimus. Tum conscenso dorso factisque ibi juxta trophæum Neptuno sacris, post tridui moram, quarto die, quia placidum erat mare, discessimus. Hic nos in multa navali prælio devictorum cadavera incidimus & impegimus, quorum corpora metiti mirabamur. Posteaquam autem temperato cœlo utentes, aliquot dies navigavimus: ortus est vehemens boreæ flatus, unde adeò magnum frigus, ut totum mare concreverit, non in superficie modò, sed in quadringentarum ulnarum profunditatem, ut egressi super glaciem curreremus. Sed cùm perseverantem ventum ferre non possemus: tale quiddam excogitavimus: author autem consilii fuit Scintharus. Maximum antrum in aqua fodimus, in quo dies triginta mansimus ignem accendendo, & piscibus victitando, quos inter fodiendum inveniebamus. Sed ubi jam defecit commeatus, egressi navem impactam avulsimus, ac velum expandimus, perque glaciem delabentes, læviter & leniter tanquam navigantes trahebamur. Quinta autem die glacies tepore liquescebat, omniaque rursus aqua fiebant. Inde trecenta circiter stadia emensi, in parvam desertamque insulam delati sumus, unde hausta aqua, quoniam nobis jam defecerat, confectisque arcu duobus sylvestribus tauris, solvimus. Hi autem tauri non in fronte, sed sub oculis, ut vole-

bat

ὥσπερ ὁ Μῶμος ἠξίου. μετ' ὀλίγον δὲ εἰς πίλαγος ἐμβαίνομεν, οὐχ ὕδατος, ἀλλὰ γάλακτος. νῆσος ἐν αὐτῷ ἐφαίνετο λόφνη, πλήρης ἀμπέλων. ἦν δὲ ἡ νῆσος, τροχὸς μέγιστος πάνυ συλπεπηγώς, ὡς ὕστερον ἐμφαγόντες ἐμάθομεν, σταδίων εἰκοσιπέντε τὸ μέγεθος. αἱ δ' ἄμπελοι βοτρύων πλήρεις. ὑδρωπτοι οἶνοι, ἀλλὰ γάλα ἐξ αὐτῶν ἀπεθλίβομεν. ἱερὸν δ' ἐν μέσῃ τῇ νήσῳ ἀνῳκοδόμητο, Γαλατείας τῆς Νηρηίδος, ὡς ἐδήλου τὸ ἐπίγραμμα. ὅσον δὲ χρόνον ἐκεῖ ἐμείναμεν, ὄψον τε ἡμῖν καὶ σιτίον ἡ γῆ παρεῖχε. ποτὸν δὲ τὸ ἐκ τῶν βοτρύων γάλα. βασιλεύων δὲ τότων τῶν χωρίων ἐλάγχανε Τυρὼ ἡ Σαλμωνέως μὲν τοῦ Αἰολίδου, τοῦτον δὲ ἔσχεν ἀπαλλαγήν, τοῦτον παρὰ Ποσειδῶνος λαβοῦσα τὸν πρεσβύτερον. μείναντες δ' ἡμέρας ὀκτὼ τῇ ἐνάτῃ τῇ νήσῳ πέντε, τῇ ἕκτῃ ἐξωρμίσαμεν, αὔραις μέν τισι σφοδρότερον πνεούσαις, λειοκύμοσι δὲ οὔσαις τὰ μάλιστα. τῇ ὀγδόῃ δὲ ἡμέρᾳ πλέοντες, οὐκ ἐπ' ἀφ' ὕδατος γάλακτος, ἀλλ' ἤδη σὺν ἁλμυρᾷ ἐκυκῶμεν ὕδατι, καθαρῷ μὲν ἀνεφάτως πολλὰς ἐπὶ δὲ πελάγους ἀφεστῶσας, ἅπαντα ἡμῖν ὡσποιοῦντας, καὶ τὰ σώματα, καὶ τὰ μεγέθη, πλὴν μόνων τῶν ποδῶν. τούτων γὰρ φέλλινα εἶχον. ἀφ' ὧν δὴ οἶμαι καὶ ὀνομάσθησαν Φελλόποδες. ἐθαυμάζομεν δὲ ἰδόντες ὑ βαπτιζομένους, ἀλλ' ὑπερέχοντας τῶν κυμάτων, καὶ ἀδεῶς ὁδιπορεῦντας. οἱ δὲ, καὶ προσῆσαν, καὶ ἠσπάζοντο ἡμᾶς ἑλληνικῇ φωνῇ. ἔλεγόν τε εἰς Φελλὰς τὴν αὐτῶν πατρίδα ἐπείγεσθαι. μέχρι μὲν δὴ τούτου ἡμῖν ἡ ὁδὸς ἦν εὐπλοος, καὶ ἀπράγμων.

bat [1] Momus, habebant cornua. Nec multò post in mare non aqueum, sed lacteum ascendimus.: ubi alba insula vitibus referta apparebat: quæ maximus erat caseus vehementer coagulatus, ut eo postea comesto didicimus: quæque viginti quinque stadiorum longitudine constabat. Vites autem uvis scatebant, ex quibus non sanè vinum, sed lac expressimus. In media insula, templum Galateæ Nereidi sacrum extructum erat, ut inscriptio declarabat. Itaque quandiu ibi mansimus, opsonium & cibum terra nobis præbuit: potum, lac ex uvis expressum. Tyro Salmonei filia post obitum, hoc honore à Neptuno decorata, regionum harum imperio potiri dicebatur. Exactis in insula quinque diebus, sexta portum egressi sumus impellente nos aura, & tranquillo ab undis mari stante. Porrò octava die cùm non amplius in lacte, sed in aqua salsa cæruleaque navigaremus, multos homines supra mare decurrentes cernimus, corporibus & magnitudine nobis omnino similes, sed non pedibus, quos habebant suberinos: unde Phellopodes, ut puto, vocabantur: quos quum non demergi, sed supra fluctus extare, intrepideque incedere videremus, admiratione capiebamur. Illi ad nos accesserunt, & Græca lingua salutarunt: dixeruntque se in patriam Phello properare. Hi nos aliquandiu sunt co-

[1] *Momus*] Lucianus hic alludere videtur ad id quod de Momo scripsit Aristoteles de partib. animal. lib. 3. eum naturam incusasse quod bobus cornua in capite non in armis potius addiderit; videlicet quod vehementius possint ferire. Id Lucianus in Nigr. *Cogn.*

πι& συνεδιπόρουν ἡμῖν ἀκλύστοις. εἶτα ἀποτραπόμενοι τὴν ὁδὸν, ἐδιώκομεν, ἀπλοίαν ἡμῖν ἐπαυξάμενοι. μετ' ὀλίγον δὲ, πολλαὶ νῆσοι ἐφαίνοντο. πλησίον μὲν ἐξ ἀριστερῶν ἡ Φελλὼ, ἐς ἣν σπεύδοντες ἔπλεομεν, πόλις ἐπὶ μεγάλης πάνυ τραχυτάτης Φελλῆ κατοικημένη. πόρρωθεν δ', καὶ μᾶλλον ἐν δεξιᾷ πίπτε μέγιστα καὶ ὑψηλότατα. καὶ πῦρ πολὺ ἀνεκαίετο. κατὰ δὲ τὴν ἀριστερὰν, μία πλατεῖα, καὶ ταπεινὴ, σταδίους ἀπέχουσα ὡς ἑλάττους πεντακοσίων. ἡδὺ δὲ πλησίον τε ἦμεν. καὶ ἡνίκα μάλιστα ἡμᾶς, ἡδεῖα καὶ ἀώδης, οἵαν φησὶν ὁ συγγραφεὺς Ἡρόδοτος, ἀπέπνευσεν ἀὴρ εὐώδης Ἀραβίας. οἷον γὰρ ῥόδα, καὶ νάρκισσος, καὶ ὑακίνθοι, καὶ κρίνα, καὶ ἴα, ἔτι δὲ μυρσίνη, καὶ δάφνη, καὶ ἀμπελάνθης, τοιοῦτον ἡμῖν τὸ ἡδὺ ἀπεπνέετο. ἡδόμενοι δὲ τῇ ὁδοιπορίᾳ, καὶ ἀρτίως ὀλίγα πόνων ἐλπίσαντες, κατ' ὀλίγον ἤδη πλησίον τῆς νήσου ἐγινόμεθα. ἔνθα δὴ καὶ θεωροῦμεν λιμένας τε πολλοὺς ἀπλύστους καὶ μεγάλους, ποταμούς τε ἀβυσσίους ἐξιόντας ἀρεμβῶς τὴν θάλατταν. ἔπι δὲ λειμῶνας, καὶ ὕλας, καὶ ὄρνεα μυρία, τὰ μὲν ἐπὶ τῶν ἡιόνων ᾄδοντα, πολλὰ δὲ καὶ ἐπὶ τῶν κλάδων. ἀπὸ δὲ κάτω καὶ σύριγγες ἀπελαυνόμεναι τὴν χάραν. καὶ αὖραι δέ τινες ἡδεῖαι ἀφιέμεναι, ἀρέμα τὴν ὕλην διεσάλευον. ὥστε καὶ ἀπὸ τῶν κλάδων κινυμένων, τερπνὰ καὶ συνεχῆ μέλη ἀπηυλίζετο, ἐοικότα τοῖς ἐπ' ἐρημίας αὐλήμασι τῶν παλαιῶν αὐλῶν. καὶ μὴν καὶ βοὴ σύμμικτος ἠκούετο, comitati à latere currentes: posteà averſi à via, fœlicem navigationem comprecati iverunt. Paulò poſt inſulæ multæ apparuerunt. Propè quidem à læva Phello, ad quam illi feſtinabant, quæ civitas ſuper magno, rotondoque ſubere habitatur. At è longinquo, & ad dextram magis, quinque maximæ, & excelſiſſimæ, ubi multis ignis accenſus erat. [1] Ad proram autem lata, humiliſque una, diſtans ſtadiis non minùs quingentis. Iamque propè eramus quum mirabilis quædam aura nos afflavit, ſuavis & odorata, qualem à fœlici Arabia ſpirare dicit hiſtoricus Herodotus: nam qualis à roſa, narciſſo, hyacintho, liliis, violis, præterea myrto, lauro, ampelanthe, talis odor ſuaviter nobis aſpiravit: quo dum recreabamur, & boni aliquid longis ex laboribus ſperabamus, paulatim ad inſulam acceſſimus. Hîc & portus videmus plurimos tranquillos, & magnos, fluvioſque limpidos in mare leniter ingredientes. Præterea prata, & ſylvas, & canoras aves, quarum aliæ in littoribus, multæ verò ſuper frondibus canebant. Aër lenis, & placidè ſpirans regioni circunfuſus: ac ſuaves auræ perſpirantes leniter ſylvam movebant: ita ut ex motis ramis dulces & continui cantus ederentur, ſimiles iis modulationibus, quæ in deſertis obliquis à fiſtulis reddi ſolent. Quinetiam promiſcua vox audiebatur,

1 *Ad proram*] Proditum eſt à veteribus poëtis eſſe quaſdam in Oceano inſulas ad quas poſt mortem deferuntur eorum animæ qui ſanctè religioſeque vixerint, Homer. Lucianus de luctu. *Cogn.*

ὑ θορυβώδης, ἀλλ' οἷα ἡδύοιτ' ἂν ἐν συμποσίῳ, τὸ μὲν, αὐλήτων, ἄλλων δὲ, ἐπαινούντων, οἱῶν δὲ, κροτούντων τοὺς αὐλοὺς, ἢ κιθαρεῳν. τούτοις ἅπασι κηλούμενοι, κατήχθημεν. ὁρμίσαντες δὲ τὸν ναῦν, ἀπεβαίνομεν, τὸν Σκίνθαρον ἐν αὐτῇ, καὶ δύο τῶν ἑταίρων λιπόντες. ἐσιόντες δὲ ἐς λειμῶνα εὐανθῆ, ἐντυγχάνομεν τοῖς φρουροῖς, καὶ [1] περιπόλοις. οἱ δὲ, δηπουθεν ἡμᾶς ῥοδίνοις στεφάνοις, ὅτι γε μέγιστος παρ' αὐτοῖς δεσμός ἐστιν, ἀνήγον ὡς τὸν ἄρχοντα. παρ' ὃν δὴ καθ' ὁδὸν ἠκούσαμεν, ὡς ἡ μὲν νῆσος εἴη τῶν μακάρων στοιχηδὸν οἰκουμένων, ἄρχοι δὲ ὁ Κρὴς Ῥαδάμανθυς. καὶ δὴ ἀναχθέντες ὡς αὐτὸν, ἐν πέμπτῳ τῶν δικαζομένων ἐστημεν τάξει. ὡς δὲ ἡ μὲ πρώτη δίκη, περὶ Αἴαντος τοῦ Τελαμῶνος, εἰ χρὴ αὐτὸν σωφρονεῖν τοῖς ἥρωσιν, εἰ μὴ. κατηγορεῖτο δὲ αὐτοῦ, ὅτι μεμήνοι, καὶ ἑαυτὸν ἀπεκτόνοι. τέλος δὲ, πολλῶν ῥηθέντων, ὁ Ῥαδάμανθυς ἀπεφαίνετο. τὸν μὲν αὐτὸν πόνον δὲ ἐλεεῖσθαι, ὃν ὁ Ἱπποκράτης τῷ Κῴῳ ἰατρῷ. ὕστερον δὲ σωφρονήσαντα, μετέχειν δὲ συμποσίου. ὁ δὲ τοῦ ἕνεκα δεῖ ἐμὲ κρίσεως ἐρωτᾷ, Θησέως καὶ Μενελάου περὶ τῆς Ἑλένης διαγωνιζομένων, πότερον αὐτῷ χρὴ συνοικεῖν. καὶ ὁ Ῥαδάμανθυς, ἔδοξεν Μενελάῳ συνοικεῖν αὐτῷ, ἅτε πολλὰ καὶ τοσαῦτα πονήσαντι, καὶ κινδυνεύσαντι δὲ γάμου ἕνεκεν. τὸν γὰρ αὐτῷ Θησεῖ καὶ ἄλλας εἶναι γυναῖκας, καὶ τὴν Ἀμαζόνα, καὶ τὰς δὲ Μίνωος

tur, non tumultuosa, sed qualis in convivio ederetur, quum alii tibia canunt, alii laudant, nonnulli etiam ad tibiam, vel citharam saltant. Dum his demulcebamur, in portum devenimus: in quem appulsa navi, & relictis in ea Scintharo, duobusque sociis descendimus. Et cum procederemus per floridum pratum in custodes, & excubiarum circuitores incidimus, qui nos roseis coronis, quod est maximum apud ipsos vinculum, vinctos ad regem deduxerunt. A quibus in via intelleximus eam esse beatorum Insulam, in eaque regnare [2] Cretensem Rhadamanthum: ad quem adducti, stetimus in quarto judicandorum ordine. Prima causa erat [3] de Ajace Telamonio, an illi in Heroum numero esse liceat, necne. Accusabatur autem quòd furiis actus seipsum necasset. Denique multo priùs habito sermone visum est Rhadamantho, ut nunc bibituro helleborum, Hippocrati medico Coo traderetur, exinde ad mentem reversus, heroum convivio interesset. Secunda causa amoris erat, Thesei scilicet & Menelai pro Helena contendentium, utri illa cohabitare debeat. Et eam quidem Rhadamanthus adjudicavit Menelao, ut qui tot labores exantlasset, tot pericula pro nuptiis adiisset: siquidem uxores alias, Amazonem illam, & filias Minois Theseus habebat.

1 Περιπόλοις] Angl. ἐφήβοις. Bourd.

2 *Cretensem Rhadamantum*] Rhadamantus Lyciæ rex filius Iovis ex Europa Minois & Æaci frater vir justissimus: vide Virg. 6. Æn. *Cogn.*

3 *De Ajace Telamonio*] Occubuit ad Trojam ut scribunt Sophocles in Ajac. & Dictys Cretens. in Histor. *Idem.*

1 Ὁμοί-

θυγατέρας. τρίτη δ' ἐδικάσθη εἰ πρεσβυτέρας, Ἀλεξάνδρου τοῦ Φιλίππου, καὶ Ἀννίβα τοῦ Καρχηδονίου. καὶ ἔδοξε πρεσβεύειν ὁ Ἀλέξανδρος. καὶ θρόνος αὐτῷ ἐτέθη δεξιὸς Κύρου τοῦ Πέρσου, τοῦ πρεσβυτέρου. παρετοι δ' ἡμεῖς τρίτοι ἐσεμνήχθημεν. καὶ ὁ μὲν ἤρετο, τί παθόντες, ἔτι ζῶντες ἱερᾶς χωρίου ἐπεβαίνομεν. ἡμεῖς δὲ, πάντα ἐξῆς διηγησάμεθα. ἔπειτα δὲ μεταστησάμενος ἡμᾶς, ἐπὶ πολὺν χρόνον ἐσκέπτετο, καὶ τοῖς συνέδροις ἐκοινοῦτο περὶ ἡμῶν. συνήδρευον δὲ ἀλλοί τε πολλοὶ, καὶ Ἀριστείδης ὁ δίκαιος, ὁ Ἀθηναῖος. ὡς δ' ἔδοξεν αὐτῷ, ἀπεφήναθ', τὰ μὲν πολυπραγμοσύνης καὶ τὰ ἀποδημίας, ἐπεισάκτου ἀποδύνομεν, δίκην τοῖς δώδεκα. τὸ δὲ νεῦμα, μὴ τὸν χρόνον μείναντας ἐν τῇ νήσῳ, καὶ συνδιατρίβοντας τοῖς ἥρωσιν, ἀπελθεῖν. ἔπεσε δὲ καὶ τῶν στεφανίσεων τῶν ἐπιδημίας, μὴ πλείον μηνῶν ἑπτά. τρέπεσθε, αὐτομάτων ἡμῖν τῶν στεφάνων περιῤῥυέντων, ἐλελύμεθα, καὶ εἰς τὴν πόλιν ἠγόμεθα, εἰς τὸ μακρότερον συμπόσιον. αὕτη μὲν δὴ ἡ πόλις πᾶσα χρυσῆ. τὸ δ' τεῖχος περίκειται σμαράγδινον. πύλαι δὲ εἰσὶν ἑπτὰ πᾶσαι μηκόξυλοι κινναμώμιναι. τὸ μὴν τοῦ ἔδαφος τῆς πόλεως καὶ τοῦτο ἦν τεῖχος γῆ ἐλεφαντίνη. καὶ δὲ πάντων θεῶν, βηρύλλου λίθου ᾠκοδομημένοι. καὶ βωμοὶ ἐν αὐτοῖς μέγιστοι, μηκόλιθοι, ἀμεθύστινοι, ἐφ' ὧν ποιοῦσι τὰς ἑκατόμβας. περὶ δὲ τὴν πόλιν, ῥεῖ ποταμὸς μύρου ἦν ἡμίσεα, τὸ πλάτος πηχῶν ἑκατὸν βασιλικῶν. βάθος δὲ, ὥστε νεῖν ἐμφανῶς. λουτρὰ δὲ ἐστιν αὐτοῖς, οἶκοι μεγάλοι, ὑάλινοι, τῇ κινναμώμῳ ἐγκαιόμενοι.

bebat. Tertia causa judicata est, utrum Alexandro Philippi filio, an verò Annibali Carthaginensi priores partes deberentur: visumque est ut præcelleret Alexander, eique posita est sedes juxta priorem Cyrum Persarum regem. Nos quarto loco adducti sumus. Tum ille nos interrogavit, cur vivi adhuc ad sacrum hunc locum venissemus. Nos autem illi ex ordine cuncta narravimus. Tum nobis è loco paululum summotis, secum diu pensitabat, & de nobis cum assessoribus communicabat. Consederant autem ei, cùm alii multi, tum etiam Atheniensis ille Aristides cognomento justus, ex cujus sententia decretum est ut vita functi curiositatis, & peregrinationis pœnas daremus. Nunc verò, postquam præscriptum tempus in Insula mansissemus cum heroibus conversantes, inde abiremus. Terminum autem mansionis: non ampliùs quàm mensium septem præscripsit. Hinc sponte sua defluentibus coronis soluti sumus, & in urbem ad beatorum convivium adducti. Hæc urbs tota est aurea, muroque smaragdino cincta. Porrò septem sunt portæ ex solo cinamomi ligno: pavimentum civitatis, & quæ intra mœnia est terra, eburnea. Deorum omnium templa ex berylo lapide constructa sunt, in iis aræ maximæ, ex uno lapide nimirum amethysto constant, in quibus hecatombas immolant. Circa civitatem fluit amnis unguenti optimi, cujus latitudo centum cubitorum regiorum est, altitudo ad natandum commoda. Porrò balnea magnas vitreas domos habent, in quibus cinamomum uritur. Aquæ

ἀντὶ μὴτοι ϑ ὕδατ ϑ, ἀ πᾶς πυέλοις ὁρόσος ϑερμή ἐστιν. ἐσθῆτι δὲ χρῶνται, ϑρυαχίοις λεπτοῖς, πορφυρέοις· αὐτοὶ δὲ σώματα μὲν οὐκ ἔχουσιν. ἀλλ' ἀναφεῖς, καὶ ἄσαρκοί εἰσι. μορφὴν δὲ καὶ ἰδέαν μόνον ἐμφαίνουσι. καὶ ἀσώματοι ὄντες, ὅμως δὲ ἵστανται, καὶ κινοῦνται, καὶ φθέγγονται, καὶ φωνὴν ἀφιᾶσι. καὶ ὅλως ἔοικε γυμνή τις ἡ ψυχὴ αὐτῶν περιπολεῖν. τὸν δ σώματ ϑ. [1] ὁμοίστητα περικειμένη. εἰ γὰρ μή ἅψαιτό τις, οὐκ ἂν ἐλέγξειε μὴ εἶναι σῶμα τὸ ὁρώμενον. ἔστι γὰρ ὥσπερ σκιαὶ ὀρθαί, ἀ μέλανες. γηρασκεῖ δ' οὐδείς. ἀλλ' ἐφ' ἧς ἂν ἡλικίας ἔλθῃ, τοιοῦτος μένει. ἡμῖν δ' ἡ νὺξ παρ' αὐτοῖς μάκιστα, οὐδ' ἡμέρα πάνυ λαμπρά. ἀλλὰ καταυγὴς τὸ λυκαυγὲς ἤδη ὡς ἐῶ, μηδέπω ἀνατείλαντ ϑ ἡλίου, τοιοῦτόν φῶς ἐπέχει τὴν γῆν. καὶ μήτοι καὶ ὥραν, μίαν ἴσασι δ' ἔτους. αἰεὶ γὰρ παρ' αὐτοῖς ἔαρ ἐστὶ, καὶ εἰς ἄνεμος πνεῖ ὁ ζέφυρος. ἡ δ' χώρα, πᾶσι μὲν αὐξει, πᾶσι δ' φυτοῖς ἡμέροις τε καὶ σκιερροῖς πλήθει. αἱ μὲν γὰρ ἄμπελοι, δωδεκάφοροί εἰσι, καὶ κατὰ μῆνα ἕκαστον καρποφοροῦσι. τὰς δ' ῥοιὰς, καὶ τὰς μηλέας, καὶ τὴν ἄλλην ὀπώραν, ἔλεγον μὲν εἶναι τρισκαιδεκάφορον. ἔστι γὰρ μηνὸς δ' παρ' αὐτοῖς Μινώα, ὃς καρποφορεῖν. ἀντὶ δ' πυρῶν, οἱ στάχυες ἄρτους ἑτοίμους ἐπ' ἄκρου φύουσιν, ὥσπερ μύκητας. πηγαὶ δ' περὶ τὸν πόλιν ὕδατ ϑ μὲν, πεντε, καὶ ἑξήκοντα, καὶ τριακόσιαι. μέλιτ ϑ δ', ἄλλαι τοσαῦται. μύρου δ', πεντεκόσιαι. μικρότεραι μέντοι αὗται. καὶ ποτάμιοι γάλακτ ϑ ἑπτὰ, καὶ οἶνου ὀκτώ.

quæ vice ros est tepidus in pelvibus: vestibus utuntur purpureis, ex tenuissimis aranearum telis. Illi corpora non habent, sed sunt impalpabiles, & sine carne. Formam autem & speciem tantùm præ se ferunt. Incorporei tamen cùm sint, stant, moventur, intelligunt, & vocem emittunt. In summa, videtur eorum anima nuda circumvagari, similitudine corporis circumdata. At nisi quis tetigerit, non possit deprehendere non esse corpus quod videt. Nam sunt ut umbræ rectæ, non nigræ. Nemo etiam senescit, sed ea qua venit ætate, permanet. Neque etiam nox apud ipsos, neque prorsus clara dies est: sed quale est sub auroram crepusculum nondum orto sole, talis lux terram habet. Vnum quoque duntaxat noverunt anni tempus. Nam apud ipsos semper est Ver, unusque ventus spirat Zephyrus. Ac locus omnibus floribus, omnibus plantis cùm manſuetis, tum umbrosis viret. Etenim vineæ duodecies ferunt, & singulis mensibus fructum edunt: malos etiam, & punicas, cæteraſque pomos ter decies ferre dicunt. Nam mense, quem Minoum appellant, bis fructum producere tradunt. Frumenti vice, spicæ paratos panes in summitate, ut fungos emittunt. Fontes circum urbem sunt, aquæ quidem trecentì sexaginta quinque, mellis verò, alii totidem, unguenti quingenti, sed hi minores sunt. Flumina lactis, septem: vini, octo.

[1] Ὁμοιότητα] Angl. ὁμοιώματα. Aliam tamen lectionem sequutus est Interpres. Bourd.

[1] Ste-

τὸ δὲ συμπόσιον, ἔξω τῆς πόλεως πεποίηται, ἐν τῷ Ἠλυσίῳ καλουμένῳ πεδίῳ. λειμὼν δέ ἐστι κάλλιστος. καὶ σκιὰν αὐτῷ, ὕλη παντοία, πυκνὴ ἐπικεκλίκασιν ἡδὺ κοσμοῦσα μέρος. καὶ τραπεζῶν μὲν οὐκ ἔστιν ὑποβολή, ἀλλ' ἀναπεσόντες, καὶ ἀμφίνωτον ἑκάστῳ ὑποστορέσαντες, πλούσιόν τε οἰνοχοοῦσιν. τοῦτο γὰρ οὐδὲν δέονται), ἀλλ' ἐστὶ δένδρα ἐκεῖ τὸ συμπόσιον ὑάλινα, μεγάλα, καὶ ἀμφιγεγλυμμένα ὑάλῳ. ὁ καρπὸς δ' ἐκ τούτων τὰ δένδρων, ποτήρια παντοῖα καὶ εἰς κατασκευάς, καὶ τὰ μεγέθη. ἐκείσε δὲ ἐπειδή τις εἰς τὸ συμπόσιον, τυγχάνουσι ἐν, ἢ καὶ δύο τῶν συμποτῶν, ἀναληφθέντα. τὰ δ', αὐτίκα οἷον πλήρη γίνεται). ἔστιν μὲν πιεῖν. οὐκ ἔστι δὲ τῶν φοινικῶν, αἱ ἀηδίαι, καὶ τάλλα τὰ μυσικὰ ὄρνεα, ἀλλὰ τὸν πλησίον λειμῶνα εἶς τὰ μάλιστα ἀνθολαγοῦντα, καὶ πιόφωνα αὐτῶν μετ' ᾠδῆς ὑπερπετόμενα. καὶ μὲν δὴ καὶ μακάρεσιν ἀοιδαὶ πυκναὶ ἄκουσται μέσον οὐ τῶν δένδρων, καὶ ἔστι ποταμὸς, καὶ ἐπιρρεῖται τὸ συμπόσιον, ἀρέμνῳ τῶν ἀνέμων ἀπαθλεόντων, ὕσαι λεπταὶ, ὥσπερ δρόσοι. ἐπὶ δὲ τῇ δείπνῳ, μυσικὴ πᾶσα, καὶ φύσεις ἡδυλέγουσιν. ὀρθοὶ δὲ αὐτοῖς τὰ Ὁμήρου ἐπὶ μέλεσι. καὶ αὐτὸς δὲ πάρεστι, καὶ συνᾴδει τοῖς αὐτοῖς, ὑπὲρ τὸ Ὀδυσσέως κακοῦ μέρος. οἱ μὲν δὴ χοροί, σὺν παισὶν εἰσι, καὶ παρθένοις. ἐξάρχουσι δὲ, καὶ συνᾴδουσιν, Εὔνομός τε ὁ Λοκρὸς, καὶ Ἀρίων ὁ Λέσβιος, καὶ Ἀνακρέων, καὶ Στησίχορος. ὃν καὶ ὃν τοῦτον παρ' αὐτοῖς ἐπαισάμην, ἤδη δ' Ἑλένης αὐτῷ διηλλαγμένης. ἐπεὶδὰν δὲ ὕμνοι παύσωνται). ἄδοντες, δεύτερος

octo. Convivium extra urbem in Elysio campo celebratur: quod pratum est pulcherrimum, & circa illud, nemus omni arborum specie consitum, umbram faciens discumbentibus: stratum autem è floribus substernunt. Omnia ministrant, & afferunt venti: præter quàm quòd vinum non fundunt: siquidem eo non indigent. Nam circa convivium sunt arbores vitreæ magnæ, summè pellucidi vitri: omniumque arborum fructus sunt pocula ex omni specie operis, & magnitudinis. Vbi autem quis ad convivium accesserit, unum vel duo pocula decerpta mensis apponit: eaque vino protinus implentur. Sic quidem bibunt. Pro sertis verò luscinia, cæteræque volucres canoræ, flores è proximis pratis ore legentes, ipsos tanquam nive, cum cantu supervolando, aspergunt. Porrò & ad hunc modum inunguntur. Nubes densæ unguentum ex fontibus, & flumine attractum, convivio imminentes, ventis sensim exprimentibus: tenuissimum quiddam velut rorem pluunt. Atque in cœna Musicæ vacant, & cantilenis, in primisque canuntur Homeri versus, ipseque adest, & supra Vlyssem discumbens cum illis epulatur. Choreæ sunt è pueris & virginibus: inter quos cantum auspicantur, concinuntque Eunomus Locrus, Arion Lesbius, & Anacreon, & [1] Stesichorus: quem Helena jam ipsi reconciliata apud eos vidi. Et postquam hi finem canendi fecerunt, succedit chorus secundus

[1] *Stesichorus.*] Poëta propter Helenæ vituperationem oculis captus non prius, nisi placato palinodia oblæso numine, videre potuit Lucianus Macrob. *Cogn.*

χορὸς παρέχῃ σὺν κύκνοις, καὶ χελιδόσιν, καὶ ἀηδόσιν. ἐπιᾴδει δὲ καὶ ἅπασι, τότε δὴ πᾶσα ἡ ὕλη ἐπαυλεῖ, τὰ ἀνίμων κατηρχόντων. μίσγουσι δὲ καὶ ὡς διφροσταίλαι ἐκεῖνο ἔχουσι, πηγαί εἰσι δύο πλησίον τοῦ συμποσίου, ἡ μὲν, γέλωτος, ἡ δὲ, ἡδονῆς. ἐκ τούτων ἑκατέρας, πάντες σὺν ἀρχῇ τοῦ δείπνου πίνουσι. καὶ τελοῦσιν ἡδέως οἱ, καὶ γελῶντες, ἀφίστανται. βούλομαι δὲ ἐπεῖν ὑμῖν καὶ τῶν ἐπισήμων ὧν πινες παρ' αὐτοῖς ἐθεασάμην. πάντας μὲν τοὺς ἡμιθέους, καὶ τοὺς ἐπὶ Ἴλιον στρατεύσαντας, πολλοὺς δὴ καὶ Λοκρὸν Αἴαντα. ἐκεῖνον δὲ μόνον ἔφασκον ἐν τῷ τοῦ ἀσεβῶν χώρῳ κολάζεσθαι. βαρβάρων δὲ, Κῦρον τε ἀμφότερον, καὶ τὸν Σκύθην Ἀνάχαρσιν, καὶ τὸν Θρᾷκα Ζάμολξιν, καὶ Νομᾶν τὸν Ἰταλιώτην. καὶ μὴν καὶ Λυκοῦργον τὸν Λακεδαιμόνιον, καὶ Φωκίωνα, καὶ Τίμων, τοὺς Ἀθηναίους. καὶ τοὺς σοφούς, ἅπαν Πελάσγου. εἶδον δὲ καὶ Σωκράτην τὸν Σωφρονίσκου, ἀδολεσχοῦντα μετὰ Νέστορος, καὶ Παλαμήδους. περὶ δὲ αὐτὸν, ἦσαν Ὑάκινθός τε ὁ Λακεδαιμόνιος, καὶ ὁ Θεσπιεὺς Νάρκισσος, καὶ Ὕλας, καὶ ἄλλοι καλοί. καί μοι ἐδόκει ἐρᾶν δὲ Ὑακίνθου. τὰ πολλὰ δὲ αὐτῶν διήλεγχεν. ἐλέγετο δὲ καὶ χαλεπαίνειν αὐτῷ ὁ Ῥαδάμανθυς, καὶ ἠπειλῆσθαι πολλάκις σκάλλειν αὐτὸν σὺν τῷ πόθῳ, ὦ Φλυαρῆ, καὶ μὴ θέλῃ ἀφεὶς τὴν ἐραστείαν, διαλέγεσθαι. Πλάτωνι δὲ μόνῳ οὐ παρῆν, ἀλλ' ἐλέγετο καὶ

dus ex cycnis, hirundinibus, & philomelis, quæ postquam cecinerint, jam tota sylva ventis auspicantibus resonat. Maximum autem ad lætitiam illud habent, quòd circa convivium duo sunt fontes, unus quidem risus, alter verò voluptatis: ex quibus ambobus initio convivii omnes bibunt, deinde reliquum læti ac ridentes exigunt. Cæterùm aliquos ex insignibus viris, quos apud eos vidi, recensere volo, omnes quidem [2] semideos, & qui contra Ilium militarunt, præter Ajacem Locrensem, quem solum in sedibus impiorum supplicio affici affirmabant. Ex barbaris autem utrumque Cyrum, Scythamque Anacharsim, & Thracem Zamolxin, & Numam Italum, quinetiam Lycurgum Lacedæmonium, Phocionemque & Tellum Athenienses, & excepto Periandro, sapientes omnes. Vidi etiam Socratem Sophroniſci filium, cum Nestore, & Palamede nugantem: circa quem erant Hyacinthus Lacedæmonius, & Thespiensis Narcissus, Hylas, aliique formosi. Videbatur autem mihi, idque multis argumentis, Hyacynthum amare. Et ferebatur Rhadamanthus illi succensere, ac sæpenumero comminatus esse, si pergeret ineptire, & nisi omissa simulatione convivaretur, se illum ex

Insula ejecturum. Solus Plato non aderat, sed conditam à se

1 Περὶ] Angl. παρὰ. Bourd.

2 *Semideos*] Semidei non integri dii, neque homines sed altero parente divino, altero humano, aut semidei ratione virtutis. Tertull. quatuor Gentilium deorum differentias fuisse scribit, quorum quidam selecti & majorum gentium dii vocati sunt, quidam Semidei & Heroes, quidam Medioximi, & quidam Semones. *Cogn.*

1 Ἦσαν

αὐτὸς ὢν τῇ ὑπ' αὐτῷ ἀναπλασθείσῃ πόλει οἰκεῖν, χρώμενον τῇ πολιτείᾳ, καὶ τοῖς νόμοις, οἷς συνέγραψε πολιτεύεσθαι. οἱ μέντοι ἀμφ' Ἀδείσπαν τε, καὶ Ἐπίκυρον, τὰ πρῶτα παρ' αὐτοῖς ἐφέροντο, ἡδεῖς τε ὄντες, καὶ κεχαρισμένοι, καὶ συμποτικώτατοι. παρῆν δὲ καὶ Αἴσωπος ὁ Φρύξ. τοῦτο δὲ, ὅστε καὶ μαλακοπροῖκ' χρῶναι. Διογένης μὲν γὰρ ὁ Σινωπεύς, τοσοῦτον μετέβαλε τὸ τρόπον, ὥστε γῆμαι Λαΐδα τὴν ἑταίραν, ὀρχεῖσθαί τε ὑπὸ μέθης πολλάκις ἀνίσταμένον, καὶ παρανιέναι. τῶν δὲ Στωϊκῶν, οὐδεὶς παρῆν. ἔπ γὰρ ἐλέγοντο ἀναβαίνειν τὸ τῆς ἀρετῆς ὄρθιον λόφου. ἡγοῦμεν δὲ καὶ τὸν Χρυσίππου, ὅπ ὑ πρότερον αὐτῷ ἐπιβῆναι τὸ νῆσον θέμις, πρὶν τὸ πτῦρον ἑαυτὸν ἐκκαθάρῃ. τοὺς δὲ Ἀκαδημαϊκοὺς ἔλεγον ἐγκλεῖσαι μὲν ἐλθεῖν, ἐπέχειν δ' ὅπ, καὶ διασκέπτεσθαι. μὴ δὲ γὰρ αὐτὸ τοῦτο πως καταλαμβάνειν, εἰ καὶ τῆσός τις τοιαύτη ἐστίν. ὅλως τε, καὶ τῶν ἐπὶ τῆς Ῥαδαμάνθυος οἴμαι κρίσιν ἐδεδιέναι, ὅτι καὶ τὸ κρατίστου αὐτοὶ ἀπηρνοῦντο. πολλοὺς δὲ αὐτῶν ἔφασκον ἐρμηνεῦσαι, ἀκλαδεῖν τοῖς ἀφικνουμένοις, ὑπὸ ναυτίας δὲ ἀπολείπεσθαι, μὴ καταλαμβάνοντας, καὶ ἀναφέρειν ὀλίγης τὸ ὀδὸν. ὅτοι μὲν ὧν ἦσαν ἀξιολογώτατοι τῶν παρόντων. μιμοῦσι δὲ μάλιστα τὸ Ἀχιλέα. καὶ μετὰ τοῦτον, Θησέα. ἔρωτάς τε συνουσίας, καὶ ἀφροδισίων, οὕτω φρονοῦσι. μίσγοντας μὲν ἀναφανδὸν, πάντων ὁρώντων, καὶ γυναιξὶν καὶ ἄρσεσι, καὶ ὑδαμῶς τοῦτο αἰσχρὸν αὐτοῖς δοκεῖ. μόνον δὲ Σωκράτης διέμενεν, ἢ μᾶλλον καθαρῶς πλησιάζειν τοῖς νέοις. καὶ μέντοι πάντες αὐτὸν ἐπιορκεῖν κατεγίγνωσκον.

se civitatem habitare dicebatur, ubi repub. & legibus, quas tulerat, uteretur. Porrò Aristippus, & Epicurus primas apud illos ferebant, cùm jucundi, hilaresque essent, & compotores suavissimi. Aderat & Phryx Æsopus, quo morione utuntur. Ac Diogenes Sinopensis, tantùm à pristinis moribus degeneravit, ut Laidem meretricem uxorem duxerit, & subinde surgendo temulentus saltet, debaccheturque. At Stoicorum nullus aderat: etenim arduum virtutis collem conscendere dicebantur. Quin & de Chrysippo audivimus, illi fas non esse priùs in insulam ingredi, quàm quartò se helleboro purgarit. Academicos venire velle dicebat, sed hærere adhuc, & considerare, quòd non satis capiant talisne sit insula, necne. Verùm ut conjicio, Rhadamanthi judicium metuerunt, ut qui vim judicandi sustulerint. Quanquam multos ex ipsis impulsos esse dicebant ad eos sequendum qui præcesserant: sed præ pigritia defeciisse, nec assequi potuisse, sed è medio itinere rediisse. Ergo eorum qui aderant, hi maximè memorabiles erant. In primis verò Achillem, & post hunc, Theseum colunt. Quod ad coitum, & Venerem attinet, ita sentiunt. Commiscentur palam, omnium in conspectu, idque cùm fœminis, tum maribus: quod haudquaquam turpe arbitrantur. Solus Socrates dejerabat, se cum adolescentibus innocenter versari, & quidem cùm omnes illum dejerare scirent:

1 Ἦσαν ἀξιολογώτατοι] Flor. λογικώτατοι. Bourd.

πολλάκις γὰρ ὁ μὲν Υἀκίνθος, ἡ δὲ Νάρκισσος, ὡμολόγουν. οἰκεῖον, ἔφατο. αἱ δὲ γυναῖκες, εἰσὶ πᾶσαι κοιναί, καὶ οὐδεὶς φθονεῖ τῷ πλησίον, ἀλλ' εἰσὶ τοῦτο μάλιστα Πλατωνικώτατοι. καὶ οἱ παῖδες δέ, παρέχουσι τοῖς βουλομένοις, οὐδὲν ἀποκνοῦντες. ὅπου δὲ δύο ἢ τρεῖς ἡμέραι διεληλύθεισαν, καὶ παρελήλυθα ἐγὼ Ὁμήρου τὸ ποιητοῦ, σχολῆς οὔσης ἀμφοῖν, τά τε ἄλλα ἐπυνθανόμην, καὶ ὅθεν εἴη, λέγων τοῦτο μάλιστα περὶ ἡμῶν εἰσέτι νῦν ζητοῦμεν. ὁ δὲ, αὐτὸς μὲν ἀγνοεῖν ἔφασκεν. οἱ μὲν, γὰρ Χῖον. οἱδὲ, Σμυρναῖον. πολλοὶ δὲ, καλοφώνιον αὐτὸν νομίζουσιν. εἶναι μέντοι ἔλεγε Βαβυλώνιον. ἐπεὶ παρὰ γε τοῖς πολίταις, οὐκ Ὅμηρον, ἀλλὰ Τιγράνην καλεῖσθαι. ὕστερον δὲ ὁμηρεύσας δόξαι τοῖς Ἕλλησιν. ἀλλάξαι τὴν προσηγορίαν. ἔτι δὲ καὶ τὰ ἀτιμαζόμενα εἶχον ἐπιπρόσθεν, εἰ μὴ ἐκεῖνα εἰσὶ γεγραμμένοι. καὶ ὃς ἔφασκε πάνυ γε; αὐτὸν εἶναι, κατηγόρησαν δέ τε ἀμφὶ τὸ Ζηνοδότου, καὶ Ἀριστάρχου Γραμματικῶν πολλὴν τὴν ψυχρολογίαν. ἐπεὶ δὲ ταῦθ' ἱκανῶς ἀπεκεκρίθη, πάλιν αὐτὸν ἠρώτων, τί δὴ ποτε λοιδορεῖ τὴν μῆνιδες τὴν ἀχιλῆος ἐποιήσατο. καὶ εἶπεν ὃς, ὅτιπερ ἐπελεῖν αὐτῷ, μηδὲν ἐπιτηδεύσαντι. καὶ μὴν κἀκεῖνο ἐπεθύμουν εἰδέναι, εἰ πρότερον ἔγραψε τὴν Ὀδύσσειαν ἢ Ἰλιάδα, ὡς πολλοί φασιν. ὁ δὲ, ἔφατο. ὅτι μὲν γὰρ οὐδὲ τυφλὸς ὢν, ὁ καὶ αὐτὸ δεῖ αὐτὸ λέγεσθαι, αὐτίκα ἐπεπείσμην. ἐώρων γὰρ, ὡς οὐδὲ πυθέσθαι ἐδεόμην. πολλάκις δὲ καὶ ἄλλοτε τοῦτο ἐπεῖδον, εἴ ποτε αὐτὸν σχολὴν ἄγοντα ἐώρων. πρωΐαν γὰρ ἂν τις ἐπυνθανόμην αὐτόν. καὶ ὃς, πρωΐ πάνυ ἀπεκρίνετο. καὶ μάλιστα τῷ δείλῃ, ἐπειδὴ

rent: siquidem Narcissus & Hyacinthus fatebantur, ille verò negabat. Communes sunt fœminæ omnes, neque quisquam vicino invidet: sed sunt in hac re maximè Platonici. Pueri quoque sui copiam volentibus faciunt, nihil reluctantes. Vix autem, duos tresve dies ab adventu meo præterierant, quando Homerum adivi, cùm utrique vacaret: & cùm alia scisciatus sum, tum cujas esset, dicens illud apud nos adhuc maximè controverti. Ille verò se nescire, respondit. Nam quidam Chium, alii Smyrnæum, nonnulli Colophonium arbitrantur. Ipse verò se Babylonium esse ajebat: & à suis civibus, non Homerum, sed Tigranem vocari: postea verò cum apud Græcos obsides esset, appellationem mutasse. Præterea rogabam, num ab ipso scripti essent versus *illi qui rejiciuntur*. Ille autem suos omnes esse asseverabat. Quare Zenodoti & Aristarchi Grammaticorum frigidas observationes damnabam. Vbi autem hæc abundè respondisset, iterum rogabam quamobrem ab ira poëmatis initium duceret. Sic enim, inquit, mihi nihil studio agenti in mentem venit. Tum & illud scire cupiebam, an, quod multi dicunt, Odysseam Iliade priorem scripserit. Ille verò negabat. Ipsum verò cæcum non esse, quod etiam dicunt, mox cognovi: vidi enim. Itaque veritus sum percontari. Quin idem alias sæpe agebam, ubi illi vacare viderem. Cumque illum adirem, & interrogarem, is ad omnia promptè respondebat, præsertim post-

ἐπεφήνατο. ἰῶ γάρ τις χαφὴν κατ' αὐτῆ ἀπειλογμένη ὕβρεως ἀπὸ Θερσίτου, ἐφ' οἷς αὐτὸν ἐν τῇ ποιήσει ἔσκωψε, καὶ ἐνίκησεν Ὅμηρος, Ὀδυσσέως συναγορεύοντος. κατ' δὲ τοὺς αὐτοὺς χρόνους τούτους, ἀφίκετο καὶ Πυθαγόρας ὁ σάμιος, ἐπτάκις ἀλλαγείς, καὶ ἐν πανσίοις ζῴοις βιοτεύσας, καὶ ἐκπλέσας τὴν ψυχὴν πᾶς Ἡσίοδος. ἰῶ δὲ χρυσῆς ἦλον τὸ δεξιὸν ἡμίτομον. καὶ ἐκείθη μὲν συμπολιτεύεσθαι αὐτοῖς, ἐνεδιάζετο δὲ ἔτι, πότερον, Πυθαγόραν, ἢ Εὔφορβον αὐτὸν ὀνομάζειν χρή. ὁ μέντοι Ἐμπεδοκλῆς, ἥλθε μὲ καὶ ἐτοῦ περιέλειφθος. καὶ τὸ σῶμα ὅλον ἀπῃτημένον. ἐμὲν παρεδέχθη γε, καίτοι πολλὰ ἱκετεύων. ἐπεὶ δὲ ἐχρήν, ἐνέπη ὁ ἀγών, τὰ παρ' αὐτοῖς θανατήσια. ἠγωνοθέτησε δὲ Ἀχιλλεὺς τὸ πέμπτον, καὶ Θησεὺς τὸ ἕβδομον. τὰ μὲν ἐν ἄθλα, μακρὸν ἂν εἴη λέγειν. τὰ δὲ κεφάλαια τῶν πραχθέντων, διηγήσομαι. [2] πάλαι μὲ ἐνίκησε Κάρος ὁ ἀφ' Ἡρακλείας, Ὀδυσέα περὶ τῶν στεφάνων καταγωνισάμενον. πυγμὴν δὲ ἔση ἐθρύλητο Ἀρείᾳ τε καὶ Αἰγυπτίῳ, ὃς ἐν Κορίνθῳ τέθαπται, καὶ Ἐπειῷ, ἀκήλοις συνειλέοντων. παγκρατίῳ δὲ ἀπόπειραν ἄθλα παρ' αὐτοῖς. τὰ μέντοι δρόμου, οὐκ ἔτι μέμνημαι τοὺς νικήσαντας. ποιητῶν δὲ, τῇ μὲν ἀληθείᾳ, πολὺ κρείττων ἐνόμιζε Ὅμηρος. νίκησε δὲ ὅμως Ἡσίοδος. τὰ δὲ ἆθλα, ἦν ἅπασι στέφανος, πλατεῖς ἐκ πτερῶν παῶνος

postquam causam vicit. Nam illum contumeliæ Thersites accusaverat, quòd se in poësi esset cavillatus. At patrocinante Vlysse vicit Homerus. Eodem tempore advenit Pythagoras Samius septies mutatus, qui in tot animalibus vixit, & animæ errores consummavit. Aurea autem tota erat pars ejus dextra: & visum est, ut communi cum illis republica uteretur: & dubitabat adhuc utrum Pythagoræ, an [1] Euphorbi nomine appellandus esset. Venit etiam Empedocles ille circumcoctus, totoque corpore assatus: ac receptus non est, quanvis id multis precibus postularet. Progressu verò temporis initum est certamen quod apud illos Thanatusia vocatur. Quintum Achilles: septimum Theseus instituit. Porrò quid in totum actum sit, commemorare longum esset: verùm summam, & capita rerum perstringam. Lucta vicit Carus Heraclides, qui pro corona cum Vlysse decertavit. Pugilatu fuerunt pares Arius Ægyptius, qui Corinthi sepultus est, & Epeus unà congressi. Pancratii autem nulla præmia apud eos proponuntur. Nec ampliùs memini quis cursu superaverit. Ex poëtis, ut verè dicam, quanquam longè excellebat Homerus, vicit tamen Hesiodus. Cæterùm præmia omnibus erant corona ex pavonum plumis contexta, Tum

1 *Euphorbi*] Trojanus fuit adolescens Panthi filius fratris Hecubæ, teste Homero Il. 17. leg. Laërt. in Pythag. & Ovid. lib. 15. Met. *Cogn.*

2 Πάλαι μὲν ἐνίκησε Κάρος ὁ ἀφ' Ἡρακλείας] Sic vertit interpres, nullibi invenio Carum illum luctatorem egregium. Rursus hoc loco legendum est Κάπρος ὁ ἀφ' Ἡρακλείας, *Caprus post Herculem primus*, de quo supra fusè diximus. *Talm.*

νίαν. ἄρξι δὲ ἐ ἀγῶνος σωστηρίσμένα, ἠγγέλθη οἱ ἐν τῷ χαλκείῳ τῶν ἀσεβῶν κολαζόμενοι, λαβόντες τὰ δεσμὰ, καὶ τῆς φρουρᾶς ἐπικρατήσαντες, ἐλαύνειν ἐπὶ τὴν νῆσον. ἡγεῖτο δὲ αὐτῶν, Φάλαριν τὸν ἀπροσκοπῖνον, καὶ Βούσιριν τὸν Αἰγύπτιον, καὶ Διομήδη τὸν Θρᾷκα, καὶ τὸν ἐπὶ Σκείρωνα, καὶ Πιτυοκάμπτην. ὡς ἦν τοῦτ' ἤκουσεν ὁ Ῥαδάμανθυς, ἐκ τάσσει τοὺς ἥρωας ἐπὶ τὸ τέλος. ἦγεῖτο ἦν Θησεύς τε, καὶ Ἀχιλλεύς, καὶ Αἴας ὁ Τελαμώνιος, ἤδη σωφρονῶν. καὶ συμμίξαντες, ἐμάχοντο. καὶ σύκηπαν οἱ Ἥρωες, Ἀχιλλέως τὰ πολέμου κοσμοῦντος. ἠείσατο ἦν καὶ Σωκράτης ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ τετάχθαι πολὺ μᾶλλον, ἢ ὅτε ζῶν ἐπὶ Δηλίῳ ἐμάχετο. θρασύτατον γὰρ τὸ πολέμιον, οὐκ ἔφυγε. καὶ τὸ θράσος τοῦτο ἄχρι ἐς ἐκεῖνο ἦν, ἐφ' οἷς καὶ ὕστερον ἐξηρέθη αὐτῷ ἀγαστέον, καλός τε, καὶ μέγας παρέδοσαν τῷ θανάτῳ. ἵνα συγκαλῶν τοὺς ἑταίρους, διελέγετο, νεκρομαντεῖον τὸν τόπον θρασυνόμενος. συλλαβόντες ἦν τοὺς κατακριθέντας, καὶ

Tum absoluto certamine nunciatum est eos qui in impiorum loco plecterentur, ruptis vinculis, & superata custodia in insulam irrumpere. Eorum verò duces esse [1] Phalarim Agrigentinum, [2] Busirim Ægyptium, [3] Diomedem Tracium [4] & Scironem, & [5] Pityocampten. Quibus auditis Rhadamantus, ad lictus Heroas componit. Ducebat exercitum Theseus, & Achilles, & Ajax Telamonius, jam mentis compos. Illi consertis manibus pugnarunt: viceruntque Heroës Achille in primis rem strenuè gerente. Fortiter se gessit & Socrates in dextro cornu constitutus, multoque fortiùs, quàm quum vivus adhuc apud Delium pugnaret. Nam ingruentibus hostibus non fugit, sed intrepido vultu constitit. Ideoque præmio donatus est, horto videlicet suburbano, magno & pulchro, in quem convocatis aliis differebat: quem locum Necracademiam nuncupavit. Comprehensos igitur, & vinctos illos qui

1 *Phalarim*] Hic Agrigentinorum tyrannus, cui Perillus taurum æneum fabricavit quo impositi noxii dum torrerentur tauri mugitum reddebant. Sen. lib. 2. de Clem. c. 4. & lib. 2. de Ira. *Cogn.*

2 *Busirim*] Busiris rex Ægyptiorum Neptuni & Libiæ filius qui Thrasii consilio hospites inviolabat incognitos, & eorum sanguine pluviam eliceret cujus penuria Ægyptus novem annis laboraverat. Senec. loco cit. *Idem.*

3 *Diomedem*] Diomedes rex Thraciæ dum equos suos humana carne aleret, in Tyrida opido truculentus ab Hercule equis ipsis ad devorandum objectus est. Ovid. 9. Met. *Idem.*

4 *Et Scironem*] Latronem insignem qui proximos Megaris scopulos insidens, in viatores prætereuntes, nullo non crudelitatis genere sæviebat, hunc Theseus occidit. *Idem.*

5 *Pityocampten*] Schinim insignem latronem, qui circa Isthmi initium teste Pausan. miro crudelitatis genere sæviebat. de eo Plutarch. in Thes. *Idem.*

6 Ἵνα συγκαλῶν τοὺς ἑτάρους] Sic legit interpres. At ego puto legendum ἑταίρους, nam & infra in Demonacte discipulos Socratis, de quo hic loquitur, ἑταίρους vocat: εἰκόνα ἦν τινὸς τῶν ἑταίρων, & rursus: τῶν ἑταίρων τις ἐστὶν ἀνήρ. Palm.

1 Ke-

Θήσωντες, αὖθις ἀπέπεμψαν ἐπ μαχῶν κολασθησομένους. ἔγραψε δὲ κὴ ποίτ τὴν τῶν μάχην Ὅμηρος. κὴ ἀπόνθ μοι, ἔδωκε ὦ βιβλία κομίζειν τοῖς παρ' ἡμῖν ἀνθρώποις. ἀλλ' ὕστερον κ τούτων μ τ ἄλλων ἀπολέσαμεν. λῦ δ' ἡ ἀρχὴ τ ποιήμ@ τοιάδε μοι ἦσαν μέσος μάχιμι νεκύων ἠρώων. τότε δ' ἐν κνάμοις ἐψήσαντες, ὥσπερ παρ' αὐτοῖς νόμος, ἐπειδὴ πόλεμον καθῄρησαν, οἱ πάντ τε ἐπινίκια, κὴ ἑορτὴν μεγίστην ἦγον. μόν@ δ' τούτης ὁ μετεῖχε Πυθαγόρας, ἀλλ' ὅσι@ πόρρω ἐκθέζετο, μυσαττόμεν@ τὴν κυαμοφαγίαν. ἤδη δ' μηνῶν ἐξ διελαυθήτων, ἀφ' μεσούσης τ ἑβδόμου, νεώτερα συνίστασθ πράγματα. Κίνυρος γὰρ ὁ τ Σκινθάρε παῖς, μέγας τ ὢν, κὴ κάλλει, πρὸ πολὺν ἤδη χρόνον τ Ἑλένης. κὴ αὐτὴ δ οὐκ ἀφανὴς ἦν, ἐπιμανῶς ἀγαπῶσα τ νεανίσκον. πολλάκις γὰρ κ ἐλείφθη ἀλλήλοις ἐν τῷ συμποσίῳ, κὴ πεζῇ πίνειν. κὴ μόνοι ἐξανισταμένοι, ἐπλανῶντ' ἀφ' τὴν ὕλην. κὴ δὴ ὑπ' ἔρωτ@, κ ἀμηχανίας, ἐβουλεύσατ' ὁ Κίνυρος ἁρπάσας τὴν Ἑλένην. ἐδόκει δ κἀκείνῃ ταῦτα, εἴτ' ἀπόνοίᾳ εἰς πᾶν τ ἐπικαμόντων πόνων, ἤτοι εἰς τὴν Φελλὼ, ἢ εἰς τὴν Τυρόεσσαν. σπανιμήτας δ πάλαι ἀφανισθήσεσθαι τρεῖς τ ἀπείρων τ ἡμῶν, τοὺς θρασυτάτους. τῷ μὴν τοι πατρὶ, οὐκ ἐμήνυσε ταῦτα. ἠπίστατο γὰρ αὐτὸν [1] κολασθησόμεν@. ὡς δ' ἐδόκει αὐτοῖς, ἐτέλουν τὴν ἐπιβολήν. κὴ ἐπὶ νὺξ ἐγένετο, ἐγὼ μὲ ἐ παρῆν. ἐτύγχανον γὰρ ἐν τῷ συμποσίῳ κεκοιμημέν@. οἱ δὲ, λαθόντες τοὺς ἄλλους, ἀπολαβόντες τὴν Ἑλένην, οὐκ ἀνῳδὴς ἀπήχθησαν. περὶ

qui victi fuerant, multò graviùs puniendos iterum dimiserunt. Pugnam hanc scripsit Homerus, suosque libros abeunti mihi dedit, ad nostros homines deferendos. Sed eos unà cum reliquis posteà amisi. Hujusmodi autem erat poëmatis initium. *Nunc mihi Musa refer pugnam heroum extinctorum.* Tunc igitur cùm pro more fabas coxissent, re in bello præclarè gesta, Epiniciorum epulum celebrarunt, & solenne festum egerunt. Solus Pythagoras abstinuit, seditque procul impastus, ab illo fabarum esu abhorrens. Iam verò sex mensibus exactis, circa septimi medium, novæ res ortæ sunt. Nam Cinyrus Scinthari filius, magnus, & formosus, Helenam jamdudum amabat, Ipsamque juvenis insano amore captam esse, manifestum erat: siquidem in convivio alter alteri annuebat, & præbibebat, solique surgentes in sylva deerrabant. Tandem præ amoris impotentia consilium cepit Cinyrus rapiendi Helenam. Hoc verò probabat illa, ut in aliquam adjacentium insularum sive in Phello, sive in Tyroessam secederent. Iamque olim conjuratos tres ex meis sociis, audacissimos assumpserunt. Nec patri hoc significavit, quia sciebat se illi pœnas daturum. Atque ut decreverant, consilium exequuti sunt. Vbi verò nox advenit non adfui, quia in convivio dormiebam. Tum illi clam aliis correpta Helena, maturè se subduxe-

1 Κολαθησόμεν@] Floren. κωλυθησόμεν@. Bourd.

1 Πο-

δὲ τὸ μεσονύκτιον ἀνεγρόμενος ὁ Μενέλαος, ἐπεὶ ἔμαθε τὴν δύνην κενὴν τῆς γυναικός, βοήν τε ἴσχει. καὶ τὸν ἀδελφὸν Ῥαδαμάνθυν. ἡμέρας δὲ ὑποφαινούσης, ἔλεγον οἱ σκοποὶ καθορᾶν τὴν ναῦν, [1] πολὺ ἀπίχουσαν. ὅτω δὴ ἐμβιβάσας ὁ Ῥαδάμανθυς πεντήκοντα τῶν ἡρώων εἰς ναῦν μονόξυλον, ἀσφοδελίνην, παρήγγειλε διώκειν. οἱδὲ, τὸν ταχυμίας ἐλαύνοντες, περὶ μεσημβρίαν καταλαμβάνουσιν αὐτὸς, ἄρτι ἐς τὴν γαλακτώδη Ὠκεανὸν ἐμβαίνοντας, πλησίον τῆς Τυρρίσσης. ἦδη τοσοῦτον ἦλθον ἀφεδρανίης. καὶ ἀναδησάμενοι τὴν ναῦν ἀλύσῳ ῥαδίνῃ, κατέπλεον. ἡ μὲν δὴ Ἑλένη, ἐδάκρυέ τε, καὶ ἠχύνετο, καὶ συνεκαλύπτετο. τὰς δὲ ἀμφὶ τὸν Κίνυρον ἀνακρίνας ὕστερον ὁ Ῥαδάμανθυς, εἴ τινες καὶ ἄλλοι αὐτοῖς συνίσασιν, ὡς ἀδεῖνα εἶπον, ὀκτὼ μὲν αἰδοίων δήσας, ἀπέπεμψεν ἐς τὸ τῶν ἀπεῶν χῶρον, μελάχρη ὕστερον μετεπλάττοντας. ἐψηφίσαντο δὲ καὶ ἡμῶν ἐμεταθέτεσθαι ὀκτώμηνον ἐν τῇ νήσῳ, τὸν ἐπιόντα ἡμέραν μόνον ἐπιμείναντας. ἔνθα δὴ ἐγὼ ἠνιώμην τε, καὶ ἐδάκρυον, οἷα ἔμελλον ἀγαθὰ καταλιπὼν, αὖθις πλανητὴς ἄρδην. αὐτοὶ μὲν οὖτοι παρεμυθοῦντο λέγοντες, ὡς πολλῶν ἐτῶν ἀφίξεσθαι πάλιν ὕστερον αὐτούς. καί μοι ἤδη χρόνον τε, καὶ πλοῦν ἐς τόπον παρεδείκνυσαν, πλησίον τοῦ ἀέρος. ἐγὼ δὲ ὕστερον τὸν Ῥαδάμανθυν, πολλὰ ἱκέτευον εἰπεῖν τὰ μέλλοντα, καὶ ὑποδεῖξαί μοι τὸν πλοῦν. ὁ δὲ, ἔφασκεν ἀφίξεσθαί με ἐς τὴν πατρίδα, πολλὰ δὲ ὕστερον πλανηθέντα, καὶ

duxerunt. Menelaus autem cùm circa medium noctis excitatus, thorum vacuum sensisset, protinus clamore sublato, & fratre secum accepto, ad regiam Rhadamanthi contendit. Porrò illucescente die ajebant exploratores navim procul distantem apparere. Itaque Rhadamanthus cùm quinquaginta heroës in navim asphodelinam, solidoque ex ligno conflatam imposuisset, jussit eos persequerentur. At illi remis alacriter incumbentes, eos circa meridiem deprehendunt, cùm jam in lacteum Oceanum introirent: tantum viæ emensi erant, ut elaberentur. Cum igitur navem rosea catena revinxissent, reversi sunt. Ac Helena quidem flebat, & erubescebat, & se operiebat. Et cùm ex Cinyro, sociisque priùs perquisivisset Rhadamanthus, numqui alii conscii essent, neminemque dixissent: vinctos ex pudendis homines, malvaque priùs cæsos in sedem impiorum amandavit. Decreverunt etiam nos ante præstitutum tempus ex insula dimittere, concessa unius posteræ diei commoratione. Hic ego mœrore correptus lachrymabar, utpote qui ejusmodi fœlicitate relicta rursus erraturus essem. At illi consolabantur, quòd futurum dicerent: ut propediem ad se redirem. Iamque mihi futuram sedem, vicinumque optimis quibusque tentorium ostendebant. Ego verò Rhadamanthum compellans obnixè rogabam, ut futura mihi prædiceret, & navigationem præmonstraret. Is autem me multis priùs erroribus, & periculis exantlatis, in patriam reditu-

[1] Πολὺ ἀπίχουσαν] Flor. ὑπολὺ, malè, & aliter Interp. *Bourd.*

πλοῦν δύσασθαι, τὸ δὲ χρήσιον, οὐκ ἔπη δὲ ἐπαινέσαι τὸ θεὸν εἶναι ἠθέλησεν, ἀλλὰ δὴ καὶ δεικνὺς τὰς πλησίον νήσους, ἐφαίνοντο δὲ πέντε τὸν ἀριθμὸν, καὶ ἄλλη ἕκτη πόρρωθεν, ταύτας μὲν εἶναι ἔφασκε τὰς ἀσεβῶν, τὰς πλησίον, ἀφ' ὧν δὴ ἔφη ὁρᾶς τὸ πολὺ πῦρ καιόμενον. ἕκτη δὲ ἐκείνη ἣ ὀνείρων ἡ πόλις. μετ' αὐτὴν δέ, ἡ δὲ Καλυψοῦς νῆσος. ἀλλ' ἀθρεῖ σοι φαίνεται. ἐπειδὰν δὲ ταύτας ὑπεξέλθοῃς, τότε δὴ ἀφίξῃ εἰς τὴν μεγάλην ἤπειρον τὴν σωτηρίαν τῇ ὑφ' ἡμῶν κατοικουμένῃ. σὺ τοίνυν δὲ πολλὰ παθὼν, καὶ ποικίλα ἔθνη διελθὼν, καὶ ἀνθρώποις ἀμίκτοις ἐπιδημήσας, χρόνῳ ποτὲ ἥξεις εἰς τὴν ἑτέραν ἤπειρον, τυχὸν δὲ ἔπη. καὶ ἀναπαύσας δή τῆς γῆς μανδάκης ῥίζαν, ὤρεξέ μοι ταύτην, κελεύσας σὺ τοῖς μεγίστοις κινδύνοις ταύτῃ χρῆσθαι. παρήνεσε δὲ καὶ εἴ ποτε ἀφικοίμην εἰς τήνδε τὴν γῆν, μήτε πῦρ μαχαίρᾳ σκαλεύειν, μήτε θέρμης ἐσθίειν, μήτε παιδὶ ὑπὲρ τὸ ὀκτωκαιδέκατον ἔτος πλησιάζειν. τούτων δὲ μεμνημένον, ἐλπίδας ἔχειν τοῦ εἰς τὴν νῆσον ἀφίξεως. τότε μὲν δὴ τὰ περὶ τὸν πλοῦν παρεσκευαζόμην. καὶ ἐπὶ καιροῦ λιμῷ, σωσιπάτρᾳ αὐτοῖς. τῇ ἐπιούσῃ δὲ ἐλθὼν πρὸς Ὅμηρον τὸν ποιητὴν, ἐδεήθην αὐτὸν ποιῆσαί μοι δίστιχον ἐπίγραμμα. καὶ ἐπειδὴ ἐποίησε, πλὴν βηρύλλῳ λίθῳ ἀναστήσας, ἐπέγραψα πρὸς τῷ λιμένι. τὸ δὲ ἐπίγραμμα, ἦν τοιόνδε.

Λυκιανὸς πάνδ' ἅπτα φίλοις μακάρεσσι θεοῖσιν
Εἰδέ τε, καὶ πάλιν ἦλθε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.

diturum respondit. Sed tempus reditus addere noluit: at indicatis vicinis insulis, quæ numero quinque apparebant, aliaque sexta longiùs, hæ sunt, ajebat, impiorum insulæ vicinæ, in quibus ignis accensi multum vides. Illa verò sexta Somniorum est urbs, & post illam Calypsûs insula, quæ tibi nondum apparet. Quas postquam præternavigaveris, tunc in magnam continentem devenies, ei quam incolimus oppositam. Hic multa passus, variasque gentes pervagatus, & apud inhumanos homines peregrinatus, tandem aliquando in alteram terram devenies. Hæc ubi dixisset, evulsam è terra malvæ radicem mihi porrexit, jubens ut eam maximis in periculis invocarem. Admonuit etiam ut siquando in hanc terram devenirem, ignem gladio ne foderem, ne-ve lupinis vescerer, ne-ve puero supra octodecim annos nato congrederer: quorum si meminissem, reditum hanc in insulam sperarem. Ibi demum navigationis commeatum comparavi, cumque opportunum esset, cibum cum illis sumpsi. Die verò sequenti, Homerum adivi rogaturus, ut duorum versuum epigramma mihi conderet. Quod ubi fecit, erecta berylli lapidis columna, juxta portum inscripsi. Erat autem epigramma hujusmodi:

Lucianus charus divis hæc cuncta beatis
Vidit, & hinc patrias iterum remeavit ad oras.

Illa

1 Πῦρ μαχαίρᾳ σκαλεύειν] De hac superstitione locus alius dicendi, præceptum est Pythagoræ. *Bourd.*

Μείνας δ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν, τῇ ἐπιούσῃ ἀνηγόμην, ἅμα ἡρώων ἀποπεμπόντων. ἔνθα μοι ἡ Ὀδυσσέως ἐπιστολὴν, λάθρα τῆς Πηνελόπης δίδωσιν ἐπιστολὴν εἰς Ὠγυγίαν τὴν νῆσον Καλυψοῖ κομίζειν. συνέπεμψε δέ μοι ὁ Ῥαδάμανθυς τὸν πορθμέα Ναύπλιον, ἵν' εἰ κατοχθείημεν εἰς τὰς νήσους, μηδεὶς ἡμῖν συλλάβοι, ἅτε κατ' ἄλλην ἐμπορείαν πλέοντας. ἐπεὶ δὲ τὴν δύσοδον ἀέρος παρήλθομεν, αὐτίκα ἡμᾶς ὀδμή τε δεινὴ διεδέχθη, οἷον, ἀσφάλτου, καὶ θείου, καὶ πίσσης, ἅμα καιομένων. καὶ κνίσσα δὲ πονηρὰ, καὶ ἀφόρητος, ὥσπερ ἀπ' ἀνθρώπων ὀπτωμένων. καὶ ὁ ἀὴρ ζοφερὸς καὶ ὁμιχλώδης, καὶ κατιστάζειν ἑαυτῷ δόξας πιτύλην. καὶ μέντοι καὶ μαστίγων ψόφος ἠκούετο, καὶ οἰμωγὴ ἀνθρώπων πολλῶν. ταῖς μὲν δὴ ἄλλαις, οὐ παρήλθομεν. ἧς δ' ἐπέβημεν, τοιάδε ἦν. κύκλῳ μὲν πᾶσα κρημνώδης, καὶ ἀπόξηρος, πέτρας, καὶ τράχωσι κατασκληκυῖα. δένδρον δ', οὐδὲ ὕδωρ σόλῳ. ἀνερπύσαντες δὲ ὅμως κατὰ τοὺς κρημνοὺς, παρήλθομεν ἀφ' πυρὸς ἀκανθώδους, καὶ σκολόπων μιᾶς ἅπαξαπᾶσ, πολλὴν ἀμορφίαν τῆς χώρας διελθόντες. ἐλθόντες δ' ἐπὶ τὴν εἱρκτὴν, καὶ τὸ κολαστήριον, παρῆμεν μὲν τὴν φύσιν ἅπασαν εἰθισμένοι. τὸ μὲν γὰρ βδελυρὸν αὐτὸ, μαχαίρας, καὶ σκήλοψι πάντη ἐξηυτηκέ. κύκλῳ δὲ, ποταμοὶ παρέῤῥεον, ὁ μὲν, βορβόρου, ὁ δὲ πίττης δὲ, ἅμματος. ὁ δὲ ἔνδεν, πυρὸς, πάνυ μέγας ὄντος, καὶ ἀπόρου. καὶ ἄῤῥηκ, ὥσπερ ὕδωρ. καὶ ἐκυμάτου, ὥσπερ θάλασσα. καὶ ἰχθῦς δ' εἶχε πολλοὺς. τοὺς μὲν θαλοῖς παρεικότας. τοὺς δὲ μικροὺς, ἀνθρακὶ πεπυρωμένους. ἐκάλουν δὲ αὐτοὺς

Illa die commoratus: postera deducentibus Heroibus discessi. Huc me conveniens Vlysses, inscia Penelope epistolam ad Calypsonem in Ogygiam insulam deferendam tradit. Nobiscum etiam Rhadamanthus portitorem Nauplium misit, ut si in Insulas deferremur, nemo nobis tanquam mercatum alium adeuntibus, manus injiceret. Postquam verò progressi odoratum aërem præterivimus, continuò nescio quis odor teterrimus, velut bituminis, sulphuris & picis, simul ardentium, nos excepit. Nidor etiam gravis & intolerabilis, qualis assorum hominum: obscurus quoque & caliginosus aër, à quo ros quidam piceus distillabat. Quin & verberum strepitus exaudiebatur, & multorum hominum ejulatus. Ad alias autem non applicuimus. Illa verò quam conscendimus, talis erat. Tota circum præceps & arida, cautibus & saxis aspera. At neque arbor, neque aqua inerat. Irrepsimus tamen per præcipitia, perque spinosam, aculeisque plenam semitam processimus, perque multam regionis deformitatem transivimus. Et cùm ad carcerem, suppliciique locum deveniſsemus, primùm quidem naturam ejus mirati sumus. Nam solum ipsum gladiis, palisque efloresceBat ubique, circum quod duo fluvii, cœnosus unus, sanguineus alter fluebant: intus verò igneus, atque hic ingens & immensus, qui velut aqua fluebat, & maris instar agitabatur, piscibus etiam scatebat, quorum aliquot torribus similes erant, parvi verò, carbonibus iguitis, quos

Ly-

Αυχνίσκους. εἴσοδος δὲ μία, στενὴ λίαν πάντων. καὶ πυλωρὸς ἱστορεῖται Τίμων ὁ Ἀθηναῖος. παρελθόντες δὲ ὅμως, καὶ Ναυπλίου καθηγουμένου, εἴδομεν κολαζομένους, πολλοὺς μὲν βασιλείας, πολλοὺς δὲ ἰδιώτας. ὧν οὓς καὶ ἐγνωρίζομεν. εἴδομεν δὲ καὶ τὸν Κινύρεω κατωφαλῆ ὑποπυρούμενον, ἐκ τῶν αἰδοίων ἀπηρτημένον. ἐξητάζοντο δὲ οἱ ἐξεταστικοὶ καὶ τὰς ἐπιτηδεύσεις βίων, καὶ τὰς αἰτίας, ἐφ' οἷς κολάζονται. καὶ μεγίστας ἁπασῶν τιμωρίας ὑπέμενον οἱ ψευσμένοι τὰ ἐκ τοῦ βίου, καὶ οἱ μὴ τὰληθῆ συγγραφόντες. ἐν οἷς καὶ Κτησίας ὁ Κνίδιος ἦν, καὶ Ἡρόδοτος, καὶ ἄλλοι πολλοί. τούτους δὴ ὁρῶν ἐγὼ, χρηστὰς εἶχον εἰς τὸ πιὸν τὰς ἐλπίδας. ἤδειν γὰρ ἐμαυτῷ ψεύδους ἐπόντα συνηπισταμένῳ. παχέως δὲ ἀναπνεύσας ἐπὶ ναῦν, ἐς γὰρ ἐδυνάμην φέρειν τὸν ὕπνον, ἀπεπεμψάμην τὸν Νάυπλιον, ἀπέπεμψα. καὶ μετ' ὀλίγον, ἐφαίνετο πλησίον ἡ τῶν ὀνείρων νῆσος, ἀμυδρὰ, καὶ ἀσαφῆς ἰδεῖν. ἔπαχθὲς γὰρ αὐτὴ τοῖς ὀνείροις τὸ ἐκπλησίον ὑπεχώρει γὰρ ἐκοντὶ ἡμῖν, καὶ ὑπέφευγε, καὶ προῤῥωτέρω ὑπέβαινεν. κατελαβόντες δέ ποτε αὐτὴν, καὶ ἐπαλύσαντες ἐς τὸ λιμένιον ἐκομισάμεθα, πλησίον τῶν πυλῶν τῶν ἐλεφαντίνων, ἢ τὸ τοῦ Ἀλεκτρυόνος ἱερὸν ἐστι, ἐκεῖ δείλην ὀψίαν ἀπεβαίνομεν. παρελθόντες δ' ἐς τὴν πόλιν, πολλοὺς ὀνείρους καὶ ποικίλους ἐωρῶμεν. ἐκοσμεῖτο δὲ ἡ πόλεως ἐκείνη, ἐπεὶ μηδ' ἄλλῳ τινὶ χλιδαπῶς πρὸς αὐτῆς. ὃς δὲ καὶ μόνος ἐπεμνήσθη Ὅμηρος, ὃ πάνυ ἀκριβῶς συνέγραψε, κύκλῳ μὲν ἐκεῖ πᾶσαν αὐτὴν ὕλη ἀνέσχηκε. τὰ δένδρα δ' ἐστὶ μήκωνες ὑψηλαὶ, καὶ μανδραγόραι. καὶ ἐπ' αὐτῶν πολὺ πλῆθος

Lychniſcos vocabant. Aditus unus, & perquam anguſtus erat. Ianitor adſtabat Timon Athenienſis. Ingreſſi tamen duce Nauplio, vidimus eos qui ſupplicio afficiuntur, reges multos, privatos multos: quorum nonnullos agnovimus. Vidimus & Cinyrum, fume denigratum, & ex pudendis ſuſpenſum. Addebant & perductores ſingulorum vitas, pœnarumque cauſas: quarum omnium maximas illi ſuſtinebant, qui in vita mentiti erant, quique non vera ſcriptis mandarant. Inter quos erat & Cteſias Cnidius, & Herodotus, aliique multi. Quos cùm viderem, bonam in poſterum ſpem concepi, nam nullius mendacii conſcius mihi eram. Itaque ad navem ſtatim reverſus, neque enim tale ſpectaculum ferre amplius poteram, ſalutato Nauplio diſceſſi. Ac paulò poſt non procul apparebat Somniorum inſula, obſcura, viſuque non perſpicua, quæ Somniis quiddam ſimile habebat. Nobis enim accedentibus cedebat, & ſubterfugiebat, ac longiùs ſe ſubducebat. Sed ea tandem comprehenſa, appulſaque navi in portum qui Somnus appellatur, prope portas eburneas, ubi ædes eſt Gallinaceo ſacra, ſub obſcuram veſperam deſcendimus. Hic portam ingreſſi, multa, diverſaque Somnia vidimus. Sed de urbe primùm verba facere volo: quoniam nemo adhuc de ea ſcripſit: & qui ſolus ejus meminit Homerus, non admodum accuratè ſcripſit. Circum hanc undique ſylva ſurgit: cujus arbores alta ſunt papavera, & mandragoræ, quibus magna multitudo veſper-

πλῆθος νυκτερίδων τῶν γὰρ μόνων ἐν τῇ νήσῳ γίγνεσθαι ὄρνεον. παραμὸς δὲ ὀνομάζεται πλησίον, ὑφ' αὐτῶν καλούμενος Νυκτιπόρος. καὶ πηγαὶ δύο περὶ ταῖς πύλαις, ὀνόματα καὶ ταύταις, τῇ μὲν, Νήγρετος, τῇ δὲ, Παννυχία. ὁ δὲ περίβολος τῆς πόλεως, ὑψηλός τε, καὶ ποικίλος, Ἴριδι τὴν χροιὰν ὁμοιότατος. πύλαι μέντοι εἰσὶν, ἃς δύο καθάπερ Ὅμηρος εἴρηκεν, ἀλλὰ τέτταρες. δύο μὲν οὖν ἃς τὸ βλακείας πεδίον ἀποβλέπουσαι, ἡμέραι, σιδηραῖ, καὶ δι' ἃς κεράμου πεποιημέναι, καθ' ἃς ἐλέγετο ἀποδημεῖν αὐτὸν οἵ τε φοβεροὶ, καὶ φονικοὶ, καὶ ἀπηνεῖς. δύο δὲ, οἷς τὸ λιμένα, καὶ τὴν θάλατταν αἱ μὲν, κεράτιναι, αἱ δὲ, καθ' ἃς ἡμεῖς παρήλθομεν ἐλεφάντιναι. εἰσιόντων δ' ἐς τὴν πόλιν, ἐν δεξιᾷ μέν ἐστι τὸ Νυκτῶον, σέβουσι γὰρ Θεῶν τοῦτον μάλιστα, καὶ τὴν Ἀλεκτρυόνα. πλησίον δὲ τοῦ λιμένος τὸ ἱερὸν πεποίηται. ἐν δεξιᾷ δὲ τοῦ μὲν ὕπνου βασίλεια. ἔστι γὰρ δὴ ἀρχὴ παρ' αὐτοῖς, σατράπαι δύο, καὶ ὑπάρχους πεποιημένοις, Ταραξίωνά τε τὸν Ματαιογήνους, καὶ Πλουτοκλέα τὸν Φαντασίωνος. ἐν μέσῃ δὲ τῇ ἀγορᾷ, πηγή ἐστι, ἣν καλοῦσι Καρεῶτιν. καὶ πλησίον νασὶ δύο, ἀπάτης, καὶ ἀληθείας. ἔνθα καὶ τὸ ἄδυτόν ἐστιν αὐτοῖς, καὶ τὸ μαντεῖον, ἔνθα ἐκ θρόνου χρυσοῦ ἀμφοτέρωθεν ἀνὴρ ὑπόκειται, ταύτης ἐπὶ δὲ ὕπνου λαχὼν τὴν τιμήν. αὐτῶν μέντοι τῶν ὀνείρων, ὅτι φύσις, ὅτι ἰδέα ἡ αὐτή. ἀλλ' οἱ μὲν, μακροί τε ἦσαν, καὶ καλοὶ, καὶ ἡδεῖς. οἱ δὲ, μικροί, καὶ ἄμορφοι. καὶ οἱ μὲν, χρυσοῖ, ὡς εἶδον. οἱδὲ, ταπεινοί τε, καὶ εὐτελεῖς. ἦσαν δ' ἐν αὐτοῖς καὶ πτερωτοί τινες, καὶ τεραστώδεις, καὶ ἄλλοι, καθάπερ ἐς πομπὴν διεσκευασμένοι. οἱ μὲν, ἐς βασιλέας,

spertilionum insidet. Nam sola hæc avis nascitur hac in Insula, juxtaque fluvius præterlabitur qui Nyctiporus illis appellatur. Sunt & circum portas fontes duo quibus suum est nomen, huic Negretus, illi Pannychia. Mœnia civitatis excelsa sunt, & varia, iridi colore simillima, Enimvero portæ sunt non duæ, ut dixit Homerus, sed quatuor. Quarum duæ quidem Mollitiei respiciunt campum: altera ferrea, fictilis altera, per quas horrenda, sæva, & immitia somnia proficisci dicebantur. Duæ verò ad portum & mare conversæ, altera cornea, altera eburnea, per quam ingressi sumus. Civitatem ingressis ad dextram Noctis est templum: quam Deam potissimùm colunt: & Gallinaceum, cui prope portum ædes sacra constructa est. Ad sinistram verò Somni regia. Is enim apud ipsos regnat, satrapis duobus & præfectis creatis, nimirum Taraxione Matæogenis filio, & Plutocle Phantasionis. In foro medio fons est quem Careotin vocant: duoque adjacent delubra, Impostura, & Veritatis. Vbi & illorum est adytum, & Oraculum, cui præfectus erat interpres Antipho, somniorum ille conjector, hunc apud Somnum honorem sortitus. Somniorum autem, neque natura, neque forma eadem est. Sed longa sunt alia, pulchra, & jucunda: alia brevia, & deformia. Nonnulla etiam aurea, ut videbantur: nonnulla quoque abjecta, & vilia. Erant & inter illa quædam alata, & monstrosa: & alia velut in pompam instructa, nimirum in Reges,

in

θεοὺς ἢ εἰς Θιὸς, οἷσί ἐς ἄλλα τοιαῦτα διεσκωμμένοι. πολλὰς ἢ αὐτῶν καὶ ἐγνωρίσαμεν, πάλαι παρ' ἡμῖν ἐνοικήσαντες. οἱ ἢ, καὶ ἀσπασίως, καὶ ἠσπάζοντο, ὡς ἂν καὶ συνηθεῖς ὑπάρχοντες, καὶ ἀβραδύντες ἡμᾶς, καὶ κατακλιμίσαντες, πάνυ λαμπρῶς, καὶ δεξιῶς ἐξένιζον, τήν τε ἄλλην ὑποδοχὴν μεγαλοπρεπῆ ἀβασκωμώσαντες, καὶ ὑπισχνούμενοι βασιλέας τε ποιήσειν, καὶ σατράπας. ἔνιοι ἢ, καὶ ἀπῆγον ἡμᾶς ἐς τὰς πατρίδας, καὶ τοὺς οἰκείους ἐπεδείκνυον, καὶ αὐτημερὸν ἐπανῆγον. ἡμέρας μὲν ἂν τριάκοντα, καὶ ἴσας νύκτας παρ' αὐτοῖς ἐμείναμεν, κωδύοντες, ἀωχούμενοι. ἔπειτα ἢ, ἄφνω βροντῆς μεγάλης καὶ ἀφάτου γενομένης, ἐγρόμενοι, καὶ ἀναθορόντες, ἀνήχθημεν ἐπισπεισάμενοι. τριταῖοι δὲ ἐκεῖθεν τῇ Ὠγυγίᾳ νήσῳ ἐπεχόντες, ἀπεβαίομεν. ἐστιόμενοι δ' ἐγὼ λύσας τὸν ἑπτόλεμον, ἀνεγίνωσκον τὰ γεγραμμένα. ἦν ἢ τοιάδε. Ὀδυσσεὺς Καλυψοῖ χαίρειν. Ἴσθι με ὡς τὰ ἐσθλὰ ἐξόλλυντα ἀβάσκῳ, τὸν ἰδίαν κωβασκαζόμενον, ναυαγίᾳ χρησάμενον, μόλις ὑπὸ Λευκοθέας ἀβρασθῆναι εἰς τὸν Φαιάκων χῶρον. ὑφ' ὧν εἰς τὸν οἶκον ἀποπεμφθεὶς, κατέλαβον πολλὰς γυναικὸς μνηστῆρας, ἐν ἐμοὶ ἐρασταῖς τυφώσας. ἀποκτείνας δ' ἅπαντας, ὕστερον ὑπὸ Τηλεγόνου ἐξ ἀπὸ Κίρκης μοι γενομένου, ἀνῃρέθην. καὶ νῦν εἰμὶ ἐν τῇ μακαρίων νήσῳ, πάνυ μεγαλοῶν ἐπὶ τῷ καταλιπεῖν τὸν ἀβρὸν σοὶ δίαιταν, καὶ τὸν ὑπὲρ σὲ ἀθανασίαν. διὸ δὴ καιρὸν λάβωμαι, ἀποδρὰς, ἀφίξομαί σε. ταῦτα μὲν ἐδήλα ἡ ἐπιστολή. καὶ ἀβρὰ ἡμῶν, ὅπως ξενισθείημεν. ἐγὼ ἢ, ἀσπελθὼν ὀλίγον ἀπὸ θαλάττης, εὗρον τὸ ἀβλαβὲς τοιοῦτον, οἷον Ὅμηρος ἐν

in Deos, & alia hujusmodi. Quin ex illis multa agnovimus, quæ apud nos videramus olim: quæ & nos adibant, ac veluti jam familiaria salutabant: & quæ nos acceptos, sopitosque splendidè admodum, & eleganter exceperunt, apparato alio magnifico diversorio, ut quæ se nos facturæ reges & satrapas pollicerentur. Nonnulla & in suam quemque patriam abduxêre, & domesticos ostendêre, rursus eadem die reduxêre. Diebus ergo triginta, totidemque noctibus, dormientes, epulantes apud ea mansimus. Postea tonitru cum ingenti fragore edito, excitati exiliimus, saturique discessimus. Inde in Ogygiam tertio die delati descendimus. Priusque resignatis literis, quæ scripta erant, legebam. Erantque illa hujusmodi: Vlysses Calypsoni Salutem. Velim scias me, ubi primùm rate instaurata, abs te discessi, facto naufragio, vix incolumem à Leucothea delatum in regionem Phæacum. A quibus domum dimissus, deprehendi multos uxoris procos, qui rebus nostris ad voluptatem uterentur: quos cum omnes interfecissem, tandem à Telegono, quem ex Circe susceperam, è medio ipse sublatus sum. Nunc autem in beatorum insula sum, ubi tui convictus relicti pœnitet me, & illius immortalitatis quam obtuleras. Quòd si per occasionem licebit, arreptâ fuga, ad te veniam. Et hæc quidem epistola significabat: præterea rogabat ut hospitio nos exciperet. Ego autem paulum à mari progressus, talem inveni speluncam, qualem Homerus de-

πε, καὶ αὐτὼ παλασιουργῆσαι. ὡς δ' ἡμᾶς ἐπεσυλλάβετο ἔλαφος, καὶ ὑπεδέξατο, ὥσπερ μόλις, ἐπιπολὺ ἐδάκρυεν. ἔπειτα δ', παρεκάλει ἡμᾶς ἐπὶ ξενίαν, καὶ εἰσίασε λαμπρῶς καὶ περὶ τοῦ Ὀδυσσέως ἐπυνθάνετο, καὶ περὶ τῆς Πηνελόπης, ὁπόία εἴη τὼ ὄψιν, καὶ εἰ σωφρονοίη, καθάπερ Ὀδυσσεὺς πάλαι περὶ αὐτῆς ἐκόμπαζε. καὶ ἡμεῖς τοιαῦτα ἀπεκρινόμεθα, ἃ ἂν εἰκάζομεν εὐφρανεῖν αὐτώ. τότε μὲν οὖν ἀπελθόντες ἐπὶ ναῦς, πλησίον τῆς ἠϊόνος ὑπεκοιμήθημεν. ἕωθεν δ' ἀνηγόμεθα, σφοδρότερον κατὰ τοῦτο τὸ πνεύμα. καὶ δὴ χειμασθέντες ἡμέρας δύο, τῇ τρίτῃ περιπίπτομεν τοῖς Κολοκυνθοπειραταῖς, ἄνθρωποι δὲ εἰσιν ἄγριοι, οἱ τὰ πλησίον νήσων λῃστεύοντες τὰς περιπλεούσας. πλοῖα δ' ἔχουσι μέγιστα κολοκυνθίνα, τὸ μῆκος πηχῶν ἓξ. ἐπειδὰν γὰρ ξηράνθωσι, καὶ κολάναντες αὐτὴν, καὶ ἐξελόντες τὸν ὑπερόν, ἐμπλέουσιν, ἰσεῖς μὲν τοῖς κώπαις καὶ κλαμυσίοις, αὐτὴ δὲ ὀθόνης, τῷ φύλλῳ τῆς κολοκύνθης. προσβαλόντες δὲ ἡμῖν, ἀπὸ δύο πληρωμάτων ἐμάχοντο, καὶ πολὺς κατετραυμάτιζον, βάλλοντες ἀντὶ λίθων. τῷ πέρματι τῶν κολοκυνθῶν, ἀγχωμάλως δ' ἐπιπολὺ ναυμαχήσαντες, περὶ μεσημβρίαν, εἴδομεν κατόπιν τῶν Κολοκυνθοπειρατῶν, προσπλέοντας τοὺς Καρυοναύτας. πολέμιοι δ' ἦσαν ἀλλήλοις, ὡς ἴδοιεν. ἐπειδὴ γὰρ κἀκεῖνοι ἤσθοντο αὐτοὺς ἐπιόντας, ἡμῶν μὲν ὠλιγώρησαν. τραπόμενοι δ' ἐπ' ἐκείνους, ἐναυμάχουν. ἡμεῖς δ' ἐν τοσούτῳ ἐκφεύγοντες τὴν ὀδύνην, ἐφεύγομεν, λελοιπότες αὐτοὺς μαχομένους. καὶ δῆλοι ἦσαν κρατήσοντες οἱ Καρυοναῦται, ὅτε καὶ πλείους. πέντε γὰρ εἶχον πληρώματα, καὶ λαὸ ἰσχυρότερον ἦν. ἡμῶν δὲ τρία μόνα ἦν πληρώματα, καὶ λαὸ ἀσθενέστερον ἦν. ἐπεὶ δὲ ἐγγὺς ἐγένοντο, καὶ ἐπεβάλλοντο ἡμῖν, ἐπιστρέψαντες ἐπ' αὐτοὺς, ἐμαχόμεθα. καὶ ἐνίκησαν μὲν οἱ Καρυοναῦται, ἀπέκτειναν δὲ τῶν Κολοκυνθοπειρατῶν πολλούς, ἔλαβον δὲ καὶ τὰ πλοῖα αὐτῶν. ἡμῶν δὲ ἀπέθανον μὲν ὀλίγοι, ἐτρώθησαν δὲ πολλοί. καὶ ἐγὼ τὸν δεξιὸν ὦμον ἐτρώθην, καὶ ἐπόνουν τὴν χεῖρα. ἐπεὶ δὲ ἐνίκησαν, ἐκομίσαντο τὰ ἑαυτῶν πλοῖα, καὶ ἐπὶ τὰ ἑαυτῶν ἀπῆλθον. ἡμεῖς δὲ ἐπὶ τὰ ἡμέτερα ἐπανήλθομεν, καὶ ἐπὶ τὰς ἑαυτῶν ναῦς ἐπεβάμεθα, καὶ ἀνηγόμεθα, καὶ ἐπλέομεν ἐπὶ τὴν Ἀρκαδίαν.

describsit, ipsamque lanificio operam dantem. Postquam literas accepit, admisitque, primùm quidem abundè flevit: deinde nos ad hospitium invitavit, epulisque splendidis excepit, interim de Vlysse multa sciscitans, & de Penelope, cujusmodi forma esset: num casta esset quemadmodum olim de ea jactaverat Vlysses. Nos verò ea quibus potissimum eam delectari conjiciebamus, respondemus. Tum ad navem digressi, prope littus obdormivimus. Mane verò vehementiùs insurgente vento solvimus. Tandem post bidui tempestatem, die tertia in Colocynthopiratas incidimus: qui homines sunt feri, eosque prædantur qui ex vicinis insulis circumnavigant. At verò maximas habent naves ex cucurbitis, sex cubitos longas. Nam exsiccatam aliquam cavant, egestaque medulla navigant, utentes arundineis malis, & lini vice, cucurbitæ folio. Itaque in nos impetu facto, duabus ex navibus instructi pugnarunt, multosque sauciarunt è nostris, vice lapidum jaculati grana cucurbitarum. Cumque jamdiu cominus è navi pugnaremus, circa meridiem ponè Colocynthopiratas vidimus adnavigantes Caryonautas: qui ut postea declararunt, hostili in se invicem erant animo. Nam ut eos adventare senserunt, nobis neglectis in eos conversi è navi conflictati sunt. Nos interea sublato velo, relictisque conflictantibus illis, fugam arripuimus. Manifestò autem superiores futuri videbantur Caryonautæ, ut qui plures erant. Nam instructæ illis erant naves quinque, è quibus

πέρων νεῶν μαχόμενοι. τὰ γὰρ πλοῖα ἦν αὐτοῖς κελύφινα, καρύων ἡμίτομα, κεκενωμένα. μέγεθος ἐκφύσει ἡμιτόμου εἰς μῆκος, ὀργυιαὶ πεντεκαίδεκα. ἐπὶ δ' ἀπεκρύψαμεν αὐτὰς, ἰώμεθά τε τὰς τραυματίας, καὶ τοὐλοιπὸν ἐν τοῖς ὅπλοις ὡς ἐπίπαν ἦμεν, ἀεί τινας ἐπιβουλὰς προσδεχόμενοι. ἠμέρα. ἤπω γὰρ δεδυκὼς ὁ ἥλιος. καὶ ἀπὸ τῆς ἐρήμης νήσου προσηλαυνον ἡμῖν ὅσον εἴκοσιν ἄνδρες, ἐπὶ δελφίνων μεγάλων ὀχούμενοι λῃστικῶς ἦτοι. καὶ οἱ δελφῖνες αὐτοὺς ἔφερον ἀσφαλῶς. καὶ ἀναπηδῶντες, ἐχρεμέτιζον, ὥσπερ ἵπποι. ἐπεὶ δὲ πλησίον ἦσαν, ἀφιέντες οἰμὼ, ἦνθεν, οἰδὲ, ἦνθεν, ἔβαλλον ἡμᾶς σηπίαις ξηραῖς, καὶ ὀφθαλμοῖς κερκίναις. τοξευόντων δὲ ἡμῶν, καὶ ἀκοντιζόντων, οὐκέτι ἐπέμενον. ἀλλὰ τραπέντες οἱ πολλοὶ αὐτῶν, πρὸς τὴν νῆσον κατέφυγον. περὶ δὲ τὸ μεσονύκτιον, γαλήνης οὔσης, ἐλάθομεν προσπεσόντες Ἀλκυόνος καλιᾷ πεμμεγάθει. σταδίων που ἐξήκοντα ἦν αὐτῆ τὸ περίμετρον. ἐπέπλει δὲ ἡ Ἀλκυὼν, τὰ ὠὰ θάλπουσα, ὑπὸ πολὺ μείων τῆς καλιᾶς. καὶ δὴ ἀναπεμφθὴν, μικρὰ μὲν κατέδυσε τὴν ναῦν τῷ ἀνέμῳ τε πλεομένην. ὠχρὸν γὰρ φύγοντα, γεραιά τινα φωνὴν προϊεμένη. ἐπιβάντες δὲ ἡμεῖς, ἡμέρας ἤδη γενομένης, ἐθεασάμεθα τὴν καλιὰν, σχεδίᾳ μεγάλῃ προσεοικυῖαν, ὑπὸ δένδρων συμπεφορημένῃ. ἐπλῆν δὲ καὶ ὠῶν πεντακοσίων, ἕκαστον αὐτῶν χοὸς πίθου προσπληθέστερον. ἤδη μέντοι καὶ οἱ νεοσσοὶ ἔνδοθεν ἐφαίνοντο, καὶ ἔκραζον. πελέκεσι γὰρ ἀφελόμενοι τὸ ὠὸν, νεοσσὸν ἄπτερον ἐξεκολάψαμεν, ἕκαστοι γυπὸν ἀδρότερον. ἐπεὶ δὲ πλέοντες ἀπέχομεν τῆς καλιᾶς ὅσον σταδίους

bus fortioribus pugnabant: siquidem erant corticeæ, ex dimidio nucis evacuato, eratque unumquodque quindecim ulnas longum. Vbi verò è conspectu eorum evasimus, saucios curare cœpimus, & postea in armis stetimus, aliquas insidias semper expectantes: nec frustra. Nondum enim sol occiderat, quum à deserta quadam insula, viri circiter viginti magnis delphinibus insidentes, nobis adequitabant: quos latrones tutò vehebant delphines, perinde ac equi subsultantes & hinnientes. Cùm autem jam adessent hinc atque hinc divisi, nos aridis sepiis, & cancrorum oculis petebant. Verùm cùm illos sagittis & jaculis incesseremus, nec sustinere possent, saucii multi ad Insulam confugerunt. Circa mediam verò noctem, cùm mare tranquillum esset, in Alcyonis nidum miræ magnitudinis non advertentes appulimus. Nam circuitus ejus sexaginta stadiorum erat. Illi infidebat Alcyon ova fovens, nido non multò minor: quæ cùm avolaret, navim alarum vento propemodum submersit. Itaque lugubri quadam voce emissa aufugit. Nos verò illucescente die in nidum ingressi, similem illum ingenti navi, & ex congestis arboribus conflatum contemplabamur. Inerant autem ova quingenta, quorum unumquodque Chio dolio erat capacius: jamque pulli intus crocitantes conspiciebantur. Cùm igitur unum ex ovis securibus præcidissemus, pullum implumem viginti vulturibus ampliorem excluſimus. Postquam autem digressi fuimus propè ducentis à nido stadiis, magna

Δραγκοίης, τέρατα ἡμῖν μεγάλα, καὶ θαυμάσια ἐπεσήμηνεν. ὅ, τε γὰρ σὺν τῇ πρύμνῃ χηνίσκος ἄφνω ἐπηρύξατο, καὶ ἀνεβόησε, καὶ ὁ κυβερνήτης Σκίνθαρος φαλακρὸς ἤδη ὢν, ἀνεκόμησε. καὶ τὸ πάντων ἤδη θαυμαζόμενον, ὁ γὰρ ἰσχὺς ἐς νεὼς ἐξεβλάστησε, καὶ κλάδους ἀνέφυσε, καὶ ἐπ' ἄκρῳ ἐκαρποφόρησεν. ὁ δὴ καρπὸς, ὦ σύκα, καὶ σταφυλαὶ μεγάλαι, ὅπω πεπειροι σῶν ἰδύντες, ὡς τὸ εἰκὸς ἐπεφρίξημεν, καὶ κυκόμεθα τοῖς Θεοῖς ἀποτρέψαι τὸ ἀλλόκοτον. ὅπως δὲ φαντάσομαι. ὅπως δὲ πεντηκοντόρος σταδίους διελθοῦσα, εὑδόμει ὕλαι μεμίσην, καὶ λάσιον, πυκνόν· καὶ κυπαρίττων. καὶ ἡμεῖς μὲν εἰκάσαμεν ἤπειρον εἶναι. τὸ δὲ ἀληθὲς πέλαγος ἄβυσσον, ἀρίζοις δένδροις καθαφυτευόμενον. εἰσῆμεν δὲ τὰ δένδρα ὅμως ἀκίνητα, ὀρθὰ, καθάπερ ἐμπεπλεόντα. πλησιάσαντες δὲ ὖν, καὶ τὸ πᾶν καταμαθόντες, ὡς ἀπορουμεν εἰκάζειν τί χρὴ ἄρα. ὅτε γὰρ ἀφ' ἑνὸς δένδρου πλεῖν ὅλως τὸν ὖν, πυκνὰ γὰρ, καὶ ἀθρόα ὑπῆρχεν, ὅτ' ἀναρρέοιμεν ῥᾴδιον ἐδόκει. ἐγὼ δὲ ἀνελθὼν ἐπὶ τὸ μέγιστον δένδρον, ἀπεσκόπουν τὰ ἐπίκεινα ὅπως ἔχοι. καὶ ἑώρων ἐπὶ σταδίους μὲν πεντήκοντα ἢ ὀλίγῳ πλείους, τὴν ὕλην ἔσαν. ἔπειτα δὲ αὖθις ἕτερον Ὠκεανὸν ἀνδεχόμενον. [1] καὶ δὴ ἐδόκει ἡμῖν ἀναθεμένοις τὸν ναῦν ἐπὶ τὸν κάμπον ἢ δένδρων

gna, mirandaque prodigia nobis obvenerunt. Nam prora chenisci subitò alas emisit, & exclamavit: & gubernator Scintharus qui jam calvus erat, comam denuo produxit: quodque est omnium incredibilissimum, ipse navis malus germinavit, & ramos propagavit, & in vertice fructum edidit: qui ficus erant, uvæque permagnæ nondum maturæ. His visis non immeritò turbati sumus, & à Diis precati ut portentosam visionem averterent. Necdum quingentis stadiis processeramus, quum vidimus maximam sylvam, eamque pinis & cupressis horridam. Nos autem esse continentem arbitrabamur. At erat immeniæ profunditatis pelagus, radice carentibus arboribus consitum: Ipsæ tamen arbores stabant immobiles, erectæ, ac si supernatarent. Quò cùm accessissemus, remque totam animadvertissemus, quid facto esset opus, ambigebamus. Neque enim per arbores, quia densæ, contiguæque erant, navigare poteramus: neque redire facile videbatur. Itaque in altissimam arborem conscendi, ex qua contemplarer quomodo res illic se haberent: ac vidi sylvam hanc quinquaginta vel paulò plura stadia protensam, alterumque deinde Oceanum succedentem. Tunc nobis visum est navim arborum comæ imponere, quoniam

[1] Καὶ δὴ ἐδόκει ἡμῖν ἀναθεμένοις τὸν ναῦν ἐπὶ τὸν κάμπον ἢ δένδρων] Per ridicula ista super silvæ ramis navigatio, sive ὑλάεις πλόε: sed videntur fidem ei facere Iosephus Acosta & illi quos narrationis suæ fundos auctoresque habet, Historiæ Indicæ cap. 30. lib. 4. Ipsa ejus hæc ῥητῶς narratio. *Un de nos freres homme digne de foy nous conteit, que s'estant égaré & perdu dans les montagnes, sans sçavoir qu'elle part ny par où il devoit aller, il se trouva dedans des buissons si épais, qu'il fut contraint de cheminer sur iceux sans mettre les pieds en terre, par l'espace de quinze jours entiers, & que pour y voir le Soleil, & pour remarquer quel-*

quo

ὑπερβαίνειν, εἰ δυνατόμεθα, ἐς τὸν ἕτερον θάλασσαν. καὶ ὅσον ἐποιοῦμεν. ἐκβήσαντες γὰρ αὐτὸν κάλων μεγάλων, καὶ ἀνελθόντες ἐπὶ τὰ δένδρα, μόλις ἀνειμησάμεθα. καὶ ἵστες ἐπὶ τῶν κλάδων, πετάσαντες τὰ ἱστία, καθάπερ ἐν θαλάττῃ ἐπλέομεν, ἐπὶ πρῷραν ὠθούμενοι ὑπὸ πνεύματος. ἔνθα μοι καὶ τὸ Ἀντιμάχου ἔπος εἰσῆλθε. φασὶ γὰρ αὐτὸν εἰπεῖν, Τοῖαι δ' ὑλήεντα διὰ κλάδοι ἐκτετάνυσθον. διελθόντες δὲ ὅμως τὴν ὕλην, ἀφικόμεθα πάλιν ἐπὶ τὸ ὕδωρ, οὐκ ἐλάττω ἐρημίας καὶ ἐρήμης τῶν πρώτων, ἐπλέομεν δὲ καὶ ἐνταῦθα καθάπερ καὶ ἐν τῇ πρώτῃ λίμνῃ, καὶ ἐν τῇ τρίτῃ ἐπλέομεν ὑπὸ σεισμῶν μεγάλων διαχωριζόμενοι. ἡ μὲν οὖν ναῦς, καθελόντων ἡμῶν τὰ ἱστία, ῥᾳδίως ἔφη παρ' ἀλίγον ἐλθεῖν καταχεῖσθαι. ὑπερεκύπτομεν δὲ ἡμεῖς ἑκατέρωθεν βάθος ὅσον σταδίων χιλίων, μάλα φοβερόν, καὶ παραδοξότατον εἰπεῖν· ἐν γὰρ ὕδατι ὄντες μεμεσιτευμένῳ. διελθόντες δὲ καὶ δεξιὰ, ὁρῶμεν πόρρωθεν χέουσαν ὑποξαγμένῳ ὕδατι· συνάπτουσα τῇ πλάκᾳ καὶ τῷ ἐπιφανεῖ, καὶ τῆς ἑτέρας θαλάττης ἐς τὸν ἕτερον διαφέρουσα. διαπλεύσαντες δὲ καὶ ταύτας, καὶ ὀλίγον παρεδράμομεν, καὶ μὴ πολλῆς ἀνωμαλίας ἐπεγενόμεθα. ὥσπερ φθονήσαντες, τοσοῦτον ἡμᾶς ἀπεδέχθη πλάκες τε φθονεραὶ, καὶ ὕδατος μεγάλου, ὃ διαφέρεται, συνεπιμιγῆναι. εὑρόμεθα δὲ αὐτῷ ἄνθρωπον ἄγριον, Βασιλίσκους, σκέρδεσι ἔχοντες, εἶδος, παρ' ἡμῖν τὸ Μινώταυρον, ἀπεπλάττισαν. διὸ ὅσα-

niam densa erat, & si possemus, in alterum mare transferre. Quod & fecimus. Navim enim magno fune colligatam, conscensis arboribus, vix subveximus. Quam cum super ramis posuissemus, explicatis velis, tanquam in mari navigabamus, cùm protrudente vento tractim duceremur. Hic & mihi Antimachi poëtæ versus in mentem venit: nam alicubi ille dicit: *Iis qui sylvosum tentant per carinea cursum.* Sylva tamen superata, ad aquam devenimus: atque iterum navi pariter demissa per puram & limpidam aquam navigavimus, donec hiatui magno incubuimus, quem dirimens aqua fecerat, quemadmodum in terris à terræ motu voragines fieri nonnunquam videmus. Navis autem mox detractis velis, facilè constitit, quanquam parum abfuit quin delaberetur in præceps. Nos autem deorsum intuentes, voraginem perquam horrendam & incredibilem, mille circiter stadiorum vidimus. Nam aqua velut divisa stabat. Ad dextram verò circunspicientes, cernimus procul pontem continuatum, aqua duo maria quoad superficiem jungente, & ex alio mari in aliud defluente. Ergo remorum vi prætervecti sumus, magnoque labore præter spem trajecimus. Hinc nos suscepit mare placidum, Insulaque non magna ad quam facilis est aditus. Hanc incolunt homines feri, Bucephali, cornuti qualem apud nos Minotaurum fingunt. Hic de-

que chemin en cette forest si espaisse & pleine de bois, il avoit besoing de monter au dessus des plus grands arbres pour la découvrir le chemin. Marc.

τις ἦ, ἀποσταίημεν ὑδρευσόμενοι, καίτοι καὶ σπάνει ληψόμενοι, εἰ που δυνηθείημεν. οὐκ ἔτι γὰρ εἴχομεν. καὶ ὕδωρ μὲν αὐτοῦ πλησίον εὑρομεν. ἄλλο δὲ οὐδὲν ἐφαίνετο, πλὴν μυκηθμὸς πολὺς ἐκ πόρρωθεν ἠκούετο. δόξαντες οὖν ἀγέλαν εἶναι βοῶν, καθ' ὁλίγον προχωροῦντες, ἐπίπαμεν τοῖς ἀνθρώποις. οἱ δὲ, ἰδόντες ἡμᾶς, ἐδίωκον. καὶ τρεῖς μὲν τῶν ἑταίρων λαμβάνουσιν. οἱ δὲ λοιποὶ, ὡς τὴν θάλατταν κατεφύγομεν. εἶτα μέντοι πάντες ὁπλισάμενοι, ἐπεὶ γὰρ ἐδόκει ἡμῖν ἀπιμωρήτως οὐκ εἶναι τοὺς φίλους, ἐμπίπτομεν τοῖς Βουκεφάλοις, τὰ κρέα τῶν ἀπηρημένων ἀφειμένοις. φοβήσαντες δὲ πάντας, ἐδιώκομεν, καὶ κτείνομέν γε ὅσον, πεντήκοντα, καὶ ζῶντας αὐτῶν δύο λαμβάνομεν, καὶ αὖθις ὀπίσω ἀνεστρέφομεν, τοὺς αἰχμαλώτους ἔχοντες. σπόνδοι μέντοι, ἐδόθη ἡμῖν. οἱ μὲν ὦν ἄλλοι, παρῆσαν ἀποφέρειν τοὺς παρειλημμένους. ἐγὼ δὲ, οὐκ ἐδοκίμαζον. ἀλλὰ δήσας, ἐφύλαττον αὐτούς, ἕως ἀφίκοντο παρὰ τὸν Βουκεφάλαν ἀρίσκοντες, ἀποπεμπόμενοι ὑπὸ λύτροις τοὺς σωπαλημμένους. σωίεμεν γὰρ αὐτῶν ἀγανακτοῦντων, καὶ γοερόν τι μυκωμένων, ὥσπερ ἱκετευόντων. τὰ λύτρα δ' ἦν τοῦτο πολλὰ, καὶ ἵππων ξηρὰ, καὶ κριμνῶν, καὶ ἄλφων πέντε, τρεῖς ἐκ τῆς πόδας ἔχουσα, δύο μὲν τοὺς ὀπισθεν. οἱ δὲ πρόσω, ἐς ἓν συμπεφύκεσαν. ἐπὶ τούτοις λαβόντες τοὺς συναλιμμένους, καὶ μίαν ἡμέραν ἐπιμείναντες, ἀνήχθημεν. ἤδη δὲ ἰχθύες τε ἡμῖν ἐφαίνοντο, καὶ ὄρνεα παρεπέτετο, καὶ ἄλλα ὁπόσα γῆς πλησίον ὄντος, σημεῖα πρόφαινε. μετ' ὀλίγον δὲ, καὶ ἄνδρας εἴδομεν καινῷ τρόπῳ ναυπλίας χρωμένους. αὐτοὶ γὰρ καὶ ναῦται, καὶ πῆξαι.

descendimus ut aquatum iremus, & commeatum, ſicubi poſſemus, quia jam defecerat, caperemus. Nec procul aquam illic invenimus: at præterea nihil apparebat, ſed multus mugitus non procul audiebatur. Ergo rati boum eſſe gregem, paulatim progreſſi, in homines incidimus: qui nos ubi viderunt, inſequuti, tres ex ſociis ceperunt: reliqui verò ad mare confugimus. Armati deinde omnes (neque enim ſocios inultos negligere conſilium erat) irruimus in Bucephalos, qui carnes occiſorum inter ſe dividebant. Terrefactos omnes inſequuti ſumus, & quinquaginta circiter interfecimus, duoſque ex illis vivos cepimus, quos vinctos trahentes, denuo reverſi ſumus. At commeatum nullum invenimus. Quare nonnulli ſuadebant ut captivi jugularentur: at mihi non probabatur: quin vinctos ſervavi, donec legati à Bucephalis repeterent: redimerentque captivos. Etenim ex nutibus, & mœſto quodam mugitu, velut ſupplicantes intelligebamus. Erat autem redemptionis precium, multi caſei, piſces ſicci, cepæ, & quatuor cervi, quorum unicuique tres erant pedes, duo quidem poſteriores, in unum verò coaluerant anteriores. His conditionibus redditis captivis, unum tantùm diem commorati diſceſſimus. Jamque piſces nobis apparebant, & aves advolabant, & ejuſmodi alia, quæ terræ vicinæ ſigna eſſe ſolent, occurrebant. Paulò poſt homines vidimus qui nova ratione navigabant. Ipſi enim, & nautæ & naves erant.

Quem

λέξω ἦ δ' ὃς τὸν τρόπον. ὕπτιοι κείμενοι ἐπὶ δ' ὕδατος, ἐρεύσαντες τὰ αἰδοῖα, μεγάλα γ' φέρουσιν, ἐξ αὐτῶν ὀθονίῳ πτερώσαντες, καὶ ταῖς χερσὶ τὰς πόδας ἑκατέρας κατέχοντες, ἐμπίπτουσι δ' ἀνίσως, ἔπλεον. ἄλλοι γ' μὴ τύτοις, ἐπὶ φελλῶν καθήμενοι, ζεύξαντες δύο δελφῖνας ἐλαυνόν τε, καὶ ἡνιόχουν. οἱ γ' ἐφεξόμενοι, ἐπισύροντο τὰς φελλάς. οὗτοι ἡμᾶς οὔτε ἠδίκησαν, οὔτε ἔφυγον, ἀλλ' ἤλαυνον ἀδεῶς τε, καὶ ἐρωμενῶς, τὸ εἶδος δ' ἡμετέρᾳ πλοίῳ προσμίξοντες, καὶ πάντοθεν περιοκοπεῦντες. ἐπεὶ ἐφ' ἡμᾶς γ' ἦλθε πρόσχημα τόσον ὡ μεγάλη. κατεκείτο δὲ αὐτῇ ὑπὸ γυναικῶν ὡς σωμίζομαι, Ἑλλάδα φωνὴν προϊεμένων. προσήεσαν γὰρ, καὶ ἐδεξιοῦντο, καὶ ἠσπάζοντο, πάνυ ἐπιεικῶς κεκοσμημέναι, κηλαὶ πᾶσαι, καὶ νεάνιδες, ποδήρεις τὰς χιτῶνας ἐπισυρόμεναι. ἡ μὲν ἦν ἦσος, ὑπαλεῖτο Καβαλεῦσα. ἡ δὲ πόλις αὐτη, Ὑδαμαρδία. ἐλαβόσαι δ' ἦν ἡμᾶς αἱ γυναῖκες, ἑκάστη ὡς ἑαυτὴν ἀπῆγε, καὶ ξένον ἐποιεῖτο. ἐγὼ γ' μικρὸν ὑπόστας, ἐ γὰρ ἀρτὸ ἐμαντεύομαι. ἀκριβέστερον τὰ σφέων ἐθέλοντα, ὁρᾶ πολλῶν ἀνθρώπων ὀστᾶ, καὶ κρανία κείμενα. καὶ τὸ μὲν, βοᾶν ἐπαίνων, καὶ τὰς ἑταίρους συγκαλεῖν, καὶ ἐς τὰ ὅπλα χωρεῖν, οὐκ ἐδοκίμαζον. ἀθρόοι δὲ τὸν μαλάχην, πολλὰ ἡνυσόμην αὐτῇ ἀφυλάκτων ἐν τοῖς πανύστατα κακῶν. μετ' ὀλίγον γ', τὸ ξένης ἀφικομένης, εἶδον τὰ σκέλη ἐ γυναικὸς, ἀλλ' ὄνου ὁπλάς. καὶ δὴ σπασάμενος τὸ ξίφος, συλλαμβάνω τε αὐτῇ. καὶ βοᾶσα, οὐδὲν τοῖ ὄφελον ἀνέκραγεν. ἐγὼ δὲ, ἄκουσα μὲν, εἶπα δὲ ὅμως, αὐτὰς μὲ εἶναι βα-

Quem navigationis modum explicabo. Supini super aquam jacentes, erectis pudendis, quæ grandia ferunt, ex ils linteum extendebant, & manibus pedem tenentes, incidente vento navigabant. Post hos, & alii suberibus insidentes, junctis duobus delphinis remigabant, & equitabant, alii præcedentes subera trahebant. Hi neque injuria nos affecerunt, neque fugerunt, sed intrepidè, & pacatè vehebantur, nostræ navis figuram mirantes, & undique circumspectantes. Sub vesperam appulimus ad insulam non magnam, quæ ut arbitrabamur, à mulieribus Græca lingua loquentibus habitabatur. Nam ad nos accesserunt, & exceperunt, salutaruntque meritricio cultu comptæ, pulchræ omnes, & juvenculæ, talares tunicas trahentes. Insulæ nomen erat Cabalusa, civitatis Hydamardia. Itaque nos susceperunt hæ mulieres, & secum quemque singulæ abduxerunt, hospitemque fecerunt. At ego substiti, quia nihil boni vaticinabar: & circunspiciens accuratiùs multorum hominum ossa, & calvarias jacentes vidi. Cumque nec vocem attollendam, nec convocandos socios, nec ad arma eundum esse judicarem: acceptam in manus malvam obnixè orabam ut ex præsentibus malis evaderem. Ac paulò post cùm ministraret hospita, non cura mulieris, sed asini ungulas vidi. Mox eam educto gladio corripio, & vinctam de omnibus interrogo. Illa verò, quamvis invita, dixit tamen.

ἐφ

[ἡ Λαβῦσα] Angl. Λαλαῦσα. Bourd.

λακτίσης γυναῖκας, [1] Ὀνοσκελέας προσαγορευόμενας. τροφὴν ἢ ποιεῖται τοὺς ἐπιδημοῦντας ξένους. ἐπιόντων γὰρ ἔφη μεθυσκόμενοι αὐτοὺς, συμπηδῆσαι, κραιπαλῶντας. ἐπιχειρήσαντας δὲ τούτοις, ἐκείνους μὲ καταλιπεῖν αὐτοῖς διεσπασμένους. αὐτὸς δὲ ἀπελθὼν ἐπὶ τὸ στέγος, ἐβόων τε, καὶ τοὺς ἑταίρους συνεκαλεῖν. ἐπὶ δὲ συνήλθον, τὰ πάντα ἐμήνυον αὐτοῖς, καὶ τὰ τε ὀστᾶ ἐδείκνυον, καὶ ἤδειν ἔστι ποῦ τῶν ἀποσπασμένων. ἦδε, αὐτίκα ὕδωρ ἐχύετο. καὶ ἀφανὴς ἦν. ὅμως δὲ, τὸ ξίφος εἰς τὸ ὕδωρ κατῆκα, πειράσων. τὸ δὲ, αὖθις ἐξήνετο. πτηνὸς ἦν ἐπὶ ναῦν κατελθόντες, ἀπεπλεύσαμεν. κἀκεῖθεν ἐμέσῳ νυκτὶ ἀνήχθημεν, τῷ τε ἡμετέρῳ δαίμονι πειθόμενοι, εἰκάζομεν εἶναι τῶν ἀντιπάλων τῇ ὑφ' ἡμῶν οἰκουμένῃ κειμένων. προσκυνήσαντες δὲ, καὶ προσευξάμενοι, ἐσκοποῦμεν τὰ μελλόντων ἔσεσθαι. καὶ τίς μὲν, ἐβούλετο ἐπισθαι μόνον αὖθις ὀπίσω ἀναστρέφειν. τοῖς δὲ, τὸ μὲν πλοῖον αὐτοῖς καταλιπεῖν. ἀνελθόντας δὲ εἰς τὴν Μεσοποταμίαν, περιφθῆναι τῶν ἐνοικούντων. ἐν ὅσῳ δὲ τοῦτο μηχανώμεθα, χειμὼν σφοδρὸς ἐπιπέσων, καὶ προσαράξας τὸ σκάφος τῷ αἰγιαλῷ διέλυσεν. ἡμεῖς δὲ, μόλις ἐξενηξάμεθα, τὰ ὅπλα ἔχοντες, καὶ εἰ πάλιν οἷός τε ἦν ἁρπασάμενοι. τοῦτο μὲν τὸ μέχρι τῆς ἐπέρας γῆς συνενεχθῆναι φημὶ ἐν τῇ θαλάττῃ, καὶ πολλὰ τὰ πλοῖα ἐν τοῖς Νήσοις, καὶ ἐν τῷ ἀέρι, καὶ μὴ πῶποτε ἐν τῷ Κάτῳ, καὶ ἐπὶ ἐξήλθομεν, παρά τε τοῖς Δίωσι, καὶ τοῖς ἐντεῦθεν, καὶ τὰ τελούμενα, καὶ τοῖς Βουκεφάλοις, καὶ τοῖς Ὀνοσκελέαις. τὰ δὲ ἐπὶ τῆς γῆς, ἐν τοῖς ἑξῆς βίβλοις διηγήσομαι.

se mulieres esse marinas, quæ Onoscelæ appellantur: & peregrinis hospitibus vesci. Nam inebriatis, inquit, concumbimus, & manus violentas sopitis afferimus. His auditis vinctam illam ibi reliqui: tum ipse consceso tecto clamavi, & socios convocavi. Quibus ubi convenissent, rem omnem significavi, & ossa ostendi, intuisque ad vinctam illam duxi: verùm protinus in aquam versa est, & evanuit. Ego verò experiri volens, gladium in aquam condidi, illaque mox facta est sanguis. Ocyus igitur repetita navi solvimus. Hinc postquam illuxit dies, terram conspeximus quam conjiciebamus esse eam quæ orbi nostro est opposita. Provoluti igitur, & precati, quid futurum esset, dispiciebamus. Quibusdam autem placebat ascendere duntaxat, ac denuò redire: aliis verò illic relicta navi, ad regionem mediterraneam, exploratum incolas profici sci. Quæ dum cogitaremus, oborta vehemens tempestas, navim littori impactam comminuit. Nos verò armis, & quod quisque poterat, correptis ægrè enatavimus. Hæc sunt quæ mihi donec ad terram alteram veni rem, in mari, & navigando in Insulis, & in aëre, ac postea in Cero, & cum ab eo exiissemus, apud Heroas, & Somnia: postremò apud Bucephalos & Onoscelas contigère. Quæ verò in terra acciderunt, sequentibus libris enarrabo.

[1] Ὀνοσκελέας] De his copiosè Cœlius, tangit vir Clarissimus Gilbert. Gaulminus ad Plutum. Interp. Aristoph. ad Ranas. *Bourd.*

TY-

ΤΥΡΑΝΝΟΚΤΟΝΟΣ. | TYRANNICIDA.

ARGVMENTVM.

Quod ad Argumentum Declamationis attinet, infrà ab ipso authore ponitur. Caterùm genus orationis Iudiciale est. Status Qualitatis. De eo enim potissimum quaritur: Dignus ne sit præmio Tyrannicida, qui filium tyranni occidit, an non. Incidit tamen legalis quoque. Nam & de eo, qui tyrannicida vocandus sit, & de legis sententia disputatur. Exordium attentione & docilitate comparanda ferme consumitur, dum & summam petitionis, & rei magnitudinem pariter ac novitatem exponit. Nisi quòd interim & benevolentiam sibi ex merito facti, & adversario ex suspicione invidiam parat. Narratione, gravitatem atque sevitiam tyrannidis primùm persequitur, ejusque omnem caussam in filium tyranni transfert, ut videatur videlicet certo consilio filium ante patrem aggressus esse, deinde & modum peracta cædis & consilium suum exponit. Hinc Propositio sive petitio sequitur. Post quam confirmatio, in qua principio petitionem suam commendat amplificatione eventus & bonorum, qua ex hoc facto secuta sint, cum adversarii objectione comparata. Deinde verbis legis opponit definitionem tyrannicida, à genere comprobatam, putu quòd non solùm is, qui sua manu & gladio tyrannum occidit, hoc nomine dicendus sit, sed etiam qui per alium, & quocunque modo illum tollit. Postea etiam à fine legis argumentatur contra scriptum. Vltimo locum, quem Rhetores à summo ad imum vocant, sive etiam communem, tractat: in quo consilium sive voluntas, conatus, actio, eaque per comparationem, aut affectionem amplificata, postremò & eventus considerantur. Peroratio autem locis patheticis constat, nam ipse quidem pro se affectus movet à modo & instrumento actionis, à tyranni autem persona, hypotyposi quadam, seu descriptione dictorum ac factorum illius. Ad finem Propositionem repetit, & sui beneficii veluti memoriam quandam in auribus auditorum relinquit.

Ἀνῆλθέ τις εἰς τὴν ἀκρόπολιν ὡς ἀποκτενῶν τὸ τύραννον. καὶ αὐτὸν μὲν οὐχ εὗρε. τὸ δ' ὑὸν αὐτοῦ ἀπέκτεινας, καταλιπὼν τὸ ξίφος ἐν τῷ σώματι. ἐλθὼν ὁ τύραννος, καὶ τὸν υἱὸν ἤδη νεκρὸν, τῷ αὐτῷ ξίφει ἑαυτὸν ἀπέκτεινεν. αἰτεῖ ὁ ἀνελθὼν, καὶ τὸν δ' τυράννου υἱὸν ἀνελεῖν, γέρας, ὡς τυραννοκτόνος.

Quidam in arcem conscendit, ut tyrannum occideret: quem cùm non invenisset, filium occidit, & gladium in corpore reliquit. Vbi venit tyrannus, filiumque vidit mortuum, eodem gladio se confecit. Qui in arcem conscenderat, & tyranni filium interfecerat, præmium ut tyrannicida poscit.

Δύο τυράννους ἀπεκτόνας, ὦ ἄνδρες δικασταί, μιᾶς ἡμέρας, τὸν μὲν, ἤδη παρηκμακότα, τὸν δ', ἀκμάζοντα, καὶ τοῖς ἀμφοτέροις αἴτιόν μοι γενέσθαι τῶν ἀδικημάτων ἑτοιμότερον, ἤκω μίαν ὅμως ὑπὲρ ἀμφοτέρων αἰτήσων δωρεάν, μόνον τὸν πανταχοῦ τυραννοκτόνων πλαγὴν μιᾷ δύο πονηροὺς ἀπασκλασαμένην, καὶ φονεύσας, τὸν μὲν παῖδα, τῷ ξίφει, τὸν πατέρα δὲ, τῇ τοῦ τὸν υἱὸν φιλοτεκνίᾳ. ὁ μὲν οὖν τύραννος, ἀνθ' ὧν ἐποίησεν, ἐγκωμίων ἡμῖν δέδωκε τιμωρίαν, ζῶν μὲν, τὸν υἱὸν ἐπιδών ὠσαυτηρημένον ὑφ' ἑαυτοῦ πλούτου. πλουτίσειν δέ, ἀναγκασθήσεται τοὺς ἀδελφεοὺς αὐτοῦ γνησίως τυραννοκτονοῦντας. ὁ παῖς δὲ ὁ ἐκείνου τέθνηκε μὲν ὑπ' ἐμοῦ, ὑπηρέτησε δὲ μοι καὶ ἀπολαῦσαι τοῦ μόρου ἄλλου φόνου, ζῶντι μὲν σωφρονικῶν τῷ πατρὶ, μὴ θέλοντι δὲ παρεκτενήσας, ὡς ἐδύνατο. τοῦτο μὲν οὖν τυραννίδα ὁ πεύσεσθε εἰμὶ ἐγώ. καὶ τὸ ξίφος, ὃ πάντα ἔργασται, ἐμόν. τοῦτο δὲ πέρα σκήπτρα τε φόνων, καὶ τὸ τέρμα σωματομήσας τῶν πονηρῶν πλούτης. τὸν μὲν ἰσχυρότερον, καὶ ἀμύνασθαι δυνάμενον, αὐτὸς ἀνεῖλον. τὸ γέροντα δ', μόνῳ προσχρήσας τῷ ξίφει. ἐγὼ μὲν οὖν καὶ ὠφελιμώτερόν τι ἐπὶ τούτοις ᾤμην ἔσεσθαί μοι παρ' ὑμῶν, καὶ δωρεᾶς λήψεσθαι ἰσοτίθεμεν τοῖς ἀνηκεστήτοις, ὡς ἂν μὴ τῶν παρόντων ἀπαλλάξας ὑμᾶς μόνον, ἀλλὰ καὶ τῶν μελλόντων κακῶν ἐλπίδος, καὶ τοῦτο ἐλευθερίαν βέβαιον προσχών, φόβου προαφελεμένου κληρονόμος τῶν ἀδικημάτων. μετὰ δὲ κινδυνεύω, τοσαῦτα κατορθώσας, ἐκ-

Cum duos eadem die tyrannos occiderim judices, alterum quidem ætate jam affecta, alterum annis florentem, & ad scelerum successionem capessendam paratum: unicum tamen pro ambobus præmium petitum venio, qui quidem unus omnium quotquot tyrannicidæ fuerunt, unico vulnere duos maleficos fuerim amolitus, necique dederim, filium videlicet ense, patrem verò summo filii desiderio. Itaque tyrannus pro his quæ commisit, abundè magnas pœnas nobis dependit, quippe qui & vivus aspexerit filium priùs immatura morte sublatum, & quod omnium est inusitatissimum, compulsus sit denique sui tyrannicida fieri. At filius quidem illius à me est peremptus: cæterùm occisus, ad cædem alteram, suam operam mihi commodavit: dum qui vivo patri scelerum socius fuerat, ejusdem post mortem, quatenus licuit, patricida extitit. Ego itaque sum is qui tyrannidem sustuli, meusque gladius, qui omnia confecit. Sed cædis ordinem commutavi, & modum conficiendi sceleratos innovavi: quum robustiorem, & qui se tueri poterat, ipse peremi: senem verò soli gladio concessi. Quibus de causis quiddam etiam amplius à vobis me consequuturum putabam, & præmia laturum quæ numero interemptos æquarent: ut pote qui non modò præsentibus malis, sed futurorum etiam formidine vos liberarim, quique nullo scelerum hærede relicto stabilem in libertatem vos asseruerim. Interim tamen, re tam strenuè gesta, in

ἔφησος ἀπειλθεῖν παρ' ὑμῶν, καὶ μόνῳ τῷ τῶν νόμων ἀμοιβῆς, ὃς διεφύλαξα. ὁ μὲν δὴ ἀντιλέγων, ὅτοι δοκεῖ μοι ὁ καιρὸς μᾶλλον ἢ τὰ ἐμὰ τοιαῦτα ποιεῖν, ἀλλ' ἐπὶ τοῖς πεπλουτηκόσι λελυπημένῳ, καὶ ἀμυνόμενῳ τὸ σμικρὸν τοῖς ἅπασι ζηνάτα αὐτὸν ζαγηκέναι. ὑμεῖς δ', ἀνάγκαιόν μοι ἂν ἄνδρες δικασταὶ ὡς ὀλίγων τε ὢν τῇ τυραννίδι, καὶ ἅπαξ εἰδόσιν ὑμῖν ἀκριβῶς διηγεμόνευσε. καὶ γὰρ τὸ μέγεθος ὅτου μάθοιτ' ἂν τὴν διαφορὰν τῆς ἐμῆς, καὶ αὐτοὶ μᾶλλον διαφρονεῖσθε, λογιζόμενοι ἂν ἀπηλάγητε. ἐγὼ δ' ὥσπερ ἄλλοις ποτὲ ἤδη συνέβη πολλάκις ἀπολῶ καὶ ἡμεῖς τυραννίδα, καὶ μίαν δυοῖν ὑπερμεινάμεν, ἐξ' ἑνὸς ὑπηνέγκαμεν ἐπιθυμίαν δεσπότου, ἀλλὰ μόνοι τῶν πώποτε τὸ ὕβριος δισυχησάντων, δύο ἀνθ' ἑνὸς τυράννους εἴχομεν, καὶ ὡς διπλᾶ οἱ δυσυχεῖς ἀδικήμασι διηρέμιεθα, μετεῤῥιπτεος δ' ὁ πρεσβύτης ἰῶ δ' ὀλοπολὺ, καὶ ὡς τὰς ὀργὰς ἠπιώτερος, καὶ ὡς τὰς κολάσεις ἀμβλύτερος, καὶ ὡς τὰς ἐπιθυμίας βραδύτερος, ὡς ἂν ἤδη τὸ ἡλικίας τὸ μὲ σφοδρότερον τὸ ἁρμῆς ἐπιχύσης, τὰς δ' τῶν ἡδονῶν ὀρέξεις χαλιναγωγήσης. καὶ ὡς γε τἰῶ δοκεῖ τὸ ἀδικημάτων ὑπὸ τοῦ παιδὸς ἅπαν ὡσθῆχθαι ἐλέγετο, ὃ πάνυ τυραννικὸς αὐτὸς ἦν, ἀλλ' ἔκαν ἐκείνου. φιλότεκνος γὰρ ἐς ὑπερβολὴν ἐφύετο, ὡς ἔδειξε. καὶ πάντα ὁ παῖς ἰῶ αὐτῷ, καὶ ἐκείνῳ ἐπείθετο. καὶ ἡδικεῖ ὅσα κελεύοι, καὶ ἐκόλαζεν ὃς ὡσεβεῖτοι, ᾧ πάντα ὑπηρέτει. καὶ ἅλως, ἐτυραννεῖτο ὑπ' αὐτοῦ, ᾧ δουλοῦτο τὸ τοῦ παιδὸς ἐπιθυμιῶν ἰῶ. ὁ γεραιὸς δ', τῆς μὲ πρώης in diſcrimen adducor, ne præmio fraudatus à vobis diſcedam, ſoluſque mercedem non feram, quam leges à me ſervatæ præſtituunt. Quare qui contradicit, is mihi videtur non reipub. ſtudio, quemadmodum dicit, hoc facere, ſed quòd illos periiſſe doleat, & illorum mortis authorem ulciſci cupiat. Vos autem judices, mihi pauliſper attendite, dum tyrannidis mala, tametſi optimè noſtis ipſi, commemoro: ſiquidem hoc pacto futurum eſt, ut & mei beneficii magnitudinem intelligatis, & ipſi plus capiatis voluptatis, reputando quibus malis liberati ſitis. Neque enim, ſicut aliis quibuſdam ſæpe accidit, ſimplicem etiam nos tyrannidem, & unicam ſervitutem ſuſtinuimus, nec unius domini libidinem pertulimus: verùm ſoli omnium quos ſimilis habuit calamitas, duos pro uno tyrannos habebamus, & in geminas injurias diſtrahebamur infœlices. Porrò ſenex multò moderatior erat, quippe in ira mitior, in ſuppliciis lenior, ad voluptates tardior: ut pote cui jam ætas vehementiam appetitus cohiberet, voluptatumque cupiditates refrænaret. Quin ad ſuſcipienda ſcelera nolens, à filio impelli ferebatur, cùm ipſe non admodum tyrannicus eſſet, ſed illi morem gereret. Nam nimiopere filium amabat, ut re declaravit. Omniaque illi erat filius, illi parebat, quas volebat injurias, inferebat, afficiebat ſupplicio quoſcunque præcipiebat, ac in omnibus obſecundabat. Denique filius tyrannum agebat in patrem, pater filii cupiditatum erat ſatelles. Tametſi huic ætatis cauſa honorem ce-

παρεχόμενος καθ' ἡλικίαν ἐκεῖνα, καὶ μόνα ἐξίστατο τῆς ἀρχῆς ἐνόμιζεν. τὸ δ' ἔργον τῆς τυραννίδος, καὶ τὸ κεφάλαιον, αὐτὸς ἦν. καὶ τὸ μὲν πιθὸν καὶ ἀσφαλὲς, ἀπ' αὐτῆς παρεῖχε τῇ δυναστείᾳ. τῶν δ' ἀπολαυσιν, μόνον ἐκαρπᾶτο τῶν ἀδικημάτων. ἐκεῖνον ἦν ὁ τὰς δορυφόρους σωμάτων, ὁ τῶν φρουρῶν κρατύνων, [1] ὁ τὰς τυραννευμένας ἐκκόπλων, ὁ τὰς ἐπιβουλεύοντας φυλάττων. ἐκεῖνος, ὁ τὰς ἐφήβους ἀναπαττῶν, ὁ συνοδεύζων τοῖς γάμοις, ἐκείνῳ αἱ παρθένοι ἀνήγοντο, καὶ εἴ τινες σφαγαὶ, καὶ εἴ τινες φυγαὶ, καὶ χρημάτων ἀφαιρέσεις, καὶ βάσανοι, καὶ ὕβρεις, πάντα τοῦτο τολμήματος ἦν νεανικοῦ. ὁ γέρων δ' ἐκεῖνος, ἠνείχετο, καὶ συνῆδεν, καὶ ἐπῄνει μόνον τὰ δ' παιδὸς ἀδικήματα, καὶ τὸ πᾶγμα ἡμῖν ἀρόρητον καθειστήκει. Ὅταν γὰρ αἱ τῆς γνώμης ἐπιθυμίαι τῶν ἐκ τῆς ἀρχῆς ἐξουσίαν ἀπολάβωσιν, ἅδηνα ὀργὴ ποιεῖται τῶν ἀδικημάτων. μάλιστα δ' ἐκεῖνο ἐλύπει, τὸ εἰδέναι μακρὸν, μᾶλλον δ' ἄπειρον τὸν δουλείαν ἐσομένην, καὶ ὅτι ἀμφοῖν τοῦν δεσποσύνοιν τὸν πόλιν, ἄλλοτε ἄλλῳ δεσπότῃ, καὶ πονηρῷ, κληρονόμημα γενησόμενον τῆς δυνάμεως, ὡς τοῖς μὲν ἄλλοις ἡ μικρά τις ἐλπὶς αὐτὴ, τὸ λογίζεσθαι, καὶ πῶς αὐτὸς λέγειν, ἀλλ' ἤδη παύσεται, ἀλλ' ἤδη τεθνήξεται. καὶ μετ' ὀλίγον ἐλεύθεροι γενησόμεθα. ἐπ' ἐκείνοις δ', ὃ ἓν τοιοῦτον ἠλπίζετο, ἀλλ' ἑνωμένην ἤδη ἕτοιμον τῆς ἀρχῆς ἀμφοῖν. τοιαῦτα δὴ ἐπιχειρεῖν τις ἐτόλμα τῶν γηρυκῶν, καὶ τὰ αὐτὰ ἐμοὶ φθεγγόμενον, ἀλλ' ἀπίγνωστο παντελῶς

debat adolescens, soloque imperii à nomine temperabat: ipse tamen tyrannidem exercebat, ejusque caput erat. Et quanquam tutamentum præsidiumque principatus ab illo mutuabatur, scelerum tamen emolumentis solus fruebatur. Ille erat qui satellites continebat, qui custodiam muniebat, qui tyrannidem affectantes è medio tollebat, qui insidiatores deterrebat, qui ephebos subducebat, qui conjugia violabat. Illi virgines adducebantur: tum siquæ cædes, siqua exilia, & pecuniarum expilationes, & cruciatus, & contumeliæ, ea omnia juvenis temeritate gerebantur. Porrò senex ille obsequebatur, socium scelerum sese præbebat, & filii flagitia duntaxat comprobabat. Imò res intolerabilis nobis creabatur. Nam quum animi cupiditates ex imperio licentiam assumunt, nullum flagitiis modum imponunt. In primis verò illud me discruciabat, quòd prospicerem diuturnam, imò potiùs æternam fore eam servitutem, & per successionem aliàs alii domino, tradendam rempub. populumque homini scelesto hæreditatis instar obventurum. Id enim aliis spem non exiguam facit, quod reputant, quod inter se dicunt: at mox coërcebitur, at mox demorietur, postmodum liberi erimus. Sed de illis, tale nihil sperabatur: quin jam paratum tyrannidis hæredem intuebamur. Itaque nullus ex generosis, iisque qui in meam eunt sententiam, rem aggredi audebat: sed desperabatur omnino libertas,

1 Ὁ τῶν τυραννευμένων ἐκκόπτων] Malè interpres: *qui tyrannidem affectantes, è medio tollebat.* τῶν τυραννευμένων, hoc est, *tyrannide vexatos.* Menagius.

1 Τῆς

πάππαι· ἡ ἐλευθερία, καὶ ἄμαχος ἡ τυραννὶς ἐδόκει, ὡς τοσούτοις ἐσομένη τὸ ἐπιχειρήσειν. ἀλλ' οὐκ ἐμὲ τοῦτ' ἐφόβησεν, οὐδὲ τὸ δυσχερὲς τῆς πράξεως λογισάμενον ἀπώκνησα, οὐδὲ ὡς τὸν κίνδυνον ἀπεδειλίασα. μόνῳ γὰρ μόνῳ ὡς ἄντων ἰσχυρῷ καὶ πολλῷ τῷ τυραννίδι. μᾶλλον γὰρ οὐδὲ μόνῳ, ἀλλὰ μετὰ ξίφους αἰσίου καὶ συμμάχου μιᾶς, καὶ τὸ μέρος σωστὸν τυραννοκτονήσοντος, ὡς ὀφθαλμῶν με, τῷ πελάτῃ τῷ ἔχων, ἀλλαξόμενον ἂν ὅμως τῷ κοινῷ ἐλευθερίαν [1] τὴν σφαγὴν τὴν ἐμήν. σὺν τύχῃ γὰρ τῇ πρώτῃ φορᾷ, καὶ τρέψαμενον οὐ ῥᾳδίως τοὺς δορυφόρους, καὶ τὸν τύραννον κτείναντα, καὶ τὸ ἀνδριάμενον τῶν Διοσκούρων, ἐπὶ τὸ κεφάλαιον αὐτὸ τῶν ἔργων ἰέμενον, ἐπὶ τῷ μόνῳ τὸ τυραννίδος ἰσχὺν, ἐπὶ τῷ ὑπάρξαντι τῶν ἡμετέρων συμφορῶν. καὶ ἐπισὰς τὸ τῆς ἀκροπόλεως φρούριον, καὶ ἰδὼν γυναικῶς ἀμυνόμενον, καὶ ἀνδριάμενον πολλοῖς τραύμασιν, ὅμως ἀπέκτεινα. καὶ ἡ μὲν τυραννὶς, ἤδη καθῃρῆσθαι, καὶ πέφυκε τοιαῦτα μοι τὸ τόλμημα. καὶ τὸ ἀπ' ἐκείνου, πάντες μὲν ἐλεύθεροι, ἐλεήμων δὲ ὁ χρόνος ὑπὲρ μόνου ἄνοπλου, λοιπὸν ἐβλήκεις τοὺς φύλακας, ὁπλομαλακὸς τὸ μειρακιῶδες ἐκεῖνον αὐτὸ δορυφόρει, ἔρημος, οὐδὲ γυναίας ὑπὲρ χειρὸς ἄξιος. σὺ τοῦτο τοίνυν ὡς ἐμαυτὸν ὦ ἄνδρες δικασταὶ, τὸ τοιοῦτο ἐλογισάμην. πάντ' ἔχει μοι καλῶς, πάντα πέπρακται, πάντα κατώρθωται, πῦ ἂν ὁ λοιπὸς πολασθείη τρόπος; ἐμοὶ μὲν γὰρ ἀνάξιος ἐστι, καὶ τῆς ἐμῆς δεξιᾶς, καὶ μᾶλιστα ἐπ' ἔργῳ λαμπρῷ,

tas, atque inexpugnabilis videbatur tyrannis: quippe cùm esset cum tam multis confligendum. At me nihil ista deterruerunt, neque perpensa negocii difficultate refugi, neque periculum reformidavi. Verùm solus, solus inquam, adversus adeò validam, magnamque tyrannidem, vel potiùs non solus, sed gladio comite conscendi, qui mecum pugnavit, & ex parte tyrannum interemit, quum mors mihi ob oculos interim versabatur, perpendebam tamen me mea cæde publicam libertatem redempturum. Ergo cùm in primam custodiam irruissem, nec facilè satellites summovissem, quemvis obvium interimens, quodvis obstaculum amoliens, ad ipsum negocii caput tendebam, ad unicum tyrannidis robur, ad calamitatum nostrarum argumentum. Et facto in arcis propugnaculum impetu, cùm viderem illum fortiter sese tuentem, & resistentem, multis tamen vulneribus occidi. Et jam erat sublata tyrannis, jam tum mihi confectum facinus: ex eo tempore liberi omnes: nisi quòd supererat senex solus, inermis, ejectis custodibus, amisso magno illo suo satellite, desertus, neque forti ampliùs dextra dignus. Ibi nimirum mecum ipse judices, hæc animo reputabam. Cuncta mihi præclarè habent, cuncta confecta, cuncta gesta sunt ex animi sententia. Quomodo verò puniatur qui superstes est? Me quidem, meaque dextra nequaquam est dignus, præsertim si post splendidum, & juvenile, & ge-

1 Τῆς σφαγῆς τὴν ἐμὴν] Ταῖς ἐμαῖς. Marc.

καὶ γενναίως, καὶ γνησίως ἀπηρξάμην, καταιχμάσας κἀκείνῳ τὴν σφαγήν. ἄξιον δὲ πᾶς δεῖ ζητῆσαι δίκαιον. ἀλλὰ μὴ τὴν συμφορὰν, μὴ τὴν αὐτοῦ κερδάνεσι. δότω, καλαθήτω δ Δημοκείδην ἐχέτω τὸ ξίφος. τούτῳ τὰ λοιπὰ συντίθεμαι. πεῖσαι βουλόμενος, αὐτὸς μὲ ἐκποδὼν ἀπηλλαγκότα. ὁ δ, ὅπερ ἐγὼ προσεμαντεύσαμην, διεπράξατο, καὶ τύραννον κτόνησι, καὶ τέλος ἐπέθηκε τοῖς ἐμοῖς δράμασι. πάρεσμι δὴ κομίζων ὑμῖν τὴν δημοκρατίαν, καὶ παρρησίαν ἤδη πᾶσι κηρύττων ἅπασι, καὶ τὴν ἐλευθερίαν διαγγελίζόμενος. ἤδη δὲ καλαίσεται τὰ ἔργα τὰ ἐμά. κενὴ μὲν ὡς ὁρᾶτε πονηρῶν ἡ ἀκρόπολις. ἐπιτέτραφε δ ὑδεὶς, ἀλλὰ τὰ τιμᾶν ἔξεσι, καὶ δικάζειν, καὶ ἀντιλέγειν κατὰ τοὺς νόμους. καὶ πάντα ταῦτα μεμίηται δὲ ἐμὲ ὑμῖν, καὶ ἀφ' ἑνὸς τοῦ τύραννου τοῦ ἐμοῦ. κακὸς δ ἑνὸς ἐκείνου φόνος, μεθ' ὃν οὐκ ἔστι ζῆν πατρὶ ἐδικαίῳ. ἀξιῶ δ' ἐν ἐπὶ τούτοις, τὴν ὀφειλομένην δοθῆναί μοι παρ' ὑμῶν δωρεάν, ὑ φιλοκερδὴς, ὑδὲ μικρολόγος τις ὢν, ὑδ' ἐπὶ μισθοῦ τὴν πατρίδα διεπραττὴν ἀφῃρημένος, ἀλλὰ βεβαιωθῆναί μοι βουλόμενος τὰ κεκριμένα τῇ δωρεᾷ, καὶ μὴ ἀφελληθῆναι, μήδ' ἄδοξον ἡγεῖσθαι τὴν ἐπιχείρησιν τὴν ἐμὴν, ὡς ἀπλῆ, καὶ γάρ ἀναξίαν πεκριμένην. εἰσὶ δ' ἁπλέγε, καὶ φησὶν, ὡς ἕνα μόνον ἔκτεινα τύραννον, ὑδὲ πεπραχθαί μοι τι κατὰ τὸν νόμον, ἀλλ' ἐνδεῖν τι τοῦ ἔργου τοῦ ἐμοῦ, ὡς ἀπαίτησιν τῆς δωρεᾶς. πυνθάνομαι τίνων αὐτῶν, τί λοιπὸν ἀπαιτεῖς παρ' ἐμοῦ; οὐκ ἐβουλήθην; οὐκ ἀνῆλθον; οὐκ ἐφόνευσα; καὶ generosum facinus interimatur, priorem illam cædem dedecoraturus. Dignus illo carnifex est quærendus: sed post calamitatem, ne vel hanc ipsam lucrifaciat: videat, crucietur, appositum habeat ensem, huic cætera mando. Hæc ubi mecum statuissem, ipse illinc discedo. At ille fecit quod prædivinaveram, tyrannum occidit, meæque fabulæ finem imposuit. Adsum igitur popularem administrationem vobis adportans, cunctisque ut bono sint animo pronuncians, lætumque libertatis nuncium evulgans. Iam meis fruimini factis: vacua, sicut videtis, sceleratis hominibus est arx. Imperat nemo, honores deferre licet, & causas agere, & ex legibus contradicere. Atque hæc omnia vobis mea contigerunt opera, meaque fortitudine, & ex unius illius cæde, post quem pater non potuit amplius vivere. Igitur dignum censeo, ut his pro meritis debitum mihi à vobis præmium tribuatur, non quòd lucri sim amans, & sordidus, & de patria bene mereri mercedis gratia statuerim: verum quòd cupiam officia mea præmio confirmari, nec iis detrahi, neque inglorios fieri meos conatus, si judicentur irriti & honorario indigni. At hic contradicit, negatque æquum facere me, qui munere decorari, & præmium ferre velim. Neque enim tyrannicidam esse me, neque quicquam à me pro legis sententia confectum esse: verùm facinori meo deesse quiddam, ad hoc ut præmium postulem. Ex illo igitur quæro, quid præterea requiris à me? nonne volui? nonne ascendi? nonne occidi? nonne

θευσε; σὸν ἠλευθέρωσε; μή τις ἐπιτάτ[illegible]; μή τις κελεύσ; μή τις ἀπειλεῖ δυναστης; μή τις με τ[illegible] κακούργων διέφυγεν; σὸν ἂν εἴποις. ἀλλὰ πάντα εἰρήνης μεστὰ, καὶ πάντες οἱ νόμοι, καὶ ἐλευθερία σεσῳσ[illegible], καὶ δημοκρατία βέβαιος, καὶ γάμοι ἀνύβριστοι, καὶ παῖδες ἀδεεῖς, καὶ παρθένοι ἀφαλεῖς, καὶ ἑορτάζουσα τὴν κοινὴν εὐτυχίαν ἡ πόλις. τίς οὖν ὁ τούτων ἁπάντων αἴτιος; τίς ὁ σωτὴρ μὲ ποιῶν; εἰ γάρ τις ἐστὶ τοῦ ἐμὲ μισθὸς δίκαιος, παρὰ χωρῶ τῆ χάριτος. ἐξίσταμαι τῆς δωρεᾶς. εἰ δ' μόνος ἐγὼ πάντα διεπραξάμην, τολμῶν, κινδυνεύων, ἀγωνιῶν, ἀναιρῶν, κολάζων, δι' ἀλλήλων πεφορύμενος, τί μὲ λοιδορεῖς τὰ κοινὰ πράττων; τί δ' ἀχάριστον ποιῶ με τὸ δῆμον ποιεῖς εἶναι; εἰ γὰρ αὐτὸν ἐφόνευσας τὸ τύραννον. ὁ δὲ νόμος, τυραννοκτόνῳ δίδωσι τὸν δωρεάν. διαφέρει δ' οὐπά μοι τί ἡ αὐτὸν ἀνελεῖν, ἢ δι' ἑτέρου διαφθεῖραι τὸν αἴτιον. ἐγὼ μὲν γὰρ, ὑμῶν οἴομαι, ἀλλὰ τοῦτο μόνον ὁ νομοθέτης εἶδε, τὸν ἐλευθερίαν, τὸν δημοκρατίαν, τὸν τῶν ἀστῶν σωτηρίαν. τοῦτ' ἐτίμησε, τοῦτ' ἄξιον ἀμοιβῆς ὑπέλαβεν, ὅστις σὸν ἂν εἴποις μὴ δι' ἐμὲ γεγηθέναι. εἰ γὰρ ἐφόνευσε δι' ὃν σὺ νῦν ζῇν σὸν ἐδύνατο, αὐτὸς ἔργασαι τὸν σφαγήν. ἐμὸς ὁ φόνος, ἢ χεὶρ σὴ νῦν. μὴ τοίνυν ἀκαλλωπίζου ἐπὶ πρεσβεῖ τρόπῳ τῆ τελευτῆς, μήδ' ἐξέπαζε ὅπως ἀπέθανεν, ἀλλ' εἰ μηκέτ' ἔστι. εἰ δὲ ἐμὲ τὸ μηκέτ' εἶναι ἴσχ ἐπὶ κακείνῳ σωσπιζέτω μοι δοκεῖς, καὶ συνφωνήσει τοῖς ἐργάταις, εἴ τις μὴ ξίφει, ἀλλὰ λίθῳ, ἢ ξύλῳ, ἢ ἄλλῳ τῷ τρόπῳ ἀπέκτεινε. τί δ' εἰ λιμῷ ἐξεπολιόρ-

ne libertatem peperi, numquis imperat? numquis jubet? numquis minatur dominus? numquis sceleratorum meas effugit manus? haudquaquam dixeris. Sed omnia plena pacis, omnes restitutæ leges, manifesta libertas, stabilis democratia, inviolata conjugia, tuti pueri, sine periculo virgines, publicamque cœlicitatem solennibus feriis celebrat civitas. Quis igitur horum omnium est author? quis illa repressit? hæc peperit? Nam si priorum quisquam honore hoc sit dignus, præmium cedo, à petendo munere desisto. Quòd si solus omnia peregi, audens, periclitans, crucians, perimens, alterum in altero puniens, quid mea calumniaris officia? cur minimè gratum erga me reddis populum? atenim tu non occidisti tyrannum. Porro lex tyrannicidæ præmium decernit. Verùm dic mihi, quid interest utrum ipse interimas, an mortis causam præbeas? Mea sententia, nihil. Verùm hoc solum spectavit legis conditor, libertatem, democratiam, malorum sublationem. Huic honorem decrevit, hoc præmio dignum judicavit: quod opera mea contigisse non negaveris. Nam si eum occidi sine quo vivere non poterat, ipse cædem peregi: occidi ego, sed illius manu. Itaque ne discepta de cædis modo, neque illud perpende quemadmodum interierit, verùm an jam perierit, & an quod periit, id à me sit profectum. Siquidem & illud excussurus mihi videris, & his adversus de re-

pub. bene meritos calumniis usurus: siquis non gladio, verum lapide ligno-ve, vel alio quovis modo peremit. Quid si fame ty-

κησε τ τύραννον, τῷ ἀνάγκην τ πλευτὴς παρέχων, ἀπήτεις ἂν ἢ τότε παρ' ἐμοῦ αὐτὸ χειρα τῷ σφαγήν; ἢ οὐδὲν ἔλεγές μοι π ωθὸς τ νόμων; ἢν ταῦτα, χαλεπώτερον ℰ κακούργε πφονευμένε; ἐν μόνον ἐξέπαζε, τοῦτο ἀπαίτ, τοῦτο πολυπραγμόνη. πῆς τ πονηρῶν λείπεται, ἢ πῆς ἐλπὶς ℰ φόβος, ἢ π ὑπόμνημα τ συμφορῶν. εἰ ὁ κομψὸς παῖζε, καὶ εἰρωνικὸ, συκοφαντοῦντός ἐσι τῷ πρόπω τ πεπραγμένων χρεμβρύε, ἀποτρεῖν ἐθέλειν τῶν ἐπὶ τοῖς πεπονημένοις ὠφελειάν. ἐγὼ ὁ κ τοῦτο μέμνημαι διηγορευμένου σε τοῖς νόμοις, ὡς τὸς εἰμὶ ἀφ' τῶν πολλὴν ἀλλοίαν, ἐπιλέλησμαι τ σε αὐτοῖς εἰρημένων, αἰτίας ζητᾶτε εἶναι δικαίας, εἴ πε αὐτὸς ἀπέκτεινεν, ἢ εἴ πε μὴ αὐτὸς μ ἀπέκτεινε, μὴ ὁ τῇ χειρὶ ἔδρασε τὸ ἔργον, ἠνάγκασε ὁ, [1] καὶ παρέχειν ἀφορμὴν ℰ φόνε τὰ ἴσα, καὶ τοῦτον ἀξιοῖ ὁ νόμος αὐτὸν ἀντικολάζεσθαι. μᾶλλα δικαίως. [2] οὐ γὰ ἐβούλετο ℰ πεπραγμένε ἴσον γένεσθαι τὸ τ ἀσφαλείας. καὶ ὡς ἔτι λοιπὸν ἡ ἐξέτασις ℰ πρόπε τ σφαγῆς. εἶπα τ μὲν ὄντως ἀποκτείνοντα, κολάζειν ὡς ἀνδροφόνον δικαιοῖς, καὶ ὡδαμῶς ἀφεῖναι θέλεις. τ ὁ [3] κ τ αὐτὸν τοῦτον τρόπον οὐ πεπεισκότα τὴν πόλιν, ἢ τ ἀμοιβὴν ἀξιώσεις τοῖς εὐεργέταις. ὡδὲ γὰ ἐκεῖνο ἂν ἔχοις λέγειν, ὡς ἐγὼ μὲν tyrannum obsediſſem, ad mortis neceſſitatem compellens, numquid etiam tunc cædem mea manu peractam à me exigeres? aut aliquid deſiderari diceres quo legi ſatis fieret? idque cum ſcelestus ille genere mortis atrociori ceciderit? Vnum hoc perquire, hoc repoſce, hoc excute, quis nocentium ſuperſit, aut quæ metus expectatio, aut quæ calamitatum recordatio. Quòd ſi purgata omnia, ſi pacata, calumniatoris eſt modum rei geſtæ reprehendendo, præmio fruſtrare velle, quod iis debetur, quæ virtute confecta ſunt. Equidem & illud memini in legibus diſſeri, niſi fortè ob diutinam ſervitutem, eorum quæ in illis dicuntur, oblitus ſum: cauſam mortis eſſe duplicem, puta ſiquis ipſe occidit, aut ſi non ipſe quidem occidit, neque manu facinus peregit verùm compulit, præbuitque mortis occaſionem. Ex æquo & hunc quoque ſupplicio, affici oportere lex cenſet, idque jure optimo. Audaciam enim facto minùs valere noluit. Et poſtea ſupervacaneum eſt cædis rationem quærere. Deinde hunc qui ſic occiderit, nequaquam abſolvendum, ſed tanquam homicidam puniendum eſſe cenſebis. Eum verò qui conſimili modo remp. beneficio affecit, debito benemeritis præmio non dignaberis. Neque enim illud dicere poſſis, me quidem imprudentem fe-

1 Καὶ παρέχειν ἀφορμὴν τῷ φόνῳ τὰ ἴσα, ℰ τοῦτον ἀξιοῖ ὁ νόμος αὐτὸν ἀντικολάζεσθαι μάλα δικαίως] Καὶ παρέχειν ἀφορμὴν τῷ φόνῳ, τὰ ἴσα, ℰ τοῦτον ἀξιοῖ ὁ νόμος αὐτὸν ἀντικολάζεσθαι, ℰ μάλα δικαίως. Marc.

2 Οὐ γὰρ ἐβούλετο] Καὶ γὰρ ἐβούλετο. Etenim voluit par eſſe facto id quod extra metum ſive periculum facti, τὸ τ ἀσφαλείας, nempe ἀφορμὴν ἴσως παρέχειν. Idem.

3 Κατὰ τ αὐτὸν τοῦτον τρόπον] Τοῦτον τρόπον. Idem.

1 Καὶ

ἐπολῶς αὐτὸ ἔπραξα, ἠγνοήσα δέ τι τέλος ἄλλως χρηστὸν, ἐμοῦ μὴ θελήσαντος. τί γὰρ ἐπ' ἐξουσίαν, ἢ ἰσχυροτέρῳ πεφυκυῖα; τί δ' ἀπέλειπον τὸ ξίφος σὺ τῇ σφαγῇ, εἰ μὴ πάντως τὸ ἐσόμενον αὐτὸ ἐπεθεμαντευόμην; ἐπεὶ εἰ μὴ τοῦτο φῄς, ὡς ὁ τύραννος ὁ πεφυκὼς λιῶ, οὐδὲ τοῦτ' ἂν ἐγὼ τῷ ἐπιθυμήσαι, οὐδὲ δωρεὰς ἐπ' αὐτῷ πολλὰς, εἰ ἀπέθανον, ἤδεως ἂν ὑμεῖς ἐδώκατε. ἀλλὰ σὺ μὲν εἴποις. εἶτα δὲ τυραννίδι πεφυκυῖα, τῷ τῶν αἰτίαν ἔδωκε τῇ σφαγῇ, σὺν ἀπορρήτοις τοῦ δωρεᾶν; ὦ τῆς πολυπραγμοσύνης. μέλλῃ δέ σοι πῶς ἀπιθανεῖν, ἁπλαύστῳ τῆς ἐλευθερίας, ἢ τῶν δημοκρατίαν ἀποδεδωκότα, ἐξετάσοντος τὰ ἐπεσπαπτεῖς; κρίνει δ' ὁ νόμος ὡς φῄς, τὸ κεφάλαιον ἐξετάζων τῶν πεπραγμένων. τὰ δὲ μέσα ἢ πάντα ἐᾷ, κἀγὼ σὺν ἐπολυπραγμόνει. τί γὰρ κἀγὼ ἐξελάσας τὸν τύραννον, ἤδη πρὸ ἔλαβε τυραννικὸν τέλος; κἀγὼ μέγα δικαίως ἐλευθερίαν γὰρ κἀκεῖνος ἀντὶ δουλείας παρέμηται. τὸ δὲ ὑπ' ἐμοῦ γεγονὸς μέσον, ἃ φυγὴ, οὐδὲ δευτέρως ἐπανασώσασθαι ἐλπὶς, ἀλλὰ παντελὴς κρίσεως, καὶ καινολιθία παντὸς ἧθους, κἀγὼ ῥιζόθεν τὸ δεινὸν ἅπαν ἐκκεκομμένον. κἀμοὶ μὲν θεῶν θείων ἤδη ἀπ' ἀρχῆς ἐς τέλος, εἰ δοκεῖ, πάντα ἐξετάσατε, εἴ τι τῆς τοῦ νόμου ἐξαλείπομαι. κἀγὼ εἰ σοὶ δοκῶ τῶν πεπραγμένων ὀφειλόντων τυραννοκτόνῳ· ἐφέστηκε μὲν δὴ γοῦν πρὸ πάντων ἡμῶν ἡμιαίαν, καὶ φιλόπολιν, κἀγὼ τῶν κρινόντων κινδυνεύειν ἐβουλόμην· καὶ τῷ οἰκείῳ δικαστῇ τὸν τῶν πολλῶν σωτῆρα ἀποκαμόντα.

feciſſe, ſed exitum quendam commodum, præter animi ſententiam, fortuitò ſequutum fuiſſe. Nam quid amplius formidaſſem, eo qui validior erat, interempto? Cur verò gladium in vulnere reliquiſſem, niſi planè quod erat eventurum, id ipſum prædivinaſſem? Niſi fortè illud dices, eum qui extinctus eſt, tyrannum non fuiſſe, neque appellationem hanc habuiſſe, neque vos multum præmii hoc nomine, ſi ille fuiſſet occiſus, decreturos fuiſſe. Atqui dicere non queas. An interfecto tyranno, ei qui cædis cauſam præbuit, præmium denegabis? O curioſitatem! laboras quo pacto perierit, cùm interim libertate fruaris: aut ab eo qui democratiam reſtituit, ſupervacaneum aliquid requiris? Atqui lex, uti fateris, caput rei geſtæ quærit: media verò miſſa facit omnia, neque ultra curioſiùs excutit. Quid enim? annon ſiquis tyrannum expuliſſet, tyrannicidæ præmium jam cepiſſet? cepiſſet jure optimo: ſiquidem ille pro ſervitute libertatem contuliſſet. Id verò quod à me patratum eſt, non exilium habet, non inſtaurandæ tyrannidis metum: verùm abſolutam ſublationem, totiuſque generis internecionem, omneque malum radicitus exciſum. Ac mihi per Deos, jam ab injtio ad finem uſque ſi videtur, rem totam perpendite, numquid eorum quæ pertinent ad leges ſit prætermiſſum, numquid in me deſideretur ex his, quæ tyrannicidæ adeſſe debent. Primùm animus illi generoſus ſuppetat oportet, qui ſit civitatis amans, qui ſe quàm rempublicam periclitari malit, qui propria morte populi redimat ſalutem. Num

mihi

πατηρὸν, ἀλλ' ὃν τῷ ἀκμάζοντι, καὶ ὁμοῖον τῷ πατρὶ, καὶ λύπης ἐμπεπλησμένον. τοιοῦτ' ἔστι πατέρων τὰ τραύματα. τοιαῦτα ξίφη δικαίων τυραννοκτόνων. διὸ καὶ ἄξιοι ὑμῶν τυγχάνουσιν, οὐκ ἐπιεικέα περίπυστα τοῖς ἀδικήσασι. τὸ δὲ οὐδὲν δεδιέναι, τὸ δὲ οὐδὲν ὀκνῆσαι, τὸ δ' ἡδὺ τὸ ἅμα ἐδόκει καὶ ἡδὺ ἔχειν τυραννικῆς παλαίστρας ἄξιον. ἐγὼ γὰρ ἠγνόουν ὃ ἦν τοῦτο, οὐκ ἠγνόουν, ἀλλ' ἄκων ὑφεὶς, ὅσην ὀκνεῖ σύνοιαν ὡς τὸ ἡνίοχον, καὶ ὡς οὐκ ἂν ἀξίωσεν ἐπιδεῖσθαι μόνος ὀλίγου αὐτῷ χορηγοῦντος. πάντες μὲν γὰρ πατέρες ἴσως τοιοῦτοι τοῖς παισὶ τυγχάνουσι. ὁ δὲ, καὶ φιλοπάτορά τι ἄλλων ἔχων, ἐνίκησε, ὁρῶν μόνον ἐκεῖνον κινδυνεύοντα, καὶ φύλακα τυραννικὸν, καὶ μόνον. ἐφοβεῖτο δὲ πάντας, καὶ τὸν ἀσφάλειαν τῇ ὀργῇ παρεχόμενον. ὥστε οὐκ ἐμὲ μόνον ἔδει τοῦτο ποιῆσαι, ἀλλὰ δεῖ τῶν ἀπογόνων, ἐλπίδι πάντα μᾶλλον πεποιηκότων αὐτὸν, καὶ λοιμώττοντας ἐκ ἂν ἔτι ἔδει τοῦτο ποιῆσαι. ὥσπερ οὖν τοῦτον αὐτὸν ἡ φύσις ἐξέπεμψε, τὸν λύπην, τὸν ἀπόγονον, τὸ φόβον, τὰς ἐπὶ τῷ μέλλοντι ἐλπίδας χορηγοῦν, ἐπ' αὐτὸν ἐκπεπιέσμενον τοῖς συμφοραῖς, καὶ τὸν τελευταῖον ἐκεῖνον ἀνέγκαι κατηνάγκασε, ἀπόγνωσιν ὑμῖν ἄπρακτον, λελυπημένοις, οὐδεμιᾷ θεραπείᾳ πεπικηπευκὸς πένθος, ὀλίγου χορήσαν μὲ, ἀλλ' ἰσχυὸν πάντα. καὶ τὸ δεινότατον, αὐτὸς ἐφ' αὑτῷ, ὅσπερ δικαίαν οἴκησεν, καὶ πολλῇ χαλεπωτέρᾳ τῇ σὺν ἄλλῃ μηχανῇ. πῶς μοι τὸ ξίφος; μή τις ἄλλος τῶτα γεγενεύκε; μή τις ἄλλη ὀσμὴ τῶτα

tari, tametsi scelestum, crudelem tamen, & patri similem, sanguine; taboque oppletum. Hæc sunt parentum vulnera, hi justorum tyrannicidarum gladii: hæc mors digna crudelibus tyrannis, hæc ultio tantis sceleribus congrua. Cæterum protinus interire; protinus sibi excidere nihil habet tyrannico supplicio dignum. Non enim ignorabam vir egregie, non ignorobam, nec alius quisquam quanta benevolentia filium prosequeretur, quamque vel tantillum illi superstes esse nollet. Omnes enim patres fortasse hoc erga liberos sunt animo: sed hic aliis quiddam amplius habebat, idque meritò: quippe qui videret illum unicum esse qui curáret, servaretque tyrannidem: quique pro patre pericula solus adiret, & tutamen imperio adderet. Itaque si non ob benevolentiam, saltem ob desperationem rerum sciebam brevi moriturum ipsum, quum reputaret nihil commodi in vita futurum amplius, tutamine filii sublato. Nimirum effeci ut hæc omnia catervatim ipsum circumstarent, natura, dolor, desperatio, formido, quique metus in posterum imminebant. His adversus illum auxiliis sum usus, ipsumque ad id extremum consilium adegi. Interfit vobis orbus, excruciatus, plorans, lachrymans. Luxit luctum, non eum quidem diuturnum, verum qui patri satis magnus esset. Postremò quod est omnium acerbissimum, ipse sibi necem conscivit; quod quidem mortis genus miserrimum est, & longè atrocius, quàm si ab alio inferatur. Vbi mihi gladius? numquis alius hunc agnoscit? num cujusquam alius hæc

fuit

δῶ; τίς αὐτὸ εἰς τὸν ἀκρόπολιν ἀνενέγκαι; τίς δὲ τυράννῳ τίς ἐχρήσατο; τίς αὐτὸ ἐπ' ἐκεῖνον ἀπέστειλεν; ὦ ξίφος κρατιστον, καὶ μεθόδεχαι τὸ ἐμὸν κατόρθωμα τῶν. μετὰ τοσούτους κινδύνους, μὴ τοσούτους φόνους ἀμελήσωμεν, καὶ ἀνάξιοι δεχθῆμεν δωρεᾶς. εἰ γὰρ ὑπὲρ μόνης τούτου τοῦ τιμίου ἦτουν παρ' ὑμῶν, εἰ γὰρ ἔλεγον, ἄνδρες, ἀπονεῖν ἐθελήσαντι τῷ τυράννῳ, καὶ ἀνόπλῳ ἐπὶ δεινὰ κατειλημμένῳ, ξίφος τοῦτο ἐμοὶ ὑπηρέτησε, καὶ πᾶσι τὸ πλεῖστον τῆς ἐλευθερίας συνήγαγε παυτὶ, τοῦτο τιμῆς τε καὶ δωρεᾶς ἄξιον νομίσατε. δεσπότου δ' ὄντος δημοτικοῦ κτήματος, οὐκ ἂν ἠμείψασθε; οὐκ ἂν ἐν τοῖς εὐεργέταις ἀνεγράψατε; οὐκ ἂν τὸ ξίφος ἐν τοῖς ἱεροῖς ἀνεθήκατε; οὐκ ἂν μὴ τῶν θεῶν ἐκεῖνο σεβασθέντες; νῦν μοι σκοπήσατε, οἷα ποιήσαντα εἰκὸς τὸν τύραννον, οἷα δ' εἰρηκέναι πρὸς τὸ πλοῦτος. ἐπεὶ γὰρ ὑπ' ἐμοῦ φονοδόρμου, καὶ πτερωτοῖς ὁρμοῦ πολλοῖς τραύμασιν εἰς τὸ φανερὸν ἐξ σύριγγος, ὡς ἂν μάλιστα λυπήσειν ἔμελλον τὸν μαινόμενον, ὡς ἂν ὁ πρώτος ἡλίκος ἀλιτηριώξειν, ὁ μὲν, ἀνεβόησεν οἰκτρὸν, ἐπιβοώμενος τὸν γεγαμηκότα, καὶ βοηθὸν, καὶ σύμμαχον, ἤδη γὰρ πρεσβύτην ὄντα, καὶ ἀδυνῆ, ἀλλὰ θεατὴν τῶν οἰκείων κακῶν. ἐγὼ γὰρ ἀπηλαυνόμην, πάντης μὲν τῆς παγωδίας μεθυσθεὶς, κατελιπὼν δὲ τῷ ὑποκριτῇ τὸν νεκρὸν, καὶ τῷ σκηνῷ, καὶ τὸ ξίφος, καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ δράματος. ἐπιστὰς δὲ οἰκείῳ, καὶ ἰδὼν υἱὸν, ὃν εἶχε μόνον ἐλίγον ἐμπνέοντα, ἡμιφυγμένον. ἐμπεπλησμένον δὲ φόνου. καὶ τὰ τραύματα συνεχῆ. καὶ πολλὰ, καὶ κράατα. ἀνεβόησε τοῦτο. ἐπ-

fuit armatura? quis eum in arcem intulit? ante tyrannum quis eo est usus? quis eum illi misit? O particeps, ô meorum egregiè factorum successor enis, post tanta pericula, post tantas cædes contemnimur, & indigni præmio judicamur. Nam si hujus tantùm nomine præmium à vobis deposcerem, si dicerem, judices, Tyranno cùm mori vellet, idque temporis inermem esse se deprehendisset, gladius hic meus inservivit, & ad consequendam libertatem omnibus auxilio fuit, hunc honore & præmio dignum judicassetis: porrò domino tam popularis boni gratiam non retulissetis? Nonne inter eos qui de repub. sunt bene meriti, scripsissetis? nonne gladium inter sacra monumenta reposuissetis? nonne cum Diis illum venerare-mini. Nunc cogitate, quid tyrannum fecisse, quid ante mortem dixisse verisimile sit. Quum enim juvenis qui à me trucidabatur, & multis vulneribus confodiebatur in corporis partibus magè conspicuis, ut quàm maximè parentem discruciarem, & primo conspectu perturbarem, miserabiliter inclamavit, parentem implorans, non opitulatorem, non adjutorem. (sciebat enim illum esse senem & imbecillum) sed domesticorum malorum spectatorem. Nam ego interim discesseram, author qui fueram totius tragœdiæ, relinquens actori cadaver, scenam, gladium, & reliqua quæ ad actum fabulæ pertinebant. Tum ubi supervenit ille, viditque filium quem habebat unicum, paulum spirantem, sanguinolentum, cæde plenum, & vulnera continua, multáque, & lethalia. Sic excla-

τῦτο σοεδόκησα, ἐμελλακίδην, ἢ ὠφειδημένος πα τ Δ μέσυ κινδύνυ ἀπέκνησα; σὺν ἂν εἴποις. βμὶ τοίνυ ἐπὶ τύτυ ἔπ μόνυ, καὶ νόμιζε ᾧ ἤλασυ μόνον, καὶ ᾧ βυλεύσαζ τοῦτο, εἰ κ μὲ χρησὸν ἀνέδησε. ἔκ τι τ γνώμης αὐτῆς καταστείλω μέ, χάρις ἀξιῶν, ὡς εὐεργέτ λαμβάνειν. ἐμοῦ μ ᾧ δωρηθέν, ἄκυ δ μετ' ἐμὲ τετυχηνοκοτηκότ, ἄλογον εἰπέ μοι, ἢ ἄγνωμον ὦ ἀθρόχεν; καὶ μάλιστα εἰ ἔλιγον, ἄνδρες, ἐβελόμην, ἠθέλησα, ἐπεχείρησα, ἐπεφύκη τ γνώμης, μόν ἄξιός εἰμι τιμᾶζ, τί ἂν ἀπεκτόνα τότε; νῦν δέ, εἰ τῦτό φημι, ἀλλὰ καὶ ἀνῆλθον, καὶ κινδύνυσα, κ μυρία σοὶ τ ᾧ γενοίσκυ σφαγῆς ἐποίησα. μὴ γὰ ὅτι ῥᾴδιον, μᾶλ' δύσχρες ὑπολάβητε εἶναι τὸ πᾶγμα, φρυρῶν ὑπερβῆναι, καὶ δορυφόρυς κρατῆσαι, καὶ πείσαζ τοσύτυς μόνον, ἀλλὰ χρεὼν τ μίσχον τὸ τῆ τυραννοκτονίᾳ, καὶ τὸ κεφάλαιον τ ἔργυ, τῦτό ἐστι. εἰ γὰ δὴ αὐτός γε ὁ τύραννος, μέγα, καὶ δυσάλωτον, καὶ δυσκατέργαστόν ἐστι, ἀλλὰ τὰ φρυρεῖν, καὶ σωίχειν τὼ τυραννίδα. ἃ πς ἂν εἰκάσῃ. πάντα ἤτ ἀκριβῶσ. καὶ τὸ λοιπὸν, ὀλίγον. τὸ ᾧ δὴ ἄχρε τ τυράννων ἀφικέσθαι, σὺν ἂν ὑπῆρξέ μοι, μὴ ὑχὶ τ πρὸ αὐτὸν φυλάκων, καὶ δορυφόρων ἀπάντων κεκρατηκότ, κἀκείνυς ἅπαντας ἀφανικηκότ. εἶδόν ἔτ ἀφικόμην, ἀλλ' ἐπὶ τύτων αὖθις μένω. φυλακῆς σκοπῶσ. δορυφόρυς σύκησα. τ τύραννον, ἀφύλακτον, ἄοπλον, γυμνόν, ἀπέδυκα. πμᾶς ἄξιον ἐπὶ τύτοις εἶναι

ihi quicquam hac parte defuit? num mollem me præstiti? num præcognitis periculis, per quæ mihi perrumpendum esset, per ignaviam reformidavi? Profectò non potes dicere. Hac igitur tantum in parte commorare, existima me tantùm voluisse, ac statuisse ista, etsi nihil commodi evenerit, & me pro sola voluntatis deliberatione præmium reposcere, ut qui tamquam bene meritus illud accipiam. Num si voluntati meæ facultas defuisset, alius verò post me tyrannum occidisset, dic quæso absurdum-ne, & præter æquum foret, præmium dare? Ac in primis si dicerem, Cives volui, statui, aggressus sum, voluntatis experimentum dedi, solus honorario sum dignus. Quid tum respondeas? At nunc non hoc dico: sed ascendi, periculum adii, ante cædem adolescentis innumera præstiti. Neque enim usque adeò facile & expeditum putetis, præsidia superare, satellites opprimere, unumque hominem tam multos amoliri. Quin istud penè maximum est omnium, quæ sunt in tyrannicidio, totiusque negocii caput. Nam ipse jam tyrannus non magna res est, neque expugnatu, neque confectu difficilis: verùm ea quæ tuentur, continentque tyrannidem: quæ quidem siquis superaverit, voti compos evasit, & pusillum est id quod supereſt. Sed ad tyrannos pervenire nunquam mihi contigisset, ni priùs qui illos cingebant custodes oppressissem, omnesque satellites ante debellassem. Nihil amplius addo, sed his rursum insisto. Custodiam oppressi, satellites devici: tyrannum incustoditum, inermem, nudum reddidi. Vtrum rebus hisce confectis, honore dignus

tibi

σαι δοκῶ, ἢ ἵνα ἀπαιτῆς παρ' ἐμοῦ τὸν φόνον; ἀλλ' εἰ κ) φόνου ζητεῖς, ἴδὲ τοῦτο εὐθύς. ὑσὶ ἀναίμακτός εἰμι, ἀλλ' ἔρρωσμαι μεγάλῳ κ) γνησίᾳ σφαγῇ, νεανίσκῳ ἀκμάζοντι, κ) πᾶσι φοβερῷ. δι' ὃν ἀνεπιβούλευτος κακεῖνος ἦν, ᾧ μόνῳ ἐπάρῃ. ὃς ἀπὸ πολλῶν ἤρκει δορυφόρων. ὧν ἕνα σὺ ἄξιον ὠήθης δωρεᾶς, ἀλλ' ἄπιμος ἐπὶ τηλικούτοις γέγονας; τί δὲ εἰ δορυφόρου ἕνεκα, τί δ' εἰ ἱκανὸν εἵλου τινὰ δι' ὃν τυράννου ἀπέκτεινα; τί δ' εἰ οἰκείου τιμίου, ὃ μέγα ἂν ἔδοξε κ) τοῦτο, ἀνελόντι σὺ μέσῃ τῇ ἀκροπόλει, σὺ μέσοις τοῖς ὅπλοις, φόνου πάσῃ ἐρχαίοις τ' δ' τυράννου φίλων; νῦν δ' κ) τὸν προφανόμενον αὐτὸν ἴδε. ὁὸς ὁὸ τυράννου. μᾶλλον δ' τύραννον χαλεπώτερον, κ) δεσπότης, ἀνιδρύτητον, κ) κλαυσῆς ὠμότερον, κ) ὀλέτης βιαιότερον. τὸ δ' μέγιστον, κληρονόμος τ' ὅλων, κ) ἀλφάδοχος, κ) ἐπισπλὺ ἀναπτίναι τὰς ἡμετέρας συμφορὰς δυνάμενον. βούλει τοῦτο μόνον πεπαύχθαι μοι; ζῇ ἔτι τύραννος ἀλφιφεύγων; χάρας δὴ ἐπὶ τούτοις αὐτῷ. τί φατε; ὑ δύσετε; ὐχὶ κακεῖνον ὑφεωράσθε; ὐ δεσπότης; ὐ βαρύς; οὐκ ἀφόρητον ἦν; νῦν δ' κ) τὸ κεφάλαιον αὐτὸ σκοπεῖτε. ὁ γὰρ ὅτου ἄπαιτεῖ παρ' ἐμοῦ, τοῦτο ὡς σὸν, ἄρτι διεπραξάμην, κ) τὸν τύραννον ἀπέκτεινα ἑτέρου φόνου, ἢ ἁπλοῦς, ὐδὲ πληγῇ μιᾷ, ὐδ' ὁμοίως ἦν αὐτῷ, ἐπὶ τηλικούτοις ἀδικήμασιν, ἀλλὰ λύτῃ ἀσυμφόροις πολλῇ, κ) σὺ ὀφθαλμοῖς δείξας τὸ φίλτρον οἰκτρῶς ἀσκελμένα, ἵνα σὸ ἡλικίᾳ, εἰ κ) τοῦτο ἐπιτήδειον ἦν, ἐπὶ τοῖς ἐμοῖς ἀδικήμασιν ἀπόλοιτο. ἐγὼ δὲ ἐπὶ τοῖς σοῖς ἐπιβουλεύμασιν ἀπολοίμην; ἐγὼ δὲ ἐπὶ τοῖς σοῖς ἐπιβουλεύμασιν ἀπολοίμην; ἐγὼ δὲ ἐπὶ τοῖς σοῖς ἐπιβουλεύμασιν ἀπολοίμην;

tibi videor, an adhuc à me interemptionem exigis? Quin si illam quæris, neutiquam desideratur. Non sum incruentus verùm cædem peregi magnam & strenuam: nempe florentis juvenis, omnibusque formidabilis: propter quem & ille ab insidiis tutus erat, quo solo fretus stabat, qui complurium satellitum vices implebat. Annon igitur, quæso te, præmio dignus videor: an verò tantis rebus gestis honore defraudor? Quid enim si satellitem unum, quid si ex tyranni ministris quempiam interemissem? quid si charum famulum? annon hoc quoque magnum visum fuisset, conscendisse, media in arce, mediis in armis aliquem è tyranni familiaribus jugulasse? Nunc eum qui occisus fuit, considera. Filius tyranni erat. Imò potius crudelior tyrannus, inexorabilis dominus, ad supplicia dirior, ad contumelias violentior, quodque est maximum, hæres & successor omnium, quique nostras calamitates in longum posset prorogare. Vin' hoc solum mihi confectum esse? profugum verò tyrannum adhuc vivere? Iam horum nomine præmium reposco. Quid dicitis? non dabitis? annon & illum verebamini? annon dominus? annon gravis? annon intolerandus erat? Porro nunc ipsum negocii caput animadvertite. Etenim quod hic à me requirit, hoc quoad potui, optimè confeci, & tyrannum aliena cæde occidi, non simpliciter, nec uno vulnere, quod ipsi maximè optandum fuisset, tantorum videlicet scelerum conscio: sed cùm multo acerbiùs priùs torsissem, id quo nihil habebat charius, miserabiliter prostratum ob oculos ponens, filium in ætate militari,

κνον. ἀπωλόμεθα. πεφονεύμεθα. τετυραννοκτονήμεθα. ποῦ ὁ σφαγεύς; τίνι με τηρεῖ; τίνι με φυλάττει, ἀφ' οὗ τέκνον ἀποβεβλημένον, ἢ μή πως μᾶλλον ὑπερφρονεῖς καὶ τῇ βραδυτῆτι κηλάζειν δέον, καὶ ἀθυμοτέρᾳ μοι τὸν φόνον, καὶ μακροτέραν μοι τὴν σφαγὴν ποιεῖ. καὶ πεῦ πα λέγων, ἐζήτει τὸ ξίφος. αὐτὸς γὰρ ἀνασπᾷ ὧν, ἀφ' τὸ πάντα τῷ παιδὶ θαρρεῖν. ἀλλ' ὁ δὲ τοῦτο συνέδησε. πάλαι δ' ὧν ὑπ' ἐκεῖ καὶ τοῦτο ἀποπαρεσκεύασμένον, καὶ πῶς τὸ μέλλον τόλμημα καλλελειμμένον. ἀποσπάσας δὴ τὸ σφαγεὺς, καὶ ἅμα τραύματι ἐξελὼν τὸ ξίφος, φησὶ πρὸ μικροῦ μέν με ἀπέκτεινας. νῦν δ' ἀνὰ παυσον ξίφος. παυτὶ πεπλῆχθαι δοκοῦν ἐλθὲ, καὶ πρεσβυτικῇ χειρὶ δυσχώρητι σπαραγμόν. ἀπέσφιξεν. τυραννοκτόνησεν. καὶ ἅμα πεπλῆχθαι ἀπέλαυσεν. εὖθε ταχέως σοι εὐτύχει. εὖθε τὴν πάξιν πρὸ λαβὼν ἅμα φόνε. ἀπέθανεν ὧν, ἀλλ' ἢ ὡς τύραννος μόνον. ἀλλ' ἔτι νομίζων ἔξειν ἔκδικον, νῦν δ' ὡς ἄτεκνος. νῦν δ' ὡς ὠδὶ φονέως δίκην. καὶ ταῦθ' ἅμα λέγων, ἐπῆγε τὸν σφαγεῖ, τρέμων. ὁ δὲ ἀναίμων. ἐπιθυμῶν μὲ, ἀσθενῶν δὲ πρὸς τὴν ὑπηρεσίαν ἅμα τολμήματος. πόσην κηλάσεις ταῦτα; πόσα τρώματα; πόσοι θάνατοι; πόσαι τυραννοκτονίαι; πόσαι δωρεαί; καὶ τέλος, ἐπεφύκεσαν πάντες τὸν νεανίαν ἀποκείμενον, ὧδε μικρὸν, ὧδε δύσπαγώνιστον ἔργον. τὸ πρεσβύτερον ἦ, αὐτῷ ἀπεπεχυμένον, καὶ τὸ αἷμα ἀμφοῖν ἀνακεκραμένον. τὸν ἐλεύθερον ἀπείναι, καὶ ἐπιπόνως ἀπονεῖν, καὶ τὰ ἔργα ἅμα ξίφος ἅμα ἐμὲ αὐτὸ δὲ τὸ ξίφος ἐν μέσῳ ἀμφοτέρων, ἀπηλλάγη. ὁ δὲ ἀνὴρ ἐμὸς, ἐμὸς, ἐμὸς,

πέραν ἐπιδεικνύμενον, ὡς οὐκ ἀναξίου μεγάλης ἀπολαύσεως, καὶ μαρτυρόμενον ὅτι μοι πιστὸς διηκονήσατο, τοῦτο ὑπ' ἐμοῦ ἡγούμενον, μικρότερον ἦν. νυνὶ δὲ λαμπρότερόν ἐστι τῇ καινότητι. καὶ ὁ μὲν καθελὼν τὸν τυραννίδα πᾶσιν, εἰμὶ ἐγώ. μεμέλεται δ' ἐς πολλοὺς τὸ ἔργον, ὥσπερ εἰ δράμοιτο. καὶ τὰ μὲν πρῶτα, ἐγὼ ὑπελογισάμην. τὰ δεύτερα δέ, ὁ παῖς. τὰ τρίτα δέ, ὁ τύραννος αὐτός. τὸ ξίφος δέ, πᾶσιν ὑπηρέτησεν.

rum, declarans quàm non domino indignum se præstitit, testansque quam fidelem operam mihi navarit. Hæc res à me gesta minoris esset momenti, nisi novitate illustrior fieret. Atque is sum ego, qui tyrannidem sustuli. Cæterùm actio in multos est distributa, ut in fabulis fieri solet. Ac primas quidem partes egi ipse: secundas autem filius: porrò tertias Tyrannus ipse: gladius autem omnibus inservivit.

ΑΠΟΚΗΡΥΤΤΟΜΕΝΟΣ. | ABDICATVS.

ARGVMENTVM.

Argumentum Orationis infra patet. Porrò genus judiciale est, Status qualitatis. Sub hac enim & Abdicationis caussas Quintilianus ponit, quarum duas species facit: alteram Criminis perfecti, & alteram imperfecti, ad quam & præsens caussa hac pertinet. Exordium maxima ex parte querela constat. Nam & de iniquitate patris conqueritur, qui se non secundum artem, sed ad præscriptum curare jubeat, & de ingratitudine, ut qui pro beneficio restituta sanitatis, eam sibi nunc gratiam referat, ut iterum abdicare cogitet. Hanc querelam, personarum, sua & noverca videlicet, conditionibus amplificat: Invidiæ paternæ accusationis etiam occurrens à consueto & more patris, id quod statim ab initio facit. Exordium Propositio sequitur, cui Narrationem submittit, non tam exponenda actionis gratia, quàm ut anteactam vitam suam & beneficium in patrem collatum judicibus commendet. Confirmatio tribus locis consumitur: primo, quo ostendit non licere patri, ut in familiam receptum, denuo abdicet, à caussa legis & voluntate legislatoris, quod argumentum similitudine & fictionibus, seu καθ' ὑποθεσιν amplificat. Secundo, quo iniquum esse docet, se, tam bene meritum de patre iterum abdicari, & pro præmio, pœna affici. Hic locus variè amplificatur, ex qualitate beneficii, à conditione persona, à difficultate & accidentibus artis, à natura & lege & cæt. Postremo, neque caussas abdicationis satis idoneas aut efficaces esse probat. Neque enim se quicquam peccasse, neque nunc cogi debere, ut arte sua ubivis uta-

utatur, idque exemplo reliquarum artium, & ob artis hujus conditionem & præstantiam, deinde ex sua persona, qui illam non impensis patris, sed tum, cùm à familia alienus esset, didicerit, alioqui etiam necessitatem quandam rei absurdam consecuturam esse. Denique non posse curari hunc morbum: quo loco multa de qualitate corporum, morborum & medicina in genere disputat, ostenditque etiam si aliàs sanabilis hic morbus esset, in novercam tamen suspicionis periculum sibi metuendum esse, si quid ipsum fallat, aut ars destituat, atque ita Orationem concludit, admonens patrem periculi superioris, in quod ne iterum per iram & indignationem recidat, cavere ipsum jubet.

Ἀποκηρυχθείς τις, ἰατρικὴν ἐξέμαθε. μανίᾳ τὸν πατέρα, ἣν ὑπὸ τῶν ἄλλων ἰατρῶν ἀπηγωνισμένον ἰατὴρ μὲν φαρμάκοις δόσι, ἀνελήφθη αὖθις εἰς τὸν οἶκον. μὴ πολὺ δὲ, μεμηνῦσαν τὴν μητρυιάν, ἰάσασθαι κελεύομεν, ἀποκηρύττεται.

Quidam abdicatus artem medicam didicit Patrem insania laborantem reliquis medicis desperantibus, dato pharmaco cùm sanasset, denuo receptus est in familiam. Post hæc novercam insania correptam sanare jussus, abdicatur.

Οὐ καινὰ μὲν ταῦτα ὦ ἄνδρες δικασταί, οὐδὲ παράδοξα, ὑπὸ δὲ πατρὸς ἐν τῇ παρούσῃ γιγνόμενα, οὐδὲ νῦν πρῶτον τοιαῦτα ὀργίζεται, ἀλλὰ πρόπαλαι ἦν ὁ νόμος αὐτῷ, καὶ συνήθως ἐπὶ τοῦτ' ἀφικνεῖται τὸ δικαστήριον. ἐκεῖνο δὲ καινότερον ὧν δυστυχῶ, ὅτι ἔγκλημά μοι ἴδιον οὐκ ἔχω, κινδυνεύω δὲ πρωτείαν ὑπὸ σχεῖν ὑπὲρ τὸ τέχνης, εἰ μὴ πάνυ δύναταί τις εἰπεῖν τούτῳ κελεύοντι. ἢ τί χρήσει ἂν ἀποπέμπειν, ἐπιτάττειν οὐκ ἐξὸν ἅπερ ἐγὼ κελεύω, οὐδ' ἐθέλειν ἃ μὴ τέχνη δύναται, ἀλλ' ὡς ὁ πατὴρ βούλεται; ἐβουλόμην μὲν οὖν τὴν ἰατρικὴν, καὶ τοιοῦτόν τι ἔχειν φάρμακον, ὃ μὴ μόνον τοὺς μεμηνότας, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀδίκως ὀργιζομένους, παύειν ἐδύνατο, ἵνα καὶ τὸν ἐμὸν πατέρα νόσημα ἰασάμην. νυνὶ δὲ τὰ μὲν τῆς μανίας αὐτῇ, πάλιν πέπαυται. τὰ δὲ τῆς ὀργῆς, μᾶλλον

Haudquaquam nova sunt hæc Iudices, neque miranda quæ in præsentia facit pater: neque nunc primùm ad hunc irascitur modum, verùm lex hæc illi facilis est, & assuetus ad hanc causam accedit. Nunc verò novum illud mihi accidit genus calamitatis, quòd etsi nullum crimen privatum sustineo, tamen artis nomine pœnas dare periclitor, nisi huic jubenti per omnia parêre possit. Qua re quid sit absurdius? uti curem ex præscripto, non ex artis facultate, sed ex patris voluntate? Optarim equidem ut Medicina, etiam hujusmodi remedium haberet, quod non solum insanientes, sed etiam injustè irascentes liberare posset, quo etiam patris morbo mederer. Nunc autem ipsa quidem insania levatus est: cæterùm iracundia magis ex-

λον ἐπιπλήσσ). καὶ τὸ δεινότατον, τοῖς μὲ ἄλλοις ἅπασι, σωφρονεῖ. κατ' ἐμοῦ δ' ὃ δ' ἠρεμπύσωλ@, μόνα μαίνεται. τ μὲν δὴ μιᾶδον τ ἠρεμπίας, ὀρῶν οἷον ἀπλαμβάνω, ἀποκηρυτ'όμ@ ὑπ' αὐτῦ πάλιν, καὶ δ' ἡβύς ἀλλοτριώμεν@ δεύτερον, ὥσωρ ἀμφ' τοῦτ' ἀναληφθεὶς ὡς ὀλίγον, ἵν' ἀπρόπτερος ἡβώμην πολλάκις ἐκπεσὼν τ οἰκίας. ἐγὼ δ', ὁ μὲ τοῖς δυνατοῖς, ἀδύνατ' ἀλλοτρίαν ἐξεμέω. ὡς τοῦτ' γὰρ ἄκλητ@ ἦκον ἐπὶ τὸν βοηθειαν. ὅταν δὲ τ ἦ πάλαις ἀπεγνωσμένον, οὐδ' ἐπιχειρεῖν βούλομαι. ἐπὶ δ' τ γυναικὸς ταύτης, οὐκ ὄντως, καὶ ἀτολμότερός εἰμι. λογίζομαι γὰρ οἷα πάθοιμ' ἂν αὐτὸς δ' πατρὸς ἀπατυχών. ὃς νῦν δ' ὀρξάμεν@ τ ἠρεμπίας, ἀπακηρύτ'ομαι. ἄχθομαι μὲν ὧν ὦ ἄνδρες δικάζ ἐπὶ τῇ μητρυιᾷ, χαλεπῶς ἐχούσῃ. χρῆσθαι γὰρ ἰῷ, καὶ ἐπὶ τῷ πατρὶ δὲ ἐκείνῳ ἀνιωμένῳ. τὸ δ' μέγιστον, ἐπ' ἐμοὶ τυχῷ ἀπειθεῖν δοκῶν, καὶ ἃ ωσ@τείτ'ομαι ὑπουργεῖν ὑ δυναμένῳ, καὶ δι' ὑπερβολὴν τ νόσου, κ ἀσθένειαν τ πάχνης. πολλὰ δ' δίκαιον οἶμαι ἀποκηρύτ'εσθαι, τ ἃ μὴ δύνατα ποιεῖν, μὴ δ' τῶν ὀρχὴν ὑπισχνούμενον. δὲ ἃς μὲν αἰτίας καὶ ωσ'τερον ἀπεκήρυξέ με, ῥάδιον σωιδεῖν ὁπ ὅτ παιρόντων. ἐγὼ δ' κ ωσ@ς ἐκείνας μὲ ὡς οἰομαι, ἱκανὰς τῷ μεταπεῖσαι βίᾳ ἀπολογησάμεν. κ ταυτὶ δ', ἃ νῦν ἐγκαλεῖ, ὡς ἂν οἷός τ ὦ ἀπολογήσομαι, μικρὰ ὑμῖν διηγησάμεν@ τ ἐμαυτ. ὁ γὰρ δυσάγωγος, κ δυσπειθὴς ἐγὼ, ὁ κατηχύων τ πατέρα, καὶ ἀνάξια πεῖσαι δ' ἡβύς, τότε μὲν αὐτῷ τι πολλὰ ἐκεῖνα βοᾶν, καὶ ἀμφισβητοῦντ', ὀλίγα χρῆναι ἀπολέγειν ὠόμην. ἀπελθὼν δ' τ exacerbatur. Quodque est omnium graviſſimum, erga cæteros omnes est ſanus, inſanus in me unum à quo eſt curatus. Videtis igitur cujuſmodi mercedem curationis feram, quum rurſus ab illo abdicor, rurſus alienor à familia, ceu ob id ipſum ad breve tempus receptus, ut majore infamia ſæpius ejicerer domo. At ego quidem in his quæ præſtare queam, juſſa patris non expecto: ut qui nuper non accerſitus ad opitulandum venerim. Verùm ubi res eſt planè deplorata: tum nec aggredi velim. Porrò in hac muliere multo minùs auſim: nec temerè: ſiquidem reputo quid in me ſit facturus pater, ſi res non ſucceſſerit, cùm jam abdicet non aggreſſum curationem. Quare ludices, novercæ graviter laborantis vicem doleo: erat enim bona. Deinde patris nomine quem hujus morbus cruciat. Maximè tamen mei ipſius cauſa, qui videar immorigerus patri, cùm non poſſim quæ jubeor præſtare, partim ob morbi magnitudinem, partim ob artis imbecillitatem. At ſanè non arbitror æquum eſſe ut abdicer, ſi quod efficere non queam, id ne recipiam quidem. Itaque quibus de cauſis priùs abdicarit me, facile fuerit ex hoc negocio conjicere: ad quas equidem vita poſt acta, ſatis ut opinor, reſpondi. Ad hæc autem quæ nunc objicit, pro virili ſum reſponſurus, ſi priùs de meo ſtatu pauca vobis expoſuero. Ego intractabilis, & immorigerus ille, patrem dedecorans, & indigna meo genere patrans, id quidem temporis multa id genus vociferanti, & aſſeveranti, paucis contradicendum eſſe duxi. Verùm do-

οἰκίας, ἐνόμιζον μοι δικαιότερον ἔσασθαι μέγα, καὶ ψῆφον ἀληθῆ τὴν μὴ ταῦτα βίου, καὶ τὸ φαίνεσθαι πάμπολυ τοῦ εἶναι πατρὸς ἐγκλημάτων ἐκείνων ἀφειμένος, καὶ πρὸς τὰ κάλλιστα τῶν ἐπιτηδευμάτων ἐπιτετράφθαι, καὶ τοῖς ἀρίστοις συνεῖναι. τοιαῦτα μὲν ἐγὼ ὑπενόουν περὶ τούτου, καὶ ὑποπτεύων μὴ δὴ ὡς ἐσφόδρα κεκινημένος πατρὸς ἀδίκως ὀργίζοιτο, καὶ ἐγκλήμασι ψευδέσι καθ' ὑμῶν σωπήσειεν. καί τινες, οἱ μανίας ἀρχὴν ταῦτ' εἶναι νομίζοντες, καὶ ἄπειλὴν, καὶ ἀκρασίαν, οὐκ εἰς μακρὰν ἐπιπεσουμένην καὶ κακὸν, μῖσος, ἀλογίαν, καὶ νόμων ἀπλωτὴν, καὶ βλασφημίας ἀνοσίους, καὶ δικαστήριον σκυθρωπὸν, καὶ βοὴν, καὶ ὀργὴν, καὶ ὅλως, χαλεπῆς μεσῆς πάντα, διὸ δὴ πάλαι μοι καὶ ἰατρικῆς δεήσειν ποτὲ ἀνεπεδόκουν. ἀπεδημήσας οὖν, καὶ τοῖς δυσκολωτάτοις τῶν ἐπὶ τῆς ἀλλοδαπῆς ἰατρῶν συγγενόμενος, καὶ πόνῳ πολλῷ, καὶ ἀνθρωπίνῃ λιπαρεῖ χρησάμενος, ἐξέμαθον τὴν τέχνην. ἐπανελθὼν δὲ, καταλαμβάνω τὸν πατέρα, σαφῶς ἤδη μεμηνότα, καὶ οὐδὲν τῶν ἐπιχωρίων ἰατρῶν ἀπεγνωσμένον, οὐκ εἰς βάθος ὁρῶντων, ἀλλ' ἀκριβῶς φιλοκερδούντων τὰς νόσους. ἐλθὼν ὅσῳ μὲν εἰκὸς ἦν ποιεῖν χρηστὸν υἱὸν, ὅτε ἐμπεσὼν ἐκπέπτωκεν τῆς λαμπρυνσέως, ὅτε μετάπεμπτος ἥκει τῆς ἀποικίας. ἐγὼ δὲ εἶχόν τι αὐτῷ ἴδιον ἐγκαλεῖν, ἀλλὰ πάντα ἐκείνα ἦν ἀλλότρια τὰ ἁμαρτήματα. καὶ ὥσπερ ἔφην ἤδη, τὸ νόσημα. παρελθὼν οὖν ἐκλήθην, οὐκ ὀλίγος ἰατρὸς ἀναιμάκτου, ἐγὼ γὰρ οὔτω ποιεῖν

mo cedens, exiſtimavi fore mihi magni inſtar, verique calculi vice, ſi vitam poſtea viverem, qua me à paternis illis criminibus quàm longiſſimè abeſſe appareret, & honeſtiſſimis ſtudiis dediſſe operam, cumque optimis viris habuiſſe conſuetudinem. Iam verò & hujuſmodi quiddam proſpiciebam, ac ſuſpicabar fore, ut pater, qui non admodum animo conſtaret, mihi ſine cauſa ſuccenſeret, falſaque in filium crimina ſtrueret. Neque deerant qui iſta morbi initium interpretarentur, minaſque & tela mox irruituri mali, nempe odium abſque cauſa, mores aſperos, parata convicia, cenſuram ſeveram, clamorem, iram, denique bilis omnia plena. Ob quæ mihi aliquando medicina opus fore credebam. Proinde peregrè profectus, ac probatiſſimorum, quos in peregrinis regionibus nanciſci potui, medicorum doctrina uſus, plurimo labore, vehementique animi ſtudio artem perdidici. Poſtea reverſus, invenio patrem manifeſta inſania jam laborantem, & ab hujus loci medicis deſperantibus deſtitutum: qui non altiùs introſpiciunt, nec admodum exactè morbos dijudicant. At ego ſanè, ſicuti par erat facere frugi filium, neque abdicationis injuriam memini, neque dum accerſerer expectavi. Neque enim erat quicquam, quod illi propriè imputare poſſem: verùm peccata illa omnia fuerant aliena: morbi nimirum, ut modò dixi. Cùm igitur non vocatus acceſſiſſem, non illico ſum medicatus, neque enim id noſtri eſt mo-

1 Καὶ ὑποπτεύων μὴ δὴ ὡς ἐσφόδρα] Καὶ ὑποπτεύων μὲν δὴ ὡς ἐσφόδρα. Similis mendæ etiam Demoſthenis Olynthiaca II. quæ vulgò I. numeratur. Ad quam ea de re dixi. *Mars.*

1 A 2

ἔθος ἐστὶν ἡμῖν, οὐδὲ ταῦτα ἡ τέχνη διδάσκει, ἀλλὰ πάντων πρῶτον διδασκόμεθα σαφῶς εἴτε ἰάσιμόν ἐστι τὸ νόσημα, εἴτ' ἀνήκεστον, καὶ ὑπερβεβηκὸς τοὺς ὅρους τῆς τέχνης. καὶ τολμηρότερον, ἢν μὲν ἄκμαιον χείρωσαι ἢ, ἐπιχειρεῖμεν, καὶ πᾶσαν ἀπορρίπτομεν ὑποψίαν ἐσφερόμενοι σῶσαι τὸν νοσοῦντα. ἢν δ' ἐκκεκμηκὸς ἤδη, καὶ γενικηκὸς τὸ πάθος ἴδωμεν, οὐδὲ τολμῶ δρᾶν πρόσαντες, νόμον τινὰ παλαιὸν τῶν πατέρων τῆς τέχνης ἰατρῶν φυλάττοντες. οἱ φασι μὴ δεῖν ἐπιχειρεῖν τοῖς κεκρατημένοις. ἰδὼν δ' ἐν τῷ πατρὶ ἐπ' αὐτοὺς τῆς ἐλπίδος, καὶ τὸ πάθος ἐκ ὑπὲρ τὸν τέχνην ἐπιπολὺ τηρήσας, καὶ ἀκριβῶς ἐξετάσας ἕκαστον, ἐπιχείρουν ἤδη, καὶ τὸ φάρμακον τεταραγμένως ἐνέχεον. καίτοι πολλοὶ τῶν παρόντων ὑπώπτευον τὸν δόσιν, καὶ τὸν ἰασιν διέβαλλον, καὶ ὡς κατηγορίας παρεσκεύαζόν με. παρῆν δὲ καὶ ἡ μητρυιὰ φοβουμένη, καὶ ἀπιστοῦσα ἐμοὶ μισεῖν ἐμὲ, ἀλλὰ τῇ δεδίναι, καὶ ἀκριβῶς εἰδέναι ποτήρια ἐκείνου ἀφικνούμενον. ἠπίστουν γὰρ μόνη τὰ πάντα σωθῆναι, καὶ ὀμοθυμαδὸν τῇ νόσῳ. πλὴν, ἀλλ' ἔγωγε ὑδεὶς ἀπεδιελιάσας, ἠπιστάμην γὰρ ὑ ψύσεμμά με τὰ σημεῖα, οὐδὲ προθύσασθαι τὸν τέχνην ἐπῆγον τὴν ἴασιν εὐκαίρως ἐπιχειρήσας. καίτοι κἀμοί τινες τῶν φίλων, σωεδύλλουν μὴ θρασύνεσθαι, μὴ καὶ ἀφβολίαν τινὰ μείζω ἐνέγκῃ μοι τὸ ἀπατυχεῖν, ὡς ἀμυνομένου τὸν πατέρα φαρμάκῳ, καὶ μνησικακήσαντα, ὃν ἐπιπονῆσαι ὑπ' αὐτοῦ. καὶ τὸ κεφάλαιον, σῶν μὲ ὑτῶν οὔσης ἦν, καὶ ἐσωφρόνει πάλιν, καὶ πάντα διεγίγνωσκεν. οἱ παρόντες δ', ἐμοὶ μὲν ἐπιτιμῶντες, ἐπῄνουν δὲ τὴν τόλμαν, καὶ τὸ ἐπιχειρεῖν ἐπῄνουν, ἐπεὶ δὲ ἐπεκράτησεν ἡ τέχνη, καὶ ἐσώθη ὁ ἄνθρωπος, ἐθαύμαζον ἅπαντες, καὶ ἐμακάριζον τὸν ἰατρὸν, καὶ τὸν τέχνην ἐπῄνουν. ἐγὼ δὲ ἐν τούτοις ἐπιτιμώμενος ὑπὸ τῶν φίλων, καὶ ἐπαινούμενος ὑπὸ τῶν ἰατρῶν, ἐπὶ τῷ ἔργῳ ἐχαίρον, καὶ ἐμεγαλαυχούμην, καὶ ἐμεθυσκόμην τῇ δόξῃ, καὶ ἐμεγαλοφρονούμην, καὶ ἐμεγαλοπρεπίζόμην, καὶ ἐμεγαλοπραγμόνουν, καὶ ἐμεγαλοδοξ

θαύμαζον. ἐπὴν δὲ καὶ ἡ μητρυιὰ, καὶ φανερὰ πᾶσιν ἦν χαίρουσα, καὶ μᾶλλον ἀδεκιμῶντι, καὶ κακείνῳ σωφρονοῦντι. ὑτῳ δ' ἔδει, μαρτυρεῖν γὰρ αὐτῷ ἔχω, μήτε μελήσας, μήτε συμβουλόν τινα περὶ τούτων προσλαβὼν, ἐπειδὴ τὸ πᾶν ἦκουσε τῶν παρόντων, ἦλυε μὲν τὴν ἀποκήρυξιν, υἱὸν ἢ ἐξ ὑπαρχῆς ἐποιεῖτο μὲ, σωτῆρα καὶ διέρμηνέα ἀποκαλῶν, ἀκριβῶς πεῖραν εἰληφέναι ὁμολογῶν, καὶ περὶ τῶν ἐμπροσθεν οἰκείων ἀπολογούμενον. τοῦτο χαίρουσαν μὲν πολλὰς, ὅσαι παρῆσαν χρηστὰς· ἐλύπει δ' ἐκείνης, ὅστις ἀποκήρυξις ἦν, ἡδίων ἀναλήψεως. εἶδον γὰρ τότε πάντας ὁμοίως ἡδομένους τῷ πράγματι, ἀλλ' ἄλλῃ πῃ καὶ χρόᾳ τρεπομένην, καὶ βλέμμα παραγμένον, καὶ σχῆσιν ὠρχημένον, οἷον ἐκ φθόνου, καὶ μίσους γίνεσθαι. ἡμεῖς μὲν οὖν ὡς τὸ εἰκὸς ἐν ἀθρόῳ σύμασι, καὶ ξυμηδίαις ἦμεν, ἀλλήλας ἀπειληφότες. ἡ μητρυιὰ δ' μικρὸν, ἄλλῃ νοσεῖν ἤρξατο, νόσον ὦ ἄνδρες δικαίως χαλεπὴν, καὶ παράλογον. λάθρα γὰρ ἄλλῃ τὸ δεινὸν, παρεφύλαξε. τὸ γὰρ ἀπλῶς, τὸ δ' ἐπιπόλαιον τῆς μανίας τὸ εἶδος, ἀλλά τι παλαιὸν ἐνοικοῦν ἐν τῇ ψυχῇ κακὸν ἀπέρρηξε, καὶ ἐς τὸ μέσον ἐξενίκησε. πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἄλλα ἡμῖν ἐστι σημεῖα τῆς ἀνιάτως μεμηνότος. ἓν δ' ἐκεῖνο κρινοῦ ἐπὶ τῇ γυναικὶ ταύτῃ παρεφύλαξε. ἐγὼ μὲ γὰρ τὰς ἄλλας, ἠμερωτέρα, καὶ πραεῖά ἐστι. καὶ παρόντων, εἰρήνη ἄγει ἡ νόσος. ἂν δέ τινα ἰατρὸν ἴδῃ, καὶ τοῦτ' ἀκόσῃ μόνον, κατ' ἐκείνου μάλιστα παροξύνει. ὅπερ καὶ αὐτὸ τοῦτο, ἰσχυρὸς καὶ ἀνηκέστου ἔχειν ἐστὶ

dabat noverca, palamque gaudebat, & quòd inclaruissem, & quòd ille refipuisset. At hic quidem, nam id de ipso testari possum, neque cunctatus, neque quoquam his de rebus adhibito in consilium, re ex familiaribus cognita, irritam fecit abdicationem, ac denuo me filium fecit: servatorem ac beneficum appellans, sese certum mei experimentum cepisse confitens, deque illis ante factis semet excusans. Hoc factum multos quidem, quotquot boni aderant, exhilaravit: sed eos afflixit, quibus abdicatio filii erat revocatione jucundior. Proinde tunc vidi non eodem modo ea re gaudentes omnes, sed colorem alicujus mutatum, vultum perturbatum, faciem iracundam, quemadmodum ex invidia, odioque solet accidere. Nos igitur ut consentaneum est, altero alteri reddito, in lætitia, animique gaudiis versabamur. Cæterùm noverca paulò post, statim ægrotare cœpit, morbo iudices gravi, & inopinato: quem statim ab ortu tetrum observavi. Neque enim simplex, & levis insaniæ species, sed vetustum quoddam jamdudum in anima delitescens malum erupit, victoriaque parta in apertum prodiit. Sunt autem nobis multa quoque alia insanabilis insaniæ signa. Verùm illud unum commune in hac muliere animadverti, quòd erga cæteros pacatior est ac mitis, illisque præsentibus conquiescit morbus: sed siquem medicum viderit, vel si de medico tantùm audierit, in hunc supra modum exasperatur. Quod & ipsum argumento est, illam maligno & insanabili malo teneri.

Hæc

πεκμήρειον. ταῦθ' ὁρῶ, ἐγὼ μὲν ἠνιώμην, καὶ τὴν γυναῖκα ἠλέουν ἀξίαν ὄσαν, καὶ τοῦτ' τὸ συμπεσὸν δυστύχημα. ὁ πατὴρ δ' ὑπὸ ἰδιωτείας, ἃ γὰρ οἶδεν οὔτε ἀρχὴν ἔλαβε κακοτέχνου κακοῦ, οὔτε τὴν αἰτίαν, οὔτε τὸ μέγεθος τοῦ πάθους, ἐκέλευεν ἰᾶσθαι, καὶ τὸ ὅμοιον ἐγχεῖν φάρμακον. ὡήθη γὰρ ἐγὼ εἶναι μανίας εἶδος, καὶ μίαν τὴν νόσον, καὶ παράφρωσημα ταυτόν, καὶ τοῦτ' ἐπλημμέλειαν τὴν ἁρμόττουσαν ἐκέλευον. ἐπεὶ δ', ὅπερ ἀληθέστατον, ἀδύνατον εἶναι φημι σώζεσθαι τὴν γυναῖκα, καὶ πᾶσαν ὑπὸ τῆς νόσου ὁμολογῶ, ἀγανακτεῖ, καὶ ὀργίζεται, κἀμοῦ φησιν ἐκόντος καθυβρίζεσθαι, καὶ ἀσθενῆ τὴν ἄνθρωπον, ἐγκαλῶν ἐμοὶ τὴν ἀνθένειαν τῆς τέχνης. καὶ πάσχω μὲν σύνηθες τοῖς λυπουμένοις. ὀργίζονται γὰρ ἅπαντες τοῖς μὴ παῤῥησίας τελέσαι λόγοις. πλὴν ἔγωγε ὡς ἂν οἷός τε ὦ, διαλογίσομαι πρὸς αὐτὸν, καὶ ὑπὲρ ἐμαυτοῦ, καὶ τῆς τέχνης. καὶ πρῶτόν γε δὴ τοῦ νόμου ἄρξομαι, καθ' ὃν ἅπασι με ἀπαγορεύειν βούλεται, μὴ εἰδὴ σὺν ἔθ' ὁμοίαν ὄσαν αὐτῇ τὴν τε καὶ σωφρονεῖν τὴν ἐξουσίαν. ἃ γὰρ ἅπασιν ὁ πατὴρ ὁ νομοθέτης, οὐδὲ πᾶσιν υἱέσι, οὐδ' ἐσάκις ἂν ἐθέλωσιν ἀπαγορεύειν συγχωρεῖ, οὐδ' ἐπὶ πάσαις αἰτίαις, ἀλλ' ὅσαπερ τοῖς πατρόσι τὰ παλαιοῦται ὁρίζειν ἔφηκεν, ὅπως καὶ τὰ παίδων πρεσβύσιν, ὡς μὴ ἀδίκως αὐτὸ ποιῶσι. καὶ διαφέρετο σὺν ἐλευθέροις ἔφη γίγνεσθαι, οὐδ' ἀκούειν τὴν ποινέαν, ἀλλ' εἰς δικαστήριον ἐκάλεσε, καὶ δοκιμαστὰς ἐκέλευσε τοὺς μήτε σφόδρα ὀργὴν, μήτε διαβολὴν τὸ δίκαιον κρινοῦντας. ἤδη γὰρ πολλοῖς πολλάκις ἀλόγους αἰτίας ὀργῆς πικρᾶς

Hæc cùm perspicerem, equidem acerbè ferebam, miserebarque mulieris ut debui, præter meritum tanto laborantis infortunio. At pater ob insciti am, neque enim novit, vel originem mali quo tenetur, vel causam, vel affectus magnitudinem, jussit ut medicarer, ac simile pharmacum exhiberem: arbitratus idem esse insaniæ genus, eundem morbum, eandem invaletudinem, quæ similem curandi rationem admitteret. Verùm ubi, quod verissimum est, dico fieri non posse ut servetur mulier, meque morbo imparem esse fateor, indignatur, & succensèt, aitque me studio detrectare, ac mulierem destituere, mihi crimini vertens artis imbecillitatem. Atque huic quidem accidit quod dolentibus solet: liberè verum dicentibus succensent. Verùm ego pro viribus illi respondebo, tum meo ipsius nomine, tum artis. Ac primùm quidem à lege incipiam, ex qua hic me vult abdicare, quò intelligat sibi non esse posthac eandem abdicandi facultatem, quæ priùs fuit. Neque enim legislator omnibus, ô pater, istam potestatem permittit, neque uti quoslibet filios, neque quoties libuerit, neque quibuslibet de causis, abdicent. Verùm ut patribus concessit certis de causis irasci, ita prospexit & liberis, ne id immerentibus accidat. Ideoque jussit ne libera esset, ac citra judicium vindicta, sed ad judices vocat, æstimatores constituit, qui neque per iracundiam, neque per calumniam judicent quod justum est. Noverat enim frequenter accidere multis, ut iniquas ob causas ad iram

σαμβίας. καὶ τὸ μὲν, ψεύδεσθαι τὸν λοιδορηθέντα, τὸ δὲ, οἰκέτην πιστεύσαι, ἢ γυναίῳ ἐχθρᾷ, ἄκυρα ἡγεῖτο ἀδίκημα γίγνεσθαι τὸ πεσόν. διὸ δὴ ἐξ ἐρήμης τὰς παῖδας οὐδὲν ἀλίσκεσθαι, ἀλλὰ καὶ ὕδωρ ἐγχεῖται, καὶ λόγος ἀποδίδοται, καὶ ἀνεξέτασον οὐδὲν καταλείπεται. ἐπὶ τοίνυν ἔξεστι καὶ ᾧ μὲν ἐγκαλεῖν μόνῳ ὁ πατὴρ κύριος, ᾧ δὲ μόνα ταῦτα εἰ δόλοα αἰτιᾶται, ὑμεῖς οἱ δικάζοντες, αὐτὸ μὲν, ὃ μοι ἐπιφέρει, καὶ ἐφ' ᾧ νῦν ἀγανακτεῖ, μηδέπω σκοπεῖτε. πρότερον δ' ἐκεῖνο ἐξετάσατε, εἰ ἔτι δεῖον ἀποκηρύττειν αὐτὸν, ἅπαξ ἀποκηρύξαντα, χρησαμένῳ τῇ ἐξ ἀρχῆς ἐξουσίᾳ, καὶ ἀποπληρώσαντι τὸν πατρικὸν τούτων δυνασείαν. εἶτ' αὖθις ἀναλαβόντα. καὶ λύσαντι τὸν ἀποκήρυξιν, ἐγὼ μὲν γὰρ ἀδικώτατον εἶναί φημι τὸ τοιοῦτον, ἀπερρίπτους γυναῖας, καὶ τὰ παίδων τὰς τιμωρίας, καὶ πολλὰς τὰς καταδίκας, καὶ τὸ φόβον αὖθις, καὶ τὸ νόμου, ἅπαξ μὲν συγχωρήσαντα, μὴ μικρὸν δὲ λύσαντα. καὶ πάλιν ὁμοίως ἰσχυρὸν εἶναι. καὶ ὅλως, ἄνω καὶ κάτω στρέφεσθαι τὰ δίκαια, ὥσπερ τὸ ἐπὶ καινοῖς δοκοῦν τοῖς πατράσιν. ἀλλὰ τὸ μὲν ὠμὸν τὸν ἄξιον ἐφίεσθαι, καὶ ἀγανακτοῦντα συναγανακτεῖν, καὶ κύριον τὸ τιμωρίας ποιεῖν τὸ γεγονὸς πάθος. διὸ δ' ἅπαξ ἀναλώσαι, τὸν ἐξουσίαν, καὶ πεῖραν χρήσασθαι τῷ νόμῳ, καὶ ἐμπλησθῆναι τῆς ὀργῆς, εἶτα, μὴ ταῦτα ἀναλέσθαι, χρηστὸν εἶναι μεταπίπτειν, ἐπὶ τούτων ἀνάγκη μὲν μένειν, καὶ μηκέτι μεταπηδᾶν, μηδὲ μεταβαλλεσθαι, μηδὲ μεταποιεῖν τὸν κρίσιν. ᾧ μὲν γὰρ τὸ γεγηθέναι, πονηρὸν ἢ χρηστὸν ἀποφῆναι, οὐδὲν εἰμὴ γνώσεσθαι δεῖ. commoverentur: hic quidem cùm fallæ calumniæ crederet: ille famulo, vel uxori infensæ fidem haberet. Quare noluit rem injudicatam agi, neque indefensa causa liberos statim condemnari: verùm aqua infunditur, dicendi fit copia, nihil inexcussum relinquitur. Quandoquidem igitur hoc solum authoritatis datur patri, ut in jus vocet: & vobis judicibus, ut an justa sit accusatio, judicetis: id quidem quod mihi imponit, & cujus gratia nunc indignatus, nondum spectate, sed illud priùs expendite, num amplius abdicandi jus ipsi sit concedendum, cùm semel abdicaverit, jamque sit usus facultate quam lex concedit, atque hanc paternam potestatem expleverit: deinde rursum in familiam receperit, & priorem abdicationem abrogarit. Nam ego iniquissimum istud esse dico, ut infinitæ sint liberorum pœnæ, multæque condemnationes, & perpetuus metus: utque lex nunc irato inserviat, nunc abrogetur: rursum ut eodem modo valeat: denique ut jus sursum ac deorsum volvatur, prout ex occasione patribus visum fuerit. Verùm initio æquum quidem erat ut concederet, cumque indignante indignaretur, ac puniendi jus faceret ei qui genuisset. Porrò ubi semel potestatem absumpserit, ac lege abusus sit, iram expleverit, post hæc rursum in familiam receperit, & in hanc opinionem transierit, ut frugi putet, in his perseveret necessum est, neque postea resiliendum, neque retractanda sententia, neque rescindendum judicium. Etenim nullum erat judicium ut puto, quo ex se natum cognosceret, frugi-ne, an contrà esset evasurus.

At-

καὶ ἀφ' τῶν τὰς ἀναξίους ἔ ἡβῶν ἀποδοκιμασίας συγκεχώρηται, τοῖς ὅτε ἠγνόουν ἀναδρεψαμένοις. ὅταν δὲ μὴ κατ' ἀνάγκην, ἀλλ' ὑπ' ἐξουσίας αὐτός τις ὑφ' ἑαυτῷ καὶ δοκιμάσας ἀναλάβῃ, πῶς ἔτι μηχανὴ μεταβάλλεσθαι, ἢ πῶς ἔτι χρῆσις ὑπόλοιπος ἔ νόμου; φαίη γὰρ ἂν ὡς ὁ νομοθέτης, εἰ πονηρὸς ἦν, ἐλῶ, καὶ ἔ ἀποκηρυχθῆναι ἄξιον, τί παῖδων ἀπεκάλεις; τί δ' αὖθις ἐπανῆγες εἰς τὴν οἰκίαν; τί δ' ἔλυες τὸ νόμιμον; ἐλάττονες γὰρ ἦσθα, καὶ ἔ μὴ ποιεῖν ταῦτα κύριον. ἐγὼ δὲ σύνοιδα σοι δοτέον τοῖς νόμοις, ἀλλὰ ὡς τὰς σὰς μεταβολὰς ἀναλαβεῖν τὰ δικαστήρια. ἀλλ' ἄρα μὲν λύειν, ἄρα ἢ κυρίους εἶναι τοὺς νόμους, καὶ τοὺς δικαστὰς καθῆσθαι μάρτυρας. μᾶλλον ἢ ὑπηρέτας ἂν σοὶ δοκοῦντων, ὁτὲ μὲν κολάζοντας, ὁτὲ ἢ ἀφιέντας, ὁπόταν σοι δοκῇ. ἅπαξ μεμύηκας, ἅπαξ ἀνατέτροφας, ἅπαξ καὶ τὸ ἀποκηρύττειν ἀντὶ τούτων ἔχεις. καὶ τότε, ἐὰν δικαίως αὐτὸ ποιεῖν δοκῇς. τὸ δ' ἅπαυστον τοῦτο, καὶ ἀίδιον, καὶ πολύ, καὶ ῥᾴδιον, μεῖζον ἤδη τ' πατρικῆς ἐστιν ἐξουσίας. μὴ δὴ ὡσοῦς Διὸς ὦ ἄνδρες δικασταὶ συγχωρήσητε αὐτῷ ἐκκύσιον τὴν ἀνάκλησιν πεποιημένῳ, καὶ λύσαι τὴν γνῶσιν ἔ πάλαι δικαστηρίῳ, καὶ ἀκυρώσαι τὴν ὀργήν, αὖθις ἐπὶ τὴν αὐτὴν τιμωρίαν ἀνακαλεῖν, καὶ ἐπὶ τὴν ἐξουσίαν τὴν πατρικὴν ἀνατρέχειν, ἧς ἐξωσθεὶς ἤδη, καὶ ἅλως ἢ ὡσθησόμενος, καὶ μόγις τότε ἄκυρος, καὶ ὡσθεὶς ἀπαυθήσεται. ὁρᾶτε γάρ που καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις δικαστηρίοις, ὡς ἀπὸ μὲν τοῦ κλήρου λαχόντων δικαστῶν, ἤν τις ἄδικον οἴηται γεγενῆσθαι τὴν κρίσιν, δίδωσιν ὁ νόμος εἰς ἕτερον ἐφεῖναι δικαστήριον. ἢν δὲ

Atque hanc ob causam genere indignos abdicare concessum est, quos quum educabant, cujusmodi futuri essent nesciebant, Cæterùm ubi non coactus, sed suapte sponte atque authoritate ex sese comprobatum recipit, qua deinde ratione possit mutare factum, aut quis supereſt legis usus? Etenim dixerit legislator, hic si improbus erat, dignusque quem abdicares, cur revocasti? cur in familiam denuo reduxisti? cur legem irritam feciſti? Nam liber eras, tuique juris ut hoc non faceres. Neque enim tibi concedendum est ut leges eludas, neque ut ad animi tui mutationes judicia trahantur: neque ut leges nunc irritæ fiant, nunc authoritate polleant, judices interim testes sedeant, imò potiùs tuæ voluntatis ministri: modò punientes, modò absolventes, quandocumque tibi visum fuerit. Semel genuisti, semel educasti, pro his etiam semel abdicare potes: tum quidem quum id justè agere videberis. Verùm ut hoc fiat sine fine, ut perpetuò, ut frequenter, ut facilè, id supra patris jus est. Quare per Iovem Iudices ne permittatis huic, quì sua sponte receperit, superioris judicii sententiam irritam fecerit, iram exauthoraverit, ut rursum me ad eandem pœnam provocet, & ad paternam potestatem recurrat, cujus exoletum jam & inutile est privilegium, huicque soli invalidum, & ante hac consumptum. Etenim illud considerate, quemadmodum in aliis judiciis, ubi judices sorte ferunt sententiam, siquis perperam pronunciatum existimat, permittitur ad alios judices provocare. Sed siqui sua sponte

πῶς ἐκόντες αὐτοὶ συνῆλθον δικασταί, καὶ προελόμενοι ἐπιτρέψασι δικαστῶν, οὐκ ἔπ. οἷς γὰρ ἐξὴν μὴ ἢ τὴν ἀρχὴν ἐμμένειν, εἰ τούτοις τις αὐτοὺς ἐλιθ᾽ ἐξαιρεῖτο ἔλιθ᾽, τέρμιν ἐπὶ δίκαιον τοῖς ἐγνωσμένοις. ὅπου δὴ καὶ σύ. ὃν ἐξὴν μηκέτ᾽ ἀναλαμβάνειν, εἰ μὴ ἀν ἄξιον ἐδόκει ἢ ζῆν, τοῦτον εἰ χρηστὸν ἡγησάμενος εἶναι πάλιν ἀνεκαλέσω, οὐκ ἔτ᾽ ἀποκηρύττειν ἔξεις. ὅτι γὰρ οὐκ ἄξιον αὖθις παθεῖν ταῦτα, ὑπ᾽ αὐτοῦ σοῦ μεμαρτύρηται, καὶ χρηστὸς ἤδη ἀνωμολόγηται. ἀμεταστάτου δὴ τῆς ἀναλήψεως, καὶ τὴν ἀφαίρεσιν βέβαιον εἶναι προσήκει, μὴ κρίσιν ἄλλην πολλὴν, καὶ δύο δικαστήρια. ἢν μὲν τὸ πρῶτον, ἐφ᾽ ᾧ παρεπίσω. δεύτερον δὲ τὸ σὸν, ὅτι μεταβαλόμενος, καὶ ἀναδόσεσι ἐπίσησας τὰ πρότερον ἐγνωσμένα λύσας, βεβαιοῖς τὰ μετ᾽ ἐκεῖνα βεβουλευμένα. μένε τοίνυν ἐπὶ τῶν τελευταίων, καὶ φύλαττε τὴν σαυτοῦ κρίσιν, πατέρα σε εἶναι δεῖ. τοῦτο γὰρ ἔδοξέ σοι. τοῦτ᾽ ἐδοκίμασας. τοῦτ᾽ ἐκύρωσας. ἐγὼ μὲν οὖν εἰ μὴ φύσει παῖς ἦν, ἠβουλόμην δ᾽ ἀποκηρύττειν ἤθελες, ἐξεῖναί σοι φράζω. ὃ γὰρ τὴν ἀρχὴν ποιεῖν δυνατὸν ἦν, τοῦτ᾽ ἄδικον λύειν ἅπαξ ἠρέμενον. τὸ δὲ καὶ φύσει, καὶ κοῦφις προαιρέσει, καὶ γνώμῃ ἐπιστημένον, πῶς ἄλλοτε αὖ ἀπωθεῖται, καὶ πολλάκις τὸ μιᾶς οἰκειότητος διαφορεῖ; εἰ δ᾽ οἰκέτης ἦν ἐτύγχανον, καὶ τὸ μὲν πρῶτον πονηρὸν οἰόμενος, ἐπίδοσις, μεταπεισθεὶς δ᾽ ὡς ὑγιὲς ἤδικεν, ἐλεύθερον ἀφῆκας εἶναι, [1] ἆρ᾽ ἂν σοι πρὸς κριτὴν ὀργιζόντι, αὖθις ἐξὸν

sponte de judicibus convenerint, delectisque arbitris causam commiserint, non idem licet. Etenim siquis, quorum sententiis initio stare non cogebatur, hos sponte delegerit, jam æquum est boni consulere quæ statuerint. Itidem sanè & tu, quem non amplius recipere licebat, nisi videretur genere dignus, hunc si frugi esse arbitratus iterum admiseris, non amplius abdicandi jus habebis: siquidem indignum esse, in quem hæc denuo fiant ipse testatus es, jam de integro frugi esse filium confessus. Itaque non pœnitere receptionis, sed firmam reconciliationem esse convenit, post sententiam toties pronunciatam, ac rem bis judicatam, primùm quando abdicasti, deinde quando sententiam mutasti, & in patrimonii portionem asseruisti, rescissis decretis superioribus, confirmas illa quæ postea sunt placita. Proinde persevera in his quæ proximè statuisti, tuumque ipsius judicium serva. Pater sis oportet, quandoquidem id decrevisti, id probasti, id ratum fecisti. Ego quidem si natura non essem filius, sed adoptatum abdicare velles, ne id quidem tibi licere existimarim. Quod enim liberum erat initio non facere, id semel factum iniquum est rescindere. Porrò eum qui primum natura sit filius, postea judicio, sententiaque accersitus, quæso num par est rursum expellere. & eadem necessitudine sæpius privare? Si verò servus essem, tuque primùm ratus improbum, in vincula conjecisses, deinde cognita innocentia, me manumisisses, num tibi alias iracscenti, in eandem ser-

1 Ἆρ᾽ ἂν σοι πρὸς κριτὴν ὀργιζόντι, αὖθις ἐξὸν ἐς τὸν ὑμέναιον ἐπικαλέσαι;

τὴν δουλείαν ἐπανάγειν; εὐδαιμῶς. τὰ γὰρ τοιαῦτα, βέβαια, καὶ ἀμεταπτώτους κύρια ὑπάρχειν οἱ νόμοι ἀξιοῦσιν. ὑπὲρ μὲν οὖν τοῦ μηκέτ' ἐξεῖναι τούτῳ ἀποκηρύττειν, ὃν ἅπαξ ἀπεκήρυξας, ἴσως ἂν ἀνέλαβεν, ἔτι πολλὰ εἰπεῖν ἔχων, ὅμως, πιθόμενος. σκέψασθε γὰρ ἤδη οἷον ὄνομα, καὶ ἀποκηρύξῃ με. καὶ οὐδὲν τοῦτό φημι, ὡς τότε μὲ ἰδιώτην, νῦν δ' ἰατρόν. οὐδὲν γὰρ ἂν ὠφελήσειεν ἡ τέχνη συναγωνίσασθαι. οὐδ' ἅπαξ τοῦτο μόνον, νῦν δ' ἤδη καὶ ὠφελεκεκώτα, καὶ τὸ πιστὸν δ' μηδὲν ἀδικῆσαι ἂν ἡλικίας ἔχοντα μικρᾶς γὰρ ἴσως καὶ τοῦτο. ἀλλὰ τότε μὲν, εἰ καὶ μηδὲν ἠδικημένως ἂν ἔγωγε φαίην, ἀλλ' οὐδ' εὖ πεποιηκώς, παρῃτεῖτο τὴν οἰκίαν. νῦν δὲ σωτῆρα ἴσως καὶ διεσῴσθην μεμνημένον, εἴ τι γνοίη ἂν ἀχαριστότερον, πεφεύξεσθαι δὲ ἐμὲ, καὶ πλεῖστον κίνδυνον ἀφαιρήσεσθαι, τοῖς τοιούτοις δίκης ἀμείβεσθαι τὴν θεραπείαν σωτηρίας, οὐδ' ἵνα λόγον ἔχοντα, ἀλλ' ὅτου ῥᾳδίως ἐπιλελῆσθαι, καὶ ἐπὶ τοῦ ἐρημίου ἐλαύνοντα, τὴν ἐφηδίστην ἂν δικαίως, ἐφ' οἷς ἀδίκως ἐξεβίβασθε, μὴ μόνον δ' ἐμνησικακήσασθαι, ἀλλὰ καὶ σώσαντα, καὶ σωφρονεῖν διδασκάσαντα. εἰ γὰρ μικρὸν ὦ ἄνδρες δίκαιοι, οὐδὲ τὸ τυχὸν δ' ἀπονήκως αὐτὸν, ὅμως τὴν τοιαύτην νῦν ἀξίωμα. ἀλλ' εἰ καὶ ὕστερον ἀγνοεῖ τὰ

servitutem revocare liceret? Nequaquam. Igitur istiusmodi acta leges, firma volunt esse, ac perpetuò valere. Ego cùm pluribus etiam argumentis docere possem, non esse jus huic abdicare denuo quem semel abdicatum sponte sua receperit, tamen ea missa faciam. Nunc spectato cujusmodi filium parat abdicare. Neque hoc dicam me tunc imperitum fuisse, nunc esse medicum (nihil enim ars in hac causa suffragetur) tum juvenem, nunc ætate provectum, ut ætas etiam ipsa fidem faciat me nihil peccasse. Nam leve forsitan hoc quoque. Sed tunc quidem, quanquam nulla injuria, ut ego quidem dixerim, at neque beneficio affectus, à familia me alienavit. Nunc verò cùm recens illi author fuerim salutis, ac beneficus extiterim, exigor. Qua re quid esse possit ingratius? ut mea servatus opera, tantoque à discrimine elapsus, sanationem illam statim factis hujusmodi pensèt, nulla meritorum habita ratione: sed usque adeò facilè oblivioni mandarit, atque in solitudinem abigat eum qui jure sit obsecutus, quum præter jus ejiceretur: neque solùm non meminerit injuriæ, verum etiam & salutem attulerit, & sanæ menti restituerit? Neque enim exiguo iudices, neque vulgari in hunc collato beneficio, tamen hujusmodi malis nunc videor dignus. Porrò quanquam hic ignorat, quo in

νόμοι ἀξιοῦσιν] Tale forte fuit Græcorum jus, sed in eo jus Romanum à Græco differt. Nam actio ingrati competebat patrono adversus libertum ingratum, quæ si causa cadebat, retrahebatur ad servitutem per sententiam judicis. Lege *Divus* 5. ff. de jure patronatus, & lege *Qui manumittitur* 12. Cod. de operis libertorum, & lege *Si manumissus* 2. & lege *Liberti* 3, & lege *Libertina* 4. Cod. de liberis & eorum liberis. *Palm.*

τοῦτο, πάντες ὑμεῖς ἴστε οἷα ποιοῦσα αὐτὸν, καὶ πάσχοντα, καὶ ὅπως ἀφικέσθαι, ἐγὼ δ' ἀφελόμενος, τοὺς μὲν ἄλλων ἰατρῶν ἀπεγνωκότων, τοὺς δ' οἰκείων φυγόντων, καὶ μηδὲ πλησίον προσιέναι τολμώντων, τοιοῦτον ἀπέφηνα, ὡς καὶ κατηγορεῖν δύνασθαι, καὶ τοὺς τῶν νόμων ἀφελέσθαι. μᾶλλον δ' ὁρᾷς ὦ πάτερ τὸ παραδείγμα, τοιοῦτον ὄντα σε παρ' ὀλίγον οἷα νῦν ἡ γυνή ἐστι, ταύτης τὴν ὀργὴν φέρησιν ἐπαναγαγόντα. ἆ δίκαιον δὴ τοιαύτην μοι χάριτας ἀντ' ἐκείνων τῶν ἀμοιβὴν, ἐδὲ καλ' ἐμοῦ σε μόνου σωφρονεῖν. ὅτι γὰρ μὴ μικρὰ ὑπ' ἐμοῦ ὠφεληθήσῃ, καὶ παρ' αὐτῶν, ὧν ἐγκαλεῖς δῆλόν ἐστι. οὐ γὰρ ὡς σὺ ἐχθάτοις ἦσαν τῶν γυναικῶν, καὶ παμπονήρως ἔχουσαν, σὲ ἰώμενον μισεῖς, πῶς δὲ πολὺ μᾶλλον, ὅτι σε τὸ ὁμοίων ἀπήλαξα, ὑπερφιλοῦσαν, καὶ χαίρειν ὁμολογεῖς, τὸ ὅτου δεινῶν ἀπηλλαγμένος; σὺ δ' οὐδὲ ἀγνωμονέστατον σωφρονήσας οὕτως εἰς δικαφήλιον ἄγεις, καὶ σεσωσμένον καλάζεις, καὶ ἐπὶ τὸ ἀρχαῖον σκέτον μῖσος ἀναπείθεις, καὶ τὸ αὐτὸν ἀναγιγνώσκεις νόμον, κελεύων γῦν τὸ μιαρὸν ἀποδίδως τῇ τέχνῃ, καὶ ἀβίως ἀμοιβὰς τὸ φαρμάκων ἐπὶ τὸ ἐναντίον, ὑγιαίνειν μόνον. ὑμεῖς δ' ὦ ἄνδρες δικασταὶ, τὸ ὑβριστὴν τοῦτον καλάζειν ἐπιτρέψητε, καὶ τὸ σωσαντα ἐξελαύνειν, καὶ τὸ σωφρονήσαντα μισεῖν, καὶ τὸ ἀναφήσαντα πρωτεῖα. ἄκε, ὦ τὰ δίκαια ποιεῖτε. καὶ γὰρ εἰ τὰ μέγιστα νῦν ἁμαρτάνων ἐτύγχανον, ὦ μοι τῆς ἐκ μικρᾶ σφοδρὰ φιλομβρίᾳ χάριτος, ἧς ἂν ἀποβαλέσθαι τοῦτον, καὶ ἧς μεμνημένον, καλῶς ἔχει, τὸ μὲ παθεῖν

in ſtatu tunc fuerit, vos tamen omnes noſtis, quid facientem, quid patientem ipſum, quomodo affectum, ego curandum ſuſceperim: ac medicis reliquis deſperantibus, fugientibus familiaribus, nec propiùs accedere audentibus, talem reddiderim; ut etiam accuſare, ut & de legibus diſſerere poſſit. Quin potiùs exemplum vides pater: cùm propemodum talis eſſes, qualis nunc eſt uxor, ad priſtinam ſanitatem te revocavi. Quare non eſt æquum ut pro his officiis, hujuſmodi gratiam mihi reponas, neque in me ſolummodo ſanus ſis. Etenim te non mediocribus à me beneficiis affectum eſſe, vel ex his ipſis liquet, quibus me criminaris. Quem enim odiſti, quia uxorem in extremo periculo verſantem, graviſſimeque affectam non ſano, qui fit ut non potiùs ſummopere diligas, quia te ſimili morbo liberavi? & gratiam habeas tam acerbis ereptus malis? At tu, quod quidem eſt ingratiſſimum, ſimulatque ad te redisti protinus in jus trahis: reddita ſalute punis, & ad priſtinum odium recurris, eandem legem recitas. Egregiam igitur mercedem perſolvis arti, dignamque pro remediis refers gratiam, qui quidem adverſus medicum tantum ſanus es. Vos autem judices, huic concedetis, ut de benemerito pœnas ſumat, ut ſalutis authorem expellat, ut eum qui ſanitati reſtituerit, oderit, ut per quem revixit, ulciſcatur. Non. ſi quod juſtum eſt, facietis. Etenim ſi maximum aliquod flagitium in præſentia commiſiſſem, tamen non mediocrem gratiam ante debebat, quò cùm ille reſpiceret, cujus cum meminiſſet, conveniebat hunc præſentem injuriam negligere, & ob illa

φόντων καὶ φρονεῖν, δι' ἀκεῖνα ἢ ὡς χειρον τῷ συγγνώμῃ ἔχειν. καὶ μάλιστα εἰ τηλικούτη τις ἡ εὐεργασία τυγχάνοι, ὡς πάντα ὑπερπαίειν τὰ μεταταῦτα. ὅταν οἰμαι κἀμοὶ ὡσὼς τοῦτον ὑπάρχαν, ὃν ἔσωσα, καὶ ὃς δ' βίᾳ παντὸς χρεώσης ἐστί μοι, καὶ φ τὸ εἶναι, καὶ τὸ σωφρονεῖν, καὶ τὸ σωτέναι παρέχημαι. καὶ μάλιστα ὅτε οἱ ἄλλοι πάντες ἤδη ἀπηγόκεσαν, κ' ἦπιος εἶναι ἀμολόγουν τὸ νόσω. τοῦτο γὰ μεῖζον οἶμαι ποιεῖν τῷ ἐμῷ εὐεργασίαν, ὡς ὅτε ὑὸς ὢν τύτε, ὅτε ἀναγκαῖον τ' ἰατρικείας ἔχων αἰτίαν, ἀλλ' ἐλεύθερ⊙ καθεστὼς, κ' ἀλλότρι⊙, τ' φυσικῆς αἰτίας ἀφειμέν⊙. ὅμως δ' ἐφειδον, ἀλλ' ἐθελοντὴς, ἄκλητ⊙, αὐτεπάγγελτ⊙, ἦκον. ἐσοκησα, ὡσοσπαθήσα. ἰασάμην. ἐσωσα, κ' τ' πατέρ' ἐμαυτῦ διεφύλαξα, κ' ὑπὲρ τ' λοιπεπηρύξεως ἀπελογησάμην, καὶ τῇ εὐνοίᾳ τῷ ὀργὴν ἔπαυσα, καὶ τ' νόμον ἔλυσα τῇ φιλοτιμίᾳ, κ' μεγάλης εὐεργασίας τῷ ἐς τὸ χρ⊙ ἐπάνοδον ἐπεξάμην, καὶ ὡ ὅπως ἐπισφαλεῖ καιρῷ τῷ ὡσὼς τ' πατέρα πίστι ἐπεδειξάμην, καὶ μ' τ' τύχης ἐμαυτὸν ἐσπούδασα, καὶ γνήσι⊙ υἱὸς ὢ ζῆς δῆλος ἀνεφάνην. πόσα γὰρ οἴεσθε παθεῖν με; πόσα καμεῖν παρόντα; ὑπηρετῶν; καθεφυλακτῶν; νῦν μὲν, εἴκων τῇ πατρὸς ἀκμῇ. νῦν δ', τῷ τύχῃ ἐπάγων, ὡσὼς ὀλίγον ὑποδοὺ⊙ κακῷ. ἔστ δ' τ' ὄντων ἁπάντων τούτων ὡ τῇ ἰατρικῇ τὸ ἐπισφαλέστερον, τὰς τοιούτας ἰάσεις, καὶ πλησιάζειν ὅτω ἀμηχεμβόλοις, ἐς γὰρ τὰς πλησίον πολλάκις ἀφίασι τῷ λύπαν, ἐπιζέσαν⊙ δ' πάθος. καὶ ὅμως ὡσὼς οὐδὲν τούτων ἀπώκνησα, κ' ἀπεδειλίασα. συ-

illa priora facilè ignoscere, maximè si tam ingens sit beneficium, ut omnia superet, quæ postea possint accidere. Quod equidem mihi in hunc competere puto, quem servavi, qui mihi vitæ totius est debitor: cuique hæc præstiti, ut sit, ut sapiat, ut intelligat: præsertim cùm cæteri omnes jam desperarent, seque morbo vincendo impares esse faterentur. Nam & illud, opinor, ad meriti mei magnitudinem accedit, quòd cum id temporis filius non essem, cùm nulla de causa curationem suscipere cogerer: verùm liber essem, alienus, naturali causa solutus, tamen non neglexi, sed ultroneus, non vocatus, non jussus adii, succurri, assiduus fui, sanavi, restitui, meum patrem servavi, de abdicatione me purgavi, iram benevolentia sedavi, legem pietate sustuli, magnoque beneficio reditum in familiam emi, & in tempore adeò periculoso fidem erga patrem demonstravi, meque ipsum artis ope insinuavi, ac tristibus in rebus legitimus filius apparui. Quàm multa enim me tuisse passum arbitramini, quantum & exhausisse laborum? dum assideo, dum obsequor, dum opportunitatem observo, nunc cedens patris vehementiæ, nunc artem admovens, morbo paulatim inclinante. Est enim hoc omnium quæ sunt in medicina periculosissimum, hominibus hujusmodi mederi, & ad sic affectos accedere. Fit enim non rarò, ut exæstuante malo, rabiem in proximos emittant. At nihil horum subterfugi, nihil reformidavi:

sed

τὸν ἦ, καὶ πάνυ πρόπειρ ἀπτόμενος ξυμμίξ τῇ νόσῳ, τὸ τελευταῖον ἐπεγνώσθην τὸ φάρμακον. μὴ γὰρ τοῦτ' ἀκούσας οὕτως ἁπλῶς τις, ποῖόν ἦ, ἢ πόσος ὁ κίνδυνός ἐγχεῖν φάρμακον. πολλὰ γὰρ ἂν τοῦτον γένοιτο δεῖ, καὶ προδιαποιῆσαι τὴν πόσιν, καὶ προδιασκευάσαι ῥᾴδιον εἰς ἴασιν τὸ σῶμα, καὶ τὰ ἁπάσης ἕξεως φροντίσαι, κενῶσαι, καὶ ἐγκαινίσαι, καὶ οἷς χρὴ τρέφοντα, καὶ κινῆσαι ἐς ὅσον χρήσιμον, καὶ ὕπνους ἐπιποιῆσαι, καὶ πρεμίας μηχανήσασθαι, ἅπερ οἱ μὴ ἄλλό τι νοσοῦντες, ῥᾳδίως πειθοῖεν ἄν. οἱ μεμηνότες ἦ, λῦσαι τὴν ἀλλοτρίαν ἕξιν, δυσκίνητοι, καὶ δυσμετάπειστοι, καὶ τῷ ἰατρῷ ἐπιφαλεῖς, καὶ τῇ θεραπείᾳ δυσπαραγώνιστοι. ὅταν γὰρ πολλάκις πειράσωμεν, ἤδη πλησίον ὑγιείας ἔσῃ τέλους, καὶ ἐλπίσωμεν ἰᾶσθαι τὸ μικρὸν ἀμάρτημα, ἐπανορθώσασθαι δὲ πάθος, ἅπαξ ῥᾳδίως ἐκεῖνα ἀνέτρεψε, καὶ ἀνεπόδισε τὴν θεραπείαν, καὶ τὴν τέχνην διέφθειρε. τὰ δὴ ταῦτα πάνθ' ὑπομεμνημότα, καὶ ὅτι χαλεπὸν νοσήματος ἀποπαλαίσασθαι. καὶ πάθος ἁπάντων πυθὸν τὸ δυσπαλαιστότατον νενικηκότα, ἔπι τούτῳ ἀποκρυπτεῖσι ἐπιτρέψετε, καὶ τοῖς νόμοις ὡς βέλτιστα ἑρμηνεύσει, καὶ οὐ μάχεσθε συγχωρήσετε, καὶ τῇ φύσῃ πολεμεῖν αὐτὸν ἐάσετε; ἐγὼ τῇ φύσει πειθόμενος, σώζω, καὶ διαφυλάττων ὦ ἄνδρες δίκαιος τὸ πατέρα ἐμαυτοῦ, κἂν ἀδικῇ δοκῶ. εἰ δὲ τὸ σύμπαν τὸν παῖδα τοῖς νόμοις ὡς φησι, ἀκλεᾶ διαφθείρῃ, καὶ ἔξω ἡμῶν ἀποστερεῖ, μισοπαῖς ὑπ-

sed cum ipso conversans, morboque adversans modis omnibus, tandem pharmaco superavi. Ne verò quisquam hoc audito protinus cogitet, quis, quantus-ve labor miscere pharmacum. Etenim multa sunt prius facienda, præstruenda via potioni, præparandum corpus, quò faciliùs recipiat medicationem, totiusque corporis habitus curandus, inaniendo, extenuando, cibis idoneis alendo, ad quidvis utile movendo, somnos considerando, quietes ciendo: quibus in rebus alio morbo laborantes facilè pareant. At qui laborant insania, ob animi libertatem intractabiles sunt, gubernatu difficiles, ipsi medico periculosi, & curatione vix expugnabiles. Proinde sæpenumero cùm effecerimus, ut jam adesse morbi finem speremus, leve aliquod erratum incidens, renovato malo, cuncta illa superiora facilè subvertit, curationem impedit, artem fallit. Eum igitur qui hæc omnia sustinuerit, qui cum morbo tam gravi luctatus sit, qui malum malorum omnium expugnatu difficillimum vicerit, huic ut iterum abdicet, permitteris, utque leges in benemeritum interpretetur suo arbitratu, concedetis, atque eum cum ipsa natura bellum gerere sinetis! Ego naturæ obsequens, Iudices, mihi ipsi patrem, licèt in me fuerit injuriùs, servo & custodio. Quòd si filium benemeritum, leges, ut ait, secutus, perdit, & à familia alienat: hic nimirum erit liberorum

1 Ὅταν γὰρ πολλάκις πειράσωμεν, ἤδη πλησίον ὑγιείας τοῦ τέλους ἦ ἐλπίσωμεν, ἰάσασθαι τὸ μικρὸν] Ὅταν γὰρ πολλάκις οἰήσωμεν ἤδη πλησίον ὑγιείας τοῦ τέλους, ἦ ἐλπίσωμεν, ἰάσασθαι τὸ &c. *Marc.*

1 Τὰ

τ῀ω, ἐγὼ φιλοπάτωρ γέγομμαι, ἐγὼ τὴν φύσιν ἀσπάζομμαι, αὐτ῀ω τὰ φύσεως παρρᾶ, κ᾽ ἡθυθ῀εέζ῀ δίκαια, ὦ πατ῀ερ, μισοῦν῀τ῀ω ἀδίκως. ὦ παιδὸς, φιλοῦν῀τ῀ω ἀδικώτερον. ἐγκαλῶ γὸ ἐμαυτῷ, ὅ πατ῀ερ ἀναγκάζοι῀τ῀ω, ὅτι μισέμμω῀τ῀ω, ἃ δέον φιλῶ. κἀγὼ φιλῶ τἀλέον, ἢ ὡθσῆκε. καίτοι γε ἡ φύσις τοῖς πατράσι τὰς παῖδας μᾶλλον, ἢ τοῖς παισὶ τοὺς πατέρας ἐπιτάττ῀ φιλεῖν. ἀλλ᾽ αὐτ῀ὸ ἐκεῖνο κ᾽ τοὺς νόμους παρρᾶ, εἰ τοὺς μὲν ἠδικηκότας παῖδας τῆ γῆρᾳ φυλάττ῀ουσι, κ᾽ τὴν φύσιν, ἢ τοὺς γεννήσαν῀τ῀ας ἕλκ῀ ὡθς πόδον τ῀ῶ γεγυμνωμένων πολὺν, οὐχ ὅπως μείζως δρᾶς οὐσίας ἔχων ὡθς ἐμὲ, μείζονα τὰ δίκαια μοι τ῀ οὐσίας ἐσφέρ῀, κἀγὼ ἐπιδίδωσιν. ἢ τἄλλα ἕλαττον, ἐμὲ μιμεῖτ῀αι, κ᾽ ζηλοῖ ὅ φίλτερ῀; ἀλλ᾽ οἶμοι τ῀ συμφορᾶς. ὡθσπερ κ᾽ μισεῖ φιλοῦν῀τα, κἀγαπῶν῀τ῀α ἐλαύν῀, κ᾽ διέρχεται῀ ἀδικεῖ, κ᾽ ἀσπαζόμμενον ἀποκηρύττ῀, κ᾽ τοὺς φιλόπαιδας νόμους, ὡς μισόπαιδας κατ᾽ ἐμᾶ μεταχειρίζε῀ται. ὦ μᾶχαι, ὡ ἐσπέμενοι ἅπερ τοῖς νόμοις τ῀ῦ τ῀ φύσεως. οὐκ ἔσ῀ τωῦτα οὐκ ἔσιν ὡς θέλεις. κακῶς ἐρμωδεῖς ὦ πάτερ, κακῶς κειμένους τοὺς νόμους. ἢ πολεμεῖ φύσις ⊕ νόμος ἐν τοῖς ἐνοίκοις. ἀκηλιθῶσιν ἀλλήλοις ἐνταῦθα, κ᾽ συναγωνίζον῀τ῀αι τῆ λύσῃ τ῀ ἀδικημάτων. ὑβρίζεις τ῀ ἐγκλήτου. ἀδικεῖς τὴν φύσιν. τί ⊕ τοὺς νόμους συναδικεῖς τῆ φύσῃ; ὡς κακὸς, κ᾽ δικαίως, κ᾽ φιλόπαιδας εἶναι θέλον῀τας, ἢ συγχωρεῖς, κακὸ ἑνὸς παιδὸς ὡς τ῀ῦ πολλῶν κινῶν πολλάκις, κ᾽ ἠσυχάζειν οὐκ ἐᾶν ἐν τοῖς πημελείας τοὺς ἐν τοῖς

rorum oſor, ego pius in patrem. Ego naturam amplector: ille naturæ documenta temnit, & jura violat. O patrem injuſtè odio proſequentem! O filium injuſtiùs amantem! Nam mihi ipſi vitio verto, patre compellente, quòd exoſus ego, cùm non debeam, amo, & plus quàm par eſt amo. Atqui natura comparatum eſt, ut patres liberos ament magis, quàm liberi parentes. Verùm hic ſtudio tum leges contemnit, quæ filios nihil commeritos familiæ ſervant: tum naturam, quæ parentes ad vehemens natorum deſiderium trahit. Non ſolum enim cùm majora benevolentiæ erga me habeat principia, majorem, uti debebat, benevolentiam non affert & addit: aut quod minus eſt, me ſaltem imitatur, meumque amorem æmulatur. Sed ô calamitatem! quin inſuper odit amantem, amantem expellit, benemeritum lædit, complectentem abdicat, legeſque liberis faventes, ceu liberis infenſas, in me torquere conatur. O bellum, quod contra naturam legibus moves pater. Non ſunt iſta, non ſunt, inquam, ut tu vis. Leges bene conditas malè interpretaris pater. Non pugnat natura cum lege, in his quæ ad benevolentiam pertinent. Hìc inter ſe conſentiunt, ſibique invicem auxiliantur ad delendas injurias. Contumelia benemeritum afficis, naturam offendis. Cur legibus quoque ſimul cum natura facis injuriam? Quæ cùm honeſtæ, juſtæ, & liberorum amantes eſſe cupiant, eſſe non pateris, quum eas adverſus unum filium, tamquam adverſus multos moves: nec quieſcere finis in ſuppliciis, quæ velint in bene-

τ παίδων πρὸς τὰς πατέρας διανοίας ἡσυχάζειν ἐβούλοντο. καίτοιγε ἐπὶ τοῖς μηδὲν ἡμαρτηκόσι, μὴ ὃ κεμψώμεν. καὶ μὴν οἴγε νόμοι καὶ ἀχαριστίας δικάζεσθαι δίδοσι καὶ τῶν τὰς εὐεργέτας μὴ ἀποδιδόντων. ὁ δὲ πρὸς τῷ μὴ ἀμείβεσθαι, καὶ ἐπ' αὐτοῖς οἷς εὖ πέπονθε κολάζειν ἀξιῶν, σκέψασθε εἴ τινα ὑπερβολὴν ἀδικίας ἀπολέλοιπεν. ὡς μὲν οὖν ἔστ' ἀποκηρύττειν ἔπι τούτῳ ἔξεστιν, ἅπαξ ἤδη τοῦ πατρικοῦ ἐξουσίαν ἀπαλλερώσαντι, καὶ χρησαμένῳ τοῖς νόμοις, ἔστ' ἄλλως δίκαιον εὐεργέτην εἰς τὸ τηλικοῦτο γεγονότα ἀπωθεῖσθαι, καὶ τὰ οἰκίας ἐξαιτεῖσθαι, ἱκανῶς οἶμαι δέδεικται. νῦν δὴ δὲ καὶ ἐπ' αὐτοῦ τοῦ αἰτίου ἄλλωμεν τῆς ἀποκηρύξεως, καὶ τὸ ἔγκλημα ἐξετάσωμεν ὁποῖόν ἐστιν. ἀνάγκη δ' αὖθις ἐπὶ τὸν γνώμονα ἀναδραμεῖν τὸν νομοθέτην. ἵνα γάρ σοι τοῦτο πρὸς ὀλίγον δῶμεν, τὸ ἐξεῖναι σὺ τίνος ἂν ἐθέλῃς ἀποκηρύττειν, καὶ κατά γε τὸν εὐεργέτην τοσοῦτον τοῦτο συγχωρήσωμεν, οὐχ ἁπλῶς οἶμαι, οὐδ' ἐπὶ πάσαις αἰτίαις ἀποκηρύξεις. οὐδὲ τοῦθ' ὁ νομοθέτης φησίν, ὅτι ἂν τύχῃ ὁ πατὴρ αἰτιασάμενος, ἀποκηρυττέτω. καὶ ἀπόχρη θελῆσαι μόνον, καὶ μεμψασθαι. τί γὰρ ἂν ἔδει δικαστηρίου; ἀλλ' ὑμῶς ποιεῖ τοῦτο ὦ ἄνδρες δικασταὶ σκοπεῖν, εἴτ' ἐπὶ μεγάλοις καὶ δικαίοις ὁ πατὴρ ὀργίζεται, εἴτε μή. ἀκοῦσαι δὲ λοιπὸν ἤδη ἐξετάσατε. ἄρξομαι δὲ ἀπὸ τῶν μετὰ τὴν μανίαν εὐθύς. τὰ μὲν δὴ πρῶτα τῆς σωφροσύνης καὶ πατρὸς, λύσις ἦν τῆς ἀποκηρύξεως, καὶ σωτὴρ ὁ εὐεργέτης, καὶ πάντα ἦν ἐγώ. καὶ οὐδὲν οἰόμην τούτοις ἔγκλημα προσεῖναι ἐδύνατο. τὰ μὲν

volentia liberorum erga parentes conquiescere: quanvis non latæ sint in eos qui nihil peccarint. At sanè leges ingratitudinis actionem concedunt in eos, qui benemeritis non retulerint gratiam. At eum qui non modò gratiam non refert, sed pro beneficiis acceptis pœnam inferre vult, considerate num quicquam facere possit iniquius. Itaque non licere huic denuo abdicare, qui paternam potestatem semel expleverit, ac lege sit usus: præterea non esse æquum, eum qui tanta contulerit beneficia expellere, & familia exigere, satis opinor demonstratum. Nunc autem ad ipsam abdicationis causam veniamus, & crimen cujusmodi sit, expendamus. At rursus ad legislatoris mentem recurramus, necesse est. Etenim ut istud tibi demus ad breve tempus, licere quotiescunque velis abdicare, utque præterea potestatem istam tibi largiamur adversus benemeritum: haud tamen simpliciter, opinor, neque quibuslibet de causis abdicabis. Neque hoc dicit legis conditor. Quicquid utcunque criminatus fuerit pater, abdicato: & satis esse voluisse tantùm, & quæstum esse. Nam si id esset, quid opus erat foro? Verùm vos istud expendere jubet, judices, num gravibus, ac justis de causis iracatur pater, nec ne. Hoc igitur jam considerate. Exordiar autem ab iis quæ protinus insaniam hujus sunt secuta. Primùm omnium quod fecit sanæ menti redditus, abdicationem rescidit: ego servator, beneficus, breviter omnia eram. In his, ni fallor, nihil criminis esse poterat. Deinde

τοῦτο ; [1] τί τ' ἄντων αἴτια ; τίνα θεραπείαν ; τίνα ἐπιμέλειαν ὑὸς παρῆκας ; ποτὲ λάκκοι(ν) ἐχλιόμιλον ; τίνας πότους ἀκράτους, τίνας κώμους ἐγκαλεῖς ; τίς ἀσωτία ; τίς παροξυσμὸς ὄρεξιν ; τίς ἠπάτηκε ; οὐδὲν εἶς. καὶ μὲν ταῦτά ἐστιν, ἐφ' οἷς μάλιστα ὁ νόμος ἀπαγορεύει ἐφίησιν. ἀλλὰ νοσεῖν ἤρξατο ἡ μητρυιά ; τί οὖν ἐμοὶ τοῦτ' ἐγκαλεῖς. καὶ νόσου δίκην ἀπαιτεῖς ; ὅ φησιν. ἀλλὰ τί ; ὅτι θεραπεύειν ἀφιστάμην(ν), ὃ θέλεις καὶ αὐτὸ τοῦτ' ἂν ἄξιον εἴης ἀπαγορεύσεως, ἀπειθῶν τῷ πατρί. ἐγὼ δὲ τὸ μὲν οἷα ἀφιστάτην αὐτῷ, ὑπακούειν ὁ δυνάμην(ν), ἀπειθεῖν δοκῶ, ἀφ' ὀλίγου ὑπερῆσεμεν. ἀφίστερον δ' ἀπόλωλε ἐκεῖνο φῆμι, ὡς ὁ πᾶσα ἀφιστάναι ὅτε τούτῳ κάθοιτο ὁ νόμος, ὅτ' ἐμοὶ τὸ πείθεσθαι πᾶσι πᾶσιν ἀναγκαῖον. ὁ δ' ἂν τοῖς τ' ἀφιστεγμένοις, τὸ μὲν, ἀνδρώδη ἐστὶ, τὸ δ' ὀργῆς, καὶ τιμωρίας ἄξια, ἐὰν νοσῇς αὐτὸς, ἐγὼ δ' ἀμελῶ. ἐὰν τ' κατ' οἶκον ἐπιμελεῖσθαι, ἐγὼ δ' ὀλιγωρῶ. ἐὰν τὰ κατ' ἀγρὸν ἐπισκοπεῖν ἀφιστάτης, ἐγὼ δ' ὀκνῶ. πάντα ταῦτα, καὶ τὰ τοιαῦτα δίκαιος ἔχει τὰς ἀφάσεις, καὶ τὰς μέμψεις πεπτώκασι. τὰ δ' ἄλλα, ἐφ' ἡμῖν ἐστι τοῖς παισὶν, οὐδὲ τῶν τεχνῶν. καὶ τ' τέκτων χρήσιμος. καὶ μάλιστα, εἰ μηδεὶς αὐτὸς ὁ πατὴρ ἀδικεῖτο. ἐπεὶτοι ἂν τῷ γεγράφειν πατρὸ ἀφιστάτην, ταῦτα μὲ τὸν γεγράφε, ταυτὶ δ' μὴ, καὶ τῷ μουσικῷ, τῶνδε μὲ τὴν ἁρμονίαν κρῦε, τῶνδε δ' μή. καὶ τῷ χαλκεύοντι, τοιαῦτα μὲν χαλκεύε, τοιαῦτα δὲ μὴ, ἄρα ἂν τις ἀσχολῶ ἀποκηδε quid est omnium quod accusat? Quod obsequium? quam curam filio dignam prætermisi? quando foris cubui? quas intempestivas potationes, quas comessationes objicis? quæ propinatio? quis leno pulsatus est? quis accusavit? Nemo profectò. Atqui hæc sunt ob quæ præcipuè lex permittit abdicare. At cæpit ægrotare noverca. Quid istud mihi vertis crimini? & morbi pœnam à me reposcis? Non reposco, inquit. Sed quid? Quod eam curare jussus, recusas, ob hoc dignus fueris qui abdiceris, quippe immorigerus patri. Ast ego cujusmodi sint ista quæ jubet, in quibus cùm obtequi nequeam, videar immorigerus, paulisper differam. Sed illud priùs simpliciter dico: neque legem huic concedere ut quidvis imperet, neque me cogere ut in omnibus omnino paream. Hujusmodi sunt mandata quædam, ut si non parueris, pœnæ non sis obnoxius: quædam id genus, ut nisi obtemperaris, iram & supplicium merearis: veluti si ægrotes, ego verò non curem: siquid rerum domesticarum sit curandum, & ego negligam: si rei rusticæ inspectionem demandes: & ego recusem. Hæc omnia, idque genus alia, probabilis paternæ querelæ prætextus afferunt. Porrò cætera liberorum sunt arbitrii, quæ ad artes, earumque usum pertinent: maximè si nulla in re patri fiat injuria. Iam sicui pictori præcipiat pater: hæc pinge fili, non illa. Rursum musico, Harmoniam hanc pulsa, non illam: tum fabro ærario: ista cude, non illa: num quisquam illam patietur

[1] Τί τ' ἄντων αἴτια] Αἰτιᾷ. Marc.

φύτευσε, ὅπ μὴ κῦ τὸ ἐκείνῳ δικάζειν ὁ παῖς χρῆται τῇ τέχνῃ; οὐδὲ εἷς οἶμαι. τὸ δ' ἰατρικῆς, ὅσῳ σεμνότερόν ἐστι, καὶ τῷ βίῳ χρησιμώτερον, τοσούτῳ κὴ ἐλευθεριώτερον εἶναι πρέπει τοῖς χρωμένοις, καὶ πᾶσι μᾶλλον ἔχειν τὸν τέχνῳ δίκαιον τῇ ἐξουσίᾳ τῆς χρήσεως. ἀναγκάζειν δ' μηδὲν, μηδὲ πρόσταττειν, πρᾶγμα ἱερὸν, καὶ Θεῶν παίδευμα, καὶ ἀνθρώπων σοφῶν ἐπιτήδευμα. μήθ' ὑπὸ δουλείαν ἥκειν τόμε, μήθ' ὑπὸ φόβον, καὶ πανοῦργον δικαστηρίε, μήθ' ὑπὸ ψῆφον, καὶ παντὸς ἀπειλὴν, καὶ ὀργὴν ἰδιωτικήν. ὥστε καὶ εἰ τῦτό σοι σαφῶς ὑπῆρχε, κ' ἀληθῆ ἔλεγον, ὃ βέλομι, ὅδε παραπίτω δυνάμενον ἀκ' ἐμοῦ τῷ μὴν τέχνῳ οἶδα, κ' τῷ πατρὶ, τοῖς δ' ἄλλοις ἅπασιν ἰδιώτης εἶναι βέλομι, τίς τέρανος ὕτω βίαιος, ὡς ἀναγκάσαι ἂν ἄκοντα χρήσθαι τῇ τέχνῃ; τὰ γὰρ τοιαῦτα, ἱκετείαις, καὶ δεήσεσιν, ἢ νόμοις, καὶ ὀργαῖς, καὶ δικαστηρίοις ὑπάγειν οἰκεῖα σοφιστῇ. πείθειν τ' ἰατρὸν χρὴ, ἢ κελεύειν. βέλειν, ἢ φοβεῖν. ἐπὶ τῷ θεραπείαν οὐκ ἄγειν. ἑκόντα δ' ἑρμῆνεα, ἥδειν, πατρικῆς δ' ἀνάγκης ἄμοιρον. ἄπλης ἡ τέχνη, ὅπερ καὶ τοῖς ἰατροῖς κ' δημοσίᾳ αἱ πόλεις τιμᾶς, καὶ σφετέρας, κ' ἀτελείας, κ' σφωμοσίας δίδασι. τοῦτο μὲν δὴ ἁπλῶς ἂν εἶχον εἰπεῖν ὑπὲρ τ' τέχνης, εἰ κ' σὺ διδάξαιμί με, κ' πολλὰ ἐπιμελῶς

tur abdicare filium, eo quòd non ex ipsius arbitrio artem exerceat? Nemo opinor. [1] Atqui medendi ars quanto est honoratior, vitæque conducibilior, tanto convenit esse liberiores qui eam exercent: ac justum est ut ars in exercendi facultate aliquod privilegium habeat: nec cogatur, nec imperio subjiciatur, res sacra, Deorum doctrina, sapientum hominum studium: nec servituti legis submittatur, neque timori, pœnisque tribunalium, neque suffragiis, neque patris minis, neque indocti hominis iræ sit obnoxia. Proinde si tibi palam & apertè ita respondissem, Nolo curare cùm possim, sed mihi soli artem didici: ac patri, cæterisque omnibus imperitus esse volo: quis est tyrannus usque adeò ferox, ut [2] arte uti nolentem cogat? Nam hujusmodi officia, supplicationibus & precibus, non legibus, ira, judiciis elicere convenit. Oportet medico persuadere non jubere, ut velit, non ut metuat, non est ad curationem trahendus sed ultro ac lubens accedat oportet, immunis à compulsione patris. Immunis est ars ipsa, quandoquidem etiam civitates publicitus honores, præeminentias, immunitates, privilegia medicis tribuunt. Hæc igitur in genere poteram artis nomine respondere, etiam si tu me illam docuisses, multum studii, multum pe-

1 *Atqui medendi ars*] A conditione artis medicæ cujus studium erat olim cum primis honorificum ut Galen. & Erasm. comprobant. *Cogn.*

2 *Arte uti*] Vitruvius in Præfat. lib. 6. sic scribit, Alexis poëta Comicus dicebat, Athenienses ob eam rem esse laudandos, quod cum omnium Græcorum leges cogant parentes ali à liberis, Athenientium non omnes, sed eos tantum qui liberos artibus erudii fecerint. Ita Plut. in Solon. *Idem.*

1 Ὁ μὲν

δέντ@ον, καὶ ἀναλώσαντ@ον, ὡς μήθοιμι ὧδε μίαν ὅμως θεραπείαν, ταύτην δυνατὴν ὄσαν, ἀντίλεγον. νυνὶ δ' ἀφεῖσαι σύνισον, ὡς πάντα πᾶσιν ἄγνωμον ποιεῖς, σὺκ ἐὰν μὲ χρῆσθαι μετ' ἐλευθερίας ἐμοῦ κτήματι. ταύτην ἐγὼ τὴν τέχνην οὐκ ἦσθ' ὧν σὸς ἐξέμαθον, οὐδὲ τῷ σῷ νόμῳ ὑπόκειμαι@ον. καίτοι ὅμως αὐτὴν μεμάθηκά σοι, καὶ ταῦτ@ον αὐτὴς ἀπολέλαυκας, οὐδὲν παρὰ σοῦ ταύτης μεμαθεῖν ἔχων. τίνα διδάσκαλον ἐμισθώσω; τίνα φαρμάκων ἀγοραστήν; οὐδὲ λιπαρῶν. ἀλλὰ πενόμεν@ον ἐγὼ, καὶ τὴν ἀναγκαίαν ἀπορούμεν@ον, καὶ ὑπὸ τῶν διδασκάλων ἐλειπόμεν@ον, ἐπαιδεύθην. καί μοι τοιαῦτα μὲν πατρὸς ὧν παρὰ τοῦ μαθεῖν ἐφόδια, λύπη, καὶ ἐρημία, καὶ ἀπορία, μῖσος οἰκείων, καὶ ἀποστροφὴ συγγενῶν. ἀντὶ τούτων τοίνυν χρῆσθαί μοι τῇ τέχνῃ ἀξιοῖς, καὶ δεσπότης εἶναι θέλεις τοῦ; ὅτ' οὐκ ἦσθα δεσπότης πεποιημένος. ἀγάπα εἴ τι σε καὶ ὠφέλησεν ὠφοφείλων, οὐ ἐποίησε, μὴ δ' ἅμα μὴ δὲ τὰ χάριν ἀπαιτεῖσθαι δυνάμεν@ον, ἐπὶ δὲ δεῖ τὴν δύπτιαν τὴν ἐμὴν, ἀνάγκλιν ἐς τὸ λοιπόν μοι χρῆσθαι, ἐπὶ τὸ ἐκόντα εὐεργετῆσαι, ἀφορμὴν δ' ἄκοντα κελεύειν κατασκευάζ. ἐπὶ ἴδιος ὑπάρξαι τοῦτο, τὸ ἄπαξ τινὰ ἰασάμενον, πάντας εἰς ἀεὶ θεραπεύειν, ὁπόσους ἂν ὁ θεραπευθεὶς θέλῃ, ἐπεὶ δεσπότης ἂν ὅτῳ καθ' ἡμῶν εἴημεν τὸς θεραπευομένους κεχειροτονηκότες, καὶ μισθὸν τὸ δουλεύειν αὐτοῖς, καὶ τὸ πάντα κελεύσιν ὑπηρετεῖν ὠφελήσαντες. ἢ τί χρήσει ἂν ἀδικοῦντ@ον; διότι σε νοσοῦντα χαλεπῶς ἔτως ἀνέσησε, ἀφ' τοῦτο νομίζεις

pecuniarum impendisses, ut discerem, & unam hanc curationem, quam præstare possem, tamen recusassem. Nunc verò cogita quàm iniquam rem agas, qui me, mihi à me ipso partis uti, non sinas. Hanc ego artem perdidici, cùm neque tuus essem filius, neque tuis legibus obnoxius. Atque hanc tamen tibi didici: hujus fructum primus percepisti, etsi nihil ad eam discendam suppeditaveris. Quem præceptorem mercede conduxisti? quem pharmacorum apparatum comparasti? Nullum omnino. Verùm inops ego, rerumque necessariarum indigens, à præceptoribus mei miseris sum edoctus. Nam abs te patre mihi ad discendum dabatur hujusmodi viaticum, molestia, solitudo, egestas, familiarium odium, cognatorum aversatio: pro quibus uti arte mea postulas, visque earum rerum esse dominus, quas mihi paravi cum dominus non esses. Contentus esto siquid antehac ultro, nullo provocatus officio, bene de te sum meritus: cùm nullo nomine ullam gratiam abs te reposcere possem. Cæterùm non convenit sanè ut meum beneficium mihi in posterum necessitatem pariat, ut quod volens beneficeri, occasionem præbeat, ut postea nolenti præcipias: utque in consuetudinem vertatur, ut qui semel aliquem sanaverit, semper deinde curet omnes quos voluerit is qui sanatus est. Etenim quos curassemus, eos nobis dominos creassemus: & nosmet ipsos ipsis tradidissemus, pro mercede servitutem acceptori, & ad omnia quæ jusserint, obtemperaturi. Qua re quid esse potest iniquius? Quoniam te graviter laborantem restitui, ob id

ἐξεῖναί σοι κρῖναι περὶ τῆς τέχνης; τοῦτο μὲν οὖν εἴχον ἂν λέγειν, εἰ καὶ δυνατά μοι ἦν τῷ ὄντι ὑποπτεῦσαι. ἐγὼ δὲ μὴ πάντως ἄκαιρος, μηδὲ ὡς ἀνάγκῃ ὑπήκουον. νῦν δὲ ἤδη σκέψασθε καὶ οἷά ἐστιν αὐτῷ τὰ ἐπιτάγματα. ἐπεὶ γὰρ ἐμὲ ἰᾶσθαι φησὶ μεμηνότα, μέμηνε δὲ καὶ ἡ γυνή, καὶ τὰ ὅμοια πάσχει, τοῦτο γὰρ οἴεται, καὶ ὑπὸ τῶν ἄλλων ὁμοίως ἀπήγγειται, δύνασαι δὲ σὺ πάντα ὡς ἔοικεν, ἰῶ καὶ τοῦτον, καὶ ἀπαλλάττει ἤδη τῆς νόσου. τοῦτο δέ, αὐτοῦ μὲν ἁπλῶς ἀκούσαι, πάνυ δόλιον ἂν δόξειε, καὶ μάλιστα ἰδιώτῃ, καὶ ἀπείρῳ ἰατρικῆς. εἰ δέ μου ἀκούσεται ὑπὲρ τῆς τέχνης διαλεγομένου, μᾶλλον ἂν ὡς ὅτι πάσῃ ἡμῖν δυνατόν ἐστιν, ὅθ' αἱ τῶν νοσημάτων φύσεις ἀδιαφόρως ἔχουσι, καὶ ἴασις ἡ αὐτή, ὅταν φάρμακα τὰ αὐτὰ, ἐπὶ πάντων ἰσχυρά. καὶ τότ' ἴσως δῆλον, ὡς πάμπολυ δεῖ μὴ βούλεσθαί τι, τὸ μὴ δύνασθαι ἀληθὲς φέρειν. ἀνάγκη δέ μοι καὶ περὶ τῶν φιλοσοφούντων, καὶ μὴ ἀπειρόκαλον, μηδὲ ἐξωμίδα, μηδὲ ἀλόητον, ἢ ἄκαιρον ἡγήσασθαι τὸν περὶ τοιούτων λόγον. ποικίλαι μὲν γὰρ σωμάτων φύσεις, καὶ κράσεις οὐχ αἱ αὐταί, καὶ ὅτι μάλιστα ἐκ τῶν ὁμοίων συνεστάναι ὁμολογῶνται, ἄλλα τὰ μὲν, τοῦδε. τὰ δέ, τοῦδε μᾶλλον ἢ ἧττον μετέχει. καὶ λέγω τοῦτο ἵνα τοῖς τῶν ἀνδρείων, ὡς ὑδὲ τοῦτο πᾶσιν ἴσον, ἢ ὅμοια, ἔστι τῇ κράσει, ἔστι τῇ συστάσει, ἀλλ' ὅτῳ δὴ καὶ μειζόνῳ, καὶ ἐλάττονι, ἀνάγκη καὶ τὰ νοσήματα ἐγγίνεσθαι αὐτοῖς. καὶ τὰ μὲν, διαφέρειν εἶναι, καὶ τοῖς τῶν προφητῶν ἀναπτύσσομένοις. τὰ δέ, τέλειον ἀπηγωσμένοις

existimas tibi jus esse abutendi mea arte? Hæc ego dicere possem, etsi quæ præstare possem, ea mihi imperaret, nec omnibus omnino, vel invitus obtemperassem. At nunc etiam perpendite, cujusmodi sint hujus mandata. Quandoquidem, inquit, me insanientem sanasti, atque uxor etiam insanit, similique affectu laborat, sic enim opinatur, eodemque modo à cæteris medicis est destituta, tuque ut re comprobasti, potes omnia, sanato hanc quoque, & morbo libera. Quòd siquis ita simpliciter audiat, vehementer æquum videatur, præsertim illiterato, artisque medicæ imperito. Sin autem me auscultetis pro arte respondentem, intelligetis nos neque omnia posse, neque consimiles morborum naturas, nec eandem medendi rationem, nec eadem remedia in omnibus efficacia. Ac tum palam fiet, quantum intersit, nolisquippiam, an non possis. Vos interim patienter attendite mihi de rebus hisce philosophanti, & existimate nec inelegantem, nec extra causam, nec alienam à re, nec intempestivam fore de his disputationem. Primùm sanæ naturæ corporum ac temperamenta, nequaquam sunt eadem, tametsi maximè in confesso est iisdem ex elementis constare. Verùm alia de his, alia de illis magis aut minùs participant: idque de virorum corporibus etiam dico, quæ neque omnibus æqualia, similiave cum temperamento, tum constitutione: unde necessariò consequitur, ut morbi quoque tum magnitudine, tum specie differentes his accidant: utque alia sanatu sint facilia, atque ad curationem sponte propensa, alia rursum prorsus de-

νοι, καὶ ῥᾳδίως ἁλισκόμενα, καὶ κακοήθεσι τοῖς τῶν νοσημάτων λαμβανόμενα. τὸ τοίνυν οἴεσθαι πάντα πυρετὸν, ἢ πᾶσαν φθίσιν, ἢ ἀφροδισιασμὸν, ἢ μανίαν, μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ἕξιν εἶναι σώματος, εἰ σωφρονοῦντων, καὶ λελογισμένων, καὶ τὰ βίαια ἐξηπακότων ἐστὶν ἀνθρώπων, ἀλλὰ τοῦ αὐτὸ οὐ μᾶλλον τῶδε, ῥᾴδιον ἰᾶσθαι. οὐ δὲ τῷδε, ὅσον οὔπω. ὥσπερ οἶμαι καὶ πυρὸν, ἐν τῷ αὐτῷ εἰς διαφόρους χώρας ἐμβάλῃς, ἄλλως μὲν ἐν τῇ πιδυῇ, καὶ βαθείᾳ, καὶ ποτιζομένῃ, καὶ σκιερῷ, καὶ δυνήμῳ, καὶ ἐξεπιμασμένῃ ἀναφύσῃ, λιπαρῆς οἶμαι, καὶ εὔτροφον, καὶ πολύκαρπος ἀκριβῶς. ἄλλως δὲ ἐν ὀρεσι, καὶ πετρώδει γηδίῳ. ἄλλως δὲ ἐν δυσηλίῳ. ἄλλως δὲ ἐν ὑπαιθρείᾳ. καὶ ὅλως, διαφόρως κατὰ ἑκάστους τόπους, οὕτω δὲ καὶ τὰ νοσήματα διὰ τοὺς ἐπιδεξαμένους τόπους. ἢ εὔτροφα, ἢ ἰλαρώτερα γίγνεται. τοῦτο δοκεῖν ὑπερβὰς ὁ πατὴρ, καὶ ὅλως ἀνεξέτασον καταλιπὼν, ἀξιοῖ πᾶσαν μανίαν τὴν ἐν ἅπασι σώμασι, ὁμοίαν εἶναι. καὶ τὴν θεραπείαν ἴσην. πρὸς δὲ τούτοις. τοσούτοις ὄντος. ὅτι τὰ γυναικεῖα σώματα πάμπολυ τῶν ἀνδρείων διαφέρει πρός τι νόσου διαφθορέων. καὶ πρὸς θεραπείας ἐλπίδα, ἢ ἀπογνῶσιν, ῥᾴδιον καταμαθεῖν. τὰ μὲν γὰρ τῶν ἀνδρῶν σύμπηγα, καὶ εὔτονα, πόνοις, καὶ κινήσεσι, καὶ ὑπαιθρίοις διαίτῃ γεγυμνασμένα. τὰ δὲ, ἔκλυτα, καὶ ἀσυμπαγῆ ἐν σκιᾷ πεπαφημένα, καὶ λόγοις ἁβροῖς θεραπείας, καὶ θερμῷ λουτρείας, καὶ ὑγρῷ σιτίσεως ἐπιῤῥοίᾳ. εὐαλωτότερα δοκεῖν τῶν ἀνδρείων, καὶ ταῖς νόσοις ἐπικείμενα, καὶ πολὺ ἔασιν ἀ

desperata, ut quæ facilè corripiantur, & vi à morbis expugnentur. Proinde siquis existimet quamlibet febrim, aut quamlibet tabem, aut peripneumoniam, aut insaniam quolibet in corpore unam, atque eandem esse genere, nec inter prudentes, nec inter doctos, nec inter eos qui his rebus exquirendis laborarunt est reponendus. Quin idem malum in hoc corpore facilè sanabitur, in illo minimè. Quemadmodum opinor, si generis ejusdem triticum in diversos agros immittas: aliter in plano solo, profundo, irriguo, aprico, ventis salubribus exposito, exculto proveniet, eritque fructus uber, lætus, copiosus. Rursum aliter in monte, & petricosa terra, aliter in opaca, aliter in monti subjecta: denique variè pro varia loci natura. Itidem & morbi pro ratione corporum in quæ inciderint, aut majores, & uberiores, aut minores eveniunt. Verùm his omissis pater, nec omnino discussa re, vult quamvis insaniam quovis in corpore consimilem esse, similemque desiderare curationem. Præter hæc quæ tam multa sunt, facilè cognoveris, muliebria corpora longè à virilibus differre, vel ad morbi corruptionem, vel ad sanandi spem, aut desperationem. Siquidem virilia bene compacta sunt, nervosa: laboribus, agitationibus, vita subdiali exercitata. Contrà fœmina, flaccida, malè compacta, in umbra alita, candida ob sanguinis inopiam, caloris penuriam & humoris supervacanei copiam. Quare facilius corripiuntur quàm virilia, ut pote morbis exposita, nec curationem

ωδεμίαν ἔχει, καὶ μάλιστα πρὸς μανίας εὐχρίεται. ὅτι γὰρ πολὺ τὸ ὀργίλον, καὶ κοῦφον, καὶ ὀξυκίνητον ἔχουσι, ὀλίγων ἕνεκα καὶ σμικρῶν αὐτοῖς δύναμιν, ῥᾳδίως εἰς τὸ πάθος τοῦτο καθίστανται· καὶ δίκαιον πίνου δοκεῖ τὴν ἰατρικὴν τὴν ὁμοίαν ἐπ' ἀμφοῖν θεραπείαν ἀπαιτεῖν, εἰδότας ὡς πολὺ τιμιώτερον, βίου παντὸς, καὶ πράξεως ὅλως, καὶ πᾶσιν ἐπιτηδευμάτων, ἐξ ἀρχῆς οὕτως κεχωρισμένων. ὅταν πίνου λέγῃς, ὅτι μέμηνε. προσθεὶς ὅτι καὶ γυνὴ ὅστις μέμηνε. καὶ μὴ σύγχει ταῦτα πάντα τῇ τῆς μανίας ὑπεύθυνον ὀνόματι. ἐνὶ καὶ τῷ αὐτῷ δοκοῦσι. ἀλλὰ χωρίσας ὥσπερ ἐστὶ, καὶ ὃν τῇ φύσει, τὸ δυνατὸν ἐφ' ἑκάστου σκόπει. καὶ γὰρ ἡμεῖς, ὅπερ ἐν ἀρχῇ τοῦ λόγου εἴπομεν μεμνημένοι, τοῦτο πρῶτον ἐπισκοποῦμεν, φύσιν σώματος καὶ νοσοῦντος, καὶ κρᾶσιν. καὶ τινος πλείονος μετέχει, καὶ εἰ θερμότερον, ἢ ψυχρότερον, ἢ ἀκμάζον, ἢ παρηβηκός. καὶ μέγα, ἢ μικρόν. καὶ πιμελὲς, ἢ ὀλιγόσαρκον. καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα. εἶτ' ὅλως ἂν τις αὐτὰ προσεξετάσῃ, πόθεν ἀξιόπιστος ἂν εἴη, δυνησόμενος, ἢ ὑπισχνήσεται. ἐπεὶ καὶ τῆς μανίας αὐτῆς μυρία εἴδη ἐστὶ, καὶ παμπόλλας ἔχει τὰς αἰτίας, καὶ διὰ τὰς προσηγορίας αὐτὰς ὁμοίας. ἐν γὰρ τούτοις δύνασθαι, καὶ δοκιμάσαι, καὶ λυπῆσαι, καὶ μεγηνῦναι, ἀλλὰ ταῦτα πάντα ἓν μᾶλλον ἢ πλείω ἔχειν τῇ νόσῳ, ὀνόματά ἐστιν. αἰτίαι τε, τοῖς μὲν ἀνδράσιν, ἄλλαι. ταῖς δὲ γυναιξὶν, ἕτεραι. καὶ τῶν ἀνδρῶν αὐτῶν, τοῖς μὲν νέοις, ἄλλαι. τοῖς δὲ γηγενεστέροις, διάφοροι. οἷον, νέοις μὲν, πολλῆς ὡς τὸ πολὺ, ζέσεως δὲ, διαβολὴ ἀκαιρος, καὶ ὀργὴ ἄλογος πολλάκις, καὶ ἐπιθυμία ἀκόλαστος, καὶ ἔρως ἀκρατὴς, καὶ ἀπόνοια, καὶ ἀπειροκαλία, καὶ ἀναισχυντία, καὶ ἀπερισκεψία, καὶ ἀκολασία, καὶ ἀκρασία, καὶ ἀμετρία, καὶ ἀσωτία, καὶ ἀσυνεσία, καὶ ἀβουλία, καὶ ἀνοία, καὶ ἀφροσύνη, καὶ ἀπαιδευσία, καὶ ἀμαθία, καὶ ἀπαιδευσία, καὶ ἀμαθία, καὶ ἀπαιδευσία, καὶ ἀμαθία

πως κατ' οἰκείαν ἁμαρτοῦσα, τὸ μὲν πρῶτον, διετάραξεν, εἶτα κατ' ὀλίγον εἰς μανίαν τρέπει ψυχήν. γυναικῶν γὰρ πολλὰ καθικνεῖται, καὶ ῥᾳδίως εἰς τοῦτο νόσου ἐπάγεται. μάλιστα δὲ μῖσος κατά τινος πολὺ, ἢ φθόνος ἐπ' ἐχθρᾷ δυτυχοῦντι, ἢ λύπη τις, ἢ ὀργὴ κατ' ὀλίγον. ταῦτα γὰρ ἀποφόμματα, καὶ μακρᾷ χρόνῳ σύντηφόμματα, μανίαν ἀπεργάζεται. τοιαῦτα σοι ὦ πάτερ, καὶ ἡ γυνὴ πέπονθε, καὶ ἴσως τι λελύπηκεν αὐτὴν ἄνευ λόγου. ὑπὲρ γὰρ οὐδενὸς ἐμοῦ, πολλὰ ἔχεται με, καὶ οὐκ ἂν οὐδὲ τὸν παρόντων ὑπ' ἐμοῦ θεραπευθῆναι δύναιτο, ὡς ἐγὼ ἄλλος τις ὑπάρχοιμι, εἴ τις ἀπαλλάξειε, μισῶ τότε ὡς ἀδικοῦντα ἐμέ. καὶ μὴν κἀκεῖνο ὦ πάτερ, οὐκ ἂν ὀκνήσαιμι εἰπεῖν, ὅτι εἰ καὶ μὴ πλέον ἔτους ἀπέχνωσο, ἀλλά τις ἐπ σωτηρίας ἐλπὶς ὑπεφαίνετο, οὐκ ἂν ὑδὲ ὧτιν ῥᾳδίως προσηψάμην, ὑσὶ αὖ πρόχειρος φάρμακον ἐγχέαι ἐπάλμησα, δεδιὼς τὴν τύχην, καὶ τὴν πολλῶν δυσφημίαν. ὁρᾷς ὡς οἴονται πάντες εἶναί τι μῖσος πρὸς τὰς μητρυιὰς πάσαις μητρυιαῖς, κἂν ὦσι χρησταί, καί τινα κοινὴν μανίαν ταύτην γυναικείαν αὐτὰς μεμηνέναι; τάχα δ' ἂν τις ὑπόπτως ὦσιν, ἄλλως χρήσασθαι δεῖ κακῶς, καὶ τῶν φαρμάκων ἀδυνήτων, κακοηθῆ, καὶ δολερὸν τὴν γεραιτείαν χρῆναι. καὶ τὰ μὲν τῆς γυναικὸς ὦ πάτερ, ὅτως ἔχει. καὶ πάνυ σοι πιθανὰς λέγω. ἔστι ποτε ῥᾴδιον ἰδεῖν, καὶ μυρίακις πίπτει τῷ φαρμάκῳ. ἀλλὰ τοῦτ' ἐπιχειρεῖν σοὶ ἄξιον, εἰ μὴ πρὸς μόνον τὸ ὀπτιν χεῖν μεκροπρεπέσαις, καὶ κακοδοξίᾳ ἀφειδαλεῖν θέλεις. ἴσασι γὰρ τῆς ὁμοπενumero incidit: ac initio perturbat animum: deinde paulatim in insaniam convertit. Porrò mulierum corpora multæ res infestant, & facilè in morbum adducunt: præsertim siquem vehementer oderint, aut inimico fœlicitatem invideant: siquid molestum sit, aut sicui succensеant? hæc succensa, longoque tempore alita, insaniam efficiunt. Hujusmodi quippiam pater, uxori tuæ accidit: & fortè nuper aliquid ipsi mœrorem intulit: nihil enim illa oderat. At morbo tenetur: nec his malis ullius medici cura eripi possit. Quod siquis alius se facturum promittat, siquis eam liberarit, tunc me oderis licet, velut injurium. Atqui etiam illud ô pater, non verebor dicere: etiamsi non prorsus esset, ut est, desperandum, sed adhuc aliqua salutis spes ostenderetur, nec sic quidem facilè manum admoverem, neque potionem ministrare statim auderem, videlicet veritus fortunam: ac multorum hominum obtrectationem. Vides, ut omnes arbitrantur, privignos inviſos esse novercis omnibus, etiamsi probæ fuerint, easque hanc ceu communem quandam mulierum insaniam inire. Quare facilè suspicaretur aliquis, si malum hoc secus eveniret, nec profuissent remedia, perfidam ac dolosam fuisse curationem. Atque uxoris tuæ, pater, ita sese res habet, quodque prorsus exploratum habeo tibi dico: nunquam melius est habitura, & si millies pharmacum biberit. Ideoque curationem aggredi æquum non est, nisi in hoc solum me urges, ut frustrer, meque infamia vis operire. Patere ut mihi ejusdem artis professores invi-

χνον φθονεῖας. ἐὰν δέ με ἀποκηρύξῃς πάλιν, ἐγὼ μὲν καίτοι πάντων ἔρημος ἡγούμενος, οὐδὲν κῆδ' σὺ δεινὸν ὄψομαι. τί δ' ἂν, ὅταν μὴ ἡθέλῃς, αὖθις ἡ νόσος ἐπανέλθοι, φιλεῖ γάρ πως τὰ τοιαῦτα ἐρεθιζόμενα, παλινδρομεῖν, τί με πρᾶξαι δεήσει, ἐγχειρίσω μὲν δὴ ἑαυτὸν καὶ τότε, καὶ ὅτε ποτε λείψω τὴν τάξιν, ἵνα τοὺς παῖδας ἔταξεν ἡ φύσις, οὐδὲ ἔστ' ἂν ἡλίκος τὸ ἐπ' ἐμαυτῷ ἐπιλήσομαι. εἶτ' ἂν σωφρονήσῃς, αὖθις ἀναλαμβάνειν πώποτε πιστεύσομαί με δεῖ; ὁρᾷς ἤδη, καὶ ταῦτα ποιῶν, ἐπιστᾷ τὴν νόσον, καὶ ὑπομιμνήσεις τὸ πάθος. χθὲς, καὶ πρῴην, καὶ τηλικούτων κακῶν ἀπαλλαγείς, ἀψυχῇ, καὶ βοᾷς. καὶ τὸ μίγνυσθαι, ὀργίζῃ, καὶ πῶς μῦσος τρέπῃ, καὶ τοὺς νόμους ἀναπολεῖς. εἰμὶ πάτερ, τοιαῦτ' ἐμοὶ σὺ καὶ τὰ πάλαι μανίας τὰ παροίμια.

deant. Quòd si me rursum abdicaris, ego quidem quanvis rebus omnibus destituar, tamen tibi grave nihil imprecabor. Sed quid si, quod avertat Deus, redeat morbus, solent enim hujusmodi mala irritata recurrere, quid erit mihi faciendum? Curaturum me, probè scias, tum quoque, nec unquam officio defuturum, quod liberis natura præscribit: nec generis, quoad in me fuerit, obliviscar. Deinde si respueris, num mihi credendum fore ut me denuo recipias unquam? Vides jam, ut ista quum facis, morbum accersis, & affectum reditus commonefacis. Heri ac nudiustertius tantis elapsis malis, contendis, vociferaris: quodque gravissimum est, irasceris: ad odium te convertis, legesque revocas. Hei mihi pater, istiusmodi fuerant superioris insaniæ tuæ prooemia.

ΦΑΛΑΡΙΣ ΠΡΩΤΟΣ. | PHALARIS PRIMVS.

ARGVMENTVM.

Phalaris Agrigentinorum tyrannus fuit: cui faber quidam Perillus sive Perillus, taurum æreum obtulit, ita factum, ut in eum homines damnati conjecti, succenso igne torrerentur, atque inter cruciandum, dum vociferarentur, mugitus boum ederent. Hunc taurum fingitur hic Delphos mittere, ut ibi in templo inter cætera donaria, deo consecraretur. Et quia apud omnes pro crudelissimo atque immanissimo idem habebatur, & ob id metuebat, ne donum hoc Delphi, ut ab impio & nefario profectum, rejicerent. Oratione hac contra famam hanc de se sparsam, per Legatos sese defendit. Oratio generis judicialis est, status qualitatis. Nam & tyrannidem occupasse, & nocentes quosdam puniisse, se fatetur, sed id jure ac necessitate quadam factum ostendit. Exordium à voto incipit. Narratione consilia & causas suscepta tyrannidis, & quo modo eandem gesserit: postremò etiam qua necessitate, ad supplicia sumenda, & custodiam corporis comparandam, compul-

pulsus fuerit, exponit, qua & ipsa confirmandi vicem habent. Post hac autem Confirmatio sequitur, qua se à crimine crudelitatis defendit, Argumentis à simili, à legibus & caussa, à signis & comparatione sumptis. Elevando interim etiam tyranni nomen & invidiam ab exemplis, & exaggerando necessitatem puniendi, ob multitudinem periculorum in dies in hoc genere succrescentium. Peracta caussa, ad commendationem muneris transit, quam à caussis & honestate dedicationis trahit. Peroratio à persona Legatorum sit, qua asseveratione dictorum, & ipsorum obtestatione perficitur.

Ἔπεμψεν ὑμᾶς ὦ Δελφοὶ ὁ ἡμέτερος δυνάστης Φάλαρις, ἄξοντας τῷ Θεῷ τὸν ταῦρον τοῦτον, καὶ ὑμῖν ἀγγελοῦντας τὰ εἰκότα ὑπέρ τε αὐτοῦ ἐκείνου, καὶ ὑπὲρ ἧς ἀναθήσομεν. ὧν μὲν οὖν ἕνεκα ἥκομεν, τοῦτό ἐστι. ἃ δὲ λέγειν ὑμῖν ἐπέστειλεν, Ἐγώ φησιν ὦ Δελφοὶ, καὶ πᾶσι μὲν τοῖς Ἕλλησι, τοιοῦτον ὑπολαμβάνοιεν, ὁποῖός εἰμι, ἀλλὰ μὴ ὁποῖον ἡ τῶν μισούντων, καὶ φθονούντων φήμη τοῖς τῶν ἀγνοούντων ἀκοαῖς διέβαλλεν, ἀντὶ τοῦ πάντων ἀδικωτάτου ἂν. μάλιστα δ' ὑπὲρ ἡμῶν ὅσα ἱερά τέ ἐστι, καὶ πάρεδροι ἧμιν Πυθίᾳ, καὶ μονοῦ σύνοικοι, καὶ [1] ὁμωγύριοι τοῦ Θεοῦ. ἐγὼ μὲν γὰρ, εἰ ὑμῖν ἀπολογησαίμην, καὶ πείσαιμι μάλιστ' ἂν ὑμᾶς ὑπεκλῦσθαι, καὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασι δι' ὑμῶν ἀπολελογημένος εἶναι. καλῶ δ', ὃν ἐρῶ τὸν Θεὸν αὐτὸν μάρτυρα, ὃν οὐκ ἔνι λήθην ἐνεγκόμενον, καὶ ψευδεῖ λόγῳ ἐξαπατῆσαι. ἀνθρώπους μὲν γὰρ, ἴσως ἐξαπατῆσαι ῥᾴδιον. Θεὸν δ', καὶ μάλιστα τοῦτον, ἀδύνατον. ἐγὼ γὰρ ὦ τῶν ἀφανῶν οὐ Λήθη ἂν, ἀλλ' εἰ καί τις ἄλλος δι' μηχανῆς, καὶ περιφερὴς ἐ-

Misit nos, ô Delphi, princeps noster Phalaris, Deo taurum hunc adducturos, & vobis vera cùm de se ipso, tum de donario dicturos. Itaque hæc sunt quorum gratia huc venimus. Cæterùm hæc vobis exponenda mandavit. Ego, inquit, ô Delphi, talem mei existimationem esse apud Græcos omnes, qualis sum, at non qualem me odio prosequentium, aut invidorum fama mendax apud ignotos traduxit, omni lucro permutarim. In primis verò apud vos, quatenus sacri estis & Pythii assessores, ac tantùm non Dei familiares, & contubernales. Etenim existimo si me vobis purgavero falsoque in crudelitatis suspicionem venisse persuasero, fore ut & apud alios omnes hæc mea defensio per vos valeat. Porrò eorum quæ dicam, Deum ipsum testem appello, quem nemo fallere, nemo falso sermone decipere possit. Etenim forsitan hominibus facilè imponas sed Deum, maximè verò istum, latere nequeas. Ego equidem non ex obscuris Agrigentinis, verùm si quisquam alius, ex illustri loco natus, liberèque

[1] Ὁμωγύριοι τῷ Θεῷ] Οἱ ὑπὸ τῇ αὐτῇ στέγῃ οἰκοῦντες. Bourd.

[1] Al-

λαβηρέως, καὶ παιδείας εὐσχημόνος, ἀεὶ διετέλουν, τῇ μὲ πολὺ δημοτικὸν ἐμαυτὸν παρέχων, τοῖς δὲ συμπολιτευομένοις, ἐπιεικῆ, καὶ μέτριον. βίαιον δὲ, ἢ σκαιὸν, ἢ ὑβριστικὸν, ἢ [1] αὐθέκαστον, οὐδεὶς οὐδὲν ἐπικαλέσαι μοι τῷ ἔμπροσθεν σὺν ἐμοὶ βίῳ. ἐπειδὴ δὲ εἶδον τοὺς τὰναντία μοι πολιτευομένους ἐπιβουλεύοντας, καὶ πανταχόθεν τρόπον ἀναλεῖν με ζητοῦντας, διῃρεῖτο δὲ ἡμῶν τότε ἡ πόλις, μίαν ταύτην ἀποφυγὴν καὶ ἀσφάλειαν εὗρισκον τὴν αὐτὴν ἐμοὶ, καὶ τῇ πόλει σωτηρίαν, εἰ ἐπιβαίην τῇ ἀρχῇ, ἐκείνους μὲν ἀπαλλάξαι μι, καὶ παύσαιμι ἐπιβουλεύοντας, τὴν πόλιν δὲ σωφρονεῖν κατασκευάσαιμι. καὶ ἦσαν γὰρ οὐκ ὀλίγοι τῶν ἐπαινούντες ἄνδρες μέτριοι, καὶ φιλοπόλιδες, οἳ καὶ τὴν γνώμην ἤδεσαν τὴν ἐμὴν, καὶ τὸ ἐπιχαιρήσειν τὴν ἀνάγκην. τούτοις συναγωνιστὴς χρησάμενος, ῥᾳδίως ἐκράτησα τῆς ἐπιχαιρήσεως. τὸν τοῦτον, οἱ μὲν, οὐκ ἔτι ἐπάρατοι, ἀλλ' ὑπήκοον. ἐγὼ δὲ ἤρχον. ἡ πόλις δ' [2] ἀπαρρησίαστος ἦν. σφαγαὶ δὲ, ἢ ἐλάσεις, ἢ δημεύσεις, οὐδὲ τῶν ἐπιβουλευόντων ἐφαπτόμεθα. καίτοι ἀναγκαῖον τὰ θεμέλια θλιβῆναι ἐν ἀρχῇ τῆς ἀνατροπῆς μάλιστα. φιλανθρωπίᾳ γὰρ καὶ πραότητι, καὶ τῇ ἡμέρᾳ, καὶ ἰσοτιμίᾳ, θαυμάσεσθαι ἐγὼ ἤλπιζον ἐς τὸ πεῖσαι τοὺς ἐμοὶ ἐναντιουμένους. οὐδὲν γὰρ θεῖς μὲ ἐκ θορυβοῦς ἐπαείσμην, καὶ διηλλάγμην, ἐν συμβόλοις, ἐν συνεδρίοις ἐχρώμην θεῖς πλείστοις αὐτῶν. τὴν

que educatus, & ingenuis artibus imbutus, semper urbi me popularem præbui, & in administranda repub. collegis æquum & moderatum præstiti. Violentiæ autem, aut sævitiæ, aut contumeliæ, aut severitatis, nemo me prioribus illis vitæ annis incusavit. Verùm cùm perspicerem eos qui à me diffidebant in administranda repub. insidias mihi moliri, omnibusque modis mei interficiendi occasionem captare: cumque tunc inter se cives dissiderent, unicum illud effugium, securitatemque reperi, mihi, civitatique salutem, si occupato principatu, illos coërcerem & insidiatores compescerem, civitatemque ad moderationem adigerem. Erantque non pauci viri & modesti, & reip. amantes qui hæc comprobarent, cum mentem meam atque instituti necessitatem nossent. Horum opera usus, facilè cœpti compos factus sum. Exinde illi non amplius turbas excitabant, sed obtemperabant, ego autem imperium obtinebam: ipsaque urbs loquendi libertate privata erat. Cæterùm cædes, expulsiones, proscriptiones, ne in insidiatores quidem exercui: quanquam hæc ad principatus in primis tuitionem audere est necesse. Etenim humanitate, clementia, mansuetudine, & honoris æqualitate mirum in modum sperabam me illos ad præstandam obedientiam pertracturum. Statim igitur data fide cum inimicis in gratiam redii, & eorum plerique consultoribus, & convictoribus usus sum. Et cùm urbem

1 Αὐθέκαστον] Ἀνθρωδέλβυτον, ἀπαραπεπλυμένον, ut apud Hesych. cæteræ hujus vocis significationes huic loco non conveniunt. *Bourd.*

2 Ἀπαρρησίαστος] Angl. ἀσίαστος. Idem.

1 Hæc

ἢ πόλιν αὐτὴν ὁρᾶν ὀλιγωρίᾳ τῶν ἀφεστώτων διεφθαρμένην, ἢ πολλῶν κλεπτόντων, μᾶλλον ἢ ἁρπαζόντων τὰ κοινὰ, ὑδάτων τε ἐπιρροίαις ἀνεκτησάμενον, καὶ οἰκοδομημάτων ἀναστάσεσιν ἐκόσμησαν, καὶ τειχῶν ἀφελοῦσι ἐκρώτησαν, καὶ τὰς ἀφεστώσας, ὅσαι ἦσαν κοιναὶ τῇ τῶν ἀφεστώτων ἐπιμελείᾳ, ῥᾳδίως ἐπηύξησαν, καὶ τὴ νεολαίας ἐπιμελούμενον, καὶ τὰ γεραίτων πρόνοιαν, καὶ τὰ δῆμον εὐφροσύναις καὶ θαλυμοῖς, καὶ παιηλύσεσι, καὶ δημοσίοις, διηγον. ὕβρεις δὲ παρῆσαν, ἢ ἐφήβων ἁρπαγαὶ, ἢ γυναικῶν ἀπαγωγαὶ, ἢ δορυφόρων ἐπιπέμψεις, ἢ πατροκτονική τις ἀπειλὴ, ἐπιτροπεῖαι μοι καὶ ἀκούσαι ἦν. ἤδη δὲ καὶ περὶ τῆς ἀφέσεως τῆς ἀρχῆς, καὶ καταθέσεως τῆς δυναστείας ἐσκοπούμην, ὅπως μόνον ἀσφαλῶς παύσαιτο ἂν τις ἐπ' αὐτῶν. ἐπὶ τίνα ἄρχειν αὐτὸ, καὶ πάντα πείθειν, ἐπαχθὲς ἤδη, καὶ σὺν φθόνῳ καμάτηρὸν ἐδόκει μοι εἶναι. τὸ δὲ ὅπως μηκέτι τοιούτης τινὸς θεοπεσίας δεήσεται ἡ πόλις, τοῦτ' ἐζήτουν ἐπ' ἐμοὶ μᾶλλον ὁ ἀρχαῖος, ὡς τοῦτο εἶχον. οἱ δὲ, ἤδη τε συνίστασθ' ἐπ' ἐμοὶ, καὶ ὡς δὲ τρόπῳ τ' ἐπιβουλῆς, καὶ ἀποστάσεως ἐσκοποῦντο, καὶ συνωμοσίας συνεκρότουν, καὶ ὅπλα ἠθροίζοντο, καὶ χρήματα ἐπορίζοντο, καὶ τὰς ἀσυλίτους ἐπικαλοῦντο, καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα πρὸς Λακεδαιμονίους, καὶ Ἀθηναίους ἐπρεσβεύοντο. ἃ μὲ μὲν ὡς ἐμοὶ αὐτὰ, εἰ ληφθείην, ἐδεδόκτο, ἤδη αὐτοῖς, καὶ ὅπως με αὐτοχειρίᾳ ἀφανίσασθαι ἠπείλουν. καὶ ἃς κολάσεις ἐπενόουν, δημοσίᾳ προελόμενοι, ἐξεῖπον. ἐγὼ μὲν δὴ μηδὲν παθεῖν τοιοῦτον οἱ θεοὶ αἴτιοι, φωράσαντες τὴν ἐπιβουλὴν. καὶ μάλιστά γε ὁ Πύθιος, ὀνείρατί τε

bem ipsam incuria magistratuum labefactatam, multi expilarent, imò diriperent publicum ærarium, aquæ ductibus recreavi, & ædificiorum extructionibus exornavi, mœnibusque munivi, & proventus quotquot magistratuum cura communes erant, facilè auxi: juventutis curam gessi, senum commodis prospexi. Populum verò spectaculis largitionibus, solennitatibus, epulisque publicis continui. Virginum autem supra, adolescentum corruptelæ, conjugum abductiones, satellitum immissiones, minæ heriles, meis etiam auribus abominanda erant. Iam verò de imperio dimittendo, & principatu deponendo apud me consilium inibam, cogitans qua in ratione vitæ tutò conquiescerem. Siquidem principem agere, omniaque administrare, provinciam gravem, invidiosam, ac laboriosam esse existimabam. Hoc verò etiam quærebam quo pacto hujusmodi administratione civitas non amplius opus haberet: & ineptus ego de his ambigebam. Atque hi jam in me conspirabant, deque insidiarum & defectionis modo deliberabant, & conjurationes adornabant, arma colligebant, pecunias parabant, & vicinorum opem implorabant, & legatos in Græciam ad Lacedæmonios & Athenienses mittebant. Nam quæ illi de me, si caperer, decreverant, & ut ad mortem mea manu mihi conscisscendam adacturi essent, minabantur, & quæ supplicia comminiscerentur, publicè torquentes, efferebant. Sed Diis acceptum refero, quòd detectis insidiis, nihil hujusmodi passus sim: in primis verò Apollini Pythio, qui insomnia mihi

ἀποδείξας, καὶ τὰς μηνύσεις ἔκφυγε ἐπιπέμπων. ἐγὼ δ' ἐντεῦθεν ἤδη ὑμᾶς ὦ Δελφοὶ, ἐπὶ δὴ αὐτῷ δείσας νῦν τῇ λογισμῷ γνωμένους, ἀξιῶ σκοπεῖν δὲ τὸν πρακτέον μοι συμβουλεύσαι, ὅτι ἀφυλάκτως ὀλίγου δεῖν ληφθεὶς, ἐζήτουν πανσωτηρίαν σκοπῶν τὰ παρόντα. ἐκ ὀλίγου γὰρ τῇ γνώμῃ ἐς Ἀκράγαντα παρ' ἐμὲ ἀποδημήσαντες, καὶ ἰδόντες τὰς διαπεδὰς αὐτῶν, καὶ τὰς ἀπειλὰς ἀκούσαντες, ἐπαπορεῖτε τί δεῖ ποιεῖν, φιλανθρωπίᾳ χρήσασθαι ἐκ αὐτοὺς ἐπ', καὶ φειδεσθαι, καὶ ἀνέχεσθαι, ἕως αὐτίκα μεμήνασιν εἰσόμενοι τὰ ὕστερα. μᾶλλον δ' ἐμοὶ ἦν ἀνέχεσθαι τὴν σφαγὴν, καὶ τὰ φίλτατα ἐν ὀφθαλμοῖς ὁρᾶν ἀπολούμενα. ἢ τὰ μὲν τοιαῦτα πάνυ ἠλιθίου τινὸς εἶναι, γυναικὸς δ', καὶ ἀνδρὸς ἀφρονεστέρου, καὶ χαλεπῶς ἔμφρονος, ἢ ἠλιθιότητος ἀνδρὸς ἀναλαβόντος, μεταλθεῖν ἐκείνους. ἐμαυτῷ δ' ἐκ ἦν σύντομον, τὸν ἐς τὸ ἐπιὼν ἀσφάλειαν διαρρῆξαι. ταῦτ' οἶδ' ὅτι συμβουλεύσαιτ' ἄν. τί οὖν ἐγὼ μὴ τοῦτ' ἐποίησα; μεταστειλάμενος τοὺς αἰτίους, καὶ λέγων μεταδοὺς αὐτοῖς, καὶ τοὺς ἐλέγχους διαγαγὼν, καὶ σαφῶς ἐξελέγξας ἔκφυγε, ἐπεὶ μόνοι αὐτοὶ ἦσαν ἐξαίρετοι ἦσαν, ἡμυνόμην ἀμυνακτῶν τὸ πλέον. οὐχ ὅτι ἐπιβεβουλεύκεσαν, ἀλ' ὅτι μὴ πάθοιμι ὑπ' αὐτῶν ἐν ἐκείνῃ τῇ σπουδαιρίσει μέγαν, ὡς ἐξ ἀρχῆς ἐπεσκεπτόμην. καὶ τὸ ἀπ' ἐκείνου, φυλάττων μὲ ἐμαυτὸν, διαπλῶ. ἐκείνων δ' τοὺς ἀεὶ ἐπιβουλεύοντάς μοι κολάζων. εἰθ' οἱ ἄνθρωποι ἐμὲ τὸν ἀμύντορα αἰτιῶνται, ὅτι ἐπ λογιζόμενος οὐκ ἄπορον ἡμῶν ὡς τὴν ἀρχὴν τοῦτο ἀρχήν. συμβαλόντες δ' τὰν μέσον, καὶ ἐφ' οἷς ὁμολόγουν, τὰς πηγὰς αὐτὰς ἠπιῶν, hi præmonſtravit, & rerum ſingularum monitores miſit. Proinde tunc ô Delphi, cùm in eodem metu, cogitatione verſati ſitis, puto vos mihi de rebus tum agendis conſilium dediſſe, quum incautè propemodum captus, urgentibus in malis ſalutem quærebam. Itaque mente Agrigentum ad me ſuſcepta brevi peregrinatione, viſiſque apparatibus, & auditis illorum minis, quid facto opus eſſet dixiſtis. Scilicet an humanitate amplius erga illos uti, ignoſcere, & mox extrema paſſurus, perferre: ac potiùs nudam cædem ſuſtinere, reique chariſſimas ob oculos pereuntes cernere, quàm ſtolidi cujuſpiam hæc eſſe reputando, & quæ generoſum ac virilem animum decent cogitando, & prudentis ac offenſi viri iram ſuſpiciendo, illos ulciſci, mihique ex iis quæ ſuppetunt, ſecuritatem in poſterum parare deberem. Hoc ſat ſcio, conſilium mihi dediſtis. Quid igitur poſtea feci? Accerſitis reis, dataque illis dicendi copia, productis argumentis, & ſingulis accuratè exploratis, poſteaquam non ampliùs inficiari poterant, de ipſis ſupplicium ſumpſi, indignatus non tam quòd mihi poſuiſſent inſidias, quàm quòd non ſiviſſent eo in propoſito permanere, quod ab initio proſequendum mihi conſtituera-ram. Ab eoque tempore ſemper cuſtodia ſatellitum me munio, & eos qui mihi moliuntur inſidias, punio. Tum homines crudelitatis me accuſant, non reputantes amplius ab utro noſtrùm hujus mali ortum ſit principium. Sublatis autem iis quæ ſunt in propatulo, & cauſis ob quas puniuntur, ipſa ſupplicia criminantur,

τὰς δικάσας· ὃ αὐτοῖς ἁμάρτη-
μα. ὅμοιον ὡς εἴ τις παρ' ὑμῖν ἱε-
ρόσυλόν που ἰδὼν ἀπὸ τῆ πέτρας
ῥιπτούμενον, ἃ μὴ ἐτόλμησε, μὴ
λογίζοιτο, ὡς νύκτωρ εἰς τὸ ἱερὸν
παρῆλθε, καὶ κατέσπασε τὰ ἀναθή-
ματα, καὶ τῆ ξοάνου ἥψατο, κατηγο-
ρεῖτ' ἂν ὑμῶν πολλὰ τὴν ἀχριότη-
τα, ὅτι Ἕλλησίς τις, καὶ ἱερεὶ εἶναι
λέγοντες, ὑπεμείνατε ἄνδρα τὸν
Ἕλλησι πλησίον καὶ ἱερόν. καὶ γὰρ
ἐκ πόλεως πορρωτάτω τῆς πόλεως εἶναί λέ-
γουσι ἡ πέτρα κολάσεως τοιαύτης ἀξία ἁλῶναι. ἀλλ' οἶμαι αὐτοί τε γελάσεσθε, καὶ τῶν τοιαῦτα λέγοντας ὑμῶν, καὶ οἱ ἄλλοι πάντες ἐπαινέσονταν ὑμῶν τὴν κρίσιν ἐπὶ τοῖς ἀσεβοῦσιν ἀμύνασθαι. τὸ δὲ ὅλον, οἱ δῆμοι οὐκ ἐξετάζοντες ὁπόσος τις ὁ τῆς πράγμασιν ἐφεστὼς ἐστι, εἴτε δίκαιος ἐστιν, εἴτ' ἄδικος, αὐτὸ ἀπλῶς τὸ τῆ τυραννίδος ὄνομα μισοῦσι, καὶ τὸ τύραννον. κἂν Αἰακὸς, ἢ Μίνως, ἢ Ῥαδάμανθυς ᾖ, ὁμοίως ἐξ ἁπάντων ἀνελεῖν σπεύδουσι, τοὺς μὲν πονηροὺς αὐτῶν, ὡς ὀφθαλμῶν λημῶντας, τοὺς δὲ χρηστοὺς, τῆ κοινωνίᾳ τῆ ὠφελείας, τῆ ὁμοίως μισῆ συμπεριλαμβάνοντες. ἔγωγ' ἂν ἀκούω καὶ παρ' ὑμῖν τοῖς Ἕλλησι πολλοὺς γενέσθαι τυράννους σοφοὺς ὑπὸ φαύλῳ ὀνόματι δεδεῦσθαι, χρηστοὺς καὶ ἡμέρους ἤθος ἐπιδεδειγμένους. ὧν οὐσίαν, καὶ λόγους εἶναι βραχεῖς ἐν τῆ ἱερῆ ὑμῶν λελειμμένους, ἀγάλματα, καὶ ἀναθήματα τῆ Πυθίῳ. ὀρᾶτε δὲ καὶ τοὺς νομοθέτας τῆ κολαστικῆ εἴδη τὸ πλέον νέμοντας, ὡς ἔστ' γε ἄλλως ἀδύνατον ὄφελος, εἰ μὴ φόβος παρείη, καὶ ἐλπὶς τῆ κολάσεως. ἡμῖν δὲ τῶτο πολλῷ ἀναγκαιότερον τοῖς τυράννοις, ὅσῳ καὶ μᾶλλον ἀνάγκη ἐξηγεῖσθαι. καὶ μισοῦσί τε ἅμα, καὶ ἐπιβουλεύονται, & eas quæ videntur ineſſe crudelitates. Perinde ac ſiquis viſo apud vos ſacrilego, qui ex ſaxo præcipitaretur, facinus ejus non expenderet, ut in templum noctu eſt ingreſſus, & donaria abſtulit, & in ſtatuam manus injecit: ſed vos magnæ crudelitatis accuſaret, quod cùm Græci & ſancti eſſe perhibeamini, Græcum hominem prope templum (nam non procul ab urbe ſaxum eſſe ferunt) hujuſmodi ſupplicio ſubjicere ſuſtinueritis. At vos, opinor, ridebitis, ſiquis hæc in vos dicat: ac cæteri omnes, veſtram in impios crudelitatem probabunt. In ſumma, populi qui non perpendunt, qualis ille ſit qui rerum adminiſtrationi eſt præfectus, juſtus-ne an injuſtus, ſimpliciter ipſum tyrannidis nomen oderunt: ipſum tyrannum, quanvis ſit Æacus, vel Minos, vel Rhadamanthus, modis pariter omnibus è medio tollere approperant, quum malos illorum ſibi ob oculos ponunt, bonos verò communem ob appellationem eodem odio complectuntur. Cæterùm audio apud vos quoque in Græcia multos fuiſſe tyrannos ſapientes, qui ſub hoc vitioſo, ut videtur, nomine, benignos & manſuetos ſe præbuerunt, quorum nonnullorum orationes breves veſtro in templo repoſitæ ſunt, ut ornamenta ac donaria ſint Pythio. Reſpicite autem etiam legumlatores qui multum ſpeciei pœnarum tribuunt, quaſi cæterarum rerum nulla ſit utilitas, niſi metus adſit & pœnæ expectatio. Quod nobis tyrannis longè magis eſt neceſſarium, quo magis per vim præſumus, & cum oſoribus ac inſidiatoribus verſa-

ἀνθρώποις παράδειγμα, ὅπως μηδὲ τὰ μορμολυκεῖα ὄφελός τι ἡμῖν γίγνεται, ἀλλὰ τῷ τῆς Ὕδρας μύθῳ τὸ πρᾶγμα ἔοικεν. ὅσῳ γὰρ ἂν ἀποκόπτωμεν, τοσῷδε πλείους ἡμῖν ἀναφύονται καὶ κολάζειν ἀφορμαί. φέρειν οὖν ἀνάγκη, καὶ τὴν ἀναφυόμενον αὐτοῦ κεφαλὴν αἰεὶ, καὶ ἐπικαίειν τῇ Διὸς κῆ τὰ Ἰόλεων, εἰ μέλλομεν ἐπικρατήσειν. τὰ γὰρ ἅπαξ εἰς τὸ τοιοῦτο ἐμπεσεῖν ἠναγκασμένον, ὅμοιον χρὴ τῇ ὑποθήκῃ καὶ αὐτὸν εἶναι. ἢ φειδόμενον τοῦ πλησίον, ἀπολωλέναι. ὅλως δὲ, τίνα οἴεσθε ὕπως ἀκριβῆ, ἢ ἀνήμερον ἄνθρωπον εἶναι, ὡς ἡδέως μαστιγοῦσθαι. καὶ αἰμωγῶν ἀκούοντα, καὶ σφαττομένους ὁρῶντα, εἰ μὴ ἔχει τινὰ μεγάλην καὶ κολάζειν αὐτῶν; πόσακις γοῦν ἐδάκρυσε μαστιγουμένων ἄλλων, πόσακις ἤ θρηνεῖν, καὶ ὀδύρεσθαι τὴν ἑαυτοῦ τύχην ἀναγκάζομαι, μείζω κόλασιν αὐτὸς, καὶ χαλεπωτέραν ὑπομένων; Ἀνδρὶ γὰρ φύσει μὲν ἀγαθῷ καὶ οἷ ἀνάγκην πικρὰν, πολὺ δὲ κολάζεσθαι τὸ κολάζειν χαλεπώτερον. εἰ δὲ δεῖ μὴ παῤῥησίας εἵνεκεν, ἐγὼ μὲν εἰ αἱρέσις μοι προτεθείη, πότερα βούλομαι, κολάζειν τινὰς ἀδίκως, ἢ αὐτὸς ἀποθανεῖν, σὺ ἴσθι, ὡς ἥδιον μεθ' ἕτερα, ἐλοίμην ἂν τεθνάναι μᾶλλον, ἢ μηδὲν ἀδίκως κολάζειν. εἰ δέ τις φαίη, βούλῃ ὦ Φάλαρι, αὐτὸς τεθνάναι ἀδίκως, ἢ δικαίως κολάζειν τοὺς ἐπιβούλους, τοῦτο βουλοίμην ἄν. αὖθις γὰρ ὑμᾶς ὦ Δελφοὶ, συμβούλους καλῶ, πότερον, ἄμεινον εἶναι ἀδίκως ἀποθανεῖν, ἢ ἀδίκως σώζειν τὸ ἐπιβουλεύσαντα. ὁρᾶτε ὅπως οἷμαι ἀνόητός ἐστι, ὃς οὐκ ἂν προτιμήσειε ζῆν μᾶλλον, ἢ σώζων ἅπαξ εἰς τὸ τοιοῦτο ἐμπεσεῖν ἠναγκασμένον, ὅμοιον χρὴ τῇ ὑποθήκῃ καὶ αὐτὸν εἶναι. ἢ φειδόμενον τοῦ πλησίον, ἀπολωλέναι. ὅλως δὲ, τίνα οἴεσθε ὕπως ἀκριβῆ, ἢ ἀνήμερον ἄνθρωπον εἶναι, ὡς ἡδέως μαστιγοῦσθαι. καὶ αἰμωγῶν ἀκούοντα, καὶ σφαττομένους ὁρῶντα, εἰ μὴ ἔχει τινὰ μεγάλην καὶ κολάζειν αὐτῶν; πόσακις γοῦν ἐδάκρυσε μαστιγουμένων ἄλλων, πόσακις ἤ θρηνεῖν, καὶ ὀδύρεσθαι τὴν ἑαυτοῦ τύχην ἀναγκάζομαι, μείζω κόλασιν αὐτὸς, καὶ χαλεπωτέραν ὑπομένων; Ἀνδρὶ γὰρ φύσει μὲν ἀγαθῷ καὶ οἷ ἀνάγκην πικρὰν, πολὺ δὲ κολάζεσθαι τὸ κολάζειν χαλεπώτερον. εἰ δὲ δεῖ μὴ παῤῥησίας εἵνεκεν, ἐγὼ μὲν εἰ αἱρέσις μοι προτεθείη, πότερα βούλομαι, κολάζειν τινὰς ἀδίκως, ἢ αὐτὸς ἀποθανεῖν, σὺ ἴσθι, ὡς ἥδιον μεθ' ἕτερα, ἐλοίμην ἂν τεθνάναι μᾶλλον, ἢ μηδὲν ἀδίκως κολάζειν. εἰ δέ τις φαίη, βούλῃ ὦ Φάλαρι, αὐτὸς τεθνάναι ἀδίκως, ἢ δικαίως κολάζειν τοὺς ἐπιβούλους, τοῦτο βουλοίμην ἄν. αὖθις γὰρ ὑμᾶς ὦ Δελφοὶ, συμβούλους καλῶ, πότερον, ἄμεινον εἶναι ἀδίκως ἀποθανεῖν, ἢ ἀδίκως σώζειν τὸ ἐπιβουλεύσαντα. ὁρᾶτε ὅπως οἷμαι ἀνόητός ἐστι, ὃς οὐκ ἂν προτιμήσειε ζῆν μᾶλλον, ἢ σώζων

famur, quandoquidem terricula nullius sunt emolumenti, sed res nostra fabulæ de Hydra similis est. Quanto enim plures præciderimus, tanto plures puniendi occasiones nobis suppullulant. At ferre necesse est, semperque renatum caput præcidere, & Iolai exemplo per Iovem inurere, si victoriam consequi cupimus. Eum enim qui semel in hæc incidere coactus fuerit: similem esse materiæ oportet, aut propinquis parcentem, perire. In summa quem hominem adeò sævum & inclementem esse putatis, ut flagris cedere, ejulatus audire, & cedes videre delectetur, nisi magnam infligendæ pœnæ causam haberet? Quoties igitur flevi dum flagris alii cædebantur? Quoties verò meam ipsius fortunam lugere ac deplorare cogor, ego qui gravius supplicium ac diuturnius sustineo? Etenim viro natura bono, verum ex necessitate sævo, multò durius est de aliis sumere, quàm de se sumi supplicium. Quòd si mea sententia liberè est dicenda, ego equidem si mihi daretur optio, utrum aliquos injustè punire mallem, an potiùs ipse mori: probè sciatis, me propriam mortem nihil cunctando electurum esse potiùs, quàm ut insontes supplicio afficiam. Dixerit etiam aliquis, mavis Phalari, ipse injustè mori, quàm insidiatores justè punire: mallem certè. Rursus enim vos, ô Delphi, in consilium voco: utrum satius sit, injustè mori, an verò injustè servare eum qui sit insidiatus. Nemo, me judice, adeò vecors est, qui non malit vivere, quàm inimicos ser-

Hæc pag. ex Epist. Phalaridis. *Bourd.*

ωὰς ἐχθρὰς, ἀπολλύναι. καίτοι τίνας ἔγωγε ἐγὼ τῶν ἐπιχειρησάντων μοι, καὶ φανερῶς ἐλεγξάντων, ὅμως ἔσωσα; οἷον Ἀκανθον τουτονὶ, καὶ Τιμοκράτην, καὶ Λεωγόραν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, παλαιᾶς συνηθείας τὸ πρὸς αὐτοὺς μνημονεύσας. ὅταν δὲ βουληθῆτε τὰμὸν εἰδέναι, τοὺς εἰσφοιτῶντας εἰς Ἀκράγαντα ξένους ἐρωτήσατε ὁποῖός ἐγὼ περὶ αὐτούς εἰμι, καὶ εἰ φιλανθρώπως προσφέρομαι τοῖς καταίρουσιν. ὃς γὰρ καὶ σκοπὸς ἐπὶ τῷ λιμένι ἔχω, ἐκ πολλῆνας, πίνες, καὶ ὅθεν κομιζόμενοι, ὡς κατ' ἀξίαν τιμῶν, ἀποπέμποιμι αὐτούς. ἔνιοι δὲ καὶ ἐξετάζεσθαι φοιτῶσι παρ' ἐμέ, οἱ σοφώτατοι τῶν Ἑλλήνων, καὶ ὁ φύγοντα τὸν σωφρονίσαντα τὸν ἐμόν. ὥσπερ ἀμέλει καὶ πρώην ὁ σοφὸς Πυθαγόρας ἦκεν ὡς ἡμᾶς, ἄλλως μὲν ὑπὲρ ἐμοῦ ἀκηκοώς. ἐπεὶ δ' ἐπιεσάγθη, ἀπῆλθεν ἐπαινῶν με τὸ δικαιοσύνης, καὶ ἐλεῶν τὸ ἀναγκαίως ὠμότητος. εἶτα οἴεσθε τὸν τοὺς οἰκείους φιλάνθρωπον ὕστις ἀδίκως τοῖς οἰκείοις προσοφείλει, εἰ μή τι διαφερόντως ἠδικήθη; τοιοῦτος μὲν ὑπὲρ ἐμαυτοῦ λελόγισμαι ὑμῖν, ἀληθῆ, καὶ δίκαια, καὶ ἐπαινεῖν μᾶλλον ὡς ἐμαυτὸν πείθω, ἢ μίσους ἄξια. ὑπὲρ δὲ ἀναθήματος, καιρὸς ὑμᾶς ἀκοῦσαι ὅθεν, καὶ ὅπως τὸ τοῦτον κτήσασθαι, οὐκ ἀνδρὸς αὐτὸς τοῦ αἰσχίστου τρόπου. μὴ γὰρ οὕτω μανείην, ὡς τοιούτων ἐπιθυμῆσαι κτημάτων. ἀλλὰ Περίλαος μέν τις ἡμῖν ἐστὸς, χαλκοῦς μὲν ἀγαθὸς, πονηρὸς δὲ ἄνθρωπος. οὗτος πάμπολυ τὸ ἐμὸν γνώμης διημαρτηκὼς, ᾤετο χαριεῖσθαί μοι, εἰ καινόν τινα κόλασιν ἐπινοήσειεν, servando, perire. Quanquam quot ego ex iis qui me aggressi sunt, & convicti palam, servavi? Quorum de numero est Acanthus iste, & Timocrates, & Leogoras ejus frater: veteris quæ mihi cum illis intercessit consuetudinis recordatus. Cæterùm quum me nosse volueritis, ex hospitibus qui Agrigentum frequentant quærite qualis sim erga ipsos, & num eò appellantibus humanum me præbeam. Qui exploratores in littoribus habeo qui scisciteutur, quinam sint & unde navigarint, ut illos merito honore exceptos dimittam. Nonnulli quoque ad me consultò veniunt, Græcorum sapientissimi, neque meam conversationem fugiunt. Quemadmodum nuper sapiens ille Pythagoras ad nos venit, cùm longè alia de me inaudivisset: qui posteaquam mei periculum fecisset, discessit me justitiæ nomine collaudans, & misereſcens quòd crudelitatem coactus exercerem. Postremò putatis-ne eum qui erga peregrinos animo est tam humano, tantam in proprios cives injustitiam exercere, nisi præter modum injuria afficiatur? Hæc sunt meæ apud vos defensionis argumenta, vera, & justa, laude potiùs, ut mihi persuadeo, quàm odio digna. Quod ad hoc donarium attinet, jam tempus est ut audiatis, unde & qua ratione taurum hunc comparavi, non elocata statuarii opera. Neque enim tam sum demens, ut hujusmodi possessiones optem. Sed Perilaus nostras, artifex quidem egregius, homo verò improbus, cùm à mea sententia longè aberrasset, existimavit se rem mihi gratam facturum, si novum aliquod supplicii genus excogitasset, quasi

ὡς ἐξ ἅπαντος κηλήζειν ἐπῃρμένην. κ) δὴ κρίσεως τ βοῦν, ἦκε μοι κομίζων, κρίνιστον ἰδεῖν, καὶ ὡς τὸ ἀκριβέστατον εἰκασμένον. κινήσεως γὰρ αὐτῷ, καὶ μυκηθμοῦ ἕδε μόνου ὡς τοῦ κ ἔμψυχον εἶναι δοκεῖν. ἰδὼν ὃ, ἀνέκραγον οἷος, ἄξιον τὸ κτῆμα τ Πυθίου. πειρᾶται ὁ ταὐτὸς τῷ Θεῷ, ὁ δὲ Περίλαος παρεστὼς, τί δ' εἰ μάζῃς ἔφη τῷ σοφίσματι τῷ σῷ αὐτῷ, καὶ τῇ χρείᾳ, ᾗ παρέχεται; [1] καὶ ἀνοίξας ἅμα τ ταῦρον κ τὸ νῶτα, ᾗ τινα ἔφη κηλάζειν ἐθέλῃς, ἐμβιβάσας εἰς τὸ μηχάνημα τοῦτο, καὶ κρίκλεισας, [2] ἐφεστῶτας μὲν τοῖς αὐλοῖς τούσδε τοὺς μυκτῆρας τ βοὸς, πῦρ δ' ὑποκάειν κελεύειν. καὶ ὁ μὲν, οἰμώξει, καὶ βοήσεται, ἀλήκτοις παῖς ὀδύναις ἐχόμενος, ἡ βοὴ δ', Δι' ὧν τοῖς αὐλοῖς μέλη σοι ἀποτελεῖται, οἷα λιγυράπτειρα, καὶ ἐποιωλὴς θρηνῳδὸς, καὶ μυκήσεται γεραίτερον, [3] ὡς τὰ μὲν, κηλάζειας, σὺ δ', πέρπας μιξοῦ κατακηλήμενον. ἐγὼ δ' ὡς τοῦτ' ἤκουσα, ἐμυσαχθέν τὴν κακομηχανίαν τ ἀνδρὸς, τὴν ἐπίνοιαν ἐμίσησα τ κρίκοσκάφου, καὶ οἰκείαν αὐτῷ τιμωρίαν ἐπῆγον. καὶ ἄγε δὴ ἔφην ὦ Περίλαε, εἰ μὴ κενὴ ἄλλως ὑπόσχεσις ταῦτ' ἐστὶ, δεῖξον ἡμῖν αὐτὸς εἰσελθών, τὴν ἀληθείαν τ τέχνης, καὶ μίμησαι τοὺς βοῶντας, ἵν' εἰδῶμεν εἰ καὶ σὰ μέλη, Δι' ὧν αὐλοῖς φθέγγῃ). πείθεται μὲν τούτοις

modis omnibus ſupplicium de reis ſumere cuperem. Is bovem fabricatum mihi attulit, viſu pulcherrimum, & ad veri bovis imaginem accuratiſſimè expreſſum. Tantùm illi motus, & mugitus deerant, quo minùs vivus eſſe putaretur. Illo viſo ſtatim exclamavi, dignum Pythio munus: mittendus ad Deum hic taurus. Tum Perilaus aſtans, quid ſi, inquit, noſſes qua fit arte compoſitus, & quem in uſum formatus? Ac ſimul aperto tauro ad dorſum, Siquem, inquit, punire velis, conjecto illo, & in hac machina concluſo tibias haſce naribus bovis admoveri, & ignem ſuccendi jube. Tum ejulabit, & vociferabitur, perpetuis detentus doloribus. Ejus verò clamor, maximè ſtridulum per tibias cantum efficiet, & lugubre quiddam modulabitur, mugitum quoque mœſtiſſimum edet: ita ut dum punitur ille, tu modulatione interim oblecteris. Quibus auditis artificis ſævitiam abominatus ſum, & machinæ inventionem odi, propriamque ipſi pœnam impoſui. Et age, inquam, ὁ Perilae: ne vana videatur eſſe tua promiſſio, ipſe ingreſſus, nobis veritatem artis comproba, ac vociferantes imitare, ut cognoſcamus, num ea ſit tibiarum modulatio quam dicis. Dicto audiens fuit Pe-

1 Καὶ ἀνοίξας] Legend. Interpr. Perſii. *Bourd.*

2 Περιστῆναι] Ἀντὶ τοῦ περιστῆσαι. Attic. *Idem.*

3 Ὡς τὰ μὲν κηλάζειας, σὺ δὲ τέρπειας, μεταξὺ καταλέψων] Hæc ultima vox in mendo cubat. Silet ad eam interpres, nec emendavit, vix exprimere tentavit. Καταλέω eſt molo, mola frango, qui ſignificatus non convenit huic loco. Lege meo periculo καταπηλήμενον, id eſt, *delenitum*, ſenſu manifeſto & apto. *Palm.*

1 Πεί-

ὁ Περίλαος. ἐγὼ δ', ἐπεὶ ἔνδον ἦν, παρακλείσας αὐτὸν, πῦρ ὑφάπτειν ἐκέλευον, ἀπολαμβάνειν εἶπον τὸ ἄξιον μισθὸν τῆς ἐπιμαθείας τῆς τέχνης, ἵν' ὁ διδάσκαλος τὸ μουσικῆς ἀρχηγὸς αὐτὸς αὐλῇς. καὶ ὁ μὲν, δίκαια ἔπαιρεν, ἀπολαύων τὸ αὐτῷ ἐπιτηδεύματος. ἐγὼ δ', ζῶντα, καὶ ἔτι ἔμπνουν ἄγων τὸν ἄνδρα, ἐξαιρεθῆναι κελεύσας, ὡς μὴ μιάνειε τὸ ἔργον ἀναπνεύσας, ἐκεῖνον μὲν ἄταφον καὶ ἀκήρυκτον ἔρριψεν ἐκέλευσα. καθαίρας δὲ τὸν βοῦν, ἀπέπεμψα ὑμῖν ἀναπεθησόμενον τῷ Θεῷ, καὶ ἐπιγράψας γε ἐπ' αὐτῷ ἐκέλευσα τὴν πᾶσαν διήγησιν. ὃ ἀναλήψεσθε ἐμὸν τέκμαρ. τὸν τεχνίτην τὸν Περίλαον. τὸν ἐπίνοιαν τὸν ἐκείνου. τὸν δικαιοσύνην τὸν ἐμὴν. τὸν πεῖραν ἡμερίαν. τὸ δὲ σοφὸν χαλκίας μίλη. τὴν ἀσφάλειαν πίθος τὸ μυσικῆς. ὑμεῖς δ' ὦ Δελφοὶ, δίκαια ποιήσετε, ὑπατεύσαντες μὲν ὑπὲρ ἐμοῦ μὴ τὸ πείσθειαν, ἀναλήψεσθε δὲ τὸν ταῦρον ὃν καλῷ δὲ ἱερῷ, ὡς πᾶσιν εἰδῆτε οἵους ἐγὼ ἀνδρὸς τοὺς πονηροὺς εἶμι, καὶ ὅπως ἀμύνομαι τὰς ἀνθρώπους ἐς κακίαν ἐπιθυμίας αὐτῶν. ἱκανὸν γὰρ καὶ τοῦτο μόνον δηλῶσαί μοι τὸ τρόπον, Περίλαε κολαυθείς, καὶ ὁ ταῦρος ἀναπηδεῖς, καὶ μηκέτι φυλαχθεὶς ἀνθ' ἁπάντων κολάζομένων αὐλήμασι, μηδὲ μελῳδήσας ἄλλο ἢ, πλὴν μόνα τὰ δὲ τέχνης μνημονεύσας, καὶ ὅτι οὐ μόνῳ αὐτῷ, καὶ πείρᾳ ἔλαβον τὸ τέχνης, καὶ καταπαύσας τὴν ἄμουσον ἐκείνην, καὶ ἀπάνθρωπον ᾠδήν. καὶ τὰ μὲ παρόντα, ταῦτα παρ' ἐμοῦ τῷ Θεῷ. ὑπαθήσω δὲ κἀγὼ ἄλλα πολλάκις, ἐπειδάν μοι παράσχῃ μηκέτι δίκας κολάσεων. ταῦτα μὲ ὁ Δελφοὶ τὸ θεῷ δὲ Φαλάριδι, ἀλαθῆ πάντα, καὶ οἷα ἐπορέχθη ἔπαθον. καὶ

Perilaus: quo intus concluso, ignem succendi jussi, dicens, debitum arti tuæ tam admirandæ præmium accipe, ut musicæ magister primus ipse tibia canas. Atque hic quidem pro meritis est exceptus, suæ ipsius excellentis industriæ fructum percipiens. Sed viventem & adhuc spirantem educi jussi, ne opus, ei immoriens, contaminaret: utque insepultus per scopulos præceps daretur, imperavi. Bovem autem expiatum vobis mihi dedicandum Deo: omnemque de illo historiam inscribere jussi, mei dedicantis nomen, Perilaum artificem, consilium ipsius, justitiam meam, conveniens supplicium, periti illius fabri modulationes, primam Musices experientiam. Vos autem Delphi, justè facietis, si pro me unà cum legatis sacra feceritis, taurumque in eleganti delubro dedicaveritis, ut norint omnes qualis sim in homines nefarios, & quo pacto insignes illorum perpetrandi sceleris cupiditates ulciscar. Itaque solo hoc facto meos mores abundè indicavi, quum supplicio affectus est Perilaus, & dedicatus taurus, nec amplius ad aliorum torquendorum modulationes reservatus, postquam solos artificis sui mugitus cecinit: in quo solo artis periculum feci, & barbaræ illi atque inhumanæ cantioni finem imposui. Atque hæc quidem in præsens Deo offerre libuit. Quinetiam alia sæpe dedicabo, quum hoc beneficii in me contulerit, ut nemini pœnas inferre opus amplius habeam. Hæc equidem, ô Delphi, quemadmodum à Phalaride facta sunt, singula quàm verissimè percensuimus.

δίκαιοι ἂν εἶημεν πιστεύεσθαι ὑφ' ὑμῶν, μαρτυροῦντες ὡς ἂν ἐ εἰδότες, καὶ μηδεμίαν ψεύδεσθαι νῦν αἰτίαν ἔχοντες. εἰ δ' δεῖ, καὶ διηγήσαιτ' ἂν τὶς ἀνδρὸς μᾶλλον πονηροῦ δικαίου, καὶ ἄκοντος κωλάζειν ἠναγκασμένου, ἐκτετύφλωμεν ὑμᾶς ἡμεῖς οἱ Ἀκραγαντῖνοι, Ἕλληνές τε ὄντες, καὶ τὸ δίκαιον δωρεᾶς, σεσῶσιάν τ' ἀνδρα, φίλον εἶναι ἐβουλόμεθα, καὶ πολλὰ ἐ δημοσίᾳ, καὶ ἰδίᾳ ἕκαστον ὑμῶν εὖ ποιήσαι διεγνώκαμεν. λάβετε δ' αὐτὸ τ' ταῦρον, καὶ ἀνάθετε, καὶ εὔξασθε ὑπέρ τε Ἀκραγαντ, καὶ ὑπὲρ αὐτῆς Φαλάριδος. καὶ μήτε ἡμᾶς ἀπράκτους ἀποπέμψητε, μήτ' ἐκεῖνον ὑβρίσητε, μήτε τ Θεὸν ἀποτρήσητε καλόν τι ἔργον, καὶ δικαιοπράτην ἀναθήματος.

Ac digni ſumus quibus fides à vobis habeatur, cùm illi re cognita teſtimonium perhibeamus, nullamque mentiendi cauſam habeamus. Quòd ſi etiam eſt ſupplicandum pro viro quem faliò ſuſpicantur improbum, quippe qui invitus & coactus in malos animadvertit, vobis ſupplicamus nos Agrigentini, qui & Græci ſumus, & ex antiquo Dores, ut virum complectamini qui veſtram benevolentiam captat, quique publicè ac privatim veſtrum unumquemque beneficiis multis demereri ſtuduit. Vos igitur ipſimet taurum accipite, & dedicatum appendite: ac pro Agrigento proque ipſo Phalaride vota concipite: ac nolite nos infecta legatione dimittere, ne & illum contumelia afficiatis, & Deum pulcherrimo ſimul & juſtiſſimo munere privetis.

ΦΑΛΑΡΙΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ. | PHALARIS SECVNDVS.

ARGVMENTVM.

Declamatio brevis, ſed arguta eſt, qua ex Delphicis ſacerdotibus quidam ſuadere fingitur, quò donum Phalaridis, de quo in ſuperiore Oratione agitur, in templum recipiatur, ac deo conſecretur. Genus cauſæ Deliberativum eſt, Status negocialis. Exordium habet denſum, ut in quo una ferè periodo, & ſuſpiciones eas, quibus favore aliquo adductus, aut aliàs corruptus, ad ſuadendum acceſſiſſe videri poterat, à ſe removet, & ſola benevolentia, ſtudioque communis utilitatis ad dicendum ſe progreſſum eſſe, docet: deinde & dociles & attentos eadem brevitate facit. Poſt Exordium Propoſitio ſequitur. Hanc confirmat primùm ex locis honeſtatis, oſtendens, impium ac propè ſacrilegum fore, ſi donum hoc à templo excludatur, neque enim quenquam poſthac quicquam oblaturum eſſe & deum ſuis ſacris, ac debito cultu privatum iri. Deinde contra voluntatem ipſius dei eſſe, ut qui certis indiciis ac ſignis declararit, gratam iſtam legationem ſibi eſſe. Hinc quod

quod de crudelitate tyranni objiciebatur, diluit, confutatis testimoniis à conditione personæ & incertitudine: & contrà ab officio admonet, ut sacra magis procurent, & deo operentur potiùs quàm judiciis vacent. Post hac ad locum utilitatis transit, docetque contra communem utilitatem fore si dona excludantur. Nam ex his omnem proventum esse Delphorum, & omnem item famam & gloriam. Denique nullo veterum exemplo hoc fieri. Et si maximè in deliberationem hanc rem vocare velint, officio eos uti debere, justè ac liberè judicantium, non ex affectu aliquorum æstimare. Peroratio, repetitione argumentorum, cum admonitione eorum incommoderum, quæ ex hac re consecutura sint, & quòd nihil temere innovandum sit, perficitur.

Ὅτι Ἀγριγεντίνοι μὲν ἄνδρες Δελφοί, [1] διέξιον ὧν, ὅτι ἰδιόξενον αὐτῷ Φαλάριδα, οὔτ' ἄκλητον ἴσχυν πρὸς αὐτούς, οὔτε ἰδίαν αἰτίαν, οὔτε μακρᾶς φιλίας ἐλπίδα, ἣν ἐγὼ περίεσεσθαι ἀκούειν ἔφην παρ' αὐτῷ, ἐπιεικῆ τοῦτον μάρτυρα διεξιόντων, καὶ τὸ δίκαιος ἄνδρα, καὶ τὸ κοινῇ συμφέρον, καὶ μάλιστα τὸ Δελφοῖς πρέπον παρορώμενον, ἀνέστην παρακαλέσων ὑμᾶς μήτε ὕβριζειν ἀνδρα δυνάστην ἀσεβοῦντα, μήτ' ἀνάθημα ἤδη τῷ Θεῷ κεκυρωμένον, ἀπαλλοτριοῦν. καὶ τοῦτο πρῶτον μὲν ἐκ τῶν ἐς ἀεὶ ὑπομνήμων γεγενημένων, τύχης κρείσσης, καὶ ἐμπορίας κρείσσης, καὶ δίκης κρείσσας. ἐγὼ μὲν οὖν καὶ τὸ εὐδιάβατον ὑμῖν ὅλως περὶ τούτου, καὶ [2] δημιουργὸς ἡμῖν σοφίαν τὴν Δελφικὴν, εἰ χρὴ δίκαιόν τι ἀνάθημα, ἢ ἀπίστου αὐδὶς ἀπαίμακτον, ἀνόσιον ἤδη εἶναι νομίζω. μᾶλλον δ', ἐπεὶ ὑπερβολὴν ἀσεβείας ἀπολελοίπασι. ἐρῶ γὰρ, ἀλλ' ἡ εὐβουλία

Ego ô Delphi, cùm neque publicum Agrigentinis, neque privatum Phalaridi ipsi hospitium ante hac præbuerim, nec aliam privatam tribuendæ illi benevolentiæ causam, aut olim ineundæ amicitiæ spem habeam: & legatos qui ejus nomine venerunt audiverim æqua modestaque perorantes, siquidem & pietati simul, & publicæ utilitati, præcipuè verò ei quod Delphis decorum est, censeo consulendum, surrexi vos cohortaturus, ne viri principis pietatem offendatis, ne etiam Deo jam destinatum munus alienetis. Præsertim cùm trium maximarum rerum perpetuum futurum sit monumentum artis elegantissimæ, inventionis pessimæ, & justi supplicii. Itaque quòd & quid faciendum sit ambigitis, quodque magistratus vobis proposuerunt deliberandum, num munus sit suscipiendum, num verò ablegandum, impium esse puto: imò potiùs ab impietate summa non abesse. Neque enim aliud hæc res erit, nisi sa-

1. Πεξίξενον] Differentiæ inter πεξίξενον & ἰδιόξενον, multæ, quas tradunt Grammatici. *Bourd.*

2. Δημιουργὸς] Deest in Anglic. Cod. *Idem.*

τὸ πρᾶγμά ἐστι, μακρῷ δ' ἄλλων χαλεπώτερόν. καὶ ὅσον δὲ τοῖ ἄλλη ἀναισθησίᾳ συλᾶν, τὸ μὴ δὴ τῶν δεχὰν τοῖς ἀναισθησίαν βουλομένοις ἐπιτρέπειν ἀσεβέστερον. δίοιμι δ' ὑμῶν Δελφὸς καὶ αὐτὸς ὢν, καὶ τὸ ἴσον μετέχων τῆ δημοσίᾳ εὐκλείας, εἰ φυλάττοιτο, καὶ τῆς εὐσεβείας δόξης, εἰ σὺν τοῖ παρόντων σωζοίατο, μήτ' ἀπόκλειστον τὸ ἱερὸν τοῖς εὐσεβοῦσι, μήτε τῇ πόλει ὡς ἅπασιν ἀνθρώποις ἀμβάλλειν, ὡς τὰ πεμπόμενα τῷ Θεῷ συκοφαντοῦσα, καὶ ψήφῳ, καὶ διαψεύδεσθαι δοκιμάζουσα τοὺς ἀναισθησίᾳ. εἰδεὶς γὰρ ἐπ' ἀναισχύντῳ τολμήσειεν ἄν, εἰδὼς ἃ προσπέμπουσι τὸν Θεὸν, ὅ, τι ἂν μὴ ὠφέλιμον Δελφοῖς δικάσῃ. ἐμοὶ μὲν γὰρ Πύθιος, τῶν δικαίων ὧν ὠφελεῖ δ' ἀναισθήτῳ ψῆφον ἤνεγκεν. εἰ γὰρ ἐμοὶ τὸ Φάλαριος, ἢ τὸ ζῶον αὐτὸ ἐμυσάττετο, ῥᾴδιον ἦν σε τῷ Ἰονίῳ μέσῳ καθεῖναι αὐτὸ, μὴ τὸ ἀγάλματος ἀναθῆναι, εἰδὲ, πολὺ τοιαύτῃσι ἐν ἐυδίᾳ τὸ ἀμφιτρωπιωτικὸν, ὡς φασι, πυρέχειν αὐτοῖς, καὶ σῶς ἐς τὴν Κίρραν καταῦραι. ὧ γὰ δῆλον, ὅτι πρόσταγμα τῶν δ' μοναρχὸν εὐσεβείας. χρὴ δ' καὶ ὑμᾶς τὸ αὐτὸ ἐκείνῳ ψηφισαμένους, προσθεῖναι καὶ τοῦτο τοῖς τετονὶ τῷ ἄλλῳ κόσμῳ τοῦ ἱερᾶ. ἐπὶ πάντων ἂν εἴη τοῦτ' ἀποπεπτωκὸς, πέμψαντά τινα μεγαλοπρεπῶς ὅτι δῶρον θεᾷ, τῶν καθιδρύζοντα σὺν τοῦ ἱερᾶ ψῆφον λαβεῖν, καὶ μισθὸν κομίσαντ' τ εὐσεβείας, τὸ κεφάλαιόν μὴ δ' δ' ἀναισθήτου ἄξιον. ἐμὲ μὲν γὰρ τοιαῦτα μὴ ἐγνωκὼς, καθάπερ σὺν δ' Ἀκραγαντῖνον ἄρτι καταπλώσαντα, σφαγάς τινας, καὶ βίας, καὶ ἁρπαγὰς, καὶ ἀπαγωγὰς ἐξαγγέλλοντα δ' sacrilegium, aliis longè atrocius. Nec minùs impium erit factu, Deo donaria dedicare volentibus, id faciendi facultatem non concedere, quàm jam dedicata depeculari. Vos autem ero, ego qui sim ex Delphorum numero, & publicæ gloriæ, si conservetur, ex æquo particeps, & contrariæ opinioni obnoxius, si ex præsenti negotio contingeret, ne piis hominibus templum præcludatis, neque civitatem nostram omnium hominum calumniis traducendam objiciatis, ac si quæ Deo mittuntur munera calumnietur, & calculo, judicioque donaria dedicantes probet. Nemo enim dicare quicquam audeat, certior factus, Deum benevolentia nulla fuscepturum, quod priùs Delphi visum non fuerit. Quare Pythius justum de donario suffragium jam tulit. Nam si vel Phalaris odisset, vel munus ipsum averfaretur, facilè fuerat cum onraria navi qua advehebatur illud in medio Ionio submergere. At ille contrà dedit ipsis, quemadmodum testantur, ut & sereno cœlo trajicerent, & incolumes in Cirrham appellerent. Vnde liquet, ipsum monarchæ pietatem accipere, cui vos astipulantes oportet, hunc taurum reliquis templi ornamentis adjungere. Siquidem hoc esset omnium absurdissimum, ut qui munus adeò magnificum, deo misisset, vestris calculis ab ingressu templi arceretur, ac præmium impietatis reportaret, videlicet judicatus indignus, qui donum Apollini offerret. Cæterum is qui à me dissentit, tanquam ex Agrigento recens delatus, cædes quasdam, & injurias, & rapinas, & deprædationes tragicè exaggerabat

προφάσιν, μόνον οὐκ αὐτόπλοις γενομένοις λέγων, ὃν ἴσμεν οὐδ' ἄχρι Ἰωλκοῦ ἀποδεδημηκότα. χρὴ δὲ τὰ μὲν τοιαῦτα, μὴ δὲ τοῖς πόροιθεν φάσκουσι πάνυ πιστεύειν διηκριβωμένοις. ἄδηλον γὰρ εἰ ἀληθῆ λέγουσιν, ἀλλ' ὅπως οὗτοι, μὴ ἀπιστούμενα κρυπτήρια. εἰ δ' ὁ τι κακὸν τοιοῦτον σὺ Σικελίᾳ, τοῦτ' ἐν Δελφοῖς ἀναγκαῖον πολυπραγμονεῖν, εἰ μὴ ἀπὸ ἱερέων ἤδη, δικαστὰς εἶναι ἀξιοῦμεν. καὶ δεῖν φησι, καὶ ἄλλα χρηστηρίων τὸ Θεῖον· καὶ σωφρονιστήριον, εἰ πέμψειέ τις, σκοπῶντες, καθήμεθα, εἴ πῃ τὸ ὑπὲρ τὸ Ἰόνιον δικαίως, ἢ ἀδίκως τυραννεῖται. καὶ τὰ μὲν τὰλλοτρία, ἐᾶσαι ὅπῃ καὶ βούλεται. ἡμῖν δὲ, ἀναγκαῖον οἴμαι τὰ ἡμέτερα αὐτῶν εἰδέναι, ὅπως τε πύλαι διέκεινται, καὶ ὅπως νῦν ἔχει, καὶ τὰ ποιεῖσθαι, λῶιον ἔσται. ὅτι μὲ δὴ σὺ κρημνοῖς τε οἰκεῖν μὲν αὐτοὶ, καὶ πέτρας λαμυγμὸν ἔχ. Ὅμηρος, χρὴ σκοπεῖσθαι, δηλόντι ἡμῖν, ἀλλ' ὁρᾶν παρεῖσι τοῦτο. καὶ ὅστις ἐπὶ τῇ γῇ, βαθεῖ λιμῷ ἀεὶ σκωπτόμενος ἂν, τὸ δ' ἱερὸν, καὶ ὁ Πύθιος, καὶ τὸ χρηστήριον, καὶ οἱ θύοντες, καὶ οἱ εὐσεβοῦντες, τοῦτο Δελφῶν τὰ πεδία. ταῦτ' ἐστὶ θεσπέσιον. σύντομον ἡ ὅλη ποιεῖσθαι, σύντομον αἱ προφαί. χρὴ γὰρ τἀληθῆ πρός γε ὑμᾶς αὐτοὺς λέγειν, καὶ τὸ λεγόμενον ὑπὸ τῶν ποιητῶν, ἄπαρχα ἡμῖν, καὶ ἀνήροθα φύεται τὰ πάντα ὑπὸ γλαυκῶπιδι Θεᾷ, ὃς

bat à tyranno factas, ferme se testem oculatum fuisse dicens, quem scimus ne ad navigium quidem usque profectum fuisse peregrè. Ac neque iis credendum omnino qui ista se perpessos esse asserunt. Etenim incertum est vera-ne dicant, siquidem non possunt non criminari ea quæ explorata habemus. Quòd si tale quid in Sicilia factum est, Delphis non necesse est ut ejus latagant, nisi non sacerdotes, sed judices esse jam velimus: & cum nostri sit officii victimas immolare, aliumque cultum Deo præstare, & siquis donaria mittat, ea simul consecrare, contemplantes sedeamus, num qui trans Ionium mare habitant justo vel injusto imperio regantur. Atque res quidem aliorum se habeant prout voluerint. At nobis opinor esse perneccssarium, ut proprias norimus, tum quis olim earum fuerit, tum quis nunc sit status, & quid magis ex usu sit nostro facere. Nam quod in præcipitiis habitemus, & rupes colamus, Homerus monitor nobis, non est expectandus, qui nobis hæc patefaciat: sed coram oculis hæc intuemur. Et quantum in terra est, in extrema fame semper versaremur: verùm templum ipsum, & Pythius, & oraculum, & qui sacrificant, & qui pietatem exercent, hi Delphorum sunt campi, hi proventus, hinc abundantia, hinc alimenta. Par enim est ut vera dicam vobis, etiam quod à poëtis dicitur, [1] citra sementem, citraque culturam omnia nobis proveniunt, agricolæ Dei opera: qui non so-

1 *Citra sementem*] Quæ citra nostram operam casu nobis eveniunt ἄσπαρτα & ἀνήροτα contingere dicunt Græci. Id in Paras. & in Rhetor. Didatc. Natum à fabula Insularum Fortunatarum, de quibus Homer. Odyss. 9. Horat. & Lucianus. *Cogn.*

ὲ μόνον τὰ Δελφῶν τοῖς ἄλλοις ἀγαθὰ κεχόμμα παρέχει, ἀλλ' εἴτε σὺ Φρυξὶν, ἢ Λυδοῖς, ἢ Πέρσαις, ἢ Ἀσσυρίοις, ἢ Φοίνιξιν, ἢ Ἰταλιώταις, ἢ Ὑπερβορέοις αὐτοῖς, πάντα εἰς Δελφοὺς ἀφικνεῖται. καὶ τὰ δεύτερα, μὴ τ' Θεὸν, καὶ δεύτερα, ἡμεῖς πρώμεθα ὑφ' ἁπάντων, καὶ εὐδαιμονίζόμεθα. ταῦτα τὰ ἀρχαῖον. ταῦτα τὰ μέχρι νῦν. καὶ μὴ παυσώμεθά γε ὧδε βιῶντες. μέμνηται ἢ οὐδεὶς πώποτε ψῆφον ὑπὲρ ἀναθήματος παρ' ἡμῖν ἀναδεδειγμένου, οὐδὲ κωλυθέντα πρὸ χρόνου, ἢ ἀναπεθέντα. καὶ ἀφ' τοῦτ' εἰμὶ καὶ αὐτὸς εἰς ὑπερβολὴν πυθέσθαι τὸ ἱερὸν, καὶ ὑπερπλουτεῖ ὁ τοῖς ἀναθήμασιν. δεῖ τοίνυν μήθ' τὰ τῶν παρόντα καινοῦσθαι μηδὲν, μὴ ἢ Δελφῶν τὰ πάτρια νόμιμα καθιστάναι, [1] φιλοκερδεῖν τὰ ἀναθήματα, καὶ ἰδιαλογεῖν τὰ πεμπόμενα, ὅθεν, καὶ ἀφ' ὅτου, καὶ ὁποῖα. δεξαμένους ἢ, ἀπραγμόνως ἀναπέμπειν, ὑπηρετοῦντας ἀμφοῖν, καὶ τῷ Θεῷ, καὶ τοῖς ἀνθρώποις. δοκεῖτε δέ μοι ὦ ἄνδρες Δελφοὶ, ἄριστα βουλεύσασθαι περὶ τ' παρόντων, εἰ λογίσοισθε ἀμφοτέρων ὑπὲρ ὅσων, καὶ ἡλίκων ἐστὶν ἡ σκέψις. ἀμφοτέρων μὲν, ὑπὲρ τοῦ Θεοῦ, καὶ τοῦ ἱεροῦ, καὶ θυσιῶν, καὶ ἀναθημάτων, καὶ ἰδίων ἀρχαίων, καὶ θεσμῶν παλαιῶν, καὶ δίκης τοῦ κοινοῦ. ἔπειτα, ὑπὲρ τ' πόλεως ὅλης, καὶ τ' συμφερόντων τῷ τε κοινῷ ἡμῶν, καὶ ἰδίᾳ ἑκάστῳ Δελφῶν. ἐπὶ πᾶσι ἢ, τ' Δελφοῖς πᾶσιν ἀνθρώποις εὐκλείας, ἢ κακοδοξίας. τούτων νῦν σὺν εἶναι εἴ τι μεῖζον, εἰ συμφορεῖτε, ἢ ἀναγκαιότερον ἡγήσεσθε; solùm ea bona nobis exhibet quæ apud alios naſcuntur: ſed ſiquid eſt apud Phryges, aut Lydos, aut Perſas, aut Aſſyrios, aut Phœnices, aut Italos, ipſos-ve Hyperboreos, omnia ad Delphos veniunt: & nos ſecundum à Deo honorem ab omnibus conſequimur, opulenti, fœlices ſumus. Hæc olim, hæc hactenus obtinuimus: atque utinam ita vivere non deſinamus. Nemo meminit latum à nobis uſquam fuiſſe ſuffragium, quo quemquam à ſacrificando, vel offerendo donario prohibuerimus. Quam ob cauſam, opinor, ipſum templum mirum in modum auctum eſt, & donariis ſummopere locupletatum. Quare neque quicquam in præſentia eſt innovandum, neque præter patriam conſuetudinem lex conſtituenda: non accuratè expendenda donaria, nec genus quærendum, unde, à quo, & qualia ſint. Sed citra curioſitatem ſuſcipiendo conſecranda ſunt, ut utriſque cùm Deo tum piis hominibus inſerviamus. Videmini autem mihi, viri Delphi, rebus præſentibus optimè conſulturi, ſi primùm reputetis quæ res, quantæque in conſiderationem veniant: ac primùm quidem Deus, & delubrum, & ſacraficia, & donaria, priſci mores, antiqui ritus, & gloria oraculi: deinde civitas univerſa, & communis noſtrûm, & privata ſingulorum Delphorum utilitas: denique apud homines omnes gloria, vel infamia. Quibus neſcio numquid majus, ſi ſapitis, magis-ve neceſſarium exiſtimabi-

[1] Φιλοκερδεῖν] Rectius fortean φυλοκερδεῖν, ut eſt in Anglicano Cod. per ſtirpes donaria diſcernere, ſequitur enim καὶ ἰδιαλογεῖν τὰ πεμπόμενα. Bourd.

[1] Ἢ φίλο-

ἀδε ἄν. περὶ μὲν δὴ ὧν βουλόμεθα, ταῦτά ἐστιν. ὁ Φάλαρις τύραννος εἷς, οὐδὲ ταῦρος οὗτος, οὐδὲ χάλκος μόνον, ἀλλὰ πάντες βασιλεῖς, καὶ πάντες δυνάσται, ὅσοι νῦν χρῶνται τῷ ἱερῷ, καὶ χρυσὸς, καὶ ἄργυρος, καὶ ὅσα ἄλλα τίμια, πολλὰ πολλάκις ἀναθήσόμεθα τῇ Θεῷ. σκοπεῖν μὲν γὰρ, τὸ κῦρ τοῦ Θεοῦ ἐξετάζοντας, ἄξιον. τίνος δὴν ἕνεκα, μήθ' ὡς αἰεὶ, μήθ' ὡς πάλαι τὰ περὶ τῶν ἀναθημάτων ποιήσομεν. ἢ τὰ μεμφόμενοι τοῖς παλαιοῖς ἴδιοι, καινοτομήσομεν. καὶ ὃ μὴ ἦν πώποτε, ἀφ' οὗ τὴν πόλιν οἰκοῦμεν, καὶ ὁ Πύθιος χρᾷ, καὶ ἡ τρίπους φθέγγεται, καὶ ἡ ἱέρεια ἐμπνεῖ, χαίρουσι ἡμῖν, νῦν καθησόμεθα, κρίνοντες, καὶ ἐξετάζοντες τὰς ἀναθήσεις. καὶ μὰν ἐξ ἐκείνου μὲν δὴ παλαιὰ ἴδιος, καὶ ἀνέδην καὶ πᾶσιν ἐξεῖναι, ὁπόσα ἄν ἀγαθῶν ἐμπέσῃ τῷ ἱερῷ, ἀναθέντων ἀναθήσεται, καὶ ὑπὲρ τὴν ὑπάρχουσαν δύναμιν εἶναι δωρεῖσθαι τὸ Θεῖον. εἰ δ' ὑμεῖς αὐτὰς δοκιμάσετε, καὶ ἐξετάσετε ἐπισήσετε τοῖς ἀναθήμασιν, ἐκεῖνο μὴ διαφήσομεν ὑμᾶς δοκιμάσαντας ἅπαν, ἑδὸς ὑπομένοντα, ταυτόδικον αὐτὸν καθιστάναι, καὶ ἀναλίσκοντα, καὶ καθαπανῶντα, παρ' αὑτῷ κρίνειν, καὶ ὑπὲρ τοῦ ὅλου κινδυνεύειν. ἢ τίνι βιωτὸν, εἰ κεκριμένου μὲν ἀναθήνειν αἰτίου;

bitis. Atqui hæc ſunt de quibus conſultamus: non unicus Phalaris tyrannus, non hic taurus, non æs tantùm, ſed omnes reges, omnes principes, quotquot templo nunc utuntur: præterea aurum, & argentum, & quæcunque alia pretioſa, multa ſæpe Deo dedicabuntur. Primùm enim expendendum quid cum Dei voluntate conveniat: cujus rei gratia, neque ut ſemper, neque ut olim moris fuit, in dedicandis donariis nos geramus: aut quid in conſtitutionibus antiquis reprehendentes, novis rebus ſtudeamus. Et quod nunquam ex quo hanc urbem incolimus, & Pythius oracula reddit, & tripos loquitur, & ſacerdos numine afflatur, fecimus, nunc inſtituamus, ut qui huc mittunt munera, judicio & examini fiant obnoxii. Atqui cùm ex priſco illo inſtituto liceret omnibus nullo diſcrimine munera offerre, videte quot bonis cumulatum ſit templum, omnibus offerentibus, & ſupra facultates nonnullis Deum donariis cohoneſtantibus. Quòd ſi voſmet ipſos cenſores & indagatores donariis præficiatis, vereor ne deſit nobis quod in poſterum probemus, nemine ſe conſtituente reum, & ſumptus ac impenſas æquo animo faciente, ut judicetur, deque omnibus in periculum veniat. Num cui acerbo non fuerit vita, ſi judicetur indignus qui Deo donaria conſecret?

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ, Η ΨΕΥΔΟΜΑΝΤΙΣ.

ALEXANDER, SEV PSEVDOMANTIS.

ARGVMENTVM.

Historica narratio est, vitam & res Alexandri cujusdam impostoris, qui se Podalirii filium faciebat, & pro vate venditabat, exponens, lectu jucundissima, non per se modò, verum etiam quòd sub hujus prastigiatoris exemplo, aliorum atque similium, quorum nonnullos superior atas quoque tulit, scelera atque impostura deprehendi, coarguique possunt. Proœmio, difficultatem suscepti operis collatione quadam amplificat, institutumque suum, exemplo defendit. Hinc ad Narrationem descendens, à descriptione personæ orditur. Cætera plana sunt.

Σὺ μὲν ἴσως [1] ὦ φίλτατε Κέλσι, μικρόν τι τῶτο, καὶ φαῦλον οἴῃ τὸ σοφίσμα, συνθεῖναι δὲ Ἀλεξάνδρᾳ σοι τὸν Ἀβωνοτιχίτην, καὶ γόητος βίον, [2] καὶ ἐπινοίας αὐτῦ, καὶ τελευτήν, καὶ μαγγανείας εἰς βιβλίον ἐγγράψαντα, πέμψαι. τὸ δ', εἴ τις ἐθέλοι σοῦ τὰ ἀκριβῶς ἕκαστον ἐπεξιέναι, ὅσῳ μεῖόν ἐστι, ἢ πρὸς Ἀλεξάνδρᾳ τὸν Φιλίππε πράξεις ἀναγράψαι. τοσῶτος [3] εἰς κακίαν ἐστὶν, ὅσος εἰς ἀρετὴν ἐκεῖνος. ὅμως δ', εἰ μὴ συγγνώμης ἀναγκαίας μέλλοις, καὶ τὰ ἐνδεόντα τοῖς ἐσπερμένοις ἀσφαλῶς ἐπανορθώσεσθαί σοι δόξω. καὶ τὴν Αὐγείαν βυσσαίαν, εἰ καὶ μὴ πᾶσαν, ἀλλ' εἰς δύναμίν γε τὴν ἐμὴν ἐκφυτῦ, ἀναχωθή-

Tu quidem chariſſime Celſe, levem fortè quandam ac facilem provinciam mandare putas, quum injungis ut Alexandri Abonotichitæ impoſtoris vitam, & commenta, facinora, præſtigiaſque libro complexus tibi mittam. Verùm ſiquis accuratè ſingula perſequi velit, hoc non minoris eſt negocii, quàm Alexandri Philippi filii res geſtas conſcribere: tantus fuit ille ſcelere, quantus hic virtute. Attamen ſi cum venia lecturus ſis, & quod deerit narrationi, ſuppleturus, hunc laborem ſubibo. Et [4] Augiæ bubile, ſi non omne, ſaltem pro meâ virili repurgare nitar, pau-

1 Ὦ φίλτατε Κέλσι] Is eſt Celſus, Philoſophus Epicureus, qui contra Chriſtianos ſcripſit, & contra quem ſcripſit Origenes. Videndus Valeſius ad Euſebium. *Menagius.*

2 Καὶ ἐπινοίας αὐτῦ] Ἐποινία vox à librariorum putilagine, pro Attica ἐπίνοια. Lexicographi tamen eam obtruſere quaſi prox ſive proba vox eſſet. Henricus Stephanus rectè omiſit. Patet autem quoque hoc ipſo inferius Luciani dialogo, ubi eſt ἐπίνοια. Marc.

3 Εἰς κακίαν] Angl. *in kakia.* Bourd.

4 *Augiæ bubile*] Allegoria proverbialis in hominem aut rem majorem in modum inquinatam, qua etiam uſus eſt in Fugitivis. *Cogn.*

1 Καὶ

ἐμοὶ πειρᾶσθαι, ὀλίγας ὅσας τὴ κηφίσιν ἀποφαίνειν, ὡς ἀπ' αὐτῶν πλησίον πόση πᾶσι, καὶ ὡς ἀμείνων ἢ χείρων, καὶ πεντακισχίλιοι βόες οὐ πολλοῖς ἔτεσι ποιῆσαι ἰδύνασθαι. αἰδοῦμαι μὲν οὖν ὑπὲρ ἀμφοῖν, ὑπέρ τε σοῦ, καὶ ὑπὲρ ἐμαυτοῦ. σοὶ μὲν, ἀξιοῦντι μνήμην, καὶ γραφῆ συγγράψαι ἄνδρα πονηρότατον. ἐμοὶ δὲ, ἀναγνῶναι ἐν τοιαύτῃ ἱστορίᾳ, καὶ πράξεσιν αἰσχρῶσι, ἃ οὐκ ἀναγιγνώσκεσθαι ἔστιν ἐν παιδιᾶς μέρει καὶ ἄξιον, ἀλλ' οὐ πανδήμῳ τινὶ μεγάλῳ θεάτρῳ ὁρᾶσθαι, ὑπὸ πλήθους, ἃ ἀλλαττόντων ἐπιφέρεσθαι. ἀλλ' ἵνα τις ἡμῖν ταύτῃ ἐπιφέρῃ τὴν αἰτίαν, ἕξομεν ἐγὼ τοῦτο ὃ παράδειγμά ποτε τοῦτον αὐτοὶ ἐξενεγκεῖν. [1] ἦ Ἀρριανὸς γὰρ ὁ τοῦ Ἐπικτήτου μαθητὴς, οὐκ Ῥωμαίων οὐ τῶν ἐπιφανῶν, καὶ παιδείᾳ περὶ ὅλον τὸν βίον συγγεγυμνασμένος, ὅμοιόν τι παθὼν, ἀπελογήσατο ἂν ὑπὲρ ἡμῶν. Τιλλίβορον γὰρ τὸν λῃστὴν κακῶς οὐκ ἐβίου ἀναγράψαι, κἀξίωσεν. ἡμεῖς δὲ, πολὺ ἀμοιροῦντα λῃστοῦ μυθικοῦ ποιησόμεθα, ὅπου μὴ σὺ ὕλῃ, καὶ ὄρεσιν, ἀλλ' ἐν πόλεσιν αὐτὸν ἐλῃστεύκει, [2] ἢ Μινύου μόνου, καὶ τὴν Ἴδην κατοικοῦντα, καὶ ὀλίγα τῆς Ἀσίας μέρη τὰ ἠμμόσαρα λειπλα-

paucis aliquot elatis cophinis, ex quibus conjicias, quantus quamque immensus fuerit fimus universus, quem ter mille boves multis annis reddere potuerunt. Sed interim tibi: mihique ipsi à vituperio metuo. Tibi quidem qui velis memoriæ literisque mandari virum longè sceleratissimum. Mihi verò qui operam collocem, inscribenda hujusmodi historia, rebusque gestis hominis, quem à viris eruditis legi non deceret, sed in frequentissimo, amplissimoque theatro spectari à similis, aut vulpibus discerptum. Quanquam siquis hoc crimen nobis impegerit posterimus ipsi exemplum simile producere. Etenim Arrianus ille Epicteti discipulus, vir inter Romanorum primarios habitus, & per omnem vitam in literarum studio versatus, cùm simile quid fecerit, pro nobis responderit. Nam is quidem Tillibori latronis vitam describere non censuit indignum. Nos verò latronis longè crudelioris mentionem faciemus, quippe qui non in sylvis & montibus, sed in urbibus ipsis est latrocinatus: nec Minyam tantum & Idam pergrassatus, neque paucas quasdam Asiæ, easque desertiores partes depopulatus,

1 Καὶ Ἀρριανὸς γὰρ ὁ τοῦ Ἐπικτήτου μαθητὴς] Scripsit is, teste Simplicio, non solùm Dissertationes Epicteti, verum etiam Enchiridion. *Menagius.*

2 Οὐ Μινύου μόνου, καὶ τὴν Ἴδην κατοικοῦντα, καὶ ὀλίγα τῆς Ἀσίας μέρη τὰ ἠμμόσαρα λειπλατῶν] Quæ sit illa Μινύα regio, juxta cum ignarissimis ignoro. Μινύας γὰρ dicta est aliquando Orchomenus in Bœotia, sed quam longe ab Asia, toto Ægæo mari intercedente, nullus ignorat. In Pamphylia fuit quædam regio, quæ Μινύας dicebatur, non Μινύα. Sed & hæc nimis longe ab Ida & locis, ubi sua latrocinia exercebat Tillibonus ille. Tu lector, si mihi credis, leges confidenter, Μυσίου. Nam Mysiæ provinciæ erat Ida mons in Asia, si Asiæ vocem latius accipias, & satis vicina Asiæ proprie dictæ. Ideo nulla est ratio dubitandi, quin nostra emendatio sit vera & probata. *Palm.* Οὐ Μινύου μόνου] Τῶν τῆς φρυγίας. Stephanus. *Menagius.*

τῶν, ἀλλὰ πᾶσιν ὡς εἰπεῖν τὴν Ῥωμαίων ἀρχὴν ὑπολήψεσθε ἢ λῃστείας ἢ αὐτῶν. σοὶ μὲν οὖν περὶ αὐτὸν ὑπογράψω τῷ λόγῳ, σοῦ τὸ ὁμοιότατον εἰκάσας τῷ μορφῷ, ὡς ἂν δύνωμαι, κἀγὼ μὴ πάνυ γραφικός τις ὤν. τὸ μὲν δὴ σῶμα, ἵνα σοι ἐκ τούτου δείξω, μέγας τε ἦν, καὶ καλὸς ἰδεῖν, καὶ εὐπρεπὴς ὡς ἀληθῶς. λόγιος τὴν χρῆσιν καὶ πάνυ λιγυρός. κόμαν τὴν μὲν, ἰδίαν, τὴν δὲ, καὶ πρόσθετον ὑποκεκόμητο, οὐ μάλα εἰκῇ συμπλεκομένην, καὶ τοῖς πολλοῖς ὑπὲρ τὸ ἀληθὲς ἀλαζονείαν, λεληθυῖαν. ὀφθαλμοὶ, πολὺ τὸ γοργὸν, καὶ ἴυγγος διεμφαίνοντες. φώνημα, ὑδατός τι ἦχος, καὶ λαμπρότατον. καὶ ὅλως, εὐδαιμονήσειν μεμπτὸς ἦν τοῦτό γε. τοιόσδε μὲν τὴν μορφήν. ἡ ψυχὴ δὲ, καὶ ἡ γνώμη, ἀλεξίκακε Ἡράκλεις, καὶ Ζεῦ ἀποτρόπαιε, καὶ Διόσκουροι σωτῆρες, πολεμίοις, καὶ ἐχθροῖς ἐστον χεῖρ ἡμετέρᾳ, ἢ συγγενέσθαι τοιούτῳ πώ. σωτὴρ μὲν γὰρ, καὶ ἀγχίνοια. καὶ δεξιότητι, πάμπολυ τῶν ἄλλων διέφερε καὶ τέχνας περιέργου, καὶ μνήμονικὸν, καὶ ὅσοις τι μαθήμασι δύφυὴς, πάντα τοῦτο εἰς ὑπερβολὴν ἦκεν τοῦ χαίρειν. καὶ ὁρμαὶ τοῦτο γνώμαις ὑποβεβλημέ-

tus, sed universam, ut ita dicam, Romanorum ditionem suo latrocinio complevit. Primùm autem hominem tibi verbis depingam, formam ejus quàm proximè repræsentans: etsi non sim pingendi admodum peritus. Corpore igitur, ut tibi etiam hoc indicem, procerus erat, & aspectu decorus, planè divina specie, colore candido, barba non admodum hirsuta, coma tectus partim nativa, partim appositicia, scitè admodum efficta, quam ascititiam esse vulgus ignorabat. Oculi versatiles illi divina quadam acie refulgebant: vox suavissima erat, pariterque clarissima. In summa quoad ista, nulla ex parte poterat improbari. Hæc quidem illius forma erat. Cæterùm mens atque animus, ô malorum depulsor Hercules, & aversor hostium Iupiter, servatoresque Dioscuri: *in hostes potiùs* contingat incidere, quàm cum ejusmodi quopiam habere commercium. Siquidem ingenio, solertia, acumine longè præstabat cæteris. Tum curiositas, docilitas, memoria, & ad disciplinas ingenii fœlicitas, horum unum quodque supra quàm dici possit, illi suppetebat: quibus tamen pessimam in partem est usus. Et egregiis hisce instrumentis instru-

1 Πολεμίοις] Sic in Somnio, seu Gallo ἐχθροῖς ἔτυ κλεπτῆν ἡβώντο. Æschylus Prometh. vinct.

Ερ. χλιδᾷν, ἔοικας τοῖς παροῦσι πήμασι.
Πρ. χλιδᾷ; χλιδῶντας ἄλλα δεῖ ἐμοὶ λαχεῖν
Ἐχθροὺς ἑαυτοῦ.

Ex quo Plaut. Asin. Act. 3. sc. *Agedum.*

Ar. Hem ad pellam video? utinam malè qui mihi volunt sic rideant.

Sic Terent. Eunuch. Act. 4. Sc. 3. Albin. Consc. ad Liv.

Vrbi gemit, & vultum miserabilis induit unum.
Gentibus adversis forma sit illa, precor.

Idem Albin. etiam. *Beurd.*

1 Cæ-

τα ἔχων, αὐτάρκως μάλα τῶ ἐπὶ πονηρίᾳ ἀξιοπίστων, ἀκριτῶ ἀπαλλάξαι τὰς Κέρκωπας, ὑπὲρ τὸν Εὐρύβατον, ἢ Φρυνώνδαν, ἢ Ἀριστόδημον, ἢ Σώστρατον. οὗτος γὰρ τῇ γαμβρᾷ [2] Ῥουτιλιανῇ ποτὲ χρώμενος, καὶ τὰ μετριώτατα ὑπὲρ αὐτοῦ λέγων, Πυθαγόρᾳ ὅμοιον εἶναι ἠξίει. ἀλλὰ εἶεν μὲ ὁ Πυθαγόρας εἴη, σοφὸς ἀνὴρ, καὶ τὴν γνώμην θεσπέσιος. εἰ δὲ καὶ τούτου ἐμέμνητο, παῖς ἂν εὖ οἶδα ὢν πω σὺς αὐτὸν εἶναι ἔδοξεν. καὶ σοὶ χαρίσασθαι, μὴ μοι νομίσῃς ἐφ' ὕδατι τοῦτο τῷ Πυθαγόρᾳ λέγειν, ἢ σωκάτειον πειράματον αὐτὸν εἰς ὁμοιότητας τῶν πραγμάτων. ἀλλ' εἴ τις τοῦ χείρονος, καὶ βλασφημότερα τῶν ἐπὶ ἀξιοπίστῳ σοὶ τῷ Πυθαγόρᾳ λεγομένων, οἷς ἔγωγε οὐκ ἂν πεισθείην ὡς ἀληθέσιν οὖσιν, ὅμως συναγαγεῖν εἰς τὸ αὐτὸ πολλοστὸν ἂν μέρος ἅπαντα σὺν ἐμοὶ τῷ Ἀλεξανδρεῖ δυνήσῃ. ὅλως γὰρ ἐπινόησόν μοι, καὶ τῇ λογισμῷ ἀξιόπιστον ποικιλωτάτην τινὰ ψυχῆς κρᾶσιν, ὡς ψεύδους, καὶ δόλων, καὶ ἐπιορκιῶν, καὶ κακοτεχνιῶν συγκεκμηλίου, ῥᾳδίως τολμηρὸν, πανοῦργον, φιλόπονον ἐξειργασμένῃ τὰ τοιαῦτα. καὶ πιθανὴν, καὶ ἀξιόπιστον, καὶ ὑποκριτικὴν ὡς βελτίονος, καὶ τῷ συμβαλομένῳ τὰ βουλήσεως ἐοικυῖαν. εὑρεῖς γὰρ τοιοῦτον σύντυχον, οὐκ ἀπῆλθ' δόξαν λαβὼν ὑπὲρ αὐτοῦ, ὡς εἴη πάντων ἀνθρώπων χρηστότατος, καὶ ἐπιστructus, illicò omnium qui sceleribus essent nobilitati, facilè summus evasit, superior [1] Cercopibus, superior Eurybato, vel Phrynonda, vel Aristodemo, vel Sostrato. Qui cùm Rutilliano genero aliquando scriberet, ac de se modestissimè loqueretur, Pythagoræ semet assimilabat. At verò sit mihi propitius Pythagoras, vir sapiens, & mente divina: sed si ætate hujus vixisset, puer, sat scio, præ hoc visus fuisset. Sed heus tu per Gratias, cave putes hæc in Pythagoræ contumeliam me dicere, quasi velim eos similitudine rerum gestarum committere. Verùm si quis deterrima quæque & probrosissima, quæ de Pythagora per calumniam feruntur (quibus equidem haudquaquam fidem perinde ut veris habuerim) siquis tamen conferat in unum, ea omnia non fuerint Alexandrinæ versutiæ pars minima. Prorsum enim imaginare mihi, & cogitatione finge, quàm maximè variam ingenii temperaturam, ex mendacio, dolis, perjuriis, maleficiis compositam, promptam, audacem, præcipitem, efficiendis iis quæ excogitasset, gnavam, appositam ad persuadendum, fide dignam, ad simulandum optima quæque aptam, & consilio contraria præ se ferentem. Nemo igitur cum illo primum congressus, non discessit quin hanc opinionem de illo susceperit, ut eum mortalium omnium optimum, æquissimumque, præterea simpli-

1 *Cercopibus Eurybato*] Nobiles facinorosi. Meminit horum & Æschines adversus Ctesiphontem ἔστι γὰρ Φρυνώνδας, ἔστι Εὐρύβατος, ἔστι ἀλλ' εἴδεις πάντα τὰ πάλαι φονῆσιν τοιοῦτος μέγας ὁ γύης ἐγένετο. vide Erasm. ad Proverb. Ne in Iampygum incidas. *Cogn.*

2 Ῥουτιλιανῷ] Sic legit Interpr. ex Cod. Florent. *Bourd.*

1 Δημο-

κίστ]ω, καὶ ἀθάνατ, ἀπλοϊκώτατός τε, καὶ ἀφιλάργυρ]ος. ἐπὶ πᾶσι δὲ τούτοις, τὸ μεγαλυχὲς ἀθάνατον, καὶ τὸ, μηδὲν ἀεὶ μικρὸν ἐπινοεῖν, ἀλλ' ἀεὶ τοῖς μείζοσι ἐπίχειν τὸν νοῦν. μεταμόκιον μὲν δὴ ἐπ' ἀνθρώπου, πάνυ ἀφελῶς, ὡς ἐοικὸς ἀπὸ τῆς καλάμης τεκμαιρεσθαι, καὶ ἀκύλεν τὸ διηγεῖσθαι, ἀνέδην ἐπορνύει, καὶ σπουδῇ ἐπὶ μισθῷ τοῖς [1] διερμηνεῦσι. εὖ δὲ τοῖς ἄλλοις, λαμβάνειν τις αὐτὸν ἐφρόντιζε χρῆναι, τὰ μαγεῖα, καὶ ἐπῳδὰς ἡσυχίσιος ὑπεισελθούσας, καὶ χαλεπὸς ἐπὶ τοῖς ἐρωτικοῖς, καὶ ἐπαγωγὰς τοῖς ἐχθροῖς, καὶ ἡνιοχῶν ἀναπομπὰς, καὶ κλήρων ἀφόδους. ἔτι δὲ ἰδίᾳ δοῦλα παῖδα, καὶ ἀφ' ὑπηρεσίαν τοῦ αὐτοῦ πρᾶξιν ἑτοιμάζειν, ἢ μεῖον ἐρῶντα τοῦ κρείττονος τοῦ αὐτοῦ, ἢ αὐτὸς τοῦ ἄρχοντος τοῦ ἐκείνου, ἐξεπαίδευσέ τε αὐτὸν, καὶ διεπλάσατο ὑπουργόν, καὶ ὑπηρέτην, καὶ [2] Φαρμάκων χρώμενον. ὁ δὲ αὐτὸς ἐκεῖνος, δημοσίᾳ μὲν δὴν ἰατρὸς ἦν, ἠπίστατο δὲ καὶ τὴν [3] Θῶνος τοῦ Αἰγυπτίου γυναῖκα, φάρμακα πολλὰ μὲν ἐσθλὰ μεμιγμένα, πολλὰ δὲ λυγρά. ὧν ἁπάντων κληρονόμος, καὶ ἀφθόνως [4] αὐτὸς ἐχρῆτο. ὧν δὲ ὁ διδάσκαλος ἐκεῖνος, καὶ ἐφρόντις τὸ γένος Τυανεύς, [5] τοῦ Ἀπολλωνίου τοῦ Τυανεῖ πάνυ συγγενόμενον, καὶ τὴν πᾶσαν αὐτοῦ τραγῳδίαν εἰδότων. ἐφ' ᾧ ἐξ

plicissimum, minimeque fallacem judicaret. Accedebat ad hæc omnia grandium rerum conatus, cum nihil pusillum cogitaret, sed ad maxima semper animum appelleret. Itaque cum esset adhuc adolescens, venustus admodum, ut licebat ex stipula conjicere, & ex iis audire qui narrabant, promiscuè scortabatur, & rogantibus sui copiam mercede faciebat. Inter alios autem, accipit ipsum amans quidam præstigiator, ex iis qui magias & miras incantationes profitentur, tum artes ad conciliandam in amoribus gratiam, ad immittenda in inimicos mala, ad eruendos thesauros, ad hæreditates suscipiendas. His cùm eximiæ indolis puerum conspexisset, & ad ministrandum suis actionibus propensissimum: ut pote qui non minùs illius amaret maleficium, quàm ipse hujus formam: erudivit eum, semper deinceps adjutore & ministro est usus. Atque is apud populum medicinam profitebatur: & norat quemadmodum Thonis Ægyptii conjux [4] Pharmaca mixta, salubria multa, & noxia multa. Quorum omnium hæres hic & successor fuit. Porrò doctor ille & amator, natione Tyaneus erat, ex iis qui cum illo Apollonio Tyaneo versati erant, totamque illius tragœdiam pernoverant. Vides quanam

1 Διερμηνεῦσι] Angl. βιβλιοφύλαξι. Bourd.

2 Ἐπαγωγὰς τοῖς ἐχθροῖς] Flor. ἐπαγωγὰς ἐπὶ τοῖς ἐχθροῖς. Idem.

3 Θῶνος] Angl. Θῶνος & ita Interp. *Idem.*

4 *Pharmaca*] Hoc carmen pluribus in locis est apud Homerum, præcipuè Odyss. δ. quod usurpatur in medicos imperitos, qui non rarò venenum pro remedio ministrant. *Cogn.*

5 Αὐτὸς] Angl. ὃς. Bourd.

6 Τῶν Ἀπολλωνίου τοῦ Τυανεῖ πάνυ συγγενομένων] Τῶν Ἀπολλωνίῳ τῷ Τυανεῖ τῷ πάνυ, &c. *Marc.* Hujus vitam 8. libris Philostrat. describit. *hunc* Herocles Christo æquiparavit: contra quem Euseb. scripsit. *Cogn.*

1 Πα-

οἷας σοι Δημητρίου ἀνηρπον λίχνου; ἤδη γ' ὁ γάμος ὁ Ἀλεξάνδρου πιμπλάμενος, καὶ ἡ Τυανέως ἐκείνη ξανθίππη, ἡ δὲ ἀπορία καθῃρεῖ, ἀπηνθηκυῖα ἤδη τὸ ὠμόν, ἀφ' ἧς τρέφεσθαι ἐδύνατο, οὐκ ἐπ μικρῷ εἴδει ἐπιών. ἀλλὰ κοινωνήσας Βυζαντίῳ τινὶ χρονογράφῳ, τῶν καθιέντων εἰς τὰς ἀγῶνας πολὺ καταγελαστοτέρῳ τὴν φύσιν, Κοκκωνᾶς γ' ἐπεκαλεῖτο οἶμαι, ἐξητήσατο γοητεύοντες καὶ τὰς [1] παχείας τῶν ἀνθρώπων. ὅτου γὰρ αὐτοὶ τῇ παχείᾳ τῶν μάγων φωνῇ τοὺς πολλοὺς ὀνομάζουσιν, ἀπατεῶντες. οὗ δὴ τούτοις, καὶ Μακεδὼν γυναῖκα πλουσίαν, ἔξωρον μέν, ἐρῶσμένον δ' ὑπ ἐθέων βυβλομμίλων, ἐξευρόντες, ἐπιστήσατό τε τὸ δρεπτὸν παρ' αὐτῆς, καὶ ἀπολέλοιπεν ἐκ τῶν Βιθυνίας εἰς τὴν Μακεδονίαν. Πελλαία δ' ἦν αὐτῇ, πάλαι μὲν δίαιτώμενον χωρίον ὑπὸ τῶν Μακεδόνων βασιλέων, νῦν δὲ πενιχροῖς, καὶ ὀλίγοις τοῖς οἰκήτορσι ἔχον. σύτροφα δὴ ἐδόντες θράκοντα πεμμιχθῆναι, ἡμέρους πάνυ, καὶ πλησιοχῶς, ὡς καὶ γυναικῶν τρέφεσθαι, καὶ παιδίοις συγκαθεύδειν, καὶ περιμβρύειν ἀνέχεσθαι, καὶ θηλάζεσθαι μὴ ἀγανακτεῖν, καὶ χάλα πίνειν ἀπὸ θηλῆς ὑπ' αὐτοῖς τοῖς βρέφεσι, [3] πολλοὶ δ' γίνονται τοιοῦτοι παρ' αὐτοῖς, ὄφεις καὶ τὸ ὠὸν τὸ Ὀλυμπιάδος μῦθον ἀληθοποιοῦντες πάλαι εἶναι, ὁπότε ἐκύει τὸν Ἀλέξανδρον, θράκοντι τινὸς οἶμαι τοιούτῳ συγκαθεύδοντι αὐ-

nam è schola tibi hominem refero? Verùm ubi jam barba plenus esset Alexander, Tyaneo illo vita defuncto, ad egestatem redactus, cùm oris gratia defloruisset, unde victum parare poterat, nihil postea parvum agitabat animo. Sed inito commercio cum Byzantino quodam annalium scriptore, omnium qui in certamina descendunt, ingenii longè sceleratissimi: Cocconas autem cognominabatur ut puto: circumibant impostoris ludificantes, ac pingues homines (sic enim illi peculiari magorum lingua vulgus appellant) detondentes. Inter hæc, Macetin mulierem opulentam nacti sunt, exoleta jam forma: sed quæ etiamdum amabilis haberi studeret. Ab hac victus copia suppeditabatur, quam ex Bithynia in Macedoniam usque sunt sequuti. [2] Pellæa autem erat illa, qui locus olim floruit sub Macedonicis regibus: nunc à paucis, iisque humilibus incolitur. Ibi cùm immani magnitudine dracones conspicerent, cicures ac mansuetos, adeò ut à mulieribus alerentur, & cum pueris cubarent, & se conculcari sustinerent, neque se premi indignè ferrent, denique infantum more lac è papilla sugerent (quales apud illos sunt permulti, unde verisimile est olim illam de [4] Olympiade fabulam increbruisse, quando concumbente cum illa hujusmodi puto quopiam dracone, Alexandrum conceperat, unum ex his ser-

1 Παχεῖς] Sic pag. seq. *Bourd.*

2 *Pellæa*] Macedoniæ civitas est, ubi etiam Alexander Magnus natus dicitur. Solebant mulieres Pellæ dracones alere, eosque æstate frigoris causa collo circumdare. *Cogn.*

3 Πολλοὶ δὲ] De serpentibus Pelleis Casaub. ad Suet. lib. 3. *Bourd.*

4 *Olympiade*] Matre Alexandri, de qua dial. Diog. & Alexand. *Cogn.*

τῇ, ἀνῶν ἢ ἐρατεῶν ἢν τὸ κράκιστον, ὀλίγων ὀβολῶν. καὶ ἐξ τὴν Θουκυδίδην, ἄρχῃ ὁ πόλεμος ὁ ἐξ ἀρχῆς ἤδη. ὡς γὰρ οὗτοι δύο κράκιστοι, καὶ μεγαλότολμοι, καὶ ὡς τὸ κράκιστον ἐπιχειρῆσαι ἐπιχειρήσαντες εἰς τὸ αὐτὸ συνελθόντες, ῥᾳδίως κατενόησαν τὴν τῶν ἀνθρώπων βίον ὑπὸ δυεῖν τούτοιν μεγίστοιν τυραννεύμενον, ἐλπίδος, καὶ φόβου, καὶ ὅτι ὁ τούτων ἰσχυρότερος εἰς βίον χρήσιμος δυνάμενος, τάχιστα πλουτήσειν ἔμελλον. ἐν ἀμφοτέροις γὰρ, τῷ τε δεδιέναι, καὶ τῷ ἐλπίζειν, εὕρον τὸν ἐπιτηδείων ἀναγκαιότατον τε, καὶ ποθεινότατον ὄντα, [2] καὶ Δελφοὺς ὕστερον πάλαι πλουτήσαντας, καὶ ἀοιδίμους γενέσθαι, καὶ Δῆλον, καὶ Κλάρον, καὶ Βραγχίδας, ἐξ ἀνθρώπων ἀεί, διὰ τὰς ἐπιτυχόντων τυράννους, τὴν ἐλπίδα, καὶ τὸν φόβον, φοιτώντων εἰς ἱερὸν, καὶ ἐπιμαθεῖν τὰ μέλλοντα ἐσόμενα. καὶ διὰ τοῦτο ἑκατόμβας θύοντων, καὶ χρυσοῦς [3] πλίνθους ἀναπηγόντων. τοιοῦτοι ἐπὶ ἀλαζόνες τρέφοντες, καὶ κυκῶντες. μαντεῖον συσκευάζ. καὶ χρησήριον ἐξευλαβούμενοι. εἰ γὰρ τοῦτο ἐπιχειρήσειεν αὐτοῖς, αὐτίκα πλήσαι τε καὶ ἐλπίμενοι ἔσαν ἤλπιζον, [4] ὅτῳ μείζονας ἢ ἐξ τὴν ἐπιτυχόντων ἐπιτυχίας ἀπήντησεν αὐτοῖς, καὶ κρεῖττον διεφάνη τὰ ἐλπίδες. τοιγαροῦν τὴν σκέψιν ἐποιοῦντο, ἐπόθεν μὲν ἀρξάμενοι ἔδοξε χωρεῖν, διάπειραν λαβεῖν, ὅπῃ ἡ ἀρχὴ ἔσται ὁ τρόπος ἂν γένοιτο τῆς ἐπιχειρήσεως. ὁ μὲν δὴ Κοκκωνᾶς, τὴν Χαλκηδ-

serpentibus, qui esset pulcherrimus, paucis obolis emunt. Atque ut Thucydidis utar verbis, hinc jam bellum oritur. Nimirum cùm duo facinorosissimi, magnaque audentes, neque non ad maleficia promptissimi, societatem iniviſſent, facilè perpenderunt [1] hæc duo potissimùm in hominum vita tyrannidem obtinere Spem, atque Metum, quorum utroque siquis commodè uteretur, fore ut illicò diteſceret. Nam utrique, Metuenti ſcilicet, & Speranti, maximè neceſſariam atque optatiſſimam eſſe præſcientiam videbant: atque hac via Delphos olim ditatos, factoſque celebres: præterea Delum, Clarum, & Branchidas: nimirum hominibus per hos quos dixi tyrannos Spem, ac Metum, ad templa confluentibus, ac futura prædiſcere cupientibus, ideoque hecatombas immolantibus, aureoſque lateres dedicantibus. His inter ſe verſatis, atque ultro citroque agitatis, oraculum, & cortinam conſtituere ſtatuerunt. Etenim ſi res ea proceſſiſſet, ſperabant ſe protinus divites ac fœlices fore. Quod quidem negocium primam ipſorum expectationem longe ſuperavit, & ſpe melius evenit. Hinc deſpicere cœperunt, primùm quem locum deligerent, deinde qua ratione cœptum auſpicarentur. Cocconas igitur Chalcedo-

1 *Hæc duo potiſſimum*] Metus & ſpes divinationem & auguria repererunt. Qui impenſe cupiunt, ſuis votis undecunque blandiuntur, & quidvis in omnem optati eventus partem trahunt. Qui vero miſere cupiunt, quavis ex re ſolatium formidinis aucupant. vide Lucianum in Char. & in Demonact. *Cæs.*

2 Καὶ Δελφοὺς] Sic in Iove trag. & Icarom. *Bourd.*

3 Πλίνθους] Sic in Contempl. *Idem.*

4 Τῶν μείζονας] Angl. ἐπὶ μείζον. Idem.

1 Κοκκω-

τὸν ἐδοκίμαζεν ἐπιτηδείον εἶναι, καὶ ἐμπόριον χωρίον, τῇ τε Θρᾴκῃ, καὶ τῇ Βιθυνίᾳ προσοικεῖν, οὐκ ἐκεῖθεν δὲ τῆς Ἀσίας, καὶ Γαλατίας, καὶ τῶν ὑπερκειμένων ἐθνῶν ἁπάντων. ὁδὲ Ἀλέξανδρος, ἔμπαλιν τὰ οἰκεῖα προσῆκεν, λίαν ὀκνηρὸς ὢν, πρὸς τὰ τοιαῦτα ἄρχειν, καὶ ἐπιχείρειν, ἀνδράσιν δεῖν παχέσι, καὶ ἠλιδίοις τὰ ὑποδεχομένοις, οἵους τοὺς Παφλαγόνας εἶναι φασκεν, ἐκτεφρωκυῖαν τὸ τοῦ Ἀβώνου τεῖχος, διασεσαίμενος τοὺς πολίτας, καὶ ἠλιδίους, καὶ μόνον εἰ φανείη τις αὐλητὴς, ἢ τυμπανιστὴς, ἢ κυμβάλοις κροτῶν ἐπαγόμενος, ἢ κοσκίνῳ τὸ τοῦ λόγου μαντεύόμενος, αὐτίκα μάλα πάντας ἐκχωρεῖν ἐπὶ τοῦτον, καὶ ὥσπερ πρὸ τῆς ἐπιφανείας ἐκκαθαίρειν. ὀλίγης δὲ ταύτῃ τοῦτο ἐπράσσετο αὐτοῖς ἐμφορήσεως, πάλιν, οὐκέτι ὁ Ἀλέξανδρος. καὶ ἀφικόμενοι εἰς τὴν Χαλκηδόνα, χρήσιμον γάρ πως ἡ πόλις αὐτοῖς ἔλαθεν ἔδοξεν, ὡς τοῦ Ἀπόλλωνος ἱερὰ, ὅσα θεμιτὸν ἦν Χαλκηδονίοις, κατορύξαντες δέλτους χαλκᾶς, λεγούσας, ὡς αὐτίκα μάλα ὁ Ἀσκληπιὸς σὺν τῷ πατρὶ Ἀπόλλωνι, μέτεισιν εἰς τὸν Πόντον, καὶ κτίζει τὸ τοῦ Ἀβώνου τεῖχος. αὗται αἱ δέλτοι ἐξευρεθεῖσαι ῥᾳδίως τοῦτον τὸν λόγον εἰς πᾶσαν τὴν Βιθυνίαν, καὶ τὸν Πόντον ἐποίησαν. καὶ πολὺ ὡς ἔπλεον, εἰς τὸ τοῦ Ἀβώνου τεῖχος. ἐκεῖνοι γὰρ καὶ νεὼν αὐτίκα ἐψηφίσαντο ἰδρύσασθαι, καὶ τὰς θεμελίους ἤδη ἔσκαπτον. ὁ τοιοῦτος ὁ μὲν

donem idoneam esse censebat, ut pote regionem mercatoribus frequentem, Thraciæ, Bithyniæque confinem, neque ab Asia, Galatiaque longè dissitam, cunctis item imminentibus populis. At è diverso patriam suam præferebat Alexander: dicens quod res erat: ad res hujusmodi incipiendas, & auspicandas opus esse pinguibus & stolidis hominibus qui admittant, cujusmodi Paphlagones affirmabat esse hos qui supra murum Aboni habitant, nempe superstitiosos plerosque & stolidos: qui siquis tantùm apparuerit, tibicinem, aut tympanistam, aut cymbala pulsantem adducens, cribro, quod ajunt, vaticinans, illicò vehementer in illum omnes inhient, & perinde ut cœlum quempiam intueantur. Qua de re cùm nonnihil inter eos controversiæ fuisset, tandem vicit Alexander. Igitur cùm Chalcedonem veniissent (nam id oppidum visum est hac parte nonnihil illis conducibile habere) in Apollinis templo, quod est apud Chalcedonios antiquissimum, tabellas æreas defodiunt, quæ dicerent, brevi admodum Æsculapium una cum patre Apolline in Pontum adventurum, atque Aboni murum inhabitaturum. Eæ tabellæ cum essent de industria repertæ, facilè effecerunt ut hic rumor in omnem Bithyniam, & Pontum dimanaret: multò autem ante alios in Aboni murum. Nam illi statuerunt protinus templum erigere: jamque locum fundamentis effodiebant. Relictus hic

in

1 Κοσκίνῳ μαντεύόμενος] Paræmiogr. *Bourd.* *Cribro vaticinans*] Stultè de rebus occultis divinans, paræmia sumpta à divinationis genere quod suspenso circumactoque cribro peragebatur. *Cogn.*

Κοκκωνᾶς, ὁ Χαλκηδόνι κεκαλείπτην, διπλόᾳ πως, καὶ ἀμφιβόλως, καὶ λοξὰς χρησμὰς συγγράφων. καὶ μετ' ὀλίγον ἐπελθόντι τὸν βίον, [1] ὑπὸ ἰχθύος οἱ μὲν διηθεῖς. [2] Θερσιπίπτην δ' ὁ Ἀλέξανδρος κομῶντα ἤδη, καὶ πλοκάμους κατειμένον, μεσόλευκον χιτῶνα πορφυροῦν ἐνδεδυκώς, καὶ ἐμφαίνων ὑπὲρ αὐτοῦ λευκοῦ ἀναβεβλημένον, ἄρπην ἔχων κατὰ τὴν Περσέα, ἀφ' οὗ ἑαυτὸν ἐγενεαλόγει μητρόθεν. καὶτοι οἱ ὄλεθροι ἐκεῖνοι Παφλαγόνες, εἰδότες αὐτοῦ ἄμφω τοὺς γονέας ἀφανεῖς, καὶ πενιχροὺς, ἐπίστευον τῷ χρησμῷ, λέγοντι,

Περσίδος γενεῆ, φοίβῳ φίλος ὅσσος ἐκεῖνος,
Διὸς Ἀλέξανδρος, Ποδαλειρίου αἵματι λευκογένης.

Οὗτος ἄρα ὁ Ποδαλείριος μέχλος, καὶ γοητικώτατος τὴν φύσιν, ὡς λέγουσι Τρίκκης ἄχρι Παφλαγονίας [3] στείχων ἐπὶ τὴν Ἀλεξάνδρου μητέρα. [4] εὗρητο δὲ χρησμὸς ἤδη, ὡς Σιβύλλης θεσπιωδικός,

Εὐξείνου πόντοιο παρ' ἠιόσι ἄγχι Σινώπης,
Ἔσται τις Τύρσιν ὑπ' Αὐσονίοισι θεσπίτης,
Ὃς πρώτης δεκάδος μονάδος, τριτάτων δεκάδων τε,
Πεντ' ἐπέων μονάδας, καὶ εἰκοσάδα τριτάτην,
Ἀνδρὸς ἀλεξητῆρος ὁμωνυμίην παρὰκυκλοῖ.

In Chalcedone Cocconas, ancipitia quædam, atque ambigua, obliquaque conscribit responsa. Deinde post, viperæ, ut opinor, morsu necatur. Accersitur in hujus locum Alexander jam comatus, cæsariæ promissa, purpuream tunicam albo distinctam indutus, supra eam candida veste amictus: falcem tenens more Persei, à quo se maternum genus ducere prædicabat. At perditissimi illi Paphlagones, quanquam ambos illius parentes norant obscuros atque *humiles*, credebant oraculo ita canenti:

Persides genere, gratus Phœbo iste videtur:
Divus Alexander Podaliri sanguine cretus.

Hic nimirum Podalirius libidinosus erat, ac natura mulierosus, adeò ut à Tricca ad Paphlagoniam usque in Alexandri matrem fit incitatus. Repertum est aliud oracultum quasi Sibyllæ prædivinantis,

Ad maris Euxini littus, juxtaque Sinopam,
Tyrside erit quidam Ausonia de gente sacerdos:
Qui prima ex monade ac decade ex triplici referabit,
Quinque aliis monades, vicenaque ter repetita,
Quadrorbem numerum, referentem nomina divi,
Qui veniet laturus opem mortalibus ægris.

Ale-

1 Ὑπὸ ἰχθύος] Dico ad lib. 2. Heliod. *Bourd.*
2 Θερσιπίπτην] Angl. θερσίπτην. Idem.
3 Στείχων] Male in Angl. Cod. στίλεθαι. vocem στείθαι alibi interpretor. *Idem.*
4 Εὗρητο] Minus πρῶτ in Angl. Cod. εὗρτο. Idem.

1 Καὶ

Εἰσβαλὼν γὰρ ὁ Ἀλέξανδρος μετὰ τοιαύτης σκηνῆς εἰς τὸν πατρῷον θίασον, καὶ πολὺς ἐν τοῖς ἀνθρώποις περιβλεπόμενος, καὶ λαμπρὸς ἅμα καὶ μεμφόμενος ἐσθῆτι πορφυρᾷ καὶ ἀναξυρίδων Μηδικῶν καὶ τιάρᾳ χρυσοποικίλῳ· ἐνθουσιᾶν δὲ ἐδόκει καὶ ἐπιπνεῖσθαι ὑπὸ τοῦ θεοῦ· καὶ ἐπεὶ ἐνεφορεῖτο τοῦ ἀφροῦ, ἐπιτηδὲς ἐκ τούτου πόλεως καὶ κατασκευὴν ἐφόρει χρυσῆν κεφαλῆς ὄφεως ὑπερκειμένου τῷ μετώπῳ, ὃν ἐπιδεικνύμενος τοῖς ἀνθρώποις ἐκεῖνος ἦν ὁ ὄφις ὁ θεός, οὐδὲν ἄλλο τοιοῦτος ἐπιφερόμενος. καὶ ὁ ὄφις ἐκεῖνος ἦν ἡμίδρακτος, καὶ ἐπιτηδείως ἐκ τοῦ ἀφροῦ ἐμφανὴς ἐποιεῖτο, καὶ συνεπλέκετο ἑαυτῷ ὁ ἀφρὸς ἐκεῖνος ὁ ἐκ τοῦ στόματος ἐκκαθαιρόμενος. Νυκτὸς δὲ ἤδη ἐπὶ τοὺς θεμελίους ἐλθὼν τοῦ ἱεροῦ ἐν ᾧ ἐμελλεν ἐκεῖνος ἐπιφανήσεσθαι, καὶ μισήσας τὸ ἐργαστήριον ἐκεῖνο τὸ ἐν τῇ ἀγορᾷ, ἐν ᾧ ἐπεπλάκει τὰ πολλὰ τῶν θαυμάτων, ἔνθα φυλάττειν ἔφασκε τὸν ἑαυτοῦ θεόν· καὶ βυθίσας ῥόδα καὶ μύρα καὶ πλακοῦντα, οἷς ἥδεται ὁ ὄφις, ἔλαθεν ὑποδὺς εἰς τὸν ἀφανῆ ἀποθήκας, ἀλείμματα ὁ περὶ τὰ ἀιδοῖα ἔχων, κατὰ χρυσῆν ἐσθῆτα, καὶ τὸν ἀριστερὸν μηρὸν ἐφαρμόσας, οἷον ἅμα τῷ χρυσῷ ὄφεως ὑποφαίνεσθαι, ἀφανὴς δὲ ἐς τὸ μυστικὸν ἐ-

Alexander itaque multo post in patriam cum hujusmodi tragœdia ingressus, conspicuus erat ac splendidus, cum sese nonnunquam afflatum numine simularet, ore spuma pleno. Id quod ille lanariæ herbæ ad tingendum aptæ radice commanducata facilè efficiebat. Cæterùm illis divinum quiddam ac formidandum spuma illa videbatur. At multo antea sibi finxerant, paraverantque è linteis confectum draconis caput, speciem humanam præ se ferens, lineis notatum, planeque expressum, quod pilis equinis os aperiret, & clauderet. Tum lingua, sicut est draconum, bisulca atra prominebat, quæ & ipsa trahebatur à pilis. Porrò Pellæus ille draco jampridem erat in promptu, domique alebatur, ab illis cùm res postularet, ostendendus, unaque partem tragœdiæ acturus, vel princeps potius hujus fabulæ futurus. Jam verò cùm esset incipiendum, tale quiddam machinatur. Cùm noctu venisset ad recens effossa templi fundamenta, in quibus constiterat aqua, sive quòd indidem alicunde confluxerat, sive quod ex æthere decideret? Illic anserinum ovum prius excavatum deponit, quòd serpentem recens editum occultabat. Id cùm altè demersisset in abditas fuci cavernas, rursum illinc discessit. Manè verò cùm nudus in forum prosiliisset nisi quòd subligari, eoque inducumque falcem illam ferret, solutamque comam simul quateret, circum pudenda tectus erat, circum more qui à Cybele Deo-

1 Καὶ ἀφρὸς ἐκ στόματος] De his impostorum & agyrtarum artibus alius locus dicendi. Board.

2 Συλλεγόμενον] Minus commodè in Angl. C. συναγόμενον. Idem. c

γεσθοντές τε, καὶ ἐνθουσιάζοντες, ἐδημηγόρει, ἐπὶ βωμόν τινα ὑψηλὸν ἀναβάς, καὶ τὴν πόλιν ἐμακάριζεν, αὐτίκα μάλα δεξαμένην σωτηρίαν τὴν Θεόν. οἱ παρόντες δ', συνεθρόησαν γὰρ ἅπαντα ἡ πόλις ἅμα γυναιξὶ, καὶ γέρουσι, καὶ παιδίοις, ἐπεθήπευον, καὶ ἐθαύμαζον, καὶ προσεκύνουν. ὁ δ', φωνάς τινας ἀσήμους φθεγγόμενος, οἷας μόνοις ἂν Ἑβραίοις, ἢ Φοίνιξιν, ἐξίλλητις νεύσαντι, σὺν εἰδότας ἦ, τι λέγοι. πλὴν τόδε μόνον, ὅτι πᾶσιν εὐκατανόητος ἦν Ἀπόλλωνα, καὶ τὸν Ἀσκληπιόν. οὗτος γὰρ δρόμῳ ἐπὶ τὸ ἔσοπτρον ἐτύγχανε, καὶ ἐπὶ τὸ ὄρυγμα ἐλθών, καὶ τὸν ἀναθυμιώμενον ζωμὸν χρυσοειδὲς πηγὴν, ἐμβὰς ἐς τὸ ὕδωρ, ὕμνησε τὸν μὲν Ἀσκληπιὸν, καὶ Ἀπόλλωνα μειλίχῳ τῇ φωνῇ, καὶ ἐκάλει τὸν Θεὸν ἥκειν ἐπὶ τύχῃ ἀγαθῇ ἐς τὴν πόλιν. εἶπε φιλίλλου αὐτήσας, ἀνεδύη δ' ὠὸν, ῥᾳδίως ὑποδεχόμενον, ἀμιμήτῳ μὲν ἐν ὕδατι, καὶ ἐν σπλὴν τὸν μὲν σαίνον, ὡς ἐν Θεὸς αὐτὸν κατεπείλησε, κηρὸν λάβρε, καὶ ψάμμιδι τὴν ἁρμογὴν ἐν πίσσῃ ξυγκεκραμένον, καὶ λαβὼν αὐτὸ εἰς τὰς χεῖρας, ἔχειν ἔφασκεν ἤδη τὸν Ἀσκληπιόν. οἱ δὲ, ἅπερ εἰς ἀπίστειαν ὄ, τι καὶ γένοιτο. πολὺ σφόδρα ἐθαμβοῦντο τὸν ὠὸν ἐν τῷ ὕδατι ὁρῶντες. ἐπεὶ δ' καὶ κατέβαλε αὐτὸ εἰς τὰς χεῖρας, ὑπεδέξατο τὸ ἐμπεσὸν σαίνον ἔμβρυον. καὶ οἱ παρόντες εἶδον κινούμενον, καὶ περὶ τοῖς δακτύλοις εἱλούμενον, ἀτέρμονα δράκοντα, καὶ ἀνακάζοντα τὸν Θεὸν, καὶ τὴν πόλιν ἐ-

Deorum matrem affilari conveniunt, conscensa sublimi ara concionabatur, eamque civitatem beatam prædicabat, quæ mox Deum propalam esset ostensura. Porrò qui aderant (nam concurrerat universa propè civitas una cum mulieribus, senibus, pueris) admirabantur, vota faciebant, & adorabant. At ille voces *ignotas* sonans, quales sunt Hebræorum aut Phœnicum, attonitos eos reddebat; ut qui non intelligerent quid diceret: nisi solum hoc, quòd Apollinem & Æsculapium passim admiscebat. Deinde ad designatum templum cursu contendebat, accedensque ad fossam, illumque fontem oraculo præstructum, ingressus aquam, magna voce canebat laudes Apollinis & Æsculapii, invitabatque Deum ut bonis avibus in urbem veniret. Postea cùm poscultatum phialam quispiam dedisset, eamque facile immersisset, una cum aqua lutoque haurit & ovum illud; in quo nimirum ille Deum concluserat, cujus operculi commissura cera alba & cerussa erat ferruminata. Id cùm manu cepisset, affirmabat sese jam tenere Æsculapium. Interim illi intentis oculis aspiciebant quid accideret, multò prius admirati ovum in aqua repertum. Postquam autem eo fracto, serpentis illius fœtum in cavam manum recepit, quique aderant moventem sese eum conspexerunt, ac digitis circumvolventem, exclamare cœperunt, & salutare Deum, & civitatem beatam

1 Ἐνθουζῶντες] Angl. ἐνθουζῶσι. Bourd.
2 Περιωδυμμένων] Cæteri Cod. περιωνυμμένων. Idem.
3 Τύχῃ ἀγαθῇ] Flor. τύχῃ τῇ ἀγαθῇ. Idem.

1 Κα-

ρεμπόρεζον, καὶ χαυδὸν ἴκανος ἐσπίμπλατο τῶ ἀγαθῶν, ἠσαυρὸς, καὶ πλούτος, καὶ ὑγιείας, καὶ τὰ ἄλλα ἀγαθὰ αἰτῶν παρ' αὐτοῦ. ὁ δὲ, ἀρμοῖ ἁπλῶς αὖθις ἐπὶ τὸν οἰκίσκον ἦτο, φέρων ἅμα καὶ τὸ ἀρτηρίωθεν Ἀσκληπιὸν δὶς τοκέσσα, ὅτι ἄλλοι ἅπαξ τίκτονται ἀνθρώποι, οὐκ ἐκ Κορωνίδος μὲν Δί, οὐδ' ἐκ κορώνης, ἀλλ' ἐκ χλιὼς γεγονημένον. ὁ δὲ λεὼς ἅπας, ἠκολούθει, πάντες ἔνθεοι, καὶ μεμηνότες ὑπὸ τῆ ἐλπίδων. ἡμίεργος μὲν ὢν, οἴκοι ἔμενεν, ἐλπίζων, ὅσῳ μὴ ὑπὸ τῆ φήμης, αὐτίκα μάλα πεμπόμενος τῆ Παφλαγόνων συμφορᾶς. ἐπὶ δὲ ὑπερεπίπλησε ἀνθρώπων ἡ πόλις, ἀπαντῶν τοὺς ἐγκεφάλους, [1] καὶ τὰς καρδίας ἐκθεσπεσμένων, οὐδὲν ἐοικότων σκιφάγοις αὐδήσιν, ἀλλὰ μήτε τῆ μιερῆ μὴ ὀχὶ ἐκβαίνειν εἶναι ἀλφιερώντων, ἐν οἰκίσκῳ τινὶ ἐπὶ κλίνης καθεζόμενον, μάλα ἡσυχικῶς ἐστελμένον, λαμβάνει εἰς τὸ κόλπον τὸ Πελλαῖον οἰκεῖον Ἀσκληπιὸν, μέγεθός τε, καὶ κάλλεσιν ὡς ἔφην, ὅλον. καὶ ὅλον τῶ αὐτοῦ τραχήλῳ ἐκτείνασα, καὶ τὸν ὄφιν ἔξω ἀφεῖς, πολὺς δὲ ἦν, ὡς ἐν τῆ ἐκκλησίᾳ ἐκεχειρίαν αὐτοῦ, καὶ χαμαὶ τὸ μέρος ἐπισύρεσθαι, μόνῳ τῶν κεφαλῶν ὑπὸ μάλης ἔχων, καὶ λεπυρύπλων, ἀνεχομένην πάντα ὀπίσω, περιφαίνειν τῶν ὀθονίῳ κεφαλῶ καὶ ὑπερθε τῶν ὦμον, ὡς δῆθεν ὀπίσω ἐστὶ φαινομένην πάντως ὕσαν. οὕτω μοι ἐπινόησον οἰκίσκον τὸ πάνυ φαιδρὸν, ὑδὲ εἰς κόρον ἐστὶν φωτὸς ἀνιόμενον,

tam prædicare. Tum votis affatim quisque implebatur, thesauros, opes, sanitatem, aliaque id genus bona flagitando. Hic ille rursus cursim sese domum abripuit, unà secum asportans modò editum in lucem Æsculapium, bisnatum, cùm semel alii nascantur homines, idque non ex Coronide per Iovem, hoc est, non ex cornice, sed ex anserе progenitum. Populus autem universus sequebatur, omnes à Deo afflati, & ob spes animo conceptas furore correpti. Ergo interdiu domi se continebat, sperans fore, id quod & evenit, ut fama permoti, Paphlagonum pars maxima statim concurreret. Posteaquam autem redundavit hominibus, quibus omnibus jam ante cerebrum, & cor esset exemptum, quique nulla ex parte similes essent viris pane victitantibus, verùm qui præter solam figuram nihil à pecudibus differant: in quibusdam ædiculis, in lecto sedens eo cum ornatu qui vatem mirè deceret: accipit in sinum Pellæum illum Æsculapium, qui ut dixi, maximus erat & pulcherrimus. Quem cum suo collo totum circumvolvisset, caudam foras prominere sinens (erat autem ingens adeò, ut non solum in sinu ipsius effunderetur: sed etiam pars humi traheretur) solum caput sub ala abditum tenens, illo ferente omnia, caput illud draconis ex linteo confectum, altera ex parte tunicæ ostendebat, ac si illius, qui apparebat, omnino esset. Iam mihi cogita non admodum illustres ædiculas, neque luminis ad satietatem usque capaces, tum

1 Καὶ τὰς καρδίας ἐκθεσπεσμένων] Περιεκκεκμένων. Itaque sequitur ἐκβαίνειν pagina sequente. *Mars.*

καὶ πλῆθος ἀνθρώπων συγκλύδων, παραχρημένων, καὶ θορυβουμένων, καὶ ταῖς ἐλπίσιν ἐπαιωρουμένων. εἰς εἰσελθόντα, πρόσωπον ὡς εἶχὸς τὸ πρᾶγμα ἐφαίνετο, ὄφις δέ τίνος μικρὸς ἑρπετὸν, ὀλίγων ἡμερῶν τοσοῦτον δράκοντα πεφηνέναι ἀνθρωπόμορφον. καὶ τοῦτο, καὶ τηλικοῦτον. ἐπέκειτο δὲ αὐτίκα τοῖς τῶν ἔξοδον. καὶ πρίν ἀκριβῶς ἰδεῖν, ἐξηλαύνοντο ὑπὸ τῶν ἀεὶ ἐπεισιόντων. ἐστρέφοντο δὲ καὶ τὰ ἀντίθυρα ἄλλη ἔξοδος, οἷον τοῖς Μακεδόσιν ἐν Βαβυλῶνι ποιῆσαι ἐπ' Ἀλεξάνδρῳ νοσοῦντι λόγος. ὅτε ὁ μὲν, ἤδη πονήρως εἶχεν. οἱ δὲ, ὡς ἐστέντες τὰ βασίλεια, ἐπόθουν ἰδεῖν αὐτὸν, καὶ θορυβεῖσθαι τὸ ὕστερον. τοῖς δὲ ἐπίδειξιν ποιοῦσιν, οὐκ ἄπαξ ὁ μιαιφόνος, ἀλλὰ πολλάκις ποιῆσαι λέγεται. καὶ μόλιστα εἴ τινες τῶν πλησίον ἀφίκοντο νεαρόπτεροι. ἐπεὶ δὴ καὶ σοὶ φίλε Κέλσε, εἰ δεῖ παληῶν λόγων, συγγνώμην ἔχειν ἀπίνεμον τοῖς Παφλαγόσι, καὶ Ποντικοῖς ἐκείνοις, παχέσι, καὶ ἀπαιδεύτοις ἀνθρώποις, εἰ ἐξηπατήθησαν ἀπτόμενοι δράκοντος. καὶ γὰρ τοῦτο παρεῖχε τοῖς βουλομένοις ὁ Ἀλέξανδρος. ὁρῶντές γε σὺν ἀμυδρᾷ τῇ φωτὶ τὴν κεφαλὴν δῆλον ὡς τοῦ ἀνοίγεσθαί τε, καὶ συγκλείεσθαι τὸ στόμα, ὥστε πάνυ τὸ μηχάνημα ἐδόκει Δημοκρίτου τινὸς, ἢ καὶ αὐτοῦ Ἐπικούρου, ἢ Μητροδώρου, ἢ τινὸς ἄλλου, ἀδαμαντίνην ὡς τοῦτο, καὶ τὸ τοιοῦτον τὴν γνώμην ἔχοντος, ὡς ἀπιστοῦσι, καὶ ὅσα λοιπὰ, εἰκάσαι, καὶ εἰ μὴ δύρειν τὸ πρόσωπον ἐδύνατο, σφεῖς γὰρ ἂν θορυβεισμένοι, ὅπ λέληθεν αὐτὸν ὁ τρόπος τῆς μαγγανείας. τοῦθ' ὃν πᾶν, ψεῦδές ἐστι, καὶ χρῆσθαι ἀδύνατον. κατ' ὀλίγον δὲ καὶ ἡ Βιθυνία, καὶ ἡ Γα-

tum hominum convenarum turbam, qui tumultuentur jam antè spebus referti & erecti: quibus ingressis visa res est, ut par erat, portentosa, videlicet ex modò pusillo serpente, intra paucos dies tam immanem extitisse draconem, humana specie, & insuper mansuetum. Protinus autem ad egressum accelerabantur, & priusquam accuratè essent contemplati, expellebantur ab iis qui novi semper ingrediebantur. Eratque è regione januæ patefactum aliud ostium ad exeundum: cujusmodi ægrotante Alexandro Macedonas in Babylone feciſſe ferunt: cùm illi graviſſimè affectum ipsum, obsessa regia iatueri, & supremùm alloqui cuperent. Atque hoc spectaculi sceleſtus hic non semel, verùm crebriùs exhibuisse dicitur: maximè siqui divites novitii adveniſſent. Hoc loco, mihi Celse, si verum fateri oportet, æquum est veniam dare Paphlagonibus ac Ponticis illis, crassis & inerudi-tis hominibus, si draconem tangentes deluſi sunt. Nam hoc quoque largiebatur Alexander iis qui voluiſſent: cùm viderent in obscura luce caput nimirum illius nunc aperire, nunc claudere os tanto artificio, ut res planè Democritum aliquem requireret, aut certè Epicurum, Metrodorumve, aut quempiam alium, qui adversus hæc & similia mentem haberet adamantinam, ut non crederet, sed quid res esset, conjiceret: quanquam modum invenire non posset: idque saltem antè persuasum haberet, se modum ignorare præstigiaturæ: cæterùm quicquid id esset falsum esse, ac fieri non posse. Brevi ergo confluxit tum Bithynia, tum Galatia,

λασίᾳ, καὶ ἡ Θρᾴκη, σκοπούσῃ, ἑκάστου τὸ ἀπαγγελλόντων ὡς τὸ εἰκὸς λέγοντος, ὡς καὶ γλυκύμορον ἴδοι τὸν Θεὸν, καὶ ὕστερον ἄψασθαι μετ' ὀλίγον παμμεγέθους αὐτοῦ γεγυμνωμένου, καὶ τὸ σχῆμα παντὶ ἀνθρώπῳ ὁμοιότατον. γεγραφαὶ τε ἐπὶ τούτοις, καὶ εἰκόνες, καὶ ξόανα, τὰ μὲν, ἐκ χαλκοῦ, τὰ δ', ἐξ ἀργύρου εἰκασμένα. καὶ ὄνομά γε τοῦ Θεοῦ ἐπιπλέον, Γλύκων γὰρ ἐκαλεῖτο, ἔκ τινος ἐμμέτρου καὶ ἡδυσμένου χρησμοῦ. ἀνεφώνησε γὰρ Ἀλέξανδρος,

Εἰμὶ Γλύκων, τρίτον αἷμα Διὸς φάος ἀνθρώποισι.

Καὶ ἐπειδὴ καιρὸς ἦν, ὥσπερ ἔνεκα τοῦ πάντα ἐμεμηχάνητο, καὶ χρᾶν τοῖς δεομένοις καὶ θεσπίζειν παρ' Ἀντιόχῳ ἐν τῇ Κιλικίᾳ τὸ εὐδόσιμον λαβὼν, καὶ γὰρ ἐκεῖνος μετὰ τὸν τοῦ πατρὸς τελευτὴν ἐν Ἀμφιάρεω, καὶ τὰ ἐν Θήβαις ἀφανισμὸν αὐτοῦ, σπεισάμενος τὰ οἰκεῖα, εἰς τὴν Κιλικίαν ἀφικόμενος, ὑπὸ πονήρου ἀπήλαυνε, συνθεσπίζων δ' αὐτὸς τοῖς Κίλιξι τὰ μέλλοντα, καὶ δύ' ὁβολοὺς ἐφ' ἑκάστῳ χρησμῷ λαμβάνων. ἐκεῖθεν οὖν τὸ εὐδόσιμον λαβὼν ὁ Ἀλέξανδρος, συνέλεγε πᾶσι τοῖς ἀφικνουμένοις, ὡς μαντεύσεται ὁ Θεὸς, ὁντινοῦν τινα συνιόντων. ἐκέλευσε δ' ἥκοντα, ἃ δέοιτο ἂν, καὶ μέλλοντα μαθεῖν ἰδιῶται, εἰς βιβλίον ἐγγράψασθαι, καὶ ἀποῤῥάψαντα τι, καὶ κατασημήνασθαι κηρῷ, ἢ πηλῷ, ἢ ἄλλῳ τινὶ τοιούτῳ. αὐτὸς δ' λαβὼν τὰ βιβλία, καὶ εἰς τὸ ἄδυτον κομίζων, ἤδη γὰρ ὁ τοῦ ἡγεμόνος καὶ ὁ σκηνὴ παρεσκεύαστο, καλέσας ἐμέλλε κατὰ τάξιν τοὺς δεδωκότας ὑπὸ κήρυκι, καὶ θεολόγῳ, καὶ ἀρχιερεῖ τοῦ Θεοῦ ἀκούειν ἕκαστα, τὸ μὲν βιβλίον ἀποδιδοὺς σεσημασμένον ὡς εἶχε, τὴν

tia, & Thracia, eorum qui renunciabant unoquoque, ut fit, affirmante sese nascentem vidisse Deum, deinde paulo post eundem contrectasse factum jam grandem admodum, vultu etiam homini assimilem. Accedebant ad hæc picturæ, imagines, signa Deum referentia, partim ærea, partim argentea. Postremò nomen etiam inditum: nam Glycon appellatus est: idque jussu divino carmine prodito. Nam sic eloquutus est Alexander,

Ex Iove tertia stirps, Glycoque sumo, ille salutifer orbi.

Et cum jam ferret opportunitas, ut cujus rei gratia erat omnia machinatus, scilicet responsa daret petentibus, divinaretque, accepta ansa ab Antilocho qui in Cilicia vatem egerat: nam is quoque post patris Amphiarai obitum, & ipsius apud Thebanos interitum, domo pulsus, atque in Ciliciam profectus, haud incomdè rem gessit, cùm futura prædicens Cilicibus, binos obolos pro singulis responsis acciperet. Inde igitur arrepta ansa prædicit Alexander omnibus qui advenerant, fore ut Deus ipse responsa daret, cujus rei diem certum indicit. Iussit autem ut quisque quod requireret, & maximè discere vellet, id in libello conscriberet, quem consutum, cera vel luto, vel simili re quapiam obsignaret. Ipse verò receptis libellis in adytum ingressus (jam enim extructum erat templum, & apparata cortina) ordine per præconem ac theologum, vocaturus erat eos qui tradidissent: cumque à Deo singula esset edoctus, libellos redditurus, ita ut

ὃ τοῦς αὐτὸ λάπκεσιν, ὑπογεγραμμένω τοῦς ἔπος, ἀμειβομένου δ' Θεοῦ περὶ ὅτου τις ἔροιτο. ὦ ξ τὸ μηχάνημα τοῦτο, ἀνδρὶ μὲ οἶμαι σοὶ, εἰ ξ μὴ φορτικὸν εἰπεῖν, καὶ οἷον ἐμοὶ, σαφὲς, καὶ γνῶναι ῥᾴδιον. τοῖς ξ ἰδιώταις, καὶ κυρύζης μεσοῖς τῶν ἔπω, περιφανὲς, καὶ πάντη ἀπίσω ὅμοιον. ἐπινοήσας γὰρ ποικίλας τ σφραγῖδων τὰς λύσεις, ἀνεγίνωσκέ τε τὰς ἐρωτήσεις ἑκάστας, καὶ τὰ δοκοῦντα τοῦς αὐτὰς ἀπεκρίνετο. εἶτα κατελήσας αὖθις, καὶ σημηνάμενος, ἀπεδίδου μὴ πολλῇ βαύμασι τοῖς λαμβάνουσι. καὶ πολὺ ὦ παρ' αὐτοῖς τὸ, πόθεν γὰρ ἴσασι ἠπίστατο, ἃ ἐγὼ πάνυ ἀσφαλῶς σημηνάμενος, αὐτῷ ἔδωκα ὑπὸ σφραγῖσι δυσμιμήτοις, εἰ μὴ Θεὸς τις ἀληθῶς ὁ πάντα γιγνώσκων ὦν, τίνες ἂν αἱ ἐπίνοιαι, ἴσως ἐρήσῃ με. ἄκουε τοίνυν, ὡς ἔχεις ἐλίγχειν τὸ τοιοῦτον. ἡ σοφὴ μὲ ἐκείνη ὦ φίλτατε Κέλσε, βελόνῃ πυρώσας, τὸ ὑπὸ τῶν σφραγῖδα μέρος δ' κηρὸ ἀφῆκεν, ἐξηρέ. καὶ μὴ τῶν ἀπάτησιν, τῇ βελόνῃ αὖθις ἐπιχλιάνας τ κηρὸν, τὸν τε κάτω ὑπὸ τῆ λίνῳ, καὶ τ αὐτῶν τῶν σφραγῖδα ἔχοντα, ῥᾳδίως συνεκόλλα. ἔστορς ξ τρόπος ὁ ἀφ' δ λεγόμενος κολλυρίου. σκόλαστον ξ τοῦτο ἔστι σὺν πίττης βηρυτίου καὶ ἀσφαλτῷ, καὶ λίθῳ δ' ἀφανοῦς τετριμμένῳ, καὶ κηρῷ, καὶ μαστίχης. ὧν γὰρ τούτων ἁπάντων, ἀναταλάσας τὸ κολλύριον, καὶ θερμήνας πυρὶ, σάλῳ τῶν σφραγῖδα περιχρίσας, ἐπιτίθη, καὶ ἀπέματτε τ τύπον. εἶτα αὐτίκα ξηρὸ ἐκείνο γενόμενον, λύσας ῥᾳδίως, καὶ ἀ-

traditi fuerant, obſignatos, ſubſcripto illis reſponſo, pro cujuſque argumento, Deo nimirum reſpondente, quacunque de re quis eſſet ſciſcitatus. Erat autem hic dolus homini, cujuſmodi tu es, aut etiam (ſi modò dicto non eſt invidioſum) cujuſmodi ſum ego, manifeſtarius & cognitu facilis. Verum idiotis, & quibus obſitæ muco eſſent nares, prodigioſum, planeque incredibile quiddam eſſe videbatur. Nam ille varias artes reſignandi ſigilla commentus, quæ *quiſque* ſciſcitabatur, ea legebat: tum quæ viderentur, ad interrogata reſpondebat. Deinde rurſum complicatos, obſignatoſque libros reddebat, non ſine *ſumma* admiratione eorum qui recipiebant. Hinc illud apud eos frequens erat: Vndonam iſte ſcire potuiſſet, quæ ego *illi* tradidi, ſignis imitatu *difficilibus* obſignata tutò admodum, niſi quiſpiam eſſet Deus qui omnia revera noſſet? Forſitan igitur quæres ex me quænam ſint artes iſtæ. Accipe, quò videlicet impoſturas ejuſmodi deprehendere queas. Prima hæc erat Celſe chariſſime. Eam cereæ partem quæ ſigillo ſubeſt acu candefacta liquefactam diducebat: tum ubi legiſſet, ceram acu rurſum calefactam, eam quæ infra filo ſuberat, quæque ſigillum ipſum tenebat, facilè coagmentabat. Porrò ſecundus modus conſtat per id, quod collyrium vocant. Conficitur ex pice Beryttia, bitumine, & perſpicuo lapide trito, cera, & maſtiche. Confectum igitur ex his omnibus collyrium, igni calfactum, inuncto priùs axungia ſuilla ſigno, applicabat, ac ſymboli figuram excipiebat. Tum eo protinus exſiccato, commodè reſignabat libellos, quos cùm perlegiſſet, impo-

ναγνὺς, ἐπιθεὶς τὸ κηρὸν, ἀποτύπτει, ὥσπερ ἐκ λίθου τοῦ αὐτοῦ σφραγῖδα δι' μέλιτος τοῦ ὀρυκτοῦ ἐοικυῖαν. τρίτον ἄλλο ἐπὶ τούτοις ἤκουσον. πτίσσει γὰρ ἐς κόλλαν ἐμβαλὼν, ἣ κολλᾷ τὰ βιβλία, καὶ κηρὸν ἐκ τούτου ποιήσας ἔτι ὑγρὸν ὄντα, ἐπιτίθησι τῇ σφραγῖδι. καὶ ἀφελὼν, αὖτίκα ἦν ξηρὸν λίγνιτυς, καὶ κίρρου, μᾶλλον δὲ σιδήρου παγκάκιστον, τούτῳ δὴ ἐχρῆτο ἐπὶ τὸν τύπον. ἔστι δ' ἃ καὶ ἄλλα πολλὰ πρὸς τοῦτο ἐπινενοημένα, ὧν ἐγὼ ἅπαντα μεμνῆσθαι ἀπάντων, ὡς μὴ ἀπειρόκηλοι εἶναι δοκοίημεν, δι' μάλιστα σὺ, ὦ οἷς δεῖ μάγων συνίεμεν, καλλίστου τε ἅμα, καὶ ὠφελιμωτάτοις συγγράμμασι, δι' δυναμένοις σωφρονίζειν τοὺς ἐντυγχάνοντας, ἵνα καὶ δοκιμάσῃ, καὶ πολλῷ τούτων πλείονα. ἔλεγε δὲ, καὶ ἐθαύμαζε, πολλῇ τῇ συνέσει ἐντεῦθεν χρώμενον, καὶ τὸ εἰκὸς τῇ ἐπινοίᾳ σκοπεῖσθαι, οἷς μὲν, λοξὰ, καὶ ἀμφίβολα πρὸς τὰς ἐρωτήσεις ἀποκρινόμενον. οἷς δ', δι' πάνυ ἀσαφῆ. χρησμῳδικὸν γὰρ δι' τοῦτο αὐτῷ ἐδόκει. τοὺς δ', ἀπέτρεπεν, ἃ πρῶτα πάντων, ὡς ἄμεινον ἔδειξεν αὐτῷ εἰκάζοντι. τοῖς δ', θεραπείας πρῶτα, καὶ λῆψιν, εἰδὼς ὅσῳ ἐν ὀρχῇ ἔφυ, πολλὰ καὶ χρήσιμα φάρμακα. μάλιστα δ' ἐδοκίμαζε παρ' αὐτῷ αἱ κυτμίδες, ἀκόπου τι ὄνομα πεπλασμένον, ἐκ λίπους ὀρκείου σωτεθειμένον. τὰς μέντοι ἐλπίδας, καὶ ἀποκοπὰς, καὶ κλήρων λῆξεις, εἰσαῦθις ἀεὶ ἀπεβάλλετο, ἀποθεὶς ὅτι ἔστι πάντα ὁπόταν ἐθέλῃ ἐγὼ, καὶ Ἀλέξανδρος ὁ ἀποφήτης μου δέηθῇ, καὶ δύξῃ ὑποσῖτα cera, idem sigillum ad archetypi similitudinem scitè efficium, tanquam ex lapide reformabat. Tertiam aliam rationem præter has accipe. Calce in gluten quo libros agglutinant injecta, atque ex his veluti cera confecta, mollem adhuc eam sigillo admovebat, statimque detrahebat. Nam illicò succescit, adeò ut cornu, vel potiùs ferro reddatur solidius. Hac ad imprimendum signum uti consueverat. Alia præterea multa ad id illi sunt excogitata, quorum omnium meminisse non necesse est, ne ineptus videar, maximè cùm in his quos de magorum artibus conscripsisti commentariis tum pulcherrimis, tum utilissimis, quique modestos reddere queant lectores, abundè multa retuleris, & his multo copiosiora. Reddebat igitur oracula & divinabat non mediocri ad eam rem utens ingenio, arteque negocium reddens probabilius: dum aliis obliqua quædam & ambigua, aliis penitus obscura respondebat ad ea quæ proponebantur. Quandoquidem & hoc oraculis ille convenire judicabat. Alios dehortabatur, alios adhortabatur, prout sibi magis conducere conjectasset. Nonnullis remedia morborum, vitæque rationes præscribebat, cùm sciret, ut initio diximus, complura atque efficacia pharmaca. Maximè autem ab ipso probabantur Cytmides, remedii contra lassitudinem, adipe suillo confecti, confictum nomen. Porrò spes, rerumque prosectus, & hæreditatum obventus semper in aliud tempus rejiciebat, hoc addens, Cuncta hæc tum obtingent quum volam, quumque meus vates Alexander me rogabit, proque vobis vota fa-

πὰρ ὑμῶν. ἐπίπαν δ' ὡς μισθὸς ἐφ' ἑκάστῳ χρηματεῖ, δραχμὴ, καὶ δύ' ὀβολά. μὴ μικρὸν οἰηθεὶς ὦ ἑταῖρε, μηδ' ὀλίγον γεγωνέναι τὸ πόρον τοῦτον, ἀλλ' εἰς ἑπτὰ, καὶ ὀκτὼ μυριάδας ἑκάστου ἔτους ἤθροιζεν, ἀνὰ δέκα, καὶ πεντηκοσίους χρησμοὺς τῷ ἀνθρώπῳ ὑπὸ ἀπληστίας ἀποδιδόντων. λαμβάνων δ', οὐκ αὐτὸς ἐχρῆτο μόνῳ οἷς ἐκ πολλοῦ ἀπιθησαυρίζειν, ἀλλὰ πολλοὺς ἤδη περὶ αὐτὸν ἔχων συνεργοὺς, καὶ ὑπηρέτας, καὶ παιδίσκας, καὶ χρησμοφύλακας, καὶ ὑποχρεφίας, καὶ ἐπισφραγιστὰς, καὶ ἐξηγητὰς, ἅπαντα ἐνεμβὰ ἑκάστῳ τὸ κατ' ἀξίαν. ἤδη δέ τινας καὶ ἐπὶ τῷ ἀποδυσπὴν ἐξέπεμπε, φήμας ἐμπυιήσοντας τοῖς ἔθνεσι ὑπὲρ αὐτοῦ μαντικὰς, καὶ διηγησομένους, ὡς εὐσεβοίη, καὶ ἀνδρῶν θρεπτὸς, καὶ κλέπτας, καὶ ληστὰς ἐξελαύνοι, καὶ θησαυροὺς ἀνορύσσειν παρέχοι, καὶ νοσοῦντας ἰᾶσθαι δύναιτο. οὕτως δὴ καὶ ἤδη ἀποθνήσκοντας, ἀναστήσειε. θρόμβος δὲ καὶ ὠθισμὸς ἀπάντων χρῆναι ἐγίγνετο, καὶ θυσίαι, καὶ ἀναθήμασι, καὶ διπλόαι τῇ προφήτῃ, καὶ μαθητὴ δ' Θεοῦ. καὶ γὰρ ὧν ἐκ τούτου ἐξέπεμπεν ὁ χρησμὸς,

Τιέρμησι κέλομαι τ' ἐμὸν θεράποντα προφῆτιν.
Οὐ γὰρ μοι κτεάνων μέλει ἄγαν, ἀλλ' ὑποφήτης.

Ἐπεὶ δ' ἤδη πολλοὶ τῶν ἐγγύτατα, ὥσπερ ἐκ νηφάλιος βαθείας ἀναφέροντες, συνίεσαν ἐπ' αὐτὸν, ἐκ μόλιβδ' ἔσαν Ἐπικούρου ἐπαίροντ' ἤδη, καὶ τὸ πᾶσι πόλεσι ἐπιφέρον τὴν ἀρίμον καὶ πᾶσαν μαγγανείαν, καὶ συσκιάζον δεδορκὸς, ἀμφὶ φόβητρόν τι ἐπ' αὐτοῖς, λέγων, ἀθέων ἐμπιπλᾶσα, καὶ Χριστιανῶν

faciet. Merces erat unicuique responso præstituta, nempe drachma cum obolis duobus. Ne verò pusillum & exiguum fuisse putes amice, hunc quæstum, cum in annos singulos septem aut octoginta millia congereret; hominibus usque adeò avidis ut singuli decem, vel quindecim rogationes traderent. Cæterum iis quæ accipiebat, non utebatur, solus, nec ad congerendas in thesaurum opes reponebat: sed multos secum habebat adjutores, ministros, exploratores, *tum qui* versibus oracula conderent, tum qui responsa servarent, qui subscriberent, qui obsignarent, qui interpretarentur, quorum unicuique pro merito lucrum impartiebat. Iam & emissarios aliquos in regiones alienas emandarat, qui oraculi famam in gentes inferrent, affirmarentque *ipsum* prædicere, invenire fugitivos, fures ac prædones indicare, thesauros effodiendos ostendere, ægrotos curare, quosdam etiam vita defunctos in vitam revocare. Vndiquaque igitur cum conflictatione concurrebatur: victimæ, donaria, duplicatæ vestes prophetæ discipuloque Dei offerebantur. Iam enim & tale quoddam oraculum exierat,

Muneribus decorare meum vatem, atque ministrum,
Præcipio: nec opum mihi cura, at maxima vatis.

Verum ubi jam plerique prudentes homines, velut ex alta ebrietate emergentes, in ipsum conspirassent, maximè Epicuri sectatores: & in urbibus omnis præstigiatura, fictusque fabulæ apparatus deprehenderetur, quendam ipsis terrorem incutit, dicens, impiis, & Christianis impleri

Pœ-

τὸν Πόντον. οἱ περὶ αὐτὸν τολμῶσι τὰ κάκιστα βλασφημεῖν. ὃς ἐκείλλοις λίθοις ἐλαύνειν, εἴγε ἐθέλουσιν ἵλεω ἔχειν τὸν Θεόν. περὶ δὲ Ἐπικούρου, καὶ τοιοῦτόν τινα χρησμὸν ἀπεφθέγξατο. ἐρομένῳ γάρ τινος τί πράττοι ὁ ἐκεῖ Ἐπίκουρος, μολυβδαίναις ἔφη ἔχων πέδας, ὁ βορβόρῳ κείμενος, εἶτα γαυριᾷς εἰ ἐπὶ μίαν ἦρξε τὸ χρηστήριον, ὁρῶν τὰς ἐρωτήσεις τῶν σωφρόνων σωτῆρας, καὶ πεπαιδευμένας, ἵλαως δὲ, ἄσωτους, καὶ ἀκήρυκτον αὐτῷ ὁ πόλεμος ὡς Ἐπικούρου λύμα. μάλα εἰκότως. τίνι γὰρ ἄλλῳ δικαιότερον ἀσωτοπολεμεῖ χθὲς ἄνθρωπος, καὶ προαιρέσει φίλος, ἀληθείᾳ δὲ ἔχθιστος, ἢ Ἐπικούρῳ, ἀνδρὶ τὰ φύσει τῶν πραγμάτων κεκτημένῳ, [1] καὶ μόνῳ τῶν ἐν αὐτοῖς ἀληθῶς εἰδότι; οἱ μὲν γὰρ ἀμφὶ τὸν Πλάτωνα, καὶ Χρύσιππον, καὶ Πυθαγόραν, φίλοι. καὶ εἰρήνη βαθεῖα ὡς ἐκείνοις λύει. ὁ δὲ ἄπιγλος Ἐπίκουρος. ὅτου γὰρ αὐτὸν ἀνόμαζεν. ἔχθιστος. δικαίως πάντα τοῦτον τὸν χάλαστον καὶ παιδιᾶς πλήμμυρον. διὸ καὶ τῶν Ἀμαστρέων ἐμοὶ μάλιστα τῶν ποντικῶν πόλεων, ὅτι ἠπίστατο τοὺς περὶ Λέπιδον, καὶ ἄλλους ὁμοίους αὐτοῖς, πολλοὺς συνοῦσας ἐν τῇ πόλει. ὧδέ ἐχρησμῴδησε ποτὲ Ἀμαστριανῷ ἀνδρὶ. ὁπότε δὲ ἐπόλμησεν ἀδελφῷ συγκληπικῷ χρησμῳδῆσαι, καὶ γελάστως ἀπήλλαξεν, οὐκ οἶδα ὅτ' αὐτὸς πλάσασθαι χρησμὸν δεῖν, ὅτε τὸ ποιῆσαι ὡς κάρτα αὐτῷ δυσκόλως ἔσχεν. μεμφομένῳ γὰρ αὐτῷ τινὶ ἐν ὀδύναις, προστάξαι βαλανείῳ

Pontum: à quibus audacter maledictis pessimis impeteretur. Quos jussit lapidibus expellerent: si Deum habere propitium vellent. Porrò de Epicuro, hujusmodi prodidit oraculum. Scisciranti cuipiam quid ageret apud inferos Epicurus: plumbeis, inquit compedibus vinctus, in cœno sedet. Et adhuc miraris si magnopere crevit oraculi celebritas, cùm videas interrogationes adeuntium, quàm sint prudentes, quamque eruditæ? Omnino autem sævum & implacabile cum Epicuro illi erat bellum, idque jure optimo. Nam cum quo tandem justius bellum gerat, homo præstigiator, portentorum amans, verique inimicissimus, quàm cum Epicuro qui rerum naturam perspexit, quique solus quid iis veri insit, apprimè novit? Verùm Platonis, Chrysippi, & Pythagoræ amicus erat, altamque cum illis pacem colebat. At intractabilis ille Epicurus (sic enim eum nominabat) erat illi plurimum invisus, nec immerito, quippe qui hæc omnia ridicula & ludicra duceret. Quam ob causam inter urbes Ponticas Amastrim in primis oderat: quoniam sciebat eos qui cum Lepido erant, aliosque his consimiles, complures in urbe versari. Nec unquam Amastriano cuiquam oraculum reddidit: quin ubi conaretur fratri Proconsulis respondere, deridiculè discessit, cum nec ipse inveniret quemadmodum idoneum oraculum fingeret, nec haberet qui sibi in tempore posset componere. Nam cùm illi de stomachi dolore conquerenti, vellet præscribere, uti suillum pedem cum

1 Καὶ μόνῳ τῶν ἐν αὐτοῖς ἀληθῶς εἰδότι] Petronius: *Ipse patet veri, docilis Epicurus in hortis.* Plura testimonia congessi ad Laërtii Epicurum. *Menagius.*

1 Μολ-

ὅσον πόδα μὴ μαλάχης ἐσκωμμένον ἐφίεν, ἔτως ἔφη,

[1] *Μάλαχα χοιρείαν ἱερᾷ κυμίνῳ σεσιπύδι.*

Πολλάκις μὲν ὡς ἔφην, ἔδειξε δράκοντα τοῖς διεμένοις, οὐχ ὅλον, ἀλλὰ τὴν ἐρὰν μόλιστα δὲ τὸ ἄλλο σῶμα ἀφειδόλκως, τῇ κεφαλῇ ᾗ, ἵνα κάλπα ἀφάατον φυλάττῃ. ἐθελήσας ᾗ κ' μείζονος ἀκπλῆξαι τὸ πλῆθος, ὑπήχθη δὲ λαλῆσαι παρίεται τὸν Θεὸν αὐτὸν, ἄνδρ' ὑποφήτ' χρησμῳδοῦντα. εἶτα εἰ χαλκοῦς μοχλὸν ἐρευνίας συνάψας, καὶ λᾷ τὴν κεφαλὴν ἐκείνης τὸ μεμηχανημένον ἀφὸς ὁμοίωσιν διείρας, ἄκρα τοὺς ἔξωθεν ἐμβοῶντ@, ἀπεκρίνετο ἀφὸς τὰς ἐρωτήσεις τὸ φωνῆς λᾷ ὃ ἐθνάνω ἐκείνου Ἀσκληπιεῖ προσαπᾴσης. ἐκαλεῖτο ᾗ οἱ χρησμοὶ ἔτοι, αὐτόφωνοι. καὶ ἐ πᾶσιν ἐδίδοτο, ἐδὲ ἀνέδην, ἀλλὰ τοῖς δυσεύφοις, καὶ πλουσίοις, καὶ μεγαλοδώροις. [2] ὁ γὲν Σεουηριανὸς δὴ δεὶς ὑπὲρ τὲ ἐς Ἀρμενίαν εἰσόδε, τὲ αὐτοφώνα καὶ αὐτὸς ἰῶ. προτρέπων γὰρ αὐτὸν ἐπὶ τὴν εἰσβολὴν, ἔτως ἔφη,

cum malva præparatum ederet, hunc in modum ait,

Malvaca porcorum sacra cuminato Sipydno.

Sæpe quidem, ut dixi, ostendit draconem iis qui vellent, non totum, sed caudam potissimùm, & reliquum corpus prætendens, caput ne videretur abditum in sinu servabat. Cumque magis attonitam vellet reddere multitudinem pollicitus est se exhibiturum ipsum Deum loquentem, ac fine interprete responsa dantem. Deinde non magno negotio gruum arteriis contextis, & per illud arte assimilatum caput insertis, alio quopiam per has foris insonante, ad interrogata respondebat, voce per Æsculapium illum linteo confectum ad aures promanante: quæ responsa ipsius voce reddita vocabantur: neque quibuslibet, neque passim dabantur: verùm splendidis, opulentis, ac munificis. Itaque quod Severiano redditum est, super expeditione in Armeniam suscipienda, erat ex Autophonis. Adhortans enim illum ad regionis illius invasionem, sic ait,

Par-

1 Μάλαχα] A malva Latino, μάλα, μαλακὸς, μάλαξ. Menagius.

2 Ὁ γὲν Σεουηριανὸς δὴ δεὶς ὑπὲρ τὲ ἐς Ἀρμενίαν εἰσόδε] Num de Severiano intelligendum illo, qui ab Hadriano nonagenarius cæsus fuit, de quo Dio in Hadriano? non puto. Nam sub Trajano floruit ante ejus impostoris tempora, & hic paulo post Gallus Κελτὸς dicitur, & mortuus est, ut videtur, in ea expeditione, ut videtur innuere paucis lineis inferius: ἐπειδὴ πυθόμενος ὁ ἀλάστωρ ἐκεῖνος Κελτὸς εἰσίσαλε, ἐ ἀπήλαξεν, αὐτῇ γραφῇ ὑπὸ τῷ Ὀθρυάδῃ κατακοπείς. Nam hæ voces ἀπήλαξεν κατακοπείς, non mihi videntur aliter posse intelligi, quam de ejus clade & morte; hanc autem expeditionem nullus, quod sciam, antiquorum memoravit, nisi forte aliquid mussitavit de ea Capitolinus in Vero, & Dio in Marco, qui ut puto, de eo negotio pluribus tractaverat, quæ suppressit Xiphilinus, & de hac expeditione intelligenda sunt hæc Capitolini verba de Vero imperatore: *Nam cum interfecto legato, cæsis legionibus, Syriis defectionem cogitantibus oriens vastaretur, ille in Apulia venabatur & apud Corinthum & Athenas inter Symphonias & cantica navigabat — duces autem confecerunt Parthicum bellum Statius Priscus & Avidius Cassius & Martius Verus* [per] *quadriennium. Ita ut Babylonem & Mediam pervenirent, & Armeniam vindicarent.* Tempus concordat, & Armenia vindi-

cata

Πάρθοις, Ἀρμενίοις τε, ἡνίκα ἂν δὴ ἐκεῖ δηριώσιν,
Νοσφίσῃς Ῥώμην, καὶ θύμβριδος ἀγλαὰ ὕδωρ,
Στέμμασι φέρων καρπαφόροις, μιτρηγερέσιν ἀκτίνεσσιν.

Εἶτ' ἐπειδὴ μετὰθις ὁ γαλάτης ἐκεῖνος χαλκὸς, εἰσέβαλε, καὶ ἀπήλαυνεν, αὐτῇ τραπείσῃ ἐκ τῆς Ὀθρυάδου καταγωγῆς. τὸν μὲν τὸ χρησμὸν ἔξαρεῖ ἐκ τῆς ὑπομνηματοφόρου, ἐπιθήσει δ' ἄλλον αὐτ' αὖθις,

Μὴ σύγ' ἐπ' Ἀρμενίοις ἐλάσαι τρωτὸν. οὐ γὰρ ἔμοιγε
Μέλλεις ἡλικίῃσιν ἀνὴρ πέλεν ἔνθα γυναιξὶ
Πότμον ὑπαπτολέεις, πολυὴν βόστρυχον ἀμφὶς πλοκάμους.

Καὶ γὰρ αὖ καὶ τοῦτο σκιώπτειν ἐπιόντα, τὰς μάλα χρονίους χρησμῳδὰς ἐπὶ ἀκροτελεῖ τῷ κρανίῳ σχεπτόμενον, καὶ ἀπρεπέστερον. πολλάκις γὰρ τοῖς μὲ νοσοῦσι, καὶ σπλάγχνῃ, ὑγίειαν ἐπαγγέλλετο. ἀποθνῄσκοντων δ', ζώντων ἄλλοι ἐτοίμως ἐπαλαφῶν,

Μανίῃ δίζησθ' ἥνιον λυσσῆς ἐπαυρεῖν.

Πότμος ὀδυρόμενόν σε, θοὴ κάλφοσι γόοις ἀνιηθέντα.

Εἰδὼς δ' τοὺς τε Κλάρῳ, καὶ Διδύμοις, καὶ Μάλλῳ, καὶ αὐτὸς ἐνδημοῦντας ἐπὶ τῇ ὁμοίᾳ μαντικῇ τιμᾶσθαι, φίλοις μὲν ἐπιστέλλει, πολλοὺς τῶν προσιόντων πέμπων ἐπ' αὐτούς, χρῆν

Parthis, Armeniisque citato
Marte subactis,
Romam urbem repetes, & claras
Tybridis undas.
Vertice serta gerens radiis distincta serenis.

Deinde posteaquam vecors ille Gallus, incursione facta, cum exercitu ab Othryade fuisset cæsus, hoc oraculum sustulit à monumentis, aliudque ejus in locum substituit hujusmodi

Agmenia Armeniis ne dux: neque enim expedit istud.
Ne tibi fœmineis vir amictus vestibus, ureus
Exitium immittat, vitaque ac lumine privet.

Siquidem & hoc callidissimus commentus fuerat, ut priora oracula quæ perperam, maleque evenissent, posterioribus emendaret. Sæpius enim ægrotis priusquam morerentur prædixerat fore ut convalescerent: quibus morientibus alterum oraculum illicò paratum erat, quod superiori diversa caneret,

Posthac desine opem lethali quærere morbo:
Mors etenim manifesta, nec evitata licebit.

Porrò cùm non ignoraret, qui in Claro, ac Didymis, Mallo-que responsa dabant, ipsos quoque hujusmodi quadam arte divinandi celebres haberi, eos sibi reddebat amicos missis ad eos plerisque consultoribus, his verbis,

Nunc

---

cata eam fuisse Romanis ablatam antea matre. Ex hoc igitur Luciani loco illustratur Capitolinus, & nomen legati adjiciendum, qui fuit Severianus Celta, & nomen ducis Persarum Othryades, quod tamen Græcum sonat: & non dubito aliter apud Persas expressum fuisse, sed mos fuit Græcorum omnia barbara nostris ad suum sonum accommodare. *Rutg.*

Εἰς Κλάρον ἴσιον νῦν, τιμῆ πατρὸς ὡς ὄφ' ἀκούσῃ.

καὶ πάλιν,

Βραγχίδιον ἀδύτοισι πελάζεο, καὶ κλύε χρεσμῶν.

καὶ αὖθις,

Εἰς Μαλλὸν χρεῖ, Ἀμφιλόχοιο μαντοσύνας ἐρέοντα.

Ταῦτα μὲν οὖν τὰ ἔσω μέχρι τῆς Ἰωνίας, καὶ Κιλικίας, καὶ Παφλαγονίας, καὶ Γαλατίας. ὡς δὴ καὶ εἰς τὴν Ἰταλίαν διαφοιτῆσαι τοῦ χρηστηρίου τὸ κλέος, καὶ εἰς τὴν Ῥωμαίων πόλιν ἐλθεῖν, οὐδεὶς ὃς τῆς σὺν ἄλλοις σπουδῆς ἀπολείπεσθαι, οἱ μὲν, αὐτοὶ ἰόντες, οἱ δὲ πέμποντες. καὶ μάλιστα οἱ δυνατώτεροι, καὶ μέγιστον ἀξίωμα ἐν τῇ πόλει ἔχοντες. ἀνὴρ οὖν τῶν τότε καὶ πρωτεύων ἐν Ῥώμῃ ἦν Ῥουτιλιανός, ἀνὴρ τὰ μὲν ἄλλα, καλὸς, καὶ ἀγαθὸς, καὶ ὁ πολλαῖς τε ἤδη Ῥωμαίων ἐξητασμένος. τὰ δὲ περὶ τοὺς θεοὺς, πάνυ μετρίως, καὶ ἀλλόκοτα οὐδὲν αὐτῶν πιστεύων, οἷα μύθοις ἀληλιμμένοις καὶ λίθοις, ἢ ἐσφαιρωμένοις ἐοικότα, προσκυνήμασί τε καὶ προσευχαῖς, καὶ ἐπὶ πολὺ παρεστὼς, καὶ ἀγχόμενος, καὶ ταραττόμενος περὶ αὐτὰ αὐτῶν. οὗτος τοίνυν ἀκούσας τὰ ὧδε ἔχοντα, μικρὸν μὲ ἐδέησεν ἀφεὶς τὴν ἐγκύκλιον παιδείαν, εἰς τὸ τοῦ Ἀβώνου πήρας ἀναπλῆσαι. ἔπεμπε δὴ ἐν ἄλλοις ἐν ἄλλοις. οἱ δὲ πεμπόμενοι, ἰδιῶται μὲν ὄντες καὶ ἀγράμματοι ῥᾳδίως ἐξαπατηθῆναι, ἐπαινήσαντα μὲν, ἰόντες, τὰ δὲ, ὡς ἰδιῶται, καὶ ὡς ἀκόσμητα διηγούμενοι, καὶ ὅσα ἐπιπτεύοντες ἐν τῷ λέγειν ταῦτα, ὡς ἐπιφθονοῦσι εἶεν ὁ θεὸς τῇ ἀληθείᾳ. ἐξήκοντα γὰρ τὰ ἄθλια λέγοντες, καὶ εἰς μυρίαν ἐρημίαν εἰσβαλλοντες. ἐδέ, ὡς ἂν τοῖς πλείοσι καὶ δυνατωτάτοις φίλος εἶναι,

Nunc Claron ito mei vocem patris auditurus.

Et rursus,

Branchidica accedas adyta, atque oracula quæras.

Et iterum,

Mallon abi, Amphilochi quærens oracula vatis.

Et hactenus quidem de iis quæ intra patriæ fines usque ad Ioniam, Caliciam, Paphlagoniam, Galatiamque designavit. Vt verò & Italiam oraculi fama pervasit, & ad ipsam Romanorum urbem pervenit, nemo non eò certatim properabat: alii ibant ipsi, alii mittebant, potissimum hi qui potentia, & authoritate plurimum in Repub. pollebant: quorum princeps caputque fuit Rutillianus, vir aliàs quidem honestus ac probus, tum compluribus in præliis Romanorum spectatæ virtutis: sed qui in his quæ ad Deos pertinent, parùm sanè saperet, & de iis absurda crederet: adeò ut si cubi lapidem vel inunctum, vel coronatum conspexisset, continuo procideret, atque adoraret, ac deinde ab ipso petebat. Hic igitur audita oraculi fama, parum abfuit, quin relicto exercitu, quem tenebat, in Abonoi murum volaret. Alios quidem post alios eò legabat. Verùm qui mittebantur, imperiti quidam famuli facilè decepti, domum redibant, alia quidem visa, alia verò tanquam visa & audita narrantes, atque his plura accumulantes, quò fierent domino commendatiores. Itaque senem infœlicem iusta minabant, & in vehementem insaniam impellebant. Hic verò, ut qui plurimis, ac potentissimis esset amicus,

περιήξ, τὰ μὲ, διηγεμόνος ὡς ἀκύσειε δόξαι τῶ πεμφθέντων. τὰ δ, καὶ παρ' αὐτῶ προειδεῖς. εἰσέπλησε δ' ὃν τὴν πόλιν, καὶ διεπάλυσεν ὅτου, καὶ τῶ ἐν τῆ αὐλῆ τὰς πλείστας διεθορύβησεν. οἱ αὐτίκα καὶ αὐτοὶ ἠπείγοντο ἀκουσαί τι τῶν παρ' αὐτῶν. ὁ δ, τὰς ἀφικνουμένας φιλοφρόνως ὑποδεχόμενος, ξενίοις τε καὶ ταῖς ἄλλαις δωρεαῖς πολυτελέσιν ἐργαζόμενος αὐτοὺς, ἀπέπεμπεν, οὐκ ἀπαγγελοῦντας, μόνον τὰς ἐρωτήσεις, ἀλλὰ καὶ ὑμνήσοντας τὸν Θεὸν, καὶ προφῆται ὑπὲρ τοῦ μαντείου, καὶ αὐτῶ ἀναμένοντες. καὶ μηχανᾶταί τι ὁ πεισακτάριος οὐκ ἄσοφον, εἰδὼς ὅτι προσηκόντως λήσει αὐτὸν. λύει γὰρ τὰ πεμπόμενα βιβλία, καὶ ἀναγνούσαν εἴ τι ὀκνηρὸν ὑποφαλὲς, καὶ διαλελυθισμένον τοῖς παῖς ἐρωτήσι, κατὰ μὲν αὐτὸς, οὐκ ἀπέπεμπεν, ὡς ὑποφεύγων, καὶ μοιρηδὸν ἄλλως. ἀλλὰ τὸν θεὸν ἔχρη ὑπὲρ ὧν ἐπεμφθέτας, μεμνημένους οἷα δὴ ἀ ἔφρασε. σωλῆνα δ' ἄλα εἰσὶ πρὸς πλοῦτον, καὶ μέγα δυνάμενος, τὰς φύσεις πυνθανόμενος. ἐλάμβανεν δὲ πολλὰ παρ' ἐκείνων, εἰδότων ὅτι αὐτὸς οὐκ ἔχει τὸ δρώμενον. βέλεμνα δ' ἐστὶ τὸ Ρωμαίων δόγμα χρησμῶν οὐδὲν ἐπιδεῖν. πυνθανόμενος γὰρ αὐτὸς περὶ τοῦ παιδὸς ὑπὸ πρεσβυτέρας γυναικὸς παιδείας ἄρτι ἔχοντος, ὅπως προφανῶς διδάσκαλον τοῦ μαθητὴν αὐτῶ, ἔφη,

Πυθαγόρην, πολέμων τε ἀριστῆα θοῶς ἐγείρειν ἀοιδὸν ἀείδειν.

Εἶπε μετ' ὀλίγας ἡμέρας τοῦ παιδὸς ἀποθανόντος, ὁ μὲ ἀπορῶν, καὶ οὐδὲν εἰδὼς λέγειν ὧν ἐπεμφθέντες τὰ ἀπορούμενοι, δόξας πόθεν ὅτου ἐλλελεcus, eos adibat narrans cùm ea quæ à se missis acceperat, tum ea quæ ex sese effinxerat. Quare urbem hic implevit & concitavit: & plerosque ex aulicis expavefecit: qui de suis etiam rebus aliquid audire compulsi sunt. Porrò Alexander advenientes comiter excipiebat, ac xeniis, aliisque magnificis donatos muneribus, ad eum remittebat: hoc agens uti non solùm renuntiarent oracula, verùm etiam Dei laudes canerent, ac portentosa quædam de oracullo, deque ipso mentirentur. Excogitat etiam ter sceleſtus ille quiddam neutiquam insciturn, & ingeniosius quàm ut vulgari latroni conveniat. Etenim rescissis ac perlectis libellis, si quid inveniſſet quod cum interrogantis discrimine ac periculo conjunctum videretur, apud se detinebat, neque remittebat, quò videlicet sibi manciparet, ac. solùm non servos redderet ob metum eos qui miserant, quum illis in mentem veniret, quibus de rebus consuluissent. Intelligebat autem ut verisimile est, eos qui opibus ac potentia præcellerent, ejusmodi rogationes proponere. Ab his munera quam plurima ferebat, quippe qui non ignorarent se intra cassis ejus teneri. Libet autem aliquot ex his responsis commemorare, quæ Rutilliano reddidit. Huic sciscitanti de filio, ex uxore priore susceptο, jam ad disciplinas maturo, quem præceptorem in literis illi instituendo adhiberet, respondit,

Pythagoram, egregiéque canentem prælia vatem.

Deinde paucis post diebus extincto puero, ipse quidem hærebat, nec habebat, quod incusantibus responderet, oraculo videlicet ita re

γμάτων δὲ χρησμῶν. ὁ δὲ Ρ'υτιλλιανὸς αὐτὸς φθάσας ὁ βέλτιστος, ἁπλοῦν τὸν ὑπὲρ δὲ μαντικῆς, λέγων, τοῦτο αὐτὸ καὶ διὰ τοῦτο τὴν Θεὸν, καὶ δι' αὐτὸ ζῶντας μὲν, κελεύσαι μηδένα διδάσκαλον εἰλέσθαι αὐτῷ. Πυθαγόραν δὲ, καὶ Ὅμηρον πάλαι τεθνεῶτας, οἷς εἰκὸς τὸ μειρακίσκιον ἐν ᾅδου τῶν σοφῶν. τί τοίνυν μέμφεσθε ἄξιον Ἀλεξάνδρῳ, εἰ τοιούτοις ἀνθρωπίσκοις συδιατρίβειν ἠξίωσε; καὶ δὴ καὶ πυθομένῳ αὐτῷ τινα ψυχὴν διείδεσθε, ἔφη,

Πρῶτον Πηλείδης ἐχθύν. μετὰ τοῦτον, Μύαιδρον.

Εἶθ' ὃς νῦν φαίνῃ μὴ δὲ ἔσεσθαι ἤλιδος ἄπτης.

Ζήτησις δὲ ἐγένετο ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν λυκάβαντος.

Ὁ δὲ ἑβδομηκοντούτης ἀπέθανε μελαγχολήσας, οὐδὲ σεμείας τῷ τοῦ Θεοῦ τυχήσειν. καὶ οὗτος ὁ χρησμὸς τὴν Αὐτοφόνιαν λύει. ἐρασθεὶς δὲ αὐτῆς ποτε ἐν ἄδῃ γάμου, ἐρωτᾷ ἔφη,

Γῆμον Ἀλεξάνδρου τε, σελήνης τε θύγατρα.

Διεθρύλλει δὲ πάλαι λόγον ὡς ὁ ἰχθυοπώλης, ὃν ἐλθὼν ὁ σελήνης αὐτοῦ ἠγορακὼς, τῷ δὲ [1] σελήνῃ ἔφασκε φιλῶν αὐτὸν, καθεύδοντί ποτε ἰδόντα, ὅσῳ αὐτῇ ἔοικε, κομιδῇ μὲν ἐρᾶν τε καλῶν. ὅθεν δὴ μεθέπων ὁ σωσιπάτρος Ρ'υτιλλιανὸς, δίδυς ἐπεμπεν ἐπὶ τῷ κόρῳ, καὶ τὸν γάμον σωσιπάτρῳ ἐξηγησάμενος νυμφίῳ, καὶ συνὼν τῷ πενθερῷ σελήνῃ ἑκατόμβας ἅλας ἱλασκόμῳ, καὶ τε ἐπιφανῆναι οἱ ἐκ αὐτοῦ οἱόμενος γαμβρόν. ὅθεν ὡς ἄπτης τε ἐν Ἰταλίᾳ

re præsenti confutato. At Rutillianus optimus ultrò occupans, defendebat oraculum affirmans Deum portendisse hoc ipsum, cùm jussisset neminem è vivis adolescentulo deligi præceptorem, sed Pythagoram potius, atque Homerum jam olim defunctos, quibuscum credibile esset eum jam versari. Quid igitur Alexandro vitio vertere convenit, si cum homunculis hujusmodi versari optavit? Rursus eidem percontanti cujus tandem animam esset sortitus, ait,

Principio fueras Pelides, deinde Menander.

Deinde is qui nunc es, post fax phœbea futurus.

Octoginta annum, & centum produxeris annos.

At hic septuagenarius ex insania interiit, haud expectato Dei promisso: quanquam hoc quoque oraculum ex Autophonis erat. Eidem etiam aliquando de uxore ducenda percontanti, disertè respondit,

Ducite Alexandronatam, Lunaque puellam.

Siquidem jam olim rumorem disseminarat, filiam quam habebat, è Luna sibi susceptam fuisse, quæ sui amore capta fuisset, quum dormientem aliquando conspexisset: cùm ipsi sit familiare formosos dormientes adamare. Tum Rutillianus vir prudentissimus, nihil cunctatus, protinus accersit puellam, nuptias conficit sexagenarius sponsus, & concumbit, socrum suam stolidis hecatombis Lunam placans: seque ex cœlitibus unum evasisse putans. At hic rem in Italia semel

[1] Σελήνῃ] Hac de re Suet. Calo. *Bourd.*

g Μεῖο-

πραγμάτων ἐλάσσω, [1] μείζω ἀεὶ ἐπεισπιών, καὶ πάντοσε τὴν Ρωμαίων δεχὴς ἔπεμπε χρησμφόρους, πασῖς πόλεσι προλέγων, λοιμὸν, καὶ πυρκαϊὰς φυλάττεσθαι, καὶ σεισμούς. καὶ ἀσφαλῶς βοηθήσειν ὡς μὴ γένοιτό τι τούτων, αὐτὸς ὑπισχνεῖτο αὐτοῖς. ἵνα δὲ πινα χρησμὸν Αὐτόφωνον ἐ αὐτὸν, εἰς ἀπειρίαν τὰ ἔθνη ὑπὸ λοιμοῦ διεπίμψαι. ἦν δὲ τὸ ἔπος ἓν,

Φοῖβ' ἀκερσεκόμης λοιμὸν νεφέλαν ἀπέρυκε.

Καὶ τοῦτο ἦν ἰδεῖν τὸ ἔπος παντεχοῦ ἐπὶ τῶν πυλώνων γεγραμμένον, ὡς δὴ λοιμὸν ἀλεξιφάρμακον. τόδε ἐς τοὐναντίον τοῖς πολλοῖς πρὸ χάρᾳ. ἔν γάρ που τύχῃ αὐτοῦ μόλυσε αἰ οἰκίαι ὑπενόησαν, ὡς τὸ ἔπος ἐπεγράφη. καὶ μή με νομίσῃς τοῦτο λέγειν ὅπ ἄνευ τοῦ ἔπος ἀπώλλυτο, ἀλλὰ τύχη τινὶ ὕστερος ἐγένετο. πολλοὶ δὲ καθαιρήσαντες τὸ τεῖχος, ἠμέλουν, καὶ ῥᾳθυμότερον διῆτων, ὡδὲν τῇ χρησμῷ πρὸς τὴν νόσον σωτηλοῦντες, ὡς ἂν ἔχοντες προφυλακὴν αὐτῶν συλλαβάς, καὶ τὸ ἀκερσεκόμην Φοῖβον ἀποτρόπαιον τὸν λοιμόν. τοιγάρτοι μόλις ἐν αὐτῇ Ρώμῃ κατεστάθη πάνυ πολλοὺς τῶν σωμάτων, οἱ τὰς ἐφόδους γνώμας διήγγελλον αὐτῷ, καὶ τὰς ἐρωτήσεις προεμήνυον, καὶ ἂν μάλιστα ἐφίεσθαι, ὡς ἕτοιμον αὐτὸν πρὸς τὰς ἀποκρίσεις, καὶ πρὶν ἥκειν τὰς πιμπομένους καταλαμβάνειν. καὶ πρὸς μὲν τὰς ἐν τῇ Ἰταλίᾳ, ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα

mel aggressus majora in dies excogitabat, & in omnes Romanæ ditionis partes, qui perferrent oracula, dimittebat: prædicens civitatibus cavendam esse pestilentiam, incendia, terræ motus: se certa remedia traditurum, ne quid horum accideret, pollicebatur. Vnum etiam oraculum Autophonum ipsum pergentes omnes grassante peste divulgavit, unico carmine comprehensum,

Intonsus nubem pestis depellit Apollo.

Quod carmen videre erat pro foribus ubique scriptum: tanquam adversus pestilentiam remedio futurum. Sed ea res contrarium apud plurimos eventum est sortita. Nam nescio quo casu eæ potissimùm domus inanitæ sunt, quibus carmen erat inscriptum. Neque verò putes me dicere carmen fuisse in causa ut interirent. Quin hoc casu quodam sic accidit, cùm fortè plerique freti carmine, negligentiùs & segniùs vixerint, nihil adversus pestem præter oraculum adhibentes, quasi syllabas pro se pugnantes, & intonsum Apollinem telis pestem propellentem haberent. Exploratores etiam ex sua conjuratione quamplurimos Romæ constituerat, qui sibi qua quisque mente esset indicarent, ac priusquam oraculum adiissent, illi significarent quidnam essent percontaturi, quidque potissimum cuperent, ut priusquam veniissent qui mittebantur, ille jam ad respondendum esset paratus. Atque hæc quidem & id genus alia machinamenta, adversus Italicas urbes præ-

[1] Μείζω ἀεὶ ποσοτηνιών] Flor. μείζον ἀεὶ ποσοτηνιών. Paginas sequentes alibi interpretor. *Bourd.*

ἀρξειμηχανᾶτο. πλειτὼ τ γὰρ πᾶσι σωίζεται, καὶ δαδοχίας. καὶ ἱερῳφαντίας, τριῶν ἐξῆς ἀεὶ πλειμένων ἡμερῶν. καὶ ἐν μὲ τῇ πρώτῃ, πρόρρησις ὧν ὥσπερ Ἀθήνησι, τοιαύτη. εἴ τις ἄθεος, ἢ Χριστιανὸς, ἢ Ἐπικούρειος, ἦκε κατάσκοπος τ ἀρχίων, φοιτάτω. οἱ δ πιστεύοντες τῷ Θεῷ, πλείοσιν τύχῃ τῇ ἀγαθῇ. εἶτ' οὖν ἐν ὀλίγῃ ἐξέλασις ἐγίγνετο. καὶ ὁ μὲ, ἠρεῖτο λέγων, ἔξω Χριστιανούς. τὸ δ πλῆθος ἅπαν ἐπεφθέγγατο, ἔξω Ἐπικούρειους. εἶτα Λητὼς ἐγίγνετο λοχεία, καὶ Ἀπόλλωνος γενεά, καὶ Κορωνίδος γάμος, καὶ Ἀσκληπιὸς ἐπικτίσθη. ἐν δ τῇ δούτερα, Γλύκωνος ἐπιφάνεια, καὶ γλύσις τ Θεοῦ. τρίτῃ δ ἡμέρᾳ, Ποδαλειρίου τ υἱὸ, καὶ τ μητρὸς Ἀλεξάνδρου γάμου. Δαδὶς δ ἐκαλεῖτο, καὶ δᾳδες δ ἐκαίοντο. καὶ πλούσιον, σελλίης, καὶ Ἀλεξάνδρου ἔρως. καὶ πολομένη τ Ῥουτιλλιανὴ ἡ γυνὴ, ἐδαδοῦχει δ, καὶ ἱερῳφάντῃ ὁ Ἐνδυμίων Ἀλέξανδρος. καὶ ὁ μὲ, καθεύδων δῆθεν, κατέκειτο ἐν τῷ μέσῳ. κατηφὴς δ ἐπ' αὐτὸν ἦν τ ὀργῆς ὡς ἐξ ὕπνου ἀπὸ τ σελλίης, Ῥουτιλία τις ὡραιοτάτη, τ Καίσαρος οἰκονόμου τινὸς γυνὴ, ὡς ἀληθῶς ἐρῶσα τ Ἀλεξάνδρου, καὶ ἀντερωμένη ὑπ' αὐτοῦ. καὶ ἐν ὀφθαλμοῖς τ ὅλης ἑσπέρας ἐκείνης ἀνδρὸς, φιλήματά τε ἐγίγνετο ἐν τῷ μέσῳ, καὶ περιπλοκαί. εἰ δ μὴ πολλαὶ ἦσαν αἱ δᾳδες, τάχ' ἂν τ ὑπὸ κόλπου ἐπῃάτησο. μετ' μικρὸν δ, εἰσῆλθε πάλιν ἱερῳφαντικῶς ἐσκυάσμενος ἐν πολλῇ τῇ σιωπῇ. καὶ αὐτὸς μὲ ἔλεγε μεγάλῃ τῇ φωνῇ, Ἰὴ Γλύκων. ἐπεφθέγγατο δ αὐ-

præstruxerat. Nam & initiationes quasdam instituerat, tædarum per manus tradendarum gestationes, & sacrorum cæremonias, quæ quidem tribus ex ordine diebus continenter peragerentur. Ac primo quidem die, Athenienſium ritu, denunciatio fiebat hujuſmodi. Siquis impius, aut Chriſtianus, aut Epicureus myſteriorum explorator acceſſit, diſcedat. Sed qui Deo credunt, fœliciter initientur. Sub hæc protinus exigebantur, illo præeunte ac dicente, *Foras* pellantur Chriſtiani. Tum multitudo acclamabat univerſa, Foras pellantur Epicurei. Dehinc Latonæ puerperium agebatur, & Apollinis nativitas, tum Coronidis nuptiæ, demum naſcebatur Æſculapius. Secundo die Glyconis ortus, Deique nativitas. Tertius *dies Podalirii*, & matris Alexandri erant *nuptiæ*, Qui Dadis appellabatur, à facibus quæ accendebantur. Poſtremò Lunæ & Alexandri amor, ac naſcens Rutilliani conjunx. At verò facem geſtabat myſteriaque agebat Endymion Alexander, qui dormiens in medio jacebat: atque in eum è tecti faſtigio, tanquam è cœlo, Lunæ vicem agens deſcendebat, Rutillia quædam formoſiſſima, cujuſdam è Cæſareæ domus præfectis uxor, quæ nimirum Alexandrum amabat, & ab illo viciſſim amabatur. Tum ob oculos perditiſſimi illius mariti, oſcula in propatulo, & complexus fiebant. Quòd niſi complures tædæ fuiſſent, torſan nonnihil eorum quæ ſub ſinu fieri ſolent, patratum fuiſſet. Paulo poſt rurſum introibat ornatu ſacerdotali, multo cum ſilentio. Deinde ipſe primus clara voce ſonabat, Io Glycon. Aſſonabant

τῷ ἐπικλυθεῖτες δύμηλίδαι δῆθεν, καὶ κήρυκές τινες Παφλαγόνες, καρβατίνας ὑποδεδεμένοι, πολλὸν τὸν σκορόδιλμον ἐρυγγάνοντες, Ἰὴ Ἀλέξανδρε. πολλάκις δ' ἐν τῇ δαδουχίᾳ καὶ τοῖς μυστικοῖς σκιρτήμασι γυμνωθεὶς ὁ μηρὸς αὐτῷ ἐξεκέκηδες, χρυσοῦς διεφάνη, ἁρμαξᾷ ὡς εἰκὸς ἐπιχρύσῳ περιτεθεὶς καὶ ὡς τὸν αὐγὴν τῆς λαμπάδων ἀποσιλβοντος. ὥστε ἐ γνωμήν ποτὲ ζητήσας δύο τῶν μωροσόφων ὑπὲρ αὐτοῦ, εἴτε Πυθαγόρου ψυχὴν ἔχοι ἀφ' τοῦ χρυσοῦν μηροῦ, εἴ τε ἄλλου ὁμοίαν αὐτῷ, καὶ τὸν ζήτησιν ταύτην αὐτῷ Ἀλεξάνδρῳ ἐπανενεγκόντων, ὁ βασιλεὺς Γλύκων χρησμῷ ἔλυσε τὸν ἀπορίαν,

Πυθαγόρου ψυχὴ, ποτὲ μὲν φθίνῃ, ἄλλοτε δ' αὖξῃ.
Ἡ δὲ θεοφητίη, δίης φρενὸς ἐστὶν ἀπορρώξ.
Καί μιν ἔπεμψε πατὴρ ἀγαθῶν ἐπαρωγόν.

καὶ πάλιν,

Ἐς Διὸς εἶσι, Διὸς βλήθεῖσα κεραυνῷ.

Προλέγων δ' αὐτοῖς ἀπέχεσθαι παιδὸς συνουσίας ὡς ἀσεβὲς ὄν, αὐτὸς τοιοῦτόν τι ὁ γλυπάδας ἐπεχείρησε. πᾶσι γὰρ πόλεσι ταῖς Ποντικαῖς, καὶ ταῖς Παφλαγονικαῖς, ἐπήγγελλε θεοπρεπεῖς πέμπειν εἰς τελετὰς, ὑμνήσοντας παρ' αὐτῷ τὸν Θεόν. καὶ ἐδόκει δεκιμωθέντας, καὶ σωφρονεῖν τὰς ἡλικιώτιδας, καὶ ἀφροδισιάζειν τὰς ἀνδρογύνους, καὶ πολλὰ ἀφέλεσθαι, πεμφθῆναι. ὡς ἐγκλεισμένων, ὥσπερ ἀρχαιοπρεπεῖς ἐχρῆτο συγκαθεύδειν, καὶ πάντα τρόπον ἐμπαροινεῖν. καὶ νόμον ἦν ἐπεποίητο ὑπὲρ τὰ ὀκτωκαιδέκατον ἔτη, μηδένα τῷ αὐτοῦ σώματι δεξιώσασθαι, μηδὲ φι-

bant autem egregii cantores, & præcones quidam Paphlagones, carbatinis calceati, plurimum allii nidorem ructantes. Io Alexander. Porrò subinde inter gestandas tædas, atque inter mysticas saltationes, femur illius de industria renudatum, aureum apparebat, pelle ut conjicio, inaurata circundata, & ad tædarum fulgorem relucente. Itaque cum inter duos desipienter sapientes de eo orta esset quæstio utrum ob femur aureum, animam Pythagoræ haberet, an aliam Pythagoricæ illi similem, & hanc controversiam ad ipsum Alexandrum retulissent: rex Glycon oraculo dubium solvit,

Pythagoræ mens emorituque, oriturque vicissim.
Vatis at est animus divina è mente profectus,
Hunc pater auxilio misit justisque, piisque.

Et rursum.

Tecta Iovis repetit, Ioviali fulmine tactus.

Porrò cum denunciaret omnibus, ut à puerorum concubitu abstinerent, ceu re nefaria, vir ille egregius hujusmodi dolum excogitavit. Ponticis ac Paphlagonicis urbibus imperabat, ut tertio quoque anno mitterent oraculorum consultores qui Dei laudes apud se canerent. Et spectatos, selectosque illos, nobilissimos, ætate florentissimos, formaque eximios mitti oportebat. Quibus inclusis perinde ut emptitiis ad libidinem abutebatur, modis omnibus in eos debacchari solitus. Præterea legem condiderat nequis major annis octodecim sese admoto ore com-

λήμμα ἀποδέξεσθε, ἀλλὰ τοῖς ἄλλοις ὑποτείνων τὴν χεῖρα κύσαι, μόνας τὰς ὡραίας καταφιλῶ. καὶ ὀνομάζοντο ἀπ' αὐτοῦ οἱ οὕτως ὑπ' αὐτοῦ φιλούμενοι. τοιαῦτα συνεφῶν, τοῖς ἀνοήτοις διετέλει, γυναιξὶ τε ἀνέδην ἀφροδίσιον, καὶ παισὶ συνῆν. καὶ δὴ μέγα, καὶ οὐκ ἀν τὸν ἐκφύγοι, εἴ τινα γυναικὶ ὑποσκολίψειεν, εἰ μὴ καὶ φιλήματος ἀξιώσειεν, ἀθρόαν τὴν ἀγαθὴν τύχην ᾠήτο ἕκαστος εἰς τὴν οἰκίαν αὐτῷ εἰσρυήσεσθαι. πολλαὶ μὲν καὶ ἄνυχον πεπόνηνται παρ' αὐτῷ, καὶ οἱ ἄνδρες ἐπεμαρτύρησαν ὅτι ἀληθῶς λέγουσιν. ἔτελεν δὲ σὺν καὶ ἀλέκτορα διηγήσασθαι δὴ Γλύκωνα, καὶ δὴ Σακέρδωτα, ἄνδρα τινὰ ἀνθρώπου, ὁποῖα τινὰ τὴν σύνεσιν εἴη λαβεῖν τὸν ἐρωτήσαντα. ἀνέγνων δ' αὐτὸν, χρυσοῖς γράμμασι γεγραμμένον ἐν Τίῳ, ἐν τῇ δὲ Σακέρδωτος οἰκίᾳ. εἰπέ μοι γάρ μοι ἔφη ὦ δέσποτα Γλύκων, τίς ἐστι; ἐμὲ μὲν οὖν, ὃς Ἀσκληπιὸς νέος, ἄλλος παρ' ἐκεῖνον τὸν παλαιόν. πῶς λέγεις; ὁ δῆμος ἀκούσας σε τοῦτο μὰ. πόσα δὴ ἡμῖν ἔτη ἀποδημήσεις χρησμῳδῶν; τρίτον ἢ τέταρτον ἤδη τοῦτο τὴν χιλιοστόν. εἶτα, ποῖ μεταβήσῃ; εἰς Βάκτρα, καὶ τὴν οἰκείαν γῆν. δεῖ γὰρ ἁπλῶσαί σε τὰς βαρβαρικὰς ἐπιδημίας τοῖς ἐμοῖς. τὰ δὲ ἄλλα χρήσθαι, τὰ μὲν Διδύμοις, καὶ τὰ μὲν Κλάρῳ, καὶ τὰ μὲν Δελφοῖς, ἔχειν τὰ παρόντα τὰ ἀπόλλω χρησμῳδοῦντα, ἢ ψεύδεσθαι εἰσὶν οἱ νῦν ἐκπίπτοντες ἐκεῖ χρησμοί; μηδὲ τοῦτ' ἐθελήσῃς εἰδέναι. ὁ γὰρ θέμις. ἐγὼ δ' ἂν τίς ἔσομαι μὴ τὰ νῦν βίου; καὶ τίς, εἶπες. εἶτ' ἀνὴρ σοφὸς, καὶ σωφρόνως; ὁ μείων Ἀλέξανδρος. τοιαῦτα μὲν ὁ Γλύκων τῷ Σακέρδωτι συνεφθείρετο, καὶ ἀλλήλους ἠσπάζοντο· ἐκεῖνος δὲ τὸν Γλύκωνα φιλήματος ἠξίου· ὁ δὲ οὐκ ἐβούλετο, ἀλλὰ τοῖς ἄλλοις ὑποτείνων τὴν χεῖρα κύσαι, μόνας τὰς ὡραίας καταφιλῶ. καὶ ὀνομάζοντο ἀπ' αὐτοῦ οἱ οὕτως ὑπ' αὐτοῦ φιλούμενοι. τοιαῦτα συνεφῶν, τοῖς ἀνοήτοις διετέλει, γυναιξὶ τε ἀνέδην ἀφροδίσιον, καὶ παισὶ συνῆν. καὶ δὴ μέγα, καὶ οὐκ ἀν τὸν ἐκφύγοι, εἴ τινα γυναικὶ ὑποσκολίψειεν, εἰ μὴ καὶ φιλήματος ἀξιώσειεν, ἀθρόαν τὴν ἀγαθὴν τύχην ᾠήτο ἕκαστος εἰς τὴν οἰκίαν αὐτῷ εἰσρυήσεσθαι. πολλαὶ μὲν καὶ ἄνυχον πεπόνηνται παρ' αὐτῷ, καὶ οἱ ἄνδρες ἐπεμαρτύρησαν ὅτι ἀληθῶς λέγουσιν. ἔτελεν δὲ σὺν καὶ ἀλέκτορα διηγήσασθαι δὴ Γλύκωνα, καὶ δὴ Σακέρδωτα, ἄνδρα τινὰ ἀνθρώπου, ὁποῖα τινὰ τὴν σύνεσιν εἴη λαβεῖν τὸν ἐρωτήσαντα. ἀνέγνων δ' αὐτὸν, χρυσοῖς γράμμασι γεγραμμένον ἐν Τίῳ, ἐν τῇ δὲ Σακέρδωτος οἰκίᾳ. εἰπέ μοι γάρ μοι ἔφη ὦ δέσποτα Γλύκων, τίς ἐστι; ἐμὲ μὲν οὖν, ὃς Ἀσκληπιὸς νέος, ἄλλος παρ' ἐκεῖνον τὸν παλαιόν. πῶς λέγεις; ὁ δῆμος ἀκούσας σε τοῦτο μὰ. πόσα δὴ ἡμῖν ἔτη ἀποδημήσεις χρησμῳδῶν; τρίτον ἢ τέταρτον ἤδη τοῦτο τὴν χιλιοστόν. εἶτα, ποῖ μεταβήσῃ; εἰς Βάκτρα, καὶ τὴν οἰκείαν γῆν. δεῖ γὰρ ἁπλῶσαί σε τὰς βαρβαρικὰς ἐπιδημίας τοῖς ἐμοῖς. τὰ δὲ ἄλλα χρήσθαι, τὰ μὲν Διδύμοις, καὶ τὰ μὲν Κλάρῳ, καὶ τὰ μὲν Δελφοῖς, ἔχειν τὰ παρόντα τὰ ἀπόλλω χρησμῳδοῦντα, ἢ ψεύδεσθαι εἰσὶν οἱ νῦν ἐκπίπτοντες ἐκεῖ χρησμοί; μηδὲ τοῦτ' ἐθελήσῃς εἰδέναι. ὁ γὰρ θέμις. ἐγὼ δ' ἂν τίς ἔσομαι μὴ τὰ νῦν βίου; καὶ τίς, εἶπες. εἶτ' ἀνὴρ σοφὸς, καὶ σωφρόνως; ὁ μείων Ἀλέξανδρος. τοιαῦτα μὲν ὁ Γλύκων τῷ Σακέρδωτι συνεφθείρετο, καὶ ἀλλήλους ἠσπάζοντο· ἐκεῖνος δὲ τὸν Γλύκωνα φιλήματος ἠξίου· ὁ δὲ οὐκ ἐβούλετο, ἀλλὰ

plecteretur, ne-ve cum basio fa lutaret: sed reliquis manum duntaxat osculandam porrigens, solis formosis osculum dabat: quibus inde cognomen inditum, ut intra osculum constituti dicerentur. Hunc in modum perpetuo stolidis illudebat, uxores impunè stuprabat, & cum pueris consuescebat. Quin magnum quiddam, omnibusque optandum videbatur, si cujus uxorem vel aspexisset modò. Si quam etiam osculo dignatus fuisset, nemo non prosperam fortunam affatim in suam domum exilimabat influxuram. Multæ præterea se ex ipso etiam peperisse gloriabantur, easque verum dicere mariti testabantur. Lubet etiam dialogum tibi referre Glyconis & Sacerdotis, viri cujusdam Tianei, cujus sapientiam cognosces ex iis quæ scitu digna est. Hunc equidem legi aureis literis Tii descriptum, ipsis Sacerdotis in ædibus. Dic mihi, inquit; domine Glycon quisnam es? Sum, ille inquit, novus Æsculapius. Num alius ab illo priore? quid ais? haud fas est ut istud audias. Quot verò annos oracula dando permansurus es? Ad millesimum tertium. Deinde quò demigraturus? Ad Bactra, atque in eas regiones: siquidem oportet etiam barbaros mea præsentia frui. At reliquæ sortes, quæ in Didymis, Claro, Delphisque redduntur, utrum ab authore proficiscuntur Apolline, an vana sunt quæ illic redduntur oracula? Ne istud quidem scire cupiveris, nefas enim. Cæterùm ego quis tandem post hanc vitam futurus sum? Camelus, deinde equus, postea vir sapiens, nec inferior Alexandro vates. Hujusmodi fuit Glyconis cum Sacerdote colloquium.

διελέχθη. ἐπὶ τέλει δ', χρησμὸν ἔμμετρον ἐφθέγξατο, εἰδὼς αὐτὸν Λεπίδῳ ἐπιέζοντα ὄντα,

Μὴ πίθυ Λεπίδῳ, ἐπὶ οἱ λυγρὸς οἶτος ὀπηδεῖ.

Πάνυ γὰρ ἐδεδίει τὸν Ἐπίκουρον, ὡς ἀφελοῦντα, ὡς πᾶσαν ἀνῃρηκότα, καὶ ἀντισφίγγοντα τὸ μεγαλεῖος αὐτοῦ. ἔνια γοῦν πρὸς τοὺς Ἐπικουρείους τολμήσαντα καὶ διελέγχειν αὐτὸν ἐπὶ πολλῶν παρόντων, εἰς κίνδυνον ὑμικρὸν καταστῆσαι. ὁ μὲν γὰρ ἀφελθὼν, ἴλεγε μεγάλῃ τῇ φωνῇ, σὺ μάτοιγα ὦ Ἀλέξανδρε, τὸν δεῖνα παφλαγόνα ἀφανίζαι οἰκέτας αὐτοῦ τῷ ἡγεμόνι τῆς Γαλατίας, τῶν ἐπὶ θανάτῳ ἀνίπτους, ὡς ἀπεκτονότας τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ παιδεύομενον. ὁ δ' νεανίσκος, ζῇ, καὶ ἐπανελήλυθε ζῶν μὴ τῶν τῆς οἰκετῶν ἀπώλειαν, δικαίοις ὑπὸ σῆς δεδεμένοις. τοιαῦτα δὲ τὰ ἐγχώρια. [1] ἀναπλέοντος ὁ νεανίσκου εἰς Αἴγυπτον ἄχρι τοῦ κλύσματος, πλοίοις ἀναγομένου, ἐπείθη καὶ αὐτὸς εἰς Ἰνδίαν πλεῦσαι. καπειδὴ πρὸ ἐδόκουν, οἱ δυσμενεῖς οἰκέται αὐτοῦ, οἰηθέντες ἢ ἐν τῷ Νείλῳ πλέοντα διεφθάρθαι τὸν νεανίσκον, ἢ καὶ ὑπὸ λῃστῶν, πολλοὶ ὄντες τότε, ἀνῃρῆσθαι, ἐπανῆλθον, ἀπαγγέλοντες αὐτοῦ τὸν ἀφανισμόν. εἶτα ὁ λεγόμενος γράφεσθαι) εἶναι πεφονευμένον, ἀπεστηκότας τοῦ μέσου. ὕστατον δὲ καὶ χρησμὸν ἔμμετρον ἐξήνεγκε, γνοὺς τὸν Λεπίδαν ἐπιβουλεύοντα αὐτῷ,

Μὴ πίθυ Λεπίδῳ, ἐπὶ οἱ λυγρὸς οἶτος ὀπηδεῖ.

Etenim ut ante dixi, metuebat Epicurum, ut pote sapientem suis artibus atque impostoris infensum. Itaque ex Epicureis quempiam, ausum multis præsentibus ipsum coarguere, in discrimen non parvum adduxit. Nam is illi magna voce dictum venit. Tu nimirum Alexander Paphlagoni cuidam persuasisti, ut servos suos apud Galatiæ præfectum capitis accerseret, ut qui filium ipsius qui Alexandriæ erudiebatur, occidissent. Atqui vivit adolescens, incolumisque reversus est, famulis supplicio jam affectis, qui tuo impulsu bestiis traditi perierunt. Porrò istiusmodi quiddam acciderat. Cùm adolescentulus in Ægyptum amne adverso navigasset, provecto ad inundationem usque navigio, persuasus etiam est ut in Indiam usque navigaret. Cumque diutius abesset, infœlices illi ipsius ministri, rati vel in Nilo navigantem interisse adolescentem, vel etiam à latronibus (nam id temporis permulti reversi sunt domum, renunciantes eum è medio sublatum esse. Deinde proditum oraculum,

1 Ἀναπλέοντος ὁ νεανίσκου εἰς Αἴγυπτον ἄχρι τοῦ κλύσματος πλοίοις ἀναγομένου | Ita vertit Erasmus. At si Ptolemæum consuluisset l. 4. tab. Afr. 3. didicisset Κλύσμα esse nomen proprium loci in littore maris Rubri, ubi præsidium erat, dicitur enim φρούριον ibi, & ut ex hoc loco conjicio, ubi navigia per Nilum & Ptolemæum fluvium, qui à Trajano renovatus & repurgatus fuerat, adducebantur ἀνήγοντο, & sic navigatio in Indiam fiebat. Ideirco lege cum majuscula Κλύσματος, & verte *usque ad Clysma adducto navigio.* Non dubito autem id nomen fuisse à Græcis impositum ei loco Ptolemæis regnantibus ob accessiones maris rubri, quæ illuc penetrabant, & eum locum ἐκλυζον lavabant. Vide quæ notavi ad Strabonem pag. 804. *Palm.*

σμὸς, καὶ ἡ κρίσις δίκη, μεθ' ἣν ἐπίσης ὁ νεανίσκος, διηγήματος τὴν ἀπόδημίαν. ὁ μὲν, ταῦτα ἔλεγεν. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος, ἀγανακτήσας ἐπὶ τῇ ἐλέγχῳ, καὶ μὴ φέρων ὑπ' ὀνείδους τὴν ἀλήθειαν, ἐκέλευε τοὺς παρόντας λίθοις βάλλειν αὐτὸν, ἢ καὶ αὐτοὺς ἐναγεῖς ἔσεσθαι, καὶ Ἐπικουρείους κληθήσεσθαι. τότε δὴ, βάλλουσιν ἐξαμβλώσαν, Δημόστρατος τις ἐπιδημῶν τῷ Πόντῳ, πρῶτος ἐφεστὼς ἐβρύσατο ὑπ' ἀνάγκης τὸν ἄνθρωπον, μικρὰ δεῖν καταλιθοβολήσας πάνυ δικαίως. τί γὰρ ἔδει μέσον φρονεῖν ἐν τοσούτοις μεμηνόσι, καὶ συμπεπλαῦσαι τῇ Παφλαγόνων μανίᾳ; καὶ τὰ μὲν κατ' ἐκεῖνον, τοιαῦτα. εἰ δέ τινι ὑποσκελισμένων καὶ πίξαι τὸ χρηστήριον, ἢ μιᾶς δὴ τοῦτο ὑπὲρ ἅπαντος ἐγίγνετο, [1] καὶ ἐρομένῳ ὑπὸ κήρυκος εἰ θυσαίζοι, τῷ δὲ, ἀνέπτην ἔνδοθεν εἰς κόρακας, ἐπὶ τοιούτου ἦν σχήματος ἰδεῖν, ὅτε πυρὸς, ἢ ὕδατος ἐκκαιομένης, ἀλλ' ἔδει γῆν ἐκ γῆς ἐλαύνεσθαι, ὡς ἄσεπτον, καὶ ἄθεον, καὶ Ἐπικούρειον, ἅπαντι λοιμὸν καὶ μεγίστην λοιδορίαν. ἐν γῷ καὶ γελοιότατον ἐπίσημον ὁ Ἀλέξανδρος. εὑρὼν γὰρ τὰς Ἐπικούρου κυρίας δόξας, τὸ κάλλιστον ὡς οἶδε τὸ βιβλίον, καὶ κεφαλαιώδες, ἐκλεξάμενος τὸ πάνδημος σοφίας τὸ δόγμασι, κομίσας εἰς τὸν ἀγορὰν μέσην, ἔκαυσεν ἐπὶ ξύλων συκίνων, ὡς δῆλον αὐτὸν κακοφλέγων, καὶ τὸν καπνὸν εἰς θάλασσαν ἐξέβαλεν, ἔπι καὶ χρησμὸν ἐπιφθεγξάμενος,

lum, damnati famuli, post hæc adest adolescens, qui suam peregrinationem enarrat. At Alexander indignatione percitus quòd coarguereturnec veritatem exprobrationis ferens, eos qui aderant jussit ut lapidibus illum impeterent, alioqui & ipsos impios futuros, atque Epicureos appellandos. Verùm ubi petere cœpissent, Demostratus quidam qui versabatur in Ponto, primus hominem amplexus morti subduxit, propemodum lapidibus obrutum, idque jure optimo. *Quid* enim attinebat unum inter tot insanientes, sanum esse, atque à Paphlagonum stultitia malum sibi accersere. Et hæc quidem illi evenerunt. Cæterùm advocatis ex oraculorum ordine consultoribus (quod fiebat *pridie* quàm responsa redderet) præcone rogante an vaticinari vellet, *si* cui piam ex adyto responsisset, *in* malam rem, neque tectum amplius hominem hujusmodi excipiebat, neque ignis aquæve particeps fiebat? verùm erat illi solum aliud alio vertendum, tanquam impio, & Epicureo: quod quidem probrum erat omnium gravissimum. Quare unum quid ridiculum designavit Alexander. Nactus proprias Epicurei opiniones, librum, ut scis, longè pulcherrimum, summatim Epicureæ disciplinæ decreta complectentem, medium in forum deportavit, [2] ac lignis ficulnis exussit, tanquam videlicet authorem ipsum exurens: cineremque in mare projecit, edito insuper eam in rem oraculo,

Edico

1 Καὶ ἐρομένῳ τῷ κήρυκος εἰ θυσαίζοι, τῷ δὲ ἀνέπτην ἔνδοθεν εἰς κόρακας] Καὶ ἐρομένῳ τὸ κήρυκος, εἰ θυσαίζοι; τὸ δὲ ἀνέπτην ἔνδοθεν, εἰς κόρακας. Marc.

2 *Ac lignis ficulnis*] Ex ligno ficulno fumum existere acerrimum ac molestissimum Plut. in Sympos. pernibet. Si qua igitur ratio Alexandrum Pseudomantem

Πυρπολίειν κέλομαι δόξας ἀλαοῖο γέροντος.

Οὐκ εἰδὼς ὁ κατάρατος ὅσον ἀγαθὸν τοῖς βιβλίοις σπένδει τοῖς ἐντυχοῦσιν αὔπνον γίγνεται, ὅσην αὐτοῖς εἰρήνην, καὶ ἀπραξίαν, καὶ ἀλυπτείαν συμπράττει, δεισιδαίμονας μὲ, καὶ φασμάτων, καὶ τεράτων, ἀπαλλάττον, καὶ ἐλπίδων μοχθηρῶν, καὶ φαντασιῶν ἐπιθυμιῶν, νέον τε, καὶ ἀληθείαν σύνηθες, καὶ καθαίρον ὡς ἀληθῶς τὰς γνώμας, ὑχ [1] ὑπὸ δαδὶ, καὶ σκίμπι, καὶ ταῖς τοιαύταις φλυαρίαις, ἀλλὰ λόγῳ ὀρθῷ, καὶ ἀληθείᾳ, καὶ παῤῥησίᾳ. ἐν τε τοῖς ἄλλοις ἓν τι καὶ μέγιστον τόλμημα ἐς μιαρὸν ἀνδρὸς ἄκυρον. Ἔχων γὰρ ὁ μικρὸν ἐπίσασιν ἐπὶ τὰ βασίλεια, καὶ τὸν αὐλὸν, καὶ τὸ Ῥωπιλιανὸν [2] εὐδοκιμοῦντα πάροδον, ἀλεπίμπετον χρησμὸν ἐς τὰ Γερμανίας πολέμου ἀκμάζοντα, ὅτι Θεὸς Μάρκος ἤδη τοῖς Μαρκομάνοις, καὶ Κυάδοις συναλίσκεται. ἠξίει τε ὁ χρησμὸς δύο λέοντας ἐμβληθῆναι ζωοὺς εἰς τὸ Ἴστρον μετὰ πολλῶν ἀρωμάτων, καὶ θυσιῶν μεγαλοπρεπῶν. ἄμεινον δὲ αὐτὸν εἰπεῖν τὸ χρησμόν,

Εἰς δίνας Ἴστροιο διηνεκέος πεπαμοῖο,
Ἐμβαλέειν κέλομαι διὶς Κυβέλης ἱεροπόλους,
Θῆρας ὀρεσσιφόρους, καὶ ὅσα τρέφει Ἰνδικὸς ἠὴρ
Ἄνθεα, καὶ βοτάνας λιβάδιας. αὐτίκα δ' ἔσται
Νίκη, καὶ μέγα κῦδος, ἅμ' εἰρήνῃ ἐρατεινῇ.

Edico decreta ſenis comburere cæci.

Haud perpenderat ſceleſtus ille, quantum is liber commoditatum lectoribus afferret, quantamque ipſis pacem, tranquillitatem, libertatemque pareret, propterea quòd à pavoribus, ſpectris ac prodigiis liberaret, tum ſpes inanes, atque immodicas adimeret cupiditates, mentem ſanam, ac veritatem inderet, planè luſtraret animum, non tæda, & ſcilla, aliiſque id genus nugamentis, imò recta ratione, veritate, ac loquendi libertate. Accipe jam facinus quoddam hominis ſceleratiſſimi, unum inter omnia multò impudentiſſimum. Cùm jam non mediocrem in Regiam, aulamque Cæſaream aditum ſibi patefeciſſet, ingreſſumque ad Rutilianum inter cives celebrem: vigente Germanico bello mittit oraculum, quando divus Marcus cum Marcomanis, & Quadis confligebat. Illo jubebat ut duos leones in Danubium immitterent, cum multis aromatibus, magnificiſque victimis. Sed præſtat ipſum oraculum referre,

Gurgitibus fluvii turgentis ab imbribus Iſtri,
Immiſiſſe duos Cybeles edico miniſtros,
Monte feras alitas: tum quantum alis Indicus aër
Florum atque herbarum bene olentum: moxque futura eſt
Et victoria, pax & amabilis, & decus ingens.

His tem impulit ut Epicurei κυείας δόξας ficulnis cremaret lignis, ea (ut opinor) fuit, non ut eum nullius pretii philoſophum judicaret. *Cogn.*

1 Τ'πὸ δαδ'] Malè Cod. Angl. ὕδατι. Bourd.

2 Εὐδοκιμοῦντα πάροδον] Hæc deſunt in Flor. Cod. *Idem.*

Γενομένων δὲ τούτων ὡς ἐφοίτησεν, τοὺς μὲν λέοντας ἐκπεφαμένους εἰς τὸν πολεμίαν, οἱ βάρβαροι ξύλοις κατεπεράσαντο, ὡς πυναὶ κύνας, ἢ λύκους ξενικούς. αὐτίκα δὲ τὸ μίσσον τοῦτο τοῖς ἡμετέροις ἐφύετο, δυσμενέων πολὺ φειδὼ ἀγρίων ἀπολομένων. ἔτι δὲ ἠκολούθησε τὸ περὶ Ἀκυλήιαν γεγενημένον, καὶ ἡ Ῥωμαίκεργι τὴν πόλιν ἐκείνην ἁλῶναι. ἐδόκει, ὡς τὸ ἀπὸ τοῦδε τὸν ἀδελφεὸν ἐκείνων ἀπολοῦσαι, καὶ τὴν ἐξ Κρίσσης χρησμὸν ψυχρῶς παρῆκε, νικᾶν μὲν γὰρ φάσκοντα τὸν θεὸν, μὴ μὴν τοὺς δηλῶσαι Ῥωμαίους, ἢ τὸν πολεμίων. ἤδη δὲ τῶν πολλῶν ἐπιρρεόντων, καὶ τῆς πόλεως αὐτῶν θλιβομένης ὑπὸ τοῦ πλήθους τῶν ἐπὶ τὸ χρηστήριον ἀφικνουμένων, καὶ τὰ ἐπιτήδεια ἀφθονίαν μὴ ἐχόντος, ἔνιοι τὰς νυκτερινὰς κελεύσεις χρησμῶν. λαμβάνων γὰρ τὰ βιβλία, ἐπεφημίζετο ὡς ἔφασκεν αὐτοῖς, καὶ ὡς ὄναρ ἐπέστη οἱ ὁ θεὸς ἀφανὴς ἀπεκρίνετο. ἃ μέντοι σαφῆς τὰς πόλεις, ἀλλὰ καὶ ἀμφιβόλως, καὶ παραγεγραμμένα. καὶ μάλιστα εἴ ποτε ξυνιείη ἀφικόμενος τὸ βιβλίον, κατεφαγεσμένον. ἐν γὰρ ἐκινδύνευον τὸ ὑπολοιπὸν ἄλλως ὑπάρχειν, χρησμοῖς πιστεύοντες καὶ τοιοῦτον οἰομένους. καὶ ἦσαν τινες ἐξηγηταὶ ἐπὶ τούτῳ καθήμενοι, καὶ μισθὸν οὐκ ὀλίγον συλλέγοντες ἐπὶ τοὺς τοιούτους χρησμοὺς ὑπολαμβάνοντων ἐπὶ τὴν ἐξήγησιν, ὃ ξυμβαλοῦσθαι αὐτόν. καὶ τοῦτο αὐτῶν τὸ ἔργον ὑπεμιμοῦντο ὧν. ἐπεὶ γὰρ οἱ ἐξηγηταὶ τῶν

His factis ut præscripserat, leones cùm in regiones hostium enatassent, barbari tanquam canes, peregrinosve lupos, fustibus contecerunt. Tum protinus nostrorum magna strages edita, viginti fermè millibus simul extinctis. Deinde secuta sunt ea quæ in Aquileia contigerunt, quum parum abfuit quin illa urbs caperetur. At is ad id quod evenerat Delphicam illam defensionem, Crœsoque redditum oraculum, frigidè detorsit: dicens deum quidem prædixisse victoriam, haud tamen explicuisse, utrum Romanorum esset futura, an hostium. Tandem cùm jam plurimi confluerent, premereturque civitas eorum multitudine qui ad oraculum ventitabant, neque suppeditandis rebus ad victum necessariis sufficeret, oraculi genus comminiscitur, quod nocturnum appellabatur. Siquis quidem acceptis libellis indormire se ajebat, & tanquam divinitus in somnio edoctus respondebat: nihil certi tamen, sed ambiguè plerumque ac confusim, maximè siquem libellum accuratiùs obsignatum conspexisset. Nam citra resignandi periculum, quicquid temerè in mentem veniisset, subscribebat: ratus & hoc ipsum convenire oraculis. Erant autem ad id nonnulli constituti interpretes, qui mercedem non exiguam colligebant ab iis qui hujusmodi capiebant oracula, ut ea enarrarent, explicarentque. Atque hoc illorum munus erat conductitium. Nam interpretum quinque talentum Atticum pendebat Ale-

1 Πολλῶν ἐπιῤῥεόντων] Cod. Anglic. πολλῶν ἐπὶ ἐπιῤῥεόντων. Bourd.
2 Παρακινδυνεύειν τὸ ὑπολοιπὸν] Angl. Cod. παρακίνδυνον τὸ ὑπόλοιπον. Idem.

Ze-

Ἀλεξάνδρῳ, πάλαι τοῦ Ἀπικοῦ ἐκπύστερος. οὐδὲ γὰρ, μήτε ἐρομένου τινὸς, μήτε προμηνυθέντος, ἀλλ' ὑδὲ ὅλως ὄντος, ἐχρησμῳδεῖ ὅτως ἔκπληξιν τῶν ἀνοήτων, οἷον καὶ τόδε,

Δίζεαι ὅστις σοὶ ἄλοχον μάλα πάγχυ λελῆθεν,
Κοιλιήρειαν τοὔνεκα λεχέων [1] σαλάγᾳ τ' ὄμμα,
Δῶκε δὲ ἀμφιβρότης, τῷ, δὴ σύ γε πάντα πέπιστας.
Ὧν πρῶτα γὰρ ἄνθεον, ὃς αὖθις σοὶ πρόφρονι,
Ἀνήλοσεν τῶν τῶν ὕπορεις ἰδίας λεπτύνων.
Ἀλλ' ἐπὶ σοὶ δὴ φάρμακ' ἀπ' αὐτῶν λυγρὰ τέτυκται,
Ὡς μήτ' εἰσιδοις, μήτ' ἐσορᾷς ἃ ποιθεν.
Εὑρήσεις δ' κάτω τοῦ σῇ λέχῃ ἀγχόθι πύργῳ,
Πρὸς κεφαλῆς, καὶ σὴ θεράπαινα σύνοιδε Καλυψώ.

Τίς οὐκ ἂν Δημόκριτος διεπεφύχοι, ἀκούσας ὀνόματα, καὶ τόπους ἀκριβῶς; εἰπὲ μετ' ὀλίγον κατέπλυσεν ἂν, σωεὶς τὴν ἐπίνοιαν αὐτῶν. ἀλλὰ καὶ βαρβάρῳ πολλάκις ἔχρησεν, εἴ τις τῇ πατρίῳ ἐρωτῴη φωνῇ συριστί, ἢ κελτιστί, ῥᾳδίως ἐξεύρισκον τινὰς ἐπιδημοῦντας ὁμοεθνεῖς τοῖς διδομένοις. Ἅμα τοῦτο καὶ πολὺς ἐν μέσῳ χρόνος ἦν ἢ τε δόσις τῶν βιβλίων, καὶ τῆς χρησμῳδίας, ὡς ἐν τοσούτῳ καὶ σχολὴν [2] λύοιντό τε οἱ χρησμοὶ ἀσφαλῶς, καὶ ἐξεύροιεν οἱ ἁρμηνεύσοντες δυνάμενοι ἕκαστα, οἷόν καὶ

Alexandro. Nonnunquam etiam cùm neque consuleret, neque missus esset quispiam, imò cùm neque esset hujusmodi quippiam, oraculum edebat ut stultos homines obstupefaceret, quale illud,

Illum quare, tua qui clam te scandit apud te
Conjugis in thalamum, vultumque oculisque decora.
Primigenum, cui tu credebas omnia, vernam.
Ejus enim florem libasti, hoc dedecus ille
Nunc tibi compensans, cum conjuge dormit herili.
Verùm, quid faciant, ne audire, & cernere possis,
Illi lethiferum tibi adornavêre venenum.
Invenies que tuo sub lecto, tum prope murum,
Ad caput: est illis tua conscia serva Calypso.

Quis Democritus auditis accuratè nominibus & locis, non commotus fuisset? Verùm cognita eorum arte, illicò despuisset. Quinetiam barbaris non rarò respondit, siquis patria lingua, puta Syriacè vel Gallicè scisciteretur, quoties difficile erat invenire conterraneos eorum qui rogationem proposuissent. Proinde multum temporis intercedebat inter libelli donationem, & oraculi redditionem, quo videlicet interim per ocium posset & furtò volvere libellos, & nancisci qui cuncta possent interpretari. Quale

1 Σαλάγᾳ χ' ὄμμα] Verbum σαλαγᾷ alibi, credo, non invenitur. Ideo credo id fuisse deterioris notæ, ut sæpe obscœna verba à sola viliore plebe usurpantur. Forte fuit Paphlagonicum & Abonitichitis solis familiare: videtur κατὰ ἀγκὼν & σαλάειν deduci. *Palm.*

2 Λύοιντο] Angl. *dissolvi.* Bourd.

ὁ πρὶ Σκύθη δηλῆς χρησμὸς ἰών. [1] Μόρφι ἐβάργυλις εἰς σκιλὼ χνύγχικραγγε λείψῳ φάος. [2] ἄλλως πάλιν ὕπε παρῴχε, ὕπε ὄλως πὶ ὄνκ, ἔφη ἄνδ μάτερ. ἀναστρέφειν ὀπίσω. ὁ γὰρ πέμψας σε, πύθηκεν ὑπὸ τ γείτονος Διοκλίης πήμερον, λῃστῶν ἁλόντων Μάγνε, καὶ Κέλερος, καὶ Βυβάλε. οἳ νῦ ἤδη δέδενται ληφθέντες. ὀλίγως γ καὶ τ ἐμοὶ δεδέντων ἄκυσον. ἐρωμένε γάρ με οἱ φαλακρὸς ἐπὶ Ἀλέξανδρον, καὶ πρὸ σπουδαμένε ἐπείρως, καὶ ἀποφανῶς, ὑπογράφεσθαι χρησμὸς νεκτηρίσιον, Σαβαρδαλάχε Μάλαχ Ἄττις ἄλλος ἰών. καὶ πάλιν ἐμοὶ ἐρωμένε σὺ δύο βιβλίοις ἀμφόροις τὸν αὐτὸν ἐρώτησιν, πόθεν ἦν Ὅμηρος ὁ ποιητὴς, ἐπ' ἄλλε καὶ ἄλλε ὀνόματος, τῷ ἐπέρῳ μ', ὑπείχαμεν ἐξαπατηθεὶς ὑπὸ γ ἐμὲ νεανίσκε. ἐρωτηθεὶς γὰρ ἐφ' ὅ, τι ἦκε, ἀφορμείαν ἔφη αἰτήσων ἀπὸς ὀδύνων πλάγιε.

Κυτμίδι σε χελεὸς κέλομαι, δροσίλω τέκε Λητὼς.

Τῷ γ ἑτέρῳ, ἐπειδὴ κ τοῦτο [3] ἠκηκόη, ὡς ἐρωμένε γ πέμψαντος, εἴτε μοι πλοῦσιν ἐπ' Ἰταλίαν, εἴτε πεζοπορῆσιν λῷον, ἀπεκρίνατο ὠδὲν ἀπὸς τ Ὅμηρον,

Μὴ σύ γε πλωίμενος, πεζὴν γ κατ' οἶμον ὄδευε.

Πολλὰ γὰρ τοιαῦτα κ αὐτὸς ἐπ-

Quale fuit hoc oraculum Scythæ cuidam redditum: Morphi ebargulis in umbram chnenchicranc, relinquet lucem. Aliàs rursùm cùm nec adesset quispiam, nec omnino tale quid esset, citra carmen elocutus est. Redito unde venisti. Nam qui te misit, à vicino Diocle hodie est interemptus, cùm Magnus, Celer, & Bubalus latrones advenissent, qui comprehensi jam detinentur in vinculis. Nunc etiam accipe pauca quædam quæ mihi ipse respondit. Cùm scisciterer *esset-ne* calvus Alexander: & libellos accuratè & palam obsignassem: responsum nocturnum subscribitur, Sarbardalachi Malach Attis alter erat. Rursùm cùm *diversis* libellis eandem rogationem proposuissem, Cujas esset poëta Homerus, idque alio atque alio nomine, alteri *quidem* subscripsit, à puero meo deceptus, qui interrogatus quorsum venisset, ut remedium, inquit, petam, adversus lateris dolorem:

Cytmide te jubeo, & Latona vore perungi.

Alteri verò, quoniam à me missum consultorem audiverat scisciantem, utrum mihi in Italiam navi, an pedibus contendere satius esset, respondit, nihil quidem quod ad Homerum attineret,

Carpe viam pedibus, rate ne fulcaveris undas.

Multa id genus adversus ipsum sum

1 Μόρφι] Angl. C. sic habet hanc barbariem, sive, ut ipse alibi dixit ἀσαφῆ & ἄσημα.

Μορφῶ βαργύλω ἰχὲ ἀγχνί χψ φάος δι. Bourd.

2 Ἄλλως] Ὅλως Angl. ἄλλω. Idem.

3 Ἠκηκόη] Post hanc vocem sic legitur in Angl. Cod. ἐρωμένε πάτου & πλουσίντος. Idem.

1 Pe-

μηχανησάμενον αὐτῷ, οἷον ἐκεῖνο μίαν ἐρώτησιν ἐπερωτήσας, ἐπιχρα-ψας τῷ βιβλίῳ καὶ τὸ ἔθος, ἐφ' ὃ-τῳ χρησμοὶ ὀκτὼ, ψευσάμενος τὸ ὄνομα, καὶ τὰς ὀκτὼ δραχμὰς, καὶ τὸ μισθούμενον ἐπ' αὐτοῖς πλοῖον. οὗ δὴ, πιστεύσας τῇ ἀπο-στολῇ ἐφ' ᾧ μισθῷ, καὶ τῇ ἐπιγρα-φῇ ἐφ' βιβλίῳ, ὡς μίαν ἐρώτη-σιν, ἣν ἦν αὐτὴ, πότε ἀλώσεται μαγγανεύων Ἀλέξανδρος, ὀκτὼ μοι χρησμοὺς ἐπέμψεν, ὑπὸ γῆς φασιν, ὑπὸ ἀοράτῳ ἀπομβρίας, ἀνοήτους ὄν, καὶ δυσκόλους ἅπαντας. ὥσπερ ὕστερον αὐτόμολον, καὶ ὅτι Ρου-τιλιανὸν ἐγὼ ἀπέτρεπον ἐφ' γάμῳ, καὶ ἐφ' πάνυ προσκεῖσθαι ταῖς ἐφ' χρησεσιν ἐλπίσιν, ἐμίσει ὡς τὸ εἰκὸς, καὶ ἔχθιστον ἠγεῖτο. καί ποτε ἐπὶ ἐμοὶ ἐ-σκωμμένῳ τῷ Ρουτιλιανῷ, ἔφη,

Νυκτιπλάνοις ὁάρσις χαίρει, κοὐτις τε δυσέρωσις.

Καὶ ὅλως, ἥκιστος εἰκότως ἦν ἐγὼ. καὶ πρὶν εἰσελθεῖν με εἰς τὴν πόλιν ἤδει, καὶ ἔμαθεν ὡς ἐκεῖνος εἶναι ὁ Λυκιανὸς, ἐπηγόμην ἐγὼ στρατιώτας δύο, λογχοφόρον, καὶ κοντοφόρον ἔχοντα ἐφ' ἡγεμόνα τῆς Καππαδοκίας, φίλον τοτε ὄντα Λαβέωνι, ὃς με ἔπεμψεν μέχρι τῆς Θεσσαλίας, αὐτίκα μεταπεμψάμενος δεξιῶς πάνυ, καὶ μετὰ πολλῆς φιλοφροσύνης. ἐλθὼν ἐγὼ, καθελαμβάνω πολλοὺς ἐκεῖ αὐτόν. συνεπηγόμην ἐγὼ τοὺς στρατιώτας τύχῃ τινὶ ἀγαθῇ. καὶ ὁ μὲ, περιτείνει μοι κύσιν τὴν δεξιὰν, ὥσπερ εἴωθε τοῖς πολλοῖς. ἐγὼ ἐπιστρέφω ὡς φιλήσων, δήγματι χρησάμενος πάνυ μικρὸν δεῖν χειρὶ αὐτὸν ἐποίησα τὴν χεῖρα. οἱ μὲν οὖν παρόντες, ἄγχειν με, καὶ παίειν ἐ-σπούδαζον. ἐγὼ δὲ ἐπιστρέψας τὸν αὐχένα, ἐδεδοίκειν μὴ ἀποπνιγείην ὑπ' αὐτῶν. ὁ

πειρῶντο, ὡς ἱερόσυλον. ἢ σὺ τοίνυν ὑπ' ἀγανακτήσεως ὃν Ἀλέξανδρον αὐτὸν, ἀλλὰ μὴ τὸν προφήτην προσεῖπον. ὁ δ', ὥσπερ ἡσυχαίως καρτερήσας, κατέπαυέ τε αὐτὰς, καὶ ὑπισχνεῖτο πλοῦτόν με ῥᾳδίως ἐπιφανεῖν, καὶ δείξειν τὸν Γλύκωνα δεξιὸν, ὃς καὶ τοὺς πάνυ τιμαχομένους, φίλους ἀπεργάζεται. καὶ μεταπεμψάμενος ἅπαντας, ἐδιηγιολογεῖτο τοῖς με, λέγων πάνυ με εἰδέναι καὶ τὰ ὑπ' ἐμοῦ Ῥωπιλλανοῦ συμβαλλόμενα· καὶ τὰ παθὼν, ταῦτά με ἐφράσω, δυσκόλως ὑπ' ἐμοῦ ἐπὶ μέγα προχωρήσαντα περὶ αὐτοῦ. κἀγὼ ἀσμενος ἤδη ἐδεχόμην τὴν φιλοφροσύνην ταύτην, ὁρῶν οἱ κινδύνου καθειστήκειν. καὶ μετ' ὀλίγον ἀπῆλθον φίλος μεγιστηνιν. καὶ τότε δὴ μικρὸν θαῦμα τοῖς ὁρῶσιν ἐδόκει, ὅτι μοι [1] ῥᾳδίως γιγνόμενος μεταβολῆς. εἶπα δή μοι ὀκνεῖν ἀποπλεῖν ἀφεμένῳ, ξένια, καὶ ὥρα πολλὰ πέμψας, μόνον ὃ σὺν τῷ Ξενοφῶντι ἔτυχον ἐπιδημῶν, τὸ πλοῖον, καὶ τοὺς ἐμοὺς ἐς Ἄμαστριν ἀφικόμενον ὡς τάχιστα, ὑπισχνεῖτο καὶ πλοῖον αὐτὸς παρέξειν, καὶ ἐρέτας τοὺς ἀπαξομένους. κἀγὼ μὲν ὤμην ἀπολεῖν τι εἶναι, καὶ δεξιόν. ἐπεὶ δ' καὶ μέσον τὸν πόντον ἐγινόμεθα, δακρύουσα ὁρῶν τὸν κυβερνήτην, καὶ τοῖς ναύταις τι ἀντιλέγοντα, οὐκ ἀγαθὸς εἶχον περὶ τῶν μελλόντων τὰς ἐλπίδας. ἦν δ' αὐτοῖς ἐπεσταλμένον ὑπὸ τοῦ Ἀλεξάνδρου, ἀφεμένοις, ῥίψαι ἡμᾶς εἰς τὴν θάλασσαν. ὅτῳ δὲ ἐγκρύπτοντο ῥᾳδίως αὐτὸ ἐπεπολέμητό τι πρὸς ἐμέ. ἀλλὰ δακρύων ἐκεῖνον, ἔπεισε καὶ τοὺς συναύτας μηδὲν δεινὸν ἡμᾶς ἐργάσασθαι. sunt, ut sacrilegum: priùs etiam indignati, quòd Alexandrum illum, non autem prophetam, compellassem. Sed id oppidò quàm generosè ferens, compescebat ipsos, meque placidum facilè redditurum pollicebatur, virtutemque Glyconis ostensurum, qui fæviſſimorum etiam hominum amicitiam sibi conciliat. Moxque ablegatis omnibus, mecum expostulavit, asserens se scire quæ Rutilliano fuissem: ecquid me læsisset ut illa in se facerem, cùm sua *opera* possem apud illum magnas ad res promoveri. Quam equidem humanitatem accipiebam libenter, perspiciens quo in periculo constitutus essem: & paulo *post* factus illi amicus prodivi. Neque iis qui videbant, res ea parum stupenda videbatur, quòd tam facilè fuissem commutatus. Postea cùm navi discedere statuissem, missis xeniis, donisque multis (solus autem cum Xenophonte eram, patre cum reliquis meis in Amastrim præmisso) pollicetur & navim præbiturum se, & remiges qui nos aveherent. Quod quidem animo simplici, atque officiosè fieri censebam. Sed ubi jam in medio mari essemus, viderem que lachrymantem gubernatorem, & nautis nescio quid contradicentem, non bene de rerum mearum eventu sperare cœpi. Erat autem ipsis ab Alexandro mandatum, ut in alium provecti, nos in mare præcipites darent. Quod si factum fuisset, facilè quod mecum gerebat bellum confecissent. Sed is qui lachrymabatur, connautas flexit, nequid in nos gravius patrarent. Et

[1] Ῥᾳδίως] Flor. Cod. ῥᾳδία γιγνόμην μὴ ὁ μεταβολῆ. Bourd.

Is

καὶ αὐτὸς ἐμὲ ἔφη, ἔτη ἑξήκοντα ὡς ὁρᾷς ἀνεπίληπτον βίον, καὶ ὅσον αὖ θεβιωκὼς, σὺκ ἂν βουλοίμην σὺ τούτῳ τ ἡλικίας καὶ γυναῖκα, καὶ παῖδας ἔχων, μιαίνειν φόνῳ τὰς χεῖρας, δηλῶν ἐφ' ὅτῳ ἡμᾶς ἀνειλήφοι, καὶ τὸ ὑπὸ τ Ἀλεξάνδρου αὖ σταλὲν γράμμα. καὶ ἐγὼ μὲν ὃ ἡμᾶς οὐ αἰγιαλοὺς, ὧν καὶ ὁ καλὸς Ὅμηρος μέμνηται. ὅπισω ἀπήλαυνεν. ἔνθα ἐγὼ τοὺς παλαιοὺς σύρων Βοσπορανὺς τινας πρέσβεις, παρ' Εὐπάτορος τ βασιλέως εἰς τὴν Βιθυνίαν ἀποίχεσθαι ἐπὶ κομιδῇ τ ἐπιτεταγμένων πραξέων, καὶ διηγησάμενος αὐτοῖς τ κίνδυνον ἡμᾶς κινδυνεύσαντα, καὶ δεξιῶς αὐτῶν τυχόντα, ἀναληφθέντες εἰς τὸ πλοῖον, ἀφικόμεθα εἰς τὴν Ἄμαστριν, ὀλίγα τοσαῦτα ἐλπίσαντες ἀπολαύσειν. τότ' οὖν καὶ αὐτὸς ἐπικομιζόμενος αὐτοῖς, καὶ παῖδα καλὸν ὄντα, ἀμύητον βουλόμενος, καὶ ἐκ τ ἐπιβουλῆς ἤδη μισῶν αὐτὸν, καὶ ἔχθιστον ἡγούμενος ἀφ' τῆς τ τρόπε μιαιφόνε, καὶ ἐκ τῆς κατηγορίας ὡρμήμην, πολλὰς συναγωνιστὰς ἔχων, καὶ μᾶλιστα τὰς ἀπὸ Τιμοκράτους τ Ἡρακλεώτε φιλοσόφε. ἀλλ' ὁ τότε ἡγεμὼν Βιθυνίας. καὶ τ Πόντε, αὐτὸς ἐπέσχε, μηνύσαι ἱκετεύων, καὶ ἀντιβολῶν πυνθανόμενός. ἀφ' ἧς τῆς ἐκ Ῥωμαίων, ὠμότητος, μὴ ἂν δύνασθαι καὶ εἰ φανερῶς λάβοι ἀδικοῦντα, κολάσαι αὐτὸν. ὅτῳ μὲ ἀνεκόπην τ ἔργης, καὶ ἀντεπαινούμην, ὡς συβόντι θρασυνόμενον, ἐφ' ὅτῳ δίκαιε ἀφ-

Et ſic me eſt alloquutus. Annos natus, ut vides, ſexaginta, cùm anteactam vitam inculpatè, & piè exegerim, nolim in ætate tam grandi, præſertim cùm uxorem & liberos habeam, homicidio manus inquinare: indicans videlicet, cujus rei gratia nos ſuſcepiſſet, quæque ſibi mandaſſet Alexander. Expoſitis autem nobis [1] in Ægialos, quorum etiam egregius Homerus meminit, iter relegit. Ibi fortè nactus prætervigilantes legatos quoſdam Boſporanos, Eupatoris regis nomine in Bithyniam proficiſcentes, ut tributum annuum deportarent, periculum quod me circunſteterat narravi: tum ſeſe commodos & faciles præbuerunt: quorum in navim receptus, incolumis in Amaſtrim perveni, poſtquam parum abfuiſſet quin periiſſem. Exinde adverſus eum arma ſumebam, omnemque movebam funem, quò hominem ulciſcerer, quem jam ante ſtructas inſidias oderam, proque ſummo hoſte ducebam, propter morum impietatem. Iamque ad accuſationem intenderam animum, non paucis mecum facientibus, & maximè qui erant ex Timocratis Heracleotæ ſchola philoſophi. Verùm qui tum Bithyniæ Pontoque præſidebat nos cohibuit, pene ſupplicans & obſecrans ut deſiſteremus. Etenim ob neceſſitudinem quæ ſibi cum Rutilliano intercederet, nequaquam poſſe ſupplicio afficere, nec ſi manifeſto in crimine deprehendiſſet. Atque ita quidem ab iracundia deſtiti, meque repreſſi, rem æquam, apud judicem hoc modò af-

1 *In Ægialos*] Ægialeus Phoronei, ſeu, ut alii volunt, Inachi filius fuit, cui Apis, cùm in Ægyptum trajiceret, regnum Argivorum reliquit. Ab eo Ægialea cognominata fuit quæ poſtea à Pelope Peloponneſos dicta eſt. *Cogn.*

κειμένῳ. ἀλλὰ τοῦτο μὲν πῶς ἂν μέγα εἰ τοῖς ἄλλοις τὸ τόλμημα τοῦ Ἀλεξάνδρου, τὸ αὐτόσχεδα δὲ καὶ αὐτοκρατορικῶς μετονομασθῆναι τὸ Ἀβώνου τεῖχος, καὶ Ἰωνόπολιν κληθῆναι, καὶ νόμισμα κοινὸν ἐγκεχαραγμένον, τῇ μὲν, τοῦ Γλύκωνος, κατὰ πρόσωπον, Ἀλεξάνδρου, σεμνοπρεπῆ τὴν ἀπάντην Ἀσκληπιοῦ, καὶ τὴν ὅπλησιν ἐκείνου δὲ παντομίμου τοῦ Περσέως ἔχουσαν; ὡθενιπὼν μὲν ἀφ' ἑαυτοῦ, ὅτι ζήσειν αὐτῷ ἔτη πεντήκοντα, καὶ ἑκατόν, εἶτα κεραυνῷ βληθέντα, ἀποθανεῖν, εἰκοστῷ τέλει, ἐτῶν ἑβδομήκοντα ἔτη γεγηρὼς, ἀπέθανεν, ὡς Ποδαλειρίου υἱὸς ἀφικόμενος τὸ πόδα μέχρι τοῦ βουβῶνος, καὶ σκωλήκων ζέσας, ὅπως ἐφωράθη φαλακρὸς ὤν, παρέχων τοῖς ἰατροῖς ἐπιορέχειν αὐτὸ τῷ κεφαλῷ ἀφ' ὧν ὀδύνῳ, ὃ δὴ ἂν ποιῆσαι ἐδύνατο, μὴ ἔχοντος τὸ φενάκης ἀφηρημένης. τοιοῦτο τέλος τῆς Ἀλεξάνδρου τραγῳδίας. καὶ αὕτη δὲ πάντως ὁρμώμενος ἡ κατάστροφὴ ἐδήλου, ὡς εἰκάζειν ἔστιν οἷς πρὸς τὸ πεῖσαι, εἰ καὶ κατὰ τύχην συνέβη. ἔδει δὲ καὶ τὸ ἐπιτάφιον αὐτοῦ ἄξιον γοᾶσθαι δὲ βίᾳ, καὶ ἀγῶνα τινὰ συστῆσαι ὑπὲρ δὲ χρησμῳδίας τῶν συνομωτῶν, καὶ ζῆτον, ὅστις κρουφαίως ἦσαν, ἀνελίσσοντες ἐπὶ Ῥουτιλιανοῦ τὰ Γλαυκικά; τίνα χρὴ στεφανωθῆναι αὐτῶν, καὶ Ἀλεξάκαδι τὸ μαντεῖον, καὶ στεφανωθῆναι πρὸ ἱερροφαντικοῦ, στεφανικοῦ στεμμάτι. ὧν δὴ ἐν αὐτοῖς καὶ Παῖτος ἰατρὸς τὴν τέχνην, πολιώδης ὤν, ἅτε ἰατρὸς πρέπων ἦν, ἅτε πολιὸς ἀνὴρ τοῦτο ποιῶν. ἀλλ' ὁ ἀγωνοθέτης Ῥουτιλιανὸς, ἀστεφανώτους αὐτοὺς ἀπέλυσε, τὸν μὲν ἰατρὸν ἀποκλείσας τοῦ ἀγῶνος, ὡς ἐπὶ τῷ πολιῷ τὸν στέφανον ἔχοντα, τὸν δὲ ἀγωνοθέτην ἐπὶ τῷ μὴ ἀγωνίσασθαι. ἐπεὶ καὶ τὸν Ἀλεξάκαδα ἐκεῖνος ἀπέλυσεν, ὡς ἐπὶ τῷ μὴ ἀγωνίσασθαι τὸν στέφανον ἔχοντα. ἐπεὶ καὶ τὸν Ἀλεξάκαδα ἐκεῖνος ἀπέλυσεν, ὡς ἐπὶ τῷ μὴ ἀγωνίσασθαι τὸν στέφανον ἔχοντα.

affectum, aggredi non ausus. Sed quid? annon & hoc inter alia facinus audax Alexandri: à principe Romano postulare, ut Aboni murus, commutato vocabulo Ionopolis appellaretur, utque numisma novum signaretur, altera quidem ex parte, Glyconis imagine, altera verò Alexandri, qui insignia avi Æsculapii, & Persei, unde maternum genus ducebat, falcem teneret? Cæterùm cum edito oraculo de se prædixisset, fatis decretum esse ut annos centum & quinquaginta viveret, dehinc fulmine ictus moreretur: interitu maximè miserando, nondum septuaginta natus annos, interiit, videlicet (uti conveniebat Podalirii filio) pede ad inguen usque putrefacto, & vermibus scatens. Quo tempore etiam deprehensum est, quòd esset calvus, cùm medicis caput humectandum præberet, ad mitigandum cruciatum: quod haudquaquam, nisi detracto galericulo, facere potuissent. Hunc habuit exitum Alexandri tragœdia, atque hæc fuit totius fabulæ catastrophe: ut videri possit providentia quadam res esse gesta, quanquam casu sic evenit. Restabat illud, ut & epitaphium vita acta dignum illi fieret: nec non certamen aliquod statueretur, ut qui oraculo conjurarant, & quotquot insignes impostores erant, sese ad Rutillianum arbitrum conferrent, à quo pronunciaretur quis esset præferendus ad successionem oraculi suscipiendam, quis sacerdotali, propheticaque corona redimiendus. Inter hos erat Pætus, professione medicus, jam canus, qui ista nec medico, nec homini cano decora faciebat. At certaminis arbiter Rutillianus, eos demisit incoro-

na-

ἐκεῖς ἀπέπεμψεν αὐτὸν, τὴν ἀφροντιστίαν φυλάττων μὴ τὴν ἐπιοῦσαν ἀπαλλαγήν. ταῦτα ὦ φιλότης, ὀλίγα ἐκ πολλῶν δείγματος ἕνεκα γράψαι ἠξίωσα, καὶ σοὶ μὲν χαριζόμενος, ἀνδρὶ ἑταίρῳ, καὶ φίλῳ, καὶ ὃν ἐγὼ πάντων μάλιστα θαυμάζω ἔχω, ἐπί τε σοφίᾳ, καὶ τῷ περὶ ἀλήθειαν ἔρωτι, καὶ πρότητι τρόπου, καὶ ἐπιεικείᾳ, καὶ γαληνῇ βίου, καὶ δικαιότητι πρὸς τοὺς συνόντας. τὸ τελέον γ', ὅτῳ καὶ σοὶ ἥδιον, Ἐπικούρου τὸν Τιμοκράτη, ἀνδρὶ ὡς ἀληθῶς ἱερῷ, καὶ θαυμασίῳ τὴν φύσιν, καὶ μόνῳ μετ' ἀληθείας τὰ καλὰ ἐγνωκότι, καὶ ἀληθῶς δεδωκότι, καὶ εἰλικρινεστάτῃ τῶν ὁμιλούντων αὐτῷ ψυχῇ. οἶμαι γ' ὅτι καὶ τοῖς ἐντυχοῦσι, χρήσιμόν τι ἔχειν δόξει ἡ γραφή. τὰ μὲν, διεξελεγχθέντα, τοῖς δὲ φρονοῦσιν γνώμης βεβαιοῦσα.

natos, ipsi sibi divinationem servans, postquam hinc demigrasset. Hæc amice, ex multis pauca, exempli gratia scribenda putavi, ut tibi gratificarer, viro familiari & amico, & quem ego omnium maximè suspicio, & propter sapientiam, veritatisque studium, morumque mansuetudinem & moderationem, atque ob vitæ tranquillitatem, & erga familiares humanitatem tuam. Tum etiam, quòd tibi fuerit jucundius, ut Epicurum ulciscerer, virum verè sacrum, ingenioque divino, quique solus quæ verè sunt honesta noverit, & tradiderit, liberosque reddiderit eos, qui secum haberent consuetudinem. Denique arbitror fore ut iis qui legerint, nonnihil utilitatis afferre hic libellus videatur: dum quædam redarguit: quædam in mentibus eorum qui bene sentiunt, stabilit.

1 Τιμωκράτη] Angl. βουλῆ. Bourd.

ΠΕΡΙ ΟΡΧΗΣΕΩΣ. | DE SALTATIONE.

ARGVMENTVM.

Defendit hac Oratione saltandi artem Lucianus, contra Cratonem quendam, à quo studium ejus rei reprehendebatur, ut effœminatum ac molle, ac viro, præsertim philosopho indignum. Colligit autem honestatem ac dignitatem artis, Primùm ab antiquitate, multis ac variis exemplis ostendens, quantum in usu saltandi studium veteribus fuerit, & quantopere eo omnes propè gentes jam inde ab initio delectata sint, quibus item laudibus eam artem cum poëta tum alii quidam celebrarint. Confutatâ interim tragœdia, Comœdiaque præstantia, quarum certamina atque actiones Crato saltationibus antepoſuerat. Deinde & præstantiam artis à difficultate commendat, docens multarum ac variarum rerum peritum, multisque tum ingenii tum corporis dotibus saltatorem præditum esse

esse oportere. Inter quæ & effectum ac vim artis prosequitur, docens non oblectare tantùm eam, verùm & corporis agilitatem quandam decentem atque utilem inde comparari, robur que & vires augeri. Deinde & animi quandam sapientiam ac mores hominum formari. Idque exemplis tum philosophorum, tum barbarorum quorundam amplificat. Postremo & vitia saltatorum aliquot recenset, & præcipue quantum noceat, ut alias, ita vel in primis in hac arte Cacozelia seu nimia affectatio, exemplo docet, quæ res & ipsa ad difficultatem artis confirmandam pertinet. Exordium ab occasione sumitur. A quo mox Crationis reprehensio sequitur, qui studium hujus rei in Luciano reprehendit, a personæ qualitate & modo rei, addita etiam amplificatione quadam à collatione, quam antequam ad rem accedit, Lucianus, ab inæqualitate refutat, ipsumque Cratonem indigne & absurdè facere ostendit, quirem nec visam, nec cognitam, temerè reprehendat. Atque ita ad argumentum, illo auscultandi operam pollicente, descendit.

ΛΥΚΙΝΟΣ.

Ἐπὶ τοίνυν ὦ Κράτων, δεινήν τινα παῦλαν κατηγορίαν οὐ πάνυ οἶμαι περισκοπούμενος κατηγόρηκας, ἀρχίσαντά τε, καὶ αὖθις ἀρχικῆς, καὶ ἀθρόα τι ἡμῶν ἅπαντα χαιρόντων τῇ τοιαύτῃ θέᾳ, ὡς ἐπὶ φαύλῃ, καὶ γυναικείᾳ πράγματι μεγάλην ἀτοπίαν ποιουμένων, ἅκρατον ὅσον ἔχει ἐρᾳθᾶ διημάρτηκας, καὶ ὡς λέληθας σαυτὸν ἐς μεγίστην τῶν ἐν τῷ βίῳ ἀγαθῶν κατηγορῶν. καὶ συγγνώμη σοι, εἰ ἐξαρχὴς βίῳ αὐχμηρῷ συζῶν, καὶ μόνον τὸ σκληρὸν, ἀγαθὸν ἡγούμενος, ὑπ' ἀπειρίας αὐτῶν, κατηγορίας ἄξια εἶναι νενόμικας. Κρα. ἀτὰρ δῆτις ὢν ὦ λῷστε, καὶ ταῦτα, παιδείᾳ σπουδαῖος, καὶ φιλοσοφίᾳ τὰ μέγιστα ὁμιλητικῶς, ἀφίλμων ὦ Λυκῖνε ἐς τὸ βελτίω ἀτενίζειν, καὶ τοῖς πα-

LVCIANVS.

Quandoquidem tu Crato, jam olim opinor acerba accusatione adornata, criminatus es saltationes, ipsamque saltandi artem, insuper & nos qui hujusmodi spectaculo gaudemus, ac ii in re frivola & muliebri multum operæ ponamus, audi obtecro, quantum à recto aberraris, & ut per imprudentiam rem omnium in vita humana optimam accusaris. Sed danda tibi venia, si asperæ vitæ ab initio addictus, & solam austeritatem optimam ratus, eas præ imperitia digna accusatione censuisti. *Cra.* Cùm vir sies, ô optime, idque liberalibus disciplinis innutritus, & in philosophiæ studiis mediocriter versatus, remisso rerum, ô Luciane, optimarum exercitio, & pri-

1 Τῶν ἐν τῷ βίῳ ἀγαθῶν κατηγορῶν] Ἀποστερῶν. Marc.

2 Σκληρὸν] Mordet Stoicum alluſione ad generalem Stoicorum theſim. *Beard.*

λεσοῖς σωφέσιν, καὶ ἥδηται κατευλαβέμενον, ἡλυδρίαν ἄνδρωπον ἐρῶν, ἐσθῆσι μαλακαῖς, καὶ ἄσμασιν ἀκολάσοις συμβιούμενον, καὶ μεμιγμένον ἐρωτικοῖς γυναιξὶ τῶν παλαι, τοὺς μαχλοπάτας Φαίδρας, καὶ Παρθενοπας, καὶ Ῥοδόπας πάλαι, καὶ τοῦτα πάντα ὑπὸ κρόμμυσι, καὶ πυρετόσμασι, καὶ ποδῶν κυπτοκοιλάσεσι ὡς ἀληθῶς πεφαγμένον, καὶ ἥκιστα ἀλδυδήρου ἀνδρὸς, καὶ οἷος σοι περέπεσε, ὥστε ἐγωγε πυθόμενον ὡς ἐπὶ τοιαύτῃ ἥκε χολάζοις, οὐκ ἠδέσθην μόνον ὑπὲρ σοῦ, ἀλλὰ καὶ ἐμαυτοῦ, εἰ Πλάτωνος, καὶ Χρυσίππου, καὶ Ἀριστοτέλους ὠλιγώρουν, καὶ ἥδιστα, τὰ ὁμοίως πεπονθότως τοῖς τὰ ὦτα πεπηρωμένοις. καὶ ταῦτα, μυρίων ἀλλων ἐντὸς ἀκροσμάτων, καὶ θεαμάτων ἀπρεπῶν, εἰ τῶν τῆς ὀρχήσεως τῶν κυκλικῶν αὐλητῶν, καὶ τῶν κιθαρῳδῶν τὰ ἔννομα ἐθισθέντων. καὶ μᾶλλον τὴν σεμνὴν τραγῳδίαν, καὶ τὴν φαιδροτάτην κωμῳδίαν, ἅπερ ἐν ὀρχήσεως εἶναι δεῖ. πολλῆς δὲ ἡμῖν τῆς ἀπολογίας σοι δεήσει πρὸς τοὺς πεπαιδευμένους, εἰ βελτίω μὴ παντάπασιν ἀνεκτέον, καὶ τὴν τῶν ἀνδρῶν ἀγέλην ἐξελαστέον, καὶ ἵν' τὸ μὲν ἄμεινον ἐκεῖνο ἔστω ἡμῖν, ὀρχήσεως τὸ πᾶν ἀσκεῖν, καὶ μηδὲν τῶν ἀρχαίων ὀμολογιῶν ποιεῖσθαι πεφροντισμένως σοι. ἀλλ' ὅμως γε τοσοῦτον, ὅσον ἀπὸ τοῦ λάθης ἡμᾶς ἐξ ἀνδρὸς ὄντας πάλαι, Λυδὴ τινὰ, ἢ Βάκχην ἀποφῆναι. ὅπερ δὲ σοὶ μὲν ἂν μέγιστον εἴη μόνον, ἀλλὰ καὶ ἡμῶν, εἰ μὴ σε ἔτι τὸν Ὀδυσσέα ὄλεθρον ἀπαντῶντες, ἐπὶ τὰς συνήθεις ἀφορμὰς ἐπανάξομεν, πρὶν λάθῃς τελέως ὑπὸ τῶν ἐν τῷ θεάτρῳ σειρήνων κατεχόμενον. καίτοι σκόπει

priscorum commercio, sedes tibiæ modulis aurem præbens, & hominem effœminatum spectans, mollibus vestibus, & lascivis cantilenis sibi placentem, tum prisci sæculi mulierculas amatorias imitantem nempe libidinosissimas Phædras, & Parthenopas, & Rhodopas. Et hæc omnia cum citharæ pulsationibus, ejusque procacibus frequentamentis, & pedum strepitu, revera ridicula, nec ingenuum hominem, & qualis tu es, decentia. Quare quum ego certior sum factus te hujusmodi spectaculo vacare, non solùm me tui puduit, sed etiam acerbè tuli quòd tu Platonis, & Chrysippi, & Aristotelis oblitus, sedes eodem modo affectus quo quibus aures penna leniter fricantur. Maximè vero cum alia sint innumera gravia & seria quæ audiri, & spectari possint, siquis hæc requirat, nempe circumforanei tibicines, & qui ad citharam legibus consentanea canunt. Ac in primis gravis tragœdia, plenaque hilaritatis comœdia quæ spectaculis convenire putarunt. Itaque, ô generose, multa tibi defensione opus erit apud eruditos, si nolis omnino secerni, & è virorum gravium grege expelli. Atqui istud mihi optimum factu videtur, ut his omnibus negatione mediaris, nec initio, te tale quid deliquisse, fatearis. In posterum verò vide, ne imprudens ex viro quem olim egisti, nobis Lyde, vel Bacchas. Quæ non modò tua, sed etiam nostra foret culpa, si non Vlyssis in morem à loto abstractum, ad consueta literarum studia te reducceremus, priusquam imprudens à Sirenibus in theatro excubantibus plenè occuperis. Verùm illæ quidem solis auri-

ναυ μ, τοῖς ὠσὶ μόνοις ἐπιβεβλῆσθαι, καὶ ἀφ' ὧν κηρὸ ἐδέησε ὡς τὸ παραφθεῖναι αὐτῶν. σὺ δ', καὶ δι' ὀφθαλμῶν δοικὼς ὅλως δεδουλῶσθαι. Λυκι. Παπαῖ ὦ Κράτων, ὡς [1] κράχαρόν τινα ἔλυσας ἐφ' ἡμῖν τὸ σεαυτοῦ κύνα. πλὴν τό γε παραδειγμα τῶν τε Λωτοφάγων, καὶ Σειρήνων εἰκότα, πάνυ ἀνομοιοπαθῶν μοι δοκεῖς εἰρηκέναι, ὧν πάσχουσι παρ' ὅσον, τοῖς μὲν δὴ λωτοῦ γευσαμένοις, καὶ τῶν Σειρήνων ἀκούσασιν, ὀλεθρῶδες ὧν τὸ τι ἡδονῆς, καὶ τῆς ἀκροάσεως τὐπίπμιον. ἐμοὶ δ', ὡς γε τῶν ἡδέων ὀλιγωτάτων ἡδέως ἀπολαῦσαι, καὶ πάνυ ἀγαθὸν ἀποβεβηκεν. ὑ γὰρ εἰς λῆθην τῶν οἴκοι, ἀφ' εἰς ἀγνωσίαν τε καὶ ἀμαυτὸν τελευτήσαμεν, ἀλλ' εἰ χρὴ μηδὲν ὑκπίσασθαι εἰπεῖν, μακρῷ πονηρότερον, καὶ τῶν οἰκείων διορθωτικώτερον, οὐκ ἂν φάσκειν ἐπανελθεῖν. μᾶλλον δὲ τὸ τῶν Ὁμήρου αὐτὸ εἰπεῖν κρεῖττον, ὅτι ὁ τῶν τὸ ἰδὼν τὸ θέαμα, πρῳάμενον νέεσθαι, καὶ πλείονα εἰδώς. Κρα. Ἡράκλεες ὦ Λυκῖνε, οἷα πέπονθας. ὃς οὐδὲ αἰσχύνῃ ἐπ' αὐτοῖς, ἀλλὰ καὶ σεμνυνόμενός ἔοικας. τὸ γὰρ δεινότατόν τῶν τοῦτό ἐστιν, ὅτι μηδὲ ἰάσιμα πρὸς ἡμῖν ὑποφαίνεις ἐλπίδα, ἐπαινεῖν τολμῶν τε [2] ὕπως αἰσχρά, καὶ κεκπίρυσται. Λυκι. εἰπέ μοι ὦ Κράτων, τωνὶ δὲ ὀρχήσεως, καὶ τῶν ἐν τῷ θεάτρῳ γιγνομένων ἰδών, πολλάκις αὐτὸς ἐπιπμᾶς, ἢ ἀπίθανόν ὧν τὸ θέαμα τοῦτο, ὅπως αἰσχρὸν αὐτὸ ὑ κεκπίρυσται ὡς φῂς νομίζεις; εἰ μὲν εἶδες, ἐξ ἴσου ἡμῖν ὑ σὺ μαθήσῃ. εἰ δὲ μή, ὅ-

bus insidiabantur, ideoque ad earum præternavigationem opus fuit cera: tu verò per oculos in servitutem redactus omnino videris. *Luc.* Papæ ô Craton quàm asperum canem tuum in nos solvisti. Cæterùm hoc exemplum, puta sumptam à Lotophagis, & Sirenibus similitudinem, ab iis quæ mihi accidêrunt prorsus discrepantem mihi videris adduxisse. Etenim ii qui lotum gustassent, & Sirenas audivissent, in manducationis & auditionis pœnam, exitio mulctabantur. *Mihi* verò, præterquam quòd longè jucundissimam voluptatem percepi, bonus etiam exitus evenit. Non enim in rerum domesticarum, propriarumque facultatum ignorationem delapsus sum, sed si audacter est dicendum, longè prudentior, & in rebus humanis perspicacior ex theatro redivi. Quin potiùs illud Homeri scitè dixeris, quòd cui visum est illud spectaculum,

Multorum gnarus, simul oblectatus abivit.

Cra. Hercle Luciane, quo affectus es modò, cùm te istorum non pudeat, sed his gloriari videaris. Quare illud hac in re est graviſſimum, quòd nullam curationem spem nobis facis, qui laudibus efferre audeas tam turpia, & execranda. *Luc.* Dic mihi Crato, num sæpe visis quæ in saltatione, & theatro geruntur, ea vituperas, an verò spectaculi ignarus, illud tamen, ut ais, turpe & execrandum esse ducis? Si enim vidisti, par nobis hac in re evasisti. Sin minùs, vide ne iniqua

1 Κράχαρον] Qualis Appii *canina facundia*, de qua D. Hieronym. *Bourd.*

2 Οὕτως αἰσχρά] Persuasi antiqui *saltationem* umbram esse luxuriæ. patet apud Cicer. pro Mur. Horat. Sat. 1. lib. 2. Artemid. lib. 1. *Idem.*

ρα μὴ ἄλογος ἡ ἐπιτίμησις εἶναί σου δόξῃ, καὶ θρασεῖα, κατηγορῶν, ὧν ἀγνοεῖς. Κρα. Ἔπ γὰ τοῦτό μοι τὸ λοιπὸν ἰῶ σὺ βαθεῖ τούτῳ πώγωνι, καὶ πολιᾷ τῇ κόμῃ, καθήμαχ μέσην σὺ ταῖς γναίοις, καὶ τοῖς μεμηνόσιν ἐκείνοις θεαταῖς, κροτῶντά τε, ὠθούσῃ, καὶ ἐπαίνης ἀπρεπεστάτης ἐπιβοῶντας, ὀλίθρῳ ἐοικὸτ ἀνθρώπῳ εἰς ὠδὴν δῆτα καλλιλαμένῳ; Λυκι. συγγνωστά σοι τοῦτο ὦ Κρόνιον. εἰ δέ μοι πιθοῖο ποτὲ, καὶ ὅσον πίσος ἕνεκα παρέχοις ἑαυτὸν, ἀναπετάσας τὼ ὀφθαλμὼ, δ εἶδε ὡς σὸκ ἀνάχοιο ἂν, μὴ ὄχ ὡσ τὰ ἄλλα θέαν σὸ ἐπιτηδείῳ καταλαμβάνων. ὅθεν καὶ ἄψῃ ἀκριβῶς, καὶ ἀκούσῃ ἅπαντα. Κρα. μὴ ὥραιόν ἄρα ἐκείμην, εἰ μὲ τοιοῦτον ἀναχοίμην ποτὲ, ἵν' ἂν δυσὶ τε εἶμι τὰ σκέλη, καὶ τὸ γήρειον ἀπαρρίτιλῶν, ὡς νῦν μ' ἔ σὲ ἤδη ἐλεῖ, τελέως ἡμῖν σκύβαλακχυμμένον. Λυκι. βέλτ ἂν ἀφέμενόν ὦ ἐπεῖρε τ βλασφημιῶν τούτων, ἀκοῦσαί μου τὰ περὶ ὀρχήσεως λέγοντος, καὶ τ' ἐν αὐτῇ καλῶν, καὶ ὡς ὐ πρπνὴ μόνον, ἀλλὰ καὶ ὠφέλιμός ἐσι τοῖς θεωμένοις, καὶ ὅσα παιδεύει, καὶ ὅσα διδάσκει, καὶ ὡς ῥυθμίζει τ ὁρώντων τὰς ψυχὰς, καὶ λόγοις ἀκούσμασιν ἐγγυμνάζουσα, καὶ χρίσεως ἀκούσμασιν ὠφελιμωτέρους ἀπεργάζεται, καὶ κοινόν τι ψυχῆς καὶ σώματος καὶ ἐπιδεικνυμένη; τὸ γὰ καὶ Μουσικῆς, καὶ ῥυθμοῦ τοῦτο πάνυ ποιεῖν, ὐ ψόγος ἂν αὐτῆς, ἀλλ' ἔπαινος ἂν εἴη. Κρα. ἐμοί μὲ ὐ πάνυ σχολὴ μεμηνότος ἀνθρώπου ἀκροᾶσθαι, τοῦ νόσου, τοῦ αὐτοῦ ἐπαινοῦντος. σὺ δ', εἰ βέλτ λῆρον ἄλλον κατασκεδάσαι μοι, ἕτοιμος φιλικῶς τούτου λειτουργίαν ὑποσῆναι, καὶ ἀκροᾶσθαι τὰ ὦτα, καὶ

qua & temeraria videatur increpatio tua, qui ignota tibi crimineris. *Cra.* Ergo hoc mihi adhuc superat: ut cum tam promissa barba, canisque crinibus, sederem inter mulierculas, & insanientes illos spectatores, applaudens, & laudibus indecentissimis acclamans homini perdito nullum in usum fracto? *Luc.* Hæc tibi ignoscenda Crato. Probè tamen scio, siquando mihi crederes, teque expansis oculis, tantillum experiendi gratia spectatorem præberes, nihil tibi futurum esse antiquius, quàm ut locum occupares commodum, unde spectaculum accuratè cernere, omniaque audire posses. *Cra.* Nunquam ego venustatem consequar, siquid hujusmodi sustinuero unquam, donec cruribus sim hirsutis, incomptaque barba, ut me tui nunc miseret, modis omnibus insanientis. *Luc.* Vis ergo, amice, omissis convitiis istis, attendere mihi nonnihil de Saltatione dicenti, deque iis quæ ipsi insunt decora, utque spectantibus non modò est jucunda, sed etiam utilis, tum quarum rerum peritiam, tum quarum doctrinam præstet, & ut aptè spectantium mentes componat, pulcherrimis spectaculis se exercens, & dandis præceptis optimis operam ponens, & communem quandam animæ & corporis pulchritudinem ostendens? Etenim quod hæc omnia facit cum Musica, & modulis, non vitio sed laudi tribuendum. *Cra.* Mihi quidem haudquaquam vacat hominem insanientem, suumque morbum laudantem audire. Verùm si velis me nugis inanibus conspergere, paratus sum in hoc officiosè tibi inservire, & aures

ἄνδ κηδὲ ὀθονίου τ φαύλου ὀνάμβρ. ὥστ ἤδη σωπήσομαί σοι. καὶ λέγε ὁπόσα ἐθέλοις, ὡς μὴ ἢ ἀκούοντός μου. Lvci. οὗτα ἄ Κρόνιον. καὶ τοῦτο ἐδεόμην μάλιστα. ἔσῃ γὰρ κατ' ὀλίγον εἰ λῆρ ὀνειαί σοι δόξῃ τὰ λεχθησόμενα. καὶ πρῶτον μὲν ἐκεῖνο πάνυ ἠγνοηκέναι μοι δοκεῖς ὡς ὁ νεώτερον τὸ τ ὀρχήσεως ἐπιτήδευμα τοῦτό ἐστιν, ὃ ἢ [1] χθὲς, καὶ πρώην δεξάμενοι, οἷον κἀγὼ τὰς πρεσβυτέρας ἡμῶν, ἢ τὰς ἐκείνων, ἀλλ' οἶμαι τελεθέσθαι ἀρχῆσιν πρὸ γενεαλογήτης, ἅμα τῇ πρώτῃ γενέσθαι τ ὅλων φάους ἀν· σοι ἐ ὀρχήσιν ἀναφῦναι, τῷ δρόμῳ ἐκείνῳ ἅρωλα συναναφανεῖσαν. ἡ γὰρ χορεία τ ἀστέρων, καὶ ἡ πρὸς τὰς ἀπλανεῖς τ πλανήτων συμπλοκὴ, καὶ εὔρυθμος αὐτῶν κοινωνία, καὶ εὔτακτ ὀρμονία, τ πρωτογόνου ὀρχήσεως δείγματά ἐστι. κατ' ὀλίγον ἢ αὐξανομένη, καὶ τ πρὸς τὸ βέλτιον ἀεὶ προδήκης τυγχάνουσα, νῦν ἔοικεν ἐς τὸ ἀκρότατον ἐκπεπτελίσθαι, καὶ γεγηθέναι ποικίλον ἅ, καὶ παναρμόνιον, καὶ πολύμυθον ἀγαθόν. πρῶτοι δ' φασι Ρ'έαν ἠθεῖσαν τῇ πέχνῃ, ὑπ Φρυγίᾳ μὲ, τοὺς Κορυβαντας, ὑπ Κρήτῃ ἢ, τοὺς Κουρῆτας ὀρχεῖσθ πελδῶσαι. καὶ ὁ τὰ μέτρια ἄνακτ τ πέχνης αὐτῶν. οἱ γὰρ ἐνοπλιορχήσαντες, διεσώσαν αὐτῇ τ Δία, ὥστε ἐ σῶσαι εἰκότως ἂν ὁ Ζεὺς ὀφείλειν ὁμολογεῖν αὐτοῖς, ὑπφυγὼν λιμὸν τὸν αὐτῶν ὀρχησιν τοὺς πατρῴους ὀδόντας, ὑπ ὁπλοις ἢ αὐτῶν ἡ ὄρχησις ἰὼ, τὰ ξίφη μεθέξου κορυθέντων πρὸς τὰς ἀσπίδας, ἐ πηδῶντων ὕδρεον ἅ, ἐ [2] πολεμικήν.

prædere, cùm sine cera res malas audire possim. Quare tibi silentium impertiam: dic verò quidquid libuerit, ac si nemo audiat. *Luc.* Rectè profectò, Cron: & hoc expetebam maximè. Nam brevi cognosces an quæ dicentur, nugæ tibi sint censendæ. Ac primùm quidem omnino ignorare mihi videris, non novam esse hanc artem Saltationis, nec heri, vel pridie natam, puta majorum nostrorum, aut proavorum memoria. Sed qui quàm verissimè Saltationis ortum docuerunt, affirmant simul cum prima rerum universitatis generatione Saltationem ortam esse, & cum Amore vetustissimo illo Deo in lucem prodisse. Etenim ipsa *Syderum* chorea, & stellarum errantium cum non errantibus conjunctio, earumque concinna communio, & constans harmonia, *Saltationis* illius primigeniæ sunt *indicia*. Quæ paulatim incrementa capiens, & in dies additionem in melius obtinens, nunc summam perfectionem videtur attigisse, & in varium quoddam, omnino concinnum, multiplicisque scientiæ Bonum evasisse. Primùm autem dicunt Rheam hac arte delectatam, *in* Phrygia quidem, Corybantas, in Creta verò, Curetas saltare jussisse. Neque parum ars eorum illi profuit: quippe circumsaltantes servarunt illi fovem, ita ut ipsis mercedem salutis debere se Iupiter confiteatur, siquidem per saltationem illorum paternos dentes effugit. Saltabant autem armati, & gladios ad scuta collidebant interim, & furibundum bellicumque quiddam saltiebant.

1 Χθὲς ἐ πρώην] Vide Paræmiogr. *Bourd.*

2 Πολεμικὴν] Hanc saltationem πυρίχην vocat Callimach. hym. εἰς Δία. *Idem.*

1 Mag

μὴ ϑ, Κρητῶν οἱ κρότιστοι σὺν ἔργῳ ἐπιτηδεύσαντες αὐτὸ, ἄριστοι ὀρχησταὶ ἐγένοντο, οὐχὶ οἱ ἰδιῶται μόνον, ἀλλὰ & οἱ βασιλικώτεροι, & σφοδρότατοι ἀξιῶντες. ὁ γὰρ Ὅμηρος τὸν Μηριόνην οὐκ αἰσχύνῃ βυλόμενος, ἀλλὰ κοσμῆσαι, ὀρχησιν ἐπέστειλε. καὶ ἔστιν ὅτε ἐπίσημος ἦν, & γνώριμος ἅπασιν ἐπὶ τῇ ὀρχηστικῇ, ὥστε οὐχ οἱ Ἕλληνες μόνον ταῦτα πιστεύειν περὶ αὐτοῦ, ἀλλὰ & οἱ Τρῶες αὐτοὶ, καίτοι πολέμιοι ὄντες. ἑώρων γὰρ οἶμαι & τὸν τῆς πολεμικῆς αὐτῷ κεφάλαιον, & εὐρυθμίαν, ἣν ἐξ ὀρχήσεως ἐπήκτησο. φησὶ ϑ τὰ ἔπη ὧδέ πως, [1] Μηριόνη, τάχα κέν σε & ὀρχησμὸν περ ἐόντα, Ἔγχος ἐμὸν κατέπαυσεν. & ὅμως ὑπὸ καταπαυσεν αὐτόν. ἅτε γὰρ ἠσκημένον σὺν τῇ ὀρχηστικῇ, ῥαδίως οἶμαι διεδίδρασκε τὰς ἐπ' αὐτὸν ἀφέσεις τῶν ἀκοντίων. πολλοὺς ϑ & ἄλλους τῶν ἡρώων εἰκὸς ἔχων τοῖς αὐτοῖς ἐγγεγυμνασμένους, καὶ τέχνῃ τὸ σῶμα πεποιημένους, ἐκφεύγων ἠγωνίζετο τὸν Νεοπτόλεμον, Ἀχιλλέως μὲν παῖδα ὄντα, πάνυ ϑ ἀφεψεύοντα ἐπὶ τῇ ὀρχηστικῇ, καὶ εἶδος τὸ κάλλιστον αὐτῇ σφόδρα πεπιστευκότα, Πυρρίχιον ἀπ' αὐτοῦ κεκλημένον. & ὁ Ἀχιλλεὺς ταῦτα ὑπὲρ τοῦ παιδὸς πυνθανόμενος, μᾶλλον ἔχαιρεν οἶμαι, ἢ ἐπὶ τῷ κάλλει. καὶ τῇ ἄλλῃ ἀλκῇ αὐτοῦ. τοιγαροῦν τὸν Ἴλιον τέως ἀνάλωτον ὄντα, ἡ ἐκείνου ὀρχηστικὴ κατέλυσε, καὶ εἰς ἔδαφος κατέρριψε. Λακεδαιμόνιοι μὲν, ἄριστοι Ἑλλήνων εἶναι δοκοῦντες, τὸν Πολυδεύκους, καὶ Κάστορος [2] καυκαλήσαι μόνον τες, ὀρχήσεως ϑ & τοῦ-

bant. Mox Cretenſium præſtantiſſimi, ſummo ſtudio idem exercentes, optimi ſaltatores evaſêre, non tantum homines privati obſcuro loco orti, ſed & nobiliores, ac primates. Quare Homerus non quòd Merionem fugillare, ſed laudis ornamento decorare vellet, Saltatorem compellavit: qui eò claritudinis & notitiæ apud omnes venit ob ſaltandi peritiam, ut hæc non Græci ſolùm, ſed & ipſi Trojani, quanquam hoſtes, de illo comperta haberent. Videbant enim, ut puto, ejus in bellando agilitatem, concinnumque morum quem ex ſaltatione acquiſiverat. Verſus Homeri ſic loquuntur: *Te mea, Merione, quanvis ſaltare peritum, Haſta cito ſtraviſſet.* Nec tamen ipſum proſtravit. Etenim ut pote in ſaltandi arte exercitatus, facilè, opinor, contorta in ſe jacula devitabat. Et quanquam complures heroës recenſere poſſem in hoc ſtudio exercitatos, qui ex eo artem fecerunt, unum puto ſufficere Neoptolemum Achillis filium, qui Saltandi arte præcelluit, eique ſpeciem pulcherrimam addidit, Pyrrichiam ab ipſo denominatam. Quibus de filio auditis Achilles, magis ut opinor, eſt gavifus, quàm ob illius pulchritudinem & robur. Quare Ilium quod hactenus fuerat inexpugnabile, hæc illius ſaltandi induſtria diruit, & ſolo æquavit. Lacedæmonii quoque, qui Græcorum cenſebantur præſtantiſſimi, cùm ex Polluce & Caſtore didiciſſent caryatiſſare, quod ſaltationis genus

1 Μηριόνη] Iliad. ω. Bourd.
2 Καρυαπίζειν] De hac voce copiosè ad Pauſan. *Idem.*

ὃ εἶδος, ἐν Καρύαις τῇ Λακωνικῆς διδασκόμενον, ἅπαντα μὲν μετὰ μέλους ποιοῦσιν, ἄρχει δὲ πολεμικῶς αὐλὸς, καὶ ῥυθμὸς, καὶ βάσεις ἐμβάσεις δὲ ποδός. καὶ τὸ πρῶτον σημεῖον Λακεδαιμονίοις ἐστὶν ἡ μάχη ὁ αὐλὸς ἐνδίδωσι. τιτάρων καὶ ὀκτώ τινων ἁπάντων, μικτὴν αὐτοῖς, καὶ διάρυθμίαν ἠγεμόνης. ἴδοις δ' ἂν καὶ τὰς ἥβης αὐτῶν ἐν μέσῳ ὀρχουμένας, ἢ ἐναλλὰξ μονομαχοῦσας. ὅταν γὰρ ἀκροχειρισάμενοι, καὶ παίσαντες ἀλλήλους, καὶ παιθέντες, ἐν τῷ μέρει παύσωνται, εἰς ὄρχησιν αὐτοῖς ἡ ἀγωνία πελάτας. καὶ αὐλητὴς μὲν, ἐν τῷ μέσῳ καθεζόμενος παίων, καὶ κυπτῶν τῷ ποδὶ. οἰδὲ, καὶ σείων ἀλλήλοις ἐπόμβοι, σχήματα παντοῖα ἐπιδεικνύμενοι ὡς ῥυθμὸν ἐμβαίνοντες, ἄρτι μὲν πολεμικὸν, ἐν μετ' ὀλίγον δὲ χορδευτικὸν, ἃ Διονύσῳ καὶ Ἀφροδίτῃ φίλα. τιτάρων καὶ τὸ ἄσμα, ὃ μεταξὺ ὀρχουμένοι ἄδουσιν, Ἀφροδίτης ἐπίκλησίς ἐστι, καὶ ἐρώτων, ὡς συγκωμάζοιεν αὐτοῖς, καὶ συνορχοῖντο. καὶ ἡ πρώτη δὲ τῶν ἀσμάτων. δύο γὰρ ἄδονται, διδασκαλίαν ἔχοντα ὡς χρὴ ὀρχεῖσθαι. πόρρω γάρ φασιν ὦ παῖδες πόδα μεταβαίνειν, καὶ κομψῶς βάλλειν. τριτόν τι, ἄμεινον ὀρχήσεσθε. ὄρμοια δὲ καὶ οἱ τὸν Ὄρμον καλούμενον ὀρχούμενοι ποιοῦσιν. ὁ δὲ Ὄρμος, ὄρχησίς ἐστι κοινὴ ἐφήβων τε, καὶ παρθένων, πρὸ ἑνὸς χορεύοντων, καὶ ὡς ἀληθῶς ὅρμου ἐοικότων. καὶ ἡλίττεται μὲν ὁ ἔφηβος, τὸ νεανικὸν ὀρχούμενος, καὶ ὅσοις ὕστερον ἐν πολέμῳ χρήσεται. ἡ παρθένος δὲ, ἔπειτα κοσμίως, τὸ ἠλὺ χορεύειν διδάσκουσα, ὡς εἴη τῇ Ὄρμῳ σὺν σωφροσύνῃ, καὶ ἀνδρείᾳ.

nus Caryis urbe Laconiæ docebatur, omnia cum cantu faciebant, adeò ut ad tibiarum modulos, & rythmum, moderatumque pedes ingressum prælia committere solerent. Ac primùm quidem conserendarum manuum signum Lacedæmoniis tibia dabatur. Proinde duce Musica, & modulorum concinnitate, victoriam de omnibus reportabant. Vidisses autem eorum adolescentes, non minùs saltandi artem, quàm armis pugnandi rationem discere. Cùm enim summis digitis colluctari, ac se mutuò cædere desiissent, in saltationem lucta desinebat. Tum tibicen tibia canens in medio sedebat, pedibusque strepebat. Illi verò alii alios ex ordine sequentes, omnigenas corporis figuras ad numerum ingredientes, nunc bellicas, mox saltatorias *Baccho* Venerique gratas exprimebant. Proinde etiam carmen, quod inter saltandum canebant, cognomentum à Venere, & Cupidinibus acceperat, ac si unà cum illis choreæ & saltationi indulsissent. Alterum autem ex carminibus, etenim duo canebantur, saltandi præcepta continebat. Procul, ajunt, ô pueri, promovete pedem, & tripudiate meliùs, hoc est elegantiùs saltate. Similia faciebant qui Hormum saltabant. Est autem Hormus, Saltationis genus commune cùm adolescentibus, tum virginibus, alternatim ad choream dispositis, & monile revera repræsentantibus. Solet autem adolescens chorum ducere, more juvenili saltans, quo postea in bello utatur. Hunc modestè sequitur puella, fœmineum saltare docens: ut Hormum ex Temperantia & Fortitudine com-

δεξέως πλεκόμενον. καὶ αὐ Γυμνοπαιδίαι ἦσαν, αὐτοῖς ὀρχήσεις ὄντων. ἃ δὴ Ὅμηρος ὑπὲρ Ἀριάδνης ἐν τῇ ἀσπίδι πεποίηκε, καὶ ἔστι χορεῖα, ἃ αὐτῇ Δαίδαλος ἤσκησεν, ὡς ἀπεμνημόνηκα σοι πρόσθεν, καὶ τοὺς ὀρχηστὰς δὴ τοὺς δύο, οὓς οἶδεν ὁ ποιητὴς κυβιστητῆρας καλεῖ, ἡγουμένους τῶν χορῶν. καὶ πάλιν, ἃ ἐν τῇ ἀσπίδι λέγει, Κοῦροι δ' ὀρχηστῆρες [1] ἐδίνεύον, ὡς τι καὶ νῦν τοῦτο ἔτι Ἡ Φαίαξι ἐμπεπήσασθαι τῇ ἀσπίδι. τοὺς μὲν γὰρ Φαίακας καὶ πάνυ εἰκὸς ἦν ὀρχήσεσι χαίρειν, ἁβρούς τε ὄντας, καὶ ἐν πάσῃ εὐθυμίᾳ διατετελεσμένους. ὁ γὰρ Ὅμηρος, τοῦτο αὐτῶν μάλιστα ἐπαινῶν τὴν Ὀδυσσέως παρουσίαν, καὶ [2] τὰς μαρμαρυγὰς τῶν ποδῶν θαυμάσιον. ἐν μόνῃ Θεσσαλίᾳ, τοσοῦτον ἐπίδοσιν τῆς ὀρχηστικῆς ἀσκήσεως, ὥστε τὰς πρωτείας, καὶ πρωταγωνιστὰς αὐτῶν, πρωθορχηστὰς ἐκάλουν, καὶ δηλοῦσι τοῦτο αἱ τῶν ἀνδριάντων ἐπιγραφαί, ὡς ἔθος ἦν τοῖς πόλεσιν ἀνίστασθαι. πρέπειν γάρ φησι πρωθορχηστὴν ἡ πόλις. καὶ αὖθις, Εἰλατίωνι τὸν εἰκόνα ὁ δῆμος, ὃν ὀρχησαμένων τῶν μάχαν. ἐγὼ λέγειν ὅτι πελεστὸν ὀρχεῖσθαι ἐθέλουσι ἐστὶν εὑρεῖν, ἄνευ ὀρχήσεως, Ὀρφέως δηλαδὴ, καὶ Μουσαίου, καὶ τῶν τότε ἐν ἱεραῖς ὀρχήσεσι καθεστηκότων αὐτοῖς, ὡς τι κἀκεῖνο καὶ τοῦτο νομοθετησάντων σὺν ῥυθμῷ, καὶ ὀρχήσει μυστικῇ. ὅτι δ' οὕτως ἔχει, compositum rectè dicamus. Erant & illis Gymnopodiæ, genus Saltationis. Cæterùm quæ Homerus memoriæ prodidit in clypeo super Ariadne, & choro quem illi instituerat Dædalus, ea, ut tibi lecta prætermitto: præterea duos illos saltatores quos ibidem poëta Cybesteteras vocat chorum ducentes. Rursum quæ clypeo inesse memorat, *Cernere erat juvenesque duos agitare choreas*: tanquam rem omnium pulcherrimam saltationem clypeo Vulcanus addidisset. Etenim verisimile erat Phæacas choreis gaudere, ut qui deliciis affluerent, ac in omni felicitatis genere degerent. Proinde Homerus, hoc præcipuè illorum in rebus admirantem facit Vlyssem, & pedum micationes contemplantem. Atque in Thessalia tantum crevit Saltationis exercitatio, ut populi præsides, eorumque antesignanos, præsaltatores nuncuparint. Quod indicant statuarum inscriptiones, quas strenuis viris erigebant. Prætulit enim, præsaltatorem civitas. Et iterum Elationi posuit hanc imaginem populus, propterea quòd pugnam rectè desaltarit. Mitto illud, nullas unquam apud veteres celebratas fuisse festivitates, sine saltatione, quippe quas Orpheus, Musæus, atque optimi id temporis saltatores instituerunt, atque hoc, ut honestissimum quiddam, rhythmo & saltatione initiari sanxerunt. Quòd autem hoc ita se habeat, æquum est ut orgia

1 Ἐδίνεύον] Locus est in clypeo Achillis Il. Σ. ubi ἐδίνεον. Vnde error Luciani scribentis, omnes enim Cod. habent ἐδίνεον. Bourd. Κοῦροι δ' ὀρχησῆες ἐδίνεύον] Homerus, Iliade XVIII. ubi est ἐδίνεον. Marc.

2 Τὰς μαρμαρυγὰς] Πηδήματα, σωματικὰς τῶν ποδῶν κινήσεις. Pollux, Hesych. *Bourd.*

τὰ μὲν [1] ὄργια σιωπᾶν ἄξιον, τὸ ἀμύητον ἕνεκα. ἐκεῖνο δὲ πάντες ἀκήκοατε, ὅτι τὰς ἐξαγορεύσεις τὰ μυστήρια, [2] ἐξορχεῖσθαι λέγουσιν οἱ πολλοί. ἐν [3] Δήλῳ δὲ γε οὐδὲ αἱ θυσίαι ἄνευ ὀρχήσεως, ἀλλὰ σὺν παιδιᾷ, καὶ μὴ μετὰ κιθάρας ἐγίνοντο, παίδων χορῶν σὺν αὐλῷ, καὶ κιθάρᾳ, οἱ μὲν, ἐνόρουν, ὑπορχούμενοι δὲ οἱ ἄνδρες, ἐκλεξάμενοι ἐξ αὐτῶν, τὰ γὰρ ὑβρεῖς χορεῖς ἁρμόζομεν τοῖς ἄσμασι, ὑπορχήμασι ἐκαλεῖτο, καὶ ἐμπίπλασθαι τῶν ποιήτων ἡ λύρα. καὶ τί σοι τὰς Ἑλλάνας λέγω, ὅταν καὶ Ἰνδοὶ, ἐπιφὰς ἑῴθεν ἀναστάντες, προσεύχωνται τὸν ἥλιον, οὐχ ὥσπερ ἡμεῖς τῇ χειρὶ κύσαντες, ἠγγίκαμεν σέπειν ἡμῶν εἶναι τὴν δύχην, ἀλλ' ἐκεῖνοι πρὸς τὸν ἀναβολὸν χάπτες, ὀρχήσει τὸν ἥλιον ἀσπάζονται, χημοτίζοντες ἑαυτοὺς σιωπῇ, καὶ [4] μιμήμασι τὴν χορείαν τοῦ Θεοῦ. καὶ τοῦτ' ἔστιν Ἰνδῶν καὶ σύχη, καὶ χορεία, καὶ θυσία. διὸ δὲ τούτοις ἱλεῶντας τὸν Θεὸν δὶς, καὶ δεχομήνης, καὶ δυομήνης τὴν ἡμέραν. Αἰθίοπες δέ γε, καὶ πολεμοῦντες, σὺν ὀρχήσει αὐτὸ δρῶσι. καὶ ὅταν ἀν ἀφίῃ τὸ βέλος αἰθίοψ ἀνὴρ, ἀφελὼν τὸ κεφαλῆς, τοῦτο γὰρ ἀντὶ φαρέτρας ἔχοντας, περιέδονται αὐτῇ ἀκτηνδὸν τὰ βέλη, εἰ μὴ πρόπαν ὀρχήσαιτο, καὶ τὸ χήμαπ ἀπειλήσειε, καὶ περιεκφοβήσειε τῇ ὀρχήσει τὸν πολέμιον. ἄξιον δὲ, ἐπὶ τοῦ Ἰν-

orgia reticeant, propter non initiatos. Sed illud omnes audiunt eos à vulgo desaltasse dici, qui mysteria prodiderunt. Porrò nulla in Delo sacra sine saltatione peragebantur, sed cum ea, etiam musica adhibebatur. Puerorum chori cum tibia, citharaque ingressi tripudiabant, quibus canentibus optimi quique saltationem accommodabant, ex eorum numero delecti. Quare cantilenas hisce choris conscriptas, Hyporchemata vocabant, talibusque lyra impleta fuerat. Quid verò Græcos tibi commemorem, cùm Indi quoque posteaquam mane surrexerunt, Solem precentur, non quemadmodum nos manum deosculati, perfectam precationem esse putamus. Sed illi ad ortum excitati, saltatione Solem salutant, silentio semetipsos componentes, Deique choream imitantes. Et hæc Indorum est precatio, & chori, & sacrificium. Quibus bis, puta oriente & desinente die, Deum placant. Æthiopes verò bellum cum saltatione ineunt. Nec quisquam Æthiopum, sagittam à capite demptam, (nam hoc loco pharetra utuntur, ipsi radiorum instar tela circumligantes) emittit, quin priùs saltaverit, ac specie minatus sit, & saltatione hostem antè deterruerit. Æquum verò est, ut India

1 Ὄργια σιωπᾶν] Hæc de re alibi, attigi ad Petron. *Bourd.*

2 Ἐξορχεῖσθαι] Prophani & ἀμύητοι ab omnibus sacris arcebantur, nec licebat, si temerarii in cæremonias irrupissent, ea quæ viderant vulgare, hæc appellabant ἐξορχεῖσθαι, qua de re dicendum alibi. *Idem.*

3 Δήλῳ] Initium facit probandi nulla olim sacra facta ἄνευ ὀρχήσεως. Qua de re ipse in Elench. Clem. Alex. Protrept. & Stromat. 1. Dionys. Arcopag. Eccles. hiast. Hierar. c. 1. laudat hunc locum Casaub. c. 6. lib. 14. Anim. ad Athen. *Idem.*

4 Μιμήμασι] Iulianus Imper. hymno Solis. *Idem.*

1 Η ij

δκελῶ, καὶ τὴν Αἰθιοπίαν διεξελαύσαμεν, καὶ ἐς τὴν γείτονα αὐτῶν Αἴγυπτον καβῆναι τοῦ λόγου. δοκεῖ γάρ μοι ὁ παλαιὸς μῦθος καὶ Πρωτέα τὸν Αἰγύπτιον, εἴ τι ἄλλο τι, ἢ ὀρχηστήν τινα ἰδιώτην λέγειν, μιμητικὸν ἀνθρώπου, καὶ ὅσα πάντα χαμαιπετῆ ζῷα, καὶ μεταβάλλειν δυνάμενον, ὡς καὶ ὕδατος ὑγρότητα μιμεῖσθαι, καὶ πυρὸς ἐξύπτιον τὸ τῆς κινήσεως σφοδρὸν, καὶ λέοντος ἀγριότητα, καὶ παρδάλεως θυμὸν, καὶ δένδρου φύσιν. καὶ ὅλως, ὃ, τι καὶ θελήσειεν. ὁδὶ μῦθος, Δημαλέων ὅσῳ τὸ Δημδεξότερον, τῇ φύσει αὐτῆς διηγήσατο, ὡς μιγνυμένῳ τοῦτο, ἅπερ ἐμιμεῖτο, ὅτῳ δὴ καὶ τοῖς νῦν ὀρχουμένοις ἔστιν. ἴδοις τ' ἂν ἐν αὐτοῖς ἅμα τὸ αὐτὸν καιρὸν ἀκίνητα διαμεταπιπτόμενα, καὶ αὐτὸν μιμουμένους τὸν Πρωτέα. εἰκάζειν δ' χρὴ καὶ τὴν Ἐμπουσαν τῇ εἰς μυρίας μορφὰς μεταβαλλομένῃ, τοιαύτην τινὰ ἄνθρωπον τοῦτο δ' μύθῳ Δημδιδόσθαι. ἐπὶ τούτοις δίκαιον μὴ ἧττον Ῥωμαίων ὀρχήστας ἀμύνεσθαι, ὧν οἱ δυνηθέντες αὐτῶν, τῷ πολεμικωτάτῳ τῶν Θεῶν Ἄρει, οἱ Σάλιοι καλούμενοι, ἱερωσύνης δ' τοῦτο ὄνομα, ὀρχήσεται συνοῦσιν τῷ ἄνδρε, καὶ ἱερωπίτῃσι. Βιθυνὸς δ' μῦθος καὶ οὗτος, ὃ πάσῃ τῇ παλαιπικῶν ἀδότης, οἳ τὴν Πείσανον δυίμοιρα πολεμιστὴν, τῶν Τιτάνων εἶναι φασι, [1] ἢ τὴν Ἰδαίων δακτύλων, τοῦτο ἔργον πεποιημένον, τὸ εὐόπλοις παιδεύειν, Δημαλεόντα Δημ τὸν Ἥφαιστον τὸν Ἄρεα, παῖδα μὲν ἔτι, σκληρὸν δ', καὶ [2] πίεσμα δ' lud factum, ad rerum militarium institutionem, Martem à Iunone acceptum adhuc puerum, sed durum, ac præter modum virilem,

dia & Æthiopia peragratis, in vicinam Ægyptum oratione descendamus. Vetus enim illa fabula Proteum illum Ægyptium, nihil aliud quàm saltatorem fuisse mihi innuere videtur, hominem imitandi peritum, quique in varias species & formas mutare se posset, ut & aquæ humiditatem, & ignis celeritatem in motus vehementia, & leonis immanitatem, & Pardalis impetum, & arboris quassum, denique quicquid vellet, imitaretur. Cæterùm hæc fabula, rem contra omnium opinionem assumens, quasi in ea mutaretur, quæ imitabatur, ingenium ipsius explicavit. Qua facultate & hujus temporis saltatores sunt præditi: ac proinde videris ipsos eodem tempore confestim immutari, ipsumque Proteum imitari. Quinetiam conjiciendum est, Empusam quæ in formas innumeras mutabatur, hujusmodi saltatricem à fabulis fuisse traditam. Præter hæc æquum est, ut neque Romanæ saltationis obliviscamur, quam Romanorum nobilissimi quique, Marti Deorum bellicosissimo, qui Salii vocantur, quod est sacerdotii nomen, gravissimam & religiosissimam exercent. Neque hæc Bithyna fabula, multum ab instituto Italorum abhorret, quæ perhibet Priapum bellatorem Deum, unum opinor ex Titanibus aut Dactylis Idæis, opus illud factum, ad rerum militarium institutionem, Martem à Iunone acceptum adhuc puerum, sed durum, ac præter modum virilem,

1 Ἢ τὴν Ἰδαίων δακτύλων] De his Pollux & vir Clarissimus Isaac. Casaub. c. 5. lib. 1. Animad. ad Athen. *Bourd.*

2 Πίεσμα τῷ μαχὶς] De eod. Dial. Apoll. & Bacchi. *Idem.*

μετρίως ἀνδρικὸν, μὴ πρόπαιον ὁπλομαχίαν διδάξαι, πρὶν τέλειον ὀρχηστὴν ἀπεργάσασθαι. καὶ ἐπὶ τούτῳ, καὶ μισθὸς αὐτῷ τοῦτο ὑπὸ τῆς Ἥρας ἐγένετο, δεκάτῳ ἀεὶ τῶν ἐν τῷ πολέμῳ ἀφαιρουμένων τοῦ Ἄρεως παρ' αὐτῶν λαμβάνειν. τὰ μὲν γὰρ [1] Διονυσιακὰ, καὶ Βακχικὰ, οἶμαί σε μὴ ἀφεῖμενον ἐμοῦ ἀκοῦσαι, ὅτι ὄρχησις οἰκεῖα πάντα ἦν. τριῶν γὰρ ὄντων τῶν ἡδυσματίων ὀρχήσεων, [2] Κόρδακος, καὶ σικιννίδος, καὶ ἐμμελείας, οἱ Διονύσου θεράποντες, οἱ Σάτυροι, τούτας ἐφεύρηντο, ἀφ' αὐτῶν ἐκάστην ὀνόμασαν. καὶ τούτῃ τῇ τέχνῃ χειρώσατο ὁ Διόνυσος, Τυρρηνούς, καὶ Ἰνδούς, καὶ Λυδοὺς ἐχειρώσατο, καὶ φῦλον ὅτιν μάχιμον τοῖς αὐτοῖς θιάσοις κατηρξάσατο. ὥστε ὦ θαυμάσιε, ὅρα μὴ ἀσεβὲς ᾖ καταγνῶναι ἐπιτηδεύματος θείου τι ἄρχε, καὶ μυστικοῦ, καὶ τοσούτοις θείοις ἐπαγθησομένου. καὶ ἐπὶ τιμῇ αὐτῶν δρωμένου, καὶ τοσαύτῃ τέρψιν ἅμα, καὶ παιδιὰν ὠφέλιμον παρεχομένου. θαυμάζω δέ σε κἀκεῖνο, εἰδὼς Ὁμήρου, καὶ Ἡσιόδου μάλιστα ἐραστὴν ὄντα σε αὐτοῦ· τὰ γὰρ ἐπὶ τοῖς ποιηταῖς ἐπαινούμενα, πῶς ἀναφθέγξασθαι τολμᾷς, ἃ δὴ πάντων ὀρχηστῶν ἐπαινοῦσιν. ὁ μὲν γὰρ Ὅμηρος, τὸ ἥδιστον, καὶ κάλλιστον καὶ γελοιότατον, ὕπνον, καὶ φιλότητα, καὶ μολπὴν, καὶ ὄρχησιν, μόνα ταῦτα ἀμύμονα ὀνόμασε, σεσημασμένους τῇ Διὶ καὶ τὸ ἡδὺ τῇ μολπῇ, ἄμφω ἀμφοτέρῳ τῇ ὀρχηστικῇ σοφίσει. καὶ ᾠδὴ γλυκεῖ-

rilem, non priùs armis depugnare docuisse, quàm perfectum saltatorem reddidisset. Quamobrem & merces illi à Iunone destinata est, ut decimam partem spoliorum bello partorum à Marte semper acciperet. Neque enim arbitror te expectare ut ex me audias Dionysiaca & Bacchica, illa omnia genus fuisse saltationis. Cùm itaque tria sint celeberrima saltationum genera, puta Cordax, Sicinnis, & Emmeleia, quibus Satyri Bacchi ministri inventis, singulis à se nomen indiderunt: hac saltandi arte utens Bacchus, Tyrrhenos, Indos, & Lydos subjugavit, & gentes adeò bellicosas ipsis cum thiasis saltatione debellavit. Quocirca, ô admirande, vide ne sit impium in crimen vocare tam divinum institutum, & mysticum, & tantis à Diis studiosè cultum, & in ipsorum honorem exerceri solitum, & quod tantam oblectationem simul, & utilem lusum exhibet. Sed illud de te miror, cùm sciam te Homeri & Hesiodi amantissimum esse (iterum enim ad poëtas redeo) qua fronte illis contradicere audias, qui præ omnibus Saltationem laudant. Nam Homerus res omnium suavissimas & pulcherrimas recensens, nempe somnum, amorem, cantum, & saltationem, solam hanc inculpatam appellavit, ascribens per Iovem, cantui dulcedinem, quæ ambo arti saltandi adsunt, & cantio dulcis, & in-

1 Διονυσιακὰ] Copiosè Long. σοφισμ. lib. 2. *Bourd.*

2 Κόρδακος] Tres enumerat saltationum species, quarum inventores prohibentur Satyri Κόρδακα, Σικιννίδα, & Ἐμμέλειαν, de prima Theodor. Marcil. ad Horat. Vlpian. Demosth. Interpres ad Olynth. 2. pag. 215. Hesych. Pollux, de secunda iidem Pollux & Hesych. de ultima, Plato, Interpres Aristophan. ad nubes, & Hesych. apud quos rescribe Σίκιννις. Idem.

1 Ἀλ-

ἀρχὴ, καὶ ὀρχησομένῳ ἀμώμων, ὃν σὺ νῦν μεμφόμενος ἐπιποιεῖς. καὶ πάλιν ἐν ἑτέρῳ μέρει τῆς ποιήσεως. [1] Ἄλλῳ μὲν γὰρ ἔδωκε θεὸς πολεμήϊα ἔργα, Ἄλλῳ δ' ὀρχηστύν τε, καὶ ἱμερόεσσαν ἀοιδήν. ἱμερόεσσα γὰρ ὡς ἀληθῶς, ἡ μετ' ὀρχήσεως φδὴ, καὶ δῶρον θεῶν τοῦτο κάλλιστον. καὶ ἔοικεν εἰς δύο διῃρῆσθαι ὁ Ὅμηρος τὰ πάντα πράγματα, πόλεμον, καὶ εἰρήνην, τοῖς δὲ πολέμου μόνα φαῦλα ὡς κάλλιστα ἀποτετελεικέναι. ὁ δὲ Ἡσίοδος, ὃ παρ' ἄλλα ἀκούσας, ἀλλ' ἰδὼν αὐτὸς ἔφησεν ὥσπερ ὀρχουμένας τὰς μούσας, ἐν ἀρχῇ τῶν ἐπῶν τοῦτο ᾄδει αὐτῶν τὸ μέγιστον ἐγκώμιον διηγεῖσθαι, ὅτι [2] ᾄδει κρήνην ἰοειδέα πόσσ' ἀπαλοῖσιν ὀρχεῦνται, καὶ πυκνὸς ὁ βωμὸς περιχορδύσιος. ἀλλὰ σὺ μὲν ὦ χρυσαῖε, μονονοὺχὶ γεμφαχῶν, ὑβρίζεις εἰς τὴν ὀρχησιν. ὁ Σωκράτης δὲ, σοφώτατός τε ἀνὴρ, καὶ πρεσβύτου τοῦτο ᾄδει αὐτῷ λέγοντι τῷ Πυθίῳ, ὃ μόνον ἐπῄνει τὴν ὀρχηστικὴν, ἀλλὰ καὶ συμμαθεῖν αὐτὴν ἠξίου, μέγιστον νέμων δύναμιν, καὶ εὐμουσίᾳ, καὶ κινήσει ἐμμελεῖ, καὶ εὐχημοσύνῃ καὶ κινδύνῳ. καὶ σὺν ἡδονῇ τοῦ γήρως ἀνὴρ, ἵν' ἐκ πεπαιδευτώτων μαθημάτων καὶ τοῦτο ἠγέμονος εἴνεκα. καὶ ἔμοιγε μὲ συνεῖναι ᾄδει ὀρχηστικὴν ὁ μετρίως πεπαιδευμένος, ἔστιν καὶ τὰ μικρὰ σὺν ἄκνῳ μανθάνειν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ διδασκαλεῖα τῶν αὐλητρίδων ἐφοίτα, καὶ παρ' ἑταίρας γυναικὸς σὺν ἀπῥιξὶ πεπαιδεῦσθαί τι ἀκούειν τοῦ Ἀπασίας. καίτοι συνεῖναι

& inculpata Saltatio, quam tu nunc vituperare cogitas. Rursus alia in parte suæ poëseos, ait. *Nam Deus, hunc belli reddit virtute, choreis Illum, alium grato cantus modulamine clarum.* Suavis enim perfectò cantilena quæ cum Saltatione est conjuncta, & hoc Deorum munus pulcherrimum. Ac mihi videtur Homerus mortalium res omnes in duo divisisse, Bellum, & Pacem, & rebus bellicis has solas ut pulcherrimas opposuisse. Atque Hesiodus, qui ex alio non audivit, sed ipsemet vidit statim ab auroræ exortu saltantes Musas, sui carminis initio de illis hoc maximum profert encomium, Nimirum eas circum fontem ferrugineum mollibus pedibus tripudiare, choreas agentes circum patris aram. Tu verò generosè, tantum non cum Diis pugnans, in saltandi artem es contumeliosus. Verùm Socrates, vir sapientissimus, si hoc de ipso dicenti Pythio est credendum, non modò laudavit artem saltandi, sed eam etiam discere voluit, cùm concinnitati, elegantiæ, motui decenti, ejusque quod movetur venustati plurimum tribueret. Nec veritus est ætate jam grandior Saltationem inter maximè serias disciplinas habere: nec ei perdiscendæ parum erat operæ impensurus, quem etiam leviora discere non piguit: sed tibicinarum quoque scholas frequentavit, neque à meretrice muliere Aspalia serium quippiam audire dedignatus est. Atqui ille artem

1 Ἄλλῳ] Iliad. γ. Bourd.
2 Περὶ κρήνην] Hesiod. in Theog.
Καί τε περὶ κρήνην ἰοειδέα πόσσ' ἀπαλοῖσιν
Ὀρχεῦνται, ἑὸς βωμὸς ἱμερδνιὴ Κρονίωνος. Idem.

3 Ἐμ-

ἄρτι ἀρχομένῳ ἐώρᾳ τὴν πρόχυσιν, οὐκ ἀδίκως εἰς τοσοῦτον κακὸν διαβρωμένην. εἰ γὰρ τοὺς νῦν ἐπὶ μέγιστον εὐημερίας αὐτὴν ἠγαγόντας, δι' ἃ ἔδει, πάντων ἂν σκαιότατον κρίνειν ἀφέρμῳ, μόνῳ τῷ ἁμαρτεῖν τούτῳ τῶν ἂν εὐροῦσι, καὶ τοὺς παῖδας σὺν ἂν ἄλλῳ τῳ εὖ αὐτὴν διδάξαι. δικεῖς δέ μοι ὅτι Κωμῳδίαν, καὶ Τραγῳδίαν ἐπαινῆς, ἐπιλελῆσθαι ὅτι μὴ σὺ ἑκατέρας ἐκείνων ἀρχόντως εἶδον τὸ εἶδος ἔχον. οἷον, Τραγικὴν μέν, τὴν Ἐμμέλειαν. Κωμῳδικὴν δ', ὁ Κόρδαξ. σύνιστε δὲ καὶ τρίτην, Σικινίδος εὐσταλεμβαιοφόρου. ἐπὶ δὲ σὺ δεχῇ ἐς εὐσύμπνοος τὸ ὄρχησις, τὴν Τραγῳδίαν, καὶ τὴν Κωμῳδίαν, καὶ αὐλητὰς κυκλίους, καὶ κιθαρῳδίαν, συναγάγοις ταῦτα, καὶ ἀφεστῶτα στοιὰ εὐσεπὼν, φέρε νῦν ἀντεξετάσωμεν τῇ Ὀρχήσει ἕκαστον αὐτῶν. κρίνει τὸ μὲ αὐλὸν, εἰδυκεῖ, καὶ τὴν κιθάραν, παρῶμεν. μέρη γὰρ τῆς Ὀρχήσεώς ὑπηρετικὰ καὶ ταῦτα. τὴν Τραγῳδίαν δὲ γε ἀπὸ τοῦ σχήματος πρώτην καταμάθωμεν, οἵα ἐστὶν, ὡς εἰδέχθης ἅμα, καὶ φοβερὸν ἡμῖν εἰς μῆκος ἀρρύθμως ἠσκημένον ἄνθρωπος, [1] ἐμβάσεις ὑψηλοῖς ἐποχούμενον, εὐσκιον ὑπὲρ κεφαλῆς ἀναπεπόμενον ἐπικείμενον, καὶ τόμον κεχηνὸς πάμμεγα, ὡς καταπομενον τοὺς θεατάς. ἐὰν λέγειν εὐσεμνύνῃ, καὶ εὐσχαρίδια, καὶ εὐσθενῶ, καὶ ἐπιτυχητὸν παχύτητα εὐσαρκοῦμεν, ὡς μὴ δι' μήκους ἡ ἀρρυθμία σὺ λεπτῷ μᾶλλον ἐλέγχοιθ. εἶτ' ἔνδοθεν αὐτὸς κεκραγώς, ἑαυτὸν ἀνακλᾶν, καὶ κατὰ

tem non ita pridem natam vidit, nec tanta pulchritudinis accessione conformatam. Qui si nunc eos quorum opera in summum usque fastigium evecta est, spectaret, sat scio illum reliquis omnibus posthabitis, hisce duntaxat spectaculis animum adhibiturum, neque pueros quicquam priùs Saltatione edocturum. *Videris autem mihi* cùm laudes Comœdiam & Tragœdiam, oblitus esse, in utraque illarum proprium Saltationis genus esse, puta in Tragœdia, Emmeliam, in Comœdia, Cordacem, nonnunquam & tertiam, quum Sicinnis assumitur. Quandoquidem autem initio Saltationi prætulisti Tragœdiam, & Comœdiam, & circumforaneos tibicines, & citharæ cantum, *spectaculis* convenientia hæc, ac proinde gravia nuncupans, age nunc eorum unumquodque cum *Saltatione* comparemus. Verùm, si videtur, tibiam & citharam omittamus: quæ sunt partes Saltatoris administræ. Porrò Tragœdiam primùm ab habitu cognoscamus, cujusmodi sit, quàm sit deforme, simulque horrendum spectaculum, scilicet homo in longitudinem inconcinnam factus, altis cothurnis ingrediens, larva caput obductum habens, & amplo hians ore, tanquam devoraturus spectatores, non dico pectoralia, ventralia, ascititiam, & artificialem crassitudinem fingens, ne longitudine discors compositio in tenui corpusculo magis reprehendatur: deinde intus vociferans, se ipsum retorquens,

1 Ἐμβάσεις ὑψηλοῖς ἐποχούμενον] De hujus loci interpretatione agit amplissimus Cuperus Consecrationis Homeri pag. 82. quem curiosus consulet. *Alexiovveen.*

1 Σε-

πελῶν, σίοπ ἓ ᾠδεῖόν τὰ ἰαμβεῖα, καὶ τὸ δὴ αὖχισον, μελῳδῶν τὰς συμφορᾶς, καὶ μόνης τῆ φωνῆς ὑπολύπου παρέχων ἑαυτόν. τὰ γὰ ἄλλα, τοῖς ποιηταῖς ἐμέλησε, καὶ πολλῷ πότε χρόμμοις. καὶ μέχρι μὲν Ἀνδρομάχης τε, ἢ Ἑκάβης ἔστ, φορητός ἡ ᾠδή. ὅταν ὃ Ἡρακλῆς αὐτὸς εἰσελθὼν μεγαλοφῆ, ἐπιλαθόμενος αὐτῆ, καὶ μήτε τὴν λεοντῆν αἰδεσθείς, μήτε τὸ ῥόπαλον, ὃ ἐκέκτητο, [1] σολοικίαν ὦ φρονῶν εἰκότως φαίη ἂν τις τὸ σχῆμα. καὶ γὰ αὖ, ὅπερ ἐκάλεις τῇ ὀρχηστικῇ, τὸ, ἄνδρας ὄντας μιμεῖσθαι γυναῖκας, κακὸν τοῦτο καὶ ἡ Τραγῳδίας, καὶ ἡ Κωμῳδίας ἔγκλημα ἂν εἴη. πολλοὶ γὰρ ἐν αὐταῖς τῶν ἀνδρῶν αἱ γυναῖκες. ἡ Κωμῳδία ὃ, [2] καὶ τὰ πρόσωπον αὐτῶν τὸ καταγέλαστον, μέρος ἓ περιῆ αὐτῇ γενέμενον, οἷα Δάων, καὶ Τιτίων, καὶ μαγείρων πρόσωπα. τὸ ὃ ἓ Ὀρχηστὲ σχῆμα, ὡς μὲ κόσμιον, καὶ εὐπρεπές, ἐδὲ ἐμὲ χρὴ λέγειν. δῆλα γὰ ἅπασι μὴ τυφλοῖς τοῦτο. τὸ ὃ πρόσωπον αὐτὸ, ὡς καλλιστον, καὶ τῷ ὑποκειμένῳ δράματι ἁρμόττε ἁκρῶς, ἁ περιττὸς ὃ, ὡς οὐκεῖνα, ἀλλὰ συμμεμυκὼς. ἔχει γὰ πολλοὺς τοὺς ὑπὲρ

quens, & distorquens, nunnunquam jambos cantillans, quodque turpissimum est, calamitates modulans, ac soli voci semet obnoxium præstans. Nam cætera priscis poëtis curæ fuerunt. Et quandiu quis Andromachen, aut Hecubam agit, tolerabilis est cantio. Sed quum Hercules in scenam ingressus carmen lugubre canit, sui oblitus, nec reveritus leoninam pellem, & clavam qua circundatur, istud sanæ mentis homo, solœcismum meritò vocarit. Quinetiam quod in arte saltandi vituperabas, viros nimirum esse mulierum imitatores, hoc quidem commune & Tragœdiæ, & Comœdiæ est vitium: ac plures in iis sunt mulieres quàm viri. Quinetiam Comœdia, ridiculas personas, partem oblectationis ipsi tribuit, quales sunt Davorum, Tibiorum, & coquorum personæ. Sed enim Saltationis habitus, quàm sit ornatus & decorus nihil attinet me dicere, cùm hæc non cæcutientibus sint perspicua. Ipsa verò persona est elegantissima, subjectæque fabulæ convenit, nec illorum instar, hiat, sed comprimitur. Nam complures habet qui pro se vociferantur. Nam olim Saltatores ipsi

1 Σολοικίαν] Dictum in Nigrino. Veteres Grammatici σολοικίαν interpretantur quidquid fit perperam σολοικία τὸ ἀμαθές. Bourd.

2 Καὶ τὸ πρόσωπον αὐτῶν τὸ καταγέλαστον μέρος τῆ περιῆ αὐτῇ γενέμενον, οἷα Δάων, ἐ Τιτίων ἐ μαγείρων πρόσωπα] Hæc ultima sic vertit bonus Opsopœus, fupine fane, imo ridicule: putavit scilicet legendum δαιδῶν, vel ex δαιδῶν per crasim posse fieri δάων, ut ex κεράτων κεράων, sed sine exemplo. Tum quid foret *Lampadum personas?* meræ nugæ, & ægri somnia. lege cum majusculâ Δάων ἐ Τιτίων. Servorum quippe sunt nomina, qui sæpe in comœdiis inducuntur ab origine & patria sic dicti. Nam Δάοι Herodoto sunt quædam gens in Persia pastoralem vitam agens. Τίτιοι vero sunt Phryges. Nam teste Suida Τιτία erat Φρυγία ὅλη. Universa Phrygia Tibia dicebatur. Terentius à nomine Δάου suum Davum formavit. Sunt igitur Carica nomina servorum, non lampades aut tibicines, ut somniavit Opsopœus. *Palm.*

1 Ὁπῆ

αὐτὰ βοᾶν δοκεῖ. πάλαι μὲν γὰρ αὐτοὶ καὶ ᾖδον, καὶ ὠρχοῦντο. εἶτ' ἐπειδὴ κινημάτων, τὸ ἆθλημα τῷ ᾠδὴν ἐπιτιθέναι, ἄμεινον ἔδοξεν ἄλλως αὐτοῖς ὑποκρίνειν. αἱ δὲ ὑποθέσεις, καιναὶ ἀμφοτέρωθεν, καὶ ᾠδήν τινα ἀμφικεκαλυμμένην τῇ τραγικῇ καὶ ὀρχηστικῇ, πολλῷ ὅτι ποικιλώτερον αὐτὴν, καὶ πολυμιμητοτέραν, καὶ μυρίας μεταβολὰς ἔχουσαν. οἶδα μὲν σοφιστὴν ὁ Ὀρχήσεις, ἐπαινῶν φαμὲν εἶναι αὐτὰς, τὸ δόξαν, ᾧτις ἀγωνοθέτης μεῖζον, καὶ σεμνότερον τὸ πρᾶγμα, ἢ ὥστε εἰς ἐξέτασιν καλεῖσθαι. ἐῶ λέγειν [1] ὅτι πόλις ἐν Ἰταλίᾳ, ἣ Χαλκιδικὸν γένους ἡ δέσις, καὶ τοῦτο ὥσπερ τι κόσμημα, τῇ παρ' αὐτοῖς ἀγῶνι ἐπιτίθεται. ἐθέλω δέ σοι ἐπαινῶν ἤδη ἀπολογήσασθαι ὑπὲρ τῶν ἐγκαλεσαμένων τῷ λόγῳ, παμπόλλων ὄντων, ὡς μὴ δόξαν ἀγνοίας, ἢ ἀμαθίας παρέχωμαι. οἶδα γάρ με λέληθεν ὅτι πολλοὶ πρὸ ἡμῶν περὶ Ὀρχήσεως συγγεγραφότες, τῷ πλείστῃ ἀφορμῇ τὰ χαρίεντα ἐποιήσαντο, πολλὰ τῶν Ὀρχήσεως τὰ εἴδη ἐπεξιόντες, καὶ ὀνόματα αὐτῶν καταλέγοντες, καὶ οἷα ἕκαστα, καὶ ὑφ' ὅτου εὑρέθη, πολυμαθείας τοῦτο ἐπίδειξιν ἡγούμενοι παρέξειν. ἐγὼ δὲ, μᾶλλον μὲν τῷ περὶ ταῦτα φιλοπονίαν, ἀπειρηκαλόν τι, καὶ ὀψιμαθῆ, καὶ ἐμαυτῷ ἄκαιρον εἶναι νομίζω. καὶ ἀφ' οὗτο παρίημι. ἔπειτα δὲ, κἀκεῖνό σε ἀξιῶ σκοπεῖν, ipsi canebant, & saltabant: deinde quia continuo motu gravatus anhelitus cantum turbabat, consultius visum est ut ipsis alii succinerent. Porrò communia utrisque sunt argumenta, nullaque in re à tragicis differunt saltatoria, nisi quòd ista sunt varietate ornatiora, eruditiora, innumerasque mutationes habent. *Quòd* si Saltatio non sit ad certamen composita, causam hanc esse dico, quòd certaminum præfecti, majorem hanc & graviorem censuerint, quàm ut in inquisitionem vocaretur. Missum facio civitatem in Italia, Chalcidici generis præstantissimam, eam velut ornamentum, certamini quod apud ipsos decertatur, adjecisse. Cæterùm hîc jam *volo* rerum non paucarum, *quas in oratione* prætermisi defensionem *suscipere*, ne quam *ignorantiæ* vel imperitiæ opinionem præbeam. *Non* enim nescio complures ante nos de Saltatione libros conscripsisse, plurimamque in scriptis operam posuisse, ut omnes Saltationis species recenserent, omniaque earum nomina enumerarent: tum cujusmodi vnaquæque, quisque illius inventor, existimantes hoc multiplicis eruditionis specimen sese præbituros. Ego verò contentionem circa ista, ineptam & seræ eruditionis, mihique intempestivam esse puto: proinde illam prætermitto. Deinde, te illud etiam cogitare, & me-

1 Ὅτι πόλις ἐν Ἰταλίᾳ] Hæc urbs Chalcidici generis Cumæ. *Bourd.* Neapolim credo intelligit, quæ à Cumæis condita fuit. Cumæ vero Italicæ Chalcidem in Eubœa metropolin agnoscebant: & Neapolis utpote Græca scenicis & gymnicis exercitationibus dedita erat. Ideo à Nerone electa, ubi primum in scenam publice prodiret, ut notat Cornelius Tacitus Annalium decimo quinto. Itaque ex hoc loco colligere licet saltationem theatralem à Neapoli toti Italiæ traditam fuisse. *Palm.*

1 Καὶ

μεμνῆσθαι, ὅτι μοι νῦν ἐν πᾶσιν Ὀρχησιν ἐπαινεῖσθαι χρεών, ἀλλὰ τοῦτον τὸν σκοπὸν ὑπεισιόντι τῷ λόγῳ, Ὀρχήσεων ὀνόματα καταριθμήσασθαι, πλὴν ὅσων ἐν ἀρχῇ ὀλίγων ἐπεμνήσθην, τὰς γενικωτέρας αὐτῶν προχειρισάμενον. ἀλλὰ τὸ γε νῦν παρὸν μοι κεφάλαιον ἐν λόγῳ, τοῦτό ἐστι, νῦν Ὀρχησιν ἐπαινέσαι, καὶ δεῖξαι ὅσα ἐν αὐτῇ πρᾶγμα, καὶ χρήσιμον προσλαβοῦσα ἔχει, καὶ πάλαι προαιρουμένη εἰς τοσοῦτον κάλλος ἐπιδοῦναι, ἀλλὰ [1] κατὰ τὸ Σεβαστὸν μάλιστα. αἱ μὲν γὰρ πρότερον ἐκείναι, ὅσπερ τινες ῥίζαι, καὶ θεμέλιοι τῆς Ὀρχήσεως ἦσαν. τὸ δ' ἄνθος αὐτῆς, καὶ τὸ πλεῖστον καρπὸν, ὅσπερ νῦν μάλιστα εἰς τὸ ἀκρότατον ἐκπεπίλεικεν, τοῦτο νῦν ὁ παρὼν λόγος διεξέρχεται, παρεὶς τὸ ἁρμοβύρίζειν, καὶ χάρμον Ὀφελίαν, καὶ τὰ ἄλλα, ὡς μηδὲν τῇ νῦν, παρὸν ἐπιπροσήκοντα. ἀλλὰ γὰρ ἐκεῖνο τὸ Φρύγιον τῆς Ὀρχήσεως εἶδος, τὸ παρθένιον, καὶ συμποτικὸν μᾶλλον μεθ' ὕβρεως γινόμενον, ἀχρεῖκαν παλλακὶς ἀστὸς αὐλητρὶς γυναικεῖον ἐρεθιζομένη, ἀφοδρὰ, καὶ καμάτῳ πεδήμασι, καὶ νῦν ἔτι παῖς ἀρχοικίαις ἐπιπολάζουσα, ὑπ' ἀγνοίας παρέλιπον, ἀλλ' ὅτι μηδὲν ταύτῃ τῇ νῦν Ὀρχήσει χρήσιμον. καὶ γὰρ ὁ Πλάτων ἐν τοῖς νόμοις, τὰ μὲν, ἅπερ εἴδη ἐπαινεῖ ταύτης, τὰ δ', πάνυ ἀπιξιοῖ, ἀλλαχοῦ αὐτὰ εἴς τι τὸ πρέπον, καὶ τὸ χρήσιμον. καὶ ἀπολαύειν αὐτῶν ἀχρηστότερα, σεμνύει δ', καὶ θαυμάζειν διὰ τέλους. καὶ ἐκεῖ μὲ αὐτῆς Ὀρχήσεως,

meminisse velim, mihi non esse propositum ut nunc omnis Saltationis genus recenseam, neque hunc orationi meæ scopum instituisse, ut Saltationum nomina enumerem, præterquam earum quas ut generaliores delectas initio commemoravi. Verùm in præsentia mihi caput orationis istud est, ut nunc usitatam Saltationem laudem, planumque faciam quantum cùm voluptatis, tum utilitatis in se complectatur, & ut non olim cœpit tantum elegantiæ incrementum capere, sed potissimùm Augusti temporibus. Quippe priores illæ tanquam radices & fundamenta Saltationis fuêre. Sed florem illius, & absolutissimum fructum, qui nunc maximè summam perfectionem attigit, nostra hæc oratio exponit, omissa thermaystride, & gruis Saltatione, & aliis, ut quæ nunc usitate non conveniant. Neque enim Phrygiam illam Saltationis speciem, petulantem & convivalem, quæ cum ebrietate exercetur, rusticis plerunque ad muliebrem tibiæ cantum saltantibus saltus vehementes & laborioſos, & qui etiamnum ruri redundant, ignarus omisi: sed quia cum hujus temporis Saltatione nihil commune habet. Quandoquidem Plato in legibus, alias quidem hujus species probat, alias omnino reprobat, eas dividendo in Iucundam, & Vtilem, & ex illis indecentiores exigendo, alias verò anteponendo, & admirando. Et hæc quidem de Saltatione

1 Κατὰ τὸ Σεβαστὸν] Godofredus Malvynus Clarissimus Senator monuit Interpretem judicio & oculis abusum suis, dum ista vertit, *nec minus de se exhibens reverentia.* Fraudi fuit, puto, quod Græci nominibus propriis majusculas literas præfigere neglexerint, dicere debuit *præcipuè circa Augusti tempus.* Bourd.

2 Πλά-

τοσαῦτα. τὸ γὰρ πάντα ἐπεξιόντα μηκύνειν τὸν λόγον, ἀπηρέμονον. ἀλλ' ἢ τὸν Ὀρχηστὴν αὐτὸν ἔχειν χρὴ, καὶ ὅπως δεῖ ὑποκρίνεσθαι, καὶ ἃ μεμαθηκέναι, καὶ οἷς κρατύνειν τὸ ἔργον, ἤδη σοι δίειμι, ὡς μάθῃς, ἢ τῶν ῥᾳδίων, καὶ τὸ ἄμικτον χαιρέτων ὄντα τῇ τέχνῃ, ἀλλὰ πάσης παιδεύσεως ἐς τὸ ἀκρότατον ἀφικνεῖσθαι, ἢ μουσικῆς μόνον, ἀλλὰ καὶ ῥυθμικῆς, καὶ γεωμετρικῆς, καὶ τῆς φιλοσοφίας μᾶλλον, τῆς τε φυσικῆς, καὶ τῆς ἠθικῆς. τῶν γὰρ Ἀριστοτέλους αὐτῆς ἀπολειφθέντα, ἀκριβῶς αὐτὴ νενόμικεν. ἐμοὶ δὲ δοκεῖ Ῥητορικῆς ἀφέστηκεν, ἀλλὰ ἐς ταύτης μετέχει, καθ' ὅσον ἥδυς τε, καὶ πάθους ἐπιδεικτικὴ ἐστιν, ὧν καὶ οἱ ῥήτορες ὀλίγοντας. οὐκ ἀπήλλακται ἢ καὶ γραφικῆς, καὶ πλαστικῆς, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐν τοιαύταις διῃρυθμίσεσι μᾶλλον μιμεῖσθαι φαίνεται, ὡς μηδὲν ἀμείνω μήτε Φειδίαν αὐτῆς, μήτε Ἀπελλῆν εἶναι δοκεῖν. πρὸ πάντων ἢ, Μνημοσύνην, καὶ τῶν θυγατέρα αὐτῆς Πολύμνιαν, ἵλεων ἔχειν αὐτὴ προκειται, καὶ μεμνῆσθαι πάντων ἀπάντων. καὶ γὰρ ἔοικεν ἡ Ὁμηρικὴν Κάλχαντα, τὰ Ὀρχηστὴν εἰδέναι χρὴ, τὰ τε ὄντα, τὰ τ' ἐσόμενα, πρό τ' ἐόντα, ὡς μηδὲν αὐτὸν λαθεῖν, ἀλλ' εἶναι πρόχειρον τῶν μνημείων αὐτῶν. καὶ τὸ μὲν κεφάλαιον τῆς ὑποθέσεως, μιμητικὴ τίς ἐστιν ἐπιστήμη, καὶ δεικτικὴ, ἐς τὰ ἐννοηθέντων ἐξαγορευτικὴ, καὶ τὰ ἀφανῶν σαφηνιστική. καὶ ὅπερ ὁ Θουκυδίδης περὶ τοῦ Περικλέους, ἔφη, ἐπαινῶν τὰ ἔνδρα, τοῦτο καὶ τὸν Ὀρχηστὴν ἀκριβολογεῖσθαι ἀναγκαῖον εἶναι, γνῶναί τε τὰ ὄντα, καὶ ἑρμηνεῦσαι αὐτά. ἑρμηνείαν ἢ νῦν, τῶν σαφηνισμὸν τὰ χειρόνων λέγω. ἃ ἢ

tione dicta sufficiant. Etenim singulis persequendis orationem producere, ineptum est. Verum ea quæ Saltatorem habere oportet, & rationem qua eum exerceri par est, & quæ didicisse, quibusque opus munire debet, jam tibi expediam: ut noris hanc artem non esse ex facilibus, & parabilibus, sed ex iis quæ disciplinæ cujusvis fastigium pertingunt, non solùm mufices, sed etiam rhythmices, & geometrices, cùm primis verò tuæ philosophiæ & physices, & ethices: sed *superfluam* illam dialectices *anxietatem*, parum sibi commodam existimavit. Neque verò abhorret à Rhetorica, sed & illius est particeps, quatenus mores & affectus demonstrat, quos ipsi etiam rethores *exprimere* student. Neque aliena *est* à *pingendi*, & fingendi arte, *verùm illarum in* exprimendis membris *concinnitatem* maximè imitari videtur: ut neque quam illa præstantior vel Phidias, vel Apelles videatur. Ante omnia verò Mnemosynen, ejusque filiam Polymniam, sibi propitiam obtinere proponit, & omnium meminisse conatur. Etenim juxta Calchantem Homericum, necesse est Saltatorem scire, *Quæ sint, quæ fuerint, quæ mox ventura trahantur*: ut eorum nihil ignoret, imò expeditam memoriam habeat. Quod autem est argumenti caput, hæc scientia est imitatrix, demonstrativa, mentis conceptuum explicatrix, & obscurorum declaratrix. Et quod de Pericle, ipsius in laudem dixit Thucydides, hæc etiam summa fuerit Saltatoris laus, nosse quid deceat, idque explicare. Nunc verò interpretationem, habituum explicationem dico.

Ma-

πᾶσαν τὴν ἔργου ὑποθήκην, ἣ παλαιὰ ἱστορία ἐστὶν, ὡς προεῖπον, καὶ ἡ προχειρος αὐτῆς μνήμη τε, καὶ μετ' ἀκριβείας ἐπίδειξις. δεῖ γὰρ χάους ἄνωθεν, καὶ τῆς ἀρχῆς ἕως κόσμου γενέσεως ἐξαρθμῆσαι, χρὴ αὐτὸν ἅπαντα εἰδέναι, ἄχρι τῆς κατὰ τὴν Κλεοπάτραν τὴν Αἰγυπτίαν. τούτου γὰρ τοῦ μήκους πολυμερὴς ἡμῖν ἡ τοῦ Ὀρχηστοῦ πολυμάθεια, καὶ τὰ μέσα μάλιστα ἴσα, ἐπιστῆσαι τοῦτο, Ἀφροδίτης γονὰς, Τιτάνων μάχην, Διὸς γένεσιν, Ῥέας ἀκτῖνα, λίθου ὑποβολὴν, Κρόνου δεσμὸν, τὰ τῶν περὶ Ἀδελφῶν κλαῖον. εἶτα ἑξῆς, Γιγάντων ἐπανάστασιν, πυρὸς κλοπὴν, ἀνθρώπων πάθας, Προμηθέως κόλασιν, ἔρωτα ἰσχὺν ἐκατέρου. καὶ μὴν τοῦτο, Δήλου πάλιν, Λητοῦς ὠδῖνας, καὶ Πύθωνος ἀναίρεσιν, καὶ Τιτυοῦ ἐπιβουλὴν, καὶ τὸ μέσον τῆς γῆς διασκόμισον, [1] πτῶσίν τε ἀετῶν. Δάκρυα ἐπὶ τούτοις, καὶ τὴν μεγάλην ἐπὶ τούτῳ βίᾳ ναυαγίαν. καὶ λάρνακα μίαν, λείψανον δὲ ἀνθρωπίνου γένους φυλάττουσαν, καὶ ἐκ λίθων ἀνθρώπους πάλιν. εἶτα, Ἰάχου σπαραγμὸν, καὶ Ἥρας δόλον, καὶ Σεμέλης κατάφλεξιν, καὶ Διονύσου ἀμφοτέρας τὰς γονὰς, καὶ ὅσοι περὶ Ἀθηνᾶς, καὶ ὅσοι Ἡφαίστου, καὶ Ἐριχθονίου, καὶ τὴν ἔριν τὴν περὶ τῆς Ἀττικῆς, [2] καὶ Ἁλιρρόθιον, καὶ τὴν περὶ τοῦτον ἐν Ἀρείῳ πάγῳ κρίσιν. καὶ ὅλως, τὴν Ἀττικὴν πᾶσαν μυθολογίαν. ἐξαιρέτως δ', τὴν Δήμητρος πάλιν, καὶ Κόρης εὕρεσιν, καὶ

Materiam autem omnem operis suppeditat vetus historia, ut ante dixi, ejusque prompta recordatio, & cum decore demonstratio. Nam statim à chao, primaque mundi origine, ducto initio, usque ad Cleopatræ Ægyptiæ tempora, ipsum cuncta scire necesse est. Hoc enim sæculorum intervallo nobis circunscribatur multiplex illa scientia Saltatori comparanda. Mediaque potissimùm sciat, Cœli sectionem, Veneris partus, Titanum pugnam, Iovis nativitatem, Rheæ traudem, lapidis suppositionem, Saturni vincula, trium fratrum sorte divisam hæreditatem. Deinde Gigantum seditionem, ignis furtum, hominum formationem, Promethei supplicium, Amoris utriusque robur. Post hæc Deli errationem, Latonæ parturientis dolores, Pythonis cædem, Tityi insidias, & medium terræ aquilarum volatu inventum. Præterea Deucalionem, magnumque illius ætate naufragium, & unicam arcam quæ generis humani reliquias conservavit, rursusque natos ex lapidibus homines. Postea Iachi laceratione, & Iunonis dolum, & Semeles conflagrationem, & Bacchi utramque stirpem. Quæ de Minerva, quæ de Vulcano, & Erichthonio referuntur, & illam de Attica disceptationem, primumque in Areo pago judicium. Denique omnem illam Atticam fabularum enarrationem. Præcipuè autem Cereris vagationem, repertam Proserpinam, Celei

1 Πτῶσίν τε ἀετῶν] Fabula hæc apud Pindar. Cætera sunt nomina fabulis notissima. *Bourd.*

2 Καὶ Ἁλιρρόθιον] *Et Halirrothium*, de quo ad Pausan. hæc omisit Interpres. *Idem.*

Κιλεᾶ ξύλων, καὶ Τριπτολέμου γεωργίαν, καὶ Ἰκαρείαν ἀμπελουργίαν, καὶ τὴν Ἠριγόνης συμφορὰν, ἢ ὅσα περὶ Βορέᾳ, ἢ ὅσα περὶ Ὠρειθυίας, καὶ Θησέως, καὶ Αἰγέως. ἔτι δὲ, τὴν Μηδείας ὑποδοχὴν, καὶ αὖθις εἰς Πέρσας φυγὴν, καὶ τὰς Ἐρεχθέως θυγατέρας, καὶ τοὺς Πανδίονος, ἃ τὴν Θρᾴκῃ ἔπαθον, καὶ ἔπραξαν. εἶτα, ὁ Ἀκάμας, καὶ ἡ Φυλλὶς, καὶ ἡ πρωτέρα ἢ τοῦ Ἑλένης ἁρπαγὴ, καὶ ἡ στρατιὰ τῶν Διοσκούρων ἐπὶ τὴν πόλιν, καὶ τὸ Ἱππολύτου πάθος, καὶ Ἡρακλειδῶν κάθοδος. Ἀτόπως δὲ καὶ τοῦτο εἰκότως ἂν νομίζοιεν. ταῦτα μὲν τὰ Ἀθηναίων, ὀλίγα πάνυ δεήσομαι ἐνεγκεῖν. ἐκ πολλῶν γὰρ ἐξειλεγμένων δῆλον. ἐξῆς δὲ, Μέγαρα, καὶ Νῖσος, καὶ Σκύλλα, καὶ πορφυροῦς πλόκαμος, καὶ Μίνω πόρος, καὶ περὶ τὴν θέρμην ἀχαριστία. οἷς ἐξῆς ὁ Κιθαιρὼν, καὶ τὰ Θηβαίων, καὶ Λαβδακιδῶν πάθη, ἢ Κάδμου ἐπιδημία, ἢ βοὸς ὄκλασις, καὶ ὄφεως ὀδόντες, καὶ ἀκαρπίαι ἀνάδοσις. καὶ αὖθις, ἢ Κάδμου εἰς δράκοντα μεταβολὴ, καὶ λύρας πίξις, καὶ μανία ἢ τεκνοποιὸς, καὶ τὰ γυναικῶν αὐτοῦ τὰ Νιόβης ἡ μεγαλαυχία, καὶ ἡ ἐπὶ τῷ πένθει σιγὴ, καὶ τὰ Πενθέως, καὶ Ἀκταίωνος, καὶ τὰ Οἰδίποδος, καὶ Ἡρακλῆς σὺν τοῖς ἄθλοις αὐτοῦ ἅπασι, καὶ ἡ τῶν παίδων σφαγή. εἶθ' ἡ Κορινθος πλέα καὶ αὐτὴ μύθων, τὴν Γλαύκην, καὶ τὰ Κρέοντα ἔχουσα. καὶ πρὸ αὐτῶν, τὸν Βελλεροφόντην, καὶ τὴν Σθενέβοιαν, καὶ ἡλίου μάχην, καὶ Ποσειδῶνος. καὶ μετὰ ταῦτα, τὴν Ἀθαμάντειον μανίαν, καὶ τὰ νεφέλης παιδία [1] ἐπὶ δὲ κριοῦ τὴν

lei hoſpitalitatem, Triptolemi agriculturam, factam ab Icario vitium plantationem, Erigones calamitatem. Præterea quæcunque de Borea, quæcunque de Orithyia, de Theſeo & Ægeo memoriæ prodita ſunt. Adde Medeæ ſuſceptionem, rurſus ejuſdem a Perſas fugam, regis Erechthei, & Pandionis filias, & quæ in Thracia paſſæ ſunt, & fecerunt. Nec ignorandus eſt illi Acamas, non Phyllis, non primus Helenæ raptus, tum Caſtoris, & Pollucis adverſus urbem expeditio, neque non mors Hippolyti, & reditus Heraclidarum. Nam & hæc Attica meritò cenſeantur. Et hæc quidem ex rebus Athenienſium, pauca ſanè exempli gratia, ex multis à me prætermiſſis percurri. Hæc ſequuntur, Megara, Niſus, Scylla, purpurei crines, Minois tranſitus, & erga de ſe benemeritam ingratitudo. Deinceps Cithæron, Thebanorum & Labdacidarum arumnæ. Cadmi peregrinatio, bovis procubitus, ſerpentis dentes, ſatorum ortus. Rurſus Cadmi in draconem mutatio, & ad lyram murorum ſubſtructio, murorum ſtructoris inſania, & Niobes uxoris ipſius jactantia, atque in luctu ſilentium: tum ea quæ Pentheo, Actæoni, & Oedipo contigerunt. Item Hercules cum omnibus ipſius laboribus, & liberorum ejus internecio. Deinde & ipſa Corinthus ſcatet fabulis, Glaucam & Creontem habens: & ante eos Bellerophontem, Sthenebœam, Solis & Neptuni pugnam. Poſt hæc Athamantis inſaniam, & Nepheles liberorum in ariete fugam aëriam,

[1] Ἐπὶ τῷ κριοῦ τὴν διαέριον φυγήν] Τὴν διαπόντιον φυγήν. Marc.

1 Ἀθ'

Φθίσεον φυγὴν, Ἰὼς, καὶ Μελικέρτου ὑποδοχήν. ἐπὶ τούτοις, τὰ Πελοπιδῶν, καὶ Μυκήνας, καὶ τὰ ἐν αὐτοῖς, καὶ περὶ αὐτῶν, Ἴναχος, καὶ Ἰὼ, καὶ ὁ φρουρὸς αὐτῆς Ἄργος, καὶ Ἀτρεὺς, καὶ Θυέστης, καὶ Ἀερόπη, καὶ τὸ χρυσοῦν δέρας, καὶ Πελοπίας γάμος, καὶ Ἀγαμέμνονος σφαγὴ, καὶ Κλυταιμνήστρας ποινεῖα. καὶ ἔτι πρὸ τούτων, ἡ τῶν ἐπὶ Θήβας λοχαγῶν στρατεία, καὶ ἡ τῶν φυγάδων ἀδράστου ὑποδοχὴ, καὶ ὁ ἐπ' αὐτοῖς χρησμὸς, καὶ ἡ τῶν τεθνεώτων ἀταφία, καὶ Ἀντιγόνης διὰ ταῦτα, καὶ Μενοικέως ἀπώλεια. καὶ τὰ ἐν Νεμέᾳ ἄ, ἡ Ὑψιπύλη, καὶ Ἀρχέμορος, ἀναγκαιότατα τῇ ὀρχήσει μνημονεύματα ἃ χρὴ περὶ αὐτῶν, εἰδέναι τὸν Δαναΐδος παρθένους, καὶ Περσέως γένεσιν, καὶ τὰ ἐπὶ τὰς Γοργόνας ἆθλον αὐτῷ προηρημένον. ἧς οἰκεία καὶ ἡ Αἰθιοπικὴ διήγησις, Κασσιόπεια, καὶ Ἀνδρομέδα, καὶ Κηφεὺς, ἃς καὶ ἄστροις ἐγκατέλεξεν ἡ τῶν μύθων πίστις. κεκεῖνα δὲ τὰ ἀρχαῖα τὰ Αἰγύπτου, καὶ Δαναοῦ, εἰδέναι, καὶ τὸν ἐπιθαλάμιον ἐπεγκλιῶ. ἔστι δὲ ὀλίγα δὲ καὶ ἡ Λακεδαίμων τοιαῦτα παρέχεται, τὸν Ὑάκινθον, καὶ τὸν ἐξ Ἀπόλλωνος ἀντιρροπὴν ζέφυρον, καὶ τὸν ὑπὸ τοῦ δίσκου δὲ μειρακίου σφαγὴν, καὶ ἐκ δὲ αἵματος ἄνθος, καὶ τὸν ἐν αὐτῷ αἰάζοντα ἐπιγράφω, καὶ τὸν Τυνδάρεω ἀνάστασιν, καὶ τὸν Διὸς ἐπὶ τούτῳ κατ' Ἀσκληπιοῦ ὀργήν. ἔτι δὲ, καὶ τὰ Πάριδος ξενισμὸν, καὶ τὴν Ἑλένης ἁρπαγὴν μὲν τὸν ἐπὶ τῷ μήλῳ κρίσιν. νομίσειε γὰρ τῇ Σπαρτιατικῇ ἱστορίᾳ, καὶ τὸν Ἰλιακὸν συμφορᾶς πολλὰς ἔσεσθαι, καὶ πολυωδέστατον. καθ' ἕκαστον γὰρ τῶν ἐκεῖ πεπραγμένων, δρᾶμα

aëriam, Inûs & Melicertæ susceptionem. Ad hæc accedunt res Pelopidarum, Mycenæ, & quæ ibi gesta sunt: & ante illos Inachus, Io, custosque ipsius Argus, Atreus, Thyestes, Aërope, vellus aureum, Pelopiæ nuptiæ, cædes Agamemnonis, Clytemnestræ pœna. Quin & ante illos, septem principum adversus Thebas expeditio, & profugorum Adrasti liberorum susceptio, proditumque de illis oraculum, & cæsorum interdicta sepultura, ob eamque Antigones & Menœcei interitus. Quæ etiam gesta sunt in Nemea, Hypsipile, & Archemorus, ea sunt quibus Saltatoris memoria instructa esse debet. Ante quæ gesta, sciet Danaës virginitatis custodiam, Persei nativitatem, certamen quod adversus Gorgonas susceptit: cui etiam est propria rerum Æthiopicarum narratio, Cassiopea, Andromeda, Cepheus, quos etiam astris inservit, eorum qui postea vixerunt credulitas. Prisca quoque illa Ægypti & Danai facta, & connubiales insidias non ignorabit. Nec pauca id genus præbet Lacedæmon, Hyacinthum, & rivalem Apollinis Zephyrum, puerique cædem à disco illatam, ortumque ex ejus sanguine florem, & gementem æ in eo inscriptionem, Tyndari instaurationem, & Iovis ob id in Æsculapium excandescentiam. Præterea hospitio susceptum, Helenæ raptum, post latum de pomo judicium. Planè enim existimandum Iliacam historiam copiosam & multiplicem cum Spartana esse conjunctam. Itaque juxta unumquemque in Troia

τῇ σκιωῇ ἀφίκεσθαι. καὶ μεμνῆσθαι δεῖ τούτων ἀεί, μάλιστα δὲ τῶν ἁρπαγῆς ἕνεκα, ἄχρι τῶν ἐν τοῖς νόστοις μεγίστων, καὶ τῶν Αἰνείου πλάνης, καὶ Διδοῦς ἔρωτος, ὧν ἐστιν ἀπόπτεια καὶ τὰ ἐκεῖ τῶν Ὀρέστου δραμάτων, καὶ τὰ ἐν Σκυθίᾳ τοῦ ἥρωος πεπλημμένα. ἐστὶ ἀπωθεῖν καὶ τὰ ἀπὸ τούτων, ἅπερ τοῖς Ἰλιακοῖς συγγενῆ, Ἀχιλλέως ἐν Σκύρῳ παρθενίσεις, Ὀδυσσέως μανία, καὶ Φιλοκτήτου ἐρημία. καὶ ὅλως, ἡ πᾶσα Ὀδυσσέως πλάνη, καὶ Κίρκη, καὶ Τηλέγονος, καὶ ἡ Αἰόλου τῶν ἀνέμων δυναστεία, καὶ τὰ ἄλλα, μέχρι τῶν μητέρων τιμωρίας. καὶ ἀπὸ τούτων, ἡ τοῦ Παλαμήδους ἐπιβουλὴ καὶ ἡ Ναυπλίου ὀργή, καὶ ἡ Αἴαντος μανία, καὶ ἡ θυγατέρων τῶν πεύκας πεύκας ἀπώλεια. ἔχει πολλὰς ἀφορμὰς καὶ Ἥλιος τοῖς ὀρχεῖσθαι πιεσωμένοις. τὸ Οἰνόμαον. τὸ Μυρτίλον. τὸ Κρόνιον. τὸ Δίαν. τὰς περὶ τὸ Ὀλυμπίων ἀγωνίσεις. πολλὴ δὲ καὶ ἡ κατ' Ἀρκαδίαν μυθολογία. Δάφνης φυγή. Καλλιστοῦς θηρίωσις, Κενταύρων παρανία, καὶ Πανὸς γενεαί. Ἀλφειοῦ ἔρως, καὶ ὕφαλος λύπη μία. ἀλλὰ κἂν εἰς τὴν Κρήτην ἀφίκῃ τοῦ λόγου, πάμπολλα κἀκεῖθεν ἡ Ὄρχησις ἐραστίζεται. τὴν Εὐρώπην. τὴν Πασιφάην. τὰς ταύρους ἀμφοτέρους. τὸν Λαβυρινθον. τὴν Ἀριάδνην. τὴν Φαίδραν. τὸν Ἀνδρόγεων. τὸν Δαίδαλον. τὸν Γλαῦκον. τὴν Πολυίδου μαντικήν. τὸν Τάλω. τὸν χαλκοῦν τὸν Κρητικὸν ἀφίπολον. κἂν εἰς Αἰτωλίαν μετέλθῃς, κἀκεῖ πολλὰ ἡ ὄρχησις καταλαμβάνει. τὴν Ἀταλάντην. τὸν Μελέαγρον. τὴν Ἀπιδάνου. τὸν Δαλὸν, καὶ πάλαισμα τὸ Ἡρακλείους πάλην, καὶ Σειρήνων γένεσιν, καὶ ἐχινάδων ἀναδυσιν, καὶ μὴν τὴν μαλλὶς luctam, Sirenum procreationem, Echinadum ortum, &

occiſorum, fabula ſcenæ propònitur. Atque horum memorem illum eſſe oportet ſemper, in primis quæ ſtatim à raptu, ad procerum Græcorum uſque reditus in patriam acciderunt, & Æneæ errorum, & Didûs amoris. A quibus alienæ non erunt quæ aguntur fabulæ de Oreſte, illiusque herois apud Scythas aliâ. Nec verò abſona quæ ante hæc acciderunt, ſed rebus Iliacis cognata, Achillis in Scyro cum virginibus converſatio, Vlyſſis inſania, & Philoctetæ deſertio. Denique univerſa Vlyſſis vagatio, Circe, Telegonus, Æoli in ventos imperium, & reliqua uſque ad procorum pœnas. Atque ante hæc, ſtructæ Palamedi inſidiæ, Nauplii ira, Ajacis inſania, & alterius naufragium ad ſcopulos factum. Quinetiam Elis multa Saltatoribus argumenta ſuppeditat, nempe Oenomaum Myrtilum, Saturnum, Iovem, primos Olympiorum athletas. Fabularum etiam ſeges eſt in Arcadia, Daphnes fuga, Calliſtûs ferina vita, Centaurorum temulentia, & Panos generationes, Alphei amor, & ſubter mare peregrinatio. Quòd ſi etiam oratione in Cretam pervenias, complura inde corrogabit Saltatio, nimirum Europam, Paſiphaën, utrumque taurum, Labyrinthum, Ariadnen, Phædram, Androgeum, Dædalum, Icarum, Glaucum, Polyidi vaticinium, Talo, æneum Cretæ cuſtodem. Si in Ætoliam quoque tranſferis, ibi multa ſumit Saltatio, Althæam, Meleagrum, Atalantam, Dalum, fluvii & Herculis luctam, Sirenum procreationem, Echinadum ortum, &

Alc-

πλαυ, Ἀλκμαίωνος οἴκησιν. εἶτα, Νέσσον, καὶ Δειανείρας ζηλοτυπίαν, ἐφ' ᾗ τὴν ἐν Οἴτῃ πυρὰν. ἔχει καὶ Θρᾴκη πολλὰ τῆς ὀρχησομένης ἀναγκαῖα. τὸ Ὀρφέα. τὸ ἐκείνου ἀπαρτισμόν, καὶ τῶν λάλον αὐτοῦ κεφαλήν. τὸν ἐπιτελέσαντα τῇ λύρᾳ, καὶ τὸ Αἷμον, καὶ τὸν Ῥοδόπην, καὶ τὸν Λυκούργου κόλασιν. καὶ Θεσσαλία ὃ ἔπι τοῖς ἐκεῖνα παρέχεται. τὸ Πελίαν. τὸ Ἰάσονα. τῶν Ἀλκήστιν. τὸ τῶν πεντηκοντόρων νεῶν πλῆθος. τὸν ἀρχὼ. τὸν λάλον αὐτῆς πρῷραν. τὰ τῆς Λήμνου. τὸ Αἰήτην. τὸ Μηδείας ὄνειρον. τὸ Ἀψύρτου ἀπαρτισμόν, καὶ τὰ τοῦ παιδὸς ἡμίμορα. καὶ μὴν τοῦτα, τὸ Πριαπισμόν, καὶ τὴν Λαοδάμειαν. κἀν εἰς τὴν Ἀσίαν πάλιν ἀφῶμεν, πολλὰ κἀκεῖ δράματα. ἡ μὲν Σάμος ὄφις, καὶ τὸ Πολυκράτους πάθος, καὶ τὸ ξυραυχὲς αὐτοῦ μέχρι Περσῶν πλάνη. καὶ τὰ ἐπ' ἀρχαιότερα, ἡ τοῦ Ταντάλου φλυαρία, καὶ ἡ παρ' αὐτοῖς Θεῶν ἑστίασις, καὶ ἡ Πέλοπος κρεμμύα, καὶ ὁ ἐλεφάντινος ὦμος αὐτοῦ. καὶ ἐν Ἰταλίᾳ ὃ, ὁ Ἠριδανὸς, καὶ Φαέθων, καὶ αἰγειροὶ ἀδελφαὶ θρηνοῦσαι, καὶ ἤλεκτρον δακρύουσαι. ἔστιν καὶ ὁ τοιοῦτος καὶ τὰς Ἑσπερίδας, καὶ τὸν Φρουρὸν τὸν χρυσοῦς ὀπώρας δράκοντα, καὶ τὸν Ἄτλαντος μόχθον, καὶ τὸν Γηρυόνου, καὶ τὴν ἐξ Ἐρυθείας ἔλκπιν τῶν βοῶν. ὅσα ἀγνοήσῃ ὃ καὶ τὰς μυθικὰς μεταμορφώσεις ἁπάσας, ὅσαι εἰς δένδρα, ἢ θηρία ἠλλάγησαν, καὶ ὅσαι ἐκ γυναικῶν ἄνδρες ἐγένοντο. τὸν Καινέα λέγω, καὶ τὸν Τειρεσίαν, καὶ τὰς ποιήσεις. καὶ ἐν Φοινίκῃ ὃ, Μύρραν, καὶ τὸ Ἀσσύριον ἐκεῖνο πένθος μεγιζόμενον. καὶ ταῦτα ἔστιν. καὶ τὰ νεώτερα ὃ, ὅσα μὴ

Alcmæonis ſedata inſania habitationem. Deinde Neſſum, & Deianiræ zelotypiam, ideoque ſtructam in monte Oeta pyram. Multa etiam habet Thracia Saltationis ſtudioſo neceſſaria, Orpheum, ejuſque lacerationem, ejus caput loquens, cumque lyra innatans, Hæmum, Rhodopen, Lycurgi ſupplicium. Porro plura etiam Theſſalia ſuppeditabit, Peliam, Iaſonem, Alceſtim, quinquaginta navium claſſem, Argo, ejuſque loquacem carinam, res Lemnias, Æëten, Medeæ ſomnium, Apſyrti dilaniationem, quæque inter navigandum acciderunt. Poſtea Proteſilaum, & Laodamiam. Rurſus ſi in Aſiam denuo digrediarſis, multæ etiam ibi ſunt fabulæ. Statim occurret Samus, Polycratis calamitas, ejuſque filiæ ad Perſas uſque erratio: quæque ſunt antiquiora, ſcilicet Tantali loquacitas, tum Deorum apud eundem convivium, Pelopis carnium conciſio, & elephantini humeri appoſitio. In Italia verò Eridanus, Phaëthon, lugenteſque ejus ſorores in populos converſæ, & electrum lachrymantes. Hic quoque ſciet Heſperidas, & cuſtodem aurei pomi draconem. Atlantis laborem, & Geryonem, boumque ex Erythia abactionem. Neque ignorabit etiam omnes fabuloſas transformationes, quæcunque in arbores, aut feras, aut aves factæ ſunt, & quæcunque in viros ex mulieribus tranſiverunt, Cæneum dico & Tireſiam, alioſque hujuſmodi. In Phœnicia, Myrrham, luctumque illum Aſſyrium diviſum. Hæc etiam cognoſcet atque recentiora,

τὴν Μακεδόνων ἀρχὴν ἐπαλαμῶν ὑπὸ τῷ Ἀντιπάτρῳ, καὶ δι' ἔρωτα Στρατονίκης ἐπὶ τῷ Σελεύκῳ ἐπὶ τῷ Στρατονίκης ἔρωτι, τὰ δὲ Αἰγυπτίων μυστικώτερα ὄντα, ἔστιν μὲν, συμβολικώτερον ἢ ἐπιδεῖξαι τὸ Ἔπαφον λέγω, καὶ τὸν Ὄσιριν, καὶ τὰς τῶν Θεῶν εἰς τὰ ζῶα μεταβολάς. περὶ πάντων δ', τὰ περὶ τοὺς ἔρωτας αὐτῶν, καὶ αὐτὸν τὸν Δία, καὶ εἰς ὅσα ἐαυτὸν μετεσκεύασεν. ἔστιν δὲ καὶ τὴν ἐν ᾅδου ἅπασαν τραγῳδίαν, καὶ τὰς κολάσεις, καὶ τοὺς ἐφ' ἑκάστοις αὐτῶν, καὶ τὸν Πειρίθουν, καὶ Θησέως ἕνεκα τὸν ἄνω ἐπανελθόντα. συνελόντι δ' εἰπεῖν, μηδὲν τῶν τοῦ Ὁμήρου, καὶ Ἡσιόδου, καὶ τῶν ἄλλων ποιητῶν, καὶ μελοποιῶν τραγῳδίας λεγομένων, ἀγνοήσει. ταῦτα πάντα ὀλίγα ἐκ πολλῶν, μᾶλλον δ' ἀπείρων τὸ πλῆθος ἐξελὼν, τὰ κεφαλαιωδέστερα κατέλεξα, καὶ ἄλλα τοῖς τε ποιηταῖς ἄδειν ἀφεὶς, καὶ τοῖς ὀρχησταῖς αὐτοῖς διδυνύειν, καὶ σὺ προσδιδάσκειν πρὸς ὁμοίοις τὰ προσηκόμενα, ἅπερ ἀπαιτῶ παρ' ἐκείνου καὶ παρὰ τοῦ κριτοῦ ἕκαστον τῇ ὀρχήσει προπαρεσκευασμένα καὶ προπαιδευμένα κάλλος ἀναγκαῖον. ἐπεὶ δ' μιμητικὸς ἐστι, καὶ κινήμασι τὰ ἀδόμενα δείκνυσι σπουδάζεται, ἀναγκαῖον αὐτῷ, ὅσα τοῖς ῥήτορσι, συμφέρειν ἀσκεῖν, ὡς ἔκαστα τῶν δεικνυμένων ὑπ' αὐτοῦ δηλοῦν, μηδενὸς ἐξηγητοῦ δεόμενον. ἀλλ' ὅσα ἔφη ὁ Πυθικὸς χρησμὸς, δεῖ τὸν θεώμενον ὄρχησιν, καὶ καφῦ σωίειν, καὶ μὴ λαλοῦντος δ' ὀρχεῖσθαι, ἀκούειν. ὁ δὴ καὶ Δημήτριον τὸν Κυνικὸν πεπόνθεν

quæ post Macedonum imperium ausus est Antipater, & Seleucus ob amorem Stratonices. Abstrusiora Ægyptiorum arcana cognoscet quidem, sed magis ex conjectura demonstrabit: Epaphum dico, & Osirin, & Deorum in animalia mutationes. Ante omnia verò, quæ ad eorum amores pertinent, ipsiusque Iovis, & quas in formas seipsum mutaverit. Sciet etiam omnem Inferorum tragœdiam, cùm supplicia, tum eorum causas. Pirithoi & Thesei ad inferos usque societatem servatam. Vt autem paucis omnia comprehendam, nihil eorum quæ ab Homero, Hesiodo, præstantissimisque poëtis, in primis verò tragicis dicta sunt, ignorabit. Hæc admodum pauca ex multis, imò potiùs ex infinitis sylvam hanc selectam, ac veluti summa capita percensui. Reliqua verò poëtis canenda, & saltatoribus ipsis demonstranda, tibique juxta dictorum similitudinem invenienda reliqui. Quæ omnia Saltatori præparare, priusque seponere necesse est, ut in promptu habeat, & quavis occasione promat. Qui siquidem est imitator, & gestibus se repræsentaturum pollicetur ea quæ canuntur, ei necessarium est, ut & oratoribus, ut perspicuitatem exerceat, qua quicquid demonstrabit, ita declaret, ut enarratore non egeat. Sed quod Pythico oraculo proditum est, oportet ut qui Saltationis est spectator, mutum intelligat, & non loquentem audiat. Quod Demetrio Cynico etiam accidisse ferunt.

1 Καὶ καφῦ] Tangit vetus oraculum quod quidem sic apud Plut. Καὶ καφῦ σωίειμι, & ὑ λαλοῦντ@ ἀκούω. Bourd.

1 Τῶν

λέγουσιν. ἐπὶ δὲ καὶ αὐτὸς ὁμοιά σοι κατηγορῆ τὸ ὀρχηστικῆς, λέγων δ' αὐλεῖ, καὶ τῶν συρίγγων, καὶ τῶν κτύπων, παίρειρόν τι τὸν ὀρχηστὴν εἶναι, μηδὲν αὐτὸν σχεδὸς τὸ δρᾶμα σωστελοῦντα. κινεῖσθαι δ' ἄλλως ἄλλως κίνησιν, καὶ μαστίειον, ἐδεινὸς αὐτῇ νῦ φορεῖν, τὸ δὲ αὐθρώπων τοῖς ἀεὶ τὸ πρᾶγμα γεγυμνωμένοις, ἐσθῆτι σεμνῇ, καὶ φορεσπιέρι δύσχημι, αὐλοῦ τε, καὶ περιστήματι, καὶ τῇ τῆς ἀδύτου δύφωνίᾳ, οἷς ἡσμένως μηδὲν ὂν τὸ δ' ὀρχηστὲ πρᾶγμα. ὁ τότε δὲ τὴν Νέρωνα διδυκιμῶν ὀρχησῆς, οὐκ ἀσυνέτως ὡς φασιν, ἀλλ' εἰ καί τις ἄλλος, ἔν τε ἰσοσίας μνήμῃ, καὶ κινήσεως κρίσει διενεγκών, ἐδεήθη δ' Δημητρίου ξυγγνωμοσυνεστάτου εἴρειν τὴν δύσιν, ἐδεῖν ὀρχούμενον. ἔπειτα κατηγορεῖν αὐτοῦ. καὶ ἐσείχετο γὰρ ὁ αὐλὸς, καὶ ἀσμάτων ἐπιδείξεις αὐτῷ. καὶ ὕπνος ἐπέπεσεν. ἡσυχίαν γὸ τοῖς τε κτυπήσι, καὶ τοῖς αὐλήσι, καὶ αὐτῷ Διδυμηλίας τῷ χορῷ, αὐτὸς ἐφ' ἑαυτοῦ ὠρχήσατο τὴν Ἀφροδίτης καὶ Ἄρεος μοιχείαν, ἥλιον μηνύοντα, καὶ Ἥφαιστον ἐπιβουλεύοντα, καὶ τοῖς δεσμοῖς ἀμφοτέροις, τῷ τε Ἀφροδίτῃ, καὶ τῷ Ἄρει συμπλέκοντα, καὶ τοὺς ἐφεστῶτας Θεοὺς ἐκπλῆξαι αὐτῶν. καὶ αἰδημόνα μὲ τὴν Ἀφροδίτην, ὑποδεδεικότα δ', καὶ ἱκετεύοντα τὸν Ἄρη, καὶ ὅσα τῇ ἰσοφόρῳ ταυτῇ σκέψει, ὥστε τὸ Δημήτριον ὑπερηδέσθαι ζῶις χειρομόμοις, πῶτον ἐπαινον λαβεῖν τὸ μέγιστον τῷ ὀρχηστῇ, ἀνέκραγε γὸ, καὶ μεγάλῃ τῇ φωνῇ ἀνεφθέγξατο, ἄκουε ἄνθρωπε ἃ ποιεῖς, ἔχ ὁρῶ μόνον, ἀλλὰ μοι δοκεῖς [1] ταῖς χερσὶν αὐτοῖς λαλεῖν. ἐπὶ

runt. Qui cùm perinde ac tu Saltandi artem accuſaret, dicens tibiæ, fiſtularum, & ſtrepituum, Saltatorem velut auſtarium eſſe, quippe qui nihil ad fabulam conferret, ſed inſulſum alioqui motum adhiberet, eumque inanem, & ab omni ratione ſejunctum. Cæterùm homines qui hac in re præſtigiis illuderentur, veſtitu ſerico, decenti larva, tibiaque, & laſcivis cantilenis, & canentium vocalitate, quibus exornari Saltatorem nihil eſt opus. Tunc Saltator qui celebris erat tempore Neronis, neutiquam imperitus, ut ajunt, ſed ſiquis etiam alius, cùm hiſtoriæ memoria, tum geſtus elegantia præcellens, rem ut puto, æquiſſimam à Demetrio poſtulavit, nimirum ut ſe ſaltantem ſpectaret, deinde accuſationem intenderet. Promiſit verò ſe nullis tibiis, nullis cantilenis adhibitis ſaltaturum: quod cœpit præſtitit. Nam indicto ſilentio & ſtrepentibus, & tibia canentibus, ipſique choro ipſe per ſe ſaltavit Veneris, & Martis adulterium, Solem indicantem, Vulcanum inſidiantem, vinculis ambos, Venerem cum Marte illaqueantem, Deos ſpectaculo aſſiſtentes, Venerem pudore ſuffuſam, ſubverentem, ſupplicantemque Martem, & quæcunque alia complectitur hæc fabula: ita ut Demetrius ſummopere Saltatione illa exhilaratus, maximam hanc Saltatori laudem tribuerit, quum exclamavit, magnaque voce pronunciavit, Audio quæ facis, ô homo, nec video tantùm, ſed manibus ipſis loqui mihi videris. Quo-

[1] Ταῖς χερσὶν] Hinc Lesbonax Mitylenæus vocavit eos χειροσόφους, & Lexipha-

ἢ κ᾽ τ᾽ Νέρωνα ἐσμὸν τοῦ λόγου, βούλομαι κ᾽ βαρβάρου ἀνδρὸς τὸ ἐπὶ τῷ αὐτῷ ὀρχηστῇ γνώμονα εἰπεῖν, ὅστις μέγιστος ἐπαινῶν ὀρχηστικῆς γένοιτ᾽ ἄν, τ᾽ γὰρ ὧν τῷ ὄντι βαρβάρων βασιλικὸς τις ἄνθρωπος κατέπεμψεν ἥκων ὡς τ᾽ Νέρωνα, ἐλλάτω μὲν τ᾽ ἄλλων τ᾽ ὀρχηστὴν ὑπείνων, ὥστε σαφῶς ὀρχήμονα, ὡς κἀμὲ μὴ ἐπαινεῖν τ᾽ ἀδόμενα. ἠμέλλομεν γάρ τις ὢν, ἐτύγχανε συνεὶς ἅπαντα, κ᾽ δὴ ἀπὸν ἦλθ᾽ εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Νέρωνος δεξιωσόμενος, κ᾽ ὅ, τι βούλοιτο αὐτῷ κελεύσοντος, κ᾽ δώσειν ὑπισχνούμενος, τ᾽ ὀρχηστὴν ἔφη δεῖν, τὰ μέγιστα σοφιζομένης. ἐγὼ δὲ τοῦ Νέρωνος ἐσομένου τί ἂν σοι χρήσιμος γένοιτο εἰκὸς, ἀσφαλίσασθαι ἔφη βαρβάρως ἔχω, ἐᾶν ἑρμηνεῦσιν, κ᾽ ἑρμηνέων ἐ ῥᾴδιον εὑπορεῖν ἀφ᾽ αὑτῆς, ἢν ἐν τῷ δώματι, διῃκόσιόν ἐστιν, ἑρμηνεύσῃ. τοσοῦτον ἄρα καθικέσθαι αὐτῷ ἡ μίμησις τ᾽ ὀρχήσεως, ἐπίσημός τε, κ᾽ σαφὴς φανεῖσα, ἡ δὲ τελείως διῃρθρωμένη, κ᾽ ὁ σκοπὸς τ᾽ ὀρχηστικῆς, ἡ ὑπόκρισίς ἐστιν, ὡς ἔφην κ᾽ τὰ αὐτὰ, κ᾽ τοῖς ῥήτορσιν ἐπιτηδευόμενον. κ᾽ μάλιστα τοῖς τὰς κλαυθμυρὰς ταύτας μελέτας διεξιοῦσιν. φοβοῦμαι γὰρ κ᾽ ἐν ἐκείνοις μῶλον ἐπαινεθήσεσθαι, τοῦ ἰσοκίνου τοῖς ἐσκευασμένοις σφοδρόις, κ᾽ μὴ ἐπῳδὴ εἶναι τὰ λεγόμενα τ᾽ εἰσαγομένων δρίστου, ἢ τυραννοκτόνου, ἢ πενήτων, ἢ γεωργῶν, ἀλλ᾽ ἐν ἑκάστῳ τούτων τὸ ἴδιον, κ᾽ τὸ ἐξαίφνης

Quoniam verò circa Neronis tempora noſtra verſatur oratio, volo viri barbari ſuper eodem ſaltatore tibi referre teſtimonium, quod maximæ Saltationis laudi vertitur. Quidam enim pontícus barbarus, homo regius cum ob negocium ad Neronem veniſſet, hunc unà cum aliis Saltatorem contemplabatur, adeò perſpicuè ſaltantem, ut quanquam eorum quæ canebantur nihil exaudiret, (nam erat ſemigræcus) omnia tamen intelligeret. Iam verò cùm ad ſuos regreſſurus eſſet barbarus, eumque Nero liberaliter tractaret, & ſiquid vellet, petere juberet, ac ſe daturum polliceretur. Si mihi, inquit, Saltatorem dederis, me hoc munere plurimum exhilarabis. Percontante verò quem *ipſi uſum* domi præſtiturus eſſet, *Finitimos*, inquit, *barbaros habeo*, lingua diſſimiles, nec ad intelligendos illos, interpretes comparare facile eſt. Siquo igitur egeam, hic nutu mihi ſingula interpretabitur: tantum ipſum perculerat, imitatio Saltationis, cùm inſignis, & perſpicua apparuiſſet. Cæterum exercitatio cui maximè incumbis, & ſcopus Saltationis, eſt repræſentatio, cui eodem modo quo rhetores dat operam, præcipuè quo qui vocant declamationibus quas vocant. At hæc quoque Saltatoribus præcipuè laudi datur, ut propoſitis perſonis geſtu reſpondeat, nec ea quæ dicuntur, ab introductis optimatibus, aut tyrannicidis, aut pauperibus, aut agricolis diſcrepent, ſed in horum unoquoque quod proprium exiſtit, & oximium, demon-

phanes Luciani leg. Athen. c. 8, & 16. lib. 1. & cap. ult. lib. 4. cætera quæ ad ſaltationem ſpectant, ut de Bauciſmo, Betarmo, Hormo, & aliis fuſius alibi, *Boerd.*

ρετον δείκνυσι. βούλομαι γάρ σοι καὶ ἄλλο βαρβάρου ῥῆσιν ἐπὶ τούτοις εἰπεῖν, ἰδὼν γὰρ πέντε σκευασμένους τὴν ὀρχηστὴν παρεσκευασμένην, ποσάκις γὰρ μερῶν τὸ δρᾶμα ἦν, ἐζήτει ἕνα ὁρᾶν τὸν ὀρχηστήν, τίνες οἱ ὀρχησόμενοι, καὶ κατασκευάσμενοι τὰ λοιπὰ σκευασίαν εἶεν. ἐπεὶ δὲ ἔμαθεν ὅτι αὐτὸς κατασκευάσεται, καὶ καταρχήσεται τὸν πάντα, ἐλελήθεις ἔφη ὦ βέλτιστε, σῶμα μὲν τοῦτο ἔχων, πολλὰς δὲ τὰς ψυχὰς ἔχων. ταῦτα μὲν ὁ βάρβαρος. σοὶ δὲ ἀπεικότως δ' ἂν οἱ Ἰταλιῶται τὸν ὀρχηστὴν Παντόμιμον καλοῦσιν, ἀπὸ τοῦ δρωμένου σχεδόν. καλὴ γὰρ ἡ Ποιητικὴ ὑποθήκη ἐστίν, τὸν ὦ παῖ ποιητὴν δεῖ πολλὰς πράξεις νοεῖν ἔχοντα, πάσαις πολίταις ὁμιλεῖν. καὶ τὴν ὀρχηστὴν ἀναγκαῖα, καὶ δεῖ σοφοῦσθαι τοῖς πράγμασι, συνοικεῖν ἑαυτὸν ἐκάστῳ τῶν δρωμένων. τὸν δ' ὅλον, ὦ παῖ, καὶ παῖ δεῖξαι, καὶ κατασκευάσαι. ἢ ὀρχησις ἐπαγγέλλεται, νῦν μὲν ἐρῶντα, νῦν δ' ὀργιζόμενόν τινα εἰσάγουσα, καὶ ἄλλον μεμηνότα, καὶ ἄλλον λελυπημένον. καὶ ἅπαντα τοῦτον μεμετρημένως. τὸ γὰρ ὑπερβάλλον τοῦτο, τὸ αὐτὸς ἡμέρας ἄρα μὲ Ἀθάμας μεμηνώς, ἄρα δ' Ἰὼν φοβούμενον δείκνυται. καὶ ἄλλοτε Ἀτρεὺς ὁ αὐτός. καὶ μὴ μικρόν, Θυέστης. εἶτα, Αἴγισθος, εἶτα Ἀερόπη, καὶ πάντα πάντα εἰς ἄνθρωπος ἦν. τὰ μὲν γὰρ ἄλλα θεάσασθαι, καὶ ἀκούσασθαι, ἵνα ἑκάστου ἔργου τὴν ἐπίδειξιν ἔχῃ, ἢ γὰρ αὐλὸς ἦν, ἢ κιθάρα, ἢ ἀφῆς φωνῆς μελῳδία, ἢ τραγικὴ ὑπόκρισις, ἢ κωμικὴ γελωτοποιία, ὁ δ' ὀρχησὴς, τὰ πάντα ἔχει συμβαῖνον, καὶ ἴαμβον ποιεῖλλειν, καὶ παντὸς τοῦ ὑποκρίνου αὐτὸν ἰδεῖν, αὐτὸν monstretur. Volo itaque tibi sententiam referre quam super hi tulit alter barbarus: qui cùm quinque personas Saltatori paratas vidisset, nam tot partibus constabat fabula, unum conspiciens Saltatorem quærebat, quinam essent saltaturi, & reliquas personas acturi. Postea verò quàm intellexit, eundem acturum, & saltationem omnem executurum esse. Nesciebam, inquit, ô optime, te unum quidem hoc corpus, sed plures animas habere. Et hæc quidem barbarus ille. Nec immeritò Itali saltatorem Pantomimum appellant, ab eo fermè quod agitur. Nec inelegans est poëtica illa cohortatio, ô fili, Polypi marini mentem habens, omnibus in urbibus versare, quæ Saltatori est necessaria, quem rebus adhærentem, oportet semetipsum quibusque factis applicare. In universum autem Saltatio pollicetur se mores & affectus demonstraturam, & simulaturam, nunc quidem amantem, nunc iracscentem aliquem introducens: mox alium insanientem, alium mœrentem: atque omnia ista servata mensura. Quare quod maximè est admirandum, eodem die Athamanta furentem, & Inonem metuentem repræsentat. Aliàs Atreus ipse est, paulo post Thyestes, deinde Ægisthus, aut Aërope, quæ omnia unus homo refert. Alia quidem quæ spectanda, vel audienda exhibentur, unam, quampiam rem ostendunt: aut enim tibia est, aut cithara, aut vocis modulatio, aut tragica fabulæ actio, aut comica scurrilitas. Verùm Saltator hæc omnia complectitur, cujus varium, & miscellaneum apparatum videre

λὸν, σύριγγα, ποδῶν κτύπον, κυμβάλου ψόφον, ὑποκρίσεως διαφοράς, ἀδύτων ὁμοφωνίαν. ἐν δὲ τὰ μὲν ἄλλα, ἀνθρώπου ἔργα ἐστὶ τὰ μὲν, ψυχῆς, τὰ δὲ, σώματος· τὸ δὲ τῇ ὀρχήσει, ἀμφοτέρων συμμέμικται. νῦν δὲ ἀμφοτέρας ἐπιδείξει τὰς γιγνομένας ἕξεις, καὶ σωφροσύνης ἀσκήσεως σύνεργείαν. τὸ δὲ μέγιστον, ἡ σοφία τῶν δρωμένων, καὶ μηδὲν ἄλογον. Λεσβοναξ γάρ ἐστι Μιτυληναῖος, ἀνὴρ καλὸς, καὶ ἀγαθὸς, χαριέστερος τὰς ὀρχήσεις ἀπεργάζεται, καὶ δὴ ἐπὶ τῷ θέᾳ αὐτῶν, ὡς βελτίων ἀναστρέψων ἦλθε. Τιμοκράτης δὲ ὁ διδάσκαλος αὐτῶν, ἰδὼν ποτε ἀπὸ σκηνῆς οὐκ ἐξεπίτηδες ἐπισπόμενος, ὀρχησόμενον τὰ αὐτὰ ποιοῦντα, οἷα μὴ ἔρα θεώμενος· ἢ ὡς φιλοσοφίαν αἰδὼς ἀπέστρεψεν. εἰ δ' ἔστι ἀληθῆ τὰ τοῦ Πλάτωνος λέγειν, τὰ τρία μέρη αὐτῆς καλῶς ὁ ὀρχήστης δείκνυσι· τὸ θυμικὸν, ὅταν ὀργιζόμενον ἐπιδείκνυται· τὸ ἐπιθυμητικὸν, ὅταν ἐρῶντας μιμήσηται· τὸ λογιστικὸν, ὅταν ἕκαστα τῶν παθῶν χαλιναγωγῇ. τῶν μὲν γὰρ ἄλλων ἀπάντων μόνος ὁ ὀρχήστης, καθάπερ ἡ ἀρχὴ τὰ πάντα αἰσθήσεσι παρέσταται, κρίνων ἕκαστα· καὶ ἐν μὲν ταῖς ὀρχήσεσιν εὐμορφίας, τὰ ἄλλα, ἡ τοῦ Λακεδαιμονίου ἐπαινεῖ φύσις, τὸ καλὸν ἐπαινῶν· καὶ μέρος τρίτον ἡγεμόνα παρέχει καὶ τῶν εἴσω. ἤνυσται δὲ τινος καὶ ὠφελήσεως τὰ νεμεσώμενα ταῖς τῶν ὀρχησέων σωφροσύναις σωτῆρος, ἀπὸ καὶ αὐτὴ Πυ-

est, tibiam, fistulam, pedum strepitum, cymbali sonum, actoris vocalitatem, canentium concentum. Præterea alia quidem alterutrius in homine partis sunt opera, alia mentis, alia corporis. Verùm hæc in Saltatione commixta sunt. Nam ea quæ fiunt, mentis demonstrationem, & corporei exercitii vim habent. Maximum verò istud est, nempe rerum quæ aguntur sapientia, quum nihil præter rationem committitur. Quocirca Lesbonax Mytilenæus vir honestus, ac bonus, Saltatores Manu sapientes appellabat, ibarque spectatum ipsos, tanquam melior à theatro reversurus. Timocrates autem ejus præceptor viso quondam semel (nec de industria aderat) saltatore res suas agente, Quali inquit, mea me erga philosophiam verecundia, spectaculo privavit. Quod si vera sunt quæ de animâ differit Plato, tres ejus partes præclarè ostendit Saltator, Vim irascendi, quando irascentem exprimit: desiderandi, quando amantes repræsentat, ratiocinandi, quando singulos affectus ceu fræno regit. Et hoc quidem per omnes Saltationis partes sparsum est, ut Tactus per omnes sensus. Porrò cum pulchritudinis & concinnæ inter saltandum formæ curam suscipiat, quid aliud quàm Aristotelis sententiæ veritatem confirmat, pulchritudinem laudantis, atque tertium ei in bonis locum tribuentis. Cæterùm quendam audivi de saltatricium personarum silentio juvenilius dicentem, hoc Pytha-go-

1. Καὶ μέρος τρίτον ἡγεμόνα] Immo καὶ μέρος δεύτερον. Nam τρίτον, τὸ χρήσιμον. Ipse in Eunucho ἐμὶ σοφόν κἀγαθὸν χρημάτων, ἀλλὰ τρίτον τι ἀγαθὸν ἐστὶν οἶκος. Marc.

γωγεικὸν τι δόγμα αἰσθήσεως. ἐπὶ δὲ καὶ τὰ ἄλλα ἐπιτηδεύμασιν, τὸ μὲν, τὸ πρακτὸν, τὸ δὲ, τὸ χρήσιμον ὑπισχνεῖται μόνη ἡ ὀρχήσις ἄμφω ἔχει. καὶ πολὺ τὸ χρήσιμον ὠφελιμώτερον, ὅσῳ μὴ δι' πρακτοῦ γίγνεται. πόσῳ γὰρ τὸ ὁρᾶν ἡδιον, ἢ πυκτεύοντας νεανίσκους, καὶ αἵματι ῥεομένους, καὶ παλαίοντας ἄλλους ἐν κόνει, ἢ ὀρχήσεις παλαίοντας ἀσφαλέστερον ἅμα, καὶ εὐμορφότερον, καὶ πρεπέστερον ἐπιδείκνυσθαι. τῷ μὲν ἐν γε σύντονοι κλίσεσι τὰ ὀρχηστικὰ, καὶ τροφὰς αὐτῆς, καὶ περιαγωγὰς, καὶ πηδήματα, καὶ ὑπτιασμοὺς, τοῖς μὲν ἄλλοις, πρέπειν συμβέβηκεν ὁρᾶσθαι. τοῖς δὲ συεργοῦσιν αὐτοῖς, ὑγιεινότατα. γυμνασίων γὰρ τὸ κάλλιστόν τε ἅμα, καὶ εὐρυθμότατον τοῦτο φαίην ἂν ἔγωγε εἶναι. μαλάττον μὲν τὸ σῶμα, καὶ κάμπτον, καὶ εὐσχῆμον. καὶ εὐχροίς εἶναι ποιεῖ μεγάλην διδάσκουσιν ἰσχύν τε ἐμποιοῦσι τοῖς σώμασι. πῶς δ' ἂν ἐπιτερπέστερόν τι χρῆμα ἡ ὀρχήσις, ψυχαγωγοῦσα μὲν τὴν ψυχὴν, ἀπτῶσα δὲ τὸ σῶμα, τέρπουσα δὲ τὰς ὁρώσας, διδάσκουσα δὲ πολλὰ τῶν παλαιῶν ἐν αὐλοῖς, καὶ κυμβάλοις, ἐν μελῶν εὐρυθμίαις, ἐν κηλήσεσι, λόγῳ τε ὀφθαλμῶν καὶ ἀκοῆς. εἰ γὰρ φωνῆς εὐμουσίαν ζητοῖς, πῶς ἂν ἀκαχήσῃ εὐφωνίας, ἢ ποίοις πολυφωνώτερον ἄκουσμα, ἢ ἐμμελέστερον, εἴ τι καὶ, καὶ συεργὸς τὸ λιγυρώτερον, ἄλις καὶ τούτων ἐν ὀρχήσει δόκιμοι σοι πάρεσται. ἐᾶν λέγειν ὡς ἀμείνων τὸ ἦθος ὁμιλῶν τῇ τοιαύτῃ θέᾳ χρώμενος, ὅταν ὁρᾷς τὸ ἡμέτερον, μισεῖν μὲ τὰ κακῶς γιγνόμενα, ἐπιδικαιρόον δὲ τοῖς ἀδικουμένοις. καὶ ὅλως, τὰ ἤθη τῶν ὁρώντων παιδαγωγεῖν. ὃ δ' ἴσι μάλιστα ἐπὶ τῶν ὀρχησέων ἐν-

goricum præceptum innuere. Præterea cùm vitæ actionum, aliæ oblectationem, aliæ utilitatem polliceantur, ſola Saltatio utramque obtinet: eoque utilitas eſt commodior, quòd cum voluptate accedit. Quanto enim hoc viſu jucundius, quàm videre pugnis decertantes juvenes, ac ſanguine manantes, alioſque in pulvere luctantes, quos plerumque Saltatio tutiùs ſimul, & decentiùs, & jucundiùs demonſtrat. Quocirca concitatus Saltationis motus, ejuſque converſiones, & circumductiones, & ſaltus, & reſupinationes, aliis quidem ſpectantibus oblectamento fuêre: ipſis verò actoribus ſaluberrima. Etenim illud ego gymnaſiorum pulcherrimum, & aptiſſimum eſſe affirmaverim, quod emollit corpus, flexibile, & leve reddit, & ad mutationem promptum eſſe inſtituit, roburque non exiguum corporibus acquirit. Qui ergo rerum omnium maximè concinna non ſit Saltatio, quæ mentem acuit, corpus exercet, ſpectantes oblectat, priſcaque multa docet tibiis, cymbalis, carminum concinna compoſitione, & mulcedine oculos & aures afficiente. Itaque ſi perfectam vocis actionem requiris, ubi alibi, aut quodnam auditionis argumentum invenias, quod pluribus & concinnioribus vocibus conſtet, ſeu tibia, & fiſtula magis ſonorum? His abunda ſatis in Saltatione frueris. Mitto dicere, quod hujuſmodi ſpectacula frequentando, moribus melior evades, quando theatrum malefacta odiſſe vides, & injuria affectos deflere, denique ſpectantium mores formare. Quod verò præcipuè in Saltatoribus eſt lau-

παιδίσκη, τοῦτο ἤδη ἐρῶ, τὸ καὶ ἰσχύν τε ἅμα, καὶ ὑγρότητα τῶν μελῶν ἐπιτηδύειν, ὁμοίως παρόδεξον εἶναί μοι δοκεῖ, ὡς εἴ τις τὸν αὐτὸν Ἡρακλέους τὸ κήρυκειον, καὶ Ἀφροδίτης τὸ ἀφροδισιακὸν δείκνυοι. ἐθέλω γὰρ ἤδη σοι ὑποδεῖξαί τῷ λόγῳ, οἵαν χρὴ εἶναι τὴν ἄσκησιν ὀρχηστὴν ἐν τῇ ψυχῇ, καὶ σώματι. κρίνοι τὸν μὲν ψυχῆς, τοιοῦτον τὸν τελείως. μνημονικόν τε γὰρ, καὶ εὐφυᾶ, καὶ ξυνετὸν, καὶ ὀξὺν ἐπινοῆσαι, καὶ κεκριμένως μάλιστα ἐς τὸ καλὸν φῆμι δεῖν αὐτόν. ἔτι γὰρ, κριτικόν τε ποιημάτων, καὶ ἀσμάτων, καὶ μελῶν τὴν χρῆσιν διαγνωστικόν, καὶ τὰ κακῶς πεποιημένα ἐλεγκτικόν. τὸ δὲ σῶμα, καὶ τὸν Πολυκλείτου κανόνα ἤδη ἐπιδείξειν μοι δοκῶ. μήτε γὰρ ὑψηλὸς ἄγαν ἔστω, καὶ περὶ μετρίαν ἐπιμήκης, μήτε πυκνὸς, καὶ ναυώδης τὴν φύσιν, ἀλλ' ἑκατέρας ἀπειρίαν. ὥστε πολύσαρκος, ἀπίθανον γὰρ, ὥστε λεπτὸς εἰς ὑστερολογίαν. σκελετώδης τοῦτο, καὶ νεκρικόν. ἐθέλω γάρ σοι καὶ δήμου τινὸς ἢ φαύλου τὰ τοιαῦτα ἐπισημαίνεσθαι, βοᾶς εἰπεῖν. [1] οἱ γὰρ Ἀντιοχεῖς, εὐφυέστατη πόλις, καὶ ὄρχησιν μάλιστα πεφευγυῖα, ὥστε ἐπιτηρεῖν τῶν λεγομένων, καὶ τῶν γιγνομένων ἔκφυσιν, ὡς μηδένα μηδὲν αὐτῶν διαφλαυρίζειν. μικρὸν μὲν γὰρ ὀρχησταῖς εἰσπηδήσαντος, καὶ τὰ Ἕκτορα ὀρχουμένου, μιᾷ φωνῇ πάντες ἀνεβόησαν, ὡς Ἀστυάναξ, Ἕκτωρ ἢ πᾶς; ἄλλοτε δέποτε μικροῦ πρὸς ὑπὲρ τὸ μέτριον ἐρχήσαντος τὰ Καπανέως ἐπιχειροῦντος, καὶ ὡσπερεάλλαντι τοῖς Θηβαίων τείχεσιν, ὑπερβῆναι ἔφασαν τὸ τεῖχος, ἀδὲν σοι laudandum, jam illud dicam, nempe vires simul, & membrorum mollitiem colere, æquè mihi videtur insolens, ac siquis in eodem argumento, & robur Herculis, & mollitiem Veneris ostentaret. Iam etiam tibi subjicere volo hac oratione, qualem animæ & corpore optimum Saltatorem esse oporteat. Quanquam plurima antè dixi de animæ dotibus. Quippe memorem, solertem, prudentem, acutum ad comminiscendum, & ad occasionem spectandam in primis, eum oportere esse affirmo: præterea poëmatum censorem, carminum & modulorum præstantissimorum judicem, & vitiosorum reprehensorem. Cæterùm corporis modum juxta Polycleti canonem definiam. Neque sit nimium procerus, & immodicè longus, neque humilis, & natura nanus, sed exquisitè mediocris: neque carnosus, hoc enim insciturn: neque gracilis impensè, hoc enim aridi cadaveris præ se fert imaginem. Memorabo etiam tibi populi cujusdam ad hujusmodi notanda non inertis exclamationes. Antiochiæ cives ingeniosissimi, & Saltationis observantissimi, ita dicta, factaque singula notant, ut neminem quicquam eorum lateat. Cùm enim pusillus Saltator ingressus esset, & Hectorem saltaret, una voce exclamarunt omnes, hic videtur Astyanax, ubinam est Hector? Aliàs etiam, quum quidam immodicè procerus Capaneum saltare aggrederetur, & Thebanorum muros adoriri, Transcende, dixerunt, murum, tibi

1 Οἱ γὰρ Ἀντιοχεῖς] Iul. Imp. Misop. *Bouh.*

1 Καὶ

δὴ κλίμακος, ἐπὶ δὲ τὸ μεγάθος, καὶ πυκνότητα, πηδᾶν μεγάλα πειρωμένου, δύσμορον ἔφασαν φῆσαι τὸ θυμέλης. τὸ δὲ ἐναντίον τοῦ πάνυ λεπτοῦ ἐπεβόησαν, καλῶς ἔχει ὡς νοσοῦντι. τούτων δὲ γελοῖα ἔνεκα ἐπεμνήσθην, ἀλλ' ὡς ἴδῃς ὅτι καὶ δῆμοι ὅλοι μεγάλων ἀνδρῶν ἐπιτηδεύσεσι ἐπὶ τῇ ὀρχηστικῇ, ὡς καὶ ῥυθμίζειν τὰ καλὰ, καὶ τὰ αἰσχρὰ αὐτῆς δύνασθαι. σύμπαντες δὲ τιμίζεσθαι πάντως ἔσω, καὶ τὸ σῶμα λελυμένον τε ἅμα, καὶ συμπαγῆναι, ὡς λυόμενόν τε ὅπῃ καιρὸς, καὶ σωστικῶς ἁρπερῶς, εἰ τούτου δέοι. ὅτι δὲ σοι ἀπήλαυσε ὄρχησις καὶ τὸ εὐαγωνίῃ χαριτομίας, ἀλλὰ μετέχει καὶ τοῦ Ἑρμοῦ, καὶ Πολυδεύκους, καὶ Ἡρακλέους, ὃν ἀθλήσαι καλῶν ἴδοις ἄν, ἕκαστα τῶν μιμήσεων ἐπιχώριον. Ἡρῳδότῳ μὲν δὴ τὰ δι' ὀμμάτων φαινόμενα, πιστότερα εἶναι τῶν ὠτων δοκεῖ. ὀρχήσει δὲ, καὶ τὰ ὦτων, καὶ ὀφθαλμῶν κρίσιν. ὅτῳ δὲ ἡδεῖα ὄρχησις, ὥστε ἂν ἰδεῖν τις, εἰς τὸ θέατρον παρέλθοι, ἐσωφρονίσθη ἰδὼν ὅσα ἔρωτος κακὰ τέλη. καὶ λύπης ἐκπίμπλησι, ἐξιέναι δὲ θέατρα φαιδρότερος, ὥσπερ τι φάρμακον λήθαιον. καὶ κατὰ τὸ ποιητὴν, νηπενθές τε, καὶ ἄχολον πιών. σημεῖον δὲ τοῦ τὰς γιγνόμενα οἰκειότητος, καὶ δὲ γνωρίζειν ἔκπαγλον τὰ ὁρώντων τὰ δεικνύμενα, τὸ δακρύειν πολλάκις τοὺς θεατὰς, ὁπόταν τι οἰκτρὸν καὶ ἐλεεινὸν φαίνηται.

tibi ſcalis nihil eſt opus. Quum etiam obeſus, & craſſus quidam Saltator, ſaltum ingentem moliretur, quæſumus te, inquiunt, parce thymelæ. Contrà ſummopere gracili, tanquam ægrotanti acclamarunt, Bene habe. Hæc ego non jocandi gratia commemoravi, ſed ut ſcias totos populos artem Saltandi magno ſtudio coluiſſe, adeò ut virtutes, & vitia ejus deprehendere potuerint. Poſtea fit planè mobilis Saltator, corpore ſoluto ſimul & compacto, ita ut poſtulante tempore flecti queat, & firmiter, ſi ſit opus, conſiſtere. Quòd autem aliena non ſit Saltatio à manuum geſticulatione quæ fit in certaminibus, ſed particeps Mercurii, Pollucis, & Herculis editarum in certamine virtutum, facilè videris, ſi ſingulis imitationibus animum applices. Herodoto ſanè quæ oculis excipiuntur, certiora eſſe videntur, quàm quæ auribus. Saltationi verò & oculorum & aurium judicium præſtò eſt. Vſque adeò autem movet Saltatio, ut ſiquis amans, ad theatrum accedat, ad ſanam mentem redeat, quum viderit quàm mali ſint amoris exitus: & triſtitia affectus, egrediatur ex theatro hilarior, tanquam potus pharmacum quod oblivionem inducat, & ex poëta luctum, & mœrorem tollat. Quòd autem iſta populo fuerint familiaria, & ea quæ demonſtrabantur, ſpectantium quiſque norit, argumento ſunt lachrymæ à ſpectatoribus non rarò profuſæ, cùm lugubre quippiam & miſerabile vi-

1 Καὶ Ἡρακλέης ἐν αὐλόσῃ κακῶν] Lego ἐν ἀσκήσῃ, & ſic etiam videtur legiſſe interpres. Aliquis poſſet etiam jure ſuſpicare legendum eſſe κακῶν, nam pugillatus, in qua plagas multas pati neceſſe erat, potius videtur dici debere ἀσκήσις κακῶν. Palm.

1 Τὰς

ἡ μέση Βακχικὴ ὄρχησις, ὃ Ἴωνικὴ καλεῖται, καὶ ὃ Πόντῳ συνδιαζόμενη, καίτοι σατυρικὴ οὖσα ὅμως κατέχει τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ἐκεῖ, ὥστε καὶ τὰ πεπαγμένον ἕκαστοι κρίνειν ἀπάντων ἐπιλαθόμενοι τῶν ἄλλων, καθάπερ ἐν ἡμέραις Τιτᾶνας, καὶ Κορύβαντας, καὶ Σατύρους, καὶ βουκόλους ὀρῶντες. καὶ ὀρχοῦνταί γε τοῦτο οἱ εὐδοκιμοῦντες, καὶ εὐγενέστατοι ὁ ἕκαστος τῶν πόλεων. οὐχ ὅπως αἰδούμενοι, ἀλλὰ μᾶλλον ἐφ' ᾧ ἐπ' εὐδοξίᾳ, καὶ λειτουργίαις, καὶ ἀξιώμασι προγονικοῖς. ἐπὶ δὲ τοῖς ὀρχηστικοῖς, ἄκρα καὶ ἐς κακίαν αὐτῶν. ἐς μὲν γὰρ σῶμα, ἤδη ἔδεξα. τὰς δὲ ἀξιοῦσας, ὅπως ἐπιτηρεῖν οἷμαι δύναιο ἄν. πολλοὶ γὰρ αὐτῶν τὰ ἀμαθίας, ἀμήχανον γὰρ ἀπαίδευτα εἶναι σοφῶς, καὶ σαλακίας δεινὰς τὸ τῇ ὀρχήσει ἐπιδείκνυσθαι. οἱ μὲν, ἀλογακινήμενοι, καὶ μηδὲν ὡς φασι πρὸς τὸν ῥυθμόν. ἔστιν μὲν γὰρ ὁ πούς, ἔστιν δὲ ὁ ῥυθμὸς λίχνος. οἱ δὲ, εὐρυθμοῦσι μὲν, τὰ πράγματα δὲ μετάγουσι, ἢ κεφαλὰς, οἷον ἐγώ ποτε ἰδὼν μίμησιν. [1] ἐς γὰρ Διὸς γενέσεως ὀρχούμενός τις, καὶ τὸν Κρόνου παιδοφαγίαν, παραρχεῖτο ἐς Θυέστου συμφορὰς, τῷ ὁμοίῳ παραγράφων. καὶ ἄλλον τὸν Σεμέλην ὑποκεκαυμένον βαλλομένην κεραυνῷ, τὸν Γλαύκου αὐτὴν εἰκάζει, μεζόνως ἐστὶν ὅτε. ἀλλὰ σὺ ἀπόχρη σοι τοιούτων ὀρχησέων, ὀρ-

derent. Bacchica Saltatio, in Ionia præcipuè, & Ponto celebrari solita, quamquam satyrica, gentis illius animos ita mancipavit, ut singuli statutis temporibus cæterarum rerum omnium obliti, solidum diem desideant spectantes Titanas, Corybantas, Satyros, & bubulcos. Quod saltationis genus nobilissimi quique, & cujusque civitatis primores saltabant, neque ob id erubescebant, imò potiùs gloriabantur magis quàm ob nobilitatem, munera publica, & dignitates majorum. Postea verò quam Saltatorum virtutes dixi, eorundem etiam accipe vitia. Sed enim corporis vitia jam ostendi: mentis autem vitia ad hunc fere modum opinor, observabis. Multi enim illorum præ insciti, siquidem fieri nequit ut periti sint omnes, turpibus inter saltandum solœcismis delinquunt. Quum hi quidem inepte moventur, & ut ajunt, nihil ad chordam: alia quippe pes, alia rhythmus loquitur. Illi verò concinnè quidem, sed res prioris vel posterioris temporis saltationi accommodant, quod videre me memini. Quidam enim Iovis generationes, & Saturnum liberos devorantem saltatione repræsentans, præter argumentum Thyestæ calamitates repræsentabat, rei similitudine decipiens. Rursum alius Semelen fulmine percussam agens, ipsi Glaucen assimilabat, tempore posteriorem. Verum ob istiusmodi saltatores, Saltationem non

[1] Τὰς γὰρ Διὸς γενέσεως ὀρχούμενός τις] Interpres sic vertit, & videtur legisse τῶν γὰρ Διὸς γενέσεως. Sed multo melior vulgata lectio γενέσεως, id est, *nativitatem*, *natalitia*. Palm.

[1] Al-

χήσεως αὐτῆς εἶμαι κωλυτικόν, οὐδὲ τὸ ἔργον αὐτὸ μισητόν, ἀλλὰ τὰς μὴ, ἀκριβῶς εἰσιν, ἀμαθεῖς νομιστέον. ἐπαινετέον ἢ τὰς ἐνούσας, καὶ κατ' ῥυθμὸν τὴ τέχνης ἐκφερομένας ὀρθῶς. ἄλως ἢ, τὴ ὀρχηστὴν δεῖ παντελῶς ἀπηκριβῶσθαι, ὡς εἶναι τὸ πᾶν σύρυθμον. σύμμορφον. σύμμετρον. αὐτὸ αὑτῷ ἐοικός. ἀσυκοφάντητον. ἀνεπίληπτον. μηδαμοῦ ἰδιωτικὸς. ὁπ τὸ ἀρίστου κεκραμμένον πρὸς ἐνθυμήσεις. ὀξὺν τὴν παιδείαν. βαθὺν τὰς ἐννοίας. ἀνθρώπινον μᾶλιστα. ὁ γὰρ ἔπαινος αὐτῷ τότ' ἂν γίγνοιτο ἐπιλήξ ἀδῆς τὴ θεατῶν, ὅταν ἕκαστος τὰ ὁρώντων γνωρίζη τὰ αὑτῶ. μᾶλλον ἢ ὥσπερ ἐν κατόπτρῳ, τῇ ὀρχήσει ἑαυτὸν βλέπῃ, καὶ ἃ πάσχειν αὐτὸς, καὶ ἃ ποιεῖν εἴωθε. τότε γὰρ ἤδη κατέχειν ἑαυτὸς οἱ ἄνθρωποι ὑφ' ἡδονῆς δύνανται, ἀλλ' ἀθρόοι ὡθῶς τὸ ἔπαινον ἐκχέοντ, τὰς τὴ ἑαυτῶ ψυχὰς ἕκαστος εἰκόνας ὁρῶντες, καὶ αὐτὰς γνωρίζοντες. ἀτεχνῶς γὰ τὸ Δελφικὸν ἐκεῖνο, τὸ Γνῶθι σαυτὸν, ἐκ τὴ θέας ἐκείνης αὐτοῖς προσῆκον γίνεται. καὶ ἀπέρχονται λοιπὸν ἢ θεάτρου ἃ τι χρὴ ἀφεῖναι, καὶ ἃ φύγειν μεμαθηκότες, καὶ ἃ κρείττονα ἡγούμενοι διδαχθέντες. γίγνετ ἢ ὥσπερ ἐκ λόγου, ὅτω κ' ἐν ὀρχήσει ὁ κρὸς τὰ πολλῶν λεγομένη κακηζηλία, ὑπερβαινόντων τὸ μέτριον τὴ μιμήσεως, καὶ πέρα ἢ δεῖ τῶν ὑποκρινόντων. καὶ εἰ μέγα τί δεῖξαι δέοι, ὑπερμεγέθεις ἐπιδεικνυμένων. καὶ εἰ ἀπαλὸν, καὶ ὑπερβολὴν θηλυνομένων, καὶ τὰ ἀνδρώδη, ἄχρι ἢ ἀχρίω, κ' θηριώδεις κρεμαζόντων, οἷον ἐγώ ποτε μίμημα ἰδὼν πεῖσ-

non puto condemnandam, neque exercitium ipsum odio prosequendum, sed illos potiùs, ut sunt, imperitos censendos: contrà laudandos, qui servatis legibus, & rhythmo artis, commodè cuncta obeunt. In summa, oportet Saltatorem omnibus numeris esse absolutissimum, ut omnis actio sit concinna, decora, congrua, sibi similis, calumniæ, & reprehensioni non obnoxia, nequaquam imperfecta oportet, inquam, Saltatorem temperatas ex rebus præstantissimis habere cogitationes, eruditione esse acutum, animi conceptionibus profundum, maximè humanum. Itaque perfectam à spectatoribus laudem consequitur, quum quisque spectantium sua ipsius acta demonstrari noverit, imò potiùs velut in speculo, se ipsum in Saltatore conspexerit, tum quæ sibi accidunt: tum quæ facere solet. Tunc enim homines præ voluptate nequeunt se continere, quin ad effundendas laudes confertim proruant, quum singuli animarum suarum imagines cernunt, ac se ipsos agnoscunt. Planè enim Delphicum illud, Nosce te ipsum, ex hujusmodi spectaculo reportant: atque è theatro discedunt, quæ expetenda, quæ fugienda sint edocti, & eorum quæ ignorabant, notitiam adepti. Cæterùm ut in orationibus, sic in Saltatione, accidit, quæ à multis appellatur Mala affectatio, quoties imitationis modum transgrediuntur, & æquo vehementius eam intendunt: & siquid magnum est demonstrandum, illud justo majus demonstrant: siquid verò molle, illud summopere effœminant: & viriles actiones ad immanitatem usque ferinam evehunt. Quod Saltatorem quendam olim facientem me-

πι ἀρχηστήν, ἀδοκιμεῖσθαι σφόδρα. σωφρονεῖν μὲ τἄλλα, καὶ ξυμμάζειας ὡς ἀληθῶς ἄξιον. σὺν οἷδα ὅ τι ποτὲ τύχη εἰς ἀσχήμονα ὑπόκρισιν δι' ὑπερβολὴν μιμήσεως ἐξοκείλασα. ὁρχούμενον γὰρ τὸν Αἴαντα, μὴ τῷ ὄντι ὄντα δύνις μανιόμενον, εἰς τοσοῦτον ὑπερεξέπιπτεν, ὥστε οὐκ ὑποκρίνεσθαι μανίαν, ἀλλὰ μαίνεσθαι αὐτὸς οἰκότως ἂν τις ἔδοξεν. ἐνὸς γὰρ τῶν σκηπτροφόρων τυπώντων, τῷ ἐοικότα κατέρρηξεν. ἑνὸς δ' ἕτερον ὑποκλάντων, τὸν αὐλὸν ἁρπάσας, ἕως Ὀδυσσέως πλησίον ἐγένετο, καὶ ἐπὶ τὴν νίκην μέλλοντος φέρεσθαι, διέλασε τῷ κεφαλῷ, κατανεγκών. καὶ εἰ μὴ ὁ πίλος ἀντέσχε, καὶ τὸ πολὺ τῆς πληγῆς ἀπέδυσε, διέφθαρτο ἂν ὁ κακοδαίμων Ὀδυσσεύς, ὀρχησῆ δεινῶς παίουλα σφαπισών. ἀλλὰ τόγε θέατρον ἅπαν, συνεμμανὲν τῷ Αἴαντι, καὶ ἐπήδων, καὶ ἐβόων, καὶ τὰς ἐσθῆτας ἀπερρίπτουν. οἱ μὲ συρφετώδεις καὶ αὐτὸ τοῦτο, ἰδιῶται, ὄντες μὲ ἀόχλητοι σὺν ἐσχασμένοι, οὐδὲ τὸ χεῖρον, ἢ τὸ κρεῖττον ὁρῶντες, ἄκριτοι ὄντες μίμησιν ἐποιοῦντο τὰ τοιαῦτα οἰόμενοι εἶναι. οἱ ἀστειότεροι δέ, συνιέντες μὲν, καὶ αὐδάριμοι ἐπὶ τοῖς γιγνομένοις, σὺν ἐλέγχοντες δὲ σιωπῇ τὸ πρᾶγμα. τοῖς δ' ἐπαινοῦσι, καὶ αὐτοὶ τῷ ἄντικρυς ἐπικαλύπτοντες, καὶ ἀκριβῶς ὁρῶντες ὅτι σὺν Αἴαντος, ἀλλ' ὀρχησῆ μανίας τὰ γιγνόμενα ἦν· ἐγὼ γὰρ ἐχρησάμην τούτοις ὁ γνώμων, ἀλλὰ καὶ μικρὰ τὴν γελοιότητα ἔπραξε. κακοδαὲς γὰρ εἰς τὸ μέσον τὸ τῆ βουλῆ, δύο ὑπατικῶν μέσος ἐκαθέζετο, πάνυ δεδιότων μὴ καὶ αὐτῶν πνὰ ὡς οὐ κελὸν μαστιγώσῃ, λαβών. καὶ τὸ πρᾶγμα οἱ μὲ, ἐθαύμαζον. οἱ δὲ, ἐγέλων. οἱ δ', ὑπώπτευον, μὴ ὄντα

memini me videre: qui priùs celebris erat, cætera sanè prudens, & admiratione dignus: sed qui nescio quo casu in repræsentationem nimiopere indecoram eruperat. Cùm enim Ajacem, simul atque causa excidisset, furentem Saltatione referret, tantùm à Saltationis decoro excidit, ut non repræsentare insaniam, sed insanire ipse meritò videretur. Vnius enim ex illis qui ferreis soleis strepebant, vestem discidit: unius etiam ex illis qui tibia succinebant, correpta tibia, astantis Vlyssis, & ob victoriam sese efferentis caput, ea percutiens, divisit: ac nisi pileus obstitisset, & vehementiam ictus excepisset, infelix ille Vlysses, dementem Saltatorem nactus, periisset. Quinetiam totum theatrum cum Ajace furebat, saltabant, vociferabantur, vestes projiciebant. Ac plebeii, idque idiotæ, decorum non percipientes, neque quid deterius, quidve melius sit, cernentes, has actiones summam affectus imitationem esse existimabant: urbaniores verò, tametsi rem probè intelligebant, & ob eam erubescerent, non tamen reprehendebant silentio: sed laudibus amentiam Saltationis contegebant, & non Ajacis, sed Saltatoris amentiæ esse hæc quæ fiebant, planè videbant. Non enim, generosus ille, hisce contentus, quiddam multò magis ridiculum admisit. Progressus enim in medium senatum, inter duos consulares viros medius sedit, qui metuebant, ne aliquem ex suo

confessu arietis instar verberandum caperet. Quam audaciam alii mirabantur, alii laudabant. Alii verò suspicabantur fore ut à ni-

mia

ἐπ τ ἄχαν μιμήσεως, εἰς τὼ ℈ πάθους ἀληθείαν ὑπηνίχθη. καὶ αὐτὸν ῥῴτοι φασὶν ἀναπήσαντα, ὅτω μετασοῆσαι ἐφ' οἷς ἐποίησεν, ὥστε καὶ νοσῆσαι κατὰ λύπης, ὡς ἀληθῶς ἐπὶ μανίᾳ κρατηθησόμβρον. καὶ ἐλήλυθεν γε τοῦτο σαφῶς αὐτός. [1] αἰτιάσασθαι γὰρ αὖθις τ συγχορευτῶν αὐτὸν τ Αἴακος ὀρχήσεως αὐτοῖς, ἐνδιαφερόμβρου τ ὑποκριτοῦ, ἵνα ἐκ τὸ ἡδέως, ἱκανὸν ἐστι ἅπαξ μανῆναι. μάλιστα ℈ αὐτὸν ἠνίασεν ὁ ἀνταγωνιστής, καὶ ἀντίπτυχν℈. ℈ γὰρ ὁμοίᾳ Αἴακι℈ αὐτῷ γεγραφέν℈, ὅτω κρατίστης, καὶ συμφόρους τὼ μανίαν ὑπεκρίνατο, ὡς ἐπαινεθείη, μείνας αὐτὸς τ τ ὀρχήσεως ὅρων, καὶ μὴ παρεμβήσας εἰς τὼ ὑποκρισιν. ταῦτά σοι ὦ φιλότης, ὀλίγα ἐκ πάμπόλλων παρέδειξα ὀρχήσεως ἔργα, καὶ ἐπιτηδεύματα, ὡς μὴ πάνυ ἄχθοιό μοι ἐρωτικῶς θεωμένῳ αὐτά. εἰ ℈ βλαβήσεσθαι κρίναιτό μοι τ θέας, οὐ οἶδα ἐγὼ πάνυ ἀλυσιτελῆ σε, καὶ ὀρχήσεως ἐπιστήμονα ἔσεσθαι. ὥστε μέλλει διήσεσθαι τὸ τ Κίρκης ὑμεῖν ἔσεσθαι σοὶ εἰπεῖν, τὸ, Θαῤῥῶ μ' ἔχει, ὡς ἔτι πίνειν τάδε φάρμακ' ἐθέλοιμι. θελχθήσῃ γὰρ, καὶ μὲ Δί' ὅκ ὄνος κεφαλὴν, ἢ συὸς καρδίαν ἕξεις. ἀλλ' ὁ μὲν νόος σοι, ἀμπελώτερος ἔσῃ. σὺ ℈, ὑφ' ἡδονῆς μέλι ὀλίγον ℈ κυκεῶν℈ ἄλλῳ μεθιέσεις πιεῖν. ὅτῳ γὰρ ὁ Ὅμηρος ἔφη τ Ἑρμοῦ ῥάβδον τ χρυσῆν λέγων, ὅτι mia insaniæ affectatione, ad veram insaniam transiret. Et sanè perhibent illum cùm ad se rediisset, ita facti pœnituisse, ut prætristitia ægrotaverit, quòd verè objecta sibi fuisset insania. Quod ipse manifestè declaravit. Rogantibus enim factionis sociis ut eundem Ajacem saltaret in sui gratiam. Satis est, inquit, quod histrionem in theatro agens, semel insanivi. Maximè verò discruciavit ejus animum adversarius, ejusdem artis æmulus, qui similis Ajacis descripti, ita ornatè & modestè insaniam repræsentavit, ut laudem reportarit, quòd intra Saltationis fines se continuerit, nec in actione furiosum egerit. Hæc tibi, ô amice, pauca ex perquam multis decerpta Saltationis, facta, & studia oltendi, ne mihi admodum succenseas, quòd ea libenter contemplor. Quòd si velles mecum spectaculi esse particeps, probè scio te illecebris illius captum iri, & Saltationis insano amore insuper furiturum. Itaque nihil opus erit, ut illud Circes occinam tibi, *Demulsum, obstupui poto te haud esse veneno.* Nam demulceberis, nec per lovem, asini caput, aut suis cor habebis: verùm tibi mens firmior erit. Ac præ voluptate quam perceperis, ne pauxillum quidem alii de cyceone bibendum imperties. Nam quod dicit Homerus de aurea Mercurii virga, quòd

1 Αἰτιάσασθαι γὰρ αὖθις τ συγχορευτῶν] Interpres rursus ita vertit, sed male: συγχορευτῶν enim hoc loco aliud significat, & uno quidem verbo Latine dici vix potest ejus vocis significatus, *fautor* tamen maxime accedit, sed generalius sumitur. Συγχορευτὴς ille est, qui à partibus saltatoris stat, qui illi favet, & est ex ejus factione. Nam diversæ erant in theatro, ut & in circo, factiones, alii Bathyllo, alii Mnesteri, alii Paridi favebant, & sæpe ea de causa in theatro στάσεις fiebant, unde vox στασιώτης, & composita συγχορευτὴς. Verte igitur *postulantibus itidem partium ejus fautoribus.* Palm.

καὶ ἀσθμῶν ὄμματα θέλγῃ, ἢ αὐτῆς ὧν ἐθέλῃ, τοὺς δ' ἄλλους, καὶ ὑπνώττοντας ἐγείρῃ, τοῦτο ἀτεχνῶς ὄρχησις ποιεῖ, καὶ τὰ ὄμματα θέλγουσα καὶ ἐγκηγορέναι ποιοῦσα, καὶ ἐπεγείρουσα τὴν διάνοιαν εἰς ἕκαστα τῶν δρωμένων. Κρ. καὶ μὲν ἤδη ἐγὼ σοὶ πείθομαι τε σοι, καὶ ἀκοαὶ πεπτέρωμαί ἔχω δὲ τὰ ὦτα, καὶ τὼ ὄμματα. καὶ μέντοι γε ὦ φιλότης, ἐπισθαι εἰς τὸ θέατρον ἴῃς, καὶ ἐμοὶ ξυνεπιστῆ θέαν καλαμβάνειν, ὡς μὴ μόνος σοφώτερος ἡμῶν ἀπιοίης.

quòd quorum hominum oculos voluerit, ea demulcet, alioſque dormientes excitat? hoc planè facit Saltatio, quæ oculos demulcet, & expergefacit, & ad ſingula quæ fiunt, diſcutienda, mentem excitat. *Cra.* Atqui ego jam credo tibi Luciane, jamque mihi patent aures, & oculi. Ac memineris ſaltem quum ad theatrum ibis, me tecum unà ſpectatum abducere, ne ſolus ſapientior inde revertaris.

ΛΕΞΙΦΑΝΗΣ. | LEXIPHANES.

ARGVMENTVM.

Deridet hoc dialogo Lucianus Cacozelos iſtos, & affectatores obſcuri, atque inuſitati ſermonis: qui dum verbis plerumque obſoletis, & ab ultima vetuſtate repetitis, interdum etiam novis & à ſe confictis, omnia obſcurunt, & quaſi quibuſdam tenebris involvunt: egregiè eloquentes, ac docti perhiberi cupiunt. Ficto ad hoc exemplo Lexiphanis cujuſdam, quem, dialogum quendam, ad imitationem (ut ipſe quidem videri vult) ſympoſii Platonis compoſitum, recitantem introducit, adeò ineptum atque ridiculum, ut propter verborum obſcuritatem, quæ tamen ejuſmodi ſunt, ut vix ab ipſis illis, antiqua comœdiæ ſcriptoribus, ex quibus pleraque ea deſumpta ſunt, ſi redeant, intelligi ſatis poſſe videantur: res quoque & ipſum argumentum ejuſmodi ſint, ut non facilè quicquam frigidius excogitari queat. Quo illud nimirum indicare voluit, affectatores iſtos, dum non res, quas dicant, ſed verba, ad quæ res accommodent, quærunt, in utroque pariter ridiculè ac ſtultè ſeſe dare ſolere. Subjicit tamen ad finem paraneſes quaſdam, quibus eundem hunc Lexiphanem, rectam eloquentiæ, ac ſtudiorum bonorum rationem edocet. Quale quiddam infra quoque in Rhetorum didaſcalo facit, ubi duplicem ad eloquentiam comparandam viam proponit: alteram aſperam quidem, ſed veram ac rectam, alteram autem compendioſam ac facilem, ſed ad novum atque affectatum iſtud genus, cujus exemplum hic proponit, ducentem.

LY-

ΛΥΚΙΝΟΣ.

[1] Ἀξιφάνης ὁ κωλὸς μὴ βιβλίῳ. Λε. νὴ Δί' ὦ Λυκῖνε, γράμματά ἐστι [2] τπινόν τι τῶν ἡμῶν [3] νεωχμόν. Λυ. ἤδη γάρ τι τοιοῦτον αὐχμῶν ἡμῖν γράφεις; Λε. ὦ δᾶπε, ἀεὶ αὐχμὸν εἶπον. ἀλλ' ὥρα σοι τὸ ῥυπαρὸν ἄτιμα καλεῖν. σὺ δ', [4] κυκελόδυστα ἴσως ἔχειν ὦτα. Λυ. σύγγνωθι ὦ ἑταῖρε. πολὺ γὰρ ᾗ αὐχμῷ τὸ νεοχμὸν μετέχει. ἀλλ' εἰπέ μοι, τίς ὁ νῦν πρὸ συγγράμματος; Λε. ἀντισυμποσιάζω τῷ Ἀρίστωνι αὐτῷ. Λυ. πολλοὶ μὲν οἱ Ἀρίστωνες. σὺ δ', ὅσον ἀπὸ συμποσίου, [5] τὸν Πλάτωνά μοι δοκεῖς λέγειν. Λε. ὀρθῶς ἀνέγνως. τὸ δὲ λεγόμενον, ὡς ἄλλῳ ποτὲ ἀνέκρινον ἐν ᾠδῇ. Λυ. ἀκοῦσαι ἐθέλω μοι

LYCINVS.

Lexiphanes, formosus ille, cum libro adest. *Lex.* Per Iovem, Lycine meum est hoc scriptum hornum & recens. *Lyc.* Iam enim nobis quippiam de squaloribus scribis. *Lex.* Haud equidem. Neque verò squalorem dixi: sed venustas quædam est, scriptum adhuc recens ita appellare. Tu autem aures sordibus oppletas videris habere. *Lyc.* Ignosce, amice, nam hæ voces, αὐχμὸς & νεοχμὸς multum affinitatis inter se habent. Sed dic mihi, quodnam est scripti istius argumentum? *Lex.* Convivium, ab illo Aristonis, hic diversum instituo. *Lyc.* Multi quidem Aristones sunt: sed tu, quantum ex symposio colligere licet, Platonem dicere mihi videris. *Lex.* Rectè agnovisti. Cæterùm quod dicitur, ut cuivis alteri fuisset inexplicabile. *Lyc.* Proinde mihi pauca ipsius libri

1 Ἀξιφάνης] Cogor longiores in hunc Dialogum diatribas componere ut cacozeli & antiquarii istius Lexiphanis quæquæ vocabula ponderentur: de similibus, Horat. Martia. Suet. Aug. c. 86. & ibi interp. *Bourd.*

2 Τπινόν τι] Ὡς ἀπὸ τῆς χθές, χθεσινόν, ὅτως ἀπὸ τῆς τῆτες, τπινόν, σημαίνων τὸ ἐπὶτιτιον ἤτοι τῷ αὐτῷ ἔτει, ex quo οἱ Δωριεῖς dicunt σατὶς, unde σατάνιοι πυροὶ leg. Scholiast. Aristoph. ad Nub. *Idem.*

3 Νεοχμόν] Mſ. Regius auctior voce una, nempe κομιδῆ: per νεοχμὸν autem intelligit νεαρὸν εἰρηκαμῶνα, ἀφ' ἧς ἐβλάστησε τὸ νεοχμῶ νέον ἔχω unde νέοχος. Hæc dictio etiam Thycydidi frequens, qua uti solet αὐτὸ τοῦνον, ὡφεστάτα, hanc Lexiphanes postea vult significare τὸ ἀσπιφαρές. Idem.

4 Κυκελόδυστα] Mſ. Regius habet κυφαλόττα, sed recepta lectio melior est, magisque alludit ad illud pag. sequentis ὀπισθόγρυπα ἢ Κυφαλὶς κυφηλὴ κυφαλὶς & κυφαλλὶς (sic enim apud Hesych. & Interp. Aristoph. ad Pacem) ὁ τὸ ἄτιον ῥύπῳ λέγῃ, dicitur etiam τὸ ὀρρακιᾶν ἀγγεῖον ἐν ᾧ ἐδὺ ἄρτος ἀποτίθενται, sic dictum διὰ τὸ κικρύφθαι τῶν ἁλῶν, ut vult doctissimus Christianus ad Aristoph. εἶσιν. sic etiam vocabant alveos è vitilibus unde Cypsellus rex Corinthiorum Æthionis filius, sic dictus quod ἀπεκρύπθη παρὰ τὸ μηδὲς κάρυφθαι ἐν τῷ κυφέλῃ, Cujus posteritas diu postea Corinthi regnum tenuit, dico ad Pausan. Tangit Lucianus pag. seq. dum ait ἔτι Κύφελός τις ἦν Περιανδρῶν. Vide Scal. ad Euseb. *Idem.*

5 Τὸν Πλάτωνα] Aliter Apul. de dogmate Platonis, qui vult Platonis patrem Aristonem, ipsum Aristotelem dictum, fuit & Aristo Ceus qui scripsit ἐρωτικὰ, de quo Clarissimus Casaub. ad Athen. c. 4. lib. 15. *Idem.*

αὐτῇ ἀπάγωδε ϛ βιβλίᾳ, ὅπως μὴ παντάπασιν ἀπολειπόμενον τ ἐπάστης. νίκηφορος χαῖρ πᾶν ἔοικας οἰνοχοήσειν ἡμῖν ἀπ' αὐτῆ. Λε. τ μὲ εἴρωνα, [1] πιδεῖ καπέβαλε. σὺ ϑ, ὦ πορφ ποιήσας τὶ ὦτα, ἤδη ἄκυε. ἀπίστω ϑ ἡ [2] ἐπιϑύστρα, ἡ κυψελίς. Λυ. λέγε ϑαῤῥῶν. ὡς ἔμοιγε ὅτι κύψελός τις, ὅτι περίανδρος ἐν τοῖς ὠσὶ κάϑηϑ. Λε. σκόπει δὴ μεϛξὺ ὅπως [3] διαπροϊόμεϑα ὦ Λυκῖνε τ λόγον, εἰ [4] εὔαρχός γε ἐσὶ, καὶ πολλὴν τὴν εὐλογίαν ἐπιδεικνύμενος, καὶ εὔλεξις, ἴσῃ ϑ, [5] εὐάνυμος. Λυ. ἔοικε πιϑ ϑος εἶναι, σὺς γε ὤν. ἀλλ' ἄρξαι ποτέ. Λε. εἶτα διατηρήσομεν ἢ δι' ὀ ὁ Καλλικλῆς. εἶτα τ ἑσπέριον [6] περιδιπνησόμεϑα ἐν Λυκείῳ. νῦν ϑ ἤδη καιρὸς ἐσὶ χρίεσϑ τ [7] ἡλιοκαὶς, καὶ ἵνα τὴν ἑλλὴν ϑέρεσϑ, καὶ λουσόμενος, ἀριστητέον. καὶ ἤδη γε [8] ἀπιτητέα. σὺ ϑ ὦ παῖ, [9] σλεγγίδα μοι, καὶ βύσσον, καὶ φωσώνια, καὶ [10] ῥύμματα, ναυπολεῖτες libri recita, ut ne omnino hujus epuli ſim expers: videris enim nectar ex ipſo quoddam nobis pocillaturus. *Lex.* Tu cavillatorem humi projice, auribuſque factis permeabilibus auſculta jam: abſit autem obturatrix iſta Cypſelis. *Lyc.* Dic audacter. Nam mihi neque Cypſelus aliquis, neque Periander in auribus reſidet. *Lex.* Adverte itaque interea Lycine quo pacto peragam orationem: an commodum principium habeat, ac multum eloquentiæ præ ſe ferat, bonis dictionibus & verbis ornata. *Lyc.* Nidetur eſſe talis, tua cùm ſit. Sed incipe tandem. *Lex.* Poſtea cœnabimus, inquit Callicles. Deinde in Lyceo veſperi obambulabimus. Iam nunc autem tempus eſt inſolatum ungendi, & ad ſolis ſplendorem apricandi, & poſtquam laverimus, panem eſitandi. Atque adeò abeundum jam eſt. Tu verò puer, ſtrigilem mihi, veſtem pelliceam, lintea, & ſaponem in bal-

1 Πιδεῖ] Antiquè dictum pro χαυσὲ, ϑοῦ τὸ πίδυ. Bourd.

2 Ἐπιϑύστρα] Leg. Scholiaſt. Ariſtophan. ad Plut. *Idem.*

3 Διαπεροϊόμεϑα] De hac dictione locus dicendi ad vitam Demonactis. *Idem.*

4 Εὔαρχος] Εἰ καλὼ ἦχ ἀρχὴν, ϵ ϕερόϊμιον. Hoc enim potiſſimum curabant miſelli ſcriptores illi, ut exordium reliquo opere longè ſplendidius eligerent. Quod antea Lucianus notavit tractatu, De conſcribenda hiſtoria, & ſæpè alibi poſtea. Imitati illi præceptum Pindari Od. 7. Olymp.

Ἀρχεῖῳ δ' ἔργῳ, ϕερέσπολον
Χρὴ θέμεν τελευτάν.

Citat Lucianus dial. Hippiæ. *Idem.*

5 Εὐάνυμος] Ἀγαθοῖς ὀνύμασι χρώμενος. Qua de re copioſe diſſerit tractatu, Quomodo conſcribenda ſit hiſtoria. *Idem.*

6 Περιδιπνησόμεϑα] Περιέλϑωμεν, γυμνασόμεϑα, de hac voce vide Caſaub. ad Athen. *Idem.*

7 Ἡλιοκαὶς] Viſitatum magis ἡλιόκαυσον, κακαυξύον ἐν ᾧ ἁλίῳ. Hæc de re Interpretes Petronii ad illa, *medica unctione uſus.* Idem.

8 Ἀπιτητέα] Πορευτέα. Idem.

9 Σλεγγίδα] Interpretes Perſii & Apulei: dixi ad Petron. Ibid. ϵ βύσσον. De hac balneorum ſupellectile omnes dixerunt. Ibid. ϵ φωσώνια. intelligit veſtem cubitoriam, ſive κωμωμάσιον, diminutum à φώσκω, τὸ λινᾶν ἀμφίον. Heſych. *Idem.*

10 Ῥύμματα] Τερμάτια, σμήγματα, σαπώνια. Tangit Caſ. ad Athen. c. 10. l. 8. Scho-

τὸ βαλανεῖον, καὶ τὸν πίλυτρον κομίζειν. ἔχεις ἢ χαμαίζηλον δοῦναι τῷ [1] ἐγγυοθήκῃ δύ' ὀβολώ. σὺ δ' τί καὶ σκάζεις ὦ Λεξίφανες, ἤξεις, ἢ [2] ἐλαιύσεις ἔτι αὐτόθι; κἀγὼ ἦν δ' ἐγώ, [3] τρίπαλαι λουτῶ. οὐκ εὔπορος τοίνυν ἔχω. καὶ τὸ ἀμφὶ τὸν τράμιν μοχλαικίζομαι, ἐπ' [4] ἀγραύλης ὀχηθείς, ὁ γὰρ ἀγραυλιστὴς ἐπάσπερχε, κημοὶ [5] ἀσκωλιάζων αὐτός. ἀλλὰ καὶ οὐ αὐτῷ [6] οὐκ ἀκμὴς ὦν τῷ ἀγρῷ. κατέλαθον γὰρ τοὺς ἐργάτας [7] λιγυρίζοντας τὸν θερινὸν ᾠδόν. τοὺς δ', τάφον τῷ ἐμῷ πατρὶ κατασκευάζοντας. σωρηδὸν ἀρυχήσας δὲ αὐτοῖς, καὶ τοῖς ἀναχῶσι τὰ [8] ἄνδηρα, καὶ αὐτὸς ὀλίγα συγχειρογονήσας, ὡκείμην μὲν, ἀμφίβηκα, ὦ τε κρύος ἔνεκα, καὶ ὅτι

balneum mitte, & ablutoriam affer. Habes autem humi juxta armariolum duos obolos. Tu verò quid facies Lexiphanes, venieſne, an ampliùs hìc moraberis? At inquam ego, jam dudum lavaturio. Neque enim facilè incedo, & ex iis quæ circa anum ſunt, malè habeo, mula vectus clitellaria. Nam accelerabat mulio, tametſi claudicaret ipſe. Sed & in ipſo agro abſque labore non fui. Nam operarios deprehendi cantionem æſtivam cantillantes, eos nimirum, qui patri meo ſepulchrum extruebant. Poſtquam igitur unà cum illis fodiſſem, & iis qui egeſta terra marginem aggerebant, ipſe parumper operi manum admoviſſem, illos tum vigentis frigoris, tum uredinis cauſa

Scholiaſt. Ariſtophan. Acharn. Ibid. ναυζολεῖν. ναυζολεῖν τὸ βαλανεῖον, ἢ τὸ πίλυτρον κομίζειν διὰ τὸ αὐτό. Sic Ariſtophan. Theſmoph. junxit ναυζολεῖν, vult intelligi κομίζειν, ἀλλὰ καρπαλίμως κομίζειν. Bourd.

1 Ἐγγυοθήκῃ] Κιβώτιον. Hanc dictionem interpretatur Caſaub. c. 13. lib. 5. Animad. ad Athen. *Idem.*

2 Ἐλαιύσεις] Διατρίψεις. Heſych. dicitur etiam ἐλαιύσεις, ἤτοι ἀπυλάσεις, λήξεις, ἀνάπαυσεις, σχολάσεις. Vide Interp. Ariſtoph. Theſmoph. Pollux. *Idem.*

3 Τρίπαλαι] Παλαι. Ibid. λουτῶ. ἐπιθυμῶ λοῦσθαι. Ibid. ἐκ εὐπόρου· ἀδυνάτως. Ibid. τράμιν, ἀφιδρῶτα. Hanc vocem interpretatur Erotianus. Illud eſt quod apud eundem Erotianum Lyſimachus vocavit σφιγκτῆρα, ut emendavit Doctiſſimus Chriſtianus ad Erotian. & ad Ariſtoph. εἰρη. vocat poſtea τὸ ὄρθιον ſequenti pag. *Idem.*

4 Ἀγραύλης] Sic vocem hanc interpretur Heſych. τὸ ἐπὶ τῷ ἵππων ζύλει ὑ κρατοῦσιν οἱ καθεζόμενοι. τίθεται δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἀναβατῶν ὅπου, οἱ δὲ κατὰ τὸ πλεῖον μέρος τὸν σωματηγὸν ἡμίονον ἔτιον ἵππον· ἐνίοτε δὲ πάντα ἁπλῶς τὰ σωματηγοῦντα ὑποζυγίοντα. Videtur autem Lexiphanes ex ſequentibus ἀγραύλου poſuiſſe ἀντὶ τοῦ ἡμιόνου, ſequitur enim ἀγραυλιστὴς ἐπάσπερχε ἤτοι ἱπποκόμος. Idem.

5 Ἀσκωλιάζων] Ἐφ' ἑνὸς ποδὸς ἁλλόμενος, dicitur & ἀσκωλίζων Heſych. apud quem reſcribe ἁλλόμενος ἀσκωλιάζειν. Illud eſt quod Galli dicunt *aller à croche pied* cùm pes alter incurvatur: hanc vocem multis interpretatur Scholiaſt. Ariſtoph. ad Pluton. *Idem.*

6 Οὐκ ἀκμὴς] Μὴ κεκμηκώς. Idem.

7 Λιγυρίζοντας] Ἀᾴδοντας quia ᾠδὴν λιγυρὰν dixerunt Homer. & Heſiod. de his ruſticorum cantilenis Long. lib. 2. & 4. σκιμβρ. Idem.

8 Ἄνδηρα] Τὰ χείλη τῶν σκαμμάτων. De quibus dixi ad lib. 1. Heliod. *Idem.*

[1] καύματα λῦ. οἶδα γὰρ ὡς ὁ κρύος ἐνθουσιᾷ γίνεται τὰ καύματα. ἐγὼ δὲ ἐπειλημμένος τὰ [2] ἀρώματα, σκόροδά τε ὄντα καὶ τοῖς πτυνοῖς τοιαῦτα. καὶ [3] γναπτάλους πολλοὺς ἀνορύξας, καὶ [4] τὸν σκαμβὸν κύαμον, καὶ βρεχομένην λαχανοδοσίμῳ, ἔτι δὲ [5] κάχρυς πεπιεσμένον, ὅπερ οἱ λεπτότεροι ἀνθρωπίσκοι ἦσαν, ὡς αὐτοποδεὶ βαδίζειν, ἀναστρέψας ἐπὶ τὸν ἀγρὸν ἐκεῖσε, ἐσείρησα τὸν ὄρχιν. καὶ νῦν βαδίζω τε ὀδυνηρῶς, καὶ ἰδίῳ θερμῷ, καὶ μολακιῶ τὸ σῶμα, καὶ δύομαι λιγνοδύσῃ ἐν τῷ ὕδατι ἐπιπλεύσειν. χαίρω δὲ μὴ καμὼν λουόμενος. [6] ἀπηρξόμην δὲ ἐγὼ αὐτὸς τῶν παίδων, ὃν εἰκὸς ἦν ἐμὲ τῷ [7] λεκιθοπώλιδι, ἢ ὄψοφ τῷ [8] χυμαιοπώλῃ με ἐπεμφθῆναι. καίτοι ἐσπηρόστο αὐτῷ [9] ἐπὶ τὰ σίλγη ἀπαντᾶν. ἀλλ' εἰς καιρὸν

fa dimiſi. Scis autem in vehementi frigore uredines fieri. Ego verò cultos agros obambulans, in iis nata allia reperi. Ac terræ clavis aliquot effoſſis, ſcanariiſque herbis, & Bracanis eſui collectis, præterea, & hordeo coëmpto (nondum enim prata floribus erant fragrantia, ut pedibus incederem) ſublatus in mulam attrivi ſummum podicem, unde nunc cum dolore gradior, & frequenter ſudo, & corpore langueſco, opuſque habeo quamplurimum in aqua pernatare. Iuvat autem poſt laborem ablui. Proin & ipſe curriculo puerum ablegabo, quem veriſimile eſt, vel apud Lechitopolidem, vel apud eum qui ſacculos vendit me expectare: quamquam edictum illi fuerat ut ad ſelga obviam veniret. Sed hic in tempore,

1 Καύματα] Profert hunc locum Clariſſimus Caſaubon. Animad. ad Athen. cap. 19. lib. 3. Iunge ab eo dictis Interpr. Virg. ad illud Georg.

Borea penetrabile frigus adurit.

Sic apud Long. lib. 3. ποιμὴν κρύῳ μὲν ὢν ἐξαίσιον ἐν αὔρᾳ βίρεϊ ἐπίκαιτο. Pitid. Coſmurg.

Χειμῶνος ἄρα, ἐν τοῖς ὀδοῦσι σωτόμως
Ἐκ τῶν πυρώσας τὰς κρύας μαρμαίρεις. Bourd.

2 Ἀρώματα] Τὰ ἀρότρῳ ἐξειργασμένα πεδία, ἀροτριάματα, γεωτήματα. Heſych. Schol. Ariſtoph. ad Pac. *Idem.*

3 Γναπτάλους] Γναπτάλοι, εἴδη λαχάνων. Idem.

4 Κάχρυς] Ὄσπριον. Idem.

5 Ἀποτρίξομαι] Quidam legunt ἀποτιλίξομαι, depilabo. *Idem.*

6 Λεκιθοπώλιδι] Τὰ ἁλισμένα ἢ βεβρεγμένα ὀσπρία πωλοῦσι. Idem.

7 Χυμαιοπώλῃ] Τὰς ἐντέρας παραδιδοῦσι, ἢ ἰχθυδία ὁτιοῦν ἰχθύος ἢ ἰχθυοπωλείᾳ apud eum qui vendit piſcium inteſtina ſive quiſquilias quæ χυμαία ἢ χυμέα. de qua dictione Caſaubon. ad Athen. cap. 11. & 19. lib. 7. ubi reprehendit eos qui ſacculum vertunt. Inde χὼ *hilum* quales minuti illi piſciculi, de quibus Apulejus lib. 2. Mileſ. *Idem.*

8 Ἐπὶ τὰ σίλγη] Locus hic, ut alii multi in cacozeo iſto, perobſcurus, quem ut concipiam altius repetenda mihi vocis originatio. Σίλγη πόλις ἐν Πισιδίᾳ, ὅπου κακῶς ἔζων οἱ ἄνθρωποι, ἐν ἀλλήλοις ἐποιοῦντο, ut teſtatur Scholiaſt. Ariſtophan. ad Veſp. Igitur qui totam hanc narrationem attentè perleget, videbit Lexiphanem voluiſſe intelligere τὰ κοινὰ ἀνθρωπεῖα, non tam hominum ad ea confluentium multitudinem denotans, quam res communes ſive viles de quibus hic perpetuus ſermo eſt: detorta ſanè metaphora, quidam hic legunt τ' ἀσιλγῆ mendoſe. *Idem.*

1 Πυ-

ὕτοσὶ αὐτὸς ἐμπολήσας γε ὡς ὁρῶ [1] πυρεάτλου τέ τινα, καὶ [2] ἐγκυρίδας, καὶ [3] γήτεια, καὶ φύκας, καὶ [4] οἶσον τουτονί, καὶ λαγάνιον, καὶ ξ βοὸς τὸ πολύπλυχον ἔγκωλον, καὶ φάκλας. ἀλλὰ ὦ Ἀττικίων, ὅτι μοι ἄδων ἐποίησας τὸ πολὺ ᾠδῆ. ἐγὼ γὰρ ὤφλ' ὃς, [5] σίλλων ὡς διατρίβω λεχθήσομαι, σὺ περιορῶν. σὺ δὲ πῶς χρῆς ἐδείπνεις; μῶν δῆτα Ὀνομακρίτῳ; ἢ μὰ Δί' οὐδ' ἐγὼ, ἀλλ' ἀγρόνδε ὡχόμην, [6] ψύτταν καταπίνας. οἶσθα γὰρ ὡς φίλαγρός εἰμι. ὑμεῖς δ', ἴσως ἥδεσθέ με [7] λαβυρίνθοις κοπτάττοντα, ἀλλ' εἰσιόντι, πυθόμενοι τε καὶ τὰ ἄλλα ἡδύνεσθε καὶ τῷ κρόκοπον σμῆν, ὡς ἡδυπάθειναι μέλλοιτε ἡμῖν. ἐγὼ δ' [8] ξηραλοιφήσω ἀπιὼν. καὶ ἡμεῖς ἤδη ὃς ὁ Φιλίνων, ἐγώ τε, καὶ Ὀνόμαρχος, καὶ Ἑλλάνικος ἥτοσὶ, ἐνδόμυχα. καὶ γὰρ ὁ γνώμων σκιάζει μέσην πύλον. καὶ

pore, ut video, adeſt, mercatus panem coloſtratum, & alios ſubcineritios, & vireſcentes cepas, & fucas, & œbum iſtum, & leporinam carnem, & multiplex ac rugoſum bovis inteſtinum, & phoctas. Rectè factum abs te Atticion, quòd magna itineris agendi parte me ſublevaſti. Ego verò inquit ille, ſillus propemodum, here factus ſum, dum te circunſpicio. Cæterùm ubi tu heri cœnaſti? Num apud Onomacritum? Haud quaquam per Iovem, inquam ego, ſed contento curſu rus ivi. Scis autem me ruris eſſe amantem. Vos autem fortaſſe putabatis me cottaborum ſtrepitu ludere. Verùm ingreſſus, hæc & alia condito, & mactram abſtergito, ut thridacinas nobis pinſatis. Ego autem abiens in ſicco ungar. Et nos, inquit Philinus, ego, & Onomarchus, & Hellanicus iſte ſequemur. Nam gnomon medium horologium inumbrat, & verendum

1 Πυρεάτλου] Τὸν ἐν πλακοῦντι ὀπτηθέντα ἄρτον: alii tamen *πυρεάτλου* idem eſſe dicunt ac *πύου* quod conveniret cum dulciariis Interpr. Ariſtophan. ad Veſpas. Caſaub. quæ Gallis *tartelets*. Bourd.

2 Ἐγκυρίδας] Ἄρτους ἐν ἐπῴδῇ. De quibus jam dixi, ubi de Empedocle cinericio. *Idem.*

3 Γήτεια] Κράμβα. Hanc dictionem variè Grammatici efferunt γήτεια, γῆθυα, γήτεια. De quibus Heſych. Suid. *Idem.*

4 Οἶσον] Τὸ ἐπτεφθηλον, τὸ ὑφθὲν ἢ τραχήλου, ἢ βοὸς κεφάλιον. Poll. *Idem.*

5 Σίλλων] Διασρόφους τοὺς ὀφθαλμούς. Idem.

6 Ψύτταν] A ψύτλω. Quod etiam ſpiro ſignificat, itaque inter varias hujus vocis acceptiones, rectè Heſych. ψύτλα, ὅθεν τὸ ταχὺς ὑποδραμεῖν λέγειν. Igitur ψύτταν καταπίνας, ταχὺς ὀφαμένος. Idem.

7 Λαβυρίνθοις κοπτάττοντα] Παίζειν. Nam λαβυρίνθους, ἢ κοπτάζειν, ἐδώδιμον ἑρπετῶν παιδιάς. Rectèque Heſych. λάβαξ, ψόφος κοπτάζων ὁ ὑπὸ σκοτεινὸς γρύζων. Rectè inquam, ille, nam ludendo, cottabos cogebant ſonum enittere Valer. Max. cap. 11. lib. 3. *Theramenes porrectam venenī potionem non dubitanter hauſit, quodque ex ea ſuperfuerat jocabundus inliſum humo clarum edere ſonum coëgit.* Copioſe de variis cottaborum generibus Tzetz. Scholiaſt. Ariſtophan. Athen. viri Clariſſimi Flor. Chriſtian. ad Veſpas. Theodor. Marcil. ad Horat. hic ludus apud Gallos *caſſe-pot*. Idem.

8 Ξηραλοιφήσω] Vide Heſychium, apud quem reſcribe ξηραλοιφεῖ. De his unctionibus Theod. Marcil. ad Perſ. *Idem.*

δίσ μὴ ἐν [1] λυτρίῳ λουόμεθα, ἡμῶν πόπ τῶ Καρμάντων, [2] μὴ δ' σύρφακος βύζλω ὠσιζόμενοι. καὶ ὁ Ἑλλάνικος ἔφη, ἐγὼ δ' οὐ· [3] δύσωπῶ. οὐ γὰρ τὰ κόρα μοι [4] ἐπιπτόλωθον, καὶ [5] σκαρδαμυκτῶ ὑμῶ, καὶ δρπδακρύς εἰμι, οὐ τί ὄμμα πί μοι [6] φαρμακῷ, καὶ δόκιμα Ἀσκληπιάδα πιὸς ὀφθαλμοσφόρ. ὃς παρέζας, καὶ ἐγχέας μοι φάρμακον, [7] ἀπηυθρίασεν ποιήσ τὸς ὀφθαλμὸς, οὐ μηκέτ [8] λημώλεὸς εἶναι, μὴ δ' ὑγρὸν βλέπειν. τοιαῦτα ἅπαντες οἱ παρόντες, ἀπήειμεν. καὶπιδὴπερ ἤκομεν εἰς τὸ γυμνάσιον [9] ἀπηυθρίωμένοι ἤδη, ὁ μὲν τις [10] ἀκροχειρασμῷ, ὁ δὲ, [11] τραχηλισμῷ, καὶ ὀρθοπάλῃ ἐχρῆτο. ὁ δὲ, [12] λίπα χρισάμενος, [13] ἐλυγίζετο. ὁ δὲ [14] ἀντίβαλε τῷ κωρύκῳ. ὁ δὲ, [15] μολυβδαίνας χερ-

dum est ne in sordido balneo lavemur, à tergo Carimantum, cum fæce vulgi confertim nos trudente. Tum Hellanicus, ego inquit, ægrè intueor, & mihi turbidæ sunt pupillæ, & nicto frequenter, recens eriam flevi, mihique medicina uti gestiunt oculi, habeoque opus aliquo Æsculapii filio, oculis medendi perito, qui turbato, infusoque mihi medicamento efficiat ut ruborem oculi deponant, nec ampliùs lippitudine laborent, & humidum videant. Collatis inter nos hujusmodi sermonibus, omnes qui aderamus, abivimus. Et postquam venimus ad gymnasium, exuti vestibus, alius summis digitis, flexu cervicis, & recta lucta certabat, alius pinguedine peruncius, membra distorquebat, alius pila contendebat, alius plumbeos la-

1 Λυτρίῳ] Τῷ λουτήματι, ὑγιεινῷ ὕδατι. Bourd.
2 Μετὰ τῦ σύρφακ@] Συρφετώδες ὄχλε & χυδαίε. Idem.
3 Δυσωπῶ] Ἀμελυνόπω. Idem.
4 Ἐπιπτόλωθον] Ταράττεται, σκιρτίζετον. Idem.
5 Σκαρδαμυκτῶ] De hac voce à me dictum antea. *Idem.*
6 Φαρμακῷ] Φαρμάκων δεῖ. Idem.
7 Ἀπηυθρίασεν] Ἀποκαθάρῃ τὸ αἷμα τῶ ὀφθαλμῶ. Idem.
8 Λημώλεὸς] Διύχες, ἀπὸ τῦ λημᾶν & λήμων, quæ sunt ὁπὲ τὸς κεκθὸς τῶ ὀφθαλμῶ φυσιαγωγὰ συστάσις ἐκρύπτυσι, τῶ ὀφθαλμῶ ἀκαθαρσίαν. Sic in dial. Quomodo Historia scribenda sit. *Idem.*
9 Ἀπηυθριώμενοι] Ἀποδυσάμενοι τὰ ἱμάτια. Idem.
10 Ἀκροχειρασμῷ] Genus luctæ ἀκροχειρασμὸς qua solebant ἀκροχῖρες παλαίειν, quoniam autem in plicaturis & nodis digitorum frequenter solebant vitam oppetere, ἀκρόχειρες dicti ἀνδροφόνοι. Idem.
11 Τραχηλισμῷ] *Succolatione* ut in Cynic. τοῖς τραχήλοις ἄγειν *succolare*. Hanc luctæ speciem Beotii vocant βαστραχηλίζειν. vocabant enim Beotii βάστραχα τὸν τράχηλον Hesych. Igitur certare τραχηλισμῷ est ἀπὸ τραχήλε κατίχειν. Idem.
12 Λίπα χρισάμεν@] Ex Homero. *Idem.*
13 Ἐλυγίζετο] Hanc vocem alibi interpretor. *Idem.*
14 Ἀντίβαλε] Τῷ κωρύκῳ. Hoc est ἀσκιλάμενος τὴν κεφαλὴν τῷ ἀντιπάλῳ. Qua de re dico ad Heliod. lib. 10. vide Scalig. ad Eusseb. Hunc locum quidam aptant de pila sparsina. Vnde genus exercitii quod fit cum folle, dictum κωρυκομαχία. Idem.
15 Μολυβδαίνας χερμάδας] Virgil. 5. Æneid. Plut. in Thes. *Idem.*

1 Et-

κεφάλης ἀφαίγδλω ἔχων, ἐχαιροβόλ. [1] εἶτα συωτερεύοντες, καὶ ἀλλήλοις κατεπατησόμβοι, καὶ ἐμπαίζοντες τοῦ γυμνασίου, ἐγὼ μὲν, καὶ Φιλῖνος ἐν τῇ θερμῇ πύελῳ κατειονηθέντες, ἐξήειμεν. οἱ λοιποὶ δ', [2] τὸ ψυχροβαφὲς κόσμῳ Δελφινίσαντες, παρέτεινον ὑποβρυχιοι θαυμασίως. ἀναπνέψαντες δ' αὖθις, ἄλλοσε ἄλλα ἐφερόμεθ. ἐγὼ μὲν, ὑποδησάμενος, [4] ἐξυόμην τὴν κεφαλὴν τῇ ὀδόντι ξύστρᾳ. κἀγὼ ὁ κηπίων, ἀλλὰ σκαφίον σκεπαζόμην, ὡς ἂν ὁ κουρεὺς τὸν κόσμον, καὶ τὴν περιφαίαν ἀποκεκομηκώς. ἄλλος, [5] ἐθερμοτρέφετο. ὁ δὲ, ἤμφ [6] τὸν νῆσιν. ὁ δὲ, ὀψαρίας ποιῶν τὰς ῥαφανίδας, ἐμυσίλατο [7] δ' ἐχθυηρᾶ ζωμῷ. ἄλλος, ἤσθιε [8] φαυλίας. ὁ δὲ, [9] ἐρρόφει τὸν κεγχρῶν. κἀπειδὴ καιρὸς ἦν, ἐπ' ἀγκῶνος ἐδειπνοῦμεν. [10] ἔκειτο δ' ἡ ὀκλαδίας,

lapides obnixè tenens, manu jaciebat. Deinde ubi mutuò exercuissemus nos, & tergo vicissim tulissemus, gymnasioque illusissemus, ego & Philinus in calido labro abluti, discessimus. Reliqui verò ubi caput frigida tinctum, Delphinum more immersissent, mirabili quodam modo inter aquas adnatabant. Reversi autem iterum diversa diversis locis agebamus. Ego quidem subligatis crepidis, caput fricabam dentato strigile: non enim in cepii sed in icaphii modum tonsus eram, ut qui non multo antè mentum ac verticem detondissem. Alius autem calida glutiebat, alius ventrem rejectabat, alius raphanis in tenues partes concisis, absorbebat sallum ac piscis ulentum jus ex cavato pane, alius agrestes olivas comedebat, alius hordeum ingurgitabat. Atque ubi jam tempus erat, in cubitum inclinati cœnabamus: positæque erant sellæ, & grabatula

1 Εἶτα συωτερεύοντες] Ἀλλήλοις διατρέψαντες. Hanc integram periodum interpretatur Casaubon. ad Athen. cap. 19. lib. 3. *Board.*

2 Τὸ ψυχροβαφὲς] Τὸ ἐν τῇ ψυχρᾷ πύελῳ βαπτισθὲν. Idem.

3 Διαφιλιστάντες] Δίκην διαφίλων κυνίσκων τοὺς. Idem.

4 Ἐξυόμην] Ἐκτινιζόμην. Hanc lineam profert & interpretatur Clarissimus Casaubon. loco citat. ut & illud sequens ὁ κηπίων. Duæ fuerunt apud Græcos ustatissimæ tonsuræ species, σκαφίον & κῆπος de quibus hic loquitur, τὸ μὲν σκαφίον τὸ ἐν χερσὶ, ὁ δὲ κῆπος τὸ ἀπὸ μετώπου. Scholiast. Aristophan. ad aves Hesych. Poliux, Suid. *Idem.*

5 Ἐθερμοτρέφετο] Τὰς θέρμας ἐτρέφετο. Idem.

6 Τὸν νῆσιν] Prodigiosa translatio a gutture ad anum. *Idem.*

7 Τῇ ἰχθυηρᾷ ζωμῷ] Vel muria vel garo utrumque enim e liquore piscium, vide Scalig. ad Auson. *Idem.*

8 Φαυλίας] Τὰς ἐλαίας λευκάς. Plin. Cels. Varr. de re rustic. *Idem.*

9 Ἐρρόφει τὸν κριθῶν] Sic apud Aristoph. Vesp. τὴν φακὴν ῥοφήσομαι. Idem.

10 Ἔκειτο δ' ἡ ὀκλαδίας] De quibus in Lapith. & in Cynic. ὀκλαδίαι, δίφροι, sive chiamaxium, sive sella gestatoria. Nam ὀκλαδίας, δίφρος παπιστὴς ὃν οἱ ἀκλεῖσθαι φέροντες τοὺς εἰς τὰς ἀγορὰς ἐξιόντας πλουσίους, & πικαὶ τέρνμα παρὰ τὸ ὀκλάζειν, ut vult Hesych. Galli vocant *Chaize brisée*, δίφρος συγκλασμάτιος, & ἀστὶ ἐπὶ τοῦτο μόνον τὸ συκλίνεσθαι, Scholiast. Aristophan. ad Equit. De hac sella gestatoria L. Senec. cap. 12. de brevit. vitæ Martial. Epig. 17. lib. 12. Sueto. Nero. c. 26. Vitell. c. 16. hujus usum ulterius prosequi non est otii. *Idem.*

καὶ [1] ἀσκάντιον. τὸ δὲ δεῖπνον [2] ὡὸ ὑπὸ συμφορῶν. παρεσκεύασο δὲ πολλὰ, καὶ ποικίλα, ὀγκολὰ [3] ὕειρα, καὶ χελίδες, [4] καὶ ἡτριαῖα, καὶ πυκνόδες ὑὸς τὸ ἐμβρυοδόχον ἔντερον, [5] καὶ λοβὸς ἐκ ταγήνης, [6] καὶ μυτίλωτὸς, [7] καὶ ἀδυρτάκη, καὶ τοιαῦταί τινες [8] καρυκεῖαι, καὶ [9] θρυμματίδες, καὶ [10] θρῖα, καὶ [11] μελιτίδιον. τῶν δὲ [12] ὑποθρυγίων, [13] τὰ σελάχια πολλὰ, καὶ ὅσα ὀράκινα τὸ δέρμα, καὶ

la quædam. Erat etiam collatitia cœna, multaque & varia apparata, bifidi suum pedes, laterum pulpæ, & sumen, & suis nuper enixæ intestinum quo fœtus recipit, & fibra auris è sartagine, & alliatum, & abyrtace, & similia quædam condimenta, thrymmatides, frictillæ foliis ficulnis involutæ, & dulciaria ex melle. Et ex natatilibus cartilaginea multa, & quæcunque testis te-

1 Α'σκάντιον] Εὐτελεῖς κεχλάκατοι. Interpres Aristophan. σκίμποδα vertit. Bourd.

2 Ἢ ὑπὸ συμφορῶν] Dico ad illud Petronii, *Nos ut ad tam viles accessimus cibos.* Idem.

3 Ὕειρα] Πόδες χοίρειοι. Idem.

4 Καὶ ἡτριαῖα] Copiose vir Clarissimus Isaac. Casaubon. ad Athen. c. 16. lib. 3. Animad. *Idem.*

5 Καὶ λοβὸς ἐκ ταγήνης] Vel ut in aliis ἐκ τηγάνου. Nam idem esse volunt Grammatici, ut Interp. Aristophan. ad Equit. Hesych. Pollux. videntur autem λοβὸς ἐκ ταγήνης. Sic enim in Convivii dial. condimentum aliquod hepatis fuisse, de quo Suid. & Poll. conficiebatur ex melle, sesamo, & caseo, legend. Hesych. Sed fortean Luciani stylo fuit λοπὰς, de qua dictione copiose autores quos nuper citavi. *Idem.*

6 Καὶ μυτίλωτὸς] Quid sit, docet Scaliger ad Moretum, sed κυρίως μυτίλωτὸς ἐστὶ ἐκ σκορόδων. Idem.

7 Καὶ ἀδυρτάκη] Clariss. Isaac. Casaubon. ad Athen. cap. 35. lib. 3. tangit aliam hujus vocis interpretationem. Est enim hic ἀδυρτάκη βρῶμα βαλανεικὸν ἐκ σκιθιασμῶν ἐκ καρδάμων, & ἀφύσσων & aliis oleribus, unde apud Hesychium ἀδυρτακοποιὸς, ὁ τεύμματα & ἐμβάμματα κατασκευάζων. Idem.

8 Καρυκεῖαι] Aliis καρυκείαν, quod idem est, intelligit autem ἀρτύματα & πρόσημματα ἀπολυτελῆ. Idem.

9 Θρύμματίδες] Sic nominare solent omne genus dulciatorum à ὑπὸ τῦ θρύω, à ὑπὸ τῦ πείθω, Hesych. effertur autem hæc dictio vel per ι. vel per υ. ut patet apud eundem Grammaticum. v. ὀθρίμματίς. Idem.

10 Θρῖα] Quidam simpliciter per θρῖας intelligunt φύλλα συκῆς, sed ibi capiendum est pro omni alii quod vel συκῆς ἢ ἀμπέλε foliis involvitur, hoc autem vocabant ὀθρίμματίειν, leg. Casaubon. ad Athen. c. 24. lib. 3. *Idem.*

11 Μελιτίδιον] Πάχυλοι, μάζαι μέλιτι δεδυμένοι, quæ & μελιτώσαι. Idem.

12 Ὑποθρυγίων τὰ σελάχια] Vocant σελάχια ὅσα ἄποδα. Hesych. Suid. Poll. Casaub. *Idem.*

13 Τὰ σελάχια πολλὰ] Genus piscium cartilaginosum. Galenus in Expositione vocum Hippocratis: σελάχεσιν ἔστως χαλεπὴ ὁσὰ λεπίδας οὐκ ἔχει, & ζαοπυρεῖ. Sic autem appellatur ἀπὸ τῦ σίλας: quod ejus cutis noctu luceat. σελάω, σιλάχω, σιλαχῶ, σιλάχιον. Galenus de Alimentis libro 3. Τροφὴν δὲ & λαμπρὸν ἐν τῇ νυκτὶ τὸ δέρμα τῶν τοιούτων ἐστὶ ζώων. (σιλαχίων) Plinius ait hujus vocis, auctorem esse Aristotelem: quod fallum est: cum ea usus fuerit Hippocrates: ut ad Aristotelem Iulius Cæsar Scaliger observavit. Verba Plinii sunt

[1] τμήχη ποντικὰ τε [2] ὀλ Σαργάνης, καὶ κωπαίδες, καὶ ὄρνις σύντροφος, καὶ ἀλεκτρυὼν ἤδη ἀπωδός. καὶ ἰχθὺς ἰῶ παραπλησίως καὶ [3] ὄϊν ὅλον ἐπόκαιον ἐν χρῷ, καὶ βοὸς λειπογάμου κωλίον. ἄρτοι μὲν τοῖσιν σφαῖοι, καὶ φακοῦλοι, καὶ ἄλλοι τυμβώδεις, ὑπερμεγέθεις τε ἰδεῖν. καὶ λάγανα, καὶ τὰ ὑπόγαια, καὶ τὰ ὑπερφυῆ. οἶνος δὲ ἰῶ μὲν γάρον, ἀλλὰ τῶν ἐπὶ Σύρου, ἤδη δὲ [4] ἀγλαδινὸς, ἀπεπλος δὲ ἔτι. [5] ποτήρια δὲ ἐκέκτητο ποντοῖα ἐπὶ [6] τῶν δελφινίδες τραπέζης, [7] ὁ κρυψιμέτωπος, καὶ κρυάλλης μάτορυργος, σύλαβὴ ἔχων τὸν [8] κέρνον, καὶ [9] βορβούλιος, καὶ δικροκύτελον, καὶ [10] γηθυὴ πολλὰ, οἷα [11] Θηρικλῆς ὤπλα, [12] εὐρυχαδῆ τε, καὶ ἄλλα εὔτεκμα. τὰ μὲν, φανερῶς ἔτι δὲ, Κνίδοθεν. πάντα μάτορα [13] ἀναμφόρητα, καὶ ὑμενόπρακτα,

teguntur, & piſces pontici ſportis excepti, & anguillæ, & gallina altilis, & gallus qui canere deſiit. Etiam piſcis erat paraſitus, & ovem totam in furno aſatam habebamus, & lovis annoſi pernam anteriorem. At verò panes aderant ſiliginei, non mali, & alii novilunares poſt feſtum dilati, & olera cùm parva, tum ingentia. Vinum erat non vetus, ſed ex iis quæ ex utribus offeruntur, quod non amplius muſtum, nondum tamen planè coctum erat. Pocula verò generis omnis Delphinidi menſæ impoſita erant, puta frontis occultator crater, clavatus, Mentoreum opus, anſam prehenſu facilem habens, & bombylius, & dirocypelum, & fictilia multa, qualia Thericles coquebat, multi capacia, latique oris, quædam ex Phocæa, quædam Cnido allata, levia omnia, teneriſque ex teſtis facta. Erant etiam cym-

ſunt libro 9. cap. 24. *ſelachii appellavit Ariſtoteles primus.* Occurrit autem hæc vox apud Hippocratem libro 2. de morbis, & libro 1. & 2. de ſemine. *Menagius.*

1 Τμήχη] Κόμματα *darnes.* Bourd.

2 Ἐκ Σαργάνης] Σαργάναι δίσμοι ἐκ πλέγματος χυρτοῦ, ἐκ κωπαίδες, αἱ ἀπὸ τῶν κωπαίδων λίμνης ἰγχέλεις. De quibus Scholiaſt. Ariſtophan. Acharn. & Heſych. *Idem.*

3 Ὄϊν ὅλον ἐπόκαιον] Ἐν κλιβάνῳ ἐπηνθέτα. Idem.

4 Ἀγλαδινὸς] Ἀνθώδης. Idem.

5 Ποτήρια] Leg. Interpr. Petron. ad illud *cocidit menſa cum argento.* Caſaubonus ad Athen. c. 2. lib. 11. *Idem.*

6 Τῶν δελφινίδες τραπέζης] Τῶν φιάλας ἐχόντων εἰς τύπον δελφῖνος ἐξειργασμένας. Quæ Delphica vocabatur, de qua Wower ad Petron. locum cit. *Idem.*

7 Ὁ κρυψιμέτωπος] Κρύπτων τὸ μέτωπον τῷ πίνοντι. Idem.

8 Κέρνον] Leg. Heſych. *Idem.*

9 Βορβούλιος] Στρογγύλος. Ut interpretatur Scholiaſt. Ariſtophan. ad Veſpas. *Idem.*

10 Γηθυὴ] Ὀρχανὴ. Idem.

11 Θηρικλῆς ὤπλα] Interpretatur hunc locum vir Clariſſimus Iſaac. Caſaub. ad Athen. c. 6. lib. 11. *Idem.*

12 Εὐρυχαδῆ] Πλατέα. Idem.

13 Ἀναμφόρητα] Ἐλαφρότατα διὰ λεπτότητα. Idem.

1 Κυμ-

[1] κυμβία ᾖ λώ, καὶ [2] φιαλίδες, καὶ ποτήρια [3] γραμματικά. ὥστε μεστὸν λῶ τὸ [4] κυλίκιον. ὁ μὲν τοι [5] ἱπνολέβης, ὑπερπαφλάζων, εἰς κεφαλὴν ἡμῖν [6] ἐπίτηδες τοὺς ἄνθρακας. ἐπίνομεν ᾖ ἀμυδὶ, καὶ ἤδη [7] ἀκροθώρακες ἦμεν. εἶτ' ἐκεκωμάκει [8] καγχαρείδι. καὶ εἰσκύλισί πις [9] ἡμῖν τὴν ποδοκύπην, καὶ [10] Τριγωνίστριαν. μᾶ ᾖ, ὁμῶς πις, [11] ἐπὶ τὴν καντήλιφα [12] ἀναῤῥιχησάμενος, ἐπιφόρημα ἐζήτει. [13] ὁ ᾖ, λακίσδα ἔπαιζεν. ἄλλος, [14] ἐῤῥικῆτο σὺν γέλωτι τὴν ὀσφύν. καὶ ἐν τούτῳ λελυμένοι, εἰσεκώμασαν ἡμῖν αὐτεπάγγελτοι, Μεγαλώνυμός τε ὁ δικόδιφης, καὶ Χαιρέας ὁ χρυσοτέκτων, ὁ κῆν νότε ποικίλος, καὶ ὁ [15] Ὠοκόπαξις Εὔδημος. κἀγὼ ἠρόμην αὐτοὺς, τί παθόντες, ὀψὲ ἥκοιεν. ὁ μὲν ἦν Χαιρέας, ἐγὼ δ' ὅς, [16] λεβὴν πιὰ ἐπρήτην,

cymbia, parvæque phialæ, literisque inscripta pocula, ita ut plenus esset abacus. At verò lebes furnarius ebulliens, nobis in caput evertit carbones. Bibimus autem continuis haustibus, & jam inebriati eramus, exinde cancharide ungebamur. Tum quidem introduxit nobis Podocrypam, & Trigonistriam. Alius deinde in tabulatum assultans, irrumpendi locum quærebat, alius digitorum crepitu ludebat, alius cum risu lumbos lasciviter agitabat. Atque interea cùm jam lavissemus, ad nos, non accersiti, petulanter irruperant, Megalonymus causidicus, Chæreas aurifex, tergo variegatus, & Oocataxis Eudemus. Quos interrogavi quid causæ esset, cur serò venirent. Tum Chæreas, ego, inquit, segmentum &

in-

1 Κυμβία] Στρόγγυλα ἐς βαθία. Bourd.

2 Φιαλίδες] Στρόγγυλα ἐς ἀζατῆ. Idem.

3 Γραμματικὰ] Γράμματα ἔχοντα. Plaut. Rud. Idem.

4 Κυλίκιον] Δοχεῖον. Idem.

5 Ἱπνολέβης] De quo Flor. Christ. ad Vesp. Interpretes Macrobii de Miliario. Idem.

6 Ἐπίτηδες] Ἀναῤῥίπτει. ἀνίπτασται. Idem.

7 Ἀκροθώρακες] Μέσον πῶς μεθύοντες. Idem.

8 Καγχαρείδι] Ἐντρίμματι μυρωδεῖ. Idem.

9 Ἡμῖν τὴν ποδοκύπην] Τύμπανον. Idem.

10 Τριγωνίστριαν] Ὄργανον μουσικὸν, ἅτινα ὑπὸ τῶν γράμματος καλέμενον. leg. Hesych. verb. πείρωνες. Idem.

11 Ἐπὶ τὴν καντήλιφα] Κλίμακα, ἱκρίωμα. Hesych. Poll. Idem.

12 Ἀναῤῥιχησάμενος] Ἀναβὰς. Idem.

13 Ὁ ᾖ λακίσδα ἔπαιζεν] Παρὰ τὸ λακεῖν, ἢ λακεῖν, κροτεῖν, βοᾶν, ὡσεὶ ᾠδὴν ὀρχεῖσθαι. Idem.

14 Ἐῤῥικῆτο σὺν γέλωτι τὴν ὀσφύν] Dicerct Petron. *risu latera commovebat.* lego enim ἐῤῥικνῆτο. ῥικνᾶσθαι. *Insultando lumbos agitare*, inde ῥικνὸς de quo Grammatici. Idem.

15 Ὠοκόπαξις] Corrige, ὠτοκόπαξις, & vide nos ad Laërtium in Lycone pag. 208. Menagius. Idem.

16 Λεβὴν] Intelligit γυναικεῖον ὄεμον, παρὰ τὸ λέβης. Vt quibusdam visum est. Bourd.

1 Ἐλ-

καὶ [1] ἐλλίζια, καὶ [2] πίδας τῇ θυγατρὶ τῇ ἐμῇ. καὶ λέγε τοῦτο ὑμῖν ἐπιδείκνυμι. ἀφίγμαι. ἐγὼ δ' ἦ δ' ὃς ὁ Μεγαλόνυμος, ἀεὶ ἄλλα εἶχον. ἦν μὲ γὰρ [3] ἄδικος ἡ ἡμέρα, ὡς ἔστι, καὶ ἄλογος, ὡς ἂν ἴδῃς. [4] ἐχεγλαυτίας ἔσης, ὥστε ἐπισμιτρεῖν εἶχον, ὥστε ἡμεροδλεγδον, ὡς [5] ὑδροκοπεῖσθαι. πυθόμενος δ' ὅτι ὁ ἁρπαγὴς ὀπλίτης ἐστὶ, λαβὼν, [6] ἄχρηστα ἱμάτια, σύνθεια, καὶ [7] ἀφόρητα ὑποδήματα, ἐξέφρησα ἐμαυτόν. εἶτ' οὐδενὸς σύντυχόντα ἐδεδέχμην τι, καὶ ἱεροφάντην, καὶ τοῖς ἄλλοις [8] ἀῤῥητοποιοῖς, Δεινίαν σύροντι [9] ἄγδην ἐπὶ τὸν ὄρχιν, ἔγκλημα ἐπάγοντας, ὅτι ἀνόμαζεν αὐτούς. καὶ τοῦτο, οὐ οἶδας ὅτι ἐξ ὕπνου ἀναστήσω, ἀνώνυμοί τε εἰσι, καὶ οὐκέτι ὀνομασοί, ὡς ἂν ἱερόνυμοι ἤδη γεγονημένοι. σὺν εἶδα ἦν δ' ἐγὼ ὃν λέγεις, τὸν Δεινίαν. ἐκάλεσε δ' ἂν με τύπομα. ἔστι δ' ὃς τοῖς [10] σκιεραφείοις ἐγκαθεζόμενος ἄνθρωπος, τὸν αὐτολεκύθιον, καὶ τὸν [11] αὐτοκαδδάλαν, ἀεὶ κυρίων, [12] ἐνδρομίδας ὑποδούμενος, inaures, & pedicas filiæ meæ apparabam: ideoque ad repotia vobis adveni. At ego, inquit Megalonimus, aliis rebus occupatus fui. Non enim judicialis, sed nefastus fuit dies, ut scitis. Proinde cum esset silentium in foro, neque perorare licuit, neque per diem dicendo aquam dispensare. Cùm autem audiviſſem imperatorem fore conſpiciendum veſtibus inuſitatis, bono ſtamine textis, ſubligatiſque calceis antea non geſtatis, me ipſum foras proripui. Exinde ſtatim incidi in Daduchum, & Hierophantem, alioſque arcana facientes, qui Diniam obtorto collo trahebant ad magiſtratum, accuſantes quòd ipſos nominaſſet, idque cùm ſciret eos ex quo initiati fuiſſent, eſſe ſine nomine, neque ampliùs nominandos, ut pote ſacrinomines jam factos. Neſcio, inquam ego, quemnam hunc Diniam dicas. Vocabat igitur me nomine. Eſt, inquit in tabernis aleatoriis homo perditus, ex egenis ac vilibus iſtis, ſemper comatus ac ſqualidus, endromidum, aut

1 Ἐλλίζια] Ἐναίπια, quidam τὰ ἄγδην. Interpretantur de his Scholiaſt. Ariſtophan. & Pollux. *Bourd.*

2 Πίδας] Χειροψέλλια. Idem.

3 Ἄδικος ἡ ἡμέρα] Ἡ μὴ ἔχουσα λόγον δικανικόν. cùm juſtitium eſt. *Idem.*

4 Ἐχεγλαυτίας] In qua linguis dantur feriæ, τὸν ἀργὸν ποιοῦσιν ἢ γλώττας. Idem.

5 Ὑδροκοπεῖσθαι] Περὶ ὕδατος νομίζοντο τὸ μέθυον ἢ λίξιον. Quod patroni dicerent ad clepſydram. nota res. *Idem.*

6 Ἄχρηστα] Καινά. οἷς οὐδεὶς ἐχρήσατο. Idem.

7 Ἀφόρητα] Μήπω φορηθέντα. Idem.

8 Ἀῤῥητοποιοῖς] Τοῖς τὰ μυστηρίων τελέτους. De quibus locus alius dicendi. *Idem.*

9 Ἄγδην] Δακτικὸς. Vox Cretenſis de qua vide Interpr. 12. tabul. *Idem.*

10 Σκιεραφείοις] Τοῖς κυβευτηρίοις, διὰ τὸ ἐν σκίᾳ τῶν διατριβὴν ἔχειν. Idem.

11 Αὐτοκαδδάλων] Simpliciter αὐτοκάδδαλα dicunt Grammatici αὐτοχέδια, ἃ σκοίμματα δύτικὰ. Idem.

12 Ἐνδρομίδας] De his calceis Helych. Tertull. *Idem.*

1 Bau-

ἢ [1] βαυκίδας, [2] ἀμφιμάχαλον ἔχων. τί οὖν ἦν σοὶ ἐγὼ, ἔδωκεν [3] ἀμηχάνῃ δίκλῳ, ἢ [4] λαξ πατήσας, ᾤχετο, καὶ μὴν οὐκοῦν γε ἤδη, ὁ [5] τίμις αὐλεῖσθαι ἤδη, [6] ἔμπεδός ἐστιν. ὁ γὰρ τραπεὺς, καίτοι [7] ἀπιμαγλεῦντι καρπώδεσμά τε αὐτῷ ἐπέδησεν, καὶ ἐπέδεσεν ὑπὸ ποδοκάκης, καὶ ποδοπάδας, ἐποίησεν εἶναι. ὥστε ὑπὸ δεσμοῖς ὢν, τὰ ἔλυπέ τι ὁ κακοδαίμων ὑπὸ θεῶν, καὶ παρδαλίζων ἦν, καὶ χρημάτων ἀπήγετο διόδια ἤλεεν. ἐμὲ δὲ ἤδη ὁ Εὔδημος, ὑπὸ [8] τὸ ἀκρόκυφος μετρείλαιος Δαμασίας, ὁ πάλαι μὲν ἀθλητὴς, καὶ [9] πολυίκης, νῦν δὲ ἤδη ὑπὸ γήρως ἐξαθλῶν ὤν. οἶδα τὸ χαλκοῦν, τὸ ἑστὼς ἐν τῇ ἀγορᾷ. καὶ τὰ μὲν, πιθῶν. τὰ δὲ, οὐκ, διετέλεσα. ἐξοικιεῖν γὰρ ἔμελλε τὴν θυγατέρα, καὶ ἤδη ἐκόσμουν αὐτήν. ἐπὶ μεμερίσθαί τι κακὸν ἐμπέσον, [10] διέκοψε τὴν ἑορτήν. ὁ γὰρ υἱὸς αὐτῷ ὁ Δίων, σὺν οἶσθ' ἐφ' ὅτῳ λυπούμενος, μᾶλλον δὲ [11] θεοχθὲς ἀχθόμενος, ἀπήγξεν ἑαυτόν. καὶ οὐκ ἴσα, ἀπωλώλει ἂν, εἰ μὴ ἐγὼ

aut baucidarum calceamento ſubligatus, & manicata veſte indutus. Quid igitur, inquam, dedit-ne pœnas aliquo modo, an calcibus calcans, aufugit? Atqui, dixit ille, qui antea tibiæ cantu recreabatur, jam vinctus eſt. Nam imperator à reliquo grege ſegregatum, circundatis illi manicis, intentoque collari, in pedicis ac tibialibus tormentis degere hominem fecit. Quare vinctus ille miſer præ metu pedebat, & crepabundus erat, pecuniaque vitam redimere volebat. Me verò, inquit Eudemus, ſub diluculum accerſivit Damaſias, is qui olim athleta fuit, multaſque victorias retulit: nunc autem præ ſenectute à certaminibus abſtinet. Noſti æream ſtatuam in foro poſitam. Ac alia quidem picando, alia inflammando peregi. Domo enim ad maritum hodie filiam erat deducturus, jamque exornabat illam: cùm interea anxium quoddam malum interveniens diremit feſtum. Nam filius ipſius Dion, neſcio qua cauſa, mœrore affectus, imò Deorum aliquo odio agitatus, ſeipſum ſtrangulabat. Atque ut probè ſcitis, periiſſet ille, niſi ſuper-

1 Βαυκίδας] Baucides calceamenti genus crocei coloris, ut ſcribit Pollux. Heſych. vult βαυκίδας ὑποδήματα γυναικεῖα πολυτελῆ. Erant etiam albæ baucides apud effœminatos. leg. Caſaub. ad Athen. c. 4. lib. 4. *Bourd.*

2 Ἀμφιμάχαλον] Ἱμάτιον. Idem.

3 Ἀμηχάνῃ] Κατὰ πᾶν ἔχοντα. De hac voce conſule Grammaticos. *Idem.*

4 Λὰξ πατήσας] Θαρσαλέως ἐκβύς. Vt apud Homer. λὰξ ποδὶ πῆσας. Idem.

5 Τίμις αὐλεῖσθαι] Λίγοις βαλλίζειν. Idem.

6 Ἔμπεδός] Δεσμωτ. Idem.

7 Ἀπιμαγλεῦντι] Ἐξυβριζόντι, ἀπιμαγλᾶν, dicitur taurus ὁ τὴν ἀγέλην ἐξαγρῶν qui etiam dicitur ἀπιμαγέλας. Grammatici per καρπώδεσμα & ποδοκάκην intelligunt χειροδέτημα & ταραχηλόδετμον. Idem.

8 Τὸ ἀκρόκυφος] Τὸν ὄρθρον. Idem.

9 Πολυίκης] Πολλὰ νικήσας. Idem.

10 Διέκοψε τὴν ἑορτήν] *A troublé la feſte.* Idem.

11 Θεοχθὲς ἀχθόμενος] Τῶν θεῶν ἐχθραθεὶς. Idem.

1 Οὐκοῦν]

βασιὰς, ἀπαγχόνισόν τε αὐτὸν, καὶ περίλυσον τὸ ἐμβρόχιν, ἐπιπολύ τε [1] ὀκλάξ καθεζόμενον, ἐπιῶσαν τὸν ἄνθρωπον, [2] βαυκαλῶν, καὶ [3] διακωδωνίζων, μή πῃ ἔτι συνεχὴς εἴη τὴν φάρυγγα. τὸ δὲ μάλιστα ὀνῆσαι, ἐκεῖνο ἦν, ὅτι ἀμφοτέραις καταλαβὼν αὐτοῦ τὰ ἄκρα, [4] διέπεσα. μᾶν ἐκεῖνον ἦν ὃ ἐγὼ φῂς Δίωνα, τὸν κρεμόμενα, καὶ [5] λακκοχάσκοντα, τὸν [6] μύρτωνα, καὶ [7] σχινοτρώκτην νεανίσκον, [8] ἀναφλῶντα, καὶ [9] βλιμάζοντα, ἢ πῶς [10] παιδὸς, καὶ [11] πόδωνα αὐ-

veniens ego laqueum ipsi solvissem, diu in genua procumbendo assidens, hominemque compungens, cantillans, & undiquaque explorans, num alicubi adhuc compressum haberet guttur. Quod autem potissimùm profuit, illud erat, quod ambabus manibus comprehensa illius latera, vi compressi. Num illum, inquam ego, Dionem dicis, cinædum, scrotum pendens habentem mulierosum, & lentiscum rodentem adolescentem, mastrupantem, & obscœna tractantem, siquidem bene mutoniatum, & præputio ca-

1 Ὀκλάξ] Homerica dictio de qua Eustathius & cæteri Grammatici, Οὐ γόνυ κάμψεις. Bourd.

2 Βαυκαλῶν] Διαῤῥίχων ἢ βοᾷ κακῶν. Quales ferè sunt quæ pueris occinnunt nænix. *Idem.*

3 Διακωδωνίζων] Metaphora ducta ab equis quos explorabant tympano οἱ φορέοντες εἶσι, ἢ εἰ δύσρυσον ὑποδύεσθαι δύναιτ', μήπως ἐν κωλύμαι εἰς κύνδυνον ὑπ' αὐτῶν ἐμβληθεῖεν, ut patet apud Scholiast. Aristophan. ad Ranas, qui alias etiam hujus vocis metaphoras exponit. alii simpliciter διακωδωνίζειν dicunt esse εἰς τὸ συρίσειν. Idem.

4 Διέπεσα] Hac voce interpretatur illud præcedens σωσχὼς τὴ φάρυγγα. Attamen pro διέπεσα in Mſ. Cod. reperitur διέφθα, quæ est præcedentis vocis interpretatio. *Idem.*

5 Λακκοχάσκοντα] Λακκοκαταπύγονα. De qua voce Athen. lege Hesych. verb. λακκοκαΐδα. Idem.

6 Μύρτωνα] Turpem illum & mollem, sic enim ἐκάλουν τοὺς μαλακοὺς καὶ αἰσχροὺς, nominabant enim μύρτον τὸ γυναικεῖον αἰδοῖον ut patet apud Scholiast. Aristophan. Lysist. *Idem.*

7 Σχινοτρώκτην] Τὸν χίνον ἐσθίοντα, ὡσεὶ διακόπτειν τῷ στόματι. Sic quidam Grammatici, aliter tamen Hesychius qui vult schinum hac ratione comedi solitum ut dentes candefierent εἰώθεσαν οἱ χίνον τρώγειν οἱ καλλωπιζόμενοι, ἵνα τοὺς ὀδόντας λευκαίνειν δοκῶσιν. Vtuntur adhuc nobiles Hispani. *Idem.*

8 Ἀναφλῶντα] Anceps & varium de hac voce inter Grammaticos certamen, quidam enim interpretantur ζύειν, ἢ μαλάττειν, ut Hesychius & Scholiast. Aristophan. ad Ranas, alii ἀναφλῶντα, dicunt esse γυμνοῦντα τὸ αἰδοῖον αἰσχρῶς. ut Alcidamas ille Cynicus in Convivii dial. καὶ ἄμα παρεγύμνα ἑαυτὸν μᾶλλον, ἐχρῆν ὡσὶ τὸ αἰσχρὸν. Sic apud Theophrastum Charact. περὶ βδελυρ. ὑποστήσας γυναῖκα ἐν ὁδοῖς ἀναπεφαλύμμενον δεῖξαι τὸ αἰδοῖον. Alii ἀναφλᾶν interpretantur χειροτριβεῖν τὸ αἰδοῖον quam significationem sequutus est Iacob. Micyll. Interpres. *Idem.*

9 Βλιμάζοντα] Simpliciter Aristophanes ex quo Hesychius interpretatur βλιμάζοντα, θλίβοντα, ὑβρίζοντα, unde βλῖμα ὠσφυκλαστὸς, ὕβρις. Aliter tamen Didymus, aliter Suidas. Suidæ potior interpretatio qui vult βλιμάζειν, τὸ τὰ ὑπογαστρία ἢ τὰ σήθεα ἅπτεσθαι, ὥσπερ οἱ πολῖται οἱ τὰς ὀρχήστρας αἰτούμενοι. Idem.

10 Παιδὸς] Mſ. παιώδη. Idem.

11 Πόδωνα.] Etiam de hac voce dubitant Grammatici, quidam enim simpli-

θητιμί μιν. ἴσῶν. ὀιδεῖνός γε ἢ [1] λεκαλίῳ. ἀλλάτοιγε τῶν Θεὸν ἄδ' ὁς ὁ Εὔδημος ἠαυμάσας, Ἄρτεμις γάρ ἐστι αὐτοῖς ἐν μέσῃ τῇ αὐλῇ, [2] σκοπάδιον ἔργον, τοιύτῃ ἐφεστεισύντες, ὅ, τι Δαμάσιος, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, προσεῦξις ἦδη, καὶ τῶν κεφαλὴν πολιὰς ἀπριξάς, ἱκέτευον ἐλεῆσαι σφᾶς. ἡ δ', αὐτίκα ἐπένευσεν, καὶ σῶς ἦν. καὶ νῦν Θεόδωρον, μᾶλλον δ' ὀρθανῶς Ἀρτεμίδωρον ἔχουσι τὸ νεανίσκου. ἀνέθεσαν δὲ αὐτῇ τάπ' ἄλλα, καὶ βέλη, καὶ τόξα, ὅτι χαίρει τούτοις. τοξότις γὰρ, καὶ ἀκοντόλος, καὶ τηλεμάχος ἡ Ἄρτεμις. πίνομεν δὲ καὶ ἡδὺς μεγαλώνυμος. καὶ γὰρ καὶ λάγυνον τοῦτο, [3] παρηβηκότος, ἥκω ὑμῖν κομίζων, καὶ [4] τυρὸν τρυφαλίδας, καὶ ἐλαίας χαμαιπετεῖς. φυλάττω δ' αὐτὰς ὑπὸ [5] σφραγῖσι θριπηδεστάτοις. καὶ ἄλμας [6] ἐλαίας γλυκείας, καὶ πήλινα τινὰ ποτήρια, ὀξυόστρακα, [7] ἐμπυδάκατα, ὡς ἐξ αὐτῶν πίνομεν. καὶ τηλικοῦτα ἐξ ὑπέρων, [8] κρωβυλώδη τὴν πλοκήν. σὺ δ' ὦ παῖ, τλέον μοι τοῦ ὕδατος ἔγχει, ὡς μὴ κεφαλιάσω δοξάμενος. κατὰ σοῦ δὲ καλῶ ἐπὶ σέ. ἴστε γὰρ ὡς ὀδυνῶμαι, καὶ διέμπλεον

carentem sentiat, eum admittens. At ille certè etiam delicatus, & gulosus. At Deam, inquit, Eudemus admiratus, nam in media aula posita est ipsis Diana, Scopadeum opus: ad hanc procidentes & Damasias, & uxor ejus, jam anus, & capite prorsus cano, supplicabant ei, ut sui misereretur. Illa autem statim annuit: & nunc Theodorum: seu potius Artemidorum adolescentem hunc habent. Quare præter alia, tum sagittas, tum arcus ei consecrarunt, quia his delectatur. *Sagittaria* enim, & *jaculatrix*, & *bellatrix* Diana est. Bibimus igitur, inquit Megalonymus. Etenim & lagenam hanc vini vetustioris vobis affero, & caseï recentis massas, & olivas humi collectas, custodi autem illas sub sigillis carioſissimis, aliasque natatiles olivas, & lutea hæc pocula, acuti testacea, & destillantia, ut ex ipsis bibamus: præterea placentam ex intestinis concinnatam, & quibusdam quasi crobylis intextam. Tu verò puer plus aquæ infundas, ne capite gravari incipiam, ac deinde in te castigatorem accersam. Scitis enim quam graviter doleam, quamque densum caput habeam, ne-

pliciter *puerum* interpretantur aliud alii quos vide apud Doctissimum Christian. explicatione hujus vocis, & vocis λωλοὶ ad Aristophan. pacem. Scalig. in Priap. *Bourd.*

1 Λεκαλίῳ] Λεκανίριλῳ, *patinarius* ut Vitell. apud Suet. *Idem.*

2 Σκοπάδειον] Τὸ Σκόπα ἔργον τῶ ἀγαλματοποιῶ. De quo Plin. *Idem.*

3 Παρηβηκότος] Οἶνου παλαιοῦ. Idem.

4 Τυρὸν τρυφαλίδας] Intelligit τὰ ἀπὸ τυρῶ πεπλεγμένα κομμάτια. Idem.

5 Σφραγῖσι θριπηδεστάτοις] *Sigillis vermiculatis.* Dico ad Paulan. *Idem.*

6 Ἐλαίας γλυκείας] Distinguit ἐλαίας χαμαιπετεῖς sive ἀφ' ἑαυτῶν πεπτώσας à γλυκείαις, quas κολυμβάδας vocant Grammatici & Colymbades Latini. *Idem.*

7 Ἐμπυδάκατα] Mſ. Regius δίπωδάκωτα πυθμένα κοιλὸν ἔχοντα. Idem.

8 Κρωβυλώδη] Ὁ χόρδιλος τῶν κοιλίων. Idem.

1 Συν-

ἔχω τὴν κεφαλήν. μῦ δῆτα τοῦτον, [1] σιωυθλήσομαι, οἶμαι, καὶ ἀπ' εὐθείας. ὑπὸ γὰρ ἄκρας ἡδονῆς [2] ἐνοινοφλύειν. ἐπαινῶ τοῦτο λοιπὸν ἐγώ. καὶ γὰρ ὑπαὶ ὄφελος ἐστὶν ἀκριβῶς ἀττικίσαι. σὺ λέγεις ἦθι, ὡς ὁ Καλλικλῆς. τὸ γὰρ ἐρεθιστικὸν ἀνθρώπους συγχάκις, λαληθῆναι γένεται. ἐγὼ δ' ἦ δ' ὃς ὁ Εὔδημος, καὶ σύ γε ἐστὸν, ἥδιον ἂν ῥύζω τὸ ῥῖγος ὑποπυκάζοιμι. καὶ γὰρ ῥιγῶντές εἰμι. καὶ χλιωθεὶς, ἥδιον ἀκροῖμι τὸν λαμπρότερον τύττον, καὶ τι αὐληθὲς, καὶ τὸ βαρβιτωδὲς. τί ταῦτα ἔφησθα ὦ Εὔδημε ἦν δ' ἐγώ; ἀλογίαν ἡμῖν ἐπιτάττεις ὡς ἀσόμοις οὖσι, καὶ ἀπεγλωττισμένοις. ἐμοὶ δ', ἡ γλῶττά τε ἤδη [3] λογᾶ, καὶ δὴ ἀπηρέμωμα ὡς δεῖ λογήσων ὑμῖν, καὶ καταπίνων ὑπὸ γνώτης ἅπαντας. ἀλλὰ σὺ τὸ ὁμοῖον εἰργάσω με, ὥσπερ εἴ τις ὁλκάδα περίῤῥυτον ἐν ὕδασι πλέουσαν, ἐμπεπυρωμένην δ' ἀκρατῶς, [4] εὐφορεστέρην τε, καὶ [5] ἀκροκυμαίνουσαν, [6] ἐκτεμὼν πνας ἀμφίσμους, καὶ ἱκάδας σιδηρᾶς ἄφεις, καὶ ναυσπίδας, ἀναχαιτίζοι δ' ὁρμὴν τὸ ῥόθιον, φθόνῳ τὴν εὐπλοΐας. ἀκὴν ἦθι ὦς, σὺ μὲ εἰ βλαβὴ, πλεῖ, καὶ νεῖ, καὶ θεῖ καὶ τὰ κλύδωνα. ἐγὼ δ', ἀπόγαιον πίων ἄμφω, ὥσπερ ὁ Ὁμήρου Ζεὺς, ἢ ἀπὸ φαλάκρων, neque vaporibus pervium. Post potum autem unà nugabimur, qualia, & quæ consuevimus. Non enim intempestivum scilicet hoc, temulenter agere. Tum ego, laudo, inquam, istuc. Summum enim Atticæ proprietatis emolumentum sumus. Rectè dicis, inquit Callicles. Nam nugis mutuò provocare nos voluptatem quandam affert. Ego verò, inquit Eudemus, frigus enim est, meraciori vino malim intus stipari. Nam frigore pereo, & calfactus libentiùs audivero digitis gesticulantes istos, & tibicinem hunc & barbitœdum. Quid hæc ais Eudeme? inquam. An tu silentium nobis imperas, tamquam ore carentibus, & lingua privatis? Mihi verò & lingua jampridem dicturit, adeoque jam animo provehebar, quasi antiqua quædam vobis narraturus, & lingua vos omnes abluturus. Sed tu mihi perinde fecisti, ac siquis navem onerariam, tribus instructam velis, secundo vento navigantem, implentibus lintea. Notis prosperè labentem, perque summos fluctus euntem, retinaculis ancipitibus, anchoris ferreis, navalibusque pedicis demissis retineat, & cursus impetum inhibeat, invidens videlicet tranquillitati. Proinde tu, inquit, si placet naviga, nata, & curre per tempestatem. Ego autem interea bibens, de terra, ut Homericus ille Iupiter, vel è rupibus, vel

1 Σιωυθλήσομαι] Σωφλυαρήσομαι. Consule Grammat. *Bourd.*

2 Ἐνοινοφλύειν] Quidam interpretantur ἐν οἴνῳ φλυαρεῖν *tenir table*, sed rectior eorum interpretatio qui dicunt esse ἐρίζειν ἐν τῇ οἰνοφλυγίᾳ, & sic Lat. Interp. *Idem.*

3 Λογᾶ] Τάττει λέγειν ὀπτωμεῖ. Vt M. Fœlix Octavio. *Idem.*

4 Εὐφορεστέραν] Φορᾷ ἡ ἐρέα πνεύματι φερομένων. Idem.

5 Ἀκροκυμαίνουσαν] Μετέρεις τοῖς κύμασι διολισθαίνουσαν. Idem.

6 Ἐκτεμὼν] Sic vocat τὰς ἀγκύρας ἀπὸ τοῦ ἴσχειν. Leg. Casaub. ad Athen. l. 21. lib. 3. *Idem.*

ἢ λάτ' ἐξ ἀκρωρείας, ὄψομαι διαφερόμενον σίτε, καὶ τῷ ναῦν πεύμονι ἐπιπλεῖν λάτ' ἂν ἀνίμως κατεσκευασμένῳ. Λυ. ἄλις ὦ Λεξιφάνες καὶ ποτοῦ, καὶ ἀναγνώσεως. ἐγὼ γὰρ ἤδη μεθύω σοι, καὶ ναυτιῶ. καὶ ἢν μὴ πάχιστα ἐξεμέσω τούτων πάντα, ὁπόσα διεξεληλύθατε, δι' ἴσθι, κραιπαλήσειν μοι δοκῶ, ἐσεσαλευμένῳ, ὑφ' ὧν κατεσκεδάσατέ μου ὀνομάτων. καίτοι τὸ μὲν ἔμπροσθεν, μελαγχολᾶν ἐπῄει μοι ἐπ' αὐτοῖς. ἐπειδὴ δὲ πολλὰ, καὶ πάνυ ὄμοια ἦν, ἠλέουν σε τῆς κακοδαιμονίας, ὁρῶν εἰς λαβύρινθον ἄφυκτον ἐμπεπλωκότα, καὶ νοσεῖν τε νόσον τὴν μεγίστην. μᾶλλον δὲ, μελαγχολᾶν. ζητῶ δ' ἔγωγε ἐμαυτὸν, ὁπόθεν τοσαῦτα κακὰ συνελέξω, ἐν ᾧ σοῦ κεχύμην, καὶ ὅπως κατακλείσας εἶχες τοσοῦτον ἐσμὸν ἀτόπων καὶ διαφόρων ὀνομάτων. ἢν τὰ μὲν, αὐτὸς ἐποίησας. τὰ δὲ, καθαρυγμάτα πολλὰ ἀναπαῶν καὶ τὸ ἰαμβεῖον, ὅλοιο, θνητῶν ἐκλέγων τὰς συμφοράς. τοσοῦτον βόρβορον συνερανίσας, καταπλήσας μου, μηδέν σε δεινὸν εἰργασμένον. δοκεῖς δέ μοι μήτε φίλου τινὰ, ἢ οἰκεῖον, ἢ οὖν ἔχειν, μή τι ἀνδρὶ ἐλευθέρῳ πώποτε, καὶ παῤῥησίαν ἄγειν σύντυχικήν. ὃς τάληθῆ εἰπὼν, ἔπαυσεν ἂν σε ὑδέρου μὲ ἐχόμενον, καὶ νῦν δὲ πάθος διαῤῥαγῆναι κινδυνεύοντα, σαυτὸν δ', οὐσαρκον εἶναι δοκοῦντα, καὶ ὑρωσίαν οἰόμενον τὴν συμφοράν. ἐν νῦν μὲν τὸ ἀνόητον, ἐπαινούμενον, ἀγνοοῦντων ἃ πάσχεις. νῦν δὲ τὸ παιδούμενον, εἰκότως ἐλεεῖται. ἀλλ' εἰς καλὸν γάρ τινὰ Σώπολιν ὁρῶ τὸ ἰατρεῖον ἐσιόντα. φέρε τοῦτῳ ἐγχειρήσω-

vel è cœli vertice, te fluctibus agitatum ſpectabo, & navim ipſam de puppi vento verſatam. *Lyc.* Satis ô Lexiphanes, & potus, & lectionis iſtius. Quare jam ſum ebrius, & nauſeo, ac niſi quamprimum, quæcunque recitaſti, evomuero, probè ſcias, videor mihi mox fore inſanus, obſtrepentibus mihi undique verbis iſtis, quæ mihi modò offudiſti, quanquam illa riſu excipere principio in mentem mihi veniebat. Verùm poſteaquam multa, omniaque ſimilia erant, *miſerebat* me infœlicitatis tuæ, cùm te in labyrinthum irremeabilem incidiſſe, morboque maximo laborare, imò potiùs atra bile percitum viderem. Itaque apud me ipſum cogito, *unde tam* multa mala collegeris, & quàm *longo* tempore, & ubi denique concluſum habueris tantum examen abſurdarum & diſtortarum vocum, quarum alias quidem ipſe finxiſti, alias autem defoſſas alicunde eruens, juxta jambicum illud, *Pereas miſeras qui eligis mortalium*, tantum cœnum undequaque coactum in me exhauſiſti, qui nullam tibi injuriam intuli. Porrò videris, mihi neminem amicum, aut familiarem, aut benevolum habere, neque in virum ingenuum, & libere loquentem incidiſſe, qui vera monendo, te liberaret ab hac intercute aqua qua teneris: ob quem affectum periculum eſt, ne diſrumparis: quanquam tibi ipſi bene habito corpore videris eſſe, & calamitatem hanc pro bona valetudine ducis, & à ſtolidis, qui tuum ignorant morbum, laudaris: at meritò à doctis miſeratione dignus putaris. Verum ſiquidem hunc Sopolim medicum video commodum accedentem, age huic

πές σε, καὶ ἀλαλιχθήνης ὑπὸ τῆ νόσῳ, ἴασίν τινά σοι εὑράμεθα. συνετὸς γὰρ ἀνὴρ, καὶ πολλῶν ἤδη παραλελοιδόρηκε, ὥσπερ σὺ ἠμιμανεῖς, καὶ ληρυζοντας, ἀπήλλαξεν, ἐγχρίας φάρμακον. χαῖρε Σώπολι. καὶ τουτονὶ Λεξιφάνην τὸν δαλαθὸν, ἐπαίρων ὡς οἶσθα ἡμῖν ὄντα, λῆρον ὄν νῦν, καὶ ξύνη τοῦτ' τὸν φαῦλον νόσῳ ξυνόντα, καὶ κινδυνεύοντα, ἤδη πάλαι ἀπολωλέναι, σῶσον ἐνὶ γέτρῳ τρόπῳ. Λε. μὴ ἐμὲ Σώπολι, ἀλλὰ τουτονὶ Λυκῖνον, ὃς φερφατῶς [1] μακρᾷ, καὶ ἄνδρας παφρενωμένους ὀλισθογνωμεῖν οἴεται. καὶ κῦ τὸ Μνησάρχου τὸ Σάμιον, σιωπὴν, καὶ γλωτταλγίαν ἡμῖν ἐπιβάλῃ. ἀλλὰ μὰ τὴν ἀναίσχυντον Ἀθηνᾶν, καὶ τὸ μέγαν θηλομάχον Ἡρακλέα, ὅσ' ὅσον ᾧ χρῷ, καὶ ᾧ φύει φερπετῶν μόρ αὐτῷ. ὀπτέον μὴ ᾧ ὅλως σύντυχάνειν αὐτῷ. ἔοικα ᾧ κ' μιαυφήσειν, τοιαῦτα ἐπιπαμῶν]ᾧ ἀκύων. καὶ ἤδηγε ἄπειμι δαὶ τὸ ἑταῖρον Κλεινίαν, ὅτι πυνθάνομαι χρόνῳ ἤδη ἀκάθαρτον εἶναι αὐτῷ τὴν γυναῖκα, καὶ τοιοῦτον νοσεῖν, ὅτι μὴ ῥεῖ. ὥστε ἐκεῖσε δεῖ ἀναβαίνῃ αὐτίκα. ἀλλ' ἄξα]ᾧ, καὶ ἀνήρετός ἐστι. Σω. τί ᾧ, νοσεῖ ὦ Λυκῖνε Λεξιφάνης; Λυ. αὐτὸ τοῦτο ὦ Σώπολι σὺν ἀκούεις, οἷα φθέγγεται; καὶ ἡμᾶς τε τραδamus, & expoſito morbo, tibi remedium aliquod inveniamus. Vir enim prudens eſt, & multorum, qui ut tu ſemi inſani & fatui erant, ſuſcepta curatione, eos à morbo infuſo pharmaco liberavit. Salve Sopoli, atque hunc Lexiphanem noſtrum, ut ſcis, ſocium, ſuſcipe curandum, qui nunc nugis, & peregrino circa ſermonem morbo eſt correptus, & periclitatur ne prorſus pereat, eumque quocunque tandem modo ſerva. *Lex.* Nequaquam me, Sopoli, ſed Lycinum iſtum, qui manifeſtè deſipit, & homines mentis compotes, mente labare putat: & juxta Samium illum Mneſarchi filium, ſilentium, & linguæ ignaviam nobis intendit. Sed per Minervam non erubeſcentem, perque magnum Herculem ferarum debellatorem, ne tanti ipſum, quantum [2] Gry, vel Phuy faciamus. Moneo autem omnino ne obviam quidem ipſi eſſe veniendum. Videor verò mihi etiam ringi, quum talia increpantem audio. Ac jam utique abeo ad ſodalem Cliniam: quoniam audio uxorem ejus jampridem non laboraſſe mentibus, & ideo ægrotare, quod non fluant. Quare non amplius inſcenditur, ſed inacceſſa, & inculta manet. *Sop.* Quid verò Lycine, an ægrotat Lexiphanes? *Lyc.* Annon audis Sopoli, hæc ipſa quæ loquitur? Et nobis qui nunc cum ipſo

1 Μακρᾷ] Μάτην ἀκύω. Sic quidam Interpretes quaſi originatione vocis ludentes: ſed melius qui interpretantur τὰ μακρὰ φρονεῖ, qua de re Scholiaſt. Ariſtophan. ad Equit. & hoc vult Lexiphanes dum ſubjungit: ὦ ἄνδρας παφρενωμένους ὀλισθογνωμεῖν οἴεται. Cætera communia ſunt. *Bourd.*

2 Gry vel Phuy] Minimum quiddam ſignificat, aut ſordes unguium, tam videlicet viliſſimam, aut vocem ſuillam, quam edere ſolent ſi qui gravantur ſermonem reſpondere. hinc hyperbole proverbialis apud Græcos, Ne χῦ quidem loquitur, pro eo quod eſt ne tantillum quidem. Ariſtophan. *Cogn.*

μᾶς τὰς νῦν ἀσυνομιλήτους κατα-
λιπὼν, ὡς χιλίων ἐτῶν ἡμῖν
διαλέγεται, διαστρέφων τὴν γλῶτ-
ταν, καὶ τοιπὶ πρὸς ἀλόγου συντε-
θεὶς, καὶ ἀτυδὴν ποιούμενος ἐπ'
αὐτοῖς, ὡς δή τι μέγα ὄν, εἴ τι
ξενίζοι, καὶ τὸ κωθωνικὸς νόμισμα
τῇ φωνῇ ἐνδήσεσθαι. Σω. μὰ Δί'
ὦ μικρόν γε πρᾶγμα λέγεις τὴν νόσον ὦ
Λυκῖνε. βοηθητέα γοῦν πῇ ἀνδρὶ παν-
τὶ μηχανῇ. καὶ χρὴ θεὸν γὰρ τῶν γε
γλωττῶν τινι φάρμακον τοιοῦτο κεραστὸν
ἐνεγκεῖν, ὡς πίοι, ἐμέσειε. Φέρε δὴ τοῦτο αὐτὸς πίθι ὦ Λε-
ξίφανες, ὡς ὑγιὴς, ἡμῖν, καὶ κα-
θαρὸς γένοιο, τῶν τοιούτων τῶν λό-
γων ἀτοπίας κενωθείς. ἀλλὰ πίθη-
τί μοι, καὶ πίθι, καὶ ἴασαι ἔση. Λε. οὐκ οἶσθ' ὃ καὶ δράσαντί με
ὦ Σώπολι, σύ τε, καὶ Λυκῖνος, πιπίσκοντες τοιοῦτον φαρμάκιον. δέ-
δοικα γοῦν μὴ καὶ ἐμοὶ γένοιτο μοι
τοῦτο τῶν λόγων τὸ πόμα. Λυ. πίθι, καὶ μὴ μέλλε, ὡς ἀνθρώπινα
ἤδη φρονοίης, καὶ λέγοις. Λε. ἰδοὺ πείθομαι, καὶ πίνω. Φῶ, τί
τοῦτο, πολὺς ὁ βορβορυγμός. ἐγ-
γαστρίδυθόν τινα ἔοικα πεπωκέναι.
Σω. ἄρξαι δὴ ἐμεῖν. βαβαί. ὡς πο-
τὸν τινὰ τὸ, μῶν. εἶπε μετ' αὐτό,
ἐξιλήλυθε τὸ, κἄπα. εἶτα ἐπ' αὐ-
τοῖς, τὸ, ἦσθ' ὅς, καὶ ἀμηχάνη,
καὶ λῶστε, καὶ δὴ πυθοῦ, καὶ συ-
νεχὲς τὸ, ἄττα. βίασαι δ' ὅμως,
καὶ κάτες εἰς τὸν φάρυγγα τὰς
δακτύλους. ὕδιπα τὸ ἵκταρ ἐμπε-
μεκας, ὕδὲ τὸ σκορδινᾶζ, ὕδὲ
τὸ τυπάζεσθαι, ὕδὲ τὸ σκύλι-

ipso versabamur, relictis, quasi ante mille annos nobiscum sermocinatur, linguam distorquens, & absurda ista componens, magnoque studio id faciens, ac si magnum quid foret. si peregrinis verbis utatur, receptamque sermonis monetam adulteret. *Sop.* Per Iovem non parvum refers morbum ô Lycine. Itaque homini quavis arte est subveniendum. Atque adeò divino quodam instinctu cuipiam insano pharmacum hoc mixturus domo abivi, ut epoto hoc vomat. Age tu Lexiphanes primus ipse bibe, ut sanus & purus nobis fias, tali verborum absurditate evacuatus. Verùm pare mihi, bibe & convalesces. *Lex.* Nescio quid mihi facietis *Sopoli*, tu & Lycinus, pharmacum hoc ebibendum præbentes. *Metuo* itaque ne hæc sermonum potio mihi ruinam creet. *Lyc.* Bibe neque cunctaris, ut humana deinceps sapias, & loquaris. *Lex.* Ecce pareo, & bibo. Eheu quid hoc rei est: Quantus tumultus ventris? [1] Equidem divinatorem aliquem dæmonem mihi videor bibisse. *Sop.* Incipe igitur vomere. Papæ. Primum hoc *μῶν*. Deinde post illud exivit *κἄπα* istud, postea *ἦσθ' ὅς*, & *ἀμηχάνη*, & *λῶστε*, & *δὴ πυθοῦ*, & continuum illud *ἄττα*. At coge tamen, & digitos in fauces immitte: nondum enim *ἵκταρ* illud evomuisti, neque illud *σκορδινᾶζ*. neque *τυπάζεσθαι*, ne-

1 *Equidem divinatorem*] Alludit ad Euryclem, cujus Aristophan. mentionem facit his versib.

Μεμισάμεν᾽ ἡ Εὐρυκλείας μαντείας ἐγὼ διάνοιαν
Εἰς ἀλλοτρίας γαστέρας ἐνδὺς κωμωδικὸς πολλὰ χἀδων.

Euricles autem ventiloquus fuit Athenis, qui vera ariolari credebatur, quòd genium haberet intra viscera: ab eo arioli ἐγγαστρίδυ & Εὐρυκλῖδ vocabantur. Suid. Plut. in libello de defect. oracul. *Cogn.*

1 Non

σθαι. πολλὰ ἔτι ὑπολείπεται, καὶ μεσῆ σοι αὐτῶν ἡ γαστήρ. ἄμεινον δ' ἂν καὶ κάτω διαχωρήσειν ἂν ἔνια. ἢ γὰρ σπληνορρηξίαν, μέγαν τὸν ψόφον ἐργάσεται σωληνηφορῶν μὴ δι' ὀλίγου. ἀλλ' ἤδη μὲ καθαρὸς εἶ σοι, φαίνει δ' ἔτι τι μεμιγμένον ὑπολοιπὸν ἐν τοῖς κάτω σύντροις. σὺ δὲ τοῦτο, διδάσκαλον αὐτὸν ὦ Λυκίνε, μεταπαίδευε, καὶ δίδασκε, ἃ χρὴ λέγειν. Λυ. οὕτω ποιήσομεν ὦ Σώπολι, ἐπειδήπερ ἡμῖν ἐξωδοποίηται τὰ πρὸς σέ. καὶ σὺ δὲ τὸ λοιπὸν ὦ Λεξίφανες, ἢ συμβουλὴ, ὅτῳ ἄρ' ἐθέλεις ὡς ἀληθῶς ἐπαινεῖσθαι ἐπὶ λόγοις, καὶ τοῖς ἀληθέσιν ἐνδοκιμεῖν, τὰ μὲ τοιαῦτα πάντα, φεῦγε, καὶ δυσωπήσω. δεξάμενος δ' ἀπὸ τῶν ἀρίστων ποιητῶν, καὶ ὑπὸ διδασκάλοις αὐτοῖς ἀναγνοὺς, μέτιθι ἐπὶ τοὺς ῥήτορας. καὶ τῇ ἐκείνων φωνῇ σωτηρφεὶς, ἐπὶ τὰ Θουκυδίδου, καὶ Πλάτωνος ἐπιτήδευε μέτιθι, πολλὰ καὶ τῇ καλῇ κωμῳδίᾳ, καὶ τῇ σπουδῇ τραγῳδίᾳ ἐγγυμνασάμενος. ἐκ γὰρ τούτων, ἂν πάντα τὰ κάλλιστα ἀπαντήσεσθε, ἴσως τις σὺ λόγους, ὡς νῦν γε ἐλεεινῶς σαυτὸν τοῖς ὑπὸ τῶν κορυθαλίων εἰς τὸν ἀγορὸν ἐλαττομένοις ἐοικὼς, κεχρισμένος μὲν τῇ μίλτῳ, καὶ τῷ κυανῷ. τὸ δ' ἔνδοθεν, πίλινός τε, καὶ εὔθρυπτος ὤν. ἐὰν ταῦτα ποιῇς, σωσταλίζον τὸν ἐπὶ τῇ ἀπαιδευσίᾳ ἔλεγχον ὑπομείνας, καὶ μὴ αἰδεσθεὶς μεθαμμενιόνων, ἀμαρτῶν ὁμιλήσεις τοῖς πολίταις, καὶ ὃ καταγελασθήσῃ, ὥσπερ νῦν, οὐδ' ἀφ' ὁμοίου ἐπὶ τῷ χείρονι τοῖς ἀρίστοις ἴσῃ, Ἕλλωσι, καὶ Ἀττικοῖς ἀποκαλοῦντος σε, τὸν μὲ βάρβαρον ἐν τοῖς σαφεστάτοις ἀριθμεῖσθαι ἀ-

que barbarus, inter maximè

neque σκύβαλα. Multa latent adhuc abdita, quibus tibi venter est plenus. Satius autem fuerit si per inferiora quoque secernantur nonnulla. Quare σπληνορρηξία magnum edet strepitum cum flatu erumpens. At jam mundus quidem hic est, nisi liquid reliquum est in inferioribus intestinis. Tu verò posthac Lycine eum acceptum dedoce, & quæ dicenda sunt institue. *Lyc.* Ita faciemus Sopoli, siquidem via nobis à te est strata. Et quod reliquum est te moneo Lexiphanes, si cupis veram in dicendo laudem consequi, ac in multitudine hominum celebrari, omnia hujuscemodi fuge, & aversare. Vbi autem exorsus fueris ab optimis poëtis, eosque sub præceptoribus legeris, transi ad oratores. Tum educatus cum illorum sermone, ad Thucydidis & Platonis scripta in tempore accede, multum & in pulchra Comœdia, & in gravi tragœdia te exercendo. Ex his enim ubi pulcherrima decerpseris, in dicendi facultate existimationem obtinebis. Vt nunc quidem non animadvertebas, te iis similem esse, quæ ad forum à lutifigulis finguntur, esse quidem illitum minio ac cæruleo, intus verò luteum & fragilem. Hæc si feceris, teque aliquantisper argui inscitiæ sustinueris, nec dedisce erubueris, confidenter in multitudine versaberis, neque sicuti nunc, derideberis, neque etiam in ore pejori conditione melioribus eris, Græcum & Atticum te vocantibus, qui neperspicuos recenseri dignus sis.

ξιον. πρὸ πάντων ἢ ἐκεῖνο μέμνησό μοι, μὴ μιμεῖσθαι τὸ ὀλίγου πρὸ ὑμῶν γενομένων σοφιστῶν τὰ φαυλότατα, μηδ' ἐκείνοις ἐπιτηδεύειν ἐκεῖνα, ὥσπερ νῦν, ἀλλὰ τὰ μὲν τοιαῦτα, κολάπτειν, ζηλῶν δὲ τὰ ἀρχαῖα τὰ ἀποδεδειγμένα. μὴ δέ σε γελάτωσαν αἱ ἀνεμώναι τῶν λόγων, ἀλλὰ κατὰ τὸν ἀθλητῶν νόμον, ἡ σαρκά σοι πρόφη, σωφρονίστης ἔστω. μᾶλιστα δὲ, χάρισαι, καὶ σαφήνειαν ζῆσον, ὡς πάμπολυ λίαν νῦν ἀπολέλειψο. καὶ ὁ τύφος δὲ, καὶ ἡ μεγαλαυχία, καὶ ἡ κακοήθεια, καὶ τὸ βριθύθυμον, καὶ λαρυγίζειν, ἀπεστω. καὶ τὸ ἀφιππαίνειν τὰ τῶν ἄλλων, καὶ οἴεσθαι ὅτι πρῶτος ἔφη αὐτὸς, ὡς τὰ πάντων συκοφαντῆς. καὶ μὴν κἀκεῖνο ἀμικρόν, μᾶλλον δὲ τὸ μέγιστον ἁμαρτάνεις, ὅτι δὲ πρότερον τὰς ἀφύσεις τῶν λέξεων προδιακόσμῳ, ἔπειτα κατάγνωτε τοῖς ῥήμασι, καὶ τοὺς ὀνόμασιν, ἀλλ' ὡς πᾶν ῥῆμα ἔκφυλον σόλοικος εἶναι καλόν, τοῦτο ζητεῖς ἀφύσιαν ἐφαρμόσαι, καὶ ζημίαν ἡγῇ, ἂν μὴ προσθῇς αὐτό πᾶν, κἂν τῷ λεγομένῳ μηδὲν ἀναγκαῖον ἢ οἷον περιῇν τὸ δὲ μέλαπα, οὐδὲ εἰδὼς ὅ, τι σημαίνει, ἀπέρριψας, οὐδὲν ἐοικότα τῷ ὑποκειμένῳ. καὶ οἰμῳζόντων ἰδιωτῶν πάντες, ἐπῆλπτον, ὑπὸ δ' ἐξεπλάγησαν τοὺς ὦτα. οἱ δὲ πεπαιδευμένοι, ἐπ' ἀμφοτέρους, καὶ σοὶ, καὶ τοῖς ἐπαινοῦσιν, ἐγέλων. τὸ δὲ πάντων καταγελαστότατον ἐκεῖνό ἐστι, ὅτι ὑπερφυΐσης εἶναι ἀξιῶν, καὶ

Ante omnia verò memineris [1] non imitari sophistarum qui ante nostram ætatem fuêre, vilissima quæque, neque ea depascere, ut nunc, sed talia conculcare, prisca verò exempla imitari. Neque verò te demulceant anemonæ verborum, sed juxta legem athletarum, solidus cibus tibi sit familiaris. In primis verò [2] Gratiis, & Perspicuitati sacrifica, à quibus nimiopere nunc eras alienus. Fastus autem, & jactantia, & morositas, elata & curiosa loquutio abfit. præterea acerbitas illa ridendi aliorum scripta, & hæc opinio, tore ut primus sis, si omnium orationes reprehendas. Iam verò illud non parvum, sed potiùs maximum vitium committis, quòd non antea paratis sententiis quàm verbis, postea verbis eas exornas: sed sicubi perigrinum verbum reperias, aut quod finxeris egregium esse ducas, huic sententiam accommodare quæris, ac damnum quoddam existimas, si illud alicubi non intruseris, etiamsi ad id quod dicitur, eo minimè sit opus, quemadmodum paulo antè μέλαπα illum, cùm nihil argumento conveniret, nescius quid significaret, projecisti. Cujus vocabuli peregrinitate, omnes idiotæ atque indocti perculsis auribus obstupuerunt: docti verò amborum causa, tui nimirum, & eorum qui te laudabant, riserunt. Illud verò omnium maximè ridiculum est, quod cum plus quàm Atticus videri cupias, & ser-

1 *Non imitari*] Sophistæ passim à Platone perstringuntur, ut quodam in loco dicat eos esse evidentem discipulorum perniciem. *Cogn.*

2 *Gratiis*] Hesiod. in Theogo. tres facit. de his hymnus Orphei. *Idem.*

3 *De-*

τῷ φωνὴν εἰς τὸ ἀρχαιότατον ἀπηκριβωμένῳ, τοιαῦτα ἴσως, μᾶλλον δὲ τὰ πλεῖστα ἐγκαταμιγνύεις τοῖς λόγοις, ἃ μηδὲ παῖς ἄρτι μανθάνων, ἀγνοήσειεν. οἷον ἐκεῖνα, πῶς οἴσῃ, καὶ γῆς δύναμ' ἡνιοχήμιλλ', ἀκμὴν σε ἐπιδεικνυμένη, ὅτε χιτῶνα μὲν, καὶ τἄνδρειον ὦμὸν λέγοις. δαλάεσσα δὲ, καὶ τὰς ἄρρενας τῶν ἀκολούθων ἀπεικάζεις. ἃ τίς σοι οἶδεν ὅτι χιτῶνα μὲν, γυναικὸς εἰδὸς, δαλάεσσα δὲ, τὰ ἡλίκα κελεύει; καὶ ἄλλα πολὺ τούτων ἀσαφέστερα, οἷον τὸ ἵκτατο, καὶ τὸ ἀπαντόμην, καὶ τὸ καθεδεῖς, ἃδὲ μετοίκια τὴν Ἀθηναίων φωνῆς. ἡμεῖς δὲ, ἁδὲ ποιητὰς ἐπαινοῦμεν τοὺς καὶ γλώττῃ χαίροντας ποιήμασι. τὰ δὲ σὰ, ὡς πρὸς μέτρους ἀδολεσχάλλειν, καθάπερ ὁ Δωριὰς βωμὸς ἂν εἴη, καὶ ἡ Λυκόφρονος Ἀλεξάνδρα, καὶ εἴ τις ἔτι τούτων τῶν φωνὴν κακοδαιμονέστερος. ἂν ταῦτα ζηλώσῃς, καὶ μεθέλῃς, καὶ ἄρξῃ βεβλαμμένος ὑπὲρ σαυτὸν ἔσῃ. ἀλλ' ἐὰν λάθῃς αὖθις εἰς τὴν λιχνείαν καταλιδών, ἐμοὶ μὲν ἀπαπεπλήρωται ἡ παίδευσις, σὺ δὲ σαυτὸν ἀπάτᾳ, ἂν γε καὶ ξυνῇς χείρων γενόμενος.

sermonem ad vetustissimum usum diligenter componere, talia quædam, imò plurima intermisces verba, quæ ne puer quidem, qui nuper discere cœpit, ignorare queat. Qualia sunt illa πῶς οἴσῃ, καὶ γῆς δύναμ' ἡνιοχήμιλλ', ἀκμὴν σε ἐπιδεικνυμένη, quum χιτῶνα, etiam virilem vestem dici putabas: δαλάεσσα autem masculos pedisequos appellabas. Quæ quis non novit, χιτῶνα quidem muliebrem vestitum dici, δαλάεσσα verò fœminas? Atque alia multa longè his manifestiora quale est ἵκτατο, & ἀπαντόμην, & καθεδεῖς, quæ ne inquilina quidem sunt Attici sermonis. Nos autem neque eos laudamus poëtas, qui verbis minùs usitatis poëmata scribunt. Tua verò, ut pedestrem orationem cum carmine conferamus, perinde ut [1] Dosiadæ Ara, & Lycophronis Alexandra sese habent, & siquid istis sermone etiam misseriore scriptum est. Hæc si imitatus fueris, & priore relicto didiceris optimè tibi consulueris. Sin autem imprudens iterum in istam ganeam prolapsus fueris, à me quidem plenam admonitionem acceperis: sed si utique te deteriorem factum intellexeris, teipsum accusabis.

1 *Dosiadæ Ara*] Sunt qui exponunt & intelligunt Epigramma Theocriti quod βωμος inscribitur, ac Troili Epitaphium continet admodum obscurum. *Cogn.*

ΕΥΝΟΥΧΟΣ. | EVNVCHVS, SEV PAMPHILVS.

ARGVMENTVM.

Historica quadam narratio est, qua Dioclis & Bagoæ, Peripateticorum philosophorum, inter se contentionem exponit. Eunuchus autem inscribitur, quod potissima contentionis pars in eo versetur: utrum Eunuchus debeat, aut possit philosophum agere, cum alter ab indignitate rei, & ab accidentibus philosophicæ professionis hoc negaret, alter autem exemplis, & fine seu officio philosophi, item à consequentibus sese tueretur. Vbi interim tacitè illud quoque indicat Lucianus, quòd ea tum ætate philosophi ex vitiis & sceleribus magis, quàm ex doctrina, & vita integritate censebantur. Exordium ab admiratione trahitur, qua attentos facit, amplificando conditionem & professionem personarum, & rei qualitatem.

ΠΑΜΦΙΛΟΣ.

Πόθεν ὦ Λυκῖνε, ἢ τί γελῶν ἡμῖν ἀφίξαι; ἀεὶ μὲν γὰρ φαιδρὸς εἶ τυγχάνεις. τυχὸν δὲ πλέον ἔσωθεν εἶναι μοι δοκεῖ, ἐφ' ὅτῳ μηδὲ κατέχειν δυνατὸς εἶ τὸ γέλωτα. Λυ. ἐξ ἀγορᾶς μὲν ἥκω σοι ὦ Πάμφιλε. καὶ γέλωτα δέ, οἷόπερ κωμικόν ποιήσομαί σε, ἐὰν ἀκούσῃς οἵα δίκη δικαζομένη παρεγγυώμην, φιλοσόφων πρὸς ἀλλήλους ἐριζόντων. Παμ. ἦ τοῦτο μὲν ὡς ἀληθῶς γελοῖον λέγεις, τὸ, φιλοσοφίαν δικάζεσθαι πρὸς ἀλλήλους. δέον, εἰ καί τι μέγα εἴη, κατ' εἰρήνην σε σφίσι διαλύσαι τὴν ἔγκλησιν. Λυ. πόθεν ὦ μακάριε κατ' εἰρήνην ἐκεῖνοι, οἷα ξυμπεσόντες, [1] ὅλας ἁμάξας βλασφημιῶν κατεσκέδασαν ἀλλήλων, κεκραγότες

PAMPHILVS.

Vnde nobis ô Lycine, aut quidnam ridens advenis? Tu quidem semper es hilaris, verùm hoc solito majus videtur esse, de quo risum compescere nequeas. *Lyc.* E foro advenio tibi Pamphile. Porrò mox efficiam ut tu quoque mecum rideas, simul atque audieris, cujusmodi, Philosophorum inter se contendentium, litis actioni interfuerim. *Pam.* Iam isthuc ipsum profectò ridiculum est quod ais, philosophos invicem lites agitare. Cùm oportuisset, etsi res erat magni nomenti, animo tranquillo controversiam componere. *Lyc.* Vnde illi, ô beate, animo tranquillo litem diremissent, qui solida plaustra convitiis onusta, alter in alterum effuderunt, vociferantes, miraque pervica-

1 Ὅλας ἁμάξας βλασφημιῶν] Παροιμία ἐπὶ τῶν ἄγαν ὑβριστικῶς ἀλλήλοις χρωμένων. Sic apud Gallos *une charretée de paroles.* Bourd.

§ Ita-

πότες, καὶ ὑστερολοιπότινός μοι; Παμ. ἦπου ὦ Λυκῖνε, περὶ τοῦ λόγου διεφέρετο τὸ σωφρονεῖν τοῦτο, ἑτερόδοξοι τυγχάνοντες; Λυ. μάλιστα. ἀλλ' ἑτερόδοξόν τι τοῦτο ἦν. ὁμόδοξοι γὰρ ἄμφω, καὶ λόγοι τοῦ αὐτοῦ λόγου. δίκη δ' ὅμως σωφρονική, καὶ δικασταὶ ψηφοφορεῖσθαι ἦσαν οἱ ἄριστοι, καὶ πρεσβύτατοι, καὶ σοφώτατοι τὸ ἐν τῇ πόλει. καὶ εἴ ὦν ἄν τις ἡδέσθη, ἄλλ' μέλλον τι φλεγμαίνειν, ἐκ ὅπως ἐς τοσαύτην ἀναισχυντίαν τραπόμενον. Παμ. ἐκεῖνο λέγεις ἂν ἤδη τὸ κεφάλαιον τῆς δίκης, ὡς καὶ αὐτὸς εἰδείλω ὤν, τί σοι τὸ κεκινηκὸς εἴη τοσοῦτον γέλωτα. Λυ. σωπίτακτα μὲν ὦ Πάμφιλε, ὡς οἶσθα, ἐν βασιλέως μισθοφορᾷ τις ὢν φαύλη καὶ γάντοῖς φιλοσόφοις, Στωϊκοῖς λέγω, καὶ Πλατωνικοῖς, καὶ Ἐπικουρείοις, ἔτι καὶ τοῖς ἐκ τοῦ Περιπάτου, τὸ ἴσον τούτοις ἅπασιν. ἔδοξε δ' ἀπηνέστερόν αὐτῶν τινα, ἄλλον ἀνέκαθεν ἱστάναι, δικαιοσύνης ψόφῳ τὸ δρᾶμα. καὶ τὰ ἄθλα, ἃ βοᾶν τις ἐν καὶ τῇ ποιητῇ, ἀσὶ [1] ἱερεῖον, ἀλλὰ μύριαι καὶ τὰ σιαυτὸν, ἐφ' ὅτῳ συνεῖναι τοῖς νέοις. Παμ. οἶδα ταῦτα. καί τινα φασὶν αὐτῶν ἀναγκασθῆναι ἀποθανεῖν, τῶν Περιπατητικῶν οἶμαι τὸ ἕτερον. Λυ. αὖτη ὦ Πάμφιλε ἡ Ἑλένη, ὑπὲρ ἧς ἐμονομάχουν ἐκεῖνοι ἀλλήλοις. καὶ ἄχρι γε τούτου, γελοῖοι μὲν ἦσαν ἐκείνοις, ὡς τὸ φιλοσόφους εἶναι φάσκοντας, καὶ νικάκιας ἐσπουδακότας· ἐπεὶ δὲ ἐπὶ τὸ ἀληθὲς ἐπανῆκον, καὶ τὸ ἐν τοῖς ἀνθρώποις ἐπεσκόπουν, ἐπαύσαντο τοῦ γέλωτος, καὶ ἐσπούδαζον ἤδη ἐπὶ τοῖς λεγομένοις. ἐγὼ δὲ ἐπὶ τοῖς ἐκείνων ἐσπούδαζον, καὶ ἐπῄνουν τοὺς ἐπαινουμένους, καὶ ἐθαύμαζον τοὺς θαυμαζομένους, καὶ ἐμίσουν τοὺς μισουμένους, καὶ ἐδόκουν ἐμοὶ ἀνὴρ εἶναι ἐν τοῖς ἀνδράσιν ὁ ἐπαινούμενος, καὶ γυνὴ ἐν γυναιξὶν ἡ θαυμαζομένη, καὶ ἐλεύθερος ὁ μισούμενος. ἐπεὶ δὲ ἐπὶ τὸ ἔργον ἦλθον, καὶ ἐπὶ τὰς πράξεις, καὶ ἐπὶ τὰς ἡδονὰς, καὶ ἐπὶ τὰς ἐπιθυμίας, καὶ ἐπὶ τὰς ὀργὰς, καὶ ἐπὶ τὰς ἀσελγείας, καὶ ἐπὶ τὰς ἀκρασίας, καὶ ἐπὶ τὰς ἀπληστίας, καὶ ἐπὶ τὰς ἀδικίας, καὶ ἐπὶ τὰς ἀνελευθερίας, καὶ ἐπὶ τὰς ἀνοσιουργίας, καὶ ἐπὶ τὰς ἀνανδρίας, καὶ ἐπὶ τὰς ἀκολασίας, καὶ ἐπὶ τὰς ἀπονοίας, καὶ ἐπὶ τὰς ἀναισχυντίας, καὶ ἐπὶ τὰς ἀπρεπείας, καὶ ἐπὶ τὰς ἀσχημοσύνας, καὶ ἐπὶ τὰς ἀσωτείας, καὶ ἐπὶ τὰς ἀκαθαρσίας, καὶ ἐπὶ τὰς ἀκοσμίας, καὶ ἐπὶ τὰς ἀκαιρίας, καὶ ἐπὶ τὰς ἀκαταστασίας, καὶ ἐπὶ τὰς ἀκαταστασίας, καὶ ἐπὶ τὰς ἀκαταστασ

[1] χρημάτων καταφρονεῖν. ἐπιζῆ, ὑπὲρ τούτων, ὡς ὑπὲρ παιδείας καὶ ἐπιδείξεως, καὶ ἱερῶν παρόντων, καὶ τάφων προγονικῶν, ἀγωνίζεσθε. Παμ. καὶ μὴν καὶ τὸ δόγμα τοῦτό γε ἐκ τοῖς Περιπατητικοῖς, τὸ μὴ σφόδρα καταφρονεῖν χρημάτων, ἀλλὰ τρίτον τι ἀγαθὸν καὶ τοῦτο οἰέσθαι. Λυ. ὀρθῶς λέγεις. φασὶ γὰρ δεῖν τοῦτα. καὶ ἦν τὰ πάτρια ἐγγίνεσθαι αὐτοῖς ὁ πόλεμος. τὰ μὲν τοιαῦτα ἦν, ἤδη ἄκμης. πολλοὶ μὲν γὰρ καὶ ἄλλοι, τὸ ἐπιτάφιον δὲ ἀποδανόντος ἐκείνου ἠγωνίζοντο. δύο δὲ μάλιστα ἦσαν οἱ ἀμφιέζεσθαι αὐτῶν, Διοκλῆς τε ὁ πρεσβύτης, εἰδὼς ὃν λέγω, τὸ ἐρεστικὸν, καὶ Βαγώας ὁ εὐνοῦχος εἶναι δοκῶν. τὰ μὲν δὴ τοῦ λόγου, ἀφηγήσατο αὐτοῖς, καὶ τὴν ἐμπειρίαν ἑκάτερος τοῦ δογμάτων ἐπιδείξεσθαι, καὶ ὅτι τοῦ Ἀριστοτέλους, καὶ τοῦ ἐκείνου δικαίου, εἴη. καὶ μὰ τὸν Δί', οὐδὲ πρὸς αὐτῶν ἀμείνων ἦν. τὸ δὴ τέλος τῆς δίκης, ἐς τοῦτο ἔληξε. ἀφέμενος γὰρ ὁ Διοκλῆς τοῦ διακρίνειν τὰ αὐτὰ, μετῆλθεν ἐπὶ τὸν Βαγώαν, καὶ διελέγχειν ἐπειρᾶτο μάλιστα τὸν βίον αὐτοῦ. καὶ ταυτὰ ἦν καὶ ὁ Βαγώας, ἀνεξήταζε τὸν ἐκείνου βίον. Πακ. εἰκότως ὦ Λυκῖνε. καὶ τὰ πλείονα τοῦ λόγου ἐπὶ τούτου μᾶλλον ἐχρὴν εἶναι αὐτοῖς, ὡς ἔγωγε, εἰ δίκαιόν τι ἐτύγχανον, ἐπὶ τῷ τοιούτῳ τὸ πλεῖον ἀφελόμενος ἄν μοι δοκῶ, τὸν ἀμείνονα βίον ζῆν μᾶλλον, ἢ τὸν εὖ εἰδότα λόγοις αὐτοῖς προχείρως ζητῶν, καὶ οἰκειότερον τῇ

pecunias contemnere, tamen earum gratia perinde atque pro patria in discrimen adducta, pro religione majorum, pro monumentis progenitorum decertarent. *Pam.* Atqui Peripateticorum istud est decretum. Non admodum esse negligendas pecunias, sed eas in tertio bonorum genere censendas. *Lyc.* Rectè dicis. Nam ista quidem ajunt: & more majorum bellum ipsis ortum est. Verùm quæ secuta sint postea, jam accipe. Primùm complures alii, in defuncti *illius* funebribus ludis decertabant: sed inter hos præcipuæ duo viribus pares: puta Diocles ille senex: nosti quem dicam: contentiosum illum: præterea [1] Bagoas qui Eunuchus esse *videtur*. Inter hos priùs de philosophicis decretis est decertatum: & uterque specimen suæ doctrinæ dedit, quo se Aristoteles dogmatum sectatorem esse ostendit. Ac per Jovem in hoc certamine neuter altero superior erat. Quare litis exitus hic fuit. Diocles desinens suæ eruditionis specimen edere, ad Bagoam transivit, ac vitam illius præcipuè arguere conatus est. Bagoas itidem istius vitam taxabat. *Pam.* Idque merito Lycine: siquidem ejus rei magis erat habenda ratio. Proinde si ego causæ judex fuissem, majori studio, ut mihi videtur, eum quæsivissem qui moribus præstantior, quàm qui in disputando promptior esset: atque illi potiùs quàm huic vi-

[1] Χρημάτων καταφρονεῖν] Εἰς Ἀριστοτέλη ἀποκλίνει, qui pecuniam efficit μέρος τῆς εὐδαιμονίας. Bourd.

[2] *Bagoas*] Barbara lingua significat Eunuchum, quin Ovid. de Amor. lib. servum puellæ custodem Bagoüm appellat:

Quem penes est animam servandi cura Bagoüm. Cogn.

[1] Ju-

νίκη νομίζων. Λυ. ἀλλ' οὐ λίαν. καὶ μὴν ὁ μάψηφος οὐ τοῦτο ἔχαις. ἐπεὶ ἦ ἄλις μὲν εἶχον βλασφημιῶν, ἄλις ἦ ἐλέγχων; τὸ πλάσπιον; ἤδη ὁ Διοκλῆς ἔφη, μὴ ἦ τῷ ὄντι θεμιτὸν εἶναι τῷ Βαγώᾳ, μεταποιεῖσθαι φιλοσοφίας, καὶ τὸ ἐπ' αὐτῇ ἀσκεῖσθαι, δυνάχῳ γε ὄντι, ἀλλὰ τοὺς τοιούτους οὐχ ὅπως τούτων ἀποκεκλεῖσθαι δεῖν, ἀλλὰ καὶ ἱερῶν αὐτῶν, καὶ ἀφεδρωνιτείων, καὶ τῶν κοινῶν ἁπάντων σωμάτων, δυσωνύμου τινὸς ἀποφαίνειν, καὶ δυσκίνητον θέαμα, εἴ τις ἔωθεν ἐξίοι οἰκίας, ἰδεῖν τοιοῦτόν τινα. καὶ πολὺς ἦν ὁ περὶ τούτου λόγος, ὅτι ἄνδρα, ὅτι γυναῖκα εἶναι τὸν Εὐνοῦχον λέγοιεν, ἀλλά τι σύνδετον, καὶ μικτὸν, καὶ τερατῶδες, ἔξω τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως. Παμ. κομιδῇ γε τὸ ἔγκλημα φῂς Λυκῖνε. καὶ ἤδη γελᾶν καὶ αὐτὸς ὠρμαίρε προσέχουσι, τὴν δοκοῦσαν ταύτης κατηγορίαν ἀκεῖν. τίσι δ' ἄρα; ἀρα τῷ ἡσυχίαν ἄγοντι; ἢ τί καὶ τοῦτο καὶ αὐτὸς ἀντιπαθὲς ἐτόλμησε; Λυ. τὸ μὲν αἰδοῦς, καὶ δειλίας, οἰκεῖον ἦν αὐτοῖς τὸ τοιοῦτον, ἐπιπολὺ ἐσιώπα, καὶ ἠρυθριᾶ, καὶ ἰδίαν φασεροῖς ἦν. τέλος δ', λεπτόν τι, καὶ γυναικεῖον ἐμφθεγξάμενος, ὡς δίκαια ποιεῖν ἔφη τὸν Διοκλέα, φιλοσοφίας ἀποκλείοντα, Εὐνοῦχον ὄντα, ἧς καὶ γυναιξὶ μετεῖναι. καὶ παρῆσαν Ἀσπασία, καὶ Διοτίμα, καὶ Θαργηλία, συνηγορήσουσαι αὐτῷ. καί τις ἀκαδημαϊκὸς [1] Εὐνοῦχος ὢν Κελτὸς, ὀλίγου πρὸ τοῦ νικὴν νομίζων. Lu. Ah! minimè. Quamobrem ille maledicus non hoc habuit? Quamobrem non vicit? Quamobrem non convicit? Quamobrem non maledixit? Jam Diocles dixit, neque principio Bagoæ fas esse, ut pote eunucho, philosophiæ operam dare, ejusque præmia sibi vendicare. Imò hoc hominum genus, non solùm ab hoc contubernio secludendum: verùm ab ipsis etiam sacris, purisque vasis, & à publicis omnibus cœtibus ejiciendum censuit: ostendens inauspicatum quoddam, occursuque infaustum fore spectaculum, siquis mane domo egressus, quempiam hujusmodi videret. Atque hac de re multis verbis differebat, affirmans Eunuchum neque mulierem esse, neque virum, sed quiddam ex utroque compositum, & conflatum, planeque monstrum, ab hominum natura alienum. *Pam.* Novum crimen narras Lycine. Iamque & ipse ad ridendum impellor, ô amice, tam inauditam accusationem audiens. Sed alter ille quid? num obticebat? an verò ipse ausus est ad ista respondere? *Lyc.* Initio quidem pudore ac metu (nam id istis est familiare) diutius obticebat, & erubescebat, eumque sudare manifestum erat. Tandem tenuem quandam ac muliebrem edens vocem, negabat æquum facere Dioclem, qui se quòd Eunuchus esset, à philosophia secluderet, cum qua mulieres etiam commercium haberent. Adducebantur Aspasia, Diotima, Thargelia, quæ causam illius adjuvabant. Præterea Academicus quidam Eunuchus natione Gallus, qui paulò ante no-

victoriam adjudicassem. *Lyc.* Rectè dicis: meque ejusdem sententiæ habes. Verùm ubi jam convitiis & maledictis essent satiati: tandem Diocles dixit, neque principio Bagoæ fas esse, ut pote eunucho, philosophiæ operam dare, ejusque præmia sibi vendicare. Imò hoc hominum genus, non solùm ab hoc contubernio secludendum: verùm ab ipsis etiam sacris, purisque vasis, & à publicis omnibus cœtibus ejiciendum censuit: ostendens inauspicatum quoddam, occursuque infaustum fore spectaculum, siquis mane domo egressus, quempiam hujusmodi videret. Atque hac de re multis verbis differebat, affirmans Eunuchum neque mulierem esse, neque virum, sed quiddam ex utroque compositum, & conflatum, planeque monstrum, ab hominum natura alienum. *Pam.* Novum crimen narras Lycine. Iamque & ipse ad ridendum impellor, ô amice, tam inauditam accusationem audiens. Sed alter ille quid? num obticebat? an verò ipse ausus est ad ista respondere? *Lyc.* Initio quidem pudore ac metu (nam id istis est familiare) diutius obticebat, & erubescebat, eumque sudare manifestum erat. Tandem tenuem quandam ac muliebrem edens vocem, negabat æquum facere Dioclem, qui se quòd Eunuchus esset, à philosophia secluderet, cum qua mulieres etiam commercium haberent. Adducebantur Aspasia, Diotima, Thargelia, quæ causam illius adjuvabant. Præterea Academicus quidam Eunuchus natione Gallus, qui paulò ante no-

1 Εὐνοῦχος ὢν Κελτὸς] Intelligit Arelatensem Philosophum Favorinum de quo in vita Demonactis. *Beurd.*

μῶν ἀδικημάτως τὸ βῆμα ἔλαθεν. ὁ Διοκλῆς δ', κἀκεῖνον αὐτὸν, εἰ καὶ μὴ τὸ ὅμοιον μετεπαιδεύετο, εἶρξεν ἂν, εἰ κωμῳδοῖτο ἐπὶ τοῖς πολλοῖς δέξασθαι. καὶ πολλὰς καὶ αὐτὸς ἀπεμνημόνευε λόγους, καὶ ὡς ἐκεῖνος ὑπό τε Στωϊκῶν, καὶ Κυνικῶν μάλιστα εἰρημένους ὡς τὸ γελοιότατον, ἐπὶ τῷ πτωχεῖ τοῦ σώματος. τὸ τούτοις μὲν τοῖς δικασταῖς ἡ ἀλαζονεία, καὶ τὸ κεφάλαιον ἤδη τοῦ σκώμματος, τοῦτο ἐτύγχανεν ὄν, εἰ δοκιμασθὼν εὐνοῦχος, ἐπὶ φιλοσοφίαν παρελθεῖν, καὶ νέων ἀνατροφὰς ἐγχειρίζεσθαι ἀξιοῖ. τοῦ μὲν, καὶ χεῖρον, καὶ σώματος εὐμορφίαν ἀνδρὶ φιλοσόφῳ δεῖν λέγειν. καὶ τὸ μέγεθος, πώγωνα βαθὺν ἔχειν αὐτόν. καὶ τοῖς ἀνδράσιν, καὶ μεμιγμένην βλωμύροις, ἀξιόπιστον, καὶ πρέπουσαν ταῖς μυρίαις, ἃς χρὴ ἀνδρὸς βασιλέως ἀποφέρεσθαι. τὸ δὲ εὐνοῦχον, καὶ τὸν βασιλέα, χεῖρον εἶναι. τὰς μὲν γὰρ κόρας πτερᾶσθαί ποτε ἀηδείας, τοῦτον δ' ἐκ λοχμῆς οὐδὲ λαπυκηρῶσαι, καὶ ἀμφίβολόν τι ζῷον εἶναι καὶ ταυτὸ πτῆς πορείας, οὐ μήτε πόσεως ἀναιμαίας, μήτε κόρακι σπαρνοθμηρῷ ἄν. δὲ δ', ὁ σωμασκῶν λέγειν εἶναι τῶν κείρων, ἀλλ' ἀλκῶν ψυχῆς, καὶ τὸ γνώμης ἐξέτασιν δεῖν χίγνεσθαι, καὶ τὸ τῶν δογμάτων ἐπίσημον. εἰθ' ὁ Ἀρτεμίτιλης ἐκαλεῖτο μόρτυς δὲ λόγων, εἰς ὑπερβολὴν θαυμάσας Ἑρμείαν τὸν Εὐνοῦχον, τὸν δὲ Ἀταρνέως τύραννον, ἄχρι δὲ καὶ θύειν αὐτῷ καὶ ταυτὰ τοῖς Θεοῖς. καίτοι καὶ ἐτόλμησε ποτὲ γένειον ὁ Βαγώας τοιοῦτον, ὡς πολὺ ἐπιτηδειότερος εὐνοῦχος τοῖς νέοις διδάσκαλος, ἢ δὴ ἀβρόλιόν τινα ὡς αὐτὸς σὺ δίκαιος ὀνειδίζων, ἢ δὲ Σωτοῦ

nostram ætatem inter Græcos claruit. Verùm Diocles, etiam illum ipsum, si extaret, & similia curaret, etiam prohibuisset, nihil expavefactus, opinione quam apud vulgus obtinebat. Idem etiam quædam commemorabat in eum à Stoicis, potissimùm verò à Cynicis dicta ad concitandum risum, de mutilo corpore. Hac in re judicum cognitio versabatur & caput quæstionis erat. Num Eunuchus censendus esset idoneus qui ad philosophiam admitteretur, quique juvenibus præfici postularet. Cùm alter diceret oportere habitum, & corporis integritatem philosopho adesse, maximè verò gerendam illi esse promissam barbam, quòd videlicet iis qui discendi studio accedunt, vir fide dignus appareat, non indignus decem illis millibus drachmarum, quæ ab imperatore capiuntur. Cæterùm Eunuchorum conditionem etiam quàm Spadonum esse deteriorem: siquidem hi virile quiddam aliquando sunt experti: at illi statim ab initio excisa est virilitas, estque anceps animal, non aliter quàm cornices, quas neque in columbis, neque in corvis annumerare possis. Alter contrà responderet, eo judicio non de corporis agi figura, sed de animi virtute, proinde mentis qualitatem, & dogmatum cognitionem esse expendendam. Ejus rei testis citatus Aristoteles, qui Hermeam Eunuchum, Atarnensem tyrannum supra modum sit admiratus: adeò ut illi perinde atque Diis sacra fecerit. Ausus est & illud addere Bagoas, multò magis idoneum esse erudiendis adolescentibus eunuchum, cùm nullam ob ipsos calumniam recipere possit, neque

So-

πρόσωπος ἐκεῖνο ἔγκλημα παῦσαι ἂν, ὡς ἀμφιθείραν τὸ μειρακίσκιον. ἐπεὶ ἢ κἀκεῖνο τὸ ἀφῆσαι μάλιστα ἐσκώφθη, χαριέντως τοῦτο ὡς γένειον φύσας, ἀθυπόρρητον. εἰ γὰρ δεῖ παίζειν· ἔφη βαθείᾳ κείρεσθαι δεῖν τοὺς φιλοσοφοῦντας, τὸν τράγον ἂν δικαιότερον ἀπεργάσασθαι πάντων. ἐν τούτῳ, τρίτος ἄλλος παρεσύρη, τὸ δ' ὄνομα ἐν ἀφανεῖ κείσθω, καὶ μοὶ ἔφη ὦ ἄνδρες δικασταί, ὑποσὶ ὁ τὴν γνάθον λεῖος, καὶ τὸ φώνημα γυναικεῖος, καὶ τἄλλα σύμπαντα ἐοικώς, εἰ δὲ δυσμενεῖς, πάντ' ἀνδρεῖος ὑμῖν φανεῖται. εἰδὲ μή, ψεύσονται οἱ ἐμὲ αὐτῷ λίχνον τινα, καὶ μοιχὸν εἶναι πρὸ, ὡς ὁ [1] Ἄξων φησὶν [2] ἄρρα ἐν ἄρρεσι ἔχων. ἀλλὰ τότε μὲ εἰς τὸν Εὐνοῦχον ἀναφυγὼν, καὶ τοῦτο κρησφύγετον εὑρόμενος, ἀφεὶς ἅπαντας τῇ κατηγορίᾳ τῶν τότε δικαστῶν, δίκην τ' φασεργὸς ὄψεως. νῦν ἦ, καὶ παλινῳδήσαι μοι δοκῶ, ἐμοὶ ἐμβεβλημένῳ μισθῷ ἕνεκα. τούτων δὴ λεγομένων, ἐμοὶ πάντων μὲ γέλως ἐγένετο, ὡς τὸ εἰκός. Βαγώας ἦ μᾶλλον ἐπαρρύθμιζε, καὶ παντοίως ἦν ἐς μυελὸν τραπόμενος χρόμασι, καὶ ψυχρῷ τῷ ἱδρῶτι ῥεόμενος. καὶ ὅτε συγκαλοῦντας τὴν τῶν μοιχείας ἐγκλήματα καλῶς ἔχειν ᾤετο, ὅτε ἀχρεῖον αὐτῷ τὸν κατηγορίαν ταύτην εἰς τὸ παρόν ἐγένετο εἶναι. Παμ. γελοῖα ἂν Λυκῖνε ὡς ἀληθῶς ταῦτα, καὶ ἔοικεν ἀ τὸν τυχόντα ὑμῖν ἀμφιβόλου πα-

Socraticum illud crimen in hunc competat, quòd adolescentulos corrumpat. Deinde quæ ille in mentum imberbe fuerat cavillatus, ea hic facetè, saltem ut videbatur retorsit. Etenim si è barbæ prolixitate, inquit, philosophos æstimare convenit, nimirum hircus ante omnes jure primas tenebit. Hìc tertius quidam astans (nomen hominis silebitur) Atqui judices, inquit, iste malis lævibus, ac fœminea voce, reliquoque corporis habitu Eunucho assimilis, si vestes detrahantur, planè vir vobis apparebit. Alioqui mentiuntur qui ferunt eum aliquando in adulterio deprehensum, membra in membris, ut legum tabulæ loquuntur, habentem: atque id quidem temporis ad Eunuchum confugisse, eaque reperta latebra absolutum fuisse, cùm judicibus crimen persuaderi non posset, ut qui è specie hominem judicarent Eunuchum. At nunc mihi palinodiam canturus videtur, idque propter propositum præmium. Hæc cùm dicerentur, omnibus, ut par erat, risus est obortus. Porrò Bagoas magis perturbatur, atque in colores versus innumerabiles, frigido sudore manans, omnem in speciem sese variabat: ac neque decorum sibi existimabat adulterii crimen agnoscere, neque rursum eam accusationem inutilem ad præsens certamen arbitrabatur. *Pam.* Hæc Lycine, profectò sunt ridicula, neque vulgarem vobis, uti conjectandum est, volu-

1 Ἄξων φησὶν] Axo leges Solonis ut patet apud Laërtium in Pitt. & in Solon. Interpr. Apollinaris libr. 4. Suid. Scholiast. Aristophan. Nεφ. Pollux, ut Rhetra Lycurgi. *Bourd.*

2 Ἄρρα ἐν ἄρρεσι] Καπίμφατον τοῦτο ἐστὶ φασὶ τοῖς ἰδιῶταις, φύσει δὲ φύσει. Idem.

μειχῆαζ. τὸ οἷ ὧν τέλος, πῶ ἐγένετο, καὶ πῶς ἔγνωσαν ὑμεῖς αὐτῶν οἱ δικασταί; Λυ. οὐχ ὁμοψηφοι πάντες ἦσαν, ἀλλ' οἱ μὲν, ἠξίουν ἀποδύσαντες αὐτὸν, ὥσπερ τὰς ἀγοραστὰς, ἐπισκοπεῖν εἰ δύναιτο φιλοσοφεῖν, τάχα ποθὲν τ ὄρχεων. οἰδὰ, ἔτι γελοιότερον μεθαρμοσάμενοι τινὰς τ ἐξ οἰκήματος γυναικῶν, κελεύειν αὐτὸν συνεῖναι, καί πα τ δικαστῶν τ πρεσβύτατόν τε, καὶ πιρόπαθον ἐρεσθαι, ἐρᾷν εἰ φιλοσοφεῖ. μὴ ἦ, ἐπὶ πάντας ὁ γέλως κατῆιξε, καὶ οὐδεὶς ὅστις οὐ τῶν ἀστερῶν ἥλιῳ βραχυτόμῳ ὑπ' αὐτῶ, ἐγνωσαν [1] ἀναπόμπιμον εἰς τὴν Ἰταλίαν ἀποπέμψαι τῷ δίκῃ. καὶ νῦν ἄπειρος μὲν, ὡσεὶ τῷ τ λόγων ἐπίδειξιν ὡς φασι, γυμνάζεται, καὶ ὑποκρίνεται, καὶ κατηγορίαν συγκροτεῖ, καὶ τὸ τ μοιχείας ἐγκλημα τανυκινεῖ, ἀναπτώσσων αὐτῷ καὶ ὑτῷ κ τῶν φαύλων τ ῥητόρων τῦτο ποιῶν, καὶ εἰς τὰς ἄνδρας τ ἀποδύκην ὁκ ὢ ἐγκλήματι καλέσαι τὴ Βαγόαν ἦ, ἕτερα ὡς φασι μέλῃ, καὶ ἀνδρίζεται τὰ πολλὰ. καὶ ἄλφ χειρὸς ἔχει τὸ πρᾶγμα καὶ τέλος, κρατήσειν ἐλπίζει, ἢν ἐπιδείξῃ ὡς οὐδὲν χείρων ἐστὶ τ τὰς ἵππας ἀναβαίνοντων ὅταν. αὕτη γὰ ὦ ἑταῖρε, φιλοσοφίας δόξης κρεῖττ ἔοικεν εἶναι, καὶ ἀποδείξεως ἀναπλέκεσθαι. ὥστε καὶ τ ἡδὺ ἔτι δὲ μοι κομιδῇ νέος ἐστὶν, εὐξαίμην ἄν, ἢ τὴν γνώμην, οὐδὲ τὴν γλῶτταν, ἀλλὰ τὸ αὐθάδειον ἔνοικον εἰς φιλοσοφίαν ἔχειν.

luptatem præbuerunt. Verùm quò tandem res evasit? Et quid super his pronuntiarunt judices? *Lyc.* Non erat eadem omnium sententia. Sed alii volebant ut nudatum illum, quemadmodum in emptitiis servis fieri consuevit, inspicerent, num quod ad testes attinet, philosophari posset. Alii rem magis ista ridiculam statuebant: nempe ut mulieribus aliquibus è lustro accersitis, juberent illum congredi & coire, astante interim è judicibus quopiam, qui ætate provectissimus, & fide spectatissima esset, qui inspiceret num philosophum se præstaret. Postea verò, cùm risus omnes occuparet, & nemo non cachinnans ventre doleret, visum est ut integra causa in Italiam rejiceretur. Et nunc alter, ut ajunt, ad eloquentiæ ostentationem semet exercet, atque instruit, & accusationem adornat, quodque suæ causæ maximè adversatur, adulterii crimen commovet. Quod quidem facit iste, more malorum rhetorum, quum ex ipso crimine adversarium inter viros recenset. At Bagoas, ut ajunt, diversa curat, ac sæpe virum agit, negotiumque præ manibus habet: & se tandem victoria potiturum sperat, si modò docere possit se nihilo deteriorem esse asinis equas ineuntibus. Idenim, amice, visum est optimum philosophiæ documentum, atque una demonstratio, quæ retelli non queat. Proinde optarim ut filius meus, qui est juvenis admodum, non animum & linguam, sed penem ad philosophiam paratum haberet.

[1] Ἀναπόμπιμον εἰς Ἰταλίαν ἀποπέμψαι τῷ δίκῃ] *Que la cause fut renvoyée en Italie.* Bourd.

ΠΕΡΙ ΑΣΤΡΟΛΟΓΙΑΣ. | DE ASTROLOGIA.

ARGVMENTVM.

Astrologia defensio quadam est, à dignitate videlicet, quam ab antiquitate, & præstantia eorum, qui illam ab initio coluere trahit, & à certitudine, quam ex similibus, & signis, ratiocinatione quadam colligit. Recenset autem principio varias gentes & populos, à quibus illa inventa, tractata, ac locupletata fuerit. Deinde & homines, & quid quisque in illa singulatim vel observarit, vel tractarit. Quo loco & fabulas pleraque Græcorum Poëtarum, de Orpheo, Tiresia, Atreo, Thyeste, Bellerophonte, Phryxo, Dædalo, Endymione, Phaëtonte, ac cæteris quibusdam explicat. Postremo & utilitatem artis tradit, quo futuris rebus per hanc observatis, & mala facilius tolerare, ut pote prævidentes illa, possumus, & bonorum spe nos ipsos confirmare. Exordio docilem facit, statim proposito de quo, & qualiter dicturus sit, & objurgat eos qui artem, ob imperitiam utentium ac profitentium reprehendunt.

Ἀμφὶ τε οὐρανῷ, ἀμφὶ τε ἀστέρων ἡ γραφή. οὐκ αὐτῶν ἀστέρων, οὐδ' αὐτῷ πέρι οὐρανῷ, ἀλλὰ μαντικῆς, καὶ ἀληθείης, ἣ δὴ ἐκ τούτων ἐς ἀνθρώπου βίον ἔρχεται. ὁ δέ μοι λόγος, οὐκ ὑποθημοσύνῃ ἔοικε, οὐδὲ διδασκαλίῃ ἐπιχειρήσειν, ὅκως τοῦτο τὸ μαντοσύνῃ διεκτέον, ἀλλὰ μέμφομαι ὁκόσοι σοφοὶ ἐόντες, τὰ μὲν ἄλλα, ἐπισκέψασι, καὶ πᾶσι τοῖς ἑωυτῶν ἀπηράσαντο. μοῦνοι δὲ Ἀστρολογίῃ, ὅτι μὴ ἐπίστασιν, οὐδ' ἐπισκέψασι. καὶ ἡμῖν σοφίη, παλαιὴ, οὐδὲ νέοι ἐς ἡμέας ἀφίκετο, ἀλλ' ἔστι ἔργον δὴ χαίων βασιλήων, φιλοφιλείων. οἱ δὲ νῦν, ἀμαθίῃ, καὶ ῥᾳθυμίῃ, καὶ ὠθασίῃ, μισοπονίῃ, κείνοισί τε ἀντίξοα φρονέουσι, καὶ οὐδ' ἂν ἀνθρώπων ἐπικυρέωσι, ψεύδεα μαντευομένοισι, ἄχρην πεπειρῆσθαι, καὶ αὐτῇ Ἀστρολογίῃ

De cælo, deque astris agit hic libellus: non de ipsis quidem astris, non de ipso cœlo, verùm de divinatione ac veritate, quæ ab illis in hominum vitam proficiscitur. Hic autem tractatus, neque præcepta continet, neque doctrinam profitetur, quo pacto divinationem hanc assequi liceat. Sed illud queror, doctos omnes cùm in cæteris omnibus exerceant sese, suisque omnibus tradant, solam Astrologiam nec habere in pretio, nec exercere. Atqui hoc doctrinæ genus vetustum est, neque nuper ad nos pervenit: sed inventum est priscorum regum, quos Dii amabant. At hujus ætatis homines non solùm inscitia, socordiaque, verùm etiam odio laboris, diversa ab illis sentiunt. Cumque fortè inciderint in eos qui falsa prædicunt astra culpant, & Astrologiam

μισίσιον. οὐδὲ μὴν ὅτι ὑγιὰς, ὅτι ἀληθὲς νομίζουσι, ἀλλὰ λόγον ψυδῆ, καὶ ἀνεμώλιον, καὶ δικαίως ἡμῶν δοκεῖ φρονίοντες. ὅτι γὰρ τέκτονος ἀϊδρεία, πικρουσύνης αὖτης ἀφυΐη, οὐδὲ αὐλητέω ἀμουσία, Μουσικῆς ἀσοφίη. ἀλλ' οἱ μὲν, ἀμφιδέες τὸ τεχνέων, ἐκφέρη δ' ἐν ἑωυτῇ σοφή. τοιοῦτον μὲν δὴ Αἰθίοπες τόνδε τὸν λόγον ἀνθρώποισι κατεφήνατο. αὐτίη δ' αὐτέοισι, τὰ μὲν, ἡ σοφίη δ' ἔθνεος καὶ γὰρ τἄλλα, τὸ ἄλλων σοφώτατοι Αἰθιοπες. τὰ δὲ, καὶ τὴ οἰκήσιος ἡ ὁμοιείη. αἰεὶ γὰρ σοφίας δόδιν, καὶ γαλλωαίη περιεκεα[1]. οὐδὲ τὸ ἔτεος τροπέων ἀνέχουσι, ἀλλ' ἐν μιῇ ὥρῃ οἰκέουσι. ἰδόντες δὲ τοιοῦτα τὴν σελήνην εἶδον ἐς πάμπαν ὁμοίως φαινομένην, ἀλλὰ πολυειδέα τε γινομένην, καὶ ἐν ἄλλοτε [1] ἄλλῃ μορφῇ τετραμμένην, ἐδόκεον αὐτέοισι τὸ χρῆμα δαίμονος καὶ δοκεῖν ἄξιον. ἔνθεν δὴ ζητέοντες. εὗρον τοιῶνδε τὴν αἰτίην, ὅτι ἐστὶν ἴδιον τῇ σελήνῃ τὸ φέγγος, ἀλλὰ οἱ παρ' ἡελίου ἔρχεται εὗρον δὲ καὶ τὰ ἄλλων ἄστρων τὴν φορὴν, τὰς, δὴ πλάνητας ἡμεῖς καλέομεν, μέτρους γὰρ τὰ ἄλλων ἄστρων κινέοντας, φύσιν τε αὐτῶν, καὶ δυνατείην, καὶ ἔργα, τὰ, ἕκαστος ἐπιπλέουσιν. ἐν δὲ, καὶ ὀνόματα αὐτέοισιν ἐπέθεσαν. ἐστὶν ὀνόματα, ὅκως ἐδόκεον, ἀλλὰ σημήια. ταῦτα μὲν δὴ Αἰθίοπες ἐν τῷ ὁρατῷ ἐτέλεσαν. μετὰ δὲ, γάντοσι δὴ τι Αἰγυπτίοισιν, ἀπλόα τὸ λόγον παρέδεσαν. Αἰγύπτιοι δὲ παρὰ σοφίαν ἐκδεξάμενοι ἡμιεργέα τὴν μαντικὴν, ἐπὶ μέζον ἤγαγον, ipsam oderunt, quam neque sanam, neque veracem putant, sed falsam, & inanem: non rectè ut mihi quidem videtur, sentientes. Neque enim ob imperitiam fabri, ars ipsa culpatur: neque ob cantoris inscitiam, Musica ipsa est inerudita, quin illi potiùs artium sunt ignari, quarum unaquæque suapte natura scita est. Primum igitur Æthiopes hanc rationem mortalibus tradiderunt. Incausa fuit, partim ejus gentis sapientia. Nam inter cætera, reliquos homines sapientia superant Æthiopes: partim regionis quam incolunt opportunitas: nam perpetua cæli serenitate, & tranquillitate obducuntur, nec anni mutationes patiuntur, sed eadem temperiæ fruuntur. Itaque cum viderent Lunam non eodem semper vultu apparere, sed variam fieri, & in aliam subinde formam verti, visa est ea res admiratione & disquisitione digna. Deinde cùm inquisissent, repererunt hanc esse carum rerum causam, quòd Lunæ non esset lumen proprium, sed à sole mutuatum. Invenerunt etiam aliarum stellarum motus, quas errones appellamus, nam stellarum hæ solæ moventur: præterea naturam earum, ac potestatem, & effectus quos unaquæque præstat. Quinetiam nomina ipsis indiderunt, non quæ essent utcunque nomina, sed rerum signa, quemadmodum putabant. Hæc igitur in cœlo perceperunt Æthiopes: postea finitimis Ægyptiis imperfectam artem tradiderunt. Porrò Ægyptii divinandi rationem quam ab illis dimidiatam acceperant, in majus provexerunt: quippe qui mensuram etiam, ad quam una

[1] Ἄλλῃ μορφῇ] In Flor. Cod. ἄλλῳ μετρίῃ, Bourd.

[1] Nam

μέτρα τε ἐκ τῆς κινήσεως ἐσημήναντο, καὶ ἐτῶν ἀριθμὸν, καὶ μηνῶν, καὶ ἡμερῶν διεκρίναντο. καὶ μηνῶν μὲν σφίσι μέτρον, ἡ σελήνη, καὶ ἡ ταύτης ἀναφορὰ ἐγένετο. ἔτους δὲ, ἥλιος, καὶ ἡ τοῦ ἡλίου περίφορὰ. οἶδα, καὶ ἄλλα ἐμήσαντο πολλῷ μείζω τούτων. ὁ μὲν γὰρ τοῦ παντὸς πέρας, καὶ ἀστέρων τῶν ἄλλων, ἀπλανέσιν τε, καὶ ἀδιαφόροις, καὶ ἅμα κινουμένοις, δυώδεκα μέρεσιν ἐπέμενε τὸ τοῖς κινουμένοις, καὶ οἰκείας ζώας ἑκάστῳ, ἑκάστου αὐτῶν εἰς ἄλλο μορφὴν μεμιμένας. τὸ μὲν, σκύλακα. τὸ δὲ, ἀνθρώπου. τὸ δὲ, θηρῶν. τὸ δὲ, πτηνῶν. τὸ δὲ, κτηνῶν. διὸ τῶν δὴ καὶ ἱερὰ τὰ Αἰγύπτια πολυειδέα ποιέεται. ὁ μὲν γὰρ πάντας Αἰγύπτιοι ὅσα τῶν δυώδεκα μοιρέων πρώτων ἐμοιρεύσαντο, ἄλλοι δὲ, ἄλλοίσι μοίρησιν ἐχρέωντο. καὶ κριὸν μὲν σέβονται, ὁκόσοι εἰς κριὸν ἀπέβλεπον. ἰχθῦς δὲ σιτέονται, ὁκόσοι ἰχθῦς ἐποιήσαντο. ὑὸν δὲ προῖξιν κτείνουσιν, ὅσοι αἰγόκερων ἠέσαν. καὶ οἱ ἄλλοι τἆλλα, ὡς ἕκαστοι ἐλάσκοντες. καὶ μὴν καὶ ταῦροι εἰς τιμὴν ἔν ἠερίῃ ταύρῳ σεβίζονται. καὶ ὁ Ἆπις αὐτοῖς ἱρὸν ἱερώτατον, τὸν χῶρον ἐπινέμεται. καὶ οἱ σφέα μαντήιον τε ἀναπέφανται, σημήιον τῆς σφετέρης ἔν ταύρῳ μαντικῆς. ὁ μετὰ πολλὸν δὲ, καὶ Λίβυες ἐπέβησαν ἔν λόγου. καὶ γὰρ τὸ Λιβύων μαντήιον ἔν Ἄμμωνος, καὶ τοῦτο εἰς τὸ ἠέρα, καὶ εἰς τὴν τούτου σοφίην εὕρηται.

unaquæque ſtella movetur indicarint. Ad hæc annorum, menſium, ac temporum numerum inſtituerint. Atque hi quidem luna, ejuſque converſione menſes metiuntur: annum verò ſole, ejuſque circuitu definiunt. Illi etiam his majora commenti ſunt. Nam ex univerſo cœlo, reliquiſque ſtellis, inerrantibus, & fixis, neque ſe ſimul moventibus, duodecim partes effecerunt in his etiam quæ moventur, & unamquamque ſuis animantibus repræſentarunt, partim marinis, partim hominibus, partim feris, partim volatilibus, partim pecudibus. Vnde & ſacra Ægyptiorum variè fiunt. Neque enim omnes Ægyptii ex omnibus partibus divinabant: ſed aliis alii utebantur partibus. Itaque arietem colunt, qui ad arietem ſpectant, piſcibus non veſcuntur, qui piſces annotarunt. Nec hircum occidunt, qui Capricornum noverunt: & alii alia, prout ſinguli venerantur. Quinetiam Taurum in cœleſtis tauri honorem colunt. [1] Nam Apis apud illos, res in primis ſacra, regionem depaſcitur: & qui eam incolunt partem, oraculum quoque dicarunt, ſignum videlicet divinationis, quam à cœleſti tauro petunt. Nec multo poſt Libyes quoque artem hanc ſunt aggreſſi: ſiquidem & oraculum [2] Ammonis quod eſt apud illos, ad cœlum, & hujus ſententiam refertur,

1 *Nam Apis*] Oſiris rex Ægypti, tandem in deos relatus cum uxore ſua Iside, colitur ſub imagine bovis. *Cogn.*

2 *Ammonis*] Ammon Iovis Epitheton, hoc eſt, arenarius. Iupiter enim arietis ſpecie in extremo Libyæ arenoſo colebatur. Ammonis oraculum erat olim, ut Mela ſcribit, fidei inclytæ, ubi reſponſa oratione non dabantur, ſed nutu & ſignis, ut ſcribit Strabo. *Idem.*

[1] Περὶ τ Ἄμμωνα. καὶ ὅτι κελεύουσιν πείθεσθαι. ἔγνωσαν δ τοῦτον ἅπαντες καὶ Βαβυλώνιοι. ὅτι μὲ λέγουσι καὶ αὐτὸ τ ἄλλων. ἐμοὶ δ δοκεῖ, πολλὸν ὕστερον εἰς τοῦτο ὁ λόγος ἀφίκεσθαι. Ἕλληνες δ, ὅτι παρ' Αἰθίοπων, ὅτι παρ' Αἰγυπτίων Ἀστρολογίης πέρι οὐδὲν ἤκουσαν, ἀλλὰ σφέων Ὀρφεὺς ὁ Οἰάγρου, καὶ Καλλιόπης, αὐτοῦ τοῦδε ἀπηγήσαντο. ὃ μέλος ἐμφανίσαι, οὐδὲ εἰς φάος τ λόγου ἀνενείκαι, ἀλλ' εἰς τελετὴν καὶ ἱερολογίην, οἵη λεγεται εἶναι. πεξαμένῳ δ λύρῃ, Ὀργιακά τε ἐπαείδειν, καὶ τὰ ἱερὰ ᾄειδεν. ἡ δὲ λύρη, ἐπλάμιζεν ἑπτά, τῷ τε κινεομένῳ ἀστέρων ἁρμονίῃ συνᾳδάλλειν. τοῦτο Ὀρφεὺς διεξήιεν, καὶ τοῦτο ἀνακινέων, πάντα ἔθελγε, καὶ πάντων ἐκράτεεν. ἐ γὰ ἐκείνῃ τὴν λύρῃ ἔδαπτε, οὐδέ οἱ ἄλλης ἔμελε μουσοργίης, ἀλλ' αὕτη Ὀρφέως ἡ μεγάλη λύρη. Ἐκείνης τε πέρι πάντες, μοίρῃ ἐν αὐτῇ ἀρετῇ ἀπίκεσθαι. καὶ ἀστέρες πολλοὶ καλέονται λύρη Ὀρφέως. ἣν δ' ἴσμεν Ὀρφέα ἔοντες, ἢ λίθοισιν, ἢ χρυσῷ μεμιμημένον, μέσσῳ ἕζεσθ' ἐκτὸς ἀείδοντα, μὴ χρῆσιν ἔχων τὴν λύρην. ἀμφὶ δὲ μιν, ζῶα μυρία ἕρπεν. ἐν οἷς καὶ ἄνθρωπος, καὶ ταῦρος, καὶ λέων καὶ τε, ἴκελον, αὖτ' ἂν ἐκεῖνα ἴδῃς, μέμνησό μοι τούτων, καὶ ἐκείνην ἀοιδὴν, καὶ τὴ καὶ ἡ λύρη, καὶ τοῦτο καὶ ταῦρος, ἢ ὀκοῖος λέων, Ὀρφέως ἐπαίουσιν. ἣν δ', τὰ, λέγω αὖπα γνοίης, σύ δ καὶ ἐν τῇ ὀρχήστρῃ ἀνακινέων, ἐκείνην ἐπιδείξεις τὴν λύρην, ἣν Ὀρφεὺς ἐκέκτητο. ἐπεὶ καὶ τὸν Ἀπόλλωνα ἐν τοῖς ἄστροις ἐκείνην ἔχοντα ὁρᾷς, καὶ τὸν Ἡρακλέα τὸν Ἀμφιτρύωνος, ἐπεὶ καὶ τοῦτον ἐκ Θηβῶν ἐς τὸν οὐρανὸν ἀνήγαγον. ἀλλὰ τοῦτο μὲν ἐς ὕστερον ἐπιδείξεις. ἐγὼ δὲ ἐπὶ τὸν Ἄμμωνα ἐπανέρχομαι.

[1] Περὶ τ Ἄμμωνα] Anglic. Codic. περὶ τ Ἄμμωνα. Cætera hujus dissertationis ex Callimacho & Manilio repetit in Croniis, plurima interpretor alibi. *Bourd.*

[1] Thaï-

tur, juxta Ammonem, quem illi arietis ſpecie fingunt. Calluerunt hæc omnia & Babylonii, atque hi quidem affirmant ſe primos omnium fuiſſe. Verùm ut exiſtimo, multò poſteriùs ad iſtos ſcientia pervenit. At verò Græci, nec ab Æthiopibus, nec ab Ægyptiis de Aſtrologia quicquam audiverunt: verùm *illis* Orpheus Oeagro Calliopeque prognatus, primus iſta memoravit, non ille quidem admodum dilucidè, neque rem in lucem produxit, ſed ſententiam præſtigiis ac myſticis involucris obtexit. Nam concinnata lyra Orgia celebrabat, ſacraſque cantiones decantabat. Porrò lyra cùm ſeptem haberet chordas, concentum mobilium ſtellarum repræſentabat. Hæc conquirens, atque hæc agitans Orpheus, omnia demulcebat, omniaque vincebat. Neque enim lyram illam ſpectabat, neque illi muſices alterius ſtudium erat: verùm hæc magna illa Orphei lyra. Quibus rebus Græci honorem tribuentes, locum illi in ipſo cælo deſignarunt, & complures ſtellæ Orphei lyra vocantur. Quòd ſiquando videris Orpheum, vel ſaxo expreſſum, vel coloribus effictum, ſedet in medio canenti ſimilis, lyram manibus tenens. Circum hunc animantium innumera multitudo, inter quæ & homo, & taurus, & leo. Cùm horum ſingula videris, horum quæſo memineris, qualis illius ſit cantus, qualis lyra, qualis taurus, qualis leo Orpheum audiant. Quòd ſi eorum quæ dico, cauſas intelligas, tum & in cœlo horum

νοῦ ἄκρατο ἴκαστον τυπέων. λέγουσι ἢ Τειρεσίην, ἄνδρα Βοιώτιον, ἐν, δὴ κλεινὸν μαντοσύνης πέρι πολλὸν ἀείρεσθαι, τοῦτον τὸν Τειρεσίην σφέων Ἕλληνες φάσθαι, ὅτι τῶν πλανοσκόπων ἀστέρων, οἰωνὸ, ἠλίους. οἷσι, ἄρρενες ἐόντες, σῶμα ἴσα ἐκτελέουσι. τοῦ, καὶ μιν διφυέα γενέσθαι, καὶ ἀμφίδυον Τειρεσίην μυθολογέουσι, ἄλλοτε μὲν ἠλίου, ἄλλοτε δὲ ἄρρενα. Ἀτρέϊ δὲ, καὶ Θυέστῃ περὶ τῇ πατρῴῃ βασιληίῃ φιλονεικέοντων, ἤδη τοῖσι Ἕλλησι ἀναφανδὸν Ἀστρολογίη τε, καὶ σοφίης τῆς ἀρχαίης, μάλιστ' ἤμελε. καὶ τὸ ξυνὸν τῶν Ἀργείων, ἄρχειν ἐγνωσαν ἑωυτῶν, ὅστις ἐν ἑτέρῃ σοφίῃ περιέσσεσε. ἔνθα δὴ Θυέστης μὲν, κελεύσαντος σφίσι τοῦ Διὸς ἀρχὴν σημήνασθαι, ἐπέδεξε. ἀπὸ τοῦ δὴ ἄρνα χρύσεον Θυέστῃ φιλέειν μυθολογέουσι. Ἀτρεὺς δὲ, ἐν ἠελίῳ πέρι, καὶ τὰ ἀναστολέων αὐτῷ λόγων ἐποιήσατο, ὅτι σφέα ἐς ὁμοίην φορὴν ἠλίου τε, καὶ ὁ κόσμος κινέοντας, ἀλλ' ἐς ἀντίξοον ἀλλήλοις ἀμφοδεύειν. καὶ οἱ νῦν δύσιες, δεκαέτεσι ἐν κόσμου δύσιες ἐοῦσαι, ἐν ἠελίου ἀνατολαί εἰσι. τάδε μὲν ἐπὶ τοῦτο, βασιλῆά μιν Ἀργεῖοι ἐποιήσαντο, καὶ μέγα κλέος ἐπὶ σοφίῃ αὐτῷ ἐνθρῴσκει. ἐγὼ δὲ καὶ τόδε Βελλεροφόντεω τοιάδε φρονέω. πλὴν μὴ οἱ ἡνίοχος ἵππον ὑμέναι πτῆσθαι, δοκέω δέ μιν ταύτῃ τῇ σοφίῃ μετέχοντα, ὑψηλά τε φρονέοντα, καὶ ἄστροισι ὁμιλέοντα, ἐς ἀρχὴν οὐχ τοῦ ἵππου ἀναβῆναι, ἀλλὰ τῇ διανοίῃ. ἴσα δέ μοι καὶ ἐς Φρίξον τὸν Ἀθάμαντος εἰρήσθω. τὸν, δὴ κριὸν χρυσέου δι' αἰθέρος ἐλάσαντα μυθέονται. καὶ μὴν τοι καὶ Δαίδαλον τὸν Ἀθηναῖον, ξεῖνα μὲν ἢ ἰσχνὰ ἐπιδεῖν, δοκέω γέ μιν οὐκ ἔξω Ἀστρολογίης, ἀλλὰ οἱ αὐτὸς μάλιστα ἐπὶ rum unumquodque contemplator. Fertur autem & Tiresias, genere Bœotius, divinandi gloria fuisse multum celebris. Hunc Tiresiam apud Græcos ajunt dixisse, stellarum errantium alias esse fœminas, alias mares, nec eadem efficere. Vnde eundem Tiresiam ancipiti quoque sexu fuisse fabulantur, nunc fœminam, nunc marem. Porrò Atreo & Thyeste de paterno regno decertantibus, jam tum maximam Astrologiæ, cœlestisque doctrinæ curam fuisse Græcis palam est. Ac publico consensu statuerunt Argivi, ut uter scientia præcelleret, is imperio potiretur. Ibi Thyestes arietem illis in cœlo demonstravit, atque hinc aureum arietem Thyestæ fuisse proditum est fabulis. Atreus verò de sole, deque vario illius exortu loquutus est, ostendens non eodem modo ferri solem & mundum, sed contrario inter se cursu rapi: & qui nunc videtur occasus, cùm sit occasus mundi, solis exortum esse. Hæc loquutum, Argivi regem crearunt, magnamque doctrinæ laudem est assequutus. Equidem & de Bellerophonte similia sentio. Nec alatum illi fuisse equum admodum credo: verùm arbitror illum disciplinam hanc sectantem, sublimiaque cogitantem, & inter astra versantem, in cœlum non equo ascendisse, sed animo. Eadem de Phryxo Athamantis filio dixerim, quem aureo ariete per aërem vectum fabulantur. Quin & ipsum sanè Dædalum Athenienſem, etiamsi res est nova auditu, tamen haud existimo eum ab Astrologia fuisse alienum: sed & ea maximè usum

χρήσαθ, καὶ παιδὶ τῷ ἑαυτῦ κατηγήσαθ, Ἥλιος ὢν, νέότητι, καὶ ἀπειθαλίᾳ χρεόμενον, καὶ οὐκ ἐπιεικτὰ διζήμενον, ἀλλ' ἐς πόλον ἀειθεῖς τῷ νῷ, ἐξέπεσε τ' ἀληθείης, καὶ παντὸς ἀπεσφάλη δ' λόγυ, καὶ ἐς πέλαγος κατλυσίχθη, ἀβύσσων πεπυμμένων. τ', Ἕλληνες ἄλλως μυθολογέουσι, ἓ κήλπουσιν αὐτῷ σὺν τῇδε τῇ θελάσσῃ Ἠέριον εἶναι καλέουσι. τάχα δ' καὶ Πασιφάη παρὰ Δαιδάλυ ἀκούσασα ταύρυ τ πέρι, δ' ἐν τοῖς ἄστροισι φαινομένυ, καὶ αὐτῆς Ἀστρολογίης, εἰς ἔρωτα δ' λόγυ ἀπίκετο. ὅθεν νομίζουσιν ὅτι Δαίδαλός μιν τῷ ταύρῳ ἐνύμφωσεν. εἰσὶ δ', οἳ καὶ κατ' μέρεα τῷ ἐπιζήμην διελόντες, ἑκάστοι αὐτῶν ἄλλα ἐπενήσαντο, οἱ μὲν, τὰ ἐς τὴν σελήνην, οἱ δὲ, τὰ ἐς Δία, οἱ δὲ, τὰ ἐς ἥλιον συναγείροντες, δρόμυς τ αὐτέων πέρι κινήσαντο, καὶ δυνάμιας. καὶ Ἐνδυμίων μὲν, τὰ ἐς τὴν σελήνην διετάξατο. Φαέθων δ', δ' ἡλίυ δρόμυν ἐπεμήσατο, ἐ μέν γε ἀτρεκέως, ἀλλ' ἀπελίπε τ λόγον λιπλειπών, ἀπέθανεν. οἱ δὲ τάχα ἀγνοεοντες, ἡλίυ παῖδα Φαέθοντα δεικέναι, καὶ μῦθον ἐπ' αὐτέῳ ἑδαμῶ πιθὸν διηγέονται. ἐλθόντα γάρ μιν ἐς τ' ἥλιον τ' πατέρα αἰτέειν τὸ δ' φωτὸς ἅρμα ἡνιοχεύειν. τ δ', δείνα τέ οἱ, καὶ ἀτηρὰ τ' ἐπαπειλὴ τ νόμυ. ὁ δ' Φαέθων, ἐπειδὴ ἀνέβη τὸ ἅρμα, ἡλικίῃ, καὶ ἀπειρίῃ, ἄλλοτε μὲν, ἐκὸς ἦν, ἡνιόχευεν, ἄλλοτε πολλὸν τ γῆς ἀπαιωρέμενον. τὰς δ' ἀνθρώπυς, κρυῷ τε δ' θάλπος σὺν ἀνάγκῃ τὸν διέφθειρεν. ἐπὶ τοῖσι δὴ τ Δία ἀγανακτέοντα, βαλεῖν πρηνέσθαι, καὶ παιδὶ τῷ ἑαυτῷ κατηγήσασθαι, Ἥλιος ὢν, νεότητι, καὶ ἀπειθαλίῃ χρεόμενον, καὶ οὐκ ἐπιεικτὰ διζήμενον, ἀλλ' ἐς πόλον ἀειθεῖς τῷ νῷ, ἐξέπεσε τ' ἀληθείης, καὶ παντὸς ἀπεσφάλη δ' λόγυ, καὶ ἐς πέλαγος κατλυσίχθη, ἀβύσσων πεπυμμένων. τ', Ἕλληνες ἄλλως μυθολογέουσι, ἓ κήλπουσιν αὐτῷ σὺν τῇδε τῇ θελάσσῃ Ἠέριον εἶναι καλέουσι. τάχα δ' καὶ Πασιφάη παρὰ Δαιδάλυ ἀκούσασα ταύρυ τ πέρι, δ' ἐν τοῖς ἄστροισι φαινομένυ, καὶ αὐτῆς Ἀστρολογίης, εἰς ἔρωτα δ' λόγυ ἀπίκετο. ὅθεν νομίζουσιν ὅτι Δαίδαλός μιν τῷ ταύρῳ ἐνύμφωσεν. εἰσὶ δ', οἳ καὶ κατ' μέρεα τῷ ἐπιζήμην διελόντες, ἑκάστοι αὐτῶν ἄλλα ἐπενήσαντο, οἱ μὲν, τὰ ἐς τὴν σελήνην, οἱ δὲ, τὰ ἐς Δία, οἱ δὲ, τὰ ἐς ἥλιον συναγείροντες, δρόμυς τ αὐτέων πέρι κινήσαντο, καὶ δυνάμιας. καὶ Ἐνδυμίων μὲν, τὰ ἐς τὴν σελήνην διετάξατο. Φαέθων δ', δ' ἡλίυ δρόμυν ἐπεμήσατο, ἐ μέν γε ἀτρεκέως, ἀλλ' ἀπελίπε τ λόγον λιπλειπών, ἀπέθανεν. οἱ δὲ τάχα ἀγνοεοντες, ἡλίυ παῖδα Φαέθοντα δεικέναι, καὶ μῦθον ἐπ' αὐτέῳ ἑδαμῶ πιθὸν διηγέονται. ἐλθόντα γάρ μιν ἐς τ' ἥλιον τ' πατέρα αἰτέειν τὸ δ' φωτὸς ἅρμα ἡνιοχεύειν. τ δ', δείνα τέ οἱ, καὶ ἀτηρὰ τ' ἐπαπειλὴ τ νόμυ. ὁ δ' Φαέθων, ἐπειδὴ ἀνέβη τὸ ἅρμα, ἡλικίῃ, καὶ ἀπειρίῃ, ἄλλοτε μὲν, ἐκὸς ἦν, ἡνιόχευεν, ἄλλοτε πολλὸν τ γῆς ἀπαιωρέμενον. τὰς δ' ἀνθρώπυς, κρυῷ τε δ' θάλπος σὺν ἀνάγκῃ τὸν διέφθειρεν. ἐπὶ τοῖσι δὴ τ Δία ἀγανακτέοντα, βαλεῖν πρηνέσθαι,

esse, eandemque perdocuisse filium. At Icarus cum juventutis calore & superbia, non facilia disquireret, sed ad ipsum usque polum animo tolleretur, à veritate excidit, totaque arte aberravit, & in mare rerum immensæ profunditatis præceps decidit. De quo Græci secus fabulantur, qui ab ipso sinum ejus maris Icarium temerè vocant. Forsitan etiam Pasiphaë, cùm de tauro qui apparet inter astra, deque Astrologia loquentem Dædalum audivisset, in artis amorem incidit: unde factum existimant, ut illam Dædalus tauro copularit. Sunt autem qui scientiam in portiones partiti, in singulis partibus singuli elaborarint, alii quæ ad Lunam, alii quæ ad Iovem, alii quæ ad Solem pertinent congerentes, neque non cursum ac motum, vimque illorum. Atque Endymion Lunæ rationem tradidit, [1] Phaëthon solis cursum deprehendit, non certò quidem, sed imperfectam artem moriens reliquit. Hæc qui ignorant, Solis filium Phaëthontem putant, fabulamque de ipso haudquaquam veram narrant: adiisse Solem partem, ac postulasse ab eo ut sibi liceret lucis currum moderari: illum concessisse, & qua ratione aurigandum esset monuisse. Phaëthontem verò conscenso curru, ob ætatem, & imperitiam, modò terræ propinquum, modò procul ab ea in sublime evectum, aurigam egisse, intererim homines frigore atque æstu intolerabili confectos fuisse. Ob hæc indignatum Iovem ingenti fulminis telo percussisse Phaë-

1 *Phaëton*] Hanc fabulam persequitur Ovid. lib. 2. Met. Plat. Timæo. Arist. lib. 4. de Mundo. Lucret. lib. 5. *Cogn.*

2 *Æneam*]

τῶν Φαέθοντα μεγάλῳ. πενθοῦσι δέ μιν, αἱ ἀδελφαὶ ἀδευκέουσαι, πένθος μέγα ἐποίσιον, ἔς τε μετέπειτα τὸ εἶδος. καὶ νῦν εἰσὶν αἰγλιήεσσι, καὶ τὸ ἤλεκτρον ἐπ' αὐτῷ δάκρυον γελάουσιν. οὐχ ὅτω τοῦτο ἐγένετο, οὐδ' ὅσον αὐτοῖσι πείραζε, οὐδὲ ἠέλιος παῖδα ἐποιήσατο, οὐδὲ ὁ παῖς αὐτῷ ἀπέβησε. λέγουσι δ' καὶ ἄλλα Ἕλληνες πολλὰ μυθώδεα, τοῖσιν ἐγὼ οὐ μάλα τι πείθομαι. κῶς γὰρ δὴ ὅσιον πεποῦσιν παῖδα Αἰνείαν τὸν Ἀφροδίτης γενέσθαι, καὶ Διὸς Μίνω, καὶ Ἄρεος Ἀσκάλαφον, καὶ Αὐτόλυκον Ἑρμέω; ἀλλ' ὅτοι ἔκαστοι αὐτέων, φιλοφιλέες ἐγένοντο. καὶ σφίσι γίνεσθαι, τὸν μὲν, ἡ Ἀφροδίτη, τὸν δὲ, ὁ Ζεύς, τὸν δὲ, ὁ Ἄρης ἐπέβλεψεν. οἷσι γὰρ δὴ ἀνθρώποισι τὸ τῆ γενεῇ τοῦτο οἰκοδεσποτέουσιν; ὅτοι ἕκαστοι τυγχάνεσι, ἑωυτοῖσι παῖδα εἶναι ὁκποίλισι, καὶ χρόᾳ, καὶ μορφῇ, καὶ ἔργα, καὶ διανοίην. καὶ βασιλεὺς μὲν ὁ Μίνως, Διὸς ἀγαθοῦ, καλὸς δὲ Αἰνείης, Ἀφροδίτης βουλήσει ἐγένετο. κλέπτης δὲ Αὐτόλυκος. ἡ δὲ οἱ κλεπτικὴ, ἐξ Ἑρμέω ἀπίκετο. ἔρριψαν οὐδὲ τὸν Κρόνον ὁ Ζεὺς ἔδησαν, οὐδὲ ἐς τάρταρον ἔρριψεν, οὐδὲ τι ἄλλα ἐμήσατο, οἷσπερ ἄνθρωποι νομίζουσιν, ἀλλὰ φέρεται γὰρ ὁ Κρόνος τῷ ἔξω φορῷ, πολλὸν ἀπ' ἡμέων, καὶ οἱ ναφθῆτε ἡ κίνησις, καὶ ἀρρηδὴν τοῖσι ἀνθρώποισι ἐφάνη. διὸ δὴ μιν ἐστῶτα λέγουσιν, ὅκως πεπεδημένον. τὸ δὲ βάθος τὸ πολλὸν ἔστ' ἠέρος, τάρταρός τε καλέεται, μάλιστα ἓξ τε Οὐρανὸς ἔστ' ποιητέα, καὶ τὴν Ἡσιόδου ἐπῶν μάλα ἂν τις τὰ παλαιὰ τοῖς Ἀστρολογίοις ὁμοφωνέοντα. οὐτ' ἂν δὲ τῷ στρατῷ τῶν

Phaëthontem. Quem dejectum sorores magno luctu prosequebantur, donec immutarent formas. Atque nunc hæ sunt populi: & lachrymarum vice, quibus fratrem deplorabant, electrum destillant. Nequaquam hæc ita gesta sunt, neque pium his habere fidem, neque Soli filius fuit, neque illi filius interiit. Sed & alia multa fabulosa Græci narrant, quibus non admodum credo. Nam quî pium sit credere [1] Æneam fuisse Veneris filium, Minoëm Iovis, Ascalaphum Martis, Autolycum Mercurii? Verum quisque horum Diis chari fuerunt, quos nascentes, hunc Venus, illum Iupiter, alium Mars respiciebat. Etenim quicunque in generatione præsident hominibus, ii veluti parentes, omnia sibi similia producunt, colore, forma, factis, animo. At rex quidem Minos Iovis auspiciis, Æneas formosus Veneris favore est natus, fur verò Autolycus: quæ furacitas illi ex Mercurio contigit. Iam verò nec Saturnum Iupiter in vincula conjecit, nec præcipitem in Tartara dedit, neque cætera machinatus est, quæ putant homines. Verùm Saturnus externo motu fertur procul à nobis: segnis illi motus, nec hominibus animadversu facilis: quam ob causam illum veluti vinctum stare dicunt. Cæterùm ingens aëris altitudo Tartarus appellatur. Sed potissimùm ex Homeri poëtæ Hesiodique carminibus liceat intelligere priscorum fabulas cum Astrologia consentire. Quum autem

1 *Æneam*] De eo Eustat. in lib. 2. Iliad. Homer. Hymno Veneris. *Cogn.*

Διὸς ἀπηλήτας, καὶ ἐξ ἁλύσεως τὰς βολὰς, τὰ, δὴ ἐγὼ ἤμελλε εἶναι συμβάλλομαι, καὶ τὰς πόλεις, τὰς, ὑπὸ τῆ ἀσπίδι Ἥφαιστος ἐποιήσατο, καὶ τὸ χαλκεῖον, καὶ τὴν ἀλωήν. τὰ μὲν δὴ ἐκ τῆς Ἀφροδίτης αὐτῆ, καὶ ἐξ Ἄρεως τῆς μοιχείας λέλεκται, καὶ τὰ ἐμφανέστατα, ὡς ἄλλοθι, ἢ ὡς τάχιστα τὸ σαφὲς πεποιήμεθα. ἡ μὲν δὴ ὧν Ἀφροδίτης καὶ ἐξ Ἄρεως ὁμιλία τῆδε ἀπηρτάζετο. ὁ δὲ ἄλλοισι ἔπεσι τὰ ἔργα ἐκόσμει αὐτίκα διωρίσατο, τῇ Ἀφροδίτῃ μὲν εἰπών,

Ἀλλὰ σύγ' ἱμερόεντος μετ' ἔργα γάμοιο.

τὰ δὲ ἐξ πολέμου,

Ταῦτα δ' Ἄρηϊ θοῷ, καὶ Ἀθήνῃ πάντα μελήσει.

Ἄκρῳ οἱ παλαιοὶ ἐδίδοσαν, μάλιστα μαντείοις ἐχρέοντο, καὶ τὰ πέρατα αὐτῆ ἐποίουν. ἀλλ' ὅτε πόλεως ᾤκιζον, οὐδὲ τεῖχος ἐπεβάλλοντο, ὅτε φόνος ἐρράζοντο, ὅτε γυναῖκας ἐγάμεον, πρὶν ἂν δὴ παρὰ μάντεων ἀκοῦσαι ἔκρινε. καὶ γὰρ τὰ μαντεῖα αὐτοῖσι, οὐκ ἔξω Ἀστρολογίης ἦν, ἀλλὰ παρὰ μὲν Δελφοῖς, παρθένος ἔχει τὴν τοῦ φοιτεῖν, σύμβολον τὴ παρθένῳ τὴ μαντικῆς. καὶ δράκων ὑπὸ τῷ τρίποδι φθέγγεται, ὅτι καὶ ἐν τοῖσι ἄστροισι δράκων φαίνεται, καὶ ἐν Διδύμοις ἐστί, μαντεῖον δὲ Ἀπόλλωνος, ἐμοὶ δοκέειν, καὶ τοῦτο ὡς τὸ ἠερίον Διδύμων ὀνομάζεται. ὅτι δὲ αὐτοῖσι ἱερώτατον ἡ μαντοσύνη ἐδόκει. ὥστε δὴ Ὀδυσσεὺς, ἐπειδὴ ἅπαντα πολυτρόπου, ἐτελέσας ἀθεσφάτους ἀκοὰς τοῦ τ' ἰοῦτὸ πᾶν ἠνύσατο, ἐς τὸ ἄϊδος ἀπίκετο, ὡς ὄφρα ἴδοι νέκυας, καὶ ἀπρεπέα χῶρον, ἀλλ' ἐς λόγους ἐλθεῖν Τειρεσίῃ ἐπιθυμέων, καὶ ἐπειδὴ ἐς τὸν

tem Iovis catenam narrat, ac Solis jacula, hæc utique dies esse conjicio, & urbes, quas in clypeo finxit Vulcanus, & chorum, & aream. Nam quæcunque de Veneris & Martis adulterio dixit: deque detectione, haud aliunde quàm ex hac scientia sunt conficta, quandoquidem Veneris & Martis concursus, Homericæ cantilenæ præbet argumentum: in aliis autem versibus utriusque effectum descripsit: Veneris, quum ait,

Tute Venus jucunda magis connubia cura:

belli verò,

Cuncta cito hac cura fuerint Marti atque Minervæ.

Quæ cùm intelligerent veteres illi, maximè *divinationibus* utebantur, nec eam otiosam esse putabant, adeò ut nec urbes conderent, nec mœnia circunducerent, neque quenquam occiderent, neque ducerent uxores, priusquàm de singulis à vate responsum accepissent. Etenim nec ipsa oracula ab arte Astrologica erant aliena, Verùm apud Delphos virgo prædicendi munere fungitur, & cœlestem virginem denotat. Ac Draco sub tripode vocem edit, quoniam & inter stellas draco conspicitur. In Didymis verò est templum Apollinis, & hoc sicuti mihi videtur, à cœlestibus illis Geminis denominatur. Vsque adeò verò Divinatio visa est illis res sacra, ut Vlysses etiam: cùm errando fessus vellet certò de rebus suis cognoscere, ad inferos penetrarit, non quò videret umbras, & locum inamœnum, sed quòd cuperet cum Tiresia colloqui. Qui simul atque

χῶρον ἦλθε, ἔνθα ἡ Κίρκη ἐσήμηνε, καὶ ἔσκαψε τὸ βόθρον, καὶ τὰ μῆλα ἔσφαξε, πολλῶν νεκύων παρεόντων, οἱ τοῖσι καὶ τῆς μητρὸς τῆς ἑωυτοῦ ἔδωκε αἵματος πιεῖν ἱμείροντι, ἐπ' ἑωυτοῦ ἀφῆκεν ἰέναι, ἐδὲ σφι τῇ μητρὶ, πρὶν Τειρεσίεω γεύσασθαι, καὶ ἐξαναγκάσαι εἰπεῖν οἱ τὸ μαντήιον. καὶ ἀνίσχει, δι' ὧν ἐρέων ἦν μητρὸς τὴν σκιήν. Λακεδαιμονίοισι δὲ Λυκοῦργος τὴν πολιτείην πᾶσαν οὐκ ἔα ἔχειν διεξοδεύειν, καὶ νόμον σφίσιν ἐπιτίθεται μηδαμῶς μὴ δὶς ἐς πόλεμον στρατεύεσθαι, πρὶν τὴν σελήνην πλήρεα χρύσας. ἐ γὰρ ἔσθαι εἰόμενον εἶναι τὴν δυναστείην, αὐξανομένης τε σελήνης, καὶ φθινούσης. πάντα δὲ ὑπ' αὐτῇ διοικέεσθαι, ἀλλὰ μοῦνοι Ἀρκάδες τοῦτον ἐδέξαντο, ἐδὲ ἐτίμησαν Ἀστρολογίην ἀνοίην δὲ, καὶ ἀσοφίην, λέγουσι δὲ τε σελήνης ἐμμένειν στρατηγέοντες, οἱ μὲν ἂν τοῦ ἡμέρην ἔτι ἦσαν φιλομάντιες. οἱδὲ, νῦν οἱμὲν αὐτέων, ἀδύνατα εἶναι λέγουσιν, ἀνθρώποισι πάντα σοφὰς μαντικῆς. ἐ γὰρ εἶναί μιν ἔτι πίστιν, ἔστι ἀληθέα. οἱδὲ τὸ Δίκαιον ἢ τὸ Δίκαιον τὸ τῆς ἀρχῆς ἡμέων ἕνεκα κινέεσθαι, ἀλλὰ τὰ μὲν ἀνθρωπήια πρήγματα ἐδιμίην ὄρνιν οἰκέοντες ποιεῦσι, οἱδὲ ἔστι αὐτέοισι τοῦτο πρὸς χρηστήριον. τὰ δὲ σφέα δὲ χρεὼν τὰ διαφορῆς ἀναστρέφοντας. ἄλλοι δὲ Ἀστρολογίην ἀψευδέα μὲν, ἀνωφελέα δὲ εἶναι λέγουσιν. ἐ γὰρ

que ad locum pervenit, quem Circe monstrarat, foveam fodit, oves mactavit, cumque complures adessent umbræ, atque inter has matris quoque, sanguinem bibere cupientes, non prius permisit ulli, ne matri quidem, quàm Tiresias gustasset, & sibi vaticinium edere coegisset: potuitque interim matris umbram videre sitientem. Lacædemoniis autem [1] Lycurgus omnem Reip. administrationem ex cœlo instituit, legemque tulit ne in bellum prodirent unquam ante plenilunium. Non enim existimabant eandem esse civitatis administrationem crescente luna, & evanescente, cùm ab ea regantur omnia. Porrò [2] Arcades soli hæc non receperunt, nec in precio habuerunt Astrologiam, sed quæ illorum est imperitia & stultitia, ajunt se Luna esse antiquiores. Nostri majores igitur, usque adeò fuerunt Astrologiæ studiosi. Hujus verò ætatis homines, alii dicunt fieri non posse ut homines finem Artis divinandi inveniant, cùm ea neque certa sit, neque vera, neque Mars aut Iupiter nostra causa in cœlo moveatur, sed neque rerum humanarum curam ullam gerant, neque quicquam cum his commercii habeant: verùm per se motus necessitate circumagantur. Alii dicunt Astrologiam non mendacem quidem, at inutilem esse. Non enim mutari

1 *Lycurgus*] Plenilunium magna superstitione antiquis colebatur, & in eo mulieres partu facilius levari scribit Plutarch. Prælium Lacedæmonii ante plenilunium ex Lycurgi præcepto non inibant. Erasm. in Adag. Aceſiæi luna. *Cogn.*

2 *Arcades*] Arcades in summam morum immanitatem efferati sunt, quòd cæteris omnibus amplectentibus astrologiam, cæteraſque liberales disciplinas, quarum cultu mansuescunt hominum ingenia soli contempserint, seque fecerint ipsa Luna antiquiores. Serv. in 2. Georg. *Idem.*

ὑπὸ μεγιστοσύνη, ἀλλάσσεσθαι, ἐκ τοῦ τῆσι μοίρῃσι δοκέοντα ἐπέρχεσθαι. ἐγὼ δ', ὡς παῖδι ἄμφω σαφέα ἔχω εἰπεῖν, ὅτι οἴμαι ἀστέρες, ὡς τοῦ ὑφεστηκότος τῷ σφαιρώματι εἴλισσιν, παρέρχονται δ' σφίσι τὰ κινήσεως τὸ κατ' ἡμᾶς ἔκφυσιν ἐπιφέροντες. ἢ ἵππους μὲν γίνεσθαι, καὶ ὀρνίθων, καὶ ἀνδρῶν κλονεομένων λίθους ἀσασαλεύειν, καὶ κάρφεα δονεῖσθαι ὑπὸ τοῦ ἀνέμου δρόμῳ, ὑπὸ δὲ τῆς δίνης τὰ ἀστέρων μηδὲν ἄλλο χρῆσθαι, καὶ σὺν μὲν ὀλίγῳ πυρὸς ἀπορροίῃ ἐς ἡμᾶς ἔρχεσθαι, καὶ τὸ πῦρ ἡμῖν καίειν, ἀπὸ δὲ ἡμετέρου θάλπεσθαι. ἀστέρων δὲ ἀδήλου ἀπορρύσεως δεχόμενοι, μὴ μόνοι τῇ Ἀστρολογίῃ τὰ μὲν φαῦλα ἐοικότα ποιοῦσι, ἀδύνατοι ἐσμεν. ἀπὸ δὲ ἀμάξης τὰ τοῦ ἀπορρέοντος πεφυκότων, ἀλλὰ τὰς χρησμῳδοὺς παῖδα ἀφελεῖ. τὰ μὲν ἐοικότα εἰδόσιν ἀφιξόμενα, πολλὸν διέφερεν ἀσυνέτοισι. τὰ δὲ φαῦλα, ἀμαρτίης δέχεται. ὡ γὰρ σφίσιν ἀγνοίσιν ἐπέρχεται, ἀλλ' οὐ μελέτῃ, καὶ ἀσθενείῃ, ῥηϊδίᾳ, καὶ πρήσσειν ἀμαθίᾳ. τάδε Ἀστρολογίης πέρι, ἐγὼν ὑπολαμβάνω.

tari vaticinio, quæcunque decreta fatis instant. At ego sanè utrisque respondere possum, stellas in cœlo suo quidem motu volvi: cæterùm obiter ejus motus effectum ad nos pervenire. An vis currentis equi, & avium, & hominum motu lapides subsilire, stipulasque moveri ventis curſu concitatis, cæterum vertigine syderum nihil aliud effici? Tum ab igni exiguo calor ad nos permanat neque nostra tamen causa quicquam ignis urit, neque illi curæ est noster æstus: ab astris autem nihil ad nos defluit? At sanè fieri non potest ut per Astrologiam ex malis bona faciamus, neque earum rerum quæ ab illis ad nos demanant, quicquam mutemus. Sed hanc utilitatem ars affert utentibus. Bona multò antè delectant eos, qui ventura præscierint. Quæ verò non imprudentibus accidunt, facilè accipiuntur. Neque enim in illos irruunt: sed quia cogitata sunt & expectata, levia, mitiaque videntur. Hæc mea est de Astrologia sententia.

ΔΗΜΩΝΑΚΤΟΣ ΒΙΟΣ.

DEMONACTIS VITA.

ARGVMENTVM.

Oratio demonstrativi generis est, qua historica ac didascalica tamen dictioni propior, quàm encomiastica. Describit autem genus, vitam, studia, eruditionem & professionem Demonactis philosophi, quaque idem & privatim & publicè fecerit, & ab aliis passus fuerit. Præterea & apomnemoneumata seu dicta illius memorabilia, aut aliàs argutè ac falsè responsa, in quibus recensendis, potissimam orationis partem consumit. Postremò etiam quæ circa

circa mortem & sepulturam illius acta, quibusque officiis & honoribus illum Athenienses & reliqui Graeci prosecuti sint. Exordio attentos potissimum facit, laudando suam aetatem, quod ea quoque viros memoria ac laude dignos, & veteribus illis, Herculi & Socrati simillimos, procrearit. Cujusmodi sint Demonax hic & Boeotius ille Sostratus, de quo alibi ipse fecerit mentionem.

Ἐμοὶ μὲν οὖν μὴ ὁ καθ' ἡμᾶς βίος τοιαύτας παρεῖχε τὰς ἀφορμὰς λόγου καὶ μνήμης ἀξίων, ἀλλὰ καὶ σώματος ὀρθότητι ὑπερφυᾶ, καὶ γνώμῃ ἄκρως φιλοσόφου, συμφαίνοιτ' ἂν. λέγω δὲ εἰς τὸ Βοιώτιον Σώστρατον ἀναφέρων, ὃν Ἡρακλέα οἱ Ἕλληνες ἐκάλουν, καὶ φασὶ εἶναι. καὶ μάλιστα εἰς Δημώνακτα τὸν φιλόσοφον. οὓς καὶ εἶδον αὐτὸς, καὶ ἰδών, ἐθαύμασα. ἑκατέρου δὲ τοῦ Δημώνακτος, καὶ ἐπιμνήσεσθαι σπουδάζω. τὸν μὲν οὖν Σωκράτει, οὐκ ἄλλῳ βιοῦντι μᾶλλον ἢ τοιούτῳ, καὶ διδάσκαλον, μέγαν τε αὐτὸν, καὶ ἰσχυρὸν ὑπερβολὴν, καὶ τὸ ὕπαιθρον τῆς διαίτης, καὶ τὴν ἐπίπονον δύνῃ, καὶ τροφὰς ὀρείους, καὶ ἔργα τῶν ἀπαιδεύτων ἀνόμοιον, καὶ ὅσα τὰ λῃστὰς αἱρῶν ἔπαξεν, ἢ ὁδοιπόρων τὰ ἄσματα, ἢ γαφυρῶν τὰ δύσπορα. τὸν δὲ Δημώνακτα, ἆρ' ἂν δίκαιον λέγειν ἀμφοῖν ἴσον, ὡς ἐκεῖνός τι ἀφ' ἡμῶν μνήμης εἴη τοῖς ἀεὶ σοφοῖς τόμα κατ' ἐμὲ, καὶ οἱ γηγενεόπαιδες τὸν νέον, καὶ πρὸς φιλοσοφίαν ὁρῶντες, ἔχοιεν μὴ πρὸς τὰ ἀρχαῖα μόνα τὸν ἀνδρειγμάτων σφᾶς αὐτῶν ῥυθμίζειν, ἀλλὰ κἀκ τοῦ ἡμετέρου βίου κανόνα προπίλλειν, καὶ ζηλοῦν ἐκεῖνον, ἄμεινον ἂν οἶδα ἐγὼ

Profectò, neque noſtra ætas viris laude & memoria dignis in totum expers futura erat: ſed aliquem etiam virtute corporis eximium, ingenioque ſummè philoſophum editura. Quod autem dico, ad [1] Bœotium illum Soſtratum refero, quem Græci Herculem vocabant, & eſſe putabant. In primis verò ad Demonactem philoſophum: quos & ipſe vidi, & vitos ſuſpexi: cumque altero nimirum Demonacte diutiſſimè conſuetudinem habui. De Soſtrato verò alio in libro ſcripſi, ejuſque magnitudinem declaravi, ac roboris excellentiam: præterea ejus apud Parnaſſum ſub dio vivendi rationem, lectumque laborioſum, & alimenta montana, & opera à nomine non abſona. Inſuper quæ præclarè geſſit, quum aut latrones è medio ſuſtulit, aut viam in inviis fecit, aut trajectu difficilia ponte junxit. Iam verò æquum eſt ut duarum rerum gratia de Demonacte verba faciam, ut & quantum in me erit, viri præſtantiſſimi memores ſint illius, & generoſiſſimi quique juvenes: & ad philoſophiam reſpicientes, poſſint non modò ad vetera exempla ſe componere, ſed ab ætate noſtra ſumptam regulam ſibi proponere, illumque imitari, qui omnium phi-

1 *Bœotium illum Soſtratum*] Hujus fortaſſe meminit in Dial. Mort. & in Alexand. Pſeudom. Soſtrati cujuſdam Sicyonii, Pauſan. meminit in Eliac. lib. 2. Cogn.

φιλοσόφων ἡρώτατον. ὧν ἦν τὸ μὲν γένος, Κύπριος, τὸ δὲ ἀφανῶν, ὥστε εἰς ἀξίωμα πολιτικὸν, καὶ κτῆσιν. ἐμοὶ, ἀλλὰ καὶ πάντων τούτων ὑπερέχων ἡρώτατος, καὶ ἀξιώσας ἑαυτὸν τοῦ κράτιστον, τῆς φιλοσοφίας ἅψασθαι, οὔτε Ἀγαθοβούλου μὲν Δί', οὐδὲ Δημητρίου τοῦ αὐτοῦ, οὐδὲ Ἐπικτήτου ἐπιτιμήσαντος, ἀλλὰ πάσι μὲν συνεφίλει τούτοις, καὶ ἐπὶ Τιμοκράτει τῷ Ἡρακλεώτῃ, σοφῷ ἀνδρὶ, φωνῆς τε καὶ γνώμης μάλιστα κεκοσμημένῳ. ἀλλ' ὁ γὰρ Δημώναξ, ἐκ τούτων τινὸς ὡς ἔφην ὠθούμενος, ἀλλ' οἰκείας τοῦ τε καλοῦ ὁρμῆς, καὶ ἐμφύτου τοῦ φιλοσοφίας ἐρωτος εἰς παίδων δὴ τὸν κεκινημένον ὑπερεῦδε μὲν τῶν ἀνθρωπίνων ἁπάντων, ὅλον δὲ ἑαυτὸν ἐλευθερίᾳ, καὶ παῤῥησίᾳ, διέπλεσεν, αὐτός τε ὀρθὸς, καὶ ὑγιεῖ, καὶ αἰσπλήκτῳ βίῳ χρώμενος, καὶ τοῖς ὁρῶσι, καὶ ἀκούουσι παράδειγμα παρέχων τῷ ἑαυτοῦ γνώμῃ, καὶ τῷ ὄντι τῆς φιλοσοφίας ἀληθείας. ἐμὲν [1] ἀνίπθιστον ποτὶ τὸ δὴ λόγου τοῦτο τῶν τε ἤξειν, ἀλλὰ καὶ ποδοκάκης σκώτερον ἐχόντα, καὶ τῶν τελείων ἐμέμνητο, καὶ λέγειν ἤσκητο. καὶ τὰς ὑπὸ φιλοσοφίας αἱρέσεις, ὅσαι ἐπ' ὀλίγον, οὐδὲ κατὰ τῷ παρεγιμένῳ, ἄκρῳ τῷ δακτύλῳ ἀψάμενος, ἐπίστατο. καὶ τὸ σῶμα δὲ ἐγεγύμνατο, καὶ τοῦς καρτερίαν διεπόνητο. καὶ τὸ ὅλον, ἐμεμελήκει αὐτῷ μηδενὸς ἄκρως ἀποδεᾶ εἶναι. ὥστε

philosophorum quos novi præstantissimus fuit. Erat itaque Demonax genere Cyprius, non obscuro loco natus, quantum ad dignitatem civilem, & possessionem attinebat. Verum hic omnibus illis excelsior factus, & se ipsum rebus pulcherrimis dignum ratus, ad philosophiæ studium se contulit, non per Iovem ab Agathobulo, neque à Demetrio ante ipsum, neque ab Epicteto excitatus: sed cum his omnibus est conversatus, præterea cum Timocrate Heracleota, sapiente viro, eloquentia & ingenio ornatissimo. At Demonax, à nullo eorum, ut dixi, invitatus, sed propria ad res præclaras alacritate, & insito erga philosophiam amore, statim à puero permotus, omnia humana bona despexit: cumque se libertati, & loquendi fiduciæ totum tradidisset, in ea constanter perstitit, cùm & ipse tectam, sanam, inculpatamque vitam viveret, & videntibus atque audientibus exemplum exhiberet, animum suum, veritatemque quam in philosophando observabat. At non Illotis, quod ajunt, pedibus, ad hæc studia accessit: sed & cum poëtis fuerat enutritus, & plurima memoriæ mandarat, & in dicendo se exercuerat. Ea verò quæ in Philosophia tractantur, non paulum, neque ut est in proverbio, summo tantum digito attigerat, sed exactè tenebat. Præterea corpus exercuerat, & ad tolerantiam laboribus assuefecerat. Breviter, Hoc curavit, ne alterius cujusquam egens esset. Quare postquam

1 Ἀνίπθιστον ποτὶ] Vide Paræmiog. *Bourd.* Neutiquam inexercitatus neque rudis, quo proverbio etiam usus est in Rhetor. præcept. *Cogn.*

ἐπὶ τῷ ἔμφρονι οὕτω ἐπ ἑαυτῷ λήγειν, ἐκὼν ἀπῆλθε τοῦ βίου, πολὺν ὑστερὸν αὐτοῦ λόγον τοῖς ἀρίστοις τῶν Ἑλλήνων καταλιπών. φιλοσοφίας δὲ οὐδὲς οὐχ ἓν ἀποτεμνόμενος, ἀπὸ πολλῶν εἰς τοῦτο κατεμίξατο, ὥστε καί τινα τῶν ἐξεφάνη τινὶ αὐτῶν ἔχαιρεν. ἐφῆκε δὲ τῷ Σωκρατεῖ μᾶλλον φύσεως, εἰ καὶ τῷ σχήματι, καὶ τῇ τοῦ βίου ῥᾳστώνῃ τὴν Σινωπέως ζηλῶν ἔδοξεν, ὥστε καὶ ὑπερχαρῆναι τοὺς εἰς τὸν δίαυλον, ὡς ὑπομιμούμενον, καὶ ἀπολείπειν ὑπὸ τῶν συντυγχανόντων, ἀλλ' ὁμοδίαιτος ἅπασι, καὶ πτωχὸς ὤν, καὶ ὑπὸ μὲν τῶν τύφῳ κατεχομένων, συνῆν, καὶ ξυνεπολιτεύετο, καὶ τοῦτο μὲν τοῦ Σωκράτους εἰρωνείαν ὑποσπόμενος, χρώμενος δὲ Ἀττικῇ μοίρᾳ ἀποφαίνειν τὰς συνουσίας, ὡς τὰς ὑποσυμπλοκὰς ἀπίοιεν, μήτε καταφρονήσοντες ὡς ἀχθοῦς, μήτε τὸ σκυθρωπὸν τῶν ἐπιτιμήσεων ἀποφύγοντες. παντοίως δὲ ὑπ' εὐφροσύνης ᾠκειωμένους, καὶ ἡσυχιστῆρας ὀλιγαπλοῦ, καὶ φιλοτίμους, καὶ ὑπὸ τὸ μέσον εὐλαβεῖς. οὐδεπώποτε γὰρ ὤφθη κεκραγώς, ἢ ὑπερβαπτιόμενος, ἢ ἀγανακτῶν, εἰ μὴ ἐπιτιμᾶν τοῦ δέοι. ἀλλὰ τὸ μὴ ἁμαρτήμασιν, καθήπτετο. τοῖς δὲ ἁμαρτάνουσι, συνεχίνησε, καὶ τὸ παραδειγμα ὑπὸ τῶν ἰατρῶν ἤδη λαμβάνειν, τὰ μὲν νοσήμασι ἰαμβῶν, ὀργᾶν δὲ ὡς τοῖς νοσοῦσι διαχωμένων, ἠξίου γὰρ ἀνθρώπου μὲν εἶναι τὸ ἁμαρτάνειν, θεοῦ δὲ, καὶ ἀνδρὸς ἰσοθέου, τὰ πλημμελήματα ἐπανορθοῦν. τοιούτῳ δὴ βίῳ χρώμενος, εἰς ἑαυτὸν μὲν ἀδεὴς ἐδέδετο. φίλοις δὲ συνέπραττε τὰ εἰκότα, καὶ τοῖς μὲν δυσχεῖ δεκεῖν-

quam ſenſit ſe ſibi non amplius ſufficere, ultro è vita migravit, multo de ea re Græcorum præſtantiſſimis ſermone relicto. Philoſophiæ verò non unam ſpeciem ſelectam colebat: ſed multis ad id commixtis, qua gauderet non patefecit. Apparebat quidem eum Socrati ſe magis addixiſſe, tametſi habitu, & vitæ frugalitate Diogenem æmulari videretur. Non tamen adulterabat ea quæ ad victum pertinebant, admirationis emerendæ gratia, utque ab iis reſpiceretur quibuſcum verſaretur. Verùm ne tantillum quidem faſtu correptus, communi cum aliis vivendi ratione utebatur, & communibus reip. legibus parebat. Porrò [1] Socraticam ironiam non admittebat, ſed Attica gratia ſuas diſputationes implebat, ita ut ejus diſcipuli abirent, nec contemnentes eum ut non generoſum, nec reprehenſionum ejus ſeveritatem refugientes: ſed pervarii præ lætitia fierent, & longè modeſtiores, atque hilariores, deque futuro bene ſperarent. Nunquam itaque viſus eſt vociferans, aut ſupra modum contendens, aut indignans, etſi aliquis illi eſſet increpandus. Ipſa quidem peccata inceſſebat, ſed peccantibus ignoſcebat, petito à medicis exemplo, qui morbos quidem curant, iram verò in ægrotos non exercent. Exiſtimabat enim hominis eſſe peccare: Dei verò, & viri Deo paris errata emendare. Quare cùm ita vitam inſtituiſſet, nulla re indigebat: amicis verò, ubi par erat, operam præſtabat. Quorum ſiqui ſecunda fortuna frui vi-

1 *Socraticam ironiam*] Hinc Socrates dictus εἴρων, utebatur enim (ut ait Cic. 1. de off.) libenter ea diſſimulatione quam Græci εἰρωνείαν vocant. *Cogn.*

ἐκ αὐτῶν, ὑπεμίμνησκεν δὲ ἐν ὀλιγοχρονίοις τοῖς δυκοῦσιν ἀγαθοῖς ἐπαιρομένους. τοὺς δ, ἢ πένιαν ὀδυρομένους, ἢ φυγὴν δυχεραίνοντας, ἢ γῆρας, ἢ νόσον αἰσχυνομένους, σὺν γέλωτι παρεμυθεῖτο, ὡς οὐκ ὀρθῶς ἔοι μὴ μικρὸν αὐτοῖς παύσειν μέρος τὰ ἀνιῶντα, λήθη δέ τις ἀγαθῶν, καὶ κακῶν, καὶ ἐλευθερία μακρὸν, πάντας σὺν ὀλίγῳ κατελήψεσθαι. ἐμέλε δ αὐτῷ καὶ ἀδελφοὺς συμπάσχοντας ἀφελάσθαι, καὶ γυναιξὶ θεοὺς τοὺς γαμηκότας εἰρήνην πρυτανεύειν. καί τι καὶ δήμοις παρατεθρυμμένοις ἐμμελῶς διελέχθη. καὶ τοὺς πλείστους αὐτῶν, ὕπεισι ὑπουργεῖν τῇ παρεδρεύειν τὰ μέτρια. τοιοῦτος μὲν ἦν ὁ τρόπος τῆς Φιλοσοφίας αὐτῷ, σεμνὸς, καὶ ἥμερος, καὶ φαιδρός. μέγιστον αὐτὸν ἦνιξε φίλα νόσος, ἢ φιλανθρωπία, ὡς ἂν καὶ τὸ μέγιστον τῶν ἐν ἀνθρώποις ἀγαθῶν, τὴν φιλίαν ἡγούμενον. καὶ διὰ τοῦτο φίλος μὲν ἦν ἅπασι, καὶ σὺν ἴσῃ ὄντως σὺν οἰκείοις συνέμιζεν, ἀνθρωπόνομα ὄντα. πλέον δ, ἢ ἐλαττον ἔχαιρε, συνὼν οἷσις αὐτῶν μόνοις ἐξεστὶ μόνοις, ὁπόσοι ἂν ἐδόκουν αὐτῷ ὑπὲρ τὴν τῆς φερεπτίας ἐλπίδα διαφαρτάειν. καὶ τοῦτο πάντας μᾶλλον ἐχαίρετον, καὶ Ἀφροδίτης αὐτῆς ἔπεσπέ τε, καὶ ἔλειβε, ὡς ἀεὶ τὸ κωμικὸν σκῶμμα τὴν πειθὼ τοῖς χείλεσιν αὐτῆς ἐπικαθῆσθαι. τοιγαροῦν καὶ Ἀθηναίων ὁ, τε σύμπας δῆμος, καὶ οἱ ἐν τέλει, ὑπερφυῶς ἐθαύμαζον αὐτὸν, καὶ διεπτύοντο, ὡς ἵνα τῶν κρειττόνων ἀποθλίβοντες. κείται δὲ δόκησις ἀποστέκρυσε τοῖς πολλοῖς αὐτῶν, καὶ μῖσος ἐκ μείζονος ἢ ὡς ἐπὶ τοῖς πολλοῖσιν ἐκπύστου, ἐπὶ τε τῇ παῤῥησίᾳ, καὶ ἐλευθερίᾳ. καί τινες ἐπ' αὐτὸν συνέστησαν Α-

videretur, eos commonefaciebat, ne bonis ad breve tempus duraturis efferrentur. Eos verò qui vel paupertatem lugerent, vel exilium moleſtè ferrent, aut ſenectutem, morbumve incuſarent, cum riſu conſolabatur, quòd non viderent brevi futurum ut ea quibus affligantur, ceſſarent: bonorum autem & malorum oblivio, longaque libertas, omnes intra breve temporis ſpacium exciperet. Ipſi etiam curæ erat diſſidentes inter ſe fratres conciliare, & uxoribus pacem cum viris firmare. Aliquando etiam apud populum ſeditionibus perturbatum concinnam orationem habuit, multoſque illorum adduxit ut patriæ modeſtè ſubſervirent. Hoc modo ſe in Philoſophiæ uſu mitem, manſuetum & hilarem præbuit. Solummodo amici vel morbus, vel mors ipſum affligebat: quaſi maximum in rebus humanis bonum, amicitiam duceret. Ideoque amicus erat omnibus, nec fuit quiſquam qui homo eſſet, quem familiarem non exiſtimaret. Plus autem, minuſve lætabatur, eorum ſolummodo conſuetudinem devitans, quotquot illi videbantur propter ſpem obſequii delinquere. Et hæc omnia ea cum gratia, & venere faciebat, dicebatque, ut ſemper, juxta Comicum illud Suadela labiis illius inſideret. Itaque Athenienſium cùm omnis populus, tum magiſtratus, ſummopere illum mirabantur, eumque ut ex optimatibus quempiam ſemper conſpexerunt. Quanquam principio multos offendit, & odium non minus quàm à multitudine contraxit, propter libertatem, & loquendi fiduciam: & multi in illum Any-

ti

νυθοι, καὶ Μέλιθοι. τὰ αὐτὰ κατηγορῆσαι, ἅπερ κἀκεῖνοι τότε, ὅτι οὔτε θεὸν ἄφθη πώποτε, οὔτε ἐμυήθη μόνος ἁπάντων τῶν Ἑλλησινίων. ὡς δὲ ἀνδρείως μόλα στεφανωσάμενος, καὶ καθαρὸν ἐμαυτὸν ἀναλαβών, καὶ παριὼν εἰς τὸν ἐκκλησιαστὴν, τὰ μὲν, ἐμμελῶς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ πρεπόντως ἢ καὶ τῶν ἐμαυτοῦ ἀφαίρεσιν ἀπελογήσατο. ὡς δὲ μὴ θεὸν εἶδε τὸ μὴ πεπυκάσθαι πώποτε τῇ Ἀθηνᾷ, μὴ θαυμάσητε ἔφη ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι εἰ μὴ πρότερον αὐτῇ ἔθυσα. [1] οὐδὲ γὰρ δεῖ αὐτῷ τῷ παρ' ἐμοῦ θυσιῶν ὑπολαμβάνειν. ὡς δὲ τὸ ἕτερον τῶν μυηθέντων, τοῦτο ἔφη ἔχειν τὴν αἰτίαν, ὃ μὴ κατανοῆσαι σφίσι τὸ πλεῖστον, ὅτι ἂν τι φαῦλα ἢ τὰ μυήματα, ἐπιστήσεται ὡς τοὺς μηδέπω μεμυημένους, ἀλλ' ἀποτρέψει αὐτοὺς τῶν ὁρᾶν. ἂν τι καλὰ, πᾶσιν αὐτὰ ἐξαγορεύσειν ὑπὸ φιλανθρωπίας, ὥστε τοὺς Ἀθηναίους ἤδη λίθους ἐπ' αὐτὸν ἐκ τῶν χερῶν ἔχοντας, πρᾶους αὐτῷ, καὶ ἵλεως ὑφ' αὑτοῖς καὶ προπετεῖνον δεξαμένους, παῦσαι, καὶ αἰδεῖσθαι. καὶ τὰ παλαιστικὰ, θαυμάζειν. καίτοι οὔθ' ὑπὸ τῆς αὐτοῦ λόγων τραχύτητος ἐκπεσεῖν τῆς εὐσεβείας. ἄνδρες γὰρ ἔφη Ἀθηναῖοι, ἐμὲ μὲν ὁρῶντες ἐστεφανωμένον, ὑμεῖς ἤδη καμὲ καθαγίσαντε. [2] τὸ γὰρ εὐσεβὲς, οὐκ ἐκαλλιερήσαντε. βέλομαι γὰρ ἔνια παραθέσθαι τοῦ εὐτράπελου τε ἅμα, καὶ ἀστείως ὑπ' αὐτοῦ λελεγμένων. ἔρξαντος γὰρ λαὸ Φαβωρίνῳ καλὸν,

ti & Meliti insurrexerunt, qui eadem Demonacti objiciebant, quæ illi olim Socrati, quòd nemo sacra facientem illum animadvertisset, quodque solus omnium nunquam Eleusiniis initiatus fuisset. Ad quæ viriliter admodum coronatus, nitidaque veste amictus, & in concionem progressus, partim moderatè, partim asperiùs quàm pro sua professione, respondit. Etenim ad hoc, quòd nusquam sacra fecisset Minervæ, Nolite mirari, inquit, Athenienses, si priùs illi nunquam sacrificaverim, neque enim illam oblatis à me sacrificiis indigere putabam. Ad alteram verò accusationis partem nempe mysteriorum, eam dixit sibi esse causam, cur cùm illis hactenus non fuisset festivitatis particeps, quia sive mala forent mysteria, nondum initiatis non reticuisset, sed ab orgiis eos avertisset, sive bona, ea præ humanitate omnibus exposuisset, adeò ut Athenienses qui jam lapides in illum contorquendos præ manibus habebant, erga illum mites, & placidi evaserint illico: atque ex illo cœperint eum colere & revereri, denique admirari. Quamquam statim ab initio orationis ad illos habitæ, asperiore usus est proœmio. Viri enim inquit, Athenienses, cùm me jam videatis coronatum, jam me immolate. Etenim nunquam antehac litastis. Nonnulla etiam addere volo, scitè & urbanè ab illo dicta. Bonum autem fuerit [3] à Phavorino, & iis

1 Οὐδὲ γὰρ δεῖδυμ] Minut. Fœl. Octavio. *Bourd.*

2 Τὸ γὰρ εὐσεβὲς οὐκ ἐκαλλιερήσατε] Innuit credo Socratis condemnationem & mortem, cujus pœnitentia cœpit paulo post Athenienses, ideo in ea hostia non litavere, nam hostia, de qua litatur, non est pœnitenda. *Palm.*

3 *A Phavorino*] De quo Philostrat. lib. 1. Sophistar. *Cogn.*

1 Καὶ

καὶ ὃν τρόπον ἐκείνου εἶπεν. ἐπεὶ δὲ ὁ Φαβωρῖνος ἀκούσας τινὸς, ὡς σφόδρα ποιοῖτο τὰς ὁμιλίας αὐτῷ, καὶ μάλιστα τὸ ἐν αὐταῖς μελῶν, τὸ ἐπικεκλασμένον σφόδρα, ὡς ἀγχινοῦς, καὶ γυναικεῖον, καὶ φιλοσοφίᾳ ἥκιστα πρέπον, προσελθὼν, ἠρώτα τὸν Δημώνακτα, τίς ὢν χλιδάζοι τὰ αὐτῷ. ἄνθρωπος ἔφη, σὺν ἁπαλότητι ἔχων τὰ ὦτα. [2] ἐγκειμένου δὲ τοῦ σοφιστοῦ, καὶ ἐρωτῶντος, τίνα δὴ καὶ ἐφόδια ἔχων ὁ Δημώνακτος, εἰς παιδὸς εἰς Φιλοσοφίαν ἥκοις, [3] ὄρχις ἔφη. ἄλλοτε δέ ποτε ὁ αὐτὸς ὡσπελθὼν, ἠρώτα τὸν Δημώνακτα, τίνα αἵρεσιν ἀσπάζοιτο μᾶλλον τῶν φιλοσοφίας. ὁ δὲ, τίς γάρ σοι εἶπεν ὅτι φιλοσοφῶ; καὶ ἅπαξ ἤδη, παρ' αὐτοῦ ἡδὺ μάλα ἐγέλασε. τοῦ δὲ, ἐρωτῶντος ἐφ' ὅτῳ γελᾷ, σκώπτοντος ἔφη, γελοῖοί μοι εἶναι ἔδοξεν, εἰ σὺ μὲν τοῦ πώγωνος ἀξιοῖς κρίνεσθαι τοὺς φιλοσοφοῦντας, αὐτὸς πώγωνα οὐκ ἔχων. τοῦ δὲ σοφιστοῦ ποτε Ἀθήνησιν ἀδοκιμοῦντος, καὶ λέγοντος ὑπὲρ αὐτοῦ ἔπαινόν τινα τοιοῦτον, ὅτι πάσης φιλοσοφίας πεπείρακε, ἐγὼ δὲ αὐτὰ εἰπεῖν, ἃ ἐλεγχθήσεται ἐὰν Ἀριστοτέλης με καλῇ ἐπὶ τὸ Λύκειον, ἕψομαι. ἂν Πλάτων ἐπὶ τὴν Ἀκαδημίαν, ἀφίξομαι. ἂν Ζήνων [4] ἐπὶ τὴν Ποικίλην, λήψεται με. ἂν Πυθαγόρας καλῇ, σιωπήσομαι. ἀναστὰς δὲ ἐκ μέσου τῶν ἀκροωμένων, ὕστερος

& iis quæ illi dixit incipere. Cùm enim ex aliquo Phavorinus audisset, illum suas dissertationes ludibrio habere: maximè verò membrorum in illis nimium fractas delicias, ut non generosam, at muliebrem mollitiem, ac Philosophiæ minimè convenientem, Demonactem adiit, ab eoque quæsivit, quisnam esset à quo subsannaretur: homo, inquit, cui sunt aures deceptu non faciles. Instante verò quodam Sophista, atque interrogante, Quibusnam viaticis instructus ô Demonax, à puero ad Philosophiam accessisti: Testiculis, inquit. Idem aliàs Demonactem adiit, & interrogavit, quam philosophiæ sectam magis amplecteretur. Quis verò, inquit, tibi dixit me philosophari? jamque abiens suaviter admodum risit. *Illo verò interrogante quid esset quod rideret*, Demonax ridiculum, inquit, mihi visum est, si tu barba tenus judicandos putas philosophos, qui barbam ipse non habes. Sidonio etiam qui Rhetor Athenis olim clarus fuit, dicente in ipsius laudem, eum philosophiam omnem esse expertum (malum autem non erit ea referre quæ dixit) Si me ad Lyceum vocarit Aristoteles, sequar: si ad Academiam Plato, veniam: si ad Pœcilen Zeno, commorabor: si vocarit Pythagoras, tacebo. Surgens igitur è medio auditorum, Heus tu, inquit, nomi-

1 Καὶ μάλιστα τὸ ἐν αὐταῖς μελῶν] Sic hæc verba bonus Opsopœus interpretatus est, quasi hoc loco μελῶν de membris accipiendum esset. Infœliciter certe, ne dicam ridicule. At tu verte: *& maximè in illis carmina fracta & minimè generosa.* Palm.

2 Ἐγκειμένου δὲ τοῦ σοφιστοῦ] Malè Interpres: *Instante verò quodam Sophista*, pertendum: *Instante verò Sophista*: hoc est, Favorino. *Mamagini.*

3 Ὄρχις ἔφη] Spado fuit Favorinus. *Idem.*

4 Ἐπὶ τὴν Ποικίλην] Anglic. ὀὰ τῇ ποικίλῃ. Bourd.

ι Ὅτι

ἔφη, σφόδρα τὸ ὄνομα, καλεῖ σε Πυθαγόρας. Πύθωνος δέ τοῦ ἐκ Μακεδονίας δύσμορφον, νεανίσκου ὀφρῦς, ἐρεσχελοῦντος αὐτὸν, καὶ σοφίσματι ἐρωτήματος σοφιστικοῦ, καὶ κελεύοντος ἐπὶν ἐκ συλλογισμοῦ τὴν λύσιν, ἣν ἔφη οἶδα τίνων, [1] ὅπ περαίνῃ. ἀγανακτήσαντος δὲ ἐκείνου ἐπὶ τῷ ἀμφιβολίας σκώμματι, καὶ συναπειλήσαντος, αὐτίκα σοι μάλα τὸ ἄνδρα ἐπιδείξω. ὁδί, σὺν γέλωτι φράσας. καὶ γὰρ [2] ἄνδρα ἔχεις; ἐπεὶ δέ τις ἀθλητὴς καταγελασθεὶς ὑπ' αὐτοῦ ὅτι ἐσθῆτι ἄφρι ἀνδρικῷ ἀμπεχόμενος, ὀλυμπιονίκης ὢν, ἐπάταξεν αὐτὸν εἰς τὸ κεφαλὴν λίθῳ, καὶ αἷμα ἔβρυσε, οἱ μὲν παρόντες, ἠγανάκτουν, ὡς αὐτὸς ἔκφυτος πεπληγμένου, καὶ ἐδόκουν ἐπὶ τὸν ἀνθρωπον ἰέναι. ὁ δὲ Δημώναξ; μηδαμῶς ἔφη ἄνδρες ὡς τὸ ἀνθρώπινον, ἀλλ' ἐπὶ τὸ ἰατρόν. ἐπεὶ δὲ πάνυ καὶ χρυσοῦν δακτύλιον ὁδοῦ βαδίζων εὗρε, χαμερπέστου σώματος ὡραίου ἐφαπτόμενος, ἤξίει τὸ ἀπολέσαντα, εἴτις ἦν ὁ δακτυλίου δεσπότης, ἥκειν. καὶ σημεῖα ἀκριβῆ αὐτοῦ, καὶ λίθου, καὶ τύπου, ἀπολαμβάνειν. ἦκεν οὖν τις μειρακίσκος ὠραῖος, αὐτὸς ἀπολωλεκέναι λέγων. ἐπεὶ δ' ἥδιον ἰχνὸς ἔλεγχο, ἄπιθι ἔφη ὦ παῖ, καὶ τὸ ἑαυτοῦ [3] δακτύλιον φύλαττε. τοῦτον γὰρ οὐκ ἀπολώλεκας. τὸ δὲ λοιπὸν ὁ Ρωμαίων βουλῆς τις Ἀθήνησιν ἦν αὐτοῦ δεῦξαι πάνυ ἐκπλήξαντα, ἡλυθέμην δ', καὶ λελεκλιμένην, σφοδρὰ ἐπ ἔφη ὁ ἐμὸς ἥδε ἐστί. καὶ ὁ Δημώναξ ἀσπασάμενος τὸν νεανίσκον, καὶ φιλήσας, ἔφη ὦ παῖ, ἀπόλωλας μὲν τὸν δακτύλιον, ἀλλὰ σὺ γε οὐκ ἀπόλωλας. ἐπεὶ δὲ ἐκεῖνος ἐπὶ τῷ ἀμφιβολίας σκώμματι ἀγανακτοῦντα, καὶ ἀπειλοῦντα ἐπιδείξειν ὅτι ἄνδρα ἔχει, ἔφη ἀπόκριναι μοι, ἔχεις ἄνδρα; ἐπεὶ δέ τις ἀθλητὴς καταγελασθεὶς ὑπ' αὐτοῦ ὅτι ἐσθῆτι ἄφρι ἀνδρικῷ ἀμπεχόμενος, ὀλυμπιονίκης ὢν, ἐπάταξεν αὐτὸν εἰς τὸ κεφαλὴν λίθῳ, καὶ αἷμα ἔβρυσε, οἱ μὲν παρόντες, ἠγανάκτουν, ὡς αὐτὸς ἔκφυτος πεπληγμένου, καὶ ἐδόκουν ἐπὶ τὸν ἀνθρωπον ἰέναι. ὁ δὲ Δημώναξ; μηδαμῶς ἔφη ἄνδρες ὡς τὸ ἀνθρώπινον, ἀλλ' ἐπὶ τὸ ἰατρόν. ἐπεὶ δὲ πάνυ καὶ χρυσοῦν δακτύλιον ὁδοῦ βαδίζων εὗρε, χαμερπέστου σώματος ὡραίου ἐφαπτόμενος, ἤξίει τὸ ἀπολέσαντα, εἴτις ἦν ὁ δακτυλίου δεσπότης, ἥκειν. καὶ σημεῖα ἀκριβῆ αὐτοῦ, καὶ λίθου, καὶ τύπου, ἀπολαμβάνειν. ἦκεν οὖν τις μειρακίσκος ὠραῖος, αὐτὸς ἀπολωλεκέναι λέγων. ἐπεὶ δ' ἥδιον ἰχνὸς ἔλεγχο, ἄπιθι ἔφη ὦ παῖ, καὶ τὸ ἑαυτοῦ [3] δακτύλιον φύλαττε. τοῦτον γὰρ οὐκ ἀπολώλεκας. τὸ δὲ λοιπὸν ὁ Ρωμαίων βουλῆς τις Ἀθήνησιν ἦν αὐτοῦ δεῦξαι πάνυ ἐκπλήξαντα, ἡλυθέμην δ', καὶ λελεκλιμένην, σφοδρὰ ἐπ ἔφη ὁ ἐμὸς ἥδε ἐστί. καὶ ὁ Δημώναξ ἀσπασάμενος τὸν νεανίσκον, καὶ φιλήσας, ἔφη ὦ παῖ, ἀπόλωλας μὲν τὸν δακτύλιον, ἀλλὰ σὺ γε οὐκ ἀπόλωλας. ἐπεὶ δὲ ἐκεῖνος ἐπὶ τῷ ἀμφιβολίας σκώμματι ἀγανακτοῦντα, καὶ ἀπειλοῦντα ἐπιδείξειν ὅτι ἄνδρα ἔχει, ἔφη ἀπόκριναι μοι, ἔχεις ἄνδρα; ἐπεὶ δέ τις ἀθλητὴς καταγελασθεὶς ὑπ' αὐτοῦ ὅτι ἐσθῆτι ἄφρι ἀνδρικῷ ἀμπεχόμενος, ὀλυμπιονίκης ὢν, ἐπάταξεν αὐτὸν εἰς τὸ κεφαλὴν λίθῳ, καὶ αἷμα ἔβρυσε, οἱ μὲν παρόντες, ἠγανάκτουν, ὡς αὐτὸς ἔκφυτος πεπληγμένου, καὶ ἐδόκουν ἐπὶ τὸν ἀνθρωπον ἰέναι. ὁ δὲ Δημώναξ; μηδαμῶς ἔφη ἄνδρες ὡς τὸ ἀνθρώπινον, ἀλλ' ἐπὶ τὸ ἰατρόν. ἐπεὶ δὲ πάνυ καὶ χρυσοῦν δακτύλιον ὁδοῦ βαδίζων εὗρε, χαμερπέστου σώματος ὡραίου ἐφαπτόμενος, ἤξίει τὸ ἀπολέσαντα, εἴτις ἦν ὁ δακτυλίου δεσπότης, ἥκειν. καὶ σημεῖα ἀκριβῆ αὐτοῦ, καὶ λίθου, καὶ τύπου, ἀπολαμβάνειν. ἦκεν οὖν τις μειρακίσκος ὠραῖος, αὐτὸς ἀπολωλεκέναι λέγων. ἐπεὶ δ' ἥδιον ἰχνὸς ἔλεγχο, ἄπιθι ἔφη ὦ παῖ, καὶ τὸ ἑαυτοῦ [3] δακτύλιον φύλαττε. τοῦτον γὰρ οὐκ ἀπολώλεκας. τὸ δὲ λοιπὸν ὁ Ρωμαίων βουλῆς τις Ἀθήνησιν ἦν αὐτοῦ δεῦξαι πάνυ ἐκπλήξαντα, ἡλυθέμην δ', καὶ λελεκλιμένην, σφοδρὰ ἐπ ἔφη ὁ ἐμὸς ἥδε ἐστί. καὶ ὁ Δημώναξ ἀσπασάμενος τὸν νεανίσκον, καὶ φιλήσας, ἔφη ὦ παῖ, ἀπόλωλας μὲν τὸν δακτύλιον, ἀλλὰ σὺ γε οὐκ ἀπόλωλας. ἐπεὶ δὲ ἐκεῖνος ἐπὶ τῷ ἀμφιβολίας σκώμματι ἀγανακτοῦντα, καὶ ἀπειλοῦντα ἐπιδείξειν ὅτι ἄνδρα ἔχει, ἔφη ἀπόκριναι μοι, ἔχεις ἄνδρα;

mine compellans, vocat te Pythagoras. Præterea Pythone quodam ex prætextatis Macedonibus, juvene formoso illum provocante, ac quæstionem sophisticam proponente, jubenteque ut syllogismi solutionem diceret, unum inquit, novi fili, quòd concluderis. Cumque ille indignaretur, ob scommatis ambiguitatem, & comminaretur, statim tibi virum ostendam. Hic verò ridens interrogavit. Etenim virum-ne habes? Cùm etiam athleta quidam ab eo derisus quòd florida veste indutus cerneretur, cùm esset Olympiorum victor, illi vulnus lapide in caput inflixit, unde manavit sanguis. Quod qui aderant indignabantur, ac si percussus quisque fuisset, & clamabant ut ad Proconsulem iret. Sed Demonax, Nequaquam inquit, viri ad Proconsulem, sed ad medicum. Olim etiam cùm deambulando annulum inveniſſet aureum in via, appositâ in foro schedula, poscebat ut qui annulum amisisset, quicunque tandem illius dominus esset, veniret, & indicato ponderè, gemma, & typo, eum reciperet. Venit ergo formosus adolescens, qui se amisisse ajebat. Qui cùm sani nihil diceret, Abi, inquit, ô puer, tuumque annulum serva, etenim hunc non amisisti. Quispiam verò è Romanis senatoribus, cùm Athenis ipsi filium ostendisset, valdè formosum, sed effœminatum & deliciis fractum: salutat te, inquit, meus hic filius. Tum Demo-

1 Ὅπ περαίνῃ] Legendus Doctissimus Flor. Christian. ad εἰρη. Aristoph. Bourd.

2 Ἄνδρα ἔχεις] Dixi ad illud Petron. quaquam virum quarum. Idem.

3 Δακτύλιον] De hac dictione alibi. Idem.

μόναξ, καλὸς ἔφη, καὶ σὺ ἄξιος, τῇ μητρὶ ὅμοιος. τὸν δὲ Κυνικὸν οὐ ἀρκτικὸν δέρμα φιλοσοφοῦντα, οὐκ Ὀνάρατον, ὥσπερ ὠνομάζετο, ἀλλ' Ἀρκεσίλαον καλεῖν ἄξιον. ἐρωτήσαντος δέ τινος τίς αὐτῷ ὅρος εὐδαιμονίας εἶναι δοκεῖ, μόνον εὐδαίμονα ἔφη τὸν ἐλεύθερον. ἐκεῖνον δὲ φησαντος πολλοὺς ἐλευθέρους εἶναι, ἀλλ' ἐκεῖνον νομίζω, ὃν μήτε ἐλπίζοντά τι, μήτε δεδιότα. εἶδε, καὶ πῶς ἂν ἔφη τοῦτό τις δύναιτο; ἅπαντες γὰρ ὡς τοπολὺ τούτοις δεδουλώμεθα. καὶ μὴν ἔφη, εἰ καταφρονήσεις τῶν ἀνθρώπων πράγματα, οὐδεὶς ἂν αὐτὸν ὕπῃ ἐλπίδος, ὅτῳ φοβερὰ ἄξια, πάντα μᾶλλον πάντως καὶ ὧν ἀπαρῶν, καὶ τῶν ἡδέων. Περεγρίνου δὲ τοῦ Πρωτέως ἐπιτιμῶντος αὐτῷ, ὅτι ἐγέλα τὰ πολλὰ, καὶ πᾶς ἀνθρώποις συνεπαίζει, καὶ λέγοντος, Δημώναξ, ὦ Κυνικὲ; ἀπεκρίνατο, Περιχεῖνε, οὐκ ἀνθρωπίζεις; καὶ μὴν καὶ φυσικόν τινα ὦδε τῶν ἀντιπόδων διαλεγόμενον, ἀναφήνας, καὶ ἐπὶ φρέαρ ἀγαγὼν, καὶ δείξας αὐτῷ τὴν ἐν τῷ ὕδατι σκιὰν, ἤρετο, τοιούτους ἄρα τοὺς ἀντιπόδας εἶναι λέγεις; ἀλλὰ καὶ μάγον τινὸς εἶναι λέγοντος, καὶ ἐπᾴδοντα ἔχειν ἰσχυρᾷ, ὡς ὑπ' αὐτῶν ἅπαντας ἁναπίπτειν, καὶ παρέχειν αὐτῷ ὁπόσα βούλεται, μὴ θαυμάζειν ἔφη. καὶ γὰρ αὐτὸς ὁμοτέχνου εἶναί σοι, καὶ εἰ βούλει, ἐπᾴσομαί σοι τὴν ἐπῳδὴν, καὶ ὄψει με διὰ μιᾶς ἐπῳδῆς, καὶ μικρᾷ τινι φαρμάκῳ πείσασα αὐτὴν δοῦναί μοι τὸν ἄρτον, αἰτιτώμενον τὸ νόμισμα, ὡς τὴν ἴσον τῇ ἐπῳδῇ δυνάμενον. ἐπὶ δὲ

monax, pulcher ille est, inquit, teque dignus, & matri similis. Porrò Cynicum in pelle ursi philosophantem, non Honoratum, quod illi nomen erat, sed Arcesilaum vocandum censuit. Cùm quidam interrogasset, quis illi terminus fœlicitatis esse videretur, respondit, solum esse fœlicem eum qui liber sit. Illo autem subjiciente multos esse liberos. At illum puto, inquit, qui neque sperat, neque timet quicquam. Ille verò, quomodo, inquit, hoc fieri potest? omnes enim ut plurimum his servimus. Atqui, inquit, si *res humanas* perpenderis, eas neque spe, neque metu dignas esse comperies, quum tristia, & jucunda omnia cessaverint. Peregrino autem Protei filio *ipsum objurgante* quòd sæpe rideret, & hominibus illuderet, *dicenteque* Demonax, nonne Cynicum agis? *Respondit*, Peregrine, nonne tu *hominem*? Physicum quoque de Antipodibus disserentem, surgens ad puteum deduxit, illique umbra in aqua demonstrata, quæsivit, Numquid tales esse Antipodas asseris? Præterea, quopiam magum se esse profitente, carminaque efficacia habere, quibus omnes illiceret, & exhiberet quæcunque vellet, Ne mireris, inquit. Nam eandem quam tu artem calleo, Et si placet ad pistricem me sequere, & videbis me unica incantatione, & exiguo pharmaco ipsam adducturum, ut mihi det panem nummum innuens, æqualem cum incantationibus vim obtinentem. Cùm verò

1 Καὶ μὴν δὲ φυσικόν τινα ὦδε τῶν ἀντιπόδων διαλεγόμενον] Tzetzes in Chiliadibus. *Menagius.*

1 Ho-

Ἡρώδης ὁ πάνυ, ἐπὶ νῷ ἔτ Πολυδεύκη τῷ ὥρᾳ ἀποθανόντι, καὶ ἤδη ὄχημα ζεύγνυσθαι αὐτῷ, καὶ ἵππους παρίστασθαι, ὡς ἀναβησομένῳ, καὶ δεῦρο τὸν Δημώνακτα συμπαραλαβεῖν, καὶ Πολυδεύκους ἕνα ἡμιόλιον σοι πρὸ ἐπιστολῆς. ἠσθέντος ἐκείνου, καὶ εἰπόντος ὅτι καὶ τὸν ἑαυτοῦ καὶ αὐτὸς τοῖς ἄλλοις συμπαρέχοι τῷ πάθει αὐτῷ, καὶ εἰπόντος τί δὲ σὺ, ὦ Δημώνακτ, Πολυδεύκης ἄξιος, αἰπᾶπαί σε ἔφη, ὅτι μὴ ἤδη σὺν αὐτὸν ἅπτ. ὁδὶ αὐτὸς, υἱὸν ἀποθανόντα, καὶ σὺ σκότου ἐαυτὸν καθείρξασθαι, ἀποσκλῆν, ἔλεγε μόνος τε εἶναι, καὶ δύναται αὐτῷ ἀναγαγεῖν ἐξ παιδὸς τὸ εἴδωλον, εἰ μόνοι αὐτῷ τρεῖς τινας ἀνθρώπους ὀνομάσειε, μηδένα πώποτε πεπενθηκότας. ἐπιπολὺ ἐκείνου ἀνδυόμενον, καὶ ἀπορθοῦντος, ἐγὼ εἰ χέτια σοι ἔμοιγε εἰπεῖν τοιοῦτον, εἶτ' ἔφη ὦ γύλοιε, μόνῳ ἀφόρητα πάσχειν νομίζεις, μηδένα ὁρᾶν πένθους ἄμοιρον; καὶ μὴν κἀκείνων καταγελᾶν ἔξεστι, τῶν ἐν ταῖς ὁμιλίαις παλαιοῖς, καὶ ξένοις ὀνόμασι χρωμένων. ἐπεὶ γὰρ ἐρωτηθέντα ὑπ' αὐτοῦ λόγου τινὰ, καὶ ὑπερφυῶς ἀττικίσαντα ἀποκρίνασθαι, ἐγὼ μὲν σε ἔφη ὦ ἑταῖρε, νῦν ἠρώτησα. σὺ δέ μοι ὡς ἐπ' Ἀγαμέμνονος ἀπόκριναι. εἰπόντος δέ τινος τί ἐπιλοιπὸν, ἀπιωμεν Δημώνακτ εἰς τὸ Ἀσκληπιεῖον, καὶ εὐξώμεθα ὑπὲρ ἐμοῦ, φάναι ἔφη κωφὸν ἤγειν τὸν Ἀσκληπιὸν, εἰ δύναται κἀντεῦθεν ἡμῶν εὐχομένων ἀκούειν. ἰδών δέ ποτε δύο τινὰς φιλοσόφους καιδῆ ἀπαιδεύτους ἐν ζητήσει ἐριζοντας,

rò [1] Herodes illustris, Pollucem immatura morte sublatum lugeret, currumque vellet ipsi jungi, & tanquam ascensuro præstò esse: aggressus hunc, Demonax, à Polluce, inquit, epistolam tibi affero. Cùm autem ille gavisus esset, & putaret illum cum suo dolore in communi concurrere, dixit, Quid igitur ὁ Demonax, sibi vult Pollux? incusat te, quòd ad ipsum non proficisceris. Hic ipse, alteri filium lugenti, & in tenebris se coërcenti, dicebat se esse magum, & filii umbram ex inferis ipsi reducere posse, si tres tantum homines illi nominaret, qui neminem unquam luctu essent prosequuti. Cum ergo hic diu secum hæsitaret, siquidem, opinor, neminem hujusmodi proferre poterat, tandem ait, ὁ ridicule, an te solum intolerabilia ferre existimas, neminem videns luctus expertem? Quinetiam eos risu dignos censebat, qui in sermonibus utebantur planè vetustis vocabulis, & peregrinis. Itaque cùm aliquando quempiam aliquid interrogasset, illeque plus quàm Atticè respondisset, Ego quidem, inquit, amice nunc te interrogavi, tu verò mihi, ut Agamemnonis tempore respondes. Dicente quopiam ex amicis, abeamus Demonax in fanum; Æsculapii, pro filii salute oraturi, Valdè surdum, inquit, Æsculapium existimas, si non potest nos hinc precantes exaudire. Cùm aliquando duos vidisset philosophos magnopere ineruditos in quæstione altercantes, alterum

1 *Herodes*] Atticus. hujus Herodis Gellius, Spartianus, Pausan. & alii meminêre & Philostrat. in Sophist. *Cogn.*

κ τ μ, ἄτοπα ἐρωτῶντα, τ δ', ἀδύνατα τὸν λόγον ἀποκρινόμενον, ὐδ δοκεῖ ὑμῖν ὁ φίλος ἔφη, ὁ μ ἕτερος τούτων, τἀγαθὸν ἀμέλγειν, ὁ δ, αὐτῷ κόσκινον ὑποτιθέναι; Ἀγαθοκλέης ὁ Περιπατητικὸς μέγα φρονῶν, ὅτι μόνος αὐτός ἐστι, καὶ πρῶτος τ Διαλεκτικῶν, ἔφη, καὶ μὴν ὦ Ἀγαθόκλεις, εἰ μ πρῶτος, ὐ μόνος. εἰ ὁ μόνος, ὐ πρῶτος. Κεθήγυς ὁ ὑπατικὸς, ὁπότε διὰ τ Ἑλλάδος εἰς τὴν Ἀσίαν ἀπὴν πρεσβεύσων τ πατρί, πολλὰ καταγέλαστα κ λέγων καὶ ποιῶν, ἐπιδὴ τ ἐπαίρων τις ὁρᾶν τοῦτο, ἔλεγεν αὐτὸν μέγα κἀγαθὸν εἶναι, μὰ τ Δί ἔφη ὦ Δημώναξ, ὐδὲ μέγα. καὶ Ἀπολλώνιον δέ ποτε τ φιλόσοφον ἰδὼν μ πολλῶν τ μαθητῶν ἐξελαύνοντα, ἤδη ὁ ἀπὴν μεταπεμπτὸς, ὡς ἐπὶ παιδείᾳ τῷ βασιλεῖ συνεσόμενος, [1] προσέρετο ἔφη ὁ Ἀπολλώνιος, καὶ οἱ δοκεῖ αὐτῷ ἄλλο δέ ποτε ἐρωτῶντι εἰ ἀθάνατον αὐτῷ ἡ ψυχὴ δοκεῖ εἶναι, ἀθάνατον ἔφη, ἀπ' ὡς πάντα. περὶ μὴν Ἡρώδου ἤλεγχε ἀληθεύειν τ Πλάτωνα, φάμενον ἡμῶν ψυχὴν ἔχειν. ὁ δ εἶναι τ αὐτῆς ψυχῆς, [2] Ῥηγίλλου, καὶ Πολυδεύκη, ὡς ζώσας ἐστὰς, καὶ τὰ τοιαῦτα μελετᾶν. ἐπελαμπρύνετο δέ ποτε κ Ἀθηναίους ἐρωτήσας δημοσίᾳ, τ προφάσεως ἀκούσας, διὰ τίνα αἰτίαν ἀποκλείουσι τοὺς βαρβάρους. καὶ τοῦτο, ὅτι τὸν πλείστων αὐτοῖς καταγελασμὸν

rum absurda rogantem, alterum nihil ad rem respondentem, Nonne videtur vobis, inquit, ô amici, horum alter hircum mulgere, alter illi cribrum supponere? Cùm Agathocles Peripateticus sese efferret, quòd solus dialecticorum esset primus. Atqui, inquit, Agathocles, si primus, non solus, si solus non primus. Porrò cùm Cethegus vir Consularis, quando per Græciam in Asiam proficiscebatur, futurus patris in exercitu vicarius, ridicula multa & diceret, & faceret. Posteaquam ex amicis quispiam eadem videns diceret illum magnum scelus esse: per Iovem, inquit, Demonax non magnum. Cùm verò Apollonium philosophum aliquando conspexisset, cum multis discipulis in equo discedentem, quando accersitus abibat, ut regis esset præceptor, Accedit, inquit, Apollonius, ejusque Argonautæ. Alio verò interrogante num ipsi anima videretur immortalis, Immortalis, inquit, sed ut cætera omnia. De Herode dicebat verum dixisse Platonem, affirmantem haud unam nobis esse animam. Neque enim esse ejusdem animæ Regilaum & Pollucem, ut vivos epulis excipiat, & talia meditetur. Ausus est quoque aliquando Athenienses publicè interrogare, audita sacrorum præfatione, quam ob causam barbaros excluderent, idque cùm ea sacra Eu-

1 Προσέρχῃ, ἔφη, ὁ Ἀπολλώνιος, ὃ οἱ Ἀργοναῦ αὐτῷ] Locus est in voce *Argonautæ*. Nam Apollonium & ejus discipulos insimulabat avaritiæ, utpote qui Romam cum magistro ad Imperatorem ibant, ut divites ibi fierent, sicut Argonautæ ad vellus aureum, de qua expeditione extat egregium poëma omnibus notum Apollonii alterius, ad quod alludit. *Palm.*

2 Ῥηγίλλου ὃ Πολυδεύκη] Ῥηγίλλαι ὃ Π. Marc.

1 Εὐ-

[1] Εὐμόλπου, βαρβάρου, καὶ Θρᾳκὸς ὄντος. ἐπεὶ δέ ποτε πλεῖν μέλλοντι αὐτῷ λιμῶν, ἔφη τις τῶν φίλων, μὴ δείδιμεν μὴ ἀναπεμπόντων σε σκάφους, ὑπὸ ἰχθύων καταβρωθῇς; κἄπα ἀγνώμων ἂν εἶμι ἔφη, ὀκνῶν ὑπὸ ἰχθύων καταδαθῆναι, τοσούτους αὐτὸς ἰχθῦς καταφαγών. ῥήτορι δέ τινι κάκιστα μελετήσαντι, συμπεθάλυπτο ἀσκεῖν, καὶ γυμνάζεσθαι. ᾧ ἦ, εἰπόντος ἀεὶ ἐπ' ἐμοὶ τὰ λέγω, οἰκότως τοίνυν ἔφη τοιαῦτα λέγεις, μαχεῖ ἀκράτῃ χρώμενος. καὶ μέντοι δέ ποτε εἰδὼν δημοσίᾳ ἐπὶ μισθῷ μαντευόμενον, οὐκ ὀρθῶ ἔφη ἔφ' ὅτῳ τὸ μισθὸν ἀπαιτεῖς. εἰ μὲν γὰρ ὡς ἀληθῆ ἐξαγγέλλοντι τὰ δυνάμενον τὰ ἐπικεκλωσμένων, ὀλίγου αἰτεῖς, ὁπόσου ἂν αἰτῇς. εἰ δὲ ὡς δέδοκται τῇ Θείᾳ πάντα ἔσται, τί σε δύναται ἡ μαντική; πρεσβύτῃ δέ τινι Ῥωμαίῳ εὐσωματοῦντι, καὶ τῶν ἐνόπλιον αὐτῷ μάχην πρὸς παλαιὸν ἐπιδειξαμένῳ, καὶ ἐρωτῶντί πως σοι Δημώνακτι μεμαχῆσθαι ἔδοξε, καλῶς ἔφη, ἂν ξύλινον τὸν ἀντίζηλον ἔχῃς. καὶ μὴν καὶ πρὸς τὰς λύπας τὰς ἐμαυτοῦ, πάνυ εὐστόχως παρεσκεύασο. ἐρωμένῃ γάρ τινι ἐπὶ χλιδωτῷ, εἰ χιλίας μνᾶς ξύλων κρύπτειμι ὦ Δημώνακτ, πόσαι μναῖ ἂν κατὰ τὸ ἡδύνιον, ἔφη ἔφη τῷ ποιητῇ. καὶ τὸ λοιπὸν πᾶν, καινός ἐστι. Πολυβίῳ δέ τινι, κωμιδῇ ἀπαιδεύτῳ ἀνθρώπῳ, καὶ σκαιοτάτῳ, εἰπόντος, ὁ βασιλεὺς μετὰ Ῥωμαίων πολιτείαν τετίμηκεν, οὔτε σε ἔφη Ἕλληνα μᾶλλον, ἢ Ῥωμαῖον πεποίηκεν. ἰδὼν δέ ποτε τὸν εὐπορφύρων, ἐπὶ τῷ πλάτει τῆς πορφύρας μέγα φρονοῦντα, κύψας

Eumolpus barbarus & Thrax inſtituiſſet. Cùm etiam hyeme eſſet navigaturus, dixit quiſpiam ex amicis, Annon times ne ſubmerſa navi à piſcibus devoreris? Atqui demens eſſem, inquit, ſi à piſcibus depaſci metuerem, cùm tot piſces ego ante comederim. Cuidam verò Rhetori peſſimè declamanti, ſuaſit ut exercitationi incumberet. Cumque hic dixiſſet, ſemper apud me declamo, Meritò utique iſta dicis, cùm auditore ſtulto utaris. Viſo etiam vate qui mercedis gratia publicè vaticinabatur, Non video, inquit, quamobrem mercedem exigas. Etenim ſi hoc nomine exigis, quaſi aliquid ex fati decretis mutare poſſis, parum illud eſt, quamtumcunque poſtularis. Sin autem omnia ut Deo viſum eſt eventura ſunt, quid poteſt tua vaticinatio? Quodam verò ſene Romano corpore bene habito, armatam adverſus palum pugnam commonſtrante, & interrogante, Quomodo Demonax tibi pugnaſſe videor. Rectè, inquit, ſiquidem ligneum adverſarium habebas. Quinetiam ad dubias quæſtiones aptè erat comparatus. Interrogante enim quopiam ludibrii gratia, Si mille minas ligni combuſſero, Demonax, quot erunt fumi minæ? Pondera inquit, cinerem, & reliqua omnia fumus erunt. Polybio quodam, homine valdè indocto, & inepto, dicente, Imperator Romanorum civitate me donavit, Vtinam, inquit, te Græcum potius quàm Romanum feciſſet. Cùm & prætextatum quendam vidiſſet, purpuræ latitudine ſuperbientem, admoto illius auri

1 Εὐμόλπου] Dico alibi. *Beurd.*

αὐτῷ πρὸς τὸ ὦς, καὶ ἅμα ἐνθῆτος λαβόμενος, καὶ δείξας, ἔφη, τοῦτο μήποτε σοὶ σὲ, πρόβαθι ἐφορᾷ, καὶ ἐμοὶ προβαθεῖν. ἐπεὶ μήποτε λούμενος, ὕδατος εἰς τὸ ὕδωρ ζέον ἐμβῆναι, καὶ ἠπόρησε τῆς ὡς λεπτολογίας πρᾶξαι, εἰπέ μοι ἔφη, ὑπὲρ πατρίδος αὐτὸ μείζονος ἔμελλον; ἐρομένου δέ τινος ποῖα νομίζεις εἶναι τὰ ἐν ᾅδου, προλέγοντος ἔφη, καὶ κεῖθέν σοι ἐπιστελῶ. Ἀδμήτου δέ τινι ποιητῇ φαύλῳ, λίθῳ μαρμαρίνῳ μνήσασθαι ἐπιγράμματα, ὡς ἐν τοῖς ᾄδηκεν κενοτάφιον ἐπιγραφῆναι αὐτῷ τῇ στήλῃ, ἃ χρῆσθαι ἢ καὶ αὐτὸ εἰπεῖν,

Γαῖα λάβε Ἄδμητον ἕλυτρον, βῆσε δ' εἰς θεὸν αὐτός,

Γελάσας, εἶπεν, ὅτι καλὸν ἐστὶν ὦ Ἄδμητε τὸ ἐπίγραμμα, ὥστε ἐβουλόμην αὐτὸ ἔδη ἐπιγεγράφθαι. ἰδὼν δέ τις ἐπὶ τῷ σκέλει αὐτοῦ οἷα τοῖς γέρουσιν ἐπίεικῶς μύγε, ἤρετο, τί τοῦτο ὦ Δημώναξ; ὁ δέ, μετέβαλέσατο, Χάρων με ἔδακεν ἔφη. καὶ μέντοι καὶ Λακεδαιμόνιόν τινα ἰδὼν τῷ αὐτῷ οἰκέτῃ μαστιγοῦντα, παῦσαι ἔφη, ὁμότιμον σαυτοῦ τὸν δοῦλον ἀποφαίνων. [1] Δανάης δέ τινος πρὸς τὸν ἀδελφὸν δίκην ἐχούσης, κεῖσθαι ἔφη. οὐ γὰρ εἶ Δανάη ἡ Ἀκρισίου θυγάτηρ. μᾶλλον δ' ἐπολέμει τοῖς οὐ περὶ ἀληθείας, ἀλλὰ πρὸς ἐπίδειξιν φιλοσοφοῦσιν. ἵνα γὰρ ἰδὼν Κυνικὸν, τρίβωνα μὲν, καὶ πήραν ἔχοντα, [2] ἀντὶ δὲ βακτη-

auri capite, prehensaque veste, & commonstrata, inquit, hoc ante te ovis ferebat, & ovis erat. Cùm lavans in balneis, in aquam ferventem inscendere reformidaret, & quispiam eum ut meticulosum argueret, Dic mihi, inquit, Num pro patria id ipsum passurus eram? Interrogante quodam, Qualia in Orco esse existimas? Præstolare, inquit, indeque tibi per literas significabo. Quidam etiam Admeto malo poëtæ, dicenti se monostichon epigramma scripsisse, quod testamento mandasset inscribi suo cippo, quod referre non fuerit deterius,

Corpus humo tegitur, Admetus ad astra volavit,

Effuso risu, dixit, Adeò elegans, Admete, est epigramma, ut illud jam inscriptum esse optarim. Cùm vidisset quispiam eum crucibus innixum, prout accidere solet senibus, interrogavit. Quid hoc rei est? Demonax. Ille verò ridens, inquit, Charon me momordit. Intuitus Lacedæmonium servum suum flagris cædentem, Desine, inquit, servo tuo similem te ostendere. Cùm Danaë quædam fratri litem intenderet, judicio contende, inquit, Non enim es Danaë Acrisii filia. In primis verò adversus eos pugnabat, qui non ad veritatis investigationem, sed ad ostentationem philosopharentur. Quare viso Cynico qui tritum pallium & peram habebat, pro baculo verò

1 Δανάης δέ τινος πρὸς τὸν ἀδελφὸν δίκην ἐχούσης, Κεῖσθαι, ἔφη, οὐ γὰρ εἶ Δανάη Ἀκρισίου θυγάτηρ] Iocus sanè frigidus ex nomine Acrisii, quasi Ἀκρίσιος ἀνὴρ κρίσεως. Nisi fortè an dixit, non enim es Acrisii filia, intelligi volens, non enim es turri clusa ut Acrisii filia, sed prodire potes. Aut, Procede in publicum litigatura: non enim metus ne quis tam deformem Iupiter te rapiat. *Marc.*

2 Ἀντὶ δὲ τοῦ βακτηρίας ὑπείχοντα κυνοχάρτην] Melius τρίβωνα μὲν ἔ πήραν

ρίας, ὑπέμενεν κακηγορίζεσθαι, καὶ λέγοντος ὅτι Ἀντισθένους, καὶ Κράτητος, καὶ Διογένους ἐστὶ ζηλωτής, μὴ ψεύδῃ ἔφη. σὺ γὰρ τοιόνδε μαθητὴς ἂν τυγχάνοις. ἐπεὶ μέντοι πολλοὺς τῶν ἀθλητῶν ἑώρα καταμαχομένους, καὶ οὐδὲ τὸν νόμον τὸν συναγώνιον, ἀπὸ δὲ παγκρατιάζειν δάκνοντας, οὐκ ἀπεικότως ἔφη, τοὺς νῦν ἀθλητὰς, οἱ παραμαρτύντες, λέοντας καλοῦσιν. ἀστεῖον δὴ καὶ ἐκεῖνο αὐτοῦ, καὶ δηκτικὸν ἅμα, τὸ πρὸς τὸν ἀνυπαίθρῳ εἰρημένον. ὧν μὲν γὰρ τὰ σκέλη, καὶ τὸ σῶμα ὅλον. Κυνικῷ δέ τινι ἐπὶ λίθου ἀναβαίνοντι, ἐπ' αὐτὸ τοῦτο καταγράψαντι αὐτοῦ, καὶ εἰς παιδίαν ἀλοκάλλοντι, ἀγανακτήσας, καὶ καταισχυνθῆναι τὸν Κυνικὸν κελεύσας, ἔμελλεν ἢ ξύλοις συστέλλειν, ἢ καὶ φυγῇ ζημιώσειν. ἀλλ' ὅρα Δημώνακτος ἀνδρὸς τοιούτου, παρητεῖτο συγγνώμῃ χρῆσαι αὐτῷ, κατά τινα παῖζον τοῖς Κυνικοῖς παῤῥησίαν ἀκουσόμενον. εἰπόντος δ' ἀνυπάτου, τοῦτ μέν σοι ἀφίημι αὐτὸν, ἂν δ' ὕστερόν τοιοῦτόν τι τολμήσῃ, τί παθεῖν ἄξιός ἐστι; καὶ ὁ Δημώναξ, [1] δραπανισθῆναι τότε αὐτὸν κέλευσεν. ἄλλῳ δέ τινι τραχηλίζοντι ἅμα, καὶ ἴσως δὲ μιγνύντι τῷ ὄρχει ἐμπεσοῦσι, σὺ βασιλεῖ verò vehementer vociferabatur, dicebatque se Antisthenis, Cratetis, & Diogenis esse æmulum. Ne mentiaris, inquit. Tu enim es Hyperidæ discipulus. Cùm athletas multos videret malè, præterque certaminis legem pugnantes, atque non pancratio sed morsu decertantes, Non abs re, inquit, nostri temporis athletas, comitantes socii, leones appellant. Vrbanum quoque, simulque mordax est illud quod Proconsuli dixit. Erat enim ex iis cui illita pice sunt crura, totumque corpus. Cùm autem Cynicus quidam lapide conscenso, hoc ipsum illi objiceret, ac impudicitiæ accusaret, indignatus Proconsul, Cynicum pertrahi jussit, quem aut fustibus contusurus, aut exilio mulctaturus erat. Verùm Demonax fortè interveniens, veniam pro eo deprecatus est, quòd pro consueta Cynicis loquendi libertate id ausus esset. Respondente autem Proconsule, Nunc quidem impune istum tibi dimitto: sed si posthac tale quippiam ausus fuerit, quas pœnas meretur? Tum Demonax, illum jubeto dropace inungi. Alteri cui Rex & castrorum & maximi exercitus imperium crediderat quærenti qua ratione

πίεσιν ἔχοντα, ὅπ δὲ ἡ βακτηρία ὑπόγλυκον, κικεγότα, &c. nempe νιπικόν. Marc. Hæc, ut leguntur, sunt nive frigidiora, & ne micam quidem salis habent. Sed unius voculæ emendatione patebit facetus satis jocus. Lego igitur ὅπ τῇ βακτηρίᾳ, non vero ὅτι τῆ βακτηρίας. locus est, quod Cynicus ille innixus baculo, quod gestamen erat Cynicorum, contenta voce clamans se esse Antisthenis, Cratetis & Diogenis & eorum sectæ imitatorem, à Demonacte irrisus est & subsannatus. *Imo* (inquit) *Hyperidis videris esse discipulus.* Ludens in voce Ὑπερίδης, quam ab ὑπερείδω fingit derivari, quod est *innitor*, eo quod innisus erat baculo. Hyperides autem fuit rhetor Athenienſis celeberrimus, forte fuit etiam Philosophus ejus nominis, de quo tamen nihil legi. *Palm.*

1 Δραπανισθῆναι] Dixi ad illud Petronii *Salamandra supercilia tua exussit.* Bourd.

ἐρμίνῳ πῶς ἂν ὑς ἄρισται ἄρχῃ, ἀόργητος ἔφη. καὶ ὀλίγα μὲ λαλῶν, πολλὰ ἦ ἀκοῦσαι. ἐρομένου δέ τινι εἰ καὶ αὐτὸς πλακοῦντας ἐσθίοι, οἵ δ' ἔφη τοῖς μαργοῖς τὰς μελίσσας τρέφειν τὰ κηρία; πρὸς ἦ τῇ Ποικίλῃ ἀνδριάντος ἰδὼν τὴν χεῖρα ἀπεκεκομμένον, ὀψί ποτε ἔφη Ἀθηναῖος εἰκότι χαλκῇ πεπηρώναι τὴν Κωμῳδίαν. καὶ μὴν καὶ Ῥοδίοις τὸν Κύρσιον, λέγω δὴ τὸν χωλόν, τὸν ὑὸν Ξενοπάτρᾳ, ἰδὼν ἐπιπολὺ τοῖς Περιπάτοις συδιατρίβοντα, ὑδὸν ἐστὶ ἔφη ἀναιχμοτόπερον χωλῆς Ξενοπατητικῆς. ἐπεὶ δέ ποτε ὁ Ἐπίκτητος ἐπιτιμῶν ἅμα συνεβούλευεν αὐτῷ ἀγαγέσθαι γυναῖκα, καὶ παιδοποιήσασθαι, πρέπειν γὰρ καὶ τοῦτο φιλοσόφῳ ἀνδρὶ, ἕτερον αὖθ' αὐτῷ παραλιπεῖν τῇ φύσει, ἐλεγχικώτερα πρὸς αὐτὸν ἀπεκρίνατο. ἀκοῦε ὦ Ἐπίκτητε, δὸς μοι μίαν τῶν σαυτοῦ θυγατέρων. καὶ μὲν καὶ τὸ πρὸς Ἑρμῖνον τὸν Ἀριστοτελικὸν ἄξιον ἀπομνημονεύσαι. οἰδὼς γὰρ αὐτὸν πανοῦργόν μὲ ὄντα, καὶ μυρία κακὰ ἐργαζόμενον, τὸν Ἀριστοτέλη ἦ, καὶ λίαν σπουδαῖον αὐτοῦ τὰς δέκα κατηγορίας ἔχοντα, Ἑρμῖνε ἔφη, ἀληθῶς ἄξιος εἶ δέκα κατηγοριῶν. Ἀθηναίων ἦ σκιρροῦντων κρίσιν ζῆλον τοῦ πρὸς Κορινθίους καταστῆσαι θέαν μονομάχων, πρεσβεῦσαι εἰς αὐτοὺς, μὴ ποιεῖσθαι ἔφη ταῦτα ὦ Ἀθηναῖοι ψηφίσασθε, ἂν μὴ δῆ ἑλίας τὸν βωμὸν καθέλητε. ἐπὶ ἦ εἰς Ὀλυμπίαν ποτὲ ἐλθόντα αὐτὸν, Ἠλεῖοι εἰκόνα χαλκῆν ἐψηφίσαντο, μηδαμῶς τοῦτο ἔφη ὦ ἄνδρες Ἠλεῖοι, μὴ δέξητε ἀνειδίζειν

tione quispiam optimè imperare possit, Si ira vacet, inquit, & pauca quidem loquatur, multa verò audiat. Scilicitanti cuidam num & ipse placentis vesceretur, Numquid existimas apes fatuis suos favos facere? Apud Pœcilen cùm statuam conspexisset manu mutilam. Tandem aliquando, inquit, Athenienses ænea imagine Cynægirum cohonestarunt. Quietiam cùm Rufinum Cyprium, claudum illum dico, Peripateticum, vidisset diu in pergulis versantem, Claudo Peripatetico, inquit, nihil est impudentius. Cum aliquando Epictetus simul objurgando suaderet ei ut duceret uxorem, & liberis procreandis operam daret, cùm hoc etiam viro philosopho conveniat, ut suo loco alterum naturæ relinquat, argutissimè ei respondit. Da mihi igitur, Epictete, unam tuarum filiarum. Illud etiam est memoratu dignum, quo Herminum Aristotelicum notavit. Etenim cùm sciret illum quovis scelere fœdatum esse, innumeraque flagitia perpetrare, Aristotelem verò, ejusque decem categorias in ore semper habere, Hermine, inquit, decem categoriis revera es dignus. Athenientibus aliquando consultantibus ad Corinthiorum imitationem de constituendo spectaculo gladiatorum, Ne priùs, inquit, Athenienses hæc decernatis, quàm misericordiæ aram subvertatis. Cùm in Olympiam aliquando veniisset, eique imaginem æneam erigere decreviissent Elei, Nequaquam istud facietis, inquit, viri Elei, ne majores vestros afficere probro videamini,

1 Τὸν Κωμῳδίαν] Cujus historia notissima ex Herod. Diodor. Sicul. Valer. Maxim. Suid. Beurd.

1 Αὐ-

τοῖς ωφελίοις ὑμῶν, ὅτι μήτε Σωκράτης, μήτε Διογένης εἰκόνα ἀνατεθείκασιν. ἤκουσε δ' αὐτοῦ ποτε καὶ ωερὶ τῶ νόμων ἔμπειρον τινα λέγοντος, ὅτι κινδυνεύουσιν ἄχρηστοι εἶναι οἱ νόμοι, ἂν τε πονηροῖς, ἄν τε ἀγαθοῖς γεγράφωσιν. οἱ μὲν γὰρ οὐ δέονται νόμων. οἱδὲ, ὑπὸ νόμων οὐδὲν βελτίους γίγνονται, τὸν δ' Ὁμήρου στίχον ἔνια ἤδε μάλιστα,

Κάρτει' ὁμῶς ὄ, τ' ἀέργος ἀνὴρ, ὄ, τε πολλὰ ἐοργώς.

Ἐπήνει δὲ καὶ τὸν Θερσίτην, ὡς Κυνικόν τινα δημηγόρον. ἐρωτηθεὶς δέ ποτε τίς αὐτῷ ἀρίστοις τῶν φιλοσόφων, ἔφη, πάντες μὲν θαυμασταί. ἐγὼ δὲ, Σωκράτη μὲν σέβω, θαυμάζω δὲ Διογένην, καὶ φιλῶ Ἀρίστιππον. ἐβίω δ' ἔτη ὀλίγω δέοντα τῶν ἑκατὸν, ἄνοσος, ἄλυπος, οὐδένα ἐνοχλήσας πω, ἢ αἰτήσας. φίλοις χρήσιμος. ἐχθροῖς οὐδένα οὐδὲ ποτὲ ἐχθρός. καὶ τοσοῦτον ἔρωτα ἔσχον ωερὶ αὐτὸν Ἀθηναῖοί τε αὐτοὶ, καὶ ἅπασα ἡ Ἑλλὰς, ὥστε παρελθὼν, ὑπεξανίστασαν μὲν τοὺς ἄρχοντας, σιωπὴν δ' ἦγον ἅπαντες. τὸ τελευταῖον δ', ἤδη ὑπέργηρως ὢν, ἄκλητος εἰς ἓν τόπον παρῆν οἰκίας, ἑδήσων, καὶ ἐκφησόμενος τῶν ἐνοικούντων Θεῶν τινα ἐπιφάνειαν ἡγεμόνα τὸ πρᾶγμα, καί τινα ἀγαθὴν δαίμονα εἰσελθεῖν αὐτοῖς εἰς τὴν οἰκίαν. παρελθὼν δ', αἱ ἑταιρίδες ἀνθέλκειν ωερὶ αὐτὰς, ἐκφῆσαι ἀξιοῦσα παρ' αὐτῆς λαμβάνειν τὸν ἄρτον. καὶ τοῦτο εὐτυχίαν ἑαυτῆς ἡ δεδωκυῖα ἔφατο. καὶ μὴν καὶ οἱ παῖδες ὀπώρας ωροσέφερον αὐτῷ, πατέρα ὀνομάζοντες. στάσεως δέ ποτε Ἀθήνησι γενομένης, εἰσῆλθεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν. καὶ φανεὶς μόνον, σιωπᾶν

mimi, quòd neque Socrati, neque Diogeni ſtatuam reposuerunt. Ipſum etiam hæc legum perito dicentem audivi, periculum eſſe ne ſint irritæ leges, ſive malis, ſive bonis ſcribuntur. Etenim hi non egent legibus, illi à legibus nihilo meliores redduntur. Vnum potiſſimùm Homeri verſiculum canere ſolebat:

Strenuus & ſegnis fato moriuntur eodem.

Laudabat autem Therſiten, tanquam Cynicum concionatorem. Interrogatus quis illi potiſſimùm ex philoſophis probaretur, Omnes, inquit, admiratione ſunt digni: verùm ego Socratem colo, Diogenem admiror, Ariſtippum amo. Vixit annos ferme centum, nullo morbo, nullo mœrore affectus: nemini ullam moleſtiam intulit, nihil à quoquam petivit: amicis officioſum ſe præbuit, nullum unquam inimicum habuit. Atque ipſum amore tanto proſequuti ſunt Athenienſes atque univerſa Græcia, ut prætereunti magiſtratus aſſurgerent, magnumque ſilentium omnes agerent. Poſtremò, cùm jam eſſet ſenio confectus, non vocatus in quamcunque domum incidiſſet præteriens, in ea cœnabat, & dormiebat: quam qui incolebat hoc aliquem eſſe Dei exortum ducebant, & bonum aliquem genium in ædes ingreſſum. Prætereuntem verò piſtrices certatim ad ſe trahebant, unaquæque cupiens ut à ſe panem acciperet: & quæ dediſſet, hoc ſibi cedere fœlicitati putabat. Quinetiam illi poma ſolebant offerre pueri, patrem illum vocantes. Seditione verò Athenis aliquando orta, in concionem ingreſſus eſt: cumque ſolummodò apparuiſſet, ſilen-

ἐποίησεν αὐτῷ. ὁδὶ, ἰδὼν ἤδη μετεγνωκότας, ὑδὸν εἶπεν, καὶ αὐτὸς ἀπηλλάγη. ὅτε ὃ σωθῆναι οὐκ ἄδ' οἷός τε ὢν αὐτῷ ἐπικωμεῖν, οἷσιν πρὸς τοὺς παρόντας τὰ ἐπαγώνιον ἦν κηρύκων πόδα,

Λήγει μὲ ἀγὼν τῶ κρατίστων ἄεθλα πειμίας.

Καιρὸς ὃ καλεῖ μηκέτι μένειν. Καὶ πάντων ἀπαχθόμενος, ἀπῆλθε ῥᾳδίως φαιδρὸς, καὶ οἷος ἀεὶ τοῖς ἐντυγχάνουσιν ἐφαίνετο. ὀλίγῳ ὃ πρὸ τῆ τελευτῆς ἐρομένῳ τινὸς εἰ πρᾶγμά τι κελεύει, μὴ πολυπραγμονεῖν ἔφη. ἤ γὰρ ὀδμὴ με ἤδη φθάνει. φαμένου ὃ ἐκείνου, τί ἂν σὸν αἰσχρὸν ὀργέοις, καὶ νυσὶ βορᾶν ὠμοπλάτῳ πτηλικούτῳ ἀνδρὸς σῶμα; καὶ μὴν ὑδὲν ἄτοπον ἔφη τοῦτο, εἰ μέλλων καὶ ἀνθρώποις, ζῴοις τισὶ χρήσιμος ἔσομαι, εἰ μὴ τοῖς Ἀθηναίοις, καὶ ἔλεψαν [1] αὐτὸν δημοσίᾳ μεγαλοπρεπῶς, καὶ ἐπέπλου ἐπέθηκαν, καὶ τὸ λίθον, ἐφ' ᾧ ἐώθει ἐπὶ πολὺ κάμνοι, ἀναπαύεσθαι, ἐστεφάνουν, καὶ ἐτιμήσαν ἐς τιμὴν τοῦ ἀνδρὸς, ἡγεμόνος ἱερὸν εἶναι καὶ τὸ λίθον, ἐφ' ᾧ ἐκαθέζετο. ἐπὶ μὲν γὰρ τῷ σώματι φορᾶν, οὐκ ἦσαν ὅς τις οὐκ ἀπήντησεν, καὶ μάλιστα τῶν φιλοσόφων. αὐτοὶ μέντοι ὑπαδύντες, ἐκόμιζον αὐτὸν ἄχρι πρὸς τὸ τάφου. τοῦτο ὀλίγα πάνυ ἐκ πολλῶν ἀπεμνημόνευσα. καὶ ἔστιν ἀπὸ τούτων τοῖς ἀναγινώσκουσι λογίζεσθαι, οἱοῦτος ἐκεῖνος ἀνὴρ ἐγένετο.

tium ipsis imposuit. Quos cùm relipuisse vidisset, nihil loquutus abiit. Porrò cùm intellexisset se sibi non amplius opem ferre posse, dicta ad præsentes, qua in certamine præcones uti solent clausula. Iam finis est pulcherrimorum munerum certaminis: non esse differendum amplius tempus monet. Et cùm ab omnibus abstinuisset hilaris è vita migravit, & qualis obviis semper apparuit. Paulò verò antequam moreretur, interrogante quopiam, De sepultura *quid imperas?* Ne hujus rei satagatis, inquit, etenim fœtor me sepeliet. Respondente autem illo, Quid igitur, annon turpe fuerit, si tanti viri corpus volucribus & canibus dilaniandum objiciatur? Atqui nihil est absurdum, si mortuus quoque nonnullis animalibus utilis sum futurus. Cæterùm Athenienses magnifico *funere* illum elatum publicè sepelierunt, diuque luxerunt: ac sedem lapideam, super qua fatigatus quiescere solebat, adorarunt, & in viri honorem coronarunt, rati sacrum etiam esse lapidem, in quo sedisset. Nemo verò est qui funus non sit comitatus: ac potissimùm ex philosophis, qui suppositis humeris illum, tulerunt ad sepulchrum usque. Hæc perpauca ex multis commemoravi, ex quibus lectori colligere liceat, cujusmodi vir ille fuerit.

1 Αὐτὸν δημοσίᾳ] Non attendit ad vocem *δημοσίᾳ*. Interpres *eum luctu publico extulerunt*. ut Lycias Rhetor in Epithaphio ὑ φίλοι αὐτὸς ἐξ ἐπένθησαν ἐξ ἔθαψαν δημοσίᾳ, *publicè, sive funere publico, sive publico luctu*. de luctu publico longissima narratio. Licet videatur satisfactum ad Martial. & Pers. *Bourd.*

AMO-

ΕΡΩΤΕΣ. | AMORES.

ARGVMENTVM.

Hoc dialogo de amoribus, & eorum voluptate disputatur, introductis Chariclis & Callicratida personis, quorum alter amorem mulierum ut antiquiorem, & natura magis consentaneum, deinde & diuturniorem, magisque mutuum, & utrinque oblectantem, defendit, alter autem turpem istum in pueros affectum, sed honesto tamen, & philosophico nomine palliatum, commendat. Confutato eo quod alter de natura ductu opposuerat, & proposita muliebrium vitiorum insolentia ac fœditate. Occasio dialogi ex repetitione & memoria antehabiti sermonis sumitur, invitante ad hoc etiam temporis opportunitate. Exordium autem & praeparatio disputationis ab attentione & rei magnitudine, quam longa deinde narratio sequitur, continens causſam & quasi fundamentum totius negotii, in qua illa quoque non indigna lectu sunt, descriptio templi Gnidiacæ Veneris, & exemplum impotentis amoris, quo quidam ipsam deæ statuam noctu aggressus est. Cujus commemoratio, contentioni ac disputationi principium & ingressum facit. Caterùm haud scio, an & hic philosophos tacitè perstringat Lucianus, dum paderastas esse, solis illis permittit.

ΛΥΚΙΝΟΣ.

1 Ἐρωτικῆς παιδιᾶς ἐπειρά μοι Θεόμνηστε, ἐξ ἑωθινῆ πυκνίζεως ἡμῶν τὰ κεκμηκότα ὦτα; καί μοι σφόδρα διψῶντι τοιαύτης ἀνέσεως, δύκφορος ἡ τῶν ἱλαρῶν σου λόγων ἐρρύη χάρις. ἀσθενὴς γὰρ ἡ ψυχὴ διλωτικῆς ἀκροάσεως ἀνέχεσθαι. πονθῦσι δ' οἱ φιλόπονοι πόνοι, μικρὰ τῶν ἐπαχθῶν φορτιδίων χαλασθέντες, εἰς ἡδυτὰς ἀνίεσθαι. πάνυ δή με ὑπὸ τὸ ὄρθρου, ἡ τῶν ἀκροάσεων σου 2 λόγων αἰμύλη, καὶ

LVCIANVS.

Amatorio lusu, amice Theomneste, summo mane nostras aures continuo studio defessas impleviſti: mihique relaxationem hujusmodi vehementer sitienti, jucundorum sermonum tuorum affluxit tempestiva gratia. Infirmior enim animus est, quàm ut studia continua sustinere queat. Desiderant autem soliciti labores, ut paulum relaxatis gravibus curis, in voluptates remittantur. Quare me sub diluculum, hæc blanda, dulcisque lascivorum verborum

1 Ἐρωτικῆς] Non esse Luciani sed alicujus qui Lucianum supervixerit jam monui præfatione ad Lectorem, videtur esse Aristeneti. Incertus Interpres lectorem curiosum sæpissimè decipit. *Bourd.*

2 Λόγων] Anglic. *discourses.* Idem.

γλυκεῖα πειθὼ κατεδάφθειρεν. ὃς ὀλίγου δεῖν, Ἀριστείδης σύμοιζον εἶναι, [1] τοῖς Μιλησιακοῖς λόγοις ὑπερκηλήθημεν. ἄχθομαί τοι νὴ τὰς σὰς ἐρωτας, οἷς πλατὺς σύρ-ῃη σκοπὸς, ὅπ πίπαυσαι διεγκάμε-νος. καί σε ὡς αὐτῆς ἀπαλλάτ-μαι [2] Ἀφροδίτης, εἰ ὡς ἔπεπε μὲ λόγων ἔοικας, εἴ τις ἄῤῥεν, ἢ κὴ νὴ Δία θῆλυς ἐφέπεται σοι πόθος, ἁρέμα τῇ μνήμῃ σκιαλίσειεν κὴ γὰ ἄκως [3] ἑορτασικὸν ἄγημα ἡμέρων, Ἡρακλέους ἱόντος. σὺν ἀγνοεῖς ἢ δῆπε τ' Θεὸν ὡς ὀξὺς ἰὼ πρὸς Ἀφροδίτην. ἤδεται δὴ δεκεῖ μοι τ' λόγων τὰς θυσίας ποθοῦσθαι. Θεόμηνος. δεῖπον ἂν μοι ὦ Λυκῖ-νε, [4] θελατίης κύμασι, κὴ πυκ-νὰς ἀπ' ἠέρων νιφάδας ἀριθμή-σειας, ἢ τὰς ἐμὰς ἔρωτας. ἐγωγ' ἂν ἅπασας αὐτῶν κενὰς ἀπολελεῖ-φθαι φαρέτρας νομίζω. κἄν ἐπ' ἄλλον τινα πτῆναι θελήσωσιν, ἀνο-πλοι αὐτῶν ἡ δεξιὰ γελασθήσε-ται. χθὲς γὰρ ἐκ τ' ἀντιπαιδὸς ἡλικίας εἰς τὰς ἐφήβους κεραδεὶς, ἄλλας ἐπ' ἄλλων ἐπιθυμίας βυκολᾶμαι. ἀλλ' ὅδοχοι ἔρωτες ἀνάλωτοι, κὴ πρὶν ἢ λᾶξαι τὰς ποστέρας, ἄρχοντας δύο τέρατα, κρᾶνα Λερναῖα τ' παλιμφυᾶς ὕδρας πολυπλοκώτε-ρα, μᾶλλ' ἢ ὁλεσε βοηθὸν ἔχειν δυ-νάμενα. πυρὶ γὰρ ἢ σιδήρῳ πῦρ. ὥστε τὰς ὑγρὰς τὰς ὄμμασιν ἐοικεῖ μύωψ, ὃς ἅπαν κρᾶνα εἰς αὐτὸν ἁρπάζων, ἐπ' ὀδύνῃ κόρῃ πωίε-ῃ. κὴ σωτηρὰς ἀπορᾶν ἐπέρχεταί μοι, rum tuorum ſuadela valdè exhi-laravit. Itaque parum abfuit, quin Ariſtides mihi viderer eſſe, Mileſiis ſermonibus ſupra modum de-linitus. Doleoque per amores tuos, quibus latus inventus eſt ſcopus, quòd narrare deſiiſti. Ac te per ipſam obſecramus Venerem, ſi abundè mihi dicere videris, ſi quod maſculum, aut muliebre te inceſſit per Iovem deſiderium, ſenſim memoria elicias. Nam alioqui feſtum diem celebramus: Herculi ſacra peragentes. Cæte-rùm haud ignoras quam acer ad Venerem fuerit hic Deus. Proin-de lubentiſſimè videtur mihi hæc ſacrificia ſermonum eſſe admiſ-ſurus. *Theom.* Citiùs verò Luciane, maris fluctus, denſaſque nives è cœlo delabentes numera-veris, quàm meos amores. Ita-que vacuam omnem eorum pha-retram relictam eſſe puto: ac ſi ad alium avolare volent, iner-mis ipſorum dextra ridebitur. Propemodum enim quum ex adoleſcentia inter ephebos ſum receptus, aliis atque aliis cupi-ditatibus demulceor. Alii amo-res aliis ſuccedunt, ac priùs quàm deſinant primi, incipiunt ſecun-di, Lernæa capita, magis quàm renaſcentis Hydræ multiplicia, quæ neque auxiliatorem Iolaum habere poſſint. Non enim ignis igni extinguitur, ita humidus quidam aſſilus meis oculis inha-bitat, qui omnem formam ad ſeſe rapiens, nulla ſatietate explet-tur. Ac aſſiduè dubitare mihi in mentem venit, quænam ſit hæc

1 Τοῖς Μιλησιακοῖς λόγοις] Interpres Apuleii ad Mileſias. *Bourd.*

2 Ἀφροδίτης] Interpolitio (εἰ ὡς ἔπεπε μὲ λόγων ἔοικας) ſed reſcribe (εἰ μὴ ὡς ἔπεπε λόγων ἔοικας.) Marc.

3 Ἑορτασικὸν ἄγημα ἡμέρων] Iulian. Imperator Cæſar. *Bourd.*

4 Θελατίης κύμασι] Vt in Catull. *Idem.*

1 Εἶδις

τίς ἔτ' Ἀφροδίτης ὁ χόλος. ἐγὼ γὰρ Ἡλιάδης ἐγώ τις, οὐδὲ Λημνιάδων ἔρις, οὐδὲ Ἱππολύτειον ἀγροικίαν ὀφρύωμα, ὡς ἐριδίσαι τὴν Θεὸν τὴν ἄπωθεν τοιοῦτον ὀργήν. Λυκῖνος. πίπαυσο τὴν ἐπιβολὴν καὶ δυσχερῆς τοιούτης ὑπονοίσεως Θεόμνηστε. ἄχθη γὰρ ὅτι τούτῳ τῷ βίῳ ἡ τύχη ὠφοσκλήρωσέ σε, καὶ χαλεπὸν οἶναι νομίζεις, εἰ γυναικῶν ἐρᾴαις, καὶ μὴ παίδων τὸ κάλλος ἀνθοῦντων ὁμιλεῖς; ἀλλά σοι καὶ καθαρσίων πάλαι δεῖσα ὠφὸς τὸ δυσχερὲς ἴσως νόσημα. δεινὸν γὰρ τὸ πάθος. ἀλλ' ἐκ τούτου τὸν πολὺν σκάλας λῆρον, οὐδαίμονα σαυτὸν εἶναι νομίεις, ὅτι σοι ὁ Θεὸς οὐκ ἀνύμφευτον γαμετὴν ἐπέκλωσεν, οὐδ' ἐμπορικὸς ἄλλας, καὶ φαπώτου σὸν ὄπλοις βίον, ἀλλὰ λιπαρεῖ παλαίστρᾳ μέλουσί σοι, καὶ φοινικὶ μὲν [1] ἑῶσι μέχρι ποδῶν τοῦ τριφοῦς καθειμένη. ἀφαιρεθὲν δ' ἡσυχίης κόμης ἐπιμέλεια. τὸ γαμοῦ ἁρπικὸν ἱμέρου, καὶ αὐτὸ τὸ βασιάζον, ὑρφοσύνη, καὶ γλυκὺς ὀδὰξ ὁ δι' ὀδόντος δάκνων. πειρᾶσαι γὰρ, ἐλπίζεις. τυχὸν δ', ἀποπλάνωσις. ἴσως ἡδονὴ τὸ παρεῖναι, καὶ τὸ μέλλον. ἀναγκαίως γὰρ ἀναγνωσθέντα σε τὸν πολὺν, ὡς καὶ παρ' Ἡσιόδῳ [2] καταλόγου, ἂν ἐχθὲς ἐφοίτων ἑταῖραι μοι [3] τῶν ὀμμάτων αἱ βολαὶ τακερῶς ἀνυγραίνοντο. τοῦτο φαιδρὸν δ' ἴσως τῇ Λυκαμβείᾳ τοῦτο· Ἀφροδίτης ὁ χόλος. ἐγὼ γὰρ Ἡλιάδης ἐγώ τις, οὐδὲ Λημνιάδων ἔρις, οὐδὲ Ἱππολύτειον ἀγροικίαν ὀφρύωμα, ὡς ἐριδίσαι τὴν Θεὸν τὴν ἄπωθεν τοιοῦτον ὀργήν. Λυκῖνος. πίπαυσο τὴν ἐπιβολὴν καὶ δυσχερῆς τοιούτης ὑπονοίσεως Θεόμνηστε. ἄχθη γὰρ ὅτι τούτῳ τῷ βίῳ ἡ τύχη ὠφοσκλήρωσέ σε, καὶ χαλεπὸν οἶναι νομίζεις, εἰ γυναικῶν ἐρᾴαις, καὶ μὴ παίδων τὸ κάλλος ἀνθοῦντων ὁμιλεῖς; ἀλλά σοι καὶ καθαρσίων πάλαι δεῖσα ὠφὸς τὸ δυσχερὲς ἴσως νόσημα. δεινὸν γὰρ τὸ πάθος. ἀλλ' ἐκ τούτου τὸν πολὺν σκάλας λῆρον, οὐδαίμονα σαυτὸν εἶναι νομίεις, ὅτι σοι ὁ Θεὸς οὐκ ἀνύμφευτον γαμετὴν ἐπέκλωσεν, οὐδ' ἐμπορικὸς ἄλλας, καὶ φαπώτου σὸν ὄπλοις βίον, ἀλλὰ λιπαρεῖ παλαίστρᾳ μέλουσί σοι, καὶ φοινικὶ μὲν [1] ἑῶσι μέχρι ποδῶν τοῦ τριφοῦς καθειμένη. ἀφαιρεθὲν δ' ἡσυχίης κόμης ἐπιμέλεια. τὸ γαμοῦ ἁρπικὸν ἱμέρου, καὶ αὐτὸ τὸ βασιάζον, ὑρφοσύνη, καὶ γλυκὺς ὀδὰξ ὁ δι' ὀδόντος δάκνων. πειρᾶσαι γὰρ, ἐλπίζεις. τυχὸν δ', ἀποπλάνωσις. ἴσως ἡδονὴ τὸ παρεῖναι, καὶ τὸ μέλλον. ἀναγκαίως γὰρ ἀναγνωσθέντα σε τὸν πολὺν, ὡς καὶ παρ' Ἡσιόδῳ [2] καταλόγου, ἂν ἐχθὲς ἐφοίτων ἑταῖραι μοι [3] τῶν ὀμμάτων αἱ βολαὶ τακερῶς ἀνυγραίνοντο. τοῦτο φαιδρὸν δ' ἴσως τῇ Λυ-

hæc ira Veneris. Non enim ego sum Heliades quispiam, neque Lemniadum contentio, neque agreste illud Hippolyti supercilium, ut implacabilem hanc iram Deæ in me irritem. *Luc.* Omitte fictitiam hanc, Theomneste, & difficilem actionem. Etenim ægrè fers quod te huic vitæ conditioni fortuna destinavit, & acerbum esse putas, si cum formosis mulieribus, cumque pueris pulchrè florentibus versaris? Sed tibi purgatione ad morbum adeò molestum forsitan opus erit: gravis enim est hic affectus. Quin tu potiùs effusa multa hac dementia, beatum esse te putabis, quòd non squalidæ agriculturæ, non mercatoriis erroribus, non militari in armis vitæ conditioni te destinavit Deus, sed pingues palæstræ tibi sunt curæ, ac splendida vestis ad pedes usque delicatè demissa. Eleganter verò compositæ comæ studium, ipsaque oblectationum amatoriarum tentatio delectat, dulcisque desiderii dens mordet. Dum enim periculum facis, speras: ubi verò consequutus es, frueris. Pari autem voluptate præsens, & futurum afficiunt. Paulò ante igitur cum narrares longum istum, perinde ac apud Hesiodum, catalogum eorum quos inde ab initio amasti, suaves quidem oculorum tuorum faces molliter liquescebant. Parem autem Lycambæ illius filiæ te-

1 Ἑῶσι μέχρι ποδῶν] Quales Medorum fluxorum sive laxorum vestes, sic ποδήρεις χιτῶνες, Aristenet. Epistol. 15. libr. 1. leg. Xenophon. 8. Pædiæ. Diodor. Sic. libr. 2. omnes. *Bourd.*

2 Καταλόγου] Qui inscribebatur Ἠοῖαι. De quo viri Clarissimi Daniel Heinsius & Ioannes Meursius ad Hesiod. Tangit ipse Lucianus dissertat. cum Hesiodo. sic in Lapith.

Ἦ οἷη κοτ' ἔρ ἦγε. Idem.

3 Τῶν ὀμμάτων αἱ βολαί] Sic infra in hoc Dial. Aristen. Epist. 1. *Idem.*

1 Bu-

κώμῳ ἡσυχῇ λεπτὸν ἀφηδύνων, ἀπ' αὐτῶ δ' ἡμῖν οὐδὲ δηλῶν ἧς, σὸν ἐκεῖνον μόνον, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐπ' αὐτοῖς μνήμης ἐρᾶν. ἀλλ' εἴ τί σοι δ' ἐν Ἡρακλεῖ τῷ Ἀφροδίτου ἐπέταλε λείψανον ἀφεῖναι, μηδὲν ἀποκρύψῃ. τὰ γὰρ Ἡρακλεῖ, τῷ θείῳ σύντιλη παρόντα. Θεο. [1] Βυφάγος μὲν ὁ δαίμων ὦ Λυκῖνε, καὶ [2] ταῖς ἀκμήτοις ὡς φασι τῶν θυσιῶν ἥκιστα τερπόμενος. ἐπεὶ δ' αὐτῷ τῷ ἐτησίῳ ἑορτῷ λόγῳ μεφιέρωμεν, αἰμῷ ἐμοὶ διηγήσεις, ἐξ ἐωθινοῦ ἀνακαθαίρουσι, κέρδος ἴχνευον. ἃ γὰρ σὺ μύσαι, τὰ συνηθῆς μεθαρμοσαμένη ἀοιδῆς, ἱλαρῶς τῷ Θεῷ συνδιημερεύσεται. καί μοι ἡδὺ δίκης ἴσως, ἐπὶ μηδ' εἰς ἕτερόν σε δ' πάθος ῥέποντα ὁρᾶν. ποτέρως ἀμείνονας ἡγῇ τοὺς φιλοπαίδας, ἢ τοὺς γυναίοις ἀσμενίζοντας; ἐγὼ μὲν γὰρ ὁ πλημμυρὴς ἑκατέρῳ, καθάπερ ἀκριβὴς τρυτάνη, πρὸς ἑκάτερα ἰσορρόπως παλαυόμην. σὺ δ' ἐκ τοῦ ὢν, ἀδεκάστῳ κρατῇ τῷ λογισμῷ τὸ βέλτιον αἱρήσῃ. πάντα δὴ σοὶ ἀκριβῆ ἀκτισμὸν ὦ φιλότης, ὡς πεπίστευκέ σοι ψῆφον ἡ σὲ τῶν ἐμῶν ἐρώτων κρίσις, ἤδη φέρε. Λυ. παιδιᾶς ὦ Θεόμνηστε, καὶ γέλωτος ἡγῇ τὴν

tenuem vocem jucundè referens, ab ipso statim habitu præ te ferebas, quòd non illos solùm, verùm etiam illorum memoriam amares. Sed siquid tibi ex ea navigatione quam secundum Venerem suscepisti, reliquum superest, ne id nos cela, sed absolutum Herculi sacrificium præsta. *Theom.* Taurivorus est iste Deus, Luciane, & sacrificiis citra fumum peractis, ut ajunt, minimè delectatur. Sed postquam annuam ipsius festivitatem sermone celebramus, meæ quidem narrationes ab aurora productæ, satietatem pariunt. Tua verò Musa à consueto tranſlata studio, hilariter cum Deo diem hunc exigat. Ac mihi æquus esto judex, siquidem neutram in partem hujus affectus propendentem te video. Vtros meliùs habere putas, puerorum amatores, an qui fœminas amplectuntur? Nam ego utroque perculsus, perinde atque accurata trutina, lancibus utrinque stantibus, æquilibrio feror. Tu verò qui extra hanc sortem es, incorrupto judice nimirum ratione, quod melius fuerit, eliges, Proinde omni recusandi simulatione sublata, ô amice, quem calculum tibi de meis amoribus judicium credidit, jam feras. *Luc.* Ludicram hanc, & ridiculam narrationem putas Theomneste, attamen etiam serii

1 Βυφάγος] Philostrat. tabul. Theodam. *Bourd.* Sunt qui Herculem bis integrum devorasse bovem scribunt, semel apud Lindum urbem, & iterum apud Oriopas Thiodamantis bovem: Callimachus Hymno εἰς Ἄρτεμ. fabulatur Herculem jam in Deos relatum, nihilominus inexplebilis edacitatis esse.

ἠ γὰρ
Πεύσσετ' ἀδηφαγίης, ὅτι οἱ παρὰ τυφλὸς ἐκείνῃ
Τῇ ποτ' ἀροτρεύοντι συνήντετο Θειοδάμαντι.
Tanta erat insatietas, quanta, cùm scinderet arvum,
Occurrit Dryopum ductori Thiodamanti:

Exinde mansit apud Lindios ritus ut bos arator Herculi cognomento βυφάγῳ immoletur cum multa dirarum imprecatione. Philostrat. Vir. lib. 2. Lactant. lib. 1. c. 21. Cozn.

2 Ταῖς ἀκμήτοις] Legend. Athen. lib. 1. *Bourd.*

1 Ἐξ

διήγησιν. ἔοικ' ἐπαγγέλλεσθαί τι καὶ σπουδαῖον. ἔγωγ' οὖν [1] ἐξ ὑπογυίου τῆς ἐπιχειρήσεως ἠψάμην, εἰδὼς ὅτι λίαν ἀλλ' οὐ παλαιᾶς, ἐξ ὅτου δυοῖν ἀνδροῖν ἀκηκοὼς, οἷς τότε συντόνως ὡς ἀμελλωμένοις, ἔτι τῶν μνήμην ἔναυλον ἔχω. διήρητο δ' αὐτῶν ἅμα τοῖς λόγοις καὶ πάθη. καὶ ἐκ ὥπερ σὺ κατ' εὐκολίαν ψυχῆς ἄϋπνος ὢν, διπλῆς ἄρτυσαι μισθὸς, τὸ μὲν, βουκολίων, τὸν δ' ἄρωμα μᾶλλον νομίσων. ἀλλ' ὁ μὲν, ὑπερφυῶς παιδικοῖς ἡδόμενος, τῷ θήλειαν Ἀφροδίτην βαρύθρουν ἠγάλλετο. ὁ δ' ἀγροίων ἔρωτος ἀρρένος, εἰς γυναῖκας ἐπλάνα. δυοῖν δὲ μαχομένοιν παθοῖν ἀγωνοθετήσειν ἔμελλον, ὁπότ' ἂν εἰσπίπτῃ συναίμιος, ὡς ὑπερωφρύθην. καί μοι τὰ τοῦ λόγου ἴχνη, τοῖς ἀκοαῖς ὑπεστρωμένα χθές, ὡς ἐρρίφη σπουδάσματα. πᾶσαν δὲ ἐπιμέλειαν ἀφορμῶ σὺν ποδὶ λαθεῖν, ἃ περ ἀμφοῖν ἤκουσα λεγόντοιν, καὶ τὸ ἀκριβὲς ἐπίξημί σοι. Θεομ. καὶ μὴν ἔγωγε ἀπαναστὰς ἦλθον, ἀπαντικρὺ καθεδεῖσθαί σε, δέγμενος Αἰακίδην ὁπότε λήξειεν ἀείδων. σὺ δ' ἡμῖν τὰ πάλαι κλέα τῆς ἑῳπικῆς ἀφορᾶς, μελῳδίᾳ προφέρειν. Λυ. ἐπ' Ἰταλίαν μοι δοκεῖν ἀφανομένῳ, ταχυναυτοῦντι σπάφῃ σύνεστιν, τῶν δὲ θᾶκος ὀπίσω, οἷς μάλιστα χρῆσθαι [2] Λιβυρνοὶ δοκοῦσιν, ἔθνος Ἰονίῳ κόλπῳ παροικοῦντες μάλιστα. ὡς δ' οἶδα, πάντως ἐπιχωρίους θεοὺς εὐμενισάμενος, καὶ Δία ξένιον ἄλεω σωτηρίαν τῆς ἐπιβήμου πραπίδος ἐπικαλεσάμενος, ἅπ' ἄστεος ἑρκεῖ ζόλῃ κατήειν

serii quiddam pollicetur. Itaque ego rem nuper aggressus sum, sciens non admodum diu esse, ex quo auditis duobus viris de hac re ceu vehementer dimicantibus, recentem adhuc memoriam habeo. Divisi autem erant eorum cum orationibus etiam ipsi affectus. Neque perinde ac tu, qui animi facilitate insomnis duplicem mercedem capis, hanc armenta regens, pecora illam candida pascens. At hic quidem supramodum amore puerorum delectabatur, muliebrem Venerem barathrum esse ducens: ille autem ab amore masculo purus, libidine in fœminas consternabatur. Cùm igitur duorum affectuum inter se pugnantium certamen institueris, dicere non possim quantum ex ea re cepi voluptatis. Et mihi sermonum vestigia, ut quæ nuper dicta sunt, auribus fermè obsignata hærent. Omni igitur objurgationis ansa è medio submota, quæ & ambobus loquentibus audivi, accuratè tibi commemorabo. *Theom.* Quinetiam ego hinc surgens, è regione tui sedebo, Æacidam expectans dum carmina finiat ille. Tu verò nobis veterem gloriam amatoriæ differentiæ canendo perage. *Luc.* Instituenti mihi in Italiam navigare, velox navigium erat paratum, ex biremibus istis, quibus Liburni, gens quæ ad Ionium sinum habitat, potissimùm uti videntur. Quantum autem in me erat, Deos omnes patrios precatus, & invocato Iove hospitali, ut expeditionem peregrè susceptam propitius adjuvaret, ab urbe vehiculo mulari

1 Ἐξ ὑπογύου τ' ἐπιχειρήσεως] Ἐξ ὑπογυίου τ' ἐπ. Marc.

2 Λιβυρνοὶ] De his naviziolis Renat. Veget. c. 33. lib. 4. Appia. in Illyric. Bentl.

1 Ἐπό-

ἐπὶ θάλασσαν, εἶτα τὰς ἀναβατίμπουπάς με δεξιωσάμενοι, ἠκολούθει ἡ παιδιάς λιπαρὴς ὄχλος, οἱ συνεχῶς ἡμῖν σύντυχόντες, ἀσιαρῶς διεξάγοντο. τῆς πρύμνης γὰρ ἐπιβὰς, ἐγγὺς ἐμαυτὸν ἱδρυσα τοῦ κυβερνήτου. καὶ ῥοθίῳ τῇ τῶ ἐλατῆρι μὴ μικρῷ λάβρῳ γῆς ἀναχθέντες, ἐπειδὴ μέλα κὴ κατόπιν ἡμῖν [1] ἐνέμοιεν αὔραι, τὸ ἐσω ἐν τῇ μεσοφίλαι ἀκραιφνὴ κομιζούσῃ τὸ κέρας ἀφειστέλαμεν, εἶτ' ἀέρας κὴ τὸ κάλων τὰς ὀθόνας ἀναχάσαντες, ἠρέμᾳ πιμπλαμένῃσι λίνοι, κατ' ὀλίγον οἰκμὴ βέλος ἐλάττονι ῥοίζῳ διαπλάμεθα, βαρὺ τοῦ κύματος ἀπορρυχμοῦντα περὶ τὴν χέλυσιν αὐτῆ πρῴρην. ἀλλ' ἄγε μοὶ ἐν τῇ μεταξὺ παραπλῶ, ἀστεῖός, ἢ παιδιάς ἐχόμενα συνηνέχθη, ἡμῖν τε καὶ πάνυ μηκύνειν. ὡς ἦ τὸ Κιλικίας τὸν ἴφαλον ἀμείψαντες, εἰχόμεθα τοῦ Παμφυλίου κόλπου, Χηλιδονίας ὑπερβάντες, σὺν ἀμοχθεὶ τὰς δύσχαλῆς τῆ παλαιᾶς Ἑλλάδος ὄρους, ἐκφεύγει τὰ Λυκιακῶν πόλεων ἐπιξενούμεθα, μύθοις τὰ πολλὰ χαίροντες. ὅδεν γὰρ ἐν αὐτοῖς σαφὴς διδασκαλίας ὀρεγῆ λείψανον. ἄχρι τῆ ἡλιάδος ἀψαμένοι Ῥόδου, τὸ συνεχὲς τῆ μεταξὺ πλοῦ διαπαύσαι ἐπὶ βραχὺ ἐκελεύσαμεν. Οἱ μὲν ὑπερίπται, τὸ σκάφος ἑλκύσαι ἐς γῆν ἀναπαύσαντες, ἐγγὺς ἐσκήνωσαν. ἐγὼ δ' ὑπτιασπισμένῃ μοι ξενῶνος ἀπηντικρὺ τοῦ Διονυσίου κὴ χολὴν ἐδάδιζον, ὑπερφυὲς λαπλαύσιος ἐμπιπλάμενος. ἔτι γὰρ ὄντως ἡ πόλις ἡλία, πρέπον ἔχουσα τῇ Θεᾷ τὸ κάλλος. ἐκπεριὼν δ' τὰς ἐν τῇ Διονυσίου νεὼς, lari ad mare descendebam. Iis deinde qui me deducebant valere jussis (me autem frequens eruditorum turba sequebatur, qui nobiscum assiduò versari soliti, ægrè dissociabantur) conscenta puppi, juxta gubernatorem me collocavi. Tum impetu remigum brevi à terra in altum provecti, siquidem à tergo etiam auræ nos agitabant, malo è media navi erecto statim carchesio antennam astrinximus. Deinde velis per funes confertim effusis, sensim impletis vento linteis, nihilo minori impetu, opinor, quàm sagitta pervolavimus, fluctibus graviter infrementibus circa proscindentem ipsos proram. At verò quæ inter navigandum seria vel *jocosa* contulerimus, longiùs hîc persequi tempus non finit. Postquam autem maritimam Ciliciæ oram prætervecti, Pamphilium sinum contigimus, ultra Chelidoneas, fœlices *illos* veteris Græciæ terminos, haud citra laborem cursu elati, ad singulas Lyciæ civitates divertimus, fabulis sæpe nos oblectantes. Nullæ enim in ipsis manifestæ cernuntur fœlicitatis reliquiæ: donec ad Soli sacram Rhodum delati, continuum navigationis hactenus actæ laborem aliquantisper interpellare decrevimus. Remiges itaque navigio è mari in terram subducto, prope littus tentoria fixerunt. Ego verò parato mihi hospitio, è regione templi Dionysii lento gradu progrediebar, summa interim voluptate fruens. Est enim re ipsa Solis hæc urbs, convenientem Deo pulchritudinem præ se ferens. Porticus autem templi Dionysii obam-

[1] Ἐνώμεσθον] Angl. ἐνώμεσθον. Bourd.

[1] At-

ἐκάστην γραφὴν κατιὼν πλέον, ἅμα τῇ τέρψει τὸ ὄψιμον, καὶ ἡρωϊκὸς μύθους ἀναπολῶν. δύο γάρ μοι δύο, ἢ καὶ τρεῖς ἐπεισπέσοιεν ὀλίγου δεῖν ἅπαντες, πᾶσαν ἱστορίαν ἀφηγούμενοι. τὰ δὲ πολλὰ καὶ αὐτὸς εἰκαστὰ παρελάμβανον. ἤδη δέ τις θέας ἄλλης ἔχοιτο, καὶ διηγοῦμαί μοι βαδίζειν οἴκοθεν, τὸ ἥδιστον ἐπὶ ξένης ἀπαντᾶσί μοι κέρδος, ἄνδρες ὡς παλαιᾷ χρόνῳ συνήθεις, ὡς ἀεὶ αὐτὸς ἀγνοεῖν μοι δοκεῖς, πολλάκις ἡμῖν ἰδίαν ἐπιφοιτῶντι σεαυτῷ. τὴν δὲ Κορίνθιον Χαρικλέα νεανίαν ὄντα ἄμορφον ἔχοντά πη, καὶ κομψοπρεπῆ ἀσκήσεως, ἅτε οἶμαι γυναίοις συναγωνιζόμενον. ἅμα δὲ αὐτῷ καὶ Καλλικρατίδαν τὸν ἀθηναῖον, τὸ τρόπον, ἀπολοιπόν. εὐφημούμενος γὰρ πολιτικῶν λόγων εἰσῆει, καὶ ταυτησὶ τῆ ἀγορᾶς ῥητορικῆς. ἐν δὲ καὶ τῷ σώματι γυμναστικὸς, ἐκ δὲ ἄλλό τι μοι δοκεῖν τὰς παλαίστρας ἀγαπῶν, ἢ ἀφ' ὧν παιδικὰς ἐρᾷεν. ὅλως γὰρ εἰς τοῦτο ἐπλόητο. τῷ δὲ ὡς τὸ ἥλιον μίσει, πολλὰ καὶ Προμηθεῖ κατηρᾶτο. πορρωτέρω δὲ ἰὼν ἐκάστοτέ με, γήθους, καὶ χαρᾶς πλέοι εὐσεβόμενον. εἰθ' ὁπόταν φιλεῖ, δεξιούμενοι, ὡς αὐτὸν ἐλθεῖν ἐκάστοτε ἠξίουν με. καίτοι φιλοτεκνίᾳ ὁρῶν προαιτέρω, τὸ μὴ τὴν μέσην εἶπον ὦ Καλλικρατίδα, καὶ Χαρίκλεις, ἅμα καλῶς ἔχει ἐπὶ ὑμᾶς παρ' ἐμοὶ φοιτᾶν, ἵνα μὴ πλείω τὼ ἕω ἐγείρητε. πῶς δ' ἐφεξῆς ἡμέρας, τρεῖς γὰρ σύνεσθαι, ἢ τέτταρας διήγαγε μᾶλλον, ἀμοιβαίως ἀνιεμένοις μοι, πλήρω

obambulans, singulas picturas contemplabar, unà cum ea voluptate, quam ex contemplatione capiebam, heroicas illas fabulas memoria repetens. Statim enim mihi duo, vel etiam tres propemodum præcipui supervenêre, qui omnem historiam mihi narrabant, pleraque etiam ipse conjectura percipiebam. Et cum jam satis essem contemplatus, domumque ire cogitarem, quod jucundissimum est in peregrina regione lucrum mihi obtigit, viri jam olim familiares, quos neque ipse non nosse mihi videris, cum sæpe huc ad nos itantes videris. Nempe Chariclem illum Corinthium, adolescentem haudquaquam deformem, aliquid ex arte fucandi habentem, ut qui mulieribus, opinor, pulchritudinem ostentare affectaret. Una quoque cum ipso Callicratidem Athenensem, moribus ingenuum. Nam se veluti ducem in civilibus orationibus, & in hoc forensi genere dicendi gerebat. Erat autem & corporis exercitationibus deditus, ob nihil aliud, ut mihi videtur, palæstras amans, quam ob puerorum amores: nam ad hoc prorsus animo consternabatur. Atque ob odium quo fœminas prosequebatur, multa etiam Prometheo imprecari solebat. Cum igitur uterque è longinquo me conspicatus esset, gaudio, lætitiaque pleni accurrunt. Deinde quemodmodum fieri solet, me salutatum uterque ut ad se venirem, rogabant. Quos cum amplius hac de re viderem contendentes, hodie quidem inquam Callicratida & Charicles, vos ambos hodie ad me venire par est, ne majorem contentionem excitetis. Sequentibus autem diebus (nam tres vel quatuor hîc commorari constitui) vicissim convivio me excipietis, quis prior id faciat sorte

ἀφικεσθεὶς ὁ Φαίδρος. δεῦτε ταῦτα. κἀκείνῳ μὲν τῷ ὑμίσῳ εἰσάρχειν ἐμόι. τῇ δ' ἐπιόσῃ, Καλλικρατίδες. εἶπα μετ' αὐτὸν, ὁ Χαρικλῆς. ἑώρων δὴ κ) ἐν τῷ εἰσιέναι εὐαρχῆ τὸ ἐκφυτέρυ ἀφροδίσιος τεκμήρια. ὁ μὲν γὰρ Ἀθηναῖος, εὐμόρφοις παισὶν ἐξήσκητο. κ) πᾶς οἰκέτης αὐτῷ χειδὸν ἀγένειος ἦν, μέχρι δ' ἀφόδου τὸν ὑπογραφέντα αὐτοῖς χνᾶ διαμένοντες. ἐπιδὼν δ' ἰδίοις αἰ παρεῖαι τυγχάνωσιν, οἰκετόμοι, κ) τὸ Ἀθήνησι χωρίον κηδεμόνες ἀπεστέλλοντο. Χαρικλεῖ γαμεῖ πολὺς ὀρχηστρίδων, κ) μισυργῶν χορὸς εἵπετο. κ) πᾶν τὸ δώματιον, ὡς ὁ Θεσμοφοριάζουσι, γυναικῶν μεστὸν ἦν, ἀνδρὸς δὲ ἀκαρῆ παρῆν, εἰ μή τι καὶ νήπιον, ἢ γέρων ὑπερήλιξ ὑποπαὶς ὀφθείη, ἢ χρόνῳ ζηλοτυπίας ὑποψίαν οὐκ ἔχων. ἦν μὲν δὴ ὡς ἔφην, κ) ταῦθ' ἱκανὰ τὰ ἀμφοτέρων γνώμης δείγματα. πολλάκις γοῦν ἐπ' ὀλίγον ἀψιμαχίαι τινὲς ἐπ' αὐτοῖς ἐκινήθησαν, οὐχ ὡς πέρας ἔχειν τι τῶν ζητήσεων, ἀλλ' ἐπεὶ καιρὸς ἦν ἀνάγεσθαι, σύμπλους ἐγένεσθαι αὐτοὺς ἐπειγόμενοι. δεινὸν γὰρ εἰς Ἰταλίαν ἀπαίρειν ὁμοίως ἐμοί. κ) δέξασθαι ἡμᾶς Κνίδος εὐσταθμίσας κ) θέας, κ) τὸ Ἀφροδίτης ἰδεῖν πρόθυμοι ἦσαν· ὑμνεῖται γὰρ τοῦτο τὸ ἄ Πραξιτέλους δύχρειάς ὄντως ἐπαφρόδιτον, ἠρέμα τῇ νηῒ εὐσταλεῖ ἐχόμενοι, αὐτῆς οἱμαι τὴν Θεὸν [1] λιπαρᾶ γαλήνη πομπαστολοῦσης τὸ σκάφος. τοῖς μὲν sorte dijudicando. Hoc illis placuit. Atque illa quidem die fui convivii magister, sequenti verò Callicratides, deinde post ipsum Charicles. Porrò animadvertebam in convivio, manifesta utriusque affectionis indicia. Nam Athenienſis ille formosis pueris prorsus instructus erat, omnesque servi ipsi propemodum imberbes erant, non amplius apud illum habitare soliti, cum prima lanuginis lineamenta ducerentur. Postquam verò genæ barba densiore tegerentur, dispensatores, & fundorum quos Athenis habebat procuratores amandabantur. At verò Charicles magnus saltatricum & psaltriarum chorus sequebatur: ac tota illius domuncula, perinde ut in Cereris sacris, erat mulieribus referta, nec vir vel momentum aderat, nisi infans aliquis, aut senex decrepitus, videlicet coquus conspiceretur, in quem ob ætatem zelotypiæ suspicio non caderet. Erant igitur & hæc, ut dixi, utriusque satis certa animi documenta. Verumtamen sæpe breves aliquæ velitationes inter ipsos movebantur, ac si finem aliquem quæstio non haberet. At cum jam solvendi tempus esset, navigationis socios etiam volentes ipsos accelerabamus. Nam perinde atque ego in Italiam navigare constituebant. Et cum nobis visum esset in Cnidum spectandi causa appellere, & Veneris templum videndi desiderio flagraremus (celebratur autem ibi Praxitelis promptitudinis illud verè amabile) paulatim ad terram subvecti sumus, ipsa, opinor, Dea, plena tranquillitate navigium deducente. Cæteris igi-

1 Λιπαρᾶ γαλήνῃ] Λιπαρὲς hic pro λιπαρὲϊ positum videtur. id est, συνεχεῖ assiduo. Ita mox infra pag. 882. Λιπαροῖς τοῖς χείλεσιν. id est, assiduis, frequentibus osculis. Menagius.

τὸ

ἐν ἄλλοις, ἔμελον αἰ συνήθεις παρασκευαί. ἐγὼ δ', [1] τὸ ἐρωτικὸν ζῷον ἑκατέρωθεν ἐξαψάμενος, κύκλῳ περιήειν τὴν Κνίδον, σὺν ἀγελάσῃ τῇ περιμυκτικῆς ἀκολασίας μετέχων, ὡς ὁ Ἀφροδίτης πολέμιος Σωκράτης, καὶ τἄλλα, ὅσα πέρπειν ἡμᾶς ἐδύνατο, παρῆμεν ἐμπεδιελθόντες, ἐπὶ τὸ νεὼν τῆς Ἀφροδίτης βαδίζομεν, τὸν μὲν, ἐγώ τε, καὶ Χαρικλῆς πάνυ προθύμως. Καλλικρατίδας δ' ὡς ἐπὶ δεῖπνα ἥλικα ἄκων, ἦλθεν ἐς οἶμαι τὴν Κνιδίας Ἀφροδίτης τὸ θεατιαῖς ἀντικαπελλαξόμενον ἔρωτι. καί πως σύνοιδε ἡμῖν ἀπ' αὐτῆς ἡ τεμένους, ἀφροδίσιοι προσέπαυσαν αὖραι. τὸ γὰρ αἴθριον, σὺν εἰς ἔδαφος ἄγονον μάλιστα, λίθοις πλαξὶ λείαις ἐρραμμένον, ἀλλ' ὡς τὸ Ἀφροδίτης, ἅπαν ἦν γόνιμον ἡμέρων καρπῶν, ἃ ταῖς κόμαις σύσκιάζοντα ἄκρι πόρρω βρύοντα τὸ πέριξ αἴθρης σωματοφόρει. ἐστίουν μὲν ἡ πυκινόκαρπος ἐπηλὴς μυρρίνη, ὅσα τῶν διαπρεπῆ αὐτῆς, δενδράλλης πεφυκυῖα, τὰ τε λοιπὰ δένδρων ἔκφυτα, ὅσα κόμαις μετείληχεν. ἀδὴ αὐτὰ μαθοῦσα ἤδη χρόνῳ πολλὰ κατεύαινεν, ἀλλ' ὑπ' ἀκμῆς σφρυγῶντα νέοις κλωσὶν ἦν ὥρια. τούτοις δ' ἀνειμένοις καὶ τὰ καρπῶν μὲν ἄλλως ἄγονα, τῶν δ' εὐμορφίαν ἔχοντα καρπὸν, κυπαρίττων, καὶ πλατανίων αἰθέρια μίκη. καὶ σὺν αὐταῖς, αὐτόμολος Ἀφροδίτης ἡ τὸ θεῶ πάλαι φυγὰς δάφνη. πανὶ γε μὴν δένδρῳ, ἐπλέγδην ὁ φίλερως περσίρπυς

igitur consueta arma curæ erant. Ego verò amatorium istud par utrinque admotum habens, Cnidum circum circa obambulabam, non sine risu figulinæ istius protervitatis participem me præbendo, ut in Veneris civitate. Porticus autem Sostrati, & alia quæ nos oblectare poterant, cùm primum obiissemus, ad Veneris templum imus, nos scilicet, ego & Charicles, admodum alacriter: Callicratides autem, ut ad muliebre spectaculum, invitus, libentiùs ut opinor, Veneri Cnidiæ Thespiensem illum Cupidinem permutaturus. Tum stastim ab ipso delubro venereæ nobis aspirarunt auræ. Nam subdialis pars atrii, non in pavimentum maximè infœcundum, lapidum lævibus tabulis instrata erat: sed ut in Veneris templo, tota erat fructuum mitium ferax, quorum arbores frondibus virentibus, in longum usque promanantibus ambientem aërem contegebant. Abundè verò fructu densa myrtus, apud dominam suam pullulaverat, jam ab ortu ampla: singulæque arbores reliquæ quotquot pulchritudinem sunt sortitæ nequaquam exacta jam ætate longa, canæ arescebant, sed præ vigore turgentes & crescentes, novis ramis erant formosæ. His etiam admixtæ erant, quæ alioqui fructuum quidem non sunt feraces, sed fructus loco pulchritudinem habent: cyparissorum videlicet, & platanorum aëriæ proceritates: interque ipsas transfuga Veneris Laurus, aliàs verò ab hac Dea fugitiva. Cuivis autem arbori circumvoluta amatrix illa hedera obserpebat,

1 Τὸ ἐρωτικὸν ζῷον] De quo Marcil. ad Horat. Mercer. ad Aristen. pag. 229. sic in principio dial. Pro lapsu inter saltandum. *Bourd.*

κιτίδος. ἀμφιλαφεῖς ἄμπελοι, πυκνοῖς κατηρτισμένοι βότρυσι. περιπετὴς γὰρ Ἀφροδίτη μᾶλλον Διονύσου. καὶ τὸ παρ' ἀμφοῖν ἡδὺ, σύγκρασιν. εἰ δὲ ἀπολυχθείεν ἀλλήλων, [1] ἧττον ἂν εὐφραίνοιεν. ἦν δὲ ὑπὸ ταῖς ἄκραις παλιουρίοις ὕλαις, ἐλαραὶ κλισίαι τοῖς σεσηπόσι χλοῆς. εἰς ἃς [2] τῶν μὲν ἀστικῶν, ἀπανίσως ἐπφοίτων τινές. ἀγρότης δὲ ὁ πολιτικὸς ὄχλος ἐπαινηρέζειν, ὅντως Ἀφροδισιάζοντες. ἐπὶ δὲ ἱκανῶς τοῖς φυτοῖς ἐτέρφθημεν, αὖθις δὲ νεὼ παρήειμεν. ἦν μὲν θεὸς, ἐν μέσῳ κεδρίδυτος. παρείας δὲ λίθου, διϊδαλμοὶ κάλλιστον ὑπερήφανοι, καὶ στιλπνότητι μικρὸν ὑπωκεδιῶσαι. πᾶν δὲ τὸ κάλλος αὐτῆς ἀκάλυπτον, ὑδρεμιᾶς ἐσθῆτος ἀμπεχόσης μαλακωτάτης, πλὴν ὅσα τῇ ἑτέρᾳ χειρὶ τὸν αἰδῶ λεληθότως ἐπικρύπτειν. τοσοῦτο μὲν ἡ δημιουργὸς ἴσχυσε τέχνη, ὥστε τὸν ἀνθρωπον ὄντα, καὶ κηρτερὸν δὲ λίθου φύσιν, ἁφαῖς μίλεσιν ἐμπεφύκειν. ὁ γοῦν Χαρικλῆς, ἐμμανής τις, καὶ παράφορος ἐμβοήσας, Δίτυχέστατε εἶπε θεῶν ὁ Διὰ τοιοῦτον δεδεὶς Ἄρης. καὶ ἅμα περιθρασὺς, λιπαρείς τοῖς χείλεσιν ἐφ' ὅσον ἦν δυνατὸν ἐκτείνων τὸ αὐχένα, κατεφίλει.

bat, & vites fœcundæ crebris racemis dependebant. Est enim Venus cum Baccho jucundior, quodque ab utroque dulce proficiscitur, est contemperatum. Quòd si à se invicem disjungantur, minùs exhilarant. Erant autem sub opacis hisce sylvis, amœna tabernacula, eorum usui qui intus vellent convivari comparata. Quò nonnulli quidem urbani rarò se conferebant: sed populi frequens turba solenniter conveniebat, re ipsa Veneri indulgentes. Postquam autem abundè plantis oblectati fuimus, in templum introivimus. Cujus in medio posita est, ex Pario marmore, opus sanè pulcherrimum, & diducto ore [3] paulum subridens. Tota autem ejus pulchritudo detecta, nulla veste ipsam tegente, nuda conspicitur, nisi quòd oblita sui, altera manu pudenda abscondit. Tantum autem ars opifex valuit, ut solida adeò, duraque lapidis natura, singulis membris conveniret. Charicles igitur insanum quiddam & furibundum exclamans, O fortunatissime, inquit, Deorum Mars, qui propter hanc vinctus fuisti. Et simul accurrens, plenis labiis, quoad fieri potuit extento collo deosculabatur illum. Ta-

1 Ἧττον διφραίνοιεν] Ἧττον διφραίνοιεν. Marc.

2 Τῶν μὲν ἀστικῶν] Τοῖς ἀστικοῖς oppositi, ἡ πολιτικὸν ὄχλον, &c. notabili discrimine. *Idem.* Mirum est Lucianum opponere τῶν ἀστικῶν τὸν πολιτικὸν ὄχλον· nam πόλις & ἄστυ urbem significant, & si hic locus bene se habet, fateor me non intelligere eam differentiam. Credo scripsisse Lucianum ἡ μὲν ἀγροικῶν. Nam habitantibus in agris non tam placent trichilæ & arborum implexarum umbracula, quippe quibus talia quotidie in suis sylvis, hortis & agris videntur. Urbium civibus vero, qui nihil aliud quam marmora & nudos lapides vident, jucundiora sunt viridaria & hortorum amœnitates & arborum comæ luxuriantes. Nam ut ait Satyra: —— *voluptates commendat rarior usus.* Ideo in eo Veneris luco urbani frequentes festum illud agitabant. *Palm.*

3 *Paulum subridens*] Veneris Gnidiæ templum, & lucum & statuam Lucianus egregie est exequutus, ut & Plinius lib. 36. *Cegn.*

1 Καὶ

σηγῇ δ' ἐφησὼς ὁ Καλλικρατίδας, κἦ νῦν ἀπεθαύμαζεν. ἔστι δ' ἀμφίθυρος αὐτῆς ὁ νεώς, καὶ τοῖς θέλουσι τὴν Θεὸν ἰδεῖν ἀκριβῶς, καὶ κατὰ νώτου, καὶ ἵνα μηδὲν αὐτῆς ἀθεώρητον ᾖ. δι' ἀμφοῖν οὖν ἐστὶ τῇ ἑτέρᾳ πύλῃ παρελθεῖν, τὴν ὄπισθεν ἀμόρφιαν ἀφῃρῆσαι. δόξαν οὖν ἄλλην τὴν Θεὸν ἰδεῖν, εἰς τὸ κατόπιν ἦν σπεῦσ παρελήλυθμεν. εἶτ' ἀποιγείσης τῆς θύρας ὑπὸ τῆς κλειδοφύλακος εἷναι παπτεύομεν γυναῖα, θαμὰ αἰφνίδιον ἡμᾶς εἰς τὴν κρύπτ. ὁ γὰρ ἀθρόον, ἡσυχῇ πως μικρὸν βλέπων, ἐπὶ τὰ παιδικὰ μέρη τῆς Θεᾶς κατώκτισεν, ἀθρόως πολὺ δὴ Χαρικλείας ἐμμανέστερον ἀνεβόησεν. Ἡράκλεες, ὅση μὲν τῆς μεταφρένου εὐρυθμία, πῶς δ' ἀμφιλαφεῖς αἱ λαγόνες, ἀγκάλισμα χειρὸς πλήρες. ὡς δ' οὐ περίγραφοι τῶν γλουτῶν αἱ σπείρεις ἐπικυρτοῦσιν, μήτ' ἄγαν ἐλλιπεῖς, αὐτοῖς ὀστέοις ὡσονεὶ πεπαλαμμέναι, μήτε εἰς ὑπερογκον σάρκα χαλῶσαι πώποτε. τὰ δὲ τοῖς ἰσχίοις ἐπεσπερασμένα ἐξ ἑκατέρου τόπου, ὥστε ἂν εἴποι τις ὡς ἡδὺς ὁ γέλως μηρῶν, καὶ κνήμης, ἐπ' οὖν τετραμμένης ἄχρι ποδὸς, ἠκριβωμένοι ῥυθμοί. τοιοῦτον ἄρα Γανυμήδης τὸν ἔρωτα, Διὶ τὸ νέκταρ ἥλιον ἐγχεῖ. ὦδε γὰρ Ἥβης, ὥστε ἂν ἐγὼ ἀφηνιασμένης, ποτὸν ἐδεξάμην. σὺν ἀσιτησίᾳ τοίνυν ἡ Καλλικρατίδα βοᾷ, ὁ Χαρικλῆς ὑπὸ σφόδρα θάμβους, ὀλίγου δεῖν ἐπιπηγὲ πικρόν τι, καὶ ῥέον ἐν τοῖς ὄμμασι πῆδος ἀνυχαίνειν. ἐπεὶ δὲ ἠνιᾶτο ὁ κόρος ἡμᾶς ἀπήλαξεν, ἐπὶ θατέρᾳ μηρῷ σπίλον εὑρόμην, ὥστε ἐν ἐνθήτι κηλῖδα. ἤλεγχε δ' αὐτὴ τὴν

Tacitè verò astans Callicratides, apud se mirabatur. Est autem bifori ipsius ædes, ut possint qui volunt Deam accuratè inspicere, etiam à tergo, utque nihil ipsius cum admiratione non spectes. Facilè itaque licet per alteram portam accedentibus, posteriorem decorem intueri. Proinde cùm nobis visum esset totam Deam videre, in posteriorem templi partem circumivimus. Ac recluſa janua ab ædituo, qui & ipse creditur mulier esse, repente ad pulchritudinem illam obstupuimus. Itaque Atheniensis ille: qui paulò antè tacitus intuebatur, visis Deæ partibus, quæ in pueris appetuntur: continuò longè quàm Charicles, insaniore modo exclamavit: Hercle quanta dorsi concinnitas: ut prominentes lumbi amplexantis manus implentes! quàm scitè circunscriptæ clunium pulpæ incurvantur, neque tenues nimis ipsis ossibus astrictæ, neque in immensam effusæ pinguedinem! Formarum autem, quæ coxis utrinque velut obsignantur, nemo dicere possit, quàm suavis sit risus: femoris & tibiæ in rectum protentæ ad pedem usque, accurata proportio. Talis igitur & Ganymedes in cœlo, Iovi nectar jucundiùs infundit. Non enim ego ab Hebe ministrante potum acceperim. Cùm autem hæc quasi numine quodam correptus Callicratidas exclamaret, Charicles præ vehementi stupore, propemodum diriguit, humidum quendam & manantem in oculis dolorem colliquans. Cæterùm postquam ab admiratione satietas nos avertit, in altero femore maculam conspicimus, ut in veste labem. Cujus deformitatem arguebat reli-

ἀμορφίαν ἡ σὺν τέχνῃ τοῦ λίθου λαμπρότης. ἐγὼ μὲν οὖν παλαιᾷ τέχνῃ εἰκασίας τοιαύτας, φύσιν φημὶν ἔχειν λίθου τὸ βλαισόμμασιν εἶναι. πάθος γὰρ οὐδὲ τοῦτον ἐστὶν ἔξω. πολλὰ δὲ τοῖς κατ' ἄκρον εἶναι δυναμένοις κωλοῖς, ἡ τύχη παρεμποδίζει. μέλανος δὲ ἐπιλῶσι φυσικήν τινα κηλῖδα νομίζων, καὶ κατὰ τοῦτο δὴ Πραξιτέλους ἐθαύμαζον, ὅτι δὴ λίθου τὸ δύσμορφον, οὐ τοῖς ἧττον ἐλεγχοῖς δυναμένοις μέρεσιν ὑπέκρυψεν. ἡ δὲ παρεσῶσα πλησίον ἡμῶν ζάκορος, ἀπίστῳ λόγῳ κατοικεῖ παρ' ἡμῖν ἱερείαν. ἔφη γὰρ οὖν ἀπ' ἐμοῦ ἡβῶσι νεανίαν. ἡ δὲ πρᾶξις, ἀνώνυμον αὐτὸν ἐσίγησε, πολλάκις ἐπιφοιτῶσα τῷ τεμένει. σὺν δειλαίῳ δαίμονι ἐρασθῆναι τὸ Θεῖον, καὶ πρωΐτερον αὐτὸν εὐθαρσῆσαι τοῦ ναοῦ, κατὰ μικρὰς ἕκαστα δεισιδαίμονος ἀγωγείας δόκησιν. ἔτι τε γὰρ τὸ ἐωθινὸν κρίνας, πολὺ προλαμβάνων τὸν ὄρθρον, ἐπιφοίτα, καὶ μιᾷ δύσει ἄκων ἐθάδιζεν οἴκοθεν. τῶν δ' ὅλων ἡμέραν ἀπαντικρὺ τοῦ Θεοῦ καθεζόμενον, ὁρᾶσις ἐπ' αὐτῷ διλωσικᾶς τὰς τοῦ ὀμμάτων βολὰς ἀφῆρείδεν. ἄσημοι δ' αὐτῷ ψηφισμοί, καὶ κλεπτομένης λαλιᾶς, ἐρωτικαὶ διεπερμαίνοντο μέμψεις. ἐπειδὴ δὲ καὶ μικρὰ δὴ πάθος ἑαυτὸν ἀποθυκηλῆσαι θελήσειε, προσεπῶν, τῇ δὲ τραπέζῃ τέτταρας ἀραγάλους Λιβυκῆς θρυὸς ἀπαριθμήσας, διεπαίζετο τῷ ἐλπίδι. καὶ βαλὼν μὲν ἐπὶ σκοπὸν, μόλιζα δ' ἐκ ποτὲ τῷ Θεῷ αὐτῷ δύσκολήσειε, μηδενὸς ἀραγάλα πεσόντος ἴσον χήμαθε, προσεπών, τὸ ἐπιθυμίας τοὐ-

quus totius marmoris nitor. Itaque ego verisimili conjectura veritatem colligendo, id quod apparebat, ex natura lapidis esse existimabam. Nam neque hujusmodi rerum casus alieni sunt. Et iis quibus summè pulchris licebat esse, multa fors impedimenta objicit. Proinde nigrum nævum marmori innatum ratus, etiam hac parte Praxitelem admirabar, quod eam lapidis deformitatem in iis partibus absconditset quæ minus reprehendi possent. At ea quæ nobis adstabat æditua, novam incredibilis orationis historiam tradidit. Dixit enim adolescentem quendam non obscuro loco natum (nomen autem taceri fecit actio) crebrò ad delubrum hoc ventitantem, infœlici quodam genio impulsum, Deam hanc amasse, & quia totos plerumque dies in templo commorabatur, ab initio religiosæ sanctimoniæ existimationem obtinuisse. Nam statim à lecto matutino, multò auroram prævertens, huc ventitabat, ac post solis occasum invitus domum repetebat: totumque diem è regione Deæ sedendo, rectas oculorum faces in ipsam assiduò defigebat: atque interim nescio quæ secum susurrabat, cumque loquentia subriperetur, amatorias peragebat querelas. Et cum vellet affectus illius molestiam paulum lenire, affatus Deam, quatuor talos Libycæ capreæ in mensam denumerando, lusu spem experiebatur. Ac quoties jecerat id quod intendebat, maximè siquando Deam ipsam feliciore jactu sortitus erat, nullo talo pari figura cadente, adorabat eam, sperans se id esse consequuturum quod ex-

1 Καὶ κλεπτομένους λαλιᾶς] Καὶ κλεπτομένης λαλιᾶς. Marc.

1 Καὶ

ξυλᾶς νομίζων. εἰσὶ ὀπαῖα φιλεῖ, φαύλως κ᾽ ἢ πρωπίζης ῥίψειεν, εἰσὶ ἐπὶ τὸ δυσφημότερον ἀναπτύειν, ὅλῃ Κνίδῳ κακιζομένῳ, ὡς ἐπ᾽ ἀναπίτνω συμφορᾷ, καὶ κατηφεῖ. καὶ δὴ ὀλίγῳ συναρπάσας, ἑτέρῳ βόλῳ τὸν σχῖνα ἀπορρίπτει. ἤδη δ᾽ πλέον αὐτοῦ ἔβ πάθους ἱρεθιζομένης, τοῖχος ἅπας ἐκαρφώσατο, [1] καὶ πᾶς μαλακὸς δένδρα φλοιὸς Ἀφροδίτην καλὴν ἀκάρυστεν. ἐπηρώτα δ᾽ ἐξίστε Διὸ Πραξιτέλης. καὶ πᾶν ὅ, τι κεμηλιον αἰπεινὸς οἴκοι φυλάττοιθ᾽, τοῦτ᾽ ὦ ἀνάθημα τ᾽ Θεᾶ. πέρας, αἱ σοφδραὶ τ᾽ ἐν αὐτῷ πόθων ἐπιπτώσεις ἀπενοήθησαν. δ᾽ρίθη δ᾽ τόλμα τ᾽ ἐπιζυμίας μαστροπός. ἤδη γὰ ἐπὶ δύσιν ἠλίε κλίνοντ᾽, ἠρέμα λαθὼν τὰς παρεύνας, ἔπιθε τ᾽ θύρας παρεισρύη. καὶ τὰς ἀφασεὶς εὐδυπότῳ, χεδὸν εἰσὶ ἀναπνέοντ᾽ τέμφ. συνοίδως δ᾽ τ᾽ ζακόρου ἔξωθεν τὴν θύραν ἐφιλιπαστμένην, ἔνδον ὁ καινὸς Ἀγχίσης καθεῖρκτο. καὶ τί γὰ ἀρρήτε νυκτὸς ἐγὼ τόλμαν, ἢ ἄλλο, ἐπ᾽ ἀκριβεῖς ὑμῖν διηγῆσαι; τ᾽ ἐρωτικῶν περιπλοκῶν ἴχνη πάντα μεθ᾽ ἡμέραν ὤφθη, καὶ τὸ σπῖλον εἶχεν ἢ Θεὸς, ὧν ἔπαθεν ἔλεγχον. μάτην γοῦν τ᾽ νεανίαν, ὡς ὁ ἐλεμάδης ἐσπρεῖ λόγῳ, ἢ κ᾽ πετρῶν φασὶ, ἢ κ᾽ πελαγίε κύμασιν ἐνεχθῆναι, πανταχᾶς ἀφωνὴ γλυκύς. πάντα τ᾽ ζακόρου διηγημένης, μιᾶς ἐξ λόγε ἀμελησάσης, εἶπεν ὁ Χαρικλῆς, ἐκεῖ τ᾽ θῆλυ καὶ λίθινον ἦ, φιλεῖ τι. πόθ᾽ ἓν τις ἔμψυχον εἶδε τοιᾶτο κάλλος; ἆρ᾽ οὐκ

expetebat. Sin autem, uti ſolet, malè per menſam jeciſſet, & tali in pejoris ominis partem ſurrexiſſent, toti Gnido malè precabatur, quaſi ob immedicabilem, funeſtamque cladem: & paulò poſt correptis illis, alio jactu priorem errorem emendabat. Iam verò cùm affectus ejus magis irritaretur, totus paries inſculpebatur, omniſque mollis arboris cortex formoſam Venerem prædicabat. Eodem autem in pretio cum Iove Praxiteles erat. Et quicquid pretioſæ ſupellectilis domi ſervabatur, id in donarium Deæ offerebatur. Poſtremò, nimia deſideriorum vehementia in eo in inſaniam verſa eſt: & inventa eſt ejus cupiditatis maſtupatrix audacia. Cùm enim Sol ad Occaſum jam inclinaret, ſenſim ita ut qui aderant non animadverterent, poſt januam clam irrepſit: & in intima parte ſtans, ut cerni non poſſet, ita ſe tacitus continebat, ut propemodum non ſpiraret. Ædituis autem januam foris pro more trahentibus, novus iſte Anchiſes intus eſt concluſus. At quid ego arcanæ noctis audaciam accuratiùs vobis exprimam, aut quiſpiam alius? Amatoriorum amplexuum veſtigia hæc poſtridie conſpecta ſunt: & maculam hanc habebat Dea, eorum quæ paſſa erat, indicem. Ipſum verò adoleſcentem, ut vulgo fertur, vel de ſaxis, ajunt, vel in marinos fluctus præcipitem datum, omnino evaniſſe. Atque hæc cùm miniſtra templi narraret, interea exclamans, Charicles, Igitur fœmineum genus, inquit, etſi ſit ſaxeum, amatur. Quid autem ſiquis animatam videret iſtiuſmodi formam? an-

1 Καὶ πᾶς μαλακὸς δένδρα φλοιὸς] Notum ex Theocrit. Virg. Aiſten. *Bourd.*

ἂν ἡ μία νὺξ τῆ͂ς Διὸς σκήπτρων ἐπιμᾶτο; μειδιάσας ὁ Καλλικρατίδας, Οὐδέπω φησὶν ἴσμεν ὦ Χαρίκλεις, εἰ πολλῶν ἀκουσόμεθα τοιούτων διηγημάτων, ὅπου σὺ Θεσπιάδας ἡμᾶς ἀφίξεσθαι. καὶ νῦν ὁ τῆ͂ς ὑπὸ σοῦ ζηλοτυπίας Ἀφροδίτης σαφὴς ἐπὶ τούτῳ δείγμασι, πῶς ἐρομένῳ σοὶ Χαρικλείᾳ, ἄχαν πιθανῶς μοι ἔδοξε λέγειν ὁ Καλλικρατίδας. ἔφη γὰρ, ὡς ὁ ἐρασθεὶς νεανίας, παντάπασι χολῆς λαβόμενος, ὥστ' ἄλλῳ μὲν πάσης ἔχειν ἐξουσίαν χρηστῆναι, παιδικῶς τῷ λίθῳ προσομιλήσει, βαλὼν δὲ εἰδῇ ὅτι μηδὲ προσθεῖναι εἶναι τὸ ἧλυ. πολλῶν δὲ ἀκεράτων ἀφυλακτουμένων λόγων, τὴ συμμιγῆ καζεπαύσας ἐγὼ θόρυβον, ἄνδρες εἶπον ἑταῖροι, τί κρίνομεν ἔχοντες ζητήσιος, ὡς ἀσχέτης ἰσχνόμου παιδείας. ἀπαλλαχθῆτε δὴ τῆ͂ς ἀπάτης, καὶ πόρας ἀδὲ ἐχούσης φιλονεικίας, σὺ μέρη ὑπὲρ τῆ͂ς αὐτὸς ἑαυτῷ δόξης, ἑκάτερον ἐπιτείνασθε. καὶ γὰρ ὑδέπω καιρὸς ἐπὶ ναῦν ἀπίειν. τῇ δὲ σχολῇ κατεχρήσιον εἰς ἱλαρίαν, καὶ μὴ πέρψεως ὠφελησούσης δυναμένην ἀσκῆσαι. ὑποστρεφόντων δὲ νεῶν, πολὺς γὰρ ὁ κατ' εὐσέβειαν ἐπιφοιτῶν ὄχλος, εἰς ἓν τῆ͂ς συμποσίου λαμπρύνωμεν, ὅπως δὴ πρεμίας ἀκούσεταί τε, καὶ λέξει ἅπερ ἂν βουλόμενοι, ἐξῇ. μεμνῆσθαι δὲ ὡς ὁ τάχιστον πιόμενος, οὐκ ἔτ' αὖθις ἡμῖν περὶ τῆ͂ς ἴσης διοχλήσει. καλῶς ἔδοξε πᾶσι λέγειν. καὶ συγκαταθεμένων, ἐξεπέμφθη. ἐγὼ μὲ ἡδόμενος, ἀδίκως με πείσῃ φρονεῖν. οἱ δὲ ἐπὶ συνοίας, μεγάλῳ σὺν ἑαυτοῖς σκίψιν ὅπως καὶ κύκλῳ κυκλοῦντες, ὡς ἂν τὸ προσπεμ-

annon una nox Iovis sceptris æquiparetur? Subridens autem Callicratidas, Nondum, inquit, scimus Charicles, an multas hujusmodi narrationes audituri simus, siquando Thespias venerimus. Et nunc sanè Veneris illius quam æmularis, manifestum est hoc indicium. Quo pacto, interrogante Charicle, admodum verisimiliter dicere Callicratidas visus est mihi. Dixit enim, amatorem illum adolescentem, otio noctis solidæ potitum, ita ut totam istius affectus exatiandi facultatem haberet, quasi cum puero, cohæsisse marmori, cùm vellet nimirum, neque anteriori parte esse fœminam. Multis itaque absque delectu effutitis verbis, composito illorum tumultu promiscuo, Viri, inquam, amici, modestam insistite disputationem. Etenim decora est eruditionis lex. Sublata igitur hac incomposita, & nullum finem habente contentione, vicissim pro sua uterque sententia, orationem instituite. Nondum enim tempus est ad navem redeundi, hocque otio utendum ad hilaritatem, & ad ea studia quæ cum delectatione prodesse possint. Proinde hinc è templo abscedentes (multa enim turba religionis gratia huc ventitat) ad unum ex conviviis accumbamus, ut per otium & cum silentio, & audire, & dicere quæ cuique libet, liceat. Illud autem memineritis, quòd qui hodie victus fuerit, is non ampliùs de iisdem nobis molestus futurus sit. Visus sum rectè hæc dicere: iisque comprobantibus eximus: ego quidem lætus, nulla me premente cura: illi verò cogitabundi, magnam in animis speculationem sursum ac deorsum versantes, perinde ac si de prioribus par-

πίας ἀγωνιεῖσθαι Πλαταιᾶσιν; ἐπὶ σὲ ἥκομεν εἰς τὰ σωτηρίοις, καὶ παλίσκιον, ὥρα θέρους ἀναπαυσήριον, ὡδὶς εἰπὼν ὁ τόπος ἐγώ, καὶ γὰρ οἱ κατ' ἠρυφλὼ λιγυρῶν τέττιγες ἐν τοῖς κίττινος, ἐν μέσῳ πάνυ δικαστικῶς ᾠδίζομαι, αὐτοῦ ἐπ' αὐτοῖς ὀφρύσι τοῦ Ἡλιείου ἔχων. ὡσθεὶς δ' ἀμφοτέρωθεν κλῆρον ὑπὲρ ἕο, σίνα χρὴ πρῶτον εἰπεῖν, ἐπειδὴ Χαρικλῆς ἐλελόγχει πρότερον, οὕτως εὐάρχας ἕο λόγε διακελευσάμενος. ὁδὶ, τῇ [1] δεξιᾷ τὸ πρόσωπον ἀνατρίψας, ἡσυχῇ, καὶ μικρὸν ἐπισχών, ἄρχεται τῇ δὲ πρῇ Σὲ δέσποινα τῶν ὑπὲρ σοῦ λόγων Ἀφροδίτη, σὲ βοηθὸν αἰ ἐμοὶ δέησις καλέσαι. ἅπαντι μὲν γὰρ ἔργῳ, κἂν βραχὺ τῆς ἰδίας πειθοῦς ἐπισάξῃς, τελειότατόν ἐστι. οἱ δ' ἐρωτικοὶ λόγοι, ὡσπερεῖ σε δέονται, σὺ γὰρ αὐτῶν γνησιωτάτη μήτηρ. ἴσθι δὴ γυναιξὶ συνήγορος, ἡ θήλεια χαρίσασθαι τοῖς ἀνδράσι μάλιστα ἄρρεσιν, ὡς ἐχρῄζησαν. ἔγωγ' ἂν οὕτως εὐάρχας ἕο λόγε, τοῦ σωμήτορος, καὶ πάσης χρώσεως σωτῆρός τε, ἂν ἀξιῶ, μάρτυρος ἐπικαλοῦμαι. λέγω δὲ [2] τὴν ἱερὰν τῆς ὅλων φύσιν. ἦ τὰ πρῶτα πηξαμένη στοιχεῖα ἕο κόσμε, γῆν, ἀέρα, πῦρ, ὕδωρ, τῇ ὡς ἄκηλα τούτων ἐπικοσμεῖ πᾶν ἐζωογόνησεν ἔμψυχον. ἐπιστεμένη δ' ὅτι θνητῆς ἑσμὸν ὕλης δημιούργημα, καὶ βραχὺς χρόνος ὁ ἕο ζῆν ἐκάστῳ καθείμαρται, τοῦ ἑτέρε φθορᾷ, ἄλλε γένεσιν ἐμηχανήσατο, καὶ τὸ

partibus apud Platæas eſſent decertaturi. Poſtquam autem venimus in denſum & opacum, pro æſtatis tempore, quietis locum, Suavis hic locus, inquiens ego, Nam ſupra verticem canorum reſonant cicadæ, in medio more judicis, conſedi, ipſam illam ſuperciliis Eliæam præ me ferens. Propoſita autem utriſque ſorte, utrum priore loco dicere oporteret, poſteaquam Charicles priorem locum ſortitus eſt, continuò ut orationem auſpicaretur, hortatus ſum. Ille verò poſtquam faciem dextra paululum attriviſſet, ac pauliſper hæſiſſet ad hunc modum orditur: Te domina Venus, te auxiliatricem mihi pro te dicenti meæ preces vocant. Nam cuicunque operi, vel tantillum propriæ ſuadelæ inſtillaveris, abſolutiſſimum eſſe ſolet. Tum verò amatorii ſermones tua opera magnopere indigent: quorum ea maximè germana mater. Ades itaque mulieribus patrona, tu cùm ſis fœmina. Largire autem & viris ut maneant mares quales nati ſunt. Ego igitur ſtatim ab initio orationis, primam omnium matrem, primamque generationis radicem, eorum quæ propono, teſtem advoco. Dico autem ſacram illam Vniverſorum naturam, quæ primis illis inter ſe conglutinatis mundi elementis, terra videlicet, aëre, igne, & aqua, mutua illorum & temperata commixtione, omne procreavit animatum. Deinde ſciens nos eſſe materiæ mortalis opificium, & breve vitæ tempus unicuique præſtitutum, effecit ut unius interitus, alterius eſſet ortus, & mo-

1 Δεξιᾷ τὸ πρόσωπον ἀνατρίψας] Dixi alibi, hoc ſæpe repetit Lucianus. *Bourd.*

2 Τὴν ἱερὰν τῆς ὅλων φύσιν] Hæc de re copioſe Interpretes Lucretii. *Idem.*

διήσουσι, τὸ πεπρόμενον ἀντιμέτρησιν, ἵνα τοῖς παρ' ἀλλήλων λαφθεῖσιν εἰς τὸν ἀεὶ χρόνον ζῶμεν. ἐπεὶ δ' ὧν ἅπαντον ἐξ ἑνὸς τὸ γένος ἅπασι, διπλοῦν ἐν ἑκάστῳ φύσιν ἐμηχανήσατο. τοῖς μὲν ἄρρεσιν, ἰδίας καὶ ζωβόλους ἀπερμάτων χαλάσασα μήνη, τὸ θῆλυ δ' ὥσπερ γονῆς τε δοχεῖον ἀπεφήνατο. κοινὸν δὲ ἀμφοτέροις ἐπιθυμίᾳ πόθου ἐγκεράσασα μήνη, συνέζευξεν ἀλλήλοις ἡσυχῇ ἀνάγκης ὅσον, καὶ διαχράσασα μένειν ἐπὶ τῆς οἰκείας φύσεως ἑκάτερον. καὶ μήτε τὸ θῆλυ τῆς ἄρρενος φύσιν ἀρρενίζειν, μήτε τοῦ ἄρρενος ἀπρεπῶς μαλακίζεσθαι. λαφθεῖσα δὲ αὐτῶν συνουσίαις ἀνδρῶν ὁμιλίαις, μέχρι δεῦρο τὸν ἀνθρώπινον βίον ἀθανάτοις λαφθείαις φυλάττουσιν. οὐδεὶς ἀνὴρ ἀπ' ἀνδρὸς αὐχεῖ γεγονέναι. δυοῖν δ' ὀνομάτοιν σεβασμίοιν πᾶσιν τιμᾶν μόνοιν, ἐξέσω πατρὶ μητρὸς προσκυνοῦντες. κατ' ἀρχὰς μὲν ἦν ἔθ' ἡρωϊκὸν φρονοῦν ὁ βίος, καὶ τὴν μίτυνα θεῶν σέβειν ἀρετὴν, οἷς ἐνομοθέτησεν ἡ φύσις ἐπιβάρχῃ. καὶ καθ' ἡλικίας μίσγα γυναιξὶ ζευγνύμενοι, γεγαῖαν παῖδες ἐμίγνυσθ' τέκνων. κῆρ' μικρὸν δ' ὁ χρόνος ἀπ' ἀνίης ἐς μεγάθους ἐς τὸ τῆς ἡδονῆς καταβαίνων βάραθρα, [1] ξένας ὁδοὺς, καὶ παρανομαγμάτων ἀπάλυσιν ἔτεμε. εἶτ' ἡ πάσης τολμῶσα τυφὴ, τῇ φύσει αὐτῇ παρηνόμησε. καί τις ἄρρην ὀφθαλμοῖς τὸ ἄρρεν εἶδεν ὡς θῆλυ, δυοῖν ἥτερον, ἢ τυραννικῶς βιασάμενος, ἢ πείσας πανούργως. συνῆλθε δ' εἰς μίαν κοίτην μία φύσις. αὐτὰς δ' ὁ ἀλλήλοις ἐρῶντες, ἀφ' ἃ δρῶσιν, ἀφ' ἃ πάσχουσιν morienti quod nascitur rependit, ut mutuis successionibus in perpetuum vivamus. Quoniam verò fieri non poterat ut ex uno aliquid procrearetur, duplicem in unoquoque genere naturam effinxit, largitus maribus seminis propriam emissionem, fœminam verò ceu genituræ receptaculum faciens. Communi igitur utrique generi indito desiderio, illos inter se conjunxit, sancta necessitatis lege præscripta, ut in propria natura uterque maneat, nec præter naturam marem fœmina, nec mas fœminam turpiter agat. Atque hoc pacto virorum cum mulieribus consuetudines, in hoc usque tempus, hominum vitam successionibus immortalem conservant. Nullus vir ex viro se natum esse gloriatur: sed intra duo venerabilia nomina, omnis honor manet, eorum qui ex æquo patrem ac matrem adorant. Initio igitur cùm adhuc heroica saperet vita, & vicinam Deorum coleret virtutem, legibus à natura constitutis obtemperabat. Ac servato ætatis modo, cum mulieribus conjuncti, generosorum patres fiebant liberorum. Verùm paulatim tempus ab illa magnitudine ad voluptatis voragines descendens, novas & commutatas fruendi vias aperuit. Deinde, quæ nihil non audet voluptas, naturæ legem violavit. Quare aliquis primus oculis marem conspexit, tanquam fœminam, duorum alterum, aut tyrannica vi cogens, aut dolosis verbis inducens. Venitque una in unum lectum natura: nec cùm se coeuntes conspicerent, eorum quæ faciebant, aut patiebantur, ipsos puduit.

1 Ξένας ὁδοὺς] Sic Latini istud obscenum *viam* & *iter* dixerunt. *Bourd.*

ἠδύνατο. [1] κατὰ πετρῶν δ' ἀγόνων φασὶν ἀπορρῆξαι, ὀλίγης ἡδονῆς ἀνθ' ὑπερμεγάθους ἁμαρτίας μεταλλάξασθαι. ἐπὶ τοσοῦτον τυραννικῆς βίας ἡ τόλμα προέκυψεν, ὡς μέχρι σιδήρου τὴν φύσιν ἱεροσυλῆσαι. τὸν δ' ἄρρενα τὸ ἄρρεν ἐκτετιμήκασιν, εὗρον ἡδονῆς περίληψιν μείζω. οἱ δ' ἄθλιοι, κατὰ δυσχερῆ, ἵν' ἐπιπλέον ὦσι παῖδες, ὑδὲ ὕπ ῥμύνουν ἄνδρες, ἀμφίβολον αἴνιγμα διπλῆς φύσεως, ὅτ' εἰς ὃ μηχύνωσι φυλαχθέντες, ὅτ' ἔχοντες ἐφ' ὃ μετέπεσαν. τὸ δ' ὡραῖον νεότητι προμαθὲς ἄνθος, εἰς γῆρας αὐτοὺς μεραίνῃ προάγον. ἅμα γὰρ ὑπὸ πάσης ἀριθμοῦνται, καὶ μαραίνουσιν, ὑδὲν ἀνδρῶν μεταίχμιον ἔχοντες. ὕπνος ἡ μακρὸς, ἢ πυνθάνομαι ἡσυχῆ διδάσκαλος τρυφῆς, ἄκλειστ' ἀπ' ἀκμῆς ἡδονὰς ἀναμαχύτους ἐπινοῦσα, μέχρι τοῦ ὑδὲ ἐπιθυμίᾳ δυσαρεστῆσαι δύνηται κόσμου κατάλειμμα, ἵνα μηδὲν ἀγνοῇ μέρος ἀσελγείας. εἰς ἐφ' ὧν ἡ πρόνοια ἡμῶν ἔπαξεν, ἡμᾶς ἔκαστα ἴδρυτο. πᾶς μὴ γνωσιμῶν ἂν ὁμιλίας ἠκκέμεθα, καὶ πάνθ' ὁσεύδως ὁ βίος ἐκαθάρθη. ἀμέλει καὶ τοῖς ὑδὲν ἐκ προνοίας ἀφῃρέθησαν τοῦ χαράξαι διαμμίοις ζῴοις, ἄχρι οὗ τῆς φύσεως νομοθεσία φυλάττῃ. λέοντες, σὺν ἐπιμιγνύντων λέαιναι, ἀλλ' ἡ κατὰ ἀγόνων Ἀφροδίτη πρὸς τὸ θῆλυ τὴν ὄρεξιν αὐτῶν ἐκκλεῖ. [2] ταῦροι ἀγελάρχαις βυσὶν ἐπιβόρυνται, καὶ κενὸς ὅλως τὴν ποίμνιον ἄρρεν πληροῖ σπέρματος. τί δ', ὑ συῶν μὲ δύνας μεταδιώκουσι κάπροι, λυκαίνας δ' ἐπιμίγνυται λύκοι; καθόλου δ' εἰπεῖν, ὅθ' οἱ ἄγελαι βοιζόντες ἄρνες, ὅθ' ὅσα τὴν ὑρὰν καθ' ὕδατος εἵλκυσε

duit. Et quod, ajunt, femine per ſteriles rupes projecto, brevem voluptatem magna infamia permutarunt. Dixeris verò tyrannicæ violentiæ audaciam eò uſque eſſe progreſſam, ut jam ſacrilego ferro naturam deprædentur. Et maſculo maribus exhauſto, ſupervacaneos voluptatis modos invenerunt. Miſeri autem illi & infœlices, ut eò magis pueri ſint, non ampliùs viri manent, ambiguum naturæ duplicis ænigma, cùm neque ad quod nati ſunt, conſerventur, neque id, ad quod tranſiêre, habeant: & flos ille qui in juventute permanet, eos in præmaturum ſenium tabefacit. Simul enim pueris annumerantur, & conſenuerunt: nullum virilis ætatis intervallum habentes. Ita ſceleſta illa, & omnis mali magiſtra mollities, voluptates impudicas, aliam ex alia, excogitando, in eum morbum, qui neque decorè dici poſſit, prolapſa eſt, ut nullam obſcœnitatis partem ignoraret. Quòd ſi in iis, de quibus Providentia legem ſancivit, unuſquiſque noſtrùm ſeſe firmaret, mulierum congreſſu contenti eſſemus: & ab omni probro pura foret vita. Certè inter ea animantia, quæ nihil ex mala affectione depravare poſſunt, illibata naturæ lex cuſtoditur. Leones non inſaniunt in leones, ſed venus tempeſtiva, libidinem eorum in fœminam excitat. Taurus armenti dux cum bobus miſcetur: & Aries totum gregem maſculo implet ſemine. Quid autem? anlupas autem ineunt lupi? Et ut in ſumma dicam, neque quæ æerem perſtrepunt aves, neque quæ humidam

non ſuum cubilia ſectantur apri,

1 Κατὰ πετρῶν ἀγόνων] De hoc Prover. Paræmiogr. *Bourd.*

2 Ταῦροι ἀγελάρχαις] Longus lib. 4. *Idem.*

σιν ἀπόλαυσιν ἡγεῖμαι περαιτέρω εἶναι, τῷ χρονιωτέρᾳ. ἐξεῖα γὰρ ἡδονὴ ὑφαρπάσαι, φθάνει πρὶν ἢ γνωσθῆναι πεπαυμένη. τὸ δ' ἀφρεῖον, ὦ τοῦ παρέλκοντος κρεῖττον, ὡς εἴτε καὶ βίᾳ μακρᾶς ἀσθενείας ἢ μικροψύχου τινὸς ἡμῖν ἐπέκλωσε μοῖρα, καὶ τὸ πᾶν ἦν διηνεκὴς ὑγίεια, μηδεμιᾶς λύπης τῷ ἀφθόνῳ σεσεμεμένης. ἑορτὴν γὰρ ἂν, οἶμαι, καὶ παρήγειρα τὸν ὅλον χρόνον ἡγούμην. ἀλλ' ἐπεὶ τὸ μεῖζον ἀγαθῶν ὁ βάσκανος δαίμων ἐσεμίσησεν, ἔνιγε τοῖς παροῦσιν ἥδιστα τὰ παρέλκοντα. γυνὴ μὲν γὰρ ἀπὸ παρθένου μέχρις ἡλικίας μέσης, πρὶν ἢ τελέως τὴν ἐχάτην ῥυσὶδα καὶ γήρως ἐπισφαμεῖν, ἀνάσκαλον ἀνάβασιν ὁμίλημα. καὶ παρέλθητε τὸ ὥρας, ὅμως ἡ ἐμπειρία ἔχει τι λέξαι τῶν νέων σοφώτερον. εἰ δ' εἴησάν τινες ἐπιπειρώμενοι παιδάριοι, αὐτὸς ἐμοιγε δοκεῖ παρηλικίᾳ, ἀμφίβολον Ἀφροδίτην μιγνύειν. σκληροὶ γὰρ οἱ τῶν μελῶν ἁπασθρωθέντες ὄγκοι. καὶ τραχὺ μὲν αὐτὶ καὶ πάλαι μαλακὸν πυκάζειν ἰξύος τὸ ἡβῶον. οἱ δ' ὠφυεῖς μηρὸι θρίξιν, ὥσπερεὶ ῥυπῶντες. ἄδ' ἐστὶ τούτων ἀφανέστερα, τοῖς πειρωμένοις ἡμῖν εἰδέναι παρέχει. γυναικὶ μὲν ἀεὶ πάγη, ἡ δὲ χρώματος ἐπιγιλὼς χάρις, καὶ ἁψιλεῖς μὲν ἀπὸ τῶν βοστρύχων τὰ κεφαλῆς ἕλικες, ὑακίνθοις τὸ κοῖλον ἀνθοῦσιν ὄμμια πορφύροντες. οἶμαι, ἐπιπόθοις κέχωσται, μεσοφρύοις κόσμος. οἷδε, παρῶπα, καὶ κροκώδεις, πολὺ τῶν λειμῶνι ὑλότεροι σιλίνου. τὸ δ' ἄλλο σῶμα, μηδ' ἀκμὴν τελείᾳ αὐτῆς ὑποφυομένης, ἡλέκτρῳ φασὶν, ἢ Σιδωνίας ὕελος λαμπρίστερον ἀναστράπτει. τίδ' ἔχει τῶν ἡδονῶν καὶ

nem censeo jucundiorem esse, quæ diuturnior est: siquidem voluptas quæ celerrimè prætervolat, priusquam sensu percipiatur, desinit. Id verò quod oblectat eo præstantius, quò magis abundat. Vtinam & vitæ longos terminos parca illa Parca nobis præfinivisset, totumque hoc spatium perpetua esset sanitas, quæ mentis edaci molestia vacaret. Nam quasi festum, & celebritatem aliquam totum hoc tempus duceremus. Verùm postquam malignus dæmon majora bona nobis *invidit*, in præsentibus utique rebus, dulcissima illa sunt quæ protrahuntur. Itaque mulier à virginitate ad mediam usque ætatem, priusquam extrema illa senectutis ruga incurset, viris amplexu digna est consuetudo, ac quanvis præterierit venustas, experientia tamen habet aliquid dictu *sapientius* quàm juvenes. At verò siquis puerum viginti annorum aggrediatur, is mihi affectione pathica laborare videtur, ambiguam venerem sectando. Nam & duri sunt membrorum thori jam adulti & viriles, atque asperum quidem, pro eo quod molle fuit olim, obsitum crebra lanugine mentum, & femora pilis pullulantia quasi squallerent. Quæ verò sunt his occultiora, vobis, qui periculum ejus rei feciſtis, cognoscenda relinquo. In omni autem muliere, semper coloris resplendet gratia, & largæ cirrorum capitis texturæ, perinde ac pulchrè florentes hyacinthi, nigricantes, aliæ quidem per tergum effunduntur, scapularum decus, aliæ verò secundum aures, & tempora, multò quàm in pratis apium est, crispiores. Reliquum verò corpus, ne minimo quidem ipsis subnascente pilo, Electro, ut ajunt, aut vitro Sidonio lucidius effulget. Cur autem

τὰς ἀνιαπαθεῖς μεταδιωκτέον, ἐπειδὴν ἐξίσω τοῖς ἀφηδέσιν οἱ πάσχοντες ὑφραίνωνται; χιδὸν γὰρ ὁ κῶν ταυτὸ τοῖς ἀλόγοις ζώοις τὰς μοναδικὰς ἀφτερεβὰς ἀσυμφιζόμεθα, ἀλλά πως φιλικωτέρῳ κοινωνίᾳ συζυγέντες, ἡδέως ζῆτ ἀγαθὰ σὺν ἀλλήλοις ἡγεμεθα, καὶ τὰ δυσχερῆ κυφότερα μετ' ἀλλήλων. ὅθεν εὐρέθη τράπεζα κοινὴ, καὶ φιλίας μεσίτις τροφὴ τοῖς ἀδιαφέρμοις, χαρὶ τοῦ ὀφειλομένου λαμπρεπεμένου ἀπόλαυσιν, ἐ μόνοι τ' ἡδίστου, εἰ τύχοι, πίνοντες οἶνον, ἐδὲ καθ' αὐτὸς τ' πολυτελῶν πιμπλάμενοι σίτων, ἀλλὰ δοκεῖ τερπνὸν ἐκάστῳ τὸ μετ' ἄλλων. καὶ τὰς ἡδονὰς κοινωσάμενοι μᾶλλον, εὐφραινόμεθα. αἱ μὲ ἐν γυναικείαις συνόδοις, τ' ἀπολαύστως ἀνιδόσιν ὁμοίαν ἴχνσιν. ἀλλήλας γὰρ ἐξίσως ἀφέντες, ἡδέως ἀπολαύσωσιν, εἶγε μὴ δικαίᾳ Τειρεσίᾳ προσκτέον, ὅτι ἡ θήλεια τέρψις ὅλη μέρος πλεονεκτεῖ τὴν ἄῤῥενα. καλὸν δ' οἶμαι μὴ φιλαύτως ἀπολαῦσαι θελήσαντας, ὅπως ἰδιάζ τι χρηστὸν ἀπίσωντα σκοπεῖν, ὅλῳ παρὸ τὸ λαμβάνοντας ἡδονὴν, ἀλλ' ἐκεῖνο μεμερισμένως, ἃ τοῦ χάνσιν ἀνιπαραχεῖν ὁμοια. τᾶτο δ' οὐκ ἂν ἐπὶ παίδων εἴποι τις, ἔχ ὕτω μέμνηται. ἀλλ' ὁ μὲ, ἀφθείς ἢ νομίζῃ ποτὲ ταῦτα, τὴν ἡδονὴν ἐξαίρετον λαβὼν, ἀπέρχεται. τὸ δ' ὑβρισμένῳ, καὶ δάκρυα. μικρὸν δ' ὑπὸ χρόνῳ τ' ἀλγηδόνος καλασάσης, πλέον ἢς φασιν ἔδεν ἂν ἐχλήσιας. ἡδονὴ δ' ὑδ' ἡπιοῦν. εἰ δ' δεῖ τι καὶ σωφρονέστερον εἰπεῖν, δεῖ δ' ὦ Ἀφροδίτης πάντα ἀπολαβεῖν μεταδιωκτέον, ἐπειδὴν ἐξίσω τοῖς ἀφηδέσιν οἱ πάσχοντες ὑφραίνωνται; χιδὸν γὰρ ὁ κῶν ταυτὸ τοῖς ἀλόγοις ζώοις τὰς μοναδικὰς ἀφτερεβὰς ἀσυμφιζόμεθα, ἀλλά πως φιλικωτέρῳ κοινωνίᾳ συζυγέντες, ἡδέως ζῆτ ἀγαθὰ σὺν ἀλλήλοις ἡγεμεθα, καὶ τὰ δυσχερῆ κυφότερα μετ' ἀλλήλων. ὅθεν εὐρέθη τράπεζα κοινὴ, καὶ φιλίας μεσίτις τροφὴ τοῖς ἀδιαφέρμοις, χαρὶ τοῦ ὀφειλομένου λαμπρεπεμένου ἀπόλαυσιν, ἐ μόνοι τ' ἡδίστου, εἰ τύχοι, πίνοντες οἶνον, ἐδὲ καθ' αὐτὸς τ' πολυτελῶν πιμπλάμενοι σίτων, ἀλλὰ δοκεῖ τερπνὸν ἐκάστῳ τὸ μετ' ἄλλων. καὶ τὰς ἡδονὰς κοινωσάμενοι μᾶλλον, εὐφραινόμεθα. αἱ μὲ ἐν γυναικείαις συνόδοις, τ' ἀπολαύστως ἀνιδόσιν ὁμοίαν ἴχνσιν. ἀλλήλας γὰρ ἐξίσως ἀφέντες, ἡδέως ἀπολαύσωσιν, εἶγε μὴ δικαίᾳ Τειρεσίᾳ προσκτέον, ὅτι ἡ θήλεια τέρψις ὅλη μέρος πλεονεκτεῖ τὴν ἄῤῥενα. καλὸν δ' οἶμαι μὴ φιλαύτως ἀπολαῦσαι θελήσαντας, ὅπως ἰδιάζ τι χρηστὸν ἀπίσωντα σκοπεῖν, ὅλῳ παρὸ τὸ λαμβάνοντας ἡδονὴν, ἀλλ' ἐκεῖνο μεμερισμένως, ἃ τοῦ χάνσιν ἀνιπαραχεῖν ὁμοια. τᾶτο δ' οὐκ ἂν ἐπὶ παίδων εἴποι τις, ἔχ ὕτω μέμνηται. ἀλλ' ὁ μὲ, ἀφθείς ἢ νομίζῃ ποτὲ ταῦτα, τὴν ἡδονὴν ἐξαίρετον λαβὼν, ἀπέρχεται. τὸ δ' ὑβρισμένῳ, καὶ δάκρυα. μικρὸν δ' ὑπὸ χρόνῳ τ' ἀλγηδόνος καλασάσης, πλέον ἢς φασιν ἔδεν ἂν ἐχλήσιας. ἡδονὴ δ' ὑδ' ἡπιοῦν. εἰ δ' δεῖ τι καὶ σωφρονέστερον εἰπεῖν, δεῖ δ' ὦ Ἀφροδίτης πάντα ἀπολαβεῖν

tem non & mutuos voluptatum affectus persequar quandoquidem ex æquo cum iis qui agendo afficiuntur, patientes quoque oblectantur? Ferè enim non ut bruta animantia, solitarias commorationes amamus, sed amica societate conjuncti, & quæ bona sunt, inter nos mutuo jucundiora, & adversa, inter nos mutuo leviora ducimus. Vnde & inventa est mensa communis, & apposita amicitiæ mediatrice illa, debitam ventri voluptatem admetimur, non soli Thasium, si contingat, bibentes vinum, neque singuli per se preciosis cibis nos implentes, sed illud videtur delectabile, quo quisque tum alio fruitur. Ac voluptatibus inter nos communicatis, majori lætitia afficimur. Illi igitur cum mulieribus congressus simile delectationis permutationem habent. Nam illi sese mutuo æqualiter afficientes, majori cum voluptate digrediuntur: nisi Tiresiæ judici est attendendum, quòd videlicet muliebris delectatio, tota parte masculam superat. Honestum autem esse arbitror, non nimio sui amore frui volendo, quo pacto privatim aliquid commodi auferant, spectare, totam ab aliquo voluptatem accipientes, sed illo, quod percipiunt diviso, similia retribuere. Atqui nemo adeò insanus est, qui hoc de pueris possit dicere. Sed alter quidem affectus, quocunque tandem modo hæc existimat, eximia voluptate percepta abit: illi verò qui contumeliam hanc passus est, principio quidem dolores & lachrymæ oboriuntur, verùm ubi per tempus paulum remisit, nequaquam ut ajunt majorem molestiam intuleris: voluptas autem ne ulla quidem est. Quòd si aliquid etiam curiosius oportet dicere, oportet autem in Veneris delubro, mu-

liere

λῆξιν. ἀλλ' ὅσῃ ἐπὶ γῆς τι ζῶον, ἅρρην ὁμιλίας ἐπωρέχθη, μήθ' ἡ ἀκίνητος τῶν ὠκεανοῦ τὰ δίκαια. ὑμεῖς δ' ὦ μάτην ἐπὶ τῷ φρονεῖν εὐλογοῦμενοι, θηρίον ὡς ἀληθῶς φαῦλον ἀνθρωποι, τίνι κακῇ νόσῳ ἐδημοκήσατε, ἐπὶ τῷ κατ' ἀλλήλων ὕβριν ἠρέθισθε; τίνα δὲ ψυχῆς πορφυρᾶν ἀναισθησίαν κακὰ χάσαντες, ἁμαρτοῦσι ἠσχύνθητε, φεύγοντες δὲ διώκειν ἔδοξε, καὶ διώκοντες ἀφ' ὧν ἔδοξε φεύγειν; καὶ καθ' ἕνα τοιαῦτα ζηλῶν πάντων ἐλαμβάνων, ὑδὲ εἰς ἔρωτα. ἀλλὰ γὰρ σύνεσθε τοῖς σωφρονικοῖς καὶ ὁ δαιμόνιος ἀναφύεται λόγος, ὑφ' ᾧ παιδιαὶ μὲ ἀκοαὶ, πλείαν σοβεῖς λογισμῶν φαυλακίζονται. τὸ δὴ ἤδη καὶ φρόνησιν ἐς ἄκρον ἔχειν, σὲκ ἂν ὑπαχθῆναι δύναιντο. ψυχῆς γὰρ ἔρωτα πολλάπτουσι, καὶ τὸ μὲ σώματος εὔμορφον αἰδήμονι φιλεῖν, ἀρετῆς καλῶσιν αὐτὸς ἐρασταί. ἐφ' οἷς μοι πολλάκις καγχάζειν ἐπῆρχε. τί γὰρ παλαιοὶ ὦ σεμνοὶ φιλόσοφοι, τὸ μὲ ἤδη μακρῷ χρόνῳ διδοὺς ἑαυτῷ πεῖραν ὁποῖόν ἐστιν, ὦ πολλὰ σωφρόνησα, καὶ γήρως ἀρετὴν μαρτυρεῖ, δι' ὀλιγωρίας ἀπεπέμπετε. πᾶς ὁ σοφὸς ἔρως ἐπὶ τὸ νέον ἐπῆντησε, μηδέπω τῶν λογισμῶν ἐν αὐτῷ πρὸς ἃ πεπαίσεται κρίσιν ἐχόντων. ἢ νόμος ἐστὶ, πᾶσαν μὲ ἀμορφίαν πονηρίας εἶναι καλλίκρατον. οὐδὲ δὴ ὡς ἀγαθὸν ἐπαινεῖς τὸ καλόν. ἀλλά τοι καὶ μέγαν ἀληθείας σοφήτην Ὅμηρον, Εἶδον, τίς ἀκριδώτερον πεῖλε ἀνήρ;

Ἀλλὰ θεὸς μορφὴν ἔπεσι κόσμησε. οἱ δέ τ' ἐς αὐτὸν
Τερπόμενοι λύσσουσιν, ὃν ἀσφαλέως ἀγορεύει,

midam aquæ ſortita ſunt manſionem, neque etiam aliquod in terris animal congreſſum maris appetit, ſed manent inter ea immota Providentiæ decreta. Vos verò homines qui fruſtra nomine ſapientiæ bene auditis, animal revera malum, quonam novo morbo delinquentes in mutuum flagitium provocati eſtis? Quonam animi cæco ſtupore effuſo, adeò utraque aberratis à via, ea fugientes quæ ſectari, & ſectantes ea quæ fugere oportebat? Quæ ſi quiſque ſingulatim imitari velit, ne unus quidem ſupererit. At enim hîc Socraticis præclara illa renaſcitur oratio, qua pueriles aures, perfectis ratiocinandi viribus adhuc carentes, decipiuntur. Illud autem quod jam per prudentiam ad ſummum evaſit, ſubduci facilè nequit. Animi enim amorem quendam comminiſcuntur, & cùm corporis pulchritudinem amare vereantur, virtutis ſeſe vocant amatores: ob quæ mihi ſæpe accidit ut in cachinnos erumpam. Quare ô venerandi philoſophi, quod jam longo tempore ſui experimentum præbuit, quale ſit, cui canities conveniens, & ſenectus virtutis dat teſtimonium, per negligentiam dimittitis? omnis autem præclarus ille amor in juvenem concitatur, cùm vis ratiocinandi nondum habeat ad quæ judicium convertat? An lex hæc eſt, ut omnis quidem deformitas pravitatis damnetur, quod verò pulchrum eſt, id ſtatim tanquam bonum laudetur? At juxta magnum illum veritatis interpretem Homerum,

Alius pulchro minùs enitet ore.
At formam eloquio Deus ornat, eumque tuentur
Læti omnes: ſuavi intrepidus commixta pudore,

Hic

Αἰδεῖ μειλιχίῃ. μέσῳ δ' ἐν πρέπε ἀγορῶμοισιν.
Ἐρχόμενον δ' ἀνὰ ἄστυ, ἰὼν ὡς εἰσορόωσι.
καὶ πάλιν αὖτις πως λέγων,
Οὐκ ἄρα σοί γ' ἐπὶ εἴδει, καὶ φρένες ἦσαν.
Ἀμείλιχ' δ' καλὸν Νιρέως ὁ σαφὼς Ὀδυσσεὺς πλέον ἐπαινεῖ. πῶς οὖν φρονήσεως μὲν, ἢ δικαιοσύνης, ἢ τῶν λοιπῶν ἀρετῶν, αἷς πλείοις ἀνδράσι φύλλοισορ εἰλήχασι τάξιν, εἴδεις ἕρως ἐντέτηκε, τὸ δ' οὐ πᾶσι κρίλλω ὀξυδερκῶς ὁρμὴς παῖων ἐμαίρει; πάνυ γὰρ ἐρᾶν ἐοῦ Φαίδρου ἔδει Λυσίαν ὦ Πλάτων, ὃν πρὸ ἁπάντων, ἢ τὸν ἀριστὸν Φιλεῖν Ἀλκιβιάδην εἶπες ἦν, διὸ ἠναγκάζετο τὰ Θεῶν ἀγάλματα, καὶ τὸν Ἐλευσῖνι πλείστου αἰῶνος πόνον ἐξεργάζεσθαι φωναί. τίς ἐφάσκης ὁμολογεῖ χρῆσθαι, παρὰ διὸ ὁμῶν Ἀθηναίων, καὶ Δεκελείας ἐπιτιμιζόμενος, ἐν βίᾳ τοιαύτῃδε βλέπων; ἀλλ' ἄγε μὲ ἀδέπω καὶ τὸ ἱερὸν Πλάτωνα πάντων ἁπάντων ἐμπίπλαθ', πᾶσιν ἐπέραστος ἦν. μειρακίσκος δ' ἐκ παιδὸς εἰς τὸ ἀνδρα, καθ' ὃν ἡλικίαν ἡ τῶν ἀστῶν φρόνησις ὁλόκληρον εἶχε τὸ λογισμόν, ὑπὸ πάντων ἐμισεῖτο. τὸ δὲ πάθεσιν αἰσχροῖς ὀνομάτων ἐπιμελόμενοι αἰδῶ, ψυχῆς ἀρετὴν λέγουσι τὸν δ' σώματος ἀνθρώπινον, οἱ φιλόπαιδες μᾶλλον, ἢ φιλόσοφοι; καὶ τοῦτο μὲ ἡμῖν ὑπὲρ δ' μὴ δοκεῖν ἁπασῶν ἀνδρῶν φιλαπεχθημόσυνος μνημονεύειν, ἐπὶ τοσοῦτον εἰρήσθω. μικρὸν δ' ἄνω τὸ ἄγαν καλὸν ἐπὶ τῶν ὑμετέρων ὦ Καλλικρατίδου καταβὰς ἡδονῶν, ἐπὶ δίζω παιδικῆς χρήσεως πολὺ τὸν γυναικείαν ἀμείνω. καὶ τοῦτο πρῶτον, ἐγὼ πᾶ-

Hic fatur, medioque in cœtu præstat honore.
Perque urbem aspiciunt gradientem numinis instar,
Rursum alibi dixit,
At tibi formoso sub corpore nulla fuit mens.

Certè formoso illo Nireo cordatus Vlysses magis laudatur. Quo pacto igitur sapientiæ quidem, aut justitiæ, cæterarumque virtutum, quæ cum perfectis viris consortem nactæ sunt ordinem, nullus amor incessit, illa verò quæ pueris inest forma vehementissimos affectuum impetus excitat? Prorsus igitur Phædrum ὁ Platò amare oportebat propter Lysiam, quem prodidit: aut Alcibiadis virtutem diligere par erat, quia Deorum statuas mutilabat, & in sacris Eleusiniis inter potandum voces mysteria produnt. Quis confitetur se amatorem factũ esse cùm Athenæ proderentur, & Decelia muris cingeretur, & vitæ tyrannidem videret? At donec quidem barba nondum, juxta sacrum illum Platonem, obsitus erat, omnibus fuit amabilis. Sed postquam à puero in virum transiit, qua ætate intellectus, qui hactenus fuerat imperfectus, integram ratiocinandi vim obtinebat, ab omnibus odio habebatur. Quid igitur turpibus affectibus vocabulorum inscribentes verecundiam, animi virtutem appellant corporis elegantiam, juvenum isti amatores magis quam sapientiæ? Atque hæc quidem à nobis dicta sufficiant, ne clarorum virorum nimis invidiosè mentionem facere videamur. Parumper autem à vehementiori studio, ad vestram Callicratida, voluptatem descendens, ostendam puerorum consuetudine muliebrem multò esse potiorem. Ac primum, omnem ego delectationem

μῶν, γυναικὶ μὲ ὦ Καλλικρατίδα, καὶ παιδικώτερον χρώμενον, ἕξειν οὐφραυθήναι, διπλασίας ἁπλασίους ὁδοὺς ἀνοίξωμεν. τὸ γὰρ ἄρρεν, ὑδενὶ τρόπῳ χαιρίζεται θηλείαις ἁπλώσασι. ὡς εἰ μὲ ὑμῖν δρᾶσαι δύναται, ὡς ἀλλήλους ἢ ἡμεῖς ἀποτιχισώμεθα. εἰδὲ τοῖς ἄρρεσιν ὑπερεπεῖς αἱ μὴ ἀρρένων ὁμιλίαι, ὡς τὸ λοιπὸν ἐρᾶτωσαν ἀλλήλων καὶ γυναῖκες. ἄγε νυν ὦ νεώτερε χρόνε, καινὰς ὁδοὺς ἀρρήτῳ τρυφῆς ἐπινοήσας, χάρισαι τῷ ἴσῳ ἐξουσίαν ἢ γυναιξίν. ἀλλήλαις ὁμιλησάτωσαν, ὡς ἄνδρες. ἀσελγὲς ἢ ὀργάνων ὑποζυγωσάμενα πήχασμα, ἀσύρατον πρᾶγμα αἴνιγμα, καινομόθωτον γυνὴ μὴ γυναικὸς, ὡς ἀνὴρ. τὸ γὰρ εἰς ἀκριβῶ παιδικὸς ἥκειν ὄνομα, αἰσχυνόμενα καὶ λέγειν, ἢ τελεσκοπῆς ἀστελγίας, ἀνεδίλω πομπεύσας. πῶσα δ' ἡμῶν ἡ γυναικωνῖτις, ἔστω φιλαινὶς, ἀνδρογυνὶς ἔρωσι ἀχνυμενέσα. καὶ πόσῳ κρεῖττον εἰς ἄρρενα τρυφὴν βιάζεσθαι γυναῖκα, ἢ τὸ γύναιον ἀνδρῶν, εἰς γυναῖκας ἠλαιώσας. τοιαῦτα συνθέντος μεθ' ἡμῶν παλαιόμορφος ὁ Χαιρεκλῆς ἐπαύσατο, δεινὸν τι καὶ ἠρεμοῦντες ἐν τοῖς ὄμμασιν ὑπορλέπων. ἐμοὶ δέ μοι ἐ καταρσίων χρῆναι ὡσὶς τὰς παιδικὰς ἔρωτας. ἐγὼ γάρ, ἡσυχῇ μεθιάσας, καὶ ὡσὶς τ' Ἀθηναῖον ἠρέμα τὼ ὀφθαλμὼ ἐπιβαλὼν, παιδιᾶς ἔφη καὶ γέλωτος ὦ Καλλικρατίδα, δικαστὴς καθεδεῖσθαι ὡσοδόκησας, οὐκ οἶδ' ὅπως, ὑπὸ τ' Χαιρεκλέους δεινότητος ἐπὶ σπουδαιότερον ἠγμαι. ᾠόμην γὰρ ὡς ἐν Ἀρείῳ πάγῳ περὶ φόνου καὶ πυρκαϊᾶς, ἢ νὴ Δία φαρμάκων ἀγωνιζόμενον, ὑπερφυῶς

liere licet Callicratida, puerî modo utendo delectari aperta illius fruendæ duplici via. Nullo enim modo masculus muliebrem voluptatem præbet. Quare siquidem & vobis placere possunt mulieres, nos alii in alios munitionem extruamus. Si verò masculos cum masculis congredi decet, mulieres quoque sese mutuo in posterum ament. Age nunc ô junior ætas, & novarum voluptatum legislatrix, posteaquam novas masculæ mollitiei vias excogitasti, parem quoque mulieribus largire potestatem. Congrediantur & illæ inter se, quemadmodum viri: commisso autem lascivorum instrumentorum machinamento, prodigioso fœminis expertium ænigmate mulier cum muliere concumbat, ut vir. Et quod in aurem rarò venit vocabulum, pudet etiam dicere, illius Tribadum obscœnitatis, impudenter agitetur. Omne verò gynæceum nostrum, sit Philænis, semimares quosdam amores turpiter usurpans. Et quanto melius est in masculam libidinem cogi mulierem, quàm generosum illum virorum animum in mulierem effœminari? Talia cum magna contentione, inter dicendum indignatus, postquam dixisset Charicles finem fecit, horrendum & ferinum oculis intuens. Videbatur autem mihi & expiatione uti contra masculos amores. Ego verò tacitè subridens & sensim oculos in Athenienſem conjiciens: lusus, inquam, & risus, Callicratida, judicem consedisse me arbitratus, nescio quo pacto Charidis vehementia ad serias cogitationes adductus sum. Propemodum enim quasi in Areopago de cæde, atque incendio, aut per Iovem etiam de veneficio lis esset, animo fuit supra modum commoto.

ἐπαθήνατ. καιρὸς δ' ὁ παῖ, εἴ ποτε καὶ σὺ τέρον, ἀπαιτεῖν σε τὰς Ἀθήνας. Περικλέους γ' πιθῶ, ἓ τ' δέκα ῥητόρων τὰς Μακεδόσιν ἀντιπαλισμένας γλώσσας, ἐν τῷ σῷ λόγῳ ἀμφιτερέων, μίας τ' ἐν πυκνὶ δημηγορίαν ἀναμνησθείσ. μικρὸν δ' ἐπισχὼν ὁ Καλλικρατίδας, ἐμοὶ δὲ δοκ' ἓ τὸ πρόσωπόν μοι πεπληρωμένον, ἓ λίαν ἀγωνίας μεστὸς εἶναι, λόγων ἀμφιβαίων ἐνάρχειν. εἰ γυναιξὶν ἐκκλησία, ἓ δικαστήρια, ἓ πολιτικῶν πραγμάτων ἦν μετουσία, φαίνοιτ' ἄν, ἢ προστάτης ἐκείνοις χειροβίνησε, καί σε χαλκῶν ἀνδριάντων ἐν ταῖς ἀγοραῖς ἂν Χαρίκλεις εἶλιμεν, χεδὸν γὰρ ἐ γ' αὐτὰ ἐκ αὐτῶν, ὁπόσα πρόχειρ κ' σοφίαν ἐδόκει, εἴ τις αὐταῖς τὴν ἓ λέγειν ἐξουσίαν ἐφῆκεν. ὥστε μ' ἀπιθῆς ἂν εἶπον. ἐχὶ Σπαρτιάτας ἀντιπαλισμένη Τελέσιλλα, δι' ἣν ὁ Ἄρης Θεὸς ἀριθμεῖται γυναικῶν Ἄρης. ἐχὶ τὸ μελιχρὸν ἀνάκτορα Λεσβίων Σαπφὼ, κ' ἡ τ' Πυθαγορείη σοφίας θυγάτηρ Θεανώ. τάχα δ' ἐδὲ Περικλῆς ἂν τως ἀν Ἀσπασίαν σωπήσειεν. ἀλλ' ἐπιδὴ καὶ δύσερις ἄρρενας ὑπὲρ θηλειῶν λέγειν, εἴπωμεν ἓ ἄνδρες ὑπὲρ ἀνδρῶν. σὺ δ' ἵλεως Ἀφροδίτη γένοιο. καὶ γὰρ ἡμεῖς τ' σὸν ἔρωτα τιμῶμεν. Ἐγὼ μ' ἓν οἰόμενος ἀρχαῖον παιδιᾶς, ἐλαφρὰν τὴν ἔφοδον ἡμῶν προκόψαι. ἐπεὶ δ' οἱ πολλοὶ τάδε λόγοι κ' φιλοσοφεῖν ὑπὲρ γυναικῶν ἐπιτηδεύσαν, ἀσμένως τὴν ἀφορμὴν ἥρπασα. μόνον γὰρ ὁ ἄρρην ἔρως ἡδίστου δρέπειν, κ' ἡδονῆς ἐστιν ἔργον. δικαίαν γὰρ ἂν, εἴπερ ἦν σὺ δυνατὸν τὴν

moto. Tempus igitur, si unquam antea fuit, nunc maximè est, ut Athenas repetas: Periclis autem suadelam, & decem illorum rhetorum linguas contra Macedonas armatas, unica tua oratione exerceas, actionum earum quæ in Pnyce haberi consueverunt, unam aliquam recordando. Postquam igitur paulum hæsisset Callicratidas (videbatur autem mihi ex facie conjicienti, contentionis esse plenus) adversariam orationem orditur. Si mulieribus, inquit, concionum, & fori, cæterarumque civilium rerum concessa esset communicatio, dux & præses illarum creatus fuisses: ac te statuis æneis per fora passim positis, Charicles, cohonestarent. Fermè enim ne ipsæ quidem prose ipsis, quæcunque sapientia præcellere videntur, siquis ipsis dicendi potestatem permitteret, cum tanta contentione dicerent. Non illa quæ contra Spartanos armata processit Telesilla, propter quam Mars inter mulierum Deos numeratur Argis. Non mellita illa, qua se Lesbus jactat Sappho, & Pythagoricæ doctrinæ filia Theano, fortassis neque Pericles ita [1] Aspasiæ patrocinatus esset. At siquidem mares decet pro fœminis dicere, dicamus & viri pro viris. Tu verò propitia Venus esto. Etenim nos tuum Amorem veneramur. Ego certè putabam, jucundam hanc disputationem nostram ad jocum usque esse processuram. Quia verò animadverti istius orationem pro mulieribus etiam philosophari, libenter occasionem hanc arripui. Solus enim masculus amor, communis virtutis, ac voluptatis est opus. Optarim autem, si id fieri posset, &

1 *Aspasia*] Idem Lucianus in Gallo testatur Pythagoram Aspasiam Periclis Atheniensium scortum aliquando fuisse. *Cogn.*

1 *Fa-*

ἐπήκοόν ποτε τῶν Σωκρατικῶν λόγων πλατάνιστον, Ἀκαδημίας καὶ Λυκείου δένδρου σύντροφον, εἰσῶς ἡμῶν ἐμέ γε, προφυκτῶν ἐνθάδε ἡ Φαίδρῳ προσομιλίας ἕνεκα, ὥσπερ ὁ ἱερὸς εἶπεν ἀνήρ, πλείστων ἀξίαν χαρίτων. αὐτὴ τάχα ἂν εἴποι ἡ σὺ Δωδωνὶς φηγὸς ἐκ τῶν προσημένων ἱερεῖα ὑποβρίζουσα φωνῇ, τὰς παιδικὰς ἐξενεγκεῖν ἔρωτας, ἔτι δὲ καὶ μεμνημένη Φαίδρου. πλὴν ἐπεὶ τὸν ἀμήχανον, ἢ γὰρ πολλὰ μεταξὺ ὄρεα πελάγη τε ἐκλελοιπότα ἡμᾶς, ἀλλοτρίας γῆς ἀπειλείμμεθα, ἐν πλησιάκτῳ Χαιρωνείᾳ ἐσὶν ἡ Κυθώ, ὅμως τἀληθὲς ἐκ προθύμου, εἰ ξυμπαθὲς ὄκνῳ. μόνοι ἡμῖν σὺ δαίμων ἐφάνης, καιρίως παρόντι, φιλίας σύγκομον, ἑτεροφανῆ μυχηρίαν ἔριν, ἐκ κακοῦ πήπου, ὁποῖα ζωγράφων παίζουσι χεῖρες, ἀλλ' ὃν ἡ πρωτόγονος ἐμφύσησεν ἐρινὺς δρυί, τέλειον σὺν τεχνίτῃ. σὺ γὰρ ἐξ ἀφανοῦς καὶ κεχυμένης ἀμορφίας τὸ πᾶν ἐμόρφωσας. ὥσπερ δὲ ὅλως κόσμου τάφον πᾶν κοινὸν ἀφελὼν τὸ προκείμενον χάος, ἐκεῖνο μὲν εἰς ἑκάτης Ταρτάρου μυχοὺς ἐφυλάδυσας, ἔνθα ὡς ἀληθῶς σιδηρείαις πύλαις, καὶ χαλκέοις ἕδραις, ὅπως μὴ ἀρρήκτῳ δεσμῷ φρουρῷς, ἐμπαλιν ἀδιεξιτήτου. λαμπρὰν δὲ φαῦλον τὸν ἀμαυρὰν νύκτα πέπασας, πανδίκως ἀψυχόν τι, καὶ ψυχικὸν ἔχοντα ἐχθροῦ δημιουργόν. ἐξαίρετον δὲ εἰσεράσας ὁμόνοιαν ἀνθρώποις, τὰ σύμπαντα φιλίας πάθη σωτῆρα, ἵν' ἐξ ἀνάγκης καὶ ἀπαλῆς ἔτι ψυχῆς ἡ εὔνοια συνεκτρεφομένη, & platanum illam, quæ Socraticos olim sermones auscultavit, arborem Academia & Lyceo fœliciorem, prope nos stare natam ubi Phædri fuit accubitus. quemadmodem facer ille vir dixit, gratia præditus plurima. Fortasis ipsa quoque, ut [1] fagus illa Dodonea, ex ramis sacram rumpens vocem, puerorum amores prædicaret, memor adhuc formosi illius Phædri. Verùm quia fieri illud non potest, Nam quàm multi medii, inter utrosque, Montes umbrosi, & resonantes æquoris undæ: hospitesque in terra aliena relicti sumus, magnumque Charicli momentum affert Gnidus: veritatem tamen metu victi non prodemus. Tu modò nobis ætherie Deus, in tempore adsiste, amicitiæ fautor, & arcanorum sacerdos Cupido, nequaquam pravus infans, qualem pictorum manus jocando fingunt, sed quem primario semine Principium procreavit, perfectum protinus editum. Tu enim ex obscura, atque confusa deformitate, Vniversum hoc formasti. Proinde sublato, tanquam communi totius mundi sepulchro, circunfuso illo chao, illud quidem in ultimi Tartari fecessus fugasti, ubi verè stant Ferrati postes, atque ærea limina portis, ut insuperabili addictum custodiæ, à reditu prohibeatur. Splendidæ autem luci obscura nocte prætenta, omnium & animæ carentium, & animam habentium opifex fuisti. Præcipuam verò hominibus concordiam infundendo, graves illos amicitiæ affectus conjunxisti, ut ex anima malitiæ adhuc experte, & tenera, connutrita benevolentia in virilem per-

[1] *Fagus Dodonea*] Vide proverbium Dodoneum & Cœlium Rhodiginum lib. 29. c. 15. Sophoclem in Trachiniis de geminis columnis. *Cogn.*

ωθὸς τὸ πλεῖον ἀνθρώπ). χαλεπὸς μὲν γὰρ, ἀλλ' ὀχῆς ἀναγκαίας εὑρεῖν φάρμακον. μόνον δ' ὁ ἔρως, Φιλοσόφου καλὸν ἐστι ψυχῆς ἐπίταγμα. πᾶσι δὲ τοῖς ὑπ' ἐκείνου εἰς ἀνδρείαν ἠσκημένοις, ἔπεται τιμὴ πλείων, ἢ ὅσα τ' παρ' αὐτὰ χρείας ἐπιδεῖ). καὶ πάντη δ' ἀναγκαίου τὸ καλὸν κρεῖττον. ἄχρι μὲν ὁ βίος ἀμαθὴς ἦν, οὐδέπω τ' καθ' ἡμέραν πόρος ὡς τὸ βέλτιον ἀνεῖν, ἀσκόπως ἐπ' αὐτὰ τὰ ἀναγκαῖα σπουδάζετ. τ' δ' ἀσχόλης διαίτης ἐπέχων ὁ χρόν©, ὑπαρέχει εὕρεσιν. ἐπειδὴ δ' αἱ μὲν ἐπ' ἀσφαλῆ χρεῖας πόρας εἶχον, οἱ δ' τ' ἐπιμηχανᾶσθαι ἀεὶ λογισμοὶ τ' ἀνάγκης ἀφεῖντες ἠυκαίρουν, ἐπινοεῖν π τ' κρειττόνων, ὡς τάχιστα κατ' ὀλίγον ἐπιστήμη συνηύξοντ'. τοῦτο δ' ἡμῖν λόγῳ τ' σύντελεστέρων τυχεῖν ἔστιν εἰκάζειν. αὐτίκα ἄνθρωποι πρὸς ἄνθρωπον ἐγένοντο, δ' καθ' ἡμέραν λιμῷ φάρμακον ἐζήτουν. ἐνθ' ἁλισκόμενοι τῇ πρὸς τὸ παρὸν σπουδῇ, τ' δυσερείας οὐκ ἐώσης ἐλίσσ' τὸ βέλτιον, τῷ εἰκαίᾳ πόᾳ ἐστηρίζθ', ὑ μαλθακὰς βίζας ὀρύττοντες, καὶ τὰ πλεῖστα δρυὸς καρπὸν ἐσθίοντες. ἀπ' ἐκ μὲν, ἀλόγοις ζώοις μᾶ χρόνου ἐρρέφη. ἀπόρου δ' πυρὸς, καὶ κεφαλῆς εἶδον αἱ γαμετῶν ἐπιμέλειαι, ὑρᾶσθαι κατ' ἔτ© συνεάζουσα, καὶ ὑ δὲ μαινὶς ἂν εἴποι τις, ὅτι δρυὸς, σάρκ© ἀμείνων. τί δ' οὐκ ἂν ἀρχῇ μὲν δῦναι δ' βίᾳ, σκέπης δεηθέντες ἄνθρωποι, νάκη, θηρία δείραντες, ἠμφιέσαντ', καὶ σπήλυγας ὀρῶν, κρύας καθαδύσεις ἐπενόησαν. ἢ πάλαι ῥιζῶν, ἢ φυτῶν αἷα κεκιλάμα-

perfectionem consummaretur. Nam inventum quidem est conjugium, necessariæ successionis remedium. Solus verò amor masculus, animi Philosophici pulchrum est mandatum. Omnia verò ea quæ ex integro ad decorem exercitatione provehuntur, plus honoris consequuntur, quàm ea quæ præsenti necessitate opus habent. Atque omnino honestum necessario est præstabilius. Itaque quamdiu rudis fuit hominum vita, nondum quotidiana experientia, quod melius est, per ocium quærendo: æquo animo in rerum necessariarum usum se contrahebat: cùm melioris vivendi rationis, urgens tempus, inventionem non suppeditaret. Postquam verò urgentes rerum necessariarum usus finem capiebant, ac posterorum cogitationes à necessitate liberatæ, occasiones captabant res meliores comminiscendi, exinde paulatim scientiæ accreverunt. Cujus rei argumenta ex absolutissimis artibus capere licet. Primi homines ut primùm creati fuêre, contra famem quotidianam remedium quærebant. Tum præsenti indigentia compulsi, cùm per inopiam consilii, quod melius erat, eligere non liceret, trita herba vescebantur, modò molliores radices effodiendo, modò plerumque quercus fructum comedendo. At posterior ætas, hæc brutis animantibus edenda abjecit. Sationem autem frumenti & hordei agricolarum diligentia invenit, reperta ratione, qua quotannis illa renascerentur. Ac neque insanus quispiam dixerit quercum esse aristâ præstantiorem. Quid autem? nonne ab ipso vitæ initio homines tegumento indigentes vellera, feris excoriatis, induerunt, & speluncas montium, quas contra frigus subirent, excogitarunt? aut olim radicum, plan-

ται. τὰ δὲ τούτων μίμησιν, ἐπὶ τὸ κρεῖττον ἀεὶ μεταίροντες, ὕφηναν μὲν ἑαυτοῖς χλανίδας, οἴκους δὲ φκίσαντο. καὶ λεληθότως αἱ περὶ ταῦτα τέχναι τὸ χρόνου λαβοῦσαι διδάσκαλον, ἀντὶ μὲν λιτῆς ὑφῆς, τὸ καλλιον ἐποίκιλαν. ἀντὶ δ' ὑπλῶν δωματίων, ὑψηλὰ τέρεμνα, καὶ λίθων πολυτέλειαν ἐμηχανήσαντο, καὶ γωνιῶν τοίχων ἀμορφίαν ἀνθηροῖς βαφαῖς χρωμάτων κατέγραψαν. πάλιν ἐκείνη γε τούτων τῶν τεχνῶν, καὶ ἐπιστημῶν, ἄφνω δοτε, καὶ βαθεῖαν ἐπιτηδειμένη λήθην, ὡς ἀπὸ μικρᾶς λύσεως καταμικρὸν εἰς τὰς ἰδίας ἀνέπιλεν ἀκτῖνας. ἔκπος δ' ἂν εἴποι τις, παρελθὸν τὰ μετ' αὐτόν. εἶθ' ἡ ἀμαθὴς τῶν λαμβανόντων, οἷς ἔμαθεν ἤδη ἀσπαζεῖσα, τὸ ἐνδέον ἐπλήρωσε. μὴ δή τις ἐμοῦ ἀρχαίων ἀπαιτείτω δόξαν ἢ παλαιᾶ χρόνου. γλυκαίνει γὰρ ἐμιλεῖν ἀναίσχυντον ὦν, ἵνα μὴ πλείως ἄωτερμον ἡμῶν φθερῇ τὸ γλίσχρον. αἱ δὲ ποικιλίαι σοφίας, τε φιλογυμνάδι ταύτης δρεπτῆς ἐπιθυμίαι, μόλις ὑπὸ δ' μηδὲν ἑαυτοῦ ἀνέχνευτον αἰῶνος εἰς τὰμφανὲς ἤμελλον ἥξειν, ἵνα τῇ θείᾳ φιλοσοφίᾳ, καὶ τὸ παιδεραστεῖν σωφρονήσῃ. μὴ δῆτα Χαρίκλεις, ὁ μὴ πρότερον εὕρητο, τοῦτο ἐπινοηθὲν αὖθις ὡς φαῦλον εὕρηται, μηδ' ὅπ τε παιδικῶν ἐράσται αἱ γυναικεῖαι συνουσίαι πρεσβυτέρας ἐπιγράφουσι χρόνους, ἐλάττω γεγόνασι. ἀλλὰ τὰ μὲν παλαιὰ τε ἐπιτηδεύματα, ἀναίσχυντα νομίζομεν. ἃ δ' αὖθις ἐνδυχολήσας τοῖς λογισμοῖς ὁ βίος ἐπιξεῦρεν, εἰς ἐκείνων ἀμείνω πεπαίδευται. ἐμοὶ μὲν γὰρ ὀλίγου καὶ γελᾶν ἔπεσχεν ἐπὶ, Χαρικλέους ἄλογα ζῶα, καὶ

tarumve ſiccas cavitates? Sed ſumptam ab his imitationem, in melius ſemper provehentes, veſtes ſibi texere, & domos ædificare cœperunt. Senſim verò artes illæ quæ circa hæc verſantur, tempus magiſtrum nactæ, pro vili panno, pulchriorem veſtem variegarunt: proque vilibus domunculis altas ædes, lapidumque magnificentiam fabricarunt, nudamque parietum deformitatem floridis colorum tincturis depinxerunt. Verùm unaquæque harum artium & ſcientiarum, muta cùm ſit, & oblivioni profundæ ſubjecta, tanquam à parvo occaſu, paulatim in proprios exorta eſt radios. Vnuſquiſque enim à ſe aliquid repertum, poſteriori tradidit: tum iſta accipientium ſucceſſio, ſemper aliquid iis quæ antea didicerat, apponendo, quod deerat explevit. Nequis igitur amores maſculos ab antiquis temporibus deposcat. Tum enim neceſſe erat cum mulieribus congredi, ne genus noſtrum ſeminis penitus expers interiret. Variæ autem doctrinæ, & elegantioris hujus virtutis cupiditates, vix tandem per tempus, quod nihil imperveſtigatum relinquit, in lucem venturæ erant, ut cum divina philoſophia, puerorum amores adoleſcerent. Quare Charicles, ne quod antea non fuit inventum, ſed poſtea excogitatum, ut pote malum arguas. Neve ob id, quod puerorum amoribus muliebres congreſſus antiquioribus inſcribuntur temporibus, minores alteros putes. Sed vetera quidem ſtudia, putamus neceſſaria, ſed quæ poſtea ratiocinationibus vacans hominum vita adinvenit, ut illis meliora, in pretio ſunt habenda. Mihi verò propemodum in mentem venit, ut riderem modò, quum Charicles bruta animantia,

&

πλὴν Σκυθῶν ἐρημίαν ἐπαινῶντος. ὀλίγου δ' ὑπὸ τῆς ἄγαν φιλονεικίας καὶ μετενόει, γλυκύμυθος ἦν ἄλλως. ὑδὲ γὰρ ὡς ἐναντία φθεγγόμενος, οἷς ἐπεχείρει λέγειν, ὑπεστελλόμην τῇ φωνῇ τόνῳ, τὸ ῥηθὲν ἐκλέπτων, ἀλλ' ἐπηρμένῃ φωνῇ λαρυγγίζων, ὡς ἐρῶσι φησὶν ἀλλήλων λέοντες, ὑδ' ἄρκτοι, καὶ σύες, ἀλλ' αὐτῶν ἐκείνοις τὸ ἧλυ μόνον ὁμοῦ κρατεῖ. καὶ τί θαυμαστόν; ἃ γὰρ ὐκ ἐλογισμὰ δικαίως ἂν τις ἔλοιτο, ταῦτα τοῖς μὴ δυναμένοις λογίζεσθαι δι' ἀφροσύνην ὐκ ἐνεστιν ἔχειν. ἐπεὶ τοι Προμηθεὺς, ἢ Θεῶν τις ἄλλος, εἰ νῦν ἐνέφυσε συνίζυξεν ἀνθρώποιον, ὐκ ἂν ἐρημία, καὶ βίος ὄρειος αὐτὸς ἐποίμαινεν, ὑδὲ ἀλλήλοις τροφὴν εἶχον. ἐξίσου γὰρ ἡμῖν ἱερὰ δεδημόμενοι, καὶ μέσην ἑστίαν τε ἰδίαν ἑκάστοις οἰκῶν, ὑπὸ τοῖς κοινοῖς ἐπολιτεύοντο νόμοις. τί δὴ παράδοξον, εἰ ζῶα τὰ φύσεως κακίαν μηδὲν, ὧν λογισμοὶ παρέχουσι δίκῃ τὰ θεοποίας λαβεῖν ἠυτυχήκασι, σωφρονήσαι μὴ τῶν ἄλλων καὶ τὰς ἄρρενας ἐπιθυμίας; ὐκ ἐρῶσι λέοντες. ὑδὲ γὰρ φιλοσοφοῦσιν. ὐκ ἐρῶσιν ἄρκτοι. τὸ γὰρ ὐκ φιλίας κρεῖττον, ὐκ ἴσασιν. ἀνθρώποις δ' ἡ μετ' ἐπιστήμης φρόνησις ὐκ ἐᾷ πολλάκις πειρᾶσθαι τὸ κάλλιστον ἑλομένῃ, βεβαιοῖ τοῖς ἐρῶσιν νόμισε τὰς ἄρρενας. μὴ τοίνυν ὦ Χαρίκλεις, ἀκηλάτῳ βίῳ συμφορήσεις ἐπιεικεῖ διηγήμασι, γυμνὰ τῷ λόγῳ τὴν σεμνότητα ἡμῶν κατασπάσῃς, μηδὲ τὸ ἀρχαῖον ἔρωτα τῷ νηπίῳ σωματείθμῃ. λογίζου δ' οὖν ἔτι μᾶλλον ἐκείνοις, τὰ τοιαῦτα μεθαρμοσθέντα. ὅμως δ' ἂν λογίζῃ νεῦν γε, ἐπιδὴ καὶ ὁ ἔρως, ὁ κοινὸς ἀμφοτέροις, ὅτι διπλοῦς θεὸς ὁ ἔρως, ὁ κοινὸς μίαν ὁδὸν φοι-

& Scytharum solitudinem laudabat: imò ferè etiam præ nimia contentione eum quòd Græcus esset, pœnitebat. Neque enim veluti qui contraria loqueretur, quibus dicere aggrediebatur, dicta summisso vocis tono furabatur, sed elata voce proclamans, Haud amant, inquit, se mutuò leones, neque ursi, aut sues, sed illos sola fœminei congressus cupiditas tenet. Ecquid hoc adeò mirum? Quæ enim ex ratiocinatione meritò aliquis capit, ea illis qui præ vecordia ratiocinari nequeunt, consequi non licet. Nam si Prometheus, vel Deorum quispiam alius, cuilibet animanti mentem humanam indidisset, non solitudo, non vita montana pasceret illos, neque promiscua pabula haberent: sed ex æquo nobiscum templis ædificatis, & inhabitatis quisque mediis privatæ domus laribus, communibus regerentur legibus. Quid igitur mirum, si animalia naturæ damnata, quibus nihil eorum quæ ratio suppeditat, à Providentia accipere contigit, cum cæteris mascula libidine privantur? Non amant se mutuò leones: neque enim philosophantur. Non amant ursi, quia quod est in amicitia pulchrum non intelligunt. At hominum illa cum scientia conjuncta prudentia, ex eo quod sæpius fecerat periculum, optimum quod erat, eligens, masculos amores omnium firmissimos esse judicavit. Quare noli Charicles, meretriciis protervæ vitæ narrationibus comportatis, gravitatem nostram nudo sermone infectari: nec cœlestem illum Amorem infanti illi annumerare. Sed tandem ætate, relictis aliis, ad hujusmodi studia transeundo, at certè nunc apud te considera, siquidem id non feciſti priùs, quòd Amor duplex est Deus, non una

τῶν, ὑδὲ ἐνὶ πνεύματι τὰς ἡμετέρας ψυχὰς ἐρεθίζων. ἀπ' ὀλίγου, ὡς ἂν οἴμαι νομιδὴ νήπια φρονῶν, ὑδὲ τὸν ἀφρονέστατον ἀθρόοις ἐπιχειρῶν δυναμένοις λογισμοῖς, πολὺς ὢν παῖς τῶν ἀφρόνων ψυχῶν ἀθροίζεται. μάλιστα δὲ αὐτῷ γυναικεῖοι πόθοι μέλουσιν. ἑτὸς ἐστιν ὁ τῆς φιλίας ταύτης ὑπηρέτης ἑταῖρος, ἀκέλευστον φορᾷ πρὸς τὸ βυλόμενον ἄγων. ἕτερον γὰρ ἔρως ὠμογέροντα πατὴρ χρόνων, σεμνὸν ὀφθῆναι, καὶ πάνυ θεῖον ἱερωπεπὲς ἡδομαι, σωφρονούντων πειθοῖς παθῶν, ἡπίαις παῖς ἐφέπων Ἀφροδίτης ἐμπνέει. καὶ λαχόντες ἴλεων τῶδε δαίμονα, ἡδονὴν ὁρετῇ μεμιγμένην ἀσπαζόμεθα. διὰ γὰρ ὄντες κοῦ τὸ πρακτὸν πανδήμου πρὸς ὁ ἔρως. ἑνὸς γὰρ ὀνόματος οὐχ ὁμοία τὰ πάθη κεκοινώνηκε. καὶ γὰρ αἰδὼς, ὠφελείας ὁμοῦ καὶ βλάβης ἀμφίδολός ἐστι δαίμων. Αἰδὼς, ἢν μὲν ἀνδρὸς μέγα σπένδῃ, ἢ δ' ὀνήνησιν. ὑμὴν δὲ ἐλεύθερον ἦθος ἐστὶν ἓν, ἀπ' ἐπὶ γαίου εἰσὶ δύο. τὴν μὲν κεν ἐπαινέσειε νοήσας, ἢ δ' ἐπιμωμητή. Ἀφ' ὧν ἄνδρα ἡμῶν ἔχουσιν. ὑδὲν ἐν παραδόξοις, εἰ πάθος, ὁρετῇ κοινὴν σωσηρείαν ἔχειν ἔτυχεν, ὥστε ἔρωτα καλεῖσθαι, καὶ τὴν ἀνόλεθρον ἡδονὴν, καὶ τὴν σωφροσύνην εὐνοίαν. γάμους δὲ φησι τὸ μηδὲν οἴεσθαι. ἐ τὸ ζῆλον ἐβίᾳ φυγαδεύειν, ἵνα πῶς μείνωμεν ἄνδρωποι; ζηλωτὸν μὲν ἦν καὶ τὸ σωφρονεῖν Εὐριπίδῃ, εἰ δίκαια ἐ πρὸς γυναῖκας συνόδῳ, φοιτῶντες ἐπὶ ἱερὰ, καὶ ναὸς, ἀγύρτας, καὶ χρυσᾶ τέκνα ἀντὶ τῆς ἀμαθοκόκκης ἐωνούμεθα. ἀνάγκη γὰρ βαρεῖ κατ' αὐχένα ζυγὸν ἡμῖν ἐπιτίθεσθαι, τοῖς

via ad nos ventitans, neque uno ſpiritu noſtros animos inceſſens. Sed alter, ut arbitror, puerilia ſapiens, cujus mentem nulla ratio gubernare poteſt, frequens in animis inſipientium congregatur: atque ipſi muliebria potiſſimùm deſideria curæ ſunt. Et hic eſt quotidianæ iſtius contumeliæ ſocius, abſque diſcrimine cuicunque volenti ſeſe celeriter applicans. Alter verò Amor, priſcorum pater temporum, viſu grave, ſacrumque omninò ſpectaculum, promus temperatorum affectuum, blandum quiddam *uniuſcujuſque* mentibus inſpirat. Tunc propitium nacti hunc Deum, voluptatem virtuti immixtam amplectimur. Geminos enim revera, juxta Tragicum, ſpiritus efflat Amor. Vnum autem & commune nomen diſſimiles affectus habet. Nam & Verecundia, *utilitatis* pariter & damni anceps eſt Dea,

Quæ ſimul & fructus homini, & mala plurima confert.

Neque vero unicum eſt genus contentionum, ſed

Sunt gemina in terris, quibus altercantur in unum

Mortales cauſæ, varia quoque mente trahuntur,

Hanc laudet prudens, damnandam reprobet illam.

Nihil igitur mirum, ſi affectus virtuti communem appellationem eſt ſortitus, ita ut Amor vocetur, & flagitioſa illa voluptas, & modeſta hæc benevolentia. Nuptias igitur pro nihilo ducis, inquit, & fœmineum genus è vita expellis? deinde quo pacto maneamus homines? Beatum equidem eſſet ex Euripidis ſapientiſſimi ſententia, ſi abſque illo cum mulieribus congreſſu, ad ſacra, & templa Deorum ventitantes, argento atque auro liberos à ſucceſſione mercaremur. Neceſſitas enim gravi jugo noſtris cervicibus im-

πειθομένοις πειθαρχεῖν βιάζεται. τὸ μὲν οὖν καλὸν αἱρώμεθα τοῖς λογισμοῖς, εἰκέτω δὲ τῇ ἀνάγκῃ τὸ χρειῶδες. ἄχρι τέκνων, γυναῖκες ἀριθμὸς ἔστωσαν. τὰ δὲ τοῖς ἄλλοις, ἅπαντα μὴ μᾶλλον ᾖ. τίς γὰρ ἂν εὖ φρονῶν ἀνέχοιτο δυώδεκα, ἐξ ἑωθινοῦ γυναικὸς ὠραϊζομένης ἐπικτήτοις σοφίσμασιν; ἧς ὁ μὲν ἀληθῶς χαρακτὴρ, ἄμορφος. ἀλλότριοι δὲ κόσμοι, τὸ δὲ φύσεως ἀπρεπὲς βυκολοῦσιν. εἰ γοῦν λάβοι τις νυκτέρου κόπτης ἕως ὄρθρου ἂν ἴδοι τὰς ἀνισταμένας γυναῖκας, αἰσχίω νομίσοι θηρίων τὸ πρὸ μιᾶς ὥρας ἀνομοιωθῆναι δυσκλυδωνίσιν. ὅθεν ἀκριβῶς εἰκῇ καθείργουσιν αὐτὰς, ἐδεῖτο τὸ ἀρρένειον βλεπομένας. χρᾶσις δὲ θερμοπαιπάλου ὁ σύμμορφος ἄχλος, εὐκύκλῳ παρεσῶσι, ποικίλοις φαρμάκοις κοσμοφαρμακεύουσι τὸ δυσχρὲς εὐθύπτας. ὑγρὸν ὕδατος ἀκριβῶς λάμβαλε τὸ ὑψηλὸν λάπυς ψάμμα κόπτε, δύνῃς ἄπιστον ασυδὴς ἐχρῆσθαι πρὸς πρόσωπον, ἀλλ' αἱ πολλαὶ τῶν λιθοκομούντων συνήθεις, τὸ ἀνδρῶδες δὲ εὐθυσώπτε χρῶτα φαιδρύνουσιν. ὡς δ' ἐπὶ δημοτελοῦς πομπῆς, ἄλλο τις ἄλλη τῶν ὑπηρετουσῶν ἐλκυσθείσῃ, λευκοίδας δρυμοῦς, ἢ εὐοχθους, ἴσως τε τ. καὶ κοσμήσουσι οἱ φαρμακοπῶλαι, πυξίδων ὄχλοι, ἀσπαῖα μεσὰ πολλῆς κακοδαιμονίας. οἱ οἷς ὀδόντων σμηκτικαὶ δυνάμεις, ἢ βλέφαρα μελαίνουσι τέχνῃ ἡσυχάζει. τὸ δὲ πλεῖστον ἀνελόντες μέρος ἡ πλοκὴ τὸ τριχῶν. αἱ μὲν, ὁ φαρμάκοις ἐρυθαίνειν δυνάμενοις πρὸς ἡλίου μεσημβρίαν, τὰς πολιὰς, ἴσως τοῖς τὸ ἐρίων χρωμαῖς, ξανθοῖς μεταβάλλουσιν ἄνθος, τῷ ἐδίῳ κοσμοκρίνουσι φύσιν. ὑπόσοις δ' ἀρκεῖν ἡ μέλαινα χαίτη νομίζει, imposito, imperatis parere nos cogit. Quod pulchrum igitur est, id ratione eligamus, & cedat utilitas necessitati. Quod ad liberorum procreationem attinet, mulieres aliquo sint in numero. In cæteris verò rebus, apage ne mihi ulla fuerit. Quis enim sanæ mentis sustinere queat, mulierem à summo statim mane ascititiis imposturis sese comentem? Cujus nativa facies, verè turpis est, aliena verò ornamenta, naturæ deformitatem tegunt. Siquis ergo mulieres ad auroram à nocturno lecto videat surgentes, turpiores putabit esse bestiis, quæ ante unam horam malè ominatæ nominarentur. Vnde diligenter domi sese concludunt, ut ne ab ullo viro conspiciantur. Anus autem & ancillarum formæ consimilis turba circunstant variis medicaminibus infœlices illas facies inficiendo. Neque enim ubi aquæ mero latice profundam crapulam abluêre, protinus ad serium aliquod negocium se conferunt: sed crebræ medicamentorum compositiones, fœdam faciei cutem exornant. Perinde autem ut publica pompa, ancillarum alia aliud administrat, pelves argenteas, gutturnia & specula, utque in pharmacopolæ officina, pyxidum turbam, plena multæ infœlicitatis vascula. In quibus dentium vis abstersiva, aut palpebris denigrandis ars comparata reconditur. Maximam autem partem textura capillorum absumit. Nam aliæ quidem medicamentis rubefaciendi ad solis meridiem vim habentibus, capillos perinde ut narum coloribus, flavo inficiunt flore, propriam damnantes naturam. Aliæ verò quibus nigra coma videtur ad formam sufficere, o-

τῶν γαμουμένων πλοῦτον εἰς πώγωνα ἀναλίσκουσιν, ὅλαι Ἀραβίαν χεδὸν οἱ τρίχων ἀπαναίσσαι. σιδηρᾶ τε ὄργανα, πυρὸς ἀναζέσαι φλογὶ χλιανθέντα, βίᾳ τὴν ἐλίκων ἐλότητα ἀμπλέκει. καὶ ἀφίεσι μὲν εἰ μίχεα τὰ ὀφρύων ἐφελκυσμάτων κόμαι, βοσκὸν τῷ μετώπῳ μεταίχμιον ἀφιᾶσαι. σαθαρῶς δ' ἔχεα τὰ μεταφρένων οἱ ὄπισθεν ἐπισκελίοντες πλόκαμοι. καὶ μὴν τοῦτο, ἀνυποδήτῳ πέδιλα τὰ σκελικὰ σανδαλίῳ τὰς πόδας ἐπισφίγγοντα, καὶ λεπτοϋφὴς ἐς πρόφασιν ἐσθὴς, ὑπὲρ δὲ δακτύλων γεγυμνωμένων. πάντα δ' τὰ αὐτὸς αὐτῆς γαμερμώτερα δὲ προσώπου, χροιὰς τὰ ἀμόρφους ἀποπλαττόντων μαζῶν, ὃς ἀεὶ ἀφιέρωσι δισμάζας. τί δὲ τὰ τούτων πλουσιώτερα κακὰ διεξίωμεν; λίθοι ἐρυθραίοις ἀπὸ τῶν λοβῶν, πολυτίμητον ἠφανισμένοις βέλος, ἢ τὰς ἀδὲ κεφαλὰς, καὶ βοσπόροις δράκουσι; ὡς ὤφελον ὄντως αὐτὰ χρυσία, δράκοντες εἶναι. καὶ στέφανα μὲν τὸ κύκλῳ τῶν κεφαλῶν ἀφεῖναι, λίθοις ἰνδικαῖς ἀστερωμένα. πολυτελεῖς δ' τὰ αὐχένων ὅρμοι κοσμεῖν[1]. καὶ ἄχεα τὰ ποδῶν ἐχόντων κατὰ κύκλον ἀπλῶς χρυσᾶ, ἅπαν εἴ τι δὲ σφυρὰ γαμοῦσιν, περισφίγγον. ἄξιον δ' ἦν σιδήρου τὰ ἀφίσφυρα σκέλη περιδῆσαι. καὶ παιδιὰν αὐτῶν ὅλον τὸ σῶμα νόσης δύμορφίας ἐξαπατῶντι κακῷ ἀμαυρωθῆναι, τὰς ἀναιχμώτους παρειὰς ἐρυθαίνουσιν ἐπιχέαις φύκεσιν, ἵνα τὴν ὑπέρλευκον αὐτῶν, καὶ μίσιον χροιὰν, τὸ πορφυροῦν ἄνθος ἐπιφοινίξῃ. τίς δ' ὁ μὴ τὴν τοσαύτην ἀφροσύνην βιῶν; δύθις δὲ τὰ οἰκίας ἐξοδοι. [1] ἢ πᾶς ἄνθρωπος

mnes maritorum opes in hanc impendunt, totam penè Arabiam ex capillis ſpirantes: ferreaque inſtrumenta, ignis obtuſa flamma calefacta, vi quadam cincinnorum flexus inter ſe implicant: ac illæ comæ curioſius ad ſupercilia uſque attractæ, breve interſtitium fronti relinquunt. Poſt tergum autem in ſcapulas uſque demiſſi capilli ſuperbè ſuccutiuntur. Huc accedunt & variis coloribus tincta ſandalia intra carnem pedes ipſos aſtringentia: & tenuis, prætextu tantùm aſſumpta, veſtis, ne nudæ videantur. Omnia autem quæ intra ipſam ſunt cognitu faciliora quàm facies, præter turpiter dependentes illas mammillas, quas ſemper circunferunt obligatas. Quid opus eſt mala iſtis opulentiora recenſere? lapillos Erythræos, à fibris aurium multi pretii pondus, ſuſpenſos, aut circumpoſitos manibus, brachiis-ve dracones illos, qui utinam pro auro, verè dracones eſſent. Etiam corona caput in orbem ambit, gemmis Indicis ſtellata. Pretioſa autem de cervicibus monilia dependent, & uſque ad extremos pedes miſerum illud deſcendit aurum, ſi quid malleoli nudum eſt, totum revinciens: at æquum erat hæc religata crura ferro vinciri. Quum verò totum corpus adulterinæ formoſitatis fallaci elegantia fuerit incantatum, impudentes etiam genas illitis fucis rubefaciunt, ut ſummè candidum, & pinguem ipſarum colorem, purpureus nitor ſuperadditus, rubere faciat. Cæterùm quæ vita tantum ſequitur apparatum? E domo ſtatim egrediuntur, & ſpectator omnis maritos enecat. Quorum non-

[1] Καὶ πᾶς ἀνατὶς ὀπτηρίζων τὸν γαμερμένους, ἀν εἶναι οἱ κακοδαίμονες ἄνδρες

τὰς ἐπιτελέσαι τὰς γαμικὰς, ὧν εἰσὶν οἱ κακοδαίμονες ἄνδρες, ἀλλ' αὐτὰ ἴσασι τὰ ὀνόματα, Κωλιάδας εἰ τύχοι, καὶ Γενετυλλίδας, ἢ τὴν Φρυγίαν δαίμονα, καὶ τὸ δυσμαχὲς Κῶμον ἐπὶ τῷ πυρθμῷ. πλεστὴ δ' ἀπόρρητοι. καὶ χοροὶ ἀνδρῶν, ὕπαιθρα μυστήρια. καὶ γὰρ τί δεῖ ἀφελέσθαι λάθρα φθορὰν ψυχῆς; ἐπειδὰν δ' τούτων ἀπαλλαγῶσιν οἶκοι, φύλλα τὰ μακρὰ λυτέα. καὶ πολυτελὴς μὲν καὶ ἡδεῖα τράπεζα, πολὺς δ' ὁ μὴ δεῖ ἀνδρῶν ἀκκισμός. ἐπειδὰν γὰρ ὑπέρπλεω γένωνται ταῖς παρ' αὐτῶν χαριτωμενίαις, ὥστ' ἐὰν ὁ Φάρυλλος αὐτῶν ἀδιάφθορα τὰ στόμα, ἄκρατος ἀκκύλοις ἐπιχρώμενος, ἢ ἀδιακείμενον ἔχειν δύνηται, νύκτας ἐπὶ τούτοις διηγήμασι, καὶ τὰς ὑπερχρωσας ὕπνους, καὶ ἡλύσιον ἀθύνη γάμησιν. ἀφ' ἧς ἀναστὰς ἕκαστος, ἀθὺ λυτροῦ χρεὼς ἐστι. ταῦτα μὲν οὖν αὐτάδη βίου τεκμήρια. εἰ δὲ τις ἀκριβέστερον εἰ τὰ ἀληθῆ κατὰ μέρος ἐξετάζειν, ὅστις καταράσαιτο Προμηθεῖ, τὸν μενάνδρειον ἐκεῖνον ἀπόρρητος φωνήν. εἶτ' ἂ δικαίως ἐφ' ἅπαξ παλαιόμενον χράφοντι τὸν Προμηθέα ἐφ' ταῖς πέτραις, καὶ ἡλύσιν αὐτοῦ λαμπάς.

nonnullorum infœlices viri, ne ipsa quidem norunt nomina, [1] Coliadas, si fors ferat, & Genetyllidas, aut Phrygiam illam Deam, & Comum illum, pastorem perditè amantem. Sed arcana sunt sacra, & absque viris suspecta mysteria. Quid enim attinet & animorum corruptelas complecti? Postquam autem his peractis iterum discesserunt: domi statim longa balnea, & sumptuosa ac suavis mensa, multaque erga viros simulata recusatio, nam cùm satis superque ingluviem impleverint, neque gutrur ipsarum cibi quicquam ampliùs recipere possit, quasi summis digitis inscribant, singula fercula degustant, noctes ad hæc narrantes, & diversorum corporum somnos, & lectum muliebritate refertum, ex quo quisque surgens, lavacro opus habet. Atque hæc sunt vitæ constantis argumenta. Verùm siquis eorum quæ acerbiora sunt, veritatem vellet particulatim examinare, revera Prometheum execraretur in hanc erumpens Menandri vocem.

Ergo immerentem dictitant Promethea,
Pendere fixum Caucasi de rupibus?
Re-

μὲν αὐτὰ ἴσασι τὰ ὀνόματα, κωλιάδας, εἰ τύχοι, & γενετυλλίδας καὶ τὴν Φρυγίαν δαίμονα] Locus iste est mutilus, si quid in his video, & post γαμικὰς ponenda est hiatus nota. Nam Κωλιάδες & Γενετυλλίδες non sunt nomina eorum spectatorum, qui miseros maritos zelotypia conciant, sed numinum cognomina, quorum lucos & templa frequentabant Græcæ mulieres. Deest igitur aliquid, ut si hæc desint, aut tale: quid: γαμικὰς, & εἰς τὰ τελούν φοιτώσας τὸ ὄνομα, δὲ εἰσὶν, &c. Sic sensus constaret, qui nullus est, ut nunc legitur. *Palm.*

1 *Coliadas*] Genetyllis Veneris cognomina sunt apud Aristophan. de quibus vide Pausa. in Attic. *Cogn.*

2 Τὰς ὑπερχρωσας ὕπνους] Interpres *diuersorum corporum somnos.* Aliud enim corpus habent fœminæ vigilantes & ornatæ vestibus: aliud, nudæ & dormientes in lectis. Ovidius: *'pars minima est ipsa puella sui.* An de colore fœminarum intelligendus Lucianus. *Menagius.*

ἄλλο δ' ἢ ἓν ἐν ἀγαθὸν, ὃ μισοῦν οὐδ' ἅπαξ τὰς γυναῖκας ἔπλασεν; ὦ πολυκμηθεῖσι, ἔθνος μιαρόν. γαμεῖ τις ἀνθρώπων; γαμεῖ λάβρον. λοιπὸν γὰρ ἐπιθυμίαν καὶ γαμηλίῳ λέχει, μοιχὸς ἐστρυφᾶν. εἶτ' ἐπιβουλαί, καὶ φαρμακεῖαι, καὶ νόσοι, χαλεπώτεραι φθινᾶν, μεθ' ἃ ζῇ πενιχρὸν τὸν βίον γυνή. τίς ταῦτα τὰ ἀγαθὰ διώκει; τίνι βίος ὁ δυσχεὴς ἔστω ὑμέτερος; ἄξιον τοίνυν ἀντιτίθεσθαι τοῖς θηλεσι κακοῖς, τὸν ἄρρενα τῶν παίδων ἀγωγήν. ὄρθρου ἀναστὰς ἐκ τῆς ἀζύγου κοίτης, τὴν ἐπὶ τῶν ὀμμάτων ἔπι λοιπὸν ὕπνου ἀποτινύμενος, [1] ὕδατι λιτῷ τὴν ἱερὰν χλαμύδα ταῖς ἐπωμίσιν περόναις συνάψας, ἀπὸ τῆς πατρῴας ἑστίας ἐξέρχεται [2] κρύπτα κεκυφώς, τὴν μυδῶσαν τῶν ἁπάντων ἐξεσμένος ὀφθαλμῶν. ἀκόλουθοι δὲ καὶ παιδαγωγοὶ, χορὸς αὐτῷ κόσμιος ἕπονται, τὰ σεμνὰ τῆς ὀρχήσεως ὀργανα κρατοῦντες. ὑπεῖσι κτενὸς εὐθμὸς κόμιμον καλαύχαιν δυναμένας, ἐδὲ ἔσοπτρα τὴν αἰνιγμάτων χαρακτῆρα ἀχράφους εἰκόνας, ἀλλ' ἢ πολύπλυκοι δίλτοι καθ' ἓν ἀκολουθοῦσι, ἢ παλαιῶν ἔργων ὀρθὸς φυλάττουσαι βίβλοι. κἀν εἰς Μουσικὴν δίοι φοιτᾷν, εὐμελὴς λύρα. πᾶσι δὲ τοῖς φιλοσόφοις ψυχῆς μαθήμασι λιπαρᾶς εὐαθλήσας, ἐπειδὰν ἡ ἀφθονία τῆς ἐγκυκλίου ἀγαθῶν πορείας, τὸ σῶμα τοῖς ἐλευθερίοις ἀσκήσεσιν εὐπονεῖ. ἕπεσθαι γὰρ ἵπποι

Repertus ignis huic, aliud nihil boni.
Sed quod Deos odisse cunctis credidi,
Invenit idem fœminas, ô Dii boni,
Genus sceleſtum. Ducit aliquis conjugem?
Clam ducit: & mox cupiditates plurimæ,
Et nuptiali mœchus illudit thoro,
Venena dehinc, insidiæ, morbi, invidiæ,
Gravissima, quo fœmina omni quam fovet.

Quisnam hæc bona sectatur? cujus animum adeò infœlix vita demulceat? Æquum igitur fuerit muliebribus hisce malis opponere masculam puerorum vivendi rationem. Postquam mane surrexit ex lecto non conjugali, reliquumque somnum ab oculis abstersit aqua vili, & sacram chlamydem humeralibus fibulis astrixit, paterna domo egreditur capite demisso, ac neminem omnium ex adverso intuens. Assectæ autem, & pædagogi, turba conveniens ipsi, sequuntur, venerabilia virtutis instrumenta manibus tenentes, non secti pectinis incisuras, quibus coma demulceri queat, neque specula formarum oppositarum, non pictas imagines: sed vel multiplices pugilares à tergo sequuntur, vel veterum virtutes operum custodientes libelli: quòd si adeunda sit Musici schola, sequitur sonora lyra. Omnibus autem philosophicis animi disciplinis abundè exercitatus, ubi jam mens cyclicis illis bonis satiata fuerit, corpus quoque liberis exercitationibus excolit. Nam illi curæ sunt equi Thessali, breviter-

1 Τ' ὕδατι λιτῷ] In Angl. Cod. legitur ὕδατι λιτῷ καὶ χιτωνίσκον χλαίδα ταῖς ἐπωμίσις περόναις. Bourd.

2 Κάπα κεκυφὼς καὶ μαδήνα ἢ ἀπαίστων ἐξεσμένος ὀφθαλμῶν] Si quid mihi credis lector, leges ἢ ἀπαιστώντων, non ἢ ἀπαίστων, id est, occurrentium: meliorem multo sententia. Palm.

1 Ἀνεπ-

μέλησιν αὐτοῖς. καὶ βραχὺ τὸν νεότητος πολεμοῦντας, οὐ εἰρήνη μελετᾷ τὰ πολεμικὰ, ἄκοντος ἀφιεὶς, καὶ βέλη δι' εὐστόχου δεξιᾶς ἀποπέμπων. εἶθ' αἱ λιπαραὶ παλαῖσται, καὶ σοὶ ἥλιος μεσημβρινὸν θάλπος ἰσχνίζεται τὸ σῶμα πυκνούμενον. οἵ τε τῶν ἀγωνίων πόνων ἀποτελέζοντες ἱδρῶτες, μεθ' ὧν λυτρὰ σωτήρια, καὶ τράπεζα τῇ μὴ μικρὸν ἐπιφοῦσα πρόξει. πάλιν γὰρ αὐτοῖς διδάσκαλοι, καὶ παλαιῶν ἔργων αἰνιττόμενοι, καὶ ἐπιμελόμενοι μνήμης, τίς ἀνδρεῖος ἥρως, ἢ τίς ἐπὶ φρονήσει μαρτυρούμενος, ἢ οἷοι δικαιοσύνῃ, καὶ σωφροσύνῃ θαυμασθέντες. τοιούτοις δρεπτοῖς ἀπαλὴν ἔτι τὴν ψυχὴν ἐπαρδόν, ὅταν ἐπέρᾳ τὸν πρόξιν ἐρίσῃ, τί χαιρὸς ἀναγκῇ τὸ ὀφειλόμενον δασμὸν ἐπιμετρήσας, ὑδίοις ὕπνοις καθεύδῃ; τοῖς μετ' ἡμέραν καμοῦσι τοῖς ἐπὶ μικροῦ. τίς οὖν ἂν ἐφηβὴς ἐφίβου γένοιτο τοιούτου; τίνι δ' ὅτου σωφροσύνῃ μὴ αἱ τῶν ὁμιλούντων βολαὶ, περὶ ὧν οἱ τῆς Δηναιᾶς λογισμοί; πῶς δ' οὐκ ἂν ἀγαπήσειε τὸ σὸν παλαίσματος μὴ Ἑρμοῦ, Ἀπόλλωνα ἢ σὺ λύρας, ἱππικὴν ἢ ὡς Κάστορα, θείας ἢ δρεπτὸς Δηναῖ διώκοντα σώματος. ἀλλ' ἐμοὶ μὲ δαίμονες ἐφόροι, βίου εἴη δαιτικῆς ἔτος, ἀπαντικρὺ δ' φίλου καθίζεσθαι, καὶ πλησίον ἠδὺ λαλοῦντος ἀκούειν. ἐξίοιμι ἢ αὖθις, συνεξίοιμι, καὶ παντὸς ἔργου κοινωνίαν ἔχειν. δέξαιτο μὲν ἂν ἐρῶν τις δι' ἁπλότητα, καὶ ἀμελήτου βίου, τὸ συγχόμενον ἀλύπως εἰς γῆρας ὁδόντων, μηδεμιᾶς τὸν

viterque juventutem domans in pace meditatur res bellicas, ſpicula emittendo, certaque dextra ſagittas vibrando. Deinde & unctæ palæſtræ, & ad ſolis meridianum calorem oppletur pulvere corpus denſatum, deſtillanteſque contentioſorum laborum ſudores, poſt quos lavacra brevia, & menſa ſobria, rebus paulo pòſt gerendis non adverſa. Rurſum enim ipſi præceptores, & veterum operum exempla inſinuantes & curantes recordationes. Nempe quis heros fortis fuerit, quis ob prudentiam publico teſtimonio coheneſtatus, aut qui juſtitiam ac temperantiam amplexati fuerint. Hujuſmodi virtutibus tenerum adhuc animum imbuens, quando jam veſpera rebus gerendis finem imponit, tributo, quod ventri ex neceſſitate debetur depenſo, ſuaviores ſomnos dormit, poſt diurnos iſtos labores ad tempus conquieſcens. Quis igitur talis ephebi non fieret amator? cui verò adeò fuerit hebes oculorum acies, & luxata mentis ratiocinatio? Quomodo verò non amaret illum, in palæſtris quidem Mercurium, inter lyras autem Apollinem, equitatorem verò ceu Caſtorem, ac divinas virtutes mortali corpore proſequentem? At mihi quidem ô Dii cœleſtes, utinam perpetua ſit hæc vita, ex adverſo amici ſedere, & ſuave loquentem propè audire, & cum exeunte, ſimul exire, & omne cum eo opus commune habere. Optarit igitur amator, ut ſuus amaſius, per illæſam, & inconcuſſam vitam, abſque moleſtia poſſit ad ſenectutem pervenire nul-

1 Ἀπαντικρὺ φίλου καθίζεσθαι, καὶ πλησίον ἠδὺ λαλοῦντος ἀκούειν] Reſpexit ad Oden Sapphus, à Catullo Latinè redditam. *Menagius.*

χης περιρρήσσω βάσανον ἐπήρειαν. εἰ δὲ καὶ οἱ τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως νόμοις, [1] νόσος ἐπιψαύσειεν αὐτῷ, κάμνοντι συνοσήσω, καὶ ἅμα χειμαζομένῃ θαλάττῃ ἀναζεύξω συμπλέουσαν. κἂν πυρανικὴ βία δεσμοῖς περιάψῃ, τὸν ἴσον ἐμαυτῷ περιβήσω σίδηρον. ἐχθροὺς ἅπαντας ὁμοίους ἐμοὶ ἕξει, καὶ φιλήσω τοὺς τούτου φιλοῦντας ἕκαστος εἰδὼς λῃστάς, ἢ πολεμίους στρατεύσομαι ἐπ' αὐτὸν ὁρμῶντας, ἀμυνοῦμαι καὶ τοῖς δύναμιν. κἂν ἀποθνήσκῃ, ζῆν σὺν ἀνίξομαι. πλούτιος δὲ συνολὰς τοῖς μετ' ἐκείνου ὑπ' ἐμοῦ περιρρηγνύοις ἐπιθήσομαι, κοινὸν ἀμφοτέροις ἐπιχώσας τάφον. ἑτοίμως δὲ ἀναμείνωσιν ὅσα, μὴ δὲ τῷ καφίλῳ κοινὰ ἀπ' ἀκμάλων λήξεσθαι. τοῦτα οἱ ἐμοὶ τοῖς τῆς ἀξίας ἔρωτες, ἀλλ' ἡ Θεοῖς γείτων ἡρωϊκὴ φρόνησις συνεμάθησεν. οὓς οἷς ὁ φιλίας ἔρως, ὥχρι θανάτου συνεξέπνευσε. Φωκεῖς γὰρ νηπίων ἔτι χρόνων, Ὀρέσῃ Πυλάδῃ συνῆψε. Θεὸν δὲ τὸ τοῖς ἀκμάλοις παῖδε μεσίτην λαβόντες, ὡς ἐφ' ἑνὸς σκάφους τὸν βίον συνεπλεύσατο. ἀμφότεροι Κλυταιμνήστραν ἀνῄρουν, ὡς Ἀγαμέμνονος παῖδες. τοῦ ἀμφοῖν Λοξίου ἐφοδεύοντος. τὰς Ὀρέσῃ [2] ἐλαυνούσας ποινὰς, Πυλάδης σὺν ᾧ μᾶλλον. κεκινημένῳ συνῳκονόμει. τὸν δὲ ἐρώτικὸν φιλίαν, οὐδὲ τοῖς τοῦ Πυλάδου ὄργις ἐμέτρησεν, ἀλλ' ἐπὶ

nullius fortunæ invidam impressionem expertus. Quòd si verò etiam qualis est humanæ naturæ conditio, morbus quispiam ipsum invaserit, cum ægrotante pariter ægrotabo: si etiam per mare procellosum feratur, cum eo navigabo. Quòd si etiam tyrannica vis illi vincula innectat, par ferrum mihi circundabo. Quicunque illum oderit, meus inimicus erit, eumque benevolentia prosequentes amabo. Si verò prædones, vel hostes videam in ipsum irruentes, præter vires etiam armabor: si moriatur, vivere non sustinebo. Postrema autem mandata iis, quos proximè post illum amavi, ista dabo, ut commune ambobus sepulchrum accumulent: & ossa inter se permiscendo, ne mutum quidem pulverem à se mutuo separent. Atque hæc non primi expriment mei amores quibus dignos prosequor: sed illa Diis proxima, heroum prudentia, velut quadam lege sancivit: in quibus amicitiæ ille amor, ad mortem usque simul expiravit. Phocis à teneris annis Orestem Pyladi conjunxit: qui cùm Deum mutuorum affectuum mediatorem accepissent, perinde atque in uno eodemque vitæ navigio simul navigarunt. Ambo Clytemnestram interemerunt tanquam Agamemnonis filii, ambo Ægisthum occiderunt. Pœnas quibus agitabatur Orestes, ægriùs ferebat Pylades, cum defendebat cùm damnaretur. Nec amatoriam illam amicitiam Græciæ terminis metiti sunt: sed ad ultr-

1 Νόσος] Anglic. νόμῳ ὑπαυσίειν αὐτῷ. Bourd.

2 Ἐλαυνούσας ποινὰς] Dixi ad Petron. *Bourd.* Delphis obsessus furiis, Apollinis consilio venit Athenas in Minervæ delubrum, cujus consilio vincens, reversus est Argos. Has verò ferias placans vocavit Eumenidas apud Æschylum. *Gogn.*

1 Ἐφ-

τὰς ἐσχάτας Σκυθῶν τέρμονας ἔπλευσαν. ὁ μὲν, νοσῶν· ὁ δὲ, θεραπεύων. τὴν γῆν Ταυρικὴν γῆν, ἐπιβαίνοντες, διὰ τὴν μητροκτόνον αὐτοὺς ἐρινὺς ἐξεδέξατο. καὶ τὴν βαρβάρων ἐν κύκλῳ φθειρόμενον, ὁ μὲν, νοσῶν τὴν συνήθη μανίας πτυσμὸν, ἔκμυστο. Πυλάδης δὲ,

Ἄφρῳ δ' ἀπίψας, σώματός τ' ἐπημελεῖτ',

Πέπλοις τε πρὸς νόσῳ λύπῃ τε δυσπαθοῦς ὑφαῖς,

Οὐκ ἐφαίνετ' μόνον, ἀλλὰ καὶ πατρὸς εὐδεικνύμενος ἦν. ἡνίκα γὰρ ἐκείνη θατέρῳ μένοντι ἐπὶ τὴν φονολήπτειαν, ἡ ἕτερος εἰς Μυκήνας ἀπίοιεν, κομιδῇ γοερόμενος, μένειν ὑπὲρ ἀλλήλων ἀμφότεροι θέλουσι, ἑκάτερος τῷ θατέρου ζῶντι ζῆν ἑαυτὸν ἡγεμόνος. ἀπωθεῖται δὲ τὰς ἐπιστολὰς Ὀρέστης, ὡς Πυλάδῃ λαβεῖν ἀξιωτέρᾳ, μόνον σὺν ἐφέσει αὐτ' ἐρωμένῳ χρώμενος.

Τὸ γὰρ σφαγῆναι τοῦτό, ἐμοὶ βάρος μέγα.

Οἴμωξεται γάρ· εἰμὶ γὰρ τὰς συμφορὰς.

καὶ μετ' ὀλίγον φησὶ,

Τῷδε μὲν δίκτυ δίδυ,

Πέμψω δ' Ἄργος, ὅστις σοι καλῶς ἥξει.

Ἡμᾶς δ' ὁ χρήσων, πτεροῖσιν. Καὶ γὰρ ὅτως ἔχει τὸ πᾶν. ὅταν γὰρ ἐκ παίδων ὁ συνήθης ἔρως ἐντραφεὶς, ἐπὶ τέλει ἤδη λογίζεσθαι δυνάμενον ἡλικίαν ἀνδρωθῇ, τὸ πάλαι φιλεῖσθαι, ἀμοιβαίως ἔρωτας ἀντεπιδίδωσι. καὶ δυσχερὲς οἰκειότερον πότερος ἑκατέρου ἐστὶν, ὥσπερ ἀπ' ἐσόπτρου τὸ ἐξ φιλήσεως δύνασθαι ἐπὶ τὸ ἐρώμενον ὁμοίως πεσόν. εἰδώλου. τί δὴ ἂν ἐξ καθ' ἡμᾶς βίον ξένιον αὐτὸ τοιοῦτο ἀνεδίζοις θεσμοῖς νόμοις ἐναντίον, ὃν ultimos Scytharum fines navigarunt: alter morbo laborans, alter morbum emolliens. Et cùm in Tauricam terram ascenderent, statim occisæ matris Erinnys ipsos velut hospitio excepit: ac barbaris undique circunstantibus, alter quidem ex consueta insania collapsus, jacebat, Pylades autem spumam oris abstergebat, atque corporis Curam gerens, tegebat illud vestibus, non amatoris modo, sed & patris affectum præ se ferens. Quando igitur decretum fuit, ut altero ad cædem manente, alter literas laturus Mycenas, proficisceretur, ambo manere alter pro altero volunt, uterque in altero vivente, se ipsum vivere existimans. Epistolas à se removet, tanquam Pylade digniore, qui illas acciperet, tantum non amator pro amato factus.

Perire namque hunc est onus mihi grave:

Namque ego ille sum qui calamitates has veho.

Et paulò post dicit,

Huic quidem da litteras,

Argos enim mittam, tibi ut res bene habeat,

Occidat autem nos, cui opus.

Nam sic se habet totum negotium. Quando enim à puero simul enutritus amor ille serius, in eam ætatem, quæ ratiocinatione uti potest, confirmatus fuerit, id quod olim est amatum, mutuos amores rependit, adeoque difficile est percipere uter alterius sit amator, cùm perinde ac è speculo, amantis benevolentiæ in amatum similis cadat imago. Quid igitur ceu peregrinam voluptatem nobis exprobras, id quod vitæ nostræ proprium est, & divinis legibus de-

Ἀληθὴς ἐφ' ἡμῖς προφητεύσας.
ἀσμένως γ' οὖν δεξάμενοι, μεθ'
ἁγνῆς Ἀφροδίτης νεωκορήσομεν. ἄλλως
γὰρ ὡς ἀληθῶς καὶ τῷ τῶ σοφῶν
λέγουσιν, ᾧ παῖδές τε νέοι, καὶ
μάνυχες ἵπποι. γηράσκει δ' ὁ χάρων κεῖνος ἱλαφρότερος, κἄστιν τ'
φιλέουσιν. ἄγαμαι μὲν Σωκρατικὰ διδάσκαλίαν, καὶ τὸ λαμπρὸν ἐκεῖνο
καὶ θρέπτης δικαιότατον, τοῖς ἀληθινοῖς τεκμήροις ἐπιμένειν. χρηστὸν γὰρ ἀληθείας ὁ πυθὸς ἔδειξεν, ἀνδρῶν ἁπάντων Σωκράτης
σοφώτατος. ὃς ἅμα τοῖς ἄλλοις
μαθήμασι, ἐξ ὧν τὸ βίον ὤνησε,
καὶ τὸ παιδεραστεῖν ὡς μάλιστα ὠφελεῖν ἐπεδείκνυτο. δεῖ γὰρ τὸν νέον
ἐρᾶν, ὡς Ἀλκιβιάδην Σωκράτης.
ὃς ὑπὸ μιᾷ χλαμύδι παιδὸς ὕπνους ἐκοιμήθη. καὶ ἔγωγε τὸ Καλλιμάχειον ἐπὶ τέλει τῷ λόγῳ ἥδιστα
συνθείην ἂν ἅπασι κήρυγμα,

Αἴθε γὰρ ὦ κήρυσσιν, ἐπ' ὄμμασι λίχνα φίλητις,
Ἔρχιος ὡς ὑμῖν ὥρεσι παιδοφιλεῖν.
Ὣς δ' νέοις ἐράασθε, πόλιν κοὔκ ἄνδρον ἔχητε.

Ταῦτ' εἰδότες ὦ νεανίαι, σωφρόνως παίζετε ἀμαθεῖς ἀφέντες, μὴ γὰρ ὀλίγης τέρψεως ἕνεκα, τὴν μακρὰν ἀκαίρους ὠδύνας, ἄχρι τῆς ἀκμῆς πλανᾶσθε πρὸ τοῦ φιλεῖν πεῖραν ἀφειμένοι. τὸ δ' ὑπέρτερον ἔρωτα σωφρονοῦντες, εἰς γῆρας ἀεὶ παιδὸν βέβαια τηρεῖτε πρὸ πεῖρα. τοῖς γὰρ οὕτω φιλοῦσι, ἥδιστος μὲν ὁ βίος ζῆν δοκεῖ, ἀδήμιάς ἀσπιλεῖς συνειδήσεως παρεχόμενος. ἀοίδιμος γὰρ μὴ definitum, perque succeſſionem ad nos tranſmiſſum. Libenter verò ipſum recipientes, cum pura mente, veluti rem ſacram tractamus. Nam verè beatus ille eſt, juxta ſapientum ſententiam,

Cui pueri molles, & equi ſolidam ungulam habentes,
Huic minimum gravis eſt cana ſenecta viro,
Si quem adamant pueri.

Socraticæ verò doctrinæ, & ſplendidum illud virtutis examinandæ judicium, etiam Delphicis cortinis eſt approbatum. Nam veritatis oraculum Pythius reddidit, omnium virorum Socrates ſapientiſſimus: qui pariter cùm cæteris præceptis, quibus vitam humanam promovit, & puerorum amorem, ceu rem præcipuè utilem, admiſit. Convenit autem juvenes amare, ut Alcibiadem Socrates, qui ſub una eademque patris chlamyde ſomnos dormivit. Atque equidem Callimachi illud præconium, ad finem orationis libentiſſimè omnibus apponerem,

Namque utinam cupido ſectantes lumine amatos,
Erchius ut pueros juſſit amare ſenex,
Sic & ametis eos, fortique habitetis in urbe.

His cognitis adoleſcentes, modeſtè cum bonis pueris verſamini, neque modicæ delectationis gratia, longa effuſa benevolentia, uſque ad vigorem ætatis, fictos amandi affectus protendite: ſed cœleſtem Amorem adorantes, à pueritia ad ſenectutem uſque firmos affectus conſervate. Nam hoc pacto amantibus, ſuaviſſimum eſt vitæ tempus, nulla inhoneſta conſcientia inhabitante. Celebris autem illorum fama, poſt

1 Ἔρχιος] Anglic. ἔρχητι. Bourd.

1 Κ'μεν-

ζεύναιεν αἰς πάντως ἀμφοτέροις κληδόνες. εἰ δ δεῖ Φιλοσόφων παισὶ πιστεύειν, αἰθὶς μὴ γῆν ἐπόλχεται τὰς τῶνδε ζηλήσεις. οἱ δ ἄμεινον ἀπολαύοντες, ἔχουσι τὸ ὄφελος χάρας, τὸ ἄφθαρτον. τοιαῦτα δ Καλλικρατίδα σφόδρα νεανικῶς συμπολογησαμένου, Χαρίκλεια μὲν ἐκ δευτέρου λέγειν πειρώμενον, ἐπίσχον. ὥρα γὰρ ἦν ἐπὶ ναῦν κομίζειν. διομόσαν δ' ὅ, τι φρονοῦσιν ἀποφήνασθαι, δι' ὀλίγων τὰς ἑκατέρου λόγους διοιθμησάμενον, ἐκ τῆς ὑπογυίου φημὶ, μὴ παρημελημένως, ὑμῖν ὦ ἑταῖροι, τὸ τ λόγων ἔοικεν ἀπειρεδιάσαι, διλωτὸς δ, καὶ νὴ Δι' εὐσωμίαις φρονοῦσιν ἐναργῆ τοῦτ' ἐστὶν ἔχειν. χαίδον γὰρ ἥδιον ἐστιν, ὅ, τι τ λοιπὸν εἰπεῖν ἑτέρῳ δύναται παρήκοντι. καὶ πολλὴ μὲν ἡ τ πραγμάτων ἐμπειρία, πολλὴ δ' ἡ τ λόγων δεινότης. ὡς ἔγωγε ἂν εὐξαίμην, ἕως ἂν ὑπάρχῃ, ἡνίοχ Θησαμένης ἐκεῖνον ὁ κόθορνον, ἵν' ἄμφω νεικηκότε, ἐξίοιτε βαδίζοντε. πλὴν ἐπειδήπερ ἀνῆσται σὺν ἑοίκατε, καὶ αὐτὸς σὺν τοῖς μεταξὺ πλοῖ, ὡς τ αὐτῶν ἐκέκευκα διοχλεῖν, τὸ μάλιστα δοξάσαι νῦν μοι δίκαιον, ἀποφαίνεσθαι. χαίρει μὲ, ἀνδρώπους βιωφελὲς πράγμα, καὶ μακάριον, ἐπὶ τοῖς εὐτυχοῦσι. παιδικὰς δ' ἔρωτας, ἅσπερ φιλίας ἀγαθὰ δίκαια ἐσθιόντων, μόνης Φιλοσοφίας ἔργον ἡγοῦμαι. διὸ δὴ γαμητέον μὲν ἅπασι, παιδεραστεῖν δ, ἀφείσθω μόνοις Φιλοσόφοις. ἥκιστα γὰρ εὐναικεῖν ὀλόκληρον φρενὶ φύσις. καὶ σὺ δ' ὦ Χαρίκλεις, μηδὲν ἀποστ mortem ad omnes passim emanat. Quòd si verò Philosophis adhibenda est fides, etiam æther post terram eos excipit, qui ista sectantur: qui meliori fato morientes, præmium hoc virtutis incorruptibile consequuntur. Atque hæc cum Callicratidas, valdè juveniliter jactando amplificasset, Chariclem denuo dicere conantem, repressi, tempus enim erat ut ad navem descenderemus. Rogantibus autem illis, ut de eo quod sentirent sententiam dicerem, breviter enumeratis utriusque orationis argumentis. Non temerè, inquam, & negligenter, amici, orationes istæ videntur à vobis effutitæ ex tempore, sed continuæ & solidæ meditationis per Iovem manifesta hæc vestigia sunt. Nam eorum quæ ab utroque dici poterant, fermè nihil est prætermissum. Multa verò rerum inest experientia: sed major verborum gravitas. Itaque optarim equidem, si fieri posset, Theramenes ille cothurnus fieri, ut ambo victores æquo pede procederetis. At quoniam nihil remissuri videmini, & ego inter navigandum, non decrevi de rebus iisdem interpellari, id quod mihi maximè videtur justum esse, pronunciabo. Nuptiæ quidem ad vitam hominum promovendam res in primis utilis, & beata, quoties ex sententia contingunt. Puerorum autem amores, qui casta amicitiæ jura conciliant, solius Philosophiæ opus esse duco. Quare omnibus quidem conjugio est vacandum: sed pueros amare, solis Philosophis relinquatur. Minimè enim mulieribus perfecta virtus innascitur. Tu verò Charicles nequaquam

ε Ἄμεινον ἀπολαύοντες] Angl. Cod. ὁ δ ἀμείνονα βίον λαθὼ. Bourd.

ι Ἔλε-

χθεσθῆς, εἰ παῖς Ἀθήνας ἡ Κόρινθος εἰξέ. καίτοι μὰ τὸν αἰδῆ σωφρόνως λόγῳ τῷ κείσθω ἐπισπάσας, ἐξανέστην. ἐώρων γὰρ ὑπερηφανῆ τὴν Χαρικλέα, δεδημοκοπῶς ἀπὸ τοῦ παντὸς κατακείμενον. ὁ δὲ Ἀθηναῖος, ἱλαρὸς τῷ τρόπῳ φαιδρὸς ἀναπηδήσας, σφοδρὰ σφόδρα σεβασμῶς. εἴκασεν ἄν τις αὐτὸν τῇ Σαλαμῖνι Πέρσας κατανεναυμαχηκέναι. καὶ τότε τὸ κείσθω ἀπωσάμην, λαμπρότερον ἡμᾶς ἑστιάσειν αὐτὸν τῇ νίκῃ. καὶ γὰρ ὄντως τὸν βίον μεγαλοφρονέστερον. ἡσυχῇ δὴ καὶ τὸν Χαρικλέα παρηγορήσαμεν ἐπὶ τῇ δεινότητι τῶν λόγων, σπουδῇ ὑπερβαλλόμενον, ὅτι ἀχαριστέρῳ μέρει δικαίως συνεγένοντο. ἀλλ' ἡμῖν μὲν ἐν Κνίδῳ ἀφθονία, καὶ τὰ δαιμόνια τῇ Θεᾷ λαλητέα, σπουδὴν ἱλαρὸν ἅμα, καὶ παιδιὰν ἄμικτον ἐχούσῃ, τῆδε μὴ διεκρίθη. σὺ δὲ ὦ Θεόμνηστε, ὁ τῶν ἑωλοτέρων ἡμῶν ἀνασκαλεύμενος μνημῶν, εἰ δίκαιος τότ' ἦσθα, πῶς ἂν ἀπεφήνω; Θεο. Μελιτίδην, ὦ Κόρινθιοι οἶμαι με φῆς Θεῶν, ἵνα τοῖς ὑπὸ σοῦ δικαίως κεκρίσθαι ἐναντίαν φέρω ψῆφον; ὃς ὑπ' ἄκρας ἡδονῆς τὸ λεχθὲν ἀφαιτίδιον ἐν τῇ Κνίδῳ ᾠδήμην, ὀλίγου τὸ βεβαρὺ τοῦτο δημάριον αὐτὸν ἡγεμόνα εἶναι, τὸ νεῶν ἐκκριτον. ὅμως δ' ἦν, εἰδὼς γὰρ ἀπεχεῖς ἐν ἑορτῇ λέγειν, πᾶς δ' γέλως καὶ ἐπιεργόν ἦν, παιγνιεύζειν δοκεῖ, τὸν ἄγαν ὑπὸ [2] τῆς παιδιᾶς κατωφρυωμένους λόγους, ἐξευμαζον μὲν ὑπὸ τῇ σωφρόνῃ, πολὺ δ' ἀπὸ

quam ægrè feras, si Athenis Corinthus cedet. Equidem ego præ verecundia brevi oratione accelerato judicio surrexi. Animadvertebam enim Chariclem supra modum tristem, propemodum ac si morte damnatus fuisset. Athenienſis autem alter, lætoquodam modo alacer exiliens, incedebat valdè insolenter. Putasses ipsum ad Salaminem Persas navali prælio debellasse. Et hoc saltem ex judicio consequutus sum, quòd splendido victoriæ convivio nos excepit. Etenim erat aliàs vita magnificentior. Tacitè etiam Chariclem sum consolatus, ob gravitatem verborum, assiduè admirando, quòd difficiliori parti, tam potenter esset patrocinatus. Cæterum & illa in Gnido commoratio, quæque apud Deam dicta sunt, habentia pariter & ſerium hilare, & jocum eruditum, ad hunc ferè modum dirempta sunt. Tu verò Theomneste, qui obsoletam harum rerum memoriam nobis excitasti, si judex tum fuisses, quam sententiam tulisses? *Theom.* Melitidem, aut Corœbum me putas esse per Deos, ut iis quæ justè judicasti, contrariam sententiam feram? Qui quidem præ summa eorum, quæ modò dicebantur, voluptate, in Gnido commorari me putabam, propemodum parvam hanc domunculam, ipsum illud templum esse existimans. Sed tamen (nihil enim indecorè die festa dicetur, & risus omnis, etiamsi nimius fuerit, ad celebritatem pertinere videtur) orationem illam ab amatore puerorum, cum nimio supercilio prolatam, admirabar quidem ob gravita-

1 Ἱλαρῷ τῷ ἤθει] Angl. τῷ σχοινίῳ. Aliter tamen Interpres nec malè. *Bowd.*

2 Τῆ παιδιᾶς] Florent. Codic. τῶ παιδιᾶς. Idem.

[1] Ego-

ἡμῶρες φόμλω, ἐφήβῳ παιδὶ συνδιημερεύοντα, παιπαλόεσσ δίκῃ ὑποφέρειν, καὶ τοῖς ὄμμασι δ' ἡδίλως μονουχὶ ταντάλου ζῶντος, ἐξὸν χρύσεα, δεινὴν ὑπομένειν. ὡ γὰρ δοκεῖν τὸ θεωρεῖν ἐρώμενον, ὡσὶ ἀπαπτικρὺ κεχηνότα κάλλους, καὶ λαλεῖν τοῦ ἀκούειν, ἀλλ' ὥσπερ ἡδονῆς κλίμακος συμπηξάμενον ἔρως, ταχὺ τον, ἔχῃ βαθμὸν ὄψεως, ἵνα ἰδῇ καὶ θιάσῃται, ποθεῖ ταχέως ἐφάψασθ. δὲ ἄκρων γὰρ δακτύλων κἀν μόνον θίγῃ, πᾶν ἀπαλαύσεως, εἰς ἅπαν ἀμφιβεῖ τὸ σῶμα. τυχὸν δ' ὁμοίως τάτε, τρίτον πέρας ἐπαγ φιλήματος, σὸκ ἀνὼ ταχέως, ἀλλ' ἠρέμα χείλη ταχυγλύσας χείλεσιν, ἃ πρὶν ἡ ψαύσαι τελείως ἅπτη, μηδὲν ὑποψίας ἔχον καταλιπών. εἶτα ταχὺς τὸ παρῆκεν ἁρμοζόμενον, ἀεὶ λιπαρεστέρας μὲ ἀσπασμοῖσιν ἐντείνει, ἕως ὅτε καὶ ἀμφιβάλλων ἡσυχῆ τὸ σῶμα. τῷ δ' χαιρῶν ἡδέμενος παρέηκεν ὀργήν. αἱ γὰ φανεραὶ τῶν ἀφῆκτῶν συμπλοκαί, τὸν ἡδονὸν συνάπτουσιν. ἢ λαθεῖσα ὑγρᾶς ἡ δίκη καὶ κόλπα δύσα, μικρὸς βραχὺ τὸν φύσιν ὑποροιδοῦσας πίζῃ. καὶ σφεροῦσης γαστρὸς, ἀμφιλαφὲς τοῖς δακτύλοις ἐπιδράττεται ὀμφαῖς. μὴ τοῦτο, καὶ ταχὺ χιν ἀνθ' ἡδονῆς. καὶ τὸ παρὸν ἀναμετρήσασθαί με δεῖ; τοσαύτης τυχὸν ἐξουσίας ὁ ἔρως, θερμοτέρου τινὸς ἅπτεται πεύγματος. εἶτ' δὲ μηρῶν ταχυσιμασάμενον, καὶ τὸ καμινὸν αὐτὸ ἐπιπαιξεν. ἐμοὶ μὲ ὅτω παιδιεργεῖν γένοιτο. μετεωρολέσχαι δ', καὶ ὅσα τὸν φιλοσοφίας ὀφρῦν ὑπὲρ

tatem, sed ad demulcendum animum parum facere arbitrabar, cum puero impubere quotidianam consuetudinem habere, & interim Tantali pœnas sustinere, ac pulchritudine oculos tantum non inundante cum haurire liceat, sitim perferre. Neque enim satis est aspicere eum quem amas, neque ex adverso sedentem, & loquentem audire, sed perinde atque scalis quibusdam voluptatis compactis, amor primum visus gradum habet, ut aspiciat amatum: deinde ubi aspexerit, cupit adductum contingere. Summis itaque digitis, tametsi solum attigerit, fruitionis istius delectatio totum corpus mox percurrit. Postquam autem hoc potitus est facilè, tertium osculi conatum addit, non statim curiosum illum, sed labia labiis admovendo sensim, quæ priusquam planè contingat, abstit, nullo suspicionis vestigio relicto. Deinde verò ad id quod porrigitur applicans sese, semper exquisitioribus amplexibus illiquescit, interdum quoque tacitè os diducens. Nec manuum ullam segnem esse finit. Nam manifestæ, eorum quæ sensu percipiuntur, amplexationes, voluptatem conglutinant. Aut clàm dextra molliter per sinum subingressa, mammillas, pro sua naturæ, modicè extantes, premit: & solidi ventris exuberans illud digitis contrectat æqualiter. Post hæc, & primam succrescentis pubis lanuginem.

At quid attinet me occultiora ista longiùs persequi? Tantam igitur nactus potestatem amor, fervidius quoddam opus attingit. Tum ducto à femoribus exordio, juxta Comicum ipsum percutit. Mihi quidem ita pueros amare contingat. Illi verò qui de rebus sublimibus, nugantur, quique philosophiæ supercilium, supra

ipsa

αὐτὰς τὰς κρηπίδας ὑπερήρκησι, σπουδῶν ὀνομάτων κωμῳδήμασι τὰς ἀκροάσεις ποικιλιεῖσθαι. [1] ἐρωτικὸς γὰρ ἦν, εἴ τις ἄλλος, καὶ ὁ Σωκράτης. καὶ ὑπὸ μίαν Ἀλκιβιάδης αὐτῷ χλαιδίῳ πλιθεὶς, σὺν ἁπλῇ ἀνέστη. καὶ μὴ θαυμάσῃς. [2] ᾠδὴ γὰρ ὁ Πάτροκλος ὑπ' Ἀχιλλέως ἠγαπᾶτο, μέχρι δὲ τῆς ἀπαντικρὺ κορήζαις, δύσμισος Αἰακίδης ὁ πότε λήξειν ἀείδων. ἀλλ' ἰὼ καὶ τῆς ἐκείνων φιλίας [3] μεσίτης ᾠδή. τίνων γὰρ Ἀχιλλεὺς τὸν Πατρόκλου θάνατον, ἀπεμιδύτῳ πάθει τοὺς τῶν ἀληθείων ἀπερράγη. [4] μηρῶν τι τῶν σῶν δύσηχες ὁμιλία καλλίων. τοὺς γὰ μὲν ὀνομαζομένους παρ' Ἕλλησι κωμῳδοὺς, ᾠδὴν ἀλλ', ἢ δῆλος ἐγωγὸς νομίζω. πέμπε φησὶ τὰς αἰχρὰς ταύτας εἶναι λέξεις, πλὴν ἀληθῆ γὰ τὴν τῶν Κνιδίαν Ἀφροδίτην. Λυ. ὕστ' ἀνέξομαί σου φίλε Θεόμνηστε, ἄλλων δέχου καταβαλλομένων τερπνῶν λόγων, ἢ ἀκούειν τὰ ἑορτῇ μόνον εἰκύς ἐστι. τἄλλα δ', ἅ ἡμῶν ἄπωθεν πόρρω ἀπωκίσθω. ἀφίλμυοι δ' ἐσ παρέλκουσι πλείω χρόνον, εἰς ἄγρην ἐξίωμεν. ἤδη γάρ εἰκὸς ἐστι, ὑφάπτειν τῷ Θεῷ τὴν πυρὰν. ἴσθι δ' ὅτι ἀπρακὴς ἡ θέα, ἅ σε Οἴτῃ παθῶν ὑπομιμήσκουσι τὰς παρούσας.

ipsa tempora attollunt, gravium verborum insolentia indoctos pascant. Amori enim deditus fuit Socrates, si quisquam alius, & sub uno eodemque pallio cum eo cubans Alcibiades, non intactus surrexit. Ac ne mireris: neque enim ab Achille Patroclus amabatur, eatenus ut ex adverso illi sederet. Æacidem expectans, dum cantus finiat ille. Sed erat & illorum amicitiæ mediatrix voluptas. Cùm igitur Achilles Patrocli mortem gemeret, parum custodito affectu in veritatem erupit. Femorum & tuorum sancta conversatio melior. Illos verò qui apud Græcos [5] comastæ vocantur, nihil aliud quam manifestos amatores existimo. Fortè dixerit aliquis hæc dictu esse turpia: at per Gnidiam Venerem sunt vera. *Luc.* Nec te feram, chare Theomneste, aliud principium tertii sermonis ponentem, quod audire festo solùm die par est: cætera verò procul à meis auribus amandare. Sed omissa diuturniori mora, in forum excamus. Verisimile enim est Deo jam accendi rogum. Nec injucundum est illud spectaculum quod ea commemorat præsentibus, quæ in Oeta passus est.

1 Ἐρωτικὸς γὰρ ἦν, εἴ τις ἄλλος, καὶ ὁ Σωκράτης] Ipse Socrates apud Lucianum in Auctione Philosophorum, παιδικὰς εἶχε. ἐσ στέρξ τὰ ἐρωτικά. Menagius.

2 Οὐδὲ γὰρ ὁ Πάτροκλος ὑπ' Ἀχιλλέως ἠγαπᾶτο] Similiter Martialis lib. 11. ep. 44. Æacidæ potior levis amicus erat. Aliis Achilles, Patrocli τὰ παιδικά. Idem.

3 Μεσίτης ᾠδή] An μίσπης. Idem.

4 Μηρῶν τι τῶν σῶν δύσηχες ὁμιλία καλλίων] Tragici cujuspiam, aut Comici, versiculus. *Idem.*

5 *Comastæ*] Vox est Eidilliorum scriptoribus usitatissima, pro his qui cantu puellis blandiuntur & earum amorem captant Theocr. Idyll. 3. *Cogn.*

Τέλος τοῦ Λυκίνου μέρους.

DE-

DECLAMATIO

D. ERASMI ROTERODAMI,

Luciani Tyrannicidæ respondens.

ARGVMENTVM.

Ejusdem generis hæc cum Tyrannicida, ejusdemque status est, sed adversaria. Vt enim illic contenditur præmium esse dandum tanquam tyrannicidæ, ei qui filium tyranni interfecerat: ita hic negatur eum satisfeciſſe legi, aut tyrannicidam esse, qui non ipsum tyrannum, sed filium tyranni occidiſſet. Exordio benevolentiam captat, à persona Iudicum, deinde calumnia adversarii, qua in suſpicionem adductus fuerat, quasi ipse quoque tyrannidi faveret, quia illi præmium dandum negabat, respondet per absolutionem primùm, deinde & per inficiationem ex locis conjecturalibus, elevata, interim illius persona, atque ipso viciſſim in suſpicionem, ex modo actionis vocato. Post exordium propoſitio sequitur cum attentione, & admonitione Iudicis, quorsum in hac cauſſa maximè spectare debeat, atque inde ad confutationem venitur. In qua primum refelluntur ordine capita illa, quæ alter in argumento ab imo ad summum tractarat, puta Voluntas, Conatus, Effectus. Ac voluntatē quidem opponit voluntatem legis, ut quæ non quid quiſque voluerit, sed quid effecerit, spectet, neque cogitationes, sed facta præmiis compenset. Conatum verò elevat variis ac multis similibus & exemplis, oſtendens in nullo pacto, aut contractu, aut certamine, aut aliis denique id genus rebus satis esse, conari aliquid & cœpiſſe, sed præstari oportere. Effectum conditiones sequi, non conatum. Et quòd alter etiam conatum in legibus spectari dixerat, id diſtinguit, oſtendens diversam esse rationem præmiorum & pœnarum. Innocentiis interim & voluntatem puniri, in beneficiis autem nunquam præmium dari, niſi ei, qui quod lex proponit, re ipsa effecerit. Postremò & patriæ gratis inservire ac officium præstare cives debere & illum satis mercedis pro conatu suo retuliſſe, laudem & gloriam. Effectum autem refellit, quia non ſimpliciter id effecerit quod lex jubet, sed fortuna seu numine ita ferente, cadem filii, mortem patris conſecutam esse. Non enim quia ipſius gladio tyrannus poſtea seipſum confecerit, ob id ipſius hoc factum esse. Deinde etiam incertum fuiſſe exitum, & quidnam pater, occiſo filio facturus fuerit, & hic conſilium quoque petituris subvertit, primò ut incertum & periculoſum, neque certis rationibus firmatum, de-

inde etiam ut fictum, & post eventum rei, demum simulatum. Denique non idem esse occidere, id quod lex jubet, & mortis caussam qualemcunque prabere: idque iterum multis similibus probat. Atque hoc loco disputationem suprà cœptam renovat, de eo quatenus voluntas in legibus spectatur, & in quibus per se sufficiat, nempe in maleficiis & non in beneficiis, & ob id neque hic præmium illi deberi, ut qui cœperit, non absolverit beneficium. Confutatis igitur hoc pacto voluntate, conatu & effectu, quarto loco ad aggreditur, quod petitor in narratione potissimum amplificat, puta filium fuisse caput & caussam tyrannidis, eoque sublato, etiam tyrannidem sublatam fuisse. Ac primò quidem filium ostendit non fuisse tyrannum, neque tyrannidis caput, confutatis signis, & cæteris rationibus: qua alter ad eam rem probandam adduxerat. Deinde, ut maximè fuerit, legem jubere ipsum tyrannum non ut quisque tyranno similis, aut nocentior etiam est, occidere. Et hic multis verbis de authoritate legum disputat, & quod non temerè verba legum huc aut illuc deflectenda sint, alioqui multa pericula & incommoda ex eo secutura esse. Postremò etiam ipse locum ab imo ad summum tractat, & ut alter voluisse, egisse, effecisse se dixerat, ita hic contrà neque animum ad rem gerendam habuisse illum, neque recta via aggressum esse, neque denique id quod lex jubet, perfecisse ostendit. Et sub hac orationem concludit, brevi capitum repetitione, & conformatione seu prosopopœia, legum, reipubl. & deorum quoque expostulantium cum petitore, ut iniquè & præter moritum, præmium petente.

Si mihi caussa hæc ludices, apud concionem popularem quæ studiis potiùs, quàm exacto rerum judicio duci consuevit, esset agenda, ac non magis apud ludices ex honestissimis ordinibus delectos, nimirum gravissimos sapientissimosque, nonnihil profectò vererer, ne omnium animis nova hac & insperata lætitia gestientibus, atque (ut ita dixerim) exultantibus, nec satis attentos, nec dociles essem auditores habiturus. Porrò faventes, benevolosque multò minus: quippe qui faciem modo, quasique personam hujus negotii intuentibus, non faciem ipsam propiùs contemplantibus videri fortasse possim, in communi totius civitatis gaudio, tum autem in caussa tam popularí, velut importunius obstrepere atque obturbare. Enimverò quum omnis affectus inutilis est ad recte judicandum, tum ingens, intemperans, atque exundans lætitia, non solùm judicium omne funditus tollere solet, verumetiam nostri sensus non rarò nobis eripere: præsertim (si quemadmodum hæc nostra) post graves diuturnasque calamitates, ac veluti tempestatem sævissimam repentè præterque spem (quasi portus quidam) fuerit objecta. Quid autem tam acerbum liberæ multitudini, quàm servitus? Quid tam dulce, quid tam exoptatum, quàm libertas? Itaque non rebus modo ipsis, sed vel inanibus harum rerum vocabulis, plebis animus queat ad quidlibet im-

impelli: maximè primis his aliquot diebus, dum gaudiorum adhuc velut æstus quidam impotens, omnia sursum ac deorsum miscet, dum lætitiæ temulentia, dum gratulandi dulcis quædam ebrietas pectus occupans, animum ad cogitandum instituere non sinit. Verùm vestra iudices singularis sapientia perspicacitasque non hoc tantùm scrupulo me levat, verùm & hanc mihi fiduciam suppeditat, uti sperem futurum, ut hoc contradicendi munus, quod equidem nec invidentia, nec favore in Tyrannidem (sicut iste calumniabatur) sed solita mea, & (ut opinor) nota Reipub. charitate suscepi, vobis non modò non invidiosum, sed favorabile, plausibileque videatur. Etenim postquam viderem manifesta quadam Deorum benevolentia, post diuturnam ac miserrimam illam servitutem, toties Reip. votis expetitam libertatem aliquando contigisse, nihil priùs curandum nobis esse judicavi, quàm ut gratos nos exhiberemus in eos, à quibus nobis tam egregia felicitas esset profecta, quò videlicet munus suum huic urbi proprium, perpetuumque facere vellent, & constabilire, tuerique quod largiri non essent gravati, meminissemusque iisdem in manu esse, ut eriperent ingratis, quod optantibus dedissent. Sunt autem vel primæ gratitudinis partes, intelligere videlicet, cui beneficium acceptum ferre debeas. Et hac una ratione mortales divinæ beneficentiæ gratiam referre possumus: si beneficium acceptum agnoscamus: si celebremus, si ad illos authores referamus. Neque mihi committendum putavi, ut dum nimium candidi in civem esse volumus, in deos ingrati impiique reperiamur. Neque enim isthoc nomine nunc perinde laboratur, ne hoc præmii pereat ærario, & hujus lucris accrescat (quanquam id quoque longa jam tyrannide exhaustius est, quàm ut inde temerè dari præmia conveniat immerentibus.) Illud agitur, ne dii immortales, qui hujus malè consulta, nobis verterunt bene, hoc tantum munus à nobis tanquam ingratis reposcant, si quod ipsis solis debetur honoris, laudis, gratiæ, id illis fraudatis, in hominem contulerimus. At quem hominem obsecro? Nempe qui quum privatus contra leges juvenem occiderit, atque hac temeritate sua restitutæ libertatis periculosam occasionem modo præbuerit, idque adeò imprudens (uti mox docebimus) non veretur pulcherrimum tyrannicidæ titulum diis eripere, sibi arrogare: Reipub. diem dicere, ac leges ipsas in jus vocare: civitatem ingratitudinis ream agere, nisi sibi totam hanc felicitatem ferat acceptam. Nullum quidem judices facinus speciosius tyrannicidio, nullum diis dignius: verùm hoc impudentior, qui sibi laudem tam eximiam usurpat immeritus. Nullum præmium honestius illustriusve, quam quod tyrannicidæ debetur. Sed hoc impensius accuratiusque spectandum, ne temerè decernatur indigno. Permulta siquidem, permulta ad id requiruntur, ut hoc tam egregio titulo, ut hoc tam divino præmio dignus quis esse videatur: quorum nihil in hunc competere, paulò pòst evincemus. Proinde cùm non tolerandæ improbitatis mihi videatur, qui legibus tum homicidii, tum temeritatis pœnas debeat,

eum à legibus præmium omnium maximum petere: petere dixi, imò flagitare: & ita flagitare, ut etiamsi unum ex hujus arbitrio dependerint, tamen multa insuper isti creditori sint debituræ. Quæ cuncta quum postulare jure potuisset: maluit tamen homo verecundus, unico persoluto, reliqua sibi deberi ut haberet nimirum, quod obnoxiæ Reip. quoties libido sit, possit improperare. Tum illud utrum risu potiùs, an odio dignum existimem, quòd in tribunalibus, quod apud ornatissimum severissimorum judicum consessum, Thrasonem quendam nobis è comœdia retulit? Sensistis judices, ut è corona plerique risum tenere nequierint, dum personatus iste Hercules tragœdiam illam suam nobis recitabat: de sese terque quaterque tyrannicida, de sapiente illo gladio commilitone suo, qui per se prudens senem interemit: digno videlicet, qui inter sydera collocetur, domino in deorum numerum relato Dii boni, quibus phaleris, quibus fucis, quibus ampullis facinus illud nobis suum ornavit, jactavit, exaggeravit? quàm militari jactantia, quàm Stentorea voce, quàm fastuoso vultu, quàm arrogantibus supercilliis, quàm stupidis oculis, suum ipse vobis encomium detonabat? Quæso Iudices, ut etiam nunc hominis vultum diligenter attendatis: nonne vobis minitari videtur? nonne dicere? ni mihi præmium decreveritis, haud feretis impune, incolumi divino illo meo, ac fortissimo gladio, qui vel sine me, meas vices, ubi lubebit, acturus est. Quis tandem istam ferat jactantiam, vel in eo, qui verè tyrannum occidisset? Hæc quoque me caussa Iudices (neque enim inficiandum est) commovit, ut hujus obsisterem petitioni, vel magis, ut immoderatam arrogantiam, ut odiosam hujus imputationem retunderem. Videbam jam inde ab initio, quum certatim universa civitas diis libertatis authoribus gratularetur, ut hic sese ira tumens in medium ingesserit, quàm indignè tulerit victimas diis servatoribus immolatas. Sibi hunc honorem eripi, sese unicum esse restitutæ libertatis authorem proclamabat, leges, aras, focos, omnia publica, privataque, suæ dextræ, suo magnifico gladio deberi. Agite quid futurum denique Iudices auguramini, si id ad hujus intolerabilem jactantiam, vestra authoritas, vestra comprobatio, si præmium quasi pignus accesserit? Quid, nisi ut tyranno submoto, alter quidam huic civitati paretur, qui ventosæ linguæ, gloriæque quasi tyrannidem quandam exerceat? Qui quotidie nobis odiosam istam suam tragœdiam ingerat, quotidie dextram istam Herculanam & gladium prodigiosum minitetur? Vtrum est hoc Iudices tyrannide liberari, an mutare Tyrannum? Videtis ipsi quàm minaci fronte me jam obtueatur. Quid mihi succenses? Quid minitaris oculis? Quid terres supercilio? An mihi non licebit libertate in contradicendo (tuo scilicet munere) uti, quum tu sic abutare? qui liberum tibi putaris (id quod etiam in proscenio leges fieri vetant) crimen tam atrox, tam capitale in civem impingere, tantùm quia libuit, idque apud Iudices iratos, in tam frequenti civium corona, quod nequeas vel leviſſimo confirmare argumento.

Si-

Siquidem quàm reliqua gloriosè, tam illud impudenter dicebas, mihi nullam fuisse causſam, quare tibi contradicendi partes ſuſcipe-rem, niſi quo tyranni necem, quæ me diſcruciaret ſcilicet, ulciſce-rer. Quo quidem tuo exemplo ſi viciſſim in te liberet uti, mox in-telligeres quàm atrocia, quanto probabiliùs in te poſſint retorqueri. Nam tuum iſtud tam invidioſum (quemadmodum tu quidem exiſti-mabas) convicium, me longè minùs, etiam territabat, quàm (quod vulgo dicunt) ex pelvi redditum fulgur. Etenim præterquam quòd neque affinitas, neque cognatio, neque neceſſitudo, neque emolu-mentum, neque prorſus alia res ulla mihi cum tyranno interceſſit, cur mea referret illum vivere, ſine quibus rebus nullam in quen-quam criminis hærere ſuſpicionem, tu quoque ſcires, niſi nunquam tribunalia vidiſſes, ac niſi hodie devium te lucelli ſpes feciſſet jure-conſultum: equidem arbitror, meam fidem, integritatem, pieta-tem, totamque meam vitam ſic huic Reipub. ſpectatam eſſe, ut iſto crimine tibi potiùs improbitatis odium, quàm mihi ſuſpicionem ul-lam conciliaris. Vides quàm multis adductus ſim cauſſis, ut tibi ob-ſiſterem? Denique (ſi ſcire vis) bona civium pars id à me enixiſſimè flagitavit, ut ſui patrocinium adverſum te capeſſerem, negantes ſibi videri tyrannide liberos ſeſe, niſi te à tyrannicidæ præmio dejicerem. Non quòd pudeat homini debere hanc felicitatem: tametſi id quo-que durum, ei debere qui ſic imputet. Sed debere arroganti, ſanè quàm moleſtum eſt: at debere, cui non debeas, iſtuc verò non gra-viſſimum modò, verum etiam ſtultiſſimum. Equidem ne leoni qui-dem, vel verbo refrager, ſi modò is promereatur: ſed obnoxium eſſe tam importuno imputatori, tum qui nihil juverit, id verò bis miſerum eſt, bis ſtultum eſt. Nullus enim inſolentiùs exprobrat be-neficium, quàm qui quod non dedit, id vult dediſſe videri. Sed fin-ge mihi nullam eſſe cauſſam cur tibi me opponerem, niſi quia ſic ani-mo lubitum ſit meo, profectò nihil habes quod mihi jure ſuccenſeas. Etenim quum apud Iudices tam ſanctos agatur: ſi verè præmium me-ruiſti, non tibi honorem eripio, verùm etiam vehementer illuſtro, quando non paulò magnificentius eſt tyrannicidæ præmium eviciſſe, quàm tuliſſe. Sin minus, æquus veniam dabis, ſi boni civis fungor officio, ſi nullo meo emolumento Remp. debiti præmii ream defen-do, ſi ſtultitiæ crimen, ſi imprudentiæ infamiam à civitate depello, ſi non ſino, ut noſtro omnium periculo hæc urbs in deos exiſtat ingra-ta. Poſtremò ſi deorum immortalium cauſam ago, quibus honorem debitum tu conaris intervertere, ut vel hinc ſat liqueat, quanta reli-gione reliquam cauſſam egeris, qui ſtatim ingrediens tam impuden-ter ſis calumniatus: Contradicit igitur, contra Remp. favet tyranno. Quanquam ego illud quoque liberæ civitatis eſſe judico, hoc loco vel tyrannorum cauſas citra fraudem agere licere. Neque tamen à vobis poſtulo Iudices, ut vel mihi proſit in cauſſa hoc meum erga Remp. ſtudium, vel huic obſit tam inſolens arrogantia: imò non deprecor invidentiæ ſuſpicionem, non refugio vel atrociſſimam illam, quam

iſte mihi conabatur impingere, invidiam, ut tyranno faviſſe videar, niſi certioribus, quàm ut à quoquam refelli poſſint, argumentis evinco, niſi demum & adverſario perſuadeo, modò ne tergiverſetur, ut quàm maximè civiliter quis agat, nullum ei deberi præmium. Sin exactiùs, ſeveriuſque, pœnam etiam ab ipſo deberi. Quæ quidem dum quàm poteſt breviſſimè facio, quæſo Iudices, ut me attentis animis atque auribus audiatis. Meminiſtis Iudices, ut iſte inter dicendum ſubinde nobis conatus ſit ob oculos ponere, id unum ſpectare juſſerit, quantis malis tyrannide ſimus levati. Hoc paſſim inculcabat, hac re bonam orationis partem occupabat, nihil nos aliud perpendere voluit, niſi quòd gravem ſervitutem toleraſſemus, nunc optata libertate frueremur. Nimirum id tantùm vos ſpectare voluit, quod ad hoc judicium nihil attinebat. Neque enim hoc in quæſtionem venit, quàm miſera ſit tyrannis, quàm optanda libertas. Sed de illo cognoſcitis Iudices, quum libertas huic urbi ſit reſtituta, quanta hinc laudis portio hujus virtuti debeatur, & an id quod eventu cum hujus facto conjunctum eſt, idem cum ejus merito conjunctum videri oporteat. Relegam autem eadem veſtigia, quibus ipſe in cauſſam ingreſſus eſt, quod equidem refellendi genus ſimpliciſſimum eſſe puto ſequarque partes illas, quibus iſte rem ſecuit, id nimirū agens, ut quemadmodum ingenioſi convivatores iiſdem carnibus alio atque alio modo coquendis, condiendiſque efficiunt, ut *multa opſoniorum genera* videantur, itidem iſte nobis ex unico homicidio multa faciat tyrannicidia. Repetam igitur ordine gradus illos, quibus iſte facinus ſuum ſibi viſus eſt mirificè attollere, & in quibus identidem reſtitabat. Quòd ſi me deturbante, vel in uno quolibet conſiſtere poterit: tum ipſe ſeſe victorem pronuntiet licebit. Quot tyrannicidia, inquit, quot præmia? Primum quòd volui, deinde quòd conatus ſum. Tum autem quòd filium occidi plus quàm tyrannum. Poſtremò, quòd pater ob mortem hujus ſibi necem conſcivit. Principio quòd voluit Iudices, quis non levius eſſe videat, quàm ut ſit refellendum? niſi quòd iſte tanta voce intonabat, toties inculcabat, quòd tyrannum voluiſſet occidere, atque id (ut nihil jam accideret) tamen præmio dignum aſſeverabat. Quid autem tam ridiculum, quàm nudæ voluntatis præmium à lege flagitare? quæ adeò nihil ad ſe pertinere putat, quid velint aut in animo ſtatuant homines, ut neque pœnam irrogent ſi quid velis modo perperam (neque præmium oſtendant, ſi quid officiosè velis: verùm id unumquemque voluiſſe interpretantur, quod nulla vi coactus effecerit. Ergone, inquies, non magna facti pars eſt voluiſſe, quod quidem arduis in rebus vel ſolùm ſufficere ſolet? Rectè ſanè. Sed apud deos modo: quippe quibus ſolis perſpicuum eſt, quid nolis aut velis, ab his præmium expectandum, ſi quid præclarum animo conceperis. Lex hominum vices agit: & quid in obſcuris illis ſinuoſi cordis ſpecubus mortales agitent, adeò ſua referre nihil putat: ut non dicam abdita aut ſuſpicioſa, ſed ne ea quidem admittat quæ populari ſunt opinione famaque jactata. Poſtremò ut non niſi comperta recipiat, non audiat niſi quæ ſunt certiſſi-

tissimis argumentis deprehensa, probata, evicta. Cedo, quod est facinus tam nefarium, cujus simplex voluntas in crimen unquam est vocata? Ista judicia Æaci, Rhadamanthique tribunalibus servantur. Hic mihi non quid volueris, sed quid feceris adferto. Quòd si nulla lex ulli flagitio supplicium minatur, quod in animo statueris, quæ tandem est impudentia, pro merito quod præstare volueris duntaxat, perinde quasi præstiteris, à lege quasi præmium postulare? Quæ quidem quum ad id unum sit comparata, ut maleficia vel deterreat, vel coërceat, multoque magis ad ejus partes pertineat, nocentibus erogare pœnam, quàm bene merentibus largiri præmia (id quod mox copiosius demonstrabimus) posteaquam in criminibus non accipit insimulationem meræ voluntatis, quæso te, in petendis præmiis ostentationem voluntatis admittet? Quis autem est civium vel quantumlibet ignavus, qui non velit tyrannum occidere, si tutò liceat? Quis non vel leno, saltem emolumenti causa velit? Denique quis non facilè simulare possit voluisse se: videlicet quò præmium gratis auferat? Visitaque dicam, quantum hoc totum habeat momenti, voluisse occidere? Nempe perinde est, quasi te somniaris occidisse. Par pari pensari convenit. Qui præstitit beneficium, ei lex beneficium rependit: atqui bene voluit tantùm, ei quid debetur, nisi ut vicissim bene velit resp. I nunc, & hoc in gradu nos jube consistere. Rem tam eximiam, inquis, animo versavi, statui, decrevi: an præmium negabitis? Non fraudaberis præmio, si isthoc nomine postules: verùm illud interim præmii feres, velut homo nimium perfrictæ frontis, irrisus, explosus, exhibilatus discedes, quem non puduerit id à lege postulare, quod ne leno quidem ausit à quoquam petere, ut rem pro voluntate auferat, nemo tam vecors qui concedat, ut voluntatem nescio quam, hoc est, minus quàm verba pretio redimat. At non volui tantùm, inquis: verùm & periclitatus sum, ascendi, submovi satellites. Primùm isthuc tu quidem consultè facis, quod de gradu illo desiliisti, in quo nimis profecto incommodè stabas, quanquam ne in hoc quidem multò commodiùs constiteris. Nam etiam si paulò minus absurdum videatur, haud ita multò minus impudens tamen est, quum lex palàm præmium decernat ei, qui factum præstiterit, te quod conatus modo sis, præmium poscere. Ergo-ne hoc quidem juris erit apud te legibus, quod per illas est civi privato cum cive privato? Age quid siquis civium tecum iniisset contractum, ita ut ille pecuniam stipulatus, tu conditionem pactus esses, mirum ni suo uterque periculo, atque is nondum præstita conditione, nummos his verbis abs te petat: Cedo mercedem, conatus sum, tentavi, adnisus sum: an non protinus impudenti homini respondebis: Cedo conditionem? Nam de tuo conatu quid mea refert? quandoquidem effectum abs te pactus sum, non conatum. Puta totidem verbis tibi nunc respondere legem: Agnosco contractum, non muto pacta: debeo præmium, sed si tu conditionem præstitisti, si tyrannum occidisti. Verbis aut obligantur, aut absolvuntur homines. Si

conato pollicita ſum præmium, non gravabor dare: ſin ei qui facinus peregiſſet, quod tandem jus eſt referre quod eſt ſtipulatus, me non ferre quod ſum pacta? In privatis ac minutis contractibus nemo tam improbus invenitur, ut lucrum conditione promiſſum poſtulet, non præſtita conditione, nemo tam ſtultus ut det, ſi quis poſtulet: & tu à Rep. maximum omnium præmium poſtulas, quòd conatus modò ſis? Nihil mihi niſi nugas adfers, donec illud unum audiam, quod te præſtare oportebat. Volui, inquis, aſcendi, perrupi cuſtodias, ſubmovi ſatellites, quantulum jam eſt illud quod ſupereſt? Quid adhuc deſideras? Nempe nihil in te deſidero præter illud, cui ſoli debebatur præmium. An non intellexiſti in iſtiuſmodi contractibus duplex eſſe periculum: quorum alterum ad hunc tantùm, alterum ad illum propriè pertineat: videlicet perſolvendæ mercedis, & præſtandæ conditionis? Ego meo periculo præmii dependendi onus recipio, neque tua referre putes, neque refert quàm anguſta mihi res, unde corradendum quod debeam precium. Tu itidem conditionem tuo ſuſcipis periculo, neque mea quicquam intereſt, quo ſudore, quo periculo ſit ea tibi præſtanda. Totam iſtam curam, totum hoc negotium tibi relinquo. Quod ſi ego jam præſtita abs te conditione commemorem tibi in agris meis malè proveniſſe ſegetes, merces naufragio periiſſe, nihil avelli à malis debitoribus, non ſine gravi diſpendio conflari poſſe pecuniam, quam tibi debeam, dic obſecro nonne nugas agere me dices, negans horum quicquam ad te pertinere? Hoc uno modo poſſe ſatis fieri tibi, ſi pecunia numeretur. Neque quiſquam eſt judex tam iniquus, quin te tuo uti jure fateatur. Et mihi pulchrè ſatisfactum exiſtimas, ſi tu mihi tragœdiam adferas, quantum adieris periculi, quantum ſudorum, quantum vigiliarum exhauſeris, dum ſtudes præſtare conditionem? Res eſt (mihi crede) calumnioſior, ſcrupuloſiorque quàm ut legibus tam occupatis conveniat, alienam expendere voluntatem, alienos penſiculari conatus: quorum ſuos quiſque nimio ſolet æſtimare, non ſuos difficile eſt ad amuſſim perpendere. At facti, facilis eſt æſtimatio. Proinde ea in legis cognitionem cadit: hinc reliqua omnia conſuevit metiri. Tametſi non piget interdum æqui bonique rationem habere. Verùm in his litibus, quæ de vetere illa formula pendent, inter bonos bene agier oportet: at in contractibus, quæ neque vi, neque dolo coierunt, quid eſt quod à præſcripto recedatur, niſi quis velit omnino à pactis diſcedere? Quid vis? Circunſpice, & ſi potes uſquam invenire exemplum, non nego præmium. Sæpenumero in pugilum Olympicis, ſæpe in certamine ſpectator (opinor) ſediſti. Cedo, num quando vidiſti quenquam tam impudentem, qui palmam ſibi hoc nomine vendicaret, quòd ſtrenuè certaſſet? Non arbitror, atque id in re penè ludicra, certè ad voluptatem comparata. Et tu in tam ſerio omniumque ſplendidiſſimo negotio id tibi poſtulas, quod in ſcenicis illis pudeat vel impudentiſſimum tentare? Age quoties & illud vidiſti evenire, ut qui ſeſe fortiſſimè, doctiſſimèque geſſiſſet in curſu,

is

is à præmio longissimè abesset, & ignaviſſimo faveret eventus? Habeat ille sanè, quod causetur, excidisse habenas, consternatum equum, fractam rotam, jactet se vel arte, vel viribus tanto præcellentiorem, quanto Thersitæ præstitit Achilles, nisi metam prior attigerit, profectò postulandi præmii jus nullum habebit, fortunam suam incusare licebit. Cæterùm Agonothetæ non indignabitur: propterea quòd hoc animo in certamen descenderit, ut ejus uteretur conditione, id est, ita demum præmium ferret, si virtuti fortuna favente vicisset. Alioqui si conatui, non tantum effectui præmium deberetur, tot palmis esset opus, quot in Olympicum certamen venissent. Quamquam in hujusmodi ludis, qui solemnitatis voluptatisque gratia proponuntur, fit interdum, ut victis quoque præmia statuantur, non honoris, sed solatii gratia: verum seriis in rebus, atque adeò periculosis, quænam obsecro lex unquam mercedem statuit, nisi si quis facinus peregisset: & ita peregisset, ut omnes numeros implerit? A quo tu quantum abis, mox audies: nam nunc de conatu tantum agimus. Lex igitur civicam promittit coronam ei, qui civem in bello servarit. Quis unquam ad hunc honorem vel aspiravit, quòd se telis objecerit, quòd non sine multis vulneribus discesserit? Profectò nisi cive servato, nemo civicam petit. Quis unquam his verbis muralem petiit: Acriter contendi Iudices, ut mœnia superarem. Omnia feci, sed depulsus sum. Quantumlibet enisus sit, nisi conscenso muro, nemo tam inverecundus ut muralem coronam sibi deberi dicat. Obsidionalem nemo flagitat, nisi depulsa obsidione. Postremò nullus honos petitur, nisi ab eo qui id effecerit, ad quod honor invitat. Qui navim in tempestate desertam ad littus perduxerit, huic ex lege vendicatio est earum rerum, quæ navi vehebantur. Quorsum attinet hîc tuam jactare peritiam, sudores, pericula, conatus? Nihil non feceris, quo navem in tutum reduceres, sed victus tempestate deseruisti, audebis quicquam ex his quæ sunt in navi, tibi vendicare? Aut si ausis, futurum speras, ut quisquam te vel pilum sinat attingere? Non opinor. Si quis unquam ovationem, supplicationem, triumphum obtinuit, quòd ad victoriam omnibus nervis esset enisus, quòd gnaviter se gesserit in bello, nisi superior discesserit, nisi præscriptum à lege numerum hostium fuderit, aude & tu tibi præmium promittere, quòd tyrannicidium sis aggressus. Quòd si nemini hominum memoria contigit, desine tibi nova spe blandiri, desine inaudito exemplo postulare, quod sperare sit improbissimum, dare postulanti stultissimum. Noli nobis commemorare, quanto capitis periculo murum arcis conscenderis, qua virtute satellitium tyrannicum perruperis, alios depueris, alios occideris: quorum maximam partem tibi liberum est fingere. Ad obtinendum tyrannicidæ præmium, duobus duntaxat verbis est opus, tyrannum occidi. Quantumvis conatum exaggeres, alleves, attollas, non nisi tyrannicidæ debetur præmium. Alioqui quid dices si eodem illo die, quo tu arcem conscendisti, permulti pariter aggressi, sua quisque

virtute freti: quorum nemo tamen tyrannum interemiſſet: utrum omnes tyrannicidæ præmio potientur ex æquo, nempe quia conati? Age quid ſi multis ſtrenuè rem aggreſſis, uni cuipiam, qui ſit omnium ignaviſſimus (ut non ſemper virtuti reſpondet fortuna) eum contingat interficere, an non præteritis reliquis hic unus honorem auferet? Quamobrem tandem? Non quia plus adierit periculi, ſed quoniam id confecit, cui lex honorem decrevit. Hic tu fortaſſe rurſus incipies deplorare, fruſtra ſumptam operam, negabis æquum eſſe virtutis egregios conatus merito fraudari præmio, niſi fortunæ ſuffragio adjuventur. Sed quæ tandem poteſt eſſe iniqua conditio, quam nemo compellitur accipere, niſi cui cordi ſit? Quantumlibet iniqua conditio proponitur, eam nimirum facit æquiſſimam, quiſquis ſuapte ſponte recipit. In aleæ ludo (ſi fas eſt hoc exemplum conferre) quid iniquius, quàm vel ſummum artificem ab imperitiſſimo ſuperari, ſi modo jactus commodè cadat? Atque id adeò nemo tanquam iniquum cauſatur: propterea quod cui luſus hujus lex non probatur, ei liberum erat non ſuſcipere. Itaque lex quod præſtari velit, id palàm atque in medio proponit. Quid abs te præſtari poſſit id tibi relinquit expendendum. Illa nihil mavult, quàm ut res quàm optimè cadat: quod ſi poſteaquàm nihil jam intentatum reliqueris, quò minus effeceris, per fortunam ſtetit, intelligis (opinor) *nihil habere te*, quod legi ſuccenſeas. Fortunam, ſi ita lubet, *in jus voca*, *cum lege* nihil tibi rei: quæ ut nihil promittit, ita *nihil debet*, *niſi præſtanti*. Neque verò exiſtimemus Iudices, iſtud à majoribus qui hanc legem tulerunt, ſine ſumma ratione fuiſſe factum, ut conato præmium non eſſe ſtatuendum putarint: videlicet illud caverunt, non tantum ne ancipites iſtas & inexplicabiles hujuſmodi de conatu lites invitarent, verumetiam quòd intelligerent tyrannicidii conatum non poſſe, niſi ſummo civitatis periculo ſuſcipi. Vnde futurum proſpiciebant, ut ſi conatui præmium ſtatuiſſent, temeritate conantium reſp. ſubverteretur potiùs quàm reſtitueretur. Etenim tyrannis quid aliud eſt quàm grave capitaleque civitatis hulcus? huic ſi quis medeatur, ei merces digna propoſita eſt, quam ita demum ferat, ſi remedium præſentaneum attulerit. Verùm huic malo neminem oportet admoliri manum, niſi certum artificem, qui ſua diligentia peritiaque fretus, non ſinat hoc licere fortunæ, ut dum ipſe ſalutem dare conatur, illa vitam penitus eripiat. Quid? utrum tu igitur in ejuſmodi diſcrimine conatum præmio judicas invitandum eſſe: an potiùs pœna deterrendum, niſi quod conatus eſt quiſpiam, idem præſtiterit? Nec illud te ſublevat, quod mihi videbare ratiocinando colligere, quum lex in maleficiis pœnam irroget ſimplici ſceleris molitioni, par eſſe ut multò magis in benefactis conatus habeat rationem: nam oportere legem multo propenſiorem videri ad compenſandam virtutem quàm ad retaliandam culpam. Atque vide quàm hîc tota erras via. Principio non animadvertis hoc tyrannicidii facinus toto genere à reliquis diſcedere, propterea quod aliorum molitio cum privato molientis periculo

culo modò conjuncta est: hujus cum publico reipub. discrimine copulata, ut temerè moliri tyrannicidium nihil aliud sit, quàm temeritate privata rem omnium prodere. Deinde lex nec in quovis crimine, nec qualemcunque conatum in quæstionem venire sinit, verùm in paucis duntaxat, quæ vel propter insignem atrocitatem hoc odii merentur, vel ejusmodi sunt, ut priùs exitium adferant, quàm conatus dent significationem: quod genus parricidium, veneficium, proditio. Postremò non vides nihil esse simile, totaque natura rationeque discrepare, pœnæ legitimam irrogationem, & honoris largitionem. Nam alterum quidem propriè legum munus, alterum quasi quædam de jure concessio, legisque candor (ut ita dixerim) quidam est. Hoc ita habere sic demum intelliges, si reputes quàm multa sint quæ lex jubeat, addita pœna, ni pareas: quàm multa item vetet, nisi obtemperaris, supplicium minitans: contrà, vix unum atque alterum esse, ad quæ præmio sollicitet. Quædam enim ejusmodi sunt, ut durum ac servile videatur ad ea metu mali adigi: quo de genere sunt, uxorem ducere, operam dare liberis. Hîc lex nimirum urbaniùs ac verecundiùs tecum agit, patris, non magistratus sumit habitum, precio ad id invitat, quod alioqui gratuitò te præstare decebat. Rursus alia tametsi id genus sunt, ut à quovis non improbo cive præstari velle oporteat, tamen & fortiora videntur, quàm ut à multis præstari queant: & periculosiora, quàm ut multi velint suscipere: nam inhumanum videtur cuiquam vitæ suæ contemptum imperare: ad hæc igitur præmio animat, quasique calcar addit virtuti. Proinde non oportet hanc legum indulgentiam longius trahere, quàm ad quæ semel ipsa astringit. Nec mirandum est si attentior, si vigilantior, si exactior est in proprio naturalique munere suo, quàm in eo in quo pro temporis ratione in alienas partes descendit. Huic adstipulatur illud, quòd novis etiam criminibus exemplum, aut novum nova lege solet institui, aut à simili lege mutuo sumi. Neque tamen idem fieri consuevit, si quis quid novi facinoris cum laude patravit, ut præmium à simili constitutione decernatur: nisi lex extet, quæ nominatim honorem statuat ejus facto, quod roget, vix habebit: quod postulet, haudquaquam. Cur enim legi necesse sit passim civium suorum officium mercede redimere? quandoquidem ne sit impunita improbitas, id publicitus omnium refert: at probus esse nemo gratis potest. Quid autem est quod non vel gratus patriæ debeat civis? cui si vel animam impenderis, quid mirandum, si quod acceperas, id restituis? Vt supplicio dignus sis, nisi parenti pietatis officium persolvas, non præmium illico tibi debeatur, si persolvas. Itidem, si quid in leges committas, non potes effugere supplicium: at non statim illæ tibi præmium debituræ sint, si quid cum officio feceris. Nam si cives omnes sese in officio continerent, ne opus quidem esset ullis legibus: quippe quæ non ad bonos mores comparatæ, sed malis è moribus natæ sunt, id quod verè vulgo dictitant, ac pharmaci vice fungantur. Finge itaque nullas esse leges quemadmodum de aureo Saturni

turni ſeculo fabulantur poëtæ, ſuo quemque ſponte fungi officio: an tu hîc clamabis perire benefacta, quòd nulla lex præmium decernat? Vti lex non minatur niſi improbis, ita non pollicetur optimis civibus. Quorſum enim opus promiſſo, quum virtus abſoluta abundè ſeipſa contenta ſit? Proinde petere quod illa non ſit pollicita, profectò plus quàm impudentiſſimum eſt: improbè flagitare quod ea candidè civiliterque promiſerit, civis eſt probitatis non ſatis ſpectatæ. Tu quid merueris, paulò poſt excutietur: interim finge ſanè præcipuam quandam utilitatem attuliſſe, cui tamen ex lege præmium non debeatur. Vtrum protinus clamitabis infrugiferum fuiſſe officium, civitatem in jus vocabis, plebem ingratam vociferabere, minitabere judicibus, niſi tibi mercedem ex animi tui ſententia decernant? An potiùs ipſam virtutem abundè magnum ſui præmium judicabis? Oblectabis te conſcientia recti. Hunc eſſe maximum fructum officii duces, quòd de aliis citra tuum emolumentum benemerendo ad deorum benignitatem videaris accedere? Nimirum hæc tibi futura ſunt ſatis, ſi modò civis ſis optimus. Quòd ſi non contentus iſtis, aliud adhuc neſcio quod præmium deſideres, certè maximo proximum eſt gloria: hoc tu jam propemodum tuliſti. Quanto metiris precio, volitare per ora mortalium, celebrari, laudari, digitis notari mille, oculos omnium in te conjectos circunferre? Iſta, inquam, vel maxima præmii pars: nam pecunia ſanè quàm exiguum momentum adfert. Tu conatus duntaxat es, permagna portio, vel caput potiùs ipſum tuo deeſt facinori. At cum interim his rebus frueris, dum non occiſo, tamen velut tyrannicida celebraris, quæſo te, quantula pars abeſt è tuo præmio quod laturus eras, etiamſi tyrannum occidiſſes? Poſtremo iſthuc ipſum præmium, penè dixerim, invidendum mihi videtur, quod jam tibi licuit toties Reip. tyrannicidium imputare, quod in celebri judicio tibi contigit honeſtiſſimum præmium flagitare, & in tam frequenti theatro ſpectante rep. magnificam iſtam tuam tragœdiam peragere. Mihi videtur ludices, beneficii tuliſſe gratiam, quiſquis exprobrare beneficium potuit. Tu fortunæ, tu deorum munus imputas civitati, & ſunt fortaſſis qui tibi libertatem acceptam ferant. An hæc tanta præmia contemnis? quæ vel verò tyrannicidæ ſufficere debuerant, niſi lex maluiſſet præmio conatum ab effectu diſtinguere. Quamque nullum me hercle præmium magis congruit ei, qui tyrannum conatus ſit occidere, nec occiderit, quàm ut illi contingat tyrannicidæ præmium ſperare, nec ferre tamen. Hiccine erat ille gradus, in quo nos tecum commorari jubebas? Quanquam hoc nomine tuus conatus minus promeretur præmium, quod aliorum propoſito fortuna modo defuit, tibi voluntas, ut ais. Effeciſti quod voluiſti id quod erat neceſſe, nec feciſti, nec voluiſti. Sed jamdudum alium gradum (ut video) circumſpectas, in quem te recipias: nam in hoc quàm citra omnem præmii ſpem conſiſtas, intelligis. Age ſequemur te per omnia, & aliunde aliò fugitantem per-
ic-

ſequemur, nec uſquam finemus conſiſtere. Atqui non tantùm aggreſſus ſum, inquis, verumetiam occidi, nempe filium: atque id facinus in duo ſecas tyrannicidia, & quòd filium ſuſtuleris pluſquam tyrannum tum tyrannidis ſucceſſorem: & quòd parenti, necato filio, mortis cauſam miniſtraris. De illo mox nunc hoc cujuſmodi ſit inſpiciamus. Parentem ais abs te, jugulato filio, eadem occiſum opera: negas enim referre, qua via peremeris, modo ſuſtuleris: imò ſplendidius iſthuc videri vis, quòd tuo quidem enſe, verùm ipſius dextera ſit interemptus. Hæc tam honeſta, Iudices, oratio poſſit parum attentum fallere, præſertim hoc rem fucis illis ſuis & phaleris venditante, dum nobis ob oculos ponit validum illum florentemque juvenem, ſic patri adamatum, crebris vulneribus confoſſum: parentem ſenem miſerum, illi circunfuſum, eodem exanimatum enſe, ſanguinem utriuſque inter ſe confuſum. Iſta quidem dictu ſplendida, ſed quid ad tuam cauſſam attinent? Nemo tam cæcus qui non videat, nemo tam effrons qui neget, ſpectaculum illud multò omnium jucundiſſimum extitiſſe civitati, quum ſenem tyrannum juveni videret incumbentem, exanimem exanimi, & in altero gauderet ſeſe levatum malis præteritis, in altero futurorum metu. Hæc quum per ſe maxima, quum Reip. ſint gratiſſima, quid attinet verbis exaggerare? Illud unum in hoc judicio vertitur, utrum tibi acceptum ferri oporteat, quòd pater ſine controverſia tyrannus occiſus eſt, an fortunæ ſuperùmque dexteritati. Quòd enim tuo gladio peremptus eſt, id verò quàm eſt futile nihilique. Quid ſi tuo gladio ab eo qui eum utendum abs te rogaſſet, tyrannus eſſet necatus, num tu protinus tyrannicidæ præmium petitum venires? Lex occiſori pollicetur honorem, tu eum jugulaſti, de quo certè controverſum eſſe poterat, tyranni nomine cenſendus eſſet, nec ne: eum de quo nihil erat dubitationis reliquiſti. Si prudens, prudens excidiſti à præmio: ſin metu, multò minus etiam cauſſæ eſt poſtulandi muneris. Verùm illud tute vehementer urgebas, uti prudens volenſque reliquiſſe viderere. Sed quod tandem erat iſtud tuum conſilium, quum tibi ſic in manu eſſet, non toto metu liberare Remp. ſed ultorem tui facinoris, & verum certumque tyrannum relinquere? intelligebas (ut ais) omne negocium confectum extincto juvene, propterea quòd modis omnibus futurum præſcires, ut ſenex illico ſibimet eodem gladio necem conſciſceret. Videte Iudices, in manifeſtiſſimo mendacio qua rima conatur elabi: niſi divinandi ſcientiam commentus fuiſſet, non poterat hinc explicare ſeſe. Siquidem hæc vel augur, vel haruſpex, vel vates diceres, fortaſſe nonnullos invenires, quî iſta prædicanti fidem eſſent habituri. Nunc quid impudentius? quid vanius? quid veri diſſimilius, quàm aſſeverare, id certum præſciſſe te, quod tale ſit, ut quivis alius exitus potiùs fuerit expectandus? An conjecturis es aſſequutus id eventurum quod evenit? At quid aliud effici conjecturis poterat, niſi ut vel ſperares, vel ſuſpicarere? Porro in

re

re tam ancipiti, quæ dementia erat ſpem incertam ſequi, diſcrimen certum negligere? Sed audiamus obſecro certas illas conjecturas, quibus hic noſter vates præſenſit inopinatum omnibus exitum. Iam ætate feſſus erat, inquis, jam viribus defectus, nec obtineri jam autumabat poſſe tyrannidem adempto filio. Tum indulgentius amabat, quàm ut filio vellet eſſe ſuperſtes. Nonne ſentis hæc adeò non eſſe naturæ rerum conſentanea, ut jam omnibus videantur eſſe confutata, vel priuſquam refellantur? Vtrum ſeni mentem ullam fuiſſe putas, an non putas? Si non putas, fieri potuit ut illi tutum videretur, quod neutiquam erat tutum, atque ita protinus toto falleris augurio: ſin putas ſapuiſſe, cur erat quod uſque adeo diffideret? Quaſi vero tyrannis viribus duntaxat unius hominis, ac non multò magis ingenio, verſutia, calliditate, largitione, crudelitateque contineatur, quæ omnia ſi magis in ſenem quàm in adoleſcentem competunt, cur tu in diverſum torques augurium? *An* non illa ætas uſu rerum callentior eſt? an non altius diſſimulat? an non cavet diligentius? an non proſpicit oculatius? iraſcitur implacabilius? tenaciusinjuriæ meminit? meliuſque in longinquum conſulit? His ſolis rebus imperium tyrannicum adminiſtratur. In militiæ duce quantulum eſt illud momentum, quod corporis vires adferunt? at in tyrannide profectò multò minus. *Cur magis illum* terreret *ademptus filius, quàm extinctus ſatelles quiſpiam audacior?* quum arx ſupereſſet approbè munita, ſupereſſent opes, arma, ſatellitum ingens agmen, tot in civitate factioſi potenteſque, qui non ſolùm tyranni partes adjuvabant, verùm etiam tyrannos agebant: quos equidem ſpero nunc nobis non eſſe metuendos (nolim enim infauſta ominari) at ita tamen, ne nimium ſecurè negligantur. Vſque adeone ſenem cruda viridique (quod omnes norunt) ſenecta callidum, animoſum, ambitioſum, non ſtultum, una filii mors conſternavit, ut rebus deſperatis protinus è vita ſibi migrandum duxerit? præſertim quum ille patris dominatum nihilo reddiderit tutiorem, ſed multò invidioſiorem, idque ob libidinem, atque ætatis inſolentiam temeritatemque, adeò ut expedierit propemodum *illi* ad ſtabiliendam tyrannidem filium è medio tolli. Etenim quo propius ad juſti regni ſpeciem acceſſerit tyrannis, hoc minus eſt invidiæ obnoxia, magiſque tuta. Iuvenis ille ſolum hoc augebat, quod maximè tyrannos ſolet evertere. Vera illa tyrannidis munimenta in callidi ſenis pectore erant collocata. Sed tenerius adamabat filium, quàm ut defuncto poſſet ſupereſſe. De matercula quapiam privata loqueris, an de viro ſene, callido, crudeli, denique tyranno? Quid ego Iudices, in eo ſermone argumentis coarguendo ſumam operam, quem ipſa natura, quem mos, quem communis omnium ſenſus repudiat? Quis unquam iſthuc audivit? tyrannum uſque adeo pio in liberos fuiſſe animo, ut non dicam commori voluerit, ſed convivere commodè quiverit? Credite mihi, privatorum iſti ſunt affectus, Tyrannus neque quid natura, neque quid pietas, neque omni-

no

mo quid ſit officium novit. Exuit hæc omnia, ſimulatque tyrannum induit. Omnia commodis, omnia metu, omnia neceſſitate metitur. Solos hos amat (ſi quos tamen ille amat, qui vel deos ipſos odit) quos aut metuit, & tollere nondum expedit, aut quorum opera miniſterioque ad fulciendum imperium indiget. Quòd ſi ullos ille poſſet amare, ſimiles certè ſui diligeret, impios, violentos, rapaces, ſceleſtos, quando nihil ad conciliandam charitatem efficacius morum ſimilitudine. Atqui ne improbi quidem illi chari ſunt, niſi quatenus adjuvant, adeò ut præpoſterum, vel perverſum potiùs quendam Stoicum tyrannus exprimat. Neque enim quiſquam tam Stoicus fuit, ut æquè vacarit omnibus affectibus atque tyrannus: hoc modo illos diſcernit, quod philoſophus honeſto metitur ſua conſilia, hic commodo. An ille ullum pietatis igniculum in quenquam mortalium ſentire potuit, qui in patriam vitæ parentem altricemque, qui in cœlites omnium bonorum autores tam ſit impius, ut illam crudeliſſima opprimat ſervitute, horum phana deſpoliet, jura contemnat? Verùm ut largiamur tibi nonnihil, finamuſque te privatos affectus in tyrannicum pectus, hoc eſt, ignem in flumen transferre, an tandem perſuadebis illud, uſque adeo indulgenter illum adamaſſe filium, uſque adeo in eum omnes vitæ ſuæ ſpes, voluptates, opeſque ſemel contuliſſe, ut illo ſublato, ne minimam quidem vitæ cauſam ſibi reliquam eſſe putaret? Repete, non dicam ex hac civitate, verùm ex univerſo mortalium genere: non ex hoc ſeculo, ſed ab orbe condito, & ab ipſo (ſi vis) Promethei ſimulacro. Quotus quiſque fuit pater, quota quæque matercula, quæ ob liberorum necem ſibi fatum accerſiverit? Naturalis hic dolor, & quem nemo ferè non modeſtè ferat. Privatis parentibus vel indulgentiſſimis, mulierculârum intemperantiſſimis affectibus mediocris luctus ſufficit, tyranni in filium charitati non niſi ſolam mortem ſatisfacturam eſſe tu Lynceus prævidebas? Age, hoc quoque tibi donamus, vicerit homo tyrannus privatorum in liberos pietatem, vicerit indulgentia materculas omneis: qui tibi compertum eſſe potuit, utrò ſe dolor paternus inclinaret? In rabiem, an in deſperationem? Quo diligebat impotentius, hoc erat probabilius, ut ſenex natura ferus, civibus infenſus, vel maximè vellet eſſe ſuperſtes, vel ob id denique, quò veterem illam iram, nunc filii nece acerrimè exaſperatam irritatamque Reip. ſuppliciis ſaturaret. Quòd ſi aliàs vitæ pertæſum fuiſſet, hæc nimirum una cauſſa poterat illum in vita retinere. Quid autem ſenili animo vindictæ cupidius? An neſcis quàm impotentes ætas illa concipiat impetus, quo rapiatur æſtu, quo flagrare ſoleat incendio, ſi quando atroci inſignique contumelia laceſſatur? Quæ verò potuit eſſe atrocior, quàm filii cædes ſic amati, ut tu quidem ais? Hæc nimirum quicquid in illo fuerit unquam crudelitatis, quicquid ſævitiæ, quicquid immanitatis: ſi qua ſanguinis ſitis, ſi qua ſuppliciorum fames, denique ſi quid tyrannicum, id omne ſemel de integro poterat excitare, quaſique re-

novare. Mitiora etiam animalia datæ orbitatis injuria, in rabiem solet agere: & tu in tyranno (quo nullum animal immitius) nihil tale metuendum esse certissimus augur existimasti, quod in Tigribus videmus evenire? Quòd si tibi uni compertum erat, tyranno sic in deliciis esse filium, quid igitur aliud tua fiebat opera, nisi ut sævissima illa Tigris, rapto catulo, in rabiem versa, in miseram hanc civitatem dilaniandam discerpendamque insiliret? Id si non evenit, magna diis gratia, tibi magnum debetur malum: qui quantum ad te pertinet, tam diram beluam in nostra capita fortunasque immiseris. Elige nunc utrum malis, an verum fateri, nihil fuisse tyranno cum nostris affectibus commune, an confingere sic adamasse, ut matercularum quoque vicerit delicias. Certè neutro modo tua constabit divinatio: quæ nisi constiterit, non est quod ad ejus rei laudem aspires, quæ fortunæ commoditate te imprudente evenerit. Postremò donemus & hoc tibi, ut præsciveris, & certum præsciveris, *deo videlicet* quopiam te certiorem faciente (nam alioqui fieri nequaquam potuit) perinde est ac si non præscieris, quum præscientiæ tuæ fidem legi facere non possis. Profer quibus prædixeris id eventurum quod evenit: doce quis deorum quando isthuc tibi prænunciarit, nihil habes quod dicas. Verùm posteaquam rem feliciter evenisse videres, tum demum post factum vates esse cœpisti, *quemadmodum* vulgò tum fieri, tum dici consuevit, *post eventum stultos etiam sapere*: & quo fortunæ beneficium verbis *in te* transmoveres, tragœdiam istam nobis comminisci cœpisti, *causas reperisti*, quibus præsciisse videare. Sed dii boni, quàm non bonum poëtam te præstitisti, qui tam inconsistentia, tam cum natura pugnantia finxeris, sævissimum tyrannum ob pietatem erga filium ultrò vitam fugisse: ob unius capitis necem tutum sibi non putasse in vita commorari, quum omnia supererent quibus tyrannis & paratur & obtinetur, sublato eo in quo omne tyrannidis præsidium collocarat, repentè rebus suis diffisum ad inferos abiisse. Age, mitto nunc argumenta, hæc omnia vera, non ficta credemus esse, tametsi ne fucum quidem ullum habent veri, si mihi ex omni hominum memoria vel unum tyrannum potes nominare, qui liberos suos sic adamarit, ut non spadones ac pallacas longè prætulerit: qui sic illis indulserit? ut non suspectos haberet observaretque: qui sic illis sit fisus, ut non in barbaris quibusdam latronibus, ac servis stigmaticis plus quàm in illis fiduciæ posuerit. Ego tibi permultos referre possim, qui filios sic oderint, ut vivos esse pati non possent: adeò metuerint, ut ne cibum quidem unà capere vellent: adeò diffiderint, ut tum demum se tutos esse putarent, si quis illos è medio submovisset. Nullus inutilior tyranni satelles quam filius. Ex extrema barbarie conductitios mavult ille sicarios, fugitivos, homicidas, sacrilegos: his vitam suam mavult committere, qui sua patria frui non possint, & alienam evertere gaudeant, qui barbaricis ferinisque viribus antecellant, & gigantes illos impios referant: qui propter animi cupiditatem non difficilè

ficilè ad quidvis periculi ſuſcipiendum perducuntur, & propter ingenii feritatem à nullo facinore abhorrent. Hi ſunt idonei tyrannorum miniſtri, hi fiducia, munimentum, præſidiumque tyrannidis multò tutiſſimum: hos ſi quis ademerit, cauſſam videatur dediſſe, cur rebus tyrannus diffidat. Nam filius qua tandem ratione dominatum ſuſtinebat: Ætate? at utilior ætas grandior: Robore? unus erat: Prudentia? magis ſapit ſenecta: Cuſtodiis quas obtinebat? at ſi adverſus patrem obtinebat, mors illius ſeni etiam optanda. Si patris nomine, quid niſi unus ſatelles ademptus erat? Nam cuſtodiæ quò deficerent, niſi ad eum cui alebantur? Tutior igitur erat futurus tyrannus amoto filio. Res enim tyranno ſuſpecta, filius violentus & inſolens, propterea quòd reliqui illi Barbari ſolo lucro contenti ſunt. Filius illud præmium ſpectat, tyrannidis ſucceſſionem. Nec ullus pietati locus, ubi mentem poſſidet dira regnandi libido. Ibi contemptis naturæ legibus, & filium horret pater, & patris interitum optat filius. Sed dicturis jamdudum neſcio quid: mane, præſenſi, nihil inexpugnatum omittam. urges, Niſi præter modum adamavit filium, niſi diffiſus eſt, cur ſibi mortem conſcivit? Iſthuc verò meritò demirandum, quippe quòd præter omnium, ac tuam etiam ſpem evenit. Verùm ego nihil ad me pertinere puto, ut tibi rationem reddam, quid illi dii in mentem immiſerint, ut ſibi vim adferret: hoc tantum evincere ſat eſt, te nullis conjecturis hunc exitum certò præſcire potuiſſe, quantumlibet amarit filium: tametſi cauſa non admodum obſcura. Iam deorum ſi qui fuerunt huic infenſi Reip. iras diuturna noſtra calamitas ſatiaverat. Iam propitios noſtra vota, noſtra ſacra commoverant: aderat illud fatale tempus, quum impius ille ſenex diis atque hominibus dignas admiſſorum pœnas daturus erat. Iam aderant ultrices Erynnes, aderant Furiæ, facibus & hydris omnibus armatæ: hæ illi mentem ademerunt, hæ vanam formidinem incuſſerunt, hæ atronitum ad ſponteneam ſui cædem impulerunt. Nihil minus arbitrabatur quàm fugiſſe, qui filium peremerat, quàm una cæde contentum fore, qua quidem una in re jure potes gloriari, quòd tyrannum vehementer fefelleris. Virum eſſe putabat, qui hoc facinus peregiſſet. Credebat eſſe talem, quales audierat eſſe ſolere tyrannus, qui magno ſuæ vitæ contemptu, tyranni caput impeterent: qui non adorirentur facinus, niſi ratione probè perſpecta, qua poſſent perficere. Hanc ſuſpicionem Pan ille, aut ſi quis alius eſt deus, novis terriculis exagitabat. Arbitrabatur inſtare ſibi carnificem, ſenſit adeſſe neceſſitatem illam fatalem, quam nemini nocentium vitare licuit. Itaque quod hujus urbis pietati, quod deorum bonitati debetur, cur tu id phaleratis dictis in te transferre conaris? Vbi diſcrimen erat ſubeundum, ibi fugitabas: nunc ubi res præter ſpem pulchrè cecidit, tutumque putas, fortunæ laudem in te derivas. Sed finge diverſum exitum fuiſſe conſequutum, pone tyrannum ira percitum, paſſim cives ad exquiſita ſupplicia rapere, proſcribere, jugulare, in exilium agere, poſſeſſionibus exuere. Quid hîc dices. Non ſinos,

opinor eorum malorum causam in te tanquam in authorem referri, & fortunæ argumento culpam deprecaberis. Negabis tibi imputandum esse, si quid fortuitò præter propositum evenerit. At nunc nonne injurium est, quod boni, fortunæ commoditate præter spem evenit, id totum in te velut authorem velle traducere? Etenim te nihil expectasse minùs, quàm id quod evenit, vel ipsa res clamitat. Si hoc animo conscendisses arcem, ut filium, non patrem occidisses, credi poterat te talem quandam spem animo concepisse: nunc casu nescio an metu potiùs in juvenem incidisti, & tum denique divina ista mens & futurorum præsaga, sed quæ non nisi post eventum sua prodat oracula, te corripuit. Quum esset fugiendum, ibi demum Iudices, in re tam tumultuosa, secum velut otiosus consultare cœpit, utrum senem sua dextra dignum existimaret, ibi demum prævidere cœpit, fore ut pater ipse sibi manus adferret. Et quò commentum tam impudens Iudices, efficiat paulò probabilius, quæ nec vidit, nec videre potuit, ea perinde descripsit, nimirum (ut jactat) poëta, quasi spectator astiterit, quid in mentem venerit tyranno, quid dixerit, quid fecerit, quomodo ferrum strinxerit. Ejusdem profectò impudentiæ fingere præsciisse se, quod esset eventu consequuturum, & quod non videris, id ita narrare quasi videris. Quantò melius tuo commento, id est, fabulæ sua fides constitisset, si *ita finxisses*: te quum perempto juvene, stricto gladio ad *senem ire destinasses*, repentè à tergo adfuisse Palladem illam Homericam, & jam euntem capillis revocasse te: vetuisse ne tam luculentum facinus senili cæde obscurares, sese citra tuam operam curaturam, ut ille suapte manu, sed tuo gladio peremptus, gloriæ tuæ nihil tenebrarum offunderet, sed multum etiam adderet lucis: dehinc abditum te per rimam contemplatum, vel (quod est te dignius) repentè deam sepsisse te nebula, ut tyrannicæ necis tutus & otiosus spectator assisteres, nec priùs illinc discessisse, quàm negotium omne confectum vidisses. Hæc si confinxisses, paulò minùs malum poëtam te præstitisses? Sed ocium, opinor, non suppetebat ad omnes fabulæ parteis commodè tractandas, videlicet lucri cupiditate te protinus ad præmium postulandum rapiente. Nunc vel ipsa te prodit inconstantia, figmentique coarguit. In arcem ascendisti, quò tyrannum occideres, neque tum prævidebas, quod sole ipso clarius videri vis. In medio negotio subito, nescio quis deus, oculos tibi restituit, ut videres futurum id quod accidit. Porrò si veris fidem facere voluisses, narrare debueras quemadmodum nocturnus explorator furtim arcem conscenderis, in ædes clanculum irrepseris, fortè fortuna obvio nemine, non dicam ut tolleres aliquid, sed ut experireris, si quod tutò facinus posses designare: hæc molienti commodùm favisse fortunam: itaque quum adolescentem solum atque incustoditum offendisses (ut est ea nimirum ætas securior, periculique minus cogitans: præterea diuturna tyrannis jam magnam metus partem exuerat) tum haud scio (ut mores illius erant) multo vino sepultum, atque immodica libidine defessum, fortiter

jugu-

jugulasse scilicet, & somnum illi cum morte, id est, germanum (ut ait Homerus) cum germano conjunxisse: deinde ubi jam cardines procul stridere cœpissent, exaudito videlicet morientis gemitu, ibi te metu exanimatum ita fugisse, ut non vacarit gladium è vulnere tollere, quem nec parricidæ, nec sicarii solent relinquere, ne deprehendantur. Interea domi latitasse te, jamdudum de fuga cogitantem, & longinquas aliquas, semotasque mundi latebras animo circunspectantem; in quibus abditus posses irritati patris sævitiam fallere. Iamque te ad spontaneum exilium accincto, repentè in vulgus exiisse famam, liberam esse civitatem, tyrannum unà cum filio jugulatum, reliquos metu fugisse, authorem ignorari facinoris. Ibi repentè ad novam tuæ fabulæ catastrophen immutasse te animum, & qui prius de salute fueras sollicitus, protinus ad præmii spem arrectum fuisse, lucrique aviditate, priusquàm tibi satis esset excogitata ratio, qua totam hujus inopinati eventus laudem in te traduceres, prosiliisse in medium: id quod vidimus, clamitasse tuum illum esse ensem, tuum facinus, non unum præmium tuæ virtuti fore satis. Hæc nemo non credidisset, sunt enim rerum naturæ consentanea, usu comprobata, omnium opinione recepta. At tu dum sedulò quidem, sed tamen parum ex arte, tuam nobis præscientiam niteris persuadere, quàm multa comminiscaris, non dicam tota facie à vero distantia, verumetiam cum sensu communi, cum more, cum natura penitus pugnantia? primum tyrannum tam maternè filium adamasse, ut fine eo vivere noluerit: sic ob unius mortem metu fuisse consternatum, ut in vita manere non sit ausus: sic illi toto pectore fisum, ut ipse nullas circum se custodias haberet: adeò fracti animi fuisse, ut tam chari pignoris truculenta cæde non potuerit ad ultionem inflammari tam invalidum, ut tua dextra fuerit indignus, tam inermem, ut ni tu illi gladium reliquisses tuum, defuturum fuisset, quo se jugularet. Non vides quòd non competat tam insignis in tyrannum pietas, tam secura in eam ætatem fiducia, tantus metus in hominem, excepto filio, reliquis omnibus præsidiis munitum, tanta consternatio in hominem tot periculis exercitatissimum, tanta imbecillitas in iratum? Quid igitur erat, cur tu senem illum tantopere contemseris, ut indignum habueris, qui tua ista magnifica dextera jugularetur? Tune indignum judicabis quem occideres, quum eum Resp. non putarit indignum quem formidaret, quem maximo suo cum dolore ferret. Non talem illum Iudices, non talem sensimus, ut cuiquam contemnendus videri debuerit. Neque tu eum unquam contempsisti, nisi fortè contemnere est, miserè formidare. Sciebas arcem armis refertam, sciebas superesse satellites, quorum vel unus (si seni vires deerant) sufficiebat jugulando tibi. Non ignorabas (id quod nemo nostrûm nescit) quantum virium illi partim exercitatio, partim ingenii feritas etiam in illa senecta reliquerat. Tum non te fugiebat, frigidum illud senium sic interdum acri dolore inflammari, ut juveni-

bus etiam validiſſimis ſæpenumero fuerit intolerandum, ſi quando ſolitum illud robur quod ætatis gelu velut obtorpuerat, magno aliquo animi motu recanduit. Quis autem tam invalidus eſt, ut non illi pudor, ira, dolor ingens vires ſuppeditet? Hoc erat videlicet cur tu filium quàm patrem malueris occidere, quòd illum inopinantem, inermem, dormientem fortuna objecit. Cum hoc pugnandum erat, armato, vallato, irato denique. Hoc erat cur gladium relinqueres, ratus ne tantiſper quidem morari tutum, dum reciperes, metuens videlicet ne tantillum ſarcinæ te redderet in fuga tardiorem. Reliquiſti invitus, quo tyranno prodi poſſet: ſed prodi maluiſti quàm deprehendi. Neque ego nunc formidinem tuam accuſo, imò miror magis quòd pedibus conſiſtere, quòd fugere potueris, quum audires moveri tyrannicam familiam, ſtridere arma: intelligeres tibi non cum puero, ſed cum vigilantibus viris, accinctis, armatis, ſobriis, irritatis, denique cum rabioſo *patre dimicandum* eſſe: non quòd illum uſque adeò filii mors commoveret, ſed quòd arbitraretur, & haud ſcio an verè ſe petitum fuiſſe, dexteram tuam erraſſe tantùm in filio. I nunc & ſpera, non dicam hos Iudices viros omnium perſpicientiſſimos, ſed vel è media plebe quenquam eſſe tam mucoſis naribus, cui non ſuboleat, imò qui non planè odoretur, præſentiatque totam hanc fabulam abs te confictam. Et quod poëtæ ſolent, quum hærent in *explicando tragœdiæ argumento*, hanc veluti deam divinationem arte quadam *induxiſti*, quò præſenſionem tuam judicibus probares, ſine qua videbas præmium obtineri non poſſe. Sed occaſionem, inquit, miniſtravi paternæ mortis, qui gladium quo ſe feriret reliquerim: atque id ſolum non modo ſatis eſſe putat ad petendum præmium, verùm etiam meritum eſſe, ut ipſe enſis inter arma deorum conſecretur, dominus pro deo præſenti colatur. O hominem ſuavem, ſi has ſpes verè concepit: impudentem, ſi quum non ſperet, poſtulat. Ita-ne tyranno gladius erat defuturus, niſi tuum illum reliquiſſes? Tu in arcem arma, hoc eſt, in ſylvam ligna portanda putaſti? Niſi fortè tuum illud ferrum magicis precaminibus erat imbutum, ut ultro ad mortis adegerit neceſſitatem: an verò nihil referre putas, quàm præbeas occaſionem, quomodo, quo animo? Primum, gladium reliquiſti, quo nihil minùs deeſt Tyranno: nunquam ferrum abeſt, non in cubili, non in triclinio, non in ſacris: reliquiſti metu trepidus. Tua quidem in re illud interim demiror, qua fronte eum gladium tuum auſis appellare, quem habueris pro derelicto Metu: inquam, exanimatus reliquiſti, quem poſtea receptum optabas: reliquiſti rem ancipitem. Quid ſi tyrannus illum eundem enſem in civium jugulos diſtrinxiſſet? quid ſi eodem lectos aliquot ex hujus urbis juventute adoleſcentes filio ſuo inferias mactaſſet? Si tyrannum occidiſti, quia tuo occiſus eſt gladio, & horum omnium indigna cædes ad te pertinebit: quippe cujus enſe peracta eſt. Id ſi non evenit, nihil ad te pertinet, nam anceps occaſio quam in partem cadat, id diis in manu eſt:

eſt: ſi bene verterit, nihil gratiæ debetur ei qui dedit imprudens: ſin malè, temeritas imputatur. Neque enim culpa vacat, qui periculoſam miniſtrat occaſionem: quæ ſi feliciter, mirentur omnes: ſin infeliciter, meritò accidiſſe dicant. At quanto prababilius erat, futurum ut tyrannus tuo enſe alios in uſus abuteretur. Scio me judices hæc pluribus refellere verbis, quàm neceſſe videatur, quippe tam frivola: verùm id propoſitum eſt, nullum illius argumentum non excuſſum, non exagitatum, non revictum prætermittere. Quare quæſo ne pigeat ita ut antehac feciſtis, patienter atque attentè cognoſcere, dum hunc ab gradu firmiſſimo dejicio, Hic ſibi vehementer fidebat, hunc acriter urgebat locum. Negabat vitari poſſe, quin præmium deberetur, quod patri necis cauſam miniſtraſſet, ſi non relicto gladio (nam hoc opinor argumentum jam habet pro derelicto) certè necato filio. Nam ita in legibus diſſertum ajebat, nihil intereſſe utrum manu ſua quis occidat, an mortis cauſam præbeat. Addebat, æquum eſſe, ut cùm in maleficiis cauſam datam imputarent leges ad ſupplicium, multò magis idem obſervarent in benefactis ad præmium. Hæc ajebat meminiſſe ſe in legibus eſſe diſputata, illud addens Thraſonicum, niſi ſibi diuturna ſervitus legum memoriam obliteraſſet. Non tu legum oblitus propter diutinam deſuetudinem, ſed nunquam quid ſibi velint leges inquiſiſſe videris. Bis enim hic erras, qui neque cauſæ datæ rationem, neque dantis animum diſcernas, id quod legibus traditum eſt, nec animadvertis longè diverſam eſſe rationem maleficii & beneficii imputandi. Quid ais nove juris interpres? Itane ſatis eſſe judicas vel ad pœnam, vel ad præmium, qualemcunque quomodocunque cauſam dediſſe? Nihil igitur refert, Hector an Ajacem occiderit manu, an gladium illum dederit, quo ſe poſtea confodit? Atqui hanc laudem nunquam ille ſibi vendicaſſet: tametſi probabile videri poterat, in eum uſum hoſti ab hoſte datum fuiſſe ferrum. Quin ergo fabros ærarios omnes vel ad pœnam vocamus, vel ad præmium, quoties armis in eorum officina perfectis, aut jugulantur cives, aut ſervantur? Poſtremò cur hoc quod tu petis præmium, non enſis iſtius tui opifex petit potiùs? Tyrannus gladium erat habiturus, te non porrigente: tu porrigere non poteras, niſi hujus induſtria tibi miniſtraſſet. Age ſi telo inter venandum temerè miſſo, fortè tyrannum vicinum interfeciſſes, clamares tibi tyrannicidæ deberi præmium, an potiùs nihil tibi deberetur laudis, quòd imprudens & inſcius jaculum torſiſſes? Imò in jus potiùs vocandus eſſes, qui miſſi teli temeritate civem (quod in te fuit) occideris: nam quod in tyrannum incidit, id nihil ad te. Quid ſi caupo vinum lene ac ſuave, quale Polyphemo dedit Vlyſſes, tyranno vendidiſſes, atque ille ejus dulcedine captus, avidiùs ſeſe ingurgitaſſet, eaque re concepta febri deceſſiſſet, auderes-ne caupo, vini titulo tyrannicidæ præmium flagitare? At quis non te cum tua flagitatione, ut temulentum, vinoque madidum exploderet? Cæterum quanto frigidiore titulo nunc idem poſtulas?

Vtcunque conjecturis præcipi poterat: ut ætas vinosa tam illicibili vino avidiùs, intemperantiusque frueretur, crapulam consequeretur morbus, præsertim in sene: morbum mors, vulgò hæc eveniunt. Tu eam tyranno mortis causam dedisti, cujus nullum extat in hominum memoria exemplum. Quis enim antehac ob filii necem sibi manus intulit? Accedam propius. Finge te tyranni coquum esse: probè callere palatum domini, medicos interdicere cibum, quo tamen ille oppidò quàm lubens vescatur: interminari morbum capitalem, ni temperet: id te non fugere. eum cibum tu arte tua, cupediisque & condimentis magis ac magis illecebrosum reddis, consequitur edentem morbus, quem prædixerant medici: emoritur tyrannus, liberatur civitas. Hiccine coquus è culina in forum prosiliens, & adhuc jure madens, fuligine niger, tyrannicidæ præmium postulabis? Mortarium, tonsillum, & ollas ostentabis, arma scilicet quibus tyrannidem expugnaris? Non eris (opinor) tam impudens in ea causa, qua tamen ista tua multò est absurdior. Nam illi voluntas occidendi non defuit, probabilem præbuit causam. Tu nec in hoc jugulasti filium: quò pater ultrò vitam relinqueret, & causam dedisti, ad quidvis potius quàm ad istud idoneam. Accipe exemplum tuo similius, quàm ovum sit ovo (quod ajunt) simile. Quid si tyranni amicam, quam ille miserè ac perditè deperisset, occidisses: eaque cognita re tyrannus sibi vitam abrumperet, auderes ad præmium aspirare? auderes dicere, te certum præsciisse, fore ut tyrannus sponte fugeret è vita? Certè quanquam plures amicas extinctas sequuti sunt, quàm filios, nemotamen tibi crederet, nemo tibi præmium decerneret, tuum factum periculosum & anceps dicerent: omnes fortunæ gratias haberent, cujus commoditate res ea feliciter cessisset. Tibi abundè magnum præmium existimarent, si commissi venia donatus discederes. Primum igitur diversam imputandi maleficii, & adscribendi beneficii rationem conveniet distinguere, deinde causæ æqualitatem, postremò animum: atque ita demum liquebit, quid tibi lex debeat. Nam quòd ajebas legem prolixiorem esse oportere ad reddendum præmium, quàm ad infligendam pœnam, id in privilegiis, quæ in exemplum non vocantur, fortasse locum habet. In jure communi longè secus est. Siquidem (uti superius demonstravimus) nulli nocenti lex non minatur pœnam: paucis benefactis præmium ostendit. Tum in maleficiis etiam conatum simplicem supplicio prosequitur: in benefactis semper exitum requirit. Nec mirum, nec iniquum, si lex est diligentior in eo negotio, ad quod unum est nata atque instituta, quàm in eo, in quo temporis ratione tanquam alienas sibi sumit partes. Ergo in utroque communiter spectat, ut causa sit idonea: deinde ut animus adsit, non tantùm casus. Hoc rursum interest, quòd in benefactis nec causa idonea, nec animus idoneus satis facit legi, nisi his accesserit eventus item idoneus. In malefactis, si quid nocendi animi tentes, non expenditur nec eventus, nec causa: sed ex animo factum

ctum tuum lex metitur. Sic enim judicat, tibi nihil ad ſcelus defuiſſe præter fortunam: quate ſublevari, quod tandem jus ſit? In eventu ſimul & cauſam datam, & animum expendit. Si animum vitioſum comperit, nihil moratur cauſam, quàm ſit idonea, putat animum & eventum ad pœnam commerendam ſufficere. Sin animo ſimplici data eſt cauſa mali idonea, & non conſequitur eventus: lex quaſi connivet ad id, & non putat ad ſuam cognitionem magnopere pertinere. Sin eventus eſt conſequutus, etiam ſi de animi vitio doceri non poteſt, tamen temeritatis & negligentiæ nomine pœnam irrogat: partim propter ſuſpectam dantis voluntatem, partim ut hæc latebra peccantibus eripiatur, imprudens feci, diſcantque homines vel ſuo periculo cavere, quod alieno faciant periculo. Ergo qui prudens & ſciens, certam atque evidentem noxæ cauſam dederit: eum perinde lex cenſet, quaſi facinus manu peregerit. Veluti ſi quis hoſtem opibus copiiſque juverit, perinde eſt ac ſi ipſus arma contra ferat. Siquidem id ſuppeditavit, ſine quo bellum geri non poterat. Aut ſi quis inimicum ſuum per dolum navigio ſolutili imponendum curet, ut naufragio intereat, aut in conclave penſili teſtudine inducat, ut ruina opprimatur: aut juxta lectulum ægroti, loco pharmaci venenum ponat, futurum ſperans ut eo hauſto pereat, tametſi non bibit ægrotus, tamen veneficii poſtulari poteſt qui poſuit, propter vicioſam animi voluntatem. Nam vehementer erat probabile id eventurum, quod ille moliebatur. Huic ſi detrahas nocendi voluntatem, nihil illi cum lege rei futurum eſt. Si detracta nocendi voluntate, apponas eventum: non effugiet temeritatis crimen, niſi illum ineulpata ignorantia abſolverit. Porrò ſi in loco non ad id deſtinato, puta in via publica, aut in fundo alieno, arcu temet exerceas: lex tecum non agit, niſi ſi quem occideris, aut vulneraris, aut ſi cui damnum dederis. Cæterùm quod facis, tuo facis periculo. Quòd ſi quid horum conſequutum eſt, cum lege tibi res eſt. Neque tibi tua patrocinabitur imprudentia: quippe quæ culpa temeritatis non vacet. Siquidem in te fuerat præcavere, quod probabiliter poterat prætimeri. Vides quanto diſcrimine diſſita ſint, inter quæ tu nihil intereſſe dicebas. Primùm non ſtatim imputatur ad præmium, quod ad pœnam, idque non à malignitate legum latoris, ſed partim ex ipſa rei natura proficiſcitur, partim à legum officio. Deinde diſcernitur animus, cauſa data dijudicatur: ſpectatur eventus. Age nunc ſi libet, tuam cauſam, qua tuum facinus æſtimari vis, expendamus. Finge te certam, inevitabilem mortis cauſam tyranno dediſſe, ſed imprudentem, nulla tibi ſit præmii petitio. Quis enim inſciens bene mereri dicitur? Fortibus viris præmia dantur, non fortunatis tantùm. Nam evicimus jamdudum, opinor, ne poſthac affirmes te in hoc jugulaſſe filium, ut pater ſibi necem conſciſceret: quod eventurum ne vates quidem quiſquam præſcire poterat, tu nec ſuſpicari. Imò poſteaquam rem plenam diſcriminis, fortunæ arbitrio commiſiſti, quia bene ſucceſſit,

hoc nomine lex te non postulat: at idem si malè evenisset, temeritatis pœnas eras debiturus. Neque enim tibi succurreret inculpata ignorantia. Quid enim æquè formidandum erat, quàm ne tyrannus, simulatque occiso filio se peti insidiis persensisset, omnia tyrannidis mala in nos conduplicaret? Iam ut de animo res tibi constet, causam dedisti non solùm non idoneam, verumetiam periculosissimam Reip. Vin' hoc tibi argumento evidentissimo demonstrari? Finge te quempiam è civibus vitio occidisse: tum extincti patrem id facere, quod modò fecit tyrannus. Vtrum tu duplici cædis crimine teneberis, an simplici: Simplici opinor. At uxor & mariti mortem imputabit, qui necato filio, seni causam mortis dederis: atque his fermè tuis argumentis utetur. Indulgentissimè filium adamabat, in illum omnem familiæ curam reclinaverat, illo se oblectabat atque hæc de privato sene cum fide dicet, quæ tu de tyranno nimis durè (ne dicam ridiculè) dicebas. Addet ea te *scisse*, prævidisse futurum, ut ille vitam fugeret orbatus filio, *in quo uno* omnia vitæ oblectamenta collocarat. Non tibi defuisse jugulandi senis voluntatem, sed hoc tantum egisse, ut miserabilius ea dextra perimeretur, ut odium tuum plenius miseri patris malis exaturares. Ideo juvenem necasse, in hunc usum gladium in vulnere reliquisse. Vides quanto sunt hæc probabiliora *in hoc*, quàm in tuo negotio: & tamen negabis paternam necem ad te pertinere, *atque* animi suspicionem, causæ qualitate purgabis. *Negabis causam idoneam* fuisse, cur ille sibimet manus adferret. Te nec præscire, nec timere potuisse id, quod sit consequutum: quòd rarum extet exemplum patris, ob filii necem sponte fugientis è vita. Alioqui futurum fuisse, ut & mater sibi fatum accerseret: quippe quam impotentius amare sit consentaneum, ac minus adversum dolorem animi viribus valere. Hæc non dubitares tibi profutura, ad alterum crimen depellendum, & prodessent dubio procul. Atqui quod in maleficiis valet, ne qui imputetur, id multò magis in hac causa valet, ne quid acceptum feratur. Ibi te liberaret à voluntatis suspicione, quòd causas parum idoneas dederis, hic ex causis multò minus idoneis propter personam tyranni, videri vis non modò quod evenit, fuisse suspicatus, verumetiam certum præscisse. Ibi temeritatis postulari non poteras, propterea quòd tametsi vitio abs te data est causa, tamen idonea non sit ad id quod evenit. Imò ipsi tota res imputabitur, & legibus pœnas dabit, sepultura prohibitus, quòd civitati citra causam idoneam, civem unum ademerit. Tibi non nisi unius filii mors imputabitur, etiam si mater quoque & filiæ & sorores, & tota tribus hujus necem fuerit imitata. Hic poterat, nisi feliciter evenisset: quippe ubi summum Reipublicæ periculum & verteretur, & prætimeri probabiliter posset. Venio nunc ad quartum illud præsidium, Iudices, quod iste tutissimum, ac penè inexpugnabile judicabat: unde ego illum ita deturbabo, ut non solùm sit non habiturus, quò tyrannicidii & hujus laudis arcem obtineat: verum

quùm vix etiam latebram inventurus, ubi temeritatis ac maleficii pœnam effugiat, quò nimirum intelligat, quàm non inimicè, non curiosè (ut ajebat) secum agam: ut quum possim in crimen ac pœnam vocare, sat habeam ab honore non promerito secludere. Ait si tibi deberi præmium, vel hoc uno nomine, quòd juvenem occiderit, jam pluriquam tyrannum, tum tyrannidis paratum hæredem, etiam si hunc eventum dii non dedissent, ut senex ipse vitam abrumperet. O deploratam impudentiam? Tu tibi præmium peteres, si tyrannum iuæ furiæ non essent ultæ? Dii quidvis potiùs dederint, quàm isthuc quod tu fingis. Sed tamen fingamus interim oratione, quandoquidem id tutò licet: tametsi ad solam mentionem inhorrescit animus. Tune, inquam, occiso filio, relicto sene vivo, tyrannicidæ præmium peteres? An potiùs nec ipse supereresses, qui possis petere: nec esset Resp. quæ dare posset? Nam tu aut exquisitis suppliciis exanimaris, aut in extremis Orcadis exul delitesceres: nos pro tyranno jam immanissimum carnificem pateremur: & tuum caput ubicunque terrarum latitares, diris imprecationibus devoveremus, qui nos tua incogitantia, vel præcipiti magis lucri cupidatate in tantam malorum tempestatem conjecisses Sed re filius erat tyrannus (inquis) patri præter inane nomen nihil erat reliquum. Quid ego audio? duos igitur hæc civitas tyrannos alebat? Nam de patre nemo unquam dubitavit, quin tyranni vocabulum mereretur. Quando autem antehac unquam fando auditum est, duos una in civitate sedisse tyrannos? id quod magis etiam natura repudiat, quàm eodem in corpore gemina capita. In iisdem alvearibus duo se reges pariter non ferunt. In armentis taurus tauro cedere cogitur. In iisdem lustris non convenit duobus inter se leonibus: & tyrannus (quo nullum animal efferacius) parem in eadem urbe patitur? Non vides necessariò fieri, ut è duobus, aut alter alterum oppugnet, aut alter alteri cedat? Vtrum tu fuisse mavis in patre, an in filio? Si juvenis adversus senem obtinebat tyrannidem, quid à Repub. præmium postulas? Tyranni partes adjuvisti, non Reipub. Sin patri cessit: quid tandem illum vocare potes, nisi tyranni vel præfectum, aut satellitem? Quandoquidem seniori tyrannicam appellationem ne tu quidem audes detrahere. Verùm ut quoquo modo tyrannidem omnem in adolescentem oratione derivares, quàm multa tu quidem non ex re, sed pro causæ tuæ commoditate comminiscebaris? Cæterum quàm in his confingendis decori, quod in personis situm est, nullam habuisti rationem? Sic enim (ut memini) inducebas in fabulam senem jam ætate mitem, & qui omnem tyrannidis acerbitatem ob senectam exuisset: non sæcus atque mala, quæ natura acerba, tempore mitescunt, & in alium abeunt succum. Porrò juvenem ferocem, illo incolumi gerentem tyrannidem, jamque patri vivo succedentem. Privatus pater familias non fert filium se vivo succedentem: & tu vis isthuc credi in tyranno? Ille non sinit ullum è liberis rem domesticam ex animi sui libidine moderari: & tyrannus sese veluti

abdicans imperio, negocium omne in adolescentem rejecerat? Non dubito, quin & ipse videris, quàm dura sint ista, & quàm à communi sensu abhorrentia. Verùm quid faceres, nisi tales personas induxisses, exitum invenire tragœdia tua non poterat? Quæso te, an unquam auditum est Tyrannum ætate mitescere? Quando tu desines ea quæ sunt privatorum, quæ bonorum principum, tyrannis tribuere? Vt eodem igni cera mollescit, limus durescit: ita ætate plerique redduntur mitiores ac temperantiores, tyrannus magis exasperatur. Vt tempus nonnullis pomis amaritudinem adimit, ut vinis nonnullis acorem conciliat: itidem tyrannis non adimit *sævitiam* ætas, sed exaggerat. Vis ipsissimam tyrannici ingenii tibi demonstrem imaginem? Spinam cogita, quæ quo magis senescit, eo pungit acrius. Echinos cogita, qui quo plus habent ætatis, hoc testa sunt asperiore. Vulgaribus ingeniis fortasse nonnulla vitia senecta vel detrahit, vel certè mitigat, etiam si plura irritat, *non*nulla parit. At tyrannorum mentibus ad scelus, ad crudelitatem natis, scelere & immanitate imbutis atque educatis, præter vitiorum omnium incrementum adferre senecta quid potest? Nisi fortè libidinem adimit? Quanquàm ista Tyrannidis quantula tandem est portio? Sed esto fuerit sanè propter ætatem ad voluptates segnior, verum erat fastidiosior: unde fit, ut imbecillior *fit ad coitum*, ad raptum avidior. Fortasse pauciores huic *execabantur ephebi*, *sed* insigniores. Pauciores producebantur *virgines*, *sed exquisitiores*. Cur non autem & plures? videlicet quo senile fastidium optione & varietate vinceret. Hoc ita esse, quot ego tibi testes citare possem, qui quò nobiliores sunt, quò fortuna præstantiores habent liberos, hoc magis eis à flagitiosissimi senis cupiditate metuebant. An tu putas unà cum viribus senescere libidinem? Multò secus habet. Imò quantum ætas improborum hominum facultati detrahit, tantum adjicit cupiditati. Quanquam tyrannicum animum his in rebus non tam voluptatis usus capit, quàm nostra delectat contumelia. Vt frigeat in sene tyranno Venus, certè fervet vigetque malitia, sævitia, nocendi libido. Postremò totum illud vitiorum agmen, quæ propria tyrannorum sunt, cupiditas, rapacitas, improbitas, impudentia, impietas, iracundia, violentia, impotentia, suspicio, fraus, perfidia, crudelitas, implacabilitas, immanitas, perjurium (Quid autem oportet omnia commemorare nobis omnibus heu nimium nota?) horum inquam nullum non ætate fit acerbius, propterea quòd juventa nonnunquam naturæ bonitate vincitur: præterea quædam mala nondum didicit: at senecta, si quid pudoris, si quid humanitatis, si quid melioris ingenii à natura insitum est, id omne multo ac diuturno flagitiorum usu penitus exuit, & prorsum in immanissimam quandam feram abiit. Id ita evenisse, Iudices, in execratissimo illo sene, quid ego coner argumentis docere, quum sua cuique memoria abundè satis exemplum suppeditet? Quòd si juvenis sese gerebat insolentiùs, videlicet patris abutens imperio: num

tu

tu hunc continuo tyranni nomine donabis. Ergo ex eadem tyrannide ſexcentos tyrannos facilè reddideris. Nam quis eſt omnino in tyranni familia, vel extremum mancipium, qui non ipſe penè tyranno ſit ferocior, violentior, ſceleratior? Filius, inquis, emolumentis imperii potiebatur: patri præter nomen nihil ceſſit. Quaſi verò non ſit iſthuc omni tyrannidi commune. Longe minima fructuum pars, qui ſolent ex tyrannide capi, ad ipſum redire tyrannum. Quemadmodum in latrocinio fieri conſuevit: prædæ communiter in omnes diſtribuuntur, vel in eos potiùs quorum opera capiuntur. Alioqui non cohærebit cohors illa ſcelerata: niſi dux ille, quiſquis fuerit, plus etiam permittat ſuis, quàm ſibiipſi. Solum nomen ſibi propriè vendicat. Et in nullos eſt tyrannus indulgentior, quàm in ſcelerum miniſtros: quippe quorum opera ſentiat ſuum imperium contineri. Proinde ſub unius umbra ſatelles omnis, omnis miniſter, familiaris leno, tyrannidem quandam in cives exercet. Ridiculè fecero, ſi hoc quoque coner argumentatione probare, Iudices. Vidimus, ſenſimus, experti ſumus, niſi fortè tam diutinæ calamitatis memoriam, tam pauculi dies obliteraverunt. Neque enim eſſet res uſqueadeo miſera tyrannis, ſi unius modò foret toleranda violentia. Quot ferendi latrones, quot ſacrilegi, quot ex extrema barbarie advenæ, feris quàm hominibus ſimiliores? Neque deſunt, qui ſe ſimulent apud tyrannum ſceleribus ſuis gratiam promeritos eſſe: quò nimirum hoc nomine metuantur à civibus. Horum igitur unumquemlibet tyrannum appellabis, & pro quolibet occiſo tyrannicidæ præmium petes? Non in tantum omnem exues pudorem opinor. Sed pater ætate feſſus, omnem dominatum in filium tranſtulerat, quicquid tyrannicum in urbe gerebatur, id juvenis violentia committebatur. Sed iſthuc quantum abſit ab imagine veri, quis tam cæcus, ut non videat? quis tam obliviosus, ut non poſſit experimento refellere? Ego tibi complures nominare ſatellites poſſum filio inſolentiores. Ad hæc, veriſimillimum eſt nullius inſolentiam minus approbaſſe ſenem quàm filii, vel quòd odit omnem tyrannidis affectatorem omnis tyrannus, vel quòd intelligit ex illius facinoribus longè plus invidiæ odiique ſibi conflari (Callidiſſimi autem tyranni eſt, eatenus legitimum imitari regnum, quatenus obtineri tyrannis poſſit) vel quòd pater etiam peſſimus, tamen liberorum nonnihil offenditur vitiis, & ad crudelitatis miniſteria alienis quàm ſuis uti mavult. Quòd ſi clam patre rapinas, raptus, atque id genus facinora deſignabat filius, profectò non tyrannum agebat, ſed inſolentem ſatellitem. Sin approbante patre, quaſique per illum exercente tyrannidem, utri tandem par erat imputari commiſſa, huic per quem gerebantur, an ei cujus authoritate arbitrioque fiebant? Non arbitror obſcurum, quin huic cui in manu erat nutu ne fierent vetare. Quid autem non agunt per alios tyranni? Nam ipſi quidem neque pueros emaſculant, neque virgines abripiunt, neque proſcribunt, neque bona diripiunt, neque phana diſpo-

dispoliant, neque hæreditatibus manum injiciunt, neque compilant ærarium, neque tormentis excruciant, neque quenquam jugulant, neque armis vicos expugnant: neque incendunt villas. Totum hunc tyrannicum ludum per ministros exercent. In unum tamen tyrannici nominis invidia competit, in unum occidendum lex præmium instituit, in unum stringendi ferri jus facit, illos suæ cognitioni reservat. Quorum ut quisque sua opera tyranno profuit, ita aliud atque aliud vocabulum imponi potest, certè tyranni vocabulum nemini congruit, nisi uni illi, sub cujus veluti clypeo, tota illa pernicioſissimorum hominum colluvies latitat. Arbitror *vobis*, ludices, sæpenumero auditum esse, id quod eleganter à doctissimis viris est scriptum, tyrannis non longas modò, verumetiam plurimas esse manus, plurimos oculos, eosque acerrimos, plurimas aures, easque longissimas. Omnino prodigiosum quoddam est animal tyrannus, multoque Titanibus illis Briareo & Encelado *portentosius*, centenis capitibus, centenis linguis, centenis manibus, pedibusque. Quot enim habet scelerum ministros, totidem habere membra videtur. Atque ut ex membris corpus, ita tyrannis ex hujusmodi constat ministris. Verùm ut illud quod corpus appellatur nihil est aliud, quàm quiddam omnibus ex membris aggregatum, ita in tyrannide unum quippiam est, quod neque pes sit, neque manus, neque ullum aliud membrum, *contineat autem universa: at* ita contineat, ut ab iis possit separari, *idque tyrannus vocatur.* Proinde exaggera quantumlibet juvenis insolentiam, violentiamque, præfectum arcis voces licebit, oculum nomines licebit, aut si mavis dextram: aut si ne id quidem satis, præcipuum tyranni caput dicas licebit: tyrannum certè vocare nequaquam potes. Vnum enim illud portentum tyranni nomine censet, cujus authoritate tituloque cuncta hæc membra velut animantur: idque unum forti civi permittit occidere. Non vult te in oculum aliquem involare, non sinit ut caput aliquod amputes, ne tale quiddam eveniat, quod de Lernæa hydra fabulantur poëtæ, ut pro uno capite resecto, duo pestilentiora subnascantur: pro uno excusso oculo, plures acriores succedant: pro una rescissa dextera, multæ robustiores subpullulent: unius vitæ te dominum, arbitrumque constituit, qui sibi sit ausus tyranni vindicare nomen: quo sublato futurum sit ut membra reliqua quasi destituta spiritu, emoriantur, aut certè sanentur. At quid ego tecum jam accuratis argumentationibus ago? Possum illico tuis te verbis revincere, ac veluti tuo te laqueo capere. Iuvenem paulo antè magnum patris satellitem nominabas. Non inficiabere. Rursum alio loco dicebas omnem tyrannidem occupasse filium: solius appellationis honorem cessisse. Qui convenit eundem & satellitem & tyrannum appellari? Tum si cessit, non igitur usurpavit tyranni nomen. Contractus autem verbis aut rati sunt, aut rescinduntur. Lex hac tecum formula contraxit, si quis tyrannum occiderit, præmium ferat. Quid tu mihi juvenis flagitia commemoras?

ras? Id te lex voluit occidere, quotcunque illud esset animal, quod tyrannus diceretur. Magnum (ut ipse fateris) satellitem occidisti, non tyrannum: quid tibi cum lege rei est? At rem, inquis, legis sequutus sum, non syllabas: eum interfeci, qui caput erat tyrannidis, paratus hæres paterni dominatus: libertatem peperi, servitutem sustuli: hoc lex sensit, hujus rei authori præmium præstituit. Satellitem, inquam, occidisti, nihil moror quantum, quàm gravem, quàm ferocem, quàm sceleſtum: satellitem tamen occidisti tyrannidis, non caput: aut si caput, unum è pluribus. Sed hæc omnia tibi ex animi sententia largiamur: fuerit sanè res tota tyrannidis filius: pater nihil nisi vocabulum quoddam inane tyranni: quemadmodum in fabulis habetur, Echo nympham, nihil aliud quàm meram quandam fuisse vocem sine corpore. Qui tibi licuit in re tanta, à verbis legis discedere? præsertim ita dilucidis, ut perspicuum magis nihil esse possit, & commentitiam interpretationem domi tuæ natam in judicium adferre? Ego Iudices, nullum in Remp. exemplum pernicioſius induci posse judico, quàm si consuescant homines calumnioſi à præscripto legum recedere: & interpretamento, quod ad prætexendum facinus quisque suum maximè idoneum comminisci queat, id Iudicibus objicere. Quis autem unquam meminit de legis sententia quæri solere, nisi quum in scripto quiddam apparet ambiguè, obscuréve dictum: aut quum ex verbis & eventu absurditas quæpiam extitit, eaque manifesta? In priore non cujusvis commentum, sed juris prudentium responsa, sed Iudicum sententia recipi solet. In hoc posteriore, necessitas ipsa compellit aliquantisper à legis vocibus deflectere: & æquitatem juris potiùs, quàm verba spectare. Duplex itaque periculum videtis Iudices: alterum ne superstitioſa cavillatione literarum legis ab eo quod lex spectavit abducamur: alterum ne passim à præscripto discedendo, leges omneis & judiciorum religionem subvertamus. Quorum illud quidem multò levius est: propterea quod vix unquam accidat, ut legislator obscurè quid voluerit, explicuerit: aut absurdum quiddam exoriatur. Hoc multò periculoſiſſimum, perniciosiſſimumque. Etenim quæ tandem lex futura est, quam versutus calumniator, quò pœnam effugiat, non facilè possit aliquo commento subvertere? Neque quisquam non elabetur è judicio vestro nocens, nisi qui sit usque adeo nullius ingenii, ut ne frivolam quidem aliquam commentatiunculam queat invenire. Atque ut cuique commodum erit, aut animi libido feret: ita pro sene juvenem, pro tyranno satellitem, pro homicidio tyrannicidium: & passim aliud pro alio interpretabitur. Vestra interim Iudices religio, vestrum jusjurandum, qua tandem ratione servabitur: quibus nihil futurum est certi, quod in cognoscendo sequamini: verum ambiguas diversasque litigatorum conjecturas spectare necesse erit? Ergo quum in omni causa maximopere cavendum sit, ne sine gravissima ratione à legis præscripto discedatur: tum in hac non periculoſum

mo-

modò, verùm etiam abſurdiſſimum : quum legis verbis nihil poſſit eſſe dilucidius : ſententia nihil æquius : interpretamento quod præter legis mentem inducitur, nihil peſtilentius. An credimus legis hujus autorem uſque adeo infantem, & verborum inopem fuiſſe, ut dicere non potuerit : qui quovis modo Tyrannidem ſuſtulerit, huic præmium eſt, ſi modò iſtuc ſenſiſſet ? Neque verò fugit illum, totam tyrannidem per ſatellites & præfectos exerceri ſolere, permultoſque in his eſſe vel Tyrannis ipſis ſceleratiores : atque ut ita dixerim, Tyrannicos magis, & omnino ſupplicio digniores: niſi & omnium omnia miniſtrorum ſcelera Tyranno imputarentur. In unum tamen illum, qui hoc nomine cenſetur, tibi ferro graſſandi facultas data eſt. In reliquos non tibi permittitur idem : non quòd illos vita dignos judicet lex, ſed quòd unius cæde totam tyrannidem tolli velit, non multorum cæde reddi duriorem. Tuum erat legi ſimpliciter parere : neque ejus verba quaſi plumbeam quandam regulam ad tuum facinus accommodare, verum ad illius præſcriptum factorum tuorum rationem inſtituere. Præſertim in hoc exemplo, quo non aliud poteſt admitti peſtilentius, ut ex legis arbitraria interpretatione, quem velis, interficiendi tibi pro tua libidine licentiam ſumas. Non illud hîc ſpectandum, judices, quam invitus Reip. ſit, qui occiſus eſt, quam majore etiam ſupplicio dignus: verùm id etiam atque etiam perpendere oportet, exemplum præter leges jugulandi homines, ſemel in civitatem receptum, ſemel veſtris ſententiis approbatum, denique præmio compenſatum, quo tandem licentiæ ſit proceſſurum. Quod iſte ſibi in tyranni filium licere voluit, hoc alius ſibi volet in ditiſſimum quenque civium licere : Quiſquis pauper à locuplete contumelia afficietur, protinus tyrannum eum appellabit, & veneno aut ferro adorietur. Poſtremò ſi cui magiſtratus non placebit, ſi cui judex erit inviſus, non dubitabit è medio tollere. Porrò ad facinoris defenſionem, Sophiſtam quempiam aut ſycophantam conſulet (ſi ipſe ingenio ſtupidiore fuerit) & novam legis interpretationem vobis adducet: dicet nil aliud ſenſiſſe legiſlatorem, quàm ut hujuſmodi civium genus non nomine, ſed re tyrannidem agentium, ferro, igni, veneno tollatur è medio. Atque ita brevi futurum eſt, ut quod in uno factum ſemel & probavimus, & gaviſi ſimus : id in multis ſæpius & dolcamus, & improbemus. Credite mihi, non mediocre diſcrimen neque convenienter accipiendum, ut titulo reperto, privatus hominem indemnatum interficiat. Id ita eſſe facilè liquebit, ſiquidem animadvertimus, nihil omnium eſſe, quod lex parciùs, circumſpectiuſque permiſerit. Etenim (ſi memini) tribus duntaxat temporibus lex indulſit, ut quis citra judicium hominem occidat. Primùm adulterum, ſed in uxore deprehenſum : id quod in temperanti & inſuperabili mariti dolori donatum eſt. At ita ſi corpus utrumque pariter interimat, ſi argumentis idoneis deprehenſum fuiſſe doceat. Deinde in vi depellenda. At ita ſi demonſtres te mortem cru-

effugere nequiisse, nisi mortem intulisses: id lex ita interpretatur, quasi sese tueri potiùs sit istuc, quàm alium occidere. Vterque tamen facti sui rationem reddere compellitur, statim sese prodere, nec expectare donec in jus trahatur: atque (ut ita dicam) ultrò semet reum facere cogitur. Quòd si omnia constabunt argumenta: ita demum à lege dimittitur, ut venia, non laude dignus esse videatur. Postremò in tyrannicidio: ubi propter periculi suscepti magnitudinem lex præmium quoque proponit: at ita, si eum quem tibi lex isto velut insigni tyránnici nominis denotavit, fortiter occideris: non si sceleſtum alio scelere sustuleris: neque patietur te jus occidendi permissum, latiùs quàm ad unicum tyranni caput trahere, nisi si quis obsistat, ut per illius necem tibi necesse sit ad illum penetrare. Iamque hoc factum tuum secunda illa ratione defenditur. Huic tertio generi fortasse proxima videatur hostem in bello feriendi facultas: quam tuæ tamen libidini lex non permisit. Nisi palàm hostis sit declaratus, nisi in Imperatoris verba juraris, nisi ille aciem eduxerit, nisi signa canere jusserit, tibi fraudi futurum est, hostem interfecisse. Tu dicturus es: Hostem occidi, nam plus quàm hostilia faciebat, nomen hostis tantùm aberat, re hostem agebat. Lex respondebit, suarum partium fuisse, hostem declarare, ac tuo fortasse scelere fruetur: verùm ne serpat exemplum, pœnas de te sumet. Quid autem aliud abs te factum est? Vnum tibi lex nominatim designaverat: tu illius vocabulum tuapte authoritate in alium transfers, quod nisi in unum non potest competere: neque traduci debet ab eo cui lex attribuerit, ne tibi fas sit aliquando quem voles magistratum, quem voles Iudicem, quem voles civem, tyrannum appellare. Neque verò sine gravissimis causis lex tot vinculis astrinxit hanc in vitam alterius licentiam. Perpendit nihil majus eripi cuipiam posse, quàm vitam: vidit in extinctum facilè varias causas confingi etiam impunè posse, quandoquidem ille non sit refutaturus, qui jacet. Vidit quàm multis titulis suum quisque dolorem posset prætexere, si post occisum hominem ulla causa recipiatur, præter eas quæ legibus sint expressæ. Quid quòd gravatim sibi quoque lex permisisse videtur, ut homini vitam eripiat? quàm comperta, quàm multa requirit argumenta, quàm multa concedit reo, quàm malignè agit cum actore, quem non nisi suo periculo vult accusare: quantum spatii largitur ei qui defertur: quàm liberam Iudicum rejectionem. Quantum igitur à mente legis abesse putes, ut cuilibet permittat, vel pro suo privato dolore, vel domestica juris interpretatione, hoc est, subversione in cujusquam vitam grassari? Neque ad rem pertinet, quantum criminum acervum exaggeres, quantumvis etiam verorum, addo notorum: dicas parricidam, sacrilegum, incestum, proditorem, peculatorem, veneficum interfeci. Tyrannum lex jubet occidi. Atqui hic unus multis tyrannis erat sceleratior, pestilentiorque civitati. Ad ista tam multa crimina, lex tibi verbo respondebit: nihil moror quam fuerit sceleroſus, qui periit? in unum tyrannum tibi jus feceram occidendi:

in

in reliquos in jus trahendi. Si detulisses: auditus, revictus, damnatus à me palàm pœnas dedisses, omnique Reip. salubri exemplo tuisses. Nunc tu privata libidine interficiens, pro saluberrimo exemplo pernicioſiſſimum in civitatem induxiſti; & legum inſtaurationem, à legis violatione auſpicaris: hoc eſt, malis malo mederi ſtudes. An me clàm eſſe putas: quàm multi ſint in hac turba vita indigni, morte dignissimi? At eos meæ cognitioni, non tuis manibus ſervo: ſunt fora, ſunt tribunalia, ſunt ludices, ſunt carceres, ſecures, carnifices. Cur tu mihi præire conaris? Cur nullo mandante magiſtratum occupas? & dum Tyrannicida videri vis, tyrannum imitaris? Nam quo alio nomine tantopere mihi eſt inviſus ille, niſi quòd mihi parere recuſat, & præire conatur? Ei demum ferrum tractare licebit, cujus manibus ego permiſero. Si juvenem occidiſſes, quòd non alia patuiſſet ad tyrannum via, darem veniam neceſſitati: nunc occiditi, non obſiſtentem, non auxilium ferentem patri, ſed patris opem implorantem. Hujus unius cæde contentus diſceſſiſti, tyrannum nec impetiſti, in quem unum tibi jus feceram. Meum erat expendere, utrum ex uſu Reipub. fuerit, an juvenis occideretur: malucram illum exquiſitioribus excruciatum ſuppliciis, exemplum omnibus edere. Neque hæc dico ludices, quaſi parum gaudeam pariter cum patre ſublatum filium: utinam eadem opera ſimul omnes ſint oppreſſi, quibuſcunque tyrannus placet. Sed quis prohibet, ſimul & gaudere, quòd deorum bonitas nobis hanc rem bene verterit, & tamen non committere, ut hujus temeritas, ſi judicio comprobetur, in legem atque in exemplum trahatur? Nec de juvenis injuria vindicanda nunc agitur, ſed de legis violatæ majeſtate. Non enim pareit, ut cuiquam perſonæ præter jus extincti odium in ſcelere ſuffragetur. Neque tam ſpectandum in quem commiſſum ſit facinus, quàm quo exemplo commiſſum. Alioqui cur non eadem opera fas ſit in tyranni nepotes, pallacas, pueros, uxores, liberos, lenones grassari? Bonam tyrannidis partem uxor ſæpenumero ſuggerit. Ad ſummam immanitatem nonnunquam libertus aliquis, aut vernula inſtigat: cur non & hos jugulas, ſi tibi jus eſt æſtimatione privata meritorum civem jugulare? Quid quòd eſt aliquid tyranno nocentius, in quod tamen haudquaquam tibi jus ſit occidendi? Finge eſſe qui totam hanc urbem, templa, domos, curiam conatus ſit incendere, imo qui jam compluribus locis ignem ſubjecerit, ſed incendium ſubito exorto imbri reſtinctum: autborem non obſcurum, verùm abditum latitare. Eum forte fortuna repertum, manu tua trucidas. Num lex tuum factum approbabit? Non opinor. Atqui tyranno ille quanto erat nocentior? Tanto nimirum, quanto eſt atrocius civitatem semel funditus evertere, quàm expilare: cives univerſos uno igni finire, quàm in pauca quædam ſævire capita. Et tamen in unum tyrannum ſtringendi ferri poteſtas privatim permittitur. Illum deferendi modò jus habes. Hic in re tam aperta legis mentem calumniari. & novo interpretamento tuum facinus palliare: quid tandem aliud eſt,

quàm

quàm legum authoritatem evertere, atque id per cuniculos quosdam agere quod tyrannus palàm ac vi facere consuevit? In recipienda lege fas est populo causam, æquitatemque legis excutere. Cæterùm receptæ, & longo jam usu comprobatæ, simpliciter oportet obtemperare. Neque enim existimandum est majores illos nostros, viros sine controversia sapientissimos, ita sine gravissimis rationibus instituisse, ut privatim interficiendi Tyranni facultas unico capite finiretur. Primùm ad jugulandi licentiam, fenestram aperiendam civibus non putaverunt: deinde perspiciebant tyrannidem fatale quoddam esse Reip. malum, quod minore noxa toleraretur, quàm malè exagitaretur: neque posse semel tolli, nisi ipsius cæde. Quo submoto, videlicet qui legibus imperabat, non parebat, jam nihil opus esse privata audacia, nimirum illis in reip. administrationem vindicatis. Quod si tyrannus in jus vocari potuisset, ne hunc quidem tuæ dextræ arbitrio permisisset. Videbant & illud: tyrannidem nonnullam habere monarchiæ legitimæ speciem: hoc tantum interesse, quòd in monarchia populus regi paret, rex legibus: in tyrannide omnia unius libidini subjecta sunt. Rex publicam spectat utilitatem, tyrannus privatim suam: unde publicitus expedit, ut tyranno veluti principi legitimo civitas pareat, donec idoneus aliquis vindex extiterit, qui legum authoritatem in pristinum statum restituat, atque id unius (si fieri potest) capitis jactura. Nam hac moderatione in fatalibus illis pestibus, quæ totum Reip. quasi corpus corripiunt, legum prudentia consuevit uti: ut exemplo magis, quàm admissi talione, morbo medeatur: ne dum civitatem sanare studet, magnam civitatis partem interimat. Hinc est quod in seditionibus publicis non nisi in ipsos authores consuevit animadverti, reliquis quos tempestas illa commoverat, dari venia: aut vix etiam dari venia, qui in publico Reip. tumultu quietem egissent. Quæ potest autem pestis esse fatalior, quam tyrannis? Quæ sese latius in civitatis membra diffundit? Quota quæque urbis pars ab hoc vitio syncera potest esse? Omitto jam quicquid est ambitiosorum, ære alieno obstrictorum, scelere contaminatorum, barbarorum (nam hæc tota sentina hominum tyrannide gaudet. ut in qua nullis majora, quàm sceleratis sint præmia) bonos etiam cives hoc malum involvit, dum vel timent fortunis suis, vel rectum judicant servire tempori. In hoc itaque rerum statu leges non extinctæ, sed oppressæ modò, cautim & circumspicienter agunt: intelligunt hoc ulcus citra summam civitatis perniciem exasperari non posse, unius capitis dispendio commodè sanari posse. Quare docto cuipiam medico præmium ostendunt, digito demonstrant, quod membrum secari velint, quibus abstineri. Caput indicarunt illæ, tu dextram secuisti. Illæ tyrannum, tu tyranni satellitem occidisti. Quo præmio dignus? Nempe eo quo qui morbo insciter exagitato, totum hominem in extremum vitæ discrimen adducat, quo qui hominem legibus vetantibus occidat. Neque ego nunc te cædis reum ago, aget alius fortassis, cuicunque lubitum erit: verùm illud modo

consilium fuit, ostendere tibi quam infignitæ sit imprudentiæ in ea causa, tam eximiam tibi vendicare laudem, tam egregia poscere præmia, in qua nequeas obtinere, si modo tecum exactius ac severius agatur, ut graveis pœnas effugias. I nunc & curiosum me voca: qui tam candidè, tamque civiliter tecum agam: ut quum te possim in grave discrimen vocare, sat habeam legis & Reipub. causam defendere, ne circumventa præmium dare cogatur ei, qui nihil boni sit promeritus. Id quod non Iudicibus modò (quibus istuc jam dudum liquere puto) verùm tibi etiam ipsi cupio persuadere: & facturum me confido, si modo tantisper animum possis attendere. Vin' igitur, ut quemadmodum tu faciebas, itidem & nos summatim totam causam ob oculos revocemus? dispiciamusque quàm multa tuo in facto desiderentur ad id, ut legi satisfeceris: & quantum tu sis hallucinatus, quum multa diceres etiam superesse? Tria quædam requirit lex, & ita requirit, ut si quodlibet horum desit, aut pœnam te, aut certè nihil gratiæ debere se credat. Quorum ego non unum aliquod, sed unumquodque deesse docebo. Quod si facio, utrum æquo animo cedes præmio, an impudenter petere persistes? Ergo rem accipe. Nisi tria hæc tibi constiterint, non est quòd tyrannicidæ præmium petas: Animus, via, & effectus. Animus duo quædam complectitur, vel quid speraris, vel quid proposueris. Nam si tyrannum per imprudentiam occidisses, si præter propositum, non magis profectò præmium tibi debeatur, quàm si quis tyranno amicissimus idem feciſſet, nam idem potuit accidere. Tu porrò quid propositi in arcem attuleris, ipse videris: ita demum legi persuasum erit, te voluisse occidere tyrannum, si occideris. Non occidisti, atque id etiam quum tibi in manu fuerit (ut ais) si libuisset interficere. Lex negat sua referre, utrum tyrannicidii propositum in arcem non attuleris, an allatum repentè mutaris. Iam quid speraris, excutiamus. Quanquam isthuc leges non ita valde curiosè pensiculantur: sed tamen in tam absoluto facinore partes omneis constare oportet. Quid enim si tyrannum interfecisses, quò tyrannidem ipse occupares, utrum præmium sperares? an supplicium metueres? Quid si quo privatum animi tui dolorem ulciscereris, tyrannum occidisses, atque id esset palàm, num præmium auderes poscere? Quid, si latrones tyrannum forte fortuna obvium obtruncassent, num ad hunc honorem aspirarent? Quid si quis tyranno privatim infensus, magna te pecunia conduxisset, quò ei tyranno venenum dares, dedisseque, num quæso, tyrannicidæ præmium postulares? Ego hic tecum non ago conjecturis: nihil dico in vitam tuam, quæ quidem obscurior est, quàm ut tu, alioqui tam glorioſus, quicquam de ea ausus fueris dicere: illud unum affirmare non dubitem, qui tyrannum quum tutò licuerit, non occidit, planè noluit occidere. Qui eum occiderit, cujus mors extremum exitium Reip. videretur allatura, potius quàm ullam commoditatem: is aut privatum dolorem ulcisci voluit, non libertatem publi-

cam

eam vindicare, aut emolumentum ſuum ſequutus eſt Reip. periculo, non ſuo periculo Reip. ſtuduit prodeſſe. Poſtremò non potes niſi gloriæ jejunio adductus videri, qui tam inſolenter ſe jactat. Non poteſt non videri lucrum ſequutus, qui tam improbè præmium flagitat. An non vides igitur quantopere hac parte à tota legis mente diſſentias? quem illa tuæ vitæ periculo ſua cauſa voluit occidere, eum tu non periculosè in Remp. irritaſti: quem ſua cauſa noluit occidi, eum tu maximo noſtro periculo tui compendii, aut animi fortaſſe gratia jugulaſti. Sed finge te animum tyrannicida dignum ad facinus attuliſſe, lucri perinde ut vitæ contemptorem: magni tamen refert, qua ratione tyrannidem tollere aggrediaris. Iam enim omnia tibi ex animi tui libidine largior, quæ tamen nemo alius tibi conceſſurus eſt. Te in filio jugulaſſe patrem, in non tyranno tyrannum. Largior iſtuc Delium aliquem tibi prædixiſſe, ut certum præſcire potueris, quod ipſe etiam vix divinare Delius potuerit. Licuiſſe tibi patrem occidere, ſi libuiſſet, verùm hoc pœnæ genus tibi magis placuiſſe. Suſtuleris ſanè tyrannidem, idque nova quadam & inuſitata ratione. Vides quàm multa tibi dono. Tamen obſiſtam tibi, nec ſinam ferre præmium, propterea quòd ea via ſuſtuleris, quæ legi non probatur, quæ non expediat moribus civitatis, quæ non ſit forti viro digna. Age quid ſi tyranni filium infantem in cunis jugulaſſes, & rurſum adfuiſſet Delius ille, per quem certum præſcire poſſes, fore ut necato puero pater ſibi mortem acceſſeret, atque id eveniſſet, utrum te tanquam tyrannicidam ſuſpiceret Reſpub. an potiùs tanquam immanem & ferum hominem execraretur, qui in eam ſævieris ætatem, cui etiam ab hoſte armato parcitur, quæ leonibus etiam miſeranda videatur? Quin ergo? Vtetur tuo maleficio Reſpub. cæterum exemplum haudquaquam probabit. Quid ſi tyranni uxorem: quam ille miſerè deamaret, per vim conſtupraſſes, atque ille ejus impatiens contumeliæ, fugerit è vita: utrum tyrannicidii laudem flagitabis an raptus & adulterii ſupplicium potiùs formidabis? Res obſcura non eſt, Conferam tuo facto propiora. Quid ſi tyranni medicus quum eſſes, veneno ægrotanti dato, illum ſuſtuliſſes, utrum ut veneficum oderit te Reſp. an ut virum fortem admirabitur? Tyrannum ſublatum gaudebit, facti rationem, modumque deteſtabitur. Quid ſi quum te tyrannus familiariter uteretur, tu in convivio prætextu neceſſitudinis venenum porrigeres? Denique ſi per magicas imagines ac maleficas quaſdam devotiones tyranno vitam ademiſſes: utrum à lege præmium, an pœnam expectares? Atqui tyrannidem utcunque ſuſtuliſti. Eventu gaudet lex. Verùm exemplum tam perniciosum in Rempub. non recipit: ut conſueſcant cives ſcelus ulciſci ſcelere, patrem in filio jugulare. Vides quantum momenti ſit in modo, viaque, ut factum tuum approbetur? Quod lex permittit ut fiat, non ſtatim permittit, ut id via qualibet efficias. Adulterum ferro occidere licet, veneno aut incantamentis non licet. Cur ita? Quia peſtilens

exemplum omnino tractare venena. Nec id ulla causa quantumvis honesta, finit in civitatem irrepere. Quid quòd ne hostem quidem veneno, aut malis artibus interficere fas est? Nam nusquam non improbat maleficia lex: & veneno tincta tela etiam in bellis interdicta sunt. Quòd si modus facti spectatur in his, in quibus nullum petitur præmium, quanto magis id fiet in his, in quibus summum petitur? Lex triumphum statuit ei, qui certum hostium numerum fuderit. Fuderit aliquis non acie, sed aquis & pabulo veneno tinctis. Vtrum cives hunc æquis oculis spectare poterunt triumphantem, an potiùs sicuti venificum oderint, aversabuntur, execrabuntur? Quid quòd privatis etiam in rebus via, modusque perpenditur: quò magis idem oportebit, tum in publico, tum in splendidissimo facinore, ut à quo conveniat omnem sceleris suspicionem abesse? Age illud tecum reputa, si medico mercedem pactus esses, quò te morbo levaret, atque ille non pharmacis *sed maleficiis* & incantamentis morbum exemisset, utrum præmium *dabis*, an magis hominem in jus trahes? injuriæ malis artibus datæ reum ages? Clamabit ille, morbo te levavi, qua via quid istuc tua refert? Hoc tantum spectabas, ut morbo liber esses, ei rei merces est promissa. Ingratum te vocabit, qui nisi sua opera, ne esses quidem, qui præmium negare posses. Tu protinus *respondebis, opinor*, medico te præmium esse pollicitum, non *mago, neque debere quicquam* nisi rem malam ei qui beneficium *malè dederit quanquam* ne dedisse quidem videtur, qui malum malo tollit. Id enim mutare est incommodum, non amovere. Dices enim animo nocitum, dum corpori subvenitur. Atque istam litem vinces, etiam iniquo judice. Atqui eadem, aut melior etiam, & vincibilior est tecum causa legi, quàm quæ tibi futura fuerat cum medico. Nam ibi de privata mercedula disceptaretur: hic de publico honore. Ibi falsus est unus, hic legi fraus facta, per quam cautum oportuit, ne quisquam civium circumveniatur. Ibi salus data, certa quidem & efficaci sed suspecta & improbata via: hic nefario scelere (cur enim non sic appellatur homicidium, quod in civem contra legem admissum sit?) non libertas restituta, sed in extremum discrimen adducta Respublica quandoquidem tuum factum perinde habet, ac si medicus quispiam ad curam mercede conductus, venenum pro remedio ministret: quod tamen ægrotanti (ita ut non rarò consuevit accidere) per occasionem morbum adimat. Qui revaluit, suis fatis acceptum feret quod vivat. tibi mortem, tametsi vitarit, imputabit. Neque sua referre putabit, utrum imperitia, an perperam, ac studiosè pro pharmaco venenum porrexeris: propterea quòd tui fuerat officii: aut non suscipere negocium, aut fidem simul, & artem, & industriam, ac diligentiam, & quicquid à probato artifice solet requiri, ad curam adferre. Sed age, finimus adhuc posse dere quod dudum fumus largiti: ut planè ista via tyrannum occideris, citra ullum Reipub. discrimen. Lex non approbabit facinus tuum:

nisi

nisi non tantùm à crimine, verùm etiam ab omni criminis specie procul abfuerit: ne videlicet ea quæ in hoc potissimum adhibita est in civitatem, ut maleficium omne secludat, incolumitatem suam quam conveniebat, aut Deo cuipiam, aut certè Diis simillimo homini acceptam referri, sceleri debere dicatur. Non approbabit, inquam, nisi Tyrannum ipsum quem nominatim indicavit ipsa quaque permittit via fustuleris: ne per rimam istam periculosum exemplum in Remp. irrepat. Postremò non nisi ferro, non clancularijs ac maleficis artibus: nisi virtute; nisi manu, nisi vitæ tuæ manifesto contemptu tyrannum trucidaris. Neque enim hoc tantùm spectat lex, ut Tyrannus in præsens submoveatur: verùm illud multò magis respicit: ut omnes mortales intelligant in ea civitate viros esse fortes, qui non vereantur vitæ suæ dispendio patriæ commodis consulere: ac præclari exemplo facinoris, omnes etiam in posterum ab affectatione tyrannidis deterreantur: cùm videant in ea civitate nullum esse tyrannis satis tutum præsidium: quandoquidem illud nemo nescit, qui vitæ suæ sit contemptor, eum esse alienæ vitæ dominum. Nam quod omnino satellitium, quæ excubiæ, qui parietes, quæ arx, quæ arma adversus hujusmodi animum Tyranni caput defendant: qui patriæ libertatem sua vita bene credat emi? Postremò autem: ut maximè tibi constet animus, ut constet via, id quod est totius negotii caput, non effecisti. Tantum enim abest ut tyrannum occideris: ut quantum in te fuit, tyrannidem majorem in modum auxeris, interfecto tyranni filio. Quid autem refert, malitia, an stultitia Remp. in discrimen adduxeris? Nam illo quod vulgò dicunt nihil verius: Intempestivam benevolentiam nihil à simultate differre. Tantum abest ut occideris tyrannum: ut ne suspicari quidem potueris id eventurum, ut ipse semet occideret. Sed juvenem occidisti patre insolentiorem: quid tum postea, si patri & hujus sceleri lex imputat? Magnum proinde tyranni satellitem, non Tyrannum occidisti. Sed paratum tyrannidis hæredem occidisti: in tyrannidem succedit, qui prior, qui potior est in occupando. Verùm esto sanè, certum hæredem fustuleris: igitur qui tyrannus erat futurus, interemisti. Atqui quod futurum est, id nondum est. Porrò lex eum qui jam tyrannus sit, tolli jubet: non quem aliquando futurum divines. An qui statuam ex pacto debeat, & rudem truncum præstiterit, fidem persolvisse videatur? Non arbitrabor. Vbi nunc igitur sunt illa tam multa, quæ tibi ad præmium postulandum supererant? Vides quàm ne unum quidem omnium tibi constet, quorum nihil oportebat deesse. Volui, inquis: id demum voluisse te lex credit, quod effeceris. Postea è re nata propositum est commutatum. Hoc igitur præmij tibi debetur, quod ei, qui in Olympiis medio è cursu, relicta meta, ad carceres reflectit habenas. At periclitatus es. Proinde id laudis adferes, quod is qui sudavit in Olympiis, nec vicit. Sed occidisti denique: verùm cum, quem neque lex permittebat arbitrio tuo, neque ex usu publico fuerat

occidi. At bene vertit civitati, quod feciſti. Numini igitur gratia debetur, tali, qualem Palladem Atticis fuiſſe ferunt: dequa proverbium extat: quòd Atheniensium malè conſulta, in bonum exitum vertere conſuevit. Non tu leges ſervaſti, ſed ſuſtuliſti: non libertatem reſtituiſti, ſed numen aliquod huic urbi propitium, quod eventum tuæ temeritati debitum, ſua commoditate à nobis averit, quod tuam ſtultitiam nobis vertit in occaſionem reſtituendæ libertatis. Non ego ingratum erga te populum conſtituo, imò tu populum ingratum in Deos reddere laboras: quem cum ſemel in periculum vocaris, ne pro ſimplici Tyrannide duplicatam pateretur, nunc rurſum in diſcrimen trahere conaris, ne ab iratis ſuperis in priſtinam ſervitutem, aut gravius aliquod infortunium retruditur. Quid tu te fucis & phaleratis dictis in alienum meritum inſinuas? Quid tibi in eo negocio laudem univerſam vendicas, ex quo præter pœnam temeritatis, nihil ad te redire meritò poſſit? Si Reipublicæ, ſi Iudicibus probare potes, animum tuum Tyrannicida dignum, qui nullum periculum vitæ Reipublicæ cauſſa recuſarit: ſi facinus non ſcelere, non pernicioſo exemplo, ſed legitima via peregiſti, ſi fortuna tuis egregiis conatibus bene expeditum dedit eventum: aude Tyrannicidam te vocare: aude pulcherrimum, ac penè divinum munus à Republica poſcere, aude nobis ſervatas leges, reſtitutam civitatem: aude templa, aras, focos, fortunas omneis, tutos pueros, inviolatas virgines, impolluta matrimonia, denique hoc ipſum quod hîc lege & apud Iudices agimus, exprobrare: aude mihi minari, quòd obſtiterim: aude civitatem ingratitudinis inſimulare, niſi laudem promeritam perſolverit: aude Iudices, vel iniquos, vel corruptos clamitare, niſi ſuis ſententiis præmium tibi decreverint. Contrà: ſi ſuſpectum quid volueris, ſi periculoſum, ſi contra leges, ſi cum ſcelere conjunctum quod feceris: ſit pudor, ac deſine tandem improbè præmium flagitare, quod nulla ratione promerueris: pœnam, ſi ſapis, incipe deprecari. Iſthuc fortaſſis ab æquitate Iudicum, à civitate deorum munere læta, queas impetrare. Neque enim putes unum me te à præmio deterrere. Imaginare iſthac in cauſſa pariter & leges, & Rempub. & deos tibi adverſari. Puta leges his tecum verbis agere: Si nos verè reſtitutas videri vis, ſine noſtram authoritatem primùm in hac tua cauſſa valere. Longè plus laudis ex hoc judicio referes: ſi nobis ceſſeris: ſi parueris: ſi tuam cupiditatem noſtro ſubmiſeris arbitrio: ſi primum exemplum in te civibus ediderís, revixiſſe nos; ſi monſtraris civitati jam non ex ſceleratorum libidine, ſed ex noſtro præſcripto cuique vivendum eſſe. Atque altera ex parte Rempub. hac tecum oratione uti puta. Si civem bonum mihi præſtare ſtudes, noli hanc ſtultitiæ notam mihi inurere: ut in poſterum re cognita, dicar ebrietate quadam gaudiorum ei præmium decreviſſe, cui pœna magis deberetur: noli mihi deos, quos vix denique tam diutinis votis, tot ſacris, tot precibus, tot meis malis placavi, commovi,

pro-

propitios reddidi, denuo per ingratitudinem iratos atque infensos reddere. Sine ut mihi per te liceat, saltem illorum beneficio frui; Quòd si te neque leges, neque Respub. commovet: certè Deorum orationem vereri debes, quos ita tecum agere putato. Quid tu in nostræ laudis possessionem ingeris? Quid honori nostro invides? Cur non sinis nos in hanc civitatem perpetuò benignos esse? Cur tu ipse tam ingratus existis? Civitas hæc semel mihi restitutam libertatem debet, tu bis debes, commoditati nostræ: & quòd Rempub. servavimus, cujus tu pars es, & quòd commoditate nostra tuam periculosam stultitiam, vel scelus potiùs in maximam felicitatem verterimus. Etenim nisi nos dextri, propitiique adfuissemus, quid aliud tu quàm perieras, & per te Respub.? Quòd si planè contendis, ut præmium aliquod feras, abundè magnum præmium à nobis persolutum est, quòd per nos res à te malè instituta, bene verterit. A legibus meritò major relata gratia, si nostræ prosperitatis respectu, temeritatis simul & sceleris veniam condonarint. A civitate satis amplam laudem feres, si ea patiatur, ut in restitutæ libertatis historia tuum quoque nomen admisceatur. Hac laudis parte contentus desine nobis debitum velle præripere, civitati munus nostrum eripere, legibus authoritatem adimere. Sed finem facio, nimirum exstillata jam aqua. Quod superest, nunc vestræ partes sunt Iudices, statuere, utrum secundum leges, secundum Deos, secundum Rempubl. sententiam dicere, an secundum hunc glorioſum ostentatorem pronunciare velitis. Vtrum hanc urbis felicitatem hujus temeritati, hujus sceleri acceptam ferrè malitis, sæpius exprobrandam, & brevi fortassis à superis iratis (id quod abominor) auferendam an in Deos quibus sine controversia tota debetur, referre, eorundem pietate servandam, augendam, beneque fortunandam. Vtrum magis ex usu sit, ut primo hoc judicio statim leges circumventæ dicantur, an ut appareat legum restitutarum severitatem; & Iudicum sapientiam adversus unius iniquam postulationem valuisse.

IOANNIS GEORGII GRAEVII Notae & emendationes in LVCIANVM.

In dialogo contra eum, qui dixerat Prometheus es in verbis, pag. 18 legitur: Τὸ γὰρ τῆς κλεπτικῆς, καὶ γὰρ κλεπτικῆς ὁ θεὸς, ἀπαγε τοῦτο μόνον, οὐκ ἂν εἴποις σοφὸν τὴν ἡμετέραν. Latinos interpretes si consulas, nihil hoc loco est obscurius: Sic enim vertunt: *Quod enim est furti. (nam furti est aliquis Deus) apage hoc solum, non dixeris inesse nostris scriptis.* Non poterat insullius. Quis enim intelligat: *Quod enim est furti!* dein quid hoc ad rem esse furtorum deum, sive is sit Mercurius, sive quis alius. Non perceperunt mentem Luciani. *Primo post ἄπαγε* cum veterioribus editionibus pone distinctionem. ἄπαγε τοῦτο μόνον, & verte: *sed quod ad furandi artem attinet, (Nam & furandi arte hic Deus insignis est) absit. hanc solam nostris inesse non dices.* forte, inquit Lucianus, Prometheus dicor, quod furatus sim, ut ille ferula ignem est furatus & coelo subduxit. Apage hac sola in re nunquam Prometheo comparabor. sequitur: ἢ δῆθεν ὅ γὰρ ἂν κλέπτοιμι, εἰ μὴ ἄρα τις ἐμὲ διέλαθε τοὺς πιτυοκάμπτας καὶ ταυροκάρφους καὶ αὐτὸς συντρῖκικώς; *Vnde enim furaremur, nisi quis me latet, qui tales pinuum incurvatores & hircocervos ipse composuerit.* Sic interpres. Quis autem ex hac versione intelligat, qui sint illi pinuum incurvatores, & quid illi hic agant, ubi de furto loquitur. Ignorarunt πιτυοκάμπτας esse centauros. Suidas πιτυοκάμπτης ὁ κένταυρος. sic proprie dictus est Sinis centaurus quem Theseus occidit. de quo Ovid. VII Metam:

Occidit ille Sinis magnis male viribus usus
Qui poterat curvare trabes, & agebat ab alto
Ad terram late sparsuras corpora pinus.

Vertendum itaque, *nisi quis me fugit, qui tales centauros, & hircocervos ipse composuerit.* suos vero dialogos ex comicis salibus, & gravibus sententiis, ex philosophicis disputationibus haustis, compositos, ut paulo ante ostendit, vocat centauros & hircocervos, quo scribendi genere nemo ante Lucianum fuerat usus. Paullo ante in eodem dialogo p. 14, scribe *ἱπποπώλους*, pro *ἱπποποιούς* qui furnos facit. quod non monerem, nisi omnes editiones hanc mendam pervasisse viderem.

In Prometheo pag. 181 leve quoque mendum occurrit in omnibus editis, quod tamen interpretes Latinos fefellit, & ut locum male verterent, effecit: Dixit Prometheus curam hominum Diis non magis gravem esse posse, quam pastori curam gregis, καὶ εἰ τοιαῦτα ἐργάζεις τοῦτο, καὶ ἦδυ ἄλλως, καὶ ἀφροντὶς οὐκ ἀτερπὴς ἔχοντι τὸν ἀφ' ἑστίας. Ottomarus Luscinius vertit: *quando operosum istud si-*

bi

bi videbitur : cum alioqui cura illa propter conjunctam exercitationem non admodum appareat esse injucunda. Salmurienſis autem interpolator : *Cui ſi ſit hoc operoſum, eſt etiam jucundum, & haec non inſuavis ſollicitudo quandam habet exercitationem.* ſed legendum : εἰσι ἀπερπῆ ἔχουσά τινα ἄλγησιν. Vete : *& ſi ei hoc ſit laborioſum, jucundum tamen etiam eſt, & iſta ſollicitudo ſuavem habet exercitationem*, ſive *conjuncta eſt cum ſuavi labore.* Paullo ante eadem pag. anima haec verba interrogatione : ἐπεὶς δὲ τί τὸν ἔφην ; ὅτι μὴ γιγνομένων τῶν ἀνθρώπων ἁμάρτυρον συνέβαινε τὸ κάλλος εἶναι τῶν ὅλων. *Quorſum haec dixi? Quia niſi eſſent homines, univerſi pulchritudo teſtibus careret.* Superius pag. 178 omnino ex Codice cum Anglicano, tum alio, cujus excerpta penes me ſunt, legendum, εἰ κρεῶν ὀλίγων ἕνεκα τηλικαῦτα ὀργίζῃ. *ſi parvae carnis cauſſa tantopere indignatur.* & ſtatim, cur non, ut juſſerat Bourdelotius, & ipſi canones τῶν γραμματικῶν παιδῶν jubent, reſcripſerunt ſequentes editores praeſertim Mſſ. volentibus, παρελιχμήσατο. Eſt enim a παρελιχμάζω. ſed pag. 182 ἴσθ' ὅτι ἡμεῖς δ πυρὸς ὑπολαλίκαμεν, ἐξ ὅτε καὶ παρ' ἀνθρώποις ἐστι ; *unquamne accidit, quòd ignis jacturam fecerimus, ex quo ille apud homines eſt.* ſic Atticos loqui ἴσθ' ὅτι, non ἴσθ' ὅτι norunt qui vel primis labris Atticos ſcriptores deguſtarunt. In ſomnio pag. 11 itidem ὅτι pro ὅτι ſcribendum. χειμερινὸς ὄνειρος, ὅτι μακίστας εἰσιν αἱ νύκτες. *hibernum ſomnium, cum noctes ſunt longiſſimae.* inepte interpres : *quoniam noctes ſunt longiſſimae*, quia legebatur ὅτι.

Pag. 192, in colloquio Iunonis & Iovis, omnino ex Mſ. lege : καὶ συνοικεῖ ἡμῖν, τὸν ἐπὶ κεφαλῆς μοι ἐπαχθῆ. Vulgo ἡμῖν omittitur.

Pag. 194 in eodem colloquio ex eodem Mſ. reſtituendus eſt perturbatus in editis locus. Cum Iupiter deſcripſiſſet Vulcani ſordes & ſqualorem, qui Diis miniſtrarat, ſubjicitur ἡδίως πάνυ. ὃ γὰρ καὶ δῆλα πολὺ ὁ οἰνοχόος ἐκεῖνος ἐμπεσὼν τῷ συμποσίῳ τῶν Θεῶν. Contra mentem Luciani : *ſuavia haec ſunt.* adeoque multum ille pocillator cohoneſtat *Deorum convivium.* Sed Mſ. ἥδιον πάνυ. Ζεύς. ὃ γὰρ καὶ δῆλα πολὺ ὁ οἰνοχόος ἔπεσεν τῷ συμποσίῳ. Iun. *ſuaviora haec ſunt.* Iup. *etenim jam olim ille pincerna non decebat convivium deorum.* Iuno ait ſuaviora haec ſunt, videre obſitum fuligine Vulcanum, quàm amaſium poculà cum oſculis marito praebentem.

Pag. 195. Colloquio Iunonis & Iovis. ἄνθρωπος εἶναι χρηστὸν, καὶ ἥρων, καὶ συμποτικόν. vertunt : *hominem eſſe benignum Iunonem, & hilarem convivam. Benignitati* hic nullus locus. χρηστὸς Latinis eſt homo *commodus*, facilitate insignis. Plaut. Mil. *conviva commodus.* Cic. pro Murena : *Nemo Catone proavo tuo, commodior, communior, moderatior fuit ad omnem rationem humanitatis.* Sic inferius pag. 219 in deorum judicio : ἐκεῖνα μὲν ἀγροικότερα δὴ. *Commoda quidem, ſed ruſtica.* ubi interpres, *ſat quidem for-*

mosa. sed talia ὅσα κρίνις. Sic inferius in hoc dialogo ἀπαιδεύτους vertit *insolentes*, cum sint, *inepti*, *decori*, *rudes*.

Pag. 197. Μὴ ἄρατον ἴνεκά τ' ἐκείνῳ αὐτὸν ἐπιθυμῶν. Potestne stultius & absurdius quicquam verti, quam ista verba sunt translata? *Ne quid tempestivum consequatur, quando res, quae supra se sunt concupiscit.* Et tamen, absurdius iidem interpretes in dialogo de saltationibus, μὴ ἄρατον ἐγὼμαι, *nunquam ego venustatem consequar*. Cum sint imprecationis formulae ex Aristophane hauftae. Latini dicunt, *male pereat, dii deaeque eum perdant, qui rem supra suam sortem affectavit.* Potuissent tamen, saltem Bourdelotius, haec emendare, cum Isaacus Casaubonus ὁ πάνυ animadvers. lib. 11, c. 14 in Athen. tum & in lectionibus Theocriteis, dudum observarit elegans hoc dicendi genus, & explicarit scitissime.

Pag. 198 Χρὴς δὲ σφοπαλαμεύμενον τὸν ἔρωτα leg. σφαλιόμβῳ τ' ἔρωτι. sic videtur legisse interpres, cum transfert, *Herri provocato Cupidine.* statim pro ὑφίλκων τὸ πόδι Mf. ὑφιλῶν τὸ πόδι, quasi pedes illi surripuerit. quamvis & vulgatum possit ferri.

Pag. 198 in Colloquio Apollinis & Vulcani habes descriptionem testudinis a Mercurio inventae, ex qua lyram confecit, sed male intellectam & imperitissime versam. χελώνην τιν' εὑρὼν ἔξωθεν ἀπ' αὐτῆς συνεπήξατο. Πήχεις δ' ὑπερμήκεις, καὶ ζυγώσας, ἔπειτα καλάμους ἐμπήξας, καὶ μαγάδιον ὑπόθεις, ἐπέσπασεν ἑπτὰ χορδάς, μελῳδεῖ πάνυ γλαφυρῶς ἀφῆσι. In editione Salmurienfi haec est istorum verborum interpretatio: *Testudinem mortuam alicubi nactus, ex ea compegit instrumentum. brachiis enim adaptatis, & superinducto jugo, deinde calamis infixis, & subjecto hemisphaerio, & intentis inde septem chordis elegans adeo & concinnum quiddam modulatur.* non sane musice. Descriptio haec est petita ex hymno in Mercurium, qui tribuitur Homero, ut olim observavit maximus Scaliger ad Manilium. sed cum in illa querimur omissum esse τὸ κοιλοστύλου, dicendum enim fuisse ἑπτὰ καλάμους ἐμπήξας, καὶ ἔπ' ἄκρῳ βόειον σφυρηλάσας, καὶ μαγαδίου ὑπόθεις, verum erat, si καλάμους scripsisset Lucianus, & hymni auctorem τῷ πόδι sequendum sibi existimasset. Cum vero corii bovilli, quo ceu theca lyram Mercurii tegebat hymnus, mentionem omisisset, & accommodasset ejus descriptionem ad sui temporis mores, locus nullus erat arundinibus in lyra. pro καλάμους legendum ex Mf. κληθρους. κλῆθροι sunt paxilli, vel claviculae, quibus fides in lyris intenduntur. Homero Odyss. φ dicuntur κλῆθροι,

Γλῆδας ἐπίνυσε νέῳ ἐπὶ κόλλοπι χορδήν.
Facile intendit nova clavicula fides.

Vbi Eustathius: κλῆθρῳ ὁ δεσμὸς τῆς ὕπερθεν κλῆθρου, δι' οὗ τείνεται ἡ σπειρὼ χορδή. καὶ ὅτε φασὶ λεγόμενον, διὸ καὶ τὰ παλαιὰ οὐκ ἀμφίσημα καλεῖσθαι ὡς τὸ σῶς σφαγῆναι τὸ βοῦν ἐκ ἔνν τῷ τοῦ. quaere ibi plura.

Vi-

Vides ex colloso illo corio, quod est in cervicibus boum & ovium, olim istos verticillos esse factos, quod tamen negat Scaliger, qui postea conficiebantur ex lignis. πήχεις vero sunt manubria. Hyginus *brachia* vertit, ζυγὸς vero, sive ut aliis ζύγωμα jugum, est transversum transtillum, in summa cithara, cui chordae annectebantur. μαγάδιον est ligneus asserculus qui subjiciebatur fidibus, sine quibus nullum illae sonum edebant, olim erat calamus, postea lignum quadratum, quod hodie adglutinatur musicis instrumentis, olim supponebatur, ut erudite Scaliger ostendit. Qui veteres lyras in nummis & marmoribus, ubi saepius occurrunt, vidit, facilius haec intelliget. Locus autem sic vertendus est: *Testudinem mortuam cum alicubi invenisset ex ea instrumentum musicum compegit. Manubria enim adaptavit, & jugum addidit, & adfixit clavicolas, & subjecit asserculum, fidesque intendens septem valde tenerum & concinnum quid cecinit.* Eadem omnia recenset inferius in lyra Polyphemi in Colloquio Doridos & Galateae, excepto μαγαδίῳ. pag. 240: Αὐτὴ ἡ πηκτὶς οἵα κοχλίου ἐλάφου γυμνὸν τὸ στερκόν. καὶ τὰ μὲν κέρατα πήχεις ὥσπερ ἦσαν. ζυγώσας δ' αὐτὰ καὶ ἁπτήσας τὰ νεῦρα, ἐδὴ καλλιστα ἐδιεστήσας, ἐμελῴδει ἄμουσόν τι καὶ ἀπῳδόν. Sic legendus iste locus lepidissimus. *Ipsa lyra solummodo erat cranium cervi, nudatum carne, cornua* vero *erant quasi manubria, quibus cum jugum adjecisset, & fides alligasset quas non fidiculis tendebat, agreste quiddam & absonum canebat*, legendum autem οἵα, *solummodo* non οἷα, ut editur vulgo. Vides hic καλλιστα dici, qui dicitur κάλλιστος in dialogo superiore. Cranium cervi erat πηκτὶς, quod in Mercurii lyra, testudo, cornua vero erant πήχεις, sed καλλιστοι nulli, aut iis non utebatur.

Pag. 204. in eodem dialogo scribe ex Mss. ἄκρᾳ ἐ ζόῃς ἐπιστειλε. *quae Iupiter mihi mandavit.*

Pag. 207. in colloquio Iovis Aesculapii, & Herculis, videtur scribendum: σὺ δ' ἴσα καὶ ὁμοια βιοῖσθ', ἢ πῶς; *Ergone aequalia & similia sunt quae a nobis gesta sunt in vita?*

Pag. 209. in colloquio Mercurii & Apollinis: ἔφη μὲ ἐκ πολλοῦ καὶ αὐτὸς ἀμελέμενος, καὶ μὴ φίλον τὴν ὑπηρεσίαν, ἐγὼ μὲ ἐπέρριψα ὥσπερ εἰωθὼς τὰ δίκαια. ἦ; &c. quae sequuntur. Vides pendere sensum, & nihil esse ad quod referatur ἀμελέμενος. καὶ μὴ φίλον. sed omissa est vox, ex Mss. restituenda: ἔφη μὲ ἐκ πολλοῦ καὶ αὐτὸς, ἀμελέμενος, καὶ μὴ φίλον τὴν ὑπηρεσίαν ἐσκλόσθαι, ἐγὼ μὲ. &c. *jamdudum etiam & ipse animadvertebat, sed neglectus & non ferens fastidium insidias struxit.*

Pag. 220. Ἀλλὰ μετρίως χρὴ καὶ πολὺ ἀστέρας ἐπισπᾶσθαι τὸ ἀστέρων. *sed inter colloquendum multum progressi jam a stellis veteris-simus*, sive, ut non male interpres, *stellas emensi sumus.* sic loquitur etiam in Icaromenippo πολὺν τὸν νεφῶν ἐπισπάσας; ubi Erasmus *cum plurimum nubium essem emensus.* Sed Budaeus & Stephanus hunc locum suspectum habent & aliter scripsisse Lucianum putant.

Et

Et rursus in dialogo Doridis & Thetidos: ἐπειδὴ πολὺ ἀπὸ τῆς γῆς ἀπεπλεύσαμεν, ἀφεῖναι ἐς τὸ ἦλαστρον. *postquam longe a terra provecti in altum erant.* Vides hoc loquendi genus familiare fuisse Luciano. Hesych. ἀπεπλάδην· ἀπίσησαν. leg. ἀπεπλάσθη.

Pap. 220. rectius in Mſ. ſcribitur Ε'ρ. ἐκεῖνο. ἀλλ' ἐπειδὴ πλησίον γῆς ἐσμέν.

Pag. 221. Scribe ἔσ ἡ ἀγῶνος τὸ ἄθλον ἔσῃ *praemium certaminis eris*, non τὸ ἄθλον. ut recte in initio hujus dialogi ſcriptum eſt. Vide quae notavi ad Soloeciſtam.

Pag. 223. Μὴ μόνας ἴχω τὰς ἀλόγους λευκὰς ut ſc. Iuno, quae Homero ſemper dicitur λευκώλενος & βοῶπις. paullo poſt: ἡ δίκαιος μή σοι ἐλίγχηται τὸ γλαυκὸν τῶ ὀμμάτων ἀνθ' ὧν φοβερῶ βλεπόμενον. vertunt: *An vereris ne tibi objiciat coeruleum illum oculorum colorem, qui nihil metuendi prae ſe ferendo adſpicitur.* Davus ſum non Oedipus, aenigma Latinae verſionis non expedio. ſed ſim licet Davus, ſcio tamen nec Oedipum id explicaturum. Hoc autem dicit Venus: *Num metuis ne in te reprehendat caeruleos illos oculos, ſi ſine illo, quo metum incutis, videantur.* τὸ φοβερὸν vocat κηρωτὸν, qua φοβεῖν δύναται illam velle Venus ait. Putabant autem τὸ γλαυκὸν τῆς Ἀθηναίας gratius reddi galea; Superius in dialogo Vulcani & Iovis: γλαυκώπις μέν, ἀλλὰ νομιεῖ γε τῶτο γε κόρης. ſine illa caeſios oculos Minervam dedecere.

Pag. 224. Ὥρα σοι καὶ τάλλα ἤδη σωφρονεῖν, εἰ καλά σοι δοκῶ τὰ νῦν ἐμοῦ. Mſ. Ὥρα σοι καὶ τάλλα ἤδη σωφρονεῖν, εἰ καλά σοι καὶ δοκῶ τὰ ψιάθια τὰ ἐμοῦ. non eſt reſpuenda haec ſcriptura. *vide* an *non pulchra etiam tibi ſint praemia ſuffragii mei*, quod ſcilicet pro me tuleris. mox pag. 225. perperam legitur in omnibus editionibus τὸ Ἀργεῖον, pro Ἀργόον. recte ſic ſcribitur. ὁ ἱπποκράτης.

Pag. 226. Ὅπως μὲ πάλιν χωρήσῃ, ἄδηλος ὁ Ἀφροδίτη. ut olim legendum conjeceram, inveni poſtea, ut non pauca alia in Mſ. Ὅπως μὲ τοῦτο χωρήσῃ ἄδηλον ἦν Ἀφροδίτη. *quomodo haec ſucceſſura ſint obſcurum eſt Veneri.* mox in eodem Mſ. ſcribitur πρὶν γὰρ κἀμὲ κομιδῇ εἶναι ὑμῶν παρόντων. ſed vulgatam non damno.

In colloquio Martis & Mercurii pag. 228. narrat Neptunum, Iunonem & Minervam conſpiraſſe in Iovem, eumque conſtituiſſe in vincula conjicere, utque metu hujus coitionis Iupiter perculſus in varias ſe formas verterit. Reſpicit ad Homeri locum, in Iliad. α. v. 399.

Ὅ πάντ' μιν ξυνδῆσαι Ὀλύμπιοι ἤθελον ἄλλοι,
Ἥρη τ' ἠδὲ Ποσειδάων, καὶ Παλλὰς Ἀθήνη.
Cum ipſum vincire dii alii voluerunt
Iuno & Neptunus & Minerva;

In colloquio Mercurii & Majae pag. 233. καὶ τοῦ ἕνεκα μὲ δεῖ Σειδῶνος ἀνδρὸς ἐκ κράτους ἄγειν τρόχιδ' ἐλαφρὸν πάντα φέρειν ὑπόμβριον ὃν ἡ πτερωτὴ ἡ παῖς. Haec non quilibet intelligat. Eſt enim fabula, quam tangit, non ex protritis & pervulgatis. Narrant & Iovem cum ex ſemore Dionyſum peperiſſet, ſublatum juſſiſſe ad Inonem Cadmi filiam,

filiam, Semeles sororem perferri, & ὡς κόρῃ, pro puella ibi educari. vide Apollodor. III Biblioth. Itaque dicit Mercurius se nunc eo missum esse a Iove visum, quid ageret illa puella, nimirum Dionysus.

In colloquio Cyclopis & Neptuni pag. 241. lege, ut bene codex antiquus prae se fert, ἐπεὶ γὰρ ἐπέβημεν τῇ ῥύμῃ τὸ πλοῖον. dein idem liber procul dubio rectius pro vulgato ἐπιβιβάσω, scribit ἐπιβιβάσω. sic & apud Synes. ἐπιβιβάσω: sed alibi quoque apud Lucianum hoc vocabulum occurrit, nusquam, si recte memini, ἐπιβιβαστὴς, sed ἐπιβιβάω non infrequens est Graecis scriptoribus.

Pag. 245 in colloquio Menelai & Proteos videtur scribendum esse: εἰ δὲ ἀπιστεῖς, κἂν τὸ πεζὸν μὴ ψεύδηται εἶναι δοκεῖ φαντασία τις καὶ ἀφ' ἁλμυρῶν ἰσαμένη. *Quod si non credis, & haec res tibi videtur falsa quaedam species quae oculis objicitur.* In vulgatis male legitur πεζὸν μὴ ψεύδεται.

Pag. 247. Πολυδίψιον ζεῦξον τὸ Ἄρμα. Homerus Iliad. Δ. v. 171. Vide ibi scholia, quae Didymo tribuuntur, qui ostendit Argos non esse siticulosum, & aliter hoc vocabulum esse accipiendum, cujus varias significationes notat, uti & Strabo lib. VIII, unde videtur ille Schaliastes sua hausisse. Ibidem. ἀκοῦσαι ζεῦξον τὸ ἅρμα. ἢ τοῦτο μὲν πολλὴν ἴσχει τὴν ἀμφιβολίαν ὑπάγειν τοὺς ἵππους τῷ ζεύγλῃ, κἂν τὸ ἅρμα ἐπισκοπάζειν; σὺ δὲ ἀλλὰ δελφῖνά μοι πρὸ τοῦ ἁρμάτου παράσησον, ἐφιππάσομαι γὰρ ἐπ' αὐτῷ τάχιστα. Male hic locus habitus est & a librariis, & ab interpretibus, qui sic eum transtulerunt. *Proinde currum junge: vel an hoc longiorem rebus moram injiciet, submittere equos jugo, & currum apparare? Tu vero potius delphinum mihi aliquem ex velocibus illis huc siste, inequitando enim illi quam celerrime provehar.* Sed dele interrogationis notam. Affirmat enim Neptunus hoc moram injicere, si currus jungatur. Dein σὺ δὲ ἀλλὰ, est *saltem*, ut apud Aristoph. Νεφελ.

Σὺ δ' ἀλλὰ τούτων λέξον τι τῶν νεωτέρων.

Sic autem verte: *Iunge itaque currum, aut si hoc longiorem moram affert, equis imponere jugum, & currum apparare, saltem delphinum mihi aliquem ex velocibus illis adducito, in quo equitans celerrime provehar.* Mox distingue. δῶμ. ἀπολωλώαμεν. *bene. abeamus.* sic superius in eadem pagina perperam distinguitur καὶ ὡς τὰ ἄλλα, παιδιὰ ἀόκνως εἶναι αὐτάς. delendum enim comma. sententia enim est ἀόκνως ὡς τὰ ἄλλα. leve hoc quidem, sed tamen in omnibus editionibus depravate legitur.

Prava quoque distinctione laborat locus in sequente dialogo Noti & Zephyri pag. 249, ὡς ἀποτικτῆσα ἐκεῖ. νῦν δὲ ἤδη. ἡδὺς γάνυται καὶ αὐτὴ καὶ τὸ τεχθέν. sed deletis punctis scribe, ὡς ἀποτικτῆσα ἐκεῖ, νῦν δὲ ἤδη, ἡδὺς γάνυται καὶ αὐτὴ καὶ τὸ τεχθέν. *ut ibi enixa, gravida enim jam est, dea sit & ipsa, & quod natum erit.* Nimirum Epaphus. dein distingue: ἔρξῃ δὲ, ὁ Ἑρμῆς ἔφη, τὸ πλεόντων, καὶ ἡμῶν ἕνα δι-

Nerinna, Praeteritque, Mercurius dixit, navigantibus, & nostra erit domina. Vide & superius dialogum Iovis & Mercurii.

Pag. 251 in colloquio Neptuni & Nereidum; Mſ. jubet legi ἐπεὶ ἔφην ἐν τῇ τραπέζῃ ἢ ἐν τῇ χερρονήσῳ πεπλάσματι. *Sed, ut dixi, in Troade, aut in Cherſoneſo mox ſepelietur.* ſcilicet Thracica. male ἢ in editis omiſſum. Mox idem codex addit, ἐκεῖνο γ' ἂν ἐμοὶ γένοιτο μικροῦ ἕνεκα αὐτῆ. *hoc vero ſolatium non parvum ei erit.* paullo poſt ἀλλὰ κἀκείνην σῶσαι δήπου, χαλεπαίνω τῷ Διονύσῳ. dudum mihi fuit ſuſpectus hic locus, & mihi perſuaſeram legendum eſſe χαλεπαίνων ſc. σοί. Sed in Mſ. poſtea reperi bene ſcribi χαλεπαίνεις, ſc. ἡμᾶς nos, te nimirum Neptunum, & nos Nereidas. Cum poſtea dicit illum non mereri hanc gratiam, σὺκ ἔχει ὅπως πονηρὸν ὄντα, notat illius novercalem malitiam in Nepheles filios, Phryxum & Hellen. poſt codex εἰκότως. νεανίας γὰρ ἡ δύναται ἀπέχεσθαι τῶν φοβερῶν. in vulgatis καὶ δύναται. non longe ab his repone ex eodem codice ἐκπλαγεῖσα, καὶ τοῦ ἅρματος ὅλως συγχυθεῖσα καὶ ἐλιγγιάσασα, ὥσθ' τὸ σφοδρὸν τῆς πλήσεως. *Perculſa, & pavore ſimul correpta, & vertigine ad volatum celerrimum.* non enim natarunt Phryxus & Helle, ſed per aerem ſunt lati. vid. Apollod. Bibliothec. lib. 1. In Mſ. tamen pro ἅρματος, ſcribitur etiam ἅλματος, quod non probo, quamvis poſſemus explicare. ſed συγχυθεῖσα, pro vulgato ταραχθεῖσα, cunctis ſat ſcio, bellis hominibus arridebit. *in fine* ſcribe Νεφέλην Nephelen cum in vulgatis non edatur tanquam proprium.

Ibid. In colloquio Iridis & Neptuni in principio bene liber ſcriptus: τῶν νῆσον τὴν πλανωμένην, ὦ πέσευδι, τὴν Δήλιον θέλεσα. In eodem dialogo in fine ſcribe, ut olim conjeci, & poſtea Mſ. firmari didici. πάντα εἶναι ὑπερεπῆ, *omnia eſſe parata.* vulgo legitur πάντα εἶναι ὑπερεπῆ, & vertitur *praeclare omnia ſe habere.* inepte.

In colloquio Xanthi & Maris lege ἴκμενοι μὲν πὰς πλεῖαι καὶ μυρίκας. Ex Homero hauſit, qui Iliad. Φ.

Καύονδ' πλεῖαι καὶ ἴτεαι ἠδὲ μυρίκαι,
Τείρονθ' ὑγχίλυες τε καὶ ἰχθύες.

In colloquio Doridis & Thetidis pag. 255. ἡ δὲ τί ἔπαιζεν ὁ Θέτις, ὁπόπτα κυβίστᾳ. Interpres: *Quid agebat illa quando ingrediebatur?* ſi Graeca ſana eſſent, vertenda erant, *quid agebat illa, quando attingebat* ſc. ciſtam. Sed refingendum ex Codice vetuſto ὁπόπτα κυβίστᾳ *quando immittebatur in ciſtam.* mox idem codex ἐμειδία ὅσσ τὴν θάλασσαν, ſcribit ὑπεμειδία ὅσσ τὴν θάλασσαν. *ſubridebat conſpecto mari,* ſeu *alludebat ad mare.*

In ſequente dialogo Neptuni & Enipei pag. 256. τί δῆτα, ἦ τοῦτο ἔχρην σε ποιεῖν τὸν ἔρωτα. ſic leg. cum editiones oſtentent, ἦ τοῦτο ἔχρην σε ποιεῖν *Quid enim? num te propterea praeripere meum amorem,* ſive puellam, quam amabam, *decebat.* Deinde his verbis ἔμοιγε; ἔφης γὼ ἀκοῦσαι, delenda interrogatio, & interpre-

pretandum. *Nequaquam. dixisti enim abiens.* Vertunt insciter: *Nihil nec dixisti enim abiens.* Mox ὅπως ἐμοὶ σὺ δίφαιτος τύπτ, est *quod tu meam vicem*, seu *meo loco tum voluptatem cepisti.* sexcenties τὸ ἐμοὶ sic accipitur apud Lucianum.

In colloquio Tritonis & Nereidum pag. 256. Κέλσιν τινα τύπτω τοῦ βασιλέως ἐπιπλοῦν, Rex ille est Polydectes, rex Seriphi de quo Ovid. & Apollodorus lib. 2. statim plenius vetus liber: ἐπεὶ δὲ ἀφίκετο εἰς τὴν Λιβύην, ἔνθα ἦσαν. *postquam profectus est in Libyam, ubi erant.* dein idem liber addit τινας. πῶς ὦ τέκνον μόνος, ἢ καὶ τινας ἄλλους συμμόρους ἦγεν. post pag. 258. ἢ ὡς ἂν ἴδῃ σὸν ἐτ' ἄλλο μῦ τιῶτα ἴδοι; interrogationis nota tollenda, & subtituendum punctum. pag. 259. Τί γὰρ ἡ παῖς ἠδίκει ἡμᾶς, εἴ τι ἡ μήτηρ ἐμεγαλαύχει τότε, καὶ ἦθελε καλλίων εἶναι. Sed videtur pro τότε scribendum πότε. Qua enim *puella injuria nos affecit, si mater olim fuit superba, & pulchriorem se existimavit.*

In colloquio Mercurii & Charontis pag. 268. καὶ ἀκίσεως ὑπὲρ ἧς ἐπέπρακτο ὀβολὸς ἐγὼ καταβαλῶν. Vertunt: *& pro acu ad resarciendum velum quinque obolos exolvi.* Καταβάλλειν est frequenter *pendere, exolvere.* Sed καταβάλλειν ὀβολὸν ἀκίσεως, *pendere obolum pro acu* Graecis insolens est loquendi genus, qui dicunt ὑπὲρ ἀκίσεως καταβάλλειν ὀβολόν. Olim itaque existimavi locum hunc esse mendosum, & Lucianum scripsisse πέντε ὀβολοῖς ἐγὼ καπήλαιον, aut πέντε ὀβολῶν. *quinque drachmis emi acum.* λαμβάνειν & καταλαμβάνειν Graecis, inprimis Aristophani, saepe est emere, comparare, ut apud Latinos *sumere.* Cic. VII ad fam. ep. 23. *Tu autem ignarus instituti mei, quanti ego genus omnino signorum omnium non aestimo, tanti ista quatuor aut quinque sumpsisti.* Ibidem. *Est mihi gratissimum tanti a te aestimatam consuetudinem vitae victusque nostri, primum ut eam domum sumeres.* Horat. *Quae parvo sumi nequeunt obsonia captas.* Si quis tamen contendat a libris antiquis non esse recedendum, non valde repugnabo, si sic distinguas: ἀκίσεως ὑπὲρ ἧς ἐπέπρακτο, πέντε ὀβολοῖς ἐγὼ καπήλαιον, acum ad velum sc. ὠνησάμην, *emi*, quod δὶς καὶ πεντε repetendum, *quinque obolos ego pependi.* Ceterum in antiquo codice ad vocem ἀκίσεως tanquam explicatio adscripta est haec vox σακκαρράφιον. Sic posteriorum temporum scriptores vocarunt ἀκίσεως: ut notavit Etymologici magni auctor, quem vide in ἀκίσα.

In colloquio Plutonis & Mercurii p. 269, πολλὰ πρὸς αὐτὸν ἐμοῦ μόνου ἀφροδισιαζομένου αὐτὸς ἠπιστίζει. vertunt: *ille etiam saepe admodum seite ipsos lactat & spe inani pascit.* Sed ἐπιστίζειν qui usurpet, aut qui in hac notione usurpet, novi neminem. Persuasi itaque mihi legendum esse ἀπιστίζει, *ad desperationem eos redigit.* ἀπιστίζειν enim est desperare, & cum casu quarto, ad desperationem redigere. De Iolao qui reviruit vide Hyginum, fab. 103.

In Terpsionis & Plutonis colloquio pag. 271, Bourdelotius recte vidit legendum esse ἀλλοτρίοις ἐπιχαίνειν, *alienis inhiare.* & firmant

mant excerpta Mſ. vulgatum ἐπιχαίρειν eſt ab hoc loco alieniſſimum. mox pro συνίντες ὑμῶν τὴν πανουργίαν, ſcribendum Mi. ſuadente, συνίοντες ὑμῶν τὴν πανουργίαν. *qui intelligunt veſtras artes* aut aſtutiam. non lon abhinc in eod. Mſ. οἱ δ' ὑποπαίοντες τοὺς ὀδόντας παραλωφῶντες. *illi vero deriſi frendent dentibus*, quod multo magis mihi probatur quam, quod in editis extat, λάσιμυχόντες. *dolore ardentes.* eſt enim valde durum, & quod vix alibi reperias, hoc verbum.

In dialogo ſequente Zenophantae & Callidemidae, videtur verbum excidiſſe, in his, ὑπιχνέμενον ἐπ' ἐμοὶ πθηξειας, quae ſic tranſtulerunt, *id mihi fore pollicens*, ut *meo bono quam primum moreretur.* Sed Lucianus reliquerat, puto, ὑπ' ἐμοὶ κληρονόμῳ πθηξειας. *me haerede inſtituto brevi moriturum.* In eodem dialogo prava diſtinctio impoſuit interpretibus, qui iſta verba ἐπειδὴ τάχιστα ὁ Πτολεμαῖος αἰτήσῃ πιεῖν, πίνῃ δ' ἐπιεικῶς, ζωρότερον ἐμβαλόντα ἐς κύλικα, ἕτοιμον ἔχειν αὐτό, *ut celerrime ſimul atque Ptoeodorus potum poſceret, (bibit autem abunde) praeſentibus in calicem injectum in promptu haberet*, Addit Bourdelotius ζωρότερον *celerius* hoc loco notare, ut ex Homero interpretetur Plutarchus Sympoſiacon decad. 5. ſed interpungendum eſt, ἐπειδὰν τάχιστα ὁ Πτολεμαῖος αἰτήσῃ πιεῖν, πίνῃ δ' ἐπιεικῶς, ζωρότερον, ἐμβαλόντα ἐς κύλικα ἕτοιμον ἔχειν αὐτό. *ut celerrime ſimul atque Theodorus poſceret, bibit enim copioſe, meracius, immittere ut poſſit in calicem, paratum habent illud*, venenum nimirum. haec jungenda, αἰτήσῃ πιεῖν ζωρότερον, cum merum poſcet, In fine ἔχει γὰρ ὧν στι λῆμμα φόρου ἀσφαλέστερον, εἰ ὀλίγῳ βραδύτερον ἦν. ſic Mſ. *veniſſet enim ad te* ſc. κλῆρος *hereditas*, *communi illa via*, *licet paullo tardius.* ſic & apud Latinos hereditas dicitur venire, quae ab heredibus cernitur. Florus. 11, 20. *Inuſitata & incognita quadam felicitate, relictae regiis hereditatibus opes, & tota inſimul regna veniebant.* Sic & Cicero, aliique.

In Chemonis & Damnippi dialogo pag. 274, Mſ. κατασοφισθεὶς ἀθλίως, *miſere deceptus.* Vulgatus: κατασοφισθεὶς ὁ ἄθλιος.

In Simyli & Lyſiſtrati colloquio pag. 276 emendatius in membranis exaratur: ἀλλ' ἐπίρρυή μοι ὦ χρυσᾶς παρ' ἄλλων τὰγαθά. *Libi o optime, ab aliis bona adfluebant.* vulgo ὑπίρρυή.

In Charontis, Mercurii, & diverſorum mortuorum dialogo, nam recte in inſcriptione hujus dialogi additur in codice vetuſto, ἢ πρῶν λῆμμα φόρων, pag. 278 ὁ δὲ τὴν πορφυρίδα ὑποδὺς καὶ τὸ διάδημα ὁ βλοσυρὸν, τίς ὢν τυγχάνεις; Vertitur: *Hic vero purpuratus & diademate vinctus, facie truculentus. Quis es tu?* Sed Mſ. pro ὁ βλοσυρὸς habet ἀλαζών. *hic vero qui & veſte & diademate purpureus eſt. Quis es tu?* ibid. pag. 279. τὰ ἐπιτάφια inepte vertitur *epitaphia*, cum ſint *veſtimenta funebria* ibid. pag. 280 Κρα. ἐν ἐνίκησα. in Mſ. pro Κρα. eſt Νικὴς. Eſt enim alius quam Crato. nimirum miles, ſine nomine. pag. 281. Μίνιππ' ὑποδὺς λαῖον πα-

λαιὸν

λεκυν ἢ ναυπηγικῶν ἀσκήψῃ αὐτὸν, ἐπικόπῳ τῇ ἀναβάθρᾳ χρησόμενον. Valde obscure vertitur, sic, ut verba longe recedant a Graecis: *Menippus iste sumta securi qua naves fabricant, eam resecabit scansorio navis tabulato suppositam.* pro ἐπικόπῳ in Mss. est ἐπικόπλῳ. sed aut legendum est ἐπικοπείῳ aut ἐπικόπιον pro ἐπικόπειον usus est Lucianus, sicut illo Menander in Messania, ut auctor est Pollux Onomast. x, 24, sic autem vocabatur τραπέζα μαγειρικὴ, in qua secabant in frusta carnes assandas, vel coquendas. pro ἐπικόπιον veteres addit dixisse ἐλεὸν, ξάνιον, ἐπίξηνον. dictam esse istam mensam coquorum ἐλεὸν quia ex oleis conficiebatur, auctor est Hesych. quamvis alios ἐλεὸν scribere deceat, & aliunde petere hujus vocis originem, vide in ἐλεῖσι. Apud Pollucem stultissime vertitur ἐλεὸν olearia cella. vide & lib. VI. cap. 13. ubi eadem repetit Pollux. Ceterum in prius laudato capite pro ἐπικόπιον Ms. ut hic Lucianus, prae se fert, ἐπίκοπον, sed non in verbis Menandri, quae statim ex ejus Messania affert; nec in lib. VI, c. 13. Vtrumque veteres videntur usurpasse ἐπίκοπον, & ἐπικόπιον, sed tamen non vetustissimi, recentiora enim sunt vocabula. Sane non nisi apud novae Comoediae scriptores ἐπικόπιον reperiri, & quidem Menandrum Pollux tradit locis in laudatis. Sed ἐπίκοπον veteres quoque usos discimus ex Eustathio ad Odyss. β v. 237, ubi ἐπίξυλον exponit ἐπίκοπον. Τὸ δὲ παρθέμενοι πεφαλὰς ἀντὶ τοῦ καταπήξαντες. ἢ ὡς εἰ ἐπιξήνῳ ἦτον ἐπικόπῳ ἤτοι ἐπικορμίῳ ἧπερ ὥστε κοπῆναι. qui locus admodum facit ad hujus nostri Luciani explicationem. vide quoque antiqua scholia ad hunc locum Homeri, in quibus male legitur καταπήξαντες ὡς ἐπιξήνῳ, ἤγουν ἐπικόπῳ, ὥστε κοπῆναι. pro ἐπιξήνῳ. sic & male legitur apud Hesych. ἐπίξυλον pro ἐπίξηνον, τὸ παρ' οἷοις ἐπίκοπον. Ἀναβάθρα est sive scala qua in navem altiorem aut tabula, qua in lintrem aut scapham pervenire commode possumus. Vtitur hoc vocabulo alibi quoque Lucianus. Verte Luciani locum: *Menippus iste capta securi, qua naupegae utuntur, eam resecabit, utens pro mensa, seu trunco, quo secanda imponuntur, tabula, qua scapha conscenditur.*

In ead. pag. Rhetor ait: ἦν, ἰδὲ λακπήμων. sed scribendum ἦν· ἰδὲ, *ecce.* quod alibi quoque saepiuscule apud nostrum occurrit, sed saepius corruptum. dicitur pro ἦν ἰδὲ. In fine dialogi vocem unam addit Ms. πάντως δικαιοδοτικὴ δίκη. πάντως vulgo deest.

Pag. 283 in Cratetis dialogo ἢ μ' ἀνάειρ' ἢ ἐγώ σε. Sunt Ajacis verba ad Vlyssem colluctantem. Il. Ψ v. 724.

In ead. pag. ἄρα δὴ Ἀ ἐστεῖ παρῆχε τὸ πρώτου, ἄρα ᾧ μοι ἐλαίῳ. Miratur Bourdelotius cur Ἀ ἐστεῖ dicat, cum Ἀ ἐστέως appellarit. & merito miratur. Ms. ostendit hoc vocabulum esse mendose in editis exaratum, tum pro Ἀ ἐστεῖ scribit Ἀ ἐστέα, ut scribendum est.

Pag. 289. pro ἐπίρρως σωὸν lege, ut legendum vidit Latinus interpres ἐτώρρως σωὸν, *cum amicis cònsuescens* hoc est, meretricibus.

Pag. 299. Τῷ Θετταλῷ ἵππον. Ms. Θετταλικῷ ἵππον. Scio οἰμαι σαθρὸς & similia. sed Lucianum haec obsoleta non amare id

quoque scio. mox idem codex pro ὁ ἀληθέστατος αὐτὸς, scribit, ὁ ἀληθέστατος αὐτὸς, eos non divellens, sive diducens. sed in vulgata sententia eadem est.

Pag. 295. Mentem Luciani non ceperunt interpretes, in his verbis, πᾶν γὰρ ἰδικὴ σοὶ δοκεῖς εἶναι θεῷ γίνεσθαι δοκῶν. quae sic sunt interpretanda: *Omne enim id videtur minus, quod a Deo creditur geri.* Dixit id multum imminuit gloriam tuam & res gestas, quia venditabas te Deum esse, seu Dei filium. Id enim quod a Deo geri creditur contra homines, quia Deus omnia potest, & longe viribus omnium hominum est potentior, non tanti faciant homines, nec putant virtuti adscribendum, sed potentiae divinae omnibus humanis opibus majore. Vertunt: *Nam etsi haec a Deo geri viderentur, Dii tamen longe inferiora agere visus es.* Videsquam male. *In fine dialogi pag. 295.* ἄορτον Mſ. non ἄορτον, sed utroque modo scriptum hoc vocabulum inveniri, & in usu esse docuit Eustathius *ad Dionysium* Periegeten.

Pag. 296. in dialogo Achillis & Antilochi perperam in omnibus libris excusis, quos vidi, scribitur οἱ ἢ ἕ, π μείλιχοι, οἱ ὅτε μαχεσάμενοι, cum ὅτε scribendum sit, ὅτε μείλιχοι ut ὅτε τάχιστα, maxime, celerrime. *licet maximopere celebrarint homines.*

Pag. 297. legitur in editis. Ἀλλως τε, ὁρᾷς ἢ ἐπείρων ἔσει ἐκεῖ οἱ ἱερεῖα οἵδε; μὴ μετρεῖν δὲ καὶ Ὀδυσσέως ἀφίξεται πάντως. φέρε ἢ ἀθρωπίνως καὶ ἡ γνώμη ἢ πεύγματος. sed qui hunc locum inspexerit attentius, animadvertet, scribendum & distinguendum eum sic esse. Ἀλλως τε ὁρᾷς, ἢ ἐπείρων ἔσει ἐκεῖ οἱ ἱερεῖα οἵδε. μετὰ μικρὸν δὲ καὶ Ὀδυσσέως ἀφίξεται. πάντως φέρε ἢ ἀνθρωπίνως καὶ ἡ γνώμη τὸ πεύγματος. *Vides alioquin, quanta turba sociorum tuorum simus hic. Non longe post autem huc veniet quoque Ulysses. Omnino solatium affert societas earumdem rerum.* Nam *solamen miseris socios habuisse malorum.* In fine dialogi haeret quoque macula, quam ante complures annos eluimus, sed nunc nobis adstipulari Mſ. gaudemus: sic enim in illo legitur: σιωπᾷν χρὴ καὶ φέρειν δίδακτον ἡμῖν, μὴ καὶ γέλωτα ὄφλωμεν ἄκαιρ οὖ, τοιαῦτα ἐρῶντες. *Fixum nobis est tacere, ferre, & tollerare, nisi velimus ludibrio esse, ut tu, si optaremus talia.* Nam δίδακτον ἡμῖν, quod in editis est, respuit omnino sensus hujus loci. Quis enim illis hoc dedit, & concessit? Imo dicit sibi deliberatum esse, sibi & firmam stare sententiam omnia potius ferre, quam inanibus querelis risum concitare.

In dialogo Diogenis & Herculis, pag. 299. cum hic dixisset, quicquid in se fuisset Amphitruonis obiisse; quicquid Iovis, vivere, & apud superos frui sempiterna beatitate; ille vero repositisset, duos igitur Hercules esse natos ex Alcmena gemellos, alterum Amphitruonis, alterum Iovis filium, respondit Hercules, οὐκ ὀρθῶς, ὁ γὰρ αὐτὸς ἄμφω ἦμεν. Ratio loquendi & sententiae requirit ut legas ἤμην, & vertas: *aequaquam fatus. solus enim ambo eram.* Ego Hercules solus eram ambo, filius Iovis & Amphitruonis. Αὐτὸς est

saepe

saepe μόνος. Aristoph. αὐτὴ γάρ ἐσμεν. *Soli enim sumus.* & superius in dialogo Mercurii & Solis, αὐτὴ γὰρ ἡμεῖς ἐσμεν. *soli enim nos sumus.* αὐτὸς ἥμην ἄμφω, est ut apud Phaedrum, *Aesopus cum solus esset familia.* In eodem dialogo paullo ante, τὸ μὲν τόξον γυμνὸν καὶ σὺν χορδῇ. Mss. τὸ μὲν ξύλον γυμνὸν καὶ σὺν χορδῇ. Sed nihil mutandum. Allusit ad Odyss. λ. v. 606.

Γυμνὸν τόξον ἔχων ἐπὶ νώροπι βριῇφι βιοῖο.
Nudum arcum habens, & ad nervum sagittas.

Veteres enim thecas habebant, in quibus ut arma cetera, reconditos quoque circumferebant arcus, ne coeli injuria violarentur. Eos expediebant, cum res exigeret.

In fine dialogi lepidissime Diogenes: Αὐτὸς δ' ἐμὲ Δία μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν, ἀλλὰ τοῖς βελτίοσιν νεκρῶν σύνειμι, Ὀμήρου καὶ τῆς τοιαύτης ψυχολογίας καταγελῶν. Nihil quidem hic est difficultatis, sed venustas tamen hujus loci perspici satis non potest, nisi obversetur memoriae locus Homeri, ad quem allusit. Is est Odyss. λ. v. 600.

Τὸν δ' μετ' εἰσιόωσαν βίλον ἠρχαλέοιλιν
Εἰδόλεον. αὐτὸς δ' μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσι
Τέρπεται ὀ θαλίῃς, καὶ ἔχει καλλίσφυρον Ἥβην.
Post hunc vidi Herculem
Simulacrum, ipse vero cum immortalibus diis
Oblectatur convivüs, & habet pulchris pedibus Hebem.

Verum pro ψυχολογίας in Luciano Mss. habet ψυχρολογίας. *tam frigidas sententias.* optime sane. quae sit ψυχρότης & ψυχρολογία nemo potest ignorare, nisi qui nec Longinum, nec alios Rhetores vidit.

Pag. 304. in colloquio Menippi & Aeaci ἀβρωνὰ ὡς ἀληθῶς κόρυνα. *vere imbecilla capita*, non caduca, ut interpretes. Ad Homeri locum respexit, in Odyss. κ. v. 251.

Πολλὰ δ' γυναῖκ' νεκύων ἀβρωνὰ κόρυνα.
Multum vero precare mortuorum imbecillia capita.

Pag. 306. Legitur in editionibus: πολλοὶ τῶν φιλοσόφων λέγουσι, καὶ τάχα κόμιζε αὐτὸ καὶ τὸ βαδίσματος οἱ ἡσυχαστῆς, ἄκρως φιλόσοφοι. μάλα πολλοὶ τὸ δ' ἀλλὰ ἰάρεκας οἰμαι. Hunc locum foedatum esse dudum vidi, sed quomodo purgari posset, non videbam. Exciderunt enim voces, quas ubi ex Mss. reposueris, cognosces emaculatum. Sic autem in illo scribitur: πολλοὶ δ' τῶν φιλοσόφων λέγουσι, καὶ τάχα κόμιζε αὐτὸ, καὶ τὸ βαδίσματος οἱ ἡσυχαστῆς, ἄκρως φιλόσοφοι, μάλα πολλοί. Zω. μάλα πολλοὺς ἰάρεκας. Mr. ἀλλ' ἰάρεκας, οἶμαι, οἵους ἂν ποιῇ τις Ἀριστίππους καὶ Πλάτωνας. *Multi juniorum se philosophari profitentur. Ac habitum quidem ipsum & incessum si quis adspicias, summi philosophi videntur, sane quam multi.* Soc. *valde multos vidi.* Mer. *sed vide qualis ad te veneris Aristippus, & ipse Plato.* De Platonis & Aristippi luxuria vide Theodoret. θεραπευτ. β ex ipso Xenophonte, vide & Athen. xiii

Dipnoſoph. de amore Platonis in Archeanaſſam Colophonienſem. Inde & ab Antiſthene Σώφων dicitur, quaſi diceres Priapum. Athen. lib. xi. Sequitur, paucis verbis interjectis, qui prava laborat interpunctione locus, quem ſic reſtitues: *Εὐδαίμων ὦ Σώκρατες ἀνθρωπος εἶ. τάχα τοιαῦτα πάντες ἂν σε ἡγοῦμενοι εἶναι) ἄνδρα μαινόμενον, καὶ πάνυ ἀγνοοῦντας τοῦτο, δεῖ γὰρ εἰδέναι τἀληθῆ λέγειν, οὐδὲν εἶναι. Felix homo es, Socrates. In his omnes te virum admirandum fuiſſe exiſtimant, & omnia iſta noviſſe, cum nihil, verum enim dicendum eſt, ſcias.* Hinc Socratem alii fuiſſe idiotam dicunt, & vere dicunt.

In dialogo Charontis & Menippi pag. 308. male vertunt haec verba: *μάτην ἂν ἔσῃ πολλὰς τοσούτους πλοῦς, num ergo tam longe trajectus te gratis tranſvexero*, cum illorum haec ſit ſententia: *nihil igitur tibi proderit tam longa navigatio confecta*, cum obolum naulon non tecum attuleris. ſed paullo ante melius Mſ. *κἂν μὴ ξύλῳ σε πατάξω ἀλλαλύσω τὸ κρανίον.* male in editis *σὺ πατάξεις.*

In dialogo Nirei, Therſitae & Menippi pag. 313. *vide* quam inepte diſtinguatur haec *ἐξαυτῆς*, non longe ab ejus initio: *πῶς ἔστι πρότερον οἶμαι; χρὴ γὰρ τοῦτο εἰδέναι*, hanc ineptam diſtinctionem non poterat non inepta ſequi verſio. Sed ſic interpungendum: *πῶς ἔστι; πρότερον, οἶμαι, χρὴ γὰρ τοῦτο εἰδέναι. Quinam vos eſtis? Prius enim, opinor, decet hoc ſcire.*

In eodem dialogo paullo poſt: *ἄφες δ' οὖν ὦ Μένιππε ἤδη καὶ ἀμορφότερον ἤγχῃ. Iam vero tempus eſt ut pronuncies, o Menippe, utro alterum formoſiorem putes.* ſic interpres. Sed in Graecis non eſt, *ut pronuncies* haec inferſerunt ut ſententiam eliciant, quae nulla eſt, nec enim haec ſolent ſubaudiri, quae facere tempus praecipit. reſcribendum ex Mſ. *ἄφες σὺ δ' ὦ Μένιππε ἤδη καὶ ἀμορφότερον ἤγχῃ. Vide tu vero Menippe quem pulchrionem ducas.*

Pag. 314. In dialogo Chironis & Menippi. *ἥκιστα ὦ χείρων, ὡς ἥδιον, ἐπιθυμήσειας ἀπελθεῖν.* Chiron eſt Deus mortuus. vid. Apollod. Biblioth. lib. 2.

Pag. 316. in dialogo Diogenis & Antiſthenis: *Ὁ δὲ Ἀρσάκης γεγηρακὼς γὰρ ἤδη, καὶ τὴ Δὶ' οὐκ ἄσεμνος τὴν ὄψιν εἰς τὸ βαρβαρικὸν, ἤχθετο.* Latinus interpres: *Arſaces autem (ſenior enim jam erat per locum pro barbarico illo ritu facie non inhoneſta, graviter ferebat.* Abhorret a Graecae linguae genio haec locutio *οὐκ ἄσεμνος τὴν ὄψιν εἰς τὸ βαρβαρικὸν.* ut & ab indole Latinae linguae, *pro barbarico ritu non inhoneſta facie eſt.* Aliter interpungendum eſt, ſi velis Lucianum emendate & humane locutum eſſe; ſic autem diſtingue, *οὐκ ἄσεμνος τὴν ὄψιν, εἰς τὸ βαρβαρικὸν ἤχθετο non illiberali facie, barbaro more ferebat aegre*, ut ſolent barbari. hoc eſt *εἰς βαρβαρικὸν* quod non male verterunt *barbarico ritu*, ſed male conjunxerunt cum facie. ſic *εἰς τὸ ξυμμαχικὸν* apud Thucyd. lib. 6. eſt *pro ſocietate inita.* Paullo ante *κύμβια* ſunt pocula cymbae forma. Conjungit ea quoque cum phialis Demoſth. Orat. in Mid.

Ibid.

Ibid. *αὐτὸν ἢ ὑπονοῶ τῷ σοφίσασθαι, αὐτὸν ἢ ἀμφοῖν καὶ τὸν ἵππον.* Cogitabam olim *ὅτως ἢ ὑπονοῶ τῷ σοφίσασθαι αὐτὸν δὲ ἀμφοῖν καὶ τὸν ἵππον. sic vero subjecta fuerisse ipsum & equum perfodit.* sed nunc conjecturae praefero lectionem Mſ. *αὐτῷ δὲ ὑποθεὶς.*

Pag. 318. *Ὁ μὲν Βλεψίας αὐτὸς, ἑαυτῷ κατηγορῶ φθίσεως, πολλῶν τῶν ἀνοίων.* dele duo commata, ut loquuntur, poſt *αὐτὸς* & *φθίσεως*, quae in omnibus editionibus conſpiciuntur, & interpretare: *prior ipſe ſe accuſavit multae dementiae.*

Ibid. *πάλιν ἔμοιγε ὦ τῶν τυχόντων πρωκλῶν πυρίχουν τι τίνοντες.* Amabo, quid hic loci eſt *πυρ τι.* Nec id profectum eſt a Luciano, qui ſcripſit, *πρωκλῶν πύρμιχον τότε τίνοντες, attulerunt mihi voluptatem tunc gementes.*

In dial. Menippi & Tireſiae p. 319. melius Mſ. *ἅπαν γὰρ ἡμῖν ὁμοίως τὰ ὄμματα κενά.* Vulgo, *ὄμμα τὰ ὄμματα κενά.*

Ibid. *τίς ὁ Φινεὺς ἦν, ἢ τίς ὁ Δυγκεύς;* Phineus fuit vates oculis captus, vid. Apollod. Biblioth. lib. 1. Lynceus *ἐξυδρυσθῶν.* Eurip. Med.

Pag. 320. *ἀδὺ χαλεπὸν ὦ Τειρεσία.* interpres: *nihil acerbi, Tireſia.* imo: *non grave eſt quod quaero*, ſeu difficile explicatu. Sic in *βίαν πράσσ, χαλεπὸν μὲν ἀδὺ. nil grave eſt.*

Ibid. *Καὶ οἱ μαστοὶ ἀπετάθησαν*, poteſt ferri. Cenſeo tamen Lucianum ſcripſiſſe, *καὶ οἱ μαστοὶ ἀπετάκησαν. mammae marcuerunt. mammae factae ſunt paſſoſae*, ut Martialis loquitur.

Pag. 321. in initio dialogi Ajacis & Agamemnonis: *οἱ σὺ μανεὶς ὦ Αἶαν σεαυτὸν ἐφόνευσας, ἐμίλησας δὲ καὶ ἡμᾶς ἅπαντας, τί φῂς ὦ Ὀδυσσεῦ.* Pro *ἐμίλησας*, quod nihili eſt, & omnes tamen obſident editiones, ſcribe *ἐμίλησας. Situ, cum furore corripiebaris, Ajax, te ipſe interfeciſti, noſque omnes concidebas, quid Vlyſſem accuſas?* *μιλίζειν* eſt membratim concidere. Ajax furore percitus pecudes jugulabat, & cum in illas graſſaretur, putabat ſe Graecorum obtruncare duces. Res nota. vide Sophoclis Ajacem flagelliferum v. 297 & ſequ. In Mſſ. tamen legitur *ἐμίλησας*, quod ſi quis malit, non repugnabo; ſubaudiendum autem *φονεύειν, nos etiam occiſurus eras.* Statim cum Agamemnon dicit Ajacem noluiſſe apud inferos alloqui, reſpicit ad Homerum, quem vide Vlyſſ. λ v. 543, & 526. ſicut & quae inferius de Thetidis arma in medium ponente narrat Agamemnon, ex eodem loco petita ſunt, v. 545. Quod addit poſtea de Trojanis ſententiam ferentibus, & quae reſpondet Ajax, *novi, quae me damnarit*, intelligenda ſunt ex verſu ſequente Homeri.

Παῖδός θ' Τρώων δίκασσε καὶ Παλλὰς Ἀθήνη.

De hac conqueritur etiam apud Sophoclem in laudata fabula.

Pag. 324. In *κυνομυιτείᾳ* ſtatim poſt initium Philonidae verba ſunt corruptiſſima: *ὁ μάγειρος. τίνος ἐστὶν ὁ κύων; ὅμοιον ἄλλῳ, εἰ μὴ ἐγὼ ὁ Φιλίππου μάγειρος ἄλυς.* Vertit Thomas Morus: *Num nam hic Menippus eſt, canis ille? Non hercle alius, niſi ego forte ad Me-*

nippos omnes hallucinor. Interpolator autem Salmuriensis: *Nonne hic Menippus canis est ille? non hercle alius, nisi hallucinor omnes pro Menippis accipiens.* Sed quis Graece doctus intelligat quid sit ἀληθλίκειν Μενίππους ἅλως, aut qui sustineat affirmare id significare haec verba, quod volunt interpretes. Luciani manus est: Οὐ Μίννιππος ἐστός ἐστιν ὁ κύων; ἄλλως, οἶμαι μὴ ἐγὼ ἀληθλίκω. Μίννιππος ὅλος. *Nonne hic Menippus est ille canis? non hercle alius, nisi male video. Menippus ipse est.* Μίννιππος ὅλος est idiotismus Atticus, quo usus etiam est in dialogo Diogenis & Herculis pag. 298. οὐχ' Ἡρακλῆς οὗτός ἐστιν, ἔλλως γοῦν ἄλλος μὲν τὸν Ἡρακλέα. τὸ δέρμα, τὸ ῥόπαλον, ἡ λεοντῆ, τὸ μέγεθος. ὅλος Ἡρακλῆς ἐστίν. *An non Hercules hic est? non alius mehercule. Arcus, clava, leonina magna statura ipse Hercules est.* Mox in hoc versu Tragici:

Νεότης μ' ἐπῆρε, καὶ θράσος ξὺν ἥβῃ πλέον;

Leg. ex Mſ. Νεότης μ' ἐπῆρε, καὶ θράσος ξὺν ἥβῃ πλέον.

Novitas rei me incitavit, & audacia animi magis.

Pag. 231. pro αἰτιᾶσθαι προτιφόνεται, lege ἐπιτιᾶσθαι προτιφόνται, ut ostendi in lectionibus Hesiodeis ad Theogon. v. 768.

Pag. 339. φυλῆς Ἀλιβασιάδος. Finxit lepide hanc vocem, ut & illas quae praecedunt. Ἀλιβάσεις sunt πτερά. vide Hesych. Ibid. scribendum: ὦ τέκνον φησί, τάχα μὲν αἰνῶν οἶδα σε ἐπ' ἀκριβείας, ὅτι δὲ τὸ σοφῶν ἐχάνθω, ὦ τὸ αὐτὸ γιγνώσκειν ἑαυτοῖς. *O fili causam scio tuae perplexitatis, & sapientibus ipsis profectam, qui non eadem inter se sentiunt.* εἰ in omnibus editis desideratur. Aliud est ὦ τὸ αὐτὸ γιγνώσκειν ἑαυτῷ, nimirum *a se ipso dissentire.*

Pag. 348. Μὴ ἦ ἰμπίδα οὐχ ὅπως τοῦτο ἐν ἄγαλμα δυσῤῥᾳθῶς. Pulchre ἰμπίδα pro vulgato ἰλιγγα reposuit Bourdelotius, sed pro ὅπως, quod in editis est, scribendum ὄπως. οὐχ ὅπως est *nedum*, usus etiam est in Prometheo & alibi. In eadem pag. inepte haec vertuntur: ἀλλὰ τὸ πορθμεῖον αὐτὸ ἀξιοῖς γίνεσθαι τῶν σῶν ἢ τιμίων κρίσιν, *sed cymbam ipsam harum rerum judicio dignam censes*, cum sit; *sed cymbam ipsam existimas esse, ubi de talibus judicium fieri necesse sit.* Sic & pag. 351. τὸ δὲ παρεστὼς ἐλεύθερος λέγειν non bene vertitur, *ea quae urgent libere dicere*, hoc enim voluit Lucianus: *mentis cogitata libere dicere.* παρίστασθαι est in mentem venire, animo obversari. Plat. in Phaedone: ὅτι μοι παρίσταται, *ita mihi videtur, ut sentio.*

Pag. 351. Excidit particula ἢ, quam repones, licet Mſ. non praeciperet, in quo tamen legitur. ἐρωτῶν ἔσῃ ἀναπεπλεκὼς φοιτῶν, ἢ Βοιωτοῖς, ἢ Δελφοῖς αὐτοῖς, ἢ τινι τοιούτῳ ἢ λαγῷ. vulgo ἢ τινι τοιούτῳ λαγῷ.

Pag. 352. Ὁ τῶν πορφυρῶν δεσπότης ἱμαντοφραμπόνος legendum. mox Mſ. δύο κλασθῆ γενικῶς, vulgo γενικῶς. Quae autem generositas in capitibus hominum truncandis, & palo suffigendis? sed forte scrib. γενικῶς *strenue, fortiter.* mox scribe νέον ἐκ ἀνθρώπου ex Hom. Odyſſ. α. v. 40. minuta haec sunt, sed tamen omnes,

mnes, quas vidi, editiones deturpant. Quae de Maeandrio dominum ſuum Polycratem prodente ſcribit, non leguntur apud Herodotum, ſed ex alio Hiſtorico illa hauſit. Apud Herodotum ſponte ſua proficiſcitur Polycrates ad Oroetem. pag. 353 perperam in omnibus editionibus legitur *ἱππίης* pro *ἰπζοίης*. pag. 358. *κάτθνη᾽ ὁμοῖος ὁ τ᾽ ἄνυμβος ἀνὴρ.* Hos ſex verſus Lucianus ex variis Homeri locis *παρῳδήσας* contexuit.

Pag. 362. *Περὶ Θυιάδων. καὶ μοι δοκῶ ὀργὰν αὐτὴν*, ſcribendum ex Mſ. *καὶ μοι δοκῶ ὀργὰν*, quamvis & ſine Mſ. ope facile quivis, qui animum intendit, ſic ſcribendum eſſe videre poſſit. De Diana vero irata, quod neglecta fuerit in Oenei ſacrificio, vide Homerum Iliad. 1. v. 530. de epulis autem, quibus duodecim Deos exceperunt Aethiopes Iliad. *α*. v. 425. Ibid. liquet ex praecedentibus ſcribendum eſſe, *ἡ ἓξ ἐν ᾗ Αὐλίδος εἰς Ἴλιον ἀμφιλάβοιεν πυρῆνα βασιλικῆς*. non ut legitur in editionibus *κρὴ τὸ*. *Hunc vero ex Aulide in Ilium navigationem virginis regiae* emere. *Τὸν* nimirum Agamemnonem qui Iphigeniae ſacrificio redemit proſperum curſum & ferentes ventos.

Pag. 363. ſcribendum omnino ex Codice Anglicano, quod monuit Bourdelotius, & firmant mei libri excerpta: *ἡ μὲν γὰρ ἰκμὰς* (vulgo abſurdiſſime *ὁ μὲν γὰρ ἰκμοτόμος*) *τὸ μὲν ἀλῶσαι τότε τὸν πόλιν ἐπείσθη τοῖς τοῦ Ἀγαμέμνονος βοῶν δώροις καὶ πίνλω*. Res habetur apud Homerum Iliad. *γ*.

Pag. 365. Dicitur Iuno peperiſſe Vulcanum *βάναυσον, καὶ χαλκέα, καὶ πυρίτην*. Vertit interpres: *fornacarium, & fabrum aerarium, & ignipotentem*. *βάναυσον* eſt arte ſordida ſeu ſellularia quaeſtum faciens. ſed *πυρίτην* Graecis eſſe ignipotentem, qui circa ignem verſatur, mihi perſuaderi non poteſt. *πυρίτης* lapidem & gemmam quis ignorat? *πυρίτης ἄρτος* dixit Phrynichus apud Pollucem. In Mſ. eſt *πυρητὸν*. ſed hujus vocis exemplum quaero. Forte ſcripſit Lucianus *πυρωτὸν*, qui igne utitur in flando, & coquendo aere, a *πυρόω*. Habes hanc vocem in hac notione apud ſcriptorem libri Eſdrae.

Pag. 366. *χαλκῆς ἴση*. Iliad. *α*. *διὸς ποτὶ χαλκοβατὲς δῶ*.

Ibid. *ἀμφιερεμνὰν κλεισὶν ἠλιτομήνοιν αὐδὴ κεκυφυῖ*. Il. *α*. v. 510.

Pag. 369. *Θύρας δ᾽ ἐπίσχετε βέβηλοι. foras occlude profane*. Sic vertunt. Num Prophani occludebant fores? Ejiciebantur voce praeconis, *ἐκτὸς, ἐκτὸς ἴτε βέβηλοι*. legendum ex Anglicano Codice, *Θύρας δ᾽ ἐπίσχεθε βεβήλοις. foris occludite profanis*, hoc eſt a foribus removete, nec admittatis profanos. Non nego tamen apud alios quoque ſcriptores legi *βέβηλοι*, qui hunc verſum laudant, ut apud Sextum Empiricum.

Βίον πρᾶσσε pag. 371. *Ἄνεσον βίον πωλῶ* interpres *viam optimam vendo*, & pag. 374. *βίον ἀνδρικὸν πωλῶ, βίον ἄριστον, καὶ γενναῖον, βίον ἐλεύθερον. vertunt vitam virilem vendo, vitam optimam & generoſam, vitam liberam.* rectius vertas, *vita optimum, vita virilem, generoſum, liberum*. hoc eſt, qui optime vivit, qui viriliter, generoſe, non

effoeminate, libere vivit. Est loquendi genus Graecis tritissimum.

Pag. 378. ἄπεμι]· ἔοικεν ὦ Ζεῦ ἀτὸ ἡμῶν μένειν. leg. ex Mſ. ut olim conjeceram ἄπειμι]· ἔοικεν ὦ Ζεῦ ἀτὸ ἡμῶν. & sic legisse videtur Latinus interpres, qui recte vertit: *Iste, o Jupiter, quantus apparet inemptus nobis manebit.* sic & p. seq. eodem modo scribendum ἀπεῖναι καὶ ἄτιμον μένειν. mox pag. 378. ex eodem Mſ. repone, ἅμα γὰρ αὐτὸ πιπράσκειν βούλομαι. *ambo enim vendere simul volo.* in edd. βούλεσθον. *volunt.* & statim idem liber ὁ δὲ πατὴρ ἔοικε πρῶτον. quod est ἐλληνικώτερον quam vulgatum πρώτιστον. mox male vertitur ἐγὼ δὲ κέλομαι πᾶσιν ἡδέως οἰμώζειν, *at ego omnes a pueris plorare jubeo*, cum ἡδέως sit *omnes, cujuscunque aetatis*, ut dudum viri docti observarunt, vide Suidam, & Glossas Herodoti a viro doctissimi Gothofredo Iungermanno, meo necessario, olim cum Herodoto editas.

Pag. 380. ubi loquitur de ideis, ἐγὼ δὲ πάντων ὁρῶ εἰκόνας, καὶ πάφλασμὰ μοι ἄλλον, sic omnino legendum, perperam καὶμὲ ἄλλο, in editis.

Pag. 382. ubi Stoicus, ex suae familiae disciplina dividit bona inter προηγμένα, & ἀποπροηγμένα προηγμένα Cicero, vertit *producta*, quae aliis in eligendo praeferuntur, ἀποπροηγμένα, interpretatur *rejecta*, quae nulla aestimatione digna sint. vide Lipsii manuductionem ad Stoicam Philosophiam. II, 23.

Pag. 390. in Revivisentibus auctior est vetus Codex. κεκμήκασι δὲ Ἐπίκουρε καὶ Ἀρίστιπε.

Pag. 391. Procul dubio rectius Mſ. ἅπαντά μοι, εἶπας ἅττα, ὦ τὰ πεπονθότες ἀνήκεστα πρὸς ἡμᾶς, ἀμείλικτε ὀργίζεσθε. *dicite mihi, qui sitis, & quid tam atrox a me in vos commissum sit, qui tam implacabiliter irati estis*, invenit etiam Bourdelotius in Anglicano. Mox excerpta mea, pro vulgato, τὰς καλὰς ἐκείνας τε λόγους, aeque ut Anglicanus τὰς καλὰς ἐκείνας συλλόγους, quod non erat rejiciendum. *tam illa prava colloquia* σύλογος enim apud Demosthenem est colloquium, & circulus colloquentium, ut docuit Budaeus ὁ πάνυ.

Pag. 396. Εἶτα ἰώραν γύναιον τι οὐχ ἁπλοϊκὸν, εἰ καὶ ὅπ μάλιστα ἐς τὸ ἀσφαλὲς καὶ ἀκόσμητον ἑαυτὴν ἐπῤῥύθμιζεν. Vertunt: *ibi mulierem quandam vidi non carentem fuco*, & *ſi in modum quam maxime oportunum & incomtum ſe aptabat.* Est ne τὸ ἰάσφαλι in *modum quam maxime oportunum*? Hoc credant, qui nondum aere lavantur. legendum ἐς τὸ ἀφελὲς καὶ ἀκόσμητον, & verte: *Ibi mulierem quandam vidi non ſimplicem, etſi ſe compoſuiſſet, ut videretur maxime infucata, & inculta.* In aliis quoque locis hoc vocabulum ἀφελὲς, quod frequentius in Luciano reperitur, corruptum est in ἀσφαλὲς, uti videbimus. Mox addit cum muliere illa forte invita nudaretur, se vidisse in illa ἁλυσιδίσκια χρυσᾶ τὸ κλοιῶ παχύτερα, *torques aureos boiis craſſiores.* Sic enim & codex Anglicanus, & mei excerpta, longe ἐμφατικώτερον, quam quod in editis circumfertur, τὸ ἐγχάλκου παχύτερα. Sunt enim τὸ κλοιὸς & ὁ κλοιὸς vincula sive ferrea, sive alius materiae craſſiora, quibus & captorum

rum colla, manus, pedes vinciuntur, ut & quibus canes mordaces coërcentur. Xenoph. II. ἑλληνικ. οἵτε ὥσπερ τοὺς δακνοντας κλοιῷ δήσαντες διαδιδόασιν, ὅτῳ κἀκεῖνοι ὑμᾶς διαδήσαντες τῇ ἡδικημένῃ τοῦτο δῆμῳ οἵχεσθαι ἀπίοντες. *Sicut qui mordent catena vinciendos tradunt, ita illi* (Lacedaemonii) *vos postquam tradiderunt populo ipsi injuria affecto tradiderunt.* Apud Eusebium Hist. Eccles. V, 32. vinculum ferreum quo martyrum colla vinciebant, dicitur κλοιὸς σιδηροῦς Prudentio est *boia. Colla boiis impedit.*

Pag. 397, locus est elegantissimus, sed ab interpretibus pessime acceptus de convitiis, & scommatibus. Οἶδα γὰρ ὡς οὐκ ἄν τι νέον σκώμματος χεῖρον γένοιτο, ἀλλὰ τοὐναντίον ὥσπερ ἂν τῷ κηλοῦ, ὅταν τὸ χρυσίον, ἐπεσφράγισται τοῖς κόμμασι λαμπρότερον ἐκφαίνεται, καὶ φανερώτερον γίνεται. vertitur: *Novi enim nihil reddi deterius a scommate. Sed contra quod bonum est, quemadmodum aurum, quod erutum inciditur, clarius refulget, fitque splendidius.* Quid hoc *aurum quod erutum inciditur*? Num incisio reddit aurum splendidum? num κόπτειν χρυσὸν est aurum incidere? Κόπτειν est ferire, signare aurum. & κόμμα est signum in nummo percussum, hinc numisma ποιητὸν κόμματος, quod aliter dicitur διακεκομμένον, malae notae, nummus adulterinus. hic tamen κόμμα est ipsa percussio, cum in moneta nummus feritur, ille actus feriendi, legitur autem pro ἐπεσφράγισται in Mss. ἐπεσμάραγται, quod valde placet. Est igitur ἐπεσμάραγται τοῖς κόμμασι χρυσίον aurum detersum ipsa percussione dum in officina monetariorum ab operis rude aurum feritur, & signatur, fitque cum signatum est splendidius. quod qui in officinis illis aurum & argentum viderunt signari, non possunt ignorare. Sicut igitur aurum, inquit, cum in moneta percutitur; signo iis a malleatoribus, impresso, fit splendidius, sic convitiis & scommata rem bonam reddunt meliorem. Si quis tamen velit vulgatam tueri pertinacius, potest exponere, monetam recentem, quae modo ex triumvirorum A. A. A. F. F. officina est protracta. sed ego Mss. scripturam laudo proboque.

Pag. 398. Ἥκιστα γὰρ μὴν τάλαντα ἐξωρύττων ἁλίσκου. Malim cum Mss. ἥκιστα γὰρ μὴν τάλαντ' ἂν ὀρύττων ἁλίσκου. Inferius ἐν τῇ ποικίλῃ rectius vertas cum C. Nepote *in Poëcile*, quam cum interpretibus *in Poëcilo*.

Pag. 401. Praestat quoque ex eodem libro scribi ὅστις ἄριστα κατηγορήσειν δοκεῖ. *qui videtur optime accusaturus*, quamvis vulgata possit ferri.

Pag. 409. Libri istius excerpta firmant Anglicanum, in quo legitur καὶ ὅσοι τὴν τοῦ πλησίον ὑφεῖς ἀλαζόνες διαγινωσκόμενοι, quod merito probat Bourdelotius. sed pag. 412. is ipse male damnat Codicis Anglicani lectionem, in quo, ut & meis excerptis rectius scribitur, καὶ φιλοσοφεῖν φάσκουσιν, *& qui dicunt se philosophari, se esse philosophos*, pro quo dixit pag. 414: Ὅσοι φιλοσοφεῖν αὖ λέγουσι, quam quod legitur in editionibus, καὶ φιλο-

σοφῶν δοκῶσι, quod est *in philosophia se exercent, philosophiae dare operam*, quamvis id quoque possit tolerari, alterum tantum praeferendum est. Hanc enim vim habet, venditant se pro philosophis, cum non sint.

Pag. 414. recte utique Mſ. μυείοι, ὅσα ἦ φόβα κὴ ὄψια χίνῃ) ὄφις est enim ex Hom. Iliad. β. v. 468. ἔδος est interpretatio. ὄφις n. accipitur cum pro vere tum pro aestate, ut ad Hesiodum ostendi.

Pag. 415 τὸ μὴ ἦ ἐπιδέεσθαι γνώσεσθαι κὴ σημεῖον αὐτοῖς. Non est hic locus δὲ, Recipiendum omnino quod Anglicanus codex & mea excerpta prae se ferunt, μηδὲν ἐπιδέεσθαι γνώσεσθαι. quod & videtur agnoviſſe Latinus interpres. Statim nihil certius scribendum esse, quod & Bourdelotius probat, cum Anglicano & meo: δυχόμεθα ἤδη αὐτὸς. Plat. ἡμεῖς πρῶτοι. nec minus probandum ex iisdem membranis pag. 410. τεχνίον ἐπιτίλλ τὸν ὄγγον. *fac ut cito aliquid capiamus.*

In Cataplo pag. 436. mirum Bourdelotium non recepiſſe Mſ. Anglicani scripturam, qui vere cum meis excerptis scribit, ἐ σὺ Ἑρμῆ συναίρασον & *tu simul extrahe*, quamvis vulgata non sit exibilanda.

In dialogo de Mercede Conductis, menda tam aperta qui potuit tot editores effugere, praesertim cum Latinus interpres veram lectionem in suo libro reperiſſe videatur. Pag. enim 451 ἐς ἑτέρου ἄφνω γεγόνοντες ἔξοροι γενόμενοι κὴ ὑπ' ἔ ἐρῶν, καὶ ὑπ' ἔ μισουμένων, legendum ἐς ἕλαθον ἄμφω γεγόντες. recte Latinus: *donec imprudentes ambo fenuerint.*

Pag. 455. Καὶ δὴ δύνχαται σοι πάντα εὖ τυχῆς μείζονος. leg. ex Mſ. ἐ δὴ δύνχαται σοι πάντα. εὐτυχεῖς μείζονος. *Age omnia tibi succedant. Mirum in modum felix es.*

Pag. 476. Nullus dubito ex eodem codice refingendum esse κὴ ὁ μὲν πρῶτ- ἀΐων, ἵν σκιρθμένω ἀγγελώνης ἔ δεσπότ, ἀσθμαίν κὴ ἀσυνόνως ἀπέρχ). *Et primus quidem illico, etiamnum cunctantem dominum audiens, praecurrens ante alios nuncias.* Vulgo, κὴ ὁ μὲν πρῶτ-, ἀΐων ἐπορεύθμένω ἀγγελώνης ἔ δεσπότ, ἀσθμαίν. Vertunt: *ac primus quidem, qui statim id facere destinantem subauscultarit dominum, praecurrit, priorque monet.* σκιρθᾶν est cunctor, dubito. unde σκιρθῶν qui de omnibus dubitabant.

Pag. 480. legitur in Mſ. ἐγχειμελάσθω αὐτὸν τὸ χέρε, ἤδη ὑποσβένθ κὴ νεκρίμενον ἢ χρῶτα, cujus color est detritus, cujus vividus color est extinctus. Sed vulgatam non follicito. νεκραίνω ἢ χρῶτα, cujus color est immutatus, evanuit. Sic enim Homerus loquitur Iliad. ε. v. 733.

Τῶν ἦ τείπθ χρὼς, ἀδὲ πς ἔτλη
ἀσσον ἰὼν ἀΐξαι δὴ πρὸ νεκρῶ δηϊόωντ
Eorum mutabatur color, neque quis sustinebat
Procurrens pro mortuo pugnare.

In Apologia pag. 482 locus est vexatiſſimus, in quo ingenium exer-

exercuerunt viri magni Bochardus & Palmerius, nec non Cl. Bootius? *Μονωχὶ ἓ ἵππον πάλιν ἐν τῷ παραπλησίῳ ἔχοντα, παρὰ ἑαυτὸν ἑλκύσθαι τὴν φορεσθαι, καθάπερ ἂν κλοιῷ τινι χρυσῷ ἓ αὐχένα δηλονότι, οἷά ἐστι τὰ τεθραμμένα πολυτελῶς τὰ στρογγύλα καὶ τὰ κυρβάσια.* Vocem *κυρβάσια* nihili esse, & Graecis ignotam jam viri docti monuerunt. Non vero amuleta, non collaria intelligi, aut has voces *στρογγύλα ἓ κυρβάσια* significare posse iidem docuerunt verissime. Non possum tamen subscribere doctissimo Palmerio, qui ex Hesychio *κυρβάσια*, vel *κυρβάσα* legendum esse scivit. Pueros, illas delicias dominorum & dominarum, apud Romanos aureis catenis vinctos hinc inde ductos esse, quo vellent illos sequi, nusquam lectum neque auditum. Certum est animal intelligi. quamvis autem nihil ad rem faciat locus Philostrati, quem ex Photio attulit Bochardus, ille enim tantum significat pardum aureo collari ab Arsace ornatum dimissum & consecratum fuisse Nysaeo Deo, eumque torquem ideo ejus collo fuisse inditum, ut signum esset consecrationis, non ut in aula vinctus traheretur & duceretur ad spectantium voluptatem, sic etiam cervorum & hinnulorum cervices collaribus, ut etiam nunc in principum aulis, cingebantur: sed loquitur de animali, quod torque, quo ducebatur & trahebatur ad libitum domini, instar *στρογγύλα*, simile. Quamvis igitur, nihil ad rem hanc, de qua loquitur Lucianus, faciat iste locus Philostrati, nec in historiis occurrat pardalus sic fuisse domitus, ut in opulentiorum aedibus fuerit circumductus, facit tamen pro Bochardo quod legatur in praecedente dissertatione in mercede conductis, ubi de eadem re loquitur, illos, qui divitibus operam suam locant, similes esse leoni, qui alligatus funiculo hinc inde ducebatur. Ibi philosophus, cum viderat se libertatem perdidisse, queritur pag. 471: *Νῦν δὲ τὸ ἓ λέγω, λέων κεκτῆσθαι δοκῶ ἐκ νέου τεθραμμένον. Nunc vero, ut solent dicere, leo filo vinctus sursum ac deorsum circumferor.* Nam quamvis proverbium sit, traxit tamen originem a vero. Nota est historia Androclis ex Gellio & Aeliano. vide Plin. Hist. Natural. lib. VIII. c. 16. Sic & pantheras & pardos cicuratos & olim fuisse constat ex vita Elagabali, & aliis historicorum monumentis, uti etiam nunc in India ad venandum cicuratur. Martialis lib. I. ep. 84:

Picta quod jugo delicata collo
Pardus sustinet.

His puto posse defendi emendationem magni Bochardi; neque tamen ausim eam veram praestare. Facile possent alia substitui. sed sine ope libri veteris, in meo hic nullum est praesidium, nihil affirmarim.

Pag. 490. locus est vexatissimus, de quo ante complures annos meam consuluit sententiam Amplissimus Daventriensium Consul, Gisbertus Cuperus, nunc Consessui Potentissimorum Ordinum Belgicae foederatae, qui Hagae Comitum est, adscriptus, quem honoris causa nomino. Diu, fateor me torsit, vanisque conjecturis

diu

diu me & virum excellentem frustratus sum. Verba sunt: Σὺ δ' ἀλλ' ἐπείγε, ὡς οὐδὲν τούτων ἡμῖν χρησομένοις, μὴ γὰρ ποσὶν ἂν τὸν λιμὸν κατελάσειε τὸ Ἄργος ὡς τὴν κοίλην Ἀραβίαν ἀπάξοντα. Interpres Latinus: *Neque enim tanta fames Argos urgere unquam poterit, ut cavam Arabiam ferere aggrediatur.* Quae aut ubi gentium est cava illa Arabia? Novi κοίλην Συρίαν, coele Syriam: memini Ἄργος dici κοῖλον sophoci, uti ἀγκύλον κοῖλον eidem, & Homero Λακεδαίμονα κοίλην, cavam Lacedaemonem. Sic enim Graeci vocabant loca in vallibus, & humili loco sita, non in montibus. Sed Arabiam cavam esse nemo usquam reperiet. *Si* quae dicenda esset Arabia κοίλη, certi magna felicis Arabiae pars inter montes in vallibus feracissimis posita, sic esset dicenda, non illa fabulosa & deserta. Erasmus tamen Roterodamensis, ille Batavorum doctissimus, ex hoc loco proverbium sibi visus est expiscari, quod Centur. 1. Chiliadis 11. inseruit & sic explicat: *τὴν κοίλην Ἀραβίαν ἀπάξειεν, cavam Arabiam ferere*, pro frustra sudare, aut in re perdifficili, nec admodum frugifera operam sumere, adlato hoc loco Luciani. Plutarchi locus quem Luciano attexit est plane ἀσαφὲς διόρθωσις, & male a summo viro intellectus & translatus, de quo alias. Sed, crede mihi, nullam unquam fuisse cavam Arabiam nec usquam eam reperies, licet in ipso solis curru orbem terrarum lustres, aut alatis draconibus cum Triptolemo per omnes gentes circumferaris. Et, si quae esset, quid tamen illa ad Argivos? *Num ad famem* avertendam illi ex Europa in ultimam Asiam ad Arabiam colendam proficiscerentur? λῆρος, λῆρος. Mea excerpta scribunt portentosius ὡς τὴν κυλλαροβίδαν. Mihi tamen ad veram lectionem aditum aperuerunt. Legendum enim: *ὡς τὴν κυλλάροβιν ἀπάξειεν. ut Cyllarabin velint ferere.* Fuit Cyllarabis gymnasium in Argolide. Hesych. κυλλάροβις δίσκος ἢ γυμνάσιον τὸ Ἄργει. Meminit hujus gymnasii etiam Plutarchus in vita Agidis & Cleomenis cum narrasset Cleomenem agrum Argivorum & omnem segetem perdidisse funditus: addit ὡς μέντοι κατὰ τὴν κυλλάροβιν γενόμενον τὸ γυμνάσιον, ἐπιχεῖραι σφοδρῶς πῦρ, καίλυσαι, ὡς καὶ τὰ περὶ μεγάλην πόλιν ὑπ' ὀργῆς μᾶλλον ἢ κακίας αὐτοῖς πεπραγμένα. *Postquam tamen ventum ad Cyllaribin est, & subdere facis aggressi sunt gymnasio, obstitit; ostendens illa quae Megalopoli egissent irate potius, quam bene a se gesta esse.* Liv. xxxiv, 26: *Misit expeditos pedites equitesque, qui circa Cyllarabin (gymnasium id est minus trecentos passus absorbet) cum erumpentibus a porta Lacedaemoniis proelium commiserunt.* Pausanias in Corinthiacis vocat κυλλαρόβιν γυμνάσιον, & sic a Stheneli filio appellatum esse auctor est. vide quae ad laudatum Livii locum adfert contra Casaubonum, qui velit apud Livium legi *circa Cyllarabis gymnasium*, Iacobus Gronovius, magni parentis non minor filius. Istud gymnasium sacrum fuit, & ut pleraque alia, dedicatum diis, itaque usibus humanis exemtum, ut ager ejus coli non potuerit. Inde proverbium hoc natum.

In

In Hermotimo pag. 508. πάππαι ὦ Ἑρμότιμε, ἡλίκους ἡμᾶς ἀποφαίνεις, ἀδὲ κἂν τοὺς πυγμαίους ἐκείνους, ἀλλὰ χαμαὶ παντάπασιν. ὁσα χαμαὶ τὰ γῆς. interpres: *Papae Hermotime, quantulos nos facis, neque cum pygmeis nos comparas, sed omnino cum humi repentibus animalibus.* Sed χαμαὶ ὁσα χαμαὶ τὰ γῆς num sunt humi repentia animalia? non sic Graeci loquuntur, sed dicendum fuisset τοὺς χαμαὶ ὄντας, aut ῥέπουσι. sicut statim, ὅσοι χαμαὶ ἱρπετόμοροι ἰσμέν, sed veram scripturam nobis ostendit Mſ. Ἀλλὰ χαμαιπετῆς παντάπασιν ὁσα χαμαὶ τὰ γῆς. In praecedente pag. 507 non frustra idem codex: εἰ καὶ μὴ δίψιαν, μηδ' ἀεὶ βαδίζειν πᾶν. sane ἀτλικώτερον hoc est quam vulgatum δίψη. Solet enim ὁδὸς in his frequentissime omitti. sic apud Xenoph. δίψεις ἐξεφοίτων. *a recta via aberrare.* exempla passim obvia, nec tyronibus ignota.

Pag. 513. Τί δ' δῆτα μοι ἐπιτρέπω ἄνω, ὃν τρόπον ἁρμόσῃς τὸ σῶμα φιλοσοφεῖν, ὡς κἀκεῖνος εἰ δυνατόν, ἐπισυνοδεπορεύσῃ ὑμῖν, τοιαυτοῦδὶ δρεξάμενος. Monstrosum verbum ἐπισυνοδεπορεύσῃ potuerunt ne tam diu tolerare editores? Inposterum ex Mſ. scribe & distingue: ὡς κἀκεῖνος εἰ δύναιτ' ἴσα, συνοδεπορεύσῃ ὑμῖν τοιαυτοῦδὶ δρεξάμενος. ut *& ipse, si etiam nunc fieri possit, vobiscum iter, capiam, inde initium faciens*, unde scilicet vos cœpistis.

Pag. 522. Dicit Lucianus, si quis in illam beatorum civitatem velit adsciſci, ei sufficere σύνεσιν, καὶ ἐπιθυμίαν τῶν καλῶν, καὶ πόνον, καὶ τὸ ἀλιπαρές, καὶ τὸ μὴ ὀκνεῖν. vertitur: *intelligentia polleat, cupiditate rerum honestarum teneatur, laborem & macritatem non detrectet, non det tergum.* Primo *macritas* barbarum est, Latini dixissent *macies*, seu *macritudo*. Dein licet Latinum esset, quid hic macies facit ad jus civitatis consequendum? Mſ. pro ἀλιπαρὲς scribit λιπαρὲς, & sic fine controversia scripsit Lucianus. λιπαρὲς est assiduitas, familiaris Luciani vox, quam cum τῷ πόνῳ non semel junxit. Vertendum autem *sufficit ingenium, cupiditas rerum honestarum, labor, assiduitas, non tergum dare*, sc. ad civitatem consequendam, hoc est non viam, cui te dederis, deserere.

Pag. 528. recte Marcilius conjecit δικαιότατα γὰρ ἐπαυλῆξαι δοκεῖ μοι, legendum esse pro ἐπαυλῆξαι, Mſ. hanc conjecturam stabiliente, & vertendum *justissime videtur illum increpasse*, non ut vulgo, *conterruisse.*

Pag. 535. Scribendum ex Mſ. κἀγὼ δὲ αὐτὸ τοῦτο πολλοῦ ἀπορίαν παρεχόμενον τυγχάνω, ὅτι ἔνιοι τῶν ἀποδυσομένων ἔχει πάντως. *hoc magnam dubitationem affert, quod eorum qui exuentur, unusquisque omnino aliquid habet.* in editis legitur ἀποδυσομένων, hoc est *qui exuent.*

Pag. 536. Recte meus cum Angl. ἀνέχει αὐτῷ τῷ χεῖρε. *manu elata.* ut ap. Hom. ἀναχὼν τῷ χεῖρε. male vulgo αὐτέχει τῷ χεῖρε. Sic & pag. 537. rectius iidem libri ἐπισκοπῆς τὰ γεγραμμένα, pro vulgato ἐπισκόπησον, *circumiens inspicis litteras.*

Pag. 542. Dixit Hermotimus, plures ducentis annis, juxta calculum

lum Luciani, impendendos esse omnium sectuarum placitis studiis, respondit Lucianus, age auferamus quartam partem, ἀπτημόριον ἴση ἐκείνη, ἡ τὸ ἥμισυ ὅλου. πεντηκοντάδες ἔνδεκα, non videtur esse tres partes ducentorum annorum. Quis non videt Lucianum reliquisse, ut Anglicanus & meus prae se fert, πεντήκοντα ἐννενήκοντα. *centum & quinquaginta.* & si dimidium detraxeris, *centum* sufficient. quamvis corrupte scribatur πεντήκοντα in Mss.

Pag. 562. Ista verba οὐκ ἐνοῦντες ἂν πρὸς γέλωτα ἂν ἀφίλαθλόν τι πάθοι, καὶ ψεῦδος ἦν, pessime interpretantur: *nec in mentem veniat ni falsum etiam sit, quod priori est consentaneum*, cum haec sit sententia: *non considerantes sibimet quid se invicem consequatur, (vel sibi congruat,) quamvis falsum sit.* ut si quis credat bis quinque esse septem, *credat etiam* quatuor quinque esse quatuordecim. paullo post δόντες τὰς ἀρχὰς ἡ συμφώνησις ἕψεται, non est, ut Latinus, *datis unius cujusque sectae principiis*, sed *admittentes, concedentes principia unius cujusque sectae.* statim haec quoque verba non intellexerunt interpretes, καὶ ἄξιον οἷς λέγουσι λόγον, ἀπὸ ψευδῶν ἡ ἀρχὴ ὁρμᾶται, *cumque a falso principio exordiatur, vera tamen ad falsam demonstrationem vult dicere.* Haec ex Graecis verbis ne fidiculis extorqueas, quae sic interpretanda: *& postulat pro demonstratione vera dicere, ex falso principio progredientem.* hoc est pro demonstratione vult haberi principium, *quod ponit*, quia verum dicat, seu hoc ipsum verum dicere, quod jactat, *vult pro demonstratione accipi*, cum tamen illud principium, quod pro vero circumfert, sit falsum.

Pag. 563. Τὰς μὲν γὰρ ὑπερφυεῖς ἀνδρὸς εὐημερίας πάνυ, οἶμαι, ἐθαυμάσατε οἱ εἰς τὸ ἀκρότατον. Latinus interpres: *Etenim promissimas admirandas audio, quando qui summum fastigium attigerint, felicitate potientur.* οἶμαι hic quam frigeat nemo non videt. Lucianus manus est οἰκτίρω σε ἐπὶ τοσούτοις, *ad quantam felicitatem perventuri sint.* Superius in somnio: ἡλίκα τὰ ἀγαθὰ προέρχῃ λεληξώς γοῦν. *quanta bona consequeris, si evadas statumarius.* sic alibi apud nostrum ἡλίκα θαυμάσια, *quam admiranda.* Nihil tritius.

Pag. 566. Quaerit Lucianus, num Hermotimus excepta eruditione, velit praeceptori suo similis esse, ὅτου μὲν ὀρχηστοῦ, ὅτου δὲ μικρολόγου, ὅτου δὲ φιλόνικος ἦν, καὶ φιλήδονος τὴν Δί', οὐ καὶ σὺ τοιοῦτος ἐθέλοις ἂν γενέσθαι; Ερμ. τίσι γάρ; Λυ. ὦ Ἑρμότιμε, ἥλιος ἀναγέγραπται. primo male μικρολόγου vertitur *ita minutus*, cum sit *sordidus*, parcus; deinde quid interrogatio τίσι γάρ sibi velit non video. Nam cum dixisset Lucianus, velis ne praeceptori tuo praeter doctrinam similis esse, cum sit tam iracundus, tam sordidus, tam rixosus, & voluptatis per Iovem amans, licet multis non videatur talis esse. Subdit Hermotimus: *Quibus nam?* Sed Lucianus subjicit narrationem de sordibus & iracundia alterius Philosophi senioris, quae quaestioni Hermotimi non conveniunt. Cum tamen omnino ad convincendum Hermotimum ostendendum fuisset, quibus nam videretur esse φιλό-

φιλήδονος; nec quicquam ſoleat omitti a Luciano, quod ad Hermotimi pertinaciam expugnandam faciat. Itaque haec cum accuratius expendiſſem, perſuaſi mihi levi mutatione locum hunc foede inquinatum ſic poſſe purgari: εἰ γὰρ μὴ τοῖς πολλοῖς δοκεῖ. τί σιγᾷς ὦ Ἑρμότιμε. *Quid taces Hermotime.* maxime hanc meam emendationem firmat antiquiſſima editio Luciani Florentina, anni 1496, quam primam eſſe puto, in qua legitur quidem ποί γε, ſed ſine diſtinctione perſonarum. Sic n. illa habet: Εἰ γὰρ μὴ τοῖς πολλοῖς δοκεῖ ποί γε ὦ Ἑρμότιμε. Aequis lectoribus non difficulter, ſpero me probaturum, hic me non fefelliſſe Divam Criticen.

Pag. 567. Mirum eſt in editis legi ὅτι αὐτῷ ἐλάβετο, ὑπὸ κάλπης ἀκκομιζόμενος τὸ κάδιον. Quid eſt κάδος, aut ubi invenitur? leg. κάδιον, hoc eſt *vini cadum in ſinus efferentis.* quae mox addit de crocodilis, & cornibus, intelligenda ſunt de ſyllogiſmis Stoicorum, quos ſic nominabant. vide ſuperius in βίων αρέσει. In ead. pagina ὁ φιλόσοφος ὅσα οἷμαι δόκησιν ἀπεκρίνατο ὦ Ἑρμότιμε, ὡς γεροντικά. Vertitur: *vide mi Hermotime cujuſmodi reſponſum, quam ſene dignum philoſophus ille reddiderit.* Atqui γεροντικὸν reſponſum eſt *anile reſponſum*, ut patet ex ſequentibus: ἐπεὶ γὰρ αἱ πίτθαι παιδὶ λέγουσι μὴ πιεῖν, ὡς ἀπιτίου αὐτοῖς ἐς διδασκάλου. καὶ γὰρ ἂν μανθάνῃ μηθὲν ἀγαθὸν ἢ δύνωνται, ἀπ' ἂν φαῦλον ἀδὴν πατήσουσιν ἐκεῖ μένοντες. *ſiquidem etiam aviae talia de pueris dicunt, nimirum ad magiſtrum illis eundum, nam licet boni nihil poſſint diſcere, nihil mali tamen committent, dum ibi manebunt.*

Pag. 569. Cum Hermotimus deploraret jacturam temporis, quam impenderat philoſopho, reſpondet Lucianus, nihil lachrymis profici, prudentius facturum, ſi Aeſopo in fabulis monenti obſequatur: ἴδῃ γὰρ ἄνθρωπόν τινα ἐπὶ τῇ ἠϊόνι κροκιζόμενον, ἐπὶ τὴν κυμωτώδη, ἀριθμεῖν τὰ κύματα. *ubi dicit*, inquit interpres, *quendam in littore maris conſediſſe, ut numeraret undas.* vides ἐπὶ τὴν κυμωτώδη plane omitti ab interprete. Sed locum hunc mendoſum eſſe non animadvertiſſe interpretes vix credi poſſet, niſi res ipſa loqueretur. Ipſi Grammaticorum canones docebant, dicendum fuiſſe ἐπὶ τῇ ἠϊόνι κροκιζόμενον τῇ κυμωτώδι. Mſ. pro ἐπὶ τὴν κυμωτώδη ſcribit ἐπὶ τὴν κυμωτωγήν. quod argumento eſt ἐπὶ τῇ ἠϊόνι eſſe gloſſam, & interpretationem magiſtri, quae in contextum irrepſit. Indubie ſcripſit Lucianus: ἴδῃ γὰρ ἄνθρωπόν τινα ἐπὶ τὴν κυμωτωγὴν κροκιζόμενον ἀριθμεῖν τὰ κύματα. *Dixit enim quendam in crepidine littoris conſediſſe, ut numeraret fluctus.* Κυμωτωγὴ eſt ἠϊὼν κυμωτώδης, littus, quod fluctibus pulſatur. Heſych. Κυμωτωγή, ῥαχία, αἰγιαλὸς ὑπερκρεμής. Vſus etiam hac voce Lucianus eſt in Cataplo: Ἀπόκρημνοι ἦσαν πέτραι καὶ ὀξεῖαι καὶ ἐξηγημέναι τῆς κλεψύδρας, καὶ φοβερωτάτην τὴν κυμωτωγήν, καὶ τὸ ἦχος μέγα. *Erant rupes undae & asperae, quas fluctus pulſabant, & valde horribilis erat illa crepido & magnus ſtrepitus.* Extat etiam apud Herodotum in Calliope, ut dudum Budaeus obſervavit, apud quem tamen male ſcribitur κυμωτώγη, & in Mſ. Luciani κυμωτογή. Euſtath.

ſtath. ad Odyſſ. ε. ἐπιτηχεῖ, ἐξοχεῖ τοὺς παλαιοὺς καὶ παλαιστὰς μᾶλλον. μᾶλιστα δὲ τόποι σκίπωνι ἔχοντες. ὅθεν καὶ ἐπὶ τυπτόντων, ποιεῖ ἀντὶ τοῦ δυναμένη δηλαδὴ σθένειν. καθ' ὁμοιότητα δὲ τούτου, καὶ κυβερνητὴν παρ' ἡμῖν λέγουσι τὸν ἀκριβῆ ὅθεν δηλαδὴ τὸ κόμμωσε ἄγνωστον.

Ibid. dicit ſe haec diſputaſſe contra Stoicos, non quod ſingulari quodam odio illos prae ceteris philoſophorum ſectis proſequatur, ſed quod Hermotimus huic ſe mancipaſſet, idem dicturus, i aut Platonem aut Ariſtotelem ſectaretur. ſed in Graecis verbis merda latet. Sic eduntur: τὰ γὰρ αὐτὰ σχεδόν τι εἶπον ἂν εἰ τὰ πλάτωνος, ἢ Ἀριστοτέλους ἤρησο, τὸν ἄλλον ἀκριβῶν ἐρήμην κομπηγορίας. ſed quid eſt ἤρησο? legendum omnino ἤρεσο. ſi aut Platonem aut Ariſtotelem praetuliſſes, ſectatus eſſes. αἱρεῖσθαί τινος eſt aliquem ſectari. Hinc αἱρέσεις ſunt ſectae philoſophorum. pag. ſeq. κεκλασμένῃ λιχνείᾳ eſt adſtricta ſevera vivendi ratio, quam in victu & amictu tenebant philoſophi, cui opponuntur ὥσπερ πάντες οἱ ἐλεύθεροι, *libera omnia & ſoluta* ut Cicero loquitur. Sic & Plutarch. in Lycurgo duram illam diſciplinam, qua pueri Lacedaemoniorum coercebantur vocat λιχνείαν κεκλασμένην.

In Herodoto pag. 572 haec verba ὥστε ἐξὸν λέγειν τὸ πᾶγμα, ἀλλ' οὐ λέγειν ὥστε κατ' ὀλίγον ἀγαίρειν καὶ συλλέγειν τὴν γῆν, videntur, ratione locutionis emendatae poſtulante, *ſic eſſe reſcribenda*, ὥστε ἐξὸν λέγειν τὸ πᾶγμα, ἀλλ' οὐ λέγειν ὥστε κατ' ὀλίγον ἀγαίρειν καὶ συλλέγειν τὴν γῆν. *Nolui igitur ita rem diſcerpere, neque partitione tali minutatim colligere & comparare ſibi famam.* Nam quamvis participia ſaepe ponantur pro infinitivis, ut Grammatici loquuntur, hic tamen locum non habent, pendent n. ab ἐξὸν καὶ ἀλλ', Nec dubito quin pag. 573 ſit ſcribendum οἱ δ' ὅσοι τὸν τῶν παυηγύρεως ἀγῶνα πυθανόμενοι. in editionibus, λόγον non habetur, cum tamen ſententia loci vocem eam requirat. Non longe a fine pag. 576. Graeca laborant prava diſtinctione. Sic n. haec verba interpungenda: Non convenit huc vilis plebs, ἀλλὰ ῥητόρων τε καὶ συγγραφέων καὶ σοφιστῶν οἱ δοκιμώτατοι. ὅσοι δὲ μικρὸν ἄνω μὲν τὰ πρῶτα ἐπαπλὸ ἐσδύσεσθον φαίνεται τὸ Ὀλυμπίου. Sic quoque legiſſe videtur Obſopeus, qui hunc locum bene vertit.

Pag. 578. In Zeuxide Τὸ δὲ Ὀμήρου, καὶ τὸν νέον ὧδὴν κεχαρισμένον ὑπάρχειν. Alludit ad Odyſſ. α. v. 351.

Pag. 580. Cum Lucianus deſcripſiſſet Centaurum foeminam duobus infantibus ubera praebentem a Zeuxide mirifice deſcriptam, cujus tabulae exemplum viſebatur Athenis, cum ipſum Zeuxidis αὐτόγραφον a Sulla miſſum Romam ad Maleam naufragio intercidiſſet, plurima alia fuiſſe in illa tabula divina plane & admiranda, quae artis rudes fugiant, elegantes autem ſpectatores, & eruditos oculos advertant maxime, & in admirationem rapiant, praecipue vero pictores qui multa videant, quae nos non videmus, καὶ δὲ μαθόντες τὸν λόγον, καὶ τὸν ἐκ μέτρων ὄγκον τὸ ὅλον ἰσότητα καὶ ἁρμονίαν γραφικὴν παιδὸς ἐπαινέσονται, οἷς ἔργον εἰδέναι τὰ τοιαῦτα. Sic in Lanuum

tinum tranſtulerunt hunc locum: *Ad magnitudinis proportionem, & menſurarum ad totum aequalitatem atque compagem pictores commendent, quorum muneris eſt talia ſcire.* Τὸ ὅλῳ inepte & inſulſe opponuntur μέτρα. Novi quidem μέτρα ſeu menſuras in pictura, de quibus Philoſtratus junior in prooemio Iconum, & Plinius. Sed ἰσότης καὶ ἁρμονία ſimpliciter eſt ſymmetria, neque μέτρων ἰσότης quicquam aliud eſſe poteſt quam συμμετρία. Si ergo vulgatam tenemus lectionem, cujus rei erit illa μέτρων ἰσότης. Membra vero & partes recte opponuntur toti. Illarum aequalitas debet reſpondere toti. Legendum igitur eſt, τῶν μερῶν πρὸς τὸ ὅλον ἰσότητα. *partium cum toto congruentiam & aequalitatem.* Dionyſio Longino πρὸς ὕψος dicitur συμμετρία τῶν μελῶν πρὸς ὅλον, cum ait: τὸ καλὸν ἢ σύμμετρόν ἐστι συμμετρία τῶν μελῶν καθεστώτων αὐτῇ πρὸς ἀλλήλα τε καὶ πρὸς ὅλον. *Pulchritudo corporis eſt conformitas membrorum recte conſtitutorum ad ſe invicem, & ad totum.* Aliis eſt ἀνελογία. Ciceroni 1. de off. *partium convenientia, & apta membrorum compoſitio.* Plinio in epiſtolis *congruentia & aequalitas membrorum*, lib. 11 ep. 5: *Si avulſum ſtatuae caput, aut membrum aliquod inſpiceres, non tu quidem poſſes ex illo congruentiam aequalitatemque deprehendere, poſſes tamen judicare an id ipſum ſatis elegans eſſet.* Sic *aequalis* & *congruens* jungit quoque Suetonius de Tiberii corporis habitu: *Latus ab humeris & pectore, coeteris quoque membris uſque ad imos pedes aequalis & congruens.* hoc eſt, verbis Luciani ὡς πάντων τῶν μέλων πρὸς τὸ ὅλον ἰσότης καὶ ἁρμονία. Hoc autem inter praecipuas egregii artificis curas & notas noſſe partium συμμετρίαν & ἀνελογίαν cum toto. hujus majorem habebant rationem, quam ſimilitudinis. Illam tribuebant arti & exercitationi, hanc ingenio & judicio artificis. Vitruvius id ipſum requirit in architectis, lib. III. 1: *Sacrarum aedium membra, ad univerſam totius magnitudinis ſummam, ex partibus ſingulis convenientiſſimum debent habere commenſum reſponſum.* Hunc Luciani locum ſic puer fere emendavi, cum cum aequali Ioanne Schiltero, neceſſario meo, qui nunc illuſtriſſimo Duci Saxoniae eſt a conſiliis, & inter Iuriſconſultos doctos & elegantes non ultimum locum tenet, ante triginta annos hunc ſcriptorem evolverem, & excuterem. Recte vero me vidiſſe excerpta Mſ. quae tredecim ab hinc annis nactus ſum, oſtendunt, in quibus μερῶν legitur, quamvis ſine iis ipſa ratio ſic ſcribendum eſſe jubeat.

Pag. 581. Zeuxes jubet hanc tabulam propoſitam pueros domum ferre, quia ſpectatores non artificium laudabant, ſed novitatem & inſolens argumentum, dicens: ὅτι γὰρ ἡμῶν τὸ πολὺ τῆς τέχνης ἀπεικάζει, τὸ δὲ ἐφ' ὅτῳ, οὐ καλῶς ἴσχει, καὶ κατὰ τοῦτο πάσχω, ἃ παλαι πεπόνθασι λόγοι. Interpres Salmurienſis: *Hi namque noſtrae lutum artis laudant, ſed mentis & ſcopi num recte & ex arte factum ſit opus, nullam habent rationem.* Mirum τὸ ἐφ' ὅτῳ eſſe *mentem & ſcopum.* Opſopaeus plane omiſit. ἐφ' ὅτῳ, ἐφ' ᾧ, ἐφ' οἷς, Graecis eſt, *quae*

de causſa, qua in re. Herod. Polymn. πυθόμενοι ἐφ' οἷς ἦλθον, *ſcitantes qua de cauſſa veniſſet.* Sed in Luciano deeſt verbum, ad quod referatur ἐφ' ὅτῳ. Puto igitur excidiſſe τὸ δεῖ, idque abſorptum ab ſequente vocula εἰ, quo nullum in priſcis membranis frequentius eſt erratum. ſi igitur ſcribas, τὸ δ' ἐφ' ὅτῳ δεῖ, εἰ καλῶς ἔχει, καὶ τῷ τέχνῃ ἁρμόττει λόγου. *Illorum vero, propter quae oportet*, ſc. ἐπαινεῖν, laudare picturam, *num recte & ſecundum artem ſit facta, nullam habent rationem.*

Pag. 582. Διόρθωσι δ' ἀντεκμυθολόγουν. Ex Homeri Iliad. π. v. 389. Mox κεῖνʼ ὄχεα κεφαλῆζιν, ex ejuſdem poëtae Iliad. λ. 160. petita ſunt.

In Harmonide pag. 588: ὅτου γὰρ σὺ ἔμελλες ἡμῖν φαίνεσθαι τὸ δικαίου λόγῳ, ὅτι ὥσπερ τὸ κεφάλαιον ἀρετῆς ἁπάσης ὁ νόμων φασὶ, καὶ ὀρθὸς κανὼν τῶν τοιούτων. In hoc loco vertendo aliud egerunt interpretes. Salmurienſis: *Tu igitur nobis revera talis videri debebas, quoniam virtutis omnis caput es, ut ajunt, gnomon & recta regula.* Alii pejus. Laborat locus prava diſtinctione, quae ſic eſt emendanda: ὅτου δὴ ἄρα σὺ ἔμελλες ἡμῖν φαίνεσθαι τῷ δικαίῳ λόγῳ, ὅτι ὥσπερ τὸ κεφάλαιον, ἀρετῆς ἁπάσης ὁ νόμων, φασὶ, καὶ ὀρθὸς κανὼν τῶν τοιούτων. *Tu igitur revera talis nobis eſſe exiſtimaris*, nimirum princeps civitatis, *quodque ſane praecipuum eſt, omnis virtutis norma, ut ajunt, & talium regula.* Κεφάλαιον inepte copulari cum ἀρετῆς, & omiſſa copula, & inepta ſententia oſtendit. Μέλλω eleganter hic eſt δοκιμάζομαι exiſtimor, ita me comparo ut pro tali habear & exiſtimer, ut apud Homerum, quem Lucianus ubique ſequitur:

Καὶ γὰρ ἐγὼ ποτ' ἔμελλον ὺπ' ἀνδράσιν ὄλβιος εἶναι.
Ego quoque olim judicabar inter homines beatus eſſe.

Vbi Scholiaſtes: ἔμελλον, ἐφάνην, ὑπελαμβανόμην.

Ibid. pag. 589. Non intellexerunt interpretes haec verba, ὅτου ἀκριβὴς ὅρος τῶν ἐμῶν. εἰ δὲν ἀμφίδυξον ὅτι, εἰ δ' ὡς ἂν τις εὐδοκιμήσαι μᾶλλον ἢ ἄριστον κρῖναι παιδείαν δικαίως νομίζοιτο, σοὶ γε δῆλον ἢ πάντων. Salmurienſis ſic tranſtulit: *Hic lucubrationum mearum exactus terminus. Non amplius eſt dubium, nec quiſquam ambiget, quin id omnium optimum juxta diſciplinas exiſtimari oporteat, quod tibi viſum fuerit.* ἢ πάντων omiſit in verſione. Cetera ſatis inſcite. Verte: *Hic certus meorum ſcriptorum ſcopus eſt. Nihil dubii reliquum, adeo ut nec in poſterum quiſquam dubitaturus ſit, ſit ne hoc omni traditione refertiſſimum, quod tuum fert ſuffragium, an omnium.* Nimirum tuum ſuffragium mihi eſt & aliis etiam erit, inſtar omnium.

Pag. 592. In Scytha; Καὶ σύριγξ κεῖθι ὁ Τόξαρις πλημμυρῶν, τῇ τε ἐπιγραφῇ γνωθὶς, εἰ καὶ μὴ πᾶσα ἐφαίνετο. ὅτι καὶ κλῖσις & quae ſequuntur. Diſtingue, πᾶσα ἐφαίνετο ὅτι, καὶ κλῖσις *quamquam non integra nunc extet, & maxime.*

Pag. 593. ὁ Ἀνάχαρσις δ' πόθεν ἂν οἰκεῖον ἔγνω ὁμιλητὴν ὄντα, ἑλληνικὴ ἐσταλμένον verte: *Anacharſis autem unde cognoviſſet Toxaris po-*

. . .

popularem ſuum eſſe, qui Graeco more veſtitus incedebat. deinde, ἀσίδηρον, ἤδη τεμύλον. verte *ſine ferro, & jam lepidum*, ſeu *elegantem, in alloquio blandum*, quales erant Attici; non *facundum*, ut interpres. conſuetudine Graecorum depoſuerat Toxaris illam auſteritatem & triſtitiam frontis & oris, quae Scythis propria erat, unde dicitur, σκυθρωπία. ἀσίδηρον autem dixit Toxarin fuiſſe, quia Scythae ſemper ferro ſuccincti erant: Toxaris vero Graecorum mores induerat, & palliatus incedebat, ſine acinace.

Pag. 594. Καὶ αὐτὸς ἔφη ἐκεῖθέν εἰμι παρ' ὑμῶν, Τόξαρις τέτο μοι, ὃ τ' ἐπιφανῶν, ὥστε καὶ ἐγνωσάς ἂν σοι κατ' αὐτό. Cur in Latinis verſionibus praeteritur κατ' αὐτό? Videtur ſignificare *pariter. Non ſum ex illuſtribus natus, ut ego tibi notus ſim pariter*, ſicut tu mihi. εἰς αὐτὸ & κατ' αὐτό. ſaepe eſt *pariter, ſimul.*

Ibid. Οὐκοῦν, ἦδ' ὃς ὁ Ἀνάχαρσις, μαθητῇ σε ἴσθι με γεγενημένον, καὶ ζηλωτὴν ἔτ' ἔρωτος. *Proinde, inquit Anacharſis, ſcias factum me diſcipulum tuum, tuique amoris aemulum.* Hic etiam in interpretatione ὃς omiſſum, nec poterat verti, niſi diſtinctio apponatur. ἀκοῦν, ἦδ' ὃς, ὁ Ἀνάχαρσις, μαθητή σου. *Ergo, inſit ille, Anacharſis ſcilicet, ſcito me tuum diſcipulum eſſe, & aemulatorem tui amoris.* Sic paullo poſt, pag. 595. Εὐφημῶ, ἦδ' ὃς, σοὶ τὰ μέγιστα χαρεῖσθαί μοι δοκῶ. *Bona verba quaeſo, inquit ille, rem gratiſſimam me ei facturum puto.* Nihil apud Platonem crebrius, quam ἦδ' ὃς, *inquit ille.* Paullo poſt κατὰ δαίμονα male vertitur *forte quadam*, cum ſit *bona fortuna, bonis avibus.*

Pag. 596. Προξενήσεις αὐτὸν, non ſimpliciter eſt, *ſuſcipies illum*, ut vult interpres, ſed *hoſpitio publico ſuſcipies illum, erit publicus ejus hoſpes, loca lautia praebebis*, ut Romani loquebantur.

Eadem pagina vitioſe legitur, &, ut vara ſequitur vibiam, vertitur inſulſiſſime hoc: καὶ πάντα τρόπον ἐπιμελόμενον, ὅπως ἥδιστα διατρίψῃ ἐν τῇ Ἑλλάδι, *tum omne ſtudium adhibens, ut quam jucundiſſime in Graecia vivens renideret.* Quid eſt, *jucundiſſime renidere in Graecia?* Erratum leve mirum tot editoribus & interpretibus impoſuiſſe: lege ὅπως ἥδιστα διατρίψῃ ἐν τῇ Ἑλλάδι. *ut ſuaviſſime in Graecia aetatem ageret, ex animi ſententia viveret in Graecia.* Paullo ante pag. 594. οἴχοιτο εἰς Ἀθήνας, καὶ νῦν διατρίβει κεῖθι. *ivit Athenas, & nunc ibi habitat.* Sexcenties alibi. Saepe autem π & τ permutantur a librariis. Sic ſuperius pro δύτερπῆ oſtendimus reſcribendum eſſe δύτερπῆ.

Ibid. Ἀλλ' οἱ ἄνθρωποι καὶ τῶτο ὡς νομοθέτῃ ἐπείθοντο, ἐφίλων, ὡς ἐκεῖνος δικαιοῦσι. cur in verſione praetermittunt καὶ τῶτο? Sic enim Salmurienſis: *Verum homines, ut legiſlatori parebant, ſic amabant, quos ille probaret.* Alius: *Verum hominibus & hoc moris erat, ut legiſlatori parebant, ſic amabant quos ille probaret.* Scribae cum in diſtinctione non nihil aberrarint, tenebras offuderunt interpretibus. Sic diſtingue, ἀλλὰ οἱ ἄνθρωποι, καὶ τῶτο ὡς νομοθέτῃ ἐπείθοντο, ἐφίλων ὡς ἐκεῖνος δικαιοῦσι, & verte, *homines autem, & in*

hac re tanquam legislatori suo obsequebantur, amabant quos ille probabat.

Pag. 598. Καὶ τὸ μὲν δεῖξαι τῶν λόγων ὑμῖν. est & *specimen iam mearum orationum.* Sic ἀπόδειξις est specimen. usus etiam Petronius: *Rogo te, mihi apodixin defunctoriam redde*, hoc est, edelce aliquod specimen, ut recte exponit Ioannes Frid. Gronovius lib. II. observ. c. 13.

Pag. 599. Distinguendum: καὶ ἐπισπᾶσθαι χρὴ τὴν χεῖρα, τοῦτο μόνον, καὶ σὺν ἴσῃ σπουδάσομαι τὰ σά. *Manus protendenda est, hoc solum* sc. si fecerit, *res tuae non amplius fluctuabunt.*

Ibid. Καί μοι ἤδη πεφωνήνω τὸ πολλοστὸν τῶν σῶν ἐφρασάν ἰδέξω. sic leges. vulgo male ἔδοξα, sententia refragante. *Et mihi, jam experto vix millesimam partem, quae illis insunt, dixisse visi sum.* sc. πάντες, vel οἱ πολλοί, qui vestras virtutes praedicabant.

In Libello, quomodo sit conscribenda historia, pag. 600. non longe a principio scribendum: Περὶ ἧς τὴν ἐξέδμλν τοῖς μὲν ἄλλοις πολὺ ὧν ῥᾳδίων ῥυεῖν, τοῖς δ' ἰδρῶς ἐπιζυνόμβῳ πολὺς, καὶ ὥστε ἴλυσι τὸ πυρετόν. Vulgo male πολὺς καὶ ὥστε, ἴλυσι, fine ullo sensu.

Pag 603. Τῷ μὲν καπνῷ, καὶ κόμμῃ, καὶ φροντίδι, ὅσαι τῆς συγγραφέως ἕνεισιν, ἀνίξω ἐμαυτὸν δ' ποιῶν. Vere Mss. τῆ συγγραφῆ. *fumo, fuckibus, & curis, quibus tenetur scriptor* sc. historiae, *abstinebo.* Et sic interpretes transtulerunt, ac si legissent συγγραφεῖ.

Pag. 606. Ἐπ' ἀνθερίκων ἄκρων θύσμίνης ἀναΐσσοντας. Allusit ad locum Hesiodi, qui apud Eustathium, ex libris perditis, habetur:

Ἄκρον ἐπ' ἀνθερίκων καρπὸν θέει, οὐδὲ κατάκλα.
Ἀλλ' ἐπὶ πυρομένων ἀθέρων δρομάσκε πόδεσσι.
Super summum aristarum fructum cucurrit, neque fregit.
Sed super triticearum spicarum cacumina currebat pedibus

Vbi notandum vox πυρόμενος, ignota Lexicographis. Usus est etiam Lucianus hoc loco in Tom. II. in dialogo pro Imaginibus. Statim, ἐπόζει ὁ Ζεύς, est ex Iliad. Θ. Mox; μέγα τόνου, μᾶλλον τὸ ὑπὲρ μέγα τοῦτο κακὸν, εἰ μὴ εἰδλή τις χωρίζειν τὰς ἰσοτείας, καὶ τὰ πιστεῖς, ἀλλ' ἐπεσαίγῃ τῇ ἰσοτείᾳ τὰ τ' ἐπέρως κομμώσασθαι. Latinus interpres: *Magnum igitur, imo plusquam magnum hoc malum, si quis minus ea quae historiae, & poëtices sunt propria separare, sed invehatur in historiam alterius ornamenta, fabulam nimirum & laudem, isque qui his insunt excessus.* Non damno hanc lectionem, neque versionem. ἐπέρως sc. ποιητικῆς. Excerpta tamen mea cum Anglicano codice scribunt τὰ τ' ἐπαίρως κομμώσασθαι. *meretricia lenocinia, fucos meretricios*, sic vocat in historia poetarum fabulas, laudes & hyperbolas. ideoque in sequente periodo, dicit hoc idem esse ac si athletam robustum quis ἀλλοίοι πορφύραις, καὶ τῷ ἄλλῳ κόσμῳ τῷ ἑταιρικῷ, *induat purpureis vestibus & alio meretricio ornatu.* in verbis praecedentibus dixit ἂν εἴ τις ἀθλητὴν τῶν καρτερῶν τοῦτο καὶ κομιδῇ πρῶτον. *si quis athletam validum ac vehementer robustum* sc. tu-

ſc. fuco expoliat. στίμμι ſunt ex robore quaſi concreti, quos Germani & Belgae vocant boom-ſtarcke mannen.

Pag. 607. In Mſ. hic locus ſic legitur. ὅσοι δ' οἴονται κωλῶς ἀξιοῦν, εἰς δύο τὼ ἱστορίαν, εἰς τὸ πρῶτον καὶ χρήσιμον, κιβδήλῳ τῇ ἀξιοῦσῃ χρώμενοι, καὶ ἀξιοῦντι τοῦτο εἰσαγωγὴν καὶ τὸ ἐγκώμιον εἰς αὐτὸν, ὡς πρῶτοι καὶ δύσφραντον, τοῦτον δύτυγχάνειν ὀρᾷς ὅσων πάλαι ἡμῶν πάντων, πρῶτον μὲν, ὡς εἴρηται, κιβδήλῳ τῇ ἀξιούσῃ χρώμενοι. ἐν γὰρ ἔργῳ. quod nec praetereundum, nec rejiciendum exiſtimo.

Sequitur pag. 608. non longe poſt: καὶ τοίνυν ἡ ἱστορία, εἰ μὲν ἄλλως τὸ πρῶτον παρεμπορεύσαιτο, πολλοὺς ἂν τοὺς ἐραστὰς ἐπαγάσαιτο. interpres Salmurienſis: *Proinde hiſtoria ſi jucundum auctarii vice haberet, multos, a quibus ſcriberetur, alliceret.* Inepta ratio. Non plures invitarentur ad ſcribendas hiſtorias, de hiſtoricorum enim multitudine conqueritur, ſed ad legendas. Hiſtoriae enim illae, quae poſthabito vero ſoli ſtudebant jucundo, ludibrio & taedio gravibus viris erant, & a nemine legebantur, niſi mulierculis & adoleſcentibus, ut hac tempeſtate, Romanenſium, ut vocant, fabularum ſcriptores. Verum hujus loci ſcripturam nobis ſervavit codex Anglicanus, apud Bourdelotium, & excerpta noſtra, in quibus ἐρασταὶ legitur, quod pro ἐραστὰς reponendum. Et ſic legiſſe videtur Micyllus ut ex verſione patet: *Quare hiſtoria ſiquidem obiter & velut auctarium jucunditatem additam habeat, complures amatores ad ſe allicit.* Paucis verbis interpoſitis, male ſcribitur & intelligitur hic locus: ἐπὶ κἀκείνῳ φάσκων ἄξιον, ὅτι οὐδὲ πρῶτον ὦ αὐτῇ τὸ κωμῳδεῖν μυθῳδεῖς, καὶ τὸ τῷ ἐπαίνων μάλιστα ἀσθενοῦντες, παρ' ἐκείνοις ἐστὶ τοῖς ἀκούσιν ἴσῳ, μὴ τῷ συρφετὸν καὶ τὸ πόλυν δῆμον ὑποδύσῃ, ἀλλὰ τοὺς δικαστὰς, καὶ νὴ Δία συκοφαντικοὺς ἀσθενῆ γε ἀκροασομένους. Vertunt: *Hoc quoque dici meretur, rem valde fabuloſam, quodque in laudem maximopere inclinat, utrinque audientibus non eſſe jucundam, dum non de faece hominum & promiſcua plebe hoc intelligamus, ſed de iis, qui judicantium, ac per Jovem, ſycophantarum more auſcultant.* μὴ ponitur quidem non nunquam pro *niſi*, ſed in hac notione non memini infinitivum ſequi. παρ' ἐκείνοις ἀκούοντες, interpretantur, *utrinque audientes*, quod quid ſit non intelligo. Mſſ. recte: παρ' ἐκείνοις ἀκούσασιν, ὡς μὴ τῷ συρφετὸν καὶ τῷ πόλυ δῆμον ὑποδύσῃ. *in utroque*; vel *in utrovis eorum*, (fabulis ſc. nimiis, & operoſis laudibus) *audientibus*, *non eſſe jucundum, ſi non faecem plebis & vulgus cogitet, ſed eos.* τὸ δὲ ἐπαίνων μάλιστα ἀσθενοῦντες, ſunt laudes nimiae, quae offendunt audientis animum. ſic ἀσθενεῖν λέγειν apud Diod. Sic. ea dicere quae ingrata ſunt, & indignationem movent.

Pag. 610. Καὶ οἱ ἦτος Ἀλεξύλλι, τοιαῦτα ὑπὲρ ἐμοῦ μονομαχοῦντι, καὶ ἐλέφασιν ἐν ἀκοντίῳ φονεύοντι. Scio ut defendi poſſit haec ſcriptura, verum perſuaſum tamen habeo Lucianum ſcripſiſſe, καὶ ἐλέφασιν ἑνὶ ἀκοντίῳ φονεύοντα. *una ſagitta elephantes interficientem.* quod & Mſſ. prae ſe fert, ut nunc deprehendi, cum haec ex meis ſchedis,

do, semand boos attributen / ut eode m modo loquuntur Germani & Belgae. quae notio hujus vocis a Lexicorum scriptoribus non sit observata. Paullo post Tragicam inscriptionem librorum vix, plenam tumoris, & fastus, cum quis magnifica nomina sibi libro imponit. Τῶτο μόνον ἠπατήμεθα αὐτῷ, ὅτι ἅπερ ἐπέγραψε βιβλία τραγικώτερον, ἢ κῆ τῶν ἐν συγγράμμασιν τύχῃ, Καλλιμόρφα ἰατρῷ ἐν Κοντοφόροις ἴκτης ἰσορεῖν Παρδικῶν. Tragicam inscriptionem vocat, quod suo nomini Καλλιμόρφα adjecerit ἰατρῷ ἐν Κοντοφόροις ἴκτης, quia hoc & a veterum consuetudine est alienum, & fastum prae se fert quendam Tragicum, hoc est quali Regibus in Tragoediis tribuitur. Inde illud Satyrici: *Grande Sophocleo bacchatur carmen hiatu.* Sic inferius pag. 17. Καὶ μὴν κῆ ἄλλας ἴδοις ἂν τὰ μὲν σεσοίμια λαμπρὰ, κῆ τραγικὰ, κῆ ἐς ὑπερβολὴν μακρὰ γράφοντας. *At vero alios etiam reperias, qui procemia splendida, tragica, & summopere prolixa scribant.* Quid si Lucianus vixisset nostro tempore, & vidisset & inscriptiones librorum portentosas, nihil non grandibus verbis promittentes, & auctorum magnifica nomina, non uno versu contenta, ut miser Callimorphius prae his sit modestissimus, quantum nigri salis illi fuisset perdendum, ad hanc insaniam emendandam. Cum dicit κοντοφόρων ἐν ἴκτης subauditur τάξεως, centuriae *sextae hastatorum* medicus. τάξις est centuria, ut *ordo* apud Latinos. *Hinc ordinis ductor* centurio. Iustin. *Ordines nemo nisi sexagenarius duxit.* Duae τάξεις erant σώματα, hoc est manipulus, τάξις non est legio; ut Latinus cepit interpres.

Pag. 615. Γοργὼν ἐπὶ τῷ ὁμφαλῷ Ex initio Iliad. λ. ubi Agamemnonis clypeus sic describitur.

Ibid. Καὶ ζωὴ ἰοδεικὴς. Mf. πεφοδεικὴς. male, vide Hom. Il. λ. v. 27.

Pag. 616. Procul dubio recte Mf. Anglic & noster: κῆ οἱ ἰωσοσιαλ[illegible] μόνον Πεῖσκος ἐν τραπηζῇ, ἐπεὶ κῆ εἶκον ἐν πολεμίαν ἀπῆρον, aut ut meus liber, ἐξέρον. sic mox iidem codices Κρόνιον, non κρόνον. Illo enim exprimere Graece voluit *Saturninum.* κρόνος enim non *Saturninus*, sed *Saturnus.*

Pag. 617. Ἐλέλιξε ᾗ μήχανη, & τὸ πῖχυ ᾗ πιὸν μεγάλως ἰδέσθαι, ut & sequentia sunt verba Homerica.

Ibidem castigat scriptorem historiae, qui alibi multa poetica, alibi plebeia & barbara vocabula suae intexuerat historiae. Inter plebeia etiam est τὰ ἐγχρήζοντα. sed locus ille sic videtur esse interpungendus & corrigendus: κῆ οἱ τραπῶται χρήζοντα τὰ ἐγχρήζοντα, ἢ ἤδη λελύμενοι ἐπὶ αὐτὰ ἐῖνον. *& milites emebant sibi victum, & lauti illis indulgebant.* ἐγχρήζοντα Ciceroni & Tacito sunt *utensilia, copiae victui necessariae.* sed Graecum vocabulum apud nullum bonae notae scriptorem invenias. Paullo ante πῖχυ ἐνόμαζε, non *inopia multa infarta*, ut stulte & sine sententia vertit interpres, sed *mendicis convenientia*, aut, ut Seneca loquitur, *verba ad summam caveam spectantia.*

Pag.

Pag. 619. Νὴ Δία καὶτοῦτο πιθανὸν ἐφεῖ ἦ Σεβηριανῷ ὁ αὐτὸς ἔτω εἰπὼν ὑπομοσάμενος, ἢ μᾶλλον ἀκριβῶς πως ἢ ἐξ αὐτοῦ ἦ ἔργου ἀλαφυγόντων. Salmurienſis: *Quin & illud per Iovem admodum credibile idem dixit de Severiano, appoſito juramento, quod audiviſſet ex aliquo eorum, qui ex eo ipſo opere aufugerant.* Nihil dicam de voce barbara in verſione *juramento*, pro quo Latini dicunt *jure jurando*. Ἐξ αὐτοῦ ἦ ἔργου, non eſt *ex ipſo opere*, ſed *ex illo ipſo proelio*. Thucyd. lib. 3. & Lucianus in hoc ipſo libello p. 623. αὐτῷ ἔργῳ *in ipſo proelio*. ſaepe ἔργον κατ' ἐξοχὴν *proelium*; *bellum* notat. τρωϊκὸν ἔργον Arriano eſt *Trojanum bellum*. Et ſic accipiendum in illo notiſſimo verſu Homeri: Μύθων ῥητῆρ' ἔμεναι πρηκτῆρά τ' ἔργων. *Verborum oratorem eſſe, actoremque rerum.* Phaenicem ait Achillem docuiſſe pacis & belli artes, ut diſertus eſſet in concionibus, rebus vero gerendis ſtrenuus, & manu fortis. Apud eundem πολὺς ἐοργὼς eſt fortis, ſtrenuus,

Κάτθαν' ὁμῶς ὀΐ τ' ἀεργὸς ἀνὴρ, ὅτε πόλλ' ἐοργώς.

Occidit tam ignavus, quam fortis. Iliad. ψ, cum Patroclum ſepeliiſſent, λαοὶ δ' ἐπὶ ἔργα πέπνυντο. Euſtathius δηλαδὴ ἦ πολίμως. ὥσπερ φησὶ μέγα ἔργον ἄρνυσθαι. Sic Latinis *res gerere*. Horat.

Res gerere & victos oſtendere civibus hoſtes
Attingit ſolium Iovis.

Pag. 621. Sicut ἐπαινοῖ, ſic & ἐξηγεῖτο legendum.

Ibid. Ex Mſ. ſcribend. καὶ ὁ ἅμαξος συγγραφεὺς, ἀφεὶς τὰς δεξιὰς χιονώλιας σφαγὰς τοσαύτας, καὶ ἐπιλάσεις, καὶ πατονδὰς ἀναγκαίας. *Et divinus ille ſcriptor praetermiſit tantas ad Europum ſtrages, & impreſſiones, & foedera neceſſaria.* In vulgatis ἐπιλάδιτις. Sed ἐπιλάνειν, eſt *impreſſionem facio, incurro.* ut ſtatim pag. 623. καὶ πόρρωθεν ἐπιλαυνόντων δίος ἐμποιεῖν. & procul *advenientibus terrorem incutere.* & pag. 626. ἢ πῶς δέξονται τῶν ἐλεφάντων ἐπίλασιν. *quomodo elephantum incurſus excipient.*

Ibid. De alio inepte hiſtoriarum ſcriptore, qui dracones ſigna militaria Parthorum, tradiderat fuiſſe ingentes ſerpentes vivos perticis alligatos, qui in proelio in hoſtes immiſſi magnam ſtragem ediderint; Ἀμιλᾷ πολλοὺς ἦ ἡμετέρων ὅτω κατεδηδόκασιν, καὶ ἄλλους πεπτωκότων αὐτοῖς ἀποπνιγῆναι, καὶ συγκλασθῆναι. Interpres: *Nil mirum multos noſtrorum ita devoratos eſſe, alios vero ipſis transfixos fuiſſe, necatos, & confractos.* Quid eſt *alios ipſis transfixos?* ſcribe: καὶ ἄλλους ἀλλαττομένους αὐτῶν. *alios fuiſſe ſpiris involutos, & ſic ab ipſis eliſos, & contritos.* ἀλλαττομένους, Virgilio eſt *ſpiris ligari:*

Tela ferentem
Corripiunt, ſpiriſque ligant ingentibus.

Pag. 624. Alium fatuum & inſulſum ſcriptorem irridet, qui promiſerat ſe res in India geſtas & expeditionem per Oceanum deſcripturum. Subjicit: ἢ ἐκ ὑποχέσεως ταῦτα μυθεῖ, ἀλλὰ ἢ τὸ ἀποδόκιμον τῆς Ἰνδικῆς ἤδη σωτέπεκτηκε, καὶ τὸ τέλειον τάγμα. Καὶ οἱ κελεβοὶ, ἢ μαύρων μηλάδες, & quae ſequuntur. Vertunt: *Neque tantum haec ſunt*

in quas ante viginti quinque annos has conjecturas inscripserim, excerperem, ut dubium nullum reliquum sit, vere me conjecisse.

Ibid. Οἴονται γὰρ ἄμεινον ἕξειν τὴν ὄψιν, ἢν ὁ γραφεὺς αὐτὴν ἐπήμῳ τι μᾶλλον ἐπανθήσῃ, καὶ τὸ λευκὸν ἐγκεκραμένῃ πολὺ τοῦ φοινικος. Recte interpres: *Arbitrantur enim melius se habituram faciem, si pictor illis plurimum ruborem illinat, & pigmento multum candoris admisceat.* Sed pro ἐπανθήσῃ scribendum ἐπαυθίσῃ. Accedit proxime liber Anglicanus, quem vidit Bourdelotius, qui legit ἐπαύθισε. Αὐθίζειν & ἐπαυθίζειν est pingere, floridis coloribus inficere. Herodot. Clejo, ἠθετμένοι φαρμάκοισι σφυρηλατῶνες *propugnacula picta variis coloribus.* Noster inferius in hoc ipso libro: Οἱ ὃ ἐπαλαΐνον μόνον, καὶ ὑπῆσιν τὴν ἐλέφαντα, καὶ ἔξεον, καὶ ἐκόπτον, καὶ ἐρρύπτιζον, καὶ ἐπαύθιζον τῷ χρυσῷ. *Illi vero tantum formabant & fecabant ebur, & poliebant, & conglutinabant, & concinnabant, & auri inducebant.* Sophoc. εἰ γάρ σε μὴ χαῖτον ὧδ' ἐμὴ διαφθορὰ Τὸ εἶτα non cognoscent sic coloratum. Synesius: καὶ δίχα ἐπαυθεῖ μοι τὴν τῆς παρειᾶς ἐρύθημα. *& statim mea gena rubore perfundebatur.* Ἄνθος saepe est color. ἄνθη τῶν εἰκόνων sunt picturae Philostrato. Hesych. ἄνθη χρώματα. Moschopulus τῶν ὑφασμάτων Ἀττικῶν συνεργῆ. διὸ καὶ τὰ βαπτικὰ ἄνθινα λέγεται ἄνθος καὶ μεταφορικῶς τὸ χρῶμα. ὡς ὅταν τὸ φιλοσόφου τῆς τῆς ἰδέας ἄνθει ῥαίνεται, ἤγουν τῷ χρώματι. ἐπὶ δὲ τῶν βαπτῶν τις. καλὸν λέγω ἀνθοκεκρικοῖς πήναις περὶ δέρηται. *Sic legenda* sunt haec verba. Locus Euripidis est in Hecuba v. 468.

Ἐν κροκέοις πέπλοις
Ζεύξομεν ἅρμασι πῶλους
Ἐν ἀναιδαλέαισι ποικίλ-
λουσ' ἀνθοκεκρικοῖσι πήναις.

Vbi interpretes pessime: *in crocea veste jungam currui equos, in artificiosis variegans croceo flore decoris tapetibus?* Ἀνθόκεκρικοι πήναι sunt fila variis coloribus tincta, licia diversorum colorum. Πῆναι πέπλων, κεκρῆναι, subtemen, fila. χρυσόπηναι vestes aureis filis pictae, Virgil. *picturatae auri subtemine vestes.* Restituenda est haec vox Polluci lib. x, c. 10, ubi recensent vocabula ad lanificium & textrinam pertinentia: καὶ πήνας τὰ πηνία κρεμάμενα, κρεμαγεῖα. Interpres: *peram fusum ducere, deducere.* Quid lanificio cum pera. lege πῆνα. Euripides autem sic vertendus: *In crocea veste jungam currui equos, artificiosis pingens diversicoloribus filis.* Ἐν ἀναιδαλέαισι ποικίλλουσι est pro ἐμποικίλλουσι ἀναιδαλέαισι.

Pag. 612. Καὶ τὴν ἀρχὴν ἀπ' ἐκείνου, σὺν τῷ ἑαυτῷ ἀνόματι εἰσῆγε, χαριεστάτην ἀρχὴν ἁπασῶν, καὶ θυμοῦ δ' Ἀττικοῦ ἀπνεύσασα. Interpres: *Cum suo nomine principium duxit ut ille, festivissimum illud principiorum omnium, animumque Atticum spirans.* Inepte animus Atticus tribuitur exordio. Lucianus scripsit, χαριεστάτην ἀρχὴν ἁπασῶν, καὶ θυμιᾶν δ' Ἀττικοῦ ἀπνεύσασα. *elegantissimum omnium exordium & thymum Atticum redolens:* hoc est Atticam elegantiam. ut dudum emendandum ostendi in lectionibus Hesiodeis. Pertinet huc quod Phi-

Philostratus minor lib. 11. οἰκήσαν de Pindaro prodidit: Αἱ ἔλαι μίλιτταν ἐκφερόζουσαι τὸ παιδίον, ἐπιβάλλουσι τὸ μέλι, καὶ τὰ κέντρα ἐνέλκουσαι, δέος ἔχουσαι μὴ βλάψωσι τὸ παιδίον, ἐξ ὑμηττοῦ πόλεως ἥκουσι, καὶ δόντες τὴν παρῶν καὶ ἀοιδὴν μέλιτος Ἀθηναίων. καὶ γὰρ τοῦτο οἴμαι αὐτὰς συσκέψασθαι Πινδάρῳ. *Quae vero intus apes sunt infantem curant, labris mel infundentes, aculeosque, ne puerum laedant, contrahentes. Ex Hymetto fortasse veniunt, & pinguibus inclytisque Athenis: hoc enim ipsum puto Pindaro instillasse.* mel nimirum Hymettium.

Pag. 612. Καὶ γὰρ ὦ καὶ τοῦτο ἐπιεικὰς πολὺ νῦν ἐστι. τὸ οἴεσθαι τοῦτο εἶναι τοῖς Θουκυδίδου ἐοικότα λέγειν, εἰ ὀλίγον σωφρονίσας, τὰ αὐτὰ σμικρὰ λέγοι τις μικρὰ κἀκεῖνα, ὡς καὶ αὐτὸς ἂν φαίης. ἃ δὲ αὐτῶν νὴ Δία κἀκεῖνα ὀλίγου δεῖν παρέλιπον. Salmuriensis: *Nam rursus abunde illud suppetit, putare hoc esse Thucydidi similia dicere, si parum reveritus; ea quae sunt ipsius, diceret quispiam, parva & illa, ut ipse dixeris etiam. Non ob eam caussam per Iovem, & parum abfuit quin illa praetermiserim.* Ecquid poterat monstrosius? Est ne qui intelligat, quid interpres sibi velit. In Graecis verbis nihil est quod paullo humaniorem moretur. Illorum vero haec est sententia: *Et hoc namque valde frequens nunc est, quod putent Thucydidem egregie se referre, si quis paullulum mutatis Thucididei quis dicat, & illa quidem parva, ὡς καὶ αὐτὸς ἂν φαίης*, hoc est, *ut ipse fatearis. Et ista, per Iovem, parum abest, quin omiserim.* Est hoc genus loquendi, ὡς καὶ αὐτὸν ἂν φαίης, Thucydidi frequens, quod illi stulti imitatores, servum pecus, saepius inculcabant, aliaque, paucis immutatis, quod & avorum nostrorum memoria in illis, qui Ciceroniani volebant videri, non raro fuit exagitatum ab iis, qui veram Ciceronis imitandi rationem tenebant.

Pag. 613. De illo qui nudos belli illius commentarios ediderat, perinde ac si nauta aut caupo annotasset, quae in castris essent gesta: πάλαι ἄκρα μετριώτερος γε ὁ ἰδιώτης οὗτος οὗτος, αὐτὸς μὲν αὐτίκα δῆλος ἦν, οἷος ἦν, ἄλλῳ τί του χαρίεντι, καὶ δυνησομένῳ ἰσοβίαν μεταχειρίσασθαι πανηκούς. Interpres: *Verum modestior est hic privatus, qui qualis sit, statim apparuit, atque alteri cuipiam, qui sit gratus, & historiam possit aggredi, materiam subministravit.* Num ὁ χαρίεις est gratus? nugae. οἱ χαρίεντες Graecis sunt homines docti, politi, elegantiore doctrina exculti. Sic οἱ χαρίεντες apud Aristotelem frequenter opponuntur, τοῖς πολλοῖς, plebi, sive indoctis, idiotis. οἱ χαρίεστατοι τῶν ἰατρῶν apud nostrum alibi *doctissimi Medicorum.* Dein pro πανηκὰς legendum ex Mss. εὐπανηκὰς, eleganter. Sic igitur hunc locum verte: *Verum modestior est hic ineruditus scriptor, qui statim qui sit ostendit,* (sive *cur sic scripserit, prodit*) *alii doctiori, & qui par sit historiae scribendae, materiam praebuit.* quod & Ciceronem, in commentario sui consulatus, & Iulium Caesarem in commentariis de bello Gallico & civili secutos esse veteres referunt. εὐπανεῖν est eleganter in alicujus gratiam laborare, operam alicui rei navare alterius commo-

promissiones, sed Indicae historiae, prooemium jam est completum, & ordo tertius. Et Galli, parsque exigua Maurorum. &c. Quis est ille *tertius ordo*? Nemo dixerit. Prava distinctio hunc quoque locum foedavit, & interpretibus fraudi fuit. Si sic interpunxeris, facilis erit explicatu: Καὶ οὐχ ὑπερχίσις τοῦτο μόνον, ἀλλὰ καὶ τὸ εὐσύμβολον τῆ ἰνδικῆς ὕδη συντέτακται. Καὶ τὸ τρίτον τάγμα, καὶ οἱ κελτοὶ, καὶ μαύρων μοῖρα. *Neque tantum haec sunt promissa, sed Indicae historiae prooemium jam est scriptum. Et tertia legio, & Gallia, & Maurorum exigua manus, Indum fluvium trajecerunt.* τάγμα Graecis saepe est *legio*.

Pag. 625. Εἶτα ἀληθὴς ἐκεῖνό φησιν ἡ Ἀριστοτελικὴ, ὡς τῶν ἀμέσων ἡ ἡμῖν ἄρσις, τὸ ἕτερον πάντως ἀνταναιρεῖ. Obscure vertunt interpretes: *si modo verum est quod Dialectica tradit, nimirum verum, inter quae nullum est medium, altero elevato, alterum deprimi:* ἀνταναιρεῖν, non est *deprimere*. Vertendum est: *contrariorum inter quae nihil medii intercedit*, sive, ut nunc *loquuntur* in scholis dialecticorum, *immediatorum sublato uno necessario ponitur alterum.*

Pag. 626. Εἰ δὴ ὅτός ἐστιν ὁ τῆς μαλχιῶς ἐρασθεὶς & quae sequuntur usque ad Στεφανίνης ἐκείνης, nullus dubito quin sint ὑπερβολικῶς, & margini a magistro adscripta, ad Perdiccae nomen, quibus inquirebat, num hic esset ille Perdicca, sic enim vertendum εἰ δὴ ὅτος ut apud Latinos quoque, *visam si domi sit*, pro num domi sit, qui amore novercae correptus fuerit. Haec postea in ipsum contextum irrepserunt. Nihil enim faciunt ad rem, de qua hic loquitur. Agit enim de Perdicca illo tempore noto, qui propter imbecillitatem aut aliud corporis vitium parum erat aptus ad artes athleticas. Verba, quae in eadem pagina praecedunt, obscurius versa sunt: ἀλλά πως τὸ τῆς τέχνης, καὶ τὸ τῆς συμβολῆς χρήσιμον, ὥστε πολύπους τε ἀφεστάτων, ἀλλ' εἰς χρῆσιν αὐτῶν τὴν εὐσύνετον. *Verum artis & consilii haec est utilitas, ut non suppeditent ea, quae adsunt, sed ut illis convenienter uti doceant.* Nemo intelligit, quid haec sibi velint, *ut non suppeditent ea, quae adsunt.* Melius vertas: *verum artis & consilii haec est utilitas, non ut efficiat illa quae insunt, sed ut iis recte quis utatur.* hoc est, quae ab arte proficisci possunt & consilio utilia sunt non ad illa efficienda, quae in homine sita esse debent, nimirum ingenium & prudentiam: nullius enim ars & disciplina potest hominem stupidum & hebetem ingeniosum reddere: sed ut quis facultatibus, quas natura in illum contulit, recte utatur. Inde sequitur illa similitudo de palaestritis, qui Perdiccam imbellem promittant se arte Olympionicam reddituros parem praestantissimis & robustissimis athletis.

Pag. 627. Ἀκολουθία est in his verbis, si interpretere, ut editores interpretati sunt: Καὶ τοι εἰ δ' ἂν φαίης ἀπροσδεῆ καὶ σύνετον εἶναι τὴ τέχνης, καὶ διδασκαλίας, ὧν ἀγνοεῖ. ἐπεὶ κἂν σκληρὸς μὴ μόνον ᾖ ἢ ψυλὴ, ἢ πάνυ ἠπίστηθι. νῦν δὲ μὴ μόνον τοῦτ' ἂν τι αὐτῶν χρήσι-

μον

γνῶσιν. ἀπαιδεύτου δὲ πᾶσα τέχνη ἂν μάθοι, καὶ δὲ μὴ χιλιάσιν ἐφ' αὑτῷ. *Neque enim dixeris eum qui fuerit intelligentia praeditus, arte & doctrina earum rerum, quas ignorat, opus non habere: quoniam si absque doctrina citharam pulsare & tibia canere posset, etiam omnia sciret. Nunc autem non edoctus nihil eorum manu pulsare posset: sed docente aliquo facillime disceret, & recte per se ipsum administraret.* Sed quae haec est ratio, qui absque doctrina citharam pulsare posset, & tibia canere posset, etiam omnia sciret? ἐπεὶ hic est *alioquin*, ut frequenter apud Platonem, id quod dudum a doctis est observatum. Sic autem vertendus hic locus: *Neque enim dixeris, eum qui ingenio praeditus est, arte & doctrina rerum, quas ignorat, non opus habere. Alioquin qui non didicisset, citharam pulsaret, & tibia caneret & omnia sciret. Nunc vero qui non didicit, haut quaquam aliquid ex iis tractet: monstrante vero aliquo facile & addiscat, & per se ipse exerceat.* Alioqui, inquit, homo ingeniosus & sollers facile, quamvis illa non didicisset, cithara & tibia caneret. Non longe post tradit historicum debere esse ingenio militari, sed una etiam civili prudentia, & peritia imperatoria. Hoc enim volunt illa verba: καὶ γνώμῃ στρατηγικῇ, ἀλλὰ μὴ τῇ πολιτικῇς καὶ ἐμπειρίαν στρατηγικὴν ἔχειν. male interpretes. sicut & mox pag. 628. καὶ τὶ ἐξελαύνειν, ἢ ἐξελαύνειν, male vertunt: *quomodo equum emittere, quid obequitare*, cum sit, *quomodo equitatu erumpere*, aut *illo circumire*, seu *circumvenire* sc. hostilem exercitum.

Pag. 628. Οὐδὲ ἡ σύμπασα πόλις τῶν Ἀθηναίων, ἢ τὰ ἐν Σικελίᾳ πάντα ἐσῳζε, καὶ τῷ μὲν Δημοσθένους λῆψιν, καὶ τὴν Νικίου πλάνην. Discrepant haec ab aliorum scriptorum sententia. Thucydides & Plutarchus narrant utrumque a Syracusanis interfectum. Iustinus vero lib. IV. ait Demosthenem sibi ipsum intulisse manus, Niciam vero captum. sed vide Plutarchum in Nicia.

Pag. 630. Rectius vertas πῆχυς εἷς, καὶ μέτρον ἀκριβὲς, *una norma, & mensura certa.* non ut interpretes, *una ulna.*

Pag. 632. Εὐχρῆτος τοῖς ἐν πόλει, vertunt: *rebus civitatis rectè uti possent*, cum sit, *bene rempublicam gerere.*

Ibid. Improbat in historico inter alia τὴν ἀγκύλην τῶν ἐπιχειρήσεων, scilicet ἐμπειρίαν. interpres: *argumentationibus rotundam.* At hoc laudem meretur. Verte: *tortuosam argumentationibus.* in eadem periodo κομιδῇ ἐθηγμένον, non est *admodum acuminatus*, ut ineptissime interpres, sed *valde concitatus*, ut solent oratores esse. Ex Alcidamante refert Aristot. III Rhet. c. 3, inter frigida dicta ἀκρότητα τῆς Ἀλκιδάμου ὀργῆς τεθηγμένον. *meram animi iram incitatum.* Frigus est in ἀκρότητα ὀργῆς. Nec sequentia verba ceperunt interpretes. Καὶ ὁ μὲν τῶν συνεχὴς ἦν, καὶ πυκνός, cum illa vertunt: *sententiae autem inter se cohaererent, ac solidae sint*, per quam absurde. Cum sit: *sensus sit sibi consonus*, (hoc est, qui sibi ipsi non

non repugnet) & *sapiens*, hoc est, varia rerum cognitione & scientia velut densus.

Ibid. Λέξις πολιτικὴ recte Micyllus vertit *dictio civilis*, seu politica, quali utuntur in comitiis, in concionibus, in senatu, in judiciis viri qui in republica versantur. Seneca Controv. 8, lib. 1. *dare rem paullo elatiorem, quam pressa & civilis oratio recipit.* Hermogenes tribuit Demosthenis inprimis Politicam dictionem, lib. 1. Περὶ ἰδεῶν lib. 1. c. 1. Ὁ τοίνυν Δημοσθένης, ὅ, τι μὲν ἀφέλιμον ἦν, τὴν πολιτικὴν ἐξεκαθάρισε, τὸ ῥᾴθυμον, ὡς ἂν πάντων ἔχει πανταχοῦ μίξεσι. *Demosthenes, id quod praecipuum fuit, cum accurate genus orationis politicae excoluisset, omnia quoque genera exequitur: ubique ea miscens.* De politico hoc dicendi genere multis accurate agit Hermogenes in libro secundo cap. 10 & sequentibus. Ei opponitur σοφιστικὴ καὶ λογογραφικὴ λέξις, scholastica, & declamatoria dictio, ab ea quoque Hermogenes distinxit ἀγωνίων καὶ πανηγυρικὴν, forense & panegyricum, quod tamen quomodo πολιτικῷ misceatur pulchre docet.

Ibid. docet figuris non molestis orationem ornandum, ἐπὶ τοῖς πρεπωδεστάτοις τῶν ζωμάτων ἐπιχύτας ἀναφαίνῃ τὰς λέξεις. Micyllus vertit: *quoniam perinde ut jus aliquod orationem quoque recte conditam habere debet.* quam longe a Graecis abit. *Benedictus: siquidem illud orationem condimentis similem reddit.* Nequaquam. Oratio cibo debet similis esse, non condimento. Condimentum autem cibum reddit gratiorem. Illa condimenta sunt figurae, quae debent esse ἡδυσμάτων non ἐδεσμάτων, ut superius docuit. Vertendum igitur: *siquidem suam orationem reddat similem juri bene condito, aut suos libros.*

Pag. 633. Vbi ostendit quando & quomodo historicus possit poëticis locutionibus & dicendi generibus uti, ut quam considerate illis utendum sit, cum utitur: Κίνδυνος γὰρ αὐτῇ τότε μέγιστος ὑφέρπειν, καὶ καταπεσθῆναι εἰς τὸ τῶν ποιητικῶν κρούσασα. Interpretes: *Periculum enim est, ne, quod maximum est, de statu mentis emoveatur, & in istum Corybantem poëtices impingat.* Ista verba: *quod maximum est* frigent hic, si quis accuratius ea inspiciat. Existimo scripsisse Lucianum: Κίνδυνος γὰρ αὐτῇ τότε μέγιστος ὑφέρπειν, καὶ καταπεσθῆναι εἰς τὸ τῶν ποιητικῶν κρούσασα. *Periculum tunc maximum est, ne mente moveatis, & cerripiaris enthasimo poëtico.* Κίνησις hic κρουσίπνευμον, εὐθουσιασμός. Sequitur statim: Ὥστε μᾶλλον πειστέον ταπεινοῖς καὶ χαλινοῖς, καὶ σωφρονιστέον, εἰδότας ὡς ἐπιπόνως καὶ ὁ λόγος πᾶθος ἢ μικρὸν γίνεται. Verterunt: *Quare maxime tunc fraeno credendum, & ratione utendum; illud scientes, quod & in verbis non mediocre malum est inanis gloria, seu hippophia.* Non poterat infelicius. Nescivit quid sit ἱπποσοφία, praeterea male ὁ λόγος interpretatur *in verbis*, cum sit in oratione pedibus soluta, quae & pedestris dicitur, & opponitur poëticae.

ἱππο-

ἱππορυφία est *fastus illo poëticus*, sic enim vocavit grandia verba, quibus poëtae utuntur cum laude, sed quae vitiant orationem prosam, Aristophanes vocat ἱππαβάμονα ῥήματα, hoc est *equestria verba, quae more equorum incedunt*, hoc est ὑψηλά, grandia. Alibi idem dicit ἱππόκρημνα ῥήματα. *Verba grandia instar grandium rupium*, Latinis *sesquipedalia*, sicut enim soluta pedestris vocatur, sic oratio pedibus ligata equestris. ἵππος & βοῦς apud Graecos in compositis augendi vim habent. βοῶπις, quae grandes oculos habet. βύππαις *catulaster* in glossis & apud Orientium, h. e. major puer, qui incipit catullire. sic ἱππαλεκτρύων est magnus gallus; ἱππογωμῶν, μεγαλογωμῶν, qui elate & magnifice de se sentit. & alia multa hujus notae. Sic ἱππορυφία est magnus fastus, & in oratione *nimius & inanis verborum tumor*.

Ibid. Κἂν ἤδη τις ἤδη καὶ συλλογιστής τις, καὶ συνθετικὸς & πιθανωτήρ ἔστω. Vertunt: *Iam etiam hic esto aliquis ad id quod probabilius erit tum conjiciendum, tum componendum habilis.* Itane συνθετικὸς est ad *componendum habilis*. Imo συνθετικὸς & πιθανωτήρ est, qui quod probabilius fuit poterit constituere, qui potest ex variis quae varie narrari audivit, quod maxime probabile est colligere, construere, seu componere. Paullo ante mallem ex nostro & Anglicano Codice, τὰ δ' πράγματα αὐτὰ σὺν ὡς ἔτυχε συνακτέον. *res ipsae non sunt temere congerendae, corradendae.* Nam συνακτέον quod in editis habetur, curam & ordinem notat, quae in componendo adhibetur, quod tamen sententiae hujus loci adversatur.

Ibid. Ἐοικέτω τοίνυν Ὁμήρου Διΐ, *similis sit Homerico Iovi*, Iliad. v.

Νόσφιν ἰὼ ἱπποπόλων Θρηκῶν καθυπέρθε Θρῄκης αἶσα
Μυσσῶν τ' ἀγχεμάχων καὶ ἀγαυῶν ἱππαμολγῶν.

Pag. 634. Εἰ μὴ βραχεῖάς τις ἐν ταῖς ὑποπηδῶν, ἢ Δημοσθένης ἀναπλῆσαι τὰ ἐπίβασιν. Vide Thucyd. lib. IV. de oppugnatione Pyli.

Ibid. Καὶ συνδιωκέτω, καὶ συμφιλοτίμω, καὶ πᾶσι τούτοις μέτεστι ἐπίσθω. Codex vetustus melius πᾶσι τούτοις μέτεστι ἐπίσω. *in his omnibus sit modus, teneatur modus.* Sequentia perobscure transtulerunt: καὶ ὡς πάντα ἀκολούθω, καὶ ὡς δύναιτο, ὁμοχρονείτω, καὶ μεταπιτέσθω ἀπ' Ἀρμενίας εἰς Μηδίαν, *Ac ad omnia properet, & quatenus fieri potest, idem tempus habeat, transvolesque ex Armenia in Mediam.* Quid est *idem tempus habeat?* Verte *eodem sit tempore & volet ex Armenia in Mediam*: Eodem tempore sit in Armenia, Media, Iberia, Italia. hinc in fine hujus periodi dicit ὡς μηδενὸς καιρὸν ἀπολείποιτο, *ne nullo non tempore absit*, hoc est semper & ubique, ubi aliquid geritur, animo sit praesto, sic enim intelligenda haec sunt, interpretes non ceperunt. Paullo inferius tenebrae offusae quoque sunt his verbis: οὐ γὰρ ὥσπερ τοῖς ῥήτορσι γράφουσιν, ἀλλὰ τὰ μὲν λεχθησόμενα ἐστι, καὶ εἰρήσεται. πέπρακται γὰρ ἤδη. δεῖ δὲ τάξαι, καὶ εἰπεῖν αὐτά. *Non enim quasi rhetoribus scribant, sed quae dicenda sunt, etiam dicentur: nam jam facta sunt. Verum disponere illa debet, & narrare.* hoc est non quid

quid dicant historicis quaerendum, id enim est jam factum, sed qua ratione & ordine dicant. Rhetori autem quaerendum, quid dicat. Hinc inventio praecipua Rhetorices est pars.

Pag. 635. Δυνάμει δ' ἐν τῷ τότε φησιμίῳ χρήσεται, τῷ ἀποσαφῶν τὰ τῶν λεκτέων. *Potentia vero etiam tum proœmio utetur, quo dicenda declaret.* Ex hac versione nemo Luciani mentem intellexerit, quam ut percipiamus, sic erunt interpretanda: *Et tunc quoque proœmio utetur implicite, si clare explicet quae narranda sint dicenda.*

Pag. 636. Virtutes narrationis in historia observanda esse docet, λείως τε καὶ ὁμαλῶς προϊοῦσα, καὶ αὐτὴ ὁμοίως, ὥστε μὴ σχεῖν, ὅτι προσλαμβάνῃ. *leviter & aequaliter procedens sibi similis, ita ut neque extet, neque hiatus habeat*, non male interpres. σχεῖν hic Luciano est, quod Petronio est *extra corpus orationis eminere. Praeterea*, inquit, *curandum est, ne sententiae emineant extra corpus orationis expressae, sed intexto vestibus colore lateant.* cum veluti centoni *purpureus late qui splendeat unus assuitur pannus.* sed *intextus vestibus color* est limbus purpureus togae adtextus, ut in praetexta.

Pag. 637. in Thucydide laudat, quod nimius non sit in describendis πυρίκαις· μᾶλλον δὲ ὁ Θουκυδίδης αὐτὸς ὀλίγα τοῦ τοιούτου ἐν τῷ λόγῳ χρησάμενος, σκέψαι, ὅπως δεῖ ἀρίστην, ἢ μηχανήματος ἐμπεσούσης, ἢ πολιορκίας χῆμα δηλώσας ἀναγκαῖον καὶ χρειῶδες ὄν, ἢ ἐπὶ πόλιν χῆμα, ἢ Συρακουσίων λιμένα. Quis credat tam politum scriptorem usum fuisse in eadem πυρίκαις bis voce χῆμα, ne dicam πολιορκίας χῆμα, quod verum obsidionis speciem inepte dici. Mss. optime. ἢ πολιορκίας χρῆμα δηλώσαι ἀναγκαῖον καὶ χρειῶδες. *aut rem ad obsidionem necessariam & utilem exponens.* De Sostrato vide Plin. xxxvi, 12. & Strab. lib. ult.

Pag. 643. Leve est mendum, quod ex Mss. tolles, καὶ κῦμα ἐπῆρτο, καὶ ζόφος ἐπεγένετο. & *fluctus intumuit, & caligo orta est.* vulgo ἐπεγίνετο.

Pag. 657. In verae historiae libro primo ait se perveniisse in urbem Νεφελοκοκκυγίαν, cujus Rex fuerit ὁ Κυρηνὸς ὁ Κοπυφίων. Puto scripsisse Lucianum Κοκκυφίων, ridicule formata voce a κόκκυξ & κοκκύζω.

Pag. 661. Ψιττόποδες, γένος μέγιστον καὶ θρασυπάτιον. *Psittopodes genus bellicosum & velocissimum.* forte ψηττόποδες, qui habebant pedes instar passerum. a ψήττα passer sc. marinus.

Ibid. Τριτανομβόδητες τὰ μὲν ἄνω ἀνθρώποις ἐοικότες. τὰ δ' ἔτι τοῖς γαλεώταις. Interpres: *Tritanomendetes, superioribus partibus similes hominibus, inferioribus vero felibus.* male. γαλεώται hic non sunt feles, sed pisces, qui γαλεῶται dicuntur, & alio nomine ξιφίαι, Latinis etiam *Xiphiae.* Sed ratio compositionis hujus vocis quae? Triton fingitur quidem monstrum marinum, superiore parte hominem referens, sed μῶδες est hircus, sive ipse pan. vide Herodot. lib. 11, c. 46. & Suidam. Mihi non liquet. quaerant otiosi.

otiosi. Quid enim ῥᾴδιος cum Xiphia aut etiam fele, si id malis, habet commune?

Pag. 665. Imperitissime vertitur, αἱ τὴν πτύμναν κρουσάμεναι ἔφυγον, *reliquae collisa puppi fugerunt*. Siccine? collisa puppi poterant fugere? Verte *reliquae remis inhibentes fugerunt*. Quod Graecis πτύμναν κρούειν, hoc Latinis *inhibere remis*. Cum olim fugam molirentur in pugnis navalibus, non conversa navi fugiebant, sed paullatim euntes cessim, & remis inhibentes cursum navis, retro navigabant, ut erudite docuit ὁ πάνυ I. Fridericus Gronovius lib. IV. Observat. cap. ultimo, quem vide.

Pag. 671. Leve admodum est vitium, quod tamen inquinat editiones omnes, ut mirum a tot editoribus non esse sublatum: In omnibus enim extat κατηρρέπτο τὸ αὐτὸ pro ὑπατηρρέπτο, quod puer videat.

Pag. 672. Describit eleganter umbras apud inferos, posse quidem eas non tangi, habere tamen corpora valde subtilia, quae non tam corpora sint, quam corporis instar. sed interpretes non recte intellexerunt hunc locum: Καὶ ὅλως ἔοικε γυμνὴ τις ὑψυχὴ αὐτῶν περιπολεῖν. τὸν τε σώματος ὁμοιότητα ἐσκιαμμένη εἰ γῶν μὴ ἅψαιτό τις, οὐκ ἂν ἐλέγξειε μὴ εἶναι σῶμα τὸ ὁρώμενον. Vertunt: *In summa videtur eorum anima nuda circumvagari, similitudine corporis circumdata. Ac nisi quis tetigerit, non possit deprehendere non esse corpus, quod videt. Nam sunt ut umbrae rectae, non nigrae.* Latina versio εἰ γῶν μὴ ἅψαιτο, longe a Graecis verbis abit, quae sic erant transferenda: *Licet igitur quis attingere nequeat, non tamen convincat non esse corpus, quod videtur. Sunt namque tanquam umbrae rectae, non nigrae.* Videntur enim licet non tangantur.

Pag. 719. In abdicato, filius ostendit, se patri assediisse dies noctesque, & omnia momenta observasse ejus valetudini serviendi; sed verba foediissima menda sunt inquinata: πόσα γὰρ οἶσθα παθεῖν με; πόσα καμεῖν παρὼν; ὑπηρετῶν; κομιφυλακτῶν; νῦν μὲν ἐκνίζει τὴν τοῦ πατρὸς ἀκμήν. νῦν δὲ τὸν τέχνον ἐπάγεται, ὡς ὀλίγον ὠδίδυνον τὸ κακόν. Benedicti versio: *Quam multa me fuisse arbitramini, quantum & exhausisse laborum? dum assideo, tum obsequor, dum opportunitatem observo, nunc cedens patris vehementiae, nunc artem admovens, morbo paullatim inclinante.* Hem, quid audio? πατρὸς ἀκμὴ est patris vehementia? Nil poterat absurdius. πατρὸς ἀκμὴ Graeci essent patris vigor, cum in ipso flore virium & aetatis est. Verti haec non possunt, quia nihil Graecis significant. Legendum est ἐκνίζει τὴν τοῦ πάθους ἀκμήν. *Cedens morbi vehementiae.* ἀκμὴ τοῦ πάθους, est cum morbus est vehementissimus, ut nulla patiatur remedia, cui opponitur ὑπὸδιν κακὸν, cum remissius est malum, cum inclinat non nihil morbus. Usus est Lucianus proprio medicorum verbo, sic apud Galenum ἡ τοῦ πυρέξυσμοῦ ἀκμὴ, est cum maxime saevit febris, vide eundem in comment. in Hippocratis Prognost. ubi docet quae sit ὀξεῖ

ἡ πάθησις, seu νοσήματος initium morbi, ἀνάβασις, incrementum, ἀκμὴ, cum est vehementissimus, & παρακμὴ cum imminuitur.

Pag. 727. Ratio postulat, ut, Mſ. volente, legas, ἀναπλήθουσα οἴμῃ, καὶ εὔτροφος, καὶ πολύχυλος καρπός. *provenies, pro, fructus laetus, bene nutriens, copiosus.* non ἀναφύσει. ut edit. Mox idem codex ἐκ πόνου ἀφροῦ pro vulgato ἀφροῦ. recte, & *ratione diversitatis morbi*, quia diversi longe *sunt morbi muliebres, & viriles.*

Pag. 728. Ineptissime legitur Ἀλλὰ χωλίους ὥσπερ ἐστὶ, καὶ ἐν τῇ φύσει, τὸ δύναθαι ἐφ' ἑκάστῳ σκοπεῖ. Quid enim Graecis ὥσπερ ἐστὶ τῷ ὄν; Mſ. optime: ὥσπερ ἐστὶ καὶ ἐν φύσει. sed *cum distinxeris, quod natura distinctum est, quid in quoque praestari possit considera.*

Pag. 732. in Phalaride nullum dubium, quin ex Mſ. cum Anglicano, tum meo scribendum sit ἡ πόλις ἦν ἀστασίαστος, *civitas erat sine seditionibus*, hoc est civitas erat tranquilla & pacata, sedatis omnibus turbis, dissidiis, & tumultibus. laudat illam felicitatem, quae consecuta sit ejus principatum. Atqui non laus est, si legas ἀπαρρησίαστος, uti in editis legitur, sed maximum tyrannidis malum, cum civibus libertas loquendi adimitur.

Pag. 759. Ἐκεῖθεν δὴ τὸ εὐδόσιμον λαβὼν ὁ Ἀλέξανδρος ἐθελοντὴς πᾶσι τοῖς ἀφικνουμένοις, ὡς μαντεύσοιτο ὁ Θεὸς, ῥητόν τινα ἐξεφοίτα. Mſ. ῥητὸν τινα ἡμέραν ἑνὸς ἕκαστον. forte ῥητὸν ἐν τινα ἡμέραν ἑνὶ ἑκάστῳ. *definitam diem surrexit praedicendo.* surrexit praedicens certam diem, qua Glycon sit oracula editurus. vide autem de hoc Glycone Abonoteichitarum ficto oracuło Virum illustrem Ezechielem Spanhemium dissertatione tertia, de usu antiquorum numismatum.

Pag. 761. Ἐχρῆ δὲ, καὶ ἐθήρευε, πολλῇ τῇ σοφίᾳ ὁπωσοῦν χρώμενος, καὶ τὸ εἰκὸς τῇ ἀπιθάνῳ περιάπτων. Vertunt: *Reddebat igitur oracula & ratiocinabatur, non mediocri ad eam rem utens ingenio, arteque negotium reddens probabilius.* Ultima verba non respondent Graecis, in quibus pro τὸ εἰκὸς Mſ. τὸ εἰκαστὸν, *sagacitatem verosimilia dicendi jungens sollertiae ingenii εἰκαστικῇ τέχνῃ* Platoni in Sophista sunt, artes quae imitantur verum, & magna verisimilitudine exprimunt. erat ingenio praeditus sagaci Alexander in divinanda & deprehendenda verisimilitudine, quae facultas alii ingenii dotibus accesserat, apta in primis ad mimum illum decenter agendum.

Paullo post addit illud oraculum varia medicamenta praescripsisse aegrotis, inprimis, quod ficto nomine vocarit Cytmides, id vero remedium fuisse contra lassitudinem ὀλίγως ἔχειν σωματώδους, fatue interpres: *ex adipe suilla confectum*, cum sit *ex adipe ursina.* ἄρκτῳ ursu, ἄρκτου, ursinus. sed in Mſ. legitur αἰγὸς caprina adipe, quod utrum magis probandum non satis liquet. Nam & ursinus & caprinus adeps plurimis doloribus, cruciatibus & tumoribus

bus prosunt, ut ex Plinii lib. xxviii. aliisque medicis constat. Nec ἄκη πα sunt tantum remedia contra lassitudinem, quamvis proprie eo nomine illa significentur, sed & quae ad dolores corporum, & tumores scirrhosos, aliosque adhibentur, ut multis docet Galenus de medic. per genera lib. vii, cap. ii. ut & Paullus Aegineta lib. vii, 19. Et videre licet inferius, ubi Κυπρίδα, hoc est ἄκηπον oraculum seu impostor jussit adhibere πρὸς ὀδύνῃ πλάγιε. *ad dolorem laterum.*

Pag. 766. Dicit Rutilianum fuisse quidem virum egregium, sed superstitiosum. Ῥουτιλιανὸς ἀνὴρ τὰ μὲν ἄλλα καλὸς καὶ ἀγαθὸς, καὶ ἐν πολλαῖς τάξεσι Ῥωμαϊκαῖς ἐξητασμένος. *Rutilianus vir alias quidem honestus & probus, tum compluribus in proeliis Romanorum spectatae virtutis*, sic interpres. sed Mss. ἐν πολλαῖς πράξεσι in multis rebus Romanorum, sive bello sive domi gestis.

Leve est quod pag. 770. de Rutillia, quam in oculis mariti ejus osculabatur, legitur mendose καὶ ἐν ὀφθαλμοῖς ἢ ὀλεθρίᾳ οἰκείᾳ ἀνδρὸς φιλημάτα ἢ ἰκγείᾳ. cum rectius Mss. οἰκείης ἀνδρὸς sc. Ῥουτιλίας.

Pag. 780. Ἐπεὶ ἢ κατὰ μέσον τὸ πόρρω ἐληλύθειν, *cum jam mediam partem navigationis confecissem.* sic rectius editio Florentina, quam aliae μέσον τὸ πόντον.

Pag. 781. Καταβήμεθα ἢ ἡμᾶς ἐν αἰγιαλοῖς, οὓς καὶ ὁ καλὸς Ὅμηρος μέμνηται, ὀπίσω ἀπήλασεν. *Expositis autem in Aegialos, quorum etiam egregius Homerus meminit, iter relegit.* Sic interpres. nec improbo nisi quod *in Aegialis* vertendum non *Aegialos.* Sed quae notarunt ad hunc locum, quasi loqueretur de Peloponneso, quae Aegialia olim dicta, non sunt cassa nuce digna. Aegialos fuit locus in littore Ponti Euxini, in quo situs quoque fuit pagus ejusdem nominis cujus meminit Homerus Iliad. β. 855. Et qui sit locus, egregie docet Strabo lib. x. in descriptione Ponti. ὁ ἢ Αἰγιαλὸς ἔστι μὲν πλὴν μακρὸς, πλειόνων ἢ ἑκατὸν σταδίων. ἔχει ἢ κώμην ὁμώνυμον, ἧς μέμνηται, ὁ ποιητὴς, ὅταν φῇ·

Κρώμνάν τ' Αἰγιαλόν τε καὶ ὑψηλὺς ἐρυθίνους.

Γράφουσι δέ τινες Κρώμναν Κωβιαλόν τε.

Aegialus est littus longius centum stadiis. Habet autem cognominem pagum, cujus meminit Homerus his verbis:

Cromnam & Aegialum & altos Erithynos.

Scribunt autem non nulli: Cromnam Cobialumque. sed vides Lucianum hic tueri vulgatam Homeri scripturam, nisi quod numero multitudinis utatur, pro unitate.

Pag. 782. Γ'ανὸπολιν κληδόνας. Extant etiam nunc tales nummi cum inscriptione Γ'ανοπολιτῶν sed in una hujus nummi superficie est L. Aurelii veri imago, in altera Γλύκων Γ'ανοπολίτων, vide Ioannis Harduini viri ingenio & doctrina praecellentis nummos antiquos populorum & vrbium illustratos. in Γ'ανοπολίτῃ.

Pag. 784. de Saltationibus, ἀφήμεθα ὁ Λυκῖνε ἢ περὶ τὰ βελτίω σπουδάζειν, καὶ τοῖς παλαιοῖς σωφρόνως, κἀξηνεμένοις καταγελόμεθα, ἡλη-

θείαν ἄφραστον ἐρῶν. Vertit Opsopaeus: *Remisso rerum, Lucisne, optimarum exercitio, & priscorum commercio, ceterum ure sustineas in theatro omnium posticas famas excipiens.* Ab interpolatore recte haec quidem sunt emendata, sed, quia tamen hoc quendi genus aliis quoque negotium facessit, uno atque altero exemplo id illustrabimus. Sententia enim est, *tu vero sedes & modis tibiarum oblectaris.* Plutarchus in libello, cui titulus est εἰ πρεσβύτης πολιτευτέον. Τὴν πολιτικὴν ἐπιδόντες τῷ λογιστῇ καὶ καθεύδοντες ἀκροώμεθα ἀεί, καθεψαλλόμενον καὶ καθυλούμενον. *Cantu & tibiarum modulis oblectatum.* Cleomedes lib. 2. ὁ πολλῇ καὶ ἀτάκτῳ μέθῃ καθυλούμενος. *In magna & foeda ebrietate tibiis se oblectans.* Eodem sensu dixit Athenaeus ψαλλόμενος Στρατονίκου *auscultans cantorem Stratonicum.* quem locum frustra Erasmus emendare conatur.

Pag. 786. Πάππα Κράτων ὡς κόρακας! ἵνα ἵλυος ἐφ' ἡμᾶς τὸ σὸν τρῦ κύνα. Vertunt: *Papae Craton quam asperum canem tuum in nos solvisti*, nescio quam Latine. *Asper dens* apud Phaedrum est acutus, sic apud Tac. *asperare arma*, pro famiare. Melius sane verteretur: *quam canem mordacem.* Lucianus in priore de iis qui mercede sunt conducti: οἶδα δ' ἐγὼ καὶ ῥήτορας τὴν παροιμίαν. *Novi quendam ex mordacibus illis Rhetoribus.*

Ibid. Εἰ μὲν γὰρ εἰδὼς, ἐξ ἴσου ἡμῖν καὶ σὺ γελάσῃ. *Interpretes*: *si enim vidisti, par nobis hac in re evasisti*, inepte, & sine sententia. Vertendum: *siquidem vidisses, paria nobiscum feciisses.* Mox sequente pag. de histrione εἰς ἀσχήμονα καταλυόμενον est *indecore se frangenti*, non ut vertunt, *in nullum usum fracto.* Paullo post μὴ ἀφροσύνῃ ἄρα ἐκοίμων, est *male peream*, ut supra notavi, interpres invenuste; *nunquam ego venustatem consequar.* Nam quamvis *venustas* interdum felicitatem significet, tamen hoc in interprete non ferendum.

Pag. 791. Καὶ αἱ Γυμνοπαιδίαι ὑπ' αὐτοῖς ὁμοίως ὄρχησις. *Erant & illis Gymnopodiae, genus saltationis.* Sic interpres. sed legendum ἦν αἱ Γυμνοπαιδίαι ὑπ' αὐτοῖς ὁμοίως ὄρχησις. *Et erant Gymnopaediae genus saltationis.* Erat autem saltatio nudorum puerorum, cujus meminit Athenaeus, Hesychius, Pausanias. Plutarchus in Apophthegmatis Agesilai ἔνθα δὲ παῖδα, inquit, ὄντα αὐτὸν γυμνοπαιδίας ἀγούσης ὁ χορηγὸς ἔστησε εἰς ἄσημον τόπον. *Agesilaum adhuc puerum cum Laconica saltatio perageretur, in qua pueri nudabantur, chori praefectus constituit in parum honesto loco.* Vide Ios. Scaligerum ad Eusebii Chronicon ad num. MCCCCXLVII, ubi ostendit Hieronymum quoque legisse Γυμνοπόδια, & vertisse *nudipedalia.* de Carvande vero, seu saltatione alia Lacedaemoniorum, ut & de ipsa vide Meursii Lacon. lib. II. c. 12.

Pag. 792. Ἐκεῖνο μὲν πάντες ἀκηκόασιν, ὅτι τὰς ἐξαγορεύσεις τῶν μυστηρίων ἐξορχεῖσθαι λέγουσιν οἱ πολλοί. *Sed illud omnes audiunt, eos arcanis mysteriis saltasse dici, qui mysteria prodiderunt.* sic vertitur. Sed ἐξορχεῖσθαι

τρεῖας retinendum erat in verſione. Non infrequenter autem hac voce utuntur Graeci pro ſecreta prodere, arcana efferre. Vtitur etiam Lucianus in Piſcatore, & Amoribus, Heliodor. VI, ἀλλ' ἤδη καὶ ἐπὶ μάρτυσι τούτοις τὰς τῶ νεμέσεως ἐξορχῆ τύχας. *Ac teſtibus his enuncias mortuorum fortunas.* Auctor Hierarchiae Eccleſiaſticae, qui dicitur Dionyſius Areopagita: ἀλλ' ἔφη ὅπως σὺν ἐξορχήσῃ τὰ ἅγια τῶν ἁγίων ἀμήχανα μὴ αὐτὰ καὶ ἄχρωτα τοῖς ἀπλήστοις ἀφῆτε. *Cave ne ſancta ſanctorum prodas, a plebejis ea intacta & impolluta conſervanda.* Vide & Suidam in Διαρρεῖς. Mox obſcure & imperite haec verba Latine ſunt tranſlata: παίδων χοροὶ συνελθόντες σὺν αὐλοῖς καὶ κιθάραις οἱ μὲν ἐχόρευον, ὑπορχούμενοι ἢ ἄιδοντι, πρόκριτοι ἐξ αὐτῶν. *Puerorum chori cum tibia, citharaque ingreſſi tripudiabant, quibus canentibus optimi quique ſaltationem accommodabant, ex eorum numero delecti.* Quid eſt *ſaltationem accommodare?* Interpretare: *Puerorum enim chori in unum coacti, ſub tibia & cythara, hi quidem ſaltabant, illi vero ſubſultabant, qui quod aliis praeſtarent ex eis delecti erant.* Eſt autem ſubſultabant, puerorum ſaltantium geſtus & ipſi imitabantur, quod vetus poëta dixit *redamtruare* de ſaliis, *ut praeſul amtruat, ſic populus redamtruat.* & uſus eſt Plutarchus in Numa voce ὑπορχοῦσι de ſaliis *redamtruantibus.*

Pag. 793. de Proteo, καὶ δένδρα δόνημα. & *arboris quaſſum* vertit interpres, mallem *arboris motus*, cum ventis agitatur.

Ibid. Ex Latina hac verſione; *Quae* (Bithynia fabula) *multum ab inſtituto Italorum abhorret, quae perhibet Priapum bellatorem Deum, unum opinor ex Titanibus aut Dactylis Idaeis, opus illud factum, ad rerum militarium inſtitutionem, Martem a Iunone acceptum adhuc puerum*, &c. nemo aſſequetur ſententiam Graecorum, οἱ τὸ περίπαν δαίμονα πολεμικὸν, τὸ τιτᾶνα εἶμαι ἴσα, ἢ τοὺς Ἰδαίους δακτύλους, τοῦτο ἔργον πεποιημένον, τὸ σύστημα παιδεύσαι, παραλαβόντα παῖδα τὸν Ἄρη, & quae ſequuntur. Diverſus enim plane illorum eſt ſenſus. Interpretes ignorarunt τὸ ἔργον ποιεῖσθαι dici in agendi forma, pro *artem facere*, ſeu *exercere*, cum tamen Lucianus in eodem hoc libello ſuperius dixerit, τέχνῃ τὸ πρᾶγμα πεποιημένον. Apud Galenum, ὥσπερ τῶν μυῶν κυνήσεως, ἀφ' ὧν τοὺς ἔργον πεποιημένους ἰατρούς, *per medicos facientes medicinam* Plutarchus in Demetrio: Ἄτταλος ὁ φιλομήτωρ ἐψήσει τὰς φαρμακώδεις βοτάνας, &c. ὁπόσ τι καρπὸν αὐτῶν ἔργον πεποιημένον εἰδέναι καὶ κομίζεσθαι καθ' ὥραν. *Attalus Philometor herbas venenatas ſerebat*, &c. *& ſemina & fructus eorum elaborabat videre & cognoſcere ſuo tempore.* Suidas in voce τέχνη. τέχνῃ πεποίηται, ἀντὶ τοῦ εἰς ἔργον καὶ τέχνῃ αὐτοῦ προκόπτει. Plura facile colligas exempla. Sic igitur transferenda iſta Luciani ſunt: *Quae Priapum, deum bellicosum, unum opinor ex Titanibus, aut Idaeis dactylis hanc artem feciſſe ajunt, ut in armis ſaltare alios doceret, & Martem adhuc puerum a Iunone matre acceptum.*

Pag. 794. Τύπου καὶ φιλότητος; Hom. Il. V.

Πάντων τε κόρης ἐστὶ καὶ ὕπνου καὶ φιλότητος
Μολπῆς τε γλυκερῆς, καὶ ἀμύμονος ἀρχιθεμοῖο.

Pag. 797. Καὶ μόνης τὸ φωνῆς ὑπακόϊον παρέχων ἑαυτὸν, interpres: *ac soli voci semet obnoxium praestans*: quis intelliget? malim *Illius vocis discrimini se exponens*, ut soli voci servire debeat, & quasi rationem reddere, ut propter solam vocem aut laudetur, aut vituperetur.

Ibid. Οἱ Δάκαν καὶ Τιβίαν. Recte castigavit Obsopaei versionem eruditissimus ille Palmerius, quo doctiorem militem non vidit a natis litteris orbis eruditus. De Davis & Tibiis vide Straboncm lib. VII. Meminit Tibiorum Galenus statim initio primi. Θεμιστόκλης, καλάμῳ, Γέτης, καὶ Τίβιος, καὶ Φρύγας, καὶ Θρᾴκες ἄρχοντες. Philostratus in imaginibus ὥσπερ ἡ κωμῳδία τῷ Δακί. & Lucianus in mercede conductis, δρόμων καὶ τιβίων. Interpres Aristophanis, εἰσιὸν ἐν τῇ κωμῳδίᾳ οἰκεῖ) Πυῤῥίας, ξανθίας, Τίβιος, Σοσίας, Δᾶος, Γέτας. Synesius ὁ θεῖος Ἡρῴδης καὶ θυμωθεὶς εἰς Σοσίας τε καὶ Τιβίους ἀπέδλθ. Inferius Lucianus in Gallo: Πόθεν δ' ὁ Τίβιος πέφυκεν αὖτῳ ὅτῳ μέγαν ἀψάνηκεν ἐχθές; Praestat etiam ut statim vertas ἐ κεχηνὸς ἢ ὡς ἐκεῖνο, ἀλλὰ συμμεμυκὼς, *non hians ut illa, sed occlusa*. Illae hiantes personae dicebantur *Manduci*. vide Festum.

Pag. 801. Καὶ τὸ μέσον τῆ γῆς δόρατι μῆκος τῆ ἀσπίδι. vide Claudianum in prologo panégyrici in *Manlium Theodorum*, & Plutarchum in defectu oraculorum.

Ibid. Τ'άχα σπάραγμον. A Titanibus puerilibus donis illectus membratimque laceratus fuisse Iacchus scribitur ab Orpheo, & in Parnasso conditus juxta Tripodem, ut tradit Euphorion. Meminit etiam rus Siculus. lib. III. Biblioth.

Pag 802. Καὶ Σκύλλα, καὶ πορφυρᾶς πλόκαμον καὶ Μίνω πόθος. Interpres. *Scylla, purpureus crinis, & Minois transitus*. legendum censeo, καὶ Μίνω πόθος, & *Minois desiderium, seu amor*. Scribit enim Ovidius in Metamorphoseon libro, & Virgilius in Ciri Scyllam Minois amore captam patriam ei prodidisse.

Ibid. Καὶ σπαρτῶν ἀνάδοσις. *Et satorum exortus*. Nimirum ex satis serpentum dentibus homines prosilierant armati.

Ibid. De Neptuni & solis pugna vid. Pausan. in Corinthiacis.

Pag. 803. Ὧ οἰκεία καὶ ἡ Αἰθιοπικὴ διάγνωσις, vertunt, *cui est propria rerum Aethiopicarum narratio*, perquam improprie. cum ut, *cui affinis, vel similis est Aethiopica narratio*.

Pag. 804. Τὸν Γλαῦκον, τὸν Πολυίδου μαντικὸν. Glaucum Minois filium, & Polyidae de illo in mellis dolio submergendo vaticinium, de quo vide Origenem contra Celsum. Claudianus de Bello Getico:

Cretaque si vere narratur fabula, vidit
Minoum rupto puerum prodire sepulchro
Quem senior vates avium clangore repertum
Gramine restituit: mirae nam munere sortis
Dulcia mella necem, vitam dedit horridus anguis.

Vide

ide & Apollod. III. Biblioth. & Palaephatum de incredibilibus. c. 27.

Ibid. Τὸν Μελέαγρον, τὸν Ἀτλάντιον, τὸν Δάλον. Interpres: *Meleagrum, Atalantem, Dalum.* foeditissimus error. Nullus Dalus unquam fuit in orbe terrarum. Ex nomine, ut γραμματικῶν παῖδες loquuntur, appellativo fecerunt proprium. scribe δᾷλον, & interpretare. *Meleagrum, Atalantam, & titionem*, nimirum illum fatalem Meleagri, de quo Ovid. VIII. Metam. & in Ibin.

Natus ut Althaeae flammis absentibus arsit
Sic, tuus ardescat stipitis igne rogo.

Pag. 805. Ἀλκμαίων ὀρνιθομ. vide Thucydidem fine libri II. Philostrat. VII vit. Apollon. Tyan. Meminit & Basilius in epistola ad Gregorium Theologum: πάντως γὰρ οὐδὲ Ἀλκμαίων ἐχινάδεις οὕτω ἔτι τὸ πλάνης ἐνήνοχεν, *neque enim Alcmaeon Echinadibus inventis ullo modo errare amplius sustinuit.* Vides, sine fabulis, nec ipsos scriptores Christianos posse intelligi, earumque ignoratione saepe viros insignes esse lapsos.

Ibid. Thessaliam inter alia suppeditare ait, πλὼ τὸ πεντήκοντα νηῶν στόλον. *quinquaginta navium classem.* Dudum, est quod locum hunc vere & eleganter emendavit magnus ille, & meliore fortuna dignior Leopardus in miscellaneis, qui legendum ostendit τὸ τῶν πεντηκοντόρων νέων στόλον. *quinquaginta juvenum navalem expeditionem* hoc est Argonautarum, qui quinquaginta numero fuisse quibusdam dicuntur. vide lib. IX, cap. 24. στόλον autem dici etiam de unica nave docet in illud Apollonii, ὄφρα στόλον ἐρεμνὸν δύῃ. antiquus ejus interpres: στόλος ἐστὶν ἐπὶ πλέξιν τινὰ προεδρύμενον πλοῖον εἴτε ἐπὶ νεῶν, εἴτε καὶ πεζῇ, καθὰ καὶ Ἡσίοδός φησιν· ἀνεπλήσατο δὲ στόλον τὸ μιᾶς νηὸς πλοῖον εἶπε.

Ibid. Καὶ τὸ Ἀσσύριον ἐκεῖνο πένθος θρηνούμενον. *Luctumque illum Assyrium divisum.* Quis sit ille luctus Assyrius divisus non facile reperias apud scriptores. Apud Hyginum tamen in Astronomico in capite de lyra legimus, ex quibus qui fit luctus ille intelligitur: *Non nulli etiam dixerunt Venerem cum Proserpina ad judicium Iovis venisse, cui earum Adonin concederet, quibus Calliopen ab Iove datam judicem, quae Musa Orphei est mater. Itaque judicasse, uti dimidiam partem anni earum unaquaeque possideret.* Tangit quoque Lucianus ipse in Veneris & Lunae dialogo, ubi queritur de filio suo quod illam modo cogat Anchisae caussa in Idam descendere, ἅρπ᾽ οἷ᾽ ἐς τὸ λίβανον ἐπὶ τὸ ἀσσύριον ἐκεῖνο μειράκιον, ὃ καὶ τῇ περσεφάττῃ ἐπέρασον ποιήσας, ἐξ ἡμισείας ἀφείλετό μοι τὸ ἐράμενον. *Nunc vero in Libanum ad Assyrium illum adolescentem*, qui & ut *a Proserpina amaretur fecit, & me meis amoribus dimidia ex parte privavit.* Vide quoque Theocriti Ἀδωνιάζουσας. Idyll. XV. Patet nunc quis sit ille dimidius Assyrius luctus.

Pag. 806. Καὶ κωφῶν πυθίην). Laudatur etiam hoc oraculum a Chrysostomo in Babyla, & a Luciano in Ione confutato. Extat totum apud Herodotum.

Pag. 807. Ἐδεήθη δ' Δημητρίου ἀγωνισασθαι αἴτησιν τινα. *petiit a Demetrio aequissimam, ut mihi videtur, petitionem*, rem aequissimam postulavit. Sic Æschines κατὰ τηλικοῦτον δεόμεθα ὑμῶν μετρίου δίκαιον. *rem non magnam a vobis petimus.*

Pag. 809. Τὰ μὲν ἄλλα θεάματα καὶ ἀκούσματα ἐνὸς ἑκάστου ἐν τῷ ἐπιδείκνυσθαι ἔχει. Interpres: *Alia quidem quae spectanda vel audienda exhibentur, unam quampiam rem ostendunt.* ἕκαστος non est *quispiam.* Legendum ἑνὸς ἕκαστον ἔργου τῷ ἐπιδείκνυσθαι ἔχει. *Ceterum quidem quae spectantur vel audiuntur, unam rem unumquodque ostendit.* ἕκαστον sc. ἄκουσμα vel θέαμα.

Pag. 810. Λεοβάτας γὰρ ὁ μιμολόγος, χαριέστερος τοῖς ὀρχηστικοῖς ἀπεικάζει. Hoc damnat ipse Lucianus in Rhetorum magistro.

Ibid. Ἤκουσα δὲ καὶ ἀστειότερόν τι τοῦ μιμολόγου ἐκείνου ἐν τοῖς ὀρχηστικοῖς σχήμασι σιωπῆς, ὅτι καὶ σιωπὴ Πυθαγορικόν τι δόγμα αἰνίττεται. *Ceterum quendam audivi magis etiam subtilia quaedam de saltantium personarum silentio juvenaliter affirmantem, eam etiam Pythagoricum dogma subobscure significare.* sic vertendus hic locus. de re ipsa Athenaeus lib. 1 Dipnosoph: ὁ (Μέμφις) τοῦ Πυθαγόρου φιλοσοφίας ἐπιδείκνυσιν ἄκρως ἐστὶ, μᾶλλον σιωπῆς πάνυ ἐμφανίζων σαφέστερον, ἢ οἱ τὰς τοῦ λόγου τέχνας ἐπαγγελόμενοι διδάσκειν. *Enim vero hic* (Memphis pantomimus) *aperte demonstravit, quanta Pythagoricae philosophiae vis sit, ut qui tacens omnia nobis manifestius indicaret, quam qui artem dicendi se docere profiterentur.*

Pag. 811. Γυμνασίων γὰρ τὸ κάλλιστόν τι ἅμα καὶ διρυθμότατον τοῦτο φαίην ἂν ἔγωγε εἶναι. Interpres absurdissime: Etenim illud ego *Gymnasiorum pulcherrimum & aptissimum esse affirmaverim*, cum vertendum sit, *Ex omnibus gymnicis exercitiis illud pulcherrimum & venustissimum esse equidem dixero.*

Pag. 814. Προσβάλλειν τοῖς Θηβαίων τείχεσι, est *impetum facere in Thebanorum moenia.* nobis betorquet. Herodianus in V. τὸ προσβαλλειν τοῖς τείχεσι. Idem in VII. προσβαλλόντι τοῖς πύλαις καὶ τοῖς τείχεσι. Xenophon in III. Hellenicon: ξυνεχῶς μὲν ἐλαυνικῶς προσβαλοῦσι τοῖς τείχεσι.

Ibid. Οἱ δὲ ῥυθμὸς μὲν τὰ πεφασμένα δὲ μετάχρονα ἢ πρίχρονα. obscure interpres: *illi vero concinne quidem, sed res priori vel posterioris temporis saltationi accommodat?* Quid in hoc vitii, si eo tempore illa saltat? Verte: *illi vero concinne, sed tempori tum posteriora vel priora repraesentat.* dum quod tempore posterius est, prius saltat, vel vice versa.

Per Lexiphanem in dialogo, qui hoc nomine inscribitur, intelligi Pollucem, qui onamasticon scripsit, in quo omnia illa, quae hic irridet obsoleta verba inveniri, memini olim in Scholiaste Luciani ἀνεκδότῳ legere apud Isaacum Vossium, τὸ πάνυ.

Pag. 857. in Demonacte: καὶ οἱ χρεμπόλαι τὸ νέον καὶ σοφὸν φιλο-

σοφίαν

πφίαν ἐρῶντες, interpres : *& generosissimi quique juvenes, & ad philosophiam respicientes.* πρὸς φιλοσοφίαν ἐρᾶν *Philosophiae operam dare*, non est Graeca locutio : sed scribendum πρὸς φιλοσοφίαν ὁρῶντες, ut paullo post πρὸς φιλοσοφίαν ὥρμησεν.

Pag. 858. Ἦν δὲ τὸ μὲν γένος Κύπριος, ὁ δὲ ἀφανῶν, ὅσα εἰς ἀξίωμα πολιτικὴν καὶ κτῆσιν. ἀμελῶν δὲ καὶ πάντων τούτων ὑπερόπτης γενόμενος, καὶ ἀξιώσας ἑαυτὸν τῆς καλλίστης πρὸς φιλοσοφίαν ὥρμησεν. Vertenda sunt: *Erat itaque Demonax genere Cyprius, non obscuro loco natus, quod quidem ad dignitates civiles, & facultates attinebat. Despectis nihilominus his omnibus, cum pulcherrimis se rebus dignum judicasset, ad philosophiam animum appulit.* ὑπερόπτης γίνεσθαι non est *excelsiorem fieri*, ut interpretes transtulerunt, sed *despicere, contemnere.* Laertius : καὶ τὴν τῶν πολλῶν δόξης ὑπερόπτης γίνεσθαι. *Vulgi laudes & gloriam contemnere.* Plutarchus in apophtegmate Agesilai : ἐγὼ γάρ μοι δοκῶ τὴν τοιούτων βάλεσθαι πάτραν εἶναι ἢ τὴν Διανορεστάτην τῶν ἀντιπεφυκυιῶν πόλιν καὶ κρείττω ἑλεῖν. *Malo me vincere contemtu talium rerum, quam praepotentem hostium urbem vi capere.* pro his dixit Lucianus statim ὑπερεῖδε τὴν ἀνθρωπείαν ἀγαθῶν.

Pag. 859. Dicit Demonactem imitatum esse Socratem, & frugalitate Diogenem, ὁ δὲ διαφθαρέντων τὰ εἰς τὸν βίον, ὡς χωμάζοιτο, καὶ ἀποδιδρασκόντων, ἀλλ' ὁμοδιαίτου πᾶσι. Vertunt: *Non tamen adulterabat ea quae ad victum pertinebant, admirationis emerendae gratia, utque ab iis respiceretur, quibus cum versabatur ; verum communi cum aliis vivendi ratione utebatur.* διαφθαρέντων τὰ εἰς τὸν βίον. *non est adulterare quae ad victum pertinent*, sed *non mutare vivendi rationem, non recedere a communi vivendi genere.* Iosephus v. ἀρχαιολογίας, παρέβαινε δ' ἤδη τὰ πάτρια, καὶ τὴν οἰκείαν δίαιταν παρεχάραττε ξενικῶν μιμήσει ἐθισμῶν. *ejurabat patrios mores, domesticosque ritus antiquabat, imitatione peregrinorum morum.* Ruffinus sic vertit: *Transcendebat jam leges patrias, & edicta propria requirebat mores imitando peregrinorum.* Synesius καὶ τὰς τραπέζιτας τοὺς παλαιοὺς καθάπερ νόμισμα τὸ δόγμα τὸ θεῖον διαφθείροντες. *ut nummos divinam doctrinam mutantes.*

Pag. 866. Recte vidit Marcilius in his verbis ὁ γὰρ εἶναι τὰ αὐτῆς ψυχῆς ῥηγίλλαν καὶ πολυθάλπη, legendum esse ῥηγίλλαν. Regilaum enim nemo novit, nemo illius mentionem fecit. Regilla vero fuit uxor Herodis Sophistae, uti constat ex Philostrato, & inscriptione antiqua, quam illustravit Cl. Salmasius.

Pag. 870. Καὶ μὴν καὶ Γ' Φίνον τὸν κύπριον, λέγω δὴ τὸν χωλὸν, τὸν ὅτε ἐπὶ τοῦ Περιπάτου ἰδὼν ἐπιπολὺ τοῖς Περιπατητικοῖς ἐνδιατρίβοντα, εἶδεν ἐπὶ ἔφη ἀναχωνιτέρου χωλοῦ Περιπατητικοῦ. Hic quoque interpres hallucinatus cum sic vertit: *Quin etiam cum Ruffinum Cyprium, claudum illum dico, Peripateticum, vidisset diu in pergulis versantem, claudo Peripatetico, inquit, nihil est impudentius.* Περιπάτου

non ſunt *pergulae*, ſed *ambulationes*. διατρίβειν ἐν τοῖς περιπάτοις, eſt *ambulare*, *ambulationibus vacare*.

Pag. 871. Narrat Demonactem ſenio confectum in quamcunque domum incidiſſet, in illa coenaſſe & dormiviſſe, τῶ ἐνοικοῦντι θεῷ τινα ἐπιφάνειαν ἡγουμένων τὸ πρᾶγμα, *incolis pro Dei quam praeſentia habentibus hoc factum*. Quaſi Deus quidam apud eos divertiſſet. Obſcure interpretes θεοῦ ἐπιφάνειαν, *Dei exortum* interpretantur. ἐπιφάνειαι enim θεῶν, ſunt *Dei apparitiones*, ut dudum docti monuerunt. vide inprimis Caſaubonum in exercitionibus contra Baronium. In aliis quoque Luciani locis male vertitur

Pag. 883. in Amoribus: Ὁ Χαρίκλης ὑπὸ τοῦ σφόδρα θαύματος ἀμυδρῶς δίκην ἐπιπλήττει, ταχερόν τι καὶ ῥέον ἐν τοῖς ὄμμασιν πάθος ἀνυγραίνων. Interpres: *Charicles prae vehementi ſtupore propemodum extinguit, humidum quendam & manantem in oculis dolorem colliquans.* Pro πάθος in Mſ. ſcribitur πάθος, & ſic ſcripſit dialogi hujus auctor. ταχερόν τι καὶ ῥέον ἐν τοῖς ὄμμασι πάθος ἀνυγραίνων, eſt *oculos petulante & in iis natante motu ſuffuſus*. hoc eſt laſcivi motus indice. Ταχερὸν proprie dicitur de oculis laſcivis, qui petulante mobilitate produnt laſciviam. Horatio dicuntur *putres oculi*, Petronio *petulantes*: *Ipſe Paris Dearum libidinantium judex, ſi hanc in comparatione vidiſſet tam petulantibus oculis*. Graecum acceperunt ex Theocrito Idyl. 1.

Ὦ πόλε ὄκκ' ἴσορρε τὰς μηκάδας, εἶα βατεῦ·
Τάκεται ὀφθαλμὼς, ὅτι ἃ τράγος αὐτὸς ἔσαθε.
Caprarius quando capras intuetur coeuntes
Oculi diffluunt, quod non ipſe hircus eſt.

Vetus Scholiaſtes exponit λαμπρύνεται, φθείρεται. Oculos enim *tales* laſcivos ajunt, cum moventur, ſuffundi humore quodam, eumque hoc ipſo dialogo vocat τὸ ὀφθαλμῶν τὸ ὑγρὸν ἅμα τῇ φαιδρᾷ καὶ κεχαρισμένῳ, *oculorum petulantia cum ſplendore & gratia junctam*. Maximus Tyrius hoc quoque inter laſcivi animi ſigna refert, λιγυρότητα ἢ γλῶτταν, πτερόν τε ἂν οἱ ὀφθαλμοὶ. Idem dicit de Sardanapalo diſſert. 19. τῶ ὀφθαλμῶ ὑπτιάζοντι, pro quo Iuſtinus, *cum oculorum laſcivia omnes foeminas anteiret*. πάντες ὀφθαλμοὶ Latinus Theocriti interpres inepte vertit: *tabeſcunt oculi*: imo, tum maxime moventur, hinc Petron. dicitur *mobilis oculorum petulantia*. Inferius in Toxari, de adoleſcente, qui illecebris foeminae laſcivae, erat captus: ἐπεὶ ἤδειζε πονηρῶς ἔχοντα, καὶ ἀλλόκοτον ἤδη τοῦ ἐρωτος, καὶ πικρὸν γινόμενον, *Poſtquam ſenſit illum male habere, & amore totum flagrantem, & furentem*. Sic alibi noſtro πικρὸς ἐρᾶν. ſunt *prurientes puellae*.

Pag. 893. Οὔτε δυρίδη τράπεζα κοινὴ, καὶ φιλίας μετεῖπε τράπεζαν ἀδῃόμενοι. Non eſt credibile vocabulum τραπέζα in tam paucis verbis bis poſitum eſſe a Luciano. In Mſ. recte ſcribitur: καὶ φιλίας μετεῖπε ἑστίαν ἀδῃόμενοι. Communis focus eſt uxori & marito. Hinc *pro aris & focis dimicare*. Inferius in hoc libello, de feris ſolivagis, quia

quia ratione carent, quasi essent praeditae ἐξ ἴσου ἡμῖν ἱερὰς δεημένοι, καὶ μίαν ἰσίαν τὴν ἰδίαν ἑκάστοις οἰκῶν, ὑπὸ τοῖς κοινοῖς ἐπολιτεύοντο νόμοις. *sed ex aequo nobiscum templis aedificatis & inhabitatis quisque suis laribus, communibus regerentur legibus.* non longe post ὑπὸ τῆς πατρίας ἰσίας ἐξέρχεται. *ex patria domo prodit.*

Pag. 895. Optime Mſ. ἀχὶ τὸ μελοποιὸν αὔχημα Λεσβίων Σαπφώ. *Non illud Lesbiorum decus, carminibus inclytum.* Editi μελιχρὸν αὔχημα, quod vertunt *mellita illa, qua se jactat Lesbus, Sappho.*

Pag. 903. Μακρὰ λουτρὰ, καὶ πολυτελὴς μὲν καὶ ἡδεῖα τράπεζα. *Domi statim longa balnea, & sumtuosa ac suavis mensa* sed cum non laudet illam mensam, qui poteſt eſſe ἡδεῖα. Repone ex Mſ. καὶ πολυτελὴς νὴ Δία τράπεζα, *& sumtuosa per Iovem mensa.*

Pag. 904. In laude pueri, cum aqua deterſit ſominum, inquit, πλὴν ἱερὸν χλαμύδα τοῖς ἀνωμίοις περόναις συνάψας. ὑπὸ τὴ πατρίας ἰσίας ἐξέρχεται. *ſacram chlamydem humeralibus fibulis adſtrinxit, paterna domo egreditur.* Chlamys fuit veſtis militaris, non puerilis. dein cur ſacra dicitur? Haec mendoſa ſunt, quae ex codice Mſ. ſic refinges. καὶ χιτωνίσκον χλανίδα ταῖς ἀνωμίαις περόναις συνάψας. *& tuniculam laenam in humeris fibulis connectens.* χλανίσκοι utebantur pueri & molles homines. Grammatici vocant ἱμάτιον λεπτόν. Sic Demoſtheni κόμψη χλανὶς καὶ μαλακοὶ χιτωνίσκοι exprobrabantur. vide Gell. l. 5. forte autem in dialogo noſtro legendum χιτωνίσκον καὶ χλανίδα. mox idem codex rectius, καὶ μηδένα τῶν ἀπαντώντων ἐξ ἐναντίας ἀφορᾶν. *neminem obviorum ex adverſo adſpiciens.* Vulgo ἀπάντων, frigide.

Pag. 905. Εἶθ' αἱ λιπαραὶ παλαῖσται, καὶ ἅτε ἡλίῳ μεσημβρινῷ θάλπος ἐγκυμονοῦσαι τὸ σῶμα πυκνὸν μᾶλλον. In Mſ. legitur ἐγκυμονοῦσι, quod frequentius eſt illo, utitur etiam Xenophon, & alii non raro ſimplici κυίσμαι. eſt proprium palaeſtrae verbum, exerceor in palaeſtra. *Dein unctae palaestrae & ad solis meridianum calorem exercet corpus firmatum.* Nota ſunt omnia de athletico pulvere.

Pag. 909. Αἴθηρ μὲν γὰρ οὐδὲ χαίτας τὰς τῶν τε ζηλωτὰς, εἰς ὃ ἀμείνονα βίον ἀπηλλάνθαι ἔχουσι τὰ ἀριστῆς μέρος τὸ ἄφθαρτον. ſic recte Mſ. *Coelum poſt terram eos excipit, qui iſtis rebus ſtudent. ad meliorem vitam morientes praemium virtutis conſequuntur incorruptibile.* Vulgo ſine ſenſu legitur οἱ δὲ ἄμεινον ἀπηλλάνθαι, & vertitur: *qui meliori fato morientes*, tanquam alii eſſent, quam de quibus in praecedentibus verbis loquitur. Ne dicam ἄμεινον ἀπηλλάνθαι Graecis nihil eſſe, nec id ſignificare, quod ex depravata lectione cuderant interpretes.

Pag. 910. Ὁ δὴ Ἀθηναῖος ἱλαρὰ τῷ τρόπῳ φαιδρὸς ἀναπηδήσας, πρὸς τρόθρα σύβαρῶς. Sed Mſ. ἱλαρᾷ προσώπῳ φαιδρὸς. quod quis non amplectatur. *Athenienſis hilari vultu, alacer exiliens incedebat valde elate.*

Pag. 911. Ex Mſ. refinge: αἱ γὰ φανεραὶ μετὰ τῶν αἰσθητῶν συμ-

ἀσελγεσι τῶν ἡδονῶν συνάπτων, Vocat oscula, & improbe manus pertrectationes αἰσθησιν. Vulgo μὴ omittitur.

Ibid. Εἶτ' ἀπὸ μηρῶν πρωϊμεσόμενος κ τὰ κωμικὰ αὐτὸ ἐπαίει. Interpres: *dum ducto a tumoribus exordio juxta Comicum ipsa percutit.* Haec verba perobscura sunt, sed illustrantur illis, quae leguntur apud Diogenem Laërtium in vita Cleanthis: φησὶ γὰρ ὁ ἱστορῶν τὸ περὶ τοὺς χρείους διάφορα μειρακίου ἐπαινοῦντος, εἰ ὁ εἰς τὴν γαστέρα τύπτων γαμρίζει, καὶ ὁ εἰς τὰς μηρὰς τύπτων μηρίζει, ἔφη μὲ, εἰ μὲν τοὺς ἀφηβεστέρους ἔχε μειρακίσκους. *Hecaton autem in Chriis inquit, formoso adolescente dicente, si in ventrem percutiens γαστρίζει, etiam in femina verberans μηρίζει, inquit Cleanthes, tu quidem ephebescens habe interfeminales pulsationes.* Nimirum μηρίζειν est inter praetextata verba, de παιδερασταῖς. vide quae notavit vir & amicus summus Aegidius Menagius ad hunc locum, & Paullus Leopardus Emendat. XVII, c. 32.

Cle-

Clarissimo & Eruditissimo Viro

PETRO FRANCIO

IACOBVS GRONOVIVS S. P.

Quæ mihi vel jussu vel instinctu tuo indicta fuit opera, eam pro temporis mei occupatione exhaustam ad te mitto, vel ut hoc exemplo metiaris tuæ apud me auctoritatis pondus, vel ut deliberes, quid ea faciendum censeas. Tu enim quum & meminisses illo tempore, quo prima studia nostra gratissimo consortio sub patre meo adolescebant, eum frequentem fuisse in hujus scriptoris usu, & me quoque tota vita jucundissime cum eo versatum esse scires, vel conjecisti vel aliunde comperisti non ita id factum esse, ut nonaliqua a nobis animadverterentur. Nec satis: ita etiam de illis benigne existimare voluisti, ut cum nova Luciani editione aut deberent aut possent non indigne in medium proferri, & typographos monuisti, ut mecum de illis agerent. Id ego sicut amoris tui verissimi pignus accepi, ita non sustinui sic agrestis esse, ut non libentissime ei obsequerer. Et facio id quidem gratissime, quoniam acerrime Græca studia semper te coluisse novi, atque ideo me ad intelligentem hæc qualiacunque mittere scio. Longe tamen acrior voluntati meæ stimulus additur ab ipso hoc tempore, quo ab Amplissimis Proceribus Vestris testimonium peritiæ simul & industriæ tuæ abstulit, data tibi provincia, ut hanc [illegible] partem Illustri eorum Scholæ inferres; quod ita evenisse simulac intellexi, & apud me gratulatus sum & nunc publice gratulari me profiteor tum tibi, tum ipsis his literis adeo neglectis, rejectis, imo suppressis, etiam apud illos, qui præcipue formari reperique iis debebant. Sed hoc viderint Dii ingeniis faventes. Vale, Amicissime & Eruditissime Franci, & nosce bona tua. Leidæ a. d. VI. Calendas Majas CIↃ IↃC LXXXVI.

IA-

IACOBI GRONOVII

Notæ ad

LVCIANVM.

Pag. 6. *Οὐδὲ ἐπὶ λόγοις ἐπαινέσονταί σε πάντες*] Pater adscripsit notam Bourdelotii, mentem suam de ea non aperiens. Sane vulgata hæc locum & salem Luciani & bonum sensum non habet. Cui enim dicere licuit, *neque ob orationem laudabunt te omnes*, ut Benedictus vertit, aut, ut apertius Micyllus, sed abundantius quam Græca patiuntur, *neque etiam ob verba & orationem modo laudabunt te omnes*? ad quod ipsum *vides tendere* Bourdelotium. Quem illum omnes laudant? Sed nec judicium Bourdelotii probum est, dum censet receptam lectionem faciliorem, eam quæ in Mss. est, duriorem; nam contrarium verum est. Quid enim facilius & gratius hac lectione, *οἱ ὀλίγοι ἐπαινέσονταί σε*, omissa voce *πάντες*, quam *non habent* scripti libri? Sensus est, *pauci vero quidam* (sic per contemptum doctos & facundos viros vocat *οἱ ὀλίγοι*, ne nominare quidem dignata) *ob studia laudabunt te*, nisi quod etiam Græca vox *λόγοις* invidiam quandam & contemptum majorem præ se fert, fabulas quoque & narrationculas & nugas denotans. *ἐπαινεῖν ἐπὶ τοῖς* passim in Luciano obvium.

Ibid. Καὶ *βαρβαρίζουσι, πάμπολλα ἁμαρτάνων*] Hic quoque adscripsit Pater Mss. lectionem *πάντῃ*, quæ longe melior, etsi aliud videatur Bourdelotio: mutetur modo distinctio sic, *καὶ βαρβαρίζουσι πάντῃ, εἰπὼν ὁ πάχυς in quacunque sermonis parte barbarizans*. Nihil est *pleraque dicere*.

Pag. 7. *Οὔτε φίλοις ἀντιλογικὸς*] Micyllus, *neque amicis exitibilis*. Benedictus, *nec amicis in foro auxiliaris*, rectius. Rectissime adscripsit pater *amicis advocatus*.

Pag. 11. *Ἀλλ' ἐς ἐμὲ ἐπαίρων πόλεις*] Ex iis, quæ apponit Bourdelotius non potest esse dubium, quin legi debeat *ἀλλ' ἐς ἐμὲ τὰ ἐπαίρων πόλεις*, &c.

Pag. 15. *Τίνος ἕνεκα*] Benedictus *suo marte commentus*. Non cepit vim & elegantiam. Verte *hactenus comm.*

Pag. 19. Καὶ *τὸ Θουκυδίδου*] Benedictus enervavit versionem, in qua negligit efficaciam voculæ primæ, quam recte sic Micyllus expressit, *effugero sane merito etiam Thucydidis illud*. Hoc enim intendit auctor convincere, ut non modo immunis esse debeat ab insultatione proverbii Attici, sed etiam ne Thucydideum quidem illud in ipsum verti possit.

Pag.

Pag. 25. Συνεκπίπτοιτο καὶ τὸ ἐμὸν μέρος ἀχημονοῦσα] *Si mecum rejiciatur, meaſque partes dehoneſtet.* Sic apud Baſileenſes & Bourdelotium Micyllus & hujus imitator Benedictus. Non ſecus ac ἀχημονεῖν idem plane ſit notetque quod καταισχύνειν pag. ſeq. quod ſic quoque interpretantur. At in eo quod meas partes dehoneſtat, vitium ineſt, nec ego crimini hinc fio obnoxius; quod plane Lucianus negat omnia contraria ſignificans, nempe non ut illa meas partes dehoneſtet, ſed ut meæ partes actioneſque illam dehoneſtent. Verte igitur *ſimul rejecta & per meam operam*, vel *quantum ad me, meas partes, meam perſonam, apparens indecora.* Ἀχημονεῖν neutrum eſt, non activum. Id debebant non modo cognoſcere, ſed tum quoque recordari boni interpretes, promptaque habere illa Cebetis ἀναγκάζεται ταύταις ταῖς γυναιξὶ ἀλλόσε, καὶ παυδ' ὑπερμόνοι, καὶ ἀχημονεῖν. Τὸ ἐμὸν μέρος alibi dicit τὸ μὲν τοι ἐμὸν, τόγα ἐπ' ἐμοὶ, τὸ ἦ ἐμὸν, τὰμὸν, ὅσον ἐπ' ἐμοὶ, τόγα κατ' ἐμέ. Dinarchus contra Demoſthen. in fine. ἐγὼ μὲν ὅσον εἰς τὸ μέρος τὰμὸν ἦκα κατηγορίας ἦκα, βεβοήθηκα. Apud Maximum Tyrium diſſertat. 6. ait Anaxagoras ὅτι τὸ ἐμαυτοῦ μέρος ἀδεξιότερον ἡμῖν τῶν πόλιν οἰ τοῖς ἄλλοις ἐπιδεικνύω.

Pag. 32. Ὅτι μηδὲ τοῖς στόμασιν ἡμᾶς ἀσπάσωνται] Quum Micyllus vertiſſet *quod neque ore nos approbant aut compellant*, Benedictus duo poſteriora vocabula amputavit. Sed plane & approbare & compellare nihil ad ἀσπάζ. Verte, *quod ad ora* ſalutanda vel oſculanda *non admittant nos.* Nota illorum oris obſcœnitas.

Pag. 35. Ἐργαστήρια γὰρ οἰκάλλ καὶ καπηλεῖα.] Primam vocem Benedictus reddidit *tabernas*, Micyllus *ergaſtula.* Ludov. Creſollius libro v. theat. rhet. c. 3. amplius & propius *meritorias officinas.* Nam talem aliquam ſupponere debemus, ut pag. 153.

Pag. 37. Καὶ πολλῶν ἤδη σπουδαίων εἶναι δοκούντων ἐπείληπται] Male Micyllus, *Iam & multos eorum, qui pro ſtudioſis ac gravibus habentur, reprehendebat:* pari lapſu Benedictus *Quinetiam multos qui pro gravibus haberi volunt, reprehendebat.* Nam & verſio Lucianum non adæquitur, & male periodum hanc majore diſtinctione ab præcedente ſeparant. Sed nec bene Palmerius, *multos, qui graves eſſe videntur, occupavit.* At mens Luciani eſt. *Multus enim profecto eſt in equis furor, & multos qui graves videbantur eſſe, redarguit*, eos quum graves videri vellent, probavit vanos, & quum deberent contemptores horum eſſe, in iiſdem nugis inſanire oſtendit. Quia autem in præcedentibus ait Lucianus de equorum nominibus, non potui quin ad ejus illuſtrationem hic apponerem inſcriptionem, quam ex ſchedis Peireſcianis depromptam publicavit excellens antiquitatis vindex Iac. Sponius, quum ad auctores interpretandos hæc vetuſtatis imago vivam fere vim afferat. Ea ſic habet:

.. II PRAEMISIT ET C. T.
OCCVPAVIT ET CIT. CCCV
INTROIVGIS VICIT

SANIPPO CINIS.	X	HILARO AF.	I
AEGYPTO PE.	I	MACVL. AF.	I
PEGASO AF.	I	AQVILIN. AF.	I
EVTONO AF.	I	PEGASO AF.	I
ADVOLA. AF.	I	COTYNO AF.	I
DROMO HISP.	I	SICA AF.	I
PASSER AF.	I	CIRPATO AF.	I
LVPO AF.	I	MELISS. AF.	I
SILVANO AF.	I	DELICAT. MAV.	I
LVCIN AF.	I	PARATO AF.	I
EVTONO AF.	IV	BALLIST. AF.	VIII
PYRAL. AF. SE.	IV	ANDREM AF.	VIII
PARDO AF.	IV	SPICVLO GAL.	VIII
ROMVLO LAC.	V	ROMVLO AF.	VIII
RAPACE AF.	V	LVPO AF.	VIIII
BAETIC. AF.	VI	PALVMB. AF.	VIIII
CAMM. AF.	VI	ROMVLO AF.	VIIII
DAEDAL. AF.	VI	GLAPHYRO SPH.	VIIII
GAETVL. AF.	VI	BALIST. XIII.	III
ALCIMO	VI	MEMNO LAC.	XI
HILARO HIS.	I	BARB. AF.	I
SMARAGD. AF.	I	CALLID. CYR.	I
DRAVCO AF.	I	THELO AF.	I
ARANIO AF.	I	ARIONE AF.	I
EXACT. MAV.	I	HELIO AF.	I
PISTO CIR.	I	HIRBINO HEV.	II
PVGIO AF.	I	PALMAT. AF.	II
ANDRE. AF.	I	PASSER. TH.	II
ROMAN. GAL.	I	CATTA AF.	II
CANDID. AF.	I	PVGIO AF.	II
ABASC. THE.	XX	EXCELL.	
ARCAD. AET.	XVI	ARACIN.	
LVPO HISP.	XXII	CALLID.	
SAGIT. AF.	XI XIIX	AQVILA.	
AIACE AF.	XXX XXII	PECVL.	
AETHER. AF.	XXX XXX	....	
INGEN. ING.	XXIIX	HILAR.	
ARGO APH.	XXX		
VICTORE. AF.	XXXII. XL		
INNOCE. AF.	XXVIII		

PALMAS SIBI COMPLEVIT
C̄ CALLID. AF. BALLIST. AF. C̄C̄
QVOS EQVOS C.

Pag.

Pag. 38. ἵνα μὴ ἀπολαύσωσι τῆ σφετέρας ἀληθείας] Non melius profecto hunc locum intellexit Bourdelotius, quam Micyllus, quem referit ac refutat. Quid enim? an hîc dicitur ingemiscere Romanos, quod se sentiunt prohibitos veritate sua & voce libera frui, eaque prohibitio in eo consistit, quod prohibiti sint legibus illis, quibus cautum, ne in tabulis testamenti quicquam elogii famam alterius læderet, nisi suorum, quos exhæredare leges permittebant cum elogio? Quæ species prohibitionis in Græcis, nedum talis? immo quæ fortasse nunquam contigit? Nam quod de consensu Is. Casauboni jacit, vereor, ne aliter omnibus videatur, qui modo inspexerint lucubrationes magni ejus viri. Sed neque Benedictus bene, *ne ex sua veritate damnum capiant.* Plane enim Lucianus vult contrarium, nempe Romanos tota vita quum simulate egerint, veram unam vocem edere in testamentis, ne ex hac sua veritate voluptatem capiant. hoc est, ne post eam veritatis vel mentis suæ verissimam professionem patefactam (quod fit aperiendo testamento, neque id contingit nisi post mortem testatoris, ut non videat, non sentiat, quid animi sit illis, quibus laqueum aut infamiam legavit) laetari possint eo facto, quod inimicum ulti sint ac læserint malo voto, neque si ille propterea doleat, illi eum dolentem spectare possint. Hæc simplex & ipsa Luciani sententia. Nam cur ἀπολαύειν sumunt in malam partem? Neque hinc abire libet, quin alium locum per eandem hanc jactationem ambiguum tangam, qui est in Timone pag. 56. qui sic ad Iovem. ἔστι δαλόν τινα ἐπαναστείναντες δεικτὸν αὐτοῖς, ὡς πῦρ μὲν ἢ κεραυνὸν ἀπ' αὐτῶ μὴ διδόναι, μόνον δ' τῦτο οἴεσθαι ἀπολαύειν ἢ τερπομένω, ὅτι ἀναπληθήσονται τῆ ἀσθόλη, ubi Erasmus, *verum hoc solum vulneris inferri posse judicent, ut fuligine compleantur.* Tan. Faber *hocque unum ex vulnere malum sibi accidere existiment, quod fuligine operiantur atque inquinentur.* Quam interpretationem est alius, qui præter duas postremas voces repetit, & sub titulo observationis negat τὸ τερπομένω hoc loco convenire, quum fuliginis fiat mentio, unde etiam statim se legere ait κεραυνόω, fulmenque & fulgur adurere & ustulare dici notat. Sed mirum, si vel sententiam vel elegantiam hujus loci ullo genere adsequatur. Cur enim & ille & priores ἀπολαύειν accipiunt in malum, & ad homines fulminatos applicant, non in propriam notionem voluptariamque, ut passim solet, ac mox vidimus, & rursus in ipso hoc Timone ubi pari modo ἐγκυλῶ ἀπολαυσιν οἰομένους, atque ipsi Iovi attribuunt, ut prorsus debebant? sic enim elegantissima ironia accipiendum; *hactenus autem* (vel *in hoc solo, ad hoc solum*) *existimant te frui vulnere* (voluptatem capere ex jactu fulminis, quo stolide putas, o Iupiter, illis grave vulnus a te inferri) *ut operiantur fuligine*, videas modo eos nigredine obduci, quam tu male interpretaris vulnus, quum sit simplex & ridicula fuligo, velut fulmine in carbones & fumum resoluto, quum ad homines deveniat. Qui perfectissimus sensus.

Pag.

Pag. 44. Βίας ὑπαρχόντων καὶ ἁρπαγῆς] Non capio acumen Benedicti, qui has voces alligat proxime antecedentibus, vestitae, *apud septem vocales judices vi & raptui præfectas*, non secundis tenis quoque certi judices certis actionibus præfuissent, ut Rectoribus prætoribus certæ causæ attribuebantur. Ne dicam ridiculum ex has vocales isti judicio præfuisse, non alias literas; quæ cui judici præsederunt, oro? Nescio an bene Bolerus, *constitutis judicibus VII vocalibus de vi & rapina*. Certe sensus est & verti debuit, *ad tribunal VII vocalium, actione bonorum vi raptorum*, ut dicebant Romani idem prorsus judicium. Nam ὑπαρχόντων (unde cauſa erroris) est secundus casus ab primo τὰ ὑπάρχοντα, non οἱ ὑπάρχοντες.

Pag. 45. Ὧν χωρὶς οὐδὲν καθόλου τι γεγράφεται] Bolerus, *sine quibus nihil omnino scribitur*. Benedictus, *sine quibus plane nihil scribitur*. At multa possunt scribi, sed sine sensu. Verti debuit: *sine quorum perfecte* & integre *nihil scribitur*, ὧν τελειωθέντων εἰς τὸ γραφεῖν πᾶν δέοντας, ut ait infra.

Pag. 47. Τετραγώνους λέγειν] Pater adscripsit λέγει.

Pag. 55. Καὶ καπνὸς ποιητικὸς ἀπεχθῶς ἔξω & παπύρου τ' ἀνομάτων] Recte Cl. Faber *ac fumum plane poëticum, nominum strepitum* ſ *demas*. ultra quod tentare quidquam error est.

Pag. 57. Ὑπὸ μανδραγόρᾳ καθεύδεις] Viderit Palmerius *in Eraſmo* lapsum; sed an non majore ignorantia ipse corrigit λάθῃ? An non millies ὑπὸ apud Lucianum notat causam efficientem, utque idem sit prorsus voculæ λάθῃ? Vertit sane Eraſmus *ſub mandragora*: an ideo ille adspiciendus erat transformator herbæ in arborem, quæ dormientibus umbram faceret. Sed opinor scribebat nobilis ille Gallus hæc, quum comes Luciani venit ad Ἀλεκτρυόνος ἱερόν, viditque illic ὕλην ἀνεσκιάζουσαν, ἧς δένδρα ἦν μήκωνες ὑψηλαὶ καὶ μανδραγόραι in libro 1. Veræ hiſtor. & tam vere nunc in Eraſmo sic divinando conjicit, ac illi, qui vaticinari solebant tenentes os animalis, quod alligari debebat ad radicem mandragoræ, in qua similitudinem somniabant corporis humani. Sic igitur & quum sub corona vendi aliquem dicet, credetur interprete Palmerio ex cœtu militum circumstante vel serto facere arborem; & speciosius cum veles dicitur sub vitem sumicere hastas, stare censebitur in vinea. Iocosa hominum ingenia! an Eraſmo unquam exciderit illud ὑπανιπτῆρες ὁ μανδραγόρας? Lenius sodes.

Pag. 61. Νεωάκια ἐπὶ & Δωκαλίωνος ἰχνίτη * σφυροκεῖλαι πλατυρρεῖ] Mirifice hæc illustrant Marmor Arondelianum & vicissim inde lucem capit Lucianus, ΒΑΣΙΛΕΥΟΝΤΟΣ ΑΘΗΝΩΝ ΚΡ... ΟΥΑΦΟΥΚΑΤΑΚΛΥΣΜΟΣ ΕΠΙΔΕΥ ΚΑΙΩΝΟΣ ΕΓΕΝΕΤΟ ΚΑΙ ΔΕΥΚΑΛΙΩΝ ΤΟΥΣ ΟΜΒΡΟΥΣ ΕΦΥΓΕΝ ΕΓΛΥΚΩΡΕΙΑΣ ΕΙΣΑΘΗΝΑΣ ΠΡΟ... ΟΝΚΑΙΤΟΥΔΙΟ.. ΥΟ... ΔΔ... ΜΤΟΥΤΟΙ?.. ΟΝΙΔ..... Ο.. ΤΑΣΩΤΗΡΙΑ ΕΘΥΣΕΝ. Vbi sic supplet

plet Palmerius ὡσπερ ἡμῖ τὸ διὸς πανομβρίᾳ δι' ἑαυτῆ τὸ ἱρὸν λιπάλωνι δομήσαθ ἡμῖ τὰ σωτ. Vbi miror illum Διὰ πανόμβριον in chronico & sermone pedestri poni pro ὄμβριον πανομβρίου. Primo ipsa rei ratio non patitur. Quid enim, quum ipse esset Athenis, cur Διὰ πανόμβριον exspectare debuit? & eo cessante demum ædificavit templum? Deinde non Græcus sermo admittit, nec ante dixit ζεὺς ἐγένετο, sed κατακλυσμὸς· adeo licet dicatur Iupiter pro imbre, non poterit hic bono sensu dici pro cataclysmo: nec cataclysmus cessavit cessante pluvia. Sed nec per pluviam conjigisse cataclysmum auctor ante supposuit. Et quod ad ΠΡΟΤΕΡΟΝ potest ea suppletio ferri, licet ipse videns Seldenum, quum id ponit characte-re communi, facere sex puncta conjecerim ΠΡΟΣΚΡΑΝΑΟΝ. dein suppleo ΚΑΙ ΤΟΥ ΔΙΟΣ ΥΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΟΛΥΜ-ΠΙΟΥ ΤΟ ΙΡΟΝ ΙΔΡΥΣΑΤΟ ΚΑΙ ΤΑ. De templo Jovis Olympii erecto ab Deucalione testatur clare Pausanias in Atticis pag 32.

Pag. 77. Διὰ ταῦτα τοι καὶ τὸν ἀμεληθῆναι σωίδη ὡδὸς ἡμᾶς, ἃ φαῦλοι ὄντα] Potuit Tan. Faber oportuniorem locum reperire invehendi in lectores incuriosos & editores. Licet enim pro certissimo sit hanc lectionem sic stare non posse, non tamen ideo discedendum ei fuit ad mutationem ejus omnino non necessariam, immo prorsus vanam. Benedictus est, qui ad hanc lectionem concinnavit ista Latina, *Hinc factum est, ut hic quoque a nobis neglectus fuerit, quamvis non sit despicabilis.* Sed & Benedictis his & Fabris longe perspicacior Erasmus noster, *Hæc in causa fuerunt, ut hunc quoque neglexerim, quum haud mediocriter de nobis sit meritus.* Vnde patet divinum virum ita censuisse distinguendum Διὰ ταῦτα τοι καὶ τὸν ἀμεληθῆναι σωίδη, ὡδὸς ἡμᾶς, ἃ φαῦλοι ὄντα, quæ ipsa manus & mens Luciani est ringentibus licet illis: ut taceam enervari omnem sententiæ huc facientis efficaciam, dum φαῦλοι vertit *contemnendum*, quod huc non pertinet, voce adstricta & alludente ad pium & gratum erga Deos & eorum metuentem animum.

Pag. 79. Εἰς τὸ ἀνάκειον] Addendus & hic locus illis est, quæ ab Mauslaco perdocte notantur ad hanc vocem in Harpocratione. Quod propterea moneo, ut vites cum prioribus interpretibus vertere *in Castoris & Pollucis templum*, aut cum Fabro *in Castorum ædem*, quo nil nasutius. Vera enim esse quæ observat Mauslacus, censeo, & plane illos Ἄνακτας ex Cicerone intelligendos, ut nil commune habeant cum aliorum Græcorum aut Latinorum Castore & Polluce vel Castoribus; quos sane quum innuere vult auctor, novit ille Διοσκόρους, ut apparet ex dialogo de saltatione. Itaque idem observari debet in Reviviscentibus pag. 414. ubi rursus dicuntur οἱ ὃ καὶ ὡδὸς τὸ ἀνάκειον ὡδηγήμενοι κλίμακας. Miror autem ea, quæ observari video ad præcedentia ὑπερέχε γὰρ αὐτῆ τῶν χέρα Περικλῆς, quasi id respiceret ad orationis pronunciandique gestum, & non unice ad patrocinium ac tutelam, eo modo, quo excellentissime

id notavit familia Æmilia in nummo, Lepidum tutorem pueri Ptolomæi exhibente.

Pag. 80. *Ἀλλὰ κ τοῖς δίχρμόοις τοῦτο χρήσιμον*] Pater addidit τούτοις legere Pricæum ad Matthæum 6, 7, quod sane nec necessarium & convenientior vulgata scriptura.

Pag. 85. *Πρὸς τὸ ἴσος τ συνδοκιμῶν*] Adscripsit Pater, fore *συνδοκεῖν*. Quod quidem manifestius, sed potest retineri quoque alterum.

Pag. 88. *Πάλαι μὲν σε τοῦτο αἰτιᾶσθαι*] Non utique significabit *te in his accusare* vel *harum rerum*, ut rebatur Cl. Faber, & ideo scribit σε. Potest enim intelligi *hac tui* vel *hanc tuam rationem esse accusasse*. ut in Hermotimo. *ὁ γὰρ Μῶμος, ἀνάγκη οἶμαι ἅπαν ἐπάσσθαι τ Ἡφαίστου*. Ita hoc loco vides eosdem rei & personæ casus, in quo reticetur quartus casus agens, quia ipse is erat. Codici Academiæ adscriptum *πάλαι μὲν σε*. Sed non necessarium. *In duabus* sequentibus notulis apparet eundem Fabrum sibi fecisse *fraudem*, imminutas & decurtatas contemplantem nescio unde voces, *quæ* in ipso contextu sunt integerrimæ & plenissimæ.

Pag. 96. *Σχεδὸν ἐκχυθησομένῳ τ ἐπιῤῥίου τοῦτο, ὅπως δύνηται*] Sic distingue has voces, ut recte Latina præiverunt, & nuper fecit quoque Faber. Mox *ἀμφίεσθαι* inepte verterunt *Salmurii sagum*, & ineptius nunc impressum *fagum*. Faber *rhenonem* transtulit.

Pag. 109. *Εἰς βαθυκήπια πίνειν*] Vana est *hæsitatio Cl. Fabri* inter hanc lectionem, & eam quæ in Theognidis editionibus obtinet; qua aut uti non debuit, aut melius oportuit se inde expedire, quum id posset, non auxilio Stobæi & Plutarchi, qui potuerunt aliter citare quam Lucianus; Sed Lucianus se ipse defendit, ostenditque in libello de Mercede conductis p. 450. & apologia ejus libelli sequente pag. 490, & quomodo citare voluerit, & ex quo, clare & *βαθυκήπια* dicens & ipsum nomen Theognidis adjiciens. Unde inprimis apparet ab Bourdelotio temere notari ex Homero, ut postea *πετρῶν κατ' ἠλιβάτων*, quod ex eodem sit. Nihil falsius. Eriam paulo post negare nequibit Faber, verius vertisse Erasmum & ex ejus imitatione Benedictum illa verba *ὅπως μὴ τὸν δρόμον ἐφεῖς αὐτοὺς, quod illos nullo pacto respexisses*, quam ipsum, *quod ipsos ne primo quidem congressu aspicere voluisses*. Sed vice versa queri debeo, quum sic loquatur etiam Lucianus in saltatione, *ἀμεινόν ἐστι οἶμαι δρόμου τὸ πᾶν ἁπλοῦν, καὶ μηδὲ τὸν δρόμον ἐμπλέγειν τ τοῦ ἀθλητικοῦ*, vertisse Opsopœum, *neque sub initium fatearis aliquid tale te flagitiose deliquisse*. Benedictum *ne initio, te tale quid deliquisse, fatearis*.

Pag. 151. *Καὶ ὁ σοφὸς ἐκεῖνος τὸ μεγόμενον*] Bene Barlæus præmunivit has postremas voces, ut contra Palmerii mutationem essent stabiles. Sed debuit ipse Lucianus sua vindicare, qui utique in principio somnii sic loquutus fuit, *ὅτε εἰς μακρὸν ὁ κ τ πατρὸς ἀφῳκοῦμεν, ἀποφέρων ἀεί τι μεγόμενον*, ubi advertit Bourdelotius. Sed sic

re elegantissime Græcis dictum, nemo melius docebit Theophrasto, in capite *περὶ ἀναισθησίας*, *οἷς λογισμὸς πρὸς τὰς ψήφους, καὶ περὶ μέλλοντος πτήσεως, ἑαυτῷ τὸ ἀβέβαιον φέρει, καὶ γίνεται*; Denique noster in Pseudomanti pag. 779. *Μίαν ἐρώτησιν ἐπερωτήσας, ἐπίγραψα τῷ βιβλίῳ ἐξ ἧς ἔτους, ἢ δεῖνος χρησμὸν ἔλαβε, ψευσμένος τὰ πρόσωπα, καὶ τὰς ἀπὸ φρυγμοῦ καὶ τὸ μηρύεσθαι ἐπὶ σοὶ πιστεύσεις πέμψας.* Ita proprium id est in pecuniariis rationibus.

Pag. 165. *Πρὸ τῆς κυμωτιάδος γῆς*] Audio Mss. & Tanaq. Fabrum. Sed quid Lucianus amaverit, colligere etiam possumus ex fine Hermotimi, ubi sic scribit. *Ἄνθρωπόν τινα ἐπὶ τῇ ἠϊόνι καθιζόμενον ἐπὶ τῷ κυμωτιάδι, δριμεῖν τὸ κύμβαχα.*

Pag. 168. *Αἰόλου δὲ Ἑλλὴν θυγατέρα*] Augustinus Datus cum Benedicto *Æoli Græci filiam.* Scilicet ut plures ad verba attendunt, non ad rem vel Luciani sententiam, qui volebat *ajunt mulierem quondam, Æoli filiam, Hellenis neptem*, vel ex Ovidii libro xi. Metam. ubi Halcyone vocatur *Æolis*, vel ex Dicæarcho, cujus verba sunt; *ἡ γὰρ Ἑλλὰς τὸ παλαιὸν ἔστι ποτὲ πόλις ἀφ' Ἕλληνος καὶ Αἰόλου ἐκλήθη τε καὶ ἐκτίσθη*· quæ loquutio non minus notat patrem Æoli fuisse Hellena, quam filium. Contrario modo impingunt in Hermotimo pag. 535. Verba Græca *Εὐανδρίδου καὶ Ἠλείου* interpretantes *Euandrida, Elei filio*, quum patria, non pater describatur.

Pag. 169. *Κατὰ χειμῶνα μέσον λαμπρεύσας ταῖς αὐδαίαις*] Certe non debuerunt hæc intelligi & verti aut cum Dato *tranquillitatis differentis*, aut cum Benedicto *media hieme ab aliis serenitate differentes*, sed *eminentes, eximias*, quod putidum fere est monere, quum ut passim, tum in Luciano millies occurrit.

Ibid. *Τοῦ ὄντι γὰρ πάντων λοιπὸν εἶναι πᾶς ἄνθρωπος, καὶ ὁ πάνυ γέρων*] Ineptissime Benedictus, *revera enim omnis homo infans est, maxime vero senex*; quum longe accommodatius Datus, *Omnis namque homo infans utique videtur esse, vel ultima senectute provectus*, quæ verissima Luciani mentis expressio.

Pag. 174. *Τῦτ' ἴφης, ὦ Πραξιθέα, τὸ κατλείσειν, ἀντὶ τοῦ ἀναστρολοπιοῦν*] Sunt vitrea fracta; & conati sunt evitare interpretes. Sed annotavit Pater *τὸ κατλείσειν ἀντὶ τοῦ ἀναστρολοπιοῦν*, ut Mercurius Charonti in contempl. *τυτὶ τὸ πρᾶγμα πολλῶν αἴτιον κακοπαθεῖν μοι.*

Pag. 179. *Ἀτρεμεῖν αὐτὸς γὴν ἄλλως ὄντας ἀνέρασεν*] Commode interpres. Adscripsit tamen Pater *αὐτὸς γὴν ἄλλως ὄντας ἀνέρασεν.*

Pag. 194. *Λυπεῖς ὦ Ἥρα σαυτοῦ. οὐδὲν ἄλλο. κἀμοὶ ἐπιτείνεις τὸ ἔρωτα*] Poterat sine crimine Benedictus integram servavisse interpretationem Micylli, *Ægritudine, Inno, te ipsam afficis, nihil aliud, & mihi amorem eo magis incendis*, quam videstemere ab eo truncatam.

Pag 198. *Χρὴς ἦ προσκαλεσάμενον τὸν Ἔρωτα*] Vel *προσκαλεσάμενον* edendum fuit, ut haberetur ratio Benedicti vertentis *provocato Cupidine*, vel versio retinenda fuit Micylli *Heri autem vocato ad se*

Cupidine. Sed sane verbum Græcum habet aliquid, quod uerro exprimitur, & Benedictina lenius & Micyllina fortius, utpote dialogo Veneris & Cupidinis, ἀλλ' ἐκεῖνῳ πρόσεστι μετ' ὀργῆς. Itaque scriptis libris obediendum. Video simile comment mox in dialogo Enipei & Neptuni, dicente illo Δεῖ τὸν ἐμὸν ἔρωτα προσαρπάσαι τ ἔρωτι, ubi cum Micyllo Benedictus *propitios mihi amorem præripere oportebat.* In Piscatore dicunt Philosophi de Luciano ἔοικε γὰρ ἀνὴρ οὐκ ἄλογα προσκαλεῖσθαι, δικάζεσθαι αἰτῶν. ubi vertunt, *Nam cum iste vir judicio velit experiri, haud aliter provocare videtur.* At in hac loquutione vix est differentia inter *provocare* & *judicio experiri velle:* & in præcedentibus non tam provocat, quam admonet modestiæ philosophos, ne se indemnatum occidant, atque adeo convenientius videatur προσκαλεῖσθαι.

Pag. 208. Ἀπὸ δ' Ταινάρου κατατρίβουσι ἐπὶ κεφαλὴν τὴν πεσοῦσαν, ἐνίσασιν] Non debuerat hæc distinctio ex editione Benedicti in hanc propagari, quum priores melius καθαιροῦσι, ἐπὶ κεφαλὴν τὴν πεσοῦσαν ἐνίσασι, eamque sequatur in interpretatione Benedictus.

Pag. 223. Τὰ μὲν δὴ Λήδας τέκνα, παρ' ἡμέραν ἐκφέρεσθον καὶ ἀνέρχεσθον κατὰ τὰ ἄδε εἰσίν] Non satisfacit Benedictus *Ledæ filii alternis vicibus apud superos atque inferos versantur*, vel, ut alii, *alternis inter ipsos vicibus agitant.* Etsi enim vera ista, tamen non ad Lucianum, qui exprimere destinata tempora voluit, nempe *alternis diebus.* Quod nisi constaret, ac sic definite loqueretur, non posset infra Diogenes Polluci dicere σὺν γὰρ ἐμοὶ τὸ ἀναβιῶναι οὔκουν velut dubitans de certo tempore, sed certe scire se dixisset aliquando reversurum in vitam: non Mercurius Apollini, ὁ μὲν χρόνος ἡμῖν ξυγχεόμενος, ἐκεῖνῳ Κάστορι ἦν. Mox pessime in hac editione repetitum ex prava Salmuriensi κἀγὼ ὁ μὲν Ἀλκμήνης καὶ Στυέλης ἦν, quum sequatur γενόμενοι ἀνωχθονίῳ ἀφρόπους, & recte habeant priores οἱ ἀφοί.

Pag. 242. Μανθάνω τὸν ἐκείνοις, ὅτι μὲ ἔλαθεν] Sic inepte distinguit hæc editio ex Salmuriensi; at debebat μανθάνω, ὅτι ἐκείνοις τε μὲ ἔλ. Sic pag. seq. etiam male distinctum puto ὅτε ἀναπαύοις, πάντα Δαχθεὶς, quum rectius non distinguatur ab Bourdelotio. Neque sane id potest notare *neque diffusis aquis te ipsum cohibes*; nam qui se diffundit, quomodo is se cohibet? sed *diffusus te recipis.* Ludit enim in notione & Græci verbi Δαχθῆναι & Latini *diffundere*, nempe pro exhilarare. Quæ tota est elegantia hujus loci.

Pag. 249. Καὶ ἐξένευσεν ἐς τὴν γῆν] An sic nunc voluit loqui Lucianus, qui in dialogo sequente, καὶ νῦν σὺ ἀναλαβὼν ἐξένευσον τὴν ναῦν. In mercede Conductis, ἀπερρήξαντες τὸ δεσμὸν ἀπέπλευσαν, ἄλλοι κἀκεῖ ἐξενήξαντο.

Pag. 255. Ὁπότε κατάγοιτο] Micyllus apud Basileenses & Bourdelotium *quando abripiebatur.* Quod nimium: & quum hæc vox vim denotat illatam, quod sæpe fit in Luciano, additur secundus casus: & plane id huc non convenit. Benedictus, *quando ingredia-*

tur,

ut. Nec sic loquitur Lucianus, etsi propius fit. Pater adscripsit, *lescendebat* vel *demittebatur*. Abundat igitur litera, & lege κατ-ῆιτο.

Pag. 264. Καὶ Λακεδαιμονίοις] Temere ex editione Salmurienſi in Latinis repetitur error præmiſſi nominis Diogenis, quod deleri debet.

Pag. 269. Οἱ τ' κλῆρον ὃ γηραῖτης πεντακισμύριοι] Benedictus *quinquageſies mille*. Quanto rectius Micyllus *quinquaginta millia*?

Pag. 273. Ζωγράφον ἐμβαλόντα εἰς πόλιν] Nec cur Benedicto placuerit *præſentius*, nec cur Bourdelotio *celerius*, cauſa patet ulla, quum ex proxima parentheſi palam ſit notare vel plenius vel melius; quorum prius hic commodiſſimum, ut in magno poculo latere aliquid & alia occurrentis inde mali cauſa fingi poſſet, prorſus ut ſupra in Timone & Thraſycle. ὁ παῖς μεγάλῳ πώλῳ ὀρέξειν αὐτὸ, πρὶ ζωγράφον ὃ χείρα μόλιστα.

Pag. 279. Μηδὲ τὰ ἐπιτάφια] Inepte interpres *neque epitaphia*, ut notum eſt pro veſtibus ſepulcralibus.

Pag. 280. Καὶ λάθρα τὸν ὀλίγον τὸ ὕδατος τὸ μυροθηκίου τὸ Δίος, τὸ χρυσ.] Verterat Mart. Bolerus *& curioſitatem*. Id mutaturus Benedictus reddidit *& rerum minimarum diſquiſitionem*. At ſane jam ſatis expreſſit hoc philoſophi vitium per tria proxime antecedentia, quæ non ſunt ab hoc poſtremo diverſa. Itaque non miror patrem notaſſe videri nunc intelligere *avaritiam*, ut ſic potius diſtinguatur καὶ ὕδατος καὶ μυροθηκίου τὸ Δίος, καὶ χρυσίον, & non modo tacite aurum hinc inde ab diſcipulis corraſerit, ſed etiam oſtentet animo inſitam inſignem avaritiam & cupiditatem colligendi amplius, quam apud vivos celatam nuditas mortis nunc aperit. Mox ubi ſequitur πολὺ πανικόντος & abſurde vertunt *quæ quinqueremis*, quaſi bellicum quid apud inferos, quum ipſe Charon in contemplantibus teſtetur ſe ſolum δικρωτὸν ἔλκειν.

Pag. 287. Καὶ συνελάμβανον ὑπὸ θανάτου] In duabus præcedentibus editionibus vertunt *interficientibuſque auxilium tulit*, pro quo Benedictus *& interficientibus opem tulit*. Mira & ridicula. Recte adſcripſit pater *inſtar lictoris*. Id enim vult *& ipſe corripuit* duxitque *ad mortem*.

Pag. 294. Ὅπως με ἔσοιτο τὰς σὰς πράξεις ἐπαινέσας ἐπόμενον] Luſcinius, *eo quod nomen meum celebraret & meas res geſtas cum tuis conferre auderet*. Admodum lenta. Benedictus accuratior *eo quod me collatis utriuſque rebus geſtis, laudare auſus fuiſſet*. Sed cur elegantiam Græcam obſcurant & malunt circumire, quam mera & nuda verba auctoris ſequi? Quod non aliunde profectum, quam quod auctores earum non cogitarent Ciceronem dixiſſe, *Iſocrates majore mihi ingenio videtur; quam ut cum orationibus Lyſiæ comparetur*; Juſtinum *Lydorum reges fuere variis caſibus memorabiles; nullius tamen fortunæ Candauli comparandus*. Et ſic alii.

Pag. 297. Εἰ ὃ μὴ ὁμολογεῖτε, τοῦτο χαίρειν ἐᾶτε, καθ' ἑαυτὸν αὐτὸ

αὐτὸ πάσχοντες] Eximia discordia interpretum, Oberti Lucinio vertente, *etiamsi non palam confiteamini, nequiores tamen, quod tacite hujusmodi per quietem toleratis*; Benedicto, *quia confiteamini, eo deteriores estis, quod hæc toleratis*. Aut vim nimis indecenter acciſa omnia. Adſcripſit Pater. *eodem modo affecti, ſed diſſimulantes*, vel *quod cum eodem modo affecti ſitu, diſſimulatis*.

Pag. 299. *Ὥστε ἐλελήθειτε δίδυμοι ὄντες ἐμμένοντες*] Verunamen Baſileenſes & Bourdelotius, *ex quo factum eſt, ut gemini intra matris utero lateretis*. Benedictus, *ita ut eodem in utero gemini lateretis*. Sed non hoc in ſenſu adhibetur iſta locutio apud ſcriptores. Itaque adſcripſit pater locum ex dialogo de ſacrificiis, *de love*, quem ait vulgo credi pluere & tonare, *ὁ Ζεὺς ἐλελήθει πάλαι πεθνηκώς*, ubi Eraſmus, & recte, ac ab eo Benedictus, *& illud nos latuit eum jam olim fuiſſe defunctum*. & de Saltatione, *ἐλελήθεις, ἔφη, ὁ βάλητα, σῶμα μὲν νῦν ἓν, πολλὰς δὲ καὶ ψυχὰς ἔχων*, Benedictus, *Neſciebam te unum quidem hoc corpus, ſed plures animas habere*. In Necyomantia *ἐλελήθει Μένιππον ἡμᾶς ἀναπηδήσας*, & *ἐλελήθεσαν ἐς αὐτὸ τὸ πῦρ ἐμπεσόντες βαπτόμενοι*.

Pag. 304. ΜΕΝΙΠΠΟΥ ΚΑΙ ΑΙΑΚΟΥ] In editione Baſileenſi adduntur ΠΥΘΑΓΟΡΟΥ ΚΑΙ ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ, quæ ſi ſunt ex Mſſ. libris prodita, non debebant ab aliis induci, licet non minor ſic haberi debuiſſe videatur ratio Empedoclis.

Pag. 306. *Μὰ Δί', ἐπὶ τὸ Κροῖσον ἢ Σαρδαναπάλλον ἴσως μᾶλλον*] Benedictus, *non per Iovem: Croeſum enim & Sardanapalum adeo*. Non ſecus ac ſi voluiſſet negationem Lucianus, non potuerit nunc quoque dicere, ut mox ante *οὐ μὰ Δία, ἀλλὰ πανοδεξίαν, μὰ τὸν Φόβον* &c. & in Vitarum auctione, *οὐ μὰ τὸ μέγεθος ὅσον τὸ πτῶμα*. In Mercede cond. pag. 468. *οὐ μὰ Δία ὁ Ἐλλάνικος ἐνοικῶν· οὐ δῆτα Περίανδρε πίρχαμαν* Sed vides, auctorem nunc loqui, ut fecit in dialogo Noti & Zephyri, *ἡσυχάζετε τυχαῖον ἤδη δέκατον μεθ' ἡμᾶς Δία ἀνυσίφορα γὰρ ὄντα γένεσθε*. Senſus eſt, *Itane? immo ad Croeſum*, &c.

Pag. 308. *Τοῦτο μὲν ἕνεκα νεωλκίας τὸ πορθμεῖον πεπεμμένον*] Interpretantur omnes auctore Eraſmo, *quin igitur vel hujus gratia, perge, ut facis, navim trahere*, quo nihil aliud, quam offendunt ſe nihil percepiſſe. Quid enim id notat? Merito adnotavit pater, *navem ſubducta naulum* vel *portorium exſpecta*.

Pag. 309. ΠΛΟΥΤΩΝ] Dolendum eſt adeo cæca ratione procurari editiones, cujus hoc ſanequam perſpicuum documentum eſt, non niſi ex editione Benedicti, in multis nugatoria, adoptatum, quum recte Baſileenſis non hanc appellationem præmiſerit, ſed alteram ΠΡΩΤΕΣΙΛΑΟΣ, quod neceſſario fieri debere quivis videt; nunc tamen admoneri debuit vel in futurum bonum.

Pag. 312. *Ἀνόλβος βιοτεύσεις*] Adſcripſit pater, forte *βιώσεις*. ſed & prius ferri poteſt.

Pag.

Pag. 315. Ὅμως ἀνυβαίνοντες καὶ ὑπτίους ἀντερείδοντες, εὐδιν δέον] Micyllus, *reluctari tamen & resupinos obniti nulla necessitate aut commodo suo.* Equidem nihil plane nunc agitur de commodo descendentium, & nullus huic voci locus in hac oratione dari potest. Itaque Benedictus eo animadverso postremas tres voces abscidit. Sed nihilo plus huc convenit illa necessitas. Non enim modo ipsis necesse non est obniti, sed contraria necessitas ipsis incumbit quiete & cupide descendendi. Sed nec Græca quidquam de necessitate. Verte, *resupinos obnitentes, quum id fieri non oporteret; non sic faciendum esset.* Vt de saltatione. ἐπαίνεις ἐπιδοῦναι ὀλίγῳ τινὶ ἀνθρώπῳ εἰς εὐδιν δέον κεκλιμένῳ. Hermotimo. δείξειν αὐτὸ καὶ ἀκριβολογούμενον εὐδιν δέον. Et alibi, ubi recte attenderunt. Sic & alii, ut Demosthenes Olynthiac. 3. πολέμου ἢ χίλια καὶ πεντακόσια τάλαντα ἀναλίσκομεν εἰς εὐδιν δέον.

Pag. 322 Τὸν Οὐδυσσέα, ὃς ἀντεποιεῖτο μόνος] *Vt qui solus sese mihi opposuerit.* Sic omnes interpretes, quos vix dicas, an Græcam vocem nunc recte vel ceperint vel expresserint. Sane optime pater notavit subintelligi ἔφαλον, & verti debere *solus vindicabat.* Sic in Reviviscentibus Philosophia minatur se contriturum κακοὺς κακῶς, ὡς μὴ ἀνιπτοποιεῖν ὑπὲρ αὐτοὺς ἀλαζόνες ὄντας.

Pag. 331. Καὶ τυχὸν Ἐκείτου καὶ αἰπεινοῦ Περιφόνεως] Apparet satis desumptum ex vetusto carmine, & esse hexametrum, quod mutare Lucianus non solet; idque ut recipiamus puto legendum Ἐκείτου καὶ αἰπεινοῦ Π.

Pag. 333. Ὑπό τι Διωνος κατηγορηθῆναι, καὶ ὑπὸ τῆς καθ' ἡμαρτυρηθῆναι] Mirum qui ab Stoicis potuerit dici testimonio confixus, quem ipse Aristippus laudandum censuit. Sed alius est accusator apud inferos, & verissimum opinor, quod in mentem venit patri, ὑπὸ τῆς σκιᾶς. Propria ipsius umbra eum convicerat præter Dionem. Id ipse Menippus, hoc eodem verbo etiam usus, paulo ante adfirmavit: αὐτὴ (σκιὰ) τάχιστα ἐπεδεῖν ἀποδύομαι, κατηγορῆσαί τε καὶ διελέγχεσθαι τὰ πεπραγμένα ἡμῖν ἐν τῷ βίῳ.

Pag. 334. Καὶ τὴν γνησίαν Τιτυόν. Ἡρακλέες ὅσος. ἴκελος δέ] Videtur Τιτυὸν, Ἡρακλέες ὅσον;

Pag. 342. Ἀπὸ δ' ἑπτασίου βηλοῦ] Mosellanus *e summo cœlo*, Benedictus *e magno cœlo.* Pater *sacro lumine.*

Ibid. Καὶ ξύμπαλις καὶ συνδιάτορος ὤν] Difficile dictu est, unde Palmerius de Mosellano sic fuspicetur, ut audimus, fingens vocem & a terminatione vocabuli editi remotam & a Græcia alienam. Nec felicior est in emendatione sua proponenda, quidquid ille non dubitare se sic legendum esse prodat. Quam facili negotio sanari omnia possunt! Legendum enim καὶ συνδιάκτορος. Ejus vocis primitivum habes in Pseudomante. Πυθαγόρου, πολέμου τε διάκτορον ἰφθὸν ἀεῖδον. In dialogo Mercurii & Majæ pro eo dicit συνδιαπτάμενον. ἀλλ' ἴσθι καὶ συνδιαπτάμενον μεμεσημβρικόν. Imperite mox sequuta est hæc editio distinctionem aliorum, ἢ εἴ τινα λάλον νε-

νεκρὸν οὖρος ἐκείνου, παρ' ὅλον τὸν πλοῦν ἀφλέγη, quum distinguidebeat ἢ εἰπεῖν λάλον νεκρὸν οὖρος, ἐκείνου παρ' ὅλον &c. ut bene ſiones videntur advertiſſe.

Pag. 343. Εἶπε ἐμὲ μὴ κηρύτλειν δεῖσθαι, καθάπερ ἀπολείπει ὁ Διος] Inſulſe Moſellanus, *deinde & ipſi mihi verendum, ne terim tanquam transfugam Iupiter me abdicet*, quaſi legiſſet κηρύτλειν. Verior igitur Benedictus; & adſcripſit pater, [*ne fugitivum per præconem inveſtiget.* Vide Petron. Moſ. Ἀνεκήρυξε τὸν Ἔρωτα.] Locum Petronii intelligens cap. 58. *At non ſervus publicus tam languide egit, ſed raptam canponi harundinem ſubter lectum mittit, omniaque etiam foramina parietum ſcrutatur* &c. Alterocus eſt Moſchi notus.

Pag. 347. Ὥσπερ τρύπλῳ τινὶ ἐμβαλὼν τὸν τρίαινον] Quum retiſſet Moſellanus *atque tridente velut unco quodam hamo injecto*, contraxit Benedictus & *injecto tridente tanquam quodam hamo.* Quod cui poteſt placere? unde hamus ille? aut ad quam rem? An hamus facit ad turbandum? An ignorat ullus τρύπλα paſſim ab Grammaticis exponi κινητήρια τῶν χύτρας, quod & commodiſſime & facete ab ridiculo Luciano & Neptunum traducente in perſona Charontis videtur dictum, non ſecus ac ſi mare eſſet ejus olla culinaria.

Pag. 349. Ἀοίδιμον ὄνομα καὶ ἀξιμάχητον] Importuna *his* ſubjicitur nota Bourdelotii, quæ plane hinc relegari debet, *quum* nihil τὸ ἀξιμάχητον & ἀξιπαθήτου ad vocem Luciani: ne dicam futiliter citari Caſaubonum ad Theophilactum, pro Theophraſto.

Pag. 352. Εὖγε ὦ Κλωθοῖ, γυνικῶς καὶ αὐτὰς ὦ βελτίστη καὶ τὰς κεφαλὰς ἀπέπεμψε] Aut aliter vertendum, quam fecit Benedictus nempe *generoſe*, aut ſcribendum γυνικῶς, ut in Tyrannicida. δεῖ ἐπιχειρεῖν τις ἐτόλμα τῶν γυνικῶν. In Vitarum auctione βίον ἀσκητοῦ πωλῶ, βίον ἄθλου καὶ γυνικοῦ. In Pſeudomante, πάνυ γυνικὸς χαρτερήσας. Nam placuit ea vox auctori.

Pag. 355. Ὅπῃ ἢ τὰ τότων πονηρὰ, λογίζεσθαι καιρὸς οἶα τὰ τῶν ἰδιωτῶν ἂν εἴη] Non poſſunt his verbis reſpondere, quæ eis Latine ſappinxit Moſellanus, *uſque adeo, ut non minoris fuerit & temporis & negotii, horum hic recenſere mala, quam & privatorum.* Neque enim in his Græcis tale quid agnoſco. Nec melior Benedictus Moſellanum circumludens, *quandoquidem horum mala recenſere non minus temporis exigeret quam quæ ſunt privatorum*, qualis comparatio prorſus non exſtat in Græcis. Verto. *Quum* vel *ubi vero hæc ſint regum mala, opportunum* vel *præſto eſt colligere, quæ ſint privatorum.*

Pag. 370. Ἔστι ἢ ὁ Ἆπις ἐξ ἀμάλης θεὸς. ἐπὶ τοῦ ἐσχάτου χρηστηριάζεσθαι] Benedictus, *eſt autem hic Apis Deus ex armenta iam antea ſuffragiis deſignatus*, quod mutuatus eſt ab Eraſmo. Sed ubi talia in Græcis? illud *antea* in quod tempus recidit, & quando exſtitit? aut quis intelligit? Immo *poſt priorem creatus*, prioris mortui

tui successor & quidem per suffragia sacerdotum quærentium passim. Adeo plane contraria est Luciani sententia, quam affingebant illi. Quod certe debuerunt vidisse, quum toties in hoc auctore ἐπὶ τούτοις, & in vitarum auctione ἐπὶ τετράσιν, etiam in Cataplo. Sed sic tamen aliquoties hic desidero acumen interpretum. Nam libro 2. veræ histor. ἐπὶ δὲ τῷ δείπνῳ μυσικὴ τε ἦν ἡδεῖα χολάζουσιν, ubi Benedictus *in cœna:* quæ si vera est versio, quid faciunt ὀκτώμοιρα paulo ante descripta? immo est *post cœnam.* Sic notabili errore in initio Apologiæ pro mercede conductis illa ὅτι δὲ γελᾶσι δικῆς αὐτὸ, καὶ πάνυ μοι φαίνεται. ἀ δ' μεζόν καὶ ἐπὶ βάσιν ὑπὸ σε ἐλέγλθ &c. video reddi, *sed quid interim in singulis dicetur,* quum certe debuissent, *sed quæ interim & post omnia* (nempe lecta) *ab te dicta fuerint.*

Pag. 374. Ὁ τὸν πήρᾳ ἐξηρτημένος ὁ ἐξωμίας] Certe vix credibile ab Benedicto non emendatam versionem editionis præcedentis, sed & ab illo verum esse, *cui ex humeris pera dependet.* Vt recte errorem hic animadverterit Palmerius. Sed neque ἐξωμὶς hoc loco consideranda, ut servilis vestis, sed ut propria Cynicorum, quibus nulla pars hominum liberior. Consule collecta ab Oct. Ferrario part. II. Rei Vestiariæ lib. 4. cap. 20, & 22.

Pag. 376. Καὶ ἰδιώτης γὰρ ἂν ἦς ἦτοι σκυτοδίψης] Non bene expressit Benedictus *etsi plebejus fueris.* Quid enim? an σκυτοδίψης quisquam est non plebejus? Sic & in aliis opificiis. Plenior fane Bolerus, *etiamsi ex vulgo aliquis fueris idiota.* Sed vertendum simpliciter, *sive ignarus & imperitus fueris, sive sutor.*

Pag. 377. Εἰπέ μοι ποῦς ἐστὶν Στυγὸς] At hanc opinabar Deorum & Superorum jusjurandum: inferi autem jurabant certe apud Lucianum per Cerberum, ut in Necyomantia idem Menippus. εἶα κεχειροτόνηται τὸ ψηφίσμασι καὶ τὸ πλῆσιον, ἃ μὰ τὸν Κέρβερον, ἐδδημία μηχανὴ ἐξαφυγεῖν αὐτούς. Hinc decerne, lector, an non legi debeat ποῦς ὁ Κύων, idque tanto majus, quo majore risu hic per ipsum jurat, quicum loquitur, quod ridiculus Lucianus aliquoties induxit facientes illos non Deos. Sic in Timone Plutus ad Iovem, σκόπει γὰρ ὦ Ζεῦ ποῦς ἐστὶ Διός. Sic Diogenes videns advenientem Herculem ἆρ' Ἡρακλῆς ἔτος ἐστὶν; ἐμβρὸν ἀλλὰ μὰ τὸν Ἡρακλέα. Et in Timonis loco simile adducit ex Aristophane Tanaq. Faber.

Pag. 379. Ἡδὺ δὲ οἰμώζειν] Non debebat verti *a pueris plorare,* quod satis bene illustravit Faber ad Timonem. Mox autem interpretes videntur legisse, ἄπεστι, non ἄπεσκε, unde ipse dialogi index βίων πρᾶσις.

Pag. 386. Ὥστε μὴν ἂν φθάνοις ἀνύμφῳ] Aberrant fere ubique in interpretatione hujus locutionis. Priores attentissimi Græcis, *itaque non est quod in illo emendo possis esse celerior quam deceat.* Secutus Benedictus, *itaque non nimis cito ipsum emeris,* plane contrario sensu quam est in Græcis, quæ ab prioribus poterant brevius reddi, nempe, *itaque jam jam emas, non poteris, quin emas.* Ad id enim

fervit ſtimulus præcedens, quo ſignificat eum habere aliquid commorum; non ad deterrendum. Et ipſi debebant ſe correxiſſe Apologia pro mercede conductis, ubi occurrit ἐπεὶ οὖν οὐκ ἂν γένοιτο ἀπόπους ἀναρῶν τὰς τοιαύτας σοφισείας, ubi Benedictus, *quoniam fieri non poterit, quin hac ratione præfectura omnes exaudiantur*, ubi eaſdem voces contrario, ut apparet, modo, ſed recte, accipit.

Pag. 388. Κατὰ τὸν χείρω λόγον] Adſcripſit his pater notam ab Bourdelotio in margine poſitam, nempe [Alludit λόγους ἥττω τῶν κρείττω, quos vocant] Non poteſt enim eſſe dubium, quin ſit inepta iſta animadverſio, quum nihil iſta vel ad vocem χείρω vel ad Lucianeum λόγον faciant. Et plane alludit auctor ad ea, quæ paulo ante vendendus dixerat, ſe ζυγοστατῶν τοὺς λόγους τῇ σῷ τε ἐκ ἀποδύνειν. Hinc lepide ludit, & denunciat ſe πείσειν εἶναι διαιτᾶσθαι miſeriore argumentandi modo; per flagra nempe. Similiter loquitur proſapſu inter ſalutandum. ὅμως τῷ δικαίῳ λόγῳ οὐκ ἂν ἴδοις εἰς ἔτι ἡμῶν τηκόμενον. In Harmonide. ἔστω ὅ ἄρα σὺ ἐμεμάς ἡμῖν φαίνῃ τῷ δικαίῳ λόγῳ.

Pag. 390. Τῷ γλαῦκα αὐτῷ ἐπιπολὺ σοφίαν λέγοντι] Quum Pirckhaimerus mediarum vocum rationem nullam habuiſſet, Benedictus vertit *& in multas partes abſciſſa*, ſubintellecto τῷ prius ex præcedentibus. Quod prorſus non placet, quum in Græcis nihil dicatur de multis partibus. Sed vel intelligi debet *magna ejus parte* vel *in multum prius abſciſa*, aut *longo tempore prius abſciſa*; in utrumque enim reſpectum vocabulo iſto ἐπιπολὺ utitur Lucianus. Mox mirum, unde Benedictus σοὶ Γναίου vertere potuerit *per ſupplicem Iovem*, quum debuerit *ſupplicum præſidem*.

Pag. 396. Υ'πεφαίνετο δέ τι καὶ ψαμμώδου καὶ φόνος καὶ τὸ ἐπιπολὺ αὐτὸν ἐπιεζεγκὸς] Abſit ut credamus id poſterius factum, aut Lucianum velle innuere. Immo nihil verba meretricia ad præcedentia: & quid ad verbum in initio poſitum? Puto ſcripſiſſe καὶ τὸ χείρω ut in Dearum judicio, μηδ' ὅτου κεκραπαλωμένῳ, μηδὲ τοιούτῳ ἐστεφανωμένῳ χείρω, καθάπερ ὡς ἀληθῶς ἐπιεικέστατα.

Pag. 397. Ὥσπερ τὸ χρυσίον λεπτυνόμενον τοῖς κτύποις, λαμπρότερον φαίνεται] Eraſmus, *tanquam aurum, cum erutum incidatur, clarius relucet*. Et quæſo, quid hinc diſtat Benedictus, *quemadmodum aurum quum erutum inciditur, clarius refulget?* Scilicet hoc erat, quod Salmurienſem interpretationem merebatur. At quid hoc rei eſt? an aurum tunc inciſum clarius eſt reliquo auro? Immo quid magis fatuum eſt? an periculum eſt, ut quis credat aurum ab aliquo inciſum iri non erutum? Rectiſſime annotavit pater [Vide Caſaubonum ad Strabon. pag. 63. adnot. 3.] innuens locum ſcilicet, unde diſcimus aliquod auri genus effoſſum ſolere tundi, ut ait Plinius, κόπτεσθαι, ut Strabo.

Pag. 400. Ἄλλως γὰρ τοῦτο ἐρώμην. ἢ τίχη δέ σοι πίς;] Quis poſſet has voces ita interpretari, ut faciunt interpretes, *verum & hoc ſatis*,

ro, quamnam artem nosti? An in Græcis legitur ἀλλὰ τὴν τῶν ῥεόντων, τίς δὴ σοὶ ἡ τέχνη? Hæc Græca conveniunt illis Latinis, non Lucianea. Nam Lucianus priorem citatarum vocum partem retulit ad præcedentia, posteriorem ad sequentia, & verti debuit. *frustra igitur id rogabam.* (nempe de patria & lingua, quum nihil ad disciplinas id faciat) *Verum quod artificium tuum est?* Paulo ante scribi debuit, Σόφων, ἡ φιλοσοφία, τὴ Ἐπιδημίαν, ut recte pater, non in Εὐφρονίδην.

Pag. 408. Ὅτι αὐτὸν ἐπαινοῦμεν ἑκάστοτε ἐπαινέτην ἢ ἐν τοῖς λόγοις ἐπαινέτην] Viri docti in his ita versantur, ac si Luciano non suppeditassent copiæ exprimendi se. Scripsit sine dubio ἢ ἐν τοῖς λόγοις ἐπαινέτην. In Apologia pro Mercede conductis ait λόγους ἀσκεῖν pag. 515.

Ibid. Σὲ τὴ ἐρήμῳ ἡλίσκεσθε μετ' αὐτῆ] Pirckheimerus *vos quoque indicta causa condemnabamini.* Cur igitur in fine Hermotimi, τὰ μὲν οὖν πρὸς σε εἰπεῖν ἦν, εἰ τὰ Πλάτωνος ἢ Ἀριστοτέλους ἤρεσε, τὰ ἄλλων ἀκούειν ἐρήμῳ κατεγνώς. Ergo Benedictus *vos vero cum ipso damnabamini:* at idem in loco Hermotimi *ceteris indicta causa damnatis.* Rursus in eodem Hermotimo pag. 527. σὺν ἐχρῆν ἁπάντων κατεγνῶσθαι, ἀλλ' ἐρήμῳ ἡμῶν κατεδικάσατε, ubi rursus *indictam causam* profert. In Abdicato pag. 714. ἐξ ἐρήμης τὰς παῖδας δίχης ἁλίσκεσθαι habet *indefensam causam.* Sed ex fine Hermotimi apparet esse discrimen inter κατεγνῶσθαι ἀκρίτου, & κατεγνώσθην ἐρήμου. Immo id satis norunt omnia Lexica. Cur non igitur attendunt quoque interpretes?

Pag. 419. Ἔνθα λήσειν ἤλπισας] Benedictus, *ubi te latitaturum speravas.* Sane nullus horum sic se gerit, ut latitare velit idque præcipuum studeat: nec circa petras liguriens versatur spe latendi, sed prædandi. Itaque Pirckheimerus *ubi prædari sperabas*, & adscripsit pater λαίζειν.

Ibid. Ὡς ἂν ὑποφαίνοιτο ποικίλον τὸ χρῶμα] Benedictus, *ac si in profundo varii coloris appareat.* Qui sensus nec huic loco congruus, nec pro sensu haberi potest, quum nihil boni denoret. Quid enim id est? aut an id fieri solet? Prior interpres, *veluti in profundo appareat colore vario*, easque voces includit parenthesi, unde patet eum erasse in scopo & vera intelligentia. Verte, *accedentem video, prout in profundo videatur, variam colore.* Sedere enim fingitur in muris arcis, unde despiciens ait quantum ex distantia istius altitudinis judicare posset, se videre aliquem varium. Res ipsa docet.

Pag. 438. Γνωσθήσῃ τὴ Ἡρακλείῳ τοῖς Σύροις] Sic edidit Benedictus, & vertit *Syra filios.* Sed in Bourdelotiana est τοῖς Σίφαξι, & Mosellanus conducere sibi putavit, si in versione omitteret.

Pag. 445. Τὰ περιτταλήθοντα τῇ ἅλμῃ] Ab Erasmo adoptavit Benedictus *salo perfundebantur*, quod utique non potest molestiam rei, quæ Græcis vocibus enunciatur, implere. Debuerunt *vel dum anxia eorum salsugine gravabatur.*

Pag.

Pag. 446. Οἷς μὴ Ξενεὺς φίλος ἴχνει &c.] Permoleste ab interpretibus obscuratur sententia hujus narrationis. Nam Erasmus, cui sequitur Bourdelotius, præterquam quod præpositionis hujus τῆς nullam habeat, cum finem pessime claudit, scribens *id non mediocre videri.* Quæ quidem alienissima sunt ab illis, quæ scribit Lucianus. Adverte, lector, & videbis verbum substantivum in illis postremis ἢ καὶ δὶ πάχυσι τύπων λαμβάνειν, σὺν ὀλίγοις ἐστὶν (ut quidem distinguit editio Salmurienſis & Parisina, quam Basileensis ἢ καὶ δὶ πάχυσι, τύπων λαμβάνειν σὺν ὀλίγοις ἐστὶν, omnes ineptissime) abscindi debere ab præcedentibus, & in constructione revocandum ad ipsum nostrum οἷς, ut annotavit pater. Videtur sane id ipsum exprimere Benedictus, *quibus cum eo quod &c. peregrinarentur, non parvi esset emolumenti, mercedem amicitiæ & benefactorum istorum accipere;* modo ille vel propriam interpretationem recte intellexerit, & τὸ *esset* acceperit pro *liceret.* Sic enim distinguenda illa, ἀφορᾶτε γὰρ μισθὸν τῆς φιλίας καὶ ἢ δὶ πάχυσι τύπων λαμβάνειν σὺν ὀλίγοις, ἐστὶν. Vt in Mercede cond. μισθὸν σὺν ὀλίγοις τῆς ἀγγελίας ἀφορολόγητον.

Pag. 447. Περιμείναντες ἐξιλησμόνησε] Sic tres editiones, quum tamen Erasmus interpretetur *adacto*, Benedictus *illecto.* Recte igitur adscripsit pater ἐπιλησμόνησε.

Pag. 450. Λοιπὸν δὴ καὶ ἀληθέστερον μὲν, ἧκεν δὲ ἀφ' ἑαυτῶν λεγόμενον] Erasmus cum Benedicto, *Superest jam ut eam causam referamus, quæ quidem ut verissima est, ita ab illis minime profertur.* At non id vult Lucianus, nec innuit jam superesse, ut referat eam causam: sed mere concludit, *reliquum igitur* (quia præcedentes prætextus pro vanis auctor traduxit) *& verissimum quidem, sed minime ab illis produci solitum.* In Apologia pro eo dicit τί δὲ ἄλλο, εἰ μήτε παῦται, μήτε οἰκεῖα λέγειν δοκεῖ, ὑπόλοιπόν ἐστι.

Pag. 467. Ἢν ἐπιλίπῃ ἄλλῳ τινὶ τῶν αἰφνιδίως ἐπὶ παρόντι τῷ ἀγῶνι ὁ ἀφαιρῶν τι ὧν προκείμενα φέρων, οἰκείῳ προσπίπτει] Sic distinguunt Basileenses & Salmurienses, nisi quod illi etiam distinguant post vocem ἀφαιρῶν. Vertit autem Erasmus, *ut si quando desit alibi, minister repente te inspectante submovens ea, quæ tibi erant apposita, aliis apponat.* Etiam Benedictus, *Si quando ab alio, repente ministerte præsente tollens ea quæ tibi erant apposita, ei apponit.* Quis neget acutos hic fuisse illos viros, qui viderunt, si istis aliqua apposita erant tollenda, debere tolli illis præsentibus vel inspectantibus? At longe alia mens Luciani. Ne dicam fatuum esse, ut illud ἐπὶ παρόντι sic explicetur. Verissime notavit pater mutandam distinctionem, scribendumque, *ἢν ἐπιλίπῃ, ἄλλῳ τινὶ τῶν αἰφνιδίως ἐπιπαρόντι, ἀφαιρῶν τὰ σὺν προκείμενα, φέρων οἰκείῳ προσπίπτει.* Hoc est, *si quid desit, alio quodam repente superveniente, tollens ministertibi apposita, ferens illi apponit, ab ἐπιπαρεῖναι.*

Pag. 474. Οὐκ ἀμύσας ποτὲ κατὰ τῆς ἄλλης τῆς παρειᾶς ὑπὸ τῆς ἐμ-

Συμποσίῳ ἀποκόπτων] Benedictus. *nunquam insulse alios etiam... dicteriis petens.* Conjungit separanda, & hinc vehementer torquet Lucianum. Melior Erasmus, *quum non insulse super convivium dicteria quadam jeciffet in eos qui aderant.* Sic enim debet, *quum aliquando non insulse jocatus esset.*

Pag. 475. *Πεχίας ἴνιστι τὼ ῥίνα ἴχοντας*] En delicias interpretum. Benedictus, *si nares cubitali magnitudine amplas habeant.* Erasmus, *si illis naris nonnunquam cubitali hiet specu.* Vbi tantam auxesin? & cur malunt de nare & naribus, quam nasum appellare? Sane quum in Hermotimo dicit *ἀπέτεμεν αὐτῷ τὼ ῥίνα ὁ γέρων*, adhibent nasum. Et quum simpliciter de casu narium aliquid dicunt, ut si quid per illas fluxerit, Lucianus certe potuit & maluit dicere *αἵματος πολὺ ἐκ ἐκατέρων ῥυέντος*, initio conscrib. hist. Sed ut nunc μὲν, ita etiam *πῆχυς* in Luciano iisdem risum præbere debuit. Nam in dialogo Veneris & Cupidinis, quum scriberet ex Veneris ore Lucianus, *οἱ Κορύβαντες δὲ, ὁ μὲν αὐτῶν τύπτεται ξίφει τὸν πῆχυν* Latine dixit Erasmus *Corybantum alius suum ipse penem ense desecat*, Benedictus eadem, nisi quod *resecat*, ut apparet ex Salmuriensi & hac editione. Adeo illis obhæsit vexatio Attios, ut Deliacos fecerint quoque Corybantas. An miseri non recordabantur Prudentii de eodem collegio? *Cultrum in lacertos exserit fanaticus Sectisque Matrem brachiis placat Deûm.* Eademque apud alios. Certe hoc tempus talia non decent; & laudabilius fecissent *cubitum* simpliciter interpretantes.

Pag. 476. *Καὶ ὡς ἐπέτρεπεν τὸ κάλλιον ἐπελέξατο διεξιών*] Perperam Erasmus, *quemadmodum adhortans commodiora subjecerit.* Concinnius Benedictus, *ut sibi dato arbitrio commodiora subjecerit*, etsi posteriora hæc sint singularia. Certe clarius & simplicius verti poterat, debebatque ut adscripsit pater, *cum ei commissum esset negotium, pulchriorem* vel *optimam vestem elegerit.* In Nigrino. *οἱ τὰς πόλεις ἐπιτρεπόμενοι.* In Apologia hujus dialogi. *ἡ φαῦλα ἐλπίδες, εἰ τὰ εἰκότα γίγνοιτο, ἀλλ' ἔδοξεν ἐπιτρέπειν.* In modo Conscrib. histor. *οἷον κ' πράγμασι χρήσασθαι ἄν, εἰ ἐπιτρέποι.* Et alibi usitatissima est loquutio.

Pag. 477. *Ἄωρα δή σοι τὰ δῶρα*] Ita & vertitur ab interpretibus *intempestiva.* At non veniunt intempestiva illa, quorum adventu solvo æs alienum antea contractum; etsi tarda, tamen satis utique tempestiva, nec certe *ἀνόητα*. Immo sane auctor scripsit *ἄδωρα δῶρα*, talia dona, quæ pro donis haberi non possunt, quum & eorum spe in cultu domini & mox in ipsos servos plus erogaveris, quam illa tibi possunt redigere. Sic in Timone notatur ab Barlæo *πλοῦτος ἄπλετος*. Sic in vitarum auctione Bourdelotius advertit *πίρσις ἀπρεπής*. Sic ab aliis *κόσμος ἄκοσμος, τύχης ἄτυχος.*

Ibid. *Πρὸς τὴν γεωργείαν σκάζοντα καὶ ἀπηυδηκότα*] Incredibile est has voces, inprimis postremam, sic ab eximiis illis viris verti potuisse *ad munia famulatus obeunda claudicantem & obaudien-*

dientem. Quid ego illud est? Vtique talia non decent sectam nostrum, nec hanc editionem. Quis ignorat ἀπαιδευσίαν esse collum, tollere?

Pag. 482. Τὰ σφίγγια καὶ κυρτάλια] Video in hac editione quidem notam his subjectam. In quibus sane frustranea est Bochartdisputatio contra Bootium: disputare debuit in ipsa voce κυρτάλια, an ferri ea possent; prius certe, quam conjecturis nihil juvantibus concuteret, quod stabile & certum satis fecerat immensa Salmasii doctrina; per quam dicere etiam debemus frustra exerceri maluisse Palmerium, quam disserte profiteri id omne, quod boni afferre huc poterat, ab eodem maximo viro occupatum esse. Nam ut σφίγγια manifeste exposuit animalcula, Latine *spinturnica* pag. 377, Sic κυρτάλια ex Hesychio de parva κύρτη pag. 90 magni operis, quæ utraque huc bene conveniunt.

Pag. 493. Πρὸ ὧν τῶν ὅλων μεμισθάχ] Quum omisisset Moscellanus priora interpretari, Benedictus reddidit *ante alia autem*, ut videtur legisse τ' ἄλλα, ut solet quoque alibi dicere φερωνὶς ἀλλὰ τὰ ἄλλα. Sed temere. Verte *ante omnia vero.* Sic in Scytha. συγχωρήσω σοφιστὰς συναγωνιστὰς χρῆσθαι πρὸς τὰ ὅλα.

Pag. 497. Τὸ μὲν χαίρειν κελεύειν] Marcilius nota expressit, quod ante illum Erasmus in versione ostenderat. Nam quum *hic* esset interpretatus, *verbum hoc salvere plane valere jubet, atque omnino improbat veluti malum ac pravum*, quum Benedictus abeat licentius a Græcis, notavit ille forte scripsisse ludentem τὸ μὲ χαίρειν, χαίρειν κελεύειν καὶ ἀπαδευσίαν. Vt & margini adscripsit pater. Et sane plenus hic libellus lusuum ex respectu hujus verbi. Sed quis neget non interposito isto verbo non etiam ludentem scripsisse Lucianum, & de industria in quæstione de verbo χαίρειν dixisse τὸ μὲ χαίρειν κελεύειν? Certe quum omnia præcedentia habeant sibi inclusum id verbum, aut etiam expressum, nullo genere tormolior existit oratio, si nunc contra fidem librorum veterum repetatur. Iam neque Luciani oratio videtur χαίρειν κελεύειν καὶ ἀπαδευσίαν, sed κελεύειν χαίρειν καὶ ἀπαδευσίαν, verbo κελεύειν ad utrumque infinitivum relato, ut in Hermotimo. ὃς δ' ἂν μὴ ἴχνη τούτων, μηδ' ἀνυσιμαῖος ᾖ, ἀπαδευσίαν καὶ ἀπόβλητον.

Pag. 498. Καὶ ὅλως ἀγαθὸν τὸ μὲ ὑγιαίνειν εἶναι. ὅτι δ τὸ δὲ σφαῖραν, ὅτι τὸ χαίρειν πάντως καὶ τὸ ὑγιαίνειν.] Si recte attendas, imperfectam videbis sententiam, & deesse aliqua talia, καὶ ὅλως ἀγαθὸν τὸ μὲ ὑγιαίνειν εἶναι καὶ τὸ δικαίπλευν καὶ τὸ χαίρειν. ὅτι δὲ τὸ δικαίπλευν ὅτι τὸ χαίρειν πάντως καὶ τὸ ὑγιαίνειν. Agit enim de sententia Pythagoræorum ponderantium efficaciam significationis trium horum verborum, quorum adeo validius censebant ὑγιαίνειν, ut illud unum in se contineret vim quoque reliquorum duorum; quum neutrum ex duobus illis par esset verbo ὑγιαίνειν. Et hæc Græca hic supplebat Pater.

Pag. 505. Καὶ ὁ σὺ δὲ σοι χάνοις ἂν εἰς τὸ μορμόμβδα] Quum Vin-

cen-

entius Opsopæus vertisset in editione Basil. *adeo ut itineris quoque laborem ad disciplinarum exercitium referre soleas*, adscripsit pater, *quodque processui, incremento esse possit.* Id videtur intellexisse Benedictus, vertens *quodque ad præcepta tibi conferat*, etsi non capiam, cur μαθήματα reddat *præcepta*, quod facit ubique. Eadem locutio in principio Galli, ὡ μέλε κριτίδα ἐργάσειο, πρὸ ὁδὸ ἴσως τοῦτο ἐς τὰ ἄλφιτα, Et hinc in Abdicato. πολλὰ γὰρ πρὸ τούτου γαίοις δεῖ, καὶ προσδαπανῆσαι τῇ πόσῃ.

Pag. 508. Καὶ ὅσοι χαμαὶ ἑρπόμβοι] Quum Opsopæus verterit *& quotquot per humum repentes sumus*, Benedictus *& quotquot per humum repimus*, videntur legisse, quod pater margini adscripsit ἑρποῦμβοι. Sed præterea, quum Basileenses ediderint μὴ ἢ καὶ ὑμεῖς, existimans in ordine horum quatuor vocabulorum καὶ debere poni primum, non quartum, ut fecerunt Bourdelotius & Benedictus, putavit reponendum ἡμεῖς ἢ ὁ συρφετὸς καὶ ὁστισοῦν χαμαὶ ἑρποῦμβοι ἐσμὲν, καὶ μὴ ἢ καὶ ὑμεῖς &c. in quo tamen non statuendum contra scriptos libros.

Pag. 511. Ἀποδιδῶσι γὰρ αὐτῷ καὶ κομιοῦνται τοὺς τόκους. Αν. τί δὲ, ἂν μὴ ἀποδιδῶσιν] An non videtur mutanda persona, & Luciani nomen præponendum his omnibus? Certe efficacior erit lusus; quasi, quum Hermotimus excusaret eum, quod nihil adversus alios sævum statueret, respondeat Lucianus ridens, id videlicet mirum non esse, quia illi obeant in fœnore solvendo constitutum tempus: tum pergit in eadem persona. Quid autem? an sic futurus esset, si non darent?

Pag. 513. Εἰ γὰρ ἐθελήσειας, ὦ Λυκῖνε] Opsopæus *si modo hæc res tibi cordi esset.* Benedictus, *si modo velis Luciane.* Imo *utinam velles, Luciane!* Nam & paulo ante. Εἰ γὰρ γένοιτο καὶ ἀνελθεῖν, ὦ Λυκῖνε.

Pag. 518. Ὁ δὲ βέλομαι εἰπεῖν, τοιόνδε ἐστὶν, οὐχ ὅπως τὸ γνώμης ἢ ἀνδρῶν ἔρωτα προσήκεις αὐτοῖς] Immodice Opsopæus, *nisi enim me fallit animus, tale quiddam est, quod dicturus sum, nimirum te paranda & colligenda sapientiæ cupidine cum istiusmodi viris conversari.* Absurde Benedictus & præter Græca, *Istiusmodi autem est, quod volo dicere, non solum sapientia virorum illorum amore captus ipsos adiisti, sed in sap.* At particula οὐχ est hîc accipienda per interrogationem; cujus notam quum subjecerint huic periodo Basileenses, quî potuit eisdem placere Opsopæus? Adscripsit vere pater. *Quod enim dicere volo, sic se habet: Nonne scientia virorum eorum causa ad illos accedis, &..?*

Pag. 521. Εἰ τούτῳ ἐπιλημβόμοι κατερύκοιεν, ἰσχύμενον ἐκεῖσε,] Sic Benedictus & Bourdelotius. Basileenses εἰ τούτῳ κατειλημμένοι, κατερύκοιεν ἰσχύμενον ἐκεῖσε. Pater notat sumptum ex Ὀδυσσ. ὃν ἰσχύμενον κατερύκῃ, & Opsopæi versio est fatua.

Pag. 528. Ἀπόλογον τοίνυν σοὶ λέξω τινὰ ἡμῖν] Ineptissime Opsopæus. *Nempe vir ille probabili inductione inferet dicturus. Ergo absurde pro-*

propositus est nobis quispiam, quasi vocem ἀπόλογον ad superiora referri voluerit; ne dicam illud *absurde* non apparere in Græcis, hæc quoque pessime Græcam vocem reddidisse. Melius Benedictus: *Addet nimirum ille & sic dicet. Eadem igitur ratione nobis proponatur aliquis.* Pater ad hæc Græca adscripsit recte, *vicissim nobis proponatur.*

Pag. 530. Τοῦτο μὲ οἱ ξύμπαντες, τὸ δὲ μέρος ἕκαστος] Opsopœus *hæc quidem uno ore dicturi sunt omnes, singulatim autem alius alius.* Omnino nimium large & vage. Benedictus, *hæc simul omnes, singulatim unusquisque dixerit*, unde nescio, qui intellexerit hic cur igitur non etiam ita vertit in de Saltatione. ὅτου γὰρ ἀπομιμήσεσθαι καὶ παίσαντες ἀλλήλους καὶ παίζοντες τὸ μὲν πρῶτον. Vbi reddit *mutuo*, non singulatim. Sed Lucianus innuit talia dictum iri ab omnibus omnino, ab unoquoque si per circulum dicendi vices irent, sua vice, ut quoque de Laconicis pueris in loco citato. Id ita pronunciat, ut de Alexandro in Pseudomanti, λαμβάνων δὲ σὺν χώρῳ ἐχρᾶτο μόνῳ, ἀλλὰ πολλὰς ἤδη καὶ ἄλλων συνεργὸς, ἅπασιν ἐνεμβὰς ἐκείνῳ τὸ κρεῖττον ἀξίωμα. De saltatione, καὶ τὰς ἐφεξῆς θέσεις ἐκείνων αὐτῶν. quod non satis lucide in Latinis efferunt. Et infra ὃ μὲν δὴ τοῦτο ἀδύνατον, ἅπαντας ἄλλον ἄλλως ἐρεθισθῆναι εἰκός.

Pag. 532. Φαίην γὰρ ἂν οἱ Ἐπικούρειοι ἢ Πλατωνικοὶ σφᾶς μὲν ὅτι ξυνθήσειν, ἡμᾶς δὲ πέντε ἢ ἑπτὰ λέγειν αὐτά] Opsopœus apud Basileenses & Bourdelotius. *fortasse enim dicerent Epicurei aut Platonici vestram hanc esse compositionem; nos autem quinque aut septem illa esse dicimus.* Benedictus. *Etenim Epicurei vel Platonici dicere possent, se quidem ita componere, nos vero quinque aut septem illa esse dicere.* In qua mutatione attendit merito ad malam interpretationem vocularum σφᾶς, quæ non notat vos aut *vestram*, ut fecit Opsopœus, sed ipsos vel se. Cæterum male peccavit, quum Basileensium ὑμᾶς mutavit præcedente Bourdelotio in ἡμᾶς. Et porro quid est illud vel Benedicti *componere* vel Opsopœi *conjectionem*? Itaque adscripsit pater, *ipsos quidem ita computare, nos vero.* Sic infra. εἶκοσι τῷ Πυθαγόρᾳ ἐπήμβη. εἶπε Πλάτωνι τεσσαράκοντα. εἶπε ἑξῆς τοῖς ἄλλοις. πόσοι δ' ἂν τοῦτο συνθήσειν τὸ κεφάλαιον γένοιτ' ἄν &c.

Pag. 544. Κρείττων ὅρμιον ποιήσεταί σε] Imperite in Basileensi Bourdelotiana vertitur *atque ille te certum faciet*, tanto utraque ineptior, quod secundæ vocis primam literam majore charactere efferant. Itaque adscripsit pater *atque ille lucrifaciet te.* Sed & correxit Benedictus.

Pag. 545. Ἄχρις ἂν ἢ μηδὲν ἢ ἐν εἰδότες περὶ ἁπάντων ἀπόσωσιν] Miris interpretationibus hoc colorant viri docti! Opsopœus, *donec de omnibus nullius ignari definiendi facultatem sibi paraverint.* Benedictus, *donec aut nihil aut unum scire de omnibus ostendant.* Quando alterutrum horum erit? Et quid si vel paraverint cum illo, vel

cum

cum altero ostenderint illud quod prædicat, an tunc adducetur Lucianus, ut credat? Illene tunc, quum nihil scire ostendant? Ridiculum prorsus. Itaque tentavit juste hæc mollire pater, adscripsitque se legere vocula ἢ omissa, ἄχρις ἂν μηδὲν ἢ ἐν εἰδότες π. ἀ. ἀποφ. cum versione Latina, *quamdiu non nisi unius gnari de omnibus pronunciabunt.*

Pag. 547. Εἰ μὴ ἀνίκῃ τῷ ἀφτιβίῳ] Opsopæus, *nisi exercitii impigro studio illud consecutus fueris.* Benedictus, *nisi recipias disquisitionem illam.* Immo simpliciter, *nisi hanc moram sustineas*, tantum temporis colloces: nam respicit, quod Hermotimus dixerat de μοχλίῳ ἡμίσεϊ.

Pag. 548. Τῷ πρώτῳ χρησῷ καὶ ἀξίῳ ἐντυχόντι] Opsopæus *cui sub initium bono & digno incideris.* Benedictus, *in quod bonum & dignum incideris*, perperam omittens, quod omitti non debet τῷ πρώτῳ; tum neuter ostendit vim vocis ἀξίῳ, cui pater adscripsit ι. εὐφυεῖ. Sed & mox perperam iidem κοτύλῃ verterunt *sextarium* vel *sestarium*, quum deberent *heminam*, ut annotavit idem.

Pag. 552. Ὡς σὺν ἂν ποτε ἄλλο εἴποιμι] Opsopæus *ut ne quid interim dicam aliud.* Benedictus *me nunquam aliud dicturum.* Immo ut recte notavit pater, *ut ne quid dicam a ratione alienum.*

Ibid. Προθέμενοι ἅπαντα εἰς μέσον αἱρεῖσθαι ἀφαιλλεῖν καὶ βοᾶν &c.] Fatue Benedictus & inde hæc editio, *omnibusque in medio positis eligendum eum qui differt & cunctatur.* Recte Opsopæus, *omnibus in medium propositis eligere oportere cunctantem & tardantem* &c.

Pag. 555. Τοῦτο ξυμβαίνει γε ἐξ ὧν φῂς ἀδύνατον εἶναι φιλοσοφῆσαι] Opsopæus *illud quidem accidit, quod dicis, philosophari promptum non esse.* At Benedictus *illud quidem accidit, quod dicis, non esse promptum philosophiæ incumbere*, & hujus nasuta commutatione vocum, & utriusque interpretatione non satis valida vocis ἀδύνατον. Intellige cum patre *illud quidem colligitur ex iis quæ tu dicis, non posse philosophari.* Nam ξυμβαίνειν hic ponitur, ut supra, μαίνεσθ', ἂν ὁ μὴ τέτταρα ξυμβαίνειν λέγων, nempe ὡς δυοῖν δυάδων συντιθεισῶν.

Pag. 561. Πέλτην, ἢ μάρσιπον ἢ ἀσπίδα] Vterque interpres medium vertit *parmam Persicam.* An credimus utique Lucianum voluisse ea voce id exprimere? Et cur non peltæ addunt interpretes gentem, cui illa in usu?

Pag. 575. Ἱκανὸν τῶν Ὀλυμπίων τὸν παίγνιον ἡγεῖτο καὶ συγγραφέα θαυμαστὸν δόξαι τοῖς Ἕλλησι] Verti videas ab Benedicto, *Olympiorum celebritatem idoneam ducebat ad fidem Græcis faciendam admiratione dignum esse scriptorem:* Ab aliis, *satis superque sufficere Olympiorum ludos ad faciendam fidem Græcis, eum scriptorem esse admiratione non indignum.* At quid de illa fide in Græcis? utrum ea residet in ἱκανὸν; an in δόξαι? Immo *celebritatem Olympiacam sufficere* & valere *etiam ad scriptorem admi-*

rabilem oſtendendum Gracis, quoniam videlicet hactenus illa ludicra illic ſolita erant δείκνυσθαι, non hiſtoriarum ſcriptio.

Pag. 576. *Ἐπ' αὐτῷ μόνον ἀποδύσασθε ἤδη*] Sic edunt, quod nullo modo intelligi non poteſt; & ipſos tamen recte intellexiſſe patet ex verſione *per ſe ſolum exutum videatis*: quam ut habeas, edi debuit ἀποδυόμενος.

Pag. 578. *Ὅμως τάχα μὲν οὖν καὶ αὐτὸ τοῦτο προσέτι αὐτοῖς*] Benedictus, *ſtatim quidem id ipſum etiam additures putabam*. Ineptiſſime. Nam quî id in laudando addituri erant, quum ipſe Lucianus ante dixit ſe ſuſpicatum eſſe omnes meliores laudatæ orationis cauſas ab ſcriptis ſuis abeſſe? Recte tamen Græca, quæ optime percepit Opſopæus, *hoc ipſo eos potiſſimum adductum iri*, niſi quod congrua oratio poſcat *adduci*: non enim agitur de futuro.

Pag. 579. *Ἐς τὸ πωλικὸν τρόπον*] Benedictus *equarum in morem*. Et cur non æque bene Opſopæus? *quemadmodum pulli amatrices lactari ſolent*.

Pag. 581. *Τὸ νεογνὸν δὲ τὸ ἐν τῷ πτιᾶσι, ὅμως ἄγριον καὶ ὁ τοῦ ἀπαλοῦ ἤδη φοβερόν*] Interpretantur, *porro infantum alter, non ſecus ac pater agreſtis eſt, & in tenera ætate jam terribilis*. Satis fideliter, niſi quod quatuor voces, quæ ſequuntur *tertiam*, me offendunt, maxime quia nec in Græcis habentur. *Et quare unus modo ſimilis eſt patri, non etiam alter pullus?* An vero ſcribunt hanc fuiſſe naturam centaurorum & diverſitatem, prout ex equino aut muliebri ubere lactarentur? Quaſi vero in lactantibus etiam-num beſtiis magnam indolis & feritatis differentiam videamus. Immo quis ille ex duobus eſt ἀγριώτερος καὶ φοβερώτερος? Profecto meræ abſurditates, & miſere depravatus eſt hic locus. Nam ne Græca quidem bona ſunt. Quis enim dicit τὸ νεογνὸν τὸ ἐν τῇ πτιᾷ? quò geminum illum articulum? & cur non tantummodo τὸ ἐν τῇ πτιᾷ, vel τὸ ἐν τῷ νεογνῷ? Quin etiam cur non addit manifeſtius differentiam, ut appareat quam hic ſit ex patre ἄγριος, alter ſit inſtar matris aut χαλίαν aut mitior? En igitur neceſſariam & egregiam reſtitutionem, τὸ νεογνὸν δὲ, τὸ μὲν τοῦ πτιᾶς ἔτι ἄγριον καὶ τὸ τοῦ ἀπαλοῦ ἤδη φοβερόν; nec de altero infantum, ſed utroque accipe; *Fetus autem adhuc in tenerrima ætate tamen fetus & in molli jam terribilis*. Deinde verte. *Et hoc mihi viſum eſt admiratione dignum* (ut referatur ad præcedens, quod perperam Benedictus refert ad ſequens) *& quod admodum puerilium &c.* Sane etiam tale quid videtur adtendiſſe Opſopæus.

Ibid. *Ἐς βάθος δ' ἴσως πεπλάσθαι καὶ ἄντρου τινὸς μύχιος ὑπολῆται*] Quum toties hæc ſint ab viris doctis explanata, certe nequit laudari Benedictus, dum interpretatur primas voces *in medio*, unde utique patet eum non intellexiſſe. Opſopæus & ſimplicius & propius ad intelligentiam *in profundum*. Livius ſolet dicere *in-* *tro-*

...orsus porrectos ordines, introrsus patere aciem, & latitudinem ...iei.

Pag. 582. Τότε ἀνὰ τέτταρας μὲν καὶ ἐλεφάντων ἀπαντᾶν ἐφ' ἑκάτερα τοῖς ἱππεῦσι] Quum vertit Benedictus *tunc cum quaternis elephantis utrinque occurrere equitibus*, imitatur Opsopæum, *tunc na cum quatuor elephantis utrinque equitibus esse occurrendum*, qui terque debuerat addidisse, qui cum elephantis occursuri essent: certe securius poterant, *tunc elephantos quaternos utrinque occurrere equitibus* Galatarum.

Pag 583. Τὰ ἅρματα ἢ ἀναστρέψαντα] Vterque interpres hoc loco somniat subversos currus, tanto ineptius, quod tamen eosdem nox ferri denuo in suos dicant; quæ quemadmodum fieri possunt? Præterea didici, quum de subversione loquitur Lucianus, non ἀναστρέφειν illic locum habere, sed ἀνατρέπειν. Sic in historia conscrib. ἀνατρέψαι μόνον τὰ τῶν ἀνδρῶν, & in Demonacte ἀνατραπήσεσθαι σκάφους, ubi vertitur *submersa nave*, forsan præter auctoris & mentem & manum, quæ tantum vult aut voluit *subversa*. Et nostrum ipsum in Aristophanis Pace. ἅρματα δ' ἐπ' ἀλλήλοισιν ἀνατετραμμένα. At nunc intelliguntur *retroacti* vel *reversi*, ut in Scytha, οὐκ ἂν οἶδ' ἀνέστρεψεν εἰρήνη ἐς Σκύθας Anacharsis, εἰ μὴ Σόλων ἀπέθανε. Indignum profecto tam exigua, nota & obvia ignorari. Quin etiam distinctio ponenda est post verbum ἀναστρέψαντα, sed hoc modo, τὰ ἅρματα ἢ, ἀναστρέψαντα πάλιν ποτὲ ἐς τὰς οἰκείας, οὐκ ἀναμενεῖ διαφθαρῆναι. Mox male in Salmurienſi editum τὸ τὸν οὐδὲ, quod in hac editione repeti video, quum recte Basileenses τὸ ἐς τὸν οὐδὲ.

Pag. 587. Ἐπ' ἀμφότερα πιστὰ] Benedictus *spectata utrinque fidei*. Quid intellexerit, ipse viderit: certe nequaquam ad Græca. Opsopæus, *quorum fides in utraque fortuna spectata sit*. Absurdissime: nec enim huc adversa vel secunda quidquam faciunt. Immo *ad utrumque*, vel *in utroque*, nempe & reprehendendo & approbando.

Pag. 589. Ἀλλ' ἢ ἄξιον καὶ παιδείαν διὰ τοῦτο νομίζειν σφίσι δόξαν ἢ πάντων] Opsopæus apud Basileenses & Bourdelotium, *sed aut optimum juxta disciplinas æstimandum est, quod tibi apportet* (sic Bourdelotius. at in Basileensi *oportet*) *gloriam, aut omnium*. Benedictus, *quin id omnium optimum juxta disciplinas existimari oporteat, quod tibi visum fuerit*. Vnde apparet illas voces σφίσι δόξαν verius fuisse intellecta ab Benedicto, quum certe Lucianus de judicio agat, non de gloria; & editioni Basileensi adscripsit pater *tuo judicio*. Sed quum is ipse Benedictus non perciperet, quo postrema ista ἢ πάντων deferenda essent, omissis duabus adversativis ἢ ineptissima licentia vocem πάντων superioribus immiscuit, quum tamen simpliciter verti deberet, ac clarissima sit aposiopesis, verentis aliquid arrogantius vel invidiosius proferre, quod post vocem πάντων tamen promittebat sermonis cursus. Verte igitur: *quin id vel optimum ad doctrinam existimari oporteat, quod tibi visum fuerit, vel omnium.*

Pag. 592. Ἀλλὰ καὶ Ἀθηναίοις ἐξεῖναι ποιεῖν τοὺς Σκύθας ἐπὶ Ἑλλάδος. καὶ τὸ λοιμῶν τὸ μέγιστον ἔδειν] Sic distinguit Bourdelotius & interpretatio Opsopæi est, *sed Athenienſibus quoque licitum ſit Græcia Scythas Deos facere. Quo tempore ſeva peſtilentia pene Athenienſis infeſtabatur.* Benedictus ita mutavit diſtinctionem: τοὺς Σκύθας. ἐπὶ δὲ Ἑλλάδος καὶ, vertens tamen *Scythas in Græcia Deos facere. Quo tempore ſeva peſtilentia graſſabatur Athenis.* Unde apparet, quantum ſibi permiſerit uterque interpres, quum & de populo Athenienſi nihil dicant Græca, & tantundem de Benedicti Athenis. Certe quidem in ea urbe luem graſſatam nemo ita cœcus eſt, qui non ſatis ex ſerie orationis videat. Sed an propterea non etiam potuit graſſari extra urbem illam per Græciam? & quum graſſaretur ita per univerſam non minus Græciam quam Athenas, an non potuit ſingulare monſtrari remedium urbi Athenarum, æque ut aliis privatis urbibus? Nemo contrarium dixerit. Et prorſus tale factum memoratur ab Harpocratione in Ἀνάχαρσις. Iam verba illa ἐπὶ δὲ Ἑλλάδος pertinent omnino ad ſequentia, quibus rectiſſime conveniunt, quum præcedentibus adhæreant prorſus quod ad ſyntaxin πραγματικῶς, (& quis dicet ποιεῖν ἐπὶ δὲ Ἑλλάδος?) quod ad rem ipſam, nugaciter; quum Athenienſes nequeant ποιεῖν, niſi in territorio ſuo: neque Luciano contrarietas in his quæſita eſt, *ſed in Scythis & Athenienſibus.*

Pag. 596. Οὐ γὰρ μικρὸν ἦν Σόλωνι ἐπαινεῖν] Aut imprudenter admodum aut imperite interpretes, alter *neque enim mediocri laude Anacharſis virtutes ſolebat extollere Solon*, alter *non enim Solon parum eum laudabat*; quum debuiſſent, *neque enim parvum momentum erat Solon laudans*; non exigua res aut pretium erat, ſi quis ab Solone laudaretur.

Pag. 597. Καὶ ἐπίσδοον χρῆσις ἄνδρας εἶναι τὰ πλάσματα. καὶ ἐκεῖνα μὲν βαρβάρου Ἀνάχαρσις] Sane ſic etiam attente interpretes, alter *ac prorſus eoſdem in reliquum viros optimos eſſe credebant. Solus vero ex Barbaris Anacharſis initiatus eſt*: alter, *eoſque viros optimos denique eſſe credebant. Solus vero ex barbaris initiatus eſt Anacharſis.* Atqui turbant illa vel *in reliquum* vel *denique*; & ſi vis verborum ſenſum vel ſenſum congruum, diſtingue, καὶ ἐπίσδοον χρῆσις ἄνδρας εἶναι. τὰ πλάσματα καὶ ἐκεῖνα.

Pag. 608. Οὐδὲ περιττὸν τὸ αὐτῇ τὸ κωμικῇ μυθῳδεῖς, καὶ τὸ ἐπαινεῖν μάλιστα πρόσωπα, παρ' ἐκείνοις τοῖς ἀκούσασιν ἦν] Indignis modis confundunt violantque hanc periodum & omnem ejus intelligendæ viam, ineque ea ſententiam Luciani interpretes Latini, quorum Benedictus ita, *rem valde fabuloſam, quodque in laudem maxime opere inclinat, utrinque audientibus non eſſe jucundum.* Quodquum per ſe ἀπροῦς ſit chimæricum, imo falſum (& cur in interpretatione omittit τὸ αὐτῇ?) tum ſi roges, cur Lucianus dicat ἐκείνοις, non ἡμῖν, profecto nullam poſſit dare cauſam. Tantundem reſpondebit, ſi roges, quid ſit *utrinque audire*? Deinde pergit, *dum non de ſua bo-*

nitate

nimium & promiscua plebe hoc intelligamus, sed de iis &c. Quid quæso intelligemus de illis, utrum laudatis an laudantibus? Ad has tamen absurditates præivit Micyllus, cujus hæc sunt; *quod neque jucundum adeo in historia, quod valde fabulosum est, & ad laudem maxime inclinat, utrobique auditoribus esse solet, dum non de face hominum ac multa promiscuaque plebe, hoc intelligamus* &c. illaudabili versione. Interpretor: *non esse in historia jucundum id quod est oppido fabulosum. Etiam laudationes nimium proclives, audientibus accidunt in utrumque* (1. ut non sint semper jucundæ, sed queant esse jucundæ, queant esse contrariæ & ingratæ ob varias causas ac vel dextre vel siniſtre accipi, ut maxime proprietatem phraseos attingamus, quæ occurrit pag 664. οἱ μὲ παρ' ἐκάτερα τῶν νήσων καθήμενοι.) *Non intellige facem confusam & promiscuam plebem, sed* &c. quibus verbis describit, quos ἀκόλους innuat: quasi dicat, non si eo usque ascendant istæ laudationes, ut etiam infimi videant te in laudando excedere modum, sed si tantum sic agas, ut acutissimi id percipiant, vel ut ipse exponit pag. 609. ὅταν τις τύχῃ αὐτὸ ὁρῶσιν καὶ ἐπισκιάζῃ τὴν ἡμετέραν, ἀλλ' ἀθρόα πάνυ καὶ ἀπίθανα καὶ γυμνὰ διεξίασιν.

Pag. 612. Αἴτια ἅμα τοῦ & πολέμου ἀρχῆς διεξιὼν] Non hæ voces notant *simul & causas unde id bellum cœpisset commemorando*, ut vertit Benedictus plane ex imitatione Micylli (& vix legas αἴτια ἀρχῆς, quum sufficiant αἴτια πολέμου) sed *causas simul principio belli aggrediens*, quod satis patet ex ipsis quæ subjiciuntur excerpta verba.

Ibid. Καὶ ἡμῦ & Ἀττικοῦ ἀπνείουσαν] Quid oro χαρίεντα cum ἡμώδη? & quis ille ἡμὸς vel animus Atticus, quem offerunt interpretes? Scribe χαριεστάτην καὶ ἡμῦ & Ἀττικοῦ ἀπ. hoc est, *festivissimum & thymum Atticum spirans*. Est enim allusio ironica ad Hymettia mella, & alibi usus est. Mox recte ab Iac. Micyllo Πομπηϊὰ πολὶς redditur *Pompeiopolita*; ut cognoscas errorem unius Benedicti non esse tanti, ut ex eo incrementum capere debuerint alter, quem in hac editione annotatum vides, & auctor dissertationum de præstantia numismat. pag. 529. Et an non alter alterum inspexit?

Pag. 613. Τὰ αὐτὰ ἐκεῖνα λέγει τις μικρὰ κἀκεῖνα, ὡς καὶ αὐτὸς ἂν φαίης] Sane perperam Benedictus corrupit sententiam hujus loci vertendo ac si omnia Luciani essent, *ea quæ sunt ipsius diceret quispiam, parva & illa, ut ipse dixeris etiam*, quæ sunt oppido insipida & insulsa. Contra peccavit Micyllus nimium curiose vel potius inepte exprimendo ea, quæ tanquam exempla ex Thucydide sumpta & passim ab illius temporis scriptoribus insulta Lucianus producit, in quibus putat quoque esse has ipsas medias voces, quum eæ sint meræ Lucianeæ. Vertebat enim *ea quæ sunt ipsius illius, dixerit quispiam, ut μικρὰ κἀκεῖνα, hoc est, parva & illa, & ὡς νὰι αὐτὸς ἂν φαίης, id est, ut etiam ipse dixeris.* Vt debes igitur, intellige, *ista, quæ sunt ejus ipsius, dixerit quispiam, parva quoque illa, ut ὡς καὶ*

αὐτὸς ἂν φαίης, εἰ δὲ αὐτῷ γε δία, κακέσται ὀλίγῳ δεῖν μάταιον. quæ tria ſunt fruſta imitationis perverſæ.

Ibid. Ἐκτῷ δὲ τῶν κονδυφόρων ἔκτης] Interpretantur *medici ſextum legionis ſextæ*; quam quidem interpretationem rejicit ordo, ſerieſque & poſitio articulorum, quæ omnino alia eſſe debet. Tum in Pſeudomanti occurrunt voces illæ φαπόϊται δύο λογχοφόροι καὶ κονδυφόροι. Cuperem ex illis ſcire, quinam ex his accederent haſtatos? at ibi Benedictus ex Eraſmo *alterum lanceæ*, *alterum conto armatum*, non haſta. Quod me attinet, opinarer rectius verti poſſe ex Inſcriptionibus, quas video exſtare, *Dianae. T. Fl. Faecus. praef. alae. Vlp. contariorum*, vel *Dianae. facravit. T. Fl. Italicus. praef. alae. I. Vlp. contar. c. X.* Sic optime verba Græci noſtri auctoris intelligi poſſunt *medici ſextæ contariorum* nempe alæ.

Pag. 618. Καὶ χιτῶνα περὶ ταῖς κνήμαις] Mellei profecto interpretes. Benedictus, *& tibialia ex corio porcino facta*, male quidem, ſed melius tamen quam Micyllus *& tibialia conchis incruſtata aut ex corio porcino facta*. At quis dixit tibialia militum? An ita ignoræ ſunt ocreæ, quas haud dubie nunc intellexit Lucianus. itaque verte *& ocrea circa tibias ex corio porcino*.

Pag. 621. Καὶ τὸ κρηπῖδος τὸ ἀδρυόμον] Benedictus, *& crepidæ concinnitatem*. An credimus? Certe ſi qua fides nummo, *cui* inſculptus univerſus ille Iupiter, plane fuit nudipes *ſine ullo pedum* tegumento. Et quis foret iſte narrandi contextus, *ut primo totum* κρηπῖδος *Iovis* produxerit, in quo & omnia corpori adfixa continentur, tum diſcedat ad ὑποδήσεις, nunc aberret ad crepidas? Certe Micyllus *crepidinis concinnitatem*, quem præfero.

Pag. 624. Τὸ δεύτερον τοῦ Ἰνδικοῦ ἤδη συντέτακται), καὶ τὸ τρίτον τάγμα] Benedictus, *ſed Indica hiſtoria proœmium jam eſt compoſitum, & ordo tertius*. Obſcurior certe quam Micyllus, *tertium tagma ſeu tertius liber*; qui intellexit id quod alias Græci vocant συνταγμα. Sed quam infeliciter uterque? & cur ſic diſtinguunt? Debuerant poſtrema cum ſequentibus jungere in hunc modum, τὸ συντέτακται)· καὶ τὸ τρίτον τάγμα καὶ οἱ Κελτοὶ καὶ Μαύρων μοῖραι ὀλίγαι σὺν Κασίῳ πάντες ἅτοι ἐπεσπόμενοι. *& tertia legio ac Galli paucæ exiguæ Maurorum*.

Pag. 625. Τῶν ἀμάσων ἡ θατέρου ἄρασα τὸ ἕτερον πάντως ἀνατείνει] Non poſſunt ea notare, quod volunt interpretes, *eorum inter quæ nullum eſt medium, altero elevato alterum contra deprimi*, ſed *altero ſublato* vel negato *prorſus reponitur* vel confirmatur *alterum*.

Pag. 628. Καὶ κατέχων τὸ βῆμα] Benedictus, *& tribunal teneat*; Micyllus *& ſuggeſtum ſive tribunal quaſi poſſeſſionem ſui detineat*. Quanta apud hos vilitas Latini ſermonis, tantopere ab elegantibus exagitata? Dicebant Romani *tenere forum*, *tenere curiam*, de eo qui maxima auctoritate illic polleret. Plane ſic iterum loquutus eſt auctor in Sympoſio. φησὶν αὐτῷ Διδυμαῖος ἡ κατέχει τὸ συμπόσιον. Eæ loquutiones ſibi prorſus reſpondent.

Pag.

Pag. 644. Τοιοῦτόν που παρ' ἡμῖν τὸν Δάφνιν γράφουσι] Interpretes *talem apud nos Daphnen describunt.* Immo non magis Daphnen, quam Phaëthontiadas, quam Myrrham, aliasque in idem immutatas: neque hic quidquam descriptiones poëtarum aut fabulantium. Verti debuit, *talem apud nos depingunt Daphnen*, &c.

Ibid. Νεὼς μεγάλης φορτίδος ἐστὶ] Vertunt *navis onerariæ malo*, & sic omisso vocis secundæ respectu, cujus eo diligentior ratio haberi debuerat, quia scimus varias esse earum navium magnitudines ac mensuras; & pag. 651 τῶν δ' ἵππων μέγαθος, ὅσον νεὼς μεγάλης φορτίδος non omiserunt.

Pag. 647. Τὰ δὲ ὠκύπλοα ἦν, πτηδυκίοις φύσεις μάλιστα ἐοικυίας] Vertunt, *quæ vero ex his velociores erant, pennas habebant lactucæ foliis maxime similes.* Si hæc Latina recte se habent, quæ igitur ex his lachanopteris erant minus veloces? inprimis quum ipsa vox supponat omnes fuisse veloces & quidem pariter. Immo in qua Græcorum parte inveniunt interpretes illas *pennas*, quæ certe sunt nullibi? Intelligit Lucianus totum corpus habuisse obtitum πτεροῖς; sed ex illis πτεροῖς ista, quæ proprie constituebant alas, & quibus volabant (hæc sunt ὠκύπλοα) fuisse talia prout describit. Ergo construe τῶν ὀρνίων ἦν ὠκύπλοα, ac verte; *habet autem pennas ad volandum similes maxime foliis lactucæ.* Sequentia ἐπὶ δὲ τούτων quum vertit Benedictus *his vecti*, ineptus est, quum alios illis vehi in præcedentibus dixerit: & melius alii *ibi vero & cum his ordinati.* Poterant proprius *post hos.*

Pag. 648. Οἱ σύμμαχοι ὡς ἑκάστοις] Micyllus apud Basileenses Latine reddidit *porro inter utrumque auxilia, ut cuique magis placuit.* Non secus ac si vidisset, quod ex Angl. notat Bourdelotius ὡς ἑκάστοις ἤθελε, quomodo si legitur in scripto libro, id factum crediderim ab homine non assequente sensum vulgatæ lectionis. Benedictus obscurior *Medium auxiliarii utique singuli.* Quod quid sibi vult? At Græca vulgata rectissima sunt, notantque propriis cuneis compositas singulas auxiliorum partes, ut loquitur Tacitus IV annal. 16, non dispersas & cum aliis permixtas. In Arriano alibi id quoque corruptum.

Pag. 653. Ἐκκολάπτουσι τοὺς ἀνθρώπους] Benedictus *ex iis homines excludunt.* Patior; sed quomodo id fit? Certe quum utitur verbo *excludere*, innuit se putasse ab Luciano id sic conceptum esse, quomodo apud Latinos pulli excludi dicuntur infidendo & calefaciendo: quod parum videtur convenire sensui auctoris. Idem verbum rursus occurrit lib. 2. veræ hist. p. 687. πτιλίκιον γοῦν ἀλεκτρυόνος ἐν τῷ ᾠῷ, πεπτὸν ἤδη ἐκκολάψαμεν, nec dubitavit Benedictus sibi similis esse, *cum igitur unum ex ovis securibus præcidissemus, pullum implumem exclusimus*, quæ quidem mirifica ratio excludendi. Nec sic loquerentur Latini; & ideo nec amamus. Nostrum locum alii intolerantius reddunt *in homines effingunt*, quasi de cælando cogitasset Lucianus. Putamus simpliciter verti debere *homines extundunt.*

Pag. 665. *Αἱ δ' λοιπαὶ πρόμιαι κρυσόμβρα*] Nimis fœpe crudite hoc genus loquendi illustratum est ab præclaris ingeniis: tam ut voces postremas intelligamus cum Micyllo simul & Benedicto *lisa puppi.*

Pag. 667. *Ἀνελκύσαντες τὸ πλοῖον, καὶ λύσαι τὰ δρεπανώτατα λέγοντες, ὡς τὰ ὀδόντων ἐξάψαντες*] Quum vertissent alii, *per raritatem dentium educentes & explicantes*, inde Benedictus fecit *ductam & explicatam.* Sed turbatissime hic nugantur omnes, & illud explicare nihili est. Verte, *per raritates traductam & nodis tes religatam.* Id enim est hoc loco ἐξάψαι. Vt in fine præcedentis libelli. *σκῆπτρῳ μὲν τῷ νύκτωρ ὡς τὸ ἡμέτερον πηδαλίοιν, ἐξάψαντες αὐτῷ τὰ δέρματα.* Et translate in Amoribus, *ἐγὼ δ' τὸ ἐρωτικὸν ζεῦγος ἱκανῶς ἐξαψάμενος ὡς ἡνίοχον.*

Pag. 670. *Κρούσασιν ὡς αὐλὸν ἢ κιθάραν*] Non debuit vertere *ad tibiam vel citharam saltant*; neque enim *κροτεῖν* est saltare: & certe erat quoque modulatus plausus. Vtique & in Pleudomantide *κυμβάλοις κροτῶν* interpretatur Benedictus *cymbala pulsantem* sine mentione saltandi; & in Saltatione *κροτῶν τε ὡς ἄνω καὶ κάτω ἀπερεπόμενος ἐπῳδῶν* reddidit *applaudens & laudibus inducentibus acclamans.*

Pag. 671. *Πύλαι πᾶσαι μονόξυλοι κινναμώμιναι*] Benedictus *portæ ex solo cinnamomi ligno.* Item infra, *εἰς ναῦν μονόξυλον πᾶσαν ἐκ τοῦ ξύλου κινναμώμου συνῳκοδομημένην* vertit *ex uno lapide. Id enim vult*: ista non esse composita ex frustis, sed ex una trabe & segmento arboris tam magnæ exsecta.

Pag. 677. *Κᾶρος ὁ ἀφ' Ἡρακλείης*] Quem hic interpretem probabimus? In Basileensi editione vertunt *Carus qui ab Hercule stabat*, satis lepida captatione; ac si Græca eadem foret constructio, quæ Latina; & scilicet in hoc certamine componebantur partes, quibus plurimi continebantur, & alii ab hoc stabant, alii ab illo. Ridicule omnino. Benedictus *Carus Heraclides*, quod propius ad genium sermonis Græci. Sed nullibi invenio Carum illum luctatorem egregium, inquit Palmerius. Quasi vero Lucianus huc introduxerit talem in terris celebrem luctatorem: immo quis egregius luctator ille Vlysses? ex quo alterius adversario patet prorsus ratiocinationem Palmerii non procedere: multo minus ut *ὁ ἀφ' Ἡρακλείης* potuit reddi *post Herculem primus*, quidquid de Capro suo sollicitus sit. Opinor optime adnotasse patrem *Κάρωνα*. Non agitur de luctatore; agitur de heroibus, inter quos memorabilis Caranus Heraclides.

Pag. 683. *Ἀσπασόμενον τὸ Ναυπλίου ἀπόπεμψα*] Benedictus *salutato Nauplio discessi.* Prorsus non ita, sed *salutatum Nauplium remisi*; hæc enim conveniunt præcedentibus.

Pag. 725. *Τὸ πάντα κελεύσαι ὑπηρετεῖν ὡς δεδιδωκότες*] Necessario legendum *ὡς δεδιδωκότες.*

Pag. 728. *Παρῆσαν ἡ δικαίαν ἡ λυπρὰν ἢ μεμιγμένην*] Benedictus

lictus debuerat hic anxie exprimere omnes copulativas, ut quatuor urorum vocabula & ſpecies oſtenderet. Quod quum non fecerit, non aliter Latina concepit ac ſi auctor duo inter ſe differentia opponere voluerit.

Pag. 731. *μᾶλιστα δὲ παρ' ἡμῶν*] Male pro *ὑμῶν*, ut recte interpres.

Pag. 734. *Γυμνὸν ἤδη ὑπάρχειν τῷ σφαγέα*] Pater adſcripſit *γεμνὸν*. Sic certe vult & verſio apud Baſileenſes *nudus a cruentis civibus cædem ſuſtinerem*. Benedictus contumacior, *ac potius nudam cædem ſuſtinere*. Opinor mentem Luciani fuiſſe *potius autem nudum jam jugulum porrigere*, ut alibi dicit *ὑπάρχειν τῷ χείρᾳ*.

Pag. 742. *Καὶ ὅσον γε τὸ ἤδη ἀνατετάχθαι σύλλαβή, τὸ μηδὲ τῷ δρέπανον τ. α. β. ε. ἀσεβέστερον*] Plane non ut apud Lucianum in Græcis patronus Phalaridis, ſic in Latinis quoque interpres ratiocinatur, cujus collectio longe infra efficaciam prioris; qui non id evincit, non minus impium factu fore, ſi volentibus dedicare auferatur poteſtas, quam ſi dedicata auferantur, ſed altius ſe efferens in id laborat, ut pro certo affirmet longe magis impium factum fieri ab eo, qui poteſtatem volenti dedicare præcidat quam qui dedicata auferat; & quanto gravius ille peccat, in tanto pejus peccatum induci Delphos. In fine hujus paginæ *μισθὸν τῆς ἀσεβείας* erronee vides verti *pramium impietatis*, quod mirum qui ex Opſopæo imitetur Benedictus.

Pag. 743. *Οὐχ ὅπως αὐτοὺς μὴ ἃ ἐπιστάμεθα κατηγορεῖν*] Benedictus, *ſiquidem non poſſunt non criminari ea quæ explorata habemus*. Itane? Imo contra, quis poterit ea criminari, quæ explorata habeo? Et hæc quidem ſunt Benedicti. Nam in Baſileenſi editur *οὐχ ὅπως αὐτοὺς ἃ μὴ ἐπιστάμεθα κ.* & vertit Opſopæus, *ne quo modo eos de quibus nihil certi nobis compertum eſt, injuſte ſceleris accuſemus*. Certe hæc lectio & vocum ſeries videtur melior, & exponenda Latine (pendet autem ab præcedenti *χρὴ*) *nedum ipſos quæ ignoramus criminari*, quod nempe fiebat proponenda hac deliberatione.

Pag. 757. *Οὐκ ἐκ Κορωνίδος, μὰ Δί', οὐδ' ἐκ κορώνης*] Miror verſiones virorum inſignium. Ipſe Eraſmus *non ex Coronide per Iovem, id eſt, cornicula (nam id matris nomen fertur) neque ex cornice*, quæ ſic contraxit Benedictus, *non ex Coronide per Iovem, hoc eſt, non ex cornice*. At quæ illa explicatio? an Coronis eandem exprimit quam Corone? Certe non. Coronis enim Lariſſæa apud Ovidium, Phlegyæ filia apud alios, mater Æſculapii ex Apolline: at Corone Coronei filia & Phocaicæ telluris apud Ovidium ab Neptuno ſtuprata, niſi interveniſſet per Palladem mutatio formæ. Itaque vel has auctor intelligit, vel hanc poſtremam ſimpliciter de ave cornice accipere poſſumus, ut & per literarum convenientiam alludat ad præcedens & per ſignificationem & appellationem volucris ad ſequens. Neque vero probari poteſt id quod ſcripſit in Gallica verſione Cl. Sponius, *tenant en ſa main Eſculape né d'une Oye, & non pas d'une Corneille comme autrefois*, & quod addit in margi-

ne, *C'eſt qu'il étoit fils de Coronis, qui ſignifie Corneille.* Neque mox ſatis bene οἰκίσκον reddidit *adiculas*, quum exigatur ſacrus ſingularis.

Pag. 760. Ἐκ πίτθης Βηρυτίας] Saltem debuerant editores ſcire Βηρυπίας, ut in verſione exhibuit quoque Eraſmus. Sed ex illa literæ ταυ duplicatione odoror dubium nullum eſſe poſſe, quin Lucianus ſcripſerit Βερυτίας. Bruttia enim, non Berytia, pix optima fuit apud veteres & ad varios uſus, ut apparet ex locis recte lectis ab πίσσῃ πάνυ Bocharto in Chánaan cap. XXXIII. Inſulſe ad oram libri ſui retulit Cl. Sponius *poix Berittienne.*

Pag. 761. Ἐκ λίπας ἀρχαίου] Benedictus *adipe ſuillo.* Certe accuratior Eraſmus *urſino adipe:* etſi enim dicebatur ἄρκτος, tamen quam frequens in eo vocabulo fuerit omiſſio literæ πω, ipſe Lucianus in Demonacte oſtendit, a quo ait Κυνικὸν δὲ ἄρκτου δόξαν φυσιογνωμονεῖν, οὐκ Οὐρσικὸν, ἀλλὰ τραγικὸν ἀνομάζειν, ἀλλ' Ἀρκεσίλαον appellandum. In Amoribus, placuit Luciano variare; quippe quum dixiſſet, λέοντος δὲ ἐπιμανέντος λίπαν, ἀλλὰ πύρ ἀγελάρχης βοῦς ἐπιθορόντος, καὶ κρὸς ὄλλυ τὸν ποίμνιον ἄρρενα πλησιάσαντος ταύρου ἐπιφανοῦς. τί δὲ, ὅ συῶν μὲ δύνας μεταδιώκουσι κύπρος, in ſequentibus reddit, οὐκ ἰχῶσιν ἀλλήλων λέοντες ὀδὲ ἄρκτοι, καὶ σύες.

Pag. 766. Ἐν παλαιᾶς τάξεσι Ῥωμαϊκῆς ἐξυπηρετῶν] Indigniſſima interpretatio utriuſque interpretis *compluribus in præliis Romanorum ſpectata virtutis.* Nam neque *hæc deſcriptio ad præcedentia* accedit, in quibus de auctoritate in republ. & urbanis officiis agitur; nec Græca talem ſenſum admittere poſſunt. Verte *& in multis apud Romanos dignitatibus ac honoribus verſatus.* Eodem errore mox ἀφεὶς τὸν ἐγκεχειρισμένον τάξιν, uterque vertit *relicto exercitu, quem tenebat*, quum debuiſſent loco vel munere vel ſtatione. Eadem tamen aberratione & Sponius, *Il faillit donc à quitter l'Armée, qu'il commandoit*, quum priora dubie reddidiſſet *qui s'étoit ſignalé en pluſieurs occaſions.* At clare phraſin ſuam exſerit noſter auctor in principio Macrobiorum, ὧν ἕνα ἡ Δικαιοσύνη μεγάλα αὐτοκράτορος τύχῃ εἰς τὸν τελειωτάτου ἀγαγοῦσα τάξιν &c.

Pag. 772. Ἐγὼ ἦν δ' ὃς Ἀσκληπιὸς νίον, ἀλλον παρ' ἐμοῦ τὸν πρότερον. πῶς λέγεις; ὃ Σ.] Quum ſic diſtinguant omnes, & quidem non male, cauſa non fuit, cur in Latinis augerentur interrogationum notæ, verterentque *Num quis alius ab illo priore?* nam qui addit νίον, dubitari ſimul non poteſt, quin loquatur de alio, quam ante fuit: ſed quomodo id contigerit negat mox fas eſſe clarius noſcere. Certe debent convenire. Sponius tamen quoque ſic reddebat *Dy-moy, Glycon, qui es tu? Ie ſuis le nouvel Eſculape. Es-tu Eſculape luy-meſme, ou quelqu' autre, qui luy reſſemble? Il n'eſt pas permis de reveler ces myſteres.*

Pag. 780. Λέγων πάνυ με εἰδέναι καὶ τὸν ὑπ' ἐμοῦ Ῥαδαμάνθυν συμβολόμενα] Eraſmus, *negans ſe clam eſſe, qua ſuaſiſſem Rutiliano.* Benedictus *aſſerens ſe ſcire, qua Rutiliano ſuaſiſſem.* Etiam Sponius

nius modo *il se plaignit à moy de l'avis que j'avois donné à Rutilianus*: ut apparet, sic interpretans, dum sola Latina inspicit. Nam Græca si sequimur, ut debemus, interpretabimur, *dicens sibi me esse probe notum, ut & qua suaserim Rutiliano.*

Pag. 790. Ὅταν γὰρ ἀπρόχειρα ἤδη] Vertunt Erasmus, *ubi enim jam summis colluctati sunt digitis*, Benedictus, *cum enim summis digitis colluctari desiissent*, Adnotavit Pater, ἀπρόχειρα εἶναι, τὸ πυκτεύειν καὶ παγκρατιάζειν ἄνευ συμπλοκῆς. Quæ vera sunt, & vanæ interpretationes.

Pag. 793. Τῶν Ἰδαίων Δακτύλων ἕνα τοῦτο ἔργον πεποιημένον τὸ σύστολα παιδεύειν] Animadverte sodes, quam lepide possint interpretari. Opsopæus *unum ex Idæis Dactylis illud opus factum, rebus militaribus instituendum fuisse, quem Mars* (agnosce alienissima & Græcis contraria) *a Iunone offerente acceptum* &c. Benedictus *unum ex Dactylis Idæis, opus illud factum ad rerum militarium institutionem, Martem a Iunone acceptum adhuc puerum*, ubi posteriora recte mollit ac corrigit. Sed quis priorem partem intelligit? aut illud opus factum? lege πεποιημένον, & verte, *unum ex Idæis Dactylis, id opus exercentibus*, nempe *armata saltationis ludum* ac meditationem. Adde, quæ supra occurrunt ad pag. 396.

Pag. 795. Περὶ κρήνης ἰοειδοῦς] Eadem sententiarum diversitas in duobus Luciani interpretibus de hoc loco intelligendo est, quæ ad ipsum poëtam viros doctos vexavit. Nam quum Opsopæus reddidisset *circa fontem floribus obsitum*, Benedictus postea mutavit in *circum fontem ferrugineum*. Sed nobis certe minime convenire videntur πόδες ἀπαλοὶ cum rebus ferrumineis; nec cur colorem ferrumineum referret ista κρήνη, ulla causa est, quum ripam ejus credibile sit teneri ab omne genus floribus, unde colorem ducunt aquæ, inter quos violæ finguntur præcipuæ. Itaque merito vel Opsopæum probamus, vel propius ad Græcam vocem interpretamur *fontem violacei coloris* Et vel Lexiphanes norat dicere ὅπου οἱ λειμῶνες ἀνθοσμίας ἦσαν. ὡς αὐτοποδητὶ βαδίζειν. Vide, quæ in hanc sententiam ad ipsum Hesiodum certissima annotavit Doctissimus noster I. G. Graevius.

Pag. 802. Σπαρτῶν ἀνάδοσις] Vinc. Opsopæus *Spartanorum retributio*, perridicule. Benedictus *satorum ortus*, paulo melius. Scripsit quidem Bourdelotius cætera nomina fabulis notissima. Sed tamen quum ita sit ὡς ἔοικε, ut supra notaverit καὶ Ἀλιρρόθιον omitti ab interprete, cur non hic quoque aliquid adjecit? Nam sive omittant, sive ita interpretentur, tantundem est. Ne simus ergo posthac frustrationi, & vertatur *Spartorum exortus*.

Ibid. Τῶν Νεφίλης παίδων ἐπὶ Ζ κεῖται τὸν Ἀλφειὸν φυγήν] Quum adverterem Marcilium ad hanc narrationem offendi, & Ἀλφὸν non audacter cogitari, conjiciebam forsan ab Luciano scriptum fuisse δεξιὸν φυγήν, ut in Lexiphane, ἀπεμυξάσας ποιήσῃ τὰς ὀφθαλμὰς καὶ μηκέτι λημᾶλέους εἶναι μηδὲ δεξιὸν βλέπειν. Apud Maximum Tyrium differt. 10

τοῦ

τῷ διερῷ γένει αἱ νίκαι, τῷ δ' μιξοφρύῳ αἱ πλήσιες. Sed quamvis fabulis vulgatis id sit aptum & magis conveniat ad literas vulgo cabuli, non debemus tamen auctori vim facere, qui aperte vulgatum tuetur in Astrologia. ἴσα δὲ μοι καὶ ἐς Φείξον τ' Αἰσονίδην εἰρήσθω. τὸν δὲ κελεὸν χρυσίῳ δι' αἰθέρος ἐλάσσαι μυθεῦνται. Quæ sequitur καὶ ὧδε αὐτῶν, non interpretarer *& ante illos*, sed *antea* quod vides plane velle antecedentia.

Pag. 803. Φυγάδων γαμβρῶν] Non sufficit interpretatio Benedicti *& profugorum Adrasti liberorum susceptio*, immo vitiosa est. Recte Opsopæus *& generorum exulum Adrasti susceptio*.

Pag. 804. Τὸν Μελέαγρον, τὸν Ἀταλάντην, τὸν Δαλὸν] Vertit fideliter omnes totidem verbis, *Meleagrum, Atalanten, Dalum*. Quis credat? Ne talibus nugis oblideamur amplius, intercedit Pater vertendo *torrem*. Torris Meleagi nequit ulli esse ignotus. Et jam eodem verbo usus erat auctor in principio Timonis. ὅτε ἐκλύσια αὐτῆς ἐπαυτείναζε δεκές.

Pag. 807. Οἷς κοσμεῖσθαι μηδὲν ὂν τὸ ἔργον πρᾶγμα] *Opsopæus quibus exornaretur, nequaquam saltatoris esse officium*. Benedictus, *quibus exornari saltatorem nihil est opus*, ac si legisset hic ut ἔστι. Sed temere. Et illi non hactenus accusaverunt, tanquam ornamenta saltatori non convenirent, sed ipsum saltatorem esse rem nullius momenti ac boni. Debuerunt Latine dare sensum clarum, *quem præbet* Lucianus in Græcis, nempe, *quibus exornari actionem saltatoris, quum ipsa in se nihil prorsus esset*.

Pag. 808. Ἡμιόλιον γάρ τις ἂν, ἐπίγχανε σωθεῖναι] Pessime sic nostra ex editione Salmurienſi, quum optime Basileensis (ἡμιόλιον γάρ τις ἂν ἐπίγχανε) σωθεῖναι.

Ibid. Τὰ ἐοικότα τοῖς ὑποκειμένοις σώμασι] Benedictus, *ut propositis personis gestu respondeat*. Opsopæus *ut personis in scenam introductis saltator per omnia gestu respondeat*. At nec id agit Lucianus, ut ostendat id etiam in saltatoribus laudari, quod in quaque re laudatur, ut picturâ, cœlaturâ &c. ut nempe respondeant personis propositis, sed mens ejus est, eamque in interpretando sic exprimere debuerant. *Novit enim* (n. ὑποκειμένοις) *se in illis magis laudari eò, quod similis plane sit subjectis personis*. Innuit vim ὑποκειμένου maxime curari & valere in istis saltatoribus, quum non ita pulchritudo ejus in aliis artibus exseratur.

Pag. 817. Παρασκευάζῳ ὑποκειτῶ] Benedictus *histrionem in theatro agens*, idque verborum serie multis modis commutata. At Opsopæus sequutus Luciani ordinem *adhibito repræsentatore*, quem sensum sane probem, modo Latine efferatur. Et cur Benedictus in præcedentibus voces illas οἱ δὲ ἐγέλων interpretatus est *admirabantur*, nec maluit retinere Opsopœanum *alii ridebant*? quod omnino debuerat reponi.

Pag. 819. Ἀντιπαρασκώπτω τὸν Ἀρίστωνα ὧν αὐτός] Benedictus *Cinnivium ab illo Aristonis, hic diversum instituo*. Micyllus *Cinnivium*

ejam in eo viciſſim inſtituo contra Ariſtonis illud. Certe hoc manifeſtius.

Pag. 830. Καὶ μὴν ὁ τίτυος αὐλούμενος ἤδη ἴμπλης ἐστιν] Micyllus *at vero ille, qui antea inter tibias & cantores perſtrepebat, jam immobilis ac tacitus eſt.* Benedictus quoque non alio ſenſu, *qui antea tibiæ cantu recreabatur*, tanquam qui vinctus ſit, nequeat recreari tibiæ cantu, quum tamen cantet vinctus quoque compede foſſor. Itaque Bourdelotius notat eſſe λόγῳ βαλλόμενος, quem ſenſum profecto ex præcedentibus affirmare omnino nequeas; neque id eſt contrarium antithetum ſequentis ἴμπλης, quod requiri videtur. Commodiſſime id expedivit pater, dum adſcripſit ſe correxiſſe αὐλούμενος, *hactenus vagans.*

Pag. 832. Ἄρτιος γάρ ἐστιν αὐτοῖς ὁ μίσγη τῇ αὐλῇ, Σκηπτάδειος ἤδη] Attende, lector, quam ſint hæc immixta, dum nulla editio has voces exhibet velut parentheſin & notis ejus incluſas, quod prorſus faciendum eſt, ut fecit paterna manus.

Pag. 837. Τοὺς ἀπὸ τῆ κοσμοπλάθων εἰς τὴν ἀγοραῖον πλατυβλήτους] Sane interpretes *qua a lutifigulis ad forum finguntur.* Neſcio quid velint. Sed opinor intelligit *ad vendendum.*

Ibid. Τὸν μηδὲ βάρβαρον ὢν τοῖς σαφεστάτοις ἀριθμεῖσθαι ἄξιον] *Qui neque barbarus, inter maxime perſpicuos recenſeri dignus ſis.* Sic Benedictus, qui dum Græcas voces curatiſſime referre ſatagit, facit ſe obſcuriſſimum. Micyllus *qui ne cum barbaris quidem inter manifeſtiſſimos recenſeri dignus ſis.* Nulla parte melius. Lege βαρβάρων, quem genitivum ſic ſolet auctor præponere; *qui neque inter illos, qui ex barbaris maxime perſpicui ſunt, recenſeri dignus ſis.*

Pag. 843. Μηδὲ τὴν ἀρχὴν ἡμῖν εἶναι] *Neque principio fas eſſe.* Quam poteſt quæſo ſententiam habere illud ineptiſſimum Benedicti principium? Longe verius ac manifeſtius Eraſmus *nefas eſſe vel conari aut proponere Bagoam.* Hoc enim vult prorſus eſſe nefas eum id velle.

Pag. 844. Εἴπερ ἦν ἐκ τῶν ὁμοίων μεταποιεῖτο] Henricus Valeſius ὁμόφυλος ad Excerpta è Dione notavit corrigendum εἰ ἀφέλοι, & quidem peropportune. Sed quod mirari cogor, quum in noſtris exemplaribus ſic vulgo legatur, ut citavi; tum noſſe oportet egregium Briſſonium libro 11. & regno Perſarum, ubi primus illuſtrat hunc Luciani locum, docetque Favorinum eſſe illum Academicum philoſophum, non aliter producere hunc locum, quam prout emendat Valeſius.

Pag. 848. Οὐκ ὀνόματα, ὅπως ἐδόκουν, ἀλλὰ σημεῖα] *Non quæ eſſent utcunque nomina, ſed rerum ſigna, quemadmodum putabant.* Sic Benedictus. Eraſmus vero *non illis quidem utcunque viſum eſt confictis, ſed qua nota rerum eſſent.* Non attingunt nucleum. Verte, *non nomina, ſicut videbantur, ſed ſigna* & indicia ejus quid eſſent quidque efficerent. Ἐδόκουν non refer ad Æthiopas, ſed ipſas

ipſas appellationes & nomina. Videbantur eſſe **nuda nomina** data, quum tamen ſub illis laterent σημεῖα.

Pag. 850. Ἦν δὲ ποτε Ὀρφεὺς ἴδῃς ἢ λίθοισιν ἢ χρυσῷ μεμιμημένον] Vterque interpres *vel ſaxo expreſſum*, quod profecto admodum rude. Etſi enim id poſſit fieri, oportet tamen in his eſſe politiorem, & λίθον quoque gemmam vocat in Demonacte, & λίθων πάσας λείας teſſellas lapidum ad pavimentum in Amoribus. Intelligo & intellexit haud dubie Lucianus Orpheum ex opere Muſivo, quem Mercurium, Cupidinem, Satyrum, Silvanum nuper protulit C. Sponius.

Pag. 856. Τὰ ἡ φαῦλα, ἀμφρίτοις δίκην]. εὐ γὰρ σφισιν ἀγνοίαις ἐπίρχ.] Sic commode Græca concinnavit Benedictus. Sed non bene his etiam apparavit Latina, *Quæ vero non imprudentibus accidunt, facile accipiuntur. Neque enim in illos irruunt.* Quæ profecto ut magnam partem ſunt imitatio verſionis Eraſmi, ita exprimunt penitus ordinem verborum in Baſileenſi exhibitum. τὰ ἡ ἀγνοίαισι φαῦλα ἀμφρίτοις δίκην]. εὐ γὰρ σφιση ἐπίρχ.]. De quo ſi vere pronunciare licet, totum plane alieniſſimum, immo contrarium eſt menti auctoris, & hinc idem cenſendum de Benedicti verſione, quâ longe accommodatior illa Eraſmi: *mala vero facile cum non imprudentibus venerint, accipiuntur. Neque enim in illos irruunt.* Hic hæreo, quia neſcio quæ ſit ſcriptura vetus in codicibus Mſſ. Vnde & pater editioni Baſileenſi in voce ἀγνοίαισι adſcripſit ἀφρονίσιν, optime ad ſententiam Luciani, ſed longius ab vulgata lectione diſcedens. Si quod edidit Benedictus, exſtat in ſcriptis, opinor veriſſime ſententiam auctoris ſic exprimi. *adverſa autem facile excipiuntur; non enim imprudentibus ſuperveniunt, ſed* &c

Pag. 860. Ὑπὲρ τῆσ δ' ἠρεμαίας ἐλπίδα ἀφημαρτάνειν] Benedictus, *propter ſpem obſequii delinquere* ex Opſopæo, qui largius *propter ſpem exhibiti obſequii delinquere.* Mirabiles verſiones. Intellige *ſupra ſpem emendationis delinquere.*

Pag. 867. Σωιεβάλλουσιν ἀσκεῖν τὸ γυμνάζεσθαι] Benedictus, *ſuaſit ut exercitationi incumberet.* Opſopæus, *ut frequenti exercitio incumberet.* At quis negare audet ſæpius id ab illo factum? Sed præcipuus luſus eſt in Græcis, quæ non tam ſuadent exercitium vel exercitationem, quam manuarias & corporis, non animi & ingenii probationes. Sic in Amoribus de Callicratide. ἰὼ ἡ κὰς τὸ σῶμα γυμνασηρός. Et rurſus notabili diſtinctione, πᾶσι δὲ τοῖς φιλοσόφοις ὑπάρχῃς μᾶλλον λιπαρῶς ἐναθλήσας, ἐπιδεῖν ἡ ἀξίοις τὸ ἐγκυκλίου σοφίαν κρατοῦσῃ, τὸ σῶμα ταῖς ἐλαφρίαις ἀσκήσεσιν ἐκπονεῖ.

Pag. 868. Γ'δὲν δέ τις ἐπὶ τῶ σκελῶν αὐτὸ, οἷα τοῖς γέρουσιν ἰνιπὸς γίγνεται] Benedictus, *cum vidiſſet quiſpiam eum cruribus innixum, prout accidere ſolet ſenibus*, Quod tantum abeſt, ut ſoleat accidere, ut fit inauditum. Et omnes homines quoque cruribus innituntur. Denique quaſi legiſſet αὐτόν. Longe melior Opſopæus; *cum vidiſ-*

ſet

quiſpiam crura ejus tarda & turgida, qualia fere ſenibus fieri conſueverunt. Poterant iſta epitheta ſecure omitti, quum ex ſequentibus videantur intelligi neſcio qui livores.

Ibid. Ὁ μόπμος σαυτῷ τὸ δοῦλον] Vterque interpres *ſervo tuo ſimile te.* Cur igitur Lucianus non dixit, ὅμοιον σαυτὸν τῷ δούλῳ? Sed acetiſſime alludit ad Λεμνισίγωνα Lacedæmoniam, de qua tum plurimi alii tum I. Meurſius in Græcia feriata, & ipſe Lucianus de Gymnaſiis pag. 296. tom. II. Per quam fiebat, ut idem honor videretur contingere ſervo, ſi ab domino verberaretur, qui ſolebat contingere liberis ac dominis.

Pag. 869. Σπαταπίδων καὶ ἴδιος & μεγίστων] Palam nugatur Benedictus *caſtrorum & maximi exercitus*; quod tamen fecit æmulatione Opſopæi, qui *caſtra & magnum exercitum.* Nam verti debebat *legionum & maximæ provinciæ.* Peſſima autem eſt in Græcis diſtinctio.

Pag. 872. Λήγει μὲν ἀγὼν τῶν καλλίστων ἄθλων πομπὰς] Vterque interpres *Iam finis eſt pulcherrimorum munerum certaminis.* At manifeſte apparet imperfectam eſſe ſententiam, & duntaxat poſtrema in Græcis vox negligitur injuſte. Et cur non potuerunt reddere? *Iam finit agon pulcherrimorum munerum diſpenſator* vel judex & arbiter.

Pag. 874. Εἰ περιττά με λέγειν ἔοικας] Notabili verſione hæc obſcurantur ab viris doctis, qui interpretantur *ſi abunde mihi dicere videris*, quum nec in Græcis ſit μοι vel ἐμοὶ. nec loquutionis hujuſmodi ſententia locum habere hic poſſit. Nihilo pluris æſtimanda immutatio Marcilii, εἰ μὴ περιττὰ λέγειν ἔοικας. Nam hac exceptione uti non vult, & quia ſcit ab ſe peti rem, quam præterire & neſcire tuto poterat, ideo præmittit obteſtationem per majeſtatem Veneris. Senſus Luciani clarus eſt, *ſi vana* otioſa, futilia & inutilia *me dicere exiſtimas.* Vt de mercede conductis, ὧν τις αὐτῶν ἀφίλη τοῦτο, ἄπαχνοι αὐτίκα καὶ ἀργοὶ καὶ περιττοί εἰσιν. Et rurſus ibidem, κἂν ἴῃ τι τούτων ἡδέως ἂν μάνοιο, ὡς μὴ ἀποβλητ⊙ καὶ περιττὸς εἴης.

Pag. 877. Ἐξ ὑπογυίου τε ἐπιχειρήσας ἠψάμην, εἰδὼς ὅτι λίαν ἀπὸ παλαιοῦ] Sic edit & vertit Benedictus *rem nuper aggreſſus ſum, ſciens non admodum diu eſſe.* Et quis recte judicans hæc Latina ſic Græce efferet? At Baſileenſis diſtinguit hoc modo: εἰδὼς ὅτι λίαν, ἀπὸ παλαιοῦ, & Latina apponit *nuper adeo ejus rei periculum facere cœpi, ſat ſcio, nimium & non olim.* quæ certe Latina etiam nimis minuta. Græca enim ibi videntur recte ſe habere, quæ ſic accipienda: *ex recenti ſtudio id aggreſſus ſum, ſciens quamoptime, & non ab antiquo.*

Pag. 879. Εὐθὺ γάρ μοι δύο ἢ καὶ τρεῖς σωσπερὶ σπουδῇ ὀλίγῳ ἀλλήλοις] Sic edit Benedictus ſequutus Bourdelotium, & vertit, *ſtatim enim mihi duo vel etiam tres propemodum præcipui ſupervenere*, idque exemplo editionis Baſileenſis, quæ hanc interpretationem prior exhibet, quum in Græcis edat δύο ἢ καὶ τρεῖς σωσπερὶ σπουδῇ. Mirandum profecto eſt, ſi tres propemodum utique præcipui acceſſerint

rint ſic ad Lucianum, eos ſic ſubito relinqui, nec vel venialium aut de aut ab viris tam notabilibus fieri. Pater tale quæ-gitans illas voces *propemodum præcipui* virgula induxit. Ego credimus verti debuiſſe *parvo diverſi* vel diſtantes ac propemodum pares. Quod ſi verbum de compoſitum eſt in ſcriptis, non ita contemnatur.

Pag. 879. *Πρηγεμόνως γὰρ πολιτικῶν λόγων ἐφίστατο*] Baſilemus vertunt *nam ſe velut ducem atque anteſignantem in civilibus actionibus gerebat*, ut & Bourdelotius, niſi quod *anteſignanum*. Benedictus *Nam ſe veluti ducem in civilibus orationibus gerebat*. Nec *veluti* in Græcis eſt, nec *πρηγεμόνως* in Latinis apparet, quod ſatis interpretabatur *in primis*. Senſus eſt. *Nam præcipue his civilibus* h. e. non doctiſſimis & elaboratiſſimis, *orationibus præerat*.

Pag. 887. *Ὧν ἀξιῶ, μάρτυρες ὑμεῖς.*] Benedictus ex aliis *quæ præmo*. Pater *quæ ſentio*.

Pag. 891. *Καὶ βίᾳ τυραννίδα ἴδοι*] Benedictus *& vitæ tyrannidem videret*. Immo *vitæ inhiantis tyrannidi*, vel ut prior, *ita vitæ ad tyrannidem ſpectaret*.

Pag. 898. *Ὡς ἀπὸ μικρᾶς λύσεως*] Benedictus *tanquam a parvo occaſu*, Legit ergo *δύσεως*, quæ nullum hic ſenſum habet. Alii *a parvo fomite*, nimis tranſlate, nec opus tam alta figura, quum apte poſſimus ac debeamus *velut exiguam nactæ ſolutionem vel laxamentum*.

TANAQVILLI FABRI

Notæ & Animadversiones in

TIMONEM LVCIANI.

CAPVT I.

Timon quo tempore vixerit. quo anno hæc acciderint quæ à Luciano fingunstur. Κολυτὸς. *Ἀλαὶ duplices. Heliodorus eodem in loco bis emendatus. ῥυθμός. de arca Deucalionis & Noachi. Lycerus mons, quis. Lincurn in Græcia barbara quid, & unde.* σωτὴρ, *& de illa voce judicium Ciceronis. ἰσχανώ. de Epimenidis ævo. Lucianus emendatus,* Οἶτις *pro* Αἴτιης. *de Iovis sepulcro ex historia sacra Evemori. Scholiastes Callimachi emendatus. In Luciano tentata emendatio. Hecatomba. de ἄσυ centra ea quæ apud Diodorum legunstur. Lucianus emendatus.*

Pag. 51. lin. 1. Τίμων] Quandoquidem libelli hujus ὑποθεσις erit Timon, ille cognomento μισάνθρωπος, de eo pauca visum est dicere. Vixit igitur Athenis belli Peloponnesiaci tempore. Nam cetera argumenta ut omittam, Lucianus Demeam rhetora sic loquentem inducit: καὶ ἐγέγνων ἡ (de Timone loquitur) ἐπὶ τῆς παλαιᾶς πόλεως πρὸς τὰς Ἀθήνας, (quem locum infra examinabimus) & strenuè se fortiterque gessit pro republica anno superiore, cùm Peloponnesii Acharnenses obsiderent. Acharnæ autem δῆμος Ἀττικῆς antio primo belli Peloponnesiaci obsessæ sunt, ut ex Thucydide locupletissimo teste constat. Quamobrem ea quæ hic à Luciano narrantur, in annum CCCXXII. urbis Romanæ conjici debent, qui est ante Christum natum CCCCXXIX. Erat autem Timon ex eo Atticæ populo seu oppido, cui Κολυτὸς nomen. Indidem oriundus Plato Philosophus. Κολυτὸς autem ad radices montis Hymetti jacebat. Quare non temere est quòd à Luciano scribitur, τίς ἐστὶν, ὦ Ἑρμῆ, ὁ πικρὸς ἐκεῖνος ὁ Ἀττικὸς παρὰ τὸν Ὑμηττὸν, ὡς τῇ ἀκροπόλει; Patrem habuit Echecratidem nulla alia re insignem, quàm quòd Timonem genuit. De hominis moribus nil attinet dicere, cùm eam rem Plutarchus διὰ μακρολογίας in vita M. Antonii absolverit. Hoc addam tantùm, Timonem virum bonum fuisse, & moribus adeò factis ad humanitatem, nihil ut ipso χρηστότερον, nihil benignius extiterit. Nam quòd illum μισάνθρωπον cognominarunt, id hercle perperam fecere. Quemadmodum enim qui Mercurium, Venerem, Sylvanum, & alias id genus nugas deos esse olim negabant, non rectè ἄθεοι vocarentur (neque enim Sylvanus Mercuriusque dii sunt) sic Timon non rectè μισάνθρωπος appellabitur. Quid ita? inquies. Quia non hominès ille, sed feras oderat, quibus atas illa scatebat. Certè qui Aristophanis fabulas, veram Attici ingenii imaginem, ut ajunt veteres magistri, legerit, de his mecum tria non commutabit verba. Accedat his Platonis testimonium, qui ita scripsit in epistola XXIV. inter illas quæ non ita pridem à Leone Allatio vulgatæ sunt. Quo enim loco ait se in fundum Hephæstiadeum migrasse (Ἡφαιστιάδην debuit scribere Leo ex Diogene Laërtio & Hermolao ἐν ἐβδόμῃ, non autem Ἐφεστιάδην) ut ubi ἀποθάνῃ τῷ ἀγρῷ vi-

ἐστι; addit συμβγναι τὸν Τίμωνα ἐν τῷ ἔρει μηδένα ἐρᾶν, μὲ θέλειν ἐκ τῶν ἀνθρώπων, ἐκ ἠδύνατο θέλειν μισεῖν. Cognovi ego, Timonem non posse odisse homines: sed cùm homines nanciscì in urbe non posset, belluas amare haud potuit. Extat ejus Epitaphium olim à Callimacho scriptum; & item alterum homo providus sibi fecerat. En tibi, ut quidem tali dignum ingenio est:

Ἐνθάδ' ὀπορίξας ψυχὴν βαρυδάιμονα κεῖμαι·
Τύμων δ' ὁ μίσανθρωπος, κακοὶ δ' ἐμὲ κατθάνετε.

Ait Plutarchus sepultum eum fuisse Ἀλαιέα· sed illum duæ sint Ἀλαί, locum ille Plutarchi de Araphenidibus intelligas, non de Æxonidibus: nam priores ad tribum Ægeida pertinebant, alteræ non item. Cæterum hunc libellum insertum, ita elegantem judico eum ut inter politissimos Luciani non dubitem referre. Ita ingeniosè & facilè compositus est, ut cinulla comœdia possit comparari. Tum porro, si usquam alibi, pura in eo oratio est, atque ita castigata ut nihil sit. Habet quidem initium vehementius paulo & tragicum spirans, sed ita homini fortunis & moribus convenientis, ut nihil ἀνωτέρω fingi queat. Cæterum, ut habeo, Lector, nunquam post renatas meliores literas puriorem editum fuisse libellum hunc. Idque ita verum est, ut satis mirari non possim hominis illius impudentiam, qui ausus est posteris imponere, professusque est editionem illam Parisiensem in forma maxima ex Mss. Codd. regiæ bibliothecæ expressam esse.

Νῆφε δ' μάταιον ἀπιστεῖν, ἀνδρὸς τοῦτο τὸ φρονεῖν.

nihil verius, mi Lector, neque magis in vita degunda utile.

Pag. 52. lin. 10. σὺ ζεῦ φίλιε ὦ ξένιε] Hæc Iovis cognomina, & plura item alia, diligentissimè sunt & ingeniosissimè à Dione Chrysostomo explicata Oratione I. de regno pag. 8. editionis Morellianæ. Cæterum, quod in interpretatione illa omnia Græcè, utì se habebant, reliqui, id non tenuere factum est: & qui κρεπιαὶ sunt, facilè causam videbunt.

Pag. 53. lin. 6. Ἐπεισέρπεις] Hujusmodi carminum fulcra Latini ubicinæ vocabant; eaque voce olim usus est Virgilius, referente anonymo Biographo. Sed admonet me hoc verbum, ut meum de quodam Heliodori loco judicium aperiam; mihi enim vehemens suspicio fit, corruptum eum esse. Is ita ubique legitur: Μετὰ ἢ τοῦ δεξιοῦ ἡ ἀγκὼν ἐκτέτακε χεῖρα ἐπιφέρουσα, ἐ τοῖς ἐμπλέκεις ἡ παρεῖαν ὀπισθεφέρουσα, &c. Est ibi elegantissima mœrentis Chariclix descriptio. lego ἡ παρεῖαν ὑπεισέρουσα, doctis fortasse non dissentientibus. sed quia non uno vitio hunc locum laborare judico, iterum mihi tentandus est. Quis enim unquam audivit dici, ἀγκὼν χεῖρα? Scio quidem, & monent veteres magistri, ἀγκὼν quandoque esse ὄνομα πᾶν χειρός; sed hic ex descriptionis serie non potest. Itaque sic mihi persuadeo legendum esse, ἀγκὼν δεξιὰν ἐκτέτακε. Totam illam descriptionem legito, si te, si me, amas. Ad illud autem ὑπεισέρουσα ut revertar, non omittendum illud quod in Milite gloriosa dicitur est, os colum natum; sed κωμικώτερον.

Lin. 8. Ῥυθμοὶ] Ῥυθμοὶ & μέτρα non sunt eadem: itaque rectè distinxit Lucianus. proprie enim ῥυθμὸς ad incessum pertinet, ut mihi ex Platone demonstrare facile sit lib. III. de Republica, & lib. II. de legibus; ex Scholiaste denique Æschyli in ἑπτὰ ἐπὶ Θήβ. qui ait, Βακχεῖον δ' ἐστὶ ῥυθμὸς, τὸ ἐκ τριῶν χρόνων pag. 74. edit. Stephanianæ. Ex Luciano præterea ipso in περὶ ὀρχήσεως. cum ait de iis, qui inepte & perperam saltant, ἐπεὶ καὶ τὸ ὑπὸ τοῦτο, ἴσως δ' ὁ ῥυθμὸς λέγει. Atque utinam veteres illos poëtas datum nobis esset ferè recitantes audire, eorumque choros spectare. Quàm multa hodie tenebrarum quæ nos circumvolitant circa μέτρα & ῥυθμοὺς! mira enim veterum circa hanc rem diligentia. Itaque apud Scholiastem Aristophanis legas, ἀρχαῖα ἐστὶ μετρικὴ ῥυθμικὴ διδασκαλία.

Pag. 57. lin. 5. Τὸ μανδραγόρας] Illius enim vis ὑπνοποιὸς est, seu soporifica, ut loquitur Plinius. Xenophon in Symposio. τοῦ γὰρ ὕπνου ἐπιόντος αὐτοῖς, ὡς λέγεται, ὑπὸ μανδραγόρου ἢ ἄλλου τινός, καὶ

Ea

ſt & tale aliquid in ſexto Platonis ἐκ τῆ πολιτείας, ubi ταῦλαξ dicitur ἀνδρεχόρα & μίσθ συμποδιδείς.

Pag. 59. lin. 10. Κοσμιώδη] Παῖζε χαρίεντως ſcriptor περὶ τὸ ὁμοιοτέλευτον, in adverbiis ſcilicet ſimiliter exeuntibus, σπερμῶδη, σωρῶδη, κοσμιώδη. Ceterùm cùm ait σεσμὰς fieri κοσμιώδη, intellige ita frequentes, ita rebros, ita ſibi inviocm inſtantes, ut eam cribri agitationem referre videantur, quæ fit cùm grana incernuntur.

Pag. 60. lin. 4. Παγδίοις] Notandum hoc Luciani judicium, qui ὑπὸ παγδίε & dicti φορτικῶς in proſa ſcilicet oratione dici exiſtimat. At Suidas proprie dici credidit. Nam hominem παγδίον quomodo Alexandrum vocavit Plutarchus, ait dici κατὰ μεταφορὰν ἀπὸ τῆ ἰμάντος. Hæc & alia hujuſmodi ſedulò obſervanda judico, ut ad proprietatem Græci ſermonis perveniri poſſit. Ceterùm non ὑετοὶ τὸ, legendum eſt, ſed ὑετοὶ tantùm. Quod autem vocem hanc παγδίοις in verſione Latina reliqui, id fieri debuit.

Pag. 61. lin. 4. Κιβώτιον] Locus apprime notandus; convenit enim cum Hiſtoria ſacra, niſi quòd, ut ait Comicus, *male diviſa ſunt temporibus hæc.* Quæ enim de Noacho ſcripta à principe hiſtoricorum Moſe fuerant, ad Deucalionem ſuum tranſtulerunt Græci. Ceterùm quod κιβώτιον Luciano in hac hiſtoria dicitur, aliis λάρναξ eſt, vox ejuſdem ſignificationis. Vſus ea quondam fuerat Nicolaus Damaſcenus, cùm de primo diluvio ageret. locus eſt apud Ioſephum. Eadem quoque occurrit apud Plutarchum, in eruditiſſimo libro de ſolertia animalium, quo loco, mirum, & columbæ meminit; ſed eam tamen ad fabulatores remittit. οἱ μὲν δὴ μυθολόγοι, ait, περὶ Δευκαλίωνα φασὶ σημεῖον εἶναι τῆ λάρνακος ἀφιεμένῃ περιστερὰν χειμῶνος μὲν οὔσης πάλιν εἰσδυομένῃ, εὐδίας δ, ἐκπετᾶσαν. id eſt, *Fabulatores quidam produnt columbam ex arca emiſſam indicium tempeſtatis Deucalionæ fuiſſe, cùm ſe rurſus in eam conferret, ſerenitatis verò, cùm prorſus avolaſſet.* pag. 968. edit. Pariſ.

Pag. 62. lin. 1. Λυκωρείᾳ] Parnaſſus eſt, aut certè illius pars, (nam ad Parnaſſum appulit Deucalion) ibi quoque olim fuit urbs Lycorea, ut ex veteribus Geographis conſtat. hinc itaque eſt quod hodieque à Græcis incolis Parnaſſus Liacura dicitur.

Pag. 65. lin. 1. Ὦ Σωμάσιε] Honeſta appellatio: nihil apud Græcos ſcriptores frequentius. ita ὦ γλυκύτατε, ὦ γλυκεῖε, ὦ δαιμόνιε, & alia ſexcenta.

Lin. 5. Δευκαλίωνος] Etſi conſtet plures fuiſſe Deucaliones, eo tamen confugere nihil neceſſe eſt; ſed locus tantùm explicandus. Intellige igitur pœnas & calamitates Σκιλάτες, quibus humanum genus ſub Deucalione pœne periit, leviores eſſe quàm ut, &c.

Pag. 67. lin. 1. Μηδὲ ἀναγόντες] Verti *ne legentes quidem*; non metaphora eſt ducta ἀπὸ τῆ σηλὸν ἀνατεταμένου.

Lin. 6. Σωτῆρα & ἀρχηγέτην] Fere plerumque has duas voces conjungebant; exempla ita crebra, ut pigeat colligere: aliquando etiam dicebant σωτῆρ καὶ Ζεύς. Plutarch. in vita Dionis. Ceterùm miror quod dixit Cicero, *σωτὴρ Latine uno verbo exprimi non poteſt*, nam *ſervator* idem facit Latine quod Græce σωτήρ. Terentius: *ſervatrix mea.* In Græco haud dubie erat σώτειρα, quid enim aliud?

Lin. 8. Ἐπὶ τελείῳ & ἐσχατιᾷ] Cave ſis idem cum illo ſentias, qui vertit, *ad extrema redactus conſilia.* nihil nequius dici aut fingi poteſt, Dii boni! Saltem meminiſſe Homerici illius;

Ἀγρεῦ ἐπ' ἐσχατιὰν, ὅθι δώματα, &c. Odyſſ. 4. item.

Ὡς δ' ὅτε τις δαλὸν στρεπτῇ ἐνικμήσῃ μύλαινῃ

Ἀγρεῦ ἐπ' ἐσχατιῆς, ἵ μὴ πάρα γίτονες ἄλλοι. Odyſſ. 5.

ἐσχατιὰ hoc quidem loco nihil aliud quidquam eſt quàm ſolitudo, receſſus, pars ruris remotior. Heſych. & Harpocration. Lucianus infrà vocabit ſimpliciter ἄγρον.

Pag. 69. lin. 2. Νάδυμον] Reliqui vocem Græcam in verſione, eſt enim reſpectus ad Hom. locum.

Lin. 3. Ἐπιμενίδην] Somnus Epimenidis notiſſimus eſt ex Diog. Laërt. Suida, & quo non? Sed in primis obſervandum eſt quod jam dicam. Ferunt eſt Diogenes eum Olympiade XLVII. Athenas veniſſe, urbem luſtraſſe, expiantiam ſedaſſe. Sed id qui fieri potuit, cùm dicat, Niciam illum Nicomedium, clade Siculâ nobilem, in Cretam ad eum miſſum fuiſſe? quod eum non potuit, niſi annis poſt plus minùs CLXX. Plato autem lib. 1. de Legibus ait advectum eum Athenas τοῦ τὰ Πιστικῶν λόγου ἕνεκα: id erit circa Olympiadem ſeptuageſimam. Id verò qui pote, cùm omnes uno ore aſſerant ipſe ipſum Solonis familiarem? Viderint itaque alii. Certe *d μακρὸς διάστημα* aut aut neceſſe eſt in unum Epimenidem, collatum fuiſſe; quod de pluribus dictum fuerat; (id quod ſæpe uſu veniſſe conſtat in multis) aut verum illud eſt quod de illo quondam dixere Cretes, annos videlicet CCXC. vixiſſe. Eſſet hic homo campus ſcripturienti. Ceterùm miror diligentiſſimum Caſaubonum hæc ad Diogenem præteriiſſe.

Lin. 5. Οἶτος] Error manifeſtus. legendum enim Αἴτνη, fulmine Iovis ex Ætna, qui mons olim perpetuo ardebat incendio, accendi ait Lucianus. De Oeta nil tale legas. At ibi, inquies, Hercules crematus eſt: fateor. *quid tum?* Ex eone tempore mons arſit? ne dixeris.

Lin. 5. Ἐπιμενίδης] Libentiùs legerim *ἐπιμενιδῶν* maniſeſtum eſt Erasmus verterit, *redaccenſò*, &c. quamobrem in ſuo codice legit non ἐπιμενίδης, ſed *ἐπιμενιδῶν*.

Lin. 10. Σὴς πατρὸς] Locum Callimachi reſpicit, hymno in Iovem, quem profert quoque Origenes adverſus Celſum Epicureum. is ita ſe habet:

Κρῆτες ἀεὶ ψεῦσται· καὶ γὰρ τάφον, ὦ ἄνα, σοῦτε
Κρῆτες ἐτευξάμενοι· σὺ δ' οὐ θάνες· ἐσσὶ γὰρ αἰεί.

Semper mendaces ſunt Cretes. etenim ſepulcrum tuum, ô rex Jupiter conſtruxerunt; tu verò non es mortuus; ſemper enim es. Ad quem locum doctiſſimus Scholiaſtes hæc habet, ſi minùs vera, at certe ingeniosa. Ἐν Κρήτῃ δεῖκνυται τάφος τοῦ Μίνωος ἐπιγέγραπται, ΜΙΝΩΟΣ ΤΟΥ ΔΙΟΣ, ΤΑΦΟΣ. τὸ χεῖρον δὲ τὸ τοῦ ΜΙΝΩΟΣ ἀπηλείφθη, ὅτι ἀδελφοῦ ἦν ΔΙΟΣ ΤΑΦΟΣ. ἐν τούτῳ δὲ ἦσαν λίγυες Κρῆτες ἐκ τάφου τοῦ Διός. *Sepulcro Minois inſcriptum fuerat,* ΜΙΝΟΙΣ ΙΟΥΙΣ [F.] ΣΕΡΥΛΓΕΝΥΜ. *Lapſu autem temporis illud,* ΜΙΝΟΙΣ, *deletum eſt, ita ut reliquum ſit tantùm,* ΙΟΥΙΣ ΣΕΡΥΛΓΕΝΥΜ. *hinc eſt quod ferunt Cretes eſſe apud ſe Iovis ſepulcrum.* Ceterùm in loco Scholiaſtæ legendum eſt non τὸ τοῦ Μίνωος, ſed τὸ, Μίνωος, ut ſit poſitum ὑλικῶς, ut vulgo loquuntur. Quod verò dixi ſuprà, ea mihi videri ſi non vera, at certe ingeniosa, non temere dixi. Nam ex Evemeri hac Hiſtoria, quam olim Lactuam fecerat Ennius, ſuſpicio eſt totum illud negotium ſe ſe aliter habuiſſe. Locus eſt apud Lactantium: *Iupiter ætate peſſum adducta vitam commutavit, & ad deos abiit; eumque Curetes filii ſui curaverunt; (ſimulque ἐκ τοῦ τὸν τάφον Διὸς κτίσαντες) decoraverunt que: & ſepulcrum ejus eſt in Creta, in oppido Gnoſo; & dicitur Veſta hanc urbem cre a viſſe* (ita loqui amat Ennius; illum autem *creare* Græcum eſt κτίζειν, quod & condere ſignificat) *eumque ſepulcri ejus eſſe inſcriptum antiquis literis Græcis,* ΟΖΕΥΣ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ. Ceterùm in cod. Reg. legitur ἐν τῷ ἐκεῖ πατρὸς. unde fortaſſe legendum τὸ οὗς ἐκεῖ πατρὸς. verùm non eſt tanti.

Pag. 70. lin. 2. Παρὰ τὸ Τιμωνίου] Ibi enim erat Κολυτὸς δῆμος, a quo oriundus Timon. quod ſupra monui.

Pag. 71. lin. 2. Καθ' ἱερὸν τελεῖν ἑστάσας] Nota. alii enim dicerent τὰ ἐκείνου ἱερὰ, non καθ' ἱερὸν.

Lin. 4. Ἑκατόμβας] De quibuſvis pecudibus dicitur, contrà quam plerique viderunt: nam apud Diodorum memini me legere ἑκατόμβιον πρόβατον; apud Hom. autem ἑκατόμβας αἰγῶν. Quin etiam citatum video in Scholiis Græcis ἕνα ἑκατόμβας, quod & apud veterem ſcriptorem legiſſe me ſcio. Ceterùm duplex hecatombe: altera centum pecudibus conſtabat; altera quinque & triginta,

ἴ, ex Schol. Hom. in Iliad. A. itaque minores has hecatombas quasi ἑκατὸν βόας vocabant: per pedes enim, seu βόστις numerabant.

Lin. 5. Διόσια] Iovis sacra. *Dialia*, opinor, recte vertas, itidem ut *flamen Dialis* dicebatur, qui Iovi proprius erat. Emenda Schol. Aristophanis ad νεφέλας; ubi enim scriptum est διόσια dicta fuisse ἀπὸ τῶ φυγεῖν τὰς δίας, legendum est δίους, id est λύπας. unde apud Hesychium hodieque legitur ἀσιδεεν pro λυπεῖσθαι, & ἀσηδεὶς pro λυπηδεὶς, & apud Herodotum in Thalia, ἐδίζητο ὅπῃ ὦ ἀν μέλιστα ἡ ψυχὴ ἀσηδέα ὑπολαμβάνοι ἡ κιμμερίων.

Pag. 72. lin. 5. Οὕτωσὶ μὲν εἰπεῖν, &c. ἀς ἄλλοθί λόγω] Locus adprime faciens ad proprietatem Græci sermonis. Vix millesimus quisque hæc observat: dicam tamen quod sentio. οὕτωσὶ μὲν εἰπεῖν hoc loco est, *si quis minus exacte loqui velit*, &c. quod in versione mea expressi. Itaque οὕτωσὶ εἰπεῖν & ἀλλοθί λόγω, quodam modo opponuntur.

Lin. 9. Ἀκρισία σὲ δὴ φίλης] In Mss. Reg. legitur σὲ ἡ φίλη, non placet; neque adeo injuria.

Pag. 73. lin. 11. Ἄγυ] Admonet me hæc vocula loci cujusdam, qui apud Diodorum legitur, lib. 1. pag. 24. edit. Rhodomannianæ. Ibi enim sunt qui probare conantur, Athenienses Saitarum (in Ægypto sunt Saitæ) colonos esse; hancque afferunt rationem, quòd παρ' Αἰγυπτίοις μύθοις ἡ Ἑλλήνων, πόλις ἄγυ καλεῖται, idque ducta, ut ajunt, appellatione ab urbe seu pago Ægypti, cui nomen Asty (meminit Hermolaus ex Ἐθνικῶν.) Rem ipsam in medio relinquam; sed argumentum illud dico telum esse plane plumbeum, qui sciam passim apud Homerum, Herodotum, & antiquissimos quosque scriptores reperiri ἄγυ pro πόλις: quæcunque illa sit urbs. Quin recentiores quoque Græci ita usurpant. nam apud Plutarchum est Φωκίων ἄγυ, in vita Themistoclis. Terentii autem locus, *An in ἄγυ venit*, nihilo magis probat. scena enim Athenis esse fingitur. hic quoque Luciani nostri, qui nobis in manibus est, tantumdem efficit. nam scena hujus διάλογος in Attica est. Sique Alexandriæ res ageretur aut Epidauri, liceret dicere, *An in ἄγυ venit*, pro, *an in urbem venit*, seu illa Epidaurus foret, seu Alexandria. Itaque loci illius auctoritate, qui apud Diodorum est, non est quod tantopere moveamur.

Pag. 74. lin. 6. Ἠγανάκτ] Lego ἀγανακτῶ, & ποιήσωμεν.

CAPVT II.

Lucianus sex septem locis emendatus. in Xenoph. conjectura. Proserpina & Ceres θεσμοφόροι. Diogenes Laërtius emendatus in V. Bionis. πλεῖν ἐπὶ πόρμα, recte dici. Lucianus emend. ut & Hesychius in Ἑρμᾶς. Lucianus emend. δὴ pro δεῖ. Dionis Chrisostomi locus in Ὀλυμπικῷ emendatur ἀφ' πυρικάστους. de hac voce ἠδηδὸν, contra Bud. & Vallam. ὀρχηδὸν, & alia quædam.

Lin. 8. Τοσαῦτα πόστατα ταῦρων] Ajunt esse Atticissimum, πόστατα αἰγῶν; & ego ajo solos barbaros Græce dicere τοσαῦτα πόστατα. Itaque locus vitio non caret. hoc enim loquendi genus Græcæ consuetudinis non est. Hæc ad oram libri annotaveram, cùm ex Codd. Regg. cognovi locum mutilum esse: nam in iis planissime legitur, τοσαῦτα μηρία ταῦρων, &c. *tot femora taurorum*, &c. notum enim femora in sacris præcipue absumpta. Testes qui petat, non Homerum, non Aristophanem, nec poëtam denique ullum legerit. Itaque supersedebo asserendis testimoniis.

Pag. 76. lin. 8. Λίμνας μεγάλας] Puto scripsisse Lucianum λίμνας μεγάλας μεγά-

ἐμ τῇ &c. Terent. *magno conatu magnas nugas.* alioqui illud ἀρχὴ nullo adjecto nomine non ſatis efficax videtur.

Lin. 10. Σωκίζει πρὸς ἡμᾶς] Etiamſi nullum in Mſſ. Codd. ſubſidium eſſet, hemini tamen, ut opinor, difficile foret perſuadere, legendum πρὸς ἐμοί. Video ſane pleroſque omnes in hac eſſe opinione, Luciani textum, uti vocant, eſſe perquam emendatiſſimum; ſed qui ita cenſent, næ illi haud ſatis attendunt, quid legunt. Nam hoc loco πρὸς ἡμᾶς ſoloeciſmus eſt; & tamen ex tot editoribus nemo animadvertit. ὦ hominum expromptam diligentiam!

Pag. 77. lin. 15. Πεφίλω &c. Ἀνεξαγόρου] Hinc facile cognoſcas, quo tempore vixerit Timon. Legendus Plutarchus in Pericle, Diogenes in Anaxagora.

Pag. 79. lin. 3. Σωκρίζει παρὰ τὴν πέτραν] Locus corruptus, etſi primò ſeëns videatur: cùm enim ſcripſiſſet Lucianus σωκρίζει ἀβὲ τὴ πέτρᾳ, neſcio qui male conciliati tam bonam lectionem παραδιάφθειραν, fecerunteque παρὰ τὴν πέτραν, Sed longe alius eſt ſenſus, ſi παρὰ τὴν πέτραν legas, alius ſi ἀβὲ τῇ πέτρᾳ. Illud enim *juxta petram*, ſignificat, hoc autem *ad petram*. Illud ridiculum, *fulmen juxta petram*, aut *prope petram*, hoc non item, *ad petram*. Hanc emendationem Mſ. codicis auctoritas confirmat.

Pag. 81. lin. 10. Καὶ μόνον οὐχὶ διωθέντες ἐξεώθει με τῆ οἰκίας, καθάπερ οἱ τὸν καπνὸν ἐκ χειρῶν ἀποῤῥιπτοῦντες.] Locus corruptus. Qui potè, inquies. Quæſo nonne ἀγανακτοῦσαν lit, ſi quis dicat, *ferè me foràs extrudebat, veluti qui ignem ex manibus excutiunt?* videlicet tota labes ex unius vocalis defectu, quæ propter ſimilitudinem literarum facile excidit, & ſcilicet, & καθάπερ οἱ &c. quæ una efficiet, ut omnia conſtent, ſic, *me veluti fuſtina extrudebat, & ut ii facere ſolent, qui excuſſa manu carbones ardentes amoliuntur.* Dices, non erat tanti; ſane quidem, ſi ſententiæ tam exigua res non obſtiſſet; ſed, ut opinor, non eſt quod me, atque adeò quemquam literaturæ politioris ſtudioſum, hujus diligentiæ pudeat.

Pag. 84. lin. 10. Ἄλλοτε δὲ ταυτὶ τοῦτον ἐρεθίζουσι] Reſpicit locum qui in Platone Ariſtophanis eſt: quem hùc tranſferre non vacat, ut nec alia μυρία ὅσα, nam ex Ariſtophanis Pluto hæc magnam bonamque partem eduxta ſunt.

Pag. 88. lin. 9. Πάλαι μὴ σὺ αἰτιᾷ] Non poteſt ſtare hic locus, niſi legas σὺ pro σὺ. Senſus eſt: *numquid ab omni ratione alienum eſt, te illum hæc queri, ſiunc autem plani contraria Pluto objicere?* alioqui αἰτιᾶσθαί σὺ τινὸς ſignificabit, *te in his accuſare*, vel, *te rerum harum accuſare*, quod nihil ad rem, nunc quidem, facit.

Lin. 13. Τὸ τοὺς Τίμωνα τὸ ἀνεμώλιον] Meliùs ſcribi judico τοῦτο τοὺς Τίμωνα τὸ ἀνεμώλιον.

Pag. 89. lin. 1. Εὐνοϊκὸν εἰς ἐμέ] Legerim εὐνοϊκὸν εἰς ἐμὲ, etſi aliter ſenſerim. Siquis autem exiſtimat εἰς ἐμὲ in lingua communi, & εἰς ἐμὲ in lingua Attica, idem eſſe, fallitur: nam εἰς ἐμὲ Atticum, ſemper *ad me*, vel *in domum meam* ſignificat, non *erga me*.

Lin. 3. Καταλείψουσι σὺ θύρας] Suſpicor legendum θύρατε, *tu area.* forte etiam pro θύρας ſcriptum fuerit θύλακε, quæ vox aliquando ciſtulam ſignificat, aliquando ſaccum. Deinde ſi hac voce θύρας uti voluiſſet, haud dubiè dixiſſet τὰς θύρας, non σὺ θύρας, quemadmodum ſcripſit ſuprà, καπνιζόντας τὰς μοχλοὺς & κλεῖς.

Lin. 11. Τὰ τοιαῦτα διαμοῖς κατασπῶντας] Ita Xenophon de ſvaris: οἱ μὲν ἐπειδὰν τὸ ἀρώτιμον ἀφελῶσι κτίσουσι, τὰ μὲν αὐτῶν καταρύπτουσι, τὰ δ κατασπῶσιν. mox ſequitur locus mihi ſuſpectus: τὰ δ ἀεθμαίνοντες, & ἱστάντες, & διαψύχοντες. libenter legerim διαψύχοντες, eos ut deſignet, qui pecuniam ſuam fricant, ut æruginem avertant. Locus eſt lib. 8. Κύρ παιδείας pag. 211. editionis poſtremæ Leunclavianæ.

Pag. 90. lin. 4. Μέθυε] Reſpicit proverbium notiſſimum, μέτρον ἄριστον.

Lin. 8. Ὦ Ζεῦ φεῦ τῶ Διός] Hujuſmodi facetia apud Ariſtophan. eſt.

Pag.

Pag. 91. lin. 5. Α'πάγοι μοι χόδιασμβίλιω] Cùm sequatur mox ἀνοίγων τὰς θύρας, non possum concoquere istud ἀπάγοι; qua voce significatur puellam à marito foras permolendam duci, quod contrà Lucianus, qui μεγάλα μυστήρια domi fieri innuit. Itaque lego non ἀπάγοι, sed φεράγοι, unde φεραγωγὸς, verum talis meriti nomen. Deinde in codice Erasmi ita legebatur; quod ex ipsius versione facile intelligitur. Sic enim habet, *Vel producat ultro.*

Pag. 92. lin. 2. Ε'π' ἀρότῳ παίδων γνησίων] Tragicum est. Ita in illo maxime inclyto oraculo, quod olim Laio datum fuit;

Μὴ σπεῖρε τέκνων ἄλοχα δαιμόνων βίᾳ.
Heus, liberorum ne sulcum feras diis
Invitis. ——

Pag. 93. lin. 4. Τῇ Θεσμοφόρῳ] Virg. *Legifera Cereri.* Causam explicat Diodorus lib. 5. nec ipsa tantùm Ceres dicta fuit Θεσμοφόρος, sed & Proserpina. Vnde apud Plutarchum in vita Diopis legas Θεσμοφόρῳ τύχῃ, *Cereris & Proserpinæ*, &c.

Lin. 6. Ταῦτα] Forte melius τ' αὐτὰ, ita ut dicat Lucianus non *hæc*, sed *eadem.*

Pag. 94. lin. 1. Σπιγματίας] *Notis compunctus*, Cicer. à Luciano autem alibi hujusmodi servus κατιγράφων dicitur. à Plauto autem literatus. Inde amarus ille Aristophanis in Samios jocus,

Σαμίων ὁ δῆμός ἐστιν εἰς στολυγράμματος,

Apud Plutarchum in vita Periclis, quem adito.

Lin. 3. Καλὼ τὴν δίκην] Vt Galli dicunt in sermone, *Vne bonne amende.* Vbi *bona* nihil aliud est quàm *magna*, ut apud Horat. *At bona pars hominum*, &c. quæ tamen hominum pars minime bona est; nam avaros describit, homines nec sibi nec aliis bonos. Ita Lucianus in Pseudomonti dixit, χρηστὸν δῆγμα, *morsum bonum*, pro vehementi & acri.

Pag. 95. lin. 9. Δαναΐδων] Diogenes Laërtius mihi in vita Bionis emendandus est; ubi enim de iis, qui apud inferos aquam vasis pertusis ferebant, loquitur, sic scribit; Ἴσχε δὲ τὸ ἀδὺ μᾶλλον ὁ κολαζόμενος ἐν ἀλακλήτῳ ἢ μὴ τετρημένοις ἀγγείοις ὑδροφόρων. At pro τετρημένοις legendum est τετρημένοις, vel, quod eodem recidit, τετρυπημένοις. Nam illud τετρημένοις, hoc loco nulli rei est.

Pag. 96. lin. 2. Περὶ εἰσρυλίαν χαθὸν ἐκχυθησομένην] Facile sane; priùs pene effunderetur, quàm infusum fuerit. Tale aliquid apud Aristophanem est, ἐν ὑφίλ. de sono obliviso,

Ο'ψις σκαλαθυρμὰ τ' ἔδια μικρὰ μανθάνων,
Ταῦτ' ὀθνείλησεν πρὶν μαθεῖν. ——

Lin. 8. Καὶ εἰς ἄπαξ] Forte aliter disponenda verba sunt, ad hunc modum; ἐκεῖ εἰ μὴ εἰς τὸ ἅπαξ ἐμφρήζοι τὸ κεχηνὸς, &c.

Pag. 98. lin. 1. Α'μφοτέρως] Σκίλιστ videlicet.

Lin. 2. Ω'ς μόλις τελεῖν δεῖ τὸ τέρμα] Istud τελεῖν δεῖ τὸ τέρμα non pertractate dictum, neque ita frequenter occurrit tale loquendi genus apud scriptores mere Græcos. hinc itaque est quòd in Cod. Reg. mutatum fuit τελεῖν in ἀλθεῖν: sed eam lectionem cave admittas, quæ ab ignoratione exscriptoris profecta sit. Optime enim dicitur τελεῖν δεῖ τὸ τέρμα. Ita in erudito illo Luciani libello πῶς δεῖ ἱστορίαν συγγράφειν, legitur: Σκόπιον ἂν ἐς θύμαρίστερον τελείως ἄγοι ἐς πόρος τ' σκοπόν. *Facilius ad usque scopum pervenerit.* Idque Thucydidis imitatione, qui pag. 305. edit. 2. Stephanianæ, de Brasida loquens dixit: ἐς Φάρσαλον ἐθέλειν. Quamobrem hoc quidem loco Mſ. Cod. lectionem rejiciemus, quamvis se facilitate commendet.

Pag. 99. lin. 2. Ο'ρνίων πτερύγων] Horatius de Fortuna —— *ficeleres quatit*
Pennas —— sed quod in Mſ. Cod. legitur, impensiùs placet, ἀνειρον scilicet, quæ & alata finguntur.

Lin 2. Ε'πειτ' δὲ ὕστερος] Bene ἔπειτ. nam cùm parati omnes essent, qui

ad currendum convenerant, tunc repagulum illud, quod equis & curribus objectum erat, dejiciebatur. Lucianus in libello περὶ τῶ μὴ ῥαδίως πιστεύειν τῇ διαβολῇ. sic habet: κἀκεῖ γὰρ ὁ μὲν ἀγαθὸς ἡνιόχος ἐν ὕσπληγγι δίκης καταπαύσας, &c.

Lin. 7. Ἔγωγ' ἄν] Mſ. Cod. ἐγὼ Ν τοι.

Lin. 8. Οὐδὲ ὀκνοῖεν ἂν ἥκιστα βρόχον] Ἄγχειν laqueo prætimere, ait ille.

Pag. 100. lin. 8. Πλούτων] Nunc de pecunia legataria ſeu teſtamentaria agitur eſt, quæ cùm nemini niſi morte alterius obvenire poſſit, illam à Platone Manium deo dari fingit Lucianus.

Lin. 15. Φοροῦσιν] Verti, *per baiulos domo efferunt*; etſi ſcio vocem hanc Latine reddi ſervatâ propriſtate ſatis commode non poſſe.

Pag. 101. lin. 1. Περὶκειμ] Signanter dixit. Nam de mortuis propriè dicimus; unde alicubi memini legere θανατικῶν pro θανόν.

Lin. 3. Ἐπαλπίσαντες] Non temere in hoc ſignificatu vocem hanc reperio. Sane nuſquam alibi, quod meminerim, legi. Nam ἐπαλπίζειν *in ſpem inducere* eſt: hîc autem de iis dicitur, qui ea ſperant, quibus alii præter ſpem fruuntur.

Lin. 8. Λῖνον] Quo utebantur veteres ut nos hodie ſerico ad vinciendas epiſtolas, teſtamenta, &c.

Pag. 102. lin. 9. Πυῤῥίᾳ, Δρόμωνι] Servorum nomina. Πυῤῥίας Latinorum Comicorum Byrria eſt, eâdem mutatione, quâ olim apud veteres Latii poëtas ſcribebatur Bryges pro Phryges, apud Livium Andronicum, & Pacuvium ſcilicet. Tibius ſervile quoque nomen eſt; unde in libello περὶ τῆς ἐν ἅδου κολάσεως junxit Davos & Tibios. οἷα Δᾶος καὶ Τίβιος &c. Contra autem Megacles, Megabyzus, Protarchus, nobilium hominum nomina: ſed Megabyſus Aſianum eſt.

Pag. 103. lin. 6. Ὁ' Ὄννης] Horatius in hacce materia;

Plures annabunt thynni, & cetaria creſcent.

Lin. 10. Παχυδέρμους] Tardus, hebes, ſtolidus; ex phyſiognomonia petitum, qui enim cute ſunt craſſiore, eos ferè plerumque tardiores eſſe videmus. Neque verò obſcura cauſa eſt. Poteſt & aliorſum referri hoc loco; ſi cui videlicet occalluerint manus opere faciundo.

Pag. 104. lin. 1. Καὶ εἰ παρὰν ἄλλο μεσίξοι τις] Error: legendum enim ἄλλως, id eſt *forte, temerè, aliud agendo.*

Lin. 10. Γ' παντὸς ἥλιος] Ἡ' ὥσπερ νόσος ut ait Comicus, ἀπὸ φαγᾶν (id eſt ἀπὸ τοῦ φαγεῖν) ἐστίν.

Pag. 105. lin. 3. Εὐξυλίστερον Κίδρᾳ] Vide Suidam in Εὐξυλίστερος Κίδρᾳ. Hujus proverbii meminit & Themiſtius ἐν βασιλικῷ.

Lin. 19. Γ' παντὸς καὶ Καλλίᾳ] Eorum meminit ſæpe Plutarchus, Herodotus etiam alicubi. haud dubie Athenienſium ditiſſimi fuêre.

Pag. 106. lin. 7. Ἑρμῇ θησαυρῶν] Lucrum enim inſperatum à Mercurio objici credebant. Cæterùm etſi quod dicturus ſum, à Luciano noſtro alienum eſt, dicam tamen, hæc voce admonente ut locum Heſychii, qui hactenus corruptus legitur, emendem. Vbi enim eſt, Ἑρμῆν· ὅτι πάσσων ἰδίας ἔλεγεν, καὶ ἀπὸ ἀγαθῆς διαθέσεως, καὶ ἁπλῶς σωτῆρα, ibi emendandum eſt, Ἑρμῆν· ὅτι πάσσων ἰδίας &c. nihil certius. Vltimum enim poculum Mercurii erat. Cauſam apud Hom. habes.

ἐξ πυμάτου ἀπέδωκεν, ὅτε μιν πάντα κάτεκτα.

His addas licet Iulii Pollucis teſtimonium. Ἑρμῆς, inquit, πολλὰ φέρει. Apud Athenæum legas quoque Ἑρμῆς οὐδὲ ἀπόστολος πωποτὲ Χαράδρᾳ. Itaque certa emendatio eſt.

Lin. 14. Δυσδέρετον &c. ἐκλελοιπός] Hujus ἀναιρέσεως veluti ἀπόρρησις in Pluto Ariſtophanis. Terentius autem mirabiliter in his verſibus ſaue quam motatis;

Nauſium modi jam magna nobis copia
Penuriaque, &c. —— item:

Quam

Quàm gaudeo, ubi etiam hujus generis reliquias
Reflare video! Vah, vivere etiamnum libet.

His addi & illud poteſt quod apud Diogenem Laërtium eſt, λεί ψανα τῶ χρυσῦ γάτης.

Pag. 109. lin. 5. Βαθυκίτια σόντων] In Mſ. Cod. *βαθυκίτια*. Videlicet *βαθυκίτης*. nihil aliud erit, quàm qui *βαθὺ κίτος* habet, id eſt, *altas cavitates*. Quod etſi verum eſſe poteſt, mihi tamen nullà poteſt ratione probari, qui ſciam prioris ſyllabæ modum in *κίτος* brevem eſſe; ſciam præterea alluſiſſe Lucianum ad locum illum Theognidis, qui omnibus in ore eſt;

Η'ν (πυίας ſcilicet) δὴ χρὴ φθίνοντα ἐ σὶς μεγακήτεα σόντον
Πίπτειν ἐ πεζῶν, Κύρνε, μετ' ἀνδράσιν.

Videmus ſecundum verſum pæne integrum à Luciano ſumptum eſſe. Legendumne igitur cenſes, inquis, *μεγακήτεα* pro *βαθυκίτεα*? Non auſim ſane affirmare. Quid ita? Quia apud Stobæum & alios variatatem lectionis reperi: memini præterea ita à Plutarcho ſcriptum eſſe, ut à Luciano lectum eſt, *βαθυκήτεα* ſcilicet. locus eſt in libello *περὶ Στωϊκῶν ἐναντιωμάτων*.

Pag. 112. lin. 3. Τί ὖν ἐ ὸν αὐτῷ ἦδη] Mſ. Τί ὖν ὸν ἐ ὸν &c. Quod ſi non melius eſt, at certe venuſtius aliquanto.

Lin. 8. Οὐ γὰ δεῖ] Meudum eſt. Nam pro δεῖ legendum δὴ, idque ante videram, quàm Mſ. Cod. lectiones conſuluiſſem. Alioqui quo tamen pacto ſtare poſſit hæc oratio, ἐ γὰ δεῖ ἐοικὸς? &c. ridiculum, ſi quidquam aliud.

Pag. 113. lin. 15. Δυσκάθικτος] Mſ. Cod. *δυσκάτοχος*. ſed eo dem recidit.

Pag. 114. lin. 2. Ο'σσὰ ἐ εἰχόλεις] Mſ. Cod. *ὅσσας οἱ εἰχ.*

Pag. 115. lin. 1. Ε'πιφυκότα] Mſ. *ἐμφυκότα* hoc loco male.

Lin. 4. Α'λλὰ μεταξὺ ἦδη φλυαρῶν τὰς ἡμᾶς] Diſponenda verba ſunt, ut & ratio & libri ſcripti monent; *ἀλλὰ μεταξὺ φλυαρῶντας ἡμᾶς φράγμα ἦδη* &c.

Lin. 9. Καταλείπων] Mſ. *καταλείπων del*, ut ſibi morem eſſe hunc perpetuum ſignificet.

Pag. 116. lin. 5. Τ'πορζόλῳ ἐ Κλίνης] Homines ſunt ſua *μεχθηρία* nobiles. Plutarchus, Ariſtophanes, & ſcripta in eum Scholia.

Lin. 13. Καὶ ὶ ἀνδρία] Dabunt, uti ſpero, hanc mihi veniam elegantiores homines, ſi à Luciano tantiſper abeam, dum Dionis Chryſoſtomi locum in Ὀλυμπικῶ emendem. pretium operæ erit. ſic habet pag. 197. ὁ γὰς λαμζάνω μαθητὰς, εἰδὼς ὅτι ἰδίτα ἔχοιμι διδάσκειν, ἅτε ἰδὲν αὐτὸς ὑπεςυμθὼν, ὥςε ψῦδός ἐ ἐξαπατᾶν ὑπερηνεμθὼν, ἵνα ἔχω τοιότων πρὸς ἀνθρίαν. Emenda meo præſidio, ἵνα ἔχω τοιότων πρὸς ἀναίδειαν. Videlicet homo modeſtiſſimus Dion fatetur ingenue non eſſe in ſe ſtiram illam vim, alios ut erudire poſſit, quippe qui indoctus ipſe ſit; vanis autem promiſſis homines lactare, id eſſe à moribus ſuis alieniſſimum; ſe enim eò impudentiæ non proceſſiſſe. locum ipſum legito, & à me haud diverſus abibis. Idque clariſſimum & diligentiſſimum virum Iſaac. Caſaubonum non vidiſſe miror.

Pag. 118. lin. 12. Εἰχειρήσεις] Legendum hoc loco *εἰχειρίσας*. Ita paſſim alibi circa hanc vocem erratum eſt.

Lin. 15. Π'άνος] Notanda metaphora; quaſi qui veſtem recentem & integram alteri commodarit, poſt certum tempus detritam recipiat.

Pag. 119. lin. 5. Α'πολείψῃ] Leg. vel *ὑπολείπῃ*, vel *ὑπολείψῃ*.

Lin. 12. Η'μεῖς ἦ σοφισταὶ] Mſ. *ἡμεῖς ἦ ἐ σοφισταί*.

Pag. 122. lin. 4. Α'θλιώτατον τὸ σοφῶν] Ita Lucretius, *Primo virorum*, pro flore vel principibus gentis, ita infra *σοφῶν τ' πολλῶν*.

Lin. 11. Τὸν δὲ Διί] Verſus Hom.

Pag. 124. lin. 5. Τῶν σολλῶν ἐκείνων] Duobus locis *vulgaria* vertit Eraſmus. fallitur. οἱ σολλοὶ quidem, ut nemini ignotum eſt: *vulgus* ſignificat, at τὰ σολλὰ ἐκείνα non ſignificat *vulgaria illa*. neque id patitur Græci ſermonis conſuetudo.

Pag. 125. lin. 11. Πάντας ἀνθρώπους ἀξιόδν] Certe hic unus locus per ſe ſatis probarit non ſemper ſumi ἀξιόδν ut ſumi debere contendunt viri doctiſſimi. Quamvis enim ab Euſtatio vertatur *καθ' ἀξίαντας*. conſtat tamen eam ſignifica-

tionem perquamplurimis locis non poſſe convenire. Ita apud Herodotum lib. 6. ubi ſcribit Mileſios, cum Scybaris & Croroniatis eſſet capta, dolorem ſuum publico luctu eſſe teſtatos: Συβαρίτας γὰρ ἁλόντας ὑπὸ Κροτωνιητέων, Μιλήσιοι φέρτατα ἄνδρα ἀπεκείραντο τῆς κεφαλῆς, ἐν πένθεϊ μέγα φερόμενοι. Quid? puberes tantum caput raſerint, ceteri minime? Cave credas; nam Μιλήσιοι πάντες ἄνδρα, nihil aliud eſt quàm, Μιλήσιοι ἀπαξάπαντες, omnes omnino Mileſii. Scio Budæum, ſcio Vallam, viros undiquaque doctos aliter cenſuiſſe; id tamen ſcio, neque in hoc Luciano loco, neque porro in illo Herodoti, verti debere ἄνδρα per, κατὰ ἄνδρας, aut κατὰ πάντας, ſed ἀθρόον, vel πάσας κατ' ἡλικίας, ut Suidas ex veteribus gloſſis vertit. Quin etiam memini me legere in Lexico Herodoteo, quod ex Cod. Mſ. Goldaſti evulgatum eſt, ἄνδρα converſum per ἀρχηδόν, at illud ἀρχηδὸν legitur apud Herodotum in 7. ubi nil aliud ſignificare poteſt quàm quod Latini dicunt *viritim*, vel, quod proprius ad vocis originem accedit, *una ſerie, uno & perpetuo ordine*. Hiſtoria ſic ſe habet. Cùm grandis pecunia è reditu metallorum, quæ ad Laurium Atticæ erant, in ærario eſſet, cives autem Athenienſes viritim ex ea decem drachmas eſſent acceptari, auctor iis fuit Themiſtocles ut ducentarum navium claſſem ex ea pecunia conſtruerent; Græce ſic: ἦν δὲτὸ Λαυρεωτικὸν μεταλλικὸν ἐμέλλον λαξεύσειν ἀργύριον ἕκαστος δέκα δραχμὰς &c. Sed ibi iterum Valla *ad puberes* ſuos rediit; quia fortaſſe apud Heſychium legerat vocem illam ἀρχηδὸν per ἄνδρα converſam fuiſſe. Cæterum in hac voce corruptus Suidas; at illum, monitus, facile emendes.

Pag. 126. lin. 6. Οὔτοι ἀπόζωντα] Ex Homeri verſu.

Οὔτοι ἀπόζωντ' ἴσχ' ἔτεῶν ἐφετμέα δουρί.

Pag. 127. lin. 8. περιδρίας] De hoc honore lege quæ ab Iſ. Caſaubono annotata ſunt ad Theophraſti Characteras pag. 161.

Pag. 128. lin. 1. Τ' ἀπόζωμας] Vt qui libidini alienæ ſubjiciunt puellí aut puellæ teneritudinem.

Lin. 3. Ἐπιζωλδίωσί μοι] Legendum arbitror ἐπί.

Lin. 8. Ἐπὶ κεφαλὴν ἐξωδυὶς] Latine, *capite protruſus foras*. Phædrus.

Lin. 13. Μάθ' ἥκεις] Mſ. μακὰθ' ἥκεις.

CAPVT III.

Lucianus emendatus. Parodia ex Pindaro. lectio in Luciano confirmata. Ἐλάτε βωμός. Lucianus emendatur. Lucianus iterum emendatur in ὁσίων τ' ἀνδρῶν. Pollux & Philoſtratus emendati; ut & Lucianus. Ἐφεστιοδιδάκτοις διθύραμβοι quomodo intelligendum. διδάσκειν διδασκαλεῖον. diſcipuli apud Terentium. ἄσπερ ἐπὶ τῇ δικαίᾳ quomodo intelligendum. Ἐπιπηδᾷν. Lucianus emendatur. Ioſephus emendatur duobus locis. Callimachi locus apud Schol. Pindari emendatus. ὄθμος quid. Lucianus duobus locis correctus. κρούειν. Plutarchi locus contra Amiotum explicatur in Alex. Gloſſema ex Luciano ejectum. Plauti locus adverſus Palmenium confirmatus.

Pag. 130. lin. 8. Εἰκοσία πρὸ πλεόνων] Ita Virg. *remigio alarum*. Ita γυμνὰ πτερὰ poëta Lucretius de avibus dixit;

Remigii oblita pennarum vela remittunt.

Lin. 11. Σὺ φημὶ] Ita dicere ſolebant cùm urgebant, vocabant, aut revocabant, ceſſatores inclamitabant. Ariſtophanes ſæpe. Latini dicunt. *Heus, heus, tibi dico*. Terent. & ante ipſum Plautus. Qui aliter intelligunt, ad has res ſapiunt minus.

Pag.

Pag. 131. lin. 2. Τμῖν ὑποτίθεμαι] Legendum ἐγὼ ὑμῖν ὑποτίθεμαι. *Nunc vero abibo.* nam jam antea abiturierat. deinde istud ὑμῖν non potest stare. nemo enim ibi præter unum Timonem erat.

Lin. 10. Ἀνδρακας δίδου] Notum proverbium, ἀνδρακας ἐπαυρεῖς.

Pag. 132. lin. 4. Ὦ χρυσί] Versus Euripideus; quæ autem sequuntur, αἰδήμονον γὰρ &c. ea ex Pindaro sunt. Sed quia dixerat ille Thebanus vates χρυσὸν διαφαίνειν ἐς τὸ πῦρ νυκτὶ facetus scriptor sensum invertit, quasi dixerit Pindarus aurum noctu lucere (quod aliter est, scripsit enim *aurum fulgere inter homines, ut lucet ignis noctu.*) Itaque addit Lucianus aurum non νύκτωρ tantum, sed etiam μεθ' ἡμέραν διαφαίνειν facetia & ingenii elegantia Syro nostro dignissima.

Pag. 134. lin. 1. Τὰ ἐν Δελφοῖς ἀναθήματα] Singillatim Pausanias. Quædam etiam Herodotus.

Pag. 135. lin. 5. Πανὶ τούτῳ] Recte τούτῳ; quippe cujus imago ibi, in ἰχανᾷ scilicet. Nam ἰχανὰ est χωρίον νομᾶς ἔχον, quibus in locis fere plerumque Panos imago. Neque adeo mirum, pecoris enim deus Pan. adde quod διφθέρας pingebatur. Justinus lib. 43. *In hujus radicibus templum Lycæo, quem Græci Pana, Romani Lupercum appellant, constituit: ipsum dei simulacrum nudum caprina pelle* (διφθέρα est) *amictum est, quo habitu nunc Roma Lupercalibus decurritur.* itaque non abs re est quod διφθέραν suam Pani dedicat. Hæc igitur nostra est de hoc loco sententia. Clarissimus autem Menagius, præclaratum artium παιγνίας, & elegantiorum, quantum est, hominum amor, aliter censet, legique, ut audio, postulat. Πλούτῳ τούτῳ, pro Πανὶ τούτῳ. Nam quod alius quidam legendum existimat Πενίᾳ ταύτῃ, fugit illum ratio. Cetera enim ut mittam, non potuisse dicere ταῦτα. quid ita? quia jam abierat Penia. Sed cum vir ille qui ita scripsit, uti audio, is sit qui personas, διανοίας, judicia denique, atque adeo omnia in Luciano ἄνω κάτω vertat, si rogites cur ita faciat; nil ab eo feras aliud, quàm quod apud Comicum est. *Mihi sic verum esse lubet. ἰὼ, παπαῖ βόμβαξ.*

Pag. 136. Lin. 6. Τὴν ἀγορὰν] Editi quidam habent ἀγυιὰν, sed eodem errore quo apud Philostratum in vita Apollonii lib. 3. cap. 9. primulo statim initio, τὴν ἀγυιὰν ἐπαλξάντα. lege fidenter ἀγαγοῦσαν.

Lin. 7. Ἐλαίᾳ βώμῳ] Hujus aræ meminit quoque alibi Lucianus, in Demonacte, ἐν ἀκροπόλει; Philostratus in vita Pellucis Sophistæ, & Pausanias in Atticis. Ceterum huic deo Ἐλαίᾳ primi omnium aram sacrarunt Athenienses, ut ex illa luculentissima Nicolai oratione apud Diodorum liquet.

Lin. 9. Ἐπικουρήσαι] In cod. Erasmi legebatur ἐπιφανῆσαι, venit enim *suppeditare.*

Lin. 10. Ἐξῶν] Mſ. ἐξὸν.

Ibid. Μονῆρας ἔλεγεν] Hanc vitam qui vivebant, ii μονήρεις & ἰδιαζεῖν dicebantur. Laert. in Thalete.

Pag. 138. lin. 8. Εὐωχεῖτο] Legendum ἐυωχεῖτο. nam ἐυωχέω significat *aliquem convivio accipere*, ἐυωχεῖσθαι autem *epulari.* error turpissimus.

Lin. 10. Ἐκείνων τῷ ἄλλων] Hic vero locus est, qui me, si quisquam alius, torsit; neque, ut opinor, injuria. Non enim græce dici potest ἐκείνων τινὸς, sed τινά; itaque pro ἐκείνων τῷ ἄλλων, mihi vehemens suspicio est legendum ἐκεῖθεν ἀν τῶ ἄλλων, *longè ab aliis*, vel, *ab aliis remotus.* Non poëtæ tantum, sed & Thucydides, & Herodotus, ita hac voce utuntur. Si quid habes melius, Lector doce & favebo.

Pag. 139. lin. 2. Στέφανον] Mortui enim in Græcia olim coronati. testimonia passim. Neque tantum mortuos, sed & sepulchra & cippos coronare mos fuit.

Lin. 5. Δυσκολία] Emenda Pollucem lib. 1. cap. 2. ἀπὸ τυφόντος. Vbi enim legitur, τύφοντος δύσκολος, δύσκολος, palam est legi debere δύσκολος. Et miror postremum editorem non vidisse. Emendesque quoque licet Philostratum lib. 3.

Apol-

Apollonii cap. 2. Nam ubi legitur φασὶ μὲν δὴ ἀνούτου τι ἐς Βυάλου, haud dubiè legendum ἀνούτου τι ἐς Δυσκίλου.

Lin. 9. Πίπη ἐ ἰλαφρ] Quo majus incendium fiat scilicet.

Lin. 14. Βαπίζοντα] Male in libris scriptis παίοντα.

Pag. 140. lin. 3. Τίμων Ε'χεκρατίδης] Mendum est. lege Τίμων Ε'χεκρατίδη, *Timon Echecratidæ filius*. quod & suprà visum est, & infrà occurret. Quis igitur negligentiam priorum interpretum & editorum non miretur?

Pag. 142. lin. 1. Γναθωνίδης] Apud Terentium Gnathonici ex *Menandro*.

Lin. 2. Ε'φασαν αἰτίσασθαι] Qui *canam* vertunt, ii mihi dormire videntur. Longè enim aliud ἰφασαν, aliud ἤτησαν; neque hîc quidquam commune habent. Sed cum ea vox diligentissimè fuerit à viro undiquaque doctissimo explicata in eruditis illis in Theophrastum commentariis, pag. 272. addam tantum ita esse exponendum Philostratum pag. 95. & 527. postremæ editionis; in etiam intelligendum esse locum Dionis Chrysostomi pag. 116. Locos ipsos afferre piget. Ceterum vocem Græcam in interpretatione retinui, idque *Plinii junioris* judicium secutus, & inopiâ linguæ Latinæ coactus.

Pag. 144. lin. 2. Νεοδιδάκτων διθυραμβικῶν] *Qui nuper evulgati sunt. διδάσκειν* enim ad διδάξεις theatricas pertinet; inde illa frequenter legas, κωμῳδιδάσκειν, τραγῳδιδάσκειν, διθυραμβοδιδάσκειν. quin etiam aliquando διδάσκειν simpliciter pro eo qui drama aliquod edit; ut apud Aristophanem *in Plato*:

Οὐ γὰρ φροντῶ ἐγὼ τῷ διδάσκοντι.

Inde apud Terentium *discipuli* pro actoribus. *Nam immemores discipuli?* id est, num actores tui animo sunt ita omisso, ut &c. Quo loco qui legunt, Nam immemor es *discipuli*, τοῦ τὰς φρένας ἴσχειν; inde est etiam quod in comœdia Italica Doctor sæpe prodit. Inde etiam διδάσκειν per se solum pro *comœdiam* vel *tragœdiam* docere, (Latini enim usurpant quoque) apud Diodorum lib. 14. Ἀγωνιάσας ὁ τραγῳδὸς τότε πρῶτον ἐδίδαξεν. Ita igitur hoc loco διδάσκεσθαι τραγῳδίαν τινί. Qui aliter explicant, quasi diceret Gnathonides se modò illa carmina didicisse, male explicant.

Lin. 3. Ε'λεγεῖα δεῦρ] Quia elegia ab origine prima luctui dicata erat. Inde est quod & apud Hesych. ἐλεγεῖα dicuntur τὰ περὶ ταφὰς πραττόμενα.

Ibid. Α'σῃ ὑπὸ τὴν ἀκόλλην] Ridiculè qui vertunt, *ab hoc doctus lyræ*; nihil enim in Luciano tale. Sed quod Latinè dicitur *canere*, vel *saltare ad tibiam*, *ad citharam*, id Græcè est ᾄδειν vel ὀρχεῖσθαι ὑπὸ τοῖς αὐλοῖς, ὑπὸ τὴν κιθάραν; & hinc tota loci hujus venustas pendet. Lucianus lib. περὶ ὀρχήσεως sic loquitur. διδάσκουσι πολλὰ ἤδη πάλαι ὑπ' αὐλοῖς ἐ κιμβάλοις. Aliter quoque dixisse puto, nimirum ἐν αὐλοῖς; ibidem: παίδων χορὸν ἀναλαβόντες ἐν αὐλοῖς ἐ κιθάρᾳ. Sed non memini me alibi legere. Interim vides, Lector, quàm exigua res venustissimum sensum perdat.

Pag. 147. lin. 6. Καὶ ἀφροκόλλου] Erasmi codex habebat, ἐ γὰρ &c. scilicet φησὶ παρεδίδοσαν.

Lin. 13. Ξωσίφυλοι] Vocem Græcam retinui, veteres secutus. Ceterum priusquam hinc abis, emenda Pollucem lib. 1. cap. 7. Ἐπιδοσις ἡ, ἐλάττων ἢ ἐξ ἐτῶν δύο ἢ τριῶν, certissimè legendum est unica voce, ἐξαετῶν δύο ἢ τριῶν, id est, qui ex ephebis excessit à duobus annis.

Lin. 14. Ε'πιπηδᾶν] Non significat insultare, sed avidius, cupidius, immodestiusque aliquid appetere. Ita Themistius oratione prima: ἀλλ' ἐμὲ ἐπιπηδᾶν ὑπολαμβάνουσι ἐ ἐπιβαίνειν, ἐ ἁρπαγῆναι μὲ ἐθελόντων ἐκόντας.

Pag. 149. lin. 2. Ε'ξω πεσῶν] Ita dicebant pro, πεσῶν ἀφροκόλλᾳ ἐ ῥίζαις πεπεδημένῃ. Latini, *fœcerit*, pro, haud dubiè et alias aliud.

Pag. 150. lin. 3. Ε'ρεχθηΐδι] Mendum est. legendum enim Αἰγηΐδι; quippe Κολυττὸς erat tribus Ægeidis, teste Harpocratione. δῆμός ἐστι τῆς Αἰγηΐδος φυλῆς Κολυττός. Ceterum tempore Suidæ nondum hic locus Luciani corruptus erat. Nam ubi ait Colyttum tribum Ægeidis fuisse, Timonem Luciani laudat. Miror elapsum hoc fuisse diligentiæ clarissimi viri Iosannis Meursii in libello de populis Attæ-

Atticæ, in quem infinitas correctiones congessit, quæ ad horum locorum appellationes pertinent.

Lin. 4. Θωμικόν] De æretheorico diligentissimè Harpocration, ex quo verbum de verbo transtulit Suidas quæ de hac voce habet. Legendi quoque Demosthenis interpretes.

Pag. 151. lin. 3. Ὅ^ος@] Iosephum bis emendo hujus verbi occasione, ὁ τῆ τ' ἀρχαιολογ. γ'. κεφ. β'. Vbi enim in Basilienti editione, & postrema etiam omnium, quotquot fuerunt, inquinatissima, legitur, ἐ τ' ὃλ ὅρῳ χέιρ@, ὥστε μὴ παρίη@, ὁδίτ. Locus est ita corruptus, ut nisi addatur hæc vox ὅρο@, à nemine sanæ mentis verti possit. Initio quoque pro ἐ, legendum, ὡς, & totus locus ita concipiendus: ὡς τ' ὃλ ὅρῳ χέιρ@, ὥστε μὴ παρίη@, ὅρο@ ὁδίτ ὃν. diligens Lector Iosephum adibit. Illud autem ὅρο@ ὁδίτ ὃν, verti eâ ratione debet, qua δίκην εἰκεῖν, & δόξαν τῇ βουλῇ, id est, κ' τὸ δόξαν τῇ βουλῇ. Atque utinam præstantibus ingeniis luberet aliquando tanti scriptoris emendationem suscipere; symbolam certè daremus; quadraginros amplius locos ex ingenio emendatos conferre possemus. Plura facere esset sanè perfacile, sed doctoribus, & qui Lutetiæ vitam agerent, & codicibus Regiæ bibliothecæ frui possent; *Nobis non licet esse tam beatis.*

Lin. 3. Ἑ^ρετμὰ τ' Ἀ^θηναίων] Magnifice sanè. Ita Pindarus olim Athenas vocaverat ἑρετμὸν τ' Ἑλλάδος, cujus loci meminit & Plutarchus, & Schol. Aristophanis. Ceterum non possum hic præterire Iosephi locum, in quo gravissimum mendum est, quia verbum ἐρείδω, unde natum ἑρετμὸν est, corruptum fuit: ita habet: ὅτι μὴν νῆ@ ἂν ὤμοσεν ἐ μᾶλλο τὸ φρονεῖν ἀνηρεισμέν@, nullo aut ridiculo sensu. Nam istud ἀνηρεισμέν@ nihil ad rem. Itaque mihi certius certo est legendum, μᾶλλο τὸ φρονεῖν ἐμπεπερμέν@, id est, κ' τὸ φρονεῖν, vel κ' φρόνησιν, *Quæ prudentiâ satu firmus nondum est.*

Lin. 8. Βυλαὶ ἀμφότεραι] Scilicet ἐ ἀνω ἐ ἐ κάτω. Locus est apud Heliodorum, ubi Cnemon casus suos commemorat. est aliquid etiam apud Libonium argumento Orat. κατ' Ἀνδροτίων@. eum adito, si vacat.

Pag. 152. lin. 5. Τελεία ἅρματα] Cum duodecies circa metam currus flectebatur: πωλικῷ verò, cum octies tantum. Scholiastes Pindari edit. Rom. in Pyth. φασὶ δέ τινες ὅτι διδύμης ἁρματος ἀντὶ τοῦ τελείου ἅρματος τὸ ὀκτάκις πωλικόν, ἐκαλ. Tum verò affert Callimachi locum, cui ἵππα φέρμακα πόσσιν decretum est. sic habet:

Δωδωκάκις ἅβεὶ δίφρον ἐσήλασεν ὄθμασι δίφρου.

Sed quid hoc, quæso, ἐσήλασεν ὄθμασι δίφρου ἅβεὶ δίφρον? Davus profectò sum, inquies, non Oedipus. Igitur sic existimato, illud δίφρον nulli rei esse; scripserat enim Callimachus τόσσαν (ita metam vocabant) in illis autem verbis ὄθμασι δίφρου nil corruptum, sed vox tantum explicanda, quæ nullibi, quod sciam, reperitur; ὄθμα scilicet. est quidem apud Hesychium ὄθματα, ἔμματα τοῦ τροχοῦ (emenda & scribe, ὡς Αἰολεῖς; nam ὄθματα Æolicè ὄμματα sunt;) sed in hoc Callimachi loco ὄθμα nihil est aliud quàm *motus*, vel *agilitas*, *celeritas*, *rapiditas*. Nata autem hæc vox est, (quam nos primi eruimus) ex ὀθέω, quod κινέω aliquando significat, ut ex Eustathio discere est. Quemadmodum autem Horatius alicubi dixit, *flaminum celeres lapsus*, ἀντὶ τῶ flamina celeriter labentia, ita Callimachus dixit ὄθμα δίφρου (δίφρου est ἁρματ@) ἀντὶ τῶ, δίκην τοῦ ἅρματος. Itaque Callimachi versum Latine sic vertas licet: *Duodecies circa metam egit celerem currum.* In eodem versu lego, ἐσήλασεν pro ἐσήλασαν; quod improbaturum scio neminem, qui quidem ad has reculas sapiat.

Pag. 153. lin. 1. Περὶ Ἀ^χαρνέων] Ἀ^χαρναὶ, ut auctor Thucydides ἐν ἑβδόμῃ, erat, χωρίον μέγιστον τ' Ἀττικῆς τ' δήμων. distabat ab urbe 60. stad. sed non est quod quis existimet atrocem ibi pugnam pugnatam fuisse. Nam equites tantum certavere ἐν Φυλῇσιν (locus est Atticæ) & quidem ἱππομαχία βραχεῖα itaque hinc facile cuivis apparet quàm rhetorice loquatur Demea, mendaciolo rem, ex præscripto artis, pingens. cum ibi ingentem stragem editam fuisse signi-

fica-

ſtrum. Ceterum ἐξιέναι περὶ Ἀχαρνέας ἢ πρὸς τοὺς, non eſt, ut puto, quod vulgo volant; debet enim iſtuc ſignificare, *fortiter pro patria*, ſeu *urbe pugnare adverſus Acharnenſes*, ut στρατεύειν πρὸς πόλεις. Idque ſi verum eſt, error hic erit, iſque manifeſtiſſimus. Acharnenſes enim Attici erant, Timon autem Athenienſis; qui tamen laudatur, quod adverſus Acharnenſes ſtrenue pugnavit. Itaque legendum mihi videtur: περὶ Ἀχαρνάς, quomodo in hac ipſa re loquitur Thucydides; περὶ Ἀχαρνάς, inquam, cum Peloponneſios, qui *circa Acharnas* erant, convellere conati ſunt Attici, ut oppidum obſidione ſolverent.

Lin. 2. Δύο μυρίους] Mille armatos. Nam τοὺς μυρίους ἀπαλλαγῆναι ἔφασαν πανταχόσε. Ceterum μυρίους dicas, vel μύριος, perinde eſt, & Mſſ. Codd. variant.

Pag. 154. lin. 3. Ἡλιαίαν] Nullum olim Athenis forum majus fuit. Harpocration, Pauſanias. Nota autem differre βουλὴν, ἐκκλησίαν (quod per δῆμον intelligo) & ἡλιαίαν; quod diligenter monuit Heſychius.

Pag. 155. lin. 2. Συγγενὴς ἀγνοεῖς] Recte. differentiam enim agnoſcunt grammatici inter has voces; Heſychius minimè.

Lin. 6. Ἐγὼ δὲ σοὶ ἐκ τῆς ἡμέρας ἐκείνης μέχρι νῦν παρὼν σοί] Error manifeſtus. Quid enim hoc ſit, σοὶ παρὼν σοί? legendum ἐγὼ δὲ σοι ἐκ τῆς ἡμέρας &c.

Pag. 156. lin. 13. Ἐπωδύνιον] Vbi ſtatium. Ariſtophanes *in extremis Plato.*

Pag. 158. lin. 6. Ἀποκορίας] Facete, ficta vox, *Ipſiſſimus Bovis*, qualis à Zeuxide pictus eſt.

Pag. 160. lin. 7. Καρύκης] Erat Λύδιον ἴδιωμα ἐξ αἵματος ἑψομένων συγκείμενον, Heſychius. ſed omnium optime Erotianus: Καρύκη, εἶδός ἐστιν ὑποτρίμματος ἐκ πλείονων ἁρτυμάτων συμπεφορημένον· καρυκᾶσθαι δέ, τὸ παρά πειν τὸν καρύκην φασὶν αἱματώδη τῶν χοιρείων ἰχνέων. Ἰστέον δὲ τὸ παρ' ἡμῖν καλκιβούλιον αἱματίαν, καρύκην ὠνόμασαν, ὡς ἐρῶσι. ὅτι δὲ τρίμμασίς ἐστιν εἴδους ἐξ ἁρτυμάτων, μαρτυρεῖ καὶ Φιλοξένης ὁ Σάμιος, καὶ ἄλλοι. Quod autem ait Erotianus, αἱματίαν non recte vocari καρύκην, bene ſane: nam αἱματίαν, vel, ut apud Pollucem eſt, αἱματίαν, eſt quod vulgò dicimus, *ſoupe brouëſtée*, ex ſanguine anſerino, aut leporino, aromatis præterea, & injecto aceto, quod jus eſt nigrum aut certe fuſcum.

Pag. 161. lin. 10. Ἐπὶ τὴν κύνικα] Vnde διαλίξεις & λίχνοι ὀνυχιαῖοι· unde etiam λίχνοι & ἔδειν ὅτι τὴν κύλικα apud Platonem pag. 332. edit. Lzmarianæ. Admonet me hic locus ut Amioti errorem in vita Alexandri aperiam. Neque verò id facerem, niſi Plutarcho interpretis ſui error obeſſet: etſi enim Amioto faveo ut qui maximè, plus tamen Plutarcho favere æquum eſt. Locus præterea, quo de agitur, illuſtris eſt, & non indiligenter legendus. Rem ipſam, uti ſe habet, paucis dabo. Harpalus Alexandrum cum fugeret, Athenas ſe recepit. Populus hominem ex urbe quatere volebat: pro illo ſtetit Demoſthenes pretio corruptus (calice aureo, & talentis 20. ſcilicet.) Rhetor Atticus, quem munificentiis expugnarum fuiſſe populus obfecerat, ſe ſe purgare cum ſtuderet, nemo audire, imò obſtrepere omnes, præter neſcio quem, hominem ſane elegantis ingenii; qui è conſeſſu cum ſurrexiſſet; Quid autem, ait, viri Athenienſes, eum, qui caliorem habeat, non audietis? (eſt autem mira quædam in eo dicto gratia neque facetia) Græce ſic pag. 857. ὡς ἀκούσεσθε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οὐ τὸν πίνοντα ἥδιστα; Si quis veterum morem teneat, quo nonnunquam σκόλια ſive canebant, is venuſtatem hujus dicti facile agnoſcet. Talis autem ille mos: ſumpto in manum calice, canebant illa cantica, de quibus paſſim ſcriptores, quæ plerumque erant βακχικὰ, quandoque etiam amatoria. Calicem qui tenebat, is ab aliis audiebatur, neque interpellabatur à quoquam. Ceterum hic mos ad ortum quorumdam codicum notatus fuerat his verbis. ὡς γὰρ τοῖς συμποταῖς ἢ λύκικα ἔχοντες ἤδον τὰ λεγόμενα σκόλια. Hæc etſi vera ſunt, tamen Amiotus interpretum Plutarchi, quotquot unquam fuerunt, longe doctiſſimus, ibi ſe turpiter dedit: ſic enim vertit: *Comment, Seigneurs, refuſez vous à vous un*

per-

personnage qui a le langage si bien doré? Quæ autem ad oram libri additæ sunt, (ab eo, nescio, haud sane scio,) nihilo certe meliora sunt: *Il y a une allusion à ce mot κηλεῖν; qui signifie réjouir par un doux chant, & comme enchanter*; nihilo, inquam, meliora ista hæc sunt: nam inter κηλεῖν & κύλιξ nihil quidquam commune est, non certe magis quàm inter λόγος & φυλὰξ, aut voces quantumvis significatione dissitas; sed tota loci illius venustas ex iis quæ sunt à me superius commemorata, pendet. Vertendum autem verbum de verbo fuerat, *Hé quoy, Messieurs, ne voulez vous pas escouter celuy qui tient la coupe en main?* Tum verò Græcorum more allato, tota res erat explicanda. Sed quorsum isthæc? inquies. Non temere, ut opinor, id à me animadversum fuit, & elucidatum. Atque utinam hinc prudentiores fierent nostri homines. Nam cum omnium, qui unquam Græcos scriptores interpretandos Gallice sunt aggressi, doctissimus, in re adeo nota erraverit, quid ab iis qui hodie vivunt, expectes? quorum plerique (nam quosdam novi quamdoctissimos) nec Græce sciunt, nec Latine quidem. Ex iis certe aliquis scriptorem quemdam Gallice, ut audio, convertit, cujus scriptoris si vel pagellam tantum intelligat, μωρίαν ὁλοσχερῆ δεσμεύσεται. idque ita verum est, ut, ☞ mentiar, nil mihi vel humani quidquam, vel divini credi velim. Ab hinc autem sex septem annis memini me rogatu amici cujusdam doctissimi viri, conferre versionem nescio cujus ex Ciceronis orationibus; dii boni! Nunquam vidi literas magis illiteratas. Nuper autem, nuper, doctissimum poëtam (& quos non? nam nihil istis ardelionibus sacrum est) adeo deformatum, adeo perditum vidi, eum ut agnoscere, quantumvis mihi familiarem, nequiverim. Nihil pudere? acre vero hominis judicium! mulierculis & salgamariorum, ac pharmacopolarum pueris talem scriptorem committere? Videlicet de Dei providentia dubitare, nihil est; quod nunc discent propolæ tali interprete. Quidni Virgilium denique post tot alios, quidni Aristophanem, & Plautum corruptum eunt? Nam Homerum quidem ipsum, sat scio, non attingent. Nuper enim νέῳ quidam φωστῆρι exortus est, qui pronunciavit, pædagogici ingenii esse, versus Homericos, cum aliquando à veteribus producuntur, Gallice convertere. Ad ea quid dicas, Lector, nisi, ὅδε, ὦ ναὶ, δὲς ἐμοὶ λικμῶντι, ἐμοσίων γάϊ?

Pag. 163. lin. 3. Πάνσοφον τὸ χρῆμα] Legendum πάνσοφόν τι χρῆμα.

Lin. 8. Ὥσπερ οἱ τὸ κλῶπον] Delendum ὥσπερ, & scribendum οἱ, jungendumque cum σωιδιδρομήκασι.

Lin. 15. Μᾶζα] Nihil aliud quàm ἄλφιτα ἁλίᾳ πυρυθρᾷ. Ceterum dignitate pani cedebat: nam ex Solonis instituto μᾶζα pro festis diebus in Prytaneo dabatur. panis autem, festis. docet Athenæus. Σόλων ὁ τοῖς ἐν πρυτανείῳ σιτιζομένοις μᾶζαν παρέχειν καλεῖ, ἄρτον ὁ ταῖς ἑορταῖς παραπλήσιον.

Pag. 164. lin. 3. Ἐννεάκρουνον] Fons ita dictus Athenis, qui deinde Καλλιρρόη vocatus est, ut scribit Harpocration, & ex eo Suidas. Hesychius autem in hac voce mutilus est. legendum enim apud eum est, Καλλιρρόη πρὶν ὠνομάσθαι.

Pag. 165. lin. 11. Κυμαπώδης γῆς] Glossema; vera autem lectio in Mss. Cod. Reg. reperitur, κυμαπώγης scilicet; quæ vox ab Eustathio in Odyss. exponitur ἀκτὴ ἐνταῦθα δηλαδὴ τὰ κύματα ἄγουσα. monetque eam vocem apud Herodotum reperiri; & vere monet, nam sexies septies apud nobilissimum illum scriptorem occurrit. Itaque indiligentiam Suidæ mirari subit, qui nihil ad manum habuit, cum in hanc vocem scriberet, præter Agathiæ locum. Sed antiquum obtinet Suid. solet enim, neglectis veteribus, ad recentiores decurrere.

Lin. 16. Αὐτὸν] Lege σαυτὸν.

Lin. 18. Τάλαντον] Mss. ἡ μνᾶ λαντον.

Pag. 166. lin. 2. Αἰγινητικὸν] Ad ridiculum. nam mensura Æginetica ceteris mensuris erat amplior, certe Atticâ.

Lin. 7. Κεφαλικὸν ἐμπλέον κοτυλικὸν] Locus est apud Plautum in Aululari.

Pag

——— *Poſtquam implevi ſubitus iſtorum caput,*

Quem fruſtra ſollicitavit ingenioſiſſimus Palmerius legens, *implevi in caput.* fruſtra, inquam; id enim Græcorum imitatione dicebat Plautus; qui non in Aſulatia tantum, ſed in Caſina quoque ea loquendi ratione uſus eſt.

——— *Ego te implebo flagris.*

Et certe tale aliquid videor apud Ariſtophanem legiſſe.

Pag. 167. lin. 2. Μὴν] In Mſ. eſt Τίμων. ſed dividuum facito, τί; μὴν &c. quid? num te &c.

A D-

ADDENDA.

Pag. 1. lin. 1. De Luciano, Lactantius Divinarum Instit. lib. 1. cap. 9. *Non enim ista Lucilius narrat, aut Lucianus, qui Diis & hominibus non pepercit : & his potissimum qui Deorum laudes canebant.* Isidorus Peluſiota libro IV. Epiſtolarum, epiſtola 55. Σωκρατικὸς Πλάτων ἐκκωμωδήσας ἐν Διαλόγοις, ἀνεκωμωδήτη παρὰ τῶ Κυτικῶν, ὃν εἷς ἦν ὁ Λεκιανός, ὁ τοῦ Διαλόγως χρὴ πάντων ὁμοῦ γεγδὸν τῶν τε εἰρημένων, ἢ τε παραλελειμμένων σωτάξας. ὧν οἱ μὲν Πλατωνικοὶ, διὰ τὸ τοῦ παρὰ τῶν φοιτητῶν ἀναπλασθέντας θεὸς, τεθεατρικέναι ἀπεδέξαντο. οἱ δὲ τῶ φοιτητῶν ἔφιμοι δύσφημον ἀπεκάλεσαν. διαιτᾶς γὰ τοῦ παρ' αὐτῶν ἐαθεαζομένης θεὸς ἐξεκωμῳδησε. Menagius.

Pag. 3. lin. ult. Ἀρχὴ δὲ τοῦ ὅμοιος παντός] Quantum veteres tribuerint bono rerum principio patet ubi percurrimus ea quæ à variis adferuntur. Sic enim Horatius lib. 2. Epiſt. 2. verſ. 40.

Dimidium facti, qui bene cœpit habet.

Auſonius Epigram LXXXI.

Incipe dimidium facti eſt cœpiſſe ſuperſit,
Dimidium, rurſum hoc incipe & efficies.

Vbi videndus Vinetus aliique. Dionyſius Halicarnaſſæus de Antiquis Oratoribus. c. 2. *Et ſane bonum initium dimidium totius dici operis ſolet.* Ariſtoteles Problem. Sect. x. ἡ μὲν γὰ ἀρχὴ, παντὸς ἔργου μέγιστον. ἥμισυ γάρ. Almelooveen.

Pag. 8. lin. ult. Δείξῃ σε τῷ δακτύλῳ] Nihil antiquius potiuſve priſcis fuiſſe videtur atque eo pervenere ut digito non infami ſed indice tamquam exemplum imitationis dignum demonſtrarentur. Fuit autem illa demonſtratio duplex in honorem & infamiam ; in honorem legas apud Horatium Carm. l. 4. Od. 3.

Totum muneris hoc tui eſt
Quod monſtror digito prætereuntium.

Plinius junior. L. VI. Epiſt. VI. *ſolebat tamen vixdum adoleſcentulo mihi pater ejus cum magna laude monſtrari.* Et lib. IX. epiſt. XIII. *Cui Rufinus, demonſtrans me, vides hunc ?* in ignominiam vero apud Ovidium. lib. III. Amor. Eleg. VI.

Quid moror ? en digitis deſignor adultera vulgi. Almelooveen.

Pag. 11. lin. 26. Τριάκοντα ὅσους ὁ Ἡρακλῆς ἐν αὐτῇ ἴσῃ] Hæc ait per alluſionem ad Lycophronem in Alexandra ſtatim initio, ubi de Hercule ſic :

Αἳ δ' ἀμφὶ ταλαίνα σπλαμοὶν κακομμιξίᾳ
Καὶ πορφυρὸν μὲν ἀνδικησιν ἕλαμμα φέρουσ
Τριακάτιον λέοντα.

Quem Herculem τριάκοντα λέοντα dixit, ut interpretatur Tzetzes, vel quod plures noctes impendit Iupiter in ejus generationem, vel quod per treis dies manſit in ventre ceti, ut Heſionem liberaret. *Palmerius.*

Pag. 17. lin. 26. Τὰς τῶ διαλόγω ἑταίρας ἰχλοβάζειν φορτικὰς καὶ ματαιοσκλίχας] Socratem proculdubio innuit ab Ariſtophane in Nebulis ſubſannatum, & φορτικὴν & ματαιοφρόνακα vocatum. *Idem.*

Pag. 37. lin. 3. Καὶ τὰς ἐν τῇ πολῇ παραχὰς διεξιὼν καὶ τὰ ἀθύρματα αὐτῶν καὶ τὰ θέατρα, καὶ τὰ ἱπποδρόμου καὶ τὰς τῶ ἡνιόχων εἰκόνας] Putavi aliquando hunc locum debere aliter legi. Reponebam ſcilicet τοῦ τῶ ἡνιόχων ἀγῶνας. Nam & mihi hæc lectio magis convenire videbatur antecedentibus, ubi ait παραχὰς διεξιὼν, & ne diſſimulem, vix ab ea ſententia diſcedo. Notum eſt, quantas turbas olim fecerint agitatorum certamina, quantas ſeditiones excitarint, adeo ut ſæpe milite opus fuerit, ut ſedarentur rixæ & tumultus, quos aurigarum factiones & faventium cunei excitabant. Ideo nihil fuit Romæ magis celebre, ni-

hil in circulis, hominum sermonibus, magis agitatum, quam Circensium eventus, & Prasinorum, Venetorum, Russatorum, & aliorum victoriæ vel infortunia. Non possum tamen damnare lectionem vulgatam. Nam Martialis lib. 5. epigt. 26, ubi de Scorpi nobilissimi agitatoris imaginibus loquitur, sic ait:

Hoc, rogo, non metuis, quamvis rubro pulpita nimbo
Spargere & effuso permaduisse croco?
Quam non sensuro dare quadringenta caballo,
Aureus ut Scorpi nasus ubique micet?

Et Capitolinus in Vero refertur equo Circensi, cui nomen erat *Volucris*, ab Ælio Vero Imperatore factum aureum simulachrum. Itaque non mirum, si agitatoribus quoque nobilibus id honoris genus impertiebatur. Fuisse autem in circo posita ea simulachra ex hoc loco conjicere licet, & rationi consentaneum videtur. *Palmerius.*

Pag. 7. lin. 9. Πολλὰ γὰρ ὡς ἀληθῶς ἡ ὑπερμεγεθία, ἐ πολλῶν ἤδη κατέδυσεν τῷ δοκεῖν ὑπερέχειν ἐπιλαμβάνεται] Hæc ultima verba male vertit Micyllus. Vertendum erat: *multos, qui graves esse videntur, occupavit.* Idem.

Pag. 38. lin. 18. Καὶ τὸ οἶνον ἐν τοῖς συμποσίοις μὴ κρόκου τι ἐ ἀρωμάτων ἀγχίστοις] Hæc male conveniunt videntur. Quid enim commune habet *plaulus* cum aromatibus? Ergo non dubito debere legi μὴ κρόκου vel κρόκῳ ἐ ἀρωμάτων, ea enim optime conjunguntur, ut & crocus vino. Nam ex miscent solere, & in deliciis fuisse eam mixtionem testis est Plinius lib. 21. cap. 6, ubi de croco loquitur. *Usus ejus in coronis nusquam, herba enim est folio angusto prætenui capillamenti modum. Sed vino maxime congruit, præcipue dulci tritum* &c. Hæc Plinii verba omnino firmant nostram conjecturam. *Idem.*

Pag. 39. lin. 18. Οὗτοι δὲ ἐ αὐτὸς ἡπάτο τῷ στεφανοῦσθαι, ὅτι μὰ ἴοισιν τὰ στέρνα τὸν πόνον· οἱ γὰρ τοὶ (ἴρη) τῇ πρὸ τοῦ ἴον τε ἐ ῥόδον χαίρουσιν, ὥστε τῇ ῥινὶ μάλιστα ἴχειν αὐτὲς στέφος] Suggillat homo Græcus Romanorum imperitiam. Nam Græci & præcipue Æoles & Iones coronas circa collum in pectus pendentes gerebant in conviviis. Id nos docet Plutarchus Sympos. 3. cap. 1. & tales coronas vocabant ὑποθυμίδες vel ὑποθυμίδας, ut melius censere videtur Athenæus lib. 15. pag. 678. his verbis: ὑποθυμὶς ἐ ὑποθυμίδες στέφανοι παρ' Αἰολεῦσιν ἐ Ἴωσιν, ὡς δῆλον ἐκ τῶν Ἀλκαίου ἐ Ἀνακρέοντος ποιήσεως, id est, *hypothymides & hypothymiades corona sunt apud Æoles & Iones, quas circa collum circumponebant, ut aperte licet discere ex Alcæi & Anacreontis versibus.* Scilicet *hypothymides* dicebantur ἀπὸ τῷ ὑποθυμιάζειν à suffitu vel suffumigatione, quoniam infra nasum potius cerebrum suo sufficu juvabant, ut ait Plutarchus dicto loco. *Idem.*

Pag. 43. lin. 1. Τὶ μάτην χείρας τὸ βίλῳ, ἔτι ἰοῦ, καθάπερ τὸ Σκύθαι, ἔτι ὀπτῷ, καθάπερ τοὶ Κυρήτων] Mirum est Lucianum tribuere hoc loco Curetibus sagittandi artem, quam nullus alius antiquorum illis tribuit, licet plures de illis plura dixerint. Omnes illis gravem armaturam scutum & hastas tribuerunt, & ἐνόπλιον ὄρχησιν. Orpheus seu Onomacritus Hymno 1 & 2 in Curetas mille illis epitheta dedit, nullum tamen, quod sagittandi peritiam significet. Imo contra eos ὁπλοφόρους φύλακας vocat, & χαλκεοκόρυστας ἀρήια τεύχε' ἔχοντας. Callimachus etiam Hymno in Jovem:

Οὔλαε Ϝ Κυρῆτες γε περὶ κρόλιν ἀμφὶς ἔχοντες
Τεύχεα σειπάλλοντες.

Idem ait Apollodorus lib. 1. οἱ Ϝ Κύρητες ἔτοπλοι ἐν τῷ ἄντρῳ τὸ βρέφος φυλάττοντες τοῖς ὅπλοις πρὸς τὰς ἀσπίδας συνήκρουον. Dionysius Halicarnass. lib. 7. ὅτε τὸ Διὰ πῶν ὑπὸ ὠδῖνων θέλγειν ἐζήλουτο· κλύσῃ τὸ ὅπλων ἐ κτύπῳ μᾶλλον, id est, *quando Jovem lactentem delectare volebant armorum strepitu & membrorum motibus.* Strabo lib. 10. ubi de Creta: τύπτες δὲ ὠνόμαζον Κυρήτας τινὲς πρὸς εὐπλοίαν χίνησιν μετ' ὀρχήσεως ποιουμένους, σφραγιστικῶν μῦθον τὸ ὃν τῷ Διὸς γονεύσεως. Plinius lib. 7. cap. 56. *saltationem armatam Curetes dicere,*

fy-

Pyrrichen Pyrrhum, utramque in Creta. Idem ait & Pindari Scholiastes ad Pythionicum 2. & ne te morer, lector, innumeris citationibus, quicunque de Curetibus scripserunt, iis tympana & armorum strepitum & saltationem in armis tribuerunt, nullus sagittarum infectionem. Ætoli certe, qui prius Curetes & à quibus ortos Cretenses Curetas volunt, funda, non sagittis gloriabantur, & eorum dux Pyrrachmes Degmenum Elæum sagittarium funda prostravit. His ductus auctoritatibus apud Lucianum hoc loco pro Κυρήτων lego Κρήτων minima mutatione. Nec mihi Diodori locus libri 5. ubi de novem illis Cretensibus Curetibus, scrupulum injicit, & ab ea lectione inhibet, ubi inter plurium rerum & artium inventionem, quam Curetibus tribuit, addit: τὸ ἀφεῖ τοξεύειν & τὴν κυνηγέσιον εὑρηκέναι. Nam ultra quod solius Diodori auctoritas contra omnium antiquorum turbam & consensum mihi parum valere videtur, recantat ipse Diodorus, & contra seipsum pugnare, ait ex Cretensium traditione Apollinem in Creta natum, θ'ρστὸν τὸν τόξον χρώμενον διδάξαι τοὺς ἐγχωρίους τὸ ἀφεῖ τοξεύειν. At certe si Apollo primus fuit arcus & sagittarum inventor, & ejus usum docuit Cretenses, non erat notus arcus Curetibus, qui ante Apollinem natum & ipso Iove antiquiores in Creta habitabant. Iure igitur Luciani lectio hoc loco mihi suspecta est mendi, & Κρήτων censeo debere legi. Nam Lucianus, qui de Scytharum sui temporis more loquitur, non mihi videretur bene iis opposuisse novem homines e fabuloso seculo, & ratio vult, ut nationi nationem opponat & comparet. Ergo lego confidenter, & si mihi credis, lege, καὶ θαύσαι τὰ Κρήτων. Sed & Micyllus etiam hoc loco castigandus qui ὀπῷ interpretatur *resina*; numquam enim legisse me memini resinam utilem fuisse ad sagittarum invectionem, aut ὀπὸν dictam resinam κατ' ἐξοχὴν, cui nomen proprium est ῥητίνη· pro Silphio certe ob plantæ excellentiam sumitur ὀπὸς & pro papaveris succo ob vim medicamenti, unde ὄπιον diminutive dicitur. Verte ergo *herbarum succo*, opponit enim ὀπὸν succum herbarum τῷ ἰῷ veneno, quod ex serpentibus ἰοβόλοις colligitur, quorum ferax est Creta, & indiga Scythia, regio frigida. *Palmerius.*

Pag. 49. lin. 20. Κελοκύνθης] Κολοκύντης enim quidam scribunt. *Menagius.*

Pag. 50. lin. 20. Τοῦ γὰρ τύτε σώματα φασὶ τὰς τυφεντὰς ἀκολυθήσαντας, ἐς μικρὸν αμένας αὖ τὸ σκλάσμα, ἔπειτα χήμαι τοιύτῳ ξύλα τηλήκαυτας, ἀνθρώπες ἀνασκολοπίζειν. ὑπὸ δὲ τύτε, ἐς τὸ τυχὸν τῷ σοφωτέρῳ πλὴν σφενδόνην ἐπιτυμίαν σωληθεῖν] Verissima vocis τυφεὸς originatio. τυῦ, τυφεὸς; hoc est, in modum *tau* efformatus: & per contractionem τυφὸς: & præposito sigma ut fieri solet, στυφός. Idem.

Pag. 151. lin. 10. Ἐπειδὴ Τίμων ὁ Ἐχεκρατίδου, Κολυπάς] Scribendum Κολυτάς. Suidas: Κολυτὰς παρὰ Λυκιανῷ, εἰς τὸ Τίμων, ἢ μισάνθρωπος. Κολυτὰς ὁ, ὁ δίμορος τῆς Αἰγυπτίας. Idem.

Pag. 225. lin. 2. Ἀ'ργῶθεν | Ἀ'ργόθεν. Idem.

Pag. 263. lin. 19. Καὶ τοιαῦτα ἄττα ἐρωτᾷ ἡ τῦν] Τὸν νέον, legendum videtur. *Idem.*

Pag. 264. lin. 10. Μεγίλλω] Horatius: *dicat Opuntia frater Megilla.* Idem.

Pag. 277. lin. 13. Βάρβαρός ἦν, ἐς ὀλέθριος] Malim ὀλέθριός τις ut infrà pag. 770. ἐς ἐν ὀφθαλμοῖς τὸ ὀλέθριν ἐκείνης ἀνδρός. Ita enim ibi legendum, non ἐκείνη ἀνδρός. Et ita Interpres legisse videtur. *Idem.*

Pag. 277. lin. 15. Ἐκεῖνός τοίνυν ἐκληρονόμησέ μν] Legendum: Σὺ. ἐκεῖνός τοίνυν ἐκληρονόμησέ σε. Hic enim Simulus loquitur, non Polystratus. Sed & legendum posteà, ΠΟΛΥΣΤΡΑΤΟΣ, non Σίμυλος. Idem.

Pag. 299. lin. 3. Τὸ μὲν τόξον χαυνὸν] Id est, extra thecam. Ita *nudus ensis* apud Virgilium, pro ense extra vaginam. *Idem.*

Pag. 370. lin. 17. Βίων πρᾶσις] Vertunt, *Vitarum auctio.* Verte, *Mancipiorum auctio.* Laërtius in Aristippo: κατιγνῶσαι τ' ἀνθρώπων, ὡς τὰ σκεύη μὲν ἐν ταῖς ἀγορασίαις σκοπῶσιν, τὰς δὲ βίας εἰκῆ διολυμαίνοντας. Idem.

Pag. 384. lin. 20. Σολοικισμῶν] Σολοικὸν, non σολοικισμὸν, dixisse veteres, testatur Gellius. *Menagius.*

Pag. 387. lin. 16. Φιλόσοφ' ἐδίν] Legendum omnino, ΦΙΑΩΝ, ἐδίν. Sermo est de Philone, Sceptico Philosopho: de quo Laërtius in Pyrrhone: ὁ δὲ Φίλων ὁ Ἀθηναῖος, γνησιώτατος αὐτοῦ γεγονώς. Scriptum fuerat ΦΙΑ. quod posteà in φιλόσοφ' abiit, in editione utraque Basileensi, & in Salmuriensi. Vide nos ad Laërt. pag. 248. *Idem.*

Ibidem Φιλόσοφ'] Taxat eruditorum coryphæus Ægidius Menagius Benedicti editionem quod ex contracta voce ΦΙ. fecerit Φιλόσοφ' cum legendum sit ΦΙΑΩΝ. in notis ad Diogen. Laërt. l. IX. *Almeloveen.*

Pag. 411. lin. 9. Λίγυ δὲ βασιλεύς τις Λιγύπλιος, παῖδάς ποτὲ πορμιζόμενος ἀπώλεσε] Ipse Lucianus infrà pag. 487. in Mercede conductis: ἄλλοι δὲ, ὥσπερ οἱ παῖδας πατροδόκας οἱ φύσαντες ὄν Κλεοπάτρα τῇ πάνυ φασὶ γενέσθαι. ὥσπερ γὰρ διδαχθέντα τέκνα μὴ ἐρχεῖσθαι πάνυ πορμίοις, &c. *Menagius.*

LV-

LVCIANI

Rerum in primo Tomo memorabilium

INDEX.

A.

Abderitarum morbus. 601
Abdicationis causæ. 723
Aboni murus. 753
Academici non sunt in beatorum insulis. 675
Achanthus à tyranno in quem conspiraverat, servatus. 337
Accidens & præteraccidens quid sit. 382
Achæi versus. 498
Acherusius campus. 334
Achillis sepulchrum in Sigæo. 358
Achillis & Patrocli amor qualis. 912
de Achille fabulosa Homeri scripta. 631
Achillis mollities in fine. 296
Acinacis & Zamolxis Scytharum dii. 594
Actæoni à quo & cur immissi canes. 213
Acu candefacta reserare sigilla. 760
Acrisius Danaën inclusit. 255
Zelotypus senex. 255. filiam & filium ejus exponit. ibid.
Admetus ineptus poëta. 868. ejus quidam versus. ibid.
Admirantis hypotyposis. 41
Adulatio malorum omnium maximè servile. 489
Adulatores deteriores iis quibus adulantur, & superbiæ illis authores. 33
Æacus publicanus. 343
ab Æaco non procul abest. 482
Aëdonum fabula. 22
Æginetici modii. 166
Ægyptiorum superstitiones. 369. quid pingant literarum vice. 538. astrologiam auxerunt. 848. quæ animalia ab iis colantur. 849
Æneas formosus. 853
Ænigmata narras. 351, 379
Æqualitas res popularis. 314
Æschines. , 488
Æsculapius. 237, 207, 208
Æsopi fabula de numerante undas singulas. 569
Æthiopes deos convivio excepere. 362. bellum cum saltatione ineunt. 792
Astrologiam invenerunt. 845, 846. eorum sapientia. 848
Aëtion pictor. 479. Proxenidæ gener. ibid.
Ætolica mala. 362
Afranius Rhetor, centurio, Periclis æmulus. 620. seipsum jugulat. ibid.
Agamemnon. 335, 336, 487, 606
Agapetus. 429, 430
Agathocles medicus. 427. Peripateticus. 866
Agenor Europæ pater. 259
bene Agendi tempus non prorogandum. 36
Agrigentini ab antiquo Græci & Dores. 740
Ajacis sepulchrum. 359. furor. 321. mentis compos. 678. Ajacis coronis. 620
Ajax Locrensis in sedibus impiorum. 674
Alcæus Milesius formosus. 608
Alcamenis statuæ in pretio. 517
Alcestis ab inferis revocata. 310
Alcmenæ cum Iove concubitus. 203
Alcibiadis amoris pœnitet Atheniensis. 599. à Socrate amatus. 908
Alcyonis fabula. 168. & deinc. alia fabula. 689
Aleam in uno vito jacere. 598, 599
Alexandri magni res gestæ. 288, 289. cur Deus videri voluit. 293. Clitum interficit. 628. votum super historia sua. 630. Annibali præponitur à Rhadamantho. 671. Babylone sepultus. ibid. ejus nuptiæ & Roxanes. 574
Alexandri cujusdam impostoris vita, res gestæ. 746
Alexidis versus. 498

Aloei filiorum factum. 344. pœna. ibid.
Alpheus Arethusam amans. 243
Alytarches Sortium contemplator & explorator. 536
Amabilitas & Cupido Veneris liberi. 226
Amantium stultitia. 451. & Amatores opulenti in pretio, inopes contrà. 396
Amavit quidam Venerem marmoream. 884
Amatores iracundi. 234
Amaltheæ cornu. 455
Amantium actiones. 195. affectus. 905
Amastris. 763
Amici malis non illudendum. 274
Amoris vis. 196, 206, 303. duplex. 899. ejus gradus. 911
Ammonis oraculum. 850
Amores. 873. & deinc.
Amphilochi templa, vaticinia. 266
Amymones fabula. 247
Amico urgente quid facias? 342
Amicitia maximum bonorum. 860
Anacharsidis historia. 593
Anacreon in beatis insulis. 673. fulmine à Iove cur petitus. ibid.
Anaximenes cur innotuerit. 573
Anchoræ vitreæ. 665
Anchisæ & Veneris amor. 220, 221
Andromedæ fabula. 258
Anemodromi. 647
Anguillarum in morem inter digitos elabi. 114
Animantium vita brevis. 887
Anima ut immortalis. 866
Animæ in homine plures. ibid. ejus tres partes. 810
Animus scopo similis. 42
Animi ornamenta incorrupta. 8
Annibalis gesta. 286
Annorum, mensium, horarumque numerum instituerunt Ægyptii. 849
Annus Solis circuitu definitur. ibid.
Annuli Romanorum modiis mensurati. 286
Antilochus vates apud Cilices. 759
Antimachi versus. 689
Antiochiæ cives saltationis observantissimi. 812
Antiochi soteris cum Galatis pugnaturi somnium faustum. 499. pugna cum Galatis. 581
Antipho somniorum interpres. 614
Antipodes an sint. 864
Antisthenis baculus ex oleastro. 284
Anubis Ægypti Deus. 319
Anitus & Melitus Socratis accusatores. 395
Aniti & Meliti in Demonactem. 860, 861
Aorna petra ab Alexandro occupata. 507, 499
Apelles pictor. 479
Apis Ægyptiorum Deus unde capi soleat, quantum lugeatur mortuus. 369, 370
Apis mellis opifex & quomodo formetur in favo. 171
Appollinem Branchus & Hyacinthus amant. 187. Daphne fugit. ibid. Hyacynthum disco occidit. 209. & consulentes decipit. 212. citharœdus, medicus, vates, jaculator. 213, 393. ejus exilium ob Cyclopes. 363. mercenaria opera apud Admetum. ibid. apud Laomedontem cum Neptuno. 363, 364. unde ejus templum Delphicum ditatum. 745. ubi colatur. 366. Græcia pestem immittit. 363. à nemine falli potest. 731
Apollonius. Thyaneus. 750
Apollonius philosophus. 866
in Aqua scribere. 437
Aquileja urbs. 776
Aquilarum pulli ut probentur. 417
Arabiam cavam serere. 490
Aranex Cycladibus majores. 648, 649
Arbitrorum delectorum judicio acquiescendum. 715, 716.
Arborei seu Dendritæ homines, & eorum fabula. 653
Arborum vitrearum fabula. ibid.
Arcades Astrologiæ contemptores. 355. Antiquiores se Luna dicunt. ibid.
Archelaus tragicus poeta. 601
Architelis uxor. Dimenete. 592. ejus visio. ibid.
Archytas Pythagoræ discipulus. 457
Areopagitæ in tenebris judicant, & cur. 552, 553.
Arethusa & Alpheus. 243
Argivorum & Lacedæmoniorum pro agro bellum. 360
Argos siticulosum. 247
Argus toto corpore videns. 188, 222.
Ariadnes filum Theseo datum. 640. ejus chorus. 791

Aries ab Ægyptiis colitur. 849
Aries aureus Thyeſtæ. 851
Aries Aureus Phryxi. ibid.
Arion Lesbius. 673. ejus fabula. 250
Ariſtarchus Grammaticus. 48
Ariſtarchus Phalereus Imperator. 44
Ariſteas hæredipeta. 283. delinitus Mileſiis ſermon. 874
Ariſtidis inopia. 105, 106
Ariſtippus Cyrenæus Dionyſium Siciliæ tyrannum liberat. 333. unguenta olens. 306. ejus mores. 333. & ſeq.
Ariſtippus & Epicurus in beatis inſulis jucundi compotores. 675
Ariſtobuli adulatorius liber ab Alexandro in flumen projicitur. 610
Ariſtodemus ſceleribus nobilitatus. 749. hiſtrio. 487
Ariſtonis convivium. 819
Ariſtophanes poëta vir ſapiens. 657. ille & Eupolis Socratem in ſcenam introducunt. 404
Ariſtotelis ſententia de bonis fortunæ. 292. ut Alexandro eſt abuſus. ibid.
Arius & Epeus pugiles pares. 677
Arrianus Epicteti diſcipulus. 747
Ars longa vita brevis. 505
Arſacis Medorum præfecti mors. 315
Artis mechanicæ facilitas & commoda. 2. ejuſdem incommoda. 7. inſtrumenta. 9
Artium inventiones. 897
Artis perito credendum. 343
Artemidorus adoleſcens. 591
Artemiſia Mauſolo mortuo erexit ſepulchrum. 312
Arteria trachea nihil recipit. 605
Aſinus Cumanus Leonina pelle indutus. 407
Aſino nil commercii cum lyra. 466
Aſinis petulanti ores. 409
Aſinorum rudit us loco tubarum. 408
Aſpaſia meretrix. 795, 843
Aſter Philippum Macedonem orbavit oculo. 628
Aſtyanax è turri dejectus 365
Aſtrologia ab Æthiopib. inventa. 845, 846. ab Ægyptiis aucta. 848. Babyloniis nota. 849. unde Græci habuerint. 850. ab Arcadib. contempta. 855. ejus commendatio & defenſio. ibid. & ſeq.
Athenarum encomium. 26
Atlas cœlum fulciens. 344
Athletæ fœlicitas. 536
Atreus de ſole locutus. 851
Attis fabula. 365. amatus à Rhea. 206
Attica ſubſannatio. 13. eloquentia. 475. decas. 598
Avarorum graphica deſcriptio. 84. & ſeq. Tantalo ſimiles. 94
Augiæ bubile. 746
Auguſti primi come ingenium. 502
Aurum fiſtit ſanguinem. 146. mala propter aurum. 349, 350. contemnendum ut calculi littorum. 164
Aures quam oculi minus fide dignæ. 622. Aures portentoſæ. 655
Autolycus fur à ſydere Mercurii. 853
Auri munera grata ſapientibus. 391

B.

Babylon qualis urbs. 360
Babylonem ce,inie. 455
Babyloniis nota aſtrologia. 850
Baccham ex viro fieri. 785
Bacchus e femore Iovis. 365. in eum vini inventorem calumniæ. 215. res geſtæ. ibid. in Nyſa educatus. 202
Bacchi miniſtri Satyri. 794. ille Tyrrhenos, Indos & Lydos ſaltando vicit. ibid.
Bacchica & Dionyſia fuere genus ſaltationis. 794
Bagoas philoſophus eunuchus. 842
Si è Barbæ prolixitate philoſophus æſtimandus, hircus primas tenebit. 845
à Barba de philoſophis judicium. 862
in Balneis fieri ſolita. 40
Beatorum inſulæ deſcriptio. 106. & ſequent.
Bebryx Amycus Pollucem vulneravit. 236
Bellerophontis literæ. 486. ejus equi fabula quid ſignificet. 851
Bellum omnium pater. 602
Bellum plenilunio adeundum, Lycurgi lex. 855
in Bellum & Pacem Homerus res omnes diviſit. 795
Bene agere. 497. Bene agere non cunctandum. 36
Bis per omnes. 490
Biton & Cleobis omnium hominum fœliciſſimi. 349
Bithynicum mancipium. 464
Bithyna fabula. 793

Blepſias fœnerator fame perlit. 318
Bonum nullum ſine teſte jucundum. 181
Bona tria, animi, corporis & fortunæ. 386
Bonorum poſſeſſio temporaria. 35
Branchus amat Apollinem. 187
Branchidæ quo pacto ditati. 752
Braſidæ de navi deſcenſus. 634
Brevitatis commendatio. 636
Briareus centimanus Iovi fert opem. 228
Bruta ſolitudines amant. 893
Bubalus latro. 778
Bucephali hominum genus. 689, 690

C.

Cabaluſa inſula. 691
Cadmus literis legem perſcripſit. 46. eum execrantur ob T inventum. 50
Cacozeli irridentur in Lexiphane. 819 & ſeq.
Calcei novi in honore habentur, veteres projiciuntur. 459
Calculos duos ferebant Lacedæmoniorum reges. 589
Callias qualis. 105
Callicratides Athenienſis. 879. ejus oratio. 895
Callidemides veneno alteri parato extinctus. 273
Callimachus in deſcriptionibus prolixior. 637. ejuſdem locus. 908
Callimorphus medicus hiſtoriographus. 613
Calvarius. 339
Calydoniorum calamitates à Diana profectæ. 362
Calypſo ſerva. 777
Cambyſes. 352. filius Cyri, regnum & mors. ibid. theſauri. 16
Camelus nigra. 15
Candor ſine rubore ad formam non probatur. 239
Canis Cyrum primum nutriit. 364
Canis in præſepi. 87
Canem in aliquem ſolvere. 786
Canum conſuetudo. 411
Canicula nomine Myrrhina. 473
Capaneum ſaltare. 812
Capra Iovem nutriit. 364
Capitibus caninis & leoninis homines. 538
Carbones pro theſauro. 558
Carbones theſaurus. 578
Carcharorum orator. 474
Carcinochires. 651
Careotis. 614
Carimantes. 824
Carion famulus. 353
Caryatiſſare, ſaltandi genus à Caryca urbe dictum. 789
Caryonautæ. 686
Caſpiæ portæ. 175
Caſtor & Pollux ſimiles. 236. vivunt. 233. alternis nautis favent. 237
Catena Iovis. 227
Caucaſus. 344
Caulomycetes. 649
Cauſa juſta eundem accuſatorem & arbitrum non timent. 394
Cauſa indicta credere, *cujus ſit.* 395
Cauſidici perſtringuntur. 14. eorum mores. 406
Cebes. 479
Cecrope Codro-ve generoſior. 105
Celer. 778
Celſi laudes. 733
Centaurus. 579
Cenchroboli. 647
Cerberus. 334, 339, 380
Cercopes. 749
Ceſtus Veneris. 223
Cethegus. 866
Cetus fabuloſus. 658
Ceyx. 168
Chæreas. 828
Chærephon. 515
Chalcedon. 752, 753
Chaldaica diſciplina. 508
Chaldæi divini. 283. gens mollis. 293
Chariades. 272
Charicles Corinthius. 879. illius oratio. 887
Charinus adulator. 269
Charmides formoſus. 306
Charmoleus Megarenſis. 278
Charon ad ſuperos venit. 341. alterum pedem in cymba Charonem habere. 482
Chelidonius cinædus. 473
Chimæra. 334
Chiron mortuus eſt cùm immortalis eſſe potuiſſet, & cur. 314. & ſeq.
Choaſpis aqua. 350
Chryſes expoſtulatio. 363
Chryſippus. 382, 383, 384, 385, 386, 570

Chryſippus non poteſt in beatas inſulas niſi 4 potus helleborum ire. 675
Cinyrus Helenam amans rapuit in beatorum inſulis. 679
Cithara ſaltatoris adminiſtra. 798
Clavum clavo pellere. 489
Clearchus Medos & Perſas devicit. 293
Cleobis & Biton hominum feliciſſimi. 349
Cleocritus. 429
Cleon. 116, 497, 628
Cleonæ. 40
Cleopatræ ſimia. 487
Clitus. 628. cur ab Alexandro occiſus. 294
Cnemon. 274
Cnidus. 880. ibi memorabilia, Praxitelis opus, Cnidiæ Venetis templum. 881. Soſtrati porticus. ibid.
Cocconas. 751
Cocytus. 346
Codro generoſior. 305, 277
Cœna Hecates. 262, 263
Coliades. 903
Colocynthopiratæ. 686
à Columnis Herculis ad Indos. 507
Comaſtæ Græcis qui dicantur. 912
Comicum ſatellitium. 602
Comœdia ſpectaculis convenit. 785
Comus paſtor perditè amans. 903
Comœdiæ publicus uſus. 17. proprium ipſi ſaltationis genus, cordax. 796. ejus perſonæ ridiculæ. 797
Conjugium cur inventum. 897. ejus utilitas. 909
Conon. 626
Conſilium non mutandum & cur. 19
Conſilium, alia eligere, alia vitare docet. 604
Contentum oportet eſſe præſentibus. 315, 340
Convivium adire primum, inurbanum, poſtremum grave eſt.
Convivalium fraudum non eſt æquum meminiſſe. 177
quæ in Convivio debent eſſe, quæ non eſſe. ibid.
Cordax ſaltationis genus. 794
in Comœdia exercetur. 796
Corinthii adventu Philippi perturbati, quid fecerint. 602
Cornix anceps animal. 844
Coræbus. 910
Coronus. 657
Coronas ſub naribus potiùs quàm ſuper capite ponendas. 39
Corpora virorum quàm fœminarum robuſtiora. 727
Corybantes. 206. quid faciant. ibid. in Phrygia primùm ſaltarunt. 788. Iovem ſervarunt. ibid.
Craton. 279
Creon. 336, 487
Creperius Calpurnianus. 612
Cretenſes fabulantur de Iovis ſepultura. 69, 70. optimi ſaltatores. 789
Cribro vaticinari. 753
Crocodilus Stoicorum. 557
Crœſus ſervus. 335. ejus lateres aurei. 350
Crœſi cum Solone ſermo. 348
Crœſi & Solonis colloquium de felicitate. 348. &c.
Crœſis ſedecim ditior. 105
Cruces ad effigiem τῶ τεῶ. 50
Ctelias. 640, 683
Cumanus aſinus leonina pelle indutus. 407
Cupido. 896. imberbis. 187. Veneris filius. 205. ejus vis. 231. æthereus Deus, amicitiæ fautor, &c. 896. Iapeto antiquior. 186. cur à Minerva abſtinet. 217. cur à Muſis. ibid. cur à Diana. ibid.
Curetes armati ſaltabant. 788. primi in Creta ſaltarunt. ibid. Iovem ſervarunt. ibid.
Curetum ſagittæ reſina inunguntur. 43
Currus bovem ducit. 271
Cybelus, Athenienſium colonia. 47
Cybele. 755
Cyclopes. 368. Cyclopis munus quod ſit. 432
Cydimachus. 429
Cynobolani. 649
Cynocephali. 661
Cynirus. 683
Cyniſcus ut mortuus. 427. quid in vita faceret. ibid.
Cypſelis obturatrix. 820
Cyrus. 50, 348. primus à cane nutritus. 364. rex magnus dictus. 50. Cyri theſauri. 229. res geſtæ. 348
Cytmides. 761

D.

Dadis. 772
Daduchus. 829
Dædalus aſtrologiæ peritus. 851

Damasias athleta. 279, 282, 830
Damis à puero necatus veneno. 317
Damnippus. 274
Damon adulator. 269
Damoxenus palæstrita. 264
Danae. 868. Danaës fabula. 254. & seq.
Danaus duriter educat filias. 247
Danaidum dolium. 95, 285, 551. in Danaidum dolium aquam afferre. 95, 96
Daphne fugit Apollinem. 187. in arborem versa. 644
Darii thesauri. 16
Decelia. 891
Decretum adversus divites. 338
Deformitas eloquio compensatur. 890
Deli insulæ evertio. 252. & seq. ibi peperit Latona. 253
Deliciarum & lautitiæ reprehensio. 39, 40
Delphica divinatrix. 744
Delphi assessores Pythii. 731. unde victum habeant. 743
Delphines hominum amantes. 250
Demeas orator. 149
Dementia infœlix. 391
Demetrius Cynicus. 806
Democriti mores. 378, 758
Demonax. 857. vita, studia, &c. à 857 usque ad 873.
Demonstratio. 35
Demosthenes. 9, 634
Demosthenes imperator captus. 628
Demostratus. 774
Dendritæ. 653
Deucalion. 61. ejus arca. 801
Deus in culpa non est, sed qui delectum fecit. 480. ex improviso ostensus. 570. Deo parendum. 129. omnia facilia. 170
Dii qua forma ad Ægyptios iverunt. 369. Deorum adulteria taxat. 182. quales esse debeant. 183. de iis nihil dicendum. 322. eorum per gentes distributio. 367
Dii omnia vendunt mortalibus. 362. ejus rei exempla. ib. quid sint. 379
Dialogus & comœdia. 17
Dialogi privatus usus. ibid.
Diana ægrè fert quòd ab Oeneo non fuerit ad sacrificium vocata. 362. sagittis gaudet. 832. cur amore non capiatur. 217. hospites in Scythia mactat. 231. obstetricatur. 237
Didymis est Apollinis templum. 854. Didymi respondent geminis, cœlesti signo. ibid.
Dimenete Architelis uxor. 551
Dinias. 829
Diocles. 842
Diogenes. 284, 337, 375. ejus venditio & præcepta. 376, 675
Diogenes qualem vitam egerit. 312. quid fecerit quum Corinthum invaderet Philippus. 602. dolium volvens. ibid.
Dion seipsum strangulat. 830
Dion Heracleotes. 511
Dionysius ex femore Iovis ortus. 202. ejus insolentia. 215. joci amans. 404
Dionysius Siciliæ tyrannus. 333
Dionysiacæ lapicidinæ. 475
Dionysiaca & Bacchica genus saltationis. 794
Dionysiaca libertas. 17
Dionysii templum Rhodi. 378
Dionysiorum licentia. 404
Dionysodorus. 500
Diophantus. 282
Dioscuri. 445
Diotima. 843
Discipuli leniter excipiendi. 4. in discipulis quid considerandum ad bene eos instituendum. 36
Disciplina. 399
Divites ridiculi. 361. & qui eos sectantur. 32. fœlicitatis suæ testes quàm divitias malunt. 34. admonentur. 264. quanti fiant. 277. cur virtutem non desiderent. 287. Suffragium contra eos. 338
Divitiarum verus usus. 50
Divitias quæ vitia comitentur. 112, 113. quæ mala. 129
Divitiæ malè reconduntur. 85, 86. quando à Iove, quando à Dite dentur. 100. mutant hominum mores. 102. ad malos potiùs quàm ad bonos veniunt. 107. facile dilabuntur. 113, 114. quæ bona adferant. 127. non sunt malorum causæ, sed male utentes. 128, 129
Doctrina non omnes pariter afficiuntur. 43
Dodonea fagus. 856
Dormientium gestu modò abnuunt, modò annuunt. 328
Dormire sub Mandragora. 58

Doſiadæ ara. 839
Draco. 854. cur ſignum multitudinis Parthis. 622
Dracones Pellæi. 751. cur Draco ſub tripode. 854
Dromo. 660

E.

Ebrii deſcriptio. 161, 162
Echo garrula. 240
Echecrates. 567
Elation ob ſaltationem clarus. 791
Electra Stoicorum. 383
Electro & vitro Sidonio lucidius. 892
Elei. 870
Eliæam ſuperciliis præ ſe ferre. 887
Elementa mundi. ibid.
Elenchus. 399
Elephantis ut uſus ſit Anthiochus adverſus Galatas. 582
Eleuſinia ſacra. 438
Elyſius campus. 673
Emmeleia, ſaltationis genus. 794. in Tragœdia exercetur. 796
Empedocles. 305, 677
Empuſa Saltatrix. 793
Encomium quid facere ſoleat. 605
Endymion. 365, 366, 646, 853. Lunæ curſum invenit. 853
Endymionis & Lunæ amor. 204
Enipeus Tyronem uxorem neglexit. 256
Ephedius quis ſit. 537
Epithetis utuntur poëtæ ad verſum implendum. 53, 54
Epictetus. 870
Epicurus venditur. 381, 498, 675, 758, 763
Epicuri liber exuſtus. 774. quid faciat in inferis. 763
Epicurei quales ſint. 519
Epimenidis ſomnus. 69
Epimethei opus. 19
Equa Theſſaliæ. 580
Equum educere in campum. 394
Equorum inſanum ſtudium Romæ. 37
Erinnys. 438
Eris pomum aureum projecit. 246
Euche Dea. 559
Euclides. 563. ante Euclidem geſta. ibid.
Eucrates Sicyonius. 269. natalitia filiæ celebrans. 512
Eumenes. 499
Eumolpus. 866
Eunomius. 284
Eunomus. 678
Eunuchus quid ſit. 843. non licere ei philoſophari. ibid. ejus & ſpadonis diſcrimen. 844
Euphranor. 479
Euripidis loci. 391, 490, 456
Europa. 259. à Iove rapta. 260
Eurybatus. 749
Eurydice reddita Orpheo. 310
Eurytus. 393

F.

Fabæ cur ſacræ Pythagoræ. 373. fabis magiſtratus creant Athenienſes. ibid.
Fabulæ priſcorum cum aſtrologia conſentiunt. 853
Fabularum congeries. 801, 802, 803, 804, 805, 806. idque ſecundum locos ubi habebantur.
Facilia apparent nobis difficillima. 856
Fagus dodonea locuta. 896
Fatum cauſa rerum. 303
Fatum inevitabile. 489
Fati neceſſitate ſeſe excuſant homines. 589
Fati unius & fortunæ arbitrio nos regi. ibid.
Felicitas mutat mores. 20. in quo eam conſiſtere putet vulgus. 434. ſolus Fœlix qui liber eſt. 864
Ferri collatio cum auro. 350
à Filo tenui ſuſpenſi omnes. 354
de Finibus multi diſceptant. 355
perinde ac ſi Fluvii ſurſum ferantur. 271
Fluvius vino Chio ſimilis. 643
Fluvii intereunt, cujus exemplum eſt Inachus. 360
Fœminæ communes in beatis inſulis. 676. fœmina eſt ſeminis receptaculum. 888. fœminæ & maris legitima eſt conjunctio. ibid. in coitu viro majorem delectationem percipit. 893
Fœnus & Computum. 86
Fœnus primum & ſecundum. 384, 385
Fœnerari ſoli ſapienti convenit. 384
Fœtor oris Gelonis tyranni. 530
Formicæ portentoſæ. 644
Formoſi, Megillus Corinthius. 264. Charmoleus Megarenſis. 278. & ſeq. Char-

Charmides, Phædrus Cliniæ filius. 306
Fortuna & fati arbitrio nos regi. 489.
Frugalis victus in quibus consistat. 163, 164
Funerum vanitas apud Romanos. 38

G.

Galatæ ab Antiocho fugati. 582, 583
Galatea & Polyphemi amor. 238. se Nereidibus dicit formosiorem. 239. ejus templum. 668
Galeam tibiæ, capiti ocreas adaptare. 500
Gallinarum lac. 456
Gallinaceo sacra ædes. 683, 684
Ganymedes. 190, 191. Cur à Jove raptus. 192
Gargarus Idæ cacumen. 218
Gattrocnemio unde dicta. 653
Geron ore fuit fœtido. 530
Gemini. 854
Genetyllides. 903
Geometria artem exordientibus qualia proponat. 562
hominum qui Gestarentur irrisio. 41
Gloriæ studium homini familiare. 322
Glycerium pellex Megapenthis. 431
Glycon. 759. ejus colloquium cum sacerdote. 772
Gnathonides. 757
Gniphon. 435, 167
Gobares. 426
Græcæ loqui discere volenti quid faciendum. 611
Graculum alienis plumis exultare, 486
Gry. 835
Gula flagitat consueta. 477
Guttur longum quatuor digitos. 40
Gymnasiorum quodnam optimum. 811
Gymnopodiæ. 791
Gymnastice comendi artem rejicit. 630

H.

Hæredipete Charinus & Damon. 269
Hæreditas jure naturæ ad liberos pertinet. 272
Halcionii dies. 169
Harmoniarum quarundam proprietates. 585
Harmonides tibicen. ibid. & seq.
Harpyiæ cibos Plineo eripiunt. 94
Hebe. 883, 773
Hecates cœna. 262, 306
Helena cujus filia. 225. pulchra. ibid. à Theseo rapta. ibid. ejus forma despicitur, & vituperantur Græci quòd pro ea bellum gesserunt. 302. & seq. rapta est à Cinyro in beatis insulis. 679
Heliotæ. 681
Heliades. 875
Hellanicus. 823
Hellespontus unde sic vocetur. 251 ibid.
Helles fabula. 499
Hephæstion. 511
Heracleotes. 378. &c.
Heraclitus. 418
Heramithres. 755
Herba lanaria. 456
Hercules. 11. in Oeta conflagravit. 207, 509. ab Omphale sandalio verberatur, lanas carpsit. 208. liberos & uxorem occidit. ibid. Æsculapio posthabitus. ibid. in Venerem acer. 874
Hermeas. 844
Herminus Aristotelicus. 870
Hercules cœlum ferens. 344, 345. irridetur divinitas, venditur, ejusque mores. 298. & sequent.
Hercules Lydius. 608. quomodo pictus. ibid.
Hercules in scena. 797. taurivorus deos. 876
Hermaphroditus. 211. qualis. 231
Herodes. 865, 866
Herodoti virtutes 571. & seq. ejus libri Musæ appellati. 573. quo præmio ulus sit. 636. non vera scripsit. 633
Herodizes. 626
Heros quid. 267
Hephæstion. 499
Heliodi fabula de musarum saltatione. 795
Hierophantes. 829
Hinnulus leonem. 274
Hippias. 573
Hippocentaurus. 17. ejus pictura. 579
Hippoclides non curat. 501, 502
Hippogerani. 648
Hippogypi. 646
Hippomyrmeces. 649
Hip-

Hipponicus. 105
Hircocervi. 18
Hircum mulgere, & cribrum supponere. 866
Historiam rectè scribere difficillimum. 603. in scribenda ea quid observandum. 604. primum vitium. 605. ut differt ab encomio. ibid. à poesi ibid. in ea convenienti tempore laudandum. 607. secundum vitium. ibid. tertium vitium. 617. quartum vitium. ibid. quintum vitium. 618. sextum vitium. ibid. septimum vitium. 620. Virtutes duæ. 625. quibus instructus esse debeat historiam scripturus. 627. & sequentib. historia posteros respiciat. 630, 631, 638. adulatores rejicit. 638. quo stylo scribenda. 632. & seq.
Historicus quæ præcipua afferre debeat domo. 620. res ut gestæ sunt narrare debet. 629. veritatem sequi. 630. qualis esse debeat. 631. & sequentib. quomodo conscribere. 633. & seq.
Histrio nullus punitur. 408
Homerus. 676. cujas esset &c. ibid.
Homeri loci. 4, 23, 30, 43, 390, 391, 414, 458, 489, 490, 493, 795, 800, 854, 890
Homo bicolor. 15
Homo est infans. 169. homines bullis similes. 356. homo bicolor Thespidi dono datus. 16. homines inter se comparati. longè discrepant. 170. eos creasse diis utile. 179. omnes moriuntur. 297. anima & corpore compositi. 299. eorum mores. 325. foliis sunt similes. 356. quid sint 379. nulla illis fides. 390. evitare fortunæ offensionem non possunt. 495. societatis sunt amantes. 893
Honestum solum bonum, dicunt Stoici. 532. necessatio est præstabilius. 897
Honoratus. 864
Horæ. 366. Horarum sedes. ibid.
Humanitas, & quibus opus habeat. 1. ejusdem descriptio. 5. oratio. 6, 7. commoda. ibid.
Hyacinthus. 676
Hyacinthus & Branchus Apollinem amant. 187. quomodo ab Apolline occisus. 209. ab eodem Amyclis sepultus. ibid. In florem mutatus. 210
Hydamardia. 691
Hyperbolus. 644
Hyporchemata. 792

I.

Iambulus. 641
Ipræter Ianuam incitari. 39
Iapeto antiquior. 198
Icarius palmitem à Baccho accepit. 216. occisus a compotoribus. ibid.
Icarium mare. 852
Icarus. 852. ejus fabulæ expositio. ibid.
Iccus. 626
in Ida Corybantes insaniunt. 206
Idea Socratis. 380
Ignis communicatus non minuitur. 182. ejus necessitas. 183. ignis solis præstantior. ibid.
Ignorantia apud homines facit quod lethe apud inferos 357
Ilium. 360
Ilienses. 413
Imperat optimè qui ira vacat. 870
Imperitia audaces, res considerata timidos efficit. 20
Impiorum insula. 681, 682
Inachus fluvius mortuus. 360
Indi quomodo vino affecti. 23. cur. ibid. solem saltatione salutant. 792
Indifferentia quæ sint. 382
Indolentia animi paranda. 36
Indopates. 438
Inferorum pœnæ. 283, 327. & seq.
Innotescere quomodo quis possit. 571. & sequentib. 587
Ino in mare præcipitatur. 251. Bacchi nutrix. ibid.
Insaniæ futuræ indicia. 784. insanabilis signa. 712. causæ. 728
Insanire cum ratione. 23
Insontem accusare. 552
Insula ex caseo. 668
Interitus unius alterius est ortus. 888
Invidiæ signa ex vultu. 712
Io à Iunone in vaccam mutata. 188. Isis jussu Iovis facta. ibid. ejus fabula. 249. & sequentib.
Iolaus. 270, 736
Ionici joci. 468
Iovis ædes. 106. catena. 854
Ira vacans optimè imperat. 869, 870
Iridis sedes. 366
Isis Ægyptiorum dea. 188
Ismenodorus. 816

Iu-

Iucundum solum bonum, ex Epicuro. 532
Apud Iudicem adversario faventem æquia causa non agenda. 781, 782
Iuno ob Ganymedem zelotypa. 192. & sequentib. à quibus colatur. 367. ut Vulcanum concepit. 365
Iupiter & ejus varia epitheta. 52. tauro assimilatus fert Europam. 260. ubi educatus. 367. Cretenses ejus sepulchrum ostendunt. ibid. quo pacto paternos dentes effugerit. 180. qualis esset juvenis. 59. aram in Gargaro habet. 189, 190. à capra educatus. 364. ejus regia ubi. 366. quid sit ejus catena. 854. multa fabulosa de Iove. 290
Iuramentum, Socratis per canem & platanum. 380
Iustitia. 399
Ixion Iunonem sollicitavit. 195, 334, 396. objecta nubes. 197. & sequentibus. cur pœnas luat. 366, 367

L.

Labor exhaustus affluit. 551. relaxationem postulat. 873. summis Labiis philosophus. 487
Lac gallinarum mulgere. 456
Lacedæmoniorum consuetudo in ferendis calculis. 589. saltatio. 789. ad saltationem bellum inibant. ibid. enervati. 264
Laconici maris cochleæ. 435
Lachanopteri. 647
Laches. 167
Lacydas pater Megapenthis. 428
Lampichus Geloorum tyrannus. 278
Lampis amore meretricis periit. 317, 318
Lari in morem. 447
Laurus Veneris transfuga, & ab ea alias fugitiva. 881
Laus nimia est adulantis, ideoque odiosa. 609
Lectus & lucerna testes sceleris vocantur. 442
Leo cordula vinctus. 471
Leogoras. 737
Leotrophis. 626
Lesbonax, saltatores manu sapientes appellabat. 810
Lethes aqua. 160. eam non bibere supplicium gravissimum. 442
Liber quis sit. 864
Libyes astrologiam aggressi sunt. 149
Literæ mutæ ultimam sortem obtinuerunt. 4
Lotus Homeri. 22. lotum refert ibid.
Lotus dulcis. 452. quales degustata fuerunt Ulyssis socii. ibid.
Lucerna fabulosa. 656
Lucianus natura felici præditus. 5. avunculo traditus ut disceret sculpere. ibid. cur humanitatem prætulerit statuariæ. 10. quo scopo somnium exposuerit. 12. philosophiam amavit. 392, 406. ejus facultates tenues. 1. ejus avunculus optimus statuarius. 1, 2. ejus scripta Dialogi & Comœdiæ sunt participia. 18. quales res oderit. 400. *Minervam orat.* 401. in eum Diogenis *oratio.* 403. & sequentib. Responsio Luciani. 406. perpetuò vincit. 413. Alexandro pseudomanti infensus & invisus. 779. qua provincia fit usus. 491. orator mediocriter exercitatus. 493. ejus peregrinatio. *ibid.* ejus orationis laus. 577. *judicium de* suis orationibus. 584. *ubi est Lucrum* natura adacta servias. 485
Sol & Luna incoluntur. 647
Luna ad Endymionem descendens. 204. amore disperiens. 205, 365, 366. cur non semper eodem vultu appareat. 836
Luxum cujusdam cavillantur philosophi Athenienses. 27. & seq.
Lychnopolis. 636
Lycophronis Alexandra. 839. in Lycorem appulit Deucalionis scapha 61
Lycurgus. 855
Lydem ex viro fieri. 785
Lynceus. 107
Lynceo perspicacior. 519
Lysimachus comicus. 47

M.

Macetis. 751
Maeandrius Polycrati faccessit. 335, 352
Menades sequuntur Bacchum. 188
Magi Babylonii ad inferos deducunt. 328, 329
Magnum cum parvo comparatum, magnum videtur. 181

Ma-

Magnus. 778
Malchion Syrus. 621
In Malis ferendis ſocietas ſolatium fert. 297
Par eſt Mala pati qui patraverunt mala. 391
Malvæ radix invocanda. 681
Mandrabuli in morem res procedit. 463
Sub Mandragora dormire. 58
Margites. 516
Mars & Venus impliciti laqueis à Vulcano. 214
Mars ſaltator. 794
Marſyas. 213, 587
Mas ſemen prolificum emittit. 888
Maſcula libido reprehenditur. ibid. defenditur. 895. & ſeq.
In Matellam immingere. 448
Mauſacas. 621
Mauſolus & ſeq. 336, 511
Medea. 490, 560
Medi quales quum ex equo deſcenderunt. 317. gens mollis. 293. mors 317
Medici quid ſpectent in ægroto. 728. rogandi. 724. immunitates. ibid.
Ars Medica facilis. 505
Meditantis geſtus. 504
Medius ſtatus optimus. 517
Megabyzus. 103
Megacles. 428
Megalonymus. 828
Megapenthes tyrannus. 428. Cydimachi bona cepit. 429. ejus ſcelera. 440
Megillus. 438
Megillus Corinthius formoſus. 264
Melantus. 272
Meleagri interitus cauſa Diana. 362
Melitus. 395
Melitides. 910
Menandri locus. 903
Mendacium veritate ſpecioſius. 543
Menecrates. 543
Menelaus ex Pelopidis oriundus. 225
Menius. 652
Menippus canis ubi verſari ſolitus. 262. ejus deſcriptio. 263. ad mortem alacritas. 282, 309. deſcenſus ad inferos. 330. & ſeq.
Menſa communis unde inventa. 893
Menſes Luna definiuntur. 849
Mercede conductorum calamitates. 444. & ſeq. mercedis nemo, ne rex quidem eſt expers. 492
Mercenarios omnes eſſe. 492
Mercurius fur. 176, 423. ejus mores. 197, 198, 199, 213. ejus negotia. 232. eloquentiæ præſes. 485. legatus inferorum. ibid. ejus furta. 198. cupidinem vicit. ibid. teſtudinem fecit. ibid. nuncius. 199. ejus virga. ibid. officia. 232. palæſtram docet. 237. ejus ſedes. 366. Mercurius perſtringitur. 423. Mercurio eloquentiæ præſidi ſacraficare. 485
Meriones ſaltator. 789
Metrodorus. 758
Metus & ſpei effecta. 353. alia metus effecta. 759
Miccio diſcipulus Zeuxidis. 581
Midas ſervus Megapenthis. 430
Midas Servus. 512
Midam & Crœſum & Sardanapalum Menippus inſectatur. 265, 266
Micyllus ſutor. 432
Milo Crotoniates. 347
Milo. 626
Minerva. 518. ubi colatur. 367. Lutum Promethei inſpirabat. 15
Minerva à Iovis cerebro. 199. & ſeq. virgo perpetuò, armata, terribilis. 200. & 216. ejus ſuffragium. 589
Minos. 853
Minous menſis. 672
Miſanthropos. 139. ejus deſcriptio. 137. & ſequentib.
Mithrobarcanes. 329, 331
Mneſarchi filius. 835
Modeſtia. 36
Mœrichus. 283
Momus cur Deum reprehenderet. 39. qua in Vulcanum reprehenderit. 518
Morborum deploratorum non ſuſpicienda cura. 711. nec ſimiles, nec curabiles omnes. 726
Mors remedium malorum ſenectutis. 348. adverſariorum invictiſſimus. 348. ejus nuntii. 354. quibus in primis moleſta. 424, 433. quibus non moleſta. ibid.
Mortales ſe eſſe ſi cognoſcerent homines prudentius viverent. 354
Mulieres duæ pugnant pro Luciano. 4, 5. mulieres doctos conductitios habentes. 475. procliviores ad inſaniam

niam quàm viri. 727, 728. earum conditio. 320. Mulierum inter se retta conjunctio. 894. ad generationem sint in numero, at non ad cætera. ibid. earum cultus immoderatus. ibid. de iis dictum Menandri. 903
Muliebris Venus, barathrum. 877. masculam meliorem esse demonstrat. 891
Muliebris formæ commendatio. 892
Munus Cyclopis. 432
Munera Iovis non rejicienda. 126
Mutatio in melius quandoque majorum malorum principium. 658
Musæ cur amore non teneantur. 217
Mycenæ. 360
Myron. 6, 517
Myrrhina. 473. canicula. ibid.
Myrton & Xantippe Socratis uxores. 192
Myrtium meretrix. 317
Myrtus sacra Veneri. 881

N.

Narcissus. 676
Natura prima omnium mater. 887
Naufragorum habitus & oratio. 446
Navis ad navigandum præparata ut sit. 422
Necracademia. 678
Negretus. 684
Neoptolemus saltandi arte præcelluit. 789
Nephele mater Helles. 252
Nephelocentauri. 650
Nephelococcygia. 657
Neptunus. 518
Neptuni & Tyrûs amor. 256
Nestoreus scyphus. 515
Nicias. 497, 629
Nicostratus. 607
Nigrinus Platonicus philosophus. 21
Nigrini qualis oratio. liberalitas, & opum contemptus. 35
Niobe. 10
Nireus. 335
Nirco formosior. 105, 277
Nisi coma purpurea. 370
Ninus urbs. 359
Noctuas Athenas. 19
Ad Noctuam aviculæ concurrunt. 586
Noctis templum. 614
Nomen alterius filio imponere, honoris signum. 155
Nosce te ipsum. 265
Novercæ quales erga privignos. 719
Novitas grata. 578. quid sit. ibid.
Numa Italus. 67
Numidica avis. 687
Nuptiarum utilitas. 909
Nycterion. 649
Nyctiporus. 614
Nyctor. 651

O.

Obolus præmium Charontis. 285, 308, 356
Octipedes qui sint apud Scythas. 591
Oculi exemptiles. 655
Odium in crastinum non reconden-dum. 177
Oebalus Hyacinthi pater. 209
Oecellus Lucanus. 497
Oedipus. 478
Oeta. 345
ab Oeneo ad sacra non adhibita Diana. 362
Olympia coronatus. 455
in Olympia, Iovi sacra fieri solita tantùm obiter. 62
Olympias Alexandri mater. 290. concubuit cum dracone. 758
Olympiorum victori formidanda reliqua stadia. 590
Onoscelex. 692
Oracula non sunt ab Astrologia aliena. 854
Oratio Carcharorum. 474. Attica eloquentia, & hymetti melle pleni Oratio. 475. quænam communis ejus vitia. 604. quid in ea fugiendum. 338. ejus effecta. 42
Oratores decem Athenienses contra Macedonas. 595
Ordinem suum esse observandum. 46
Orestes, Pylades. 506
Orœtes. 315
Orpheus Astrologiam docuit apud Græcos. 850. ejus lyra. ibid. dilaniatus est. 390
Ossa & Pelion, Olympo superimposita. 344
Othryades. 360. Severianum superavit. 765

Ovis instar præmonstrata fronde sequi. 556

P.

Pæstus medicus. 782
Pagurades. 661
Palamedes litterarum inventor, cujus filius. 46
Pallas è cerebro Iovis exiliens. 200
Pan Mercurii filius. 228. cur hirco similis. 229. musicus. ibid. res gestæ. 230. salacitas. ibid.
Panis colostratus. 823
Pannychia. 684
Pantomimus appellatur saltator. 809
Paphlagones superstitiosi & stolidi. 753
Paræmonia. 638, 639
aliter Pasca, aliter natura statuit de vitæ tempore. 270. omnium bonorum & malorum causa est. 323. & sequent.
Parendum libenter patri. 234
Paris Priami filius bubulcus. 218. formosus, amatoriarum rerum doctus. ibid. & 219. cum Idæa muliere consuevit. 219
Parnassus. 344. biceps. 346
Parnassus Caucaso excelsior. 344
Parrhasius. 473
Parrhesiades quis sit. 400
Partem utramque boni Iudices audiunt. 527
Parthenope. 785
Pasiphaë cur tauro copulata dicatur. 852
Patroclus ab Achille amatus. 912
Patrum erga liberos quantus amor. 704. liberos magis amant, quàm ab iis amantur. 721
Pauperum consolatio. 264
Paupertatis causæ. 72. epitheta quædam. 114. commoda. 118. in eam incidere facile est. 115. quæ virtutes eam comitentur. 116. quæ suppediter. 124. quemvis enecat. 449. ad eam fugiendam nihil non fieri solet. 490
Peccare est hominis, ignoscere Dei. 859
Peccantes quomodo tractandi. ibid.
Pecunias esse tertium bonorum. 842
Pegasus. 10
Pella quo tempore floruerit. 751
Pellæus draco. 755
Penelope Icarii filia, mater Panos. 229
Pentheus dilaniatus. 390
Perdiccas. 626
Peregrina in regione familiares nancisci jucundum lucrum. 879
Periclis suadela. 895
Perilaus. 737. bos ad supplicium Apollini dedicatus. 739
Peripatetici quales. 516
Peripateticus philosophus qualis. 886
Persæ. 530. gens mollis. 293
Persica convivia. 470
Perseus Balenam occidit, & ejus fabula. 257
Perspicuitati sacrificandum. 338
Phæaces. 41. admiratio eorum. ibid. choreis gaudebant. 791
Phæacum rex. 335
Phædræ. 785
Phædri accubitus. 896. idem à Platone amatus. 891. formosus. 306
Phaëthon. 651, 852. rex incolarum solis. 647
Phaëton ad Eridanum sepultus, ejus sorores in populos conversæ. 235. ejus fabulæ expositio. 852
Phaon. 276
Phalaridis vita. 731
Pharia turris. 638
Phavorinus. 861
Phello. 668
Phellopodes. ibid.
Phidias. 6, 7, 517. ex ungue leonem cognovit. 545
Phidon. 272
Philænis. 894
Philemon. 498
Philiades. 146
Philippus Macedo. 337. ejus res gestæ. 293. ejus perfidia, proditio. 294. oculo orbatus. 628
Philippides. 496
Philolaus. 498
Philosophia contemnit bona vulgò laudata. 22. longo tempore addiscitur. 505
Philosophiæ falsæ descriptio. 397. veræ descriptio. 398. ejus sociæ Virtus, Modestia, Disciplina, Iustitia, Veritas. 399. ejus ingenuitas, & loquendi libertas, elenchus. ibid. maculas animæ eluit. 439. ea optima quam multi sectantur. 515
Philosophus. 387. debet esse paucis contentus. 388. philosophorum sen-

tentiæ diversæ. 327. &c. auditores eorum insanientibus comparantur. 43. eos esse adulatores turpe. 34. eorum vitia. ibid. Philosophi fiunt qui ad philosophandum sunt nati. 43. perstringuntur eorum nugæ. 76, 263, 280. mores & gula. 159. & seq. eorum diversa doctrina. 327. vita & sermones discrepant. 328. unde dignoscantur. 473. ut explorandi. 417. non debent indignari. 397. mali cum histrione comparantur. 407. cum asino Cumano. ibid. veræ philosophiæ, verisque philosophis odium conflant. 408. perstringuntur. 409. comparantur simiis. 411. inhiantium auro descriptio. 414. quæ sint bona philosophorum. 509. & sequentibus. eorum sectæ quædam enumerantur. 514. eos contendere ridiculum. 840. illis salarium amplum constitutum. 841. ut præderastæ perstringuntur. 890. eorum sectæ diversæ. 514
Phineo cibos harpyiæ eripiunt. 94
Phlegethon. 346
Phlogius. 652
Phocis. 906
Phni. 835
Phœnicis annos vivere. 544
Phryna. 438
Phrynondas. 749
Phryxus. 851. ariete aureo vectum esse quid sit. ibid.
Pingues homines qui dicantur. 751
Pirithous Iovis filius. 196
Pisa. 576
Pisani. 368
Pisces colore & sapore vini. 644
Plagium est hominem liberum vendere. 374
Platanus Socratem auscultans. 896
Plato. 497, 498. Phædrum amavit. 891. ejus laudes. 402
Platonici quales. 516
Plutus quando claudus & quando alatus. 98. ejus epitheta. 113. cæcus & claudus. 97
Plutocles. 684
Plutonis nomen quid significet. 100
in Pnyce habebantur actiones oratoriæ. 895
Podalirius. 754
Podoctypa. 828
Poeticus fumus. 54. eorum libertas. 606
Polus. 336, 427, 573
Pollux & Castor similes. 316
Pollux ab Amyco vulneratus. 236. ut is & Castor alternis moriantur. 317
Polybius. 847
Polycletus. 6, 7
Polycrates. 352. ejus finis. ibid.
Polydamas. 626
Polylampes. 652
Polyphemus amor ejus & Galatea. 238, 239, 240
Polyphemi & Vlyssis fabula. 241. & seq.
Polypi astutia. 245
Polystratus. 275
Pomum aureum projectum. 246. pulchræ præmium. 218
Prælata, non prælata. 382
Praxiteles. 6
Priapus qualis. 231. ejus ridiculum factum. ibid. bellator Deus. 793
Principatus, res molesta. 733
Principium totius dimidium. 506
Prodicus. 578
Prometheus. 365. palo affigitur. 174. cur. ibid. cur vinculis solutus. 186. Promethei variæ acceptiones. 13. & seq. homines formavit adjuvante Minerva. 15. refutat objecta crimina. 177. & seq. ejus pœna. 365. ejus pars. 468
Procemio uti præcipit Rhetor. 25
Proserpina. 339
Protarchus. 103
Protesilaus. 309, 302
Protei variæ formæ. 144, 145
Protei Ægyptii fabula saltationi accommodata. 793.
Proverbia quædam. 409, 462, 466, 470, 475, 482, 519. 526, 551, 578, 588, 589, 287, 858, 892
Proxenides judex Olympicorum certaminum. 573
Prytaneum. 175
Pseuta. 419
Psittopodes. 661, 553
Psyllotoxotæ. 647
Ptœodorus. 273
Ptolemæus Lagi filius. 15, 500
Pulchritudo tertium bonum. 810
Pulchrum est quod unicuique proprium est. 609
Pueritia qualis sit. 171
Puerorum studia. 904. & seq.
Pylades, Orestes amici. 906

Pyronides. 652
Pyrrhias. 102, 335, 387, 464
Pyrrichia ſaltatio unde dicta. 789
Pyrrhus Epirota Alexandro ſecundus. 500
Pythagoras. 371, 372, 373, 497, 737, 305, 677. ejus venditio. 371. ſcepties transformatus. 749

Q.

Quaternio maximum juramentum, & numeri perfectio. 498
Quatuor, juramentum Pythagoræ. 372

R.

Rabidi canis morſus rabioſum facit, & rabioſi ſuo morſu rabiem excitant. 43
Ranæ terreſtris in morem vociferari fientem. 469
Regis oculi & aures multæ ſunt. 470
Regum moleſtiæ. 355
Reipublicæ adminiſtrationem ex cœlo inſtituit Lacedæmonlis Lycurgus. 855
Relaxatio animi & corporis neceſſaria. 640
Rhea anus Attin puſionem amavit. 206, 365. ubi colatur. 367. ſaltatione delectata. 788. Iovem occultavit. 364
Rhodochares. 435
Rhodope. 783
Rhodus Soli ſacra. 878
Rilus in ambiguo dum vivimus. 262
Roma omnibus ſcatens vitiis, qui eſſe poſſit virtutis palæſtra. 31
Romana ſaltatio. 793
Romani luxus deſcriptio. 29, 30
Roxanes & Alexandri nuptiæ depictæ. 574
Rufinus. 870
Rutillia. 770
Rutillianus. 749, 766, 782

S.

Sacrificiorum deriſio & cultus divini. 361. eorum ritus. 367, 368. & ſequent.
Sæculum quid ſit. 879
Sagittæ Scythicæ veneno, Curetum reſina ungi ſolitæ. 43
Sagittariorum Perſarum & Scytharum mos. 530
Salæthus. 485
Salætho ſimilia facere. 486. legem tulit in adulteros. ibid.
Salii Romanorum. 793
Salmoneus Iovi obtonuit. 56, 57
Saltare in tenebris. 542
Saltationis ortus. 788. ejus tria celeberrima genera. 794. ab Homero & Heſiodo laudata. ibid. in Tragœdia & Comœdia adhibebatur. 796. Auguſti temporibus incrementum cepit. 799. quarum diſciplinarum ſit particeps. 800. ejus utilitates. 811. ſcopus. 808
Saltatio cum Tragœdia & Comœdia comparatur. 796. & ſeq.
Saltatio Phrygia petulans. 799
Saltator celebris Neronis tempore. 807. Saltatoris improbatio. 785. Saltator quid debeat ſcire. 800, 801. ejus apparatus. 809. tres animæ partes oſtendit. 810. qualis eſſe debeat. 812. ejus vitia. 814, 815. &c. Itali ſaltatorem appellant Pantomimum. 809
Salvere quid ſit, ejuſque uſus. 496
Salus ſeu Sanitas Dea antiquiſſima. 499
Sanguis pluit in Sarpedonis morte. 650
Sanitas quid appellaretur Platonicis. 498
Sapientem odi qui ſibi non ſapit. 487
Sappho. 895
Sardanapalus qualis. 304
Sardium arx. 455
Satietatis incommoda. 33
Saturnus execuit patrem & filios devoravit. 364
Satyrus Marathonius. 336
Satyri Bacchi miniſtri. 794
Scapha virgultea Ægæum tranſmittere. 525
Scepticus philoſophus quid teneat. 387
Scintharus. 662
Scipionis res geſtæ. 289
Scommate nihil ſit deterius. 397
Scorodomachi. 647
Scythæ. 530. Scythæ humana carne veſcuntur. 212. homines mactant. 369
Scythicæ ſagittæ veneno inunguntur. 43
In Secundis rebus non meminimus mortis. 354
Selenitæ. 651
Semele quæ? 701

Semivocales secundum locum obtinent inter literas. 47
Senis decrepiti hypotyposis. 271. mortui non flentur. 426
Servorum miseria. 444. &c. emptitii nudabantur. 846
Severianus ab Othryade superatus. 765
Sicinnis celeberrimum saltationis genus. 794
Sidonius Rhetor. 862
Simia Cleopatræ. 487
Simiæ tripudiantes. 411
Simylus. 275
Simonides ordine collocavit literas græcas. 46
Sinopensis. 602
Simmiche. 438
Sirenes. 785. Sirenes fuisse dubium. 22
Sirius. 380
Sisyphus. 334
Sobrius esto & memento diffidere. 541
Socrates. 9, 307. &c. ejus mores & doctrina. 379, 380, 381, 675, 678. ejus uxores Xanthippi & Myrton. 192. Socrates confessus est se hoc scire, quod nihil sciret. 542. pugnavit apud Delium & fugit. 678. sapientissimus à Pythio dictus. 795. saltandi artem laudavit & didicit. ibid. perstringitur ob puerorum amorem. 890, 908, 912
Saltationis artem didicit. 795. Alcibiadem amavit. 908
Sol apud Clymenen tardavit. 206. ejus cursum invenit Phaeton. 852. ejus jacula. 854
Sol & Luna incoluntur. 647
Solœcismus quid sit in voluptate. 39
Solonis & Crœsi colloquium de fœlicitate. 349. &c. ejus laudes. 595. & seq.
Somni regia. 684
Somnium hyemale. 11
Somniorum insula. 683. & seq. Ne per somnium quidem. 459. eorum diversitas. 684. eorum objecta miranda. 10
Sophistæ simiis assimilantur. 411
Sopolis medicus. 834.
Sororis nuptiæ apud Assyrios & Persas licitæ. 364
Sortis exemplum. 536
Sortes Olympiorum. ibid.
Sostratus Gnidius. 639, 749
Sostratus Bœotius qualis. 857, 323
Spadones. 144
Sphæra ex calamo. 21
Spei & metus effecta. 353, 718
Statuariæ descriptio. 5. ejus ortus ibid.
Stesichorus. 673
Stoici quales. 516. quanti fin. 381. & sequentib. eorum dogmata, habitus & vitæ ratio. 517. nulli inst in beatis insulis. 675
Struthobalani. 644
Studiosorum cum athletis comparatio. 640
Supplex non occidendus. 391
Sylla. 579
Syllogismus celeberrimus. 383. varia syllogismi nomina. ibid. & sequentibus. syllogismus indemonstrabilis, ejusque vis. 385

T.

Tantalus. 94, 334, 353, 366, 300
Taraxion. 614
Tarichanes. 661
Tartarus quid sit. 353
Taurus ab Ægyptiis colitur. 849
Tauri fabulosi. 593. Taurus Perilai Apollini dedicatus. 739. acceptus. 740
Telephi factum ad medelam sui. 44
Telesilla contra Spartam armata processit. 895
Tellus Athenienſis pro patria mortua. 349
Ter beatus. 20
Tereus. 478
Ex Iovis tabulis Testis. 455
Testudinis inventio. 188
Thalassopotes. 665
Thamyris. 393
Thanatusia. 677
Thargelia. 843
Theagenes. 626. ob scortum mortuus. 427
Theano. 195
Theodotas Rhodius. 582
Theognis. 490. locus ejus. 449
Theon. 626
Theopompi culpa in historia. 712
Theramenis cothurnus. 909
Therites. 652
Thersites. 835, 677
Theseus. 540

Thesmopolis Stoicus. 472
Thespis tibicen donatur homine bicolore. 16
Thessalæ equæ. 580
Thessaliæ præsides, præsaltatores nuncupati. 791
Thessali equi. 904
Thoni Ægyptii uxor. 751
Thrasycles philosophus. 157, 284
Thucritus. 270
Thucydides quo procemio usus sit. 636. ejus locus. 19, 20
Thyestes. 478, 851. filios devoravit 364. ejus aries aureus. 851
Tibia saltatoris administra. 796
Tibius. 103
Tilliborus latro. 747
Timarchus. 488
Timocrates. 787, 810
Timocrates heracleotas. 858
Timon Echecratidis filius. 70. ejus liberalitas. 65. & ex ea calamitas. 6. &c. odit deos & homines. 121
Timotheus tibicen. 585
Tiresias. 339, 851. ejus astrologica scientia. 851. ejus de mulieris in coitu oblectatione dictum. 893
Tisiphone. 438
Tithonus. 273. annosus. 543
Titormus. 626
Tityus. 334
Tomyris Cyrum truncavit. 352
Totum ex partibus nosse. 546
Toxaris cur in Græciam venerit. 593. pro mordace habitus. 591. ejus sepulchrum. 592
Tragœdia spectaculis convenit. 785. emmeleia proprium ipsi saltationis genus. 796. ejus histrionis descriptio. ibid.
Tragœdum Ilienſium more in se excitare. 413
Triangulus triplex, quid significet. 498
Tribades quid facerent. 894
Trigonistria. 828
Tritonnomendetes. 661
Trophononii templum. 340. quomodo vates. 267
Triptolemus. 11
Tyrannicidæ quid ineſſe debeat. 701. debetur præmium. 693. & seq.
Tyrannos occidendos. 694. metu potius quàm studio coli. 430
Tyro vitiata à Neptuno. 256. ejus ditio. 668
Tyroessa. 679

V.

Varietas rerum jucunda. 314
Valere quid sit, ejusque usus 498
Vates nihil sani dicant. 396. delphicæ vates, degustata sacra aqua, vaticinatur. 549
Vaticinatio nihil potest. 867
Τὸ ἀνθρωπίνῳ μεταλαβεῖν. 395
Venus. 365. ubi colatur. 367. quidnam sit ejus & Martis adulterium. 854, 214. Anchisen amavit. 220. cum Baccho jucundior. 882
Verberibus Momericis dignum. 452
Venerem secundum naturam bruta servant. 889
Verbis non verberibus res agendæ. 403
Verecundia utilitatis & damni Dea. 900
Veritas. 399. ejus descriptio audientibus injucunda, & à mendacio obscuratur. 543
Vinum tenue insuetis quid efficiat. 459, 460. vini effectus in India. 23. abusus quid faciat. 216
Virgo cœlestis. 854. cur virgo responsa daret delphis. ibid.
Virtus. 399. in quo consistat. 565. venalis apud Philosophos. 35. ejus studium in quibus non consistat. 36. virilis est. 399. ejus via longa. 506. animi perturbatione liberat. 510. fingitur esse vera &c. 520. in quo consistat. 565.
Vitæ humanæ varia negotia. 355. posit vitam quid sit futurum ignoramus. 262. eam amant etiam miseri & decrepiti. 325. utra suavior sit viri an fœminæ. 320. vita privatorum aurea. 327. cum pompa comparatur. 335. cum histrionibus. 336. privatorum vita optima. 339, 340. vitæ varietas. 353. longissima est centum annorum. 543. vitæ actiones aliæ oblectationem, aliæ utilitatem pollicentur. 811
Vites portentosæ. 644. aquæ feraces. 654. lactis. 668
Vitro Sidonio lucidius. 892
Ulysses fallit Cyclopas. 241, 242. patrum animosus. 241. sociis aures obturat. 357. ad inferos penetrat. 854. cur descendit ad inferos. ibid. ejus exemplum. 360. mendacia. 641. ad Calypsonem epistola. 685.

Vlysse callidior 105. prudentior. 277
Vmbilici aurei librorum. 478
Vmbram relicto corpore venati. 566. de asini Vmbra digladiari. 558
ex Vngue leonis magnitudem æstimavit Phidias. 545
Vniversum Cupido formavit. 896
in Vno viro aleam jacere. 588
Vocales primum locum tenent inter literas. 47
Vociferatio causas dicentibus utilis. 80
Vologesus. 612
Voluptas communicata jucundior. 893. quæ sit suavior. 452. ejus januæ quæ. 29
Vrbes moriuntur ut homines. 360
Vredines. 821. fiunt in vehementi frigore. ibid.
Vulcanus fornacarius. 365. hominem composuit. 518. de cælo dejectus. 342. ut conceptus. 365. ejus uxores. 210. fuit pocillator Iovis. 193. ejus officinæ sedes. 366
Vulgus gaudet cavillantibus. 404. laudat proceres. 588
Vulneris ab eo qui vulneravit petenda medela. 44
Vxores communes ex Socrate. 38

X.

Xanthippe & Myrton Socratis uxores. 172
Xanthus exustus. 253
Xenophon. 11
Xerxis facta. 304

Z.

Zamolxis Scytharum Deus. 594
Zenodotus. 676
Zenophantes parasitus quomodo mortuus. 273
Zeuxis hippocentaurum fœminam pinxit. 579. Autoborcam & Tritonem pinxit. 158
Zopyrion. 464

FINIS.

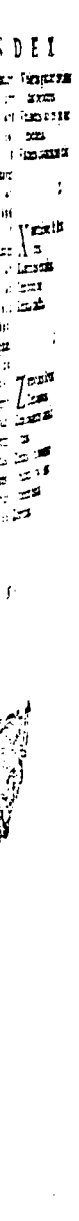

ΣΧΟΛΙΑ

ΕΙΣ

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ

ΠΡΩΤΟΝ ΜΕΡΟΣ.

SCHOLIA

IN

VOLVMEN PRIMVM

LVCIANI.

Nunquam hactenus edita.

Recenſuit & Notulas adjecit

JOANNES CLERICVS.

LECTORI

S. P. D.

JOANNES CLERICVS.

Eorum qui, post inventam artem Typographicam, primi ex Codicibus MSS. Veterum scripta ediderunt, sæpe quidem miratus eram diligentiam; sed nunquam, fatebor enim, tanta visa erat ac nuper, cùm manum admovi hisce, quos habes, LECTOR, Scholiastis Lucciani. Certè ab iis qui ex Codicibus non emendatioribus, quàm nostri erant, ut sine dubio plurimi fuerunt, ingentia volumina typis mandarunt, Herculeos oportuit exantlari labores, ut quæ edebant duntaxat legi possent. Hîc enim verè fuit Augiæ stabulum purgandum fimo, quem imperiti aut oscitantes librarii huc immensâ copiâ conjecerant. Menda nimirum intelligo, quæ tam multa fuerunt, ut in integris paginis sæpè tot essent quot vocabula. Accentus, distinctiones, apices, orthographia, reliquáque omnia quæ ad καλλιγραφίαν pertinent adeò erant neglecta, ut mendorum multitudine oculi hebescerent, ne jam loquar de iis mendis, quæ vel in codicibus unde nostri ducti fuerunt erant, vel ex oscitantia Librarii voces similes confundentis nata sunt.

Apographum quod habuimus ab Illustri Viro ISAACO VOSSIO à quatuor descriptum fuit Librariis, quorum unus duntaxat & legendi & scribendi peritus fuisse videtur, reliqui tres sæpe fortasse nescivere quod erat in exemplari legere, & per notas scripsere non modo vocabula nota, verum etiam nomina propria aliáque similia; interdum adeò imperitè, ut ne iteratâ quidem aliquoties lectione mendum tolli posset.

Sed nequid dissimulemus, videtur vel hoc nostrum Apographum, vel illud ex quo ductum fuit, dictatum

fuiſſe à librariis verò exceptum aure, aut non ſatis attentâ, aut minùs peritâ. Si quæras unde hæc animo inſederit conjectura, tribus verbis rem expediemus. *Obſervavimus* vocales & diphthongos affinis ſoni ſæpiſſimè confuſas fuiſſe, ut H, I & Υ; ΕΙ, ΑΙ & Ε; Ο Ι, ΥΙ, & Ι; Ω & Ο, quod aurium duntaxat, non oculorum vitio, contingere potuiſſe videtur. Idem & ex aliis antiquiſſimis Mſſ. libris colligere eſt, in quibus paria paſſim occurrunt menda. Ita in eximio illo Codice Alexandrino quem Carolo I. Britanniæ Regi miſit olim Cyrillus Patriarcha Conſtantinopolitanus, ſæpe legitur ἔλαιος pro ἔλεος, πληρώσι pro πληρώσαι, ἐξηγεύνησεν pro ἐξηρέύνησεν, ἀντάμιμψις pro ἀντάμειψις, aliáque ſimilia. Qui *ante norem* hoſce annos Oxoniæ edidit Pſalterium juxtà exemplar Alexandrinum, teſtatur in Præfatiuncula ei præfixa idem cerni in perantiquo Codice Mſ. Bibliothecæ Cottonianæ, in quo liber Geneſeos Græcè habetur. *Verùm* idem fatetur ſe non vidiſſe, unde *tam mira ſcribendi ratio* eſſet orta. Conſuli hanc in rem poteſt *Vir Eruditiſſimus* J. R. *Weiſtenius* in Orationibus de Linguæ Græcæ *pronuntiatione*, ubi pluribus probat ſimilitudinem ſoni *feciſſe* ut promiſcuè uſurparentur Υ, Ι & Η, quod innumeris exemplis oſtendit, non ex libris duntaxat petitis, ſed etiam ex Nummis & Marmoribus. Vide præſertim *Orat.* VIII. ubi ex Salmaſio invicta hujus rei affert argumenta.

At quorſum iſta? inquies. Ne ſcilicet quæ hîc in accentibus, aliiſque minutiis occurrent menda, ea mihi, BENIGNE LECTOR, quaſi oſcitanter in hoc negotio verſato attribuas, cùm certè pro uno quod hîc occurret, centena aliquot ſint emendata. Tot erant *ut* oculorum aciem retunderent, & meorum & Typothetæ, unde mirum non eſt ſi quædam ex tanta copia ſuperſint. Præterea cùm quicquid eſt hujus operæ deproperandum fuerit feſtinante prælo, per tempus non licuit Lucianum legere, atque ſingula Scholia ad paginas ejus referre. Satis magnus fuit labor evolvendi Mſ. Co-

dicis

dicis ut integra in unumquemque Dialogum Scholia eo ordine disponerentur, quo nunc in Editionibus nostris dispositi sunt Luciani libri. Planè enim alio collocati sunt in nostro Apographo, & sæpe pejore, cùm Apologiæ libellorum aliquot illis ipsis libellis, in quorum defensionem scriptæ sunt, præponantur. Tituli librorum etiam in Scholiastarum altero ita erant confusi cum verbis Luciani, quæ in Scholiis explicantur, ut vix satis distingui possent. Atque hinc factum est, ut Scholia quædam in librum *Quomodo scribenda sit Historia*, suo loco, nempe p. 31. omissa, sint quærenda. p. 45. Sed quod in hac Editione deest aut peccatum fuit facilè emendabitur in altera.

Cæterùm quod dictum est de mendis hinc sublatis, id intelligendum de iis quæ manifesta erant, non de iis quæ Critico acumine difficulter emendari possunt. Posteriorís hujus generis menda religiosiùs tractavimus, nec quicquam mutavimus, nisi addito in notis monito, ne videremur sensa nostra pro antiquis obtrudere Scholiis. Hanc in rem usi sumus potissimùm Suida & Etymologico Magno, in quibus obscuriorum vocum plurium explicationes extabant iisdem verbis expressæ atque apud nostros Scholiastas. Unde conjicere est vel hosce vidisse eosdem Grammaticos, quorum legimus observationes à Suida & Etymologici Magni Auctore excerptas, vel horum labore usos, quorum ope multa feliciter, quod præfiscini dixerim, restituimus. Monuimus aliquoties ex iis aliquot in Scholiastis nostris verba omissa fuisse, & alia imperitissimè scripta emendavimus. Verùm cùm id subsidium deesset variis in locis, quæ hiulca sine dubio sunt, iis manum medicam adhibere, solis nixi conjecturis, ausi non sumus.

Citamus hîc duos Codices *Mss. in fol.* & *Mss. in* 4. sed cave credas id ad Archetypum referri, ignoramus enim quâ formâ fuerit, & cùm parum interesset quâ ratione Scholiastæ nostri distinguerentur, discrimen ex forma Apographi nostri fecimus.

Aliquando Interpretibus noſtris aſſentiri non poſſumus, quod notulâ aliquâ interdum teſtati ſumus, ex qua apparebit Chriſtianos Grammaticos præpoſtero aliquando peccaſſe zelo, quod tamen ideò non dicimus, quaſi ſcriptores hoſce contemnamus, cùm liqueat ſatis legenti viros fuiſſe eruditos, & qui Luciano non inutilem navaverint operam. Quicunque eos diligentiùs evolvent fatebuntur quædam hic haberi, quæ non in paſſim alibi inveniantur, quod obſervavit Clariſſimus *Grævius*, cùm eruditas in Solœciſtam ſcriberat notas, quas in hac Luciani Editione habes textui ipſi ſubjectas. Imò licèt zelo quodam intempeſtivo in Lucianum invehantur aliquando *Scholiaſtæ* noſtri, apparet eos *non ita* fatuos fuiſſe, ut in ſuo Codice delerent libellum *de Peregrini morte*, uti in pleriſque factum datâ operâ teſtatur *Tan. Faber* διὰ τὸ ἐν τέτῳ ἀπροσώπλευ εἰς τὸν Χριστιανισμόν. Sunt & hic in illum libellum Scholia quædam, licèt irâ ſint tincta, non inutilia.

Nihil ſupereſt monendum, niſi iteratâ *poſt Editionem* Lectione me inveniſſe hic menda quorum brevem ſubtexam catalogum, additis obſervatiunculis aliquot, quarum poſtmodum in mentem mihi venit. Vale. Dabam Amſtelod. Idibus Maiis. CIↃ IↃC LXXXVII.

Emm-

PAg. 1. In Scholiis in *Nigrinum*. Mſ. in fol. in interpretatione vocis πυρσὸς lege ex *Suida* : λαμπάδες, πυρκαϊαί, λαμπτῆρες, φρυκτωρίαι, non φυκτωρίαι, ut in Mſ. vitioſè habebatur.

In eadem pag. lineâ antepenultimâ pro πάλιν Typothetæ errato lege πάλιν.

Scholiorum in eundem librum lineâ ultimâ ἐκτετομένα ſcriptum fuit, ſed legendum ἐκτετομένα. Confudit Librarius hic ſonum Η I & ΕΙ.

P. 6. lineâ 10. Schol. in fol. *Timonis*. Pro ϑεωρητικὸν legitur in Luciano ϑεωρικὸν, & quidem meliùs, ut apparet ex Suida & notis Bourdelotii & Barlæi ad p. 150.

P. 7. lin. 7. Pro ἀπίλυον lege ἀπίλαυον. Ib. lin. 13. pro ἑξαιτῆ leg. ἑξαιτεῖται, ſonus Η & ΕΙ confuſi fuerunt, ut & linea 26 τῷ Υ cum ſono Η, ſcriptum enim eſt Λύδαν pro Λήδαν.

P. 8. Pro λειμῶας lege λειμῶνας lin. 6. Scholiorum in Dial. Apollinis & Bacchi. Referendi ſunt Dialogi Deorum ad p. 185. non ad 125, ut eſt perperam notatum.

In Scholiis verò Dialog. Jovis & Amoris pro φιάλη, φιάλη.

P. 9. In Schol. in fol. lin. 5. legendum Εἰλείϑυιαν non Εἰλιϑυίαν ſed lin. 12. legendum τὸ Ταυγέτιον. Dicitur enim etiam ὑδατίρας, ut docet *Stephanus in Ethnicis*, & obſervandum hodie in Codicibus noſtris legi ἀπὸ Η Ταυγέτου. Verùm mihi non conſtat an Attici ſolerent cùm præpoſitione ἀπὸ Nominativum conjungere. Certè Grammatici magno conſenſu notant unicum caſum, Genitivum nempe, ei conjungi.

Ibid. lin. 19. Μυϑολόμβρῳ lege μυϑολόμβρῳ.

P. 15. In Scholiis in libellum περὶ ϑεσπίων lin. 12. pro ϑεοὶ Dii legendum ϑεῖοι *avunculi* fratres Althææ, Theſtii filii. In ultimis hujuſce paginæ lineis videtur exſtare fragmentum ſcriptoris alicujus Veteris de connubio Cambyſis & Atoſſæ. Non abhorret ab Herodoti ſtylo, quamvis nihil ſimile apud Herodotum potuerim invenire, licèt bis hujus Atoſſæ meminerit.

P. 16. lin. 19. Pro ὑπῆναι lege ὑπεῖναι, ex Etymologico Magno.

P. 18. lin. 11. Pro ὑπεραπίζω lege ὑπεραπίζω ; & lin. 22. pro παλάϑην lege παλάϑην.

P. 21. lin. 12. ἀντὶ τῶν lege ἀντὶ Η.

P. 22. lin. 10. Εὗδεν lege ἴδηται. lin. 30. ἔμπαλον lege ἔμπαλιν.

P. 24. lin. 5. Pro μακάρως quod bis in ea linea occurrit, legendum μακάρων.

P. 25. lin. 10. Pro ἴτη lege ἴτῃ.

Ibid. lin. 36. Pro πάνυ lege πάνυ.

P. 26.

P. 26. lin. 8. κρτπυμχδίω lege κρτπκυμψδίω lin. 9. κρτπχδιπκῳ lege κρτπχλδιπκῳ.
P. 27. lin. 22. ἐξαρκεῖ lege ἐξορκῶ.
P. 29. lin. 22. Συγκείνετ lege συγκέινετ.
P. 31. lin. 18. Α'πολώλειτε lege ἀπολώλειτε.
Ibid. lin. 25. Pro ἄτις lege ἄτοι.
P. 33. lin. 1. Pro ἴλπιον lege ἔπλιον.

Menda accentuum, aut omissi I subscripti visum non est notare, quod possint facilè à quolibet emendari. Idem porrò præstandum fuisset circa Scholia in Volumen Secundum, quod jam præstitimus in Scholiis Primi. Verùm meliùs in altera Editione fiet, monebo tantùm p. 8. lin. antepenultimâ pro πταχώλις legendum πταχώλις, ut est in Etymologico Magno.

ΣΧΟΛΙΑ

ΕΙΣ

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ

ΠΡΩΤΟΝ ΜΕΡΟΣ.

Περὶ τῆς Ἐνυπνίου, ἤτοι βίου Λυκιανοῦ.

Pag. 1. Mſ. in 4. Ἀρχὴ] ἡ ἑτέρα ὧδέ πως] ὅπ χήματα τῶν φανέντων τοῖς ὀφθαλμοῖς ἐντετυπωμένα φέρων, καὶ τὸν φανὴν ἔσωλον. ἔρρε τὸν ἔτοιμα τῶν εἰρημένων ἄπυ παχέος ἐξημβλωκας, καινὸν τῦτο.

Mſ. in fol. Περὶ τῆς Ἐνυπνίου, ἤτοι βίου Λυκιανοῦ διδάξαιτό με] διδάσκαλον πίμπω μαθησόμενον [ὕτε φίλοις] ἐ τοῖς φίλοις ἐν τῷ δικάζειν συνηγόρων καὶ τύτοις βοηθῶν ἐν ταῖς δίκαις [εἰ δὲ κὴ Φειδίας ἢ Πολύκλειτος γένοιο.] τὸ ἀπροσδόκητον κέρδος ἀπὸ τῶν ἐν ταῖς ὁδοῖς πεπτωκότων ἀπαρχῶν, ἃς οἱ ὁδοιπόροι καταθύσι.

Πρὸς τὸν εἰπόντα Προμηθεὺς εἶ ἐν λόγοις.

Pag. 13. Mſ. in 4. Προσῆναπῆ ἐπαίνῳ] Οἷον φησὶ, εἰ κὴ Ἀττικόν με ἐπαινῶν εἶπας τὸν Σύρον καὶ ἐκ Σαμοσάτων. μυκτηρισμὸν γὰρ ἂν ἡγητέον τῦτο· ἔπαινον τῦτο.

Μεταπορολέχα] Οἱ φλυαρῶντες καὶ μετέωρα.

Πρὸς Νιγρῖνον ὑπόμνησις.

Pag. 19. Mſ. in 4. Εἰχόμην] ἀντὶ τῦ ἐνοχοῦμαι.

Ἀρχαίων] ἀνόητον.

Θλίψεων τοῖς οἰκέταις] Ἀντὶ τῦ λύπης τῶν οἰκετῶν στενοχωρίαν ποιῶν.

Mſ. in fol. Νιγρῖνον, ἢ περὶ φιλοσοφήτης· ἐπιτυχεῖν] ὅρα τὸ ἐπιτυχεῖν κείμενον ἐν δοτικῇ συντάσσεσθαι. [διαμνημονεύσει] ὅρα τὸ λύπην μνημονεύσει ὡς αἰτιατικῇ συνῆψεν. [ἀνατυλίττων] σημειῦ τὸ ἀνατυλίττων, ἀντὶ τῦ ἀνελίττων κείμενον. πυρσόν τινα] πυρσόν, λαμπάδες πυρκαιαὶ, λαμπῆρες, φυκθερίαι [θλίψεων τοῖς οἰκέταις] ἀντὶ τῦ λύπης τῶν οἰκετῶν στενοχωρίαν ποιῶν. [περιελήλυθεν] ὅρα ὡς αἰτιατικῇ τὸ περιελήλυθεν συνέπαθε. [μεταλαμβάνουσιν] ὅρα τὸ μεταλαμβάνουσιν αἰτιατικῇ συντεταγμένον. [ἀκὴ ὑδὲ τὴν ὀχλῶ αὐτὸ εἶναι διωμολόγηται.] Λυκιανοῦ καὶ τὸ πίτταμα. ἄρχεται Ἀχαιμενίδα μνήμην ποτε. νυνὶ δὲ Μενίππε. καὶ κάλιν ἐξ ἑτέρας βήσεως εἰς ἕτερον. καὶ γὰρ ἐκεῖνος ἔχειν με πότε *. [καὶ τὸ περιόντα τὸ ἀδέσμευτον] ὀρθῶς τῦτο καὶ ῥαδύμως ψυχῆς καὶ μὴ εἰδήμας εἰς δίον χρῆται τῷ κλήματι, ἢ γὰρ ἐχέτω φιλοσοφίαν μηδὲ

a τὴν

* Est Epigramma hoc Tom. 2 p. 138. inſcriptum εἰς τύχην, unde mendoſiſſime hic deſcriptum emendavimus: ſed & debuit poſt πότε addi ἐς τὰ ἑξῆς & cetera, cum deſit finis hexametri verſûs & totus pentameter.

τὴν ἀρχὴν κεκτῆσθαι, ἢ τῆς πατρῴου ὑπάρξεως τῆς κλήσεως, ἀπεσκευάσθαι τὸ ἀκολίας ὄνειδίτιον, ἀλλὰ μὴ κεκλημένον ἐπώνυμον ἄλλο ἄλλης φυλάττειν, ὥσπερ ἡ Φθονέντα τὴν Ἄργαν ἐποίησεν. [καὶ τὸ ἥμερον δὲ τοῦτο] καλλιεργίας ἕνεκα τῶν οὐ ταύτης τοῖς χρῄζουσιν ὠφελείας. ὥσπερ οἶνον καὶ ὁ Θεσσαλὸν Κράτης τοῖς ἄλλοις ἀρέσκεσθαι μηλόσοφον τὴν καλὴν Ἀργὼ κλῆσιν. ἀπὸ δὲ κοινοῦ Κράτητα Νικρίνῳ τὸ φιλοσοφεῖν, ὃ δὴ θεὸς ἔπεμψεν ἀξίως κεῖνον ἐπισταμένῳ ἀνδρί. [τὴν ἡδονὴν] τὴν ἡδονῆς, καὶ ἐφ' ὅσον τις τὸ λυπηρὸν τούτου καρπὸν δρέπεται, καὶ ὅτι μέχρι δὲ φάρυγγος, καὶ τοῦτο μετὰ ἱκανὴν ποσάκις σακτύλων μῆκος ἀκλαομένου. [ἐπιλίγδην] ἄχρι δὲ ἐπιξέσεως μόνου.

Δίκη Φωνηέντων.

P. 45. Mſ. in 4. Ἐπὶ ἄρχοντος Ἀ ἐλευθέρχα Φαληρέως] Πυανεψιῶνος ἑξδόμης ἱσταμένου, γράφω ἐγὼ τὸ σίγμα ἀντὶ τοῦ τὸν ἐπὶ τοῦ ἑπτὰ Φωκέων, βίᾳ καταρχόντων ἁρπαγῆς, ἀφαιρεῖται λέγω τὰ ἑπτὰ τὰ ὑπὸ τῶν ἀνθρωμένων.

Καὶ καπήλου] καπηλείου, καπηλεῖον.

Οὐκ ἀγάπων] οὐκ ἀρκούμενον.

Κισήσεως] κίσηλις γὰρ φασὶ, χαλκῆτιν ἢ καὶ κεφαλίδα.

Μόγις] μόγις οἱ Ἀθηναῖοι, μόλις ἡ κοινή.

Ἐν ἐσῳ δὲ κεῖται δὲ φόβῳ] ἀντὶ δὲ διλωτικῆ κεκτεῖται τὸ φόβου, μηδὲν παλιοσκήσασα τὸ ἀφοβίας, ἀλλ' ὁ ἴσως παλαιτδομένης τοῦ φόβου.

Γρύζειν] γρύζειν γὰρ λέγεται.

Ταὐτὸς μὲν τὸ μέρος] ἀντὶ δὲ ὅσον τὸ κατ' αὐτό.

Ἐν τῷ γναφείῳ] γναφεῖον μὲν γὰρ φασι γνάφαλλα, τὰ ἀπεξυσμένα.

Λυσίμαχος] ὃς τὸν πρῶτον ἤρξατο τὸ δὲ σίγμα εἰς τὸ τοῦ μεγαλοπόλεως, πεπαρα καταβλημένου εἰπεῖν καὶ ἡμέρον.

Ἀφαιρεμένου τὸ σωτῆρος] ἀντὶ δὲ ἀποστερημένου. ἢ ὅτι καὶ τὸ ἀφελεῖν δὲ αὐτῶν, ἐπεὶ μάφελεῖν με αὐτῶν.

Τίμων ἢ μισάνθρωπος.

p. 52. Mſ. in 4. Ἅπαντα γὰρ τοῦτα λῆρος] ἀντὶ δὲ ἀδόλου, τὸ μὴ μόνον ψόφος ποιητικὰν ὀνομάτων.

Θερμαστρὶς] θερμαστρὶς, ὁ ἀναπεκεκαυμένος καὶ πάνθαλμος.

Πολλὰ καὶ τὰ ἀδύνατα] εἴποτ' ἄλλοτε μᾶλλον νῦν τούτων χρεία τὰ λαδυπεπτημάτων. καὶ καλλήλως καὶ ἄμα σοφῶς ὑπάρξαι πλουτῆσαι τὴν ἐπόψιν ἐπιφέρει.

Ἐν τῷ κεφώπου] ὡς ἐπὶ δὲ Νῶε ὁ κατακλυσμὸς γέγονε.

Ὡς βοηθοῦντες] ἀντὶ δὲ μὴ βοηθοῦντες δραμόντες.

Οἱ δὲ, καὶ αὐτός σοι] ὁμοίαν συνάξις χαυτῇ τῇ τὸ τῇ ἱερᾷ δὲ * ἀπ-

λλως

* Locus extat Matt. xxviii, 17. *Et videntes eum adoraverunt, ei δὲ ἐδίστασαν.* Sic habent omnes Codd. Attamen Beza voluit emendari εἰδὼς πάνυ, tum propter alias rationes, tum quod, ut ait, rarum sit omnino istud *ei δὲ* isto significatu, hoc est, pro *quidam*. Verum & sic sumitur *ei* c. xxiv, 3. ut ex collato Marco apparet, nec adeo rarum est apud bonos scriptores, & quæ mutationis aliæ ab eo afferuntur rationes omnes in auras abeunt, si veritatis, *quidam non dubitaverant*, uti observavit H. Grotius.

γαλίᾳ Μασσαλίᾳ συγγραφῇ, τῇ οἱ ἦ ἐδίσασαν. ἀντὶ γὰρ ἦ πυὲς, τὸ οἱ ἦ κεῖται.

Πόσοι Φαίδωνες] τὸν ὀκτύρωσιν ἀφ' ἧ Φαίδωνος ὑποδηλοῖ, ἄς φῆ ἀφ' ἧ Δυκαλίωνος τ' κατακλυσμόν. δοκεῖ δέ μοι κ' τὸν ἴδιαν γραφὴν μὴ ἀνεπισήμανθον τ' ὀκτυρώσεως διαπλεῖν, ἀλλὰ ἀφ' Σοδόμων ὑποφαίνεται.

Υ'πὲρ τ' Ε'πιμενίδην γὰρ κεκοίμησαι] ὑπὲρ γὰρ τ' Ε'πιμενίδην. ὁ Ε'πιμενίδης ἦτον Κρὴς ὧν χρησμόλογος ἀ κὴ τὸ, Κρῆτες ἀεὶ ψεῦσται, λόγιον, λέγεται δὲ ξ' ἔτη ὑπνώσαντα, ὅτε μῦ ταῦτα ἀνεφήνας ἀναλάβοντα κ' κεκινημένον τὸν ἀφήνιαν, Θ εἰς χρησμόλογον, τὸ αὐτοῦ γε λοιπὸν ἀπιδεῖν.

Πιναρὸς] ῥυπῶν.

Οἱ λάσιοι] ἀντὶ ἦ οἱ ἡδεῖς.

Η" ὁκ τ' Οἴτης] ὁκ τ' Οἴτης, ἡ Οἴτη ἔστι μὲν τ' Φωκίδος ὄρος ὕψηλον, ἀ μέντοι πεφυκὸς φλόγας ἀνιέναι, πῶς ἂν τοῦτο λέγοι νῦν; ἔοικέ μοι διὸτι ὁκεῖ Η'ρακλῆς τὸ πλεῖστον κατ' ἰδίαν ἀξίωσιν ὑπὸ Φιλοκτήτου ὁλοκαυτωθῆναι.

Τὰ Δῆσια] ἑορτὴν Α'θήνησιν ὅτω καλουμένης ὡ ἐάσεσιν μῦ συγγράφου ἐπιτελεῖν, ὑόντες Διὶ τῷ Μειλιχίῳ, ἔοικε ἦ κ' τοῦτο μέρος τῶν τῇ λὸ ἦ Δῆσαι καίειν τεθειᾶς.

Ε'ς τὸ Α'νάκειον συλησκήψας] τὸ τ' Διοσκούρων ἱερὸν Α'νάκειον ὠκαλεῖτο. ἄνακες γὰρ αὐτοὶ παρ' Ε'λλήνων ἐκαλοῦντο.

Α'μπεπίστωσαν] ἀντὶ τοῦ ὑφειλόθωσαν.

Πεφιέμενοι] ἀμελήσαντες.

Δικρόνοις] δίκρανα πλοῖα ἴσα ἃ σωιεχῆ, ἀλλὰ διῃρημένα οἷς ἐφάπτονται ἦ σωρῦ. ἢ κῦ δύο ἢ κῦ πρῖα. τοῦτοις ἦ κ' λικμῶσιν οἱ πυῖς ἄλωσιν.

Καὶ ἀποδιάσεσθαι] ἀποδιάσασθαι παρ' αὐτῶν ἀντὶ ἦ ἐξ αὐτῶν.

Σκῆπτ' γὰρ ὦ Ζεῦ] σκαίζη σεῖς τὰς ῥήτορας ὅτω σωιεχῶς κεχρημένους, ἢ κ' ἠλιθίον τοῦτο ποιεῖ κ' ἀπλοικόν.

Θεσμοφόρῳ] Θεσμοφόρῳ τῇ Ε'ὶᾳ, ἐπαρθενεύσιον γὰρ αὐτῇ ἱέρεσιαι αὐτῆς παντάχου.

Καὶ λαφυσσόμενον] ἀντὶ ἦ λαφύσσεσθαι κὴ ἐξαναλίσκεσθαι διαχωρούμενον.

Α'φαιρύμενοι] καθηπκῶς ἀκουστέον ἀντὶ ἦ στρύμενοι.

Τὰ κύμαθον] τὰς ἐπιῤῥοάς.

Ε'πεσεν ἡ ὕσπληξ] καὶ τ' σωιέχοντα τὰς κιγκλίδας μοχλὸν, ὡ δρτίως λάμνεσθαι φασὶ, ὕσπληγα καλεῖ.

Ε'ς τὸ ἄπαξ] ἀντὶ ἦ ὁλόκληρον.

Πελάσας βοῆχον] βοῆχον εἰς τὸ δι' ὀπτελείας βίβ ἀνάψαντες ἑαυτὰς ὀπολύσαι ἦ ζῶν.

Χρυσόχειρες] χρυσόχειρες ἦτοι τοῖς δακτυλίοις ἐξαναλισκόμενοι τοῖς χρυσοῖς, ἢ δι' εὐπορίαν ὑπερβάλλοντες, χειροπληθῶς τ' χρυσὸν ἀμφορεῖς.

Α'λλ' ὁ Πλοῦτος] αἰνίττεται εἰς τὰς ἀπ' τ' πλουτούντων πλησίον ἀναλισκομένας τ' κλῆρον, ταύτη θι κ' ὑπὸ ἦ Πλούτου φασὶν αὐτοὺς τὸν ὀπ' τ' χειρόνων ἐπὶ τὰ κρείττονα μεταβολὴν.

Ἀντὶ δ' τίνος Πυρρίᾳ] εἰκάζω ταῦτα δηλοῖ τοῖς παλαιοῖς ὀνομάζεσθαι.

Ἀπειρόκαλον] σημαίνει τὸ ἀπειρόκαλον πῶς ἐχρήσατο ἀντὶ δ' ἄπαξ καλῶς.

Οἶδα γὰρ τινας] τὸ Θεόγνιδος Δέλφαισί.

Αὐτοπρόσωπον] ἀντὶ δ' αὐτοπρόσωπα.

Ἀμβλυάτονος] ἀντὶ δ' μὴ ἔχοντας, ἤτοι μὴ δυνάμενοι βλέπειν ταῦτα μεγάλη τῇ κακῶν, ἢ συνυπακουέον τῷ εἰς ἀσθένειαν, ἵν' ἀμβλυωπίας εἰς τὰ πλησιοῦσι, οἷονεὶ σκοτοδινιῶντας, τὸ ἀκριβὲς δ' βλέποντα λωλεκότας.

Λαθὼν ὁ τύφος] τύφος Δέλφι τὸ οἰόνει σκοτεινομένου χωρίου, ἵστρόφος τὸ ἐναλωκότα τῇ πάθει τούτῳ τὸ βελτίονι φρενῶν, καὶ μηδ' ἐπιέναι συμφερόντως αὐτῷ ἐπισάμενον, παρ' ὃ καὶ τύφος εἴρηται τὸ πάθος. τύφω γὰρ ὁ φλέγμα καὶ κοῖλα φασί. σύνδρομος γὰρ τούτῳ καὶ ἡ ἄσωτος ἀνοησίαν συνδρομοὶ γὰρ οἱ τῷ τύφῳ σσσσυμβόλοι. * τῷ μὴ δεῖ δίνεσθαι ἔχειν οἱ χρῆσθαι ἐσωτεῖς ἐπὶ τούτοις ἡ ἄκαιρος ἐπισπορὰ] μεγαλοψυχία, τὸ λαθεῖν δ' πλούτῳ ἀφειδοῦντι. τὸ δ' ἦθος ὑποδυομένη φιλανθρωπον, ἀλλὰ μὴ καὶ μαλακίας συνέσιον, αὐτοῖς ἐκδιάζεται πλείονα ἑαυτῷ, τὸν δρῶντα καὶ ἡλύτοντα, Δέλφι τῷ δυσρεῖαν ἀφθαλμοῦντι. σύμφυκε ταύτας λοιπὸν, ὕβρεις τε καὶ ἀπάτη. ἐν μὲν τῷ ἄκαιρον Δέλφι τὸ πλέον, σπιφθονεῖν ἐχούσης. ἐν δὲ τὸ παράλογον τῆς οἰήσεως κρυπτόνεον ἀναπιθήσει, καὶ ὡς κακόν τι καὶ σωτηρίου τῶτο ἀφυσικεῖας.

Υπερβολῇ πάχα ἡ Κλείνι] Υπέρβολον ὕτον, ὡς Ἀντίοτιμον φησὶν, Ἀπολλόφανες ἰδὼ ὁς ὠφάκιας Δέλφι φαυλότητα. ὁ δ' αὐτὸς καὶ λυχνοποιὸς ἰδὼ καὶ..... Ἀνδρίδης ἱστορεῖ, ὃς καὶ ξένον αὐτὸν εἶναι καὶ βάρβαρον βούλεται. ἐπὶ τούτῳ δ' καὶ τὸ ἦθος δ' ὠφακισμὸν κατελύθη, καὶ Φρύγα δ' αὐτὸν εἶναι, Φρύγα εἰς τὸ βάρβαρον σκώπτοντες. Κοφῶν δ' ὁ τῶν Ὡρῶν φησὶ παρελθόντος νέου τῇ βήματι μέμνηται καὶ παρ' ἡλικίαις, Θεόπομπος δ' φησὶ σὺν Σάμῳ ἐπιβουλεύειν ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων ἐκβρῶν αἰωρεῖσθαι, τὸ δ' νεκρὸν αὐτῶν εἰς σάκκον βληθὲν, ῥιφθῆναι εἰς τὸ πέλαγος. ὁ δὲ Κλείνιος δημαγωγὸς ἰδὼ Ἀθηναίων θρασὺς αὐτῶν ἐπὶ ἦν. ὃς πρῶτος δημηγορῶν ἀνεκράγη ἐπὶ βήματος, καὶ ἐλοιδορήσας, θρασὺς ὢν ὕπνος ἦν, καθὼς Θεόπομπος ἱστορεῖ, συνελκυσθέντων Ἀθηναίων παρελθεῖν εἰς τὴν ἐκκλησίαν στέφανον ἔχοντα, καὶ κελεύσαντος αὐτοὺς ἀναβαλέσθαι τὴν σύλλογον, πυθομένου γὰρ αὐτὸν ἡσυχῆ, καὶ ξένος εἰσπᾶν μέλλοντα, καὶ Δέλφισιν τὴν ἐκκλησίαν. διορθώσας δ' εἰς ὑπερβολὴν ὑπῆρχεν, καὶ τότε δηλοῖ αὐτὸν ἡ γραφεῖσα ὑπ' αὐτῶν Μιτυληναίοις ἐπιστολή. ὑστερον δ' Μιτυληναίων ἁλόντων ὑπὸ Πάχητος δ' στρατηγοῦ, τὴν μὲν ἔμπροσθεν ἡμέραν συμπίνων τ' ἐκείνοις ὡς δὴ Λεσβίων ἁπάντων πλὴν Μηθυμναίων, τοὺς μὲν ἠσχημόνησε λαπτίσας παῖδας δ' καὶ γυναῖκας ἀνδραποδίσασθαι. καὶ τὸ ψήφισμα τοῦτο λαπτίσαι ἐπὶ τῆς παραλίας, τῇ δ' νυκτὸς ἐπιόσης ἐλθόντων ὡς αὐτὸν τῶν ἐπιδώσων Ἀθηναίοις Λεσβίων, καὶ δέκα παλαντοῖς αὐτὸν χρυσοῦν μεταλλόντος, μεταπίπτειν πάλιν τὸ δῆμον καὶ πείρᾳ πάλιν ἄλλην λαπτίσαι αἰσχύνη τὸ ψήφισμα. ὅπου Θουκυδίδης, ἐπίσης δ' καὶ τῇ πρὸς Λακεδαιμονίους ἡμέρᾳ ὡς Φιλόχορος καὶ Ἀλεξοφάνης πρόδοσις ἀρχαῖα Εὐβοίας. Ἀλεξοφάνης δ' ἐμέ-

* Videtur legendum ἃ μὲν δεῖ ἔχειν, ut sensus sit: *qui volent habere quæ oportet, eos importuna invadet superbia*, &c.

ζωστέμμον αὐτὸν λέγῃ δηλονότι, εἰς τὴν ῥᾳστώνην αὐτῆς ἀποσκήπτων· περὶ ᾧ ὑπὸ τῶν ὄψιν ἢ ὀρχηστικῶν, καὶ μάλιστα τὰς ὀφρῦς. εἰκὸς δὲ καὶ Φρυνῆν μεγάλων. βυρσοδέψιον δὲ αὐτὸν λέγας, ἢ ὡς βυρσοδέψας ἦν. ἢ ὡς αὐτὸς ἐπὶ παιδὸς τὸ ἐπιτηδεύμενα μετὰ χαλεπότητος, σκωπτόμενος ἢ καὶ ἐπὶ μανίας ἐξέπληξεν ἢ καὶ στρατηγὸς ἐπ' Ἀμφίπολιν, ἔνθα καὶ ἐπλάνησε μικηθεὶς ὑπὸ Βρασίδα, ἐπὶ ἄρχοντος Ἀμεινίου.

Ἀνέξομαι γάρ σε] σκώπτει πῶς ἐπήλλαξε τὴν σύνταξιν οὐκ εἰς τὸ ἀνέξομαι δοκοῦσι τὴν γλῶσσαν, ἀλλ' ἀπαλλαγὴν ἀπενέγκας, οἷον ὀλίγας λίγοντάσε. ἴσως ἢ τὸ ἀνέξομαι, ἀντὶ τοῦ ἀσθενήσω, ἢ ὑβριχρῆσαι ἀσθενήρῃ.

Καὶ φίλοι Κορύβαντες] ἐ μάτην τὰς Κορύβαντας ἐπὶ τῇ ἐκπλήξει ἐμβοᾶται, ἀλλ' ὡς ἐπὶ ὑβριστῇ καὶ μανιώδει δήθεν τῇ συγκρούσει.

Ἢ μᾶς μὲ τὸν Πάνα τοῦτον] ἐπὶ τοῖς ἐσχατοῖς γὰρ καὶ τοῖς ἱερωτέροις τὸ χωλεῖον εἰώθασιν Ἕλληνες τὸν Πᾶνα ἱδρύεσθαι.

Ἢ ἕλεος βωμός] ἱδρύθη δὲ παρ' Ἀθηναίοις ἐλέου βωμὸς, ἐπὶ συμπαθείαις καὶ φιλανθρωπίαις αὐτοὺς ὑποκαλῶν.

Ἀποφορὰς ἡ ἡμέρα] ἦσαν παρ' Ἕλλησιν ἡμέραι ἀπεχθείας εἰσηγμέναι πάσῃ καὶ δεῖλαι, ἃς ἀποφράδας ἐκάλουν. οὐ ταύταις δὲ ἔθεσπίσθη ἂν ἵς ποτὲ δὲ καὶ παῖς φίλος ἐπιμίγνυθ' φίλῳ, ἀλλὰ καὶ τὸ ἱερὸν ἀχρηματίστως ἐῶ αὐτοῖς. ἐπελεύτα δὲ τούτοις αὐτοῖς καὶ τὸ φούρνιον μῆνα, ὅτε καὶ ἐνήστευον τοῖς καθαρσίοις. καὶ πᾶς ἕτος ὁ μὲν ἀπεῖτο τοῖς καθαιρομένοις καὶ συνιόντος θεσπίσθη πάντων θεσπίσθη ἕτερον τρόπον. ὃν καὶ τὰ Διάσια συνάζοντες ἦγον Ἀθηναῖοι. συτάγθη καὶ πάσῃ τὰ ἀπαίσιον ἀποφράδα ἐκάλουν. οἱονεὶ ὁ δὲ φράσειέ τις, μὴ ᾖ θεσπεσίως ἄξιον νομίσαι δὲ ὑπερβάλλουσα καιρίαν.

Ἢ τόγε τοσοῦτον ὑβρισμόσωμαι] ἀντὶ τοῦ ἢ τοῦτο μόνον ὑβρισμόσωμαι.

Γ'χαιμόν ἐπὶ τὸ φάρμακον] ἐπίχεον τὸ αἷμα.

Ἀνθρωποι κατάγαια ᾗ κρανία] καὶ τοῦτο Ἀπίκῃ, αὐτοὶ γὰρ ἀεὶ ἐπὶ μέρους εἰώθασι λέγειν, ἔφαγον ᾗ ἄρτα, ἔπιον ᾗ οἶνα, ὕστις ἂν καὶ κατάγαια ᾗ κρανία.

Καὶ τῇ ἡλιαίᾳ τῇ φυλῆς] δικαστήριον Ἀθήνησιν ἡ ἡλιαία εἰς ὕπαιθρον ἐκκεκλημένον τὸ δικαστῶν. παρ' ὃ καὶ ἡλιαῖα ἐκαλεῖτο, ὑπὸ τὸ ἡλιάζ τὰς ἀεὶ ἀθροιζομένας.

Κερφωῶν σὺ τῇ δεξιᾷ] κερφωὼν μὲν, ὡς ἴσον δήθεν τῷ Διὶ. ἀκτίνας δὲ, ὡς τῷ Ἀπόλλωνι.

Τὸν ὀπιθόδομον ὀρύξας] ὡς ἱερόσυλον Δημοσθένην τοῦτο, φησὶ ὁ γὰρ ὀπισθόδομος ἱερὸν. τὸ ὀπισθεν ᾗ ᾗ αὐτὸς ὕστις ἐλέγετο.

Καὶ Σωφρονίσκου] οἷον τοῦτο πέπαικεν ὁ Σωφρονίσκος παρωδήσας.

Καρύκης τὸ γένειον] βραῶμα Λύδιον ἐξ αἵματος ἡ καρύκη.

Τὰ μυτίλοι καλλίπους] μυτίλος τρίμμα ἐξ ἀρτυμάτων πολλῶν συντεθειμένον καλὸν ὑπότριμμα Δημοσκορόδων, ὡς Ἀντιφάνης φησὶν Εἰρήνη· ἔοικε ᾗ μυτίλος τὰ δὸς τὰ κρεῶν τὸ τοῦ ζωμοῦ γλοιὸν καλεῖν. ὃς ᾗ ζωμὸν καλλιστοπόλου, τὴν τρίβλιν ἐθελκύσθην.

Καὶ ἡ ζητία θεσπεσίως] ἐδὲ Σοῦξις, ἢ καὶ Παῤῥάσιος ὕστις ἡμῖν

λῆ φαρμάκων φιλόσοφον ἰατρείας καὶ πραγματείας χρήσεως διεστραμμένῃ, ὡς ὕπνος ἀπραγμοσύνης λήθη δ' ἀποκειμένη Θρασυκλέους θρασύτητος μνεμείων ἠθῶν ψυδοσόφων ἀνδρῶν, ὡς ἐπὶ πονηρὸν εὐεργὸς τὸ λῆρος ἀπεκρεμάσατο.

Mſ. in fol. Τίμων, ἡ μισάνθρωπος] ὑπὸ μανδραγόρα] παρομία τὸ ἀνεμμῶν καὶ καθύμων, παρόσον οἱ τὸν μανδραγόραν φαγόντες, ὑπνώδεις ὑπάρχουσιν. [τὰ πίλαρχα κομίζη] μισθὸς τὰ λῆ τ' χαιρῶν πίλη. τὰ ἐπίχαρμα, τὰ ἐπιχαιρήματα, αἱ ἀντιπροδόσεις. [οἱ δὲ] τὸ οἱ εἰ σώματι ἀντὶ δ' πνεῖς κέντρα. [ἀναρραπίσας] ἀνακινήσας. [ἡ παιδοτρίβ.ν] παιδοτρίβης. ἀλείπτης. διδάσκαλος. γυμνασής. [ἀφαιρεῖ] τὸ ἀσυμπερῆ καὶ τὸ ἐξῆς. σχῆμα ἐστὶν ἰσοκατάληκτον λῆ τοῖς γίνεται λιγόμενον, ἢ καὶ πάλιν. [ἐπισκήψας] ἐντειλάμενος. [ἀγαθὸν σύνεργον] σημεῖον τὸ ἀγαθὸν σύνεργον ὡσεὶ τὸν πένητα θηλυκὸν ὄντα γένος ἀποθέμενον ἀντὶ ἀρσενικοῦ ὄν. [Ἀφανέμειν τὸ θεωρητικὸν] ἐπιμελούμενος ἐχαίρει ἡ τῶν Ἀθηναίων πόλις ὡσεὶ πὶ θεωρίαν. καὶ μάλιστα ὡσεὶ τὰς ἑορτὰς τ Διονύσου, λῆ τὴν τραγῳδίαν ἐπὶ πλεῖστον ἀξιώματος ὡσθάσασαν ποιητῶν ἀγεπῶν καὶ χορηγῶν φιλοπιμίαις, μή πω ἢ δ' ἑορτὴν καταλαμβάνειν, σχολὴν τε ἐμποιῆ καὶ μάχην καὶ πληγάς. ἔδοξεν ὧν τοῖς τότε μισθὸν. ἵνα ἔκαστος ἔχων τὸν οἰκεῖον τόπον, μὴ σοχλοῖτο φυλάττων καὶ ὡσκαλαμβάνων, μή τε μὴν ὑστερῶν ἀποστερῆτο τῆς θέας. ἐπειδὴ ἦλατ δὲ οἱ πένητες τ πλουσίων, πολλῶ καὶ ἐπίμοι μισθαμοῦσι, τὸ εἰς τὸν ἀναλαμβάνειν τὴν πόλις παρέχει σὺν τ κοινῶν ἐκάστῳ. Δραχμὴ δὲ ἦν τὸ εἰσιτήριον, καὶ ὕστερον πλέον ἐξῆν δοῦναι δραχμῆς, ὕστερον ἔλαττον. ὡς μηπ οἱ πλούσιοι λῆ τὸν χρυσὸν πλεονεκτοῖεν, μηδὲ οἱ πένητες λῆ πείσει διέζοιντο, ἔοικεν ὁ ὑποκείμενος νόμος Δημήας τὴν τοιαύτην ἐγχειρίσαντα παρ' Ἀθηναίοις ἀμνημόνευτον. εἰκότως τῇ νῦν ὡσλῆ δ' Τίμων λοιπὸν ἀπιμήσατο, ὡς αὐτήσασθαι αὐτὸ τὸ πῦ τὴν θεωρικὴν δραχμὴν, καὶ ἀλαλάζοντας παροξύνοντος. [ἀγχισύς] ἀγχισύς καὶ ἀγχιστὶς ἡ συγγένεια, καὶ ἀγχιστεῖς, οἱ λοιπὸ ἀδελφῶν καὶ ἀνεψιῶν καὶ θείων κατὰ πατέρα καὶ μητέρα ἐγγυτάτω δ' πλησιάσαντος. οἱ δὲ ἔξω τούτων συγγενεῖς μόνοι, οἱ δὲ κατ' ἐπιγαμίαν μιχθέντες τοῖς οἰκείοις οἰκεῖοι λέγονται. [βριζοθαι] λῆ ἡμῶν μετεωρίζεσθαι, ἢ ἀθυμοποιεῖσθαι, ὀρχίζεσθαι. καὶ βριζόμενον ἐπαίρεται), βρίζοντος ἢ εἰδὼς μύρα, ὦ χειρόβρεκα αἱ γυναῖκες μίσγα φρονῶν. [συνάκρυον] κρήνης Ἀθήνησι κωλίρου κωλυμένη ὡσθηρον. [ἀγκυρισμοί σε] ἡπαίτων σε ἐν οἷς ἔλεγον ὡσεὶ δ' πλούτου.

Ἀλκυὼν ἢ ὡσεὶ Μεταμορφώσεων.

P. 168. Mſ. in 4. Καὶ νεοττὸς] ἀντὶ δ' νέοττος.

Γωνᾶξιν τ' ἐμοῖς] ὅτι δύο γυναῖκας εἶχεν Σωκράτης, Ξανθίππην Μυρτώ.

Λινέφικα] ἀλύπαζα καὶ ἀληθῆ.

Προμηθεύς.

P. 179. Mſ. in 4. Τὰ πλάσται αὐτῷ οἱ ἄνθρωποι] τὸν Προμηθέα φλέγουσιν Ἐλλήνων τὸν αὐτὸν δημιουργήσαι.

Ἀν-

Α'ποτομίτε γδ] ἀποτέλμητον, μηδεμίαν ἴχνος διάβασιν.

Ε'γχιελωθεὶς] ἐμπισθωθείς.

Ω' Κρόνε καὶ Γ'απετὲ] ὁ μὲν Κρόνος πατὴρ ἦν Ζ Διὸς. ὁ δὲ Γ'απετὸς ἀδελφὸς Προμηθέως. ἡσαν δὲ τῶν διωχθέντων ὑπὸ Διὸς καὶ θεῶν, ἀφ' οὗτοι αὐτοὺς καλεῖ.

Ε'πιπαίμιλλον] ἄξιον ἂν ἐμαυτὸν ἔλεγον, Πρυτανεῖόν δέ ἐστιν οὗ φοιτῶσι συνήγοροι τῶν βιαζομένων, ὅθεν καὶ τὰς στήσεις ἀπέλυον. τὰς δὲ πρὸς ἐργαστηρίοις τῶν πολιτικῶν καλῶν, ταύτην δωρεὰν οἱ πάλαι ἐπέμων.

Ε'ώλον] ψυχρὸν καὶ ἀνωφελές.

Τὴν ἔφεσιν ἀγωνιεῖ] ἔφεσίς ἐστιν ἡ ἀπὸ δικαστηρίου εἰς ἄλλο δικαστήριον μετάθεσις, ἣν καλοῦσιν ἔκκλησιν. φησὶ δ' ὅτι ἀνωφελής σοι ἐστὶν ἡ ἔφεσις. μὴ γὰρ τὴν ψῆφον Διὸς, οὐδὲν ποιήσομεν ἄλλο δυνάμενοι, ἔφεσιν δὲ οἱ δικανικοὶ φασὶν κίνημα ὁ κελεύομεν μεῖζον δικαστήριον ἐξαιτῆται.

Η' ἐξέβασις] ἀντὶ δὲ τῆ πυρώσεως.

Εὐδαιμονίσεσθαι] τὸ θεῖον δηλονότι.

Ταῦτ' ἔστιν] βαρύτητος ὁ λόγος.

Α'κμὴν ἔδαν. γράφει καὶ ἀκμὴν] ἀντὶ δὲ ἀκροβασκύασον, ἀνεβαποίησον, ἀκατέργασον.

Μᾶλλον δὲ Διὸς μὲν καὶ Α'πόλλωνος] κατ' εἰρωνείαν. καὶ τοῦτο βαρύτητος εἰρωνεία.

Παρεξῶμεν αὐτὸ] ἀντὶ δὲ ἐξεπέζοιμεν, συγκείοιμεν, ἀθροβάλοιμεν. γράφεται δὲ καὶ ἀθροίσωμεν.

Διατριβὴν] ἡ διατριβὴ σύνδεσμος, τῷ ἄνεσιν σημαίνει καὶ τῷ κατὰ σχολὴν λάλησιν.

Α'ρὰ μὲν τῷδε] ταῦτα πάντα ὁ Ζεὺς γέγονε, δι' Εὐριπίδου τοῦδε, δι' Α'ντιόπης σατύρου, ἀφ' Λύδου κύνος.

Ε'ναισιμόβιος πόνος] ἄψαυστος.

Ε'άων] τῶν ἀγαθῶν.

Κνισᾶν] θυμιᾶν.

Ω'νησο] εὐφράνθητι. ὠφέλησον.

Οἶδα ὡς ἑξ καὶ δέκα] ἑξ καὶ δέκα. τὸ ξ' ἀττικῶς ἐφυλάχθη. αὐτοὶ γὰρ ἐπὶ τῆς τῶν ἀριθμῶν συνθέσεως τὸ πέλυ φυλάττουσι τῶν ἁπλῶν.

Οἶσθα δ' Ε'ρμῆ τὸν Θέσπι] λέγουσιν ὅτι ὁ Ζεὺς ἐρασθεὶς Θέσπιδος, ἐδίωκε φθείρων βιαζόμενος. ὡς δὲ ἐμάνθανε τὴν Προμηθέα, ὁ Προμηθεὺς εἰς τὸν Δία ἔφη. ὅπ ἐὰν συγγένηται τῇ Θέσπιδι, ὁ ἐξ αὐτῆς γεννώμενος ἀναρρεῖ σε, ὡς ἀνέλοις σὺ τὸν πατέρα σου Κρόνον. καὶ αἰσθόμενος ὁ Ζεὺς ὅπ ἀληθῆ εἶπεν, τῷ μὲν Θέσπι ἔζευξε τὴν Πηλέϊ, τὸν Προμηθέα δὲ Η'ρακλέης τῶν δεσμῶν ἔλυσεν.

Μσ. in fol. Προμηθεὺς· σκαίνειν] σκαίνειν ἐπὶ σκωμμάτων, κατὰ τόπον δέ τ εἰς σ πκαίνειν πιεῖν, πίνειν δέ ἐστι τὸ σκάπτειν. Δηλοῖ δὲ καὶ χλευασικὸν πείνημα, παρὰ τὸ ἀμύσσειν τὰς ὄψεις, καὶ ἀμαύρωσιν τῆς ἡμέρας τῶν ὀφθαλμῶν. ὄψοι γὰρ οἱ ὀφθαλμοὶ, παρὰ τὸ εἰλεῖσθαι οὐ καὶ πῖτις τὰς κόρας· [ἄλλως] σκαίνειν μυλλαίνειν, διὰ τῶν ὀφθαλμῶν σκάπτειν καὶ μυλίζειν. σκάλλω γὰρ ὁ μῖμος, καὶ ὁ μῶμος, καὶ ἡ ἀκηλασία καὶ ὁ χλεύασμος. καὶ ὁ τὸν γράφων σκωμματικὸν [ἢ κανδύλης· κάνδυλος] κάνδυλον τὸν τῷ κάμπτειν τὸν δακτύλων, οἱονεὶ κάνδυλοι ὄντες. ἀπὸ

τοῦδε αὐτοὺς γὸ ἡ κώμωσις τ̃ δακτύλων ἐγγίνεται. ἢ κόνδυλος τὶς ὢν, εἰς σὰ κενὰ δόμ@ τ̃ ῥαπιζομένων. κενὰ γὸ σαρκῶν τὰ μέρη ταῦτα.

Θεῶν Διάλογοι.

Ἀπόλλων@ καὶ Διονύσ@.

P. 125. Mſ. in 4. Καὶ Πρίαπον] ὁ Πρίαπος ὑπερμίσηθης εἶχε αἰδοῖον ὑπὲρ ἡμιόλιον ϖ̃ λοιπ@ σώμ@τ@ ὃν τινὲς φασὶ τ̃ Πρίαπον εἶναι τ̃ Διόνυσον, ἐπιθέλκως αὐτ@ τύτ@ δῆθεν Πριάπ@ καλεμένου. ἄλλοι μὲν Διόνυσ@ μὲν ὑὸν, μητρὸς δ' Ἀφροδίτης ἢ Διόνης. Μακρόβιος δὲ ὁ Παπερώς, ἐμπαφροδίθεν τ̃ Πρίαπον λέγ@, ἄλλοι δὲ Ἀφροδιτῆς ὑὸν. ἢ ἐρίσ@ν αὐτὸν εἰς λειμῶνας ἐπὶ τῇ ἀμορφία τ̃ μηδέν αἰδοῖ ἐχομένη. ἐλαφὸ φασὶ, γλῶσσ@ μεγάλ@, καὶ γαστέρ@, καὶ αἰδοῖον. λεχθῆναι δὲ ἐπ' αὐτῷ ὅτι ἐμμαίνῃ τὸ ἄγαλμα αὐτ@, ὡς ὁ κρατῶν γλώσσης καὶ γαστὸς καὶ μίξεως, ἄμεμπτ@ ἔξῃ τ̃ βίον.

Ἔρωτ@ καὶ Διός.

Χρυσίδας] χρυσὶς κύελον, ἡ χρυσῆ φιάλη, ὥσπερ ἡ ἐξ ἀχάτ@, ἀχατίς.

Ἥρας καὶ Διός.

Τὸν Ἰξίονα] Ἰξίον Λαπίθης τὸ γένος ὢν ἠγάπησε Δίας τὴν Οἰνέως. Τὸν δ' πεθεὶς αὐτῷ ἑλθόντ@ ἐπὶ τὰ ἴδια, συνεισαγάγετο, ὄρυγμα δ' ποιήσας, καὶ γαμίσας πυρὸς, ἔπλησε αὐτὸν ἐνέβαλεν, ἐφ' ᾧ οἱ δεῖ ἀγανακτήσαντες ἔμελλον αὐτὸν τιμωρεῖν. ὁ δ' Ζεὺς μόν@ ὑλέησεν αὐτόν. καὶ λαβὼν ἰδίῳ * ἰλῳ ἀφῆκε μεταδιδὰς αὐτῷ τ̃ ἀθανασίας. ὅτ@ δ' ἀχάλασος ὢν ἠρράφη Ἥρας, ἡ ἀπηγγειλε τῷ Διΐ. ὁ δὲ κελεύσας αὐτὸν ἀπελάσαι πεφίλω τῇ Ἥρᾳ ἢ μίγνυται Ἰξίον, καὶ ποιεῖ παῖδα τὰ μὲν ἀνθρώπ@ ἔχοντ@, τὰ δ' ἵππ@, ἀφ' ἑνὸς ἱππάκεντ@ρι. ὁ δὲ Ζεὺς ἀρχαθεὶς, καὶ ὑπισπόμεν@ τῷ ἁρμ@ δήσας τ̃ Ἰξίονα, ἀφῆκε φέρεσθ@ λῷ ἄνεμ@ μαστιζόμεν@ καὶ λέγοντ@, χρὴ τιμᾶν τὺς εὐεργέτας.

Ἄπεμπε μὴ ὥρασιν] σεσολοίκισμ@ μὲν Ἀττικῶς. ἄφεσε γὰρ μὴ ὥρας ἔχοντο. ἔστ δ' τοῦτο τὸ σὺ τῇ συνηθείᾳ μὴ κελεὰ αὐτῷ τὰ ἔτη, μὴ εἰς κάμοντ@ φθάνοι.

Διὸς καὶ Γανυμήδ@.

Ὦ Γανύμηδες] ὡς ποιμὴν ὁ Γανυμήδης μόνον ἠγάπητο ϑεὸν τ̃ Πάνα. οἱ γὰρ ποιμένες τοῦτον τιμῶσιν.

Ἡφαίσ@ καὶ Ἀπόλλων@.

Κολάζους ἐμπήξας] τὰ τ̃ χορδῶν ἐπιτόνια.

Καὶ μαχαίρᾳ] σοινὶς πεῤῥωτ@, ὑποκυφ@, ἐλχομένη ἐφ' ἑαυτῇ τὺς τ̃ κιθάρας νόμους

Γλαφυρὸν] ἡδὺ, κοῖλον, σοφὸν, ἔμπειρον, ἀκριβῆς, λαμπρὸν. πότε σημαίνετον γλαφυρόν.

Ἥρᾳ

* Ita clarè in Mſ. legebatur. Fortè emendandum διακαθαρίσας, hoc eſt, *luſtratum dimiſit*, luſtratus enim fuit Ixion à Jove, ut teſtatur I. Tzetzes Chil. IX. Hiſt. 273. qui dicit ſocerum Ixionis ab aliis vocatum Deioneum, ab aliis Eioneum, quo forte modo hic etiam legendum.

Ἥρα καὶ Ζεύς.

Τὸν γῦν Γηρύονον] ἔκπυσον ὡς φαρμακέα. οὐόμισται γὰρ μιθυόντες ὅτι ἐφαρμακεύθησαν ὑπ' ἐκείνου.

Ἀφροδίτη καὶ Ἔρως.

Τῷ δορατῷ σε ἀμφιέρασαι] προσυπακουτέον τὸ ἀμφιέρω ἠθικῶς ἄμεσε καὶ ἀφιλῶς.

Τῷ παιδὶ] Παιδὶ.

Στρατηγικῷ] χράφε τῷ στρατῷ.

Mſ. in fol. Ἔρως καὶ Ζεὺς· ἄλλα με δεῖ μαχεσάμενον] μετὰ φρενασισμοῦ μίγνυσθε. Ἥρα καὶ Ζεὺς· σκτηλυμένην] σκλύτω καὶ ἀσπαλᾷ, ἢ μηλακῇ, ἀσπαλιεῖ. Ἥρα καὶ Ζεὺς· Ἥφαιστος καὶ Ἀπόλλων· ἤδη σαμύλα καὶ ἐπίτροχα] πολύκομψα, πιθανὰ, εὐτρόπιλα, ἀπατηκά, τὸ ἐπίτροχα ὑπενγμένα παρὰ χάος· [Ἥφαιστος καὶ Ζεὺς· τῷ Εἰλιθυίᾳ] ᾗ τὸ πικτυσῶν δεῖ· [κατὰ τὴ μήνιγξ] ᾗ ἐγγαφάλω ὑμένι· [πρίνιζε] ἔνοπλον ὀρχίζῃ [ἰσχύσας ἤδη αὐτῷ] ἤδη κατὰ χάμυ κοινοῖαν συνάψας μοι αὐτῷ [Ἑρμῆς καὶ Ἥλιον· αὐτὶ γὰρ] χράφε μόνοι γὰρ· [μὴ ἀντίσευ] μὴ ἀντίσευ· [Ζεύς, Ἡρακλῆς, Ἀσκληπιὸς· ἐ ἀγύρτης] ἐπαίτης, φιλοκερδὴς· [τὰ τέκνα καὶ τῷ γυναικὰ Μηχάνων] τέκνα ᾗ Ἡρακλέους, Οὐτις, Θηρέμαχος, Δημοκόων, ἐ Κρεοντιάδης· [τῷ ξυνουσίαν] τῷ συνχίαν· [Ἑρμῆς καὶ Ἀπόλλων. ὁ δὲ ἀπὸ τ Ταυγέτου] αὐτὶ ἀπὸ ᾗ Ταυγέτου· αὐτικὴ γὰρ συνήθεια τέτο· αὐτὶ γυναικῆς εἰς οὐσίαν περιλαμβάνειν· [ἐπαιτῶμεν] αὐτὶ ᾗ ἰλικόμβοιοι μίγα, ἀπὸ ᾗ ἐπαιτάομεν, ἐπαιτάμβοιοι δὲ αὐτὶ ᾗ ἐπικυλισθησόμεθα ὡς σπαῦδα μικρὸν ἀπὸ ᾗ ἴπομεν· ἴα δὲ πειθηκὸν, σπάσεστε δὲ γαικῇ. [οἱ αὐτοὶ ἀποτμίαι] ἀτυχίαι. [Ἀναφεῤῥιτός εἰμι] ἀνδὶς καὶ ἀνεπίχαρις· [Λητὼ καὶ Ἥρα· καζητησόμεθα] ἀπατᾶζ. [προτροπόμβοιο] ψευδολογήμβοιο, ἢ ἰωμοσίαι καὶ παρεῤῥοζα μυθολόμβοιο. [Ζεὺς καὶ Ἥλιος· ἀρνιάζουσι οὖν] τὰς χαλινὰς ἀπορίπτουσι. [Ζεύς, Ἑρμῆς, Ἀφροδίτη, Ἥρα, Ἀθήνη. Πάρις ἐ ὅπως] σκοπεῖτε. [καλαύροπα] καλάβροψ ἔστι ποιμενικὴ ῥάβδος, μικρὸν ἐκατέρωθεν ὑπόσκαμβος. ἰὼ ἀφιᾶσιν ἐπὶ τὸ τ ἀχάλης ἀποσκιρτῶντα. [κἀμὲ καινηφόρον] Φιλόχορος ὁν Β Ἀτθίδος φησὶν ὡς, Ἐλχθονίᾳ βασιλεύοντος, πρῶτον κατίσησαν αἱ ὧραι ἐξιώμβιλα παρθένοι, φέρειν τὰ καιὰ τῇ θεᾷ, ἐφ' οἷς ἐπίκλην τὰς ὥρας τῷ θυσίαν τοῖς παναθηναίοις καὶ ταῖς ἄλλαις πομπαῖς.

Ποσειδῶν καὶ Τρίτων.

Pag. 237. Mſ. in 4. Ἀπ' Αἰγύπτ ᾗ θεᾶς] κατακείθησαν δαὶ Δαναΐδ θυγατέρες, ὡς ὁ μῦθος φησὶ, ἐν ἄδδ ὑδροφορεῖν εἰς τετριμμένον πίθον, ἀνθ' ὧν τὰς Αἰγύπτ παῖδας ὁμηλίκτρυς ὄντας διεχθήσαν ὧν ἐν δίκῃ.

Ὁ Δαναὸς δὲ] τούτων τ πεντήκοντα παιδῶν.

Νότος καὶ Ζέφυρος.

Ὦ Ζέφυρε τῷ πομπὴ] πομπὴ ἡ σύνπεμψις, καὶ ἡ πέμψις ἔστι Θουκυδίδη.

Δικταῖον] σκήλαιον ἐν Κρήτῃ ὅπου κελεύθου.

Ἤδη ἐπὶ νότῳ ἄγοιτο] ὁ γὰρ τότος δαὶ τῆς Λιβύης πνέι. ἔνθα οἰκοῦσιν οἱ Αἰθίοπες. *

Mſ. in fol. Δωρὶς καὶ Γαλάτεια. ἀδὲ κόλπῳ σεσφίγξας] ἅλα τ' κιδήρας. [Δωρὶς καὶ Θέτις· ἐπαρθένευεν εἰς χαλκῆν τινα θάλαμον] ἐν παρθενῶνι ἐφύλαττεν. [Τέλπων καὶ Νηρῆίς· πρόκοπον ἴσχον τὴν ἅρπλν] κόπτειν σεσκευασμένην.

Νεκρικοὶ Διάλογοι.

P. 262. Mſ. in 4. Διογένης, καὶ Πολυδεύκης] Ἐν τούτοις τοῖς Νεκρικοῖς Διαλόγοις Διαπαίζει βύλεται τὰ δόξαντα τοῖς Ἕλλησιν περὶ θεῶν λεγόμενα. καὶ διὰ τοῦτο Νεκρικὸς εἰσάγεται θεὸς ἀκόλουθα διαλεγόμενος, ὅτιν καὶ νεκρικὸς αὐτὸς ἀνόμασται. *** Πολυδεύκην] σωτῆρα Κάστορα ὡς τῶν ἀνθρώπων ὄντα, εἶναι δηλοῖ, τὸν δὲ Πολυδεύκην ὡς ἐκ Διὸς ἀθανάτου. Ὅτε γὰρ ἐτελεύτησεν ὁ Κάστωρ ἐλύπησεν ὁ Πολυδεύκης. καὶ ὁ Ζεὺς ἐλεήσας αὐτὸν, ὡς λέγουσι, ἐποίησεν ὥστε τὸν μὲν ζῶν μίαν ἡμέραν ἐν Λακεδαίμονι. [Πολυδεύκης] ἅμφω μὲν ἄρα νῦν ὑοὶ Διὸς ἐσμὲν, ἐκ Λήδης τ' Λακωνίης. ἀπο[illegible] καὶ ἀθανασίαν τῷ..... κεκληρωμένοι. ὑπερβολὴ δὲ φιλοσοφίας μὴ ἂν ἐκ τοῦ ἀκριβῶς διαγνῶναι πεφυκέναι. μὴ γὰρ..... ἐστι. τοὺς γὰρ τοῖς ἀθανάτοις συμπαραιδρύσει, ἀντιμεθέσθω σοφίαν αὐτοῖς τὸ δὲ γένος..... ὑπερέχεσθαι, ὁ μὲ τὸ θνητὸν, ὁ δὲ τὸ τῶν ζώντων ἀποκλύσει. ἄλλως τε καὶ αν..... ἀνθρώποις ὡς ὁ μῦθος φησὶ καθικνεῖσθαι μέλει. ἐπεὶ δὲ τοῦτό ἐστι, διὰ τοῦτο ἐκπεπύθασθε ὡς πολυδεύκη λε..... ὃς δὴ γὰρ αὐτὸ τὸ τιμιώτατόν λαχόντες τὴν ὑπὲρ γῆς τόπον ἀφίκεσθε.

Ἐν κρήτῃ δεῖπνον] Τῇ Ἐν κρήτῃ δάπανα ἐπέθηκε τοῦτο τῶν παλαιῶν ἐπὶ τῶν ἡδονῶν, καθάρσια τῶν χαλκῶν τῶν ζώντων. πολὺς γὰρ ὁμοῦ καὶ ἀπαράσκευάστως τῷ μὲ ἐν λόγῳ τῷ δαίμονι τρῦφα ἀνηθῆ, ἔργῳ δὲ τ' ἀπρονόητος εἰς ἀπορίαν. τί γὰρ ἂν καὶ δαίμων ἐν τούτοις ἐπίσαιτο; ἐπεὶ τοίνυν δεῖ τ' δείπνου τούτου Μίκιππος ἡμῖν φαγὼν ὑπὸ πάντων ἀσφίσι τούτων, ἀφικνεῖσθαι αὐτόν.

Εἶα ὀβολὸν ἔχοντας ἔχειν] Ἐπέπεσον γὰρ Ἕλλησι τὸ τῆς σοφίας τ' πλουτοῦντα ὀβολὸν, τὸ νεῶλον δηλοῖ δ' Κάρωνα.

Πλάτων ἢ περὶ Μενίππου.

Ἐγὼ δὲ Κροῖσος.] Λυδὸς ὁ Κροῖσος, Φρὺξ ὁ Μίδας, Ἀσσύριος ὁ Σαρδανάπαλος.

Μενίππου καὶ Αἰακοῦ.

Σαρδανάπαλος] λέγεται Σαρδανάπαλος κατά τινας μὲ Ἑλληνιστὶ, κατὰ τινας δὲ τρυφερὸς.

Περιεργήσαι.] Εἰς λεπτὸν διηγήσαι.

Καὶ τ' βασιλέα εἶδον.] τὸν Πλάταιαν.

Καὶ ὁ δ' Κλεινίας] Ἀλκιβιάδης.

Ω'ς

* Hæc verba quæ proximè præcedentia sequuntur in Mſ. non leguntur in hoc Dialogo, nec mihi unde petita sint liquet.

*** Hic lacuna erat in Mſ. sed in qua multa deesse non videntur.

Ὡς οὐδὲν ἧσον κύαμοι.] κύαμους ψήφους οἷς χρώμενοι οἱ παλαιοὶ βουλεύονται βουλὰς κατακολούζουσι.

Μενίππου καὶ Τειρεσίου.

Καθαπέρ πνα βλάκα] εὐήθη. ἀνόητον. εἴρηται δὲ ἀπὸ ἰχθύος ὀφεως σκληροῦ, ἀχρήστου ἢ ὥστε ὡς μηδὲ κύνα αὐτῷ χρῆσθαι.

Πλὴν ἀποκεῖνε] ἀντὶ τοῦ ἀφαίρει.

Μενίππου καὶ Τροφωνίου.

Ὦ Τροφώνιε] Τροφώνιον ἔστιν ἱερὸν παρ' Ἑλληνομιθήναις θεὸς, ἀπηλλαγμένον τῆς ζοφώδους ὑπελθὼν, λιμῷ οἰκείᾳ διεφθάρη, καὶ τὴν ζωὴν ἀθλίως κατέπρεψε. οἱ γὰρ τοιούτῳ ἀπηλαίωμαντείας χάριν ἱστάντες εἰσέρχοντο ἀπαχθέντες τὰς ὄψεις, καὶ ἀηδεῖς διετέλουν καὶ ὠχροὶ καὶ δύσκολοι τὰ πάντα τὸν ζωῆς τρόπον. ἀφ' οὗ ἐπικρατήσασα παροιμία καὶ τὸ τροφωνίου μεμφόντουσι.

Φίλιππος καὶ Ἀλέξανδρος.

Καὶ Γέρρα.] Περσικὰ μὲν ἦσαν ὅπλα κυρίως τὰ γέρρα. καὶ χρησικῶς ἢ καὶ ἅπαν τὸ σκέπασμα, εἴτε δερμάτινον, εἴτε καὶ ἄλλης τινὸς ὕλης γέρρον ἐλέγετο.

Μυδώνια] Ἐκρέοντα, σεσηπότα.

Συνηνέχθης] Συνεπέφρασης.

Τοξάρια] Ἀκόντια.

Καὶ πελτάδια] Μικρὰ ἀσπιδίσκια.

Κάνδυν] Γαβάθιον.

Ἄνδρα καὶ γάμους] Καλλισθένην καὶ Λύσανδρον.

Οὐ λέγασσους] Οὐ λέγεις. ὁ Φίλιππος χρήματα παίζων φίλοις ἐκέλευε σὺ πόσα τάλαντα.

Ὀξυδράκης] Ἔθνος.

Καὶ τὰ μεγάλα ἤθεα] τὰς ἐλέφαντας λέγει.

Διογένους καὶ Ἀλεξάνδρου.

Καὶ γὰρ Κλεῖτον] Τὸν σωματοφύλακα ὃν μεθύων ἀποκτείνας ἐν ὕβρει διέπεσεν. Καλλισθένην ἢ τὸν φιλόσοφον, ὃς λέγεται συγκαθεῖρχθεὶς τῷ Ἀλεξάνδρῳ διεφθάρη.

Ἑρμοῦ καὶ Χάρωνος.

Τροπωτέρα] Τροπωτὴρ ὁ κατέχων τὴν κάπην δεσμὸς.

Καὶ ἀκέραν] Ἀκέραν ἡ βελόνη ἢ μείζων, ἀφ' ἧς τὸ ἀκεῖσθαι ἤτοι συρράπτειν τὰ διερρωγότα τὸ ὀθόνης. τοῦτο γὰρ ἀκέραν φασὶν, ἐπεὶ καὶ ἀπλῆ καὶ ἀκέρασα καὶ ἀκερὸς ὡς νῦν ῥάπτω καλοῦσι. χρῆται ἢ εἰδέναι ὡς οἱ παλαιοὶ γοναικῖον ἐχρῶντο εἰς τοιαύτας τὰς ἐργασίας.

Ἀθρόους] Ἀθρόον πνὰ καπηλεῖον.

Τὴν ὑπέρφαν] Ὑπέρφα τὸ δὲ κέρσος δὲ ἰσθὶ χοινίον ὁ ἀνὴρ ἢ καὶ ἀφεστῶτα. γέγονε ἢ ἀπὸ τούτου παροιμία, ἐπὶ τῶν ἃ δεῖ ἔχειν ἀφέντων. ἃ μὴ δεῖ κρατεῖσθαι.

Τερψίων καὶ Πλάτων.

Ἄνω δὲ ποταμῶν τοῦτον] Παροιμία ἐστὶ λεγομένη ὅταν τοῖς ἐναντίοις τὰ ὠφελοῦντα γίνεται, ἄνω ποταμῶν χωροῦσιν πηγαί, οὐ γὰρ τὸ πηγαῖόν ποτε ἄνω, κάτω ἢ μᾶλλον χωρεῖ.

Ἀποσμυγάπις] καταγελαστέπις.

Σιμύλος καὶ Πολυγοπίων.

Ὥσπερ ὁ Φάων] Ὁ Φάων, ὡς λέγεται, γέρων ἠρασθείσατο τῆς Ἀφροδίτης. καὶ ἡ Ἀφροδίτη ἐραστὴς αὐτῷ, ἐπεὶ γέρων ἦν, μετέβαλεν αὐτὸν εἰς νεώτερον.

Χάρων καὶ Ἑρμῆς.

Ἐπίπλα] Τὰ ἐξεπιπολῆς σκεύη οἷον ἐπιπόλαια κύπης, καὶ ὅσα δύναται πλοίζειν, ἀλλ' οὐκ ἴγνια.

Πεντηκόντορος] Ναῦς ἀπὸ πεντήκοντα ἀνδρῶν κατεσκευασμένη.

Τῶν κινδύνων] Κινδύνους, ἢ τὰ τρέχοντα δυσκολίας· λέγει δυσκόλους πάντας μιαίνειν. ἴσως δὲ καὶ κινδύνους λέγει τοὺς πόρους.

Καὶ βαρβαρισμούς] Ἐν ᾧ ἡμῖν προφερόμενον τὸ λόγον χαρίεν ἔνεστιν. ὡς τὸ οἱ δὲ δύο * σκό..... καὶ τὸ ὠθισπλήσια.

Διεθημένους] Πεπορθημένους.

Χαμαιτυπεῖα] Πορνεῖα.

Κερκίδης καὶ Διογένης.

Τὸ ὀμηρικὸν ἐκεῖνο] Ὅμηρος ἐπὶ μὲν παλαιστῶν Ὀδυσσέα καὶ Αἴαντα. φησὶ δὲν Αἴας περὶ Ὀδυσσέα, ἢ κύφιστόν με ἠκυρίζων στι. αἰνίττεται δὲν ὁ Λυκιώνιος διὰ δὲ τίχα, ὡς δὲ Ἀριστάρχειος λέγουσιν. ἢ κύφιστόν με, ἢ κυρίζων στι. τυτέστιν, ἢ ἀσθενέστερόν με, ἢ ἀσθενίζων στι.

Εἰς Κίρραν] Κατ' ἀντικρὺ Κίρρας ὁ τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου ὁ Σικυών, ἢ ἡ Κίρρα ὅρος ὀξὺ κατὰ τὴν Φωκίδα.

Στίγειν ἀδυναμένους] Δίχαζε, βασάζειν.

Ἐκ κοπίνι] Ἐξ ἀγελείλαιν.

Διογένης καὶ Ἀνισθένης καὶ Κερκίδης.

Ἐς τὸν βυβῶνα] Βυβῶνι ἀδὲ τὴν γαστέρα τόπος.

Ξεναγὸς] Ὁ ξένους τραπώτους ξυνάγων καὶ μισθῶν αὐτοὺς εἰς τὰ σύλεμον.

Ἀποκληκίναι] Καταξύσασθαι.

Τὸ χρεὸν] Εἱμαρμένον.

Ἀλεξάνδρα καὶ Ἀννίβας.

Βάρβαρον ἄν] Ἐφόρῳ γὰρ Ἀλέξανδρος μέγα ἐπὶ τὸ λῆμα φέρουσιν ἀφορίζει τὸν Γαλάτην.

Ἐποιησάμην τὰ ἀρχῆς] Τῆς ἀρχῆς, καὶ τὰς ἐλέφαντας αὐτῆι εἶχον, καὶ Πάρθων ἐχειρωσάμην.

Ni-

* Videtur hic aliquis locus citatus fuisse.

Νίρεως καὶ Θερσίτου καὶ Μενίππου.

Ὅμηρος ἐκεῖνος ὁ τυφλὸς] Ὅμηρος γὰρ ὁ ἐκ Σκύρου Νιρέα ἐγκωμιάσας ἀμφιρρύτους εἰς κάλλος μετέχειν Ἀχαΐδος.

Ἀλαπαδνὸν] Ἀσθενῆ.

Ψεδνὸς] Μαδαρὸς, ἀραιόθριξ.

Mſ. in fol. Πλούτων καὶ Ἑρμῆς· σωσαπίτωσαν] σωσαπίρχωται. [Ἀμέλησον ἂν Πλούτων] τὸ ἐν τῇ συνηθείᾳ τεθραμμένον. [Ἀλέξανδρος, Ἀννίβας, Μίνως, Σκιπίων· πατρῷον ἄρχω βασιλεύειν] ἀλλὰ καὶ σὺ Λίβυ. * ἀλμίκησον καὶ κάρη σοῦ τῷ βασκανδίῳ βουλόμενα λαβεῖν, ἃ κατειργάσω, εἰργάσω. [ἀγαπᾷν ἄρχειν] κατέχειν ἀρχεῖαν [καθηδυπαθῶν] Εἰς ἡδονὰς καὶ ἀναλίσκων. [Μένιππος καὶ Ἑρμῆς· νίκαλως ἄγετε] νίκλως ὁ νεωτὶ ἰλθών. [Καὶ σὺ ἀνεμείσητον εἶναι] Ὅμηρος, ἀνέμισις Τρῶας καὶ Δύκιμήδης Ἀχαΐνς. [Τοῖς δ' ἀμφὶ] Τοῖς δ' ἀμφὶ γυναικὶ πολλὰ χρόνον ἄλγεα πάσχειν.

Μένιππος, ἢ Νεκυομαντία.

P. 324. Mſ. in 4. Ἀκρόδρυα] Ἀκρόδρυα λέγουσι τὰ φοίνικα τὰς κομμεὺς καὶ τὰ ἀμυγδαλῶν καὶ τὰ ἄκανθαν.

Ὑποτονθρύσας] ὑπολίσας λαλήσας, ψιθυρίσας, ἠρέμα γογγύσας.

Ἀναγαγεῖν] Ἢ τὰ τῶν ἔκπλους ἀναγωγὰ λέγεται.

Ἀσφοδίλῳ] Ἀσφόδιλος τὸ φυτὸν, ἀσφοδιλὸς ὁ τόπος ἐν ᾧ φύεται. ὡς καὶ παρ' Ὁμήρῳ καὶ Ἀσφοδιλὸν λειμῶνα.

Ἀρίστιππος] Ἀρίστιππος οὗτος Φιλόσοφος ἦν Κυρήνης. ὁ μεμπτὸς δεῖνος τὰ ὦδε γαστρὸς τε καὶ τὰς μαγείρους· σοφιστὴς παμπὶν Διονυσίου τοῦ πρεσβύτου καὶ τῶν Σικελίαν, αὔξων αὐτοῦ τὸν σεσυφῶν, καὶ αἰσχύνεσθαι βασιτῶν, καὶ ηλακάδων βασ. ὃ μετρίως.

Καὶ στρέβλαι] Στρέβλα τὸ βασανιστήριον ὄργανον, ἀπὸ τοῦ στρεβλοῦν τὸ κάμπτειν.

Ἡμιτάλαντα τῶν κωμῳδῶν ἐδίδου] Τὸ ἥμισυ τῆς τιμωρίας, ὡς ἐπὶ δισμοῦ τοῦτο προσυπέγκας διὰ τὸ ὑπερβάλλειν ἡδονὴ τῶν ἀκοήν.

Ἀπὸ τῶν ἐμβατῶν] Ἐμβάδ) κωμικὸ ὑποδήματος μεγάλαντα, καὶ τὰς κρηπίδας ὑψηλὰς ἐξυγιασμένα ὃ οὐδὲ μείζον ὕψος τὸ χεῖμμον ἄλαιν.

Εὐπεραδυσώπω] Εὐπεραδυσωπεμένω, σωστικῷ, μικρὰ, ἀφιγεῖ, περασκεκαλυμμένῳ, λάθρα γινομένα.

Ἐπισὶ ἂν χαίρ] Τάχα τὸ Αἰακὸν ἐπίσησαι Ἐλλωΐς ταῦτα δικάζειν τοῖς Νεκροῖς τὸ ὃ ὀνόμασ. ἔτοιμον βαγόντος εἰς συνηγορίαν. βάλλονται γὰρ κῶ βασ. τὸ αἰάζειν τὸ Αἰακὸν ἀνομάσαι. Ὁ συμβαῖνον ἐπὶ τοῖς ἀπιχομένοις τῷ τάφῳ, περιδυῖς αὐτὰς βασιδίδωσι.

Τὸ μέγιστον ἢ πλέον ποδὸς] Καὶ γὰρ ἐπὶ τῶν πυελῶν βασιλομένων μέγας τοδιαῖον τόπον ἡ ατοδὸς ἐπέχει.

* Videtur Græculus hic pro Alexandro respondens nomina Africanarum aliquot gentium adjecisse, sed ex portentosis ab imperito Librario adjectis vocibus quænam ex fuerint divinabunt sagaciores.

Καὶ ἦτοι παρεκπολιῶσι] Εἰς τὰς τὰ σώματα παρεκδύοντας αὐτ-
ῶν, καὶ παίζειν τὸν τὸν ἐπιχέαμμα ἔχοντα ἐν τοῖς τάφοις.

Ἐδεδίκη δὲ μὴ] Ἴσως ἐπὶ τῷ τάφῳ Φιλίππου, σκυτέων ὄντος τὴν
τέχνην, καὶ τῶν παιζόντων τὰ ἄλλα βασιλέων ὄντων, ὑπὸ τῶν παρόν-
των παρὰ τὰς τελούσας ἐσκυβαλισμένα, τοῦτο ἀθροίζειν.

Ψήφισμα.

P. 338. Mſ. in 4. Καὶ ἐσεβεμάσατο] Ἠπείλησεν. ἐφόβησεν.

Ἕνεκα τῆς Θερσίτου] φασὶν ὅτι Περσεφόνη χαρίζεται τῷ ἥρωϊ Θερ-
σίτῃ μόνῳ φροντίδα τῶν ἄλλων ἁπάντων Νεκρῶν.

Πρὸς τὸ χωρίον δ' ἄλλως] Εἰ δ' ἄλλως ζοφερώτερον τὸ χωρίον ἀλήθη,
πῶς βλέπων τῷ δακτύλῳ ἐδείκνυεν, ἢ τὸ μὴ παίζοντα τότε. εἰ νὴ Δία
ἢ εἰμαρμένη τῇ παιδιᾷ ὡς τὰ ἐν Τροφωνίου ἀφανίσεως τε καὶ ἀναφάνσεως
τὰ τοῖς ἄλλοις μαντεῖοις χρησμῳδημένα.

Χάρων, ἢ Ἐπισκηπτόντες.

P. 341. Mſ. in 4. Ἡ σῶσκοπος εἶναι] Λύπη δ' ἐρέπλειν, ἔπι ἐπὶ τῇ
κώπῃ εἶναι.

Οὐκ ἀκίνδυλοι] Κίνδυλος ὁ ἐν τῇ σαπρίᾳ ἀσθενὴς χρόνος.

Τὸν Ἀλφεοῦ γίγας δύο] Ὧν τὸν μὲν Ἐφιάλτην.

Mſ. in fol. Χάρων ἢ Ἐπισκοπῶντες παρὰ δ' ἄδῃ] Πλούτωνος. [ὁ
Θετταλὸς] ὁ Πρωτεσίλαος. [πεπαῦσ] ὁ τείνων καὶ πάσσε καὶ ἰ-
ψῶσα. δεῖ δ' παίζω τὸ τείνω καὶ ἕλκω. ὁ μέσσον πάσσε. ὁ πυρελκύσ-
τιπτα. ὁ ἀόρατος δὸν τέρος ἕτερος, καὶ ἡ μετοχὴ ὁ παιῶν καὶ καὶ
ἀναδιπλασιασμὸν τετυπώς. [ἢ σῶσκοπον] ἐπὶ τῇ κώπῃ εἶναι. [ἐκπε-
φεὶς. ὦμος.] ὡς παλαιστὴς λελουπάζει. [περιέχουσα] λεπτομερῶς εἰ-
κὼς. [σφάλλοντας] ἀπατῶντας χαίνειν [ὀλίγον δ' πόδος] πρὸς λίχνον τὸ
χοιρίδιον, τὸ κατέχον κρέπτρον τὸν ἰσχίον [ὑπὸ δύο καὶ αὐτὰς] Ὧν τὸν καὶ
Ἐφιάλτην. [καὶ ἤκιστα πεπτηκὼς.] ὑπομένων πεπτηκὼς ἐμπεσεῖν. [οἰ-
κοδομητικῆς] οἰκοδομῆς. [σωτηριόεντος τὸ κρημνόν.] Ἀτελὴς ἡ σύνταξις.
τὸ δὲ κρημνὸν, σωτηριόεντος τὸ κρημνόν. ἢ χαρὰ ἐστὶ πεῖσαι ἢ βλάψαι αἰ-
πατικὴ σωτηρίαν ἔστω. ἔπαθον τῶν ψυχῶν. ἐνέσχισαν τῶν λέκνων.
ἔστω δὲ καὶ τοῦτο παρὰ αἰπατικῶν ἔδει δεδιδάχθαι, ἀπ' ἐπιδὴ φιλό-
φιν Ἀθηναῖοι τὸ ἐπὶ μέρους, λέγεται ὡς τὸ ἔφαγον δ' ἄρτυ, ἔπιον δ'
οἶνο, ἔστω κἀπαῦθι σωτηριόεντος τὸ κρημνόν [Τορύνου] εἶδος ξύλι
τροχοῦλο. ἢ τὸ σκάμμα ξύλον, καὶ εὐθύπους ὀρθὸν [ἐκεῖνο ἀπήμυσε
τὸ ῥαψῳδίαν] * ὅτι γελάτου ὁ ζωγράφος ἔχρωσε τὸ μὲν Ὄμηρον ἡ-
μίθεον, τοὺς δ' ἄλλους πεποιηκὼς τὰ ἡμιπασμένα ἀφυολμίους. [φέρε δ'
ἐγὼ μέσα] ἐμέσθαι ὁ τάπος δ' ἀγαθὸς, καὶ μὴν τὸ δ' μελίδ.
ἔχει καὶ ς' ἐμέσθαι ποιῆσαι μέλιον. Μέλανος τοῦτο φέρε] καὶ ἄλλα ἐς
τὸ σῶμα ἀλκῆς ἰνύμενος. φασὶν αὐτὸν πυθέσθαι ὅτις καὶ

* Libuit hic relinquere lectionem Mſ. Codicis ut Librarii apparet imperitia aqui non vidit hic esse nomen Pictoris, neve in nos menda quæ tolli non potuere conjicerentur. Legendum est ὅτι Γαλάτου, ut liquet ex Ælliano V. H. Lib. XIII. c. 22. ex quo lux huic loco haud dubia, qui vicissim Ælianum caubitur adversus eos qui frustra cum emendare conati sunt.

τ ὁμιλητῶν ἐν αἰκίᾳ. ἧς ὑπαπάρας πρὸς ᾗ σύλλ ἄνδρ. ὑποδύω τὸ πεπονηκὸς τ οἰκίας τὸν σύλλ προπίδιον παραστάδων, ἐπαίρας τε τύπτω, καὶ ἑαυτὸν ἀκέρσιον ὑπεξαγεῖν. λέγεται καὶ τῦτο, ὅτι καὶ ᾗ ζῶ ῥώτον ἀπήλαξεν, ὡς βαδίζοντ παρ' ὕλλῳ τινὰ παροτύχοι παρμεῖ μεγάλῳ, ὃν βιαζόμενον πρὸς τὴν ἀφάτνεσιν, τὸν σφῆκας μὲ ἐκκαιεῖν, αὐτὸν ᾗ προεκτείνας τῇ συμπλοκῇ τ μέρη ἀφύκτοις πάγῃ ἁλῶναι ὑπάρξαι δοίλιν. [τὴν τὸ τετολεῖν.] ὑπαγκαῖον τὸ ἔχεσθαι. [ἀοίδιμον] ὑμνητόν. [ἀβελτηρίαν] μωρίαν, ἀνοιαν. καὶ ἕρμιον] ἕρμαιον τὸ οὖρημα προπαροξύτονον. τὸ δὲ Ἕρμιν, κατακτόν, προπερισπᾶται. ἄλλοι δ φασὶν ὅτι τὸ κτηνικὸν Ἑρμεῖον ἐστὶ καὶ Ἕρμιον ἐκθλίψει ᾗ ι, ἀλλ' οὐχ Ἑρμεῖος. [ἐφεσρίδα] δικαιολόγον. [οὖρα παραφθεῖς] κακῶς γε ἄλλως ἀδεῖς ᾠδικῶ. [Τὴν δὲ πλησθὺν ὦ Χάρων ὁρᾷ] τὰς γαστέρας, τὰς δαπανείζονας, τὰς προπιτεῖν. [χρῆσαι] χρήσασθαι. [ἀγελάλων] ἐπόντων. [πομφόλυγας ἐν ὕδατι] ἄρτι ἐμφυεῖς παραδείγματα. [ὦ γαμάδα] ὦ γαναῖε καὶ δύσνικτε. [πεπήκασι] πεπήδασι. [ἀπεχράψω] φανερῶς γέγραφε.

Περὶ Θυσιῶν.

P. 361. Mf. in 4. Περὶ θυσιῶν] Ὁ σκοπὸς ἐνταῦθα τῷ Λυκιανῷ κακοζηλήσαι τὸ Ἐμπύλιον θυσίας ποιήσασθαι. τὸ γὰρ θεῖον ὑ δεῖται θυσιῶν. σὺν ἐστὶ ᾗ διάλογος, ὅλον γὰρ τ λόγον ὡς ἐξ ἰδίου προφέρει προσώπου. ὁ ᾗ διάλογος προσώπου ἔχει διαφορᾶ. Ἀλεξιμμένου πρὸς ἀλκιλα.

Τὰ γᾶν αἰτωλικὰ πάθη] Αἰτωλίας ἐκασίλευσε Οἰνεύς· ὅτε θύσας τοῖς θεοῖς, τὴν Ἄρτεμιν ἐπελάθετο. ἡ ᾗ ὀργισθεῖσα ἀπέλυσεν κῆ τ Καλυδῶνος κάπρον ὅσης πολλὰ ἀνεῖλεν ὕστερον ᾗ, καὶ αὐτὸν συναχθέντων πολλῶν ἀνῃρέθη. Καλυδὼν ᾗ πόλις ἐστὶν Αἰτωλίας.

Καὶ μὲν Μελεάγρου μητὴρ ἐγέννησεν σὺν τῷ Μελεάγρῳ λάμπον πῦρ, καὶ ἔκρυβεν ὡς τοσοῦτον χρόνον ζήσῃ Μελέαγρος, ὅσον ἡ λαμπὰς ἄπλετον. ὅτε δὲ ἐφονεύθη ὁ κοῦρος, ὁ μελέαγρος τ Ἀταλάντης ἐρῶν, αὐτῇ τὰ νικητήρια δέδωκεν. ἀρχήθησαν ἐπὶ τούτῳ οἱ Θεοὶ καὶ οἱ ἀδελφοὶ τ Ἀλθαίας ἐπ' αὐτῷ τ κούρῳ ἐφόνευσεν ὅν γυνὴ προσεποιήσατο αὐτοῖς, καὶ ἔχει πόλεμον πρὸς Μελέαγρον. ἀπώλεν δὲ αὐτὸς ὁ Μελέαγρος. καὶ ὀργισθεῖσα ἡ Ἀλθαία λῷ τοὺς ἀδελφοὺς, ἔσβεσεν τὸν λαμπάδα, καὶ ἀπέθανεν ὁ Μελέαγρος.

Ἐν ἀρχῇ τ Ὀμήρ ποιήσεως] Ὁ γὰρ Ὅμηρος φησὶν, ὅτι σὺν ἕπεσθαι τῷ τῆ ἱερωσύνῃ ὁ Ζεύς, ἀλλ' ἐπεδήμησεν εἰς Αἰθιοπίαν καὶκεῖ ἀπέμεινε ἡμέρας δώδεκα.

Ταύρων ἑνίας] Ὁ γὰρ Νέστωρ λάτο ᾗ Ἰλίου ἐπανελθὼν εἰς Πύλον ἑνίας βοῶν θυσίαν τῷ Ποσειδῶνι ἔθυσεν, ὡς λέγει ὕστ. ὁ γὰρ Ὅμηρος εἶπεν ἑνιαύσιος ἑνίας.

Υἱεῖτιν ᾗ τὴν ἀδελφὴν] Καμβύσης ὁ Κύρου ᾗ Περσῶν ἐρασθεὶς τ ἀδελφῆς Ἀτόσσης, ἠρέτο τὰς βασιλικὰς δικαιοσύνας, εἴπερ ἐστὶ νόμος καλόν τ βιαιόμενον ἀδελφὴν ξυνοικεῖσθαι οἱ ᾗ ἀπαγορεύοντο, νόμον ᾗ μανθάνειν εἶναι ὃς κωλύει ἀδελφὴν ἀδελφῇ ξυνοικεῖν. ἄλλον μὴν τοι νόμον ὃς ἰσχύει τῷ βασιλεύοντι Περσῶν ἐξεῖναι ποιεῖν ὅ τι βούλῃ. καὶ ὅτι Καμβύσης ἔγημε τὴν ἀδελφήν.

Οὗτο

Οὗτοι δὲ ἐξ Ἰνδῶν ἀλίσκονται] Εἰς ὃν κεῖται Ϛ Ϝ Διὸς ἄγαλμα.

Τὴν Πισαίαν ἱππίαν] Ἐν Πίσῃ γὰρ τῇ ἠλιακῇ Ϛ Ϝ Ὀλυμπίᾳ Διὸς ἄγαλμα ἐκ χρύσου καὶ ἐλέφαντος κατεσκάσατο Φειδίας, ὅτε καὶ ὁ ἐκ τοῦ ὀλύμπια ἐπλάθη. Ἀφ' ἧς Ϛ καὶ πεντετηρίαν μόνον ἐπιδημεῖν τὰς ἀνθρώπους χάριν τῶν ὀλυμπίων, εἰς ὀλυμπίαν ἴεναι Ϝ ἀγῶνος, ἄλλοτε δὲ μηδέποτε, ἀφ' οὗτο αὖπαν τὸν Πισαίαν ἱππίαν.

Καὶ περιβραντήρια] Τὰ ὕδατα δι' ὧν καθαίρονται οἱ θύειν μέλλοντες.

Ὁ μὲν γὰρ Ἄπις ὁ μέγιστος] Ὁ Ἄπις ὁ τοῦ ἀγέλαος τῶν Αἰγυπτίων ἱερέως βοῦς ὢν καὶ ἔχων τινὰ ἴδια σημεῖα· τοῦτο κοινὸν ἑορτῆς σύμβολον.

Τὸν Νίσον ἔχει πλόκαμον] Ὁ Νίσος βασιλεὺς ἦν, ἔχων ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μέσον τρίχα πορφυρᾶν, ἧς ἀπτηνθείσης, ἀνάγκη ἦν ἁλῶναι τὴν πόλιν ἣν ἐβασίλευεν.

Mſ. in fol. Περὶ θυσιῶν. χειτλιάζουσιν] δυσχεραίνουσιν, ἀγανακτοῦσιν. [ἄνια] πράσιμα. [κὴν ὑπὲρ Ϝ ναυσεθμου.] ναυσεθμον, τὸ λιμένα, ἢ ἐπὶ ναυσηκὸς τρατὸς ναύσεθμος καλεῖ). [καξοφαμισθεὶς] ἐξορκισθεὶς ἐπιτίμια.] ὑπηίμια λέγει) τὰ δίκα συνουσίας καὶ μίξεως. [ὑπικίας] λατρείας. [ὑπηύτου] ὑπὸ τὸ γόνυ. λὸ Ϝ ὑπόνυ ὑποκάλ. καὶ ὑπολωΐτας ἀπὸ ἀκμαίου. [περιβραντήρια.] τὰ ὕδατα δι' ὧν καθαίρονται οἱ θύειν μέλλοντες. [ἐξεμηνμβρίαν ἀντὶ τρον] διημερίαν. [καὶ τὸ Νίσου ἔχει πλόκαμον] βασίλειος Μεγαρέων τρίχα.

Ἀναβιβάντες, ἢ Ἁλιεῖς.

P. 389. Mſ. in 4. Ἐπεὶ ἦ ὡς ὁ καλὸς τὸν ῥήτορ ἔφη] Δημοσθένης ὁ Φιλιππικοῖς τοῖσδε φησὶ τοῖς Ϝ νεανίαν ἰσοκράτ. σπουδ..... ὥστε σύζυγον, ὥστε λαλλόνας δύνασ).

Εἶχε γὰρ αὐ] Αἱ γὰρ σὺ..... τὰ ἀδύνατα καθάλλου).

Καὶ τελέβοας ἐράμβοι] Ἀμελεφάτειος ἡ λέξις. σημαίνει δὲ τοὺς ἐγχειμωνιαζομένους ὑπὸ ἀγάμβοιν, καὶ ἀφ' πολλῆς πείσεως ἐλληλακότας.

Περὶ αὐτῶν κωμῳδίας] Διονυσίους γὰρ μόνους ἐφέστο τὸ διαγῶνα ποιητὰς κωμῳδῶν. Τοῦτο δὲ οἵτες ἐπιτελέστο, ἔαρ καὶ φθινοπώρου. ἔαρ τὰ μικρὰ Διονύσια. φθινοπώρου δὲ, τὰ μεγάλα.

Ἐπὶ τοῦ Μένιππου] ὁ Μένιππος ἦτο κυνικὸς ὧν φιλόσοφος τὸ δὲ Σισύφου φύσει καὶ χρημάτων γοητείᾳ καὶ ἐλεγχόμενος καὶ λοιδορούμενος, πολλὰ τὰ κύνα καὶ ἐμφιλοσόφως μεταῦ, ὡς καὶ Ὅμηρ πᾶσι ὁ σύδικιμον ἀποφέρεται.

Λέγα ἤδη τὸ τοῦ μέρους] Ἐν τοῦ μέρους, ἀντὶ δὲ τὸ σὺν μέρος. ῥᾴ γὰρ ἄδη ὁ καὶ τὸ ὕδωρ λοιπὸν δὲ δικαιοῦσι ἀμφορέως. ἴσιον γὰρ ὡς τοῖς πολλοῖς ἐπιχεῖν βαλόμενοι τὰ ἀπερρύτου φλυαρίας οἱ δικασταὶ τῶν ὑδάτων, ὑδρίας ὕδατος πληροῦντες, διὰ τοῦτο λέγουσι παρεῖναι τοῦ ὕδατος ἔκρουσιν, κελεύοντες τὸ ῥήτορος λέγειν τὸ λοιπὸν τὰ ἀφέτους δ' ἐμποιοῦσιν, ἅτε δὴ εἰς μέτρον τοῦ ὕδατος τὸν λόγον ποιούμενοι, σωστέρματος λοιπόν.

Ἢ τούτου τὴν ἐπώνυμον] Διογένους δὲ κυνικοῦ.

Ἐκμαχεῖν τὰ χεῖρα καὶ ὀχεῖας] Εἶδος ὀχήματος ἡ πυρρίχη, σύντομον.

Ἡμα-

Η᾽ρακλῆς φασὶ κὴν πίθηκος] παροιμία ἐπὶ τ̃ πάντα παρηλλαγμέ-νων ἀσυμβάτων πραγμάτων. κυὸ ὅτι ὗρος μὲν ὁ Η᾽ρακλῆς κ̃ αὐλὸς χρη-ρεμα ἀνδρεί@. οἱ πίθηκοι δ̃ ὅτι ἀνδρείαν ἔχοντες κὴν κωπηγέλασοι κὴν ἀ᾽φώνητοι ἀνδρείας ὑπερβάσεως αἰσχρόμυοι.

Ε᾽τέοι δ̃ κὴν κ̃ τ̀ Τάλω τάφον] Ο᾽ μὲν Τάλως ἦρως παλαιὸς ὁ τ̃ ἀκροπόλ τὴν παραμείν@. τὸ δ̃ Α᾽νάκειον τ̃ Διοσκόρων τὸ ἱερεῖον, ἄναξ γὰ οἱ Διόσκουροι λέγονται.

Καὶ ἄρτως τ̃ αὐτοπυρείτων] Αὐτοπυρίτης ἄρτ@. ὁ λίτος κὴ χειδίας ἀπτημέν@, ἢ ὡς ἥλιον, ἢ κὴν τ̃ ποσδιᾶ, ὃν κὴ ἐγκρυφίαν φασίν.

Ἀλλὰ χρυσίον τυτί] Τὸ μ̃ χρυσίον, ὡς φιλάργυροι ἔχοντες ἀνώ-φελέσκατ@. τὸ μύργον, ὡς τρυφᾶν εἰωθότες. τὸ κάτοπτρον ὡς δ̃πτίζοιν-τὸ ὡσσάκιον ἐπὶ τὸ σεμνότερον κ̃ τὴν ὑπήνην. οἱ κῦβοι δ̃ δέιγμα χα-λᾶς ἀκαίρου κὴν ἀκολάσου ἀ᾽φίτης.

Ἀ᾽νύσσω κ̃ ὀλίγον δ̃ χρυσίον] @ἔστιον τὸ ἀνύσσω Α᾽ττικὸν μόνοι. αὐτοὶ γὰ κὴν παίζοις ἔχειν φασίν, κ̃ ἔχειν εἶναι, κ̃ ἄλλα τοιοῦτοις πα-ρεσκεύασα.

Α᾽λλ᾽ ἠνιδὲ πολλὰς πω τὰς ἰχθῦς ὁρᾷ] Α᾽ττικὸν ἐπίφθεγμα τῶν κ̃ ἀφελᾶς. κὴν ἔτι διακλίνει νῦ. τὸ ὁλόκληρον ὁπτίθηλα@.

Ε᾽κπτίλῃ τὴν ἄγρα] Προσυπακτέον τὸ πάρεχα. ἔστ δ̃ κ̃ τοῦτο Α᾽ττι-κὸν, ὥσπ κὴν τὸ ἄλλ᾽ ὅπως μὴ πλήξῃς. @ὡσυπακούεται γὰρ τὸ σκόπει.

Mſ. in fol. Α᾽λισὺς ἡ ἀκαβιῦπις. λακιτὰν] χιτὼν. [ἀμείλικτα] ἀνήκεστα. [παρατησσόμοι] παρατείνων, παρακαλῶν, συγχαίρων αὐ-τῶν. [ὀργὴν] ὁ γέλων. [παρακρουσόμ@] ἐξαπατήσας. [ἐς πεδίον τὸν ἵππιν] ἐς πεδίον τ̀ ἵππον, παροιμία ἐπὶ τ̃, ὁπόταν λύπ-ραις συέχωντας, ἀξιώντων τὸ τοιοῦτον ἃ λύσιν μὲν δοκεῖ παρέχειν βρα-χέως κ̃ ἄτεσιν. τόδε ἔστ μέγα κὴν ὡς ἐπίδειξιν σωτῶνος τ̃ δ̃ ἐπιζη-τοῦντ@ δυνάμεως, τί κατελλήλοπαν ἵππε πεδίῳ, ὡς τὸ τὴν οἰκείαν ἐπιδείξασθ᾽ χρείαν; παροίλληλοι τοίνυν τῇ παροιμίᾳ κὴν ταύτην, ὕδωρ βαστράχῳ κὴν λυδᾷ περγμάτ@ [τὸ ὡς δίκης γὰ] πρασυπα-κτέον κωλυηρίζεσθ. [κὴν τὸ δίκαιον ὁ τῇ χειρὶ πεπεμμένον.] ὁ τῷ βιάζεσθ, ὁ τῇ δυνάμ. [κωλαλδίσπιτος] λιθοβολήσιμος. [ὕδατ@ με-τελαβὼν] * Ἰτέον ὅτι οἱ Α᾽θήνησι δικαστὴ ἐπίχαιν βυλόμοι τὰς ἀπερ-γάτιας φλυαρίας τ̃ ῥητόρων, ὑδρίας ὕδατ@ ἐπλήρουν, κὴν λαβ᾽ πι@-λήτριμ@ παρῆχον τῷ ὕδατι ἔκροιαν κὴν ὁ δ̃χὴ τ̀ ἀφέσεως δ̃ κρατεῖσκαι σιλλόγοι τ̀ ῥήτορα λέγοθαι, ἄχρις οὗ τὸ πᾶν σαρῶ. ἵνα δὴ δι᾽ ὡς τὸ μέτρον δ̃ ὕδατ@ τ̀ λόγον ποιῶμοι, σύτεμνον κὴν ἄκοντες τὴν δημηγορίαν. ὅθεν παροιμία, μὴ λέγε ὁ τῷ ἐμῷ ὕδατι. [ἀ᾽λεκτρυόνων.] παστηλῶς κατεπιφρονημόν. [ὁ κερασμικ@] λάθ δ̃ κερασμὸς κερασμὲς γαλικῆς, γάλακτος κερασμεῖκος. κὴν συναιρέσ κερα-μικός. [κὴν ὁ τῇ Ποικίλῃ] ἡ ποικίλη τοὺ ἰω πυρ᾽ Α᾽θηναίων. ὀνομα-λεῖτο δὲ ὅτως ὁπ τ̀ ποικίλης ὁ αὐτῇ ζωγραφίας. [@σοφιτῆ] πρᾶον. [ὁ κ̃ Σολέως] Σολεὺς μὲν γὰ Α᾽ρχύτης ὢν, Ε᾽λληνικῇ παιδείᾳ τοσοῦτον

* Huic ſimile ſcholion, iiſdémque pænè conceptum verbis occurrit p. 16. Eundem etiam conſenſum alibi obſervare eſt, quo fit ut credam duos hoſes ſcriptores multa ex eodem fonte hauſiſſe.

διήνεγκε. ὥστε τὰ Φασιόβρια Ἑλλάδι φωνῇ χρᾶψας, ἐθαυμάσθη. καὶ Ζήνων δὲ, ὁ τὴν στοᾶς κοσμήτωρ τὸ καὶ κεφηνητὴς ὁ Κιτιεὺς ὁ Κίττης ἄρμηθ. καὶ δὴ καὶ Κρῆτων καὶ Κρύσιππος ἄμφω Σολεῖς ὄντε ἄμφοι κῷ φιλοσοφίκαι, καὶ μάλιστα Κρύσιππος. ἀμέλει ἦ καὶ Ἀριστοτέλης Σταγειρίτης καὶ Δημόκριτος, ἢ Πεφναγόρας, Ἀβδηρίτης. ἀλλ' ἐδὴ πᾶν ξυνίας διώκοι), ὅτι μὴ ὁκ μέσης Ἑλλάδος ἴσαγωγῆς ὅτις δρέσκοι). ἡωμαΐζοι) ἦ μᾶλλον ὡς χρέων Ἑλλάδος διαλεκτικὸς τῇ ὥστε τὰς λόγως ἀπαγε. [ὅτι ἔχρω. ἔ γὰρ αὐτῷ καὶ τὸ ἦ φασὶ ἠδέ.] λέξ τὸ ὁμοίπαθ εἶναι τὸν αὐτὸν ἐπιστήμων. [ὑπερμαχέ.] ἀπὸ ἔ καθασκάζε, ἐπὶ πᾶς τὸ ὑπερμαχεῖν αὐτοκρὰς ὁπάρχειν. τὸ γὰρ ὑπέρ τινος τι ποιεῖν αὐτὸ χάριν, γενικῆ σημαίνει. τὸ γὰρ ὑπεραμύνω σε. ὑπερασπίζω σε. ὑπερμαχῶ σε. ὑπερπολεμῶ σε, ὅτις ὁν κ ὑπερμαχῷ σε· [ἐφείλομαι αὐτῷ ἔδωκα] ὁ τοῖς Διονυσίοις ἐφείλομαι αὐτῷ ἔδωκα. [σὸν γὰρ τὸ ὕδωρ ῥεῖ νῦν] ἀντὶ ἔ τὸ σὸν μέρος, ῥεῖ γὰρ ἤδη κρὰς τὸ ὕδωρ· [ὡς τὸ ἐρήμιλον·] ἐρῆμ δίκη ὅταν μὴ ἀπαντήσας ὁ διωκόμενος ἐπὶ τὸν δικαστηρίου, ὁμῶς καὶ τὸ ἐρήμιλον ἀλῶναι. [ἐξαγοράσουσι] τὰ Μυστήρια ἐξαγοράσουσία. [ἀδικεῖ] ἀσεβῶν. Λυκιανὸς ὁ τὰ περὶ Ὀρχήστου, φησὶν ὁκεῖνο ἦ πάντες ἀκήκοεν, τὰς ἐξαγορεύοντας τὰ μυστήρια ἐξορκίζειν, λέγειν οἱ πολλοί. [πεῖσαι] ἐξαπατῆσαι. [παροξυνόμενοι] παροξυνόμενοι. [ἀσεβεῖ] ἐχθρᾷ. [ἀκήρυκτος] ἀδιάλακτος. [ἀλιτηρίους] πορφύρας χλαμύδας. [ἀναπέμψαι τὰ κατηγορούμενα] αἰτεῖν, μεταγινώσκω ἐφ' οἷς εἴρηκα. [καὶ παλαιόθι] κρίσις σύκων. [τὸ Πελασγικὸν] Πελασγικὸν τόπος Ἀθήνησιν, ἀπὸ Πελασγῶν τῶν αὐτόθι οἰκησάντων, χρέφεται ἦ κ λέξ ἔ. [τὸ Λύκειον] ἀκαδήμειον τὸ Διοσκόρων τὸ ἱερὸν. ἄλλοι γάρ οἱ Διόσκουροι λέγουσι). [ὁ Τάλως] Τάλως ἥρως παλαιὸς ὁ τῇ ἀκροπόλῃ τιθαμμένος. [Ἐπικυρείοις] ὡς τὸ Ἐπικυρείων δεύτερα πάσχε τὸ τελευτᾶν ἀγαθόμενον. [σὺν ἐπικυρίως] λέγεται ὁ μέχρι τῆς σαρκὸς ἐξυσημένος. [Ὁρμιὰ] λεπτὸν χοινίον, ἀπὸ ἔ εἶρω τὸ συμπλέκω. [ὁ ὁκ Πειραιῶς.] Πειραιεύς, ὁ ὁ Ἀθήναις λιμὼν. καὶ κλίνεται πειρεῖος. * ἀπὸ ἔ πρᾶ, πρᾶος, πρᾶσις, πρᾶσις, καὶ πλεονασμῷ ἔ Ι πιρᾶσις. [καὶ εἰδέχθης κ σκληρός.] ἄμορφος, ἀπρεπὴς, μισητός. [Ψηττᾶ τις κηλωνὸς] ἰχθύδιον ὀψὸν τὸ Πλατέαν. ὁκ δύο δερμάτων συγκολλᾶσι τὴν ἰδίαν δικὴν, ὕπνες σανδάλιον καλοῦσι, οἱ ἦ βάγλωσσον. καλῶς δὲ ἀπὸ ἐστὶ ταύτα. [ἀπὸ ἔ Λυκείου] ὁκ τῶν Ἀθηναίοις γυμνασίων ἐστὶ τὸ Λύκειον, ὁ Θεόπομπος ὁ τὴν καὶ Περσέως πρᾶξιν τὸ Λύκειον, φ. . . ** δὲ ὁ τῇ Λ Πτελεάτης φησὶν ἐπιστατῆσαι αὐτοῦ μειόν.

Pag. 370. Ibid. Βίον πράσεις, ἐφωτάζειο.] τὸ φωτάζεσθαι, ἐπὶ ἔ ἀναπτᾶν. λέγει) καὶ ἐπὶ τῶν ὁ ὑπνῳ ὁρωμένων. ἔστι δὲ ἀναπτᾶν τὸ φαντάζεσθαί τινα τὸ ὁρᾶσθαι. [Θεὸς ὑβρισμὸς τις εἶναι φησί.]

* Piræeus nempe olim fuerat insula in quam oportebat γεφύρα διαπᾶν, ut ostendit Meursius in libello, quem de celebertimo illo portu scripsit, ac nuper edito à Dochiff. Viro *I. G. Gravio*. Vid. Cap. 1.

** Legendum Φιλόχορος, cujus nomen supra p. 9. occurrit. scripsit δὲ Ἀτθίδος. Vid. *Voss. Hist. Graecas.* & Suidam in Λύκειον, ubi idem ex Philochoro narratur.

νε).] ἐλέγετο γὰρ ὁ Πυθαγόρας σύσσιτος τῷ δεξιῷ αὐτοῦ μέρει τοῦ Φοίβου. [ὅτος ὁ τῶν ὡρῶν ἐξαρτημῶν.] Διογένης ὅτος ὁ Σινωπεὺς ἀπὸ τ Εὐξίνου Πόντου, Ἐξαμίας ἐκαλεῖτο, διότι ἐξαμίδα ἐφόρει, καὶ τὰς ἄμους παρέχε γυμνὰς ὁρῶσθαι. [Τιθωνὸς] πρῶτος ἦν ἥμερος. [ἔρημον.] προγεγραμμένον. πεποτημένον. [ἢ τρεβλῇ τύπτων] βασανίζῃ, δήσῃ, μαστίζῃ. [ἰατρὸν.] ἀναιδῆ, καὶ ἀναίσχυντον. [καὶ ἀπηχῆς.] ξένον τὸν κατὰ πάντων οἶκτον. [ἀθεράπευτον] τρυφερώτερον, ἀπαλώτερον. [Πεμμάτων] πλακουντῶν. [ἱματίζεσθαι τῷ ἠθμῷ.] συλλέγειν καὶ σωκοφορεῖν. [ἐπικήδειον] ἐπιτύμβιον. [τοῦ δὲ ὀδύρεσθαι.] αὐτὸ τ πᾶς, ἐπὶ δὲ καὶ τὸ ἰωνικὸν, ἐπείτοι καὶ Ἔφεσος Ἰάων, Ἔφεσον δὲ Ἡρακλείδης. [κυκεῶνα.] κυκεῶν ὃν πολλῶν βοτάνων συγκειμένων φαρμακείαν ποιεῖ δηλητήριον, ἀπὸ τ κεκύσθαι καὶ κυκεῶν. [ἀμφιθεσθαι] συνδιαμαχόμενον. [χείρας.] ζώπυρος αἰνιγματώδης, ἢ συμπαθοκὴ συλλογισμὸς. λέγεται δὲ καὶ ὁ πυρπαπυὸς, καὶ ὁ συμπλεκόμενος λόγος. [τὸν γωμύλον.] φλύαρον, πιθανολόγον, ἢ ἔφορον τῶν λόγων ἀπατεῶνα. [ὁμνύναι τὸν κύνα.] Κέρβερον. Ῥαδαμάνθυος ὅρκος. ὅτος ὁ κατὰ κυνὸς, ἢ χυνὸς, ἢ πλατείαν, ἢ πυθαγόραν, τοιοῦτον. οἷς * μέγιστος ὅρκος ἀπαιόλῳ λόγῳ κύων ἐπὶ τυχὸν. Κρητῶν Χείρωνι. τοιοῦτοι οἱ Σαμοθρᾴκης ὅρκοι. [λιχνεία] λαιμαργία. [τὸ δεῖνα δὲ ὅπως ἴδω.] ὅπως τὸ δεῖνα εἰώθασιν οἱ παλαιοὶ λέγειν ὅτως ἀφελῶς τ λόγου θεωρήσαντες, ἐπὶ τ συγκρύπτειν τὶ βουλομένων τῇ ἀορίστῳ τ ὀνόματος, τὸ ποσοκείμενον. ..... λῦπος. [φιμὸν] τὸν δεσμὸν καὶ χαλινὸν. [ἀγνῶτος] ἀγνώστου. [θελικλικὸν.] θελαμβάνοντα, θελίσσοντα. [βραδὺς δὲ καὶ ναῦς] βάθυμος δὲ καὶ ὁ τὰ στρατικὰ καὶ τ θεῖον τὸ τεῖχος, ὁ ἐστρημμένος τ θεῖον ἄγων τεῖχος.

Κατὰ Πλάτωνα καὶ Τύραννον.

P. 422. Mf. in 4. Τινὲς λέγουσιν εἶναι τὰς μοίρας Κλωθὼ, Λάχεσιν, Ἄτροπον. ἐνταῦθα δὲ πεῖται τ Χάρωπα θεὸς μίαν τ μοιρῶν τὴν Κλωθὼ θεοδιαλεγόμενον.

Εἶεν] Ἔτι καὶ αὖτε τ ταῦτα μὲ δὲ ὅτως. ἐπιῤῥῆμα ἀφορετικὸν. ἐπὶ δὲ τοῖς ἤδη εἰρημένοις ἐπιλεγόμενον θεωρεῖσθαι αὐτά. ἔτι δὲ καὶ θορυβοδιώκτης, ἀντὶ τ ἄγαν δὴ, ὡς ἐνταῦθα.

Ἄντλον] Τὸ ἐν τῇ ἀντλίᾳ ὕδωρ.

Ἀναγωγήν] Ἀνάπλουν.

Παρακέκρυφα] Εἴ τι εἶχεν ἐχρισμένον ὑφάνθη. ὅτως γὰρ σημαίνει καὶ παρὰ τοῖς ναύταις τὸ θορυβοκέκρυφα, καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ὅτως φασὶν ἰδίως ἐπὶ τῶν ὀφθάλμων τῇ κεφαλῇ συμβαλεῖν.

Τετρόφατται] Εἰ τι τ τροφῶν ἐμβέβληται. τροφὴν δὲ ἐστι λᾶρος εἰς ὃν τὴν κοπὴν ἐμβάλλουσιν.

* Sunt duo versus ex Cratini Chironibus petiti, sed corruptissimi, sic legendi, ut liquet ex excerptis Grotianis. p. 493.

Οἷς μὲν μέγιστος ὅρκος ἀπιστεῖν ἐν λόγῳ
Κύων ἐμοὶ γὰρ, θεὸς ἢ σηκός.
Quibus jusjurandum maximum in re qualibet
Canis est: & auctor: nam Deus non unicuique.

Α᾽μφιβληστύν ἐστι] Περὶ ἱστίων ὅτι τὰς βόας λύουσι.
Ε᾽φύσων] Ε᾽φυσοι κωλῶν οἱ ἀπὸ τῶν ἴσων νῆες ἄγουσι τὸ ἔσχατον.
Η᾽ λόγυ] Ε᾽πειδὴ μητρολικῆς ὁ Ε᾽ρμῆς ἔφερε λόγα.
Καὶ κλωπδύ.] λέγει γὰρ τῶν κλωπῶν αὐτόκλας ὁ Ε᾽ρμῆς.
Α᾽φρόδιλο] Εἶδος βοτάνης.
Ε᾽ξ ἡμισείας] Τὸν γὰρ Ε᾽ρμῆν κατὰ τοῖς ἄνω ἐν τοῖς κάτω συναριθμῶν, κατὰ τοῦτον δὲ λιφπαίζει.
Καὶ χραὶ] Τὸ ἐπὶ χρόνῳ τοῖς νεκροῖς μελίπρυτον.
Καὶ πόπαια] Εἶδος πλακοῦντος.
Καὶ τὰ ἀγίσματα] τὰ ἀποτιθέμενα τοῖς νεκροῖς οἷς τιμῶ ὑπὲρ.
Α᾽μβροσία] Τὸ τῶν θεῶν βρῶμα.
Νέκταρ δὲ] Τὸ τῶν θεῶν πόμα.
Σοβῶν] διώκων.
Δειλιῶν] Τὸν πέρυσιν λέγει Μιλτιάδην.
Γελῶντα] Μίκυθον πάππον.
Ε᾽να δὲ τινα] Τὸν καινὸν λέγει ἐξημερῶν καὶ βασιλίζοντα.
Νάμασι] λέγεται γὰρ ὡς ὁ ἀστράπτων τρέφων ὁ Κλωθὼ τὸ νῆμα ἐκείνου ζωῆς, ὡς συμπληρώσῃ τὸ τῆς ζωῆς ἐκείνου χρόνον τὸ νῆμα.
Α᾽ντειδὼν] Α᾽ντιδιδόντων.
Εὐάκοος] Α᾽κροᾶς.
Λογιζόμενοι αὐτὸν] Α᾽ριθμοῦντα, μετρῶντα.
Λαθὼν] Α᾽γνοηθείς.
Η᾽ Α᾽τροπος] Α᾽τροπος ἐκ μίας τῶν μοιρῶν ὑπὸ χειρόβρωτος μὴ συγχωρῆσαι τρέπεσθαι, διὸ καὶ τοιοῦτον λέγουσι ἀδιδιδίνεσθαι τὴν λεπτότατον τῆ Ε᾽ρμῆ.
Τὸ ῥάμιον] Ε᾽ν Ταινάρῳ ἀκρωτηρίῳ τῆ Λακωνικῆς λέγουσιν εἶναι τὸ ῥάμιον, ἀφ᾽ ὃ τοὺς νεκροὺς ἐπὶ τὸ ἄδιον πορεύεσθαι.
Ε᾽νέδη] Ε᾽νέλιπεν.
Τῷ λογισμῷ] Τῷ ἀριθμῷ.
Ο᾽ Αἰακὸς] Υἱὸς λέγει τοῦ Διὸς, τὸν αὐτὸν, ὡς φασὶν, ἐπίσημον τοῖς ὑπὸ χθονίοις ἐπισκοπεῖν.
Ἅλις σοὶ] Α᾽ρκεῖτω.
Παρελόγισε σε] Παρηλίθμησεν.
Σωσεὶς] Νοήσας.
Αὐθαιρε] Ε᾽ξ ἰδίας γνώμης.
Υ᾽ποληγος] Α᾽φειδείας.
Ο᾽λιγοθείαν] Ρᾳθυμίαν.
Διαμίσθωμ] Βραδύνωμεν.
Τῆς δικαιοσύνης] Τῆς κακῆς ἄγαν.
Ο᾽μφακίας] Α᾽νεψιότητος, ὅτε ἦσαν μικροὶ.
Βεβυσμένοι] Πεφραγμένοι.
Α᾽ρεσμένου] Κυρίσαντος.
Ταχιεῖ] Ταχύντης.
Τετρυγημένοι] Ε᾽ψημένοι ὑπὸ τοῦ διὰ τὸν καιρόν.
Α᾽ποδώσθαι] Οὕτω κωλεύει ὁ τὸν τόπον, ἢ ὑπὸ τὸν χῶν ἐξιέναι μέλλομεν, ἢ εἰσερχόμεθα.

Περὶ

Περὶ Εὐκλείδου.] Ἐν τῷ Πελοποννησιακῷ πολέμῳ οἱ Λακεδαιμόνιοι τὰ Ἀθηναίων ἐφεζομένου τειχίσαντες τυραννίδας ἔφησαν κατ' αὐτῶν. οἱ πρὸς ὀλιγαρχίαν ὄντες πολιτῶν μὴ τοῦτο, καπῶς οὐκ χρῆσθαι τοῖς λοιποῖς. κατελυθήσαν δὲ τὰ τυραννίδα, καὶ γενομένου μετ' αὐτὰς Εὐκλείδου ἄρχοντος ἵνα μὴ μνησικακήσωσιν ἀλλήλοις οἱ πολῖται, συνθήκας ἐποίησαν ὥστε τὰ τοῦ Εὐκλείδου ἄκυρα εἶναι. τοῦτο δὲ λίαν νεῶ, ὅτι τὰ πάνυ χαλεπὰ ἀπαζητήσαι τὸ βίου ἐβούλοντο.

Ἐκ τυμπάνου.] τύμπανόν ἐστι ξύλον, οὗ φασὶ τὰς κατηδίκους ἐφόνευον.

Τῆς Ἐκφύτης.] Ὡς ἔοικεν ὁ τοῦ τὸ Ἐκφύτης δείπνου, τοιοῦτο ὄνομα εἰώθεσαν. ἡ δὲ Ἐκφύτη μία ἐστὶ τῶν περὶ Ἕκτορα θεῶν. ὁὐδὲ λίαν οἶδε πεθήρευθε.

Τὸν ἀτρακλῆν.] Ἀντὶ τοῦ ὅλον τὸ ἀτρακλῆν ἐπ' ἐμοὶ ἔπλασεν.

Ἐπίδοσιν.] τυτίον ἄνελθε εἰς τὸ πλοῖον.

Οὐ πολὺν χρόνον.] Εἰς Πραστσίλαον ἀποσκώπτη.

Οὐκ ἂν ἐξήκοι.] Ἀντὶ τοῦ παρῆλθεν. οὕτω καὶ τὸ ἐξήκοντος φασὶν χρόνου. ἀντὶ τοῦ παρελθόντος.

Ἄρμην.] Ἔδρεπτον.

Ἐπισήμου.] Ἐσφραγισμένου. Γλυκέρων. Ἀττικῶς τὰ πεπωθεσμένα ἄπερ ὡς ἐπίπαν οἶσιν ἐπιτιθέασι, ἀμφίδιον. φιλίππον. ψυχρόδιον. τρύβλιον. ἐρέπτον. πόλιον. χρυσοῦν ἔλεον. καὶ πάντα ὅσα τῇ τοῦ ὑδατέρων φωνῇ κοινὰ ἐλέγετο γένους ἐναλλαττομένου. ὃν ὁ χαρακτὴρ ἄναθεν ἐμμένει Ἀττικὸς μεμένηκε δὲ νῦν καὶ τῇ ἡμετέρᾳ χρήσει φάσιον ἢ ἀδρόπτερον. ἄπερ δὲ μόλις τὰ ἐνίκων μόνον κλίνει.

Ἐπιδιόσει.] Ἐπιζήσεται.

Καὶ μικρόν τι ὠφεῖς] Καὶ σὺ τύτοις.

Ἀπίφθω] Εὐρίζω.

Εὔγωμαι] Εὔλογον.

Εἰς τοσοῦτον] Ἐπὶ τοσοῦτον.

Ἀπάγωμαι] Ὑποτάξω.

Αὔτοσθαι] Ὄνομα κύριον.

Ἐγκαλαλογήσει.] Συγκαλεσθήσει.

Τίς γὰρ ὧδε φίλος.] Διὰ τίνος τύτου φάσιν τῶν τυράννων ἐμφανίζει ἀδίκειαν. καὶ ὅπερ ἀδεὶς φίλος, ἀλλὰ κόλακες πάντες αὐτῶν, ἢ καιρὸν ἐξαναμένοντες.

Ἀποδυνόντα εἶδε] Ἕνος Ἀττικοῦ ὄντος χρῆναι ἐπὶ τῶν ἀνυπερθέτως καὶ παροδὸν γινομένων. ἀντὶ δὲ τοῦ ἀπιέναι, ἐπεὶ ἀπέθανον δύο τῶν ἔργασαι, οἵπερ ἐπὶ τέχνῃ μοι ἐδυνόντα εἶδε. ὡς καὶ ἀλλαχοῦ, ἐπεὶ τέχνῃ μοι ἐξεγένετο, τόδε καὶ τόδε ἔπραξα, ἀντὶ γὰρ τοῦ ἅμα τῇ γενέσθαι δύο ἔπραξα.

Ἐπισωσάμην.] Ἐπισύρας. ἀσφαλισάμην.

Ἐσωλῇ] Ὑβριστικῶς φορδισίζειν.

Ἐνέτευγας] Ἐπήγαγες.

Καὶ τῇ κόβρᾳ] Καὶ τῇ τοῦ κυφωλῆς.

Πλατὺ χειμῶνα.] Τὸν ἐν τῷ τόμῳ συναγαγὸν πλοῦτον.

Ἐνεπιμπράμην.] Ἐκαιόμην, ἐμαινόμην.

Γλυκέρων.] Ὑποπτεύεται τὸ Γλυκερίας Ἀθηναίου ὄνομα. αὐτοῦ γὰρ τὰ

ἡλικιῶν ὁμοίως ὥστε ὑποκορίζεσθαι. τὸν διφθόγγου λήγοντος διφθόγγου, καὶ τὸν ἁπλοῦν ἁπλοῦν.

Ὦ τᾶ ἑλκεσίμβροτε] Καὶ τοῦτο θαυμαστικὸν τὸ μὴ σωφρονεῖν ἐξ ἕξεως τὸν λόγον, ἀλλ' ὑποτιμητικῶς, ὡς δηλοῖ ἐπὶ ὀνείδους, ὡς καὶ ἐν τῷ βίᾳ πολλάκις εἴωθε γίνεσθαι ὑπὸ μειζόνων καλυομένου τοῦ λόγου.

Ὁ Γαδαμώνυς] Καὶ οὗτος υἱός ἐστι, ὡς λέγουσι, τοῦ Διός. ἀφορίσθη δὲ παρὰ τοῦ πατρὸς καὶ οὗτος, ἐπὶ τῷ ζητεῖν τὰς τῶν ἁπλοῦν ἀρχάς, καὶ τὰς εἰς ἄξιον ἐπιβήναι δίκης.

Εἶσι δ' ὁδός] Τυτίσι καὶ δ' ὁδός.

Προσπαπάλωσε] Εἰς πάσαλον ἔδυσε, ἀπὸ τοῦ ἀνεμώμης.

Λαικητᾶ] Ἀπὸ λοκητᾶ, ἐκπόνητον.

Ὅπ τύμβῳ] Ἔχαιον.

Πρησίχᾳ] Κρατεῖται.

Προσπεπηκώς] Προσπεπηκώς. προσπακῶσι. ἐπιθυμητικῶς ἔχουσι.

Καὶ τὸν δῖπα ὅπως] Κἀκεῖνον ἔλειπεν Ἀθηναίων ἕνα, τὸ φρύναζε.

Ἡ δ' Κύκλωπ] Ὁ Κύκλωψ ὡσὲ τὸ Οὐδοσία σὸ τῷ σκηλαίῳ ἐστὶν, σοὶ χαρίζομαι τοῦτο ὅτι μὴ πάντων ὕστερον σὶ ἐδίαν. τοῦτο δὲ καὶ ὁ Μικυλλος φησὶν. ὅτι ἐφ' ὅσον ὁ Διάκτορος γίνεται, τί μεθιᾶσι τὸ Διηνεκὲς ὕστερον; ὅπου λέγει τὸ Οὐδοσία, ὅπου δὲ ἑαυτὸν Οὐδοσούγκλιν ἀφαιρεῖται τὸ Κύκλωπα.

Ἐκ ἀμμίτρα] Τὸ λόγιον ἐπὶ τῶν πάνυ ἀφερεγγύων. εἴληφεν δὲ ἐκ τοῦ ἱππίου χωρίου τοῦ κύκλου. ἐπ' ἐκείνου γὰρ πάσων τῶν τιμιωτάτων αὐτὸ εὐζωνίαν ἀφ' ἧς κίστην ἐκάλουν ἀμμίτραν λέγουσι, διὸ καὶ τὰ πάνυ ἀφερέγγυα λέγουσιν ἐκ ἀμμίτρα.

Οἱ δυσέρωτες] Οἱ πάνυ ἐρῶντες.

Οὐ σωφρονίσαι] Τὰ τῶν ἰατρικῶν λιχνεύματα.

Εὔζονος ὦ] Ὁ ταχὺς καὶ ἐξίνης βαδίζων.

Κρηπίδα] Γ' πόδημα.

Ἐς τὸ ἔμπαλιν] Τυτίσι σοφιστὴς τοῖς γνωμίνοις ἐν τῇ ζωῇ.

Οὐ γὰρ οἶδ' ὅπως] Καινοτρεπῶς τοῦτο εἶπε οἶδα γὰρ ὅπως δεῖ εἰπεῖν. ὁ δὲ οὐ γὰρ οἶδ' ὅπως εἴρηκε.

Εἰς τὸ πρόσω ὁρῶν] Τυτίσι οὐχ ἅπαξ οἱ πλείστοι εἰς τὰ ὀπίσω ἐπιβλέπουσιν, ὡς ἐπιθυμοῦντες δ' φωτὸς.

Ἀπίκαυέ με] Ἀπὸ δ' κωδρότερόν με ἐς τὸ ζλῶ διεπθέ. ἢ ὅπ τρόπου πινὰ σκέντρῳ καὶ ἡμμένῃ, καὶ κοινῶς ἔχειν ἐπαίη, ἢ ἀπὸ δ' ἀπόλλυσιν ἢ διέφθειρεν· ὅτου γὰρ Πλάτων χρῆται τῷ ῥήματι τούτῳ.

Καὶ ἡ κνίσα] Ὁ καπνός.

Ἀπέκαυέ με] Ἐφόνευέ με.

Ὅλῳ πήχει] Ἀπὸ δ' μέτρου μεγάλου. ὁ γὰρ βασιλικὸς πῆχυς, ἐπὶ ὑπὲρ τὸ ἰδιωτικὸν καὶ κοινὸν τριῶν δακτύλων.

Ἐξυκλάζων] Ἀπὸ δ' τείνων τὸ τοξύκλων καὶ τὸ σῆμα σφενδονᾶν θᾶμα, καὶ τὰς ἰδίας ἅμας φερεσπερίμορφον, ὅ ἐστι χαυλιῶν καὶ περιφάνους φερεσπόνων.

Ἐπηβήσειν] Ἐπιθυμοῦσιν.

Ἄγχιστα ὦ] Ἀπὸ δ' ἐγγύτω, πλέον πάντων πλησιάζων.

Ε᾽λογίζετο] Η᾽ρίθμ.

Καὶ ἀναμήσητην] Ἀναπαύσητην.

Ε᾽ωλον] Χρησιόν.

Κολχίδη] Ὅτι ἡ λακωνικὴ κόχλος τὸ ἄκρον διδυματέρας. ἡ δὲ ἐκεῖ πρῶτον πικρὸ τὸ κωνὸς εὗρη) τὸ ἐπιτήδευμα τοῦτο.

Τὰ πορθμεῖα] Πορθμεῖα λέγει τὸ μισθὸν τὸ ὑπὲρ τῆς διαπερώσης δεδόμενον.

Ἀναγρώσας] Ἀρνησάμενος.

Καὶ ψεύσκτης εἶναι] Ἐπὶ τῇ κωπῆς κρήμνῳ.

Εὐρῆρες] κρυφῶς κωπηλατῶν.

Ε᾽ρετμὸν] Κώπην.

Η᾽] Ἄρα.

Παλήσῃ] Τρυφήσῃ.

Εὐπλοΐαμμι] Ἐπικελευσμὸς ἡ ἐπίφθεγμα τοῦ πλεῖν δρομαίως, ἤτοι πορθμὸν λαβοῦσιν, ἢ εἰς πέλαγος ἀφίσας μικρὸν τὸ δύπλοιον σωμᾷ τῇ τύχῃ ὡς ἔοικε τοῦτο γαυβαλόμενοι.

Ὑποκελεύσῃ δήση] Ὡς τοῖς πλοίοις λέγειν εὐόδωσι κελεύσῃ, ἀδλῶ δὲ λέγει ναυτικῶ ὅτι ὑποκέλευσμα κρατεῖ, διότι ἐνὸς κωπηρχμένου οἱ ἄλλοι ὑπήκοοι τὸ ἀδύμον, ὥσπερ καὶ ὅτι τῶν ὀθονίων τῶν πλοίων μὴ τὸ περσίας ἐπὶ τὸ ἰσὸν ἀναφέρωσι.

Η᾽ κατ᾽ ὕδατος] παροιμία ἐστὶν ἐπὶ τῶν ἀδυνάτοις ἐπιχειρούντων πράγμασι. τὸ γὰρ κατ᾽ ὕδατος χράφειν, ἀδύνατον.

Η᾽ τῳ] Η᾽ πνι, ἤ ἐστι ἰάζοντος.

Εἰ κρῖναι] Πορῶν.

Μίκκος] Οὗτος δὲ ὁ Μίκκος Κορίνθιος τὸν ὑπερφέρων κρίκελ τὸν κατ᾽ αὐτόν.

Τὰς Σῆρας] * Σῆρες εἰσὶν ἔθνος παρ᾽ ᾧ γίνεται τὸ σηρικὸν ἱμάτιον. τούτους ὧν φησὶ Σῆρας ὄντας, ἅπαξ ἐνεγκεῖν ὀφείλουσα. ἡ δὲ ἀκολουθία δ᾽ κεκμένη ἀπαιτεῖ Σῆρας νοεῖν, αὐτοὺς τοὺς σκώληκας τοὺς ποιοῦντας τὸν μίτον ξύ. Δαπαίζει δ᾽ ὁ τῷ χωλῷ τοὺς λίχνους ἀθυμάντους τοὺς τῶν ἀλόγων ψυχάς.

Πρόπρορ] Παρίλκει ὁ πόπρορ τῶν δύο· ἤτοι τὸ πρόπρορ, ἢ τὸ πέως, ἄμφω γὰρ ταὐτὸν σημαίνει.

Δαδουχοῦσα] Λαμπάδα φέρουσα.

Τὰ Ἐλευσίνια] Ἑορτὴ ἣν παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις τὰ Ἐλευσίνια, ἐπιτελουμένη Δήμητρι καὶ Περσεφόνῃ, ὃν ἡ ἐγκονὴ ἀπόπατά τινα τῶν Ἐλήνων μυήσεται, ἅπερ ὁ Λυκιανὸς σωδιαπαίζει.

Τισιφόνη] Τισιφόνη, μία ἐστὶ τῶν Ἐλευνύων. Ἐλευνύας δὲ λέγουσι θεάς τινας ἐπιτετραμμένας κολάζειν τοὺς πλημμελοῦντας κατὰ βίον.

Παρὰ τοῦ πατρὸς] Ἐπορκῶ σε κατὰ τοῦ πατρὸς, λέγει δὲ τοῦ Διὸς, πατέρα γὰρ λέγουσι τοῦ Ῥαδαμάνθυος τὸν Δία.

Σπυρατίσαι] Σπυρατίσαι καλοῦσι τὰς οἰκίζας τὰς τιζομένας, ὡς ἀχρηστίμους. εἰς τοῦτο δὲ ἀφορᾷ ὁ κυνικὸς, πρὸς σπυρατίσας ἐγκόμιον παρῶδον ῥώτησιν.

Πολ-

* Locus occurrit p. 438. Vbi juxta Benedicti Editionem Σύρας legitur, cum in Bousdelotiana legatur Σῆρας, quæ lectio confirmatur à Scholiasta.

Πολλὰ δ' ἐκκαυμήσειν] Φρονίμως αἰνίττεται πάνυ ὡς ὁ φιλόσοφος καί τι ἴχνη πεζεύων ἀμφίστημος, δυνατὸν λέγ' δ' πόσιν ἀπομνθεύεται αὐτό.

Ἐμπολήσας] Κερδάνας, σπουάξας.

Προκάλεσ' αὐτὸν] Πρὸ τῶν ἄλλων βάλλει, σοφίσμα.

Μακάρως] Μακάρως πάντας λέγουσιν, ἵνθα λέγουσι οἱ δ' ἐμφῶν ψυχαὶ μὴ θάπτοντος.

Ἀτειπίχαφος] Μηδεμίαν χαφλὴν ἢ σίγμα ἔχων.

Ἐμπεφυτῶν] Ἐνυδρίζων.

Ἀσκαρδαμυκτὶ] Μὴ μύων τὰς ὀφθαλμούς.

Κενὴ ἦς ἐπὶ] Ψευδὴς μᾶλλον ὡς ἔτυχεν.

Τὰ μεθ' ἡμέραν] Τὰ ἐν τῇ ἡμέρᾳ.

Τ' ἁπρεπταικότα] Τ' ἁπρεπῆ πράσσοντα.

Καινεργὸν] Τὸ ἄπιστον ξένον.

Προσκαλέσ μοι] Καὶ τοῦτο ὡς πλείστας δ' Ἐλλήνων ἐποίησε κατὰ χάλασμα. ἐπειδὴ γὰρ οἰκέτας καὶ τὰ φυτὰ λέγουσι ἔμψυχα, ἐπέπειθε τοὺς ἐμπείρους λύχνον καὶ κλίνην μαρτυρόντας παρέχεσθαι.

Εἰς τ' Πυθοφλεγέθοντα] Πεπομφὸν πυθὼς λέγουσι τοῦτον ὁ τοὺς παλαιοὺς. ὁ δὲ Κέρβερος κύων ἐπὶ πρῶς ἔχων, ὡς λέγουσι, κεφαλάς, φύλαξ δ' ἅδου.

Χάλεν εἶσομαι] Ἀντὶ δ' ἐξαλεύσασθαι. τὸ γὰρ εὐχαλεσὼ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ἐ λέγεται.

Τάνζαλον] Λέγουσι γὰρ οἱ Ἕλληνες ὅτι ὁ Τάνταλος ἄνθρωπος ἦν, ἐξιὼν ἀγαθὸς τοῖς θεοῖς ὁμοτραπέζος. καὶ ἀκούων τὰ λαλούμενα περ' αὐτῶν, ἀπεπρόμβος ἔλεγε τοῖς ἀνθρώποις. καὶ διὰ τοῦτο οἱ θεοὶ ὀργισθέντες κολάζουσιν αὐτὸν εἰς τὸν ἅδην. θεωροῦσι γὰρ δίνδρα πεπληρωμένα ἀπάντων, καὶ ποταμοὺς ἀφθόνους, ἀλλὰ αὐτῶν δύνασθαι γεύσασθαι. αὐτὸς γὰρ ἀσσεσσος ὢν ἀεὶ φεύγεται.

Μαμμαμβώς] Ἀπαλαμζόμενος.

Περὶ τῶν ἐπὶ μίσθῳ συνόντων.

P. 443. Mſ. in 4. Οἱ ἀσὸς τοῖς ἱεροῖς] Οἷον τὸ πάλαι οἱ ναυκλήρους ἄνθρωποι οὐκ χρῶνται χάριν ἀσὸς τοῖς ἱεροῖς χρῆσθαι, καὶ τῶν αὐτῶν τύχης ἀλοφυρόμενοι.

Δοκεῖ γάρ μοι οὐ πολλῶν] Ὅτι τὸ ἱκέσθαι εἶναι ἄνδρ ἀσφάλειαν ἱκέσθαι.

Σκήλοπας] Σκήλοψ ὀξὺ ξύλον.

Πᾶς γὰρ ἀνὴρ πτοίη δεδμημένος] Τὸ πλῆρες καὶ τὸ λοιπὸν τοῦτο. ὅτε τι εἰπεῖν, ὅτι ἔρξαι δύναται, γλῶσσα δὲ οἱ δεδμ.

Εὐχὴ δ' αἰ] Αἱ γὰρ εὐχαὶ ὡς ἐπὶ τὸ δυνατὸν σώζουσι.

Καὶ τρίβωνες ἱρώμενοι] Τὰς ἐκλογισμασμένας καὶ σφάγματα, καὶ λέ πολλῆς πείρας ἐλαλακότας, Ἀρεσφάσι ἢ ἡ λέξις.

Τὸν λωτὸν] Εὐπάτη εὐώδης. ὧν ἔνιοι καλοῦσι μυρόλωτον.

Εὑπερεύθεις] Ἀνθράσιν εὐκατεργάστους. εὐδαίμονας. πλουσίους.

Γλιχῶ] Ὅταν περὶ τὴν καρδίαν φόβος γένῃ, ἐπικαλεῖται αὐτὸν ὁ καλοῦσιν ἵλιγγον.

Καταδικάσας] Ἀντὶ δ' κατεργάσας.

Οἰκί-

Ὀρνίθων γάλα] Παροιμία ἐπὶ τῶν ὑπερφυῶν ἀγαθῶν, ὅταν τις εὐθυρυχῇ, λεγομένη τὸ ὀρνίθων γάλα. *

Ὁ δὲ ἀκκισεσάμβων] εὐθαιοιησεσάμβων, ὑποκλεναμβων.

Φιλοτησίαν] Φιλοτησία ἐστὶν ἡνίκα τις τὸ δέησε, λέγει τὸ δυθείσης αὐτῷ φιάλης πιών, τὸ λοιπὸν παρέχῃ φίλῳ καὶ τὴν φιάλην χαλεσάμβων.

Ποτνιώμενοι] Δυσφορῶντα. μὴ οἰμωγῆς ἀξιοκαλῶντα.

Τιθηνὸν] Τιθηνὸς ὁ ὕμερ. καὶ ἀτίθηνον ὁ ἀνήμερ.

Καὶ ὡς ἡ παροιμία φησὶν] Παροιμία ἡ ἐπὶ τὸ χεῖρον εὐκηπῶντων ἀεί. Ὁ γὰρ Μανδρόκλης ὑτὸ ἐυρὼν ποτε ῥησευρὸν ἐν Σάμῳ, χρυσῶν εὐθαίθη ἀνέθηκε τῇ Ἥρᾳ, τῷ δὲ δευτέρῳ ἔτη ἐχωρῶν, τῷ δὲ τρίτῳ χαλκῶν.

Γ' πὸ κώδωνι] Ὅλα συνῆθες ὁπ παλαιῶ Λατείνοις ὑπὸ κώδωνι ὁμκλησιάζειν.

Νεαλέστερ] Σημαίνει δὲ ὁ νεωστὶ ἁλωκὼς ἰχθύς. λέγεται δὲ καὶ ὁ νεωστὶ ἁλισθείς

Διψώντα κεκραγέναι] Τὸ ἐξῆς διψῶντα κεκραγέναι ἐπιμελέμβων, ὡς ἐπίσημος ἴση καὶ κορυφαῖ.

Ε'άλω πιὸς] Χησιῶ. ψυχρῶ. μαπλε. ἀνωφελῶς. ἀνισχρῶ.

Προσπιμπτρώντες] Αὐτὶ δὲ καὶ δεῖ δὲ εἰκότ ἐπισκοπῶντες.

Ε'φεσρίδιον] Μανδύαν πικὰ. ἄμοσον δ κεκρύφαλον νοεῖν.

Βριθυόμβοι] Ἀλαζονεύόμβοι ἢ λυπεύμβοι καὶ δυχεραίνοντες. βρίθυον δὲ μῦρον τὸ παχύ, οἱ δ' ἄνθινον μῦρον. καλεῖται καὶ ὄρτυγι τι βρίνθος, ὅ ἐστι κόσσυφος καλεῖσ.

Θυλάκῳ] Θύλακος ὁ ὀρτοθήκη. Θύλακοι καὶ σφῆνες κ ὑπεφάλμενα, γυμνασίων εἴδη.

Ο' Κέβης σκεῖ] Σημεῖ τὸν Κέβη. εἰκόνα ἔχ δὲ αὐτὸν ὁ τῇ πίνᾳ δ βιβλίῳ.

Ἀπολογία.

P. 481. Mſ. in 4. Ὁ τραγικὸς φησὶ μιζαπεσύ] Πλατωνικὴ παροιμία ἐπὶ τῶν ἀσεφασίστως μιζαλομβόν λέ τῶν πρώτων αὐτοῖς πρεσζομβόν.

Τὸν Σάλαμθον οἰκεῖον] Κροτωνιατῶν νομοθέτης.

Τὸ δὲ σὸν μὲ παρὰ μικρὸν ἀτοπώτερον] Ἀντὶ δ πάνυ ἄτοπον, ὁ δὲ μικρὸν ἀτοπώτερον εἶπεν.

Η' ἀμύγδαλον] Η' ἀμύγδαλος.

Καὶ ὅτι οὐκ εἰς τὸν κόλπον πλύσεις] Παροιμία εἰς τ κόλπον πλόϊ ἐπὶ τῶν πάνυ κακλακῶν, καὶ πλυμμένων. τὰς γὰρ φρονημοτίας καὶ ἐπηρμένας καὶ τῦτο αὐτὸ μεγαλόφρονας οὐκ εἰς τ κόλπον φασὶ πλύειν ἀλλὰ πόρρω, ὡς κ ὁ χρδαῖα λαλία μακροπλύσας καλεῖ Δασύρεσα, ὁ δὲ νὺς αὐτὶ δ μεγαλαυχέμβος, χαυλεῶν ἐφ' οἷς τ εἰς τοῦτο μισθοφορεῖτων κοπτκμβύδυ.

Ἀμφιλαφεῖ] Ἀμφιλαφεῖ αὐτὶ δ ἀφθόνως, πολλαχῶς κεχορηγημένῃ.

Καὶ μείζονά γε τ μικρότερον] Τ μείζονι ἤλῳ τ μικρότερον.

* Eustathius ad verſ. 532. Dionyſii Periegetæ, hanc de Samo paroemiam uſurpatam eſſe ait: ἡ δὲ Σάμ αὕτη Ἰωνικὴ πάνυ εὐτυχοῦσά ἐστι, ὡς καὶ παροιμιωδῶς γάλα ὀρνίθων φέρειν αὐτήν. *Ipſa Samos Ionica valde felix fuit, unde proverbialiter dicebatur* las gallinaceum proferre. Vid. etiam Suidam.

Ἐπεὶ οὖν ἂν φθάνοι τις] Ἀντὶ τοῦ πάσχει ἂν πάσης ἐπιεικείας τὴν τοιαύτης πραγματείας.

Καὶ τὸ μέρος συνδιαπραττόμενος] Ἀντὶ τοῦ ὅσον εἰς ἐμὲ ἦκεν, ὅσον ἐκ τὸ μέρος ἡμῶν συμβάλλει.

Ἀπαξαπάντων] Ἀπαξαπάντων ὑφ' ἓν. ἀντὶ γὰρ τοῦ πανταχόθεν ἦσαν. Ἀγαθοφάνης Εἰρήνη, ἀπαξάπαντα πεφιλοσοφημένη μάλα.

Τῷ λευκῷ παρὰ σοῦ] Δύο γὰρ ψῆφοι τοῖς νικῶσιν ἀπεδίδοντο, λευκὴ μὲν πλήρης, ὥσπερ τοῖς τιμωμένοις, ἡ μέλαινα δὲ ἡ τετρυπημένη.

Γκανὸν ἂν εἴη μοι] παροιμία ἐπὶ τῶν ἄγαν περιφρονούντων πρὸς τὰ ἀπερισκέπτως διῳκημένων.

Mſ. in fol. Ἀπολογία περὶ τοῦ ἐπὶ μισθῷ σοφιστεύοντος ῥήτορος] ῥήτορος. σοφιστικοῦ. ὁμολογίας. Ταρκυνιίους δὲ νόμους καλοῦσιν οἱονεὶ ψηφίσματα. Σόλωνος Λακεδαιμονίοις δὲ ῥήτρα, Λυκούργου νόμος ὡς οὐκ ἀγραφοῦ τινὸς ὄντος. οἱ δὲ ῥήτρα, ὁμολογίας. οἱ δὲ συγγράμματα καὶ ῥητοφύλακας τοὺς συγγραμματοφύλακας. [ῥυθμὸν] ῥυθμός, τάξις εὐσταθοῦς ἀκολουθίας τῆς ἁρμονίας, μέλους εὐφροσύνου. [τῶν ἄλλων κατακαλῶν] ὁ νῦν. ἀντὶ τοῦ μεγαλαυχούμενος καὶ γαυριῶν, ἐφ' οἷς τῶν εἰς τοῦτο μισθοφορούντων κατηγορεῖ. [ὀδύρεσθαι] ὀδύρεσθαι τὸ γῆρας ἀκολούθως ἦν, τοῦτο κατηγορεῖ. ἀλλ' ἢν βαμβαλόχρ εἰς τοῦτον κρίνειν ὡς κατηφεῖς ἀπημελημένους καὶ φιλοσοφίας ἀπολοίμεθα, λέγει οὐ Φιλαίτιος μιμούμενοι φασὶ μιμεῖσθαι οὕτως. τάχα γὰρ Σοκρατοῦς ἐθέλει μιμεῖσθαι οἷον ὄντος Πρόδικον τὸν * Κεῖον καὶ τὰς κατ' αὐτὸν ἀπλήκτους σοφιστάς, ἐπὶ τῷ τοιαύτῃ ἀπίδρασιν γλισχρολόγον. ἀλλὰ γὰρ καλῶς ἔχει τοῖς Ὀμήρου λαὸν ὕπνος λάβοι φράσασθαι τῷ πίνειν. τοῦτο μὲν δὴ εἰναγδεκεῖ σε βάλλουσι. ἢ τοὺς δὲ ἐν Πόντῳ ἐπιπλώσας ἰτάρας ἐρέσσοις ἀγκῶνας, καὶ ἕσας λοιπά. [ἡλιβάτων] ἐλίβαθρον, ὑψηλόν, ἄκρον, ἢ ὅπου ὁ ἥλιος πρῶτον βάλλει. Σπησιχόρου δὲ τάρβος ἡλίβατον τὸ βάθος λέγει. ἔνιοι δὲ ἡλίβατον λεπτοδίδασιν ἡλίῳ φαεινόμενον. [κρησφύγετα] τὰ σπήλαια τῶν χειμάτων χάριν καὶ ὀχυρώματος. οἱ δὲ φασι Κρητῶν τοὺς νησιώτας ἄρχοντος Μίνω τοῦ βασιλέως κρησφύγειν, ἤγουν εἰς πόλιν τινά, ὅθεν σκέπης ἀπορρέοντος κρησφύγεια. [κρησφύγεια] † φράγματα παρὰ ὕδατα λειβόμενα. ἢ σαρύστοιβος οἱ νησιῶται † Μίνωα φεύγοντες, ἐπεὶ τῶν Κρητῶν αὐτὸς ἦν. τὸ δὲ κρησφύγετον χρήσιμον τοῖς φεύγουσιν ἢ κρύπτεσθαι, τὰ σπήλαια τῶν χειμάτων χάριν καὶ ὀχυρώματος. [ἀνεμώνη] τὸ ἄνθος. ἀφ' οὗ τὸ φύλλον εὐαλφέστερον εἶναι παντὸς ἀνέμου. [μισθαρνοῦσας] μισθαρνοῦσας οἷον τὰς ἐπὶτῷ μισθῷ ἀντιποιουμένας λαλεῖν δημόσιας. καὶ μισθαρνία λέγεται ἡ ἐπὶ μισθῷ γινομένη ἐργασία.

Ὑπὲρ τῶν ἐν τῇ προσαγορεύσει παλαισμάτων.

P. 494. Mſ. in 4. Ἐγὼ δὲ ὁ χρυσοῦς ἐπαλαιόμην] Αἱ γάρ τοι τῶν παλαιῶν σοφιστῶν αἱ μὲν ἰωνικαί, χαῖρε, αἱ δὲ ἐπείρια, ὑγίαινε.

Παρεμβάλλει] Ἀντὶ τοῦ ἀπαμβάλλει, ἢ ἀντὶ τοῦ ἀπὸ τῆς λύρας.

Τὸ πεπαίγμενον] Ὅτι τὸ εἰς τὴν συνηθείας λεγόμενον παιδιᾶς σύμ-

* Sic manifestò legendum, licèt sit in Mſ. σοφιστὸν † κύων. Deridentem Sophistas, adeóque Prodicum Plato Socratem inducit tum alibi, tum in Protagora, qui consuli poterit.

† Voces aliquoties repetitæ variisque modis expositæ, ostendunt hæc esse collectanea ex pluribus auctoribus excerpta, vel è pluribus hæc Scholia scripta fuisse;

σύμβολον ἦν τοῖς ἀλλήλοις Πυθαγορείοις ἀναγωγικὸν καὶ τούτῳ οὐ ταῖς ἐπιστολαῖς ἐχρῶντο ὁ ἐπὶ τοῦτο.

Ἄλφα ἥλιον σκιρτᾶντα τ ἦλον] Παροιμία ἐπὶ τῶν ἀτόπων καὶ ἄτοπα ἐπαγόντων ἀνδρῶν.

Mſ. in fol. Υπὲρ δὲ τῆς τοσαυτηρδίσεως παλαισμοῦ ἐπήρεια.] βλάβαι. [λοιδορήσεις.] τόπος Λακωνικός. [σκολιὸν.] τὸ σκολιὸν τοῦτο Σιμωνίδης ἐποίησεν, ἔχει δ' ὅτως αὐτοπαλές, * Υγιαίνειν μὲν ἄριστον θνητοῖς ἀνδρί, δεύτερον δ' φυὰν καλὸν γενέσθαι, Τέτον πλυτεῖν ἀβέλως, καὶ τερπνῶν ἡβᾶν μετὰ τῶν φίλων. Σκολιὸν, ἡ παρεμπεσοῦσα ὠδὴ ὡς καὶ Δικαίαρχος συγγράφει μουσικῆς, δύο γένη λοιπὰ ὠδῶν. τὸ μὲν ὑπὸ πάντων ἀδόμενον καθ' ἁρμονίαν ἐξῆς. τὸ δὲ ὑπὸ τῶν συνιστάντων ὡς ἔτυχε τῇ τάξει. ὁ δὴ καλεῖται ἀφ' τῆς τάξεως σκολιόν. ὡς δὲ Ἀριστόξενος καὶ Φίλαν ὁ μουσικὸς, ὅτι οὐ τοῖς γάμοις μόνον ἐδεῖ μίαν τράπεζαν πολλὰς κλίνας τεθείσας ἀφ' ἑαυτοῦ μέρους, ἐξῆς μυρίνας ἔχοντας ἥδυ γνώμας καὶ ἱστορικὰ σύντονα. ἡ δὲ ἐφεξῆς σκολιὰ ἐγένετο ἀφ' τῆς θέσεως τῶν κλινῶν. [οὐ ἴσασιν.] πολλ.

Ἑρμόπμου ἢ περὶ αἱρέσεων.

P. 502. Mſ. in 4. Οὐ γὰρ πάντως ἀπὸ πόλεως] Τὸ παροιμιῶδες μέτεισιν ἐκεῖνο. ἐ πάντος ἀνδρὸς εἰς Κόρινθον ἔστ' ὁ πλοῦς.

Ὡς ἡ παροιμία φησὶ] Παροιμία, θεὸς θέλοντος καὶ ἐπὶ ῥιπὸς πλοίοις. εὕρηται ἐπὶ τῶν πάνυ λιπόρων καὶ θεᾷ μόνῃ εἰς λύσιν ἐπιτρεπομένων.

Ὧ Λυκίνε περὶ τῆς Ἑστίας] Φίλον ὄντα τῆς Ἑστίας ἐξαρκεῖ. αὕτη γὰρ ἡ περὶ τὸ εἶναι ἡμᾶς ἐστῶσα καὶ περὶ φιλίαν αὐτῆς σωτηρίᾳ ἀφ' τοῦ ἡσυχάσεως τοῦτο περιυθμιζομένη.

Ἦν μὴ φοίνικος ἔτι βιᾷ] Φοίνικα, τ Ἀριστοτέλειον λόγον πλουτοῦντα.

Ὄυχα μόνον λέοντος] Ἀπὸ τούτου ἡ παροιμία, ἐξ ὀνύχων ὁ λέων.

Ἰδὼν ὄυχα λέοντος ἔγνω ἄν] Τὸν ἐγκεκαλυμμένον λόγον ὡς ἐπὶ σοφισμοτεύοντος ἐπ' ὠδῖνι καθεστηκότων χρησίμως ἀναλαμβάνει, πλὴν ἐπὶ τῇ μερικῇ γνῶσις αὐτοπίστως καὶ ἀληθὴς καὶ μηδὲν δεομένη. ὡς φέρε δὲ δύο μὴ ἄρτιον ὁ δύο καὶ τέσσαρα, ὁ δὲ τούτων συνεκτικὸς ὁ δέκα τετρακτύς, ὡς καὶ δεκὰς ὁ ἑκατὸν, καὶ τούτου ὁ χίλια, κατ' ἐκείνου ὁ μύρια. ὠδὲν μέντοι κωλύσει τ τὸ δέκα μὴ ἐπισκέψασθαι ἰδιώτην μὲ δέ γε τῶν ἀριθμῶν ἧς φύσις αὐτῆς, τοῦτο γὰρ ἐπίσταται ἀπαρεγκλίτως ὡς μία καὶ μία δύο καὶ δὶς δύο τέσσαρα. ὥστε ἐ πάνυ γενναῖος ὁ ἀφεστὼς τῶν τοιούτων λόγων ὡς εἰ μὴ τὸν καθόλου τις εἴδη ὠδὶ τὸν κατὰ μέρος. τοιαυτὶ γὰρ ἀπὸ τῶν μερῶν, τὸ ὅλον συλλογίζεσθαι, ἡ τῶν κατὰ μέρος ἄφροσις περὶ γνῶσιν τοῦ καθόλου λεγομένου καθ' ἑαυτὸν ὑφισταμένη. ταῦτα καὶ ὁ σοφὸς ὑμῶν Ἀριστοτέλης πεπίσμασται πρὸ ἑαυτοῦ λόγῳ φησὶ τὰ,

* Hoc Scolion citant Plato in Gorgia, Clemens Alexandrinus Strom. Lib. 3. & Athenæus Lib. 15. paulo aliter quidem, ſed eodem prorſus ſenſu. Vid. fragmenta Lyricorum ab *Henr. Stephano* collecta. Cæterum hæc obſervatio Scholiaſtæ noſtri circa carmina quæ *Scolia* dicebantur, totidem ferè verbis habetur apud Suidam, unde craſſiſſima aliquot menda ex noſtro ſuſtulimus, interquæ erat omiſſio vocis τράπεζαν, & quòd pro κλινῶν legeretur κειτῶν. At quod legitur hic *Philon*, cùm ſit apud **Suidam** *Phyllis*, reliquimus quòd non conſtet utra harum lectionum alteri ſit præferenda.

τὰ, κηδόλως ὥστε καὶ ὁ τῶν λέοντος ὄνυξ αὐτὸ τὸ μέρος γυμνῶσαι ἐξ ἀπολογίας τῶν Φιλίππου καὶ μὴ τὸ ὅλον εἰδῆς, τὸ γῦν μέλλοντος ἀναφήσειν ἢ θεραπεύειν ὕδατι πεπλυκὼς ἐμπεδῶν, εἰ ἢ καὶ ἀπολογίαν ἀπαρήσεις τι ἂν ἄλλο, ἢ ὡσεὶ ἄλογον σαυτὸν σεσωληκὼς; καὶ τῶν ὄντων ἀπάντων ὡς πανάθλιον ζωλώ; καὶ φίλου οὐδείς σοι τῆς σοφῆς ταύτης ἐμπλοκῆς. διὸ καὶ ὡσεὶ τοὺς λόγους ἀποπεμφθήσῃ ὡς λυκὸς τοῦ ὄπα καὶ ὃν καὶ κυλιόμενος.

Τ' φίλησιν, ἐπεὶ μὴ δέ πως φύσις ἢ κηδόλως.

Ἐπιρρῶ γὰρ τῷ παροιμίᾳ] Ἀκόλουθον μὲν γὰρ ἐξιστόλῳ ἡ δὲ ἐπιστορέᾳ, τοῦτο ἡ παροιμία.

Ὅπ φαρμάκου] Ὅπ ἡ φιλοσοφία φάρμακον ὀλεθρίου ἔοικε.

Τοῦ ἐπιτραπέζου ὕδατος] Τοῦ ἐπὶ τῆ τραπέζης ὁπηχομένου, ὁ λοιδορούμενος καὶ τὸ ἀπορρίπτειν τῆ τραπέζης ἐπὶ χοίρους μέτα καὶ τῆ ἐπιφανείας ἐπιτιμητικὸς τοῦ δικτύλου ὀχρηγοῦντι αὐτὸ φιλεῖ ἐπαγρύπνως φύσεως ὑπάρχων καὶ ἀτρεμεῖν μὴ πεφυκώς.

Πάχυσι ἢ αὐτὸ καὶ οἱ τῶν κιναίδων καὶ μοιχείαν] Κινὰ μοιχεία ἡ κῆ τῆς ὕπνως πεῖν ἐγκειμένην διάνοιαν, τοιαύτας τοῖς ὑποκρίσεσι ἐμπεῖσαι, εἰς τρυφὴν καὶ δίαιτείαν ὅσα ὁ παρὰν διέξεισι λόγος· διὸ καὶ μοιχεία μὲ ὅσον ἐπὶ τοῦ ὕπνου τῶν ἀπόλαυσιν ὑποδέδεμαι, κατὰ ἢ ὅπ μηδὲν ἐσὸς ἔχῃ καὶ βίᾶσαι, ἀλλὰ μὴ ἢ ὕπνος κῆ τῶν διαιτείαν ἀφίστησιν· τοιοῦτο καὶ τὸ ἢ θεολόγου Γρηγορείου, κατὰ μοιχείαν τὰς Ἀθήνας ὀνόμασε, ὡς κατ' ὀδὸν τοὺ ὕπνους διαιτείας λοιφορήσας.

Τὸ σύφαρ] Ἡγοῦν τὸ δίρμα.

Ἀμελήσωσιν ἢ ὁλκᾶ] Ἀμελήσωσιν ἢ ὁλκὸν ἡγοῦν ἢ σώματος, λέγει γὰρ ὁλκὸς καὶ τὸ σῶμα ἢ ὄφεως λοιπὸν ἢ ἕλκος. λέγει ἁλκὸς καὶ λοιπὸν τοῦτο ἔχον, ἡγοῦν ἡ κοινῶς σύρμα ὥσπερ καὶ τὸ μέρος ἢ σώματος καὶ τὸ λοιπὸν τοῦτο ἔχον.

Τὰς ἅμας πλίναν] Πτίλαν, ἀντὶ πλίσσαν, ἤ περὶ, ἢ ἄχνης λέγει ὅθεν πλισσάνη τὸ ἐνδυμα ἢ ἄχνης.

Μ. in fol. Ἐρυσίπελας ἢ περὶ αἱρέσεων. πρὸς ἑαυτῷ] Ἰπποκράτης. [εἰς γέλωτα] μίσθαν. [ἀγχόμαλα] ἴσα ἐγγὺς ἢ ὁμαλῶ. [τὸν Χαιρεφῶντα] ὅτι σοφὸς ὁ Σωκράτης. ἐπ' αὐτὸν γὰρ ὁ Πυθὸς Χαιρεφῶντι σεσυρίψατο εἶναι, ἀνθρῶν πάντων Σωκράτης σοφώτερον. [μαρμάρη] μαιομένην. [ἀμφίρεσις] ἀμφιβόλαις. [ἰσπύθμην] ὁρμίσεων. καὶ φροντερείας] σωματώγματος. ὑπερδιατεινόμενοι] φιλονικοῦντες. μὴ πικρογλαῦξ ἄλλα ἀνθρὸς.] τοῦτο περὶ Διῶνος ἱστορῶσι ἢ Πρυσίας. ὃν καὶ ἀμὸ τοῦτο κατ' ἀθηναίους Χρυσόστομος ὀνόμασεν. [τὸ ἢ φερ καὶ μίμησιν ἀπιστεῖν] Ἐπιχάρμου ἀπόφθεγμα τοῦτο. [πυρδολικιμεῖ] νικᾷ), ἤτοι ὑπὲρ δέξαν ὑποφαίνει). [ἴρμησεν] τὸ ἀσυνδέτως εἶπεν κύρος. [ἀπὸ χρῆ] ὕρμᾶ. [εἰ ὁ ἐπιγνώμων.] εἰ δὲ τοῦτο τὶ καὶ οἱ τῶν αὐτὴ ὑπὸ σὲ λεγόμενα ἀποδολίαν. [λαβεῖν] ἀφομοιοῦ. μίμψεν. ἐπαφοῦ. [ὥσαφ ἢ ὡς Εὐκλείδης ἀρχὴ θεμένους ἐχθέντων.] * Ἐν τῷ Πελοποννησιακῷ πολέμῳ Λακεδαιμονίων τῶν Ἀθηναίων ἀξιολόγους λ' τυράννους ἔφυγον παρ' αὐτοῖς. οἱ τῆς παρελαβόντες τινὰς ἢ πολιτῶν μετὰ τοῦτον καιρὸν ἐχρήσαντο τοῖς λοιποῖς. καθελυθέντων δὲ ἢ τυράννων, καὶ χαιρόντων μετ' αὐτοὺς Εὐκλείδου ἄρχον-

* Hoc jam supra habnimus totidem verbis, nec semel in hujusmodi repetitiones delapsus est Scholiastes noster.

χρηῖον, ἵνα μὴ μνησικακήσωσιν ἀλλήλοις οἱ πολῖται συνοῖκας ἐποίησαν, ὥστε τὰ περὶ Εὐκλείδου ἀκριβέστερον εἰπεῖν. τὸ δ' ὂν λέγω ὅτι τῶν πάνυ χαρόντων ἀναζητῆσαι τὸν βίον ἐ βάλομαι. [Ἀφελλάπολιν] Ἀφέλλαιον. [πτέργας] πτέργας πρὸ ἔργας συμφέρον πλέον Γ' σικελικὸς φησίν. ἵνα πτέργας τι γένηται ἀντὶ ἓ πλέον ἐπιπεπλεόνικεν. [πλημμέλημα] ἁμάρτημα. [κρίδον] μέτρον οἰνηρὸν χαυλὸς παρὰ Σολίοις. κεράμιον παρὰ Γώνοις. [δημίῳ] τῷ κολάζοντι τὰς ἀδικίας· [κερδῶ] ἀλώπεκα. [ἐπιπεπηρμένοι] ἐπηρμένοι, ὑλαῖος. [θεὸς ὁκ μηχανῆς ἐπιφανεὶς] ἐπὶ τῶν ἀδόξων καὶ ἀδιαλόγων. οἱ τῶν τραγῳδιῶν ποιηταὶ ὅταν εἰσάγωσιν εἰς τὴν σκηνὴν ἢ τόλμα ὥστε συγχῦναι τὰς ὑπαρχὰς πρὸς τὰ εἰρημένα καὶ ἰλιγγιᾶν τὰς ἡτοιμασίνας διανοίας, ὡς ἀνάξια πεπονθότας, ἢ μισῆσαι τὰς πεποιηκότας καὶ ἀδιαμαρτήτους εἰώθασι θεὸς εἰσάγειν ἐπ' αὐτοῖς ἢ σκηνῆς ἁρμαμένης. ἀπὸ ἐξ ὕψους ἀπὸ τῦρ μηχανῆς ὡ ἔβλεπον μὴ πρότερον οἱ ὑπατῳ. κατ' ἐμαυτὸν ἢ τὴν ἡμέραν ὁ φοβέμενος ἐδείκνυτο τὸ ἓ θεῖ πρόσωπον, καὶ ἓ κατὰ φόλον ἓ δράματος, ἐλέγετο ἢ θεὸς ἀπὸ μηχανῆς.

Ἡρόδοτος ἢ Αἰτίων.

P. 571. Mſ. in 4. Σημαίνων τὸ τοῦτο τῷ λόγῳ ἐξηφάνισε ὡς ἐπιδεῖξαι ὡς ἄχαν ἀπαιτίζων τὰς ἑαυτοῦ πραγματείας λόγους.

Οἰκήσαν ὁκ ἢ Καρίας] Ἡ Ἀλικαρνασσὸς χαρ ἢ Καρίας.

Ὅτι τῷ ὄφελον] Ἀντὶ ἓ οἱ μέγιστοι καὶ ἀξιοθαυμάστοτοι.

Παραλιπὼν με] Ἀντὶ ἓ συγκείναται, ἐξεπίζητε.

Mſ. in fol. Ἡρόδοτος ἢ Αἰτίαν· ὁκ ἢ Καρίας, ἢ Ἀλικαρνασσὸς δὲ ἢ Καρίας [ἰγλίχατο.] γλίχομαι. λίαν ἔχομαι. ἐπιθυμῶ. ζηλικῆ καὶ αἰτιατικῆ. [φέροντες] πάροχος ὁ ἀναβαίνων εἰς τὸ ἄρμα τὸ ζεῦγος λέγεται καὶ οἱ παρεσύνυμφοι, ἀπὸ τὸ παροχεῖν τοῖς νυμφίοις ἐπ' ὀχήμασι γὰρ τὰς νύμφας ἦγον. [ὀχάναι] λῶραι, ἱμάντων σημαίνει δὲ καὶ τὰς ἐξοχάς. [ἀσελέιρασας] ἀσελγαίνει. καταπεσκεῖ. ἀσέλγειαν ποιεῖ. [αὐτοὶ τε ἔτ.] οἱ μέγιστοι καὶ ἀξιοθαυμάστοτοι. [ἀπαδιηγήσατο] συγκρίνετο.

Ζωΐλος.

P. 577. Mſ. in fol. Ζωΐλος ἢ Ἀντίοχος· σκυτρώδη.] χαρτώδη. [ἐκ τοσούτων] δισμυρίας [πλαζόμενον.] τοξικὸν. [ψελλικοὶ] πίζον. [πτερυγώτων.] ποιὸν ἦχον ἀκροτελεύτιον, δίφορα δ' ἀντικυμβάλιζον.] αἰρόδμυροι, καὶ ὅτι γὴν φερόμβροι, ἢ σκυτικοβάμβακα ἦχον ἀκροτέλιον. [ἐπικυμάτιζον.] ἀλαλάζειν ἐπὶ νίκῃ [ἀνέδην.] ἐκφανῶν.

Ἁρμονίδης.

P. 585. Mſ. in 4. Εἰπέ μοι ἴφη ὦ Τιμόθεε] Παρίλκει τὸ ἴφη καὶ ἀσελγὲς ἐπὶ Ἀθηναίων ἦθος.

Mſ. in fol. Ἁρμονίδης· γνώμων.] γνώμων λέγεται ὁ σκοπὸς, καὶ κανονικόν τι μηχανικὸν, καὶ σχῆμα γεωμετρικόν. [ἐπιδεικνύμενος] ἢ ἐπιδεικνύμενος ὑπερσκοπέλικον, ἢ ἐπιδείκνυμενος δύκλικόν. [ὁ πολυψηφόνιος.] δύο γὰρ ψήφοι τοῖς νενικηκόσι ἀνέκειθο λάθρᾳ καὶ πλήρης, ἅσαρ τοῖς ἡττημένοις ἡ μέλαινα καὶ ἡ τετρυπημένη. [ἀκλινόμενα] ἀβίβαστα.

Σκύθης ἢ Πρόξενος.

P. 591. Mſ. in 4. Καὶ αὐξήσεις αὐτοῦ] Ἀπὸ δ αὐξάνω αὐτοῦ γένοιο.

Mſ. in fol. Σκύθης ἢ πρόξενος ὑπόμνημα] Ἐναλίζια. [ψοφοδεὴς.] τοὺς ψόφους φοβούμενος, τυπίας δειλὸς. [χειρομακ.] τόπῳ. [διλογίας.] διλογίας. οἷς ἀδόλως ἄχρηται, καὶ διφροστόλω, καὶ ἀπίστῳ. [καὶ αὐξήσεις.] αὐξάνω αὐτῷ ἴσ. [ἐμπορικὴ] δημοπρατικὸς ἐστι ὁ ὑπὲρ δῆμου πολίτης χρήσιμος. παιδεία δὲ καὶ λόγων δυνάμει.] τὰς αὖλ Δημοσθένους λέγει δίκας ῥήτορος γ' περὶ δίδυμον, Λεπτίνου καὶ τὰς λοιπάς. [Κλεωνίς] Ἀλκιβιάδου.

Πῶς δεῖ ἱερεῖας συγγράφειν.

P. 600. Mſ. in 4. Εἰ ὃ μὴ αὐτὸ μὲν τὸ τοῦτο] παραμένει ἐπὶ τῶν τοῦ τοιούτου μὲν ἐπιπορθήσεως συγχώρησιν, μένειν δ' ἀναγκαῖον αὐθαιρεφούσαν.

Καὶ λαμπηφορούσης ἔνιοι διδυδεγμένοι] Δίδυμος αὐτὸ γοιῦν.

Οὔτε δειπνοῦσιν κτ' νόμον] Ἀττικὴ ἡ σύνταξις. τὸ γὰρ ἐπὶ μέρει λέγεται Ἀττικῶς. αὐτοὶ γὰρ ἔφαγον φασὶ δ' ἄρτον, καὶ κατέπιαγα δ κρέας.

Ἔτιμας τοὺς] Ἐτιμᾶν ἀπὸ ὀσφύος ἐρωχθεῖν.

Σατυρεῖον λέγειν] Σάτυρον γὰρ Γ' αμεῖοι τὸν Κρόνον λέγουσιν.

Ἐπιφθέγγεσθαι αὐτοῖς] Ἐπὶ τῶν μεγάλας ἀμφιβολίας τι ἐπιφθεγγομένων.

* Ἀληθινῶν Διηγημάτων α.

P. 639. Mſ. in 4. Οἱρῶν ἤδη] Τάχα εἰς Πλάτωνα ἀποτείνεται πομπικῶς καὶ ἀλαζονικῶς μυθολογοῦντα, κρίνεται δὲ τῇ τῆς πολιτείας, καὶ περὶ τῶν εἰδῶν διεξιόντα.

Καὶ δύο πύες] Εἰς Ὅμηρον ἀποσκώπτει ἀφ' τοὺς λωτοφάγους Ὀδυσσέως ἑταίρους ποῦτα μυθοποιοῦντος.

Καὶ δ' πλεθρ@ ὧν] Τὸ πλίθριον ἔχει πόδας ρ. πήχεις ξ.

Οἱ τὸν Σιέριον κατοικοῦντες] Σείριον τὸν ἀστέρα λέγει τὸν Κύνα καλούμενον. Σείριον δ λέγουσιν αὐτὸν, ἀφ' τὸ λάμπειν δ κυόντων τ' ἐπιτολὰς αὐτῆς στειρίνειν τοὺς αὐλήτας.

Ἐκπέρην οἱ ἄνοι] Γόης, περιβλόλης· οἷς δ' παρῶσιν ἄνοι, ἐ γδ ἐπιστημαίνῃ τοῦτο πᾶς σαλπιγκτοὶ τοῖς ἐχ' ὑπῶσιν ἐχρῶθ.

Ὅσον δ' Γ' οδίων Κολοσσ@] Τελάκιν@ πηχέων, ἐξάκιν@ γδ λῶ ὅλος ὁ Κολοσσὸς πηχέων.

Τὸ πῖχος καθηρεῖθ] Σημειῶ ἀφ' τὸν σύνταξιν ὥφελα γδ ἦτας. ὀρθὸς ἦ δ πῖχος καθειρηθήσ, ἁμᾶς τοὺς αἰχμαλώτους ἀπέδοσαν ἐπειδὴ ἱκετεία δ ἀφικόμενοι φόβῳ τὸν πλησιαστὴν ἀποφύσαχέειν.

Ῥόδ@ ἐπὶ αὐτοῖς ἀνθήσαντ] Σκαφτοὺς λιγυφόρους ὀρυκτοὺς, καὶ φαιγνίδιον ἐλθόντα σαφύτερ.

Φάσκοντας τὸν ἀναθημάσαντα κατὰν] Ἠμαθίτ ἀφαιρῶ τὸ τοῦ Σκυθῶν

* Hio erat circulus in Mſ. cùm in editis libris vocetur hoc opus ἀληθὴς ἱστορία. Huc eodem redit.

ῶν τῶτο ἰσχυρίσεται περὶ τ βοτάνης, ἧς καταμάθης ἢ ἐνθυμισθῆς καπνῶ ἀπώσῃς οἱ περιφθήμενοι Σκύθαι τὸν πυρὸν, μεθύσαι ὡς λόγος λέγει.

Γ'γνύαις] Ὅτι μόνοι ἰγνύα ἡ ἀνθεία εἴρηται, ἀλλὰ καὶ ἡ ἰγνὺς· ἀφ' ἧς καὶ γαῖρ τοῖς ἰγνύσι· γαστροκνημία ἢ λέγεται τὸ ἐξόπισθεν ἢ καλάμη ἢ σκέλος.

Κλειση ἐστι] Εἰς τὸ ὑπὸ πᾶσι περὶ τῶν θαλαττίων σελαχῶν ἰσχυρόμενοι Δφπαίζ.

Σκόλοπας] Ἐν τῇ περὶ τ Συρίης θεῶ λόγῳ μέμνηται τ φαλλῶν πῶν ἐφ' ὧν καὶ πῖτες ἀναβαίνουσι λόγῳ ἀσκήσεως. εἰσὶ ἢ οἱ φασὶ ὕτως τελεσηρσιῶν ὀργειῶν τὸ ὕψ Θ.

Τὰ πύρεια σωτρίψαντος] Τὰς πυρεκβολίτας λίθους λέγ.

Κορύθων ἐθνεσῖν] Τὸ ἢ Ὁμήρῳ Δφαλᾶ περὶ Διομήδω, τὸ θαῖ ἐοὶ ὀπ σφρυδός τι καὶ ἀασίδος ἀκάμαθον.

Ἀλησινῶν Διηγημάτων. β.

P. 666. Mſ. in 4. Πῦρ ἀναπαίοντες] Εἶτε βωμολόχ· ὦν ἔμελλε ὁ πάππος θαλπόμ Θ· τῇ πυρὶ εἰς ὕδωρ αὖθις μεταποιεῖαζ, καὶ πῶς οὐχὶ καταλυθέντες τέλεον ἀπωλώλεσαν; ὥστε ἀπίθανο Θ· ἡ πλάσις ἀπὸ τῆ φύσῃ συ θεσφορηκ.

Εὐαθῆς] Γραφεῖ Δάπη Θ.

Περιελείχετο] Ἀντὶ ἢ περιεῖχεν, ὑπείληφε, περιέβαλλεν, περιελίκμαζεν.

Ἐθισαίμιλλα] Καπὶ κοινῶ τὸ ἐθισαίμιλλα.

Καὶ εἰς τὸ τ μακάρεσι συμπόσιον] * Εἰς τὰς καθ' ἡμᾶς ὁ χρόνος ἐποίησεν ἀγῶνας περφήσας Δφαυίζων, ἐφ' οἷς ἔτ Θ· περὶ τ Ἱεροσολύμ· σὺ ἰσχόντως ἡμέρας σωστενεχθῆναι ἀληθεικῶς διεξῆλθον.

Κε-

* Hallucinatur hic Græculus noſter dum Lucianum carpit zelo intempeſtivo. Sic locuti ſunt antiquiſſimi Græcorum Philoſophi, qui etiam beatitudinem poſt hanc vitam ſub convivii imagine deſcripſerunt. Ita Empedocles de æterno juſtorum contubernio:

Ἀθανάτοις ἄλλοισιν ὁμίστιον, ἔντε τραπέζας
Εὔνιες, ἀνδρείων ἀχέων ἀπάνευθε, ἀτειρεῖς.
Convivia reliquis illis immortalibus alim
Abſque malo & triſti ducent formidine vitam.

Hunc imitatus Epictetus dixit in Enchiridio c. xxi. de eo qui in ſapientia multùm profecerit: ἴσθι ποτὲ ἄξιο Θ τ θεῶν συμπότης, *eris aliquando dignus qui admittare in convivium Deorum.* Hinc nata etiam eſt fabula Ixionis circumſtantia, quem fingunt convivam fuiſſe Deorum, quâ locutione nihil videtur ſignificatum aliud quàm beatiſſimum fuiſſe Regem. Idem finxerunt de Tantalo qui de ſumma felicitate dejectus eſt, etenim, ut Pindari verba uſurpem, καταπίψαι μέγαν ὄλβον ἐκ ἐλπίδων, *magnam felicitatem concoquere non potuit* Olymp. Od. 1. Hinc, ut hoc obiter moneam, apparet Græcos ex Hebræis iſta mutuatos non eſſe, uti Veteres quidam dixerunt, quandoquidem multò citiùs hujuſcemodi locutionibus uſi ſunt quàm iis noti eſſent Hebræi, qui ſub Alexandri demum ſucceſſoribus in Græcia diſtinctiùs innotuerunt. Certè multa de immortalitate animorum dixerunt Græci ante Seleucidarum tempora, clariora quàm quæ poſſunt ex antiquiſſimis Hebræorum ſcriptoribus hanc in rem afferri.

Ἄρθρον ἕτοιμον] Τὸ ἐξαγαγὼν ἄρτον ἐκ τῆς γῆς Ἀθηναῖοι.

Οὐδὲ νὺξ] Εἰς τὸ ὑπὲρ Θηλῶ περιπολογούμενα ἐπισκόπει.

Διακρινάντων] Εἰς τὸ περὶ Βερενίκην περιβολογούμενα τῶν Ἀστυρείων Ἀθηναίων.

Τὰς ἢ Ἀκαδημαϊκὰς] Οὐκ ἀκριβῶς ἄρα τὰς Ἀκαδημαϊκὰς τοῖς Ἐφικτικῆς συναπτῇ Λυκιανός.

Ἢ μᾶλλον] Ἀντὶ τοῦ ἴσως.

Κατεγίνωσκον] Σημεῖόν ἐστιν σύνταξιν, τὸ μὲν γνώσκω γνῶσις ἐστὶ πρᾶξις. οἷον κατεγίνωσκόν σε τῆς φλυαρίας. ὁ δὲ κρίνω αἴτιατικὴν ἀπόδοσιν. κατεγίνωσκον τοῦ ψυχρολογίας. ἤτοι ὅτι Ἀττικῶς ἡ σύνταξις, αὐτοὶ γὰρ κρίνουσι ἐπὶ ἄλλων πολλῶν τοῦτο φιλοῦσι ποιεῖν τῇ κοινῇ συνηθείᾳ. ἢ τὸ κρίνειν ἔσκωπτον, ἀντὶ τοῦ γελᾶν ἢ λοιδορεῖν εἰλήφαμεν.

Οὐδὲ τυφλὸς ὤν] Ἱστορεῖ γὰρ τοῦτο Ἡρόδοτος ἐν τῷ Ὀρφέως βίῳ.

Παγκρατίῳ] πάλαι λέγω τὸ πλεονάζειν βάλλειν τὰς πυγμάχους, ἐπεὶ ἀναιρετὸν παρ' ὅσον ἀπαθὴς ὁ ἐν ἄθλοις βίος, ἀπὸ συμβόλου ἀπολαμβάνομεν.

Καὶ Σακεφόρος] Τὰ περὶ Σακεφόρους ἱστορούμενα λοιδορεῖ.

Παρῳδήσας] Τῶν ἄκρως βυλομένων ἰδιωτίζειν εἰς τὸ ὦθεν ἡ Ἑλλωΐδες φωνῆς λαπτίμησιν τὸ * παρῳδήσας ὄνομα.

Ἐπιτῶς] Δεῖ γράφειν ἐπιτῶς, ἀπὸ ἐκ ἐπιμετῶς, σημεῖον δὲ τὸ ἐπιτῶς, ἀντὶ τοῦ ἰφιλκυστικῶς. ἐπεὶ καὶ τὸ ἐπιτάζῃ τὸ ἰφίλκειται σημαίνει.

Ἐποτιώμην] Γράφεται ἠνιώμην.

Οὐ παρήμην] Οὐ παρὴν ὡς τὸ ἄθλοις κεῖται, καὶ ἡ τύχη ζητεῖ.

Μείναις δὲ] Ἐνήλαξε τοῦ σύνταξιν. τὸ μὲν ταύτης κρατεῖ τοῦ κριτοῦ χρησόμενον, τὸ δὲ καὶ Ἀττικίσαις. κοινὸν μὲν γὰρ τὸ μείναις ἐπεῖνον τοῦ ἡμέραν, Ἀττικῶς δὲ τὸ τῆς ἐπιούσης. διὸ καὶ τὸ πρῶτον Ἀττικόν. οἱ ἄπαν μείναις ἡμέρας. τὸ γὰρ ἐπὶ μέρους λέγουσι Ἀττικοί.

Πίτερσις τραχεῖα] Γράφεται πίτερσις καὶ τραχεῖαι.

Καὶ μιγεὶς] Εἶπε σοί βαμβάλοχε γόης, τί ὑποφείλεται τοῦτο ἴσως;

Μήκωνες] Καταμύλως τοῦτο ἐπλάσθη, ἀπὸ τοῦ ὑπείρων πόλεως κοίλης ὑποτυπῶ τοῦτο καὶ παρωνυμικῶ.

Κελύφη καρύων] Κελύφεια.

Ἐλάθομεν] Ἀντὶ τοῦ ἀνεπαισθήτως.

Ὁ γὰρ ἐσθὴς σὺ νεὸς] Εἰς τὸν Ἀρῶν † ῥάδδον ὁ παιγνίων διαπαίζει.

Τὸ ἀπόκοπον] Γράφεται λοιπὸν ἄκοπον.

Ἤπιεσεν εἶναι] ἀντὶ τοῦ ἄπιεσεν ἴχνη βυθοῦ.

Ἐγχρυσώσει] Γράφεται ἐλελυθώσει.

Χάσμασι μεγάλοις] Τάχα ὁ κωμῳδὸς εἰς Μουσεῖα καὶ τὸν ἐρυθρὸν θάλασσαν Ἀθηναίων κρατηθέντων ἐπιστολὰς ἐπισκώπτων αἰνίττεται.

Ἔλεγεν]

* Ex Xenophonte, Pollucе, & A. Gellio notum est vocem hanc esse Persicam & significare *viridarium*. Occurrit etiam in Ecclesiastæ libro scripto, si viris doctis credimus, post captivitatem.

† Iterum imperitè Lucianum inculat Scholiastes, notum enim est hoc desumtum esse ex Bacchi fabula.

Ἔλπιον] Ὡς ἐπὶ κωλίῳ τὰ ἄκρα τ᾽ ὀδόντος παιδιὰς ἕνεκα, παίζων παρέντασῦται.

Ταῦτα μὲν δὴ μέχρι τ᾽ ἑτέρας γῆς] Καὶ τὸ τέλος ψαύειν μὴ τ᾽ ἀνυποστάτου ἐπαγγελίας.

Δόο μὲν] Λέγει ἐμφερῶν καὶ τὸ τ᾽ βλακείας πλέον ἀποκλίνειν πρᾶγμάτου, τὰς δύο τῆς ἀνέρων πόλεως πύλας, καὶ τὴν μὲν σιδηρᾶν εἶναι καὶ κραταιάν, τὴν δὲ κεραμέαν καὶ πολὺ τὸ εὔθρυπτον καὶ σαθρὸν ἔχουσαν, ἐπεί τοι καὶ αἱ ἐλπίδες τοῖς ἀγαθοῖς καὶ βλακώδεσι καὶ ῥαθύμοις αἱ μὲν πάντων κρεῖττον καὶ ἀμετακίνητον ἐστήκασιν. καὶ ὅστ᾽ ἂν μετεωρίζεσθαι πίφυκε ὅσοις ἀβελτερία ἀνθρώπους τὸ τοιοῦτο πάθος ἐνίδρυται, τοῖς δὲ καὶ μετακινηθεῖη ἂν τὸ τ᾽ ἐλπίδων ἀστάθμητον, ὅσοις τοῦ ἀβελτέρου τ᾽ ἐμφερὲς γνώμης ὀψέ ποτε καὶ μόλις ἀπειγκεῖν ἀβεβήκασιν, καὶ τὲ τοιοῦτον ἀπαλλαγῆναι μετρίαν φρονεῖν. φιλεῖ γὰρ ἡ ἐπίπαν κατακηλὸς τ᾽ φρενῖτιν καὶ τὰ ἐνύπνια ἐναλλαγεῖν. ἄλλως τε καὶ κεραμέῳ τῷ πύλῳ ἐοικέναι ἀνέπλασεν. δὶ ἧς τὰ φοβερὰ τ᾽ ἐνυπνίων διέρχεται καὶ φρικώδη. ἅμα γὰρ τοῦ ὕπνου καὶ αὖτὰ οἴχεται. εἰ δὲ καὶ πάλιν καὶ δέξε, τοιαῦτα καὶ τὰ κατ᾽ ὕπνους ἀλλὰ τὰ μὲν δυσχερῆ τοῦ ἀνιαῦτα καὶ εἰς ἀμηχανίαν δύκολα. τὰ δὲ τερπνὰ καὶ ἐφάσματα, τοῦ ἥδονῆ καὶ εὐφραίνοντα..... τερπνόν τε καὶ ἀναπόβλητα.

Ἀποκρυπτόμενος.

P. 707. Mſ. in fol. Φιλοκερδόντων] Διακερδόντων: δικαιοῦσθαι τῶν ἐπέρχους. [παρέλογον.] παρέλογον λέγουσιν ἀρτικῶς οἱ ἄλλοι, καὶ μόλιστα Θουκυδίδης τὸ παρέλθειν, καὶ ὃ οὐκ ἄπιστον ἐστὶ δηλοῦσι. οἷον ἐν πολέμῳ τὸν παρέλογον, καὶ ὅτι ἐγένετο πολὺς παρέλογος. παρελόγως δὲ τὸ ἀπλήστως λέγει καὶ ἀδίκως ἐστὶ δηλοῦσι. [καθ᾽ ὃν ὑπὸ μὴ δύσκηρύξαι βέλεται.] σὺ σύν οἱ ἀγῶνες, ὦ πρώτοις δὴ ὃ λέγων τοῦ νομίμου ἐπιχειρεῖ. ὦ ὦ δείκνυσι μὴ δικεῖν τοῖς νόμοις δὲς ἀποκηρύττεσθαι τὸν υἱόν. [καὶ ἀπεξίστασιν ἀδὲν κατελείπει.] ἕως πῶς δὴ ἐστασῦται λέγων τὸ ἕδιον ἐν δὲ γνώμης τοχαστικῶ ὑπεμφαίνει, καὶ ὅτι πῶς τῶν τοχαστικῶν τ᾽ κατηγορίας πρόσωπον, ὃ τοχαστικῶ τῶν ἀποδοκίμου ποιεῖται, ἀλλὰ νομίμου κέχρηται καὶ πῶς τῶν ταύτης ἀπάντησιν. [ἐξαγώνιον.] ἤτοι ἕξω ἐν ἀγῶνι. [ἀλισκόμβια] καταλαμβανόμβια κρατούμβια, ἢ νικώμβια.

Φαλαίρας Πρῶτος.

P. 731. Mſ. in fol. Πάριθοι.] Πάριθοι ἐν δεῖνα. περιθρύπτει τοῦ δεῖνα τὸ ὄσμα μετὰ γαικῆς, τὸ δὲ ῥῆμα μετὰ δεικῆς, ὥσπερ καὶ τὸ συοείκης γαικῆ, συοίκεῖ ἦ, δεικῆ. [διαγαγεῖν] ἀπατεῶσαι. [αὐθέκαστον.] ἀκριβῆ καὶ αὐθηρὸν. λαμβάνεται δὲ καὶ ἐπὶ ἐν ἀθλητικῶ τ᾽ τρόπον, καὶ μή πως δικλόλου ἕχοιμι, μὴ σ᾽ ἐπισκιάσαι ἄλλος, ἀλλ᾽ οἷον ἀντὶ ἐκείνου ὑπάρχοιμι οἱονεὶ μηδὲν ἐπισυρομένῳ ἀλλότριον τὸ ἀσεβὲς δοκεῖν φησί. τοιαῦτα γὰρ τὰ πεζὰ ὡς ἐπίπαν καὶ εὐθύμου, ἃ βούλεται σημαίνειν τὸ αὐθέκαστον, σημαίνει γὰρ τὸν τὰ ἀ-

πλῶν καὶ ἄδολον καὶ ἀληθῆ τὴν, καὶ τὸν ἔτοιμον τοῖς ἔπεσι, καὶ τὸν πιχὸν, καὶ σωτήριον καὶ αὐτόματον. Μάκερ ὁ τὸ αὐτὸ χαρακτηριστικῇ τὸ ἰδιόρυθμον σημαίνειν φασὶ καὶ τὸν Λακωνικὸν παρὰ τὴν μάστυρα σύναιδα. [πεπόσιμι] καταπεπωσμένοι. διὸ ἡ λέξις ἀμφίβολός ἐστιν, χαίνειν ἐπὶ μὲν τῶν ἐπέρων λέξιν τὰ πεπόσιμα. [ἐξάπινα] ὁ τρόπος. ἐν εἰ μὲ μὴ ὁ τρόπος γράψεις δοκοῦσι ἀφιλῆ. εἰ ὁ χωρὶς ὁ τρόπος ὀξύνειν μόνον, γράφε ὁ γὰρ μετ' ἀμφοτέρων. [ἠσπάσμην.] ἐφιλάκουν. [ἀντιάσειν] ἥξειν ἀντιχόσειν [νεολαία] ἡ ὁ νέα λαὸ σωτηρία, καὶ ὅλως τὸ αὐξοίσιμον τῶν νέων· ἐνεργητικῶς καὶ παθητικῶς καὶ μετὰ χειρὸς. [δημοβορίσιος] παῖς ὁ δῆμα δωρεαῖς, θυσίαις. [ἢ ἐφεῖσαν.] ἔφεσις λέγουσιν οἱ μέχρι τῶν ἰδιωτῶν τυγχάνοντες. [ἐποιζόητο.] σωτήριον. [αὐτοχειρία] ἅτε τῇ τῶν χειρῶν δυνάμει αὐξηρίτως μετὰ θυμῶ ὁρμώμενοι καὶ φονεύοντες. λέγουσι δὲ αὐτόχειρες οἱ ἰδιῶται φονεύοντες. [φονεύσαντες] ἅτε φονεύσαντα πεισάντες. [μεταπλάμβανον.] μεταπιμπλάμενον. [πολλὰς γενέσθαι τυραννίας σοφὰς.] Περίανδρον φασὶ ὁ Κυψέλου ὃς τῶν ζ μάλιστα σοφῶν, Κορίνθου δὲ τύραννον. τοῦτο καὶ ἀποφθέγμα τὸ Διλφικὸν ἀνέκειτο τοῦτο, θυμῶ κρατῆσαι. ἦσαν ὁ καὶ τῶν ἄλλων σοφῶν ἀποφθέγματα καὶ αὐτοῦ Πυθοῖ ἀνέκειτο ταῦτα. Κλεοβούλου Λινδίου, τὸ μέτρον ἄριστον, ὑπερβασίαν ὁ ἁλίσκεσθαι. Χίλωνος Λακεδαιμονίου, γνῶθι σαυτόν. Πιττακοῦ Μιτυληναίου, μηδὲν ἄγαν. Σόλωνος Ἀθηναίου, ὄλβος μακρὸς βίος πέλει. Βίαντος Πριηνέως, οἱ πλείστοι κακοί. Θάλητος Μιλησίου, ἐγγὺς παρὰ δίκην.

Φάλαρις. β.

P. 741. Mſ. ip 4. Πεζίνων ὧν] Πεζήνων ὁ ὅλης πόλεως ξένος· ἰδιώτης ὁ, ὁ ἰδίᾳ καθ' αὑτὸν ξένος ὤν, πεζήνων ὁ καὶ ἰδιοξένος καὶ ἀπόξενος τοιοῦτο ἀμφίβολον. πεζήνων μὲν, ὁ φανερῶς πόλεώς τινος παρὰ πολίταις κατὰ τρόπον ξένος. ἰδιότης δὲ ὁ ἰδίων ξένος. ἀπόξενος ὁ ὁ κοινῇ πᾶσι τοῖς ἐκ τῆς πόλεως ξένος, ὅπου. πρὸς ὃν ἀπὸ τοῦ ἥκω. οἱ ἕτεροι τὸ ἑτέρων πεζήνης κελεύει τὰς παρεμπίπτους πόλεις στρατεύειν, αἱ μόνον ὁ ἴσως ἀπὸ δὲ καὶ τὰς πεζήνης συναναδύζειν τοῖς..... εἰς πεζήνοι παρεμπίπτα..... παραλήπτεον τοῦτο..... τῶν μὴ κεκρημένων τῇ κρίσει πεζοπλόντων· ἕτεροι ὁ πεζήνης φασὶ, τὰς κοινὰ δόγμα πολιτικὸν πεζήτας ὅλων πόλεων γινομένης. ἰδιοξένης ὁ, τὰς ἐκ πολιτικοῦ χρόνου ἢ ὑπὸ πατέρων παραδεχθὲν τυχόντας ὁμοίως, καὶ πολιτικὰς πράξεσιν ἀπέχωσιν· οἱ φαίνοι ὁ, καὶ σφραγίδας ἀλλήλοις δεικνύοντες, καὶ σύμβολά τινα ποιούμενοι. ἵνα ἐς ἂν πέμπωσιν ἀγγέλους ἢ ἄλλῃ ἢ ἀλλήλοις πεζοδρόμῳ ἄπορος ἀφ' σύμβολα. φασὶ ὁ καὶ δορυξένους ἅτοι τὰς κοινὰ πόλεμον ἀλλήλοις φιλοπολεμοῦντας, ὡς Διομήδης Γλαύκῳ. ξένος δὲ ἁπλῶς, τὰς ἐξ ἑτέρας πόλεως παραδημοῦντας. ἐὰν τ' ἀγνῶσι ὅτι, ἐάν τε ἐγνωσμένοι. τὰς ὁ ἰδιοξένους. ἐς ὃν οἰκίᾳ τὶς παραδέχωται, καὶ συμπράξειέ τι τῶν χρησίμων ἢ μεμνῆσθαι τὸν ἀπο.....

Ἀλί-

Ἀλέξανδρος, ἢ Ψευδόμαντις.

P. 746. Mſ. in 4. Ὦ φίλτατε Κέλσε.] Οὕτως εἰσὶ Κέλσος, ὁ τὰ λόγια τὰ ἡμῶν μακρὰν φλυαρίαν ὑπὸ ἀκριβείας βιβλίοις. ὦ σοφισταὶ ἀριθμοὶ ἀντεξαγόμενος σοφίσει ὁ ἀναιδέστατος ἀντεῖπεν Ὠφελίνης, μισὺς ἀπατήσης σοφίας καὶ δυσβελείας ἐξυφασμένος λόγους καὶ λήθοντι ἀποφήσας τὸ ψευδομενὸν αὐτῷ ἀναίδασμα.

Καὶ Ἀρριανὸς δ'] Ὅτι Ἀρριανὸς κ' τ' Σεβαστὸν λῶ. ἐπεὶ καὶ ὁ Ἐπίκτητος ὁ Στωικὸς ἦ τὰ ἡδικὰ φέρον, * κ' τοῦτον λῶ.

Οὐ Μινύαι μόνον] πότερον τ' Ὀρχόμενον Μινύαι, ἢ κ' Ὄμηρος μνημονεύει Ὀρχόμενον φασκὼν Μινύειον, ἢ τ' Βοιώτιον.

Υ' πὲρ τῆς Κίρκωπος] Οὗτοι ὑπὸ Βοιωτίᾳ διέτελεσαν, Οἰχαλιεῖς ὄντες γένος. Σώμῳ καὶ Τελεσαλὸς ὀνομαζόμενοι. ἐπίορκοι κ' δοῦλοι, ἀπ' αὐτῶν ἦ καὶ τὸ παροιμιαζόμενον, Κερκώπων ἀγορά. ἀπολιθώθησαν δ' ὅτι. Ἐκφεύγουσι δὲ εἰς πιθήκους μεταβαλεῖν φησὶν Ἀριστοκλείδης. Ὁ ἦ Εὐρυβάτης ὁ πονηρὸς καὶ πανοῦργος ὡς ἦ καὶ ἀσθενὴς εἰσάγει. ὡσαύτως καὶ ὁ Φρυνώνδας ἐπὶ πονηρίᾳ βοᾷ. ὁ Ἀρισόδημος ἦ, μιαρὸς καὶ καταπύγων ὑπερβολῇ, ἀφ' ἧ κ' ὁ πανοῦργος Ἀρισόδημος καλεῖ, τούτοις ὅμοιον καὶ ὁ Σώφρων.

Καὶ ἀδελφὸς ὕστερον] ἀσυνταξίαν κάτωθε τὸ κατόπισθεν. οἷον καὶ ἀδελφὸς ὕστερον κατόπισθεν πλατῆσαι; καὶ ἀοιδημεγαίας.

Κοσμίῳ τὸ ᾧ λόγῳ] Ἐπὶ τ' εὐπλειστάτων μάστιγα τοῦτο λέγεσθαι εἴωθεν.

Μὴ ὑχ' ἁβδαλέα] Τὸ, μᾶλλον χ' ἧττον εἶπεν μᾶλλον τῇ μορφῇ ὑχ' ἁβδαλέα εἶναι ἀμφερόντων τὸ μὴ ἁβδαλέα εἶναι.

Οὐδὲ ἐς κόρον ᾧ φωτὸς] Οὐδὲ ἐς κόρον ᾧ φωτὸς δίχθαι, Ἀττικὴ ἡ συνταξις. τὸ γὰρ ἐπὶ μέρους λέγειν Ἀθηναῖοι. οἷον Ἔφαγον τοῦ ἄρτου, πεπίωκα τοῦ οἴνου.

Ποσῆρες ἔχει] Ἀττικοὶ κ' ἐπὶ σωματικῆς ἀξιώσεως ἐξοῦσι τὸ ποσήρης.

Σκόλιον ἦ τοῦτο] Σύνθεσις ᾧ λεγομένη τραγῳδία.

Τὸν γὰρ σελήνην] Εἰς τ' Ἐνδυμίωνα ἀναβαίνει τ' λόγον. ὃς κ' βάκχος ὢν, ἐρασθῆναι ὑπὸ σελήνης μυθεύεται.

Δίης] Ἡ τοῦ Διός.

Λεπίδῳ ἐπαίρει ὅπως] Ἔφη γὰρ τ' Λέπιδον τοῦτον ὁ Ἀμάσριδι κατοικεῖν Ἐπικούρειον ὄντα.

Ὦ Ἀλέξανδρε τ' δεῖνα] Ἵνως σύνδεκα ᾧ ἀνδρὸς ὄντος τοῦνομα τὸ κύριον παρηγήσαιθ.

Ἀλλ' ἔβη γὴν ἐπὶ γῆς] Γλῶ ἐπὶ γῆς τοῦτο εἴωθε λέγειν Ἀθηναῖος, ἀντὶ ᾧ κ' πάσης τ' γῆς, ὃ φαμὲν τόπον ὁ τόπε.

Κομίσσας ἐς τὸν ἀγρὸν] Σημειῶ ὡς Ἀλεξάνδρου λῶ καὶ ὅτος ὁ ἐπικαλῶν τ' αὐτῷ κεφαλῆς τοῖς λόγοις ἐξυμνασάμενος Λουκιανὸς τ' Ἐπικούρου αἱρέσεως.

* Fallitur Græculus. Notum enim eſt Epictetum Neronis tempore vixiſſe. Vide *Suidam*.

Σαβαρδιλαχύμελε] Ἀπολοιοχῆς τ ἀπερώτητ δύτερπιλίας.

Μὴ σύγε πλωόμην] Ἀπὸ παροιμίας παρόδηκέ τις ὑδὸν ἐς τὸν Διόνυσον.

Ὡς Ποδαλειρίη ὑὸς] Οὐχ ὅτι καὶ Ποδαλείριος τοιοῦτόν τι πέπονθε, τοῦτο φησὶν, ἀλλὰ παίζων ὡς ἀπὸ Ποδαλειρίου, ὃς ἰατρὸς ἦν, ἕλκων τὸ γένος. ὁ δὲ σκοπὸν ἀμφιβέβληται τὸν πόδα.

Περὶ Ὀρχήστεως.

P. 784. Mf. in 4. Μὴ ὤρχεσαι ἄρχε] Ἀπίθανον τοῦτο καὶ σύλοικον λεκτόν. ἄφελε γὰρ μὴ ὤρχεις εἶναι αἰτιατικὴ. σημεῖον δὲ ὅτι μὴ οἷς τὸ πίνω φθύσομ. νῦν δὲ καὶ ἡ Ἀττικὴ συνήθεια δοκεῖ κέχρηται τοιούτοις, ὡς καὶ ἐπὶ ὅ ἄμφω τὼ χεῖρε καὶ τὸν χεροῖν ἡλικοῖς ἀνόμοσεν ὀρθοῦσθαι ἄρθρα τοιούτοις.

Καὶ μὴ τοῦτα Δήλῳ πλανίων] Φασὶ γὰρ τὴν Δῆλον τὴν νῆσον ἀφ ἧς τὰ Ἀπόλλωνα ὑπὸ Λητοῦς γεννηθῆναι πλανᾶσθαι, ἕως τὸ Αἰγαῖον πέλαγος, Ἀστερίαν καλουμένην, ἔδει τὴς Κυκλάδας ἁπάσας ἀλλαχῆ νῆσον. διὸ δὴ ὑστεροῦσιν καὶ ἐπὶ τῷ τόκῳ ξυνίασιν, ὑδὲν γὰρ αὐτὴν μέρος γῆς ἀπίστευον ἔσεσθαι ὑστεροῦσα· διὸ ὀργὴν καὶ ἀπειλὰς Ἥρας, ἵνα τ ἄλλας τὴ μέση τ Κυκλάδων ἐρρίζωθη. Διὸ αὐτὴ μὲ Δῆλον ἐκλήθη, ἅτε ἐκ γενέτας τῆ πυκνότητι. αἱ δ ἔδει αὐτὴν κυκλοῦσαι αὐτὴν, Κυκλάδες. καὶ ἵν τὸ ἐπὶ τούτῳ ἱερὸν Ἀπόλλωνος. ἱστορεῖ Καλλίμαχος ὁ τῷ εἰς Δῆλον ὕμνῳ.

Καὶ τὸ μέσον τ γῆς] Λέγουσι οἱ Δελφοῖς ὀμφαλὸν εἶναι ἐπὶ ᾧ ἱδρύσθαι ᾧ νεὼ, καὶ περὶ αὐτοῦ μεμυθίσθαι λόγον παντοίους λέγων. καὶ τοῦτο ἔφασκον τὸ μέσον ἁπάσης τ γῆς.

Οἱ μὲ, ἄλογα κινήσωμοι] Τοῦτο ὑ παροιμία, ἀλλ' ὁπόταν παροιμίας μεταλλάττωσι τ ὑδὲν φασὶ σῴζειν τ Διόνυσον.

Λεγομένη κακοζηλία] Ὅτι κακόζηλον τὸ ὑστερούμενον τὸ μέτρου βάλλειν, ὅπερ ἄλλοι ψυχρολογίαν ἔφασαν.

Mf. in fol. Περὶ Ὀρχήσεως· καὶ σωσθαλεῖν] σωσιλθεῖν ἢ σωσίχαλλε. [ῥυμίλης] ῥυμίλη. ὁ βωμὸς, ἀπὸ ᾧ ῥύεσθαι. ῥυμαλέα δὲ σιλληβικὴ. [λειτουργίαις] λειτουργία κυρίως ἡ δημοσία ὑπηρεσία.

Λεξιφάνης.

P. 818. Mf. in 4. Τηπόν π] Χρήσιμα δηλαδὴ τὰ ῥία ταῦτα ἐπιῤῥήμασα. πίουσιν. τῆτες. νίσσε. ὡς ὁ ἀπὸ ᾧ χθὲς χάφιστα χθεσινὸς, ὥστως ἀπὸ ᾧ τῆτες, τηπινὸν, σημαινέτ ᾧ τὸ ἐπίτηδειον, ἤτοι τὸ ἀπὸ αὐτοῦ ὄντως. τὸ ᾧ νεοχμὸν, τὸ καινὸν, σημαίνει, ἀφ' ᾧ τὰς χρῆσιν νεοχμὰς. καὶ ἔστιν ἀπὸ ᾧ νέον καὶ ᾧ ἔχω νεοχὸν, καὶ νεοχμὸν πλεονασμῷ ᾧ μ. χρῆται τῇ λέξει Θουκυδίδης.

Κυψελόδυτα] Κυψέλη λέγεται καὶ ὁ τῶν αὐτῶν ῥύπος. λέγει ᾧ τὸ κεφαλαίως τοιούτων ἀγλεῖον τὸ ἀπίστωτον, τῶν ᾧ τὸν ῥύπον ἄκυρον.

Πεδὶ κατέβαλε] Γένως αὐτὴ ᾧ ἀρχὴ πεδὶ κατέβαλε.

Ἡ κυψελὶς] Οὕτως ὁ ῥύπος τῶν ὄντων λέγεται κυψελὶς, καὶ τὸ θραπτικὸν ἀγλεῖον ᾧ τὰς ἄρτας λαπάττοντας. ὁ ᾧ καὶ ὁ Κορίνθιος τοῦτο-

νος· δρεπηφόβης ὑπὸ τ μητρὸς κολακευθείς, Κύψελος· ἀνομάσθη. ἄμφω ζ ἀπὸ τ κυψέλης καὶ κυψέλη, παρὸ τὸ κρύπτειν τὰ ἐλάχ ἐμβάλλεσθαι.

Ἐὔαρχος] Τὸ μὲ ἄναρχος, τὸ κολλὰ ἀρχὴ ἔχων, ἄλογος ζ, τὰ σωφρόνως ἀνάρμοστος. ἄλιξις ζ καὶ ἀάνυμος, τὸ ἀπεριπόητον ἀνόμαστον καὶ λίξιστ κεχρῆσθαι.

Ὦπαὶ σλεγγίδα μοι] Σλεγγὶς, ἡ ξύστρα. ἔοικε ζ τὸ κτένιον ὅταν κολλᾶν. φωνάντα ζ ταινίας λέγ ἐθνίνας. ῥόμμασι τὸν σίτπνα ἢ καὶ τὸ ἥτερον. ἐχρῆντο γὰ καὶ ἥτρᾳ οἱ παλαιοὶ ἐν τοῖς λυτρῶσις. ναυπλεῖν, τὸ βαρύτατον ἄχθος. ἐν ἐπὶ λυτρῶν ζ, ἐν δὲ τῇ σωφρόνῃ βαλανικῷ. ἐγγυθήκη ζ ἐν κιβώτιον, ἐν ᾧ ἔστ ἀσφαλῶς καὶ ἐχεγγύως κατατίθεσθαι.

Ἐλιπύσεις] Ἀντὶ ἔ ἐπίσχες, κατεμείνεις.

Οὐκ ἀπόρως] Ἀντὶ ἔ παραύλως δυσκόλως.

Τὸν τρόμιν] Οἱ μὲ ἐν τρόμος τὸ ἴδρως· οἱ ζ ἀπὸ τούτου μέχρι τ δρόμου ἔ βαλάντιον χωρίον, ὃ καὶ ὑποτιθῶσι κολλῶσιν. ἐπὶ ζ καὶ γραμμὴν ἔχον ἐπανειληφέναι, ὕφασμα ῥαφῆς.

Ἐπ' ἀσπάδης] Ἀσπάδα ἐν σάγμα ἤτοι ἡ σίλλα. τὰς δὲ τὰ στεγνώματα ζῶα ἐλαυνούσας ἔοικεν ὁ καινολάτης ἀσπαδηλάτας καλεῖν, ὥσπερ καὶ ἁρμηλατήλάτας εἰώθαμεν καλεῖν τὰς ἐλαυνούσας τὰς ἵππους, οἵπινες τὰ ἅρματα ὑπαγόχησαν. ἄλλοι ζ ἀσπάδα ὡς Ἀθηναῖοι, τὴν ἄζυγον φασὶν ἡμίονον, ἐφ' ἧς ἐχάμεθα. ἀπὸ τούτου καὶ ἀσπαδηλάτας τὰς ὀπαδὰς τούτου φασί.

Ἀσκωλιάζειν] Ἀσκωλιάζειν ἐν ἐφ' ἑνὶ ποδὶ βεβηκότα ὅπερ κιττίζειν. ἐν ζ ἐστὶν ἄλλεσθαι. μονόποδι γὰ τὸ ἄλμα εἰς κίσπιν ἀσκολιάσθαι, ἢ ἄλλεσθαι· ἀσκωλιάζοντα δὲ ἀντὶ ἔ μονόποδι πηδῶντα.

Σωστικωρυχήσας] Τὴν ὀρεσπὴν φύλην. τὰς ζ τόφους τῷ ἰμῷ πυλεῖ κατασκάπτοντας.

Καὶ ὅτι κυάμασι ἦν] Ἔοικε τὰ ἀπὸ τῶν κρύων γινόμενα ἐγκυάμους εἰς ἐν σῶμα ἡμῶν λίγειν. ἀράμενος ζ, τὰ δρύτρα ἐξεργασάμενος πάλαι. σκάνδικες καὶ βορύνακα, αὐλὴ λαχάνων. κώχρους δὲ, στοργὴν ὄνησιν. ἐν ζ ἐδάφη ἐν ὄρυγα ἀντὶ ἔ ἀνασύρλη, ἐτερόλλω ἐν ὑποτιθῶσι, ἤτοι τὸν τρόμιν. λικνιόπαλις ζ, ἡ τὰ ἠλεκτρώματα ὄσφρεσθαι, ἤτοι τὰ βεβρεγμένα πυλῶσι. οἱ ζ ἰατροὶ λίκνον φασὶ καὶ ἐν ἔ αὐτὸ ὠχρὸν χρυσοειδοπύλης ἐ τὰς ὑπαλεῖς ἐπάργους πεπάσθαι. σίλφη δὲ ἡ πυρίσπτης ἐγκυρηφίαν ὀρνεόν εἶσιν. ὁ μὲν ὁ κλεισάφης, ὁ ζ ἐγκυρηφίας, ἐπὶ τῇ σποδιᾷ ἀκτημάτων. γήπεια ζ τὰ κρόμμυα. ὁ δὲ ἐν ζ ἐν δεκτερεγχάλιον, ἀπὸ ἔ ὄπισθεν κρίας. λαγάνιον ζ, ἐν ὑπὸ ἐν τρόχηλον, καὶ μάλιστα τῶν βοῶν. σίλφη δὲ ἐστιν, ὁ ἀλφίτροφος τὰς ὀφθαλμούς. ἡδύνειν ζ, τὸ κλάζειν ἤτοι μαγειρεύειν· κόρδηπος ζ ὁ μάγειρος, ἤτοι ὁ τὰπαστὰς ἐπὶ σκάφη. ξηραλοιφεῖν δὲ ἐστ, ἐν ἄνδ λυτρᾷ ἀλείφεσθαι ἐλαίῳ. γνάμπτα ζ, τὸ ἔ σκαφῆς ἐπὶ σκάφης ἤτοι ἔ ἀργολογίας μέσον ἐπανειληφὸς κανόνιον λέγ, ὃ τὰς ὥρας δείκνυσι τῇ ἑαυτῇ σκιᾷ πόλον ζ ἐν μέσον καὶ κῖλον ἔ αὐτῷ ἀργολογίαν λέγ. κρεμάθρας ζ, τὰς σύγκλειδας εἰμὴ καὶ συρφετώδεις φασί. βύζιν ζ, ἐπιβρίμασ-

κῶς ἀκούσιον τὸ οἰονεὶ ἀφ' ἑαυτοῦ συμβαῖνον ἢ ὄχλῳ καὶ τῷ τύχῃ ἐναντίως βιαζόμενον ἑκούσιον καὶ αἱρετὸν τὸ καθ' ἑαυτό. τοῦτο γὰρ ὁ ἀναίτιος σημαίνει. τὰ κόρα ἢ δηλονότι διὰ τὰς κόρας σημαίνει τῶν ὀφθαλμῶν. σκαριφώμενον ἢ, τὸ σκαίρειν τυπτῶν τὸ βλίφαρον. φαρμακὸν ἢ σὺ ἄμμιγα φησὶν, ἀντὶ τοῦ φαρμακῷ ἅτοι ἰατρείᾳ δηλαδή.

Διανοῦσιν] Ἀντὶ τοῦ κωλυμοῦσιν.

Γρυπτοπάλλων] Ἐπὶ τῆς ὑπαλλαγῆς σκαλεύειν παλῶν, παρὰ τὸ χῦ. ὅπερ ἢ Ἀθηναῖοι ὠνόμασαν φασὶ τῶν ὀνύχων.

Λωγαίων.] Ἀμφοτερικῶς καὶ Ἠπειρῶτας τὸ ἀπὸ τοῦ τραχήλου φασὶ τῶν βοῶν ἀγόμβου χάλασμα καὶ λάγαν εἰς τὸ μεταξὺ τῶν βραχίονων, ὡς φησὶ Διονύσιος ὁ Γλαυκίου. ἔστι ἢ Γάγγρα πόλις Σικελίας. ἔοικε ἢ ὁ βοὸς λέγειν λωγαίων, ἀλλὰ ζῴων ἑτέρων τὸ φθίνον. ὃ τῶν βοῶν ἢ ἄλγησιν τοῦτο τὸ μέρος ὁ καὶ λαμόεδλα φασί.

Ὠχμῶν ψύτρα] Ἀντὶ τοῦ παχέων θραμῶν.

Λαπαχῶν κοτυλάβους] Εἶδος παιδιᾶς ὁ κότυλος, τοιοῦτον. μέσῃ ἴστασι χώρᾳ ἄνωθεν ζυγὸν καὶ κορυφὴν ἐπαιωρῶν. κρεμάσαντες ἢ ἄκρῳ ἑζυγὸς πλάσιγγα φέρῃ. ἀνθρώπους εἰς πλάσιγγα ἐσεμήσαν. ὁ κοτυλίζειν τοίνυν λαβὼν εἰς τὸ χάρμα ὑγρὸν ὁποῖον οἶνον ἢ ὕδωρ, καὶ πλήσας τὴν χοάδα, ἀφίησι τῶν χειλέων ὑπὸ μίαν τρύπαν ἢ ὑγρὸν καὶ τὸ πλασίγγιον. αἱ ἢ διξάμβαι κοίλαι δύσι καὶ κοτυλισκόμβαι τὸ βάρος καὶ τὸ ἐπισεσυρὸν ἢ ὑγρὸν φέρουσιν καὶ τὸ ὑποκεκμῶν ἀνθρώπους ἐς. καὶ κρίσεσιν ἀνὰ μέρος ἑκάστου κατὰ τὴν ἐπεροζυγίαν τὰς ἀνθρώπους ποιοῦσιν ἔχειν ἀποτελοῦσιν ὃς δύρφοιτ τὸν ἵππον. ὡς τῶν παιδικῶν κατιόντων ἐρωτικῶν, ἡδὺ ἡ παιδιά. οἱ ἢ τῶν πλασίγγων ὁ λάπαξ ἀφαιρεῖται, κοτύλαξ δηλοῖ ὁ ἐρώμενος, καὶ ὑπὸ τῶν παιδικῶν ἀμελεῖται. κωλύει ἢ τὰ ἀνθρωποτόκια μόνους. οἱ ἀκρελίσται δὲ ἐκεῖ κοτύλους ἀφελκύοντες, δύο φασὶν εἶναι εἴδη κοτύλων, κρωβικῶν, καὶ ὀξυβάφων. ὁ μὲν κατωκίλος, τοιοῦτος ἦν τὸ σίονεὶ λυχνεῖον ὑψηλὸν ἔχων ἐν ἑαυτῷ ὥσπερ τι ὁ σκαλητὸν μόνης ἐφ' ᾧ ἕδη πεσεῖν τὴν καβαλλομβίδα πλάσιγγα ὡς Ἀριστόφανης φησὶ. χαίροντας σοι τῶν καζικῶν κοτύλους. ὁ ἢ δὶ ὀξυβάφων τοιοῦτος. ἀγγείου τοῦ λυτροειδοῦς εἰοικὼς πλέρες ὕδατος ἐπῆκτο. ἐξυβάφων κιτῶν ἐπιπλείστων, ἅπερ ἦν καταδῦναι τοῖς ἀπὸ τῶν κυμάτων σῳζομένοις λάπαξιν ὁ ἀγὼν πλάσιγγας ἢ, τὸ ὑποκείμβρον ἄκρα τὸ μέτρον, τὸ παραλίσκειν λίγα. ἐὰν ἢ μόνον τύχῃ αὐτῆς ἐπὶ θν μόνῃ πεσεῖται. παρῆλθε ἢ ὁ κότυλος εἰς τὰ συμπόσια, λάβ τῶν ἐκεῖ Σικελίας ἀφέτου εἰσαγόντων. ἀφ' ἧς ἢ τοῦτο κυκλοτερὲς ἐποιοῦντο οἱ δῆμοι, ἵνα πάντες, εἰς τὸ μέσον πλῆθος ἢ κότυλος, ἔχωσιν ἐξ ἴσου ἢ λαμβάνειν τοῖς λάπαξι βάλλειν καὶ ἐκεῖ νίκας ἀγωνίζεσθαι. ὅτου βάλλειν δὲ μόνον ἐξελαμβάνεσθε, ἀλλὰ καὶ ὁ κωλῶν. ἐπὶ γὰρ ἢ ἀριστερᾶ ἀγκῶνος τὰς ἑαυτοῦ ἐπιρείσας, ὑγρῶς ἀφίῃ τὸν λάπαξα, ὡς ἰσίως μάλα φερομένῃ ἐπὶ τὸ κοτζαβίζειν, ἢ ἐπὶ τὸ ἀκροπίζειν. δοκεῖ δὲ μοι καὶ τὸ σὺ τῆς παιδιᾶς κοτύλου ἀπὸ τούτου βαρβαρικὸν καὶ ἀλλοδ..... εἰρῆσθαι.

Ὡς ῥιδακίνας.] Εἶδος ἄρτου αἱ ῥιδακίναι.

Ἀπερυθριάσαι.] Ἐπίπεδος ὁ παιγνίμαν τὸ ἀπερυθριάσαι τίθησι ἀφ' οὗ γελοῖον. βάλλεται δ' αὐτῷ σημαίνει τὸ, τὸ ἐρυθρὸν, ἅτοι τὸ αἰμάτινον

τοὺς δὲς τῶν ὀφθαλμῶν ἀπηκριβάμενος· λημελίον δὲ, τὸ σπὶ λήμμοις φησὶ, ἐκεῖ τὸ διεφθορὸς τὸ ὑγρὸν ἢ κὰν μὴ λίγωμμα, δῆλον.

Ἀπηθημμένοι] Ἀντὶ τοῦ ἀπεδυσκιλμένοι. ἐοίκμασι γὰρ τὰ ἱμάτια ἴοικε δὲ μᾶλλον αὐτὸς ταῦτα ἢ γελοίως κακῶς ποιῶν Ἀριστοτέλειον ἐκ τοῦ ἐκεῖ φθόνους μὴ ὑπάρχειν γέλωτος, αὐτὸς ἐκεῖ φθόνους διδάσκων ἢ Ἀριστοτέλης.

Σκωπτιζόντες] Ἀντὶ τοῦ ἀκολάστως Ἀριστείψαντες καὶ ἀκαθάπτως ἀκόλαστος, ὃ ποιοῦσιν εἰώθασιν ἐπί τινων παιδίων οἱ νικῶντες ἀκαθαίρετοι ἐπὶ τοῦτον τὸν ἡττημένους. ἔνθεν καὶ κατακωκυσμένοι, εἶπεν. τὸ δὲ ἐμπαίξαντες, οἱονεὶ παίξαντες ἐν τῷ συμποσίῳ. ψυχρολογίας δὲ, τὸν ψυχρὸν φησὶ τύπτειν, ἐν ᾧ φησὶ ὑποδύντες ὡσεὶ δελφῖνες τὰς κόρυς κυβιστῶντες ὑπὸ τῷ ὕδατι ἐκολυμβῶμεν. τὸ δὲ ἐξυόμιλον, ἀντὶ δὲ ἐκπεσόμενον. ἀδοκητοῦμεν γὰρ ξέρασε τὸ κτένιον φησὶ. κήπιον δὲ καὶ σκάφιον εἶδη κυρβεῖς.

Ὁ κλαδίας μὲν] Δίφορος, ὃν ἀκαπούραν φησὶν. ἀσκώπτης δὲ, ὁ ἀβύτολος κρεόβοσκος, συμφορᾶν δὲ Ἀριστείζειν εἶπεν ἀντὶ τοῦ ἔρριπτον.

Δίχηλαι ὖσαι] Τὰ τῶν ποδῶν ἄκρα τῶν ὑῶν, ἤδιλα ὄντα καὶ ἐδιδίμμοι, ὡσαύτως δὲ καὶ αἱ χελίδες τὰ ἀπὸ τῶν χειλῶν τῶν ζώων εἰς μῆκος ἀφαιρεθέμματα φησὶν ἀκροθαλίας.

Καὶ τοκάδες ὡς] Ἐπὶ τῇ μήτρᾳ τῶν ζώων ἐσκιδάζει οἱ τῶν παλαιῶν βιοφῶροι βρωμῷ π. συγκόπτοντες πολὺ κρέας καὶ τοῦτο καὶ ἥδυνον αὐτοῖς βρώμασιν.

Καὶ λοβὸς ὁ τεγήνη] Λοβὸς ὁ τεγήνη, τὸ ἥπαρ φησὶ τὸ ἀπὸ τεγήνης μυκήθου δὲ ἐστι τρίμμα Ἀριστοφάνους καὶ ἄλλων ἄλλου. μελιτῶσιν δὲ, οἱ ὁ μελιτῶν πλακοῦντες. ἀπωδὸν δὲ ἀλεκτρυόνα, ὃν τοκεῖς ἐκκόπτουσι, λεπτυγμένους δὲ βύβ, τὸν τὸ γονῶμμα ἀποβαλόντα, ἃ ἐστιν οὐδὲν ὄφελος γενέσθαι.

Λοβοπόκια] Σκεύασμα βαρβαρικὸν Ἀριστοφάνους καὶ ἄλλων, ὡς λυπᾶσθαι ἡμᾶς χρῆναι τοῦτο φασὶ τὸν βαρβαρίσαι.

Θρίσι] Τὰ φύλλα τῆς ἀκάνθης. λίγεται δὲ ὕτως καὶ θ εἰς..... ἐνδεδεμένον βρῶμα. ὡς ἐγὼ τοὺς ἀσκαφίδας τὰ ποιοῦσιν εἰς αὐτὰ συσκευάζοντες αὐτοὺς, ἀμοιλᾶ καὶ τοῦτο φησὶ σημαίνει αὐτὸν γὰρ ἐπεὶ καὶ μιλιτῶσιν παρέχειν), αἵ εἰσιν αἱ νῦν λεγόμεναι πεπάνοι.

Κωπαΐδες] Ἐγχέλεις λίγει βαιστικὰς, τὰς ἐκ τῆς Κωπαΐδος λίμνης πλὴν Ἀριστοφάνης τῶν ἄλλων· ὅτι δὲ ἱπποκαῦ τὸν κλιβανωτὸν ἄρτον.

Δελφῖνας τραπέζης] Οὕτω λέγει) ἀντὶ τοῦ δελφῖνα τύπον τινὰ τράπεζης ἔχοντα.

Κρυψιμίτωπος] Ὁ Ἀριστοφάνης ἐκ τοῦ ἀνακλᾶσθαι τὸ μίτωπον ὑπὸ κρύους, μίτωπα χρῆναι δὲ ἀπὸ Μαντοφῶ τινὸς ὑαλοπώλου τοῦτον κατασχεσυμμένου τὴν εἰδὴ τῶν ποιημάτων. ἃ ἔφασκε καὶ τοῦ συνόμμου μεγάλου ἔχοντα τὸν λαβεῖν. ἀφ' ἧς καὶ δύλαβῆ αὐτὸ κέκληκε. καὶ βομβυλιὸς δὲ τὸ τροχίλον, οἷα τὸ ὦν πιθάκιον. διερουπωμένα δὲ τὰ μέρη μὲν, οἷς χώνης δὲ τύπον ἐξειργασμένα. γηλοῦν δὲ τὰ ὀφάκια λέγει δύρυ γαλῆ τὰ βαθέα καὶ πλατέα. δόσμον δὲ τὰ λεπτοχοΐδη. ἀνεμοφόρητα δὲ, τὰ ἐλαφρότατα. Ἀριστοφάνης λεπτότητα. Διὸ ἐπάγεται ὑμενόσκαφα. κύμβια δὲ τὰ τροχίλα μὲν, βαθέα δὲ καὶ φικλίδες τὰ τροχίλα καὶ ἀδαθῆ. χρεμμυοπτὰ δὲ, τὰ χρεμμύοις ἴσως ἐχοντα. κυκλάμινον δὲ τὸν ὄρχιον, ὃ σημαίνει πλὸ-

πλέκτων τῶν κιθάρων. ἀκροθίνιον ἡ, ὁ μέσος τῶν μηλίων. ἀκροδάφης ἡ, ὁ σωτὴρ τῶν δικῶν δίκην. χρυσοπέλεκκα ἡ, τὸ χρυσοῦν φιάλιον, τὸ γυναικεῖον κόσμημα λέγει δηλ. ὃ ἡδὺ εἶναι, παρόσον ἡ ἄνθη λείαν φαρμὸν ἐπιδίδωσι τὰ ἑαυτὰ, δηλ. τὸ τοῖς λοιποῖς τῶν ὄντων σπερμάσι. πίδαξ τὰ ψίλια. ἄδικον ἡμέρον καὶ ἄλογον τὸν ὄντος μὴ ἔχοντα ἢ διανοικὸν λόγον. ἐχεγλωττίλιστος ἡ, τὸν λόγον ποιῶν τὸν γλῶτταν. ὀπτὸν ὃν δύσφατον, δηλ. τὸ δύσκολον ἀνδρὸς τῶν ἀπαιδεύτων ὁμιλεῖν. ἄχρηστα τὰ κοινὰ, οἷς ἁδὺς ἐχρήσατο. σύντροφον ἡ, τὸ λειπὸν καὶ λόγιον ἱμάτιον. ἀρρήθπειὸς ἐκκαίσας λέγουσιν εἶναι τοὺς παλαιοὺς λέγ τὸν μυστηριωδῶν αὐτῶν.

Ἱπνολίδης] Τὸ ἐπὶ σωτηρίας μιλιάριον.

Ἐπίτριπτον] Λέγει ἡ ἀπίπαμπτον.

Βακχαρίδι] Εἶδος ὀρχήματος μυρίδος. πολυκτόπη ἡ, τὸ τύμπανον. τελχινίστεια ἡ, ὄργανον μουσικὸν, ὅπερ λέγ ἡ χάλκεον ἠλεκτρον.

Λείβειν πικὰ ὀπτέον] Ἡ τοιγυναικεῖον κόσμον ἐξ ἐσθημάτων ποικίλων καὶ ἀνθινῶν κρόκου λείαν τὰ ἄνθη φασὶν, ἢ καὶ χρύσεον κόσμον, ἐλίγουσα τῇ ὀσμῇ τὸν ὄψιν. Διὸ καὶ λειριόεσσαν ὄπα Ὅμηρος φησὶν, ἢ ὅσπερ λέγει φαρμὸν τὸν ἁδυλεχῆνα λέγουσι ἡ δένδρα περίνεα. ὄρπηκι καὶ τῶν ὀπτῶν λέγει τὸν ἡ ἡλίου κόσμον. ὡς ἐστίον τὸ χρῆμα καὶ πυρέλκυσις.

Ἀμαλάκη] Λέγει ἡ κατά τινα τρόπον ὅσον δή τι ἀπρομελέτητα, ὁπὸ ἡ ἐξυθρίζοντι, ὀκφαίνοντι τὸν φασίαν, περιφρονοῦντι, καὶ γὰρ ἀπρομέλητα τυγχάνειν φησὶ τὰς ἐξεισρώσεις, καὶ τὸν ἀχίλλεα λέγ γυναικίτιδα ἀθλητῶς, ἡμιπαθέσιμα δὲ καὶ ἐφιλίσιμα, καὶ πολυκίνητα ἀλύσεις εἶσιν, αἱ μὲ χαιρῶν, αἱ δὲ τερπνὰν, αἱ ἡ πολῶν. τὰ ἡ ἐκχρίματα, ἡ μαλακὰ ἔνεκα πάπλασμα. οἷον τὸ ὑπόδημα καὶ παρδαλέαν ἃ δῆλα πᾶσιν. ἀκροκεφὴς δὲ, τὸ ὀρθρινὸν φησὶν ἐπ σκοτίας ὥρας. ἡσυχήρια ἡ, ἢ ὡς ἄν τις εἴποι ἡσυχολωσύνη. πείζοντα ἡ κ σύνεσιν τὸ ἀπαγχόνισμα. ὀκλάζ ἡ, ἀντὶ ἡ ἐπαγὼν κυμβῆναι. τὸ ἡ βαυκαλᾶν, οἱονεὶ λέγ βρίχειν, ἢ βοᾷ κραδὸν καὶ συφέφυκα λέγ ἡ κεκλιμένον ἐδαφαλοῦ. συκωχὴς ἡ τὸν φάρυγγα, ἀντὶ πεπιεσμένον, συκοπελιμμένον. ἀκαφλᾶται ἡ, ἀντὶ ἡ αἰσχρᾶς τὸ αἰδεῖν ἐ πο.. ῆς γαμετῆς. ἡκμάζειν ἡ λέγεται, καὶ τὸ φιλοφρόνως ἐσθίειν τινὰ, σκοπάδιον ἡ, ἀντὶ ἡ Σκόπα ἔργον. τῶν ἐδεσμάτων γὰρ καὶ ὀπτὸν ἀκαλήκτοποιόν.

Λαὲξ πυτίσης] Ἐπὶ τῶν ὀσχημόνων μὲν συμφορᾶς, ἰαμβαλέως δὲ τούτοις εὐδίνταν λέγεται τοῦτο, ὡς καὶ ὁ τραγικὸς Σοφοκλῆς, ὃ γὰρ πρὸ ἂν γένοιτ' ἂν ἀσφαλὲς, πόλις ὧ ἡ τὰ μὲν δίκαια καὶ τὰ σοφὰ λέγοντι πυτίζειν, κωτιλῶν ἡ ἀνὴρ λαβὼν πυτίζημα χερὶ ἔργα κυδάλιμα πόλιν.

Τὸν μίτραπα καὶ χιτωνίσκια] τὸν μιτρηφόρον καὶ αἰχμὴν. ὅπου ὁπλομάχων. ὅπου γὰρ χίτων καὶ μίτρα ἐλάμβανον ἡ μὴ ὁπλίται ὀσχήμονες ὀσχημονοῦν.

Παρεδρικὸς] Προσυπακουστέον οἶκος.

Τρ-

Τρυφαλίδας] Τὰ ἀπὸ τυρῦ ἐπιμήκη πιπλασμένα.

Ἐλαίας χαμαιπετεῖς] Χαμαιπετεῖς ἐλαίας, ἃς κοινῶς ὀλυπίους· αὐτὴ γὰρ ἡ μὴ ἀφ' ἑαυτῶν λαπήρυθσα ἢ δένδρα ἡ σκιάζουσ' ὕπνος. νάρκας ϗ, τὰς κολυμβητὰς λέγ. ἐξυόργωμα ϗ τὸ ἐξεσμένον πλύσεως ἕνεκεν. πλακοῦς ϗ ἐξ ἐντέρων ἐγκεκρυλισμένων ὃν ἀφ' τῦ ϗ κροκυλοειδῆ εἶπεν, οἱονεὶ ὡς κροκύλον ἀναδεδεμένον. ὃ ἡ νῦν σαυήθεια χορδὸν λέγ. παιδευόσκων ϗ τὸν διδάσκαλον· δίμπλοον ϗ τὸ πολλοῖς πίλοις πεπυκνωμένον.

Σεσυθλήσομαι] Συνυθλήσομαι, ἀντὶ ἢ φλυκαρήσομαι.

Δηλοῖ] Ἀντὶ ἢ λέγειν ἐπιθυμεῖ.

Εὐφορεῖσθαι] Ἀντὶ ἢ φορᾷ τῷ πνεύματι φερομένῳ, ἀκροκυματεῖσθαι ϗ, τὸ μετεώρους τοῖς κύμασιν ἐπ διολισθήνεσθαι· ἴκτερος ϗ ἡ ἰχάδας ἡ ναυσιπόδας, τὰ σιδηροβόλια φασί.

Πλεῖ ἡ νεῖ ἡ θεῖ] πίπτωκεν τῇ κοινοδιάμνοι τὸ ἀφεστηκὸς ταῦτα· ἡ πλέον ἐπ τὸ ἀπὸ τ' ληφθείσης εἰκόνος τ' τελαρμένον νεώς. τὸ ἀπόγαιον πίνειν· δεινὸν γὰρ ἀπὸ τύτου, ὡς ληρῦσίν αὐτὸς ὑπολογίζεται.

Κατειρεμένῳ] Καὶ τῦτο πίπτωκεν ὑποκωφικῶς εἰς τὸν ὁπομοτοποιῦντας κοινὸν γὰρ τῦτο ἡ κτ' ἢ φορικὸν τὸ κατειρεμένη.

Καὶ πάντα ὁμοῖα λῷ] Γνῶσι ἀπὸ τῆς, πᾶν ὅμοια, παροιμίας.

Μυησάρχῃ] Τὸν Πυθαγόραν λέγ, ἀφ' τῶν πεντωτῆ σοφῶν. ἐπίσταδες ϗ τῶν Ἀθηναῖν αὐτὸ ἢ αἰδεσιμωτάτων, ἀναίσχυντον εἶπε, ἀφ' ὧν αλὸν τῶν τῶν λίξεων πλάσιν, ἡ θηλυμόρφων τὸν Ἡρακλέα πάλιν, ὃ ἐπὶ τῶν κακοηκούντων ἡ συνήθεια οἶδεν. ὀπιδόμενος ϗ, αὐτὶ ἢ ἐπείγομαι. ἡ τῦτο ϗ ἀφεβάλλων πόθεικε τὸν χρυσόμηλον. τὸ γὰρ ὀπιδύεσθ ἐπὶ ἢ ἀπὸ ἑαυτῦ κινεμένου, ὥστε ἀσφαλύοντος κεῖσθαι. ῥινευσήσειν ϗ αὐτὶ ἢ τῆς ῥινὸς κατακαλῦσαι, ἐπειδὴ γὰρ τῦτο ῥινακαλῦπτας, ἤτοι ἀφ' τ' ῥινῶν ψοφοῦντες ἐπὶ ἀφεσυρμαῖ τῶν ἡμῶν χλαδῶν. ἀκόλαρβον ϗ, αὐτὶ ἢ ἐπίχεσιν τῶν κατακεκλιμένων πάχεσιν.

Γκτες ἐμάμικας] Πλατυσικὸν τῦτο καὶ σημαῖνθ τὸ ἐγγὺς. καὶ τὸ σκορδύσασθ, σημαῖνθ τὸ μετὰ χάσμους ἀφαυύσασθ.

Σιληπορδία] Σιληπορδεῖν ἀφ' οὗ φορεῖν τὸ φρυγεῖν καὶ ἀβρύνεσθ. ἔοικε ϗ ἐτ' ἀπὸ τ' λίξεως ἐπὶ τὸ κακόμορφον αὐτὸ μεταλαβεῖν. ὡς ἂν ἀφ' τῶν δύσκολον τῶν λίξεων καὶ τὸ μέγα ἐπὶ τοιῦτος φορεῖν, ἐξαγωγὰς αὐτῷ τῶν χαρίτων, καὶ ἐπὶ τῷ ἀπαυδῶντι ἤδη τὸν ὄγκον ἐπαίρασθ. παλαῷ ϗ τῷ ὄγκῳ ἀπαθλιβομένῳ εἰκὼς καὶ τὸν ψόφον ἡ μάτριον ἔσασθ.

Mſ. in fol. Λεξιφάνης. νεοχμὸν] κοινὸν. [ἀνίγνωκε] ἀνελόμεν. [πιδοῖ] χαμαί. [ἢ δ' ὅς] εἶπεν αὐτός. [ἔλλω ῥίπασθ.] ἀλέα καὶ αὐχμὸν ἠλέω θερμαίνασθ. [ἐλπύσεις] βραδυνεῖς. [σὺν ἀδυναμίᾳ τι] αὐτὶ ἢ πορδίασθ δύναμαι. [τρώμιν] τρώμιν, οἱ μὲ τὸ τρῶμα τῆς ἕδρας. οἱ δὲ λίθ τύτε μόχλεια τ' ἀχρῆς ἢ βαλάνε. [ἄνδηκεν] * τὰ χείλη τ' ποτηρίων λέγεσθ ἀφ' τὸ εἶναι αἴνυγμα καὶ διεγκ ὑπεσταλμένα. τὸ ἀναχάσκεσθαι

f λέγ

* Hunc locum viſum eſt maculatum, prout in Mſ. fuit, relinquere ut inde appareret iterum inſcitia Librarii, quæ tanta fuit, ut niſi aliunde ſuppeteret ſubſidium quid ſibi voluerit Scholiaſtes ne Oedipus quidem conjiceret. Sed bene eſt quòd

λίγω. Ἀφ' τὸ ὑστερον πατρίδιος ῥάνω εἰ τὸν διεφθορὸν ἄνδρα μέρος κύπτω. [βεβηκότων] δύσκλειτα λάχανα. [σκανδίκων καὶ βεβηκότων.] ἤδη λαχάνων εἶσι σκάνδικες καὶ βεβήκασιν. [κρίθρων] ὄσπριον. [λεπιδοπώλιδι] λεπιδοπώλις ἡ τὰ ἁλιεύσιμα ὄσπρια, ἤτοι τὰ βιβρώσκοντα σκληρὸν, οἱ δὲ ἰατροὶ λέπιδον φασὶ τὸ ᾠὸν ὠχρὸν. [χρυσοκολλᾶν] χρυσοκολλοπώλης δὲ ὁ τὰς δίκελλας πωλῶν ὑποκόρισμα. [πυρολάτου] πυρολάτης δὲ καὶ ἐγκυρίας ἐπὶ τῆ ἀποδοχῇ ὑπολαμβάνων. [τὰ σίλγη] κυρίως ἰχθυηρὰ ἑλαία. [γήτεια] τὰ κρόμμυα. [οἶδον.] σκόλοψ χίλιοι ὄπαδοι [λοχαῖον] λοχαῖον δὲ ὑπὸ τῶν τάφρον καὶ μάλιστα τῶν βοῶν. [σίλφος] ὁ ἀλφιτοφόρος τὰς ὀφθαλμίας. [ψύλλα] τὰ χέρσα. [καταστείνας] δρόμων. [ἠδύνειν] σκώπτειν, ἤτοι μαχαιρίζειν. [κατάδηπον] μάκτρας. [μίλα] καλλίμερα. [ἰριδακίνας] ἄρτυς. [ξηραλείφους] ἀπὸ λιπαρᾶς ἀλείφεσθαι ἐλαίῳ. [ὁ γνώμων σκιάζει μίσῳ τῶν πόλων] ἢ ἀσελγείᾳ μέσον, ἢ σκιὰ δείκνυσι τὰς ὥρας. [βύζειν] ἐπιῤῥαπτικῶς ἢ τὸ ἐξεθέσθαι σημαίνει. κρεμμύοις δὲ τοὺς συγκύδας καὶ συρφετώδεις κελεύει. [δυσπαῖ] ἀμβλυόπαι. [ἐπιπεθλῶσθαι] ἐτάραττον. [ἐπερυθιάσειν τι] τὸ ἐρύθημα ἐπικαθήραι. [λημμάλιοις] σκωλήμασι. [ἄλσιν] ὑγρὸν. [ἀπιθάμβροι] ἀπόδυσιν ἄμβροι. [Ἐξόμεις] σιτευιζόμενα. [κίπους] εἴδος κυνῶν. [σκύφιον.] εἶδος κυνός. [ἀσκιάζας.] ἀσκιάτας ἁπλῶς κρούσεται. [σκελίδες.] τὰ ἀπὸ τῶν σκελῶν τῶν ζώων μῆκος ἀφυρὸν μέρος, ἅπερ φησὶν ἀκρογάστρια. [ἀδυρτάκη.] σκεύασμα βαρβαρικὸν ἀφ' ἡμιόνων καὶ προβάτων. [ἐμβρυδύχου.] τζίμπα ἐπὶ τῆ μήτρᾳ τῶν ζώων ἐσκευασμένον. [λοβὸς] ἡπαρ. [μελιτίδι?] ὃν μίλιδι πλακοῦντες. [ἢ ἀλεκτρυόνι ἤδη] τὸν παρηβηκότα. [ἰσοκαπῆ] κλιβανίτιδα ἄρτα. [λεπτογνώμονι] τῶν γνώμα λεπτολόγον. [μυτοφαγεῖς] ἀπὸ τῆς Μύττου ἐσκευασμένον. [βομβυλιὸς] στρογγύλος. [διεφθαρμένα] τὰ μακρὰ μὲν εἰς χόνας δὲ τόπον ἐξηρασμένα. [γηπεῖ] ἐσχάρα. [ἀρυχαδὴ] βαθεῖα καὶ πλατεῖα. [σῦραμα] λιπαρόχειλη. [ἀσκεφόρῳ] ἐλαφρόπεπλον ἀφ' λιπαρότητος. [γραμμαπικὰ] τὰς γραμμὰς ἔχοντα. [κύμβιον] κυπελλοειδὲς στρογγύλα καὶ βαθέα. [φιαλίδες] στρογγύλα καὶ ἀβαθῆ. [κυλίκιον] τὸ δοχεῖον, ὃ ποτηρολύπτην τὸν κελεύει. [διάμυσα] ἄνδρα ἢ κλείσαι τὸ στόμα. [κύκλησί τις] εἰσίφρησ. [δικηδόφης] ὁ σαυτῷ, ἀπὸ ἢ τὰς δίκας διῴδειν τὸ ζητεῖν. [χρυσοτέκτων] χρυσοχόον. [ἐπόδια] σώπια. [πίδας] ψίλια. [ἄδικος ἡ ἡμέρα] τὰς δίκας μὴ ἔχουσι. [καὶ ἄλογος ὡς ἂν εἰ ἐχαγλαττίας ὕσης] δικανικὰς λόγους μὴ ἐχούσης, ἀγνῶ ποιούσης τὴν γλῶτταν. [ἄχρηστα] καινὰ. [ἀπίφρια] λάσκα καὶ λίπος.

Εὐνοῦχος.

P. 840. Mſ. in 4. Ὅλας ἀμφίξας] Ἐπὶ τῶν ἄγαν ὑβριστικῶς ἀναλισκόντων

quod quæ hic eſſe debebant ad verbum apud Suidam leguntur; τὰ χαῦνα ποταμῶν ἔνδικα λέγουσι, διὰ τὸ ξῆ ἔνικα, καὶ διορθ. Τ' περίδικ δ' ἐπὶ ἀναισχύμασι λέγ, διὰ τὸ ὑστερόπρωτον τῶν διορθ. Α'νδικα, μέσα τι τὰ κάτω. Hoc quidem ſatis liquet ſic legi debere, ſed inter portentoſas voces quæ ex oſcitantia Librarii hic natæ ſunt, latet vox παπάδλας cujus ſine dubio à Scholiaſta interpretatio tradebatur, quæ quomodo omiſſa fuerit & vox illa loco ſuo mota quærant acutiores.

λοις χρωμένοι ἔρηται τοῦτο. καὶ γὰρ οὐ τοῖς Διονυσίοις ἐφ' ἁμαξῶν ἀναβαίνοντες, ἢ ἅμα τι περίωπτοι, καὶ ἐπὶ μακρὸν ἀκουόμενοι εἶναι, ἔσκωπτον ἀλλήλους, ἀφ' ἧς παροιμία τὰ ἐξ ἁμάξης. ὅτῳ δ' ἐν οὐδὲν ἧττον τὸ ἐπὶ τῷ σκώμματι ἀχθεσθῆναι ἢ εἰώθοτο, ὅλως εἰπεῖν ἀμάξας.

Καὶ κῦ τὰ πάτρια ἐλίγνετο] Εἰς Ἀριστοτέλη λοιδορεῖται, ὃς καὶ τοῦτο αὐτὸς διετρέφων μέρος τῆ διδασκαλίας ἤθετει.

Εἰθ' ὁ Ἀριστοτέλης] Γράφει ὁ Θεμιστοκλῆς.

Ἆρα οὐ ἄθροις ἔχων] καὶ ἐμφαίνει τοῦτο. καὶ ὃ φασὶ οἱ ἰδιῶται φύσει ἐσθὲς φύσει.

* Τῷ Ὁμήρῳ ἀοιδῷ] Ἐξ ἀφροδισίᾳ γὰρ ἁφορμῆς ὁ πόλεμος, ὃν Ὅμηρος μέτρῳ ἐνέτεινεν.

Mſ. in fol. Εὐνῆχος· ὑπερδιατεινόμενοι] ὑπερφιλονεικοῦντες. [διεφέρουσι] διεμάχοντο. [ἀμφήριστοι] ἐπιφιλόνεικοι. [μεταποιεῖται] ἁπτεται. [βακηλὸς] βακηλὸς μέγας, ἀνὴρ, γυναικώδης. [τὰ μὲν ἐς τὸν ὄρχαν βάλλ' ἐς κόρδακας, μιαρὲ, εἰ τοῦτο φιλοσοφεῖν ἔγνωκας. [ἀνδρίζει] ἀνδρίζω τὸ ἀνδρὸς τι ποιῶ.

Περὶ ἀστρολογίας.

P. 847. Mſ. in fol. Ὑποθημοσύνη] δόγμα. [ἐπικορίοισι] ἐπιτηκῶσιν. [ἀνεμάλιον] μάταιον. [ἀφυίη] ἀδικίη. [ἀμβιερίη] ἀκλινέία. [ἐσημήναντο] ἐσημειοῦτο. [ἐμήσατο] ἐμηχανήσατο. [ἀναφανδὸν] φανερῶς. [ἀπαθαλίη] φρενοβλαβίη. [ἐπιείκη] μέτρια. [ἀτρεκέως] ἀκριβῶς. [ὑποθέσι] διδάξαι. [πτηχῆι] κεφαλῇ. [οἰνωθρήτι] ὀπηρῷ [Ἀφροδίτης κῦ † τοπαρος] ἐξ ἀφροδισίᾳ γὰρ ἁφορμῆς ὁ πόλεμος ὃν Ὅμηρος μέτρῳ ἐτόρνευσεν. [ὥρῃσι] φροντίσι. [χρείη] πτόησις. [σφετέρῃσι] οἰκείοις. [κάρφια] κάρφη, ξηρὸς καὶ κοῦφος χόρτος. [ἐμμερίως] ῥαδίως.

Δημόνακτος βίος.

P. 857. Mſ. in 4. Οὐ μὴν ἀνίκθις] Ἀντὶ ἢ ἀπαχθιάσας.

Τὸν Σινωπέα] Τὸν Διογένη.

Ἀγαπητὸν ὃ ἐκείνῳ] Σημαίνει γὰρ τὸ περῖον καὶ τὸ τὸν συλλογισμὸν τέλειον εἶναι ἔχοντα συμπέρασμα. καὶ τὸ αἰχρῶς πια κῦ καὶ ἀφροδίσια συνεργαίας.

Δακτύλιον φύλαττε] Εἰς τὸν ἀφιδρῶτα ἀπίσκωψε. κῆ γὰρ δακτύλιος λέγει καὶ αὐτός.

Τῇ Ῥωμαίων πολιτείᾳ πεπίμηκεν] Οὐ γὰρ ἤδει ἢ εἰπεῖν ὅτι τῇ Ῥωμαίων ἐπιμηκύνει με πολιτείᾳ. ἀδιανόητον γὰρ τοῦτο καὶ ἄδηλον, ποῖα πὶ εἰσχράψαιθ αὐτὸν φρατρίᾳ, ἐκ πολλῶν φρατερῶν τῆς Ῥωμαίων πολιτείας συγκεκροτημένης. οἷον Οὐελίων, Φλαβίων, Αἰμιλίων, καὶ ἄλλων πλείστων. ἐγὼ γὰρ πάσαις ἐπολιτογραφήθη εἰς ὧν. ἀλλ' ἐπεὶ ἄρα ὕστις ἐχρῆν εἰπεῖν

* Hic nulla quidem apparebat in Apographo noſtro lacuna, ſed cùm verba hæc habeantur in libro *de Aſtrologia*, liquet deeſſe quædam in hunc librum ſcholia.

† Sic ſæpe corrupta fuere verba Luciani, quæ ſemper quærere per otium non licuit. Hic legendum τῷ Ἄρεϊ ut videre eſt pag. 854.

τῇ Ῥωμαίων εἰσηρέψαθο πολιτείᾳ. ἵνα τὸ πλῆθος ἔ ἀοίκους ἀβιλαμβάνοιθο κ) αὐτὸς ἡ ὅτι Ῥωμαῖοι βασιλεύς ἐποίησέ μι. τὸ γὸ αὐτὸ κὴ ἐν τύτῳ περιέχλῆθο, ὁ κ) αὐτὸς ὁ Δημόκλξ ὑπείληθο διορθύμθῳ, ἅμα ἵ κ) σωφρον, ὡς μὴ κληρῳ ἐκμηδίζοιεν, Ἕλλωσι βυλόμθροι εἶναι.

Καὶ Λακεδαιμονίοι πνε] Ἐμίσησον γὸ ἑαυτοὺς Λάκωνες πλέθρους, κὴ εἰς τῦτο αὐτὸν ἀνασκάπθ.

Ἀντὶ τῆς βακτηρίας] Εἰς τὸ ῥάβδον ἀφσύρᾳ ὡς ὑπερέτας διέρθμον.

Λέοντας κυλῦσιν] Καὶ γὸ οἰόμεθο τὸς ἀνδρείους, ὡς λέοντας ἀπαιρίζοντες, ἓ λίγᾳ λέων ἐσίν.

Δρωπακιοθῆναι] Ἀντὶ ἵ, τ αὐτῆς αὐτὸν ἀξίωσιν ἀτιμίας. ἓς κὴ αὐτός σοι νῦν ἐπιμέμφι), τ αὐτὸν γὸ τὸ πτίθαζ, τὴ δρωπακίζειζ ἔτι ἵ ἄμφω, τὸ τὺς τρέχοντας ἵ παντὸς αἴρειθο μηδὲν χρήσιμον.

Κωνειάζειθο] Τῦτο γὸ Κωνειάζειθο πίστοθον Ἀθηναίους ὸ τὴν Πέρσας νικμθρχίᾳ πεπλεικέναι ὡς Πέρσας τὴν χώρᾳ ἀποκοπεῖς.

Ἐλίᾳ τὸν βωμόν] Εἰ γὸ ὁ ἐλίᾳ βωμὸς οἰκέθρμος κεραύνιός Ἀθηναίοις πῶς ἂν ἀπάχοιθο, φησί, τοιῦτον ὠμὸν ἀξάγκμ πάθ.

Ἔρωτες.

P. 873. Mſ. in 4. Ἐρωτικὸς] Ἄρχει, κὴ φυσικῆς θεωρίας ἐχόμθρον τὸ χωρίον, ὅτι πὶ ὸ χαλκὸς πάνθ ἀφὸ τῶν τ ὕλης ἀθίνατον, ἀχ οἷόν τε ἦν ἀποτύχαι τὰ εἴδη ὁσθλεχῶς, ἐ δὲ τ ἔ ἐνωτὸς ἐπιχθὼ ἀνέπαφα, ἀλλ' ἡ ὑλτέρα παρυσία, ὡς ἔοικέ πνα ἄντεσι σωμαθῆται τ λὸ ἔ ἑτέρᾳ ἐγκόπτα ἤδη ἐνεργίας. τοιῦτο γὰρ δὴ κ) τῷ ἀνὰ μέρ ἐκτέτραν ὑπαλλαγῇ, σώζεται κὴ τὸ ὑπακείμθρον ἀφορμὰς λαμβάνθ τὰ ἤδη κεκμηκὸς ἐπανάγειθο ἔ ἐπὶ τὸ, τῇ τ ἐναντίαν κινεδαχῇ.

Οὐ γὰρ Ἡλιάδες] Διὰ τῶν Πασιφάην ἐπεὶ ἡλίᾳ ἦσαν αἱ μνῆσθες Ἀφροδίτης ταύρ ἠρράθη.

Οὐδὲ Λημνιάδαν ἔρες] Ἐπεὶ κὴ ταῖς Λημνίαις γυναιξὶν ἔγκλ Ἀφροδίτη γενομένη, εἶτα δυσώδεις αὐταῖς ποιήσασα, ἀποκόπτας αὐταῖς ποίησεν τὰς ἄνδρας αὐτῶν ἠνάγκασεν.

Δικρέτων] Δίκρεθο ἡ δύο ἐρετσίας ἐχόσης.

Βιάζεαζ γυναῖκα] ταύτλν τὸν Φιλιππίδα ὦ Φιλοκράτης ὁ Ἀθηναῖ Σκαμβιδισποιὸς ἐξεπόμπασεν, ὡς ἐπεσεισείασε κ) πξιβάδα.

Οὐχὶ τὸ μελιχρὸν] Γραφέτω, ἀχὶ τὸ μελοποιόν.

Βεβαιοτάτης ἐρώντων] Εἰ πάντα ὡσ π τέλ ἡ φύσις ἀφορίσαθο· ὀδὲν δὲ τῶν ἡδέων ἐπιτόνησεν ὡσ τὸ τέλ, εἰπίμοι κατάκρτα, τὸ ἥδιον ἡδονῆς ἡ ἀρρενοφθορίας ἐπαγγάλλεται, ὡς ἡ τῶν γυναικῶν μίξις ὡσ παιδοποίαν. ἡ τ βαρμάτων ποικιλία, τῶν σωματικῶν σύσπαν, ἡ τ ἡσυχίαν τῶν λύπ τῆς ἡδλψεως ἔ ζῶν σωτήρησιν, κὴ ἐπ πάντων ἁπλῶς. ἀλλ' ἐπ κεφαλήν σοι τὸ δύσφημον. ἄλογον εἰσάγει τὸν τάξαντα τῶν φύσιν θεόν.

Κωλιάδας εἰ τύχοι] Ἐπίθετα ταῦτα Ἀφροδίτης, οἷς εἰκὸς τὰς ῥατὰς ἀφσύρειν τὰς χλιδώσας τ γυναικῶν. Φερυχίαν δὲ δαίμονα, τῶν Ῥ ἐπ λέγᾳ. ὅτι κ) τύτῳ ἀφσύρυσιν, ἔοικέ μοι, τὰς ἀώρως τ γυναικῶν. ἐπεὶ καὶκείνη τῷ Ἀττίδι τοιαύτη ἐνυμφεύθη. ποιμένα δὲ τὸν Πάριν, ἐ

λαο

ἀπὸ Φρυνίχης καρχήσιον εἰς Λακεδαίμονα, ἄλλοι Ἐλλήνων τῶν Μενελάου.

Καὶ σὺ δ' ὦ Χαιρέκλεια] Ἦ ἵνα Χαιρέκλεια τῷ Κορίνθῳ, Ἀθηναῖος ἢ Καλλικράτιδας ᾧ τὴν νικῶσαν ὁ διαιτητὴς ἔστω ἐνεγκεῖν. ἢ δὲ Κορίνθα μὲν ἀνακειμένης Ἀφροδίτης. διὸ καὶ πολλὰ ὑπὸ Κορίνθου ἡ γυναικεία μίξις. Ἀθηνῶν ἢ ἡ παιδαγωγία κομώντων. ἢ τοι τῇ μὲν φιλοσοφίαν καὶ σώφρονι, ἢ τῇ τοῦ ὄντος μιαρᾷ καὶ ἀμβλυλεμβρῃ.

Mſ. in fol. Βυκολῶμεν] κατατρύχωμεν. [ἄλας] πλανήσας. [ἀκκισμὸν] ὑποποίησιν. [ὑπηγόν] ὑπήγων. ἐγγύτερον. ὑποσφαῖον. νεοσὶ γινόμενον. τὸ ὑπὸ ὀλίγου καὶ μετ' ὀλίγον. [ἴναυλον ἔχω.] ὁ ὑπὸ πολλῶν μεμισθοδοτούμενον. [ἄρυσιν.] λαμβάνειν. [δικεράσιν] δικεροῦν διήρη. πλοῖα μακρὰ ἐστίν. ἃ καὶ δικεροῦν κατεσκάσαντο. πολὺ δὲ καὶ οὐ πρύμνης καὶ οὐ πρῴρης ἐκατέρωθεν πηδαλίοις † ἴσχυεν. ὅπως αὐτοὶ πρὸς μείζονα φόβον καὶ ἐπιπλέωσι καὶ ἀναχωρῶσι. καὶ τὰς ἐναντίας ὑπὸ τῷ ὑπὸ πλοῦ καὶ λάπλω αὐτῶν σφάλλωσι. [ἀκμὴ] ἀκμὴς, βραχὺ, ὀξὺ. ὃ οὐκ οἴονται χεῖρα. * ἀκμῆς ἐπίῤῥημα ὑπὸ βραχείας ὥρας, ὑπὸ ἀτόμου. [ἴφελον] ὠφελήσειαν. [ἀναιεύμενοι] ἀναιτιάσασθαι, ἀναιωσίσασθαι. [κομμωτικῆς] κομμωτικὸς, λάπλω δὲ κόμπω οἱ δὲ λάπλω κόμμος ὁ κεκομμένος περιττὸν κόσμος. κομμωτικὸς δὲ ὁ ἐκ περιττῆς κόσμος, καὶ κομμωλικὸν ἐθετήρας. [ἐσίασιν] συμπόσιον. [ἀψιμαχίαι] συναφαὶ μάχης. [ἀνάγειαζ] ἀνάγειαζ λέγομεν τὰς ναῦς, ὅτε ἀπὸ γῆς εἰς πέλαγος ἔρχεσθαι. [ἀπαίρειν] ὠφελγενίσθαι. [σφεῖς] νεάζειν. αὔξειν. σφύζειν. βρύζειν. δύσμενῶν. ἀκμάζειν. ἀθῶν. [κλωσὶν] κλάδοι. [ἄειρε] κατάκωμον. [ἄμπαξ] ἅπαξ. [ἀμφιλαφὲς] ἀμφιλαφὲς κατάσκιον ἐκπετρῶλες, βοηθήμενον. ἀμφιλαφὴ τοιχικὸν καὶ σφιστικὸν. ἀμφιλαφὴς μεγάλη ὅτι ἀμφοτέρωσις χρὼς λαμβάνεσθαι αὐτῆς ἐστί. [ὠφελὴ λελησθῶ] λάθρα. [αὐτίτυπον] σωστέον. [ζάκηρος] ζάκηρος. νεάκηρος. καὶ ὁ ὑπηρέτης ἢ ὁ ἱερεύς. ἢ τὸ ναὸν σαίρειν, χρὴ γὰρ τὸ σαίρειν περὶ Ἀττικῆς. [ἀκτσείας δίκησιν] ἀκτσούνη. κληδοῦχος. λαοτρεία. [Θεσσαλίας] πόλις. [ἀποτίνασθε] ἐκπίνασθε. φιλονεικεῖτε. [σωτηρίοις] ἐσχατιμένοις. [ἠρκέμεθα] ἠχαπώμεθα. [ἀμέλᾳ] λάθρᾳ τοῦτο. [ἐπωρίχθη.] ἐπεθύμησεν. [Δεκελείας] τόπος. [ἐπιτειχιζομένης] ἐποικοδομῶ. [ὀξεῖα] πεχέα. [τριβῶν] τελεβάδες αἱ πρὸς γυναῖκες ὡς ἄνδρες συνεῦσαι, ὅτι ὦν Φιλαίνις. [παῖπαιόμβῳ] ἀχαπακτήσας. [Λυκίᾳ] τόπῳ. [ἐπήρεσαν] ..... ἄλγημα. [ὑπδεικνύμβῳ] ὑπδείκνυμι καὶ ἐπιδείκνυμι παύτων. ὅταν ἐπὶ τῇ ἑαυτῶ δοκιτῇ τις ἢ λόγῳ φιλοκμεύμβῳ δῆλῳ ἢ γηθόμβῳ. [Θυρεμένης] Ἀθηναῖος ῥήτωρ μαθητὴς Προδίκου ὃ Κείος. ὃς ἐπικαλεῖτο Κόδρῳ. [πρὸ πη] τοῦτον τὸ τρόπον. [κατατρυφρυάμβῳ] ὀφρύσι μετέωρον.

Hæc propter confuſionem Mſ. Codicis loco mota refer ad pag. 600.

Mſ. in fol. [Πᾶς δεῖ ἰσχεῖαι συλλογέφειν. ἐμοιγόδων] μοιρδεῖν τὸ

ῥλωεῖν,

† Legendum videtur ἴσχοντο, hoc eſt, ſiſtebantur; atque inde etiam emendandus *Suidas* qui habet ἴσκοντο, quod vertit *inſtructa erant* Æmilius Portus.

* Legendum ex Suida, διακῶραι, *quod non poteſt ſecari*, niſi forte ſcripſerit Scholiaſtes χιρσὶ λαμβάνεσθαι.

Ἡλωεῖν, ἐπικῶς γὰρ δεῖ εἰπεῖν ὡδαὶ † Ἡλωεῖν εἶσι. [τὸ τῦ Σινωπεὺς] τὸ * τῦ Ἐμπεδοκλέους κεῖνο φησὶν, ἤτοι τὴ ἐνοτίαν τὴν μάχην. [δύμελὶς] Θέλθμος. [ὄδινεν] ὄδινεν ὄρος καὶ ἔτικε μῦν. πεφυμίκασι δὲ μεγάλα μὲ ἐπιχειρήσαντα, καὶ ἐλθόντος ἄξια πελάσαντα. [οἰσύη] οὐκ λύγον πεπλεγμένη. [παρφσύγας] εἶδος μέτρυ Περσικῦ ὃ ἐστι χοίνικα λ'. [τὸ Σαμόσατα] σημεῖον ἐστι Σαμοσατέως ὁ Λυκιανός. [ἐν Μηδίᾳ] Μεσοποταμία. [γομφὴς] γομφὴς ὠφελίμως ἔτος· καὶ Ἴκκος καὶ Ἰφόδικος καὶ Θίεις. [ἢ λάπι Κύπρος Τιτόρμου] † Τιτόρμου τοῦ βυκόλου φασὶ ὠφεστυχεῖν τὸ Κροτωνιάτου Μίλωνα μεγαλοφρονῆσαι λέγω τὴν ῥωμὴν ἢ σώματος. ἦσαν μὲν οὖν μέγας Τιτόρμου τὸ σῶμα ἰδεῖν, ἐβούλετο λαβεῖν αὐτὸ ἴσχυος πεῖραν. ὁ δὲ Τίτορμος ἔλιξα μηδὲν μέγα ἰσχύειν. κριοβὰς δὲ εἰς τὴ Εὔβοιαν καὶ βοιμφίαν ἀπολὺς, λαμβάνει μέγαν λίθον, καὶ πρῶτος μὲ ἔλκει ἄχρις αὐτὸν, εἶτα ἀνασθεῖ. δὶς κὲ τρὶς τῦτο ἐποίησε. κὲ μετὰ ταῦτα αὐτὸν ἦρεν ἕως εἰς τὰ γόνατα. κὲ τέλος ἀσφαλῶς ἐπὶ τῶν ὤμων, ἔφερεν * ὡς ἴσος, ὀργὰς πεπήγει, κὲ ἔρριψεν. ὁ δὲ Μίλων μόγις τὸν λίθον † ἐκίνησεν. εἶτα ἐπὶ τὴν ἀγέλλω ἦλθεν ὁ Τίτορμος. κὲ τὸν μέγαν ταῦρον ἄχριον ὄντα λαβὼν ἐπὶ ποδὸς. κὲ ὁ μὲ ἀποσπᾶναι μὲ ἴσχυεν, οὐκ ἐδύνατο. παρελθὼν ὁ ἕτερος τῷ ἑτέρῳ χεῖρε συναρπάσας ἐπὶ ποδὸς ὁμοίως εἶχε. ἦσαν μέντοι οἱ ἀφανὲς τὰς χεῖρας τείνας ἔφατο. ὦ Ζεῦ, μὴ κὲ τῦτον Ἡρακλῆν ἔπρεπε ἔσεσθαι; ἐκτοῦτο ῥηθῆναι λέγυσι τὴν παροιμίαν, ἄλλος ἐστὶν Ἡρακλῆς. [κάνδυν] κιτὼν ὁ Περσικὸς. [χρημαλίζειν] χρηματίζει κὲ τὸ πράγματα χρηδαι σημαίνει καὶ τὸ πράγματα χολάζειν, ὡς τὸ χρημαλίζει ἡ βυλὴ κὲ ὁ δῆμος. χρημαλίζεσθαι δὲ τὸ χρήματα συλᾶσθαι. [λοπάσι] λοπὰς. * τὸ βρῶμα κὲ ἡ πελεκωμένη ἔξωθεν ἔκ κρόμυου λεπὶς, ὥς τινες φασι. ὠδὴ μέμνηται Ἀλεξάνδρυ λέγοντος, ὀξὶς ἦ πᾶσα κὲ λοπαδιον κὲ χύτρα χαλκῆ λέγεται.

† Adde hic ex *Suida* ἐν προαγωδία, & lege Σρῆναι ἀντὶ τῦ Σρηνεῖν quod sequitur.

* Quid faciant ad *Sinopenſem* Philoſophum, hoc eſt, ad Diogenem, hæc verba Scholiaſtæ me ignorare fateor. Vereor ne aliunde huc tranſlata fuerim, licèt alioqui nullum appareat in Scholiaſta noſtro luxationis veſtigium.

† Tota hæc hiſtoria verbatim petita eſt ex *Æliani* Variis Hiſt. Lib. XII. c. 22. ſi pauca excipias.

* *Ælianus* habet ὅσον ὑπ' ὀργὰς ὀπτὸ in Editionibus, ſed in Mſ. eſt πεπτηκότα, ut hic habet noſter.

† Eſt apud *Ælianum* ὀκύλισεν.

* *Suidas* λόπον vel λοπὸν habet, quod etiam ſignificatione multùm differt ἀπὸ τῦ λοπὰς, quod apud Siculos præſertim *patellam*, apud Atticos præterea *ſculum*, *capulum* ſignificat.

ΤΕΛΟΣ.